

Suomi 1776

Finnish 1776

Provided by:

bible4u2lvhacg4b3to2e2veqpwrc2c3tjf2wuuzqiz332vlwmr4xbad.onion

bible4u.net

bible4u.i2p

bible4u.bit

Contact:

contact@bible4u.net

Public Domain

Everyone is permitted to copy, modify and distribute copies of this document for free as long as it's Biblical content remains unchanged.

Sisällys

Sisällys	3
I Vanha testamentti	5
1 1. Moos.	7
2 2. Moos.	41
3 3. Moos.	69
4 4. Moos.	89
5 5. Moos.	117
6 Joos.	141
7 Tuom.	157
8 Ruut	173
9 1. Sam.	177
10 2. Sam.	199
11 1. Kun.	217
12 2. Kun.	239
13 1. Aik.	259
14 2. Aik.	277
15 Esra	301
16 Neh.	309
17 Est.	319
18 Job	325
19 Ps.	343
20 Sananl.	383
21 Saarn.	397

22 Kork. v.	403
23 Jes.	407
24 Jer.	439
25 Valit.	477
26 Hes.	481
27 Dan.	515
28 Hoos.	527
29 Joel	533
30 Aam.	535
31 Ob.	539
32 Joonas	541
33 Miika	543
34 Naah.	547
35 Hab.	549
36 Sef.	551
37 Hagg.	553
38 Sak.	555
39 Mal.	561
II Uusi testamentti	563
40 Matt.	565
41 Mark.	587
42 Luuk.	601
43 Joh.	625
44 Ap. t.	643
45 Room.	667
46 1. Kor.	677
47 2. Kor.	687
48 Gal.	695
49 Ef.	699

50 Fil.	703
51 Kol.	707
52 1. Tess.	711
53 2. Tess.	715
54 1. Tim.	717
55 2. Tim.	721
56 Tit.	723
57 Filem.	725
58 Hepr.	727
59 Jaak.	735
60 1. Piet.	739
61 2. Piet.	743
62 1. Joh.	745
63 2. Joh.	749
64 3. Joh.	751
65 Juud.	753
66 Ilm.	755

Osa I

Vanha testamentti

1. Moos.

¹Alussa loi Jumala taivaan ja maan. ²Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä. ³Ja Jumala sanoi: tulkoon valkeus, ja valkeus tuli. ⁴Ja Jumala näki valkeuden hyväksi. Niin Jumala erotti valkeuden pimeydestä: ⁵Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden kutsui hän yöksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta ensimmäinen päivä. ⁶Ja Jumala sanoi: tulkoon vahvuus vetten vaiheelle, eroittamaan vesiä vesistä. ⁷Ja Jumala teki vahvuuden, ja erotti vedet, jotka ovat vahvuuden alla, niistä vesistä, jotka ovat vahvuuden päällä: ja tapahtui niin. ⁸Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta toinen päivä. ⁹Ja Jumala sanoi: kokoontukoon vedet taivaan alla erinomaiseen paikkaan, niin että kuiva näkyy. Ja tapahtui niin. ¹⁰Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja vetten kokoukset hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki sen hyväksi. ¹¹Ja Jumala sanoi: vihoittakoon maa, ja kasvukoon ruohon, jossa siemen on, ja hedelmälliset puut, jotka hedelmän kantavat lajinsa jälkeen, jossa sen siemen on maan päällä. Ja tapahtui niin. ¹²Ja maa vihoitti ja kasvoi ruohon, jossa siemen oli lajinsa jälkeen, ja hedelmälliset puut, joiden siemen oli itsessään lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi. ¹³Ja tuli ehtoosta ja aamusta kolmas päivä. ¹⁴Ja Jumala sanoi: tulkoon valkeudet taivaan vahvuuteen, eroittamaan päivää ja yötä: ja olkoon merkeiksi, ja ajoiksi, ja päiviksi ja vuosiksi. ¹⁵Ja olkoon valkeudeksi taivaan vahvuudessa, paistamaan maan päälle. Ja tapahtui niin. ¹⁶Ja Jumala teki kaksi suurta valkeutta: suuremman valkeuden päivää hallitsemaan, ja vähemmän valkeuden yötä hallitsemaan, ja tähdet. ¹⁷Ja Jumala pani ne taivaan vahvuuteen, paistamaan maan päälle. ¹⁸Ja hallitsemaan päivää ja yötä, ja eroittamaan valkeutta ja pimeyttä. Ja Jumala näki sen hyväksi. ¹⁹Ja tuli ehtoosta ja aamusta neljäs päivä. ²⁰Ja Jumala sanoi: kuohuttakoon vedet yltäkyllä liikkuvaisia eläimiä, ja linnut lentäköön maan päällä taivaan avaruudessa. ²¹Ja Jumala loi suuret valaskalat, ja kaikkinaiset liikkuvaiset eläimet, jotka vedet kuohuttivat yltäkyllä kunkin lajinsa jälkeen, ja kaikkinaiset siivilliset linnut, lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi. ²²Ja Jumala siunasi heitä, ja sanoi: olkaat hedelmälliset ja lisääntykää, ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntyköön veden päällä. ²³Ja tuli ehtoosta ja aamusta viides päivä. ²⁴Ja Jumala sanoi: tuottakoon maa eläimet lajinsa

jälkeen, karjan, madot ja pedot maalle lajinsa jälkeen. Ja tapahtui niin. ²⁵Ja jumala teki pedot maalle lajinsa jälkeen, ja karjan lajinsa jälkeen, ja kaikkinaiset matelevaiset maalla lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi. ²⁶Ja Jumala sanoi: tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme, meidän muotomme jälkeen: ja he vallitkaat kalat meressä, ja taivaan linnut, ja karjan ja koko maan, ja kaikki, jotka maalla matelevat. ²⁷Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän sen loi: mieheksi ja vaimoksi loi hän heitä. ²⁸Ja Jumala siunasi heitä, ja Jumala sanoi heille: kasvakaat ja lisääntykää ja täyttäkää maata, ja tehkää se teille alamaiseksi; ja vallitkaat kalat meressä, ja taivaan linnut, ja kaikki eläimet, jotka maalla liikkuvat. ²⁹Ja Jumala sanoi: katso, minä annoin teille kaikkinaiset ruohot, joissa siemen on koko maan päällä, ja kaikkinaiset hedelmälliset puut, ja puut, joissa siemen on, teille ruuksi. ³⁰Ja kaikille eläimille maan päällä, ja kaikille taivaan linnuille, ja kaikille, jotka matelevat maan päällä, joissa elävä henki on, kaikkinaiset viheriäiset ruohot syötäväksi. Ja tapahtui niin. ³¹Ja Jumala katsoi kaikkia, kuin hän tehnyt oli, ja katso, ne olivat sangen hyvät. Ja tuli ehtoosta ja aamusta se kuudes päivä.

²Ja niin taivas ja maa päätettiin, ja kaikki heidän joukonsa. ²Ja Jumala oli päättänyt seitsemänten päivään (asti) työnsä, kuin hän tehnyt oli, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa, kuin hän tehnyt oli. ³Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen; että hän lepäsi hänessä kaikista teoistansa, jotka Jumala loi ja (täydellisesti) teki. ⁴Ja näin on taivas ja maa tullut, koska he luotiin, sillä ajalla jolla Herra Jumala teki maan ja taivaan. ⁵Ja kaikkinaiset pensaat kedolla, jotka ei ennen olleet maan päällä, ja kaikkinaiset ruohot kedolla, jotka ei ennen kasvaneet. Sillä ei Herra Jumala antanut vielä sataa maan päälle, eikä ollut ihmistä, joka maata viljeli; ⁶Vaan sumu nousi maasta, ja kasti kaiken maan. ⁷Ja Herra Jumala teki ihmisen, tomun maasta, ja puhalsi hänen sieraimiinsa elävän hengen: ja tuli ihminen niin eläväksi sieluksi. ⁸Ja Herra Jumala istutti Paradisin Edenissä itään päin, ja pani siihen ihmisen, jonka hän tehnyt oli. ⁹Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaiset puut, ihanaiset nähdä ja hyvät syödä, ja elämän puun keskelle Paradisia, niin myös hyvän ja pahan tiedon puun. ¹⁰Ja Edenistä kävi virta kas-

tamaan Paradisia, ja jakoi sieltä itsensä neljäksi päävirraksi. ¹¹Ensimmäinen kutsutaan Pison: se juoksee koko Hevilan maan ympärinsä, ja siellä on kultaa. ¹²Ja sen maan kulta on kallis, ja siellä myös löytään Bedellion, ja kallis kivi Oniks. ¹³Toinen virta kutsutaan Gihon: se juoksee koko Etiopian ympärinsä. ¹⁴Kolmas virta kutsutaan Hiddekel, ja juoksee Assyrian editse. Ja neljäs virta on Phrat. ¹⁵Ja Herra Jumala otti ihmisen, ja pani Edenissä Paradiisiin, viljelemään ja varjelemaan sitä. ¹⁶Ja Herra Jumala käski ihmistä, ja sanoi: syö vapaasti kaikkinaisista puista Paradisissa; ¹⁷Mutta hyvän ja pahan tiedon puusta älä syö: sillä jona päivänä sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman. ¹⁸Ja Herra Jumala sanoi: ei ole hyvä ihmisen yksinänsä olla, minä teen hänelle avun, joka hänen tykönänsä oleman pitää. ¹⁹Koska Herra Jumala oli tehnyt maasta kaikkinaiset eläimet kedolle, ja kaikkinaiset taivaan linnut, toi hän ne Adamin eteen, että hän näkis, kuinka hän ne nimittäis: sillä niinkuin Adam kaikkinaiset eläimet nimitti, niin ne kutsutaan. ²⁰Ja Adam antoi kullekin karjalle, ja taivaan linnuille, ja eläimille maan päällä heidän nimensä. Mutta Adamille ei löytty apua, joka hänen tykönänsä olisi. ²¹Ja Herra Jumala pani raskaan unen Adamiin, ja kuin hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistansa, ja täytti sen paikan lihalla. ²²Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän Adamista otti, ja toi sen hänen eteensä. ²³Niin sanoi Adam: tämä on nyt luu minun luistani, ja liha minun lihastani: se pitää kutsuttaman miehiseksi, sillä hän on otettu miehestä. ²⁴Sentähden pitää miehen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja tulevat yhdeksi lihaksi. ²⁵Ja he olivat molemmat alasti, Adam ja hänen emäntänsä, ja ei hävenneet.

3Ja karme oli kavalin kaikkia eläimiä maan päällä, jotka Herra Jumala tehnyt oli, ja se sanoi vaimolle: sanoiko Jumala, älkäät syökö kaikkinaisista puista Paradisissa? ²Niin vaimo sanoi karmeelle: me syömme niiden puiden hedelmistä, jotka ovat Paradisissa; ³Mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä Paradisia, on Jumala sanonut: älkäät syökö siitä, ja älkäät ruvetko siihen, ettette kuolis. ⁴Niin karme sanoi vaimolle: ei suinkaan pidä teidän kuoleamalla kuoleman. ⁵Vaan Jumala tietää, että jona päivänä te syötte siitä, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala, tietämään hyvän ja pahan. ⁶Ja vaimo näki siitä puusta olevan hyvän syödä, ja että se oli ihana nähdä ja suloinen puu antamaan ymmärryksen: ja otti sen hedelmästä ja söi, ja antoi miehellensä siitä, ja hän söi. ⁷Silloin aukenivat molempain heidän silmänsä, ja äkkäsivät, että he olivat alasti; ja sitoivat yhteen fikunalehtiä, ja tekivät heillensä peitteitä. ⁸Ja he kuuluivat Herran Jumalan äänen, joka käyskenteli Paradisissa, kuin päivä viileäksi tuli. Ja Adam lymyi emäntinensä Herran Jumalan kasvoin edestä puiden sekaan Paradisissa. ⁹Ja Herra Jumala kutsui Adamin, ja sanoi hänelle: Kussas olet? ¹⁰Ja hän sanoi: minä kuulin sinun äänes Paradisissa, ja pelkäsin: sillä minä olen

alasti, ja sen tähden minä lymyin. ¹¹Ja hän sanoi: kuka sinulle ilmoitti, että olet? Etkös syönyt siitä puusta, josta minä sinua haastoin syömästä? ¹²Niin sanoi Adam: vaimo, jonkas annoit minulle, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin. ¹³Silloin sanoi Herra Jumala vaimolle: miksisen teit? Ja vaimo sanoi: karme petti minut, ja minä söin. ¹⁴Ja Herra Jumala sanoi karmeelle: että tämän teit, kirottu ole sinä kaikesta karjasta, ja kaikista eläimistä maalla: sinun pitää käymän vatsallas, ja syömän maata kaiken elinaikas. ¹⁵Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille, ja sinun siemenes ja hänen siemenensä välille; sen pitää rikki polkemaan sinun pääs, ja sinä olet pistävä häntä kantapäähän. ¹⁶Ja vaimolle sanoi hän: Minä saatan sinulle paljon tuskaa, koskas raskaaksi tulet: sinun pitää synnyttämän lapsia kivulla, ja sinun tahtos pitää miehes alle annettu oleman, ja hänen pitää vallitseman sinua. ¹⁷Ja Adamille sanoi hän: että kuulit emäntäs ääntä, ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: ei sinun pidä siitä syömän: kirottu olkoon maa sinun tähtes; surulla pitää sinun elättämän itses hänestä kaiken elinaikas. ¹⁸Orjantappuroita ja ohdakkeita pitää hänen kasvaman, ja sinun pitää maan ruohoja syömän. ¹⁹Sinun otsas hiessä pitää sinun syömän leipää, siihen asti kuin sinä maaksi jälleensä tulet, että siitä otettu olet: sillä sinä olet maa, ja maaksi pitää sinun jälleensä tuleman. ²⁰Ja Adam kutsui emäntänsä nimen Heva, että hän on kaikkein elävitten äiti. ²¹Ja Herra Jumala teki Adamille ja hänen emännällensä nahoista hameet, ja puetti heidän yllensä. ²²Ja Herra Jumala sanoi: katso, Adam on ollut niin kuin yksi meistä, tietäen hyvän ja pahan; mutta nyt ettei hän ojentaisi kättänsä, ja ottaisi myös elämän puusta, söisi ja eläisi ijankaikkisesti: ²³Niin Herra Jumala johdatti hänen ulos Edenin Paradisista maata viljelemään, josta hän otettu oli. ²⁴Ja ajoi Adamin ulos, ja pani idän puolelle Edenin Paradisia Kerubimin paljaalla, lyöväisellä miekalla elämän puun tietä vartioitsemaan.

4Ja Adam tunsu emäntänsä Hevan, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Kainin, ja sanoi: minulla on mies Herra. ²Ja taas hän synnytti hänen veljensä Habelin. Ja Habel tuli lampuriksi, mutta Kain peltomieheksi. ³Ja tapahtui muutamain päivain perästä, että Kain uhrasi Herralle lahjan maan hedelmistä. ⁴Ja Habel myös uhrasi laumansa esikoisista, ja heidän lihavuudestansa. Ja Herra katsoi (leppyisesti) Habelin ja hänen uhrinsa puoleen. ⁵Mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen ei hän (leppyisesti) katsonut: silloin Kain vihastui sangen kovin, ja hänen hahmonsä muuttui. ⁶Niin Herra sanoi Kainille: miksis olet vihainen? Ja miksi hahmos muuttuu? ⁷Eikö se niin ole? jos hyvin teet niin syntis anteeksi annetaan; ja jolles hyvin tee, niin synti väijyy oven edessä, ja hänen himonsä on sinun tykös, vaan hallitse sinä häntä. ⁸Ja Kain puhui veljensä Habelin kanssa. Ja tapahtui heidän kedolla ollessansa, että Kain karkasi veljensä Habelin päälle, ja tappoi hänen. ⁹Niin Herra sanoi Kainille: kussa on Habel sinun veljes? hän vastasi: en mi-

nä tiedä: olenko minä veljeni vartia? ¹⁰Ja hän sanoi: mitäs tehnyt olet? veljes veren ääni huutaa minun tyköni maasta. ¹¹Ja nyt kirottu ole sinä: (kirottu) maan päältä, joka avasi suunsa ottamaan veljes verta sinun kädestäs. ¹²Koskas maata viljelet, niin ei pidä sen tästedes sinulle väkeänsä antaman; kulkian ja pakenevaisen pitää sinun oleman maan päällä. ¹³Ja Kain sanoi Herralle: minun rangaistukseni on suurempi, kuin että se on kannettava. ¹⁴Katsos, sinä ajat minun pois tänäpäivänä maalta, ja minun pitää sinun kasvois edestä lymymän ja tulen kulkiaksi ja pakenevaiseksi maan päällä. Ja niin minun käy, kuka ikänänsä minun löytää, se tappaa minun. ¹⁵Mutta Herra sanoi hänelle: Sentähden, kuka ikänänsä Kainin tappaa, se pitää seitsemän kertaisesti kostettaman. Ja Herra pani merkin Kainiin, ettei kenkään häntä tappaisi, joka hänen löytäisi. ¹⁶Ja niin Kain läksi Herran kasvois edestä, ja asui Nodin maalla, itään päin Edenistä. ¹⁷Ja Kain tunsi emäntänsä, joka tuli raskaaksi, ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin, jonka hän kutsui poikansa nimellä Hanok. ¹⁸Mutta Hanok siitti Iradin. Irad siitti Mahujaelin. Mahujael siitti Metusaelin. Metusael siitti Lamekin. ¹⁹Mutta Lamek otti kaksi emäntää, yhden nimi oli Ada, ja toisen nimi Zilla. ²⁰Ja Ada synnytti Jabalin, joka oli niiden isä, jotka maajoissa asuivat, ja karjaa kasvattivat. ²¹Ja hänen veljensä nimi oli Jubal, josta kantelein ja huiluun soittajat tulivat. ²²Zilla myös synnytti TubalKainin, joka oli taitava kaikkinaisissa vaski- ja rautatöissä, ja Tubalkainin sisar oli Naema. ²³Ja Lamek sanoi emännillensä, Adalle ja Zillalle: te Lamekin emännät, kuulkaat minun ääntäni, ja vaari otta-kaat siitä kuin minä sanon: minä olen miehen tappanut minulleni haavaksi, ja nuorukaisen minulleni sinimarjaksi: ²⁴Kain kostetaan seitsemän kertaisesti, mutta Lamek seitsemän ja seitsemänkymmenen kertaisesti. ²⁵Ja Adam taas tunsi emäntänsä, ja hän synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Set, sanoen: Jumala on minulle toisen siemenen antanut Habelin edestä, jonka Kain tappoi. ²⁶Ja Set myös siitti pojan, ja kutsui hänen Enos. Silloin ruvettiin saarnaamaan Herran nimestä.

5Tämä on ihmisen sukukunnan kirja, siihen aikaan, koska Jumala loi ihmisen, ja teki hänen Jumalan muotoiseksi. ²Mieheksi ja vaimoksi loi hän heidät ja siunasi heitä, ja kutsui heidän nimensä ihminen, sinä päivänä jona he luotiin. ³Ja Adam oli sadan ja kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti pojan, joka hänen kuvansa kaltainen oli, ja kutsui hänen nimensä Set. ⁴Ja eli sitte kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ⁵Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja kuoli. ⁶Set oli sadan ja viiden ajastajan vanha, ja siitti Enoksen. ⁷Ja eli sitte kahdeksansataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ⁸Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kaksitoistakymmentä ajastaikaa, ja kuoli. ⁹Enos oli yhdeksänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Kenanin. ¹⁰Ja eli sitte kahdeksansataa ja viisitoistakymmentä ajastaikaa, ja

siitti poikia ja tyttäriä. ¹¹Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja viisi ajastaikaa, ja kuoli. ¹²Kenan oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Mahalaleelin. ¹³Ja eli sitte kahdeksansataa ja neljäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ¹⁴Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kymmenen ajastaikaa, ja kuoli. ¹⁵Mahalaleel oli viiden ajastajan seitsemättäkymmentä vanha, ja siitti Jaredin. ¹⁶Ja eli sitte kahdeksansataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ¹⁷Ja koko hänen ikänsä oli kahdeksansataa yhdeksänkymmentä ja viisi ajastaikaa, ja kuoli. ¹⁸Jared oli sadan ja kahdeseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Henokin. ¹⁹Ja eli sitte kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ²⁰Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kaksiseitsemättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli. ²¹Henok oli viidenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Metusalan. ²²Ja sitte kuin hän oli Metusalan siittänyt, pysyi hän jumalisessa elämässä kolmesataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ²³Ja koko hänen ikänsä oli kolmesataa ja viisiseitsemättäkymmentä ajastaikaa. ²⁴Ja hän eli jumalisesti: ja ei enää ollut; sillä Jumala otti hänen pois. ²⁵Metusala oli sadan ja seitsemän ajastajan yhdeksättäkymmentä vanha, ja siitti Lamekin. ²⁶Ja eli sitte seitsemänsataa ja kaksiyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ²⁷Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja yhdeksänseitsemättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli. ²⁸Lamek oli sadan ja kahden ajastajan yhdeksättäkymmentä vanha, ja siitti pojan. ²⁹Ja kutsui hänen nimensä Noa, sanoen: tämä on lohduttava meitä meidän vaivassamme ja töissäamme maan päällä, jonka Herra kironnut on. ³⁰Sitte eli hän viisisataa yhdeksänkymmentä ja viisi ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä. ³¹Ja koko hänen ikänsä oli seitsemänsataa ja seitsemänkahdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli. ³²Noa oli viidensadan ajastajan vanha, ja siitti Semin, Hamin ja Japhetin.

6Ja tapahtui, koska ihmiset rupesivat lisääntymään maan päällä, ja siittivät tyttäriä; ²Niin Jumalan pojat näkivät ihmisten tyttäret kauniiksi, ja ottivat emänniksensä kaikesta kuin he valitsivat. ³Silloin sanoi Herra: ei minun henkeni pidä nuhteleman ihmistä (sanan kautta) ijankaikkisesti, sillä hän on liha; sentähden olkoon hänellä aikaa, sata ja kaksikymmentä ajastaikaa. ⁴Siihen aikaan olivat sankarit maan päällä: ja myös sitte, kuin Jumalan pojat makasivat ihmisten tytärten kanssa, ja he olivat siittäneet heille (lapsia): nämä olivat valtiaat, ne muinen kuuluisat miehet. ⁵Mutta Herra näki ihmisen pahuuden suureksi maan päällä; ja kaikki hänen sydämensä aivoitus ja ajatus oli ainoastansa paha joka aika. ⁶Ja Herra katui ihmisen tehneensä maan päälle, ja tuli murheelliseksi sydämessänsä. ⁷Ja Herra sanoi: Minä tahdon ihmisen, jonka minä loin, hukuttaa maan päältä, hamasta ihmisestä niin karjaan asti, matoihin ja ja taivaan lintuihin asti; sillä minä kadun, että minä niitä tehnyt olen. ⁸Mutta Noa löysi armon Herran edessä. ⁹Tämä on Noan sukukunta: Noa oli hurskas ja

vakaa mies ajallansa, ja eli jumalisesti: ¹⁰Ja siitti kolme poikaa, Semin, Hamin ja Japhetin. ¹¹Mutta maa oli turmeltu Jumalan kasvoin edessä, ja täynnänsä väkivaltaa. ¹²Silloin katsahti Jumala maan päälle, ja katso, se oli turmeltu: sillä kaikki liha oli turmellut tiensä maan päällä. ¹³Ja Jumala sanoi Noalle: kaiken lihan loppu on minun eteeni tullut: sillä maa on heistä täynnänsä väkivaltaa, ja katso, minä hukutan heitä ynnä maan kanssa. ¹⁴Tee sinulles arkki hongasta, ja tee sisälle olinsijat, ja tervaa se sisältä ja ulkoa. ¹⁵Ja tee häntä näin: Kolmesataa kyynärää pitää oleman arkin pituuden, viisikymmentä kyynärää hänen leveytensä ja kolmekymmentä kyynärää korkeutensa. ¹⁶Arkin akkunan sinun pitää tekemän, ja kyynärällä päättämän sen ylhäältä: Ja arkin oven pitää sinun paneman sivuun. Ja hänellä pitää oleman kolme pohjaa, yksi alinna, toinen keskellä ja kolmas ylinnä. ¹⁷Ja minä, katso, minä annan tulla vedenpaisumuksen maan päälle hukuttamaan kaikkea lihaa, jossa elävä henki on taivaan alla, ja kaikki, mitä maan päällä on, pitää hukkuman. ¹⁸Mutta sinun kanssa minä minun liittoni teen, ja sinun pitää arkkiin sisälle menemän, sinun ja sinun poikas, ja sinun emäntäs, ja poikais emännät sinun kanssa. ¹⁹Ja sinun pitää saattaman arkkiin kaikkinaiset eläimet kaikesta lihasta kaksittain, koiraksen ja naaraksen, jäämään elämään kanssa. ²⁰Linnuista lajistansa, karjasta lajistansa, kaikkinaisista madoista maan päällä lajistansa. Kaikista näistä pitää kaksittain sinun tykös käymän, jäämään elämään. ²¹Ja sinun pitää ottaman tykös kaikkinaista ruokaa, jota syödään, ja kokooman sinun tykös, sinulle ja heille elatukseksi. ²²Ja Noa teki sen: kaikki mitä Jumala hänen käski, niin hän teki.

7Ja Herra sanoi Noalle: mene sinä ja koko sinun huonees arkkiin: sillä sinun minä olen nähnyt hurskaaksi minun edessäni tällä ajalla. ²Kaikista puhtaista eläimistä ota tykös seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, mutta saastaisista eläimistä kaksin, koiras ja naaras. ³Niin myös taivaan linnuista seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, että siemen jäis elämään koko maan päällä. ⁴Sillä vielä seitsemän päivän perästä annan minä sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja hukutan maan päältä kaikki elävät luontokappaleet, jotka minä tehnyt olen. ⁵Ja Noa teki kaiken sen jälkeen kuin Herra hänelle käski. ⁶Ja Noa oli kuudensadan ajastajan vanha, koska vedenpaisumus tuli maan päälle. ⁷Ja Noa meni arkkiin poikinensa, emäntinensä, ja hänen poikainsa emännät hänen kanssansa, vedenpaisumisen edestä. ⁸Puhtaista eläimistä ja saastaisista, ja linnuista ja kaikista, kuin matelevat maan päällä, ⁹Menivät Noan tykö arkkiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Herra Noalle käskenyt oli. ¹⁰Ja tapahtui, koska seitsemän päivää kuluneet olivat, tuli vedenpaisumus maan päälle. ¹¹Kuudennella sadalla ajastajalla Noan ijästä, toisella kuukaudella, seitsemäntenätoista kymmenentenä päivänä kuusta, sinä päivänä kuohuivat kaikki syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat.

¹²Ja maan päälle satoi neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä. ¹³Juuri sinä päivänä meni Noa ja Sem, ja Ham, ja Japhet, Noan pojat, ja Noan emäntä, ja kolme hänen poikainsa emäntää hänen kanssansa arkkiin. ¹⁴He ja kaikki pedot lajistansa, ja kaikki matelevaiset, jotka matelevat maan päällä, lajistansa, ja kaikki linnut lajistansa, kaikki lentäväiset, joilla siivet olivat. ¹⁵Ja menivät Noan tykö arkkiin kaksittain kaikesta lihasta, jossa elävä henki oli. ¹⁶Je ne olivat koirakset ja naarakset kaikkinaisesta lihasta, ja menivät sisälle niinkuin Jumala hänelle käskenyt oli. Ja Herra sulki hänen jälkeensä. ¹⁷Silloin tuli vedenpaisumus neljäkymmentä päivää maan päälle, ja vedet paisuivat, ja nostivat arkin ylös, ja veivät korkialle maasta. ¹⁸Niin vedet saivat vallan, ja paisuivat sangen suuresti maan päälle, niin että arkki oli vesiajolla. ¹⁹Ja vedet saivat sangen suuren vallan, ja enäivät niin suuresti maan päälle, että kaikki korkiat vuoret koko taivaan alla peitettiin. ²⁰Viisitoistakymmentä kyynärää korkialla olivat vedet vuorten päällä, jotka he peittivät. ²¹Silloin hukkuivat kaikki liha, joka maan päällä matelee, linnut, karja, pedot, ja kaikki, jotka maan päällä liikkuvat, ja kaikki ihmiset. ²²Ja kaikki, joilla elävä henki oli kuivan maan päällä, ne kuolivat. ²³Niin hukutettiin kaikki ne, kuin maan päällä olivat, ihmisestä niin karjaan asti, ja matoihin, ja taivaan lintuihin asti, kaikki hukutettiin maan päältä, ainoastansa Noa jäi, ja ne jotka hänen kanssansa olivat arkissa. ²⁴Ja vedet seisoivat valtiasna maan päällä sata ja viisikymmentä päivää.

8Silloin Jumala muisti Noaa ja kaikkia eläviä, ja kaikkea karjaa, kuin hänen kanssansa olivat arkissa, ja Jumala nosti tuulen maan päälle, ja vedet seisahtivat. ²Ja syvyyden lähteet tukittiin, ja taivaan akkunat, ja sateet taivaasta asetettiin. ³Ja vedet maan päältä enemmän ja enemmän juoksivat pois, ja vähenivät sadan ja viidenkymmenen päivän perästä. ⁴Ja seitsemäntenätoistakymmenentenä päivänä, seitsemännessä kuukaudessa jäi arkki Araratin vuorelle. ⁵Mutta vedet juoksivat pois, ja vähenivät hamaan kymmenenteen kuukauteen asti. Ensimmäisnä päivänä kymmenentenä kuukautena näkyivät vuorten kukkulat. ⁶Neljäkymmenen päivän perästä avasi Noa arkin akkunan, jonka hän tehnyt oli. ⁷Ja antoi kaarneen lentää ulos, joka lensi kahtiapäin, siihen asti kuin vedet maan päältä kuivuivat. ⁸Sitte lähetti hän kyhkyisen tykönsä, koettelemaan, jos vedet olisivat juosseet pois maan päältä. ⁹Koska ei kyhkyinen löytänyt kussa hän sai jalkansa levätä, palasi hän hänen tykönsä arkkiin: sillä vedet olivat vielä koko maan päällä, niin hän ojensi kätensä, otti hänen ja toi arkkiin. ¹⁰Ja odotti vielä toiset seitsemän päivää, ja antoi taas kyhkyisen lentää arkista. ¹¹Se palasi hänen tykönsä, ehtoopuolella, ja katso, hän toi suussansa öljyypuun lehden, jonka hän murtanut oli. Niin Noa ymmärsi vedet maan päältä juosseeksi pois. ¹²Mutta hän odotti vielä seitsemän päivää, ja antoi kyhkyisen lentää ulos, joka ei enää palannut.

¹³Ja kuudennella sadalla ja ensimmäisellä ajastajalla (Noan ijästä) ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuukaudessa, kuivuivat vedet maan päältä. Niin avasi Noa arkin katon, ja näki, ja katso, maa oli kuivunut. ¹⁴Niin maa tuli peräti kuivaksi seitsemäntenäkolmattakymmenentenä päivänä toisessa kuukaudessa. ¹⁵Niin Jumala puhui Noalle sanoen: ¹⁶Lähde arkista, sinä ja sinun emäntäs, ja sinun poikas, ja sinun poikais emännät sinun kanssas. ¹⁷Kaikkinaiset eläimet, jotka sinun tykönäs ovat, kaikkinaisesta lihasta, sekä linnuista että karjasta, ja kaikista matelevaisista maan päällä, johdata ne ulos kanssas: ja kävelkөөn ne maan päällä, ja olkoon hedelmälliset ja lisääntykөөn maan päällä. ¹⁸Niin Noa meni ulos poikinsensa, ja emäntinensä, ja poikainsa emännät hänen kanssansa. ¹⁹Kaikkinaiset eläimet, kaikkinaiset matelevaiset, kaikkinaiset linnut, ja kaikki kuin maalla matelevat: läksivät arkista, jokainen kaltaisensa tykö. ²⁰Ja Noa rakensi Herralle alttarin: ja otti kaikkinaisesta puhtaasta karjasta, ja kaikkinaisista puhtaista linnuista, ja uhrasi polttouhria alttarilla. ²¹Ja Herra haisti lepytyshajun, ja Herra sanoi sydämässensä: en minä silleen enää maata kiroo ihmisen tähden: vaikka ihmisen sydämen aivoitus on paha hamasta lapsuudesta: ja en minä silleen enää lyö kaikkia kuin elävät, niinkuin minä tehnyt olen. ²²Niin kauvan kuin maa seisoo, ei pidä kylväminen ja niittäminen, vilu ja helle, suvi ja talvi, päivä ja yö lakkaaman.

9Ja Jumala siunasi Noan ja hänen poikansa, ja sanoi heille: olkaat hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maata. ²Ja teidän pelkonne ja hämmästyksenne olkoon kaikissa eläimissä maan päällä, ja kaikissa linnuissa taivaan alla; ja kaikissa, jotka maalla matelevat, ja kaikissa kaloissa meressä: ne ovat teidän käsiinne annetut. ³Kaikki, jotka liikkuvat ja elävät, olkoon teille ruaksi: niinkuin viheriäisen ruohon, olen minä kaikki teille antanut. ⁴Ainoastansa älkää syökö lihaa, jossa vielä on veri itsessensä: ⁵Ja totisesti minä tahdon vaatia teidän ruumiinne veren, kaikilta eläimiltä minä sen tahdon vaatia: ja ihmisen kädestä, ja myös itsekunkin hänen veljensä kädestä tahdon minä vaatia ihmisen hengen. ⁶Se kuin ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä pitää ihmisen kautta vuodatettaman: sillä Jumala on ihmisen tehnyt kuvaksensa. ⁷Olkaat siis hedelmälliset, lisääntykää ja enentäkää teitänne maassa, ja tulkaat siinä moneksi. ⁸Ja Jumala puhui Noalle ja hänen pojillensa hänen kanssansa, sanoen: ⁹Ja minä, katso, minä teen teidän kanssanne minun liittoni, ja teidän siemenenne kanssa teidän jälkeenne. ¹⁰Ja jokaisen elävän hengen kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, sekä linnuissa että karjassa, ja kaikissa eläimissä maan päällä, jotka teidän tykönänne ovat, kaikissa niissä, jotka arkista läksivät, mikä ikänänsä eläin se maassa on. ¹¹Ja teen minun liittoni teidän kanssanne: ettei tästedes enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumisella: ja ei pidä tästedes enää vedenpaisumus tuleman maata turmelemaan. ¹²Ja Jumala sanoi: tämä on sen liiton merkki, jonka minä annan minun

ja teidän välillenne, ja joka elävän hengen välille teidän tykönänne, tästedes ijankaikkiseen. ¹³Minun kaareni minä olen pannut pilviin: sen pitää oleman liiton merkki, minun ja maan välillä. ¹⁴Ja koska niin tapahtuu, että minä tuotan pilven maan ylitse: niin pitää kaari pilvissä nähtämän. ¹⁵Ja niin minä muistan minun liittoni, minun ja teidän välillänne, ja joka elävän hengen kaikkinaisessa lihassa; ettei enää vedenpaisumus pidä tuleman kaikkea lihaa hukuttamaan. ¹⁶Sentäden pitää kaaren pilvissä oleman, että minä katson sitä, ja muistan sen ijankaikkisen liiton Jumalan välillä ja joka elävän hengen, kaikkinaisessa lihassa, kuin maan päällä on. ¹⁷Ja Jumala sanoi Noalle: tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt minun ja kaiken lihan välille maan päällä. ¹⁸Ja Noan pojat, jotka läksivät arkista, olivat Sem, Ham, ja Japhet. Ja Ham oli Kanaanin Isä. ¹⁹Nämä ovat kolme Noan poikaa, ja heistä ovat ne, jotka hajoitetut ovat kaikkeen maahan. ²⁰Ja Noa rupesi olemaan peltomiesnä, ja istutti viinamäen. ²¹Ja hän joi viinaa; ja juopui ja makasi peittämättä majassansa. ²²Koska Ham, Kanaanin Isä, näki hänen isänsä hävyn, sanoi hän sen molemmille veljillensä, jotka ulkona olivat. ²³Niin otti Sem ja Japhet vaatteen, ja panivat molempain heidän hartioillensa, ja menivät seljittäin, ja peittivät isänsä hävyn. Ja heidän kasvonsa olivat käännetyt pois, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä. ²⁴Koska Noa heräsi viinastansa, ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa hänelle tehnyt oli: ²⁵Niin sanoi hän: kirottu olkoon Kanaan: olkoon hän orjain orja, hänen veljeinsä seassa. ²⁶Ja vielä sanoi: Kiitetty olkoon Herra Semin Jumala, ja Kanaan olkoon hänen orjansa. ²⁷Jumala levittäkөөn Japhetin, ja hän asukoon Semin majoissa, ja Kanaan olkoon hänen orjansa. ²⁸Ja Noa eli, vedenpaisumisen jälkeen kolmesataa ja viisikymmentä ajastaikaa. ²⁹Ja koko Noan ikä oli yhdeksänsataa ja viisikymmentä ajastaikaa, ja kuoli.

10Tämä on Noan lasten sukukunta: Semin, Hamin ja Japhetin: ja heille syntyi lapsia vedenpaisumisen jälkeen. ²Japhetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal: Mesek ja Tiras. ³Mutta Gomerin lapset: Askenas, Riphad ja Togarma. ⁴Javanin lapset: Elisa ja Tarsis: Kittim ja Dodanim. ⁵Näistä ovat hajoitetut pakanain luodot, heidän maakunnissansa, itsekukin oman kielensä jälkeen: heidän sukukuntainsa jälkeen, heidän kanssoissansa. ⁶Hamin lapset: Kus, Misraim, Put ja Kanaan. ⁷Kuksen lapset: Seba, Hevila, Sabta, Naema ja Sabteka. Naeman lapset: Skepa ja Dedan. ⁸Mutta Kus siitti Nimrodin: hän rupesi olemaan valtias maalla. ⁹Ja hän oli jalo metsämies Herran edessä. Siitä on sananlasku: se on jalo metsämies Herran edessä, niinkuin Nimrod. ¹⁰Ja hänen valtakuntansa alku oli Babel, Erek, Akad ja Kalne, Sinearin maalla. ¹¹Siitä maakunnasta tuli hän Assyriaan: ja rakensi Niniven, ja Rehobotin kaupungin, ja Kalan. ¹²Ja myös Ressen, Niniven ja Kalan vaiheelle: joka on suuri kaupunki. ¹³Misraim siitti Ludimin, Anamimin, Leabimin, Naphtuhimin. ¹⁴Patrusimin

ja Kasluhimin; joista tulleet ovat Philistim ja Kaphtorim.¹⁵ Mutta Kanaan siitti esikoisensa Sidonin ja Hetin.¹⁶ Ja Jebusin, Emorin, Girgosin.¹⁷ Hivin, Arkin, Sinin,¹⁸ Ja Arvadin, Semarin ja Hamatin. Sitten ovat hajoitetut Kanaanealaisten suvut.¹⁹ Ja Kanaanealaisten rajat olivat Sidonista Gerarin kautta hamaan Gatsaan: Sodomaan, ja Gomorraan, ja Adamaan, Seboimiin päin, Lasaan asti.²⁰ Nämät ovat Hamin lapset heidän sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen: heidän maakunnissansa ja kansoissansa.²¹ Mutta myös itse Semille syntyi lapsia: hän oli kaikkein Eberin lasten isä: Japhetin sen vanhimman veli.²² (Ja nämät ovat) Semin lapset: Elam ja Assur: Arphaksad, Lud ja Aram.²³ Ja Aramin lapset: Uts, Hul, Geter ja Mas.²⁴ Mutta Arphaksad siitti Salan: Sala siitti Eberin.²⁵ Eberille syntyi kaksi poikaa: yksi kutsuttiin Peleg, että hänen aikansa maailma jaettiin: hänen veljensä kutsuttiin Joktan.²⁶ Joktan siitti Almodadin ja Salephin: Hasarmavetin ja Jaran.²⁷ Hadoramin, Usalin, Dikelan.²⁸ Obalin, Abimaelin, Seban.²⁹ Ophirin, Hevilan ja Jobabin. Kaikki nämä ovat Joktanin pojat.³⁰ Ja heidän asumasiensa oli Mesasta: siihen asti kuin Sephariin tullaan, vuoren tykö, itään päin.³¹ Nämät ovat Semin lapset, sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen: heidän maakunnissansa, kansainsa jälkeen.³² Nämät ovat Noan lasten sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen, heidän kansoissansa. Ja näistä ovat kansat jaetut maan päälle vedenpaisumisen jälkeen.

11 Ja koko maailmalla oli yhtäläinen kieli ja yhtäläinen puheenparsi.² Ja koska he matkustivat idästä, löysivät he kedon Sinearin maalla, ja asuivat siellä.³ Ja sanoivat keskenänsä: käykäämme tiilejä tekemään ja polttamaan. Ja heillä olivat tiilit kivein siassa, ja maan pihka siteeksi.⁴ Ja sanoivat: käykäämme, rakentakaamme meillemme kaupunki ja torni, joka taivaaseen ulottuisi, tehdäksemme meillemme nimeä; ettei meitä hajoitettaisi kaikkiin maihin.⁵ Silloin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jota ihmisten lapset rakensivat.⁶ Ja Herra sanoi: katso, se on yhtäläinen kansa, ja yhtäläinen kieli on kaikkein heidän seassansa, ja he ovat ruvenneet tätä tekemään: ja nyt ei heitä taideta estettää mistään, kuin he ovat aikoneet tehdä.⁷ Käykäämme, astukaamme alas ja sekoitakaamme siellä heidän kielensä; niin ettei kenkään ymmärtäisi toisensa kieltä.⁸ Ja niin Herra hajoitti heidät sieltä kaikkiin maihin; ja he lakkasivat sitä kaupunkia rakentamasta.⁹ Ja sentähden kutsuttiin hänen nimensä Babel: sillä siellä Herra sekoitti koko maan kielen: ja Herra hajoitti heidät sieltä kaikkiin maihin.¹⁰ Nämät ovat Semin sukukunnat: Sem oli sadan ajastajan vanha, ja siitti Arphaksadin, kaksi ajastaikaa vedenpaisumisen jälkeen.¹¹ Ja eli sitte viisisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.¹² Arphaksad oli viidenneljäntäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Salan.¹³ Ja eli sitte neljäsataa ja kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.¹⁴ Sala oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Eberin.¹⁵ Ja eli sitte neljäsataa ja kolme

ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.¹⁶ Eber oli neljänteljäntäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Pelegin.¹⁷ Ja eli sitte neljäsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.¹⁸ Peleg oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Regun.¹⁹ Ja eli sitte kaksisataa ja yhdeksän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.²⁰ Regu oli kahden neljäntäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Serugin.²¹ Ja eli sitte kaksisataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.²² Serug oli kolmenkymmenen ajastajan vanha ja siitti Nahorin.²³ Ja eli sitte kaksisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.²⁴ Nahor oli yhdeksänkoltakymmentä ajastajan vanha, ja siitti Taran.²⁵ Ja eli sitte sata ja yhdeksäntoistakymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.²⁶ Tara oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Abramin, Nahorin ja Haranin.²⁷ Nämät ovat Taran sukukunnat: Tara siitti Abramin, Nahorin ja Haranin. Haran siitti Lotin.²⁸ Ja Haran kuoli isänsä, Taran edessä, isänsä maalla Kaldean Uurissa.²⁹ Silloin Abram ja Nahor ottivat heillensä emännät: Abramin emännän nimi oli Sarai, ja Nahorin emännän nimi oli Milka, Haranin tytär, joka oli Milkan ja Jiskan isä.³⁰ Mutta Sarai oli hedelmätön, eikä ollut hänellä lasta.³¹ Ja Tara otti poikansa Abramin ja Lotin Haranin pojan, poikansa pojan, ja miniänsä Sarain, poikansa Abramin emännän, ja he läksivät ulos ynnä Kaldean Uurista menemään Kanaanin maalle, ja tulivat Haraniin, ja asuivat siellä.³² Ja Tara oli kahdensadan ja viiden ajastajan vanha ja kuoli Haranissa.

12 Ja Herra oli sanonut Abramille: Lähde maaltas, ja suvustas, ja isäs huoneesta: sille maalle, jonka minä sinulle osoitan.² Ja minä teen sinun suureksi kansaksi, ja siunaan sinun, ja teen sinulle suuren nimen, ja sinä olet siunaus.³ Minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroon niitä, jotka sinua kiroovat. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuiksi tuleman.⁴ Niin Abram läksi, niinkuin Herra hänelle sanonut oli, ja Lot meni hänen kanssansa: Mutta Abram oli viidenkahdeksattakymmentä ajastajan vanha Haranista lähteissänsä.⁵ Niin otti Abram emäntänsä Sarain, ja Lotin, veljensä pojan, tavaroinensa, jotka he olivat panneet kokoon, ja sielut, jotka he olivat saaneet Haranissa, ja läksivät matkustamaan Kanaanin maalle; tulivat myös Kanaanin maalle.⁶ Ja Abram vaelsi sen maakunnan lävitse, hamaan Sikemin paikkakuntaan, Moren lakeuteen asti. Ja siihen aikaan asuivat Kanaanealaiset maalla.⁷ Silloin näkyi Herra Abramille, ja sanoi: sinun siemenelles annan minä tämän maan. Ja hän rakensi siinä alttarin Herralle, joka hänelle näkynyt oli.⁸ Sitte siirsi hän itsensä edemmä vuoren tykö, BetElistä itään päin, ja pani siihen majansa, niin että BetEl oli lännen puolella ja Ai idän puolella, ja rakensi siinä alttarin Herralle, ja saarnasi Herran nimestä.⁹ Ja Abram läksi sieltä edemmä, ja vaelsi etelään päin.¹⁰ Niin tuli kova aika maalle, ja Abram meni alas Egyptiin, olemaan muukalaisna siellä: sillä sangen kova aika oli maalla.¹¹ Ja tapahtui, koska hän lähestyi

Egyptiä, puhui hän emännällensä Saraille: katso armaani, minä tiedän sinun ihanaksi vaimoksi nähdä. ¹²Koska Egyptiläiset saavat sinun nähdä, niin he sanovat: tämä on hänen emäntänsä, ja tappavat minun, ja antavat sinun elää. ¹³Sanos siis itses minun sisarekseni; että minulle hyvin olis sinun tähtes, ja minä eläisin sinun vuokses. ¹⁴Koska Abram tuli Egyptiin, näkivät Egyptiläiset vaimon juuri ihanaksi. ¹⁵Ja Pharaon ruhtinaat näkivät hänen, ja ylistivät häntä Pharaon edessä: silloin vietiin vaimo Pharaon huoneeseen. ¹⁶Ja Abramille tehtiin hyvin hänen tähtensä. Ja hänellä oli lampaista ja karjaa, ja aaseja, ja palvelioita, ja piikoja, ja aasintammoja ja kameleja. ¹⁷Mutta Herra vitsasi Pharaota suurilla vitsauksilla, ja hänen huonettansa, Sarain Abramin emännän tähden. ¹⁸Silloin kutsui Pharao Abramin tykönsä, ja sanoi: miksis tämän minulle teit? miksi et ilmoittanut minulle häntä emännäksesi? ¹⁹Miksis sanoit, hän on sisareni? että minä ottaisin hänen emännäkseni? katso tässä on sinun emäntäs, ota häntä ja mene. ²⁰Ja Pharao antoi käskyn hänestä miehille: ja he saattoivat hänen ulos ja hänen emäntänsä, ja kaikki kuin hänellä oli.

13 Niin Abram vaelsi ylös Egyptistä emäntänsä ja kaiken kalunsa kanssa, ja Lot hänen kanssansa, etelään päin. ²Ja Abramilla oli sangen paljo karjaa, hopiaa ja kultaa. ³Ja hän matkusti edespäin etelästä BetEliin asti, hamaan siihen paikkaan, jossa hänen majansa oli ennen ollut, BetElin ja Ain vaiheella: ⁴Juuri siihen paikkaan, johon hän ennen alttarin oli rakentanut; ja Abram saarnasi siinä Herran nimestä. ⁵Mutta Lotilla, joka Abramia seurasi, oli myös lampaista, ja karjaa, ja majoja. ⁶Ja ei heitä vetänyt maa yhdessä asumaan; sillä heillä oli paljo tavaraa, eikä taitaneet yhdessä asua. ⁷Ja riita oli Abramin paimenien ja Lotin paimenien välillä: Ja siihen aikaan asuivat myös Kanaanealaiset ja Pheresiläiset maalla. ⁸Niin Abram sanoi Lotille: älkään olko riita minun ja sinun välillä, ja minun ja sinun paimentes välillä: sillä me olemme miehet veljekset. ⁹Eikö koko maa ole edessäs altis? eroita sinus minusta, jos sinä menet vasemmalle puolelle, minä menen oikialle, eli jos sinä menet oikialle, minä menen vasemmalle. ¹⁰Niin Lot nosti silmänsä, ja katseli kaiken Jordanin lakeuden; sillä se oli vedestä viljainen: ennen kuin Herra Sodomian ja Gomorran hukutti, oli se niinkuin Herran yrttitarha, niinkuin Egyptin maa, siihenasti kuin Zoariin tullaan. ¹¹Ja Lot vallitsi itsellensä koko sen lakeuden Jordanin tykönä, ja matkusti itään päin: ja niin veljekset erkanivat toinen toisestansa: ¹²Että Abram asui Kanaanin maalla, ja Lot asui lakeuden kaupungeissa, ja pani majansa Sodomian puoleen. ¹³Mutta Sodomian kansa oli paha, ja rikkoi kovin Herraa vastaan. ¹⁴Ja Herra sanoi Abramille, sitte kuin Lot oli eroittanut itsensä Abramista: nosta nyt silmäsi ja katso siitä, kussas asut, pohjan puoleen, etelän puoleen, idän puoleen ja lännen puoleen. ¹⁵Sillä kaiken sen maan, minkä sinä näet, annan minä sinulle, ja sinun siemenelles ijankaikkiseksi. ¹⁶Ja teen sinun siemenes niinkuin tomun maan päällä: että jos

joku taita lukea tomun maan päällä, niin hän myös taitaa sinun siemenes lukea. ¹⁷Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin: sillä sinulle minä sen annan. ¹⁸Niin Abram siirsi majansa, ja tuli, ja asui Mamren lakeudella, joka on Hebronissa: ja rakensi siinä alttarin Herralle.

14 Ja tapahtui Amraphelin Sinearin kuninkaan, Ariokin Elassarin kuninkaan, Kedorlaomerin Elamin kuninkaan, ja Tidealin pakanoitten kuninkaan aikana: ²Että he sotivat Bereaa Sodomian kuningasta, ja Birsaa Gomorran kuningasta, ja Sineabia Adaman kuningasta, ja Semeberia Zeboimin kuningasta, ja Belan, se on Zoarin, kuningasta vastaan. ³Nämät kaikki tulivat yhteen Siddimin laaksossa; se on suolainen meri: ⁴Sillä he olivat olleet kaksitoistakymmentä ajastaikaa kuningas Kedorlaomerin alla; mutta kolmantenatoistakymmenentenä ajastaikana olivat he hänestä luopuneet. ⁵Neljäntenätoistakymmenentenä ajastaikana tuli Kedorlaomer, ja ne kuninkaat, kuin hänen kanssansa olivat, ja löivät ne Kalevan pojat Karnaimin Astarotissa, ja Susimin Hammissa; niin myös Emimin Sjaven Kirjataimissa: ⁶Ja Horilaiset Seirin vuorella; siihen lakiaan paikkaan Pharanin asti, korpea liki. ⁷Ja he palasivat ja tulivat Mispatin lähteen tykö, se on Kades, ja löivät koko Amalekilaisen maan; niin myös Amorilaiset, jotka asuivat Hasesonin Tamarissa. ⁸Niin läksivät Sodomian kuningas, ja Gomorran kuningas, ja Adaman kuningas, ja Zeboimin kuningas, ja Belan, se on Zoarin kuningas: ja hankitsivat sotaan heitä vastaan Siddimin laaksossa: ⁹Kedorlaomeria Elamin kuningasta, ja Tibealia pakanoitten kuningasta, ja Amraphelia Sinearin kuningasta, ja Ariokia Elassarin kuningasta vastaan: neljä kuningasta viittä vastaan. ¹⁰Ja Siddimin laaksossa oli monta maanpihkuoppaa. Mutta Sodomian ja Gomorran kuningas siinä pakoon ja maahan lyötiin, ja jääneet pakenivat vuorille. ¹¹Ja he ottivat kaiken Sodomian ja Gomorran tavarain, ja kaiken heidän elatuksensa, ja menivät matkaansa. ¹²Ja ottivat myös Lotin Abramin veljen pojan kanssansa, ja hänen tavaransa, ja menivät matkaansa, sillä hän asui Sodomassa. ¹³Silloin tuli yksi joka pääsyt oli, ja ilmoitti sen Abramille Hebrealaiselle, joka asui Mamren Amorilaisen lakeudella, joka Eskolin ja Anerin veli oli. Nämät olivat liitossa Abramin kanssa. ¹⁴Koska Abram kuuli veljensä otetuksi kiini, varusti hän omaa kotona syntynyttä palveliaansa kolmesataa ja kahdeksantoistakymmentä, ja ajoi takaa heitä Daniin asti. ¹⁵Jakoi itsensä ja karkasi heidän päällensä yöllä palvelioinensa, ja löi heitä: ja ajoi takaa hamaan Hobaan, joka on vasemmalta puolella Damaskua. ¹⁶Ja toi jälleensä kaiken tavarain: ja myös veljensä Lotin ja hänen tavaransa toi hän jälleensä, niin myös vaimot ja väen. ¹⁷Silloin meni Sodomian kuningas häntä vastaan, koska hän palasi lyömästä Kedorlaomeria, ja niitä kuninkaita hänen kanssansa: Sjaven lakeudella, joka kuninkaan laaksoksi kutsutaan. ¹⁸Mutta Melkisedek Salemin kuningas toi leivän ja viinan: ja hän oli ylimmäisen Jumalan pappi. ¹⁹Ja siunasi häntä, ja sanoi: siunattu

ole sinä Abram sille kaikkein korkeimmalle Jumalalle, jonka taivas ja maa oma on. ²⁰Ja kiitetty olkoon kaikkein korkein Jumala, joka sinun vihollises antoi sinun käsiis. Ja (Abram) antoi hänelle kymmenykset kaikista. ²¹Silloin Sodomian kuningas sanoi Abramille: anna minulle väki, ja pidä itse tavara. ²²Ja Abram sanoi Sodomian kuninkaalle: Minä nostan minun käteni Herran kaikkein korkeimman Jumalan tykö, jonka taivas ja maa oma on: ²³Etten minä ota kaikesta sinun omastas lankaakaan eli kengän rihmaa, ettes sanoisi: minä olen Abram in äveriääksi tehnyt: ²⁴Ei suinkaan, paitsi sitä kuin nämät nuoret miehet syöneet ovat; ja niiden miesten osan, jotka minua seurasivat: Aner, Eskol ja Mamre, he saakoon osansa.

15Kuin nämä olivat niin tapahtuneet, tuli Herran sana Abram in tykö näyssä, sanoen: älä pelkää Abram, minä olen sinun kilpes, ja sangen suuri palkkas. ²Mutta Abram sanoi: Herra, Herra, mitäs minulle annat? minä lähden lapsetoinna täältä, ja minun huoneeni haltia on tämä Eleasari Damaskusta. ³Ja Abram taas sanoi: mutta minulle et sinä antanut siementä. Ja katsos, minun kotopalkolliseni tulee minun perilliseksi. ⁴Ja katso, Herran sana tuli hänen tykönsä, sanoen: ei tämä sinua peri: vaan joka sinun ruumiistas tulee, se tulee sinun perilliseksi. ⁵Niin hän vei hänen ulos, ja sanoi: katso taivaaseen ja lue tähdet, jos sinä ne taidat lukea. Ja sanoi hänelle: niin sinun siemenes on oleva. ⁶(Abram) uskoi Herran, ja hän luki hänelle sen vanhurskaudeksi. ⁷Ja sanoi hänelle: minä se Herra olen, joka vein sinun ulos Kaldean Uurista, antaakseni sinulle tämän maan omakses. ⁸Ja hän sanoi: Herra, Herra, mistä minä tietäisin sen omistavani? ⁹Ja hän sanoi hänelle: ota minulle kolmivuotinen hehkonen, ja kolmivuotinen vuohi, ja kolmivuotinen oinas: niin myös mettin, ja nuori kyhköläinen. ¹⁰Ja hän otti hänelle nämät kaikki, ja jakoi keskeltä kahtia, ja pani itsekunkin osan toinen toisensa kohdalle; vaan lintuja ei hän jakanut. ¹¹Niin linnut tulivat lihain päälle; ja Abram karkotti ne. ¹²Ja tapahtui auringon laskeissa, että raskas uni lankesi Abram in päälle: ja katso, hämmästys ja synkkä pimeys tuli hänen päällensä. ¹³Niin hän sanoi Abramille: sinun pitää totisesti tietämän, että sinun siemenes tulee muukalaiseksi sille maalle, joka ei heidän omansa ole, ja he saattavat heitä orjaksi, ja vaivaavat heitä neljäsataa ajastaikaa. ¹⁴Mutta sille kansalle, jonka orjana he ovat, koston minä: ja sitte he lähtevät ulos suurella tavaralla. ¹⁵Ja sinä menet isäis tykö rauhassa, ja haudataan hyvässä ijässä. ¹⁶Vaan neljännessä miespolvessa he tänne paljavit: sillä Amorilaisten pahuus ei ole vielä täytetty. ¹⁷Ja koska aurinko oli laskenut, ja pimeys joutunut: katso, pätsi suitsi, ja liekki kävi kappaleitten keskeltä. ¹⁸Sinä päivänä teki Herra liiton Abram in kanssa, sanoen: sinun siemenelles annan minä tämän maan, hamasta Egyptin virrasta, niin suureen virtaan Phratiin asti. ¹⁹Keniläiset, ja Kenitiläiset, ja Kadmonilaiset, ²⁰Ja Hetiläiset, ja Pheresiläiset, ja Kalevan pojat, ²¹Ja Amorilaiset, ja Kanaanealaiset, ja

Gergesiläiset, ja Jebusilaiset.

16Ja Sarai Abram in emäntä ei synnyttänyt hänelle. Mutta hänellä oli Egyptiläinen piika, jonka nimi oli Hagar. ²Ja Sarai sanoi Abramille: katso nyt; Herra on minun sulkenut synnyttämästä, menes siis minun piikani sivuun, jos minä sittenkin saisin lapsia hänestä. Ja Abram otti Sarain sanan. ³Ja Sarai Abram in emäntä otti Egyptiläisen piikansa Hagarin, sitte kun Abram kymmenen ajastaikaa oli asunut Kanaanin maalla: ja antoi sen miehellensä Abramille emännäksi. ⁴Ja hän makasi Hagarin tykönä, joka tuli raskaaksi. Koska hän tunsu itsensä raskaaksi, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissänsä. ⁵Niin sanoi Sarai Abramille: minulle tapahtunut vääryys lankee sinun päälles; minä annoin minun piikani sinun sivuun; ja että hän tunsu itsensä raskaaksi, halpenin minä hänen edessänsä: Herra tuomitkoon minun ja sinun välillä. ⁶Mutta Abram sanoi Saraille: katso, sinun piikas on sinun käsissä, tee hänen kanssansa mitäs tahdot: Niin Sarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen tykönsä. ⁷Mutta Herran enkeli löysi hänen vesilähteen tykönä korvessa: lähteen tykönä Surrin tiellä. ⁸Ja sanoi: Hagar, Sarain piika, kustas tulet? ja kuhunkas menet? hän sanoi: minä pakenin emäntääni Saraita. ⁹Ja Herran enkeli sanoi hänelle: palaja emäntäs tykö, ja nöyryytä itses hänen kätensä alle. ¹⁰Ja Herran enkeli sanoi hänelle: minä lisään suuresti sinun siemenes, niin ettei sitä taideta luettaa paljouden tähden. ¹¹Ja Herran enkeli sanoi (vielä) hänelle: katso, sinä olet raskas, ja synnytät pojan: ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Ismael: sillä Herra on kuullut sinun vaivas. ¹²Hän tulee tylyksi mieheksi, ja hänen kätensä jokaista vastaan, ja jokaisen käsi häntä vastaan, ja hän on asuva kaikkein veljeinsä edessä. ¹³Ja hän kutsui Herran nimen, joka häntä puhutteli, sinä Jumala, joka näet minun, sillä hän sanoi: enkö minä ole katsonut hänen peräänsä, joka minun näkee? ¹⁴Sentähden nimitti hän sen kaivon, sen elävän kaivoksi, joka minun näkee, koska on Kadeksen ja Baredin välillä. ¹⁵Ja Hagar synnytti Abramille pojan: ja Abram kutsui poikansa nimen, jonka Hagar synnytti, Ismael. ¹⁶Ja Abram oli kuudenyhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, koska Hagar synnytti Ismaelin Abramille.

17Koska Abram oli yhdeksänkymmenen ja yhdeksän ajastaikainen, näkyi Herra Abramille ja sanoi hänelle: Minä olen Jumala kaikkivaltias: vaella minun edessäni, ja ole vakaa. ²Ja minä teen liittoni minun ja sinun välilles, ja lisään sinun sangen suuresti. ³Ja Abram lankesi kasvoilensa: Ja Jumala puhui hänen kanssansa, sanoen: ⁴Katso, Minä olen, ja minun liittoni on sinun kanssas, ja sinä tulet paljon kansan isäksi. ⁵Sentähden ei sinua pidä enää kutsuttaman Abram; mutta Abrahamin pitää oleman sinun nimes: sillä minä olen tehnyt sinun paljon kansan isäksi. ⁶Ja teen sinun sangen suuresti hedelmälliseksi, ja asetan sinun kansoiksi: ja kuninkaat tulevat sinusta. ⁷Ja minä

teen minun liittoni minun vaiheelleni ja sinun, ja sinun siemenes sinun jälkees, heidän suvuissansa ijankaikkiseksi liitoksi: että minä olen sinun Jumalas, ja sinun siemenes sinun jälkees. ⁸Ja annan sinulle ja sinun siemenelles sinun jälkees, sen maan, jossa sinä muukalainen olet; koko Kanaanin maan ijäiseksi omaisuudeksi: ja olen heidän Jumalansa. ⁹Ja Jumala sanoi Abrahamille: pidä siis minun liittoni, sinä ja sinun siemenes sinun jälkees, heidän suvuissansa. ¹⁰Ja tämä on liitto, jonka teidän pitämän pitää, minun vaiheelleni ja teidän, ja sinun siemenes vaiheella sinun jälkees: kaikki miehenpuoli pitää teidän seassanne ympärileikattaman. ¹¹Ja teidän pitää ympärileikkaaman teidän esinahkanne lihan: sen pitää oleman liiton merkiksi minun ja teidän vaiheellanne. ¹²Kahdeksan päiväinen poikalapsi pitää ympärileikattaman teidän seassanne, kaikki miehenpuoli teidän suvuissanne: kotona syntynyt, eli kaikinmaiselta muukalaiselta rahalla ostettu, joka ei ole sinun siemenestä. ¹³Kaiketä pitää ympärileikattaman sekä kotonas syntynyt, että rahallas ostettu; ja niin minun liittoni on oleva teidän lihassanne ijankaikkiseksi liitoksi. ¹⁴Ja jonka esinahallisen miehenpuolen esinahan liha ei ympärileikata, se sielu pitää hukutettaman kansastansa: hän on minun liittoni rikkonut. ¹⁵Ja Jumala sanoi Abrahamille: Saraita sinun emäntää ei pidä sinun enää kutsuman Sarai; vaan Saara pitää oleman hänen nimensä: ¹⁶Sillä minä siunaan häntä, ja annan myös hänestä sinulle pojan; sillä minä siunaan hänen, ja hän on tuleva kansoiksi, ja kansain kuninkaat tulevat hänestä. ¹⁷Ja Abraham lankeasi kasvoillensa ja naurahti, ja sanoi sydämessänsä: syntyneekö sadanajastakaiselle poika? ja Saara yhdeksänkymmenen ajastakainen synnyttäneekö? ¹⁸Ja Abraham sanoi Jumalalle: josko Ismael sais elää sinun edessä! ¹⁹Niin sanoi Jumala: Tosin Saara sinun emäntäs synnyttää sinulle pojan ja sinun pitää hänen nimensä kutsuman Isaak: ja minä teen minun liittoni hänen kanssansa ijankaikkiseksi liitoksi, hänen siemenellensä hänen jälkeensä. ²⁰Ismaelistä olen minä myös sinun rukoukses kuullut, katso, minä olen siunannut häntä, ja teen hänen hedelmälliseksi, ja lisään hänen sangen suuresti: kaksitoistakymmentä ruutinasta pitää hänen siittämän, ja minä teen hänen suureksi kansaksi. ²¹Mutta minun liittoni teen minä Isaakin kanssa; jonka Saara on sinulle synnyttävä, tähän aikaan tulevana vuonna. ²²Ja kuin puhe oli päätetty hänen kanssansa, meni Jumala ylös Abrahamin tyköä. ²³Ja Abraham otti poikansa Ismaelin, ja kaikki kotona syntyneet, ja kaikki ostetut: kaiken miehenpuolen Abrahamin huoneessa: ja ympärileikkasi heidän esinahkansa lihan, kohta sinä päivänä kuin Jumala oli puhunut hänen kanssansa. ²⁴Ja Abraham oli yhdeksän ja yhdeksänkymmenen ajastakainen, koska hänen esinahkansa liha ympärileikattiin. ²⁵Mutta Ismael hänen poikansa oli kolmentoistakymmenen ajastakainen, koska hänen esinahkansa liha ympärileikattiin. ²⁶Yhtenä päivänä ympärileikattiin Abraham, ja Ismael hänen poikansa. ²⁷Ja kaikki miehenpuoli hänen huoneessansa, kotona syntyneet

ja muukalaisilta ostetut, ympärileikattiin hänen kanssansa.

18Ja Herra näkyi hänelle Mamren lakeudella; jossa hän istui majan ovelta, koska päivä oli palavimmallansa. ²Koska hän silmänsä nosti ja näki, katso kolme miestä seisovait hänen edessänsä: ja kuin hän näki heidät, juoksi hän heitä vastaan majan ovelta, ja kumarsi itsensä maahan. ³Ja sanoi: Herra, jos minä olen armon löytänyt sinun edessä, niin älä mene palvelias ohitse. ⁴Ja sallikaat tuottaa vähä vettä pestäksenne teidän jalkanne, ja levätkäät teidän puun alla. ⁵Ja minä tuon teidän eteenne kappaleen leipää, virvottaaksenne teidän sydäntänne, ja sitte menkää: sillä sentähden te poikkesitte teidän palvelianne tykö. Ja he sanoivat: tee niin kuin sinä olet puhunut. ⁶Niin Abraham riensi majaan Saaran tykö, ja sanoi: riennä sinuas ja tuo kolme mittaa sämpyläjauhoja, sotke ja leivo kaltiaisia. ⁷Ja Abraham juoksi karjan tykö: ja toi nuoren ja kauniin vasikan, ja antoi palveliallensa, joka riensi valmistamaan sitä. ⁸Ja hän toi voita ja maitoa, ja vasikasta, jota hän valmistanut oli, ja pani heidän eteensä: ja hän seisoi heidän edessänsä puun alla ja he söivät. ⁹Niin sanoivat he hänelle: kussa on Saara sinun emäntäs? hän vastasi: täällä majassa. ¹⁰Ja hän sanoi: tosin minä palajan sinun tykö, liki tällä vuoden ajalla, ja katso, Saarella emännällä on poika. Ja Saara kuuli sen majan ovelta, joka oli hänen takanansa. ¹¹Mutta Abraham ja Saara olivat vanhat ja ijälliseksi joutuneet; niin että Saaralta olivat lakanneet vaimolliset menot. ¹²Sentähden nauroi Saara itsellensä, ja sanoi: nyt koska minä vanha olen, antanenko minä itseni hekumaan? ja minun herrani on vanhentunut. ¹³Ja Herra sanoi Abrahamille: miksi Saara nauroi, sanoen: pitäneeköstä todellakin minun synnyttämän, joka olen vanhaksi tullut? ¹⁴Onko Herralle jotakin mahdotointa? Määrättyyn aikaan, koska minä palajan sinun tykö, tällä vuoden ajalla, niin Saarella on poika. ¹⁵Niin Saara kielsi, sanoen: en minä nauranut: sillä hän hämmästyi. Mutta hän sanoi: ei ole niin, sinä nauroit. ¹⁶Silloin nousivat miehet sieltä, ja käänivät heitäsä Sodomaan päin: ja Abraham meni heidän kanssansa, saattamaan heitä. ¹⁷Ja Herra sanoi: kuinka minä salaan Abrahamilta, jota minä teen? ¹⁸Että Abraham tulee suureksi ja väkeväksi kansaksi, ja kaikki kansat maan päällä pitää hänessä siunatuksi tuleman. ¹⁹Sillä minä tunnen hänen, että hän käskää lapsiansa ja huonettansa hänen jälkeensä Herran tietä pitämään, ja tekemään hurskautta ja oikeutta: että Herra saattais Abrahamille kaikki, kuin hän hänelle luvannut on. ²⁰Ja Herra sanoi: Sodomassa ja Gomorrassa on suuri huuto, ja heidän syntinsä ovat sangen raskaat. ²¹Minä astun nyt alas ja katson, jos he täydellisesti tehneet ovat huudon jälkeen, joka minun eteeni tullut on; taikka jos ei niin ole, että minä sen tietäisin. ²²Ja miehet käänivät itsensä sieltä, ja menivät Sodomaan päin. Mutta Abraham jäi seisomaan vielä Herran eteen. ²³Ja Abraham astui hänen tykönsä, ja sanoi: hukutakos

myös vanhurskaan jumalattoman kanssa? ²⁴Jos kaupungissa olisi viisikymmentä vanhurskasta, hukuttaisitkos myös ne, ja et säästäisi sitä siaa viidenkymmenen vanhurskaan tähden, jotka siellä olisivat? ²⁵Pois se sinusta, ettäs sen tekisit, ja kuolettaisit vanhurskaan jumalattoman kanssa, ja että vanhurskaalle kävis niinkuin jumalattomallekin. Pois se sinusta: Eikö kaiken maailman tuomari oikein tuomitsi? ²⁶Herra sanoi: jos minä löydän viisikymmentä vanhurskasta Sodomian kaupungissa; niin minä säästän kaiken sen paikan heidän tähtensä. ²⁷Abraham vastasi ja sanoi: katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa; ehkä minä tomu ja tuhka olen. ²⁸Mitämaks, jos oli vailla viisi niistä viidestäkymmenestä vanhurskaasta, kadottaisitkos viiden tähden koko kaupungin? ja hän sanoi: en kadota, jos minä löydän siellä viisiviidettäkymmentä. ²⁹Ja hän puhui vielä hänelle, ja sanoi: mitämaks, siinä löytäisiin neljäkymmentä? ja hän sanoi: en tee minä neljänkymmenen tähden. ³⁰Abraham sanoi: älköön minun Herrani vihastuko, että minä vielä puhun: mitämaks, löytäisiin siellä kolmekymmentä? ja hän sanoi: en minä tee, jos minä löydän siellä kolmekymmentä. ³¹Ja hän sanoi taas: katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa: mitämaks, löytäisiin siellä kaksikymmentä? ja hän sanoi: en kadota heitä kahdenkymmenen tähden. ³²Ja hän vielä sanoi: älköön minun Herrani vihastuko, jos minä ainoastansa tällä erällä puhu: mitämaks, siellä löytäisiin kymmenen? ja hän sanoi: en kadota heitä kymmenen tähden. ³³Ja Herra meni pois sitte kuin hän oli Abrahamin kanssa puhunut: ja Abraham palasi kotiansa.

19Ja kaksi enkeliä tulivat ehtoon Sodomaan, ja Lot istui Sodomian portissa: ja kuin hän näki heidät, nousi hän heitä vastaan, ja kumarsi kasvoillensa maahan. ²Ja sanoi: katso, minun Herrani, poiketkaat teidän palvelianne huoneeseen yöksi, ja antakaat pestä jalkanne, ja aamulla varhain noustuanne menette matkaan. Ja he sanoivat: ei suinkaan, vaan kadulla me yötä pidämme. ³Ja hän kovin vaati heitä, ja he poikkesivat hänen tykönsä, ja tulivat hänen huoneeseensa. Ja hän valmisti heille aterian, ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät. ⁴Ennenkuin he levätä panivat, tulivat kaupungin miehet, Sodomalaiset, nuoret ja vanhat: kaikki kansa joka kulmalta, ja piirittivät huoneen. ⁵Ja huusivat Lotin, ja sanoivat hänelle: kussa ovat ne miehet, jotka sinun tykös yöllä tulivat? tuo heitä meidän tykömme tutaksemme heitä. ⁶Silloin Lot meni ulos heidän tykönsä oven eteen, ja sulki oven jälkeensä. ⁷Ja sanoi: älkää te, rakkaat veljeni, tehkö niin pahoin. ⁸Katso, minulla on kaksi tyttäätä, jotka ei vielä miehestä mitään tiedä: ne minä tuotan teille, tehkää heille mitä te tahdotte: ainoastansa näille miehille älkää mitään pahaa tehkö; sillä sentähden ovat he tulleet minun katonni varjon ala. ⁹Mutta he sanoivat: tule tänne. Ja sanoivat: tuleeko joku muukalaiseksi, ja kuitenkin tahtoo kokonaansa hallita? nyt, me teemme enemmän pahaa sinulle kuin heille: ja he tekivät

suurella väkivallalla miehelle Lotille ylläkön, ja juoksivat ovea särkemään. ¹⁰Niin miehet ojensivat kätensä ulos, ja tempasivat Lotin tykönsä huoneeseen, ja paiskasivat oven kiinni. ¹¹Ja miehet, kuin huoneen oven edessä olivat, löivät he sokeudella, pienet ja suuret, niin että he väsyivät ovea etseissänsä. ¹²Ja miehet sanoivat Lotille: onko sinulla vielä tässä jouku? vävyjä, eli poikia taikka tyttäriä, eli kaikkia mitä sinulla on tässä kaupungissa? vie ne ulos tästä siasta. ¹³Sillä me hukutamme tämän paikan: että heidän huutonsa on suuri Herran edessä, niin Herra lähetti meidät heitä hukuttamaan. ¹⁴Niin Lot meni ulos ja puhutteli vävyjensä, jotka piti saaman hänen tyttärensä, ja sanoi: nouskaat ja lähtekää tältä siasta: sillä Herra hukuttaa tämän kaupungin: mutta hän oli niinkuin leikkiä tekevä hänen vävyinsä silmäin edessä. ¹⁵Koska aamurusko kävi ylös, kiiruhtivat enkelit Lotin joutumaan, ja sanoivat: nouse, ota emäntäs, ja kaksi tyttäätä, jotka saapuvilla ovat, ettet sinä myös hukkuisi tämän kaupungin pahuudessa. ¹⁶Koska hän viipyi, tarttuivat miehet hänen käteensä, ja hänen emäntänsä, ja hänen kahden tyttärensä käteen, sillä Herra tahtoi säästää heitä: ja taluttivat hänen ulos ja jättivät hänen ulkopuolelle kaupunkia. ¹⁷Ja koska he johdattivat heitä ulos, sanoivat he: pelasta sinun sielusi, ja älä katsahda taakses, ja älä myös seisahda koko tälle lakeudelle; vaan turvaa sinuas vuorelle, ettes hukkuisi. ¹⁸Ja Lot sanoi heille: Ei Herra. ¹⁹Katso, sinun palvelias on löytänyt armon sinun edessä, sinä olet tehnyt sinun laupeutes suureksi, jonkas minulle osotit, pelastaakses minun sielua: en taida minä pelastaa minuani vuorella, ettei minulle jotakuta pahaa tapahtuisi, ja kuolisin. ²⁰Katsos, tuo kaupunki on läsnä, paeta sinne: ja hän on vähä: salli minua siellä pelastettaa: eikö hän ole vähäinen? että minun sieluni siellä elävänä pysyis. ²¹Niin sanoi hän hänelle: katso, tässä asiassa olen minä myös sinun rukoukses päälle katsonut: etten minä kukista sitä kaupunkia, jostas puhuit. ²²Riennä, pelasta sinuas siellä: sillä en minä taida tehdä mitään, siihenasti ettäs sinne sisälle tulet. Sentähden kutsui hän sen kaupungin Zoar. ²³Aurinko oli nousnut maan päälle, ja Lot tuli Zoariin sisälle. ²⁴Ja Herra antoi sataa Sodomian ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta: Herralta taivaasta. ²⁵Ja kukisti ne kaupungit, ja kaiken sen lakeuden: niin myös kaikki niiden kaupunkien asuvaiset, ja maan kasvot. ²⁶Ja Lotin emäntä käänsi kasvonsa takaisin hänestä; ja muuttui suolapatsaaksi. ²⁷Mutta Abraham nousi varhain aamulla, ja meni siihen paikkaan, kussa hän oli ennen seisonut Herran edessä. ²⁸Ja katsahti Sodomaan ja Gomorraan päin, ja kaiken sen maan lakeuteen; ja näki että savu nousi maasta niinkuin pätsin savu. ²⁹Ja tapahtui, koska Jumala kukisti sen lakeuden kaupungit, muisti Jumala Abrahamin: ja johdatti Lotin ulos hävityksen keskeltä, koska hän kukisti ne kaupungit, joissa Lot asui. ³⁰Ja Lot läksi Zoarista, ja asui vuorella, ja kaksi hänen tyttäätänsä hänen kanssansa; sillä hän pelkäsi asua Zoarissa: ja oli luolassa ja kaksi hänen tyttäätänsä hänen kanssansa. ³¹Niin sanoi vanhem-

pi nuoremmalle: meidän isämme on vanha: eikä ole muuta miestä maan päällä, makaamaan meidän kanssamme, koko maan tavan jälkeen. ³²Käykäämme, juottakaamme meidän isämme viinalla, ja maatkaamme hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä. ³³Niin he juottivat isänsä sinä yönä viinalla. Ja vanhempi tuli ja makasi isänsä kanssa, ja ei hän huomainnut koska hän levätä tuli, ja koska hän nousi. ³⁴Toisena päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: katso, minä makasin menneenä yönä isäni kanssa: juottakaamme häntä tänäkin yönä viinalla, ja mene sinä ja makaa hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä. ³⁵Niin he juottivat myös sinä yönä isänsä viinalla: ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssansa, ja ei hän huomainnut koska hän levätä tuli, ja koska hän nousi. ³⁶Ja niin molemmat Lotin tyttäret tulivat isästänsä raskaaksi. ³⁷Ja vanhempi synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Moab: hänestä ovat Moabilaiset tulleet, hamaan tähän päivään asti. ³⁸Ja nuorempi myös synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä BenAmmi: hänestä tulivat Ammonin lapset, hamaan tähän päivään asti.

20Niin Abraham vaelsi sieltä etelään päin, ja asui Kadeksen ja Surrin vaiheella: ja oli muukalainen Gerarissa. ²Ja Abraham sanoi emännästänsä Saarasta: hän on minun sisareni. Niin Abimelek Gerarin kuningas lähetti ja antoi noutaa Saaran tykönsä. ³Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa: ja sanoi hänelle: katso, sinun pitää kuoleman sen vaimon tähden, jonka ottanut olet; sillä hän on yhden miehen aviovaimo. ⁴Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen, ja sanoi: Herra tahdotkos myös surmata hurskaan kansan? ⁵Eikö hän sanonut minulle: hän on minun sisareni, ja hän myös itse sanoi: hän on minun veljeni: yksivakaisella sydämellä ja viattomilla käsillä olen minä sen tehnyt. ⁶Ja Jumala sanoi hänelle unessa: minä myös tiedän, ettäs sydämes yksivakaisuudessa sen tehnyt olet. Sentähden minä myös estin sinun, ettes rikkoisi minua vastaan; jonka tähden en minä sallinut sinua ryhtymään häneen. ⁷Niin anna nyt miehelle hänen emäntänsä jälleen; sillä hän on propheta: ja hän on rukoileva sinun edestä, ettäs saat elää. Mutta jos et sinä anna häntä jälleen, niin tiedä, ettäs totisesti kuolet, ja kaikki mitä sinulla on. ⁸Niin Abimelek nousi varhain aamulla, ja kutsui kaikki palveliansa, ja puhui kaikki nämät sanat heidän kuultensa: ja miehet pelkäsivät suuresti. ⁹Ja Abimelek kutsui Abrahamin, ja sanoi hänelle: mitäs meille teit? ja mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, ettäs saattaisit minulle ja minun valtakunnalleni niin suuren rikoksen? sinä olet tehnyt minua vastaan niitä töitä joita ei sovi tehdä. ¹⁰Ja Abimelek sanoi vielä Abrahamille: mitäs näit, ettäs tämän teit? ¹¹Abraham sanoi: minä ajattelin: kukaties ei tässä paikassa ole yhtään Jumalan pelkoa: ja he surmaavat minun, emäntäni tähden. ¹²Ja hän on tosin minun sisareni: sillä hän on minun isäni tytär, vaan ei äitini tytär: ja minä otin hänen emännäkseni. ¹³Koska Jumala laski minun

kulkemaan isäni huoneesta, sanoin minä hänelle: tämä on sinun lempes, jonka sinun minua kohtaan pitää tekemän: kuhunka paikkaan ikänänsä me tulemme, sano minusta: hän on minun veljeni. ¹⁴Niin Abimelek otti lampaita, ja karjaa, ja palvelioita, ja piikoja, ja antoi Abrahamille: ja antoi hänelle jälleen Saaran hänen emäntänsä. ¹⁵Ja Abimelek sanoi: katso, minun maani on altis sinun edessä: asu kussa sinulle parhain kelpaa. ¹⁶Ja sanoi Saarelle: katso, minä olen antanut veljelless tuhat hopeniä, katso, ne pitää oleman sinulle silmäin peitteeksi, kaikkein edessä, jotka sinun kanssas ovat, ja kaikkein muiden edessä. Ja niin vahvistettiin (hänen nuhteettomuutensa). ¹⁷Ja Abraham rukoili Jumalaa: ja Jumala paransi Abimelekin, ja hänen emäntänsä, ja hänen piikansa, ja ne siittivät. ¹⁸Sillä Herra oli peräti sulkenut kaikki kohdut Abimelekin huoneessa, Saaran Abrahamin emännän tähden.

21Ja Herra etsei Saaraa, niinkuin hän sanonut oli: ja Herra teki Saarelle niinkuin hän puhunut oli. ²Ja Saara tuli raskaaksi, ja synnytti Abrahamille pojan hänen vanhuudessansa; sillä ajalla kuin Jumala hänelle sanonut oli. ³Ja Abraham kutsui poikansa nimen, joka hänelle syntynyt oli, ja jonka Saara hänelle synnyttänyt oli, Isaak. ⁴Ja Abraham ympärileikkasi poikansa Isaakin kahdeksan päiväisenä: niinkuin Jumala hänen käskenyt oli. ⁵Ja Abraham oli sadan ajastaikainen, koska Isaak hänen poikansa hänelle syntyi. ⁶Ja Saara sanoi: Jumala on tehnyt minulle nauron: kuka ikänä sen saa kuulla, hän nauraa minua. ⁷Ja sanoi vielä: kuka olis taitanut sanoa Abrahamille: Saara on lapsia imettävä; sillä minä olen synnyttänyt pojan hänen vanhuudessansa. ⁸Ja lapsi kasvoi ja vieroitettiin: ja Abraham teki suuren pidon sinä päivänä, jona Isaak vieroitettiin. ⁹Ja Saara näki Egyptiläisen Hagarin pojan, jonka se Abrahamille synnyttänyt oli, pilkkaajaksi. ¹⁰Ja sanoi Abrahamille: aja ulos tämä palkkavaimo poikinensa: sillä palkkavaimon pojan ei pidä perimän minun poikani Isaakin kanssa. ¹¹Ja tämä sana oli Abrahamin mielestä sangen karvas, hänen poikansa tähden. ¹²Mutta Jumala sanoi Abrahamille: älä ota sitä pahakses pojasta ja palkkapiias: kaikki mitä Saara sinulle sanoo, niin kuule häntä: sillä Isaakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman. ¹³Minä teen myös piikas pojan (suureksi) kansaksi; että hän sinun siemenes on. ¹⁴Niin nousi Abraham aamulla varhain, ja otti leipiä ja vesileilin; ja antoi Hagarille, ja pani hänen selkäänsä, ja (antoi hänelle) pojan, ja laski hänen menemään. Ja hän meni matkaansa, ja eksyi BerSaban korvessa. ¹⁵Koska vesi oli loppunut leilistä, heitti hän pojan puun alle. ¹⁶Ja meni pois, ja istui hänen kohdallensa taamma, liki joutsen kantamalle; sillä hän sanoi: en minä voi nähdä pojan kuolemaa. Ja hän istui hänen kohdallensa, korotti äänensä ja itki. ¹⁷Ja Jumala kuuli pojan äänen, ja Jumalan enkeli huusi Hagaria taivaasta, ja sanoi hänelle: mikä sinun on, Hagar? älä pelkää; sillä Jumala on kuullut pojan äänen, kussa hän makaa. ¹⁸Nouse, ota poika, ja tue häntä kädellä: sillä mi-

nä teen hänen suureksi kansaksi. ¹⁹Ja Jumala avasi hänen silmänsä, että hän näki vesikaivon; niin hän meni ja täytti leilin vedellä, ja antoi pojan juoda. ²⁰Ja Jumala oli pojan kanssa, ja hän kasvoi; ja asui korvessa, ja tuli tarkaksi joutsimieheksi. ²¹Ja asui Paranin korvessa; ja hänen äitinsä otti hänelle emännän Egyptin maalta. ²²Sillä ajalla puhui Abimelek ja hänen sotapäämiehensä Phikol Abrahamille, sanoen: Jumala on sinun kanssas kaikissa mitä sinä teet. ²³Niin vanno nyt minulle tässä Jumalan kautta, ettes ole minulle, ja minun pojalleni, ja poikanipojalle petollinen; vaan sen laupiuden jälkeen, jonka minä tein sinun kanssas, tee sinä myös minun kanssani, ja sen maan kanssa, jossa sinä olet muukalainen. ²⁴Niin sanoi Abraham: minä vannon. ²⁵Ja Abraham nuhteli Abimelekiä, sen vesikaivon tähden, kun Abimelekin palveliat olivat väkivallalla ottaneet. ²⁶Ja Abimelek sanoi: en ole minä tietänyt kuka sen teki; etkä sinä ilmoittanut minulle; enkä minä sitä ole ennen kuullut, kuin tänä päivänä. ²⁷Niin otti Abraham lampaita ja karjaa, ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat liiton keskenänsä. ²⁸Ja Abraham asetti seitsemän karitsaa laumasta erinänsä. ²⁹Ja Abimelek sanoi Abrahamille: mihinkä ne seitsemän karitsaa, jotkas olet asettanut erinänsä? ³⁰Hän vastasi: nämät seitsemän karitsaa pitää sinun ottaman minun kädestäni, todistukseksi minulle, että minä olen tämän kaivon kaivanut. ³¹Sentähden kutsui hän sen sian BerSaba: sillä siinä he molemmat vannoiivat keskenänsä. ³²Ja niin he tekivät liiton BerSabassa. Ja Abimelek nousi ja Phikol hänen sotapäämiehensä, ja palasivat Philistealaisten maalle. ³³Ja Abraham istutti puita BerSabassa; ja saarnasi siinä Herran ijankaikkisen Jumalan nimestä. ³⁴Ja oli muukalainen Philistealaisten maalla kauvan aikaa.

22Ja koska se oli tapahtunut, koetteli Jumala Abrahamia, ja sanoi hänelle: Abraham. Ja hän vastasi: Katso, tässä minä olen. ²Ja hän sanoi: ota nyt Isaak sinun ainoa poikas, jotas rakastat, ja mene Morian maalle; ja uhraa häntä siellä polttouhriksi yhdellä niistä vuorista, jonka minä sinulle sanova olen. ³Niin Abraham nousi varhain aamulla, ja valjasti aasinsa, ja otti kaksi palveliaansa kanssansa, ja poikansa Isaakin; ja halkoili puita polttouhuriin, ja valmisti itsensä, ja meni sille paikalle, minkä Jumala oli hänelle sanonut. ⁴Kolmantena päivänä nosti Abraham silmänsä, ja näki sen paikan taampana. ⁵Silloin Abraham sanoi palveliollensa: olkaat te tässä itseksenne aasin tykönä; mutta minä ja poika käymme tuonne. Ja koska me olemme rukoilleet, niin me palajamme teidän tyköne. ⁶Ja Abraham otti polttouhrin halvot, ja sälytti poikansa Isaakin selkään, vaan itse hän otti tulen ja veitsen käteensä; ja he kävivät molemmat ynnä. ⁷Niin sanoi Isaak isällensä Abrahamille: minun isäni. Hän vastasi: katso, tässä minä olen, poikani. Ja hän sanoi: katso, tässä on tuli ja halvot; mutta kussa on lammas polttouhriksi? ⁸Abraham vastasi: Jumala on edeskatsova itsellensä lampaan polttouhriksi, poikani. Ja he kävivät molemmat ynnä. ⁹Ja kuin he tulivat sille paikal-

le, josta Jumala oli hänelle sanonut, teki Abraham siihen alttarin, ja pani halvot; ja sitoi poikansa Isaakin, ja pani hänen alttarille halkoin päälle. ¹⁰Ja ojensi kätensä, ja sivalsi veitsen, teurastaaksensa poikaansa. ¹¹Niin Herran enkeli huusi häntä taivaasta, sanoen: Abraham, Abraham. Hän vastasi: tässä minä olen. ¹²Hän sanoi: älä satuta kättäs poikaan, älä myös hänelle mitään tee: sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkäät Jumalaa, ja et ole säästänyt ainokaista poikaas minun tähteni. ¹³Niin Abraham nosti silmänsä, ja äkkäsi oinaan takanansa, sarvista sekaantuneena tihkiään pensastoon. Niin Abraham meni, ja otti oinaan ja uhrasi polttouhriksi poikansa edestä. ¹⁴Ja Abraham nimitti sen paikan, Herra on edeskatsova: josta vielä tänäpäpä sanotaan, Herran vuorella edeskatsotaan. ¹⁵Mutta Herran enkeli huusi Abrahamia toistamiseen taivaasta. ¹⁶Ja sanoi: Minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra: ettäs tämän teit, ja et säästänyt sinun ainoaa poikaas; ¹⁷Niin minä suuresti siunaan sinun, ja runsaasti lisää sinun siemenes niinkuin taivaan tähdet, ja niinkuin sannan meren reunalla. Ja sinun siemenes on perivä vihollistensa portit. ¹⁸Ja sinun siemenessäs pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman, ettäs minun äänelleni kuuliainen olit. ¹⁹Sitte palasi Abraham palveliainsa tykö, ja he nousivat, ja ynnä matkustivat BerSabaan. Ja Abraham asui BerSabassa. ²⁰Ja koska nämät olivat tapahtuneet, ilmoitettiin Abrahamille sanoen: katso, Milka on myös synnyttänyt poikia sinun veljelles Nahorille. ²¹Esikoisensa Utsin, ja Butsin hänen veljensä, ja Kemuelin Aramin isän. ²²Ja Kesedin ja Hasonin, ja Pildaksen ja Jedlaphen, ja Betuelin. ²³Mutta Betuel siitti Rebekan. Nämät kahdeksan synnytti Milka Nahorille Abrahamin veljelle. ²⁴Mutta hänen jalkavaimonsa, Rehuma nimeltä, synnytti Teban, Gahamin, Tehaksen ja Maakan.

23Ja Saaran elinaika oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä ajastaikaa: ne olivat Saaran ikävuodet. ²Ja Saara kuoli Arban kaupungissa, joka (on) Hebron Kanaanin maalla. Niin tuli Abraham murehtimaan Saaraa ja itkemään häntä. ³Sitte nousi hän kuolleensa tyköä; ja puhui Hetin lapsille sanoen: ⁴Minä olen muukalainen ja kuitenkin asuvainen teidän tyköänne, antakaat minulle perintöhautata teidän tyköänne, haudatakseni minun kuollessi, joka on minun edessäni. ⁵Niin vastasivat Hetin lapset Abrahamia, sanoen hänelle: ⁶Kuule meitä, rakas herra: sinä olet Jumalan ruhtinas meidän seassamme, hautaa sinun kuollessi meidän parhaisiin hautoihimme: ei yksikään meistä sinua kiellä hautaamasta kuolluttas hänen hautaansa. ⁷Niin Abraham nousi ja kumarsi itsensä maan kansan edessä, (nimitittäin) Hetin lasten edessä. ⁸Ja hän puhui heille, sanoen: jos teidän mielenne on, että minä haudataan minun kuollessi, joka minun edessäni on; niin kuulkaat minua, ja rukoilkaat minun edestäni Ephronia Zoarin poikaa. ⁹Että hän antais minulle Makpelan luolan, joka hänellä on, vainionsa perällä: täyden hinnan edestä antakaan sen minulle teidän kes-

kellänne perintöhaudaksi. ¹⁰Sillä Ephron asui Hetin lasten seassa. Niin vastasi Ephron Hetiläinen Abrahamia, Hetin poikain kuullen, kaikkein sisälle ja ulos käyväisten hänen kaupunkinsa portista, sanoen: ¹¹Ei, minun herrani, vaan kuule minua; vainion minä annan sinulle, ja luolan, joka siinä on, annan minä sinulle: minun kansani lasten nähden annan minä sen sinulle; hautaa kuolles. ¹²Abraham kumarsi maan kansan edessä. ¹³Ja puhui Ephronille maan kansan kuullen, sanoen: jos sinä minua kuulet: minä annan rahan vainion edestä, ota se minulta, ja minä hautaan minun kuolleenii siihen. ¹⁴Ephron vastasi Abrahamia, sanoen hänelle: ¹⁵Minun herrani, kuule minua: maa maksaa neljäsataa sikliä hopiaa; vaan mitä se on minun ja sinun välillä? hautaa sinun kuolles. ¹⁶Abraham kuuli Ephronia, ja punnitsi hänelle rahan, jonka hän nimittänyt oli Hetin lasten kuullen: neljäsataa sikliä hopiaa, käypää rahaa. ¹⁷Ja niin vahvistettiin Ephronin vainio, joka Makpelassa on Mamren kohdalla, sekä pelto että luola joka siinä on, ja kaikki puut siinä vainiossa, jotka ympäri kaikissa sen rajoissa ovat. ¹⁸(Kaikki ne tulivat) Abrahamille omaisuudeksi Hetin lasten nähden: kaikkein (nähden), jotka sisällekävivät hänen kaupunkinsa portista. ¹⁹Ja sitte hautasi Abraham emäntänsä Saaran siihen luolaan, joka oli Makpelan vainiossa Mamren kohdalla; se on Hebron Kanaanin maalla: ²⁰Niin vahvistettiin siis vainio ja luola, joka siinä oli, Abrahamille perintöhaudaksi, Hetin lapsilta.

24Ja Abraham oli vanha ja joutunut ijälliseksi: ja Herra oli siunannut hänen kaikissa. ²Niin sanoi Abraham vanhimmalle huoneensa palvelialle, joka kaikki hallitsi, mitä hänellä oli: laske nyt kätes minun kupeeni alle. ³Ja minä vannotan sinua Herran taivaan ja maan Jumalan kautta; ettes ota emäntää minun pojalleni Kanaanealaisten tyttäristä, joiden seassa minä asun. ⁴Vaan mene minun isäni maalle ja minun sukuni tykö; ja ota minun pojalleni Isaakille emäntä. ⁵Ja palvelia sanoi: jos niin tapahtuis, ettei vaimo tahtoisi seurata minua tähän maahan: pitääkö minun kumminkin viemän jällensä sinun poikas sille maalle, jostas lähtenyt olet? ⁶Abraham sanoi hänelle: kavahta sinuas, ettes vie minun poikaani sinne jällensä. ⁷Herra taivaan Jumala, joka minun otti isäni huoneesta ja syntymämaaltani, ja joka minun kanssani puhui, ja myös vannoi minulle, sanoen: sinun siemenelles minä annan tämän maan: hän lähettää enkelinsä sinun edellä, että ottaisit minun pojalleni emännän sieltä. ⁸Jos ei vaimo tahtoisi seurata sinua, niin sinä olet vapaa tästä minun valastani; ainoastansa älä vie minun poikaani sinne jälleen. ⁹Niin laski palvelia kätensä herransa Abrahamin kupeen alle; ja vannoi hänelle sen. ¹⁰Niin otti palvelia kymmenen kamelia herransa kameleista, ja läksi matkaan, ja otti myötänsä kaikkinaisesta herransa tavarasta: ja vaelsi Mesopotamiaan Nahorin kaupunkiin. ¹¹Ja hän antoi kamelein laskea polvillensa ulkona kaupungista vesikaivon tykönä; ehtoopuolella, jolla ajalla vaimoväen tapa oli lähteä vettä ammuttamaan.

¹²Ja sanoi: Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, anna minun kohdata tänäpäpä (herrani morsiamen); ja tee laupius minun herrani Abrahamin kanssa. ¹³Katso, minä seison tässä vesikaivon tykönä: ja heidän tyttärensä, jotka asuvat tässä kaupungissa, tulevat vettä ammuttamaan. ¹⁴Jos joku piika tulee, jolle minä sanon: kallista tänne vesiastias juodakseni, ja hän sanoo: juo, minä juotan myös sinun kamelis: että hän on se, jonkas olet edeskatsonut palvelialles Isaakille, ja siitä ymmärtäisin tehnees laupiuden minun herrani kanssa. ¹⁵Ja ennenkuin hän lakkasi puhumasta, katso, Rebekka tuli, joka syntynyt oli Betuelille, Milkan, Abrahamin veljen Nahorin emännän pojalle. Ja hänellä vesiastiansa olallansa. ¹⁶Ja piika oli sangen ihana nähdä, ja vielä neitsy, ja ei yksikään mies ollut häneen ryhtynyt: hän meni alas kaivon tykö, ja täytti astiansa, ja tuli ylös. ¹⁷Niin palvelia juoksi häntä vastaan, ja sanoi: annas minun juoda vähä vettä astiastas. ¹⁸Hän sanoi: juo minun herrani: ja hän kiiruusti laski alas vesiastiansa kätensä päälle, ja antoi hänen juoda. ¹⁹Ja kuin hän oli antanut hänen juoda, sanoi hän: minä myös ammunnan vettä kameleilles, niinkauvan että he kaikki saavat juoda. ²⁰Ja hän kaasi kohta veden astiastansa ruuheen, ja juoksi taas kaivolle ammuttamaan: ja ammunsi kaikille hänen kameleillensa. ²¹Mutta mies ihmetteli häntä: ja oli ääneti, ja tahtoi tietää, jos Herra oli tehnyt hänen matkansa onnelliseksi, taikka ei. ²²Ja koska kaikki kamelit olivat juoneet, antoi mies hänelle kulta-otsalehden, joka painoi puolen sikliä: niin myös kaksi rannerengasta hänen käsiinsä, jotka painoivat kymmenen sikliä kulta. ²³Ja sanoi: kenenkäs tytär olet? sanos minulle se: onko isäs huoneessa siaa meidän yötä ollaksemme? ²⁴Hän sanoi hänelle: minä olen Betuelin, Milkan pojan, tytär, jonka hän synnytti Nahorille. ²⁵Ja hän vielä sanoi hänelle: on myös olkia ja karjan ruokaa kyllä meillä: ja myös siaa yötä olla. ²⁶Ja mies kumarsi maahan ja rukoili Herraa: ²⁷Ja sanoi: kiitetty olkoon Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, joka ei ottanut pois laupiuttansa ja totuuttansa minun herraltani: minua on Herra johdattanut tällä tiellä, minun herrani veljen huoneesen. ²⁸Niin piika juoksi ja ilmoitti nämät asiat äitinsä huoneessa. ²⁹Oli myös Rebekalla veli, jonka nimi oli Laban: ja Laban juoksi miehen tykö lähteelle. ³⁰Sillä koska hän näki otsalehden ja rannerenkaat sisarensa käsissä, ja kuuli sisarensa Rebekan puheet, sanovan: näin on mies puhunut minulle; tuli hän miehen tykö, ja katso, hän seisoi kamelein tykönä lähteellä. ³¹Ja sanoi: tule sisälle, sinä Herran siunattu, mitä seisot ulkona? minä olen huoneen valmistanut, ja sian kameleille. ³²Niin meni mies huoneesen, ja riisui kamelit: ja hän antoi olkia ja ruokaa kameleille, ja vettä pestä hänen jalkojansa, ja miesten jalkoja, jotka hänen kanssansa olivat. ³³Sitte pantiin ruokaa hänen eteensä: mutta hän sanoi: en minä syö ennenkuin minä olen puhunut minun asiani. He vastasivat: puhu. ³⁴Hän sanoi: minä olen Abrahamin palvelia. ³⁵Ja Herra on runsaasti siunannut minun herrani, ja hän on suureksi tullut,

ja on antanut hänelle lampaita ja karjaa, hopiaa ja kullaa, palvelioita ja piikoja, kameleja ja aaseja. ³⁶Niin myös Saara minun herrani emäntä on synnyttänyt minun herralleni pojan, vanhalla iällänsä: hänelle on hän antanut kaikki mitä hänellä on. ³⁷Ja minun herrani vannotti minua, sanoen: ei sinun pidä ottaman minun pojalleni emäntää Kanaanealaisten tyttäristä, joiden maalla minä asun. ³⁸Vaan mene minun isäni huoneesen, ja minun sukuni tykö; ja ota (sieltä) minun pojalleni emäntä. ³⁹Mutta minä sanoin minun herralleni: taitais tapahtua, ettei vaimo seuraisi minua? ⁴⁰Niin hän sanoi minulle: Herra, jonka edessä minä vaellan, lähettää enkelinsä sinun kanssas, joka tekee sinun matkas onnelliseksi, ottamaan minun pojalleni emäntä minun suvustani ja minun isäni huoneesta. ⁴¹Silloin sinä tulet vapaaksi minun valastani, koska tulet minun sukuni tykö: ja jos ei he anna sinulle, niin sinä olet vapaa valastani. ⁴²Niin tulin minä tänäpäpä lähteelle, ja sanoin: Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, jos sinä olet tehnyt minun matkani onnelliseksi, jota minä nyt vaellan. ⁴³Katso, niin seison minä tässä vesilähteen tykönä: koska yksi piika tulee vettä ammuttamaan, ja minä sanon hänelle: annas minulle vähä vettä juoda astiastas: ⁴⁴Ja hän sanoo minulle: juo sinä, minä ammunnan myös sinun kameleilles: se on se vaimo, jonka Herra on edeskatsonut minun herrani pojalle. ⁴⁵En minä vielä päässyt puhumasta sydämestäni, katso, niin Rebekka tuli, ja hänen vesiastiansa hänen olallansa, astui alas lähteelle ja ammunsi: ja minä sanoin hänelle: annas minun juoda. ⁴⁶Ja hän riensi ja laski vesiastian olaltansa alas, ja sanoi: juo, minä juotan myös kamelis. Niin minä join, ja hän juotti myös kamelit. ⁴⁷Ja minä kysyin häneltä, ja sanoin: kenekä tytär sinä olet? hän vastasi: minä olen Betuelin tytär, Nahorin pojan, jonka Milka hänelle synnytti. Niin minä panin otsalehden hänen otsaansa, ja rannerenkaat hänen käsiinsä: ⁴⁸Ja kumarsin itseni maahan ja rukoilin Herraa: ja kiitin Herraa, minun herrani Abrahamin Jumalaa, joka minun oli johdattanut oikiaa tietä, ottamaan hänen pojallensa minun herrani veljen tyttärtä. ⁴⁹Ja nyt, jos te olette ne, jotka osotatte minun herralleni laupiuden ja totuuden, niin sanokaat minulle: ja jos ei, niin sanokaat myös minulle, että minä kääntäisin itseni oikialle taikka vasemmalle puolelle. ⁵⁰Niin vastasi Laban ja Betuel, ja sanoivat: tämä asia on tullut Herralta; sentähden emme taida sinua vastaan puhua, pahaa taikka hyvää. ⁵¹Siinä on Rebekka edessä, ota häntä ja mene, ja olkaan sinun herras pojan emäntä, niinkuin Herra on sanonut. ⁵²Ja koska Abrahamin palvelia kuuli heidän sanansa; kumarsi hän maahan Herran eteen. ⁵³Ja palvelia toi hopia- ja kultakalut, ja vaatteet, ja antoi Rebekalle: vaan hänen veljellensä ja äidillensä antoi hän (muita) kalleita kaluja. ⁵⁴Niin he söivät ja joivat, hän ja miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja siellä pitivät yötä: ja he nousivat aamulla varhain: ja hän sanoi: päästäkää minua herrani tykö. ⁵⁵Mutta hänen veljensä ja äitinsä sanoivat: olkaan piika meidän tykönämme edes kymmenenkin päivää: sitte sinä saat mennä.

⁵⁶Niin sanoi hän heille: älkää viivyttäkö minua: sillä Herra on tehnyt minun matkani onnelliseksi: laskekaat minua menemään minun herrani tykö. ⁵⁷Niin he sanoivat: kutsukaamme piika, ja kysykäämme mitä hän sanoo. ⁵⁸Ja he kutsuivat Rebekan, ja sanoivat hänelle: tahdotkos mennä tämän miehen kanssa? hän vastasi: menen. ⁵⁹Niin he laskevat sisarensa Rebekan menemään, ja hänen imettäjänsä, Abrahamin palvelian kanssa; ja ne jotka hänen seurassansa olivat. ⁶⁰Ja he siunasivat Rebekkaa ja sanoivat hänelle: sinä olet meidän sisaremme, lisäännä tuhannen tuhanteen; ja sinun siemenes omistakoon vihamiestensä portit. ⁶¹Niin Rebekka nousi piikoinensa, ja istuivat kameleihin päälle, ja seurasivat sitä miestä. Ja palvelia otti Rebekan, ja meni matkaansa. ⁶²Mutta Isaak palasi siltä kaivolta, joka kutsuttiin sen elävän, joka minun näkee: sillä hän asui etelän maalla. ⁶³Ja oli lähtenyt rukoilemaan kedolle ehtoopuolella: ja nosti silmänsä, ja näki, ja katso, kamelit lähestyivät. ⁶⁴Ja Rebekka nosti silmänsä ja näki Isaakin: ja pudotti itsensä maahan kamelin päältä: ⁶⁵Ja sanoi palvelialle: mikä mies tämä on, joka kedolla käy meitä vastaan? palvelia vastasi: se on minun herrani: niin hän otti vaatteen ja peitti itsensä. ⁶⁶Ja palvelia jutteli Isaakille kaiken asian, kuin hän oli toimittanut. ⁶⁷Ja Isaak vei hänen äitinsä Saaran majaan: ja otti Rebekan emännäksensä, ja rakasti häntä: ja niin Isaak lohdutettiin äitinsä jälkeen.

25Ja Abraham taas otti emännän nimeltä Ketura. ²Hän synnytti hänelle Simran ja Joksan, ja Medan ja Midian, ja Jesbakin ja Suan. ³Mutta Joksan siitti Seban ja Dedanin. Dedanin lapset olivat: Asserim, Letusin ja Luumim. ⁴Midianin lapset olivat: Epha, Epher, Hanok, Abida, ja Eldaa: nämät kaikki ovat Keturan pojat. ⁵Ja Abraham antoi kaikki mitä hänellä oli Iisakille. ⁶Mutta niille lapsille, jotka jalkavaimoista olivat, antoi hän lahjoja, ja lähetti heidät pois poikansa Isaakin tyköä, vielä eläissänsä, idän puoleen, itäiselle maalle. ⁷Ja tämä on Abrahamin elinaika, kuin hän eli: sata ja viisikahdeksattakymmentä ajastaikaa. ⁸Ja hän tuli riutuneeksi, ja kuoli levollisassa iässä, vanhana ja elämästä kyllänsä saanut: ja koottiin kansansa tykö. ⁹Ja hänen poikansa Isaak ja Ismael hautasivat hänen Makpelan luolaan: Ephronin Hetiläisen Zoarin pojan vainiossa, Mamren kohdalle: ¹⁰Sille kedolle, jonka Abraham oli ostanut Hetin lapsilta: siihen on Abraham haudattu, ja Saara hänen emäntänsä. ¹¹Ja Abrahamin kuoleman jälkeen siunasi Jumala hänen poikansa Isaakin: Ja Isaak asui sen elävän, joka minun näkee, kaivon tykönä. ¹²Mutta nämät ovat Ismaelin Abrahamin pojan sukukunnat, jonka Hagar Egyptiläinen Saaran piika synnytti. ¹³Ja nämä ovat Ismaelin poikain nimet, heidän nimeinsä ja sukukuntainsa jälkeen: Ismaelin esikoinen oli Nebaot, Kedar, Abdeel, Mibsam, ¹⁴Misma, Duma, Masa, ¹⁵Hadar, Tema, Jetur, Naphis ja Kedma. ¹⁶Nämät ovat Ismaelin lapset, ja nämät heidän nimensä, heidän kylissänsä ja kaupungeissansa: kaksitoistakymmentä ruhtinasta heidän kansoissansa. ¹⁷Ja

tämä on Ismaelin ikä: sata ja seitsemänneljätkymmentä ajastaikaa: ja hän tuli riutuneeksi, ja kuoli, ja koottiin kansansa tykö. ¹⁸Mutta he asuivat Hevilasta hamaan Surriin asti, joka on Egyptin kohdalla Assyriaan mentäissä. Kaikkein hänen veljensä kohdalle lankesi (hänen arpansa). ¹⁹Ja nämät ovat Isaakin Abrahamin pojan sukukunnat: Abraham siitti Isaakin. ²⁰Ja Isaak oli neljänkymmenen ajastaiainen, koska hän otti Rebekan Betuelin Syrialaisen tyttären Mesopotamiasta, Labanin syrialaisen sisaren, itsellensä emännäksi. ²¹Ja Isaak rukoili Herraa emäntänsä edestä; sillä hän oli hedelmätöin, ja Herra kuuli häntä: niin Rebekka hänen emäntänsä tuli raskaaksi. ²²Ja lapset sysäsivät toinen toistansa hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: jos näin piti käymän, miksi minä olen (raskaaksi tullut?) ja meni kysymään Herralta. ²³Ja Herra sanoi hänelle: kaksi kansaa ovat sinun kohdussas, ja kahtalainen väki erkanee sinun ruumiistas: mutta toinen kansa voittaa toisen, ja suurempi palvelee vähempää. ²⁴Koska aika tuli synnyttää; katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa. ²⁵Ensimmäinen joka tuli ulos, oli ruskia ja karvainen niinkuin vaate: sentähden kutsuivat he hänen nimensä Esau. ²⁶Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, joka piti kädellensä Esaun kantapäystä, ja se kutsuivat hänen nimensä Jakob. Kuudenkymmenen ajastaiainen oli Isaak heidän syntyissäänsä. ²⁷Ja poikaiset kasvoivat, ja Esau tuli jaloksi metsä- ja peltomieheksi. Mutta Jakob oli yksivakainen mies, ja asui majoissa. ²⁸Ja Isaak rakasti Esautta; sillä hän söi mielellänsä hänen metsäsaalistansa. Mutta Rebekka rakasti Jakobia. ²⁹Koska Jakob oli keittänyt herkun, tuli Esau metsästä, ja oli väsyksissä. ³⁰Ja Esau sanoi Jakobille: anna minun syödä tästä ruskiasta herkusta: sillä minä olen väsyksissä. Sentähden kutsutaan hänen nimensä Edom. ³¹Mutta Jakob sanoi: myy minulle tänäpäniä sinun esikoisuutes. ³²Esau vastasi: katso, minä kuolen kuitenkin; mitä minun esikoisuudesta on? ³³Ja Jakob sanoi: niin vannon minulle tänäpäniä: ja hän vannoi hänelle, ja myi Jakobille esikoisuutensa. ³⁴Niin Jakob antoi Esauille leivän, ja sen ruskian herneherkun, ja hän söi ja joi, ja nousi ja meni pois. Ja niin Esau katsoi esikoisuutensa ylönsä.

26Niin kallis aika tuli maalle sen entisen jälkeen, joka oli Abrahamin ajalla: ja Isaak meni Abimelekin Philistealaisten kuninkaan tykö Gerariin. ²Niin Herra ilmestyi hänelle, ja sanoi: älä mene Egyptiin, vaan asu sillä maalla, jonka minä sanon sinulle. ³Ole muukalainen tällä maalla, ja minä olen sinun kanssas, ja siunaan sinua: sillä sinulle ja sinun siemenelles minä annan kaikki nämät maat, ja vahvistan sen valan, jonka minä Abrahamille sinun isälles vannonut olen. ⁴Ja enennän sinun siemenes niinkuin taivaan tähdet: ja annan sinun siemenelles kaikki nämät maat: Ja sinun siemenes kautta pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman: ⁵Sillä Abraham oli kuuliainen minun äänelleni, ja piti minun oikeuteni, käskyni, säätyni ja lakini. ⁶Niin Isaak asui Gerarissa. ⁷Ja koska sen maan

kansa kysyi hänen emännästäänsä, sanoi hän: hän on minun sisareni; sillä hän pelkäsi sanoa: hän on minun emäntäni (ajatellen), ettei he joskus löisi minua kuoliaksi Rebekan tähden: sillä hän oli ihana kasvoilta. ⁸Ja tapahtui, koska hän siellä kappaleen aikaa viipyi, katsoi Abimelek Philistealaisten kuningas akkunasta, ja näki Isaakin hyväilevän emäntäänsä. ⁹Niin kutsui Abimelek Isaakin, ja sanoi: katso, totisesti hän on sinun emäntäs: miksis olet sanonut: hän on minun sisareni? Ja Isaak sanoi hänelle: minä ajattelin, etten minä tapettaisi hänen tähtensä. ¹⁰Abimelek sanoi: miksis tämän meille teit? olis pikaisesti tapahtunut, että joku kansasta olis maannut sinun emäntäs kanssa, ja niin sinä olisit saattanut meidän päällemme rikoksen. ¹¹Niin Abimelek antoi käskyn kaikelle kansalle, sanoen: joka ryhtyy tähän mieheen, tahi hänen emäntäänsä, hänen pitää totisesti kuoleman. ¹²Ja Isaak kylvi sillä maalla, ja sai sinä vuonna satakertaisesti: sillä Herra siunasi hänen. ¹³Ja mies tuli voimalliseksi: ja menestyi sangen suuresti siihen asti, että hän juuri suureksi joutui. ¹⁴Ja hänellä oli paljo tavaraa lampaisissa ja karjassa, oli myös paljo perhettä: sentähden Philistealaiset kadehtivat häntä. ¹⁵Ja he tukitsivat kaikki kaivot, jotka hänen isänsä palveliat olivat kaivaneet, hänen isänsä Abrahamin aikana, ja täyttivät ne mullalla. ¹⁶Ja Abimelek sanoi Isaakille: mene pois meidän tyköämme: sillä sinä olet tullut paljo väkevämmäksi meitä. ¹⁷Niin Isaak läksi sieltä: ja teki majansa Gerarin laaksoon, ja asui siinä. ¹⁸Ja Isaak antoi jällensä kaivaa ne vesikaivot, jotka he olivat kaivaneet hänen isänsä Abrahamin aikana, ja jotka Philistealaiset Abrahamin kuoleman jälkeen olivat tukinneet: ja nimitti ne niillä nimillä, joilla hänen isänsä ne kutsunut oli. ¹⁹Niin kaivoivat myös Isaakin palveliat siihen laaksoon: ja löysivät sieltä luontolähteen. ²⁰Mutta Gerarin paimenet riitelivät Isaakin paimenten kanssa, ja sanoivat: tämä on meidän vetemme. Niin hän kutsui sen kaivon Esek, että he riitelivät hänen kanssansa. ²¹Niin kaivoivat he myös toisen kaivon, ja he riitelivät myös siitä: niin hän nimitti sen Sitna. ²²Niin hän siirsi itsensä sieltä, ja kaivoi toisen kaivon, josta ei he riidelleet. Sen tähden nimitti hän sen Rehobot, ja sanoi: nyt Herra on antanut meille laviamman sian, ja on antanut meidän kasvaa maan päällä. ²³Sitte meni hän BerSabaan. ²⁴Niin Herra ilmestyi hänelle sinä yönä ja sanoi: minä olen sinun isäs Abrahamin Jumala: älä pelkää, sillä minä olen kanssas, ja siunaan sinun, ja annan lisääntyä sinun siemenes, minun palvelia-ni Abrahamin tähden. ²⁵Ja hän rakensi siinä alttarin, ja saarnasi Herran nimestä, ja teki siihen majansa: ja hänen palveliansa kaivoivat siihen kaivon. ²⁶Niin Abimelek meni hänen tykönsä Gerarista: ja Ahusat hänen ystävänsä, ja Phikol hänen sotajoukkonsa päämies. ²⁷Mutta Isaak sanoi heille: miksi te tulitte minun tyköni: ja te vainositte minua, ja ajoitte minun pois teidän tyköänne. ²⁸He sanoivat: me näimme ilmeissäänsä, että Herra on sinun kanssas, sentähden me sanoimme: olkoon nyt vala meidän molempain vaiheellamme, meidän ja sinun välillä, ja me teemme lii-

ton sinun kanssas. ²⁹Ettes tekisi meille mitään vahinkoa, niinkuin emme mekään ole sinuun ryhtyneet, ja niinkuin emme myös tehneet sinulle muuta kuin hyvää, ja laskimme sinun rauhassa menemään. Sinä olet nyt Herran siunattu. ³⁰Ja hän valmisti heille pidon, ja he söivät ja joivat. ³¹Ja nousivat aamulla varhain, ja vannoiivat toinen toisellensa, ja Isaak laski heidät menemään, ja menivät pois hänen tykönsä rauhassa. ³²Sinä samana päivänä tulivat Isaakin palveliat, ja ilmoittivat hänelle kaivosta, jonka he kaivaneet olivat, ja sanoivat hänelle: me löysimme veden. ³³Ja hän kutsui hänen Saba: siltä nimitetään kaupunki BerSaba, hamaan tähän päivään asti. ³⁴Koska Esau oli neljäkymmenen ajastaikainen, otti hän Juditin Hetiläisen Berin tyttären emännäksensä: Ja Basmatin Hetiläisen Elonin tyttären: ³⁵Jotka olivat Isaakille ja Rebekalle mielikarvaudeksi.

27Ja tapahtui, koska Isaak tuli vanhaksi, ja hänen silmänsä pimiäksi, ettei hän nähnyt, niin kutsui hän Esaun vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: minun poikani: hän vastasi häntä: tässä minä olen. ²Ja hän sanoi: katso, minä olen vanhennut: enkä tiedä minun kuolemanpäivääni. ³Ota siis nyt sinun kalus, viines ja joutses; ja mene kedolle, ja pyydä minulle metsän-otus. ⁴Ja tee minulle himoruokaa, senkaltaista jota minä rakastan, ja tuo syödäkseni: että minun sieluni siunais sinua, ennenkuin minä kuolen. ⁵Mutta Rebekka kuuli Isaakin näitä puhuvan poikansa Esaun kanssa. Ja Esau meni metsään, pyytämään metsänotusta, tuodaksensa. ⁶Niin puhui Rebekka pojallensa Jakobille, sanoen: katso, minä kuulin isäs puhuvan veljes Esaun kanssa, ja sanovan: ⁷Tuo minulle metsänotus, ja tee minulle himoruokaa syödäkseni; että siunaisin sinua Herran edessä, ennen kuin minä kuolen. ⁸Niin kuule nyt poikani minun ääneni, mitä minä sinulle käsken. ⁹Mene laumaan, ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa; tehdäkseni isälles niistä himoruokaa, niinkuin hän rakastaa. ¹⁰Ja vie se isälles hänen syödäksensä; että hän siunais sinua, ennen kuin hän kuolee. ¹¹Niin Jakob sanoi äidillensä Rebekalle: katso, veljeni Esau on karvainen, mutta minä olen paljas. ¹²Mitämaks, isäni sivelee minua, ja luulee minun häntä pettävän: ja minä saatan päälleni kirouksen, ja en siunausta. ¹³Niin hänen äitinsä sanoi hänelle: sinun kiroukses tulkoon minun päälleni, minun poikani: ainoastansa ole minun äänelleni kuuliainen, mene ja tuo se minulle. ¹⁴Niin hän meni ja otti ja toi äidillensä; ja hänen äitinsä valmisti himoruan, jota hänen isänsä rakasti. ¹⁵Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Esaun parhaat vaatteet, jotka huoneessa hänen tykönänsä olivat: ja puetti nuoremman poikansa Jakobin niihin. ¹⁶Vaan vohlain nahat kääri hän hänen käsiinsä, ja paljaaseen kaulaansa. ¹⁷Ja antoi sen himoruan ja leivän, kun hän valmistanut oli, poikansa Jakobin käteen. ¹⁸Ja hän tuli isänsä tykö, ja sanoi: minun isäni. Hän vastasi: tässä minä olen. Kukas olet, minun poikani. ¹⁹Jakob sanoi isällensä: minä olen Esau sinun esikoises; minä olen

niin tehnyt kuin sinä minulle käskit: nouse siis, istu, ja syö minun saalistani, että sinun sielusi siunaisi minua. ²⁰Mutta Isaak sanoi pojallensa: minun poikani, kuinkas olet niin nopeasti löytänyt? ja hän vastasi: Herra sinun Jumalas antoi minun sen kohdata. ²¹Niin sanoi Isaak Jakobille: tules tänne minun poikani sivelläkseni: jos olet minun poikani Esau taikka et. ²²Niin Jakob astui isäntä Isaakin tykö: ja kuin hän sively häntä, sanoi hän: ääni on Jakobin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet. ²³Ja ei tuntenut häntä: sillä hänen kätensä olivat niinkuin Esaun veljensä kädet, karvaiset: ja niin hän siunasi häntä. ²⁴Ja sanoi hänelle: oletkos minun poikani Esau? hän vastasi: olen. ²⁵Niin hän sanoi: tuo siis tänne syödäkseni minun poikani saalista, että minun sieluni siunaisi sinua: niin hän toi sen hänelle, ja hän söi, toi myös hänelle viinaa, ja hän joi. ²⁶Ja Isaak hänen isänsä sanoi hänelle: tules nyt liki, minun poikani, ja anna minun suuta. ²⁷Ja hän astui liki, ja suuta antoi hänen. Niin hän tunsu hänen vaatteensa hajun, ja siunasi häntä, ja sanoi: katso, minun poikani haju, on niinkuin kedon haju, jonka Herra siunannut on. ²⁸Jumala antakoon sinulle taivaan kasteesta, ja maan lihavuudesta; yltäkyllä jyvii ja viinaa. ²⁹Kansat palvelkoon sinua, ja sukukunnat kumartakoon sinua. Ole sinun veljeis herra, ja sinun äitis lapset langetkoon sinun jalkais juureen: kirottu olkoon se, joka sinua kiroo, ja siunattu olkoon se, joka sinua siunaa. ³⁰Koska Isaak oli päättänyt siunauksensa Jakobille, ja Jakob siitä siihen oli lähtenyt isänsä Isaakin tyköä; niin Esau hänen veljensä tuli pyydyksiltänsä. ³¹Ja hän myös valmisti himoruan, ja vei isällensä, ja sanoi hänelle: nouskaan minun isäni, ja syökään poikansa saalista, että sinun sielusi siunaisi minua. ³²Niin vastasi Isaak hänen isänsä häntä: kukas olet? hän sanoi: minä olen sinun poikas, sinun esikoises Esau. ³³Niin Isaak vapisi hämmästyksestä sangen kovin, ja sanoi: kukas? kussasta siis se metsämies on, joka minulle sen toi? ja minä söin kaikista, ennen kuin sinä tulit ja minä siunasin hänen: hänen pitää myös siunatun oleman. ³⁴Koska Esau kuuli isänsä puheen, huusi hän suurella äänellä, ja hänen mielensä tuli sangen karvaaksi: ja hän sanoi isällensä: siunaa myös minuakin, minun isäni. ³⁵Niin hän sanoi: sinun veljes on tullut kavaluudella, ja vienyt pois siunauksen sinulta. ³⁶Niin hän sanoi: eiköstä hän myös oikein kutsuta Jakob? sillä hän jo kahdesti minun on polkenut, minun esikoisuuteni hän sai, ja katso, nyt hän vei pois minun siunaukseni sinulta: ja hän sanoi: etkös yhtäkään siunausta minun varakseni pitänyt? ³⁷Niin vastasi Isaak, ja sanoi Esaulle: Katso, minä olen asettanut hänen sinun herrakses, ja kaikki hänen veljensä olen minä hänelle palveliaksi pannut, jyvillä ja viinalla olen minä hänen varustanut: mistästä minä siis nyt sinulle teen, minun poikani? ³⁸Ja Esau sanoi isällensä: yksiköstä siunaus sinulla vaivoi onkin, minun isäni? siunaa myös minuakin, minun isäni: ja Esau korotti äänensä ja itki. ³⁹Niin vastasi Isaak, hänen isänsä, ja sanoi hänelle: Katso, lihava asuinsia pitää sinulla oleman maan päällä, ja kastetta taivaasta ylhäältä. ⁴⁰Sinun

miekallas pitää sinun elättämän itses, ja palveleman sinun veljeäs. Ja tapahtuu, että sinä myös tulet herraksi, ja särjet hänen ikeensä niskastas. ⁴¹Ja Esau vihastui Jakobin päälle siunauksen tähden, jolla hänen isänsä hänen siunannut oli; ja sanoi sydämässensä: minun isäni murhepäivät lähestyvät: ja minä tapan veljeni Jakobin. ⁴²Mutta Rebekalle ilmoitettiin Esaun hänen vanhemman poikansa sanat: joka lähetti ja kutsui Jakobin nuoremman poikansa, ja sanoi hänelle: katso, veljes Esau lohduttaa itsiänsä siitä, että hän sinun tappaa. ⁴³Nyt, minun poikani, ole minun äänelleni kuuliainen: valmista sinus ja pakene kohta minun veljeni Labanin tykö Haraniin. ⁴⁴Ja ole hänen tykönänsä kappale aikaa: siihenasti että veljes kiukku asettuu. ⁴⁵Ja siihenasti että hänen vihansa lakkaa sinusta, ja hän onhottaa mitäs häntä vastaan tehnyt olet. Niin minä lähetän ja tuotan sinun sieltä. Miksi teidän molempain pitäis yhtenä päivänä minulta tuleman pois? ⁴⁶Ja Rebekka sanoi Isaakille: minä suutun minun elämäni, Hetin tyttärten tähden: jos Jakob ottaa vaimon Hetin tyttäristä, jotka ovat niinkuin tämän maan tyttäret, mitä minun sitte auttaa elämään?

28Niin Isaak kutsui poikansa Jakobin ja siunasi häntä, käski ja sanoi hänelle: älä ota emäntää Kanaanin tyttäristä. ²Vaan valmista ja mene Mesopotamiaan, Betuelin sinun äitien isän huoneeseen: ja ota sinulles sieltä emäntä, Labanin sinun enos tyttäristä. ³Ja Jumala kaikkivaltias siunatkoon sinua, ja tehkөөn sinun hedelmälliseksi ja enätkөөn sinun, että tulisit (suureksi) kansain joukoksi. ⁴Antakoon myös sinulle Abrahamin siunauksen, sinulle ja sinun siemenelles sinun kanssas: periäkses sitä maata, jossas muukalainen olet, jonka Jumala Abrahamille antanut on. ⁵Niin lähetti Isaak Jakobin tyköänsä menemään Mesopotamiaan, Labanin, Betuelin Syrialaisen pojan tykö, Rebekan, Jakobin ja Esaun äidin, veljen. ⁶Koska Esau näki, että Isaak oli siunannut Jakobin, ja lähettänyt hänen Mesopotamiaan ottamaan sieltä itsellensä emäntää: ja että hän, sittekuin hän hänen siunannut oli, käski häntä ja sanoi: ei sinun pidä ottaman emäntää Kanaanin tyttäristä. ⁷Ja että Jakob oli isällensä ja äidillensä kuuliainen; ja meni Mesopotamiaan. ⁸Esau näki myös, ettei Isaak hänen isänsä voinut nähdä Kanaanin tyttäriä; ⁹Meni Esau Ismaelin tykö: ja otti Mahalatin Ismaelin Abrahamin pojan tyttären, Nabojotin sisaren, emännäksensä, paitsi entisiä. ¹⁰Niin Jakob läksi Bersabasta: ja meni Haraniin. ¹¹Ja joutui yhteen paikkaan, ja oli siinä yötä: sillä aurinko oli laskenut, ja otti kiven siitä paikasta, ja pani päänsä alaiseksi, ja makasi siinä paikassa. ¹²Ja näki unta, ja katso, tikapuut seisoivat maan päällä, joiden pää ulottui taivaasen: ja katso, Jumalan enkelit kävivät ylös ja alas niitä myöten. ¹³Ja katso, Herra seisoi niiden päällä, ja sanoi: Minä olen Herra, Abrahamin sinun isäs Jumala, ja Isaakin Jumala: tämän maan, jonka päällä sinä makaat, annan minä sinulle ja sinun siemenelles. ¹⁴Ja sinun siemenes pitää oleman niinkuin maan tomu, ja sinun pitää leviämän länteen ja itään, pohjaan ja etelään

päin. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuksi tuleman, ja sinun siemenessä. ¹⁵Ja katso, minä olen sinun kanssas, ja varjelen sinua, kuhunkas ikänänsä joudut, ja saatan sinun jälleensä tälle maalle: sillä en minä hylkää sinua siihenasti, että minä kaikki teen, mitä minä sinulle puhunut olen. ¹⁶Koska Jakob heräsi unestansa, niin hän sanoi: totisesti on Herra tässä paikassa: ja en minä sitä tietänyt. ¹⁷Niin hän pelkäsi, ja sanoi: kuinka peljättävä on tämä paikka! ei tässä muu ole kuin Jumalan huone ja taivaan ovi. ¹⁸Ja Jakob nousi varhain aamulla, ja otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja pani sen pystyälle muistopatsaaksi: ja vuodatti öljyä sen päälle. ¹⁹Kutsui siis sen paikan BetEl; vaan muinaisiin aikoin se kutsuttiin Luts. ²⁰Niin Jakob teki lupauksen, sanoen: jos Jumala on minun kanssani, ja varjelee minua tällä tiellä, jota minä vaellan, antaa myös minulle leipää syödäkseni, ja vaatetta verhoakseni: ²¹Ja tulen takaperin rauhassa kotia isäni tykö: ja Herra on minun Jumalani. ²²Niin tämä kivi, jonka minä panin pystyälle muistopatsaaksi, pitää oleman Jumalan huone: ja kaikista, jotkas minulle annat, annan minä tosin sinulle kymmenykset.

29Niin Jakob läksi matkaan: ja tuli itäiselle maalle. ²Ja katseli ympärillensä, ja katso, kaivo oli kedolla. Ja katso, siellä makasi myös kolme lammaslaumaa sen tykönä, sillä siitä kaivosta juottivat he laumat: ja suuri kivi oli kaivon suulla. ³Sillä sinne koottiin kaikki laumat, ja vieritettiin kivi kaivon suulta, ja he juottivat lampaista: ja vierittivät kiven jälleen siällensä kaivon suulle. ⁴Ja Jakob sanoi heille: minun veljeni, kusta te olette? he vastasivat: Haranista me olemme. ⁵Hän sanoi heille: tunnetteko Labanin, Nahorin pojan? he sanoivat: tunnemme kyllä. ⁶Hän sanoi: onko hän rauhassa? he vastasivat: rauhassa hän on. Ja katso, Rakel hänen tyttärensä tulee lammasten kanssa. ⁷Niin hän sanoi: katso, vielä on paljo päivää, eikä vielä ole aika karjaa koota: niin juottakaat siis lampaista, menkää ja kaitkaat heitä. ⁸He sanoivat: emme saa siihenasti kuin kaikki laumat kootaan, ja vieritämme kiven kaivon suulta, juottaaksemme lampaat. ⁹Vielä hänen puhuisansa heidän kanssansa, tuli Rakel isänsä lammasten kanssa: sillä hän kaitsi lampaista. ¹⁰Ja tapahtui, koska Jakob näki Rakelin enonsa Labanin tyttären, ja enonsa Labanin lampaat: niin meni Jakob hänen tykönsä, ja vieritti kiven kaivon suulta. Ja juotti enonsa Labanin lampaat. ¹¹Ja Jakob suuta antoi Rakelin: ja korotti äänensä ja itki. ¹²Ja ilmoitti hänelle, että hän oli hänen isänsä veli, Rebekan poika. Niin juoksi hän ja ilmoitti sen isällensä. ¹³Ja koska Laban kuuli sanoman Jakobista sisarensa pojasta, juoksi hän häntä vastaan, ja otti hänen syliinsä, ja suuta antoi hänen, ja vei hänen huoneesensa: ja hän jutteli Labanille kaiken asian. ¹⁴Niin sanoi Laban hänelle: tosin sinä olet minun luuni ja lihani. Ja hän oli hänen tykönänsä koko kuukauden. ¹⁵Sitte sanoi Laban Jakobille: vaikkas olet minun veljeni, palveletkos sentähden minua ilman mitäkään? ilmoita minulle, mikä sinun palk-

kas olis. ¹⁶Ja Labanilla oli kaksi tyttärtä: vanhemman nimi oli Lea, ja nuoremman nimi oli Rakel. ¹⁷Mutta Lea oli pehmiä silmistä; vaan Rakel oli kauniin muotoinen, ja ihana kasvoilta. ¹⁸Ja Jakob rakasti Rakelia: ja sanoi: minä palvelen sinua seitsemän ajastaikaa Rakelin, sinun nuoremman tyttäres tähden. ¹⁹Laban vastasi: parempi on, että minä hänen annan sinulle, kuin jollekin toiselle: ole minun tykönäni. ²⁰Niin palveli Jakob Rakelin tähden seitsemän ajastaikaa: ja ne olivat hänen silmissänsä niinkuin muutamat päivät, rakastaissansa häntä. ²¹Ja Jakob sanoi Labanille: anna minun emäntäni minulle: sillä minun aikani on täytetty mennä hänen tykönsä. ²²Niin Laban kutsui kokoon kaiken sen paikkakunnan miehet, ja piti häät. ²³Mutta ehtoonä otti hän tyttärensä Lean, ja vei sen hänen tykönsä: ja hän makasi sen tykönä. ²⁴Ja Laban antoi tyttärellensä Lealle piikansa Silpan piiksi. ²⁵Aamulla, katso, se oli Lea. Ja hän sanoi Labanille: miksis tämän minulle teit? enkö minä Rakelin tähden palvelut sinua? miksis minun petit? ²⁶Vastasi Laban: ei niin ole meidän maan tapa, että nuorempi annetaan ennen vanhempaa. ²⁷Täytä tämän viikko; niin se myös sinulle annetaan, siitä palveluksesta kun sinä palvelet minua vielä toiset seitsemän ajastaikaa. ²⁸Jakob teki niin, ja täytti hänen viikkonsa: ja hän antoi hänelle tyttärensä Rakelin emännäksi. ²⁹Ja Laban antoi tyttärellensä Rakelille piikansa Bilhan, piiksi. ³⁰Niin hän makasi myös Rakelin kanssa, ja piti Rakelin rakkaampana kuin Lean; ja palveli häntä vielä toiset seitsemän ajastaikaa. ³¹Ja koska Herra näki Lean katsottavan ylö, teki hän hänen hedelmälliseksi; mutta Rakel oli hedelmätöin. ³²Niin Lea tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Ruben, ja sanoi: Herra on katsonut minun ahdistukseni puoleen, nyt siis minun mieheni rakastaa minua. ³³Ja hän taas tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: Herra on kuullut minua katsottavan ylö, ja on myös tämän minulle antanut: ja kutsui hänen nimensä Simeon. ³⁴Ja hän jälleen tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: nyt taas minun mieheni pysyy minun tykönäni: sillä minä synnytin hänelle kolme poikaa. Sentähden hän kutsui hänen nimensä Levi. ³⁵Ja hän tuli vielä raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: nyt minä kiitän Herraa; sentähden kutsui hän hänen nimensä Juuda: ja lakkasi synnyttämästä.

30Koska Rakel näki, ettei hän synnyttänyt Jakobille, kadehti hän sisartansa, ja sanoi Jakobille: anna minun lapsia, eli minä kuolen. ²Jakob vihastui kovin Rakelin päälle, ja sanoi: olenko minä Jumalan siassa, joka on sinulta kielttänyt kohdun hedelmän? ³Ja hän sanoi: tässä on minun piikani Bilha, makaa hänen kanssansa; että hän synnyttäis minun helmaani, ja saisin sittenkin hänestä lapsia. ⁴Niin hän antoi hänelle piikansa Bilhan emännäksi: ja Jakob makasi hänen kanssansa. ⁵Niin Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jakobille pojan. ⁶Ja Rakel sanoi: Jumala ratkasi minun asiani, ja kuuli myös minun ääneni, ja antoi minulle pojan; sentähden kutsui hän hänen nimensä Dan. ⁷Ja taas Bilha

Rakelin piika tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille toisen pojan. ⁸Niin sanoi Rakel: minä olen jalosti kilvoitellut minun sisareni kanssa, ja olen myös voittanut: ja hän kutsui hänen nimensä Naphtali. ⁹Koska Lea näki, että hän lakkasi synnyttämästä; otti hän piikansa Silpan, ja antoi sen Jakobille emännäksi. ¹⁰Niin synnytti Silpa, Lean piika, Jakobille pojan. ¹¹Ja Lea sanoi: joukko tulee: ja kutsui hänen nimensä Gad. ¹²Ja Silpa, Lean piika, synnytti Jakobille toisen pojan. ¹³Ja Lea sanoi: autuasta minua, sillä tyttäret sanovat minua autuaaksi: ja hän kutsui hänen nimensä Asser. ¹⁴Ja Ruben meni ulos nisun elon aikana, ja löysi dudaimia vainioilta, ja toi ne Lealle äidillensä. Niin sanoi Rakel Lealle: anna minulle poikas dudaimista. ¹⁵Hän vastasi häntä: vähäkö sinun siinä on, että olet minulta miehen vinyt, mutta tahdot myös ottaa poikani dudaimit? Ja Rakel sanoi: sentähden maatkaan hän tänä yönä sinun kanssas poikas dudaimien tähden. ¹⁶Koska Jakob ehtoonä kedolta palasi, meni Lea häntä vastaan, ja sanoi: minun kanssani pitää sinun makaaman: sillä minä olen sinun kallisti ostanut poikani dudaimilla. Ja hän makasi sen yön hänen kanssansa. ¹⁷Ja Jumala kuuli Lean, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille viidennen pojan. ¹⁸Ja Lea sanoi: Jumala on maksanut sen minulle, että minä annoin piikani miehelleni: ja kutsui hänen nimensä Isaskar. ¹⁹Ja Lea taas tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille kuudennen pojan. ²⁰Ja Lea sanoi: Jumala on minun hyvästi lahjoittanut, nyt taas asuu minun mieheni minun tykönäni: sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa. Ja kutsui hänen nimensä Sebulon. ²¹Sitte synnytti hän tyttären, ja kutsui hänen nimensä Dina. ²²Mutta Jumala muisti myös Rakelin, ja Jumala kuuli hänen, ja saatti hedelmälliseksi. ²³Niin hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: Jumala on ottanut pois minun häväistykseni. ²⁴Ja kutsui hänen nimensä Joseph, sanoen: Herra lisätköön minulle vielä toisen pojan. ²⁵Ja tapahtui, koska Rakel oli synnyttänyt Josephin; sanoi Jakob Labanille: päästä minua menemään kotiani ja maaleni. ²⁶Anna minulle minun emäntäni ja lapseni, joiden tähden minä olen sinua palvelut, että minä menisin pois: sillä sinä tiedät minun palvelukseni, kuin minä olen sinua palvelut. ²⁷Ja Laban sanoi hänelle: anna minun löytää armo sinun edessä, minä ymmärrän, että Herra on siunannut minun sinun tähtes. ²⁸Ja sanoi (vielä): määrää siis sinun palkkas minulle, ja minä annan. ²⁹Mutta hän sanoi hänelle: sinä tiedät, kuinka minä olen palvelut sinua: ja kuinka paljo sinun karjaas on minun haltuuni annettu. ³⁰Sinulla oli vähä ennenkuin minä tulin, mutta nyt se on paljoksi kasvanut, ja Herra on siunannut sinun, minun jalkajuonteni kautta. Koska minä siis oman huoneeni parasta katson? ³¹Ja (Laban) sanoi: mitästä minä sinulle annan? Ja Jakob sanoi: ei sinun pidä mitään antaman minulle. Mutta jos sinä tämän minulle teet, niin minä vielä tästälähin kaitsen ja varjelen sinun laumaas: ³²Minä käyn tänäpäpä kaikien sinun laumas lävitse, eroittaen sieltä kaikki pilkulliset ja kirjavat lampaat, ja kaikki hallavat karitsain seassa, ja kir-

javat ja pilkulliset vuorten seassa, (mitä sitte kirjavaksi ja pilkulliseksi tulee) se olkoon minun palkkani. ³³Niin minun vanhurskauteni on todistava tästedes minusta, koska se siihen tulee, että minun pitää palkkani sinun nähtes saaman: niin että kaikki, jotka ei ole pilkulliset taikka kirjavat vohlista, eikä hallavat karitsoista, se olkoon varkaus minun tykönäni. ³⁴Niin sanoi Laban: katso, joska se olis sanas jälkeen. ³⁵Ja sinä päivänä eroitti hän pilkulliset ja kirjavat kauriit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet, kaikki joissa jotakin valkeutta oli, ja kaikki hallavat karitsat: ja antoi ne lastensa haltuun. ³⁶Ja asetti kolmen päiväkunnan matkan, itsensä ja Jakobin vaiheelle: ja Jakob kaitsi niitä, jotka Labanin laumasta jäivät. ³⁷Mutta Jakob otti viherjäisiä haapaisia sauvoja, mandelpuisia ja plataneapuisia; ja kuori niihin valkiat juonteet, valkian paikan paljastamisella, joka sauvain päällä oli. ³⁸Ja pani ne sauvat, jotka hän kuorinut oli, laumain eteen, vesiruuhiin, ja juoma-astioihin, lauman eteen, joihin he tulivat juomaan, että he juomalle tultuansa siittäisivät. ³⁹Ja niin laumat siittivät niiden sauvain päällä, ja kantoivat pilkullisia, juonteisia ja kirjavia. ⁴⁰Niin Jakob eroitti karitsat, ja asetti lauman kasvot, siinä valkiassa laumassa, niitä pilkullisia ja hallavia päin: ja teki itsellensä eri lauman, ja ei laskenut niitä Labanin lauman sekaan. ⁴¹Ja koska se varhain kantava lauma oli sikoillansa, pani Jakob sauvat laumain silmäin eteen ruuhiin: että he siittäisivät sauvain päällä. ⁴²Mutta koska ne hiljain juokisivat, niin ei hän pannut niitä sisälle. Niin tulivat äpöiset Labanille ja varhain kannetut Jakobille. ⁴³Siitä tuli mies sangen äveriääksi, niin että hänellä oli paljon lampaita ja piikoja ja palvelioita, ja kameleja ja aaseja.

31Ja hänen eteensä tuli Labanin lasten puhe, että he sanoivat: Jakob on saattanut itsellensä kaiken meidän isämme tavaran: ja siitä meidän isämme hyvydestä on hän saattanut itsellensä kaiken tämän tavaran. ²Ja Jakob näki Labanin kasvon: ja katso, ei ollut se häntä kohtaan, niinkuin eilen ja entispäivänä. ³Ja Herra sanoi Jakobille: palaja sinun isäis maalle, ja sukuis tykö: ja minä olen sinun kanssas. ⁴Niin lähetti Jakob ja kutsui Rakelin ja Lean kedolle laumansa tykö. ⁵Ja sanoi heille: minä näen teidän isänne kasvon, ettei hän ole minua kohtaan niinkuin eilen ja entispäivänä, mutta minun isäni Jumala on ollut minun kanssani. ⁶Ja te itse tiedätte, että minä olen kaikella minun väelläni palvellut teidän isänne. ⁷Mutta teidän isänne on vietellyt minua, ja muuttanut minun palkkani jo kymmenen kertaa: ei kuitenkaan sallinut Jumala hänen vahinkoa tehdä minulle. ⁸Koska hän sanoi: kirjavat pitää oleman sinun palkkas, niin kaikki lauma kantoi kirjavia. Mutta jos hän sanoi: pilkulliset pitää oleman sinun palkkas, niin kaikki lauma kantoi pilkullisia. ⁹Niin on Jumala ottanut teidän isänne hyvyden ja antanut minulle. ¹⁰Ja tapahtui lauman siittämisen ajalla, nostin minä silmäni ja näin unessa: ja katso, kauriit, jotka nousivat laumain päälle, olivat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat. ¹¹Ja Jumalan

enkeli sanoi minulle unessa: Jakob; ja minä vastasin: tässä minä olen. ¹²Mutta hän sanoi: nosta silmäsi, ja katso, kaikki kauriit, jotka nousevat laumain päälle, ovat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat: sillä minä olen nähnyt kaikki, mitä Laban sinulle tekee. ¹³Minä olen Jumala BetElissä, jossa sinä voitelit kiven, ja jossas teit minulle lupauksen: nouse siis nyt ja lähde tältä maalta, ja palaja syntymämaalles. ¹⁴Niin vastasivat Rakel ja Lea, ja sanoivat hänelle: onko meillä enää osaa, eli perimistä meidän isämme huoneessa? ¹⁵Eikö hän ole pitänyt meitä muukalaisina? Sillä hän on myynyt meidät, ja peräti syönyt meidän hintamme. ¹⁶Sentähden kaikki hyvyys, jonka Jumala on ottanut meidän isältämme, se tulee oikeudella meille ja meidän lapsillemme: Nyt siis kaikki, mitä Jumala sinulle on käskennyt, se tee. ¹⁷Niin nousi Jakob; ja nosti lapsensa ja emäntänsä kamelein päälle. ¹⁸Ja vei pois kaiken karjansa, ja kaiken tavaran, minkä hän oli pannut kokoon, sen oman karjansa, kun hän oli saanut Mesopotamiassa: mennäksensä isänsä Isaakin tykö Kanaanin maalle. ¹⁹Mutta Laban oli mennyt keritsemään laumaansa. Ja Rakel varasti isänsä epäjumalat. ²⁰Niin varasti Jakob Labanin Syrialaisen sydämen, siinä ettei hän ilmoittanut hänelle, että hän pakeni. ²¹Niin hän pakeni, ja kaikki, mitä hänellä oli, nousi ja meni virran ylitse; ja meni Gileadin vuorta kohden. ²²Kolmantena päivänä ilmoitettiin Labanille, että Jakob oli paennut. ²³Niin hän otti veljensä kanssansa, ja ajoi häntä takaa seitsemän päiväkunnan matkan: ja saavutti hänen Gileadin vuorella. ²⁴Mutta Jumala oli tullut Labanin Syrialaisen tykö yöllä unessa ja sanonut hänelle: kavahta sinuas, ettes puhu Jakobille hyvää eli pahaa. ²⁵Ja Laban lähestyi Jakobia. Mutta Jakob oli majansa tehnyt vuorelle. Ja Laban teki veljensä myös majansa Gileadin vuorelle. ²⁶Niin sanoi Laban Jakobille: mitäs olet tehnyt, että varastit minun sydämeni ja olet vienyt pois minun tyttäreni niinkuin miekalla otettu? ²⁷Ja miksis salaa pakenit ja varastit sinus minulta, ja et ilmoittanut minulle? että minä olisin sinua saattanut ilolla, ja lauluilla, ja trumpuilla, ja kanteleilla. ²⁸Ja et sallinut minun suuta antaa minun pojilleni ja tyttärilleni: tämän sinä olet tyhmästi tehnyt. ²⁹Ja minulla olis kyllä voimaa tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi menneenä yönä minulle: kavahta itses puhumasta Jakobille hyvää eli pahaa. ³⁰Ja nyt että kumminkin menit pois, ja niin suuresti ikävoitsit isäs huoneeseen: miksis varastit minun jumalani. ³¹Ja Jakob vastasi, ja sanoi Labanille: minä pekäsin ja luulin sinun väkivallalla ottavan pois minulta sinun tyttäres. ³²Mutta kenenkä tyköä sinä löydät jumalas, ei sen pidä elämän. Tunnustele meidän veljeimme läsnä ollessa, mitä omaas on minun tykönäni, ja ota pois se. Mutta ei Jakob tietänyt Rakelin niitä varastaneen. ³³Niin Laban meni Jakobin majaan, ja Lean majaan, ja heidän molempain piikainsa majaan, ja ei löytänyt. Ja läksi Lean majasta, ja tuli Rakelin majaan. ³⁴Mutta Rakel oli ottanut epäjumalat ja pannut kamelein satulan ala, ja istui siihen päälle; mutta Laban etsi kaiken majan ja ei

löytänyt. ³⁵Ja hän sanoi isällensä: älköön minun herrani vihastuko, etten minä saa nousta sinun edessä: sillä minulle tapahtuu vaimoin menon jälkeen: Ja hän etsi, ja ei löytänyt epäjumaliansa. ³⁶Ja Jakob vihastui ja riiteli Labanin kanssa; vastasi ja sanoi hänelle: mitä minä olen rikkonut, ja mikä minun pahatekoni on, ettäs minua olet niin vihaisesti ajanut takaa? ³⁷Sinä olet etsiskellyt kaikki minun taloni kalut, mitäs olet löytänyt kaikista sinun talois kaluista? Tuo tähän minun ja sinun veljeis eteen, ratkaiseta meidän kahden vaiheellamme. ³⁸Minä olen ollut sinun tykönäs jo kaksikymmentä ajastaikaa, ja sinun lampaas ja vuohes ei ole hedelmättömät olleet: ja en ole minä syönyt oinaita sinun laumastas. ³⁹Enkä ole tuonut sinulle pedolta haaskattua, mutta minun piti sen maksaman, sen olet sinä minun kädestäni vaatinut: niin myös mitä ikänänsä sinulta päivällä eli yöllä varastettu oli. ⁴⁰Päivällä on minun helle väsyttänyt, ja yöllä vilu: ja uni on paennut minun silmistäni. ⁴¹Minä olen jo kaksikymmentä ajastaikaa ollut sinun huoneessas, neljätoistakymmentä ajastaikaa palvelin minä sinua kahden tyttäres tähden, ja kuusi ajastaikaa sinun laumas tähden: ja sinä olet muuttanut minun palkkani kymmenen kertaa. ⁴²Jollei minun isäni Jumala, Abrahamin Jumala ja Isaakin pelko olisi ollut minun puolellani; niin sinä peräti tyhjänä olisit minun päästänyt. Mutta Jumala on nähnyt minun vaivani ja kätteni työt, ja nuhteli menneenä yönä sinua. ⁴³Vastasi Laban, ja sanoi Jakobille: tyttäret ovat minun tyttäreni, ja pojat ovat minun poikani, ja laumat ovat minun laumani, ja kaikki mitä sinä näet ovat minun: mitä minä teen tänäpäni minun tyttärilleni taikka heidän lapsillensa, jotka he ovat synnyttäneet? ⁴⁴Tule siis nyt ja tehkäämme liitto, minä ja sinä; joka pitää oleman todistus minun ja sinun vaiheellas. ⁴⁵Niin otti Jakob kiven, ja pani pystyälle muistopatsaaksi. ⁴⁶Ja Jakob sanoi veljillensä: kootkaat kiviä. Ja he toivat kiviä, ja tekivät roukkion; ja atrioitsivat siinä sen roukkion päällä. ⁴⁷Ja Laban kutsui hänen Jegar Sahabuta: mutta Jakob kutsui hänen Gilead. ⁴⁸Niin Laban sanoi: tämä roukkio olkoon todistus tänäpäni minun ja sinun vaiheellas; sentähden kutsui hän hänen nimensä Gilead. ⁴⁹Ja Mitspa; sillä hän sanoi: Herra olkoon peräänkatsoja sinun ja minun vaiheellani, koska me erkanemme toinen toisestamme: ⁵⁰Jos sinä vaivaat minun tyttäriäni, taikka otat muita emäntiä, paitsi minun tyttäriäni. Ei ole yhtään ihmistä (joka todistais) meidän kanssamme, mutta katso, Jumala on todistaja minun ja sinun vaiheellas. ⁵¹Ja Laban sanoi (vielä) Jakobille: katso, tämä on roukkio, ja tämä on muistopatsas, jonka minä panen minun ja sinun vaiheelles. ⁵²Tämä roukkio olkoon todistus, ja tämä patsas olkoon myös todistus, etten minä käy ylitse tämän roukkion sinun tykö, etkä sinä käy ylitse tämän roukkion ja tämän patsaan minun tyköni, vahinkoa tekemään. ⁵³Abrahamin Jumala ja Nahorin Jumala ja heidän isänsä Jumala, ratkaiskoon meidän välillämme. Ja Jakob vannoi isänsä Isaakin pelvon kautta. ⁵⁴Ja Jakob uhrasi vuorella, ja kutsui veljensä syömään leipää. Ja kuin

he olivat syöneet, olivat he yötä vuorella. ⁵⁵Mutta aamulla varhain nousi Laban, ja suuta antoi poikainsa ja tyttärensä, ja siunasi heitä, ja meni matkaansa, ja palasi kotiansa.

32 Mutta Jakob meni tietänsä myöten, ja Jumalan enkelit tulivat häntä vastaan. ²Ja koska hän näki heidät, sanoi hän: Nämä ovat Jumalan sotajoukko. Ja hän kutsui sen paikan Mahanaim. ³Niin Jakob lähetti sanansaattajat edellensä veljensä Esaun tykö, Seirin maakuntaan, Edomin maalle. ⁴Ja käski heitä, sanoen: sanokaat näin minun herralleni Esaulle: näin sanoo sinun palvelias Jakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä, ja viipynyt tähän asti. ⁵Ja minulla on karjaa ja aaseja, lampaita, palvelioita ja piikoja: ja lähetin ilmoittamaan minun herralleni, löytääkseni armoa sinun edessä. ⁶Sanansaattajat palasivat Jakobin tykö, sanoen: me tulimme Esaun sinun veljes tykö; ja hän tulee sinua vastaan, ja neljäsatua miestä hänen kanssansa. ⁷Niin peljästyivät Jakob kovin, ja ahdistus tuli hänen päällensä: ja jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, ja lampaat, ja karjan ja kamelit kahteen joukkoon. ⁸Ja sanoi: jos Esau tulee yhden joukon päälle, ja lyö sen; niin jäänyt joukko pääsee. ⁹Ja Jakob sanoi: minun isäni Abrahamin Jumala, ja minun isäni Isaakin Jumala, Herra joka sanoi minulle: palaja maalles ja sukuis tykö, ja minä teen sinulle hyvää. ¹⁰Minä olen mahdollin kaikkeen siihen armoon, ja kaikkeen siihen totuuteen, jonka sinä teit palvelialles. Sillä koska minä tämän Jordanin ylitse menin, ei minulla muuta ollut kuin minun sauvani; mutta nyt minulla on kaksi joukkoa. ¹¹Pelasta siis nyt minua minun veljeni Esaun käsiä: sillä minä pekään hänen tulevan ja lyövän minun, ja äidin lapsinensa. ¹²Sinä olet kumminkin sanonut: minä teen kaiketi sinulle hyvää; ja lisäksi sinun siemenes niinkuin sannaan meressä, joka paljouden tähden ei luettaa taideta. ¹³Ja hän yötyi sinne, ja otti niistä, kuin olivat käsillä, lahjoja lähettääksensä veljellensä Esaulle: ¹⁴Kaksisataa vuohta, ja kaksikymmentä kaurista: kaksisataa lammasta ja kaksikymmentä jääriä: ¹⁵Imettäviä kameleja varsoinensa kolmekymmentä: neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, kaksikymmentä aasia ja kymmenen varsaa. ¹⁶Ja antoi ne palvelioittensa käsiin, itsekunkin lauman erinänsä; ja sanoi palvelioillensa: menkää minun edelläni, ja pitäkää väli jokaisen lauman vaiheella. ¹⁷Ja käski ensimmäiselle, sanoen: Koska minun veljeni Esau kohtaa sinun, ja kysyy sinulta, kenenkäs olet, ja kuhunkas menet? ja kenenkää nämät ovat, joitas ajat edelläs? ¹⁸Niin sano: nämät ovat sinun palvelias Jakobin lahjat, lähetetyt minun herralleni Esaulle: ja katso, hän tulee myös itse meidän jälissämme. ¹⁹Niin käski hän myös toiselle ja kolmannelle, ja kaikille niille, jotka kävivät lauman jälissä, sanoen: tämän minun sanani jälkeen puhukaat Esaulle, koska te hänen löydätte. ²⁰Ja sanokaat myös: katso, sinun palvelias Jakob on myös meidän jälissämme; sillä hän ajatteli: minä lepytän hänen lahjoilla, jotka minun edelläni menevät; sitte tahdon minä nähdä hänen kasvonsa, mitämaks, hän ottaa vastaan mi-

nun ystävällisesti. ²¹Niin lahjat menivät hänen edellensä; mutta hän oli itse sinä yötä joukkoinensa. ²²Ja nousi yöllä ja otti kaksi emäntäänsä, ja ne kaksi piikaansa, ja yksitoistakymmentä lastansa: ja meni ylitse Jabbokin luotuspaikkaan. ²³Ja otti ne ja vei heidät virran ylitse: ja vei myös ylitse kaikki, mitä hänellä oli. ²⁴Mutta Jakob jäi sille puolelle yksinensä. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa, siihenasti kuin aamurusko nousi. ²⁵Ja kuin hän näki, ettei hän voittanut häntä, rupesi hän hänen reiteensä, niin että Jakobin reisiluu horjahtui painellessa hänen kanssansa. ²⁶Ja hän sanoi: päästä minua, sillä aamurusko nousee. Mutta hän vastasi: en minä päästä sinua, jolles siunaa minua. ²⁷Ja hän sanoi hänelle: mikä sinun nimes on? hän vastasi: Jakob. ²⁸Ja hän sanoi: ei sinua sillen pidä kutsuttaman Jakob, vaan IsraEl: sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa, ja olet voittanut. ²⁹Ja Jakob kysyi häneltä, ja sanoi: sanos nyt sinun nimes. Mutta hän sanoi: miksis minun nimeäni kysyt? Ja hän siunasi häntä siinä paikassa. ³⁰Ja Jakob kutsui sen paikan Pniel: sillä minä olen nähnyt Jumalan kasvosta kasvoon, ja minun sieluni on vapahdettu. ³¹Ja aurinko nousi, koska hän Pnielin ohitse kävi, ja hän ontui reidestänsä. ³²Sentähden ei syö Israelin lapset reisuonta tähän päivään asti, että Jakobin reisiluu horjahtui.

33Ja Jakob nosti silmänsä ja näki, ja katso, Esau tuli, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa: ja hän jakoi lapset Lealle ja Rakelille, ja molemmille piioille. ²Ja asetti piiat lapsinensa ensimmäiseksi; sitälähin Lean hänen lastensa kanssa, ja Rakelin Josephin kanssa jälimmäiseksi. ³Mutta itse hän kävi heidän edellensä: ja kumarsi maahan seitsemän kertaa, siihenasti kuin hän veljeänsä lähestyi. ⁴Ja Esau juoksi häntä vastaan, ja syliinsä otti hänen, ja halasi häntä kaulasta, ja suuta antoi hänen: ja he itkivät. ⁵Ja hän nosti silmänsä, ja näki vaimot ja lapset, ja sanoi: kutka nämät kanssas ovat? Hän vastasi: ne ovat lapset, jotka Jumala on lahjoittanut sinun palvelialles. ⁶Niin piiat lähestyivät lapsinensa ja kumarsivat hänen edessänsä. ⁷Ja lähestyi myös Lea lapsinensa, ja kumarsivat hänen edessänsä. Sitte tuli Joseph ja Rakel, jotka myös kumarsivat hänen edessänsä. ⁸Ja hän sanoi: mitäs tahdot kaiken sen joukon kanssa, kuin minä kohdannut olen? Hän vastasi: löytääkseni armoa minun herrani edessä. ⁹Ja Esau sanoi: minulla on kyllä, minun veljeni, pidä omas. ¹⁰Niin Jakob vastasi: ei niin, mutta jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin ota minun lahjani minun kädestäni: sillä minä näin sinun kasvot, niinkuin minä olisin nähnyt Jumalan kasvot; että olet minut hyväksi ottanut. ¹¹Ota siis se siunaus, jonka minä olen tuonut sinulle: sillä Jumala on sen minulle antanut, ja minulla on kyllä kaikkinaista. Niin hän vaati häntä ottamaan. ¹²Ja (Esau) sanoi: lähtekäämme jo matkustamaan, minä vaellan sinun kanssas. ¹³Niin hän sanoi hänelle: minun herrani tietää minulla olevan pieniä lapsia, ja imettäväisiä lampaista ja karjaa: jos ne yhtenä päi-

vänä äkisti ajettaisiin, niin kuolis lauma. ¹⁴Niin menkään minun herrani palveliansa edellä: mutta minä seuraan hiljaksensa senjälkeen kuin karja ja lapset käydä voivat, siihenasti kuin minä tulen minun herrani tykö Seiriin. ¹⁵Ja Esau sanoi: minä jätän kuitenkin sinun tykö jotakin siitä väestä, kuin minun kanssani on. Hän vastasi: mihinkä se? Anna minun ainoastansa löytää armo minun herrani edessä. ¹⁶Niin Esau palasi sinä päivänä tietänsä myöten Seiriin. ¹⁷Mutta Jakob matkusti Sukkotiin, ja rakensi itsellensä huoneen, ja teki majat karjallensa. Sentähden kutsui hän sen paikan Sukkot. ¹⁸Sitte tuli Jakob rauhoitettuna siihen kaupunkiin Sikem, joka on Kanaanin maalla, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta; ja sioitti itsensä kaupungin kohdalle. ¹⁹Ja osti murun peltoa, johonka hän teki majansa, Hemorin, Sikemin isän lapsilta, sadan penningin edestä. ²⁰Ja rakensi siinä alttarin: ja rukoili väkevää Israelin Jumalan nimeä.

34Ja Dina, Lean tytär, jonka hän Jakobille synnyttänyt oli, meni katselemaan sen maakunnan tyttäriä. ²Koska Sikem, Hemorin Heviläisen, sen maakunnan ruhtinaan poika näki hänen, otti hän hänen ja makasi hänen, ja häpäisi hänen. ³Ja hänen sydämensä paloi Dinan Jakobin tyttären perään; ja rakasti piikaa, ja puhutteli häntä suloisilla sanoilla. ⁴Ja Sikem puhui isällensä Hemorille, sanoen: ota minulle tämä piika emännäksi. ⁵Ja Jakob kuuli, että he hänen tyttärensä Dinan olivat häväisseet, ja hänen poikansa olivat lauman kanssa kedolla. Ja Jakob vaikenii siihenasti kuin he tulivat. ⁶Ja Hemor Sikemin isä meni Jakobin tykö puhuttelemaan häntä. ⁷Silloin tulivat Jakobin pojat kedolta: ja koska he sen kuulivat, tulivat miehet surulliseksi, ja vihastuivat sangen kovin; että hän oli tehnyt tyhmyyden Israelissa, maaten Jakobin tyttären: sillä ei ollut se oikein tehty. ⁸Niin puhui Hemor heidän kanssansa, sanoen: minun poikani Sikemin sydän halajaa teidän tyttärenne jälkeen; antakaat siis se hänelle emännäksi. ⁹Naittakaat teitänne yhteen meidän kanssamme: antakaat teidän tyttärenne meille, ja ottakaat jälleensä meidän tyttäremme teille. ¹⁰Ja asukaat meidän kanssamme: maan pitää oleman teillä alttiina, asukaat, myykäät ja ostakaat siinä, ja omistakaat maa. ¹¹Ja Sikem sanoi hänen isällensä ja veljillensä: antakaat minun löytää armo teidän edessä: ja mitä te sanotte minulle, sen minä annan. ¹²Anokaat minulta rohkiasti huomenlahja ja antimia, ja minä annan, mitä te anotte: antakaat minulle vaivoin se piika emännäksi. ¹³Niin vastasivat Jakobin pojat Sikemille, ja hänen isällensä Hemorille, ja puhuivat petoksella; että hän oli heidän sisarensa Dinan häväissyt. ¹⁴Ja sanoivat heille: emme taida sitä tehdä, että me annamme meidän sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle: sillä se olis meille häpiäksi. ¹⁵Mutta kuitenkin siinä me suostumme teihin; jos te tulette meidän kaltaiseksemme, että kaikki miehenpuoli teidän seassanne ympärileikattaisiin, ¹⁶Niin me annamme meidän tyttäremme teille, ja otamme teidän tyttärenne meille, ja

asumme teidän kanssanne ja tulemme yhdeksi kansaksi.¹⁷ Mutta jollette kuule meitä, ja anna teitänne ympärileikata; niin me otamme meidän tyttäremme, ja menemme matkaamme.¹⁸ Ja heidän puheensa kelpasi Hemorille, ja Sikemille Hemorin pojalle.¹⁹ Ja se nuori mies ei viivytellyt sitä tehdäkseen: sillä hän rakasti suuresti Jakobin tyttärtä, ja hän oli kunniasa pidettävä kaikkein ylitse isänsä huoneessa.²⁰ Niin tuli Hemor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin, ja puhuivat kaupunkinsa miehille, sanoen: ²¹Nämät miehet ovat rauhalliset meidän kanssamme, ja tahtovat asua ja elää tällä maalla, ja katso, maa on kyllä avara heidän edessään: ottakaamme heidän tyttärensä meille emännäksi, ja antakaamme meidän tyttäremme heille.²² Mutta siihen ne miehet antavat meille suosionsa, asuaksensa meidän kanssamme ja tullaksensa yhdeksi kansaksi: jos meistä ympärileikataan kaikki miehenpuoli, niin kuin he myös ympärileikatut ovat.²³ Heidän karjansa ja hyvyytensä, ja kaikki heidän eläimensä, eikö ne ole meidän omamme? Jos me muutoin olemme heidän tahtonsa jälkeen, niin että he asuvat meidän kanssamme.²⁴ Ja he olivat Hemorille kuuliaiset, ja Sikemille hänen pojallensa, kaikki jotka hänen kaupunkinsa portista kävivät ulos: ja ympärileikkasivat itsensä, jokainen miehenpuoli, jotka hänen kaupunkinsa portista kävivät ulos.²⁵ Ja tapahtui kolmantena päivänä, koska he kipiämmällensä olivat, ottivat kaksi Jakobin poikaa Simeon ja Levi, Dinan veljet, kumpikin miekkansa, ja menivät rohkiasti kaupunkiin: ja tappoivat jokaisen miehenpuolen.²⁶ Ja tappoivat myös Hemorin, ja hänen poikansa Sikemin miekan terällä: ja ottivat Dinan Sikemin huoneesta, ja menivät pois.²⁷ Niin tulivat Jakobin pojat tapettuiden päälle, ja ryöstivät kaupungin; että he olivat häväisseet heidän sisarensa.²⁸ Ja veivät pois heidän lampaansa, karjansa, aasinsa, ja mitä sekä kaupungissa että kedolla oli.²⁹ Ja kaikki heidän hyvyytensä, lapsensa ja heidän vaimonsa he ottivat vangiksi, ja ryöstivät; niin myös kaikki, mitä huoneissa oli.³⁰ Ja Jakob sanoi Simeonille ja Leville: te olette minulle mielikarvouden tehneet, saattaen minun haisevaiseksi tämän maakunnan asuvaisille, Kanaanealaisille ja Pheresiläisille: ja minä olen vähä joukko, koska he heitäsä kokoovat minun päälleni, niin he tappavat minun, ja minä hukutetaan, ja minun huoneeni.³¹ Mutta he vastasivat: pitiköstä heidän tekemän meidän sisaremmen kanssa, niinkuin jonkun porton kanssa?

35 Ja Jumala sanoi Jakobille: nouse ja mene ylös BetEliin, ja asu siellä: ja tee siihen alttari Jumalalle, joka sinulle ilmestyi, koska sinä pakenit veljes Esaun edestä.² Niin sanoi Jakob perheellensä, ja kaikille, jotka hänen kanssansa olivat: eroittakaat teistänne vieraat Jumalat, jotka teidän seassanne ovat, ja puhdistakaat teitänne, ja muuttakaat teidän vaatteenne.³ Ja nouskaamme ja menkäämme ylös BetEliin; että minä tekisin siihen alttarin Jumalalle, joka minua kuuli minun hätäaikanani, ja on ollut minun kanssani tiellä, jota minä matkustin.⁴ Niin he antoivat Jakobille

kaikki vieraat Jumalat, jotka heidän käsissänsä olivat, ja korvarenkaansa, jotka heidän korvissansa olivat. Ja Jakob kaivoi ne sen tammen alle, joka oli Sikemin tykönä.⁵ Ja he matkustivat. Ja Jumalan pelko tuli niille kaupungeille, jotka olivat heidän ympärillensä, ettei he ajaneet Jakobin poikia takaa.⁶ Niin tuli Jakob Lutsiin Kanaanin maalle, se on BetEl, kaiken sen väen kanssa kuin hänen kanssansa oli.⁷ Ja rakensi siihen alttarin, ja kutsui sen paikan ElBetEl; sillä Jumala ilmestyi siinä hänelle, paetessansa veljensä edestä.⁸ Niin kuoli Debora Rebekan imettäjä, ja haudattiin alemmaiselle puolelle BetEliä, tamme alle: ja se kutsuttiin itkutammeksi.⁹ Ja Jumala ilmestyi taas Jakobille, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta ja siunasi häntä.¹⁰ Ja Jumala sanoi hänelle: sinun nimes on Jakob: mutta ei silleen pidä sinun nimes kutsuttaman Jakob, vaan IsraEl pitää sinun nimes oleman. Ja niin kutsuttiin hänen nimensä IsraEl.¹¹ Ja Jumala sanoi hänelle: Minä olen kaikkivaltias Jumala, ole hedelmällinen ja enäne, kansa ja kansain joukko pitää sinusta tuleman: ja kuninkaas pitää tuleman sinun kupeistas.¹² Ja sen maan, jonka minä olen antanut Abrahamille ja Isaakille, annan minä sinulle: ja sinun siemenelles sinun jälkees, annan minä sen maan.¹³ Ja niin meni Jumala ylös hänen tykönsä, siinä paikassa, kuin hän hänen kanssansa puhunut oli.¹⁴ Mutta Jakob asetti muistopatsaan siihen paikkaan, jossa hän hänen kanssansa puhunut oli, (nimittäin) kivisen patsaan: ja uhrasi juomauhria, ja kaasi öljyä sen päälle.¹⁵ Ja Jakob kutsui sen paikan, jossa Jumala hänen kanssansa puhunut oli, BetEl.¹⁶ Ja he matkustivat BetElistä, ja kuin vielä vähä matkaa oli Ephratiin, niin synnytti Rakel, ja synnyttäminen oli hänelle sangen raskas.¹⁷ Ja koska synnyttäminen oli hänelle raskaimmalansa; sanoi lastenämmä hänelle: älä pelkää, sillä tämä poika on sinulla myös oleva.¹⁸ Mutta hänen henkensä lähteisä, koska hänen piti kuoleman, kutsui hän hänen nimensä BenOni: mutta hänen isänsä kutsui hänen nimensä BenJamin.¹⁹ Niin kuoli Rakel: ja hän haudattiin Ephratiin tien viereen, se on BetLehem.²⁰ Ja Jakob pani patsaan hänen hautansa päälle: tämä on Rakelin haudan patsas hamaan tähän päivään asti.²¹ Ja IsraEl matkusti edespäin, ja teki majansa tuolle puolelle Ederin tornia.²² Ja se tapahtui, koska IsraEl asui siinä maakunnassa, meni Ruben ja makasi Bilhan isänsä jalkavaimon kanssa. Ja IsraEl sai sen kuulla. Ja Jakobilla oli kaksitoistakymmentä poikaa.²³ Lean pojat olivat nämät: Jakobin esikoinen Ruben; niin Simeon, ja Levi, ja Juuda, ja Isaskar ja Zebulon.²⁴ Rakelin pojat olivat: Joseph ja BenJamin.²⁵ Bilhan Rakelin piian pojat olivat: Dan ja Naphtali.²⁶ Silpan Lean piian pojat olivat: Gad ja Asser. Nämät ovat Jakobin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Mesopotamiassa.²⁷ Ja Jakob tuli isänsä Isaakin tykö Mamreen, Arban kaupunkiin, joka on Hebron, jossa Abraham ja Isaak olivat muukalaiset olleet.²⁸ Ja Isaak oli sadan ja kahdeksankymmenen ajastaikainen:²⁹ Ja tuli riutuneeksi, ja kuoli, ja koottiin kansansa tykö, vanhana ja suuttununa elämästä. Ja hänen poikansa Esau ja Jakob

hautasivat hänen.

36Tämä on Esaun sukukunta, joka on Edom. ²Esaun emännät Kanaanin tyttäristä: Adan, Hetiläisen Eloonin tyttären, ja Oholibaman, Anan Heviläisen Zibeonin pojan tyttären. ³Ja Basmatin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren. ⁴Ada synnytti Esaulle Eliphan. Ja Basmat synnytti Reguelin. ⁵Oholibama synnytti Jeun, Jaelamin ja Koran. Nämät ovat Esaun lapset, jotka hänelle syntyivät Kanaanin maalla. ⁶Ja Esau otti emäntänsä, poikansa ja tyttärensä ja kaikki huoneensa sielut, ja karjansa ja kaikki juhtansa, ja kaiken sen tavaransa, kuin hän oli pannut kokoon Kanaanin maalla: ja meni (toiselle) maalle, veljensä Jakobin tyköä. ⁷Sillä heidän tavaransa oli niin suuri, ettei he taitaneet asua ynnä: ja se maa, jossa he muukalaiset olivat, ei vetänyt heitä heidän karjansa (paljouden) tähden. ⁸Niin asui Esau Seirin vuorella, ja tämä Esau on Edom. ⁹Nämät ovat Esaun sukukunnat Edomilaisten isän Seirin vuorella. ¹⁰Nämät ovat Esaun poikain nimet: Eliphhas, Adan Esaun emännän poika: Reguel Basmatin Esaun emännän poika. ¹¹Ja Eliphan pojat olivat: Teman, Omar, Zepho, ja Gaetam ja Kenas. ¹²Mutta Timna oli Eliphan Esaun pojan jalkavaimo, joka synnytti hänelle Amalekin. Ne ovat Adan Esaun emännän lapset. ¹³Mutta Reguelin lapset ovat nämät: Nahat, ja Zera, Samma, Missa. Ne ovat Basmatin Esaun emännän lapset. ¹⁴Mutta nämät olivat Oholibaman Esaun emännän pojat, Anan tyttären Zibeonin pojan tyttären lapset; jotka hän synnytti Esaulle: Jeus ja Jaelam ja Kora. ¹⁵Nämät ovat ruhtinaat Esaun lapsista: Eliphan Esaun esikoisen lapset ovat nämät: se ruhtinas Teman, se ruhtinas Omar, se ruhtinas Zepho, se ruhtinas Kenas. ¹⁶Se ruhtinas Kora, se ruhtinas Gaetam, se ruhtinas Amalek. Nämät ovat ruhtinaat Eliphasta Edomin maalla, ja ovat Adan lapset. ¹⁷Ja nämät ovat Reguelin Esaun pojan lapset: se ruhtinas Nahat, se ruhtinas Sera, se ruhtinas Samma, se ruhtinas Missa. Nämät ovat ruhtinaat Reguelista Edomilaisten maalla ja ovat Basmatin Esaun emännän lapset. ¹⁸Mutta nämät ovat Oholibaman Esaun emännän lapset: se ruhtinas Jeus, se ruhtinas Jaelam, se ruhtinas Kora. Nämät ovat ruhtinaat Oholibamasta, Anan tyttärestä, Esaun emännästä. ¹⁹Nämät ovat Esaun lapset, ja heidän ruhtinaansa. Hän on Edom. ²⁰Mutta nämät ovat Seirin Horilaisen lapset, jotka sillä maalla asuivat: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana. ²¹Dison, Etser ja Disan. Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat, Seirin lapset Edomin maalla. ²²Mutta Lotanin lapset ovat: Hori ja Heman: ja Lotanin sisar Timna. ²³Sobalin lapset olivat nämät: Alvan, Manahat, Ebal, Sepho ja Onam. ²⁴Nämät olivat Sibeonin lapset: Aja ja Ana. Tämä on se Ana, joka korvessa löi Jeminiläiset, kaitessaansa isänsä Sibeonin aaseja. ²⁵Mutta Ananin lapset olivat: Disan ja Oholibama Ananin tytär. ²⁶Disonin lapset olivat: Hemdan, ja Esban, Jetran ja Karan. ²⁷Etserin lapset olivat: Bilhan, ja Savan ja Akan. ²⁸Disanin lapset olivat: Uts ja Aran. ²⁹Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat: se ruhtinas

Lotan, se ruhtinas Sobal, se ruhtinas Zibeon, se ruhtinas Ana. ³⁰Se ruhtinas Disan, se ruhtinas Etser, se ruhtinas Disan. Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat, heidän ruhtinattensa seassa Seirin maalla. ³¹Mutta kuninkaat kuin Edomin maalla hallitsivat, ennenkuin joku kuningas hallitsi Israelin lapsia, ovat nämät: ³²Niin hallitsi Edomissa Bela Beorin poika: ja hänen kaupunkinsa nimi on Dinhaba. ³³Ja koska Bela kuoli, tuli Jobab Seran poika Bosrasta kuninkaaksi hänen siaansa. ³⁴Kuin Jobab kuoli, tuli Husam Temanilaisten maalta kuninkaaksi hänen siaansa. ³⁵Koska Husam kuoli, tuli Hadad Bedadin poika kuninkaaksi hänen siaansa, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit. ³⁶Koska Hadad kuoli, hallitsi Samla Masrekasta hänen siassansa. ³⁷Koska Samla kuoli, tuli Saul kuninkaaksi hänen siaansa, Rehobotin virran tyköä. ³⁸Koska Saul kuoli, tuli Baalhanan Akborin poika kuninkaaksi hänen siaansa. ³⁹Koska Baalhanan Akborin poika kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen siaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagu: ja hänen emäntänsä nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, joka Mesahabin tytär oli. ⁴⁰Ja nämät ovat Esaun ruhtinasten nimet heidän suvuissansa, paikoissansa ja nimissänsä: se ruhtinas Timna, se ruhtinas Alva, se ruhtinas Jetet. ⁴¹Se ruhtinas Oholibama, se ruhtinas Ela, se ruhtinas Pinon. ⁴²Se ruhtinas Kenas, se ruhtinas Teman, se ruhtinas Mibtsar. ⁴³Se ruhtinas Magdiel, se ruhtinas Iram. Nämät ovat Edomin ruhtinaat, niin kuin he asuneet ovat perintö-maallansa, ja Esau on Edomilaisten isä.

37Ja Jakob asui sillä maalla, jossa hänen isänsä muukalainen oli ollut: (nimittäin) Kanaanin maalla. ²Ja nämät ovat Jakobin sukukunnat: Joseph oli seitsemäntoistakymmenen ajastaikainen, koska hän kaitsi karjaa veljensä kanssa, ja hän oli nuorella ijällensä Bilhan ja Silpan, isänsä emäntäin lasten kanssa: ja Joseph ilmoitti isällensä, mikä paha sanoma heistä kuului. ³Mutta Israel rakasti Josephia enemmän kuin kaikkia muita lapsiansa, että hän oli syntynyt hänelle vanhalla ijällensä: ja teki hänelle kirjavan hameen. ⁴Kuin hänen veljensä näkivät, että hänen isänsä rakasti häntä enemmän kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä; ja ei voineet puhutella häntä ystävällisesti. ⁵Niin Joseph näki unen, ja ilmoitti sen veljillensä, josta he rupesivat häntä enemmän vihaamaan. ⁶Sillä hän oli sanonut heille, kuulkaas tätä unta, jonka minä näin. ⁷Katso, me olimme sitovanamme jalallisia vainiolla ja minun jalalliseni nousi ja seisoi; ja katso, teidän jalallisenne seisivat ympärillä, ja kumarsivat minun jalallistani. ⁸Niin sanoivat hänen veljensä hänelle: sinäkö tulet meidän kuninkaaksemme, kokonansa hallitsemaan meitä? Ja vihasivat häntä vielä enemmän, hänen unensa ja puheensa tähden. ⁹Ja hän taas näki toisen unen, ja jutteli sen veljillensä, ja sanoi: katso, minä näin vielä unta: ja katso, aurinko, kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua. ¹⁰Ja kuin hän sitä saneli isällensä ja veljillensä, nuhteli hänen isänsä häntä

ja sanoi hänelle: mikä uni se on, kuin sinä olet nähnyt? Pitääkö minun ja sinun äitis ja veljes tuleman ja kumartaman meitämme sinun edessä maahan? ¹¹Ja hänen veljensä kadehtivat häntä; mutta hänen isänsä piti nämät sanat mielessänsä. ¹²Koska hänen veljensä menivät kaitsemaan karjaa Sikemiin, ¹³Sanoi Israel Josephille: eikö veljes kaitse karjaa Sikemissä? Tule, minä lähetän sinun heidän tykönsä; hän vastasi: tässä minä olen. ¹⁴Hän sanoi: mene ja katso, ovatko veljes ja karja rauhassa, ja palaja minulle sitä sanomaan. Ja hän lähetti hänen Hebronin laaksosta; ja hän tuli Sikemiin. ¹⁵Niin yksi mies kohtasi hänen egyptissä kedolla; ja kysyi häneltä sanoen: mitäs etsit? ¹⁶Hän vastasi: minä etsin veljiäni: sanos minulle, kussa he kaitsevat karjaa. ¹⁷Ja mies sanoi: he läksivät täältä; sillä minä kuulin heidän sanovan: käykäämme Dotaniin. Niin Joseph meni veljeinsä perään, ja löysi heidät Dotanista. ¹⁸Kuin he kaukana näkivät hänen, ja ennenkuin hän heitä lähestyi, pitivät he neuvoa häntä vastaan, tappaaksensa häntä. ¹⁹Ja sanoivat toinen toisellensa: katso, tuo unennäkiä tulee. ²⁰Tulkaat siis, tappakaamme häntä, ja heittäkäämme häntä yhteen kuoppaan, ja sanokaamme: paha peto on hänen syönyt: niin saadaan nähdä, mihinkä hänen unensa joutuvat. ²¹Koska Ruben sen kuuli, tahtoi hän häntä pelastaa heidän käsistensä, ja sanoi: älkäämme hänen henkeänsä ottako. ²²Ja Ruben vielä sanoi heille: älkäätkä vuodattako verta, vaan heittäkäätkä häntä tähän kuoppaan, joka on korvessa, ja älkäätkä satuttako kättänne häneen; sillä hän tahtoi pelastaa häntä heidän käsistensä, saattaaksensa häntä jälleen isänsä tykö. ²³Ja tapahtui, koska Joseph tuli veljeinsä tykö, riisuiivat he häneltä hameen, (nimittäin) sen kirjavan hameen, joka hänen yllänsä oli; ²⁴Ja ottivat hänen ja heittivät kuoppaan: ja kuoppa oli tyhjä, ja ei ollut siinä vettä. ²⁵Sitte istuivat he syömään leipää: ja kuin he nostivat silmänsä ja katselivat, niin katso, Ismaelilaisten joukko tuli Gileadista; ja heidän kameleinsa kannatus oli styraks, mastiks ja ladanum, ja vaelsivat viemään niitä alas Egyptiin. ²⁶Niin sanoi Juuda veljillensä: mitä me siitä hyödyimme, että me murhaamme meidän veljemme ja salaamme hänen verensä? ²⁷Tulkaat ja myykäämme häntä Ismaelilaisille, ja älkäämme satuttako käsiämme häneen: sillä hän on meidän veljemme ja lihamme; ja he kuulivat häntä. ²⁸Koska Midianilaisten kauppamiehet siitä menivät ohitse, vetivät he Josephin ja ottivat ylös kuopasta, ja myivät hänen Ismaelilaisille, kahteenkymmeneen hopiapenninkiin; jotka veivät Josephin pois Egyptiin. ²⁹Koska Ruben palasi kuopalle, niin katso, ei ollut Joseph kuopassa: ja hän repäisi vaatteensa ³⁰Ja palasi veljeinsä tykö, ja sanoi: ei ole nuorukainen siellä, voi minua! kuhunka minä menen? ³¹Niin he ottivat Josephin hameen ja tappoivat kauriin, ja tahrasivat hameen vereen ³²Ja lähettivät sen kirjavan hameen, ja antoivat kantaa isällensä, ja sanoivat: tämän me löysimme: tunnustele, jos tämä on poikas hame taikka ei? ³³Ja hän tunsu sen, ja sanoi: tämä on minun poikani hame, paha peto on hänen syönyt: raadellen on Joseph

revelty. ³⁴Ja Jakob repäisi vaatteensa, ja kääri säkin kupeisiinsa; ja murehti poikaansa monta päivää. ³⁵Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä nousivat häntä lohduttamaan; vaan ei hän tahtonut antaa itsiänsä lohdutettua, mutta sanoi: minä menen murehtien alas poikani tykö hautaan. Ja hänen isänsä itki häntä. ³⁶Mutta Midianilaiset myivät hänen Egyptiin Potipharille, Pharaon kamaripalvelialle ja huovinhaltialle.

38Se tapahtui siihen aikaan, että Juuda meni alas veljeinsä tyköä, ja poikkesi yhden miehen tykö Odollamiin, jonka nimi oli Hira. ²Ja Juuda näki siellä Kanaanin miehen tyttären, hänen nimensä oli Sua: ja otti hänen, ja meni hänen tykönsä. ³Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja kutsui hänen nimensä Ger. ⁴Ja hän taas tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja kutsui hänen nimensä Onan. ⁵Ja hän synnytti vielä pojan, ja kutsui hänen nimensä Sela. Ja Juuda oli Kesibissä, koska hän sen synnytti. ⁶Ja Juuda otti esikoisellensa Gerille emännän, jonka nimi oli Tamar. ⁷Mutta Ger, Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä: ja Herra kuoletti hänen. ⁸Niin sanoi Juuda (pojallensa) Onanille: mene veljes emännän tykö, ja ota häntä aviokses, herättääkses veljelles siementä. ⁹Mutta Onan tiesi, ettei siemen olisi tullut hänen omaksensa: koska hän siis makasi veljensä emännän kanssa, antoi hän sen pudota maahan, ja turmeli sen, ettei hän olisi antanut veljellensä siementä. ¹⁰Ja se paha, kuin hän teki, ei kelvannut Herralle, joka kuoletti myös hänen. ¹¹Niin sanoi Juuda miniällensä Tamarille: ole leskenä isäs huoneessa siihenasti kuin minun poikani Sela kasvaa. Sillä hän ajatteli: tohtii tapahtua, että hän myös kuolee, niinkuin hänen veljensäkin. Niin Tamar meni pois, ja oli isänsä huoneessa. ¹²Koska monta päivää oli kulunut, kuoli Suan tytär, Juudan emäntä. Ja kuin Juuda oli itsensä lohduttanut, meni hän Timnatiin, lammastensa keritsiäin tykö ystävänsä Hiran kanssa Odollamista. ¹³Niin ilmoitettiin Tamarille, sanoen: katso, appes menee ylös Timnatiin keritsemään lampaitansa. ¹⁴Niin riisui hän yltänsä leskivaatteensa, ja verhoitti itsensä liinalla ja peitti itsensä, ja istui kahden lähteen veräjälle, joka on tiellä Timnatiin; sillä hän näki, että Sela oli kasvanut, ja ei häntä annettu sille emännäksi. ¹⁵Koska Juuda näki hänen, luuli hän sen portoksi; sillä hän oli peittänyt kasvonsa. ¹⁶Ja hän poikkesi tien oheen hänen tykönsä, ja sanoi: annas minun maata kanssas; sillä ei hän tietänyt sitä miniäksensä. Hän vastasi: mitäs minun annat, jos sinä makaisit minun kanssani? ¹⁷Hän sanoi: minä lähetän kauriin laumastani. Hän vastasi: anna siis minulle pantti niin kauvaksi kuin sinä sen lähetät. ¹⁸Hän sanoi: mitästä minä sinulle pantiksi annan? Hän vastasi: sinettis, sitees, ja sauvas, joka kädessä on. Niin hän antoi ne hänelle, ja makasi hänen kanssansa, ja hän tuli raskaaksi hänestä. ¹⁹Ja hän nousi ja meni, ja pani pois peitteen, ja puki jälleen leskivaatteet yllensä. ²⁰Mutta Juuda lähetti kauriin ystävänsä kanssa Odollamista, että hän vaimolta ottais pantin jälleen: ja ei hän löytänyt hän-

tä. ²¹Niin hän kyseli sen paikan miehiltä, sanoen: kussa on se portto, kuin istui näillä kahdella lähteellä tien ohessa? He vastasivat: ei yksikään portto ole tässä ollut. ²²Mutta hän palasi Juudan tykö, ja sanoi: en minä löytänyt häntä; sanoivat myös sen paikan miehet, ettei tässä ole yhtäkään porttoa ollut. ²³Juuda sanoi: pitäkään ne, ettemme mitä maks häpiään tulisi; katso, minä lähetin kauriin, ja et sinä löytänyt häntä. ²⁴Liki kolmen kuukauden jälkeen ilmoitettiin Juudalle: sinun miniäs Tamar on salavuoteessa ollut, ja katso, salavuoteesta on hän myös raskaaksi tullut. Juuda sanoi: viekää häntä poltettaa. ²⁵Mutta koska hän tuotiin edes, lähetti hän appensa tykö, sanoen: siitä miehestä, jonka nämät ovat, olen minä raskas. Ja sanoi: tunnetkos, kenenkä on tämä sinetti, side ja sauva. ²⁶Ja Juuda tunsin ne, ja sanoi: hän on minua hurskaampi: etten minä hänelle poikaani Sela antanut. Kuitenkin ei hän enempää maannut häntä. ²⁷Ja tapahtui hänen synnyttämisenä ajalla, ja katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa. ²⁸Ja tapahtui hänen synnyttäissänään, pisti toinen ulos kätensä, johonka lastenämmä tarttui, ja sitoi siihen punaisen langan, sanoen: tämä tulee ensisti ulos. ²⁹Mutta koska hän kätensä takaperin veti, tuli ulos hänen veljensä, ja hän sanoi: miksis olet reväissyt? Tämä rikkirepäisemys on sinun tähtes: ja hänen nimensä kutsuttiin Perets. ³⁰Sitte tuli ulos hänen veljensä, jonka kädessä oli se punainen lanka; ja hänen nimensä kutsuttiin Sera.

39Ja Josef vietiin alas Egyptiin: ja Potiphar Egyptiläinen Pharaon kamaripalvelia ja huovinhaltia osti hänen Ismaelilaisilta, jotka hänen sinne alas vieneet olivat. ²Ja Herra oli Josephin kanssa, ja hän oli onnellinen mies, ja oli isäntänsä Egyptiläisen huoneessa. ³Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssansa; sillä kaikki, mitä hän teki, antoi Herra menestyä hänen kädessänään. ⁴Niin että hän löysi armon hänen edessänään, ja tuli hänen palveliaksensa: ja hän asetti hänen huoneensa ylitse, ja kaikki mitä hänellä oli, antoi hän hänen käteensä. ⁵Ja siitä ajasta kuin hän oli hänen pannut huoneensa ja kaiken tavaransa päälle, siunasi Herra sen Egyptiläisen huoneen Josephin tähden, ja Herran siunaus oli kaikissa niissä, jotka hänellä kotona ja kedolla olivat. ⁶Sentähden antoi hän kaikki Josephin haltuun, mitä hänellä oli, ja ei tiedustellut mitään häneltä, paitsi sitä ruokaa, jonka hän söi. Ja Joseph oli kauniin luontoinen, ja ihana kasvoilta. ⁷Ja tapahtui tämän jälkeen, että hänen isäntänsä emännän silmät paloivat Josephin päälle, ja sanoi: makaa minun kanssani. ⁸Mutta hän kielsi, ja sanoi isäntänsä emännälle: katso, minun isäntäni ei tiedusta minulta, mitä huoneessa on, ja kaikki mitä hänellä on, antoi hän minun käteeni. ⁹Ei pidä hän itseensä tässä huoneessa suurempana minua, ei myös ole hän kieltänyt minulta mitään, paitsi sinun, siinä kuin sinä olet hänen emäntänsä: kuinka siis minä niin paljon pahaa tekisin ja rikkoisin Jumalaa vastaan? ¹⁰Mutta hän piti joka päivä senkaltaiset puheet Josephin kanssa; mutta ei hän

totellut maata hänen kanssansa, eli olla hänen kanssansa. ¹¹Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Joseph meni huoneeseen askaroitsemaan; ja ei ollut yksikään perheestä läsnä. ¹²Ja hän tarttui hänen hameesensa, sanoen: makaa minun kanssani. Mutta hän jätti hameensa hänen käteensä, ja pakeni, ja meni ulos. ¹³Koska hän näki, että hän jätti hameensa hänen käteensä, ja pakeni ulos: ¹⁴Huusi hän perhettänsä, ja sanoi heille: katsokaat, hän on tuonut meille yhden Hebrealaisen miehen, saattamaan meitä häpiään: hän tuli minun tyköni makaamaan minun kanssani; mutta minä huusin korkialla äänellä. ¹⁵Ja koska hän kuuli, että minä riahdin ja huusin, jätti hän minulle hameensa, pakeni ja meni ulos. ¹⁶Niin hän piti hänen hameensa tykönänsä, siihenasti kuin hänen isäntänsä kotia tuli, ¹⁷Ja puhui hänelle ne sanat, sanoen: Hebrealainen palvelia, jonkas olet meille tuonut, tuli minun tyköni, saattamaan minua häpiään. ¹⁸Mutta koska minä riahdin ja huusin, jätti hän minulle hameensa ja pakeni ulos. ¹⁹Koska hänen isäntänsä kuuli emäntänsä sanat, kuin hän puhui hänelle, sanoen: niin on sinun palvelias tehnyt minulle, vihastui hän sangen kovin. ²⁰Ja hänen isäntänsä otti Josephin, ja pani vankihuoneeseen, jossa kuninkaan vangit olivat: ja niin hän oli siellä vankihuoneessa. ²¹Mutta Herra oli Josephin kanssa, ja käänsi laupiuutensa hänen tykönsä; ja antoi hänen löytää armon vankihuoneen haltian edessä. ²²Niin että hän antoi kaikki vangit vankihuoneessa Josephin käden alle, että kaikki mitä siellä tehtiin, se tehtiin hänen kauttansa. ²³Ja vankihuoneen haltia ei pitänyt mistään murhetta niistä, jotka hänen kädessänään olivat; sillä Herra oli Josephin kanssa, ja mitä hän teki, antoi Herra menestyä.

40Ja sitte tapahtui, että Egyptin kuninkaan ylimmäisen juomanlaskia ja leipoja rikkoivat herraansa Egyptin kuninkasta vastaan: ²Niin Pharaon vihastui molempain palveliainsa, ylimmäisen juomanlaskian ja ylimmäisen leipojan päälle. ³Ja heitti heidät vankiuteen huovinhaltian huoneeseen, vankihuoneeseen siihen paikkaan, jossa Joseph oli vankina. ⁴Ja huovinhaltia pani Josephin heidän kanssansa palvelemaan heitä. Ja he olivat vankiudessa kappaleen aikaa. ⁵Ja molemmat näkivät unta, kumpikin unensa yhtenä yönä, kukin unensa selityksen jälkeen, Egyptin kuninkaan juomanlaskia ja leipoja, jotka olivat sidottuna vankihuoneessa. ⁶Koska Joseph tuli aamulla heidän tykönsä, ja näki heidän murheelliseksi. ⁷Kysyi hän niiltä Pharaon palvelioilta, jotka hänen kanssansa herransa vankihuoneessa olivat, ja sanoi: miksi te olette tänäpäpä surulliset? ⁸He vastasivat häntä: me olemme nähneet unta, ja ei ole, joka sen selittää. Niin sanoi Joseph heille: Jumalan on selitys, kuitenkin jutelkaat se minulle. ⁹Niin ylimmäinen juomanlaskia juteli unensa Josephille, ja sanoi hänelle: minä näin unta ja katso, viinapuu oli minun edessäni. ¹⁰Ja sillä viinapuulla oli kolme haaraa ja se oli niinkuin viheriöitsemällänään, sen kukoistus kävi ylös, ja sen rypäleet tuleentuivat viinamarjoiksi. ¹¹Ja Pharaon juoma-astia oli minun kädessäni:

niin minä otin viinamarjat, ja pusersin ne Pharaon juoma-astiaan, ja annoin sen juoma-astian Pharaon käteen. ¹²Ja Joseph sanoi hänelle: tämä on sen selitys: Kolme haaraa ovat kolme päivää. ¹³Kolmen päivän sisällä korottaa Pharaon sinun pääs, ja asettaa sinun jällensä entiseen virkaas: ja sinä annat Pharaon käteen juoma-astian niinkuin ennenkin, koska olit hänen juomansa laskia. ¹⁴Mutta muista minua tykönäs, koska sinun hyvin käy, ja tee sitte laupius minun kanssani, ettäs ilmoittaisit minun Pharaolle, ja antaisit minun ottaa täältä ulos. ¹⁵Sillä minä olen salaisesti varastettu Hebrealaisten maalta; enkä ole tässä mitään tehnyt, että he minun tähän vankiuteen panivat. ¹⁶Koska ylimmäinen leipoja näki, että selitys oli hyvä; sanoi hän Josephille: minä myös uneksuun, ja katso, kolme palmikoittua koria oli minun pääni päällä. ¹⁷Ja ylimmäisessä korissa oli kaikkinaisia leivotuita ruokia Pharaon tarpeeksi: ja linnut söivät niitä korista minun pääni päältä. ¹⁸Joseph vastasi, ja sanoi: tämä on sen selitys: kolme koria ovat kolme päivää. ¹⁹Ja kolmen päivän sisällä ylentää Pharaon sinun pääs, ja ripustaa sinun hirsipuuhun: ja linnut syövät sinun lihas sinun päältä. ²⁰Ja tapahtui kolmantena päivänä, koska Pharaon piti syntymäpäiväänsä, teki hän pidon kaikille palvelioillensa, ja ylensi ylimmäisen juomanlaskian pään, ja ylimmäisen leipojan pään palvelioittensa seassa. ²¹Ja asetti ylimmäisen juomanlaskian jälleen (entiseen) virkaansa, antamaan Pharaon käteen juoma-astiaa. ²²Mutta ylimmäisen leipojan antoi hän hirttää; niinkuin Joseph oli heille selittänyt. ²³Mutta ylimmäinen juomanlaskia ei muistanut Josephia, vaan unhotti hänen.

41Ja tapahtui kahden ajastajan perästä, että Pharaon näki unen, niinkuin hän olis seisonut virran tykönä. ²Ja katso, virrasta astui ylös seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää, jotka kävivät laitumella ruohostossa. ³Sitte näki hän toiset seitsemän lehmää tulevan virrasta ylös, rumaa ja laihaa; ja seisovat niiden (toisten) lehmäin tykönä virran reunalla. ⁴Ja ne rumat ja laihat lehmät söivät ne seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää. Niin Pharaon heräsi. ⁵Ja hän nukkui jällensä, ja näki toisen kerran unta: ja katso, seitsemän täysinäistä ja paksua tähkäpäätä kasvoivat yhdessä oljessa. ⁶Ja katso, seitsemän pientä ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä kasvoivat niiden jälkeen. ⁷Ja ne seitsemän laihaa tähkää nielivät ne seitsemän paksua ja täysinäistä tähkäpäätä. Niin Pharaon heräsi ja näki, että se oli uni. ⁸Ja aamulla oli hänen henkensä murheellinen, lähetti ja antoi kutsua kokoon kaikki Egyptin noidat ja tietäjät, ja Pharaon jutteli heille unensa. Mutta ei ollut, joka sen taisi selittää Pharaon edessä. ⁹Niin puhui ylimmäinen juomanlaskia Pharaolle, sanoen: minä muistan tänäpäpä minun rikokseni. ¹⁰Koska Pharaon vihastui palveliainsa päälle, ja pani minun ja ylimmäisen leipojan vankiuteen, huovinhaltian huoneeseen; ¹¹Niin me molemmat näimme yhtenä yönä unta, kumpikin unensa selityksen jälkeen me uneksuimme. ¹²Ja siellä oli meidän kanssamme Hebrealainen nuorukai-

nen, huovinhaltian palvelia, ja me juttelimme hänelle, ja hän selitti meille meidän unemme: kummallekin unensa jälkeen selitti hän sen. ¹³Ja niinkuin hän meille selitti, niin se tapahtui: sillä minä asetettiin minun virkaani ja hän hirtettiin. ¹⁴Niin lähetti Pharaon, ja antoi kutsua Josephin, ja he hopusti ottivat hänen vankiudesta ulos. Ja hän antoi itsensä keritä, ja muutti vaattensa ja tuli Pharaon tykö. ¹⁵Niin sanoi Pharaon Josephille: minä olen unta nähnyt, ja ei ole sen selittäjää; mutta minä olen kuullut sinusta sanottavan: koskas unen kuulet, niin sinä taidat sen selittää. ¹⁶Joseph vastasi Pharaota, sanoen: ei se ole minulla; mutta Jumala aavistaa kuitenkin Pharaolle hyvää. ¹⁷Niin puhui Pharaon Josephille: unessa olin minä seisovana virran reunalla. ¹⁸Ja katso, virrasta tuli ylös seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella ruohostossa. ¹⁹Ja katso, heidän jälkeensä tulivat ylös toiset seitsemän pientä ja juuri rumaa ja laihaa lehmää: en ole minä koko Egyptin maalla nähnyt niin rumia. ²⁰Ja ne laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimmäiset seitsemän lihavaa lehmää. ²¹Ja koska he olivat syöneet, ei heidän päällensä mitään tuntunut, että he olivat syöneet; vaan olivat niin rumat nähdä kuin ennenkin. Niin minä heräsin. ²²Ja taas näin minä unessani seitsemän tähkäpäätä kasvaneen yhdessä oljessa, täysinäistä ja kaunista. ²³Sitte kävi ylös seitsemän kuivaa, pientä ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä. ²⁴Ja ne pienet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Ja minä olen sen sanonut tietäjille, mutta ei ole joka sen minulle ilmoittais. ²⁵Joseph sanoi Pharaolle: Pharaon uni on yhtäläinen: Jumala ilmoittaa Pharaolle, mitä hän tekevä on. ²⁶Ne seitsemän kaunista lehmää ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän täysinäistä tähkäpäätä ovat myös seitsemän vuotta: se on yhtäläinen uni. ²⁷Mutta ne seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka astuivat ylös heidän jälkeensä, ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän laihaa ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä ovat seitsemän nälkävuotta. ²⁸Se on nyt se, kuin minä Pharaolle sanonut olen: että Jumala ilmoitti Pharaolle, mitä hän tekevä on. ²⁹Katso, seitsemän viljaista vuotta tulevat koko Egyptin maalle. ³⁰Ja niiden jälkeen tulevat seitsemän nälkävuotta, niin että kaikki senkaltainen viljan kyllyyys unhotetaan Egyptin maalla, ja se kallis aika hävittää maakunnan. ³¹Ja ei enämpi tiedetä siitä viljan kyllyydestä maakunnassa, sen kalliin ajan tähden, joka tulee; sillä se tulee sangen raskaaksi. ³²Mutta että uni on kerrottu Pharaolle, se (aavistaa) että asia on Jumalalta päätetty, ja Jumala on pian sen tekevä. ³³Nyt siis Pharaon etsikään toimellista ja taitavaa miestä, asettaaksensa Egyptin maan päälle. ³⁴Toimittakaan Pharaon ja asettakaan ottomiehiä maakuntaan, ja ottakaan viidennen osan Egyptin maalta niinä seitsemänä viljavuonna. ³⁵Ja he kootkaan kaikkinaista ravintoa niinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, ja antakaan tulla jyviä Pharaon haltuun, varaksi kaupungeissa, ja tallella pitäkään. ³⁶Että ruokaa olis tähteelle pantu maakunnalle, niinä seitsemänä nälkävuonna, jotka tulevat Egyptin maalle, ettei maa hävitettäisi näljän

tähden. ³⁷Ja se puhe kelpasi Pharaolle, ja kaikille hänen palvelioillensa. ³⁸Ja Pharao sanoi palvelioillensa: taidameko me löytää tainkaltaisen miehen, jossa Jumalan henki on? ³⁹Ja Pharao sanoi Josephille: että Jumala on tämän kaiken sinulle ilmoittanut, niin ei ole yhtään niin taitavaa ja ymmärtäväistä kuin sinä olet. ⁴⁰Ole sinä minun huoneeni päällä, ja sinun sanalles pitää kaiken minun kansani kuuliaisena oleman; ainoastansa kuninkaallisessa istuimessa tahdon minä olla korkiampi sinua. ⁴¹Ja Pharao sanoi Josephille: katso, minä olen asettanut sinun koko Egyptin päälle. ⁴²Ja Pharao otti sormuksen kädestänsä, ja pani sen Josephin käteen: ja puetti hänen kalleisiin liinavaatteisiin, ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa. ⁴³Ja antoi hänen ajaa toisessa vaunussansa, ja antoi huutaa hänen edellensä: Abrek: ja asetti hänen koko Egyptin maan päälle. ⁴⁴Ja Pharao sanoi Josephille: minä olen Pharao; ja ilman sinun tahdotas ei pidä yhdenkään ylentämän kättänsä taikka jalkaansa koko Egyptin maalla. ⁴⁵Ja Pharao kutsui Josephin nimen Salaisuutten selittäjäksi: ja antoi hänelle Asnatin, Potipheran Onin papin tyttären, emännäksi. Niin Joseph meni ympärinsä Egyptin maan. ⁴⁶Ja Joseph oli kolmenkymmenen ajastaikainen, koska hän seisoi Pharaon, Egyptin kuninkaan edessä. Ja Joseph lähksi Pharaon tyköä, ja vaelsi ympärinsä kaiken Egyptin maan. ⁴⁷Ja maa kasvoi pivottaissin niinä seitsemänä viljavuotina. ⁴⁸Ja hän kokosi niinä seitsemänä vuonna kaikkinaisen elatuksen, joka oli Egyptin maalla, ja pani sen tähteelle kaupunkiin: mitä elatusta maa kasvoi ympärinsä kunkin kaupungin, sen hän siihen tähteelle pani. ⁴⁹Ja Joseph kokosi sangen paljon jyviä, niinkuin santaa meressä, siihenasti että hän lakkasi lukemasta, sillä ne olivat epälukuiset. ⁵⁰Ja Josephille syntyi kaksi poikaa, ennenkuin kallis aika tuli, jotka hänelle synnytti Asnat, Potipheran Onin papin tytär. ⁵¹Ja kutsui esikoisensa nimen Manasse; sillä (sanoi hän) Jumala on antanut minun unhottaa kaiken minun vaivani, ja kaiken minun isäni huoneen. ⁵²Mutta toisen nimen hän jutsui Ephraim; sillä (sanoi hän) Jumala on tehnyt minun hedelmälliseksi minun raadollisuuteni maassa. ⁵³Koska ne seitsemän viljavuotta olivat kuluneet Egyptin maalla, ⁵⁴Rupesivat ne seitsemän nälkävuotta tulemaan, niinkuin Joseph oli (edellä) sanonut: ja nälkä tuli kaikkiin maakuntiin; mutta koko Egyptin maalla oli leipää. ⁵⁵Kuin Egyptin maa myös kärsi nälkää, huusi kansa Pharaon tykö leivän tähden. Mutta Pharao sanoi kaikille Egyptiläisille: menkää Josephin tykö; mitä hän sanoo teille, se tehkää. ⁵⁶Koska nälkä tuli koko maakuntaan, avasi Joseph kaikki jyvääitait jokapaikassa, ja myi Egyptiläisille; sillä nälkä tuli aina raskaammaksi Egyptin maalla. ⁵⁷Ja kaikki maakunnat tulivat Egyptiin ostamaan Josephilta; sillä suuri nälkä oli kaikissa maakunnissa.

42 Mutta koska Jakob näki olevan jyviä myydä Egyptissä, sanoi hän pojillensa: mitä te katselette toinen toisenne päälle? ²Ja sanoi: katso, minä kuulen Egyptissä olevan

jyviä; menkää alas sinne, ja ostakaat meille sieltä, että me eläisimme, ja emme kuolisi. ³Niin menivät kymmenen Josephin veljeä alas, ostamaan jyviä Egyptistä. ⁴Mutta BenJaminiä, Josephin veljeä, ei lähettänyt Jakob veljiensä kanssa; sillä hän sanoi: ettei hänelle vahinkoa tapahtuisi. ⁵Niin läksivät Israelin lapset matkaan (jyviä) ostamaan muiden seurassa; sillä nälkä oli Kanaanin maalla. ⁶Mutta Joseph oli hallitsia maakunnassa, hän antoi myydä jyviä kaikelle maan kansalle. Niin tulivat Josephin veljet, ja kumarsivat maahan kasvoillensa hänen eteensä. ⁷Ja Joseph näki veljensä, ja tunsu heidät, ja teeskeli hänensä oudoksi heitä vastaan, ja puhui kovasti heidän kanssansa, ja sanoi heille: kusta te tulette? He vastasivat: Kanaanin maalta, ostamaan syötävää. ⁸Ja Joseph tunsu veljensä, vaan ei he häntä tunteneet. ⁹Niin Joseph muisti unensa, jotka hän oli nähnyt heistä; ja sanoi heille: te olette vakoajat, ja olette tulleet katsomaan, kusta maa avojoin olis. ¹⁰He vastasivat häntä: ei minun herrani: mutta sinun palvelias ovat tulleet ostamaan jyviä. ¹¹Me olemme kaikki yhden miehen pojat: me olemme vaat, eikä sinun palvelias ole ikänänsä olleet vakoajat. ¹²Hän sanoi heille: ei suinkaan, mutta te olette tulleet katsomaan, kusta maa avojoin olis. ¹³He sanoivat: me sinun palvelias olimme kaksitoistakymmentä veljestä, yhden miehen pojat Kanaanin maalla; ja katso, nuorin on nyt meidän isämme tykönä, mutta yksi ei ole sillen eleillä. ¹⁴Joseph sanoi heille: sepä se on, kuin minä olen teille puhunut, sanoen: vakoajat te olette. ¹⁵Siinä teitä pitää koeteltaman. Niin totta kuin Pharao elää, ei teidän pidä täältä pääsemän, jollei teidän nuorin veljenne tule tänne. ¹⁶Lähetäkää yksi teistänne, joka tuo teidän veljenne tänne: mutta teidän pitää vankina oleman, niin teidän puheenne koetellaan, jos teissä totuus on; mutta jollei, niin totta kuin Pharao elää, te olette vakoajat. ¹⁷Niin hän pani heidät kiinni kolmeksi päiväksi. ¹⁸Ja kolmantena päivänä sanoi Joseph heille: jos te tahdotte elää, niin tehkää näin; sillä minä pelkään Jumalaa. ¹⁹Jos te olette vaat, niin antakaat yksi teidän veljistänne olla sidottuna teidän vankihuoneessanne; mutta menkää te ja viekää kotia, mitä te ostanteet olette nälkää vastaan kotonanne. ²⁰Ja tuokaat teidän nuorin veljenne minun tyköni, että teidän sananne todeksi löytäisiin, ettette kuolisi; ja he tekivät niin. ²¹Mutta he sanoivat toinen toisellensa: me olemme totisesti vianalaiset meidän veljemme tähden; sillä me näimme hänen sielunsa ahdistuksen, koska hän meiltä armoa rukoili, ja emme kuulleet häntä; sentähden on tämä ahdistus meidän päällemme tullut. ²²Ruben vastasi heitä, sanoen: enkö minä puhunut teille, sanoen: älkää tehkää vääryyttä nuorukaiselle, ja ette tahtoneet kuulla? Ja nyt hänen verensä meiltä vaaditaan. ²³Vaan ei he tietäneet Josephin sitä ymmärtävän; sillä hän puhui heille tulkin kautta. ²⁴Ja hän käänsi itsensä heistä, ja itki. Koska hän jällensä käänsi heidän puoleensa ja puhutteli heitä, otti hän Simeonin heiltä, ja sitoi hänen heidän nähtensä. ²⁵Ja Joseph käski heidän säkkinsä täytettää jyvillä, ja annettaa heidän rahansa jäl-

leen itsekunakin omaan säkkiinsä, ja annettaa heille evästä matkalle; ja heille tehtiin niin. ²⁶Ja he panivat kalunsa aaseinsa päälle, ja läksivät sieltä. ²⁷Koska yksi heistä avasi säkkinsä, antaaksensa ruokaa aasillensa, ja äkkäsi rahansa säkkinsä suussa, ²⁸Ja sanoi veljillensä: minulle on annettu minun rahani jälleensä, katso, se on minun säkissäni. Niin heidän sydämensä vavahtui, ja hämmästyivät keskenänsä, sanoen: miksi on Jumala meille näin tehnyt? ²⁹Koska he tulivat isänsä Jakobin tykö Kanaanin maalle, ilmoittivat he hänelle kaikki, mitä heille tapahtunut oli, sanoen: ³⁰Se mies, sen maan herra, puhui kovasti meille, ja piti meitä maan vakojina. ³¹Ja me vastasimme häntä: me olemme vaat, emme ole ikänänsä oleet vakojat. ³²Me olimme kaksoistakymmentä veljestä meidän isämme poikaa: yksi ei ole silleen eleissä, ja nuorin on nyt isämme tytkönä Kanaanin maalla. ³³Sanoi se mies, sen maan herra meille: siitä minä tunnen, jos te olette vaat: yksi teidän veljistänne jättäkää minun tyköni, ja ottakaat teidän taloinne tarve, ja menkää pois. ³⁴Ja tuokaat teidän nuorin veljenne minun tyköni, niin minä ymmärrän, ett'ette ole vakojat, vaan vaat; niin annan minä myös teidän veljenne jälleensä, ja saatte tehdä kauppaa tässä maakunnassa. ³⁵Ja tapahtui, koska he tyhjensivät säkkejensä, katso, oli itsekunakin rahakäärö hänen säkissänsä: ja kuin he näkivät rahakäärönsä, hämmästyivät he isänsä kanssa. ³⁶Niin sanoi Jakob heidän isänsä heille: te olette saattaneet minun lapsettomaksi: Joseph ei ole elävissä, eikä Simeon, Ja Benjaminin tahdotte te vielä viedä pois; minun kohtaani nämät kaikki tapahtuvat. ³⁷Ruben vastasi isällensä, sanoen: tapa molemmat minun poikani, jollen minä häntä jälleensä sinulle (kotia) tuo, ainoastansa anna häntä minun haltuuni, minä hänen sinulle jälleensä (kotia) tuon. ³⁸Hän sanoi: ei minun poikani pidä menemän alas teidän kanssanne: sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on jäänyt yksin, ja jos hänelle tapahtuis jotakin pahaa tiellä, jota te vaellatte, niin te saatatte minun harmaat karvani murheella hautaan.

43 Mutta kallis aika ahdisti maata. ²Ja koska he loppiivat syödä ne jyvät kuin he Egyptistä tuoneet olivat, sanoi heidän isänsä heille: menkää jälleensä sinne, ja ostakaat meille jotakin elatusta. ³Niin vastasi häntä Juuda, sanoen: se mies haastoi meitä sangen kovin, ja sanoi: ei pidä teidän näkemän minun kasvojani, jollei teidän veljenne ole teidän kanssanne. ⁴Jos siis sinä nyt lähetät meidän veljemme meidän kanssamme, niin me menemme alas ja osatmmme sinulle elatusta. ⁵Vaan jolles häntä lähetä, niin emme mekään mene; sillä se mies sanoi meille: ei teidän pidä näkemän minun kasvojani, jollei teidän veljenne ole teidän kanssanne. ⁶Israel sanoi: miksi te teitte minua vastaan niin pahoin, että te sanoitte sille miehelle teillä vielä olevan veljen. ⁷He vastasivat: se mies kysyi meistä niin visusti, ja meidän suvustamme, sanoen: vieläkö teidän isänne elää? Onko teillä vielä veljeä? Niin me vastasimme häntä kuin hän kysyi. Taitaisimmeko me ratki tietää hänen sanovan: tuo-

kaat veljenne tänne. ⁸Niin sanoi Juuda isällensä Israelille: lähetä nuorukainen minun kanssani, niin me valmistamme ja lähdemme matkaan: että me eläisimme ja emme kuolisi, sekä me että sinä ja meidän lapsemme. ⁹Minä takaan hänen edestänsä, kaipaa häntä minun käsistäni; jollen minä tuo häntä jälleensä sinun tykö, ja pane häntä sinun etees, niin minä olen vikapää sinun edessä kaikkena minun elinaikanani. ¹⁰Sillä jollei meillä olisi ollut viivytystä, totisesti me olisimme jo toisen kerran tulleet jälleensä. ¹¹Niin sanoi Israel heidän isänsä heille: jos nyt kumminkin niin pitää oleman, tehkää siis näin: ottakaat maan parhaista hedelmistä teidän astioihinne, ja viekää sille miehelle lahjoja: jotakin mastiksia ja hunajaa, ja styraksia, ja ladanumia, ja dadelia ja mandelia. ¹²Ottakaat myös toinen raha teidän myötänne, ja se raha, jonka te toitte jälleensä säkkein suussa, viekää myötänne; taitaa olla, että se on epähuomios-ta tapahtunut. ¹³Ottakaat myös teidän veljenne; ja valmistakaat, ja menkää jälleensä sen miehen tykö. ¹⁴Jumala kaikkivaltias antakoon teidän löytää laupiuden sen miehen edessä, että hän päästäis jälleensä teille toisen teidän veljenne, ja (tämän) BenJaminin. Mutta minä, niinkuin minä olen lapsettomaksi joutunut, olen lapsetonna. ¹⁵Niin ottivat miehet nämät lahjat, ja ottivat kaksi sen vertaa rahaa myötänsä, ja BenJaminin: valmistivat itsensä ja menivät Egyptiin, ja seisoiivat Josephin edessä. ¹⁶Ja kun Joseph näki BenJaminin heidän kanssansa, sanoi hän huoneensa haltialle: vie nämät miehet huoneeseen, ja tee ja teurasta ja valmista; sillä heidän pitää minun kanssani päivällistä syömän. ¹⁷Ja se mies teki niinkuin Joseph oli hänelle käsenyt, ja vei miehet Josephin huoneeseen. ¹⁸Ja he pelkäsivät, että he vietiin Josephin huoneeseen, ja sanoivat: me viedään tänne sen rahan tähden jonka me tätä ennen löysimme meidän säkeistämme: että hän soimais meitä, ja saattais meitä oikeuden alle, ja ottais meitä orjiksensa, ja meidän aasimme. ¹⁹Sentähden he menivät Josephin huoneenhaltian tykö, ja puhuttelivat häntä huoneen oven edessä, ²⁰Ja sanoivat: ah, minun herrani, me olimme ennen tänne tulleet ostamaan jyviä. ²¹Ja koska me tulimme yösiälle, ja avasimme meidän säkkimme, katso, niin oli itsekunakin raha säkkinsä suussa täydellä painolla: sentähden olemme me ne jälleensä myötämme tuoneet. ²²Olemme myös toisen rahan myötämme tuoneet ostaaksemme jyviä; emme sitä tiedä, kuka on pannut jälleensä meidän rahamme meidän säkkiimme. ²³Mutta hän sanoi: olkaat hyvässä turvassa, älkää peljätkö: teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on teille tavaran antanut teidän säkkiinne: teidän rahanne olen minä saanut. Ja hän toi Simeonin heidän tykönsä. ²⁴Ja se mies vei heidät Josephin huoneeseen, antoi heille vettä pestä heidän jalkojansa, ja antoi ruokaa heidän aaseillensa. ²⁵Mutta he valmistivat lahjojansa, siihen asti kuin Joseph tuli päivälliselle; sillä he olivat kuulleet, että heidän piti siellä syömän. ²⁶Koska Joseph tuli huoneeseen, kantoivat he lahjoja huoneeseen hänelle käsissänsä, ja kumarsivat maahan hänen eteensä. ²⁷Ja hän tervehti heitä rakkaasti, ja sanoi: onko

teidän vanha isänne rauhassa, josta te minulle sanoitte? Vieläkö hän elää? ²⁸He vastasivat: sinun palvelias meidän isämme on rauhassa, ja elää vielä; ja he kumarsivat ja maahan lankesivat hänen edessänsä. ²⁹Niin hän nosti silmänsä ja näki veljensä BenJaminin, äitinsä pojan, ja sanoi: onko tämä teidän nuorin veljenne, josta te sanoitte minulle? Ja sanoi vielä: Jumala olkoon sinulle armollinen, minun poikani. ³⁰Ja Joseph kiiruhti itsensä; sillä hänen sydämensä paloi veljeänsä kohtaan, ja etsi siaan itkeäkseen; ja meni kamariinsa, ja itki siellä. ³¹Ja kuin hän oli pessyt kasvonsa, tuli hän ulos; ja pidätti itsensä, ja sanoi: tuokaat leipää. ³²Ja pantiin erinänsä hänelle ja erinänsä heille, niin myös Egyptiläisille, jotka hänen kanssansa atrioitsivat, erinänsä; sillä Egyptiläiset ei saa syödä Hebrealaisten kanssa, sillä se on Egyptiläisille kauhistus. ³³Ja he istutettiin hänen kohdallensa, esikoinen esikoisuutensa jälkeen, ja nuorin nuoruutensa jälkeen: sitä miehet ihmettelivät keskenänsä. ³⁴Ja heille kannettiin ruokaa hänen pöydältänsä, mutta BenJaminille viisi kertaa enemmän kuin muille. Ja he joivat ja juopuivat hänen kanssansa.

44Ja Joseph käski huoneensa haltiaa, sanoen: täytä miesten säkit jyvillä, niin paljo kuin he voivat kannattaa, ja pane itsekunkin raha säkkinsä suuhun. ²Ja minun maljani, se hopiamalja pane nuorimman säkin suuhun, ynnä jyväänsä hinnan kanssa. Ja hän teki niinkuin Joseph hänelle käski. ³Mutta aamulla päivän valjetessa, päästettiin miehet menemään aaseinensa. ⁴Ja koska he olivat lähteneet kaupungista, eikä vielä kauvas joutuneet, sanoi Joseph huoneensa haltialle: nouse ja aja takaa miehiä, ja koska heidän saat takaa, niin sano heille: miksi te olette hyvän pahalla maksaneet? ⁵Eikö se ole, josta minun herrani juo? Ja josta hän kyllä hyvin taitaa arvata teistä? Te olette pahoin tehneet. ⁶Ja kuin hän käsitti heidät, puhui hän nämät sanat heille. ⁷He vastasivat häntä: miksi minun herrani senkaltaista puhuu? Pois se, että sinun palvelias niin tekisivät. ⁸Katso, rahan, jonka me löysimme säkkeimme suusta, olemme me jälleen sinulle tuoneet Kanaanin maalta: kuinka siis me varastimme hopiaa eli kultaa sinun herras huoneesta? ⁹Jonka tyköä sinun palvelioiltas se löydetään, hän kuolkaan: niin tahdomme me myös olla orjat minun herralleni. ¹⁰Hän sanoi: olkaan nyt teidän sananne jälkeen: jonka tyköä se löydetään, hän olkaan minun orjani; mutta te olette vapaat. ¹¹Ja he laskivat kiiruusti itsekukin säkkinsä maahan, ja jokainen avasi säkkinsä. ¹²Ja hän etsei, ruveten vanhimmasta niin nuorimpaan asti; ja hopiamalja löydettiin BenJaminin säkistä. ¹³Niin repäisivät vaatteensa, ja itsekukin pani kuormansa aasin päälle, ja palasivat kaupunkiin. ¹⁴Ja Juuda meni veljinensä Josephin huoneeseen (sillä hän oli vielä silloin siellä); ja he lankesivat maahan hänen eteensä. ¹⁵Joseph sanoi heille: mikä työ se on, kuin te tehneet olette? Ettekö te tietäneet, että senkaltainen mies kuin minä olen taitaa kyllä hyvin arvata. ¹⁶Ja Juuda sanoi: mitä me vastaamme minun herralleni? Taikka mitä

me puhumme? Taikka millä me taidamme itsemme puhdistaa? Jumala on löytänyt sinun palveliais vääryyden: katso, me olemme meidän herramme orjat, sekä me, että se, jolta malja löydettiin. ¹⁷Mutta hän sanoi: pois se, että minä niin tekisin; sen miehen, jolta malja on löydetty, pitää oleman minun orjani; mutta menkää te rauhassa isänne tykö. ¹⁸Niin Juuda astui hänen tykönsä, ja sanoi: ah minun herrani, suo nyt palvelias puhua yksi sana minun herrani korvissa, ja älkään julmistuko sinun vihas sinun palvelias päälle, sillä sinä olet niinkuin Pharao. ¹⁹Minun herrani kysyi hänen palvelioiltansa, sanoen: onko teillä isää taikka veljeä? ²⁰Niin me vastasimme meidän herraamme: meillä on vanha isä, ja nuorukainen syntynyt hänen vanhalla ijjälänsä, jonka veli on kuollut, ja hän on yksinänsä jäänyt äidistänsä, ja hänen isänsä pitää hänen rakkaana. ²¹Niin sinä sanoit palvelioilles: tuokaat häntä tänne minun tyköni, että minä saan nähdä hänen. ²²Mutta me vastasimme minun herralleni: ei taida nuorukainen jättää isäänsä; sillä jos hän jättäis isänsä, niin hän kuolis. ²³Niin sinä sanoit palvelioilles. jollei teidän nuorin veljenne tule teidän kanssanne, niin ei teidän pidä enää minun kasvojani näkemän. ²⁴Ja koska me menimme sinun palvelias minun isäni tykö, ja ilmoitimme hänelle minun herrani sanat, ²⁵Niin sanoi meidän isämme: menkää jälleen pois, ja ostakaat meille jotakin elatusta. ²⁶Mutta me sanoimme: emme tohdi sinne mennä; vaan jos meidän nuorin veljemme on meidän kanssamme, niin me menemme; sillä emme saa nähdä sen miehen kasvoja, jollei meidän nuorin veljemme ole meidän kanssamme. ²⁷Niin sinun palvelias minun isäni sanoi meille: te tiedätte, että minun emäntäni synnytti minulle kaksi, ²⁸Ja toinen läksi minun tyköäni, josta sanottiin, että hän on kuoliaaksi revelty, ja en ole minä häntä vielä sitte nähnyt. ²⁹Jos te tämän myös minulta viette pois, ja hänelle tapahtuis jotakin pahaa, niin te saattaisitte minun harmaat karvani murheella hautaan. ³⁰Jos minä nyt tulisin sinun palvelias minun isäni tykö, ja ei olisi nuorukainen meidän kanssamme: sillä hänen henkensä riippuu tämän hengestä. ³¹Niin tapahtuis, koska hän näkis, ettei nuorukainen kanssa olisi, että hän kuolis; niin me sinun palvelias saattaisimme sinun palvelias meidän isämme harmaat karvat murheella hautaan. ³²Sillä sinun palvelias on taannut nuorukaisen minun isäni edessä, sanoen: jollen minä häntä tuo jälleensä sinun tykö, niin minä sen edestä kaiken minun elinaikani olen vikapää kärsimään. ³³Ja nyt siis jääkään sinun palvelias nuorukaisen edestä minun herralleni orjaksi: vaan nuorukainen menkään veljeinsä kanssa. ³⁴Sillä kuinka minä taidan mennä minun isäni tykö, jollei nuorukainen olisi minun kanssani? Etten minä näkisi sitä surkeutta, johon minun isäni joutuu.

45Niin ei Joseph voinut itseänsä silleen pidättää kaikkien niiden edessä, jotka hänen tykönsä seisoivat, ja hän huusi: menkää ulos kaikki minun tyköäni; ja ei yksikään seisonut hänen tykönsä, koska Joseph itsensä ilmoitti

veljillensä. ²Ja itki korkealla äänellä, niin että Egyptiläiset ja Pharaon perhe sen kuuluivat. ³Ja Joseph sanoi veljillensä: minä olen Joseph. Vieläkö minun isäni elää? Mutta ei hänen veljensä taitaneet häntä vastata; sillä he olivat niin hämmästyneet hänen kasvoinensa edessä. ⁴Niin sanoi Joseph veljillensä: tulkaat siis minun tyköni. Ja he tulivat. Ja hän sanoi: minä olen Joseph teidän veljenne, jonka te myitte Egyptiin. ⁵Ja nyt, älkääät surulliset olko, ja älkääät niin kovin hämmästykö, että te olette minua tänne myyneet; sillä teidän henkenne elatuksen tähden on Jumala minun teidän edellänne tänne lähettänyt. ⁶Kaksi nälkävuotta on jo ollut maassa, ja vielä nyt on viisi vuotta, niin ettei kynnetä eikä niitetä. ⁷Mutta Jumala on minun lähettänyt teidän edellänne, tallella pitämään teitä maan päällä, ja elättämään teitä suuren pelastuksen kautta. ⁸Ja nyt ette ole minua tänne lähettäneet, vaan Jumala, joka myös minun asetti isäksi Pharaolle, ja herraksi kaiken hänen huoneensa päälle, ja koko Egyptin maan esimieheksi. ⁹Rientäkääät ja menkääät minun isäni tykö, ja sanokaat hänelle: näin sanoo sinun poikas Joseph: Jumala on minun asettanut koko Egyptin maan herraksi, tule alas minun tyköni, ja älä viivyttelä. ¹⁰Ja sinä olet asuva Gosenin maassa, ja olet oleva juuri läsnä minua, sinä ja sinun lapses ja sinun lastes lapset, sinun karjas, pienet ja suuret, ja kaikki mitä sinulla on. ¹¹Siellä minä elätän sinua, vielä on viisi nälkävuotta, ettet sinä ja sinun huonees, ja kaikki kuin sinulla on, hukkuisi. ¹²Ja katso, teidän silmänne näkevät, ja minun veljeni BenJaminin silmät, että minä puhun teidän kanssanne suusta suuhun. ¹³Ja ilmoittakaat minun isälleni kaikki minun kunniani Egyptissä, ja kaikki mitä te nähneet olette. Rientäkääät siis ja tuokaat minun isäni tänne. ¹⁴Ja hän halasi veljeänsä BenJaminia kaulasta ja itki, ja BenJamin myös itki hänen kaulassansa. ¹⁵Ja hän antoi suuta kaikille veljillensä, ja itki heidän ylitsensä; ja sitte puhuivat hänen veljensä hänen kanssansa. ¹⁶Koska se sanoma kuului Pharaon huoneeseen, nimittäin, että Josephin veljet tulleet olivat, oli se hyvä Pharaon mielestä, ja kaikkein hänen palveliainsa. ¹⁷Ja Pharao sanoi Josephille: sano veljilles, tehkääät näin: sälytäkääät teidän juhtainne päälle, ja menkääät matkaanne; ja kuin te tulette Kanaanin maalle, ¹⁸Niin ottakaat teidän isänne, ja teidän perheenne ja tulkaat minun tyköni: minä annan teille Egyptin maan hyvyyden, ja te syötte maan ytimen. ¹⁹Ja käske heitä: tehkääät niin, ottakaat teillenne vaunut Egyptin maalta teidän lapsillenne, ja emännillenne, ja tuokaat teidän isänne ja tulkaat. ²⁰Älkääät myös totelko teidän talonne kappaleita: sillä kaikki Egyptin maan hyvyys pitää teidän oleman. ²¹Ja Israelin lapset tekivät niin, ja Joseph antoi heille vaunut Pharaon käskyn jälkeen, ja antoi myös heille evään matkalle. ²²Ja antoi heille kaikille itsekullekin muutinvaatteet, mutta BenJaminille antoi hän kolmesataa hopiapenninkiä, ja viidet muutinvaatteet. ²³Mutta isällensä lähetti hän kymmenen aasia sälyettyä Egyptin hyvyydellä, ja kymmenen aasintammaa, kannattaen jyviä ja leipää ja evästä isällensä matkalle. ²⁴Niin hän

lähetti veljensä matkaan, ja sanoi heille: älkääät riidelkö tiellä. ²⁵Niin he läksivät Egyptistä, ja tulivat Kanaanin maalle isänsä Jakobin tykö. ²⁶Ja ilmoittivat hänelle, sanoen: vielä Joseph elää, ja on koko Egyptin maan herra; ja hänen sydämensä hämmästy, sillä ei hän uskonut heitä. ²⁷Niin he sanoivat hänelle kaikki Josephin sanat, kuin hän heille puhunut oli. Ja kuin hän näki vaunut, jotka Joseph oli lähettänyt häntä tuomaan, niin Jakobin, heidän isänsä henki virkosi. ²⁸Ja Israel sanoi: nyt minulla kyllä on, että minun poikani Joseph vielä elää: minä menen häntä katsomaan ennekuin minä kuolen.

46Niin läksi Israel kaiken sen kanssa kuin hänellä oli, ja koska hän tuli BerSabaan, uhrasi hän uhria isänsä Isaakin Jumalalle. ²Ja Jumala puhui yöllä näyssä Israelille, sanoen: Jakob, Jakob. Hän vastasi: tässä minä olen. ³Ja hän sanoi: Minä olen Jumala, sinun isäs Jumala: älä pelkää mennä Egyptiin: sillä minä teen sinun siellä suureksi kansaksi. ⁴Minä menen Egyptiin sinun kanssas, ja minä jällensä sinun sieltä johdatan. Ja Joseph laskee kätensä sinun silmäis päälle. ⁵Ja Jakob läksi BerSabasta: ja Israelin lapset veivät isänsä Jakobin ynnä lastensa ja emäntäinsä kanssa, vauuissa, jotka Pharao oli häntä tuomaan lähettänyt. ⁶Ja he ottivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat koonneet Kanaanin maalla, ja tulivat Egyptiin, Jakob ja kaikki hänen siemenensä hänen kanssansa. ⁷Hänen poikansa ja hänen poikainsa pojat hänen kanssansa, hänen tyttärensä ja hänen lastensa tyttäret, ja kaikki hänen siemenensä, vei hän kanssansa Egyptiin. ⁸Ja nämät ovat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin: Jakob ja hänen poikansa. Jakobin esikoinen Ruben. ⁹Ja Rubenin lapset: Hanok, Pallu, Hetsron ja Karmi. ¹⁰Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar: niin myös Saul, Kananean vaimon poika. ¹¹Levin lapset: Gerson, Kahat ja Merari. ¹²Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, Perets ja Sera. Mutta Ger ja Onan kuolivat Kanaanin maalla. Ja Peretsin pojat olivat: Hetsron ja Hamul. ¹³Ja Isaskarin lapset: Tola, Phua, Job ja Simron. ¹⁴Ja Sebulonin lapset: Sered, Elon ja Jahleel. ¹⁵Nämät ovat Lean lapset, jotka hän synnytti Jakobille Mesopotamiasa, ja Dinan hänen tyttärensä. Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä olivat kolmeneljättäkymmentä henkeä. ¹⁶Gadin lapset: Ziphion, Haggi, Suni, Etsbon, Eri, Arodi ja Areli. ¹⁷Asserin lapset: Jemna, Jesua, Jesui, Bria ja Sera heidän sisarensa. Mutta Brian lapset: Heber ja Malkiel. ¹⁸Nämät ovat Silpan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Lealle, ja hän synnytti Jakobille nämät kuusitoistakymmentä henkeä. ¹⁹Rakelin Jakobin emännän lapset: Joseph ja BenJamin. ²⁰Ja Josephille olivat syntyneet Egyptin maalla, jotka hänelle synnytti Asnat, Potipheran Onin papin tytär: nimittäin Manasse ja Ephraim. ²¹BenJaminin lapset: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi ja Ros; Mupim, Hupim, ja Ard. ²²Nämät ovat Rakelin lapset, jotka ovat Jakobille syntyneet, kaikki yhteen, neljätoistakymmentä henkeä. ²³Danin lapset: Husim. ²⁴Naphtalin lapset: Jahseel, Guni,

Jetser ja Sillem. ²⁵Nämät ovat Bilhan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Raketille, ja hän synnytti nämät Jakobille, kaikki yhteen, seitsemän henkeä. ²⁶Kaikki henget, kuin tulivat Jakobin kanssa Egyptiin, jotka olivat tulleet hänen kupeistansa, paitsi Jakobin poikain emäntiä, ovat kaikki yhteen, kuusiseitsemättäkymmentä henkeä. ²⁷Ja Josephin pojat, jotka hänelle olivat syntyneet Egyptissä, olivat kaksi henkeä. Niin että kaikki henget Jakobin huoneesta, jotka tulivat Egyptiin olivat seitsemänkymmentä. ²⁸Ja hän lähetti edellensä Juudan Josephin tykö, osoittamaan hänelle tietä Goseniin, ja he tulivat Gosenin maalle. ²⁹Niin valmisti Joseph vaununsa ja meni isäänsä Israelia vastaan Goseniin. Ja koska hän sai nähdä hänen, halasi hän häntä kaulasta ja itki hetken aikaa hänen kaulassansa. ³⁰Niin sanoi Israel Josephille: nyt minä mielelläni kuolen, että minä näin sinun kasvot, ja ettäs vielä elät. ³¹Ja Joseph sanoi veljillensä, ja isänsä huoneelle: minä menen ja ilmoitan Pharaolle, ja sanon hänelle: minun veljeni ja isäni huone, jotka olivat Kanaanin maalla, ovat tulleet minun tyköni. ³²Ja he ovat paimenet, sillä he ovat tottuneet karjaa kaitsemaan: niin myös suuret ja pienet karjansa, ja kaikki, mitä heillä oli, ovat tuoneet myötänsä. ³³Koska siis Pharao kutsuu teitä ja sanoo: mikä teidän virkanne on? ³⁴Niin sanokaat: sinun palvelias ovat totuuneet karjaa kaitsemaan, hamasta meidän nuoruudestamme niin tähänasti, sekä me että meidän isämme: että te saisitte asua Gosenin maalla, sillä kaikki paimenet ovat kauhistus Egyptiläisille.

47 Niin Joseph tuli ja ilmoitti Pharaolle, ja sanoi: minun isäni ja minun veljeni, heidän karjansa, pienet ja suuret, ja kaikki, mitä heillä on, ovat tulleet Kanaanin maalta; ja katso, he ovat Gosenin maalla. ²Ja hän otti viisi nuorimmista veljistänsä, ja asetti Pharaon eteen. ³Niin Pharao sanoi hänen veljillensä: mikä teidän virkanne on? He vastasivat: sinun palvelias ovat paimenet, sekä me että meidän isämme. ⁴Ja sanoivat vielä Pharaolle: me olemme tulleet asumaan teidän kanssanne tälle maalle; sillä sinun palvelioillasi ei ole laidunta karjallensa, niin kova nälkä on Kanaanin maalla. Niin suo sinun palvelias asua Gosenin maalla. ⁵Niin Pharao puhui Josephille, sanoen: sinun isäs ja veljes ovat tulleet sinun tykö. ⁶Egyptin maa on altis sinun edessä; aseta isäs asumaan ja veljes kaikkein parhaasen paikkaan tässä maassa: asukaan Gosenin maalla. Ja jos sinä ymmärrät, että heidän seassansa on kelvollisia miehiä, niin aseta heitä minun karjani päälle. ⁷Ja Joseph toi isänsä, Jakobin, sisälle, ja asetti hänen Pharaon eteen. Ja Jakob siunasi Pharaota. ⁸Niin Pharao sanoi Jakobille: kuinka vanha sinä olet? ⁹Jakob sanoi Pharaolle: minun kulkemiseni aika on sata ja kolmekymmentä ajastaikaa: vähä ja paha on minun elämäni aika ja ei ulotu minun isäini kulkemisen aikaan. ¹⁰Ja Jakob siunasi Pharaota, ja läksi hänen tykönsä. ¹¹Niin Joseph toimitti isänsä ja veljensä asumaan, ja antoi heille omaisuuden Egyptin maalla, parhaassa maan paikassa; nimittäin Rameseksen maalla, niinkuin Pharao oli

käskenyt. ¹²Ja Joseph elätti isänsä, veljensä ja koko isänsä huoneen, sen jälkeen kuin heillä lapsia oli. ¹³Ja ei ollut leipää kaikessa maassa; sillä sängen raskas nälkä oli, niin että Egyptin ja Kanaanin maa nääntyi näljän tähden. ¹⁴Ja Joseph kokosi kaiken rahan kuin löytiin Egyptin ja Kanaanin maalla, jyvän edestä kuin he ostivat. Ja Joseph vei rahan Pharaon huoneeseen. ¹⁵Koska raha oli kulunut Egyptin ja Kanaanin maalta, niin tulivat kaikki Egyptiläiset Josephin tykö, sanoen: anna meille leipää, miksi meidän pitää kuoleman edessä, että raha on puuttunut? ¹⁶Joseph sanoi: tuokaat teidän karjanne, ja minä annan teille karjanne edestä, jos raha on puuttunut? ¹⁷Ja he toivat karjansa Josephille, ja Joseph antoi heille leipää hevosten, ja lammasten, ja karjan ja aasein edestä. Niin hän ruokki heitä leivällä sen vuoden, kaiken heidän karjansa edestä. ¹⁸Koska se vuosi oli kulunut, tulivat he hänen tykönsä toisna vuonna, ja sanoivat hänelle: emme taida salata meidän herraltamme, ettei ainoastansa raha ole kulunut, mutta myös kaikki karja on meidän herrallamme, ja ei ole mitään jäänyt meidän herramme edessä, paitsi meidän ruumistamme ja meidän peltoamme. ¹⁹Miksi meidän pitää kuoleman edessä ja meidän peltomme tulee kylmille? Osta meitä ja meidän maamme leivän edestä, niin me ja meidän maamme tulemme Pharaon oamksi. Anna siemeniä, että me eläisimme ja emme kuolisi, ja ei maa tulisi kylmille. ²⁰Niin Joseph osti koko Egyptin maan Pharaolle; sillä Egyptiläiset myivät itsekin peltonsa, että nälkä heitä niin kovin ahdisti: ja maa tuli Pharaon omaksi. ²¹Ja hän siirsi kansan kaupunkeihin yhdestä Egyptin äärestä niin toiseen. ²²Paitsi pappein peltoa, jota ei hän ostanut: sillä se oli sääetty Pharaolta, että papit söisivät sen nimitetyn osan, kuin Pharao heille antoi: sentähden ei he myyneet maatansa. ²³Niin Joseph sanoi kansalle: katso, minä olen ostanut tänäpäpä teidän ja teidän maanne Pharaolle: katso, tässä on teille siemenet, kylvääkää teidän maanne. ²⁴Ja teidän pitää antaman tulosta viidennen osan Pharaolle; mutta neljä osaa pitää oleman teille pellon siemeneksi, ja teille ravinnoksi, ja niille, jotka ovat teidän huoneessanne, ja ruuksi teidän lapsillenne. ²⁵Niin he sanoivat: sinä olet meitä elämässä pitänyt: anna ainoastansa meidän löytää armo sinun meidän herramme edessä, ja me tahdomme olla Pharaon orjat. ²⁶Ja Joseph teki sen määrän koko Egyptin maalle, hamaan tähän päivään asti, että Pharaolle piti annettaman viides osa; paitsi pappein maata, se ei tullut Pharaon oamksi. ²⁷Niin Israel asui Egyptissä Gosenin maalla; ja he omistivat sen, ja kasvoivat ja suuresti lisääntyivät. ²⁸Ja Jakob eli Egyptin maalla, seitsemäntoistäkymmentä ajastaikaa, ja koko hänen ikänsä oli sata ja seitsemänviidettäkymmentä ajastaikaa. ²⁹Ja koska Israelin päivät joutuivat kuolla, kutsui hän poikansa Josephin, ja sanoi hänelle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin laske nyt kätes minun kupeeni alle, että tekisit laupiuden ja totuuden minun kansani, ettes hautaisi minua Egyptiin. ³⁰Mutta minä tahdon maata minun isäini tykönä, ja sinun pitää viemän minua Egyptistä, ja

hautaaman minua heidän hautaansa. Ja hän sanoi: minä teen sinun sanas jälkeen. ³¹Hän sanoi: vanno minulle. Ja hän vannoi hänelle. Ja Israel kallisti itsensä päänalaiselle.

48 Sitte sanottiin Josephille: katso, sinun isäs sairastaa. Ja hän otti molemmat poikansa kanssansa, Manassen ja Ephraimin. ²Niin Jakobille ilmoitettiin, sanoen: katso, sinun poikas Joseph tulee sinun tykö. Ja Israel vahvisti itsensä ja istui vuoteessa. ³Ja Jakob sanoi Josephille: Jumala kaikkivaltias näkyi minulle Lutsissa Kanaanin maalla; ja siunasi minua. ⁴Ja sanoi minulle: katso, minä annan sinun olla hedelmällisen ja lisääntyä, ja teen sinun paljoksi kansaksi; ja annan myös tämän maan sinun siemenelles sinun jälkees, ijankaikkiseksi perimiseksi. ⁵Nyt siis ne kaksi sinun poikaas, jotka sinulle ovat syntyneet Egyptissä, ennenkuin minä tulin tänne sinun tykö, pitää oleman minun; nimittäin Ephraim ja Manasse, niinkuin Ruben ja Simeon ovat minun. ⁶Mutta sinun lapses, jotka siität niiden jälkeen, pitää oleman sinun, ja pitää nimitettämän veljeinsä nimellä, heidän perimisestänsä. ⁷Ja koska minä tulin Mesopotamiasta, kuoli minulta Rakel Kanaanin maalla, tiellä, koska vielä kappale matkaa oli Ephrataan; ja minä hautasin hänen siellä Ephratan tiellä, se on Betlehem. ⁸Ja Israel näki Josephin pojat, ja sanoi: kutka nämät ovat? ⁹Ja Joseph vastasi isäänsä: ne ovat minun poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut. Ja hän sanoi: tuos heitä minun tyköni siunatakseni heitä. ¹⁰Sillä Israelin silmät olivat pimiät vanhuudesta, eikä taitanut hyvin nähdä. Ja hän vei heidät hänen tykönsä. Ja hän antoi suuta heidän, ja otti heitä syliinsä. ¹¹Ja Israel sanoi Josephille: en minä ajatellut nähdä sinun kasvojas, ja katso, Jumala on antanut minun myös nähdä sinun siemenes. ¹²Ja Joseph otti heidät pois hänen sylistänsä, ja kumarsi itsiänsä maahan hänen kasvoinsa eteen. ¹³Niin Joseph otti heidät molemmat, Ephraimin oikiaan käteensä, jonka hän asetti Israelin vasemmalle kädelle, ja Manassen vasempaan käteensä, Israelin oikialle kädelle, ja vei heidät hänen tykönsä. ¹⁴Niin Israel ojensi oikian kätensä, ja laski Ephraimin pään päälle, joka oli nuorempi, mutta vasemman kätensä Manassen pään päälle, ja muutti tietävästi kätensä; sillä Manasse oli esikoinen. ¹⁵Ja hän siunasi Josephia, ja sanoi: Jumala, jonka kasvoin edessä minun isäni Abraham ja Isaak vaeltaneet ovat, Jumala, joka minun kainnut on minun elinaikanaani tähän päivään asti. ¹⁶Enkeli, joka minun pelastanut on kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia, että he nimitettäisiin minun ja minun isäni, Abrahamin, ja Isaakin nimellä, ja kasvaisivat aivan paljoksi maan päällä. ¹⁷Mutta koska Joseph näki isänsä laskevan oikian kätensä Ephraimin pään päälle, otti hän sen pahaksi, ja rupesi isänsä käteen, siirtääksensä Ephraimin pään päältä Manassen pään päälle. ¹⁸Ja sanoi Joseph isällensä: ei niin minun isäni; tämä on esikoinen, laske oikia kätes hänen päänsä päälle. ¹⁹Mutta hänen isänsä kielsi sen, ja sanoi: minä tiedän kylä, minun poikani, minä tiedän: tämä myös tulee suureksi

kansaksi; mutta kuitenkin hänen nuorempi veljensä tulee suuremmaksi kuin hän, ja hänen siemenensä tulee suureksi kansain paljoudeksi. ²⁰Niin hän siunasi heitä sinä päivänä, sanoen: joka tahtoo jonkun siunata Israelissa, niin sano-kaan näin: Jumala tehköön sinun niinkuin Ephraimin ja Manassen. Ja niin asetti hän Ephraimin Manassen edelle. ²¹Ja Israel sanoi Josephille: katsot minä kuolen; ja Jumala on teidän kanssanne, ja vie teitä jälleensä teidän isäinne maalle. ²²Minä olen myös antanut sinulle osan maata, päälle sinun veljeis osan, jonka minä miekallani ja joutsellani Amorilaisten käsistä ottanut olen.

49 Niin kutsui Jakob poikansa, ja sanoi: kootkaat teitäne, ja minä ilmoitan teille, mitä teille tapahtuu tulevaisilla ajoilla. ²Tulkaat kokoon ja kuulkaat, te Jakobin lapset, kuulkaat teidän isäinne Israelia. ³Ruben, sinä olet minun esikoiseni, minun voimani, ja väkevyyteni alku, ylimmäinen kunnia, ja ylimmäinen vallassa. ⁴Hempiä niinkuin vesi, ei sinun pidä ylimmäisen oleman; sillä sinä astuit isä vuoteesen: silloin sinä saastutit sen. Hän nousi minun vuoteelleni. ⁵Simeon ja Levi ovat veljekset, heidän miekkansa ovat murha-aseet. ⁶Ei minun sieluni pidä tuleman heidän neuvoonsa, ja minun kunniani ei pidä yhdistymän heidän seurakuntansa kanssa; sillä kiukussansa ovat he miehen murhanneet, ja ylpeydessänsä turmelleet härjän. ⁷Kirottu olkoon heidän kiukkunsa, että se niin tuima on, ja heidän julmuutensa, että se niin paatunut on. Minä eroitan heitä Jakobissa, ja hajotan heitä Israelissa. ⁸Juuda, sinä olet; sinua pitää sinun veljes kiittämän, sinun kätes pitää oleman sinun vihollistes niskalle, sinun isäs lapset pitää sinua kumartaman. ⁹Juuda on nuori jalopeura, saaliilta olet sinä astunut, minun poikani: hän on itsensä kumartanut maahan, ja levännyt niinkuin jalopeura, ja niinkuin suuri jalopeura; kuka tohtii hänen herättää? ¹⁰Ei valtikka oteta pois Juudalta, eikä Lain opettaja hänen jalvoistansa, sihenasti kuin Sankari tulee, ja hänessä kansat rippuvat kiinni. ¹¹Hän sitoo varsansa viinapuuhun, ja aasintammansa varsan parhaasen viinapuuhun; Hän pesee vaatteensa viinassa, ja hameensa viinamarjan veressä. ¹²Hänen silmänsä ovat punaisemmat viinaa ja hampaansa valkeammat rieskaa. ¹³Zebulon on asuva meren sataman ja haahtein satamain vieressä, ja on ulottuva hamaan Sidoniin. ¹⁴Isaskar on luja aasi, ja sioittaa itsensä rajain välille. ¹⁵Hän näki levon hyväksi, ja maan ihanaksi; ja kumarsi hartiansa kantamaan, ja on veronalainen palvelia. ¹⁶Dan on tuomitseva kansaansa, niinkuin joku Israelin sukukunnista. ¹⁷Dan on oleva kärkeenä tiellä, ja kyykärkeenä polulla; ja puree hevosta vuokoiseen, niin että sen ajaja seliällensä lankee. ¹⁸Herra, minä odotan sinun autuuttas. ¹⁹Gad hän on; hänelle tekee joukko väkirynnäkö; mutta hän itse on tekevä väkirynnäkö vihdoon heille. ²⁰Asserista tulee hänen lihava leipänsä, ja hän antaa kuninkaalle herkut. ²¹Naphtali on nopia peura, ja antaa suloiset puheet. ²²Joseph on hedelmällisen puun oksa, hedelmällisen puun oksa lähteen tykönä: tyttä-

ret kävelivät muurin päällä. ²³Ja vaikka ampujat saattivat hänen mielensä karvaaksi, riitelivät hänen kanssansa ja vihasivat häntä, ²⁴On kuitenkin hänen joutsensa vahvana pysynyt, ja hänen käsivartensa miehustunut, sen väkevän kätten kautta Jakobissa; hänestä on paimen ja kivi Israelissa. ²⁵Sinun isäs Jumalalta on hän sinulle avun tuottava, ja ynnä kaikkivaltiaan kanssa on hän sinua siunaava taivaan siunauksella ylhäältä, ja syvyyden siunauksella alhaalta, niin myös nisäin ja kohtuun siunauksella. ²⁶Sinun isäs siunaukset minun isäni siunausten sivussa, ulottuvat voimallisesti niihin kalliimpihin asti maailman kukkuloilla; jotka tulevat Josephin pään päälle, ja Natsirein pään laelle, hänen veljensä keskellä. ²⁷BenJamin on raatelevainen susi, aamulla hän syö saaliin, ja ehtoon saaliin jakaa. ²⁸Nämät kaikki ovat kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. Ja tämä on se kuin heidän isänsä heille puhui siunatessaan heitä: itsekutakin, niinkuin kunkin siunaus oli, siunasi hän heitä. ²⁹Ja hän käski heitä, ja sanoi heille: minä koottaan minun kansani tykö: haudatkaat minua minun isäni tykö, siihen luolaan, joka on Hetiläisen Ephronin vainiossa. ³⁰Siihen luolaan Makpelan vainiossa, joka on Mamren kohdalla Kanaanin maalla, jonka Abraham osti hautaamisen perimiseksi vainion kanssa, siltä Hetiläiseltä Ephronilta. ³¹Sinne ovat he haudanneet Abrahamin ja hänen emäntänsä Saaran, sinne ovat he myös haudanneet Isaakin ja Rebekan hänen emäntänsä. Sinne olen minä myös haudannut Lean. ³²Siihen vainioon ja siihen luolaan, kuin on ostettu Hetin lapsilta. ³³Ja koska Jakob lopetti käskyn lastensa tykö, pani hän jalkansa kokoon vuoteessa; ja loppui, ja koottiin kansansa tykö.

50Niin Joseph lankesi isänsä kasvoille, itki hänen ylitensä, ja antoi suuta hänen. ²Ja Joseph käski palvelioitansa lääkäreitä voidella isänsä; ja lääkärit voitelivat Israelia. ³Ja he täyttivät hänelle neljäkymmentä päivää; sillä niin monta oli voiteluspäivää. Ja Egyptiläiset itkivät häntä seitsemänkymmentä päivää. ⁴Koska hänen murhepäivänsä olivat kuluneet, puhui Joseph Pharaon palvelioille, sanoen: jos minä olen armon löytänyt teidän edessänne, niin puhukaat Pharaolle, ja sanokaat: ⁵Minun isäni vannotti minua, sanoen: katso, minä kuolen, hautaa minua minun hautaani, jonka minä olen kaivanut minulle Kanaanin maalla: niin tahtoisin minä nyt siis mennä, ja haudata minun isäni, ja palata tänne jälleensä. ⁶Pharao sanoi hänelle: mene ja hautaa sinun isäs, niinkuin hän sinua vannottanut on. ⁷Niin Joseph meni hautaamaan isänsä; ja hänen kanssansa menivät kaikki Pharaon palveliat, hänen huoneensa vanhimmat, ja kaikki Egyptin maan vanhimmat. ⁸Kaiki myös Josephin väki, ja hänen veljensä, ja hänen isänsä väki. Ai-noastaan lapsensa, ja lampaansa, ja karjansa jättivät he Gosenin maalle. ⁹Menivät myös hänen kanssansa vaunut ja ratsasmiehet. Ja se oli sangen suuri joukko. ¹⁰Ja koska he tulivat Atadin riihen tykö, joka on sillä puolen Jordania, niin he pitivät siinä suuren ja katkeran valituksen;

ja hän murehti isänsä seitsemän päivää. ¹¹Ja koska Kanaanin maan asuvaiset näkivät heidän murheensa Atadin riihen tykönä, sanoivat he: Egyptiläiset murehtivat siellä sangen kovin. Siitä se paikka kutsutaan: Egyptiläisten valitus, joka on sillä puolella Jordania. ¹²Niin hänen lapsensa tekivät hänelle niinkuin hän oli käsenyt. ¹³Ja veivät hänen Kanaanin maalle, ja hautasivat hänen Makpelan vainion luolaan, jonka Abraham vainion kanssa ostanut oli perintöhaudaksi, Ephronilta Hetiläiseltä, Mamren kohdalla. ¹⁴Niin palasi Joseph Egyptiin, hän ja hänen veljensä, ja kaikki jotka hänen kanssansa olivat menneet hautaamaan hänen isänsä, sitte kuin hän isänsä haudannut oli. ¹⁵Mutta koska Josephin veljet näkivät isänsä kuolleeksi, sanoivat he: mitämaks, Joseph on vihaava meitä, ja kaiketi kostaa meille kaiken sen pahan, kuin me häntä vastaan tehneet olemme. ¹⁶Sentähden käskivät he sanoa Josephille: sinun isäs käski ennenkuin hän kuoli, sanoen: ¹⁷Niin sano-kaat Josephille: minä rukoilen, anna nyt veljilles anteeksi heidän rikoksensa ja pahatekonsa, että he niin pahoin ovat tehneet sinua vastaan. Anna nyt anteeksi, sinun isäs Jumalan palveliain pahateko. Mutta Joseph itki heidän näitä puhuisansa. ¹⁸Ja hänen veljensä myös tulivat ja lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: katso, me olemme sinun palvelias. ¹⁹Joseph sanoi heille: älkää peljätkö; sillä minä olen Jumalan käden alla. ²⁰Te ajattelitte minua vastaan pahaa; mutta Jumala on ajatellut sen hyväksi, että hän tekis, niinkuin nyt nähtävä on, pelastaaksensa paljo kansaa. ²¹Älkää siis nyt peljätkö, minä ravitsen teitä ja teidän lapsianne; ja hän rohkaisi heitä ja puheli ystävällisesti heidän kanssansa. ²²Ja niin asui Joseph Egyptissä, hän ja hänen isänsä huone; ja Joseph eli sata ja kymmenen ajastaikaa, ²³Ja näki Ephraimin lapset kolmanteen polveen, niin myös Makirin Manassen pojan lapset, kasvatetut Josephin polven juuressa. ²⁴Joseph sanoi veljillensä: minä kuolen, ja Jumala on totisesti etsivä teitä, ja vie teidän tältä maalta siihen maahan, jonka hän on itse vannonut Abrahamille, Isaakille ja Jakobille. ²⁵Niin vannotti Joseph Israelin lapsia, sanoen: Jumala on totisesti teitä etsivä, viekää pois minun luuni täältä. ²⁶Ja niin Joseph kuoli sadan ja kymmenen ajastaikaisena, ja he voitelivat hänen, ja panivat arkkuun Egyptissä.

2. Moos.

1Nämät ovat Israelin lasten nimet, jotka Jakobin kanssa tulivat Egyptiin, itsekukin huoneinensa he sinne tulivat, **2**Ruben, Simeon, Levi ja Juuda. **3**Isaskar, Zebulon ja Benjamin. **4**Dan, Naphtali, Gad ja Asser. **5**Ja kaikki henget, jotka Jakobin kupeista olivat tulleet, olivat seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Joseph oli (ennen) Egyptissä. **6**Ja Joseph oli kuollut, ja kaikki hänen veljensä, ja kaikki sen aikaiset. **7**Ja Israelin lapset olivat hedelmälliset ja suuresti enenivät ja lisääntyivät, ja sangen voimallisesti vahvistuivat, niin että maa täytettiin heistä. **8**Niin uusi kuningas tuli Egyptiin, joka ei Josephista mitään tietänyt. **9**Hän sanoi kansallensa: katso, Israelin lasten joukko on suurempi ja väkevämpi meitä. **10**Tulkaat, käykäämme kavalasti heidän kimppuunsa, ettei heitä tulisi niin paljo. Sillä jos joku sota nousis, tohtisivat he mennä meidän vihamiestemme puolelle, ja sotia meitä vastaan, ja lähteä maalta pois. **11**Niin asetettiin heidän päällensä veron päämiehet, vaivaamaan heitä orjuudella; sillä Pharaolle rakennettiin verokaupungit, Pitom ja Raamses. **12**Mutta jota enemmän he rasittivat kansaa, sitä enemmän se lisääntyi ja kasvoi. Ja he tulivat suutuksiin Israelin lasten tähden. **13**Ja Egyptiläiset vaivasivat Israelin lapsia orjuudella armaitemmata. **14**Ja saattivat heidän elämänsä katkeraksi raskaalla saven ja tiilein työllä, ja kaikkinaisella rasituksella kedolla, ja kaikkinaisella työllä, kuin he taisivat heidän päällensä panna, armaitemmata. **15**Ja Egyptin kuningas puhui Heprealaisille lastenämmille, joista yhden nimi oli Siphra, ja toisen nimi Pua. **16**Ja hän sanoi: Koska te autatte Hebrealaisia vaimoja heidän synnyttäissänsä, ja näette istuimella, jos on poika, niin surmatkaat häntä; mutta jos se tytär on, niin se eläköön. **17**Mutta lastenämmät pelkäsivät Jumalaa, ja ei tehneet niinkuin Egyptin kuningas oli heille sanonut; mutta antoivat poikaiset elää. **18**Niin Egyptin kuningas kutsui lastenämmät, ja sanoi heille: miksi te tämän teitte, että te annoitte poikaisten elää? **19**Niin lastenämmät vastasivat Pharaota: Heprealaiset vaimot ei ole niinkuin Egyptiläiset; sillä he ovat vahvemmat luonnostansa, ja ennenkuin lastenämmä tulee heidän tykönsä, ovat he synnyttäneet. **20**Sentähden teki Jumala lastenämmille hyvin, ja kansa lisääntyi ja vahvistui sangen suuresti. **21**Ja että lastenämmät pelkäsivät Jumalaa, rakensi hän heille huoneita. **22**Niin käski Pharao kaikelle kansallensa, sanoen: kaikki pojat kuin

syntyvät pitää teidän heittäjän virtaan, mutta kaikki tyttäret antakaat elää.

2Niin mies Leevin huoneesta meni ja nai Levin tyttären. **2**Ja se vaimo tuli raskaaksi, ja synnytti pojan. Ja koska hän näki, että se oli ihana lapsi, salasi hän sen kolme kuukautta. **3**Ja kuin ei hän taitanut häntä enää salata, otti hän kaisilaisen arkun, ja sivui sen savella ja pijellä, ja pani lapsen siihen ja laski sen kaisilistoon, virran partaalle. **4**Ja hänen sisarensa seiso i taampana, että hän näkis, mitä hänelle tapahtuis. **5**Niin Pharaon tytär meni alas pesemään itseänsä virtaan, ja hänen piikansa käyskentelivät virran partaalla; ja kuin hän näki arkun kaisilistossa, lähetti hän piikansa ja antoi hänen ottaa ylös. **6**Ja kuin hän avasi, näki hän lapsen, ja katso, lapsi itki; niin hän armahti sen päälle, ja sanoi: tämä on Heprealaisten lapsia. **7**Niin sanoi hänen sisarensa Pharaon tyttarelle: tahdotkos että minä menen kutsumaan sinulle imettäväisen Heprealaisen vaimon, joka sinulle sen lapsen imettäis. **8**Pharaon tytär sanoi hänelle: mene. Niin piika meni ja kutsui lapsen äidin. **9**Ja Pharaon tytär sanoi hänelle: ota tämä lapsi, ja imetä häntä minulle, ja minä annan palkan sinulle. Niin vaimo otti lapsen, ja imetti sen. **10**Mutta koska lapsi oli kasvanut, toi hän sen Pharaon tyttarelle, ja hän otti sen pojaksensa, ja kutsui hänen Moses; sillä hän sanoi: vedestä olen minä hänen ottanut. **11**Siihen aikaan koska Moses oli suureksi tullut, meni hän veljeinsä tykö ja näki heidän orjuutensa, ja äkkäsi Egyptiläisen lyövän Hebrealaista miestä hänen veljistänsä. **12**Ja hän katseli ympärillensä sinne ja tänne, ja kuin hän näki, ettei yhtään läsnä ollut, tappoi hän sen Egyptiläisen ja kätki santaan. **13**Ja hän meni toisna päivänä ulos, ja katso, kaksi Heprealaista miestä tappelivat keskenänsä, ja hän sanoi väärintekiälle: miksis lyöt lähimmäistä. **14**Hän vastasi: kuka sinun on asettanut päämieheksemme ja tuomariksemme? Tahdotkos minunkin tappaa, niinkuin sinä tapoit Egyptiläisen? Niin Moses pelkäsi, ja sanoi: tosin on tämä ilmi tullut. **15**Ja se tuli Pharaon eteen, ja hän etsi Mosesta tappaaksensa. Mutta Moses pakeni Pharaon edestä, ja seisautui Midianin maalla, ja istui kaivon tykönä. **16**Mutta Midianin papilla oli seitsemän tytärtä; ne tulivat vettä ammuttamaan ja täyttivät ruuhet, juottaaksensa isänsä lampaista. **17**niin tulivat muutamat paimenet ja ajoivat heidät pois. Mutta Moses nousi ja autti heitä, ja juotti

heidän lampaansa. ¹⁸Ja kuin he tulivat isänsä Reguelin tykö, sanoi hän: miksi te tänäpäpäni niin pian jouduitte? ¹⁹He sanoivat: Egyptin mies autti meitä paimenien käsistä, ja myös viriästi ammunsi meille, ja juotti lampaat. ²⁰Ja hän sanoi tyttärillensä: kussa hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaat häntä syömään meidän kanssamme. ²¹Ja Moses mielistyi asumaan sen miehen tykönä, ja hän antoi Mosekselle tyttärensä Ziporan emännäksi. ²²Se synnytti pojan ja hän kutsui hänen nimensä Gersom; sillä hän sanoi: minä olen muukalainen vieraalla maalla. ²³Ja pitkän ajan perästä kuoli Egyptin kuningas. Ja Israelin lapset huokasivat orjuuden tähden ja huusivat, ja heidän huutonsa astui ylös Jumalan tykö heidän orjuutensa tähden. ²⁴Ja Jumala kuuli heidän huokauksensa: ja muisti liittonsa Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa. ²⁵Ja Jumala katsahti Israelin lasten puoleen, ja Jumala piti heistä murheen.

3Ja Moses kaitsi appensa Jetron Midianin papin lampaita: ja hän ajoi lampaat taamma korpeen, ja tuli Jumalan vuoren Horebin tykö. ²Ja Herran enkeli näkyi hänelle pensaasta, tulen liekissä: ja hän näki, ja katso, pensas paloi tulesta, ja ei kuitenkaan kulunut. ³Ja Moses sanoi: minä käyn tuonne, ja katson tätä suurta näkyä, miksi ei pensas pala ylös? ⁴Koska Herra näki hänen menevän katsomaan, huusi Jumala häntä pensaasta, ja sanoi: Moses, Moses. Hän vastasi: tässä minä olen. ⁵Hän sanoi: älä lähesty tänne; riisu kenkäs jalvoistas; sillä paikka, jossa seisot, on pyhä maa. ⁶Ja hän vielä sanoi: Minä olen sinun isäs Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala. Ja Moses peitti kasvonsa; sillä hän pelkäsi katsoa Jumalan päälle. ⁷Ja Herra sanoi: Minä olen hyvin kyllä nähnyt minun kansani ahdistuksen, joka on Egyptissä, ja minä olen kuullut heidän huutonsa, niiden tähden, jotka heitä ahdistavat; sillä minä tiedän heidän tuskansa. ⁸Ja olen astunut alas heitä vapahtamaan Egyptiläisten käsistä, ja viemään heitä tältä maalta hyvään ja laviaan maahan, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, sille paikalle, jossa Kanaanealaiset, Hetiläiset, Amorilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset asuvat. ⁹Ja katso, Israelin lasten huuto on tullut minun eteeni, ja minä myös olen nähnyt heidän ahdistuksensa, jolla Egyptiläiset heitä ahdistavat. ¹⁰Ja nyt mene, ja minä tahdon lähettää sinun Pharaon tykö, ja sinun pitää johdattaman minun kansaani Israelin lapsia ulos Egyptistä. ¹¹Ja Moses sanoi Jumalalle: mikä minä olen menemään Pharaon tykö, ja viemään Israelin lapset ulos Egyptistä? ¹²Hän sanoi: totisesti olen sinun kanssas; ja tämä olkoon sinulle merkiksi, että minä olen sinun lähettänyt. Koska olet johdattanut minun kansani Egyptistä, niin teidän pitää palveleman Jumalaa tällä vuorella. ¹³Moses sanoi Jumalalle: katso, koska minä tulen Israelin lasten tykö, ja sanon heille: teidän isänne Jumala on minun lähettänyt teidän tykö, ja he sanovat minulle: mikä hänen nimensä on? Mitä minun pitää heille sanoman? ¹⁴Sanoi Jumala Mosekselle: Minä olen se kuin minä olen.

Ja sanoi: niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: Minä olen lähetti minun teidän tykö. ¹⁵Ja Jumala sanoi vielä Mosekselle: niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: Herra teidän isänne Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala lähetti minun teidän tykö; tämä on minun nimeni ijankaikkisesti, ja tämä on minun muistoni suvusta niin sukuun. ¹⁶Mene ja kokoo Israelin vanhemmat, ja sano heille: Herra teidän isänne Jumala on näkynyt minulle, Abrahamin, Isaakin, ja Jakobin Jumala, sanoen: minä olen etsein etsinyt teitä, ja nähnyt, mitä teille on tapahtunut Egyptissä. ¹⁷Ja olen sanonut: minä tahdon johdattaa teitä ulos Egyptin ahdistuksesta, Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Pheresiläisten ja Jebusilaisten maalle, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa. ¹⁸Ja heidän pitää kuuleman sinun äänes; ja sinun ja vanhimmat Israelista pitää menemän Egyptin kuninkaan tykö, ja sanoman hänelle: Herra Hebrealaisten Jumala on kohdannut meitä. Anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen, uhraamaan Herralle meidän Jumalallemme. ¹⁹Mutta minä tiedän, ettei Egyptin kuningas laske teitä menemään; vaan väkevän käden kautta. ²⁰Silloin minä ojennan käteni, ja lyön Egyptin kaikkinaisilla minun ihmeilläni, joita minä tekevä olen heidän keskellensä, ja sitte pitää hänen teidät päästämän. ²¹Ja minä annan armon tälle kansalle Egyptiläisten edessä, että koska te lähdette, ei teidän pidä tyhjin käsin lähtemän. ²²Vaan jokaisen vaimon pitää anoman kylänsä vaimolta, ja huonekuntalaiseltansa hopia- ja kulta-astiat ja vaatteet, ja paneman ne teidän poikainne ja tytärtenne päälle, ja paljastaman Egyptiläiset.

4Moses vastasi, ja sanoi: katso, ei he usko minua, eikä ole kuuliaiset minun äänelleni; vaan sanovat: ei ole Herra näkynyt sinulle. ²Herra sanoi hänelle: mikä se on sinun kädessä? Hän sanoi: sauva. ³Ja hän sanoi: heitä se maahan, ja hän heitti sen maahan, ja se muuttui kärmeeksi. Ja Moses pakeni häntä. ⁴Mutta Herra sanoi Mosekselle: ojenna kätes, ja rupee hänen pyrstöönsä. Niin hän ojensi kätensä ja rupesi häneen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädesssä. ⁵Sentähden pitää heidän uskoman, että Herra on näkynyt sinulle, heidän isänsä Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jakobin Jumala. ⁶Ja Herra sanoi vielä hänelle: pistä nyt kätes povees. Ja hän pisti sen poveensa. Ja koska hän veti sen ulos, katso, hänen kätensä oli spitalinen niinkuin lumi. ⁷Ja hän sanoi: pistä kätes jälleensä povees, ja hän pisti kätensä jälleensä poveensa, ja veti jälleensä sen ulos povestansa, ja katso, se tuli niinkuin hänen ihonsa. ⁸Ja on tapahtuva, jollei he sinua usko, eikä ole kuuliaiset sinun äänelles yhden ihmeen tähden, niin he uskovat sinun äänes toisen ihmeen tähden. ⁹Jollei he usko niitä kahta ihmettä, eikä ole kuuliaiset sinun äänelles, niin ota vettä virrasta, ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonkas olet ottanut virrasta, tulee vereksi kuivalla maalla. ¹⁰Niin sanoi Moses Herralle: Ah Herra, en ole minä tähän asti puhelias mies ollut, enkä myös sitte kuin sinä palvelias kanssa puhunut

olet; sillä minulla on hidas puhe ja kankia kieli. ¹¹Ja Herra sanoi hänelle: kuka on luonut ihmisen suun? Eli kuka on tehnyt mykän taikka kuuron, eli näkevän taikka sokian? Enkö minä Herra (ole niitä tehnyt)? ¹²Mene siis nyt, minä olen sinun suussas, ja opetan sinua, mitä sinun puhuman pitää. ¹³Moses sanoi: Ah Herra, lähetä, jonkas tahdot lähettää. ¹⁴Niin Herra vihastui suuresti Moseksen päälle, ja sanoi: enkö minä tunne Aaronia sinun veljeäs, Levin suvusta, että hän on puhelias? Ja katso, hän tulee sinua vastaan, ja koska hän näkee sinun, niin hän iloitsee sydämestänsä. ¹⁵Sinun pitää puhuman hänelle, ja paneman sanat hänen suuhunsa; ja minä olen sinun ja hänen suunsa kanssa, ja opetan teitä, mitä teidän pitää tekemän. ¹⁶Ja hänen pitää puhuman sinun puolestas kansalle. Hänen pitää oleman sinun suunas, ja sinun pitää oleman hänelle Jumalana. ¹⁷Ja ota tämä sauva kätees, jolla sinun pitää tekemän ihmeitä. ¹⁸Niin Moses läksi sieltä, ja tuli jällensä appensa Jetron tykö, ja sanoi hänelle: annas minun mennä, että minä palajaisin veljeini tykö, jotka ovat Egyptissä, ja näkisin heitä, jos he vielä elävät. Ja Jetro sanoi Mosekselle: mene rauhasa. ¹⁹Ja Herra sanoi Mosekselle Midianissa: mene ja palaja Egyptiin; sillä ne kaikki ovat kuolleet, jotka sinun henkes perään seisoivat. ²⁰Ja Moses otti emäntänsä ja poikansa, ja pani ne aasin päälle, ja palasi Egyptiin; ja otti Jumalan sauvan käteensä. ²¹Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, koskas tulet Egyptiin jällensä, että teet kaikki ne ihmeet Pharaon edessä, jotka minä olen antanut sinun kätees. Ja minä paadutan hänen sydämensä, ja ei hän päästä kansaa. ²²Ja sinun pitää sanoman Pharaolle: näin sanoo Herra: Israel on minun poikani, minun esikoiseni. ²³Ja minä käsken sinulle: päästä minun poikani palvelemaan minua, ja jos et sinä tahdo häntä päästää, katso, minä tapan sinun poikas, sinun esikoises. ²⁴Ja koska hän oli tiellä majassa, tuli Herra häntä vastaan, ja tahtoi hänen tappa. ²⁵Niin Zippora otti kiven, ja ympärileikkasi poikansa esinahan, ja rupesi hänen jalkoihinsa, ja sanoi: sinä olet minulle veriykä. ²⁶Niin hän luopui hänestä. Mutta sanoi: veriykä ympärileikkauksen tähden. ²⁷Ja Herra sanoi Aaronille: mene Mosesta vastaan korpeen. Ja hän meni, ja tuli häntä vastaan Jumalan vuorella, ja antoi hänen suuta. ²⁸Ja Moses ilmoitti Aaronille kaikki Herran sanat, jotka hänen lähetti, ja kaikki ihmeet, jotka hän hänet käskenyt oli. ²⁹Niin meni Moses ja Aaron, ja kokosivat kaikki Israelin lasten vanhimmat. ³⁰Ja Aaron puhui kaikki ne sanat, jotka Herra Mosekselle puhunut oli, ja teki ihmeitä kansan edessä. ³¹Ja kansa uskoi. Ja kuin he kuulivat, että Herra oli etsinyt Israelin lapsia, nähnyt myös heidän ahdistuksensa, lankesivat he maahan ja rukoilivat.

5 Sitte menivät Moses ja Aaron Pharaon tykö, ja sanoivat: näin sanoo Herra Israelin Jumala: päästä minun kansani pitämään minulle juhlaa korvessa. ²Pharao vastasi: kuka on Herra, jonka ääntä minun pitäis kuuleman, ja päästämän Israelin? En minä siitä Herrasta mitään tiedä, enkä päästä Israelia. ³Ja he sanoivat: Hephrealisten

Jumala on kohdannut meitä; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen uhraamaan Herralle meidän Jumalallemme, ettei hän rutolla miekalla meidän päällemme tulis. ⁴Niin Egyptin kuningas sanoi heille: miksi te, Moses ja Aaron, pidätte kansan heidän työstänsä? Menkää teidän työhönne. ⁵Pharao sanoi vielä: katso, ilmankin on kansaa paljo maalla, ja te vielä nyt tahdotte heitä joutilaaksi saattaa heidän töistänsä. ⁶Sentähden käski Pharao sinä päivänä kansan teettäjille ja heidän haltioillensa, sanoen: ⁷Ei teidän pidä tästälähin olkia antaman kansalle tiilejä tehdä niinkuin ennen; menkään he itse ja kootkaan itsellensä olkia. ⁸Kuitenkin se tiililuku, jonka he tekivät tähän asti, laskekaat heidän päällensä, ja älkää siitä vähentäkö; sillä he ovat joutilaisia, sentähden he huutavat, sanoen: me tahdomme mennä uhraamaan meidän Jumalallemme. ⁹Rasitettakoon kansa työllä, että heillä olis kylä tekemistä, eikä luottaisi valhepuheisiin. ¹⁰Niin kansan teettäjät ja heidän haltiansa menivät ja puhuivat kansalle, sanoen: näin sanoo Pharao: en minä tahdo teille olkia antaa. ¹¹Menkää itse kokoomaan teillen olkia kusta ikänänsä te löydätte; mutta teidän työstänne ei pidä mitään vähennettämän. ¹²Niin kansa hajotti itsensä koko Egyptin maan ympärinsä hakemaan heillensä sänkiä, että heillä olkia olisi. ¹³Ja teettäjät vaativat heitä, sanoen: täyttäkää teidän päivätyönne, niinkuin silloinkin, koska teillä olkia oli. ¹⁴Ja Israelin lasten haltiat, jotka Pharaon teettäjät heidän päällensä asettaneet olivat, piestiin ja sanottiin heille: miksi ette eilen eikä tänäpäpä täyttäneet teidän määrättyä päivätyötänne tiilein tekemisessä, niinkuin ennenkin. ¹⁵Niin Israelin lasten haltiat menivät ja huusivat Pharaon tykö, sanoen: miksis näin teet palvelioilles? ¹⁶Ei anneta sinun palvelioilles olkia, ja he sanovat meille: tehkää tiilit, ja katso, sinun palvelias piestään, ja sinun kansalles nuhde on. ¹⁷Ja hän sanoi: te olette joutilaat, joutilaat te olette, sentähden te sanotte: menkäämme ja uhratkaamme Herralle. ¹⁸Niin menkää nyt, ja tehkää työtä. Olkia ei pidä teille annettaman; mutta tiililuvun pitää teidän kuitenkin antaman. ¹⁹Niin Israelin lasten haltiat näkivät itsensä olevan ahdistuksessa, sillä (heille) sanottiin: ei teidän pidä vähentämän teidän tileistänne, kunkin päivän määrästä. ²⁰Ja he kohtasivat Moseksen ja Aaronin, jotka seisoivat heitä vastassa, kuin he läksivät Pharaon tykö. ²¹Joille he sanoivat: Herra nähköön teitä ja tuomitkoon; sillä te olette tehneet meidän haisevaiseksi Pharaon edessä, ja hänen palveliainsa edessä, että te olette miekan antaneet heidän käteensä, surmata meitä. ²²Moses palasi Herran tykö, ja sanoi: Herra miksis niin pahasti teet tätä kansaa vastaan? Miksis olet minut tänne lähettänyt? ²³Sillä sitte kuin minä menin Pharaon tykö, puhuttelemaan häntä sinun nimees, on hän pahoin tehnyt tälle kansalle; ja et sinä ollenkaan ole pelastanut sinun kansaas.

6 Niin sanoi myös Herra Mosekselle: nyt pitää sinun näkemän, mitä minä Pharaolle teen; sillä hänen pitää heitä

päästämän väkevän käden kautta, ja hänen myös pitää väkevän käden kautta heitä ajaman ulos maaltansa. ²Ja Jumala puhui Mosekselle, ja sanoi hänelle: Minä (olen) Herra, ³Ja olen näkynyt Abrahamille, Isaakille ja Jakobille kaikkivaltiasna Jumalana. Mutta minun nimessäni HERRA, en ole minä tuttu heiltä. ⁴Ja minä tein myös minun liittoni heidän kanssansa, antaakseni heille Kanaanin maan, heidän vaelluksensa maan, jossa he ovat muukalaiset olleet. ⁵Ja minä olen myös kuullut Israelin lasten huokauksen, joita Egyptiläiset orjuudella vaivaavat, ja olen minun liittoni muistanut. ⁶Sentähden sano Israelin lapsille: minä olen Herra, ja minä johdatan teitä Egyptin kuorman alta, ja pelastan teitä orjuudestanne, ja vapahdan teitä ojetulla käsivarrella ja suurella oikeudella. ⁷Ja otan teitä minun kansakseni, ja olen teidän Jumalanne, että te tietäisitte, että minä olen teidän Jumalanne, joka teitä johdatan ulos Egyptin orjuudesta. ⁸Ja vien teitä sille maalle, jonka ylitse minä nostin minun käteni antaakseni sen Abrahamille, Isaakille ja Jakobille; sen minä tahdon antaa teille omaksi: minä Herra. ⁹Näin puhui Moses Israelin lapsille; vaan ei he kuulleet Mosesta henkensä ahdistuksen ja raskaan orjuutensa tähden. ¹⁰Silloin puhui Herra Mosekselle, sanoen: ¹¹Mene ja puhu Pharaolle Egyptin kuninkaalle, että hän päästäis Israelin lapset hänen maaltansa. ¹²Mutta Moses puhui Herran edessä, sanoen: katso Israelin lapset ei kuulleet minua, kuinkasta Pharao kuulis minua, ja minulla on myös ympärileikkaamattomat huulet? ¹³Niin puhui Herra Mosekselle ja Aaronille, ja käski heitä Israelin lasten ja Pharaon Egyptin kuninkaan tykö, johdattamaan Israelin lapsia ulos Egyptin maalta. ¹⁴Nämät olivat heidän isänsä huonetten päät. Rubenin Israelin esikoisen lapset: Hanok ja Pallu, Hetsron ja Karmi: nämät ovat Rubenin sukukunnat. ¹⁵Ja Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zoar ja Saul, sen Kanaanian vaimon poika: nämät ovat Simeonin sukukunnat. ¹⁶Ja nämät ovat Levin lasten nimet heidän sukukunnissansa: Gerson, Kahat ja Merari: Mutta Levin elämän vuodet olivat sata ja seitsemänläättäkymmentä ajastaikaa. ¹⁷Gersonin lapset: Libni ja Simei heidän sukukunnissansa. ¹⁸Kahatin lapset: Amram, Jesear, Hebro ja Usiel. Mutta Kahatin elämän vuodet olivat sata ja kolmenläättäkymmentä ajastaikaa. ¹⁹Ja Merarin pojat: Maheli ja Musi: nämät ovat Levin sukukunnat heidän polvisuvussansa. ²⁰Ja Amram otti isänsä sisaren Jokebetin emännäksensä, joka synnytti hänelle Aaronin ja Moseksen. Ja Amramin elämän vuodet olivat sata ja seitsemänläättäkymmentä ajastaikaa. ²¹Ja Jetsearin lapset: Kora, Nepheg ja Sikri. ²²Ja Usielin lapset: Misael, Eltsaphan ja Sitri. ²³Aaron otti itsellensä emännän Elitseban, Aminadabin tyttären, Nahassonin sisaren, joka hänelle synnytti Nadabin, Abihun, Eleatsarin ja Itamarin. ²⁴Ja Koran lapset: Assir, Elkana ja Abiasaph: nämät ovat Koralaisten sukukunnat. ²⁵Mutta Eleatsar Aaronin poika otti itsellensä Putielin tyttäristä emännän, joka synnytti hänelle Pinehaan. Nämät ovat Leviläisten isäin päät heidän sukukun-

nissansa. ²⁶Nämät ovat Aaron ja Moses, joille Herra sanoi: johdattakaat ulos Israelin lapset Egyptin maalta joukkoinensa. ²⁷Nämät ovat ne, jotka puhuivat Pharaon Egyptin kuninkaan kanssa, että heidän piti johdattaman ulos Israelin lapset Egyptistä: nämät ovat Moses ja Aaron. ²⁸Ja sinä päivänä puhui Herra Moseksen kanssa Egyptin maalla, ²⁹Ja sanoi hänelle: Minä olen Herra: puhu Pharaolle Egyptin kuninkaalle kaikki, mitä minä sinulle puhun. ³⁰Niin vastasi Moses Herralle: katso, minä olen ympärileikkaamaton huulilta, kuinkasta Pharao minua kuulee?

7Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, minä olen asettanut sinun Pharaon Jumalaksi. Ja veljes Aaron pitää oleman sinun prophetas. ²Sinun pitää puhuman kaikki, mitä minä käsken sinulle, vaan Aaron sinun veljes pitää sen puhuman Pharaolle: että hän päästäis Israelin lapset maaltansa. ³Mutta minä tahdon paaduttaa Pharaon sydämen, ja tehdä monta minun ihmettäni ja tunnustähteäni Egyptin maalla. ⁴Ja ei Pharao kuule teitä; ja minä tahdon osoittaa minun käteni Egyptissä, ja johdatan ulos minun joukkoni, minun kansani Israelin lapset Egyptin maalta suurella oikeudella. ⁵Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra, ojetessani kättäni Egyptin ylitse, ja johdattaissani ulos Israelin lapset heidän keskeltänsä. ⁶Moses ja Aaron tekivät niinkuin Herra oli heille käsenyt. ⁷Ja Moses oli kahdeksankymmenen ajastaikainen, ja Aaron kolmen ajastaikainen yhdeksättäkymmentä, koska he puhuivat Pharaon kanssa. ⁸Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ⁹Koska Pharao puhuu teille, sanoen: osoittakaat teidän ihmeenne. Niin sinun pitää sanoman Aaronille: ota sauvas, ja heitä Pharaon eteen, ja se tulee kärmeeksi. ¹⁰Niin Moses ja Aaron menivät Pharaon tykö, ja tekivät niinkuin Herra oli käsenyt. Ja Aaron heitti sauvasa Pharaon ja hänen palveliainsa eteen, ja se tuli kärmeeksi. ¹¹Niin Pharao myös kutsui tietäjät ja noidat, ja Egyptin noidat tekivät myös niin noitumisillansa. ¹²Ja itsekin heistä heitti sauvasa maahan, ja ne tulivat kärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvasa. ¹³Niin Pharaon sydän paatui, eikä myös kuullut heitä: niinkuin Herra oli sanonut. ¹⁴Ja Herra sanoi Mosekselle: Pharaon sydän on kovettunut, ja ei tahdo päästää kansaa. ¹⁵Mene Pharaon tykö varhain aamulla, katso, hän kävelee vetten tykönä, ja seiso häntä vastassa virran reunalla, ja se sauva, joka oli kärmeeksi muuttunut, ota sinun kätees. ¹⁶Ja sano hänelle: Herra Hebrealaisten Jumala on minun lähettänyt sinun tykö, sanoen: laske minun kansani palvelemaan minua korvessa; ja katso, et ole sinä kuullut tähän asti. ¹⁷Sentähden sanoo Herra näin: tästä pitää sinun tunteman minun olevan Herran: katso, minä lyön tällä sauvalla, joka on minun kädessäni, veteen, joka virrassa on, ja sen pitää muuttuman vereksi, ¹⁸Niin että kalat, jotka virrassa ovat, pitää kuoleman, ja virran pitää haiseman, ja Egyptiläiset pitää kyylymän, koska he juovat vettä virrasta. ¹⁹Ja Herra sanoi Mosekselle: sano Aaronille: ota sauvas, ja ojenna kätes Egyptin vetten ylitse, ja

heidän virtainsa ylitse, ja heidän jokeinsa ylitse, ja heidän järveinsä ylitse, ja kaikkein heidän vesilammikkoinsa ylitse, ja ne pitää tuleman vereksi, ja pitää oleman veri koko Egyptin maassa, sekä puuastioissa että myös kiviastioissa. ²⁰Niin Mose ja Aaron tekivät niinkuin Herra oli käsenyt, ja hän nosti sauvan ja löi veteen, joka virrassa oli, Pharaon ja hänen palveliainsa edessä: ja kaikki vedet, jotka olivat virrassa, muuttuivat vereksi. ²¹Ja kala, jotka olivat virrassa, kuolivat, ja virta haisi, niin ettei Egyptiläiset saaneet juoda vettä virrasta. Ja veri oli koko Egyptin maalla. ²²Egyptin noidat tekivät myös niin noituuksillansa. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei kuullut heitä: niinkuin Herra sanonut oli. ²³Ja Pharaon käänsi itsensä ja palasi kotiansa, ja ei pannut sitäkään sydämeensä. ²⁴Mutta kaikki Egyptiläiset kaivoivat virran ympärillä vettä juodaksensa; sillä ei he saaneet juoda virran vesistä. ²⁵Ja se oli täyttä seitsemän päivää, sittenkuin Herra oli lyönyt virran.

8Ja Herra sanoi Mosekselle: mene Pharaon tykö, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: päästä minun kansani palvelemaan minua. ²Vaan jos et sinä tahdo päästää; katso, niin minä rankaisen kaikki sinun maas ääret sammakoilla. ³Niin että virran pitää kuohuman sammakoista, ja ne pitää astuman ylös, ja tuleman sinun huoneesees, ja sinun lepokammioos, ja sinun vuoteesees, niin myös sinun palveliais huoneesen, ja sinun kansas sekaan, ja sinun pätsiis, sinun taikina-astioihis; ⁴Ja sinun päälles, ja sinun kansas ja kaikkein sinun palveliais päälle, pitää sammakot hyppelemän. ⁵Ja Herra sanoi Mosekselle: sanos Aaronille: ojenna kätes sauvoinsaa virtain, jokein ja järvein ylitse, ja anna sammakot nousta ylitse koko Egyptin maan. ⁶Ja Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten ylitse; ja sammakot tulivat sieltä ylös, ja peittivät koko Egyptin maan. ⁷Tekivät myös noidat niin noituuksillansa: ja antoivat sammakot tulla Egyptin maan ylitse. ⁸Niin Pharaon kutsui Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: rukoilkaat Herraa, että hän ottais pois sammakot minulta ja minun kansaltani; niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle. ⁹Moses sanoi: pidä sinä se kunnia, (että määrät) koska minun pitää rukoileman edestäs, ja palveliais ja kansas edestä, että sammakot pitäis hukutettaman sinulta, ja sinun huoneistas, ainoastansa virtaan jäämän. ¹⁰Hän sanoi: huomenna. Hän vastasi: olkoon sanas jälkeen, että tietäisit, ettei yksikään ole niinkuin Herra, meidän Jumalamme. ¹¹Silloin sammakot pitää otettaman pois sinulta, ja sinun huoneistas, ja sinun palvelioiltas, ja sinun kansaltas, ainoastansa virtaan jäämän. ¹²Niin Moses ja Aaron läksivät Pharaon tyköä: ja Moses huusi Herran tykö sammakkoin tähden, jotka hän Pharaon päälle pannut oli. ¹³Ja Herra teki Moseksen sanan jälkeen: ja sammakot kuolivat huoneista, kylistä ja kedoilta. ¹⁴Ja he heittivät ne suuriin roukkioihin, ja maa haisi siitä. ¹⁵Kun Pharaon näki levon saaneensa, paadutti hän sydämensä, ja ei kuullut heitä: niinkuin Herra sanonut oli. ¹⁶Ja Herra sanoi Mosekselle: sano Aaronille: ojenna sauvas, ja lyö maan tomuun,

että se tulis täiksi koko Egyptin maassa. ¹⁷Ja he tekivät niin: ja Aaron ojensi kätensä sauvoinsaa, ja löi maan tomua, ja täit tulivat ihmisiin ja eläimiin: ja kaikki maan tomu muuttui täiksi koko Egyptin maassa. ¹⁸Tekivät myös noidat noituuksillansa niin, täitä matkaan saattaaksensa; vaan ei he taitaneet. Ja täit olivat ihmisissä ja eläimissä. ¹⁹Niin sanoivat noidat Pharaolle: tämä on Jumalan sormi. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei kuullut heitä: niinkuin Herra sanonut oli. ²⁰Ja Herra sanoi Mosekselle: nouse huomenna varhain, ja seis Pharaon edessä; katso, hän menee vetten tykö, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: päästä minun kansani palvelemaan minua. ²¹Sillä jos et sinä päästä minun kansaani; katso, niin minä tahdon lähettää sinulle, ja sinun palvelioilles, ja sinun kansalles, ja sinun huoneisiis kaikkinaiset turilaat, niin että kaikki huoneet Egyptissä täytetään turilaista, niin myös se maa jonka päällä he ovat. ²²Ja minä tahdon erottaa sinä päivänä Gosenin maan, jossa minun kansani asuu, ettei siinä yhtään turilasta pidä oleman: että tietäisit minun olevan Herran koko maan keskellä. ²³Ja minä panen lunastuksen minun ja sinun kansas välille. Huomenna pitää tämän ihmeen tapahtuman. ²⁴Ja Herra teki niin. Ja tuli paljo turilaita Pharaon huoneesen, ja hänen palveliainsa huoneisiin, ja koko Egyptin maalle; ja maa turmeltiin turilailta. ²⁵Niin kutsui Pharaon Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: menkää ja uhratkaat teidän Jumalalenne tällä maalla. ²⁶Moses sanoi: ei sovi niin tehdä; sillä me uhraisimme Herralle meidän Jumalallemme Egyptiläisten kauhistuksen: katso, jos me Egyptin maan kauhistukset uhraisimme heidän edessänsä, eikö he meitä kivittäisi? ²⁷Kolmen päiväkunnan matkan menemme me korpeen, ja uhraamme Herralle meidän Jumalallemme, niinkuin hän on meille sanonut. ²⁸Pharaon sanoi: minä päästän teidät, että te uhraisitte Herralle teidän Jumalalenne korvessa, ainoastansa että kauvas menisi; rukoilkaat minun edestäni. ²⁹Moses sanoi: Katso, kuin minä menen sinun tyköä, niin minä rukoilen Herraa, että turilaat otettaisiin pois Pharaolta, ja hänen palvelioiltansa, ja hänen kansaltansa huomenna: ainoastansa älä minua enää viettele, niin ettes päästä kansaa uhraamaan Herralle. ³⁰Ja Mose läksi Pharaon tyköä, ja rukoili Herraa. ³¹Ja Herra teki niinkuin Moses sanonut oli: ja otti turilaat Pharaolta ja hänen palvelioiltansa, ja hänen kansaltansa pois, niin ettei yhtäkään jäänyt. ³²Mutta Pharaon paadutti sydämensä vielä nyt tälläkin haavaa ja ei päästännyt kansaa.

9Niin Herra sanoi Mosekselle mene Pharaon tykö, ja sano hänelle: näin sanoo Herra Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua. ²Vaan jolles päästä, mutta vielä pidätät heitä: ³Katso, Herran käsi on sinun karjas päällä, jotka ovat kedolla, hevosten päällä, aasein päällä, kamelein päällä, härkäin päällä, lammasten päällä, sangen raskaan ruttotaudin kanssa. ⁴Ja Herra on erottava Israelin karjan Egyptin karjasta, niin ettei mitään kuole kaikesta kuin Israelin lapsilla on. ⁵Ja Herra määräsi ajan,

sanoen: tämän Herra tekee huomenna maassa. ⁶Ja Herra teki niin toisna päivänä, ja kaikki Egyptin karja kuoli: vaan Israelin lasten karjasta ei yhtäkään kuollut. ⁷Niin Pharaon lähetti (tiedustelemaan) ja katso, ei ollut Israelin karjasta yhtäkään kuollut. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei päästännyt kansaa. ⁸Ja Herra sanoi Mosekselle ja Aaronille: otakaat kätenne täyteen toton nokea, ja Moses paiskatkaan sen taivaasen päin Pharaon edessä. ⁹Ja pitää tuleman tomuksi koko Egyptin maan päälle, ja pitää oleman ihmisten ja karjan päällä märkäpäistä punottavaiset paisumat koko Egyptin maalla. ¹⁰Ja he ottivat nokea totosta, ja seisovivat Pharaon edessä, ja Moses paiskasi sen taivaasen päin: niin tulivat märkäpäistä punottavaiset paisumat ihmisiin ja karjaan. ¹¹Niin ettei noidatkaan saaneet seisoa Moseksen edessä paisumain tähden: sillä paisumat olivat niin noitain päällä, kuin kaikkien Egyptiläisten. ¹²Mutta Herra paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän kuullut heitä: niinkuin Herra Mosekselle sanonut oli. ¹³Niin sanoi Herra Mosekselle: nouse huomenna varhain, ja seiso Pharaon edessä, ja sano hänelle: Näin sanoo Herra Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua. ¹⁴Muutoin minä tällä haavaa lähetän kaikki minun rangaistukseni sinun sydämees, ja sinun palveliaisi, ja sinun kansas päälle, tietääkses, ettei kaikessa maassa ole minun vertaani; ¹⁵Sillä minä olisin nyt jo ojentanut käteni, ja lyönyt sinun ja sinun kansas ruttotaudilla: että sinun olis täytynt hukkuu maan päältä. ¹⁶Mutta tosin sentähden olen minä sinun antanut seisoa, että minä osoittaisin sinulle minun voimani, ja että minun nimeni julistettaisiin kaikessa maassa. ¹⁷Ja vieläkö nyt ylennät itses minun kansani päälle, etkä päästä heitä: ¹⁸Katso, huomenna tällä ajalla annan minä sangen suuria rakeita sataa, jonka kaltaisia ei ole ollut Egyptissä, hamasta siitä päivästä kuin se perustettu on, niin tähän asti. ¹⁹Lähetä siis nyt ja korjaa sinun karjas ja kaikki mitä sinulla on kedolla; sillä kaikki ihmiset ja karja kuin kedolla löydetään, ja ei ole korjatut huoneesen, niiden päälle lankeevat rakeet ja heidän pitää kuoleman. ²⁰Joka Pharaon palvelioista pelkäsi Herran sanaa, se palveliansa ja karjansa huoneesen korjasi, ²¹Vaan jonka sydän ei totellut Herran sanaa, se jätti kedolle palveliansa ja karjansa. ²²Niin sanoi Herra Mosekselle: ojenna kätes taivaasen päin, että rakeita satais koko Egyptin maan päälle: ihmisten päälle, karjan päälle, ja kaikkein päälle, mitä kedolla vihottaa Egyptin maalla. ²³Niin ojensi Moses sauvansa taivaasen päin, että Herra antais jylistä ja rakeita sataa, ja että pitkäisen tuli leimahtelis maan päälle; ja Herra antoi sataa rakeita Egyptin maan päälle, ²⁴Että rakeet ja tuli sekaisin maahan lankesivat, niin raskaasti, ettei ikänensä senkaltaista kaikessa Egyptin maassa tapahtunut ollut, siitä ajasta kuin kansa siinä asumaan rupesi. ²⁵Ja rakeet löivät koko Egyptin maalla kaikki kuin kedolla olivat, sekä ihmiset että karjan: niin myös koko maan vihannan löivät rakeet kaikki, myös puut kedolla särkivät rikki. ²⁶Ainoasti Gosenin maakunnassa, jossa Israelin lapset olivat, ei rakeita ollut.

²⁷Niin lähetti Pharaon ja kutsui Moseksen ja Aaronin, ja sanoi heille: minä olen tällä haavalla pahoin tehnyt; Herra on vanhurskas, vaan minä ja minun kansani olemme jumalattomat. ²⁸Sentähden rukoilkaat Herraa, että jo kyllä olis, ja että Jumalan jylinä ja rakeet lakkaisivat: niin minä päästän teidät, eikä teidän pidä enempi täällä viipymän. ²⁹Ja Moses sanoi hänelle: koska minä lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran tykö: niin jylinä lakkaa ja rakeita ei pidä enempi oleman, ettäs tietäisit maan olevan Herran. ³⁰Mutta et sinä ja sinun palvelias, minä kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa. ³¹Niin peltavat ja ohrat maahan lyötiin; sillä ohra oli tähkäpäällä ja pellava oli kulkulla. ³²Mutta nisu ja kaura (a) ei turmeltuneet, sillä ne olivat hiljakylvöt. (a) Spelta eli Turkin kaura. ³³Niin Moses meni ulos kaupungista Pharaon tyköä, ja ojensi kädensä Herran tykö: ja jylinä ja rakeet lakkasivat, ja sade ei enempi vuodatettu maan päälle. ³⁴Koska Pharaon näki, että sade, ja rakeet, ja jylinät lakkasivat, teki hän vielä enemmän pahaa, ja paadutti sydämensä, sekä hän että hänen palveliansa. ³⁵Niin paatui Pharaon sydän, ja ei päästännyt Israelin lapsia: niinkuin Herra Moseksen kautta sanonut oli.

10Ja Herra sanoi Mosekselle: mene Pharaon tykö; sillä minä paadutin hänen ja hänen palveliansa sydämet, tehdäkseni nämät minun ihmeeni heidän seassansa. ²Ja että sinä ilmoittaisit sinun lastes, ja sinun lastes lasten korviin, mitä minä tehnyt olen Egyptissä, ja minun ihmeeni, jotka minä tein heidän seassansa, että te tietäisitte, että minä olen Herra. ³Niin menivät Moses ja Aaron Pharaon tykö, ja sanoivat hänelle: näin sanoo Herra Hebrealaisten Jumala: kuinka kauan et sinä tahdo nöyryyttää itsiäs minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua; ⁴Sillä jos sinä estelet päästää minun kansani; katso, niin minä huomenna tuotan heinäsiirkat kaikkiin sinun maas ääriin, ⁵Niin että heidän pitää peittämän maan, niin ettei maa pidä näkymän; ja heidän pitää syömän tähteet, mitkä teille on jääneet rakeilta, ja pitää syömän kaikki vihottavaiset puut teidän kedollanne, ⁶Ja täyttämän sinun huonees, ja kaikkein sinun palveliaisi huoneet, ja koko Egyptin huoneet; jonka kaltaisia sinun isäs ja isäsisät ei nähneet ole, siitä päivästä kuin he maan päällä olleet ovat tähän päivään asti. Ja hän käänsi itsensä ja meni ulos Pharaon tyköä. ⁷Niin sanoivat Pharaon palveliat hänelle: kuinka kauvan pitää hänen oleman meille paulaksi? Päästä kansa palvelemaan Herraa Jumalaansa: etkös vielä tiedä Egyptiä hävitetyksi? ⁸Niin Moses ja Aaron palautettiin jälleensä Pharaon tykö, joka sanoi heille: menkää ja palvelkaat Herraa teidän Jumalaanne; vaan kutka ne ovat jotka menevät? ⁹Ja Moses sanoi: me menemme meidän nuorten ja vanhain kanssa, poikinemme ja tyttärenemme, lammastemme ja karjamme kanssa; sillä meillä on Herran juhla. ¹⁰Ja hän sanoi heille: ikään niin, olkoon Herra teidän kansanne. Pitäiskö minun päästämän teidät ja teidän lapsenne? Katsokaat, jol-

lei teillä jotakin pahaa sydämessänne ole? ¹¹Ei niin, mutta menkää te miehet ja palvelkaat Herraa; sillä sitä te olette pyytäneetkin. Ja he ajoivat heidät pois Pharaon edestä. ¹²Niin sanoi Herra Mosekselle: ojenna kätes Egyptin maan ylitse heinäsiirkain tähden, että he tulisivat Egyptin maan päälle, ja söisivät kaiken maan vihannon, kaikki mitä rakeilta jäänyt on. ¹³Moses ojensi sauvansa Egyptin maan ylitse, ja Herra antoi tulla itätuulen sille maalle kaiken sen päivän ja kaiken sen yön; ja aamulla nosti itätuuli heinäsiirkat. ¹⁴Ja tulivat heinäsiirkat koko Egyptin maan päälle, laskivat itsensä joka paikkaan Egyptin maalle, niin epäluokuiset, ettei heidän kaltaisiansa heinäsiirkkoja ennen ollut, eikä tästedes tule. ¹⁵Ja he peittivät kaiken maan, ja maa tuli mustaksi. Ja söivät kaikki maan vihannon, ja kaikki puiden hedelmät kuin jääneet olivat rakeilta, ja ei jäänyt ensinkään viheriäistä puihin ja kedon ruohoihin koko Egyptin malla. ¹⁶Niin kutsui Pharao kiiruusti Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: minä olen pahaa tehnyt Herraa teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan. ¹⁷Niin anna nyt minulle anteeksi minun rikokseni vielä tällä erällä, ja rukoilkaat Herraa teidän Jumalaanne, että hän ottais minulta pois vielä tämän kuoleman. ¹⁸Ja hän meni pois Pharaon tyköä, ja rukoili Herraa. ¹⁹Niin Herra käänsi tuulen aivan tuimaksi länsituuleksi, ja nostatti heinäsiirkat ja heitti heidät Punaiseen mereen, niin ettei yhtäkään heinäsiirkkaa jäänyt koko Egyptin maan ääriin. ²⁰Mutta Herra paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän päästänyt Israelin lapsia. ²¹Ja Herra sanoi Mosekselle: ojenna kätes taivaaseen päin, että pimeys tulis Egyptin maan päälle, niin että pimeyteen ruveta taidettaisiin. ²²Ja Moses ojensi kätensä taivaaseen päin, niin tuli synkiä pimeys koko Egyptin maan päälle kolmeksi päiväksi. ²³Niin ettei toinen toistansa nähnyt, eikä myös noussut paikastansa kolmena päivänä. Mutta kaikilla Israelin lapsilla oli valkeus heidän asuinsioissansa. ²⁴Niin kutsui Pharao Moseksen, ja sanoi: menkää ja palvelkaat Herraa; ainoastansa teidän lampaanne ja karjanne jääkään tänne: teidän lapsenne menkään myös teidän kanssanne. ²⁵Moses sanoi: sinun pitää myös salliman minun käsiini uhrini, ja polttouhrin, jota meidän pitää tekemän Herralle meidän Jumalallemme. ²⁶Meidän karjamme pitää myös menemän meidän kanssamme, ja ei yhtäkään sorkkaa jäämän; sillä siitä meidän pitää ottaman ja tekemän palveluksen Herralle meidän Jumalallemme: ja emme tiedä, millä me palvelemme Herraa, siihenasti kuin me sinne tulemme. ²⁷Mutta Herra paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän tahtonut päästää heitä. ²⁸Ja Pharao sanoi hänelle: mene pois minun tyköäni, ja karta ettes enempi silleen tule minun kasvoini eteen; sillä jona päivänä sinä tulet minun eteeni, pitää sinun kuoleman. ²⁹Moses vastasi: niinkuin sinä sanonut olet, en tule minä enempi sinun kasvois eteen.

11Ja Herra oli sanonut Mosekselle: vielä minä annan tulla yhden rangaistuksen Pharaolle ja Egyptiin, sitte hän päästää teidät täältä, ja koska hän teidät kokonansa pääs-

tää, niin hän ajain ajaa teidät täältä ulos. ²Niin sano siis nyt kansalle: että joka mies anois lähimmäiseltänsä, ja jokainen vaimo lähimmäiseltänsä, hopia- ja kulta-astioita. ³Sillä Herra oli antanut armon kansalle Egyptiläisten edessä. Ja Moses oli sangen kuuluisa mies Egyptin maalla, Pharaon palveliain ja kansan edessä. ⁴Ja Moses sanoi: näin sanoo Herra: puoliyön aikaan minä vaellan Egyptin maan lävitse, ⁵Ja jokainen esikoinen Egyptin maalla pitää kuoleman, Pharaon esikoisesta, joka hänen istuimellansa piti istuman, piian esikoiseen asti, joka myllyssä on, niin myös kaikkein eläinten esikoiset. ⁶Ja suuren parun pitää oleman koko Egyptin maalla, jonkakaltaista ei ole ollut, eikä tuleman pidä. ⁷Mutta kaikkein Israelin lasten seassa ei koiraakaan kieltänsä värväyttämän pidä ihmisiä taikka eläimiä vastaan: että te tietäisitte, kuinka Herra eroittaa Egyptin ja Israelin. ⁸Silloin kaikki nämät sinun palvelias pitää tuleman minun tyköni, ja kumartaman minua, sanoen: lähde ulos, sinä ja kaikki kansa, jotka sinun allas ovat, ja sitte minä lähden. Ja hän läksi Pharaon tyköä sangen vihoissansa. ⁹Mutta Herra oli sanonut Mosekselle: ei Pharao kuule teitä, että paljo minun ihmeitäni tapahtuis Egyptin maalla. ¹⁰Ja Moses ja Aaron tekivät kaikki nämä ihmeet Pharaon edessä, vaan Herra paadutti hänen sydämensä, ja ei hän päästänyt Israelin lapsia maaltansa.

12Herra oli puhunut Mosekselle ja Aaronille Egyptin maalla, sanoen: ²Tämä kuukausi pitää oleman teidän tykönänne ensimmäinen kuu; hänestä pitää teidän alkaman ajastajan kuukaudet. ³Puhukaat koko Israelin seurakunnalle, sanoen: kymmentenä päivänä tällä kuulla ottakaan itselukin itsellensä karitsan, se joka perheen isäntä on, karitsan joka huoneelle; ⁴Vaan jos yksi huone vähä on karitsaa syömään, niin ottakaan kylänsä miehen kanssansa, joka likin hänen huonettansa on, että niin monta tulis, kuin voisivat karitsan syödä. ⁵Ja sen karitsan pitää teille oleman virheettömän ajastaikaisen oinaan. Karitsoista eli vohlista pitää teidän sen ottaman. ⁶Ja sen teidän pitää tallella pitämän neljänteentoistakymmenenteen päivään asti tätä kuinta, ja koko Israelin kansan kokous pitää sen teurastaman kahden ehtoon välillä. ⁷Ja heidän pitää ottaman verestä, ja sivuman molemmat pihtipielet ja huonetten ovenpäällisen, joissa he sitä syövät. ⁸Ja heidän pitää sinä yönä syömän lihaa tulella paistettua ja happamatointa leipää; katkerain ruohoin kanssa pitää heidän sen syömän. ⁹Ei teidän pidä sitä syömän uutena eikä vedellä keitettynä, mutta tulella paistettuna, pään, jalkain ja sisällysten kanssa. ¹⁰Eikä teidän pidä jättämän mitään huomeneksi; ja jos jotakin jää huomeneksi, se tulella poltettakaan. ¹¹Mutta näin pitää teidän syömän sitä: teidän pitää oleman vyötetyt kupeista, ja kengät jalassanne, ja sauva kädessänne, ja pitää sen syömän niinkuin matkaan kiiruhtavaiset: se on Herran pääsiäinen. ¹²Sillä minä käyn sinä yönä Egyptin maan lävitse, ja lyön kaikki esikoiset Egyptin maalla, ihmisistä karjaan asti, ja annan tulla minun rangaistukseni kaikkein Egyptiläisten

epäjumalain päälle: Minä Herra. ¹³Ja veren pitää oleman teille merkiksi huoneissanne, kussa te olette, että koska minä veren näen, niin minä menen teidän ohitsenne: ja ei pidä teille tuleman se rangaistus kadottamaan teitä, koska minä lyön Egyptin maata. ¹⁴Ja tämä päivä pitää oleman teille muistoksi, ja teidän pitää sen pyhittämän juhlaaksi Herralle: ijankaikkiseksi säädyksi teidän sukukunnissanne teidän sen pyhittämän pitää. ¹⁵Seitsemän päivää pitää teidän syömän happamatointa leipää, nimittäin ensimmäisenä päivänä pitää teidän paneman pois happaman leivän teidän huoneissanne: sillä jokainen kuin hapointa leipää syö ensimmäisestä päivästä niin seitsemänteen päivään asti, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelista. ¹⁶Ensimmäisenä päivänä on teillä pyhä kokous, ja myös seitsemäntenä päivänä on teillä pyhä kokous. Ei yhtäkään työtä pidä tehtävän niinä päivinä, mutta vaivoin mitä ruaksi tarvitaan jokaiselle hengelle, se ainoastansa tehkää. ¹⁷Ja pitäkää happamaton leipä; sillä sinä päivänä olen minä teidän joukkonne johdattanut Egyptin maalta: ja teidän pitää pitävän tämän päivän teidän sukukunnissanne ijankaikkiseksi säädyksi. ¹⁸Neljäntenätoistakymmentenä päivänä ensimmäisestä kuusta ehtoonä pitää teidän syödä happamatointa leipää, hamaan ensimmäiseen päivään asti kolmattakymmentä siitä kuusta, ehtoonä. ¹⁹Niin ettei seitsemänä päivänä löydetä hapointa leipää teidän huoneissanne; sillä jokainen joka hapointa leipää syö, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelin joukosta, joko hän muukalainen on eli omainen. ²⁰Sentähden älkää ensinkään syökö hapointa leipää; vaan happamatointa leipää syökää kaikissa teidän asuinsioissanne. ²¹Ja Moses kutsui kaikki Israelin vanhimmat, ja sanoi heille: menkää ja ottakaat teille lampaita kukin perhekuntansa jälkeen, ja teurastakaat pääsiäiseksi ²²Ja ottakaat side isoppia, ja kastakaat vereen, joka on maljassa, ja sivukaat sillä oven päällinen, ja molemmat pihtipielet: ja ei yksikään ihminen pidä menemän ulos huoneensa ovesta huomeniseen asti. ²³Sillä Herra tahtoo käydä ohitse lyömään Egyptiläisiä: ja koska hän saa nähdä veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee Herra sen oven ohitse, ja ei salli hukuttajan tulla teidän huoneisiinne rankaisemaan. ²⁴Sentähden pidä tämä sääty sinulle ja sinun lapsilles ijankaikkisesti. ²⁵Ja koska te tulette siihen maahan, jonka Herra teille antava on, niinkuin hän sanonut on, niin pitäkää tämä palvelus. ²⁶Ja koska teidän lapsenne sanovat teille: mikä palvelus tämä teillä on? ²⁷Niin teidän pitää sanoman: tämä on Herran pääsiäisuhri, joka ohitse meni Israelin lasten huoneet Egyptissä, koska hän rankaisi Egyptiläisiä, ja meidän huoneemme vapahti: niin kansa maahan kumartain rukoili. ²⁸Ja Israelin lapset menivät ja tekivät niinkuin Herra Mosekselle ja Aaronille käskenyt oli. ²⁹Ja tapahtui puoliyön aikana, että Herra löi kaikki esikoiset Egyptin maalla, Pharaon esikoisesta, joka hänen istuimellansa istuman piti, niin vangin esikoiseen asti, joka oli vankihuoneessa, ja kaikki eläinten esikoiset. ³⁰Sinä yönä nousi Pharaon ja kaikki hänen palveliansa, ja

kaikki Egyptiläiset, ja suuri parku oli Egyptissä; sillä ei siellä ollut huonetta, jossa ei kuollutta ollut. ³¹Ja hän kutsui Moseksen ja Aaronin yöllä, ja sanoi: nouskaat ja menkää pois minun kansastani, sekä te että Israelin lapset: ja menkää matkaanne ja palvelkaat Herraa, niinkuin te sanoneet olette. ³²Ottakaat myös myötänne teidän lampaanne ja teidän karjanne, niinkuin te sanoneet olette, menkää matkaanne; ja siunatkaat myös minua. ³³Ja Egyptiläiset vaativat kansaa, ja hoputtaen ajoivat heitä pois maalta; sillä he sanoivat: me kuolemme jokainen. ³⁴Ja kansa kantoi taikinansa, ennenkuin se happani, nimittäin tähteensä, sidottuna vaatteisiin olallansa. ³⁵Ja Israelin lapset olivat tehneet Moseksen sanan jälkeen, ja olivat anoneet Egyptiläisiltä hopia- ja kulta-astioita ja vaatteita. ³⁶Ja Herra oli antanut kansalle armon Egyptiläisten edessä, että he lainasivat, ja niin he paljastivat Egyptiläiset. ³⁷Niin matkustivat Israelin lapset Rameksesta Sukkotiin, lähes kuusisataa tuhatta jalkamiestä, paitsi lapsia. ³⁸Ja paljo kaikkinaista kansaa meni heidän kanssansa, ja lampaita, ja karjaa, ja sangen paljon eläimiä. ³⁹Ja he leipoivat siitä uudesta taikinasta, jonka he olivat tuoneet Egyptistä, happamattomia leipiä; sillä ei se ollut hapannut, sentähden että he ajettiin Egyptistä pois, eikä myös saaneet viipyä, ja ei semminkään saaneet heillensä evästä valmistaa. ⁴⁰Se aika kuin Israelin lapset asuivat Egyptissä, oli neljäsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa. ⁴¹Ja koska ne olivat kuluneet, läksi koko Herran joukko yhtenä päivänä Egyptin maalta. ⁴²Sentähden tämä yö pidetään Herralle, että hän vei heidät ulos Egyptin maalta: tämä on se yö, joka pidettävän pitää Herralle kaikilta Israelin lapsilta heidän sukukunnissansa. ⁴³Ja Herra sanoi Mosekselle ja Aaronille: tämä on sääty pitää pääsiäistä: ei yksikään muukalainen pidä siitä syömän. ⁴⁴Jokainen ostettu orja pitää ympärileikattaman, ja sitten syökään siitä. ⁴⁵Muukalainen ja päivämiehen ei pidä syömän sitä. ⁴⁶Yhdessä huoneessa pitää se syötämän. Ei teidän pidä huoneesta viemän ulos sitä lihaa, eikä teidän pidä luuta rikkoman siitä. ⁴⁷Koko Israelin seurakunta pitää näin tekemän. ⁴⁸Jos joku muukalainen asuu sinun tykönäs, ja tahtoo pitää Herralle pääsiäistä, niin ympärileikattakaan kaikki miehenpuolet, ja sitten käykään sitä tekemään, ja olkaan niinkuin maan omainen; sillä ei yhdenkään ympärileikkaamattoman pidä sitä syömän. ⁴⁹Yksi sääty pitää oleman omaisella ja muukalaisella, joka asuu teidän seasanne. ⁵⁰Ja kaikki Israelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Mosekselle ja Aaronille käskenyt. ⁵¹Niin Herra yhtenä päivänä johdatti Israelin lapset ulos Egyptin maalta, heidän joukoissansa.

13Ja Herra puhui Mosekselle ja sanoi: ²Pyhitä minulle jokainen esikoinen, kuka ikänensä äitinsä kohdun avaa Israelin lasten seassa, sekä ihmisistä että eläimistä: ne ovat minun. ³Niin sanoi Moses kansalle: muistakaat tämä päivä, jona te olette lähteneet Egyptistä, orjuuden huoneesta, että Herra on teidät täältä johdattanut väkevällä kädellä.

Sentähden ei pidä syötämän hapointa. ⁴Tänäpäni olette lähteneet, sillä kuulla Abib. ⁵Ja on tapahtuva, koska Herra sinun tulla antaa Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaiden, Heviläisten ja Jebusilaisten maalle, jonka hän sinun isilles on vannonut antaaksensa sinulle: sen maan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, niin sinun pitää tämän palveluksen tekemän tällä kuulla: ⁶Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatointa leipää, ja seitsemäntenä päivänä on Herran juhla. ⁷Sentähden pitää seitsemän päivää syötämän happamatointa leipää, ja ei pidä sinun tykönäs yhtään hapointa taikinaa nähtämän; eikä hapointa leipää pidä nähtämän kaikissa sinun maas ääressä. ⁸Ja sinun pitää ilmoittaman sinun pojalles sinä päivänä, sanoen: (tämän minä pidän) sentähden että Herra teki näin minun kanssani, koska minä läksin Egyptistä. ⁹Sentähden pitää tämä oleman sinulle merkiksi sinun kädessä, ja muistoksi sinun edessä, että Herran käsky pitää oleman sinun suussas; sillä Herra on väkevällä kädellä sinun johdattanut Egyptistä. ¹⁰Sentähden pidä tämä sääty ajallansa vuosi vuodelta. ¹¹Ja koska Herra on sinun vienyt Kanaanealaisten maalle, niinkuin hän sinulle ja sinun isilles vannonut on, ja antanut sen sinulle, ¹²Niin pitää sinun eroittaman Herralle jokaisen kuin avaa äitinsä kohdun, ja jokaisen esikoisen eläinten seassa, kuin sinulla on: kaikki miehenpuoli on Herran. ¹³Mutta kaikki aasin esikoiset pitää sinun lunastaman karitsalla; jollet sinä lunasta sitä, niin väännä niskat rikki. Mutta jokaisen esikoisen ihmisistä sinun lastes seassa pitää sinun lunastaman. ¹⁴Ja koska sinun poikas kysyy sinulta tästedes: mikä tämä on? pitää sinun sanoman hänelle: Herra on johdattanut meitä väkevällä kädellä Egyptistä, orjuuden huoneesta. ¹⁵Sillä se tapahtui, koska Pharao kovuutti itsensä ja ei tahtonut meitä päästää, että Herra löi kuoliaaksi jokaisen esikoisen Egyptin maalla, ihmisen esikoisesta niin eläinten esikoiseen asti: sentähden uhraan minä Herralle jokaisen kuin äitinsä kohdun avaa, joka miehenpuoli on, ja jokaisen, esikoisen minun lapsistani lunastan minä. ¹⁶Ja tämän pitää oleman merkiksi sinun kädessä, ja muistoksi sinun edessä: että Herra on johdattanut meidät väkevällä kädellä Egyptistä. ¹⁷Ja tapahtui, koska Pharao oli päästänyt kansan, niin ei Jumala johdattanut heitä tietä Philistealaisten maan lävitse, joka tärkein oli; sillä Jumala sanoi, ettei kansa joskus katuisi, koska he näkisivät sodan heitänsä vastaan, ja palajaisi Egyptiin. ¹⁸Sentähden hän johdatti kansan ympärinsä, korven lävitse Punaista merta kohden. Ja Israelin lapset läksivät viisin joukoin Egyptin maalta. ¹⁹Ja Moses otti myötänsä Josephin luut: sillä hän oli kovasti vannottanut Israelin lapset, sanoen: Jumala on tosin teitä etsivä, niin viekää minun luuni täältä myötänne. ²⁰Niin he läksivät Sukkotista, ja sioittivat heitänsä Etamiin, joka on korven ääressä. ²¹Ja Herra kävi heidän edellänsä päivällä pilven patsaassa, johdattaaksensa heitä tiellä, ja yöllä tulen patsaassa, valistaaksensa heitä vaeltamaan, sekä yöllä että päivällä. ²²Pilven patsas ei erinnyt päivällä, eikä tulen patsas yöllä

kansan edestä.

14Ja Herra puhui Mosekselle sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, että he palajaisivat ja sioittaisivat heitänsä Hiirtin laakson kohdalle, Migdolin ja meren vaiheelle, BaalZephonin eteen ja sen kohdalle sioittaen heitänsä meren tykö. ³Ja Pharao sanoo Israelin lapsista: he käyvät ekyksissä maalla, korpi on heidät sulkenut. ⁴Ja minä paadutan Pharaon sydämen, ja hän ajaa heitä takaa; ja minä voitan kunnian Pharaosta ja kaikesta hänen sotaväestänsä. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra. Ja he tekivät niin. ⁵Ja kuin sanottiin Egyptin kuninkaalle, että kansa pakeni, tuli hänen ja hänen palveliainsa sydän käännetyksi kansaa vastaan, ja he sanoivat: miksi me olemme niin tehneet, että me päästimme Israelin palvelmasta meitä? ⁶Ja hän valmisti vaununsa, ja otti väkensä myötänsä. ⁷Ja otti kuusisataa parasta vaunua, niin myös kaikki muut Egyptin vaunut, ja päämiehet niiden kaikkein päälle. ⁸Ja Herra paadutti Pharaon Egyptin kuninkaan sydämen, ja hän ajoi takaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin olivat korkian käden kautta lähteneet. ⁹Niin Egyptiläiset ajoivat heitä takaa, ja saavuttivat heidät meren tykönä, kussa he itsensä sioittaneet olivat, kaikki Pharaon vaunuhevokset, hänen ratsasmiehensä, ja hänen sotajoukkonsa: Hiirtin laaksossa, BaalZephonin kohdalla. ¹⁰Ja kuin Pharao lähestyi heitä, nostivat Israelin lapset silmänsä, ja katso, Egyptiläiset tulivat heidän perässänsä; ja Israelin lapset pejästyivät sangen suuresti, ja huusivat Herran tykö. ¹¹Ja sanoivat Mosekselle: Eikö hautoja ollut Egyptissä, että rupesit meitä johdattamaan korpeen kuolemaan? Miksis meille niin olet tehnyt: että meitä johdatit Egyptistä? ¹²Eikö tämä se ole, kuin me puhuimme Egyptissä, sanoen: anna meidän olla, että me palvelisimme Egyptiläisiä; sillä meidän olis parempi palvella Egyptiläisiä, kuin kuolla korvessa. ¹³Moses sanoi kansalle: älkää peljätkö, seisokaat ja katsokaat minkä autuuden Herra tänäpäni tekee teille; sillä näitä Egyptiläisiä, jotka te tänäpäni näette, ei teidän pidä ikänänsä enempi näkemän ijankaikkisesti, ¹⁴Herra sotii teidän puolestanne, ja teidän pitää allallanne oleman. ¹⁵Ja Herra sanoi Mosekselle: mitäs huudat minun tyköni? Sano Israelin lapsille, että he vaeltaisivat. ¹⁶Mutta nosta sinä sauvas, ja ojenna kätes meren ylitse, ja eroita se yhdestä, että Israelin lapset kävisivät keskeltä merta kuivaa myöten. ¹⁷Ja katso, minä paadutan Egyptiläisten sydämet, ja he seuraavat teidän jälissänne; niin minä voitan kunnian Pharaosta ja kaikesta hänen sotajoukostansa, hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä. ¹⁸Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä olen kunnian voittanut Pharaosta, ja hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä. ¹⁹Niin Jumalan enkeli nousi, joka Israelin joukon edellä kävi, ja meni heidän takansa: ja pilven patsas siirsi itsensä heidän kasvoinsa edestä, ja seisoi heidän takanansa, ²⁰Ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joukkoin vaiheelle, ja oli pimiä pilvi, ja valaisi (näille) yön: niin ettei he

koko yönä toinen toistansa taitaneet lähestyä.²¹ Koska Moses ojensi kätensä meren ylitse, antoi Herra vedet juosta pois vahvalla itätuulella koko sen yön; ja teki meren kuiville, ja vedet erkanivat.²² Ja Israelin lapset kävivät keskeltä merta kuivaa myöten, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.²³ Ja Egyptiläiset ajoivat heitä takaa ja seurasivat heidän perässänsä, ja kaikki Pharaon hevoset, hänen vaununsä ja ratsasmiehenensä keskelle merta.²⁴ Koska aamuvartio tuli, katsahti Herra Egyptiläisten joukon päälle tulen patsaasta ja pilvestä hukuttaaksensa Egyptiläisten joukon,²⁵ Ja hän syöksi pyörät erinänsä heidän vaunuistansa, niin että he työläästi vetivät niitä. Niin sanoivat Egyptiläiset: paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa Egyptiläisiä vastaan.²⁶ Mutta Herra sanoi Mosekselle: ojenna kätes meren ylitse, että vedet juoksisivat Egyptiläisten ylitse, heidän vaunuinsa ja ratsasmiestensä ylitse.²⁷ Niin ojensi Moses kätensä meren ylitse, ja meri palasi ennen huomenta voimaansa. Ja koska Egyptiläiset pakenivat, kohtasi heitä vesi, ja Herra syöksi heidät keskelle merta.²⁸ Ja vedet palasivat ja kävivät vaunuin, ja ratsasmiesten, ja koko Pharaon sotajoukon ylitse, jotka heitä olivat seuranneet mereen: niin ettei yksikään heistä päässyt.²⁹ Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.³⁰ Ja niin Herra vapahti Israelin sinä päivänä Egyptiläisten kädestä: ja Israel näki Egyptiläiset kuolleina meren reunalla.³¹ Ja Israel näki myös sen suuren voiman, jonka Herra oli osottanut Egyptiläisten päälle. Ja kansa pelkäsi Herraa, ja he uskoivat Herran ja hänen palveliansa Moseksen.

15 Silloin veisasi Moses ja Israelin lapset Herralle tämän virren, ja sanoivat: Minä veisaan Herralle, sillä hän on sangen jalon työn tehnyt, hevosen ja miehen hän mereen syöksi.² Herra on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni, ja on minun autuuteni. Hän on minun Jumalani, ja minä rakennan hänelle majan, hän on minun Isäni Jumala, ja minä ylistän häntä.³ Herra on äsken sotamies: Herra on hänen nimensä.⁴ Pharaon vaunut ja hänen sotaväkensä syöksi hän mereen. Hänen valitut päämiehensä ovat upotetut Punaiseen mereen.⁵ Syvyys on heitä peittänyt, ja vajosivat pohjaan, niinkuin kivi.⁶ Herra, sinun oikia kätes osotti hänensä voimalliseksi väkevyydessä: Herra, sinun oikia kätes on lyönyt vihollisen.⁷ Ja sinun suurella kunniallas olet sinä sinun vihollises kukistanut, sillä koska sinä lähetit hirmuisuutes, kulutti se heidät niinkuin korren.⁸ Ja sinun vihas puhalluksen kautta kokoontuivat vedet; ja virrat seisovivat niinkuin roukkioissa, syvyudet niinkuin hyytyivät keskelle merta.⁹ Vihollinen sanoi: minä ajan takaa ja saavutan heitä, ja saalista jaan, ja heihin minun mieleni jäähdytän: minä vedän ulos miekkani, ja minun käteni pitää heitä hukuttaman.¹⁰ Silloin sinun tuules puhalsi, ja meri peitti heidät, ja he pohjaan vajosivat, niinkuin lyijy, väkevissä vesissä.¹¹ Herra, kuka on sinun vertas jumalten seas-

sa? Kuka on sinun kaltaises, joka olet niin korkia ja pyhä, hirmullinen, kiitettävä ja ihmetten tekiä?¹² Koska oikian kätes ojensit, niin maa heidät nieli.¹³ Sinä olet johdattanut laupiudessa tämän kansan, jonka pelastit, ja olet vienyt heidän väkevyydessä sinun pyhään asumisees.¹⁴ Koska kansat sen kuulevat, vapisevat he: ahdistus käsittää Philistealaiset.¹⁵ Silloin hämmästyvät Edomin ruhtinaat, ja vapistus tarttuu Moabin sankareihin: kaikki kanaenin maan asuvaiset raukeavat.¹⁶ Tulkoon hämmästyksesi heidän päällensä, ja pelko sinun väkevän käsivartes kautta, he vajetkoon niinkuin kivi, siihenasti että sinun kansas, Herra, lävitse käy, jonka sinä saanut olet.¹⁷ Johdata heitä ja istuta heitä sinun perimises vuorelle, jonka sinä Herra asumisekses tehnyt olet: sinun pyhyytes tykö, Herra, jonka sinun kätes vahvistaneet ovat.¹⁸ Herra hallitsee alati ja ijankaikkisesti.¹⁹ Sillä Pharaon hevoset menivät mereen, vaunuinensa ja ratsasmiehinensä, ja Herra palautti meren vedet heidän päällensä. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta.²⁰ Ja MirJam prophetissa, Aaronin sisar, otti kanteleen käteensä, ja kaikki vaimot seurasivat häntä kanteleilla ja hypyllä.²¹ Ja MirJam vastasi heitä: Veisatkaat Herralle: sillä hän on sangen jalon työn tehnyt, hevosen ja miehen hän mereen syöksi.²² Niin Moses antoi Israelin lasten vaeltaa Punaisen meren tyköä, ja he menivät Suurin korpeen: ja matkustivat kolme päivää korvessa, ja ei löytäneet vettä.²³ Niin he tulivat Maraan, vaan eivät saaneet juoda sitä vettä Marassa, sillä se oli ylen karvas; josta se paikka kutsutaan Mara.²⁴ Siinä napisi kansa Mosesta vastaan, sanoen: mitä me juomme?²⁵ Mutta hän huusi Herran tykö, ja Herra osotti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vedet tulivat makiaksi. Siinä pani hän heidän eteensä käskyn ja oikeuden, ja kiusasi siinä heitä.²⁶ Ja sanoi: jos sinä kuulet sinun Herras Jumalas äänen, ja teet mikä oikeus on hänen edessänsä, ja panet hänen käskynsä sinun korviis, ja pidät kaikki hänen säätynsä: niin en minä pane sinun päälles yhtäkään vitsausta niistä, jotka minä Egyptiläisten päälle pannut olen; sillä minä olen Herra sinun parantajas.²⁷ Ja he tulivat Elimiin, siellä on kaksitoistakymmentä lähde, ja seitsemänkymmentä palmupuuta: siellä he sioittivat itsensä vetten tykö.

16 Niin he matkustivat Elimistä, ja koko Israelin lasten joukko tuli Sinnin korpeen, joka on Elimin ja Sinain välillä: viidentenätoistakymmenentenä päivänä toisella kuulla sittenkuin he Egyptin maalta lähteneet olivat.² Ja koko Israelin lasten joukko napisi Mosesta ja Aaronia vastaan korvessa.³ Ja Israelin lapset sanoivat heille: koska me olimme Egyptin maalla Herran käden kautta kuolleet, koska me istuimme lihapatain tykönä, ja oli leipää yltäkyllä syödä; sillä te olette sentähden meidän johdattaneet tähän korpeen kuolettaksenne näljällä kaikkea tätä joukkoa.⁴ Niin sanoi Herra Mosekselle: katso, minä annan sataa teille leipää taivaasta: ja kansan pitää menemän ulos ja kokooman joka päivä niin paljo kuin he tarvitsevat, koe-

tellakseni heitä, jos he vaeltavat minun käskyssäni elikkä ei. ⁵Ja pitää tapahtuman, että he kuudentena päivänä valmistavat sen kuin he tuovat (kotia) ja kaksikertaisesti sen suhteen, minkä he muutoin joka päivä kokoovat. ⁶Moses ja Aaron sanoivat kaikille Israelin lapsille: ehtoon pitää teidän tietämän Herran johdattaneen teidät Egyptin maalta. ⁷Ja huomenna pitää teidän näkemän Herran kunnian; sillä hän on kuullut teidän napistuksenne Herraa vastaan. Ja mitkä me olemme, että te napisette meitä vastaan? ⁸Vielä sanoi Moses: Herra antaa teille ehtoon lihaa syödäksenne, ja huomenna leipää teidän ravinnoksenne, että Herra on kuullut teidän napistuksenne, jolla te olette napisheet häntä vastaan. Sillä mitkä me olemme? Teidän napistuksenne ei ole meitä, vaan Herraa vastaan. ⁹Ja Moses sanoi Aaronille: sano koko Israelin lasten joukolle: tulkaat Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän napistuksenne. ¹⁰Ja tapahtui, kun Aaron näitä puhunut oli kaikelle Israelin lasten joukolle, käänsivät he itsensä korpeen päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä. ¹¹Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹²Minä olen kuullut Israelin lasten napistuksen, puhu heille sanoen: kahden ehtoon välillä pitää teillä oleman lihaa syödäksenne, ja aamulla pitää teidän ravituksi tuleman leivästä: ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra teidän Jumalanne. ¹³Ja tapahtui ehtoon, että pelto-kanat tulivat ja peittivät leirin, ja aamulla oli kaste leirin ympärinsä. ¹⁴Ja kuin kaste nousi, katso, niin oli korvessa jotakin ymyrjäistä ja pientä, niin kuin härmää maan päällä. ¹⁵Ja kuin Israelin lapset sen näkivät, sanoivat he toinen toisellensa: Man tämä on; sillä he ei tietäneet mitä se oli. Mutta Moses sanoi heille: tämä on se leipä, jonka Herra teille on antanut syödäksenne. ¹⁶Tämä on se, josta Herra käsenyt on. Jokainen kootkaan sitä niin paljo kuin hän itse syö, ja ottakaan gomor joka pääluvulle, henkilöluvun jälkeen joka on hänen majassansa. ¹⁷Ja Israelin lapset tekivät niin, ja kokosivat muutamat enemmän ja muutamat vähemmän. ¹⁸Ja kuin he mittasivat sen gomorilla, niin ei sillä mitään liiaksi ollut, joka paljo koonnut oli, eikä siltä mitään puuttunut, joka vähemmän kokosi, mutta jokainen oli koonnut niin paljo kuin he syödäksensä tarvitsivat. ¹⁹Ja Moses sanoi heille: ei kenenkään pidä siitä huomeneksi mitään jättämän. ²⁰Mutta ei he kuulleet Mosesta, monikahdat jättivät siitä jotakin huomeneksi. Niin madot kasvoivat siihen, ja tuli haisemaan. Ja Moses vihastui heidän päälensä. ²¹Niin he kokosivat siitä joka aamu, niin paljon kuin jokainen syödäksensä tarvitsi. Mutta koska päivä tuli palavaksi, niin se suli. ²²Ja tapahtui kuudentena päivänä, että he kokosivat kaksikertaisesti sitä leipää, kaksi gomoria kullekin. Ja kaikki päämiehet kansan seasta tulivat ja ilmoittivat sen Mosekselle. ²³Ja hän sanoi heille: tämä on se minkä Herra sanonut on: huomenna on sabbati, pyhä lepo Herralle: mitä te leivotte, se leipokaat, ja mitä te keitätte, se keittääkää; mutta mitä liiaksi on, jättäkää se tähteelle pantaa huomeneksi. ²⁴Ja he jättivät sitä huomeneksi, niinkuin Moses käsenyt oli: ja ei tullut se haisemaan, eikä

matoa tullut siihen. ²⁵Niin sanoi Moses: syökää se tänäpäpä, sillä tätäpäpä on Herran sabbati: tänäpäpä ette sitä löydä kedolta. ²⁶Kuusi päivää pitää teidän kokooman; mutta seitsemäntenä päivänä on sabbati, ja ei löydetä sitä. ²⁷Ja tapahtui, että seitsemäntenä päivänä läksivät muuttamat kansan seasta kokoomaan, ja ei he löytäneet mitään. ²⁸Niin Herra sanoi Mosekselle: kuinka kauvan ette tahdo pitää minun käskyjäni ja lakiani? ²⁹Katsokaat, Herra on teille antanut sabbatin, ja sen tähden on hän antanut teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän: niin olkaan siis jokainen kotonansa, ja älkään yksikään lähtekö siastansa seitsemäntenä päivänä. ³⁰Niin lepäsi kansa seitsemäntenä päivänä. ³¹Ja Israelin huone kutsui hänen nimensä man: ja se oli niinkuin korianderin siemen, valkia, ja maisti niinkuin sämpylä hunajan kanssa. ³²Ja Moses sanoi: tämä on se minkä Herra käsenyt on: täytä gomor siitä, kätkeä teidän jälkeentulevaisillenne: että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen teitä ruokkinut korvessa, koska minä johdattin teitä ulos Egyptin maalta. ³³Ja Moses sanoi Aaronille: ota astia, ja pane siihen gomorin täysi mannaa: ja pane se Herran eteen, tallella pidettää teidän jälkeen tulevaisillenne. ³⁴Niinkuin Herra käsenyt oli Mosekselle, niin Aaron pani sen todistuksen eteen tallella pidettäväksi. ³⁵Ja Israelin lapset söivät mannaa neljäkymmentä ajastaikaa, siihenasti kuin he tulivat sille maalle jossa heidän asuman piti: siihenasti kuin he tulivat Kanaanin maan rajoille, söivät he mannaa. ³⁶Ja gomor on kymmenes osa ephaa.

17Ja koko Israelin lasten joukko matkusti Sinnan korvesta, vaelluksissansa Herran käskyn jälkeen, ja sioittivat itsensä Raphidimiin, ja ei ollut vettä kansalle juoda. ²Ja kansa riiteli Moseksen kanssa, ja sanoi: antakaat meille vettä juodaksemme. Moses sanoi heille: mitä te riitelette minun kanssani? Miksi kiusaatte Herraa? ³Ja kansa janosi juoda siellä vettä, ja he napisivat Mosesta vastaan, ja sanoivat: mitä vasten sinä olet meidät johdattanut Egyptistä tänne kuolettaakses minua ja minun lapsiani, ja minun eläimiäni janolla? ⁴Niin Moses huusi Herran tykö, sanoen: mitä minä teen tälle kansalle? Vähä puuttuu, ettei he kivitä minua. ⁵Ja Herra sanoi Mosekselle: mene kansan edellä, ja ota kanssas muutamia Israelin vanhimmista, ja sinun saivas, jolla sinä löit virtaa, ota sinun kätees ja mene. ⁶Katso, minä seison siellä sinun edessä kalliolla Horebissa: ja sinun pitää lyömän kalliota, ja siinä pitää vedet juokseman, niin että kansa siitä juoda saa. Ja Moses teki niin Israelin vanhimpain edessä. ⁷Ja kutsui sen paikan nimen Massa ja Meriba, Israelin lasten riidan tähden, ja että he kiusasivat Herraa, sanoen: olleeko Herra meidän seassamme elikkä ei? ⁸Niin Amalek tuli: ja soti Israelia vastaan Raphidimisä. ⁹Ja Moses sanoi Josualle: valitse meille miehiä, mene ja sodi Amalekia vastaan: huomenna minä seison mäen kukkulalla, ja pidän Jumalan sauvan kädessäni. ¹⁰Ja Josua teki niinkuin Moses sanoi hänelle, ja soti Amalekia vastaan. Mutta Moses, Aaron ja Hur astuivat mäen kukkulalle. ¹¹Ja

tapahtui, että koska Moses piti kätensä ylhäällä, voitti Israel; mutta koska hän kätensä lasi alas, voitti Amalek.¹²Mutta Moseksen kädet olivat raskaat, sentähden ottivat he kiven ja asettivat hänen alansa ja hän istui sen päällä; vaan Aaron ja Hur pitivät ylhäällä hänen käsiinsä kumpikin puoleltansa, niin pysyi hänen kätensä juuri vahvana auringon laskemaan asti.¹³Ja Josua heikoksi Amalekin ja hänen kansansa miekan terällä.¹⁴Ja Herra sanoi Mosekselle: kirjoita tämä muistoksi kirjaan, ja muistuta Josuan korvissa; sillä minä pyyhin kokonansa pois Amalekin muiston taivaan alta.¹⁵Ja Moses rakensi alttarin, ja kutsui sen nimen: Herra on minun lippuni.¹⁶Ja hän sanoi: koska käsi oli Herran istuinta päin, oli Herralla sota Amalekia vastaan: (niin se on tästäkin lähin) suvusta sukuun.

18Ja Jetro Midianin pappi, Moseksen appi kuuli kaikki, mitä Jumala Mosekselle ja Israelin kansalle oli tehnyt: että Herra oli johdattanut Israelin pois Egyptistä.²Ja Jetro Moseksen appi otti Ziporan Moseksen emännän, jonka hän oli takaperin lähettänyt,³Ja kaksi hänen poikaansa, joista yhden nimi oli Gersom, sillä hän sanoi: minä olin muukalainen vieralla maalla.⁴Ja toisen nimi oli Elieser, sillä (hän sanoi) minun isäni Jumala on ollut minun apuni, ja on pelastanut minun Pharaon miekasta.⁵Niin Jetro Moseksen appi, ja hänen poikansa, ja hänen emäntänsä tulivat Moseksen tykö siihen korpeen, kussa hän itsensä sioittanut oli Jumalan vuorella.⁶Ja antoi sanoa Mosekselle: minä Jetro sinun appes olen tullut sinun tykö, ja sinun emäntäs, ja molemmat hänen poikansa hänen kanssansa.⁷Niin meni Moses appeansa vastaan, kumarsi itsensä, ja suuta antoi hänen; ja koska he olivat tervehtineet toinen toistansa, menivät he majaan.⁸Niin jutteli Moses apellensa kaikki, mitä Herra tehnyt oli Pharaolle, ja Egyptiläisille Israelin tähden, ja kaiken sen vaivan joka heillä tiellä oli ollut, ja että Herra oli auttanut heitä.⁹Ja Jetro riemuitsi kaiken sen hyvyyden ylitse, jonka Herra oli tehnyt Israelille, että hän oli pelastanut heitä Egyptiläisten kädestä.¹⁰Ja Jetro sanoi: kiitetty olkoon Herra, joka teidät pelastanut on Egyptiläisten ja Pharaon kädestä: joka on vapahtanut kansansa Egyptiläisten käden alta.¹¹Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kuin kaikki Jumalat; sillä siinä asiassa, jossa ylpeilivät, oli hän heidän ylitsensä (valtias).¹²Ja Jetro Moseksen appi otti polttouhria ja muuta uhria Jumalalle. Niin tuli Aaron ja kaikki vanhimmat Israelista syömään leipää Moseksen apen kanssa Jumalan edessä.¹³Ja tapahtui toisena päivänä, että Moses istui oikeutta tekemään kansalle; ja kansa seisoi Moseksen ympärillä aamusta niin ehtooseen asti.¹⁴Koska Moseksen appi näki kaikki, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: mikä tämä on kuin sinä teet kansalle? Miksis sinä istut yksinäs, ja kaikki kansa seisoo sinun edessä, hamasta aamusta niin ehtooseen?¹⁵Moses vastasi appeansa: sillä kansa tulee minun tyköni, ja kysyy Jumalalta neuvoa.¹⁶Koska heillä on jotakin asiaa, tulevat he minun tyköni, että minun pitää oikeutta tekemän jokaisen välillä ja

hänen lähimmäisensä välillä, ja osottaman heille Jumalan oikeudet ja käskyt.¹⁷Ja Moseksen appi sanoi hänelle: ei se ole hyvä kuin sinä teet.¹⁸Sinä väsyttät peräti sekä itses että tämän kansan joka sinun kanssas on; sillä tämä asia on sinulle ylen raskas, et taida sinä sitä yksinäs toimittaa.¹⁹Nyt kuule minun ääneni, minä neuvon sinua, ja Jumala on sinun kanssas. Ole sinä kansan puolesta Jumalan edessä, ja tuota heidän asiansa Jumalan eteen.²⁰Ja muistuta heille oikeudet ja käskyt: osota heille tie, jota heidän vaeltaman pitää, ja ne työt mitkä heidän tekemän pitää.²¹Niin etsi sinä kaiken kansan seasta vaat miehet, Jumalaa pelkääväiset, totuuden miehet, ne jotka ahneutta vihaavat: ja aseta ne heille päämiehiksi, tuhanten päälle, sadan päälle, viidenkymmenen päälle, ja kymmenen päälle,²²Että ne aina kansalle oikeuden tekisivät: mutta kuin joku raskas asia tulee, että he sen tuovat sinun eteesi mutta kaikki pienet asiat he itse ratkaiskaan: niin huojenna jotakin itseltäs, ja he kantavat kuormaa sinun kanssas.²³Jos sinä sen teet, ja Jumala sen sinulle käskee, niin sinä taidat voimassa pysyä, niin myös kaikki tämä kansa saa mennä kotiansa rauhassa.²⁴Ja Moses kuuli appensa äänen, ja teki kaikki mitä hän sanoi.²⁵Ja valitsi vaat miehet kaikesta Israelista, ja asetti heidät kansan päämiehiksi, tuhanten päälle, sadan päälle, viidenkymmenen päälle, ja kymmenen päälle,²⁶Jotka tekivät kansalle oikeuden joka aika. Mutta jotka raskaat asiat olivat, lykkäsivät he Moseksen alle; vaan kaikki pienet asiat he itse ratkasivat.²⁷Niin Moses antoi appensa mennä ja hän meni omalle maallensa.

19Kolmantena kuukautena Israelin lasten lähtemisestä Egyptin maalta, tulivat he sinä päivänä Sinain korpeen.²Sillä he olivat lähteneet Raphidimista, ja tulivat Sinain korpeen, ja sioittivat itsensä korpeen: ja Israel sioitti itsensä siihen, vuoren kohdalle.³Ja Moses astui ylös Jumalan tykö. Ja Herra huusi häntä vuorelta, ja sanoi: näin sinun pitää sanoman Jakobin huoneelle, ja Israelin lapsille ilmoittaman.⁴Te olette nähneet, mitä minä Egyptiläisille tehnyt olen: ja kuinka minä olen teitä kantanut kotkan siivillä, ja olen saattanut teidät minun tyköni.⁵Jos te siis minun ääneni ahkerasti kuulette, ja pidätte minun liittoni, niin teidän pitää oleman minulle kallis omaisuus kaikista kansoista, vaikka muutoin koko maa on minun.⁶Ja teidän pitää oleman minulle papillinen valtakunta ja pyhä kansa. Nämä ovat ne sanat, jotka sinun pitää Israelin lapsille, sanoman.⁷Niin Moses tuli ja kutsui kokoon vanhimmat kansan seasta, ja jutteli heille kaikki sanat, jotka Herra hänen käskenyntä oli.⁸Ja kaikki kansa vastasi yhtä haavaa, ja sanoi: kaikki mitä Herra puhunut on, me tahdomme tehdä. Ja Moses sanoi jällensä kansan sanat Herralle.⁹Niin Herra sanoi Mosekselle: katso, minä tulen sinun tykö paksussa pilvessä, että kansa kuulee minun puhuvan sinun kanssas, ja uskoo sinua ijankaikkisesti. Ja Moses ilmoitti Herralle kansan puheen.¹⁰Ja Herra sanoi Mosekselle: mene kansan tykö, ja pyhitä heitä tänäpäpä ja huomenna: että he

vaatteensa pesisivät. ¹¹Ja olisivat kolmantena päivänä valmiit; sillä kolmantena päivänä Herra on astuva alas kaiken kansan eteen Sinain vuorelle. ¹²Ja sinun pitää paneman rajan kansan ympärille, sanoen: karttakaat teitänne, ettette vuorelle astu taikka tartu sen rajaan: joka siihen vuoreen sattuu, sen pitää totisesti kuoleman. ¹³Ei yksikään käsi pidä häneen rupeeman, vaan hän pitää täydellisesti kivitetään, eli kohdastansa ammuttaman lävitse, joko se eläin taikka ihminen olis, ei pidä sen elämän. Koska ääni rupee pitkään kajahtamaan, silloin he vuorelle astukaan. ¹⁴Moses astui vuorelta kansan tykö, ja pyhitti heitä: ja he pesivät vaatteensa. ¹⁵Ja hän sanoi heille: olkaat kolmanteen päivään valmiit, ja älkääät lähestykö vaimoja. ¹⁶Kuin kolmas päivä tuli, ja aamu oli, niin tuli pitkäisen jylinä ja leimaus, ja paksu pilvi vuoren päälle, ja sangen väkevä basunan ääni: niin kaikki kansa, jotka leirissä olivat, pelvosta vapisivat. ¹⁷Ja Moses johdatti kansan leiristä Jumalaa vastaan, ja he seisahdivat vuoren alle. ¹⁸Mutta koko Sinain vuori suitsi, siitä että Herra astui alas sen päälle tullessa, ja sen savu kävi ylös niinkuin pätsin savu, niin että koko vuori sangen kovaan vapisi. ¹⁹Ja sen basunan helinä enemmän ja enemmän eneni. Moses puhui ja Jumala vastasi häntä kuultavasti. ²⁰Kuin nyt Herra oli tullut alas Sinain vuoren kukkulalle, niin Herra kutsui Moseksen vuoren kukkulalle. Ja Moses astui sinne ylös. ²¹Niin sanoi Herra hänelle: astu alas ja varoita kansaa, ettei he kävisi rajan ylitse Herran tykö, häntä näkemään, ja monta heistä lankeaisi. ²²Niin myös papit, jotka Herraa lähestyvät, pitää heitänsä pyhittämän, ettei Herra heitä hukuttaisi. ²³Ja Moses sanoi Herralle: eipä kansa saa astua ylös Sinain vuorelle; sillä sinä olet meille todistanut ja sanonut: pane rajat vuoren ympärille, ja pyhitä se. ²⁴Ja Herra sanoi hänelle: mene ja astu alas, ja astu ylös (jällessä) sinä ja Aaron sinun kansas; mutta papit ja kansa älkään lähestykö astumaan ylös Herran tykö, ettei hän heitä hukuttaisi. ²⁵Ja Moses astui alas kansan tykö ja sanoi nämät heille.

20Ja Jumala puhui kaikki nämät sanat, sanoen: ²(1) Minä (olen) Herra sinun Jumalas; joka sinun Egyptin maalta orjuuden huoneesta ulos vienyt olen. ³Ei sinun pidä muita jumalia pitämän minun edessäni. ⁴Ei sinun pidä tekemän sinulles kuvaa eikä jonkun muotoa, niiden jotka ylhäällä taivaassa ovat, eli niiden, jotka alhaalla ovat maan päällä, eikä niiden, jotka vesissä maan alla ovat. ⁵Ei sinun pidä kumartaman niitä, eikä myös palveleman niitä: Sillä minä, Herra sinun Jumalas, olen kiivas Jumala, joka etsiskelen isäin pahat teot lasten päälle, kolmanteen ja neljänteen polveen, jotka minua vihaavat; ⁶Ja teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastavat, ja pitävät minun käskyni. ⁷(2) Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun Herras Jumalas nimeä; sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka hänen nimensä turhaan lausuu. ⁸(3) Muista sabbatin päivää, että sen pyhittäisit. ⁹Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän ja kaikki askarees toimittaman. ¹⁰Mutta

seitsemäntenä päivänä on Herra sinun Jumalas sabbati: silloin ei sinun pidä yhtään työtä tekemän, eikä sinun, eikä sinun poikas, eikä sinun tyttäres, eikä sinun palvelias, eikä sinun piikas, eikä sinun juhtas, eikä sinun muukalaises, joka sinun portissas on. ¹¹Sillä kuutena päivänä on Herra, taivaan ja maan ja meren tehnyt, ja kaikki mitä niissä ovat, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä. Sentähden siunasi Herra sabbatin päivän, ja pyhitti sen. ¹²(4) Sinun pitää kunnioittaman isänsä ja äitiänsä, että kauvan eläisit maan päällä, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle. ¹³(5) Ei sinun pidä tappaman. ¹⁴(6) Ei sinun pidä huorin tekemän. ¹⁵(7) Ei sinun pidä varastaman. ¹⁶(8) Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan. ¹⁷(9) Ei sinun pidä pyytämän sinun lähimmäises huonetta. (10) Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emäntää, eikä hänen palveliaansa, eikä piikaansa, eikä hänen härkänsä, eikä mitään mikä sinun lähimmäises on. ¹⁸Ja kaikki kansa näki pitkäisen jylinän, ja tulen leimaukset, ja basunan helinän, ja vuoren suitsevan: ja koska he sen näkivät, niin he pakenivat ja seisahdivat taamma. ¹⁹Niin he sanoivat Mosekselle: puhu sinä meidän kanssamme, ja me kuulemme: ja älkään Jumala meidän kanssamme puhuko, ettemme kuolisi. ²⁰Ja Moses sanoi kansalle: älkääät peljätkö; sillä Jumala on tullut teitä koettelemaan, ja että hänen pelkonsa olis teidän edessänsä, ettette syntyä tekisi. ²¹Ja kansa seisahdui taamma; mutta Moses meni sen pimeyden tykö, jossa Jumala oli. ²²Ja Herra sanoi Mosekselle: niin sinun pitää Israelin lapsille sanoman: te olette nähneet, että minä olen taivaasta teidän kanssanne puhunut. ²³Ei teidän pidä tekemän epäjumalia minun sivuuni: hopiaisia jumalia, ja kultaisia jumalia ei teidän pidä teillen tekemän. ²⁴Tee alttari maasta minulle, jonka päälle sinun pitää polttouhris ja kiitosuhris, sinun lampaas ja karjas uhraaman: mihinkä paikkaan ikänänsä minä säädän minun nimeni muiston, sinne minä tulen sinun tykö, ja siunaan sinua. ²⁵Ja jos sinä teet minulle kivisen alttarin, niin älä tee sitä vuoltuista kivistä: jos sinä siihen veitses satutat, niin sinä sen saatutat. ²⁶Ei myös sinun pidä astumilla minun alttarilleni astuman, ettei sinun häpiäs sen päällä paljastettaisi.

21Nämät ovat ne oikeudet, jotka sinun pitää paneman heidän eteensä: ²Jos sinä ostat Hebrealaisen orjan, hänen pitää sinua palveleman kuusi vuotta; vaan seitsemäntenä pitää hänen lähtemän vapaana lunastamatta; ³Jos hän naimatoinna on ollut, naimatoinna pitää hänen myös lähtemän; vaan jos hän nainunna tuli, lähtekään emäntinensä. ⁴Jos hänen isäntänsä antoi hänelle emännän, jos se on synnyttänyt hänelle poikia tai tyttäriä, niin hänen emäntänsä ja lapsensa pitää oleman hänen isäntänsä omat, vaan itse hänen pitää lähtemän yksinänsä. ⁵Mutta jos orja julkisesti sanoo: minä rakastan minun isäntääni, vaimoani ja lapsiani: en tahdo tulla minä vapaaksi, ⁶Niin hänen isäntänsä viekään hänen tuomarien tykö, ja seisauttakaan hänet oveen, taikka pihtipieleen, ja lävistäkään isäntä hänen korvansa

naskalilla, ja olkaan ijäti hänen orjansa. ⁷Jos joku myy tyt-
tärensä orjaksi, ei hänen pidä lähtemän niinkuin orjat läh-
tevät. ⁸Jollei hän kelpaa isännällensä, joka ei tahdo häntä
kihlata, niin hänen pitää antaman hänen lunastettaa; mut-
ta muukalaiselle kansalle ei pidä oleman hänelle voimaa
häntä myydä, tehden petollisesti hänen kanssansa. ⁹Mutta
jos hän sen kihlaa pojallensa, niin antakaan hänen nautita
tytärten oikeutta. ¹⁰Jos hän pojallensa ottaa toisen, niin ei
hänen pidä kieltämän häneltä hänen ravintoansa, vaattei-
tansa, ja asunto-oikeuttansa. ¹¹Jollei hän tee hänelle näi-
tä kolmea, niin sen pitää vapaana lähtemän lunastamatta.
¹²Joka lyö ihmisen niin että hän kuolee, hänen pitää toti-
sesti kuoleman. ¹³Vaan jollei hän ole häntä väijynyt, mut-
ta Jumala on antanut hänen langeta hänen käsiinsä, niin
minä määrään sinulle paikan, johonka hänen pakeneman
pitää. ¹⁴Mutta jos joku ylpeydestä tappaa lähimmäisensä
kavaluudella; sen sinun pitää ottaman minun alttariltani-
kin pois, kuolettaa. ¹⁵Joka lyö isäänsä taikka äitiänsä, sen
pitää totisesti kuoleman. ¹⁶Joka varastaa ihmisen ja myy
hänen, eli löydetään hänen tykönänsä, sen pitää totisesti
kuoleman. ¹⁷Ja joka kiroilee isäänsä ja äitiänsä, sen pitää
totisesti kuoleman. ¹⁸Koska miehet keskenänsä riitelevät,
ja toinen lyö toistansa kivellä eli rusikalla, ja hän ei kuole
vaan makaa vuoteessansa: ¹⁹Jos hän paranee, niin että
hän käy ulos sauvansa nojalla, niin sen pitää syyttömän
oleman joka löi: ainoastaan maksakaan hänen työnsä va-
hingon, josta hän on estetyksi tullut, ja hänen pitää kaiketi
hänen terveeksi laittaman. ²⁰Kun joku lyö palveliaansa
eli palkkapiikaansa sauvalla, niin että hän kuolee hänen
käsiinsä: hän pitää kaiketi kostettaman. ²¹Vaan jos hän
päivän taikka kaksi elää, ei pidä häntä kostettaman, sillä
se on hänen rahansa. ²²Jos miehet tappelevat keskenän-
sä, ja loukkaavat raskaan vaimon, niin että hänen täytyy
hedelmänsä kesken synnyttää; ja ei kuoleman vahinko ta-
pahdu: niin hän pitää rahalla rangaistaman, sen jälkeen
kuin vaimon mies häneltä anoo, ja se pitää annettaman
arviomiesten ehdosta; ²³Mutta jos kuoleman vahinko tu-
lee, niin pitää hänen antaman hengen hengestä. ²⁴Silmän
silmästä, hampaan hampaasta, käden kädestä, jalan jalas-
ta. ²⁵Polton poltosta, haavan haavasta, sinimarjan sinimar-
jasta. ²⁶Joka lyö palveliansa eli palkkapiikansa silmän, ja
turmeles sen, hänen pitää päästämän sen vapaaksi silmän
tähdän. ²⁷Niin myös jos hän lyö palvelialtansa taikka palk-
kapiialtansa hampaan suusta, niin pitää hänen päästämän
sen vapaaksi hampaan tähdän. ²⁸Jos härkä kuokaisee mie-
hen eli vaimon, niin että hän kuolee: se härkä pitää kai-
keti kivitettämän, ja ei pidä hänen lihaansa syötämän; ja
niin on härjän isäntä viatoin. ²⁹Mutta jos härkä ennen oli
harjaantunut kuokkimaan, ja sen isännälle oli todistusten
kanssa ilmoitettu, ja ei hän korjannut häntä; jos hän sitte
tappaa miehen eli vaimon, niin pitää härkä kivitettämän,
ja hänen isäntänsä kuoleman. ³⁰Mutta jos hän rahalla pää-
see, niin pitää hänen antaman henkensä lunastukseksi niin
paljo kuin määrätään. ³¹Jos hän pojan eli tyttären kuokai-

see, niin pitää yhdellä tavalla hänen kanssansa tehtämän.
³²Jos joku härkä kuokaisee palvelian eli palkkapiian, niin
pitää hänen antaman heidän isännällensä kolmekymmentä
hopiasikliä, ja härkä pitää kivitettämän. ³³Jos joku avaa
kuopan, taikka kaivaa kuopan, jos ei hän sitä peitä, ja här-
kä eli aasi siihen putoo: ³⁴Niin pitää sen kuopan isäntä
maksaman rahalla sen isännälle; mutta sen kuolleen pitää
hänen oleman. ³⁵Jos jonkun härkä kuokkii toisen miehen
härjän, että se kuolee, niin pitää heidän myymän sen elä-
vän härjän, ja jakaman rahan, niin myös sen kuolleen här-
jän pitää heidän jakaman. ³⁶Elikkä jos se oli tiettävä, että
härkä on ennen tottunut kuokkimaan, ja hänen isäntän-
sä ei korjannut häntä, niin hänen pitää antaman härjän
härjästä, ja se kuollut pitää hänen oleman.

22 Jos joku varastaa härjän taikka lampaan ja teuras-
taa eli myy sen; hänen pitää antaman viisi härkää yhdes-
tä härjästä, ja neljä lammasta yhdestä lampaasta. ²Jos
varas käsitetään, koska hän itsensä sisälle kangottaa, ja
hän lyödään kuoliaaksi, niin ei pidä tappajan vereen vika-
pään oleman. ³Vaan jos aurinko on noussut hänen ylitsen-
sä, niin pitää tappajan kuolemaan vikapään oleman: kai-
keti pitää hänen jälleensä maksaman; jollei hänellä ole va-
raa, niin myytäkään hän varkautensa tähden. ⁴Jos varkaan
kappale löydetään täydellisesti hänen tykönsä, härkä, aasi,
eli lammas; niin pitää hänen jälleensä kaksikertaisesti
maksaman. ⁵Jos joku syöttää toisen pellon eli viinamäen,
niin että hän päästää sisälle karjansa, ja syöttää toisen
pellossa, hänen pitää siitä parhaasta, kuin hänen omassa
pellossansa eli viinamäesssänsä löydetään maksaman. ⁶Jos
valkia vallallensa pääsee, ja orjantappuroihin syttyy, niin
että kykää eli laiho, eli pelto poltetaan, niin sen pitää
maksaman, kuin valkian päästi. ⁷Jos joku antaa lähimmäi-
sellensä rahaa, eli muuta kalua kätköön, ja se varastetaan
hänen huoneestansa: jos se varas löydetään, niin hänen pi-
tää sen kaksikertaisesti maksaman. ⁸Ja jos ei varas löydetä,
niin pitää huoneen isäntä tuotaman tuomarien eteen van-
notettaa, jos ei hän ole käsiänsä satuttanut lähimmäisensä
kaluun. ⁹Kaiken väärän asian tähden härjästä eli aasista,
taikka lampaasta, eli vaatteesta ja kaiken sen tähden kuin
pois tullut on, josta joku sanoo: tämä se on, niin pitää hei-
dän molempain asiansa tuleman tuomarien eteen; jonka
tuomarit vikapääksi löytävät, sen pitää lähimmäisellensä
kaksikertaisesti maksaman. ¹⁰Jos joku antaa lähimmäisel-
lensä aasin, eli härjän, eli lampaan, taikka mikä eläin se
olis, tähteelle, ja se kuolee, taikka saa muutoin vamman,
taikka ajetaan pois, ettei yksikään sitä näe: ¹¹Niin pitää
valan heidän molempain välillensä käymän Herran kautta,
ettei hän ole satuttanut kättänsä lähimmäisensä kaluun;
ja sen jonka kalu oma oli, pitää siihen tyytymän, ja toisen
ei pidä sitä maksaman. ¹²Jos varas sen varastaa häneltä,
niin pitää hänen sen maksaman sen isännälle. ¹³Mutta jos
se raadeltu on, niin pitää hänen todistajat tuoman, ja ei
mitään jälleen antaman. ¹⁴Jos joku ottaa lainaksi lähim-

mäiseltänsä, ja se tulee rivinomaksi eli kuolee, niin ettei sen isäntä ole läsnä, niin hänen pitää sen kokonansa maksaman. ¹⁵Mutta jos sen isäntä on siihen tykönä, niin ei hänen pidä sitä maksaman; jos se palkalla oli, niin saakoon palkkansa. ¹⁶Jos joku viettelee neitseen, joka ei vielä ole kihlattu, ja makaa hänen, sen pitää kaiketi hänelle antaman huomenlahjan, ja ottaman hänen emännäksensä. ¹⁷Jos hänen isänsä ei tahdo häntä antaa hänelle, niin hänen pitää antaman rahaa, niin paljo kuin neitseen huomenlahja on. ¹⁸Velhonaista ei sinun pidä salliman elää. ¹⁹Joka järjettömäin luontokappalten kanssa yhteyntyy, sen pitää totisesti kuoleman. ²⁰Se joka uhraa jumalille, ja ei ainoalle Herralle, hänen pitää kirottu oleman. ²¹Muukalaisia ei sinun pidä ahdistaman, eikä myös polkuna pitämän: sillä te olette myös olleet muukalaisna Egyptin maalla. ²²Ei teidän pidä yhtään leskeä eli orpolasta murheelliseksi saattaman. ²³Koska sinä jonkun heistä murheelliseksi saatat: jos hän hartaasti huutaa minun tyköni, niin minä tahdon totisesti kuulla hänen huutonsa. ²⁴Ja minun vihani julmistuu, niin että minä tapan heidät miekalla; ja teidän emäntänne pitää tuleman leskiksi, ja teidän lapsenne orvoiksi. ²⁵Koska sinä lainaat minun kansalleni rahaa, köyhälle kuin sinun tykönäs on, ei sinun pidä oleman häntä vastaan niinkuin kasvovon ottaja, eli korkoa hänen päällensä paneman. ²⁶Koska sinä lähimmäiseltäs vaatheet otat pantiksi, niin sinun pitää antaman sen hänelle jällensä, ennen kuin aurinko laskee. ²⁷Sillä se on hänen ainoa verhonsa, ja vaate hänen ihollansa: missästä hän makais? Ja tapahtuu, että hän huutaa minun tyköni, niin minä kuulen häntä; sillä minä olen laupias. ²⁸Tuomareita ei sinun pidä kiroileman, ja ylimmäistä sinun kansassas ei sinun pidä sadatteleman. ²⁹Sinun uutistas ja pisarias ei sinun pidä viivyttelemän. Esikoisen sinun pojistas pitää sinun antaman minulle. ³⁰Niin pitää myös sinun tekemän härkäis ja lammastes kanssa. Seitsemän päivää anna heidän olla emänsä tykönä, kahdeksantena päivänä pitää sinun sen antaman minulle. ³¹Teidän pitää oleman pyhä kansa minulle. Sentähden ei teidän pidä syömän lihaa, joka metsän pedoilta raadeltu on, mutta heittämän sen koirille.

23 Ei sinun pidä uskoman valheita; ettäs auttaisit jumalatointa, ja tulisit vääräksi todistajaksi. ²Ei sinun pidä joukkoa seuraaman pahuuteen, eikä myös vastaaman oikeuden edessä niin että sinä poikkeat joukon jälkeen pois oikeutta väentämään. ³Ei sinun pidä kaunisteleman köyhää, hänen asiassansa. ⁴Koska sinä kohtaat vihollises härjän eli aasin eksyksissä niin sinun pitää johdattaman sen hänelle jällensä. ⁵Koskas näet vihollises aasin makaavan kuorman alla, kavahda, ettes häntä jättäisi; vaan sinun pitää kaiketi auttaman häntä. ⁶Ei sinun pidä kääntelemän sinun köyhäs oikeutta hänen asiassansa. ⁷Ja ole kaukana vääristä asioista. Viatointa ja hurskasta ei sinun pidä tappaman; sillä en minä pidä jumalatointa hurskaana. ⁸Ei sinun pidä lahjoja ottaman; sillä lahjat sokaisevat näkeväi-

set, ja kääntävät hurskasten asiat. ⁹Ei teidän pidä solvaiseman muukalaisia; sillä te tiedätte muukalaisen sydämen, että te myös itse olette olleet muukalaiset Egyptin maalla. ¹⁰Kuusi vuotta pitää sinun kylvämän sinun maas, ja kokooman sen tulon. ¹¹Vaan seitsemäntenä vuonna pitää sinun sen levolle jättämän, että köyhät sinun kansastas siitä syödä saisivat. Ja mitä jää, sen metsän pedot syökään. Niin pitää myös sinun tekemän viinamäkes ja öljymäkes kanssa. ¹²Kuusi päivää pitää sinun työtäs tekemän, mutta seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän: että sinun härkäs ja aasis saisivat levätä, ja sinun piikas poika ja muukalainen sais itsensä virvottaa. ¹³Kaikki ne mitkä minä olen teille sanonut, pitää teidän pitämän. Ja vierasten jumalain nimeä ei pidä teidän muistaman, ja sinun suustas ei pidä ne kuuluman. ¹⁴Kolmasti vuodessa pitää sinun minulle juhlaa pitämän. ¹⁵Happamattoman leivän juhlan pitää sinun pitämän, niin että sinä seitsemän päivää syöt happamatointa leipää, niinkuin minä sinulle käsenyt olen, määrättynä aikana sillä kuulla Abib. Sillä että sillä ajalla olet sinä lähtenyt Egyptistä; mutta älä tule tyhjin käsin minun eteeni. ¹⁶Ja sen juhlan, koskas ensin rupeet pelloilta korjaamaan, mitäs siihen kylvänyt olet. Ja korjaamisen juhlan, vuoden lopussa, koska sinä työs kedolta korjannut olet. ¹⁷Kolmasti vuodessa pitää kaikki sinun miesväkes tuleman Herran Jumalan eteen. ¹⁸Ei sinun pidä uhraaman minun uhrini verta happaman taikinan kanssa; ja minun juhlani lihavuus ei pidä ylitse yön jäämän huome-neksi. ¹⁹Utista ensimmäisestä sinun maas hedelmästä pitää sinun tuoman sinun Herras Jumalas huoneesen. Ei sinun pidä keittämän vohlaa emänsä rieskassa. ²⁰Katso, minä lähetän enkelin sinun edelles varjelemaan sinua tiellä, ja johdattamaan sinun siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut. ²¹Pidä vaari itsestäs hänen kasvoinsa edessä ja kuule hänen äänensä, älä hänen mieltänsä pahoita; sillä ei hän jätä rankaisemata teidän ylitsekäymistänsä: sillä minun nimeni on hänessä. ²²Vaan jos sinä ahkerasti kuulet hänen äänensä, ja teet kaikki mitä minä sinulle käsen, niin minä olen sinun vihollistes vihollinen, ja sinun vainoojais vainooja. ²³Sillä minun enkelini käy sinun edelläs, ja johdattaa sinun Amorilaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten, Kanaanealaisten, Heviläisten, ja Jebusilaisten tykö, ja minä hävitän heitä. ²⁴Niin ei sinun pidä kumartaman heidän jumaliansa, eikä myös heitä palveleman, eikä heidän tekoinsa jälkeen tekemän; mutta sinun pitää heidän epäjumalansa heittämän pois, ja lyömän heidän kuvansa rikki. ²⁵Mutta Herraa teidän Jumalaanne pitää teidän palveleman, niin hän siunaa sinun leipäs ja sinun vetes: ja minä otan sinulta pois kaikki sairaudet. ²⁶Ei yksikään kesken synnyttäväinen eikä hedelmätöin pidä oleman sinun maassas; ja minä tahdon täyttää sinun päiväs luvun. ²⁷Minä lähetän minun pelkoni sinun edelles, ja hukutan kaiken kansan, jonka tykö sinä menet: ja saatan kaikki sinun vihollises pakoon sinun edestäs. ²⁸Minä lähetän hörhöläiset sinun edelles, jotka pitää ajaman pois sinun edestäs Hevi-

läiset, Kanaanealaiset ja Hetiläiset. ²⁹En minä heitä aja ulos yhtenä vuonna sinun edestäs, ettei maa autiaksi tulisi, eikä metsän pedot enenisä sinua vastaan. ³⁰Vähittäin minä heitä ajan ulos sinun edestäs, siihenasti että kasvot ja omistat maan. ³¹Ja minä panen sinun maas rajat Punaisesta merestä niin Philistealaisten mereen asti, ja korvesta niin virtaan asti: sillä minä annan maan asuvaiset sinun kätees, ajaakses heitä ulos edestäs. ³²Ei sinun pidä liittoa tekemän heidän kanssansa, eikä heidän jumalainsa kanssa. ³³Ei heidän pidä asuman sinun maassas, ettei he kehoittaisi sinua syntiä tekemään minua vastaan, niin että palvelet heidän jumaliansa, sillä se on sinulle paulaksi.

24Ja hän sanoi Mosekselle: astu Herran tykö, sinä ja Aaron, Nadab ja Abihu, ja seitsemänkymmentä vanhinta Israelista: ja kumartakaat itsenne taampana. ²Mutta Moses lähestyköön yksinänsä Herran tykö, ja älkööt muut lähestykö: älköön myös kansa astuko ylös hänen kanssansa. ³Ja Moses tuli ja jutteli kansalle kaikki Herran sanat, ja oikeudet. Niin vastasi kaikki kansa yhdellä äänellä, ja sanoi: kaikki ne sanat, mitkä Herra puhunut on, tahdomme me tehdä. ⁴Niin kirjoitti Moses kaikki Herran sanat, ja nousi varhain aamulla, ja rakensi alttarin vuoren palttaan, kahdentoistakymmenen patsaan kanssa, kahdentoistakymmenen Israelin sukukunnan jälkeen. ⁵Ja lähetti sinne nuoria miehiä Israelin lapsista, jotka uhrasivat polttouhria, ja kiitosuhria Herralle, mulleista. ⁶Ja Moses otti puolen verestä ja pani maljoihin; mutta toisen puolen verestä priiskotti hän alttarille. ⁷Ja otti liitonkirjan, ja luki sen kansan korvain kuullen, ja he sanoivat: kaikki mitä Herra puhunut on tahdomme me tehdä ja olla hänelle kuuliaiset. ⁸Niin Moses otti veren ja priiskotti kansan päälle, ja sanoi: katso, tämä on liiton veri, jonka Herra teki teidän kanssanne kaikkein näiden sanain päälle. ⁹Niin astui Moses ja Aaron, Nadab ja Abihu ylös, ja seitsemänkymmentä Israelin vanhinta. ¹⁰Ja näkivät Israelin Jumalan: hänen jalkainsa alla oli niinkuin teko saphirin kivistä, ja kuin itse taivas, koska seijes on; ¹¹Eikä ojentanut kättänsä Israelin lasten päämiesten tykö: ja kuin he olivat nähneet Jumalan, niin he söivät ja joivat. ¹²Ja Herra sanoi Mosekselle: astu ylös minun tyköni vuorelle, ja ole siellä: ja minä annan sinulle kiviset taulut, ja lain, ja käskyt, jotka minä kirjoittanut olen, jotka sinun pitää heille opettaman. ¹³Silloin nousi Moses ja hänen palveliansa Josua: ja Moses astui ylös Jumalan vuorelle. ¹⁴Ja sanoi vanhimmille: olkaat tässä siihen asti, kuin me palajamme teidän tyköne: katso, Aaron ja Hur ovat teidän tykönäne: jolla joku asia on, se tulkaat heidän eteensä. ¹⁵Koska Moses tuli vuorelle, niin pilvi peitti vuoren, ¹⁶Ja Herran kunnia asui Sinain vuorella, ja pilvi peitti sen kuusi päivää: ja hän kutsui Moseksen pilven keskeltä seitsemäntenä päivänä. ¹⁷Ja Herran kunnia oli nähdä niinkuin kuluttavainen tuli, vuoren kukkulalla, Israelin lasten edessä. ¹⁸Ja Moses meni keskelle pilveä, ja astui ylös vuorelle: ja Moses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

25Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, että he tuovat minulle ylennysuhrin: joka mieheltä, jonka sydän hyvästä tahdosta sen antaa, pitää teidän minun ylennysuhrini ottaman. ³Ja tämä on ylennysuhri, jonka teidän pitää ottaman heiltä: kultaa ja hopiaa ja vaskea. ⁴Sinisiä villoja, purpuraa, ja tulipunaisia villoja, niin myös kallista liinaa ja vuohen karvoja. ⁵Punaisia omaan nahkoja, tekasjim-nahkoja, ja sittimipuita, ⁶Öljyä lampuihin, yrttejä voide-öljyksi, ja hyvän hajullisia kaluja savuttamiseksi. ⁷Onikinkiviä, ja sisälle sovitettuja kiviä päälisvaatteeseen ja kilpeen. ⁸Ja heidän pitää tekemän minulle pyhän, että minä asuisin heidän seassansa. ⁹Kaikin sen jälkeen kuin minä osotan sinulle Tabernaklin muodon, ja kaikkein sen astiain muodon: niin pitää teidän sen tekemän. ¹⁰Tehkäätkä arkin sittimipuusta, jonka pituus pitää oleman puolikolmatta kyynärää, ja leveys puolitoista kyynärää, ja korkeus puolitoista kyynärää. ¹¹Ja sinun pitää sen silaaman puhtaalla kullalla, sisältä ja ulkoa pitää sinun sen silaaman; ja sinun pitää tekemän kultaisen vanteen sen ympäri. ¹²Ja pitää myös valaman neljä kultaista rengasta, jotka sinun pitää paneman neljään kulmaan, niin että kaksi rengasta ovat hänen yhdellä puolellansa, ja toiset kaksi rengasta toisella puolellansa. ¹³Ja sinun pitää tekemän korennot sittimipuusta, ja silaaman ne kullalla. ¹⁴Ja pitää pistämän korennot renkasiin, arkin sivulle; että niillä arki kannettaisiin. ¹⁵Sen arkin renkaissa pitää oleman korennot; ja ei pidä niistä vedettämän ulos. ¹⁶Ja sinun pitää paneman arkkiin sen todistuksen, jonka minä sinulle annan. ¹⁷Sinun pitää myös tekemän armoistuimen, puhtaasta kullasta, puolikolmatta kyynärää pitkän, ja puolitoista kyynärää leviän. ¹⁸Ja sinun pitää tekemän kaksi Kerubimiä kullasta: valetusta kullasta pitää sinun ne tekemän, molempiin päihin armo-istuinta. ¹⁹Ja tee yksi Kerubimi tähän päähän ja toinen toiseen päähän: molempiin päihin armoistuinta pitää teidän Kerubimit tekemän. ²⁰Ja ne Kerubimit pitää hajottaman siipensä sen ylitse, niin että he peittävät armo-istuinta siivillänsä, ja heidän kasvonsa pitää oleman toinen toisensa puoleen: ja Kerubimin kasvot pitää oleman armo-istuinta päin. ²¹Ja sinun pitää asettaman armo-istuinta arkin päälle, ja paneman arkkiin sen todistuksen, jonka minä sinulle annan. ²²Ja siinä minä sinulle olen saapuvilla, ja puhuttelen sinua armo-istuinta, kahden Kerubimin väliltä, jotka ovat todistuksen arkin päällä, kaikista mitä minä sinun käsken sanoa Israelin lapsille. ²³Ja sinun pitää tekemän pöydän sittimipuusta: kaksi kyynärää pitää oleman hänen pituutensa, ja kyynärä hänen leveytensä, ja puolitoista kyynärää hänen korkeutensa. ²⁴Ja sinun pitää silaaman sen puhtaalla kullalla, ja tekemän ympärinsä sen päälle kultaisen vanteen. ²⁵Ja sinun pitää tekemän vanteen sen ympäri kämmentä korkian, ja tekemän kultaisen palteen vanteen ympäri. ²⁶Ja sinun pitää siihen tekemän neljä kultaista rengasta, ja paneman renkaat neljään kulmaan, jotka ovat neljän jalan päällä. ²⁷Juuri vanteen kohdalla pitää ne renkaat oleman, että

niihin taidettaisiin pistää korennot, joilla pöytä kannettaisiin.²⁸ Ja sinun pitää tekemän ne korennot sittimipuusta ja silaaman kullalla: ja pöytä niillä kannettaman.²⁹ Ja sinun pitää siihen myös tekemän sen vadit, ja lusikat, ja maljat ja pikarit, joilla ulos ja sisälle kaadetaan: puhtaasta kullasta pitää sinun ne tekemän.³⁰ Ja sinun pitää paneman aina pöydälle minun eteeni katumusleivät.³¹ Sinun pitää myös tekemän kynttiläjalan puhtaasta kullasta: valetusta kullasta pitää se kynttiläjalka tehtämän, jonka varsi haarainsa, maljainsa, nuppeinsa ja kukkaistensa kanssa pitää siitä samasta oleman.³² Kuusi haaraa pitää käymän ulos hänen kyljestänsä: kolme kynttiläjalan haaraa hänen yhdestä kyljestänsä, ja kolme kynttiläjalan haaraa hänen toisesta kyljestänsä.³³ Ja pitää oleman kolme maljaa niinkuin mandelpähkinät, yhdessä haarassa, niin myös nuppi ja kukkainen, ja kolme mandelpähkinän muotoista maljaa toisessa haarassa, ja nuppi ja kukkainen: niin pitää oleman niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjälästä ulos käyvät.³⁴ Mutta kynttiläjälästä pitää oleman neljä maljaa mandelin muotoista, ja siihen nupit ja kukkaiset.³⁵ Nimittäin yksi nuppi kahden haaran alla, ja taas yksi nuppi toisen haaran alla, ja vielä yksi nuppi kahden (jälkimäisen) haaran alla: niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjälästä ulos käyvät.³⁶ Niiden nupit ja niiden haarat pitää siitä oleman: ja kaikki tyyni pitää oleman valetusta kullasta.³⁷ Ja sinun pitää tekemän seitsemän lamppua sen päälle, jotka lamput pitää sytyttämän, niin että ne valistaisivat toinen toisensa kohdalla.³⁸ Ja kynttilän niistimet ja sammutuskalut puhtaasta kullasta.³⁹ Yhdestä leiviskästä puhdasta kultaa pitää sinun sen tekemän, kaikkein näiden astiain kanssa.⁴⁰ Niin katso, ja tee sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.

26 Ja Tabernaklin pitää sinun tekemän kymmenestä vaatteesta: kalliista kerratuista liinalangoista, sinisistä, purpuraista, ja tulipunaisista villoista. Gerubimin sinun pitää tekemän taitavasti sen päälle.² Kunkin vaatten pituus pitää oleman kahdeksan kyynärää kolmattakymmentä, ja leveys pitää oleman neljä kyynärää: ja niillä kaikilla vaatteilla pitää yksi mitta oleman.³ Viisi vaatetta pitää yhdistettämän toinen toiseensa, ja taas viisi yhdistettämän toinen toiseensa.⁴ Sinun pitää myös tekemän silmukset sinisistä villoista ensimmäisen vaatteen reunaan, äärimäiset kulmat yhteen sidottaa: ja niin sinun pitää tekemän äärimäisen vaatteen reunaan, sen kulmat yhteenpantaa toistamiseen.⁵ Sinun pitää tekemän viisikymmentä silmusta ensimmäiseen vaatteeseen, niin myös viisikymmentä silmusta äärelle vaatetta, joka toisessa yhdistyksessä on; ja silmukset pitää oleman toinen toisensa kohdalla.⁶ Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä kultaista koukkuja, ja ne vaatteet yhdistämän toinen toiseensa niillä koukuilla, niin että se tulis yhdeksi Tabernakliksi.⁷ Ja sinun pitää tekemän yksitoistakymmentä vaatetta vuohen karvoista, peitteeksi Tabernaklin päälle.⁸ Jokaisen vaatteen pituuden pitää ole-

man kolmekymmentä kyynärää, ja leveyden neljä kyynärää, ja leveyden neljä kyynärää. Ja kaikki yksitoistakymmentä pitää oleman yhdensuuruiset.⁹ Viisi vaatetta pitää sinun toinen toiseensa yhdistämän erinänsä, ja myös kuusi vaatetta erinänsä; niin että teet sen kuudennen vaatteen kaksikertaiseksi etiseltä puolen Tabernaklia.¹⁰ Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä silmusta ensimmäisen vaatteen reunaan, äärelle, josta se yhdistetään ja myös viisikymmentä silmusta siihen vaatteen reunaan, josta se toinen kerta yhdistetään.¹¹ Niin myös pitää sinun tekemän viisikymmentä vaskikoukkuja, ja paneman koukut silmuksiin ja yhdistämän majan, että se olis yksi maja.¹² Vaan se liika joka ylitse jää Tabernaklin vaatteesta: nimittäin puolen siitä liiaksi jääneestä vaatteesta, pitää sinun antaman riippua ylitse Tabernaklin, perän puolella.¹³ Ja yksi kyynärä pitää oleman yhdellä ja yksi kyynärä toisella puolen, sen ylitse jääneen majan vaatteen pituudesta: sen pitää riippuman Tabernaklin sivuilla siellä ja täällä, sitä peittämässä.¹⁴ Mutta tämän ensimmäisen peitteen päälle sinun pitää tekemän toisen peitteen punaisista oinaan nahoista, ja vielä sitten ylimmäisen peitteen tekasjim-nahoista.¹⁵ Sinun pitää myös tekemän Tabernaklin laudat sittimipuusta, pystyällä olemaan.¹⁶ Jokaisen laudan pituus pitää oleman kymmenen kyynärää, vaan leveys puolitoista kyynärää.¹⁷ Kaksi vaarnaa pitää jokaisessa laudassa oleman, niin että he taittaisiin yhdistettää toinen toiseensa. Näin pitää sinun tekemän kaikki Tabernaklin laudat.¹⁸ Ja sinun pitää tekemän Tabernaklin laudat, niin että kaksikymmentä lautaa pitää oleman etelän puolella.¹⁹ Ja neljäkymmentä hopiajalkaa pitää sinun tekemän kahdenkymmenen laudan alle, niin että jokaisen laudan alla pitää oleman kaksi jalkaa, kahden vaarnansa päällä.²⁰ Niin myös majan toisella sivulla pohjan puolella pitää oleman kaksikymmentä lautaa.²¹ Ja neljäkymmentä hopiajalkaa: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.²² Mutta perällä Tabernaklia länteen päin pitää sinun tekemän kuusi lautaa.²³ Ja kaksi lautaa pitää sinun tekemän Tabernaklin perälle, niihin kahteen kulmaan.²⁴ Niin että kumpikin niistä taittaisiin yhdistettää silmuksella sekä alhaalta että ylhäältä: yhdellä tavalla pitää he molemmista kulumista yhdistettämän kulumakiskoilla,²⁵ Niin että yhteen olis kahdeksan lautaa, ja heidän hopiajalkansa kuusitoistakymmentä: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.²⁶ Sinun pitää myös tekemän korennot sittimipuusta: viisi niihin lautoihin, jotka yhdellä Tabernaklin sivulla ovat; ²⁷ Ja viisi korentoa niihin lautoihin, kuin toisella Tabernaklin sivulla ovat: ja viisi korentoa myös niihin lautoihin, jotka perällä Tabernaklia ovat, länteen päin.²⁸ Ja keskimäinen korento pitää keskeltä lautoja käymän yhdestä kulumasta niin toiseen.²⁹ Ja sinun pitää laudat kullalla silaaman, ja kullasta renkaat niihin tekemän, joihinka korennot pistetään, ja sinun pitää myös korennot kullalla silaaman.³⁰ Ja niin pitää sinun Tabernaklin pystyälle paneman, sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.³¹ Esiripun pitää myös sinun tekemän sinisistä, pur-

puraisista ja tulipunaisista villoista, niin myös kalliista keratuista liinalangoista, ja tekemään Kerubimit sen päälle taitavasti. ³²Ja sinun pitää ripustaman sen neljän sitti-mipuisen, kullalla silatun patsaan päälle, ja niiden kultaiset koukut, neljän hopiajalan päälle. ³³Ja sinun pitää ripustaman esiripun koukuille, ja paneman todistusarkin sisälliselle puolen esirippua, niin että esirippu olis teille erotus pyhän ja kaikkein pyhimmän vaiheella. ³⁴Armo-istuimen pitää sinun myös paneman todistusarkin päälle, kaikkein pyhimpään. ³⁵Ja paneman pöydän ulkoiselle puolen esirippua, ja kynttiläjalan pöydän kohdalle, päivän puolelle Tabernaklia, niin että pöytä seisoo pohjaan päin. ³⁶Ja sinun pitää tekemän peittovaatteen Tabernaklin oveen, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, niin myös kalliista kerratusta liinalangasta, taitavasti ommellun. ³⁷Tätä peittovaatetta varten pitää sinun tekemän viisi patsasta sittimipuusta ja ne kullalla silaaman, ja koukut pitää oleman kullasta: ja sinun pitää valaman niille viisi vaskista jalkaa.

27Ja sinun pitää tekemän myös alttarin sittimipuusta: viisi kyynärää pitää oleman pituuden, ja viisi kyynärää leveyden: neljäkulmaisen pitää sen alttarin oleman, ja kolme kyynärää hänen korkeutensa. ²Sarvet sinun pitää myös tekemän hänen neljään kulmaansa: siitä pitää hänen sarvensa oleman; ja sinun pitää sen vaskella silaaman. ³Tee myös hänen patansa, joihin tuhka korjataan, ja lapionsa, ja maljansa, ja tadikkonsa ja hiilikattilansa: kaikki hänen kalunsa pitää sinun vaskesta tekemän. ⁴Ja sinun pitää myös tekemän hänelle häkin, niinkuin verkon vaskesta, ja tekemän sen verkon päälle neljä vaskirengasta hänen neljään kulmaansa. ⁵Sinun pitää sen paneman altaalta alttarin ympäri, niin että se häkki ulottuu keskelle alttaria. ⁶Ja sinun pitää tekemän sittimipuiset korennot alttarille, ja silaaman ne vaskella; ⁷Ja pitää pistämän korennot renkaiisiin, niin että korennot ovat kahden puolen alttaria, joilla se kannettaisiin. ⁸Ja laudoista pitää sinun sen tekemän, niin että se on tyhjä sisältä: niinkuin sinulle osoitettiin vuorella, niin se tehtämän pitää. ⁹Sinun pitää myös tekemän Tabernaklin pihan meren puolelle; ja pihan vaatteet pitää oleman kalliista kerratusta liinasta, sata kyynärää pitää oleman yhden sivun pituus. ¹⁰Ja hänen patsaitansa pitää oleman kaksikymmentä, kahdenkymmenen vaskijalan päällä, ja patsasten koukut ja heidän vyönsä hopiaista. ¹¹Niin myös pohjan puoleen, pituudelle pitää oleman esivaatteet sata kyynärää pitkät, ja kaksikymmentä sen patsasta kahdenkymmenen vaskijalan päällä, patsasten koukut voinensä hopiaista. ¹²Mutta pihan laveudelle lännen puoleen pitää oleman vaatteet, viisikymmentä kyynärää pitkät, ja kymmenen patsasta kymmenen jalan päällä. ¹³Ja itään päin, pihan laveuden pitää oleman viisikymmentä kyynärää. ¹⁴Niin että vaatteella yhdellä puolella on viisitoistakymmentä kyynärää: ja kolme patsasta kolmen jalan päällä. ¹⁵Ja viisitoistakymmentä kyynärää toisella puolella, siihen myös kolme patsasta kolmen jalan pääl-

lä. ¹⁶Mutta pihan läpikäytävässä pitää oleman yksi vaate kaksikymmentä kyynärää leviä, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista liinalangasta taitavasti ommellun: siihen myös neljä patsasta ja neljän jalan päällä. ¹⁷Kaikilla patsailla ympärinsä pihan pitää oleman hopia-vanteet, hopiakoukut, ja vaskiset jalat. ¹⁸Ja pihan pituus pitää oleman sata kyynärää, ja leveys kaikelta kohtaa viisikymmentä, ja korkeus viisi kyynärää, kalliista kerratusta liinasta: ja heidän jalkansa vaskesta. ¹⁹Kaikki Tabernaklin astiat, jotka kaikkinaiseen palvelukseen tarvitaan, kaikki hänen vaarnansa ja kaikki pihan vaarnat pitää oleman vaskesta. ²⁰Ja käske Israelin lapsille, että he toisivat sinulle kaikkein selkiämpää öljyyn öljyä puserrettua, valkeudeksi: että lamppu aina palais. ²¹Seurakunnan majassa ulkoi-sella puolella esirippua, joka on todistuksen edessä, pitää Aaron poikinensa sen toimittaman, (valistamaan) ehtoosta niin aamuun asti, Herran edessä. Se pitää teille oleman ijankaikkinen sääty heidän sukukunnissansa, Israelin lasten seassa.

28Ja sinun pitää ottaman tykös sinun veljes Aaronin poikinensa Israelin lasten seasta, että hän olis minun pappini: Aaron ja hänen poikansa Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar. ²Ja sinun pitää tekemän veljelles Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi. ³Ja sinun pitää myös puhuman kaikkein niiden kanssa, joilla taitava sydän on, jotka minä taidon hengellä täyttänyt olen, että he tekevät vaatteita Aaronille hänen pyhittämiseksensä, että hän olis minun pappini. ⁴Ja nämät ovat vaatteet, jotka heidän tekemän pitää: kilpi, päällisvaate, hame, ahdashame, hiippa ja vyö. Ja näin pitää heidän tekemän sinun veljelles Aaronille ja hänen pojillensa pyhät vaatteet, että hän minun pappini olis. ⁵Siihen pitää heidän ottaman kultaa, sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa. ⁶Päällisvaatteen pitää heidän tekemän kullasta, ja sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliisti kerratusta liinasta, taitavasti. ⁷Että se yhdistettäisiin molempain olkain päältä ja sidottaisiin yhteen molemmilta puolilta. ⁸Ja hänen päällisvaatteesensa vyö, kuin sen päällä on, pitää oleman yhdellä tavalla tehty, kullasta, sinivilloista, purpurasta ja tulipunaisista villoista, ja kalliista kerratusta liinalangasta. ⁹Ja sinun pitää ottaman kaksi onikin kiveä, ja kaivaman niihin Israelin poikain nimet. ¹⁰Heidän kuusi nimeänsä yhteen kiveen, ja toiset kuusi nimeä toiseen kiveen, sen jälkeen kuin he syntyneet ovat. ¹¹Niinkuin kivenvuolia sinetin kaivaa, pitää sinun taitavasti kaivaman niihin kahteen kiveen Israelin lasten nimet, ja ne kultaan sisälle sulkeman. ¹²Ja sinun pitää ne molemmat kivet paneman hartioille päällisvaatteeseen, että ne ovat muistokivet Israelin lapsille: ja Aaronin pitää kantaman heidän nimensä Herran edessä molemmilla olillansa muistoksi. ¹³Ja sinun pitää tekemän kultaiset nastat. ¹⁴Ja kahdet vitjat puhtaasta kullasta, joilla päät ovat, pitää sinun tekemän, taitavasti väätyt: ne väätyt vitjat pi-

tää sinun yhdistämän nastoihin. ¹⁵Virankilven pitää sinun myös tekemän taitavasti, niinkuin päällisvaatteenkin pitää sinun sen tekemän: kullasta, sinisistä ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja kerratusta kalliin liinan langasta sinun sen tekemän pitää. ¹⁶Neljäkulmaisen pitää sen oleman ja kaksinkertaisen, kämmenen leveys hänen pituutensa, ja kämmenen leveytensä. ¹⁷Ja sinun pitää täyttämän sen täyttymys kivillä, neljällä kivirivillä. Ensimmäinen rivi pitää oleman sardius, topats, smaragdi. ¹⁸Toinen rivi: rubiin, saphiir, demanti. ¹⁹Kolmas rivi: linkurius, akat ja ametisti. ²⁰Neljäs rivi: turkos, oniks ja jaspis: kultaan pitää ne istutettaman kaikilta riveiltä. ²¹Ja ne kivet pitää oleman kahdentoistakymmenen Israelin lasten nimen jälkeen, kaivetut kivenvuolialta jokainen nimeltänsä, kahdentoistakymmenen sukukunnan jälkeen. ²²Ja sinun pitää tekemän vitjat kilpeen, yhden pituiset, taitavasti väätyt, puhtaasta kullasta. ²³Ja sinun pitää tekemän kilpeen kaksi kultarengasta, ja paneman ne molemmat renkaat kahteen kilven kulmaan. ²⁴Ja pistämään ne kaksi kultavitjaa kahteen renkaaseen kilven kulmiin. ²⁵Mutta ne kaksi päänä niistä kahdesta vitjasta pitää sinun antaman tulla kahteen nastaan, ja paneman päällisvaatteeseen hartioille, toinen toisensa kohdalle. ²⁶Ja sinun pitää tekemän kaksi kultaista rengasta, ja paneman ne molempiin kilven kulmiin: sen reunaan sisälliselle puolelle päällisvaatetta. ²⁷Ja sinun pitää tekemän kaksi kultarengasta, ja paneman ne päällisvaatteen molemmille olkapäille toinen toisensa kohdalle, alaspäin, sen saumaa vasten, vaatteen vyön päälle. ²⁸Ja rintavaate pitää yhdistettämän renkaillansa sinisellä siteellä päällisvaatteen renkaisiin, niin että se olis päällisvaatetta liki, ettei rintavaate eriaisi päällisvaatteesta. ²⁹Ja niin pitää Aaronin kantaman Israelin lasten nimet virankilvessä sydämensä päällä, koska hän pyhään sisälle menee, muistoksi Herran edessä alinomaisesti. ³⁰Ja sinun pitää paneman virankilpeen valkeudet ja täydellisyydet, jotka pitää oleman Aaronin sydämen päällä, koska hän menee Herran eteen. Ja niin pitää Aaronin kantaman Israelin lasten oikeuden sydämensä päällä aina Herran edessä. ³¹Sinun pitää myös tekemän päällisvaatteen alle hameen, kaiken sinisistä villoista. ³²Ja ylinnä siinä pitää keskellä oleman pään läpi, ja sepalus sen läven ympärillä, pallistettu yhteen niinkuin pantsarin läpi, ettei se kehkiäisi. ³³Ja alhaalle hänen liepeisiinsä pitää sinun tekemän niinkuin granatin omenat sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ympärinsä: ja niiden keskelle kultaiset kulkuiset ympärinsä. ³⁴Niin että siinä on kultainen kulkuinen, ja sitäkin granatin omena: ja taas kultainen kulkuinen granatin omenan kanssa, ympärinsä hameen liepeitä. ³⁵Ja Aaron pitää sen päällensä pitämän, koska hän palveluksen tekee, niin että siitä kuullaan kulina, koska hän menee pyhään, Herran eteen, ja hän käy ulos, ettei hän kuolisi. ³⁶Sinun pitää myös tekemän otsalehden puhtaasta kullasta, ja kaivaman siihen, niinkuin sinetti kaivetaan, HERRAN PYHYYS. ³⁷Ja sinun pitää sen sitoman sinisellä langalla, niin että se on

hiipan päällä: etisellä puolella hiippaa sen pitää oleman. ³⁸Ja sen pitää oleman Aaronin otsalla, niin että Aaron kantaa pyhään vääryyden, kuin Israelin lapset pyhittivät, kaikissa heidän pyhyytensä lahjoissa. Ja se pitää alinomati oleman hänen otsassansa, heille mieliuosioksi Herran edessä. ³⁹Sinun pitää myös tekemän ahtaan hameen kalliista liinasta, ja hiipan kalliista liinasta: ja taitavasti ommellun vyön pitää myös tekemän. ⁴⁰Ja Aaronin pojille pitää sinun tekemän hameita, vöitä ja hiippoja, kunniaksi ja kaunistukseksi. ⁴¹Ja sinun pitää ne puettaman veljes Aaronin ja hänen poikainsa ylle, ja pitää voiteleman heitä, ja täyttämän heidän kätensä, ja pyhittämän heitä, että he olisivat minun pappini. ⁴²Ja pitää tekemän heille liinaiset alusvaatteet, peittääksensä häpylihansa: kupeista niin reisiin asti pitää ne oleman. ⁴³Ja Aaron poikinensa pitää ne yllänsä pitämän, koska he menevät seurakunnan majaan, eli koska he lähestyvät alttaria palvelusta tekemään pyhässä, ettei heille kostettaisi heidän vääryytensä, ja he kuolisi. Se pitää oleman hänelle ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä ijankaikkinen sääty.

29Ja tämä on se kuin sinun pitää tekemän heille, pyhittääkses heitä, että he olisivat minun pappini: ota yksi nuori mulli, ja kaksi virheetöntä oinasta. ²Ja happamattomia leipiä ja happamattomia kyrsiä sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohuita kyrsiä voidelluita öljyllä: nisuusista jauhoista pitää sinun ne tekemän. ³Ja sinun pitää paneman ne koriin, ja korissa ne kantaman edes, niin myös mullin ja ne kaksi oinasta. ⁴Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pesemän heitä vedellä. ⁵Ja sinun pitää ottaman vaatteet ja puettaman Aaronin ylle, ahtaan hameen, ja päällisvaate-hameen, ja vyöttämän hänen päällisvaatteen vyöllä. ⁶Sinun pitää myös paneman hiipan hänen päähänsä, ja laskeman pyhän kruunun hiipan päälle; ⁷Ja ottaman voidellusöljyn, ja vuodattaman hänen päänsä päälle, ja voiteleman häntä. ⁸Ja hänen poikainsa anna tulla edes, ja pueta heidän yllensä ahtaat hameet. ⁹Ja sinun pitää vyöttämän heidän vyöllä, sekä Aaronin että hänen poikansa, ja paneman hiipat heidän päähänsä, että heillä olis pappeus ijankaikkiseksi säädiksi: ja sinun pitää täyttämän Aaronin käden ja hänen poikainsa käden. ¹⁰Ja sinun pitää tuoman mullin seurakunnan majan eteen: ja Aaronin poikinensa pitää paneman kätensä mullin päälle. ¹¹Niin sinun pitää teurastaman mullin Herran edessä, seurakunnan majan oven tykönä. ¹²Ja sinun pitää ottaman mullin verestä, ja sivuman sormellas alttarin sarviin; mutta kaikki sen muu veri vuodata alttarin pohjaan. ¹³Ja sinun pitää ottaman kaiken lihavuuden kuin sisällykset peittää, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, ja lihavuuden, joka on niiden päällä, ja polttaman alttarilla. ¹⁴Mutta mullin lihan ja hänen vuotansa ja rapansa pitää sinun polttaman tulella ulkona leiristä; sillä se on rikosuhri. ¹⁵Yhden oinaan pitää sinun myös ottaman: ja Aaronin poikinensa pitää paneman kätensä sen oinaan

pään päälle. ¹⁶Ja sinun pitää teurastaman oinaan, ja ottaman hänen verensä, ja priiskottaman alttarille ympärinsä. ¹⁷Mutta oinaan pitää sinun leikkaaman kappaleiksi, ja pesemän hänen sisällyksensä ja jalkansa, ja paneman sen hänen kappaltensa ja päänsä päälle. ¹⁸Ja polttaman koko oinaan alttarilla; sillä se on polttouhri Herralle: makia haju ja tuli Herralle. ¹⁹Toisen oinaan pitää sinun myös ottaman, ja Aaron poikinensa pitää paneman kätensä oinaan pään päälle. ²⁰Ja sinun pitää teurastaman oinaan ja ottaman hänen verestänsä, ja sivuman Aaronin ja hänen poikainensa oikian korvan lehteen, ja oikian käden peukaloon, ja heidän oikian jalkansa isoon varpaaseen: ja priiskottaman veren alttarille ympärinsä. ²¹Ja sinun pitää ottaman verestä, kuin alttarilla on, ja voidellusöljystä, ja priiskottaman Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, ja hänen poikainensa heidän vaatettensa päälle: niin hän tulee pyhäksi itse vaateinensa, ja hänen poikainensa vaatteinensa. ²²Sitte pitää sinun ottaman oinaasta lihavuuden, ja saparon, ja sen lihavuuden kuin sisällykset peittää, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, niin myös sen lihavuuden kuin niiden päällä on, ja oikian lavan; sillä se on täyttämisen oinas. ²³Ja yhden kyrsän leipää, ja yhden öljykyrsän, ja ohuen kyrsän korista, jossa happamattomat leivät ovat Herran edessä. ²⁴Ja sinun pitää paneman kaikki nämät Aaronin ja hänen poikainensa kätten päälle, ja häälyttämän ne häälytykseksi Herralle. ²⁵Ja niin pitää sinun ne ottaman heidän käsistensä, ja polttaman alttarilla polttouhriksi ja makiaksi hajuksi Herralle; sillä se on Herran tuli. ²⁶Ja sinun pitää ottaman rinnan Aaronin täyttämisen oinaasta, ja pitää sen häälyttämän häälytysuhriksi Herran eteen: ja se pitää oleman sinun osas. ²⁷Ja sinun pitää pyhittämän häälytysrinnan ja ylennyslavan, joka häälytetty on ja ylennetty on, Aaronin ja hänen poikainensa täyttämisen oinaasta. ²⁸Ja sen pitää oleman Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi säädyksi Israelin lapsilta; sillä se on ylennysuhri: ja ylennysuhrin pitää oleman Herran oman Israelin lapsilta, heidän kiitosuhriassansa ja ylennysuhriassansa. ²⁹Mutta Aaronin pyhät vaatteet pitää oleman hänen pojillansa hänen jälkeensä, että heidät pitää niissä voideltaman, ja heidän kätensä täytettämän. ³⁰Joka hänen pojistansa tulee papiksi hänen siaansa, sen pitää pukeman ne yllensä seitsemän päivää; jonka pitää käymän seurakunnan majaan palvelemaan pyhässä. ³¹Sinun pitää myös ottaman täyttämisen oinaan, ja keittämän sen lihan pyhässä siassa. ³²Ja Aaronin poikainensa pitää syömän sen oinaan lihan, ja leivän, joka on korissa, seurakunnan majan oven edessä. ³³Ja niiden pitää ne syömän, jotka niiden kautta sovitetut ovat, täytettä heidän käsiänsä, ja pyhitettä heitä. Ei muukalaisen pidä sitä syömän; sillä se on pyhä. ³⁴Jos jotakin tähteeksi jää täyttymisen lihasta ja leivästä aamuun asti, sen pitää sinun polttaman tulessa: ei sitä pidä syötämän, sillä se on pyhä. ³⁵Ja näin pitää sinun tekemän Aaronille ja hänen pojillensa, kaiken sen jälkeen kuin minä sinulle käskenynt olen: seitsemän päivää pitää sinun heidän kätensä täyttämän;

³⁶Ja joka päivä teurastaman mullin rikosuhrin sovinnoksi. Ja sinun pitää puhdistaman alttarin, koskas sovintoa uhraat sen päällä, ja voiteleman sen, että sen pyhittäisit. ³⁷Ja seitsemän päivää pitää sinun puhdistaman alttarin, ja pyhittämän sen; ja se alttari pitää oleman kaikkein pyhin. Mitä ikänänsä siihen alttariin tarttuu, se on pyhitetty. ³⁸Ja tämä on se kuin sinun pitää tekemän alttarilla: kaksi vuosikuntaista karitsaa pitää sinun uhraaman joka päivä sen päällä. ³⁹Yhden karitsan aamulla, ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman kahden ehtoon välillä. ⁴⁰Ja kymmenennen osan jauhoja, sekoitettu neljänneksen hinniä puserretun öljyn kanssa; ja neljänneksen hinniä viinaa juomauhriksi, yhdelle karitsalle. ⁴¹Ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman kahden ehtoon välillä: niinkuin aamuillisenkin ruokauhrin ja juomauhrin pitää sinun sen uhraaman Herralle makiaksi hajuksi ja tuleksi. ⁴²Tämä on alinomainen polttouhri teidän sukukunnillenne seurakunnan majan oven tykönä Herran edessä, kussa minä olen saapuvilla teille, ja puhun sinulle. ⁴³Siellä minä Israelin lapsille olen saapuvilla: ja se pyhitetään minun kunniassani. ⁴⁴Ja minä pyhitän todistuksen majan alttareinensa, ja pyhitän Aaronin poikainensa minulle papiksi. ⁴⁵Ja asun Israelin lasten seassa, ja olen heidän Jumalansa. ⁴⁶Ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra heidän Jumalansa, joka heidät johdatin Egyptin maalta, että minä asuisin heidän seassansa. Minä olen Herra heidän Jumalansa.

30Sinun pitää myös tekemän suitsutusalttarin suitsutetta: sittimipuusta sinun sen tekemän pitää. ²Kyynärä pitää oleman hänen pituutensa ja kyynärä leveytensä: nelikulmaisen pitää sen oleman, ja kaksi kyynärää hänen korkeutensa; siitä myös pitää oleman hänen sarvensa. ³Ja sinun pitää silaaman sen puhtaalla kullalla, hänen lakensa ja seinänsä ympärinsä, ja sen sarvet. Ja sinun pitää tekemän kultaisen vanteen sen ympärinsä. ⁴Ja kaksi kultaista rengasta pitää sinun tekemän, molemmille tahoille kahteen hänen kulmaansa vanteen alle, että korennot niihin pistettäisiin, joilla se kannettaisiin. ⁵Sinun pitää myös tekemän korennot sittimipuusta, ja silaaman ne kullalla. ⁶Ja asettaman se esiripun eteen, joka on todistusarkin edessä; armoistuimen edessä, joka on todistuksen päällä, siellä minä tulen sinun tykös. ⁷Ja Aaronin pitää sen päällä polttaman hyvänhajullista suitsutusta: joka aamu koska hän valmistaa kynttilät, pitää hänen sen suitsuttaman. ⁸Niin myös koska Aaron sytyttää kynttilät kahden ehtoon välillä, pitää hänen sen suitsuttaman: sen suitsutuksen pitää oleman alinomaisen Herran edessä, teidän sukukunnissanne. ⁹Ei teidän pidä yhtään muukalaista suitsutusta tekemän sen päällä, eli polttouhria, eli ruokauhria, eikä myös juomauhria uhraaman sen päällä. ¹⁰Ja Aaron pitää sen sarvein päällä sovittaman kerran vuodessa: rikosuhrin verestä pitää hänen sen päällä kerran vuodessa sovittaman teidän sukukunnissanne: se on kaikkein pyhin Herralle. ¹¹Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹²Koska Israelin lapset luet-

telet, niin heidän pitää itsekunkin sielunsa edestä antaman sovinnon Herralle, koska he luetellaan: ettei heidän päälensä joku rangaistus tulisi, koska he luetellaan. ¹³Ja pitää jokaisen, joka luvussa on, antaman puolen sikliä, pyhän siklin jälkeen: sikli maksaa kaksikymmentä geraa: puoli sikliä pitää oleman Herran ylennysuhri. ¹⁴Joka kahdenkymmenen vuotisen luvussa löydetään ja sen ylitse: sen pitää antaman Herralle ylennysuhrin. ¹⁵Varallisen ei pidä siihen lisäämään, ja köyhän ei pidä vähentämään puolesta siklistä, koska he antavat Herralle ylennysuhrin teidän sielunne sovinnoksi. ¹⁶Ja sinun pitää sovintorahan ottaman Israelin lapsilta, ja antaman sen seurakunnan majan palvelukseksi: ja sen pitää Israelin lapsille muistoksi oleman Herran edessä, että teidän sielunne sovitettaisiin. ¹⁷Niin Herra taas puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁸Sinun pitää myös tekemän vaskisen pesoastian, vaskijalan kanssa, pesemistä varten: ja sen pitää sinun asettaman seurakunnan majan ja alttarin vaiheelle, ja paneman siihen vettä. ¹⁹Että Aaron ja hänen poikansa pesisivät siitä kätensä ja jalkansa. ²⁰Koska he menevät seurakunnan majaan, pitää heidän itsensä pesemän vedellä, ettei he kuolisi, taikka koska he lähestyvät alttarin tykö palvelemaan Herraa savu-uhrilla. ²¹Ja heidän pitää pesemän kätensä ja jalkansa, ettei he kuolisi ja se pitää heille oleman ijankaikkiseksi säädyksi, hänelle ja hänen siemenellensä heidän sukukunnissansa. ²²Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²³Ota sinulles parhaista kaluista: kaikkein kalliimmasta mirhamista viisisataa sikliä, ja puoli sen vertaa kanelia, kaksisataa ja viisikymmentä, ja myös kalmusta kaksisataa ja viisikymmentä. ²⁴Mutta kasiaa viisisataa pyhän siklin jälkeen, ja öljyä öljyjuustusta yksi hin, ²⁵Ja sinun pitää siitä tekemän pyhän voidellusöljyn, parhaan voiteen apotekarin tavalla: sen pitää pyhän voiteen-öljyn oleman. ²⁶Sillä sinun pitää voiteleman seurakunnan majan, niin myös todistusarkin. ²⁷Ja pöydän ja kaikki hänen astiansa, ja kynttiläjalan ja sen astiat, niin myös suitsutusalttarin, ²⁸Polttouhrin alttarin ja kaikki sen astiat, niin myös pesoastian jalkoinensa. ²⁹Ja sinun pitää ne pyhittämän, ja ne pitää kaikkein pyhimmit oleman: mitä ikänensä niihin tarttuu, se pitää pyhitetty oleman. ³⁰Aaronin ja hänen poikansa pitää sinun myös voiteleman ja pyhittämän heitä minulle papiksi. ³¹Sinun pitää myös puhuman Israelin lapsille, sanoen: tämä öljy pitää oleman minulle pyhä voidellus teidän sukukunnissanne. ³²Ihmisen ruumiin päälle ei pidä se voidellus vuodatettaman, ja ei teidän pidä myös senkaltaista tekemän; sillä se on pyhä, sentähden pitää myös se teiltä pyhitettämän. ³³Se joka tekee senkaltaista voidetta, eli joka panee sitä muukalaisen päälle, se pitää hävitettämän kansoistansa. ³⁴Ja Herra sanoi Mosekselle: ota sinulle hyvänhajullisia kaluja, staktea ja galbania (a); näistä hajavista kaluista, puhtaan pyhän savun (b) kanssa, pitää yhden verran oleman. (a) Bdelium. (b) Ollibanum purum. ³⁵Sinun pitää siitä tekemän suitsutuksen, apotekarin tavalla: suolatun, puhtaan ja pyhän. ³⁶Ja sinun pitää sen pieneksi survoman, ja paneman

siitä todistuksen eteen seurakunnan majaan, kussa minä olen sinua läsnä: sen pitää teille oleman kaikkein pyhimmän. ³⁷Ja senkaltaista suitsutusta ei teidän pidä itsellenne tekemän; mutta tämä pitää oleman sinulle pyhä, Herran edessä. ³⁸Joka senkaltaista tekee suitsuttaaksensa, se pitää hävitettämän kansoistansa.

31Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Katso, minä kutsuin nimeltänsä Betsaleelin Urin pojan, Hurin pojan pojan, Juudan suvusta. ³Ja täytin hänen Jumalan hengellä: viisaudella ja kaikkinaisella taidolla: ⁴Taitoja ylösajatelemaan, ja tekemään kullasta, ja hopiasta, ja vaskesta, ⁵Taitavasti leikkaamaan ja sisälle panemaan kivet, ja taitavasti tekemään puusta kaikkinaista työtä. ⁶Ja katso, minä annoin myös hänelle avuksi Oholiabin Ahisamakin pojan, Danin suvusta, ja itsekunkin taitavan sydämeen annoin minä taidon tekemään kaikkia, mitä minä olen sinulle käskenyt: ⁷Seurakunnan majan ja liiton arkin, ja armo-istuimen, joka sen päällä on, ja kaikki majan astiat, ⁸Pöydän ja sen astiat, ja puhtaan kynttiläjalan, ja kaikki sen kalut, ja myös savu-alttarin. ⁹Polttouhri-alttarin ja kaikki sen kalut, ja myös pesoastian jalkoinensa, ¹⁰Ja virkavaatteet, ja papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, papin virkaan, ¹¹Voidellusöljyn ja suitsutuksen hajavista kaluista, pyhään: kaiken sen jälkeen, kuin minä olen sinulle käskenyt, pitää heidän tekemän. ¹²Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹³Puhu Israelin lapsille, sanoen: teidän pitää kaiketi pitämän minun sabbatini; sillä se on merkki minun välilläni ja teidän, teidän suvuissanne, että te tietäisitte minun olevan Herran, joka teitä pyhitän. ¹⁴Sentähden pitääkää sabbati; sillä se on teillä pyhä. Joka sen rikkoo, hänen pitää totisesti kuoleman; sillä kuka ikänensä silloin työtä tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansansa seasta. ¹⁵Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemäntenä päivänä on sabbatin lepo, pyhä Herralle: kuka ikänensä työtä tekee sabbatin päivänä, hänen pitää totisesti kuoleman. ¹⁶Sentähden pitääkään Israelin lapset sabbatin, että he sen pyhittäisivät, sukukunnissansa ijankaikkiseksi liitoksi. ¹⁷Minun ja Israelin lasten välillä on se ijankaikkinen merkki; sillä kuutena päivänä teki Herra taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi, ja virvoitti itsensä. ¹⁸Ja sitte kuin Herra oli lopettanut puheensa Moseksen kanssa Sinain vuorella, antoi hän hänelle kaksi todistuksen taulua, jotka olivat kivistä, Jumalan sormella kirjoitetut.

32Mutta koska kansa näki, että Moses viipyi tulemas-ta alas vuorelta, niin he kokoontuivat Aaronia vastaan, ja sanoivat hänelle: nouse, tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä tälle miehelle Mosekselle tapahtunut on, joka meidät Egyptin maalta johdatti. ²Niin sanoi Aaron heille: reväiskää kultaiset korvarenkaat, jotka ovat emäntienne korvissa, ja teidän poikainne, ja teidän tyttärenne: ja tuokaat minun tyköni. ³Niin kaikki kansa repäisi ne kultaiset korvarenkaat, jotka

olivat heidän korvissansa: ja toivat Aaronin tykö. ⁴Jonka hän otti heidän kädestänsä, ja kuvasi sen kaivinraudalla, ja teki siitä valetun vasikan; ja he sanoivat: nämät ovat sinun jumalas, Israel, jotka sinun Egyptin maalta johdativat ulos. ⁵Ja koska Aaron sen näki, rakensi hän alttarin heidän eteensä; ja Aaron huusi ja sanoi: huomenna on Herran juhlapäivä. ⁶Ja he varhain aamulla nousivat toisena päivänä, ja he uhrasivat polttouhria, ja kantoivat edes kiitosuhria. Ja kansa istui syömään ja juomaan, ja nousivat mässäämään. ⁷Mutta Herra puhui Mosekselle: mene, astu alas; sillä sinun kansas, jonka sinä Egyptin maalta johdatit ulos, turmeli itsensä. ⁸He äkisti poikkesivat pois siltä tieltä, jonka minä heille käskin. He tekivät itsellensä valetun vasikan, ja kumarsivat sitä, ja uhrasivat sille, ja sanoivat: nämät ovat sinun jumalas, Israel, jotka sinun Egyptin maalta johdattivat ulos. ⁹Ja Herra sanoi Mosekselle: minä näin tämän kansan; ja katso, se on niskurikansa. ¹⁰Sentähden salli nyt minun vihani julmistua heidän päällensä, että minä hukutan heidät: niin minä teen sinun suureksi kansaksi. ¹¹Mutta Moses rukoili hartaasti Herran Jumalansa edessä, ja sanoi: Herra, miksi sinun vihas julmistuu sinun kansan päälle, jonka Egyptin maalta johdatit ulos, suurella voimalla ja väkevällä kädellä? ¹²Miksi Egyptiläiset pitäis puhuman ja sanoman: heidän vahingoksensa hän heitä johdatti ulos, tappaaksensa heitä vuorella, ja hävittääkseen heitä maan päältä? Käännä pois sinun vihas hirmuisuudesta, ja kadu sitä pahaa sinun kansaas vastaan. ¹³Muista sinun palvelioitas Abrahamia, Isaakia ja Israelia, joille sinä itse kauttas vanhoit, ja sanoit heille: minä enenän teidän siemenenne niinkuin taivaan tähdet: ja kaiken tämän maan, josta minä sanoin, annan teidän siemenellenne, ja heidän pitää sen perimän ijankaikkisesti. ¹⁴Niin Herra katui sitä pahaa, jonka hän uhkasi tehdä kansallensa. ¹⁵Ja Moses käänsi itsensä, ja astui alas vuorelta, ja hänen kädessänsä oli kaksi todistuksen taulua: ja taulut olivat kirjoitetut molemmilta puolilta. ¹⁶Ja taulut olivat Jumalan teko: ja kirjoitus oli myös Jumalan kirjoitus, kaivettu tauluihin. ¹⁷Koska Josua kuuli kansan huudon, sanoi hän Mosekselle: sodan ääni leirissä. ¹⁸Hän vastasi: ei se ole voittajain, eikä voitettuiden huuto: minä kuulen veisajain äänen. ¹⁹Ja koska hän lähestyi leiriä, näki hän vasikan ja hypyn. Ja Moseksen viha julmistui, ja heitti pois käsistään taulut, ja löi ne rikki vuoren alla. ²⁰Hän otti myös vasikan, jonka he tehneet olivat, ja poltti tulella, ja museri sen tuhaksi; sitte hajotti hän sen veteen, ja antoi sen Israelin lasten juoda. ²¹Ja Moses sanoi Aaronille: mitä tämä kansa on sinulle tehnyt, ettäs niin suuren rikoksen saatit heidän päällensä? ²²Ja Aaron sanoi: älköön minun herrani viha julmistuko: sinä tiedät, että tämä kansa on pahuudessa. ²³He sanoivat minulle: tee meille jumalia, jotka meidän edellemme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä tälle miehelle Mosekselle tapahtunut on, joka meidän Egyptin maalta johdatti. ²⁴Joille minä sanoin: jolla on kultaa, reväiskään sen pois; ja he antoivat sen minulle, ja minä heitin sen

tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka. ²⁵Kun Moses näki, että kansa oli paljastettu; sillä Aaron oli heidän paljastanut häväistykseksi heidän vihollisillensa, ²⁶Niin Moses seisoi leirin portissa ja sanoi: joka on Herran oma, se tulkaan minun tyköni; niin kokoontuivat hänen tykönsä kaikki Levin pojat, ²⁷Joille hän sanoi: näin sanoo Herra Israelin Jumala: jokainen sitokaan miekan kupeillensa: vaeltakaat lävitse, ja palaitkaat portista niin porttiin leirissä, ja tappakaat itsekukin veljensä, ja kukin ystävänsä, ja kukin lähimmäisensä. ²⁸Niin Levin pojat tekivät Moseksen käskyn jälkeen: ja sinä päivänä lankesi kansasta liki kolmetuhatta miestä. ²⁹Moses sanoi: pyhittäkää tänäpäivänä teidän kätenne Herralle, itsekukin pojassansa ja veljessänsä, että hän tänäpäivänä antais teille siunauksen. ³⁰Toisna päivänä sanoi Moses kansalle: te olette tehneet suuren synnin; ja nyt minä astun ylös Herran tykö, jos minä mitämaks taidan sovittaa teidän rikoksenne. ³¹Niin Moses palasi Herran tykö, ja sanoi: minä rukoilen; tämä kansa teki suuren synnin, ja he tekivät itsellensä kultaisia jumalia. ³²Nyt siis anna heidän rikoksensa anteeksi; mutta jollei, niin pyyhi minut nyt pois sinun kirjastas, jonka kirjoittanut olet. ³³Ja Herra sanoi Mosekselle: joka minua vastaan syntiä tekee, sen minä pyyhin minun kirjastani. ³⁴Niin mene sinä nyt, ja johdata kansa sille sialle, josta minä olen sinulle puhunut: Katsos, minun enkelini käy sinun edellä. Mutta minun etsikköpäivänäni kostan minä heidän rikoksensa. ³⁵Ja niin löi Herra kansaa; että he olivat tehneet vasikan, jonka Aaron teki.

33Ja Herra puhui Mosekselle: mene täältä, sinä ja kansa, jonka johdatit Egyptin maalta, sille maalle, kuin minä vannoin Abrahamille, Isaakille ja Jakobille, sanoen: sinun siemenelles minä sen annan, ²Ja lähetän sinun edellä enkelin, ja ajan pois Kanaanealaiset, Amorilaiset, ja Hetiläiset, ja Pheresiläiset, Heviläiset, ja Jebusilaiset, ³Sille maalle, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa; sillä en minä mene sinun kanssas, sillä sinä olet niskuri kansa, etten minä sinua joskus tieltä hukuttaisi. ⁴Koska kansa kuuli tämän pahan puheen, tulivat he surulliseksi, ja ei yksikään pukeut kaunistusta yllensä. ⁵Ja Herra sanoi Mosekselle: sano Israelin lapsille: te olette niskurikansa, minä tulen äkisti sinun päälles, ja hukutan sinun; riisu siis nyt kaunistuksesi sinultas, että minä tietäisin, mitä minä sinulle tekisin. ⁶Niin riisuivat Israelin lapset kaunistuksensa Horebin vuoren tykönä. ⁷Moses myös otti majan ja pani sen ylös kauvas leiristä, ja kutsui sen seurakunnan majaksi: ja kuka ikänensä tahtoi kysyä Herralta, hänen piti menemän seurakunnan majan tykö, joka oli ulkona leiristä. ⁸Ja tapahtui, koska Moses meni majan tykö, niin nousi kaikki kansa, ja itsekukin seisoi majansa ovella, ja he katselivat Moseksen jälkeen siihen asti, että hän tuli majaan. ⁹Ja tapahtui, koska Moses tuli majaan, tuli pilven patsas alas, ja seisoi majan ovelle: ja puhutteli Mosesta. ¹⁰Ja koska kaikki kansa näki pilven patsaan seisovan majan oven edessä, niin kaikki kansa nousi ja itsekukin kumarsi itsensä majan ovella. ¹¹Ja Her-

ra puhutteli Mosesta kasvosta niin kasvoon, niinkuin joku ystävätänsä puhuttelee. Ja koska hän palasi leiriin, niin hänen palveliansa Josua Nunin poika, nuorukainen ei lähtenyt majasta. ¹²Ja Moses sanoi Herralle: katso, sinä sanot minulle: johdata tämä kansa, ja et sinä ilmoittanut, kenenkä sinä lähetät minun kanssani; ja kuitenkin sinä sanoit minulle: minä tunnen sinun nimeltäs, ja sinä olet myös armon löytänyt minun edessäni. ¹³Nyt siis, jos minä muutoin olen armon löytänyt sinun edessä, niin osota nyt minulle sinun ties, että minä sinut tuntisin ja löytäisin armon sinun edessä: ja katso kuitenkin, että tämä väki on sinun kansas. ¹⁴Ja hän sanoi: minun kasvoni käy sinun edellä, ja minä annan sinulle levon. ¹⁵Ja hän sanoi hänelle: jollei sinun kasvosi käy edellä, niin älä vie meitä tästä pois. ¹⁶Ja mistä se tässä tietää saadaan, että minä ja sinun kansas olemme löytäneet armon sinun edessä? Eikö, koskas vaellat meidän kanssamme? että me eroitettaisiin, minä ja sinun kansas, kaikista kansoista, jotka ovat maan piirin päällä. ¹⁷Ja Herra sanoi Mosekselle: Ja minä myös tämän teen, niinkuin sinä sanoit; sillä sinä olet löytänyt armon minun edessäni, ja minä tunnen sinun nimeltäs. ¹⁸Mutta hän sanoi: osota siis minulle sinun kunnias. ¹⁹Ja hän vastasi: minä annan kaikki minun hyvyyteni käydä sinun kasvois edellä, ja tahdon saarnata Herran nimeä sinun edessä. Ja minä armaitsen, ja olen laupias, jolle minä laupias olen. ²⁰Ja sanoi taas: et sinä taida nähdä minun kasvojani; sillä ei yksikään ihminen, joka minun näkee, taida elää. ²¹Vielä sanoi Herra: katsos, sia on minun tykönäni: siellä pitää sinun seisoman kalliolla. ²²Ja pitää tapahtuman, koska minun kunniani vaeltaa ohitse, niin minä panen sinun kallion rotkoon, ja minä peitän sinun minun kädelläni niinkauvan kuin minä vaellan ohitse. ²³Sitte koska minä otan pois minun käteni, saat sinä nähdä minun takaa; vaan minun kasvojani ei taideta nähdä.

34Ja Herra sanoi Mosekselle: vuole sinulles kaksi kivistä taulua entisten kaltaista: ja minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimmäisissä tauluissa olivat, jotka löit rikki. ²Ole siis huomenna valmis, ja astu varhain Sinain vuorelle, ja seiso siellä minun edessäni vuoren kukkulalla. ³Vaan älkään yksikään astuko ylös sinun kanssas, älkään myös yksikään koko sillä vuorella näkykö; ja eikä lampaista eikä karjaa pidä kaittaman sen vuoren kohdalla. ⁴Ja Moses teki kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja nousi aamulla varhain, ja astui ylös Sinain vuorelle, niinkuin Herra hänen käsenyt oli, ja otti ne kaksi kivistä taulua käteensä. ⁵Ja Herra astui alas pilvessä, ja seisoi hänen kanssansa siellä, ja saarnasi Herran nimestä. ⁶Ja Herra vaelsi hänen kasvoinsa edessä, ja huusi: Herra, Herra Jumala (on) laupias ja armollinen, ja pitkämielinen, suuresta armosta ja totuudesta; ⁷Joka pitää laupiuden tuhanteen polveen, ja ottaa pois vääryyden, ylitsekäymisen ja synnin: jonka edessä ei yksikään ole viatoin, joka etsii isäin vääryyden ja lasten ja lastenlasten päälle, hamaan kolmanteen ja neljän-

teen polveen. ⁸Ja Moses kiiruusti kumarsi itsensä maahan ja rukoili. ⁹Ja sanoi: Herra, jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin käykään siis Herra meidän kanssamme: sillä tämä on niskuri kansa; että olisit meidän vääryydellemme ja synnillemme armollinen, ja omistaisit meitä sinulles perimiseksi. ¹⁰Ja hän sanoi: katso, minä teen liiton kaiken sinun kansas edessä, ja minä myös teen ihmeellisiä tekoja, joidenka kaltaisia ei ikänänsä ennen tehty ole josakussa maassa, eikä yhdenkään kansan seassa: ja kaiken kansan, joiden seassa sinä olet, pitää näkemän Herran teot; sillä se pitää oleman peljättävä, minkä minä sinun kanssas teen. ¹¹Pidä se, kuin minä sinulle tänäpäpä käsken: katso, minä ajan ulos sinun edestä Amorilaisen, Kanaanealaisen, Hetiläisen, Pheresiläisen, Heviläisen ja Jebusilaisen. ¹²Kavahda sinuas, ettet sinä tee liittoa sen maan asuvaisten kanssa, johonkas tulet: ettei se olisi sinulle paulaksi teidän keskelläne. ¹³Vaan heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman, ja heidän kuvansa rikkoman: ja heidän mestistönsä maahan lyömän. ¹⁴Sillä ei sinun pidä rukoileman muita jumalia: sillä Herran nimi on kiivoittelia, että hän on kiivas Jumala. ¹⁵Ei sinun pidä joskus tekemän liittoa sen maan asuvaisten kanssa: sillä koska he hauristelevat jumalainsa kanssa, ja uhraavat jumalillensa, ja kutsuvat sinun, että söisit heidän uhristansa, ¹⁶Ja ottaisit heidän tyttäristsänsä sinun pojilles emäntiä; jotka hauristelevat jumalainsa kanssa, ja saattavat sinun poikas myös heidän jumalainsa kanssa hauristelemaan. ¹⁷Ei sinun pidä valetuita jumalia tekemän sinulles. ¹⁸Happamattoman leivän juhlan sinun pitää pitämän. Seitsemän päivää pitää sinun happamatointa leipää syömän, niinkuin minä sinulle käsenyt olen, määrättyllä ajalla Abibin kuulla; sillä sinä olet lähtenyt Egyptistä Abibin kuulla. ¹⁹Kaikki, jotka ensin avaavat äitinsä kohdun, ovat minun: kaikki härkyiset karjasta, ja oinaat lampaista, jotka esikoiset ovat. ²⁰Mutta aasin esikoisen pitää sinun lunastaman lampaalla; jos et sinä lunasta, niin väännä hänen niskansa poikki. Jokaisen esikoisen sinun pojistas pitää sinun lunastaman, ja ei yksikään pidä tyhjin käsin minun eteeni tuleman. ²¹Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän: sekä pellon kyntämisestä että niittämisestä pitää sinun lepäämän. ²²Viikkojuhlan sinun pitää pitämän, ensimmäisestä nisun elon uutisesta: ja korjaamisen juhlan, vuoden lopulla. ²³Kolmasti vuodessa pitää kaikki miehen puoles näkymän kaikkivaltiaan Herran Israelin Jumalan edessä. ²⁴Sillä minä ajan ulos pakanat sinun edestä ja levitän sinun maas ääret; ja ei pidä yhdenkään himoitseman sinun maatas, koska sinä menet ylös näyttämään itses Herralle sinun Jumalalles, kolmasti vuodessa. ²⁵Ei sinun pidä uhraaman minun uhrini verta happaman leivän ohessa. Ja pääsiäisjuhlan uhrista ei pidä mitään jäämän yön yli huomeneksi. ²⁶Ensimmäisestä sinun maas kasvon uutisesta pitää sinun tuoman sinun Herras Jumalas huoneesen. Ei sinun pidä keittämän vohlaa hänen emäntänsä rieskassa. ²⁷Ja Herra sanoi Mosekselle: kirjoita sinulles nämät sanat:

sillä näiden sanain jälkeen olen minä liiton tehnyt sinun ja Israelin kanssa. ²⁸Ja hän oli siellä Herran tykönä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja ei syönyt leipää, eikä juonut vettä: ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenet sanat. ²⁹Koska Moses astui Sinain vuorelta alas, oli hänellä kaksi todistustaulua kädessänsä, astuissansa alas vuorelta: ja ei Moses tietänyt, että hänen kasvonsa nahka paisti siitä, että Herra oli puhutellut häntä. ³⁰Ja koska Aaron ja kaikki Israelin lapset näkivät hänen kasvonsa nahan paistavan, pelkäsivät he häntä lähestyä. ³¹Niin kutsui Moses heitänsä hänen puoleensa, sekä Aaron että kaikki ylimmäiset kansan seasta, ja Moses puhutteli heitä. ³²Sitte lähestyivät kaikki Israelin lapset häntä, ja hän käski heille kaikki ne, mitkä Herra puhui hänen kanssansa Sinain vuorella. ³³Ja että Moses olis tainnut päättää puheensa heidän kanssansa, pani hän peitteen kasvoinsa eteen. ³⁴Mutta koska hän meni sisälle Herran eteen puhuttelemaan häntä, pani hän peitteen pois, niin kauvaksi kuin hän läksi jälleensä ulos. Ja koska hän läksi ulos, puhui hän Israelin lapsille, mitä hänelle käsketty oli. ³⁵Niin katsoivat Israelin lapset hänen kasvoihinsa, kuinka hänen kasvoinsa nahka paisti: niin veti jälleensä peitteen kasvoinsa päälle, niinkauvaksi kuin hän jälleensä meni puhuttelemaan häntä.

35Ja Moses kokosi kaiken Israelin seurakunnan, ja sanoi heille: nämät ovat ne, mitä Herra käskenynt on teidän tehdä. ²Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemännen päivän pitää teille pyhä oleman, sabbatin lepo Herralle: kuka ikänensä silloin työtä tekee, sen pitää kuuleman. ³Ei teidän pidä tulta sytyttämän kaikissa teidän asuinsioissanne sabbatin päivänä. ⁴Ja Moses sanoi kaikille Israelin lasten seurakunnalle: tämä on se, jota Herra käskenynt on, sanoen: ⁵Ottakaat teidän seastanne ylennysuhria Herralle: jokainen, jolla hyväntahtoinen sydän on, tuokaan ylennysuhrin Herralle: kultaa, hopiaa ja vaskea. ⁶Sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, kallista liinaa ja vuohen karvoja, ⁷Punalla painetuita, oinaan nahkoja, ja tekasjimnahkoja, sittimipuita, ⁸Öljyä lampuihin, ja hyvänhajuisia kaluja voidellusöljyyn ja hyvään suitsutukseen, ⁹Onikin kiviä ja sisälle suljetuita kiviä päällisvaatteesen ja rintavaatteesen. ¹⁰Ja jokainen taitava teidän seassanne tulkaan ja tehkään kaikki mitä Herra käskenynt on: ¹¹Majan vaatteinensa, peitteinensä, renkainensa, lautoinensa, korentoinensa, patsainensa ja jalkoinensa; ¹²Arkin korentoinensa, armo-istuimen ja esiripun; ¹³Pöydän korentoinensa ja kaikki sen kalut, niin myös katsomusleivän; ¹⁴Kynttilälajalan kaluinensa valistamaan, ja hänen lampunsa ja öljyä valkeudeksi. ¹⁵Ja savu-alttarin korentoinensa, voidellusöljyn ja hyvänhajuvia kaluja suitsutukseen, ja vaatteen majan oven eteen. ¹⁶Polttouhrin alttarin vaskihäkin kanssa, korennot ja kaikki sen astiat: pesoastian jalkoinensa. ¹⁷Pihan vaatteet patsainensa ja jalkoinensa, niin myös vaatteen pihan oven eteen; ¹⁸Majan ja pihan vaarnat köysinensä;

¹⁹Virkavaatteet pyhän palvelukseen: pyhät vaatteet papille Aaronille, hänen poikainsa vaatteen kanssa, papin virkaan. ²⁰Silloin meni koko Israelin lasten seurakunta ulos Moseksen kasvojen edestä. ²¹Ja tuli jokainen, jonka sydän kehoitettiin, ja jolla oli hyvänsuopainen henki, ja toivat ylennysuhrin Herralle, seurakunnan majan tarpeeksi, ja kaikkeen sen palvelukseen, ja pyhiin vaatteisiin. ²²Ja tulivat sekä miehet että vaimot, kaikki, joilla oli hyvänsuopainen sydän, ja toivat rannerenkaita, korvarenkaita, sormuksia ja solkia, ja kaikkinaisia kultaisia astioita; toi myös joka mies kultaa häälytysuhriksi Herralle. ²³Ja jokainen toi, joka tyköänsä löysi sinisiä, ja purpuraisia, ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, ja vuohenkarvoja, punalla painetuita oinaan nahkoja, ja tekasjimnahkoja. ²⁴Jokainen joka hopiaa ja vaskea yleni, hän sen toi ylennysuhriksi Herralle. Ja jokainen, joka tyköänsä löysi sittimipuita, hän toi niitä kaikkinaiseksi Jumalan palveluksen tarpeeksi. ²⁵Ja kaikki taitavat vaimot kehräsivät käsillensä, ja toivat kehräyksensä sinisistä, ja purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista liinasta. ²⁶Ja ne vaimot, jotka senkaltaisia töitä taisivat ja siihen olivat hyväntahtoiset, kehräsivät vuohen karvoja. ²⁷Mutta päämiehet toivat onikin kiviä, ja kiinnitettyjä kiviä, päällisvaatteesen ja rintavaatteesen. ²⁸Ja hyvänhajullisia yrtejä, ja öljyä valkeudeksi, ja voidellusöljyksi, ja yrtein suitsutukseksi. ²⁹Ja niin Israelin lapset toivat hyvällä mielellä, sekä miehet että vaimot kaikkinaiseen tarpeeseen, niinkuin Herra Mosekselle käskenynt oli että tehtämän piti. ³⁰Ja Moses sanoi Israelin lapsille: katsokaat, Herra on kutsunut Betsaleelin nimeltä, Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta, ³¹Ja täyttänyt hänen Jumalan hengellä: taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla kaikkinaiseen työhön, ³²Ja taitavasti ylösajattelemaan sitä, mitä tehdä taidetaan kullasta, hopiasta ja vaskesta, ³³Taitavasti kaivamaan ja sisälle kiinnittämään kalliita kiviä, veistämään puita, ja tekemään taitavasti kaikkinaista visua työtä; ³⁴Ja on antanut taidon hänen sydämeensä opettaa: ynnä Oholiabin Ahisamakin pojan kanssa Danin suvusta. ³⁵Ja on täyttänyt heidän sydämensä taidolla, tekemään kaikkinaista visua työtä, kaivamaan, kutomaan ja neulomaan sinisiä, ja purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, niin että he tekevät ja ylösajattelevat kaikkinaisia, taitavasti.

36Niin Betsaleel ja Oholiab tekivät työtä, ja jokainen taitava mies, joille Herra oli antanut taidon ja ymmärryksen, tietämään tehdä kaikkea pyhän palveluksen työtä: kaiken sen jälkeen kuin Herra käskenynt oli. ²Ja Moses kutsui Betsaleelin ja Oholiabin, ja kaikki taitavat miehet, joiden sydämiin Herra oli taidon antanut: kaikki ne, jotka mielellensä itsensä taritsivat ja menivät sitä työtä tekemään; ³Ja he ottivat Mosekselta kaikkinaiset ylennykset, jotka Israelin lapset toivat pyhän palveluksen tarpeeksi, että sen piti tehdyksi tuleman: ja he toivat joka aamu hyvämielisen lahjansa hänelle. ⁴Niin he tulivat kaikki taitavat miehet, jotka kaikkea työtä tekivät pyhän rakennuksessa, itseku-

kin työstänsä kuin hän teki. ⁵Ja he puhuivat Mosekselle, sanoen: kansa tuo ylen paljon: enemmän kuin tämän palveluksen rakennukseen tarvitaan, jonka Herra on käsenyt tehdä. ⁶Niin Moses käski kaikille kuuluttaa leirissä, sanoen: älkään yksikään mies elikkä vaimo enempi tuoko ylennykseksi. Ja niin kansa estettiin tuomasta. ⁷Sillä jo oli kalua kyllä kaikkinaiseen tarpeeseen kuin tehtämän piti, ja vielä sittekin liiaksi. ⁸Ja niin kaikki taitavat miehet, jotka siinä työssä olivat, tekivät majan kymmenen vaatetta: kalliista kerratusta liinasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista; ynnä Kerubimein kanssa tekivät he ne, taitavasti. ⁹Ja kunkin vaatteen pituus oli kahdeksankolmattakymmentä kyynärää, ja joka vaatteen leveys neljä kyynärää: yksi mitta oli kaikilla vaatteilla. ¹⁰Ja hän yhdisti viisi vaatetta toinen toiseensa, ja taas viisi vaatetta toinen toiseensa. ¹¹Ja teki myös silmukset sinisistä villoista sen ensimmäisen vaatteen palteesen sauman kohdalle: ja niin hän myös teki sen äärimäisen vaatteen reunaan toisen sauman kohdalle. ¹²Viisikymmentä silmusta hän teki ensimmäiseen vaatteeseen, ja viisikymmentä silmusta toisen vaatteen reunaan, joilla ne toinen toisiinsa yhdistettiin: ja silmukset olivat toinen toisensa kohdalla. ¹³Ja hän teki myös viisikymmentä kultaista koukkua, joilla hän vaatteet toinen toiseensa yhdisti, niin että se tuli yhdeksi majaksi. ¹⁴Ja hän teki vaatteet vuohen karvoista, peitteeksi majan päälle: yksitoistakymmentä vaatetta hän niistä teki. ¹⁵Ja jokaisen vaatteen pituus oli kolmekymmentä kyynärää, ja leveys neljä kyynärää: yksi mitta oli kaikilla yhdellätoistakymmenellä vaatteella. ¹⁶Ja yhdisti viisi vaatetta erinänsä, ja kuusi vaatetta erinänsä. ¹⁷Ja teki viisikymmentä silmusta äärimäisen vaatteen reunalle, sauman kohdalle, ja teki myös viisikymmentä silmusta toisen vaatteen reunaan, sauman kohdalle. ¹⁸Ja hän teki viisikymmentä vaskikoukkua, joilla maja yhdistettiin, että se yksi olis. ¹⁹Ja teki peitteen majan päälle, punalla painetuista oinaan nahoista, ja vielä peitteen sen päälle tekasjim-nahoista. ²⁰Ja teki majan laudat sittimipuusta, pystyälle olemaan. ²¹Jokaisen laudan pituus oli kymmenen kyynärää, ja leveys puolitoista kyynärää. ²²Jokaiseen lautaan teki hän kaksi vaarnaa, joilla ne toinen toiseensa liitettiin: niin teki hän kaikki majan laudat. ²³Ja hän teki ne majan laudat, niin että kaksikymmentä lautaa seisoi etelään päin. ²⁴Ja teki neljäkymmentä hopiajalkaa kahdenkymmenen laudan alle: joka laudan alle kaksi jalkaa, aina kahden vaarnan kanssa. ²⁵Hän teki myös toiselle sivulle majaa, pohjan puolelle, kaksikymmentä lautaa, ²⁶Neljänkymmenen hopiajalan kanssa: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle. ²⁷Mutta perälle majaa, länteen päin, teki hän kuusi lautaa, ²⁸Ja teki kaksi muuta lautaa majan kulmille, molemmille sivuille. ²⁹Niin että kumpikin niistä tuli yhteen alhaalta; niin myös ylhäältä yhdistettiin ne yhdellä renkaalla: niin hän teki niille molemmille kullmille. ³⁰Ja oli kahdeksan lautaa, ja kuusitoistakymmentä hopiajalkaa: aina kaksi jalkaa yhden laudan alla. ³¹Niin teki hän myös korennot sittimipuusta: viisi niihin lautoihin,

jotka olivat yhdellä puolella majaa. ³²Ja viisi korentoa niihin lautoihin, jotka olivat toisella puolella majaa, ja taas viisi korentoa niihin lautoihin, jotka olivat kahden puolen majaa länteen päin. ³³Ja teki keskimäisen korennon, niin että se piti lautain keskeltä sisälle sysättämän, yhdestä kulmasta toiseen. ³⁴Ja silasi laudat päältä kullalla, mutta heidän renkaansa teki hän kullasta, joihinka korennot pistettiin: ja silasi myös korennot kullalla. ³⁵Hän teki myös esiripun, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja kalliista kerratusta liinasta: hän teki myös Kerubimin sen päälle taitavasti. ³⁶Ja teki siihen neljä patsasta sittimipuusta, ja silasi ne kullalla, ja niiden koukut kullasta, ja valoi niille neljä hopiajalkaa. ³⁷Ja teki vaatteen majan oven eteen, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja valkiasta kerratusta liinasta: taitavasti neulotun. ³⁸Ja viisi patsasta heidän koukkuinsa kanssa, ja silasi niiden päät, ja heidän vanteensa kullalla: ja niiden viisi vaskijalkaa.

37Ja Betsaleel teki arkin sittimipuusta: puolikolmatta kyynärää pitkän, puolitoista kyynärää leviän, ja puolitoista kyynärää korkian. ²Ja silasi sen puhtaalla kullalla, sekä sisältä että ulkoa, ja teki sen ympärille kultaisen vanteen. ³Ja valoi neljä kultarengasta hänen neljään kulmaansa: kaksi rengasta yhdelle puolelle, ja myös kaksi rengasta toiselle puolelle. ⁴Ja teki korennot sittimipuusta, ja silasi ne kullalla. ⁵Ja pisti ne korennot renkaisiin arkin sivulle, niin että arki taidettiin kannettaa. ⁶Ja hän teki armo-istuimen puhtaasta kullasta, puolikolmatta kyynärää pitkän ja puolitoista kyynärää leviän. ⁷Ja teki kaksi Kerubimia kullasta: vahvaa tekoa, molempiin päihin armo-istuinta. ⁸Yhden Kerubimin tähän päähän, ja toisen Kerubimin toiseen päähän: molempiin päihin armo-istuinta hän teki Kerubimit. ⁹Ja Kerubimit levittivät siipensä sen ylitse, ja peittivät armo-istuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa olivat toinen toisensa puoleen: armo-istuimeen päin olivat Kerubimien kasvot. ¹⁰Hän teki myös pöydän sittimipuusta, kaksi kyynärää pitkäksi, kyynärää leviäksi, ja puolitoista kyynärää korkiaksi. ¹¹Ja silasi sen puhtaalla kullalla, ja teki kultaisen vanteen sen ympärille. ¹²Ja teki partaan sen ympärille kämmentä leviän: teki myös kultaisen vanteen partaan ympärille. ¹³Ja valoi siihen neljä kultaista rengasta, ja pani ne renkaat neljälle kulmalle heidän neljän jalkansa päälle. ¹⁴Juuri partaan kohdalla olivat renkaat, joissa korennot olivat sisällä, joilla pöytä kannettiin. ¹⁵Ja hän teki myös korennot sittimipuusta, ja silasi ne kullalla, että pöytä niillä kannettaa taidettiin. ¹⁶Hän teki myös pöytäsiivillä, vadit, lusikat, ja maljat, ja pikarit, joilla ulos ja sisälle kaadettiin, puhtaasta kullasta. ¹⁷Hän teki myös kynttiläjalan puhtaasta kullasta: vahvan tekoiseksi hän kynttiläjalan teki ja hänen vartensa, haaransa, maljansa, nuppinsa ja kukkaisensa olivat siitä samasta. ¹⁸Kuusi haaraa kävi hänen kyljestänsä: kolme haaraa kynttiläjalan yhdeltä sivulta, ja myös kolme haaraa sen toiselta sivulta. ¹⁹Kolme

mandelin-muotoista maljaa oli sen yhdessä haarassa, ja yksi nuppi ja kukkainen, niin myös kolme mandelin-kaltaista maljaa toisessa haarassa, yksi nuppi ja kukkainen: niin oli niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta uloskävivät.²⁰ Mutta kynttiläjalassa oli neljä mandelin-muotoista maljaa toisessa haarassa, nuppeinsa ja kukkaistensa kanssa,²¹ Niin että nuppi oli siinä kahden haaran alla, ja taas nuppi (toisen) kahden haaran alla, ja vielä nuppi kahden jälkimmäisen haaran alla: nimittäin niissä kuudessa haarassa, jotka siitä uloskävivät,²² Ja hänen nuppinsa ja haaransa sen päällä, ja se kaikki oli puhtaasta lujasta kullasta.²³ Ja hän teki myös seitsemän lammua: ja heidän niistimensä ja sammutuskalunsa olivat puhtaasta kullasta.²⁴ Ja hän teki sen, kaikkein astiainsa kanssa, yhdestä leiviskästä puhdasta kultaa.²⁵ Hän teki myös suitsutusalttarin sittimipuusta: yhtä kyynärää pitkän ja yhtä kyynärää leviän, juuri nelikulmaiseksi, ja kaksi kyynärää korkian; siitä uloskävivät hänen sarvensa.²⁶ Ja silasi sen puhtaalla kullalla, sen katon ja seinät ympärinsä, ja sen sarvet: ja teki sen ympärille vanteen kullasta,²⁷ Ja kaksi kultaista rengasta vanteen alle molemmin puolin, niin että korennot siihen sysättiin, kannettaa niillä.²⁸ Ja korennot hän teki sittimipuusta, ja silasi ne kullalla.²⁹ Ja teki pyhän voidellusöljyn ja puhtaan suitsutuksen, hyvänhajullisista yrteistä, apotekarin tavan jälkeen.

38 Ja teki myös polttouhrin alttarin sittimipuusta, viisi kyynärää pitkän ja viisi kyynärää leviän, juuri nelikulmaiseksi, ja kolme kyynärää korkiaksi.² Ja teki neljä sarvea sen neljän kulman päälle: siitä olivat hänen sarvensa; ja silasi sen vaskella.³ Ja teki kaikkinaiset alttarin astiat, tuhka-astiat, lapiot, maljat, hangot, hiiliastiat: kaikki astiat teki hän vaskesta.⁴ Ja teki alttarin ympärille vaskihäkin niinkuin verkon, maasta niin puolialttariin.⁵ Ja valoi neljä rengasta neljään vaskihäkin kulmiin, että korennot niihin pistettiin.⁶ Ja teki korennot sittimipuusta, ja silasi ne vaskella,⁷ Ja pani renkaiisiin alttarin sivulle, joilla se kannettiin. Ja teki laudoista, avojammaksi sisältä.⁸ Ja hän teki pesoastian vaskesta, ja sen jalan myös vaskesta, niiden vaimoin peleistä, jotka palvelivat seurakunnan majan oven edessä.⁹ Ja hän teki pihan etelään päin, ja pihan vaatteet valkiasta kerratusta liinasta, sata kyynärää pitkäksi,¹⁰ Hänen kahdenkymmenen patsastensa ja kahdenkymmenen jalkainsa kanssa vaskesta, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiaista.¹¹ Niin myös pohjaa päin sata kyynärää, kahdenkymmenen patsaan ja kahdenkymmenen jalan kanssa vaskesta, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiaista.¹² Mutta lännen puolella olivat vaatteet viisikymmentä kyynärää, kymmenen patsaansa ja kymmenen jalkansa kanssa, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiaista;¹³ Mutta itää päin viisikymmentä kyynärää:¹⁴ Vaatteet viisitoistakymmentä kyynärää sivulla: kolmen patsaan ja kolmen jalan kanssa.¹⁵ Ja toisella sivulla molemmin puolin, pihan läpikäytävän tykönä, olivat vaatteet viisitoista-

kymmentä kyynärää: heidän kolmen patsaansa ja jalkansa kanssa.¹⁶ Ja kaikki pihan vaatteet ympärinsä olivat valkiasta kerratusta liinasta,¹⁷ Ja patsasten jalat vaskesta, ja heidän koukkunsa ja vyönsä hopiaista, niin että heidän nuppinsa olivat silatut hopialla: ja kaikki myös ne pihan patsaat olivat vyötetyt hopiaivyöllä.¹⁸ Ja peitevaatteet pihan sisällekäytävään teki hän sinisistä ja purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja valkiasta kerratusta liinasta, taitavasti neulotut, kaksikymmentä kyynärää pitkäksi, ja viisi kyynärää korkiaksi leveydessä pihan vaateen kohdalla,¹⁹ Niin myös niiden neljä patsasta ja niiden neljä jalkaa vaskesta, ja heidän koukkunsa hopiaista, ja heidän päänsä silatut ja vyötetyt hopiaivoilla.²⁰ Ja kaikki vaarnat majassa, ja koko piha ympärinsä, olivat vaskesta.²¹ Tämä on kaluin luku joka todistuksen majaan tarvittiin, jotka ovat luetut Moseksen käskyn jälkeen: Leviläisten palveluksen kautta, Itamarin papin Aaronin pojan käden alla.²² Ja Betsaleel Urin poika, Hurin pojanpoika Juudan suvusta, teki kaikki kuin Herra Mosekselle oli käsenyt,²³ Ja hänen kanssansa Oholiab Ahisamakin poika Danin suvusta; sillä hän oli taitava ja ymmärtäväinen neulomaan sinisillä, ja purpuraisilla, ja tulipunaisilla villoilla, ja valkialla liinalla.²⁴ Kaikki se kulta mikä tehtiin kaiken tämän pyhän tarpeeksi, se kuin annettu oli ylennykseksi, oli yhdeksänkymmenekymmentä leiviskää, seitsemänsataa ja kolmekymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen.²⁵ Mutta hopia, joka siihen yhteiseltä kansalta annettiin, oli sata leiviskää, tuhannen seitsemänsataa viisikahdeksattakymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen:²⁶ Niin monta puolta sikliä, kuin monta henkeä, pyhän siklin jälkeen: kaikilta niiltä, jotka luetut olivat kahdestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse, kuusisataa tuhatta, kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä.²⁷ Sadasta leiviskästä hopiaa valettiin pyhät jalat, ja esiripun jalat: sata jalkaa sadasta leiviskästä, leiviskä kullekin jalalle.²⁸ Mutta tuhannesta seitsemästä sadasta ja viidestä kahdeksattakymmenestä siklistä tehtiin koukut patsaisiin: ja heidän päänsä silattiin, ja vyöllä vyötettiin.²⁹ Mutta vaski, joka annettiin ylennysuhriksi, oli seitsemänkymmentä leiviskää, kaksituhatta ja neljäsataa sikliä.³⁰ Siitä tehtiin jalat seurakunnan majan oveen, ja vaski-alttari ja vaskihäkki kuin siinä oli, ja myös kaikki alttarin astiat,³¹ Niin myös jalat ympärinsä pihaa, ja jalat pihan sisällekäytävään, ja kaikki majan vaarnat, ja kaikki pihan vaarnat ympärinsä.

39 Mutta sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista tekivät he virkavaatteita palvelukseen pyhässä: ja he tekivät pyhiä vaatteita Aaronille, niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle.² Ja hän teki päällisvaatteen kullasta, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta.³ Ja he takoivat kullan kiskoksi, jonka hän leikkasi langaksi, että se taittiin taitavasti kudottaa sinisten, purpuraisten ja tulipunaisten villain ja valkian liinan seassa.⁴ He tekivät hänelle olkavaatteet, yhteensidotut: kahdelta kulmalta se yhdistettiin.⁵ Ja vyö sen

päällä oli myös tehty sillä tavalla taitavasti kullasta, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle. ⁶Ja he tekivät onikin kivet, kiinnitetyt kultaan: kaivetut sinetin tavalla Israelin lasten nimein jälkeen. ⁷Ja istuttivat ne olkapäille päällisvaatteeseen, että ne kivet piti oleman Israelin lapsille muistoksi: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle. ⁸Ja he tekivät rintavaatteen sillä tavalla taitavasti, kuin päällisvaatekin oli tehty: kullasta, sinisistä, ja purpuraisista villoista, ja kalliista kerratusta liinasta, ⁹Niin että se oli nelitahkoinen ja kaksikertainen: vaaksa pituudelta ja vaaksa leveydeltä, aina kaksikertaisesti. ¹⁰Ja täytti sen neljällä kivirivillä: ensimmäinen rivi oli sardius, topatsius ja smaragdi; ¹¹Toinen rivi: rubin, saphiir ja demanti; ¹²Kolmas rivi: lynkurius, akat ja ametisti; ¹³Ja neljäs rivi: turkos, oniks ja jaspis: kiinnitetyt ympäriltä kullalla joka riviltä. ¹⁴Ja nämät kivet olivat Israelin lasten nimein jälkeen kaksitoistakymmentä, kaivetut sinetin tavalla, itsekin nimeltänsä, kahdentoistakymmentä sukukunnan jälkeen. ¹⁵He tekivät myös rintavaatteen päälle vitjat kahden pään kanssa, vääten puhtaasta kullasta. ¹⁶Ja he tekivät kaksi kultanastaa, ja kaksi kultarengasta, ja yhdistivät ne kaksi rengasta kahteen rintavaatteen palteeseen. ¹⁷Ja pistivät ne kaksi kultavitjaa niihin kahteen renkaaseen, rintavaatteen kulmiin. ¹⁸Mutta ne kaksi päätä vitjoista panivat he ylös niihin kahteen nastaan, ja yhdistivät ne päällisvaatteen kulmilta, juuri toinen toisensa kohdalle. ¹⁹Niin he tekivät kaksi muuta kultarengasta, ja yhdistivät ne niihin toisiin kahteen rintavaatteen kulmaan, sen palteeseen joka on päällisvaatteen sivussa sisällisellä puolella. ²⁰Ja he tekivät kaksi muuta kultarengasta: ne panivat he kahteen kulmaan alhaallepäin päällisvaatteeseen, toinen toisensa kohdalle, sitä saumaa kohden, päällisvaatteen vyön ylimmäiselle puolelle, ²¹Niin että rintavaate yhdistettiin renkainensa niihin renkaisiin, kuin oli päällisvaatteessa, sinisellä nuoralla, niin että se olis liki päällisvaatetta, ja ei eriäis päällisvaatteesta: niinkuin Herra käski Mosekselle. ²²Hän teki myös hameen päällisvaatteen alle, kokonansa kudotun sinisistä villoista. ²³Ja päänläven keskelle, niinkuin pantsarin päänläven; sepaluksen päänläven ympärille pallistetun, ettei se kehkiäisi. ²⁴Ja he tekivät granaatin omenat alhaalle hameen liepeisiin sinisistä, ja purpuraisista ja tulipunaisista villoista, jotka kerratut olivat. ²⁵Ja tekivät kulkuiset puhtaasta kullasta, ja panivat ne kulkuiset granaatin omenain välille ympärille, hameen liepeisiin. ²⁶Niin että kulkuinen ja granaatin omena oli vuoroin ympärinsä hameen liepeitä: palvelemaan sillä, niinkuin Herra käskenyt oli Mosekselle. ²⁷Ja he tekivät myös ahtaat hameet, kudotut valkiasta kalliista liinasta, Aaronille ja hänen pojillensa, ²⁸Ja hiipan valkiasta kalliista liinasta, ja kauniit lakit valkiasta kalliista liinasta, ja alusvaatteet valkiasta kerratusta liinasta, ²⁹Ja taitavasti neulotun vyön valkiasta kerratusta kalliista liinasta, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista: niinkuin Herra käske-

nyt oli Mosekselle: ³⁰He tekivät myös otsalehden, pyhän kruunun päälle, puhtaasta kullasta, ja kaivoivat kirjoituksen siihen, niinkuin sinetti kaivetaan: HERRAN PYHYYS. ³¹Ja sitoivat sen päälle sinisen nuoran, että sen piti yhdistämän hiipan ylhäältä: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle. ³²Ja niin kaikki seurakunnan majan rakennus päätettiin. Ja Israelin lapset tekivät kaikki sen jälkeen, kuin Herra oli käskenyt Mosekselle; niin he tekivät. ³³Ja he kantoivat majan Moseksen tykö kaluunsa: sen koukut, laudat, korennot, patsaat ja jalat. ³⁴Ja peitteen punalla painetuista oinaan nahoista, peitteen tekasjim-nahoista: ja peitteen esiripun, ³⁵Todistusarkin korentoinensa, ja myös armo-istuimen, ³⁶Pöydän kaikkein astiainsa kanssa, ja katsomusleivät, ³⁷Puhtaan kynttiläjalan valmistetun lamppui-nensa, kaiken sen kanssa kuin siihen tarvittiin, ja öljyä valkeudeksi, ³⁸Kulta-alttarin ja voidellusöljyn, ja yrtein suitsutuksen, ja majan ovivaatteen, ³⁹Vaskisen alttarin ja vaskisen häkin korentoinensa, ja kaikkein kaluunsa kanssa, ja pesoastian jalkoinensa, ⁴⁰Pihan vaatteet patsainensa ja jalkoinensa, vaatteen pihan sisällekäytävän eteen, köysinensä ja vaajoinensa, ja kaikki seurakunnan majan palveluksen astiat, ⁴¹Virkavaatteet palveltaa pyhässä, papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, joilla heidän piti tekemän papin viran palveluksen: ⁴²Kaikkein niiden jälkeen mitkä Herra oli käskenyt Mosekselle: niin tekivät Israelin lapset kaiken sen työn. ⁴³Ja Moses näki kaiken tämän rakennuksen, että he olivat tehneet sen, niinkuin Herra oli käskenyt; ja Moses siunasi heitä.

40Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Ensimmäisenä päivänä ensimmäisestä kuusta pitää sinun paneman ylös seurakunnan majan. ³Ja sinun pitää siihen paneman sisälle todistuksen arkin, ja sinun pitää peittämän arkin esiripulla. ⁴Ja sinun pitää myös sinne sisälle tuoman pöydän, ja valmistaman sen, ja asettaman siihen kynttiläjalan, ja paneman lamput sen päälle. ⁵Ja sinun pitää asettaman kultaisen savualttarin todistusarkin eteen, ja ripustaman vaatteen majan eteen. ⁶Mutta polttouhrin alttarin pitää sinun asettaman seurakunnan majan oven eteen, ⁷Ja paneman pesoastian seurakunnan majan ja alttarin välille, ja paneman siihen vettä, ⁸Ja tekemän pihan sen ympärille, ja ripustaman vaatteen pihan portin eteen, ⁹Ja ottaman voidellusöljyn, ja voiteleman majan ja kaikki ne mitkä siinä ovat, ja pyhittämän sen kaluunsa, että ne olisivat pyhät, ¹⁰Ja voiteleman polttouhrin alttarin kaluunsa, ja pyhittämän alttarin: ja se alttari pitää oleman kaikkein pyhin. ¹¹Sinun pitää myös voiteleman pesinastian jalkoinensa, ja sen pyhittämän. ¹²Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikienensa seurakunnan majan oven eteen, ja pesemän heidät vedellä, ¹³Ja puettaman Aaronin pyhiin vaatteisiin, ja voiteleman ja pyhittämän hänen, minun papikseni. ¹⁴Ja sinun pitää myös tuoman hänen poikansa ja puettaman heidän yllensä ahtaat hameet, ¹⁵Ja voiteleman heidät, niinkuin sinä heidän isänsä voitelit, minun papikseni. Ja tämän voi-

delluksen pitää oleman heille ijankaikkiseksi pappeudeksi, heidän sukukunnissansa. ¹⁶Ja Moses teki kaikki kuin Herra oli hänelle käsenyt. ¹⁷Niin tapahtui toisena vuonna, ensimmäisenä päivänä ensimmäisestä kuusta, että maja pantiin ylös. ¹⁸Ja koska Moses pani ylös majan, niin hän asetti jalat ja laudat ja korennot, ja nosti patsaat pystyälle, ¹⁹Ja levitti peitteen majan ylitse, ja pani katon sen päälle: niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ²⁰Ja otti todistuksen ja pani arkkiin, ja asetti korennot arkin päälle, ja pani myös armoistuimen arkin päälle. ²¹Ja toi arkin majaan, ja ripusti esiripun todistusarkin eteen: niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ²²Niin asetti hän myös pöydän seurakunnan majaan, pohjan puoliselle sivulle, ulkoiselle puolelle esirippua. ²³Ja asetti leivät sen päälle järjestykseen, Herran eteen: niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ²⁴Niin pani hän myös kynttiläjalan seurakunnan majaan, juuri pöydän kohdalle, etelän sivulle majaa. ²⁵Ja pani lamput niiden päälle Herran eteen: niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ²⁶Ja pani myös kultaisen alttarin seurakunnan majaan, esiripun eteen. ²⁷Ja suitsutti yrtein suitsutuksen sen päällä: niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ²⁸Ja ripusti vaatteen majan oven eteen. ²⁹Vaan polttouhrin alttarin pani hän seurakunnan majan oven eteen, ja uhrasi sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin: niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ³⁰Ja pesoastian pani hän seurakunnan majan ja alttarin välille, ja pani siihen vettä pestä heitänsä. ³¹Ja Moses ja Aaron ja hänen poikansa pesivät kätensä ja jalkansa siitä. ³²Sillä heidän piti pesemän itsensä, koska he menivät seurakunnan majaan eli kävivät alttarin tykö; niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle. ³³Ja hän pani pihan ylös, majan ja alttarin ympärille, ja ripusti vaatteen pihan sisällekäytävään. Ja niin Moses päätti sen työn. ³⁴Ja pilvi peitti seurakunnan majan, ja Herran kunnia täytti majan. ³⁵Ja ei Moses taitanut käydä seurakunnan majaan; sillä pilvi oli sen päällä, ja Herran kunnia täytti majan. ³⁶Ja koska pilvi meni ylös majan päältä niin Israelin lapset vaelsivat, kaikissa matkoissansa. ³⁷Vaan koska ei pilvi mennyt ylös, silloin ei he vaeltaneet, siihen päivään asti, että se meni ylös. ³⁸Sillä Herran pilvi oli päivällä majan ylitse, ja yöllä oli tuli siinä, koko Israelin huoneen silmäin edessä, kaikissa heidän vaelluksissansa.

3. Moos.

1Ja Herra kutsui Moseksen, ja puhui hänelle seurakunnan majasta, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: joka teistä tahtoo uhrata Herralle, niin tehkää teidän uhrin eläimistä, karjasta ja lampaista. ³Jos hän tahtoo Herralle polttouhria karjasta tehdä, niin uhratkaan virheettömän härkyisen: seurakunnan majan oven edessä hän sen uhratkaan, että se olis Herralle otollinen häneltä. ⁴Ja pankaan kätensä sen polttouhrin pään päälle, niin se on otollinen häntä sovittamaan. ⁵Ja hänen pitää teurastaman mullin Herran edessä; ja papit, Aaronin pojat, pitää tuoman veren ja priiskottaman alttarille ympärinsä, joka on seurakunnan majan oven edessä. ⁶Ja vuota pitää polttouhrista nyljettämän ja pitää kappaleiksi hakattaman. ⁷Ja papin Aaronin pojat pitää tekemän tulen alttarille ja halvot tulen päälle paneman. ⁸Ja papit Aaronin pojat pitää sovittaman kappaleet, pään ja lihavuuden, halkoin päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä. ⁹Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän, ja papin pitää kaikki nämät polttaman alttarilla: polttouhriksi, ja lepytyshajun tuleksi Herralle. ¹⁰Ja jos hän tahtoo tehdä polttouhria pienistä eläimistä, lampaista eli vuohista, niin uhratkaan virheettömän oinaan eli kauriin. ¹¹Ja teurastakaan sen Herran edessä pohjan puolella alttaria, ja papit, Aaronin pojat, pitää priiskottaman hänen verensä alttarille ympärinsä. ¹²Ja se pitää hakattaman kappaleiksi, sekä pää että lihavuus, ja papin pitää ne sovittaman halkoin päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä. ¹³Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän, ja papin pitää sen kaiken uhraaman ja polttaman alttarilla: se on polttouhri, tuliuhri ja lepytyshaju Herralle. ¹⁴Jos hän tahtoo taas tehdä polttouhria Herralle linnuista, niin tehkään sen metisistä, elikkä kyhkyläisten pojista. ¹⁵Ja papin pitää sen alttarille tuoman, ja niskan poikki vääntämän, ja alttarilla polttaman, ja antaman veren vuotaa alttarin seinään. ¹⁶Ja ottakaan hänen kupunsa höyhenensä ulos, ja heittäkään ne alttarin viereen itään päin, tuhka-ko'on päälle. ¹⁷Ja pitää sen siipinensä halkaiseman, mutta ei erinänsä repäisemän. Ja niin papin pitää sillänsä sen polttaman halkoin päällä, jotka ovat alttarilla tulen päällä: tämä on polttouhri, tuliuhri ja lepytyshaju Herralle.

2Ja jos joku henki tahtoo tehdä Herralle ruokauhria, niin sen pitää oleman sämpyläjauhoista, ja hänen pitää öljyä

sen päälle vuodattaman ja pyhää savua sen päälle paneman, ²Ja sitte sen papeille Aaronin pojille viemän: niin pitää papin ottaman pivonsa täyden niistä sämpyläjauhoista, ja öljyä kaiken pyhän savun kanssa, ja sen polttaman alttarilla muistoksi. Tämä on tuliuhri ja lepytyshaju Herralle. ³Se kuin jää ruokauhrista, pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa oman: sen pitää oleman kaikkein pyhimmän Herran tulista. ⁴Mutta jos sinä tahdot tehdä ruokauhria pätsissä kypsetetystä, niin ota happamattomia kyrsiä sämpyläjauhoista öljyyn sekoitettuna, ja happamattomia ohukaisia kyrsiä öljyllä voideltuita. ⁵Vaan jos sinun ruokauhris on pannussa kypsetystä, niin sen pitää oleman happamattomista sämpyläjauhoista öljyyn sekoitettuna. ⁶Sen sinun pitää jakaman kappaleiksi, ja vuodattaman öljyä sen päälle: niin se on ruokauhri. ⁷Ja jos sinun ruokauhris on halstarilla kypsetystä, niin sinun pitää tekemän sen sämpyläjauhoista öljyn kanssa. ⁸Ja sen ruokauhrin, jonka sinä tahdot senkaltaisista tehdä Herralle, pitää sinun tuoman papille, ja kantaman sen alttarin tykö. ⁹Ja papin pitää ylentämän sen ruokauhrin muistoksi ja polttaman alttarilla. Se on tuliuhri ja lepytyshaju Herralle. ¹⁰Tähteet ruokauhrista tulee oleman Aaronin ja hänen poikainsa omat: sen pitää oleman kaikkein pyhimmän Herran tulista. ¹¹Kaiken ruokauhrin, kuin te uhraatte Herralle, pitää teidän tekemän ilman hapatusta: sillä ei yhtään hapatusta eli hunajaa pidä siinä poltettaman uhriksi Herralle. ¹²Mutta uutisten uhrissa pitää teidän ne uhraaman Herralle; vaan ei ne pidä tuleman alttarille makiaksi hajuksi. ¹³Kaiken sinun ruokauhris pitää sinun suolaaman, ja sinun ruokauhris ei pidä ikänänsä ilman sinun Jumalas liittosuolata oleman; sillä kaikissa sinun uhreissas pitää sinun suolaa uhraaman. ¹⁴Mutta jos sinä tahdot tehdä uutisesta ruokauhrin Herralle, niin sinun pitää kuivaaman viheriäiset tähkäpäät tulella, ja survoman ne pieniksi, ja sitten uhraaman ruokauhrin sinun uutisestas. ¹⁵Ja sinun pitää paneman öljyä siihen ja pyhää savua, niin on se ruokauhri. ¹⁶Ja papin pitää ottaman niistä survotuista jyvistä ja öljystä, ynnä kaiken pyhän savun kanssa, ja polttaman sen muistoksi. Se on tuliuhri Herralle.

3Ja jos hänen uhrinsa on kiitosuhri karjasta, niin pitää hänen uhraaman härjän eli lehmän, ja virheettömän uhrin tuoman Herran eteen. ²Ja pitää laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastaman seurakunnan majan

oven edessä: ja papit Aaronin pojat pitää priiskottaman veren alttarille ympärinsä. ³Ja pitää uhraaman siitä kiitosuhrista polttouhrin Herralle: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden, ⁴Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, kuin niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman. ⁵Aaronin pojat pitää polttaman sen alttarilla polttouhriksi puiden päällä, jotka ovat tulessa, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi Herralle. ⁶Mutta jos hän tekee Herralle kiitosuhria pienistä eläimistä, oinaista eli uuhista, niin sen pitää oleman ilman virheetä. ⁷Jos hän uhraa karitsan, niin hänen pitää sen tuoman Herran eteen, ⁸Ja pitää laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastaman sen seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat pitää priiskottaman sen veren alttarille ympärinsä, ⁹Ja kiitosuhrista uhraaman Herralle polttouhrin, sen lihavuuden: koko saparon eroitettua selkäpiistä: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden, ¹⁰Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa kuin lanteissa niiden päällä on, ja eroittaman maksan kalvon munaskuiden kanssa. ¹¹Ja papin pitää sen polttaman alttarilla, tulen ruaksi Herralle. ¹²Jos hänen uhrinsa on vuohi ja hän tuo sen Herran eteen, ¹³Niin hänen pitää laskeman kätensä sen pään päälle, ja teurastaman seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat pitää priiskottaman hänen verensä alttarille ympärinsä, ¹⁴Ja pitää siitä uhraaman polttouhrin Herralle: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden. ¹⁵Ja kaksi munaskuuta lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroitettaman. ¹⁶Ja papin pitää polttaman sen alttarilla, tulen ruaksi, makiaksi hajuksi. Kaikki lihavuus on Herran oma. ¹⁷Sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne, kaikissa tiedän asuinsioissanne: ettette yhtään lihavuutta eli mitään verta söisi.

⁴Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, ja sano: jos joku sielu rikkoo tietämätä jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hänen pitäis tekemän, niin että hän tekis yhtäkin vastaan niistä: ³Jos pappi, joka voideltu on, rikkoo kansan pahenukseksi, niin hänen pitää rikoksensa edestä, kuin hän tehnyt on, tuoman virheettömän nuoren mullin Herralle rikosuhriksi, ⁴Ja pitää tuoman mullin Herran eteen, seurakunnan majan oven tykö, ja laskeman kätensä mullin pään päälle, ja teurastaman mullin Herran edessä. ⁵Ja pappi kuin voideltu on, pitää ottaman mullin verestä, ja kantaman seurakunna majaan. ⁶Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja priiskottaman sitä verta seitsemän kertaa Herran ja pyhän esiripun edessä. ⁷Ja papin pitää siitä verestä paneman suitsutusalttarin sarvein päälle, joka on Herran edessä seurakunnan majassa, ja kaiken muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjalle, joka on seurakunnan majan oven edessä. ⁸Ja kaiken rikosuhriin mullin lihavuuden pitää hänen ylentämän: nimittäin sen lihavuuden joka sisällykset peittää, ja kai-

ken sisällysten lihavuuden, ⁹Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman, ¹⁰Niinkuin ylenetään kiitosuhri härjästä: ja papin pitää sen polttaman polttouhrialttarilla. ¹¹Mutta mullin vuodan, kaiken lihan, pään ja jalkain kanssa, ja sisällykset ja ravan, ¹²Niin myös koko mullin pitää hänen leiristä viemän ulos puhtaaseen paikkaan, johonka tuhkat heitetään, ja se pitää polttettaman puiden päällä tulessa: juuri siinä paikassa, johon tuhka heitetään, pitää se polttettaman. ¹³Jos koko Israelin seurakunta eksyis, ja se olis heidän silmänsä edessä peitetty, niin että he olisivat tehneet jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei heidän tulisi tehdä, ja niin tulisivat vikapääksi, ¹⁴Ja sitte ymmärtäisivät rikoksensa, jonka he olivat tehneet, niin pitää heidän tuoman nuoren mullin rikosuhriksi, ja asettaman sen seurakunnan majan eteen. ¹⁵Ja seurakunnan vanhimmat pitää laskeman kätensä mullin pään päälle Herran edessä, ja teurastaman mullin Herran edessä. ¹⁶Ja pappi, joka voideltu on, pitää kantaman mullin veren seurakunnan majaan. ¹⁷Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja seitsemän kertaa priiskottaman Herran eteen, esiripun edessä, ¹⁸Ja pitää siitä verestä paneman alttarin sarvein päälle, joka on Herran edessä seurakunnan majassa, ja kaiken sen muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjaan, joka on seurakunnan majan edessä. ¹⁹Kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen ylentämän ja polttaman alttarilla, ²⁰Ja pitää tekemän tämän mullin kanssa niinkuin hän teki rikosuhriin mullin kanssa: ja niin pitää papin heidät sovittaman, ja se heille annetaan anteeksi. ²¹Ja hänen pitää viemän mullin leiristä ulos, ja polttaman hänen, niinkuin hän poltti sen entisen mullin: sen pitää oleman rikosuhri seurakunnan edestä. ²²Mutta jos päämies rikkoo ja tekee jotakuta Herran Jumalansa käskyä vastaan, jota ei hänen tekemän pitäisi, ja tulee tietämätä vikapääksi, ²³Ja osotetaan hänelle sitte hänen rikoksensa, jolla hän on rikkonut: hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän kauriin. ²⁴Ja laskeman kätensä kauriin pään päälle, ja teurastaman siinä paikassa, kussa Herralle polttouhria teurastetaan: se pitää oleman hänen rikosuhriensa. ²⁵Sitte pitää papin ottaman rikosuhriin verta sormellansa, ja paneman sen polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja sen muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjalle. ²⁶Mutta kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen polttaman alttarilla, niinkuin sen lihavuuden kiitosuhrista. Ja niin papin pitää sovittaman hänen rikoksensa, ja se hänelle annetaan anteeksi. ²⁷Jos joku sielu yhteisestä kansasta rikkoo tietämätä, niin että hän tekee jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hänen tekemän pitäisi, ja tulee niin vikapääksi, ²⁸Ja sitte saatetaan ymmärtämään rikoksensa, jolla hän on rikkonut: hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän vuohen, sen rikoksen edestä, jolla hän rikkonut on, ²⁹Ja pitää laskeman kätensä rikosuhriin pään päälle ja teurastaman sen rikosuhriin polttouhrin paikalla. ³⁰Ja papin pitää sormellansa ottaman sen verta, ja paneman sen polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja kai-

ken veren kaataman altarin pohjaan. ³¹Ja kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen eroittaman, niinkuin hän eroitti kiitosuhrin lihavuuden: ja papin pitää sen polttaman alttarilla makiaksi hajuksi Herralle. Ja niin pitää papin häntä sovittaman, ja se annetaan anteeksi hänelle. ³²Mutta jos hän tuo lampaansa rikosuhriksi, niin tuokaan virheettömän uuhien. ³³Ja laskekaan kätensä rikosuhrin pään päälle ja teurastakaan sen rikosuhriksi siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan. ³⁴Ja papin pitää sormellansa ottaman rikosuhrin verta, ja paneman polttouhriin alttarin sarvein päälle, ja kaataman kaiken muun veren alttarin pohjaan. ³⁵Mutta kaiken lihavuuden pitää hänen eroittaman niinkuin kiitosuhrin lampaan lihavuus eroitettiin, ja papin pitää polttaman sen alttarilla Herran tuleksi. Ja niin pitää papin hänen rikoksensa sovittaman, jolla hän on rikkonut, ja se hänelle annetaan anteeksi.

5 Jos joku sielu rikkoo, niin että hän kuulee jonkun kirjoilevan, ja hän on sen todistaja, eli on sen nähnyt taikka tietänyt, ja ei ilmoita siitä, hän on vikapää vääryyteen. ²Eli jos joku sielu rupee johonkuhun saastaiseen kappaleeseen, taikka saastaisen metsän eläimen raatoon, eli saastaisen karjan raatoon eli saastaisen madon raatoon, ja se olis hänelle tietämätöin: hän on saastainen ja vikapää. ³Eli jos hän rupee saastaiseen ihmiseen, millä ikänänsä saastaisuudella ihminen taitaa saastaiseksi tulla, tietämätö, ja sen sitte ymmärtää, se on vikapää. ⁴Eli jos joku sielu vannoo, niin että hänen suustansa käy ajattelemata pahoin eli hyvin tehdä, kaikki kuin ihminen vannoo huomaitsemata, ja sen sitte ymmärtää: hän on vikapää yhteen näistä. ⁵Koska hän on vikapää johonkuhun näistä, ja tunnustaa, että hän siinä rikkonut on: ⁶Niin pitää hänen tämän rikoksensa vian edestä, kuin hän rikkonut on, tuoman laumasta Herralle uuhien eli vuohen rikosuhriksi: niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa. ⁷Jollei hänellä ole lammasta, niin tuokaan Herralle rikoksensa edestä, jolla hän rikkonut on, kaksi mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa: yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi. ⁸Ja viekään ne papille: hänen pitää sen ensimmäisen uhraaman rikosuhriksi ja vääntämän sen niskat ja ei kuitenkaan pääätä erinänsä repäisemän, ⁹Ja pitää priiskottaman alttarin seinän rikosuhrin verellä, ja antaman sen veren, joka jää, vuotaa alttarin pohjaan. Se on rikosuhri. ¹⁰Toisen pitää hänen uhraaman polttouhriksi tavan jälkeen. Ja niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa, jolla hän rikkonut on, ja se annetaan hänelle anteeksi. ¹¹Jollei hänelle ole kahta mettistä eli kahta kyhkyläisen poikaa, niin tuokaan uhrinsa, rikoksensa edestä, kymmenennen osan ephaa sämpyläjauhoja rikosuhriksi. Mutta ei hänen pidä öljyä sen päälle paneman, eikä pyhää savua; sillä se on rikosuhri. ¹²Ja hänen pitää sen viemän papille, ja papin pitää siitä ottaman pivon täyden muistoksi, ja polttaman sen alttarilla Herralle tuliuhriksi: tämä on rikosuhri. ¹³Ja papin pitää niin sovittaman hänelle hänen rikoksensa, jolla hän rikkonut on, ja se annetaan an-

teeksi hänelle. Ja sen pitää oleman papin oman niinkuin ruokauhrinkin. ¹⁴Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁵Jos joku sielu kovasti rikkoo ja erehdyksestä syntii tekee josakussa joka Herralle pyhitetty on, hänen pitää Herralle tuoman vikauhrin, virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen hopiapainoon, pyhän siklin jälkee, vikauhriksi. ¹⁶Siihen myös, mitä hän on rikkonut pyhitetyssä, pitää hänen sen antaman jällensä, ja pitää sen tykö antaman viidennen osan, ja antaman sen papille: ja papin pitää sovittaman hänen vikauhrin oinaalla, niin se hänelle annetaan anteeksi. ¹⁷Ja jos joku sielu rikkoo ja tekee vastoin jotakuta Herran käskyä, jota ei hänen pitänyt tekemän, ja ei sitä tietänyt: hän on vikapää vääryyteen, ¹⁸Ja pitää tuoman papille virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen vikauhriksi: ja papin pitää sovittaman hänelle hänen tietämättömyytensä, kun hän tehnyt on tietämätö, niin se hänelle annetaan anteeksi. ¹⁹Se on vikauhri: sillä vikaan hän kaiketikin Herran edessä joutunut on.

6 Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Jos joku sielu tekee syntiiä ja rikkoo kovasti Herraa vastaan, kieltäen lähimmäiseltänsä sen, minkä hän hänen haltuunsa antanut on, eli sen, jonka hän hänelle (muutoin) käteen antanut on, taikka jonka hän väkivallalla ottanut on, eli vääryydellä on saattanut allensa: ³Eli sen joka kadotettu oli, löytänyt on, ja kieltää sen väärällä valalla, eli mikä ikänänsä se olis, jossa ihminen lähimmäistänsä vastaan rikkoo; ⁴Koska hän niin rikkoo ja tulee vikapääksi, niin pitää hänen antaman jällensä, mitä hän väkivallalla ottanut on ja vääryydellä on saattanut allensa eli sen mikä hänen haltuunsa annettu oli, eli kadotetun kuin hän löytänyt on, ⁵Eli jonka tähden hän väärän valan tehnyt on, sen pitää hänen kaikki tyynni antaman jällensä ja vielä sitte viidennen osan päälliseksi: sille, jonka se oma oli, pitää hänen sen antaman vikauhrinsa päivänä. ⁶Mutta vikauhrinsa pitää hänen tuoman Herralle: virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen vikauhriksi, papin tykö. ⁷Ja papin pitää sovittaman hänen Herran edessä, niin hänelle annetaan anteeksi, mitä ikänänsä se olis, kaikista niistä mitä hän tehnyt on, jossa hän itsensä vikapääksi saatti. ⁸Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁹Käske Aaronille ja hänen pojillensa sanoen: tämä on polttouhriin sääty: polttouhriin pitää palaman alttarilla kaiken yötä aamuun asti. Ja alttarilla tulen pitää sen päällä palaman. ¹⁰Ja papin pitää yllensä pukeman liinahameen, ja vetämän liinaisen alusvaatteen ihonsa päälle, ja korjaaman tuhan alttarilta, sitte kuin tuli polttouhriin kuluttanut on, ja paneman sen alttarin viereen. ¹¹Ja sitte pitää riisuman vaatteensa, ja toisiin vaatteisiin itsensä pukeman, ja sitte tuhan viemän ulos leiristä puhtaaseen paikkaan. ¹²Tuli pitää palaman alttarilla, ja ei koskaan sammuman. Ja papin pitää halot sen päällä joka aamu sytyttämän, ja hänen pitää asettaman polttouhriin sen päälle, ja polttaman kiitosuhrin lihavuuden sen päällä. ¹³Tuli pitää alinomaa palaman alttarilla, ja ei koskaan sammu-

tettaman. ¹⁴Ja tämä on ruokauhrin sääty, jonka Aaronin pojat uhraaman pitää alttarilla, Herran eteen: ¹⁵Papin pitää ottaman pivon täyden sämpyläjauhoja ruokauhrista, ja öljystä, ja kaiken pyhän savun, joka ruokauhrin päällä on, ja sen polttaman alttarilla lepytyshajuksi ja muistoksi Herralle. ¹⁶Ja sen tähteet pitää Aaronin poikinensa syömän: happamatoinna pitää se syötämän, pyhässä siassa, seurakunnan majan pihassa pitää heidän sen syömän. ¹⁷Ja ei heidän pidä leipoman sitä hapatuksen kanssa; sillä se on heidän osansa, jonka minä heille minun tuliuhristani antanut olen: se pitää oleman kaikkein pyhin, niinkuin rikosuhrin ja niinkuin vikauhrin. ¹⁸Jokainen miehenpuoli Aaronin lapsista pitää sen syömän. Se olkoon alinomainen sääty teidän sukukunnissanne Herran tuliuhrista. Jokainen kuin niihin rupee, se pitää pyhitetty oleman. ¹⁹Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁰Tämän pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa uhri, jonka heidän pitää uhraaman Herralle voidelluspäivänensä: kymmenennen osan ephaa sämpyläjauhoja alinomaiseksi ruokauhriksi, puolen aamulla ja puolen ehtoolla. ²¹Pannussa sinun sen tekemän pitää öljyn kanssa, ja sen kypsettyä tuoman: ja leivottuina kappaleina sinun sen uhraaman pitää, lepytyshajuksi Herralle. ²²Ja papin, joka hänen pojistansa hänen siaansa voideltu on, pitää sen tekemän. Tämä on ijankaikkinen sääty Herralle, se pitää kaikki poltettaman. ²³Sillä kaikki papin ruokauhrin pitää kokonansa poltettaman, ei sitä pidä syötämän. ²⁴Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁵Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: tämä on rikosuhrin sääty: kussa paikassa polttouhrin teurastetaan, siinä pitää myös rikosuhrin teurastettaman Herran edessä, ja se on kaikkein pyhin. ²⁶Pappi, joka rikosuhrin uhraa, pitää sen syömän: pyhällä sialla sen syötämän pitää, seurakunnan majan pihalla. ²⁷Kuka ikänänsä hänen lihaansa rupee, se pitää pyhitetty oleman, ja vaatteen, jonka päälle se veri priiskotetaan, pitää sinun pesemän pyhässä siassa. ²⁸Ja se saviastia, jossa se keitetään, pitää rikottaman. Jos se on vaskisessa padassa keitetty, niin se pitää hivutettaman, ja vedellä virutettaman. ²⁹Kaikki miehenpuolet papeista pitää syömän sen; sillä se on kaikkein pyhin. ³⁰Mutta kaikki se rikosuhrin, jonka veri viedään seurakunnan majaan, sovinnoksi pyhään siaan, sitä ei pidä syötämän, vaan tulella poltettaman.

⁷Ja tämä on vikauhrin sääty: se on kaikkein pyhin. ²Siinä paikassa, kussa polttouhrin teurastetaan, pitää myös teurastettaman vikauhrin, ja sen veri pitää priiskotettaman alttarille ympärinsä. ³Ja kaikki sen lihavuus pitää uhrattaman, sekä häntä että lihavuus, joka sisällykset peittää. ⁴Ja ne kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa: ja maksan kalvon munaskuiden kanssa pitää hänen eroittaman. ⁵Niin pitää papin sen polttaman alttarilla tuliuhriksi Herralle; se on vikauhrin. ⁶Jokainen miehenpuoli papeista pitää syömän sen; pyhässä siassa pitää se syötämän; sillä se on kaikkein pyhin. ⁷Niinkuin rikosuhrin on, niin pitää myös vikauhrin oleman; sillä yhtäläinen

pitää heidän molempain säätynsä oleman: ja se pitää sen papin oma oleman, joka sillä sovittaa. ⁸Sen papin, joka polttouhrin uhraa, pitää polttouhrin vuota oma oleman, jonka hän uhrannut on. ⁹Ja kaikkalainen ruokauhrin, joka pätsissä kypsetty on, ja kaikki kuin pannussa eli halstarilla valmistettu on, sen pitää papin oman oleman, joka sen uhraa. ¹⁰Ja kaikkalainen ruokauhrin, joka öljyllä sekoitettu, taikka kuiva on, sen pitää kaikkein Aaronin lasten oman oleman, yhden niinkuin toisenkin. ¹¹Ja tämä on kiitosuhrin sääty, joka Herralle uhrataan: ¹²Jos he tahtovat tehdä ylistysuhria, niin heidän pitää uhraaman ylistysuhrin sivussa happamattomia leipiä, sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohukaisia kyrsiä, voidelluita öljyllä, ja pannussa kypsetyitä sämpyläleipiä sekoitettuja öljyllä. ¹³Mutta senkaltaisia uhreja pitää heidän tekemän hapanneen kyrsän päälle, heidän kiitosuhrinsa ylistysuhriksi. ¹⁴Ja yksi kaikista niistä pitää uhrattaman Herralle ylennysuhriksi, ja sen pitää papin oman oleman, joka priiskottaa kiitosuhrin vereen. ¹⁵Ja ylistysuhrin liha hänen kiitosuhrissansa pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on, ja ei mitään pidä tähteeksi jätettämän huomeneksi. ¹⁶Mutta jos joku lupauksesta taikka hyvästä tahdosta uhraa, niin se pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on; mutta jos jotakin tähteeksi jää uhrista toiseksi päiväksi, niin pitää se myös syötämän. ¹⁷Mutta se mikä tähteeksi jää siitä uhrin lihasta, niin se kolmantena päivänä pitää poltettaman tulella. ¹⁸Mutta jos joku syö kolmantena päivänä siitä uhratusta lihasta, joka on hänen kiitosuhristansa, niin ei ole hän otollinen, joka sen on uhrannut, eikä se hänelle pidä luettaman, mutta se on kauhistus; ja jokainen sielu, joka sitä syö, on vikapää pahaan tekoon. ¹⁹Mutta se liha, joka sattuu johonkuhun saastaisuuteen, ei pidä syötämän, mutta tulella poltettaman. Joka puhdas on, se pitää syömän lihasta. ²⁰Ja se sielu, joka syö kiitosuhrin lihasta, siitä mikä Herran oma on, ja hänen saastaisuutensa on hänen päällensä, se sielu pitää hävitettämän kansoistansa. ²¹Jos joku sielu rupee johonkuhun saastaisuuteen, olkoon se saastainen ihminen eli saastainen eläin eli joku muu saastainen kauhistus, ja syö kiitosuhrin lihasta siitä mikä Herran oma on, se pitää hävitettämän kansoistansa. ²²Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²³Puhu Israelin lapsille, sanoen: ei teidän pidä mitään lihavuutta syömän härjistä, lampaista ja vuohista. ²⁴Raadon eli haaskan lihavuus pantakoon kaikkinaisiin tarpeisiin: mutta ei teidän pidä sitä kaiketikaan syömän. ²⁵Sillä joka syö lihavuutta siitä eläimestä, joka Herralle tuliuhriksi annettu on, se sielu pitää hävitettämän kansoistansa. ²⁶Ei teidän pidä myös verta syömän kaikissa teidän asumasioissanne, ei linnuista, eikä eläimistä. ²⁷Jokainen sielu, joka syö jotain verta, se pitää hävitettämän kansoistansa. ²⁸Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁹Puhu Israelin lapsille, sanoen: se joka Herralle kiitosuhrin uhraa, hänen pitää tuoman, mikä Herralle kiitosuhrin tulee. ³⁰Mutta hänen pitää sen kantaman kädessänsä Herran tuliuhriksi: rinnan lihavuuden pitää hänen tuoman

rinnan kanssa, että ne pitää oleman häälytysuhriksi Herralle. ³¹Mutta papin pitää polttaman lihavuuden alttarilla, ja rinnan pitää Aaronin ja hänen poikainsa oleman. ³²Ja oikian lavan pitää teidän antaman papille ylennysuhriksi, teidän kiitosuhristanne. ³³Ja joka uhraa kiitosuhrin verta ja lihavuutta Aaronin pojista, hänen pitää saaman oikian lavan osaksensa. ³⁴Sillä häälytysrinnan ja ylennyslavan olen minä ottanut Israelin lapsilta heidän kiitosuhristansa, ja olen sen antanut papille Aaronille ja hänen pojillensa ijan-kaikkiseksi säädyksi, Israelin lapsilta. ³⁵Tämä on Aaronin ja hänen poikainsa voitelus Herran tuliuhrista, siitä päivästä, jona he Herralle papiksi annettiin. ³⁶Jotka Herra käski sinä päivänä, jona hän heidän voiteli, annettaa heille Israelin lapsilta, ijankaikkiseksi säädyksi heidän sukukunnissansa. ³⁷Ja tämä on sääty polttouhrista, ruokauhrista, rikosuhrista, vikauhrista, niin myös täytösuhrista ja kiitosuhrista. ³⁸Jonka Herra Mosekselle käski Sinain vuorella; sinä päivänä, jona hän käskyn antoi hänelle Israelin lasten tykö, että heidän pitää uhraaman uhrinsa Herralle Sinain korvessa.

8Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Ota Aaron poikinensa ja vaatteet, ja voidellusöljy: niin myös mulli rikosuhriksi, ja kaiksi oinasta, ja myös kori happamattomia leipiä. ³Ja kokoo kaikki kansa, seurakunnan majan oven eteen. ⁴Moses teki niinkuin Herra hänelle käsenyt oli: ja kokosi kansan seurakunnan majan oven eteen. ⁵Ja Moses sanoi kansalle: tämä on se minkä Herra on käsenyt tehdä. ⁶Ja Moses otti Aaronin poikinensa, ja pesi heidät vedellä. ⁷Ja puetti hänen yllensä hameen, ja vyötti hänen vyöllä ja puetti hänen ylishameella, ja pani päällisvaatteen hänen päällensä: niin myös vyötti hänen päällisvaatteen vyöllä, ja vaatetti hänen sillä. ⁸Ja pani hänen päällensä rintavaatteen: ja pani rintavaatteen päälle valkeudet ja täydellisyydet. ⁹Ja pani hiipan hänen päähänsä: ja pani hiipan päälle hänen otsallensa kultaisen otsalehden, pyhän kruunun, niinkuin Herra Mosekselle käsenyt oli. ¹⁰Ja Moses otti voidellusöljyn, ja voiteli majan ja kaikki mitä siinä oli: ja pyhitti ne. ¹¹Ja priiskotti sitä seitsemän kertaa alttarille, ja voiteli alttarin ja kaikki sen astiat, ja pesoastian jalkoimensa, ja pyhitti ne. ¹²Ja kaasi voidellusöljyä Aaronin pään päälle, ja voiteli hänen ja pyhitti. ¹³Ja Moses toi aaronin pojat, ja puetti heidän yllensä hameet, vyötti heidät vyöllä, ja satoi lakit heidän päähänsä: niin kuin Herra hänelle käsenyt oli. ¹⁴Ja antoi tuoda mullin rikosuhriksi ja Aaron poikinensa pani kätensä rikosuhrin mullin pään päälle, ¹⁵Ja teurasti sen. Ja Moses otti verestä, ja pani sormelansa alttarin sarviin ympärinsä, ja puhdisti alttarin, ja kaasi veren alttarin pohjalle, ja pyhitti sen, sovittaaksensa (kansaa) sen päällä. ¹⁶Ja otti kaiken sisällysten lihavuuden, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, ynnä lihavuuden kanssa, ja Moses suitsutti ne alttarilla. ¹⁷Mutta mullin vuotinensa, lihoinensa ja sontinensa poltti hän tulleessa ulkona leiristä, niinkuin Herra Mosekselle käsenyt

oli. ¹⁸Ja hän toi oinaan polttouhriksi, ja Aaron poikinensa panivat kätensä oinaan pään päälle. ¹⁹Ja se teurastettiin, ja Moses priiskotti hänen verensä alttarille ympäri. ²⁰Ja leikkasi oinaan kappaleiksi, ja Moses suitsutti pään ja kappaleet ja lihavuuden, ²¹Ja pesi sisällykset ja jalat vedellä; ja Moses suitsutti koko oinaan alttarilla: se on polttouhri makiaksi hajuksi, se on tuliuhri Herralle, niinkuin Herra hänelle käsenyt oli. ²²Ja toi myös toisen oinaan, täytösuhrin oinaan, ja Aaron poikinensa pani kätensä oinaan pään päälle. ²³Ja Moses teurasti sen ja otti hänen vertansa, ja sivui Aaronin oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen. ²⁴Ja Moses toi myös Aaronin pojat, ja sivui verellä heidän oikian korvansa lehden, ja heidän oikian kätensä peukaloon, ja heidän oikian jalkansa isoon varpaaseen, ja Moses priiskotti veren alttarille ympäri. ²⁵Ja otti lihavuuden ja saparon ja kaiken sisällysten lihavuuden, ja maksan kalvon ja molemmat munaskuut heidän lihavuutensa kanssa, niin myös oikian lavan. ²⁶Hän otti myös korista, jossa happamattomat leivät olivat Herran edessä, yhden happamattoman kyrsän, ja öljyllä voidellun kyrsän, ja ohukaisen kyrsän, ja pani ne lihavuuden ja oikian lavan päälle, ²⁷Ja antoi kaikki nämät Aaronin käsiin, ja hänen poikainsa käsiin, ja häälytti ne häälytykseksi Herran edessä. ²⁸Ja sitte otti Moses ne heidän käsistänsä ja poltti alttarilla polttouhrin päällä: se on täytösuhri lepytyshajuksi, se on tuliuhri Herralle. ²⁹Ja Moses otti rinnan ja häälytti sen häälytykseksi Herran edessä: täytösuhrin oinaasta sai Moses osan, niinkuin Herra hänelle käsenyt oli. ³⁰Ja Moses otti voidellusöljyä ja verta, joka oli alttarilla, ja priiskotti Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, niin myös hänen poikainsa ja heidän vaatettensa päälle, ja pyhitti niin Aaronin ja hänen vaatteensa, niin myös hänen poikansa ja heidän vaatteensa hänen kanssansa. ³¹Ja Moses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa: keittäkät lihaa seurakunnan majan oven edessä, ja syökäät se siinä paikassa, niin myös leipää, joka täytösuhrin korissa on, niinkuin minä käskin sanoen: Aaron poikinensa pitää ne syömän. ³²Vaan mitä jää tähteeksi lihasta ja leivästä, sen teidän pitää polttaman tulleessa. ³³Ja ei teidän pidä lähtemän seitsemänä päivänä seurakunnan majan ovesta, siihenasti, koska tiedän täytösuhrinne päivät täytetään; sillä seitsemänä päivänä teidän kätenne täytetään. ³⁴Niinkuin se tänäpäpä tapahtunut on, niin Herra on käsenyt teitä, että te sovitettaisiin. ³⁵Ja teidän pitää oleman seitsemän päivää seurakunnan majan oven edessä, yli päivää ja yötä, ja teidän pitää ottaman vaarin Herran vartioista, ettette kuolisi; sillä niin on minulle käsketty. ³⁶Ja Aaron poikinsa teki kaiken sen, kuin Herra Moseksen kautta käsenyt oli.

9Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että Moses kutsui Aaronin ja hänen poikansa, niin myös vanhimmat Israelista. ²Ja sanoi Aaronille: ota sinulles nuori vasikka rikosuhriksi, ja oinas polttouhriksi, molemmat viriheettömät, ja

tuo Herran eteen. ³Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: ottakaat kauris rikosuhriksi, ja vasikka ja karitsa, molemmat vuosikuntaiset ja virheettömät, polttouhriksi. ⁴Ja myös härkä ja oinas uhrattaa kiitosuhriksi Herran edessä, ja ruokauhri sekoitettu öljyllä; sillä tänäpäni ilmestyy Herra teille. ⁵Ja he toivat ne kuin Moses käskenyt oli, seurakunnan majan oven eteen: ja kaikki kansa kävi edes, ja seisoi Herran edessä. ⁶Niin sanoi Moses: tämä on se, minkä Herra käskenyt on teidän tehdä, ja Herran kunnia ilmestyy teille. ⁷Ja Moses sanoi Aaronille: astu alttarin tykö, ja tee rikosuhris, ja polttouhris ja sovita sinuas ja kansaa, ja tee sitte kansan uhri ja sovita heitä, niinkuin Herra käskenyt on. ⁸Ja Aaron astui alttarin tykö ja teurasti vasikan rikosuhriksensa. ⁹Ja Aaronin pojat kantoivat veren hänen tykönsä, ja hän kasti sormensa vereen, ja sivui alttarin sarviin, ja veren kaasi hän alttarin pohjalle. ¹⁰Ja lihavuuden, ja munaskuut, ja maksan kalvon rikosuhrista, poltti hän alttarilla, niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt. ¹¹Mutta lihan ja nahan poltti hän tulessa ulkona leiristä. ¹²Sitte hän teurasti polttouhrin, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänen tykönsä, ja hän priiskotti sen alttarille ympäri. ¹³Ja he toivat myös polttouhrin hänelle, kappaleiksi leikatun, ja pään, ja hän poltti ne alttarilla. ¹⁴Ja hän pesi sisällykset ja jalat, ja poltti ne polttouhrin päällä, alttarilla. ¹⁵Sitte kantoi hän kansan uhrin edes, ja otti kauriin, joka oli kansan rikosuhri, ja teurasti sen, ja teki siitä rikosuhrin, niinkuin sen entisenkin. ¹⁶Ja hän toi myös polttouhrin, ja valmisti sen tavan jälkeen. ¹⁷Ja toi ruokauhrin, ja otti siitä pivonsa täyden, ja poltti ne alttarilla, paitsi aamullista polttouhria. ¹⁸Sitte teurasti hän härjän ja oinaan kansan kiitosuhriksi, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänelle, ja hän priiskotti sen alttarin ympäri. ¹⁹Mutta härjän lihavuuden, ja oinaan saparon, ja sisällysten lihavuuden, ja munaskuut, ja maksan kalvon: ²⁰Kaiken tämän lihavuuden panivat he rintain päälle, ja polttivat lihavuuden alttarilla. ²¹Mutta rinnat ja oikian lavan häälytti Aaron häälytykseksi Herran edessä, niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle. ²²Ja Aaron nosti kätensä kansan puoleen, ja siunasi heitä: ja sittekuin hän rikosuhrin, polttouhrin ja kiitosuhrin tehnyt oli, meni hän alas. ²³Niin Moses ja Aaron menivät seurakunnan majaan, ja koska he jälleen sieltä läksivät, siunasivat he kansan. Niin Herran kunnia ilmestyi kaiken kansan edessä: ²⁴Sillä tuli tuli Herralta alas, ja kulutti polttouhrin, ja sen lihavuuden, alttarilta: ja koska kaikki kansa sen näki, riemuitsivat he sangen suuresti, ja lankesivat maahan kasvoillensa.

10Ja Aaronin pojat Nadab ja Abihu ottivat kumpikin suitsutusastiansa, ja panivat tulta niihin, ja panivat suitsutusta sen päälle: ja kantoivat vierasta tulta Herran eteen, jota ei hän heille ollut käskenyt. ²Silloin läksi tuli Herralta, ja kulutti heidät; niin että he kuolivat Herran edessä. ³Niin sanoi Moses Aaronille: tämä on se kuin Herra puhunut on, sanoen: Minä pyhitetään niissä, jotka minua lä-

hestyvät, ja kaiken kansan edessä minä kunnioitetaan. Ja Aaron oli ääneti. ⁴Mutta Moses kutsui Misaelin, ja Eltsaphanin, Usielin, Aaronin sedän pojat ja sanoi heille, tulkaat ja kantakaat teidän veljenne pyhän edestä: ulos leiristä. ⁵Ja he tulivat ja kantoivat heidät hameinensa leiristä, niinkuin Moses oli sanonut. ⁶Niin sanoi Moses Aaronille, ja hänen pojillensa Eleatsarille ja Itamarille: ei teidän pidä paljastaman teidän päätänne, eikä myös repimän teidän vaatteitanne, ettette kuolisi, ja ettei viha tulisi kaiken kansan päälle: mutta teidän veljenne koko Israelin huoneesta itkekään tätä paloa, jonka Herra sytyttänyt on. ⁷Vaa ei teidän pidä menemän seurakunnan majan ovesta ulos, ettette kuolisi; sillä Herran voidellusöljy on teidän päälänne. Ja he tekivät Moseksen sanan jälkeen. ⁸Ja Herra puhui Aaronille, sanoen: ⁹Viinaa ja väkevää juomaa ei pidä sinun juoman, eikä sinun poikas sinun kanssa, koska te menette seurakunnan majaan, ettette kuolisi: se pitää oleman ijankaikkinen sääty teidän sukukunnillenne, ¹⁰Että te eroitatte mikä pyhä ja ei pyhä, mikä saastainen ja puhdas on. ¹¹Ja että te opettaisitte Israelin lapsille kaikki oikeudet, kuin Herra heille Moseksen kautta puhunut on. ¹²Ja Moses puhui Aaronille ja hänen jääneille pojillensa Eleatsarille ja Itamarille: ottakaat se, joka tähteeksi jäänyt on ruokauhrista, Herran tuliuhrista, ja syökää se happamatomana alttarin tykönä; sillä se on kaikkein pyhin. ¹³Ja teidän pitää sen syömän pyhällä sialla: sillä se on sinun oikeutes ja sinun poikais oikeus Herran tuliuhrista; sillä se on minulle niin käsketty. ¹⁴Mutta häälytysrinnan ja ylennyslavan pitää sinun ja sinun poikas ja tyttäres sinun kanssa syömän puhtaalla paikalla; sillä tämä oikeus on sinulle ja sinun pojilles annettu Israelin lasten kiitosuhrista; ¹⁵Sillä ylennyslapa ja häälytysrinta, lihavuus tuliuhrein kanssa, pitää kannettaman sisälle häälytettää häälytykseksi Herran edessä: sentähden pitää sen oleman sinulle ja sinun lapsilles ijankaikkiseksi säädyksi, niinkuin Herra käskenyt on. ¹⁶Ja Moses etsi ahkerasti rikosuhrin kaurista, ja katso, se oli poltettu: ja vihastui Eleatsarin ja Itamarin Aaronin jääneiden poikain päälle, sanoen: ¹⁷Miksi ette ole syöneet rikosuhria pyhällä paikalla? sillä se on kaikkein pyhin, ja hän on antanut teille sen, että teidän pitää kantaman kansan rikokset, ja sovittaman heitä Herran edessä. ¹⁸Katso, hänen verensä ei ole tuotu pyhään: teidän olis pitänyt kaikei syömän sen pyhässä, niinkuin minulle käsketty on. ¹⁹Mutta Aaron sanoi Mosekselle: katso, tänäpäni ovat he uhranneet rikosuhriinsa ja polttouhrinsa Herran edessä. Ja minulle on senkaltainen asia tapahtunut: ja pitäiskö minun tänäpäni syömän rikosuhrista, olisko se Herralle otollinen? ²⁰Kun Moses sen kuuli, tyytyi hän siihen

11Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen heille: ²Puhukaat Israelin lapsille, sanoen: nämät ovat eläimet, joita te saatte syödä, kaikkein eläinten seassa maan päällä. ³Kaikista kaksisorkkaisista eläimistä, jotka sorkkansa kokonansa hajoittavat ja märhettivät, saatte te syö-

dä. ⁴Kuitenkin tätä ette mahda syödä niistä, jotka mārhet-tivät ja ovat kaksisorkkaiset, nimittäin: kameli, joka kyllä mārhattii, vaan ei hajota sorkkiensa, se on teille saastai-nen; ⁵Kaninit mārhattivät, mutta ei ole kaksisorkkaiset, sentähden ne ovat teille saastaiset; ⁶Ja jänis myös mārhet-tii, vaan ei ole kaksisorkkainen, sentähden se on teille saastainen; ⁷Ja sika on kaksisorkkainen, joka kokonansa ha-jottaa sorkkansa, mutta ei mārheti, sentähden se on teille saastainen. ⁸Näiden lihaa ei teidän pidä syömän, eikä hei-dän raatoihinsa tarttuman; sillä ne ovat teille saastaiset. ⁹Näitä te saatte syödä kaikista niistä jotka vesissä ovat: kaikki, joilla on uimukset ja suomukset vesissä, meressä ja virroissa, niitä teidän pitää syömän. ¹⁰Mutta kaikki, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia meressä ja virroissa, kaikkein niiden seassa, jotka liikkuvat ja elävät vesissä, ne pitää ole-man teille kauhistus. ¹¹Ne ovat teitä kauhistavat: niiden lihaa ei teidän pidä syömän, kauhistukaat heidän raatoan-sa. ¹²Silä kaikki, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia vesissä, ne ovat teille kauhistus. ¹³Näitä te kauhistukaat linnui-sta, eikä teidän niitä pidä syömän, sillä ne ovat kauhistus: Kotka, ja luukotka ja kalakotka; ¹⁴Kokkolintu, ja harakka lainensa, ¹⁵Ja kaikki kaarneet lainensa; ¹⁶Strutsi, pääskyi-nen, louve ja haukka lainensa; ¹⁷Huhkaja, merimetsäs ja hyypiä; ¹⁸Yökkö, ruovonpäristäjä ja storkki; ¹⁹Haikara ja mäkihaikka lainensa, puputtaja ja nahkasiipi. ²⁰Ja kaik-ki, jotka liikkuvat lintuin seassa ja käyvät neljällä jalal-la, pitää oleman teille kauhistus. ²¹Kuitenkin näitä saatte te syödä linnuista, jotka liikkuvat ja käyvät neljällä jalal-la: joilla ovat sääret jalkain päällä, hypellä maan päällä. ²²Ja näitä te saatte syödä heistä kuin on: arbe lainensa, ja selaam lainensa, ja hargol lainensa, ja hagab lainensa. ²³Vaan kaikki, jotka paitsi niitä ovat nelijalkaiset lintuin seassa, ne ovat teille kauhistus. ²⁴Ja ne pitää teidän saastaisena pitämän; ja jokainen kuin tarttuu heidän raatoihin-sa, sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti. ²⁵Ja jos joku heidän raatojansa kantaa, sen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ²⁶Ja jokainen eläin, joka on sorkallinen, vaan ei kaksisorkkainen, eikä mārheti, ne ovat teille saastaiset; ja jokainen, kuin niihin tarttuu, pi-tää oleman saastainen. ²⁷Ja jokainen kuin käy kämmenel-länsä kaikkein petoin seassa, jotka käyvät neljällä jalalla, ne ovat teille saastaiset; jokainen, kuin rupee heidän raatoihinsa, sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti. ²⁸Ja joka kantaa heidän raatojansa, se peskään vaatteensa, ja pitää oleman saastaisen ehtoosen asti; sillä kaikki nämät ovat saastaiset teille. ²⁹Ja nämät pitää oleman myös teille saastaiset niiden eläinten seassa, jotka matelevat maalla: myyrä, hiiri, maakrokodili, jokainen lainensa. ³⁰Stello, kameleon, sisilisko, sinisisilisko ja salamandra. ³¹Nämät ovat teille saastaiset kaikkein niiden seassa, kuin matelevat; ja jokainen kuin rupee heihin sittekuin he kuolleet ovat, pitää oleman saastainen ehtoosen asti. ³²Ja kaikki, kuin senkal-tainen raato päälle putoo pitää oleman saastainen, olis se kaikkalainen puuastia, eli vaate, eli nahka, eli säkki; ja

kaikkalainen ase, jolla jotakin tehdään, pitää pantaman veteen, ja sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti, niin se tulee puhtaaksi. ³³Ja kaikkinaiset savi-astiat, joihinka senkaltainen raato putoo, ovat kaikki saastaiset, ja mitä niissä on, ja pitää rikottaman. ³⁴Kaikki ruoka, jota syödään, jos se vesi tulee sen päälle, se on saastainen, ja kaikki juoma, jota juodaan senkaltaisista astioista, on saastainen. ³⁵Ja kaikki, kuin senkaltainen raato päälle putoo, se tulee saastaiseksi, olis se pätsi eli kattila, se pitää rikottaman; sillä se on saastainen, ja sen pitää oleman teille saastai-sen. ³⁶Kuitenkin lähteet, kaivot ja lammikot ovat puhtaat; vaan jokainen, joka tarttuu heidän raatoonsa, sen pitää ole-man saastaisen. ³⁷Ja jos senkaltainen raato lankee siemen-päälle, joka kylvetty on, niin on se kuitenkin puhdas. ³⁸Ja jos vettä kaadetaan siemenen päälle, ja lankee joku senkaltainen raato niiden päälle, niin se tulee teille saastaiseksi. ³⁹Ja jos joku eläin kuolee, jota teidän sopii syödä, se joka sen raatoon tarttuu, se on saastainen ehtoosen asti. ⁴⁰Se joka syö senkaltaista raatoa, hänen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti, niin myös se, joka kantaa senkaltaisia raatoja, pitää pesemän vaat-teensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ⁴¹Kaikki maalla matelevainen pitää oleman teille kauhistava, ja ei pidä si-tä syötämän. ⁴²Ja jokainen kuin vatsallansa käy, ja jotka käyvät neljällä eli useammalla jalalla, kaikista, jotka matelevat maalla, ei pidä teidän niitä syömän; sillä ne ovat kauhistus. ⁴³Älkääät sielujanne kauhistavaiseksi tehkö kaikissa matelevaisissa, ja älkääät saastuttako teitäne niissä, niin että te tulette saastaiseksi. ⁴⁴Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, sentähden teidän pitää pyhittämän teitäne, että te tulisitte pyhäksi; sillä minäkin olen pyhä. Ei teidän pidä saastuttaman teidän sielujanne jollakin matelevaisel-la eläimellä, joka matelee maalla. ⁴⁵Sillä minä olen Herra, joka teidät johdatin Egyptin maalta, että minä olisin tei-dän Jumalanne, sentähden teidän pitää oleman pyhät; sillä minä olen pyhä. ⁴⁶Ja tämä on sääty kaikista eläimistä ja linnuista, ja kaikista, jotka vesissä liikkuvat, ja kaikkinaisista eläimistä, jotka maalla matelevat, ⁴⁷Että tietäisitte eroittaa puhtaat saastaisista: ja mitä eläimiä syödä saa-daan, ja mitä eläimiä ei sovi syödä.

12Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, ja sano: koska vaimo siittää ja synnyttää poikalap-sen, niin hänen pitää seitsemän päivää oleman saastaisen, niinkauvan kuin hän kärsii sairauttansa. ³Ja kahdeksante-na päivänä pitää ympärileikattaman hänen esinahkansa li-ha. ⁴Mutta hänen pitää oleman kotona kolmeneljättäkym-mentä päivää puhdistuksensa veressä; ei hänen pidä rupee-man yhteekään, mikä pyhä on, eikä hänen pidä pyhään tu-leman, siihenasti kuin hänen puhdistuspäivänsä täytetään. ⁵Mutta jos hän synnyttää piikalapsen, niin hänen pitää saastaisen oleman kaksi viikkoa, niinkauvan kuin hän kär-sii sairauttansa, ja kuusiseitsemättäkymmentä päivää pi-tää hänen kotona oleman puhdistuksensa veressä. ⁶Mutta

koska hänen puhdistuspäivänsä pojan eli tyttären jälkeen ovat täytetyt, niin tuokaan vuosikuntaisen karitsan polttouhriksi, ja kyhkyläisen pojan eli mettitisen rikosuhriksi, papille seurakunnan majan oven eteen, ⁷Jonka ne pitää uhraaman Herran edessä, ja sovittaman hänen, niin hän puhdistuu verensä juoksusta. Tämä on sääty pojan eli tyttären synnyttämisestä. ⁸Jos ei hänellä ole varaa karitsaan, niin ottakaan kaksi mettistä, eli kaksi kyhkyläisen poikaa, toisen polttouhriksi ja toisen rikosuhriksi. Ja niin papin pitää sovittaman hänen, että hän puhdistettaisiin.

13Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ²Jos ihmisen ihoon tulee ajos, eli rupi, eli syhelmä, niinkuin spitalitauti tahtois tulla hänen ihoonsa, niin pitää hän viettämän papin Aaronin tykö, eli yhden hänen pojistansa pappein seasta. ³Ja sitte kuin pappi näkee merkin ihossa, ja jos karvat merkissä ovat muuttuneet valkiaksi, ja haavan paikka on nähdä matalampi kuin muu iho hänen ruumiissansa, niin se on spitalitauti, sentähden pitää papin katseleman häntä ja tuomitseman hänen saastaiseksi. ⁴Mutta jos hänen ihossansa on valkea syhelmä, eikä kuitenkaan näy olevan syvemmillä muuta ihoa, ja karvat ei ole muuttuneet valkiaksi, niin pitää papin hänen sulkeman sisälle seitsemäksi päiväksi. ⁵Ja seitsemäntenä päivänä katselkaan pappi häntä, jos haavat näkyvät hänessä olevan niinkuin ennekin, ja ei ole levinneet hänen ihossansa, niin papin pitää hänen jälleen toiseksi seitsemäksi päiväksi sulkeman sisälle. ⁶Ja koska pappi taas katselee hänen toisena seitsemäntenä päivänä ja löytää haavat rauvenneeksi, eikä levinneeksi hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä se on syhelmä: ja pitää pesemän vaatteensa, ja niin on hän puhdas. ⁷Mutta jos rupi leviää hänen ihossansa, sitte kuin hän on papilta katsottu ja puhtaaksi sanottu, niin hän pitää katsottaman toisen kerran papilta. ⁸Jos siis pappi näkee, että ruvet ovat levinneet hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi: se on spitali. ⁹Mutta koska spitalin haava tulee ihmiseen, niin hän pitää viettämän papin tykö. ¹⁰Ja koska pappi näke valkian ajoksen tulleeeksi hänen ihoonsa, ja karvat vaalistuneeksi, ja elävän lihan olevan ajoksessa. ¹¹Niin on vanha spitali hänen ihossansa, ja sentähden pitää papin tuomitseman häntä saastaiseksi, ja ei silleen sulkeman sisälle, sillä hän on jo saastainen. ¹²Ja jos spitali kovin leviää hänen ihossansa, ja täyttää koko ihonsa, päästä niin jalkoihin, kaiken sen jälkeen, mitä pappi näkee silmänsä edessä. ¹³Koska pappi katsoo ja näkee spitalin peittäneeksi koko hänen ihona, niin pitää hän tuomitseman hänen puhtaaksi, sentähden että kaikki on hänessä muuttunut valkiaksi; sillä hän on puhdas. ¹⁴Mutta jona päivänä elävä liha hänessä näkyy, niin hän tuomitaan saastaiseksi, ¹⁵Ja pappi nähtyänsä elävän lihan, pitää hänen tuomitseman saastaiseksi; sillä elävä liha on saastainen, ja se on spitali. ¹⁶Mutta jos se elävä liha muuttuu jälleen valkiaksi, niin pitää hänen tuleman papin tykö, ¹⁷Ja koska pappi näkee

haavat muuttuneen valkiaksi, niin papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä hän on puhdas. ¹⁸Ja jos jonkun ihoon tulee paisuma, ja paranee jälleen, ¹⁹Ja sitte siihen siaan tulee jotakin valkiaa eli punaista rakkoo, se pitää katsottaman papilta. ²⁰Koska pappi näkee sen paikan matalammaksi muuta ihoa, ja karvat ovat muuttuneet valkiaksi, niin papin pitää hänen tuomitseman saastaiseksi; sillä siitä paisumasta on spitali tullut. ²¹Mutta jos pappi näkee, ettei karvat ole siinä muuttuneet valkiaksi, ja ei ole matalampi kuin muukaan iho, ja se on kadonnut, niin papin pitää sulkeman hänen sisälle seitsemäksi päiväksi. ²²Mutta jos se paljo levenee hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitalin haava. ²³Mutta jos se syhelmä pysyy siällansa, ja ei levitä itseänsä, niin se on paisuman arpi, ja papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi. ²⁴Ja jos jonkun iho tulee rupiin tulen polttesta ja polton haavat ovat punaiset taikka valkiat, ²⁵Ja pappi näkee sen karvat muuttuneeksi valkiaksi, siitä kuin palanut on, ja matalammaksi muuta ihoa, niin on spitali tullut siitä polttesta: sentähden pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitalin haava. ²⁶Mutta jos pappi näkee, ettei karvat palaneessa ole muuttuneet valkiaksi, eikä matalammaksi ole tullut muuta ihoa, ja on siitä kadonnut, niin pitää papin sulkeman hänen sisälle seitsemäksi päiväksi. ²⁷Ja seitsemäntenä päivänä pitää papin katseleman häntä: jos se on paljo levinnyt hänessä, niin papin pitää tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitali. ²⁸Mutta jos se on alallansa pysynyt palaneessa, eikä ole levinnyt hänen ihossansa, mutta on kadonnut, niin se on arpi palaneen jälkeen, ja papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä se on arpi palaneen jälkeen. ²⁹Jos mieheen eli vaimoon tulee syhelmä, päähän eli partaan, ³⁰Ja pappi katsoo sen ruven ja näkee sen matalammaksi muuta ihoa, ja karvat tulevat siitä paikasta keltaiseksi ja harvemmaksi, niin papin pitää tuomitseman sen saastaiseksi; sillä se on rupi, se on spitali päässä eli parrassa. ³¹Mutta jos pappi näkee, ettei se rupi ole matalampi muuta ihoa, ja karvat ei ole hänessä mustat, niin pitää papin sulkeman hänen, jolla rupihaava on, sisälle seitsemäksi päiväksi. ³²Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä näkee, ettei rupi ole levinnyt ihossa, eikä ole keltaisia karvoja, ja ei ole rupi matalampi nähdä muuta ihoa, ³³Pitää hänen ajeleman itsensä, kuitenkin ettei hän ajele rupea ja papin pitää hänen, jolla rupi on, sulkeman sisälle toiseksi seitsemäksi päiväksi; ³⁴Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä näkee ruven, ja löytää, ettei rupi ole levinnyt ihossa, ja ei ole matalampi muuta ihoa, niin papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi, ja hänen pitää pesemän vaatteensa, ja niin puhdas oleman. ³⁵Mutta jos rupi kovin levittää itsensä ihoon hänen puhdistuksensa jälkeen, ³⁶Ja pappi näkee ruven levinneeksi ihossa, niin ei pidä papin silleen kysymän, jos karvat ovat keltaiset; sillä hän on saastainen. ³⁷Jos se on silmäin edessä nähdä, että rupi on yhdellänsä ollut, ja siitä ovat mustat karvat käyneet ulos, niin rupi on parantunut, ja hän on puhdas:

sentähden pitää papin hänen puhtaaksi sanoman. ³⁸Ja jos miehen eli vaimon ihoon tulee valkia syhelmä, ³⁹Ja pappi näkee sen rauvenneeksi, niin on valkia rupi tullut hänen ihoonsa, ja hän on puhdas. ⁴⁰Jos miehen hiukset päästä lähtevät, niin että hän tulee paljaspääksi, hän on puhdas. ⁴¹Ja jos ne etiseltä puolelta päätä lähtevät, niin hän on otsalta paljas, ja on puhdas. ⁴²Mutta jos joku valkea taikka punainen haava tulee paljaan päälle, niin on siihen spitali tullut paljaan pään eli otsan päälle; ⁴³Sentähden pitää papin katsoman häntä, ja koska hän näkee valkian eli punaisen haavan tulleen paljaan pään eli otsan päälle, että se näkyy niinkuin muikin spitali ihossa, ⁴⁴Niin hän on spitalinen ja saastainen mies, ja papin pitää kaiketi tuomitseman hänen saastaiseksi, senkaltaisen haavan tähden hänen päässänsä. ⁴⁵Joka spitalinen on, hänen vaatteensa pitää revityt oleman, ja pää avoin, suu peitetty, ja hänen pitää huutaman: saastainen! saastainen! ⁴⁶Niinkauvan kuin haava hänessä on, pitää hänen saastainen oleman, yksinänsä asuman ja hänen asuinsiansa ulkona leiristä oleman. ⁴⁷Jos jonkun vaatteeseen tulee tulee spitalin haava, olkoon se lankainen eli liinainen, ⁴⁸Loimeen eli kuteesen, olkoon se liinainen eli villainen, elikkä nahkaan, elikkä kaikkinaiseen nahkavaatteeseen: ⁴⁹Ja jos se haava kovin vihertyy, eli paljo punertuu vaatteessa, eli nahassa, eli loimessa, eli kuteessa, eli jossakussa kappaleessa, joka nahasta tehty on, se on spitalin haava; sentähden pitää papin häntä katsoman. ⁵⁰Ja koska pappi senkaltaisen haavan näkee, niin hänen pitää sen sulkeman sisälle seitsemäksi päiväksi; ⁵¹Ja jos hän seitsemäntenä päivänä näkee että haava on levinnyt vaatteessa, loimessa eli kuteessa, nahassa, eli jossakussa kappaleessa joka nahasta tehty on, niin on se kuluttavainen spitali, ja se haava on saastainen. ⁵²Ja hänen pitää vaatteet polttaman, loimen ja kuteen, eli mikä se olis, liinainen eli lankainen, eli kaikkinaisen joka nahasta tehty on, jossa senkaltainen haava on; sillä se on kuluttavainen spitali, ja pitää tulesa poltettaman. ⁵³Ja jos pappi näkee, ettei haava ole levinnyt vaatteessa, loimessa eli kuteessa, eli kaikkinaisessa kappaleessa joka nahasta on, ⁵⁴Niin pitää papin käskemän pestä sen, jossa haava on, ja pitää hänen sulkeman sisälle jällensä toiseksi seitsemäksi päiväksi. ⁵⁵Ja koska pappi näkee haavan, sittekuin se pesty on, ettei haava ole muuttunut hänen silmänsä edessä, eikä myös ole levinnyt, niin se on saastainen, ja pitää tulesa poltettaman; sillä se on syvälle itsensä laskenut, ja on sen paljaaksi kuluttanut. ⁵⁶Jos pappi näkee, ette haava kadonnut on sittekuin se pestiin, niin hänen pitää sen repäisemän pois vaatteesta, nahasta, loimesta eli kuteesta. ⁵⁷Ja jos se vielä sitte näkyy vaatteessa, loimessa, kuteessa eli kaikkinaisessa nahkavaatteessa, niin se on pisama, ja se pitää poltettaman tulesa ynnä sen kanssa, jossa se haava on. ⁵⁸Mutta vaate, loimi, kude, eli kaikkinaisen nahkakalu, kuin pesty on, joista haava kadonnut on; se pitää vastuudesta pestämän ja puhdas oleman. ⁵⁹Tämä on sääty spitalisesta ruvesta vaatteessa, liinaisessa, lankaisessa loi-

nessa eli kuteessa, ja kaikkinaisessa nahkavaatteessa: niitä puhtaaksi eli saastaiseksi sanoa.

14Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Ja tämä on spitalisen sääty: koska hän puhdistetaan, hän pitää tuotaman papin tykö. ³Ja papin pitää käymän ulos leiristä, katselemaan häntä, jos spitalin haava on parantunut spitalisesta. ⁴Ja pappi käskekään sen, joka puhdistetaan, ottaa kaksi elävää puhdasta lintua, ja sedripuuta, ja tulipunaiseksi painettua villaa, ja isoppia. ⁵Ja pappi käskekään sen teurastaa yhden linnun saviastiassa, vuotavan veden tykönä. ⁶Ja ottakaan elävän linnun sedripuun kanssa, tulipunal-la painetun villan ja isopin, ja kastakaan tapetun linnun vereen, vuotavan veden tykönä. ⁷Ja priiskottakaan spitalista puhdistettavan päälle seitsemän kertaa: ja niin puhdistakaan hänen, ja antakaan elävän linnun lentää kedolle. ⁸Mutta puhdistettu peskään vaatteensa, ja ajelkaan kaikki hiuksensa, ja peskään itsensä vedessä ja niin on hän puhdas. Menkään sitte leiriin, kuitenkin asukaan ulkona majastansa seitsemän päivää. ⁹Ja seitsemäntenä päivänä pitää hänen ajeleman kaikki hiukset päästensä, ja partansa ja karvat silmäkulmista, niin että kaikki karvat ovat ajellut, ja pitää pesemän vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, niin on hän puhdas. ¹⁰Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman kaksi virheetöntä karitsaa, ja virheettömän vuosikuntaisen lampaan, niin myös kolme kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, ja yhden login öljyä. ¹¹Niin pitää papin, joka puhdisti, asettaman puhdistetun ja tämän kalun, Herran eteen seurakunnan majan oven edessä. ¹²Ja papin pitää ottaman yhden karitsan, ja uhraaman vikauhriksi, öljylogin kanssa, ja pitää ne häälyttämän häälytykseksi Herran edessä. ¹³Ja sitte teurastaman karitsan sillä paikalla, kussa rikosuhri ja polttouhri teurastetaan, pyhässä siassa; sillä niinkuin rikosuhri, niin myös vikauhrikin on papin oma; sillä se on kaikkein pyhin. ¹⁴Ja papin pitää ottaman vikauhrin verta ja sivuman puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen. ¹⁵Ja papin pitää ottaman öljylogista ja vuodattaman papin vasempaan käteen. ¹⁶Ja papin pitää kastaman oikian kätensä sormen öljyyn, joka hänen vasemmassa kädessänsä on, ja priiskottaman öljyä sormellansa seitsemän kertaa Herran edessä. ¹⁷Vaan käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, ja oikiaan peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen, vikauhrin veren päälle. ¹⁸Käteensä jääneen öljyn, pitää papin paneman puhdistetun pään päälle, ja papin pitää sovittaman häntä Herran edessä. ¹⁹Ja papin pitää tekemän rikosuhrin, ja sovittaman puhdistetun hänen saastaisuudestaan, ja sen jälkeen teurastaman polttouhrin. ²⁰Ja papin pitää uhraaman polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja papin pitää sovittaman häntä, niin hän on puhdas. ²¹Jos hän on köyhä eikä ole hänellä varaa, niin ottakaan karitsan vikauhrinsa edestä häälytykseksi, sovittaakseen häntä, ja yhden kym-

meneksen sämpyläjauhoja, sekoitetun öljyllä, ruokauhriksi, ja login öljyä, ²²Ja kaksi mettistä eli kaksi kyyhkyläisen poikaa, jotka hän voi saada: toinen olkoon rikosuhriksi, ja toinen polttouhriksi. ²³Ja kantakaan sen papille kahdeksantena päivänä puhdistukseksensa, seurakunnan majan oven eteen, Herran edessä. ²⁴Niin pitää papin ottaman vikauhrin karitsan, ja login öljyä, ja papin pitää ne häälyttämän häälytykseksi Herran edessä, ²⁵Ja teurastaman vikauhrin karitsan, ja papin pitää ottaman vikauhrin verta, ja sivuman puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen. ²⁶Ja papin pitää vuodattaman öljyä papin vasempaan käteen. ²⁷Ja papin pitää priiskottaman oikian käden sormella öljyä, joka on hänen vasemmassa kädesssänsä, seitsemän kertaa Herran edessä. ²⁸Käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, ja oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen, vikauhrin veren päälle. ²⁹Ja käteensä jääneen öljyn panemaan papin puhdistetun pään päälle, ja sovittakoon häntä Herran edessä. ³⁰Ja valmistakaan mettisiä, taikka kyyhkyläisen poikia, jotka hän on voinut saada, ³¹Nimittäin niitä, joita hän on voinut saada: yhden rikosuhriksi ja toisen polttouhriksi, ynnä ruokauhrin kanssa; ja niin pitää papin sovittaman puhdistetun Herran edessä, ³²Tämä on sääty spitalisesta, joka ei voi saada sitä, mikä hänen puhdistukseensa tarvitaan. ³³Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ³⁴Koska te tulette Kanaanin maalle, jonka minä annan teille omaisuudeksi, ja minä sen maan huoneesen spitalin haavan annan, ³⁵Niin pitää sen tuleman, jonka huone on, ja ilmoittaman papille, sanoen: minun huoneesani näkyy niinkuin (spitalin) haava; ³⁶Niin pitää papin käskemän heidän lakaista huoneen, ennenkuin pappi siihen menee katsomaan haavaa, ettei kaikki, jotka huoneessa ovat, saastutettaisi: sitte pitää papin menemän katselemaan huonetta. ³⁷Koska hän näkee haavan, ja löytää, että huoneen seinissä viheriäiset ja punahtavat onnet ovat, ja ovat nähdä matalammat muuta seinää; ³⁸Niin lähtekään pappi huoneen ovesta, ja sulkekaan huoneen kiinni seitsemäksi päiväksi. ³⁹Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä palajaa ja näkee haavan itsensä levittäneeksi huoneen seiniin; ⁴⁰Niin pitää papin käskemän heidän kangottaa ulos kiviä, joissa haava on, ja heittää niitä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan. ⁴¹Ja huone pitää sisältä kaikki ympärinsä puhtaaksi kaavittaman, ja kaavittu savi heitettämän kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan. ⁴²Ja heidän pitää ottaman toiset kivet, ja paneman niiden kivein siaan, ja ottaman toisen saven, ja sivuman huoneen. ⁴³Jos siis haava jällensä tulee, ja pakahtuu ulos huoneessa sittekuin kivet ovat kangotetut ulos, ja huone vastuudesta sivuttu; ⁴⁴Niin pitää papin menemän sen sisälle, ja koska hän näkee haavan laskeneeksi itsensä leviämmälle huoneessa, niin on tosin kuluttuvainen spitali siinä huoneessa, ja se on saastainen. ⁴⁵Sentähden pitää se huone särjettämän, sekä kivet että puut, ja kaikki savi huoneesta, ja vietävä kaupungis-

ta ulos, saastaiseen paikkaan. ⁴⁶Ja se joka käy huoneessa niinkauvan kuin se teljetty on, hänen pitää oleman saastainen ehtoosen asti. ⁴⁷Ja sen joka siinä huoneessa makaa, pitää vaatteensa pesemän, ja se joka syö siinä huoneessa, pitää vaatteensa pesemän. ⁴⁸Jos myös pappi menee ja näkee, ettei haava ole laskenut itseänsä leviämmälle huoneessa, sittekuin se sivuttu on, niin sanokaan sen puhtaaksi; sillä haava on parannut. ⁴⁹Ja pitää ottaman huoneen puhdistamiseksi kaksi lintua, niin myös sedripuuta, ja tulipunnalla painetuilla villoja, ja isoppia, ⁵⁰Ja teurastaman toisen linnun savisessa astiassa, vuotavan veden tykönä. ⁵¹Ja pitää ottaman sedripuun, ja isopin, ja tulipunnalla painetuilla villoja, ja elävän linnun, ja kastaman ne sen vereen, ja vuotavaan veteen, ja priiskottaman huoneen seitsemän kertaa, ⁵²Ja puhdistaman huoneen linnun verellä, ja vuotavalla vedellä, niin myös elävällä linnulla, sedripuulla, isopilla ja tulipunnalla painetulla villalla. ⁵³Ja sitte päästäkään elävän linnun lentämään kaupungista kedolle, ja sovittakaan huoneen, niin se on puhdas. ⁵⁴Tämä on kaikkinaisen spitalin ja syhelmän haavain sääty: ⁵⁵Vaatteen ja huoneen spitalin, ⁵⁶Paisumain, pisamain ja putkenpolttamien, ⁵⁷Että pitää tiedettämän, mikä puhdas eli saastainen kunakin päivänä oleman pitää. Tämä on sääty spitalista.

15Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ²Puhukaat Israelin lapsille, ja sanokaat heille: koska miehellä on lihansa juoksu, on hän saastainen. ³Ja silloin on hän saastainen siitä juoksusta, koska hänen lihansa juoksee taikka tulee tukitukseksi siitä vuotamisesta; niin se on saastaisuus. ⁴Jokainen vuode, jossa hän lepää, jolla on juoksu, on saastainen, ja kaikki se, jonka päällä hän istuu, saastutetaan. ⁵Ja se, joka sattuu hänen vuoteesensa, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänensä vedellä, ja pitää oleman saastaisen ehtoosen asti. ⁶Se joka istuu sillä istuimella millä hän on istunut, jolla juoksu on, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oelman saastaisen ehtoosen asti. ⁷Se joka sattuu hänen lihansa, hän peskään vaatteensa, ja viruttakaan hänensä vedellä, ja olkaan saastainen ehtoosen asti. ⁸Jos hän sylkee puhtaan päälle, niin se pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänensä vedellä, ja oleman saastainen ehtoosen asti. ⁹Ja koko se satula, jolla hän ajaa, pitää oleman saastainen. ¹⁰Ja se joka sattuu johonkuhun siihen, joka hänen allansa on ollut, pitää saastaisen oleman ehtoosen asti, ja joka niitä kantaa, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ¹¹Ja johonka hän, jolla juoksu on, tarttuu, ennen kuin hän kätensä pesee vedellä, sen pitää vaatteensa pesemän ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ¹²Jos hän tarttuu saviseen astiaan, se pitää rikottaman; mutta puu-astia pitää vedellä virutettaman. ¹³Ja tultuansa puhtaaksi lihansa juoksusta, pitää hänen lukeman seitsemän päivää puhdistuksestansa, ja pitää pesemän vaatteensa, niin myös viruttaman itsensä juoksevilla

vedellä, niin hän on puhdas. ¹⁴Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä, eli kaksi kyhkyläisen poikaa, ja pitää tuoman Herran eteen seurakunnan majan ovelta, ja antaman ne papille. ¹⁵Ja papin pitää ne uhraaman, yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen Herran edessä hänen juoksustansa. ¹⁶Koska miehestä siemen vuotaa unessa, hänen pitää pesemän koko ruumiinsa vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ¹⁷Ja kaikki vaate, ja kaikki nahka, joka senkaltaisella siemenellä tahrattu on, pitää pestämän vedellä, ja oleman saastainen ehtoosen asti. ¹⁸Ja vaimo, jonka tykönä senkaltaisen mies makaa, jolla on siemenen juoksu, heidän pitää pesemän itsensä vedellä, ja oleman saastaiset ehtoosen asti. ¹⁹Koska vaimolla on lihansa veren juoksu, pitää hänen erinänsä oleman seitsemän päivää, ja joka häneen sattuu, sen pitää saastaisen oleman ehtoosen asti. ²⁰Ja kaikki jonka päällä hän lepää, niinkauvan kuin hän erinänsä on, pitää oleman saastainen, ja kaikki, jonka päällä hän istuu, pitää oleman saastainen. ²¹Ja se, joka hänen vuoteensa sattuu, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ²²Ja joka tarttuu johonkuhun, jonka päällä hän on istunut, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ²³Jos jotakin osaa olla sen vuoteessa, eli istuimella, kussa hän istuu, ja joku siihen tarttuu, hänen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti. ²⁴Ja jos joku mies leväten lepää hänen tykönänsä, siihen aikaa kuin hänen aikansa tulee, hänen pitää oleman saastaisen seitsemän päivää, ja koko hänen vuoteensa, jossa hän levännyt on, pitää oleman saastaisen. ²⁵Jos jonkun vaimon veren juoksu vuotaa kauvan aikaa, ei vaivoin niinkauvan kuin aika on, mutta myös ylitse sen ajan, hänen pitää oleman saastaisen niinkauvan kuin se vuotaa, niinkuin hänen oikialla vuotonsa ajalla. ²⁶Kaikki vuode, kussa hän lepää, niinkauvan kuin hän vuotaa, pitää oleman niinkuin oikian vuotonsa ajan vuode. Ja kaikki istuin, jonka päällä hän istuu, pitää oleman saastainen, niinkuin se hänen oikian vuotamisensa aikana on saastainen. ²⁷Se joka rupee johonkuhun niihin, hänen pitää oleman saastaisen, ja pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ²⁸Koska hän on puhdas vuotamisesta, niin hänen pitää lukeman seitsemän päivää, ja sitte hänen pitää oleman puhtaan. ²⁹Mutta kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä eli kaksi kyhkyläisen poikaa, ja viemän papille, seurakunnan majan oven edessä. ³⁰Ja papin pitää uhraaman yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen Herran edessä saastaisuutensa juoksusta. ³¹Niin teidän pitää eroittaman Israelin lapsia heidän saastaisuudestansa, ettei he kuolisi saastaisuudessa, koska he minun majani saastuttavat, joka heidän seassansa on. ³²Tämä on sääty vuotamisesta, ja siitä, jolta (unessa) siemen vuotaa, niin että hän siitä tulee saastaiseksi, ³³Ja siitä, jolla on veren juoksu, ja siitä, jolla joku vuotaminen on, miehestä eli vaimosta: ja koska mies

lepää saastaisen tykönä.

16Ja Herra puhui Mosekselle, sittekuin ne kaksi Aaronin poikaa kuolleet olivat; sillä uhratessansa Herran edessä kuolivat he. ²Ja Herra sanoi Mosekselle: sano veljelles Aaronille, ettei hän joka aika mene sisimäiseen pyhään, sisälliselle puolelle esirippua armo-istuimen eteen, joka arkin päällä on, ettei hän kuolisi; sillä minä näytän minun pilvessä armo-istuimen päällä. ³Mutta näiden kanssa pitää Aaronin käymän pyhään sisälle: hänen pitää ottaman nuoren mullin rikosuhriksi, ja oinaan polttouhriksi, ⁴Ja pitää pukeman pyhän liinahameen yllensä ja liinaisen alusvaatteen ihonsa päälle, ja vyöttämään itsensä liinaisella vyöllä, ja paneman liinahiipan päähänsä; sillä ne ovat pyhät vaatteet, ja pitää viruttaman ihonsa vedellä, ja ne pukeman päällensä. ⁵Ja pitää ottaman Israelin lasten joukolta kaksi kaurista rikosuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi. ⁶Ja Aaronin pitää tuoman mullin rikosuhriksensa ja sovittaman itsensä huoneinensa, ⁷Ja sitte ottaman ne kaksi kaurista asettaaksensa Herran eteen, seurakunnan majan ovelta. ⁸Ja Aaronin pitää heittämän arvan kahdesta kauriista: toisen arvan Herralle, ja toisen vapaalle kauriille. ⁹Ja Aaronin pitää uhraaman sen kauriin, jonka päälle Herran arpa lankesi, ja valmistaman sen rikosuhriksi. ¹⁰Mutta sen kauriin, jonka päälle vapauden arpa lankesi, pitää hänen asettaman elävänä Herran eteen, että hänen pitää sovittaman sen ja päästämän sen vapaan kauriin korpeen. ¹¹Ja niin pitää Aaronin tuoman rikosuhrinsa mullin, ja sovittaman itsensä ja huoneensa, ja teurastaman sen rikosuhrin mullin edestänsä, ¹²Ja ottaman astian täynnänsä tulisia hiiliä alttarilta, joka on Herran edessä, ja pivonsa täyden survottua Pyhää savua ja kantaman sisälliselle puolen esirippua, ¹³Ja paneman sitä tulen päälle Herran eteen, niin että pyhän savun suitsu armo-istuimen peittäis, joka on todistuksen päällä, ettei hän kuolisi, ¹⁴Ja ottaman mullin verta, priiskottaaksensa sormellansa armo-istuimen puoleen, etiselle puolelle itään päin: seitsemän kertaa pitää hänen näin sormellansa armo-istuimen edessä verta priiskottaman. ¹⁵Sitte pitää hänen teurastaman kansan rikosuhrin kauriin ja kantaman hänen verestänsä esiripun sisälliselle puolelle, ja pitää tekemän sen veren kanssa, niinkuin hän teki mullin veren kanssa, ja priiskottaman sitä armo-istuimen päälle, ja armo-istuimen edessä, ¹⁶Ja niin sovittaman pyhän, Israelin lasten riettaudesta ja heidän väärydestänsä, kaikissa heidän synneissänsä: niin pitää myös hänen tekemän seurakunnan majalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa. ¹⁷Ei pidä yhdenkään ihmisen oleman seurakunnan majassa, koska hän käy sovittamaan pyhässä, siihenasti että hän sieltä käy ulos: ja pitää niin sovittaman itsensä, ja huoneensa, ja koko Israelin kansan. ¹⁸Ja koska hän menee ulos alttarin tykö, joka on Herran edessä, pitää hänen sovittaman sen ja ottaman mullin verta, ja kauriin verta, ja sivuman alttarin sarvein päälle ympärinsä. ¹⁹Ja priiskottaman sormellansa

verta seitsemän kertaa sen päälle ja puhdistaman ja pyhittämän sen Israelin lasten saastaisuudesta. ²⁰Ja koska hän on täyttänyt pyhän ja seurakunnan majan ja alttarin sovinnon, niin pitää hänen tuoman elävän kauriin. ²¹Ja Aaronin pitää paneman molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle, ja tunnustaman sen päällä kaikki Israelin rikokset ja heidän pahat tekonsa kaikissa heidän synneissän­sä, ja ne paneman kauriin pään päälle, ja lähettämän sen jonkun soveliaan miehen kanssa korpeen: ²²Että kauriin pitää kantaman kaikki heidän pahat tekonsa erämaahan, ja hänen pitää jättämän kauriin korpeen. ²³Ja Aaronin pitää käymän seurakunnan majaan, ja riisuman liinavaatteet yltänsä, jotka hän ennen pukeutunut oli käydessänsä pyhään, ja jättämän ne sinne. ²⁴Ja pitää pesemän ihonsa vedellä pyhässä siassa, ja pukeman yllensä omat vaatteensa, ja menemän ulos, ja tekemän sekä oman että kansan polttouhrin, ja niin sovittaman sekä itsensä että kansan, ²⁵Ja polttaman rikosuhriin lihavuuden alttarilla. ²⁶Vaan se, joka vei sen vapaan kauriin ulos, pitää viruttaman vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, ja sitte tuleman jälleensä leiriin. ²⁷Ja rikosuhriin mullin ja rikosuhriin kauriin, joidenka veri kannettiin sovinnoksi pyhään, pitää vietämän leiristä ulos, tulessa poltettava, sekä heidän nahkansa, lihansa ja rapansa. ²⁸Ja se joka niitä polttaa, pitää viruttaman vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, ja sitte tuleman leiriin. ²⁹Tämän pitää oleman teille ijankaikkisen säädyn: kymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena pitää teidän sielujanne vaivaaman, ja ei mitäkään työtä tekemän: olkoon se omainen, eli vieras, joka teidän seassanne muukalainen on. ³⁰Sillä sinä päivänä te sovitetaan, niin että tulette puhtaaksi: kaikista teidän synneistänne Herran edessä tulette te puhtaaksi. ³¹Sentähden pitää sen oleman teille suurimman sabbatin, ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne: se olkoon teille alinomainen sääty. ³²Mutta sovinnon pitää papin tekemän, joka voideltu on, ja jonka käsi täytetty on papin virkaan hänen isänsä siaan: ja pitää pukeman yllensä liinaiset vaatteet, jotka ovat pyhät vaatteet. ³³Ja niin pitää hänen sovittaman kaikkein pyhimmän ja seurakunnan majan ja alttarin, niin myös papit, ja kaiken kansan pitää hänen sovittaman. ³⁴Tämän pitää oleman teille alinomaisen säädyn, että sovitatte Israelin lapset kaikista heidän synneistän­sä, kerran vuodessa. Ja hän teki niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle.

17Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: tämä on se, minkä Herra käsenyt on, sanoen: ³Kuka ikänänsä Israelin huoneesta teurastaa härjän, eli karitsan, eli vuohen leirissä, taikka joka teurastaa ulkona leiristä, ⁴Ja ei kannu seurakunnan majan oven eteen sitä, mikä Herralle uhriksi pitää tuotaman, Herran majan eteen, hänen pitää vereen vikapää oleman, niinkuin se, jonka veren vuodattanut on, ja se ihminen pitää hävitettämän kansastansa. ⁵Sentähden pitää Israelin lapset uhriensa, jonka he kedolla

uhrata tahtovat, Herran eteen kantaman seurakunnan majan ovella papille, ja siellä uhraaman ne kiitosuhriksi Herralle. ⁶Ja papin pitää priiskottaman veren Herran alttarille seurakunnan majan oven edessä, ja polttaman lihavuuden Herralle lepytyshajuksi, ⁷Ja ei millään muotoa enää uhriensa uhraaman ajattaroille, joiden kanssa he huorin tehneet ovat. Se pitää oleman heille heidän sukukunnissansa ijankaikkinen sääty. ⁸Sentähden pitää sinun sanoman heille: kuka ikänänsä ihminen Israelin huoneesta, eli vieras, joka teidän seassanne on muukalainen, teki uhrin eli polttouhrin, ⁹Eikä sitä kannu seurakunnan majan oven eteen, että hänen Herralle sen tekemän pitäis, se ihminen pitää hävitettämän kansastansa. ¹⁰Ja kuka ikänänsä ihminen Israelin huoneesta, eli muukalaisista, jotka teidän seassanne asuvat, syö jotakin verta, häntä vastoin minä panen minun kasvoni, ja hävitän hänen kansastansa ¹¹Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että teidän sielunne pitäis sen kautta sovitettaman; sillä veri on sielun sovinto. ¹²Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: ei yksikään henki teidän seassanne pidä verta syömän: eikä yksikään muukalainen, joka teidän seassanne asuu, pidä verta syömän. ¹³Ja kuka ikänä ihminen Israelin lapsista, taikka muukalainen teidän seassanne, joka saa metsän eläimen eli linnun pyydyksellä, jota syödään, hänen pitää vuodattaman sen veren, ja peittämän sen multa. ¹⁴Sillä kaiken lihan henki on hänen verensä niinkauvan kuin se elää. Ja minä olen sanonut Israelin lapsille: ei teidän pidä yhdenkään lihan verta syömän; sillä kaiken lihan henki on hänen verensä: kuka ikänänsä sen syö, se pitää hukutettaman. ¹⁵Ja kuka ikänä henki syö raatoa, taikka sitä, joka revitty on, olkoon hän kotolainen eli muukalainen, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti: niin hän tulee puhtaaksi. ¹⁶Jollei hän pese itsiänsä ja ihoansa viruta, niin hänen pitää itse kantaman vääryytensä.

18Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, ja sano heille. Minä olen Herra teidän Jumalanne. ³Ei teidän pidä tekemän Egyptin maan työn jälkeen, joss te asuitte, ei myös teidän pidä tekemän Kanaanin maan työn jakeen, johonka minä tiedän vien, ei teidän myös pidä heidän säädyissän­sä vaeltaman. ⁴Vaan tehkää minun oikeuteni, ja pitäkää minun säätyni, vaeltaaksenne niissä; (sillä) minä olen Herra teidän Jumalanne. ⁵Sentähden pitää teidän minun säätyni pitämän ja minun oikeuteni: se ihminen, joka niitä tekee, hän elää niissä; sillä minä olen Herra. ⁶Ei kenenkään pidä lähimmäistä lankoansa lähestymän, hänen häpyänsä paljastaman; sillä minä olen Herra. ⁷Sinun isäs häpyä, ja äitis häpyä ei sinun pidä paljastaman. Se on sinun äitis, älä siis hänen häpyänsä paljasta. ⁸Ei sinun pidä paljastaman isäs emännän häpyä; sillä se on isäs häpy. ⁹Sinun sisares häpyä, isäs tyttären, eli äitis tyttären, kotona taikka ulkona syntyneen, ei sinun pidä paljastaman heidän häpyänsä. ¹⁰Ei sinun pidä paljastaman poikas tyt-

tären , eli tyttäres tyttären häpyä; sillä se on sinun häpys. ¹¹Ei sinun pidä paljastaman äitipuoles tyttären häpyä, joka isälles syntynyt on; sillä se on sinun sisares. ¹²Ei sinun pidä paljastaman isäs sisaren häpyä; sillä se on isäs lähimmäinen. ¹³Ei sinun pidä paljastaman äitis sisaren häpyä, sillä se on sinun äitis lähimmäinen. ¹⁴Ei sinun pidä paljastaman setäs häpyä, niin että lähestyt hänen emäntäänsä; sillä se on sinun setäs emäntä. ¹⁵Ei sinun pidä paljastaman miniäs häpyä; sillä hän on poikas emäntä, sentähden ei sinun pidä hänen häpyänsä paljastaman. ¹⁶Ei sinun pidä paljastaman veljes emännän häpyä; sillä se on sinun veljes häpy. ¹⁷Ei sinun pidä sinun emäntäs ynnä hänen tyttärensä häpyä paljastaman, eikä hänen poikansa tyttä, eli tyttären tytärtä ottaman, heidän häpyänsä paljastamaan; sillä ne ovat hänen lähimmäisensä, ja se on kauhistus. ¹⁸Ei sinun pidä myös ottaman sinun emäntäs sisarta, häntä vaivaamaan, hänen häpyänsä paljastamaan, vielä hänen eläissänsä. ¹⁹Vaimon tykö, niin kauvan kuin hän saastaisuutensa sairautta kärsii, ei sinun pidä lähestymän, hänen häpyänsä paljastamaan. ²⁰Ei sinun pidä myös makaaman lähimmäises emännän tykönä, häneen ryhtymän, jolla itses häneen saastutat. ²¹Ei sinun pidä siemenestä antaman Molekille poltettaa, ettes häpäisisi sinun Jumalasin nimeä; sillä minä olen Herra. ²²Ei sinun pidä miehenpuolen kanssa makaaman, niinkuin vaimon kanssa; sillä se on kauhistus. ²³Ei sinun pidä myös eläimen kanssa makaaman, ettes itsiäs sen kanssa saastuttais. Ja ei yksikään vaimo pidä eläimeen ryhtymän, yhdistymän sen kanssa; sillä se on kauhistus. ²⁴Ei teidän pidä yhdessäkään näissä itsiänne saastuttaman; sillä näissä kaikissa ovat pakanat heitänsä saastuttaneet, jotka minä ajan pois teidän edestä. ²⁵Ja maa on sillä saastutettu, ja minä etsiskelen sen pahat teot, niin että sen maan pitää asujansa oksentaman. ²⁶Sentähden pitäkää minun säätyni ja oikeuteni, ja älkää näistä kauhistuksista yhtäkään tehkö: ei omainen, eikä vieras, joka teidän seassanne muukalainen on. ²⁷Sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tämän maan kansat tehneet, jotka teidän edellänne olivat, ja ovat maan saastuttaneet, ²⁸Ettei se maa myös teitä oksentaisi, jos te sitä saastutatte, niinkuin se on oksentanut kansan, joka teidän edellänne oli. ²⁹Sillä kuka ikänänsä näitä kauhistuksia tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansastansa. ³⁰Sentähden pitäkää minun käskyni, ettette tekisi kauhistavaisten tapain jälkeen, joita ne tekivät, jotka teidän edellänne olivat: ettette itsiänne niillä saastutaisi; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.

19Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu koko Israelin lasten joukolle, ja sano heille: teidän pitää oleman pyhät; sillä minä olen pyhä, Herra teidän Jumalanne. ³Jokainen peljätkään äitiänsä ja isäänsä, ja pitäkää minun sabbatini; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ⁴Ei teidän pidä teitänne kääntämän epäjumalain tykö, ja ei pidä teidän tekemän teillenne valetuita jumalia; sillä minä olen Herra

teidän Jumalanne. ⁵Ja koska te Herralle teette kiitosuhria, niin teidän pitää uhraaman, että se teiltä otollinen olis. ⁶Ja se pitää syötämän sinä päivänä, jona te uhraatte, ja toisena päivänä; mutta mitä tähteeksi jää kolmanneksi päiväksi, pitää tulella poltettaman. ⁷Jos joku sitä kuitenkin syö kolmantena päivänä, niin on se kauhistus, eikä ole otollinen. ⁸Ja joka siitä syö, sen pitää kantaman vääryytensä; sillä hän on Herran pyhän riivannut, ja se sielu pitää hävitettämän kansastansa. ⁹Koska te elon leikkaatte maastanne, ei sinun pidä tyynni peltos kulmia leikkaaman, ja ei elos päitä noukkiman. ¹⁰Ei pidä sinun myös tyynni korjaaman viinämäkiäs, eli noukkiman varisseita marjoja, vaan jättämän ne vaivaisille ja muukalaisille; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ¹¹Ei teidän pidä varastaman, eli valehteleman, eli pettämän toinen toistanne. ¹²Ei teidän pidä väärin vannoman minun nimeeni, ja häpäisemän sinun Jumalasin nimeä; sillä minä olen Herra. ¹³Ei sinun pidä tekemän lähimmäiseselles vääryyttä, eli ryväämän häntä. Sinun päivämiehes palkka ei pidä oleman sinun tykönäs huomiiseen asti. ¹⁴Ei sinun pidä kuuroja kirooman, ei sinun pidä myös paneman sokian eteen jotakin, johonka hän kompastuis. Vaan sinun pitää pelkäämän sinun Jumalaa; sillä minä olen Herra. ¹⁵Ei teidän pidä vääryyttä tekemän tuomiossa, ei armaitseman köyhää, eikä kunnioitseman voimallista, mutta tuomitseman lähimmäises oikein. ¹⁶Ei sinun pidä oleman panettelian sinun kansas seassa. Ei sinun pidä myös asettaman sinuas lähimmäises verta vastaan; sillä minä olen Herra. ¹⁷Ei sinun pidä vihaaman veljeäs sinun sydämessä; vaan sinun pitää kaiketi nuhteleman lähimmäistä, ettes vikapääksi tulisi hänen tähtensä. ¹⁸Ei sinun pidä kostaman, eikä vihaaman kansas lapsia. Sinun pitää rakastaman lähimmäistä, niinkuin itse sinuas; sillä minä olen Herra. ¹⁹Minun säätyni pitää teidän pitämän. Ei sinun pidä antaman karjas sekoittaa heitänsä muiden eläinten laihin. Ja älä kylvä peltoas sekoitetulla siemenellä. Ja ei yksikään vaate pidä tuleman sinun ylles, joka villaisesta ja liiniaisesta kudottu on. ²⁰Jos mies makaa vaimon tykönä ja ryhtyy häneen, ja se on orja, ja jo on toiselta maattu, kuitenkin ei ole irrallensa eli vapaaksi laskettu, se pitää suomittaman, vaan ei pidä heidän kuoleman, sillä ei hän ollut vapaa. ²¹Mutta miehen pitää tuoman Herralle vikansa edestä oinaan vikauhriksi, seurakunnan majan oven eteen. ²²Ja papin pitää sovittaman hänen vikauhrinsa oinaalla Herran edessä siitä rikoksesta, jolla hän on rikkonut; niin hänelle (Jumalalta) armo tapahtuu hänen rikoksestansa, jolla hän rikkonut on. ²³Koska te tulette siihen maahan ja istutatte kaikkinaisia puuta, joita syödään, pitää teidän leikkaaman pois niiden hedelmän esinahan: kolme vuotta pitää teidän pitämän heitä ympärileikkaamatoina, niin ettette syö niistä; ²⁴Vaan neljäntenä vuonna pitää kaikki heidän hedelmänsä pyhitettämän kiitokseksi Herralle. ²⁵Viidentenä vuonna pitää teidän hedelmän syömän, ja kokooman sisälle tulon; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ²⁶Ei teidän pidä mitään syömän veren kanssa.

Ei teidän pidä totteleman aavistuksia eli taikauksia. ²⁷Ei teidän pidä keritsemän paljaaksi päännelakea ympärinsä, ja ei tyynni ajeleman partaanne. ²⁸Ei teidän pidä leikkaaman ihoanne kuolleen tähden, eli piirusteleman kirjoituksia päällemme; sillä minä olen Herra. ²⁹Ei sinun pidä salliman tytärtäs porttona olla, ettei maa tottuisi haureuteen ja tulisi täyteen kauhistusta. ³⁰Pitäkää minun pyhäpäiväni, ja peljätkää minun pyhäni; sillä minä olen Herra. ³¹Ei teidän pidä kääntämän teitäne tietäjäin tykö, ja älkää kysykö velhoilta, ettette saastuisi heistä; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ³²Harmaapäin edessä pitää sinun nouseman, ja kunnioittaman vanhaa, ja pelkäämän Jumalaa; sillä minä olen Herra. ³³Jos joku muukalainen on sinun tykönäs teidän maallanne asuva, ei teidän pidä sitä ryöstämän. ³⁴Hänen pitää asuman teidän tykönänne, niinkuin omainen teidän seassanne. Ja sinun pitää rakastaman häntä, niinkuin itse sinuas; sillä te olitte myös muukalaiset Egyptin maalla. Minä olen Herra teidän Jumalanne. ³⁵Ei pidä teidän vääryyttä tekemän tuomiolla: kyynärällä, vaalla ja mitalla. ³⁶Oikia vaaka, oikia leiviskä, oikia vakka, oikia kannu pitää oleman teidän tykönänne; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teitä olen johdattanut Egyptin maalta: ³⁷Että teidän pitää pitämän ja tekemän kaikki minun säätyni, ja kaikki minun oikeuteni; sillä minä olen Herra.

20Ja Herra puhui Mosekselle; sanoen: ²Sano myös Israelin lapsille: kuka ikänänsä Israelin lapsista, eli muukalaisista, joka Israelin lasten seassa asuu, siemenestänsä Molekille antaa, sen pitää totisesti kuoleman: maan kansan pitää häntä kivittämän kuoliaaksi. ³Ja minä asetan minun kasvoni sitä ihmistä vastaan, ja hävitän hänen kansastansa, että hän Molekille siemenestänsä antanut ja minun pyhäni saastuttanut on, ja minun pyhää nimeäni häväissyt. ⁴Ja jos maan kansa sitä ihmistä säästää, joka siemenestänsä Molekille antanut on, niin ettei he sitä surmaa, ⁵Niin minä kuitenkin sitä ihmistä vastaan minun kasvoni asetan, ja hänen sukuansa vastaan, ja hävitän sen ja kaikki jotka hänen perässänsä Molekin kanssa huorin tehneet ovat, heidän kansastansa. ⁶Jos joku sielu hänensä noitain ja tietäjäin tykö kääntää, huorin tekemään heidän kanssansa, niin minä kasvoni asetan sitä sielua vastaan, ja hävitän sen kansastansa. ⁷Sentähden pyhittäkää teitäne, ja olkaat pyhät; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ⁸Ja pitäkää minun säätyni, ja tehkää niitä; sillä minä olen Herra, joka teitä pyhitän. ⁹Kuka ikänänsä isäänsä ja äitiänsä kiroo, sen pitää totisesti kuoleman, että hän isäänsä ja äitiänsä kironnut on: hänen verensä olkoon hänen päällänsä. ¹⁰Joka huorin tekee jonkun miehen aviopuolison kanssa, se joka lähimmäisensä emännän kanssa huorin tekee, pitää totisesti kuolettaman, sekä huorintekijä, että huora. ¹¹Jos joku isäänsä emännän tykönä makaa, niin että hän isäänsä hävyn paljastanut on, he molemmat pitää totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä. ¹²Jos joku miniänsä

tykönä makaa, niin he molemmat pitää totisesti kuoleman; sillä he ovat kauhistuksen tehneet: heidän verensä olkoon heidän päällänsä. ¹³Jos joku miehenpuolen kanssa makaa, niinkuin jonkun vaimon kanssa, he ovat kauhistuksen tehneet, heidän pitää molemmat totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä. ¹⁴Jos joku nai vaimon ja sen äidin, hän on kauhistuksen tehnyt: se pitää tulella poltettaman, ja ne ynnä molemmat, ettei yhtään kauhistusta olisi teidän seassanne. ¹⁵Jos joku eläimen kanssa makaa, sen pitää totisesti kuoleman, ja se eläin pitää tappettaman. ¹⁶Jos joku vaimo johonkuhun eläimeen ryhtyy, makaamaan sen kanssa, niin sinun pitää tappaman sekä vaimon, että eläimen; heidän pitää totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä. ¹⁷Jos joku sisarensa nai, isäänsä eli äitinsä tyttären, ja hänen häpynsä näkee, ja se näkee hänen häpynsä, se on kauhistus: ne pitää hävitettämän sukunsa kansan edessä: sillä hän on sisarensa hävyn paljastanut, hänen pitää pahuutensa kantaman. ¹⁸Jos joku mies jonkun vaimon tykönä makaa hänen sairautensa aikana, ja paljastaa hänen häpynsä, ja avaa hänen lähteensä, ja vaimo paljastaa verensä lähteen: ne molemmat pitää hävitettämän heidän kansastansa. ¹⁹Sinun äitis sisaren häpyä ja sinun isäs sisaren häpyä ei sinun pidä paljastaman; sillä se on lähimmäisensä paljastanut, ja ne pitää pahuutensa kantaman. ²⁰Jos joku setänsä emännän kanssa makaa, hän on setänsä hävyn paljastanut: ne pitää rikoksensa kantaman. Lapsetonna heidän pitää kuoleman. ²¹Jos joku veljensä emännän ottaa, se on häpiällinen työ: heidän pitää lapsetonna oleman, että hän on veljensä hävyn paljastanut. ²²Niin pitäkää nyt kaikki minun säätyni, ja kaikki minun oikeuteni, ja tehkää ne, ettei maa teitä oksentaisi, johon minä teidät vien asumaan. ²³Ja älkää vaeltako pakanain säädyissä, jotka minä teidän edeltänne olen ajava ulos; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet, ja minä olen kauhistunut heitä. ²⁴Mutta teille sanon minä: teidän pitää omistaman heidän maansa; sillä minä annan teille sen perimiseksi, sen maan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa. Minä olen Herra teidän Jumalanne, joka olen teitä eroittanut muista kansoista. ²⁵Että teidän pitää myös eroittaman puhtaat eläimet saastaisista, ja saastaiset linnut puhtaista, ja ei saastuttaman teidän sielujanne eläimissä, linnuissa ja kaikissa, mitkä maalla matelevat, jotka minä teille eroittanut olen, että ne ovat saastaiset. ²⁶Sentähden pitää teidän oleman minulle pyhät, sillä minä Herra olen pyhä, ja olen teitä eroittanut muista kansoista, että teidän pitäis oleman minun omani. ²⁷Jos joku mies eli vaimo noidaksi eli tietäjäksi löydetään, ne pitää totisesti kuoleman, heidän pitää ne kivittämän, heidän verensä olkoon heidän päällänsä.

21Ja Herra sanoi Mosekselle: puhu papeille Aaronin pojille ja sano heille: papin ei pidä itsiänsä saastuttaman yhdessäkään kuolleessa kansastansa; ²Vaan hänen suvusansa, joka on hänen lähimmäisensä: niinkuin hänen äitinsä, isäänsä, poikansa, tyttärensä ja veljensä, ³Ja sisaren-

sa, joka neitsy on, joka hänen tykönänsä on, ja ei yhdenkään miehen emäntänä ollut ole: niissä mhtaa hän saastuttaa itsensä. ⁴Ei hänen pidä saastuttaman itsiänsä, että hän on esimies kansassansa, ettei hän itsiänsä halventaisi. ⁵Ei heidän pidä paljaaksi ajeleman päälakiansa, eli keritsemään partansa vieriä, eikä ihoonsa merkkejä leikkaaman. ⁶Heidän pitää Jumalallensa pyhät oleman, ja ei häpäisemän Jumalansa nimeä; sillä he uhraavat Herran tuliuhria, Jumalansa leipää; sentähden pitää heidän oleman pyhät. ⁷Ei heidän pidä naiman porttoa, eli muilta maattua, eli mieheltänsä hyljättyä ottaman; sillä hän on pyhä Jumalallensa. ⁸Sentähden pitää sinun pyhittämän hänen, että hän uhraa sinun Jumalaa leipää: hänen pitää oleman sinulle pyhän; sillä minä Herra olen pyhä, joka teidät pyhitän. ⁹Jos papin tytär rupee salavuoteiseksi, se pitää tulessa poltettaman; sillä hän on häväissyt isänsä. ¹⁰Joka ylimmäinen pappi on veljeinsä seassa, jonka pään päälle voidellusöljy vuodatettu, ja käsi täytetty on, että hän vaatteesen puetaan: ei pidä sen paljastaman päätänsä, ja ei leikkaaman rikki vaatettansa. ¹¹Ja ei yhdenkään kuolleen tykö tuleman, ja ei saastuttaman itsiänsä isässänsä eli äidissänsä. ¹²Ei hänen pidä lähtemän pyhästä, ettei hän saastuttaisi Jumalansa pyhää; sillä hänen Jumalansa voidellusöljyn kruunu on hänen päällensä. Minä olen Herra. ¹³Hänen pitää ottaman neitseen emännäksensä, ¹⁴Ja ei leskeä, eli hyljättyä, eli maattua, taikka porttoa pidä hänen ottaman. Mutta neitosen omasta kansastansa pitää hänen ottaman emännäksensä, ¹⁵Ettei hän saastuttaisi siementänsä kansansa seassa; sillä minä olen Herra, joka hänen pyhitän. ¹⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁷Puhu Aaronille ja sano: jos joku virhe on jossakussa sinun siemenessä teidän suvussanne, ei pidä sen lähestymän uhraamaan Jumalansa leipää. ¹⁸Sillä ei kenenkään, jossa joku virhe on, pidä käymän edes: jos hän on sokia, eli ontuva, vajava eli liallinen jäsenistä, ¹⁹Eli virheellinen jalasta eli kädestä, ²⁰Taikka ryhäselkä, eli pienukainen, eli karsoi, eli pisamainen, taikka rupinen, eli rivinoma rauhaisista: ²¹Jos jossakin papin Aaronin siemenessä virhe on, ei sen pidä lähestymän uhraamaan Herran tuliuhria; sillä hänellä on virhe, sentähden ei pidä hänen lähestymän Jumalansa leipää uhraamaan. ²²Kuitenkin pitää hänen syömän Jumalansa leivästä, sekä siitä pyhästä, että kaikkein pyhimmästä. ²³Mutta ei hänen pidä kuitenkaan tuleman esiripun tykö, eikä lähestymän alttaria, että hänessä on virhe, ettei hän saastuttaisi minun pyhääni; sillä minä olen Herra, joka heidät pyhitän. ²⁴Ja Moses sanoi (nämät) Aaronille, ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille.

22Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, että he karttaisivat Israelin lasten pyhitettyä, joita he pyhittävät minulle, ja ettei he häpäisisi minun pyhää nimeäni; sillä minä olen Herra. ³Sano siis heille ja heidän suvuillensa: jokainen kuin teidän siemenestänne menee pyhitetyn tykö, jonka Israelin lapset

pyhittävät Herralle, ja hänen saastaisuutensa on hänessä, hänen sielunsa pitää hävitettämän minun kasvoini edestä; sillä minä olen Herra. ⁴Kuka ikänä Aaronin siemenestä on spitalinen eli vuotavainen, sen ei pidä syömän pyhitetyistä, ennen kuin hän puhdistetaan. Ja jos joku rupee johonkuhun saastaiseen ruumiiseen, taikka siihen, joka siemenensä vuodattaa unessa, ⁵Taikka se, joka rupee johonkuhun maatelevaiseen, joka hänelle saastainen on, taikka ihmiseen, joka hänelle saastainen on, ja kaikkinaiseen, joka hänen saastuttaa: ⁶Se sielu joka rupee johonkuhun niistä, pitää oleman saastainen ehtoosen asti, ja ei pidä syömän pyhitetyistä, vaan hänen pitää ensin viruttaman ruumiinsa vedellä. ⁷Ja koska aurinko laskenut on, ja hän on puhdistettu, niin syökään sitte pyhitetyistä; sillä se on hänen ruokansa. ⁸Raatoa ja mitä pedolta raadeltu on, ei hänen pidä syömän, ettei hän siitä saastutettaisi; sillä minä olen Herra. ⁹Sentähden heidän pitää pitämän minun säätyini, ettei heidän pitäisi syntyä saattaman päällensä, ja kuoleman siitä, koska he saastuttavat itsensä; sillä minä olen Herra, joka heitä pyhitän. ¹⁰Mutta ei yksikään muukalainen pidä syömän pyhitetyistä, eikä papin perhe, eikä myös joku palkollinen pidä syömän pyhitettyä. ¹¹Vaan koska pappi ottaa jonkun hengen rahallansa, se syökään siitä, ja se joka hänen huoneessansa syntynyt on, se myös syökään hänen leivästän. ¹²Ja jos papin tytär tulee jonkun muukalaisen emännäksi, niin ei hänen pidä syömän pyhitetystä ylennyksestä. ¹³Mutta jos papin tytär tulee leskeksi, eli hyljättyksi ja ei hänellä ole siementä, ja hän tulee jälleen kotia isänsä huoneeseen, niin hänen pitää syömän isänsä leivästä, niinkuin silloinkin, koska hän neitsenä oli. Mutta ei yksikään muukalainen pidä siitä syömän. ¹⁴Ja jos joku syö pyhitetyistä tietämättä, hänen pitää lisäämään siihen viidennen osan, ja antaman papille pyhitetyn, ¹⁵Ettei heidän pitäisi saastuttaman Israelin lasten pyhitettyjä, joita he ylentävät Herralle, ¹⁶Ettei he saattaisi rikosta ja vikaa päällensä, syödessänsä heidän pyhitetyistään; sillä minä olen Herra, joka heitä pyhitän. ¹⁷Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁸Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: kuka ikänä Israelin huoneesta, eli muukalainen Israelissa, tahtoo uhrata, olkoon se lupauksesta, taikka vapaasta ehdosta, jota he tahtovat uhrata Herralle polttouhriksi, ¹⁹Että se hänelle olis otollinen teiltä, niin pitää sen oleman virheettömän härkyisen karjasta, oinaan karitsoista, eli kauriin vuohista. ²⁰Mutta ei yhtäkään, jossa virhe on, pidä teidän uhraaman; sillä ei se ole hänelle otollinen teiltä. ²¹Jos joku tahtoo uhrata Herralle kiitosuhria, eli erinomaisesta lupauksesta, taikka vapaasta ehdosta, karjasta eli lampaista, sen pitää oleman virheettömän, että se olis otollinen: ei siinä pidä yhtään virhettä oleman. ²²Jos se on sokia, taikka raajarikko, taikka jäsenpuoli, taikka kuivettu, taikka rupinen, taikka köhnäinen, niin ei pidä teidän senkaltaisia Herralle uhraaman, ja ei pidä teidän tuliuhria niistä antaman Herran alttarille. ²³Härjän eli lampaan, liiallisen eli puuttuvan jäsenistä, saat sinä uh-

rata vapaasta ehdostas; mutta ei se ole otollinen lupauksen edestä. ²⁴Eikä myös sinun pidä sitä Herralle uhraaman, mikä muserrettu, eli runneltu, eli revitty, eli haavoitettu on; ei teidän pidä sitä teidän maassanne tekemän. ²⁵Ei myös teidän pidä uhraaman jonkun muukalaisen kädestä teidän Jumalanne leipää kaikista niistä; sillä ne ovat turmellut ja virheelliset: ei ne ole otolliset teiltä. ²⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁷Koska vasikka, eli karitsa, eli vohla pojittu on, niin olkaan emänsä tykönä seitsemän päivää; mutta kahdeksantena päivänä, ja sen jälkeen, on se otollinen tuliuhriksi Herralle. ²⁸Olkoon se nauta, eli lamma, niin ei pidä se teurastettaman sikiöinensä yhtenä päivänä. ²⁹Koska te uhraatte Herralle kiitosuhria, teidän pitää sen niin uhraaman, että se teiltä otollinen olis. ³⁰Se pitää syötämän sinä päivänä, ja ei pidä mitään tähteeksi huomeneksi jätettämän; sillä minä olen Herra. ³¹Sentähden pitääkää minun käskyni ja tehkää ne, sillä minä olen Herra. ³²Ettette häpeäisi minun pyhää nimeäni, ja että minä pyhitettäisiin Israelin lasten keskellä; sillä minä olen Herra, joka teitä pyhitän, ³³Ja joka olen teidät johdattanut Egyptin maalta, että minä olisin teidän Jumalanne: minä Herra.

23Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille ja sano heille: nämät ovat Herran juhlat, jotka teidän pitää kutsuman pyhiksi kokouksiksi: ne ovat minun juhiani. ³Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, vaan seitsemäntenä päivänä on se suuri sabbati, pyhä kokous, jona ei teidän pidä yhtään työtä tekemän; sillä se on Herran sabbati kaikissa teidän asuinsioissanne. ⁴Nämät ovat Herran juhlapäivät, pyhät kokoukset, jotka teidän pitää pitämän määrätyillä ajallansa: ⁵Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäisenä kuukautena, kahden ehtoon välillä, on Herran pääsiäinen. ⁶Ja viidentenätoistakymmenentenä päivänä sinä kuukautena on Herran happamattoman leivän juhla: silloin pitää teidän syömän happamattointa leipää seitsemän päivää. ⁷Ensimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, eikä yhtään raskasta työtä pidä teidän silloin tekemän. ⁸Ja teidän pitää uhraaman Herralle tuliuhria seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous. (Ja silloin myös) ei pidä teidän yhtäkään raskasta työtä tekemän. ⁹Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁰Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: koska te tulette sille maalle, jonka minä annan teille, ja te leikkaatte sen elon, niin teidän pitää viemän papille lyhteen teidän elostanne uutiseksi. ¹¹Ja sen lyhteen pitää hänen häälyttämän Herran edessä, että se olis otollinen teiltä: päivää jälkeen sabbatin pitää papin sen häälyttämän. ¹²Ja teidän pitää sinä päivänä, jona teidän lyhteenne häälytetään, uhraaman virheettömän vuosikuntaisen karitsan polttouhriksi Herralle. ¹³Ja ruokauhriksi kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitetut öljyllä, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi Herralle, niin myös juomauhriksi neljännes hinni viinaa. ¹⁴Ja ei pidä teidän syömän uudisleipää, kuivattua tähkäpäätä eli jyviä, siihen päivään

asti, jona te kannatte teidän Jumalallenne uhrin. Sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnillenne kaikissa teidän asuinsioissanne. ¹⁵Sitte pitää teidän lukeman toisesta sabbatin päivästä, koska te kannoitte häälytyslyhteen edes: seitsemän täysinäistä viikkoa ne pitää oleman, ¹⁶Toiseen päivään asti, seitsemännen viikon jälkeen, (se on) viisikymmentä päivää pitää teidän lukeman, ja sitte uhraaman Herralle uutta ruokauhria. ¹⁷Ja uhraaman kaikista teidän asuinsioistanne kaksi häälytysleipää, kahdesta kymmeneksestä sämpyläjauhoja, hapatettuina pitää ne kypsättämän, Herranne uutiseksi. ¹⁸Ja pitää tuoman teidän leipänne kanssa seitsemän vuosikuntaista ja virheetöntä karitsaa, ja yhden nuoren mullin, ja kaksi oinasta: sen pitää oleman Herran polttouhrin, ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa, se on makian hajun tuli Herralle. ¹⁹Niin myös pitää teidän valmistaman kauriin rikosuhriksi, niin myös kaksi vuosikuntaista karitsaa kiitosuhriksi. ²⁰Ja papin pitää häälyttämän ne uudisleivän kanssa häälytykseksi Herran edessä, kahden karitsan kanssa. Ja pitää oleman Herralle pyhät, ja papin omat. ²¹Ja teidän pitää kuuluttaman tämän päivän: tämä pitää teille pyhä kokous oleman. Ei teidän pidä (silloin) yhtäkään raskasta työtä tekemän: ijankaikkisen säädyn pitää sen oleman teidän sukukunnissanne, kaikissa teidän asuinsioissanne. ²²Koska te leikkaatte elon teidän maastanne, ei sinun pidä ylen tyynni peltos kulmia leikkaaman, eikä elon päitä noukkiman, vaan jättämän ne vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen Herra teidän Jumalanne. ²³Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁴Puhu Israelin lapsille, ja sano: ensimmäisenä päivänä seitsemäntenä kuukautena pitää teidän pitämän sabbatin, soittamisen muistoksi: se on pyhä kokous. ²⁵Silloin ei pidä teidän yhtään raskasta työtä tekemän, ja teidän pitää uhraaman tuliuhri Herralle. ²⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁷Kymmenentenä päivänä tänä seitsemäntenä kuuna on sovintopäivä, se pitää oleman teille pyhä kokous: silloin vaivatkaat sielujanne, ja uhratkaat Herralle tuliuhri. ²⁸Ja ei pidä teidän yhtään työtä tekemän sinä päivänä; sillä se on sovintopäivä, että te sovittettaisiin Herran teidän Jumalanne edessä. ²⁹Sillä jokainen sielu, jota ei sinä päivänä vaivata, pitää hävitettämän kansastansa. ³⁰Ja jokainen sielu, joka sinä päivänä jotakin työtä tekee, sen minä hukutan kansastansa. ³¹Sentähden ei pidä teidän (silloin) mitään työtä tekemän: sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnillenne kaikissa teidän asuinsioissanne. ³²Se on teidän suuri sabbatinne, ja teidän pitää vaivaman sielujanne: yhdeksäntenä päivänä kuusta ehtoon pitää teidän pitämän tämän sabbatin, ehtoosta niin ehtoosen. ³³Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ³⁴Puhu Israelin lapsille, sanoen: viidentenätoistakymmenentenä päivänä tänä seitsemäntenä kuukautena on lehtimajan juhla, seitsemän päivää Herralle. ³⁵Ensimmäisenä päivänä pitää oleman pyhä kokous: ei teidän pidä yhtään raskasta työtä (silloin) tekemän. ³⁶Seitsemän päivää pitää teidän uhraaman tuliuhria Herralle, kahdeksantena päivänä pitää

teillä pyhä kokous oleman, ja teidän pitää tekemän tuliuhri Herralle; sillä se on päätöspäivä: ei pidä teidän yhtään raskasta työtä (silloin) tekemän. ³⁷Nämät ovat Herran juhlapäivät, jotka teidän pitää kutsuman pyhäksi kokoukseksi, ja uhraaman Herralle tuliuhria, polttouhria, ruokauhria, juomauhria, ja muita uhreja, jokaisen päivänänsä. ³⁸Ilman Herran sabbatia, ja ilman teidän lahjojanne ja ilman kaikkia lupauksianne, ja ilman kaikkia mielellisiä antimianne, joita teidän pitää antaman Herralle. ³⁹Niin pitää nyt teidän viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena, koottuane vuoden tulon maalta, juhmallisesti viettämän Herran riemujuhlaa, seitsemän päivää: ensimmäisenä päivänä on sabbati, ja kahdeksantena päivänä on myös sabbati. ⁴⁰Ja teidän pitää ensimmäisenä päivänä ottaman teille hedelmiä ihanasta puusta, palmun versoja, ja oksia paksu-oksaisista puista ja pajuja ojista, ja oleman riemuiset seitsemän päivää, Herran teidän Jumalanne edessä. ⁴¹Ja pitää niin pitämän Herralle sitä riemujuhlaa vuodessa seitsemän päivää: sen pitää oleman ijan-kaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne, että teidän niin pitää pyhää riemujuhlaa pitämän seitsemäntenä kuukaute-na. ⁴²Seitsemän päivää pitää teidän asuman lehtimajoissa: joka omainen on Israelissa, hänen pitää asuman lehtimajoissa, ⁴³Että teidän sukunne tietäisivät, kuinka minä olen antanut Israelin lapset asua majoissa, koska minä johdatin heitä Egyptin maalta: Minä Herra teidän Jumalanne. ⁴⁴Ja Moses sanoi nämät Herran juhlapäivät Israelin lapsille.

24Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Käske Israelin lasten tuoda sinulle selkiää öljyjuon öljyä, puserrettua ulos, valaistukseksi, joka aina pitää lampuissa sytytettynä oleman. ³Ulkoiselle puolelle todistuksen esirippua seurakunnan majassa pitää Aaronin sen alati valmistaman, ehtoosta niin aamuun asti Herran edessä. Sen pitää oleman ijan-kaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne. ⁴Ja hänen pitää valmistaman lamput puhtaasen kynttilälajkaan, aina Herran edessä. ⁵Ja sinun pitää ottaman sämpyläjauhoja ja leipoman niistä kaksitoistakymmentä kyrsää: kaksi kymmenestä pitää oleman joka kyrsässä. ⁶Ja sinun pitää heidän paneman kahteen läjään, kuusi kumpaankin läjään, puhtaalle pöydälle Herran eteen. ⁷Ja sinun pitää paneman niiden päälle puhdasta pyhää savua, että ne pitää oleman muistoleivät: se on tuliuhri Herralle. ⁸Joka sabbatin päivänä pitää hänen aina valmistaman ne Herran edessä, Israelin lapsilta ijan-kaikkiseksi liitoksi. ⁹Ja ne pitää Aaronin ja hänen poikainsa omat oleman, heidän pitää ne syömän pyhässä siassa; sillä se on hänelle keikkein pyhin Herran tuliuhreista ijan-kaikkiseksi säädyksi. ¹⁰Ja yhden Israelilaisen vaimon poika läksi ulos, joka Egyptiläisen miehen poika oli Israelin lasten seassa, ja se Israelilaisen vaimon poika riiteli toisen Israelilaisen kanssa leirissä, ¹¹Ja se Israelilaisen vaimon poika pilkkasi nimeä ja kirosi. Niin toivat he hänen Moseksen eteen, (ja hänen äitinsä nimi oli Selomit Dibrin tytär, Danin sukukunnasta). ¹²Ja panivat hänen

vankeuteen niinkauvaksi, että heille olis selkiä päätös annettu Herran suusta. ¹³Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁴Vie häntä leiristä ulos, joka kiroillut on, ja anna kaikkein, jotka sen kuulivat, laskea kätensä hänen päänsä päälle, ja kaikki kansa kivittäkään häntä. ¹⁵Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä Jumalaansa kiroilee, häneä pitää kantaman syntinsä. ¹⁶Ja joka Herran nimeä pilkkaa, sen pitää totisesti kuoleman, kaiken kansan pitää häntä kuoliaaksi kivittämän. Niinkuin muukalaisen, niin pitää myös omaisen oleman: jos hän pilkkaa sitä nimeä, niin hänen pitää kuoleman. ¹⁷Jos joku lyö jonkun ihmisen kuoliaaksi, hänen pitää totisesti kuoleman. ¹⁸Vaan joka jonkun naudan lyö, hänen pitää maksaman hengen hengestä. ¹⁹Ja joka tekee jonkun lähimmäisensä virheelliseksi, hänelle pitää niin tehtämän, kuin hänkin tehnyt on: ²⁰Haava haavasta, silmä silmästä, hammas hampaasta; niinkuin hän on jonkun ihmisen virheelliseksi tehnyt, niin pitää myös hänelle jälleen tehtämän. ²¹Niin että joka lyö naudan, hänen pitää sen maksaman, vaan joka lyö ihmisen, sen pitää kuoleman. ²²Yhden oikeuden pitää oleman teidän seassanne, niin muukalaisella kuin omaisellakin; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ²³Koska Moses oli näitä puhunut Israelin lapsille, niin veivät he sen leiristä ulos, joka kiroillut oli, ja kivittivät hänen kuoliaaksi: ja Israelin lapset tekivät niinkuin Herra Mosekselle käskenyti oli.

25Ja Herra puhui Mosekselle Sinain vuorella, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille ja sano heille: koska te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, niin maan pitää pitämän Herralle lepoa. ³Kuusi vuotta pitää sinun peltos kylvämän, ja kuusi vuotta viinamäkes leikkaaman, ja sen hedelmät kokooman; ⁴Mutta seitsemäntenä vuonna pitää maan pitämän Herralle suuren pyhän, jona ei sinun pidä kylvämän sinun peltoas taikka leikkaaman sinun viinamäkeäs. ⁵Ja mitä itsestensä kasvaa laihostas, ei sinun pidä leikkaaman, ja viinamarjoja, jotka ilman sinun työtäs ovat kasvaneet, ei sinun pidä noukkiman; sillä se on maan lepo-vuosi. ⁶Mutta maan lepoa sinun pitää sentähden pitämän, että sinun pitää siitä syömän, sinun palvelias ja piikas, niin myös päivämiehes, huonekuntaises, ja muukalaiset sinun tykönäs. ⁷Ja sinun karjalles ja eläimilles sinun maallas kaikki, mitä siinä kasvaa, pitää oleman ruaksi. ⁸Ja sinun pitää lukeman sinulles seitsemän lepo-vuotta, niin että seitsemän vuotta pitää seitsemän kertaa luettaman: ja ne seitsemän lepo-vuoden aikaa tekee yhdeksän vuotta viidettäkyymmentä. ⁹Niin sinun pitää antaman soittaa basunalla ylitse koko teidän maakuntanne, kymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukaute-na: juuri sovintopäivänä pitää teidän antaman basunan käydä yli koko teidän maakuntanne. ¹⁰Ja teidän pitää sen viidenkymmenennen vuoden pyhittämän, ja pitää kuuluttaman vapauden maassa kaikille niille, jotka siinä asuvat; sillä se on teidän riemuvuotenne: silloin pitää itsekunkin pääsemän jälleen omaan saamaansa, itsekukin omaan sukuunsa. ¹¹Sillä viideskymmenes vuosi on teidän

riemuvuotenne: ei teidän pidä kylvämän, eikä leikkaaman itsestänsä kasvanutta, eikä myös hakeman niitä, mitkä ilman työtä kasvaneet ovat. ¹²Sillä se on riemuvuosi, se pitää pyhitettämän teiltä. Mutta teidän pitää syömän niitä kaikkia, mitä maa kantaa. ¹³Tämä on riemuvuosi, jona itsekunkin teistä pitää omaan saamaansa pääsemän jälleensä. ¹⁴Jos sinä jotakin myyt lähimmäiseselles, taikka ostat jotakin häneltä, niin ei yhdenkään pidä pettämän veljeänsä. ¹⁵Vaan riemuvuoden luvun jälkeen pitää sinun ostaman lähimmäiseltäs, ja vuoden tulon jälkeen pitää hänen sinulle myymän. ¹⁶Sitä usiammat kuin vuodet ovat, pitää sinun korottaman hinnan, ja sen harvemmat kuin vuodet ovat, pitää sinun alentaman hinnan; sillä vuoden tulon luvun jälkeen pitää hänen myymän sinulle. ¹⁷Älkään kenkään pettää lähimmäistänsä, mutta pelkää sinun Jumalaas; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ¹⁸Sentähden tehkää minun säätyini ja pitäkää minun oikeuteni, että te ne teette, ja turvallisesti asutte maassa. ¹⁹Ja maan pitää antaman teille hedelmänsä, ja teillä pitää oleman kyllä syötävää, ja asuman pelkäämätä siinä. ²⁰Ja jos te sanotte: mitä meidän pitää syömän seitsemäntenä vuonna? katso, ei meidän pidä kylvämän, eikä vuoden tuloa kokooman. ²¹Niin minä käsken minun siunaukseni tulla kuudentena vuotena teidän ylitsenne, niin että sen pitää tekemän teille kolmen vuoden tulon. ²²Ja teidän pitää kylvämän kahdeksantena vuonna, ja vanhasta vuoden kasvusta syömän yhdeksänteen vuoteen asti, niin että te syötte vanhasta uutiseen asti. ²³Sentähden ei teidän pidä maata peräti myymän; sillä maan on minun, ja te olette muukalaiset ja vieraat minun edessäni. ²⁴Ja teidän pitää koko teidän omassa maassanne antaman maan lunastettaa. ²⁵Jos sinun veljes köyhtyy, ja myy sinulle omaisuudestansa, ja hänen lähimmäinen lankonsa tulee hänen tykönsä, ja tahtoo lunastaa, niin pitää hänen lunastaman sen, minkä hänen veljensä myynyt on. ²⁶Ja jos joku on, jolla ei yhtään lunastajaa ole, ja taitaa niin paljo matkaan saada, kuin sen lunastukseksi tarvitaan. ²⁷Niin pitää luettaman vuosiluku sittenkuin hän myi, ja annettaman hänelle, joka myi, mitä liiaksi on, että hän tulis omaisuuteensa jälle. ²⁸Mutta jos ei hän takaansa löydä niin paljo että hän sais sen jälle, niin pitää sen, minkä hän myynyt on, oleman ostajan kädessä riemuvuoteen asti; niin hänen pitää oleman vapaan ja saaman omansa jälle. ²⁹Se joka myy asuttavan huoneen kaupungin muurin sisältä, hänellä on vapaa ehto ajastajassa, sitä lunastaa jälleensä: ja sen pitää oleman ajan, jolla hän lunastaa sen. ³⁰Ja jos ei hän lunasta sitä koko ajastajassa, niin pitää ostajan sen huoneen kaupungin muurin sisältä pitämän ijankaikkisesti ja hänen sukunsa, ja ei pidä vapaaksi tuleman ilovuotena. ³¹Mutta jos huone on maan kylässä, kussa ei yhtään muuria ympärillä ole, niin se pitää luettaman peltomaaksi: se lunastetaan ja tulee ilovuotena vapaaksi. ³²Leviläisten kaupungit ja huoneet kaupungeissa, joissa heidän tavaran-sa ovat, saavat he aina lunastaa. ³³Se joka jotakin lunastaa Leviläisiltä, hänen pitää siitä luopuman ilovuonna, olkoon

se ostettu huone eli omaisuus kaupungissa, jossa hän asunut on; sillä huoneet Leviläisten kaupungeissa ovat heidän omaisuutensa Israelin lasten seassa. ³⁴Mutta maata heidän kaupunkinsa ympäriltä ei pidä myytämän; sillä se on heidän saamansa ijankaikkisesti. ³⁵Jos veljes köyhtyy ja tulee voimattomaksi tykönä, niin sinun pitää pitämän hänen ylös, niinkuin muukalaisen, taikka huonekuntaisen, että hän eläis sinun kanssas. ³⁶Ja ei sinun pidä ottaman korkoa eli voittoa häneltä; vaan pelkää sinun Jumalaas, että sinun veljes sais elää sinun kanssas. ³⁷Ei sinun pidä antaman rahaas hänelle korolle, eikä antaman viljaas kasvulle. ³⁸Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teidän johdatin Egyptin maalta, antaakseni teille Kanaanin maan, ja ollakseni teidän Jumalanne. ³⁹Jos veljes köyhtyy sinun tykönä, ja myy itsensä sinulle, niin ei sinun pidä häntä pitämän niinkuin orjaa. ⁴⁰Mutta hänen pitää oleman sinun tykönä niinkuin päivämiehen, eli huonekuntaisen, palvelen sinua riemuvuoteen asti. ⁴¹Silloin pitää hänen käymän ulos vapaana sinun tyköäs lapsinensa, ja pitää tuleman sukunsa tykö jälle, ja isäinsä saaman päälle. ⁴²Sillä he ovat minun palveliani, jotka minä Egyptin maalta johdattanut olen: sentähden ei pidä heitä orjan tavalla myytämän. ⁴³Ei sinun pidä ankarasti heitä hallitseman, vaan pelkäämän sinun Jumalaas. ⁴⁴Jos tahdot pitää orjaa ja piikaa, niin sinun pitää ostaman ne pakanoilta, jotka teidän ympärillä ovat. ⁴⁵Ja huonekuntalaisilta, jotka muukalaiset ovat teidän seassanne, pitää teidän ne ostaman, ja heidän suvuiltansa, jotka he teidän tykönä teidän maassanne synnyttäneet ovat: ja ne pitää teidän omanne oleman. ⁴⁶Ja pitäkää heitä omananne, ja teidän lapsillenne teidän jälleenne ijankaikkiseksi perimiseksi, ja niiden pitää oleman teidän orjanne; mutta veljenne Israelin lapset ei pidä toistansa ankarasti hallitseman. ⁴⁷Jos muukalainen eli huonekuntainen hyötyy sinun tykönä, ja sinun veljes köyhtyy hänen tykönänsä, niin että hän myy itsensä muukalaiselle, joka huonekuntainen sinun tykönä on, eli jollekulle muukalaisen suvusta, ⁴⁸Niin pitää hänellä oikeus oleman lunastettaa jälle sittekuin hän myyty on, että joku hänen veljistänsä pitäis hänen lunastaman jälleensä; ⁴⁹Eli hänen setänsä eli setänsä poika lunastakaan hänen, taikka joku hänen lähimmäisestä suvustansa, eli jos hän itse taitaa niin paljo matkaan saada, niin pitää hänen lunastaman itsensä. ⁵⁰Ja hänen pitää lukua laskeman ostajansa kanssa, siitä vuodesta kuin hän myi itsensä ilovuoteen asti, ja raha pitää luettaman vuoden luvun jälkeen, sittekuin hän myytiin, ja kaiken sen ajan palkka pitää siihen luettaman: ⁵¹Ja jos vielä monta vuotta on ilovuoteen, niin hänen pitää sitä enemmän antaman lunastuksestansa, senjälkeen kuin hän ostettu on. ⁵²Mutta jos harvat vuodet ovat ilovuoteen, niin laskekaan lukua hänen kanssansa ja hänen pitää vuotten jälkeen antaman lunastuksensa. ⁵³Ja pitää hänen palkkansa myös siihen luettaman vuosi vuodelta, ja ei hänen pidä ankaruudella häntä hallitseman sinun edessä. ⁵⁴Jos ei hän näin lunasta itsiänsä, niin hänen pitää

ilovuonna vapaana käymän ulos lapsinensa. ⁵⁵Sillä Israelin lapset ovat minun palveliani; he ovat minun palveliani, jotka minä olen Egyptin maalta johdattanut ulos: Minä olen Herra teidän Jumalanne.

26Ei teidän pidä tekemän teillenne epäjumalia, ei kuvia, eikä myös patsaita pystyttämän teillenne, eikä myös yhtään merkkikiveä paneman teidän maallanne, kumartaaksenne niitä; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne. ²Pitäkäätkäät minun sabbatini, ja peljätkäätkäät minun pyhyyttäni: Minä olen Herra. ³Jos te säädyissänne vaellatte, ja minun käskyni kätette, ja teette ne, ⁴Niin minä annan teille sateen ajallansa, ja maa antaa kasvunsa, ja kedon puut antavat hedelmänsä. ⁵Ja riihen aika ulottuu viinan uutiseen asti, ja viinan uutinen ulottuu touko aikaan asti, ja teillä pitää oleman leipää viljalta, ja saatte asua levollisesti teidän maassanne. ⁶Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, ja ei kenkään teitä peljätä, ja minä ajan pahat pedot teidän maaltanne pois, ja miekan ei pidä käymän teidän maanne lävitse. ⁷Teidän pitää vihollisianne ajaman takaa, ja heidän pitää kaatumen miekkaan teidän edessänne. ⁸Viisi teistä karkottaa sata, ja sata teistä karkottaa kymmentuhatta, ja teidän vihollisenne pitää kaatumen teidän edessänne miekkaan. ⁹Ja minä käänän minuni teidän puoleenne, ja teen teidät hedelmälliseksi ja lisään teitä, ja vahvistan minun liittoni teidän kanssanne. ¹⁰Ja te saatte syödä sitä vanhaa, joka vanhenee, ja vanhat te hylkäätte uuden tähden. ¹¹Ja minä panen asumasi teidän keskellenne, ja minun sieluni ei hyljää teitä. ¹²Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja teidän pitää oleman minun kanssani. ¹³Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, joka johdatin teidät ulos Egyptin maalta, ettei teidän pitänyt oleman heidän orjansa. Minä olen taivuttanut poikki ikeenne vehmerän, ja olen antanut tiedän käydä pystyällä. ¹⁴Mutta jos ette kuule minua, ettekä tee kaikkia näitä käskyjä, ¹⁵Vaan suututte säätyihini, ja teidän sielunne hyljää minun oikeuteni, ettekä tee kaikkia minun käskyjäni, ja rikotte minun liittoni, ¹⁶Niin minä teen teille nämät: minä rankaisen teitä vavistuksella, kuivataudilla, ja poltetaudilla, josta kasvonne raukeavat ja ruumiinne nääntyvät: ja teidän pitää siemenenne kylvämän turhaan, ja teidän vihollisenne pitää syömän sen. ¹⁷Ja minä asetan kasvoni teitä vastaan, ja te lyödään vihamiehiltänne, ja ne pitää hallitseman teitä, jotka teitä vihaavat, teidän pitää myös pakeneman, koska ei kenkään teitä aja takaa. ¹⁸Jollette vielä sittekään kuule minua, niin minä lisään sen seitsemän kertaa, rangaistakseni teitä synteinne tähden. ¹⁹Ja minä särjen teidän ylpeytenne uppiskaisuuden, minä teen teidän toivonne niinkuin raudan, ja teidän maanne niinkuin vasken. ²⁰Ja teidän voimanne pitää hukkaan kulutettaman, niin ettei teidän maanne kasvoansa anna, eikä puut maalla hedelmäänsä anna. ²¹Ja jos te vielä minua vastaan vaellatte, ettekä tahdo kuulla minua, niin minä vielä sitte lisään rangaistuksen teidän

päällemme seitsemän kertaa, teidän synteinne tähden. ²²Ja lähetän teidän sekaanne metsän pedot syömään lapsianne, ja karjaanne raatelemaan, ja vähentämään teitä, ja teidän tienne pitää autioksi tuleman. ²³Jollette vielä niillä anna kuritettaa teitänne, mutta käytte minua vastaan, ²⁴Niin minä myös käyn teitä vastaan, ja lyön teitä vielä seitsemän kertaa enemmän, teidän synteinne tähden. ²⁵Ja saatan päällemme kostomiekan, joka minun liittoni pitää kostaman, että te kokootte teitänne teidän kaupunkeihinne: sitte minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin, ja annan teitä vihamiestenne käteen. ²⁶Ja minä hukutan teiltä leivän aineen, niin että yhdessä pätsissä kymmenen vaimoa leipänne kypsentyvät, ja punnitsevat leipänne vaalla: ja syötyänne ette tule ravituksi. ²⁷Ja jollette vielä sitte kuule minua, mutta vaellatte minua vastaan, ²⁸Niin minä myös hirmuisuudessa vaellan teitä vastaan, ja minä rankaisen teitä seitsemän kertaa enemmän, teidän synteinne tähden, ²⁹Että teidän pitää syömän poikainne ja tytärtänne lihaa, ³⁰Ja minä kukistan teidän kukkulanne ja hävitän teidän kuvanne, ja panen teidän raatonne epäjumalainne raatoin päälle, ja minun sieluni kuoittaa teitä. ³¹Ja teen kaupunkinne autioksi ja kirkkonne hävitän, enkä myös teidän lepytyshajuanne haista. ³²Ja minä tahdon hävittää maan, niin että vihollisenne, jotka siinä asuvat, pitää siitä hämmästyvän. ³³Ja hajoitan teitä pakanain sekaan, ja vedän ulos miekan teidän jälkeenne, ja maanne pitää tuleman kylmille ja kaupunkinne kukistetuksi. ³⁴Silloin kelpaa maalle hänen leponsa, niinkauvan kuin hän autiona on, ja te olette vihollisten maalla. Ja silloin vasta maa lepää ja pyhää pitää. ³⁵Niinkauvan kuin se autiona on, saa hän levätä, ettei hän saanut pyhää pitää, silloin koska teidän piti hänen pyhänsä antaman pitää, koska te asuitte siellä. ³⁶Ja niille, jotka jäävät teistä, teen minä vapisevan sydämen heidän vihollistensa maalla, niin että kapisevan lehden ääni karkottaa heitä, ja pitää pakeneman sitä niinkuin miekkaa, ja pitää kaatumen siinä, kussa ei kenkään heitä aja takaa. ³⁷Ja heidän pitää lankeeman toinen toisensa päälle, niinkuin miekan edestä, vaikka ei yksikään karkota heitä, ja ette tohdi nousta vihamiehiänne vastaan. ³⁸Ja teidän pitää hukkuman pakanain seassa, ja vihollisten maa pitää teitä syömän. ³⁹Ne kuin jäävät teistä, pitää vaipuman pahuudessa, teidän vihollisenne maalla. Ja isänsä pahoissa teoissa pitää teidän vaipuman. ⁴⁰Silloin pitää heidän tunnustaman pahat tekonsa ja isänsä pahat teot, joilla he ovat minun mieleni rikkoneet, ja vaeltaneet minua vastaan. ⁴¹Sentähden minä myös vaellan heitä vastaan ja vien heitä vihollistensa maalle, että edes silloin heidän ympärileikkamatoin sydämensä nöyryyttäis itsensä; silloin myös heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa. ⁴²Ja minä muistan minun liittoni Jakobin kanssa, niin myös minun liittoni Isaakin kanssa, ja myös minun liittoni Abrahamin kanssa muistan minä, muistan myös maan, ⁴³Joka heiltä jätetty on, ja sille kelpaa lepopäivänsä, niinkauvan kuin se autiona on heiltä, ja heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa,

että he hylkäsivät minun oikeuteni, ja heidän sielunsa on kuoittanut minun säätyjäni. ⁴⁴Ja vaikka he vielä vihollistensa maalla ovat, en minä kuitenkaan ole heitä hyljännyt, ja en heitä niin kurittanut, että minä olisin heidän peräti hukuttanut, ja minun liittoni heidän kanssansa tyhjäksi tehnyt; sillä minä olen Herra heidän Jumalansa. ⁴⁵Ja minä muistan ensimmäisen liittoni heistä, koska minä johdatin heidät Egyptin maalta pakanain silmäin edestä, ollakseni heidän Jumalansa: minä Herra. ⁴⁶Nämät ovat ne säädyt ja oikeudet ja käskyt, jotka Herra antoi itsensä ja Israelin lasten vaiheelle, Sinain vuorella, Moseksen käden kautta.

27Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille ja sano heille: Jos joku tekee jonkun erinomaisen lupauksen, niin pitää ne sinun arvios jälkeen oleman Herran omat. ³Niin pitää tämän oleman sinun arvios: Kahdenkymmenen vuotisen miehenpuolen kuuteenkymmeneen vuoteen asti, pitää sinun arvaaman viiteenkymmeneen hopeasikliin, pyhän siklin jälkeen. ⁴Mutta vaimonpuolen pitää sinun arvaaman kolmeenkymmeneen sikliin. ⁵Mutta viiden vuotisesta kahdenkymmenen vuotiseen asti, jos se on miehenpuoli, niin pitää sinun arvaaman kahteenkymmeneen sikliin, vaan vaimonpuolen kymmeneen sikliin. ⁶Jos se on kuukautinen viidenteen vuoteen asti, ja on miehenpuoli, pitää sinun sen arvaaman viiteen hopeasikliin, mutta vaimonpuolen kolmeen hopeasikliin. ⁷Mutta jos se on kuudenkymmenen vuotinen eli sen päälle, ja miehenpuoli, pitää sinun arvaaman hänen viiteentoistakymmeneen sikliin, mutta vaimonpuolen kymmeneen sikliin. ⁸Ja jos hän on ylen köyhä senkaltaiseen arvioon, niin pitää hänen menevän papin eteen, ja papin pitää arvaaman hänen. Sen jälkeen, kuin se, joka lupauksen tehnyt on, voi matkaan saada, pitää papin hänen arvaaman. ⁹Jos se on karjasta, jota Herralle uhrataan, kaikki mitä Herralle annetaan, se on pyhä. ¹⁰Ei pidä sitä vaihetettaman eli muutettaman hyvä pahaan, eli paha hyvään. Jos joku kumminkin vaihettaa yhden eläimen toiseen, niin pitää he molemmat oleman pyhät. ¹¹Jos se eläin on saastainen, jota ei saada uhrata Herralle, niin pitää se vietämän papin eteen, ¹²Ja papin pitää arvaaman sen, jos se on hyvä eli paha: sen pitää pysymään sinun arviOSSa, joka pappi olet. ¹³Jos joku kuitenkin tahtoo lunastaa sen, hänen pitää antaman viidennen osan sinun arvios päälle. ¹⁴Ja jos joku pyhittää huoneensa Herralle pyhäksi, niin pitää papin arvaaman sen, jos se on hyvä eli paha: ja papin arviossa pitää sen pysymään. ¹⁵Mutta jos pyhittänyt tahtoo lunastaa huoneensa, niin pitää hänen antaman viidennen osan enemmän rahaa, kuin sinun arvios on, ja niin pitää se hänen oleman. ¹⁶Jos joku pyhittää Herralle kappaleen peltoa perintömaastansa, niin pitää sinun se arvaaman sen jälkeen, kuin siihen kylvetään; jos siihen kylvetään homer ohria, niin pitää sen maksaman viisikymmentä hopeasikliä. ¹⁷Vaan jos hän pyhittää peltonsa ilovuodesta alkain, niin pitää sen maksaman sinun arvios jälkeen. ¹⁸Jos hän on pyhittänyt peltonsa ilovuoden

jälkeen, niin papin pitää lukeman hänelle rahan vuoden luvun jälkeen, kuin takaperin on ilovuoteen asti, ja se pitää sinun arviostas vähennettämän. ¹⁹Jos se joka pellon pyhittänyt on, tahtoo sen todella lunastaa jälleen, niin pitää hänen antaman viidettä osaa enemmän rahaa, kuin se sinulta arvattu on, ja niin pitää se hänen oleman. ²⁰Jos ei hän tahdo lunastaa peltoa, mutta myy sen toiselle, niin ei pidä sitä enää lunastettaman. ²¹Vaan se pelto, koska se ilovuonna tulee vapaaksi, pitää oleman pyhä Herralle, niinkuin valallisella lupauksella eroitettu pelto, ja pitää oleman papin perintösaama. ²²Jos joku sen pellon, jonka hän ostanut on, joka ei ole hänen perintömaansa, pyhittää Herralle, ²³Niin pitää papin laskeman hänen edessänsä sen hinnan sinun arvios jälkeen, ilovuoteen asti, ja hänen pitää sen samana päivänä antaman ulos, sinun arvios jälkeen, että se Herralle pyhä olis; ²⁴Mutta ilovuonna pitää sen tuleman hänen omaksensa jälleen, jolta hän sen ostanut on, että se oli hänen perintösaamansa maalla. ²⁵Kaikki sinun arvios pitää tapahtuman pyhän siklin jälkeen; mutta sikli tekee kaksikymmentä geraa. ²⁶Mutta eläinten esikoista, jotka esikko-oikeuden jälkeen Herran oma muutoinkin on, ei pidä kenenkään pyhittämän, olkoon härkä eli lammas; sillä se on Herran. ²⁷Jos jotakin saastaista on eläinten seassa, niin se pitää lunastettaman sinun arvios jälkeen, ja siihen lisäksi annettaman viides osa; jos ei sitä lunasteta, niin se myytäkään sinun arvios jälkeen. ²⁸Kuitenkin kaikkea valallisella lupauksella eroitettua, jota joku valallisesti lupaa Herralle kaikesta mitä hänellä on, joko se olis ihminen, eläin eli perintöpelto, ei sitä pidä myytämän eli lunastettaman; sillä kaikki valallisella lupauksella eroitettu on kaikkein pyhin Herralle. ²⁹Kaikkea kirottua, joka kiroukseen annetaan ihmisistä, ei pidä lunastettaman, vaan hän pitää totisesti kuolettettaman. ³⁰Kaikki maan kymmenykset, sekä maan siemenestä että puiden hedelmistä, ovat Herran, ja pitää oleman pyhät Herralle. ³¹Jos joku tahtoo lunastaa kymmenyksensä, hänen pitää antaman viidennen osan lisäksi. ³²Ja kaikki kymmenykset karjasta, ja lampaista, ja kaikista kuin vitsan alla käy, ne ovat pyhät kymmenykset Herralle. ³³Ei pidä kysyttämän, jos se on hyvä eli paha, eikä myös pidä sitä vaihetettaman. Jos joku vaihettaa sen, niin pitää ne molemmat oleman pyhät, ja ei lunastettaman. ³⁴Nämät ovat ne käskyt, jotka Herra antoi Moseksen kautta Israelin lapsille, Sinain vuorella.

4. Moos.

¹Ja Herra puhui Mosekselle Sinain korvessa, seurakunnan majassa, ensimmäisenä päivänä toisena kuukautena, toisena vuonna jälkeen, sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ja sanoi: ²Lukekaat koko Israelin lasten joukko, heidän sukunsa, ja heidän isänsä huonetten jälkeen, ja heidän nimeinsä luvun jälkeen, kaikki miehenpuoli, mies mieheltä, ³Kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki jotka kelpaavat lähtemään sotaan Israelissa: lukekaat heitä heidän joukkonsa jälkeen, sinä ja Aaron. ⁴Ja teidän kansanne pitää oleman yksi mies jokaisesta sukukunnasta, joka on isänsä huoneen päämies. ⁵Ja nämät ovat niiden päämiesten nimet, jotka teidän kansanne seisoman pitää: Rubenista, Elitsur Zedeurin poika; ⁶Simeonista, Selumiel Suri-Saddain poika; ⁷Juudasta, Nahesson Amminadabin poika; ⁸Isaskarista, Netaneel Suarin poika; ⁹Sebulonista, Eliab Helonin poika; ¹⁰Josephin pojista: Ephraimista, Elisama Ammihudin poika; Manassesta, Gamliel Pedatsurin poika; ¹¹BenJaminista, Abidan Gideonin poika; ¹²Danista, Ahieser Ammi Saddain poika; ¹³Asserista, Pagiel Okranin poika; ¹⁴Gadista, Eliasaph Deguelin poika; ¹⁵Naphtalista, Ahira Enan poika. ¹⁶Nämät olivat kutsutut kansan seasta, isänsä sukuin esimiehet, jotka olivat Israelin tuhannten päät. ¹⁷Niin Moses ja Aaron ottivat miehet tykönsä, jotka nimeltänsä nimetyt olivat, ¹⁸Ja he kokosivat kaiken kansan, ensimmäisenä päivänä toisella kuulla, jotka luettelivat polvilukunsa, sukukuntainsa, ja isänsä huonetten jälkeen: nimenomattain, kahdenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, mies mieheltä. ¹⁹Niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle, niin luki hän heitä Sinain korvessa. ²⁰Rubenin Israelin esiköisen lapset olivat heidän polviluvuissansa, sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain, mies mieheltä kaikki miehenpuoli, kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki kelpolliset sotaan menemään, ²¹Luetut Rubenin sukukuntaan, kuusiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa. ²²Simeonin lapset ja heidän polvilukunsa, sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, luetut nimenomattain mies mieheltä, kaikki miehenpuoli kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset, ²³Luetut Simeonin sukukuntaan, yhdeksänkuudettäkymmentä tuhatta ja kolmesataa. ²⁴Gadin lapset ja heidän polvilukunsa, sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista

ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset, ²⁵Luetut Gadin sukukuntaan, viisiviidettäkymmentä tuhatta, kuusisataa ja viisikymmentä. ²⁶Juudan lasten polviluku, heidän sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset, ²⁷Luetut Juudan sukukuntaan, neljäkahdeksättäkymmentä tuhatta ja kuusisataa. ²⁸Isaskarin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset, ²⁹Luetut Isaskarin sukukuntaan, neljäkuudettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ³⁰Sebulonin lasten polviluku, heidän sukuunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset, ³¹Luetut Sebulonin sukukuntaan, seitsemänkuudettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ³²Josephin lapset: Ephraimin lapsista polvilukunsa, sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelpolliset, ³³Luetut Ephraimin sukukuntaan olivat neljäkymmentätuhatta ja viisisataa. ³⁴Manassen lapset polvilukunsa, sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan menemään kelpasivat, ³⁵Luetut Manassen sukukuntaan, kaksineljätkymmentä tuhatta ja kaksisataa. ³⁶BenJaminin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan menemään kelpasivat, ³⁷Luetut BenJaminin sukukuntaan, viisineljätkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ³⁸Danin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki ne jotka sotaan menemään kelpasivat, ³⁹Luetut Danin sukukuntaan, kaksiseitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa. ⁴⁰Asserin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan kelpasivat, ⁴¹Luetut Asserin sukukuntaan, yksiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa. ⁴²Naphtalin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isänsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan kelpasivat, ⁴³Luetut Naphtalin sukukuntaan, kolmekuudettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ⁴⁴Nämät ovat ne luetut, jotka Moses ja Aaron ja kak-

sitoistakymmentä Israelin päämiestä lukivat, joista aina yksi oli jokaisen heidän isänsä huoneen ylitse.⁴⁵ Ja olivat kaikki yhteen luetut Israelin lapset, heidän isänsä huonetten jälkeen, kahdestakymmenestä vuodesta ja sen ylitse, kaikki jotka olivat sotaan kelpolliset Israelissa,⁴⁶ Ja olivat kaikki luetut, kuusi kertaa satatuhatta ja kolmetuhatta ja viisisataa ja viisikymmentä.⁴⁷ Mutta Leviläiset heidän isänsä sukukunnan jälkeen ei olleet heidän lukuunsa luetut.⁴⁸ Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:⁴⁹ Ei kuitenkaan pidä sinun lukeman Levin sukukuntaa, eli ottaman heistä päälukua, Israelin lasten seassa;⁵⁰ Mutta sinun pitää asettaman Leviläiset todistuksen majan palvelukseen, ja kaikkein sen astiain päälle, ja kaikkein mitkä sen omat ovat. Heidän pitää kantaman majan, ja kaikki sen astiat, ja heidän pitää ottaman vaarin siitä, ja sioittaman itsensä majan ympärille.⁵¹ Ja kuin matkustetaan, silloin pitää Leviläisten ottaman majan alas, ja koska joukko itsensä sioittaa, pitää heidän paneman sen ylös. Jos joku muukalainen lähestyy sitä, sen pitää kuoleman.⁵² Israelin lapset pitää sioittaman itsensä kukin leirinsä ja joukkonsa lipun tykö.⁵³ Mutta Leviläiset pitää sioittaman itsensä todistuksen majan ympärille, ettei viha tulisi Israelin lasten joukon päälle. Sentähden pitää Leviläisten pitämän vaarin todistuksen majan vartiosta.⁵⁴ Ja Israelin lapset tekivät sen: kaikki mitä Herra Mosekselle käsenyt oli, niin he tekivät.

2 Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:² Israelin lapset pitää itsensä sioittaman, jokainen lippunsa ja merkkinsä alle, isänsä huoneen jälkeen: sille kohdalle ympäri seurakunnan majaa pitää heidän itsensä sioittaman.³ Etiselle puolelle itään päin pitää Juudan lippunsa ja joukkonsa kanssa itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Nahesson Amminadabin poika,⁴ Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.⁵ Hänen viereensä pitää Isaskarin sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Netaneel Zuarin poika,⁶ Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.⁷ Senjälkeen Sebulonin sukukunta ja heidän päämiehensä Eliab Helonin poika,⁸ Ja hänen joukkonsa luetut, seitsemänkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.⁹ Kaikki Juudan leirissä luetut, satatuhatta ja kuusiyhdeksättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa, heidän joukoissansa: heidän pitää ensinnä vaeltaman.¹⁰ Etelän puolelle pitää Rubenin itsensä sioittaman lippunsa ja joukkonsa kanssa, heidän päämiehensä Elitsur Sedeurin poika,¹¹ Ja hänen joukkonsa luetut, kuusiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.¹² Hänen viereensä pitää Simeonin sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Selumiel Suri Saddain poika,¹³ Ja hänen joukkonsa luetut, yhdeksänkuudettakymmentä tuhatta ja kolmesataa.¹⁴ Sitälähin Gadin sukukunta, heidän päämiehensä Eliasaph Reguelin poika,¹⁵ Ja heidän joukkonsa luetut, viisiviidettäkymmentä tuhatta, kuusisataa ja viisikymmentä.¹⁶ Kaikki Rubenin leirissä luetut, satatuhatta, yksikuudettäkymmentä tuhatta, neljäsataa ja viisikym-

mentä heidän joukoissansa. Ja heidän pitää toisena vaeltaman.¹⁷ Sitte pitää seurakunnan majan vaeltaman Leviläisten leirin kanssa keskileirissä, ja niinkuin he teitän sioittavat, niin pitää myös heidän vaeltaman, jokaisen paikassansa, lippunsa alla.¹⁸ Lännen puolelle pitää Ephraimin itsensä sioittaman lippunsa ja joukkonsa kanssa, heidän päämiehensä Elisama Ammihudin poika,¹⁹ Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.²⁰ Lähin häntä pitää Manassen sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Gamliel Pedatsurin poika,²¹ Ja hänen joukkonsa luetut, kaksineljätkymmentä tuhatta ja kaksisataa.²² Senjälkeen BenJaminin sukukunta: heidän päämiehensä Abidan Gideonin poika,²³ Ja hänen joukkonsa luetut, viisineljätkymmentä tuhatta ja neljäsataa.²⁴ Kaikki Ephraimin leirissä luetut, satatuhatta, ja kahdeksantuhatta, ja sata, heidän joukoissansa. Ja heidän pitää kolmantena vaeltaman.²⁵ Pohjan puolella pitää Danin sioituslippu oleman heidän joukkoinsa jälkeen, ja Danin lasten päämies Ahieser AmmiSaddain poika,²⁶ Ja hänen joukkonsa luetut, kaksiseitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa.²⁷ Hänen viereensä pitää Asserin sukukunnan heitän sioittaman, ja Asserin lasten päämies Paggel Okranin poika,²⁸ Ja hänen joukkonsa luetut, yksiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.²⁹ Sitäläkin Naphtalin sukukunta, ja Naphtalin lasten päämies Ahira Enanin poika,³⁰ Ja hänen joukkonsa luetut, kolmekuudettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.³¹ Niin että kaikki Danin leirissä luetut ovat satatuhatta, seitsemänkuudettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa. Ja heidän pitää viimeisenä vaeltaman lippunsa alla.³² Tämä on Israelin lasten luku heidän isänsä huonetten jälkeen, kaikkein heidän leirinsä luettuina ja joukkoinsa kanssa: kuusisataa tuhatta ja kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä.³³ Mutta Leviläiset ei ole luetut Israelin lasten lukuun, niinkuin Herra Mosekselle oli käsenyt.³⁴ Ja Israelin lapset tekivät sen: kaiken sen jälkeen, kuin Herra oli Mosekselle käsenyt, sioittivat he heitän sioittamaan lippunsa alle ja matkustivat itsekukin sukukunnassansa, isänsä huoneen jälkeen.

3 Nämät ovat Aaronin ja Moseksen sukukunnat siihen aikaan koska Herra puhui Mosekselle Sinain vuorella.² Ja nämät ovat Aaronin poikain nimet: Nadab esikoinen, sitäläkin Abihu, Eleatsar ja Itamar.³ Nämät ovat Aaronin poikain nimet, jotka olivat papiksi voidellut, ja heidän kätensä täytetyt papin virkaan.⁴ Mutta Nadab ja Abihu kuolivat Herran edessä, koska he uhrasivat vierasta tulita Herran edessä Sinain korvessa, ja ei ollut heillä poikia; mutta Eleatsar ja Itamar tekivät papin virkaa isänsä Aaronin edessä.⁵ Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:⁶ Tuo edes Levin sukukunta ja aseta heitä papin Aaronin eteen, palvelemaan häntä,⁷ Ja pitämään vaarin hänen vartiostansa ja koko seurakunnan vartiosta, seurakunnan majan edessä, ja palvelemaan majan palveluksessa,⁸ Ja tallella pitämään kaikki seurakunnan majan astiat, ja ottamaan vaarin Is-

raelin lasten vartioitsemisesta, palvelemaan majan palveluksessa. ⁹Ja sinun pitää antaman Aaronille ja hänen pojillensa Leviläiset; he ovat niille lahjaksi annetut Israelin lapsista. ¹⁰Mutta Aaronin poikinensa pitää sinun asettaman pitämään vaaria pappeudestansa. Ja jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman. ¹¹Ja Herra puhui Mosekselle sanoen: ¹²Katso, minä otin Leviläiset Israelin lapsista kaikkein esikoisten edestä, jotka ensisti äitinsä kohdun avaavat Israelin lasten seassa, niin että Leviläisten pitää oleman minun. ¹³Sillä kaikki esikoiset ovat minun: sinä päivänä, kuin minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä itselleni kaikki esikoiset Israelissa, ihmisistä niin karjaan asti, että ne olisivat minun: Minä Herra. ¹⁴Ja Herra puhui Mosekselle Sinain korvessa, sanoen: ¹⁵Lue Levin pojat heidän isänsä huoneen ja sukukuntainsa jälkeen: kaiken miehenpuolen, kuukauden vanhan ja sen ylitse, pitää sinun lukeman. ¹⁶Ja Moses luki heitä Herran sanan jälkeen, niinkuin hänelle oli käsketty. ¹⁷Ja nämät olivat Levin pojat nimeinsä jälkeen: Gerson, Kahat ja Merari. ¹⁸Mutta Gersonin poikain nimet heidän sukukunnissansa olivat Libni ja Simei. ¹⁹Kahatin pojat heidän sukukunnissansa: Amram, Jetsehar, Hebron ja Usiel. ²⁰Merarin pojat heidän sukukunnissansa: Maheli ja Musi. Nämät ovat Levin sukukunnat heidän isänsä huoneen jälkeen. ²¹Nämät ovat Gersonin sukukunnat: Libniläiset ja Simeiläiset. ²²Heidän lukunsa, kaikki miehenpuoli kuukauden vanha ja sen ylitse, ne olivat seitsemäntuhatta ja viisisataa. ²³Ja Gersonilaisien sukukunnat pitää heitänensä sioittaman takapuolelle majaa, länteen päin. ²⁴Heidän päämiehensä, pitää oleman Eljasaph Laelin poika. ²⁵Ja Gersonin lasten pitää vartioitsemman seurakunnan majassa Tabernaklia, ja majaa, peitteitä, ja seurakunnan majan oven vaatteita, ²⁶Ja pihan vaatteita, ja pihan oven peitettä, joka on Tabernaklin ja alttarin päällä ympäri, ja köysiä ja kaikkia, mitä sen palvelukseen tarvitaan. ²⁷Nämät ovat Kahatin sukukunnat: Amramilaiset, Jetseharilaiset, Hebronilaiset ja Usielilaiset: ²⁸Kaikki miehenpuoli kuukauden vanhasta ja sen ylitse, lukuansa kahdeksantuhatta ja kuusisataa, joiden pitää pitämän vaarin pyhän vartioitsemisesta, ²⁹Ja pitää heitänensä sioittaman etelän puolelle, sivulle majaa. ³⁰Ja heidän päämiehensä pitää oleman Elitsaphan Usielin poika. ³¹Ja heidän pitää vartioitsemman arkkia, pöytää, kynttiläjalkaa, alttareita ja kaikkia pyhän astioita, joilla palvelusta tehdään, ja peitteitä ja kaikkia, mitä palvelukseen tarvitaan. ³²Mutta kaikkein Levin päämiesten ylimmäinen pitää oleman Eleatsarin papin Aaronin pojan, ylitse niiden, jotka pitävät vaarin pyhän vartioitsemisesta. ³³Nämät ovat Merarin sukukunnat: Mahelilaiset ja Musilaiset, ³⁴Joiden luku oli kuusituhatta ja kaksisataa, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse. ³⁵Heidän päämiehensä pitää oleman Suriel Abihailin poika, ja pitää sioittaman heitänensä sivulle majaa, pohjan puolelle. ³⁶Ja heidän virkansa pitää oleman, vartioida majan lautoja, korenoita, patsaita ja majan jalvoja, ja kaikkia astioita, jotka sen palvelukseen tarvitaan,

³⁷Niin myös patsaita pihan ympärillä, ja sen jalvoja, ynnä paanuin ja köytten kanssa. ³⁸Mutta seurakunnan majan etiselle puolelle itään päin pitää Moses ja Aaron ja hänen poikansa heitänensä sioittaman, ja vartioitsemman pyhän vartioita Israelin lasten puolesta. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman. ³⁹Kaikkein Leviläisten luku, jotka Moses ja Aaron lukivat, heidän sukukunnissansa Herran sanan jälkeen, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse, oli kaksikolmattakymmentä tuhatta. ⁴⁰Ja Herra puhui Mosekselle: lue kaikki esikoiset, jotka miehenpuolet ovat Israelin lasten seassa, kuukauden vanhat ja sen ylitse, ja ota heidän nimeinsä luku. ⁴¹Ja sinun pitää ottaman Leviläiset minulle, minä Herra, kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karjat, kaikkein Israelin lasten karjan esikoisten edestä. ⁴²Ja Moses luki, niinkuin Herra hänelle käsenyt oli, kaikki Israelin lasten esikoiset. ⁴³Ja olivat kaikki miehiset esikoiset, heidän nimeinsä luvun jälkeen, kuukauden vanhat ja sen ylitse luetut, kaksikolmattakymmentä tuhatta, kaksisataa ja kolmekahdeksattakymmentä. ⁴⁴Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁴⁵Ota Leviläiset kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karja heidän karjansa edestä: ja Leviläisten pitää oleman minun, minä olen Herra. ⁴⁶Mutta lunastuksen niiden kahdensadan ja kolmenkahdeksattakymmenen edestä, jotka jäävät Israelin lasten esikoisista Leviläisten luvun ylitse, ⁴⁷Pitää sinun ottaman viisi sikliä joka hengeltä: pyhän siklin jälkeen pitää sinun sen ottaman; sikli maksaa kaksikymmentä geraa. ⁴⁸Ja sinun pitää antaman rahan Aaronille ja hänen pojillensa, lunastettuina edestä, jotka ylitse olivat. ⁴⁹Niin otti Moses lunastusrahan niiltä, jotka ylitse olivat Leviläisten lunastetuista. ⁵⁰Israelin lasten esikoisilta otti hän rahan, tuhannen kolmesataa ja viisiseitsemättäkymmentä sikliä: pyhän siklin jälkeen. ⁵¹Ja Moses antoi lunastusrahan Aaronille ja hänen pojillensa Herran sanan jälkeen, niinkuin Herra oli Mosekselle käsenyt.

4Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ²Lue Kahatin lapset Levin poikain seasta, heidän sukukuntainsa ja isänsä huoneen jälkeen, ³Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti: kaikki ne jotka kelvolliset ovat sotaan menemään, seurakunnan majassa palvelusta tekemään. ⁴Ja tämä pitää oleman Kahatin poikain virka todistuksen majassa, joka kaikkein pyhin on: ⁵Koska leiriä siirretään, niin pitää Aaronin poikinensa tuleman ja ottaman esiripun alas, ja käärimän todistuksen arkin siihen, ⁶Ja paneman peitteen sen päälle tekasjinnahoista, ja hajoittamaan kokonansa sinisen vaatteen sen ylitse, ja paneman sen korennot siallensa. ⁷Niin myös pitää heidän hajoittaman näkypöydälle sinisen vaatteen, ja paneman sen päälle vadit, lusikat, maljat ja kannut, joilla ulos ja sisälle kaadetaan, ja ne alinomaiset leivät pitää sen päällä oleman. ⁸Ja heidän pitää hajoittaman niiden päälle tulipunaisen vaatteen, ja peittämän tekasjim-

nahkaisella peitteellä, ja paneman sen korennot siallensa.⁹ Ja heidän pitää ottaman sinisen vaatteen, ja käärimän valkeuden kynttiläjalan sen sisälle, ja sen lamput, niistimet ja sammutusastiat, ja kaikki öljyastiat, joilla palvelusta siinä tehdään.¹⁰ Ja tämän ja kaikkein näiden kaluin ympäri pitää heidän paneman peitteen tekasjim-nahasta, ja paneman ne korentoin päälle.¹¹ Niin myös pitää heidän hajoittaman kultaisen alttarin päälle sinisen vaatteen, ja peittämän sen tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman sen korennot siallensa.¹² Kaikki astiat, joilla he palvelevat pyhässä, pitää heidän ottaman ja levittämän niiden ylitse sinisen vaatteen, ja peittämän sen tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman ne korentoin päälle.¹³ Heidän pitää myös käväisemän tuhan alttarilta ja hajoittaman purppuraisen vaatteen sen päälle,¹⁴ Ja paneman sen päälle kaikki astiat, joilla he siinä palvelevat, hiilipannut, hangot, lapiot ja maljat, ja kaikki alttarin astiat; heidän pitää myös hajoittaman sen ylitse tekasjim-nahkaisen peitteen, ja paneman korennot siallensa.¹⁵ Koska Aaron ja hänen poikansa nämät toimittaneet ovat ja peittäneet pyhän ja kaikki pyhät astiat, ja leiriä siirretään, niin pitää sitte Kahatin lapset menemän ja kantaman niitä, ja ei pidä rupeeman pyhään, ettei he kuolisi. Nämät pitää oleman Kahatin lasten taakat seurakunnan majassa.¹⁶ Ja Eleatsarilla, papin Aaronin pojalla, pitää oleman tämä virka: toimittaa öljyä valaistukseksi, ja yrttejä suitsutukseksi, ja alinomaista ruokauhria, ja voidellusöljyä, niin että hän toimittaa koko Tabernaklin ja kaikki, mitä siinä on, pyhän ja hänen astiansa.¹⁷ Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille sanoen:¹⁸ Ei teidän pidä Kahatilaisten sukukuntain sikiöitä hävittämän Leviläisten seasta.¹⁹ Vaan sen teidän pitää heidän kanssansa tekemän, että he eläisivät ja ei kuolisi: jos he lähestyvät sitä kaikkein pyhimpää, niin pitää Aaronin poikinensa menemän sisälle ja asettaman itsekunkin heidän virkaansa ja taakkaansa.²⁰ Vaan ei heidän pidä menemän sinne sisälle, katsomaan pyhää, koska se peitetään, ettei he kuolisi.²¹ Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:²² Lue Gersonin lapset, heidän isäinsä huoneen ja sukukuntainsa jälkeen:²³ Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse viidenkymmenen vuotiseen asti, pitää sinun ne lukeman, kaikki ne, jotka sotaan menemään kelvolliset ovat, että heillä olis virka seurakunnan majassa.²⁴ Ja tämä pitää oleman Gersonilaisen sukukunnan virka, jota heidän pitää tekemän ja kantaman:²⁵ Ja heidän pitää kantaman Tabernaklin vaatteet, ja seurakunnan majan, ja hänen peitteensä, ja tekasjim-nahkaisen peitteen, joka on sen päällä, ja myös seurakunnan majan ovivaatteet,²⁶ Ja pihan vaatteet, ja läpikäytävän oven vaatteet pihassa, joka käy sekä Tabernaklin että myös alttarin ympäri, ja hänen köytensä ja kaikki virkansa astiat, ja kaikki mitä heidän virassansa tarvitaan ja heidän tekemän pitää.²⁷ Aaronin ja hänen poikainsa sanan jälkeen pitää kaikkein Gersonin poikain virka tehtämän, kaikki mitä heidän kantaman ja korjaaman pitää; ja teidän pitää katsoman, että he ottaisivat vaarin kaikista kuormistan-

sa.²⁸ Tämän pitää Gersonin lasten ja sukuin virka oleman seurakunnan majassa: ja heidän vartionsa pitää oleman Itamarin, papin Aaronin pojan käden alla.²⁹ Merarin lapset, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen, pitää sinun myös lukeman:³⁰ Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, pitää sinun ne lukeman, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelemaan seurakunnan majassa.³¹ Tästä kuormasta pitää heidän pitämän vaarin, kaiken virkansa jälkeen seurakunnan majassa, kuin ovat majan laudat, ja korennot, ja patsaat, ja jalat,³² Niin myös patsaat pihan ympärillä, ja jalat, ja naulat, ja köydet, kaikkein heidän astiainsa kanssa, kaiken heidän virkansa perästä: jokaiselle pitää teidän nimenomattain asettaman kuormat astioista, joista heidän pitää pitämän vaarin.³³ Ja tämä pitää oleman Merarin lasten sukuin virka kaikissa, joista heidän pitää ottaman vaarin seurakunnan majassa, Itamarin papin Aaronin pojan käden alla.³⁴ Ja Moses ja Aaron, ynnä kaiken kansan päämiesten kanssa, lukivat Kahatilaisten lapset, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,³⁵ Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.³⁶ Ja heidän lukunsa oli heidän sukuinsa jälkeen, kaksituhatta, seitsemänsataa ja viisikymmentä.³⁷ Tämä on Kahatilaisten sukukuntain luku, joilla kaikilla oli toimittamista seurakunnan majassa, jotka Moses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen, Moseksen kautta.³⁸ Niin luettiin myös Gersonin lapset, sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen,³⁹ Kolmenkymmenen vuotisista ja sen ylitse viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.⁴⁰ Ja heidän lukunsa, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen, oli kaksituhatta kuusisataa ja kolmekymmentä.⁴¹ Tämä on Gersonin lasten suvun luku, joilla kaikilla oli tekemistä seurakunnan majassa, jotka Moses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen.⁴² Luettiin myös Merarin lapset, sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,⁴³ Kolmenkymmenen vuotisista ja sen ylitse viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.⁴⁴ Ja heidän lukunsa oli, heidän sukuinsa jälkeen, kolmetuhatta ja kaksisataa.⁴⁵ Tämä on Merarin lasten suvun luku, jotka Moses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen Moseksen kautta.⁴⁶ Kaikkein Leviläisten luku, kuin Moses ja Aaron ynnä Israelin päämiesten kanssa lukivat, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,⁴⁷ Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki ne jotka menivät sisälle palvelusta tekemään virassansa, ja kuormaa kantamaan seurakunnan majaan,⁴⁸ Heidän luettunsa olivat kahdeksantuhatta, viisisataa ja kahdeksankymmentä.⁴⁹ Ja hän luki heidät Herran sanan jälkeen Moseksen kautta, itsekunkin hänen virkaansa ja kuormaansa, ja ne, mitkä hän luki, olivat niinkuin Herra Mosekselle käskentyt oli.

5Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: 2Käske Israelin lapset ajaa kaikki spitaliset leiristä ulos, ja kaikki, joiden siemen vuotaa, ja kaikki ne, jotka ovat johonkuhun kuolleen itsensä saastuttaneet. 3Sekä miehet että vaimot pitää teidän ajaman ulos: leiristä ne pitää teidän ajaman ulos, ettei he leiriänsä saastuttaisi, kussa minä heidän keskellänsä asun. 4Ja Israelin lapset tekivät niin, ja ajoivat ne leiristä ulos: niinkuin Herra oli Mosekselle sanonut, niin he tekivät. 5Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: 6Puhu Israelin lapsille: jos joku mies eli vaimo tekee jotakin syntiä ihmistä vastaan, niin että hän raskaasti rikkoo Herraa vastaan, se sielu on vianalaiseksi itsensä saattanut. 7Heidän pitää tunnustaman rikoksensa, jonka he tehneet ovat, ja pitää päänänsä sovittaman vikansa, ja vielä lisäämän viidennen osan, ja antaman sille, jota vastaan he rikkoneet ovat. 8Jos ei sillä ihmisellä ole sitä, jolla omaisen oikeus on, jolle se rikos maksettaa taittaisiin, niin pitää se Herralle annettaman, ja oleman papin oman, paitsi sovinto-oinasta, jolla hän sovitetaan. 9Niin pitää myös kaikki ylennys kaikista, minkä Israelin lapset pyhittävät ja uhraavat papille, oleman hänen omansa. 10Jos joku jotain pyhittää, sen pitää oleman papin omana, ja mitä joku antaa papille, sen pitää oleman myös hänen omansa. 11Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: 12Puhu Israelin lapsille ja sano heille: jos jonkun miehen vaimo tulee ynsiäksi ja rikkoo kovasti häntä vastaan; 13Ja jos joku makaa hänen, ja se on hänen miehensä silmäin edestä salattu ja peitetty, että hän on itsensä saastuttanut, ja ei ole todistusta häntä vastaan, eikä hän ole siinä löydetty, 14Ja kiivaushenki kehoittaa hänen, että hän kiivoittelee vaimostansa, että hän on saastuttanut itsensä, eli epäluulon henki on tullut hänen päällensä, että hän on epäluulossa vaimostansa, vaikka ei hän ole saastuttanut itsiänsä, 15Niin pitää miehen viemän vaimonsa papin eteen, ja viemän uhrin hänen edestänsä, kymmenennen osan ephaa ohraisia jauhoja, ja ei sen päälle öljyä vuodattaman, eikä myös pyhää savua sen päälle paneman; sillä se on kiivausuhri ja muistouhri, joka pahan teon muistuttaa. 16Niin pitää papin tuoman hänen edes, ja asettaman Herran eteen. 17Ja papin pitää ottaman pyhää vettä saviastiaan, ja tomua Tabernaklin permannosta pitää papin myös ottaman ja paneman veteen. 18Ja papin pitää asettaman vaimon Herran eteen, ja paljastaman vaimon pään, ja paneman sen kännen päälle muistouhrin, joka on kiivausuhri, ja papin kädessä pitää oleman ne katkerat kirousvedet. 19Ja papin pitää vannottaman vaimoa, ja sanoman hänelle: jos ei yksikään mies ole maannut sinun kanssas, ja jos et sinä ole poikennut sinun miehes tyköä, niin ettet sinä ole itsiäs saastuttanut, niin sinun pitää vapaa oleman tästä karvaasta vedestä. 20Mutta jos sinä olet poikennut miehes tyköä, niin että sinä olet saastuttanut itses, ja joku on sinun maannut, paitsi sinun omaa miestä, 21Niin pitää papin vannottaman vaimoa kirouksen valalla, ja sanoman hänelle: Herra antakoon sinun kiroukseksi ja sadatukseksi kansas keskelle, niin että Herra sallii lakastua lantees ja vatsas ajettua. 22Niin

menkään nyt tämä kirousvesi sinun sisällyksiis, niin että sinun vatsas ajettuu, ja sinun lantees lakastuvat. Ja vaimon pitää sanoman: amen, amen! 23Ja niin pitää papin kirjoittaman nämä kiroukset kirjaan, ja pitää taas pyyhkimän ne ulos siihen katkeraan veteen, 24Ja pitää antaman vaimon juoda siitä katkerasta kirousvedestä, ja se kirousvesi pitää menemän hänen sisällensä katkeruudeksi. 25Ja papin pitää ottaman kiivausuhriin vaimon kädestä, ja ylentämän sen Herran eteen ruokauhriksi, ja uhraaman sen alttarilla. 26Ja papin pitää ottaman pivon täyden ruokauhrista hänen muistouhriksensa, ja polttaman sen alttarilla, ja sitte antaman sitä vettä vaimon juoda. 27Ja koska hän on juottanut hänen sillä vedellä, niin tapahtuu, jos hän on itsensä saastuttanut ja kaiketikin rikkonut miestänsä vastaan, että kirousvesi tulee hänen sisällensä katkeraksi, ja hänen vatsansa ajettuu ja hänen lanteensa lakastuvat: ja sen vaimon pitää oleman kirotun kansansa seassa. 28Vaun jos se vaimo ei ole saastuttanut itsiänsä, vaan on puhdas, niin ei pidä sen mitään hänelle vahinkoa tekemän, vaan hänen pitää hedelmälliseksi tuleman. 29Tämä on kiivauslaki: koska joku vaimo poikkeee pois miehensä tyköä ja saastuttaa itsensä, 30Eli koska epäluulon henki kehoittaa miehen kiivoittelemaan vaimostansa, että hän asettaa hänen Herran eteen, niin papin pitää tekemän hänelle kaiken tämän lain jälkeen. 31Ja miehen pitää oleman viattoman siitä pahasta teosta, vaan vaimon pitää kantaman pahuutensa.

6Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: 2Puhu Israelin lapsille ja sano heille: jos mies eli vaimo lupaa erinomaisen lupauksen, eroittaaksensa itsensä Herralle, 3Hänen pitää eroittaman itsensä viinasta ja väkevästä juomasta: viinan etikkaa ja väkevän juoman etikkaa ei pidä hänen myös juoman, eikä myös kaikkea sitä, mikä on viinamarjoista vuotanut, pidä hänen juoman, eikä myös pidä hänen syömän tuoreita eikä kuivia viinamarjoja. 4Kaikella eroituksensa ajalla ei pidä hänen mitään, kuin viinapuusta tehty on, eikä viinamarjan tuumia eli kuoria syömän. 5Kaikella eroituksensa lupauksen ajalla ei pidä partaveitsen tuleman hänen päänsä päälle: siihenasti kuin hänen päivänsä täyteen, kuin hän oli Herralle itsensä eroittanut, pitää hänen pyhän oleman, ja antaman päänsä hiukset vapaasti kasvaa. 6Kaikella ajalla, kuin hän Herralle itsensä eroittanut on, ei pidä hänen menemän yhdenkään kuolleen ruumiin tykö, 7Eikä saastuttaman itsiänsä isänsä taikka äitinsä, eikä veljensä eli sisarensa kuolleen ruumiin; sillä hänen Jumalansa eroitus on hänen päänsä päällä. 8Ja kaikella eroituksensa ajalla pitää hänen Herralle pyhän oleman. 9Jos joku äkisti ja tapaturmaisesti kuolee hänen tykönsä, niin tulee hänen eroituksensa pää saastutetuksi, ja hänen pitää ajeleman päänsä paljaaksi puhdistuspäivänensä, seitsemäntenä päivänä pitää hänen sen ajeleman. 10Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen tuoman kaksi mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa papin tykö, seurakunnan majan oven eteen. 11Ja papin pitää uhraaman yhden syntiuhrik-

si, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen, että hän saastutti itsensä kuolleen ruumiilla, ja niin pitää hänen pyhittämän päänsä sinä päivänä. ¹²Ja hänen pitää Herralle pitämän eroituksensa päivät, ja tuoman vuosikuntaisen karitsan vikauhriksi. Ja niin pitää ne entiset päivät tyhjiin raukeeman, sentähden että hänen eroituksensa tuli saastutetuksi. ¹³Tämä on eroitetun laki, koska hänen lupauksensa aika täyetty on: hän pitää tuotaman seurakunnan majan oven eteen. ¹⁴Ja hänen pitää tuoman uhrinsa Herralle: vuosikuntaisen virheettömän karitsan polttouhriksi, vuosikuntaisen virheettömän uuden syntiuhriksi ja vuosikuntaisen virheettömän oinaan kiitosuhriksi, ¹⁵Ja korin happamattomia kyrsiä sämpyläjauhoista, sekoitettuja öljyyn, ja ohukaisia happamattomia kyrsiä, öljyllä voideluita, ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa: ¹⁶Ja papin pitää ne tuoman Herran eteen ja pitää uhraaman hänen syntiuhriksensa ja polttouhriksensa. ¹⁷Mutta oinaan hänen pitää uhraaman Herralle kiitosuhriksi, ja happamattomat leivät korissa; ja papin pitää myös hänen ruokauhrinsa ja juomauhrinsa tekemän. ¹⁸Ja se, joka luvannut on, pitää lupauksensa pään ajeleman paljaaksi, seurakunnan majan oven edessä, ja ottaman lupauksensa pään hiukset ja heittämän ne tuleen, joka kiitosuhriin alla on. ¹⁹Ja papin pitää ottaman oinaan keitetyn lavan, ja yhden happamattoman kyrsän korista, ja yhden ohukaisen happamattoman kyrsän, ja paneman ne eroitetun käden päälle, sittekuin hän ajellut on eroituksensa hiukset; ²⁰Ja papin pitää ne häälyttämän häälytykseksi Herran edessä. Ja se on pyhä papille, ynnä häälytyksirinnan ja ylennyslavan kanssa, ja sitte erotettu juokaan viinaa. ²¹Tämä on eroitetun laki, joka uhrinsa lupaa Herralle eroituksensa puolesta, paitsi mitä hän muutoin taisi matkaan saattaa: niinkuin hän on luvannut, niin pitää myös hänen tekemän lupauslakinsa jälkeen. ²²Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²³Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: näin pitää teidän siunaaman Israelin lapsia, ja sanoman heille: ²⁴Herra siunatkoon sinua, ja varjelkoon sinua. ²⁵Herra valistakoon kasvonsa sinun päälles, ja olkoon sinulle armollinen. ²⁶Herra ylentäköön kasvonsa sinun puolees, ja antakoon sinulle rauhan. ²⁷Ja heidän pitää paneman minun nimeni Israelin lasten päälle, ja minä tahdon siunata heitä.

⁷Ja tapahtui sinä päivänä, koska Moses oli pannut Tabernaklin ylös, voiteli hän sen ja pyhitti sen, ja kaikki sen astiat, niin myös alttarin ja kaikki sen astiat: ja voiteli ne, ja pyhitti ne. ²Niin uhrasivat Israelin päämiehet, jotka ylimmäiset olivat isänsä huoneessa; sillä he olivat päämiehet sukukuntain ylitse, ja seisivat ylimmäisessä siassa heidän seassansa, jotka luetut olivat, ³Ja toivat uhrinsa Herran eteen: kuusi peitettyä vaunua ja kaksitoistakymmentä härkää, aina vaunun kahden päämiehen edestä; mutta härjän itsekunkin edestä, ja toivat ne majan eteen. ⁴Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁵Ota heiltä, että ne palvelisivat seurakunnan majan palveluksessa ja anna ne Leviläi-

sille, itsekullekin virkansa jälkeen. ⁶Niin otti Moses vaunut ja härjät, ja antoi ne Leviläisille. ⁷Kaksi vaunua ja neljä härkää antoi hän Gersonin lapsille, heidän virkansa jälkeen. ⁸Neljä vaunua ja kahdeksan härkää antoi hän Merarin lapsille, heidän virkansa jälkeen, Itamarin, papin Aaronin pojan käden alla. ⁹Mutta Kahatin lapsille ei hän mitään antanut; sillä heillä oli pyhän virka, ja piti kantaman olallansa. ¹⁰Ja päämiehet uhrasivat alttarin vihkimiseksi, sinä päivänä koska se voideltu oli, ja uhrasivat lahjansa alttarin eteen. ¹¹Ja Herra sanoi Mosekselle: anna jokaisen päämiehen tuoda uhrinsa, itsekunkin päivänänsä alttarin vihkimiseksi. ¹²Ensimmäisenä päivänä uhrasi lahjansa Nahesson, Amminadabin poika, Juudan sukukunnasta. ¹³Ja hänen lahjansa oli yksi hapiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, yksi hapiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: ne molemmat täynnänsä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi; ¹⁴Siihen kultainen lusikka, jossa oli kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta, ¹⁵Yksi nuori mulli, yksi oinas, yksi vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi, ¹⁶Yksi kauris syntiuhriksi, ¹⁷Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Nahessonin Amminadabin pojan lahja. ¹⁸Toisena päivänä uhrasi Netaneel, Suarin poika, Isaskarin päämies. ¹⁹Hänen lahjansa oli hapiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hapiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnänsä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi; ²⁰Siihen kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta, ²¹Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi, ²²Kauris syntiuhriksi, ²³Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Netaneelin Suarin pojan lahja. ²⁴Kolmantena päivänä Sebulonin lasten päämies, Eliab Helonin poika. ²⁵Hänen lahjansa oli hapiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hapiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnänsä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi, ²⁶Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta, ²⁷Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi, ²⁸Kauris syntiuhriksi, ²⁹Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Eliabin Helonin pojan lahja. ³⁰Neljäntenä päivänä Rubenin lasten päämies, Elisur Sederin poika. ³¹Hänen lahjansa oli hapiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hapiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnänsä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi, ³²Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta, ³³Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi, ³⁴Kauris syntiuhriksi, ³⁵Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Elisurin Sederin pojan lahja. ³⁶Viidentenä päi-

vänä Simeonin lasten päämies, Selumiel SuriSaddain poika.³⁷Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,³⁸Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,³⁹Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁴⁰Kauris syntiuhriksi,⁴¹Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Selumielin SuriSaddain pojan lahja.⁴²Kuudentena päivänä Gadin lasten päämies, Eliasaph Deguelin poika.⁴³Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,⁴⁴Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,⁴⁵Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁴⁶Kauris syntiuhriksi,⁴⁷Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Eliasaphin Deguelin pojan lahja.⁴⁸Seitsemäntenä päivänä Ephraimin lasten päämies, Elisama Ammihudin poika.⁴⁹Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,⁵⁰Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,⁵¹Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa polttouhriksi,⁵²Kauris syntiuhriksi,⁵³Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Elisaman Ammihudin pojan lahja.⁵⁴Kahdeksantena päivänä Manassen lasten päämies, Gamliel Pedatsurin poika.⁵⁵Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,⁵⁶Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,⁵⁷Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁵⁸Kauris syntiuhriksi,⁵⁹Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Gamlielin Pedatsurin pojan lahja.⁶⁰Yhdeksäntenä päivänä Benjaminin lasten päämies, Abidan Gideonin poika.⁶¹Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,⁶²Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,⁶³Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁶⁴Kauris syntiuhriksi,⁶⁵Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Abidan Gideonin pojan lahja.⁶⁶Kymmenentenä päivänä Danin lasten päämies, AhiEser AmmiSaddain poika.⁶⁷Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja

kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, ruokauhriksi,⁶⁸Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,⁶⁹Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁷⁰Kauris syntiuhriksi,⁷¹Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on AhiEserin AmmiSaddain pojan lahja.⁷²Ensimmäisenätoistakymmenentenä päivänä Asserin lasten päämies, Pagieli Okranin poika.⁷³Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi,⁷⁴Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,⁷⁵Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁷⁶Kauris syntiuhriksi,⁷⁷Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Pagielin Okranin pojan lahja.⁷⁸Toisenätoistakymmenentenä päivänä Naphtalin lasten päämies, Ahira Enanin poika.⁷⁹Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi,⁸⁰Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,⁸¹Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,⁸²Kauris syntiuhriksi,⁸³Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Ahiran Enanin pojan lahja.⁸⁴Tämä on alttarin vihkimys sinä päivänä, jona se voideltiin, johonka Israelin lasten ruhtinaat uhrasivat: kaksitoistakymmentä hopiavatia, kaksitoistakymmentä hopiamaljaa, kaksitoistakymmentä kultaista lusikkaa,⁸⁵Niin että jokainen vati painoi sata ja kolmekymmentä sikliä hopiaa, ja jokainen malja seitsemänkymmentä sikliä, niin että kaikkein astiain hopian luku juoksi kaksituhatta ja neljäsataa sikliä, pyhän siklin jälkeen.⁸⁶Ja ne kaksitoistakymmentä kultaista lusikkaa, jotka suitsutusta täynnä olivat, jokainen painoi kymmenen sikliä, pyhän siklin jälkeen, niin että luku lusikkain kullasta juoksi sata ja kaksikymmentä sikliä.⁸⁷Eläinten luku polttouhriksi, kaksitoistakymmentä mullia, kaksitoistakymmentä oinasta, kaksitoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, ja heidän ruokauhrinsa, ja kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi.⁸⁸Ja karjan luku kiitosuhriksi oli neljä härkää kolmattakymmentä, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista, kuusikymmentä vuosikuntaista karitsaa. Tämä on alttarin vihkimys koska se voideltiin.⁸⁹Ja koska Moses meni seurakunnan majaan, että häntä siellä puhuteltaisiin, niin kuuli hän äänen puhuvan kanssansa armoistuilta, joka oli todistuksen arkin päällä, kahden Kerubimin vaiheella, ja sieltä puhuteltiin häntä.

8Ja Herra puhui Mosekselle sanoen: ²Puhu Aaronille, ja

sano hänelle: koska lamput panet ylös, niin pitää ne seitsemän lamppua valaisevan juuri kynttiläläjalan kohdalla. ³Ja Aaron teki niin, ja asetti lamput kynttiläläjalan kohdalle, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli. ⁴Mutta kynttiläläjal-ka oli tehty lujasta kullasta, varresta niin kukkaisiin asti oli se vahvaa tekoa: sen muodon jälkeen kuin Herra oli Mosekselle näyttänyt, niin teki hän kynttiläläjalan. ⁵Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁶Ota Leviläiset Israelin lapsista ja puhdista heitä. ⁷Ja näin pitää sinun tekemän heille, puhdistaakses heitä. Sinun pitää priiskottaman syntivetä heidän päällensä: ja heidän pitää kaiken lihansa päältä karvat ajeleman, ja vaatteensa pesemän, niin he ovat puhtaat. ⁸Ja sitte pitää heidän ottaman nuoren mullin, ja sen ruokauhriksi öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ja toisen nuoren mullin pitää sinun ottaman syntiuhriksi. ⁹Ja sinun pitää tuoman Leviläiset seurakunnan majan eteen, ja kaiken Israelin lasten kansan kokooman. ¹⁰Ja tuoman Leviläiset Herran eteen: ja Israelin lapset pitää paneman kätensä Leviläisten päälle. ¹¹Ja Aaronin pitää häälyttämän Leviläiset Israelin lapsilta Herran eteen, Herran palvelusta palvelemaan. ¹²Ja Leviläisten pitää laskeman kätensä mullin päälle, ja toinen mulli pitää Herralle syntiuhriksi tehtämän, ja toinen polttouhriksi, Leviläisiä sovittamaan. ¹³Ja sinun pitää asettaman Leviläiset Aaronin ja hänen poikainsa eteen, ja häälyttämän heitä häälytykseksi Herralle. ¹⁴Ja sinun pitää eroittaman Leviläiset Israelin lapsista, niin että Leviläiset pitää oleman minun. ¹⁵Ja sitte pitää heidän käymän sisälle palvelemaan seurakunnan majassa, ja pitää sinun heitä puhdistaman, ja häälyttämän heitä häälytykseksi. ¹⁶Sillä he ovat minulle peräti annetut Israelin lasten seasta, ja minä olen heidät ottanut minulle ni kaikkein edestä, jotka ensisti avaaavat äitinsä kohdun, nimittäin, kaikkein esikoisten edestä Israelin lapsista. ¹⁷Sillä kaikki esikoiset Israelin lapsista ovat minun, sekä ihmisistä että eläimistä: sinä päivänä, kuin minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä ne minulleni, ¹⁸Ja otin minulleni Leviläiset, kaikkein esikoisten edestä Israelin lapsista, ¹⁹Ja annoin Leviläiset Aaronille ja hänen pojillensa lahjaksi Israelin lapsista, että heidän pitää seurakunnan majassa Israelin lasten virassa palvelemaan, ja sovittaman Israelin lapset, ettei rangaistus tulisi Israelin lasten päälle, jos he lähestyisivät pyhää. ²⁰Ja Moses ynnä Aaronin kanssa, ja koko Israelin seurakunta tekivät Leviläisille kaikki niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt; niin tekivät Israelin lapset heille. ²¹Ja Leviläiset puhdistivat itsensä, ja pesivät vaatteensa, ja niin Aaron häälytti heidät häälytykseksi Herran edessä, ja sovitti heitä niin että he puhdistettiin. ²²Ja sitte Leviläiset menivät seurakunnan majaan, virkaansa tekemään Aaronin ja hänen poikainsa eteen: niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt Leviläisistä, niin tekivät he heille. ²³Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁴Tämä on se minkä Leviläisten pitää pitämän: viidennestä vuodesta kolmattakymmentä ja sen ylitse, ovat he kelvolliset sotaan menemään ja palvelemaan seurakunnan majassa. ²⁵Mutta

viidennestäkymmenestä vuodesta pitää heidän vapaat oleman palveluksensa virasta, ja ei pidä enää palvelemaan. ²⁶Mutta heidän pitää veljeinsä palveluksesta seurakunnan majassa ottaman vaarin; mutta viran töitä ei heidän pidä tekemän. Näin sinun pitää tekemän Leviläisille heidän vartiossansa.

9Ja Herra puhui Mosekselle Sinain korvessa, toisena vuonna sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä kuukautena, sanoen: ²Israelin lasten pitää pääsiäistä pitämän määrättyllä ajallansa: ³Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä tällä kuulla kahden ehtoon välillä, pitää heidän sen pitämän, ajallansa: kaikkein säätyinsä ja kaikkein oikeuttensa jälkeen pitää teidän sen tekemän. ⁴Ja Moses puhui Israelin lapsille, että heidän piti pääsiäistä pitämän. ⁵Ja he pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimmäisellä kuulla, kahden ehtoon välillä, Sinain korvessa: kaiken sen jälkeen minkä Herra oli Mosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset. ⁶Niin siellä oli muutamia miehiä, jotka olivat saastaantuneet kuolleessa ihmisessä, niin ettei he saaneet pitää pääsiäistä sinä päivänä, ja he menivät sinä päivänä Moseksen ja Aaronin eteen. ⁷Ja ne miehet sanoivat hänelle: me olemme saastaantuneet kuolleesta ihmisestä: miksi me niin ylönkatsottuna pidetään, ettemme saa uhrata lahjojamme aikansa Israelin lasten seassa? ⁸Ja Moses sanoi heille: seisokaat, minä tahdon kuulla, mitä Herra käskää teille. ⁹Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁰Puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä saastuttaa itsensä kuolleessa, elikkä on taampana kaukaisella matkalla teistä, taikka teidän lankoinne seassa, hänen pitää kuitenkin pitämän pääsiäistä Herralle. ¹¹Vaan toisella kuulla, neljäntenä päivänä toistakymmentä, kahden ehtoon välillä, pitää heidän sen tekemän, ja heidän pitää sen syömän happamattoman leivän ja karvasten ruohoin kanssa. ¹²Ei pidä heidän siitä mitäkään tähteeksi jättämän huomeneksi, eikä luuta siitä rikkoman: kaikkein pääsiäissäätöyn jälkeen pitää heidän sen tekemän. ¹³Mutta joka puhdas on, ja ei ole matkalla, ja unhottaa pitää pääsiäistä, hänen sielunsa pitää hävitettämän kansoistansa. Sentähden ettei hän ole kantanut uhrinansa Herralle määrättyllä ajallansa, sen pitää itse syntinsä kantaman. ¹⁴Ja jos joku muukalainen asuu teidän seassanne, ja pitää myös Herralle pääsiäistä: pääsiäisen säätyin ja oikeutten jälkeen hänen sen pitämän pitää. Tämä sääty pitää teille yhtäläinen oleman, niin muukalaiselle kuin omaisellekin maassa. ¹⁵Ja sinä päivänä kuin Tabernakli pantiin ylös, varjosi pilvi todistuksen majan, ja oli ehtoosta niin aamuun asti majan päällä, niinkuin tuli. ¹⁶Niin tapahtui alati, että pilvi varjosi sen ja näkyi yöllä niinkuin tuli. ¹⁷Ja kuin pilvi nousi majan päältä, niin vaelsivat Israelin lapset, ja kuhunka paikkaan pilvi seisahti, siinä myös Israelin lapset heitäsä sioittivat. ¹⁸Herran sanan jälkeen vaelsivat Israelin lapset, ja Herran sanan jälkeen he myös heitäsä sioittivat: aina niinkauvan kuin pilvi pysyi majan päällä, pysyivät he myös siällansa. ¹⁹Ja koska pilvi

usiammat päivät pysyi majan päällä, niin ottivat Israelin lapset vaarin Herran vartiosta, ja ei vaeltaneet.²⁰ Ja koska niin tapahtui, että pilvi oli järjestänsä monikahdat päivät majan päällä, niin he sioittivat heitäsä Herran sanan jälkeen, ja Herran sanan jälkeen he myös vaelsivat.²¹ Ja jos se niin tapahtui, että pilvi aina ehtoosta niin huomeneen asti oli majan päällä, ja sitte aamulla nousi, niin he vaelsivat, eli koska pilvi päivällä taikka yöllä nousi, niin he myös vaelsivat.²² Eli koska pilvi kaksi päivää eli kuukauden taikka muutoin kauvan aikaa pysyi majan päällä, niin Israelin lapset sioittivat heitäsä, ja ei matkustaneet, ja koska se nousi, niin he matkustivat.²³ Herran käskyn jälkeen olivat he siallansa, ja Herran käskyn jälkeen he matkustivat, ja ottivat vaarin Herran vartiosta, Herran sanan jälkeen Moseksen kautta.

10 Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Tee sinulles hopiasta kaksi torvea, vahvaksi sinun ne tekemän pitää, niillä kutsuakses seurakuntaa kokoon, ja koska joukon pitää matkustaman. ³Koska niillä molemmilla hiljaksensa soiteaan, silloin pitää koko seurakunnan kokoontuman seurakunnan majan oven eteen. ⁴Vaan koska ainoastaan yhdellä hiljaksensa soitetaan, silloin pitää päämiehet ja tuhanten esimiehet Israelissa tuleman kokoon. ⁵Mutta koska te vahvasti soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka itään päin ovat. ⁶Mutta koska te toisen kerran vahvasti soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka etelään päin ovat; sillä koska he lähtevät matkaan, niin pitää teidän vahvasti soittaman. ⁷Mutta koska seurakunnan pitää kokoontuman, silloin teidän pitää ainoastansa hiljaksensa, ja ei vahvasti soittaman. ⁸Ja papit Aaronin pojat pitää näillä torvilla soittaman: ja tämä pitää teille ja teidän sukukunnillenne oleman ijankaikkinen sääty. ⁹Ja koska te lähdette sotaan teidän maallanne vihollisianne vastaan, jotka teitä vainoovat, silloin pitää teidän vahvasti torvilla soittaman, että teitä muistettaisiin Herran teidän Jumalanne edessä, ja te pelastettaisiin vihollisistanne. ¹⁰Niin myös teidän ilopäivinä, ja teidän juhlapäivinä, ja teidän uusissa kuissanne, pitää teidän torvilla soittaman, teidän polttouhrienne ja kiitosuhrienne uhraussanne, että ne olisivat teille muistoksi teidän Jumalanne edessä. Minä Herra teidän Jumalanne. ¹¹Ja tapahtui kahdentenäkymmenentenä päivänä, toisena kuukautena toisena vuonna, että pilvi nostettiin todistuksen majan tyköä, ¹²Ja Israelin lapset läksivät matkaansa järjestyksessä Sinain korvesta, ja pilvi seisautti Paranin korvessa. ¹³Ja he läksivät ensimmäisen kerran Herran sanan jälkeen Moseksen kautta. ¹⁴Nimittäin Juudan lasten leirin lippu läksi ensin matkaan joukkoinensa, ja heidän joukkonsa päällä oli Nahesson Amminadabin poika. ¹⁵Ja Isaskarin lasten suvun joukon päällä oli Netaneel Suarin poika. ¹⁶Ja Sebulonin lasten suvun joukon päällä oli Eliab Helonin poika. ¹⁷Silloin maja otettiin maahan: ja Gersonin ja Merarin lapset läksivät matkaan ja kantoivat majaa. ¹⁸Sitälähin läk-

si Rubenin leirin lippu joukkoinensa, ja hänen joukkonsa päällä oli Elisur Sedeurin poika. ¹⁹Ja Simeonin lasten suvun joukon päällä oli Selumiel SuriSaddain poika. ²⁰Ja Gadin lasten suvun joukon päällä oli Eliasaph Deguelin poika. ²¹Niin matkustivat myös Kahatilaiset ja kantoivat pyhää, ja toiset panivat majan ylös, siihenasti että nämät tulivat. ²²Sitälähin läksi Ephraimin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja hänen joukkonsa päällä oli Elisama Ammihudin poika. ²³Ja Manassen lasten sukukunnan joukon päällä oli Gamliel Pedatsurin poika. ²⁴Ja BenJaminin lasten sukukunnan joukon päällä oli Abidan Gideonin poika. ²⁵Sitälähin läksi Danin lasten leirin lippu joukkoinensa. Ja niin kaikki leirit matkassansa olivat. Ja hänen joukkonsa päällä oli AhiEser AmmiSaddain poika. ²⁶Ja Asserin lasten sukukunnan joukon päällä oli Pagiel Okranin poika. ²⁷Ja Naphtalin lasten sukukunnan joukon päällä oli Ahira Enanin poika. ²⁸Nämät ovat Israelin lasten vaellukset joukkoinensa, koska he matkustivat. ²⁹Ja Moses puhui nälämiehellensä Hobabille Reguelin Midianilaisen pojalle: me menemme siihen paikkaan, josta Herra sanonut on: minä annan sen teille. Tule meidän kanssamme, me teemme sinulle hyvää, sillä Herra on hyvää luvannut Israelille. ³⁰Hän vastasi häntä: en minä tule teidän kanssanne, vaan minä menen omalle maalleni sukuni tykö. ³¹Hän sanoi: älä meistä luovu, sillä sinä tiedät, kussa meidän pitää itsemme sioittaman korvessa, ja sinä olet meidän silmämme. ³²Ja jos sinä tulet meidän kanssamme, niin se hyvä, minkä Herra meille tekee, sen me teemme sinulle. ³³Niin he matkustivat kolme päiväkuunta Herran vuoren tyköä, ja Herran liiton arkki vaelsi heidän edellensä kolme päiväkuuntaa, katsomaan heille, kussa heidän lepäämän piti. ³⁴Ja Herran pilvi oli heidän päällensä päivällä, koska he leiristä matkustivat. ³⁵Ja koska arkki läksi matkaan, sanoi Moses: Herra nouse, että vihollises hajotettaisiin, ja ne, jotka sinua vainoovat, pakenisivat sinun edestä. ³⁶Koska arkki lepäsi, sanoi hän: Palaja, Herra, niiden monen kymmenen tuhannen tykö Israelissa.

11 Ja tapahtui, koska kansa kärsimättömyydestä napisi, oli se paha Herran korvissa, ja koska Herra sen kuuli, julmistui hänen vihansa, ja Herran tuli syttyi heidän seassansa, joka äärimäiset heidän leirissänsä poltti. ²Silloin huusi kansa Moseksen tykö, ja Moses rukoili Herraa, niin tuli asettui. ³Ja se paikka kutsuttiin Tabera, että Herran tuli oli syttynyt heidän keskellensä. ⁴Mutta sekalainen kansa heidän seassansa oli syttynyt himoon, ja Israelin lapset myös rupesivat taas itkemään ja sanoivat: kuka antaa meille lihaa syödäksemme? ⁵Me muistamme ne kalat, joita me söimme ilman maksota Egyptissä, ja ne agurkit, ja melonit, ja puurlaukat, ja sipulit, ja kynsilaukat. ⁶Mutta nyt on sielumme kuivettunut, ja ei ole ikänä mitään, paitsi tämä manna on meidän silmämme edessä. ⁷Ja man oli niinkuin korianderin siemen, ja nähdä niinkuin bedellion. ⁸Ja kansa juoksi sinne ja tänne, ja kokosi sitä, ja jauhoi myllyllä eli survoi rikki huhmaressa, ja keitti padassa, ja teki itsellensä

siitä paistinkakkuja, ja ne maistivat niinkuin öljyleivät.⁹ Ja koska kaste yöllä laskeusi leiriin, niin laskeusi myös mannan päälle.¹⁰ Ja Moses kuuli kansan itkevän sukukunnissansa, itsekunkin majansa ovella, ja Herran viha julmistui suuresti, ja Moses myös pani sen pahaksi.¹¹ Ja Moses sanoi Herralle: miksi sinä niin ahdistat palveliaas? ja miksi en minä löydä armoa sinun edessä, että panet kaiken tämän kansan kuorman minun päälleni?¹² Olenko minä kaiken tämän kansan siittänyt? olenko minä synnyttänyt hänen? että niin sanoit minulle: kanna heitä helmassas, niinkuin elatusisä kantaa imevän lapsen, siihen maahan, jonka sinä heidän isillensä vannoit?¹³ Mistä minä otan lihaa kaikelle tälle kansalle antaakseni? sillä he itkevät minun edessäni ja sanovat: anna meille lihaa syödäksemme.¹⁴ En minä yksinäni voi kaikkea tätä kansaa kantaa; sillä se on minulle ylen raskas.¹⁵ Ja jos sinä niin teet minulle, niin lyö minut kohta kuoliaaksi, jos minä muutoin olen armon löytänyt sinun edessä, ettei minun niin täytyisi onnettomuuttani nähdä.¹⁶ Ja Herra sanoi Mosekselle: kokoa minulle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimmista, jotkas tiedät vanhimmiksi ja päämiehiksi kansan seassa, ja tuo heitä seurakunnan majan oven eteen, ja seisokaat siinä sinun kanssa.¹⁷ Ja minä tulen alas, ja puhun siellä sinun kanssa, ja otan siitä hengestä joka sinun ylitses on ja annan heille, että he ynnä sinun kanssa kantaisivat kansan kuorman, ettet sinä yksinäns sitä kantaisi.¹⁸ Ja sano kansalle: pyhittäkää teitä huomeneksi, että te lihaa söisitte; sillä teidän itkunne on tullut Herran korviin ja te sanoitte: kuka antaa meille lihaa syödäksemme? sillä hyvin me elimme Egyptissä; ja Herra antaa teille lihaa syödäkseenne.¹⁹ Ei vaivoin päiväksi, eikä kahdeksi syödäkseenne, eikä viideksi, eikä kymmeneksi, eikä kahdeksikymmeneksi päiväksi;²⁰ Mutta koko kuukaudeksi, siihen asti että se käy teidän sieramistanne ulos, ja tulee teille kyylytykseksi; sillä te olette Herran hyljänneet, joka on teidän seassanne, ja itkutte hänen edessän, ja sanoitte: miksi me olemme tänne lähteneet Egyptistä?²¹ Ja Moses sanoi: tämä kansa on kuusisataa tuhatta jalkamiestä, joidenka seassa minä olen, ja sinä sanot: minä annan heille lihaa syödäkseen, koko kuukaudeksi.²² Tapetaanko lampaat ja karja, että he ravittaisiin? taikka kootaanko kaikki kalat merestä heille, että he ravittaisiin?²³ Herra sanoi Mosekselle: onko Herran käsi lyhennetty? Nyt sinun pitää näkemän, jos minun sanani jälkeen tapahtuu sinulle elikkä ei.²⁴ Ja Moses meni ulos ja sanoi kansalle Herran sanat, ja kokosi seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimmista ja asetti heidät ympäri majaa.²⁵ Niin tuli Herra alas pilvessä, ja puhui hänen kanssansa, ja otti siitä hengestä, joka oli hänen päällensä, ja antoi seitsemällekympenelle vanhimmalle miehelle. Ja tapahtui, koska henki lepäsi heidän päällensä, niin he ennustivat; vaan ei sitte enää kertonet.²⁶ Mutta kaksi miestä jäi vielä leiriin, yhden nimi oli Eldad ja toisen nimi Medad, joiden päällä myös henki lepäsi; sillä he olivat myös kirjoitetut, vaan ei he vielä olleet käyneet ulos majan tykö, ja

he ennustivat leirissä.²⁷ Niin juoksi nuorukainen ja ilmoitti Mosekselle, ja sanoi: Eldad ja Medad ennustavat leirissä.²⁸ Niin vastasi Josua Nunin poika, Moseksen palvelia, jonka hän valinnut oli, ja sanoi: minun herrani Moses! kiellä heitä.²⁹ Mutta Moses sanoi hänelle: oletko sinä minun edessäni kiivas? Jospa kaikki Herran kansa ennustaisi! Ja Herra antaisi henkensä tulla heihin.³⁰ Ja niin Moses ja Israelin vanhimmat palasivat leiriin.³¹ Niin tuli tuuli Herralta ja ajoi peltokanat merestä, ja hajotti ne leiriin, täältäpäin päiväkunnan matkan, ja sieltäpäin päiväkunnan matkan leirin ympärille, liki kahta kyynärää korkialle maan päälle.³² Niin nousi kansa koko sinä päivänä, ja koko sinä yönä, ja koko toisena päivänä, ja kokosi peltokanoja, ja se, joka vähemmän kokosi, hän kokosi kymmenen homeria, ja he leivittivät ne kohta ympäri leiriä.³³ Koska liha oli vielä heidän hammastensa välillä, ja ennenkuin se tuli kuluneeksi, julmistui Herran viha kansan päälle, ja Herra löi heitä sangen suurella rangaistuksella,³⁴ Josta se paikka kutsutaan Himohaudaksi; sillä siihen on haudattu himoitseva kansa.³⁵ Ja kansa matkusti Himohautoilta Hatseroitiin ja pysähtyi Hatserotissa.

12 Ja MirJam ja Aaron puhuivat Mosesta vastaan hänen Etiopilaisen emäntänsä tähden, jonka hän nainut oli, että hän Etiopilaisen nainut oli,² Ja sanoivat: puhuuko Jumala ainoastaan Moseksen kautta? eikö hän myös puhu meidän kauttamme? Ja Herra kuuli sen.³ Mutta Moses oli sangen siviä mies, enempi kuin kaikki muut ihmiset maan päällä.⁴ Ja Herra sanoi äkisti Mosekselle, Aaronille ja MirJamille: menkää te kolme seurakunnan majaan. Ja he kaikki kolme menivät.⁵ Niin Herra tuli alas pilven patsaassa, ja seisoi majan ovella, ja kutsui Aaronin ja MirJamini, ja he molemmat menivät ulos.⁶ Ja hän sanoi: kuulkaat nyt minun sanojani: jos joku on teidän seassanne propheta, minä Herra ilmestyn hänelle näyssä, ja unessa puhuttelen häntä.⁷ Vaan ei niin palveliani Moses, joka koko minun huoneessani uskollinen on.⁸ Hänen kanssansa minä puhun suusta suuhun ja näkyväisesti, ja ei tapauksilla, ja hän näkee Herran muodon. Miksi ette te siis peljänneet puhua palveliaani Mosesta vastaan?⁹ Ja Herran viha julmistui heidän päällensä, ja hän meni pois.¹⁰ Niin myös pilvi meni pois majan päältä. Ja katso, niin MirJam tuli kohta spitaliin niinkuin lumi: niin Aaron käänsi itsensä MirJamia päin, ja katso, hän oli spitalissa.¹¹ Sanoi siis Aaron Mosekselle: Ah minun herrani! älä pane tätä syntiä meidän päallemme: sillä me olemme tyhmästi tehneet, ja me olemme syntiä tehneet.¹² Ettei tämä nyt tulisi niinkuin kuollut, jonka puoli lihaa on kulunut lähteissän, äitinsä kohdusta.¹³ Niin Moses huusi Herralle ja sanoi: Ah Jumala, paranna häntä!¹⁴ Ja Herra sanoi Mosekselle: jos hänen isänsä olisi hänen kasvoillensa sylkenyt, eikö hänen olisi pitänyt häpeemän seitsemän päivää? Anna sulkea hänen seitsemäksi päiväksi leiristä ulos, ja sitte hän jälleen otettakaan sisälle.¹⁵ Niin MirJam suljettiin seitsemäksi päiväksi leiristä, ja ei

kansa matkustanut, ennenkuin MirJam otettiin takaisin.¹⁶ Ja sitte kansa matkusti Hatserotista ja sioitti itsensä Paranin korpeen.

13 Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Lähetä miehet edellä vakoamaan Kanaanin maata, jonka minä Israelin lapsille annan: yksi mies itsekustakin isänsä suvusta pitää lähetettämän, kukin päämies heidän seassansa. ³ Ja Moses lähetti heidät Paranin korvesta Herran sanan jälkeen: kaikki ne olivat Israelin lasten päämiehet. ⁴ Ja nämät ovat heidän nimensä: Rubenin sukukunnasta, Sammua Sakkurin poika, ⁵ Simeonin sukukunnasta, Saphat Horin poika, ⁶ Juudan sukukunnasta, Kaleb Jephunnen poika, ⁷ Isaskarin sukukunnasta, Igeal Josephin poika, ⁸ Ephraimin sukukunnasta, Hosea Nunin poika, ⁹ BenJaminin sukukunnasta, Palti Raphun poika, ¹⁰ Sebulonin sukukunnasta, Gadziel Sodin poika, ¹¹ Josephin sukukunnasta, Manassesta, Gaddi Susin poika, ¹² Danin sukukunnasta, Ammiel Gemallin poika, ¹³ Asserin sukukunnasta, Setur Mikaelin poika, ¹⁴ Naphtalin sukukunnasta, Nakbi Vopsin poika, ¹⁵ Gadin sukukunnasta, Guel Makin poika. ¹⁶ Nämät ovat niiden miesten nimet, jotka Moses lähetti vakoamaan maata, ja Hosean Nunin pojan nimitti Moses Josuaksi. ¹⁷ Koska Moses lähetti heidät vakoamaan Kanaanin maata, sanoi hän heille: menkää etelän puoleen, ja astukaat vuorelle, ¹⁸ Katsella maata, millainen se on, ja kansaa, joka siinä asuu, onko se väkevä eli heikko, vähä eli paljo. ¹⁹ Ja millainen maa se on, jossa he asuvat, onko se hyvä eli paha, ja minkäkaltaiset kaupungit ovat, joissa he asuvat, asuvatko he majoissa eli linnoissa, ²⁰ Ja millainen maa on, lihava eli laiha, ja onko puita sillä maalla, taikka ei. Olkaat vahvassa turvassa, ja ottakaat maan hedelmää. Ja se oli siihen aikaan jona viinamarjat ensisti kypsyneet olivat. ²¹ Ja he menivät ja vakoivat maan Zinin korvesta Rehobiin asti, jonka kautta Hamatiin mennään. ²² He menivät myös etelään päin ja tulivat Hebronii: siellä oli Abkiman, Sesai ja Talmai, Enakin lapset. Ja Hebron oli rakennettu seitsemän ajastaikaa ennen kuin Zoan Egyptissä. ²³ Ja tulivat hamaan Eskolin ojan tykö, ja leikkasivat sieltä viinapuun oksan viinamarjarypäleen kanssa, ja kaksi kantoi sitä korennolla, niin myös granatin omenia ja fikunia. ²⁴ Ja se paikka kutsuttiin Eskolin virraksi, sen viinamarjarypäleen tähden, jonka Israelin lapset sieltä leikkasivat. ²⁵ Ja he palasivat maata vakoomasta neljänkymmenen päivän perästä. ²⁶ Ja he kävivät, ja tulivat Moseksen ja Aaronin tykö, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan tykö, Paranin korpeen Kadeksessa, ja ilmoittivat heille asian ja koko joukolle, millainen se oli, ja osoittivat heille maan hedelmät. ²⁷ Ja he juttelivat hänelle, ja sanoivat: me tulimme sille maalle, johonka sinä meitä lähetit, jossa myös rieskaa ja hunajaa vuotaa, ja tämä on hänen hedelmänsä. ²⁸ Paitsi sitä, että siinä maakunnassa asuu väkevä kansa, ovat siellä juuri vahvat ja suuret kaupungit, ja me näimme siellä myös Enakin pojat. ²⁹ Amalekilaiset asuvat etelän puolella maata, Hetiläiset ja Jebusilaiset ja

Amorilaiset asuvat vuorilla. Kanaanealaiset asuvat meren tykönä ja Jordanin vierellä. ³⁰ Mutta Kaleb vaikutti kansaa Moseksen edessä, ja sanoi: käykäämme rohkiasti ja omistakaamme maa; sillä kyllä me sen voitamme. ³¹ Mutta ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat menneet, sanoivat: emme taida mennä sitä kansaa vastaan; sillä he ovat meitä väkevämmät. ³² Ja he saattivat maan, jonka he katselleet olivat, pahaan huutoon Israelin lasten seassa, sanoen: maa, jonka lävitse me kävimme vakoomassa sitä, syö asujansa, ja kaikki kansa, jonka me siellä näimme, ovat juuri pitkät ihmiset. ³³ Me näimme siellä myös hirmuiset Enakin pojat, jättiläisiä: ja me olimme meidän silmäimme edessä (nähdä) niinkuin heinäsiikat, ja niin olimme myös me heidän silmäinsä edessä.

14 Niin kaikki seurakunta nousi ja rupesi parkumaan, ja kansa itki sen yön. ² Ja kaikki Israelin lapset napisivat Mosesta ja Aaronia vastaan, ja koko joukko sanoi heille: jospa olisimme kuolleet Egyptin maalla! taikka jospa tässä korvessa vielä kuolisimme! ³ Miksi Herra vie meitä tälle maalle miekalla surmattaa! Meidän vaimomme ja lapsemme tulevat saaliiksi! Eikö parempi ole, että palajamme Egyptiin? ⁴ Ja he sanoivat toinen toisellensa: asettakaamme päämies ja palatkaamme Egyptiin. ⁵ Niin Moses ja Aaron lankesivat kasvoillensa, koko Israelin lasten seurakunnan edessä. ⁶ Ja Josua Nunin poika, ja Kaleb Jephunnen poika, jotka myös maan olivat vaonneet, repäsivät vaatteensa. ⁷ Ja puhuivat kaikelle Israelin kokoukselle, sanoen: maa, jonka lävitse me vaeltaneet olemme vakoomassa sitä, on juuri hyvä maa. ⁸ Jos Herralla on hyvä suosio meihin, niin hän vie meidät sille maalle, ja antaa sen meille: se on maa, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa. ⁹ Ainoastansa älkäätkä olko Herraa vastaan niskurit, ja älkäätkä te peljätkö tämän maan kansaa; sillä me syömme heitä niinkuin leipää: heidän turvansa on erinnyt heistä, ja Herra on meidän kanssamme: älkäätkä peljätkö heitä. ¹⁰ Niin sanoi koko kansan joukko, että he piti kivitettämän kuoliaaksi, ja Herran kunnia näkyi seurakunnan majassa kaikille Israelin lapsille. ¹¹ Ja Herra sanoi Mosekselle: kuinka kauvan tämä kansa pilkkaa minua? ja kuinka kauvan ei he usko minun päälleni, kaikkein tunnustähtein kautta, jotka minä heidän seassansa tehnyt olen? ¹² Minä lyön heitä ruttotaudilla, ja hävitän heitä, ja minä teen sinun suuremmaksi ja väkevämmäksi kansaksi, kuin tämän. ¹³ Ja Moses sanoi Herralle: jos Egyptiläiset saavat sen kuulla, joiden keskeltä sinä olet johdattanut tämän kansan sinun voimallas, ¹⁴ Ja ne sanovat tämän maan asuvaisille, jotka kuulleet ovat, että sinä Herra olet tämän kansan seassa, ja että sinä Herra nähdään kasvoista niin kasvoihin, ja sinun pilves seisoo heidän päällensä, ja sinä käyt heidän edellänsä, päivällä pilven patsaassa ja yöllä tulen patsaassa; ¹⁵ Jos sinä tapat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin pakanat, jotka sanoman sinusta kuulleet ovat, puhuvat ja sanovat: ¹⁶ Ei Herra voinut johdattaa tätä kansaa siihen maahan, jonka hän heille vannoi; sentäh-

den on hän heidät surmannut korvessa. ¹⁷Nyt siis enentäkään Herra voimansa, niinkuin sinä puhunut olet, sanoen: ¹⁸Herra on pitkämielinen ja sängen laupias, ja antaa anteeksi vääryydet ja rikokset, ja ei yhtään viallista pidä viatoinna, mutta kostaa isäin vääryydet lapsille kolmanteen ja neljanteen polveen. ¹⁹Niin ole armollinen tämän kansan rikokselle, sinun suuresta laupiudestas, niinkuin sinä tälle kansalle annoit anteeksi hamasta Egyptistä tähän asti. ²⁰Ja Herra sanoi: minä annoin sen heille anteeksi, sinun sanas jälkeen. ²¹Mutta niin totta kuin minä elän, niin koko maailma täytetään Herran kunnialla. ²²Sillä kaikki miehet, jotka näkivät minun kunniani ja ihmeeni, jotka minä tein Egyptissä ja korvessa, ja nyt kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet, eikä kuulleet minun ääntäni: ²³Ei heidän pidä näkemän sitä maata, jonka minä heidän isillensä vannoin, eikä yksikään, joka minua pilkannut on, pidä näkemän sitä. ²⁴Vaan palveliani Kalebin, että toinen henki on hänen kanssansa ja hän uskollisesti seurasi minua, vien minä siihen maahan, jossa hän ennen oli, ja hänen siemenensä pitää sen perimän. ²⁵Nyt siis että Amalekilaiset ja Kanaanealaiset väjyvät laaksoissa, niin palatkaat huomenna ja matkustakaat korpeen, Punaisen meren tietä myöten. ²⁶Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ²⁷Kuinka kauvan tämä paha joukko napisee minua vastaan? Sillä minä kuulin Israelin lasten napinan, jolla he minua vastaan napisivat. ²⁸Sentähden sano heille: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minä teen teille, niinkuin te minun korvaini kuullen puhuitte: ²⁹Teidän ruumiinne pitää lankeeman tässä korvessa ja kaikki teidän luettunne, jotka luettiin kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, jotka napisitte minua vastaan. ³⁰Ei teidän pidä tuleman siihen maahan, jonka ylitse minä käteni nostin, salliakseni teidän siellä asua, paitsi Kalebia Jephunnen poikaa, ja Josuaa Nunin poikaa. ³¹Vaan teidän lapsenne, jotka te sanoitte tulevan saaliiksi, minä sinne johdatan, että he tuntisivat sen maan, jonka te hylkäsitte. ³²Mutta te ja teidän ruumiinne pitää lankeeman tässä korvessa; ³³Ja teidän lapsenne pitää oleman paimenina tässä korvessa, neljäkymmentä ajastaka, kantaen teidän huoruuttanne, siihenasti että ruumiinne kuluvat korvessa. ³⁴Niiden neljänkymmenen päiväluvun jälkeen, joina te maan vaonneet olette, aina ajastaika päivästä pitää luettaman, että teidän pitää kantaman pahat tekonne neljäkymmentä ajastaka, että te ymmärtäisitte minun pois luopumiseni. ³⁵Minä Herra olen sen puhunut, sen minä myös teen kaikelle tälle pahalle joukolle, joka on itsensä asettanut minua vastaan: tässä korvessa pitää heidän kuluman ja siinä kuoleman. ³⁶Ja ne miehet, jotka Moses lähetti maata vakoomaan ja palasivat, saattaen kaiken kansan napisemaan häntä vastaan, ja olivat tuottaneet pahan sanoman maasta, ³⁷Ne miehet kuolivat Herran rangaistuksesta, jotka toivat pahan sanoman maasta, ³⁸Mutta Josua Nunin poika ja Kaleb Jephunnen poika jäivät elämään kaikista niistä miehistä, jotka menneet olivat maata vakoomaan. ³⁹Ja Moses puhui kaikki nämät sanat kaikil-

le Israelin lapsille: silloin kansa murehti suuresti. ⁴⁰Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät vuoren kukkuralle, ja sanoivat: katso, tässä me olemme, ja menemme siihen paikkaan, josta Herra on puhunut; sillä me olemme syntiä tehneet. ⁴¹Mutta Moses sanoi: miksi te niin rikotte Herran sanan? ei se teille menesty. ⁴²Älkäätkä menkö, sillä ei ole Herra teidän kanssanne, ettette lyötäisi teidän vihollisiltanne. ⁴³Sillä Amalekilaiset ja Kanaanealaiset ovat siellä teidän edessänne, ja miekalla surmataaan, että te itsenne käänsitte pois Herrasta: ja ei ole Herra teidän kanssanne. ⁴⁴Mutta he rohkaisivat itsensä menemään vuoren kukkuralle, vaan Herran liitonarkki ja Moses ei menneet leiristä ulos. ⁴⁵Niin tulivat Amalekilaiset ja Kanaanealaiset, jotka vuorella asuivat, ja löivät heidät ja runtelivat heitä hamaan Hormaan asti.

15Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille ja sano heille: koska te tulette siihen maahan, jossa teidän asuman pitää, jonka minä teille annan, ³Ja te uhraatte Herralle tuliuhria, polttouhria, elikkä erinomaisen lupauksen uhria, eli oman hyvän tahdon, eli teidän juhlanne uhria, tehdäkseen Herralle makiaa hajua karjasta eli lampaista: ⁴Joka siis Herralle tahtoo mieluisesti uhrata lahjansa, hänen pitää tekemän ruokauhriksi kymmenksen sämpyläjauhoja, sekoitettuja neljänneksellä hinniä öljyä. ⁵Ja viinaa juomauhriksi myös neljänneksen hinniä: sen pitää sinun tekemän polttouhriksi eli muuksi uhriksi, koska karitsa uhrataan. ⁶Eli koska oinas uhrataan, niin pitää sinun tekemän ruokauhriksi kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuja kolmanneksella hinniä öljyä. ⁷Ja viinaa juomauhriksi myös kolmas osa hinniä: sen sinun pitää uhraaman Herralle lepytyshajuksi. ⁸Mutta jos sinä teet mullin polttouhriksi taikka teurasuhriksi tahi erinomaisen lupauksen uhriksi, tahi kiitosuhriksi Herralle, ⁹Niin sinun pitää mullin kanssa tekemän ruokauhriksi kolme kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuja puoleen hinniin öljyä, ¹⁰Ja viinaa juomauhriksi myös puoli hinniä: tämä on tuliuhri makiaksi hajuksi Herralle. ¹¹Niin sinun pitää tekemän kunkin mullin kanssa, oinaan, lampaan, karitsan ja vohlan kanssa. ¹²Sen luvun jälkeen kuin te yhdelle teette, niin pitää teidän tekemän kullekin heidän lukunsa jälkeen. ¹³Jokainen omainen pitää tämän näin tekemän, uhratak-sensa ne Herralle lepytyshajun tuleksi. ¹⁴Ja jos joku muukalainen asuu teidän tykönänne, eli on teidän sukuinne seassa, ja tahtoo tehdä Herralle tuliuhria makiaksi hajuksi, hän tehkään niinkuin teidän tekemän pitää. ¹⁵Kaikella kansalla pitää oleman yksi sääty, sekä teillä että muukalaisilla. Ijankaikkinen sääty pitää se oleman teidän sukukunnillenne, niin että Herran edessä pitää muukalaisen oleman niinkuin tekin. ¹⁶Yksi laki ja yksi oikeus pitää oleman teillä ja muukalaisilla, jotka asuvat teidän tykönänne. ¹⁷Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁸Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: tultuanne siihen maahan, johon minä teidät johdatan, ¹⁹Ja syötyänne sen maan leipää, pitää teidän

antaman ylennysuhrin Herralle. ²⁰Taikinanne alkeista pitää teidän antaman yhden kyrsän ylennykseksi: niinkuin te annatte Herralle ylennyksen teidän riihestänne, niin pitää teidän myös tämän ylennyksen tekemän. ²¹Niin pitää teidän myös antaman Herralle taikinanne alkeista ylennykseksi, teidän sukukunnissanne. ²²Ja jos te tietämättä eksytte, ja ette tee kaikkia näitä käskyjä, joita Herra Mosekselle käskenynt on, ²³Kaikki mitä Herra Moseksen kautta teille käskenynt on, siitä päivästä, jona hän rupesi käskemään, niin teidän lapsinne asti: ²⁴Jos siis koko kansa jossakin tietämättömyydestä erehtyy, niin pitää kaiken kansan tekemän polttouhriksi nuoren mullin karjasta, makiaksi hajuksi Herralle heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa kanssa, kuin se tulee heidän tehdäksensä, ja yhden kauriin syntiuhriksi. ²⁵Ja papin pitää näin sovittaman koko joukon Israelin lapsista, ja se heille annetaan anteeksi; sillä se on tietämättömyys. Ja heidän pitää kantaman lahjansa tulliuhriksi Herralle, ja syntiuhrinsa Herran eteen tietämättömyytensä tähden, ²⁶Niin se annetaan anteeksi koko Israelin lasten joukolle, niin myös muukalaisille, jotka asuvat heidän seassansa; sillä kaikki kansa on siinä tietämättömyydessä. ²⁷Mutta kuin yksi sielu tietämätöntä syntiä tekee, hänen pitää tuoman vuosikuntaisen vuohen syntiuhriksi. ²⁸Ja papin pitää eksyneen sielun sovittaman, koska hän tietämättömyydestä syntiä tekee Herran edessä, niin että hän sovittaa hänen, ja se annetaan hänelle anteeksi. ²⁹Ja sekä omaisille Israelin lasten seassa että muukalaisille, jotka heidän seassansa asuvat, pitää yhden lain oleman kuin teidän pitää tekemän tietämättömyyden edestä. ³⁰Mutta jos joku sielu ilkeilyänsä jostakin tekee, olkoon omaisen eli muukalaisen, se pilkkaa Herraa: ja se sielu pitää hävitettämän kansastansa. ³¹Sillä hän on Herran sanan katsonut ylön, ja hänen käskynsä tyhjäksi tehnyt: se sielu pitää peräti hävitettämän, ja olkoon oma nuhteensa. ³²Ja tapahtui, että Israelin lapset korvessa ollessansa löysivät miehen puita hakemasta sabbatina. ³³Ja ne jotka hänen olivat löytäneet puita hakemasta, veivät hänen Moseksen ja Aaronin eteen, ja kaiken kansan eteen. ³⁴Ja he panivat hänen kiinni; sillä ei se ollut vielä päätetty, mitä hänelle piti tehtämän. ³⁵Mutta Herra sanoi Mosekselle: sen miehen pitää totisesti kuoleman: kaiken kansan pitää häntä kivittämän kuoliaaksi, ulkona leiristä. ³⁶Niin kaikki kansa vei hänen leiristä ulos, ja kivitti hänen kuoliaaksi, niinkuin Herra Mosekselle käskenynt oli. ³⁷Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ³⁸Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: että heidän pitää tekemän tilkoja vaatettensa liepeisiin, sukukunnillensa, ja heidän pitää paneman sinisen langan niiden tilkain päälle, jotka ovat heidän vaatettensa liepeissä, ³⁹Ja ne tilkat pitää oleman teille merkiksi, ja katsoissanne niiden päälle pitää teidän kaikki Herran käskyt muistaman ja tekemän ne, ettette tekisi teidän sydämenne ajatuksen jälkeen, ettäkä myös huorin tekisi teidän silmäinne näyn jälkeen. ⁴⁰Sentähden pitää teidän muistaman ja tekemän kaikki minun käskyni, ja oleman pyhät teidän Jumalal-

lenne. ⁴¹Minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teidät Egyptin maalta ulos johdatin, ollakseni teidän Jumalanne: Minä Herra teidän Jumalanne.

16Ja Kora Jetseharin poika, joka oli Levin pojan Kathanin poika, otti kanssansa Datanin ja Abirammin Eliabin pojat, ja Onin Peletin pojan Rubenin pojista, ²Ja he nousivat Mosesta vastaan: niin myös Israelin lapsista kaksisataa ja viisikymmentä miestä ylimmäisistä, kansalta kutsuttua, kuuluisaa miestä, ³Ja he kokoontuivat Mosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat heille: se on teille ylen paljo; sillä kansa on kaikki pyhä, ja Herra on heidän kanssansa, ja miksi te korotatte teitä Herra kansan päälle? ⁴Koska Moses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa, ⁵Ja puhui Koralle ja koko hänen seurallensa sanoen: huomenna Herra ilmoittaa kuka hänen omansa on, ja kuka pyhä on ja saa hänelle uhrata: jonka hän valitsee, se uhratkaa hänelle. ⁶Tehkää näin: ottakaat teillen savuastiat, Kora ja kaikki hänen seuransa, ⁷Ja pankaat niihin tulta, ja heittäkää niihin suitsutusta Herran eteen huomenna, ja se mies, jonka Herra valitsee, olkoon pyhä: se on teille paljo, Levin lapset. ⁸Ja Moses sanoi Koralle: kuulkaat nyt Levin lapset! ⁹Vähäkö se teille on, että Israelin Jumala on teidät eroittanut Israelin kansasta ja antanut tulla tykönsä palvelusta tekemään Herran Tabernaklin virassa, ja seisomaan seurakunnan edessä, ja heitä palvelemaan? ¹⁰Hän on ottanut sinun ja kaikki sinun veljes Levin lapset tykönsä: ja te pyydätte myös pappetta? ¹¹Sinä ja kaikki sinun joukkos nostatte kapinan Herraa vastaan. Mikä Aaron on, että te napisette häntä vastaan? ¹²Ja Moses lähetti kutsumaan Datania ja Abiramia Eliabin poikia; mutta he sanoivat: emme sinne tule ylös. ¹³Vähäkö se on, että sinä olet meidät maalta tuonut ulos, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, tappaakses meitä korvessa, vaan teet sinus vielä päämieheksi meidän ylitsemme, ja tahdot myös hallita meitä? ¹⁴Jalosti sinä olet meidät johdattanut siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, ja annoit pellot ja viinamäet perinnöksi. Tahdotkos vielä näiltä miehiltä silmät puhkaista? emme tule sinne. ¹⁵Silloin vihastui Moses sangen kovin, ja sanoi Herralle: älä käännä sinuas heidän ruokauhrinsa puoleen! En minä heiltä ottanut aasiakaan, ja en ole heidän yhdenkään pahaa tehnyt. ¹⁶Ja Moses sanoi Koralle: sinä ja koko sinun joukkos pitää huomenna oleman Herran edessä, sinä ja he, ja Aaron, ¹⁷Ja jokainen ottakoon savuastiansa, ja pankaan suitsutusta siihen, ja tuokaan Herran eteen, kukin savuastiansa, kaksisataa ja viisikymmentä savuastiana, niin myös sinä ja Aaron kukin savuastianne. ¹⁸Ja kukin otti savuastiansa, ja pani siihen tulen, ja heittivät siihen suitsutusta, ja seisivat seurakunnan majan ovelle, Moses ja Aaron myös. ¹⁹Ja Kora kokosi heitä vastaan kaiken kansan, seurakunnan majan oven eteen: silloin Herran kunnia näkyi kaikelle kansalle. ²⁰Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ²¹Eroittakaat teitä tästä joukosta, niin minä äkisti heidät hukutan. ²²Mutta he lankeivat kasvoil-

lensa ja sanoivat: Jumala, kaiken lihan henkein Jumala! jos yksi mies on syntiä tehnyt, tahdotkos antaa vihas julmistua kaiken kansan päälle? ²³Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁴Puhu kansalle ja sano: paetkaat Koran, Datanin ja Abiramin majain ympäriltä. ²⁵Ja Moses nousi ja meni Datanin ja Abiramin tykö, ja vanhimmat Israelista seurasivat häntä, ²⁶Ja puhui kansalle, sanoen: paetkaat näiden jumalattomain ihmisten majain ympäriltä, ja älkääät ruvetko mihinkään heidän omaansa, ettette myös hukkuisi kaikissa heidän synneissänsä. ²⁷Ja he pakenivat Koran, Datanin ja Abiramin majain ympäriltä; mutta Datan ja Abiram kävivät ulos, ja seisovivat majainsa ovella emäntinensä, poikinensa ja lapsinensa. ²⁸Ja Moses sanoi: siitä teidän pitää tietämän Herran minua lähettäneeksi, kaikkia näitä töitä tekemään, niin ettei se ole minun omasta sydämeistäni: ²⁹Jos he kuolevat niinkuin kaikki ihmiset kuolevat, eli kostetaan, niinkuin kaikille ihmisille kostetaan, niin ei Herra ole minua lähettänyt. ³⁰Mutta jos Herra tässä jotakin uutta tekee, niin että maa avaa suunsa ja nielee heidät kaikkein kanssa, mitä heillä on, niin että he elävinä menevät helvettiin, niin teidän pitää tietämän, että nämät miehet pilkkasivat Herraa. ³¹Ja tapahtui, koska hän kaikki nämät sanat puhunut oli, halkesi maa heidän altansa. ³²Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän huoneensa, ja kaikki ne ihmiset, jotka Koran tykönä olivat, ja kaiken heidän tavaransa. ³³Ja he menivät elävänä helvettiin, kaikkienensa kuin heillä oli, ja maa peitti heidät, ja he hukkuivat kansan seasta. ³⁴Ja koko Israel, joka heidän ympärillänsä oli, pakeni heidän parkunsa tähden. Sillä he sanoivat: ettei maa meitäkin nielisi. ³⁵Ja tuli läksi Herralta, ja poltti ne kaksisataa ja viisikymmentä miestä, jotka suitsutusta uhrasivat. ³⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ³⁷Sano Eleatsarille papin Aaronin pojalle, että hän ottaa savuastiat tulipalosta, ja hajottaa tulen sinne ja tänne; sillä ne ovat pyhät. ³⁸Näiden savuastiat, jotka syntiä tekivät sie-lujansa vastaan, ne takokaat leveiksi, ohukaisiksi kiskoiksi, joilla alttari peitetään; sillä ne ovat Herran eteen uhratut ja pyhitetyt. Ja ne pitää oleman merkiksi Israelin lapsille. ³⁹Ja Eleatsar pappi otti ne vaskiastiat, joissa palaneet miehet olivat uhranneet, ja taotti ne leveiksi, ohukaisiksi kiskoiksi, alttarin peitteeksi, ⁴⁰Israelin lapsille muistoksi, ettei yksikään muukalainen, joka ei ole Aaronin siemenestä, lähestyisi uhraamaan suitsutusta Herran eteen, ettei hänelle tapahtuisi, niinkuin Koralle ja hänen joukollensa, niinkuin Herra hänelle sanoi Moseksen kautta. ⁴¹Toisena päivänä taas napisivat koko Israelin lasten joukko Mosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat: te olette tappaneet Herran kansan. ⁴²Ja koska kansa kokoontui Mosesta ja Aaronia vastaan, ja kuin he käänsivät heitänsä seurakunnan majaan päin, katso, pilvi peitti sen ja Herran kunnia näkyi. ⁴³Ja Moses ja Aaron menivät seurakunnan majan eteen. ⁴⁴Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁴⁵Paetkaat tästä kansasta; sillä minä surmaan äkisti heidät, ja he lankesivat kasvoillensa. ⁴⁶Ja Moses sanoi Aaronille: ota savuastia, ja pane tulta sii-

hen alttarilta, ja heitä suitsutusta siihen. Ja mene nopiasti kansan tykö ja sovita heitä: sillä vihan julmuus on Herralta käynyt ulos, ja rangaistus on jo alkanut. ⁴⁷Ja Aaron otti niinkuin Moses hänelle sanoi, ja juoksi kansan keskelle, ja katso, rangaistus oli jo ruvennut kansan seassa: ja hän suitsutti savutusta, ja sovitti kansan. ⁴⁸Ja seiso i kuolleitten ja elävitten välillä; niin rangaistus asettui. ⁴⁹Mutta ne kuin rangaistuksesta kuolivat, oli neljätoistakymmentä tuhatta ja seitsemänsataa; paitsi niitä, jotka Koran kapinassa hukkuivat. ⁵⁰Ja Aaron palasi Moseksen tykö, seurakunnan majan oveen ja rangaistus asettui.

17Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Puhu Israelin lapsille, ja ota heiltä itsekultakin sauva isänsä huoneen jälkeen, kaikilta heidän päämiehiltänsä heidän isänsä huoneen jälkeen, kaksitoistakymmentä sauva: kirjoita kunkin nimi hänen sauvaansa. ³Mutta Aaronin nimi kirjoita Levin sauvaan; sillä itsekullakin isänsä huoneen päämiehellä olkoon sauva. ⁴Ja pane ne seurakunnan majaan, todistuksen eteen, jossa minä olen teillä saapuvilla. ⁵Ja jonka minä heistä valitsen, sen sauva pitää viheriötsemän, että minä asettaisin Israelin lasten moninaisen napinan minun päältäni, jolla he teitä vastaan napisevat. ⁶Niin Moses puhui Israelin lapsille: ja kaikki heidän päämiehensä antoivat hänelle kaksitoistakymmentä sauva, itsekukin päämies isänsä huoneesta yhden sauvan: ja Aaronin sauva oli heidän sauvaansa keskellä. ⁷Ja Moses pani sauvat Herran eteen todistuksen majaan. ⁸Ja tapahtui toisena päivänä, että Moses meni todistuksen majaan: ja katso, Aaronin sauva levin huoneesta viheriöitsi: ja kukoistus puhkesi ja kukkainen tuli täydelliseksi ja kasvoi kypsiä mandelia. ⁹Ja Moses kantoi kaikki sauvat ulos Herran edestä kaikkein Israelin lasten eteen: ja he näkivät sen, ja itsekukin otti sauvansa. ¹⁰Ja Herra sanoi Mosekselle: kanna Aaronin sauva jälleen todistuksen eteen tallella pidettää, merkiksi niskurille lapsille; että heidän napinansa minua vastaan lakkais, ettei he kuolisi. ¹¹Ja Moses teki sen; niinkuin Herra hänelle käsenyt oli, niin hän teki. ¹²Ja Israelin lapset puhuivat Mosekselle, sanoen: katso, me olemme riutumallamme! me hukumme, kaikki me hukumme! ¹³Kuka ikänä lähestyy Herran majaa, se kuolee. Hävitetäänkö meitä peräti?

18Ja Herra sanoi Aaronille: sinä ja sinun poikas, ja sinun isäs huone sinun kanssas, kantakaat pyhän viat: ja sinä ja sinun poikas sinun kanssas, kantakaat pappעותenne viat. ²Mutta veljes isäs Levin suvusta ota kanssas, heidän pitää pysymän sinun tykönäs ja palveleman sinua: mutta sinä ja poikas sinun kanssas, palvelkaat todistuksen majassa. ³Ja he ottakaan vaarin sinun vartioistas, ja koko majan vartioista: älkööt kuitenkaan lähestykö pyhän astiota ja alttaria, ettei sekä he ja te kuolisi. ⁴Mutta heidän pitää pysymän sinun tykönäs ottamassa vaarin seurakunnan majan vartioista kaikessa majan palveluksessa, eikä yhdenkään muukalaisen pidä teitä lähestymän. ⁵Niin otta-

kaat siis vaari pyhän vartiosta ja alttarin vartiosta, ettei enää vihan julmuus Israelin lasten päälle tulisi. ⁶Ja katso, minä otin teidän veljenne Leviläiset Israelin lasten seasta, ja annoin teille lahjaksi, jotka ovat Herran omat, ja pitää palveleman seurakunnan majan palveluksessa. ⁷Mutta sinä ja poikas sinun kanssa ottakaat pappeudestanne vaari, ja palvelkaat kaikissa alttarin asioissa ja sisällisellä puolella esirippua: sillä pappeutenne annan minä teille viran lahjaksi. Jos joku muukalainen lähestyy siihen, sen pitää kuoleman. ⁸Ja Herra sanoi Aaronille: katso, minä annoin sinun haltuus minun ylennysuhrini vartion: kaikki mitä Israelin lapset pyhittävät, annoin minä sinulle ja pojilles, lahjaksi, ijankaikkiseksi oikeudeksi. ⁹Nämät sinä saat siitä kaikkein pyhimmästä, tuliuhriasta: kaikki heidän lahjansa, ynnä kaiken heidän ruokauhrinsa, ja kaiken heidän syntiuhriensa, ja myös kaiken heidän vikauhrinsa kanssa, mitkä he sinulle antavat, se on sinulle ja sinun pojilles kaikkein pyhin. ¹⁰Ja kaikkein pyhimällä sialla pitää sinun sen syömän. Kaikki miehenpuoli syökään sitä: sen pitää oleman sinulle pyhä. ¹¹Minä annoin myös sinulle ja sinun pojilles ja tyttärilles sinun kanssa heidän lahjansa ylennysuhrin, kaikissa Israelin lasten häältytysuhreissa, ijankaikkiseksi oikeudeksi. Jokainen puhdas sinun huoneessas syökään sitä. ¹²Kaikkein parhaan öljyn ja kaikkein parhaan vierteen, ja jyvät ja niiden uutisen, jotka he antavat Herralle, annoin minä sinulle. ¹³Ensimmäinen hedelmä kaikesta kuin heidän maallansa kasvaa, jonka he antavat Herralle, pitää oleman sinun. Jokainen puhdas sinun huoneessas syökään sitä. ¹⁴Kaikki valallisella lupauksella eroitettu Israelissa olkaan sinun. ¹⁵Kaikki mikä äitinsä kohdun avaa, kaiken lihan seassa, jotka he kantavat Herralle, olis se ihmisistä elikkä eläimistä, pitää oleman sinun. Kuitenkin, että ihmisten esikoiset annat kaiketikin lunastettaa, ja myös saastaisten eläinten esikoiset annat lunastettaa. ¹⁶Ja kuukautisena pitää heidän sen lunastaman, ja annettakaan lunastettaa sinun arvios jälkeen rahalla, viidellä siklillä, pyhän siklin jälkeen, joka maksaa kaksikymmentä geraa. ¹⁷Mutta esikoisia karjasta, taikka lampaista, taikka vuohista, ei sinun pidä antaman lunastettaa; sillä ne ovat pyhät: heidän verensä pitää sinun priiskottaman alttarille, ja lihavuutensa pitää sinun polttaman makian hajun tuleksi Herralle. ¹⁸Ja heidän lihansa pitää oleman sinun, niinkuin häältytsrinta ja oikia lapa sinun ovat. ¹⁹Kaikki ylennysuhrit, jotka ovat pyhityt, jotka Israelin lapset ylentävät Herralle, annoin minä sinulle ja pojilles, ja tyttärilles sinun kanssa ijankaikkiseksi oikeudeksi. Se on katoomaton ijankaikkinen liitto Herran edessä sinulle ja sinun siemenelles sinun kanssa. ²⁰Ja Herra sanoi Aaronille: ei sinulle pidä perintöä oleman heidän maallansa eikä osaa heidän seassansa; sillä minä olen sinun osas ja sinun perintös Israelin lasten seassa. ²¹Mutta Levin lapsille, katso, minä annoin kaikki kymmenykset perinnöksi Israelissa, heidän virkanssa edestä, jolla he palvelusta seurakunnan majassa tekevät. ²²Niin ettei tästälähin Israelin lasten pidä lähestymän seurakunnan majaa, syn-

tiä saattamaan päällensä, ja kuolemaan; ²³Vaan Leviläisten pitää ottaman vaarin seurakunnan majan palveluksesta, ja heidän pitää kantaman syntinsä; se on ijankaikkinen oikeus teidän sukukunnissanne, ja ei pidä heidän perimistä saaman Israelin lasten seassa. ²⁴Sillä Israelin lasten kymmenykset, jotka he antavat ylennykseksi Herralle, annoin minä Leviläisille perinnöksi; sentähden sanoin minä heille: ettei heillä Israelin lasten seassa pidä perintöä oleman. ²⁵Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁶Puhu Leviläisille ja sano heille: koska te otatte kymmenykset Israelin lapsilta, jotka minä teille annoin heiltä, teidän perinnöksenne, niin tehkää Herralle siitä ylennysuhriksi aina kymmenysten kymmenykset. ²⁷Ja teidän ylennysuhrinne pitää luettaman teille, niinkuin te antasitte jyviä riihestä ja nestettä kuurnasta. ²⁸Niin antakaat myös Herralle ylennysuhriksi kaikista teidän kymmenyksistänne, joita te Israelin lapsilta otatte, niin että te Herran ylennysuhrin niistä annatte papille Aaronille. ²⁹Kaikista teille annetuista antakaat Herralle kaikkinaiset ylennysuhrit, kaikista parhaista, pyhitettävän osan. ³⁰Ja sano heille: koska te parhaan siitä ylennätte, niin luettakaan se Leviläisille niinkuin tulo riihestä ja viinakuurnasta. ³¹Ja syökää siitä kaikissa paikoissa, te ja teidän huoneenne, sillä se on teidän palkkanne teidän palveluksestanne seurakunnan majassa, ³²Niin ettette synnillä raskauta teitä, koska te sen parhaan ylennätte, ja ettekä saastuta niitä, mitkä Israelin lapset pyhittäneet ovat, ettette kuulisi.

19Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen: ²Tämä tapa olkoon teille säädyksi, jonka Herra käski, sanoen: sanos Israelin lapsille, että he tuovat sinulle ruskian terveen lehmän, jossa ei yhtään virhettä ole, ja joka ei vielä ole ikeenalainen ollut. ³Ja antakaat se papille Eleatsarille: hänen pitää sen viemän leiristä ulos, siellä teurastettavaksi edessänsä. ⁴Ja papin Eleatsarin pitää ottaman sen verta sormellansa ja priiskottaman juuri seurakunnan majaa kohden sen verta seitsemän kertaa, ⁵Ja antaman polttaa lehmän edessänsä, sekä hänen vuotansa että lihansa ja myös hänen verensä: ynnä sonnan kanssa se pitää poltettaman. ⁶Ja papin pitää ottaman sedripuun, ja isopin, ja tulipunaisten villan, ja heittäjän sen palaneen lehmän päälle. ⁷Ja papin pitää pesemän vaatteensa ja viruttaman ruumiinsa vedellä, ja sitte tuleman leiriin: ja papin pitää oleman saastaisen ehtoosen asti. ⁸Ja se, joka sen poltti, pitää myös pesemän vaatteensa ja viruttaman ruumiinsa vedellä ja oleman saastaisen ehtoosen asti. ⁹Ja puhdas mies pitää kokooman tuhan lehmästä, ja paneman sen puhtaan paikkaan leiristä ulos, tallella pidettää, kaikelle kansalle Israelin lapsista puhdistusvedeksi: se on syntiuhri. ¹⁰Ja se, joka lehmän tuhan kokosi, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastainen ehtoosen asti. Tämä pitää oleman ijankaikkinen sääty Israelin lapsille, ja muukalaisille, jotka heidän seassansa asuvat. ¹¹Joka tarttuu johonkuhun kuolleeseen ihmiseen, sen pitää saastaisen oleman seitsemän päi-

vää. ¹²Hänen pitää tällä puhdistaman itsensä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja niin hän tulee puhtaaksi. Ja jollei hän puhdistasi itsiänsä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin ei ole hän puhdas. ¹³Mutta jos joku tarttuu kuolleen ihmisen ruumiiseen, ja ei puhdistasi itsiänsä, se saastuttaa Herran majan, ja se sielu pitää hävitettävän Israelista; ettei puhdistusvesi ole priiskotettu hänen päälensä, niin on hän saastainen: hänen saastaisuutensa on vielä hänen päällensä. ¹⁴Tämä on laki, koska joku ihminen majassa kuolee: se joka siihen majaan menee, ja kaikki mitä majassa on, pitää oleman saastainen seitsemän päivää. ¹⁵Ja jokainen avoin astia, joka on kannetoin ja peittämätää, se on saastainen. ¹⁶Ja jos joku tarttuu kedolla johonkuhun miekalla lyötyyn, elikkä muutoin kuolleen, elikkä ihmisen luuhun, taikka hautaan, se on saastainen seitsemän päivää. ¹⁷Niin ottakaat he saastaiselle, tätä poltetun syntiuhrin tuhkaa, ja pankaan sen päälle juoksevaa vettä astiaan. ¹⁸Ja puhdas mies ottakaan isoppia, ja kastakaan veteen ja priiskottakaan majan, ja kaikki astiat, ja kaikki sielut, jotka siellä ovat, niin myös sen päälle, joka on tarttunut (kuolleen) luuhun, eli tapettuun, taikka kuolleen eli hautaan. ¹⁹Niin puhdas priiskottakaan saastaista kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja puhdistakaan hänen seitsemäntenä päivänä: hän peskään vaatteensa ja viruttakaan itsensä vedellä, niin hän ehtoon puhtaaksi tulee. ²⁰Mutta joka saastaiseksi tulee, ja ei puhdistasi itsiänsä, se sielu pitää hävitettävän seurakunnasta, että hän on saastuttanut Herran pyhän, ja ei ole priiskotettu puhdistusvedellä, sentähden on hän saastainen. ²¹Ja tämä on heille ijankaikkinen sääty. Ja joka puhdistusvedellä priiskotteli, se peskään myös vaatteensa. Ja se joka tarttuu puhdistusveteen, pitää oleman saastainen ehtoosen asti. ²²Ja kaikki, johonka saastainen rupee, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.

20Ja Israelin lapset tulivat kaiken seurakunnan kanssa Sinin korpeen, ensimmäisellä kuulla, ja kansa viipyi Kadeksessä. Ja MirJam kuoli siellä, ja myös haudattiin sinne. ²Ja kansalla ei ollut vettä, ja he kokoontuivat Mosesta ja Aaronia vastaan. ³Ja kansa riiteli Moseksen kanssa, ja sanoivat: jospa olisimme hukkuneet siellä, kussa meidän veljemme hukkuivat Herran edessä. ⁴Miksi olette vieneet tämän Herran Herran kansan tähän korpeen, kuolemaan täällä, sekä meitä että karjaamme. ⁵Ja miksi olette johdattaneet meidät Egyptistä, tuodaksenne meitä tähän pahaan paikkaan, jossa emme taida kylvää, jossa ei myös ole fikunia, taikka viinapuita, ei myös granatin omenia, eipä ole vettäkään juodaksemme? ⁶Niin Moses ja Aaron menivät kansan tyköä seurakunnan majan ovelle ja lankesivat kasvoillensa, ja Herran kunnia näkyi heille. ⁷Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁸Ota sauva, ja kokoa kansa, sinä ja veljes Aaron, ja puhukaat kalliolle heidän silmänsä edessä, ja se antaa vetensä. Ja näin sinun pitää saattaman heille vettä kalliosta, ja juottaman kansan ja heidän karjansa. ⁹Niin otti

Moses sauvan Herran edestä, niinkuin hän käski hänelle. ¹⁰Ja Moses ja Aaron kokosivat kansan kalliion eteen, ja sanoivat heille: kuulkaat nyt te niskurit: pitääkö meidän tätä kalliosta teille vettä saaman? ¹¹Ja Moses nosti kätensä ja löi kahdesti sauvallansa kallioon, niin juoksi siitä paljo vettä, ja kansa ja heidän karjansa saivat juoda. ¹²Ja Herra sanoi Mosekselle ja Aaronille: ettette uskoneet minun päälleni, pyhittäaksenne minua Israelin lasten edessä, ei teidän pidä johdattaman tätä joukkoa siihen maahan, jonka minä heille annan. ¹³Tämä on se riitavesi, josta Israelin lapset riitelivät Herran kanssa: ja hän pyhitettiin heidän seassansa. ¹⁴Ja Moses lähetti sanansaattajat Kadeksesta Edomin kuninkaan tykö, (sanoen:) näin sanoo veljes Israel: sinä tiedät kaiken vaivan, joka meille on tapahtunut, ¹⁵Että meidän isämme menivät alas Egyptiin ja me asuimme Egyptissä pitkän ajan, ja Egyptiläiset vaivasivat meitä ja meidän isiämme, ¹⁶Ja me huusimme Herran tykö, ja hän kuuli äänemme, ja lähetti Enkelin, ja vei meidät Egyptistä ulos. Ja katso, me olemme Kadeksessä, siinä kaupungissa, joka on sinun äärimäisillä rajoilla. ¹⁷Anna meidän vaeltamaas lävitse: emme poikkee peltoihin eli viinämäkiin, emme myös juo vettä kaivoista; me vaellamme oikiaa maantietä, ei poiketen oikialle eikä vasemmalle puolelle, siihenasti kuin tulemme sinun rajas ylitse. ¹⁸Edom sanoi hänelle: ei sinun pidä minun kauttani vaeltaman, taikka minä kohtaan sinua miekalla. ¹⁹Ja Israelin lapset sanoivat hänelle: me vaellamme yhteistä maantietä, ja jos me ja meidän karjamme juovat sinun vettä, niin me sen maksamme, emme ilman mitään tahdo; ainoastansa jalkaisin vaellamme sen lävitse. ²⁰Mutta hän sanoi: ei sinun pidä vaeltaman tästä lävitse. Ja Edomilaiset läksivät heitä vastaan paljolla väellä ja väkevällä kädellä. ²¹Ja näin estivät Edomilaiset Israelin vaeltamasta maansa äären lävitse. Ja Israel käänsi itsensä heistä pois. ²²Ja Israelin lapset läksivät Kadeksesta ja tulivat kaiken joukon kanssa Horin vuoren tykö. ²³Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille Horin vuorella, Edomin maan rajalla, ja sanoi: ²⁴Kokoontukaan Aaron kansansa tykö; sillä ei hänen pidä tuleman siihen maahan, jonka minä Israelin lapsille antanut olen, että te olitte minun suulleni kovakorvaiset riitaveden tykönä. ²⁵Niin ota siis Aaron ja hänen poikansa Eleatsar, ja vie heidät Horin vuorelle. ²⁶Ja riisu Aaronin yltä vaatteet, puettaakses hänen poikansa Eleatsarin ylle: ja Aaron pitää siellä koottaman ja kuoleman. ²⁷Ja Moses teki niinkuin Herra hänen käski, ja he astuivat Horin vuorelle kaiken kansan nähden. ²⁸Ja Moses riisui Aaronilta hänen vaatteensa, ja puetti hänen poikansa Eleatsarin ylle. Ja Aaron kuoli siellä, vuoren kukkulalla, mutta Moses ja Eleatsar astuivat vuorelta alas. ²⁹Ja koska kaikki kansa näki Aaronin kuolleeksi, itki koko Israelin huone häntä kolmekymmentä päivää.

21Ja koska Arad Kanaanealaisten kuningas, joka asui etelän puolessa, kuuli Israelin tulleeeksi vakoojain tien kautta, soti hän Israelia vastaan ja vei heistä monikahtoja van-

giksi. ²Niin lupasi Israel Herralle lupauksen ja sanoi: jos sinä annat tämän kansan minun käteni alle, niin minä kiroon heidän kaupunkinsa. ³Ja Herra kuuli Israelin rukouksen: ja antoi heille Kanaanealaiset, ja he kirosivat heitä ja heidän kaupungeitansa. Ja kutsui sen paikan Horma. ⁴Sitte menivät he pois Horin vuoren tyköä, Punaisen meren tietä, vaeltamaan Edomilaisten maata ympäri. Ja kansa suuttui matkasta. ⁵Ja kansa puhui Jumalaa ja Mosesta vastaan: miksi sinä toit meitä Egyptistä korpeen kuolemaan? Sillä ei tässä ole leipää eikä vettä, ja meidän sielumme suuttuu tähän huonoon ruokaan. ⁶Niin Herra lähetti kansan sekaan tuliset kärmeet, jotka kansaa purivat, niin että paljo kansaa Israelista kuoli. ⁷Niin tuli kansa Moseksen tykö, ja sanoivat: me teimme syntiä, puhuen Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa nämät kärmeet meidän seastamme ottamaan pois: ja Moses rukoili kansan edestä. ⁸Niin sanoi Herra Mosekselle: tee sinulles tulinen kärme, ja nosta se merkiksi ylös: ja tapahtuu, että se joka purtu on, kuin hän katsoo sen päälle, niin hän elää. ⁹Ja Moses teki vaskikärmeen, ja nosti sen merkiksi ylös: ja tapahtui, että jos joku kärmeeltä purtiin, ja katsahti vaskikärmeen päälle, niin hän jäi elämään. ¹⁰Ja Israelin lapset läksivät, ja sioittivat heitänensä Obotiin. ¹¹Ja läksivät Obotista, ja sioittivat itsensä Abarimin mäen tykö, siihen korpeen, joka Moabin kohdalla on, auringon nousemisen päin. ¹²Sieltä läksivät he, ja sioittivat heitänensä Saredin ojan tykö. ¹³Niin he sieltä menivät ulos, ja sioittivat heitänensä tälle puolen Arnonia, joka korvessa on, ja tulee Amorilaisten maan ääristä; sillä Arnon on Moabin ja Amorin välillä. ¹⁴Siitä sanotaan Herran sotain kirjassa: Vaheb Suphassa, ja Arnonin ojat. ¹⁵Ja sen ojan juoksu, joka poikkeee Arin asumiseen, ja ulottuu Moabin rajaan. ¹⁶Ja sieltä läksivät he Beraan, se on se kaivo, josta Herra sanoi Mosekselle: kokoa kansa, ja minä annan heille vettä. ¹⁷Silloin veisasi Israel tämän virren: Nouse, kaivo, veisatkaat hänestä toinen toisellenne. ¹⁸Tämä on se kaivo, jonka päämiehet kaivoivat, kansan johdattajat kaivoivat, lain opettajan kautta sauvallansa. Tästä korvesta matkustivat he Mattanaan. ¹⁹Ja Mattanasta niin Nahalieliin, Ja Nahalielistä niin Bamotiin, ²⁰Ja Bamotista siihen laaksoon, joka on Moabin kedolla, Pisgan kukkulaa kohden, joka katsahtaa korpeen päin. ²¹Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonin Amorilaisten kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle: ²²Salli minun vaeltaa maakuntas lävitse: emme poikkeee peltoihin, emmekä viinämäkiin, emmekä juo vettä kaivosta; maantietä myöten me vaellamme, siihenasti kuin me tulemme sinun maas ääristä ulos. ²³Mutta Sihon ei sallinut Israelin vaeltaa maakuntansa lävitse, vaan Sihon kokosi kaiken väkensä, ja meni Israelia vastaan korpeen, ja tuli Jaksaan, ja soti Israelia vastaan. ²⁴Mutta Israel löi hänen miekan terällä, ja omisti hänen maansa Arnonista Jabbokiin asti, ja vielä Ammonin lapsiin saakka; sillä Ammonin maan ääret olivat vahvat. ²⁵Ja näin Israel sai kaikki nämät kaupungit, ja Israel asui kaikissa Amorilaisten kaupungeissa, Hesbonissa ja kaikissa sen tyttä-

rissä. ²⁶Sillä Hesbonin kaupunki oli Sihonin Amorilaisten kuninkaan oma, ja hän soti ennen Moabilaisten kuninkaan kanssa, ja otti häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti. ²⁷Siitä sananlaskussa sanotaan: tulkaat Hesboniin: rakennettakoon ja valmistettakoon Sihonin kaupunki; ²⁸Sillä tuli on käynyt Hesbonista ulos, ja liekki Sihonin kaupungista: se on kuluttanut Moabin Arin, ja Arnonin korkeuden asuvaset. ²⁹Voi sinuas Moab! sinä Kamosin kansa olet hukunut! Hän saatti poikansa pakolaiseksi ja hänen tyttärensä vangiksi, Sihonille Amorilaisten kuninkaalle. ³⁰Me olemme heitä ampuneet, Hesbon on kukistettu Diboniin asti: me hävitimme heitä hamaan Nophaan, joka Medebaan ulottuu. ³¹Ja niin Israel asui Amorilaisten maakunnassa. ³²Sitte lähetti Moses vakoamaan Jaeseria, ja he voittivat sen tyttärenensä, ja omistivat ne Amorilaiset, jotka siinä asuivat. ³³Ja he palasivat ja menivät ylöspäin tietä Basaniin. Niin Og, Basanin kuningas, meni heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, sotimaan Edreissä. ³⁴Ja Herra sanoi Mosekselle: älä pelkää häntä, sillä minä annoin hänen sinun käsiis, sekä kaiken hänen väkensä, että hänen maansa: ja sinun pitää tekemän hänelle niinkuin sinä Sihonille Amorilaisten kuninkaalle teit, joka Hesbonissa asui. ³⁵Ja he löivät hänen ja hänen poikansa ja hänen väkensä, siihenasti ettei yksikään elämään jäänyt, ja he valloittivat hänen maansa.

22 Sitte menivät Israelin lapset sieltä, ja sioittivat heitänensä Moabin kedoille, toiselle puolelle Jordania, Jerihon kohdalla. ²Ja koska Balak Zipporin poika näki kaikki, mitä Israel teki Amorilaisille, ³Ja että Moabilaiset sangen suuresti pelkäsivät sitä kansaa heidän paljoutensa tähden, ja että Moabilaiset kauhistuivat Israelin lapsia, ⁴Niin sanoivat he Midianilaisten vanhimmille: Tämä kansa syö puhtaaksi kaikki, mitä ympäröstöllämme on, niinkuin härkä syö vihannon laitumelta. Ja Balak Zipporin poika oli siihen aikaan Moabilaisten kuningas. ⁵Ja hän lähetti sanan Petoriin, Bileamille Beorin pojalle, joka asui virran tykönä, kansansa lasten maalla, kutsumaan häntä, sanoen: katso, kansa on lähtenyt Egyptistä, katso, se peittää maan piirin, ja asettaa leirinsä minua vastaan. ⁶Tule siis nyt ja kiroo minulle tämä kansa; sillä se on minua väkevämpi, että minä löisin häntä, ja hänen maaltani karkottaisin ulos; sillä minä tiedän, ketä sinä siunaat, se on siunattu, ja jota sinä kiroot, se on kirottu. ⁷Ja Moabilaisten vanhimmat ynnä Midianilaisten vanhimpain kanssa menivät sinne, ja heillä oli noitumisen palkka kädessänsä. Ja koska he tulivat Bileamin tykö, sanoivat he hänelle Balakin sanat. ⁸Ja hän sanoi heille: olkaat tässä yö, niin minä sanon teille vastauksen, mitä Herra minulle sanova on. Niin olivat Moabilaisien päämiehet Bileamin tykönä. ⁹Ja Jumala tuli Bileamin tykö ja sanoi: mitkä miehet ne sinun tykönäs ovat? ¹⁰Ja Bileam sanoi Jumalalle: Balak Zipporin poika, Moabilaisien kuningas, lähetti minun tyköni: ¹¹Katso, kansa läksi Egyptistä ja peittää maan piirin: tule siis ja kiroot heitä

minulle, että minä voisin sotia heitä vastaan ja karkottaisin heitä pois. ¹²Mutta Jumala sanoi Bileamille: älä mene heidän kanssansa, äläkä kiroo kansaa, sillä se on siunattu. ¹³Silloin Bileam nousi varhain aamulla ja sanoi Balakin päämiehille: menkää maallenne; sillä ei Herra salli minun teidän kanssanne mennä. ¹⁴Ja Moabilaisten päämiehet nousivat ja tulivat Balakin tykö, ja sanoivat: ei Bileam tahdo tulla meidän kanssamme. ¹⁵Niin lähetti Balak päämiehet, vielä usiammat ja jalommat entisiä, ¹⁶Jotka tultuansa Bileamin tykö sanoivat hänelle: Näin Balak Zipporin poika sanoo sinulle: älä estele tulemasta minun tyköni; ¹⁷Sillä minä teen sinulle suuren kunnian, ja mitäs sanot minulle, sen minä myös teen: tule siis ja kiroo minulle tämä kansa. ¹⁸Niin vastasi Bileam, ja sanoi Balakin palvelioille: jos Balak antais minulle huoneensa täyden hopiaa ja kultaa, niin en minä sittenkään taida Herran minun Jumalani sanaa käydä ylitse tekemään vähää elikkä paljoa. ¹⁹Vaan olkaat kuitenkin tekin tämä yö tässä, niin minä tahdon tiedustaa, mitä Herra vielä minun kanssani puhuva on. ²⁰Silloin Jumala tuli yöllä Bileamin tykö ja sanoi hänelle: jos ne miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja mene heidän kanssansa, vaan kuitenkin, mitä minä sinulle sanon, sen pitää sinun tekemän. ²¹Niin Bileam nousi varhain aamulla, valjasti aasinsa ja seurasi Moabilaisien päämiehiä. ²²Mutta Jumalan viha julmistui, että hän sinne meni. Ja Herran enkeli seiso tiellä häntä vastassa, mutta hän ajoi aasillansa ja kaksi hänen palveliaansa oli hänen kanssansa. ²³Ja aasi näki Herran enkelin seisovan tiellä ja hänen miekkansa vedetyn ulos hänen kädessänsä, niin aasi poikkesi tieltä ja meni kedolle: vaan Bileam löi aasia ohjataksensa häntä tielle. ²⁴Niin Herran enkeli astui ahtaasen tanhuaan, viinamäen vaiheelle, jossa aidat molemmin puolin olivat. ²⁵Ja koska aasi näki Herran enkelin, ahdisti hän itsensä aittaa vastaan, ja likisti Bileamin jalan aittaa vastaan, ja sitte hän kovemmin löi häntä. ²⁶Niin Herran enkeli meni edespäin ja seiso aittaassa paikassa, kussa ei ollut varaa poiketa oikialle eli vasemmalle puolelle. ²⁷Ja kuin aasi näki Herran enkelin, laski hän Bileamin alla polvillensa; niin Bileam sangen suuresti vihastui ja löi aasia sauvallansa. ²⁸Silloin Herra avasi aasin suun, ja se sanoi Bileamille: mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, ettäs minua kolmasti hosunut olet? ²⁹Bileam sanoi aasille: ettäs pilkkasit minua. Jos minun kädessäni miekka olis, niin minä sinun tappaisin. ³⁰Sanoi aasi Bileamille: enkö minä ole sinun aasis, jolla sinä tähän asti ajanut olet? olenko siis minä ikänä ennen niin tehnyt sinua vastaan? Hän vastasi: et. ³¹Silloin avasi Herra Bileamin silmät, että hän näki Herran enkelin seisovan tiellä, ja avoimen miekan hänen kädessänsä; ja hän kumarsi, ja lankei kasvoillensa. ³²Niin sanoi Herran enkeli hänelle: miksi sinä jo kolmasti sinun aasias hosuit? katsos, minä läksin sinua vastoin seisomaan; sillä tämä tie on nurja minun edessäni. ³³Ja aasi näki minun, ja poikkesi jo kolme erää minun edestäni; vaan jollei hän olisi minun edestäni poikennut, niin minä nyt sinun

tappaisin ja jättäisin aasin elämään. ³⁴Niin Bileam sanoi Herran enkelille: minä olen syntiä tehnyt; sillä en minä tietänyt, että sinä seisoit minun vastassani tiellä. Nyt siis, jollei se sinulle kelpaa, niin minä palajan takaperin. ³⁵Ja Herran enkeli sanoi Bileamille: mene miesten kanssa, vaan ei sinun pidä puhuman muuta, kuin minä sinulle sanon: ja Bileam seurasi Balakin päämiehiä. ³⁶Koska Balak kuuli Bileamin tulevan, läksi hän häntä vastaan Moabilaisten kaupunkiin, joka Arnonin rajoissa on, juuri rajan äärellä. ³⁷Ja balak sanoi Bileamille: enkö minä sanaa lähettänyt sinun peräks, kutsumaan sinua? miksi siis et sinä tullut minun tyköni? vai luulitkos, etten minä olisi sen edestä sinua taitanut kunnioittaa? ³⁸Ja Bileam vastasi häntä: katso, minä tulini nyt sinun tykö; vaan onko minulla voimaa mitään puhua? Sen minkä Jumala minun suuhuni antaa, sen minä puhun. ³⁹Ja niin Bileam meni Balakin kanssa, ja he tulivat Kujakaupunkiin, ⁴⁰Ja Balak uhrasi karjaa ja lampaista, ja lähetti Bileamin ja päämiesten perään, jotka hänen kanssansa olivat. ⁴¹Mutta huomeneltain tapahtui, että Balak otti Bileamin, ja vei hänen Baalin kukkulalle, näkemään sieltä kansan ääreen.

23Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna minulle tähän seitsemän alttaria, ja valmistu minulle tässä seitsemän mullia, ja seitsemän oinasta. ²Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja Balak ja Bileam uhrasivat (kullakin) alttarilla mullin ja oinaan. ³Ja Bileam sanoi Balakille: seiso polttouhris tykönä, ja minä menen tuonne. Kukaties Herra tulee minua kohtaamaan, ja mitä hän minulle tietää antaa, sen minä tahdon sinulle ilmoittaa. Ja hän meni pois korkialle paikalle. ⁴Ja Jumala kohtasi Bileamin; mutta hän sanoi hänelle: seitsemän alttaria minä valmistin, ja olen uhrannut mullin ja oinaan (joka) alttarilla. ⁵Ja Herra pani Bileamin suuhun sanat, ja sanoi: palaja Balakin tykö ja puhu näin. ⁶Ja koska hän tuli jälleen hänen tykönsä, katso, niin hän seiso polttouhrinsa tykönä, kaikkein Moabin päämiesten kanssa. ⁷Niin alkoi hän puheensa ja sanoi: Syriasta on Balak Moabilaisten kuningas minua tuottanut, idän puolilta vuorilta: tule ja kiroo minulle Jakob, tule sadattele Israelia. ⁸Kuinka minun pitää kirooman sitä, jota ei Jumalakaan kiroo? kuinka minä sitä sadattelen, jota ei Herakaan sadattele? ⁹Sillä vuorten kukkuloilta minä hänen näen, ja korkeuksista minä häntä katselen. Katso, se kansa pitää asuman yksinänsä, ja ei pidä pakanain sekaan luetaman. ¹⁰Kuka lukee Jakobin tomus, ja neljännen osan Israelin lapsista? Minun sieluni kuolokoon vanhurskasten kuolemalla, ja minun loppuni olkoon niinkuin heidän loppunsa. ¹¹Niin sanoi Balak Bileamille: mitäs minun teet? Minä tuotin sinun kiroilemaan vihollisiani, ja katso, sinä täydellisesti siunaat heitä. ¹²Hän vastasi, ja sanoi: eikö minun pidä sitä pitämän ja puhuman, mitä Herra minun suuhuni antaa? ¹³Balak sanoi hänelle: tule siis minun kanssani toiseen paikkaan, jostas hänen saat nähdä. Ainoastaan hänen äärimäisensä sinä taidat nähdä, vaan et näe kaikkia:

kiroo häntä minulle sieltä. ¹⁴Ja hän vei hänen Vartialakeudelle, Pisgan kukkulalle, ja rakensi seitsemän alttaria, ja uhrasi (joka) alttarilla mullin ja oinaan. ¹⁵Ja hän sanoi Balakille: seiso tässä polttouhris tykönä, ja minä tahdon kohdata (häntä) tuolla. ¹⁶Ja Herra tuli Bileamia vastaan, ja antoi sanat hänen suuhunsa, ja sanoi: mene jälleen Balakin tykö ja sano näin. ¹⁷Ja kuin hän tuli hänen tykönsä jälleen, katso, hän seiso polttouhrinsa tykönä Moabin päämiesten kanssa. Ja Balak sanoi hänelle: mitä Herra sanoi? ¹⁸Ja hän toi puheensa edes, ja sanoi: nouse, Balak ja kuule, kuuntele minua, Zipporin poika: ¹⁹Ei ole Jumala ihminen, että hän valhettelis, taikka ihmisen lapsi, että hän jotakin katuis. Pitäiskö hänen jotakin sanoman, ja ei tekemän? Pitäiskö hänen jotakin puhuman, ja ei täyttämän? ²⁰Katso, siunauksen olen minä saanut: hän myös siunasi, ja en minä taida sitä muuttaa. ²¹Ei nähdä vääryyttä Jakobissa, eikä havaita pahuutta Israelissa. Herra hänen Jumalansa on hänen tykönsä, ja Kuninkaan basuna on hänen seassansa. ²²Jumala on hänen johdattanut Egyptistä: hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyyys. ²³Sillä ei yhtään velhoa ole Jakobissa eikä noitaa Israelissa: ajallansa pitää sanottaman Jakobille ja Israelille, mitä Jumala tehnyt on. ²⁴Katso sen kansan pitää nouseman niinkuin syömäri jalopeura, ja karkaaman niinkuin tarkka jalopeura, ja ei pidä hänen maata paneman siihenasti että hän saaliin syö, ja juo niiden verta, jotka tapetut ovat. ²⁵Niin sanoi Balak Bileamille: ellet ollenkaan tahdo kirota heitä, niin älä suinkaan siunaakaan heitä. ²⁶Bileam vastasi, ja sanoi Balakille: enkö minä puhunut sinulle, sanoen: kaikki mitä Herra puhuva on, pitää minun tekemän? ²⁷Ja Balak sanoi Bileamille: tule, minä vien sinun toiseen paikkaan: mitämaks Jumalalle kelpaa, että häntä sieltä kiroilisit minulle. ²⁸Ja Balak vei Bileamin Peorin vuoren kukkulalle, joka korpeen päin on. ²⁹Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna tähän minulle seitsemän alttaria, ja valmistu minulle tässä seitsemän mullia ja seitsemän oinasta. ³⁰Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja uhrasi (kullakin) alttarilla mullin ja oinaan.

24Koska Bileam näki kelpaavan Herralle, hän siunasi Israelia, ei mennyt hän pois, niinkuin ennen, etsimään ilmoitusta, vaan käänsi kasvonsa korpeen päin. ²Ja Bileam nosti silmänsä ja näki Israelin siottaneen itsensä sukukuntainsa jälkeen, ja Jumalan henki tuli hänen päällensä. ³Ja hän toi edes puheensa, ja sanoi: näitä sanoo Bileam Beorin poika, näitä sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat. ⁴Näitä sanoo se, joka kuulee Jumalan puheet, se, joka Kaikkivaltiaan ilmoitukset näkee, joka lankee maahan, ja hänen silmänsä avataan. ⁵Kuinka kauniit ovat sinun majas, Jakob, ja sinun asumus, Israel? ⁶Niinkuin ojat levitetään, niinkuin yrtingitarha virran vieressä, niinkuin aloes, jonka Herra istuttaa, niinkuin sedripuu veden tykönä. ⁷Veden pitää vuotaman hänen ämpäristänsä, ja hänen siemenensä on paljoissa vessissä. Hänen kuninkaansa pitää oleman korkiamman Agagia, ja hänen valtakuntansa pitää korotettaman. ⁸Jumala

johdatti hänen Egyptistä, hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyyys: hänen pitää nielemän pakanat vihollisensa, ja heidän luunsa murentaman, ja nuolillansa ampuman lävitse. ⁹Hän pani maata niinkuin tarkka jalopeura, ja niinkuin syömäri jalopeura: kuka tohtii herättää häntä? Siunattu olkoon se, joka sinua siunaa, kirottu olkoon se, joka sinua kiroo. ¹⁰Silloin Balakin viha julmistui Bileamia vastaan, ja löi käsiänsä yhteen, ja sanoi hänelle: minä kutsuin sinua kiroomaan vihollisiani, ja katso, sinä jo kolmasti täydellisesti siunastit heitä. ¹¹Pakene kohta sialles. Minä ajattelin kunnioittaa sinua suuresti, ja katso, Herra on sen kunnian estänyt sinulta. ¹²Ja Bileam puhui Balakille: enkö minä puhunut sanansaattajilles, kuin sinä lähetit minun tyköni, sanoen: ¹³Jos Balak antais minulle huoneensa täyden hopiaa ja kultaa, en minä taida senvuoksi Herran sanaa käydä ylitse, tekemään hyvää eli pahaa minun mieheni jälkeen; vaan mitä Herra sanoo, sen pitää myös minun sanoman. ¹⁴Ja nyt katso, koska minä menen kansani tykö, niin tule, minä neuvon sinua, mitä tämä kansa sinun kansalles tekevä on, viimeisellä ajalla. ¹⁵Ja hän piti puheen, ja sanoi: näin sanoo Bileam Beorin poika, näin sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat. ¹⁶Sen sanoo se, joka kuulee Jumalan puheen, ja se, jolla Ylimmäisen tieto on, joka näkee Kaikkivaltiaan ilmestyksen, joka lankee maahan, ja hänen silmänsä avataan: ¹⁷Minä saan nähdä hänen, mutta en nyt: minä katselen häntä, vaan en läheltä. Tähti nousee Jakobista, ja valtikka tulee Israelista, ja musertaa Moabin ruhtinaat, ja hävittää kaikki Setin lapset. ¹⁸Hän omistaa Edomin, ja Seir tulee vihollistensa vallan alle, vaan Israel tekee voimallisia töitä. ¹⁹Jakobista tulee hallitsia, ja hävittää mitä tähteeksi jäänyt on kaupungeista. ²⁰Ja kuin hän näki Amalekilaiset, piti hän puheen ja sanoi: Amalek ensimmäinen pakanain seassa, vaan viimeiseltä sinä peräti hävitetään. ²¹Ja kuin hän näki Keniläiset, piti hän puheen, ja sanoi: sinun asumises on vahva, ja sinä teit pesäs kalliioon, ²²Vaan sinä Kain poltetaan, siihenasti kuin Assur vie sinun vankina pois. ²³Vihdoin piti hän puheen, ja sanoi: voi! kuka elää silloin, kuin väkevä Jumala näitä on tekevä? ²⁴Ja haahdet Kittimin rannoilta kukistavat Assurin ja kukistavat Eberin, vaan hän itse myös hukkuu. ²⁵Ja Bileam nousi ja meni matkaansa, ja tuli jälleen siallensa, ja Balak myös meni tietänsä möyten.

25Ja Israel asui Sittimissä, ja kansa rupesi tekemään huorin Moabilaisten tytärten kanssa, ²Jotka kutsuivat kansan epäjumalainsa uhrille: ja kansa söi, ja kumarsi heidän epäjumaliansa. ³Ja Israel yhdisti itsensä BaalPeorin kanssa: niin Herran viha julmistui Israelia vastaan. ⁴Ja Herra sanoi Mosekselle: ota kaikki kansan päämiehet, ja hirtä heidät Herralle aurinkoa vastaan, että Herran vihan julmuus käännettäisiin Israelista pois. ⁵Ja Moses sanoi Israelin tuomareille: jokainen tappakoon väkensä, jotka BaalPeorin kanssa ovat itsensä yhdistäneet. ⁶Ja katso, mies Israelin lapsista tuli ja toi veljeinsä sekaan Midianilaisen vaimon,

Moseksen ja kaikkein Israelin lasten joukon nähden, jotka itkivät seurakunnan majan ovelissa. ⁷Kuin Pinehas Eleatsarin poika, papin Aaronin pojanpoika sen näki, nousi hän kansan keskeltä ja otti keihään käteensä, ⁸Ja meni Israelin miehen jälkeen makausmajaan, ja pisti heidät molemmat sekä Israelin miehen, että vaimon vatsasta lävitse: niin rangaistus lakkasi jälleen Israelin lapsista. ⁹Ja siinä rangaistuksessa surmattiin neljäkymmättäkymmentä tuhatta. ¹⁰Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹¹Pinehas Eleatsarin poika, papin Aaronin pojanpoika, on kääntänyt julmuuteni pois Israelin lasten päältä, siinä että hän oli kiivas minun kiivauteni tähden heidän keskellensä, etten minä kiivautessani hukuttanut Israelin lapsia. ¹²Sentähden sano: katso, minä annan hänelle minun rauhani liiton. ¹³Ja hänellä ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä pitää oleman iankaikkisen pappisuuden liiton, että hän oli kiivas Jumalallensa ja sovitti Israelin lapset. ¹⁴Ja lyödyn Israelin miehen nimi, joka Midianilaisen vaimon kanssa lyötiin, oli Simri Salun poika, isän Simeonin huoneen päämies. ¹⁵Mutta Midianilaisen vaimon nimi, joka myös lyötiin, oli Kosbi, Zurin, Midianin kansan huoneen päämiehen, tytär. ¹⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁷Ahdistakaat Midianilaisia, ja lyökää heitä. ¹⁸Sillä he ovat teitä ahdistaneet kavaluikkisillansa, joilla he teidät pettäneet ovat Peorin kautta, ja sisarensa Kosbin kautta, Midianilaisten päämiehen tyttären, joka lyötiin rangaistuksen päivänä, Peorin tähden.

26Ja tapahtui, rangaistuksen jälkeen, että Herra puhui Mosekselle ja Eleatsarille, papin Aaronin pojalle, sanoen: ²Lue koko Israelin lasten joukko kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, heidän isänsä huoneen jälkeen, kaikki jotka sotaan Israelissa kelpaavat. ³Ja Moses ja pappi Eleatsar puhuivat heidän kanssansa, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla, sanoen: ⁴Ne jotka ovat kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle ja Israelin lapsille, jotka Egyptistä lähteneet olivat. ⁵Ruben Israelin esikoinen: Rubenin lapset: Hanok, josta on Hanokilaisten sukukunta: Pallu, siitä Pallulaisten sukukunta: ⁶Hetsron, hänestä Hetsronilaisten sukukunta: Karmi, josta Karmilaisten sukukunta: ⁷Nämät ovat Rubenilaisten sukukunnat. Ja heidän lukunsa oli kolmeviidettäkymmentä tuhatta seitsemänsataa ja kolmekymmentä. ⁸Mutta Pallun poika oli Eliab. ⁹Ja Eliabin pojat, Nemu-el ja Datan ja Abiram. Nämät ovat Datan ja Abiram, jotka kutsuttiin kansasta, jotka asettivat heitänsä Mosesta ja Aaronia vastaan Koran eriseurassa, koska he asettivat heitänsä Herraa vastaan, ¹⁰Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät ja Koran, koska se eriseura kuoli, ja koska myös tuli söi viisikymmentä miestä kolmattasataa, ja tulivat merkiksi. ¹¹Vaan Koran lapset ei kuolleet. ¹²Simeonin lapset heidän sukukunnissansa: Nemu-el, hänestä Nemu-elilaisten sukukunta: Jamin, hänestä Jaminilaisten sukukunta: Jakin, hänestä Jakinilaisten sukukunta: ¹³Sera, hänestä Serailaisten sukukunta: Saul, hänestä Saulilaisten sukukunta.

¹⁴Nämät ovat Simeonilaisten sukukunnat, kaksikolmättäkymmentä tuhatta ja kaksisataa. ¹⁵Gadin lapset heidän sukukunnissansa: Sephon, hänestä Sephoniilaisten sukukunta: Haggi, hänestä Haggilaisten sukukunta: Suni, hänestä Sunilaisten sukukunta: ¹⁶Osni, hänestä Osnilaisten sukukunta: Eri, hänestä Eriilaisten sukukunta: ¹⁷Arod, hänestä Arodilaisten sukukunta: Ariel, hänestä Arielilaisten sukukunta: ¹⁸Nämät ovat Gadin lasten sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa. ¹⁹Juudan lapset, Ger ja Onan: ja Ger ja Onan kuolivat Kanaanin maalla. ²⁰Ja Juudan lapset heidän sukukunnissansa olivat: Sela, hänestä Selanilaisten sukukunta: Perets, hänestä Peretsilaisten sukukunta: Sera, hänestä Serailaisten sukukunta: ²¹Mutta Peretsin lapset olivat, Hetsron, hänestä Hetsronilaisten sukukunta: Hamul, hänestä Hamulilaisten sukukunta. ²²Nämät ovat Juudan sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikahdeksättäkymmentä tuhatta ja viisisataa. ²³Isaskarin lapset heidän sukukunnissansa: Tola, hänestä Tolailaisten sukukunta: Phua, hänestä Phualaisten sukukunta. ²⁴Jasub, hänestä Jasubilaisten sukukunta: Simron, hänestä Simronilaisten sukukunta. ²⁵Nämät ovat Isaskarin sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäseitsemättäkymmentä tuhatta ja kolmesataa. ²⁶Sebulonin lapset heidän sukukunnissansa: Sered, hänestä Seredilaisten sukukunta: Elon, hänestä Elonilaisten sukukunta: Jahlel, hänestä Jahlelilaisten sukukunta. ²⁷Nämät ovat Sebulonin sukukunnat, lukunsa jälkeen: kuusikymmentä tuhatta ja viisisataa. ²⁸Josephin lapset sukukunnissansa: Manasse ja Ephraim. ²⁹Manassen lapset: Makir, hänestä Makirilailaisten sukukunta. Makir siitti Gileadin, hänestä Gileadilaisten sukukunta. ³⁰Nämät ovat Gileadin lapset: Jeser, hänestä Jeserilaisten sukukunta: Helek, hänestä Helekilailaisten sukukunta: ³¹Asriel, hänestä Asrielilaisten sukukunta: Sikem, hänestä Sikemilaisten sukukunta. ³²Semida, hänestä Semidalaisten sukukunta: Hopher, hänestä Hopherilailaisten sukukunta. ³³Mutta Zelophkad oli Hopherin poika, ja ei hänellä ollut poikia, mutta ainoastaan tyttäriä, ja Zelophkadin tyttärien nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirsa. ³⁴Nämät ovat Manassen sukukunnat, heidän lukunsa oli kaksikuudettäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa. ³⁵Nämät ovat Ephraimin lapset heidän sukukunnissansa: Suthelak, hänestä Sutalkilaisten sukukunta: Beker, hänestä Bakrilaisten sukukunta: Tahan, hänestä Tahanilaisten sukukunta. ³⁶Vaan Suthelakin lapset olivat Eran, hänestä Eranilaisten sukukunta. ³⁷Nämät ovat Ephraimin lasten sukukunnat: heidän lukunsa oli kaksineljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa. Nämät ovat Josephin lapset heidän sukukunnissansa. ³⁸Benjaminin lapset heidän sukukunnissansa: Bela, hänestä Belailaisten sukukunta: Asbel, hänestä Asbelilaisten sukukunta: Ahiram, hänestä Ahiramilaisten sukukunta. ³⁹Sephupham, hänestä Sephuphamilaisten sukukunta: Hupham, hänestä Huphamilaisten sukukunta. ⁴⁰Mutta Belan lapset olivat Ard ja Naeman, näistä Ardilaisten ja Naemanilaisten sukukunta. ⁴¹Nämät ovat Ben-

Jaminin lapset heidän sukukunnissansa: heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa. ⁴²Nämät ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa: Suham, hänestä Suhamilaisten sukukunta. Nämät ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa. ⁴³Ja olivat kaikki yhteen Suhamilaisten sukukunta, neljäseitsemättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ⁴⁴Asserin lapset heidän sukukunnissansa: Jemna, hänestä Jemnalaisten sukukunta: Jesvi, hänestä Jesviläisten sukukunta: Brijja, hänestä Brijjalaisten sukukunta. ⁴⁵Mutta Brijjan lapset olivat Heber, hänestä Hebriläisten sukukunta: Melkiel, hänestä Melkieliläisten sukukunta. ⁴⁶Ja Asserin tytär kutsuttiin Sara. ⁴⁷Nämät ovat Asserin lasten sukukunnat, ja heidän lukunsa kolmekuudettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ⁴⁸Naphtalin lapset heidän sukukunnissansa: Jahtseel, hänestä Jahtseeliläisten sukukunta: Guni, hänestä Gunilaisten sukukunta. ⁴⁹Jetser, hänestä Jetsriläisten sukukunta: Sillem, hänestä Sillemiläisten sukukunta. ⁵⁰Nämät ovat Naphtalin sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen: heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa. ⁵¹Tämä on Israelin lasten luku: kuusi kertaa satatuhatta ja yksituhatta, seitsemänsataa ja kolmekymmentä. ⁵²Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁵³Näille sinun pitää jakaman maan perinnöksi, nimein lukuin jälkeen. ⁵⁴Monelle pitää sinun paljo antaman perinnöksensä, ja harvemmille antaman vähemmän perinnöksensä: jokaiselle pitää annettaman perimys heidän lukunsa jälkeen. ⁵⁵Kuitenkin arvalla pitää maa jaettaman ja isänsä sukukuntain nimein jälkeen pitää heidän perimän. ⁵⁶Arvalla sinun pitää jakaman heidän perimissensä, sen jälkeen kuin heitä monta ja harvat ovat. ⁵⁷Ja tämä myös on Leviläisten luku heidän sukukunnissansa: Gerson, hänestä Gersonilaisten sukukunta: Kahat, hänestä Kahatilaisten sukukunta; Merari, hänestä Merarilaisten sukukunta. ⁵⁸Nämät ovat Levin sukukunnat: Libniläisten sukukunnat, Hebronilaisten sukukunnat, Maklilaisten sukukunnat, Musilaisten sukukunnat, Koralaisten sukukunnat. Kahat siitti Amramin, ⁵⁹Ja Amramin emännän nimi oli Jokebed Levin tytär, joka Leville oli syntynyt Egyptissä: ja hän synnytti Amramille Aaronin ja Moseksen, ja heidän sisarensa MirJamin. ⁶⁰Mutta Aaronille oli syntynyt Nadab ja Abihu: Eleatsar ja Itamar. ⁶¹Ja Nadab ja Abihu kuolivat, koska he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä. ⁶²Ja heidän lukunsa oli kolmekolmattäkymmentä tuhatta, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse, jotka ei olleet luetut Israelin lasten sekaan; sillä ei heille annettu perimistä Israelin lasten seassa. ⁶³Tämä on Israelin lasten luku, jotka Moses ja pappi Eleatsar lukivat Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla, ⁶⁴Joiden luvussa ei yhtään ollut siitä luvusta, kuin Moses ja pappi Aaron lukivat Israelin lapset Sinain korvessa; ⁶⁵Sillä Herra oli sanonut heille, että heidän piti totisesti kuoleman korvessa; ja ei yksikään jäänyt heistä elämään, ainoastansa Kaleb Jephunnen poika ja Josua Nunin poika.

27 Niin tulivat edes Zelophkadin tyttäret, Hephirin pojan, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, Manassen Josephin pojan suvusta, ja nämät olivat hänen tyttärensä nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa. ²Ja he astuivat Moseksen ja papin Eleatsarin, ja päämiesten, ja kaiken kansan eteen, seurakunnan majan ovelle, ja sanoivat: ³Meidän isämme kuoli korvessa, eikä hän ollut siinä joukossa, jotka metelin nostivat Herraa vastaan Koran kapinassa, mutta on synnissänsä kuollut: ja ei ollut hänellä poikia. ⁴Miksi meidän isämme nimen pitää tuleman suvustansa pois, sentähden ettei hänellä ollut yhtään poikaa? antakaat meille osa isämme veljein seassa. ⁵Ja Moses tuotti heidän asiansa Herran eteen. ⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ⁷Zelophkadin tyttäret ovat oikein puhuneet: sinun pitää kaiketi antaman perintöosan heille heidän isänsä veljein seassa, ja saattaman heidän isänsä perimisen heille. ⁸Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: jos joku kuolee ilman pojata, niin teidän pitää antaman hänen perimissensä hänen tyttärellensä. ⁹Jollei hänellä ole tyttärtä, niin teidän pitää sen perimisen hänen veljillensä antaman. ¹⁰Ja jollei hänellä ole veljiä; niin teidän pitää sen antaman hänen sedillensä. ¹¹Jollei hänellä ole setiä, niin teidän pitää sen antaman hänen lähimmäiselle sukulaisellensa, joka hänen lähimmäinen lankonsa on hänen suvustansa, että hän sen omistaa. Tämä pitää oleman Israelin lapsille sääty ja oikeus, niinkuin Herra on Mosekselle käsenyt. ¹²Ja Herra sanoi Mosekselle: astu ylös tälle Abarimin vuorelle, ja katsele sitä maata, jonka minä Israelin lapsille annan. ¹³Ja kuin sen nähnyt olet, niin sinäkin kootaan kansas tykö, niinkuin sinun veljes Aaron koottu on. ¹⁴Sillä te olitte minun sanalleni kovakorvaiset Sinin korvessa kansan toruessa, kuin teidän piti minua pyhittämän veden kautta heidän edessänsä. Se on se riitavesi Kadeksessa, Sinin korvessa. ¹⁵Ja Moses puhui Herralle, sanoen: ¹⁶Herra, kaiken lihan henkein Jumala asettakaan miehen kansan päälle, ¹⁷Joka heidän edessänsä kävis ulos ja sisälle, ja veis heitä ulos ja sisälle, ettei Herran kansa olisi niinkuin lampaat ilman paimenta. ¹⁸Ja Herra sanoi Mosekselle: ota Josua Nunin poika sinun tykö, joka on mies, jossa henki on, ja pane sinun kätes hänen päällensä, ¹⁹Ja aseta hänet papin Eleatsarin ja kaiken kansan eteen, ja käske hänelle heidän silmänsä edessä. ²⁰Ja pane sinun kunniastas hänen päällensä, että kaikki kansa Israelin lapsista olisivat hänelle kuuliaiset. ²¹Ja hänen pitää papin Eleatsarin eteen astuman, hänen pitää kysymän neuvoa hänen edestänsä valkeuden säädyllyä Herran edessä, ja hänen suunsa jälkeen pitää hänen käymän ulos ja sisälle, sekä hänen että Israelin lasten hänen kanssansa, ja koko seurakunnan. ²²Ja Moses teki niinkuin Herra hänelle käski, ja otti Josuan ja asetti hänen papin Eleatsarin ja koko seurakunnan eteen, ²³Ja laski kätensä hänen päällensä, ja käski hänelle, niinkuin Herra oli Mosekselle puhunut.

28 Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Käske Israelin

lapsille, ja sano heille: minun uhristani, joka minun leipäni on, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi minulle, pitää teidän vaarinottaman, niin että te sen ajallansa minulle uhraatte. ³Ja sano heille: tämä on tuliuhri, jonka teidän pitää uhraaman Herralle: kaksi virheetöntä vuosikuntaista karitsaa jokapäivä, alinomaiseksi polttouhriksi. ⁴Yhden karitsan pitää sinun valmistaman aamulla, ja toisen pitää sinun valmistaman kahden ehtoon välillä. ⁵Siihen kymmenesosa ephaa sämpyläjauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna puserretulla öljyllä, neljännellä osalla hinniä. ⁶Se on alinomainen polttouhri, joka Sinain vuorella asetettu on makiaksi hajuksi: se on tuliuhri Herralle. ⁷Niin myös sen juomauhrin, yhdelle karitsalle neljännen osan hinniä. Ja juomauhri pitää uhrattaman pyhässä, väkevystä viinasta, Herralle. ⁸Toisen karitsan pitää sinun valmistaman kahden ehtoon välillä: niinkuin aamullisen ruokauhrin ja juomauhrin pitää sinun sen valmistaman, makian hajun tuleksi Herralle. ⁹Mutta sabbatin päivänä kaksi virheetöntä vuosikuntaista karitsaa, ja kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuna öljyllä, ruokauhriksi ja sen juomauhrin. ¹⁰Tämä on joka sabbatin polttouhri, paitsi alinomaista polttouhria juomauhrinensa. ¹¹Vaan ensimmäisenä päivänä joka kuusta pitää teidän uhraaman Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta mullia, yhden oinaan, seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöntä, ¹²Ja kolme kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna öljyllä jokaiselle mullille, ja kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuna, jokaiselle oinaalle, ¹³Ja aina kymmenes sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, jokaiselle karitsalle: se on lepytyshajun tuli Herralle. ¹⁴Ja heidän juomauhrinsa pitää oleman puoli hinniä viinaa mullille, kolmannes hinniä oinaalle, neljännes hinniä karitsalle. Se on kuukautinen polttouhri, joka kuukaudella ympäri ajastajan. ¹⁵Ja yksi kauris syntiuhriksi Herralle: paitsi alinomaista polttouhria, juomauhrinensa pitää se valmistettaman. ¹⁶Mutta neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäisellä kuulla, on pääsiäinen Herralle. ¹⁷Ja viidentenätoistakymmenentenä päivänä sitä kuuta on juhla. Seitsemän päivää pitää syötämän happamatointa leipää. ¹⁸Ensimmäisenä päivänä on pyhä kokous: ei yhtään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän. ¹⁹Ja teidän pitää uhraaman tuliuhria Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta mullia, ja yhden oinaan, niin myös seitsemän vuosikuntaista karitsaa: virheetömät ne pitää teillä oleman. ²⁰Ja heidän ruokauhrinsa, öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, kolme kymmenestä mullille, ja kaksi kymmenestä oinaalle pitää teidän tekemän, ²¹Ja aina yhden kymmeneksen jokaiselle niistä seitsemästä karitsasta, ²²Siihen myös yhden kauriin syntiuhriksi, teitä sovittamaan. ²³Paitsi aamuista polttouhria, joka alinomainen polttouhri on, pitää teidän ne tekemän. ²⁴Tällä tavalla pitää teidän jokaisena seitsemänä päivänä uhraaman leipää makian hajun tuleksi Herralle: paitsi alinomaista polttouhria, pitää se valmistettaman juomauhrinensa. ²⁵Ja seitsemäntenä päivänä pitää teillä oleman pyhä kokous: ei

yhtäkään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän. ²⁶Ja uutisten päivänä, kuin te uhraatte uutta ruokauhria Herralle, kuin teidän viikkonne ovat kuluneet, pitää teillä pyhä kokous oleman: ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän. ²⁷Ja teidän pitää uhraaman polttouhria, otolliseksi hajuksi Herralle: kaksi mullia, yhden oinaan ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa, ²⁸Ja heidän ruokauhrinsa: sämpyläjauhoja sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä kummallekin mullille, kaksi kymmenestä yhdelle oinaalle, ²⁹Ja aina kymmeneksen kullekin karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta, ³⁰Ja yhden kauriin, teitä sovittamaan. ³¹Tämän pitää teidän tekemän, paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa: virheetömät pitää ne teillä oleman, niin myös heidän juomauhrinsa.

29Ensimmäisenä päivänä seitsemännellä kuukaudella pitää teillä pyhä kokous oleman: ei yhtään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän: se pitää oleman soittamisen juhlapäivä. ²Ja teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi Herralle: yhden nuoren mullin, yhden oinaan, seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetönnä, ³Niin myös heidän ruokauhrinsa: öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, kolme kymmenestä mullille, kaksi kymmenestä oinaalle, ⁴Ja yhden kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta, ⁵Ja yhden kauriin syntiuhriksi, teitä sovittamaan, ⁶Paitsi saman kuukauden polttouhria ja ruokauhria, ja paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa, heidän säätyensä jälkeen makian hajun tuleksi Herralle. ⁷Kymmenentenä päivänä tällä seitsemännellä kuukaudella pitää myös teillä pyhä kokous oleman ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne, ja ei yhtään työtä (silloin) tekemän. ⁸Vaan teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi Herralle: yhden nuoren mullin, ja yhden oinaan, ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa: virheetömät ne pitää oleman teillä, ⁹Ynnä heidän ruokauhrinsa kanssa: sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä mullille, kaksi kymmenestä oinaalle, ¹⁰Ja aina kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta, ¹¹Yhden kauriin syntiuhriksi, paitsi sovittamisen syntiuhria ja alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ¹²Viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemännellä kuukaudella pitää teillä pyhä kokous oleman: ei mitään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän, ja teidän pitää juhlaa pitämän Herralle ne seitsemän päivää. ¹³Ja teidän pitää uhraaman polttouhria ja tuliuhria, makiaksi hajuksi Herralle: kolmetoistakymmentä nuorta mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa: virheetömät ne pitää oleman, ¹⁴Heidän ruokauhrinsa kanssa, sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä jokaiselle kolmestatoistakymmenestä mullista, kaksi kymmenestä kumpaisellekin oinaalle. ¹⁵Ja kymmeneksen itsekullekin neljästatoistakymmenestä karitsasta, ¹⁶Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ¹⁷Ja

toisena päivänä kaksitoistakymmentä nuorta mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä, ¹⁸Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä perästä. ¹⁹Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ²⁰Kolmantena päivänä yksitoistakymmentä mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä. ²¹Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. ²²Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ²³Neljäntenä päivänä kymmenen mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä, ²⁴Heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. ²⁵Siihen kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ²⁶Ja viidentenä päivänä yhdeksän mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, ilman virhettä. ²⁷Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. ²⁸Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ²⁹Ja kuudentena päivänä kahdeksan mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä. ³⁰Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. ³¹Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ³²Ja seitsemäntenä päivänä seitsemän mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä. ³³Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. ³⁴Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ³⁵Kahdeksas päivä pitää oleman teille päätösjuhla: ei yhtään orjan työtä teidän pidä (silloin) tekemän. ³⁶Ja teidän pitää uhraaman polttouhria makian hajun tuleksi Herralle: yhden mullin, yhden oinaan ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä, ³⁷Heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen. ³⁸Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa. ³⁹Nämät pitää teidän tekemän Herralle juhlapäivinä, paitsi mitä te mielellänne lupaatte ja hyvällä tahdollanne annatte polttouhriksenne, ruokauhriksenne, juomauhriksenne ja kiitosuhriksenne. ⁴⁰Ja Moses sanoi Israelin lapsille kaikki ne, mitä Herra hänelle käskenyt oli.

30Ja Moses puhui Israelin sukukuntain päämiehille, sanoen: tämä on se minkä Herra käski: ²Jos mies lupaa lupauksen Herralle eli vannoo valan, sitoen sillä sielunsa, ei pidä hänen tekemän sanaansa turhaksi, vaan kaiken sen täyttämän, mikä hänen suustansa lähtenyt on. ³Ja jos vai-

mo lupaa lupauksen Herralle, sitoen itsensä, ollessansa vielä isänsä huoneessa nuoruudessa, ⁴Ja hänen isänsä kuulee hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, ja hänen isänsä on ääneti siihen: niin kaikki hänen lupauksensa on vahva, niin myös koko hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää vahvan oleman. ⁵Mutta jos hänen isänsä kieltää sen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, ei pidä vahva oleman, ja Herra on hänelle armollinen, että hänen isänsä on sen häneltä kieltänyt. ⁶Ja jos hänellä on mies, ja hän on luvannut, taikka hänen suustansa lähtee jotakin, jolla hän on sielunsa sitonut, ⁷Ja hänen miehensä kuulee sen, ja on ääneti siihen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin pitää hänen lupauksensa vahvan oleman; ja hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää myös vahvan oleman. ⁸Mutta jos hänen miehensä sen kieltää sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hän pääsee lupauksesta, ja siitä mikä hänen suustansa lähtenyt on, jolla hän sielunsa sitoi, ja Herra on hänelle armollinen. ⁹Lesken ja hyljätyn lupaus ja kaikki, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää häneltä vahvana pidettämän. ¹⁰Mutta jos hän lupaa miehensä huoneessa, eli sielunsa sitoo valallansa, ¹¹Ja mies kuulee sen, ja on ääneti siihen, ja ei kiellä sitä, niin pitää kaiken sen lupauksen ja valasiteen, jolla hän on sielunsa sitonut, oleman vahvan. ¹²Jos hänen miehensä tekee sen kokonansa tyhjäksi sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin kaikki mikä hänen suustansa on lähtenyt, lupaamaan ja sitomaan sieluansa, ei pidä oleman vahvan; sillä hänen miehensä on sen tehnyt tyhjäksi, ja Herra on hänelle armollinen. ¹³Ja kaikki lupaukset ja valat, jotka sitovat vaivaamaan sielua, pitää hänen miehensä taikka vahvistaman, taikka tekemän tyhjäksi. ¹⁴Mutta jos hänen miehensä on juuri ääneti siihen, päivästä päivään, niin hän vahvistaa kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen valasiteensä: että hän on ääneti ollut sinä päivänä, jona hän sen kuuli, niin hän vahvistaa ne. ¹⁵Ja jos hän jällestä sen ottaa takaperin, sittekuin hän sen kuuli, niin pitää hänen kantaman vääryytensä. ¹⁶Nämät ovat ne säädyt, jotka Herra on käskenynt Mosekselle miehen ja vaimon välillä, isän ja tyttären välillä, kuin hän on vielä nuorena isänsä huoneessa.

31Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Kosta täydellisesti Midianilaisille Israelin lasten puolesta, sitte kootaan sinä kansas tykö. ³Niin Moses puhui kansalle sanoen: hankitkaat teistänne miehet sotaan Midianilaisia vastaan, että he kostaisivat Midianilaisia, Herran puolesta. ⁴Jokaisesta sukukunnasta pitää teidän lähettämän tuhannen sotaan, kaikista Israelin sukukunnista. ⁵Niin otettiin Israelin sukukunnista joka sukukunnasta tuhannen, niin että he varustivat sotaan kaksitoistakymmentä tuhatta. ⁶Ja Moses lähetti heidät sotaan, tuhannen jokaisesta sukukunnasta, ynnä Pinehaan papin Eleatsarin pojan kanssa, ja pyhät aseet, ja myös ilotorvet hänen kädessän. ⁷Ja he sotivat Midiani-

laisia vastaan, niinkuin Herra oli Mosekselle käsenyt, ja löivät kuoliaaksi kaiken miehenpuolen.⁸ Niin tappoivat he myös Midianilaisten kuninkaat heidän lyötyjensä päälle; Evin, Rekemin, Zurin, Hurin ja Reban, ne viisi Midianilaisten kuningasta; Bileamin Beorin pojan löivät he myös miekalla.⁹ Mutta Israelin lapset ottivat vangiksi Midianilaisten vaimot ja heidän lapsensa, ja kaikki heidän eläimensä ja kaikki heidän kalunsa ja kaiken heidän hyvytensä ryöstivät he.¹⁰ Ja kaikki heidän kaupunkinsa ja asumisensa ja kaikki heidän linnansa he polttivat.¹¹ Ja ottivat kaiken saaliin ja kaikki mikä otettava oli, sekä ihmiset että eläimet,¹² Ja veivät ne Moseksen ja papin Eleatsarin eteen, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan eteen; vangit ja otetut eläimet, ja saaliin, leiriin Moabin kedolle, joka on Jordanin tykönä Jerihon kohdalla.¹³ Ja Moses ja pappi Eleatsar ja kaikki seurakunnan päämiehet menivät heitä vastaan, ulos leiristä.¹⁴ Ja Moses vihastui sodan päämiesten päälle, jotka olivat päämiehet tuhannen ja sadan päällä, kuin siitä sodan joukosta tulivat.¹⁵ Ja Moses sanoi heille: ettekö te ole kaikki vaimot jättäneet elämään? ¹⁶Katso, eikö ne Bileamin neuvosta kääntäneet Israelin lapsia syntiä tekemään Herraa vastaan Peorin asiassa, ja rangaistus tuli Herran kansan päälle.¹⁷ Niin lyökää nyt kuoliaaksi kaikki miehenpuoli lasten seassa, ja kaikki vaimot, jotka miehen tunteet ja miehen kanssa maanneet ovat, lyökää myös kuoliaaksi.¹⁸ Mutta lapsista kaikki vaimonpuoli, jotka ei ole miestä tunteet eikä maanneet miehen tykönä, sallikaat elää teidän edessänne.¹⁹ Ja pysykää ulkona leiristä seitsemän päivää kaikki, jokainen, joka hengen tappanut on eli tapettuun sattunut, että te puhdistatte teitänne kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ynnä niiden kanssa, jotka te vangiksi otitte.²⁰ Ja kaikki vaatteet, ja kaikki nahkakalut, ja kaikki, mitkä vuohen karvoista tehdyt ovat, ja kaikki puuastiat pitää teidän puhdistaman.²¹ Ja pappi Eleatsar sanoi sotajoukolle, jotka sodassa olleet olivat: tämä on lain sääty, jonka Herra on käsenyt Mosekselle: ²²Ainoastansa kullan, hopian, vasken, raudan, tinan ja lyijyn,²³ Ja kaikki mikä tulen kärsii, pitää teidän tullessa käyttämän, ja ne ovat puhtaat; kuitenkin pitää ne puhdistusvedellä puhtaaksi tehtämän. Mutta kaikki se, mikä ei tulta kärsi, pitää teidän vedessä käyttämän.²⁴ Ja teidän pitää pesemän vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te tulette puhtaaksi, sitte teidän pitää tuleman leiriin.²⁵ Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²⁶Lue vangittuin saalis sekä ihmiset että eläimet: sinä ja pappi Eleatsar, ja ylimmäiset kansan isät.²⁷ Ja anna puoli saalista niille, jotka sotaan menivät ja sotineet ovat, ja toinen puoli kaikelle kansalle.²⁸ Ja sinun pitää ylentämän Herralle sotamiehiltä, jotka sodassa olivat, aina viidestäsadasta yhden sielun, ihmisistä, eläimistä, aaseista ja lampaista.²⁹ Siitä puolesta osasta, joka heille tuli, pitää sinun ottaman ja antaman papille Eleatsarille, ylennykseksi Herralle.³⁰ Vaan siitä puolesta, joka Israelin lapsille tuli, pitää sinun aina viidestäkymmenestä ottaman yhden niistä otetuista, ihmisistä, karjasta, aaseista ja lampaista, ja

kaikista eläimistä, ja sinun pitää ne antaman Leviläisille, jotka vartioitsevat Herran majaa.³¹ Ja Moses ja pappi Eleatsar tekivät niinkuin Herra oli käsenyt Mosekselle.³² Ja se saalisluku mikä jäänyt oli siitä minkä sotaväki ryöstänyt oli, oli kuusisataa tuhatta, ja viisikahdeksattakymmentä tuhatta lammasta.³³ Kaksikahdeksattakymmentä tuhatta nautaa,³⁴ Yksiseitsemättäkymmentä tuhatta aasia,³⁵ Vaimoväkeä, jotka ei olleet miehen kanssa maanneet, oli kaksineljättäkymmentä tuhatta sielua.³⁶ Ja se puoli, joka heille tuli, jotka sodassa olleet olivat, oli lukuansa kolmesataa tuhatta, seitsemänneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta.³⁷ Siitä tuli Herralle kuusisataa ja viisikahdeksattakymmentä lammasta,³⁸ Niin myös kuusineljättäkymmentä tuhatta nautaa, ja siitä Herralle kaksikahdeksattakymmentä,³⁹ Niin myös kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia, ja siitä tuli Herralle yksiseitsemättäkymmentä,⁴⁰ Niin myös ihmisten sieluja kuusitoistakymmentä tuhatta, ja niistä tuli Herralle kaksineljättäkymmentä sielua.⁴¹ Ja Moses antoi Herran ylennysuhrin osan papille Eleatsarille, niinkuin Herra oli hänelle käsenyt.⁴² Mutta toisesta puolesta, jonka Moses Israelin lapsille jakanut oli sotamiehiltä,⁴³ Se puoli, mikä kansalle tuli, oli kolmesataa tuhatta, seitsemänneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta,⁴⁴ Kuusineljättäkymmentä tuhatta nautaa,⁴⁵ Kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia,⁴⁶ Ja kuusitoistakymmentä tuhatta ihmisten sielua.⁴⁷ Ja Moses otti siitä puolesta osasta, joka Israelin lasten oli, aina yhden viidestäkymmenestä, sekä ihmisistä että eläimistä, ja antoi sen Leviläisille, jotka vartioitsivat Herran majaa, niinkuin Herra oli Mosekselle käsenyt.⁴⁸ Ja ne, jotka asetetut olivat sotaväestä tuhanten päälle, tuhanten ja satain päämiehet, ne menivät Moseksen tykö,⁴⁹ Ja he sanoivat hänelle: sinun palvelias ovat lukeneet sotajoukon, jotka meidän allamme olivat, ja ei siitä yhtäkään puutu.⁵⁰ Ja me tuomme Herralle lahjoja, senjälkeen kuin kukin löytänyt on, kultaisia kaluja, käsirenkaita, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaita, seppeleitä, että meidän sielumme sovitettaisiin Herran edessä.⁵¹ Niin Moses ja pappi Eleatsar ottivat heiltä kullan kaikkinaisissa kappaleissa.⁵² Ja kaikki ylennysuhrin kulta, jonka he Herralle uhrasivat, oli kuusitoistakymmentä tuhatta seitsemänsataa ja viisikymmentä sikliä, tuhanten ja satain päämiehiltä;⁵³ Sillä sotaväki oli ryövänyyt itse kukin edestänsä,⁵⁴ Ja Moses ja pappi Eleatsar ottivat kullan tuhanten ja satain päämiehiltä, ja he veivät sen seurakunnan majaan, Israelin lapsille muistoksi Herran eteen.

32 Rubenin lapsilla oli sangen paljo karjaa, ja Gadin lapsilla oli myös aivan suuri joukko karjaa, ja he näkivät Jaeserin ja Gileadin maan, että se olis sovelias karjan laiduin.² Sentähden tulivat Gadin lapset ja Rubenin lapset ja puhuivat Mosekselle, ja papille Eleatsarille, ja kansan päämiehille, sanoen: ³Atarot, Dibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Eleale, Sebam, Nebo ja Beon,⁴ Se maa, jonka Herra on

lyönyt Israelin kansan edessä, on sovelias maa karjalle, ja meillä sinun palvelioillas on karjaa. ⁵Ja he (vielä) sanoivat: jos me olemme armon löytäneet sinun edessä, niin anna sinun palvelioilles tämä maa omaksi, ettes meidän antaisi mennä Jordanin ylitse. ⁶Moses sanoi Gadin ja Rubenin lapsille: pitäiskö veljenne menemän sotaan ja teidän tänne jäämän? ⁷Miksi käännätte Israelin lasten sydämet, ettei heidän pitäisi menemän ylitse siihen maahan, jonka Herra heille antoi. ⁸Niin tekivät teidän isännekin, koska minä lähetin heidät KadesBarneasta katsomaan tätä maata, ⁹Ja kuin he tulivat Eskolin ojalalle ja näkivät maan, käänsivät he Israelin lasten sydämen, niin ettei he siihen maahan tahtoneet mennä, jonka Herra heille tahtoi antaa. ¹⁰Ja Herran viha julmistui sinä päivänä ja hän vannoi, sanoen: ¹¹Tämä kansa, joka Egyptistä lähtenyt on, kahdenkymmenen vuoden vanhasta ja sen ylitse, ei suinkaan pidä näkemän sitä maata, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannonut olen, ettei he minua uskollisesti seuranneet, ¹²Paitsi Kalebä Jephunnen Kenisiläisen poikaa, ja Josuaa Nunin poikaa; sillä he uskollisesti seurasivat Herraa. ¹³Niin Herran viha julmistui Israelissa, ja laski heidät menemään korpeen sinne ja tänne neljäksikymmeneksi vuodeksi, siihenasti kuin kaikki se sukukunta hukkui, joka Herran edessä paha tehnyt oli. ¹⁴Ja katso, te olette nousseet isänne siaan, syntisten joukko, lisäämään vielä Herran vihan julmuutta Israelia vastaan; ¹⁵Sillä jos te käännytte hänestä pois, niin hän antaa teidän enemmän aikaa viipyä korvessa, ja niin te turmelette kaiken tämän kansan. ¹⁶Niin he kävivät edes ja sanoivat: me rakennamme ainoastansa tähän pihatoita karjallemme, ja kaupungeita lapsillemme. ¹⁷Mutta me tahdomme olla joudukkaat varustettuina käymään Israelin lasten edellä, siihenasti että me johdatamme heitä sioillensa; vaan lapsemme ovat näissä vahvoissa kaupungeissa maan asuvaisten tähden. ¹⁸Emme myös palaja huoneisiimme, siihenasti että Israelin lapset itsekin saavat perintönsä. ¹⁹Sillä emme tahdo heidän kanssa periä toisella puolella Jordania eli etempää; vaan meidän perintömme olkoon tällä puolella Jordania itään päin. ²⁰Ja Moses sanoi heille: jos tämän teette, että hankitsette teitänne sotaan Herran edessä, ²¹Niin menkää Herran edessä Jordanin ylitse, jokainen kuin teistä hankittu on, siihenasti että hän ajaa kaikki vihollisensa pois kasvoinsa edestä, ²²Ja maa tulee Herran edessä alamaiseksi; sitte pitää teidän palajaman jällensä ja oleman viattomat Herran ja Israelin edessä, ja niin tämä maa on teidän omanne Herran edessä. ²³Mutta jos ette niin tee, katso, niin te rikotte Herraa vastaan, ja teidän pitää tietämän teidän rikoksenne, että se käsittää teidät. ²⁴Niin rakentakaat siis kaupungeita lapsillemme, ja pihatoita karjallenne, ja tehkää niin kuin te sanoitte. ²⁵Gadin ja Rubenin lapset sanoivat Mosekselle: sinun palvelias tekevät niinkuin minun Herrani on käskennyt. ²⁶Meidän lapsemme, emäntämme, tavaramme ja kaikki meidän karjamme pitää jäämän Gileadin kaupunkiin. ²⁷Mutta me sinun palvelias lähdemme kaikki yhdessä jou-

kossa hankittuina sotaan Herran edessä, niinkuin minun Herrani sanonut on. ²⁸Niin Moses käski heidän puolestansa pappia Eleatsaria, ja Josuaa Nunin poikaa, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäisiä isä, ²⁹Ja sanoi heille: jos Gadin ja Rubenin lapset menevät teidän kanssanne Jordanin ylitse, kaikki hankittuina sotaan Herran edessä, ja te saatte kaikki maan allenne, niin antakaat heille Gileadin maa omaksi. ³⁰Vaan jos ei he mene hankittuina teidän kanssanne, niin pitää heidän perimän teidän kanssanne Kanaanin maalla. ³¹Gadin ja Rubenin lapset vastasivat, ja sanoivat: niinkuin Herra on puhunut sinun palvelioilles, niin me teemme: ³²Me menemme hankittuina Herran eteen Kanaanin maalle, ja omistamme perintöosamme tällä puolella Jordania. ³³Niin Moses antoi Gadin ja Rubenin lapsille ja puolelle Manassen Josephin pojan sukukunnalle Sihonin Amorilaisten kuninkaan valtakunnan ja Ogin Basanin kuninkaan valtakunnan: maan kaupunkienensa, jotka niissä maan ääriä ympärillä olivat. ³⁴Ja Gadin lapset rakensivat Dibonin, Atarotin, Aroerin, ³⁵Atarot-Sophanin, Jaeserin, Jogbehanin, ³⁶Betnimran ja Betaranin, vahvat kaupungit ja pihatot. ³⁷Rubenin lapset rakensivat Hesbonin, Elealen, Kirjataimin, ³⁸Ja Nebon, BaalMeonin, MusabotSemin ja Sibman, ja antoivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat. ³⁹Ja Makirin Manassen pojan lapset menivät Gileadiin ja voittivat sen, ja ajoivat ulos Amorilaiset, jotka siellä asuivat. ⁴⁰Niin Moses antoi Makirille Manassen pojalle Gileadin, ja hän asui siellä. ⁴¹Mutta Jair Manassen poika meni, ja voitti heidän maakylänsä, jotka hän kutsui Jairin kyliksi, ⁴²Meni myös Noba, ja voitti Kenatin tyttärensä, ja hän kutsui sen Nobaksi nimestänsä.

33Nämät ovat Israelin lasten matkustukset, kuin he läksivät Egyptin maalta, joukkoinsa jälkeen, Moseksen ja Aaronin kautta. ²Ja Moses kirjoitti heidän matkustuksensa, niinkuin he matkustivat Herran käskyn jälkeen. Ja nämät ovat heidän matkustuksensa heidän lähdentönsä jälkeen: ³Ja he matkustivat Ramesesta viidentenatoistakymmenentenä päivänä ensimmäisenä kuukautena: toisena päivänä pääsiäisestä, läksivät Israelin lapset ulos korkian käden kautta, kaikkein Egyptiläisten nähden. ⁴Ja Egyptiläiset hautasivat kaikki esikoisensa, jotka Herra heidän seasansa lyönyt oli, ja Herra oli myös antanut tuomion käydä heidän jumalainsa ylitse. ⁵Koska Israelin lapset olivat vaeltaneet Ramesesta, niin he sioittivat itsensä Sukkotiin. ⁶Ja matkustivat Sukkotista, ja sioittivat itsensä Etamiin, joka on korven äärellä. ⁷Ja he matkustivat Etamista ja palasivat PiiHahirotiin, joka on BaalZephoniin päin, ja sioittivat itsensä Migdolin kohdalle. ⁸Ja he matkustivat Hahirotin editse ja kävivät keskeltä merta korpeen, ja matkustivat kolme päiväkuntaa Etamin korvessa, ja sioittivat itsensä Maraan. ⁹Ja he matkustivat Marasta ja tulivat Elimiin: ja Elimissä oli kaksitoistakymmentä lähdetä, ja seitsemänkymmentä palmupuuta, ja sioittivat itsensä siellä. ¹⁰Ja he matkustivat Elimistä, ja sioittivat itsensä Punaisen meren

tykö. ¹¹Ja matkustivat Punaisen meren tyköä, ja sioittivat itsensä Sinin korpeen. ¹²Ja he matkustivat Sinin korvesta, ja sioittivat itsensä Dophkaan. ¹³Ja he matkustivat Dophkasta, ja sioittivat itsensä Alusiin. ¹⁴Ja he matkustivat Alusista, ja sioittivat itsensä Raphidimiin, ja siinä ei ollut kansalle vettä juoda. ¹⁵Ja he matkustivat Raphidimista, ja sioittivat itsensä Sinain korpeen. ¹⁶Ja he matkustivat Sinain korvesta, ja sioittivat itsensä Himohaidoille. ¹⁷Ja he matkustivat Himohaidoilta, ja sioittivat itsensä Hatseroitiin. ¹⁸Ja he matkustivat Hatserotista, ja sioittivat itsensä Ritmaan. ¹⁹Ja he matkustivat Ritmasta, ja sioittivat itsensä Rimmon Paretsiin. ²⁰Ja he matkustivat Rimmon Paretsista, ja sioittivat itsensä Libnaan. ²¹Ja he matkustivat Libnasta, ja sioittivat itsensä Rissaan. ²²Ja he matkustivat Rissasta, ja sioittivat itsensä Kehelaan. ²³Ja he matkustivat Kehelasta, ja sioittivat itsensä Sapherin vuorelle. ²⁴Ja he matkustivat Sapherin vuorelta, ja sioittivat itsensä Haradaan. ²⁵Ja he matkustivat Haradasta ja sioittivat itsensä Makhelotiin. ²⁶Ja he matkustivat Makhelotista, ja sioittivat itsensä Tahatiin. ²⁷Ja he matkustivat Tahatista, ja sioittivat itsensä Taraan. ²⁸Ja he matkustivat Tarasta, ja sioittivat itsensä Mitkaan. ²⁹Ja he matkustivat Mitkasta, ja sioittivat itsensä Hasmonaan. ³⁰Ja he matkustivat Hasmonasta, ja sioittivat itsensä Moserotiin. ³¹Ja he matkustivat Moserotista, ja sioittivat itsensä BeneJaekaniin. ³²Ja he matkustivat BeneJaekanista, ja sioittivat itsensä Horgidgadiin. ³³Ja he matkustivat Horgidgadista, ja sioittivat itsensä Jotbataan. ³⁴Ja he matkustivat Jotbatasta, ja sioittivat itsensä Abronaan. ³⁵Ja he matkustivat Abro-nasta, ja sioittivat itsensä Etseongeberiin. ³⁶Ja he matkustivat Etseongeberistä, ja sioittivat itsensä Sinin korpeen, se on Kades. ³⁷Ja he matkustivat Kadeksesta, ja sioittivat itsensä Horin vuorelle, joka on Edomin maan rajoilla. ³⁸Siinä meni pappi Aaron Horin vuorelle, Herran käskyn jälkeen, ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenä vuotena, sittekuin Israelin lapset olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimmäisenä päivänä viidennestä kuusta. ³⁹Ja Aaron oli sadan ja kolmenkolmattakymmentä vuotinen kuollessansa Horin vuorella. ⁴⁰Silloin kuuli Arad Kanaanealaisten kuningas, joka asui etelään päin Kanaanin maalla, että Israelin lapset tulleet olivat. ⁴¹Ja he matkustivat Horin vuorelta, ja sioittivat itsensä Salmonaan. ⁴²Ja he matkustivat Salmonasta, ja sioittivat itsensä Phunoniin. ⁴³Ja he matkustivat Phunonista, ja sioittivat itsensä Obotiin. ⁴⁴Ja he matkustivat Obotista, ja sioittivat itsensä Iije Abarimiin, Moabin rajoille. ⁴⁵Ja he matkustivat Iijestä, ja sioittivat itsensä DibonGadiin. ⁴⁶Ja he matkustivat DibonGadista, ja sioittivat itsensä AlmonDiblataimiin. ⁴⁷Ja he matkustivat AlmonDiblataimista, ja sioittivat itsensä Abarimin vuorille Nebon kohdalle. ⁴⁸Ja he matkustivat Abarimin vuorilta, ja sioittivat itsensä Moabin kedoille, Jordanin tykö, Jerihon kohdalle. ⁴⁹Ja he sioittivat itsensä Jordanin tykö hamasta BetJesimotista, niin AbelSittimiin Moabin kedoille. ⁵⁰Ja Herra puhui Mosekselle, Moabin kedoilla, Jordanin tykö-

nä Jerihon kohdalla, sanoen: ⁵¹Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kuin te olette tulleet Jordanin ylitse Kanaanin maalle, ⁵²Niin teidän pitää kaikki sen maan asuvaset teidän edestänne ajaman pois, ja kaikki heidän maalauksensa ja valetut kuvansa hukuttaman, ja kaikki heidän korkeutensa hävittämän, ⁵³Ja niin teidän pitää maan omistaman ja asuman siinä; sillä teille olen minä maan antanut omistaaksenne sen. ⁵⁴Ja teidän pitää maan jakaman arvalla teidän sukukunnillenne. Joita usiampi on, niille pitää teidän enempi antaman perinnöksensä, ja joita vähempi on, niille vähemmän perinnöksensä; kuin arpa lankee kullekin, niin pitää hänen sen ottaman: teidän isäinne sukukuntain jälkeen pitää teidän perimän. ⁵⁵Mutta jollette maan asuvaisia aja ulos teidän edestänne, niin pitää ne, jotka te heistä jätätte, oleman teille niinkuin orjantappurat silmissänne, ja keihäs kyljessänne; sillä heidän pitää ahdistaman teitä sillä maalla, kussa te asutte. ⁵⁶Niin tapahtuu, että minä teen niin teille, kuin minä aion heille tehdä.

34Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ²Käske Israelin lapsille, ja sano heille: kuin te tulette Kanaanin maalle, niin pitää se maa oleman se, joka teille perimiseksi lankee, Kanaanin maa rajainsa jälkeen. ³Etelän puoli pitää rupeeman Sinin korvesta Edomin tyköä, niin että teidän rajanne etelään päin pitää käymän Suolaisen meren äärestä, joka itään päin on. ⁴Ja se raja pitää teille käymän ympäri etelästä Akrabimin palttaa myöten ja menemän Siniin, niin että sen uloskäyminen eteläpuolelta on Kades-Barneaan päin, että se ulottuu Hatsar Adariin, ja menee Asmoniin. ⁵Sitte pitää rajan menemän ympäri Asmonista Egyptin virtaan asti, niin että sen loppu on meressä. ⁶Mutta raja länteen päin pitää oleman teille suuri meri: se pitää oleman teidän maanne ääri länteen päin. ⁷Ja tämä pitää raja pohjaa päin oleman: teidän pitää määräämän sen suuresta merestä hamaan Horin vuoreen asti, ⁸Ja Horin vuoresta määräämän siihenasti että Hamatiin tullaan, niin että rajan loppu on Zedassa. ⁹Ja raja menköön Ziphroniin ja sen loppu olkoon HatsarEnanissa. Se olkoon rajanne pohjoista päin. ¹⁰Ja pitää myös määräämän rajanne itään päin, Enanista niin Sephamiin. ¹¹Ja raja menkään alas Sephamista Riblaan, Ainin itäpuolella; sitte juoskaan alaspäin, ja menkään Kinneretin meren sivutse idän puolella, ¹²Ja tulkaan raja alas Jordaniin päin ja sen loppu olkoon Suolainen meri. Sen pitää oleman teidän maanne, rajoinensa joka taholta. ¹³Ja Moses käski Israelin lapsille ja sanoi: tämä on maa, jonka teidän pitää jakaman keskenänne arvalla, jonka Herra käski antaa niille yhdeksälle sukukunnalle, ja sille puolelle sukukunnalle; ¹⁴Sillä Rubenin lasten sukukunta, heidän isäinsä huoneen jälkeen, ja Gadin lasten sukukunta heidän isäinsä huoneen jälkeen, ja puoli Manassen sukukuntaa ovat jo ottaneet osansa. ¹⁵Niin ovat ne kaksi sukukuntaa, ja se puoli sukukuntaa saaneet perintöosansa tällä puolella Jordania, Jerihon kohdalle itää päin. ¹⁶Ja Herra puhui Mosekselle, sa-

noen: ¹⁷Nämät ovat miesten nimet, joiden pitää jakamaan teille: pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika. ¹⁸Siihen pitää myös teidän ottaman yhden päämiehen jokaisesta sukukunnasta, maata jakamaan. ¹⁹Ja nämät ovat miesten nimet: Juudan sukukunnasta, Kaleb Jephunnen poika; ²⁰Simeonin lasten sukukunnasta, Semuel Ammihudin poika; ²¹BenJaminin sukukunnasta, Elidad Kislonin poika; ²²Danin lasten sukukunnan päämies, Bukki Joglin poika; ²³Josephin lapsista, Manassen sukukunnan päämies, Haniel Ephodin poika; ²⁴Ephraimin lasten sukukunnan päämies, Kemuel Siphtanin poika; ²⁵Sebulonin lasten sukukunnan päämies, Elitsaphan Parnakin poika; ²⁶Isaskarin lasten sukukunnan päämies, Patiel Assan poika; ²⁷Asserin lasten sukukunnan päämies, Ahihud Selomin poika; ²⁸Naphtalin lasten sukukunnan päämies, Pedahel Ammihudin poika. ²⁹Nämät ovat ne jotka Herra käsenyt on Israelin lasten perintöosaa jakamaan Kanaanin maalla.

35Ja Herra puhui Mosekselle, Moabin kedoilla, läsnä Jordania Jerihon kohdalla, sanoen: ²Käske Israelin lasten perimisestänsä antaa Leviläisille kaupungeita heidän asuaksensa, antakaat myös esikaupungit niiden ympärille Leviläisille, ³Että he asuisivat kaupungeissa, ja pitäisivät karjansa, tavaransa ja kaikkinaiset eläimensä esikaupungeissa. ⁴Esikaupunkein laveus, jotka teidän pitää antaman Leviläisille, pitää oleman tuhannen kyynärää kaupungin muurista ulos, kaikki ympärinsä. ⁵Niin teidän pitää mittaaman ulkopuolelle kaupunkia idän puolelle kaksituhatta kyynärää, ja etelän puolelle kaksituhatta kyynärää, ja lännen puolelle kaksituhatta kyynärää, ja pohjan puolelle kaksituhatta kyynärää, että kaupunki keskellä olis: se pitää oleman heidän esikaupunkinsa. ⁶Ja niiden kaupunkein seassa, mitkä te annatte Leviläisille, pitää teidän antaman kuusi vapaakaupunkia, että se joka jonkun kuoliaaksi lyö, pakenis niihin. Vielä päälliseksi pitää teidän antaman heille kaksiviidettäkymmentä kaupunkia, ⁷Niin että kaikkiansa kaupungeita, jotka annatte Leviläisille, tulee kahdeksanviidettäkymmentä, esikaupunkeinensa. ⁸Ja ne kaupungit, jotka te annatte Israelin lasten omaisuudesta, pitää heille annettaman enempi siltä, jolla paljo on, ja vähempi siltä, jolla vähempi on: itsekukin perimisensä jälkeen, joka hänelle jaettu on, pitää antaman Leviläisille kaupungeita. ⁹Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen: ¹⁰Puhu Israelin lapsille ja sano heille: tultuanne Jordanin ylitse Kanaanin maalle ¹¹Pitää teidän valitseman teillenne kaupungeita, jotka teille vapaat kaupungit oleman pitää, joihin tappaaja paetakaan, se kuin tapaturmasta jonkun kuoliaaksi lyö. ¹²Ja pitää senkaltaiset vapaakaupungit oleman teidän seassanne, verenkostajan tähden, ettei tappajan pidä kuoleman, siihenasti että hän koko seurakunnan oikeuden edessä on seisonut. ¹³Ja ne kaupungit, jotka teidän antaman pitää, pitää oleman teille kuusi vapaakaupunkia. ¹⁴Kolme kaupunkia pitää teidän antaman tällä puolella Jordania, ja kolme Kanaanin maalla: ne pitää oleman vapauskaupungit.

¹⁵Sekä Israelin lapsille, että muukalaisille ja huonekuntalaisille heidän seassansa, pitää ne kuusi kaupunkia oleman pakoa varten, että sinne pakenis kuka ikänä jonkun sielun tapaturmaisesti lyö. ¹⁶Joka jonkun lyö rautaisella aseella, niin että hän kuolee, hän on miehentappaja: sen miestappajan pitää totisesti kuoleman. ¹⁷Jos hän paiskaa jonkun kivellä, joka hänen kädessänsä on, josta kuolla taidetaan, ja se kuolee, niin hän on miehentappaja, ja pitää totisesti kuoleman. ¹⁸Jos hän lyö häntä jollakulla puuaseella, josta taidetaan kuolla, ja se kuolee, hän on miehentappaja, ja pitää totisesti kuoleman. ¹⁹Verenkostajan pitää itse tappaman miehentappajan: kohdatessansa häntä, pitää hänen sen kuolettaman. ²⁰Jos hän syöksee hänen vihasta taikka paiskaa häntä väijymisessä, niin että hän kuolee, ²¹Taikka vihasta lyö häntä kädellensä, niin että hän kuolee, niin pitää sen totisesti kuoleman, joka hänen löi; sillä hän on miehentappaja. Veren lähimmäinen lanko pitää tappaman hänen kohdatessansa häntä. ²²Mutta jos hän syöksee hänen tapaturmasta ilman vihata, taikka heittää jotakin hänen päällensä ilman väijymystä, ²³Taikka heittää häntä kivellä, josta kuolla taidetaan, ja ei sitä nähnyt, niin että hän kuolee, ja ei ole hänen vihamiehensä, ei myös hänelle mitäkään pahaa aikonut: ²⁴Niin pitää kansan tuomitseman lyöjän ja verenkostajan välillä, näiden oikeutten jälkeen. ²⁵Ja kansan pitää vapahtaman miehentappajan verenkostajan käsistä, antaen hänen tulla vapaakaupunkiin jälleen, johon hän pakeni; ja siellä pitää hänen oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka pyhällä öljyllä voideltu on. ²⁶Mutta jos miehentappaja rohkiasti menee vapaakaupunkinsa rajain ylitse, johon hän paennut on, ²⁷Ja verenkostaja löytää hänen ulkona vapaakaupunkinsa rajoista, ja lyö hänen kuoliaaksi, niin ei pidä hänen sen vereen syypää oleman; ²⁸Sillä hänen piti vapaakaupungissansa oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti ja ylimmäisen papin kuoleman jälkeen tuleman perintömaallensa jälleen. ²⁹Nämät pitää oleman teille ja teidän lapsillenne oikeuden säädäksi, kaikissa teidän asumasioissanne. ³⁰Joka lyö jonkun kuoliaaksi, se miehentappaja pitää tapettaman todistajain suun jälkeen, ja yksi todistaja ei pidä sielua vastaan täysi todistus oleman kuolemaan. ³¹Ja ei teidän pidä ottaman yhtäkään hintaa miehentappajan hengen edestä, joka itse pahuudesta on kuoleman matkaan saattanut; sillä hänen pitää totisesti kuoleman. ³²Ja ei pidä teidän yhtäkään hintaa ottaman siltä, joka vapaakaupunkiinsa paennut oli, niin että hän tulis jälleen asumaan maalle ennen papin kuolemaa. ³³Ja älkääät saastuttako maata, jossa te asutte; sillä se joka vereen vikapää on, hän saastuttaa maan, ja maa ei taida puhdistettaa verestä, joka siihen vuodatettu on, muutoin kuin sen veren kautta, joka sen vuodattanut on. ³⁴Älkääät te saastuttako maata, jossa te asutte, jossa myös minä asun; sillä minä olen Herra, joka asun Israelin lasten seassa.

36Ja ylimmäiset isät, Gileadin lasten suvusta, Makirin pojan, joka oli Manassen poika, Josephin lasten suvusta,

kävivät edes, ja puhuivat Moseksen ja Israelin lasten ylimmäisten edessä, ²Ja sanoivat: Herra käski minun Herrani jakaa maan arvalla Israelin lapsille perittäväksi. Ja sinä minun Herrani olet käskenyt Herran kautta, meidän veljemme Zelophkadin perimyksen antaa hänen tyttärillensä: ³Jos joku Israelin suvusta ottaa heitä emännäksensä, niin tulee heidän perintönsä vähemmäksi, meidän isäimme perinnöstä, ja tulee sen suvun perimyksen tykö, kuhunka he tulevat, ja niin tulee meidän perimyksemme arpa vähennetyksi. ⁴Kuin Israelin lasten ilovuosi tulee, niin tulee heidän perintöosansa sen suvun perimyksen, johonka he tulevat, niin tulee meidän isäimme perimys vähennetyksi, heidän perinnöksestänsä. ⁵Niin käski Moses Israelin lapsille Herran käskyn jälkeen, ja sanoi: Josephin lasten suku on oikein puhunut. ⁶Tämä on se minkä Herra käski Zelophkadin tyttärille ja sanoi: huolkaan kellenkä tahtovat, kuitenkin niin, että he huolevat isänsä sukukunnan langoille, ⁷Ettei Israelin lasten perimys menisi yhdestä suvusta niin toiseen; sillä jokainen Israelin lasten seassa pitää riippuman kiinni isänsä sukukunnan perimyksessä. ⁸Ja kaikki tyttäret, joilla perimys on Israelin lasten suvussa, pitää huoleman jollekulle isänsä suvun langolle, että jokainen Israelin lasten seassa pitäis isänsä perimyksen, ⁹Ja ettei perintöosa menisi yhdestä sukukunnasta toiseen; vaan jokainen riippukaan omassa perimyksessään Israelin lasten sukuin seassa. ¹⁰Niinkuin Herra käski Mosekselle, niin tekivät Zelophkadin tyttäret: ¹¹Makla, Tirtsa, Hogla, Milka, Noa, Zelophkadin tyttäret, huolivat setäinsä pojille. ¹²Ja tulivat emänniksi niille, jotka olivat Manassen Josephin pojan suvusta; niin pysyi heidän perimyksensä sillänsä lankoudessansa, heidän isänsä sukukunnassa. ¹³Nämät ovat ne käskyt ja oikeudet, joita Herra Moseksen kautta käski Israelin lapsille, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla.

5. Moos.

¹Nämät ovat ne sanat, mitkä Moses puhui koko Israelille, tällä puolella Jordania korvessa, sillä kedolla Punaisen meren kohdalla, Paranin, ja Tophelin, ja Labanin, ja Haterotin ja Disahabin vaiheella, ²Yksitoistakymmentä päiväkuntaa Horebista, sitä tietä Seirin vuoren kautta niin KadesBarneaan asti. ³Ja tapahtui neljäntenäkymmenentenä vuonna, ensimmäisenä päivänä, ensimmäisellä kuukaudella toistakymmentä, että Moses puhui Israelin lapsille kaikki, mitä Herra hänen käski heille puhua. ⁴Sittekuin hän oli lyönyt Sihonin Amorilaisten kuninkaan, joka Hesbonissa asui, niin myös Ogin, Basanin kuninkaan, joka Astarotissa Edreissä asui, ⁵Tällä puolella Jordania, Moabin maalla, rupesi Moses selittämään tätä lakia ja sanoi: ⁶Herra meidän Jumalamme puhui meille Horebissa, sanoen: te olette jo kyllä kauvan olleet tällä vuorella; ⁷Kääntäkää teitänne ja menkää matkaan Amorilaisten vuorelle, ja kaikkein heidän läsnä asuvaistensa tykö, kedoilla, vuorella ja laaksossa, etelämaalle, ja meren satamissa, Kanaanin maalle ja Libanoniin, hamaan suuren Phratin virran tykö. ⁸Katso, minä annoin teille maan, joka on teidän edessänne: menkää ja omistakaat se maa, niinkuin Herra teidän isillenne Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi, antaaksensa sen heille ja heidän siemenellensä heidän jälkeensä. ⁹Ja minä puhuin teille silloin, sanoen: en minä voi yksinäni kantaa teitä. ¹⁰Sillä Herra teidän Jumalanne on lisännyt teitä, niin että te tänäpänä olette niin monta, kuin tähdet taivaassa. ¹¹Herra teidän isänne Jumala lisätköön teitä vielä monta tuhatta kertaa enempi, ja siunatkoon teitä, niinkuin hän teille sanonut on. ¹²Kuinka minä yksinäni voin kantaa senkaltaisen vaivan, kuorman ja riidan teiltä? ¹³Valitkaat teistänne toimelliset ja ymmärtäväiset miehet, jotka teidän suvustanne tunnetut ovat, ja minä asetan heitä teidän päämiehiksenne. ¹⁴Niin te vastasitte minua, sanoen: se on hyvä asia, josta puhut tehdäkses. ¹⁵Niin minä otin ylimmäiset teidän suvuistanne, toimelliset ja tunnetut miehet, ja asetin teille päämiehiksi, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälle, ja esimiehiksi sukukunnissanne. ¹⁶Ja minä käskin tuomareille silloin, sanoen: kuulkaat teiden veljiänne, ja tuomitkaat oikein jokaisen miehen ja hänen veljensä vaiheella, ja hänen muukalaisensa vaiheella. ¹⁷Ei teidän pidä katsoman kenenkään muotoa tuomiossa, vaan kuulkaat niin pientä, kuin suurtakin: äl-

kää peljätkö kenenkään muotoa; sillä tuomio on Jumalan: vaan se asia, mikä teille on raskas, antakaat tulla minun eteeni, kuullakseni sitä. ¹⁸Ja minä käskin teitä siihen aikaan kaikista, mitä teidän tekemän piti. ¹⁹Niin me läksimme Horebista, ja vaelsimme kaiken sen suuren ja hirmuisen korven lävitse, jonka te nähneet olette Amorilaisten vuoren tiellä, niinkuin Herra meidän Jumalamme meille käski. Ja tulimme KadesBarneaan. ²⁰Niin sanoin minä teille: te olette tulleet Amorilaisten vuoreen asti, jonka Herra meidän Jumalamme antaa meille. ²¹Katso sitä maata sinun edessä, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antanut on, mene, ja omista se niinkuin Herra sinun isäis Jumala sinulle sanonut on: älä pelkää, älä myös hämmästy. ²²Ja te tulitte kaikki minun tyköni, ja sanoitte: lähettäkäämme miehet meidän edellämme vakoomaan maata, ja meille asiaa ilmoittamaan, ja tietä, jota meidän sinne menemän pitää, ja kaupungeita, joihin meidän tuleman pitää. ²³Ja se asia kelpasi minulle: niin otin minä kaksitoistakymmentä miestä teidän seastanne, jokaisesta sukukunnasta yhden. ²⁴Ne menivät matkaansa, ja astuivat vuorelle, ja tulivat Eskolin ojaan asti, ja vakosivat sen. ²⁵Ja ottivat maan hedelmästä myötänsä ja toivat meille, ja ilmoittivat meille asian, ja sanoivat: maa on hyvä, jonka Herra meidän Jumalamme meille antaa. ²⁶Mutta ette tahtoneet mennä sinne, vaan olitte vastahakoiset Herran teidän Jumalanne sanalle, ²⁷Ja napsitte majoissanne ja sanoitte: Herra on meille vihainen, ja on tuonut meitä ulos Egyptin maalta, antaaksensa meitä Amorilaisten käsiin, hukutettaa. ²⁸Kuhunka me menemme? Meidän veljemme ovat peljättäneet meidän sydämemme, sanoen: se kansa on suurempi ja pitempi meitä, ja ne kaupungit ovat suuret ja varustetut taivaasen asti: olemme myös nähneet siellä Enakin pojat. ²⁹Ja minä sanoin teille: älkää hämmästykö, älkää myös peljästykö heitä; ³⁰Sillä Herra teidän Jumalanne käy teidän edellänne, ja sotii teidän edestänne, niin kuin hän myös tehnyt on Egyptissä teille teidän silmäinne edessä, ³¹Ja korvessa, jossa sinä olet nähnyt, kuinka Herra sinun Jumalas on sinun kantanut, niinkuin mies kantaa poikansa, kaikella sillä tiellä, jota te vaeltaneet olette, siihenasti kuin te tälle paikalle tulitte. ³²Vaan ette siitä lukua pitäneet, uskoa Herran teidän Jumalanne päälle, ³³Joka kävi tiellä teidän edellänne, tiedustamaan leirin paikkaa, yöllä tulessa, osoittaen teille tietä jota te kävitte, ja päivällä pilvessä. ³⁴Koska Her-

ra kuuli teidän huutonne, vihastui hän ja vannoi, sanoen: ³⁵Ei yksikään tästä pahasta sukukunnasta pidä näkemän sitä hyvää maata, jonka minä olen vannonut, antaakseni teidän isillänne, ³⁶Paitsi Kalebia Jephunnen poikaa, hän näkee sen, hänelle minä annan sen maan, jonka päälle hän astunut on, ja myös hänen lapsillensa, että hän uskollisesti seurasi Herraa. ³⁷Ja Herra vihastui myös minulle teidän tähtenne, et sinäkään sinne tule; ³⁸Vaan Josua Nunin poika, sinun palvelias, hän tulee sinne: vahvista häntä; sillä hänen pitää asettaman Israelin perimykseensä. ³⁹Ja teidän lapsenne, jotka te sanoitte saaliiksi tulevan, ja teidän poikanne, jotka ei tänäpäpä tiedä hyvää eli pahaa, he tulevat sinne, ja minä annan sen heille, ja heidän pitää sen omistaman. ⁴⁰Vaan palatkaat te ja menkää korpeen, Punaisen meren tietä. ⁴¹Niin te vastasitte ja sanoitte minulle: me olemme rikkoneet Herraa vastaan: me menemme ja sodimme, niinkuin Herra meidän Jumalamme meille käskenyt on. Kuin te siis valmiit olitte, jokainen sota-aseinensa, ja yuseydessä menitte vuorelle, ⁴²Sanoi Herra minulle: sano heille: ei teidän pidä sinne menemän, eikä myös sotiman, sillä en minä ole teidän kanssanne, ettette lyötäisi teidän vihollistenne edessä. ⁴³Koska minä näin teille sanoin, niin ette kuulleet minua, vaan olitte Herran sanalle vastahakoiset, ja olitte röyhkeät menemään vuorelle. ⁴⁴Niin läksivät Amorilaiset, jotka vuorella asuivat, teitä vastaan, ja ajoivat teitä takaa niinkuin kimalaiset tekevät, ja löivät teitä maahan Seirissä Hormaan asti. ⁴⁵Kuin te sieltä palasitte ja itkutte Herran edessä, niin ei Herra tahtonut kuulla teidän ääntänne, eikä korviinsa ottanut. ⁴⁶Niin olette te olleet Kadeksessa kauvan aikaa, niiden päivain luvun jälkeen, kuin te viivyitte siellä (odottain vakoojia).

2Silloin me palasimme ja matkustimme korpeen Punaisen meren tietä, niinkuin Herra minulle sanonut oli, ja vaelsimme Seirin vuorta ympäri kauvan aikaa. ²Ja Herra puhui minulle, sanoen: ³Jo te olette kyllä vaeltaneet tätä vuorta ympäri, palatkaat pohjoiseen päin. ⁴Ja käski kansalle, sanoen: teidän pitää vaeltaman teidän veljenne Esaun lasten rajain ylitse, jotka Seirissä asuvat, ja he pelkäävät teitä; mutta karttakaat teidän sangen visusti. ⁵Älkää alkako sotaa heitä vastaan; sillä en minä anna teille jalankaan leveyttä heidän maastansa; sillä Esaun lapsille olen minä antanut Seirin vuoren perimiseksi. ⁶Rahalla pitää teidän heiltä ruuan ostaman, jonka te syötte, niin myös veden pitää teidän heiltä rahalla ostaman, jota te juotte: ⁷Sillä Herra sinun Jumalas on siunannut sinun, kaikissa sinun kättes töissä, hän tietää sinun matkustukses tässä suuressa korvessa. Jo neljäkymmentä ajastaikaa on Herra sinun Jumalas ollut sinun kanssas, niin ettei sinulta mitäkään ole puuttunut. ⁸Kuin me veljemme Esaun lasten tyköä vaeltaneet olimme, jotka Seirin vuorella asuivat, sitä kedon tietä Elatista ja Etseongeberistä, niin palasimme me, ja menimme Moabin korven tietä. ⁹Ja Herra sanoi minulle: älä vahingoitse Moabilaisia, älä myös sekoita it-

siäs sotaan heidän kanssansa; silä en minä anna sinulle mitäkään hänen maastansa perimiseksi; sillä Lotin lapsille olen minä antanut Arin perimiseksi. ¹⁰Emiläiset ovat muinen sillä paikalla asuneet, jotka olivat suuri, väkevä ja pitkä kansa, niinkuin Enakilaiset; ¹¹He luultiin myös Refalaisiksi, niinkuin Enakilaiset, ja Moabilaiset kutsuivat heitä Emiläisiksi. ¹²Asuivat myös muinen Horilaiset Seirissä, ja Esaun lapset ajoivat pois ja hukuttivat ne edestänsä, ja asuivat heidän siassansa: niinkuin Israel teki perintömaassansa, jonka Herra heille antoi. ¹³Niin nouskaat nyt, ja matkustakaat Saredin ojan ylitse. Ja me vaelsimme Saredin ojan ylitse. ¹⁴Vaan aika, kuin me matkustimme Kad-Barneasta, siihen asti kuin me tulimme Saredin ojan ylitse, oli kahdeksan vuotta neljättäkymmentä, siihenasti kuin kaikki sotamiehet leirissä olivat hukkuneet, niinkuin Herra heille vannonut oli. ¹⁵Sillä Herran käsi oli heitä vastaan, hukuttamaan heitä leirissä, siihenasti kuin hän peräti lopetti heidät. ¹⁶Kuin kaikki sotamiehet olivat loppuneet ja kuolleet kansan seasta, ¹⁷Puhui Herra minulle, ja sanoi: ¹⁸Tänäpäpä pitää sinun matkustaman Moabin rajain yli, lähellä Aria. ¹⁹Ja kuin lähestyt Ammonin lapsia, älä heitä vahingoitse, älä myös sekoita itsiäs sotaan heidän kanssansa; sillä en minä anna sinulle Ammonin lasten maata perimiseksi; vaan Lotin lapsille olen minä sen antanut perimiseksi. ²⁰Se on myös luettu Refalaisten maaksi; sillä Refalaiset ovat muinen siinä asuneet. Ja Ammonilaiset kutsuvat heidät Samsuilaisiksi. ²¹Sillä he olivat suuri, väkevä ja pitkä kansa, niinkuin Enakilaiset. Ja Herra hävitti heitä heidän edestänsä, niin että he ajoivat heidät ulos, ja asuivat heidän siassansa. ²²Niinkuin hän oli tehnyt Esaun lapsille Seirin vuorella asuivaisille, hävittäissänsä Horilaiset heidän edestänsä, niin että he ovat heidät ajaneet ulos, ja asuneet heidän siassansa tähän päivään asti. ²³Availaiset asuivat maakyllissä Gatsaan asti; mutta Kaphtorilaiset läksivät Kaphtorista ja hävittivät ne, ja asuivat heidän siassansa. ²⁴Nouskaat ja lähtekää, ja matkustakaat Arnonin ojan ylitse: katso, minä annoin sinun käsiis Sihonin Amorilaisten kuninkaan Hesbonissa, mainensa, rupee siis omistamaan, ja sotimaan häntä vastaan. ²⁵Tänäpäpä minä alan tuottamaan kaiken kansan päälle koko taivaan alla pelvon ja vapistemisen sinun edessä, niin että he, sanoman sinusta kuultuansa, pitää värisemän, ja surulliset oleman sinun edessä. ²⁶Niin minä lähetin sanansaattajat Kedemotin korvesta Sihonille Hesbonin kuninkaalle rauhallisilla sanoilla, sanoen: ²⁷Minä tahdon vaeltaa sinun maakuntais lävitse, ja niinkuin tie antaa, niin minä vaellan: en minä oikialle puolelle enkä vasemmalle poikkee. ²⁸Ruokaa pitää sinun rahan edestä antaman minulle syödä, ja vettä rahan edestä juoda: minä käyn vaivoin joudukaasti sen lävitse, ²⁹Niinkuin Esaun lapset, jotka Seirissä asuvat, minulle tehneet ovat, ja Moabilaiset, jotka Arissa asuvat, siihenasti että minä tulen Jordanin ylitse, siihen maahan, jonka Herra meidän Jumalamme antaa meille. ³⁰Vaan ei Sihon Hesbonin kuningas tahtonut meidän antaa vaeltaa sen lä-

vitse; sillä Herra sinun Jumalas kovetti hänen mielensä ja paadutti hänen sydämensä, että Herra tahtoi antaa hänen sinun käsiisi, niinkuin tänäpäivänä on. ³¹Ja Herra sanoi minulle: katso, minä olen ruvennut antamaan Sihonin kuninkaan ja hänen maansa sinun etees: rupee omistamaan ja perintönäs pitämään hänen maatansa. ³²Ja Sihon läksi sotimaan meitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä Jaksassa. ³³Mutta Herra meidän Jumalamme antoi hänen meidän eteemme, ja me löimme hänen ja hänen lapsensa ja kaikki hänen väkensä. ³⁴Ja me otimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa, ja hukutimme kaikki kaupungit, miehet ja vaimot ja lapset, niin ettemme yhtäkään jättäneet, ³⁵Paitsi eläimiä jotka me meillemme otimme, ja kaupunkien saaliin, jotka me voitimme, ³⁶Hamasta Aroerista Arnonin ojan reunalla, ja siitä kaupungista ojan vieressä, niin Gileadiin asti. Ei yhtäkään kaupunkia ollut, joka taisi olla meitä väkevempi: Herra meidän Jumalamme antoi kaikki meidän allemme. ³⁷Vaan Ammonin lasten maahan et sinä tullut, etkä mihinkään, joka oli Jabbokin ojan tykönä, eikä niihin kaupunkeihin vuorella, taikka johonkuhun muuhun, josta Herra meidän Jumalamme meitä kieltänyt on.

3Ja me palasimme ja menimme Basanin tietä: niin Og Basanin kuningas läksi kaiken väkensä kanssa meitä vastaan sotimaan Edrein tykönä. ²Mutta Herra sanoi minulle: älä pelkää häntä; sillä minä olen antanut hänen sinun käsiisi ja kaiken hänen väkensä ja hänen maansa, ja sinun pitää tekemän hänelle, niinkuin sinä teit Sihonille Amorilaisten kuninkaalle, joka Hesbonissa asui. ³Ja niin Herra meidän Jumalamme antoi kuningas Ogin Basanista meidän käsiimme, ynnä kaiken hänen väkensä kanssa, ja me löimme hänen siihenasti ettei hänelle yhtäkään jäänyt. ⁴Ja silloin me otimme kaikki hänen kaupunkinsa, ja ei ollut hänellä yhtään kaupunkia, jota emme häneltä ottaneet pois: kuusikymmentä kaupunkia, ja koko Argobin maakunnan, joka oli Ogin valtakunnassa Basanissa. ⁵Ja kaikki nämät kaupungit olivat vahvistetut korkeilla muureilla, porteilla ja teljillä, paitsi monta muuta kaupunkia, jotka olivat erinäiset maakylät, ⁶Jotka me kaikki maahan kukistimme, niinkuin me Sihonille Hesbonin kuninkaalle teimme: me hävitimme kaiken kaupungin miehet, vaimot ja myös lapset; ⁷Vaan kaikki eläimet, ja kaiken saaliin kaupungeista, otimme me meillemme. ⁸Ja niin me otimme siihen aikaan sen maan kahden Amorilaisten kuninkaan kädestä, sillä puolella Jordania, Arnonin ojasta niin Hermonin vuoreen asti. ⁹Sidonilaiset kutsuivat Hermonin Sirioniksi, mutta Amorilaiset kutsuivat sen Seniriksi, ¹⁰Ja kaikki kaupungit lakialla, ja koko Gileadin, ja koko Basanin, Salkaan ja Edreihin asti, Ogin valtakunnassa Basanin kaupungit. ¹¹Sillä ainoastansa kuningas Og Basanissa oli jäänyt Refalaisista: katso, hänen vuoteensa, rautainen vuode, eikö se ole Ammonin lasten Rabbatissa? joka on yhdeksän kyynärää pitkä, ja neljä kyynärää lavia, miehen kyynärpään pituudelta. ¹²Ja niin me siihen aikaan sen maan meillemme omistimme:

Aroerista Arnonin ojan tyköä, ja puolen Gileadin mäkeä, ja sen kaupungit, annoin minä Rubenilaisille ja Gadilaisille. ¹³Mutta mitä Gileadista jäi ja koko Basanin kanssa, joka kutsutaan Refalaisten maaksi. ¹⁴Jair Manassen poika sai koko Argobin maakunnan Gessurin ja Makatin maan ääriin, ja kutsui Basanin oman nimensä jälkeen Jairin kyliksi, tähän päivään asti. ¹⁵Mutta Makirille minä annoin Gileadin. ¹⁶Ja Rubenilaisille ja Gadilaisille annoin minä osan Gileadista, Arnonin ojaan asti, keskelle ojaa, kussa raja on, niin Jabbokin ojaan asti, jossa Ammonin lasten raja on, ¹⁷Niin myös Araban kedon ja Jordanin ja rajamaat Kinneretistä niin kedon mereen asti, se on Suolainen meri, Pisgan vuoren alaisella puolella itää kohden. ¹⁸Ja minä käskin teitä sillä ajalla, ja sanoin: Herra teidän Jumalanne on antanut teille tämän maan omaksenne: menkääät aseinenne veljeinne Israelin lasten edellä, kaikki te, jotka väkevät olette sotaan menemään. ¹⁹Paitsi emäntiänne, lapsianne ja myös karjaanne, (sillä minä tiedän teillä olevan paljo karjaa) antakaat niiden olla kaupungeissanne, jotka minä teille antanut olen, ²⁰Siihenasti että Herra teidän veljennekin saattaa lepoon, niinkuin teidätkin, että hekin omistaisivatsen maan, jonka Herra teidän Jumalanne heille antava on tuolla puolella Jordania: sitte te palajatte kukin omaisuuteenne, jonka minä teille antanut olen. ²¹Ja minä käskin Josualle sillä ajalla, sanoen: sinun silmäs ovat nähneet kaikki, mitä Herra teidän Jumalanne näille kahdelle kuninkaalle on tehnyt, niin hän on myös tekevä kaikille valtakunnille, kuhunka sinä menet. ²²Älkääät heitä peljätkö; sillä Herra teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne. ²³Ja minä rukoilin Herraa siihen aikaan, sanoen: ²⁴Herra, Heraa, sinä olet ruvennut ilmoittamaan palvelialles sinun kunnias ja sinun vahvan kätes; sillä kuka on Jumala taivaassa eli maassa, joka taitaa sinun tekos ja väkes perään tehdä? ²⁵Anna nyt minun mennä katsomaan sitä hyvää maata tuolla puolella Jordania, hyviä vuoria ja Libanonia. ²⁶Mutta Herra vihastui minun päälleni teidän tähtenne, eikä kuullut minun rukoustani; mutta sanoi minulle: sinulla on kyllä, älä minulle siitä asiasta enempää puhu. ²⁷Astu Pisgan kukkulalle, ja nosta silmäs länteen päin, pohjaan päin, lounaan päin ja itään päin, ja katso silmilläs; sillä ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylitse. ²⁸Mutta käske Josualle ja vahvista häntä, ja rohkaise häntä; sillä hänen pitää menemän ylitse, tämän kansan edellä, ja pitää heille omistaman perinnöksi sen maan, jonka sinä näet. ²⁹Ja me olimme siinä laaksossa, joka on BetPeorin kohdalla.

4Ja kuule nyt, Israel, ne säädyt ja oikeudet, jotka minä teille opetan tehdäkseenne, että te eläisitte ja tulisitte ja omistaisitte maan jonka Herra teidän isäinne Jumala teille on antava. ²Ei teidän pidä mitään lisäämään siihen sanaan minkä minä teille käsken, eikä pidä myös teidän mitään siitä ottaman pois, kätkeäkseenne Herran teidän Jumalanne käskyjä, jotka minä teille käsken. ³Teidän silmänne ovat nähneet, mitä Herra tehnyt on BaalPeorille; sillä kaikki,

jotka seurasivat BaalPeoria, on Herra sinun Jumalas hukuttanut teidän seastanne. ⁴Vaan te, jotka riiputte kiinni Herrassa teidän Jumalassanne, te elätte kaikki tänäpäpä. ⁵Katso, minä opetin teille käskyt ja oikeudet, niinkuin Herra minun Jumalani minulle käsenyt on, niin tehdäkseenne maalla, johonka te tulette, omistamaan sitä. ⁶Niin pitääkää siis ja tehkää ne; sillä tämä on teidän ymmärryksenne ja toimellisuutenne kaikkein kansain edessä, koska he kuulevat nämät käskyt, niin he sanovat: tämä suuri kansa ainoastaan on toimellinen ja kuluisa kansa. ⁷Sillä mikä kansa on niin suuri, jota Jumala niin lähestyy, niinkuin Herra meidän Jumalamme, niin usein kuin me häntä rukoilemme? ⁸Ja mikä on niin ylistettävä kansa jolla niin hurskaat säädyt ja käskyt ovat, niinkuin kaikki tämä laki on, jonka minä teille tänäpäpä annan? ⁹Niin karta ja varjele sinun sielun sängen visusti, ettet sinä unhottaisi niitä asioita, jotka sinun silmäs ovat nähneet, ja ettei ne läksisi sinun sydäimestäs kaikkena sinun elinaikanas: ja sinun pitää niitä julistaman lapsilles ja lastes lapsille. ¹⁰Sitä päivää, jona seisoit Herran sinun Jumalas edessä Horebissa, kuin Herra sanoi minulle: kokoa minulle kansa, antaakseni heidän kuulla minun sanojani, jotka heidän pitää oppiman, että he pelkäisivät minua kaikkena elinaikanansa maan päällä, ja opettaisivat lapsiansa. ¹¹Ja te astuitte edes, ja seisoitte alhaalla vuoren tykönä, ja vuori paloi taivaasen asti, ja siellä oli pimeys, pilvi ja synkeys. ¹²Ja Herra puhui teille keskeltä tulta: puheen äänen te kuulitte, mutta ette yhtäkään kuvaa nähneet, vaan äänen kuulitte. ¹³Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän teidän tehdä käski: ne kymmenet sanat, ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun. ¹⁴Ja Herra käski minun silloin opettaa teille säädyt ja oikeudet, teidän niitä tehdäkseenne siinä maassa, johon te menette omistamaan sitä. ¹⁵Varjelkaat siis sielujanne sängen visusti; sillä ette ole yhtäkään kuvaa nähneet sinä päivänä, jona Herra puhui teille, keskeltä tulta, Horebissa, ¹⁶Ettette turmelisi teitä, ja tekisi teille kuvaa, jonkun muotoista, miehen eli vaimon kaltaista, ¹⁷Jonkun eläimen kaltaista, joka on maan päällä, jonkun linnun kaltaista, joka lentää taivaan alla; ¹⁸Eli jonkun madon muotoa maan päällä, eli jonkun kalan muotoa, joka on vedessä maan alla, ¹⁹Ja ettet sinä myös nostaisi silmiäs taivaasen päin, ja katselisi aurinkoa, ja kuuta, ja tähtiä, ja kaikkea taivaan sotajoukkoa, ja tulisi kehoitetuksi kumartamaan ja palvelemaan heitä, jotka Herra sinun Jumalas jakanut on kaikille kansoille koko taivaan alla. ²⁰Mutta teidät on Herra ottanut ja johdattanut ulos rautapätsistä Egyptistä, että olisitte hänelle perintökansa, niinkuin se myös on tänäpäpä. ²¹Ja Herra vihastui minun päälleni teidän puheenne tähden, niin että hän vannoi, ettei minun pitänyt menemän Jordanin ylitse, eli tuleman siihen hyvään maahan, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle perinnöksi. ²²Vaan minun pitää kuoleman tässä maassa, ja ei minun pidä käymän Jordanin ylitse; mutta te käytte sen ylitse ja omistatte hyvän maan. ²³Niin kavahtakaat, ettette Her-

ran teidän Jumalanne liittoa unhottaisi, jonka hän teidän kansanne on tehnyt: ja alkäätkä tehkö kuvaa jonkun muotoista niinkuin Herra sinun Jumalas sinulta kieltänyt on. ²⁴Sillä Herra sinun Jumalas on kuluttavainen tuli, ja kiivas Jumala. ²⁵Kuin sinä siität lapsia, ja lasten lapsia, ja te vanhenette maassa ja turmelette itsenne, ja teette itsellenne kuvia jonkun muotoisia, niin että te teette pahaa Herran teidän Jumalanne edessä, ja vihoitatte hänen, ²⁶Niin minä tänäpäpä kutsun taivaat ja maan todistajaksi teitä vastaan, että teidän pitää äkisti peräti hukkuman siitä maasta, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä. Ei teidän pidä kauvan elämän siinä, vaan te pitää peräti hukutettaman. ²⁷Ja Herra hajoittaa teitä kansain sekaan, ja te tulette vähäksi kansaksi, jätetyksi pakanain sekaan, kuhunka Herra vie teidät. ²⁸Siellä pitää teidän palveleman epäjumalia, jotka ihmisten käsialat ovat: puita ja kiviä, jotka ei näe, eikä kuule, eikä syö, eikä haista. ²⁹Jos sinä silloin siellä etsit Herraa sinun Jumalaas, niin sinä löydät hänen, koska sinä etsit häntä kaikesta sydäimestäs, ja kaikesta sielustas. ³⁰Koskas ahdistetaan, ja nämät kaikki sinun päälles tulevat, niin sinä viimeisinä päivinä palajat Herran sinun Jumalas tykö ja kuulet hänen ääntänsä. ³¹Sillä Herra sinun Jumalas on armollinen Jumala: ei hän sinua hylkää, eikä kadota sinua, ja ei hän unhotta sinun isäis liittoa, jonka hän heille vannonut on. ³²Kysele entisiä aikoja, jotka ovat olleet sinun edellä, siitä päivästä, jona Jumala loi ihmisen maan päälle, ja yhdestä taivaan äärestä niin toiseen ääreen: jos ikänä niin suuri asia tapahtunut on, eli senkaltaista on ikänä kuultu? ³³Onko joku kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä kuulut olet, ja on elänyt? ³⁴Eli onko Jumala koetellut mennäksensä ottamaan itsellensä kansaa kansan seasta, kiusauksilla, ja tunnustahdeilla, ja ihmeillä, ja sodalla, ja väkevällä kädellä, ja ojetulla käsivarrella ja suurilla peljästyksillä, niinkuin Herra teidän Jumalanne kaikki nämät tehnyt on teille Egyptistä sinun silmäis edessä. ³⁵Nämät olet sinä nähnyt, tietääkses, että Herra on ainoastaan Jumala; ja paitsi häntä ei yksikään muu. ³⁶Taivaasta on hän antanut sinun kuulla äänensä, opettaaksensa sinua, ja maalla on hän antanut sinun nähdä suuren tulensa, ja tulen keskeltä olet sinä kuullut hänen sanansa. ³⁷Että hän sinun isiäs on rakastanut, ja heidän siemenensä on valinnut heidän jälkeensä, ja vienyt ulos sinun Egyptin maasta kasvoillansa, ja suurela voimallansa, ³⁸Ajamaan ulos sinun edestäs suuret kansat, väkevämmät sinua, johdattaaksensa sinun siihen, ja antaaksensa sinulle heidän maansa perinnöksi, niinkuin se tänäpäpä tapahtunut on. ³⁹Niin tiedä siis tänäpäpä, ja pane mielees, että Herra on Jumala ylhäällä taivaassa, ja alhaalla maassa, ja ei yksikään muu, ⁴⁰Että pidät hänen säätynsä ja käskynsä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken, että sinun ja sinun lapsilles sinun jälkees hyvin kävis, ja että olisit pitkä-ijällinen maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa ikäpäivikses. ⁴¹Silloin eroitti Moses kolme kaupunkia, sillä puolella Jordania au-

ringon nousemisen puoleen, ⁴²Että sinne pakenis, tietämättä lähimmäisensä kuoliaaksi löis ja ei ennen ole ollut hänen vihamiehensä; että hän pakenis yhteen niistä kaupungeista, ja eläis, ⁴³Kuin oli Betser korvessa, lakialla maalla Rubenilaisten seassa, ja Ramot Gileadissa Gadilaisten seassa, ja Goan Basanissa Manasselaisten seassa. ⁴⁴Tämä on se laki, jonka Moses Israelin lasten eteen pani. ⁴⁵Ja nämät ovat todistukset, säädyt ja oikeudet, jotka Moses sanoi Israelin lapsille, lähdettyänsä Egyptistä, ⁴⁶Sillä puolella Jordania, laaksossa BetPeorin kohdalla, Sihorin Amorilaisten kuninkaan maalla joka Hesbonissa asui, jonka Moses ja Israelin lapset löivät lähdettyänsä Egyptistä, ⁴⁷Ja omistivat hänen maansa, niin myös Ogin Basanin kuninkaan maan, kahden Amorilaisten kuninkaan, jotka sillä puolella Jordania asuivat, auringon ylenemistä päin, ⁴⁸Aroerista Arnonin ojan reunalla, Sionin vuoreen asti, se on Hermon. ⁴⁹Ja kaiken lakian maan sillä puolella Jordania itään päin, lakeuden mereen asti, Pisan vuoren alaisella puolella.

5Ja Moses kutsui koko Israelin, ja sanoi heille: kuule Israel näitä säätyjä ja oikeuksia, jotka minä tänäpäpä puhun teidän korvainne kuullen, ja oppikaat ne, ja pitäkää ne, tehdäkseen niiden jälkeen. ²Herra meidän Jumalamme teki liiton meidän kanssamme Horebissa. ³Ei tehnyt Herra tätä liittoa meidän isäimme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka nyt tässä olemme tänäpäpä, ja kaikki elämme. ⁴Herra puhui kasvoista kasvoihin teidän kanssanne vuorella, tulen keskeltä. ⁵Silloin minä seisoin Herran ja teidän vaiheellanne, ilmoittamassa teille Herran sanaa; sillä te pelkäsitte tulta, ja ette nousseet vuorelle, ja hän sanoi: ⁶Minä (olen) Herra sinun Jumalas, joka sinun Egyptin maalta orjuuden huoneesta ulos vienyt olen. ⁷Ei sinun pidä pitämän muita Jumalia minun edessäni. ⁸Ei sinun pidä kuvaa tekemän sinulles jonkun muotoiseksi, joka ylhäällä taivaassa on, eli alhaalla maassa, elikkä vesissä maan alla. ⁹Ei sinun pidä niitä kumartaman, eikä palveleman niitä; sillä minä olen Herra sinun Jumalas, kiivas Jumala, joka kostan lapsille isäin rikokset, kolmanteen ja neljänteen polveen niille, jotka minua vihaavat, ¹⁰Ja teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastavat, ja minun käskyni pitävät. ¹¹Ei sinun pidä turhaan lausuman Herran sinun Jumalas nimeä; sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka hänen nimensä turhaan lausuu, ¹²Sinun pitää lepopäivän pitämän, ettäs sen pyhittäisit, niinkuin Herra sinun Jumalas sinun käski: ¹³Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja kaikki sinun asias toimittaman; ¹⁴Mutta seitsemäs päivä on Herran sinun Jumalas lepopäivä: silloin ei sinun pidä mitään työtä tekemän, eikä sinun poikas, eikä sinun tyttäres, eikä sinun palvelias, eikä sinun piikas, eikä sinun härkäs, eikä aasis, eikä yksikään sinun karjas, eikä sinun muukalaises, joka sinun portteis sisällä on, että sinun palvelias ja piikas levossa olisivat niinkuin sinäkin. ¹⁵Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja Herra sinun Jumalas johdatti sinun sieltä väkevällä kädellä

ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra sinun Jumalas käski sinun pitää lepopäivän. ¹⁶Sinun pitää kunnioittaman isänsä ja äitiänsä, niinkuin Herra sinun Jumalas on sinun käskenyt, ettäs kauvan eläisit, ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa. ¹⁷Ei sinun pidä tappaman. ¹⁸Ei sinun pidä huorin tekemän. ¹⁹Ei sinun pidä varastaman. ²⁰Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan. ²¹Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emäntää. Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises huonetta, hänen peltoansa, palveliaansa, piikaansa, härkäänsä, aasiansa, ja mitä ikänä sinun lähimmäises on. ²²Nämät ovat ne sanat, jotka Herra puhui kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella, tulesta, pilvestä ja synkeydestä suurella äänellä, ja ei siihen enempää lisännyt, ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun, ja antoi ne minulle. ²³Ja tapahtui, kuin te äänen kuulitte pimeyden keskeltä, ja vuori paloi tulesta, niin te tulitte minun tyköni, kaikki päämiehet ja vanhimmat teidän suvustanne, ²⁴Ja te sanoitte: katso, Herra meidän Jumalamme on osottanut meille kunniansa ja suuruutensa, ja me kuulimme hänen äänensä tulesta. Tänäpäpä me näimme Jumalan puhuvan ihmisille, ja heidän elämään jäävän. ²⁵Ja miksi meidän nyt pitää kuoleman, että tämä suuri tuli pitää kuluttaman meidät? Jos me useammin kuulemme Herran meidän Jumalamme äänen, niin me kuolemme. ²⁶Sillä mikä on kaikki liha, että se kuulis elävän Jumalan äänen tulesta puhuvan, niinkuin me, ja jäis elämään? ²⁷Lähesty sinä ja kuule kaikki, mitä Herra meidän Jumalamme sanoo, ja sano sinä meille kaikki, mitä Herra meidän Jumalamme sinun kanssas puhuu, niin me tahdomme kuulla ja tehdä niitä. ²⁸Ja Herra kuuli teidän sanainne äänen, kuin te puhuitte minun kanssani, ja Herra sanoi minulle: minä kuulin tämän kansan puheen äänen, kuin he puhuivat sinun kanssas: se on kaikki hyvä, minkä he puhuivat. ²⁹Joska heille olis senkaltainen sydän, pelkäämään minua ja kätkemään kaikki minun käskyni kaikkena heidän elinaikanansa, että heille menestyis ja heidän lapsillensa ijankaikkisesti! ³⁰Mene siis ja sano heille: palatkaat kotianne teidän majoihinne. ³¹Mutta sinun pitää seisoman tässä minun edessäni, että minä puhun sinun kanssas kaikki käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka sinun pitää heille opettaman, että he tekisivät niiden jälkeen, siinä maassa, jonka minä heille annan heidän omistaaksensa. ³²Niin pitäkää nämät ja tehkää niinkuin Herra teidän Jumalanne teidän käski, ja älkää poiketko oikialle eikä vasemmalle puolelle; ³³Vaan vaeltakaat kaikkia niitä teitä, jotka Herra teidän Jumalanne teille käski, että eläisitte, menestyisitte ja olisitte pitkä-ijälliset siinä maassa, jonka te omistatte.

6Nämät ovat ne käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka Herra teidän Jumalanne käski opettaa teille tehdäkseen siinä maassa, kuhunka te menette omistamaan sitä. ²Ettäs pelkäisitte Herraa sinun Jumalaas, ja pitäisitte kaikki hänen säätynsä ja käskynsä, jotka minä käsken sinulle, sinä ja sinun

lapses ja sinun lastes lapset, kaikkena sinun elinaikanas, ettäs kauvan eläisit. ³Israel, sinun pitää kuuleman ja pitämän, niin että sinä myös teet sen jälkeen, että sinulle hyvin kävis, ja te tulisitte paljon lisätyksi; niinkuin Herra sinun isäis Jumala sinulle on luvannut maan, joka rieskaa ja hujajaa vuotaa. ⁴Kuule Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi (ainoa) Herra, ⁵Ja sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas, kaikesta sydäimestäs, ja kaikesta sielustas ja kaikesta voimastas. ⁶Ja nämät sanat, jotka minä käsken sinulle tänäpäpä, pitää sinun paneman sydämees, ⁷Ja teroittaman ne sinun lapsilles, ja niistä puhuman, huoneessa istuissas ja tiellä käydessäs, maata pannessas ja noustessas. ⁸Ja sinun pitää sitoman ne merkiksi kätees, ja ne pitää oleman sinulle muistoksi sinun silmäis edessä. ⁹Ja sinun pitää kirjoittaman ne huonees pihapieliin ja portteihis, ¹⁰Kuin Herra sinun Jumalas johdattaa sinun sille maalle, jonka hän sinun isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille on vannonut sinulle antaaksensa, suuret ja jalot kaupungit, joita et sinä rakentanut, ¹¹Ja huoneet täynnä kaikkea hyvyttä, joita et sinä itse täyttänyt, ja vuojonkiviset kaivot, joita et sinä itse kaivanut, ja viinamäet ja öljymäet, joita et sinä itse istuttanut, että sinä syöt ja ravitaan. ¹²Niin ota vaari, ettet sinä unhotta Herraa, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos. ¹³Mutta sinun pitää pelkäämän Herraa sinun Jumalaas ja palveleman häntä, ja hänen nimensä kautta pitää sinun vannoman. ¹⁴Ei teidän pidä seuraaman muukalaisia jumalia, niiden kansain jumalia, jotka teidän ympärillänne ovat. ¹⁵Sillä Herra sinun Jumalas on kiivas Jumala teidän keskellänne, ettei Herran sinun Jumalas viha julmistuisi sinun päälles, ja hukuttaisi sinua maasta. ¹⁶Ei teidän pidä kiusaaman Herraa teidän Jumalaanne, niinkuin te häntä kiusasitte Massassa; ¹⁷Mutta pitämän uskollisesti Herran teidän Jumalaanne käskyt, niin myös hänen todistuksensa ja hänen säätynsä, jotka hän sinulle käsenyt on, ¹⁸Ettäs teet sitä mikä oikia ja hyvä on Herran edessä, että sinulle hyvin kävis, ja tulisit sisälle ja omistaisit sen hyvän maan, josta Herra vannoi sinun isilles, ¹⁹Että hän karkottais kaikki viholliset sinun edestäs, niinkuin Herra sanonut on. ²⁰Kuin poikas tästä lähin kysyy sinulta, sanoen: mitkä todistukset ja säädyt ja oikeudet nämät ovat, jotka Herra meidän Jumalamme teille käsenyt on? ²¹Niin sinun pitää sanoman pojalles: me olimme Pharaon orjat Egyptissä; mutta Herra johdatti meidät ulos Egyptistä väkevällä kädellä. ²²Ja Herra teki suuria ja pahoja tuunustähtejä, ja ilmeitä Egyptille, Pharaolle, ja kaikelle hänen huoneellensa, meidän silmäimme edessä. ²³Ja johdatti meidät sieltä, että hän veis meitä, ja antais meille sen maan, josta hän vannoi meidän isillemme. ²⁴Ja Herra käski meitä tekemään kaikkein näiden säätyin jälkeen, peljäten Herraa meidän Jumalaamme, että meil le hyvin kävis kaikkena meidän elinaikanamme, niinkuin myös tänäpäpä käy. ²⁵Ja sen pitää oleman meille vanhurskaudeksi, jos me pidämme ja teemme kaikki nämät käskyt Herran meidän Jumalamme edessä, niinkuin hän meille on

käsenyt.

7 Kuin Herra sinun Jumalas vie sinun siihen maahan, johon sinä tulet omistamaan sitä, ja ajaa paljon kansaa ulos sinun edestäs: Hetiläiset, Girgasilaiset, Amorilaiset, Kanaanilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, seitsemän kansaa, jotka sinua suuremmat ja väkevämmät ovat; ²Ja kuin Herra sinun Jumalas antaa heidät sinun etees, ja sinä lyöt heitä, niin sinun pitää peräti hukuttaman heitä, niinkuin kirotuita, ja ei tekemän yhtäkään liittoa heidän kanssansa, eikä armahtaman heitä. ³Ja ei sinun pidä heimolaisuuteen antaman sinuas heidän kanssansa: sinun tyttäriäs ei sinun pidä antaman heidän pojillensa, ja heidän tyttäriänsä ei pidä sinun ottaman pojilles. ⁴Sillä he viettelevät sinun poikas minun tyköäni, palvelemaan muukalaisia jumalia; niin julmistuu Herran viha teidän päällemme ja nopiasti hukuttaa teidät. ⁵Mutta näin pitää teidän tekemän heille: heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman ja heidän patsaansa rikkoman, niin myös heidän metsistönsä hakkaaman, ja heidän epäjumalansa kuvat tulella polttaman. ⁶Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle sinun Jumalalles: sinun on Herra sinun Jumalas valinnut omaksi kansaksensa kaikista kansoista, jotka asuvat maan päällä. ⁷Ei ole Herra mielistynyt teihin ja valinnut teitä sentähden, että teidän lukunne on suurempi kuin kaikkein muiden kansain; sillä sinä olet vähin kaikista kansoista. ⁸Mutta että Herra rakasti teitä ja pitää valansa, jonka hän vannoi teidän isillemme, johdatti hän teidät ulos väkevällä kädellä ja vapahti teidät orjuuden huoneesta, Pharaon Egyptin kuninkaan kädestä. ⁹Niin sinun pitää tietämän, että Herra sinun Jumalas on Jumala, uskollinen Jumala, pitäväinen liiton ja laupiuden niiden kanssa, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käkynsä, tuhanteen polveen, ¹⁰Ja kostaa niille, jotka häntä vihaavat, kasvoinsa edessä, niin että hän hukuttaa heitä, ja ei viivy kostamasta niille kasvoinsa edessä, jotka häntä vihaavat. ¹¹Niin pidä ne käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka minä sinulle käsken tänäpäpä tehdäkses niitä. ¹²Ja kuin te nämät oikeudet kuulette, ja pidätte, ja teette ne, niin myös Herra sinun Jumalas pitää sinulle sen liiton ja laupiuden, jonka hän vannoi sinun isilles, ¹³Ja rakastaa sinua, ja siunaa sinun, ja ennentää sinun, ja siunaa sinun ruumiis hedelmän, ja sinun maas hedelmän, sinun jyväs, viinas ja öljys, sikiät karjastas, ja laumat lampaistas, siinä maassa, jonka hän sinun isilles vannoi sinulle antaaksensa. ¹⁴Sinun pitää oleman siunatun kaikista kansoista. Ei yksikään hedelmätöin pidä sinun seassas oleman, eikä karjas seassa. ¹⁵Ja Herra ottaa sinulta pois kaikki sairaudet: ei hän yhtäkään Egyptin pahaa tautia, jotka sinä tiedät, pane sinun päälles; mutta heittää ne kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat. ¹⁶Sinun pitää nielemän kaikki ne kansat, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antava on: ei sinun silmäs pidä säästämän heitä, eikä sinun pidä palveleman heidän jumaliansa; sillä se tulis sinulle paulaksi. ¹⁷Jos sinä sanot sydämessäs: nämät kansat ovat usiammat kuin minä; kuin-

ka taidan minä heidät ajaa ulos? ¹⁸Niin älä pelkää heitä: muista visusti, mitä Herra sinun Jumalas teki Pharaolle ja kaikille Egyptiläisille, ¹⁹Ja ne suuret kiusaukset, jotka silmät nähneet ovat, ja tunnustähdet ja ihmeet, ja väkevä käsi, ja ojettu käsivarsi, jolla Herra sinun Jumalas johdatti sinun. Niin Herra sinun Jumalas tekee kaikille niille kansoille, joita sinä pelkää. ²⁰Niin myös Herra sinun Jumalas lähettää heidän sekaansa hörhöläiset siihen asti että kaikki hukutetaan, jotka jääneet ja heitäsä lymyttäneet ovat sinun edestä. ²¹Älä hämmästy heidän edessänsä; sillä Herra sinun Jumalas on sinun keskellä, suuri ja peljättävä Jumala. ²²Ja Herra sinun Jumalas karkottaa nämät kansat sinun edestä, vähitellen toisen toisensa jälkeen: et sinä saa äkisti hukuttaa heitä, ettei metsän pedot lisääntyisi sinua vastaan maan päällä. ²³Ja Herra sinun Jumalas antaa heitä sinun etees, ja häiritsee heitä suurella sekaseuraisuudella, siihenasti että hän hukuttaa heidät. ²⁴Ja antaa heidän kunnikaansa sinun käsiis, ja sinun pitää hukuttaman heidän nimensä taivaan alta: ei pidä yhdenkään seisoman sinua vastaan siihenasti että heidät hukutat. ²⁵Heidän epäjumalainsa kuvat pitää sinun tulella polttaman: ei sinun pidä himoitseman sitä hopiaa ja kultaa, joka niiden päällä on ollut, taikka ottaman siitä jotain sinulles, ettei se olisi sinulle paulaksi; sillä se on Herralle sinun Jumalalles kauhistus. ²⁶Sentähden ei sinun pidä sitä kauhistusta huonees viemän, ettei tulisi kirotuksi niinkuin se, mutta sinun pitää ilvoituksella ilvoittaman ja kauhistuksella kauhistuman sitä; sillä se on kirottu.

8Kaikki käskyt, jotka minä käsken sinulle tänäpäpä, pitäkää ja tehkää, että eläisitte ja lisääntyisitte, tulisitte ja omistaisitte maan, josta Herra vannoi teidän isillenne. ²Ja muista kaikkea sitä matkaa, jonka kautta Herra sinun Jumalas johdatti sinun näinä neljänäkymmenenä vuotena korvessa, vaivataksensa sinua ja koetellaksensa sinua, tietääksensä mitä sinun sydämessäs oli, pitäisitkö hänen käskynsä, vai etkö. ³Ja hän vaivasi sinua ja antoi sinun isota, ja ravitsi sinun mannalla, jota et sinä eikä sinun isäs tunteneet, antaaksensa sinun tietää, ettei ihminen elä ainoastansa leivästä; vaan kaikesta mikä Herran suusta lähtee, elää ihminen. ⁴Ei sinun vaattees vanhuudesta kuluneet yltäs ja sinun jalkas ei kuulettuneet, näinä neljänäkymmenenä vuotena. ⁵Niin tiedä sydämessäs, että Herra sinun Jumalas on kurittanut sinua, niinkuin mies kurittaa poikaansa. ⁶Ja pidä Herran sinun Jumalas käskyt vaeltaakses hänen tiellänsä ja peljätäkses häntä. ⁷Sillä Herra sinun Jumalas vie sinun hyvälle maalle: sille maalle, jossa vesiojat, lähteet ja järvet ovat, jotka laaksoihin ja vuorten sivuille vuotavat, ⁸Maalle, jossa nisu, ohra, viinapuut, fikunapuut ja granatin omenat ovat; maalle, jossa on öljypuita ja hunajaa; ⁹Maalle, jossa ei sinun pidä vajavaisuudessa syömän leipää jossa ei mitään puutu; maalle, jonka kivet ovat rautaa, jossa sinä myös vasken vuorista lohkauset. ¹⁰Ja koska sinä syönyt ja ravittu olet, että silloin kiität Herraa si-

nun Jumalaas hyvän maan edestä, jonka hän antoi sinulle, ¹¹Niin ota siis vaari, ettet unhotta Herraa sinun Jumalaas siinä, ettet sinä pidä hänen käskyjänsä, oikeuksiansa ja säätyjänsä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken. ¹²Koskas syönyt ja ravittu olet, ja rakennat kauniit huoneet ja asut niissä, ¹³Ja sinun karjas ja lampaas, hopias ja kultas, ja kaikki mitä sinulla on, lisääntyvät, ¹⁴Ettei sinun sydämes silloin tulisi ylpiäksi, ja unhottaisit Herran sinun Jumalas, joka sinun johdatti Egyptin maalta, orjuuden huoneesta, ¹⁵Ja on sinun johdattanut suuren ja hirmuisen korven lävitse, jossa tuliset kärmeet, ja skorpionit, ja kuivuus oli, ja ei ensinkään vettä ollut, ja hän antoi veden vuotaa sinulle kovasta kalliosta. ¹⁶Ja ravitsi sinun mannalla korvessa, josta ei sinun isäs tietäneet, vaivataksensa ja koetellaksensa sinua, ja viimeiseltä hyvää tehdäksensä sinulle. ¹⁷Muutoin sinä sanoisit sydämessäs: minun voimani ja käteni väkyyvyys on minulle näin voimalliset työt tehnyt. ¹⁸Vaan muista Herraa Jumalaas; sillä hän on se, joka sinulle voiman antaa, tekemään senkaltaisia voimallisia tekoja, että hän vahvistais liittonsa, jonka hän vannoi sinun isilles, niinkuin se tänäkin päivänä tapahtuu. ¹⁹Mutta jos sinä niin unhotat Herran sinun Jumalas, ja noudatat muita jumalia, palvelet ja kumarrat niitä, niin minä tänäpäpä todistan teille, että teidän pitää peräti hukkuman. ²⁰Juuri niinkuin pakanat, jotka Herra hukuttaa teidän edestänne, niin teidän pitää hukkuman, ettette ole Herran teidän Jumalanne äänelle kuuliaisat.

9Kuule Israel: tänäpäpä sinä menet Jordanin yli, että tulet omistamaan sitä kansaa, joka on sinua suurempi ja väkevämpi, suuria kaupungeita rakennetuita taivaaseen asti, ²Suurta ja pitkää kansaa, Enakin poikia, jotka sinä tunnet, joista sinä myös kuullut olet sanottavan: kuka voi seisoa Enakin poikia vastaan? ³Niin sinun pitää tänäpäpä tietämän, että Herra sinun Jumalas käy sinun edellä niinkuin kuluttavainen tuli; hän hukuttaa heitä, ja hän alentaa heitä sinun edessä, että ajat heitä ulos ja hukutat nopiasti, niinkuin Herra sanoi sinulle. ⁴Kuin Herra sinun Jumalas on heidät ajanut sinun edestä ulos, niin älä sano sydämessäs: Herra on minun tähän tuonut omistamaan tätä maata minun vanhurskauteni tähden; sillä Herra ajaa nämät pakanat sinun edestä ulos heidän jumalattomuutensa tähden. ⁵Et sinä tule omistamaan heidän maatansa vanhurskautes eli sydämes vakuuden tähden; vaan Herra sinun Jumalas ajaa pakanat ulos heidän jumalattomuutensa tähden, että Herra vahvistais sanansa, jonka Herra sinun isilles Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi. ⁶Niin tiedä nyt, ettei Herra sinun Jumalas anna sinulle tätä hyvää maata, omistaakses sitä sinun vanhurskautes tähden; sillä sinä olet niskurikansa. ⁷Muista ja älä unhotta, kuinka sinä Herran sinun Jumalas vihoitit korvessa: siitä päivästä kuin sinä läksit Egyptin maalta, siihenasti kuin te tulleet olette tähän paikkaan, olette te olleet Herralle vastahakoiset. ⁸Sillä Horebissa te vihoititte Herran, ja Herra

vihastui teille, niin että hän tahtoi teidät hukuttaa.⁹ Kuin minä vuorelle astuin ottamaan kivisiä tauluja vastaan, liiton tauluja, jonka Herra teki teidän kanssanne, ja minä olin vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä,¹⁰ Ja Herra antoi minulle kaksi kivistä taulua, kirjoitettu Jumalan sormella, ja niissä olivat kaikki sanat, jotka Herra teille tulesta vuorella puhui, kokouksen päivänä,¹¹ Ja tapahtui neljänkymmenen päivän ja neljänkymmenen yön perästä, että Herra antoi minulle kaksi kivistä liiton taulua,¹² Ja Herra sanoi minulle: nouse ja mene nopiasti täältä alas; sillä sinun kansas, jonka Egyptistä olet johdattanut ulos, on turmelut itsensä, he ovat pikaisesti tieltä menneet pois, jonka minä käskin heille, ja ovat tehneet heillensä valetun kuvan.¹³ Ja Herra puhui minulle, sanoen: minä näin tämän kansan, ja katso, se on niskurikansa.¹⁴ Salli, että minä hukutan heidät, ja pyyhin heidän nimensä taivaan alta: ja minä tahdon sinun tehdä väkevämmäksi ja suuremmaksi kansaksi kuin tämä on.¹⁵ Ja kuin minä käännyin ja astuin vuorelta alas, joka tulesta paloi, ja pidin kaksi liiton taulua molemmissa käsissäni;¹⁶ Niin näin minä, ja katso, te olitte tehneet syntiä Herraa teidän Jumalaanne vastaan: te olitte tehneet teille valetun vasikan, ja nopiasti menitte pois siltä tieltä, jonka Herra käski teille.¹⁷ Niin otin minä ne molemmat taulut ja heitin molemmista käsistäni, ja löin ne rikki teidän silmäinne edessä,¹⁸ Ja lankesin maahan Herran eteen, Niinkuin ennenkin, niinä neljänäkymmenenä päivänä ja neljänäkymmenenä yönä, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä, kaikkein teidän synteinne tähden, jotka te tehneet olitte, että te teitte pahaa Herran edessä ja vihoititte hänen.¹⁹ Sillä minä pelkäsin sitä vihaa ja hirmuisuutta, jolla Herra teidän päällemme vihastunut oli, niin että hän tahtoi hukuttaa teidät: ja Herra kuuli minun rukoukseni vielä silläkin erällä.²⁰ Herra oli myös suuresti vihainen Aaronin päälle, niin että hän tahtoi hänen hukuttaa; vaan minä rukoilin silloin Aaroninkin edestä.²¹ Mutta teidän syntinne, vasikan, jonka te tehneet olitte, otin minä ja poltin tulessa, ja löin sen rikki ja survoin hyvästi, siihenasti että se mureni tomuksi, ja heitin tomun ojaan, joka siitä vuoresta vuosi.²² Niin myös Tabeerassa, ja Massassa, ja Himohautoilllas te vihoititte Herran.²³ Ja kuin Herra lähetti teidät KadesBarneasta, ja sanoi: menkää ja omistakaat maa, jonka minä annoin teille, niin te olitte Herran teidän Jumalanne suulle vastahakoiset, ja ette uskoneet häntä, ette myös olleet kuuliaiset hänen äänellensä.²⁴ Te olette olleet Herralle tottelemattomat, siitä päivästä kuin minä teidän tuntenut olen.²⁵ Niin minä lankesin maahan Herran eteen, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, kuin minä siinä makasin; sillä Herra sanoi, että hän tahtoi hukuttaa teidät.²⁶ Ja minä rukoilin Herraa, sanoen: Herra, Herra, älä hukuta kansaas ja perikuntaas, jonka suurella voimallas pelastanut ja väkevällä kädellä Egyptistä olet johdattanut ulos,²⁷ Muista palvelioitas Abrahamia, Isaakia ja Jakobia: älä katso tä-

män kansan kovuutta, jumalattomuutta ja syntiä,²⁸ Ettei sen maan asuvaset, jostas meidät johdattanut olet, sanoisi: sentähden, ettei Herra voinut heitä viedä siihen maahan, jonka hän heille luvannut oli, ja että hän on vihannut heitä, johdatti hän heidät ulos, tappaaksensa heitä korvessa.²⁹ Sillä he ovat sinun kansas ja perimykses, jonka suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas johdattanut olet.

10 Silloin sanoi Herra minulle: vuole sinulles kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astu minun tyköni vuorelle, ja tee sinulles puuarkki,² Niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimmäisissä tauluissa olivat, jotka särkenyt olet: ja pane ne arkkiin.³ Niin minä tein arkin sittimipuusta, ja vuolin kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astuin vuorelle, pitäen kaksi taulua kädessäni.⁴ Niin hän kirjoitti ensimmäisen kirjoituksen jälkeen, niihin tauluihin ne kymmenet sanat, jotka Herra teille puhui vuorella tulesta, kokouksen päivänä: ja Herra antoi ne minulle.⁵ Niin minä käännyin ja astuin vuorelta alas, ja panin taulut arkkiin, jonka minä tein, että heidän piti siellä oleman, niinkuin Herra minulle käskenyt oli.⁶ Ja Israelin lapset menivät BerotBeneJaakanista Moseraan: siellä kuoli Aaron ja haudattiin, ja hänen poikansa Eleatsar toimitti papin virkaa hänen siassansa.⁷ Sieltä menivät he Gudgodaan: Gudgodasta Jodbatiin, siihen maahan, jossa vesi-ojat ovat.⁸ Silloin eroitti Herra Levin suvun, kantamaan Herran liitonarkkia, seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja kiittämään hänen nimeänsä tähän päivään asti.⁹ Sentähden ei ollut Leviläisillä yhtään osaa eli perimystä veljeinsä kanssa; sillä Herra on heidän perimyksensä, niinkuin Herra sinun Jumalas sanoi heille.¹⁰ Ja minä seisoin vuorella niinkuin ennenkin, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja vielä silloinkin kuuli Herra minun rukoukseni, eikä Herra tahtonut hukuttaa sinua.¹¹ Vaan Herra sanoi minulle: nouse, ja mene matkaas, niin että kansan edellä vaellat, että he tulisivat ja omistaisivat sen maan, jonka minä vannoin heidän isillensä antaakseni heille.¹² Nyt siis Israel, mitä Herra sinun Jumalas sinulta muuta anoo; vaan etäs pelkäisit Herraa sinun Jumalaas, ja vaeltaisit kaikissa hänen teissänsä ja rakastaisit häntä, ja palvelisit Herraa sinun Jumalaas kaikesta sinun sydämestäs ja kaikesta sinun sielustas:¹³ Ettäs myös pitäisit Herran käskyt ja hänen säätynsä, jotka minä käsken sinulle tänäpäpä, että sinulle hyvin kävis.¹⁴ Katso, taivaat ja taivasten taivaat ovat Herran sinun Jumalas, ja maa ja kaikki, mitä hänessä on.¹⁵ Kuitenkin Herralla on ollut hyvä suosio sinun isäis tykö rakastaaksensa heitä, ja on valinnut heidän siemenensä heidän jälkeensä, nimittäin teidät kaikista kansoista, niinkuin tänäpäpäpäpäkin on.¹⁶ Niin ympärileikatkaat teidän sydämenne esinahka, ja älkää enää niskurit olko!¹⁷ Sillä Herra teidän Jumalanne on kaikkein jumalain Jumala, voimallinen ja peljättävä, joka ei katso muotoa, eikä lahjoja ota,¹⁸ Joka orvoille ja leskille oikeuden tekee, ja rakastaa muukalaisia, niin että hän heille leivän ja vaatteen antaa.

¹⁹Sentähden pitää teidänkin rakastaman muukalaista; sillä te myös olitte muukalaiset Egyptin maalla. ²⁰Sinun pitää pelkäämän Herraa sinun Jumalaas, häntä pitää sinun palveleman, hänessä pitää sinun kiinni riippuman, ja hänen nimensä kautta vannoman. ²¹Hän on sinun ylistykses ja sinun Jumalas, joka sinulle teki suuria ja hirmuisia töitä, joita silmäs nähneet ovat. ²²Sinun isäs menivät alas Egyptiin seitsemänkymmenen sielun kanssa; mutta nyt Herra sinun Jumalas on enentänyt sinun niinkuin taivaan tähdet.

11 Niin rakasta nyt Herraa sinun Jumalaas, ja pidä hänen lakinsa, säätynsä, oikeutensa ja käskynsä alinomaa. ²Ja tuntekaat te tänäpäpä; sillä en minä teidän lastenne kanssa puhu, jotka ei tiedä, eikä ole nähneet Herran teidän Jumalanne kuritusta, hänen jalouttansa, voimallista kätänsä ja ojennettua käsivarttansa, ³Ja hänen ihmeitänsä, ja tekojansa jotka hän teki Egyptiläisten seassa, Pharaohle Egyptin kuninkaalle, ja kaikelle hänen maakunnallensa, ⁴Ja mitä hän teki Egyptiläisten sotaväelle, heidän hevosillensa ja vaunuillensa, kuin hän antoi Punaisen meren vedet juosta heidän päällensä, kuin he teitä ajoivat takaa, ja Herra hukutti heidät hamaan tähän päivään asti, ⁵Ja mitä hän teille korvessa tehnyt on, siihenasti kuin te tähän paikkaan tulitte, ⁶Ja mitä hän teki Datanille ja Abiramille Eliabin Rubenin pojan pojille, koska maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän perheensä ja majansa; niin myös kaikki heidän tavaransa, joka oli heidän hallussansa koko Israelin keskellä; ⁷Sillä teidän silmänne ovat nähneet kaikki ne suuret Herran teot, jotka hän tehnyt on. ⁸Sentähden pitääkää kaikki ne käskyt, jotka minä teille tänäpäpä käsken, että te vahvistuisitte tulemaan ja omistamaan sitä maata, jota te menette omistamaan. ⁹Että te kauvan siinä maassa eläisitte, jonka Herra sinun Jumalas vannoi teidän isillenne, heille antaaksensa ja heidän siemenellensä: sen maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa. ¹⁰Sillä se maa, johonkas menet omistamaan sitä, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te lähteneet olette; jossa sinä siemenes kylvit, ja kastoit sen jaloillas niinkuin kaalimaan. ¹¹Vaan se maa, johonka te menette omistamaan sitä, on vuorinen ja laaksoinen maa, jonka sade taivaasta kastaa; ¹²Josta maasta Herra sinun Jumalas pitää vaarin; ja Herran sinun Jumalas silmät aina näkevät sen, vuoden alusta niin vuoden loppuun asti. ¹³Ja pitää tapahtuman, jos te hyvin kuuliaisit olette minun käskyilleni, jotka minä tänäpäpä teille käsken; niin että te rakastatte Herraa teidän Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta teidän sydämestänne ja kaikesta sielustanne, ¹⁴Että minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, varhain ja hiljain; että sinä korjaat jyvä, viinas ja öljys. ¹⁵Ja minä annan sinun karjalles ruohoa sinun kedoillas; että te syötte ja ravitaan. ¹⁶Varokaat ettei teidän sydämenne vieteltäisi, niin että poikkeette palvelemaan vieraita jumalia ja kumartamaan heitä. ¹⁷Ja Herran viha julmistuis teidän päällemme, ja sulkis taivaan, ettei sadetta tulisi, ja

maa ei antaisi hedelmäänsä: ja te kiiruusti hukkuisitte siitä hyvästä maasta, jonka Herra on teille antanut. ¹⁸Niin pankaat nyt nämät minun sanani teidän sydämeenne, ja teidän mieleenne, ja sitokaat niitä merkiksi teidän käsiinne, että ne olisivat muistoksi teidän silmäänne edessä, ¹⁹Ja opettakaat niitä teidän lapsillenne, niin että sinä puhut niistä, huoneessa istuissas, tiellä käydessäs, levätä pannesas ja noustessas. ²⁰Ja kirjoita ne sinun huonees pihtipie-liin, ja sinun portteihis. ²¹Että sinä ja sinun lapses kauvan eläisitte maan päällä, jonka Herra teidän isillenne vannoi antaaksensa heille, niinkauvan kuin päivät taivaasta maan päällä ovat. ²²Sillä te kaikki nämät käskyt pidätte, jotka minä teille käsken, että te sen jälkeen teette; niin että te rakastatte Herraa teidän Jumalaanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja riiputte hänessä kiinni; ²³Niin Herra ajaa kaikki nämät kansat pois teidän kasvoinne edestä; niin että te omistatte suuremmat ja voimallisemmat kansat, kuin te olette. ²⁴Kaikki paikat, mihin teidän jalkanne astuu, pitää teidän oleman: korvesta ja Libanonista ja Phrathin virrasta, ärimäiseen mereen asti, pitää teidän rajanne oleman. ²⁵Ei yksikään voi olla teitä vastaan: teidän pelkonne ja vavistuksenne antaa Herra tulla kaikkein niiden maiden päälle, kussa te vaellatte; niinkuin hän teille on sanonut. ²⁶Katso, minä asetan tänäpäpä teidän eteenne, sekä siunauksen että kirouksen. ²⁷Siunauksen, jos te kuuliaisit olette Herran teidän Jumalanne käskylle, jonka minä tänäpäpä teille käsken. ²⁸Kirouksen, jos ette tottele Herran teidän Jumalanne käskyjä, ja poikkeette siitä tietä, jonka minä teille tänäpäpä käsken; niin että te vaellatte muiden jumalain jälkeen, joita ette tunne. ²⁹Koska Herra sinun Jumalas johdattaa sinun siihen maahan, johonkas tulet omistamaan sitä; niin anna siunaus sanottaa Grisimin vuorella, ja kirous Ebalin vuorella. ³⁰Eikö he ole tuolla puolella Jordania tien perällä, auringon laskemiseen päin Kanaanealaisten maalla, jotka asuvat lakeudella, Gilgalin kohdalla, Moren tammiston tykönä? ³¹Sillä teidän pitää menemän Jordanin yli, tuleman ja omistaman maan, jonka Herra teidän Jumalanne teille antaa, sen omistaaksenne, ja asuaksenne siinä. ³²Niin pitääkää ja tehkää kaikki ne säädyt ja oikeudet, jotka minä tänäpäpä panen teidän eteenne.

12 Nämät ovat säädyt ja oikeudet, joita teidän pitäämään pitää, että te niiden jälkeen tekisitte, sillä maalla, jonka Herra sinun isäis Jumala antoi sinulle omistaakses; niinkauvan kuin te maan päällä elätte. ²Teidän pitää peräti hävittämän kaikki ne paikat, joissa pakanat, jotka te omistatte, jumaliansa palvelleet ovat; joko se olis korkeilla vuorilla, taikka mäillä, eli kaikkein viheriäisten puiden alla. ³Ja kukistakaat heidän alttarinsa, ja särkekää heidän patsaansa, heidän metsistönsä tulella polttakaat, ja heidän epäjumalansa kuvat rikki hakatkaat; ja hukuttakaat heidän nimensä siitä paikasta. ⁴Ei teidän pidä niin tekemän Herralle teidän Jumalallenne: ⁵Vaan siinä paikassa,

minkä Herra teidän Jumalanne valitsee kaikista teidän sukukunnistanne, asettaaksensa siihen nimensä: siinä missä hän asuu, pitää teidän etsimän häntä ja sinne pitää sinun tuleman. ⁶Ja siellä pitää teidän uhraaman polttouhrinne, ja muut uhrinne, ja kymmenyksenne, ja kättenne ylennysuhrin; ja lupauksenne, ja vapaaehtoiset uhrinne, niin myös esikoiset karjastanne ja lampaistanne. ⁷Ja siellä teidän pitää syömän Herran teidän Jumalanne edessä, ja iloitseman kaikissa, mitä te ja teidän huoneenne kannatte edes, joilla Herra sinun Jumalas sinun on siunannut. ⁸Ei teidän pidä tekemän kaikkein niiden jälkeen, kuin me tässä tänäpäivänä teemme, jokainen niinkuin hänelle itse näkyis oikiaksi. ⁹Sillä ette vielä ole tähänasti tulleet lepoon ja perimykseseen, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa. ¹⁰Vaan teidän pitää menemän Jordanin yli, ja asuman siinä maassa, jonka Herra teidän Jumalanne antta teidän periä: ja hän antaa teille levon kaikilta vihämiehiltänne ympäriltänne, teidän pitää myös turvallisesti asuman. ¹¹Ja siinä pitää oleman se paikka, jonka Herra sinun Jumalas valitsee, että hänen nimensä siinä asuis; sinne pitää teidän viemän kaikki ne mitkä minä teille käsken: polttouhrinne, ja muut uhrinne, kymmenyksenne, kättenne ylennysuhrin, ja kaikki vapaat lupauksenne, jotka te Herralle lupaatte. ¹²Ja teidän pitää iloitseman Herran teidän Jumalanne edessä, sekä te että poikanne, ja tyttärenne, palvelijan ja piikanne; ja myös Leviläiset, jotka teidän porteissanne ovat: sillä ei heillä ole osaa eli perimystä teidän kanssanne. ¹³Karta uhraamasta polttouhrias joka paikassa, minkäs näet: ¹⁴Vaan siinä paikassa, jonka Herra valitsee jossakussa sinun sukukunnassas, siellä pitää sinun polttouhris uhraaman; ja tekemän kaikki, mitä minä sinulle käsken. ¹⁵Kuitenkin teurasta ja syö lihaa kaiken sinun sielus himon jälkeen, Herran sinun Jumalas siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle on antanut, kaikissa sinun porteissas: sekä saastainen että puhdas siitä syökään, niinkuin metsävuohe ja peuran lihaa. ¹⁶Mutta ei teidän pidä verta syömän; vaan kaataman sen maahan niinkuin veden. ¹⁷Et sinä saa suinkaan syödä porteissas jyväs, viinas, ja öljys kymmenyksiä, eikä myös esikoisia karjastas ja lampaistas; taikka yhtäkään lupausuhria, jonka sinä luvannut olet, taikka sinun vapaan ehtos uhria, eli kättes ylennysuhria; ¹⁸Vaan Herran sinun Jumalas edessä, pitää sinun niitä syömän siinä paikassa, jonka Herra sinun Jumalas valitsee, sinä ja poikas, ja tyttäres, ja palvelias ja piikas, ja Leviläinen joka sinun porteissas on, ja iloitse Herran sinun Jumalas edessä kaikissa, mitä sinun kätes suo. ¹⁹Ja ota vaari, ettes hyljää Leviläistä, niin kauvan kuin sinä elät maan päällä, ²⁰Kuin Herra sinun Jumalas, levittää sinun maas rajat, niinkuin hän sanoi sinulle, ja sinä sanot: minä syön lihaa: että sinun sielus himoitsee lihaa syödä; niin syö lihaa kaiken sinun sielus himon jälkeen. ²¹Jos se sia sinusta kaukana on, jonka Herra sinun Jumalas valitsi, että hän siellä antaa nimensä asua, niin teurasta karjastas ja lampaistas, jotka Herra sinulle antanut on, niinkuin minä sinulle käskin, ja syö porteissas kaiken sinun sielus

himon jälkeen. ²²Kaiketikin niinkuin metsävuohe ja peura syödään, niin pitää sinun sen syömän: sekä saastainen että puhdas siitä syökään. ²³Vaan ainoasti kavahta, ettes verta syö; sillä veri on henki, sentähden ei sinun pidä syömän henkeä lihan kanssa. ²⁴Ei sinun pidä sitä syömän, mutta kaataman maahan niinkuin veden. ²⁵Ei pidä sinun syömän sitä, että menestyisit, ja sinun lapses sinun jälkees, että oikein tehnyt olet Herran edessä. ²⁶Mutta jos sinä pyhität jotain joka sinun omas on, taikka teet lupauksen, niin sinun pitää sen viemän, ja sinun pitää tuleman siihen siaan, jonka Herra valinnut on, ²⁷Ja tee siellä lihasta ja verestä polttouhris, Herran sinun Jumalas alttarille, ja syö liha. ²⁸Ota vaari, ja kuule kaikki nämät sanat, jotka minä käsken sinulle, että menestyisit, ja sinun lapses sinun jälkees ijankaikkisesti, että olet oikein ja kelvollisesti Herran sinun Jumalas edessä tehnyt. ²⁹Kuin Herra sinun Jumalas hävittää pakanat edestäs, kuhunka sinä tulet heitä omistamaan, ja olet heitä omistanut ja asut heidän maallansa, ³⁰Niin ota vaari, ettes heidän perässäs paulaan lankee, sittekuin he ovat hukutetut sinun edestäs, ja ettes etsisi heidän jumaliansa, sanoen: niinkuin tämäkin kansa on palvellut epäjumaliansa, niin tahdon myös minä tehdä. ³¹Ei sinun pidä niin tekemän Herralle sinun Jumalalles; sillä he ovat tehneet jumalillensa kaikkia niitä, mitä Herralle kauhistus on, jota hän vihaa; sillä he ovat poikansakin ja tyttärensä tulella polttaneet jumalillensa. ³²Kaikki mitä minä käsken teille, pitää teidän pitämän, tehdäksenne sen jälkeen: ei teidän pidä siihen mitään lisäämän, eikä myös siitä mitään vähentämän.

13Jos propheta eli unennäkiä nousee teidän seassanne, ja antaa teille merkin eli ihmeen, ²Ja se merkki eli ihme tapahtuu niin, josta hän puhui sinulle, sanoen: käykäämme ja noudattakaamme vieraita jumalia, joita et sinä tunne, ja palvelkaamme heitä; ³Niin ei sinun pidä kuuleman sen prophetan eli unennäkiän sanoja, sillä Herra teidän Jumalanne koettelee teitä, tietääksensä, rakastatteko Herraa teidän Jumalaanne kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne. ⁴Herraa, teidän Jumalaanne pitää teidän noudattaman ja häntä pelkäämän, ja hänen käskynsä pitämän ja hänen ääntänsä kuuleman, häntä palveleman ja hänesä kiinni riippuman. ⁵Vaan sen prophetan eli unennäkiän pitää kuuleman; sillä se opetti teitä luopumaan Herrasta teidän Jumalastanne, joka teidät Egyptin maalta johdatti ulos ja sinun orjuuden huoneesta pelasti, ja se vietteli sinun siltä tieltä, jota Herra sinun Jumalas käski sinun käymään: ja sinun pitää eroittaman pois pahan seastas. ⁶Jos veljes, äitis poika, eli sinun poikas, eli tyttäres, eli emäntäs, joka sinun sylissä on, eli ystävä, joka on kuin oma sydämes, viettelis sinua salaa, ja sanois: käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita et sinä tunne eikä sinun isäskään, ⁷Kansain jumalia teidän ympäristöllänne, joko he läsnä eli kaukana ovat, yhdestä maan äärestä niin toiseen; ⁸Niin älä siihen mielisty, älä myös ole hänelle kuuliainen, ja ei si-

nun silmäs pidä säästämän häntä: ei ensinkään pidä sinun armaitseman eli salaaman häntä. ⁹Mutta sinun pitää kaikekin surmaaman hänen, sinun kätes pitää ensin hänen päällensä oleman, että hän surmattaisiin, ja sen perästä kaiken kansan käsi. ¹⁰Hän pitää kivillä surmattaman, ja hänen pitää kuoleman, sillä hän ahkeroin luovuttaa sinua Herrasta sinun Jumalastas, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos, ¹¹Että koko Israel sen kuulis ja pelkäis, eikä silleen sen muotoista pahuutta teidän seassanne tekisi. ¹²Jos saat kuulla jossakussa kaupungissas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa asuakses, sanottavan: ¹³Muutamat Belialin lapset ovat lähteneet sinun seastas, ja kääntäneet kaupunkinsa asujat pois, ja sanoneet: käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita ette tunne, ¹⁴Niin pitää sinun etsimän, tutkiman, ja kyselemän visusti, ja jos todeksi löydetään, että se niin on tosi, että se kauhistus teidän seassanne tapahtunut on; ¹⁵Niin pitää sinun lyömän sen kaupungin asujat miekan terällä, ja hukuttaman heitä, ja kaikki mitä ikänä siinä on, ja heidän karjansa miekan terällä. ¹⁶Ja kaikki hänen saaliinsa pitää sinun kokooman keskelle sen katua, ja polttaman tullessa, sekä kaupungin että kaikki hänen saaliinsa, Herralle sinun Jumalalles, että se autiona pysyy ijankaikkisesti, ja ei ikänä enään pidä rakettaman. ¹⁷Ja älä mitään sinun käsiis jätä siitä kirotusta, että Herra kääntyis vihansa julmuudesta, ja antais sinulle laupiuden, ja armahtais sinun päälles, ja enentäis sinun, niinkuin hän vannoi sinun isilles, ¹⁸Että sinä Herran sinun Jumalas äänelle kuuliainen ollut olet, ja pitänyt kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpäni käsken, oikein tehdäkses Herran sinun Jumalas silmäin edessä.

14Te olette Herran teidän Jumalanne lapset: älkääät piirustelko itsiänne, ja älkääät keritkö itsiänne paljaaksi otsaltanne, jonkun kuolleen tähden. ²Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle sinun Jumalalles, ja Herra on sinun valinnut erinomaiseksi kansaksi, kaikista kansoista, jotka maan päällä ovat. ³Ei sinun pidä mitäkään kauhistavaista syömän. ⁴Mutta nämät ovat ne eläimet, joita saatte syödä: härkä, lammas, ja vuohi, ⁵Peura, metsävuohi, ruskia peura, akko, dison, teo, mäkikauris. ⁶Ja kaikkinaisen eläin, jolla on kaksiahaarainen sorkka, hajoitettu kahtia, ja märehdii, niitä te saatte syödä. ⁷Ette kuitenkaan saa näitä syödä niistä, jotka märehdivät, ja halaistun sorkkansa jakavat, kuin on: kameli, jänis, kanini; sillä he märehdivät, mutta ei ole kuitenkaan kokonansa kaksisorkkaiset: ne pitää oleman teille saastaiset. ⁸Sika, vaikka hänellä on kaksiahaaraiset sorkat, ei hän kuitenkaan märehdi, se pitää teille oleman saastainen: hänen lihaansa ei teidän pidä syömän, eikä sen raatoon sattuman. ⁹Nämät ovat ne, joita te saatte syödä kaikista niistä jotka vedessä ovat: kaikkinaisen, jolla uimus ja suomus on, sitä te saatte syödä. ¹⁰Mutta se, jolla ei ole uimuksia eikä suomuksia, sitä ei teidän pidä syömän: se on teille saastainen. ¹¹Kaikkia puhtaita lintuja syökää:

¹²Nämät heistä ovat ne, joita ei teidän syömän pidä: kotka, luukotka ja kalakotka, ¹³Varis, harakka ja kokkolintu lainensa, ¹⁴Ja kaikki kaarneet lainensa, ¹⁵Strutsi, pääskyinen, louve ja haukka lainensa, ¹⁶Huhkaja, hyypiö, ja yökkö, ¹⁷Ruovon päristäjä, storkki, merimetsäs, ¹⁸Haikara, mäkihaukka lainensa, puputtaja ja nahkasiipi. ¹⁹Ja kaikki, jotka matelevat ja lentävät, pitää oleman teille saastaiset: ei pidä niitä syötämän. ²⁰Kaikkia puhtaita lintuja saatte te syödä. ²¹Ei teidän pidä syömän yhtään raatoa: muukalaiselle, joka sinun porteissas on, anna sa syödä, eli myy muukalaiselle: sillä sinä olet pyhä kansa Herralle sinun Jumalalles. Ei sinun pidä keittämän vohlaa emänsä rieskassa. ²²Sinun pitää vilpittömästi eroittaman kymmenykset kaikesta sinun jyvätulostas, joka pellostas tulee, vuosi vuodelta. ²³Ja sinun pitää syömän Herran sinun Jumalas edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee, että hänen nimensä siinä asuis, sinun jyväs, viinas ja öljys kymmenykset, esikoiset karjastas ja lampaistas, että sinä oppisit pelkäämään Herraa sinun Jumalaas kaikkena elinaikanas. ²⁴Mutta jos tie on sinulle ylen pitkä, niin ettet sinä taida sitä viedä sinne, että se paikka on kaukana sinusta, jonka Herra sinun Jumalas on valinnut, että hänen nimensä siellä asuis; koska Herra sinun Jumalas on siunannut sinun, ²⁵Niin myy se rahaan, ja ota raha kätees, ja mene siihen paikkaan, jonka Herra sinun Jumalas on valinnut. ²⁶Ja osta sillä rahalla kaikkia, mitä sinun sielus himoitsee, joko se on nauta eli lammas, viina, väkevä juoma, taikka mitä ikänä sinun sielus himoitsee, ja syö se Herran sinun Jumalas edessä, ja ole iloinen, sinä ja sinun huonees. ²⁷Ja Leviläistä, joka sinun porteissas on, ei sinun pidä hylkäämän, sillä ei hänellä ole osaa eli perimystä sinun kanssas. ²⁸Joka kolmannen vuoden lopulla pitää sinun eroittaman kaikki kymmenykset sinun vuotes tulosta sinä vuonna, ja viemän sinun portteihis. ²⁹Niin pitää Leviläisen tuleman, jolla ei yhtään osaa eli perimystä ole sinun kanssas, ja muukalainen, ja orpo, ja leski, jotka sinun porteissas ovat, ja heidän pitää syömän ja ravittaman, että Herra sinun Jumalas sinua siunais kaikissa sinun kättes töissä, jotka sinä teet.

15Seitsemän vuoden perästä pitää sinun pitämän vapaavuoden. ²Ja näin pitää vapaavuosi pidettämän: joka jotakin kädestänsä lähimmäisellensä lainannut on, sen hänen pitää hänelle antaman anteeksi, ja ei velkoman lähimmäistänsä ja veljeänsä; sillä se kutsutaan Herran vapaavuodeksi. ³Muukalaista mahdat sinä velkoa; mutta veljelles pitää sinun sen antaman anteeksi. ⁴Ja ei pidä yksikään kerjääjä teidän seassanne oleman; sillä Herra on siunaava sinua sillä maalla, jonka Herra sinun Jumalas sinulle perimiseksi antaa, omistettavakses. ⁵Jos vaan sinä ahkerasti kuulet Herran sinun Jumalas äänen, ja pidät ja teet kaikki nämät käskyt, jotka minä sinulle tänäpäni käsken, ⁶Niin Herra sinun Jumalas on siunaava sinua, niinkuin hän sinulle on sanonut, niin että sinä lainaat monelle kansalle, mutta ei sinun pidä lainaksi ottaman: sinun pitää hallitseman paljo

kansaa, mutta sinun ei pidä kenenkään vallitseman. ⁷Jos joku veljistäs on joutunut köyhäksi jossakussa kaupungissa sinun maallas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, niin ei pidä sinun koventaman sydäntäs eikä käsiä köyhältä veljeltäs sulkeman; ⁸Mutta pitää kaiketi avaaman kätes hänelle ja mieluisesti lainaaman, senjälkeen minkä hän puutteessansa tarvitsee. ⁹Ota vaari, ettei sinun sydämees tulisi Belialin ajatus, ettäs sanoisit: nyt tulee pian seitsemäs vuosi, joka on vapaavuosi, ja sinä armottomasti katsot sinun köyhän veljes puoleen, etkä mitäkään annan hänelle: niin hän huutaa sinun ylitses Herran tykö, ja se tulee sinulle synniksi. ¹⁰Sinun pitää antaman hänelle hyvällä mielellä, ja sinun sydämes ei pidä paheksuman, koskas hänelle annat; sillä sentähden on Herra sinun Jumalas siunaava sinua kaikissa sinun töissä, ja sinun kättes teoissa. ¹¹Sillä ei köyhät pidä puuttuman maalta, sentähden käsen minä sinua ja sanon: avaa aina kätes veljelles, joka tarvitseva ja köyhä on sinun maallas. ¹²Jos veljes, Hebrealainen mies eli vaimo, myy itsensä sinulle, niin hänen pitää palveleman sinua kuusi vuotta; mutta seitsemäntenä vuotena pitää sinun hänen vapaaksi päästämän. ¹³Ja kuin sinä hänen vapaaksi päästät, ei sinun pidä antaman hänen mennä tyhjin käsin sinun tyköäs; ¹⁴Vaan sinun pitää hänelle mieluisesti lahjoittaman lampaistas ja riihestäs ja viinakuurnastas, niin että sinä annat hänelle sitä, jolla Herra sinun Jumalas sinunkin on siunannut. ¹⁵Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja Herra sinun Jumalas pelasti sinun; sentähden minä näitä sinulle tänäpäpä käsen. ¹⁶Jos hän sanoo sinulle: en minä lähde sinun tyköäs; sillä hän rakastaa sinua ja sinun huonettas, sillä hänen on hyvä olla sinun tykönäs; ¹⁷Niin ota naskali ja pistä hänen korvaansa niin myös oveen, ja anna hänen olla sinun orjas ijäisesti: niin pitää myös sinun tekemän piikas kanssa. ¹⁸Ja älä työlääksi lue sitä sinulles, ettäs hänen tyköäs vapaaksi päästät; sillä hän on palvellut sinua, niinkuin kaksinkertainen palkollinen, kuusi vuotta: niin Herra sinun Jumalas siunaa sinua kaikissa niissä mitä sinä teet. ¹⁹Kaikki härkyiset karjan, ja oinaat lammasten esikoisista, pitää sinun pyhittämän Herralle sinun Jumalalles: ei sinun pidä työtä tekemän karjas esikoisella eikä pidä sinun keritsemän lammastes esikoista. ²⁰Herra sinun Jumalas edessä pitää sinun ne syömän vuosi vuodelta, siinä paikassa minkä Herra valinnut on, sinä ja sinun huonees. ²¹Jos sillä on joku virhe, niin että hän ontuu taikka on sokia, taikka muutoin joku paha virhe hänessä, niin ei sinun pidä uhraaman sitä Herralle sinun Jumalalles. ²²Sinun porteissas pitää sinun sen syömän, saastainen ja puhdas yhdessä, niinkuin metsävuohen ja peuran. ²³Ainoasti ei sinun pidä syömän sen verta, mutta vuodattaman maahan niinkuin veden.

16 Pidä vaari siitä kuusta Abib, ettäs pidät Herralle sinun Jumalalles pääsiäistä: että sillä kuulla Abib on Herra sinun Jumalas johdattanut sinun Egyptistä, yöllä. ²Ja teurasta Herralle sinun Jumalalles pääsiäislampaita ja karjaa,

siinä paikassa minkä Herra valitseva on nimensä asumasiaksi. ³Älä syö hapanta leipää sinä juhlanan. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatointa murheen leipää; sillä sinä läksit kiuruusti Egyptin maalta, ettäs sen päivän, jona läksit Egyptin maalta, muistaisit kaikkena sinun elinaikanas. ⁴Seitsemänä päivänä ei pidä sinulla hapantunutta nähtämän kaikissa sinun maas ääriissä, ja lihasta joka ensimmäisenä päivänä ehtoon teurastetaan, ei pidä mitäkään jäämän yli yön huomeneksi. ⁵Et sinä saa teurastaa pääsiäiseksi missäkään sinun portissas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa; ⁶Vaan siinä paikassa, jonka Herran sinun Jumalas valitseva on nimensä asumasiaksi, siinä teurasta pääsiäiseksi ehtoolta, kun aurinko laskenut on, sillä ajalla, kuin sinä Egyptistä läksit. ⁷Ja kypsennä ja syö siinä paikassa, jonka Herra sinun Jumalas valitseva on, ja sitte huomeneltain palaja ja mene majaan. ⁸Kuutena päivänä syö happamatointa; mutta seitsemäntenä päivänä on Herran sinun Jumalas päätösjuhla, älä silloin mitäkään työtä tee. ⁹Lue sinulles seitsemän viikkoa: siitä kuin sirppi eloon viedään, pitää sinun rupeeman ne seitsemän viikkoa lukemaan. ¹⁰Ja pidä viikkojuhla Herralle sinun Jumalalles, ettäs annat sinun hyväntahtoiset lahjas sinun kädestäs, senjälkeen kuin Herra sinun Jumalas sinulle siunannut on. ¹¹Ja iloitse Herran sinun Jumalas edessä, sinä ja poikas, tyttäres, palvelias, piikas, ja Leviläinen, joka on sinun porteissas, ja muukalainen, ja orpo ja leski, jotka ovat sinun seassas, siinä paikassa jonka Herra sinun Jumalas valitseva on nimensä asumasiaksi. ¹²Ja muista, että sinä olet ollut orja Egyptissä, ettäs pidät ja teet nämät säädyt. ¹³Lehtimajan juhlaa pidä seitsemän päivää, koskas olet sisälle koonnut riihestäs ja viinakuurnastas. ¹⁴Ja iloitse juhlanas, sinä ja poikas ja tyttäres, palvelias, piikas, Leviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka ovat porteissas. ¹⁵Seitsemän päivää pidä juhlaa Herralle sinun Jumalalles, siinä paikassa jonka Herra valitseva on; sillä Herra sinun Jumalas siunaa sinua kaikissa, kuin sinä sisälle kokoat, kaikessa sinun kättes työssä; sentähden iloitse. ¹⁶Kolmasti vuodessa pitää näkymän kaikki sinun miehenpuoles Herran sinun Jumalas edessä, siinä paikassa jonka hän valitseva on, happamatottoman leivän juhlanan, viikkojuhlanan, ja lehtimajan juhlanan: ei yhdenkään pidä näkymän tyhjin käsin Herran edessä, ¹⁷Itsekukin käntensä lahjan jälkeen, Herran sinun Jumalas siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle antanut on. ¹⁸Tuomarit ja käskyläiset aseta sinulles kaikkiin sinun portteihis, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antaa sukukunnassas, tuomitsemaan kansaa oikialla tuomiolla. ¹⁹Älä käännä oikeutta, älä muotoa katso, ja älä lahjoja ota; sillä lahjat sokaisevat toimellisten silmät ja kääntävät hurskasten asiat. ²⁰Etsi ahkerasti oikeutta, ettäs eläisit ja omistaisit sen maan, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa. ²¹Älä istuta sinulles metsistöä, jonkun kaltaista puuta Herran sinun Jumalas alttarin juureen, jonka sinä teet sinulles. ²²Älä nosta sinulles patasta, jota Herra sinun Jumalas vihaa.

17 Älä uhraa Herralle sinun Jumalalles mitään nautaa eli lammasta, jossa joku virhe taikka puutos on: sillä se on Herralle sinun Jumalalles kauhistus. ²Jos löydetään jossakussa sinun porteistas, jotka Herra sinun Jumalas antaa sinulle, joku mies eli vaimo, joka pahaa tekee Herran sinun Jumalas silmäin edessä, rikkoen hänen liittonsa, ³Ja menee palvelemaan vieraita jumalia, ja kumartaa niitä, aurinkoa, kuuta tahi jotakuta taivaan joukosta, jota en minä käskenyt ole, ⁴Ja se sanotaan sinulle, ja sinä kuulet sen, niin tiedustele visusti, ja koskas löydät totiseksi todeksi, että senkaltainen kauhistus Israelissa tehty on; ⁵Niin vie se mies tahi vaimo ulos joka senkaltaisen pahuuden on tehnyt, sinun portteihis, ja kivitä hänet kuoliaaksi. ⁶Kahden eli kolmen suun todistuksesta pitää sen kuoleman, joka kuoleman on ansainnut; mutta yhden suun todistuksesta ei pidä hänen kuoleman. ⁷Todistajain käsi pitää ensin oleman hänen päällensä tappamaan häntä ja sitte kaiken kansan käsi: sinun pitää eroittaman pahan sinun seastas. ⁸Jos joku asia tuomiossa näkyy sinulle pimiäksi, veren ja veren välillä, asian ja asian välillä, vahingon ja vahingon välillä, ja kuin eripuraiset asiat ovat sinun porteissas, niin nouse ja mene siihen paikkaan jonka Herra sinun Jumalas valitseva on, ⁹Ja tule pappein, Leviläisten ja tuomarin tykö, jotka siihen aikaan ovat, ja kysy heiltä: he sanovat sinulle tuomion sanan, ¹⁰Ja tee sen sanan jälkeen, jonka he sinulle julistavat, siinä paikassa minkä Herra valitseva on, ja ota vaari, että teet kaikki mitä he sinulle opettavat. ¹¹Sen lain jälkeen jonka he opettavat sinulle, ja sen tuomion jälkeen jonka he sanovat sinun etees, pitää sinun tekemän, niin ettes siitä sanasta, kuin he sanovat sinulle, vilpistele et oikialle etkä vasemmalle. ¹²Ja jos joku olis ollut ylpiä, niin ettei hän ole kuuliainen papille, joka siellä Herran sinun Jumalas palvelusta tekemässä seisoo, eli tuomarille, hänen pitää kuoleman: ja ota sinä paha Israelista pois, ¹³Että kaikki kansa sen kuulevat ja pelkäävät, ja ei enää ylpiä tee. ¹⁴Koska tulet siihen maahan, kuin Herra sinun Jumalas sinulle antaa, omistaakses sitä ja asuakses siinä, ja sanot: minä asetan kuninkaan minulleni, niinkuin kaikki kansat jotka minun ympärilläni ovat; ¹⁵Niin aseta se kuninkaaksi sinulles, jonka Herra sinun Jumalas valitsee. Aseta veljistäs kuningas sinulles: et sinä saa muukalaista asettaa sinulles, joka ei sinun veljes ole, ¹⁶Ainoastaan ettei hän pidä monta hevosta, ja vie kansaa jälleen Egyptiin niiden monien hevosten tähden, ja että Herra teille sanoi: ettette enää tätä tietä tule. ¹⁷Ei hänen myös pidä ottaman itsellensä monta emäntää, ettei hänen sydämensä kääntyisi pois, ja ei hänen pidä myös itsellensä aivan paljo hopiaa ja kultaa kokooman. ¹⁸Ja kuin hän istuu valtakuntansa istuimella, niin ottakaan tämän lain papeilta Leviläisiltä, ja antakaan kirjoittaa toisen kappaleen siihen kirjaan. ¹⁹Se olkoon hänen tykönänsä, ja lukekaan sitä kaiken elinaikansa, että hän oppis pelkäämään Herraa Jumalaansa, ja pitämään kaiken tämän lain sanat ja nämät säädyt, ja että hän tekis niiden jälkeen. ²⁰Niin ettei hän korottaisi sydäntän-

sä veljeinsä ylitse, eikä myös käskyistä vilpistelisi, oikialle eikä vasemmalle puolelle, että hän päivänsä pitentäisi valtakunnassansa, hän ja hänen poikansa Israelissa.

18 Papilla, Leviläisillä ja kaikella Levin sukukunnalla ei pidä osaa eli perintöä Israelissa oleman. Herran uhria ja hänen perintöänsä pitää heidän syömän. ²Sentähden ei pidä hänellä perimistä oleman veljeinsä keskellä; sillä Herra on hänen perimisensä, niinkuin hän on hänelle sanonut. ³Ja tämä on pappein oikeus kansalta ja niiltä, jotka uhraavat härjän tahi lampaan: Papille annettakaan lapa, leukaluut ja sisällykset, ⁴Ja uutisen jyvistä, viinastas, öljystä, ja liemenet lampaistas pitää sinun antaman hänelle. ⁵Sillä Herra sinun Jumalas on hänen valinnut kaikista sinun sukukunnistas, seisomaan ja palvelemaan Herran nimeen, hän ja hänen poikansa jokapäivä. ⁶Koska Leviläinen tulee jostakusta sinun portistas, koko Israelista, kussa hän vieras on, ja hän tulee kaikesta sielunsa himosta siihen paikkaan, jonka Herra valinnut on; ⁷Niin palvelkaan hän Herran Jumalansa nimeen, niinkuin kaikki muutkin Leviläiset hänen veljensä, jotka siellä seisovat Herran edessä. ⁸Ja heidän pitää yhden verran osaa saaman syödäkensä, paitsi sitä mitä hänellä on vanhempainsa myydestä hyvydestä. ⁹Koskas tulet siihen maahan, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, niin älä opi tekemään sen kansan kauhistusten jälkeen. ¹⁰Ei yksikään pidä sinun seassas löytämän, joka poikansa eli tyttärensä käyttää tulessa, eli joka on ennustaja, päivän valitsija, tietäjä, tahi velho, ¹¹Tahi lumooja, tahi noita, tahi merkkein tulkitsija, tahi joka kuolleita kysyy. ¹²Sillä joka senkaltaisia tekee, on Herralle kauhistus, ja senkaltaisten kauhistusten tähden ajaa Herra sinun Jumalas heidät ulos sinun edestä. ¹³Sinun pitää oleman vakaa Herran sinun Jumalas edessä. ¹⁴Sillä nämät kansat, joiden maan sinä omistat, kuulevat päivän valitsioita ja ennustajia: mutta sinulle ei ole niin Herra sinun Jumalas sallinut. ¹⁵Vaan Prophetan sinun seastas, sinun veljistäs, minun kaltaiseni, herättää sinulle Herra sinun Jumalas: häntä kuulkaat. ¹⁶Kaiken se jälkeen kuin sinä anoit Herralta sinun Jumalaltas Horebissa kokouksen päivänä, sanoen: en minä voi enää kuulla Herran minun Jumalani ääntä, enkä silleen voi suurta tulta nähdä, etten minä kuolisi, ¹⁷Ja Herra sanoi minulle: he ovat oikein puhuneet, ¹⁸Minä herätän heille Prophetan heidän veljistänsä niinkuin sinä olet, ja minä panen minun sanani hänen suuhunsa: hän puhuu heille kaikkia mitä minä hänelle käsken. ¹⁹Ja tapahtuu, että joka ei minun sanaani kuule, jonka hän minun nimeeni puhuu, häneltä minä sen vaddin. ²⁰Mutta jos joku propheta ylpeydestä puhuu minun nimeeni sitä mitä en minä hänen käskenyt puhua, ja se joka puhuu muiden jumalain nimeen, sen prophetan pitää kuoleman. ²¹Jos sanot sydämessäs: kuinka me tiedämme, mitä sanoja ei Herra ole puhunut? ²²Kuin propheta puhuu Herran nimeen, ja ei siitä mitään ole, eikä niin tapahdu, niin ne ovat ne sanat, joita ei Herra ole puhunut: se prop-

heta on sen puhunut ylpeydestänsä, älä pelkää häntä.

19Kuin Herra sinun Jumalas on hävittänyt pakanat, joiden maan Herra sinun Jumalas sinulle antaa, niitä omistaakses ja asuakses heidän kaupungeissansa ja huoneissansa, ²Niin eroita sinulles kolme kaupunkia sen maan keskellä, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinun omistaakses, ³Ja valmista sinulles tie, ja jaa maas rajat, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa perinnöksi, kolmeen osaan, sen paeta, joka miesvahinkoon tullut on. ⁴Ja se olkaan miehentappajan meno, joka sinne paeta ja elää saa: joka tappaa lähimmäisensä tietämätä, ja ei ennen vihannut häntä, ⁵Vaan niinkuin joku menis metsään lähimmäisensä kanssa puita hakkaamaan, ja nostais käsin kirveensä hakkaamaan puuta maahan, ja kirves lähtis varresta, ja osais loukata lähimmäisensä niin että hän siitä kuolis: sen pitää yhteen näistä kaupungeista pakeneman ja saaman elää, ⁶Ettei venenkostaja ajaisi miehentappajaa niinkauvan kuin hänen sydämensä on katkera, ja saavuttaisi häntä että matka pitkä on, ja löis hänen kuoliaaksi, vaikka ei hän kuoleman syytä ole tehnyt; sillä ei hän ennen vihannut häntä. ⁷Sentähden käsken minä sinua, sanoen: eroita sinulles kolme kaupunkia. ⁸Ja jos Herra sinun Jumalas sinun maas rajat levittää, niinkuin hän vannoi isilles, ja antaa sinulle kaiken sen maan, jonka hän lupasi isilles antaa, ⁹Jos muutoin pidät kaikki nämät käskyt, ja teet sen jälkeen kuin minä sinulle tänäpäni käsken, ettäs rakastat Herraa sinun Jumalaas ja vaellat hänen teissänsä kaikkena elinaikanas: niin lisää vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen, ¹⁰Ettei viatointia verta vuodatettaisi sinun maassas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa perinnöksi, ja veren vika tulisi sinun päälles. ¹¹Mutta jos joku vihaa lähimmäistänsä ja väijyy häntä ja karkaa hänen päällensä ja tappaa hänen, ja se pakenee yhteen niistä kaupungeista; ¹²Niin vanhimmat hänen kaupungistansa lähettäkään sinne sanan, ja tuokaan hänen sieltä, ja antakaan hänen venenkostajan käsiin, että hän kuolis. ¹³Ei sinun silmäs pidä armaitseman häntä, ja sinun pitää ottaman pois viattoman veren Israelista, ettäs menestyisit. ¹⁴Ei sinun pidä siirtämän lähimmäises rajaa, jonka entiset panneet ovat sinun perintöös, kuin sinä perit siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa omistaakses. ¹⁵Ei pidä todistajan yksinänsä astuman edes ketäkään vastaan, jostakusta pahasta teosta ja synnistä, mikä ikänä paha teko se olis joka tehdään; mutta kahden eli kolmen todistajan suussa ovat kaikki asiat vahvat. ¹⁶Jos väärä todistaja tulee ja todistaa jotakuta vastaan ja soimaa hänelle jotain syntiä, ¹⁷Niin molemmat ne miehet, jotka riitelevät, seisokaan Herran edessä, pappein ja tuomarein edessä, jotka siihen aikaan ovat, ¹⁸Ja tuomarit visusti tutkistelkaan sitä, ja katso, jos todistaja on väärä todistaja, ja todistaa väärin veljeänsä vastaan; ¹⁹Niin tehkääät hänelle niinkuin hän aikoi tehdä veljellensä, ettäs erottaisit pahan sinustas, ²⁰Ja muut sen kuulisivat ja pelkäisivät, ja ei tekisi enää senkaltaista pahaa teidän seassanne. ²¹Sinun silmäs

ei pidä säästämän häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta.

20Koskas menet sotaan vihollisias vastaan, ja näet hevoset ja vaunut, ja kansan joka on suurempi sinua, niin älä pelkää heitä; sillä Herra sinun Jumalas, joka sinun johdatti ulos Egyptin maalta, on sinun kanssas. ²Ja kuin te lähestytte sotaa, niin astukaan pappi edes ja puhukaan kansalle, ³Ja sanokaan heille: kuule Israel, te menette tänäpäni sotaan vihollisianne vastaan: älkään sydämenne pehmetkö, älkääät peljätkö, älkääät vavisko, älkääät myös hämmästykö heidän edessänsä. ⁴Sillä Herra teidän Jumalanne käy kanssanne, sotimaan edestänne vihollisianne vastaan, ja auttaa teitä. ⁵Vaan sodan päämiehet puhutelkaan kansaa ja sanokaan: joka uuden huoneen on rakentanut, ja ei siinä vielä ruvennut asumaan, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja joku toinen omistais sen. ⁶Ja se joka istutti viinamäen, ja ei vielä sitä tehnyt yhteiseksi, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa ja toinen tekis sen yhteiseksi. ⁷Jos joku on hänellensä vaimon kihlannut, ja ei ottanut häntä tykönsä, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja toinen nais häntä. ⁸Ja sodan päämiehet vielä puhukaan kansalle ja sanokaan: joka pelkuri on ja vapisevaisella sydämellä, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän saattaisi veljeänsä sydämiä pelkuriksi, niinkuin hänen sydämensä on. ⁹Ja sittekuin sodan päämiehet lopettaneet ovat kansalle puheensa, niin he asettakaan sotajoukon ylimmäiset ensimmäiseksi kansan sekaan. ¹⁰Kuin mene jonkun kaupungin eteen, sotimaan sitä vastaan, niin taritse heille rauhaa. ¹¹Ja jos he sinua rauhallisesti vastaanvat ja avaavat etees, niin olkaan kaikki kansa joka siinä on, sinulle verollinen ja palvelkaan sinua. ¹²Vaan jos ei he tee rauhaa sinun kanssas, vaan sotivat sinua vastaan, niin ahdistat heitä. ¹³Ja kuin Herra sinun Jumalas antaa heidät sinun käsiis, niin lyö kuoliaaksi kaikki miehenpuoli miekan terällä. ¹⁴Mutta vaimot, lapset ja eläimet, ja kaikki ne jotka kaupungissa ovat, ja kaikki saalis ota itselles, ja syö vihollistes saalista, kuin Herra sinun Jumalas antaa sinulle. ¹⁵Ja tee niin jokaiselle kaupungille, joka sinusta aivan kaukana on, ja ei ole näiden kansain kaupunkia. ¹⁶Mutta näiden kansain kaupungeissa, jotka Herra sinun Jumalas sinulle perimiseksi antaa, älä jätä elämään yhtäkään henkeä; ¹⁷Vaan hukuta ne peräti: nimittäin Hetiläiset, Amori-laiset, Kanaanealaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, niinkuin Herran sinun Jumalas sinulle on käskenyt, ¹⁸Ettei he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhistuksia, joita he tekivät jumalillensa, ettette myös tekisi syntiä Herraa teidän Jumalaanne vastaan. ¹⁹Jos sinä kauan olet jonkun kaupungin edessä, jota vastaan sinä sodit omistaakses sitä, niin älä hävitä sen puita, älä myös kirveellä raiskaa niitä; sillä sinä saat niistä syödä, sentähden älä hakkaa niitä maahan; sillä ihmisellä on metsäpuitakin, tulemaan varustukseksi sinun etees. ²⁰Vaan ne puut, jois-

ta tiedät, ettei ne ole syötäviä, hävitä ja hakkaa maahan, ja rakenna varustus kaupunkia vastaan, jonka kanssa sinä sodit, siksi kuin sinä voitat sen.

21Jos joku tapettu löydetään siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinun omakses antaa, ja se makaa kedolla, ja tietämätöntä on, kuka hänen tappoi; ²Niin käykään ulos vanhimpas ja tuomaris, ja mitatkaan sen tapetun tyköä kaupunkiin, jotka tapetun ympärillä ovat. ³Joka kaupunki tapettua lähin on, sen vahimmat ottakaan nuoren lehmän karjasta, jolla ei ole työtä tehty ja joka ei ikeen alla ole ollut, ⁴Ja kaupungin vanhimmat taluttakaan nuoren lehmän kovaan laaksoon, jota ei kynnetä eikä kylvetä, ja leikatkaan lehmän kaulan siinä laaksossa. ⁵Niin pitää papit, Levin pojat käymän edes; sillä Herra sinun Jumalas on heidät valinnut palvelemaan itseänsä, ja Herran nimeä ylistämään: ja heidän suunsa jälkeen pitää kaikki riidat ja kaikki vahingot selitettämän. ⁶Ja kaikki vanhimmat siitä kaupungista, joka tapettua lähinnä on, peskään kätensä nuoren lehmän päällä, jonka kaula laaksossa leikattiin, ⁷Ja he vastatkaan ja sanokaan: ei meidän kätemme tätä verta vuodattaneet, eikä meidän silmämme sitä nähneet. ⁸Ole armollinen kansallesi Israelille, jonka sinä Herra pelastit, ja älä tätä viatointa verta anna tulla kansas Israelin päälle; ja niin he ovat sovitetut siitä verestä. ⁹Ja niin sinä eroitat tyköäs viattoman veren, ettäs teet sen mikä oikia on Herran silmän edessä. ¹⁰Kuin menet sotaan vihollisias vastaan, ja Herra sinun Jumalas antaa heidät sinun käsiis, ja sinä viet heitä vankina pois. ¹¹Ja näet vankein seassa kauniin vaimon, ja himoitset häntä ottaa emännäkses: ¹²Niin vie häntä huonees ja anna hänen keritä hiuksensa ja leikata kyntensä, ¹³Ja riisua vaatteensa, joissa hän vangittiin, ja anna hänen istua huoneessas, ja itkeä kuukauden isänsä ja äitiänsä: mene sitte hänen tykönsä ja ole hänen miehensä, ja hän olkoon sinun emäntäs. ¹⁴Ja jos tapahtuu, ettei hän sinulle kelpaa, niin anna hänen mennä kuhunka hän tahtoo, ja älä suinkaan myy häntä rahaan: älä myös pyydä itselles jotakin voittoa hänen kauttansa; sillä sinä alensit hänen. ¹⁵Jos jollakin miehellä on kaksi emäntää, yksi, jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän vihaa, ja ne synnyttävät hänelle lapsia, sekä se jota hän rakastaa, että se jota hän vihaa, niin että esikoinen on sen, jota hän vihaa; ¹⁶Ja aika tulee, että hän lastensa välillä perimisen jakaa, niin ei hän taida tehdä rakkaamman poikaa esikoiseksensa vihattavan esikoisen edestä; ¹⁷Vaan hänen pitää tunteman vihattavan pojan esikoiseksensa, niin että hän antaa hänelle kaksinkertaisesti kaikista niistä, mitä häneltä löydetään; sillä se on hänen ensimmäinen voimansa, ja hänelle tulee esikoisen oikeus. ¹⁸Jos jollakin on itsevaltainen ja kovakorvainen poika, joka ei kuule isänsä ja äitinsä ääntä, ja kuin he kurittavat häntä, ei heitä tottele; ¹⁹Niin pitää hänen isänsä ja äitinsä hänen ottaman kiinni, ja viemän kaupunkinsa vanhimpain ja portin eteen, ²⁰Ja sanokaan kaupunkinsa vanhimmille: tämä meidän poikamme on itsevaltainen ja

kovakorvainen, ei tottele meidän ääntämme, ja on syömäri ja juomari; ²¹Niin pitää kaiken kaupungin kansan hänen kuoliaaksi kivittämän: ja niin sinä eroitat pahan sinustas, että koko Israel sen kuulis ja pelkäis. ²²Jos joku on tehnyt jonkun synnin, joka kuoleman on ansainnut, ja hirsipuussa kuoletetaan, ²³Niin ei pidä hänen ruumiinsa yötä puussa pidettämän, mutta haudatkaat häntä kohta sinä päivänä; sillä se on kirottu Jumalalta, joka hirtetty on, ettet sinä saastuttaisi sinun maatas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle perimiseksi antaa.

22Kuin näet veljes härjän taikka lampaan eksyneen, niin ei sinun pidä kääntämän itsiäs pois, vaan viemän se kaiketikin jälleen sinun veljelles. ²Jollei veljes ole sinua läsnä etkä häntä tunne, niin ota se huonees, ja olkoon se tykönäs, siihenasti kuin veljes etsii sitä, ja niin anna se hänelle jälleensä. ³Niin tee myös hänen aasinsa kanssa, hänen vaatteensa ja kaikkinaisen kadonneen kanssa, mikä veljeltes kadonnut on, ja sinä sen löysit: ei sinun pidä itsiäs siitä pois kääntämän. ⁴Jos näet veljes aasin eli härjän langenneena tiellä, älä käänny pois niistä; vaan sinun pitää jouduksaasti auttaman niitä ylös hänen kanssansa. ⁵Vaimon ei pidä miehen asetta kantaman, eikä myös miehen pukeman yllensä vaimon vaatteita; sillä jokainen, joka sen tekee, on Herralle sinun Jumalalles kauhistus. ⁶Ja jos löydät linnun pesän tiellä puusta tahi maasta, jossa on pojat tahi munat, ja emä istuu poikansa eli munain päällä, niin älä ota emää poikinensa; ⁷Mutta päästä kaiketikin emä pois, ja ota pojat sinulles, ettäs menestyisit ja kauvan eläisit. ⁸Kuin rakennat uutta huonetta, niin tee käsipuut kattos ympäri, ettes veren vikaa saattaisi huonees, jos joku sieltä putois. ⁹Älä kylvä viinamäkeäs moninaisilla siemenillä, ettes saastuttaisi sekä siemenes kokousta, jonka kylvänyt olet, ja myös viinamäen tuloa. ¹⁰Älä ynnä härjällä ja aasilla kynnä. ¹¹Älä pue sitä vaatetta ylles, joka villaisesta ja liiniaisesta yhdessä kudottu on. ¹²Tee sinulles rihmoja vaattees neljään kulmaan, jollas puetaan. ¹³Jos joku mies on nainut emännän, ja on mennyt hänen tykönsä, ja rupee vihaamaan häntä, ¹⁴Ja soimaa häntä johonkuhun häpiään vikapääksi, ja saattaa hänestä pahan sanoman, sanoen: minä otin tämän emännäkseni, ja menin hänen tykönsä, ja löysin, ettei hän ollut neitsy; ¹⁵Niin ottakaan vaimon isä ja äiti hänen, ja tuokaan vaimon neitsyyden merkit edes, ja näyttäkään vanhimmille, jotka kaupungin portissa istuvat, ¹⁶Ja vaimon isä sanokaan vanhimmille: minä annoin tälle miehelle minun tyttäreni emännäksi, ja nyt hän vihaa häntä. ¹⁷Ja katso, hän soimaa häntä häpiällisiin asioihin vikapääksi, ja sanoo: en minä löytänyt sinun tyttärtäs neitseksi. Ja katso, tämä on minun tyttäreni neitsyyden merkki. Ja heidän pitää levittämän vaateen kaupungin vanhimpain eteen; ¹⁸Niin kaupungin vanhimmat ottakaan sen miehen, ja rangaiskaan häntä. ¹⁹Ja sakoittakaan hänen sataan hopiasikliin ja antakaan ne nuoren vaimon isälle, että hän häpäisi neitseeseen Israelissa, ja hänen pitää pitämän

hänen emäntänensä, eikä saa häntä hyljätä kaikkena elinaikanansa. ²⁰Ja jos se tosi on, ettei vaimo löydetty neitseeksi; ²¹Niin vietäkään vaimo isänsä huoneen ovelle, ja kaupungin kansa kivittäkään hänen kuoliaaksi, että hän teki tyhmyyden Israelissa, ja että hän salavuoteudessa makasi isänsä huoneessa: ja niin sinä otat pahan pois tyköäs. ²²Jos joku löydetään maanneeksi vaimon tykönä, jolla aviomies on, niin pitää molempain kuoleman, sekä miehen, että vaimon, jonka tykönä hän makasi; ja niin pahuus otetaan pois Israelista. ²³Jos joku piika on mieheltä kihlattu, ja joku häneen ryhtyy kaupungissa, ja makaa hänen; ²⁴Niin pitää ne molemmat vietämän kaupungin porttiin, ja molemmat kivitettämän kuoliaaksi, piika, ettei hän huutanut, sillä hän oli kaupungissa, mies, että hän lähimmäisensä vaimon häpäisi; ja niin sinä eroitat pahan tyköäs. ²⁵Jos joku löytää kihlatun piian kedolla, ryövää ja makaa hänen, niin mies pitää yksin tapettaman, joka makasi hänen; ²⁶Vaan piialle ei sinun pidä mitään tekemän; sillä ei piika yhtään kuoleman syntiä tehnyt, vaan niinkuin joku karkais lähimmäistänsä vastaan, ja löis hänen kuoliaaksi, niin on myös tämä asia. ²⁷Sillä hän löysi hänen kedolla: se kihlattu piika huusi, mutta ei ollut hänellä auttajaa. ²⁸Jos joku löytää neitseen, joka ei ole kihlattu, ja ottaa hänen kiinni, ja makaa hänen, ja he löydetään; ²⁹Niin se joka hänen makasi, antakaan piian isälle viisikymmentä hopiasiklää, ja ottaakaan piian emännäksensä, että hän on alentanut hänen: ei hän saa hyljätä häntä kaikkena elinaikanansa. ³⁰Ei yhdenkään pidä ottaman isänsä emäntää, eikä myös paljastaman isänsä peitettä.

23Ei kuohitun ja raajarikon pidä tuleman Herran seurakuntaan. ²Eikä pidä myös äpärän tuleman Herran seurakuntaan, eipä vielä kymmenenteen polveenkaan asti pidä jonkun heistä Herran seurakuntaan tuleman. ³Ammonilaiset ja Moabilaiset ei pidä tuleman Herran seurakuntaan, ei kymmenenteenkään polveen asti, ja ei ikänä tuleman Herran seurakuntaan, ⁴Sentähden ettei he kohdanneet teitä tiellä leivällä ja vedellä, kuin te läksitte Egyptistä, ja että he palkkasivat teitä vastaan Bileamin Beorin pojan Mesopotamian Petorista, kiroomaan sinua. ⁵Mutta Herra sinun Jumalas ei kuullut Bileamia, vaan Herra sinun Jumalas muutti sinulle kirouksen siunaukseksi; sillä Herra sinun Jumalas rakasti sinua. ⁶Älä toivota heille rauhaa eli jotakin hyvää, kaikkena elinaikanas ijankaikkisesti. ⁷Edomilaista älä kauhistu; sillä hän on sinun veljes. Älä myös Egyptiläistä kauhistu; sillä sinä olit muukalainen hänen maassansa. ⁸Ne lapset, jotka heistä syntyvät kolmannessa polvessa, tulkaan Herran seurakuntaan. ⁹Kuin lähdet leiristä vihollisias vastaan, kavahda itsiäs kaikkinaisesta pahuudesta. ¹⁰Jos joku on teidän seassanne, joka ei ole puhdas, että hänelle yöllä jotakin tapahtunut on; hänen pitää menemän pois leiristä, ja ei leiriin sisälle tuleman. ¹¹Ja hänen pitää ehtoona itsensä vedellä pesemän, ja sittekuin aurinko laskeutunut on, palatkaan leiriin. ¹²Ulkona leiristä olkoon sinulla

paikka, johonkas menet tarpeilles. ¹³Ja sinulla pitää oleman vähä kalikka vyölläs, ja kuin menet tarpeilles, kaiva sillä, ja istuttuas, peitä saastaisuutes. ¹⁴Sillä Herra sinun Jumalas vaeltaa sinun leiris lävitse pelastamaan sinua ja antamaan sinun vihollises sinun etees, sentähden pitää sinun leiris pyhä oleman, ettei häpiää näkyisi sinun seassas ja hän kääntäis itsensä sinusta pois. ¹⁵Älä isännän haltuun anna orjaa, joka häneltä sinun tykös karannut on. ¹⁶Hän olkaan sinun tykönäs, sinun keskelläs siinä paikassa, joka hänelle kelpaa, jossakussa sinun portissas, itsellensä hyväksi, älä sorra häntä. ¹⁷Ei pidä yhtäkään porttoa oleman Israelin lasten tytärten seassa, eikä yhtään huorintekiää Israelin poikain seassa. ¹⁸Älä kanno porton palkkaa eikä koiran hintaa Herran sinun Jumalas huoneesen, jonkun lupauksen edestä; sillä ne molemmat ovat Herralle sinun Jumalalles kauhistus. ¹⁹Älä korkoa ota veljeltäs rahasta, syötävästä tahi muusta, josta korko otetaan. ²⁰Muukalaiselta ota korko, mutta älä veljeltäs, että Herra sinun Jumalas siunais sinua kaikessa aivoituksessas siinä maassa, johonkas tulet omistamaan sitä. ²¹Kuin Herralle sinun Jumalalles lupauksen lupaat, niin älä viivytä maksaa sitä; sillä Herra sinun Jumalas on sen totisesti vaativa sinulta, ja se on sinulle synti. ²²Vaan jollet sinä lupaa, niin ei ole sinulla syntiä. ²³Pidä se, mikä sinun huulistas on käynyt ulos, ja tee, niinkuin sinä Herralle sinun Jumalalles hyvällä ehdolla luvannut olet sitä, minkä sinä suullas puhunut olet. ²⁴Kuin menet lähimmäises viinamäkeen, niin sinä saat syödä viinamarjoja himos jälkeen, ettäs ravitaan; mutta älä pane mitäkään astiaas. ²⁵Koskas menet lähimmäises laihoon, niin sinä saat katkoa tähkäpäitä kädelläs, mutta älä sirpillä lähimmäises laihoa niitä.

24Jos joku ottaa vaimon avioksensa, ja tapahtuu, ettei hän sitte löydä armoa hänen silmäinsä edessä, että on löytänyt jonkun häpiän hänessä; niin kirjoittaa hän hänelle erokirjan, ja antaa sen hänen käteensä, ja antaa hänen mennä huoneestansa pois. ²Kuin se hänen huoneestansa lähtenyt on, menee pois ja tulee jonkun toisen miehen emännäksi, ³Ja taas toinen mies rupee häntä vihaamaan, ja kirjoittaa hänelle erokirjan, ja antaa hänen käteensä ja laskee hänen huoneestansa pois: eli jos toinen mies, joka hänen emännäksensä otti, kuolee: ⁴Niin hänen ensimmäinen miehensä, joka hänen antoi mennä pois, ei pidä häntä ottaman jälleen emännäksensä, sittekuin hän tuli saastaiseksi; sillä se on kauhistus Herran edessä, ettes maata saastutaisi, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle perimiseksi. ⁵Jos joku on äsken emännän nainut, ei sen pidä menemän sotaan, eikä pidä hänen päällensä mitään rasiusta pantaman; vaan olkaan vapaana huoneessansa ajastajan päivät, että hän sais iloita emäntänsä kanssa, jonka hän nainut on. ⁶Ei pidä molempia myllynkiviä, eli päällyskiveäkään keltään pantiksi otettaman; sillä se olis ottaa hengen pantiksi. ⁷Jos joku löydetään, joka sielun varastaa veljistänsä, Israelin lapsista, ja etsii sillä voittoa taikka myy hänen, sen

varkaan pitää kuoleman, ettäs eroittaisit pahan sinustas.⁸Karta spitalitautia, ettäs visusti teet ja pidät kaikki, mitä Leviläiset ja papit opettavat sinulle: niinkuin minä heille käskin, ne pitääkää ja niiden jälkeen tehkää. ⁹Muista, mitä Herra sinun Jumalas teki MirJamille, tiellä, kuin te Egyptistä läksitte. ¹⁰Ja kuin jotain lainaat lähimmäiseselles, älä mene hänen huoneesensa panttia ottamaan, ¹¹Vaan seisso ulkona, ja se, jolle lainasit, kantakaan itse pantin sinulle ulos. ¹²Vaan jos hän köyhä on, älä mene levätä hänen panttillansa, ¹³Vaan anna hänen panttinsa kaiketikin jälleen ennen auringon laskemata, että hän makais vaatteissansa ja siunais sinua: ja se luetaan sinulle vanhurskaudeksi Herran sinun Jumalas edessä. ¹⁴Älä tee vääryyttä köyhälle ja tarvitsevalle päivämiehelle, joko hän olis sinun veljistä, eli muukalaisista, joka on sinun maallas sinun porteissas. ¹⁵Vaan maksa hänelle hänen palkkansa sinä päivänä, ennen auringon laskemata; sillä hän on hätäytynt ja siitä hän elää, ettei hän huutaisi Herran tykö sinun tähtes, ja se luettaisiin sinulle synniksi. ¹⁶Ei pidä isäin kuoleman lasten tähden, eikä myös lasten isäinsä tähden; mutta kunkin pitää kuoleman oman syntinsä tähden. ¹⁷Älä käännä muukalaisen eli orvon oikeutta, älä myös leskeltä ota vaatteita pantiksi; ¹⁸Vaan muista, että sinäkin olit orja Egyptissä, ja Herra sinun Jumalas sieltä sinun johdatti; sentähden minä sinua käsken, ettäs nämät tekisit. ¹⁹Kuin pellostas elon leikkaat, ja lyhde sinulta sinne unohtuu, älä palaja sitä otamaan, vaan olkoon se muukalaisen, orvon ja lesken oma, että Herra sinun Jumalas siunaisi sinua kaikissa sinun kättes töissä. ²⁰Kuin olet poiminut öljyjuu hedelmät, niin älä vastuudesta sitä varista; vaan sen pitää muukalaisen, orvon ja lesken oman oleman. ²¹Kuin viinamäkes korjannut olet, älä vastuudesta jääneitä hae; vaan ne pitää muukalaisen, orvon ja lesken omat oleman. ²²Ja muista, että sinä olet orja ollut Egyptin maalla, sentähden käsken minä sinua näitä tekemään.

25 Jos riita on miesten välillä, niin tulkaan ne oikeuden eteen, ja tuomittakaan niiden välillä: ja tuomittakaan hurskas hurskaaksi, ja jumalatoim jumalattomaksi. ²Ja jos jumalatoim on ansainnut haavoja, niin käsketään tuomari hänen langeta maahan, ja antakaan nähtensä lyödä häntä, senjälkeen kuin hänen pahatekonsa on, luvun jälkeen. ³Neljäkymmentä kertaa pitää häntä lyötämän, ja ei enempää, ettei häntä ylönpalttisesti lyötäisi, ja sinun veljes tulis huonoksi sinun silmäis edessä. ⁴Ei sinun pidä riittä tappavan härjän suuta sitoman kiinni. ⁵Koska veljekset asuvat ynnä, ja yksi heistä kuolee pojatoimna, niin ei pidä kuolleen veljen vaimon ottaman muukalaista miestä toisesta suvusta; mutta hänen miehensä veli menkään hänen tykönsä, ja ottakaan veljensä siassa häntä avioksensa. ⁶Ja ensimmäinen poika, jonka hän synnyttää, pitää nimitettämän kuolleen veljen nimeltä, ettei hänen nimensä peräti hävitettäisi Israelista. ⁷Jos ei mies tahdo ottaa veljensä vaimoa, niin menkään hänen veljensä vaimo porttiin vanhimpain eteen,

ja sanokaan: ei kytyni tahdo herättää veljellensä nimeä Israelissa ja ei tahdo minua kytylain jälkeen naida. ⁸Niin kaupungin vanhimmat antakaan hänen kutsuttaa edes, ja puhukaan hänen kansansa. Ja jos hän seisoo ja sanoo: en minä tahdo ottaa häntä; ⁹Niin hänen natonsa astukaan hänen tykönsä vanhimpain nähden, ja riisukaan kengän hänen jalastansa, ja sylkekään hänen kasvoillensa, ja vastataan häntä sanoen: näin jokaiselle pitää tehtämän, joka ei veljensä huonetta rakenna, ¹⁰Ja hänen nimensä kutsuttakaan Israelissa paljasjalan huoneeksi. ¹¹Jos kaksi miestä keskenänsä tappelevat ja toisen vaimo tulee pelastamaan miestänsä sen kädestä joka häntä lyö, ja kurottaa kätensä ja tarttuu hänen häpyynsä; ¹²Niin hakkaa hänen kätensä poikki; sinun silmäis ei pidä säästämän häntä. ¹³Älä pidä kahtalaista vaakaa säkissä, suurempaa ja vähempää. ¹⁴Eikä myös pidä huoneessas oleman kahtalainen mitta, suurempi ja vähempi. ¹⁵Mutta sinulla pitää oleman täysi ja oikia vaaka, ja täysi ja oikia mitta, ettäs olisit pitkäjälinen siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa. ¹⁶Sillä jokainen, joka näitä tekee, on Herralle sinun Jumalalles kauhistus: kaikki jotka vääryyttä tekevät. ¹⁷Muista mitä Amalekilaiset tekivät sinua vastaan tiellä, kuin Egyptistä läksit: ¹⁸Kuinka he kohtasivat sinua tiellä, ja löivät sinun jälkimäises, kaikki ne jotka heikommät olivat ja jälinnä kävivät, koskas väsyksissä ja hervotoim olit, ja ei he Jumalaa peljänneet. ¹⁹Ja pitää tapahtuman, kuin Herra sinun Jumalas antaa sinun saada levon kaikilta vihamiehiltäs, jotka ympärillä ovat siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas antaa perinnöksi sinulle, ettäs sen omistat, ja sinun pitää peräti hävittämän Amalekilaisten muiston taivaan alta. Älä sitä unohda.

26 Kuin tulet siihen maahan jonka Herra sinun Jumalas sinulle perinnöksi antaa, ja sinä sen omistat, ja asut siinä, ²Niin ota kaikkinaisista sinun maas kasvuista ensimmäiset hedelmät, jotka maasta kasvavat, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, pane ne koriin, ja mene siihen siaan, jonka Herra sinun Jumalas valitsee nimensä asumasiaksi, ³Ja mene papin tykö, joka siihen aikaan on, ja sano hänelle: minä tunnustan tänäpäpä Herran sinun Jumalas edessä, että minä olen tullut siihen maahan, jonka Herra meidän isillemme vannoi, meille antaaksensa. ⁴Ja pappi ottakoon korin kädestäs ja laskekaan sen maahan, Herran sinun Jumalas alttarin eteen. ⁵Niin lausu sinä, ja sano Herran sinun Jumalas edessä: minun raadollinen isäni oli Syrialainen, ja meni Egyptiin vähällä joukolla, ja oli siellä muukalainen, ja hän tuli siellä suureksi, väkeväksi ja monilukuiseksi kansaksi. ⁶Mutta Egyptiläiset ahdistivat ja vaivasivat meitä, ja panivat kovan orjuuden meidän päällemme. ⁷Niin me huusimme Herran meidän isämme Jumalan tykö, ja Herra kuuli meidän äänemme, ja katsoi meidän tuskaamme, työtämme ja ahdistustamme. ⁸Ja Herra vei meidät ulos Egyptistä voimallisella kädellä, ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljästyksellä, merkeillä ja ihmeillä. ⁹Ja johdatti

meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa. ¹⁰Ja nyt katso, minä kannan tässä maan ensimmäisiä hedelmiä, jonka sinä Herra minulle annoit. Ja niin pane ne Herran sinun Jumalas eteen, ja kumarra Herran sinun Jumalas edessä, ¹¹Ja ole iloinen kaikesta hyvydestä, minkä Herra sinun Jumalas sinulle antoi, ja sinun huoneelles: sinä ja Leviläinen ja muukalainen, joka sinun keskellä on. ¹²Kuin olet koonnut kaikki kymmenykset sinun vuotes kasvusta kolmantena vuonna, joka on kymmenysten vuosi, niin anna Leviläisille, muukalaisille, orvoille ja leskille, että he söisivät sinun porteissas ja ravittaisiin, ¹³Ja sano Herran sinun Jumalas edessä: minä olen tuonut huoneestani sen, mikä pyhitetty on, ja annoin Leviläisille, muukalaisille, orvoille ja leskille, kaiken sinun käskys jälkeen jonka olet minulle käskenyt: en minä harhailut sinun käskyistäs, enkä niitä unhottanut. ¹⁴En minä siitä ole syönyt minun surussani, enkä ottanut siitä saastaisuudesta, en myös niistä mitään antanut kuolleille: minä olen ollut Herran minun Jumalani äänelle kuuliainen, ja tehnyt kaiken sen jälkeen, minkä sinä minulle käskenyt olet. ¹⁵Katsahda tänne pyhästä asumasiastas taivaasta, ja siunaa sinun kansaas Israelia ja maata, jonka sinä meille antanut olet, niinkuin sinä vanhoit isillemme, maata, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa. ¹⁶Tänäpäniä Herra sinun Jumalas käsksee sinua tekemään näiden säätyin ja oikeutten jälkeen, niin että pidät ne ja teet niiden jälkeen kaikesta sydämestä ja kaikesta sielustas. ¹⁷Herran edessä olet sinä sen luvannut tänäpäniä, että hän pitää oleman sinun Jumalas, ja sinä tahdot vaeltaa hänen teissänsä, ja pitää hänen säätyinsä, käskynsä ja oikeutensa, ja olla kuuliainen hänen äänellensä. ¹⁸Ja Herra on sinulle tänäpäniä luvannut, että sinun pitää oleman hänen kansansa, niinkuin hän sinulle on puhunut, että sinun pitää kaikki hänen käskynsä pitämän. ¹⁹Ja hän korottaa sinua kaikkein kansain ylitse, minkä hän tekee ylistykseksi, kiitokseksi ja kunniaksi, että olisit Herralle sinun Jumalalles pyhä kansa, niinkuin hän sanonut on.

27 Sitte Moses ja Israelin vanhimmat käskivät kansalle ja sanoivat: pitääkää kaikki ne käskyt, jotka minä tänäpäniä teille käsken. ²Ja sinä päivänä, jona te menette Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, pitää sinun pystyttämän suuret kivet ja sivuuman ne kalkilla. ³Ja kirjoita niihin kaikki nämät lain sanat, kuin tulet ylitse, että tulisit sille maalle, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, sille maalle joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, niinkuin Herra isäis Jumala sanoi sinulle. ⁴Kuin te siis menette Jordanin yli, niin pystyttäkää ne kivet, joista minä tänäpäniä käsken, Ebalin vuorella, ja sivutkaat ne kalkilla, ⁵Ja rakenna siinä Herralle sinun Jumalalles alttari kivistä, joihin ei sinun pidä rautaa satuttaman. ⁶Rakenna siellä alttari Herralle sinun Jumalalles kokonaisista kivistä, ja uhraa Herralle sinun Jumalalles polttouhria sen päällä. ⁷Uhraa myös kiitosuhria, ja syö siellä, ja ole iloinen Herran

sinun Jumalas edessä. ⁸Ja kirjoita kaikki tämän lain sanat selkiästi ja ymmärtäväisesti niihin kiviin. ⁹Ja Moses ynnä pappein ja Leviläisten kanssa puhui kaikelle Israelin kansalle, sanoen: ota vaari ja kuule Israel. Tänäpäniä sinä tuli Herran sinun Jumalas kansaksi, ¹⁰Että kuuliainen olisit Herran sinun Jumalas äänelle ja tekisit hänen käskyinsä ja säätyinsä jälkeen, jotka minä tänäpäniä sinulle käsken. ¹¹Ja Moses käski kansalle sinä päivänä, ja sanoi: ¹²Nämät seisokaan Gerisimin vuorella, ja siunatkaan kansaa, kuin olette käyneet Jordanin ylitse: Simeon, Levi, Juuda, Isaskar, Joseph ja BenJamin. ¹³Ja nämät seisokaan Ebalin vuorella kiroomassa: Ruben, Gad, Asser, Sebulon, Dan ja Naphtali. ¹⁴Ja Leviläiset alkakaan ja sanokaan jokaiselle Israelissa korkialla äänellä: ¹⁵Kirottu olkoon, joka tekee kaivetun tahi valetun epäjumalan kuvan Herralle kauhistukseksi, virkamiesten käsialaisen, ja pitää sen salaa, ja kaikki kansa vastatkaan ja sanokaan: amen. ¹⁶Kirottu olkoon, joka isänsä eli äitinsä ylönkatsoo, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ¹⁷Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä rajan siirtää, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ¹⁸Kirottu olkoon, joka laskee sokian eksymään tiellä, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ¹⁹Kirottu olkoon, joka muukalaisen, orvon ja lesken oikeuden väöntää, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²⁰Kirottu olkoon, joka isänsä emännän tykönä makaa, että hän paljasti isänsä peitteen, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²¹Kirottu olkoon, joka johonkuhun eläimeen ryhtyy, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²²Kirottu olkoon, joka sarsensa makaa, joka hänen isänsä eli äitinsä tytär on, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²³Kirottu olkoon, joka anoppinsa makaa, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²⁴Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä salaisesti lyö, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²⁵Kirottu olkoon, joka lahjoja ottaa, lyödäksensä viatointa verta, ja kaikki kansa sanokaan: amen. ²⁶Kirottu olkoon, joka ei kaikkia näitä lain sanoja täytä, että hän niiden jälkeen tekis, ja kaikki kansa sanokaan: amen.

28 Ja jos sinä olet Herran sinun Jumalas äänelle ahkerasti kuuliainen, että pidät ja teet kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänäpäniä sinulle käsken, niin Herra sinun Jumalas tekee sinun korkiammaksi kaikkia kansoja maan päällä. ²Ja kaikki nämät siunaukset tulevat sinun päälles, saavuttavat sinun, että Herran sinun Jumalas äänelle kuuliainen olit. ³Siunattu olet sinä kaupungissa, siunattu pellolla. ⁴Siunattu on ruumiis hedelmä, ja maas hedelmä, ja karjas hedelmä, eläintes hedelmä, ja lammaslauomas hedelmät. ⁵Siunattu on koris ja tähteet. ⁶Siunattu olet sinä käydessäs sisälle, ja siunattu käydessäs ulos. ⁷Ja Herra langettaa vihollises sinun edessä, jotka sinua vastaan nousevat; yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, ja seitsemää tietä pitää heidän pakeneman sinun edestä. ⁸Herra käsksee siunauksen olla sinun kanssas sinun riihessä ja kaikissa mitä sinä aiot, ja siunaa sinun siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa. ⁹Herra asettaa sinun itsellensä pyhäksi

kansaksi, niinkuin hän vannoi sinulle, koskas pidät Herran sinun Jumalas käskyt ja hänen teissänsä vaellat, ¹⁰Että kaikki kansat maan päällä näkevät sinun olevan Herran nimien nimitetyn, ja pitää sinua pelkäämän. ¹¹Ja Herra lahjoittaa sinun runsaasti hyvyydellä, sekä kohtus hedelmällä, karjas hedelmällä, ja maas hedelmällä, siinä maassa, jonka Herra vannoi sinun isilles, sinulle antaaksensa, ¹²Herra avaa sinulle hyvän tavaransa, taivaan, antaaksensa maalles sateen ajallansa ja siunataksensa kaikki sinun käsialas; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta et sinä keneltäkään lainaksi ota. ¹³Ja Herra asettaa sinun pääksi, eikä hännäksi: sinä olet aina ylimmäinen etkä alimmainen, koskas olet Herran sinun Jumalas käskyille kuuliainen, jotka minä tänäpäpä sinun käsken pitää ja tehdä, ¹⁴Ja et luovu niistä sanoista, jotka minä tänäpäpä teille käsken, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle, muiden jumalain jälkeen vaeltaakses ja heitä palvellakses. ¹⁵Mutta ellet sinä kuule Herran sinun Jumalas ääntä, pitääkses ja tehdäkses kaikki hänen käskyjänsä ja säätyjänsä, jotka minä tänäpäpä sinulle käsken, niin kaikki nämät kiroukset tulevat sinun päälles ja sattuvat sinuun. ¹⁶Kirottu olet sinä kaupungissa, kirottu pellolla. ¹⁷Kirottu on koris ja tähteet. ¹⁸Kirottu on ruumiis hedelmä, maas hedelmä, karjas hedelmä, lammaslaumas hedelmä. ¹⁹Kirottu olet sinä käydessäs sisälle, kirottu käydessäs ulos. ²⁰Herra lähettää sinun sekaas kirouksen, tyhmyyden ja rangaistuksen kaikissa sinun aivoituksissas, siihenasti ettäs hukut ja pian katoat pahain tekois tähden, ettäs minun hylkäsit. ²¹Herra antaa ruttotaudin riippua sinussa, siihenasti että hän sinun hukuttais siitä maasta, jotas tulet omistamaan. ²²Herra lyö sinua kuivataudilla, lämpimällä taudilla, poltteella, palavuudella, kuivuudella, kuumuudella ja keltataudilla, ja vainoo sinua, siihenasti että hän sinun kadottaa. ²³Ja sinun taivaas, joka sinun pääs päällä on, pitää niinkuin vasken oleman, ja maan, jonka sinun allas on, niinkuin raudan. ²⁴Herra antaa maalles tomun ja tuhan sateen edestä taivaasta sinun päälles, siihenasti ettäs hukutetaan. ²⁵Herra lyö sinun vihollistes edessä. Yhtä tietä sinä menet heidän tykönsä, mutta seitsemän tien kautta sinä heidän edellänsä pakenet, ja sinä hajoitetaan kaikkein valtakuntain sekaan maan päällä. ²⁶Sinun ruumiis on ravinnoksi kaikille taivaan linnuille ja kaikille maan pedoille, ja ei kenkään heitä karkota. ²⁷Herra lyö sinun Egyptin paisumilla, häpiällisillä veripahkoilla, ruvil-la ja syyhelmällä, niin ettes taida parantua. ²⁸Herra lyö sinun hourauksella, sokeudella ja sydämen tyhmyydellä, ²⁹Ja sinä koperoitset puolipäivänä niinkuin sokia pimiässä koperoitsee, ja et menesty teissäs, ja sinä kärsit väkivaltaa ja vääryyttä, niinkauvan kuin elät, ja ei kenkään sinua auta. ³⁰Vaimon sinä kihlaat, mutta toinen sen makaa; huoneen sinä rakennat, mutta et sinä saa hänessä asua; viinamäen sinä istutat, mutta et sinä saa sitä yhteiseksi tehdä. ³¹Sinun härkäs teurastetaan silmäis nähden, mutta et sinä saa hänestä syödä. Aasis otetaan väkivallalla sinun nähtes, ja ei sinulle anneta sitä jälleen. Lampaas annetaan

vihollisilles, ja ei kenkään sinua auta. ³²Sinun poikas ja tyttäres annetaan toiselle kansalle, niin että sinun silmäsen näkevät, ja hiveltyvät heistä joka päivä, ja ei yhtään väkevyyttä pidä sinun käsissäs oleman. ³³Sinun maas hedelmän ja kaikki sinun työs se kansa syö, jota et tunne, ja sinun täytyy ainoastansa vääryyttä kärsiä ja sorrettuna olla koko sinun elinaikanas. ³⁴Ja sinä tulet mielettömäksi niistä, mitä silmäsen näkevät. ³⁵Herra lyö sinua pahoilla paisumilla polvissas ja pohkeissas, niin ettes taida parantua jalkapöydästä niin pääs lakeen asti. ³⁶Herra antaa sinun ja sinun kuninkaas, jonka itselles asettanut olet, vaeltaa sen kansan tykö, jota et sinä tunne, eikä sinun isäs, ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, puita ja kiviä. ³⁷Ja sinun pitää tuleman kauhistukseksi, sananlaskuksi ja jutuksi kaikkein kansain seassa, joihin Herra ajaa sinun. ³⁸Sinä kylvät paljo siementä peltoon, mutta tuot vähän sisälle; sillä heinäsiirkat syövät sen. ³⁹Viinamäen sinä istutat ja ruokkoat, mutta et saa siitä juoda viinaa, et myös koota; sillä madot sen syövät. ⁴⁰Öljypuita on sinulla kaikissa sinun maas paikoissa, mutta ei sinun pidä voiteleman sinuas öljyllä; sillä öljyisuus revitään ylös. ⁴¹Poikia ja tyttäriä sinä siität, ja et kuitenkaan niitä nautitse; sillä ne viedään vangittuna pois. ⁴²Kaikki sinun puus ja maas hedelmän omistavat siirkat. ⁴³Muukalainen, joka sinun tykönsä on, ylennetään sinun ylitses, ja on alati ylinnä; mutta sinä alennetaan ja alati alinna olet. ⁴⁴Hän lainaa sinulle, mutta ei sinä voi hänelle lainata. Hän on pää, ja sinun pitää hännän oleman. ⁴⁵Ja kaikki nämät kiroukset tulevat sinun päälles ja sinua vainoovat, ja sinuun sattuvat, siihenasti ettäs hukut; ettes Herran sinun Jumalas ääntä kuullut, pitääkses hänen käskynsä ja säätynsä, jotka hän sinulle on käskennyt. ⁴⁶Sentähden ovat ne sinussa merkiksi ja ihmeiksi ja sinun siemenessäs ijankaikkisesti, ⁴⁷Ettes palvellut Herraa sinun Jumalaas iloisella ja riemuisella sydämellä, koska sinulla kaikkinaista kyllä oli. ⁴⁸Ja sinun pitää palveleman vihollisias, jotka Herra lähettää sinun päälles, nälässä ja janossa, alastomuudessa ja kaikkinaisessa puutteessa. Ja hän panee sinun kaulaas rautaisen ikeen, siihenasti että hän sinun hukuttaa. ⁴⁹Herra lähettää kansan sinun päälles taampaa maailman äärestä, niinkuin kotka lentäis, kansan, jonka puhetta et sinä ymmärrä, ⁵⁰Häpeemättömän kansan, joka ei karta vanhaa eikä armaitse nuorukaista, ⁵¹Ja syö karjas hedelmän ja maas hedelmän, siihenasti ettäs hukut, eikä jätä sinulle mitäkään jyvistä, viinasta, öljystä, karjan eli lammasten hedelmästä, siihenasti että hän sinun kadottaa, ⁵²Ja ahdistaa sinua kaikissa porteissas, siihenasti että hän kukistaa maahan korkiat ja vahvat muuris, joihin sinä luotat, kaikissa maakunnissas; ja sinä ahdistetaan kaikissa porteissas, koko sinun maassas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antanut on. ⁵³Sinun täytyy syödä ruumiis hedelmän, poikais ja tyttäres lihan, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antanut on, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla sinun vihollises sinua ahdistavat. ⁵⁴Se mies, joka ennen sangen herkullisesti ja hekumassa teidän seassanne eli,

ei pidä suoman veljellensä ja vaimollensa, joka on hänen sylissänsä, ja sille joka on vielä jäänyt hänen pojistansa, jääneitä tähteitänensä, ⁵⁵ Annettaa jonkun niistä hänen poikainsa lihasta, jota hän syö; ettei hänellä mitäkään muuta ole kaikesta hyvyydestänsä siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollises ahdistaa sinua kaikissa porteissas. ⁵⁶ Vaimo teidän seassanne, joka ennen herkullisesti ja hekumassa elänyt on, niin ettei hän malttanut jalakaansa laskea maan päälle herkun ja hekuman tähden, ei pidä suoman miehellensä, joka hänen sylissänsä lepää, ja pojallensa ja tyttärellensä ⁵⁷ Jälkimmäisiä, jotka hänen kohdustansa lähteneet ovat, eikä myös poikiensa joita hän synnyttä; sillä hän syö ne kaikkein tarvetten puuttumisessa salaisesti, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollises ahdistavat sinua porteissas. ⁵⁸ Elles pidä ja tee kaikkia näitä lain sanoja, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, niin että pelkää tätä kunniallista ja peljättävää nimeä, Herraa sinun Jumalaas; ⁵⁹ Niin Herra ihmeelliseksi tekee sinun ja sinun siemenes rangaistukset, suurilla ja pitkällisillä vitsauksilla, pahoilla ja pitkällisillä taudeilla, ⁶⁰ Ja kääntää sinun päälles kaikiniset Egyptin taudit, joita pelkäsit, ja ne pitää sinuun tarttuman. ⁶¹ Siihen myös kaikki sairaudet ja kaikki rangaistukset, jotka ei kirjoitetut ole tässä lakiraamatussa, laskee Herra sinun päälles, siihenasti että hukut. ⁶² Ja teistä, jotka ennen olitte niinkuin tähdet taivaassa paljouden tähden, jää vähäinen kansa, ettes kuullut Herran sinun Jumalaa ääntä. ⁶³ Ja tapahtuu, että niinkuin Herra ennen iloitsi teistä, teille hyvää tehdessänsä ja enentäissänsä teitä, niin Herra on iloitseva teistä, hukuttaissansa ja kadottaissansa teitä; ja te syöstään siitä maasta pois, jota te menette omistamaan. ⁶⁴ Ja Herra hajoittaa sinun kaikkein kansain sekaan, yhdestä maan äärestä toiseen; ja siellä sinä palvellet muukalaisia jumalia, joita et sinä tunne, eikä isäskään, kantoja ja kiviä. ⁶⁵ Siihen myös ei pidä sinulla sen kansan seassa yhtään vahvaa kotoa oleman, eikä jalkais pöytä yhtään lepaa saaman; sillä Herra antaa sinulle siellä vapisevaisen sydämen, hiveltyneet silmät ja murheellisen mielen, ⁶⁶ Niin että sinun elämäsi riippuu sinun edessä: yöllä ja päivällä sinun pitää pelkäämän ja elämästäsi tietämätöin oleman. ⁶⁷ Aamulla sinä sanot: ah, jospa minä ehtoosen eläisin! ehtoona sinä sanot: ah, jospa minä aamuun eläisin! sinun sydämes suuren pelvon tähden, joka sinua peljättää, ja sen tähden, jota sinun silmäsi näkemän pitää. ⁶⁸ Ja Herra vie sinua taas haaksilla Egyptiin sitä tietä, josta minä sanoin sinulle: ei sinun pidä häntä silleen näkemän. Ja te myytte itsenne siellä vihollisillenne palvelioiksi ja piioiksi, ja ei yhtäkään ostajaa siellä oleman pidä.

29 Nämät ovat liiton sanat, jonka Herra käski Moseksen tehdä Israelin lasten kanssa Moabin maassa, paitsi sitä liittoa, jonka hän heidän kanssansa teki Horebissa. ² Ja Moses kutsui koko Israelin ja sanoi heille: te näitte kaikki, mitä Herra teidän silmäinne edessä teki Egyptissä Pharaolle, kaikille hänen palvelioillensa ja koko hänen maallensa: ³ Ne

suuren kiusaukset, jotka sinun silmäsi näkivät, ja ne suuret merkit ja ihmeelliset teot. ⁴ Ja ei Herra vielä nytkään tähän päivään asti antanut teille sydäntä ymmärtämään ja silmiä näkemään ja korvia kuulemaan. ⁵ Ja minä annoin teidän vaeltaa korvessa neljäkymmentä vuotta; ei teidän vaatteenne vanhenneet yltänne, eikä kenkäs kuluneet jaloissas, ⁶ Ette syöneet leipää, ettekä myös juoneet viinaa elikkä väkevää juomaa, että te tietäisitte minun olevan Herran teidän Jumalanne. ⁷ Ja kuin te tulitte tähän paikkaan, niin tuli Sihon Hesbonin kuningas ja Og Basanin kuningas sotimaan meitä vastaan, ja me löimme heidät, ⁸ Ja omistimme heidän maansa, ja annoimme sen Rubenilaisille ja Gadilaisille, niin myös puolelle Manassen sukukunnalle, perimiseksi. ⁹ Niin pitäkää nyt nämät liiton sanat, ja tehkää niiden jälkeen, että toimellisesti tekisitte kaikki mitä te teette. ¹⁰ Te seisotte kaikki tänäpäpä Herran teidän Jumalanne edessä: ylimmäiset teidän suvuistanne, teidän vanhimpanne, ja teidän esimiehenne, joka mies Israelissa, ¹¹ Teidän lapsenne, teidän vaimonne, ja muukalaises joka sinun leirissä on, sinun puus hakkaajasta niin vetes ammuttajaan asti. ¹² Että sinä käyt Herran sinun Jumalaa liittoon ja siihen valaan, minkä Herra sinun Jumalaa teki sinun kanssas tänäpäpä. ¹³ Että hän tänäpäpä korottaa sinun itsellensä kansaksi, ja hän on sinun Jumalaa niinkuin hän sanoi sinulle, ja niinkuin hän vannoi isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille. ¹⁴ Sillä en minä tee tätä liittoa ja tätä valaa ainoastaan teidän seassanne, ¹⁵ Mutta sekä teidän, jotka tässä läsnä tänäpäpä olette ja seisotte meidän kanssamme Herran meidän Jumalamme edessä, että myös niiden kanssa, jotka ei tässä tänäpäpä meidän kanssamme ole. ¹⁶ Sillä te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maalla, ja kuinka me vaelimme pakanain lävitse, joiden kautta te vaelisitte, ¹⁷ Ja näitte heidän kauhistuksensa ja epäjumalansa, kannot ja kivet, hopiat ja kullat, jotka heidän tykönänsä olivat. ¹⁸ Ettei joku olisi teidän seassanne mies eli vaimo, elikkä perhe taikka sukukunta, jotka sydämensä tänäpäpä kääntäis pois Herrasta meidän Jumalastamme, mennäksensä pois palvelemaan tämän kansan jumalia, ja tulis teille juureksi, joka kasvaa sappea ja koiruohoa. ¹⁹ Ja tapahtuisi, kuin hän kuulee nämät kirouksen sanat, että hän siunaa itsiänsä sydämestänsä, ja sanoo: rauha on minulla oleva, ehkä minä vaellan sydämeni ajatuksen jälkeen, sentähden että juopuneet janoovain kanssa hukutetaan. ²⁰ Ei Herra ole hänelle armollinen, sillä silloin tulee suuri Herran viha ja kiivaus sen miehen päälle, ja kaikki nämät kiroukset, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, joutuvat hänen päälles; ja Herra pyyhki pois hänen nimensä taivaan alta. ²¹ Ja Herra eroittaa hänen pahuuteen kaikesta Israelin suvusta, koko tämän liiton kirousten jälkeen, joka tässä lakikirjassa on kirjoitettu. ²² Niin jälkeentulevaiset sanovat, teidän lapsenne, jotka jälkeenne tulevat, ja vieraat, jotka kaukaiselta maalta tulevat, kuin he näkevät tämän maan rangaistukset ja sairaudet, joilla Herra lyö heitä siinä, ²³ Että hän on polttanut koko heidän maansa tulikivellä ja suolalla, niin

ettei sitä kylvetä eikä se vihota, eikä myös yhtäkään ruo-
hoa käy hänestä ylös, niinkuin Sodoma, Gomorra, Adama
ja Zeboim olivat kukistetut maahan, jotka Herra vihassan-
sa ja hirmuisuudessaan ylösalaisin kukisti; ²⁴Niin kaikki
kansat sanovat: miksi Herra niin teki tälle maakunnalle?
mikä on tämä suuri hänen julmuutensa viha? ²⁵Silloin sa-
netaan: että he hylkäsivät Herran isäinsä Jumalan liiton,
jonka hän teki heidän kanssansa, kuin hän heidät johdatti
Egyptin maalta, ²⁶Ja ovat menneet ja muita jumalia palvel-
leet, ja kumartaneet niitä, senkaltaisia jumalia, joita ei he
tunteneet, ja jotka ei heille mitään antaneet. ²⁷Sentähden
on Herran viha julmistunut tämän maan päälle, niin et-
tä hän antoi tulla heidän päällensä kaikki kiroukset, jotka
tässä kirjassa kirjoitetut ovat. ²⁸Ja Herra on heidät hävit-
tänyt heidän maastansa suuressa vihassa, julmuudessa ja
närkästyksessä, ja on heidät heittänyt vieraasen maahan,
niinkuin hän tänäpäpä tehnyt on. ²⁹Niin salaiset asiat ovat
Herran meidän Jumalamme edessä; mutta ne ilmoitetut
ovat meillä ja meidän lapsillamme alati, että meidän kaik-
ki nämät lain sanat tekemän pitää.

30Ja pitää tapahtuman, kuin kaikki nämät tulevat sin-
nun päälles, siunaus eli kirous, jotka minä panin sinun
etees, ja sinä rupeat ne panemaan sydämees, kaikkein pa-
kanain keskellä, kuhunka Herra sinun Jumalas sinun on
ajanut; ²Ja sinä käännyt Herran sinun Jumalas tykö, ole-
maan kuuliainen hänen äänellensä kaikissa niissä, mitkä
minä sinulle tänäpäpä käsken, sinä ja sinun lapses, kaikesta
sydämeestä ja kaikesta sielustas; ³Niin Herra sinun Juma-
las kääntää sinun vankiutes, ja armahtaa sinua, ja tuo jäl-
leen ja kokoo sinun kaikista kansoista, joihin Herra sinun
Jumalas sinun hajoittanut on. ⁴Jos sinä olisit ajettu tai-
vaan ääriin, niin Herra sinun Jumalas kokoo sinun, ja tuo
sinun sieltä, ⁵Ja Herra sinun Jumalas johdattaa sinun sii-
hen maahan, jonka isäs omistaneet ovat, ja sinä se omistat;
ja hän tekee hyvää sinulle, ja enentää sinun enempi kuin
sinun isäs. ⁶Ja Herra sinun Jumalas ympärileikkaa sinun
sydämes ja siemens sydämen, rakastamaan Herraa sinun
Jumalaas kaikesta sydämeestä ja kaikesta sielustas, että
eläisit. ⁷Mutta kaikki nämät kiroukset antaa Herra sinun
Jumalas tulla sinun vihollistes päälle, ja kaikkein niiden
päälle, jotka sinua vihaavat ja vainoovat. ⁸Ja sinä käännyt
ja kuulet Herran äänen, tehdäkses kaikki hänen käskynsä,
jotka minä sinulle tänäpäpä käsken. ⁹Ja Herra sinun Ju-
malas antaa sinulle onnen kaikissa kättes töissä, kohtus he-
delmässä, karjas hedelmässä, ja maas hedelmässä, että ne
sinulle menestyisivät; sillä Herra kääntää itsensä riemuit-
semaan sinusta sinulle hyväksi, niinkuin hän isistäs iloitsi.
¹⁰Että Herran sinun Jumalas äänelle kuuliainen olet, ja
pidät hänen käskynsä ja säätynsä, jotka ovat kirjoitetut
tässä lakikirjassa, koskas palajat Herran sinun Jumalas ty-
kö kaikesta sydämeestä ja kaikesta sielustas. ¹¹Sillä tämä
käsky, kuin minä sinulle tänäpäpä käsken, ei ole sinulta
salattu, eikä myös kaukana, ¹²Eikä myös taivaassa, että

sanoisit: kuka astuu ylös taivaasen, ja tuo meille sen, kuul-
laksemme sitä ja tehdäksemme sen jälkeen? ¹³Eikä myös
ole tuolla puolella merta, että sanoisit: kuka menis meren
ylitse noutamaan meille sen, kuullaksemme sitä, ja tehdäk-
semme sen jälkeen? ¹⁴Sillä se sana on sangen läsnä sinun
tykönäs, sinun suussas, ja sinun sydämessäs, että sen te-
kisit. ¹⁵Katso, minä panin tänäpäpä sinun etees elämän ja
hyvän, niin myös kuoleman ja pahan, ¹⁶Siinä kuin minä tä-
näpäpä käsken, että rakastat Herraa sinun Jumalaas, ja
vaellat hänen teissänsä, ja pidät hänen käskynsä, sääty-
nsä ja oikeutensa; että saisit elää ja enettäisiin, ja Herra
sinun Jumalas siunais sinua siinä maassa, kuhunkas me-
net, sitä omistamaan. ¹⁷Mutta jos sinä käännät sydämes,
ja et ole kuuliainen, vaan annat vietellä sinus, niin että
kumarrat vieraita jumalia ja palvelet heitä; ¹⁸Niin teen
minä teille tänäpäpä tietäväksi, että teidän pitää peräti
hukkaantumän, ja ei kauvan pysymän siinä maassa, johon-
kas menet Jordanin ylitse, sitä omistamaan. ¹⁹Minä otan
tänäpäpä taivaan ja maan todistajaksi teistä, että minä
panin teidän eteenne elämän ja kuoleman, siunauksen ja
kirouksen; niin valitse elämä, että sinä ja sinun siemenes
eläisit, ²⁰Että rakastaisit Herraa sinun Jumalaas ja kuuli-
sit hänen ääntänsä, ja riippuisit hänessä kiinni; sillä hän on
sinun elämäs ja sinun pitkä ikäs, että pysyisit siinä maas-
sa, jonka Herra isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille
vannoi, heille antaaksensa.

31Ja Moses meni ja puhui nämät sanat koko Israelin
kanssa, ²Ja sanoi heille: minä olen tänäpäpä sadan ja kah-
denkymmenen ajastaikainen, en minä voi enää käydä ulos
ja sisälle; siihen on Herra myös sanonut minulle: ei sinun
pidä menemän tämän Jordanin ylitse. ³Herra sinun Juma-
las käy itse sinun edelläs, hän itse hukuttaa nämät paka-
nat sinun edestäs, niin että sinä omistat heitä. Josua käy
sinun edelläs sen ylitse, niinkuin Herra on sanonut. ⁴Ja
Herra tekee heille, niinkuin hän teki Sihonille ja Ogille
Amorilaisten kuninkaille ja heidän maallensa, jotka hän
on hukuttanut. ⁵Koska Herra antaa heidät teidän käteen-
ne, niin tehkää heidän kanssansa kaikkein käskyin jälkeen,
jotka minä teille olen käsenyt. ⁶Olkaat vahvat ja hyvässä
turvassa, älkää peljästykö ja kauhistuko heidän edessänsä;
sillä Herra sinun Jumalas itse vaelttaa sinun kanssas;
ei hän jätä sinua, eikä hylkää sinua. ⁷Ja Moses kutsui Jo-
suan, ja sanoi hänelle koko Israelin silmäin edessä: ole vah-
va ja hyvässä turvassa, sillä sinä johdatat tämän kansan
siihen maahan, jonka Herra heidän isillensä vannonut on
heille antaaksensa, ja sinä jaat tämän heille perimiseksi
heidän keskellensä. ⁸Mutta Herra, joka itse käy sinun edel-
läs, on sinun kanssas; ei hän jätä sinua, eikä myös hylkää
sinua: älä pelkää, älä myös hämmästy. ⁹Ja Moses kirjoitti
tämän lain ja antoi sen papeille, Levin pojille, jotka kan-
toivat Herran liitonarkkia, ja kaikille Israelin vanhimmil-
le. ¹⁰Ja Moses käski heille ja sanoi: aina joka seitsemän
vuoden perästä, kun vapaa vuosi alkaa, lehtimajan juhla-

na, ¹¹Kuin koko Israel tulee osoittamaan itsensä Herran sinun Jumalaseen, siihen paikkaan, minkä hän valitsee, pitää sinun kuuluttaman tämän lain koko Israelin edessä heidän korvainsa kuullen. ¹²Kokoo kansa sekä miehet että vaimot, lapset ja muukalaiset, jotka sinun porteissas ovat, kuulemaan ja oppimaan ja pelkäämään Herraa teidän Jumalaanne, pitämään ja tekemään kaikki tämän lain sanat. ¹³Ja että heidän lapsensa, jotka ei sitä tiedä, kuulisivat myös ja oppisivat pelkäämään Herraa teidän Jumalaanne kaikkena teidän elinaikananne, kuin te elätte siinä maassa, johon te menette Jordanin ylitse sitä omistamaan. ¹⁴Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, sinun aikas, jona sinä kuulet, on juuri läsnä; kutsu Josua, ja seisokaat seurakunnan majassa, että minä antaisin hänelle käskyn. Ja Moses meni Josuan kanssa, ja he seisoivat seurakunnan majassa. ¹⁵Ja Herra ilmestyi majassa, pilven patsaassa, ja pilven patsas seisoivat majan ovella. ¹⁶Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, sinun pitää lepäämään isäis kanssa; ja tämä kansa nousee ja juoksee huoruuteen maan epäjumalain jälkeen, kuhun he menevät, hylkäävät minun, ja rikkovat sen liiton, jonka minä tein heidän kanssansa. ¹⁷Niin minun vihani silloin julmistuu heidän päällensä, ja minä hylkään heitä ja peitän kasvoni heidä edestänsä, että he hukutetaan, ja paljo pahuutta ja ahdistusta käy heidän päällensä; ja he sanovat sinä päivänä: eikö nämät pahuudet ole tapahtuneet minulle, ettei minun Jumalani ole minun kanssani? ¹⁸Mutta minä peräti peitän kasvoni kasvoni sillä ajalla, kaiken sen pahuuden tähden, jonka he tehneet ovat, että he ovat itsensä kääntäneet muiden jumalain tykö. ¹⁹Niin kirjoittakaat nyt teilleen tämä virsi, ja opettakaat se Israelin lapsille, asettakaat se heidän suuhunsa, että tämä virsi olis minulle todistajaksi Israelin lapsia vastaan. ²⁰Sillä minä johdata heidät siihen maahan, jonka minä vannoin heidän isillensä, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa. Ja kuin he syövät ja tulevat ravituiksi ja lihavaksi, kääntävät he teitänsä muiden jumalain tykö, ja palvelevat niitä, ja pilkkaavat minua ja rikkovat minun liittoni. ²¹Ja kuin suuri pahuus ja ahdistus käsittää heidät, niin tämä virsi vastaa heitä todistukseksi, sillä ei sitä pidä unhotettaman heidän siemenensä suussa; sillä minä tiedän heidän ajatuksensa, joita he tänäpäpä ajattelevat, ennen kuin minä johdatan heitä siihen maahan, josta minä vannonut olen. ²²Ja Moses kirjoitti tämän virren sinä päivänä, ja opetti sen Israelin lapsille. ²³Ja käski Josualle Nunin pojalle, ja sanoi: ole vahva ja urhoollinen, sillä sinä johdatat Israelin lapset siihen maahan, josta minä vannoin heille: ja minä olen sinun kanssas. ²⁴Kuin Moses oli nämät lain sanat kirjoittanut kirjaan, ja ne lopettanut, ²⁵Käski hän Leviläisille, jotka Herran liitonarkkia kantivat, sanoen: ²⁶Ottakaat tämä lakikirja ja laskekaat Herran teidän Jumalanne liitonarkin sivulle, että se olis siinä todistukseksi sinua vastaan. ²⁷Sillä minä tunnen sinun tottelemattomuutes ja niskuruutes: katso, tänäpäpä minun vielä eläissäni teidän kanssanne, olette te tottelemattomat Herraa vastaan, kuinka paljo enemmän minun kuolemani

jälkeen? ²⁸Niin kootkaat minun eteeni kaikki vanhimmat teidän sukukunnissanne ja teidän esimiehenne, että minä puhuisin nämät sanat heidän korvainsa kuullen ja ottaisain taivaan ja maan todistajaksi heitä vastaan. ²⁹Sillä minä tiedän, että te minun kuolemani jälkeen peräti turmellaan, ja poikkeette siltä tieltä, jonka minä teille käskenynt olen; niin teille tapahtuu onnettomuus viimeisillä ajoilla, että teitte pahaa Herran silmäin edessä ja vihoititte hänen teidän kättenne töiden kautta. ³⁰Niin Moses puhui koko Israelin seurakunnan kuullen tämän veisun sanat hamaan loppuun asti.

32Kuulkaat te taivaat, minä puhun, ja maa kuulkaan minun suuni sanoja. ²Minun oppini tiukkukaan niinkuin sade, minun puheeni vuotakaan niinkuin kaste, niinkuin sade vihannon päälle ja niinkuin pisarat ruohon päälle. ³Sillä minä ylistän Herran nimeä: antakaat meidän Jumalallemme suuri kunnia. ⁴Hän on kallio, hänen työnsä ovat laittamattomat, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikiat; vakaa on Jumala, ilman kaikkea vääryyttä, hän on vanhurskas ja oikia. ⁵Onko hän hänen turmellut? Ei, vaan hänen lapsensa ovat heidän häpiäpilkkunsa; se on nurja ja sekaseurainen suku. ⁶Niinköstä te Herralle maksatte, hullu ja tyhmä kansa? Eikö hän ole sinun Isäs ja sinun Lunastajas, joka sinun luonut ja valmistanut on? ⁷Muista muinaisia aikoja, ymmärrä vuosikaudet suvusta sukuun; kysy isältä, ja hän ilmoittaa sinulle, ja vanhimmiltas, niin he sinulle sanovat. ⁸Kuin kaikkein korkein jakoi pakanat ja hajoitti ihmisten lapset, silloin hän laski kansain maan rajat, Israelin lasten luvun jälkeen. ⁹Sillä Herran osa on hänen oma kansansa, Jakob on hänen perimisensä nuora. ¹⁰Hän löysi hänen erämaassa ja hirmuisessa suudessa itkukorvessa. Hän vei hänen ympäri, hän opetti hänen ymmärtämään ja varjeli häntä niinkuin silmäteräänsä, ¹¹Niinkuin kotka kehoittelee pesäänsä ja laukuilee poikainsa päällä, levittää siipensä, ottaa kunkin heistä ja kantaa siipeinsä päällä, ¹²Niin Herra yksinänsä talutti häntä, ja ei ollut hänen kanssansa muuta Jumalaa. ¹³Hän vei hänen hamaan maan korkeuteen, ja ruokki hänen pellon hedelmällä, ja antoi hänen imeä hunajaa kalliosta ja öljyä kovasta kivistä, ¹⁴Voita lehmistä, ja rieskaa lampaista, ynnä karitsain lihavuuden kanssa, ja Basanin oinaat, ja lihavat kauriit, ja parhaan nisun, ja juotti hänen parhaalla viinamarjan verellä. ¹⁵Ja Israel lihoi, tuli vikuriksi, lihavaksi, paksuksi ja väkeväksi, ja hylkäsi Jumalan, joka hänen teki, ja katsoi autuutensa kallion ylös. ¹⁶He yllyttivät hänen kiivauteen muukalaisien kautta, kauhistusten kautta vihoittivat he hänen. ¹⁷He uhrasivat perkeleille, eikä Jumalalle, jumalille, joita ei he tunteneet, vasta-uutisille, jotka ei ennen olleet, joita isänne ei peljänneet. ¹⁸Kallion, joka sinun siitti, sinä hyljäsit, ja unhotit Jumalan, joka sinun loi. ¹⁹Ja Herra näki sen, ja vihastui, poikainsa ja tyttäriensä kehoituksen tähden, ²⁰Ja sanoi: minä peitän kasvoni heidän edestänsä, ja katson mitä heidän viimeiseltä tapahtuu; sillä se on nurja suku

ja senkaltaiset lapset, joissa ei ole uskoa. ²¹He härsyttelivät minua sen kautta, joka ei ole jumala, epäjumaluutensa kautta ovat he minun vihoittaneet ja minä vihoitan heitä jälleen sen kautta, joka ei ole kansa, tyhmällä kansalla minä heitä vihoitan. ²²Sillä tuli on syytynyt minun vihasani, ja polttaa hamaan alimaiseen helvettiin, ja kuluttaa maan, ynnä hänen hedelmänsä kanssa, ja polttaa vuorten perustukset. ²³Minä kokoon kaiken onnettomuuden heidän päällensä, minä ammun kaikki nuoleni heihin. ²⁴Nälästä heidän pitää hiukahtuman ja poltetaudilla kulutettaman, ja äkillisellä kuolemalla; minä lähetän metsän petoin hampaat heidän keskellensä, ja kyykärmeen myrkyn. ²⁵Ulkona pitää miekan heitä hävittämän ja sisällä huoneessa pelvon, sekä nuorukaiset että neitseet, imeväiset ja harmaapäät. ²⁶Minä sanoin: minä hävittäisin heitä, minä lakkauttaisin heidän muistonsa ihmisistä, ²⁷Ellen minä vihollisteni vihaa karttaisi, ettei heidän vainollisensa ylpeilisi, ja lähes sanoisi: meidän oikia kätemme on kaikki nämät tehnyt, eikä Herra. ²⁸Sillä se on kansa, jossa ei mitään neuvoa ole, eikä ymmärrystä. ²⁹Jospa he taitavaiset olisivat, niin he ymmärtäisivät ja huomaisivat, mitä heille viimeiseltä tapahtuu. ³⁰Kuinka yksi ajais tuhatta takaa ja kaksi karkottaisi kymmentuhatta heistä? Eikö sentähden, että heidän kallionsa on heidät myynyt? ja Herra on heidät sulkenut? ³¹Sillä ei ole meidän kalliomme niinkuin heidän kallionsa, ja meidän vihollisemme ovat meidän tuomarimme. ³²Sillä heidän viinapuunsa on Sodomian viinapuusta ja Gomorran pelloista, heidän viinamarjansa myrkylliset viinamarjat, heillä ovat karvahimmat marjat. ³³Heidän viinansa on lohikärmeen kiukkuvahito, ja kyykärmetten hirmullinen myrkky. ³⁴Eikö se liene kätkeyty minun tyköni? ja sinetillä lukittu minun tavaroissani? ³⁵Minun on kosto, minä koston, heidän jalkansa pitää ajallansa kompastuman; sillä heidän kadotuksensa aika on läsnä, ja mikä heille tarjontele, se rientää. ³⁶Sillä Herra tuomitsee kansansa, ja armahtaa palveliaansa; sillä hän näkee, että käsi on poissa, ja ei ole mitään tallella pidetty eikä jätetty. ³⁷Ja pitää sanottaman: kussa heidän Jumalansa ovat? heidän kallionsa, johonka he uskalsivat? ³⁸Joiden lihavimmat uhrin he söivät, ja joiivat viinan heidän juomauhristansa, nouskaan ne ja auttaakaan teitä ja varjelkaan teitä. ³⁹Nähkää nyt, että minä itse olen, ja ei ole jumalia minun kanssani. Minä kuoletan ja teen eläväksi, minä lyön ja minä parannan, ja ei kenkään ole, joka minun käsistäni vapahtaa. ⁴⁰Sillä minä nostan käteni taivaasen ja sanon: minä elän ijankaikkisesti. ⁴¹Kuin minä hion miekkani niinkuin pitkäisen leimauksen, ja minun käteni rupee rangaistukseen, niin minä koston maksan minun vihollisilleni, ja niille palkitsen, jotka minua vihaavat. ⁴²Minä juotan nuoleni verellä, ja miekkani pitää lihaa syömän tapettuiden verestä, ja vangittuiden ja vihollisten paljastetusta päästä. ⁴³Riemuitkaat te kaikki, jotka olette hänen kansansa; sillä hän kostaa palveliainsa veren. Ja kostaa vihollisillensa, ja sovittaa maansa ja kansansa. ⁴⁴Ja Moses tuli ja puhui kaikki nämät veisun sanat tämän kan-

san kuullen, hän ja Josua Nunin poika. ⁴⁵Ja Moses päätti kaikki nämät sanat koko Israelille, ⁴⁶Ja sanoi heille: pan-kaat sydämeenne kaikki ne sanat, jotka minä teille tänäpä-nä todistin, että te käskisitte teidän lapsianne, tekemään ja pitämään kaikki tämän lain sanat. ⁴⁷Sillä ei siinä ole teille yhtään turhaa sanaa, vaan se on teidän elämänne; ja ne sanat pitävät teidän ikänne maan päällä, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä. ⁴⁸Ja Herra puhui Mosekselle sinä päivänä, ja sanoi: ⁴⁹Mene tälle Abarimin vuorelle, Nebon vuorelle, joka on Moabin maalla Jerihon kohdalla, ja katsele Kanaanin maata, jonka minä Israelin lapsille omaksi annan. ⁵⁰Sinun pitää kuoleman vuorella, johonkas menet, ja koottaman kansas tykö, niinkuin veljeskin Aaron kuoli Horin vuorella, ja koottiin kansan tykö, ⁵¹Että te olette rikkoneet minua vastaan Israelin lasten seassa, riitaveden tykönä Kadeksessa Sinin korvessa: ettette minua pyhittäneet Israelin lasten seassa. ⁵²Sillä sinä näet maan kohdastansa; vaan ei sinun pidä siihen maahan tuleman, jonka minä Israelin lapsille annan.

33Ja tämä on siunaus, jolla Moses Jumalan mies siunasi Israelin lapsia ennen kuolemaansa, ²Ja sanoi: Herra on tullut Sinaista, ja noussut heille Seiristä, ja ilmestynyt Paranin vuorelta, ja on tullut kymmentuhannen pyhän kanssa, ja tulinen laki hänen oikiassa kädesssänsä heidän tykönsä. ³Hän myös rakastaa kansoja; kaikki hänen pyhänsä ovat sinun kädessä, ja he asettavat itsensä sinun jalkais juureen, ja ottavat opin sinun sanoistas. ⁴Moses on meille käskenyt lain, Jakobin sukukunnalle perimisen. ⁵Ja hän oli Kuningas oikeudessa; kansan päämiehet hän kokosi yhteen, ynnä Israelin sukukuntain kanssa. ⁶Ruben eläkään, ja älkään kuolko, ja hänen kansansa olkoon luettava. ⁷Tämä on Juudalle siunaus: ja hän sanoi: kuule Herra Juudan ääntä, ja johdata häntä kansansa tykö; ja hänen kätensä sotii puolestansa, sinä olet apu vastoin hänen vihollisiansa. ⁸Ja hän sanoi Leville: sinun täydellisyytes ja sinun valkeutes olkoon sinun pyhän miehes tykönä, jota sinä kiusasit Massassa, ja saatit hänen riitelemään riitaveden tykönä. ⁹Joka sanoo isällensä ja äidillensä: en minä nähnyt heitä, ja ei tunne veljiänsä, eikä tiedä pojistansa; ne pitävät sinun sanas, ja kätkevät sinun liittos. ¹⁰He opettavat sinun oikeuksias Jakobille ja Israelille sinun lakis, he kantavat suitsutusta sinun nenäs eteen, ja kaikkinaiset uhrin uhraavat sinun alttarillas. ¹¹Siunaa Herra hänen voimansa ja anna hänen kättensä työ sinulle kelvata; riko heidän lanteensa, jotka karkaavat häntä vastaan ja häntä vihaavat, niin ettei he voisi ojentaa heitänsä. ¹²Ja BenJaminille sanoi hän: Herran rakkaat pitää asuman turvallisesti hänen tykönsä; hän suojelee heitä kaiken päivän, ja hän asuu heidän hartioidensa välillä. ¹³Ja hän sanoi Josephille: hänen maansa olkoon siunattu Herralta, parhaista taivaan hedelmistä, kasteesta, ja syvyydestä, joka makaa alla. ¹⁴Siinä olkoon ihanimmat hedelmät auringosta, ja ihanimmat kypsät hedelmät kuusta, ¹⁵Ja itäisten vuorten kuk-

kuloilta, ja ijäisiltä kukkuloilta parhaat hedelmät,¹⁶ Ja ne kalliimmat maan hedelmät, ja mitä siinä on. Hänen suosionsa, joka asuu pensaassa, tulkoon Josephin päähän, ja Natsirin päälle veljeinsä keskellä.¹⁷ Ja hänen kauneutensa olkoon niinkuin esikoisen härjän, ja hänen sarvensa olkoon niinkuin yksisarvisen sarvet, joilla hän kansaa kuokkii yhteen, hamaan maailman ääriin asti; nämät ovat Ephraimin kymmentuhatta, ja nämät Manassen tuhannet.¹⁸ Ja hän sanoi Sebulonille: iloitse Sebulon uloskäymisessä, mutta sinä Isaskar iloitse majoissas.¹⁹ Heidän pitää kutsuman kansaa vuorelle ja siellä vanhurskauden uhria uhraaman; sillä he imevät meren kyllyyden ja santaan kätetyt tavarat.²⁰ Ja hän sanoi Gadille: siunattu olkoon se, joka levittää Gadin, hän asuu niinkuin hotka jalopeura, ja ryöstää sekä käsivarren että päänlaen.²¹ Ja hän katsoi itsellensä ensimmäisen osan maasta, että hän siinä lainopettajalta annetussa osassa olis surutoin; kuitenkin tuli hän kansan päämiesten kanssa, ja teki Herran vanhurskautta, ja hänen oikiutensa Israelin kanssa.²² Ja Danille sanoi hän: Dan niinkuin jalopeuran penikka, joka karkaa Basanista.²³ Ja Naphtalille sanoi hän: Naphtalilla on yltäkyllä, mitä hänen mielensä tekee, ja hän täytetään Herran siunauksella, lännen ja etelän pitää hänen omistaman.²⁴ Ja Asserille sanoi hän: Asser olkoon siunattu pojissa, hän olkoon veljillensä otollinen, ja kastakaan jalkansa öljyyn.²⁵ Rauta ja vaski olkoon sinun kenkäs; ja niinkuin sinun ikäs, niin myös sinun väkevyytes lisääntyy.²⁶ Ei yhtään ole niinkuin oikeuden Jumala, joka istuu taivaassa, hän olkoon sinun auttajas, ja hänen kunniansa on pilvissä.²⁷ Jumalan asuinsia on alusta, ijankaikkisten käsivartten alla. Ja hän ajaa ulos sinun vihollises sinun edestä ja sanoo: ole hukutettu.²⁸ Israel asuu levollisesti yksinänsä, ja Jakobin silmä katsoo sen maan päälle, jossa jyviä ja viinaa on, siihen myös tavaat kastetta vuodattavat.²⁹ Autuas olet sinä Israel: kuka on sinun kaltaises? O sinä kansa, joka Herrassa autuaaksi tulet, joka sinun apus kilpi ja sinun kunnias miekka on. Vihollises valhettelevat sinulle, ja sinä astelet heidän kukkulainsa päällä.

34 Ja Moses meni Moabin kedoilta ja astui Nebon vuorelle, Pisgan kukkulalle, joka on Jerihon kohdalla; ja Herra osoitti hänelle kaiken Gileadin maan Daniin asti,² Ja koko Naphtalin ja Ephraimin ja Manassen maan, ja kaiken Juudan maan viimeiseen mereen asti,³ Ja etelämaan, ja aukian kedon Palmukaupungin Jerihon tykönä, hamaan Zoariin asti.⁴ Ja Herra sanoi hänelle: tämä on se maa, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoin ja sanoin: minä annan sen sinun siemenelles; sinä näit sen nyt silmilläs, vaan et sinä sinne tule.⁵ Ja Moses Herran palvelia kuoli siellä Moabin maalla, Herran sanan jälkeen.⁶ Ja hän hautasi hänen laaksoon, Moabin maalla, Peorin huoneen kohdalla. Ja ei ole yksikään saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.⁷ Ja Moses oli sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen, kuin hän kuoli; ei hänen silmänsä olleet

pimenneet, ja hänen elämänsä neste ei ollut lakastunut.⁸ Ja Israelin lapset itkivät Mosesta Moabin kedoilla kolmekymmentä päivää; ja itku- ja valituspäivät Moseksesta täytettiin.⁹ Mutta Josua Nunin poika oli täytetty taidon hengellä, sillä Moses oli kätensä laskenut hänen päällensä; ja Israelin lapset olivat kuuliaiset hänelle ja tekivät niinkuin Herra oli Mosekselle käsenyt.¹⁰ Ja sitte ei yhtään propheetta noussut Israelissa niinkuin Moses, jonka Herra tunsikin kasvoista niin kasvoihin,¹¹ Kaikkinaisissa tunnustähdeissa ja ihmeissä, joita Herra hänen lähetti tekemään Egyptin maalla Pharaolle ja kaikille hänen palvelioilensa, koko hänen maallensa,¹² Ja kaikessa väkevässä kädessä, ja kaikissa suurissa peljättävissä töissä, jotka Moses teki koko Israelin silmäin edessä.

Joos.

1Ja tapahtui Moseksen Herran palvelian kuoleman jälkeen, että Herra puhui Josualle Nunin pojalle, Moseksen palvelialle, sanoen: ²Minun palveliani Moses on kuollut; niin nouse nyt ja matkusta tämän Jordanin ylitse, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, kuin minä annan Israelin lapsille. ³Kaiken sian minä annan teille, kussa teidän jalkanne käyvät, niinkuin minä Mosekselle sanonut olen. ⁴Korvesta ja tästä Libanonista suuren Phratin virtaan asti, koko Hetiläisten maan, niin isoon mereen länteen päin, pitää teidän maanne rajat oleman. ⁵Ei kenkään voi sinua vastaan seisoa koko elinaikanas: niinkuin minä olin Moseksen kanssa, niin olen minä myös sinun kanssa; en minä hylkää sinua enkä luovu sinusta. ⁶Ole rohkea ja vahvista sinuas, sillä sinun pitää tälle kansalle maan jakaman, josta minä vannoin heidän isillensä, sen heille antaakseni. ⁷Ainoastaan ole rohkea ja vahvista sinuas juuri hyvin, ettäs pitäisit kaiken lain ja tekisit sen jälkeen, kuin Moses minun palveliani sinulle käski; älä siitä harhaile oikialle eikä vasemmalle puolelle, ettäs toimillisesti tekisit kaikissa missä sinä vaellat. ⁸Ei pidä tämän lakiraamatun tuleman sinun suustas pois, vaan ajattele sitä yötä ja päivää, ettäs kaikki sen jälkeen pitäisit ja tekisit, kuin siinä on kirjoitettu; sillä niin sinä menestyt kaikissa sinun teissä ja kaikki työs toimillisesti päätät. ⁹Enkö minä käskenyt sinun olla rohkian ja vahvistaa itses? Älä pelkää, älä myös hämmästy, sillä Herra sinun Jumalas on sinun kanssa kaikissa sinun aivoituksissas. ¹⁰Silloin käski Josua kansan päämiehiä ja sanoi: ¹¹Käykää leirin lävitse ja käskekää kansaa, sanoen: valmistakaat teille evästä, sillä kolmannen päivän perästä pitää teidän käymän tämän Jordanin ylitse, että te joutuisitte maata omistamaan, jonka Herra teidän Jumalanne teille antaa omistaaksenne sitä. ¹²Ja Josua puhui Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle, sanoen; ¹³Muistakaat se sana, jonka Moses Herran palvelia teille käski, sanoen: Herra teidän Jumalanne saatti teidät lepoon ja antoi teille tämän maan. ¹⁴Teidän emäntänne, lapsenne, ja karjanne jättäkää siihen maahan, minkä Moses teille antoi, tällä puolella Jordania. Vaan teidän pitää käymän veljeinne edellä varustettuina, kaikki ne jotka vahvat miehet ovat, ja auttaman heitä, ¹⁵Siihenasti että Herra teidän veljillenne antaa levon, niinkuin teillekin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka Herra teidän Jumalanne

heille antaa; sitte pitää teidän palajaman omalle maallenne ja omistaman sen, minkä Moses Herran palvelia teille antoi, tällä puolella Jordania auringon nousemiseen päin. ¹⁶Ja he vastasivat Josualle ja sanoivat: kaikki mitä meille käskenyt olet, sen me teemme, ja kuhunkas ikänä lähetät meidät, sinne me menemme. ¹⁷Niinkuin me olemme olleet Mosekselle kaikissa kuuliaiset, niin olemme sinullekin kuuliaiset; ainoastaan olkoon Herra sinun Jumalas sinun kanssa, niinkuin hän oli Moseksen kanssa. ¹⁸Jokainen, joka asettaa itsensä sinun suutas vastaan ja ei ole kuuliainen sinun sanoilles kaikissa mitä käsket, hänen pitää kuoleman; ainoastansa ole rohkea ja vahvista sinuas.

2Ja Josua Nunin poika lähetti salaisesti kaksi vakoojaa Sittimistä, sanoen: menkää ja katselkaat maata ja Jerihoa. Niin he läksivät matkaan ja tulivat porton huoneeseen, jonka nimi oli Rahab, ja lepäsivät siellä. ²Mutta se ilmoitettiin Jerihon kuninkaalle, sanoen: katso, tänä yönä tulivat tänne miehet Israelin lapsista, vakoomaan maata. ³Niin lähetti Jerihon kuningas Rahabin tykö, sanoen: tuo ne miehet ulos, jotka sinun tykö, sinun huoneeseen tulivat, sillä he ovat tulleet vakoomaan kaikkea maata. ⁴Mutta vaimo otti molemmat miehet ja kätki heidät, ja sanoi näin: miehet tulivat minun tyköni, vaan en minä tietänyt, kusta he olivat. ⁵Ja kuin portti pimeässä pantiin kiinni, niin ne miehet läksivät ulos; enkä minä tiedä, kuhunka he menivät. Ajakaat nopiasti heitä takaa, niin heidät saatte kiinni. ⁶Mutta hän oli käskenyt heidän astua katon päälle ja oli peittänyt heidät pellavain varsilla, jotka hän oli hajoittanut katolle. ⁷Ja miehet ajoivat heitä takaa, Jordanin tietä hamaan luotuspaikkaan; ja portti pantiin kiinni, sitte kohta kuin he läksivät, jotka heitä ajoivat takaa. ⁸Mutta ennen kuin miehet panivat levätä, meni hän katolle heidän tykönsä, ⁹Ja sanoi miehille: minä tiedän, että Herra antaa teille tämän maan; sillä teidän pelkonne on langennut meidän päällemme, ja koko maan asuvaiset ovat hämmästyneet teidän kasvoinne edessä. ¹⁰Sillä me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Punaisen meren vedet teidän edestänne lähteissänne Egyptistä, ja mitä te olette tehneet nille kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat tuolla puolella Jordania, Sihonille ja Ogille, jotka te tapoitte. ¹¹Kuin me sen kuulimme, niin meidän sydämemme raukesi, ja ei ole yhdelläkään rohkeutta teidän edessänne; sillä Herra teidän

Jumalanne on Jumala ylhäällä taivaissa ja alhaalla maassa. ¹²Niin vannokaat nyt minulle Herran kautta, sillä minä tein armon teidän kohtaanne, että te myös teette armon minun isäni huoneelle ja annatte minulle totuuden merkin, ¹³Että te jätätte elämään minun isäni, ja äitini, ja veljeni, ja sisareni, ja kaikki jotka heidän omansa ovat ja vapahdatte meidän sielumme kuolemasta. ¹⁴Ja miehet sanoivat hänelle: meidän sielumme kuolkaan teidän edestänne, jolles vaan petä tätä meidän asiaamme, jollemme tee armoa ja totuutta sinua kohtaan, kuin Herra tämän maan meille antaa. ¹⁵Ja hän lasi heidät köydellä akkunasta alas; sillä hänen huoneensa oli kaupungin muurissa, ja hän asui juuri muurissa. ¹⁶Ja hän sanoi heille: menkääät vuorelle, ettei ne teitä kohtaisi, jotka ajavat teitä takaa, ja olkaat siellä lymyssä kolme päivää, niinkauvan että takaa-ajajat palajavat, ja menkääät sitte tietänne. ¹⁷Ja miehet sanoivat hänelle: vapaat me olemme tästä valastas, jolla meitä vannotit. ¹⁸Katso, kuin maahan sisälle tulemme, niin sinun pitää ripustaman tämän punaisen köyden akkunaan, josta meidät laskit alas, ja sinun pitää kokooman tykös huoneeseen isäs ja äitis ja veljes ja koko isäs huoneen. ¹⁹Mutta jos joku käy huonees ovesta ulos, hänen verensä olkoon oman päänsä päällä, ja me olemme viattomat; ja joka ikänä sinun kanssas huoneessa on, hänen verensä olkoon meidän päämme päällä, jos jonkun käsi häneen sattuu. ²⁰Vaan jos sinä petät tämän meidän asiamme, niin me olemme vapaat sinun valastas, jolla meitä vannottanut olet. ²¹Hän vastasi: olkoon niinkuin te sanotte; ja päästi heidät menemään, ja he menivät pois; ja hän ripusti punaisen köyden akkunaan. ²²Ja he menivät pois, ja tulivat vuorelle ja olivat siellä kolme päivää, niinkauvan että ne palasivat, jotka heitä ajoivat takaa, jotka etsivät heitä kaikilla teillä, ja ei löytäneet. ²³Niin ne molemmat miehet palasivat, sittekuin he olivat astuneet vuorelta alas, menivät ylitse, ja tulivat Josuan Nunin pojan tykö ja juttelivat hänelle kaikki, mitä heille tapahtunut oli. ²⁴Ja he sanoivat Josualle: Herra on antanut meidän käsiimme koko maan, sillä kaikki maan asuvaset ovat hämmästyneet meidän edessämme.

3Ja Josua nousi aamulla varhain, ja he matkustivat Sittimistä ja tulivat Jordaniin asti, hän ja kaikki Israelin lapset ja he olivat siinä yötä ennenkuin he matkustivat ylitse. ²Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että päämiehet menivät leirin lävitse, ³Ja käskivät kansalle, sanoen: kuin te näette Herran teidän Jumalanne liitonarkin, ja papit Leviläiset kantavat sitä, niin matkustakaat te myös siastanne ja seuratkaat sitä, ⁴Kuitenkin niin että teidän välillänne ja hänen on liki kahdentuhannen kyynärän pituus siaa; eikä teidän pidä tuleman häntä juuri lähes, että te tietäisitte tien, jota teidän pitää matkustaman; sillä ette ennen ole sitä tietä vaeltaneet: ⁵Ja Josua sanoi kansalle: pyhitäkääät teitänne, sillä huomenna tekee Herra ihmeellisen työn teidän keskellänne. ⁶Ja Josua puhui papeille, sanoen: ottakaat liitonarkki ja menkääät kansan edellä; niin he ot-

tivat liitonarkin ja menivät kansan edellä. ⁷Ja Herra sanoi Josualle: tänäpäpä rupeen minä tekemään sinun suureksi koko Israelin edessä, että he tietäisivät, että niinkuin minä olin Moseksen kanssa, niin minä olen myös sinun kanssas. ⁸Ja käske pappeja, jotka kantavat liitonarkkia, ja sano: kuin te tulette Jordanin vetten ääreen, niin seisatukaat Jordanissa. ⁹Ja Josua sanoi Israelin lapsille: astukaat tänne ja kuulkaat Herran teidän Jumalanne sanaa. ¹⁰Ja Josua sanoi: siitä tietäkääät elävän Jumalan olevan teidän seassanne, ja että hän kaiketi ajaa pois teidän edestänne Kanaanilaiset, Hetiläiset, Heviläiset, Pheresiläiset, Gergesiläiset, Amorilaiset ja Jebusilaiset: ¹¹Katso, kaiken maailman hallitsian liitonarkki menee Jordanissa teidän edellänne. ¹²Niin ottakaat nyt teille kaksitoistakymmentä miestä Israelin sukukunnista, jokaisesta sukukunnasta yksi mies. ¹³Ja pitää tapahtuman, että kuin papit, jotka kantavat Herran, kaiken maailman hallitsian arkkia, laskevat jalkansa Jordanin veteen, niin se vesi, joka Jordanissa ylimmäiseltä puolelta juoksee, erottaa itsensä, niin että se seisoo yhdessä läjässä. ¹⁴Ja koska kansa läksi majoistansa menemään Jordanin yli, ja papit kantoivat liitonarkkia kansan edellä, ¹⁵Ja kuin arkin kantajat tulivat Jordaniin, ja pappein, arkin kantajain jalat kastuivat veden syrjään, (ja Jordan oli täynnä partaaseen saakka kaiken elonajan). ¹⁶Niin seisoi se vesi, joka ylimmäiseltä puolelta juoksee, koottuna yhdessä läjässä, sangen kaukana Adamin kaupungin puolessa, joka on Zartanin tykönä; mutta se vesi, joka juoksi alas korven mereen, nimittäin Suolaiseen mereen, väheni ja juoksi pois; niin meni kansa yli Jerihon kohdalla. ¹⁷Ja papit, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, seisivat kuivan päällä, asetetut Jordanin keskellä ja koko Israel kävi kuivan päällä sen lävitse, siihenasti että kaikki kansa tuli Jordanin ylitse.

4Ja kun kaikki kansa oli tullut Jordanin yli, puhui Herra Josualle, sanoen: ²Ottakaat teillenne kansasta kaksitoistakymmentä miestä, jokaisesta sukukunnasta yksi mies, ³Ja käskekääät heitä, sanoen: ottakaat teille keskeltä tätä Jordania, siitä paikasta, jossa pappein jalat seisovat alallansa, kaksitoistakymmentä kiveä, ja viekääät ne kanssanne ylitse ja jättäkääät ne siihen majaan, jossa te tätä yötä pidätte. ⁴Niin kutsui Josua kaksitoistakymmentä miestä, jotka hän oli valmistanut Israelin lapsista, jokaisesta sukukunnasta yhden miehen. ⁵Ja Josua sanoi heille: menkääät Herran teidän Jumalanne arkin edellä keskelle Jordania, ja jokainen nostakaan yhden kiven olallensa, Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen, ⁶Että ne olisivat merkiksi teidän seassanne, kuin teidän lapsenne tästedes kysyvät ja sanovat: mihinkä nämät kivet teille? ⁷Että silloin sanoisitte heille: Jordanin vesi jakausi Herran liitonarkin edestä; sen mennessä Jordanin ylitse jakausi Jordanin vesi; ja nämät kivet pitää oleman Israelin lapsille ijankaikkiseksi muistoksi. ⁸Niin Israelin lapset tekivät niinkuin Josua heitä käski, ja kantoivat kaksitoistakymmentä kiveä keskeltä

Jordania, niinkuin Herra oli Josualle sanonut, Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen, ja he veivät ne yli myötänsä yösiaan asti ja panivat ne siihen. ⁹Ja Josua pystytti myös kaksitoistakymmentä kiveä keskellä Jordania, kussa pappein jalat seisoivat olivat, jotka liitonarkkia kantoivat; ja ne ovat siellä tähän päivään asti. ¹⁰Ja papit, jotka arkkia kantoivat, seisovat keskellä Jordania, siihenasti kuin kaikki toimitettiin, mitä Herra käski Josuan kansalle sanoa, kaiken sen jälkeen minkä Moses Josualle käskenyt oli; ja kansa kiiruhti itsensä ja kävi ylitse. ¹¹Kuin kaikki kansa oli käynyt ylitse, meni myös Herran arkki ylitse, ja papit kansan eteen. ¹²Ja Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Mannassen sukukuntaa kävivät aseinsensa Israelin lasten edellä, niinkuin Moses heille sanonut oli. ¹³Liki neljäkymmentä tuhatta sotaan hankittua kävivät Herran edellä sotaan Jerihon kedolle. ¹⁴Sinä päivänä teki Herra Josuan suureksi koko Israelin edessä; ja he pelkäsivät häntä, niinkuin he pelkäsivät Mosesta, kaikkena hänen elinaikanansa. ¹⁵Ja Herra puhui Josualle, sanoen: ¹⁶Käske pappein, jotka kantavat todistuksen arkkia, astua Jordanista ylös. ¹⁷Niin käski Josua pappeja, ja sanoi: astukaat ylös Jordanista. ¹⁸Ja kuin papit, jotka Herran liitonarkkia kantoivat, astuivat Jordanista ylös, ja pappein jalat kävivät ylös kuivalle maalle, niin tulivat Jordanin vedet siällensa ja juoksivat niinkuin ennenkin parrastensa yli. ¹⁹Ja se oli kymmenes päivä ensimmäisessä kuussa, kuin kansa astui Jordanista ylös, ja siottivat itsensä Gilgalissa idän puolella Jerihoa. ²⁰Ja ne kaksitoistakymmentä kiveä, jotka he ottivat Jordanista, pani Josua Gilgalissa pystyälle. ²¹Ja hän puhui Israelin lapsille, sanoen: kuin teidän lapsenne tästedes kysyvät isiltänsä, ja sanovat: mihinkä nämät kivet? ²²Niin antakaat lastenne tietää, sanoen: Israel kävi kuivalla tämän Jordanin yli. ²³Kuin Herra teidän Jumalanne kuivasi Jordanin vedet teidän edestänne, niinkauvan kuin te kävitte sen ylitse, niinkuin Herra teidän Jumalanne teki Punaisessa meressä, jonka hän kuivasi meidän edestämme, siihenasti että me kävimme sen ylitse; ²⁴Että kaikki kansat maan päällä tuntisivat Herran käden, kuinka väkevä se on, että te pelkäisitte aina Herraa teidän Jumalaanne.

5 Kuin kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka toisella puolella Jordania länteen päin asuivat, ja kaikki Kanaanealaisten kuninkaat meren tykönä kuulivat, että Herra kuivasi Jordanin vedet Israelin lasten eteen, niinkauvan kuin he kävivät sen ylitse, niin heidän sydämensä raukesi ja ei ollut heissä enään yhtään miehuutta Israelin lasten edessä. ²Siihen aikaan sanoi Herra Josualle: tee sinulles kiviveitset ja ympärileikkaa taas Israelin lapset toisen kerran. ³Niin teki Josua itsellensä kiviveitset ja ympärileikkasi Israelin lapset Aralotin kukkulalla. ⁴Ja tämä on syy, jonkatähden Josua heidät siinä ympärileikkasi: kaikki se kansa joka läksi ulos Egyptistä, miehenpuoli, kaikki sotamiehet kuolivat tiellä korvessa, sitte kuin he läksivät Egyptistä. ⁵Sillä kaikki kansa, joka läksi ulos, oli ympärileikattu: mutta kaikki

se kansa, joka korvessa syntyi matkalla, sittekuin he läksivät ulos Egyptistä, ei ollut ympärileikattu. ⁶Sillä Israelin lapset vaelsivat neljäkymmentä ajastaikaa korvessa, siihenasti että kaikki kansa sotamiehiä, jotka Egyptistä lähteneet olivat, loppuivat, jotka ei kuulleet Herran ääntä; niinkuin Herra heille vannonut oli, ettei heidän pitänyt näkemän sitä maata, jonka Herra heidän isillensä vannonut oli, antaaksensa meille maan, rieskaa ja hunajaa vuotavan. ⁷Heidän lapsensa, jotka heidän siaansa tulivat, ympärileikkasi Josua; sillä heillä oli esinahka, ja ei olleet ympärileikatut matkalla. ⁸Ja kuin kaikki kansa ympärileikattu oli, pysyivät he siällansa leirissä siihenasti että he paranivat. ⁹Ja Herra sanoi Josualle: tänäpäpä olen minä teiltä kääntänyt pois Egyptin häväistyksen; ja se paikka kutsutaan Gilgal, tähän päivään asti. ¹⁰Ja kuin Israelin lapset niin siottivat itsensä Gilgalissa, pitivät he pääsiäistä neljäntoistakymmenentenä päivänä sinä kuukautena, ehtoon, Jerihon kedolla, ¹¹Ja söivät sen maan jyivistä toisena pääsiäispäivänä, happamattomia leipiä ja paistetuita tähtkämpäitä, juuri sinä päivänä. ¹²Ja manna lakkasi toisena päivänä, sittekuin he syöneet olivat maan jyivistä, niin ettei Israelin lapsilla enää ollut mannaa, vaan he söivät Kanaanin maan hedelmää sinä vuonna. ¹³Ja tapahtui kuin Josua oli lähellä Jerihoa, nosti hän silmänsä ja näki: ja katso, mies seisoi siellä hänen edessänsä, ja oli avoin miekka hänen kädessänsä; ja Josua meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: oletko sinä meidän vai vihamiestemme puolella? ¹⁴Hän sanoi: en, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies, ja olen nyt tullut; niin Josua lankesi maahan kasvoillensa ja kumarsi häntä, ja sanoi hänelle: mitä Herrani sanoo palveliallensa? ¹⁵Ja Herran sotajoukon päämies sanoi Josualle: riisu kengät jaloistasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä; ja Josua teki niin.

6 Ja Jeriho oli suljettu ja visusti varustettu Israelin lasten edestä, niin ettei yksikään taitanut tulla ulos eli sisälle. ²Mutta Herra sanoi Josualle: katso, minä olen antanut Jerihon, ja hänen kuninkaansa, väkevät sotajoukot, sinun kätees. ³Käykää ympärillä kaupunkia kaikki sotamiehet, ja piirittäkää kaupunki kerta ympärillä; ja tee niin kuusi päivää. ⁴Ja seitsemän pappia ottakaan seitsemän riemuvuoden basunaa arkin eteen, ja seitsemäntenä päivänä käykää seitsemän kertaa kaupungin ympärillä, ja papit soittakaan basunilla. ⁵Ja kuin he soittavat riemuvuoden basunaa pitkään, ja te kuulette basunan äänen, niin nostakaan kaikki kansa suuren äänen ja huutakaan; ja niin kaupungin muuri hajoo itsestänsä, ja kansa astuu sinne sisälle itsekukin kohdastansa. ⁶Niin kutsui Josua Nunin poika papit ja sanoi heille: kantakaat liitonarkki, ja seitsemän pappia kantakaan seitsemän riemuvuoden basunaa Herran arkin edellä. ⁷Mutta kansalle sanoi hän: menkää matkaan ja käykää kaupungin ympärillä, ja se, joka sota-aseilla varustettu on, käykään Herran arkin edellä. ⁸Ja kuin Josua nämät kansalle sanonut oli, niin ottivat ne seitsemän pappia seitsemän

riemuvuoden basunaa, ja kävivät Herran arkin edellä, ja soittivat basunilla, ja Herran liitonarkki seurasi heitä heidän jäljissään.⁹ Ja ne, jotka sota-aseilla hankitut olivat, kävivät pappein edellä ja soittivat basunilla; vaan yhteinen kansa seurasi arkkiä, ja soitettiin basunilla.¹⁰ Mutta Josua käski kansaa ja sanoi: ei teidän pidä huutaman eikä antaman teidän ääntänne kuulla eli sanaa lausuman suustanne, siihen päivään asti kuin minä sanon teille: huutakaat, niin antakaat kuulla sodan ääni.¹¹ Niin kävi Herran arkki kaupungin ympäri, piirittäen sen yhden kerran; ja he tulivat leiriin ja pitivät yötä leirissä,¹² Ja Josua nousi huomeneltain varhain, ja papit kantoivat Herran arkkiä,¹³ ne seitsemän pappia kantoivat ne seitsemän riemuvuoden basunaa Herran arkin edellä, ja käyden alati soittivat basunaa; ja jokainen, joka sota-aseilla hankittu oli, kävi heidän edellensä, vaan yhteinen kansa kävi Herran arkin jäljissä, basunain soidessa.¹⁴ Kävivät he myös toisena päivänä kerran kaupungin ympäri ja tulivat leiriin jälleen; ja sitä he tekivät kuusi päivää.¹⁵ Ja tapahtui seitsemäntenä päivänä, kuin huome rusko kävi ylös, nousivat he varhain ja kävivät entisellä tavalla seitsemän kertaa kaupungin ympäri; ja sinä päivänä ainoastaan kävivät he seitsemän kertaa kaupungin ympäri.¹⁶ Ja seitsemännellä kerralla, kuin papit soittivat basunaa, sanoi Josua kansalle: huutakaat, sillä Herra antoi teille kaupungin.¹⁷ Mutta kaupunki ja kaikki mitä siinä on, pitää oleman kirottu Herralle; ainoastaan portto Rahab pitää elämään jäämän, hän ja kaikki, jotka hänen kanssansa huoneessa ovat; sillä hän kätki sanansaattajat, jotka me lähetimme.¹⁸ Ainostaan karttakaat kirottua, ettette itsiänne saattaisi kiroukseen, jos jotakin kirotusta otatte, te saatatte Israelin leirin kirouksen ja onnettomuuden alle.¹⁹ Mutta kaikki hopia ja kulta, vaski ja rautakalu olkaan Herralle pyhitetyt ja tulkaan Herran tavarahuoneeseen.²⁰ Ja kansa huusi ja soitettiin basunaa; sillä kaikki kansa, jotka kuulivat basunan äänen, huusivat suurella äänellä, ja muuri hajosi itsestään; ja kaikki kansa itsekukin kohdastansa astui kaupunkiin, ja he voittivat kaupungin.²¹ Ja hukuttivat kaikki jotka kaupungissa olivat miekan terällä, sekä miehet että vaimot, nuoret ja vanhat, karjan, ja lampaat ja aasit.²² Ja Josua sanoi niille kahdelle miehelle, jotka maata vaonneet olivat: menkää porton huoneeseen ja johdattakaat vaimo sieltä ulos, ja kaikki mitä hänellä on, niinkuin te olette hänelle vannoneet.²³ Niin nuoret miehet, jotka maata vaonneet olivat, menivät sinne ja toivat Rahabin ulos, ja hänen isänsä, ja äitinsä, ja veljensä, ja kaikki mitä hänellä oli; niin myös kaiken hänen sukunsa toivat he ulos ja sioittivat heidät ulkoiselle puolelle Israelin leiriä.²⁴ Mutta kaupungin he polttivat tulella ja kaikki mitä siellä oli; ainoastaan hopian, kullan, vasken ja rautakalun panivat he tavaraksi Herran huoneeseen.²⁵ Mutta porton Rahabin, ja hänen isänsä huoneen ja kaikki mitä hänellä oli, antoi Josua elää; ja hän asui Israelin seassa tähän päivään asti, että hän kätki sanansaattajat, jotka Josua Jerihoa vakoomaan lähetti.²⁶ Silloin vannoi

Josua ja sanoi: kirottu olkoon se mies Herran edessä, joka nousee ja rakentaa tämän Jerihon kaupungin; koska hän laskee siihen perustuksen, niin kadottakoon esikoisensa, ja koska hän rakentaa sen portit, niin kadottakoon nuorimman poikansa.²⁷ Ja Herra oli Josuan kanssa, ja hän tuli kuuluisaksi kaikissa maakunnissa.

7 Mutta Israelin lapset horjahtivat kovin kirotussa kalussa; sillä Akan Karmin poika, Saddin pojan, Seran pojan, Juudan sukukunnasta, otti jotakin kirottua, niin julmistui Herran viha Israelin lasten päälle.² Ja Josua lähetti miehiä Jerihosta Aihin päin, joka on BetAvenin tykönä itäänpäin Betelistä, ja puhui heille, sanoen: menkää ja vaotkaat maata; niin he menivät ja vakosivat Ain.³ Sitte palasivat he jälleen Josuan tykö ja sanoivat hänelle: älä anna kaikkea kansaa sinne mennä, mutta vaivoin kaksi eli kolmetuhatta miestä menkään ja lyökään Ain, ettei kaikkea kansaa hukkaan sinne vaivattaisi; sillä he ovat harvat.⁴ Niin meni sinne kansasta liki kolmetuhatta miestä, ja he pakenivat Ain kaupungin miesten edestä.⁵ Ja ne miehet Aista löivät heistä liki kuusineljätkymmentä miestä, ja ajoivat heitä portista takaa Sabarimiin asti, ja löivät heitä tiellä paetessa; niin kansan sydän hämmästyti ja tuli niinkuin vesi.⁶ Ja Josua repäisi vaatteensa ja hän lankesi maahan kasvoillensa Herran arkin eteen hamaan ehtooseen asti, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle.⁷ Ja Josua sanoi: Ah Herra, Herra, miksis tämän kansan annoit olleenkaan tulla Jordanin ylitse, antaakses meitä Amorilaisten käsiin, hukuttaakses meitä? jospa me olisimme tyytyneet ja pysähtyneet sille puolelle Jordania!⁸ Voi minun Herrani, mitä minun pitää sanoman, että Israel selkensä kääntää vihollistensa puoleen?⁹ Kuin Kanaanealaiset ja kaikki maan asuvaiset sen kuulevat, niin he piirittävät meidät ja hävittävät meidän nimeimme maan päältä; mitäs siis teet sinun suurella nimellä?¹⁰ Niin sanoi Herra Josualle: nouse, miksi niin makaat kasvoillas?¹¹ Israel on syntiä tehnyt ja rikkonut minun liittoni, jonka minä käskin heille, ja ottivat kirottua, ja varastivat, ja valhettelivat, ja panivat kaluinsa sekaan.¹² Ei Israelin lapset voi seisoa vihamiestensä edessä, vaan kääntävät selkensä vihollistensa puoleen; sillä he ovat kirouksessa. En minä enää ole teidän kanssanne, jollette hukuta kirottua teidän keskeltänne.¹³ Nouse, ja pyhitä kansa ja sano: pyhittäkää teitä huomeneen saakka; sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala: kirous on sinun keskellä Israel, sentähden et sinä ole seisovainen vihamiestes edessä, siihenasti kuin te kirouksen siirräte pois teidän seastanne.¹⁴ Ja teidän pitää varhain huomeneltain käymän edes teidän sukukuntainne jälkeen: ja jonka sukukunnan päälle Herran arpa lankee, sen pitää käymän edes perhekuntainsa jälkeen: ja jonka perhekunnan päälle Herran arpa lankee, sen pitää käymän edes huonettensa jälkeen: ja jonka huoneen päälle Herran arpa lankee, pitää käymän edes kukin perheenisäntä toinen toisensa jälkeen.¹⁵ Ja pitää tapahtuman, että joka löy-

detään ryhtyneeksi johonkuhun kirottuun kaluun, se pitää tulella poltettaman ja kaikki mitä hänellä on, että hän Herran liiton on rikkonut ja tehnyt hulluuden Israelissa. ¹⁶Niin nousi Josua varhain huomeneltain ja toi Israelin edes, yhden sukukunnan toisen jälkeen; ja arpa lankesi Juudan sukukunnan päälle. ¹⁷Ja kuin hän Juudan sukukunnan toi edes, lankesi arpa Serahilaisten perhekunnalle, ja kuin hän toi Serahilaisten perhekunnan edes, yhden perheenisännän toisen jälkeen, lankesi arpa Saddille. ¹⁸Ja kuin hän toi edes hänen huoneensa miesluvun jälkeen, niin lankesi arpa Akanille, Karmin pojalle, Saddin pojan, Seran pojan, Juudan sukukunnasta. ¹⁹Ja Josua sanoi Akanille: minun poikani, anna Herralle Israelin Jumalalle kunnia ja anna hänelle ylistys, ja ilmoita minulle mitäs teit, ja älä salaa sitä minulta. ²⁰Silloin vastasi Akan Josuulle ja sanoi: totisesti olen minä syntiä tehnyt Herraa Israelin Jumalaa vastaan: niin ja niin minä tein. ²¹Minä näin saaliissa yhden kalliin Babelin hameen, ja kaksisataa sikliä hopiaa, ja kultaisen kielen, joka painoi viisikymmentä sikliä, joita minun mieleni teki, ja minä otin ne; ja katso, se on kaivettu maahan keskellä minun majaan ja hopia sen alla. ²²Niin Josua lähetti sinne sanansaattajat, ja ne juoksivat majaan; ja katso, se oli kaivettu hänen majaan ja hopia sen alla. ²³Ja he ottivat ne majasta, ja veivät ne Josuan ja kaikkein Israelin lasten tykö, ja panivat ne Herran eteen. ²⁴Niin otti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Akanin Seran pojan, ja hopian, ja hameen, ja kultaisen kielen, hänen poikansa ja tyttärensä, hänen härkensä, aasinsa ja lampaansa, hänen majansa ja kaikki mitä hänen omansa oli, ja veivät ne Akorin laaksoon. ²⁵Ja Josua sanoi: miksis meitä murheelliseksi saatit? saattakoon Herra sinun merheelliseksi tänäpäivänä. Ja koko Israel kivitti heitä kuoliaaksi, ja polttivat heidät tulella sitte kuin he olivat heidän kivittäneet. ²⁶Ja sitte tekivät he suuren kiviroukkion heidän päällensä, joka vielä on tähän päivään asti. Niin lakkasi Herran vihan julmuus. Siitä kutsutaan se paikka Akorin laaksoksi tähän päivään asti.

8Ja Herra sanoi Josuulle: älä pelkää, älä myös vapise: ota kanssas kaikki sotaväki, ja nouse ja mene ylös Aihin; katso, minä annan Ain kuninkaan kansoinensa, kaupunkinensa ja mainensa sinun kätees. ²Ja sinun pitää tekemän Aille ja sen kuninkaalle niinkuin sinä teit Jeriholle ja sen kuninkaalle; ainoasti hänen saaliinsa ja karjansa jakakaat keskenänne, ja pane väijyjät kaupungin taa. ³Niin Josua nousi kaiken sotaväen kanssa menemään ylös Aihin, ja Josua valitsi kolmekymmentä tuhatta väkevää sotamiestä ja lähetti heidät yöllä ulos, ⁴Ja käski heitä ja sanoi: katso-kaat te, jotka väijytte kaupunkia kaupungin takana, ettete kauvas mene kaupungista, mutta olkaat kaikki valmiit. ⁵Ja minä ja kaikki kansa, joka minun kanssani on, lähestymme kaupunkia. Ja kuin he tulevat ulos meitä vastaan niinkuin ennenkin, niin me pakenemme heidän edellensä, ⁶Että he tulisivat meidän jälkeemme niinkauvan, että me saisimme heidät eroitetuksi kaupungista; sillä he sanovat:

he pakenevat meidän edellämme niinkuin ennenkin; ja me pakenemme heidän edellensä. ⁷Silloin te nouskaat väijymästä ja ottakaat kaupunki; sillä Herra teidän Jumalanne antaa sen teidän käteenne. ⁸Ja kuin te olette saaneet kaupungin, sytyttäkää siihen tuli ja tehkää Herran sanan jälkeen; katsokaat, minä olen sen käsenyt teille. ⁹Niin Josua lähetti heidät, ja he menivät sinne väijymään ja pidättivät BetElin ja Ain välillä, lännen puolella Aista; mutta Josua yötyi kansan keskellä. ¹⁰Ja Josua nousi varhain ja asetti kansan, ja hän meni ylös ja Israelin vanhimmat Aihin kansan edellä. ¹¹Ja kaikki sotaväki, jotka hänen tykönänsä olivat, menivät, kävivät edes ja tulivat kaupungin kohdalle ja siottivat itsensä pohjan puolelle Aista; ja laakso oli heidän ja Ain välillä. ¹²Mutta hän otti liki viisituhatta miestä ja pani ne väijymään BetElin ja Ain välillä, lännen puolella kaupunkia. ¹³Ja he asettivat koko leirin kansan, joka pohjan puolella kaupunkia oli, niin että ne viimeiset ulottuivat lännen puolelta kaupunkiin; niin Josua meni sinä yönä keskelle sitä laaksoa. ¹⁴Kuin Ain kuningas sen näki, kiiruhti hän, ja varhain huomeneltain valmisti itsensä ja kaupungin miehet menivät ulos Israelia vastaan sotaan, kuningas itse kaiken väkensä kanssa, määrättyllä ajalla, lakialle kedolle; mutta ei hän tietänyt itsiänsä väijyttävän kaupungin takana. ¹⁵Mutta Josua ja kaikki Israel teeskelivät heidän edesssänsä niinkuin he olisivat lyödyt ja pakenivat tietä myöten korpeen päin. ¹⁶Niin kaikki kansa, joka kaupungissa oli, huusi että heitä piti ajettaman takaa, ja he myös ajoivat Josuaa takaa ja eroitettiin kaupungista. ¹⁷Niin ettei yhtäkään miestä jäänyt Aihin ja BetEliin, joka ei mennyt ulos Israelin perässä: ja he jättivät kaupungin avoin ja ajoivat Israelia takaa. ¹⁸Niin sanoi Herra Josuulle: ojenna keihäätä, joka on kädessäsin Ain puoleen, sillä minä annan sen sinun kätees. Ja Josua ojensi keihäätänsä, joka oli hänen kädessänsä, kaupungin puoleen. ¹⁹Silloin väijyjät kiiruusti nousivat siastansa ja juoksivat, sittekuin hän ojensi kätensä, ja tulivat kaupunkiin ja voittivat sen; ja kiiruhtivat heitänsä ja sytyttivät kaupungin palamaan. ²⁰Ja Ain miehet kääntyivät ja katsoivat taaksensa, ja näkivät savun nousevan kaupungista taivaaseen. Ja ei ollut heillä siaan paeta ei sinne eikä tänne; ja se kansa, joka pakeni korpeen päin, palasi niitä vastaan, jotka heitä takaa ajoivat. ²¹Kuin Josua ja koko Israel näkivät, että väijyjät voittivat kaupungin ja että savu nousi kaupungista, palasivat he ja löivät Ain miehet. ²²Ja jotka kaupungissa olivat, menivät ulos heitä vastaan, niin he tulivat keskelle Israelia molemmilta puolilta; ja he löivät heitä siihenasti ettei yhtään heistä elämään jäänyt, eikä myös päässyt pois. ²³Ja Ain kuninkaan ottivat he elävänä kiinni ja veivät hänen Josuan tykö. ²⁴Ja kuin Israel oli lyönyt kuoliaaksi kaikki Ain asujat kedolla ja korvessa, johonka he heitä ajoivat takaa, ja he lankesivat kaikki miekan terällä, siihenasti että he loppuivat; niin koko Israel palasi Aihin ja löi kaiken sen miekan terällä. ²⁵Ja kaikki ne, jotka lankesivat sinä päivänä sekä miehistä että vaimoista, heitä oli kaksitoistakymmentä tuhatta,

kaikki Ain kansa. ²⁶Ja ei Josua kättänsä vetänyt puoleensa, jolla hän oli ojentanut keihään, siihenasti kuin hän oli tappanut kaikki Ain asuvaiset. ²⁷Mutta kaupungin karjan ja saaliin jakoi Israel keskenänsä, Herran sanan jälkeen, niinkuin hän oli käskenyt Josualle. ²⁸Ja Josua poltti Ain ja teki siitä kiviraunion ijankaikkiseksi, joka vielä autiona on tähän päivään asti. ²⁹Ja antoi hirttää Ain kuninkaan puuhun ehtooseen asti; ja kuin päivä oli laskenut, käski hän ottaa hänen ruumiinsa puusta pois, ja he heittivät sen kaupungin portin eteen ja kokosivat suuren kiviraunion hänen päällensä, joka siellä on vielä nyt tähän päivään asti. ³⁰Silloin rakensi Josua Herralle Israelin Jumalalle alttarin Ebalin vuorella, ³¹Niinkuin Moses Herran palvelia Israelin lapsille käskenyt oli, niinkuin Moseksen lakikirjassa kirjoitettu on: alttarin kokonaisista kivistä, joihinka ei ole rauta sattunut. Ja he uhrasivat Herralle sen päällä polttouhria ja kiitosuhria. ³²Ja hän kirjoitti siellä kiviin sen lain muodon, jonka Moses Israelin lapsille kirjoittanut oli. ³³Ja koko Israel vanhimpainsa, päämiestensä ja tuomareinsa kanssa seisoiivat molemmilla puolilla arkkia pappein Leviläisten edessä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, niin muukalaiset kuin kotonakin syntyneet, puoli heitä Grisimin vuoren kohdalla ja toinen puoli Ebalin vuoren kohdalla, niinkuin Moses Herran palvelia käskenyt oli ensisti siunaamaan Israelin kansaa. ³⁴Sitte kuulutti hän kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, kaiken sen jälkeen kuin kirjoitettu on lakikirjassa. ³⁵Ei ollut yhtäkään sanaa kaikista mitä Moses käskenyt oli, jota ei Josua kuuluttanut koko Israelin seurakunnan edessä, vaimoin ja lasten ja muukalaisten, jotka olivat heidän seassansa.

9Ja kuin kaikki kuninkaat sen kuulivat, jotka sillä puolella Jordania olivat vuorilla ja laaksoissa ja kaikissa ison meren satamissa, Libanonin vuoren kohdalla: Hetiläiset, ja Amorilaiset, Kanaanilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, ²Kokoontuivat he yhteet, sotimaan Josuaa ja Israelia vastaan yksimielisesti. ³Kuin Gibeonin asuvaiset kuulivat, mitä Josua teki Jeriholle ja Aille, ⁴Niin ajattelivat he petoksen, menivät ja teeskelivät itsensä sanansaattajiksi, ja ottivat vanhat säkit aaseinsa päälle, ja vanhat kuluneet ja ravistuneet viinaleilit, ⁵Ja vanhat paikatut kengät jalkoihinsa ja vanhat ja rikkinäiset vaatteet yllensä, ja kaikki leivät, jotka he ottivat myötänsä, olivat kovat ja homehtuneet; ⁶Ja menivät leiriin Josuan tykö Gilgaliin ja sanoivat hänelle ja kaikelle Israelille: me olemme kaukaiselta maalta tulleet, tehkää nyt liitto meidän kanssamme. ⁷Niin sanoi koko Israel Heviläisille, mitämaks sinä asut meidän seassamme, kuinka me teemme liiton sinun kanssas? ⁸He sanoivat Josualle: me olemme sinun palvelias. Ja Josua sanoi heille: kutka te olette ja kusta te tulette? ⁹He sanoivat hänelle: palvelias ovat sangen kaukaiselta maalta tulleet Herran sinun Jumalas nimen tähden; sillä me olemme kuulleet hänen sanomansa ja kaikki mitä hän Egyptissä on tehnyt, ¹⁰Ja kaikki mitä hän on tehnyt kahdelle Amorilaisten

kuninkaalle, jotka olivat sillä puolella Jordania: Sihonille Hesbonin kuninkaalle ja Ogille Basanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa; ¹¹Sentähden sanoivat meille meidän vanhimmat ja kaikki meidän maan asuvaiset: ottakaat evästä myötänne, ja menkää heitä vastaan ja sanokaat heille: me olemme teidän palvelianne, tehkää liitto kanssamme. ¹²Tämä leipämme, jonka me myötämme evääksi otimme kotoamme, oli vielä tuore, kuin me läksimme tulemaan teidän tyköne, mutta katso, tämä on nyt kova ja homehtunut. ¹³Ja nämät viinaleilit me täytimme uusina, ja katso, ne ovat kuluneet, ja nämät vaatteemme ja kenkämme ovat vanhaksi tulleet, aivan pitkän matkan tähden. ¹⁴Niin ottivat päämiehet heidän evästänsä ja ei kysyneet Heran suuta. ¹⁵Ja Josua teki rauhan heidän kanssansa ja teki liiton heidän kanssansa, että he saisivat elää; ja kansan päämiehet vannoiivat heille. ¹⁶Mutta kolmen päivän jälkeen, sitte kuin he tekivät liiton heidän kanssansa, kuulivat he, että he olivat läsnä heitä ja asuivat heidän keskellensä. ¹⁷Kuin Israelin lapset matkustivat, tulivat he kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa, jotka kutsutaan Gibeon, Kephira, Beerot ja KirjatJearim. ¹⁸Ja ei Israelin lapset lyöneet heitä; sillä kansan päämiehet olivat vannoneet heille Herran Israelin Jumalan kautta. Ja kaikki kansa napisi päämiehiä vastaan. ¹⁹Niin sanoivat kaikki kansan päämiehet kaikelle joukolle: me olemme vannoneet heille Herran Israelin Jumalan kautta, ja sentähden emme heihin taida ruveta. ²⁰Mutta sen me teemme heille: antakaamme heidän elää, ettei viha tulisi valan tähden meidän päällemme, jonka me heille vannoneet olemme. ²¹Ja päämiehet sanoivat heille: antakaamme heidän elää, että he olisivat halkoin hakkaajat ja veden kantajat kaikelle kansalle, niinkuin päämiehet heille sanoneet ovat. ²²Niin Josua kutsui heitä ja puhui heille, ja sanoi: miksi te olette pettäneet meidät ja sanoneet: me asumme aivan kaukana teistä; ja kuitenkin te asutte meidän seassamme? ²³Sentähden pitää teidän kirotut oleman, niin ettei teiltä pidä orjat puuttuman, jotka halkoja hakkaaman ja vettä kantaman pitää minun Jumalani huoneeseen. ²⁴He vastasivat Josuaa ja sanoivat: se on todella sanottu sinun palvelioilles, että Herra sinun Jumalas on käskenyt palveliansa Moseksen antaa teille kaiken tämän maan ja hävittää teidän edestänne kaikki maan asuvaiset; niin me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän. ²⁵Mutta katso, me olemme nyt sinun kädessäs: mikä sinulle näkyy oikiaksi eli hyväksi meille tehdäkses, se tee. ²⁶Ja hän teki heille niin ja vapahti heitä Israelin lasten kädestä, ettei he lyöneet heitä kuoliaaksi. ²⁷Niin teki Josua heidät sinä päivänä halkoin hakkaajiksi ja veden kantajiksi seurakunnalle ja Herran alttarille tähän päivään asti, siihen paikkaan jonka hän valitsi.

10Kuin Jerusalemin kuningas AdoniZedek kuuli Josuan voittaneeksi Ain ja hävittäneeksi sen, ja niin tehneeksi Aile ja hänen kuninkaallensa, kuin hän teki Jeriholle ja hänen kuninkaallensa, ja että Gibeonin asuvaiset olivat teh-

neet rauhan Israelin kanssa ja asuivat heidän seassansa, ²Pelkäsivät he sangen suuresti; sillä Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaallinen kaupunki ja suurempi kuin Ai, ja kaikki hänen asuvaisensa olivat vahvat sotamiehet. ³Niin lähetti AdoniZedek Jerusalemin kuningas Hohamin Hebronin kuninkaan tykö, ja Pireamin Jarmutin kuninkaan tykö, ja Japhian Lakiksen kuninkaan tykö ja Deberin Eglonin kuninkaan tykö, ja sanoi: ⁴Tulkaat ylös minun tyköni ja auttakaat minua ja lyökäämme Gibeon; sillä he tekivät rauhan Josuan ja Israelin lasten kanssa. ⁵Silloin kokoontuivat ja menivät ylös viisi Amorilaisten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Lakiksen kuningas, Eglonin kuningas, he ja kaikki heidän leirinsä ja piirittivät Gibeonin ja sotivat sitä vastaan. ⁶Mutta Gibeonin miehet lähettivät Josuan tykö leiriin Gilgaliin, sanoen: älä ota kättäs pois palvelioiltas, tule nopiasti ylös meidän tykömme, ja vapahda meitä ja auta meitä; sillä kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka asuvat vuorilla, ovat kokoontuneet meitä vastaan. ⁷Ja Josua meni ylös Gilgalista, ja kaikki sotaväki hänen kanssansa, ja kaikki vahvat sotamiehet. ⁸Ja Herra sanoi Josuulle: älä heitä mitään pelkää; sillä minä annan heidät sinun käsiis: ei yksikään heistä ole seisovainen sinun edessä. ⁹Niin Josua tuli äkisti heidän päällensä; sillä hän matkusti kaiken yötä Gilgalista. ¹⁰Ja Herra peljätti heitä Israelin edessä, ja löi heitä suurella lyömisellä Gibeonissa, ja ajoi heitä takaa sitä tietä jota ylös BetHaroniin mennään, ja löi heitä Asekaan ja Makkedaan asti. ¹¹Ja kuin he Israelin edellä pakenivat alas BetHaronin tietä, antoi Herra taivaasta tulla suuret kivet heidän päällensä Asekaan asti, niin että he kuolivat; ja paljo enempi heistä kuoli raekivien kautta, kuin Israelin lapset miekalla löivät. ¹²Silloin puhui Josua Herralle sinä päivänä, jona hän antoi Amorilaiset Israelin lasten eteen, ja sanoi Israelin läsnä ollessa: aurinko, seiso alallas Gibeonissa ja kuu Ajalonin laaksossa. ¹³Ja aurinko ja kuu seisahtivat, siihenasti kuin kansa kosti vihamiehensä. Eikö tämä ole kirjoitettu hurskaan kirjassa? Niin seiso aurinko keskellä taivasta ilman laskemata koko päivän. ¹⁴Ja ei ole yksikään päivä ollut senkaltainen ei ennen eikä sitte, kuin Herra miehen äänen kuuli; sillä Herra soti Israelin puolesta. ¹⁵Ja Josua meni jälleen leiriin Gigaliin ja koko Israel hänen kanssansa. ¹⁶Mutta ne viisi kuningasta pakenivat ja lymyivät luolaan Makkedassa. ¹⁷Niin Josuulle ilmoitettiin sanoen: ne viisi kuningasta ovat löydettyt, kätketyt luolaan Makkedassa. ¹⁸Ja Josua sanoi: vierittäkää suuret kivet luolan suulle ja asettakaat miehet heitä vartioitsemaan. ¹⁹Mutta älkää te alallanne seisoko, vaan ajakaat teidän vihamiehiänne takaa ja lyökää heidän viimeisiänsä; älkää salliko heitä tulla kaupunkeihinsa, sillä Herra teidän Jumalanne on antanut heidät teidän käsiinne. ²⁰Ja kuin Josua ja Israelin lapset lopettivat sen ylen suuren tapon ja peräti olivat heidät surmanneet, ja jääneet pääsivät heistä ja tulivat vahvoin kaupunkeihin, ²¹Niin tuli kaikki kansa jälleen leiriin Josuan tykö Makkedaan rauhassa, ja ei ken-

kään rohjennut Israelin lasten edessä hiiskuakaan. ²²Mutta Josua sanoi: avatkaat luolan suu ja tuokaat ne viisi kuningasta luolasta minun tyköni. ²³He tekivät niin ja toivat ulos ne viisi kuningasta hänen tykönsä luolasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Lakiksen kuninkaan, Eglonin kuninkaan. ²⁴Ja kuin nämät kuninkaat olivat tuodut Josuan eteen, kutsui Josua kaikki Israelin miehet ja sanoi sotajoukon päämiehille, jotka hänen kanssansa matkustivat: tulkaat tänne ja tallatkaat näiden kuningasten kaulat; ja he tulivat, ja tallasivat heidän kaulansa jaloillansa. ²⁵Ja Josua sanoi heille: älkää peljätkö, älkää myös vavisko, vahvistakaat itsenne ja olkaat rohkiat; sillä näin tekee Herra kaikille vihamiehille, joita vastaan te soditte. ²⁶Ja Josua löi heidät sitte, ja surmasi heidät, ja ripusti viiteen puuhun; ja he riippuivat puissa hamaan ehtooseen asti. ²⁷Ja kuin aurinko laski, käski Josua heitä, ja he ottivat heidät puista alas ja heittivät luolaan, johonka he itsensä lymyttivät, ja panivat suuret kivet luolan suulle, jotka siellä vielä tänäpänä ovat. ²⁸Sinä päivänä voitti myös Josua Makkedan, ja löi sen miekan terällä, ja hänen kuninkaansa tappoi, ja kaikki ne sielut, jotka hänessä olivat, eikä yhtäkään jättänyt, ja teki Makkedan kuninkaalle niinkuin hän teki Jerihon kuninkaalle. ²⁹Niin vaelsi Josua ja koko Israel hänen kanssansa Makkedasta Libnaan ja soti Libnaa vastaan. ³⁰Ja Herra antoi myös sen Israelin käsiin heidän kuninkaansa kanssa, ja hän löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, eikä ketään elämään jättänyt, ja teki heidän kuninkaallensa niinkuin hän teki Jerihon kuninkaalle. ³¹Sitte matkusti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Libnasta Lakikseen, ja piiritti sen ja soti sitä vastaan. ³²Ja Herra antoi myös Lakiksen Israelin käsiin, niin että hän voitti sen toisena päivänä ja löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut jotka siinä olivat, juuri niinkuin hän oli Libnalle tehnyt. ³³Siihen aikaan meni Horam Jeserin kuningas auttamaan Lakista; mutta Josua löi hänen kaiken joukkonsa kanssa, siihenasti ettei yhtäkään jäänyt. ³⁴Ja Josua meni Lakiksesta ja koko Israel hänen kanssansa Egloniin, ja piirittivät sen ja sotivat sitä vastaan, ³⁵Ja voittivat sen sinä päivänä, ja löivät miekan terällä, ja surmasivat kaikki sielut, jotka siellä olivat, sinä päivänä, juuri niinkuin hän oli tehnyt Lakikselle. ³⁶Sitte meni Josua ja koko Israel hänen kanssansa Eglonista ylös Hebroniin, ja he sotivat sitä vastaan, ³⁷Ja voittivat sen ja löivät sen miekanterällä, ja hänen kuninkaansa kaikkein kaupunkeinsa kanssa ja kaikki sielut, jotka siellä olivat, eikä yhtäkään jättänyt, juuri niinkuin hän oli tehnyt Eglonille; ja tappoi sen ja kaikki sielut, jotka siellä olivat. ³⁸Silloin palasi Josua ja koko Israel hänen kanssansa Debiiriin ja soti sitä vastaan, ³⁹Ja voitti sen kuninkainensa ja kaikki hänen kaupunkinsa, ja löi ne miekan terällä, ja tappoi kaikki sielut, jotka siellä olivat, ja ei ketäkään jättänyt; niinkuin hän oli Hebronille tehnyt, niin teki hän myös Debirille ja hänen kuninkaallensa, ja niinkuin hän oli tehnyt Libnalle ja hänen kuninkaallensa. ⁴⁰Niin Josua

löi kaikki maan asuvaset vuorilta, ja lounamaasta, ja laaksoista, ja ojoin tyköä, ja kaikki heidän kuninkaansa, eikä yhtäkään jättänyt, vaan tappoi kaikki, joilla henki oli, niinkuin Herra Israelin Jumala oli käsenyt. ⁴¹Ja Josua tappoi heidät, ruveten KadesBarneasta Gasaan asti, ja koko Gosenin maakunnan Gibeoniin asti. ⁴²Ja Josua voitti kaikki nämät kuninkaat maakuntinensa yhdellä rupeemisella; sillä Herra Israelin Jumala soti Israelin puolesta. ⁴³Ja Josua palasi leiriin Gilgaliin ja koko Israel hänen kanssansa.

11Ja tapahtui, että kuin Jobin Hatsorin kuningas sen kuuli, lähetti hän Jobabin Madonin kuninkaan tykö, ja Simronin kuninkaan, ja Akasaphin kuninkaan tykö, ²Ja niiden kuningasten tykö, jotka asuivat pohjan puolella vuorella, ja lakeudella, meren puolella Kinerotista, ja laaksoissa, ja Dorin Naphotissa meren puolella, ³Kanaanealaisten tykö idän ja lännen puoleen, Amorilaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten ja Jebusilaisten tykö vuorelle, niin hyös Heviläisten tykö alapuolella Hermonin vuorta Mitspan maakunnassa. ⁴Ja nämät läksivät kaiken sotajoukkonsa kanssa, joka oli sangen suuri kansan paljous, niinkuin santa meren rannalla paljouden tähden, ja sangen monta hevosta ja vauhua. ⁵Kaikki nämät kuninkaat kokoontuivat ja he tulivat ja sioittivat heitänsä yhteen Meromin vetten tykönä, sotiin maan Israelia vastaan. ⁶Ja Herra sanoi Josuulle: älä heitä ensinkään pelkää, sillä huomenna tällä ajalla minä annan heidät kaikki lyötynä Israelin kansan eteen; heidän hevosensa pitää sinun rivinomaksi tekemän ja heidän vaununsa tulella polttaman. ⁷Ja Josua tuli ja kaikki sotajoukko hänen kanssansa äkisti heidän päällensä, Meromin vetten tykönä, ja karkasivat heidän päällensä. ⁸Ja Herra antoi heidät israelin käsiin, ja he löivät heitä, ja ajoivat heitä takaa isoon Zidoniin asti, ja lämpimään veteen asti, ja Mitspan ketoon asti, itään päin, ja löivät heitä siihenasti, ettei yksikään heistä jäänyt. ⁹Niin teki myös Josua heille, niinkuin Herra oli hänelle käsenyt, ja teki rivinomaksi heidän hevosensa ja poltti heidän vaununsa tulella. ¹⁰Ja Josua palasi sillä ajalla ja voitti Hatsorin ja löi hänen kuninkaansa miekalla; sillä Hatsor oli ennen kaikkein näiden valtakuntain pääkaupunki. ¹¹Ja he löivät kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, miekan terällä, ja tappoivat, niin ettei yhtäkään jäänyt, jolla henki oli, ja poltti Hatsorin tulella. ¹²Ja kaikkein niiden kuningasten kaupungit voitti Josua, kaikkein heidän kuningastensa kanssa, ja löi heitä miekan terällä, ja tappoi heidät, niinkuin Moses Herran palvelia käsenyt oli. ¹³Mutta Israelin lapset ei polttaneet yhtäkään kaupunkia, jotka seisoiivat töyräillensä, paitsi ainoaa Hatsoria, jonka Josua poltti. ¹⁴Ja kaiken saaliin ja eläimet, jotka he näistä kaupungeista olivat ottaneet, jakoivat Israelin lapset keskenänsä. Ainoasti kaikki ihmiset tappoivat he miekan terällä, siihenasti että he hukuttivat heidät, niin ettei yhtäkään elävää henkeä jäänyt, ¹⁵Niinkuin Herra palveliallensa Mosekselle käsenyt oli, ja Moses oli Josuulle käsenyt. Ja niin Josua teki, ettei niistä yhtäkään tekemätä jäänyt, mi-

tä Herra Mosekselle käsenyt oli. ¹⁶Ja Josua otti kaiken tämän maakunnan, vuorimaan, ja kaiken Etelämaan, ja kaiken Gosenin maan ja kedot sekä myös laaksot, ja Israelin vuoret laaksoinensa, ¹⁷Siitä sileästä vuoresta, joka menee ylös Seiriin päin BaalGadiin asti Libanonin laaksossa, Hermonin vuoren alapuolella: kaikki heidän kuninkaansa voitti hän, löi ja tappoi heidät. ¹⁸Kauvan aikaa soti Josua kaikkein näiden kuningasten kanssa. ¹⁹Ei ollut yhtäkään kaupunkia, joka rauhalla itsensä antoi Israelin lasten alle, paitsi Heviläisiä, jotka asuivat Gibeonissa; mutta kaikki he ottivat sodalla. ²⁰Ja se tapahtui niin Herralta, että heidän sydämensä oli niin paatunut, että he kohtasivat Israelin sodalla, että hän heidät tappais, ja ei yhtäkään armoa heille tapahtuisi, vaan että hän hukuttais heidät, niinkuin Herra Mosekselle käsenyt oli. ²¹Siihen aikaan tuli Josua ja hävitti Enakilaiset vuorelta, Hebronista, Debiristä, Anabista ja kaikilta Juudan vuorilta ja kaikilta Israelin vuorilta, ja tappoi heidät kaupunkienensa, ²²Ja ei antanut yhtäkään Enakilaista jäädä Israelin lasten maalle, paitsi Gasassa, Gatissa ja Asdodissa, joihin he jäivät. ²³Ja niin Josua otti kaiken maakunnan, peräti niin kuin Herra Mosekselle oli sanonut, ja antoi Israelille perinnöksi, kullekin sukukunnalle osansa; ja maakunta lakkasi sotimasta.

12Ja nämät ovat maan kuninkaat, jotka Israelin lapset löivät, ja ottivat heidän maansa tuolla puolella Jordania, auringon nousemista päin, Arnonin ojasta Hermonin vuoreen asti, ja kaikki lakeudet itään päin: ²Sihon Amorilaisen kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja keskellä ojaa, ja puolen Gileadia Jabbokin ojaan asti, joka on Ammonin lasten raja, ³Ja lakeutta Kinneretin mereen asti itään päin, ja korven mereen, Suolaiseen mereen itään päin, BetJesimotin tietä myöten, ja lounaasta alaspäin lähelle Asdot Pisgaa; ⁴Siihen myös Ogin Basanin kuninkaan maan rajat, joka vielä jäänyt oli uljaista, ja asui Astarotissa ja Edreissä, ⁵Ja hallitsi Hermonin vuorella, Salkassa ja koko Basanissa, Gessurin ja Maakatin maan rajoihin, ja puolen Gileadia, joka Sihonin Hesbonin kuninkaan maan raja oli. ⁶Moses Herran palvelia ja Israelin lapset löivät heitä; ja puolelle Manassen sukukunnalle omaisuudeksi. ⁷Nämät ovat maan kuninkaat, jotka Josua löi ja Israelin lapset tällä puolella Jordania länteen päin, BaalGadista Libanonin vuorenlakeudella, sileään vuoreen, joka ulottuu Seiriin, jonka Josua Israelin sukukunnille antoi omaisuudeksi itsekullekin osansa jälkeen, ⁸Vuorilla, laaksoissa, lakeudella, vetten tykönä, korvessa, ja lounaan puolella: Hetiläiset, Amorilaiset, Kanaanealaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset; ⁹Jerihon kuningas, yksi; Ain kuningas, joka BetElin sivussa on, yksi; ¹⁰Jerusalem kuningas, yksi; Hebronin kuningas, yksi; ¹¹Jarmutin kuningas, yksi; Lakiksen kuningas, yksi; ¹²Eglonin kuningas, yksi; Geserin kuningas, yksi; ¹³Debirin kuningas, yksi; Gederin kuningas, yksi;

¹⁴Horman kuningas, yksi; Aradin kuningas, yksi; ¹⁵Libnan kuningas, yksi; Adullamin kuningas, yksi; ¹⁶Makkedan kuningas, yksi; BetElin kuningas, yksi; ¹⁷Tapuan kuningas, yksi; Hephherin kuningas, yksi; ¹⁸Aphekin kuningas, yksi; Lassaronin kuningas, yksi; ¹⁹Madonin kuningas, yksi; Hattorin kuningas, yksi; ²⁰SimronMeronin kuningas, yksi; Aksaphin kuningas, yksi; ²¹Taanakin kuningas, yksi; Megid-don kuningas, yksi; ²²Kedeksen kuningas, yksi; Jokneamin kuningas Karmelin tykönä, yksi; ²³DornaphatDorin kuningas, yksi, ja pakanain kuningas Gilgalissa, yksi; ²⁴Tirtsan kuningas, yksi. Ne kaikki ovat yksineljättäkymmentä kuningasta.

13Kuin Josua vanheni ja ijälliseksi tuli, sanoi Herra hänelle: sinä olet vanhentunut ja ijälliseksi tullut, ja maata on vielä aivan paljo jäänyt omistamata. ²Tämä on se jällellä oleva maa: kaikki Philistealaisten maan ääret ja koko Gessuri, ³Sihorista, joka juoksee Egyptin editse, Ekronin maan ääriin asti, pohjan puoleen, jotka luetaan Kanaanealaisille; ne viisi Philistealaisten päämiestä ovat: Gasilainen, Asdonilainen, Asklonilainen, Gatilainen, Ekronilainen ja Avilainen. ⁴Mutta eteläänpäin ovat kaikki Kanaanealaisten maat ja Meara, joka on Zidonilaisten, Aphekiin saakka ja hamaan Amorilaisten maan ääriin asti, ⁵Ja myös Gibiläisten maa, ja koko Libanon auringon nousemiseen päin, Baal-Gadista Hermonin vuoren alta, siihenasti kuin Hamatiin tullaan. ⁶Kaikki jotka vuorella asuvat, Libanonista lämpimään veteen asti, ja kaikki Zidonilaiset: minä ajan ne Israelin lasten edestä pois; ainoasti jaa ne Israelille perimiseksi, niinkuin minä olen sinulle käskennyt. ⁷Niin jaa nyt tämä maa yhdeksän sukukunnan välillä perimiseksi, ja puolelle Manassen sukukunnalle. ⁸Sillä Rubenilaiset ja Gadilaiset ovat toisen puolen Manassen sukukunnan kanssa saaneet perimisensä, jonka Moses heille oli antanut sillä puolella Jordania itään päin, niinkuin Herran palvelia Moses heille sen antanut oli: ⁹Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja siitä kaupungista, joka on ojan keskellä, ja koko Medeban lakeuden Diboniin asti, ¹⁰Ja kaikki Sihonin Amorilaisten kuninkaan kaupungit, joka hallitsi Hesbonissa, Ammonin lasten maan rajoihin asti, ¹¹Ja Gileadin ja Gessurin ja Maakatin maan ääret, ja koko Hermonin vuoren, ja koko Basanin Salkaan asti; ¹²Koko Oggin Basanin kuninkaan valtakunnan, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä, joka vielä jäänyt oli uljaista, ja Moses löi heitä ja ajoi heitä pois. ¹³Mutta Israelin lapset ei ajaneet Gessurilaisia ja Maakatilaisia ulos, vaan Gessurilainen ja Maakatilainen asuu Israelin lasten seassa tähän päivään asti. ¹⁴Mutta Leviläisten sukukunnalle ei hän antanut yhtään perimistä; sillä Herran Israelin Jumalan polttouhri on heidän perintönsä, niinkuin hän heille sanonut oli. ¹⁵Ja Moses antoi Rubenin lasten suvulle, heidän sukukuntainsa jälkeen: ¹⁶Että heidän rajansa oli Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja se kaupunki ojan keskellä kaiken sen tasaisen kedon kanssa Medeban tykönä; ¹⁷Hesbonin kaupunkeinsensa, jotka ovat

tasaisella kedolla: Dibonin, BamotBaalin ja BetBaalMeonin, ¹⁸Jaksan, Kedemotin, Mephaotin, ¹⁹Kirjataimin, Sibman, Zeretin, Saharin laakson, vuorilla, ²⁰Ja BetPeorin, ne ojat Pisgan tykönä ja BetJesimotin, ²¹Ja kaikki lakeuden kaupungit, ja koko Sihonin, Amorilaisten kuninkaan valtakunnan, joka hallitsi Hesbonissa, jonka Moses löi, niin myös Midianin päämiehet: Evin, Rekemin, Zurin, Hurin ja Reban, Sihonin päämiehet, jotka maassa asuivat. ²²Ja Bileaminkin Beorin pojan, tietäjän, Israelin lapset miekalla kuoliaaksi löivät muita tapettaessa. ²³Ja Rubenin lasten raja oli Jordani rajoinensa. Tämä on Rubenin lasten perimys heidän sukukuntainsa, kaupunkeinsa ja kyläinsä jälkeen. ²⁴Ja Moses antoi Gadin lasten sukukunnalle heidän sukukuntainsa jälkeen, ²⁵Että heidän rajansa oli Jaeser, ja kaikki Gileadin kaupungit, ja puoli Ammonin lasten maata, Aroeriin asti, joka on Rabban kohdalla, ²⁶Ja Hesbonista RamatMitspeen ja Betoniimiin asti, ja Mahanaimista Debirin rajaan asti, ²⁷Ja laaksossa Betaram ja BetNimra, Sukkot ja Zaphon, joka jäi Sihonin Hesbonin kuninkaan valtakunnasta; joiden raja oli Jordani Kinneretin meren ääreen asti, toisella puolella Jordania itään päin. ²⁸Tämä on Gadin lasten perimys heidän sukukunnissansa, kaupungeissansa ja kylissänsä. ²⁹Ja Moses antoi puolelle Manassen lasten suvulle sen mikä puolelle Manassen sukukunnalle tuli, heidän sukukuntainsa jälkeen, ³⁰Että heidän rajansa oli Mahanaimista koko Basan, koko Oggin Basanin kuninkaan valtakunta ja kaikki Jairin kylät, jotka ovat Basanissa, kuusikymmentä kaupunkia, ³¹Ja puolen Gileadia ja Astarotia, Edreä Oggin valtakunnan kaupungit Basanissa (antoi hän) Makirin Manassen pojan lapsille, toiselle puolelle Makirin lapsia heidän sukukuntainsa jälkeen. ³²Tämä on se minkä Moses antoi Moabin kedoilla, sillä puolella Jordania, Jerihon kohdalla itään päin. ³³Mutta Levin sukukunnalle ei antanut Moses yhtään perimystä; Herra Israelin Jumala on heidän perimisensä, niinkuin hän heille sanonut oli.

14Ja nämät ovat ne mitkä Israelin lapset ovat perimiseksi saaneet Kanaanin maalla, jonka heille perinnöksi jatkoi pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäiset isät. ²Ja he jakoivat sen heillensä arvalla, niinkuin Herra oli käskennyt Moseksen käden kautta, yhdeksälle sukukunnalle ja puolelle sukukunnalle. ³Sillä Moses oli antanut puolelle kolmatta sukukunnalle perimisen tuolla puolella Jordania. Mutta Leviläisille ei hän antanut yhtään perimistä heidän seassansa. ⁴Sillä Josephin lasten oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Ephraim; sentähden ei he Leviläisille yhtään osaa antaneet maakunnassa, vaan kaupungit heidän asuaksensa, ja esikaupungit, joissa heidän karjansa ja kalunsa oleman piti. ⁵Niinkuin Herra oli Mosekselle käskennyt, niin tekivät Israelin lapset, ja jakoivat maakunnan. ⁶Silloin menivät Juudan lapset Josuan tykö Gilgalissa, ja Kaleb Jephunnen poika Kenisiläinen sanoi hänelle: sinä tiedät, mitä Herra sanoi Jumalan mie-

helle Mosekselle minun ja sinun puolestas KadesBarneassa. ⁷Minä olin neljäkymmenen ajastaikainen, kuin Moses Herran palvelia minun lähetti KadesBarneasta vakoomaan maata, ja minä sanoin hänelle jälleen vastauksen sydämeni jälkeen. ⁸Mutta veljeni, jotka minun kanssani menneet olivat, saattivat kansalle vapisevaisen sydämen; mutta minä seurasin Herraa minun Jumalaani uskollisesti. ⁹Ja Moses vannoi sinä päivänä ja sanoi: se maa, jonka päälle sinä jaloillas olet astunut, on sinun ja sinun lastes perittävä ijankaikkisesti, ettäs Herraa minun Jumalaani uskollisesti seurannut olet. ¹⁰Ja nyt katso, Herra on antanut minun elää, niinkuin hän sanonut oli. Tämä on viides ajastaika viidettäkymmentä sittekuin Herra näitä sanoi Mosekselle, kuin Israel vaelsi korvessa. Ja katso, minä olen tänäpäivänä viiden ajastajan vanha yhdeksättäkymmentä, ¹¹Ja olen vielä tänäpäivänä niin väkevä, kuin minä sinä päivänä olin, jona Mosen minun lähetti; niinkuin väkevyyteni oli siihen aikaan, niin on se vielä nyt vahva sotimaan, käymään ulos ja sisälle. ¹²Niin anna nyt minulle tämä vuori, josta Herra sanoi sinä päivänä, sillä sinä kuulit sen siihen aikaan. Ja Enakilaiset asuvat siellä, ja siellä ovat suuret ja vahvat kaupungit; jos Herra on minun kanssani, että minä ajaisin heidät pois, niinkuin Herra on sanonut. ¹³Ja Josua siunasi häntä ja antoi Kalebille Jephunnen pojalle Hebronin perimiseksi. ¹⁴Siitä oli Hebron Kalebin Jephunnen pojan Kenisiläisen perimys tähän päivään asti, että hän on uskollisesti seurannut Herraa Israelin Jumalaa. ¹⁵Mutta Hebron kutsuttiin muinaiseen aikaan KirjatArba, joka oli suurin mies Enakilaisten seassa; ja maakunta lakkasi sotimasta.

15Juudan lasten suvun arpa heidän huonettensa jälkeen oli Edomin maan rajaan, Sinin korven puoleen, joka etelän puoleen on, lounaan maan äärestä asti; ²Niin että heidän lounainen maan rajansa oli Suolameren äärestä, se on, siitä lahdesta, joka menee etelään päin, ³Ja käy sieltä ylöspäin Akrabiin, ja käy Sinin lävitse, ja menee ylöspäin merestä KadesBarneaan, ja menee Hetsronin lävitse, ja käy ylös Adariin päin, ja kääntyy ympäri Karkaan, ⁴Ja menee Atsmonin ohitse, ja tulee Egyptin ojaan, niin että sen maan rajan ääri on meri. Tämä pitää oleman teille maan raja lounaaseen päin. ⁵Vaan raja itään päin on Suolainen meri Jordanin suuhun asti; vaan raja pohjan puoleen on siitä meren lahdesta, joka on Jordanin ääressä, ⁶Ja menee ylös BetHoglaan, ja vetäytyy pohjasta BetArabian puoleen, ja menee ylös Rubenin pojan Bohenin kiven tykö. ⁷Ja raja käy ylös Debirin tykö Akorin laaksosta, ja pohjan puoleen Gilgaliin päin, joka on Adumimin paltan kohdalla, joka etelän puoleen on ojan vieressä; sitte se menee EnSemeksen vedelle, ja menee Rogelin lähteelle. ⁸Sitte menee raja Hinnomin pojan laaksoon, Jebusiläisen ohitse lounaan päin, se on Jerusalem; ja raja menee vuoren kukkulan ylitse, joka on Hinnomin laakson edessä, meren tykö, joka on Rephaimin laakson äärellä pohjaan päin. ⁹Sitte käy se siitä vuoren kukkulasta Nephtoan läh-

teen tykö, ja menee Ephronin vuoren kaupunkein tykö, ja kääntyy Baalaan päin, joka on KirjatJearim. ¹⁰Ja menee Baalasta ympäri länteen päin Seirin vuoren tykö, ja menee ulos pohjan puolesta Jearin vuoren vieritse, se on Kessalon, ja tulee alas BetSemeksen tykö, ja menee Timnaan, ¹¹Ja tulee ulos Ekronin vieritse pohjan puolelle, ja vetää hänsä Sikroniin asti, ja menee Baalan vuoren ylitse, ja tulee Jabneeliin, että hänen äärensä loppu on meri. ¹²Mutta raja länteen päin on suuri meri. Tämä on Juudan lasten maan raja, joka taholta ympäri heidän sukukunnissansa. ¹³Mutta Kalebille Jephunnen pojalle annettiin osa Juudan lasten keskellä, niinkuin Herra oli käskenyt Josualle, nimitäin KirjatArba, Enakilaisten isän kaupunki, se on Hebron. ¹⁴Ja Kaleb ajoi sieltä pois kolme Enakin poikaa, Sesain, Akimananin ja Talmain, Enakin sikiät, ¹⁵Ja meni sieltä ylös Debirin asuvaisten tykö; vaan Debir kutsuttiin muinen KirjatSepher. ¹⁶Ja Kaleb sanoi: joka lyö KirjatSepherin ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan emännäksi. ¹⁷Niin voitti sen Otniel, Kenaksen Kalebin veljen poika; ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle emännäksi. ¹⁸Ja tapahtui, kuin hän tuli, että hän neuvoi miestänsä anomaan peltoa isältänsä, ja hän astui aasin päältä alas; niin sanoi Kaleb hänelle: mikä sinun on? ¹⁹Ja hän sanoi: anna minulle siunaus, sillä sinä olet antanut minulle kuivan maan, anna minulle myös vesilähteitä; niin antoi hän hänelle lähteitä sekä ylhäältä että alhaalta. ²⁰Tämä on Juudan lasten sukukunnan perimys, heidän sukuinsa jälkeen. ²¹Ja kaupungit Juudan lasten sukukunnan äärestä, Edomin rajan tykönä, lounaaseen käsin olivat: Kabseel, Eder, Jagur, ²²Kina, Dimona, Adada; ²³Kedes, Hatsor, Jitnan; ²⁴Siph, Telem, Bealot; ²⁵HatsorHadata, Kerijot, Hetsron, se on Hatsor; ²⁶Amam, Sema, Molada; ²⁷HatsarGadda, Hesmon, BetPalet; ²⁸HatsarSual, BeerSeba, BisJotja; ²⁹Baala, Ijim, Atsem; ³⁰Eltolad, Kesil, Horma; ³¹Ziglag, Madmanna, Sansanna; ³²Lebaot, Silhim, Ain, Rimmon; yhdeksänkymmettä kaupunkia kylinensä. ³³Vaan lakialla maalla oli Estaol, Zora, Asna; ³⁴Sanoa, EnGannim, Tappua, Enam; ³⁵Jarmut, Adullam, Soko, Aseka; ³⁶Saaraim, Aditaim, Geder, Gederotaim: neljätoistäkymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä; ³⁷Zenan, Hadasa, Migdalgad; ³⁸Dilean, Mitspe, Jokteel; ³⁹Lakis, Botskat, Eglon; ⁴⁰Kabbon, Lakmas, Kitlis; ⁴¹Gederot, BetDagon, Naama, Makkeda: kuusitoistäkymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä; ⁴²Libna, Eter, Asan; ⁴³Jephta, Asna, Nesib; ⁴⁴Kegila, Aksib, Maresa: yhdeksän kaupunkia ja heidän kylänsä; ⁴⁵Ekron tyttärinensä ja kylinensä; ⁴⁶Ekronista mereen asti, kaikki mikä ulottuu Asdodiin, ja heidän kylänsä; ⁴⁷Asdod tyttärinensä ja kylinensä; Gasa tyttärinensä ja kylinensä, Egyptin veteen asti; ja se suuri meri on hänen rajansa. ⁴⁸Mutta vuorella oli: Samir, Jatir, Soko; ⁴⁹Danna, KirjatSanna, se on Debir; ⁵⁰Anab, Estemo, Anim; ⁵¹Gosen, Holon, Gilo: yksitoistäkymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä; ⁵²Arab, Duma, Esean; ⁵³Janum, BetTapua, Apheka; ⁵⁴Humta, KirjatArba, se on Hebron, Zior: yhdeksän kaupunkia ja heidän ky-

länsä; ⁵⁵Maon, Karmel, Siph, Juta; ⁵⁶Jisreel, Jokdeam, Sanoa; ⁵⁷Kain, Kibea, Timna: kymmenen kaupunkia ja heidän kylänsä; ⁵⁸Halhul, Betsur, Gedor; ⁵⁹Maarat, BetAnot, Eltekon: kuusi kaupunkia ja heidän kylänsä; ⁶⁰KirjatBaal, se on KirjatJearim, Harabba: kaksi kaupunkia ja heidän kylänsä. ⁶¹Mutta korvessa oli BetAraba, Middin, Sekaka; ⁶²Nibsan, ja Suolakaupunki, Engedi; kuusi kaupunkia ja heidän kylänsä. ⁶³Mutta Jebusilaiset asuivat Jerusalemissa, ja Juudan lapset ei voineet heitä ajaa ulos. Ja silloin jäivät Jebusilaiset asumaan Juudan lasten kanssa Jerusalemissa tähän päivään asti.

16 Josephin lasten arpa lankesi Jordanista Jerihoon päin, Jerihon veden tykö, itään käsin, siihen korpeen, joka menee Jerihosta ylös BetElin mäkeen, ²Ja tulee BetElistä Lusiin, ja menee ArkkiAtarotin rajan lävitse, ³Ja antaa itsensä alas länteen päin Japhletin rajan tykö, alimmaisen BetHoronin rajaan, ja Gaseriin asti; ja sen ääri on meren tykönä. ⁴Nämät saivat Josephin lapset, Manasse ja Ephraim perinnöksi. ⁵Ephraimin lasten raja heidän suvuissansa ja heidän perimisissänsä itään päin oli AtharotAddar, ylimmäiseen BetHoriiniin asti, ⁶Joka antaa itsensä länteen päin Mikmethatiin, joka pohjoisessa on; sieltä kääntyy se itään, TaenatSilon puoleen, ja menee idästä Janoan, ⁷Ja tulee Janoasta Atarotiin ja Naarataan, ja antaa itsensä Jerihoa vastaan ja menee Jordaniin. ⁸Tapuasta menee se länteen päin NahalKanaan, ja hänen äärensä on meressä. Tämä on Ephraimin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa. ⁹Ephraimin lasten sukukunnalle olivat myös annetut kaikki kaupungit ja kylät keskellä Manassen lasten perintöä. ¹⁰Ja ei he ajaneet Kanaanealaisia pois, jotka asuivat Geserissä. Niin pysyivät Kanaanealaiset Ephraimin seassa tähän päivään asti ja tulivat verollisiksi.

17 Ja arpa lankesi Manassen sukukunnalle, sillä hän oli Josephin esikoinen, ja se lankesi Makirille Manassen esikoiselle, Gileadin isälle; sillä hän oli jalo sotamies, sentähden sai hän Gileadin ja Basanin. ²Muille Manassen lapsille myös lankesi arpa heidän sukukuntainsa jälkeen: Abieserin lapsille, Helekin lapsille, Asrielin lapsille, Sekemin lapsille, Hopherin lapsille ja Semidan lapsille. Nämät ovat Manassen Josephin pojan lapset, jotka olivat miehenpuolet heidän suvuissansa. ³Mutta Zelophkadilla Hopherin pojalla, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä; ja nämät ovat hänen tyttärensä nimet: Makla ja Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa. ⁴Ja he menivät papin Eleatsarin ja Josuan Nunin pojan ja ylimmäisten tykö, ja sanoivat: Herra käski Moseksen antaa meille perinnön meidän veljeimme sekaan; ja hän antoi myös heille perinnön heidän isänsä veljein sekaan, Herran käskyn jälkeen. ⁵Mutta Manasselle tuli kymmenen osaa, paitsi Gileadin ja Basanin maata, jotka ovat tuolla puolella Jordania; ⁶Sillä Manassen tyttäret saivat perinnön hänen poikainsa seassa; ja Gileadin maa oli annettu

muille Manassen pojille. ⁷Ja Manassen raja oli Asserista Mihmetatiin asti, joka on Sikemin edessä, ja menee ulos oikian käden puoleen niihin asti, kuin asuivat EnTapuassa. ⁸Tapuan maa tuli Manasselle, mutta Tapua Manassen rajalla Ephraimin lapsille. ⁹Sitte tulee se alas NahalKanaan asti etelään päin velikaupungeita, jotka Ephraimin omat ovat, Manassen kaupunkien seassa. Mutta pohjan puolesta ovat Manassen rajat ojaan asti, ja niiden ääret ovat meren tykönä, ¹⁰Sillä Ephraimin maa on etelän puolella ja Manassen pohjan puolella, niin että meri on heidän rajansa, ja ulottuu Asseriin saakka pohjan puolesta, ja Isaskariin asti idän puolesta. ¹¹Niin oli Manassella Isaskarin ja Asserin seassa BetSean ja hänen tyttärensä, Jiblaam ja hänen tyttärensä, ja Dorin asuivat tyttärinensä, ja EnDorin asuivat tyttärinensä, ja Taanan asuivat tyttärinensä, Megiddon asuivat tyttärinensä, ja kolmas osa Naphetista. ¹²Ja Manassen lapset ei voineet ajaa niiden kaupunkien asuvaisia ulos, vaan Kanaanealaiset rupesivat asumaan siinä maassa. ¹³Mutta kuin Israelin lapset vahvistuivat, tekivät he Kanaanealaiset verollisiksi, ja ei ajaneet heitä olenkaan pois. ¹⁴Silloin puhuivat Josephin lapset Josuulle ja sanoivat: miksi et minulle enempiä antanut, kuin yhden arvan ja osan, perinnöksi, ja minä olen kuitenkin suuri kansa, niinkuin Herra on minun tähän asti siunannut? ¹⁵Niin Josua sanoi heille: ettäs olet suuri kansa, niin mene metsään ja perkaa siellä sinulles siaan, Pheresiläisten ja uljasten maalla, jos Ephraimin vuori on sinulle ahtaimmaksi. ¹⁶Niin sanoivat Josephin lapset: ei ne vuoret meille täydy, sillä kaikilla Kanaanealaisilla, jotka asuvat maan laaksoissa, ovat rautavaunut, ja BetSeanin asuvaisilla ja hänen tyttäriillensä, ja Jisreelin laaksoissa asuvaisilla. ¹⁷Josua puhui Josephin huoneelle, Ephraimille ja Manasselle, sanoen: sinä olet suuri ja väkevä kansa, ei sinulla pidä oleman yksi arpa. ¹⁸Sillä vuori pitää myös sinun omas oleman, jossa metsää on, siellä perkaa ympärillä, ja sinulla pitää oleman sen ääret; sillä sinä ajat Kanaanealaiset pois, vaikka heillä rautavaunut ovat, ja vaikka he väkevät ovat.

18 Ja kaikki Israelin lasten kansa kokoontui Siloon ja pani siellä ylös seurakunnan majan; ja maa oli heille alamainen. ²Ja oli vielä Israelin lapsista seitsemän sukukuntaa, joiden perintö ei ollut jaettu. ³Ja Josua sanoi Israelin lapsille: kuinka kauvan te olette niin kähläät, ettette mene ja omista maata, jonka Herra teidän isänne Jumala teille on antanut. ⁴Ottakaat itsellenne jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, lähettääkseni heitä menemään ja vaeltamaan maan lävitse, ja että he kirjoittaisivat sen perimisensä jälkeen ja palajaisivat minun tyköni. ⁵Ja he jakakaan maan seitsemään osaan: Juudan pitää oleman rajallansa etelän puolella, ja Josephin huoneen pitää oleman rajallansa pohjan puolella. ⁶Mutta teidän pitää kirjoittaman ne seitsemän maan osaa ja tuoman tänne minun tyköni, niin minä heidän teidän arpanne tässä Herran meidän Jumalamme edessä. ⁷Sillä Leviläisillä ei ole yhtäkään osaa teidän seas-

sanne, vaan Herran pappuus on heidän perimisensä. Mutta Gad ja Ruben, ja puoli Manassen sukukuntaa ottivat osansa tuolla puolella Jordania itäisellä puolella, jonka Moses Herran palvelia antoi heille. ⁸Niin miehet nousivat ja läksivät matkaan, ja Josua käski heitä, kuin he tahtoivat mennä kirjoittamaan maata, ja sanoi: vaeltakaat maan lävitse ja kirjoittakaat se, ja tulkaat jälleen minun tyköni, ja minä heidän tässä teidän arpanne Herran edessä Silossa. ⁹Niin miehet läksivät ja vaelsivat maan lävitse, ja kirjoittivat sen kirjaan, seitsemään osaan, kaupunkien jälkeen, ja tulivat Siloon, Josuan tykö leiriin. ¹⁰Silloin heitti Josua Silossa arvan heille Herran edessä, ja Josua jakoi siinä maan Israelin lapsille, heidän osansa jälkeen. ¹¹Ja BenJaminin lasten sukukunnan arpa lankesi heidän sukukuntainsa jälkeen, ja heidän arpansa raja oli Juudan lasten ja Josephin lasten vaiheella. ¹²Ja heidän rajansa oli pohjan kulmalla Jordaniasta, ja se raja menee ylöskäsin Jerihon viertä myöten pohjan puolesta, ja nousee vuorelle länteen päin, ja loppuu Betavenin korpeen. ¹³Ja se raja juoksee sieltä Lutsaan, Lutsan viertä myöten lounaaseen päin, se on BetEl, ja laskee AtaraotAdariin, mäen ohessa etelään päin alamaista BetHonia. ¹⁴Sitte laskee raja ja kääntää itsensä ympäri lännen puoleen meren kulmaan siitä mäestä, joka on BetHoronin edessä mereen päin, ja loppuu KirjatBaalin tykönä, se on KirjatJearim, Juudan lasten kaupunki. Tämä on lännenpuolinen kulma. ¹⁵Mutta lounaanpuolinen kulma on KirjatJearimin äärestä, ja loppuu raja lännen puoleen, ja tulee Nephthoan lähteen tykö, ¹⁶Ja laskee mäen loppuun, joka on Hinnomin lasten laakson edessä, joka on Rephaimin notkossa, pohjan puolella, ja laskee Hinnomin laaksoon Jebusilaisten viereen etelään päin, ja laskee Rogelin lähteelle, ¹⁷Ja antaa itsensä pohjoisesta, ja juoksee EnSemeksen tykö, ja juoksee Gelilotin tykö, jotka ovat ylhäällä Adummin puolessa, ja laskee Bohanin, Rubenin pojan kiven tykö, ¹⁸Ja menee sen tasaisen kedon viertä myöten, joka on pohjaan päin, ja laskee tasaiselle kedolle, ¹⁹Ja menee sitä viertä myöten, BetHoglan ohesta pohjaan päin, ja loppuu Suolaisen meren lahteen, pohjaan päin, lounaan puolella Jordania. Tämä on lounaan puolinen raja. ²⁰Mutta idänpuolinen kulma pitää Jordaniin loppumaan. Tämä on BenJaminin lasten perintö heidän rajainsa ympärillä, heidän sukukuntainsa jälkeen. ²¹Mutta nämät ovat BenJaminin lasten sukukunnan kaupungit heidän heimokuntainsa jälkeen: Jeriho, BetHogla, EmekKetsits; ²²BetAraba, Zemaraim, BetEl; ²³Avvim, Para ja Ophra; ²⁴KapharAmmoni, Ophni, ja Gaba: kaksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä; ²⁵Gibeon, Rama ja Beerot; ²⁶Mitspe, Kaphira ja Mosa; ²⁷Rekem, Jirpeel ja Tarala; ²⁸Zela, Eleph, ja Jebusi, se on Jerusalem, GibeatKirjat, neljätoistakymmentä kaupunkia kylinensä. Tämä on BenJaminin lasten perimys heidän sukukuntainsa jälkeen.

¹⁹Senjälkeen lankesi toinen arpa Simeonin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ja heidän perintönsä oli

keskellä Juudan lasten perimystä. ²Ja heidän perittäväkensä tuli BeerSeba, Seba ja Molada: ³HatsarSual, Bala ja Atsem; ⁴Eltolad, Betul ja Horma; ⁵Ziglag, Bethammakabot ja HatsarSusa: ⁶BetLebaot ja Saruhen: kolmetoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä; ⁷Ain, Rimmon, Eter ja Asan: neljä kaupunkia kylinensä; ⁸Siihen myös kaikki kylät, jotka ympäri näitä kaupungeita ovat, BaalatBeeriin asti, ja Ramatiin, etelän puoleen. Tämä on Simeonin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa, ⁹Sillä Simeonin lasten perimys on keskellä Juudan lasten osaa; ja että Juudan lasten osa oli suurempi kuin he itse, sentähden perivät Simeonin lapset osan keskellä heidän perintönsä. ¹⁰Kolmas arpa lankesi Sebulonin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ja heidän perintönsä raja oli Saridiin asti. ¹¹Ja heidän rajansa astuu lännen puoleen Maralaan, ja ulottuu Dabbasetiin ja siihen ojaan, joka juoksee Jokneamin ohitse; ¹²Ja kääntyy Saridista itään päin auringon nousemisen puoleen, KislotTaborin rajan tykö, ja menee Dabratiin, ja ulottuu Japhiaan; ¹³Ja menee sieltä itään päin lävitse Githan, Hephlerin, Ittan, Katsin, ja loppuu Rimmoniin, Mitoariin ja Neaan; ¹⁴Ja juoksee ympäri pohjan puoleen Hannatoniin päin, ja loppuu JephtaElin laaksoon; ¹⁵Kattat, Nahalal, Simron, Ideala ja Betlehem: kaksitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä. ¹⁶Tämä on Sebulonin lasten perimys heidän sukuinsa jälkeen, nämät heidän kaupunkinsa ja kylänsä. ¹⁷Neljäs arpa lankesi Isaskarin lapsille heidän sukuinsa jälkeen. ¹⁸Ja heidän rajansa oli Jisreel, Kesullot ja Sunem; ¹⁹Hapharaim, Sion ja Anaharat; ²⁰Rabbit, Kisjon ja Abets; ²¹Remet, EnGannim, Enhadda ja BetPhatsets; ²²Ja ulottuu Taboriin, Sahatsimaan, ja BetSemekseen, ja hänen loppunsa ovat Jordanin tykönä: kuusitoistakymmentä kaupunkia kylinensä. ²³Tämä on Isaskarin lasten sukukunnan perimys, kaupungit ja kylät heidän sukuinsa jälkeen. ²⁴Viides arpa lankesi Asserin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ²⁵Ja heidän rajansa oli Helkat, Hali, Beten ja Aksaph; ²⁶Allammelek, Ameid ja Miseal, ja ulottuu Karmeliin länteen päin, ja SihorLibnatiin; ²⁷Ja kääntyy auringon nousemista käsin BetDagonia vastaan, ja ulottuu Sebuloniin ja Jephtahelin laaksoon pohjan puoleen, BetEmekiin ja Negieliin, ja loppuu Kabulin tykönä vasemmalla puolella; ²⁸Ja Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kanaan, aina isoon Sidoniin asti. ²⁹Ja kääntyy raja Raman puoleen, aina vahaan kaupunkiin Zoriin asti, ja palajaa Hosaan päin, ja loppuu meren tykönä nuuraa myöten Aksibin tykö; ³⁰Umma, Aphek ja Rehob: kaksikolmattakymmentä kaupunkia kylinensä. ³¹Tämä on Asserin lasten sukukunnan perimys heidän sukuinsa jälkeen, ne kaupungit ja heidän kylänsä. ³²Kuudes arpa lankesi Naphtalin lapsille heidän sukunsa jälkeen. ³³Ja heidän rajansa oli Helephistä, Elon Zanimin lävitse, Adami, Nekeb, JabneEl, Lakkumiin asti ja loppuu Jordaniin. ³⁴Ja raja kääntyy lännen puoleen AsnotTaborin tykö, ja tulee sieltä hamaan Hukkokiin, ja ulottuu etelästä Sebuloniin ja lännestä Asseriin ja Juudaan asti Jordanin tykö

auringon ylenemisen puoleen. ³⁵Ja vahvat kaupungit ovat: Ziddim, Zer, Hammat, Rakkat ja Kinneret, ³⁶Adama, Rama ja Hatsor, ³⁷Kedes, Edrei ja Enhatsor, ³⁸Jireon, MigdalEl, Harem, BetAnat ja BetSemes: yhdeksäntoistakymmentä kaupunkia kylinensä. ³⁹Tämä on Naphtalin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa, kaupungit ja kylät. ⁴⁰Seitsemäs arpa lankesi Danin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen. ⁴¹Ja raja heidän perimisestänsä oli Sorea, Estaol ja Irsemes, ⁴²Saalabbin, Ajalon ja Jitla, ⁴³Elon, Timnata ja Ekron, ⁴⁴Elteke, Gibbeton ja Baalat, ⁴⁵Jehut, BeneBarak ja GatRimmon, ⁴⁶Mehajarkon ja Rakkon, sen rajan kanssa Japhoa vastaan; ⁴⁷Ja siellä loppuu Danin lasten raja. Ja Danin lapset nousivat ja sotivat Lesemiä vastaan, ja voittivat sen ja löivät sen miekan terällä, omistivat sen ja asuivat siinä, ja kutsuivat Lesemin Daniksi, isänsä Danin nimeltä. ⁴⁸Tämä on Danin lasten sukukunnan perintö heidän suvuissansa, nämät kaupungit ja niiden kylät. ⁴⁹Ja kuin he olivat lakanneet jakamasta maata rajoinensa, antoivat Israelin lapset Josuulle Nunin pojalle perinnön heidän seassansa, ⁵⁰Ja antoivat hänelle Herran käskyn jälkeen sen kaupungin, jota hän anoi, joka oli TimnatSera Ephraimin vuorella; siellä hän rakensi kaupungin ja asui siinä. ⁵¹Nämät ovat ne perimiset, jotka pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika ja ylimmäiset Israelin lasten sukukuntain isistä arvalla jakoivat Silossa Herran edessä, seurakunnan majan oven tykönä; ja niin lopettivat maan jakamisen.

20Ja Herra puhui Josuulle ja sanoi: ²Puhu Israelin lapsille, sanoen: asettakaat teille muutamia vapaakaupungeita, joista minä teille puhuin Moseksen kautta, ³Että sinne sais paeta miehentappaja, joka jonkun lyö tapaturmaisesti ja tietämättä, että he teidän seassanne olisivat vapaat verenkostajalta. ⁴Ja joka pakenee johonkukuhun niistä kaupungeista, hänen pitää seisoman ulkona kaupungin portin edessä ja jutteleman vanhinten edessä syynsä, niin pitää heidän ottaman hänen kaupunkiin tykönsä ja antaman hänelle siasa, asuaksensa heidän tykönsä. ⁵Ja kuin verenkostaja ajaa häntä takaa, ei heidän pidä antaman miehentappajaa hänen käsiinsä, että hän tietämättä löi lähimmäisensä ja ei ollut ennen vainoa hänen välillensä. ⁶Niin asukaan hän siinä kaupungissa, siihenasti kuin hän seisoo seurakunnan oikeuden edessä, ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka siihen aikaan on; sitte pitää miehentappajan palaaman ja tuleman kaupunkiinsa ja huoneeseensa, kaupunkiin, josta hän pakeni. ⁷Niin he pyhittivät Kedeksen Galileassa Naphtalin vuorella, ja Sikemin Ephraimin vuorella, ja KirjatArban, se on Hebroni, Juudan vuorella; ⁸Ja tuolla puolella Jordania, Jerihon kohdalla itään päin, antoivat he Betserin, korvessa lakialla kedolla, Rubenin sukukunnasta, ja Ramotin Gileadissa Gadin sukukunnasta ja Golanin Basanissa Manassen sukukunnasta. ⁹Nämät olivat ne kaupungit, jotka asetettiin kaikille Israelin lapsille ja muukalaisille, jotka heidän seassansa asuivat, että sinne piti pakeneman

jokainen joka jonkun tapaturmaisesti löi, ettei hän kuolisi verenkostajan käden kautta, siihenasti että hän seisoi seurakunnan edessä.

21Niin menivät Leviläisten ylimmäiset isät papin Eleatsarin ja Josuan Nunin pojan eteen, ja ylimmäisten isäin eteen Israelin lasten sukukunnissa, ²Ja puhuttelivat heitä Silossa Kanaanin maalla ja sanoivat: Herra käski Moseksen kautta antaa meille kaupungeita asuaksemme, ja niiden esikaupungit meidän karjallemme. ³Niin antoivat Israelin lapset Leviläisille perinnöstänsä, Herran käskyn jälkeen, nämät kaupungit esikaupunkeina: ⁴Ja arpa lankesi Kahatilaisten sukukunnille: ja papin Aaronin lapset Leviläisistä saivat arvalla Juudan sukukunnalta, Simeonin sukukunnalta ja BenJaminin sukukunnalta kolmetoistakymmentä kaupunkia. ⁵Vaan muille Kahatin lapsille tuli arvalla Ephraimin sukukunnalta, Danin sukukunnalta ja puolelta Manassen sukukunnalta kymmenen kaupunkia. ⁶Gersonin lapsille tuli arvalla Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naphtalin sukukunnalta ja puolelta Manassen sukukunnalta Basanissa kolmetoistakymmentä kaupunkia. ⁷Merarin lapset sukuinsa jälkeen saivat Rubenin sukukunnalta, Gadin sukukunnalta ja Zebulonin sukukunnalta kaksitoistakymmentä kaupunkia. ⁸Ja niin antoivat Israelin lapset Leviläisille arvalla nämät kaupungit esikaupunkeina, niinkuin Herra Moseksen kautta käsenyt oli. ⁹Juudan lasten sukukunnalta ja Simeonin lasten sukukunnalta annettiin nämät kaupungit, jotka he nimittivät nimeltänsä, ¹⁰Aaronin pojille Kahatilaisten suvusta Levin pojista; sillä ensimmäinen arpa oli heidän. ¹¹Niin antoivat he heille KirjatArban, (Arba oli Enakin isä), se on Hebron, Juudan vuorella, ja esikaupungit ympäristöltä. ¹²Mutta kaupungin pellon kylinensä antoivat he Kalebille Jephunnen pojalle perinnöksi. ¹³Niin antoivat he papin Aaronin lapsille miehentappajain vapaakaupungin Hebronin esikaupunkeina ja Libnan esikaupunkeina, ¹⁴Jatirin esikaupunkeina ja Estmoan esikaupunkeina, ¹⁵Holonin esikaupunkeina ja Debirin esikaupunkeina, ¹⁶Ain esikaupunkeina, Juttan esikaupunkeina ja BetSemeksen esikaupunkeina: yhdeksän kaupunkia niiltä kahdelta sukukunnalta; ¹⁷BenJaminin sukukunnalta Gibeonin esikaupunkeina ja Geban esikaupunkeina, ¹⁸Anatotin esikaupunkeina ja Almonin esikaupunkeina: neljä kaupunkia. ¹⁹Kaikki pappein Aaronin poikain kaupungit olivat kolmetoistakymmentä ja niiden esikaupungit. ²⁰Mutta muut Kahatin lasten sukukunnat, Leviläiset, Kahatin sikiät saivat kaupunkia arvallansa Ephraimin sukukunnalta. ²¹Ja he antoivat heille miehentappajan vapaakaupungin Sikemin esikaupunkeina Ephraimin vuorella ja Getserin esikaupunkeina, ²²Kibtsaimin esikaupunkeina ja BetHoronin esikaupunkeina: neljä kaupunkia; ²³Ja Danin sukukunnalta Elteken esikaupunkeina ja Gibtonin esikaupunkeina, ²⁴Ajalonin esikaupunkeina, GatRimmonin esikaupunkeina: neljä

kaupunkia; ²⁵Puolelta Manassen sukukunnalta Thaanakin esikaupunkeina ja GatRimmonin esikaupunkeina: kaksi kaupunkia. ²⁶Kaikki muiden Kahatin lasten sukukuntain kaupungit olivat kymmenen ja niiden esikaupungit. ²⁷Gersonin lapsille Leviläisten sukukunnasta annettiin puolelta Manassen sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Golan Basanissa esikaupunkeina ja Beestera esikaupunkeina: kaksi kaupunkia; ²⁸Isaskarin sukukunnalta Kision esikaupunkeina, Dabrat esikaupunkeina, ²⁹Jarmut esikaupunkeina ja EnGannim esikaupunkeina: neljä kaupunkia; ³⁰Asserin sukukunnalta Miseal esikaupunkeina, Abdon esikaupunkeina, ³¹Helkat esikaupunkeina ja Rehob esikaupunkeina: neljä kaupunkia; ³²Naphtalin sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Gedes Galileassa esikaupunkeina ja HammotDor esikaupunkeina, Kartan esikaupunkeina: kolme kaupunkia. ³³Kaikki Gersonilaisten sukukuntain kaupungit olivat kolmetoistakymmentä ja niiden esikaupungit. ³⁴Merarilapsille, toisille Leviläisille, annettiin Sebulonin sukukunnalta Jokneam esikaupunkeina ja Kartta esikaupunkeina, ³⁵Dimna esikaupunkeina, Nahalal esikaupunkeina: neljä kaupunkia, ³⁶Rubenin sukukunnalta Betser esikaupunkeina ja Jaksa esikaupunkeina, ³⁷Kedemot esikaupunkeina ja Mephaat esikaupunkeina: neljä kaupunkia; ³⁸Gadin sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Ramot Gileadissa esikaupunkeina ja Mahanaim esikaupunkeina, ³⁹Hesbon esikaupunkeina ja Jaeser esikaupunkeina: kaikki neljä kaupunkia. ⁴⁰Kaikki toisten Leviläisten Merarin lasten kaupungit, heidän suvussansa arpansa jälkeen, olivat kaksitoistakymmentä. ⁴¹Kaikki Leviläisten kaupungit Israelin lasten perinnön seassa olivat kahdeksanviidettäkymmentä ja niiden esikaupungit. ⁴²Ja itsekullakin kaupungilla oli hänen esikaupunkinsa ympäristöllensä, niin oli niillä kaikilla kaupungeilla. ⁴³Ja niin antoi Herra Israelin lapsille kaiken sen maan, jonka hän vannoi heidän isillensä antaaksensa; ja he omistivat sen ja asuivat siinä. ⁴⁴Ja Herra antoi heille levon kaikella heidän ympäristöllensä, niinkuin hän vannoi heidän isillensä; ja ei yksikään heidän vihollistansa seisonut heitä vastaan, vaan kaikki heidän vihollisensa antoi Herra heidän käsiinsä. ⁴⁵Ja ei puuttunut mitään kaikesta siitä hyvydestä, mitä Herra oli puhunut Israelin huoneelle, vaan kaikki tapahtui.

22Silloin kutsui Josua tykönsä Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa: ²Ja sanoi heille: te piditte kaikki mitä Moses Herran palvelia teille käski, ja olette kuulleet minun ääneni kaikissa mitä minä olen teille käskennyt. ³Ette hyljänneet teidän veljiänne isoon aikaan tähän päivään asti, ja te piditte Herran teidän Jumalanne käskyn. ⁴Ja nyt on Herra teidän Jumalanne antanut teidän veljillenne levon, niinkuin hän sanoi heille; palatkaat siis nyt ja menkää teidän majoillenne perintömaahanne, jonka Moses Herran palvelia antoi teille tuolla puolella Jordania. ⁵Ainoastaan ottakaat visusti vaari, että te teette

sen käskyn ja lain jälkeen, jonka Moses Herran palvelia on teille käskennyt, että te rakastatte Herraa teidän Jumalanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja pidätte hänen käskynsä, ja riiputte hänessä kiinni, ja palvelette häntä kaikesta teidän sydämestänne ja kaikesta teidän sielustanne. ⁶Niin Josua siunasi heitä ja antoi heidän mennä, ja he menivät majoillensa. ⁷Manassen puolelle sukukunnalle on Moses antanut Basanissa ja toiselle puolelle antoi Josua heidän veljeinsä keskellä tällä puolella Jordania länteen päin. Ja kuin Josua antoi heidän käydä majoillensa ja siunasi heitä, ⁸Puhui hän heille, sanoen: te tulette kotia suurella saaliilla teidän majoillenne ja sangen suurella karjalaumalla, hopiolla, kullalla, vaskella, raudalla ja aivan paljoilla vaatteilla; niin jakakaat teidän vihamiestenne saalis teidän veljeinne kanssa. ⁹Ja niin palasivat Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, ja menivät pois Israelin lasten tyköä Silosta, joka Kanaanin maalla sijaitsee menemään Gileadin maahan, perintömaahansa, jonka he olivat perineet Herran käskyn jälkeen Moseksen kautta. ¹⁰Ja kuin he tulivat Jordanin rajoille, jotka Kanaanin maassa ovat, rakensivat Rubenilaiset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa siinä lähes Jordania jalon suuren alttarin. ¹¹Ja kuin Israelin lapset kuulivat sanottavan: katso, Rubenin lapset, Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ovat rakentaneet alttarin Kanaanin maata vastaan, lähes Jordanin rajoja Israelin lasten puolelle; ¹²Ja Israelin lapset kuulivat sen, ja koko Israelin lasten joukko kokoontui Silossa, menemään ylös sotimaan heitä vastaan. ¹³Ja Israelin lapset lähettivät Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan Pinehaan, papin Eleatsarin pojan, ¹⁴Ja kymmenen ylimmäistä päämiestä hänen kanssansa, yhden päämiehen kustakin isänsä huoneesta, kaikista Israelin sukukunnista, joista kukin oli isänsä huonetten päämies Israelin tuhanten ylitse. ¹⁵Ja he tulivat Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan ja puhuivat heidän kanssansa, sanoen: ¹⁶Näin kaikki Herran kansa käski teille sanoa: mikä on se rikos, jolla te olette rikkoneet Israelin Jumalaa vastaan, kääntääksenne itsenne tänäpäivänä Herrasta pois, rakentaen itsellenne alttaria, asettaaksenne teitänne tänäpäivänä Herraa vastaan. ¹⁷Vähäkö meillä on Peorin pahuudesta, josta emme puhtaat ole hamaan tähän päivään asti? josta myös rangaistus tuli Herran kansan päälle. ¹⁸Ja te käännätte itsenne tänäpäivänä Herrasta pois; niin tapahtuu, että panette itsenne tänäpäivänä Herraa vastaan, niin pitää huomenna hänen vihansa palaman koko Israelin kansan päälle. ¹⁹Jos te luulette, että teidän perintömaanne on saastainen, niin tulkaat tänne ylitse Herran perintömaahan, jossa Herran maja on, ja ottakaat perintömeidän seassamme ja älkääät asettako teitänne Herraa vastaan ja meitä vastaan, rakentaen teillenne alttarin, paitsi Herran meidän Jumalamme alttaria. ²⁰Eikö Akan Seran poika tehnyt raskaasti syntiä kirotussa, ja viha tuli koko Israelin ylitse ja ei hän yksin hukunut pahuudessaansa.

²¹Niin vastasivat Rubenin ja Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ja sanoivat Israelin tuhanten päämiehille: ²²Herra väkevä Jumala, Herra väkevä Jumala tietää sen, ja Israel myös mahtaa itse tietää; jos me olemme langenneet pois ja syntiä tehneet Herraa vastaan, niin älkää auttako hän meitä tänäpäivänä. ²³Ja jos me olemme alttarin rakentaneet, kääntääksemme meitämmme Herrasta pois ja uhrataksemme sen päällä polttouhria ja ruokauhria, taikka tehdäksemme kiitosuhria sen päällä, niin etsiköön sitä Herra. ²⁴Ja jos emme paljo ennemmin ole sitä tehneet sen asian pelvon tähden, sanoen: tästälähin mahtaa teidän lapsenne sanoa meidän lapsillemme: mitä teidän on tekemistä Herran Israelin Jumalan kanssa? ²⁵Herra on pannut Jordanin rajamaaksi meidän ja teidän välillemme, te Rubenin ja Gadin lapset; ei ole teillä yhtään osaa Herrassa: ja niin teidän lapsenne saattavat pois meidän lapsemme Herraa pelkäämästä. ²⁶Sentähden me sanoimme: tehkäämme se meillemme, rakentakaamme alttari, ei uhriksi eli polttouhriksi, ²⁷Mutta todistukseksi meidän ja teidän vaiheellamme, ja meidän sukumme meidän jälkeemme, tehdäksemme Herran palvelusta hänen edessänsä meidän polttouhriillamme, kiitosuhriillamme ja muilla uhreillamme; ja teidän lapsenne ei pidä tästälähin sanoman meidän lapsillemme: ei ole teillä yhtään osaa Herrassa. ²⁸Sillä me sanoimme: se olkoon, kuin he niin sanovat meille, taikka meidän lapsillemme tästedes, niin me taidamme sanoa: katsokaat vertausta Herran alttariin, jonka meidän vanhempamme tehneet ovat, ei polttouhriksi taikka teurasuhriksi vaan todistukseksi teidän ja meidän vaiheellamme. ²⁹Pois se meistä, että me asetamme itsemme Herraa vastaan, ja käännymme tänäpäivänä hänestä pois, ja rakennamme alttarin polttouhriksi, ruokauhriksi ja muuksi uhriksi, paitsi Herran meidän Jumalamme alttaria, joka on hänen majansa edessä. ³⁰Kuin Pinehas pappi ja kansan ylimmäiset ja Israelin tuhanten päämiehet, jotka olivat hänen kanssansa, kuulivat nämät sanat, jotka Rubenin, Gadin ja Manassen lapset sanoivat, kelpasi se heille sangen hyvin. ³¹Ja Pinehas papin Eleatsarin poika sanoi Rubenin, Gadin ja Manassen lapsille: tänäpäivänä ymmärsimme me Herran olevan meidän kanssamme, ettette syntiä tehneet tällä rikoksella Herraa vastaan: nyt te vapahditte Israelin lapset Herran kädestä. ³²Niin meni Pinehas papin Eleatsarin poika, ja ylimmäiset Gileadin maalta, Rubenin ja Gadin lasten tyköä Kanaanin maahan jälleen Israelin lasten tykö ja sanoi sen heille. ³³Niin se kelpasi hyvin Israelin lapsille, ja Israelin lapset kunnioittivat Jumalaa ja ei enää sanoneet, että he tahtoivat sinne mennä heitä vastaan sotaväen kanssa maata hävittämään, jossa Rubenin ja Gadin lapset asuivat. ³⁴Ja Rubenin ja Gadin lapset kutsuivat sen alttarin, että se olis todistukseksi meidän välillämme, ja että Herra on Jumala.

23Ja pitkän ajan perästä, kuin Herra oli antanut Israelin tulla lepoon kaikilta vihollisiltansa, jotka heidän ympärillensä olivat, ja Josua jo oli vanha ja hyvään ikään joutunut, ²Kutsui Josua koko Israelin tykönsä, heidän vanhimpansa, päämiehensä, tuomarinsa ja esimiehensä, sanoen heille: minä olen jo vanha ja hyvään ikään tullut. ³Ja te olette nähneet kaikki, jotka Herra teidän Jumalanne on tehnyt kaikelle tälle kansalle teidän edessänne; sillä Herra teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne. ⁴Katsokaat, minä olen jakanut teille ne kansat arvalla, jotka vielä jäljellä ovat, jokaiselle sukukunnalle oman perintönsä jälkeen, hamasta Jordanista, ja kaiken sen kansan, jonka minä hävitin, suureen mereen asti auringon laskemiseen päin. ⁵Ja Herra teidän Jumalanne syöksee ulos ne teidän edestänne ja ajaa heidät ulos teidän kasvoinne edestä, niin että te omistatte heidän maansa, niinkuin Herra teidän Jumalanne teille sanonut oli. ⁶Niin vahvistukaat jalosti pitämään ja tekemään kaikki, mikä on kirjoitettu Moseksen lakiraamatussa, niin ettette siitä poikkeisi oikialle eli vasemmalle puolelle, ⁷Niin ettette tulisi näiden teidän keskellenne jääneiden kansain sekaan, ja ettette mieleenne johdattaisi eli vannoiisi heidän jumalainsa nimen kautta, ettekä myös palvelisi heitä elikkä kumartaisi heitä. ⁸Mutta riippukaat Herrassa teidän Jumalassanne kiinni, niinkuin te tähän päivään asti tehneet olette. ⁹Ja niin Herra ajaa teidän edestänne suuren ja väkevän kansan ulos, niinkuin ei yksikään ole kestänyt teidän edessänne tähän päivään asti. ¹⁰Yksi teistä ajaa tuhatta takaa; sillä Herra teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne, niinkuin hän teille sanonut oli. ¹¹Sentähden ottakaat visusti vaari teidän sielustanne, että rakastatte Herraa teidän Jumalaanne. ¹²Mutta jos te käännätte teitänne pois ja pidätte teitänne jääneiden kansain tykö, ja yhdistätte teitänne naimisessa heidän kanssansa, niin että te tulette heidän ja he teidän sekaan, ¹³Niin teidän pitää todella tietämän, ettei Herra teidän Jumalanne enää tätä kansaa teidän edestänne aja ulos; mutta he tulevat teille paulaksi ja pahennukseksi ja ruoskaksi teidän kylkenne päälle, ja orjantappuraksi teidän silmillenne, siihenasti että hän teitä hukuttaa siitä hyvästä maasta, jonka Herra teidän Jumalanne teille antanut on. ¹⁴Ja katso, minä vaellan tänäpäivänä kaiken maailman tien; ja teidän pitää tietämän kaikessa teidän sydämässänne ja kaikessa teidän sielussananne, ettei yhtään sanaa ole jäänyt takaperin kaikesta siitä hyvästä, minkä Herra teidän Jumalanne teille luvannut on, mutta kaikki on tapahtunut teille, ja ei mitään jäänyt takaperin. ¹⁵Ja pitää tapahtuman, että niinkuin kaikki se hyvä on teille tullut, jonka Herra teidän Jumalanne teille sanonut on, niin Herra myös antaa tulla teidän ylitsenne kaikki pahat, siihenasti että hän kadottaa teidät siitä hyvästä maasta, jonka Herra teidän Jumalanne teille antanut on. ¹⁶Jos te Herran teidän Jumalanne liiton käytte ylitse, jonka hän teille käski, ja menette ja palvelette vieraita jumalia, ja heitä rukoulette, niin Herran viha julmistuu teidän päällenne, ja te hukutte äkisti siitä hyvästä maasta, jonka hän teille antoi.

24Ja Josua kokosi kaikki Israelin sukukunnat Sikemiin, ja kutsui edes vanhimmat Israelissa, päämiehet, tuomarit ja esimiehet; ja kuin he olivat seisatetut Jumalan eteen, ²Sanoi Josua kaikelle kansalle: näin sanoo Herra Israelin Jumala: teidän isänne asuivat entiseen aikaan sillä puolella virtaa, Tara, Abrahamin ja Nahorin isä, ja palvelivat muita jumalia. ³Niin otin minä isänne Abrahamin tuolta puolelta virtaa, ja annoin hänen vaeltaa koko Kanaanin maalla, ja enensin hänen siemenensä, ja annoin hänelle Isaakin. ⁴Ja Isaakille annoin minä Jakobin ja Esaun; ja annoin Esaulle Seirin vuoren asuaksensa. Mutta Jakob ja hänen lapsensa menivät alas Egyptin maalle. ⁵Ja minä lähetin Moseksen ja Aaronin, ja rankaisin Egyptin, niinkuin minä heidän seassansa tehnyt olen; sitte vein minä teidät ulos. ⁶Niin vein minä myös teidän isänne Egyptistä ulos, ja te tulitte meren tykö; ja Egyptiläiset ajoivat teidän isiänne takaa vaunuin ja ratsasmiesten kanssa Punaiseen mereen saakka. ⁷Niin huusivat he Herran tykö, ja hän pani pimeyden teidän ja Egyptiläisten vaiheelle, ja saatti meren heidän päällensä, ja peitti heidät. Ja teidän silmänne näkivät, mitä minä tein Egyptissä; ja te asuitte korvessa kauvan aikaa. ⁸Ja minä toin teidät Amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordania; ja kuin he sotivat teitä vastaan, annoin minä heidät teidän käsiinne, että te omistaisitte heidän maansa; ja minä hävitin heitä teidän edestänne. ⁹Niin nousi Balak Zipporin poika, Moabin kuningas, ja soti Israelia vastaan; ja hän lähetti ja antoi kutsua Bileamin Beorin pojan kiroomaan teitä. ¹⁰Mutta en minä tahtonut kuulla Bileamia; ja hän siunaten siunasi teitä, ja minä vapahdin teitä hänen käsistänsä. ¹¹Ja kuin te tulitte Jordanin ylitse ja jouduitte Jerihoodon, sotivat Jerihoodon asuvaset teitä vastaan, Amorilaiset ja Pheresiläiset ja Kanaanealaiset ja Hetiläiset ja Girgasilaiset ja Heviläiset ja Jebusilaiset; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne, ¹²Ja lähetin vapsaiset teidän edellänne, ja ne ajoivat heidät ulos teidän edestänne, kaksi Amorilaisten kuningasta, ei sinun miekka kautta eikä sinun joutsen kautta. ¹³Ja annoin teille maan, jossa ette mitään työtä tehneet, ja kaupungit, joita ette rakentaneet, asuaksenne niissä ja syödäksenne viinapuista ja öljypuista, joita ette istuttaneet. ¹⁴Peljätkääät siis nyt Herraa ja palvelkaat häntä täydellisesti ja uskollisesti, ja hyljätkääät ne jumalat, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virtaa ja Egyptissä, ja palvelkaat Herraa. ¹⁵Jollei teidän kelpaa Herraa palvella, niin valitkaat teille tänäpäivänä ketä te palvelette, niitä jumalia, joita teidän isänne palvelivat sillä puolella virtaa, eli Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun huoneeni palvelemme Herraa. ¹⁶Niin vastasi kansa ja sanoi: pois se meistä, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia. ¹⁷Sillä Herra meidän Jumalamme on se, joka johdatti meitä ja meidän isiämme Egyptin maalta orjuuden huoneesta, ja joka teki meidän silmäimme edessä niitä suuria tunnusmerkkejä, ja varjeli meitä kaikella matkalla, jota me vaeltsimme, ja kaikkein kansain seassa,

joiden lävitse me kävimme. ¹⁸Ja Herra ajoi meidän edestämme ulos kaiken kansan ja Amorilaiset, jotka asuivat maassa: niin me myös palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme. ¹⁹Ja Josua sanoi kansalle: ette taida palvella Herraa, sillä hän on pyhä Jumala ja hän on kiivas Jumala, joka ei säästä teidän syntejänne. ²⁰Kuin te hylkäätte Herran ja palvelette muukalaisia jumalia, niin hän kääntää hänsä, ja tekee teille pahaa, ja hukuttaa teitä sen jälkeen, kuin hän teille hyvää teki. ²¹Niin sanoi kansa Josuulle: ei suinkaan, vaan me palvelemme Herraa. ²²Ja Josua sanoi kansalle: te olette teille todistajat, että te valitsitte teille Herran, palvellaksenne häntä. Ja he sanoivat: me olemme todistajat. ²³Niin pankaat nyt teidän tyköänne muukalaiset jumalat pois, jotka teidän seassanne ovat, ja kumartakaat teidän sydämenne Herran Israelin Jumalan tykö. ²⁴Ja kansa sanoi Josuulle: me tahdomme palvella Herraa meidän Jumalaamme, ja olemme hänen äänellensä kuuliaisat. ²⁵Niin Josua teki sinä päivänä liiton kansan kanssa, ja asetti säädyn ja oikeuden heidän eteensä Sikemissä. ²⁶Ja Josua kirjoitti kaikki nämä sanat Jumalan lakikirjaan, ja otti suuren kiven, ja pystytti sen siinä tammien alla, joka oli Herran pyhässä. ²⁷Ja Josua sanoi kaikelle kansalle: katso, tämä kivi pitää oleman todistus meidän vaiheellamme; sillä hän on kuullut kaikki Herran puheet, jotka hän meidän kanssamme puhunut on, ja pitää oleman teille todistus, ettette teidän Jumalaanne kiellä. ²⁸Ja niin antoi Josua kansan mennä, itsekunkin perintöönsä. ²⁹Ja sen jälkeen tapahtui, että Josua Nunin poika, Herran palvelia, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena. ³⁰Ja he hautasivat hänen oman perityn maansa rajoihin, Timnat Serakiin, joka on Ephraimin vuorella, pohjan puolelle Gaa-sin vuorta. ³¹Ja Israel palveli Herraa kaikkena Josuan elinaikana, niin myös kaikkena vanhimpain elinaikana, jotka kauvan aikaa josuan perästä elivät ja tiesivät kaikki Herran teot, jotka hän Israelille tehnyt oli. ³²Ja Josephin luut, jotka Israelin lapset olivat tuoneet Egyptistä, hautasivat he Sikemiin, siihen pellon kappaleeseen, jonka Jakob osti Hemorin Sikemin isän lapsilta sadalla penningillä. Ja se tuli Josephin lasten perinnöksi. ³³Niin kuoli myös Eleasar Aaronin poika, ja he hautasivat hänen Gibeassa, joka oli hänen poikansa Pinehaan oma, joka hänelle Ephraimin vuorella annettu oli.

Tuom.

1Ja tapahtui Josuan kuoleman jälkeen, että Israelin lapset kysyivät Herralta, sanoen: kuka meistä ensisti menee sotaan ylös Kanaanealaisia vastaan? **2**Ja Herra sanoi: Juudan pitää menemän: katso, minä annoin maan hänen käsiinsä. **3**Niin sanoi Juuda veljellensä Simeonille: käy minun kanssani minun arpaani, sotimaan Kanaanealaisia vastaan, niin minä myös menen sinun arpaas sinun kanssas; ja Simeon meni hänen kanssansa. **4**Kuin Juuda meni sinne ylös, antoi Herra hänelle Kanaanealaiset ja Pheresiläiset heidän käsiinsä; ja he löivät Besekissä kymmenentuhatta miestä. **5**Ja he löysivät AdoniBesekin Besekistä, ja sotivat heitä vastaan ja löivät Kanaanealaiset ja Pheresiläiset. **6**Mutta AdoniBesek pakeni, ja he ajoivat häntä takaa, saivat hänen kiinni ja leikkasivat häneltä peukalot käsistä ja isot varpaat jaloista. **7**Niin sanoi AdoniBesek: seitsemänkymmentä kuningasta, leikatuilla peukaloilla heidän käsistänsä ja jaloistansa, hakivat minun pöytäni alla; niinkuin minä tein, niin on Jumala minulle maksanut. Ja he veivät hänen Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli. **8**Mutta Juudan lapset sotivat Jerusalemiä vastaan, ja voittivat sen, ja löivät sen miekan terällä, ja polttivat kaupungin. **9**Sitte matkustivat Juudan lapset alas sotimaan Kanaanealaisia vastaan, jotka vuorella asuivat etelään päin laaksoissa. **10**Meni myös Juuda Kanaanealaisia vastaan, jotka Hebronissa asuivat (mutta Hebron kutsuttiin muinen KirjatArba), ja löivät Sesain, Ahimanin ja Talmain; **11**Ja meni sieltä Debirin asuvia vastaan (mutta Debir kutsuttiin muinen KirjatSepher). **12**Ja Kaleb sanoi: joka KirjatSepherin lyö ja sen voittaa, hänelle annan minä tyttäreni Aksan emännäksi. **13**Niin voitti sen Otniel Kenaksen, Kalebin nuoremman veljen poika, ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle emännäksi. **14**Ja tapahtui, kuin Aksa tuli, että hän neuvoi miestänsä anomaan peltoa isältä; ja hän astui aasinsa päältä alas, niin sanoi Kaleb hänelle: mikä sinun on? **15**Hän sanoi hänelle: anna minulle siunaus; sillä sinä annoit minulle kuivan maan, anna myös minulle vesinen maa. Niin antoi Kaleb hänelle vesiset maat ylhäältä ja alhaalta. **16**Ja Moseksen apen Keniläisen lapset menivät Palmukaupungista Juudan lasten kanssa Juudan korpeen, etelään päin Aradia; ja he menivät ja asuivat kansan seassa. **17**Ja Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he löivät Kanaanealaiset jotka Sephatissa asuivat, ja hävittivät sen, ja kutsuivat kaupungin Horma. **18**Sitälkin voitti

Juuda Gasan rajoinensa, ja Askalonin rajoinensa, ja Ekronin rajoinensa. **19**Ja Herra oli Juudan kanssa, niin että hän omisti vuoret; sillä ei hän voinut niitä ajaa ulos, jotka laaksoissa asuivat, sillä heillä oli rautaiset vaunut. **20**Ja he antoivat Kalebille Hebronin, niinkuin Moses sanonut oli, ja hän ajoi siitä ulos kolme Enakin poikaa. **21**Mutta BenJaminin lapset ei ajaneet Jebusilaisia pois, jotka asuivat Jerusalemissa; ja Jebusilaiset asuivat BenJaminin lasten tykönä Jerusalemissa tähän päivään asti. **22**Meni myös Josephin huone ylös BetEliin, ja Herra oli heidän kanssansa. **23**Ja Josephin huone vakosi BetEliä (joka muinen kutsuttiin Luts). **24**Ja vartiat saivat nähdä miehen käyvän kaupungista, ja sanoivat hänelle: osoita meille, kusta kaupungin sisälle mennään, niin me teemme laupiuden sinun kanssas. **25**Ja hän osoitti heille kaupungin sisällekäytävän, ja he löivät kaupungin miekan terällä; mutta sen miehen ja kaiken hänen sukunsa laskivat he menemään. **26**Niin meni se mies Hetiläisten maakuntaan ja rakensi kaupungin, ja kutsui hänen Luts, joka tähän päivään asti niin kutsutaan. **27**Ja ei Manasse ajanut ulos Betseania tyttärenensä, eikä myös Taanakia tyttärenensä, eikä Dorin asuvaisia tyttärenensä, eikä Jibleamin asuvia tyttärenensä, eikä Megiddon asuvia tyttärenensä. Ja Kanaanealaiset rupesivat asumaan siinä maassa. **28**Ja kuin Israel voimalliseksi tuli, teki hän Kanaanealaiset verolliseksi ja ei ajanut heitä ollenkaan ulos. **29**Eikä myös Ephraim ajanut ulos Kanaanealaisia, jotka asuivat Gatserissa; mutta Kanaanealaiset asuivat heidän seassansa Gatserissa. **30**Eikä myös Zebulon ajanut Kitronin ja Nahalolin asuvaisia ulos; vaan Kanaanealaiset asuivat heidän keskellänsä ja olivat verolliset. **31**Eikä myös Asser ajanut niitä ulos, jotka asuivat Akkossa, eikä niitä, jotka asuivat Zidonissa, Akelabissa, Aksibissa, Helbassa, Aphikissa ja Rehobissa. **32**Mutta Asserilaiset asuivat Kanaanealaisten seassa, jotka siinä maassa asuivat: ettei he niitä ajaneet ulos. **33**Eikä myös Naphtali ajanut niitä ulos, jotka asuivat BetSemessä ja BetAnatissa, mutta asuivat Kanaanealaisten seassa, jotka maan asuivaiset olivat; mutta ne, jotka BetSemessä ja BetAnatissa olivat, tulivat heille verollisiksi. **34**Ja Amorilaiset ahdistivat Danin lapsia vuorilla eikä sallineet heitä tulemaan laaksoon. **35**Mutta Amorilaiset rupesivat asumaan vuorilla, Hereessä, Ajalonissa ja Saalbimissa; niin tuli Josephin käsi heille raskaaksi, ja he tulivat verollisiksi. **36**Ja Amorilaisten rajat olivat siitä,

kuin käydään ylös Akrabimiin, kalliosta ja ylhäältä.

2Ja Herran enkeli astui ylös Gilgalista Bokimiin ja sanoi: minä johdatin teidät tänne Egyptistä ja toin teidät siihen maahan, jonka minä vannoin teidän isillenne ja sanoin: en minä tee liittoani teidän kanssanne tyhjäksi ijankaikkisesti, **2**Ja ei teidän pidä ikänä tekemän liittoa tämän maan asuvaisten kanssa: teidän pitää maahan kukistaman heidän alttarinsa; mutta ette totelleet minun ääntäni. Miksi te sen olette tehneet? **3**Sanoin minä myös: en minä heitä teidän edestänne aja pois, vaan heidän pitää oleman teille paulaksi, ja heidän Jumalansa teille verkoksi. **4**Ja kuin Herran enkeli nämät sanat puhunut oli kaikille Israelin lapsille, korotti kansa äänensä ja itki; **5**Ja kutsuivat sen paikan Bokim, ja uhrasivat siinä Herralle. **6**Ja kuin Josua oli päästänyt kansan tykönsä, ja Israelin lapset menneet itsekukin perintöönsä, maata omistamaan, **7**Palveli kansa Jumalaa niinkauvan kuin Josua eli, ja koko vanhimpain aikana, jotka Josuan perässä kauvan elivät ja olivat nähneet kaikkia Herran suuria töitä, jotka hän Israelille tehnyt oli. **8**Mutta kuin Josua Nunin poika Herran palvelia kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena, **9**Ja he olivat haudanneet hänet perintömaansa rajoihin, TimnatHerekseen, Ephraimin vuorelle pohjan puolelle Gaasin vuorta; **10**Kuin myös kaikki se sukukunta oli koottu isänsä tykö, tuli toinen sukukunta heidän jälkeensä, jotka ei tunteneet Herraä eikä niitä töitä, jotka hän Israelille tehnyt oli. **11**Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä ja palvelivat Baalia, **12**Ja hylkäsivät Herran, isänsä Jumalan, joka heidät Egyptin maalta oli johdattanut ulos, ja seurasivat vieraita jumalia niiden kansain jumalista, jotka heidän ympärillensä asuivat, ja kumarsivat niitä, ja vihoittivat Herran; **13**Ja hylkäsivät Herran, ja palvelivat Baalia ja Astarotia. **14**Niin julmistui Herran viha Israeliin, ja antoi heidät ryövärien käsiin, jotka heitä ryöstivät, ja myi heitä vihollistensa käsiin ympäristölle; ja ei he taitaneet enää seisoa vihollisiansa vastaan, **15**Mutta kuhunka ikänä he itsensä käänsivät, oli Herran käsi heitä vastaan onnettomuudeksi, niinkuin Herra heille sanonut ja niinkuin Herra heille vannonut oli; ja he aivan kovin ahdistettiin. **16**Ja Herra herätti tuomarit, jotka heitä vapahtivat niiden käsistä, jotka heitä ryöstivät. **17**Niin ei he tuomareitansaakaan totelleet, vaan huorin tekivät vierasten jumalain kanssa, ja kumarsivat niitä; he harhailivat nopeasti siltä tieltä, jota heidän isänsä olivat vaeltaneet, kuullaksensa Herran käskyjä: ei he niin tehneet. **18**Kuin Herra herätti heille tuomarit, niin oli Herra tuomarein kanssa ja varjeli heitä heidän vihollistensa käsistä niinkauvan kuin tuomari eli; sillä Herra armahti heidän huokauksensa päälle niiden tähden, jotka heitä vaivasivat ja ahdistivat. **19**Mutta kuin tuomari kuollut oli, palasivat he, ja turmelivat sen enemmän kuin heidän isänsä, seuraten vieraita jumalia, palvelen ja kumartain niitä; ei he luopuneet teoistansa eikä kovasta tiestänsä. **20**Sentähden julmistui Herran viha niin Israelin päälle, että hän sanoi:

että tämä kansa rikkoi minun liittoni, jonka minä käskin heidän isillensä, ja ei kuullut minun ääntäni. **21**Niin en minäkään tästedes aja pois heidän edestänsä yhtäkään niistä pakanoista, jotka Josua jätti kuoltuansa; **22**Että minä koettelin Israelia heidän kauttansa, pysyvätkö he Herran teillä ja vaeltavat niissä, niinkuin heidän isänsä ovat pysyneet, vai eikö. **23**Ja Herra jätti nämät pakanat, ettei hän nopeasti heitä ajanut ulos, ja ei antanut heitä Josuan kätehen.

3Ja nämät ovat ne pakanat, jotka Herra jätti Israelia kiusaamaan, kaikkia niitä, jotka ei mitään tietäneet kaitista Kanaanin sodista, **2**Ainoasti että Israelin lasten sukukunta olisivat oppineet sotimaan, ne jotka ei ennen sodasta mitään tietäneet; **3**Viisi Philistealaisten päämiestä ja kaikki Kanaanealaiset, Zidonilaiset ja Heviläiset, jotka asuivat Libanonin vuorella, BaalHermonin vuoresta Hamatiin asti. **4**Ja he jäivät kiusaamaan Israelia, että tiedettäisiin, tottelisivatko Herran käskyjä, jotka hän oli käskenyt heidän isillensä Moseksen kautta. **5**Kuin Israelin lapset asuivat keskellä Kanaanealaisia, Hetiläisiä, Amorilaisia, Pheresiläisiä, Heviläisiä ja Jebusilaisia, **6**Ottivat he heidän tyttäriänsä emännäksensä ja antoivat tyttäriänsä heidän pojillensa, ja palvelivat heidän jumaliansa. **7**Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä, ja unhottivat Herran Jumalansa, ja palvelivat Baalia ja metsistöitä. **8**Niin julmistui Herran viha Israeliin, ja hän myi heidät KusanRisataimin, Mesopotamian kuninkaan kätehen; ja Israelin lapset palvelivat KusanRisataimia kahdeksan ajastaikaa. **9**Ja Israelin lapset huusivat Herran tykö, ja Herra herätti heille vapahtajan, joka heitä vapahti, Otnielin, Kalebin nuorimman veljen Kenaksen pojan. **10**Ja Herran henki tuli hänen päällensä, ja hän oli tuomari Israelissa, joka myös läksi sotaan; ja Herra antoi KusanRisataimin, Syrian kuninkaan tulla hänen käsiinsä, että hänen kätensä tuli voimalliseksi KusanRisataimin päälle. **11**Ja maa lepäsi neljäkymmentä ajastaikaa; ja Otniel Kenaksen poika kuoli. **12**Mutta Israelin lapset tekivät vielä pahaa Herran edessä; niin vahvasti Herra Eglonin, Moabilaisten kuninkaan Israelia vastaan, että he pahaa tekivät Herran edessä. **13**Ja hän kokosi tykönsä Ammonin lapset ja Amalekilaiset, ja meni ja löi Israelin, ja omisti Palmukaupungin. **14**Ja Israelin lapset palvelivat Eglonia, Moabilaisten kuningasta kahdeksantoistakymmentä ajastaikaa. **15**Niin huusivat Israelin lapset Herran tykö, ja Herra herätti heille vapahtajan, Ehudin Geran pojan, Jeminin pojan, joka oli kurittu; ja Israelin lapset lähettivät hänen kanssansa lahjoja Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle. **16**Ja Ehud teki itsellensä kaksiteräisen miekan, kyynärää pitkän, satoi sen vaatteensa alle, oikean reitensä päälle, **17**Ja kantoi lahjat Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle; ja Eglon oli sangen lihava mies. **18**Kuin hän oli lahjat antanut, päästi hän kansan, jotka olivat lahjoja kantaneet. **19**Ja palasi itse epäjumalista Gilgalissa ja sanoi: minulla on, kuningas, jotakin salaista sinulle sanomista. Niin hän sanoi: vait!

Ja kaikki menivät ulos, jotka hänen ympärillensä seisoivat.²⁰ Ja Ehud tuli hänen tykönsä, ja hän istui suvisalissa, joka hänellä oli, yksinänsä. Ja Ehud sanoi: minulla on Jumalan sana sinun tykö; niin nousi hän istuimeltaan.²¹ Mutta Ehud ojensi vasemman kätensä ja otti miekan oikialta reideltänsä, ja pisti hänen vatsaansa,²² Niin että kahva meni sisälle terän kanssa, ja lihavuus peitti kahvan; sillä ei hän vetänyt ulos miekkaa hänen vatsastansa; ja rapa vuoti ulos hänestä.²³ Ja Ehud läksi ulos takaoven kautta, ja sulki salin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.²⁴ Kuin hän oli tullut ulos, menivät kuninkaan palveliat sisälle, näkivät salin ovet suljetuiksi ja sanoivat: taitaa olla, että hän peittää jalkojansa suvisalin kammiossa;²⁵ Ja odottivat niin kauvan, että he häpesivät: ja katso, ei heille kenkään salin ovia avannut; niin ottivat he avaimen ja avasivat: ja katso, heidän herransa makasi kuolleen maassa.²⁶ Mutta Ehud pakeni heidän viipyyssänsä, ja meni ohitse epäjumalain kuvia, ja pääsi Seiratiin asti.²⁷ Ja kuin hän sinne tuli, puhalsi hän torveen Ephraimin vuorella. Ja Israelin lapset menivät hänen kanssansa alas vuorelta, ja hän heidän edellensä.²⁸ Ja hän sanoi heille: seuratkaat minua, sillä Herra on antanut teidän vihamichehenne Moabilaiset teidän käsiinne. Ja he seurasivat häntä, ja voittivat Jordanin luotuspaikat Moabiin päin, ja ei sallineet yhdenkään mennä ylitse;²⁹ Ja tappoivat Moabilaisia sillä ajalla lähes kymmentuhatta miestä, kaikki parhaat ja väkevät sotamiehet, niin ettei yhtäkään heistä päässyt.³⁰ Ja niin tulivat Moabilaiset painetuksi sillä ajalla Israelin lasten kätten alle; ja maa lepäsi kahdeksankymmentä ajastaikaa.³¹ Hänen jälkeensä tuli Samgar Anatin poika, ja hän löi kuusisataa Philistealaista karjan kaareksella; ja hän vapahti myös Israelin.

4 Ja Israelin lapset vielä tekivät pahaa Herran edessä, kuin Ehud kuollut oli.² Ja Herra myi heidät Jabinin, Kanaanealaisten kuninkaan käteen, joka hallitsi Hatsorissa; ja hänen sotajoukkonsa päämies oli Sisera: ja hän asui pakanain Harosetissa.³ Ja Israelin lapset huusivat Herran tykö; sillä hänellä oli yhdeksänsataa rautavaunua, ja hän vaivasi tylysti Israelin lapsia kaksikymmentä ajastaikaa.⁴ Ja naispropheta Debora, Lapidotin emäntä tuomitsi Israelia siihen aikaan.⁵ Ja hän asui Deboran palmupuun alla, Raman ja BetElin välillä, Ephraimin vuorella; ja Israelin lapset tulivat sinne hänen tykönsä oikeuden eteen.⁶ Hän lähetti ja kutsui Barakin Abinoamin pojan Naphtalin Kedeksestä, ja sanoi hänelle: eikö Herra Israelin Jumala ole käskenyt: mene Taborin vuorelle ja ota kymmentuhatta miestä kanssas Naphtalin ja Sebulonin lapsista.⁷ Ja minä vedän sinun tykö Siseran, Jabinin sodanpäämiehen, Kisonin ojan tykö, vaunuinensa ja annan hänet sinun käsiis.⁸ Niin Barak sanoi hänelle: jos sinä menet kanssani, niin minäkin menen, mutta jollet sinä mene minun kanssani, niin en minä mene.⁹ Hän vastasi: minä kyllä menen sinun kanssas, mutta et sinä kunniaa voita tällä tiellä, jotas menet; sillä Herra myy Siseran vaimon käsiin. Niin Debora nousi

ja meni Barakin kanssa Kedekseen.¹⁰ Niin Barak kutsui kokoon Kedekseen Sebulonin ja Naphtalin ja rupesi jalkaisin matkustamaan kymmentuhannen miehen kanssa; ja Debora meni hänen kanssansa.¹¹ Mutta Heber Keniläinen oli erinnyt Keniläisen Hobabin, Moseksen apen, lasten seasta, ja pannut majansa Zaanaimin tammen tykö, joka on Kedeksen tykönä.¹² Ja Siseralle ilmoitettiin, että Barak Abinoamin poika oli mennyt Taborin vuorelle.¹³ Ja Sisera kokosi kaikki vaununsu yhteen, yhdeksänsataa rautaista vaunua, ja kaiken sen joukon, joka hänen kanssansa oli, pakanain Harosetissa Kisonin ojalle.¹⁴ Ja Debora sanoi Barakille: nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra on antanut Siseran sinun käsiis: eikö Herra mennyt sinun edellä? Niin Barak meni Taborin vuorelta alas ja kymmentuhatta miestä hänen perässänsä.¹⁵ Ja Herra kauhisti Siseran kaikkein hänen vaunuinsa ja sotajoukkonsa kanssa Barakin miekan edessä, niin että Sisera hyppäsi vaunuistansa ja pääsi jalkapakoon.¹⁶ Mutta Barak ajoi vaunuja ja sotajoukkoa takaa pakainain Harosetiin asti; ja kaikki Siseran joukko kaatui miekan terän edessä, niin ettei yksikään jäänyt.¹⁷ Mutta Sisera pakeni jalkaisin Jaelin majaan, joka oli Keniläisen Heberin emäntä; sillä Jabinin Hatsorin kuninkaan ja Keniläisen Heberin huoneen välillä oli rauha.¹⁸ Niin Jael kävi Siseraa vastaan ja sanoi hänelle: poikke, minun herrani, poikke minun tyköni, älä pelkää! Ja hän poikkesi hänen tykönsä majaan, ja hän peitti hänen vaatteella.¹⁹ Ja hän sanoi hänelle: annas minun vähä vettä juodakseni, sillä minä janoon. Ja hän avasi rieskaleilin ja antoi hänen juoda, ja peitti hänen.²⁰ Ja hän sanoi hänelle: seiso majan ovella, ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: onko täällä ketään? niin sano: ei ketään.²¹ Ja Jael Heberin vaimo otti naulan majasta ja vasaran käteensä, ja meni hiljaksensa hänen tykönsä ja löi naulan hänen korvansa juuresta läpi, niin että se meni maahan kiinni; sillä hän makasi raskaasti ja oli hermoton, ja hän kuoli.²² Ja katso, Barak ajoi Siseraa takaa; ja Jael kävi häntä vastaan ja sanoi hänelle: tule, minä osoitan sinulle miehen, jota sinä etsit; ja hän tuli hänen tykönsä, ja katso: Sisera makasi kuolleen ja naula kiinni hänen korvansa juuressa.²³ Näin nöyryytti Jumala sinä päivänä Jabinin Kanaanealaisten kuninkaan Israelin lasten eteen.²⁴ Ja Israelin lasten kädet joutuivat ja vahvistuivat Jabinia Kanaanealaisten kuningasta vastaan, siihenasti että he hänen peräti hävittivät.

5 Niin veisasi Debora ja Barak Abinoamin poika sinä päivänä, sanoen: ² Että Israelin puolesta on täydellisesti kostettu ja että kansa antoi itsensä mieluisesti siihen, sentähden kiittäkää Herraa.³ Kuulkaat te kuninkaat ja otatkaa vaari te päämiehet: minä, minä veisaan Herralle, ja Herralle Israelin Jumalalle minä veisaan.⁴ Herra, kuin sinä läksit Seiristä ja kävit Edomin kedolta, silloin maa vapisi, taivaat myös tiukkuivat, ja pilvet pisaroitsivat vettä.⁵ Vuoret vuosivat Herran edessä, itse Sinai Herran, Israelin Jumalan edessä.⁶ Samgarin Anatin pojan aikana ja

Jaelin aikana tiet katosivat, ja ne kuin kohdastansa käymän piti, kävivät vääriä polkuja. ⁷Talonpojat puuttuivat Israelista, ne puuttuivat siihenasti kuin minä Debora tulini, siihenasti kuin minä tulini äidiksi Israeliin. ⁸Hän valitsi uusia jumalia: silloin oli sota porteissa: ei siellä nähty kilpeä eikä keihästä neljänkymmenen tuhannen seassa Israelissa. ⁹Minun sydämelläni on ilo Israelin valtamiehistä: he ovat hyväntahtoiset kansan seassa; kiittäkää Herraa. ¹⁰Te jotka ajatte kaunisten aasein päällä, te jotka istutte oikeudessa, te jotka käytte teitä myöten, puhukaat näistä. ¹¹Kussa ampujat huusivat vedenkantajain seassa, siellä julistettakaan Herran vanhurskautta ja hänen talonpoikainsa vanhurskautta Israelissa; silloin meni Herran kansa porttein tykö. ¹²Nouse, nouse, Debora: nouse, nouse ja veisaa virsiä, valmista itses, Barak, vangiksi ota sinun vangitsiat, sinä Abinoamin poika. ¹³Silloin rupesi se jäänyt valitsemaan voimallista kansaa: Herra on hallinnut väkeviä minun kauttani. ¹⁴Ephraimista oli heidän juurensa Amalekia vastaan, ja sinun jälkees BenJamin sinun kansoissas; Makirista ovat tulleet hallitsiat ja Sebulonista kirjoittajat. ¹⁵Isaskarin päämiehet olivat myös Deboran kanssa, ja Isaskar oli niinkuin Barak laaksoon lähetetty jalkaväkinensä; Rubenin eroituksessa ovat suuret sydämen ajatukset. ¹⁶Miksis istuit kahden joukon välillä, kuullakses laumain määkynätä? Rubenin eroituksessa ovat suuret sydämen ajatukset. ¹⁷Gilead jäi toiselle puolelle Jordania, ja miksi Dan asui haahteen seassa? Asser istui meren satamissa ja asui langenneissa kylissänsä. ¹⁸Sebulonin kansa antoi henkensä alttiiksi kuolemaan, Naphtali myös, kedon korkeudella. ¹⁹Kuninkaas tulivat ja sotivat; silloin sotivat Kanaanin kuninkaas Taanakissa Megiddon veden tykönä: ei he saaneet rahaa saaliiksensa. ²⁰Taivaasta sotivat tähdet juoksussansa, he sotivat Siseraa vastaan. ²¹Kisonin ojan kieritti heitä, Kedumin oja, Kisonin oja; minun sieluni tallaa väkeviä. ²²Silloin sotkuivat hevosten kaviot heitä, heidän väkevänsä hätäisessä paossa. ²³Kirotkaat Merosta, sanoi Herran enkeli, kiroten kirotkaat hänen asuvaisiansa, ettei he tulleet Herran avuksi, Herran avuksi sankarien seassa. ²⁴Siunattu olkoon Jael vaimoin seassa, Heberin Keniläisen emäntä, siunattu olkoon hän majoissansa vaimoin seassa. ²⁵Kuin hän vettä anoi, niin hän rieskaa antoi; hän kantoi voita kalliissa maljassa. ²⁶Hän otti naulan käteensä ja sepän vasaran oikiaan käteensä, ja löi Sisera ja runteli hänen päänsä, museri ja lävisti hänen korvainsa juuren. ²⁷Hänen jalkainsa juureen kumarsi hän maahan, hän lanke si maahan ja pani maata: hänen jalkainsa juureen kumarsi hän itsensä ja lankesi maahan, siinä kuin hän kumarsi itsensä, siinä hän myös makasi hukutettuna. ²⁸Sisera äiti katsoi akkunasta ja itki huutain häkistä: miksi viipty hänen vaununsa tulemast? miksi ovat hänen vaununsa pyörät niin jääneet jälkeen? ²⁹Ne viisaimmat hänen ylimmäisistä vaimoistansa vastasivat häntä, että hän sanojansa kertoi. ³⁰Eikö he löydä ja jaa saalista, jokaiselle miehelle piian taikka kaksi, ja Siseralle kirjavia ja ommeltuja vaatteita,

neulalla ommeltuja vaatteita, kirjavia molemmin puolin kaulan ympäri, saaliiksi. ³¹Kaikki sinun vihollises niin hukukoon, Herra! Mutta ne, kuin sinua rakastavat, olkoon niinkuin ylöskäypä aurinko voimassansa. Ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa.

6Ja Israelin lapset taas tekivät pahaa Herran edessä; ja Herra antoi heidät Midianilaisten käteen seitsemäksi ajastajaksi. ²Koska Midianilaisten käsi oli ylen ankara Israelin päällä, tekivät Israelin lapset heillensä Midianilaisten tähden hautoja vuorille, ja luolia ja linnoja. ³Ja kuin Israel jotakin kylvi, tulivat Midianilaiset ja Amalekilaiset, ja ne itäiseltä maalta heidän päällensä, ⁴Ja asettivat leirinsä heitä vastaan ja turmelivat kaiken maan kasvun Garsariin asti; ja ei yhtäkään elatusta Israelille jättäneet ei lampaista, härkiä eikä aseja. ⁵Sillä he tulivat laumoinensa ja majoinsensa, ja niinkuin suuri metsäsirkkain paljous, että sekä he ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, ja tulivat hävittämään maata. ⁶Niin Israel peräti köyhtyi Midianilaisten tähden. Silloin huusivat Israelin lapset Herran tykö. ⁷Ja kuin Israelin lapset huusivat Herran tykö Midianilaisten tähden, ⁸Lähetä Herra prophetan Israelin lasten tykö, joka sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä johdatin teidät Egyptistä, ja talutin teidät ulos orjuuden huoneesta, ⁹Ja pelastin teidät Egyptiläisten kädestä ja kaikkein kädestä, jotka teitä vaivasivat, jotka minä ajoin teidän edestänne ulos, ja annoin teille heidän maansa, ¹⁰Ja minä sanoin teille: Minä olen Herra teidän Jumalanne, älkää peljätkö Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte; ja ette totelleet minun ääntäni. ¹¹Ja Herran enkeli tuli ja istui tammen alla Ophrassa, joka Joaksen Abiesriläisen oma oli; ja hänen poikansa Gideon tappoi nisuja viinakuurnan tykönä, saadaksensa ne säilytetyksi Midianilaisilta. ¹²Silloin ilmaantui Herran enkeli hänelle ja sanoi: Herra olkoon sinun kanssas, sinä väkevä sotamies! ¹³Niin sanoi Gideon hänelle: minun Herrani, jos Herra on meidän kanssamme, miksi meille siis kaikki nämät tapahtuneet ovat? Kussa ovat kaikki hänen ihmeensä, jotka meidän isämme ilmoittivat meille ja sanoivat: eikö Herra meitä johdattanut Egyptistä? Mutta nyt on Herra meidät hyljännyt ja antanut Midianilaisten käsiin. ¹⁴Ja Herra käänsi itsensä hänen tykönsä ja sanoi: mene tässä väkevyydessäs! Sinä vapahdat Israelin Midianilaisten kädestä: enkö minä ole sinua lähettänyt? ¹⁵Hän sanoi hänelle: minun Herrani, millä minä vapahdan Israelin? Katso, minun sukuni on kaikkein köyhin Manassessa, ja minä olen kaikkein pienin minun isäni huoneessa. ¹⁶Ja Herra sanoi hänelle: totisesti minä olen sinun kanssas, ja sinä lyöt Midianilaiset niinkuin yhden miehen. ¹⁷Mutta hän sanoi hänelle: jos minä olen nyt löytänyt armon sinun tykönsä, niin anna minulle merkki, että sinä se olet, joka minun kanssani puhut. ¹⁸Älä kumminkaan täältä lähde, siihenasti kuin minä tulen sinun tykö, ja kannan minun ruokauhrini ja panen sinun etees. Hän sanoi: minä olen siihenasti kuin sinä palajat. ¹⁹Gideon

tuli ja teurasti vohlan, ja otti ephan happamattomia jauhoja, ja pani lihan koriin ja lihan liemen pataan, ja vei hänen tykönsä tammen alle ja pani eteen. ²⁰Ja Jumalan enkeli sanoi hänelle: ota liha ja happamaton leipä, ja pane tämän kiven päälle, ja kaada liemi ulos; ja hän teki niin. ²¹Ja Herran enkeli ojensi sauvansa pään, joka oli hänen kädesssänsä, ja satutti lihaan ja happamattomaan leipään, ja tuli nousi kivistä ja kulutti lihan ja happamattoman leivän. Ja Herran enkeli katosi hänen silmäinsä edestä. ²²Kun Gideon näki sen olevan Herran enkelin, sanoi hän: Herra, Herra, olenko minä niin nähnyt Herran enkelin kasvoista kasvoihin! ²³Mutta Herra sanoi hänelle: rauha olkoon sinulle! älä pelkää, et sinä kuole. ²⁴Ja Gideon rakensi Herralle alttarin siinä, jonka hän kutsui rauhan Herraksi. Se on vielä tänäpäni Abiesriläisten Ophrassa. ²⁵Ja sinä yönä sanoi Herra hänelle: ota mulli isäs karjasta ja toinen mulli, joka on seitsemännellä vuodella, ja kukista Baalin alttari, joka on sinun isällä, ja hävitä metsistö, joka siinä tykönä on, ²⁶Ja rakenna Herralle sinun Jumalalles alttari tälle korkialle vuorelle, sopivaiselle paikalle, ja ota toinen mulleista ja uhraa se polttouhriksi metsistön puulla jonka sinä hakkaat. ²⁷Silloin otti Gideon kymmenen miestä palvelioistansa ja teki niinkuin Herra hänelle sanonut oli. Mutta hän pelkäsi ei saavansa sitä päivällä tehdä isänsä huoneen ja kaupungin asuvaisten tähden, ja teki sen yöllä. ²⁸Kuin kaupungin kansa aamulla nousivat, katso, Baalin alttari oli kukistettu ja metsistö maahan hakattu, joka sen tykönä oli, ja toinen mulli pantu polttouhriksi alttarille, joka siihen rakennettu oli. ²⁹Ja he sanoivat toinen toisellensa: kuka on tämän tehnyt? Koska he visusti kyselivät ja tutkistelivat, niin he sanoivat: Gideon Joaksen poika sen teki. ³⁰Niin kaupungin asuvaset puhuivat Joakselle, sanoen: anna poikas tulla tänne! Hänen pitää kuoleman; sillä hän on Baalin alttarin kukistanut ja metsistön hakannut, joka siinä tykönä oli. ³¹Niin Joas sanoi kaikille, jotka seisoiivat häntä vastaan: riitelettekö te Baalin puolesta? autatteko te häntä? Joka riitelee hänen puolestansa, sen pitää kuoleman ennen aamua: jos hän on jumala, niin kostakoon itse, että hänen alttarinsa on kukistettu. ³²Ja siitä päivästä kutsui hän hänen JerubBaal ja sanoi: Baal kostakoon itse, että hänen alttarinsa kukistettu on. ³³Kuin kaikki Midianilaiset ja Amalekilaiset ja ne itäiseltä maalta kokosivat itsensä yhteen, ja menivät ja sioittivat heitänsä Jisreelin laaksoon, ³⁴Niin Herran henki täytti Gideonin, ja hän puhalsi basunaan ja kutsui Abieserin seuraamaan itsiänsä. ³⁵Ja hän lähetti sanan koko Manasselle ja kutsui myös heitä seuraamaan. Hän lähetti myös sanan Asserille, Sebulonille ja Naphtalille, ja hekin tulivat heitä vastaan. ³⁶Ja Gideon sanoi Jumalalle: jos sinä vapahdat Israelin minun käteni kautta, niinkuin sinä sanonut olet; ³⁷Katso, minä panen villaisen nahan pihalle: jos kaste tulee ainoastaan nahan päälle ja kaikki muu maa on kuiva, niin minä ymmärrän, että minun käteni kautta Israelin vapahdat, niinkuin sinä sanonut olet. ³⁸Ja se tapahtui niin: kuin hän toisena

päivänä varhain nousi, kääri hän nahan kokoon ja puseri kasteen nahasta ja täytti maljan vedestä. ³⁹Ja Gideon sanoi Jumalalle: älköön sinun vihas syttykö minua vastaan, jos minä vielä kerran puhun: minä koettelen vielä kerran sitä nahalla: anna ainoastaan nahan kuivan olla ja kaikella muulla maalla kasteen. ⁴⁰Jumala teki myös niin sinä yönä: ja nahka ainoastaan jäi kuivaksi, ja kaste tuli kaiken maan päälle.

7 Silloin nousi JerubBaal (se on Gideon) varhain aamulla ja kaikki väki joka hänen kanssansa oli, ja sioittivat heitänsä Harodin lähteen tykö, niin että Midianilaisten leiri oli pohjaan päin, vartian kukkulan takana, laaksossa. ²Ja Herra sanoi Gideonille: ylen paljo on väkeä sinun kanssas: jos minä antaisin Midianin heidän käsiinsä, kerskais Israel minua vastaan ja sanois: minun käteni vapahti minua. ³Niin anna nyt huutaa kansan korvissa ja sanoa: joka pelkuri ja hämmästynyt on, palatkaan ja nopiasti rientäkään Gileadin vuorelta. Silloin palasi kansaa takaperin kaksikolmatakymmentä tuhatta, ja kymmentuhatta jäi. ⁴Ja Herra sanoi Gideonille: vielä on paljo kansaa, vie heitä veden tykö, siellä minä koettelen heitä sinulle: ja josta minä sanon sinulle: tämä menköön sinun kanssas, hän myös menee sinun kanssas: ja josta minä taas sanon sinulle: älköön hän menkö sinun kanssas, ei hänen pidä menemän. ⁵Ja hän vei kansan veden tykö; ja Herra sanoi Gideonille: joka vettä latkii kielellänsä niinkuin koira latkii, aseta häntä erinänsä seisomaan, niin myös kaikki, jotka heitänsä polvillensa kumartavat juodessansa. ⁶Silloin oli niitä, jotka latkivat kädestänsä suuhunsa, kolmesataa miestä; ja kaikki muu kansa olivat kumartaneet polvillensa juomaan vettä. ⁷Ja Herra sanoi Gideonille: kolmensadan miehen kautta, jotka latkivat, vapahdan minä teitä, ja annan Midianilaiset sinun käsiisi; mutta kaikki muu kansa menkään kukin siallensa. ⁸Ja kansa otti evään myötänsä ja basunansa, mutta kaikki muut Israelin miehet antoi hän mennä itsekin majaan, ja vahvisti itsensä ainoasti kolmellasadalla miehellä; ja Midianilaisten leiri oli hänen edesssänsä alhaalla laaksossa. ⁹Ja Herra sanoi sinä yönä hänelle: nouse ja mene alas leiriin, sillä minä olen antanut heidät sinut käsiisi. ¹⁰Jos sinä pelkääät mennä sinne, niin anna palvelias Puran mennä sinun kanssas leiriin, ¹¹Että kuulisit, mitä he puhuvat; sitte sinun kätes vahvistuvat ja sinä menet leiriin. Niin hän meni palveliansa Puran kanssa leiriin, sille paikalle, kussa vartiat olivat. ¹²Mutta Midianilaiset ja Amalekilaiset ja kaikki ne itäiseltä maalta, makasivat laaksossa niinkuin metsäsirkkain paljous ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, niinkuin santa meren rannalla paljouden tähden. ¹³Koska Gideon tuli, katso, niin jutteli yksi kumppanillensa unen ja sanoi: katso, minä näin unta ja olin näkevinäni ohraisen porokakun kierittävän itsensä Midianilaisten leiriin, ja tulevan majaan asti, ja lyövän sen päälle, niin että se lankesi maahan, ja kukistavan sen ylösalaisin, niin että majaan maassa oli. ¹⁴Jolle se toinen vastasi

ja sanoi: ei se ole muuta, kuin Gideonin Joaksen pojan Israelin miehen miekka: Jumala on antanut Midianilaiset hänen käsiinsä kaiken heidän sotajoukkonsa kanssa. ¹⁵Kuin Gideon kuuli unen juteltavan ja sen selityksen, niin hän kumartaen rukoili, ja palasi Israelin leiriin ja sanoi: valmistakaat itsenne, sillä Herra on antanut Midianilaisten sotajoukon teidän käsiinne. ¹⁶Ja hän jakoi ne kolmesataa miestä kolmeen joukkoon, ja antoi basunat heidän jokaisen käteensä ja tyhjät savi-astiat, ja lamput astiain sisälle, ¹⁷Ja sanoi heille: katsokaat minua, ja tehkää te niin: katso, kuin minä tulen leirin ääreen, niinkuin minä teen, niin myös te tehkää. ¹⁸Ja minä puhallan basunaan ja kaikki jotka minun kanssani ovat, niin myös teidän pitää puhaltaman basunaan kaiken leirin ympäri, ja teidän pitää sanoman: (tässä) Herra ja Gideon. ¹⁹Silloin tuli Gideon leiriin, ja sata miestä jotka hänen kanssansa olivat, ensimmäisten vartiain tykö, jotka siellä asetetut olivat, herättivät ainoasti vartiat, ja puhalsivat basuniin, ja rikkoivat saviastiat, jotka olivat heidän käsissänsä. ²⁰Ja ne kolme joukkoa puhalsivat basunaan, ja rikkoivat saviastiat, mutta lamput he tempasivat vasempaan käteensä ja basunat oikiaan käteensä, joihin he puhalsivat ja huusivat: (tässä) Herran ja Gideonin miekka. ²¹Ja jokainen seisoi siällansa leirin ympärillä. Silloin rupesi kaikki leiri juoksemaan, huutamaan ja pakenemaan. ²²Ja koska ne kolmesataa miestä puhalsivat basuniin, sovitti Herra niin, että yhden miekka kääntyi toista vastaan siinä sotajoukossa; ja sotaväki pakeni Bethsittan ja Zeredataan, Abel Meholan rajan viereen, Tabatin tykö. ²³Ja Israelin miehet kokoontuivat Naphtalista, Asserista ja kaikesta Manassesta, ja ajoivat Midianilaisia takaa. ²⁴Ja Gideon lähetti sanansaattajat kaikelle Ephraimin vuorelle, sanoen: tulkaat alas Midianilaisia vastaan ja ennättäkää heiltä vedet BetBaraan ja Jordaniin asti. Niin kokoontuivat kaikki Ephraimin miehet ja ennättivät vedet BetBaraan ja Jordaniin asti. ²⁵Ja he ottivat kaksi Midianilaisten päämiestä kiinni, Orebin ja Zebin, ja tappoivat Orebin Orebin kalliolla, ja Zebin he tappoivat Zebin viinakuurnassa, ja ajoivat Midianilaisia takaa; mutta Orebin ja Zebin päät kantoivat he Gideonille Jordanin ylitse.

8Ja Ephraimin miehet sanoivat hänelle: miksis tämän meille teit, ettes kutsunut meitä, kuin sinä menit sotimaan Midianilaisia vastaan? ja he riitelivät kovin hänen kanssansa. ²Niin hän vastasi heitä: mitä minä olen nyt tehnyt niinkuin te? Eikö Ephraimin viinapuun oksa parempi ole, kuin Abieserin koko viinamarjan läjä? ³Jumala antoi Midianilaisten päämiehet Orebin ja Zebin teidän käsiinne: kuinka olisin minä taitanut niin tehdä, kuin te teitte? Ja kuin hän sen sanoi, asettui heidän vihansa. ⁴Kuin Gideon tuli Jordanin tykö, meni hän sen ylitse, ja ne kolmesataa miestä jotka hänen kanssansa olivat, ja he olivat väsyneet ja ajoivat takaa. ⁵Ja hän sanoi Sukkotin asuvasille: antakaat vähä leipää väelle joka minun kanssani on; sillä he ovat väsyneet, että minä saisin ajaa Midianilaisten

kuninkaita Sebaa ja Zalmunnaa takaa. ⁶Mutta Sukkotin päämiehet sanoivat: onko Seban ja Zalmunnan kämmen juuri jo sinun kädessä, että meidän pitää sinun sotaväelles leipää antaman? ⁷Gideon sanoi: sentähden kuin Herra minun käsiini antaa Seban ja Zalmunnan, niin minä museran teidän lihanne korven orjantappuroilla ja ohdakkeilla. ⁸Ja hän meni sieltä ylös Penueliin ja puhui heille myös niin. Ja Penuelin kansa vastasi häntä niinkuin Sukkotinkin miehet. ⁹Niin puhui hän myös Penuelin kansalle, sanoen: kuin minä rauhassa palajan, kukistan minä tämän tornin. ¹⁰Mutta Seba ja Zalmunna olivat Karkorissa ja heidän sotajoukkonsa heidän kanssansa lähes viisitoistakymmentä tuhatta, kaikki jotka jäivät koko sotaväen joukosta itäiseltä maalta; sillä sata ja kaksikymmentä tuhatta miekan vetävää miestä oli siellä langennut. ¹¹Ja Gideon meni ylös niiden tietä, jotka majoissa asuvat itäisellä puolella Nobatia ja Jogbehaa, ja löi leirin, sillä he olivat suruttomat. ¹²Ja Seba ja Zalmunna pakenivat, mutta hän ajoi heitä takaa, ja sai ne kaksi Midianilaisten kuningasta Seban ja Zalmunnan kiinni, ja peljätti kaiken heidän sotaväensä. ¹³Ja Gideon Joaksen poika palasi sodasta, ennenkuin aurinko nousi, ¹⁴Ja sai yhden palvelian kiinni, joka oli Sukkotista, ja kysyi häneltä: ja se kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemänkahdeksattakymmentä miestä. ¹⁵Ja hän tuli Sukkotiin kansan tykö ja sanoi: tässä on Seba ja Zalmunna, joilla te pilkkasitte minua, sanoen: onko Seban ja Zalmunnan kämmen jo juuri sinun kädessä, että meidän pitäis sentähden sinun sotaväelles, joka väsynyt on, leipää antaman? ¹⁶Ja hän otti ne kaupungin vanhimmat ja korven orjantappuroita ja ohdakkeita, ja antoi Sukkotin miehet piestä. ¹⁷Ja kukisti Penuelin tornin, ja tappoi kaupungin kansan. ¹⁸Ja hän sanoi Seballa ja Zalmunnalle: minkämuotoiset miehet ne olivat, jotka te tapoitte Taborrissa? He sanoivat: ne olivat sinun muotoises, kauniit kuin kuninkaan pojat. ¹⁹Ja hän sanoi: ne olivat minun veljeni, minun äitini pojat: niin totta kuin Herra elää, jos te olisitte antaneet heidän elää, niin en tappaisi minä teitä. ²⁰Ja hän sanoi Jeterille esikoisellensa: nouse ja tapa heitä, mutta nuorukainen ei vetänyt miekkaansa, sillä hän pelkäsi, että hän oli vielä nuorukainen. ²¹Mutta Seba ja Zalmunna sanoivat: nouse sinä meitä lyömään, sillä niinkuin mies on, niin on myös hänen voimansa. Niin Gideon nousi ja tappoi Seban ja Zalmunnan, ja otti nastat, jotka heidän kameleinsa kaulassa olivat. ²²Silloin sanoivat Israelin miehet Gideonille: hallitse sinä meitä, sinä ja sinun poikas, ja sinun poikas poika; sillä sinä vapahdit meidät Midianilaisten käsistä. ²³Mutta Gideon sanoi heille: en minä tahdo hallita teitä, ei myös minun poikani pidä teitä hallitseman, vaan Herra olkoon teidän hallitsianne. ²⁴Ja Gideon sanoi heille: yhtä minä anon teiltä: jokainen antakoon minulle korvarenkaat, kukin saaliistansa; sillä he olivat Ismaelilaisia, ja heillä olivat kultaiset korvarenkaat. ²⁵Ja he sanoivat: me annamme mielellämme; ja levittivät vaatteen, jonka päälle itsekukin heitti ne korvarenkaat, jotka he ryövänneet oli-

vat. ²⁶Ja ne kultaiset korvarenkaat, joita hän anonut oli, painoivat tuhannen ja seitsemänsataa sikliä kultaa, ilman nastoja, käädyjä ja purpuravaatteita, joita Midianilaisten kuninkaas kantoivat, ja ilman heidän kameleinsa kultaisia kaulasiteitä. ²⁷Ja Gideon teki niistä päällisvaatteen ja pani sen omaan kaupunkiinsa Ophraan; ja koko Israel teki huorin sen jälkeen siinä, ja se tuli Gideonille ja hänen huoneellensa paulaksi. ²⁸Ja niin Midianilaiset alennettiin Israelin lasten edessä, ja ei enää nostaneet ylös päätänsä; ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa, niinkauvan kuin Gideon eli. ²⁹Ja JerubBaal Joaksen poika meni ja asui omassa huoneessansa. ³⁰Ja Gideonilla oli seitsemänkymmentä poikaa, jotka hänen kupeistansa tulleet olivat; sillä hänellä oli monta emäntää. ³¹Ja hänen jalkavaimonsa, joka hänellä Sikemissä oli, synnytti myös hänelle pojan, ja kutsui hänen nimensä Abimelek. ³²Ja Gideon Joaksen poika kuoli hyvällä iällä ja haudattiin isänsä Joaksen hautaan Ophrassa, joka Abiesriläisten oma oli. ³³Kuin Gideon kuollut oli, käänsi Israelin kansa itsensä huorin tekemään Baalin jälkeen ja teki BaalBeritin itsellensä jumalaksi. ³⁴Ja Israelin lapset ei enää muistaneet Herraa Jumalaansa, joka heidät vapahti kaikilta heidän vihollisiltansa, ympäristöllä. ³⁵Ja ei he tehneet yhtään laupiutta JerubBaalin Gideonin huoneelle kaikesta hyvästä, minkä hän Israelille teki.

9Mutta Abimelek, JerubBaalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljein tykö, puhui heille ja koko äitinsä isän huoneen sukukunnalle ja sanoi: ²Puhukaat nyt kaikkein päämiesten korvissa Sikemissä: mikä teille on parempi, että seitsemänkymmentä miestä, kaikki JerubBaalin pojat, hallitsevat teitä, eli jos yksi mies hallitsee teitä? Ja muistakaat, että minä olen teidän luonne ja lihanne. ³Niin puhuivat hänen äitinsä veljet kaikki nämät sanat hänestä kaikkein Sikemin päämiesten korvissa; ja heidän sydämensä käännettiin Abimelekin jälkeen, sillä he sanoivat: hän on meidän veljemme. ⁴Ja he antoivat hänelle seitsemänkymmentä hopiapenninkiä BaalBeritin huoneesta, joilla Abimelek palkkasi itsellensä valtojamia ja joutilaita miehiä, jotka häntä seurasivat, ⁵Ja hän tuli isänsä huoneesen Ophraan, ja murhasi seitsemänkymmentä veljeänsä, JerubBaalin poikaa, yhden kiven päällä. Mutta Jotam, nuorin JerubBaalin pojista jäi; sillä hän kätki itsensä. ⁶Ja kaikki päämiehet Sikemistä ja koko Millon huone kokoontuivat, ja menivät ja asettivat Abimelekin kuninkaaksi korkian tammen tykönä, joka Sikemissä on. ⁷Kuin tämä sanottiin Jotamille, meni hän pois ja seisoi Gerisimin vuoren kukkulalla, korotti äänensä ja huusi ja sanoi heille: kuulkaat minua, te Sikemin päämiehet, että Jumala myös kuulis teitä: ⁸Puut menivät kerran yksimielisesti voitelemaan itsellensä kuningasta ja sanoivat öljypuulle: ole meidän kuninkaamme. ⁹Mutta öljypuu vastasi heitä: pitääkö minun luopuman lihavuudestani, jolla sekä jumalia ja myös ihmisiä minussa kunnioitetaan, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse? ¹⁰Niin puut sanoivat fikunapuulle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.

¹¹Mutta fikunapuu sanoi heille: pitääkö minun luopuman makeudestani ja parhaasta hedelmästäni, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse? ¹²Niin sanoivat puut viinapuulle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme. ¹³Mutta viinapuu sanoi heille: pitääkö minun luopuman viinastani, joka sekä jumalat että ihmiset ilahuttaa, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse? ¹⁴Niin sanoivat kaikki puut orjantappuralle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme. ¹⁵Ja orjantappura sanoi puille: onko se tosi, että tahdotte minua voidella teille kuninkaaksi, niin tulkaat ja levätkäät minun varjoni alla. Mutta jos ei, niin lähtekään tuli orjantappurapensaasta ja polttakaan sedripuut Libanonissa. ¹⁶Oletteko te siis nyt oikein ja toimillisesti tehneet, kuin Abimelekin kuninkaaksi teitte, ja oletteko te oikein tehneet JerubBaalia ja hänen huonettansa vastaan? Ja oletteko niin tehneet häntä vastaan kuin hän ansait sikin teiltä? ¹⁷Että minun isäni on teidän edessäni soittanut ja antanut henkensä alttiiksi, vapahtaaksensa teitä Midianilaisten kädestä. ¹⁸Ja te olette nousseet minun isäni huonetta vastaan tänäpäpä ja olette tappaneet hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä yhden kiven päällä; ja teitte teille Abimelekin, hänen piikansa pojan, kuninkaaksi Sikemin päämiesten ylitse, että hän teidän veljenne on. ¹⁹Jos olette oikein ja toimillisesti tehneet JerubBaalia ja hänen huonettansa vastaan tänäpäpä, niin iloitkaat Abimelekistä, ja hän myös iloitkaan teistä. ²⁰Mutta jollei, niin lähteköön tuli Abimelekistä ja polttakoon Sikemin päämiehet ja Millon huoneen; lähteköön myös tuli Sikemin päämiehistä ja Millon huoneesta ja polttakoon Abimelekin. ²¹Ja Jotam pakeni ja vältti, ja meni Beeraan ja asui siellä veljensä Abimelekin tähden. ²²Kuin Abimelek jo kolme vuotta oli hallinnut Israelia, ²³Lähetti Jumala pahan hengen Abimelekin ja Sikemin päämiesten välille: ja Sikemin päämiehet asettivat itsensä Abimelekiä vastaan; ²⁴Että se vääryys, jonka hän teki seitsemällekymmenelle JerubBaalin pojalle, ja heidän verensä tulis ja pantaisiin Abimelekin heidän veljensä päälle, joka heidät oli murhannut, ja Sikemin päämiesten päälle, jotka olivat vahvistaneet hänen kätensä veljiänsä murhaamaan. ²⁵Ja Sikemin päämiehet panivat väijyjä vuorten kukkoille häntä vastaan, ja he ryöväisivät tiellä kaikki, jotka siitä matkustivat; ja se ilmoitettiin Abimelekille. ²⁶Niin tuli Gaal Ebedin poika ja hänen veljensä, ja menivät Sikemiin; ja Sikemin päämiehet uskalsivat hänen päällensä, ²⁷Ja menivät kedolle, ja poimivat viinamäkinsä ja sotkuivat, ja iloiten veisasivat, ja menivät jumalansa huoneeseen, söivät ja joivat, ja kirosivat Abimelekiä. ²⁸Ja Gaal Ebedin poika sanoi: mikä on Abimelek ja mikä on Sikem, että me häntä palvelemme? eikö hän ole JerubBaalin poika, ja Sebul hänen päämiehensä? Palvelkaat paremmin Hemorin Sikemin isän miehiä: miksi meidän pitää häntä palvelemaan? ²⁹Jumala tekis että kansa olis minun käteni alla, että minä ajaisin Abimelekin ulos. Niin sanottiin Abimelekille: enennä sotajoukkos ja käy ulos. ³⁰Kuin Sebul, kaupungin päämies, kuuli

Gaalin, Ebedin pojan, sanan, vihastui hän sangen suuresti.³¹ Ja lähetti sanansaattajat AbiMelekillä salaisesti, sanoen: Katso, Gaal, Ebedin poika ja hänen veljensä tulivat Sikeemiin, tekemään kaupunkia sinulle vastahakoiseksi.³² Niin nouse nyt yöllä, sinä ja sinun väkes, joka myötäs on, ja väijy kedolla;³³ Ja aamulla, kuin aurinko nousee, ole varhain ylhäällä ja karkaa kaupungin päälle. Ja kuin hän ja se kansa, joka hänen myötänsä on, tulevat sinun tykös, niin tee hänen kanssansa niinkuin sinun kätes löytää.³⁴ AbiMelek nousi yöllä ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli, ja asetti vartian Sikemin eteen neljään joukkoon.³⁵ Ja Gaal, Ebedin poika, kävi kaupungin portin eteen; mutta AbiMelek nousi väijymisestänsä sen väen kanssa, joka hänen myötänsä oli.³⁶ Kuin Gaal näki kansan, sanoi hän Sebulille: katso, tuolta tulee kansan joukko alas vuorten kukoilta. Ja Sebul sanoi hänelle: sinä näet vuorten varjon niinkuin ihmiset.³⁷ Gaal puhui taas ja sanoi: katso, tuolta tulee kansan joukko alas keskeltä maata ja yksi joukko tulee Noituustammen tieltä.³⁸ Niin sanoi Sebul hänelle: kussa on nyt sinun suus, joka sanoi: kuka on AbiMelek, että meidän häntä palveleman pitää? eikö tämä ole se kansa, jonka olet katsonut ylön? käy nyt ulos ja sodi häntä vastaan.³⁹ Ja Gaal meni Sikemin päämiesten edellä ja soti AbiMelekiä vastaan.⁴⁰ Mutta AbiMelek ajoi häntä takaa, ja hän pakeni hänen edestänsä; ja monta lankesi lyötynä kaupungin porttiin saakka.⁴¹ Ja AbiMelek oli Arumassa; mutta Sebul ajoi Gaalin ja veljensä ulos, niin ettei he saaneet olla Sikemissä.⁴² Ja aamulla läksi kansa kedolle; ja kuin AbiMelek sen sai tietää,⁴³ otti hän kansan ja jakoi kolmeen osaan, ja asetti väijytyksen kedolle. Kuin hän siis näki, että kansa läksi kaupungista ulos, lankesi hän heidän päällensä ja löi heidät.⁴⁴ Mutta AbiMelek sen joukon kansa, joka hänen seurassansa oli, lankesi heidän päällensä, ja kävivät kaupungin porttiin saakka, ja ne kaksi joukkoa lankesivat niiden päälle, jotka kedolla olivat, ja löivät heidät.⁴⁵ Sitte soti AbiMelek kaupunkia vastaan kaiken sen päivän, ja voitti kaupungin, ja tappoi kansan, joka siellä oli, ja kukisti kaupungin, ja kylvi suolaa sen päälle.⁴⁶ Kuin kaikki päämiehet, jotka Sikemin tornissa asuivat, sen kuulivat, menivät he linnaan jumalan Beritin huoneeseen.⁴⁷ Ja AbiMelekillä ilmoitettiin kaikki Sikemin tornin päämiehet kokoontuneeksi.⁴⁸ Niin meni AbiMelek ylös Salmonin vuorelle, hän ja kaikki kansa joka hänen seurassansa oli, ja AbiMelek otti kirveen käteensä ja hakkasi oksan puusta, pani olallensa ja kantoi sen, ja sanoi kansalle, joka hänen seurassansa oli: mitä te näitte minun tekevän, se myös te nopiasti tehkää niinkuin minäkin.⁴⁹ Ja hakkasi myös kaikki kansa itsekukin oksansa ja seurasi AbiMelekiä, ja heittivät ne linnan päälle, ja polttivat niillä linnan tulessa; niin että myös kaikki Sikemin tornin päämiehet kuolivat, lähes tuhannen miestä ja vaimoa.⁵⁰ Niin AbiMelek meni Tebetseen, piiritti ja voitti sen.⁵¹ Mutta siinä oli vahva torni keskellä kaupunkia, johonka kaikki pakenivat sekä miehet että vaimot ja kaikki kaupungin päämiehet, ja sulki kiinni

perässänsä, ja kiipesivät tornin katon päälle.⁵² Sitte tuli AbiMelek tornin tykö, soti sitä vastaan, ja tuli tornin oven eteen, sitä tulella polttamaan.⁵³ Mutta yksi vaimo heitti myllynkiven kappaleen AbiMelekin päähän ja löi hänen pääkallonsa rikki.⁵⁴ Sitte kutsui AbiMelek nopiasti palveliansa, joka kantoi hänen aseitansa, ja sanoi hänelle: vedä miekkas ulos ja tapa minua, ettei minusta sanottaisi: vaimo tappoi hänen; niin pisti palvelia hänen lävitse, ja hän kuoli.⁵⁵ Ja kuin Israelin miehet näkivät AbiMelekin kuolleeksi, menivät he itsekukin paikallensa.⁵⁶ Ja näin maksoi Jumala AbiMelekillä sen pahuuden, minkä hän teki isänsä vastaan, että hän tappoi seitsemänkymmentä veljeänsä.⁵⁷ Niin myös kaiken sen pahuuden, minkä Sikemin miehet tekivät, antoi Jumala tulla heidän päänsä päälle; ja heidän päällensä tuli Jotamin JerubBaalin pojan kirous.

10 AbiMelekin jälkeen nousi Isaskarilainen Tola, Dodan pojan Puan poika, auttamaan Israelia. Ja hän asui Samirisassa, Ephraimin vuorella,² ja tuomitsi Israelia kolmekolmatakymmentä ajastaikaa, ja kuoli ja haudattiin Samiriin.³ Hänen jälkeensä nousi Jair Gileadilainen ja tuomitsi Israelia kaksikolmatakymmentä ajastaikaa.⁴ Ja hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka ajoivat kolmellakymmenellä aasin varsalla, ja heillä oli kolmekymmentä kaupunkia, jotka kutsuttiin Jairin kyliksi tähän päivään asti ja ovat Gileadin maalla.⁵ Ja Jair kuoli ja haudattiin Kamoniin.⁶ Mutta Israelin lapset tekivät vielä pahaa Herran edessä, ja palvelivat Baalia ja Astarotia, ja Syrian jumalia, ja Zidonin jumalia, ja Moabin jumalia, ja Ammonin lasten jumalia, ja Philistealaisten jumalia, ja luopuivat Herrasta ja ei palvelleet häntä.⁷ Niin julmistui Herran viha Israelin ylitse, ja hän myi heidät Philistealaisten ja Ammonin lasten käteen.⁸ Ja he vaativat ja vaivasivat siitä vuodesta kaikkia Israelin lapsia kahdeksantoistakymmentä ajastaikaa, kaikkia Israelin lapsia, jotka olivat tällä puolella Jordania, Amorilaisien maalla, joka on Gileadissa.⁹ Ja Ammonin lapset matkustivat Jordanin ylitse ja sotivat Juudaa, BenJaminia ja Ephraimin huonetta vastaan, ja Israel suuresti ahdistettiin.¹⁰ Niin huusivat Israelin lapset Herran tykö, sanoen: me olemme syntiä tehneet sinua vastaan; sillä me olemme hyljänneet meidän Jumalamme ja palvelleet Baalia.¹¹ Mutta Herra sanoi Israelin lapsille: Eikö Egyptiläiset, Amoriläiset, Ammoniläiset, Philistealaiset,¹² Ja Zidoniläiset, Amalekiläiset ja Maoniläiset ole teitä vaivanneet? ja minä autin teitä heidän käsistänsä, kuin te minun tyköni huusitte.¹³ Niin te hylkäsitte minun, ja olette palvelleet muita jumalia: sentähden en minä teitä tahdo auttaa.¹⁴ Menkää ja rukoilkaat niitä jumalia, jotka te valinneet olette, antaakaat niiden auttaa teitä ahdistuksenne aikana.¹⁵ Mutta Israelin lapset vastasivat Herralle: me olemme syntiä tehneet, tee meidän kanssamme niinkuin sinulle otollinen on, kuitenkin auta meitä tällä ajalla.¹⁶ Ja he panivat tyköänsä vieraat jumalat pois, ja palvelivat Herraa; ja hänen sielunsa suuresti armahti Israelin vaivaa.¹⁷ Ja Ammonin lapset

kokoontuivat ja sioittivat itsensä Gileadiin; mutta Israelin lapset kokoontuivat ja sioittivat itsensä Mitspaan.¹⁸ Ja kansa ja ylimmäiset Gileadista sanoivat toinen toisellensa: kuka rupee ensisti sotimaan Ammonin lapsia vastaan, hänen pitää oleman kaikkein Gileadin asuvaisten pääruhtinaan.

11 Ja Jephta Gileadista oli väkevä sotamies, vaan hän oli äpärä; ja Gilead oli siittänyt Jephtan.² Mutta kuin Gileadin emäntä synnytti hänelle lapsia, ja vaimon lapset tulivat isoiksi, ajoivat he Jephtan ulos, ja sanoivat hänelle: ei sinun pidä perimän meidän isämme huoneessa, sillä sinä olet vieraan vaimon poika.³ Niin pakeni Jephta veljeinsä edestä ja asui Tobin maalla; ja Jephtan tykö kokoontuivat joutilaat miehet ja menivät hänen kanssansa.⁴ Ja kappaleen ajan perästä sotivat Ammonin lapset Israelia vastaan.⁵ Kuin Ammonin lapset sotivat Israelia vastaan, menivät Gileadin vanhimmat tuomaan Jephtaa Tobin maalta jäljensä,⁶ ja sanoivat hänelle: tule ja ole meidän päämiehemme, sotimaan Ammonin lapsia vastaan.⁷ Vaan Jephta sanoi Gileadin vanhimmille: ettekö te minua vihanneet ja ajaneet minua isäni huoneesta ulos? ja nyt te tulette minun tyköni, kuin teillä tuska on?⁸ Gileadin vanhimmat sanoivat Jephtalle: sentähden me nyt tulemme jälleen sinun tykö, ettäs kävisit meidän kanssamme, ja sosisit Ammonin lapsia vastaan, ja olisit meidän päämiehemme ja kaikkein jotka Gileadissa asuvat.⁹ Jephta sanoi Gileadin vanhimmille: jos te viette minun sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antaa heidät minun eteeni, pitääkö minun oleman teidän päämiehenne?¹⁰ Gileadin vanhimmat sanoivat Jephtalle: Herra olkoon kuulia meidän välillämme, jos emme sitä tee, mitä sinä sanonut olet.¹¹ Ja Jephta meni Gileadin vanhimpain kanssa, ja kansa asetti hänen itsellensä päämieheksi ja johdattajaksi. Ja Jephta puhui Herran edessä kaikki sanansa Mitspassa.¹² Silloin lähetti Jephta sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaan tykö, sanoen: mitä sinun on minun kanssani, ettäs tulet sotimaan minua ja minun maakuntaani vastaan?¹³ Ammonin lasten kuningas vastasi Jephtan sanansaattajia: että Israel otti minun maani, silloin kuin hän läksi Egyptistä, Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti, anna siis ne jäljensä hyvällä sovinnolla.¹⁴ Jephta lähetti taas sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaan tykö,¹⁵ jotka sanoivat hänelle: näin sanoo Jephta: ei Israel ottanut maakuntaa Moabilaisilta eikä Ammonin lapsilta:¹⁶ Sillä kuin he läksivät Egyptistä, matkusti Israel korven lävitse Punaiseen mereen asti, ja tuli Kadekseen.¹⁷ Ja Israel lähetti sanansaattajat Edomilaisten kuninkaan tykö, sanoen: anna minun käydä sinun maas lävitse. Mutta Edomilaisten kuningas ei kuullut heitä. Ja hän lähetti myös Moabilaisten kuninkaan tykö, joka ei myöskään tahtonut. Niin oli Israel Kadeksessa,¹⁸ ja vaelsi korvessa, ja kävi Edomilaisten ja Moabilaisten maita ympäri, ja tuli auringon nousemisen puolelta Moabilaisten maahan, ja sioitti itsensä tuolla puolella Arnonia; ja

ei tulleet Moabilaisten rajan sisälle, sillä Arnon on Moabilaisten raja.¹⁹ Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonin Amorilaisten kuninkaan, Hesbonin kuninkaan tykö, ja sanoi hänelle: salli meidän käydä sinun maas lävitse omaan paikkaani asti.²⁰ Mutta ei Sihon uskonut Israelia käymään rajansa ohitse, vaan kokosi kaiken väkensä, ja sioittivat itsensä Jaksassa, ja soti Israelia vastaan.²¹ Mutta Herra Israelin Jumala antoi Sihonin kaiken väkensä kanssa Israelin käsiin, että he löivät heidät: ja niin omisti Israel kaiken maan Amorilaisilta, jotka siinä maassa asuivat,²² ja omistivat myös kaikki Amorilaisten rajat, ruveten Arnonista Jabbokiin asti ja korvesta Jordaniin asti.²³ Näin on Herra Israelin Jumala ajanut Amorilaiset kansansa Israelin edestä pois: ja sinä nyt sen omistaisit.²⁴ Jos sinun jumalas Kamos on jonkun ajanut pois, omista se, ja anna meidän omistaa kaikki ne, jotka Herra meidän Jumalamme meidän edestämme on ajanut pois.²⁵ Vai luuletkos sinun paljoa paremmaksi kuin Balak Zipporin poika Moabilaisten kuningas oli? eikä hän riidellyt ja sotinut kappaletta aikaa Israelia vastaan?²⁶ Kuin Israel asui Hesbonissa ja hänen tyttärissängsä, Aroerissa ja hänen tyttärissängsä, ja kaikissa kaupungeissa, jotka ovat läsnä Arnonia, kolmesataa ajastaikaa; miksi ette ottaneet sitä silloin pois.²⁷ Ja en minä mitään rikkonut sinua vastaan, ja sinä teet niin pahoin minun kanssani, ettäs sodit minua vastaan: Herra joka on tuomari, tuomitkoon tänäpänä Israelin lasten ja Ammonin lasten välillä.²⁸ Mutta Ammonin lasten kuningas ei pitänyt lukua Jephtan sanoista, jotka hän oli hänen tykönsä lähettänyt.²⁹ Silloin tuli Herran henki Jephtan päälle, ja hän kävi Gileadin ja Manassen lävitse, ja Mitspan lävitse, joka on Gileadissa, ja Mitspasta Gileadissa kävi hän Ammonin lasten ylitse.³⁰ Ja Jephta lupasi Herralle lupauksen ja sanoi: jos sinä kokonansa annat Ammonin lapset minun käsiini:³¹ Mitä ikänä minun huoneeni ovesta kohtaa minua, kuin minä rauhassa palajan Ammonin lapsilta, se pitää oleman Herran, ja minä uhraan sen polttouhriksi.³² Niin Jephta meni sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidät hänen käsiinsä.³³ Ja hän löi heidät, Aroerista Minnitiin asti, kaksikymmenstä kaupunkia, ja Abelin viinamäkeen asti sangen suurella tapolla. Ja niin Ammonin lapset alennettiin Israelin lasten edestä.³⁴ Kuin Jephta tuli huoneesensa Mitspaan, katso, niin hänen tyttärensä kävi häntä vastaan kanteleilla ja hypyillä; ja se oli ainoa lapsi, eikä hänellä ollut yhtäkään muuta poikaa eli tytärtä.³⁵ Ja kuin hän näki hänen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: ah, minun tyttäreni, sinä painat alas ja sangen surulliseksi saatat minun; sillä minä avasin suuni Herralle, ja en saa sitä ottaa takaperin.³⁶ Mutta hän vastasi: isäni, jos avasit suus Herralle, niin tee minun kanssani niinkuin sinun suustas on lähtenyt, että Herra on kostanut sinun vihollisilles, Ammonin lapsille.³⁷ Ja sanoi isällensä: tee se ainoastansa minulle, ettäs soisit minun kaksi kuukautta mennä vuorelle ja itkeä minun neitsyyttäni tuttavain piikain kanssa.³⁸ Hän sanoi: mene, ja lasi hänen menemään kahdeksi

kuukaudeksi; niin meni hän tuttavain piikain kanssa, ja itki neitsyyttänsä vuorilla. ³⁹Ja kahden kuukauden perästä tuli hän isänsä tykö, ja hän täytti lupauksensa hänestä niin kuin hän luvannut oli; ja ei hän tuntenut miestä: ja se oli tapa Israelissa. ⁴⁰Ja Israelin tyttäret menivät itkemään joka vuosi Jephthan Gileadilaisen tytärtä neljä päivää ajastajassa.

12Ja Ephraimin miehet tulivat kokoon ja menivät pohjoiseen päin ja sanoivat Jephthalle: miksis menit sotaan Ammonin lapsia vastaan, ja et meitä kutsunut menemään kanssas? Me poltamme sinun ja sinun huonees. ²Jephtha sanoi heille: minulla ja minun kansallani oli suuri riita Ammonin lasten kanssa, ja minä kutsuin teitä, ja ette autta- neet minua heidän käsistänsä. ³Koska minä näin, ettette tahtoneet vapahtaa minua, panin minä sieluni minun käteeni ja menin Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidän minun käteeni: miksi te tulitte minun tyköni tänäpäpä sotimaan minua vastaan? ⁴Ja Jephtha kokosi kaikki Gileadin miehet ja soti Ephraimia vastaan, ja Gileadin miehet löivät Ephraimin, että he sanoivat: oletteko te Gileadilaiset Ephraimin ja Manassen seassa, te Ephraimin karkurit. ⁵Ja Gileadilaiset ennättivät Jordanin luotuspai- kat Ephraimin edestä. Koska ne paenneet Ephraimista sa- noivat: anna minun käydä ylitse, niin sanoivat Gileadin miehet hänelle: oletkos Ephraimilainen? Ja hän vastasi: en. ⁶Niin he käskivät hänen sanoa: Sjibbolet, niin hän sa- noi Sibbolet, ja ei taitanut sitä niin sanoa; niin ottivat he hänen kiinni ja tappoivat hänen Jordanin luotuspaikalla, niin että silloin lankesi Ephraimista kaksiviidettäkymmen- tä tuhatta. ⁷Ja Jephtha tuomitsi Israelia kuusi ajastaikaa; ja Jephtha Gileadilainen kuoli ja haudattiin Gileadin kau- punkeihin. ⁸Tämän jälkeen tuomitsi Ibsan Betlehemistä Israelia. ⁹Hänellä oli kolmekymmentä poikaa, ja kolme- kymmentä tytärtä hän naitti ulos, ja kolmekymmentä ty- tärtä otti hän muukalaisista pojillensa; ja tuomitsi Israe- lia seitsemän ajastaikaa. ¹⁰Ja Ibsan kuoli ja haudattiin Betlehemissä. ¹¹Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Elon Se- bulonilainen, ja hän tuomitsi Israelia kymmenen ajastai- kaa. ¹²Ja Elon Sebulonilainen kuoli ja haudattiin Ajalonis- sa, Sebulonin maalla. ¹³Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Abdon Hillelin poika, Pirtagonilainen. ¹⁴Hänellä oli neljä- kymmentä poikaa ja kolmekymmentä pojanpoikaa, jotka ajoivat seitsemälläkymmenellä aasin varsalla; hän tuomitsi Israelia kahdeksan ajastaikaa. ¹⁵Ja Abdon Hillelin poika, Pirtagonilainen, kuoli ja haudattiin Pirtagoniin Ephraimin maalla, Amalekilaisten vuorella.

13Ja Israelin lapset tekivät vielä pahaa Herran edessä, ja Herra antoi heidät Philistealaisten käsiin neljäksikym- meneksi ajastajaksi. ²Mutta yksi mies oli Zorasta Danin sukukunnasta, Manoak nimeltä, ja hänen emäntänsä oli hedelmätöin ja ei synnyttänyt. ³Ja Herran enkeli ilmestyi vaimolle ja sanoi hänelle: katso, sinä olet nyt hedelmätöin

ja et synnyttänyt; mutta sinun pitää siittämän ja synnyt- tämän pojan. ⁴Niin karta nyt, ettes juo viinaa eli väkevää juomaa ja ettes mitään saastaista syö. ⁵Sillä katso, sinä tu- let raskaaksi ja synnytät pojan, jonka pään päälle ei pidä yksikään partaveitsi tuleman; sillä se lapsi pitää oleman Jumalan natsir äitinsä kohdusta, ja hän rupee vapahta- maan Israelia Philistealaisten kädestä. ⁶Niin tuli vaimo ja ilmoitti sen miehellensä ja sanoi: Jumalan mies tuli minun tyköni, ja hän oli näkyänsä niinkuin Jumalan enkeli sangen peljättävä, ja en minä häntä kysynyt, kusta hän oli, eikä hankään nimeänsä ilmoittanut minulle. ⁷Mutta hän sanoi minulle: katso, sinä tulet hedelmälliseksi ja synnytät pojan: älä siis nyt juo viinaa taikka väkevää juomaa, älä myös syö mitään saastaista; sillä se lapsi pitää oleman Jumalan nat- sir äitinsä kohdusta niin kuolemaansa asti. ⁸Ja Manoak rukoili Herraa ja sanoi: ah minun Herrani! anna sen Juma- lan miehen, jonkas lähetit, tulla meidän tykömme jälleen, että hän meitä opettais, mitä meidän tekemän pitää lap- selle, joka syntyvä on. ⁹Ja Jumala kuuli Manoakin äänen: ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon tykö, ja hän istui kedolla ja hänen miehensä Manoak ei ollut hänen kans- sansa. ¹⁰Niin hän kiiruusti juoksi ja tietäväksi teki sen miehellensä, ja sanoi hänelle: katso, se mies, joka ennen tuli minun tyköni, on minulle ilmestynyt. ¹¹Manoak nousi ja seurasi emäntänsä ja tuli miehen tykö ja sanoi hänelle: oletkos se mies, joka puhuttelit vaimoa? Hän sanoi: olen. ¹²Ja Manoak sanoi: kuin nyt tapahtuu, mitä sanonut olet: minkäkaltaiset pitää lapsen tavat ja hänen työnsä oleman? ¹³Herran enkeli sanoi Manoakille: vaimon pitää karttaman kaikkia niitä, mitä hänelle sanonut olen. ¹⁴Ei hänen pidä syömän siitä, mikä viinapuusta tullut on, ja ei hänen pidä viinaa taikka väkevää juomaa juoman eikä mitään saastais- ta syömän: kaikki kuin minä hänelle käskin, pitää hänen pitämän. ¹⁵Manoak sanoi Herran enkelille: Jospa tahtoisit viipyä, me valmistamme sinulle vohlan. ¹⁶Mutta Herran enkeli vastasi Manoakille: Vaikkas saisitkin minun viipy- mään, en minä kuitenkaan söisi sinun leipääs, mutta jos tahdot uhrata polttouhria, niin uhraa se Herralle; sillä ei Manoak tietänyt sitä Herran enkeliksi. ¹⁷Ja Manoak sanoi Herran enkelille: mikä sinun nimes on, että me sinua ylis- täisimme, kuin se tapahtuu, minkä sanonut olet? ¹⁸Herran enkeli sanoi hänelle: miksis kysyt minun nimeäni, joka ih- meellinen on? ¹⁹Niin otti Manoak vohlan ja ruokauhrin ja uhrasi sen kallion päällä Herralle, ja hän teki ihmeen; mutta Manoak emäntinensä näki sen. ²⁰Ja tapahtui, kuin liekki nousi alttarilta taivaaseen päin, meni Herran enkeli myös ylös alttarin liekissä. Ja Manoak emäntinensä näki sen, ja lankesivat kasvoillensa maahan. ²¹Ja ei Herran en- keli enää näkynyt Manoakille ja hänen emännällensä. Niin ymmärsi Manoak sen Herran enkeliksi. ²²Ja Manoak sanoi emännällensä: totisesti me kuolemme, että näimme Juma- lan. ²³Mutta hänen emäntänsä vastasi häntä: jos Herra olis tahtonut meidät tappaa, niin ei hän olisi ottanut polttouh- ria ja ruokauhria vastaan meidän kädestämme, eikä olisi

osoittanut meille kaikkia näitä, eikä myös antanut meidän näitä kuulla, niinkuin tapahtunut on. ²⁴Ja vaimo synnytti pojan ja kutsui hänen Simson; ja lapsi kasvoi, ja Herra siunasi häntä. ²⁵Ja Herran henki rupesi vaikuttamaan hänessä Danin leirissä, Zoran ja Estaolin välillä.

14Ja Simson meni alas Timnatiin, ja hän näki vaimon Timnatissa Philistealaisten tyttärien seassa. ²Ja kuin hän tuli sieltä, sanoi hän isällensä ja äidillensä: minä näin vaimon Timnatissa Philistealaisten tyttärinä: ottakaat se minulle emännäksi. ³Ja hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: eikö yhtään vaimoa ole veljeis tyttärien seassa ja kaikessa minun kansassani, ettäs menet ottamaan emäntää Philistealaisista, jotka ovat ympärileikkaamattomat? Ja Simson sanoi isällensä: salli minulle tämä, sillä hän kelpaa minun silmilleni. ⁴Mutta hänen isänsä ja äitinsä ei tietäneet sen olevan Herralta; sillä hän etsi tilaa Philistealaisia vastaan, ja Philistealaiset hallitsivat silloin Israelia. ⁵Niin Simson meni isänsä ja äitinsä kanssa alas Timnatiin, ja he tulivat Timnatin viinamäkeihin tykö, ja katso, nuori jalopeura tuli kiljuin häntä vastaan. ⁶Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä, ja hän repäisi sen kappaleiksi, niinkuin hän olis vohlan reväissyt, ja ei ollut mitään hänen kädessänsä; ja ei hän sanonut mitään isällensä eikä äidillensä, mitä hän tehnyt oli. ⁷Kuin hän sinne alas tuli, puhutteli hän vaimoa, ja hän kelpasi Simsonille. ⁸Ja muutamain päivän perästä tuli hän jälleen ottamaan häntä, ja poikkesi tieltä katsomaan jalopeuran raatoa, ja katso, kimalaispesä oli jalopeuran raadossa ja hunajaa. ⁹Ja hän otti sen käteensä tiellä käydessänsä syödäksensä, meni isänsä ja äitinsä tykö ja antoi heidän myös sitä syödä; mutta ei hän ilmoittanut hunajaa ottaneensa jalopeuran raadosta. ¹⁰Ja kuin hänen isänsä tuli alas vaimon tykö, valmisti Simson siellä häät, niinkuin nuoren väen tapa oli. ¹¹Ja kuin he näkivät hänen, antoivat he hänelle kolmekymmentä kansalaista, hänen tykönsä olemaan. ¹²Mutta Simson sanoi heille: minä panen teidän eteenne arvoituksen, jos sen minulle seitsemänä hääpäivänä oikein selitätte ja arvaatte, niin minä annan teille kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä vaatekerta. ¹³Mutta jollette taida sitä selittää minulle, niin teidän pitää antaman minulle kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä vaatekerta. Ja he sanoivat hänelle: annas meidän kuulla arvoituksen. ¹⁴Ja hän sanoi heille: ruoka läksi syömäristä ja makeus väkevystä. Ja ei he taitaneet kolmena päivänä arvoitusta selittää. ¹⁵Ja seitsemäntenä päivänä puhuivat he Simsonin emännälle: houkuttele miestä ilmoittamaan meille arvoitusta, taikka me poltamme sinun ja sinun isäs huoneen tulella. Sentähdenkö me olemme tänne kutsutut, että hän meidän hyvyttemme omistais, elikkä ei? ¹⁶Niin Simsonin emäntä itki hänen edessänsä ja sanoi: sinä olet minulle vihainen ja et minua rakasta: sinä panit minun kansani lapsille arvoituksen, ja et minulle sitä sanonut. Hän sanoi hänelle: katso, isälleni ja äidilleni en minä sitä ilmoittanut, pitäiskö minun sen sinulle sano-

man? ¹⁷Ja hän itki hänen edessänsä kaikki ne seitsemän hääpäivää, ja seitsemäntenä päivänä ilmoitti hän sen hänelle; sillä hän suuresti vaati häntä. Ja hän sanoi kansansa lapsille arvoituksen. ¹⁸Mutta seitsemäntenä päivänä ennen kuin aurinko laski, sanoivat kaupungin miehet hänelle: mikä on hunajaa makiampi, ja mikä jalopeuraa väkevempi? Hän sanoi heille: jollette olisi kyntäneet minun vasikallani, ette olisi saaneet tietää arvoitustani. ¹⁹Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä ja hän meni Askaloniin ja löi siellä kolmekymmentä miestä, joiden vaatteet hän otti, ja antoi vaatekerrat niille, jotka arvoituksen selittäneet olivat. Ja hän kovin julmistui vihassansa ja meni ylös isänsä huoneeseen. ²⁰Mutta Simsonin emäntä huoli yhdelle kansalaisistansa, joka oli Simsonin kumppani.

15Ja tapahtui muutamain päivän perästä, kuin nisun elon aika lähestyi, tuli Simson oppimaan emäntäänsä ja toi hänelle vohlan, ja hän sanoi: minä menen emäntäni tykö makaahuoneeseen; ja hänen emäntänsä isä ei sallinut hänen sinne mennä, ²Mutta sanoi: minä luulin todella, sinun kokonansa vihastuneen hänen päällensä, ja annoin hänen sinun ystäväilles. Mutta hänellä on toinen nuorempi sisar, kauniimpi muotoansa kuin hän, olkoon se nyt sinulla tämän edestä. ³Ja Simson sanoi heille: nyt on minulla oikia syy Philistealaisia vastaan: minä teen heille vahinkoa. ⁴Ja Simson meni ja otti kolmesataa kettua kiinni, ja otti kekäleet, ja käänsi hännät yhteen, ja sitoi aina yhden kekäleeseen keskelle kahden hännän välille, ⁵Ja sytytti tulen kekäleihin, ja päästi ne Philistealaisten eloon; ja ne polttivat heidän kykäänsä ja kuhilaansa, niin myös viinapuut ja öljypuut. ⁶Niin sanoivat Philistealaiset: kuka on tämän tehnyt? Niin sanottiin: Simson, Timnalaisen vävy, että hän otti häneltä emännän pois ja antoi sen hänen ystävällensä. Niin Philistealaiset menivät ylös ja polttivat sekä vaimon että hänen isänsä. ⁷Mutta Simson sanoi heille: ja vaikka te tämän teitte, kuitenkin minä teille kosten ja sitte lakkaan. ⁸Ja hän löi heitä sangen kovasti sekä hartioihin että kupeisiin, ja meni sieltä alas asumaan Etamin mäen rotkoon. ⁹Niin Philistealaiset menivät ylös ja sioittivat itsensä Juudan maalle ja levittivät heitänensä Lehiin. ¹⁰Ja Juudan miehet sanoivat: miksi olette tänne tulleet meitä vastaan? He vastasivat: me olemme tänne tulleet sitomaan Simsonia ja tekemään hänelle, niinkuin hän meille teki. ¹¹Niin meni kolmetuhatta miestä Juudasta Etamin mäen rotkoon, ja sanoivat Simsonille: etkös tiedä Philistealaisten hallitsevan meitä? kuinka sinä olet tämän tehnyt meitä vastaan? Ja hän sanoi heille: niinkuin he tekivät minulle, niin minä tein heille. ¹²Ja he sanoivat hänelle: me olemme tulleet sinua sitomaan ja antamaan Philistealaisten käsiin. Simson sanoi heille: vanokaat siis minulle, ettette karkaa minun päälleni. ¹³Ja he sanoivat hänelle: emme karkaa sinun päälles, mutta ai-noasti sidomme sinun tukevasti ja annamme sinun heidän käsiinsä, ja emme sinua kuoliaaksi lyö. Ja he sitoivat hänen kahdella uudella nuoralla ja veivät hänen kukkulalta pois.

¹⁴Ja kuin hän tuli Lehiin, ilakoitsivat Philistealaiset häntä vastaan; mutta Herran henki tuli voimalliseksi hänessä, ja nuorat hänen käsivarsissansa tulivat niinkuin poltettu lanka, ja niin raukesivat siteet hänen käsistensä. ¹⁵Ja hän löysi tuoreen aasin leukaluun, ja hän ojensi kätensä, otti sen ja löi sillä tuhannen miestä. ¹⁶Ja Simson sanoi: katso, siinä he koossa makaavat, yhdellä leukaluulla löin minä tuhannen miestä. ¹⁷Ja kuin hän sen sanonut oli, heitti hän leukaluun kädestänsä pois, ja kutsui sen paikan RamatLehi. ¹⁸Ja kuin hän kovin janosi, huusi hän Herran tykö ja sanoi: sinä annoit tämän suuren pelastuksen palvelias käden kautta, ja nyt minä janoon kuolen ja lankeen ympärileikkaamattomain käsiin. ¹⁹Niin Jumala avasi sömähampaan leukaluussa, ja siitä vuosi vesi, ja kuin hän oli juonut, sai hän henkensä takaisin ja virkosi; sentähden kutsutaan myös se paikka vielä tähän päivään asti Huutajan lähteeksi, joka oli leukaluussa. ²⁰Ja hän tuomitsi Israelia Philistealaisten aikana kaksikymmentä ajastaikaa.

16Ja Simson meni Gasaan, ja hän näki siellä porton, ja meni hänen tykönsä. ²Ja sanottiin Gasalaisille, että Simson oli sinne tullut; niin he kohta piirittivät hänen ja väijyivät häntä koko yön kaupungin portissa, ja olivat hiljaksensa kaiken yötä, ja sanoivat: aamulla päivän tullessa me tapamme hänen. ³Vaan Simson makasi puoliyöhön asti, ja nousi puoliyöstä, ja tarttui kaupungin portin oviin ja molempiin piltipieliin, ja nosti ne telkein kanssa, pani olalensa ja kantoi mäen kukkulalle, joka on Hebronin edessä. ⁴Sitte rupesi hän jälleen rakastamaan yhtä vaimoa Sorekin ojan tykönä, jonka nimi oli Delila. ⁵Ja hänen tykönsä tulivat Philistealaisten päämiehet, jotka sanoivat hänelle: viettele häntä sanoilla, että saisit tietää, missä hänen suuri väkevyytensä on, ja kuinka me hänen voittaisimme, että me saisimme hänen sitoa ja vaivata: ja me jokainen annamme sinulle tuhannen ja sata hopiapenninkiä. ⁶Delila sanoi Simsonille: sanos minulle, missä sinun suuri väkevyytes on, ja millä sinä sidottaisiin ja vaivattaisiin. ⁷Simson sanoi hänelle: jos joku sitoo minun seitsemällä viheriäisellä köydellä, jotka ei vielä ole kuivuneet, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset. ⁸Silloin veivät Philistealaisten päämiehet hänelle seitsemän viheriäistä köyttä, jotka ei vielä olleet kuivuneet; ja hän sitoi hänen niillä. ⁹Ja he vartioitsivat häntä salaisesti kammiossa, ja hän sanoi hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! niin hän katkaisi köydet, niinkuin rohtiminen lanka katkaistaan, joka liekissä poltettu on. Ja ei saatu tietää, missä hänen väkevyytensä oli. ¹⁰Taas sanoi Delila Simsonille: katso, sinä viettelit minua ja väärin puhuit minun edessäni: sano siis nyt minulle, millä sinä sidottaisiin. ¹¹Ja hän sanoi hänelle: jos minä sidottaisiin uusilla nuorilla, joilla ei vielä ole mitään tehty, niin minä tulisin heikoksi niinkuin muutkin ihmiset. ¹²Niin Delila otti uudet nuorat ja sitoi hänen niillä, sanoen hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Ja he vartioitsivat häntä salaisesti kammiossa; ja hän kat-

kaisi ne käsivarsistansa niinkuin langan. ¹³Taas Delila sanoi Simsonille: sinä viettelit vielä nyt minua ja väärin puhuit minun edessäni: ilmoita minulle, millä sinä sidottaisiin. Hän vastasi häntä: jos sinä palmikoitset seitsemän suortua hiuksia minun päästäni yhteen päarihmaan. ¹⁴Ja kuin hän oli kiinnittänyt ne naulaan, sanoi hän hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Niin hän heräsi unestansa ja veti ulos palmikkonauhan ja päarihman. ¹⁵Hän sanoi hänelle jällensä: kuinka sinä sanot rakastavas minua, koska sinun sydämes ei ole minun kanssani? Kolmasti sinä jo vääritelit minun edessäni ja et ilmoittanut minulle, missä sinun suuri väkevyytes on. ¹⁶Kuin hän päivä päivältä vaati häntä sanoillansa ja vaivasi häntä, että hänen siehlunsa väsyi kuolemaan asti, ¹⁷Ilmoitti hän hänelle kaiken sydämensä, sanoen hänelle: minun päähäni ei ole ikänä partaveitsi tullut, sillä minä olen Jumalan natsir hamasta äitini kohdusta. Jos hiukset ajellaan minun päästäni, niin minun väkevyyteni menee minusta pois, ja tulen heikoksi niinkuin kaikki muutkin ihmiset. ¹⁸Ja Delila näki, että hän ilmoitti hänelle kaiken sydämensä, lähetti ja kutsui Philistealaisten päämiehet, sanoen: tulkaat vielä erä, sillä hän ilmoitti minulle kaiken sydämensä. Ja Philistealaisten päämiehet tulivat hänen tykönsä ja toivat rahan käsissänsä. ¹⁹Niin hän antoi hänen maata polveinsa päällä, kutsui yhden, joka ajeli seitsemän hiussuortua hänen päästensä, ja rupesi häntä vaatimaan, ja hänen väkensä meni hänestä pois. ²⁰Ja hän sanoi: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Kuin hän unestansa heräsi, ajatteli hän itseksensä: minä menen ulos niinkuin usein ennenkin ja kirvotan itseäni; ja ei hän tietänyt Herran menneen hänen tykönsä pois. ²¹Vaan Philistealaiset ottivat hänen kiinni, ja puhkasivat hänen silmänsä, ja veivät hänen alas Gasaan, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla, jauhamaan vankihuoneessa. ²²Ja hänen hiuksensa rupesivat taas kasvamaan, sittekuin hän paljaaksi ajettiin. ²³Ja Philistealaisten päämiehet kokoontuivat suurta uhria tekemään jumalallensa Dagonille ja iloitsemaan, ja sanoivat: meidän jumalamme on antanut meille vihollisemme Simsonin käsiimme. ²⁴Ja kuin kansa näki hänen, kiittivät he jumalaansa, sanoen: meidän jumalamme on antanut meille vihollisemme käsiimme, joka meidän maakuntamme hävitti ja sangen monta meistä tappoi. ²⁵Kuin he juuri sydämestänsä iloitsivat, sanoivat he: kutsukaat Simson soittamaan meidän eteemme. Ja he kutsuivat Simsonin vankihuoneesta, ja hän soitti heidän edessänsä, ja he asettivat hänen pilarien välille. ²⁶Mutta Simson puhui palveliallensa, joka häntä kädestä talutti: anna minun tarttua pilareihin, joiden päälle huone on vahvistettu, nojatakseeni niihin. ²⁷Ja huone oli täynnä miehiä ja vaimoja, ja Philistealaisten päämiehet olivat kaikki siinä; ja oli myös katon päällä liki kolmetuhatta miestä ja vaimoa, jotka katsoivat Simsonin soittamista. ²⁸Mutta Simson huusi Herran tykö, sanoen: Herra, Herra, muista minua, ja vahvista minua Jumala ainoasti tällä haavalla, että minä kahden minun silmäni tähden kostaisin yhden kerran Philistealaisille.

²⁹Ja Simson tarttui kahteen keskimäiseen pilariin, joiden päälle huone oli vahvistettu, ja nojasi niiden päälle, otti yhden oikiaan ja toisen vasempaan käteensä. ³⁰Ja Simson sanoi: minun sieluni kuolkoon Philistealaisten kanssa. Ja hän nojasi vahvasti niiden päälle; ja huone kaatui päämiesten ja kaiken kansan päälle joka siinä oli, että ne, jotka hän tappoi kuollessansa, olivat usiimmat kuin ne, jotka hän eläissänsä tappoi. ³¹Niin tulivat hänen veljensä alas ja kaikki hänen isänsä huone, ottivat hänen ja menivät ylös, ja hautasivat hänen Zoran ja Estaolin välille isänsä Manoakin hautaan. Ja hän tuomitsi Israelia kaksikymmentä ajastaikaa.

17Ja yksi mies oli Ephraimin vuorelta, nimeltä Miika. ²Hän sanoi äidillensä: ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä, jotka sinulta otettiin, joiden tähden sinä kirosit ja puhuit minun korvaini kuullen: katso, ne ovat minun tykönäni, minä ne otin. Silloin sanoi hänen äitinsä: siunattu olet sinä, minun poikani, Herralle. ³Niin antoi hän äidillensä ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä jälleen. Ja hänen äitinsä sanoi: minä pyhitin kokonansa sen rahan Herralle minun kädestäni poikani edestä, tehdä kaivettua ja valettua kuvaa; ja nyt annan minä sinulle sen jälleensä. ⁴Mutta hän antoi sen rahan äidillensä jälleen. Ja hänen äitinsä otti kaksisataa hopiapenninkiä ja antoi ne hopiasepälle; hän teki kaivettua ja valettua kuvan, joka sitte oli Miikan huoneessa. ⁵Ja Miikalla oli Jumalan huone, ja hän teki päällisvaatteen ja epäjumalan kuvat, ja täytti yhden poikansa kädet, ja hän oli hänen pappinsa. ⁶Silloin ei ollut kuningasta Israelissa, ja itsekin teki niinkuin heille näkyi hyväksi. ⁷Mutta nuorukainen oli Juudan Betlehemistä, Juudan sukukunnasta, ja se oli Leviläinen, joka oli siellä muukalaisena. ⁸Hän meni Betlehemistä Juudan kaupungista vaeltamaan, kuhunka hän joutuis. Ja kuin hän tuli Ephraimin vuorelle Miikan huoneeseen, vaeltaen, ⁹Kysyi Miika häneltä: kustas tulit? Leviläinen vastasi: minä olen Leviläinen Betlehemistä Juudan maalta, ja vaellan, kuhunka minä parhain taidan. ¹⁰Miika sanoi hänelle: olen minun tykönäni. Sinun pitää oleman minun isäni ja pappini, ja minä annan sinulle vuosi vuodelta kymmenen hopiapenninkiä ja määrätyt vaatteet ja elatukses; ja Leviläinen meni hänen kanssansa. ¹¹Ja Leviläinen rupesi olemaan sen miehen tykönä, ja hän piti sen nuorukaisen niinkuin yhden pojistansa. ¹²Ja Miika täytti Leviläisen käden, että hän oli hänen pappinsa, ja hän asui Miikan huoneessa. ¹³Ja Miika sanoi: nyt minä tiedän Herran minulle hyvää tekevän, että minulla on Leviläinen pappina.

18Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja silloin Danin sukukunta etsi itsellensä perintöä asuaksensa; sillä siihen päivään asti ei ollut yhtään perintöarppaa hänelle langennut Israelin sukukuntain seassa. ²Ja Danin lapset lähettivät sukukunnastansa ja ääristänsä viisi urhoollista sotamiestä Zorasta ja Estaolista, vakoomaan maata ja tut-

kistelevään sitä, ja sanoivat heille: menkää ja vaotkaat maata. Ja he tulivat Ephraimin vuorelle Miikan huoneeseen ja yötyivät sinne. ³Ja kuin he olivat Miikan perheen tykönä, tunsivat he sen nuoren miehen Leviläisen äänen; ja he menivät hänen tykönsä ja sanoivat hänelle: kuka sinun on tänne tuonut? mitäs täällä teet? ja mitä sinun on täällä? ⁴Hän vastasi heitä: niin ja niin on Miika minulle tehnyt, ja hän on palkannut minun papiksensa. ⁵He sanoivat hänelle: kysy Jumalalta, että me saisimme tietää, onko tiemme, jota me vaellamme, meille onnellinen. ⁶Pappi vastasi heitä: menkää rauhassa: Herran edessä on teidän tienne, jota te vaellatte. ⁷Niin menivät ne viisi miestä matkaansa ja tulivat Laikseen, ja näkivät kansan, joka siellä oli, asuvan surutoinna Zidonilaisten tavan jälkeen, levollisesti ja surutoinna: ja ei yksikään ollut, joka heitä vaivasi sillä maalla, eikä myös heillä ollut yhtäkään isäntää; ja olivat kaukana Zidonilaisista, ja ei heillä ollut mitäkään yhdenkään ihmisen kanssa tekemistä. ⁸Ja he tulivat veljensä tykö Zoraan ja Estaoliin. Ja heidän veljensä sanoivat heille: kuinka teidän asianne on? ⁹He sanoivat: nouskaat, käykäämme ylös heidän tykönsä; sillä me olemme katselleet maan, ja katso, se on sangen hyvä: sentähden rientäkää, alkäätkä hitaat menemään ja omistamaan maata. ¹⁰Kuin te tulette, niin te löydätte suruttoman kansan, ja maa on itsestensä lavia: sillä Jumala on antanut sen teidän käsiinne, sen paikan, jossa ei mitään puutu, mitä maan päällä on. ¹¹Niin meni Danin sukukunnasta, Zorasta ja Estaolista, kuusisataa miestä hyvin varustettuina sota-aseilla, ¹²Ja menivät sinne ylös, ja sioittivat itsensä Juudan KirjatJearimiin: siitä kutsutaan se paikka Danin leiriksi tähän päivään asti; katso, se on KirjatJearimin takana. ¹³Ja sieltä menivät he Ephraimin vuorelle ja tulivat Miikan huoneen tykö. ¹⁴Niin puhuivat ne viisi miestä, jotka läksivät Laikseen maata vakoomaan, ja sanoivat veljillensä: ettekö te tiedä, että näissä huoneissa on päällisvaate, pyhyys, kuvat ja epäjumalat? Nyt ajatelkaat, mitä te teette. ¹⁵Ja he poikkesivat sinne ja tulivat nuoren miehen Leviläisen huoneeseen, joka oli Miikan huoneessa, ja tervehtivät häntä ystävällisesti. ¹⁶Mutta ne kuusisataa sota-aseilla varustettua miestä, jotka olivat Danin lapsista, seisoi portilla. ¹⁷Ja ne viisi miestä, jotka olivat menneet vakoomaan maata, menivät ylös ja tulivat sinne sisälle, ja ottivat kuvan, päällisvaatteen, pyhyyden ja epäjumalan. Ja pappi seiso portilla kuudensadan sota-aseilla varustettuihin miesten tykönä. ¹⁸Kuin ne olivat tulleet Miikan huoneeseen ja ottivat kuvan, päällisvaatteen, pyhyyden ja epäjumalat, sanoi pappi heille: mitä te teette? ¹⁹He vastasivat häntä: ole vaiti ja pidä suus kiinni, ja tule meidän kanssamme, ja ole meidän isämme ja pappimme: onko se parempi, ettäs olet pappi yhden miehen huoneessa, kuin koko sukukunnassa Israelissa? ²⁰Ja papin mieli oli hyvä, ja otti sekä päällisvaatteen, pyhyyden ja kuvan, ja meni kansan keskelle. ²¹Ja kuin he käänsivät itsensä ja menivät matkaansa, asettivat he pienet lapset ja karjan ja kaikkein kalliimmat tavaransa, menemään edellensä. ²²Kuin he oli-

vat taamma joutuneet Miikan huoneesta, kokoontuivat ne miehet, jotka niissä huoneissa olivat, jotka olivat Miikan huoneen tykönä, ja ajoivat Danin lapsia takaa, ²³Ja huusivat Danin lapsille; ja he käänsivät kasvonsa ja sanoivat Miikalle: mikä sinun on, että näin huudat? ²⁴Hän vastasi: te olette ottaneet minun jumalani, jotka minä tehnyt olen, ja papin, ja menneet matkaan: ja mitä minulla nyt enää on? Ja te sanotte vielä sitte minulle: mikä sinun on? ²⁵Mutta Danin lapset sanoivat hänelle: älä anna ääntäs kuulua meidän tyköämme, ettei vihaiset miehet lankeaisi teidän päällemme, ja sinä hukutat sielun ja huoneesielut. ²⁶Niin Danin lapset menivät matkaansa. Ja kuin Miika näki heidät häntä väkevämmäksi, käänsi hän itsensä ja palasi huoneesensa. ²⁷Mutta he ottivat sen mitä Miika tehnyt oli ja papin, joka hänellä oli, ja tulivat Laikseen, levollisen ja suruttoman kansan päälle, ja löivät heitä miekan terällä, ja polttivat kaupungin. ²⁸Ja ei yksikään ollut, joka heitä autti, sillä he olivat kaukana Zidonista, ja ei ollut heillä kenenkään kanssa tekemistä: ja he olivat siinä laaksossa, joka on BetRehobin tykönä; niin rakensivat he kaupungin, ja asuivat siinä; ²⁹Ja kutsuivat kaupungin nimen Dan, isänsä Danin nimeltä, joka Israelista oli syntynyt, vaikka se kaupunki ennen muinen kutsuttiin Lais. ³⁰Ja Danin lapset panivat heille sen kuvan ylös, ja Jonatan Gersomin poika, Manassen pojan, ja hänen poikansa olivat papit Danilaisen sukukunnassa, siihenasti että he vietiin vankina maalta pois, ³¹Ja he panivat keskellensä Miikan kuvan, jonka hän tehnyt oli, niinkauvan kuin Jumalan huone oli Silossa.

19Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja yksi Leviläinen oli muukalaisena Ephraimin vuoren reunalla, ja otti itsellensä jalkavaimon Juudan Betlehemistä. ²Ja hänen jalkavaimonsa teki huorin hänen tykönsä, ja juoksi hänen tykönsä isänsä majaan Juudan Betleheemiin, ja oli siellä neljä kuukautta. ³Ja hänen miehensä matkusti hänen peräänsä, puhuttelemaan häntä ystävällisesti ja palauttamaan tykönsä. Ja hänellä oli palvelia ja kaksi asiaa myötänsä. Ja hän vei hänen isänsä huoneesen. Ja kuin vaimon isä näki hänen, tuli hän iloiseksi ja meni häntä vastaan. ⁴Ja hänen appensa, vaimon isä, pidätti hänen, että hän viipyi hänen tykönsä kolme päivää; he söivät ja joivat, ja olivat siinä yötä. ⁵Neljäntenä päivänä olivat he varhain ylhäällä, ja hän nousi ja tahtoi matkaan lähteä, niin sanoi vaimon isä väyylensä: vahvista sydämes leivän palalla, ja menkää sitte. ⁶Ja he istuivat, söivät ja joivat toinen toisensa kanssa. Niin sanoi vaimon isä hänelle: ole tässä yötä, ja iloita sydämes. ⁷Mutta hän nousi vaeltamaan, vaan hänen appensa vaati häntä, että hän oli siinä sen yön. ⁸Viidentenä päivänä oli hän aamulla varhain ylhäällä vaeltamaan, ja vaimon isä sanoi: virvoita sydämes, ja hän viivytti hänen siihenasti että päivä kului, ja he söivät toinen toisensa kanssa. ⁹Ja mies nousi lähtemään matkaan jalkavaimonsa ja palveliansa kanssa, mutta hänen appensa, vaimon isä, sanoi hänelle: katsos, päivä on kulunut ja ehto on käsissä, olkaat tässä

yötä; katso, tässä on sinulla oltava vielä nyt tämä päivä, ole tässä yö, että sydämes tulis iloiseksi. Nouskaat aamulla varhain matkallenne ja matkustakaat majoillemme. ¹⁰Mutta ei mies ollut yötä, vaan nousi ja meni matkaansa, ja lähestyi Jebusta, se on Jerusalem, ja kaksi hänen aasiansa kannattaen kuormaa, ja hänen jalkavaimonsa hänen kanssansa. ¹¹Kuin he tulivat Jebukseen asti, oli päivä paljo kulunut, ja palvelia sanoi isännällensä: poiketkaamme Jebusilaisten kaupunkiin ja olkaamme yötä siinä. ¹²Mutta hänen isäntänsä sanoi hänelle: en minä mene outoon kaupunkiin, koska ei ole Israelin lapsia; vaan käykäämme edespäin Gibeaan asti. ¹³Ja sanoi palveliallensa: käy vahvasti, että me johonkukuhun paikkaan tulisimme yötä pitämään, Gibeaan taikka Ramaan. ¹⁴Ja he menivät ja vaelsivat, ja aurinko joutui heiltä kovin alas läsnä Gibeaa, joka on BenJaminissa. ¹⁵Ja he menivät Gibeaan olemaan yötä. Kuin hän sinne tuli, istui hän kaupungin kujalle; sillä ei siellä ollut yksikään, joka heidät otti yöksi huoneesensa. ¹⁶Ja katso, vanha mies tuli pellolta ehtoon töistänsä, joka myös itse oli Ephraimin vuorelta ja oli Gibeassa muukalainen. Mutta sen paikan kansa olivat BenJaminilaisia. ¹⁷Ja kuin hän nosti silmänsä, näki hän oudon miehen kaupungin kujalla; ja sanoi vanha mies hänelle: kuhunka sinä tahdot? ja kusta sinä tulet? ¹⁸Hän vastasi häntä, sanoen: me olemme tulleet Juudan Betlehemistä ja menemme Ephraimin vuoren reunalle, josta minä olen kotoisin, ja vaelsin Juudan Betleheemiin, vaan nyt minä menen Herran huoneesen: ja ei yksikään minua huoneesen korjaa. ¹⁹Meillä on olkia ja heiniä aaseillemme, ja leipää ja viinaa minulle ja piialles, ja palvelialle joka sinun palvelias kanssa on; niin ettei meiltä mitään puutu. ²⁰Vanha mies sanoi: rauha olkoon sinulle! kaikkea mitä sinulta puuttuu, on minulla; ainoasti älä ole tässä kujalla yötä. ²¹Ja hän vei hänen huoneesensa, ja antoi aaseille heiniä; ja he pesivät jalkansa, söivät ja joivat. ²²Ja kuin he rupesivat sydäimestä iloitsemaan, ja katso, kaupungista tulivat ilkiät miehet, ja piirittivät huoneen, ja löivät oven päälle, ja sanoivat sille vanhalle miehelle perheen isännälle: anna se mies tänne ulos, joka sinun huoneesessä on tullut, että me hänen tuntisimme. ²³Mutta perheen isäntä meni heidän tykönsä ja sanoi heille: ei niin, hyvät veljeni, älkää tehkö tätä pahaa tekoa, että tämä mies on tullut minun huoneeseni, älkää tehkö niin suurta tyhmyyttä. ²⁴Katso, minulla on tytär, joka vielä neitsy on, ja tällä on yksi jalkavaimo, nämät minä tuon teille, vai vataksenne heitä ja tehdäksenne heille, mitä te tahdotte; mutta tätä miestä vastaan älkää osoittako niin kauheaa pahaa tekoa. ²⁵Mutta miehet ei tahtoneet häntä kuulla; niin otti mies jalkavaimonsa ja talutti hänen ulos heidän tykönsä, jonka he tunsivat, ja käyttivät itsensä häpiällisesti hänen kanssansa kaiken yötä aina huomeneen asti; ja päivän koittaissa päästivät he hänen menemään. ²⁶Silloin tuli vaimo vähää ennen auringon nousemaa sen huoneen oven eteen, jossa hänen isäntänsä makasi, lankesi maahan ja makasi siinä valkiaan päivään asti. ²⁷Kuin hänen isän-

tänsä huomeneltain nousi, avasi hän huoneen oven ja meni ulos lähtien matkallensa; ja katso, hänen jalkavaimonsa oli kaatunut maahan oven eteen, ja hänen kätensä oli kynmyksellä. ²⁸Ja hän sanoi hänelle: nouse ja käykäämme; mutta ei hän mitään vastannut; niin otti hän hänen aasinsa päälle, valmisti itsensä ja matkusti kotiansa. ²⁹Kuin hän kotiansa tuli, otti hän veitsen ja jakoi jalkavaimonsa kahteentoistakymmeneen kappaleeseen kaikki lihoinensa ja luinensa, ja lähetti ne kaikkiin Israelin maan rajoihin. ³⁰Ja kaikki jotka sen näkivät, sanoivat: ei ole senkaltaista ikänä ennen tapahtunut eikä nähty, siitä päivästä kuin Israelin lapset tulivat Egyptin maalta niin tähän päivään asti. Ajatelkaat nyt itsellenne tästä asiasta visusti, pitäkäätkäät neuvua ja puhukaat.

20Ja kaikki Israelin lapset läksivät ulos ja kokosivat heitäsä joukkoon niinkuin yksi mies, Danista BerSebaan asti, ja Gileadin maasta niin Herran tykö Mitspaan. ²Ja kaiken kansan päämiehet, kaikki Israelin sukukunnat seisoivat Jumalan kansan seurakunnassa, neljäsataa tuhatta miekan vetävää jalkamiestä. ³Ja BenJaminin lapset saivat kuulla Israelin lapset menneeksi ylös Mitspaan. Ja Israelin lapset sanoivat: sanokaat, kuinka tämä pahateko on tapahtunut? ⁴Niin vastasi Leviläinen, tapetun vaimon mies, ja sanoi: minä tulini Gibeaan, joka on BenJaminissa, ja minun jalkavaimoni yöksi. ⁵Ja Gibeaa asuvaset nousivat minua vastaan ja piirittivät minun yöllä huoneessa, jossa minä olin, ja tahtoivat tappaa minun ja häpäisivät jalkavaimoni, että hän kuoli. ⁶Niin minä otin jalkavaimoni ja jaoin kappaleiksi, ja lähetin ne kaikkiin Israelin maan rajoihin: että he tekivät häpiällisen ja kauhian työn Israelissa. ⁷Katso, te olette kaikki Israelin lapset tässä, pitäkäätkäät neuvua ja tehkäätkäät jotain tähän asiaan. ⁸Niin kaikki kansa nousi niinkuin yksi mies ja sanoi: älkään meistä yksikään menkö majaansa eikä kenkään poiketko huoneesensa; ⁹Mutta sen me nyt teemme Gibeaa vastaan, me heitämme arpaa häntä vastaan, ¹⁰Ja otamme kymmenen miestä sadasta ja sata tuhannesta ja tuhannen kymmenestä tuhannesta, kaikista Israelin sukukunnista, ottamaan kansalle ravintoa, tulemaan ja tekemään Gibealle, joka BenJaminissa on, kaiken sen hulluuden jälkeen, kuin he ovat tehneet Israelissa. ¹¹Niin kokosivat heitäsä kaikki Israelin miehet kaupunkiin, niinkuin yksi mies, ja tekivät liiton keskenänsä. ¹²Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkein BenJaminin sukukuntain tykö, ja käskivät heille sanoa: mikä pahateko tämä on, joka teidän seassanne on tapahtunut? ¹³Antakaat siis nyt ne ilkiät miehet Gibeasta, meidän tappaaksemme ja ottaaksemme pahuutta Israelista pois. Mutta BenJaminin lapset ei tahtoneet kuulla veljeinsä Israelin lasten ääntä. ¹⁴Vaan BenJaminin lapset kokosivat heitäsä kaupungeista Gibeaan, menemään ulos sotaan Israelin lapsia vastaan. ¹⁵Ja olivat sinä päivänä luetut BenJaminin lapset kaupungeista kuusikolmattakymmentä tuhatta miestä, jotka miekkaa vetivät ulos, ilman Gibeaa asuvasia, joita oli seit-

semänsataa valittua miestä. ¹⁶Ja kaiken sen kansan seassa oli seitsemänsataa valittua miestä, jotka olivat vasenkätiset, ja taisivat kaikki nämät lingolla osata hiuskarvaan, niin ettei he hairahuneet. ¹⁷Mutta Israelin miehiä, ilman BenJaminilaisia oli neljäsataa tuhatta, jotka miekkaa vetivät ulos, ja olivat kaikki vahvat sotamiehet. ¹⁸Ja Israelin lapset nousivat ja menivät Jumalan huoneeseen, ja kysyivät Jumalalta, sanoen: kuka menee meidän edellämme alkamaan sotaan BenJaminin lapsia vastaan? Herra sanoi: Juudan pitää alkaman. ¹⁹Ja Israelin lapset nousivat aamulla ja sioittivat itsensä Gibeaa eteen. ²⁰Israelin miehet menivät sotaan BenJaminin kanssa, ja Israelin miehet sääsivät sodan heitä vastaan Gibeassa. ²¹Ja BenJaminin lapset läksivät Gibeasta ja löivät sinä päivänä Israelista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä ketoon. ²²Ja Israelin kansan miehet vahvistivat heitäsä ja valmistivat itsensä taas sotimaan siinä paikassa, jossa he olivat ensimmäisenäkin päivänä valmiit. ²³Ja Israelin lapset menivät ylös ja itkivät Herran edessä ehtoosen asti, ja kysyivät Herralta, sanoen: pitääkö meidän vielä menemän sotimaan BenJaminin lasten, meidän veljeimme kanssa? Herra sanoi: menkäätkäät heitä vastaan. ²⁴Ja Israelin lapset kävivät edes toisena päivänä BenJaminin lapsia vastaan; ²⁵Ja BenJaminilaiset läksivät Gibeasta toisena päivänä heitä vastaan ja löivät vielä nyt kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä Israelin lapsista maahan, jotka kaikki miekkaa vetivät ulos. ²⁶Silloin menivät kaikki Israelin lapset ja kaikki kansa ylös ja tulivat Jumalan huoneeseen, itkivät ja oleskelivät siellä Herran edessä, ja paastosivat sen päivän ehtoosen asti, ja uhrasivat polttouhria ja kiitosuhria Herran edessä. ²⁷Ja Israelin lapset kysyivät Herralta; ja Jumalan liitonarkki oli siihen aikaan siellä. ²⁸Ja Pinehas Eleatsarin poika, Aaronin pojan, seisoi hänen edessänsä sillä ajalla ja sanoi: pitääkö meidän vielä menemän sotimaan BenJaminin lapsia meidän veljiämme vastaan, taikka pitääkö meidän lakkaaman? Herra sanoi: menkäätkäät sinne, huomenna minä annan heidät teidän käsiinne. ²⁹Ja Israelin lapset panivat väijytykset joka taholta Gibeaa ympärille. ³⁰Ja Israelin lapset menivät kolmantena päivänä BenJaminin lapsia vastaan ja asettivat heitäsä Gibeaa vastaan, niinkuin he ennenkin kaksi kertaa tekivät. ³¹Niin menivät BenJaminin lapset kansaa vastaan, ja erkausivat kaupungista, rupesivat lyömään ja haavoittamaan monikahtoja kansasta, niinkuin ennenkin niillä kahdella erällä, kedolla kahden tien päällä, joista yksi menee BetEliin ja toinen Gibeaan, liki kolmekymmentä miestä Israelista. ³²Niin BenJaminin lapset sanoivat: he ovat lyödyt meidän edessämme niinkuin ennenkin. Vaan Israelin lapset sanoivat: paetkaamme ja houkutelkaamme heitä kaupungista ulos teiden päälle. ³³Niin nousivat kaikki miehet Israelista, jokainen siastansa, ja asettivat heitäsä BaalTamariin; ja Israelin väijyjät nousivat siastansa Gabaan luolasta. ³⁴Ja kymmentuhatta valittua miestä kaikesta Israelista tuli Gibeaa vastaan, ja sota tuli sangen raskaaksi; mutta ei ne tietäneet onnettomuuden heitä lä-

hestyvän. ³⁵Ja Herra löi BenJaminin Israelin edestä, niin että Israelin lapset sinä päivänä löivät viisikolmattakymmentä tuhatta ja sata miestä BenJaminista, jotka kaikki miekkaa vetivät ulos. ³⁶Mutta kuin BenJaminin lapset näkivät heitännsä lyödyksi, antoivat Israelin miehet heille sias; sillä he uskalsivat väijytyksensä päälle, jotka he olivat asettaneet liki Gibeaa. ³⁷Ja väijyjät kiiruhtivat, karkasivat Gibeaan, menivät ja löivät koko kaupungin miekan terällä. ³⁸Ja Israelin miehillä oli määrätty aika keskenään väijyjäin kanssa, lyödä heitä miekalla, koska savu nousi kaupungista. ³⁹Kuin Israelin miehet käänsivät itsensä sotaan, ja BenJaminilaiset rupesivat lyömään ja haavoittamaan Israelia, liki kolmekymmentä miestä, niin he sanoivat: tosin he ovat lyödyt meiltä, niinkuin entisessäkin tappeluksessa. ⁴⁰Niin rupesi savu käymään kohdastansa kaupungista ylös ja BenJaminilaiset palasivat takaperin, ja katso, koko kaupungista savu kävi ylös taivasta kohden. ⁴¹Ja Israelin miehet käänsivät itsensä, ja BenJaminin miehet hämmästyivät; sillä he näkivät, että heitä onnettomuus lähestyi. ⁴²Ja he käänsivät itsensä Israelin miesten edessä korven tielle; mutta sota saavutti heidät: sitäläkin niitä jotka kaupungeista olivat, surmasivat he siellä. ⁴³Ja ne piirittivät BenJaminin, ja ajoivat takaa Menuaan asti, ja tallasivat niitä Gibeaa kohdalla, auringon ylenemistä päin. ⁴⁴Ja BenJaminista lankesi kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä, jotka kaikki olivat vahvat sotamiehet. ⁴⁵Niin käänsivät he itsensä ja pakenivat korpeen päin Rimmonin vuorelle, mutta sillä tiellä löivät he viisituhatta miestä, ja ajoivat heitä takaa Gibeoniin asti, ja löivät heistä kaksituhatta miestä. ⁴⁶Ja kaikki jotka sinä päivänä BenJaminista lankesivat, olivat viisikolmattakymmentä tuhatta miestä, jotka miekkaa vetivät ulos, ja olivat kaikki vahvat sotamiehet. ⁴⁷Ainoasti kuusisataa miestä käänsi itsensä ja pakeni jälleen korpeen Rimmonin vuorelle, ja jäivät Rimmonin vuorelle neljäksi kuukaudeksi. ⁴⁸Ja Israelin lapset tulivat jälleensä BenJaminin lasten tykö ja löivät ne kaupungista miekan terällä, sekä kansan että eläimet, ja kaikki mitä he löysivät; ja kaikki kaupungit jotka he löysivät, polttivat he tulella.

21Ja Israelin miehet olivat vannoneet Mitspassa ja sanoneet: ei yksikään meistä pidä tyttärensä antaman BenJaminilaisille emännäksi. ²Ja kansa tuli Jumalan huoneeseen ja oli siellä Jumalan edessä ehtoosen asti; ja he korottivat äänensä ja itkivät katkerasti, ³Ja sanoivat: O Herra Israelin Jumala, miksi tämä tapahtui Israelissa, että tänäpäpä on yksi sukukunta Israelista vähentynyt? ⁴Ja toisena päivänä nousi kansa varhain ja rakensi siihen alttarin, ja uhrasi polttouhria ja kiitosuhria. ⁵Ja Israelin lapset sanoivat: kuka on kaikista Israelin sukukunnista, joka ei tänne ole tullut kansan kanssa Herran eteen? Sillä suuri vala oli tehty, että se joka ei tullut Herran tykö Mitspaan, hänen piti totisesti kuoleman. ⁶Ja Israelin lapset katuivat veljensä BenJaminin tähden ja sanoivat: tänäpäpä on yksi sukukunta Israelista hävitetty. ⁷Ja kuinka me käytämme itsem-

me heidän kanssansa, että jääneet saisivat emäntiä? sillä me olemme vannoneet Herran kautta, ettemme anna heille emäntiä meidän tyttäristämme. ⁸Ja he sanoivat: kuka on Israelin sukukunnassa, joka ei ole tänne tullut Herran tykö Mitspaan? ja katso, ei ole yksikään ollut leirissä kansan seassa Jabeksesta Gileadissa. ⁹Ja kansa luettiin: ja katso, ei ollut siellä yhtäkään Jabeksen asuvaa Gileadista. ¹⁰Niin he lähettivät sinne kansasta kaksitoistakymmentä tuhatta sotamiestä ja käskivät heitä, sanoen: menkää ja lyökää Jabeksen asuvaista Gileadissa miekan terällä vaimoinensa ja lapsinensa. ¹¹Mutta näin pitää teidän tekemän: kaiken miehenpuolen ja kaikki vaimot, jotka miesten kanssa ovat maanneet, pitää teidän tappaman. ¹²Ja he löysivät Jabeksen asuvaisista Gileadissa neljäsataa piikaa, jotka neitseekin olivat ja ei olleet yhdenkään miehen tykönä maanneet, ne he veivät Silon leiriin, joka on Kanaanin maassa. ¹³Niin koko kansa lähetti matkaan ja käski sanoa BenJaminin lapsille, jotka olivat Rimmonin kalliolla, ja kutsuivat heitä ystävällisesti. ¹⁴Ja BenJaminin lapset tulivat silloin jälleen, ja he antoivat heille emäntiä niistä jotka he olivat jättäneet elämään Jabeksen vaimoista Gileadissa; ja ei niinkään heille täytynt. ¹⁵Niin kansa katui BenJaminin tähden, että Herra oli loven tehnyt Israelin sukukunnissa. ¹⁶Ja kansan vanhimmat sanoivat: kuinka me teemme, että jääneet saisivat myös emäntiä? sillä vaimoväki BenJaminissa on hukuttettu. ¹⁷Ja sanoivat: niiden pitää kuitenkin nautitseman perimisensä, jotka jääneet ovat BenJaminista, ettei yksikään sukukunta Israelista hävitettäisi, ¹⁸Ja emme taida antaa heille meidän tyttäriämme emänniksi; sillä Israelin lapset ovat vannoneet ja sanoneet: kirottu olkoon se, joka BenJaminilaisille emännän antaa. ¹⁹Ja he sanoivat: katso, Herran jokavuotinen juhlapäivä on Silossa, joka on BetElistä pohjoiseen päin, auringon nousuun päin siitä tiestä, joka menee BetElistä Sikemiin, ja länteen päin Lebonasta. ²⁰Ja he käskivät BenJaminin lapsille ja sanoivat: menkää ja väijykää viinamäissä. ²¹Ja kuin näette Silon tyttäret käyvän ulos hyppyyn, niin juoskaat kiiruusti viinamäistä, ja ottakaat jokainen teillenne Silon tyttäristä emännän, ja menkää BenJaminin maalle. ²²Kuin heidän isänsä taikka veljensä tulevat valittamaan meidän eteemme, niin me sanomme heille: olkaat heille armiaat, sillä emme ole ottaneet heille emäntää sodalla; mutta ette tahtoneet heille antaa: tämä on teidän syyne. ²³BenJaminin lapset tekivät niin ja ottivat hypyistä lukunsa jälkeen vaimot ryövytyksellä, ja menivät pois ja asuivat perinnössänsä, rakensivat kaupungeita ja asuivat niissä. ²⁴Israelin lapset menivät myös sieltä pois silloin, itsekukin sukukuntansa ja lankoutensa tykö, ja menivät sieltä itsekukin perimiseensä. ²⁵Silloin ei ollut kuningasta Israelissa, vaan jokainen teki niinkuin hänelle näkyi oikein olevan.

Ruut

1 Ja tuomarien hallitessa oli kallis aika maalla, ja mies Juudan Betlehemistä meni vaeltamaan Moabilaisten maalle, hän ja hänen emäntänsä ja kaksi hänen poikaansa. 2 Hänen nimensä oli EliMelek, ja hänen emäntänsä nimi Noomi, ja hänen kahden poikansa nimi Mahlon ja Kiljon, he olivat Ephratilaisia Juudan Betlehemistä. Ja kuin he tulivat Moabilaisten maalle, pysyivät he siellä. 3 Ja EliMelek Noomin mies kuoli, ja hän jäi hänestä kahden poikansa kanssa. 4 He naivat Moabilaisia vaimoja: yhden nimi oli Orpa ja toisen nimi Ruut, ja asuivat siellä liki kymmenen ajastaikaa. 5 Ja kuolivat nekin molemmat, sekä Mahlon että Kiljon, ja se vaimo jäi jälkeen kahdesta pojastansa ja miehestänsä. 6 Ja hän nousi miniöinensä ja palasi Moabilaisten maalta; sillä hän oli Moabilaisten maalla ollessansa kuullut, että Herra oli etsinyt kansaansa ja antanut heille leipää. 7 Ja hän läksi pois siitä paikasta, jossa hän oli ollut, molempain miniöinsä kanssa; ja kuin he matkustivat tiellä palataksensa Juudan maalle, 8 Sanoi Noomi kahdelle miniöllensä: menkää ja palatkaat kukin teidän äitinne huoneeseen: tehkөөn Herra teille laupiuden, niinkuin te olette niille kuolleille ja minulle tehneet! 9 Herra antakoon teidän kummankin löytää levon miehensä huoneessa! Ja hän suuta antoi heidän, ja he korottivat äänensä ja itkivät, 10 Ja sanoivat hänelle: sinun kanssas me käymme kansas tykö. 11 Mutta Noomi sanoi: palatkaat, tyttäreni: miksi te tahdotte minun kanssani käydä? kuinka minä taidan lapsia saada minun kohdussani teille mieheksi? 12 Palatkaat, minun tyttäreni, ja menkää, sillä minä olen ylen vanha miestä ottamaan; ja vaikka minä sanoisin: se on toivottava, että minä ottaisin tänä yönä itselleni miehen ja synnyttäisin poikia, 13 Kuinka te odotaisitte niinkauvan kuin ne suureksi tulisivat? Ja kuinka te taidatte viivyttää, ettette ota miestä? Ei, minun tyttäreni: sillä minä suuresti murehdin teidän tähtenne, ja Herran käsi on sattunut minuun. 14 Niin he korottivat äänensä ja itkivät vielä hartaammasti; ja Orpa antoi suuta anoppinsa, mutta Ruut riippui hänessä. 15 Mutta hän sanoi hänelle: katsos, kälys on palannut omaistensa tykö ja jumalainsa tykö: palaja sinäkin kälys kanssa! 16 Ruut vastasi: älä minulle sitä puhu, että minä luovun sinusta ja palajan pois tyköäs; sillä kuhunka sinä menet, sinne myös minä menen, ja kussa sinä yödyt, siellä tahdon myös minä yötä olla: sinun kansas on minun kansani, ja sinun Jumalasi on mi-

nun Jumalani. 17 Kussa sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja itseni haudattaa antaa. Herra tehkөөn minulle sen ja sen, jos ei ainoastaan kuolema eroita meitä! 18 Kuin hän näki hänen täydellä mielellä häntä seuraavan, lakkasi hän sitä puhumasta hänen kanssansa. 19 Ja he matkustivat kahden Betlehemiin asti. Ja kuin he tulivat Betlehemiin, liikkui koko kaupunki heidän tähtensä, ja sanoivat: onko tämä Noomi? 20 Mutta hän sanoi heille: älkäätkin minua kutsuko Noomi, vaan kutsukaat minua Mara; sillä Kaikkivaltias on minun suuresti surulliseksi tehnyt. 21 Täysinäisenä minä täältä läksin, vaan Herra antoi minun tyhjänä palata. Miksi te siis kutsutte minua Noomi? sillä Herra on minun alentanut ja Kaikkivaltias on minua vaivannut. 22 Ja niin palasi Noomi, ja Ruut Moabilainen hänen miniöinsä palasi hänen kanssansa Moabilaisten maalta; ja he tulivat Betlehemiin ohran leikkaamisen alussa.

2 Oli myös Noomin miehen lanko, jalo, voimallinen mies, EliMelekin suvusta; ja hänen nimensä oli Boas. 2 Ja Ruut Moabilainen sanoi Noomille: salli minun mennä pellolle päitä noukkimaan sen perässä, jonka edessä minä löydän armon. Sanoi hän hänelle: mene, tyttäreni. 3 Ja hän meni ja pääsi noukkimaan pellolla elonleikkaajain jälissä, ja se pelto, johon hän osaantui, oli Boaksen perintöosa, joka oli EliMelekin suvusta. 4 Ja katso, Boas tuli Betlehemistä ja sanoi elonleikkaajille: Herra olkoon teidän kanssanne. Ja he sanoivat hänelle: Herra siunatkoon sinua. 5 Ja Boas sanoi palveliallensa, elonleikkaajain päämiehelle: kenenkä tämä piika on? 6 Ja palvelia, elonleikkaajain päämies, vastasi ja sanoi: se on Moabilainen piika, joka tuli Noomin kanssa Moabilaisten maalta, 7 Ja hän sanoi: anna minun noukkia ja koota lyhdetten välillä elonleikkaajain perässä. Ja hän on tullut ja seisonut aamusta niin tähänasti, ja on vaan vähän aikaa huoneessa ollut. 8 Ja Boas sanoi Ruutille: kuu-les minua, tyttäreni! Älä mene muiden pellolle poimimaan, älä myös tästä lähde, mutta ole tässä minun piikaini kanssa. 9 Katso visusti, millä pellolla he eloa ottavat, ja seuraa heitä: minä sanoin palvelioilleni, ettei yksikään sinua vahingoitse. Ja jos sinä janoat, niin mene astiain tykö ja juo siitä, mitä minun palveliani ovat ammutaneet. 10 Ja hän lankesi kasvoillensa ja kumarsi maahan, ja sanoi hänelle: minkätähden olen minä löytänyt armon sinun kasvois edessä, että tunnet minun, joka kuitenkin olen muukalainen?

¹¹Boas vastasi ja sanoi hänelle: minulle ilmoitettiin kaikki, mitä tehnyt olet anopilles, sittekuin sinun miehes kuoli: ettäs jätit isäs ja äitis, ja isäs maan, ja matkustit kansan tykö, jota et sinä ennen tuntenut. ¹²Herra maksakoon sinulle työs, ja sinun palkkas olkoon täydellinen Herran Israelin Jumalan tykönä, jonka tykö sinä olet tullut, turvaamaan hänen siipeinsä alle! ¹³Hän sanoi: anna minun löytää armo sinun kasvois edessä, minun herrani; sillä sinä olet lohduttanut minua ja olet puhutellut piikaas suloisesti, vaikka en minä ole niinkuin joku sinun piioistas. ¹⁴Boas sanoi jälleen hänelle: koska ruan aika joutuu, niin tule tänne, syö leipää ja kasta palas etikkaan. Niin hän istui elonleikkaajain viereen, ja hän antoi hänelle kuivatuita tähkäpäitä, hän söi ja ravittiin, ja jätti jotakin tähteeksi. ¹⁵Kuin hän nousi poimimaan, käski Boas palvelioitansa ja sanoi: sallikaat hänen poimia lyhdetten keskellä ja älkääät häntä häväiskö. ¹⁶Varistelkaat myös sitomista läpimittien hänelle, ja jättäkääät siihen, että hän ne poimis, ja älkään yksikään häntä nuhdelko! ¹⁷Niin poimi hän pellolla ehtooseen asti, ja hän tappoi ne poimitut; ja oli liki yksi epha ohria. ¹⁸Ja hän kantoi ne ja vei kaupunkiin, ja osoitti anopillensa, mitä hän oli poiminut. Toi myös ne ruan tähteet, joista hän oli itsensä ravinnut ja antoi hänelle. ¹⁹Silloin sanoi hänen anoppinsa hänelle: kussas olet poiminut tänäpäpä, ja kussas olet työtä tehnyt? Siunattu olkoon se, joka sinun tuntenut on! Ja hän ilmoitti anopillensa, kenenkä tykönä hän työtä teki, sanoen: se mies, jonka tykönä minä tänäpäpä työtä tein, kutsutaan Boas. ²⁰Noomi sanoi miniällensä: hän olkoon siunattu Herralta, joka ei ole ollut armotoin enemmän eläviä kuin kuolleitakaan vastaan. Ja Noomi sanoi hänelle: tämä mies on meidän lähimmäisemme ja on meidän perillisemme. ²¹Ja Ruut Moabilainen sanoi: hän sanoi myös minulle: ole minun palvelioitteni kanssa, siihenasti kuin he lopettavat kaiken minun eloni. ²²Noomi sanoi Ruutille miniällensä: minun tyttäreni, hyvä on sinun mennä hänen piikainsa kanssa, ettei joku olisi sinua vastoin toisen pellolla. ²³Ja hän viipyi Boaksen piikain tykönä ja poimi tähkäpäitä, siihenasti kuin ohrat ja nisut leikattiin; ja tuli jälleen anoppinsa tykö.

3Ja Noomi hänen anoppinsa sanoi hänelle: minun tyttäreni, minä tahdon saattaa sinulle levon, että sinulle hyvin kävis. ²Boas, meidän sukulaisemme, jonka piikain tykönä sinä olet ollut, katso, hän viskaa tänä yönä ohria luvassansa. ³Niin pese itses ja voitele sinus, ja vaateta itses ja mene luvaan, ettei yksikään sinua tunne, siihenasti kuin syöty ja juotu on. ⁴Kuin hän maata panee, niin katso paikka, kussa hän makaa: niin mene ja nosta vaate hänen jalkainsa päältä ja pane siihen maata; niin hän kyllä sinulle sanoo, mitä sinun tekemän pitää. ⁵Hän sanoi hänelle: kaikki, mitä sinä sanot minulle, teen minä. ⁶Hän meni luvaan ja teki kaikki mitä hänen anoppinsa hänelle käski. ⁷Ja kuin Boas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydämensä iloiseksi, ja hän meni levätä yhden kuhilaan taa. Ja hän tuli salaises-

ti ja nosti vaatteen hänen jalkainsa päältä, ja pani siihen levätä. ⁸Puoliyön aikaan peljästy mies ja käänsi itsensä: ja katso, vaimo makasi hänen jalkainsa juuressa. ⁹Ja hän sanoi: kukas olet? Hän vastasi: minä olen Ruut, sinun palkollises: levitä siipes piikas ylitse, sillä sinä olet perillinen. ¹⁰Hän sanoi: siunattu ole sinä Herrassa, minun tyttäreni: sinä olet parantanut ensimmäisen armotyön sillä viimeisellä, ettes ole seurannut nuorukaisia, köyhiä eli rikkaita. ¹¹Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää: kaikki, mitä sanot, teen minä sinulle; sillä koko minun kansani kaupunki tietää, että olet kunniallinen vaimo. ¹²Se on tosi, että minä olen perillinen; mutta toinen on läheisempi minua. ¹³Ole tässä yö, ja jos hän huomenna omistaa sinun, niin se on hyvä, vaan jollei hän tahdo omistaa sinua, niin minä omistan sinun, niin totta kuin Herra elää: lepää huomeneen asti. ¹⁴Ja hän lepäsi huomeneen asti hänen jalkainsa juuressa, ja nousi ennenkuin yksikään toisensa tuns, ja sanoi: ei pidä kenenkään tietämän vaimon luvaan tulleeeksi. ¹⁵Ja hän sanoi: anna liinavaattees joka ylläs on, ja ota siihen; ja hän otti siihen. Ja hän mittasi hänelle kuusi mittaa ohria ja pani ne hänen päällensä. Ja hän itse tuli kaupunkiin. ¹⁶Mutta vaimo meni anoppinsa tykö, joka sanoi: kuinka sinulle menestyy, tyttäreni? Ja hän jutteli hänelle kaikki, mitä mies oli tehnyt, ¹⁷Ja sanoi: nämät kuusi mittaa ohria antoi hän minulle; sillä hän sanoi: ei pidä sinun tyhjin käsin menemän anoppis tykö. ¹⁸Hän sanoi: ole hiljakses, tyttäreni, niinkauvan että sinä saat nähdä, kuinka tämä tapahtuu; sillä ei se mies lakkaa ennen kuin hän tämän tänäpäpäpä hyvin lopettaa.

4Ja Boas meni porttiin ja istui siellä; ja katso, perillinen kävi ohise, ja Boas puhutteli häntä, sanoen: palaja tänne ja istu viereeni, ole kukas olet. Niin hän palasi ja istui. ²Ja hän otti kymmenen miestä kaupungin vanhimmista, sanoen heille: istukaat tähän; ja he istuivat. ³Niin sanoi hän perilliselle: sitä maan kappaletta, joka oli meidän veljellämme EliMelekillä, kaupitsee Noomi, joka on tullut Moabilaisten maalta. ⁴Sentähden ajattelin minä sen sinulle ilmoittaa ja sanoa: jos tahdot sen todella periä, niin lunasta se tässä kaupungin asuvaisten ja kansani vanhimpain edessä; vaan jollet sinä sitä tahdo periä, niin sano minulle, että minä sen tietäisin; sillä ei ole yhtään muuta perillistä kuin sinä ja minä sinun jälkees. Hän sanoi: minä perin. ⁵Niin vastasi Boas: jona päivänä sinä Noomin kädestä lunastat pellon, niin ota Ruut Moabilainen, vainajan emäntä, herättääkses kuolleelle nimeä hänen perinnössänsä. ⁶Niin sanoi perillinen: en minä taida periä sitä, etten minä hukuttaisi omaa perimistäni: peri sinä se mitä minun tulisi periä; sillä en minä taida sitä periä. ⁷Ja muinen oli Israelissa lunastamisessa ja perimisessä vahvistukseksi kaikkiin asioihin, että mies riisui kenkensä ja antoi lähimmäisellensä: ja se oli todistus Israelissa. ⁸Niin perillinen sanoi Boakselle: lunasta sinä se; ja riisui kengän jalastansa. ⁹Boas anoi vanhimmille ja kaikelle kansalle: te olette tänäpäpäpä todistajani, että minä olen lunastanut Noomilta kaikki

mitä EliMelekin, Kiljonin ja Mahlonin oli, ¹⁰Ja myös Ruutin Moabilaisen, Mahlonin lesken, olen ottanut emännäkseksi, herättääkseni kuolleelle nimeä hänen perimisesssänsä, ja ettei kuolleen nimi hukkuisi veljeinsä seasta ja hänen sias-tansa portissa; sen päälle olette te tänäpäivänä todistajat. ¹¹Niin kansa ja vanhimmat, jotka portissa olivat, sanoivat: me olemme todistajat. Herra tehköön vaimolle, joka sinun huonees tulee, niinkuin Rakelille ja niinkuin Lealle, jotka molemmat Israelin huoneen rakensivat, ja enentyköön voimas Ephratassa, ja tullos kuuluisaksi Betlehemissä! ¹²Ja sinun huonees olkoon niinkuin Peretsen huone, jonka Tamar synnytti Juudalle, siitä siemenestä, jonka Herra sinulle antaa tästä nuoresta vaimosta! ¹³Niin Boas otti Ruutin emännäksensä, ja hän meni hänen tykönsä; ja Herra antoi hänen tulla hedelmälliseksi, ja hän synnytti pojan. ¹⁴Niin vaimot sanoivat Noomille: kiitetty olkoon Herra, joka ei sallinut sinulta puuttua perillistä tähän aikaan, että hänen nimensä pysyis Israelissa. ¹⁵Hän on virvoittava sinua ja holhoova sinun vanhuuttas; sillä sinun miniäs, joka sinua rakastaa, on hänen synnyttänyt; hän itse on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa. ¹⁶Ja Noomi otti lapsen, pani helmaansa ja kasvatti sen. ¹⁷Mutta hänen kylänsä vaimot antoivat hänelle nimen ja sanoivat: Noomille on poika syntynyt; ja kutsuivat hänen nimensä Obed: tämä on Davidin isän Isain isä. ¹⁸Tämä on Peretsin sukukunta: Perets siitti Hetsronin. ¹⁹Ja Hetsron siitti Raamin: Raam siitti Amminadabin. ²⁰Amminadab siitti Nahessonin: Nahesson siitti Salmon. ²¹Salmo siitti Boaksen: Boas siitti Obedin. ²²Obed siitti Isain, ja Isai siitti Davidin.

1. Sam.

1Yksi mies oli Ramataimin Zophimista Ephraimin vuorelta, ja hänen nimensä oli Elkana Jerohamin poika, Elihun pojan, Tohun pojan, Zuphin pojan, joka oli Ephratista. **2**Ja hänellä oli kaksi vaimoa, yhden nimi oli Hanna ja toisen nimi Peninna; ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hannalla ei ollut lasta. **3**Se mies meni vuosivuodelta kaupungistansa Siloon rukoilemaan ja uhraamaan Herralle Zebaotille; ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, Herran pappi. **4**Ja sinä päivänä, jona Elkana uhraasi, antoi hän emännällensä Peninnalle ja kaikille hänen pojillensa ja tyttärillensä osat. **5**Mutta Hannalle antoi hän yhden osan murehtien, sillä hän rakasti Hannaa; mutta Herra oli sulkenut hänen kohtunsa. **6**Ja hänen vainoojansa vaivasi häntä ja soimasi hänelle, että Herra oli sulkenut hänen kohtunsa. **7**Ja niin hän teki joka vuosi, kuin he menivät Herran huoneeseen, ja saatti hänen murheelliseksi. Mutta hän itki ja ei syönyt. **8**Ja Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: Hanna, mitä hän itket? ja miksi et syö? ja minkätähden sinun sydämes on murheellinen? enkö minä sinulle parempi ole kuin kymmenen poikaa? **9**Niin nousi Hanna, sittekuin hän oli syönyt ja juonut Silossa; ja pappi Eli istui istuimella Herran templin pihtipielen tykönä, **10**Ja Hanna oli sangen katkeralla sydämellä, ja rukoili Herraa, ja itki hartaasti, **11**Ja lupasi lupauksen, sanoen: Herra Zebaot! jos sinä armossa katsoisit piikas ahdistusta, muistaisit minua ja et unhottaisi piikaas, mutta antaisit piialles pojan; niin minä annan hänen Herralle kaikiksi hänen ikäpäiviksensä, ja partaveitsi ei pidä hänen päähänsä tuleman. **12**Ja kuin hän kauvan rukoili Herran edessä, otti Eli vaarin hänen suustansa. **13**Sillä Hanna puhui sydämessänsä, ja ainoastaan hänen huulensa liikkuivat, mutta hänen äänensä ei kuulunut; niin Eli luuli hänen juovuksissa olevan. **14**Ja Eli sanoi hänelle: kuinka kauvan sinä olet juovuksissa? anna viinan olla sinustas pois. **15**Mutta Hanna vastasi ja sanoi: ei, herrani! minä olen murheellinen vaimo: viinaa ja väkevää juomaa en ole minä juonut, vaan olen vuodattanut sydämeni Herran edessä. **16**Älä pidä piikaas irstaisena vaimona, sillä minä olen suuresta murheestani ja vaivastani tähänasti puhunut. **17**Eli vastasi ja sanoi: mene rauhaan, ja Israelin Jumala antakoon sinulle rukoukses, jonka sinä olet häneltä rukoillut! **18**Hän sanoi: anna sinun piikas löytää armo silmäis edessä. Niin vaimo meni matkaansa ja söi, ja ei ollut

silleen niin murheellinen. **19**Ja he nousivat varhain huoneeltain rukoilemaan Herraa; sitte palasivat he ja tulivat kotiansa Ramaan. Ja Elkana tunsi emäntänsä Hannan, ja Herra muisti häntä. **20**Ja kuin muutamat päivät olivat kuluu- neet, tuli Hanna raskaaksi ja synnytti pojan ja kutsui hänen nimensä Samuel: sillä minä olen häntä rukoillut Herralta. **21**Ja Elkana meni ylös kaiken huoneensa kanssa, uhraamaan Herralle vuosikautista uhria ja lupaustansa. **22**Ja ei Hanna mennyt ylös, vaan sanoi miehellensä: kuin lapsi vieroitetaan, niin minä otan hänen kanssani näyttääkseni Herralle, ja sitte pitää hän siellä aina oleman. **23**Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: tee niinkuin sinulle parhaaksi näkyy, ole niinkauvan että hänen vieroitat: Herra vahvistakoon sen minkä hän puhunut on. Niin vaimo jäi kotia ja imetti poikaansa, siihenasti että hän vieroitti hänen. **24**Ja hän toi hänen ylös kanssansa, sittekuin hän hänen vieroittanut oli, kolmen mullin kanssa, yhden ephan jauhoja ja leilin viinaa: ja toi hänen Herran huoneeseen Silossa, ja nuorukainen oli vielä sangen nuori. **25**Ja he teurastivat mullin, ja toivat nuorukaisen Elin eteen. **26**Ja hän sanoi: Ah, herrani! niin totta kuin sinun sielus elää, herrani, minä olen se vaimo, joka tässä tykönäs seisoi ja rukoili Herraa. **27**Tätä nuorukaista minä anoin: nyt on Herra minulle antanut minun rukoukseni, jonka minä läheltä rukoilin. **28**Sentähden annan minä hänen Herralle jälleen kaikeksi elinajaksensa, että hän Herralta rukoiltu on; ja hän rukoili Herraa siinä paikassa.

2Ja Hanna rukoili ja sanoi: minun sydämeni riemuitsee Herrassa, minun sarveni on ylennetty Herrassa. Minun suuni on leviältä auvennut minun vihollisteni ylitse; sillä minä riemuitsen sinun autuudestas. **2**Ei kenkään niin pyhä ole kuin Herra; sillä ei yksikään ole paitsi sinua, ja ei yhtään kalliota ole niinkuin meidän Jumalamme. **3**Lakatkaat suuresta kerskaamisestanne, pankaat pois teidän suustanne se vanha; sillä Herra on kaikkietävä Jumala, ja ei anna senkaltaisia aivoituksia menestyä. **4**Väkevään joutset ovat särjetyt, ja heikot ovat väkevyydellä vyötetyt. **5**Jotka ennen ravitut olivat, ne ovat itsensä myyneet leivän edestä, jotka nälkää kärsivät, ei silleen isoa, siihen asti että hedelmätöin seitsemän synnytti, ja jolla monta lasta oli, tuli heikoksi. **6**Herra kuolettaa ja virvoittaa, vie suureen ahdistukseen ja siitä ulos jälleen. **7**Herra tekee köyhäksi ja rikkaaksi, hän

alentaa ja ylentää. ⁸Hän nostaa tomusta köyhän ja ylentää vaivaisen loasta, istuttaaksensa häntä päämiesten sekaan ja antaaksensa hänen kunnian istuimen periä; sillä maan perustukset ovat Herran, ja maan piirin on hän asettanut niiden päälle. ⁹Hän varjelee pyhain jalat, mutta jumalattomat pitää vaikenemaan pimeydessä; sillä oma suuri voima ei mitään auta. ¹⁰Ne, jotka riitelevät Herran kanssa, pitää muserrettaman rikki, hän jylisee taivaassa heidän ylitsensä. Herra tuomitsee maan ääret, ja antaa kuninkaallensa väkevyyden, ja ylentää voideltunsa sarven. ¹¹Ja Elkana meni Ramaan huoneesensa; vaan nuorukainen palveli Herraa papin Elin edessä. ¹²Mutta Elin pojat olivat ilkiät ja ei totelleet Herraa, ¹³Eikä myös pappein oikeutta kansan edessä: kuin joku uhrin uhrasi, tuli papin palvelia, kuin liha keitettiin, ja oli kolmehaarainen hanko kädessä, ¹⁴Ja pisti sen kattilaan, eli pataan, eli kruusiin, eli pannuun, ja kaikki mitä hän veti ylös hangolla, sen pappi otti siitä; ja niin tekivät he kaikelle Israelille, jotka tulivat sinne Siloon. ¹⁵Niin myös ennenkuin he polttivat lihavuuden, tuli papin palvelia ja sanoi niille, jotka uhria kantoivat: anna lihaa paistettua papille, sillä ei hän ota keitettyä lihaa sinulta vaan uutta. ¹⁶Kuin joku sanoi hänelle: polttakaat lihavuus tänäpäni niinkuin pitää, ota sitte sinulles, mitä sydämes himoitsee. Niin sanoi hän hänelle: nyt pitää sinun antaman, jolles anna, niin minä otan väkisin. ¹⁷Ja sentähden oli nuorukaisen rikos sangen suuri Herran edessä; sillä kansa katsoi Herran ruokauhrin ylö. ¹⁸Mutta Samuel palveli Herran edessä, ja nuorukainen oli vyötetty liiniaisella päällisvaatteella. ¹⁹Ja hänen äitinsä oli tehnyt hänelle vähän hameen, ja vei sen hänelle joka vuosi, kuin hän meni ylös miehensä kanssa uhraamaan vuosiuhria. ²⁰Ja Eli siunasi Elkanan ja hänen emäntänsä ja sanoi: Herra antakoon sinulle siemenen tästä vaimosta sen rukouksen tähden, jonka hän on rukoillut Herralta; ja he menivät siallensa. ²¹Ja Herra oppi Hannaa, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti kolme poikaa ja kaksi tyttärtä; ja nuorukainen Samuel kasvoi Herran edessä. ²²Mutta Eli oli juuri vanha, ja kuuli, mitä hänen poikansa tekivät kaikelle Israelille ja että he makasivat vaimoin kanssa, jotka palvelivat seurakunnan majan ovella, ²³Ja sanoi heille: miksi te teette senkaltaisia? sillä minä kuulen teidän pahoja tekojanne kaikelta tältä kansalta. ²⁴Ei niin, minun poikani! ei ole se hyvä sanoma, jonka minä kuulen, että te saatatte Herran kansan syntiä tekemään. ²⁵Jos joku rikkoo ihmistä vastaan, niin tuomarit sen sovittavat; mutta jos joku rikkoo Herraa vastaan, kuka sen edestä ruokoilee? Ja ei he kuulleet Isänsä ääntä, sentähden Herra tahtoi heidät tappa. ²⁶Mutta nuorukainen Samuel vaelsi ja kasvoi, ja oli otollinen sekä Herran että ihmisten edessä. ²⁷Ja Jumalan mies tuli Elin tykö ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra: enkö minä ilmeisesti ilmoittanut minuani sinun isäs huoneelle, kuin he vielä olivat Egyptissä Pharaon huoneessa? ²⁸Ja minä valitsin hänen minulle papiksi kaikista Israelin sukukunnista uhraamaan minun alttarilleni, ja syyttämään suitsutusta, ja kantamaan päällisvaatetta

minun edessäni: ja minä olen antanut sinun isäs huoneelle kaikki Israelin lasten tulet. ²⁹Miksi siis te potkitte minun uhriani vastaan ja ruokauhriani, jonka minä olen käskenyt uhrata seurakunnan majassa, ja enemmän kunnioitit poikias kuin minua, lihoittaaksenne teitäne kaikista minun kansani Israelin ruokauhrein uutisista? ³⁰Sentähden sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen vakaisesti puhunut, että sinun huonees ja sinun isäs huone pitää vaeltaman minun edessäni ijankaikkisesti; mutta nyt sanoo Herra: olkoon se kaukana minusta: sillä jotka minua kunnioittavat, niitä minä tahdon kunnioittaa, vaan jotka minua katsovat ylö, ne pitää katsottaman ylö. ³¹Katso, se aika tulee, että minä murran sinun käsivartes ja sinun isäs huoneen käsivarren, ettei yksikään vanha pidä sinun huoneessas oleman. ³²Ja sinun pitää näkemän sinun vastaanseisojas majassa, kaikessa hyvydessä, mikä Israelille tapahtuu; ja ei yksikään vanha pidä oleman sinun huoneessas ijankaikkisesti. ³³En minä kuitenkaan hävitä kaikkia lapsias minun alttariltani, että minä kulutan sinun silmäs, ja sinun sielu murheesen saatan; mutta kaikki sinun huonees paljous pitää kuoleman, kuin ne ovat mieheksi tulleet. ³⁴Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi, mikä sinun poikais Hophnin ja Pinehaan päälle pitää tuleman: yhtenä päivänä pitää mollemat kuoleman. ³⁵Ja minä herätän minulleni uskollisen papin: se tekee niinkuin minun sydämessäni ja mielessäni on. Ja minä rakennan hänelle vahvan huoneen, vaeltaaksensa minun voideltuni edessä hänen elinaikanansa. ³⁶Ja tapahtuu, että se joka jää jälkeen sinun huonees, pitää tuleman ja kumartaman häntä hopenningin ja leivän kappaleen edestä, ja pitää sanoman: päästä minua nyt yhden papin osaan, että minä saisin syödä palan leipää.

3Ja nuorukainen Samuel palveli Elin edessä Herraa; ja Herran sana oli kallis siihen aikaan, ja ei ollut ilmoituskia. ²Ja tapahtui siihen aikaan, että Eli makasi siallansa, ja hänen silmänsä rupesivat pimentymään, niin ettei hän nähnyt. ³Ja Samuel makasi Herran templissä, siinä kuin Jumalan arkki oli, ennenkuin Jumalan lamppu sammutettiin. ⁴Ja Herra kutsui Samuelia; hän vastasi: katso, tässä minä olen. ⁵Ja hän juoksi Elin tykö ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Hän sanoi: en minä kutsunut, mene jälleen ja pane maata; ja hän meni ja pani maata. ⁶Ja Herra kutsui taas Samuelia, ja Samuel nousi ja meni Elin tykö, ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Hän sanoi: en minä kutsunut sinua, minun poikani, mene jälleen ja pane maata. ⁷Mutta Samuel ei tuntenut silloin vielä Herraa; ja Herran sana ei ollut vielä ilmoitettu hänelle. ⁸Ja Herra kutsui Samuelia vielä kolmannen keran, ja hän nousi ja meni Elin tykö, ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Niin ymmärsi Eli, että Herra kutsui nuorukaista. ⁹Ja Eli sanoi Samuelille: mene ja pane maata, ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: puhu, Herra! sillä sinun palvelias kuulee. Samuel meni ja pani maata siallensa. ¹⁰Niin tuli Herra ja seisoi siellä, ja kut-

sui niinkuin ennenkin: Samuel, Samuel. Ja Samuel sanoi: puhu! sillä sinun palvelias kuulee. ¹¹Ja Herra sanoi Samuelille: katso, minä teen yhden asian Israelissa, niin että sen molemmat korvat pitää soiman, joka sen kuulee. ¹²Sinä päivänä tuotan minä Elille kaikki ne mitkä minä hänen huonettansa vastaan puhunut olen: minä alan ja päätän sen. ¹³Ja minä tahdon tehdä hänelle tiettäväksi, että minä olen Tuomari hänen huoneellensa ijankaikkisesti sen pahan työn tähden, että hän tiesi poikansa häpiällisesti itsensä käyttäneen, ja ei kertaakaan vihaisesti katsonut heidän päällensä. ¹⁴Sentähden olen minä vannonut Elin huoneelle, että tämä Elin huoneen pahateko ei pidä lepyttämän uhrilla eikä ruokauhrilla ijankaikkisesti. ¹⁵Ja Samuel makasi huomeneen asti, ja avasi Herran huoneen oven. Ja Samuel ei tohtinut ilmoittaa Elille sitä näkyä. ¹⁶Niin kutsui Eli hänen ja sanoi: Samuel poikani; hän vastasi: katso, tässä minä olen. ¹⁷Hän sanoi: mikä sana se on, joka sinulle sanottiin? älä salaa sitä minulta. Jumala tehköön sinulle sen ja sen, jos sinä jotain salaat mnulta siitä mikä sinulle sanottu on. ¹⁸Niin Samuel sanoi hänelle kaikki ja ei häneltä mitään salannut. Vaan hän sanoi: hän on Herra, hän tehköön niinkuin hänelle on kelvollinen. ¹⁹Ja Samuel kasvoi, ja Herra oli hänen kanssansa, ja ei langennut yhtäkään kaikista hänen sanoistansa maahan. ²⁰Ja koko Israel, hamaasta Danista niin BerSabaan, tunsu Samuelin uskolliseksi Herran prophetaksi. ²¹Ja Herra taas ilmestyi hänelle Silossa; sillä Herra oli ilmaantunut Samuelille Silossa Herran sanan kautta.

⁴Ja Samuel rupesi saarnaamaan koko Israelin edessä; ja Israel meni sotaan Philistealaisia vastaan, ja he siottivat heitänsä EbenEtserin tykö, mutta Philistealaiset asettivat leirinsä Aphekiin. ²Ja Philistealaiset valmistivat itsensä Israelia vastaan, ja sota levitti itsensä pitkälle, ja Israel lyötiin Philistealaisilta; ja he löivät siinä tappeluksessa kedolla lähes neljätuhatta miestä. ³Kuin kansa tuli leiriin, sanoivat Israelin vanhimmat: minkätähden Herra antoi meidän tänäpäni lyötää Philistealaisilta? Ottakaamme Herran liitonarkki Silosta tykömme ja antakaamme sen tulla keskellemme vapahtamaan meitä vihollistemme kädestä. ⁴Ja kansa lähetti Siloon, ja he antoivat sieltä tuoda Herran Zebaotin liitonarkin, joka istuu Kerubimin päällä. Ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, Jumalan liitonarkin kanssa. ⁵Ja Herran liitonarkin tultua leiriin, huusi kaikki Israel suurella ilohuudolla, niin että maa kajahti. ⁶Kuin Philistealaiset kuuluivat ilohuudon, sanoivat he: mikä suuri ilohuuto on Hebrealaisten leirissä? Ja kuin he ymmärsivät Herran arkin tulleen leiriin, ⁷Pelkäsivät Philistealaiset ja sanoivat: Jumala on tullut leiriin. Ja vielä sitte sanoivat: voi meitä! sillä ei se ole ennen niin ollut. ⁸Voi meitä! kuka pelastaa meitä näiden suurten jumalain käsistä? Nämmät ovat ne jumalat, jotka löivät Egyptin korvessa kaikkinaisilla rangaistuksilla. ⁹Olkaat siis rohkiat sydämestä ja olkaat miehet, Philistealaiset, ettei teidän pitäisi palvele-

man Hebrealaisia, niinkuin he ovat teitä palvelleet: olkaat miehet ja sotilaat! ¹⁰Niin Philistealaiset sotivat, ja Israel lyötiin, ja jokainen pakeni majaan, ja se oli sangen suuri tappo, niin että Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä. ¹¹Ja Jumalan arkki otettiin pois; ja kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, kuolivat. ¹²Silloin juoksi sotajoukosta yksi BenJaminilainen ja tuli sinä päivänä Siloon; ja hän oli reväissyt vaatteensa ja viskonut multaa päänsä päälle. ¹³Ja katso, kuin hän sinne tuli, istui Eli istuimella, tielle katselemaan; sillä hänen sydämensä oli peljästyksissä Jumalan arkin tähden. Ja kuin mies tuli kaupunkiin, ilmoitti hän sen, ja koko kaupunki parkui. ¹⁴Ja kuin Eli kuuli korkian huudon äänen, kysyi hän: mikä kapina tämä on? Niin tuli mies nopiasti ja ilmoitti sen Elille. ¹⁵Ja Eli oli yhdeksänkymmenen ja kahdeksan ajastaikainen, ja hänen silmänsä olivat jo niin pimenneet, ettei hän nähnyt. ¹⁶Ja mies sanoi Elille: minä olen tullut ja paennut tänäpäni sotajoukosta. Mutta hän sanoi: kuinka käy, poikani? ¹⁷Silloin vastasi sanansaattaja ja sanoi: Israel on paennut Philistealaisten edellä, ja suuri tappo on kansassa tapahtunut, ja molemmat sinun poikas, Hophni ja Pinehas, ovat myös kuolleet, ja Jumalan arkki on otettu pois. ¹⁸Ja kuin hän kuuli mainittavan Jumalan arkkiä, lankesi hän maahan taapäni istuimelta portin tykönä, ja mursi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän tuomitsi Israelia neljäkymmentä ajastaikaa. ¹⁹Ja hänen miniänsä Pinehaan emäntä oli viimeisellensä raskas; kuin hän sen sanoman kuuli, että Jumalan arkki oli otettu pois ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet, kumarsi hän itsensä ja synnytti; sillä hänen kipunsa kävi hänen päällensä. ²⁰Ja kuin hän oli kuolemallansa, sanoivat vaimot, jotka seisovivat hänen tykönänsä: älä pelkää, sillä sinulle on poika syntynyt. Mutta ei hän mitään vastannut eikä sitä mieleensä pannut; ²¹Ja kutsui sen lapsen Ikabod ja sanoi: kunnia on tullut Israelista pois; sillä Jumalan arkki otettiin pois, ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet. ²²Ja hän taas sanoi: Israelin kunnia on tullut pois, sillä Jumalan arkki on otettu pois.

⁵Ja Philistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen EbenEtseristä Asdodiin, ²Ja veivät sen sisälle Dagonin huoneeseen ja asettivat sen Dagonin rinnalle. ³Ja Asdodilaiset nousivat toisena päivänä varhain, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä; mutta he ottivat Dagonin ja nostivat entiselle siallensa. ⁴Ja he nousivat toisena huomenna, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä, mutta Dagonin pää ja molemmat hänen kätensä olivat poikki hakattuina kynnyksellä, ja muu ruumis vain oli jäljellä. ⁵Sentähden Dagonin papit ja kaikki jotka Dagonin huoneeseen menevät, ei astu Dagonin kynnykselle Asdodissa tähän päivään asti. ⁶Mutta Herran käsi oli raskas Asdodilaisten päällä ja hävitti heidät, ja löi Asdodin ja kaiken ympäristön ajoksilla. ⁷Kuin Asdodin miehet näkivät niin olevan, sanoivat he: älkääm-

me antako Israelin Jumalan arkin olla meidän tykönämme; sillä hänen kätensä on juuri raskas meitä ja jumalaamme Dagonia vastaan. ⁸Ja he lähettivät ja kutsuivat kaikki Philistealaisten päämiehet tykönsä kokoon, ja sanoivat: mitä me teemme Israelin Jumalan arkille? He vastasivat: antakaat kantaa Israelin Jumalan arki Gatin ympäri; ja he kantoivat Israelin Jumalan arkin ympäri. ⁹Ja kuin he sen kantoivat, nousi suuri kapina kaupungissa Herran käden kautta, ja hän löi kaupungin miehet sekä pienet että suuret; ja he saivat salaiset kivut salaisiin paikkoihinsa. ¹⁰Niin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Kuin Jumalan arki tuli Ekroniin, huusivat Ekronilaiset ja sanoivat: he ovat vetäneet Israelin Jumalan arkin minun tyköni, surmataksensa minua ja minun kansaani. ¹¹Niin lähettivät he ja kutsuivat kaikki Philistealaisten päämiehet kokoon, ja sanoivat: lähettäkää Israelin Jumalan arki siallensa jälleen, ettei hän surmaisi minua ja minun kansaani; sillä kaikessa kaupungissa oli suuri kapina kuoleman tähden, ja Jumalan käsi oli siellä sangen raskas. ¹²Ja ihmiset, jotka ei kuolleet, olivat lyödyt salaisissa paikoissansa, niin että huuto meni kaupungista ylös taivaasen.

⁶Ja Herran arki oli seitsemän kuukautta Philistealaisten maalla. ²Ja Philistealaiset kutsuivat pappinsa ja tietäjänsä kokoon ja sanoivat: mitä meidän pitää Herran arkille tekemän? Antakaat meidän tietää, millä meidän pitää lähettämän häntä siallensa. ³He vastasivat: jos te lähettätte Israelin Jumalan arkin, niin älkää häntä lähettäkö tyhjänä, vaan teidän pitää maksaman hänelle vikauhrin, niin te tulette terveeksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei teistä lakkaa. ⁴Mutta he sanoivat: mikä on se vikauhri, jonka meidän hänelle antaman pitää? He vastasivat: viisi kultaista ajosta ja viisi kultaista hiirtä Philistealaisten päämiesten luvun jälkeen; että kaikilla teidän päämiehillänne ja teillä oli yksi vitsaus. ⁵Tehkää siis teidän ajostenne kuvat ja teidän hiirtenne kuvat, jotka teidän maanne hävittäneet ovat, kunnioittaksenne Israelin Jumalaa: hänen kätensä tulee joskus huokiammaksi teille, teidän jumalillenne ja teidän maallenne. ⁶Miksi te paaduttatte sydämenne, niinkuin Egyptiläiset ja Pharao paaduttivat sydämensä? Eikö se niin ole: sittekuin hän heidät häpiään saatti, laskivat he heidän menemään, ja he menivät matkaansa. ⁷Niin ottakaat ja tehkää uudet vaunut, ja ottakaat kaksi nuorta imettävää lehmää, joiden päällä ei ole yhtään ijestä vielä ollut, ja pankaat lehmät vaunuin eteen ja salvatkaat heidän vasikkansa kotia heidän jäljensä, ⁸Ja ottakaat Herran arki ja pankaat se vaunuin päälle, ja ne kultaiset kalut jotka te hänelle annoitte vikanne sovinnoiksi, pankaat arkkuun hänen sivullensa, ja lähettäkää häntä matkaan, ja antakaat hänen mennä; ⁹Ja katsokaat, jos hän menee kohdastansa rajainsa kautta ylös BetSemekseen päin, niin hän on tehnyt meille kaiken tämän suuren pahan; mutta jos ei, niin me tiedämme, ettei hänen kätensä ole meitä liikuttanut, vaan se on meille muutoin tapatur-

maisesti tapahtunut. ¹⁰Miehet tekivät niin, ja ottivat kaksi nuorta imettävää lehmää ja panivat vaunuin eteen, ja salpasivat heidän vasikkansa kotia, ¹¹Ja panivat Herran arkin vaunuin päälle, niin myös arkun kultaisten hiirten ja ajosten kuvain kanssa. ¹²Ja lehmät menivät kohdastansa tietä myöten BetSemekseen, ja kävivät aina yhtä tietä ja ammuit, ja ei poikenneet oikialle taikka vasemmalle puolelle; ja Philistealaisten päämiehet seurasivat heitä BetSemeksen maan ääriin. ¹³Mutta BetSemiläiset leikkasivat nisueloansa laaksossa, ja nostivat silmänsä ja näkivät arkin, ja olivat iloiset, että saivat sen nähdä. ¹⁴Mutta vaunut tulivat Josuan BetSemiläisen pellolle, ja seisoiivat siinä allallansa, ja siellä oli suuri kivi; ja he halkasivat puita vaunuista, ja uhrasivat lehmät Herralle polttouhriksi. ¹⁵Ja Leviläiset nostivat Herran arkin maahan ja arkun, joka sivussa oli, jossa ne kultaiset kalut olivat, ja panivat suuren kiven päälle. Ja BetSemiläiset uhrasivat sinä päivänä Herralle polttouhria ja muita uhreja. ¹⁶Kuin ne viisi Philistealaisen päämiestä näkivät sen, palasivat he sinä päivänä Ekroniin. ¹⁷Ja nämät ovat ne kultaiset ajosten kuvat, jotka Philistealaiset uhrasivat Herralle vikauhriksi: Asdod yhden, Gasa yhden, Asklon yhden, Gat yhden ja Ekron yhden. ¹⁸Ja kultaiset hiiret kaikkein Philistealaisten kaupunkein luvun jälkeen, viiden päämiehen edestä, sekä vahvoista kaupungeista ja maakylistä, siihen suureen Abeliin asti, johonka he panivat Herran arkin; joka on tähän päivään asti Josuan BetSemiläisen pellolla. ¹⁹Ja muutamat BetSemiläiset lyötiin, että he katsoivat Herran arkiin, ja hän löi siitä kansasta viisikymmentä tuhatta ja seitsemänkymmentä miestä; niin se kansa murehti, että Herra niin suurella vitsauksella löi kansaa. ²⁰Ja BetSemiläiset sanoivat: kuka on seisovainen Herran edessä, tainkaltaisen pyhän Jumalan? ja kenen tykö hän menee meidän tyköämme; ²¹Ja lähettivät sanansaattajat KirjatJearimin asuvaisten tykö ja käskivät heille sanoa: Philistealaiset ovat tuoneet Herran arkin jälleen, tulkaat tänne alas ja viekää häntä ylös teidän tyköne jälleen.

⁷Niin tulivat KirjatJearimin miehet, ja toivat sinne Herran arkin, ja veivät sen Amminadabin huoneeseen Giberaan, ja vihkivät hänen poikansa Eleatsarin ottamaan Herran arkista vaaria. ²Ja siitä päivästä, jona arki tuli KirjatJearimiin, kului paljon aikaa, kaksikymmentä ajastaikaa; ja koko Israelin huone itki Herran jälkeen. ³Mutta Samuel puhui koko Israelin huoneelle, sanoen: jos te käänätte teitänne kaikesta sydämestänne Herran tykö, niin heittäkää teiltänne vieraat jumalat ja Astharot pois, ja valmistakaat teidän sydämenne Herran tykö, ja palvelkaat häntä ainoaa, niin hän pelastaa teidät Philistealaisten käsistä. ⁴Niin heittivät Israelin lapset heitänsä Baalin ja Astharotin pois, ja palvelivat ainoaa Herraa. ⁵Ja Samuel sanoi: kootkaat kaikki Israel Mitspaan: ja minä rukoilen teidän edestänne Herraa. ⁶Ja he tulivat Mitspaan kokoon, ammuksivat vettä ja kaasivat Herran eteen, paastosivat sen päivän, ja sanoivat

siinä paikassa: me olemme syntiä tehneet Herraa vastaan! Ja Samuel tuomitsi Israelin lapsia Mitspassa. ⁷Kuin Philistealaiset kuuluivat Israelin lapset kokoontuneeksi Mitspaan, menivät Philistealaisten päämiehet Israelia vastaan. Kuin Israelin lapset sen kuuluivat, pelkäsivät he Philistealaisia. ⁸Ja Israelin lapset sanoivat Samuelille: älä lakkaa huutamasta meidän edestämme Herran meidän Jumalamme tykö, että hän meidät pelastais Philistealaisten käsistä. ⁹Niin Samuel otti yhden imevän karitsan ja uhrasi sen kokonansa Herralle polttouhriksi; ja Samuel huusi Herran tykö Israelin edestä, ja Herra kuuli hänen rukouksensa. ¹⁰Ja kuin Samuel uhrasi polttouhrin, lähestyivät Philistealaiset sotimaan Israelia vastaan; mutta Herra jylisti sinä päivänä suurella pauhinalla Philistealaisten ylitse ja peljätti heidät, niin että he lyötiin Israelin edessä. ¹¹Niin Israelin miehet menivät ulos Mitspasta, ja ajoivat Philistealaisia takaa, ja löivät heidät aina BetKarin alle. ¹²Ja Samuel otti kiven ja pani Mitspan ja Senin välille, ja kutsui sen nimen EbenEtsen, ja sanoi: tähän asti on Herra auttanut meitä. ¹³Ja niin Philistealaiset poljettiin, eikä enää tulleet Israelin rajoille. Ja Herran käsi oli Philistealaisia vastaan niinkauvan kuin Samuel eli. ¹⁴Niin Israelin lapset saivat ne kaupungit jälleen, jotka Philistealaiset heiltä olivat ottaneet pois, Ekronista Gatiin saakka, rajoinensa. Ne vapahti Israel Philistealaisten käsistä; sillä Israelilla oli rauha Amorilaisten kanssa. ¹⁵Ja Samuel tuomitsi Israelia kaiken elinaikansa, ¹⁶Ja vaelsi joka vuosi ympäri BetElin ja Gilgalin ja Mitspan. Ja kuin hän oli tuominnut Israelia kaikissa näissä paikoissa, ¹⁷Tuli hän Ramaan jälleen; sillä siellä oli hänen huoneensa ja siellä hän tuomitsi Israelia, ja rakensi Herralle siellä alttarin.

⁸Ja tapahtui, kuin Samuel vanhentui, että hän pani poikansa Israelin tuomariksi. ²Hänen esikoisensa nimi oli Joel ja toisen Abia, jotka tuomarit olivat BerSabassa. ³Mutta hänen poikansa ei vaeltaneet hänen teissänsä, vaan poikesivat ahneuden perään, ja ottivat lahjoja, ja käänsivät oikeuden. ⁴Niin kaikki Israelin vanhimmat kokosivat itsensä ja tulivat Samuelin tykö Ramaan, ⁵Ja sanoivat hänelle: katso, sinä olet vanhentunut, ja sinun poikas ei vaella sinun teissä. Niin aseta nyt meille kuningas, joka meitä tuomitsis, niinkuin kaikilla pakanoillakin on. ⁶Ja Samuel otti sen pahaksi, että he sanoivat: anna meille kuningas, joka meitä tuomitsis; ja Samuel rukoili Herraa. ⁷Ja Herra sanoi Samuelille: kuule kansan ääntä kaikissa niissä, mitä he sinulle sanovat; sillä ei he ole sinua hyljänneet, vaan minun he ovat hyljänneet, etten minä heitä hallitsisi; ⁸Niinkuin he aina tehneet ovat siitä päivästä kuin minä heidät vein Egyptistä tähän päivään asti, ja ovat minun hyljänneet ja palvelleet vieraita jumalia: niin tekevät he myös sinulle. ⁹Kuule siis nyt heidän äänensä: kuitenkin ettäs ahkerasti todistat heitä vastaan ja ilmoitat heille kuninkaan oikeuden, joka heitä hallitseva on. ¹⁰Ja Samuel sanoi kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä kuningasta anoi. ¹¹Ja sanoi: tämä pitää

oleman kuninkaan oikeus, joka teitä vallitseva on: teidän poikanne ottaa hän ja panee vaunu- ja hevostmiehikensä ja vaunuinsa edelläjuoksisoiksi, ¹²Ja panee päämiehiksi tuhanen ja viidenkymmenen päälle, ja kyntäjiksi, joiden hänen peltonsa kyntämän pitää, ja elonleikkaajiksi eloonsa, ja sotakaluinsa ja vaunukaluinsa tekiöiksi. ¹³Ja teidän tyttärensä ottaa hän voidetten tekiöiksi, keittäjiksi ja leipojiksi. ¹⁴Hän ottaa myös teidän parhaat peltonne, viinamäkenne ja öljypuunne, ja antaa ne palvelioillensa; ¹⁵Ja ottaa teiltä kymmenykset teidän jyvistäne ja viinastanne, ja antaa huovillensa ja palvelioillensa. ¹⁶Hän ottaa myös palveliane ja piikanne, ja parhaat nuorukaisenne, ja aasinne, ja panee ne työhönsä. ¹⁷Hän ottaa laumastanne kymmenykset: ja teidän pitää oleman hänen orjansa. ¹⁸Niin te silloin huudatte kuninkaanne tähden, jonka te olette teilleenne valinneet; vaan silloin ei Herra kuule teitä. ¹⁹Ja ei kansa totellut Samuelin ääntä, vaan sanoi: ei millään muotoa, vaan kuningas pitää meillä oleman, ²⁰Että me myös olisimme niinkuin kaikki muut pakanat, ja että meidän kuninkaanme tuomitsis meitä ja menis edelläme, kuin meidän pitää sotiman. ²¹Ja niin Samuel kuuli kaikkia niitä mitä kansa sanoi, ja puhui ne Herran korvain edessä. ²²Niin sanoi Herra Samuelille: kuule heidän äänensä ja aseta heille kuningas. Ja Samuel sanoi Israelin miehille: menkäätkä matkaanne kukin kaupunkiinsa.

⁹Niin oli yksi mies BenJaminista, nimeltä Kis, Abielin poika, Serorin pojan, Bekoratin pojan, Aphiaan pojan, Isjeminin pojan; voimallinen mies. ²Hänellä oli poika nimeltä Saul, hän oli kaunis nuori mies, ja ei ollut yksikään häntä kauniimpi Israelin lasten seassa, päätä pitempi kaikkea muuta kansaa. ³Ja Kis Saulin isä oli kadottanut aasintamansa, ja Kis sanoi pojallensa Saulille: ota palvelioista kanssasi ja nouse; mene matkaas ja etsi aasintammat. ⁴Ja hän kävi Ephraimin vuoren yli ja Salisan maan lävitse, ja ei he löytäneet; niin he kävivät Salimin maan lävitse, ja ei ne olleet siellä, ja he kävivät Jeminin maan lävitse, ja ei löytäneet. ⁵Kuin he tulivat Zuphin maalle, sanoi Saul palveliallensa, joka hänen kanssansa oli: tule, käykäämme kotia jällensä, ettei minun isäni unhottaisi aasintammoja ja murehtisi meitä. ⁶Mutta se sanoi hänelle: katso, tässä kaupungissa on kuuluisa Jumalan mies: kaikki mitä hän sanoo, se kaiketi tapahtuu. Käykäämme nyt sinne: kuka tietää, hän sanoo meille meidän retkemme, jota vaellamme. ⁷Saul sanoi palveliallensa: katso, siis me menemme sinne; mutta mitä me viemme miehelle? sillä leipä on kaikki loppunut säkistämme: ei ole meillä yhtään lahjaa vietävää sille Jumalan miehelle: mitä meillä on myötämme? ⁸Palvelia vastasi edespäin Saulille ja sanoi: katso, minulla on neljäs osahopiasiklia tykönäni; antakaamme se sille Jumalan miehelle, että hän sanois meille meidän retkemme. ⁹Muinaiseen aikaan Israelissa, kuin käytiin Jumalaa etsimään, sanottiin: tulkaat, käykäämme näkiän tykö; sillä se joka nyt on propheta, kutsuttiin muinen näkiäksi. ¹⁰Saul sanoi palve-

liallensa: puhees on hyvä: tule, käykäämme. Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli. ¹¹Ja tultuansa kaupungin paltalle, löysivät he piikoja, jotka läksivät vettä ammuntamaan; niille he sanoivat: onko näkiä täällä? ¹²He vastasivat heitä ja sanoivat: on, katso, siellä sinun edessä: riennä nyt, sillä tänäpäni hän on tullut kaupunkiin, että tänäpäni on kansalla uhri korkeudella. ¹³Kuin tulette kaupunkiin, niin te löydätte hänen, ennenkuin hän menee korkeudelle atrioitsemaan; sillä ei kansa ennen syö, kuin hän siunaa uhrin, sitte ne syövät jotka kutsutut ovat: menkäätsiis sinne, sillä juuri nyt te hänen löydätte. ¹⁴Ja he menivät ylös kaupunkiin, ja kuin he tulivat keskelle kaupunkia, katso, Samuel kohtasi heidät mennessänsä korkeudelle. ¹⁵Mutta Herra oli ilmoittanut Samuelille päivää ennen kuin Saul tuli, sanoen: ¹⁶Huomenna tällä ajalla lähetän minä sinun tykösi miehen BenJaminin maasta, voitele se minun kansani Israelin päämieheksi: ja hän on vapahtava heitä Philistealaisten käsistä, sillä minä olen katsonut minun kansani puoleen, ja heidän huutonsa on tullut minun tyköni. ¹⁷Kuin Samuel näki Saulin, vastasi Herra ja sanoi: katso, tämä on se mies, josta minä sinulle sanonut olen: tämä on hallitseva minun kansaani. ¹⁸Saul meni Samuelin tykö porttiin ja sanoi: ilmoita minulle, kussa täällä on näkiän huone. ¹⁹Samuel vastasi Saulille ja sanoi: minä olen näkiä, mene minun edelläni ylös korkeudelle: ja te syötte tänäpäni minun kansani, ja huomenna päästän minä sinun: ja kaikki mitä sydämessäs on, ilmoitan minä sinulle. ²⁰Ja aasintammoja, jotka ovat olleet sinulta kolme päivää poissa, älä silleen murehdi, sillä ne ovat löydettyt: ja kenen kaikki himoittava Israelissa pitää oleman? Eikö ne sinulle tule ja kaikelle isäs huoneelle? ²¹Saul vastasi ja sanoi: enkö minä ole Jeminin poika, kaikkein vähimmästä Israelin suvusta, ja minun sukuni on vähin kaikkein sukukuntain seassa BenJaminista? Miksis senkaltaista minulle puhut? ²²Mutta Samuel otti Saulin palvelioinensa ja vei heidät saliin, ja istutti heidät ylimmäiseksi kaikista niistä, jotka kutsutut olivat, joita oli liki kolmekymmentä miestä. ²³Ja Samuel sanoi keittäjälle: tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja käskin tykönsä pitää. ²⁴Niin keittäjä kantoi lavan ja sen mikä siinä riippui kiinni, ja hän pani sen Saulin eteen. Ja Samuel sanoi: katso, tämä jäi, laske etees ja syö; sillä se on tähän hetkeen asti sinulle tallella pidetty, silloin kuin minä kutsuin kansan. Niin Saul söi Samuelin kanssa sinä päivänä. ²⁵Ja kuin he menivät korkeudelta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin kanssa katon päällä. ²⁶Ja he nousivat varhain aamulla. Niin Samuel kutsui Saulin aamuruskon noustessa katon päälle ja sanoi: nouse, ja minä päästän sinun; ja Saul nousi, ja he molemmat menivät ulos, hän ja Samuel. ²⁷Ja kuin he tulivat kaupungin ääreen, sanoi Samuel Saulille: sano palvelialle, että hän menis meidän edellämme (ja hän meni edellä); mutta seiso sinä nyt tässä, ja minä ilmoitan sinulle, mitä Jumala sanonut on.

¹⁰Niin otti Samuel öljyastian ja kaasi hänen päänsä

päälle, ja antoi suuta hänen ja sanoi: näetkös, että Herra on sinun voidellut päämieheksi perimisensä päälle? ²Kuin sinä menet minun tyköäni tänäpäni pois, niin sinä löydät kaksi miestä Rakelin haudan tykönä Zelsassa, BenJaminin rajassa: ne sanovat sinulle: aasintammat, joitas olet lähtenyt etsimään, ovat löydettyt: ja katso, ei isäs pidä silleen lukua aaseista, vaan murehtii teitä ja sanoo: mitä minun pitää tekemän pojalleni? ³Ja kuin edemmäksi siitä menet, niin sinä tulet Taborin lakeudelle, siinä kohtaavat sinua kolme miestä, jotka Jumalan tykö ylös BetEliin menivät: ensimmäinen kantaa kolme vohlaa, ja toinen kantaa kolme kappaletta leipää, ja kolmas kantaa viinaleiliä. ⁴Ja ne tervehtivät sinua ystävällisesti, antavat sinulle kaksi leipää: ota ne heidän kädestänsä. ⁵Sitte tulet sinä Jumalan korkeudelle, kussa Philistealaisten leirit ovat. Ja pitää tapahtuman, että tultuasi kaupunkiin, kohtaat prophetain joukon, jotka ovat tulleet korkeudelta, ja heidän edellänsä kantele ja trumpu, huilut ja harput, ja he propheteeraavat. ⁶Ja Herran henki tulee sinussa voimalliseksi, että propheteeraat heidän kanssansa ja tulet toiseksi mieheksi. ⁷Ja kuin nämät merkit tapahtuvat sinulle, niin tee kaikki, mitä etees tulee; sillä Jumala on sinun kanssas. ⁸Mutta sinun pitää menemän minun edelläni alas Gilgaliin, ja katso, minä tulen sinne sinun tykösi uhraamaan polttouhria ja kiitosuhria: seitsemän päivää pitää sinun odottaman, siihenasti kuin minä tulen sinun tykösi ja ilmoitan sinulle, mitä sinun pitää tekemän. ⁹Ja tapahtui, että kuin hän oli kääntänyt selkensä Samuelin puoleen ja meni hänen tykönsä pois, antoi Jumala hänelle toisen sydämen; ja kaikki nämät merkit tapahtuivat sinä päivänä. ¹⁰Ja kuin he tulivat sinne korkeudelle, katso, prophetain joukko kohtasi häntä, ja Jumalan henki tuli voimalliseksi hänessä, että hän propheteerasi heidän keskellensä. ¹¹Kuin hänen kaikki näkivät jotka ennen hänen tunteneet olivat, ja katso, hän propheteerasi prophetain kanssa, sanoivat he toinen toisellensa: mitä Kisin pojalle tapahtunut on? onko Saul myös prophetain seassa? ¹²Ja yksi vastasi siellä ja sanoi: kuka on heidän isänsä? Siitä on sananlasku tullut onko Saul myös prophetain seassa? ¹³Ja kuin hän lakkasi propheteeraamasta, tuli hän korkeudelle. ¹⁴Mutta Saulin setä sanoi hänelle ja hänen palveliallensa: kussa te kävitte? Ja hän sanoi: me etsimme aasintammoja, ja kuin me näimme, ettemme löytäneet, tulimme me Samuelin tykö. ¹⁵Niin sanoi Saulin setä: sano siis minulle, mitä Samuel sanoi teille? ¹⁶Saul vastasi sedällensä: hän sanoi yksivakaisesti aasintammat jo löydetyksi; mutta kuninkaan valtakunnasta ei hän mitään hänelle puhunut, mitä Samuel hänelle sanonut oli. ¹⁷Mutta Samuel antoi kutsua kansan kokoon Herran tykö Mitspaan. ¹⁸Ja sanoi Israelin lapsille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä johdatin Israelin Egyptistä, ja vapahdin teidät Egyptiläisten käsistä ja kaikkein valtakuntain käsistä, jotka teitä vaivasivat. ¹⁹Ja te hylkäsitte tänäpäni teidän Jumalanne, joka teidät kaikesta vastoinkäymisestäänne ja murheestanne auttanut on, ja sanoitte:

pane meille kuningas. Nyt siis käykää Herran eteen sukuinne ja päämiestenne jälkeen. ²⁰Kuin Samuel oli koonnut kaikki Israelin sukukunnat, lankesi arpa BenJaminin sukuun. ²¹Mutta kuin hän BenJaminin suvun kutsui lankoinensa edes, lankesi arpa Matrin suvun päälle, ja lankesi Kisin pojan Saulin päälle. Ja he etsivät häntä, mutta ei häntä löydetty. ²²Ja he kysyivät Herralta, oliko hän vielä sinne tuleva. Herra vastasi: katso, hän on lymyttänyt itsensä astiaien alle. ²³Niin he juoksivat ja toivat hänen sieltä. Ja hän seisoi kansan keskellä, ja hän oli päättänsä pitempi kaikkea kansaa. ²⁴Ja Samuel sanoi kaikelle kansalle: näettekö, kenenkä Herra on valinnut? sillä ei hänen vertaistansa ole yhtään kaikessa kansassa. Niin huusi kaikki kansa ja sanoi: olkoon kuninkaalle onneksi! ²⁵Ja Samuel sanoi kansalle kaikki valtakunnan oikeuden, ja kirjoitti kirjaan, ja pani sen Herran eteen. Ja Samuel päästi kaiken kansan, itsekunkin kotiansa. ²⁶Ja Saul meni myös kotia Gibeaan, ja yksi osa sotaväestä meni hänen kanssansa, joiden sydämen Jumala käänsi. ²⁷Mutta monikahdat Belialin lapset sanoivat: mitä tämä auttaa meitä? ja katsoivat hänen ylönsä ja ei tuoneet hänelle mitään lahjaa. Mutta hän teeskenteli, niinkuin ei hän sitä kuullutkaan olisi.

11 Niin Nahas Ammonilainen meni ja piiritti Jabesta Gileadissa; niin kaikki Jabeksen miehet sanoivat Nahakselle: tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua. ²Mutta Nahas Ammonilainen vastasi heitä: tällä tavalla teen minä liiton teidän kanssanne, että minä jokaisen teidän oikian silmännne puhkaisen, ja teen teidät hävistyksiksi kaikessa Israelissa. ³Niin sanoivat hänelle Jabeksin vanhimmat: anna meille seitsemän päivää aikaa, että me lähettäisimme sanoman kaikille Israelin maan rajoille: ja jollei yhtäkään ole, joka meidät vapahtaa, niin me tulemme sinun tykö ulos. ⁴Niin tulivat sanansaattajat Saulin tykö Gibeaan ja puhuivat nämät kansan korvain kuullen; niin kaikki kansa korotti äänensä ja itki. ⁵Ja katso, Saul tuli kedolta käyden härkänsä jälessä ja sanoi: mikä kansan on, että he itkevät? Niin he juttelivat hänelle Jabeksen miesten asian. ⁶Ja Jumalan henki tuli Saulissa voimakseksi, kuin hän oli kuullut nämät sanat, ja hänen vihansa sangen suuresti julmistui. ⁷Niin otti hän parin härkiä ja leikkasi ne kappaleiksi, ja lähetti kaikkiin Israelin rajoihin sanansaattajain kautta ja käski sanoa: joka ei lähde Saulin ja Samuelin jälkeen, hänen härjillensä pitää näin tehtämän. Niin Herran pelko lankesi kansan päälle, että he läksivät ulos niinkuin yksi mies. ⁸Ja hän luki heitä Besekissä. Ja Israelin lapsia oli kolmesataa tuhatta miestä, mutta Juudan lapsia kolmekymmentä tuhatta. ⁹Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka tulleet olivat: sanokaat näin Jabeksen miehille Gileadissa: huomenna te saatte avun, kuin päivä on palavimmillansa. Niin sanansaattajat tulivat ja ilmoittivat sen Jabeksen miehille; ja he ihastuivat. ¹⁰Ja Jabeksen miehet sanoivat: huomenna me käymme teidän tykönsä ulos, tehdäksemme meidän kanssamme, niinkuin teille kelpaa. ¹¹Niin

Saul jakoi toisena päivänä huomeneltain kansan kolmeen joukkoon, ja he tulivat huomenvartiassa sisälle keskelle leiriä ja löivät Ammonilaisia siihenasti kuin päivä tuli palavimmaksi; ja ne jotka jäivät, hajoitettiin, niin ettei kahta heistä yhteen jäänyt. ¹²Niin kansa sanoi Samuelille: kutka ne ovat jotka sanoivat: pitääkö Saul meitä hallitseman? Antakaat niiden tulla edes tappaaksemme. ¹³Niin sanoi Saul: ei tänäpäni pidä yhdenkään kuoleman, sillä tänäpäni on Herra tehnyt autuuden Israelissa. ¹⁴Niin sanoi Samuel kansalle: tulkaat, käykäämme Gilgaliin ja uudistaakamme siellä kuninkaan valtakunta. ¹⁵Niin kaikki kansa meni Gilgaliin, ja Saul tehtiin siellä kuninkaaksi Herran edessä Gilgalissa; ja he uhrasivat siellä kiitosuhria Herran edessä. Niin Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat sangen suuresti.

12 Ja Samuel sanoi kaikelle Israelille: katsos, minä olen kuullut teidän äänenne kaikissa mitä te minulle puhuneet olette, ja olen asettanut teille kuninkaan. ²Ja katso, nyt kuningas käy teidän edellänne, ja minä olen vanhaksi ja harmaaksi tullut, ja minun poikani ovat teidän tykönsä; ja minä olen käynyt teidän edellänne minun nuoruudestani tähän päivään asti. ³Katso, tässä minä olen; vastatkaat minua Herran ja hänen voideltunsa edessä: jos olen kenenkään härjän eli aasin ottanut, ja jos olen jollekulle ylöllistä tehnyt eli jotakuta sortanut, jos jonkun kädestä olen lahjoja ottanut ja antanut soaista silmäni: niin minä ne teille annan jälleen. ⁴He vastasivat: et sinä mitään ylöllistä etkä vääryyttä ole meille tehnyt, etkä myös kenenkään kädestä ole mitään ottanut. ⁵Hän sanoi heille: Herra on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänäpäni, ettette ole mitään minun kädestäni löytäneet. He sanoivat: olkoon todistaja. ⁶Ja Samuel sanoi kansalle: Herra joka Moseksen ja Aaronin teki, ja johdatti teidän isänne Egyptin maalta, ⁷Niin astukaat nyt edes, oikeudelle käydäkseeni teidän kanssanne Herran edessä kaikista Herran hyvistä töistä, jotka hän teille ja teidän isillenne tehnyt on. ⁸Kuin Jakob oli tullut Egyptiin, huusivat teidän isänne Herran tykö, ja Herra lähetti Moseksen ja Aaronin, ja he johdattivat teidän isänne ulos Egyptistä ja asettivat heidän tähän paikkaan asumaan, ⁹Mutta kuin he unohtivat Herran Jumalansa, myi hän heidät Siseran, Hasorin sodanpäämiehen vallan alle, ja Philistealaisten vallan alle ja Moabin kuninkaan vallan alle, ja he sotivat heitä vastaan. ¹⁰Ja he huusivat Herran tykö ja sanoivat: me olemme syntiä tehneet, että me hylkäsimme Herran ja palvelimme Baalia ja Astharotia; mutta vapahda nyt meitä meidän viholistemme kädestä, niin me sinua palvelemme. ¹¹Ja Herra lähetti Jerubbaalin, Bedanin, Jephtan ja Samuelin, ja pelasti teitä teidän vihamiestenne käsistä ympäriltänne, ja antoi teidän asua rauhallisesti. ¹²Kuin te näitte Nahaksen Ammonin lasten kuninkaan tulevan teitä vastaan, sanoitte te minulle: ei millään muotoa, vaan kuningas meitä valitkoon; vaikka Herra teidän Jumalanne oli teidän kunin-

kaanne. ¹³Ja nyt katso, siinä on kuningas, jonka te olette valinneet ja anoneet; sillä katso, Herra on asettanut teille kuninkaan. ¹⁴Jos te pelkäätte Herraa ja palvelette häntä, kuulette hänen äänensä ja ette ole Herran suulle tottelemattomat, niin sekä te että teidän kuninkaanne, joka teitä hallitsee, seuraa Herraa teidän Jumalaanne. ¹⁵Mutta jollette Herran ääntä kuule, vaan olette hänen suullensa tottelemattomat, niin Herran käsi on sekä teitä että teidän isiänne vastaan. ¹⁶Niin käykäätsiis tästä edes ja katsokaat tätä suurta asiaa, jota Herra on tekevä teidän silmäänne edessä. ¹⁷Eikö nyt ole nisun elon aika? Vaan minä huudan Herran tykö, että hän antaisi jylistä ja sataa, ymmärtääksenne ja nähdäksenne sen suuren pahuuden, jonka te olette tehneet Herran edessä, anoissanne teille kuningasta. ¹⁸Ja kuin Samuel huusi Herran tykö, antoi Herra sinä päivänä jylistä ja sataa. Niin kaikki kansa suuresti pelkäsi Herraa ja Samuelia. ¹⁹Ja sanoivat kaikki Samuelille: rukoile sinun palveliais edestä Herraa sinun Jumalaas, ettemme kuolisi; sillä me olemme lisänneet kaikkein meidän synteimme tykö sen pahuuden, että me anoimme meillemme kuningasta. ²⁰Ja Samuel sanoi kansalle: älkääts peljätkö: te tosin olette tehneet kaiken tämän pahuuden, mutta älkääts kuitenkaan luopuko Herrasta, vaan palvelkaat Herraa kaikesta teidän sydämestänne. ²¹Ja älkääts itsiänne kääntätkö turhan menon perään, ei se mitään teitä hyödytä eikä auta, sillä se on turhuus. ²²Mutta Herra ei hylkää kansaansa suuren nimensä tähden; sillä Herra on tahtonut teitä tehdä itsellensä kansaksi. ²³Olkoon myös kaukana minusta, että minä syntiä tekisin Herraa vastaan, lakaten rukoilemasta Herraa teidän edestänne, ja opettamasta teille hyvää ja oikiaa tietä. ²⁴Ainoastansa peljätäkääts Herraa ja palvelkaat häntä uskollisesti kaikesta sydämestänne; sillä katsokaat, kuinka suuria tekoja hän tekee teidän kanssanne. ²⁵Mutta jos te teette paha, niin sekä te että teidän kuninkaanne hukkuu.

13 Kuin Saul oli vuoden ollut kuninkaana, ja hallinnut Israelia kaksi ajastaikaa, ²Valitsi hän itsellensä kolmetuhatta miestä Israelista: kaksituhatta olivat Saulin kanssa Mikmassa ja BetElin vuorella, mutta tuhannen Jonatanin kanssa BenJaminin Gibeassa, mutta muun joukon päästi hän menemään itsekunkin majoillensa. ³Ja Jonatan löi Philistealaisia heidän leirissänsä, joka oli Gibeassa; ja Philistealaiset saivat sen tietää. Ja Saul antoi soittaa basunalla kaikessa maakunnassa ja sanoa: antakaat Hebrealaisien sen kuulla. ⁴Ja kaikki Israel kuuli sanottavan: Saul on lyönyt Philistealaisten leirin; ja Israel myös haisi Philistealaisten edessä, ja kansa kutsuttiin Saulin tykö kokoon Gilgaliin. ⁵Niin kokoontuivat Philistealaiset sotimaan Israelia vastaan, kolmekymmentä tuhatta vaunua, kuusituhatta ratsasmiestä ja paljo muuta kansaa, niinkuin santaa meren rannalla; ja he matkustivat ylöspäin ja asettivat leirinsä Mikmaan, itään päin BetAvenista. ⁶Kuin Israelin miehet näkivät heitänsä ahdistetuksi, sillä kansa oli sangen hämmästyksissä, lymyttivät he heitänsä luoliin, maan kuoppiin,

mäen rotkoihin, linnoihin ja kaivoihin; ⁷Ja Hebrealaiset vaelsivat Jordanin ylitse Gadin ja Gileadin maakuntaan; vaan Saul oli vielä Gilgalissa, ja kaikki kansa, jotka olivat hänen perässänsä, pelkäsivät. ⁸Niin odotti hän seitsemän päivää, siihen aikaan asti, kun Samuel määrännyt oli. Vaan koska ei Samuel tullutkaan Gilgaliin, rupesi kansa hajoomaan häneltä. ⁹Silloin sanoi Saul: tuokaat minulle polttouhria ja kiitosuhria; ja uhrasi polttouhria. ¹⁰Kuin hän oli päättänyt polttouhrin, katso, Samuel tuli; niin Saul meni häntä vastaan siunaamaan häntä. ¹¹Niin sanoi Samuel: mitäs olet tehnyt? Saul vastasi: minä näin kansan minultani hajoovan, et myös sinä tullut määrättyyn aikaan, ja Philistealaiset olivat Mikmassa koossa, ¹²Niin minä sanoin: nyt tulevat Philistealaiset tänne minun tyköni Gilgaliin, ja en minä rukoillut Herran kasvoin edessä; niin minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin. ¹³Samuel sanoi Saulille: sinä olet tyhmästi tehnyt, ja et pitänyt Herran sinun Jumalas käskyä, jonka hän käski sinulle; sillä hän oli vahvistanut sinun valtakuntas Israeliin ijankaikkisesti. ¹⁴Vaan sinun valtakuntas ei pidä enää oleman seisovainen: Herra on yhden miehen oman sydämensä jälkeen etsinyt, sen on Herra käsenyt olla kansansa päämiehen; sillä et sinä pitänyt sitä, mitä Herra sinulle käski. ¹⁵Niin Samuel nousi ja meni Gilgalista pois BenJaminin Gibeaan; niin Saul luki väen, joka hänen tykönänsä oli, liki kuusisataa miestä. ¹⁶Ja Saul ja Jonatan hänen poikansa, ja se väki joka heidän tykönänsä oli, jäivät BenJaminin kukkulalle; vaan Philistealaiset asettivat leirinsä Mikmaan. ¹⁷Philistealaisten leiristä läksi kolme joukkoa maata hävittämään: yksi käänsi itsensä Ophran tielle Sualin maalle, ¹⁸Toinen käänsi itsensä BetHoronin tielle ja kolmas käänsi itsensä sille rajatielle, joka menee Seboimin laakson korpeen. ¹⁹Niin ei löydetty yhtään seppää kaikesta Israelin maakunnasta; sillä Philistealaiset ajattelivat, ettei Hebrealaiset tekisi miekkoja ja keihäitä. ²⁰Ja kaiken Israelin täytyi mennä Philistealaisten tykö teroittamaan vannastansa, rautalapioitansa, kirvestänsä ja vikahdintansa. ²¹Mutta heillä oli teroitusrauta vikahtimille, lapioille, hangoille ja kirveille, niin myös ojettaa pistintä. ²²Kuin tappelupäivä joutui, niin ei löytynyt miekkaa eikä keihästä kaiken kansan kädessä, jotka Saulin ja Jonatanin kanssa olivat, vaan Saulilla ja hänen pojallansa oli. ²³Ja Philistealaisten leiri läksi Mikman taipaleelle.

14 Se tapahtui yhtenä päivänä, että Jonatan Saulin poika sanoi palveliallensa, joka kantoi hänen asettansa: tule, käykääms Philistealaisten leiriin, jotka toisella puolella ovat; ja ei hän sitä sanonut isällensä. ²Vaan Saul viipyi Gibeassa ääressä granatin puun alla, joka oli esikaupungissa, ja se kansa, joka hänen tykönänsä oli, oli liki kuusisataa miestä. ³Ja Ahia Ahitobin poika, Ikabodin veljen, Pinehaan pojan, Elin pojan, oli Herran pappi Silossa, kantain päällisvaatetta; mutta kansa ei tietänyt Jonatanin menneeksi pois. ⁴Ja tiellä, kussa Jonatan pyysi ylitse mennä Philistealaisten leiriin, oli kaksi jyrkkää kalliota, yksi tällä

puolella ja toinen toisella puolella: yksi kutsuttiin Botsets, toinen Sene. ⁵Yksi oli Mikmaan päin pohjasta ja toinen etelästä Gabaan päin. ⁶Ja Jonatan sanoi palvelialle, joka oli hänen aseensa kantaja: tule, käykäämme näiden ympärileikkaamattomain leiriin: taitaa tapahtua, Herra on jotakin toimittava meidän kauttamme, sillä ei ole Herralle työläs auttaa monen kautta elikkä harvain. ⁷Niin hänen aseensa kantaja vastasi häntä: tee kaikki, mitä sinun sydämessäs on: mene matkaan, katso, minä olen sinun kanssas, niinkuin sinun sydämes tahtoo. ⁸Jonatan sanoi: katso, me menemme niiden miesten tykö ja ilmoitamme itsemme heille. ⁹Jos he näin meille sanovat: siesokaat allanne siihen asti että me tulemme teidän tyköne, niin seisokaamme siassamme ja älkäämme menkö heidän tykönsä. ¹⁰Vaan jos he näin sanovat: tulkaat tänne meidän tykömme, niin astukaamme heidän tykönsä; sillä Herra on antanut heidät meidän käsiimme: se olkoon meille merkiksi. ¹¹Kuin Philistealaisten leiri näki heidät molemmat, sanoivat Philistealaiset: katso, Hebrealaiset ovat lähteneet luolistansa, joihin he heitäsä lymyttäneet olivat. ¹²Ja miehet leiristä vastasivat Jonatania ja hänen aseensa kantajaa ja sanoivat: tulkaat tänne ylös meidän tykömme, me kyllä opetamme teitä. Niin sanoi Jonatan aseensa kantajalle: astu ylös minun jälkeeni, Herra on antanut heidät Israelin käsiin. ¹³Ja Jonatan kiipesi käsillensä ja jaloillansa ylöspäin ja hänen aseensa kantaja hänen jälissänsä; ja he lankesivat maahan Jonatanin eteen ja hänen aseensa kantajan, joka löi heitä kuoliaaksi hänen jäljissänsä; ¹⁴Että ensimmäinen tappelus oli, jona Jonatan ja hänen aseensa kantaja löi liki kaksikymmentä miestä, liki puolella vakomitalla peltoa, kuin juhtapari kyntäis. ¹⁵Ja pelko tuli leiriin, kedolle ja koko kansan sekaan leirissä, ja hävittäjät myös peljätettiin, että maa vapisi siitä; sillä se hämmästys oli Jumalalta. ¹⁶Ja Saulin vartiat BenJaminin Gibeassa saivat nähdä kansan joukot hajoovan ja pakenevan, ja toinen toistansa sysivän, ¹⁷Niin sanoi Saul kansalle, joka hänen kanssansa oli: lukekaat nyt ja katsokaat, kuka meistä on mennyt pois; ja kuin he lukivat, katso, niin ei ollut Jonatan ja hänen aseensa kantaja siellä. ¹⁸Ja Saul sanoi Ahialle: tuo tänne Jumalan arkki; (sillä Jumalan arkki oli siihen aikaan Israelin lasten tykönä.) ¹⁹Ja kuin Saul vielä puhui papin kanssa, eneni kapina ja juoksu Philistealaisten leirissä. Ja Saul sanoi papille: ota kätes pois. ²⁰Ja Saul kokoontui ja kaikki kansa joka hänen kanssansa oli, ja tulivat sotaan. Ja katso, silloin kävi itsekunkin miekka lähimmäistänsä vastaan, ja oli sangen suuri kapina. ²¹Ja ne Hebrealaiset, jotka ennen olivat olleet Philistealaisten tykönä ja olivat käyneet heidän kanssansa leirin ympäri, antoivat heitäsä Israelin sekaan, jotka olivat Saulin ja Jonatanin kanssa. ²²Ja kaikki Israelin miehet, jotka heitäsä kätkeneet olivat Ephraimin vuorelle, kuin he kuulivat Philistealaisten paenneen, ajoivat he myös heitä takaa sodassa. ²³Ja niin Herra autti silloin Israelia; ja sota seisoi BetAveniin asti. ²⁴Ja kuin Israelin miehet olivat väsyneet sinä päivänä, vannotti Saul kaiken kansan,

ja sanoi: kirottu olkoon jokainen, joka syö jotakin ehtooseen asti, että minä kostaisin vihollisilleni. Ja koko kansa ei syönyt mitäkään. ²⁵Ja kaikki kansa tuli metsään, ja siellä oli hunajaa kedolla. ²⁶Kuin kansa tuli metsään, katso, silloin vuosi siellä hunajaa, mutta ei yksikään ottanut sitä kädellänsä suuhunsa; sillä kansa pelkäsi valaa. ²⁷Mutta Jonatan ei kuullut isänsä vannottaneeksi kansaa, hän ojensi sauvansa joka hänen kädessänsä oli, ja satutti pään hunajalajajaan, ja pisti kätensä suuhunsa, niin hänen silmänsä valpauntuivat. ²⁸Silloin vastasi yksi kansasta ja sanoi: isäs vannotti kovasti kansaa, ja sanoi: kirottu olkoon jokainen, joka jotakin syö tänäpäpä. Ja kansa oli väsyksissä. ²⁹Ja Jonatan sanoi: minun isäni on turmellut maan: katsos, kuinka minun silmäni vilpauntuivat, että minä tästä jotakin maistoin. ³⁰Jos kansa tänäpäpä olis syönyt vihollistensa saalista, kuin he löytäneet ovat, niin olis tappelus ollut suurempi Philistealaisia vastaan. ³¹Ja he löivät sinä päivänä Philistealaisia Mikmasta Ajaloniin asti; ja kansa väysi sangen kovin. ³²Ja kansa jakoi saaliin, ja ottivat lampaista, ja karjaa, ja vasikoita, ja teurastivat maan päällä, ja söivät ne verinensä. ³³Niin Saulille ilmoitettiin sanoen: katso, kansa on syntiä tehnyt Herraa vastaan ja syönyt verinensä. Hän sanoi: te olette pahasti tehneet: vierittäkää nyt minulle tänne suuri kivi. ³⁴Ja Saul sanoi: menkää ulos kansan sekaan ja sanokaat heille: tuokaan itsekukin härkensä ja lampaansa minun tyköni ja teurastakaan tässä, että te söisitte ja ette syntiä tekisi Herraa vastaan veren syömisellä; niin kaikki kansa toivat kukin härkensä kädessänsä yöllä ja teurastivat ne siellä. ³⁵Ja Saul rakensi Herralle alttarin: se on ensimmäinen alttari, jonka hän rakensi Herralle. ³⁶Ja Saul sanoi: käykäämme alas Philistealaisten jälkeen yöllä ja ryöstäkäämme heitä, siihenasti kuin päivä valkenee, ettemme yhtäkään heistä jättäisi. He vastasivat: tee kaikki mitä sinulle kelpaa. Ja pappi sanoi: käykäämme tänne Jumalan tykö. ³⁷Ja Saul kysyi Jumalalta ja sanoi: astunko minä Philistealaisten perään alas, ja annatkos heitä Israelin käsiin? Mutta ei hän häntä silloin vastannut. ³⁸Niin sanoi Saul: tulkaan väki tänne joka kulmalta, tiedustelkaat ja katselkaat, kenessä tänäpäpä synti lienee. ³⁹Sillä, niin totta kuin Herra Israelin auttaja elää, vaikka se olis minun pojassani Jonatanissa, niin hänen pitää totisesti kuoleman. Ja ei yksikään vastannut häntä kaikesta kansasta. ⁴⁰Ja hän sanoi koko Israelille: olkaat te sillä puolelle, minä ja Jonatan minun poikani olemme tällä puolella. Kanssani sanoi Saulille: tee kuin sinulle kelpaa. ⁴¹Ja Saul sanoi Herralle Israelin Jumalalle: tee oikeus; niin se osasi Jonatanin ja Saulin, ja kansa meni vapaana ulos. ⁴²Saul sanoi: heittäkää minusta ja minun pojastani Jonatanista; niin se lankesi Jonataniin. ⁴³Ja Saul sanoi Jonatanille: ilmoita minulle, mitä olet tehnyt? Jonatan ilmoitti hänelle ja sanoi: tosin minä maistoin vähän hunajaa sauvani nenällä joka minun kädessäni oli, ja katso minun pitää sentähden kuoleman? ⁴⁴Ja Saul sanoi: Jumala tehköön minulle niin ja niin! Jonatan, sinun pitää totisesti kuoleman! ⁴⁵Vaan kan-

sa sanoi Saulille: pitääkö Jonatanin kuoleman, joka tämän suuren autuuden teki Israelissa? Pois se: niin totta kuin Herra elää, ei hiuskarvakaan pidä hänen päästänsä putooman: sillä Jumala on sen tehnyt tänäpäpä hänen kauttansa. Ja näin kansa vapahti Jonatanin kuolemasta. ⁴⁶Niin Saul meni Philistealaisten tyköä pois; ja Philistealaiset menivät sioillensa. ⁴⁷Mutta kuin Saul oli saanut Israelin valtakunnan, soti hän joka taholta kaikkia vihollisiansa vastaan, Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Zoban kuninkaita ja Philistealaisia vastaan; ja kuhunka hän ikänä hänensä käänsi, siellä hän rankaisi. ⁴⁸Ja hän teki urhoollisia töitä ja löi Amalekilaiset ja vapahti Israelin niiden käsistä, jotka häntä raatelivat. ⁴⁹Ja Saulilla oli poikia: Jonatan, Isvi, Malkisua, ja hänen kahden tyttärensä nimet, esikoisen nimi Merab ja nuoremman nimi Mikal, ⁵⁰Ja Saulin emännän nimi oli Ahinoam, Ahimatsin tytär, ja hänen sotajoukkonsa päämiehen nimi Abner, Nerin poika, Saulin sedän; ⁵¹Ja Kis Saulin isä, ja Ner Abnerin isä, oli Abielin poika. ⁵²Ja suuri sota oli Philistealaisia vastaan niinkauvan kuin Saul eli. Ja kussa ikinä Saul näki jalon ja väkevän sotamiehen, otti hän sen tykönsä.

15Mutta Samuel sanoi Saulille: Herra lähetti minun voitelemaan sinua kansansa Israelin kuninkaaksi: niin kuule siis nyt Herran sanain ääntä. ²Näin sanoo Herra Zebaot: Minä olen ajatellut etsiskellä mitä Amalek teki Israelille, kuin hän pani hänensä tiellä häntä vastaan, Egyptistä tullessa. ³Mene siis nyt ja lyö Amalek, ja hukuta kaikki, mitä hänellä on, ja älä säästä häntä, mutta tapa sekä vaimo että mies, lapset ja imeväiset, karja ja lampaat, kamelit ja aasit. ⁴Saul ilmoitti tämän kansalle, ja luki heitä Telaimissa; kaksisataa tuhatta jalkaväkeä, ja kymmentuhatta miestä Juudasta. ⁵Ja kuin Saul tuli liki Amalekilaisten kaupunkia, pani hän väijytyksen ojan tykö, ⁶Ja antoi sanoa Keniläisille: menkää, paetkaat ja eroittakaat itsenne Amalekilaisista, etten minä peräti hävittäisi teitä heidän kanssansa; sillä te teitte laupeuden kaikille Israelin lapsille, kuin he vaelsivat Egyptistä; ja niin luopuivat keniläiset Amalekilaisista. ⁷Niin löi Saul Amalekilaiset hamasta Hevilasta siihen asti kuin Suriin tullaan, joka on Egyptin kohdalla, ⁸Ja otti Agagin Amalekilaisten kuninkaan elävänä kiinni, ja kaiken kansan surmasi hän miekan terällä. ⁹Niin Saul ja kansa säästi Agagin, ja mitä parasta lampaista ja karjasta oli, lihavia karitsoita ja syöttiläitä, ja kaikki mitä hyvä oli, ei he tahtoneet hukuttaa niitä; mutta sen, mikä häijy oli ja ei kelvannut, he hukuttivat. ¹⁰Niin tapahtui Herran sana Samuelille, sanoen: ¹¹Minä kadun, että minä olen tehnyt Saulin kuninkaaksi, sillä hän on luopunut minusta ja ei täyttänyt minun sanojani; ja Samuel vihastui ja huusi Herran tykö kaiken sen yön. ¹²Ja Samuel nousi varhain huomeneltain kohtaamaan Saulia, ja Samuelille oli sanottu Saulin tullee Karmeliin, ja panneeksi voiton merkin, ja vaeltaneeksi ympäri, ja tullee Gilgaliin. ¹³Kuin Samuel tuli Saulin tykö, sanoi Saul hänelle: siunattu ole si-

nä Herralta; minä olen täyttänyt Herran sanan. ¹⁴Samuel vastasi: mikä siis on tämä lammasten määkynä minun korvissani ja karjan ammunen, jonka minä kuulen? ¹⁵Saul sanoi: Amalekilaisilta ovat he ne tuoneet; sillä kansa säästi parhaita lampaista ja karjasta, Herran sinun Jumalas uhrin tähden; ne muut olemme me hävittäneet. ¹⁶Mutta Samuel sanoi Saulille: salli, että minä sanon sinulle, mitä Herra on puhunut minun kanssani tänä yönä. Hän sanoi hänelle: puhu! ¹⁷Samuel sanoi: eikö se näin ole? Kuin sinä olit vähäinen sinun silmäis edessä, tulit sinä Israelin sukukuntain pääksi, ja Herra voiteli sinun Israelin kuninkaaksi. ¹⁸Ja Herra lähetti sinun matkaan ja sanoi: mene ja tapa ne syntiset Amalekilaiset ja sodi heitä vastaan, niinkauvan että hukutat heidät. ¹⁹Miksi et kuullut Herran ääntä? mutta annoit itses saaliin puoleen ja teit pahoin Herran silmäin edessä? ²⁰Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen kuitenkin kuullut Herran äänen ja olen vaeltanut sitä tietä, kuin Herra minun lähetti: minä olen tuonut tänne Agagin Amalekilaisten kuninkaan ja surmannut Amalekilaiset. ²¹Mutta väki on ottanut saaliista, lampaista ja karjaa: ne parhaat kirotuista, uhrataksensa Gilgalissa Herralle sinun Jumalalles. ²²Mutta Samuel sanoi: kelpaako Herralle paremmin polttouhri ja uhri, kuin että sinä kuulisit Herran äänen? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri, ja totella parempi kuin oinasten lihavuus. ²³Sillä tottelemattomuus on noituuden synty, ja vastahakoisuus on taikaus ja epäjumalan palvelus: ettäs siis olet hyljännyt Herran sanan, on hän sinun myös hyljännyt, ettei sinun silleen pidä kuningasna oleman. ²⁴Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen syntiä tehnyt rikkoissani Herran käskyn ja sinun sanas; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän äänensä. ²⁵Anna siis nyt minulle tämä synty anteeksi, ja palaja minun kanssani, että minä kumartaisin ja rukoilisin Herraa. ²⁶Samuel sanoi Saulille: en minä palaja sinun kanssas; sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös sinun hyljännyt, niin ettei sinun pidä oleman Israelin kuninkaana. ²⁷Kuin Samuel käänsi itsensä menemään pois, otti hän hänen hameensa liepeestä kiinni, ja se repesi. ²⁸Niin sanoi Samuel hänelle: Herra on tänäpäpä repinyt Israelin valtakunnan sinulta ja antanut sen lähimmäiselles, joka parempi on sinua. ²⁹Ja Israelin sankari ei valetele eikä kadu; sillä ei hän ole ihminen, että hän katuis. ³⁰Mutta hän sanoi: minä olen syntiä tehnyt. Tee siis minulle nyt kunnia minun kansani vanhimpain edessä ja Israelin edessä ja palaja minun kanssani, että minä kumartaen rukoilisin Herraa sinun Jumalaa. ³¹Ja Samuel käänsi itsensä ja seurasi Saulia; ja Saul rukoili Herraa. ³²Ja Samuel sanoi: antakaat Agagin tulla minun tyköni, Amalekilaisten kuninkaan. Ja Agag tuli rohkiaasti hänen eteensä ja sanoi: totisesti kuoleman katkeruus on paennut. ³³Samuel sanoi: niinkuin sinun miekkas on tehnyt vaimot lapsettomaksi, niin pitää myös sinun äitit vaimoin seassa lapsetoin oleman; niin Samuel hakkasi Agagin kappeleiksi Herran edessä Gilgalissa. ³⁴Ja Samuel meni Ramaan, mutta Saul meni huoneeseensa Saulin Gi-

beaan. ³⁵Ja ei nähnyt Samuel enää Saulia kuolemapäivään asti; sillä Samuel murehti Saulia, että Herra oli katunut asettaneensa hänen Israelin kuninkaaksi.

16Ja Herra sanoi Samuelille: kuinka kauvan sinä murehdit Saulia, jonka minä hyljännyt olen hallitsemasta Israelia? Täytä sinun sarves öljyllä ja mene: minä lähetän sinun Isain Betlehemiläisen tykö, sillä hänen pojistansa olen minä katsonut minulleni kuninkaan. ²Niin Samuel sanoi: kuinka minä sinne menen? Saul saa sen tietää ja lyö minun kuoliaaksi. Ja Herra sanoi: ota sinulles vasikka karjasta ja sano: minä tulín uhraamaan Herralle. ³Ja sinun pitää kutsuman Isain uhrille, niin minä osoitan sinulle, mitä sinun pitää tekemän, ettäs sen voitelisit minulle, jonka minä sinulle sanon. ⁴Samuel teki niinkuin Herra sanonut oli ja tuli Betlehemiin; niin hämmästyivät kaupungin vanhimmat, ja menivät häntä vastaan, ja sanoivat: onko rauha, että sinä tulet? ⁵Hän sanoi: rauha. Minä tulín uhraamaan Herralle: pyhittäkää teitäne ja tulkaat minun kanssani uhrille. Ja hän pyhitti Isain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille. ⁶Ja kuin he tulivat sisälle, katsoi hän Eliabia ja ajatteli: tosin tämä on Herran edessä hänen voideltunsa. ⁷Mutta Herra sanoi Samuelille: älä katso hänen muotoansa elikkä suurta kokoansa, sillä minä olen hyljännyt hänen: sillä ei se ole niinkuin ihminen näkee; sillä ihminen näkee sen mikä silmään edessä on, mutta Herra katsoo sydämeen. ⁸Niin kutsui Isai Abinadabin ja antoi hänen tulla Samuelin eteen; ja hän sanoi: ei tätäkään ole Herra valinnut. ⁹Niin antoi Isai Samman tulla edes; mutta hän sanoi: ei tätäkään ole Herra valinnut. ¹⁰Niin antoi Isai seitsemän poikaansa tulla Samuelin eteen; mutta Samuel sanoi Isaille: ei ole Herra näitä valinnut. ¹¹Ja Samuel sanoi Isaille: joko nyt täällä kaikki pojat ovat? Hän sanoi: vielä nuorin jäljellä on, ja katso, hän kaitsee lampaita. Niin sanoi Samuel Isaille: lähetä hänen peräänsä ja anna noutaa tänne; sillä ei meidän pidä istuman ennen kuin hän tulee. ¹²Niin hän lähetti ja noudatti hänen; ja hän oli verevä ja kaunis kasvoilta ja ihanan muotoinen. Ja Herra sanoi: nouse ja voitele tämä, sillä tämä se on. ¹³Niin otti Samuel öljysarvensa ja voiteli hänen veljeinsä keskellä: ja Herran henki tuli Davidiin siitä päivästä ja sen perään; niin Samuel nousi ja meni Ramaan. ¹⁴Ja Herran henki läksi Saulista, ja paha henki vaivasi häntä Herralta. ¹⁵Niin sanoivat Saulin palveliat hänelle: katsos, paha henki vaivaa sinua Jumalalta. ¹⁶Meidän Herramme sanokaan nyt palvelioillensa, jotka hänen edessänsä seisovat, että he etsivät miestä, joka taitais soittaa harppua: kuin paha henki tulee Jumalalta sinuun, että hän soittais kädellänsä, niin sinä paranet. ¹⁷Niin Saul sanoi palvelioillensa: katsokaat nyt minulle joku mies, joka taitais hyvin soittaa, ja noutakaat häntä minun tyköni. ¹⁸Niin vastasi yksi hänen palvelioistansa ja sanoi: katso, minä näin Isain Betlehemiläisen pojan, hän taitaa soittaa, ja on urhollinen sotamies, ja toimellinen asioissa, ja ihana mies, ja Herra on hänen kanssansa. ¹⁹Niin Saul lähetti sanansaattajat Isail-

le, sanoen: lähetä minun tyköni sinun poikas David, joka on lampuri. ²⁰Niin otti Isai aasin leipäin kanssa, ja leilin viinaa, ja yhden vohlan vuohista, ja lähetti Saulille poikansa Davidin myötä. ²¹Niin David tuli Saulin tykö ja seisoi hänen edessänsä; ja hän tuli hänelle juuri rakkaaksi, ja tuli hänen aseensa kantajaksi. ²²Ja Saul lähetti Isain tykö, sanoen: anna Davidin olla minun tykönäni, sillä hän on löytänyt armon minun edessäni. ²³Kuin Jumalan henki tuli Saulin päälle, otti David kanteleen ja soitti kädellänsä; niin Saul virvoitettiin ja tuli paremmaksi, ja paha henki läksi hänestä.

17Niin Philistealaiset kokosivat sotaväkensä sotaan, ja tulivat kokoon Sokoon, joka on Juudassa, ja asettivat leirinsä Sokon ja Asekan välille Dammimin rajalle. ²Mutta Saul ja Israelin miehet menivät kokoon, ja asettivat leirinsä Tammilaaksoon, ja valmistivat itsensä sotimaan Philistealaisia vastaan. ³Ja Philistealaiset seisoiivat vuorella siellä, ja Israelilaiset seisoiivat vuorella täällä, että laakso oli heidän välillänsä. ⁴Niin tuli Philistealaisten leiristä yksi mies heidän keskellensä, Goljat nimeltä, Gatista, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkä. ⁵Ja hänellä oli vaskilakki päässänsä ja suomuksen kaltainen pantsari yllänsä, ja hänen pantsarinsa painoi viisituhatta sikliä vaskea, ⁶Ja vaskiset saappaat jaloissansa ja vaskikilpi hartioillansa, ⁷Ja hänen keihäänsä varsi oli niinkuin kankaan orsi, ja hänen keihäänsä rauta painoi kuusisataa sikliä rautaa. Ja hänen kilpensä kantaja kävi hänen edellensä. ⁸Ja hän seisoi ja huusi Israelin joukolle, ja sanoi heille: miksi te läksitte valmistamaan teitäne sotaan; enkö minä ole Philistealainen, ja te olette Saulin palveliat? valitkaat yksi teistäne, joka tulee tänne alas minun tyköni. ⁹Jos hän voi sotia minua vastaan ja lyö minun, niin me olemme teidän palvelianne, mutta jos minä hänen voitän ja lyön hänen, niin teidän pitää oleman meidän palveliamme ja teidän pitää meitä palveleman. ¹⁰Ja Philistealainen sanoi: minä häpäisin tänäpäpä Israelin sotajoukon; antakaat minulle mies, me sodimme keskenämme. ¹¹Kuin Saul ja koko Israel kuuli nämät Philistealaisten puheet, hämmästyivät he, ja pelkäsivät suuresti. ¹²Mutta David oli Ephratin miehen poika Juudan Betlehemistä, joka kutsuttiin Isai, hänellä oli kahdeksan poikaa, ja oli vanha mies Saulin aikaan ja ijällinen miesten seassa. ¹³Ja kolme Isain vanhimpaa poikaa olivat lähteneet Saulin kanssa sotaan; hänen kolmen poikansa nimet, jotka olivat menneet sotaan olivat Eliab esikoinen, ja toinen Abinadab ja kolmas, Samma. ¹⁴Ja David oli nuorin; vaan ne kolme vanhinta menivät Saulin kanssa. ¹⁵Mutta David meni kotiansa jälleen Saulin tyköä, kaitsemaan isänsä lampaita Betlehemiin. ¹⁶Ja Philistealainen tuli varhain aamulla ja ehtoona, ja sitä tekoa hän teki neljäkymmentä päivää. ¹⁷Ja Isai sanoi pojallensa Davidille: ota veljilles tämä epha kuivatuita tähkäpäitä ja nämät kymmenen leipää, ja vie ne leiriin veljeis tykö, ¹⁸Ja kannä nämät kymmenen tuoretta juustoa päämiehelle; ja etsi veljiäs, jos he rauhas-

sa ovat, ja pane mielees, mitä he sinulle käskevät.¹⁹ Mutta Saul ja he kaikki Israelin miehet olivat Tammilaaksossa ja sotivat Philistealaisia vastaan.²⁰ Niin David nousi varhain aamulla ja jätti lampaat paimenen haltuun, kantoi ja meni matkaansa, niinkuin Isai häntä käskenyt oli, ja tuli leiriin, ja sotaväki oli lähtenyt ulos sotaan, ja huusivat suurella äänellä sotimaan.²¹ Sillä Israel ja Philistealaiset olivat valmistaneet itsensä sotimaan toinen toistansa vastaan.²² Niin David jätti kalut, jotka hän kantoi, kalunvartijalle, ja juoksi sodan rintaan, ja tuli ja tervehti veljiänsä.²³ Kuin hän parhaallansa heitä puhutteli, katso, se välimies, hänen nimensä oli Goljat, Philistealainen Gatista, nousi Philistealaisten sotajoukosta, ja puhui niinkuin ennenkin; ja David kuuli sen.²⁴ Ja kutka ikänä Israelin miehistä näkivät hänen, pakenivat he hänen edestänsä ja pelkäsivät suuresti.²⁵ Ja kaikki Israelin miehet sanoivat: ettekö te nähneet sitä miestä, joka on tullut? Hän on tullut pilkkaamaan Israelia. Ja pitää tapahtuman, että joka sen miehen lyö, sen kuningas tekee aivan rikkaaksi, ja antaa myös tyttärensä hänelle, ja tekee hänen isänsä huoneen vapaaksi Israelissa.²⁶ Niin David sanoi miehille, jotka hänen tykönänsä seisoivat: mitä annetaan sille miehelle, joka tämän Philistealaisen lyö ja ottaa häväistyksen pois Israelista? sillä mikä tämä ympärileikkaamatoin Philistealainen on, joka häpäisee elävän Jumalan sotajoukkoa?²⁷ Niin kansa sanoi hänelle niinkuin ennenkin: niin sille miehelle tehdään, joka hänen lyö.²⁸ Kuin hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen näitä puhuvan miesten kanssa, närkästyi hän suuresti Davidin päälle ja sanoi: miksi sinä olet tänne tullut? ja miksis olet jättänyt vähän lammaslauoman metsän korpeen? Minä tiedän sinun ylpeytes ja sydämes pahan sisun; sinä olet tänne tullut sotaan katsomaan.²⁹ Niin David sanoi: mitä minä olen tehnyt? eikö se ole minulle käsketty?³⁰ Ja käänsi itsensä hänestä pois toisen puoleen ja sanoi niinkuin hän ennenkin oli sanonut; niin kansa vastasi häntä niinkuin ennenkin.³¹ Ja kuin he kuulivat Davidin puhuvan ne sanat, ilmoittivat he ne Saulille, ja hän noudatti hänen tykönsä.³² Ja David sanoi Saulille: älköön kenenkään sydän hämmästykö hänen tähtensä: palvelias käy sotimaan Philistealaista vastaan.³³ Saul sanoi Davidille: et sinä voi mennä ja sotia tätä Philistealaista vastaan; sillä sinä olet nuorukainen, vaan hän on sotamies hamasta nuoruudestaan.³⁴ Mutta David sanoi Saulille: palvelias kaitsi isänsä lampaita, ja tuli jalopeura ja karhu ja vei lampaan laumasta,³⁵ Niin minä juoksin sen perästä ja löin sen ja tempasin sen ulos hänen suustansa. Ja kuin hän karkasi minua vastaan, niin minä tartuin hänen partaansa, löin hänen ja tapoin.³⁶ Niin on sinun palvelias sekä jalopeuran että karhun lyönyt; niin pitää tämän ympärileikkaamattoman Philistealaisen oleman, kuin yksi niistä, sillä hän on pilkannut elävän Jumalan sotaväkeä.³⁷ Ja David sanoi: Herra, joka minun pelasti jalopeuran ja karhun käsistä, hän pelastaa minun tämän Philistealaisen käsistä. Ja Saul sanoi Davidille: mene, Herra olkoon sinun kanssas.³⁸ Niin Saul puetti vaatteensa Davidin ylle ja pa-

ni vaskilakin hänen päähänsä ja pantsarin hänen päällensä.³⁹ Ja David sitoi miekan vyöllensä vaattetensa päälle ja rupesi käymään; vaan ei hän ollut siihen tottunut. Sanoi siis David Saulille: en minä näillä taida käydä, sillä en minä ole tottunut. Ja David pani ne pois yltänsä,⁴⁰ Ja otti sauvasa käteensä, ja valitsi ojasta viisi sileää kiveä, pani ne paimenen kukkaroon ja säkkiin, joka hänellä oli, ja linko hänen kädessänsä, ja kävi Philistealaista vastaan.⁴¹ Käveli myös Philistealainen ja lähestyi Davidia, ja hänen kilpensä kantaja hänen edellänsä.⁴² Kuin Philistealainen katsoi ja näki Davidin, katsoi hän hänen ylön; sillä hän oli verevä ja kaunis nuorukainen.⁴³ Philistealainen sanoi Davidille: olenko minä koira, että tulet sauvoilla minun tyköni? Ja Philistealainen kiroili Davidia jumalainsa kautta.⁴⁴ Ja Philistealainen sanoi Davidille: tule tänne minun tyköni, minä annan lihas taivaan linnuille ja kedon pedoille.⁴⁵ Niin David sanoi Philistealaiselle: sinä tulet minun tyköni miekalla, keihäällä ja kilvellä, mutta minä tulen sinun tykösi Herran Zebaotin, Israelin sotaväen Jumalan nimeen, jota sinä pilkannut olet.⁴⁶ Tänäpäni antaa Herra sinun minun käsini, että minä lyön sinun, ja otan sinun pääs sinulta pois, ja annan Philistealaisten sotaväen ruumiit tänäpäni taivaan linnuille ja kedon pedoille: että kaikkein maan asuvaisten pitää tietämän Israelilla olevan Jumalan.⁴⁷ Ja koko tämän joukon pitää ymmärtämän, ettei Herra auta miekan eli keihään kautta; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme.⁴⁸ Kuin Philistealainen nousi ja kävi ja lähestyi Davidia, niin David riensi ja juoksi sotajoukon eteen Philistealaista vastaan,⁴⁹ Ja pisti kätensä kukkaroon, otti sieltä kiven, ja linkosi ja paiskasi Philistealaista otsaan, että kivi meni hänen otsansa sisälle, ja hän lankesi maahan kasvoillensa.⁵⁰ Niin David voitti Philistealaisen lingolla ja kivellä, löi Philistealaisen ja tappoi hänen. Ja ettei Davidilla ollut miekkaa,⁵¹ Juoksi hän ja seisautti Philistealaisen tykö, ja otti hänen miekkansa ja veti tupesta ulos, ja tappoi hänen, ja sillä hakkasi pois hänen päänsä. Kuin Philistealaiset sen näkivät, että heidän väkevimpänsä kuollut oli, niin he pakenivat.⁵² Ja Israelin ja Juudan miehet nousivat, huusivat ja ajoivat Philistealaisia takaa laaksoon ja Ekronin porttiin asti; ja Philistealaiset lankeivat lyötynä Saarimin tiellä, Gatiin ja Ekroniin asti.⁵³ Ja Israelin lapset palasivat ajamasta Philistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä.⁵⁴ Mutta David otti Philistealaisen pään ja vei Jerusalemiin: vaan hänen aseensa pani hän majaan.⁵⁵ Mutta kuin Saul näki Davidin menevän Philistealaista vastaan, sanoi hän Abnerille, sodan päämiehelle: Abner, kenen poika tuo nuorukainen on? Abner sanoi: niin totta kuin sinun sielus elää, kuningas, en minä tiedä.⁵⁶ Kuningas sanoi: kysy siis, kenenkä poika se nuorukainen on?⁵⁷ Kuin David palasi Philistealaista lyömästä, otti Abner hänen ja vei Saulin eteen; ja hänen kädessänsä oli Philistealaisen pää.⁵⁸ Ja Saul sanoi hänelle: kenenkäs poika olet, nuorukainen? David sanoi: palvelias Isain Betlehemiläisen poika.

18Ja kuin hän oli puheensa lopettanut Saulin kanssa, mieltä Jonatan ja David keskenänsä sydäimestä; ja Jonatan rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä. ²Ja Saul otti hänen sinä päivänä eikä sallinut hänen enää palata isänsä huoneeseen. ³Ja Jonatan ja David tekivät liiton keskenänsä; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä. ⁴Ja Jonatan riisui hameensa, jolla hän oli puetettu ja antoi sen Davidille, niin myös vaatteensa, miekkansa, joutsensa ja vyönsä. ⁵Ja David meni, kuhunka Saul lähetti hänen, ja käytti itsensä toimellisesti; ja Saul asetti hänen sotamiestensä päälle, ja hän oli otollinen kaikelle kansalle, niin myös Saulin palvelioille. ⁶Mutta tapahtui, kuin he tulivat ja David palasi lyömästä Philistealaista, että vaimot kaikista Israelin kaupungeista kävivät virsillä ja hyppyillä kuningas Saulia vastaan, harpuilla, ilolla ja kanteleilla. ⁷Ja vaimot lauloivat keskenänsä, soittaen ja sanoen: Saul löi tuhannen, mutta David kymmentuhatta. ⁸Niin Saul närkästy sängen suuresti, ja se puhe ei hänelle kelvannut, ja sanoi: he ovat antaneet Davidille kymmentuhatta ja minulle he antoivat tuhannen: vielä hän kuninkaankin valtakunnan saa. ⁹Ja Saul katsoi julmasti Davidin päälle siitä päivästä ja aina sitte. ¹⁰Toisena päivänä vaivasi taas Jumalan paha henki Saulia, ja hän ennusti kotona huoneessansa. Ja David soitti kädellensä, niinkuin hänen jokapäiväinen tapansa oli; ja Saulin kädessä oli keihäs, ¹¹Jonka hän syöksi, ajatellen: minä syökseen Davidin seinää vastaan; mutta David vältti hänen edestänsä kaksi kertaa. ¹²Ja Saul pelkäsi Davidia; sillä Herra oli hänen kanssansa ja oli mennyt pois Saulin tyköä. ¹³Niin pani Saul hänen pois tyköänsä ja teki hänen tuhannen miehen päämieheksi; ja hän kävi ulos ja sisälle kansan edessä. ¹⁴Ja David oli toimellinen kaikissa teissänsä, ja Herra oli hänen kanssansa. ¹⁵Kuin Saul näki hänen aivan toimellisesti tekevän, pelkäsi hän häntä. ¹⁶Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Davidia; sillä hän kävi ulos ja sisälle heidän edessänsä. ¹⁷Ja Saul sanoi Davidille: katso, minä annan vanhimman tyttäreni Merabin sinulle emännäksi, ainoasti ole minulle miehullinen ja sodi Herran sotaa; sillä Saul ajatteli: ei pidä minun käteni häneen sattuman, vaan Philistealaisten käsi. ¹⁸Mutta David vastasi Saulia: mikä minä olen? eli mikä on elämäni ja minun isäni sukukunta Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi? ¹⁹Ja tapahtui, kuin aika tuli, että Merab Saulin tytär piti annettaman Davidille, annettiin se Adrielille Meholatilaiselle emännäksi, ²⁰Mutta Mikal Saulin tytär rakasti Davidia. Kuin se Saulille ilmoitettiin, niin se kelpasi hänelle. ²¹Ja Saul sanoi: minä annan hänen hänelle, että hän olis hänelle paulaksi, ja Philistealaisten kädet tulisivat hänen päällensä. Ja Saul sanoi Davidille: sinä tulet tänäpäpä toisen kanssa minun vävykseni. ²²Ja Saul käski palvelioillaan: puhukaat Davidille salaisesti ja sanokaat: katso, kuningas mielistyy sinuun, ja kaikki hänen palveliansa rakastavat sinua; niin tule nyt kuninkaan vävyksi. ²³Ja Saulin palveliat puhuivat ne sanat Davidin korvissa; mutta David sanoi: luuletteko te sen vähäksi, tul-

la kuninkaan vävyksi? Ja minä olen köyhä ja halpa mies. ²⁴Ja Saulin palveliat ilmoittivat sen hänelle, sanoen; nämät sanat on David puhunut. ²⁵Saul sanoi: sanokaat näin Davidille: ei kuningas ano yhtään muuta huomenlahjaa, vaan sata Philistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihamiehille kostettaisiin; sillä Saul ajatteli hukuttaa Davidia Philistealaisten käten kautta. ²⁶Niin hänen palveliansa sanoivat Davidille nämät sanat, ja se kelpasi hänelle, tulla niin kuninkaan vävyksi. Ja se aika ei ollut vielä täytetty. ²⁷Ja David nousi ja läksi matkaan, hän ja hänen miehensä, ja löi Philistealaisista kaksisataa miestä, ja David toi heidän esinahkansa ja täytti kuninkaan luvun, että hän olis kuninkaan vävy. Niin antoi Saul tyttärensä Mikalin hänelle emännäksi. ²⁸Ja Saul näki ja ymmärsi Herran olevan Davidin kanssa, ja Saulin tytär Mikal rakasti häntä. ²⁹Niin Saul vielä enemmän pelkäsi Davidia, ja Saul tuli Davidin vihamieheksi kaikkena elinaikanansa. ³⁰Ja Philistealaisten ruhtinaat läksivät ulos, ja heidän lähteissänsä ulos teki David toimellisemmasti kuin kaikki Saulin palveliat, että hänen nimensä tuli sängen kuuluisaksi.

19Ja Saul puhui pojallensa Jonatanille ja kaikille palvelioillaan, että he tappaisivat Davidin; mutta Jonatan Saulin poika rakasti suuresti Davidia. ²Ja Jonatan ilmoitti Davidille ja sanoi: minun isäni Saul pyytää sinua tappaa: varjele siis itses huomenna, mene lymyyn ja kätke itses. ³Ja minä menen ulos isäni kanssa ja seison hänen ohessansa kedolla, jossa sinä olet, ja minä puhun sinusta isäni kanssa: ja mitä minä näen, ne minä ilmoitan sinulle. ⁴Ja Jonatan puhui parhain päin Davidista isällensä Saulille ja sanoi hänelle: älköön kuningas syntiä tehkö palveliaansa Davidia vastaan; sillä ei hän ole mitään rikkonut sinua vastaan, hänen työnsä ovat sinulle juuri tarpeelliset. ⁵Ja hän on pannut henkensä käteensä ja löi Philistealaisen; ja Herra teki suuren autuuden koko Israelille, sen sinä näit ja ihastuit: miksis siis tahdot syntiä tehdä viatointa verta vastaan, surmatakses Davidia ilman syytä? ⁶Niin Saul kuuli Jonatanin äänen ja vannoi: niin totta kuin Herra elää, ei hänen pidä kuoleman. ⁷Niin Jonatan kutsui Davidin ja sanoi hänelle kaikki nämät sanat ja saatti hänen Saulin eteen, ja hän oli hänen edessänsä niinkuin ennenkin. ⁸Niin nousi taas sota, ja David meni ja soti Philistealaisia vastaan, löi heitä suurella surmalla; ja Philistealaiset pakenivat häntä. ⁹Ja paha henki tuli Herralta Saulin päälle, ja hän istui huoneessansa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja David soitti kädellensä. ¹⁰Mutta Saul pyysi pistää Davidia keihäällä seinää vasten, mutta hän vältti Saulia ja keihäs kävi seinään; ja David pakeni ja pääsi sinä yönä pakoon. ¹¹Ja Saul lähetti sanansaattajat Davidin huoneeseen, että heidän piti ottaman hänestä vaarin ja tappaman hänen huomeneltain. Mutta Mikal Davidin emäntä ilmoitti sen hänelle ja sanoi: jollet tänä yönä pelasta henkeäs, niin sinä huomenna tapetaan. ¹²Niin Mikal laski Davidin alas akkunan lävitse; ja hän meni, pakeni ja pääsi. ¹³Ja Mikal otti kuvan ja

pani vuoteesen, ja pani vuohen nahan hänelle päänalaiseksi ja peitti vaatteella. ¹⁴Silloin lähetti Saul sanansaattajat ottamaan kiinni Davidia; mutta hän sanoi: hän on sairas. ¹⁵Niin lähetti Saul sanansaattajat katsomaan Davidia ja sanoi: kantakaat häntä tänne minun tyköni vuoteinensa, surmattaa. ¹⁶Kuin sanansaattajat tulivat, katso, kuva makasi vuoteessa ja vuohen nahka pään alla. ¹⁷Niin Saul sanoi Mikalille: miksis olet minun niin pettänyt ja päästänyt viholliseni, että hän vältti minun käteni? Mikal sanoi Saulille: hän sanoi minulle: päästä minua taikka minä tapan sinun. ¹⁸Ja David pakeni ja pääsi, ja tuli Samuelin tykö, joka oli Ramassa, ja ilmoitti hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt; ja hän meni Samuelin kanssa ja oleskeli Najotissa. ¹⁹Ja se ilmoitettiin Saulille, sanoen: katso, David on Raman Najotissa. ²⁰Niin Saul lähetti sanansaattajat tuomaan Davidia; ja he näkivät prophetain kokouksen propheteeravaan ja Samuelin seisovan, asetetun heidän päällensä. Niin Jumalan henki tuli Saulin sanansaattajain päälle, että ne myös propheteerasivat. ²¹Kuin se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset sanansaattajat, ne myös propheteerasivat; ja hän lähetti vielä kolmannet sanansaattajat, jotka myös propheteerasivat. ²²Niin meni hän itse viimein Ramaan, ja kuin hän tuli sen suuren kaivon tykö, joka on Sekossa, kysyi hän ja sanoi: kussa on Samuel ja David? niin sanottiin hänelle: katso, he ovat Raman Najotissa. ²³Ja hän meni Raman Najotiin; ja Jumalan henki tuli hänenkin päällensä, ja hän käyskenteli ja propheteerasi siihenasti kuin hän tuli Raman Najotiin. ²⁴Niin hänkin riisui vaatteensa ja propheteerasi Samuelin edessä, ja lankesi alasti maahan koko sen päivän ja koko yön, sentähden sanotaan: onko Saulkin prophetain seassa?

20Ja David pakeni Raman Najotista, tuli ja sanoi Jonatanille: mitä minä olen tehnyt? mikä on vääryteni? eli mikä on pahatekoni sinun isästä vastaan, että hän seisoo minun henkeni perään? ²Hän sanoi hänelle: pois se, ei sinun pidä kuoleman: katso, isäni ei tee suurta eli pientä, jota ei hän ilmoita minulle, kuinkas isäni salaa tämän minulta? Ei se pidä niin tapahtuman. ³Niin David vannoi vielä, sanoen: totisesti sinun isäs tietää, että minä olen löytänyt armon sinun kasvois edessä, sentähden hän ajattelee: ei Jonatanin pidä tästä mitään tietämään, ettei hän tulisi murheelliseksi. Totisesti, niin totta kuin Herra ja sinun sielus elää, että askele on vaivoin minun ja kuoleman vaiheella. ⁴Jonatan sanoi Davidille: minä teen sinulle kaikki, mitä sinun sydämes halajaa. ⁵David sanoi hänelle: katso, huomenna on uusikuu, ja minun pitäis istuman ja atrioitseman kuninkaan kanssa: salli siis, että minä kätken minuni kedolle kolmannen päivän ehtoosen asti. ⁶Jos isäs minua kovasti kaipaa, niin sano: David rukoili suuresti minulta juostaksansa kaupunkiinsa Betlehemiin; sillä siellä pidetään ajastaitaikainen uhri koko sukukunnalta. ⁷Ja jos hän sanoo: se on hyvin, niin on rauha palveliallas; mutta jos hän kovin vihastuu, niin sinä ymmärrät hänen pahaa aikovan. ⁸Tee

siis laupius palvelialles; sillä sinä olet ottanut palvelias Herran liittoon sinun kanssas. Ja jos joku vääryys minussa on, niin tapa sinä minua: miksis sallit minun tulla isäs eteen. ⁹Jonatan sanoi: pois se sinusta, sillä jos minä ymmärtäisin isäni aikovan sinulle pahaa tehdä, tullaksensa sinun päälles, enkö minä näitä sinulle ilmoittaisi? ¹⁰David sanoi Jonatanille: kuka minulle ilmoittaa, jos sinun isäs vastaa sinua jotakin kovasti? ¹¹Jonatan sanoi Davidille: tule, käykäämme kedolle; ja he menivät molemmat kedolle. ¹²Ja Jonatan sanoi Davidille: Herra, Israelin Jumala! kuin minä kyselen isältäni huomenna ja kolmantena päivänä, katso, jos hän suo Davidille hyvää, ja en minä silloin lähetä sinun tykö, ja ilmoita sitä sinun korviis, ¹³Niin tehköön Herra sitä ja sitä Jonatanille; mutta jos isäni taas ajattelee jotakin pahaa sinua vastaan, niin minä sen myös ilmoitan sinun korviis, ja lasken sinun rauhaan menemään: ja Herra olkoon sinun kanssas, niinkuin hän isäni kanssa ollut on. ¹⁴Etkös sinäkin, jos vielä elän: etkös sinäkin ole tekevä Herran armoa minua kohtaani, niin ettei minun pidä kuoleman? ¹⁵Ja et sinä ota laupiuttas minun huoneestani pois ijankaikkisesti, et vielä sittenkään, kuin Herra hävittää Davidin vihämiehet, itsekunkin maaltansa. ¹⁶Näin teki Jonatan liiton Davidin huoneen kanssa, että Herra sen vaatisi Davidin vihamiesten kädestä. ¹⁷Ja Jonatan taas vannoi Davidille; sillä niin rakkaana piti hän hänen, että hän rakasti häntä niinkuin omaa sielua. ¹⁸Ja Jonatan sanoi hänelle: huomenna on uusikuu, jona sinua kysytään ja kaivataan sinua sialtas. ¹⁹Ja kuin olet viipynyt kolme päivää poissa, niin tule kiiruusti alas ja mene siihen paikkaan, johon sinä itses kätkit sinä päivänä kuin tämä asia tapahtui, ja istu Aselin kiven viereen, ²⁰Niin minä ammun kolme nuolta sen sivulle, niinkuin minä ampuisin maaliin. ²¹Ja katso, minä lähetän pojani (sanoen hänelle:) mene ja hae nuolet jällensä! jos vielä sanon pojalle: katso, nuolet ovat takanas tässä puolessa, ota ylös! niin tule; sillä rauha on sinulla ja ei ole mitään hätää, niin totta kuin Herra elää. ²²Mutta jos sanon pojalle: katso, nuolet ovat edempänä edessä! niin mene pois, sillä Herra on päästänyt sinun menemään. ²³Ja mitä sinä ja mitä minä keskenämme puhuneet olemme, katso, Herra on minun ja sinun vaiheellas ijankaikkisesti. ²⁴Niin David katki itsensä kedolle. Ja kuin uusikuu tuli, istui kuningas pöydän tykö ruualle. ²⁵Kuin kuningas oli istunut siallensa, entisen tapansa jälkeen, seinän nojalle, nousi Jonatan, ja Abner istui Saulin viereen; ja Davidia kaivattiin siastansa. ²⁶Ja ei puhunut Saul sinä päivänä mitäkään; sillä hän ajatteli: hänelle on jotakin tapahtunut, ettei hän ole puhdas; ei suinkaan hän ole puhdas. ²⁷Ja toisena päivänä uudesta kuusta, kuin Davidia kaivattiin siastansa, sanoi Saul pojallensa Jonatanille: Miksi ei Isain poika ole tullut pöydän tykö, ei eilen eikä myöskään tänäpäpä? ²⁸Jonatan vastasi Saulia: hän rukoili hartaasti minulta mennäkseen Betlehemiin, ²⁹Ja sanoi: anna minun mennä, sillä meidän sukukuntamme uhraa kaupungissa ja minun veljeni itse on minua kutsunut: jos nyt olen löytänyt armon sinun sil-

mäis edessä, niin salli minun mennä katsomaan veljiäni; ja sen tähden ei hän tullut kuninkaan pöydän tykö. ³⁰Ja Saul vihastui sängen suuresti Jonatanin päälle ja sanoi hänelle: sinä ilkiä ja tottelematoin poika! enkö minä tiedä, että olet valinnut Isain pojan sinulles ja äidilles häpiäksi? ³¹Sillä niinkauvan kuin Isain poika elää maan päällä, et sinä eikä sinun kuninkaanvaltakuntas ole seisova: lähettä siis nyt ja anna tuottaa häntä minun tyköni, sillä hänen pitää kuoleman. ³²Jonatan vastasi isällensä Saulille ja sanoi hänelle: miksi hänen pitää kuoleman? mitä hän on tehnyt? ³³Silloin paiskasi Saul keihään hänen perässänsä syöstäksensä häntä; niin ymmärsi Jonatan isänsä aikovan Davidin tappaa. ³⁴Ja Jonatan nousi pöydän tyköä sängen vihoissansa ja ei syönyt sinä toisena päivänä uudesta kuusta mitään leipää; sillä hän murehti Davidia, että hänen isänsä oli hänen niin häväissyt. ³⁵Ja Jonatan läksi aamulla kedolle, siihen aikaan kuin hän oli määrännyt Davidille, ja vähä poikainen hänen kanssansa. ³⁶Ja hän sanoi pojalle: juokse noutamaan nuoleni, jotka minä ammun: pojan juostessa laski hän nuolen hänen ylitsensä. ³⁷Ja kuin poika tuli sille paikalle, johon Jonatan nuolen ampunut oli, huusi Jonatan hänen perässänsä ja sanoi: eikö nuoli ole edemmä sinusta? ³⁸Ja huusi taas poikaa: joudu, kiiruhda sinuas nopiammin ja älä seisahtele. Niin Jonatanin poika otti nuolet otti nuolet ja kantoi herrallensa. ³⁹Eikä poika tietänyt asiasta mitään; vaan Jonatan ja David ainoastaan asian tiesivät. ⁴⁰Niin Jonatan antoi aseensa pojalle, joka hänen kanssansa oli, ja sanoi: mene ja vie kaupunkiin. ⁴¹Ja kuin poika oli mennyt, nousi David siastansa meren puolelta ja lankesi maahan kasvoillensa ja rukoili kolme kertaa; ja he antoivat toinen toisellensa suuta ja itkivät toinen toisensa kanssa; vaan David itki hartaammin. ⁴²Ja Jonatan sanoi Davidille: mene rauhaan, (ja muista) mitä me olemme vannoneet yhteen Herran nimeen ja sanoneet: Herra olkoon sinun ja minun vaiheellani, minun ja sinun siemenes vaiheella ijankaikkisesti! Ja hän nousi ja meni matkaansa; mutta Jonatan palasi kaupunkiin.

21Ja David tuli Nobeen papin Ahimelekin tykö, ja Ahimelek hämmästy, kuin hän tuli Davidia vastaan, ja sanoi hänelle: kuinka sinä yksinä olet, ja ei yhtään miestä ole sinun kanssas? ²David sanoi papille Ahimelekille: kuningas on minun käskenyt asialle ja sanoi minulle: älä kenellekään ilmoita, minkätähden minä olen sinun lähettänyt ja mitä minä olen käskenyt sinulle; minä olen myös lähettänyt palveliani sinne ja sinne. ³Jos nyt on jotakin sinun kätes alla, anna minulle viisikin leipää, taikka mitäs löydät. ⁴Pappi vastasi Davidia ja sanoi: ei ole ensinkään yhteisiä leipiä minun käteni alla, paitsi pyhää leipää, jos vaan muutoin palveliat ovat pitäneet heitänsä vaimoista pois. ⁵David vastasi pappia ja sanoi hänelle: vaimot ovat kolme päivää olleet eroitettut meistä, kuin minä läksin, ja palveliaini astiat olivat pyhät; mutta jos tämä tie on saastainen, niin se pitää tänäpäpä pyhitettämän astiain kautta. ⁶Niin

antoi pappi hänelle pyhää; sillä ei siellä ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, jotka olivat korjatut Herran kasvoin edestä, että sinne pantaisiin toiset vastautuiset leivät sinä päivänä, jona ne korjattiin. ⁷Mutta sinne on sinä päivänä yksi mies Saulin palvelioista jäänyt Herran eteen, Doeg nimeltä Edomilainen, kaikkein voimallis in Saulin paimesta. ⁸Ja David sanoi Ahimelekille: eikö täällä ole sinun kätes alla yhtäkään keihästä eli miekkaa? En ottanut minä myötäni miekkaani taikka asettani käteeni, sillä kuninkaan asia kiiruhti. ⁹Mutta pappi vastasi: Philistealaisen Goljatin miekka, jonka löit Tammilaaksossa, on täällä käärittyn yhteen hameesen päällisvaatteen taa: jos tahdot sitä, niin ota; sillä ei täällä ole yhtään muuta, paitsi sitä. David sanoi: ei ole sen vertaa, anna se minulle. ¹⁰Ja David nousi ja pakeni sinä päivänä Saulin kasvoin edestä, ja tuli Akiksen Gatin kuninkaan tykö. ¹¹Ja Akiksen palveliat sanoivat hänelle: eikö tämä ole David, maan kuningas? eikö he tästä veisanneet hypyissä, sanoen: Saul löi tuhannen, ja David kymmentuhatta? ¹²Ja David pani ne sanat sydämeensä ja pelkäsi suuresti Gatin kuningasta Akista, ¹³Ja muutteli menojaansa heidän edessänsä ja hullutteli heidän käsissänsä, ja piirusteli portin ovissa, ja valutti sylkeänsä parrallensa. ¹⁴Silloin sanoi Akis palvelioillensa: katso, te näette tämän miehen olevan mielipuolen, miksi te toitte hänen minun tyköni? ¹⁵Puuttuneeko minulta mielipuolia, että te tämän toitte hulluttelemaan minun eteeni? pitääkö hänen tuleman minun huoneeseeni?

22Ja David läksi sieltä ja pakeni Adullamin luolaan; kuin hänen veljensä ja kaikki isänsä huone sen kuulivat, tulivat he myös sinne hänen tykönsä. ²Ja kaikkinaiset miehet, jotka olivat vaivassa, ja jokainen, joka velassa oli, ja jokainen, jolla murheellinen sydän oli, kokosivat itsensä hänen tykönsä, ja hän oli heidän päämiehensä: että liki neljäsataa miestä oli hänen tykönsä. ³Ja David meni sieltä Mitspaan Moabilaisten maakuntaan ja sanoi Moabilaisten kuninkaalle: anna isäni ja äitini käydä ulos ja sisälle teidän tyköänne, siihenasti että minä saan tietää, mitä Jumala tekee minun kanssani. ⁴Ja hän johdatti heidät Moabilais ten kuninkaan eteen; ja he viipyivät hänen tykönsä aina niinkauvan kuin David oli linnassa. ⁵Niin sanoi propheta Gad Davidille: älä ole siinä linnassa, mutta mene ja kulje Juudan maalle. Niin David meni ja tuli Haretin metsään. ⁶Ja Saul kuuli, että David ja ne miehet, jotka hänen tykönsä olivat, tulivat tietäväksi. Ja Saul asui Gibeassa metsistössä Ramassa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja kaikki hänen palveliansa seisoiivat hänen tykönsä. ⁷Niin sanoi Saul palvelioillensa, jotka seisoiivat hänen tykönsä: kulkaat, te Jeminin lapset! antaako Isain poika teille kaikille pellot ja viinamäet, ja tekeekö hän teitä kaikkia tuhanten ja satain päämiehiksi? ⁸Että te kaikki teitte liiton minua vastaan, ja ei ole yhtään, joka ilmoitti sen minun korvilleni että minun poikani on myös tehnyt liiton Isain pojan kanssa ja ei ole yhtäkään teistä, joka sitä panee

pahaksensa minun tähteni, ja ei myös ilmoita sitä minun korvaini kuullen, että minun poikani on yllyttänyt palveliani minua vastaan, väijymään minua, niinkuin tänäpäpä on nähtävä. ⁹Niin vastasi Doeg Edomilainen, joka seisoi Saulin palveliain tykönä, ja sanoi: minä näin Isain pojan tulevan Nobeen, Ahimelekin Akitobin pojan tykö. ¹⁰Hän kysyi Herralta neuvoa hänen tähtensä ja evästi hänen, ja antoi hänelle Philistealaisen Goljatin miekan. ¹¹Niin kuningas lähetti kutsumaan pappia Ahimelekiä Akitobin poikaa ja kaikkea hänen isänsä huonetta, pappeja, jotka olivat Nobessa; ja he tulivat kaikki kuninkaan tykö. ¹²Ja Saul sanoi: kuule sinä Akitobin poika. Hän sanoi: tässä minä olen, herrani. ¹³Ja Saul sanoi hänelle: miksi te teitte liiton minua vastaan, sinä ja Isain poika, ettäs annoit hänelle leipää ja miekan ja kysyit Herralta neuvoa hänen tähtensä, yllyttäakses häntä minua väijymään, niinkuin tänäpäpä on nähtävä. ¹⁴Ahimelek vastasi kuningasta ja sanoi: kuka on kaikkein sinun palveliais seassa niinkuin David? Hän on uskollinen ja kuninkaan vävy, vaeltaa kuuliaisuudessa ja on kunniallinen sinun huoneessas. ¹⁵Olenko minä vasta tänäpäpä ruvennut kysymään Jumalalta neuvoa hänen tähtensä? Pois se minusta, älkään kuningas luulko senkaltaista palveliastansa ja kaikesta minun isäni huoneesta: sillä sinun palvelias ei tietänyt mitään kaikista näistä, pienistä eli suuresta. ¹⁶Kuningas sanoi: Ahimelek, sinun pitää totisesti kuoleman, sinun ja koko sinun isäs huoneen. ¹⁷Ja kuningas sanoi vartioillensa, jotka seisovivat hänen tykönänsä: kääntäkää itseenne ja tappakaat Herran papit; sillä heidän kätensä on myös Davidin kanssa, ja koska he tiesivät hänen paenneen, niin ei he ilmoittaneet sitä minulle. Mutta kuninkaan palveliat ei tahtoneet satuttaa käsiänsä Herran pappeihin, lyödäksensä heitä. ¹⁸Niin sanoi kuningas Doegille: käännä sinä itses ja lyö papit. Ja Doeg Edomilainen käänsi itsensä ja löi pappeja, ja tappoi sinä päivänä viisiyhdeksättäkymmentä miestä, jotka kantoivat liinaista päällisvaatetta. ¹⁹Ja hän löi Noben, pappein kaupungin, miekan terällä, sekä miehet että vaimot, lapset ja imeväiset, niin myös härjät, aasit ja lampaat, aina miekan terällä. ²⁰Ja yksi Ahimelekin Akitobin pojan poika Abjatar nimeltä, pääsi, ja pakeni Davidin tykö. ²¹Ja Abjatar ilmoitti Davidille, että Saul oli tappanut Herran papit. ²²Ja David sanoi Abjatarille: minä sen sinä päivänä kyllä tiesin, koska Doeg Edomilainen oli siellä, että hän sen Saulille oli totisesti ilmoittava. Minä olen siis vikapää koko isäs huoneen kuolemaan. ²³Pysy minun tykönäni ja älä pelkää: joka seisoo minun henkeni perään, hän myös seisoo sinun henkes perään; sillä sinä varjellaan minun tykönäni.

23Ja Davidille ilmoitettiin, sanoen: katso, Philistealaiset sotivat Kegilaa vastaan ja ryöstävät heidän riihensä. ²Niin David kysyi Herralta ja sanoi: pitääkö minun menemän ja lyömän näitä Philistealaisia? Ja Herra sanoi Davidille: mene, lyö Philistealaiset ja vapahda Kegila. ³Ja Davidin miehet sanoivat hänelle: katso, me pelkäämme täällä

Juudassa, ja menemme vielä Kegilaan Philistealaisten sotajoukon tykö. ⁴Niin David taas kysyi Herralta, ja Herra vastasi häntä ja sanoi: nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä annan Philistealaiset sinun käsiis. ⁵Niin David meni ja hänen miehensä Kegilaan, ja soti Philistealaisia vastaan, ja ajoi heidän karjansa pois, ja tappoi heitä suurella tapolla; ja niin David vapahti Kegilan asuvaiset. ⁶Mutta kuin Abjatar Ahimelekin poika pakeni Davidin tykö Kegilaan, vei hän sinne myötänsä päällisvaatteen. ⁷Niin sanottiin Saulille Davidin tulleekei Kegilaan; ja Saul sanoi: Jumala on antanut hänen minun käsiini, että hän on salvattu, nyt hän on tullut kaupunkiin, joka on varustettu porteilla ja teljillä. ⁸Ja Saul kuulutti kaiken kansan sotaan Kegilaan, piirittämään Davidia miehinensä. ⁹Kuin David ymmärsi Saulin aikovan pahaa hänellensä, sanoi hän papille Abjatarille: ota päällisvaate. ¹⁰Ja David sanoi: Herra Israelin Jumala! sinun palvelias on tosin kuullut Saulin aikovan tulla Kegilaan, hävittämään minun tähteni kaupunkia; ¹¹Antanevatko Kegilan asuvaiset minun hänen käsiinsä? ja tulleekei Saul tänne niinkuin palvelias on kuullut? Herra Israelin Jumala, ilmoita se palvelialles! Ja Herra sanoi: hän tulee alas. ¹²Ja David sanoi: antanevatko Kegilan asuvaiset minun ja minun väkeni Saulin käsiin? Herra sanoi: antavat. ¹³Niin David nousi miehinensä, joita oli liki kuusisataa miestä, ja läksivät Kegilasta ja vaelsivat sinne mihinkä he vaaeltava taisivat. Koska Saulille sanottiin Davidin paenneen Kegilasta, lakkasi hän sinne menemästä. ¹⁴Ja David pysyi korvessa linnoissa, viipyi myös Siphin korven vuorella. Ja Saul etsi häntä joka aika, mutta ei Jumala antanut häntä hänen käsiinsä. ¹⁵Ja David näki Saulin lähteneeksi etsimään hänen henkensä perään, vaan David pysyi Siphin korvessa, yhdessä metsässä. ¹⁶Niin Jonatan Saulin poika nousi ja meni Davidin tykö metsään, ja vahvasti hänen kätensä Jumalassa, ¹⁷Ja sanoi hänelle: älä pelkää, sillä ei minun isäni Saulin käsi löydä sinua, ja sinä tule Israelin kuninkaaksi, ja minä olen likin sinua; ja sen myös Saul minun isäni kyllä tietää. ¹⁸Ja he molemmat tekivät liiton keskenänsä Herran edessä; ja David pysyi metsässä, mutta Jonatan palasi kotiansa. ¹⁹Mutta Siphiläiset menivät ylös Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: eikö David ole kätetty meidän tykönämme linnoissa metsässä, Hakilan kukkulalla, liki korpea oikialla puolella? ²⁰Niin tule nyt kuningas kiiruusti alas kaiken sydämes himon jälkeen: ja me annamme hänen kuninkaan käsiin. ²¹Ja Saul sanoi: olkaat te siunatut Herrassa, että te armahditte minun päälteni. ²²Menkääät siis ja tutkikaat paremmin, että te saisitte tietää ja nähdä sen paikan, jossa hänen jalkansa ovat, ja kuka hänen siellä on nähnyt; sillä minulle on hän sanottu sangen kavalaksi. ²³Tutkistelkaat ja vaotkaat kaikki salaiset paikat, joihin hän lymyttää itsensä, ja tulkaat jälleen minun tyköni, kuin saatte vahvan tiedon; niin minä menen teidän kanssanne. Jos hän tällä maalla on, niin minä hänen etsin kaikkein tuhanten seasta Juudassa. ²⁴Ja he nousivat ja menivät Siphin Saulin edellä. Mutta David ja hänen

miehensä olivat Maonin korvessa, oikialla puolella korpea, kedolla. ²⁵Kuin Saul matkusti sinne väkinensä etsimään häntä, ja se ilmoitettiin Davidille, meni hän kukkulalta alas, ja oli Maonin korvessa. Ja kuin Saul sen kuuli, ajoi hän Davidia takaa Maonin korvessa. ²⁶Ja Saul meni yhdeltä puolelta vuorta, ja David väkinensä toiselta puolelta vuorta. Ja koska David riensi pakenemaan Saulin edestä, piiritti Saul väkinensä Davidin ja hänen väkensä, ottaaksensa heitä kiinni. ²⁷Mutta sanansaattaja tuli Saulin tykö ja sanoi: kiiruhda sinuas ja tule nopiasti; sillä Philistealaiset ovat maalle tulleet. ²⁸Nin Saul palasi ajamasta Davidia takaa ja meni Philistealaisia vastaan; sentähden kutsutaan se paikka SelaMahelkot. ²⁹Ja David meni sieltä ylös ja asui EnGedin linnoissa.

24Kuin Saul palasi Philistealaisten tyköä, ilmoitettiin hänelle, sanoen: David on EnGedin korvessa. ²Ja Saul otti kolmetuhatta valittua nuorta miestä koko Israelista, ja meni etsimään Davidia ja hänen miehiänsä Metsävuohen kallioille. ³Ja kuin hän lähestyi lammasten huonetta tien ohessa, oli siinä luola, ja Saul meni siihen peittämään jalkojansa; mutta David ja hänen miehensä istuivat luolan kulmilla. ⁴Silloin sanoivat Davidin miehet hänelle: katso, tämä on se päivä, josta Herra sinulle on sanonut: katso, minä annan sinulle vihamiehes sinun käsiis, ettäs tekisit hänen kanssansa niinkuin sinulle kelpaa. Ja David nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin vaatteen liepeestä. ⁵Sen jälkeen tykytti Davidin sydän, että hän oli leikannut tilkan Saulin hameesta, ⁶Ja sanoi miehillensä: Herra antakoon sen kaukana olla minusta, että minä sen tekisin ja satuttaisin käteni minun herraani, Herran voideltuun, sillä hän on Herran voideltu. ⁷Ja David asetti miehensä sanoilla eikä sallinut karata Saulin päälle. Niin Saul nousi luolasta ja meni matkaansa. ⁸Senjälkeen nousi myös David ja läksi luolasta, ja huusi Saulin jälkeen ja sanoi: herrani kuningas! Saul katsahti taaksensa, ja David kallisti kasvonsa maahan ja kumarsi. ⁹Ja David sanoi Saulille: miksis uskot ihmisten sanoja, jotka sanovat: katso, David etsii vahinkoa? ¹⁰Katso, tänäpäpä näkivät sinun silmäs, että Herra oli antanut sinun minun käsiini luolassa, ja sanottiin, että minä tappaisin sinun, vaan minä armahdin sinua, sillä minä sanoin: en minä satuta kättäni herraani, sillä hän on Herran voideltu. ¹¹Katso, minun isäni, katso kuitenkin tätä tilkkaa sinun hameestas minun kädessäni, etten minä tahtonut tappaa sinua, koska minä sen tilkan leikkasin hameestas. Tunne ja katso, ettei yhtään pahuutta eli vääryyttä ole minun kädessäni, en minä myös ole syntiä tehnyt sinua vastaan, ja sinä seisot minun henkeni perään, ottaaksesen sen pois. ¹²Herra tuomitkoon minun ja sinun välillä, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani; vaan minun käteni ei pidä sinuun sattuman. ¹³Niinkuin vanha sananlasku on: jumalattomasta tulee jumalattomuus; mutta minun käteni ei pidä sinuun sattuman. ¹⁴Kenenkä jälkeen Israelin kuningas on lähtenyt? ketäs ajat takaa? Kuollutta

koiraa ja kirppua. ¹⁵Herra olkoon tuomari ja tuomitkoon minun välilläni ja sinun: nähköön ja ratkaiskoon minun asiani, ja vapahtakoon minua sinun käsistäs. ¹⁶Sittekuin David lakkasi puhumasta Saulille, sanoi Saul: eikö se ole sinun äänes, poikani David? Ja Saul korotti äänensä ja itki, ¹⁷Ja sanoi Davidille: sinä olet hurskaampi minua, sillä sinä olet osoittanut minulle hyvää, mutta minä sitä vastaan olen osoittanut sinulle pahaa. ¹⁸Ja sinä olet tänäpäpä minulle ilmoittanut, kuinka hyvin sinä olet tehnyt minua kohtaan: että Herra oli sulkenut minun sinun käsiis, ja et sinä minua tappanut. ¹⁹Kuinka joku löytäis vihollisensa ja antais hänen mennä hyvää tietä? Herra maksakoon sinulle sitä hyvää, jotas tänäpäpä minulle olet tehnyt. ²⁰Nyt katso, minä tiedän sinun tulevan kuninkaaksi, ja Israelin valtakunta on sinun kädessä; ²¹Niin vanno siis nyt minulle Herran kautta, ettet hävitä minun siementäni minun jälkeeni ja et kadota minun nimeäni minun isäni huoneesta. ²²Ja David vannoi Saulille. Ja Saul meni kotiansa; mutta David ja hänen miehensä menivät linnaan.

25Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui murehtimaan häntä ja hautasi hänen omaan huoneeseensa Ramaan. Mutta David nousi ja meni alas Paranin korpeen. ²Ja yksi mies asui Maonissa, jolla myös oli tekemistä Karmelissa, ja se mies oli sangen rikas, ja hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhannen vuolta; ja hän keritsi lampaitansa Karmelissa. ³Ja miehen nimi oli Nabal, ja hänen emäntänsä nimi Abigail; ja se oli toimellinen vaimo ja kauris kasvoilta, mutta mies oli sangen kova ja paha töissänsä, ja hän oli Kalebin sukua. ⁴Ja kuin David kuuli korvessa Nabal keritsevän lampaitansa, ⁵Lähettti hän kymmenen nuorukaista ja sanoi heille: menkää Karmeliin, ja kuin te tulette Nabal tykö, niin tervehtikää häntä minun puolestani ystävällisesti, ⁶Ja sanokaat: terve! rauha olkoon sinulle, ja rauha huoneelles, ja kaikille mitä sinulle on, olkoon rauha! ⁷Minä olen nyt saanut kuulla, että sinulla on lammasten keritsiät: katso, paimenet jotka sinulla on, olivat meidän tykönämme, ja emme heitä häväisseet, ja ei heiltä mitään puuttunut niinkauvan kuin he olivat Karmelissa. ⁸Kysy palvelioiltas, he sanovat sinulle. Niin anna siis nuorukaisten löytää armo sinun kasvois edessä, sillä me olemme tulleet hyvään aikaan: anna siis palvelioilles ja pojalles Davidille, mitä sinun kätes löytää! ⁹Kuin Davidin palveliat sinne tulivat ja puhuivat kaikki nämät sanat Nabalille Davidin puolesta, niin he vaikenivat. ¹⁰Mutta Nabal vastasi Davidin palvelioita ja sanoi: kuka on David? ja kuka on Isain poika? Nyt on monta palveliaa, jotka jättävät isäntänsä. ¹¹Pitääkö minun ottaman leipäni, veteni ja teuraani, jonka minä keritsiöilleni olen teurastanut, ja antaman miehille, joita en minä tiedä, kusta he tulleet ovat? ¹²Niin Davidin palveliat palasivat tiellensä, ja tultuansa taas Davidin tykö sanoivat he hänelle kaikki nämät sanat. ¹³Niin sanoi David miehillensä: vyöttäkään kukin miekkansa vyöllensä. Niin vyötti jokainen miekkansa vyöllensä, ja

David vyötti myös miekkansa vyöllensä; ja läksi Davidin kanssa liki neljäsataa miestä, mutta kaksisataa jäi kaluain tykö. ¹⁴Mutta yksi palvelioista ilmoitti Abigailille, Nabalin emännälle, sanoen: katso, David on lähettänyt sanansaattajat korvesta siunaamaan isäntäämme, mutta hän tiuskui heitä. ¹⁵Ja ne miehet olivat meille aivan hyvät ja ei meitä pahoin puhutelleet, ja ei meiltä mitään puuttunut niinkauvan kuin me vaelsimme heidän tykönänsä kedolla ollessamme. ¹⁶Mutta he ovat olleet meidän turvamme yötä ja päivää, niinkauvan kuin me kaitsimme lampaitamme heidän tykönänsä. ¹⁷Niin ajattele nyt ja katso mitäs teet; sillä pahuutta on totisesti tarjona meidän isännällemme ja kaikelle hänen huoneellensa, vaan hän on tyly mies, jota ei yksikään tohdi puhutella. ¹⁸Niin Abigail kiiruhti ja otti kaksisataa leipää, ja kaksi leiliä viinaa, ja viisi keitettyä lammasta, ja viisi vakkaista tuletettuja jauhoja, ja sata rusinarypälettä, ja kaksisataa rypälettä fikunia, ja panni aasein päälle, ¹⁹Ja sanoi palvelioillensa: menkää minun edelläni, katso, minä tulen perässänne. Ja ei hän miehellenä Nabalille sitä ilmoittanut. ²⁰Ja kuin hän ajoi aasilla ja tuli vuoren varjoon, katso, David ja hänen väkensä tulivat vuorilta alas häntä vastaan; ja hän kohtasi heitä. ²¹Mutta David oli sanonut: minä olen turhaan tallella pitänyt kaikki, mitä hänellä oli korvessa, ja ei ole mitään puuttunut kaikista mitä hänellä oli; ja hän kostaa minun hyvät työni pahalla. ²²Jumala tehkoon näitä Davidin vihamiehille ja vielä suurempia, jos minä jätän hänelle huomeneksi kaikista, mitä hänellä on, jonkun, joka vetensä seinään heittää. ²³Mutta kuin Abigail näki Davidin, kiiruhti hän ja astui nopiasti alas aasin päältä, lankesi kasvoillensa Davidin eteen ja kumarsi itsensä maahan, ²⁴Ja lankesi hänen jalkainsa juureen ja sanoi: Ah herrani, minun olkoon tämä paha teko! ja anna piikas puhua korvais kuullen, ja kuule piikas sanaa: ²⁵Älkään minun herrani asettako sydäntänsä tätä tylyä miestä Nabalia vastaan; sillä niinkuin hänen nimensä kuuluu, niin on hän: Nabal on hänen nimensä, tyhmyys on hänen kanssansa; mutta minä sinun piikas en ole nähnyt herrani palvelioita, jotka sinä olit lähettänyt. ²⁶Mutta nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinun sielus elää, niin Herra on sinun estänyt, ettet verta vuodattanut eikä sinun kätes vapahtanut sinua. Mutta nyt olkoon sinun vihamiehes niin kuin Nabal ja kaikki jotka herralleni pahaa suovat. ²⁷Tämä on se siunaus, jonka sinun piikas minun herralleni tuonut on, annettaa palvelioille, jotka herrani kanssa vaeltavat. ²⁸Anna piialles tämä rikos anteeksi. Sillä Herra tosin tekee minun herralleni vahvan huoneen; sillä koska minun herrani sotii Herran sotia, niin ei yhtäkään pahuutta ole löydetty sinun tyköäs kaikkena sinun elinaikanas. ²⁹Jos joku ihminen asettaa itsensä vainoomaan sinua ja väijyy sinun sielus jälkeen, niin olkaan herrani sielu sidottu elävään kimppuun Herran sinun Jumalas tykönä; mutta sinun vihollistes sielu pitää lingottaman lingolla. ³⁰Ja kuin Herra minun herralleni kaikki nämät hyvät tekevä on, niinkuin hän sinulle

sanonut on, ja käskee sinun olla Israelin ruhtinaan; ³¹Niin ei pidä se oleman sinulle minun herralleni lankeemiseksi ja mielen pahenukseksi, ettet vuodattanut verta ilman syytä ja auttanut itse sinuas; ja Herra on hyvää tekevä minun herralleni, ja sinä muistat piikaas. ³²Silloin sanoi David Abigailille: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka sinun tänäpäpä on lähettänyt minua vastaan. ³³Ja siunattu olkoon sinun toimellinen puhees, ja siunattu olet sinä, joka minun tänäpäpä estit verta vuodattamasta ja kostamasta omalla kädelläni. ³⁴Totisesti, niin totta kuin Herra Israelin Jumala elää, se joka minun on tänäpäpä estänyt sinulle pahaa tekemästä, jollet nopiasti olisi tullut minua vastaan, niin ei olisi Nabalille jäänyt huomeneksi yhtäkään seinään vetensä heittävä. ³⁵Niin otti David hänen kädestänsä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: mene rauhassa sinun huonees, ja katso, minä kuulin sinun äänes ja otin sinun hyväksi. ³⁶Kuin Abigail tuli Nabalın tykö, katso, niin hänellä oli huoneessansa pito, niinkuin kuninkaallinen pito, ja Nabalın sydän oli iloinen, sillä hän oli juuri kovin juovuksissa; mutta ei hän sanonut hänelle vähää eli paljoa huomeneen asti. ³⁷Mutta huomeneltain, kuin Nabal oli viinasta kaljennut, sanoi hänen emäntänsä hänelle kaikki nämät; niin hänen sydämensä kuoli hänessä, että hän tuli niinkuin kivi. ³⁸Ja kymmenen päivän perästä löi Herra Nabalın, että hän kuoli. ³⁹Kuin David kuuli Nabalın kuolleeksi, sanoi hän: kiitetty olkoon Herra, joka on kostanut häväistykseni Nabalille ja on varjellut palveliansa pahasta, ja Herra on kääntänyt Nabalın pahuuden hänen päänsä päälle. Ja David lähetti ja antoi puhutella Abigailia, ottaaksensa häntä emännäksensä. ⁴⁰Ja kuin Davidin palveliat tulivat Abigailin tykö Karmeliin, puhuttelivat he häntä ja sanoivat: David lähetti meitä sinun tykö, että hän ottais sinun emännäksensä. ⁴¹Hän nousi ja lankesi maahan kasvoillensa, sanoen: katso, tässä on sinun piikas palvelemaan ja pesemään herrani palveliaın jalkoja. ⁴²Ja Abigail kiiruhti itsensä, ja valmisti hänensä, ja ajoi aasilla, ja otti viisi piikaansa kanssansa, jotka kävivät hänen jälissänsä; ja hän seurasi Davidin sanansaattajia ja tuli hänen emännäksensä. ⁴³David otti myös Ahinoamin Jisreelistä; ja olivat ne molemmat hänen emäntänsä. ⁴⁴Mutta Saul antoi tyttärensä Mikalin, Davidin emännän, Phaltille Laiksen pojalle Gallimista.

26Ja Siphiläiset tulivat Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: eikö David ole lymyssä Hakilan kukkulalla korven kohdalla? ²Niin nousi Saul ja meni Siphin korpeen, ja hänen kanssansa kolmetuhatta valittua miestä Israelista, etsimään Davidia Siphin korvesta. ³Ja Saul sioitti itsensä Hakilan kukkulalle korven kohdalle tien viereen, mutta David pysyi korvessa ja näki Saulin tulevan perässänsä korpeen. ⁴Niin David lähetti vakoojat ja ymmärsi Saulin totisesti tulleen. ⁵Ja David nousi ja tuli siihen paikkaan, johonka Saul itsensä sioittanut oli; ja David näki paikan, kussa Saul ja hänen sotapäämiehensä Abner Neerin poika oli; sillä

Saul makasi vaunuin piirissä, ja sotaväki soitettuna hänen ympärillensä. ⁶Silloin vastasi David ja sanoi Ahimelekillä, Hetiläiselle, ja Abisaille ZeruJan pojalle Joabin veljelle: kuka menee minun kanssani Saulin tykö leiriin? Abisai sanoi: minä menen kanssas. ⁷Niin tuli David ja Abisai kansan tykö yöllä, ja katso, Saul makasi nukkuneena vaunuin piirissä, ja hänen keihäänsä pistetty maahan hänen päänsä pohjaan; mutta Abner ja kansa makasi hänen ympärillensä. ⁸Silloin sanoi Abisai Davidille: Jumala on sulkenut tänäpäpä vihamiehes sinun kätees: nyt minä syökseen häntä keihäällä maata vasten yhden kerran, niin etten minä enään tarvitse kertoa sitä. ⁹Mutta David sanoi Abisaille: älä surmaa häntä; sillä kuka satuttaa kätensä Herran voideltuun ja on viatoin? ¹⁰Vielä sanoi David: niin totta kuin Herra elää; jollei Herra lyö häntä, elikkä tule hänen aikansa kuolla, eli mene sotaan ja huku, ¹¹Niin antakoon Herra kaukana olla minusta, että minä satuttaisin käteni Herran voideltuun: ota nyt vaivoin keihäs hänen päänsä pohjasta ja vesimalja, ja käykäämme. ¹²Niin otti David keihään ja vesimaljan Saulin pään pohjasta, ja he menivät matkaansa; ja ei yhtään ollut, joka sen näki taikka huomaitti, eli heräsi, vaan he makasivat kaikki nukkuneena, sillä Herralta oli tullut syvä uni heidän päällensä. ¹³Kuin David oli tullut ylitse toiselle puolelle, meni hän kauvas vuoren kukkulalle, että iso väli oli heidän välillensä. ¹⁴Ja David huusi kansalle ja Abnerille Neerin pojalle ja sanoi: etkös vastaa, Abner? Abner vastasi ja sanoi: kukas olet, että niin huudat kuningasta? ¹⁵Ja David sanoi Abnerille: etkös ole mies? ja kuka on sinun vertaises Israelissa? Miksi et varjellut herraas kuningasta? Sillä yksi kansasta on mennyt tappamaan kuningasta sinun herraas. ¹⁶Ei se ole oikein minkä sinä tehnyt olet. Niin totta kuin Herra elää, te olette kuoleman lapset, ettette varjelleet herraanne, Herran voideltua. Ja nyt katso, kussa kuninkaan keihäs ja vesimalja on, jotka hänen päänsä pohjassa olivat? ¹⁷Niin Saul tunsu Davidin äänen ja sanoi: eikö se ole sinun äänes, minun poikani David? David sanoi: minun ääneni se on, herrani kuningas. ¹⁸Ja vielä sanoi: miksi minun herrani vainoo palveliaansa? Sillä mitä minä olen tehnyt ja mitä pahaa on minun kädessäni? ¹⁹Niin kuulkaan siis nyt herrani kuningas palveliansa sanan: Jos Herra on yllyttänyt sinun minua vastaan, niin anna joku ruokauhuri sytyttää, mutta jos ihmiset sen tekevät, niin olkoon he kiroitut Herran edessä, että he tänäpäpä ovat minun syösseet ulos, etten minä pysyisi Herran perimisessä, ja sanovat: mene ja palvele muukalaisia jumalia. ²⁰Niin älköön minun vereni langatko maahan Herran eteen; sillä Israelin kuningas on lähtenyt yhtä kirppua etsimään, niinkuin hän takaa ajelis peltokanaa vuorilla. ²¹Ja Saul sanoi: minä olen syntiä tehnyt. Tule jälleen poikani David! sillä en minä sinulle enää tee pahaa, että minun sieluni on tänäpäpä ollut kallis sinun silmäis edessä: katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja sangen hullusti. ²²David vastasi ja sanoi: katso, tässä on kuninkaan keihäs, tulkaan yksi palvelioistas tänne ja ottakaan sen. ²³Herra maksaa

jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskonsa jälkeen; sillä Herra on sinun tänäpäpä antanut minun käteeni, vaan en minä tahtonut satuttaa kättäni Herran voideltuun. ²⁴Ja katso, niinkuin sinun sielus tänäpäpä on paljo pidettävä ollut minun silmäini edessä, niin olkoon myös minun sieluni paljo pidettävä Herran silmäin edessä, ja vapahtakoon minua kaikesta minun murheestani. ²⁵Saul sanoi Davidille: siunattu ole sinä, poikani David: sinä teet ja toimitat, sinä taidat ja voit. Niin David meni matkaansa, ja Saul palasi kotiansa.

27 Niin David ajatteli sydämässensä: kuitenkin minä yhtenä päivänä joudun Saulin käsiin: ei ole minun parempaa, kuin että minä menen ojetinsa Philistealaisten maalle, että Saul lakkais minua etsimästä kaikissa Israelin rajoissa, ja minä pääsisin hänen käsistensä. ²Ja David nousi ja läksi matkaan kuudensadan miehen kanssa, jotka hänen myötänsä olivat, Akiksen Maokin pojan Gatin kuninkaan tykö. ³Niin David asui Akiksen tykönä Gatissa, hän ja hänen miehensä itsekukin perheinensä: David ja kaksi hänen emäntäänsä, Ahinoam Jisreelistä ja Abigail Nabalina emäntä Karmelistä. ⁴Kuin Saulille sanottiin Davidin paenneen Gatiin, niin ei hän enää häntä etsinyt. ⁵Niin David sanoi Akikselle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessä, niin anna minulle yhteen kaupunkiin sia maalle, asuakseni siellä; sillä miksi pitäis sinun palvelias asuman kuninkaallisessa kaupungissa sinun tykönäs? ⁶Sinä päivänä antoi Akis hänelle Ziklagin. Sentähden on Ziklag Juudan kuningasten vielä tänäpäpä. ⁷Vaan se aika, minkä David asui Philistealaisten maalla, oli ajastaika ja neljä kuukautta. ⁸Ja David nousi miehinensä ja karkasi Gessurilaisten ja Girsiläisten ja Amalekilaisten maalle; sillä nämät asuivat jo vanhuudesta siinä maassa, kuin Suriin mennään, Egyptin maahan asti. ⁹Ja kuin David oli kaiken maan lyönyt, ei hän jättänyt yhtäkään miestä eli vaimoa elämään; ja otti heidän lampaansa, härkäänsä, aasinsa, kamelinsa ja vaatteensa, palasi ja tuli Akiksen tykö. ¹⁰Ja Akis sanoi: kenenkä päälle te olette karanneet tänäpäpä? David vastasi: lounaan päin Juudaa, lounaan päin Jerakmelilaisia ja lounaan päin Keniläisiä. ¹¹Ja ei David jättänyt eläväksi yhtäkään miestä eli vaimoa viedäksensä Gatiin, ja ajatteli: ettei he puhuisi jotakin meitä vastaan, sanoen: näin teki David, ja tämä oli hänen tapansa niinkauvan kuin hän asui Philistealaisten maalla. ¹²Niin Akis uskoi Davidin ja ajatteli, hän on tehnyt itsensä kokonansa kauhistuttavaksi kansallensa Israelille, sentähden olkaan hän aina minun palveliani.

28 Ja Philistealaiset kokosivat siihen aikaan sotaväkensä menemään sotaan Israelia vastaan. Ja Akis sanoi Davidille: Sinun pitää kaiketi tietämän, että sinä ja sinun väkes pitää menemän minun kanssani sotaan. ²David vastasi Akikselle: olkoon; sinä saat nähdä, mitä sinun palvelias on tekevä. Akis sanoi Davidille: sentähden asetan minä sinun pääni vartiaksi joka päivä. ³Niin oli Samuel kuollut, ja koko

Israel oli häntä murehtinut ja haudannut hänen kaupunkiinsa Raaman. Ja Saul oli ajanut maakunnasta noidat ja velhot pois. ⁴Kuin Philistealaiset kokosivat heitänsä, ja tulivat ja sioittivat itsensä Sunemiin, kokosi myös Saul kaiken Israelin, ja he sioittivat itsensä Gilboaan. ⁵Kuin Saul näki Philistealaisten sotajoukon, pelkäsi hän ja hänen sydämensä oli suuresti hämmästynyt. ⁶Ja Saul kysyi Herralta, ja ei Herra mitään häntä vastannut, ei unen, eikä valkeuden, eli prophetain kautta. ⁷Silloin sanoi Saul palvelioillensa: etsikää minulle vaimo, jolla noidan henki on, mennäkseni hänen tykönsä ja kysyäkseen häneltä. Hänen palveliansa sanoivat hänelle: katso, Endorissa on vaimo, jolla on noidan henki. ⁸Ja Saul muutti vaatteensa ja otti toiset päällensä, ja meni sinne, ja kaksi miestä hänen kanssansa; ja he tulivat yöllä vaimon tykö, ja hän sanoi: noidu minulle noidan hengen kautta ja nosta se ylös minulle, jonka sanon sinulle. ⁹Vaimo sanoi hänelle: katso, sinä tiedät kyllä, mitä Saul tehnyt on, kuinka hän on hävittänyt noidat ja velhot maakunnasta: miksi siis tahdot minun sieluani pauloihin, että minä kuoliaaksi lyötäisiin? ¹⁰Niin Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, ei tämä lueta sinulle pahuudeksi. ¹¹Niin vaimo sanoi: kenen minä nostan sinulle? Hän sanoi: nosta minulle Samuel. ¹²Kuin vaimo näki Samuelin, huusi hän suurella äänellä, ja sanoi Saulille sanoen: miksis olet minun pettänyt? sinä olet Saul. ¹³Ja kuningas sanoi hänelle: älä pelkää! mitäs näet? Vaimo sanoi Saulille: minä näen jumalat astuvan maasta ylös. ¹⁴Hän sanoi hänelle: kuinka hän on muotoansa? ja hän sanoi: vanha mies nousee ylös ja on vaatetettu hameella. Niin ymmärsi Saul sen olevan Samuelin, ja kumarsi kasvoillensa maahan ja rukoi. ¹⁵Mutta Samuel sanoi Saulille: miksis olet minua vaivannut nostaan minua? Saul sanoi: minä olen suuresti ahdistuksessa: Philistealaiset sotivat minua vastaan ja Jumala on minusta erinnyt, ja ei vastaa enää minua prophetain eikä unen kautta; sentähden olen minä antanut sinua kutsua, ilmoittamaan, mitä minun tekemän pitää. ¹⁶Samuel sanoi: mitäs kysyt minulta, että Herra on sinusta erinnyt ja on sinun vihamiehekses tullut? ¹⁷Herra on tekevä niinkuin hän minun kauttani puhunut on: ja Herra repäisee valtakunnan sinun kädestäs pois ja antaa lähimmäiselles Davidille, ¹⁸Ettet kuullut Herran ääntä, etkä täyttänyt hänen vihansa julmuutta Amalekia vastaan, sentähden on Herra näitä sinulle tänäpäpä tehnyt. ¹⁹Ja vielä sitte antaa Herra sinun kanssas Israelin Philistealaisten käsiin: huomenna pitää sinun ja sinun poikas oleman minun tyköni: ja Herra antaa Israelin sotajoukon Philistealaisten käsiin. ²⁰Niin Saul kaatui äkisti maahan niin pitkäksi kuin hän oli, ja peljästy suuresti Samuelin puheen tähden, niin ettei hänessä mitään enempi voimaa ollut, sillä ei hän ollut mitään syönyt koko sinä päivänä ja yönä. ²¹Ja vaimo meni Saulin tykö ja näki hänen suuresti peljästyneeksi, ja sanoi hänelle: katso, sinun piikas on kuullut sinun sanas, ja minä olen pannut sieluni käteeni, niin että minä kuoliainen olin sinun sanalles, jonkas puhuit minulle;

le; ²²Niin kuule myös nyt sinä piikas sana: minä panen etees palan leipää, ettäs söisit ja tulisit väkees jälleensä, ja menisit matkaas. ²³Hän kielsi ja sanoi: en minä syö. Niin hänen palveliansa ja vaimo vaativat häntä syömään, ja hän totteli heidän ääntänsä, ja nousi maasta ja istui vuoteelle. ²⁴Ja vaimolla oli huoneessa lihava vasikka, ja hän kiiruhutti ja teurasti sen, ja otti jauhoja ja sekoitti, ja leipoi sen happamattomiksi kyrsiksi. ²⁵Ja kantoi Saulin ja hänen palveliainsa eteen. Ja kuin he olivat syöneet, nousivat he ja matkustivat sinä yönä.

29Mutta Philistealaiset kokosivat kaiken sotajoukkonsa Aphekiin; ja Israel sioitti itsensä Ainiin Jisreelissä. ²Ja Philistealaisten päämiehet menivät sadoittain ja tuhansittain; mutta David meni jälistä miehinensä, liki Akista. ³Niin sanoivat Philistealaisten päämiehet: mitä nämät Hebrealaiset tahtovat? Akis sanoi Philistealaisten päämiehille: eikö tämä ole David Saulin Israelin kuninkaan palvelia, joka on ollut monta päivää eli vuoden minun tyköni ja en minä ole löytänyt mitäkään hänen kanssansa siitä ajasta, kuin hän pakeni minun tyköni, tähän päivään asti. ⁴Niin Philistealaisten päämiehet vihastuivat hänen päällensä ja sanoivat hänelle: anna sen miehen palata ja mennä jälleen siallensa, kuhunkas hänen asettanut olet, ettei hän tulisi meidän kanssamme sotaan ja olisi meidän vihamiehemme sodassa; sillä millä taitais hän paremmin herrallensa mielouteen tehdä, kuin näiden miesten päillä? ⁵Eikö tämä ole David? josta he veisasivat hypyissä, sanoen: Saul löi tuhannen, mutta David kymmenentuhatta. ⁶Niin kutsui Akis Davidin ja sanoi hänelle: niin totta kuin Herra elää, minä pidän sinun oikiana ja hyvänä, ja sinun ulos ja sisälle käymises minun kanssani sotaleiriin kelpaa minulle, sillä en ole minä löytänyt yhtään pahuutta sinusta siitä ajasta, kuin sinä tulit minun tyköni, niin tähän päivään asti; mutta et sinä kelpaa päämiehille. ⁷Niin palaja nyt takaperin ja mene rauhaan, ettes pahaa tekisi Philistealaisten päämiesten silmäin edessä. ⁸David sanoi Akikselle: mitä minä olen tehnyt? ja mitäs olet löytänyt palvelialtas siitä ajasta, kuin minä olen ollut sinun tyköni, niin tähän päivään asti, etten minä saa tulla ja sotia kuninkaan minun herrani vihamiehiä vastaan? ⁹Akis vastasi ja sanoi Davidille: minä tiedän sinun otolliseksi minun silmäini edessä, niinkuin Jumalan enkelin, mutta Philistealaisten päämiehet ovat sanoneet: älä anna hänen tulla meidän kanssamme sotaan. ¹⁰Niin nouse siis varhain aamulla, ja sinun herras palveliat, jotka sinun kanssas tulleet ovat: ja kuin te olette aamulla varhain nousseet ja päivä teille valkenee, niin menkää teidän tietänne. ¹¹Niin David oli miehinensä aamulla varhain ylhäällä, matkustamaan ja tulemaan Philistealaisten maalle jälleen; mutta Philistealaiset menivät Jisreeliin päin.

30Kuin David kolmantena päivänä tuli Ziglagiin miehinensä, olivat Amalekilaiset tulleet etelän puolelta Ziglagiin,

lyöneet Ziglagin ja polttaneet sen tulella, ²Ja olivat vieneet vaimot, jotka siellä olivat, pienimmästä niin suurimpaan; ei he yhtäkään surmanneet, mutta veivät pois ja menivät tiehensä. ³Kuin David tuli miehinensä kaupunkiin, katso, se oli tulella poltettu, ja heidän emäntänsä ja poikansa ja tyttärensä viedyt vangiksi; ⁴Korotti David ja väki, joka hänen kanssansa oli, äänensä ja itkivät siihenasti, ettei heillä enää voimaa itkeä ollut. ⁵Ja Davidin kaksi emäntää olivat myös vankina viedyt pois: Ahinoam Jisreeliläinen ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista. ⁶Ja David oli suuresti ahdistettu, sillä kansa tahtoi hänen kivittää, että kaiken kansan sielut olivat murheissa poikainsa ja tyttärensä tähden. Mutta David vahvisti itsiänsä Herrassa Jumalassansa. ⁷Ja David sanoi papille AbJatarille Ahimelekin pojalle: tuo minulle päällisvaate. Ja AbJatar toi Davidille päällisvaatteen. ⁸Niin kysyi David Herralta ja sanoi: pitääkö minun ajaman sitä joukkoa takaa? saanenko minä heidät kiinni? Hän sanoi hänelle: aja heitä takaa, ja sinä totisesti saavutat heidät ja otat saaliin. ⁹Niin meni David matkaan, hän ja kuusisataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja tulivat Besorin ojan tykö; ja muut seisahtivat siinä. ¹⁰Mutta David ja neljäsataa miestä ajoivat takaa; mutta kaksisataa miestä, jotka siihen seisomaan jäivät, suuttuivat menemästä Besorin ojan ylitse. ¹¹Ja he löysivät yhden Egyptin miehen kedolta, sen he veivät Davidin tykö, ja antoivat hänen leipää syödä ja vettä juoda, ¹²Ja antoivat rypäleen fikunia ja kaksi rypälettä rusinoita; ja sittenkuin hän oli syönyt, tuli hänen henkensä virvoitetuksi, sillä ei hän ollut kolmena päivänä eikä kolmena yönä leipää syönyt eikä vettä juonut. ¹³Ja David sanoi hänelle: kenenkä sinä olet ja kustas olet? Egyptin nuorukainen sanoi: minä olen Amalekilaisen palvelia, ja minun herrani on hyljännyt minun; sillä minä tulin sairaaksi jo kolme päivää sitte. ¹⁴Me ryöstimme etelästä päin Kretin ja Juudan, etelästä päin Kalebin, ja poltimme Ziglagin. ¹⁵David sanoi hänelle: vietkös minun sen sotaväen tykö? Hän sanoi: vannos minulle Jumalan kautta, ettes minua tapa etkä anna minua minun herrani käsiin, niin minä vien sinun sen sotaväen tykö. ¹⁶Ja hän vei hänen; ja katso, he olivat hajoittaneet heitänsä koko maahan, söivät, joivat ja hyppäsivät ilosta kaiken sen suuren saaliin tähden, jonka he olivat saaneet Philistealaisten ja Juudan maalta. ¹⁷Ja David löi heitä aamuhämärästä ruveten ehtooseen asti, liki toiseen päivään; niin ettei heistä yhtäkään päässyt, paitsi neljäsataa nuorukaista, jotka istuivat kameleihin päälle ja pakenivat. ¹⁸Niin David pelasti kaikki mitä Amalekilaiset ottaneet olivat, ja David pelasti myös kaksi emäntäänsä. ¹⁹Ja ei puuttunut niistä mitään, pientä eli suurta, pojista ja tyttäristä, eli saaliista kun he heillensä ottaneet olivat: David toi ne kaikki takaperin jälleen. ²⁰Ja David otti kaikki lampaat ja härjät ja antoi ajaa ne karjansa edellä, ja he sanoivat: tämä on Davidin saalis. ²¹Ja kuin David tuli kahdensadan miehen tykö, jotka olivat suuttuneet seuraamasta Davidia ja olivat jääneet Besorin ojan tykö, menivät he Davidia vastaan ja sitä sotaväkeä joka

hänen kanssansa oli. Ja David meni sen väen tykö ja tervehti heitä ystävällisesti. ²²Niin vastasivat kaikki ne, jotka pahat ja tylyt miehet olivat niiden seasta, jotka Davidin kanssa olivat matkustaneet, ja sanoivat: ettei he menneet meidän kanssamme, ei pidä heille annettaman siitä saaliista jonka me saaneet olemme; mutta itsekukin ottakaan emäntänsä ja lapsensa ja menkään tiehensä. ²³Niin sanoi David: ei teidän niin pidä tekemän, minun veljeni, sillä Herra on ne meille antanut, ja on meidät varjellut ja antanut sen sotaväen meidän käsiimme, joka tuli meitä vastaan. ²⁴Kuka teitä pitää kuuleman tässä asiassa? Senkaltainen kuin niiden osa on, jotka olivat sodassa meidän kanssamme, pitää myös oleman heidän osansa jotka kaluin tykönä ovat olleet, ja pitää yhdenkaltainen jako oleman. ²⁵Tämä on ollut siitä ajasta ja aina sitte sääty ja oikeus Israelissa tähän päivään asti. ²⁶Ja David tuli Ziglagiin ja lähetti saaliista ylimmäisille Juudasta, jotka hänen ystävänsä olivat, ja sanoi: katso, tässä on teille siunaus Herran vihollisten saaliista: ²⁷Niille jotka olivat Betelissä, niille Ramotissa etelään päin, niille Jatirissa, ²⁸Niille Aroerissa, niille Siphmotissa, niille Estmoassa, ²⁹Ja niille kuin on Rakalissa, ja niille Jerakmelilaisten kaupungeista, ja niille Keniläisten kaupungeista, ³⁰Niille Hormassa, ja niille Korasanissa, ja niille Atakissa, ³¹Niille Hebronissa, ja kaikkiin paikkoihin, kussa David oli miehinensä vaeltanut.

31Niin Philistealaiset sotivat Israelia vastaan, ja Israelin miehet pakenivat Philistealaisia ja lankesivat lyötynä Gilboan vuorella. ²Ja Philistealaiset ajoivat Saulia ja hänen poikiansa takaa, ja Philistealaiset surmasivat Jonatanin, Abinadabin ja Melkisuana, Saulin pojat. ³Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja joutsimiehet kävivät hänen päälensä joutsilla, ja hän haavoitettiin pahoin joutsimiehiltä. ⁴Niin sanoi Saul aseensa kantajalle: vedä ulos miekkas ja pistä sillä minua lävitse, ettei nämät ympärileikkaamatomat tulisi ja pistäisi minua lävitse, ja pilkkaisi minua. Mutta hänen aseensa kantaja ei tahtonut, sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja lankesi siihen. ⁵Kuin hänen aseensa kantaja näki Saulin kuolleeksi, lankesi hän myös miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa. ⁶Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa, ja hänen aseensa kantaja, ja ynnä kaikki hänen miehensä sinä päivänä. ⁷Kuin Israelin miehet, jotka olivat toisella puolella laaksoa ja toisella puolella Jordania, näkivät Israelin miehet paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupungit ja pakenivat. Niin tulivat Philistealaiset ja asuivat niissä. ⁸Ja toisena päivänä tulivat Philistealaiset ryöstämään tapetuita ja löysivät Saulin ja kolme hänen poikaansa makaavan Gilboan vuorella. ⁹Ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat häneltä aseet, ja lähettivät ympäri Philistealaisten maakuntaa, ilmoitettaa epäjumalainsa huoneissa ja kansan seassa, ¹⁰Ja panivat hänen aseensa Astarotin huoneeseen; mutta hänen ruumiinsa ripustivat he Betsanin muurin päälle. ¹¹Kuin Jabeksen asuvaiset Gileadissa kuulivat, mi-

tä Philistealaiset Saulille tehneet olivat, ¹²Nousivat kaikki sotaan kelpaavaiset miehet, kävivät kaiken sen yön ja ottivat Saulin ruumiin ja hänen poikainsa ruumiit alas Betsanin muurin päältä, veivät Jabekseen ja polttivat ne siellä, ¹³Ja ottivat heidän luunsa ja hautasivat puun alle Jabekseen, ja paastosivat seitsemän päivää.

2. Sam.

1Ja tapahtui Saulin kuoleman jälkeen, kuin David oli palannut Amalekilaisten taposta, oli David Ziklagissa kaksi päivää. **2**Katso, kolmantena päivänä tuli yksi mies Saulin leiristä reväistyillä vaatteilla ja multaa päänsä päällä. Ja kuin hän tuli Davidin tykö, lankesi hän maahan ja kumarsi. **3**David sanoi hänelle: kustas tulet? Ja hän sanoi hänelle: minä olen paennut Israelin leiristä. **4**David sanoi hänelle: sanos minulle, mitä siellä on tapahtunut? Hän vastasi: väki on paennut sodasta, ja paljo väkeä on langennut ja kuollut, ja myös Saul ja hänen poikansa Jonatan ovat kuolleet. **5**David sanoi nuorukaiselle, joka näitä ilmoitti: mistä sinä tiedät Saulin ja hänen poikansa Jonatanin kuolleeksi? **6**Nuorukainen, joka hänelle sitä ilmoitti, sanoi: minä tulin tapaturmasta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul oli langennut omaan keihäaseensä, ja katso, rattaat ja hevosmiehet ajoivat häntä takaa. **7**Ja sitte hän käänsi hänensä, ja näki minun ja kutsui tykönsä, ja minä sanoin: tässä minä olen. **8**Hän sanoi minulle: kuka sinä olet? Minä vastasin: minä olen Amalekilainen. **9**Ja hän sanoi minulle: tules minun tyköni ja tapa minua; sillä minä ahdistetaan kovin ja minun henkeni on vielä kokonainen minussa. **10**Niin minä menin hänen tykönsä ja tapoin hänen; sillä minä tiesin, ettei hän olisi kuitenkaan sen lankeamisen jälkeen elänyt. Ja minä otin kruunun hänen päästänsä ja käsirenkäat hänen kädestänsä ja toin ne tänne minun herralleni. **11**Silloin tarttui David vaatteisiinsa ja repäisi ne; niin myös joka mies, joka hänen kanssansa oli, **12**Ja valittivat ja itkivät, ja paastosivat ehtoosen asti, Saulin ja hänen poikansa Jonatanin tähden, ja Herran kansan tähden, ja Israelin huoneen tähden, että ne miekan kautta langenneet olivat. **13**Ja David sanoi nuorukaiselle, joka näitä hänelle ilmoitti: kusta sinä olet? Hän sanoi: minä olen muukalaisen Amalekilaisen poika. **14**David sanoi hänelle: miksi et peljännyt laskea kättäs tappamaan Herran voideltua? **15**Ja David kutsui yhden palvelioistansa ja sanoi: tule tänne ja lyö häntä. Ja hän löi hänen kuoliaaksi. **16**Niin sanoi David hänelle: sinun veres olkoon sinun pääs päällä; sillä sinun suus on todistanut itse sinuas vastaan ja sanonut: minä olen Herran voidellun tappanut. **17**Ja David valitti tämän valituksen Saulin ja Jonatanin hänen poikansa ylitse, **18**Ja käski opettaa Juudan lapsia Joutsivirren: katso, se on kirjoitettu Hurskasten kirjassa. **19**O Israelin kunnia! sinun kukkuloillas ovat sur-

matut: kuinka sankarit ovat langenneet? **20**Älkääät sanoko sitä Gatissa, älkääät myös ilmoittako Askalonin kaduilla, ettei Philistealaisten tyttäret iloitsisi eikä ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi. **21**Te Gilboan vuoret, älköön tulko kaste eikä sade teidän päällemme, älköön myös olko pellot, joista ylennysuhri tulee; sillä siellä on väkevään kilpi lyöty maahan, Saulin kilpi, niinkuin ei hän olisikaan ollut öljyllä voideltu. **22**Jonatanin joutsu ei harhailut tapettuun verestä ja voimallisten lihavuudesta, ja Saulin miekka ei palajanut tyhjänä. **23**Saul ja Jonatan, rakkaat ja suloiset eläissänsä, ei ole myös kuollessansa erotetut: liukkaammat kuin kotka ja väkevämmät kuin jalopeurat. **24**Te Israelin tyttäret, itkekääät Saulia, joka teidän vaatetti tulipunaisilla koriasti ja kaunisti teidän vaatteenne kultaisella kaunistuksella. **25**Kuinka sankarit ovat langenneet sodassa? Jonatan on myös tapettu sinun kukkuloillas. **26**Minä suren suuresti sinun tähtes, minun veljeni Jonatan. Sinä olit minulle juuri rakas: sinun rakkautes oli suurempi minulle kuin vaimoin rakkaus. **27**Kuinka ovat sankarit langenneet, ja sota-aseet tulleet pois?

2Sittenkuin nämä olivat tapahtuneet, kysyi David Herralta, sanoen: menenkö minä johonkuhun Juudan kaupungeista? Ja Herra sanoi hänelle: mene. David sanoi: kuhunka minun pitää menemän? Hän sanoi: Hebronin. **2**Niin David meni sinne ja kaksi hänen emäntäänsä, Ahinoam Jisreeliläinen ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista, **3**Niin myös miehet, jotka olivat hänen kanssansa, vei David myötänsä jokaisen huoneinensa. Ja he asuivat Hebronin kaupungeissa. **4**Ja Juudan miehet tulivat ja voitelivat siellä Davidin Juudan huoneen kuninkaaksi. Ja kuin Davidille ilmoitettiin Jabeksen miehet Gileadissa haudanneen Saulin, **5**Lähetti hän heille sanan ja antoi sanoa heille: siunatut olette te Herralta, että te tämän laupiuden teitte Saulille teidän herrallenne ja olette haudanneet hänen. **6**Niin tehköön Herra teille laupiuden ja totuuden, ja minä teen myös teille hyvää, että te tämän teitte. **7**Vahvistakaat siis nyt teidän kätenne ja olkaat väkevät; sillä teidän herranne Saul on kuollut, ja Juudan huone on myös minun voidellut hänellensä kuninkaaksi. **8**Mutta Abner, Nerin poika, Saulin sodanpäämies, otti Isbosetin Saulin pojan, ja vei hänen Mahanaimiin, **9**Ja asetti hänen Gileadin, Assurin, Jisreelin, Ephraimin, BenJaminin ja kaiken Israelin kuninkaaksi.

¹⁰Ja Isboset Saulin poika oli neljänkymmenen ajastaikainen, kuin hän tuli Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa; ainoastaan Juudan huone piti Davidin kanssa. ¹¹Ja se aika, jonka David oli Hebronissa Juudan huoneen kuninkaana, oli seitsemän ajastaikaa ja kuusi kuukautta. ¹²Ja Abner Nerin poika läksi ulos Isbosetin Saulin pojan palveliain kanssa Mahanaimista Gibeoniin. ¹³Ja Joab, Zerujan poika, ja Davidin palveliat läksivät ulos, ja he kohtasivat toisensa Gibeonin lammikon tykönä, ja seisovivat toinen toistansa vastaan, nämät tällä puolella ja toiset toisella puolella lammikkoa. ¹⁴Ja Abner sanoi Joabille: nouskaan nuorukaiset meidän eteemme leikitsemään. Joab sanoi: tehkäään niin. ¹⁵Niin he nousivat ja kävivät kaksitoistakymmentä BenJaminin luvusta Isbosetin Saulin pojan puolelta, ja kaksitoistakymmentä Davidin palvelioista edes. ¹⁶Ja jokainen heistä otti toinen toisensa kiinni kaulasta, ja pistivät miekkansa kylkiin, ja lankesivat toinen toisensa kanssa maahan. Siitä kutsutaan se paikka Helkat-Hatsurim, joka on Gibeonissa. ¹⁷Ja sangen kova sota nousi sinä päivänä; mutta Abner ja Israelin miehet lyötiin Davidin palvelioilta takaperin. ¹⁸Ja kolme ZeruJan poikaa oli siellä: Joab, Abisai ja Asahel; mutta Asahel oli nopia juoksemaan, niinkuin metsävuohi kedolla. ¹⁹Hän ajoi Abneria takaa, ja ei poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle ajamasta Abneria takaa. ²⁰Niin Abner katsoi taaksensa ja sanoi: etkö sinä ole Asahel? Hän sanoi: olen. ²¹Ja Abner sanoi: pakene minun tyköäni oikialle eli vasemmalle puolelle, ja käsitä sinulles yksi noista nuorukaisista, ja ota sen ase. Mutta Asahel ei tahtonut luopua hänestä. ²²Niin Abner taas puhui Asahelille: pakene minun takaani: miksis tahdot minua lyömään sinuas? ja kuinka minä sitte tohdin nostaa kasvoni Joabin sinun veljes edessä? ²³Mutta hän ei paennut; ja Abner pisti häntä takamaisella puolella keihäästä hänen vatsaansa, niin että keihäs kävi takaa ulos, ja hän lanke si siihen ja kuoli hänen eteensä. Ja jokainen, joka siihen paikkaan tuli, kussa Asahel kaatunut ja kuolleena oli, seisahti siihen. ²⁴Mutta Joab ja Abisai ajoivat Abneria takaa siihen asti kuin päivä laski. Ja kuin he tulivat Amman kukkulalle, joka on Gian tykönä, Gibeonin korven tiellä, ²⁵Silloin tulivat BenJaminin lapset Abnerin takaa kokoon ja kokosivat itsensä yhteen joukkoon, ja seisahivat mäen kukkulalle. ²⁶Ja Abner huusi Joabia ja sanoi: pitääkö miekan syömän ilman lakkaamata? Etkös tiedä, että siitä tulee enempi katkeruutta? Kuinka kauvan et sinä tahdo sanoa kansalle, että he lakkaisivat vainoomasta veljiänsä? ²⁷Joab vastasi: niin totta kuin Jumala elää, jos sinä olisit (ennen) niin sanonut, niin olis kansa tänäpänä jo varhain lakannut vainoomasta kukin veljeänsä! ²⁸Ja Joab puhalsi torveen, ja kaikki kansa seisahti alallensa, ja ei enää ajaneet Israelia takaa eikä myös enää sotineet. ²⁹Mutta Abner ja hänen miehensä kävivät kaiken yötä lakialla kedolla ja menivät Jordanin ylitse, vaelsivat kaiken Bitronin lävitse ja tulivat Mahanaimiin. ³⁰Ja Joab käänsi itsensä Abnerista ja kokosi kaiken kansan; ja siinä kaivattiin Davidin palvelioista

yhdeksäntoistakymmentä miestä ja Asahel. ³¹Mutta Davidin palveliat olivat lyöneet BenJaminilta ja niistä miehistä, jotka olivat Abnerin kanssa, kolmesataa ja kuusikymmentä miestä, jotka kuolivat. ³²Ja he ottivat Asahelin ja hautasivat Betlehemiin, hänen isänsä hautaan; ja Joab kävi miehensä kaiken sen yön ja tuli päivän valjetessa Hebronin.

3Ja pitkälinen sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen vaiheella; mutta David kasvoi ja menestyi, ja Saulin huone hävisi ja väheni. ²Ja Davidille syntyi lapsia Hebronissa; hänen esikoisensa oli Amnon Ahinoamista Jisreeliläisestä. ³Toinen Kileab Abigailista Nabalın emännästä, joka oli Karmelista; kolmas Absalom Maakan poika kuninkaan Talmain tyttären Gessurista; ⁴Neljäs Adonia Haggitin poika; viides Sephatja Abitalin poika; ⁵Kuudes Jitream Eglasta Davidin emännästä; nämä syntyivät Davidille Hebronissa. ⁶Kuin sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen vaiheella, vahvisti Abner itsensä Saulin huoneessa. ⁷Ja Saulilla oli ollut jalkavaimo, Ritpa nimeltä, Aijan tytär, ja (Isboset) sanoi Abnerille: miksis olet mennyt isäni jalkavaimon tykö? ⁸Niin Abner vihastui suuresti Isbosetin sanoista ja sanoi: olenko minä koiran pää, joka Juudaa vastaan tein tänäpänä laupiuden sinun isäs Saulin huoneelle, ja hänen veljillensä ja ystävilensä, ja en ole antanut sinua Davidin käsiin! ja sinä soimaat minua tänäpänä vaimon tähden pahantekiäksi? ⁹Jumala tehköön Abnerin kanssa sen ja sen, jos minä en tee, niinkuin Herra on vannonut Davidille: ¹⁰Että minä otan kuninkaan valtakunnan Saulin huoneesta pois, ja ylennän Davidin istuimen Israelin ja Juudan ylitse, Danista Bersebaan asti. ¹¹Ja ei hän taitanut Abneria enää vastata yhtään sanaa; sillä hän pelkäsi häntä. ¹²Ja Abner lähetti sanansaattajat edellensä Davidin tykö, sanoen: kenenkä maa oma on? ja sanoi: tee liitto minun kanssani, ja katso, minun käteni on sinun kanssas, kääntämään kaikkea Israelia sinun tykö. ¹³Hän sanoi: oikein, minä teen liiton sinun kanssas; mutta yhtä anon minä sinulta, sanoen: ei pidä sinun tuleman minun näkyviini ennen kuin sinä tuot Mikalin Saulin tyttären minun tyköni, tullessas katsomaan kasvojani. ¹⁴Lähetti myös David sanansaattajat Isbosetin Saulin pojan tykö ja antoi hänelle sanoa: anna minulle minun emäntäni Mikal, jonka minä kihlasin minulleni sadalla Philistealaisten esinahalla. ¹⁵Isboset lähetti matkaan ja antoi ottaa hänen mieheltänsä Paltielilta Laiksen pojalta pois. ¹⁶Ja hänen miehensä meni hänen kanssansa, hän kävi ja itki hänen jälissänsä hamaan Bahurimiin asti. Niin sanoi Abner hänelle: palaja ja mene matkaas. Ja hän palasi. ¹⁷Ja Abner puhui Israelin vanhimmille ja sanoi: te olette jo kauvan aikaa halunneet Davidia kuninkaaksenne. ¹⁸Niin tehkääät nyt se; sillä Herra on sanonut Davidista; minä vapahdan minun kansani Israelin palveliani Davidin käden kautta Philistealaisten kädestä ja kaikkein heidän vihollistensa kädestä. ¹⁹Puhui myös Abner BenJaminin korvain kuullen, ja meni myös

puhumaan Davidin korville Hebroniin kaikkia mikä Israelille ja kaikelle BenJaminin huoneelle kelpasi. ²⁰Kuin Abner tuli Davidin tykö Hebroniin ja kaksikymmentä miestä hänen kanssansa, teki David pidot Abnerille ja niille miehille, jotka hänen kanssansa olivat. ²¹Ja Abner sanoi Davidille: minä nousen ja menen kokoomaan kaiken Israelin herrani kuninkaan tykö, että he tekisivät liiton sinun kanssas, ja sinä olisit kuningas niinkuin sinun sielus halajaa. Niin David päästi Abnerin menemään rauhassa. ²²Ja katso, Davidin palveliat ja Joab tulivat sotaväen tyköä ja toivat kanssansa suuren saaliin; mutta Abner ei ollut silloin Davidin tykönä Hebronissa, sillä hän oli päästänyt hänen menemään rauhassa. ²³Kuin Joab ja kaikki sotajoukko olivat tulleet, sanottiin Joabille, sanoen: Abner Nerin poika on tullut kuninkaan tykö, ja hän on päästänyt hänet rauhassa menemään. ²⁴Niin meni Joab kuninkaan tykö ja sanoi: mitäs olet tehnyt? Katso, Abner on tullut sinun tykö: miksis olet hänen päästänyt vapaasti menemään? ²⁵Etkös tunne Abneria Nerin poikaa? Hän on tullut sinua pettämään tiedustellaksensa ulos- ja sisällekäymistäs ja koetellaksensa kaikkia, mitäs teet. ²⁶Ja kuin Joab läksi Davidin tyköä, lähetti hän sanansaattajat Abnerin perään, ja he toivat hänen Borhasirasta; ja ei David siitä mitään tietänyt. ²⁷Kuin Abner tuli Hebroniin jälleen, vei Joab hänet keskelle porttia puhutellaksensa häntä erinänsä, ja pisti siellä häntä vatsaan, niin että hän kuoli, veljensä Asahelin veren tähden. ²⁸Kuin David sai sen tietää, sanoi hän: minä olen viatoin ja minun valtakuntani Herran edessä ijankaikkisesti Abnerin Nerin pojan verestä. ²⁹Mutta tulkoon se Joabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä huoneen, ja älköön puuttuko Joabin huoneessa se, jolla juoksu ja spitali on, ja joka sauvalla käy ja miekalla kaatuu, ja jolta leipä puuttuu. ³⁰Ja näin tappoivat Joab ja hänen veljensä Abisai Abnerin, että hän löi kuoliaaksi Asahelin heidän veljensä sodassa Gibeonin tykönä. ³¹Mutta David sanoi Joabille ja kaikelle kansalle, jotka olivat hänen kanssansa: reväiskää vaatteenne rikki, ja puettakaat teitänne säkeillä, ja valittakaat Abnerin tähden. Ja kuningas David kävi parien perässä. ³²Ja he hautasivat Abnerin Hebronissa, ja kuningas koroitti äänensä ja itki Abnerin haudan tykönä; itki myös kaikki kansa. ³³Ja kuningas valitti Abneria ja sanoi: onko Abner kuollut, niinkuin tyhmä kuolee? ³⁴Sinun kätes ei olleet sidotut, sinun jalkas ei olleet vaskikahleissa: sinä olet kaatunut, niinkuin se, joka pahantekiäin edessä lankee. Ja kaikki kansa itki vielä enemmän häntä. ³⁵Ja kaikki kansa tuli Davidin kanssa ruualle, kuin vielä valkia päivä oli; ja David vannoi ja sanoi: Jumala tehkään minulle sen ja sen, jos minä leipää taikka jotakin muuta maistan, ennenkuin aurinko laskee. ³⁶Ja kaikki kansa ymmärsi sen, ja se kelpasi heille, ja kaikki se hyvä minkä kuningas oli tehnyt kaiken kansan silmäin edessä. ³⁷Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, ettei se ollut kuninkaalta, että Abner Nerin poika oli tapettu. ³⁸Ja kuningas sanoi palvelioillensa: ettekö te tiedä, että tänäpä on yksi pää-

mies, ja tosin suuri mies kaatunut Israelissa? ³⁹Ja minä olen vielä heikko ja voideltu kuningas, mutta ne miehet ZeruJan pojat ovat kovemmat minua: Herra maksakoon sille, joka pahaa tekee, hänen pahuutensa jälkeen!

4 Kuin Saulin poika kuoli Abnerin kuolleeksi Hebronissa, väsyivät hänen kätensä, ja koko Israel hämmästy. ²Ja Saulin pojalla oli kaksi sotaväen päämiestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Rekab, Rimmonin Berotilaisen pojat, BenJaminin lapsista; sillä Berot oli myös luettu BenJaminin sukukuntaan. ³Ja Berotilaiset olivat paenneet Gittaimiin, ja olivat siellä muukalaisina tähän päivään asti. ⁴Oli myös Jonatanilla Saulin pojalla yksi poika, joka oli saattamatoimijaloista, ja oli jo viiden ajastaikainen, kuin sanoma Saulista ja Jonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen imettäjänsä otti hänen ja pakeni. Ja koska hän kiiruusti pakeni, lankesi hän ja tuli saattamattomaksi, ja hänen nimensä oli Mephiboset. ⁵Niin menivät Berotilaisen Rimmonin pojat Rekab ja Baana, ja tulivat Isbosetin huoneeseen, kuin päivä oli palavimmallansa; ja hän lepäsi vuoteessansa puolipäivän aikana. ⁶Ja he tulivat keskelle huonetta nisuja ottamaan ja pistivät häntä vatsaan; ja Rekab ja Baana hänen veljensä pakenivat; ⁷Sillä koska he huoneeseen tulivat, lepäsi hän vuoteessansa, makaushuoneessansa. Ja he pistivät hänen kuoliaaksi, ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat hänen päänsä ja menivät pois lakian kedon tien kautta koko sen yön, ⁸Ja toivat Isbosetin pään Davidille, joka oli Hebronissa, ja sanoivat kuninkaalle: katso, tässä on Isbosetin Saulin pojan pää, sinun vihollises, joka sinun sielun perään seisoi: ja Herra on tänäpä näköstänne Saulille ja hänen siemenellensä herrani kuninkaan puolesta. ⁹Niin vastasi David Rekabia ja Baanaa, hänen veljeänsä, Rimmonin Berotilaisen poikia, ja sanoi heille: niin totta kuin Herra elää, joka minun sieluni on vapahtanut kaikesta surusta; ¹⁰Sen joka minulle ilmoitti ja sanoi: Saul on kuollut, ja luuli itsensä hyväksi sanansaattajaksi, sen minä otin kiinni ja tapoin Ziklagissa, jolle minun piti antaman sanansaattajan palkan; ¹¹Ja nämät jumalattomat miehet ovat tappaneet hurskaan miehen huoneessansa ja omassa vuoteessansa: eikö siis minun pitäisi nyt vaatiman hänen vertansa teidän kädestänne ja ottaman teitä pois maan päältä? ¹²Ja David käski nuorukaisiansa, ja he tappoivat heidät, ja hakkasivat kädet ja jalat poikki, ja ripustivat heidät lammikon tykö Hebronissa. Mutta Isbosetin pään he ottivat ja hautasivat Abnerin hautaan Hebroniin.

5 Ja Israelin kaikki sukukunnat tulivat Davidin tykö Hebroniin, ja puhuivat sanoen: katso, sinun luus ja lihas me olemme. ²Ja aina ennen, kuin Saul oli meidän kuninkaamme, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle, ja Herra on sinulle sanonut: sinun pitää minun kansaani Israelia kaitseman ja Israelin päämiehen oleman. ³Ja kaikki kansan vanhimmat Israelista tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas David teki heidän kanssansa liiton Herran edessä Hebronis-

sa; ja he voitellivat Davidin Israelin kuninkaaksi. ⁴Ja David oli kolmekymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa. ⁵Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hän hallitsi kaikkea Israelia ja Juudaa kolmeneljätkymmentä vuotta. ⁶Ja kuningas meni ja hänen miehensä Jerusalemiin Jebusilaisia vastaan, jotka maalla asuivat. Ja he sanoivat Davidille: ei sinun pidä tänne tuleman, vaan sokiät ja ontuvat pitää sinun täältä pois ajaman; ja he ajattelivat, ettei Davidin pitänyt sinne tuleman. ⁷Mutta David voitti Zionin linnan, se on Davidin kaupunki. ⁸Ja sinä päivänä sanoi David: jos joku lyö Jebusilaiset, ja tarttuu heidän rästänsä alaisiin ja lyö sokiät ja ontuvat, joita Davidin sielu vihaa (hänen pitää pään ja ylimmäisen oleman); josta heillä on sananlasku: ei yhtään sokiaa ja ontuvaa päästetä huoneesen. ⁹Ja David asui linnassa ja kutsui sen Davidin kaupungiksi; ja David rakensi sen ympäri Millosta, niin myös sisällisen puolen. ¹⁰Ja David menestyi ja enentyi, ja Herra Jumala Zebaot oli hänen kanssansa. ¹¹Niin Hiram, Tyron kuningas, lähetti sanaanasaattajat Davidin tykö, ja sedripuita, ja puuseppiä, ja seinäkivien hakkaajia, jotka rakensivat Davidin huoneen. ¹²Ja David ymmärsi Herran vahvistaneeksi hänen Israelin kuninkaaksi ja korottaneeksi hänen valtakuntansa, kansansa Israelin tähden. ¹³Niin David otti Jerusalemista vielä usiampia jalkavaimoja ja emäntiä, sittekuin hän tuli Hebronista. Ja Davidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä. ¹⁴Ja nämät ovat heidän nimensä, jotka hänelle Jerusalemissa syntyivät: Sammu, Sobab, Natan ja Salomo, ¹⁵Jibhar, Elisua, Nepheg ja Japhia, ¹⁶Elisama, Eliada ja Eliphalet. ¹⁷Ja kuin Philistealaiset kuuluivat Davidin voidelluksi Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Philistealaiset etsimään Davidia. Ja kuin David sen kuuli, niin hän meni linnaan. ¹⁸Mutta Philistealaiset tulivat ja sioittivat itsensä Rephaimin laaksoon. ¹⁹Ja David kysyi Herralta, sanoen: menenkö minä Philistealaisia vastaan? ja annatkos heitä minun käteeni? Ja Herra sanoi Davidille: mene, sillä minä annan tosin Philistealaiset sinun käsiis. ²⁰Ja David tuli BaalPeratsimiin, ja David löi heidät siinä, ja sanoi: Herra on minun viholliseni eroittanut minun edestäni, niinkuin vesi erkanee toinen toisestansa; siitä kutsutaan se paikka BaalPeratsim. ²¹Ja he jättivät siihen epäjumalansa; mutta David ja hänen väkensä ottivat ne pois. ²²Ja Philistealaiset vielä nousivat ja sioittivat itsensä Rephaimin laaksoon. ²³Niin David kysyi Herralta, ja hän vastasi: ei sinun pidä menemän alas, mutta tule takaa heidän ympärinsä, ettäs tulet heitä vastaan fikunapuiden kohdalla. ²⁴Ja kuin sinä kuulet fikunapuun latvat kahisevan, niin kulje; sillä Herra on silloin lähtenyt ulos sinun etees, lyömään Philistealaisten sotajoukkoa. ²⁵David teki niinkuin Herra oli hänelle käskenyt, ja löi Philistealaiset hamasta Gebasta siihenasti kuin Gaseriin tullaan,

kolmekymmentä tuhatta, ²Ja David nousi ja meni, ja kaikki kansa kuin hänen tykönänsä oli Juudan asuvaisista, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, joka kutsutaan Herran Zebaotin nimi, joka asuu Kerubimin päällä. ³Ja he panivat Jumalan arkin uuden vaunun päälle ja toivat sen AbiNadabin huoneesta, joka asui Gibeassa. Mutta Ussa ja Ahjo, AbiNadabin pojat ajoivat sitä uutta vaunua. ⁴Niin he toivat sen AbiNadabin huoneesta, joka oli Gibeassa, Jumalan arkin kanssa; ja Ahjo kävi arkin edellä. ⁵Niin David ja kaikki Israelin huone soittivat Herran edessä kaikkinaisilla honkaisilla kanteleilla ja harpuilla, psaltareilla, trumpuilla, kulkuisilla ja simpeleillä. ⁶Ja kuin he tulivat Nahonin riihen tykö, otti Ussa Jumalan arkin ja piteli sitä, sillä härjät menivät sivuin tietä. ⁷Niin Herran viha julmistui Ussan päälle, ja Jumala löi hänen siinä maahan hänen tyhmyytensä tähden, niin että hän kuoli siinä Jumalan arkin tykönä. ⁸Silloin tuli David murheelliseksi, että Herra niin repäisi Ussan, ja kutsui sen paikan PeretsUssa, tähän päivään asti. ⁹Ja David pelkäsi Herraa sinä päivänä ja sanoi: kuinka Herran arkki tulisi minun tyköni? ¹⁰Ja ei tahtonut antaa tuoda sitä tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan salli kannettaa ObedEdomin Gatilaisen huoneesen. ¹¹Ja Herran arkki viipyi kolme kuukautta ObedEdomin Gatilaisen huoneessa, ja Herra siunasi hänen ja kaiken hänen huoneensa. ¹²Ja se oli sanottu kuningas Davidille, että Herra oli siunannut ObedEdomin huoneen ja kaiken mitä hänellä oli, Jumalan arkin tähden. Niin meni David ja toi Jumalan arkin ObedEdomin huoneesta Davidin kaupunkiin ilolla. ¹³Ja kuin ne, jotka Herran arkkia kantoivat, olivat käyneet kuusi askelta, niin uhrattiin härkä ja lihava lammas. ¹⁴Ja David hyppäsi kaikella voimalla Herran edessä ja hän oli vaatetettu liinallisella päällisvaatteella. ¹⁵Ja David ja kaikki Israelin kansa toivat Herran arkin riemulla Ja basunan helinällä. ¹⁶Ja kuin Herran arkki joutui Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Saulin tytär akkunasta ja näki kuningas Davidin hyppäävän kaikella voimallansa Herran edessä, ja hän katsoi hänen ylön sydämessänsä. ¹⁷Ja he toivat Herran arkin sisälle ja panivat sen siallensa keskelle majaa, jonka David oli sille rakentanut. Ja David uhrasi polttouhria ja kiitosuhria Herran edessä. ¹⁸Ja kuin David oli uhrannut polttouhria ja kiitosuhria, siunasi hän kansan Herran Zebaotin nimeen, ¹⁹Ja jakoi kaikelle kansalle ja kaikelle Israelin seurakunnalle, miehille ja vaimoille, jokaiselle kyrsän leipää, ja kappaleen lihaa, ja mitan (viinaa); sitte meni kaikki kansa matkaansa, jokainen huoneesensa. ²⁰Ja kuin David palasi siunaamaan huonettansa, meni Mikal, Saulin tytär ulos häntä vastaan ja sanoi: kuinka jalo on ollut Israelin kuningas tänäpä, joka on itsensä paljastanut palveliainsa piikain edessä, niinkuin irstaat ihmiset paljastavat itsensä! ²¹Mutta David sanoi Mikalille: Herran edessä joka minun valinnut on pikemmin kuin sinun isäs ja kaiken hänen huoneensa, ja on käskenyt minun olla Herran kansan Israelin päämiehenä: ja Herran edessä minä tahdon iloita. ²²Ja minä tahdon vielä halvempi olla ja nöyrä minun

6Ja David taas kokosi kaikki valitut miehet Israelista,

silmäini edessä: ja minä kunnioitetaan niiden piikain kanssa, joistas puhunut olet. ²³Ja Mikalilla, Saulin tyttärellä ei ollut yhtään lasta kuolemapäiväänsä asti.

7 Ja kuin kuningas istui huoneessansa, ja Herra oli hänelle antanut levon kaikilta hänen vihollisiltansa, ympäristöllä, ²Sanoi kuningas propheta Natanille: katso, minä asun sedripuisessa huoneessa, ja Jumalan arkki asuu vaatetun keskellä. ³Natan sanoi kuninkaalle: mene ja tee kaikki mitä sydämessäs on, sillä Herra on sinun kanssas. ⁴Mutta tapahtui sinä yönä, että Herran sana tuli Natan prophetan tykö ja sanoi: ⁵Mene ja sano palvelialleni Davidille: Näin sanoo Herra: sinäkö minulle huoneen rakennat asuaksesi? ⁶Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huoneessa siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin Egyptistä, tähän päivään asti; vaan minä olen vaeltanut majoissa ja Tabernaklissa. ⁷Kuhunka ikänä minä kaikkein Israelin lasten kanssa vaelsin, olenko minä ikänä puhunut jonkun kanssa Israelin suvusta, jolle minä olen käsenyt kaita minun kansaani Israelia ja sanonut: miksi ette ole minulle rakentaneet sedripuista huonetta? ⁸Sano siis nyt palvelialleni Davidille: Näin sanoo Herra Zebaot: minä olen ottanut sinun lampurista kansani Israelin päämieheksi. ⁹Ja minä olen sinun kanssas ollut, kussa ikänä sinä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollises sinun edestäs, ja olen sinulle antanut suuren nimen niiden suurten nimien jälkeen kuin ovat maan päällä. ¹⁰Ja minä asetan Israelille minun kansalleni sian ja istutan hänen siinä asumaan, ettei hän enää kulkiana olisi; ja jumalattomat ei pidä häntä enää niinkuin ennen vaivaaman. ¹¹Ja siitä päivästä, jona minä asetin tuomarit Israelille minun kansalleni, annoin minä sinulle levon kaikilta vihamiehiltäs; ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra sinulle huoneen tehdä tahtoo. ¹²Sittekuin sinun aikas on täytetty ja sinä lepääät isäis kanssa, herätän minä sinun siemenes sinun jälkees, joka sinun ruumiistas tuleva on: ja minä vahvistan hänen valtakuntansa. ¹³Ja hän rakentaa minun nimelleni huoneen, ja minä vahvistan hänen vaItakuntansa istuimen ijankaikkisesti. ¹⁴Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani: kuin hän väärin tekee, rankaisen minä häntä ihmisen vitsalla ja ihmisten lasten haavoilla. ¹⁵Vaan minun laupiuteni ei pidä hänestä eriaman, niinkuin minä sen Saulista eroitin, jonka minä otin sinun edestäs pois. ¹⁶Mutta sinun huonees ja valtakuntas on pysyvä sinun edessäs ijankaikkisesti, ja sinun istuimes pitää vahva oleman ijankaikkisesti. ¹⁷Kaikkein näiden sanain jälkeen ja kaiken tämän näyn jälkeen puhui Natan Davidille. ¹⁸Niin tuli kuningas David ja pysähtyi Herran eteen, ja sanoi: kuka olen minä, Herra, Herra, ja mikä on minun huoneeni, ettäs minun tähän asti saattanut olet; ¹⁹Ja olet sen vielä vähäksi lukenut, Herra, Herra, mutta olet myös puhunut palvelias huoneelle kaukaisista asioista: ja tämä on sen ihmisen laki, joka on Herra Jumala. ²⁰Ja mitä Davidin pitää enää sinun kanssas puhuman? sillä sinä tunnet palvelias, Herra, Herra. ²¹Sinun sanas tähden ja

sydämes jälkeen olet sinä nämät suuret asiat tehnyt, ilmoitaakses palvelialles. ²²Sentähden olet sinä suuresti ylistetty, Herra Jumala! sillä ei yhtään ole sinun vertaas, ja ei ole yhtään Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen jälkeen, kuin me olemme korvillamme kuulleet. ²³Ja kuka on niinkuin sinun kansas, niinkuin Israel, yksi kansa maan päällä, jota Jumala on mennyt vapahtamaan kansaksensa, ja toimittamaan itsellensä nimeä ja tekemään senkaltaisia suuria ja hirmuisia asioita sinun maallas, kansas edessä, jonka sinä sinulles vapahdit Egyptistä, pakanain ja heidän jumalainsa seasta. ²⁴Ja sinä olet vahvistanut sinulles Israelin sinun kansakses ijankaikkisesti, ja sinä Herra olet heidän Jumalaksensa tullut. ²⁵Niin vahvistä siis, Herra Jumala, se sana ijankaikkisesti, jonka palveliastas ja hänen huoneestansa puhunut olet, ja tee niin kuin puhunut olet. ²⁶Niin sinun nimes tulee suureksi iankaikkisesta, että sanotaan: Herra Zebaot on Israelin Jumala, ja sinun palvelias Davidin huone on pysyväinen sinun edessäs. ²⁷Sillä sinä Herra Zebaot Israelin Jumala olet avannut palvelias korvat, ja sanonut: minä rakennan sinulle huoneen; sentähden löysi palvelias sydämessänsä, että hän tämän rukouksen sinun tykönäs rukoilis. ²⁸Sentähden nyt Herra, Herra, sinä olet Jumala, ja sinun sanas ovat totuus: sinä olet tämän hyvän puhunut palvelialles. ²⁹Niin rupee nyt siunaamaan palvelias huonetta, että se olis ijankaikkisesti sinun edessäs; sillä sinä Herra, Herra, olet sen puhunut, niin siunattakoon sinun siunauksellas palvelias huone ijankaikkisesti.

8 Ja sitte tapahtui, että David löi Philistealaiset ja alensi heitä; ja David otti orjuuden suitset Philistealaisten kädestä ²Ja hän löi Moabilaiset, pani heidät maahan makaamaan ja mittasi heitä nuoralla: ja hän mittasi kaksi nuoraa tapettavaksi ja yhden nuoran elämään jätettäväksi, ja Moabilaiset tulivat Davidin palveliaksi, ja he kantivat hänelle lahjoja. ³David löi myös HadadEserin, Rehobin pojan Zoban kuninkaan, hänen mennessä asettamaan kättänsä Euphratin virran tykö. ⁴Ja David otti heistä tuhannen ja seitsemänsataa hevos miestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä kiinni, ja raiskasi kaikki vaunuhevot, ja sata vaunua jätti heistä. ⁵Niin tulivat Syrialaiset Damaskusta auttamaan HadadEseriä, Zoban kuningasta; ja David löi Syrialaisista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä. ⁶Ja David asetti vartiat Syrian Damaskuun. Näin tulivat Syrialaiset Davidin palveliaksi ja kantoivat hänelle lahjoja; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän meni. ⁷Ja David otti HadadEserin palveliain kultaiset kilvet ja vei ne Jerusalemiin. ⁸Mutta Betasta ja Berotaista, HadadEserin kaupungeista, otti kuningas David ylen paljon vaskea. ⁹Kuin Toi, Hamatin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaikki HadadEserin sotaväen, ¹⁰Lähetti hän poikansa Joramia kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan häntä, että hän soti HadadEserin kanssa ja löi hänen; sillä Toi soti HadadEserin kanssa; ja hänen kädessänsä olivat hopiaiset, kultaiset ja

vaskiset astiat. ¹¹Ne myös kuningas David pyhitti Herralle, sen hopian ja kullan kanssa, jonka hän pyhitti Herralle kailta pakanoilta, jotka hän vaatinut oli allensa: ¹²Syriasta ja Moabista, Ammonin lapsilta, Philistealaisilta, Amalekilaisilta, niin myös HadadEserin, Rehobin pojan, Zoban kuninkaan saaliista. ¹³Ja David teki itsensä kuuluisaksi, kuin hän palasi lyömästä Syrialaisia Suolalaaksossa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta. ¹⁴Ja hän asetti vartiat koko Edomiin, ja koko Edom oli Davidin alla; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän meni. ¹⁵Niin oli David kaiken Israelin kuningas, ja hän toimitti lain ja oikeuden kaikelle kansallensa. ¹⁶Ja Joab, ZeruJan poika oli sotajoukon päällä, mutta Josaphat, Ahiludin poika oli kansleri. ¹⁷Zadok, Ahitobin poika ja Ahimelek, AbJatarin poika olivat papit; Seraja oli kirjoittaja. ¹⁸Benaja, Jojadan poika oli Kretin ja Pletin päällä; ja Davidin pojat olivat papit.

9Ja David sanoi: olleeko joku vielä jäänyt Saulin huoneesta, tehdäkseen laupiuden Jonatanin tähden hänelle. ²Niin oli palvelia Saulin huoneesta Ziba nimeltä, sen kutsuivat Davidin tykö. Ja kuningas sanoi hänelle: oletkos Ziba? Hän sanoi: olen, sinun palvelias. ³Kuningas sanoi: onko vielä joku mies Saulin huoneesta, että minä Jumalan laupiuden tekisin hänelle? Ziba sanoi kuninkaalle: vielä on siellä Jonatanin poika, rampa jaloista. ⁴Kuningas sanoi hänelle: kussa hän on? Ziba sanoi kuninkaalle: katso, hän on Lodabarissa, Makirin, Ammielin pojan huoneessa. ⁵Niin kuningas David lähetti ja antoi tuoda hänen Lodabarista, Makirin Ammielin pojan huoneesta. ⁶Kuin MephiBoset, Saulin pojan Jonatanin poika tuli Davidin tykö, lankesi hän kasvoilensa ja kumarsi. Ja David sanoi: MephiBoset! Hän vastasi: tässä olen, sinun palvelias. ⁷David sanoi hänelle: älä pelkää; sillä minä totisesti teen laupiuden sinun kanssa Jonatanin sinun isäs tähden, ja minä annan sinulle kaikki sinun isäs Saulin pellot jälleen, ja sinä syöt jokapäivä leipää minun pöydältäni. ⁸Hän kumarsi ja sanoi: kuka olen minä sinun palvelias, ettäs käänsit sinus kuolleen koiran puoleen, niinkuin minä olen? ⁹Niin kutsui kuningas Ziban, Saulin palvelian, ja sanoi hänelle: minä olen antanut sinun herras pojalle kaiken sen mikä Saulin oma on ollut ja koko hänen huoneensa oma. ¹⁰Niin pitää sinun, ja sinun lapses, ja palvelias viljelemän hänen peltojansa ja korjaaman herras pojalle leiväksi ja ravinnoksi. Mutta MephiBoset sinun herras poika syö jokapäivä leipää minun pöydältäni. Ja Ziballa oli viisitoistakymmentä poikaa ja kaksikymmentä palveliaa. ¹¹Ja Ziba sanoi kuninkaalle: kaikki mitä minun herrani kuningas on palveliallensa käsenyt, tekee palvelias; ja MephiBoset syököön minun pöydältäni, niinkuin yksi kuninkaan lapsista. ¹²Ja MephiBosetilla oli yksi vähä poika nimeltä Miika; mutta kaikki, jotka Ziban huoneesta olivat, olivat MephiBosetin palveliat. ¹³Ja MephiBoset asui Jerusalemissa; sillä hän söi jokapäivä kuninkaan pöydältä; ja hän ontui molemmista jaloistansa.

10Sitte tapahtui, että Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa Hanun hallitsi hänen siassansa. ²Niin sanoi David: minä teen laupiuden Hanunin, Nahaksen pojan kanssa, niinkuin hänen isänsä teki laupiuden minun kanssani; ja lähetti palveliansa lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Kuin Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maahan, ³Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset herrallensa Hanunille: luuletkos Davidin kunnioittavan sinun isääs sinun silmäis edessä, että hän on lähettänyt lohduttajat sinun tykö? Etkös luule hänen lähettäneen palvelioitansa kaupunkia tutkistelemaan ja vakoomaan ja hävittämään? ⁴Silloin otti Hanun Davidin palveliat, ja ajeli puolen heidän partaansa, ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki suolivyöhön asti, ja laski heidät menemään. ⁵Kuin se Davidille ilmoitettiin, lähetti hän heitä vastaan, sillä miehet olivat suuresti pilkatut; ja kuningas antoi heille sanottaa: olkaat Jerihossa siihen asti, kuin teidän partanne kasvaa, ja sitte tulkaat jälleen. ⁶Kuin Ammonin lapset näkivät itsensä haisevan Davidin edessä, lähettivät he ja palkkasivat Syrialaiset Rehobin huoneesta ja Zobasta, kaksikymmentä tuhatta jalkmiestä, ja kuningas Maakalta tuhannen miestä, ja Istobilta kaksitoista kymmentä tuhatta miestä. ⁷Kuin David sen kuuli, lähetti hän Joabin koko urhoollisen sotajoukon kanssa. ⁸Ja Ammonin lapset läksivät ja sääsivät sodan kaupungin portin eteen. Mutta Syrialaiset Zobasta, Rehobista, Istobista ja Maakasta olivat erinänsä kedolla. ⁹Kuin Joab näki sodan asetetuksi vastaansa edestä ja takaa, valitsi hän kaikista Israelin parhaista miehistä, ja asetti itsensä Syrialaisia vastaan, ¹⁰Ja muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, joka asetti itsensä Ammonin lapsia vastaan. ¹¹Ja hän sanoi: jos Syrialaiset tulevat minua voimallisemmaksi, niin tule minun avukseni; jos Ammonin lapset joutuvat sinua voimallisemmaksi, niin minä tulen sinun apuus. ¹²Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat meidän kansamme edestä ja meidän Jumalamme kaupunkien edestä; mutta Herra tehköön niinkuin hänelle kelvollinen on. ¹³Ja Joab läksi matkaan ja se väki joka hänen kanssansa oli, sotimaan Syrialaisia vastaan; ja he pakenivat hänen edestänsä. ¹⁴Ja kuin Ammonin lapset näkivät Syrialaiset pakenevan, pakenivat he myös Abisain edestä ja menivät kaupunkiin. Niin palasi Joab Ammonin lasten tyköä ja tuli Jerusalemiin. ¹⁵Ja kuin Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, kokoontuivat he yhteen. ¹⁶Ja HadadEser lähetti ja tuotti Syrialaiset toiselle puolelle veden, ja he tulivat Helamiin; ja Sobak, HadadEserin sodanpäämies meni heidän edellänsä. ¹⁷Kuin se Davidille ilmoitettiin, kokosi hän kaiken Israelin, ja meni Jordanin ylitse, ja tuli Helamiin; ja Syrialaiset asettivat itsensä Davidia vastaan sotimaan hänen kanssansa. ¹⁸Mutta Syrialaiset pakenivat Israelin edestä, ja David löi heistä seitsemänsataa vaunua ja neljäkymmentä tuhatta ratsasmiestä, löi myös Sobakin sodanpäämiehen, että hän siinä kuoli. ¹⁹Kuin kaikki ne kuninkaat, jotka olivat HadadEserin alla, näkivät itsensä lyödyksi Israelilta, tekivät he Israelin

kanssa rauhan, ja olivat heille alamaiset; ja Syrialaiset ei uskaltaneet Ammonin lapsia enää auttaa.

11Ja kuin se aika joutui vuodesta, jolla kuningasten tapa oli sotiin mennä, lähetti David Joabin ja palveliansa hänen kanssansa ja kaiken Israelin, hukuttamaan Ammonin lapsia, ja he piirittivät Rabban; mutta David jäi Jerusalemiin. ²Ja tapahtui, että David ehtopuolella nousi vuoteeltansa, ja käyskenteli kuninkaan huoneen katon päällä, ja näki katon päältä vaimon pesevän itsiänsä; ja vaimo oli sangen ihana näkyänsä. ³Ja David lähetti ja antoi kysyä vaimoa, ja sanoi: eikö tämä ole BatSeba, Eliamin tytär, Hetiläisen Urian emäntä. ⁴Ja David lähetti sanansaattajat ja antoi tuoda hänen. Ja kuin hän tuli hänen tykönsä, makasi hän hänen kanssansa; mutta hän puhdisti itsensä saastaisuudestaan, ja palasi huoneesensa. ⁵Ja vaimo tuli raskaaksi, ja lähetti ja ilmoitti sen Davidille, ja sanoi: minä olen raskaaksi tullut. ⁶Niin lähetti David Joabin tykö, sanoen: lähetä minun tyköni Uria Hetiläinen. Ja Joab lähetti Urian Davidin tykö. ⁷Ja kuin Uria tuli hänen tykönsä, kysyi David: jos Joab ja kansa rauhassa olisivat ja jos sota menestys? ⁸Ja David sanoi Urialle: mene huonees ja pese jalkas. Ja kuin Uria läksi kuninkaan huoneesta, seurasi häntä kohta kuninkaan herkkä. ⁹Ja Uria pani levätä kuninkaan huoneen oven eteen, kussa kaikki hänen herransa palveliat makasivat, ja ei mennyt huoneesensa. ¹⁰Kuin Davidille sanottiin: ei Uria ole mennyt huoneesensa, sanoi David Urialle: etkös tullut matkasta? miksi et mennyt huonees? ¹¹Mutta Uria sanoi Davidille: arkki, ja Israel ja Juuda makaavat majoissa, herrani Joab ja herrani palveliat makaavat kedolla, ja minä menisin huoneesen syömään, juomaan ja makaamaan emäntäni tykönä? Niin totta kuin sinä elät ja sinun sielusi elää, en tee minä sitä. ¹²David sanoi Urialle: niin ole vielä tämä päivä tässä, huomenna lasken minä sinun menemään. Niin Uria oli sen päivän Jerusalemissa ja toisen päivän. ¹³Ja David kutsui hänen kanssansa syömään ja juomaan, ja juovutti hänen. Ja ehtoon läksi hän ulos ja pani vuoteesensa levätä herransa palveliain kanssa, ja ei mennyt huoneesensa. ¹⁴Huomeneltain kirjoitti David Joabin tykö kirjan, ja lähetti sen Urian myötä. ¹⁵Ja hän kirjoitti kirjaan sanoen: pankaat Uria kovimman sodan eteen, ja kääntykää hänen tykönsä takaperin, että hän lyötäisiin ja kuolis. ¹⁶Kuin Joab oli kaupungin edessä, asetti hän Urian siihen paikkaan, kussa hän väkevimmät sotamiehet tiesi olevan. ¹⁷Ja kuin miehet läksivät kaupungista ja sotivat Joabia vastaan, kaatuivat muutamat Davidin palvelioista, ja Uria Hetiläinen myös kuoli. ¹⁸Niin Joab lähetti ja antoi sanoa Davidille kaikki sodan menot, ¹⁹Ja käski sanansaattajalle sanoen: kuin sinä olet puhunut kaikki sodan menot kuninkaalle: ²⁰Ja jos niin on, että kuningas vihastuu ja sanoo sinulle: miksi te niin lähes kaupunkia astuitte sodalla? Ettekö te tietäneet, että muurin päältä pauskataan? ²¹Kuka löi Abimelekin Jerubbese-tin pojan? Eikö vaimo pauskannut myllynkiven kappaletta

muurista hänen päällensä, että hän kuoli Tebetsessä? Miksi te astuitte niin lähes muuria? Niin sano: sinun palvelias Uria Hetiläinen on myös kuollut. ²²Sanansaattaja meni ja tuli ja jutteli Davidille kaikki nämät, joiden tähden Joab hänen lähettänyt oli. ²³Ja sanansaattaja sanoi Davidille: ne miehet voittivat meidät ja tulivat ulos kedolle meidän tykömme; mutta me löimme heidät takaperin kaupungin porttiin asti. ²⁴Ja ampujat ampuivat muurista sinun palvelioita ja tappoivat muutamia kuninkaan palvelioita, ja sinun palvelias Uria Hetiläinen on myös kuollut. ²⁵David sanoi sanansaattajalle: sano näin Joabille: älä sitä pahakses pane, sillä miekka syö nyt yhden, nyt toisen, vahvista sota kaupunkia vastaan, että kukistaisit sen: ja vahvista sinä häntä. ²⁶Ja kuin Urian emäntä kuuli miehensä Urian kuolleeksi, murehti hän miestänsä. ²⁷Sittekuin hän oli mu-rehtinut, lähetti David ja antoi tuoda hänen huoneesensa, ja hän tuli hänen emännäksensä ja synnytti hänelle pojan, mutta se työ, jonka David teki, oli paha Herran edessä.

12Ja Herra lähetti Natanin Davidin tykö. Kuin hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle: kaksi miestä oli yhdessä kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä. ²Rikkaalla oli aivan paljo lampaista ja karjaa; ³Mutta köyhällä ei ollut mitään muuta kuin yksi vähä karitsa, jonka hän ostanut oli, ja elättänyt, ja kasvattanut suureksi, ja ravitsi sen tykönsä lastensa kanssa; joka myös söi hänen leipänsä palasta, ja joi hänen juoma-astiastansa, ja makasi hänen sylissänsä, ja se oli hänelle niinkuin tytär. ⁴Mutta kuin rikkaalle miehelle tuli vieras, ei raskinut hän ottaa omista lampaistansa ja karjastansa, valmistaksensa vieraalle, joka hänen tykönsä tullut oli; mutta otti köyhän miehen lampaan ja valmisti vieraalle, joka hänen tykönsä tullut oli. ⁵Niin Davidin viha julmistui suuresti sitä miestä vastaan, ja hän sanoi Natanille: niin totta kuin Herra elää, se mies on kuoleman lapsi, joka sen teki, ⁶Niin myös pitää hänen maksaman neljäkertaisesti sen lampaan, että hän sen tehnyt on, ja ei säästänyt sitä. ⁷Niin sanoi Natan Davidille: sinä olet se mies. Näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi ja minä olen pelastanut sinun Saulin kädestä, ⁸Ja olen antanut sinulle sinun herras huoneen ja hänen emäntänsä sinun syliis, ja olen antanut sinulle Israelin ja Juudan huoneen; ja jos siinä vähä on, niin minä sen lisäksi sinulle. ⁹Miksis katsoit Herran sanan ylön, tehden paha hänen silmänsä edessä? Urian Hetiläisen olet sinä lyönyt miekalla, ja hänen vaimonsa olet sinä ottanut sinulles emännäksi; mutta hänen olet sinä tappanut Ammonin lasten miekalla. ¹⁰Niin ei pidä myös miekan lakkaaman sinun huoneestas ijankaikkisesti; että olet katsonut minun ylön, ja Urian, Hetiläisen, emännän ottanut sinulles emännäksi. ¹¹Näin sanoo Herra: katso, minä herätän pahuuden sinua vastaan omasta huoneestas, ja otan sinun emäntäs sinun silmäis nähden, ja annan ne lähimmäiseselles, ja hän makaa sinun emäntäis sivussa valkiana päivänä. ¹²Sillä sinä olet sen tehnyt salaisesti; mutta minä teen tämän koko

Israelin edessä ja auringon edessä. ¹³Niin sanoi David Natanille: minä olen syntä tehnyt Herraa vastaan. Natan sanoi Davidille: niin on myös Herra sinun syntis ottanut pois, ei sinun pidä kuoleman. ¹⁴Mutta ettäs tämän työn kautta saatit Herran viholliset pilkkaamaan, pitää sen pojan, joka sinulle syntynyt on, totisesti kuoleman. ¹⁵Sitte meni Natan huoneensa. Mutta Herra löi lapsen, jonka Urian emäntä Davidille synnyttänyt oli, että se sairasti kuolemalansa. ¹⁶Ja David etsi Jumalaa lapsen tähden: ja David paastosi paljon, ja meni ja makasi yön maan päällä. ¹⁷Niin nousivat hänen huoneensa vanhimmat nostamaan häntä maasta; mutta ei hän tahtonut, eikä syönyt leipää heidän kanssansa. ¹⁸Seitsemäntenä päivänä kuoli lapsi; ja ei Davidin palveliat tohtineet sanoa hänelle lasta kuolleeksi, sillä he ajattelivat: katso, kuin lapsi vielä eli, puhuimme me hänen kanssansa, ja ei hän kuullut meidän ääntämme, kuinka paljon enemmän hän tulis murheelliseksi, jos me sanoisimme hänelle: lapsi on kuollut? ¹⁹Kuin David näki palveliainsa hiljaksensa puhuvan, ymmärsi hän lapsen kuolleeksi, ja sanoi palvelioillensa: kuoliko lapsi? He sanoivat: kuoli. ²⁰Ja David nousi maasta, pesi itsensä ja voiteli, ja muutti toiset vaatteet yllensä, ja meni Herran huoneeseen ja rukoili, ja tuli kotiansa, ja antoi panna ruokaa eteensä ja söi. ²¹Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: mikä se on minkä sinä teet? lapsen eläissä paastosit sinä ja itkit, mutta lapsen kuoltua nouset sinä ja syöt. ²²Hän sanoi: lapsen eläissä minä paastoin ja itkin; sillä minä ajattelin: kuka tietää, jos Herra on minulle armollinen, että lapsi eläis. ²³Mutta nyt on se kuollut: mitä minun pitäis vielä paastoaman: taidanko minä hänen enää jällensä tuoda? Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun tyköni. ²⁴Ja kuin David oli lohduttanut emäntäänsä BatSebaa, meni hän hänen tykönsä ja lepäsi hänen tykönänsä; ja hän synnytti pojan ja hän kutsui hänen nimensä Salomo, ja Herra rakasti häntä. ²⁵Ja hän lähetti hänen Natan prophetan käden alle, ja kutsui hänen Jedidjah, Herran tähden. ²⁶Niin soti Joab Ammonin lasten Rabbaa vastaan ja voitti sen kuninkaallisen kaupungin. ²⁷Ja Joab lähetti sanansaattajat Davidille ja antoi sanoa hänelle: minä olen sotinut Rabbaa vastaan ja olen voittanut vesikaupungin; ²⁸Niin kokoa nyt jäänyt kansa, ja piiritä kaupunki, ja voita se, etten minä sitä voitaisi, ja minulle siitä nimi olisi. ²⁹Niin David kokosi kaiken kansan, ja matkusti Rabbaan ja soti sitä vastaan, ja voitti sen; ³⁰Ja otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä, joka painoi leiviskän kultaa, ja kalliita kiviä, ja se pantiin Davidin päähän; ja hän vei paljon saalista kaupungista ulos. ³¹Ja kansan, joka siellä oli, johdatti hän ulos ja pani sahaan, rautahautoille ja kirvestöihin, ja käytti heidän tiilihautoja myöten: niin hän teki kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kansa palasi Jerusalemiin.

13Ja tapahtui sitte, että Absalomilla Davidin pojalla oli kaunis sisar, jonka nimi oli Tamar; ja Amnon Davidin poika rakasti häntä. ²Ja Amnon saatti itsensä tuskissan-

sa sairaaksi sisarensa Tamarin tähden; sillä hän oli neitsy. Ja näkyi työlääksi Amnonin silmään edessä hänelle jotakin tehdä. ³Mutta Amnonilla oli ystävä, joka kutsuttiin Jonadab, Simean Davidin veljen poika; ja Jonadab oli sangen kavala mies. ⁴Hän sanoi hänelle: kuninkaan poika, miksis niin laihaksi tulet päivä päivältä? Etkös minulle sitä sano? Niin sanoi Amnon hänelle: minä rakastan Tamar, veljeni Absalommin sisarta. ⁵Jonadab sanoi hänelle: laske sinus vuotees ja teeskele itses sairaaksi: kuin siis sinun isäs tulee katsomaan sinua, niin sano hänelle: tulkaan sisareni Tamar ruokkimaan minua ja valmistamaan ruokaa minun eteeni, että minä näkisin ja söisin hänen kädestänsä. ⁶Niin Amnon pani levätä ja teeskeli itsensä sairaaksi. Kuin kuningas tuli häntä katsomaan, sanoi Amnon kuninkaalle: tulkaan minun sisareni Tamar valmistamaan minun eteeni kaksikin herkkua, että minä söisin hänen kädestänsä. ⁷Niin lähetti David sanan Tamarille huoneeseen ja antoi hänelle sanoa: mene veljes Amnonin huoneeseen ja valmista hänelle ruokaa. ⁸Tamar meni veljensä Amnonin huoneeseen, ja hän makasi vuoteessa; ja hän otti taikinan, sotkui ja valmisti sen hänen silmäinsä edessä, ja kypsensi ne herkut. ⁹Ja hän otti pannun ja kaasi hänen eteensä, vaan ei hän tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: antakaat kaikki mennä ulos minun tyköäni; niin menivät kaikki ulos hänen tyköänsä. ¹⁰Niin sanoi Amnon Tamarille: kannu ruoka kamariin syödäkseni kädestäs. Niin Tamar otti herkun, jonka hän valmistanut oli, ja kantoi kamariin veljensä Amnonin tykö. ¹¹Ja kuin hän taritsi hänelle syödä, tarttui hän häneen ja sanoi hänelle: tule minun sisareni ja makaa minun kanssani. ¹²Mutta hän sanoi: ei, minun veljeni, älä minua häpäise! sillä ei niin pidä tehtävän Israelissa. älä tee hulluutta. ¹³Kuhunka minun pitäis häpiäni sälyttämän? Ja sinä tulisit niinkuin tyhmä Israelissa. Puhu paremmin kuninkaan kanssa, sillä ei hän minua sinulta kiellä. ¹⁴Mutta ei hän tahtonut kuulla häntä, vaan voitti hänen, häpäisi ja makasi hänen. ¹⁵Sitte vihasi Amnon häntä sangen suurella vihalla, niin että viha, jolla hän häntä vihasi oli suurempi, kuin rakkaus ennen oli, jolla hän häntä rakasti. Ja Amnon sanoi hänelle: nouse ja mene. ¹⁶Mutta hän sanoi: eikö tämä pahuus ole suurempi kuin se toinen, jonka sinä olet tehnyt minun kanssani, ettäs minun ajat ulos. Mutta ei hän tahtonut kuulla häntä; ¹⁷Vaan kutsui nuorukaisensa, joka häntä palveli ja sanoi: aja tämä ulos minun tyköäni, ja sulje ovi kiinni hänen jälkeensä. ¹⁸Ja hänen yllänsä oli kirjava hame; sillä senkaltaisilla hameilla olivat kuninkaan tyttäret vaatetetut, niinkauvan kuin he olivat neitseet. Ja kuin hänen palveliansa oli hänen ajanut ulos ja sulkenut oven hänen jälkeensä, ¹⁹Heitti Tamar tuhkaa päänsä päälle, ja repäisi sen kirjavan hameen rikki, joka hänen yllänsä oli, ja pani kätensä päänsä päälle, ja huusi mennessänsä. ²⁰Ja hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: onko sinun veljes Amnon ollut sinun kanssas? Ole ääneti sisareni: se on sinun veljes, älä sitä niin pane sydämees. Niin Tamar jäi yksinäiseksi veljensä Absalommin huoneeseen. ²¹Ja kuin kuningas David kaikki nämät kuuli

vihastui hän sängen suuresti. ²²Mutta Absalom ei puhunut Amnonille pahaa eli hyvää; vaan Absalom vihasi Amnonia että hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin. ²³Kahden vuoden perästä antoi Absalom kerittää lampaitansa BaalHatsarissa, joka on Ephraimin tykönä; ja Absalom kutsui kaikki kuninkaan lapset. ²⁴Ja Absalom tuli myös kuninkaan tykö ja sanoi: katso, palveliallas ovat nyt lammasten keritsiät: minä rukoilen, että kuningas palvelioidensa tulis palveliansa tykö. ²⁵Mutta kuningas sanoi Absalomille: ei niin, poikani, älkäämme kaikki menkö, ettemme tekisi sinulle vaivaa. Ja vaikka hän suuresti rukoili häntä, ei hän kuitenkaan tahtonut mennä, vaan siunasi häntä. ²⁶Absalom sanoi: jollet sinä tule, niin salli veljeni Amnonin käydä meidän kanssamme. Kuningas sanoi hänelle: mitä hän menee sinun kanssas? ²⁷Niin Absalom vaati häntä, että hän antoi Amnonin ja kaikki kuninkaan lapset mennä heidän kanssansa. ²⁸Ja Absalom käski palveliollensa ja sanoi: ottakaat vaari kuin Amnon tulee iloiseksi viinasta ja minä sanon teille: lyökää Amnon! niin tappakaat häntä, älkää peljätkö, sillä minä olen sen teille käskenyt, olkaat rohkiat ja miehuulliset siihen. ²⁹Ja Absalomin palveliat tekivät Amnonille niinkuin Absalom käskenyt oli. Niin kaikki kuninkaan lapset nousivat, ja jokainen istui muulinsa päälle ja pakeni. ³⁰Ja kuin he vielä tiellä olivat, tuli sanoma Davidille, sanoen: Absalom on lyönyt kaikki kuninkaan lapset, niin ettei yksikään heistä ole jäänyt. ³¹Niin nousi kuningas ja repäisi vaatteensa rikki, ja heitti itsensä maahan; ja kaikki palveliat, jotka seisovivat hänen ympärillensä, repäisivät vaatteensa rikki. ³²Niin vastasi Jonadab Simean Davidin veljen poika ja sanoi: älköön minun Herrani ajatelko, että kaikki nuorukaiset kuninkaan lapsista ovat tapetut, vaan ainoastansa Amnon on kuollut; sillä se on ollut Absalomin mielessä siitä päivästä, kuin hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin. ³³Niin älköön herrani kuningas panko sydämelensä, ajatellen, että kaikki kuninkaan lapset ovat kuolleet; sillä Amnon on ainoastansa kuollut. ³⁴Ja Absalom pakeni; ja palvelia, joka vartiana oli, nosti silmänsä ja näki, ja katso, suuri joukko kansaa tuli tiellä toinen toisensa perästä, vuoren sivulta. ³⁵Niin Jonadab sanoi kuninkaalle: katso, kuninkaan lapset tulevat; niinkuin palvelias sanonut on, niin on myös tapahtunut. ³⁶Ja kuin hän puhunut oli, katso, kuninkaan lapset tulivat, korottivat äänensä ja itkivät. Kuningas ja kaikki hänen palveliansa itkivät myös suurella itkulla. ³⁷Mutta Absalom pakeni ja meni Talmain Gessurin kuninkaan Ammihudin pojan tykö; mutta hän murehti poikansa tähden ne päivät. ³⁸Mutta sittekuin Absalom oli paennut ja matkustanut Gessuriin oli hän siellä kolme ajastaikaa. ³⁹Ja sen jälkeen lakkasi kuningas David menemästä Absalomia vastaan; sillä hän oli jo lohdutettu Amnonin jälkeen, joka kuollut oli.

14Ja kuin Joab ZeruJan poika ymmärsi kuninkaan sydämen olevan Absalomia vastaan; ²Niin Joab lähetti Tekoan ja antoi tuoda sieltä toimellisen vaimon, ja sanoi hä-

nelle: teeskele nyt sinus murheelliseksi, ja pue murhevaatteet päälles, ja älä voitele sinuas öljyllä; vaan ole niinkuin joku vaimo, joka jo kauvan aikaa on murehtinut kuollutta; ³Ja mene kuninkaan tykö ja puhu näin ja näin hänen kanssansa. Ja Joab pani sanat hänen suuhunsa. ⁴Ja kuin Tekoan vaimo tahtoi puhua kuninkaan kanssa, lankesi hän maahan kasvoillensa, kumarsi ja sanoi: auta minua! kuningas. ⁵Kuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: minä olen tosin leskivaimo, ja minun mieheni on kuollut, ⁶Ja sinun piallas oli kaksi poikaa: ne riitelivät keskenänsä kedolla, ja ettei siellä ollut joka heidät eroitti, niin löi toinen toisensa ja tappoi hänen. ⁷Ja katso, nyt nousee koko sukukunta piikaas vastaan ja sanoo: anna tänne se, joka veljensä tappoi, tapettavaksi hänen veljensä sielun edestä, jonka hän tappanut on, ja tehtäväksi perinnöttömäksi. Ja he tahtovat sammuttaa minun kipinäni, joka vielä jäljellä on, ettei minun miehelleni ensinkään nimeä pitäisi hänen jälkeensä oleman maan päällä. ⁸Kuningas sanoi vaimolle: mene kotias, ja minä käsken sinun puolestas. ⁹Ja Tekoan vaimo sanoi kuninkaalle: minun herrani kuningas, se pahateko olkoon minun päälläni ja minun isäni huoneen päällä; mutta kuningas ja hänen istuimensa olkoon viatoin. ¹⁰Kuningas sanoi: joka sinua vastaan puhuu, tuo häntä minun tyköni: ei hänen pidä enää rupeeman sinuun. ¹¹Hän sanoi: ajatelkaan nyt kuningas Herransa Jumalansa päälle, ettei verenkostajia ylen monta olisi kadottamaan, ja ettei minun poikani surmattaisi. Hän sanoi: niin totta kuin Herra elää, ei pidä hiuskarvakaan lankeeman pojastas maan päälle. ¹²Ja vaimo sanoi: anna nyt sinun piikas sanoa jotakin herralleni kuninkaalle! Hän sanoi: sano. ¹³Vaimo sanoi: miksi sinulla on senkaltainen ajatus Jumalan kansaa vastaan? että kuningas senkaltaisia sanoja puhunut on, niinkuin hän tekis itsensä vialliseksi, ettei kuningas anna tuoda kulkiaansa jälleen: ¹⁴Sillä me tosin kuolemme ja juoksemme niinkuin vesi maahan, jota ei pidätetä: Ja ei Jumalakaan henkeä ota pois, vaan ajattelee kaiketi, ettei kulkia häneltä syöstäisi ulos. ¹⁵Niin olen minä nyt tullut puhumaan senkaltaisia herralleni kuninkaalle; sillä kansa on peljättänyt minua, ja piikas ajatteli: minä puhun kuninkaan kanssa, kuka tietää, että hän tekee piikansa sanan jälkeen. ¹⁶Sillä kuningas kuulee piikaansa ja auttaa niiden kädestä, jotka minua ja minun poikaani yhtä haavaa Jumalan perimisestä eroittaa tahtovat. ¹⁷Ja piikas ajatteli: herrani kuninkaan sanat ovat minulle lohdutukseksi; sillä herrani kuninkaani on niinkuin Jumalan enkeli, ja kuultelee hyvän ja pahan; sentähden myös Herra sinun Jumalas on sinun kanssas. ¹⁸Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: älä siis salaa minulta sitä, mitä minä kysyn sinulta. Vaimo sanoi: herrani kuningas puhukaan. ¹⁹Kuningas sanoi: eikö Joabin käsi ole sinun kanssas kaikissa päissä? Vaimo vastasi ja sanoi: niin totta kuin sinun sielus elää, minun herrani kuningas, ei ole yhtäkään oikialla eli vasemmalla kädellä, paitsi sitä kuin minun herrani kuningas sanonut on; sillä sinun palvelias Joab on minun käskenyt ja on kaikki nämät sanat

piikas suuhun pannut. ²⁰Että minä niin kääntäisin tämän asian, sen on sinun palvelias Joab tehnyt: mutta minun herrani on toimellinen niinkuin Jumalan enkeli, ja ymmärtää kaikki kappaleet maan päällä. ²¹Silloin sanoi kuningas Joabille: katso, minä olen sen tehnyt: mene ja tuo nuorukainen Absalom jälleen. ²²Silloin lankesi Joab kasvoillensa maahan, kumarsi ja kiitti kuningasta, ja sanoi: tänäpäpä ymmärtää palvelias minun löytäneeksi armon sinun edessä, minun herrani kuningas; sillä kuningas tekee, mitä hänen palveliansa sanoo. ²³Niin nousi Joab ja meni Gessuriin, ja toi Absalommin Jerusalemiin. ²⁴Mutta kuningas sanoi: anna hänen poiketa huoneesensa ja ei nähdä minun kasvojani. Niin Absalom poikkesi huoneesensa ja ei nähnyt kuninkaan kasvoja. ²⁵Ja koko Israelissa ei ollut yksikään mies niin kaunis kuin Absalom, ja niin suuresti ylistettävä; hamasta hänen kantapäästänsä niin päänlakeen asti ei ollut yhtäkään virhettä hänessä. ²⁶Ja kuin hänen päänsä kerittiin (se tapahtui vihdoin joka vuosi, sillä se oli hänelle ylen raskas, niin että hänen piti sen keritsemän), niin painoivat hänen hiuksensa kaksisataa sikliä kuninkaan painon jälkeen. ²⁷Ja Absalomille syntyi kolme poikaa ja yksi tytär, se kutsuttiin Tamar; ja hän oli kaunis vaimo näöstä. ²⁸Ja niin oli Absalom kaksi ajastaikaa Jerusalemissa, ettei hän kuninkaan kasvoja nähnyt. ²⁹Ja Absalom lähetti Joabin perään, lähettääksensä häntä kuninkaan tykö: ja ei hän tahtonut tulla hänen tykönsä. Hän lähetti toisen kerran, vaan ei hän tahtonut tulla. ³⁰Silloin sanoi hän palvelioillensa: katsokaat sitä Joabin pellon kappaletta minun sarkani vieressä, ja hänellä on siinä ohraa: menkää ja pistäkää tuli siihen; niin pistivät Absalommin palveliat tulen siihen. ³¹Silloin nousi Joab ja tuli Absalommin huoneeseen, ja sanoi hänelle: miksi palvelias ovat pistäneet tulen minun sarkaani? ³²Absalom sanoi Joabille: katso, minä lähetin sinun perääs ja annoin sanoa sinulle: tule minun tyköni, lähettääkseni sinua kuninkaan tykö, ja antaakseni sanoa: miksi minä tulin Gessurista? Se olis minulle parempi, että minä vielä siellä olisin. Niin anna minun nähdä kuninkaan kasvot: jos myös joku pahateko on minussa, niin tappakoon minun. ³³Ja Joab meni kuninkaan tykö ja sanoi sen hänelle, ja hän kutsui Absalommin kuninkaan tykö. Ja hän kumarsi kuninkaan eteen maahan kasvoillensa, ja kuningas antoi suuta Absalomille.

15Ja tapahtui sitte, että Absalom antoi valmistaa itsellensä vaunut ja hevoset, ja viisikymmentä miestä, jotka olivat hänen edelläjuoksiansa. ²Ja Absalom nousi varhain huomeneltain ja seisoi porttitien vieressä, ja kuin jollakin oli asiaa tulla kuninkaan tykö oikeuden eteen, kutsui Absalom sen tykönsä ja sanoi: sinun palvelias on yhdestä Israelin sukukunnista, ³Niin Absalom sanoi hänelle: katso, sinun asias on oikia ja selkiä; mutta ei ole yksikään siellä kuninkaalta asetettu, joka sinua kuulis. ⁴Ja Absalom sanoi: kuka minun asettais tuomariksi maalla, että jokainen tulis minun tyköni jolla jotain asiaa ja kaipaamista on,

auttaakseni häntä oikeuteen? ⁵Ja kuin joku tuli hänen tykönsä kumartamaan häntä, ojensi hän kätensä ja tarttui häneen, ja antoi hänen suuta. ⁶Niin teki Absalom kaikelle Israelille, kuin he tulivat oikeuden eteen kuninkaan tykö; ja niin varasti Absalom Israelin miesten sydämet. ⁷Ja tapahtui neljäkymmenen ajastajan perästä, että Absalom sanoi kuninkaalle: minä menisin ja täyttäisin lupaukseni, jonka minä lupasin Herralle Hebronissa. ⁸Sillä silloin kuin minä asuin Gessurissa Syriassa, lupasi sinun palvelias lupauksen ja sanoi: kuin Herra tuo minun kerran Jerusalemiin jälleen, palvelen minä Herra. ⁹Kuningas sanoi hänelle: mene rauhassa! Ja hän nousi ja meni Hebronin. ¹⁰Mutta Absalom oli lähettänyt vakoojat kaikkiin Israelin sukukuntiin, ja käski sanoa: kuin saatte kuulla torven äänen, niin sanokaat: Absalom on kuningas Hebronissa. ¹¹Mutta Absalommin kanssa meni kaksisataa miestä Jerusalemistä, jotka olivat kutsutut; mutta ne menivät yksinkertaisuudessaan, eikä mitään asiasta tietäneet. ¹²Ja Absalom lähetti myös Ahitophelin Gilonilaisen, Davidin neuvonantajan, perään hänen kaupungistansa Gilosta, kuin hän uhria uhrasi; niin tehtiin juuri vahva liitto, ja paljo kansaa lisääntyi ja eneni Absalommin tykö. ¹³Ja yksi tuli ja ilmoitti sen Davidille, ja sanoi: Israelin miesten sydän on kääntynyt Absalommin jälkeen. ¹⁴Ja David sanoi kaikille palvelioillensa, jotka hänen kanssansa Jerusalemissa olivat: nouskaamme ja paetkaamme, sillä muutoin ei pääse yksikään meistä Absalommin edestä rientäkää menemään, ettei hän äkisti karkaisi meidän päällemme, ja ottaisi meitä kiinni, ja vahingoitsisi meitä ja löisi kaupunkia miekalla. ¹⁵Kuninkaan palveliat sanoivat kuninkaalle: mitä meidän herramme kuningas valitsee, katso tässä me palvelias olemme. ¹⁶Ja kuningas kävi jalkaisin ulos kaiken huoneensa kanssa; mutta hän jätti kymmenen jalkavaimoa huoneita vartioitsemaan. ¹⁷Ja kuin kuningas ja kaikki kansa olivat jalkaisin käyneet ulos, seisoiivat he kaukana huoneista. ¹⁸Ja kaikki hänen palveliansa kävivät hänen tykönsä, sitälikin myös kaikki Kretit ja Pletit; ja kaikki Gatilaiset kuusisataa miestä, jotka jalkaisin olivat tulleet Gatista, kävivät kuninkaan edellä. ¹⁹Ja kuningas sanoi Ittaille Gatilaiselle: miksi sinä myös tulet meidän kanssamme? Palaja ja ole kuninkaan tykönä; sillä sinä olet muukalainen, ja olet tänne tullut sinun sialtas. ²⁰Sillä eilen sinä tulit, ja minun pitäis tänäpäpä antaman sinun käydä meidän kanssamme; mutta minä menen, kuhunka minä menen: palaja sinä ja vie sinun veljes myötäs. Sinun kanssas tapahtukoon armo ja vakuus! ²¹Ittai vastasi kuningasta ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin minun herrani kuningas elää, kussa ikänä herrani kuningas on, olisi se kuolemassa eli elämässä, siellä pitää myös sinun palvelias oleman. ²²David sanoi Ittaille: tule ja käy meidän kanssamme. Ja niin kävi Ittai Gatilainen, ja kaikki hänen miehensä, ja kaikki lapset jotka hänen kanssansa olivat. ²³Ja kaikki maakunta itki suurella äänellä, ja kaikki väki meni kanssa. Ja kuningas kävi Kidronin ojan ylitse, ja kaikki kansa kävi edellä korven tietä. ²⁴Ja kat-

so, Zadok myös oli siellä ja kaikki Leviläiset, jotka hänen kanssansa olivat, ja he kantoivat Jumalan liitonarkin, ja panivat ylös Jumalan arkin. Ja Abjatar meni ylös, siihenasti kuin kaikki väki tuli kaupungista. ²⁵Niin sanoi kuningas Zadokille: kannan Jumalan arkin kaupunkiin jälleen: jos minä löydän armon Herran edessä, niin hän tuo minun jälleen ja antaa minun nähdä hänen ja hänen majansa. ²⁶Mutta jos hän niin sanoo: et sinä ole minulle otollinen! katso, tässä minä olen: hän tekköön minulle, mitä hän tahtoo! ²⁷Ja kuningas sanoi papille Zadokille: sinä näkiä, palaja rauhasa kaupunkiin, ja molemmat teidän poikanne teidänkanssanne, Ahimaats sinun poikas ja Jonatan AbJatarin poika. ²⁸Katso, minä odotan tasaisella kedolla korvessa siihenasti kuin teiltä sana tulee, tekemään minulle tiettäväksi. ²⁹Niin Zadok ja AbJatar kantoivat Jumalan arkin Jerusalemiin, ja olivat siellä. ³⁰Mutta David meni ylös öljymäen paltaa myöten ja itki käydessänsä, ja hänen päänsä oli peitetty, ja kävi kengittä; niin myös kaikki kansa, jotka hänen kanssansa olivat, peittivät päänsä, ja käyden astuivat ylös ja itkivät. ³¹Ja kuin Davidille ilmoitettiin Ahitophelin olevan liitossa Absalommin kanssa, sanoi hän: Herra, tee Ahitophelin neuvo tyhmyudeksi! ³²Ja kuin David tuli kukkulalle, kussa Jumalaa rukoihtiin, katso, Husai Arkilainen kohtasi häntä reväistyllä hameella, ja multaa hänen päänsä päällä. ³³Ja David sanoi: jos seuraat minua, niin sinä olet minulle kuormaksi. ³⁴Mutta jos palajat kaupunkiin ja sanot Absalomille: minä olen sinun palvelias, kuningas, joka ennen isäis olen kauvan palvellut, ja tahdon olla nyt sinun palvelias: ja näin sinä minulle teet Ahitophelin neuvon tyhjäksi. ³⁵Eikö Zadok ja AbJatar papit ole sinun kanssas? Ja kaikki, mitäs kuulet kuninkaan huoneessa, ilmoita papeille Zadokille ja AbJatarille. ³⁶Katso, heidän kaksi poikaansa ovat siellä heidän kanssansa, Ahimaats Zadokin poika ja Jonatan AbJatarin poika: niiden kanssa te saatte lähettää minulle, mitä te kuulette. ³⁷Niin Husai Davidin ystävä meni kaupunkiin ja Absalom tuli Jerusalemiin.

16Ja kuin David oli vähä käynyt alas vuoren kukkulalta, katso, kohtasi hänen Ziba MephiBosetin palvelia kahdella satuloidulla aasilla, joiden päällä oli kaksisataa leipää, ja sata rypälettä rusinoita, ja sata rypälettä fikunia ja leili viinaa. ²Niin sanoi kuningas Ziballe: mitäs näillä tahdot tehdä? Ziba sanoi: aasit pitää oleman kuninkaan perheelle, joilla he ajaisivat, leivät ja fikunat palvelioille, joista he söisivät, ja viina heidän juodaksensa, kuin he väsyvät korvessa. ³Kuningas sanoi: kussa on herras poika? Ziba sanoi kuninkaalle: katso, hän jäi Jerusalemiin, sillä hän sanoi: tänäpäpä pitää Israelin huoneen antaman minulle minun isäni valtakunnan. ⁴Kuningas sanoi Ziballe: katso, kaikki mitä MephiBosetilla on, pitää sinun oleman. Ziba sanoi: minä rukoulen nöyrästi, anna minun löytää armo sinun edessä, herrani kuningas. ⁵Kuin kuningas David tuli Bahurimiin, katso, sieltä tuli yksi mies Saulin huoneen suvusta, Simei nimeltä, Geran poika, se läksi ulos ja kiroili

käydessänsä, ⁶Ja paiskeli kiviä Davidin puoleen, ja kaikkia kuningas Davidin palvelioita vastaan; sillä kaikki kansa ja kaikki väkevät olivat hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa. ⁷Ja Simei sanoi näin kiroillessansa häntä: ulos, ulos tänne, sinä verikoira, sinä Belialin mies! ⁸Herra on maksanut sinulle kaiken Saulin huoneen veren, ettäs olet tullut hänen siaansa kuninkaaksi. Ja Herra on antanut valtakunnan pojalles Absalomille; ja katso, nyt sinä olet sinun pahuudessa, sillä sinä olet verikoira. ⁹Silloin Abisai ZeruJan poika sanoi kuninkaalle: pitääkö tämän kuolleen koiran kiroileman herraani kuningasta? Minä menen ja lyön häneltä pään pois. ¹⁰Kuningas sanoi: te ZeruJan pojat, mitä minun on teidän kanssanne? Anna hänen kirota; sillä Herra on hänelle sanonut: kiroile David. Kuka taitaa nyt sanoa: miksis niin teet? ¹¹Ja David sanoi Abisaille ja kaikille palvelioillensa: katso, minun poikani, joka minun kupeistani tullut on, seisoo minun henkeni perään: miksi ei siis pidä myös Jeminin pojan? Antakaat hänen kiroilla, sillä Herra on hänelle sanonut. ¹²Mahtaa tapahtua: Herra katsoo minun viheliäisyyttäni, ja Herra maksaa minulle hyvällä, sen kun hän minua tänäpäpä kiroilee. ¹³Ja David meni väkensä tietä myöten; mutta Simei kävi hänen kohdallansa mäen viertä myöten, ja käyden kiroili, lasketti kiviä hänen puoleensa ja viskeli multaa. ¹⁴Ja kuningas vaelsi, ja kaikki kansa joka oli hänen kanssansa oli väsyksissä; ja hän lepäsi siinä. ¹⁵Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, tulivat Jerusalemiin; ja Ahitophel hänen kanssansa. ¹⁶Kuin Husai Arkilainen Davidin ystävä tuli Absalommin tykö, sanoi hän Absalomille: kuningas eläköön, kuningas eläköön! ¹⁷Absalom sanoi Husaille: onko tämä sinun laupiutes ystävääs kohtaan? Miksi et mennyt ystäväis kanssa? ¹⁸Husai sanoi Absalomille: ei niin; mutta jonka Herra valitsee, ja tämä kansa, ja kaikki Israelin miehet, hänen minä olen ja hänen kanssansa minä pysyn. ¹⁹Sitälikin, ketästä minun pitäis palveleman? eikö hänen poikansa edessä? Niinkuin minä olen palvellut isäis edessä, niin minä myös tahdon olla sinun edessä. ²⁰Ja Absalom sanoi Ahitophelille: pitääköät neuvoa, mitä meidän pitää tekemän? ²¹Ahitophel sanoi Absalomille: makaa isäs jalkavaimoin kanssa, jotka hän on jättänyt huonetta vartioitsemaan; niin koko Israel saa kuulla sinun tehneeksi isäs haisemaan, ja kaikkein kädet vahvistetaan siitä, jotka sinun tykönäs ovat. ²²Niin tekivät he Absalomille majan katon päälle; ja Absalom makasi kaikkein isänsä jalkavaimoin kanssa, kaiken Israelin nähden. ²³Kuin Ahitophel neuvoa antoi sillä ajalla, oli se niinkuin joku olis kysynyt Jumalalta jostakin asiasta: kaikki niin olivat Ahitophelin neuvot niin Davidin kuin Absalominkin tykönä.

17Ja Ahitophel sanoi Absalomille: minä valitsen nyt kaksitoistakymmentä tuhatta miestä ja nousen tänä yönä ajamaan Davidia takaa. ²Ja minä karkaan hänen päällensä, niinkauvan kuin hän on väsynyt ja heikko käsistä. Kuin minä hänen peljätän, että kaikki kansa pakenee, joka hä-

nen tykönänsä on, niin lyön minä kuninkaan yksinänsä, ³Ja palautan kaiken kansan sinun tykös. Kuin jokainen on sinun tykös palautettu, niinkuin sinä anonut olet, niin kaikki kansa on rauhassa. ⁴Se näkyi oikia olevan Absalomille ja kaikille vanhimmille Israelissa. ⁵Mutta Absalom sanoi: kutsuttakoon myös Husai Arkilainen, ja kuulkaamme, mitä hän tästä asiasta sanoo. ⁶Ja kuin Husai tuli Absalomin tykö, puhui Absalom hänelle, sanoen: näitä Ahitophel on puhunut, sano sinä, pitääkö meidän niin tekemän, taikka ei? ⁷Niin Husai sanoi Absalomille: ei ole se hyvä neuvo, kuin Ahitophel tällä haavalla antanut on. ⁸Ja Husai sanoi vielä: sinä tunnet hyvin isäs ja hänen miehensä, että ne ovat väkevät ja vihaiset sydämestä niinkuin karhu, jolta pojat ovat otetut kedolla pois: on myös isäs sotamies, ja ei hän yöttele väkensä kanssa. ⁹Katso: nyt hän on lymyttänyt itsensä johonkukuhun luolaan eli johonkukuhun muuhun paikkaan: jos se nyt tapahtuis, että he nyt alussa kaatuisivat, ja se kuin sen kohta kuulis, niin hän sanois: siellä on tapahtunut suuri tappo sen kansan seassa, jotka Absalomia seurasivat. ¹⁰Niin rupeais todella jokainen pelkäämään, joka muutoin on väkevä sotamies, jonka sydän on kuin jalopeuran sydän; sillä kaikki Israel tietää, että isäs on väkevä, ja ne ovat jalot sotamiehet, jotka hänen kanssansa ovat. ¹¹Mutta sitä neuvoa minä annan, että sinä kokoat tykös kaiken Israelin, hamasta Danista BerSebaan asti, niin monta kuin santaa meren rannalla: ja sinä itse menet heidän kanssansa heidän seassansa. ¹²Niin me karkaamme hänen päällensä, kussa paikassa me hänen ikänä löydämme, ja karkaamme hänen päällensä, niinkuin kaste lankee maan päälle, ettemme yhtäkään jätä jäljelle kaikista hänen miehistänsä, jotka hänen kanssansa ovat. ¹³Mutta jos hän kokoo itsensä johonkukuhun kaupunkiin, niin pitää koko Israelin siihen kaupunkiin heittämän köysiä; ja me vedämme sen virtaan siihenasti, ettei siitä löydetä yhtäkään kiveä. ¹⁴Niin sanoi Absalom ja jokainen mies Israelista: Husain Arkilaisen neuvo on parempi kuin Ahitophelin. Mutta Herra asetti sen niin, että Ahitophelin hyvä neuvo estettiin, että Herra saattais Absalomille onnettomuuden. ¹⁵Ja Husai sanoi papille Zadokille ja AbJatarille: niin ja niin on Ahitophel Absalomia ja Israelin vanhempia neuvonut, mutta minä olen niin ja niin neuvonut. ¹⁶Niin lähettäkää nyt kiiruusti matkaan, ja ilmoittakaat Davidille ja sanokaat: älä ole yötä kedolla korvessa, mutta riennä pois, ettei kuningas nieltäis ja kaikki väki joka hänen kanssansa on. ¹⁷Ja Jonatan ja Ahimaats seisoiivat Rogelin lähteen tykönä, ja yksi piika meni ja sanoi sen heille, ja he menivät ja sanoivat sen kuningas Davidille; sillä ei he uskaltaneet näyttää itsiänsä, että olivat tulleet kaupunkiin. ¹⁸Mutta yksi palvelia sai heidät nähdä ja ilmoitti Absalomille. Ja he menivät nopiasti molemmin matkaansa ja tulivat Bahurimissa yhden miehen huoneeseen, hänellä oli kaivo kartanossansa; ja he astuivat siihen sisälle. ¹⁹Ja vaimo otti peitteen ja levitti kaivon päälle, ja hajoitti survotuita herneitä sen päälle; niin ettei sitä tuntunut. ²⁰Kuin Absalomin palve-

liat tulivat vaimon tykö huoneeseen, sanoivat he: kussa on Ahimaats ja Jonatan? Vaimo sanoi heille: he menivät tuon vähän ojan ylitse. Ja kuin he olivat etsineet ja ei mitään löytäneet, menivät he Jerusalemiin jällensä. ²¹Ja kuin he olivat menneet pois, nousivat he kaivosta ylös, ja menivät matkaansa, ja ilmoittivat kuningas Davidille, ja sanoivat Davidille: nouskaat ja menkää kiiruusti veden ylitse; sillä niin ja niin on Ahitophel pitänyt neuvoa teitä vastaan. ²²Silloin nousi David ja kaikki väki, joka hänen kanssansa oli, ja meni ennen päivän koittamaa Jordanin ylitse, ja ei yksikään puuttunut heistä, joka ei tullut Jordanin ylitse. ²³Kuin Ahitophel näki, ettei hänen neuvonsa jälkeen tehty, satuloitsi hän aasinsa, nousi ja meni huoneesensa ja kaupunkiinsa, ja toimitti huoneensa menot, ja hirtti itsensä; ja niin hän kuoli ja haudattiin isänsä hautaan. ²⁴Ja David tuli Mahanaimiin; ja Absalom meni Jordanin ylitse, hän ja kaikki Israelin miehet hänen kanssansa. ²⁵Ja Absalom asetti Amasan Joabin siaan sodanpäämieheksi. Ja Amasa oli Jetran sen Jisreeliläisen poika, joka makasi Abigailin Nahaksen tyttären ZeruJan sisaren, Joabin äidin. ²⁶Mutta Israel ja Absalom siottivat itsensä Gileadin maalle. ²⁷Kuin David oli tullut Mahanaimiin, toi Sobi Nahaksen poika, Ammonin lasten Rabbatista, ja Makir Ammielin poika Lodebarista ja Barsillai Gileadilainen Rogelimista ²⁸Makausvaatteita, maljoja, saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja, kuivatuita tähkäpäitä, papuja, herneitä ja tuletettuja herneitä, ²⁹Hunajaa, voita, lampaista ja lehmän juustoja, ne kantoivat he Davidille ja vaelle, joka hänen kanssansa oli, ravinnoksi; sillä he ajattelivat: kansa rupee isoomaan, väsymään ja janoomaan korvessa.

18Ja David silmäili kansan, joka hänen tykönänsä oli, ja pani päämiehiä tuhanten ja satain päälle, ²Ja lähetti kansasta kolmannen osan Joabin kanssa ja kolmannen osan Abisain ZeruJan pojan Joabin veljen kanssa, ja kolmannen osan Ittain sen Gatilaisen kanssa. Ja kuningas sanoi kansalle: minä menen kohta myös teidän kanssanne. ³Mutta kansa sanoi: älä mene; sillä jos me joudumme pakenemaan, ei he meistä tottele: jos puoli kuolee meistä, ei he siitä pidä lukua; sillä sinä olet niinkuin kymmenentuhatta meistä. Se on parempi, että tulet meille avuksi kaupungista. ⁴Kuningas sanoi heille: mitä te luulette teilleen olevan hyväksi, sen minä teen. Ja kuningas seisoi portilla, ja kansa kävi sadoin ja tuhansin ulos. ⁵Ja kuningas käski Joabia, Abisaita ja Ittaita, sanoen: menkää siviästi nuorukaisen Absalomin kanssa; ja kaikki kansa kuuli kuninkaan varoittavan jokaista päämiestä Absalomista. ⁶Ja kuin kansa tuli väljälle Israelia vastaan, niin oli sota Ephraimin metsässä. ⁷Ja Israelin kansa lyötiin siellä Davidin palvelioilta, että sinä päivänä tapahtui sangen suuri tappo: (ja kaatui) kaksikymmentä tuhatta miestä. ⁸Ja sota hajoitettiin siellä kaikkeen maahan; ja metsä surmasi usiamman sinä päivänä kansasta, kuin miekka. ⁹Ja Absalom kohtasi Davidin palvelioita ja ajoi muulilla. Ja kun muuli tuli

oksaisen paksun tammen alle, tarttui hänen päänsä tammeen, ja hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille, mutta muuli juoksi matkaansa hänen altansa. ¹⁰Kuin yksi mies sen näki, ilmoitti hän Joabille, ja sanoi: katso, minä näin Absalom riippuvan tammessa. ¹¹Ja Joab sanoi miehelle, joka sen hänelle ilmoitti: katso, näitkö sen? Miksi et lyönyt häntä siitä maahan? Niin minä olisin minun puolestani antanut sinulle kymmenen hopiapenninkiä ja yhden yön. ¹²Mies sanoi Joabille: jos olisin saanut punnittuna tuhannen hopiapenninkiä minun käteeni, en minä vielä sitenkään olisi kättäni satuttanut kuninkaan poikaan; sillä kuningas käski meidän kuullemme sinua ja Abisaita ja Itaita, sanoen: pitäkää vaari nuorukaisesta Absalomista. ¹³Eli jos minä vielä jotakin vääryyttä tehnyt olisin sieluni vahingoksi (sillä ei kuninkaan edessä mitään salattu ole), niin sinä olisit ollut minua vastaan. ¹⁴Joab sanoi: en minä enää sinun tykönäs viivy; ja otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalom sydämeen, kuin hän vielä tammessa eli; ¹⁵Ja kymmenen nuorukaista Joabin asetten kantajista piirittivät hänen; he löivät ja tappoivat Absalom. ¹⁶Niin puhalsi Joab basunaan, ja kansa palasi ajamasta Israelia takaa; sillä Joab tahtoi armahtaa kansaa. ¹⁷Ja he ottivat Absalom, ja heittivät metsässä suureen kuoppaan, ja panivat suuren kiviroukkion hänen päällensä. Ja koko Israel pakeni kukin majallensa. ¹⁸Vaan Absalom oli eläissänsä pystyttänyt itsellensä patsaan, se seisoo Kuninkaanlaaksoissa; sillä hän sanoi: ei minulla ole yhtään poikaa, olkoon tämä sentähden minun nimeni muistoksi. Ja kutsui sen patsaan nimellensä, joka vielä tänäpäpä kutsutaan Absalom paikaksi. ¹⁹Ahimaats Zadokin poika sanoi: minä juoksen nyt ja ilmoitan kuninkaalle, Herran saattaneeksi hänelle oikeuden hänen vihollistensa käsistä. ²⁰Joab sanoi hänelle: et sinä yhtään hyvää sanomaa vie tänäpäpä, vie toisena päivänä sanomia, vaan ei sinun pidä tänäpäpä sanomaa saattaman; sillä kuninkaan poika on kuollut. ²¹Mutta Joab sanoi Kuusille: mene ja ilmoita kuninkaalle mitäs nähnyt olet. Ja Kuusi kumarsi Joabia ja juoksi. ²²Mutta Ahimaats Zadokin poika sanoi vielä kerran Joabille: vaikka mitä olis, minä juoksen myös Kuusin perässä. Joab sanoi: miksi sinä juokset, poikani? Et sinä vie yhtään hyvää sanomaa. ²³Hän vastasi: vaikka mitä olis, minä juoksen. Hän sanoi hänelle: juokse. Niin Ahimaats juoksi kohdastansa ja ennätti Kuusin. ²⁴Mutta David istui kahden portin vaiheella, ja vartia meni portin kohdalle, muurin katon päälle, nosti silmänsä ja näki miehen juoksevan yksinänsä, ²⁵Ja vartia huusi ja sanoi sen kuninkaalle. Kuningas sanoi: jos hän on yksin, niin hän on hyvä sanantuoja; Ja hän aina juoksi ja tuli lähemmä. ²⁶Niin vartia näki toisen miehen juoksevan, ja huusi ovenvartialle ja sanoi: katso, yksi mies juoksee yksinänsä. Kuningas sanoi: se on myös hyvä sanantuoja. ²⁷Vartia sanoi: minulle näkyy ensimmäisen juoksu, niinkuin se olis Ahimaatsin Zadokin pojan juoksu. Ja kuningas sanoi: se on hyvä mies ja tuo hyvää sanomaa. ²⁸Ahimaats huusi ja sanoi kuninkaalle: Rauha!

ja kumarsi kuninkaan edessä maahan kasvoillensa ja sanoi: kiitetty olkoon Herra sinun Jumalas, joka ne miehet on antanut sinun kätees, jotka nostivat kätensä herraani kuningasta vastaan! ²⁹Kuningas sanoi: onko nuorukainen Absalom rauhassa? Ahimaats sanoi: minä näin suuren metelin, kuin Joab kuninkaan palvelia lähetti minun sinun palvelias tänne, ja en minä tiedä, mikä se oli. ³⁰Kuningas sanoi: mene erinä ja seiso siellä. Ja hän meni erinänsä ja seiso siellä. ³¹Ja katso, Kuusi tuli ja sanoi: täällä ovat hyvät sanomat, herrani kuningas: Herra on saattanut tänäpäpä sinulle oikeuden kaikkein kädestä, jotka nousivat sinua vastaan. ³²Kuningas sanoi Kuusille: onko nuorukainen Absalom rauhassa? Kuusi sanoi: tapahtukoon niin herrani kuninkaan vihollisille, kuin nuorukaiselle on tapahtunut, ja kaikille niille, jotka heitänsä asettavat sinua vastaan sinulle vahingoksi! ³³Niin tuli kuningas murheelliseksi, ja meni portin ylistupaan ja itki, ja sanoi mennessänsä näin: poikani Absalom! poikani, poikani Absalom! O, jospa minä olisin kuollut sinun siassas, oi, Absalom poikani, minun poikani!

19Ja Joabille ilmoitettiin: katso, kuningas itkee ja suree Absalomia. ²Ja sinä päivänä oli voitosta itku kaiken kansan seassa; sillä kansa oli kuollut sinä päivänä sanottavan kuninkaan olevan murheellisen poikansa tähden. ³Ja kansa lymytti sinä päivänä itsensä ja ei tullut kaupunkiin; niinkuin joku kansa varastaa itsensä, joka häpee paetessansa sodassa. ⁴Mutta kuningas peitti kasvonsa ja huusi suurella äänellä: voi minun poikani Absalom! Absalom, minun poikani, minun poikani! ⁵Niin Joab tuli kuninkaan tykö huoneeseen ja sanoi: sinä olet häväissyt tänäpäpä kaikki sinun palvelias, jotka ovat sinun, ja sinun poikais ja tytärtes, emäntäis ja jalkavaimois hengen hädästä pelastaneet tänäpäpä; ⁶Että rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat; sillä tänäpäpä sinä ilmoitit sinus ei lukua pitävän sodanpäämiehistä eli palvelioistas, ja siitä minä tänäpäpä ymmärrän, että jos Absalom ainoastansa eläis ja me kaikki olisimme tänäpäpä kuolleet, se sinulle kelpais. ⁷Nouse siis nyt ja käy ulos, ja puhu suloisesti palvelioilles; sillä minä vannon sinulle Herran kautta, että jolles sinä käy ulos, niin ei ole yksikään mies sinun tykönäs tätä yötä; se on sinulle pahempi, kuin kaikki se vastoinkäyminen, joka sinulle hamasta nuoruudestas tähän asti on tapahtunut. ⁸Niin nousi kuningas, ja istui portilla. Ja se ilmoitettiin kaikelle kansalle, sanoen: katso, kuningas istuu portilla. Niin kaikki kansa tuli kuninkaan eteen; vaan Israel oli paennut itsekukin majoillensa. ⁹Ja kaikki kansa Israelin sukukunnista riiteli keskenänsä, sanoen: kuningas on meitä auttanut meidän vihamiestemme käsistä, Ja hän on meitä pelastanut Philistealaisilta: ja nyt täytyy hänen maakunnasta paeta Absalom tähden. ¹⁰Mutta Absalom, jonka me voitelimme meillemme, on kuollut sodassa, miksi te nyt olette niin hiljaiset noutamaan kuningasta? ¹¹Mutta kuningas David lähetti pappein Zadokin ja AbJatarin tykö, ja käski heille sanoa: puhukaat vanhimmille Juudas-

sa, sanoen: miksi te olette viimeiset kuningasta kotiansa noutamaan? Sillä kaiken Israelin puhe oli ilmoitettu kuninkaan huoneessa. ¹²Te olette minun veljeni, minun luuni ja minun lihani: miksi te olette viimeiset noutamaan jälleen kuningasta? ¹³Ja sanokaat Amasalle: etkös ole minun luuni ja lihani? Jumala tehköö minulle niin ja niin, jollei sinun pidä tuleman sotaherraksi minun edessäni Joabin siaan sinun elinaikanas. ¹⁴Ja hän käänsi kaikkein Juudan miesten sydämet niinkuin yhden miehen. Ja he lähettivät kuninkaalle sanan: palaja sinä ja kaikki palvelias. ¹⁵Niin kuningas tuli jälleen. Ja kuin hän lähestyi Jordania, olivat kaikki Juudan miehet tulleet Gilgaliin menemään kuningasta vastaan ja saattamaan kuningasta Jordanin ylitse. ¹⁶Ja Simei Geran poika, Jeminin pojan Bahurimista, kiiruhti itsensä ja meni alas Juudan miesten kanssa kuningas Davidia vastaan. ¹⁷Ja hänen kanssansa oli tuhannen miestä BenJaminista, oli myös Ziba Saulin huoneen palvelia viidentoistakymmenen poikansa kanssa ja kahdenkymmenen palvellansa kanssa; ja he kiiruhtivat heitensä Jordanin ylitse kuninkaan eteen. ¹⁸He valmistivat alukset kuningasta ja hänen palvelioitansa ylitse vietää, tehdäksensä sitä kuninkaalle mielen nouteeksi. Mutta Simei Geran poika lankesi polvillensa kuninkaan eteen hänen mennessä Jordanin ylitse, ¹⁹Ja sanoi kuninkaalle: minun herrani, älä lue minulle sitä pahaa tekoa, älä myös muistele sinun palvelias rikosta, jolla hän sinun vihoitti, herra kuningas, lähteissä Jerusalemista: älköön kuningas sitä sydämeensä panko. ²⁰Sillä sinun palvelias tuntee syntiä tehneensä, ja katso, minä olen tänäpäniä lähtenyt ensimmäisenä koko Josephin huoneesta herrani kuningasta vastaan. ²¹Mutta Abisai ZeruJan poika vastasi ja sanoi: eikö Simein sen edessä pitäisi kuoleman, että hän kirosi Herran voideltua? ²²Ja David vastasi: mitä minun on teidän kanssanne, te ZeruJan pojat, että tahdotte tänäpäniä minulle tulla saatanaksi? Pitäiskö jonkun tänäpäniä kuoleman Israelista? Luuletteko, etten minä tiedä tänäpäniä itseni tulleeeksi kuininkaaksi Israelissa? ²³Sanoi siis kuningas Simeille: ei sinun pidä kuoleman; ja kuningas vannoi hänelle. ²⁴Tuli myös MephiBoset Saulin poika kuningasta vastaan, pesemättömillä jaloilla ja ajelemattomalla parralla; ei hän ollut myös pessyt vaatteitansa siitä päivästä, kuin kuningas läksi ja rauhassa jälleen palasi. ²⁵Kuin hän tuli Jerusalemissa kuningasta vastaan, sanoi kuningas hänelle: miksi et minun kanssani tullut, MephiBoset? ²⁶Ja hän sanoi: herra kuningas, minun palveliani on pettänyt minun; sillä palvelias ajatteli: minä satuloitsen aasin, ajan ja vaellan sillä kuninkaan tykö; sillä palvelias on ontuva. ²⁷Ja vielä päälliseksi on hän kantanut minun herrani kuninkaan edessä palvelias päälle; vaan herrani kuningas on kuin Jumalan enkeli, tee siis mitä sinulle on kelvollinen. ²⁸Sillä koko minun isäni huone ei ole muu ollut kuin kuoleman kansa herrani kuninkaan edessä, ja sinä olet palvelias istuttanut niiden sekaan, jotka sinun pöydältä syövät; mikä oikeus on minulla enää huutaa kuninkaan tykö? ²⁹Kuningas sanoi hänelle: mitä tahdot enää puhua

asiastas? Minä olen sanonut: sinun ja Ziban pitää keskenänsä jakaman pellon. ³⁰Niin MephiBoset sanoi kuninkaalle: ottakaan hän sen kokonansa, että herrani kuningas on rauhassa kotiansa palannut. ³¹Ja Barsillai Gileadilainen tuli Rogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanin ylitse, saattamaan häntä Jordanin ylitse. ³²Ja Barsillai oli sangen ijällinen, jo kahdeksankymmenen vuotinen; hän oli ravinnut kuningasta, kuin hän Mahanaimissa oli; sillä hän oli sangen jalo mies. ³³Ja kuningas sanoi Barsillaille: seuraa minua, minä ravitsen sinun minun kanssani Jerusalemissa. ³⁴Mutta Barsillai sanoi kuninkaalle: kuinka monta vuotta minulla enää on elää, että minä menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin? ³⁵Minä olen jo tänäpäniä kahdaksankymmenen ajastaikainen, tietäisinkö minä, mikä hyvä eli paha olis? eli maistaisko palvelias, mitä hän syö ja juo? taikka kuulisinko minä silleen veisaajain ja laulajain ääntä? Miksi palvelias pitäis vaivaaman herrani kuningasta? ³⁶Sinun palvelias menee vähä Jordanin ylitse kuninkaan kanssa: minkätähden kuningas tahtoo minulle näin kostaa? ³⁷Salli siis nyt palvelias palata jälleensä, että minä kuolisin minun kaupungissani ja haudattaisiin isäni ja äitini hautaan: ja katso, tässä on sinun palvelias Kimeham, hän menköön herrani kuninkaan kanssa: ja tee hänelle, mitä sinulle on kelvollinen. ³⁸Kuningas vastasi: Kimehamin pitää seuraman minua ylitse, ja minä teen hänelle, mikä sinulle on otollinen, ja kaikki mitä minulta anot, teen minä sinulle. ³⁹Kuin kaikki kansa ja kuningas olivat menneet Jordinin ylitse, antoi kuningas Barsillain suuta ja siunasi häntä, ja hän palasi kotiansa. ⁴⁰Niin kuningas meni Gilgaliin ja Kimeham seurasi häntä; ja kaikki Juudan väki oli saattanut kuningasta ylitse, niin myös puoli Israelin kansasta. ⁴¹Ja katso, silloin tulivat kaikki Israelin miehet kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: miksi meidän veljemme Juudan miehet ovat varastaneet sinun ja vieneet kuninkaan perheensä Jordanin ylitse, kaikki myös Davidin miehet hänen kanssansa. ⁴²Niin vastasivat kaikki Juudan miehet Israelin miehille: sillä kuningas on meitä läheisempi, miksi te sentähden niin närkästyitte? Vai luuletteko te, että me jollakulla olemme kuninkaalta ravitut, taikka joitakin lahjoja saaneet? ⁴³Niin Israelin miehet vastasivat Juudan miehiä, sanoen: meillä on kymmenen osaa kuninkaassa, enemmän myös David meille tulee kuin teille: kuinka siis olet minua niin halvaksi lukenut, ettei minun olisi sopinut ensimmäisenä olla kuningastani noutamassa? Mutta Juudan miehet puhuivat tuimemmin kuin Israelin miehet.

20Mutta siihen tuli yksi kuuluisa Belialin mies, jonka nimi oli Seba Bikrin poika Jeministä; se soitti basunalla ja sanoi: ei meillä ole yhtäkään osaa Davidissa eikä yhtäkään perimistä Isain pojassa, itsekukin palatkaan majaan, o Israel! ²Silloin jokainen Israelissa luopui Davidista, ja seurasivat Sebaa Bikrin poikaa. Mutta Juudan miehet riippuivat kuninkaassansa Jordanista Jerusalemiin asti. ³Ja David tuli kotiansa Jerusalemiin, ja kuningas otti ne kym-

menen jalkavaimoa, jotka hän oli jättänyt huonetta var-
tioitsemaan, ja antoi heidän kätkeä, ja elätti heitä ja ei
mennyt heidän tykönsä; ja he olivat salvatut kuolemaan-
sa asti leskeydessänsä. ⁴Ja kuningas sanoi Amasalle: kokoa
minun tyköni Juudan miehet kolmena päivänä, ja sinun pi-
tää myös itse läsnä oleman. ⁵Niin Amasa meni kokoomaan
Juudan miehiä, ja hän viipyi määrätyn ajan ylitse. ⁶Niin
David sanoi Abisaille: nyt Seba Bikrin poika enempi mei-
tä vahingoitsee kuin Absalom: ota siis herras palveliat ja
aja häntä takaa, ettei hän löytäisi vahvoja kaupungeita ja
pääsisi meidän silmämme edestä. ⁷Silloin läksivät hänen
kanssansa Joabin miehet, ja Kretit ja Pletit, ja kaikki vä-
kevät. Ja he läksivät Jerusalemissa ajamaan Sebaa Bikrin
poikaa takaa. ⁸Kuin he joutuivat suuren vahan tykö Gibeo-
niin, tuli Amasa heidän eteensä. Mutta Joab oli vyötetty
päällisvaatteissansa, ja sen päällä miekan vyö, joka riippui
hänen kupeissansa tupessa, ja koska hän kävi, taisi se pu-
dota. ⁹Ja Joab sanoi Amasalle: oletkos rauhassa, minun
veljeni? Ja Joab tarttui oikialla kädellensä Amasan par-
taan, suuta antaaksensa hänen. ¹⁰Mutta ei Amasa ottanut
vaaria miekasta joka oli Joabin kädessä: ja hän pisti sillä
häntä vatsaan ja vuodatti hänen sisällyksensä maalle, eikä
häntä enää pistänyt, ja hän kuoli. Mutta Joab ja hänen ve-
jensä Abisai ajoivat Sebaa Bikrin poikaa takaa. ¹¹Mutta
yksi Joabin palvelioista seiso i hänen tykönsä ja sanoi:
kuka tahtoo pitää Joabin ja Davidin kanssa, hän seurata-
kaan Joabia! ¹²Mutta Amasa makasi tahrattuna veressä
keskellä tietä. Kuin yksi näki sen, että kaikki kansa seisah-
ti, siirsi hän Amasan tieltä kedolle ja heitti vaatteen hänen
päällensä; sillä hän näki, että jokainen joka hänen tykönsä
tuli, seisahiti siihen. ¹³Kuin hän oli tieltä siirretty, meni jo-
kainen Joabin jälkeen, ajamaan Sebaa Bikrin poikaa takaa.
¹⁴Ja hän vaelsi kaikki Israelin sukukunnat lävitse Abelaan
ja BetMaakaan ja koko Berimiin, ja ne kokoontuivat ja
seurasivat myös häntä. ¹⁵Mutta kuin he tulivat, niin he
piirittivät hänen Abelassa BetMaakan tykönä, ja rakensi-
vat vallin kaupungin ympärille, joka seiso i muurin tasalla.
Mutta kaikki kansa, joka Joabin myötä oli, karkasi muria
kukistamaan. ¹⁶Niin toimellinen vaimo huusi kaupungista:
kuulkaat, kuulkaat! sanokaat Joabille, että hän tulee tän-
ne lähes, minä puhuttelen häntä. ¹⁷Kuin hän tuli hänen
tykönsä, sanoi vaimo: oletkos Joab? Hän vastasi: olen. Vai-
mo sanoi hänelle: kuule piikas sanat! Hän vastasi: minä
kuulen. ¹⁸Ja hän puhui, sanoen: muinoin sanottiin: joka
kysellä tahtoo, hän kysykään Abelassa, ja niin se menestyi.
¹⁹Minä olen rauhallinen ja uskollinen (kaupunki) Israelis-
sa, ja sinä tahdot tappaa sen kaupungin ja äidin Israelis-
sa: miksis tahdot niellä Herran perimisen? ²⁰Silloin vastasi
Joab ja sanoi: pois se, pois se minusta, että minä nielisin
ja hävittäisin. ²¹Ei asia niin ole; vaan yksi mies Ephraimin
vuorelta nimeltä Seba Bikrin poika on nostanut kapinan
David kuningasta vastaan: antakaat hän ainoastansa, ja
minä erkanen kaupungista. Ja vaimo sanoi Joabille: katso,
hänen päänsä pitää sinulle heitettämän muurin ylitse. ²²Ja

vaimo tuli kaiken kansan tykö toimellansa. Ja he hakkasi-
vat Sebaa Bikrin pojan pään pois ja heittivät Joabille. Ja
hän soitti basunalla, ja he hajosivat kaikki kaupungin ty-
köä itsekukin majoihinsa; mutta Joab palasi Jerusalemiin
kuninkaan tykö. ²³Ja Joab oli koko Israelin sotajoukon ylit-
se; vaan BenaJa Jojadan poika oli Kretin ja Pletin ylitse;
²⁴Adoram oli verorahan haltia; Josaphat Ahiludin poika
oli kansleri; ²⁵Ja Seja oli kirjoittaja; ja Zadok ja Abjatar
olivat papit; ²⁶Niin myös Ira Jairilainen oli Davidin ylim-
mäinen.

21 Ja Davidin aikana oli kallis aika kolme vuotta järjes-
tänsä: ja David etsi Herran kasvoja. Ja Herra sanoi, Saulin
tähdin ja sen verihuoneen tähden, että hän tappoi Gi-
beonilaiset. ²Niin kuningas antoi kutsua Gibeonilaiset ja
sanoi heille. Mutta Gibeonilaiset ei olleet Israelin lapsis-
ta, vaan jääneistä Amorilaisista: ja Israelin lapset olivat
vannoneet heille, ja Saul etsi heitä lyödäksensä vihansa
kiivaudessa Israelin ja Juudan lasten edessä. ³Niin sanoi
David Gibeonilaisille, mitä minun pitää teille tekemän? ja
millä minun pitää sen sovittaman, että te siunaisitte Her-
ran perikuntaa? ⁴Niin vastasivat häntä Gibeonilaiset, ei
ole meillä tekemistä hopiasta eli kullasta Saulin ja hänen
huoneensa kanssa, eikä myös että joku surmattaisiin Israe-
listä. Hän sanoi, mitä te tahdotte, että minä teille tekisin?
⁵He sanoivat kuninkaalle, sen miehen, joka meitä hukutti
ja aikoi semmoista meitä vastaan, että meidän piti tule-
man niin hävitetyksi, ettei meidän pitänyt seisovaiset ole-
man kaikissa Israelin maan rajoissa. ⁶Hänen huoneestansa
annettakaan meille seitsemän miestä hirttääksemme heitä
Herran edessä Saulin Gibeassa, Herran valitun. Kuningas
sanoi, minä annan heidät teille. ⁷Mutta kuningas armahti
MephiBosetia, Jonatanin Saulin pojan poikaa, sen Herran
valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Davidin ja Jona-
tanin Saulin pojan välillä. ⁸Mutta kuningas otti ne kaksi
Ritspan Aijan tyttären poikaa, jotka hän Saulille synnyt-
tänyt oli, Armonin ja MephiBosetin, ja viisi Mikalin Sau-
lin tyttären poikaa, jotka hän Hadrielille Barsillain pojalle
synnyttänyt oli, joka oli Meholatilainen. ⁹Ja hän antoi ne
Gibeonilaisten käsiin, ja he hirttivät ne vuorella Herran
eteen. Ja ne seitsemän lankesivat yhdellä haavalla: ja niin
he surmattiin ensimmäisinä päivinä elonajasta, ohran leik-
kaamisen alussa. ¹⁰Niin Ritspa Aijan tytär otti säkin ja
levitti sen kalliolle elon alusta, siihenasti että vesi olis pi-
saroinnut taivaasta heidän päällensä, eikä sallinut taivaan
lintuja tulla heidän päällensä päivällä, eikä metsän petoja
yöllä. ¹¹Ja ilmoitettiin Davidille, mitä Ritspa, Aijan tytär,
Saulin jalkavaimo, tehnyt oli. ¹²Ja David läksi matkaan
ja otti Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut Jabeksen
asuvilta Gileadissa, jotka he Betsanin kadulta varastaneet
olivat, jossa Philistealaiset heitä ripustaneet olivat siihen
aikaan, kuin he surmasivat Saulin Gilboassa; ¹³Ja otti siel-
tä Saulin luut ja hänen poikansa Jonatanin luut; ja he
kokosivat myös niiden luut, jotka ripustetut olivat; ¹⁴Ja

he hautasivat Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut BenJaminin maahan Zelaan, hänen isänsä Kisin hautaan, ja he tekivät kaikki niinkuin kuningas heille käsenyt oli: ja niin Jumala sovitettiin sitte maakunnalle. ¹⁵Niin taas nousi Philistealaisten sota Israelia vastaan. Ja David meni sotimaan palvelioinensa Philistealaisia vastaan; ja David väsyi. ¹⁶Niin Jesbibenob, joka oli Raphan lapsia, jonka keihään ota painoi kolmesataa sikliä vaskea, ja jolla oli uudet sota-aseet, alkoi surmata Davidin. ¹⁷Mutta Abisai ZeruJan poika autti häntä, ja löi Philistealaisen, ja tappoi hänen. Niin Davidin palveliat vannovat hänelle ja sanoivat: ei sinun pidä enää menemän meidän kanssamme sotaan, ettet valkeutta Israelissa sammuttaisi. ¹⁸Ja sen jälkeen tapahtui, että sota taas nousi Gobissa Philistealaista vastaan; ja Sibekai Husathilainen löi Saphan, joka myös oli Raphan lapsia. ¹⁹Niin sota vielä nousi Gobissa Philistealaisia vastaan; ja Elhanan Jaere Oregiminin poika Betlehemiläinen löi Gatilaisen Goljatin, jonka keihään varsi oli niinkuin joku kangasorsi. ²⁰Sitälähin nousi vielä sota Gatissa; ja siellä oli pitkä mies, jolla oli kuusi sormea käsissä ja kuusi varvasta jaloissa, se on yhteen lukien neljäkolmattakymmentä; hän oli myös syntynyt Raphalle. ²¹Ja kuin hän pilkkasi Israelia, löi hänen Jonatan Davidin veljen Simean poika. ²²Nämät neljä olivat syntyneet Raphalle Gatissa; ja he lankesivat Davidin ja hänen palveliainsa kätten kautta.

22Ja David puhui Herralle nämät veisun sanat sinä päivänä, jona Herra oli hänen vapahtanut kaikkein vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä, ²Ja sanoi: Herra on minun kallioni, ja minun linnani, ja minun vapahtajani; ³Jumala on minun vahani, johon minä turvaan; minun kilpeni, ja minun autuuteni sarvi, ja minun varjelukseni, ja minun turvani; minun vapahtajani, joka minun pelastaa vääryydestä. ⁴Ylistettävää Herraa minä avukseni huudan; ja minä vapahdetaan vihollisistani. ⁵Sillä kuoleman aallot ovat minun piirittäneet, ja Belialin ojat peljättivät minun. ⁶Helvetin siteet kietoivat minun, ja kuoleman paulat ennättivät minun. ⁷Ahdistuksessani minä avukseni huudan Herraa, ja minun Jumalani tykö minä huudan; niin hän kuulee minun ääneni templissänsä, ja minun parkuni tulee hänen korviinsa. ⁸Maa järisi ja vapisi, ja taivaan perustukset liikkui; he värisivät, kuin hän vihastui. ⁹Savu suitsi hänen sieramistansa ja kuluttavainen tuli hänen suustansa, niin että hiilet siitä syttyivät. ¹⁰Hän notkisti taivaat ja astui alas; ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla. ¹¹Ja hän astui Kerubimin päälle ja lensi, ja näkyi tuulen sulkain päällä. ¹²Hän pani pimeyden majaksi ympärillensä, ja pakut ja vedestä mustat pilvet. ¹³Siitä kirkkaudesta hänen edessänsä paloivat tuliset hiilet. ¹⁴Herra jylisti taivaassa, Ylimmäinen antoi pauhinansa. ¹⁵Hän ampui nuolia ja hajoitti heitä, hän iski leimaukset ja peljätti heitä. ¹⁶Ja niin ilmestyivät meren kuljut, ja maan perustukset ilmaantuvat Herran kovasta nuhtelemisesta ja hänen sieramiensa hengen puhalluksesta. ¹⁷Hän lähetti korkeudesta ja otti

minun ja veti minun ulos suurista vesistä. ¹⁸Hän vapahti minun väkevästä vihollisistani, vainollisiltani, jotka olivat minua väkevämät. ¹⁹Ne ennättivät minun tuskapäivänäni; mutta Herra tuli minun turvakseni. ²⁰Hän vei minun ulos lakialle, ja pelasti minun; sillä hän mielistyi minuun. ²¹Herra maksoi minulle vanhurskauteni jälkeen, hän antoi minulle kätteni puhtauden jälkeen. ²²Sillä minä pidän Herran tiet ja en ole jumalatoiminnani Jumalaani vastaan. ²³Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat silmäni edessä, ja hänen käskyjensä en minä tyköäni hylkää, ²⁴Vaan olen vakaa hänen edessänsä, ja vältän vääryyttä: ²⁵Sentähden kostaa Herra minulle vanhurskauteni perästä, puhtauteni jälkeen hänen silmänsä edessä. ²⁶Pyhään kanssa sinä olet pyhä, ja toimellisten kanssa toimellinen. ²⁷Puhdasten kanssa sinä olet puhdas, ja nurjain kanssa sinä olet nurja. ²⁸Sinä vapahdat ahdistetun kansan ja sinun silmäs ovat korkeita vastaan, ja sinä nöyryytät ne. ²⁹Sillä sinä Herra olet valkeuteni: Herra valaisee pimeyteni. ³⁰Sillä sinun kauttas minä sotaväen lävitse juoksen, ja Jumalassani karkaan muurin ylitse. ³¹Jumalan tie on täydellinen, Herran puhe tulella koeteltu: hän on kaikkein kilpi, jotka hänen päällensä uskaltavat. ³²Sillä kuka on Jumala, paitsi Herraa? ja kuka on kallio paitsi meidän Jumalaamme? ³³Jumala on väkevyyteni ja voimani: hän avaa minun tieni täydellisesti. ³⁴Hän tekee jalkani peurain kaltaiseksi, ja asettaa minun korkeuteni päälle. ³⁵Hän opettaa käteni sotimaan ja käsivarteni vaskijoutsea jännittämään. ³⁶Ja sinä annoit minulle sinun autuutes kilven: Ja kuin sinä nöyryytät minun, teet sinä minun suureksi. ³⁷Sinä levitit minun askeleeni minun allani, ja ei minun kantapäätäni livistyneet. ³⁸Minä ajan vihollisiani takaa ja hävitän heitä, Ja en palaja ennenkuin minä heidät hukutan. ³⁹Minä hukutan heidät ja runtelen, ettei heidän pidä nouseman; heidän täytyy kaatua jalkaini alle. ⁴⁰Sinä valmistat minun voimalla sotaan, sinä taivutat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan. ⁴¹Ja sinä annat minulle viholliseni kaulan; ja minä kadotan vainoojani. ⁴²He huutavat, vaan ei ole auttajaa: Herran tykö, mutta ei hän vastaa heitä. ⁴³Minä survon heitä niinkuin maan tomun, ja muserran heidän rikki ja hajoitan heidät niinkuin loan kaduulta. ⁴⁴Sinä pelastat minua riitaisesta kansasta, ja asetat minun pakanain pääksi: se kansa, jota en minä tuntenut, palvelee minua. ⁴⁵Muukalaiset lapset viekastelevat minua, korvan kuuloon he kuulevat minua. ⁴⁶Muukalaiset lapset vaipuvat ja vapisevat siteistänsä. ⁴⁷Herra elää, ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty olkoon Jumala, minun autuuteni kallio! ⁴⁸Jumala, joka minulle koston antaa ja vaatii kansat minun alleni, ⁴⁹Joka minua johdatat ulos vihollisistani ja korotat minun niistä, jotka karkaavat minua vastaan, sinä pelastat minua väkivaltaisesta miehestä. ⁵⁰Sentähden minä kiitän sinua Herra pakanain seassa, ja sinun nimelles kiitoksen veisaan. ⁵¹Joka kuninkaallensa suuren autuuden osoittaa ja tekee laupiuden voidellullensa, Davidille ja hänen siemenhensä ijankaikkisesti.

23Ja nämät ovat Davidin viimeiset sanat . David, Isain poika, sanoi, se mies sanoi, joka korotettu on, Jakobin Jumalan voideltu, ja suloinen Israelin psalmein veisaaja: ²Herran Henki on puhunut minun kauttani, ja hänen sanansa on tapahtunut minun kieleni kautta. ³Israelin Jumala on sanonut minulle, Israelin turva on minulle puhunut, ihmisten hallitsiasta, vanhurskaasta, joka hallitsee Jumalan pelvossa. ⁴Niinkuin valkeus on aamulla, kuin aurinko koittaa, varhain ilman pilvetä, ja paisteesta sateen jälkeen ruoho kasvaa maasta. ⁵Eikö minun huoneeni ole niin Jumalan tykönä? Sillä hän on tehnyt ijainkaikkisen liiton minun kanssani, kaikella muodolla lujan ja vahvan; sillä se on kaikki minun autuuteni ja haluni; eikö se ole kasvava? ⁶Mutta ilkiät ihmiset kaikki hävitetään niinkuin orjantappurat, joihin ei taideta käsin ruveta. ⁷Mutta jos joku tahtoo tarttua niihin, hänellä pitää täydellisesti oleman rauta ja keihään varsi; ja ne pitää kokonansa poltettaman tulella heidän sioissansa. ⁸Nämät ovat Davidin sankarien nimet: Josebbaselet Tahkemonilainen, ylimmäinen päämiehistä: hän oli se AdoniEtsniläinen, joka nousi kahdeksasataa vastaan, jotka tapettiin yhdellä erällä. ⁹Sitälähin oli Eleatsar Dodon poika Ahohin pojan, niiden kolmen sankarien keskellä Davidin kanssa, kuin he pilkkasivat Philistealaisia, jotka olivat sinne kokoontuneet sotaan, ja Israelin miehet menivät ylös. ¹⁰Se nousi ja löi Philistealaiset, siihenasti että hänen kätensä väsyi ja puuntui miekasta. Ja Herra antoi suuren autuuden siihen aikaan, niin että kansa palasi hänen jälkeensä ainoasti ryöstämään. ¹¹Hänen jälkeensä oli Samma Agen Hararilaisen poika: koska Philistealaiset kokosivat itsensä yhteen kylään ja siellä oli yksi peltosarka täynnä herneitä, ja kansa pakeni Philistealaisia; ¹²Silloin seisoi hän keskellä sarkaa ja varjeli sen, löi Philistealaiset, ja Herra antoi suuren autuuden. ¹³Ja nämät kolme ylimmäistä kolmenkymmenen keskellä tulivat alas elonaikana Davidin tykö Adullamin luolaan; ja Philistealaisten leiri oli Rephaimin laaksossa. ¹⁴Mutta David oli siihen aikaan linnassa, ja Philistealaisten kansa oli Betlehemissä. ¹⁵Ja David himoitsi ja sanoi: kuka tuo minulle juoda vettä Betlehemin kaivosta portin tyköä. ¹⁶Niin ne kolme sankaria menivät Philistealaisten leiriin ja ammensivat vettä Betlehemin kaivosta, joka on portin tykönä, kantoivat ja toivat Davidille; mutta ei hän tahtonut sitä juoda, vaan kaasi Herran eteen, ¹⁷Ja sanoi: Herra, olkoon se minusta kaukana, että minä se tekisin: eikö tämä ole niiden miesten veri, jotka itsensä antoivat hengenvaaraan ja sinne mienivät? Ja ei tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria. ¹⁸Abisai Joabin veli ZeruJan poika oli myös ylimmäinen kolmen keskellä, hän nosti keihäänsä ja löi kolmesataa, ja oli myös ylistetty kolmen keskellä, ¹⁹Ja kaikkein jaloin kolmen keskellä ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö. ²⁰Ja Benaja Jojadan poika, kuuluisan miehen poika suurista töistänsä Kabselistä löi kaksi Moabin väkevää niinkuin jalopeuraa, ja hän meni alas ja löi yhden jalopeuran kaivon tykönä lu-

men aikana. ¹Aika K. 11: 22. ²¹Ja hän löi hirmuisen Egyptin miehen, jolla oli keihäs kädessä, mutta hän meni hänen tykönsä seipäällä, ja tempasi Egyptin miehen kädestä keihään, ja löi hänen kuoliaaksi omalla keihäällänsä. ²²Nämät teki Benaja Jojadan poika, ja oli ylistetty kolmen sankarin keskellä, ²³Ja oli jalompi kuin ne kolmekymmentä mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö; ja David asetti hänen salaiseksi neuvonantajaksensa. ²⁴Asahel, Joabin veli, kolmenkymmenen keskellä, Elhanan Dodonin poika Betlehemistä; ²⁵Samma Harodilainen, Elika Harodilainen; ²⁶Helets Palttilainen, Ira Ikeksen Tekoalaisen poika; ²⁷Abieser Anatotilainen, Mebunai Husatilainen; ²⁸Salmon Ahohilainen, Maharai Netophtilainen; ²⁹Heleb Baenan poika Netophtilainen, Ittai Ribain poika BenJaminin lasten Gibeasta; ³⁰Benaja Pirtagonilainen, Hiddai Gasin ojista; ³¹Abialbon Arbatilainen, Asmavet Barhumilainen; ³²Eliaheba Saalbonilainen Jasennin Jonathanin pojan; ³³Samma Hararilainen, Ahiam Sararin poika Ararilainen; ³⁴Eliphelet Maakatin pojan Ahasbain poika, Eliam Ahitophelin Gilonilaisen poika; ³⁵Hesrai Karmelilainen, Paerai Arbilainen; ³⁶Jigal Natanin poika Zobasta, Bani Gadilainen; ³⁷Zelek Ammonilainen; Naharai Beerotilainen, Joabin ZeruJan pojan sota-asetten kantaja, ³⁸Ira Jitriläinen, Gareb Jitriläinen; ³⁹Uria Hetiläinen. Kaikki yhteen seitsemänlääntäkymmentä.

24Ja Herran viha taas julmistui Israelia vastaan ja hän kehoitti Davidin heidän keskellensä, sanoen: mene ja lue Israel ja Juuda. ²Ja kuningas sanoi Joabille sodanpäämiehellensä: mene nyt kaikkein Israelin sukukuntain ympäri, ruveten Danista BerSebaan asti, ja lue kansa, että minä tietäisin kansan paljouden. ³Joab sanoi kuninkaalle: Herra sinun Jumalas enetköön siihen kansaan sata kertaa sen verran kuin siinä nyt on, että herrani kuninkaan silmät sen näkisivät; mutta mitä iloa on herrallani kuninkaalla siitä asiasta? ⁴Mutta kuninkaan sana vahvistui Joabia ja sodanpäämiehiä vastaan. Niin Joab ja sotajoukon päämiehet menivät kuninkaan tyköä lukemaan Israelin kansaa. ⁵Ja he menivät Jordanin ylitse ja sioittivat itsensä Aroeriin, oikialle puolelle sitä paikkaa, joka on keskellä Gadin ojaa, Jaeserin tykönä; ⁶Ja tulivat Gileadiin ja alhaiseen maahan Hadsiin, sitte tulivat he DanJaniin ja Zidonia ympäri; ⁷Ja tulivat vahvaan kaupunkiin Tyroon ja kaikkiin Heviläisten ja Kanaanealaisten kaupunkeihin. Sitte he läksivät sieltä etelän puolelle Juudaa BerSebaan asti; ⁸Ja kävivät kaiken maan ympäri, ja tulivat yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän perästä Jerusalemiin jällensä. ⁹Ja Joab antoi kuninkaalle kansan luvun, ja Israelissa oli kahdeksansataa tuhatta vahvaa miekan ulosvetävää sotamiestä; mutta Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä. ¹⁰Ja Davidin sydän tykytti sitte kuin kansa luettu oli, ja David sanoi Herralle: minä olen sangen suuresti syntiä tehnyt, että minä sen tein. Herra, käännä nyt palvelias pahateko pois; sillä minä olen tehnyt sangen tyhmästi. ¹¹Ja kuin David huomeneltain nousi, tuli Herran sana prophe-

tan Gadin Davidin näkiän tykö, sanoen: ¹²Mene ja puhu Davidille: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun etees; valitse itselles niistä yksi, jonka minä sinulle teen. ¹³Gad tuli Davidin tykö, ilmoitti ja sanoi hänelle: tahdotkos että nälkä tulee seitsemäksi ajastajaksi maakunnalles, taikka ettäs kolme kuukautta pakenet vihamiestes edellä ja he ajavat sinua takaa, eli että rutto on kolme päivää sinun maallas? Niin ota nyt vaari, ja katso, mitä minä hänelle vastaan, joka minun lähetti. ¹⁴David sanoi Gadille: minulla on sangen suuri ahdistus; mutta salli meidän langeta Herran käsiin, sillä Herran armo on suuri. En minä tahdo langeta ihmisten käsiin. ¹⁵Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin, ruveten aamulla niin määrättyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli Danista niin BerSebaan asti, seitsemänkymmentä tuhatta miestä. ¹⁶Ja kuin enkeli ojensi kätensä Jerusalemin ylitse, kadottaaksensa häntä, niin Herra katui sitä pahaa ja sanoi enkelille, joka kansaa hävitti: kyllä jo on; pidä nyt kätes alallansa. Ja Herran enkeli oli Araunan Jebusilaisen riihen tykönä. ¹⁷Kuin David näki enkelin, joka kansaa löi, sanoi hän Herralle: katso, minä olen syntiä tehnyt ja minä olen sen pahan tehnyt: mitä nämät lampaat ovat tehneet? Anna siis kätes olla minua vastaan ja minun isäni huonetta vastaan. ¹⁸Ja sinä päivänä tuli Gad Davidin tykö ja sanoi hänelle: mene ja rakenna Herralle alttari Jebusilaisen Araunan riiheen. ¹⁹Ja David meni kohta niinkuin Gad sanoi ja Herra oli käskenyt. ²⁰Mutta kuin Arauna käänsi itsensä, näki hän kuninkaan palvelioinensa tulevan tykönsä; niin Arauna läksi ulos ja lankesi kasvoilensa maahan kuninkaan eteen, ²¹Ja sanoi: miksi herrani kuningas tulee palveliansa tykö? David sanoi: riihtä ostamaan sinulta, rakentaakseni Herralle alttaria, että vitsaus lakkais kansasta. ²²Arauna sanoi Davidille: herrani kuningas ottakaan ja uhratkaan niinkuin hänelle kelpaa. Katso, tässä on härkä polttouhriksi, reet ja kaikki härkain kalut haloiksi. ²³Nämät kaikki, kuningas, antaa Arauna kuninkaalle. Ja Arauna sanoi kuninkaalle: Herra sinun Jumalal leppyköön sinulle. ²⁴Mutta kuningas sanoi Araunalle: ei suinkaan, vaan minä ostan sen täydellisesti sinulta hinnalla; sillä en minä tee Herralle polttouhria siitä, joka minulle lahjaksi on annettu. Niin osti David riihen ja härjän viidelläkymmenellä hopiasiklillä, ²⁵Ja rakensi Herralle siinä alttarin ja uhrasi polttouhreja ja kiitosuhreja; ja Herra leppyi maakunnalle, ja vitsaus lakkasi Israelissa.

1. Kun.

1Ja kuin kuningas David oli vanhentunut ja ijälliseksi joutunut, ei hän voinut itsiänsä lämmittää, ehkä hän vaatteilla peitettiin. **2**Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: anna heidän etsiä herralleni kuninkaalle piika, joka neitsy on, joka seisoi kuninkaan edessä, ja korjaisi häntä ja makais hänen sylissänsä, ja lämmittäis herraani, kuningasta. **3**Ja he etsivät ihanan piian kaikista Israelin rajoista; ja he löysivät Abisagin Sunemista, ja veivät hänet kuninkaan tykö. **4**Ja se oli sangen ihanainen piika, ja hän korjasi kuningasta ja palveli häntä, vaan ei kuningas tuntenut häntä. **5**Mutta Adonia Haggitin poika korotti itsensä ja sanoi: minä tahdon olla kuningas; ja rakensi itsellensä vauvat ja hevosmiehiä, ja viisikymmentä miestä juoksemaan edellänsä. **6**Ja hänen isänsä ei tahtonut tehdä häntä surulliseksi eläissänsä, että hän olis sanonut: kuinka niin teet? Ja hän oli myös sangen ihanainen; ja oli hänen synnyttänyt Absalommin jälkeen. **7**Ja hän puhui Joabin ZeruJan pojan kanssa ja papin Abjatarin kanssa; ja he auttivat Adoniaa. **8**Mutta Zadok pappi, ja BenaJa Jojadan poika, ja Natan propheta, ja Simei, ja Rei, ja Davidin sankarit ei olleet Adonian kanssa. **9**Ja kuin Adonia uhrasi lampaista ja härkiä ja myös syötettyä karjaa Soheletin kiven tykönä, joka on läsnä Rogelin kaivoa, kutsui hän kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet kuninkaan palveliat. **10**Mutta Natan prophetaa, ja Benajaa ja sankareita, ja veljeänsä Salomoa hän ei kutsunut. **11**Niin puhui Natan BatSeballe Salomon äidille, sanoen: etkös ole kuullut Adoniaa Haggitin poikaa tullee kuninkaaksi? ja herramme David ei siitä mitään tiedä; **12**Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvoa, että vapauttaisit sielun ja poikas Salomon sielun. **13**Mene ja käy kuningas Davidin tykö, ja sano hänelle: herrani kuningas, etkös ole vannonut ja sanonut piialles: sinun poikas Salomo pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani? Miksi siis Adonia on kuninkaaksi tullut? **14**Katso, sinun vielä siellä puhuisas kuninkaan kanssa, tulen minä myös perässä ja täytän puhees. **15**Ja BatSeba meni kamariin kuninkaan tykö, ja kuningas oli juuri vanha; ja Abisag Sunemista palveli Kuningasta. **16**Ja BatSeba nöyryytti itsensä ja kumarsi kuningasta. Kuningas sanoi: mitäs tahdot? **17**Hän sanoi hänelle: herrani, sinä vannoit piialles Herran sinun Jumalas kautta: sinun poikas Salomo pitää oleman kuningas minun jäl-

keeni ja istuman minun istuimellani? **18**Mutta nyt, katso, Adonia on tullut kuninkaaksi, ja herrani kuningas, et sinä siitä mitään tiedä. **19**Hän on uhrannut härkiä ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat, ja papin Abjatarin, ja Joabin sodanpäämiehen; mutta palveliaas Salomoa ei hän kutsunut. **20**Mutta sinä, Herrani kuningas, koko Israelin silmät katsovat sinun päälles, että ilmoittaisit heidän edessänsä, kuka on istuva herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä. **21**Muutoin tapahtuu, kuin herrani kuningas isänsä kanssa nukkunut on, niin täytyy minun ja poikani Salomon vialliset olla. **22**Ja katso, vielä hänen puhuisas kuninkaan kanssa, tuli Natan propheta. **23**Ja he ilmoittivat kuninkaalle sanoen: katso, Natan propheta on täällä. Ja kuin hän tuli sisälle kuninkaan eteen, lankesi hän maahan kasvoillensa kuninkaan eteen. **24**Ja Natan sanoi: herrani kuningas, sanoitkos: Adonia pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani? **25**Sillä hän on tänäpäpä mennyt ja uhrannut härkiä, ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat ja sodanpäämiehet, niin myös papin Abjatarin, ja katso, he syövät ja juovat hänen edessänsä, ja sanovat: onneksi kuninkaalle Adoniale! **26**Mutta minua sinun palveliaas, ja pappia Zadokia, ja BenaJaa Jojadan poikaa, ja palveliaas Salomoa ei ole hän kutsunut. **27**Onko se niin herraltani kuninkaalta käsketty, ja et sinä ole sitä asiata antanut tietää palvelialles, kuka herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä on istuva? **28**Kuningas David vastasi ja sanoi: kutsukaat minulle BatSeba. Ja hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä. **29**Ja kuningas vannoi ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, joka minun sieluni on päästänyt kaikkinaisesta ahdistuksesta; **30**Niinkuin minä sinulle Herran Israelin Jumalan edessä vannonut olen ja sanonut: Salomo sinun poikas pitää oleman kuningas minun jälkeeni, ja hän pitää istuman minun istuimellani minun edestäni; niin minä teen tänäpäpä. **31**Niin BatSeba lankesi kasvoillensa maahan ja kumarsi kuningasta, sanoen: onneksi herralleni kuningas Davidille ijankaikkisest! **32**Ja kuningas David sanoi: kutsukaat Zadok pappi, Natan propheta ja BenaJa Jojadan poika. Ja he tulivat kuninkaan eteen. **33**Ja kuningas sanoi heille: otakaat kanssanne teidän herranne palveliat, ja asettakaat poikani Salomo minun muulini päälle, ja viekää häntä Gihoniin, **34**Ja Zadok pappi ja Natan propheta voidelkaan

hänen Israelin kuninkaaksi. Ja soittakaat basunalla ja sanokaat: onneksi kuninkaalle Salomolle! ³⁵Ja menkääት ylös hänen perässänsä, että hän tulis ja istuis minun istuimellani, ja olis kuningas minun edestäni: ja minä käsken hänen olla Israelin ja Juudan päämiehenä. ³⁶Niin vastasi BenaJa Jojadan poika kuninkaalle ja sanoi: Amen! Sanokaan myös niin Herra, herrani kuninkaan Jumala! ³⁷Niinkuin Herra on ollut herrani kuninkaan kanssa, niin olkoon hän myös Salomon kanssa, ja tehkөөn hänen istuimensa suuremmaksi herrani, kuningas Davidin, istuinta. ³⁸Ja pappi Zadok, ja Natan propheta ja BenaJa Jojadan poika ja Kreti ja Pleti menivät alas, ja asettivat Salomon kuningas Davidin muulin päälle ja veivät hänen Gihoniin. ³⁹Ja pappi Zadok otti öljysarven majasta ja voiteli Salomon, ja he soittivat basunalla, ja kaikki kansa sanoi: onneksi kuningas Salomolle! ⁴⁰Ja kaikki kansa meni ylös hänen jälkeensä, ja kansa soitti huilulla, ja he olivat sängen suuresti iloissansa, että maa vapisi heidän äänestänensä. ⁴¹Ja Adonia ja kaikki kutsutut, jotka hänen kanssansa olivat, kuulivat sen, ja he olivat jo atrioineet; ja kuin Joab kuuli basunan äänen, sanoi hän: mitä se meteli ja töminä tietää kaupungissa? ⁴²Ja kuin hän vielä puhui, katso, niin tuli Jonatan papin AbJatarin poika. Ja Adonia sanoi: tule, sillä sinä olet luja mies ja tuot hyviä sanomia. ⁴³Jonatan vastasi ja sanoi Adonialle: totisesti, herramme kuningas David on tehnyt Salomon kuninkaaksi. ⁴⁴Ja kuningas on lähettänyt hänen kanssansa papin Zadokin, ja prophetan Natanin, ja BenaJan Jojadan pojan, ja Kretit ja Pletit: he ovat hänen istuttaneet kuninkaan muulin päälle. ⁴⁵Ja Zadok pappi ja Natan propheta ovat voidelleet hänen kuninkaaksi Gihonissa, ja he ovat sieltä menneet ylös iloissansa, niin että kaupunki tömisi. Se oli se meteli, kuin te kuulitte. ⁴⁶Vielä sitte istuu Salomo valtakunnan istuimella. ⁴⁷Ja kuninkaan palveliat ovat myös menneet siunaamaan herraamme kuningas Davidia, sanoen: antakoon sinun Jumalas Salomolle paremman nimen kuin sinun nimes on, ja tehkөөn hänen istuimensa suuremmaksi kuin sinun istuimes on! Ja kuningas rukoili vuoteessansa. ⁴⁸On myös kuningas näin sanonut: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka tänäpänä on antanut vielä istuvan minun istuimellani, että minun silmäni sen nähneet ovat! ⁴⁹Niin hämmästyivät ja nousivat kaikki jotka Adonia kutsunut oli, ja menivät itsekukin tiellensä. ⁵⁰Vaan Adonia pelkäsi Salomoa, nousi ja meni ja tarttui alttarin sarviin. ⁵¹Ja se ilmoitettiin Salomolle, sanoen: katso, Adonia pelkää kuningas Salomoa, ja katso, hän tarttui alttarin sarviin ja sanoi: vannokaan kuningas Salomo minulle tänäpänä, ettei hän lyö palveliaansa kuoliaksi miekalla. ⁵²Salomo sanoi: jos hän tahtoo olla toimellinen mies, niin ei pidä yksikään karva hänestä lankeeman maan päälle; mutta jos jotain pahuutta hänessä löydetään, niin hänen pitää kuoleman. ⁵³Ja kuningas Salomo lähetti ja tuotti hänen alas alttarilta, ja kuin hän tuli, rukoili hän kuningas Salomoa; mutta Salomo sanoi hänelle: mene huoneeses.

2Ja kuin Davidin aika lähestyi, että hänen piti kuoleman, käski hän pojallensa Salomolle, sanoen: ²Minä menen kaiken maailman tietä: niin rohkaise nyt itses, ja ole mies! ³Ja pidä mitä Herra sinun Jumalas on käskenyt, niin että vaellat hänen teissänensä ja pidät hänen säätynsä, käkynsä, oikeutensa ja todistuksensa, niinkuin on kirjoitettu Moseksen laissa: että toimellisesti tekisit kaikki, mitä sinä teet, ja kuhunka sinä sinus käännät, ⁴Että Herra vahvistais sanansa, jonka hän on minulle puhunut ja sanonut: jos sinun poikas kätkevät tiensä, että he vaeltavat uskollisesti minun edessäni kaikesta sydämestänensä ja kaikesta sielustansa, niin ei sinulta ikänä pidä puuttuman mies Israelin istuimelta. ⁵Ja sinä myös tiedät, mitä Joab ZeruJan poika on tehnyt minulle, mitä hän teki kahdelle sodanpäämiehelle Israelissa, Abnerille Nerin pojalle ja Amasalle Jeterin pojalle, jotka hän tappoi, ja vuodatti sodanveren rauhasa, ja antoi tulla sodanveren vyönsä päälle, joka oli hänen suolillansa, ja kenkäinsä päälle, jotka olivat hänen jaloissansa. ⁶Tee toimes jälkeen, niin ettes anna hänen harmaita karvojansa rauhassa tulla hautaan. ⁷Ja tee Barsillain Gileadilaisen lapsille laupius, että he syövät sinun pöydältä, sentähden että he pitivät itsensä minun tyköni, kun minä pakenin veljes Absalommin edestä. ⁸Ja katso, sinun tykönäs on Simei Geran poika Jeminin pojan Bahurimista, joka minua julmalla kirouksella kiroili mennessäni Mahanaimiin. Mutta hän tuli minua vastaan Jordanin tykönä, silloin vannoin minä Herran kautta ja sanoin: en minä tapa sinua miekalla. ⁹Mutta älä sinä anna hänen viatoinna olla, sillä sinä olet toimellinen mies ja tiedät, mitäs teet hänelle, että lähetät hänen harmaat karvansa verissä hautaan. ¹⁰Niin nukkui David isänsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin. ¹¹Ja aika, jona David oli ollut Israelin kuningas, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Seitsemän ajastaikaa oli hän kuningas Hebronissa, ja kolmeneljäntäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. ¹²Ja Salomo istui isänsä Davidin istuimella, ja hänen valtakuntansa vahvistettiin suuresti. ¹³Mutta Adonia Haggitin poika tuli BatSeban Salomon äidin tykö, joka sanoi: tuletkos rauhallisesti? Hän sanoi: rauhallisesti; ¹⁴Ja sanoi: minulla on jotakin puhumista sinun kanssas. BatSeba sanoi; puhu! ¹⁵Ja hän sanoi: sinä tiedät, että valtakunta oli minun, ja kaikki Israel oli kääntänyt kasvonsa minun puoleeni, että minä olisin kuningas; mutta nyt on valtakunta kääntynyt ja on tullut veljeni omaksi: Herralta on se hänelle tullut. ¹⁶Nyt rukoilen minä yhden rukouksen sinulta, ettes minulta sitä kieltäis. Ja hän sanoi hänelle: puhu! ¹⁷Hän sanoi: puhu kuningas Salomolle, sillä ei hän sinulta kiellä: että hän antais minulle Abisagin Sunemista emännäksi. ¹⁸BatSeba sanoi: oikein! minä puhun kuninkaalle sinun puolestas. ¹⁹Ja BatSeba tuli kuningas Salomon tykö, puhumaan hänen kanssansa Adonian puolesta; ja kuningas nousi ja meni häntä vastaan, ja kumarsi häntä ja istui istuimellensa. Ja kuninkaan äidin eteen pantiin istuin, ja hän istui siihen hänen oikialle puolellensa. ²⁰Ja hän sanoi: minä rukoilen vähän rukouksen sinulta, älä

sitä minulta kiellä. Kuningas sanoi hänelle: rukoile, äitini: en minä sinulta kiellä. ²¹Hän sanoi, annettakaan Abisag Sunemista veljelles Adoniale emännäksi. ²²Niin vastasi kuningas Salomo ja sanoi äidillensä: miksi rukoilet Abisagia Sunemista Adoniale? Rukoile myös hänelle valtakuntaa: sillä hän on vanhin veljeni, ja hänellä on pappi AbJatar ja Joab ZeruJan poika. ²³Ja kuningas Salomo vannoi Herran kautta ja sanoi: Jumala tehköön minulle sen ja sen, jollei Adonia ole puhunut tätä sanaa henkeänsä vastaan! ²⁴Ja nyt, niin totta kuin Herra elää, joka minun vahvistanut on ja antanut minun istua isäni Davidin istuimella, joka minulle huoneen tehnyt on, niinkuin hän sanonut on, niin pitää Adonian tänäpäpä kuoleman. ²⁵Ja kuningas Salomo lähetti BenaJan Jojadan pojan; hän löi häntä, niin että hän kuoli. ²⁶Ja kuningas sanoi papille AbJatarille: mene Anatotiin pellolles, sillä sinä olet kuoleman mies. Mutta en minä tapa sinua tänäpäpä, sillä sinä olet kantanut Herran Jumalan arkkia isäni Davidin edessä, ja sinä olet kärsinyt, mitä ikänä isäni on kärsinyt. ²⁷Ja niin Salomo ajoi AbJatarin pois, ettei hän olisi Herran pappi; että Herran sana täyettäisiin, niinkuin hän Elin huoneesta puhunut oli Silossa. ²⁸Ja tämä sanoma tuli Joabin eteen; sillä Joab piti itsensä Adonian puoleen, vaikka ei hän ollut Absalomin kanssa; niin pakeni Joab Herran majaan ja tarttui alttarin sarviin. ²⁹Ja se ilmoitettiin kuningas Salomolle, että Joab oli paennut Herran majaan, ja katso, hän seisoi alttarin tykönä. Niin Salomo lähetti BenaJan Jojadan pojan ja sanoi: mene ja lyö häntä. ³⁰Ja kuin BenaJa tuli Herran majaan, sanoi hän hänelle: näin sanoo kuningas: mene tästä ulos. Vaan hän sanoi: en suinkaan, tässä minä tahdon kuolla. Ja BenaJa ilmoitti sen kuninkaalle jälleen ja sanoi: niin on Joab sanonut ja niin hän on vastannut minua. ³¹Kuningas sanoi hänelle: tee niinkuin hän on sanonut, ja lyö häntä, ja hautaa häntä; että käännet minusta ja minun isäni huoneesta sen viattoman veren pois, jonka Joab on vuodattanut. ³²Ja Herra maksakoon hänen verensä hänen päänsä päälle, että hän on lyönyt kaksi miestä, jotka hurskaammat ja paremmat olivat kuin hän, ja murhannut ne miekalla, niin ettei minun isäni David siitä mitään tietänyt: Abnerin Nerin pojan Israelin sodanpäämiehen ja Amasan Jeterin pojan Juudan sodanpäämiehen. ³³Ja heidän verensä tulkoon Joabin pään päälle ja hänen siemenensä pään päälle ijankaikkisesti. Mutta Davidille ja hänen siemenellensä, hänen huoneellensa ja istuimellensa olkoon rauha Herralta ijankaikkiseen aikaan! ³⁴Ja BenaJa Jojadan poika karkasi hänen päällensä ja tappoi hänen; ja hän haudattiin korpeen huoneesensa. ³⁵Ja kuningas asetti BenaJan Jojadan pojan hänen siaansa sotajoukon päälle; ja Zadokin papin asetti kuningas AbJatarin siaan. ³⁶Ja kuningas lähetti ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: rakenna sinulles huone Jerusalemiin ja asu siellä, ja älä mene sieltä sinne eli tänne. ³⁷Jona päivänä sinä sieltä lähdet ja menet Kidronin ojan ylitse, niin tiedä totisesti, että sinun pitää totisesti kuoleman, ja sinun veres tulee sinun

pääs päälle. ³⁸Simein sanoi kuninkaalle: se on hyvä puhe kuin minun herrani kuningas puhunut on; niin on sinun palvelias tekevä. Niin Simein asui Jerusalemissa kauvan aikaa. ³⁹Niin tapahtui kolmen ajastajan jälkeen, että kaksi palveliaa karkasivat Simeiltä Akiksen Maekan pojan Gatin kuninkaan tykö; Simeille sanottiin: katso, sinun palvelias ovat Gatissa. ⁴⁰Niin Simein nousi ja satuloitsi aasinsa, ja läksi Gatiin Akiksen tykö, etsimään palvelioitansa. Ja Simein meni ja toi palveliansa Gatista. ⁴¹Ja Salomolle sanottiin Simein menneeksi Jerusalemissa Gatiin ja tullee jälleen. ⁴²Niin lähetti kuningas ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: enkö minä vannonut sinulle Herran kautta, todistanut ja sanonut: jona päivänä sinä lähdet ulos ja menet sinne eli tänne, niin sinun pitää hyvin tietämän, että sinun pitää totisesti kuoleman? Ja sinä sanoit minulle: minä olen kuullut hyvän puheen. ⁴³Miksi et ole pitänyt Herran valaa ja sitä käskyä, jonka minä sinulle käskin? ⁴⁴Ja kuningas sanoi Simeille: sinä tiedät kaiken sen pahuuden, jonka sinun sydämes tietää, kun sinä isälleni Davidille tehnyt olet, ja Herra on kostanut sinun pahuutes sinun pääs päälle. ⁴⁵Ja kuningas Salomo on siunattu, ja Davidin istuin on vahvistettu Herran edessä ijankaikkisesti. ⁴⁶Ja kuningas käski BenaJaa Jojadan poikaa; hän meni ja löi hänen kuoliaaksi. Ja valtakunta vahvistettiin Salomon käden kautta.

3Ja Salomo tuli Pharaon Egyptin kuninkaan vävyksi, ja otti Pharaon tyttären ja vei hänen Davidin kaupunkiin, siihen asti kuin hän oli päättänyt rakentaa hänellensä huoneen ja Herran huoneen, ja Jerusalemin ympärille muurin. ²Mutta kansa uhrasi silloin vielä korkeuksissa; sillä ei ollut vielä rakennettu huonetta Herran nimelle siihen aikaan asti. ³Ja Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isänsä Davidin säädysissä, paitsi että hän uhrasi ja suitsutti korkeuksissa. ⁴Ja kuningas meni Gibeoniin uhraamaan, sillä siellä oli jalojen korkeus, ja Salomo uhrasi tuhannen polttouhria sillä alttarilla. ⁵Ja Herra ilmaantui Salomolle Gibeonissa yöllä unessa; ja Jumala sanoi: anos, mitä minä annan sinulle! ⁶Salomo sanoi: sinä olet tehnyt minun isälleni Davidille sinun palvelialles suuren laupiuden, niinkuin hän vaelsi sinun edessäs totuudessa ja vanhurskaudessa, ja vakaalla sydämellä sinun kanssas: ja sinä olet pitänyt hänelle suuren laupiuden, ja olet antanut hänelle pojan, joka istuu hänen istuimellansa, niinkuin tänäpäpä tapahtuu. ⁷Ja nyt, Herra minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelias kuninkaaksi isäni Davidin siaan; ja minä olen nuorukainen ja en tiedä käydä ulos taikka sisälle; ⁸Ja sinun palvelias on sinun kansas keskellä, jonka sinä olet valinnut, suuren kansan, jota ei kenkään lukea taikka kirjoittaa taida, paljouden tähden. ⁹Anna sentähden palvelialles ymmärtäväinen sydän tuomita kansaas ja erottaa pahaa ja hyvää; sillä kuka taitaa tätä sinun suurta kansaas tuomita? ¹⁰Ja tämä puhe kelpasi Herralle, että Salomo tätäanoi. ¹¹Ja Herra sanoi hänelle: että tätäanoi, ja et anonut sinulles pitkää ikää, etkä anonut sinulles rikkautta, ja et anonut vihamiestes sielu-

ja, vaan anoit sinulles tietoa ymmärtää oikeutta; ¹²Katso, minä olen tehnyt sinun sanais jälkeen: katso, minä olen antanut sinulle tietäväisen ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistas ollut ole sinun edellä eikä myös pidä tuleman sinun jälkees. ¹³Ja myös sitä mitä et sinä anonut, olen minä antanut sinulle: rikkautta ja kunniaa, niin ettei yhdenkään pidä sinun vertaises oleman kuningasten seas- sa kaikkena sinun elinaikanas. ¹⁴Ja jos sinä vaellat minun teissäni ja pidät säätyini ja käskyni, niin kuin isäs David vaelsi, niin minä teen ikäs pitkäksi. ¹⁵Kuin Salomo heräsi, niin katso se oli uni; ja hän tuli Jerusalemiin ja seiso Herran liitonarkin edessä, ja uhrasi polttouhria ja valmisti kiitosuhrin, ja teki pidon kaikille palvelioillensa. ¹⁶Silloin tuli kaksi porttonaista kuninkaan tykö, ja seisoivat hänen edessänsä. ¹⁷Ja toinen vaimoista sanoi: herrani! minä ja tämä vaimo asuimme yhdessä huoneessa, ja minä synnytin hänen tykönsä siinä huoneessa. ¹⁸Ja tapahtui kolmantena päivänä sittekuin minä synnytin, synnytti myös tämä vaimo: ja me olimme ynnä, ja ei yksikään muukalainen ollut kanssamme siinä huoneessa, paitsi meitä kahta. ¹⁹Ja tämän vaimon lapsi kuoli yöllä; sillä hän makasi hänen päällänsä. ²⁰Niin hän nousi puoliyöstä ja otti minun lapseni sivustani: ja piikas makasi, ja hän pani sen sivuunsa, ja kuolleen lapsensa pani hän minun sivuuni. ²¹Kuin minä aamulla heräsin imettämään lastani, ja katso, se oli kuollut. Niin minä taas katselin visusti päivän koittaissa lapsen, ja katso, ei se ollut minun poikani, jonka minä olin synnyttänyt. ²²Niin toinen vaimo sanoi: ei se niin ole kuin sinä sanot, mutta minun lapseni elää ja sinun lapses on kuollut. Ja tämä sanoi: ei, mutta sinun lapses on kuollut ja minun lapseni elää. Ja näin he puhuivat kuninkaan edessä. ²³Ja kuningas sanoi: tämä sanoo: tämä minun lapseni elää ja sinun lapses on kuollut. Ja taas tämä toinen sanoo: ei niin, mutta sinun lapses on kuollut ja minun lapseni elää. ²⁴Ja kuningas sanoi: tuokaat minulle miekka. Ja miekka tuotiin kuninkaan eteen. ²⁵Ja kuningas sanoi: jakakaat elävä lapsi kahtia, ja antakaat toinen puoli toiselle ja toinen puoli toiselle. ²⁶Niin sanoi se vaimo kuninkaalle, jonka elävä lapsi oli, sillä hänen äidillinen sydämensä paloi lapseensa, ja hän sanoi: Ah herrani! antakaat hänelle se elävä lapsi ja älkääät suinkaan tappako sitä. Mutta toinen sanoi: ei minulle eikä sinulle pidä annettaman, vaan jaettakaan kahdeksi. ²⁷Niin kuningas vastasi ja sanoi: annettakaan hänelle tämä elävä lapsi, ja ei sitä pidä suinkaan tapettaman, sillä tämä on hänen äitinsä. ²⁸Ja sen tuomion, jonka kuningas sanoi, kuuli kaikki Israel, ja he pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että Jumalan tieto oli hänessä, toimittaa tuomiota.

⁴Niin oli Salomo koko Israelin kuningas. ²Ja nämät olivat hänen päämiehensä: AsarJa, papin Zadokin poika. ³Elihoresh ja Ahia, Sisan pojat, olivat kirjoittajat; Josaphat Ahiludin poika kansleri. ⁴BenaJa, Jojadan poika, sodanpäämies; Zadok ja AbJatar olivat papit. ⁵AsarJa Natanin poika päämiesten haltia. Sabud pappi Natanin poika kuninkaan neu-

vonantaja. ⁶Ja Ahisar huoneenhaltia; Adoniram Abdanin poika oli veron päällä. ⁷Ja Salomolla oli kaksitoistakymmentä valtamiestä koko Israelissa, jotka murheen pitivät kuninkaasta ja hänen huoneestansa; ja kukin heistä toimitti ruan kuukautenansa, vuosivuodelta. ⁸Ja nämä olivat heidän nimensä: Hurrin poika Ephraimin vuorella; ⁹Dekerin poika Makassa, ja Saalbimissa ja BetSemeksessä, ja Elonissa ja BetHananiassa; ¹⁰Hesedin poika Arubotissa; hänellä oli Soko ja kaikki Hepherin maakunta; ¹¹Abinadabin pojalla kaikki Dorin paikkakunta; jolla oli Taphat Salomon tytär emäntänä; ¹²Baena Ahiludin poika Taanakissa ja Megiddossa, ja koko BetSeanissa, joka on liki Zartanaa Jisreelin alla, BetSeanista Mahaloinin ketoon asti, niin tällä puolella Jokmeamia; ¹³Geberin poika Ramotista Gileadissa, jolla olivat Jairin kylät, Manassen pojan Gileadista, jolla oli Argobin niitty, joka on Basaniin päin, kuusikymmentä suurta muurattua kaupunkia vaskitelkinensä; ¹⁴Ahinadab Iddon poika oli Mahanaimissa; ¹⁵Ahimaats Naphtalissa; ja hänkin otti Basmatin Salomon tyttären emännäksensä; ¹⁶Baena Husain poika Asserissa ja Alotissa; ¹⁷Josaphat Paruan poika Isaskarissa; ¹⁸Simei Elan poika BenJaminissa; ¹⁹Geber Urin poika Gileadin maalla, Sihonin Amorilaisten kuninkaan maalla, ja Ogin Basanin kuninkaan, joka myös oli yksi niiden maakuntain valtamies. ²⁰Mutta Juudaa ja Israelia oli paljo, niinkuin santaa meren tykönä paljouden tähden; he söivät ja joivat ja iloitsivat. ²¹Ja Salomo hallitsi kaikissa valtakunnissa, hamasta Philistealaisten maakunnan virrasta Egyptin rajaan asti, jotka toivat hänelle lahjoja ja palvelivat Salomoa kaiken hänen elinaikansa. ²²Ja Salomolla oli jokapäiväiseksi ruuksi kolmekymmentä koria sämpyläjauhoja, kuusikymmentä koria muita jauhoja, ²³Kymmenen lihavaa härkää, ja kaksikymmentä härkää laitumelta, ja sata lammasta, ilman peuroja, ja metsävuohia, ja valittua lihavaa karjaa ja lintuja. ²⁴Sillä hän hallitsi koko maakunnassa, sillä puolella virtaa, hamasta Dipsasta Gasaan asti, kaikkein kuningasten ylitse tällä puolella virtaa; ja hänellä oli rauha kaikella ympäristöllänsä, ²⁵Niin että Juuda ja Israel asuivat levollisesti, itsekukin viinapuunsa ja fikunapuunsa alla, Danista BerSebaan asti, niinkauvan kuin Salomo eli. ²⁶Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hinkaloa hevosille vaunuinsa eteen, ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevosmiestä. ²⁷Ja nämä valtamiehet toimittivat kuningas Salomolle ruokaa ja kaikille jotka kuningas Salomon pöytää lähestyivät; kukin kuukaudellansa, niin ettei siitä mitään puuttunut. ²⁸He toivat myös ohria ja olkia hevosille ja nopsille orhille, sinne kussa hän oli, kukin niinkuin hänelle käsketty oli. ²⁹Ja Jumala antoi Salomolle viisauden ja sangen suuren ymmärryksen, niin myös rohkan sydämen, niinkuin sanna meren rannalla, ³⁰Niin että Salomon taito oli suurempi kuin kaikkein itäisen maan lasten ja Egyptiläisten taito. ³¹Ja hän oli taitavampi kaikkia ihmisiä, ja taitavampi kuin Etan Estrahilainen, ja Heman, ja Kalkol, ja Darda, Makolin pojat, ja hänen nimensä oli kuuluisa ympäri kaikkein pakanain, ³²Ja puhui kolmetu-

hatta sananlaskua; ja hänen virsiänsä oli tuhannen ja viisi, ³³Ja puhui myös puista, sedristä, joka on Libanonissa, hamaan isoppiin asti, joka seinästä kasvaa. Niin puhui hän myös eläimistä, linnuista, matelevaisista ja kaloista. ³⁴Ja kaikista kansoista tultiin kuulemaan Salomon taitoa, ja kaikilta maan kuninkailta, jotka olivat kuulleet hänen taidostansa.

⁵Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti palveliansa Salomon tykö; sillä hän oli kuullut, että he olivat hänen voideleet kuninkaaksi isänsä siaan; sillä Hiram rakasti Davidia niinkauvan kuin hän eli. ²Ja Salomo lähetti Hiramille, ja käski hänelle sanoa: ³Sinä tiedät, ettei isäni David taitanut rakentaa Herran Jumalansa nimelle huonetta, sen sodan tähden, joka oli hänen ympärillensä, siihen asti kuin Herra antoi heidät hänen jalkainsa alle. ⁴Mutta nyt on Herra minun Jumalani antanut levon ympäristölläni, niin ettei vihollista eli pahaa estäjää ole. ⁵Katso, minä aion rakentaa huoneen Herran Jumalani nimelle, niinkuin Herra on puhunut isälleni Davidille, sanoen: sinun poikas, jonka minä sinun siaas asetan istuimelles, pitää rakentaman minun nimelleni huoneen. ⁶Niin käske nyt hakata minulle sedripuita Libanonista, ja että minun palveliani olisivat sinun palveliais kanssa: ja minä annan sinulle sinun palveliais palkan kaiken sen jälkeen kuin sinä sanot; sillä sinä tiedät, ettei meillä ole yhtään miestä, joka taitaa hakata puita niinkuin Zidonilaiset. ⁷Mutta kuin Hiram kuuli Salomon puheen, iloitsi hän suuresti ja sanoi: kiitetty olkoon Herra tänäpäpä, joka on antanut Davidille taitavan pojan tämän paljon kansan päälle! ⁸Ja Hiram lähetti Salomon tykö, sanoen: minä olen kuullut, mitä minulle olet lähettänyt, ja minä teen myös kaiken sinun tahtos jälkeen, sedripuisissa ja hongissa, ⁹Ja minun palveliani pitää ne vetämän Libanonista mereen, ja minä annan ne panna lauttoihin merellä, ja vien siihen paikkaan, kuhunka sinä minun käsket, ja minä hajoittelen ne siellä, ja anna sinä ne sieltä ottaa. Mutta tee sinä myös minun tahtoni, että annat minun perheelleni leivän ainetta. ¹⁰Ja niin antoi Hiram Salomolle sedripuita ja honkia, niin paljo kuin hän tahtoi. ¹¹Ja Salomo antoi Hiramille kaksikymmentä tuhatta koria nisuja, hänen perheellensä ravinnoksi, ja kaksikymmentä koria survottua öljyä: niin antoi Salomo Hiramille joka vuosi. ¹²Ja Herra antoi Salomolle taidon, niinkuin hän hänelle luvannut oli. Ja Salomon ja Hiram välillä oli rauha, ja he tekivät myös liiton keskenänsä. ¹³Ja Salomo antoi valita miesluvun koko Israelista, ja valittu luku oli kolmekymmentä tuhatta miestä. ¹⁴Ja hän lähetti heidät Libaniin, kymmenentuhatta kuukaudeksi vuorottain, niin että he olivat yhden kuukauden Libanonissa ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli sen miesluvun päällä. ¹⁵Ja Salomolla oli seitsemänkymmentä tuhatta, jotka kuormia kantoivat, ja kahdeksankymmentä tuhatta, jotka vuorella hakkasivat; ¹⁶Ilman ylimmäisiä Salomon käskyläisiä, jotka työn päälle asetetut olivat, kolmetuhatta ja kolmesataa, jotka vallit-

sivat kansaa joka työtä teki. ¹⁷Ja kuningas käski heidän vetää suuria kiviä, kalliita kiviä, hakatuista kiviä huoneen perustukseksi. ¹⁸Ja Salomon rakentajat, ja Hiram rakentajat ja Gibilimiläiset, vuolivat ja valmistivat puita ja kiviä huoneen rakennukseksi.

⁶Ja tapahtui neljänsadannella ja kahdeksannella kymmenennellä ajastajalla Israelin lasten lähtemisen jälkeen Egyptin maalta, neljänsellä ajastajalla sittekuin Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, Sivin kuukaudella, joka on se toinen kuukausi, että huone rakennettiin Herralle. ²Ja huone, jonka kuningas Salomo rakensi Herralle, oli kuusikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leviä ja kolmekymmentä kyynärää korkia. ³Ja esihuone templin edessä oli kaksikymmentä kyynärää pitkä, huoneen leveyden jälkeen, ja kymmenen kyynärää leviä, huoneen edessä. ⁴Ja teki akkunan huoneen päälle, sisältä avaraksi ja ahtaaksi ulkoa. ⁵Ja hän rakensi käytävän seinää myöten huoneen ympäri, niin että se kävi kirkon ja kuorin ympäri, ja teki solat ulkonaiselle puolelle yltymäri. ⁶Se alimainen käytävä oli viisi kyynärää leviä, ja keskimäinen kuusi kyynärää leviä, ja kolmas seitsemän kyynärää leviä; sillä hän asetti malat ulkoa huonetta ympäri, niin ettei ne olis sattuneet huoneen seinään. ⁷Ja kuin huone rakennettiin, rakennettiin se kokonaisista kivistä, jotka tuodut olivat, niin ettei yhtään vasaraa, eikä kirvestä, eikä yhtään rauta-asetta kuulunut siinä rakennuksessa. ⁸Ja ovi keskimäiseen solaan oli oikialla puolella huonetta, niin että mentiin kieroja astuimia myöten ylös keskimäiseen käytävään, ja keskimäisestä kolmanteen. ⁹Ja niin rakensi hän huoneen ja päätti sen, ja kattoi huoneen sedripuisilla kaarimaloilla. ¹⁰Hän rakensi myös käytävän koko huoneen ympäri, viisi kyynärää korkian, jonka hän yhdisti huoneeseen sedripuilla. ¹¹Ja Herran sana tuli Salomolle, sanoen: ¹²Tämä on huone, jonka rakennat; jos sinä vaellat minun säädyissäni, ja teet minun oikeuteni, ja pidät kaikki minun käskyni, vaeltain niissä, niin minä vahvistan minun sanani sinun kanssas, kuin minä isälles Davidille sanonut olen, ¹³Ja minä asun Israelin lasten keskellä, ja en hylkää kansaani Israelia. ¹⁴Niin Salomo rakensi huoneen ja päätti sen, ¹⁵Ja kaunisti huoneen seinät sisältä sedripuisilla laudoilla, huoneen permannosta niin lakeen asti, ja kaunisti sisältä puilla, ja teki huoneen permannon honkaisista laudoista. ¹⁶Ja hän rakensi huoneen sivuilta sedripuisen seinän, kaksikymmentä kyynärää pitkän, permannosta kattoon asti, ja teki siihen sisälle kuorin kaikkein pyhimpään. ¹⁷Ja huone oli neljäkymmentä kyynärää pitkä, se esipuoli templitä. ¹⁸Koko huone oli sisältä aivan sedripuusta, kaivettu nappien ja kukkaisten muodolla: kaikki sedripuusta, ja ei yhtään kiveä näkynyt. ¹⁹Mutta kuorin hän valmistti huoneen sisälle, Herran liitonarkkia pantaa siihen, ²⁰Ja kuorin edustan kaksikymmentä kyynärää pitkän, kaksikymmentä kyynärää leviän ja kaksikymmentä kyynärää korkian; ja hän silasi sen selkiällä kullalla ja kaunisti alttarin sedri-

puulla. ²¹Ja Salomo silasi huoneen sisältä selkiällä kullalla, ja teki kultaiset vitjat teljeksi kuorin eteen, jonka hän kullalla silannut oli. ²²Ja hän silasi koko huoneen kullalla siihenasti että koko huone valmiiksi tuli, niin myös koko alttarin, joka kuorissa oli, silasi hän kullalla. ²³Hän teki myös kuoriin kaksi Kerubimia öljypuista, kymmenen kyynärää korkiat. ²⁴Viisi kyynärää pitkä oli kummankin Kerubimin siipi, niin että kymmenen kyynärää oli yhden siiven äärestä niin toisen siiven ääreen. ²⁵Niin että sillä toisella Kerubimilla oli myös kymmenen kyynärää, ja oli yhtäläinen mitta ja sia molemmilla Kerubimilla. ²⁶Niin että yksi Kerubim oli kymmenen kyynärää korkia; niin oli myös se toinen. ²⁷Ja hän pani ne Kerubimit keskelle sisimäistä huonetta, ja Kerubimit levittivät siipensä, niin että yhden siipi sattui tähän seinään ja toisen Kerubimin siipi sattui toiseen seinään; mutta keskellä huonetta sattui siipi siipeen. ²⁸Ja hän silasi Kerubimit kullalla. ²⁹Ja kaikkein huoneen seinäin ympäri antoi hän tehdä pyörtyjä töitä, kaivetuita Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkasia sisälle ja ulos. ³⁰Ja hän silasi huoneen permannon kullalla sisältä ja ulkoa. ³¹Ja kuorin läpikäytävään teki hän kaksi ovea öljypuista, viisikulmaisilla päällispuilla ja pihtipielillä; ³²Ja niihin molempiin oviin antoi hän leikata pyörtyjä töitä, Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkaisia, ja silasi ne kullalla, ja levitti kultaa Kerubimein ja palmuin päälle. ³³Niin teki hän myös templin läpikäytävään neljäkulmaiset pihtipielet öljypuista, ³⁴Ja kaksi ovea hongasta, niin että kummassakin ovessa oli kaksi osaa ja molemmat saranoillansa juoksevat. ³⁵Ja hän kaivoi Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkaisia, ja silasi ne kullalla, kohdastansa leikkauksen päälle. ³⁶Ja sitte rakensi hän sisimäisen pihan kolmella rivillä hakatuista kivistä ja yhdellä rivillä vuolluista sedripuista. ³⁷Neljännellä ajastajalla perustettiin Herran huone Sivin kuulla. ³⁸Ja ensimmäisellä ajastajalla toistakymmentä Buulin kuulla (se on kahdeksas kuukausi) päätettiin huone kaluinensa, kaiken sen jälkeen kuin sen oleman piti. Ja hän rakensi sen seitsemänä ajastaikana.

7 Mutta Salomo rakensi huonettansa kolmetoistakymmentä ajastaikaa, ennenkuin se täydellisesti valmiiksi tuli. ²Ja hän rakensi Libanonin metsästä huoneen, sata kyynärää pituudelle, viisikymmentä kyynärää leveydelle ja kolmekymmentä kyynärää korkeudelle; neljällä taholla olivat sedripuiset patsaat, ja vuollut sedripuiset kaaret patsasten päällä. ³Ja se oli peitetty sedripuisilla laudoilla ylhäältä kaarten ylitse, jotka olivat patsasten päällä, joita oli viisiviidettäkymmentä, viisitoistakymmentä kullakin taholla, ⁴Ja kolme akkunariviä, kolmeen kertaan suutasuuksin. ⁵Ja kaikki ovet ja pihtipielet olivat nelikulmaiset, ja akkunat suutasuuksin kolmeen kertaan. ⁶Hän rakensi myös patsasten esihuoneen, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja kolmekymmentä kyynärää laveudelle; ja esihuone oli niiden kohdalla, ja patsaat ja paksut kaaret niiden kohdalla. ⁷Ja myös tuomio-istuimen esihuoneen tuomitaksensa

siinä; tuomio-istuimen hän teki ja peitti molemmat permannot sedripuilla, ⁸Niin myös omaan huoneeseensa, jossa hän itse asui, toisen pihan sisälliselle puolelle esihuonetta, joka oli tehty niinkuin se toinenkin huone. Hän teki myös huoneen Pharaon tyttäreille, jonka Salomo emännöksensä ottanut oli, sen esihuoneen kaltaisen. ⁹Nämät kaikki olivat kalliista kivistä, mitan jälkeen vuolluista ja sahalla leikatuihin sisältä ja ulkoa, perustuksesta kattoon asti, ja vielä ulkoiselta puolen isoon pihaan saakka. ¹⁰Perustukset olivat myös kallista kivistä ja suurista kivistä: kymmenen kyynärän kivistä ja kahdeksan kyynärän kivistä. ¹¹Ja niiden päällä oli muita kalliita kiviä mitan jälkeen vuoltuja ja myös sedripuita. ¹²Mutta sen suuren pihan ympäri oli kolme riviä vuoltuja kiviä ja yksi rivi sedripuisia lautoja, niin myös Herran huoneen sisäpuolella ja esihuoneen sisällä. ¹³Ja kuningas Salomo lähetti ja noudatti Hiram Tyrosta, ¹⁴Joka oli lesken poika Naphtalin suvusta, ja hänen isänsä oli myös ollut Tyrolainen, vaskiseppä; ja hän oli taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla lahjoitettu, kaikkinaisia vaskitöitä tekemään. Koska hän tuli kuningas Salomon tykö, niin hän teki kaikki hänen työnsä. ¹⁵Ja hän valmisti kaksi vaskipatsasta, kummankin kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkiaksi, ja yhden langan kahden toistakymmenen kyynärän pituiseksi, kumpaakin patsasta ympäriinsä. ¹⁶Ja teki kaksi valettua vaskista kruunua asettaaksensa patsasten päihin; ja kumpikin kruunu oli viisi kyynärää korkia. ¹⁷Verkot (teki hän) verkon tavalla, ja köydet niin kuin renkaat kruunuihin, jotka olivat ylhäällä patsasten päässä, seitsemän kumpaankin kruunuun. ¹⁸Ja teki patsaat ja kaksi riviä ympäri yhden verkon päälle, peittämään kruunuja, jotka olivat granatin omenain päällä, ja niin hän myös teki toiselle kruunulle. ¹⁹Ja ne kruunut, jotka olivat patsasten päässä, olivat tehdyt niinkuin kukkaiset esihuoneessa, neljä kyynärää suuret, ²⁰Ja kruunut kahden patsaan päällä ylhäällä keskipaikan kohdalla, jonka päällä verkko oli, ja kaksisataa granatin omenaa rivittäin ympärinsä toisen kruunun päällä. ²¹Ja hän nosti ne patsaat templin esihuoneen eteen, ja sen patsaan, jonka hän oikialle puolelle asetti, kutsui hän Jakin, ja sen patsaan, jonka hän asetti vasemmalle puolelle, kutsui hän Boas. ²²Ja ne seisivat patsasten päissä, tehdyt niinkuin kukkaiset; ja niin päätettiin patsasten teko. ²³Ja hän teki valetun järven kymmenen kyynärää levian, yhdestä partaasta niin toiseen ympyriäisen ja viisi kyynärää korkian, ja nuora, kolmekymmentä kyynärää pitkä, kävi sen ympäri. ²⁴Ja nupit olivat järven partaan alla, jotka kävivät sen ympäri, kymmenen jokaisella kyynärällä järveä ympäri; ja nupit olivat kokonansa valetut kahteen riviin. ²⁵Ja se seisoi kahdentoistakymmenen härjän päällä: kolme heistä käänsi itsensä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään, ja kolme itään päin; ja se järvi oli ylhäällä heidän päällensä, ja kaikki heidän takaiset puolensa sisällekäsin. ²⁶Ja se oli kämmenen paksuus, ja sen parras oli tekoansa niinkuin maljan parras ja niinkuin ulospuhkeeva kukkainen; ja se

veti kaksituhatta batia. ²⁷Hän teki myös kymmenen vaskista istuinta; neljä kyynärää oli itsekkukin istuin pitkä ja neljä kyynärää leviä, vaan kolmekyynärää korkia. ²⁸Ja ne istuimet olivat niin tehdyt, että niissä olivat laidat; ja ne laidat olivat palleten välillä. ²⁹Ja laidoissa palleten välillä olivat jalopeurat, härjät ja Kerubimit, ja palleten päällä ylhäällä oli vahva virvanto; mutta jalopeurain ja härkain alla olivat venytetyt jatkokset. ³⁰Ja jokaisella istuimella oli neljä vaskista ratasta vaskisten ijesten kanssa, ja niissä olivat neljällä kulmalla niskat, jotka niskat olivat kattilaan alle valetut, kunkin jatkoksen kohdalle. ³¹Ja sen koverrus oli seppeleen sisäpuolelta kyynärää korkia, jonka keskus oli puolitoista kyynärää leviä: olivat myös sen vierellä leikkaukset; mutta niiden laidat olivat nelitahkoiset ja ei ympyriäiset. ³²Vaan ne neljä ratasta seisoivat juuri laitain alla, ja ratasten ikeet olivat istuinta liki; jokainen ratas oli puolitoista kyynärää korkia. ³³Ja pyörät olivat tehdyt niinkuin vaunuin pyörät, ja heidän napansa, kappansa, kehrävartensa ja kierunsa olivat kaikki valetut. ³⁴Ja ne neljä niskaa jokaisen istuimen neljässä kulmassa oli myös istuimessa kiinni. ³⁵Ja istuimen päässä oli puolen kyynärän korkeus, joka oli kokonansa ympyriäinen; oli myös kunkin istuimen päässä heidän kahvansa, ja hänen laitansa olivat itse hänestä. ³⁶Ja hän antoi kaivaa takaisiin paikkoihin, kahvoihin ja laitoihin, Kerubimit, jalopeurat ja palmupuuta, toinen toisensa tykö ympäri. ³⁷Näin teki hän ne kymmenen valettua istuinta: heillä kaikilla oli yksi muoto, yksi mitta, yksi sia. ³⁸Ja hän teki kymmenen vaskikattilaa; niin että kukin kattila veti neljäkymmentä batia, ja kukin kattila oli neljä kyynärää suuri, yksi kattila oli yhden istuimen päällä, ja niin kymmenellä istuimella. ³⁹Ja hän asetti viisi istuinta huoneen oikialle sivulle ja toiset viisi sen vasemmalle sivulle; mutta järven pani hän huoneen oikialle sivulle eteen, idän puoleen, etelän kohdalle. ⁴⁰Ja Hiram teki myös patoja, lapiota ja maljoja; ja niin Hiram päätti kaiken työn, minkä hän teki kuningas Salomolle Herran huoneeseen: ⁴¹Ne kaksi patsasta ja ne kaksi ympyriäistä kruunua, jotka kahden patsaan päällä olivat, ja ne kaksi verkkoa, peittämään kahta ympyriäistä kruunua, patsasten päässä; ⁴²Ja ne neljä jäsataa granatin omenaa, kahden verkon päällä, ja kaksi riviä granatin omenia, kunkin verkon päällä, peittämään kahta ympyriäistä kruunua patsasten päässä; ⁴³Ja ne kymmenen istuinta ja kymmenen kattilaa istuinten päällä; ⁴⁴Ja yhden järven ja kaksitoistakymmentä härkää järven alle: ⁴⁵Ja padat, lapiot ja maljat, ja kaikki nämä astiat, jotka Hiram teki kuningas Salomolle Herran huoneeseen, selkiästä vaskesta. ⁴⁶Jordanin kedolla antoi kuningas Salomo ne valaa, savisessa töyrässä Sukkotin ja Zartanin välillä. ⁴⁷Ja Salomo antoi kaikki nämä astiat olla (punnitsemata); sillä vaskea oli ylen paljo: ei kysytty vasken painoa. ⁴⁸Ja Salomo teki kaikki kalut, mitkä Herran huoneessa tarvittiin: kultaisen alttarin ja kultaisen pöydän, jolla näkyivät pidettiin, ⁴⁹Viisi kynttiläjalkaa oikialle ja viisi vasemmalle puolelle kuorin eteen, puhtaasta kullasta, kultaisten kuk-

kaisten, lamppuain ja niistinten kanssa, ⁵⁰Niin myös maljoja, vateja, kuppeja, lusikoita ja pannuja puhtaasta kullasta; ja olivat huoneen saranat huoneen sisimäisissä ovissa, joka oli se kaikkein pyhin, ja templin huoneen oven saranat aivan puhtaasta kullasta. ⁵¹Näin kaikki työ päätettiin, minkä kuningas Salomo teki Herran huoneeseen. Ja Salomo kantoi sinne kaikki mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli, hopiaa ja kultaa, ja astioita, ja pani Herran huoneen tavaroihin.

8Silloin kokosi Salomo Israelin vanhimmat, kaikki sukukuntain ylimmäiset ja isäin päämiehet Israelin lasten seasta kuningas Salomon tykö Jerusalemiin, viemään Herran liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Zion. ²Ja kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuningas Salomon tykö Ethanimin kuukaudella, juhlapäivänä, se on seitsemäs kuukausi. ³Ja kuin kaikki Israelin vanhimmat tulivat kokoon, nostivat papit arkin, ⁴ja kantoivat Herran arkin ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhän kalut, jotka majassa olivat: ne veivät papit ja Leviläiset ylös. ⁵Ja kuningas Salomo ja koko Israelin joukko, joka hänen tykönänsä itsensä oli koonnut, menivät hänen kanssansa arkin edellä, ja uhrasivat lampaita ja karjaa, joita ei arvattu eikä luettu paljouden tähden. ⁶Ja näin kantoivat papit Herran liitonarkin siallensa templin kuoriin, kaikkein pyhimpään, Kerubimin siipein alle; ⁷Sillä Kerubimit hajoittivat siipensä arkin siaan, ja Kerubimit varjosivat arkin ja korennot ylhäältä. ⁸Ja korennot vedettiin niin pitkälle ulos, että niiden päät näkyivät pyhästä kuorin eteen; vaan ulkoapäin ne eivät näkyneet; ja ne ovat siellä tähän päivään asti. ⁹Arkissa ei ollut mitään, paitsi Moseksen kahta kivistä taulua, jotka Moses sinne pani Horebissa, kuin Herra liiton teki Israelin lasten kanssa, heidän lähteissänsä Egyptistä. ¹⁰Ja tapahtui, kun papit menivät pyhästä ulos, niin täytti pilvi Herran huoneen: ¹¹Niin ettei papit saaneet seisoa ja tehdä virkaansa pilven tähden; sillä Herran kunnia täytti Herran huoneen. ¹²Silloin sanoi Salomo: Herra on sanonut asuvansa pimeydessä. ¹³Minä olen tosin rakentanut sinulle huoneen asumiseksi ja istuimen, ettäs siellä asuisit ijankaikkisesti. ¹⁴Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukon. Ja koko Israelin joukko seisoivat. ¹⁵Ja hän sanoi: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka suullansa minun isälleni Davidille puhunut on, ja on täyttänyt kädellensä, ja sanonut: ¹⁶Siitä päivästä, jona minä johdatin minun kansani Israelin Egyptistä, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikesta Israelin sukukunnasta, että minulle huone rakennettaisiin, niin että minun nimeni olis siellä: mutta Davidin minä olen valinnut minun kansani Israelin päälle. ¹⁷Ja minun isäni David aikoi rakentaa huoneen Herran Israelin Jumalan nimelle. ¹⁸Mutta Herra sanoi isälleni Davidille: ettäs aioit rakentaa minun nimelleni huonetta, olet sinä sen hyvästi tehnyt, ettäs sen aioit; ¹⁹Kuitenkin ei sinun pidä sitä huonetta rakentaman; vaan sinun poikas, joka sinun kupeistas tulee, hän on rakentava minun nimelleni huoneen.

neen.²⁰ Ja Herra on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen noussut minun isäni Davidin siaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin Herra puhunut on, ja olen rakentanut Herran Israelin Jumalan nimelle huoneen,²¹ Ja olen siellä valmistanut arkille sian, kussa Herran liitto on, jonka hän teki meidän isillemme, johdattaissansa heitä Egyptin maalta.²² Ja Salomo seisoi Herran alttarin edessä koko Israelin joukon edessä, ja hajotti kätensä ylös taivaasen päin,²³ Ja sanoi: Herra Israelin Jumala! ei ole yhtään Jumalaa sinun vertaistas, ylhäällä taivaasa taikka alhaalla maassa, joka pidät liiton ja laupiuden palvelioilles, jotka sinun edessä kaikesta sydämestänsä vaeltavat,²⁴ Joka olet pitänyt sinun palvelialles Davidille, minun isälleni, kaikki mitä sinä hänelle puhunut olet; sinun suullas sinä olet puhunut sen, ja sinä olet täyttänyt sen kädellä, niinkuin se tänäpä on.²⁵ Niin siis, Herra, Israelin Jumala! pidä sinun palvelialles Davidille minun isälleni se minkä sinä hänelle puhunut olet ja sanonut: ei pidä sinulta miestä puuttuman minun edessäni, joka istuu Israelin istuimella: ainoastaan jos sinun lapses pitävät heidän tiensä, vaeltaaksensa minun edessäni, niinkuin sinä olet vaeltanut minun edessäni.²⁶ Nyt, Israelin Jumala! anna sanas olla totinen, jonka sinä palvelialles Davidille minun isälleni puhunut olet:²⁷ Luuletkos Jumalan maan päällä asuvan? Katso taivaat ja taivasten taivaat ei voi sinua käsittää: kuinka siis tämä huone, jonka minä rakensin, sen tekis?²⁸ Niin käännä siis sinuas palvelias rukoukseen ja anomiseen, Herra minun Jumalani! ettäs kuulisit minun kiitokseni ja rukoukseni, jonka palvelias tänäpä rukoilee sinun edessä;²⁹ Että sinun silmäs avoinna olis tämän huoneen puoleen yöllä ja päivällä, ja siinä paikassa, jostas sanonut olet: minun nimeni pitää oleman siellä; ettäs kuulisit sen rukouksen, jonka sinun palvelias rukoilee tässä paikassa,³⁰ Ja kuulisit sinun palvelias ja kansas Israelin hartaan rukouksen, jonka he tässä paikassa rukoilevat: ja sinä kuulisit sen siellä, kussas asut taivaissa, ja koskas sen kuulet, olisit armollinen.³¹ Koska joku rikkoo lähimmäistensä vastaan, ja ottaa valan päällensä, jolla hän hänensä velkapääksi tekee, ja vala tulee sinun alttaris eteen tässä huoneessa:³² Ettäs kuulisit taivaissa, ja saattaisit palvelioilles oikeuden, ettäs tuomitsisit jumalattoman ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, ja vanhurskaaksi tekisit viattoman, ja tekisit hänelle hänen oikeutensa jälkeen.³³ Jos sinun kansas Israel lyödään vihamiestensä edessä, että he ovat syntiä tehneet sinua vastaan, ja he kääntävät itsensä sinun tykö, ja tunnustavat sinun nimes, ja rukoilevat ja anteeksi anovat sinulta tässä huoneessa:³⁴ Ettäs kuulisit taivaissa, ja sinun kansas Israelin synnille armollinen olisit, ja johdattaisit heitä sille maalle jälleen, jonka heidän isillensä antanut olet.³⁵ Jos taivaat suljetut ovat, niin ettei sada, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja rukoilevat tässä siassa, ja tunnustavat sinun nimes, ja kääntävät itsensä synnistänsä, ettäs rankaiset heitä.³⁶ Ettäs kuulisit heitä taivaissa, ja olisit sinun palvelias ja kansas Israelin synnille armollinen, että osoi-

tat heille sen hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää; ja annat sataa sinun maas päälle, jonka kansalles perimiseksi antanut olet.³⁷ Jos kallis aika tulee maalle, eli rutto tulee, taikka pouta, eli ruoste, taikka kaskat, eli jyvämädöt maan päälle tulevat, taikka vihamiehet piirittävät maakunnassa heidän porttinsa, taikka kaikkalainen vitsaus, eli kaikkalainen sairaus tulee;³⁸ Kaikki rukoukset, kaikki anteeksi anomiset mitkä kaikki ihmiset, kaikki sinun kansas Israel tekevät, koska he ymmärtävät vitsauksen itsekukin sydämestänsä, ja hajoittavat kätensä tämän huoneen puoleen:³⁹ Ettäs silloin kuulisit taivaissa, siitä siasta, kussas asut, ja olisit armollinen ja tekisit sen niin, ettäs annat itsekullekin niinkuin hän vaeltanut on, niin kuin sinä hänen sydämensä tunnet; sillä sinä ainoastaan tunnet kaikkein ihmisten lasten sydämet.⁴⁰ Että he aina sinua pelkäisivät, niinkauvan kuin he maan päällä elävät, jonkas meidän isillemme antanut olet.⁴¹ Jos myös joku muukalaisista, joka ei ole sinun kansas Israelia, tulee kaukaiselta maalta sinun nimes tähden;⁴² Sillä he saavat kuulla sinun suuresta nimestäs, ja voimallisesta kädestäs, ja ojetusta käsivarrestas: ja joku tulee rukoilemaan tähän huoneeseen:⁴³ Ettäs kuulisit taivaissa siitä siasta, kussas asut, ja tekisit kaiken sen, minkä muukalainen sinulta anoo: että kaikki kansa maan päällä tuntis sinun nimes, että he myös pelkäisivät sinua niinkuin sinun kansas Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäs avuksihudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen.⁴⁴ Jos sinun kansas vaeltaa sotaan vihamiehiänsä vastaan sitä tietä, jota heidän lähetät, ja he rukoilevat Herraa tiellä kaupungin puoleen, jonka valinnut olet, ja huoneen puoleen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen:⁴⁵ Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taivaissa, ja saattaisit heille oikeuden.⁴⁶ Jos he syntiä tekevät sinua vastaan (sillä ei ole yhtäkään ihmistä, joka ei syntiä tee) ja sinä vihastut heidän päällensä, ja annat heidät vihamiehen käsiin, niin että he vievät heitä vankina vihollisen maalle, taamma eli lähemmä;⁴⁷ Ja he tekisivät sydämestänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he palajaisivat sinua rukoilemaan vankeutensa maalla, sanoen: me rikoiimme ja teimme pahoin, ja olimme jumalattomat;⁴⁸ Ja he niin palajaisivat sinun tykö kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa vihamiestensä maalla, jotka heitä vangiksi vie neet ovat pois; ja he rukoilevat sinua tiellä maansa puoleen, jonka heidän isillensä antanut olet, sen kaupungin puoleen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen:⁴⁹ Että kuulisit heidän rukouksensa ja anteeksi anomisensa taivaissa, siitä siasta, kussa sinä asut, ja saattaisit heille oikeuden,⁵⁰ Ja olisit sinun kansalles armollinen, jotka sinua vastaan syntiä tehneet ovat, ja kaikille heidän rikoksillensa, joilla he rikkoneet ovat sinua vastaan: ja antaisit heille armon niiltä, jotka heitä vankina pitävät, ja he armahtaisivat heidän päällensä.⁵¹ Sillä he ovat sinun kansas ja sinun perimises, jotka sinä Egyptistä johdatit rautaisesta pätsistä;⁵² Että sinun silmäs olisivat avoinna sinun palvelias anomiseen ja sinun kansas Israelin rukoukseen; ettäs heitä kaikissa kuu-

lisit, joiden tähden he sinun tykönsä huutavat. ⁵³Sillä sinä olet heidät erottanut sinulles perimiseksi kaikista kansoista maan päällä, niinkuin sinä sanonut olet sinun palvelialles Moseksen kautta, kuin sinä meidän isämme johdatit Egyptistä, Herra, Herra! ⁵⁴Ja koska Salomo oli kaiken tämän rukouksen ja anomisen lopettanut Herran edessä, nousi hän Herran alttarin edestä polviansa kumartamasta ja hajoitamasta käsiänsä taivaasen päin, ⁵⁵Ja seiso ja siunasi koko Israelin joukon, korotetulla äänellä, ja sanoi: ⁵⁶Kiitetty olkoon Herra, joka kansallensa Israelille levon antanut on, kaiken sen jälkeen kuin hän puhunut on: ei yhtäkään ole puuttunut hänen hyvistä sanoistansa, jotka hän palveliansa Moseksen kautta puhunut on. ⁵⁷Herra meidän Jumalamme olkoon meidän kanssamme, niinkuin hän on ollut meidän isämme kanssa: älköön meitä hyljätkö, eikä ylönantako meitä, ⁵⁸Että hän kääntäis meidän sydämemme tykönsä, että me vaeltaisimme kaikissa hänen teissänsä ja pitäisimme hänen käskynsä, säätynsä ja oikeutensa, jotka hän meidän isillemme käskenynt on; ⁵⁹Ja että nämät minun sanani, jotka minä Herran edessä rukoillut olen, olisivat läsnä Herran meidän Jumalamme tykönä päivällä ja yöllä; että hän saattais palveliallensa ja Israelille kansallensa oikeuden, itsekullakin ajallansa; ⁶⁰Että kaikki kansat maan päällä tietäisivät, että Herra on itse Jumala, ja ei yksikään muu. ⁶¹Ja teidän sydämenne olkoon vakaa Herran meidän Jumalamme edessä, vaeltamaan hänen säädyissänsä ja pitämään hänen käskynsä, niin kuin se tänäpäivänä on. ⁶²Ja kuningas ja koko Israel hänen kanssansa uhrasivat uhria Herran edessä. ⁶³Ja Salomo uhrasi kiitosuhria (jonka hän Herralle uhrasi,) kaksikolmattakymmentä tuhatta härkää ja sata ja kaksikymmentä tuhatta lammasta. Näin he vihkivät Herran huoneen, kuningas ja kaikki Israelin lapset. ⁶⁴Sinä päivänä pyhitti kuningas keskikartanon, joka oli Herran huoneen edessä; sillä hän teki siellä polttouhrin, ruokauhrin ja kiitosuhrin lihavuuden; sillä vaskialttari, joka Herran edessä oli, oli vähäinen polttouhuriin, ruokauhuriin ja kiitosuhrin lihavuuteen. ⁶⁵Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa, ja koko Israel hänen kanssansa, suuressa kokouksessa, Hematin rajasta Egyptin virtaan asti, Herran meidän Jumalamme edessä, seitsemän päivää, ja taas seitsemän päivää: (se on) neljätoistakymmentä päivää. ⁶⁶Ja kahdeksantena päivänä päästi hän kansan menemään, ja he siunassivat kuningasta, ja vaelsivat majoillensa, iloiten ja riemuiten kaikesta siitä hyvydestä, minkä Herra palveliallensa Davidille ja kansallensa Israelille tehnyt oli.

9Ja kuin Salomo oli rakentanut Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki mitä hänen sydämensä anoi ja halusi tehdäksensä, ²Ilmaantui Herra Salomolle toisen keran, niinkuin hän oli hänelle ilmaantunut Gibeonissa. ³Ja Herra sanoi hänelle: Minä olen kuullut sinun rukoukses ja anomises, joita olet minun edessäni anonut, ja olen pyhittänyt tämän huoneen, jonka rakentanut olet, pannakseni siihen minun nimeni ijankaikkisesti, ja minun silmäni ja

sydämeni ovat alati siinä. ⁴Ja jos sinä vallat minun edessäni, niinkuin sinun isäs David vaeltanut on, sydämen yksinkertaisuudessa ja vakuudessa, niin ettäs teet kaikki, mitä minä sinulle käskenynt olen, ja pidät minun säätyini ja oikeuteni; ⁵Niin minä vahvistan sinun valtakuntas istuimen Israelin ylitse ijankaikkisesti, niinkuin minä sinun isäs Davidin kanssa puhunut olen, sanoen: ei sinulta pidä otettaman pois mies Israelin istuimelta. ⁶Mutta jos te käännätte teitänne peräti pois minusta, te ja teidän lapsenne, ja ette pidä minun käskyjäni ja säätyjäni, jotka minä olen pannut teidän eteenne, ja menette ja palvelette vieraita jumalia ja rukoilette niitä; ⁷Niin minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka minä heille antanut olen: ja huoneen, jonka minä nimelteni pyhittänyt olen, heitän minä minun kasvoni edestä pois. Ja Israel pitää oleman sananlaskuksi ja jutuksi kaikissa kansoissa. ⁸Ja vaikka tämä huone on kaikkein korkein, niin kuitenkin kaikkein, jotka siitä käyvät ohitse, pitää hämmästyvän ja viheltämän, sanoen: miksi Herra näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle? ⁹Silloin vastataan: että he Herran Jumalansa hylkäsivät, joka heidän isänsä Egyptin maalta johdatti ulos, ja seurasivat muita jumalia ja kumarisivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden on Herra kaiken tämän pahan antanut tulla heidän päällensä. ¹⁰Kuin kaksikymmentä ajastaikaa kulunut oli, joina Salomo ne kaksi huonetta rakensi, Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ¹¹Joihin Hiram Tyron kuningas antoi Salomolle sedripuita, honkia ja kultaa, kaiken hänen tahtonsa jälkeen; niin kuningas Salomo antoi Hiramille kaksikymmentä kaupunkia Galilean maassa. ¹²Ja Hiram matkusti Tyrosta katsomaan kaupungeita, jotka Salomo hänelle antanut oli; ja ei ne hänelle kelvanneet. ¹³Ja sanoi: mitkä nämä kaupungit ovat, minun veljeni, jotkas minulle antanut olet? Ja hän kutsui ne Kabulin maaksi tähän päivään asti. ¹⁴Ja Hiram oli lähettänyt kuninkaalle sata ja kaksikymmentä sentneriä kultaa. ¹⁵Ja tämä on luku verosta, jonka kuningas Salomo kantoi rakentaaksensa Herran huonetta, ja omaa huonettansa, ja Milloa, ja Jerusalemin muuria, ja Hatsoria, ja Megiddoa ja Gaseria. ¹⁶Sillä Pharao Egyptin kuningas oli mennyt ja voittanut Gaserin, ja polttanut sen tulella, ja lyönyt Kanaanealaiset kuoliaaksi, jotka kaupungissa asuivat, ja oli antanut sen tyttärellensä Salomon emännälle lahjaksi. ¹⁷Niin Salomo rakensi Gaserin ja alamaisen Bethoronin, ¹⁸Ja Baalatin ja Tadmorin, korvessa maalla, ¹⁹Ja kaikki tavarakaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit, ja ratsasmiesten kaupungit, ja mitä Salomo halusi ja tahtoi rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa, ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli. ²⁰Kaiken jääneen kansan Amorealaisista, Hetiläisistä, Pheresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusiläisistä, jotka ei olleet Israelin lapsia: ²¹Heidän lapsensa, jotka he jättivät heistänsä maahan, joita Israelin lapset ei taitaneet hävittää; ne teki Salomo verolliseksi tähän päivään asti. ²²Mutta Israelin lapsista ei Salomo tehnyt yhtään orjaksi; vaan ne olivat sotamiehet, ja hänen palveliansa, ja päämiehensä, ja esimiehen-

sä, ja hänen vaunuinsa ja ratsasmiestensä päämiehet. ²³Ja virkamiesten päämiehiä, jotka olivat Salomon työn päällä, oli viisisataa ja viisikymmentä, jotka kansaa hallitsivat ja työn toimittivat. ²⁴Mutta Pharaon tytär meni ylös Davidin kaupungista omaan huoneeseensa, jonka (Salomo) hänelle rakentanut oli. Silloin rakensi hän myös Millon. ²⁵Ja Salomo uhrasi kolmasti vuodessa polttouhria ja kiitosuhria alttarilla, jonka hän Herralle rakentanut oli, ja suitsutti sen päällä Herran edessä; ja niin huone päätettiin. ²⁶Ja kuningas Salomo teki myös laivan Etseon-Geberissä, joka liki Elotia on, Punaisten meren reunan tykönä Edomilaisten maalla. ²⁷Ja Hiram lähetti palveliansa laivaan, jotka olivat jalot haaksimiehet ja mereen hyvin harjaantuneet, Salomon palveliain kanssa; ²⁸Ja he tulivat Ophiriin ja veivät sieltä neljäsataa ja kaksikymmentä leiviskää kultaa; ja he veivät sen kuningas Salomolle.

10Ja rikkaan Arabian kuningatar oli kuullut Salomon sanoman Herran nimestä, ja tuli koettelemaan häntä tapauksilla. ²Ja hän tuli Jerusalemiin sangen suuren joukon kanssa, kameleihin kanssa, jotka jaloja yrttejä kannattivat, ja aivan paljon kultaa ja kalliita kiviä. Ja kuin hän tuli kuningas Salomon tykö, puhui hän hänelle kaikki, mitä hän sydämessänsä aikonut oli. ³Ja Salomo ilmoitti hänelle kaikki hänen sanansa: ei ollut mitään kuninkaalta salattu, jota ei hän hänelle ilmoittanut. ⁴Koska rikkaan Arabian kuningatar näki kaiken Salomon taidon ja huoneen, jonka hän rakentanut oli, ⁵Ja ruat hänen pöydällensä, ja hänen palveliainsa asuinsiat, kunkin heidän virkansa, ja heidän vaatteensa, ja hänen juomansa laskiat ja polttouhrinsa, jonka hän Herran huoneessa uhrasi, tuli hän liki hengetömäksi. ⁶Sitte sanoi hän kuninkaalle: se on tosi, minkä minä sinusta kuullut olen minun maalleni, ja sinun menostas, ja sinun taidostas. ⁷Ja en minä uskonut sitä ennen kuin minä tulin itse, ja minä olen sen nyt silmilläni nähnyt, ja katso, ei ole minulle puoliakaan sanottu: sinulla on enempi taitoa ja hyvyttä, kuin sanoma on, jonka minä kuullut olen. ⁸Autuaat ovat sinun miehes ja sinun palvelias, jotka aina sinun edessä seisovat ja kuuntelevat sinun taitoas. ⁹Kiitetty olkoon Herra sinun Jumalas, joka sinuun on mielistynyt, sinun Israelin istuimelle pannaksensa! Sentähden että Herra rakastaa Israelia ijankaikkisesti, on hän pannut sinun kuninkaaksi tuomiota ja oikeutta tekemään. ¹⁰Ja hän antoi kuninkaalle kaksikymmentä toistasataa sentneriä kultaa ja sangen paljon jaloja yrttejä ja kalliita kiviä. Ei tullut sinne sitte niin paljo kalliita yrttejä, kuin rikkaan Arabian kuningatar kuningas Salomolle antoi; ¹¹Siihen myös Hiram haahdet, jotka kultaa toivat Ophirista, ja sangen paljo Hebenin puuta ja kalliita kiviä. ¹²Ja kuningas antoi tehdä Hebenin puista patsaita Herran huoneeseen ja kuninkaan huoneeseen, ja kanteleet ja harput soittajille. Ei tullut sinne sitte niin paljo Hebenin puuta, eikä myös nähty ole tähän päivään asti. ¹³Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikki, mitä

hän pyysi ja anoi häneltä, paitsi mitä hän hänelle itse antoi. Ja hän palasi ja meni palvelioidensa omalle maallensa. ¹⁴Mutta kullaan paino, jonka he joka vuosi toivat Salomolle, oli kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä sentneriä kultaa, ¹⁵Ilman sitä mitä kauppamiehet ja yrteihin myyjät, niin myös kaikki Arabian kuninkaat ja voimalliset maalta (toivat hänelle.) ¹⁶Ja kuningas Salomo antoi myös tehdä parhaasta kullasta kaksisataa keihästä, kuusisataa kultapenninkiä antoi hän panna jokaiseen keihäaseen; ¹⁷Ja kolmesataa kilpeä parhaasta kullasta, ja kolme leiviskää kultaa jokaiseen kilpeen; ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneeseen. ¹⁸Ja kuningas teki suuren istuimen elephantin luista, ja kultasi sen selkiällä kullalla; ¹⁹Ja siinä istuimessa oli kuusi astuinlautaa, ja sen istuimen pää oli ympyriäinen takaapäin, ja käsipuut olivat molemmilla puolilla istuinta, ja kaksi jalopeuraa seiso käsipuuden tykönä; ²⁰Ja siellä seiso kaksitoistakymmentä jalopeuraa niiden kuuden astuinlaudan päällä molemmin puolin: ei senkaltaista ole tehty missäkään valtakunnassa. ²¹Kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat selkiästä kullasta, ja jokainen astia Libanonin metsähuoneessa oli myös selkiästä kullasta; sillä ei yksikään huolinut kuningas Salomon aikana hopiaista. ²²Sillä kuninkaalla oli haaksi Tarsis merellä Hiram haahden kanssa; ja haaksi Tarsis tuli joka kolmantena vuotena kerran ja toi kultaa, hopiaa, elephantin hampaita, apinoita ja riikinkukkoja. ²³Ja näin kuningas Salomo on tullut suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä, rikkaudessa ja viisaudessa. ²⁴Kaikki maailma pyysi nähdä Salomoa, kuulaksensa sitä taitoa, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä. ²⁵Ja he kukin toivat hänelle lahjoja, hopia-astioita ja kultaisia kaluja, ja vaatteita, ja haarniskoita, ja yrttejä, ja hevosia, ja muuleja, joka vuosi. ²⁶Ja Salomo kokosi vaunuja ja ratsasmihiä, niin että hänellä oli tuhannen ja neljäsataa vaunua ja kaksitoistakymmentä tuhatta ratsasmiestä; ne hän pani vaunukaupunkeihin ja kuninkaan tykö Jerusalemiin. ²⁷Ja kuningas teki niin, että hopiaa oli niin paljo Jerusalemissa kuin kiviä, ja sedripuita niin paljo kuin villifikunapuita laaksoissa. ²⁸Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä, ja kudotuita kaluja, ja kuninkaan kauppamiehet ostivat ne kalut, ²⁹Ja toivat Egyptistä jokaisen vaunun kuudensadan hopiapenningin edestä, ja hevosen sadan ja viidenkymmenen hopiapenningin edestä. Niin veivät he niitä myös kättensä kautta kaikkein Hetiläisten kuningasten ja Syrian kuningasten tykö.

11Ja kuningas Salomo rakasti monta muukalaista vaimoa, Pharaon tyttäret, ja Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Zidonilaisia ja Hetiläisiä, ²Niistä kansoista, joista Herra Israelin lapsille sanonut oli: älkäätkä menkö heidän tykönsä, eikä heidän tulko teidän tyköne; sillä he kääntävät totisesti teidän sydämenne jumalainsa perään. Näihin suostui Salomo, rakastamaan heitä. ³Ja hänellä oli seitsemäsataa ruhtinaallista emäntää ja kolmesataa jalokavaimoa; ja hänen vaimonsa käänivät pois hänen sydä-

mensä. ⁴Kuin Salomo vanheni, käänsivät hänen emäntänsä hänen sydämensä vierasten jumalain perään, niin ettei hänen sydämensä ollut täydellinen Herran Jumalansa kanssa, niinkuin Davidin hänen isänsä sydän. ⁵Ja niin vaelsi Salomo Astarotin Zidonilaisten jumalan perään, ja Milkomin Ammonilaisten kauheuden perään. ⁶Ja Salomo teki pahaa Herran edessä, ja ei seurannut Herraa täydellisesti, niinkuin hänen isänsä David. ⁷Silloin rakensi Salomo korkeuden Kamokselle, Moabilaisten kauhistukselle, sille vuorelle, joka on Jerusalemin edessä, ja Molokille Ammonilaisten kauhistukselle. ⁸Niin teki Salomo kaikille muukalaisille emännillensä, jotka jumalillensa suitsuttivat ja uhrasivat. ⁹Ja Herra vihastui Salomon päälle, että hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta Israelin Jumalasta, joka hänelle kahdesti ilmaantunut oli. ¹⁰Ja häntä näistä kieltänyt oli, ettei hänen pitänyt vaeltaman vierasten jumalain perään; ja ei kuitenkaan pitänyt, mitä Herra hänelle käskenyt oli. ¹¹Sanoi siis Herra Salomolle: että se on tapahtunut sinulta, ja et sinä pitänyt minun liittoani ja minun käskyjäni, jotka minä sinulle käskin; niin minä totisesti repäisen valtakunnan sinulta, ja annan sen palvelialles. ¹²En minä kuitenkaan sitä tee sinun ajallas, isäs Davidin tähden; mutta poikas kädestä minä sen repäisen. ¹³En minä kuitenkaan koko valtakuntaa repäise: yhden sukukunnan minä annan pojalles, Davidin minun palveliani tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut. ¹⁴Ja Herra nosti Salomolle vihollisen, Hadadin Edomilaisen, kuninkaallisesta suvusta Edomissa. ¹⁵Sillä kun David oli Edomissa, ja Joab sodanpäämies meni hautaamaan tapetuita, ja löi kuoliaaksi kaiken miehenpuolen Edomissa; ¹⁶Sillä Joab ja koko Israel viipyi kuusi kuukautta siellä, siihen asti että hän kaiken miehenpuolen Edomissa hävitti; ¹⁷Niin pakeni Hadad ja muutamat Edomin miehet hänen kanssansa hänen isänsä palvelioista, ja menivät Egyptiin; mutta Hadad oli vähä nuorukainen. ¹⁸Ja he nousivat Midianista ja tulivat Paraniin, ja ottivat kanssansa miehiä Paranista, ja menivät Egyptiin, Pharaon Egyptin kuninkaan tykö, joka antoi hänelle huoneen ja elatuksen, ja maan hän myös antoi hänelle. ¹⁹Ja Hadad löysi suuren armon Pharaon edessä, niin että hän antoi hänelle emäntänsä kuningatar Tapheneksen sisaren emännäksi. ²⁰Ja Tapheneksen sisar synnytti hänelle Genubatin hänen poikansa. Ja Taphenes kasvatti hänen Pharaon huoneessa, niin että Genubat oli Pharaon huoneessa Pharaon lasten seassa. ²¹Kuin Hadad Egyptissä kuuli Davidin nukkuneeksi isäinsä kanssa, ja että sodanpäämies Joab oli kuollut; sanoi hän Pharaolle: päästä minua menemään minun maalleni, ²²Pharao vastasi häntä: mitä sinulta puuttuu minun tykönäni, että tahdot mennä sinun maalles? Hän sanoi: ei mitään, vaan salli minun kuitenkin mennä. ²³Ja Jumala nosti myös hänelle vihamiehen Resonin ElJadan pojan, joka oli karannut herraltansa HadadEseriltä Zoban kuninkaalta, ²⁴Ja kokosi miehiä häntä vastaan, ja hän oli sotajoukon päämies silloin kuin David surmasi heitä; ja he menivät Damaskuun ja asuivat siellä,

ja hallitsivat Damaskuussa. ²⁵Ja hän oli Israelin vihollinen niinkauvan kuin Salomo eli, paitsi sitä vahinkoa, jonka Hadad teki; hän kauhistui Israelia ja tuli Syrian kuninkaaksi. ²⁶Niin myös Jerobeam Nebatin poika Ephratilainen Zarebasta, Salomon palvelia; hänen äitinsä nimi oli Zeruga, leskivaimo; hän nosti myös kätensä kuningasta vastaan. ²⁷Ja tämä on syy, jonkatähden hän kätensä nosti kuningasta vastaan: Kuin Salomo rakensi Milon, sulki hän isänsä Davidin kaupungin raon. ²⁸Ja Jerobeam oli jalo sotamies: ja koska Salomo näki nuorukaisen kelpaavaiseksi, asetti hän hänen koko Josephin huoneen kuormain päälle. ²⁹Se tapahtui siihen aikaan, että Jerobeam meni ulos Jerusalemistä, ja propheta Ahia Silosta löysi hänen tiellä, ja hänen yllänsä oli uusi hame, ja he olivat ainostansa kahden kedolla. ³⁰Ja Ahia rupesi uuteen hameeseen, joka hänen yllänsä oli, ja repäisi kahdeksitoistakymmeneksi kappaleeksi, ³¹Ja sanoi Jerobeamille: ota kymmenen kappaletta sinulle; sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala: katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä, ja annan sinulle kymmenen sukukuntaa: ³²Yksi sukukunta jää hänelle, Davidin minun palveliani tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista. ³³Että he ovat minun hyljänneet ja kumartaneet Astarotia Zidonilaisten jumalaa, Kamosta Moabilaisten jumalaa ja Milkomia Ammonin lasten jumalaa, ja ei vaeltaneet minun tielläni eikä tehneet, mitä minulle kelpasi, minun säätyjäni ja minun oikeuttani, niinkuin David hänen isänsä. ³⁴En minä kuitenkaan ota kaikea valtakuntaa hänen kädestänsä, vaan teen hänen ruhtinaaksi hänen elinajaksensa, Davidin minun palveliani tähden, jonka minä valitsin; sillä hän piti minun käskyni ja säätyini. ³⁵Mutta hänen poikansa kädestä otan minä valtakunnan, ja annan sinulle kymmenen sukukuntaa. ³⁶Mutta hänen pojallensa annan minä yhden sukukunnan, että minun palveliallani Davidilla olis aina valkeus minun edessäni Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka minä olen valinnut minulleni, pannakseni nimeni sinne. ³⁷Niin otan minä nyt sinun hallitsemaan kaikissa mitä sydämes halajaa, ja sinun pitää oleman Israelin kuningas. ³⁸Jos sinä kuulet kaikkia, mitä minä sinulle käsken, ja vaelat minun tielläni, ja teet mitä minulle kelpaa, pitäen minun säätyini ja käskyni, niin kuin David minun palveliani teki; niin minä olen sinun kanssas, ja rakennan sinulle vahvan huoneen, niinkuin minä Davidille rakensin, ja annan sinulle Israelin. ³⁹Ja näin alennan minä sentähden Davidin siemenen, en kuitenkaan ijankaikkisesti. ⁴⁰Mutta Salomo pyysi tappaa Jerobeamia. Niin Jerobeam nousi ja pakeni Egyptiin, Sisakin, Egyptin kuninkaan tykö, ja oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti. ⁴¹Mitä muuta Salomosta sanomista on, hänen tekonsa ja taitonsa: eikö ne ole kirjoitetut Salomon aikakirjassa? ⁴²Mutta aika, kuin Salomo hallitsi Jerusalemissa kaiken Israelin ylitse, oli neljäkymmentä ajastaikaa. ⁴³Ja Salomo nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

12Ja Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli silloin tullut Sikemiin, tekemään häntä kuninkaaksi. ²Ja Jerobeam Nebatin poika kuuli sen ollessansa Egyptissä, johon hän kuningas Salomon edestä paennut oli: (ja Jerobeam viipyi Egyptissä.) ³Ja he olivat lähettäneet häntä kutsumaan; ja Jerobeam tuli ja koko Israelin joukko, ja he puhuivat Rehabeamille ja sanoivat: ⁴Sinun isäs on meidän ikeemme raskauttanut: niin huojenna nyt sinä isäs kova palvelus ja raskas ijäs, jonka hän meidän päällemme pannut on, niin me palvelemme sinua. ⁵Mutta hän sanoi heille: menkää pois kolmanteen päivään asti ja tulkaat jälleen minun tyköni; ja kansa meni. ⁶Niin kuningas Rehabeam piti neuvoa vanhempain kanssa, jotka hänen isänsä Salomon edessä seisovat, kuin hän vielä eli, ja sanoi: kuinka te neuvotte vastaamaan tätä kansaa? ⁷He puhuivat hänelle sanoen: jos sinä palvelet tänäpäpä tätä kansaa ja noudat heidän mielensä, ja vastaat heitä ja annat heille hyviä sanoja; niin he ovat sinun palvelias kaiken sinun elinaikas. ⁸Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he hänelle antaneet olivat, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja hänen edesssä seisovat. ⁹Ja hän sanoi niille: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minulle on puhunut sanoen: Huojenna se ijäs, jonka isäs meidän päällemme pannut on? ¹⁰Ja nuorukaiset, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat, puhuivat hänelle sanoen: näin pitää sinun sanoman kansalle, joka sinulle sanoo: sinun isäs on meidän ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä! sille pitää sinun sanoman: minun pienin sormeni on paksumpi kuin minun isäni kupeet. ¹¹Minun isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään vielä nyt teidän ikeesenne: minun isäni on kurittanut teitä ruoskilla, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla. ¹²Niin Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut ja sanonut oli: tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä. ¹³Ja kuningas vastasi kovin kansaa, ja hylkäsi sen neuvon, jonka vanhimmat olivat hänelle antaneet, ¹⁴Ja puhui heille niinkuin nuoret olivat neuvoneet, ja sanoi: minun isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään teidän ikeesenne vielä: minun isäni on teitä kurittanut ruoskilla, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla. ¹⁵Ja ei kuningas kuullut kansaa; sillä Herra oli sen niin kääntänyt, vahvistaaksensa sanansa jonka Herra puhui Jerobeamille Nebatin pojalle Ahian kautta Silosta. ¹⁶Kuin koko Israel sen näki, ettei kuningas kuullut heitä, vastasi kansa kuningasta ja sanoi: mikä osa meillä on Davidissa? eli perimys Isain pojassa? Israel, mene majoilles! katso siis sinä, David huonettas! Ja Israel meni majoillensa, ¹⁷Niin että Rehabeam ainoastansa valitsi ne Israelin lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat. ¹⁸Ja kuin kuningas Rehabeam lähetti Adoramin verorahan haltian matkaan, niin koko Israel kivitti hänen, niin että hän kuoli. Mutta kuningas Rehabeam astui nopiasti vauuihin ja pakeni Jerusalemiin. ¹⁹Ja niin erkani Israel Davidin huoneesta, hamaan tähän päivään asti. ²⁰Kuin koko

Israel kuuli Jerobeamin tulleeeksi jälleen, lähettivät he ja käskivät kutsua hänen kansan eteen, ja tekivät hänen kaiken Israelin kuninkaaksi; ja ei yksikään seurannut Davidin huonetta, vaan Juudan suku ainoastansa. ²¹Ja kuin Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän koko Juudan huoneen ja BenJaminin suvun, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelin huonetta vastaan ja omistamaan valtakuntaa Rehabeamille Salomon pojalle jälleen. ²²Mutta Jumalan sana tuli sen Jumalan miehen Semajan tykö, sanoen: ²³Puhu Rehabeamille Salomon pojalle Juudan kuninkaalle ja koko Juudan huoneelle, ja BenJaminille ja jääneelle kansalle, ja sano: ²⁴Näin sanoo Herra: älkäätkä menkö sotimaan teidän veljiänne Israelin lapsia vastaan. Palatkaan jokainen kotiansa; sillä se on minulta tapahtunut. Ja he kuulivat Herran sanan ja palasivat menemään Herran sanan jälkeen. ²⁵Ja Jerobeam rakensi Sikemin Ephraimin vuorelle ja asui siinä, ja läksi sieltä ja rakensi Pnuelin. ²⁶Ja Jerobeam ajatteli sydämessänsä: nyt valtakunta tulee Davidin huoneelle jälleen: ²⁷Jos tämä kansa menee Jerusalemiin uhraamaan Herran huoneeseen, ja tämän kansan sydän kääntyy jälleen herransa Rehabeamin Juudan kuninkaan puoleen; niin he tappavat minun ja palajavat jälleen Rehabeamin Juudan kuninkaan tykö. ²⁸Ja kuningas piti neuvon ja teki kaksi kultaista vasikkaa; ja hän sanoi heille: teidän on työläs mennä Jerusalemiin, katso, tässä on sinun Jumalas, Israel, joka sinun on johdattanut Egyptin maalta. ²⁹Ja pani niistä yhden Beteliin, ja toisen pani hän Daniin. ³⁰Ja se asia joutui synniksi; sillä kansa meni sen yhden eteen hamaan Daniin. ³¹Niin teki hän myös huoneen kukkulalle ja teki papit halvimista kansan seasta, jotka ei Levin lapsia olleet. ³²Ja Jerobeam teki juhlan viidentenätoistakymmenentenä päivänä, kahdeksantena kuukautena, niin kuin Juudan juhlapäivän, ja uhrasi alttarilla. Niin hän myös teki Betelissä, uhraten vasikoille, jotka hän tehnyt oli. Ja hän toimitti Betelin papit kukkuloille, jotka hän tehnyt oli. ³³Ja hän uhrasi alttarilla, (jotka hän Beteliin tehnyt oli) viidentenätoistakymmenentenä päivänä kahdeksantena kuukautena, jonka hän sydämässsä ajatellut oli. Ja teki Israelin lapsille juhlan, ja uhrasi alttarilla suitsutukseksi.

13Ja katso, Jumalan mies tuli Juudasta Herran sanan kanssa Beteliin; ja Jerobeam seisoi alttarin tykönä suitsuttamassa. ²Ja hän huusi alttaria vastaan Herran sanan kautta ja sanoi: alttari, alttari! Näin sanoo Herra: katso, Davidin huoneelle on syntyvä poika, Josia nimeltä: hän on uhraava sinun päälläs korkeuden pappeja, jotka sinun päälläs suitsuttavat, ja on polttava ihmisen luita sinun päälläs. ³Ja hän antoi sinä päivänä ihmeen ja sanoi: tämä on se ihme, jonka Herra puhunut on: katso, alttarin pitää halkeaman, ja tuhka, joka sen päällä on, pitää hajoitettaman. ⁴Kuin kuningas kuuli sanan siltä Jumalan mieheltä, joka alttaria vastaan Betelissä huutanut oli, ojensi Jerobeam kätensä alttarin tyköä ja sanoi: ottakaat häntä kiinni. Ja

hänen kätensä kuivettui, jonka hän häntä vastaan ojensi, ja ei hän taitanut sitä vetää jälleen puoleensa.⁵ Ja alttari halkesi, ja tuhka hajoitettiin alttarilta, sen ihmeen jälkeen, jonka Jumalan mies Herran sanan kautta antanut oli.⁶ Ja kuningas vastasi ja sanoi Jumalan miehelle: nöyryytä nyt sinus rukouksella Herran Jumalas kasvoin edessä, ja rukoi-le minun edestäni, että käteni taipuis minun tyköni. Niin Jumalan mies rukoi nöyrästi Herraa, ja kuninkaan käsi taipui jälleen hänen puoleensa ja tuli niinkuin se oli ennenkin ollut.⁷ Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: tule kotia minun kanssani ja virvoita itses: minä annan sinulle lahjan.⁸ Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: vaikkas antaisit minulle puolen huonettas, en minä sittenkään tulisi sinun kanssas, enkä syö tässä paikassa leipää enkä juo vettä.⁹ Sillä niin käski minua Herran sanansa kautta, sanoen: ei sinun pidä leipää syömän eikä vettä juoman, eikä myös palajaman sitä tietä, jota sinä mennyt olet.¹⁰ Ja hän meni toista tietä ja ei palannut sitä tietä, jota hän Beteliin tullut oli.¹¹ Mutta Betelissä asui vanha propheta; hänen tykönsä tuli hänen poikansa ja jutteli hänelle kaikki, mitä Jumalan mies teki sinä päivänä Betelissä, ja sanat, jotka hän kuninkaalle sanonut oli, he juttelivat isällensä.¹² Ja heidän isänsä sanoi heille, mitä tietä hän meni? ja hänen poikansa osoittivat hänelle tien, jota Juudasta tullut Jumalan mies vaeltanut oli.¹³ Mutta hän sanoi pojillensa: satuloikaat minulle aasi. Ja kuin he olivat satuloineet aasin, istui hän sen selkään.¹⁴ Ja meni sen Jumalan miehen perään, ja löysi hänen istumassa tammen alla, ja sanoi hänelle, sinäkö se Jumalan mies olet, joka Juudasta tullut olet? Hän sanoi: minä.¹⁵ Hän sanoi hänelle: tule minun kanssani kotia ja syö leipää.¹⁶ Hän sanoi: en minä taida palata sinun kanssas enkä tulla sinun tykö: en minä syö leipää enkä juo vettä sinun kanssas tässä paikassa.¹⁷ Sillä minun kanssani on puhuttu Herran sanan kautta: ei sinun pidä siellä leipää syömän eikä vettä juoman, ei myös sinun pidä palajaman sitä tietä, jota sinä sinne mennyt olet.¹⁸ Hän sanoi hänelle: minä olen myös propheta niinkuin sinäkin, ja enkeli on puhunut minun kanssani Herran sanan kautta ja sanonut: vie häntä kanssas huonees syömään leipää ja juomaan vettä. Mutta hän valehteli hänen edessänsä.¹⁹ Ja hän palasi hänen kanssansa, ja söi leipää ja joi vettä hänen huoneessansa.²⁰ Ja tapahtui, kuin he istuivat pöydän tykönä, että Herran sana tuli prophetan työ, joka hänen palauttanut oli,²¹ Ja hän huusi Jumalan miehelle, joka Juudasta tullut oli, ja sanoi: näin sanoo Herra: ettäs olet Herran käskylle tottelematon ollut, ja et ole sitä käskyä pitänyt, jonka Herra sinun Jumalas käsenyt on,²² Ja olet palannut syömään leipää ja juomaan vettä siinä paikassa, josta sinulle sanottu oli: ei sinun pidä siellä leipää syömän eikä vettä juoman: ei pidä sinun ruumiis tuleman sinun isäis hautaan.²³ Ja kuin hän leipää syönyt ja vettä juonut oli, satuloitsi hän aasin prophetalle, jonka hän palauttanut oli.²⁴ Ja koska hän meni pois, kohtasi hänen jalopeura tiellä ja tappoi hänen. Ja hänen ruumiinsa makasi heitettyinä

tiellä, ja aasi seiso i hänen sivussansa, ja jalopeura seiso i lähinnä ruumista.²⁵ Ja katso, koska siitä kävi ihmisiä ohitse, näkivät he ruumiin heitetyksi tielle ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä; ja he tulivat ja sanoivat sen kaupungissa, jossa vanha propheta asui.²⁶ Kuin propheta sen kuuli, joka hänen tieltä palauttanut oli, sanoi hän: se on Jumalan mies, joka Herran käskylle tottelematon oli; sentähden on Herra hänen antanut jalopeuralle, ja se on musertanut ja tappanut hänen niiden sanain jälkeen, jotka Herra hänelle sanonut oli.²⁷ Ja sanoi pojillensa: satuloikaat minulle aasi. Ja koska he olivat satuloineet,²⁸ Meni hän sinne, ja löysi hänen ruumiinsa heitetyksi tielle, ja aasin ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä. Ei jalopeura ollut syönyt ruumista eikä reväissyt aasia.²⁹ Niin otta propheta sen Jumalan miehen ruumiin ja pani aasinsa päälle, ja vei sen takaperin; ja vanha propheta tuli kaupunkiin itkemään ja hautaamaan häntä.³⁰ Ja hän pani ruumiin omaan hautaansa, ja he itkivät häntä: oi minun veljeni!³¹ Ja kuin he olivat haudanneet hänen, puhui hän pojillensa, sanoen: koska minä kuolen, niin haudatkaat minua siihen hautaan, johon Jumalan mies haudattu on, ja pankaat minun luuni hänen luidensa sivuun.³² Sillä se on tapahtuva, minkä hän alttaria ja Beteliä vastaan Herran sanan kautta huutanut oli, ja kaikkia korkeuden huoneita vastaan, jotka Samarian kaupungeissa ovat.³³ Mutta kuin nämät tapahtuneet olivat, ei Jerobeam kääntänytkään itseensä pahalta tieltänsä pois, mutta meni ja teki taas korkeuden pappeja halvimista kansan seassa; kenenkä hän tahtoi, sen käden hän täytti, ja se tuli korkeuden papiksi.³⁴ Ja tämä asia tapahtui Jerobeamin huoneelle synniksi, ja että hän piti hävitettämän ja hukutettaman maan päältä.

14 Siihen aikaan sairasti Abia Jerobemin poika.² Ja Jerobeam sanoi emännällensä: nouse ja muuta itses, niin ettei yksikään tuntisi sinua Jerobeamin emännäksi; ja mene Siloon. Katso siellä on propheta Ahia, joka minulle sanoi: että minä olen tuleva tämän kansan kuninkaaksi.³ Ja ota kätees kymmenen leipää ja kyrsää, ja astia hunajaa, ja mene hänen tykönsä, että hän sanois sinulle, mitä nuorukaiselle tapahtuu.⁴ Ja Jerobeamin emäntä teki niin, nousi ja meni Siloon, ja tuli Ahian huoneesen; mutta ei Ahia taitanut nähdä, sillä hänen silmänsä olivat pimenneet vanhuudesta.⁵ Mutta Herra sanoi Ahialle: katso Jerobeamin emäntä tulee kysymään sinulta yhtä asiaa pojastansa, sillä hän on sairas; niin puhu sinä hänelle niin ja niin. Ja kuin hän tuli sisälle, piti hän itsensä outona.⁶ Kuin Ahia kuuli ovesa hänen jalkainsa töminän, sanoi hän: tule sisälle, sinä Jerobeamin emäntä: kuinkas itses niin outona pidät? Minä olen lähtetty sinun tykö kovan sanoman kanssa.⁷ Mene ja sano Jerobeamille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: että minä olen korottanut sinun kansan seasta ja pannut sinun minun kansani Israelin ruhtinaaksi,⁸ Ja olen reväissyt valtakunnan Davidin huoneelta pois, ja antanut sen sinulle: mutta et sinä ole ollut niinkuin minun palve-

liani David, joka piti minun käskyni ja vaelsi minun jälkeeni kaikella sydämellä, ja teki ainoastaan mitä minulle kelvollinen oli; ⁹Mutta sinä olet tehnyt pahemmin kaikkia muita, jotka sinun edelläs olleet ovat, ja sinä olet mennyt ja tehnyt itselles vieraita jumalia ja valetuita kuvia kehoittaakses minua vihaan, ja olet heittänyt minun selkäs taa; ¹⁰Sentähden katso, minä annan tulla pahaa Jerobeamin huoneen päälle, ja hukutan Jerobeamista sen, joka vetensä seinään heittää, suljetun ja hyljätyn Israelissa, ja käväisen Jerobeamin huoneen sukukunnan, niinkuin tunkio käväistään, perikatoonsa asti. ¹¹Joka Jerobeamista kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, mutta joka kuolee kedolla, se pitää taivaan linnuilta syötämän; sillä Herra on sen puhunut. ¹²Niin nouse sinä ja mene kotias, ja kuin jalkas astuu kaupunkiin, niin pojan pitää kuoleman. ¹³Ja koko Israel itkee häntä ja hautaa hänen, sillä ainoastansa tämä tulee Jerobeamista hautaan, että jotakin hyvää on löydetty hänen tykönänsä, Herran Israelin Jumalan edessä, Jerobeamin huoneessa. ¹⁴Ja Herra herättää itsellensä yhden Israelin kuninkaan, se on hävittävä Jerobeamin huoneen sinä päivänä: ja mitä jo on tapahtunut? ¹⁵Ja Herra lyö Israelin niinkuin ruoko häälyy vedessä, ja repii Israelin tästä hyvästä maasta, jonka hän heidän isillensä antanut on, ja hajottaa heidät virran ylitse; että he ovat itsellensä tehneet metsistöitä, vihoittaksensa Herraa: ¹⁶Ja hylkää Israelin, Jerobeamin synnin tähden, joka syntiä teki ja saatti Israelin syntiä tekemään. ¹⁷Ja Jerobeamin emäntä nousi ja meni, ja tuli Tirtsaan; ja kuin hän astui huoneen kynnykseen, kuoli nuorukainen. ¹⁸Ja he hautasivat hänen, ja koko Israel itki häntä, Herran sanan jälkeen, jonka hän palveliansa propheta Ahian kautta sanonut oli. ¹⁹Mitä enempi Jerobeamista on sanomista, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi: katso se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. ²⁰Ja aika, jonka Jerobeam hallitsi, oli kaksikolmattakymmentä ajastaikaa; ja hän nukkui isänsä kanssa; ja hänen poikansa Nadab tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ²¹Niin oli Rehabeam, Salomon poika kuningas Juudassa, ja oli yhdenviidettäkymmentä ajastaikainen tultuansa kuninkaaksi, ja hallitsi seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra valinnut on kaikista Israelin sukukunnista, pannaksensa siihen nimensä; ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen. ²²Ja Juuda teki pahaa Herran edessä; ja he saattivat hänen enempi kiivaaksi, kuin kaikki heidän esi-isänsä olivat tehneet synneillensä, joita he tekivät. ²³Sillä hekin rakensivat itsellensä korkeuksia, patsaita ja metsistöitä kaikille korkeille vuorille ja kaikkein viheriäisten puiden alle. ²⁴Ja maakunnassa oli huorintekijöitä; ja he tekivät kaikki pakanain kauhistukset, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois. ²⁵Ja tapahtui viidennellä kuningas Rehabeamin ajastajalla, että Sisak Egyptin kuningas meni Jerusalemia vastaan, ²⁶Ja otti Herran huoneen tavarat, ja kuninkaan huoneen tavarat, ja kaiken mitä sieltä taidettiin ottaa, ja otti kaikki kultaiset kilvet, jota Salomo oli antanut tehdä,

²⁷Joiden siaan kuningas Rehabeam antoi tehdä vaskisia kilpiä, ja antoi ne ylimmäisten vartioittensa haltuun, jotka kuninkaan huoneen ovea vartioitsivat. ²⁸Ja niin usein kuin kuningas meni Herran huoneeseen, kantoivat vartiat niitä, ja veivät ne vartiakamariin jälleen. ²⁹Mitä enempi Rehabeamin asioista on sanomista ja kaikista mitä hän tehnyt oli: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ³⁰Ja Rehabeamin ja Jerobeamin välillä oli sota kaikkina heidän päivinänsä. ³¹Ja Rehabeam nukkui isänsä kanssa ja haudattiin isänsä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen. Ja hänen poikansa Abiam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

15Niin oli kuningas Jerobeamin Nebatin pojan kahdeksantena vuotena toistakymmentä Abiam kuningas Juudassa, ²Ja hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka Abisalomin tytär. ³Ja hän vaelsi kaikissa isänsä synneissä, jotka hän oli tehnyt hänen edellensä, ja ei ollut hänen sydämensä vakaa Herran hänen Jumalansa edessä, niinkuin Davidin hänen isänsä sydän oli. ⁴Mutta Davidin täden antoi Herra hänen Jumalansa hänelle valkeuden Jerusalemissa, herättääksensä hänelle pojan hänen jälkeensä, ja asettaaksensa Jerusalemiin; ⁵Sillä David oli tehnyt mitä oikein on Herran edessä, ja ei poikennut kaikista, mitä hän hänelle käsenyt oli, kaikkena elinaikansa, paitsi Urian Hetiläisen asiaa. ⁶Mutta Rehabeam ja Jerobeam sotivat keskenänsä kaiken elinaikansa. ⁷Mitä enempi on sanomista Abiamista ja kaikista hänen töistensä, eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? Ja Abiam soti Jerobeamin kanssa. ⁸Niin Abiam nukkui isänsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja Asa hänen poikansa hallitsi hänen perässensä. ⁹Ja kahdentenkymmenentenä Jerobeamin Israelin kuninkaan vuonna oli Asa kuningas Juudassa. ¹⁰Ja hallitsi yhden ajastajan viidettäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka Abisalomin tytär. ¹¹Ja Asa teki kelvollisesti Herran edessä, niinkuin David hänen isänsä, ¹²Ja karkoitti huorintekijät maalta, ja ajoi pois kaikki epäjumalat, jotka hänen isänsä tehneet olivat. ¹³Ja vielä sitten pani hän äitinsä Maekan viralta pois, että hän oli tehnyt Mipletsetin metsistön; vaan Asa kukisti hänen Mipletsetinsä ja poltti sen Kidronin ojan tykönä. ¹⁴Mutta kukkuloita ei hän kukistanut; kuitenkin Asan sydän oli vakaa Herran edessä kaiken elinaikansa. ¹⁵Ja hän vei sisälle mitä hänen isänsä oli pyhittänyt, ja Herran huoneen pyhät kalut: hopian ja kullan ja astiat. ¹⁶Mutta Asan ja Baesan Israelin kuninkaan välillä oli sota kaiken heidän elinaikansa. ¹⁷Vaan Baesa Israelin kuningas nousi Juudaa vastaan ja rakensi Raman, ettei yksikään vaeltaisi ulos taikka sisälle Asan Juudan kuninkaan puolelta. ¹⁸Silloin otti Asa kaiken hopian ja kullan, jotka Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneen tavaroista jääneet olivat, ja antoi ne palveliansa käsiin, jotka kuningas Asa lähetti Benhadadille Tabrimmonin Hesionin pojan pojalle Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskussa, ja käski

sanoa hänelle: ¹⁹Minun ja sinun vaiheella, ja minun isäni ja sinun isäs vaiheella on liitto: katso minä lähetin sinulle hopiaa ja kultaa lahjaksi, ettäs rikkoisit sen liiton, minkä sinä Baesan Israelin kuninkaan kanssa tehnyt olet, että hän erkanis minusta. ²⁰Ja Benhadad oli kuuliainen kuningas Asalle, ja lähetti sodanpäämiehet Israelin kaupunkiin, ja löi Lionin ja Danin ja Abelin Betmaekan, ja koko Kinerotin, ynnä kaiken Naphtalin maakunnan kanssa. ²¹Kuin Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa, ja meni Tirtsaan. ²²Mutta kuningas Asa lähetti sanoman kaiken Juudan ympäri: ei tässä pidä yksikään nuhteetoin oleman. Ja he kukistivat kivet ja puut Ramasta, joita Baesa oli rakentanut; ja kuningas Asa rakensi niistä Geban BanJaminista ja Mitspan. ²³Mitä muuta on kuningas Asasta puhumista, ja kaikesta hänen vallastansa, ja kaikista hänen töistensä, ja kaupungeista, jotka hän rakentanut oli: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? paitsi että hän oli vanhuudellansa sairas jaloista. ²⁴Ja Asa nukkui isänsä kanssa ja haudattiin isänsä kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Josaphat hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen peräänsä. ²⁵Ja Nadab Jerobeamin poika oli Israelin kuningas toisena Asan Juudan kuninkaan vuonna, ja hallitsi Israelissa kaksi vuotta, ²⁶Ja teki pahaa Herran edessä, ja vaeli isänsä teillä ja hänen synneissensä, joilla hän saatti Israelin syntiä tekemään. ²⁷Ja Baesa Ahian poika Isaskarin huoneesta teki liiton häntä vastaan, ja Baesa löi hänen Philistealaisten Gibetonissa; sillä Nadab ja koko Israel piirittivät Gibetonin. ²⁸Sitte tappoi Baesa hänen kolmantena Asan Juudan kuninkaan vuonna, ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ²⁹Koska hän oli kuningas, löi hän kuoliaaksi kaiken Jerobeamin huoneen, ja ei jättänyt yhtään ainoaa henkeä Jerobeamin huoneesta, siihenasti että hän hävitti hänen, Herran sanan jälkeen, joka oli sanottu hänen palvelialtansa Ahialta Silosta, ³⁰Jerobeamin syntein tähden, jotka hän teki, ja jolla hän saatti Israelin syntiä tekemään, sillä vihoittamisella, jolla hän vihaan kehoitti Herran Israelin Jumalan. ³¹Mitä enempi Nadabista on sanomista ja kaikista hänen töistensä: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ³²Mutta Asa ja Baesa Israelin kuningas sotivat keskenensä kaiken ikänsä. ³³Kolmantena Asan Juudan kuninkaan vuonna oli Baesa Ahian poika koko Israelin kuningas Tirtsassa, neljäkymmättä ajastaikaa. ³⁴Ja hän teki pahaa Herran edessä, ja vaeli Jerobeamin teillä ja hänen synneissensä, joilla hän saatti Israelin syntiä tekemään.

16Niin tuli Herran sana Jehun Hananin pojan tykö Baesaa vastaan, sanoen: ²Että minä olen ylentänyt sinun tomusta ja tehnyt sinun minun kansani Israelin ruhtinaaksi, ja kuitenkin sinä olet vaeltanut Jerobeamin teillä ja saattanut minun kansani Israelin syntiä tekemään, niin ettäs vihoitat minun heidän synneillensä; ³Katso, minä hävitän Baesan perilliset ja hänen huoneensa perilliset, ja annan sinun huonees tulla niinkuin Jerobeamin Nebatin pojan huoneen:

⁴Joka Baesan suvusta kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, ja joka kuolee kedolla se pitää taivaan linnuilta syötämän. ⁵Mitä enempi on puhumista Baesasta ja hänen töistensä ja voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ⁶Ja Baesa nukkui isänsä kanssa ja haudattiin Tirtsaan. Ja hänen poikansa Ella tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ⁷Ja Herran sana tuli prophetan Jehun Hananin pojan kautta Baesaa ja hänen huonettansa vastaan, ja kaikkea pahuutta vastaan, minkä hän Herran edessä tehnyt oli, vihoittaaksensa häntä kätensä töillä, että sen piti tuleman niinkuin Jerobeamin huone, ja sentähden että hän hänen tappanut oli. ⁸Asan Juudan kuninkaan kuudentena vuonna kolmattakymmentä oli Ella Baesan poika Israelin kuningas Tirtsassa kaksi ajastaikaa. ⁹Mutta hänen palveliansa Simri, joka hallitsi puolet vaunuja, teki liiton häntä vastaan: kuin hän tuli Tirtsaan, niin hän joi ja juopui Artsan tykönä, joka oli Tirtsan kartanon haltia. ¹⁰Ja Simri tuli ja löi hänen, ja tappoi hänen Asan Juudan kuninkaan seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä, ja tuli hänen siaansa kuninkaaksi. ¹¹Ja kuin hän oli kuningas ja istui kuninkaallisella istuimellansa, löi hän kaiken Baesan huoneen ja ei jättänyt yhtäkään seinään vettänsä heittävä, eikä perillisiä eli lankoja. ¹²Ja niin hävitti Simri koko Baesan huoneen, Herran sanan jälkeen, joka Baesalle oli puhuttu propheta Jehun kautta. ¹³Kaikkein Baesan ja hänen poikansa Ellan syntein tähden, joita he olivat tehneet, ja olivat saattaneet Israelin syntiä tekemään, ja olivat vihoittaneet Herran Israelin Jumalan turhuudellansa. ¹⁴Mitä enempi on sanomista Ellasta ja kaikista hänen menoistansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ¹⁵Seitsemäntenä kolmattakymmentä Asan Juudan kuninkaan vuonna oli Simri kuningas Tirtsassa seitsemän päivää; sillä väki oli sioittanut itsensä Philistealaisten Gibetonissa. ¹⁶Koska väki leirissä ollessansa kuuli sanottavan Simrin tehneen liiton ja tappaneen kuninkaan, niin koko Israel vahvisti sinä päivänä Omrin sodanpäämiehen Israelin kuninkaaksi leirissä. ¹⁷Ja Omri meni ylös ja koko Israel hänen kanssansa Gibetonista, ja ahdistivat Tirtsan. ¹⁸Koska Simri näki kaupungin voitettavan, meni hän kuninkaallisen huoneen saliin, ja poltti itsensä kuninkaallisen huoneen kanssa ja kuoli. ¹⁹Synteinsä tähden, jotka hän oli tehnyt: sillä hän oli tehnyt pahaa Herran edessä ja vaeltanut Jerobeamin teillä ja niissä synneissä, jotka hän oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelinkin syntiä tekemään. ²⁰Mitä enempi on sanomista Simristä, ja kuinka hän oli liiton tehnyt: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ²¹Siihen aikaan hajosi Israelin kansa kahteen joukkoon: yksi osa Tibnin Ginatin pojan puolelle, ja vahvistivat hänen kuninkaaksensa ja toinen Omrin puolelle. ²²Mutta se joukko, joka piti Omrin puolta, oli väkevämpi kuin ne, jotka pitivät Tibnin Ginatin pojan puolta. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli kuninkaaksi. ²³Asan Juudan kuninkaan ensimmäisenä vuonna neljäkymmättä oli Omri Israelin kuningas kaksitoistakymmentä ajastaikaa, ja hal-

litsi Tirtsassa kuusi ajastaikaa. ²⁴Hän osti Semeriltä Samaritan vuoren kahdella hopiasentnerillä, ja rakensi vuorelle, ja kutsui kaupungin, jonka hän rakensi, Semerin vuoren herran nimellä Samariaksi. ²⁵Ja Omri teki pahaa Herran edessä, ja oli pahempi kaikkia, jotka hänen edellensä olleet olivat, ²⁶Ja vaelsi kaikissa Jerobeamin Nebatin pojan teissä ja hänen synneissänsä, joilla hän Israelin saatti syntiä tekemään, niin että he vihoittivat Herran Israelin Jumalan turhuudellansa. ²⁷Mitä enempi on sanomista Omrista, ja kaikista hänen töistensä, ja hänen voimastansa teoissansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ²⁸Ja Omri nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan; ja Ahab hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen peräänsä. ²⁹Asan Juudan kuninkaan kahdeksantena vuonna neljätkymmentä oli Ahab Omrin poika kuningas Israelissa, ja hallitsi Israelia Samariassa kaksi ajastaikaa kolmattakymmentä. ³⁰Ja Ahab Omrin poika teki pahaa Herran edessä enemmän kuin kaikki ne, jotka hänen edellensä olivat. ³¹Ja se oli hänelle vähä, että hän vaelsi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, hän otti myös Isebelin, Etbaalin Zidonin kuninkaan tyttären emännäksensä, ja meni palvelemaan ja kumartamaan Baalia; ³²Ja asetti Baalille alttarin Baalin huoneessa, jonka hän oli rakentanut Samariassa. ³³Ja Ahab teki metsistön; niin että Ahab vihoitti Herran Israelin Jumalan kovemmin kuin kaikki muut Israelin kuninkaat, jotka hänen edellensä olivat. ³⁴Silloin rakensi Hiel Betelistä Jerihon: se maksoi hänen esikoisensa Abiramin, koska hän perustuksen laski, ja hänen nuorimman poikansa Segubin, koska hän sen portit pani, Herran sanan jälkeen, jonka hän oli sanonut Josuan Nunin pojan kautta.

17Ja Elia Tisbiläinen Gileadin asuja sanoi Ahabelle: niin totta kuin Herra Israelin Jumala elää, jonka edessä minä seison, ei pidä näillä vuorilla kastetta eikä sadetta tuleman, muutoin kuin minun sanani jälkeen. ²Ja Herran sana tuli hänen tykönsä sanoen: ³Mene tästä pois ja käännä itses itään päin, ja lymytä sinus Keritin ojan tykö, joka on Jordanin kohdalla. ⁴Ja sinun pitää juoman ojasta: ja minä olen käskenyt kaarnetten elättää sinua siellä. ⁵Hän meni ja teki Herran sanan jälkeen, ja meni istui Keritin ojan tykönä, joka on Jordanin kohdalla. ⁶Ja kaarneet veivät hänelle leipää ja lihaa, huomeneltain ja ehtoona, ja hän joi ojasta. ⁷Ja monikahtain päivän perästä kuivui oja; sillä ei ollut sadetta maakunnassa. ⁸Niin tuli Herran sana hänen tykönsä, sanoen: ⁹Nouse ja mene Sarpatiin, joka Sidonin tykönä on, ja pysy siellä: katso, minä olen käskenyt leskivaimon sinua siellä elättää. ¹⁰Ja hän nousi ja meni Sarpatiin; ja kuin hän kaupungin porttiin tuli, katso, leskivaimo oli siellä ja haki puuta, ja hän puhui hänelle, sanoen: tuo minulle vähä vetä astiassa juodakseni. ¹¹Kuin hän meni tuomaan, huusi hän häntä ja sanoi: tuo myös minulle pala leipää kädessä. ¹²Hän sanoi: niin totta kuin Herra sinun Jumalas elää, ei ole minulla leipää, mutta pivo jauhoja vakkaisessa ja vähä öljyä astiassa: ja katso, minä kokoon kaksi puuta ja menen

valmistamaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitte kuollaksemme. ¹³Ja Elia sanoi hänelle: älä pelkää, mene ja tee niinkuin sinä sanonut olet; kuitenkin leivo minulle vähä kyrsäinen siitä ensin ja tuo minulle; mutta itselles ja pojalles pitää myös sinun siitä sen jälkeen tekemän: ¹⁴Sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala: Ei jauhot vakkaisesta pidä loppuman ja öljy astiasta ei pidä puuttuman, siihen päivään asti kuin Herra antaa sataa maan päälle. ¹⁵Ja hän meni ja teki niinkuin Elia puhunut oli. Ja hän söi ja myös vaimo perheinensä kauvan aikaa. ¹⁶Ei jauhot loppuneet vakkaisesta eikä öljy astiasta, Herran sanan jälkeen, jonka hän Elian kautta puhunut oli. ¹⁷Sen jälkeen tapahtui, että perheen emännän poika sairasti, ja hänen sairautensa oli niin raskas, ettei henkeä hänessä silleen ollut. ¹⁸Ja hän sanoi Elialle: mitä minulla on sinun kanssas, sinä Jumalan mies? Sinä olet tullut minun tyköni, että minun pahatekoni muistettaisiin ja minun poikani kuolis. ¹⁹Hän sanoi hänelle: tuo minulle poikas. Ja hän otti hänet, hänen sylistänsä, ja vei hänen ylistupaan, kussa hän asui, ja pani hänen omaan vuoteesensa, ²⁰Ja huusi Herran tykö ja sanoi: Herra minun Jumalani! oletkos niin pahoin tehnyt tätä leskeä vastaan, jonka tykönä minä holhotaan, että tapat hänen poikansa? ²¹Ja hän ojensi itsensä kolmasti nuorukaisen päälle, ja huusi Herran tykö ja sanoi: Herra minun Jumalani, anna tämän nuorukaisen sielu tulla häneen jälleensä! ²²Ja Herra kuuli Elian äänen: ja hänen sielunsa tuli häneen jälleen, ja hän virkosi. ²³Ja Elia otti pojan ja kantoi ylistuvasta alas huoneesen, ja antoi äidillensä, ja sanoi: katso, sinun poikas elää. ²⁴Ja vaimo sanoi Elialle: nyt minä ymmärrän, että olet Jumalan mies, Herran sana on tosi sinun suussas.

18Ja monen päivän perästä tuli Herran sana Elian tykö kolmantena vuonna, sanoen: mene ja osoita sinus Ahabelle, ja minä annan sataa maan päälle. ²Ja Elia meni näyttämään itsiänsä Ahabelle; vaan sangen kallis aika oli Samariassa. ³Ja Ahab kutsui Obadian, joka oli hänen huoneensa haltia: (Ja Obadia pelkäsi Herraa suuresti. ⁴Sillä kun Isebel hukutti Herran prophetat, otti Obadia sata prophetaa ja kätki ne, viisikymmentä kuhunkin luolaan, ja elätti heidät leivällä ja vedellä.) ⁵Niin sanoi Ahab Obadialle: vaella maan lävitse kaikkein veislähdetten tykö ja kaikkein ojain tykö, jos löydettäisiin ruohoja hevosille ja muuleille elatukseksi, ettei kaikki eläimet hukkuisi. ⁶Ja he jakoivat itsensä vaeltamaan maata lävitse: Ahab vaelsi yksinänsä yhtä tietä myöten ja Obadia toista tietä yksinänsä. ⁷Kun Obadia tiellä oli, katso, silloin kohtasi hänen Elia; ja kuin hän tunsu hänen, lankesi hän kasvoillensa ja sanoi: etkös ole herrani Elia? ⁸Hän sanoi: olen; mene ja sano herralles: katso, Elia on tässä. ⁹Ja hän sanoi: mitä minä olen rikkonut, että annat palvelias Ahabin käsiin tappa minua? ¹⁰Niin totta kuin Herra sinun Jumalas elää, ei ole yhtään kansaa eli valtakuntaa, kuhunka minun herrani ei ole lähettänyt, sinua etsimään. Ja koska he ovat sanoneet: ei hän ole tässä, on hän vannottanut sitä valtakuntaa ja kansaa, ettet sinä ole

löydetty. ¹¹Ja nyt sinä sanot: mene ja sano herralles: katso, Elia on tässä. ¹²Ja taitais tapahtua, kuin minä menisin pois sinun tyköäs, niin ottais Herran henki sinun pois, ja en minä tietäisi kuhunka, ja minä sitte tulisin ja sanoisin sen Ahabilille, ja hän ei löytäisi sinua, niin hän tappais minun. Mutta minä sinun palvelias pelkään Herraa hamasta nuoruudestani. ¹³Eikö minun herralleni ole sanottu, mitä minä tehnyt olen, kuin Isebel tappoi Herran prophetat? ja minä kätkin sata Herran prophetaa luoliin, viisikymmentä tänne ja viisikymmentä sinne, ja ruokin heidät leivällä ja vedellä. ¹⁴Ja nyt sinä sanot: mene ja sano herralles: katso, Elia on tässä: että hän minun tappais. ¹⁵Elia sanoi: niin totta kuin Herra Zebaot elää, jonka edessä minä seison: tänäpäpä minä itseni hänelle ilmoitan. ¹⁶Niin meni Obadia Ahabia vastaan ja sanoi nämät hänelle, ja Ahab meni Eliaa vastaan. ¹⁷Ja kuin Ahab näki Elian, sanoi Ahab hänelle: etkö sinä ole se, joka Israelin villitset? ¹⁸Hän sanoi: en minä villitse Israelia, mutta sinä ja sinun isäs huone, että te olette hyljänneet Herran käskyt, ja sinä vaellat Baalin jälkeen. ¹⁹Lähetä siis nyt kokoamaan minun tyköni koko Israel Karmelin vuorelle, ja neljäsatata ja viisikymmentä Baalin prophetaa ja neljäsatata metsistöin prophetaa, jotka syövät Isebelin pöydältä. ²⁰Niin lähetti Ahab kaikkein Israelin lasten tykö ja kokosi prophetat Karmelin vuorelle. ²¹Niin astui Elia kaiken kansan eteen ja sanoi: kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, niin vaeltakaat hänen jälkeensä, mutta jos Baal, niin vaeltakaat hänen jälkeensä; ja ei kansa häntä mitään vastanut. ²²Niin sanoi Elia kansalle: minä olen ainoasti jäänyt Herran prophetaista; mutta Baalin prophetaita on neljäsatata ja viisikymmentä miestä. ²³Niin antakaat nyt meille kaksi mullia ja antakaat heidän valita toisen mullin ja hakata kappaleiksi, ja pankaan puiden päälle, mutta älkään siihen panko tulta: ja minä otan toisen mullin ja panen myös puiden päälle, ja en pane siihen tulta. ²⁴Ja huutakaat te teidän jumalainne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä: kumpi Jumala vastaa tulen kautta, hän olkoon Jumala. Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: se on oikein. ²⁵Ja Elia sanoi Baalin prophetaille: valitkaat teille toinen mulli, ja tehkää te ensin, sillä teitä on monta, ja huutakaat teidän jumalainne nimeä, ja älkää siihen tulta panko. ²⁶Ja he ottivat mullin, jonka hän heille antoi, ja valmistivat ja huusivat Baalin nimeä huomenesta puolipäivään asti, sanoen: Baal, kuule meitä! mutta ei siinä ollut ääntä eli vastaajaa; ja he hyppelivät alttarin ympärillä, jonka he tehneet olivat. ²⁷Kun jo puolipäivä oli, pilkkasi heitä Elia ja sanoi: huutakaat vahvasti; sillä hän on jumala, hän ajattelee jotakin, eli on jotakin toimittamista, eli on matkalla, eli jos hän maa-kaa, että hän heräis. ²⁸Ja he huusivat suurella äänellä, ja viileskelivät itsiänsä veitsillä ja naskaleilla tavallansa, niin että he verta tiukkuivat. ²⁹Kuin puolipäivä kulunut oli, pheterasivat he siihenasti, että ruokauhri uhrattaman piti; ja ei ollut siinä ääntä eli vastaajaa, elikkä joka vaaria otti. ³⁰Niin sanoi Elia kaikelle kansalle: tulkaat minun ty-

köni; ja kuin kaikki kansa tuli hänen tykönsä, paransi hän Herran alttarin, joka kukistunut oli. ³¹Ja Elia otti kaksi toistakymmentä kiveä Jakobin lasten luvun jälkeen (jonka tykö Herran sana tapahtunut oli, sanoen: Israel pitää sinun nimes oleman), ³²Ja rakensi niistä kivistä alttarin Herran nimeen, ja teki kuopan alttaria ympäri kahden jyvämitan leveydeltä, ³³Ja latoi puut, ja hakkasi mullin kappaleiksi, ja pani sen puiden päälle, ³⁴Ja sanoi: täyttäkää neljä kadia vedellä ja kaatakaat se polttouhrin ja puiden päälle; ja hän sanoi: tehkää se vielä toinen kerta; ja he tekivät sen toisen kerran; ja hän sanoi: tehkää se vielä kolmas kerta; ja he tekivät sen kolmannen kerran. ³⁵Ja vesi juoksi alttaria ympäri, että kuoppakin täytettiin vedestä. ³⁶Ja koska ruokauhri piti uhrattaman, astui propheta Elia edes ja sanoi: Herra Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! ilmoita tänäpäpä, että sinä olet Israelin Jumala, ja minä sinun palvelias, ja että minä nämä kaikki sinun sanas jälkeen tehnyt olen. ³⁷Kuule minua Herra, kuule minua, että tämä kansa tietäis sinun olevan Herran Jumalan; ettäs kääntäisit heidän sydämensä takaisin. ³⁸Niin putosi Herran tuli ja poltti polttouhrin, puut, kivet ja mullan, ja nuoli veden kuopasta. ³⁹Kuin kaikki kansa näki sen, heittäisivät he kasvoilensa ja sanoivat: Herra on Jumala, Herra on Jumala. ⁴⁰Mutta Elia sanoi heille: ottakaat Baalin prophetat kiinni, ettei yksikään heistä pääsisi. Ja he ottivat heidät kiinni; ja Elia vei heidät Kisonin ojan tykö ja tappoi heidät siellä. ⁴¹Ja Elia sanoi Ahabilille: mene ylös, syö ja juo; sillä suuren sateen hyminä kuuluu. ⁴²Ja kuin Ahab meni syömään ja juomaan, meni Elia Karmelin kukkulalle, ja lankesi maahan, ja kumarsi kasvoilensa, ja pani päänsä polviensa välille, ⁴³Ja sanoi palveliallensa: mene nyt ylös ja katso meren puoleen. Hän meni ylös, katsoi ja sanoi: ei siellä ole mitään. Hän sanoi: mene vielä sinne seitsemän kertaa. ⁴⁴Ja seitsemännellä kerralla sanoi hän: katso sieltä nousee vähä pilvi merestä, niinkuin miehen kämmen. Hän sanoi: mene ja sano Ahabilille: valjasta ja mene, ettei sade sinua käsittäisi. ⁴⁵Ja sillä välillä tuli taivas pilvistä mustaksi ja tuulesta, ja tuli sangen suuri sade. Mutta Ahab matkusti ja tuli Jisreeliin. ⁴⁶Ja Herran käsi oli Elian päällä, ja hän vyötti kupeensa ja juoksi Ahabin edellä, siihenasti kuin hän tuli Jisreeliin.

19Ja Ahab ilmoitti Isebelille kaikki mitä Elia tehnyt oli, ja kuinka hän oli tappanut prophetat miekalla. ²Niin lähetti Isebel sanansaattajat Elialle, sanoen: jumalat minun niin ja niin tehköön, jollen minä huomenna tällä aikaa tee sinun sielulles, niinkuin yhdelle näiden sielulle. ³Kuin hän sen näki, nousi hän ja meni kuhunka hän tahtoi, ja tuli Bersebaan, joka oli Juudassa, ja jätti sinne palveliansa. ⁴Mutta itse hän meni korpeen päiväkunnan matkan; ja kuin hän tuli sinne, istui hän katavan alla, rukoillen sieluansa kuolemaan, ja sanoi: jo kyllä on, Herra, ota nyt sieluni; sillä en minä ole parempi isiäni. ⁵Ja hän pani maata ja nukkui katavan alle; ja katso, enkeli tarttui häneen ja sanoi hänelle: nouse ja syö! ⁶Mutta kuin hän katsahti

ympärillensä, katso, niin oli hänen päänsä takana hiilillä kypsytetty leipä ja astia vettä; ja koska hän syönyt ja juonut oli, niin hän pani maata jälleen ja nukkui. ⁷Ja Herran enkeli palasi hänen tykönsä toisen kerran, tarttui häneen ja sanoi: nouse ja syö! sillä sinulla on pitkä matka. ⁸Ja hän nousi, söi ja joi, ja matkusti sen ruan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä Herran vuoreen Horebiin asti, ⁹Ja tuli siellä luolaan, ja oleskeli siellä yötä; ja katso, Herran sana sanoi hänelle: mitä tässä Elia teet? ¹⁰Hän vastasi: minä olen kiivauksella kiivannut Herran Jumalan Zebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittos, ja sinun alttaris kukistaneet ja tappaneet sinun prophetas miekalla, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sitä pois. ¹¹Hän sanoi: mene tästä ulos ja astu vuorelle Herran eteen. Ja katso, Herra meni ohitse, ja suuri ja väkevä tuuli kävi, joka vuoret halkasi ja mäet särki Herran edellä; mutta ei Herra ollut tuulessa; ja tuulen perästä tuli maanjäristys, ja ei Herra ollut maanjäristyksessä; ¹²Ja maanjäristyksen perästä tuli tulta, ja ei Herra ollut tulessa; tulen perästä tuli hieno tuulen hyminä. ¹³Kuin Elia sen kuuli peitti hän kasvonsa hameellansa, ja meni ulos ja seiso i luolan ovella, ja katso, ääni sanoi hänelle: mitä sinulla tässä on (tekemistä), Elia? ¹⁴Hän vastasi: minä olen kiivauksella kiivannut Herran Jumalan Zebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittos, kukistaneet sinun alttaris ja tappaneet sinun prophetas miekalla, ja minä ainoasti jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sitä pois. ¹⁵Mutta Herra sanoi hänelle: palaja tietäs myöten Damaskun korpeen: mene ja voitele Hasael Syrian kuninkaaksi. ¹⁶Ja voitele Jehu Nimsin poika Israelin kuninkaaksi; ja Elisa Saphatin poika, AbelMeholasta, voitele prophetaksi sinun siaas. ¹⁷Ja tapahtuu, että joka välttää Hasaelin miekan, se tapetaan Jehulta, ja joka välttää Jehun miekan, se tapetaan Elisalta. ¹⁸Mutta minä jätän seitsemäntuhatta Israeliin: kaikki polvet, jotka ei kumartaneet Baalia, ja kaikki suut, jotka ei hänen suuta antaneet. ¹⁹Ja hän läksi sieltä ja kohtasi Elisian Saphatin pojan, joka kynti kahdellatoistakymmenellä parilla härkiä, ja hän itse oli niiden kahdentoistakymmenen seassa; ja Elia meni hänen tykönsä ja heitti hameensa hänen päällensä. ²⁰Ja hän jätti härjät ja juoksi Elian perässä, ja sanoi: anna minun suuta antaa minun isälleni ja äidilleni, niin minä seuraan sinua; hän sanoi hänelle: mene ja tule jälleen; sillä mitä minä sinulle tein? ²¹Ja hän palasi hänen tykönsä, ja otti parin härkiä ja uhrasi sen, ja keitti lihan härkäin kaluilla, ja antoi kansalle syödä; ja hän nousi ja seurasi Eliaa, ja palveli häntä.

20Ja Behadad Syrian kuningas kokosi kaikki sotaväken-
sä ja oli kaksineljätkymmentä kuningasta hänen kans-
sansa, ja hevoset ja vaunut; ja hän meni ja piiritti Sama-
rian, ja soti sitä vastaan, ²Ja lähetti sanansaattajat Aha-
bille Israelin kuninkaalle kaupunkiin, ³Ja käski hänelle sa-
nottaa: näin sanoo Behadad: sinun hopias ja kultas ovat

minun, ja sinun emäntäs ja ihanimmat lapses ovat myös mi-
nun. ⁴Israelin kuningas vastasi ja sanoi: herrani kuningas,
niinkuin sinä sanonut olet, minä olen sinun ja kaikki mitä
minulla on. ⁵Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja sanoivat:
näin sanoo Behadad: minä olen lähettänyt sinun tykönsä sa-
nan, sanoen: sinun hopias ja kultas, emäntäs ja lapses pitää
sinun minulle antaman: ⁶Niin minä huomenna tällä aikaa
lähetän palveliani sinun tykönsä tutkimaan sinun huonees ja
sinun palvelias huoneet: ja mitä sinulla rakkainta on, pitää
heidän ottaman ja tuoman tänne. ⁷Niin Israelin kuningas
kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: tutkikaat ja kat-
sokaat, mitä pahuutta on hänen mielessänsä; sillä hän lä-
hetti sanan minun tyköni, minun emännistäni ja lapsistani,
hopiastani ja kullastani, ja en ole minä häneltä kieltänyt.
⁸Niin sanoivat hänelle kaikki vanhimmat ja kaikki kansa:
ei sinun pidä häntä kuuleman, eikä häneen suostuman. ⁹Ja
hän sanoi Behadadin sanansaattajille: sanokaat herralle-
ni kuninkaalle: kaikki minkä hän käski minulle palveliallen-
sa ensin, teen minä, mutta tätä en minä taida tehdä. Ja
sanansaattajat menivät takaperin ja sanoivat vastauksen
hänelle. ¹⁰Sitte lähetti Behadad hänen tykönsä ja kä-
ski hänelle sanoa: jumalat tehköön minulle niin ja niin, jos
multa Samariassa piisaa, että kaikki minua seuraava kansa
taitais siitä ottaa pivonsa täyden. ¹¹Mutta Israelin kunin-
gas vastasi ja sanoi: sanokaat: joka vyöttää itsensä, älkään
kerskatko, niinkuin se joka riisuu. ¹²Kuin hän sen kuuli,
kuningasten kanssa juodessansa majassa, sanoi hän pal-
velioillensa: valmistakaat teitäne. Ja he valmistavat hei-
tänsä kaupunkia vastaan. ¹³Ja katso, yksi propheta astui
Ahabin Israelin kuninkaan tykö ja sanoi: näin sanoo Her-
ra; etkös nähnyt kaikkea sitä suurta joukkoa? Katso, minä
annan heidät sinun käsiis tänäpäpä, että sinun pitää tietä-
män, että minä olen Herra. ¹⁴Ahab sanoi: kenen kautta?
Ja hän sanoi: näin sanoo Herra: maan ruhtinasten palve-
liain kautta: Hän sanoi: kuka alkaa sodan? Hän vastasi:
sinä. ¹⁵Niin hän luki maan ruhtinasten palveliat, ja heitä
oli kaksisataa ja kaksineljätkymmentä. Ja niiden jälkeen
luki hän kaiken kansan jokaisesta Israelin lapsista, seit-
semäntuhatta miestä. ¹⁶Ja he läksivät ulos puolipäivästä;
mutta Behadad oli juopuneena majassa kahdenneljätky-
mmentä kuninkaan kanssa, jotka häntä auttamaan tu-
livat. ¹⁷Ja maan ruhtinasten palveliat läksivät ulos ensin;
mutta Behadad lähetti, ja he ilmoittivat hänelle, sanoen:
miehet lähtevät ulos Samariasta. ¹⁸Hän sanoi: joko he ovat
rauhan tähden uloslähteneet, niin käsittäkää heitä elävi-
nä, eli jos he ovat lähteneet sotaan, niin ottakaat heitä
myös elävinä kiinni. ¹⁹Niin maan ruhtinasten palveliat oli-
vat lähteneet kaupungista ja sotaväki heidän perässänsä.
²⁰Ja niin löi mies miehensä ja Syrialaiset pakenivat, ja Is-
rael ajoi heitä takaa; ja Behadad Syrian kuningas pääsi
hevostensa selkään hevosmiestensä kanssa. ²¹Niin Israelin
kuningas läksi ulos ja löi hevosia ja vaunuja; ja hän tap-
poi sangen paljo Syrialaisia. ²²Niin astui propheta Israelin
kuninkaan tykö ja sanoi hänelle: mene ja vahvista sinus,

ymmärrä ja katso, mitä sinun tekemän pitää; sillä Syrian kuningas on sinua vastaan nouseva jälleen tämän vuoden perästä. ²³Ja Syrian kuninkaan palveliat sanoivat hänelle; heidän jumalansa ovat vuorten jumalat, sentähden voittivat he meidät: jos me vielä heitä vastaan kedolla sodimme, mitämaks me voitamme heidät. ²⁴Niin tee nyt tämä: ota kaikki kuninkaat pois heidän sioistansa ja pane ruhtinaat heidän siaansa; ²⁵Ja aseta sinulles sotajoukko, senkaltainen kuin tämä sotajoukko oli, ja hevoset ja vaunut niinkuin ennenkin, ja me sodimme heitä vastaan kedolla, mitämaks me voitamme heidät. Ja hän kuuli heitä ja teki niin. ²⁶Kuin ajastaika kulunut oli, asetti Benhadad Syrialaiset, ja meni ylös Aphekiin, sotimaan Israelia vastaan. ²⁷Ja Israelin lapset nousivat myös ja hankitsivat itsensä ja menivät heitä vastaan; ja Israelin lapset sioittivat itsensä heidän kohdallensa, niinkuin kaksi vähää vuohilaumaa; mutta maa oli täynnä Syrialaisia. ²⁸Ja Jumalan mies astui edes ja sanoi Israelin kuninkaalle: näin sanoo Herra: että Syrialaiset ovat sanoneet: Herra on vuorten Jumala ja ei laaksoin Jumala, niin minä tahdon antaa kaiken tämän suuren joukon sinun kätees, että tietäisitte minun olevan Herran. ²⁹Ja he asettivat leirinsä toistensa kohdalle seitsemäksi päiväksi, mutta seitsemäntenä päivänä he menivät sotimaan yhteen. Ja Israelin lapset löivät Syrialaisia satatuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä. ³⁰Mutta jääneet pakenivat Aphekin kaupunkiin. Ja muuri kaatui seitsemänkolmattakymmenen tuhannen miehen päälle, jotka jääneet olivat. Ja Benhadad pakeni myös kaupunkiin, yhdestä majasta toiseen. ³¹Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: katso, me olemme kuulleet Israelin huoneen kuninkaat olevan laupiaat kuninkaat: niin pankkaamme säkit kupeisiimme ja köydet päihimme ja menkäämme Israelin kuninkaan tykö, kuka tiesi että hän sallii sinun sielusi elää. ³²Ja he panivat säkit kupeisiinsa ja köydet päihinsä ja tulivat Israelin kuninkaan tykö, ja sanoivat: Benhadad palvelias sanoo sinulle: minä rukoilen, salli minun sieluni elää. Ja hän sanoi: vieläkö hän elää? hän on minun veljeni. ³³Niin ne miehet ottivat kiinni sen sanan häneltä nopiasti ja käänsivät itsellensä hyväksi, ja sanoivat: sinun veljes Benhadad: niin hän sanoi: menkää ja johdattakaat häntä tänne. Niin Benhadad meni hänen tykönsä, ja hän antoi hänen istua vaunuun. ³⁴Ja hän sanoi hänelle: ne kaupungit, jota minun isäni sinun isältä ottanut on, annan minä jälleen, ja tee kadut sinulles Damaskuun, niinkuin minun isäni teki Samariassa: niin minä teen liiton sinun kanssas ja annan sinun mennä. Ja hän teki liiton hänen kanssansa ja päästi hänen menemään. ³⁵Silloin sanoi yksi mies prophetan lapsista lähimmäisellensä Herran sanan kautta: lyö minua! vaan hän kielsi, ettei hän häntä lyönyt. ³⁶Niin hän sanoi hänelle jällensä: ettet sinä kuullut Herran ääntä, katso, koskas lähdet minun tyköäni, niin jalopeura lyö sinun. Ja kuin hän läksi hänen tyköänsä, kohtasi hänen jalopeura ja löi hänen. ³⁷Ja hän löysi toisen miehen ja sanoi: lyö minua! Ja se mies löi häntä kovasti ja haavoitti hänen. ³⁸Niin propheta meni pois ja seisoi tiel-

lä kuningasta vastassa, ja muutti kasvonsa tuhalli. ³⁹Ja kuin kuningas siitä kävi ohitse, huusi hän kuningasta ja sanoi: palvelias meni keskelle sotaa, ja katso mies pakeni ja johdatti miehen minun tyköni, ja sanoi: kätke tämä mies! jos niin on, että hän kaiketikin tulee pois, niin pitää sinun sielusi oleman hänen sielunsa siassa, eli sinun pitää punnitseman sen edestä leiviskän hopiaa. ⁴⁰Ja koska sinun palveliallas siellä ja täällä tekemistä oli, niin ei hän enää siellä ollut. Niin sanoi Israelin kuningas hänelle: sinun tuomios on oikia, sinä olet itse sen sanonut. ⁴¹Niin hän otti kohta tuhan pois kasvoistansa; ja Israelin kuningas tunsikin hänen olevan prophetoita. ⁴²Ja hän sanoi hänelle: näin sanoo Herra: ettäs päästit minulta kirotn miehen kädestäs, pitää sinun sielusi oleman hänen sielunsa edestä ja sinun kansas pitää oleman hänen kansansa edestä. ⁴³Niin Israelin kuningas meni vihaisena ja pahalla mielellä huoneeseen ja tuli Samariaan.

21 Sitte tapahtui, että Nabotilla Jisreeliläisellä oli viinämäki Jisreelissä, läsnä Ahabin Samarian kuninkaan huonetta. ²Ja Ahab puhui Nabotille ja sanoi: anna minulle viinamäkes kaalimaaksi, että se on niin läsnä huonettani, ja minä annan sinulle sen edestä paremman viinamäen: eli jos sinun niin kelpaa, niin minä annan sinulle hopiaa niin paljo kuin se maksaa. ³Mutta Nabot sanoi Ahabille: Herra varjeltakoon minua antamasta sinulle isäini perintöä! ⁴Niin Ahab tuli kotiansa pahalla mielellä ja vihoissansa, sen sanan tähden minkä Nabot Jisreeliläinen hänelle puhunut oli, sanoen: en minä anna sinulle isäini perintöä; ja hän heittäisi vuoteesen, käänsi kasvonsa ja ei syönyt leipää. ⁵Niin tuli Isebel hänen emäntänsä hänen tykönsä ja sanoi hänelle: mikä se on, että henkes on niin murheellinen, ja et syö leipää? ⁶Niin hän sanoi hänelle: minä olen puhutellut Nabotia Jisreeliläistä ja sanonut: anna minulle viinamäkes rahan edestä, eli jos tahdot, niin minä annan sinulle toisen viinamäen sen edestä. Mutta hän sanoi: en minä anna sinulle viinamäkeäni. ⁷Niin Isebel hänen emäntänsä sanoi hänelle: sinä hallitset nyt Israelin valtakunnan. Nouse ja syö leipää ja ole hyvällä mielellä: minä saatan sinulle Nabotin Jisreeliläisen viinamäen. ⁸Ja hän kirjoitti kirjan Ahabin nimellä, ja lukitsi sen hänen sinetillänsä, ja lähetti sen kirjan vanhimpain ja ylimmäisten tykö, jotka hänen kaupungissansa asuivat Nabotin kanssa. ⁹Ja kirjoitti näin kirjaan, sanoen: kuuluttakaat paasto, ja asettakaat Nabot istumaan ylimmäiseksi kansan sekaan, ¹⁰Ja tuokaat kaksi pahanjuonista miestä häntä vastaan, jotka tunnustavat ja sanovat: sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta: ja viekää häntä ulos ja kivittäkää häntä kuoliaaksi. ¹¹Niin vanhimmat ja sen kaupungin ylimmäiset, jotka hänen kaupungissansa asuivat, tekivät niinkuin Isebel heidän käskenyntä oli ja niinkuin kirjassa kirjoitettu oli, jonka hän heidän tykönsä lähettänyt oli: ¹²Kuuluttivat paaston, ja antoivat Nabotin istua ylimmäiseksi kansan seassa. ¹³Niin tul kaksi pahanjuonista miestä ja istui hänen kohdallensa,

ja tunnustivat Nabotia vastaan kansan edessä ja sanoivat: Nabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta; niin veivät he hänen kaupungista ulos ja kivittivät hänen juuri kuoliaaksi. ¹⁴Ja he lähettivät Isebelin tykö, sanoen: Nabot on kivitetty ja kuollut. ¹⁵Kun isebel kuuli Nabotin kivitetyksi ja kuolleksi, sanoi hän Ahabile: nouse ja omista Nabotin Jisreeliläisen viinamäki, jonka hän sinulta on kieltänyt rahan edestä; sillä ei Nabot elä, vaan on kuollut. ¹⁶Kuin Ahab kuuli Nabotin kuolleeksi, nousi hän menemään ja omistamaan Nabotin Jisreeliläisen viinamäkeä. ¹⁷Mutta Herran sana tuli Elialle Tisbiläiselle ja sanoi: ¹⁸Nouse ja mene Ahabia Israelin kuningasta vastaan, joka on Samariassa, (katso, hän on Nabotin viinamäessä, jota hän on mennyt omistamaan.) ¹⁹Ja puhu hänelle ja sano: näin sanoo Herra: pitkö sinun tappaman, ja vielä päälliseksi omistaman? Ja sinun pitää puhuman hänelle ja sanoman: näin sanoo Herra: siinä paikassa, jossa koirat nuoleskelivat Nabotin veren, pitää koirain sinunkin vertas nuoleskeleman. ²⁰Ja Ahab saboi Elialle: löysitkös nyt minun, sinä minun vihamieheni? Hän sanoi: löysin, ettäs olet sinus myynyt pahaa tekemään Herran silmäin edessä. ²¹Katso, minä annan tulla pahuuden sinun päälles, ja otan sinun sukukuntas pois, ja hävitän Ahabilta sen, joka vettänsä seinään heittää, ja suljetun ja hyljätyn Israelissa. ²²Ja teen sinun huonees niinkuin Jerobeaminkin Nebatin pojan huoneen, ja niinkuin Baesan Ahian pojan huoneen, sen vihoittamisen tähden, millä sinä minua vihoittanut olet, ja saattanut Israelin syntiä tekemään. ²³Ja Herra puhui myös Isebelille ja sanoi: koirain pitää syömän Isebelin Jisreelin muurin tykönä. ²⁴Joka Ahabista kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, ja jos joku kuolee kedolla, se pitää taivaan linnulta syötämän. ²⁵Tosin ei yhtään ollut, joka niin oli itsensä myynyt pahaa tekemään Herran edessä kuin Ahab; sillä hänen emäntänsä Isebel vietteli hänen. ²⁶Ja teki aivan suuret kauhistukset, seuraten epäjumalia, kaiken sen jälkeen kuin Amorilaiset tehneet olivat, jotka Herra ajoi Israelin lasten edestä pois. ²⁷Koska Ahab nämät sanat kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin ihollensa ja paastosi, ja makasi säkissä ja kävi suruissansa. ²⁸Ja Herran sana tuli Elian Tisbiläisen tykö ja sanoi: ²⁹Etkös nähnyt, kuinka Ahab nöyryytti itsensä minun edessäni? että hän itsensä niin nöyryyttää minun edessäni, en minä saata sitä pahaa hänen aikansa; mutta hänen poikansa aikana saatan minä pahan hänen huoneensa päälle.

22Ja he olivat kolme ajastaikaa levossa, ettei ollut sotaa Syrialaistaen ja Israelin vaiheilla. ²Mutta kolmantena vuonna meni Josaphat Juudan kuningas Israelin kuninkaan tykö, ³Ja Israelin kuningas sanoi palvelioillensa: ettekö te tiedä Gileadin Ramotia olevan meidän omamme? ja me istumme ääneti ja emme ota sitä Syrian kuninkaan kädestä? ⁴Ja hän sanoi Josaphatille: tuletkos minun kanssani sotimaan Gileadin Ramotia vastaan? Josaphat sanoi Israelin kuninkaalle: minä olen niinkuin sinä, ja minun kansa-

ni niinkuin sinun kansas, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevoses. ⁵Ja Josaphat sanoi vielä Israelin kuninkaalle: kysy siis tänäpäniä Herran sanaa! ⁶Niin Israelin kuningas kokosi prophetaita liki neljäsataa miestä ja sanoi heille: pitääkö minun menemän Gileadin Ramotiin sotaan, taikka laakkaaman? He sanoivat: mene, ja Herra antaa sen kuninkaan käsiin. ⁷Mutta Josaphat sanoi: eikö tässä ole vielä Herran prophetaa, kysyäksemme häneltä? ⁸Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: vielä on yksi mies, Miika Jimlan poika, jolta kysyttäköön Herraa, mutta minä vihaan häntä; sillä ei hän minulle mitään hyvää ennusta, vaan pahaa. Josaphat sanoi: älköön kuningas niin puhuko. ⁹Niin Israelin kuningas kutsui yhden palvelian ja sanoi: tuo Miika Jimlan poika kiiruusti tänne! ¹⁰Mutta Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas istuivat molemmat kuninkaallisella istuimellansa, vaatettuina (kuninkaallisiin) vaatteisiin Samarian portin raitilla; ja kaikki prophetat ennustivat heidän edessänsä. ¹¹Ja Zedekia Kenanan poika oli tehnyt itsellensä rautasarvet, ja sanoi: näin sanoo Herra: puske näillä Syrialaisia siihenasti kuin he kokonansa hävitetään. ¹²Niin myös kaikki prophetat ennustivat ja sanoivat: mene Gileadin Ramotiin, ja sinä menestyt, Jumala antaa sen kuninkaan käsiin. ¹³Mutta sanansaattaja, joka oli mennyt Miikaa kutsumaan, puhui hänelle, sanoen: katso, kaikki prophetat ennustavat yhdestä suusta kuninkaalle hyvää: niin olkoon sinun sanas niinkuin heidänkin sanansa, ja puhu hyvää. ¹⁴Niin Miika sanoi: niin totta kuin Herra elää, mitä Herra sanoo minulle, sitä minä puhun. ¹⁵Mutta kun Miika tuli kuninkaan tykö, sanoi kuningas hänelle: Miika, menemmekö sotimaan Gileadin Ramotiin, taikka lakkaammeko? Hän sanoi hänelle: mene, ja sinä menestyt; sillä Herra antaa sen kuninkaan käsiin. ¹⁶Ja kuningas sanoi taas hänelle: kuinka usein minun pitää sinua vannottaman, ettes minulle muuta sanoisi, kuin totuuden Herran nimeen? ¹⁷Hän sanoi: minä näin koko Israelin hajoitetuksi vuorille niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja Herra sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää, palatkaan jokainen kotiansa rauhassa. ¹⁸Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: enkö minä sinulle sanonut, ettei hän ennusta minulle hyvää, vaan pahaa? ¹⁹Ja hän sanoi: kuule siis Herran sanaa: minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen tykönänsä, oikialla ja vasemmalla puolella. ²⁰Ja Herra sanoi: kuka pettäis Ahabin, että hän menis ja lankeis Gileadin Ramotissa? Yksi sanoi niin ja toinen näin. ²¹Silloin läksi henki, joka seisoi Herran edessä, ja sanoi: minä petän hänen. Jolle Herra sanoi: missä? ²²Hän vastasi: minä menen ja olen valheen henki kaikkein hänen prophetainsa suussa. Hän sanoi: petä häntä, ja sinä taidat, mene ja tee niin. ²³Ja katso, nyt Herra antoi valheen hengen kaikkein näiden sinun prophetais suuhun, ja Herra on puhunut sinua vastaan pahaa. ²⁴Niin astui Zedekia Kenanan poika edes, ja löi Miikaa poskelle, ja sanoi: onko Herran henki paennut minusta sinua puhuttelemaan? ²⁵Miika vastasi: katso, sinä olet sen nä-

kevä sinä päivänä, jona käyt majasta majaan lymytäkseen.²⁶Niin sanoi Israelin kuningas: ota Miika ja vie häntä jälleen kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen kuninkaan pojan tykö,²⁷Ja sano: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneeseen, ja ruokkikaat häntä murheen leivällä ja murheen vedellä, siihen asti kuin minä tulen rauhassa.²⁸Miika sanoi: jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani; ja sanoi: kuulkaat, kaikki kansat!²⁹Ja Israelin kuningas ja Josaphat, Juudan kuningas, meni ylös Gileadin Ramotiin.³⁰Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille, koska hän muutti vaatteensa sotaan lähtiessään: pue sinä itses omiin vaatteisiisi. Ja Israelin kuningas muutti vaatteensa ja meni sotaan.³¹Mutta Syrian kuningas käski vaunuin päämiehille, joita hänellä oli kaksineljäntäkymmentä, sanoen: ei teidän pidä sotiman pientä eli suurta vastaan, mutta ainoastansa Israelin kuningasta vastaan.³²Koska vaunuin päämiehet näkivät Josaphatin, sanoivat he: tämä on tosin Israelin kuningas, ja poikkisivat sotimaan häntä vastaan. Niin Josaphat huusi.³³Koska vaunuin päämiehet näkivät, ettei se ollut Israelin kuningas, luopuivat he hänestä.³⁴Mutta yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkuon. Ja hän sanoi vaunumiehellensä: käännä kätes ja vie minua pois leiristä; sillä minä olen haavoitettu.³⁵Ja sinä päivänä oli suuri sota, ja kuningas seiso i vaunuissansa Syrialaisia vastaan, ja kuoli ehtoon, ja veri vuoti hänen haavastansa vaunuin keskelle.³⁶Ja auringon laskiessa kuulutettiin leirissä sanoen: menkään jokainen kaupunkiinsa ja maallensa!³⁷Ja kuningas kuoli ja vietiin Samariaan, ja he hautasivat kuninkaan Samariassa.³⁸Mutta kuin vunut virutettiin Samarian kalalammikossa, nuolivat koirat hänen vertansa, ja portot pesivät, Herran sanan jälkeen, jonka hän puhui.³⁹Mitä Ahabista enempi on sanomista, ja kaikista hänen töistensä, ja huoneesta, jonka hän elefantin luista rakensi, ja kaikista kaupungeista, jotka hän rakensi: eikö ne ole kirjoitetut Israelin kuningasten aikakirjassa?⁴⁰Ja niin Ahab nukkui isänsä kanssa, ja hänen poikansa Ahasia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.⁴¹Mutta Josaphat Asan poika Juudan kuninkaaksi neljäntenä Ahabin Israelin kuninkaan vuonna.⁴²Ja Josaphat oli viiden ajastajan neljäntäkymmentä vanha ruvetessansa hallitsemaan, ja hallitsi viisikolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Ashuba Silhin tytär.⁴³Ja hän vaelsi kaikissa isänsä Asan teissä, eikä poikennut niistä, ja teki mitä Herralle kelpasi. Mutta ei hän pannut pois korkeuksia, joissa kansa vielä uhrasi ja suitsutti.⁴⁴Ja Josaphat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.⁴⁵Mutta muut Josaphatin sanat ja hänen voimansa ja työnsä, ja sotansa: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?⁴⁶Ja mitä huorintekijöistä jäänyt oli hänen isänsä Asan aikana, ne ajoi hän pois maalta.⁴⁷Ja silloin ei ollut kuningasta Edomissa, vaan yksi oli hänen siassansa.⁴⁸Josaphat oli antanut tehdä haaksia Tarsikseen, jotka piti Ophriin purjehtiman, kultaa noutamaan; mutta ei ne tulleet matkaan,

vaan tulivat särjetyiksi EtseonGeberissä.⁴⁹Silloin Ahaisa Ahabin poika sanoi Josaphatille: anna minun palveliaini mennä sinun palveliais kanssa haaksiin; mutta ei Josaphat tahtonut.⁵⁰Ja Josaphat kuoli isänsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Joram hallitsi hänen siassansa.⁵¹Ja Ahasia Ahabin poika tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa, Josaphatin kuninkaan seitsemäntenä vuonna toistakymmentä, ja hallitsi Israelia kaksi vuotta,⁵²Ja teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi isänsä tiellä, ja äitinsä tiellä ja Jerobeamin Nebatin pojan tiellä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.⁵³Ja hän palveli Baalia ja kumartaen ruukoili häntä, ja vihoitti Herran Israelin Jumalan, kaiken sen jälkeen minkä hänen isänsä oli tehnyt.

2. Kun.

1Ja Moabilaiset luopuivat Israelista Ahabin kuoleman jälkeen. **2**Ja Ahasia putosi häkin lävitse makaushuoneessansa Samariassa, sairasti ja lähetti sanansaattajat, ja sanoi heille: menkää ja kysykää Baalsebubilta, Ekronin jumalalta, jos minä paranen tästä sairaudesta. **3**Mutta Herran enkeli sanoi Elialle Tisbiläiselle: nouse ja mene Samarian kuninkaan sanansaattajia vastaan, ja sano heille: sentähdenkö, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, te menette neuvoa kysymään Baalsebubilta, Ekronin jumalalta? **4**Sentähden näin sanoo Herra: ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, jossa makaat, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman. Ja Elia meni pois. **5**Ja kuin sanansaattajat palasivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: miksi te palasitte? **6**He sanoivat hänelle: yksi mies kohtasi meitä ja sanoi meille: menkää, palatkaat kuninkaan tykö, joka teidät on lähettänyt, ja sanokaat hänelle: näin sanoo Herra: sentähdenkö, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, sinä lähetät kysymään neuvoa Baalsebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, johon sinä maata pannut olet, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman. **7**Ja hän sanoi heille: minkäkaltainen se mies oli, joka kohtasi teitä ja näitä sanoja puhui teille? **8**He sanoivat hänelle: se mies oli karvainen, ja vyötetty hihmaisella vyöllä. Hän sanoi: se on Elia Tisbiläinen. **9**Ja hän lähetti hänen tykönsä yhden viidenkymmenen päämiehen viidenkymmenensä kanssa; ja kuin hän tuli hänen tykönsä, ja katso, hän istui vuoren kukkulalla. Ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, kuningas sanoo: tule alas! **10**Elia vastasi ja sanoi viidenkymmenen päämiehelle: jos minä olen Jumalan mies, niin tulkaan tuli taivaasta ja polttakoon sinun ja sinun viisikymmentäs. Niin tuli lankeksi taivaasta ja poltti hänen ja hänen viisikymmentänsä. **11**Ja hän lähetti taas toisen viidenkymmenen päämiehen hänen tykönsä hänen viidenkymmenensä kanssa, ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, näin sanoo kuningas: tule kiiruusti alas! **12**Elia vastasi ja sanoi heille: jos minä olen Jumalan mies, niin tulkaan tuli taivaasta ja polttakaan sinun ja sinun viisikymmentäs. Niin Jumalan tuli putosi taivaasta ja poltti hänen ja hänen viisikymmentänsä. **13**Niin hän vielä lähetti kolmannen viidenkymmenen päämiehen hänen viidenkymmenensä kanssa. Kuin hän tuli ylös hänen tykönsä, kumarsi hän polvillensa Elian eteen, rukoili häntä ja sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, olkoon siis minun

sieluni ja näiden viidenkymmenen sinun palveliais sielut kalliit sinun edessä! **14**Katso, tuli on tullut taivaasta ja on polttanut ne kaksi ensimmäistä viidenkymmenen päämiestä heidän viidenkymmenensä kanssa; mutta olkoon minun sieluni kallis sinun edessä! **15**Niin sanoi Herran enkeli Elialle: mene alas hänen kanssansa ja älä mitään pelkää häntä. Niin hän nousi ja meni hänen kanssansa kuninkaan tykö. **16**Ja hän sanoi hänelle: näin sanoo Herra: ettäs lähetit sanansaattajat ja annoit kysyä neuvoa Baalsebubilta, Ekronin jumalalta, sentähdenkö, ettei yhtäkään Jumalaa olis Israelissa, jonka sanaa kysyttäisiin? niin ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, johon sinä maata pannut olet, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman. **17**Ja niin hän kuoli Herran sanan jälkeen, jonka Elia puhunut oli. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen siaansa, toisena Joram in Josaphatin pojan Juudan kuninkaan vuonna; sillä ei hänellä ollut poikaa. **18**Mitä enempi on sanomista Ahasiasta ja mitä hän tehnyt on, eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

2Niin tapahtui, kuin Herra tahtoi Elian tuulispäässä ottaa ylös taivaasen, kävivät Elia ja Elisa Gilgalissa. **2**Ja Elia sanoi Elisalle: istus tässä, sillä Herra on minun lähettänyt Beteliin. Mutta Elisa sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä luovu sinusta. Ja he tulivat alas Beteliin. **3**Silloin kävivät prophetain pojat, jotka Betelissä olivat, Elisan tykö ja sanoivat hänelle: tiedätkös Herran tänäpäpä ottavan sinulta pois isäntäs sinun pääs päältä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän, olkaat ääneti! **4**Ja Elia sanoi hänelle: Elisa, viivys tässä, sillä Herra on minun lähettänyt Jerihoon. Hän sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä luovu sinusta. Ja niin he tulivat Jerihoon. **5**Niin tulivat prophetain pojat, jotka Jerihossa olivat, Elisan tykö ja sanoivat hänelle: tiedätkös Herran tänäpäpä ottavan sinulta pois isäntäs sinun pääs päältä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän, olkaat ääneti! **6**Ja Elia sanoi hänelle: istus tässä, sillä Herra on minun lähettänyt Jordaniin. Hän sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä luovu sinusta. Ja he kävivät molemmin. **7**Mutta viisikymmentä miestä prophetain pojista meni pois ja jäivät kauvas seisomaan heidän kohdallansa; vaan he seisivat ynnä Jordanin tykönä. **8**Niin otti Elia hameensa ja kääri kokoon, ja löi veteen, ja vesi hajosi molemmille puolille, niin että he molemmat kävivät kuivina

sen lävitse. ⁹Ja kuin he tulivat ylitse, sanoi Elia Elisalle: ano, mitä minun pitää sinulle tekemän, ennenkuin minä otetaan pois sinulta. Elisa sanoi: että kaksi osaa hengestä olis minun kanssani. ¹⁰Hän sanoi: sinä olet anonut kovaa asiaa; mutta kuitenkin, jos näet minun kuin minä sinulta otetaan pois, se tapahtuu niin sinulle, mutta jos et näe, niin ei se tapahdu. ¹¹Ja tapahtui kuin he ynnä kävivät ja puhuivat keskenänsä, katso, niin tulivat tuliset vaunut tulisten hevosten kanssa ja eroittivat heidät toinen toisestansa. Ja Elia meni ylös tuulispäässä taivaasen. ¹²Mutta Elisa näki sen ja huusi: minun isäni, minun isäni, Israelin vaunu ja hänen ratsasmiehensä! ja ei häntä enää nähnyt. Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahtia, ¹³Ja otti Elian hameen ylös, joka häneltä pudonnut oli, palasi ja seisoi Jordanin rannalla; ¹⁴Ja otti Elian hameen, joka häneltä pudonnut oli, löi veteen ja sanoi: kussa on nyt Herra Elian Jumala? ja löi veteen, niin vesi hajosi molemmille puolille, ja Elisa kävi ylitse. ¹⁵Kuin prophetain pojat, jotka toisella puolella Jerihossa olivat, näkivät hänen, sanoivat he: Elian henki lepää Elisän päällä, ja kävivät häntä vastaan ja kumarsivat maahan asti, ¹⁶Ja sanoivat hänelle: katso, sinun palvelioissas on viisikymmentä vahvaa miestä, anna heidän mennä etsimään isäntääsi, jos Herran henki on ottanut hänen ja heittänyt jollekulle vuorelle, taikka johonkuhun laaksoon. Hän sanoi: älkäänt antako mennä! ¹⁷Mutta he vaativat häntä siihenasti, että hän häpesi, ja sanoi: antakaat mennä! Ja he lähettivät matkaan viisikymmentä miestä, ja he etsivät kolme päivää ja ei löytäneet häntä, ¹⁸Ja tulivat jälleen hänen tykönsä, ja hän asui Jerihossa; ja hän sanoi heille: enkö minä sanonut teille, ettei teidän pitänyt menemän? ¹⁹Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: katso, tässä kaupungissa on hyvä asua, niinkuin meidän herramme näkee; mutta vesi on paha ja maa hedelmätöin. ²⁰Hän sanoi: tuokaat minulle uusi astia ja pankaat suolaa siihen! Ja he toivat sen hänelle. ²¹Niin hän meni ulos vesihuokoin tykö ja heitti suolaa niihin, sanoen: näin sanoo Herra: minä olen tämän veden parantanut, ei kuolema, taikka hedelmättömyys pidä heistä tästedes tuleman. ²²Niin parani vesi tähän päivään asti Elisän sanan jälkeen, jonka hän puhui. ²³Ja hän meni sieltä ylös Beteliin, ja hänen mennessänsä tiellä, tulivat pienet pojat kaupungista ja pilkkasivat häntä, sanoen hänelle: tule ylös paljaspää, tule ylös paljaspää! ²⁴Ja hän käänsi itsensä, ja kuin hän heidät näki, kirosi hän heitä Herran nimeen. Niin tuli kaksi karhua metsästä ja repeli heistä kaksi poikaa viidettäkymmentä kuoliaaksi. ²⁵Sieltä hän meni Karmelin vuorelle, ja palasi sieltä sitten Samariaan.

3Niin Joram Ahabin poika tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa kahdeksantenatoistakymmenentenä Josaphatin Juudan kuninkaan vuonna, ja hallitsi kaksitoistakymmentä vuotta. ²Ja teki pahaa Herran edessä, vaan ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä ja äitinsä; sillä hän hävitti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä tehnyt oli. ³Mutta kuitenkin

hän pysyi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, joka Israelin saatti syntiä tekemään; ei hän luopunut niistä. ⁴Mutta Mesalla Moabilaisten kuninkaalla oli paljo lampaita, ja hän antoi Israelin kuninkaalle veron, satatuhatta karitsaa ja satatuhatta oinasta villoinensa. ⁵Kuin Ahab oli kuollut, luopui Moabilaisten kuningas Israelin kuninkaasta. ⁶Siihen aikaan läksi kuningas Joram Samariasta ja luki kaiken Israelin, ⁷Ja meni ja lähetti Josaphatille Juudan kuninkaalle sanomaan: Moabilaisten kuningas on luopunut minusta, tuletkos sotimaan minun kanssani Moabilaisia vastaan? Hän sanoi: minä tulen, minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevoses. ⁸Ja sanoi: mitä tietä meidän pitää sinne vaeltaman? Hän vastasi: Edomin korven tietä. ⁹Ja niin läksi Israelin kuningas ja Juudan kuningas ja Edomin kuningas. Ja koska he olivat vaeltaneet ympäri seitsemän päivän matkan, ja ei ollut vettä sotaväellä ja juhdilla, jotka heitä seurasivat, ¹⁰Niin sanoi Israelin kuningas: voi! Herra on kutsunut nämät kolme kuningasta antaaksensa heitä Moabilaisten käsiin. ¹¹Mutta Josaphat sanoi: onko tässä yhtään Herran prophetaa, kysyäksemme hänen kauttansa neuvoa Herralta? Niin vastasi yksi Israelin kuninkaan palvelioista ja sanoi: tässä on Elisa Saphatin poika, joka kaasi vettä Elian kätten päälle. ¹²Josaphat sanoi: hänen tykönänsä on Herran sana. Ja Israelin kuningas, ja Josaphat ja Edomin kuningas menivät hänen tykönsä. ¹³Niin sanoi Elisa Israelin kuninkaalle: mitä sinun on minun kanssani? mene pois isäs prophetain tykö ja äitis prophetain tykö! Israelin kuningas sanoi hänelle: ei, sillä Herra on kutsunut nämät kolme kuningasta antaaksensa heitä Moabilaisten käsiin. ¹⁴Elisa sanoi: niin totta kuin Herra Zebaot elää, jonka edessä minä seison, jollen minä katsoisi Josaphatia Juudan kuningasta, en minä katsahdaisi sinun päälles enkä tottelisi sinua. ¹⁵Niin tuokaat nyt minulle kanteleensoittaja! Ja kuin soittaja soitti, tuli Herran käsi hänen päällensä; ¹⁶Ja hän sanoi: näin sanoo Herra: tehkäätkuoppia sinne ja tänne tähän ojaan! ¹⁷Sillä näin sanoo Herra: ei teidän pidä tuulta eikä sadetta näkemän, ja kuitenkin pitää oja vedellä täytettämän: ja teidän pitää juoman, ja teidän karjanne ja teidän juhtanne. ¹⁸Ja tämä on vähä Herran edessä; sillä hän antaa myös Moabilaiset teidän käsiinne; ¹⁹Niin että te lyötte kaikki vahvat kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, ja te kaadatte kaikki hyvät puut ja tukitsette kaikki vesilähteet, ja te turmelette kaikki hyvät pellot kivillä. ²⁰Ja tapahtui aamulla ruokauhrin ajalla, katso, silloin tuli vesi Edomin tietä myöten, ja maa täytettiin vedellä. ²¹Kuin kaikki Moabilaiset kuulivat, että kuninkaat oli nousseet ylös sotimaan heitä vastaan, kutsuivat he kokoon kaikki, jotka itsensä ensin vyöllä vyöttivät, ja sitä vanhemmat, ja menivät rajoille. ²²Mutta kuin he aamulla varhain nousivat, ja aurinko nousi veden yli, niin näkivät Moabilaiset, että vesi oli heitä vastaan punainen niinkuin veri, ²³Ja sanoivat: se on veri; kuninkaat ovat tapelleet keskenänsä, ja yksi on lyönyt toisen kuoliaaksi: nyt siis, Moab, mene saa-

liille! ²⁴Mutta kuin he tulivat Israelin leiriin, niin nousi Israel ja löi Moabilaisia; ja ne pakenivat heidän edellensä; mutta he kiiruhtivat ja löivät Moabin, ²⁵Ja kukistivat kaupungit, ja itsekukin heitti kivensä kaikkiin hyviin peltoihin ja täyttivät ne, ja tukitsivat kaikki vesilähteet, ja kaasivat kaikki hyvät puut, siihenasti että he ainoasti Hasesetin muuriin kiviä jättivät; ja he piirittivät sen lingoilla ja löivät sen. ²⁶Kuin Moabilaisten kuningas näki sodan olevan ylen väkevän itsiänsä vastaan, otti hän seitsemänsataa miestä tykönsä, jotka vetivät miekan ulos, karataksensa Edomin kuninkaan päälle; vaan ei he voineet. ²⁷Niin otti hän ensimmäisen poikansa, joka hänen siaansa piti kuninkaaksi tuleman, ja uhrasi sen polttouhriksi muurin päällä. Silloin tuli Israel sangen vihaiseksi, niin että he menivät pois hänen tykönsä ja palasivat omalle maallensa.

4Ja yksi vaimo prophetain poikain emäntiä huusi Elisan tykö ja sanoi: sinun palvelias minun mieheni kuoli: niin sinä tiedät sen, että sinun palvelias pelkäsi Herraa: nyt tuli velkamies, ja tahtoo ottaa kaksi minun poikaani orjaksensa. ²Elisa sanoi hänelle: mitä minun pitää tekemän sinulle? sano minulle, mitä sinun huoneessas on? Hän sanoi: sinun piiallas ei ole muuta mitään kuin yksi öljyastia. ³Hän sanoi: mene ja ano koko kyläkunnaltas astioita, tyhjiä astioita niin monta kuin saat, ⁴Ja mene sisälle, ja sulje ovi sinun ja sinun poikais perään, ja kaada jokaiseen niihin astioihin: ja koskas olet ne täyttänyt, niin anna ne ottaa pois. ⁵Hän meni pois hänen tykönsä, sulki oven jälkeensä ja poikainsa jälkeen. He kantoivat astiat hänen eteensä, ja hän kaasi niihin. ⁶Ja kuin astiat olivat täytetyt, sanoi hän pojallensa: tuo minulle vielä astia. Hän sanoi hänelle: ei ole täällä enää astiaa; niin öljy seisahti. ⁷Ja hän tuli ja ilmoitti sen Jumalan miehelle. Hän sanoi: mene ja myy öljy, ja maksa velkamiehes; mutta sinä ja sinun poikas eläkää jääneestä. ⁸Ja se tapahtui siihen aikaan, että Elisa meni Sunemiin, ja siellä oli varallinen vaimo, joka vaati häntä syömään tykönsä. Ja niin usein kuin hän sen kautta vaelasi, poikkesi hän sinne syömään leipää. ⁹Ja hän sanoi miehellensä: katso, minä ymmärrän tämän Jumalan miehen olevan pyhän, joka tässä meidän kauttamme aina vaeltaa: ¹⁰Tehkäämme siis tähän ylistupa, ja pankaaamme hänelle sinne vuode, pöytä, istuin ja kynttiläjalka, että hän sinne menis, kuin hän meidän tykömme tulee. ¹¹Niin tapahtui siihen aikaan, että hän tuli sinne; ja hän meni ylistupaan ja makasi siellä. ¹²Ja hän sanoi palveliallensa Gehatsille: kutsu Sunemin vaimo tänne. Ja kuin hän oli kutsunut hänen, astui hän hänen eteensä. ¹³Niin hän sanoi hänelle: sano hänelle: katso, sinä olet tehnyt meille kaiken tämän palveluksen, mitä minun pitää sinulle tekemän? Onko sinulla asiaa kuninkaan taikka sodanpäämiehen tykö? Hän sanoi: minä asun keskellä minun kansaani. ¹⁴Hän sanoi hänelle: mitästä siis hänelle pitäis tehtämän? Gehatsi sanoi: ei ole hänellä poikaa, ja hänen miehensä on vanha. ¹⁵Hän sanoi: kutsu häntä; ja kuin hän meni häntä kutsumaan,

niin hän tuli omissa. ¹⁶Ja hän sanoi: tähän määrättyyn aikaan vuoden perästä pitää sinun syleilemän poikaa. Hän sanoi: ei, minun herrani, sinä Jumalan mies, älä vääryttele piikas edessä! ¹⁷Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan määrättyyn aikaan vuoden perästä, niinkuin Elisa oli hänelle sanonut. ¹⁸Ja kuin lapsi jo isoksi tuli, niin tapahtui, että hän meni ulos isänsä ja elonleikkaajain tykö. ¹⁹Ja hän sanoi isällensä: voi-minun päätäni, minun päätäni! Ja hän sanoi palveliallensa: kanna häntä äitinsä tykö! ²⁰Ja hän otti hänen ja vei äitinsä tykö; ja hän istui hänen helmassansa puolipäivään asti, ja kuoli. ²¹Ja hän nousi ja laski hänen Jumalan miehen vuoteelle, läksi ulos ja sulki oven, ²²Ja kutsui miehensä ja sanoi: lähetä minun tyköni yksi palvelioista ja yksi aaseista, sillä minä menen Jumalan miehen tykö ja palajan. ²³Ja hän sanoi: miksi sinä hänen tykönsä menet tänäpäpä, sillä ei nyt ole uusi kuu taikka sabbati? Hän sanoi: rauha. ²⁴Ja hän satuloitsi aasin ja sanoi palveliallensa: aja vahvasti, älä viivytä ajamasta, muutoin kuin minä sanon sinulle. ²⁵Ja niin hän meni pois ja tuli Jumalan miehen tykö Karmelin vuorelle. Kuin Jumalan mies näki hänen tulevan, sanoi hän palveliallensa Gehatsille: katso, se on Sunemin vaimo. ²⁶Niin juokse nyt häntä vastaan ja sano hänelle: oletkos rauhassa, ja sinun miehes ja sinun poikas? Hän vastasi: rauhassa. ²⁷Mutta kuin hän tuli vuorelle Jumalan miehen tykö, tarttui hän hänen jalkoihinsa. Ja Gehatsi meni sysäämään häntä pois. Mutta Jumalan mies sanoi: anna hänen olla, sillä hänen sielunsa on murheellinen, ja Herra on minulta sen salannut ja ei ilmoittanut minulle. ²⁸Hän sanoi: anoinko minä poikaa minun herraltani? Enkö minä sanonut: älä minua petä! ²⁹Ja hän sanoi Gehatsille: vyötä sinun kupees ja ota minun sauvani kätees, ja mene matkaas: jos joku sinun kohtaa, niin älä tervehdi häntä, ja jos joku sinua tervehtii, niin älä vastaa häntä: ja laske minun sauvani pojan kasvoille. ³⁰Mutta pojan äiti sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä päästä sinua. Niin hän nousi ja seurasi häntä. ³¹Mutta Gehatsi meni pois heidän edellensä, ja laski sauvansa pojan kasvoille, vaan ei ollut ääntä eikä tuntoa. Niin hän palasi ja kohtasi hänen, ilmoitti hänelle ja sanoi: ei poika herännyt. ³²Ja kuin Elisa tuli huoneesen, katso, poika makasi kuolleena hänen vuoteellansa. ³³Ja hän meni sisälle ja sulki oven molempain perään; ja hän rukoili Herraa, ³⁴Nousi ja laski itsensä lapsen päälle, ja pani suunsa hänen suunsa päälle, ja silmänsä hänen silmänsä päälle, ja kätensä hänen kätensä päälle, ja niin ojensi itsensä hänen päällensä, että lapsen ruumis tuli lämpimäksi. ³⁵Ja hän nousi jälleen ja kävi kerran sinne ja tänne huoneessa, nousi ja laski itsensä hänen päällensä. Niin poika aivasti seitsemän kertaa, sitte avasi poika silmänsä. ³⁶Ja hän kutsui Gehatsin ja sanoi: kutsu Sunemin vaimo. Ja kuin hän oli hänen kutsunut, tuli hän sisälle hänen tykönsä. Hän sanoi: ota poikas! ³⁷Niin hän tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumarsi itsensä maahan, ja otti poikansa ja meni ulos. ³⁸Ja Elisa palasi Gilgaliin, ja kallis aika oli maalla, ja

prophetain pojat olivat hänen edesssänsä. Ja hän sanoi palveliallensa: ota suuri pata ja keitä lientä prophetain pojille.³⁹ Niin yksi läksi kedolle hakemaan ruohoja, ja löysi metsäviikunapuun, ja haki siitä kolokinteja vaatteensa täyden. Ja kuin hän tuli, leikkasi hän sen liemipataan; sillä ei he tunteneet sitä.⁴⁰ Ja kuin he sen antoivat miesten eteen syödä, söivät he liemestä ja huusivat, sanoen: Jumalan mies, kuolema on padassa! Sillä ei he saaneet syödä.⁴¹ Ja hän sanoi: tuokaat tänne jauhoja, ja hän heitti pataan ja sanoi: antakaat kansalle syödä, ja ei ollut mitään vahinkoa padassa.⁴² Ja yksi mies tuli Baalsalisasta ja kantoi Jumalan miehelle uutisleipiä, kaksikymmentä ohraista leipää ja uutisjyviä vaatteissansa. Mutta hän sanoi: anna kansalle, että he söisivät.⁴³ Hänen palveliansa sanoi: mitä minä siitä annan sadalle miehelle? Hän sanoi: anna kansalle syödä; sillä näin sanoo Herra: he syövät ja vielä sittenkin jää.⁴⁴ Ja hän pani ne heidän eteensä, ja he söivät; ja vielä oli liiaksi Herran sanan jälkeen.

5 Ja Naeman Syrian kuninkaan sodanpäämies oli kuuluisa mies ja suurena pidetty herransa edessä; sillä hänen kauttansa oli Herra antanut autuuden Syriaan; ja hän oli voimallinen mies, vaan spitalinen.² Ja sotaväki oli Syriasta mennyt ulos joukottaisin, ja olivat vieneet pois Israelin maalta vähän piikaisen, joka palveli Naemanin emäntää.³ Hän sanoi emännällensä: o, jos minun herrani olis prophetan tykönä, joka on Samariassa, niin hän parantais hänen spitalista.⁴ Niin hän meni ja ilmoitti herrallensa, sanoen: näin ja näin on puhunut Israelin maan piika.⁵ Syrian kuningas sanoi: mene sinne, ja minä lähetän kirjan Israelin kuninkaalle. Ja hän meni sinne ja otti myötänsä kymmenen leiviskää hopiaa ja kuusituhatta kultapenninkiä ja kymmenen vaatekertaa,⁶ ja vei kirjan Israelin kuninkaalle näin kirjoitetun: Kuin tämä kirja tulee sinulle, katso, minä lähetin palveliani Naemanin sinun tykö, että hänen puhdistaisit spitalistansa.⁷ Kuin Israelin kuningas oli kirjansa lukenut, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: olenko minä Jumala, että minä kuolettais ja eläväksi tekisin? Sillä hän lähettää minun tyköni, että minä puhdistaisin miehen spitalista. Havaitkaat siis ja katsokaat, kuinka hän etsii tilaa minua vastaan.⁸ Kuin Jumalan mies Elisa kuuli Israelin kuninkaan reväisseksi vaatteensa, lähetti hän kuninkaan tykö ja antoi sanoa hänelle: miksis olet reväissyt vaattees? Tulkaan nyt minun tyköni, että hän tietäis prophetan olevan Israelissa.⁹ Niin tuli Naeman hevosillansa ja vaunuillansa, ja seisautti Elisän huoneen oven eteen.¹⁰ Ja Elisa lähetti sanansaattajan hänen tykönsä, sanoen: mene ja pese itses seitsemän kertaa Jordanissa, ja sinun lihas pitää entisellensä ja puhtaaksi tuleman.¹¹ Niin Naeman vihas tui ja meni matkaansa, sanoen: katso, minä luulin hänen kumminkin tulevan ulos minun tyköni, seisovan ja huu tavan avuksensa Herran Jumalansa nimeä, ja kädellensä pitelevän tätä paikkaa, ja niin parantavan spitalin.¹² Eikä Abanan ja Pharpharan virrat Damaskussa ole kaikkia Is-

raelin vesiä paremmat, että minä itseni niissä pesisin ja tulisin puhtaaksi? Ja hän palasi ja meni matkaansa vihois sansa.¹³ Niin hänen palveliansa tulivat hänen tykönsä ja puhuttelivat häntä, ja sanoivat: minun isäni! jos propheta olis sanonut sinulle jotakin suurta asiaa, eikö sinun pitänyt sitä tekemän? Mitä enemmän, että hän sanoi sinulle: pese sinus, ja sinä tulet puhtaaksi.¹⁴ Niin hän meni ja pesi itsensä Jordanissa seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies käskenyntä oli, ja hänen lihansa tuli entisellensä, niinkuin vähän nuorukaisen liha, ja tuli puhtaaksi.¹⁵ Ja hän palasi Jumalan miehen tykö kaiken joukkonsa kanssa; ja kuin hän oli tullut sisälle, seisoi hän hänen edesssänsä ja sanoi: katso, nyt minä tiedän, ettei yhtäkään Jumalaa ole kaikessa maassa, vaan Israelissa: ota siis nyt tämä siunaus sinun palvelialtas.¹⁶ Mutta hän sanoi: niin totta kuin Herra elää, jonka edessä minä seison, en ota minä sitä. Ja hän vaati häntä ottamaan, mutta hän kielsi.¹⁷ Niin sanoi Naeman: eikö palvelialles annettaisi kuorma multaa, niin paljo kuin kaksi muulia kantaa? Sillä palvelias ei tahdo enää muukalaisille jumalille uhrata ja polttouhria tehdä, vaan Herralle.¹⁸ Tässä asiassa olkoon Herra armias palvelialles! kuin herrani menee Rimmonin huoneesen rukoilemaan, ja nojaa minun käteni päälle, ja minä rukoilen Rimmonin huoneessa; niin olkoon Herra tässä asiassa palvelialles armias mies, että minä Rimmonin huoneessa rukoilen!¹⁹ Ja hän sanoi hänelle: mene rauhaan. Ja kuin hän oli mennyt kappaleen matkaa pois hänen tykönsä kedolle,²⁰ Sanoi Gehatsi, Jumalan miehen Elisän palvelia: katso, herrani on säästänyt Naemania, tätä Syrialaista, ettei hän häneltä ottanut mitä hän toi; niin totta kuin Herra elää, minä juoksen hänen perässensä ja otan jotakin häneltä.²¹ Niin Gehatsi juoksi nopiasti Naemanin jälkeen. Ja kuin Naeman näki hänen juoksevan perässensä, astui hän vaunuista ulos häntä vastaan ja sanoi: onko rauha?²² Hän sanoi: Rauha. Minun herrani lähetti minun, sanoen: katso, juuri nyt ovat tulleet minun tyköni Ephraimin vuorelta kaksi nuorukaista prophetain pojista, anna heille leiviskä hopiaa ja kahdet juhlapäivän vaatteet.²³ Naeman sanoi: ota kaksi leiviskää hopiaa; ja hän vaati hänen, ja satoi kaksi leiviskää hopiaa kahteen säkkiin, ja kahdet juhlapäivän vaatteet, ja antoi ne kahdelle palveliallensa, ja he kantoivat hänen edellensä.²⁴ Ja kuin hän tuli Opheliin, otti hän ne pois heidän käsistänsä, ja kätki ne huoneesen, ja päästi miehet, ja he menivät pois.²⁵ Ja hän meni sisälle ja seisoi herransa edessä; niin Elisa sanoi hänelle: kustas tulet, Gehatsi? Hän vastasi: ei palvelias ole mennyt sinne eli tänne.²⁶ Mutta hän sanoi hänelle: eikö minun sydämeni vaeltanut miehen palatessa vaunuistansa sinua vastaan? Oliko nyt aika sinun mennä ottamaan hopiaa ja ottamaan vaatteita, öljypuita, viinämäkiä, lampaita, härkiä, palvelioita ja piikoja?²⁷ Sentähden pitää Naemanin spitali tarttuman sinuun ja sinun siemenees ijankaikkisesti. Niin hän meni pois hänen tykönsä spitalisena niinkuin lumi.

6Ja prophetain pojat sanoivat Elisalle: katso, se sia, jossa me asumme sinun tykönäs, on meille ahdas; ²Anna meidän mennä Jordaniin asti, ja jokaisen tuoda sieltä yksi hirsi, että me rakentaisimme sinne sian asuaksemme. Ja hän sanoi: menkää! ³Ja yksi sanoi: tule palveliais kanssa! Ja hän vastasi: minä tulen. ⁴Ja hän meni heidän kanssansa. Ja kuin he tulivat Jordanin tykö, hakkasivat he siinä puita. ⁵Ja kuin yksi heistä oli puun maahan hakannut, putosi rauta veteen, ja hän huusi ja sanoi: voi, herrani! senkin minä olen lainaksi ottanut. ⁶Mutta Jumalan mies sanoi: kuhunka se putosi? Ja kuin hän osoitti hänelle paikan, leikkasi hän yhden puun ja heitti sinne, ja saatti niin raudan uiskentelemaan. ⁷Ja hän sanoi: ota se ylös! ja hän ojensi kätensä ja otti sen. ⁸Ja Syrian kuningas soti Israelia vastaan, ja piti neuvoa palveliainsa kanssa ja sanoi: me tahdomme sioittaa itsemme sinne ja sinne. ⁹Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaan tykö, ja käski hänelle sanoa: karta, ettes menisi siihen paikkaan; sillä Syrialaiset väijyvät siellä. ¹⁰Niin lähetti siis Israelin kuningas siihen paikkaan, josta Jumalan mies oli sanonut hänelle, ja varoittanut häntä siitä, ja piti siinä vartiat; ja ei tehnyt sitä ainoasti yhtä eli kahta kertaa. ¹¹Niin Syrian kuninkaan sydän tuli surulliseksi siitä, ja kutsui palveliansa ja sanoi heille: ettekö te ilmoita minulle, kuka meistä on paennut Israelin kuninkaan tykö? ¹²Niin sanoi yksi hänen palvelioistansa: ei niin, herrani kuningas; mutta Elisa propheta, joka on Israelissa, sanoo Israelin kuninkaalle nekin asiat, joitas puhut makaushuoneessas. ¹³Hän sanoi: niin menkää matkaan ja katsokaat, kussa hän on, että minä lähettäisin ja antaisin ottaa hänen kiinni. Ja he ilmoittivat hänelle ja sanoivat: katso, hän on Dotanissa. ¹⁴Niin hän lähetti sinne hevoset ja vaunut ja suuren joukon; ja kuin he sinne tulivat yöllä, piirittivät he kaupungin. ¹⁵Ja Jumalan miehen palvelia nousi varhain aamulla menemään ulos: ja katso, suuri sotajoukko piiritti kaupungin hevosten ja vaunuin kanssa. Niin hänen palveliansa sanoi hänelle: voi, herrani! mitä me nyt teemme? ¹⁶Ja hän sanoi: älä pelkää, sillä niitä on enempi jotka meidän kanssamme ovat, kuin niitä, jotka heidän kanssansa ovat. ¹⁷Ja Elisa rukoili ja sanoi: Herra, avaa nyt hänen silmänsä, että hän näkis! Niin avasi Herra palvelian silmät, että hän näki, ja katso, vuori oli täynnä tulisia hevosia ja vaunuja, Elisan ympärillä. ¹⁸Ja kuin he tulivat alas hänen tykönsä, rukoili Elisa Herraa ja sanoi: lyö tätä kansaa sokeudella! Ja hän löi heidät sokeudella Elisan sanan jälkeen. ¹⁹Ja Elisa sanoi heille: ei tämä ole se tie ja se kaupunki: seuratkaat minua, minä vien teidät sen miehen tykö, jota etsitte; ja hän vei heidät Samariaan. ²⁰Kuin he tulivat Samariaan, sanoi Elisa: Herra, avaa näiden silmät, että he näkisivät! Ja Herra avasi heidän silmänsä, että he näkivät, ja katso, niin he olivat keskellä Samariaa. ²¹Ja kuin Israelin kuningas näki heidät, sanoi hän Elisalle: isäni, lyökö minä heitä? ²²Ja hän sanoi: älä lyö! Pitääkö sinun lyömän niitä, jotka sinä vangiksi saat miekallas ja joutsellas? Anna heille leipää ja vettä, että he söisivät ja joisivat,

ja anna heidän mennä Herransa tykö. ²³Niin valmistettiin heille suuri pito. Ja kuin he olivat syöneet ja juoneet, laskei hän heidät menemään, ja he menivät herransa tykö. Ja ei Syriasta enää sotaparvia tullut Israelin maalle. ²⁴Vaan senjälkeen tapahtui, että Benhadad Syrian kuningas kokosi kaikki sotaväkensä, meni ja piiritti Samarian. ²⁵Ja suuri nälkä oli Samariassa, ja he ahdistivat kaupunkia, siihenasti että aasin pää maksoi kahdeksankymmentä hopiapenninkiä, ja neljäs osa kabia kyhköläisen sontaa maksoi viisi hopiapenninkiä. ²⁶Ja kuin Israelin kuningas kävi muurin päällä, huusi yksi vaimo häntä ja sanoi: auta minua, herrani kuningas! ²⁷Ja hän sanoi: jollei Herra auta sinua, kusta minä sinua autan, luvastako eli viinakuurnasta? ²⁸Ja kuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: tämä vaimo sanoi minulle: tuo tänne poikas, että sen söisimme tänäpänä; syökäämme huomenna minun poikani. ²⁹Ja me olemme keittäneet minun poikani ja syöneet sen. Ja minä sanoin toisena päivänä hänelle: tuo tänne sinun poikas, että me söisimme sen; mutta hän kätkei poikansa. ³⁰Kuin kuningas kuuli vaimon puheet, repäisi hän vaatteensa; ja kuin hän kävi ohitse muurin päällä, niin kansa näki, ja katso, hänen päällensä oli säkki ihoa vasten. ³¹Ja hän sanoi: Jumala tehköön minulle sen ja sen, jos Elisan Zaphatin pojan pää tänäpänä pitää seisoman hänen päällensä. ³²Ja Elisa istui huoneessansa, ja vanhimmat istuivat hänen tykönsä; mutta hän lähetti miehen edellensä, mutta ennenkuin sanansaattaja tuli hänen tykönsä, sanoi hän vanhimille: oletteko nähneet, kuinka se murhamiehen poika on lähettänyt ottamaan minun päätäni pois? Katsokaat, koska sanansaattaja tulee, että te oven suljette ja ovella hänen syöksätte ulos: katso, hänen herransa jalkain töminä seuraa häntä. ³³Kuin hän vielä heidän kanssansa puhui, katso, niin sanansaattaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: katso, tämä paha tulee Herralta, mitä minä enään odotan Herraa?

7Mutta Elisa sanoi: kuulkaat Herran sanaa: näin sanoo Herra: huomenna tähän aikaan maksaa vakkainen pieniä jauhoja siklin ja kaksi vakkainista ohria siklin, Samarian portissa. ²Niin vastasi päämies, jonka käden päälle kuningas nojasi, Jumalan miestä ja sanoi: katso, jos Herra tekis vielä akkunat taivaasen, kuinka se tapahtuis? Hän sanoi: katso, silmilläs pitää sinun sen näkemän, mutta ei sinun pidä siitä syömän. ³Ja neljä spitalista miestä olivat portin edessä, jotka sanoivat toinen toisellensa: mitä me tässä olemme niinkauvan että me kuolemme? ⁴Jos me sanomme: käykäämme kaupunkiin, niin on nälkä kaupungissa, ja me kuolemme siellä: jos taas olemme täällä, niin me kuolemme: käykäämme siis ja antautukaamme Syrialaiden leiriin, jos he antavat meidän elää, niin me elämme, taikka jos he meidät tappavat, niin me olemme tapetut. ⁵Ja he nousivat hämärissä menemään Syrialaiden leiriin; ja kuin he tulivat ensimmäisille paikoille leiriä, katso, niin ei siellä ollut ketään. ⁶Sillä Herra oli antanut Syrialaiden sotajoukon kuulla vaunuin, hevosten ja suuren sotaväen äänen,

niin että he sanoivat toinen toisellensa: katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan Hetiläisten kuninkaat ja Egyptiläisten kuninkaat, että he tulisivat meidän päällemme. ⁷Ja he nousivat ja pakenivat hämärissä, ja jättivät majansa, hevosensa ja aasinsa leiriin, niinkuin ne seisovat, ja pakenivat henkensä tähden. ⁸Kuoin spitaliset tulivat leirin ääreen, menivät he yhteen majaan, söivät ja joivat, ja ottivat hopiaa ja kultaa ja vaatteita, ja menivät pois ja kätkivät ne, ja tulivat jälleen ja menivät toiseen majaan, ja ottivat sieltä, menivät pois ja kätkivät sen. ⁹Sitte he sanoivat toinen toisellensa: emme oikein tee: tämä on hyvän sanoman päivä, jos me tämän salaamme ja viivytämme valkiaa aamuun asti, niin meidän pahatekomme tulee tiettäväksi: käykäämme siis ja tehkäämme tiettäväksi kuninkaan huoneelle. ¹⁰Ja he tulivat, huusivat kaupungin portin vartioille, ja tekivät tiettäväksi heille ja sanoivat: me menimme Syrialaisien leiriin, ja katso, ei siellä ole ketään, eikä ihmisen ääntä; vaan hevosia ja aaseja sidottuna, ja majat niinkuin ne seisovat. ¹¹Niin huudettiin portin vartioille, ja he ilmoittivat sisälle kuninkaan huoneessa. ¹²Ja kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelioillensa: minä sanon teille, kuinka Syrialaiset tekevät meidän kanssamme: he tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden ovat he menneet pois leiristä, ja ovat lymyttäneet itsensä kedolle: ja ajattelevat: kuin he lähtevät kaupungista, otamme me heidät kiinni elävänä, ja pääsemme kaupunkiin. ¹³Niin vastasi yksi hänen palvelioistansa ja sanoi: niin otettakaan nyt ne viisi hevosta, jotka tähän jääneet ovat: katso, nämät ovat tähän jääneet kaikesta Israelin paljoudesta, katso, ne muut Israelin paljoudesta ovat loppuneet: lähettäkäämme nämät ulos katsomaan. ¹⁴Niin he toivat kaksi vaunuhevosta, ja kuningas lähetti ne Syrialaisien leiriin ja sanoi: menkää ja katsokaat! ¹⁵Ja he menivät heidän jälkeensä hamaan Jordaniin asti, ja katso, kaikki tie oli vaatteita ja kaluja täynnä, joita Syrialaiset kiiruhtaissansa olivat heittäneet pois. Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja tiettäväksi tekivät sen kuninkaalle. ¹⁶Niin kansa meni ulos ja ryösti Syrialaisien leirin. Ja tapahtui, että vakkainen sämpyläjauhoja maksoi siklin, niin myös kaksi vakkaisista ohria siklin, Herran sanan jälkeen. ¹⁷Mutta kuningas asetti päämiehen, jonka käden päälle hän itsensä nojasi, porttiin, ja kansa tallasi hänen portin edessä, niin että hän kuoli, niinkuin Jumalan mies sanonut oli, kuin kuningas tuli alas hänen tykönsä. ¹⁸Ja tapahtui niinkuin Jumalan mies puhunut oli kuninkaalle, koska hän sanoi: huomenna tällä aikaa maksaa kaksi vakkaisista ohria siklin ja vakkainen sämpyläjauhoja siklin, Samarian portissa. ¹⁹Ja päämies vastasi Jumalan miestä ja sanoi: katso, jos Herra tekee vielä akkunat taivaasen, kuinka tämä sittekään tapahtuis? Mutta hän sanoi: katso, sinun pitää silmilläs sen näkemän, ja ei siitä syömän. ²⁰Ja se tapahtui hänelle niin; sillä kansa tallasi hänen portissa kuoliaaksi.

8Ja Elisa puhui vaimolle, jonka pojan hän oli herättä-

nyt, ja sanoi: nouse ja matkusta pois huoneines, ja ole outona, kussas saat; sillä Herra on kutsuva nälän, joka on tuleva maalle seitsemäksi vuodeksi. ²Vaimo nousi ja teki niinkuin Jumalan mies sanoi, ja matkusti huoneinensa, ja oli outona Philistealaisten maalla seitsemän vuotta. ³Ja seitsemän vuoden perästä tuli vaimo Philistealaisten maalta jälleen. Ja hän meni rukoilemaan kuninkaalta huonettansa ja peltoansa. ⁴Silloin puhui kuningas Gehatsin, Jumalan miehen palvelian kanssa ja sanoi: juttele minulle kaikki ne suuret teot, mitkä Elisa on tehnyt! ⁵Ja kuin hän ilmoitti kuninkaalle, kuinka hän oli kuolleen virvoittanut, ja katso, vaimo, jonka pojan hän oli kuolleista herättänyt, huusi kuninkaan tykö huoneensa ja peltonsa tähden. Niin sanoi Gehatsi: herrani kuningas, tämä on vaimo, ja tämä on hänen poikansa, jonka Elisa kuolleista herätti. ⁶Ja kuningas kysyi vaimolta, ja hän jutteli hänelle sen. Niin kuningas antoi hänelle yhden palvelioistansa ja sanoi: anna hänen saada kaikki, mitä hänen omansa on, ja kaikki tulot peltoista, siitä päivästä, jona hän maan jätti, niin tähän asti. ⁷Ja Elisa tuli Damaskuun, ja Benhadad Syrian kuningas sairasti, ja hänelle oli ilmoitettu ja sanottu, että Jumalan mies on tullut tänne. ⁸Niin kuningas sanoi Hasaelille: ota lahjoja myötäs ja mene Jumalan miestä vastaan, ja kysy hänen kauttansa neuvoa Herralta ja sano: parantunenko minä tästä taudista? ⁹Ja Hasael meni häntä vastaan ja otti lahjoja myötänsä ja kaikkinaista Damaskun hyvyyttä neljäkymmentä kamelin kuormaa; ja kuin hän tuli, seisoi hän hänen edessänsä ja sanoi: Benhadad, sinun poikas, Syrian kuningas, lähetti minun sinun tykö ja käski sinulle sanoa: parantunenko minä tästä taudista? ¹⁰Elisa sanoi hänelle: mene ja sano hänelle: kyllä sinä paranisit; mutta kuitenkin on Herra ilmoittanut minulle, että hänen pitää totisesti kuoleman. ¹¹Ja (Jumalan mies) katsoi terävästi hänen päällensä, siihenasti että hän häpesi, sitte itki Jumalan mies. ¹²Niin Hasael sanoi: miksi herrani itkee? Ja hän sanoi: minä tiedän, mitä pahuutta sinun pitää tekemän Israelin lapsille: sinun pitää polttaman heidän väkevät kaupunkinsa tulella, ja heidän nuoret miehensä tappaman miekalla, ja surmaaman heidän lapsensa, ja heidän raskaat vaimonsa halkaiseman. ¹³Hasael sanoi: mikä on sinun palvelias tämä koira, että hän niin suuria asioita tekisi? Elisa sanoi: Herra on minulle ilmoittanut sinun tulevan Syrian kuninkaaksi. ¹⁴Ja hän meni pois Elisan tyköä ja tuli herransa tykö, ja hän sanoi hänelle: mitä Elisa sanoi sinulle? Hän vastasi: hän sanoi minulle sinun paranevan. ¹⁵Mutta toisena päivänä otti hän yhden makausvaatteen ja kasti veteen, ja levitti hänen kasvoinsa päälle, ja hän kuoli; ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ¹⁶Joram Ahabin pojan Israelin kuninkaan viidentenä vuonna, ja Josaphatin Juudan kuninkaan (kuolemavuonna) tuli Joram Josaphatin poika Juudan kuninkaaksi. ¹⁷Ja hän oli kahden ajastajan vanha neljäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa, ¹⁸Ja vaelsi Israelin kuningasten teillä, niin kuin Ahabin huone teki: sillä Aha-

bin tytär oli hänen emäntänsä, ja hän teki pahaa Herran edessä. ¹⁹Mutta palveliansa Davidin tähden ei Herra tahtonut hävittää Juudaa, niinkuin hän oli hänelle sanonut, että hän oli antava hänelle yhden valkeuden ja hänen lapsilensa joka aika. ²⁰Hänen aikansa luopuivat Edomilaiset Juudasta ja tekivät itsellensä kuninkaan. ²¹Sillä Joram oli matkustanut Zairiin ja kaikki vaunut hänen kanssansa, ja nousi yöllä ja löi Edomilaiset, jotka hänen ympärillensä olivat, niin myös vaunuin päämiehet, niin että kansa pakeni majoihinsa. ²²Sentähden luopuivat Edomilaiset Juudasta tähän päivään asti; silloin myös Libna luopui siihen aikaan. ²³Mitä enempi Joramista sanomista on ja kaikista niistä, mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ²⁴Ja Joram nukkui isänsä kanssa ja haudattiin isänsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Ahasia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ²⁵Joramin Ahabin pojan Israelin kuninkaan toisena vuonna toistakymmentä tuli Ahasia Joramin poika Juudan kuninkaaksi. ²⁶Ja Ahasia oli kahdenkolmattakymmentä vuoden vanha, koska hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Atalia Omrin Israelin kuninkaan tytär. ²⁷Ja hän vaelsi Ahabin huoneen teillä ja teki pahaa Herran edessä, niinkuin Ahabin huone; sillä hän oli Ahabin huoneen vävy. ²⁸Ja hän meni Joramin Ahabin pojan kanssa sotimaan Hasaelia Syrian kuningasta vastaan, Gileadin Ramotissa; mutta Syrialaiset löivät Joramin. ²⁹Silloin palasi kuningas Joram antamaan parantaa itsensä Jisreelissä niistä haavoista, jotka Syrialaiset löivät häneen Ramassa, hänen soteissa Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa; ja Ahasia Joramin poika, Juudan kuningas, tuli katsomaan Joramia Ahabin poikaa Jisreeliin; sillä hän sairasti.

9Mutta Elisa propheta kutsui yhden prophetain poikia ja sanoi hänelle: vyötä kupees ja ota tämä öljyastia kätees, ja mene Gileadin Ramotiin. ²Ja kuin tulet sinne, niin sinä näet siellä Jehun Josaphatin pojan Nimsin pojan, mene ja nosta häntä veljeinsä keskeltä, ja vie hänet sisäiseen kamariin; ³Ota öljyastia ja kaada se hänen päänsä päälle, ja sano: näin sanoo Herra: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi; ja sinun pitää oven avaaman ja pakeneman, eikä siekaileman. ⁴Ja prophetan palvelia nuorukainen läksi matkaan, Gileadin Ramotiin. ⁵Ja kuin hän tuli sisälle, katso, siellä istuivat sotaväen päämiehet, ja hän sanoi: sinä päämies, minulla on jotakin sinulle sanomista. Jehu sanoi: kenelle meistä kaikista? Hän sanoi: sinulle, päämies. ⁶Niin hän nousi ja meni sisälle huoneeseen, ja hän vuodatti öljyä hänen päänsä päälle, ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen sinun voidellut Israelin, Herran kansan kuninkaaksi. ⁷Ja sinun pitää lyömän herras Ahabin huoneen; sillä minä vaadin minun palveliaini prophetain veren ja kaikkein Herran palveliain veren Isebelin kädestä; ⁸Niin että kaikki Ahabin huone pitää hukkuaman: ja minä hävitän Ahabista sen, joka vetensä seinään

heittää, ja suljetun ja hyljätyn Israelissa, ⁹Ja teen Ahabin huoneen niinkuin Jerobeaminkin Nebatin pojan huoneen, ja niinkuin Baesan Ahian pojan huoneen. ¹⁰Ja koirat pitää syömän Isebelin Jisreelin pellolla, ja ei yksikään pidä häntä hautaaman. Ja hän avasi oven ja pakeni. ¹¹Ja kuin Jehu läksi ulos herransa palveliain tykö, sanoivat he hänelle: onko rauha? minkätähden tämä mielipuolet on tullut sinun tykö? Hän sanoi heille: te tunnette miehen hyvin, ja mitä hän puhuu. ¹²He sanoivat: ei se ole totta; sano sinä se meille. Hän sanoi: niin ja niin on hän puhunut minun kanssani ja sanonut: näin sanoo Herra: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi. ¹³Niin he kiiruhtivat, ja jokainen otti vaatteensa, ja panivat hänen allensa korkialle astuimelle, ja puhalsivat pasunalla, ja sanoivat: Jehu on tullut kuninkaaksi. ¹⁴Niin Jehu Josaphatin poika Nimsin pojan teki liiton Joramia vastaan; mutta Joram vartioitsi Ramotia Gileadissa kaiken Israelin kanssa Hasaelia Syrian kuningasta vastaan. ¹⁵Mutta kuningas Joram oli palannut Jisreeliin parannettavaksi niistä haavoista, jotka Syrialaiset häneen lyöneet olivat, kuin hän soti Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa. Ja Jehu sanoi: jos se teidän mieleen on, niin ei pidä yhdenkään pääsemän kaupungista menemään ja ilmoittamaan Jisreeliin. ¹⁶Ja Jehu matkusti ratsain ja meni Jisreeliin; sillä Joram sairasti siellä, ja Ahasia Juudan kuningas oli mennyt karsomaan Joramia. ¹⁷Mutta vartia, joka tornin päällä Jisreelissä seisoi, sai nähdä Jehun joukon tulevan ja sanoi: minä näen yhden joukon. Niin sanoi Joram: ota yksi ratsasmies ja lähetä heitä vastaan, ja sano: onko rauha? ¹⁸Ja ratsasmies ajoi häntä vastaan ja sanoi: näin sanoo kuningas: onko rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhasta tahdot? käänny minun taakseni! Vartia ilmoitti ja sanoi: sanansaattaja on tullut heidän tykönsä ja ei palaja. ¹⁹Niin lähetti hän toisen ratsasmiehen. Kuin se tuli hänen tykönsä, sanoi hän: näin sanoo kuningas: onko rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhasta tahdot? käännä itses minun taakseni! ²⁰Sen ilmoitti vartia ja sanoi: hän on tullut heidän tykönsä ja ei palaja: ja sen ajo on niinkuin Jehun Nimsin pojan ajo; sillä hän ajaa niinkuin hän olis hullu. ²¹Niin sanoi Joram: valjastakaat! Ja he valjastivat hänen vaununsa. Ja he menivät ulos, Joram Israelin kuningas ja Ahasia Juudan kuningas, itsekukin vaunussansa, ja he läksivät ulos kohtaamaan Jehua, ja löysivät hänen Nabotin Jisreeliläisen pellolla. ²²Ja kuin Joram näki Jehun, sanoi hän: Jehu, onko rauha? Hän sanoi: mikä rauha? Äitis Isebelin huoruus ja noituus tulee aina suuremmaksi. ²³Niin Joram kohta käänsi kätensä ympäri ja pakeni, ja sanoi Ahasialle: tässä on petos, Ahasia. ²⁴Mutta Jehu sivui joutsen ja ampui Joramia lapaluiden välille, niin että nuoli meni hänen sydämensä lävitse, ja hän putosi maahan vauvuustansa. ²⁵Ja Jehu sanoi päämiehellensä Bidekarille: ota ja heitä häntä Nabotin Jisreeliläisen pellolle; sillä muista, koska minä ja sinä seurasimme hänen isäänsä Ahabia yhdessä ajaen, että Herra nosti tämän kuorman hänen päälensä. ²⁶Mitämaks, sanoi Herra, minä koston sinulle tällä

pellolla Nabotin ja hänen poikansa veren, jonka minä eilen ehtoon näin; niin ota nyt häntä ja heitä pellolle Herran sanan jälkeen. ²⁷Kuin Ahasia Juudan kuningas sen näki, pakeni hän kryptimaan huoneen tietä; mutta Jehu ajoi häntä takaa ja sanoi: lyökäätkä myös häntä vaunuissansa Gurin vastamäessä, joka on Jiblamen tykönä. Ja hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä. ²⁸Ja hänen palveliansa antoivat hänen viedä vaunulla Jerusalemiin; ja he hautasivat hänen omaan hautaansa, hänen isänsä kanssa Davidin kaupunkiin. ²⁹Mutta Ahasia hallitsi Juudassa Joram Ahabin pojan ensimmäisenä vuotena toistakymmentä. ³⁰Ja kuin Jehu tuli Jisreeliin, ja Isebel sai sen kuulla, voiteli hän kasvonsa ja kaunisti päänsä, ja katseli akkunan lävitse. ³¹Ja kuin Jehu tuli portista sisälle, sanoi hän: kävikö Simrin hyvästi, joka tappoi herransa? ³²Ja hän nosti kasvonsa ylös akkunaan ja sanoi: kuka on tässä minun tykönäni? Niin käänsi itsensä hänen puoleensa kaksi eli kolme palveliaa. ³³Hän sanoi: syöskäätkä hänet ulos! ja he syöksivät hänen ulos, ja seinä ja hevoset priiskoitettiin hänen verestänsä, ja hän tallettiin maahan. ³⁴Ja kuin hän oli tullut sisälle, ja oli syönyt ja juonut, sanoi hän: korjatkaat kuitenkin sitä kirottua ja haudatkaa häntä; sillä hän on kuninkaan tytär. ³⁵Kuin he menivät pois häntä hautaamaan, niin ei he löytäneet hänestä muuta mitään kuin pääkallon ja jalat ja paljaat kämmenet. ³⁶Ja he tulivat jälleen ja sanoivat hänelle sen; hän sanoi: tämä on nyt se minkä Herra puhui palveliansa Elian Tisbiläisen kautta ja sanoi: Jisreelin pellolla pitää koirain syömän Isebelin lihan. ³⁷Näin tuli Isebelin raato niinkuin loka kedolla, Jisreelin pellolla, ettei sanoa taidettu: tämä on Isebel.

10Ja Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaa Samariasaa. Ja Jehu kirjoitti kirjan ja lähetti Samariaan Jisreelin päämiesten tykö, ja vanhimpain ja Ahabin edustusmiesten tykö, näin: ²Kuin tämä kirje tulee teidän tyköne, joiden tykönä teidän herranne pojat ovat, niin myös vaunut, hevoset, vahvat kaupungit ja sota-aseet, ³Niin valitkaat herranne pojista paras ja kelvollisin, ja asettakaat häntä isänsä istuimelle, ja sotikaat herranne huoneen puolesta. ⁴Mutta he pelkäsivät sangen suuresti ja sanoivat: katso, kaksi kuningasta ei voineet seisoa hänen edessänsä: kuinka siis me seisoisimme? ⁵Ja ne huoneen ja kaupungin haltiat, ja vanhimmat ja edustusmiehet lähettivät Jehun tykö, sanoen: me olemme sinun palvelias, me teemme kaikki, mitä sinulle kelpaa. ⁶Silloin kirjoitti hän heidän tykönsä toisen kirjan näin: jos te olette minun ja olette minulle kuuliaiset, niin ottakaat teidän herranne poikain päät ja tulkaat huomenna täällä aikaa minun tyköni Jisreeliin; ja oli niitä kuninkaan poikia, joita kaupungin ylimmäiset kasvattivat, seitsemänkymmentä miestä. ⁷Kuin he saivat kirjan, ottivat he ne kuninkaan pojat ja tappoivat seitsemänkymmentä miestä, ja panivat niiden päät astioihin ja lähettivät ne hänen tykönsä Jisreeliin. ⁸Ja sanoma saatettiin hänelle, että he

ovat tuoneet kuninkaan poikain päät tänne. Hän vastasi: asettakaat ne kahteen roukkioon aamuun asti, kaupungin portin eteen. ⁹Kuin hän aamulla meni ulos, seisoi hän ja sanoi kaikelle kansalle: te olette oikiat: katso, minä olen liiton tehnyt herrani vastaan ja tappanut hänen; mutta kuka siis nämät kaikki tappanut on? ¹⁰Niin tietäkäätkä nyt, ettei yksikään Herran sana, jonka Herra puhunut on Ahabin huoneesta, ole turhaksi tullut: ja Herra teki niinkuin hän puhunut oli palveliansa Elian kautta. ¹¹Niin hävitti Jehu kaikki ne jotka Ahabin huoneesta olivat jääneet Jisreelissä: kaikki hänen ylimmäisensä, ja hänen ystävänsä, ja hänen pappinsa, niin ettei hän yhtäkään heistä jättänyt; ¹²Ja nousi ja matkusti Samariaan, ja kuin hän tuli paimenten majan tykö, joka oli hänen tiessänsä, ¹³Löysi Jehu siinä Ahasian Juudan kuninkaan veljet ja sanoi niille: mitkä te olette? He vastasivat: me olemme Ahasian veljet ja menemme tervehtimään kuninkaan ja kuningattaren poikia. ¹⁴Ja hän sanoi: ottakaa heitä elävinä kiinni; ja he ottivat heidät elävinä kiinni, ja tappoivat paimenten majan kaivon tykönä kaksi miestä viidettäkymmentä, niin ettei hän heistä yhtäkään jättänyt. ¹⁵Ja kuin hän sieltä vaelsi, löysi hän Jonadabin Rekabin pojan, joka häntä kohtasi, tervehti häntä ja sanoi hänelle: onko sinun sydämes vilpittöin, niinkuin minun sydämeni on sinun sydämes kanssa? Jonadab vastasi: on niinkin. Jos niin on, (sanoi hän) niin ojenna kätes tänne; ja hän ojensi kätensä ja hän asetti hänen istumaan sivuunsa vaunuihin, ¹⁶Ja sanoi: tule minun kanssani katsomaan minun kiivauttani Herran tähden! Ja hän antoi hänen ajaa vaunuissansa. ¹⁷Kuin hän Samariaan tuli, löi hän kaikki Ahabista jääneet Samariassa, siihenasti että hän hänen hävitti, Herran sanan jälkeen, jonka hän puhunut oli Elialle. ¹⁸Ja Jehu kokosi kaiken kansan ja antoi heille sanoa: jos Ahab on vähän palvellut Baalia; Jehu tahtoo enemmän häntä palvella. ¹⁹Sentähden kutsukaat kaikki Baalin prophetat kokoon, kaikki hänen palveliansa ja kaikki hänen pappinsa minun tyköni, niin ettei yksikään heistä jää; sillä minä teen suuren uhrin Baalille, ja joka ikänä jää pois, ei sen pidä elämän. Mutta Jehu teki sen kavaluudella, että hän olis saanut hävittää Baalin palveliat. ²⁰Ja Jehu sanoi: pyhittäkäätkä Baalille juhlapäivä! Ja he kutsuivat kokoon. ²¹Ja Jehu lähetti kaikkeen Israeliin, ja kaikki Baalin palveliat tulivat, niin ettei yksikään heistä jäänyt, joka ei tullut; ja he tulivat sisälle Baalin huoneeseen ja täyttivät Baalin huoneen joka loukkaan. ²²Silloin sanoi hän vaatehuoneen haltialle: kanna kaikki Baalin palveliain vaatteet ulos; ja hän kantoi heille vaatteet ulos. ²³Ja Jehu meni Jonadabin Rekabin pojan kanssa Baalin huoneeseen ja sanoi Baalin palvelioille: tutkistelkaat ja katsokaat, ettei kukaan tässä teidän seassanne ole Herran palvelia, vaan ainoastaan Baalin palveliat. ²⁴Kuin he tulivat sisälle tekemään uhria ja polttouhria, asetti Jehu kahdeksänkymmentä miestä ulos ja sanoi: kuka teistä yhden niistä, jotka minä teidän käteenne annan, päästää hengissä, hänen sielunsa pitää oleman sen sielun edestä. ²⁵Kuin he olivat

uhranneet polttouhrin, sanoi Jehu vartioille ja päämiehille: menkää sisälle ja lyökää ne, niin ettei yksikään heistä pääse. Ja he löivät heidät miekan terällä, ja vartiat ja päämiehet heittivät heidät pois ja menivät Baalin huoneen kaupunkiin, ²⁶Ja kantoivat ulos Baalin huoneen patsaat ja polttivat ne, ²⁷Ja kukistivat Baalin patsaat ja Baalin huoneen ja tekivät niistä yhteiset huoneet hamaan tähän päivään asti. ²⁸Näin hävitti Jehu Baalin Israelista. ²⁹Mutta ei Jehu lakannut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka oli saattanut Israelin syntiä tekemään, kultaisilla vasikoilla Betelissä ja Danissa. ³⁰Ja Herra sanoi Jehulle: ettäs olet ollut hyväntahtoinen tekemään sitä mikä minulle kelpasi, ja sinä teit Ahabin huonetta vastaan kaiken sen, mikä minun sydämessäni oli; niin pitää sinun poikas istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti. ³¹Mutta ei Jehu kuitenkaan pysynyt, että hän Herran Israelin Jumalan laissa kaikesta sydäimestänsä vaeltanut olis; sillä ei hän lakannut Jerobeamin synneistä, joka Israelin oli saattanut syntiä tekemään. ³²Silloin rupesi Herra Israelista lohkaistamaan; sillä Hasael löi heidät kaikissa Israelin rajoissa, ³³Hamasta auringon ylenemisen puolelta Jordania, ja kaiken Gileadin, Gadilaisten, Rubenilaisten ja Manasselaisten maan, hamasta Aroerista, joka on Arnonin ojan tykönä, ja Gileadin ja Basanin. ³⁴Mitä enempi Jehusta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistensä, ja kaikesta hänen voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ³⁵Ja Jehu nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan. Ja Joahas hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ³⁶Ja aika jonka Jehu Israelia hallitsi Samariassa, oli kahdeksan ajastaikaa kolmattakymmentä.

11 Mutta kuin Atalia Ahasian äiti näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja hukutti kaiken kuninkaallisen siemenen. ²Mutta Joseba, kuningas Joramien tytär, Ahasian sisar, otti Joaksen Ahasian pojan ja varasti hänen kuninkaan lasten seasta, jotka tapetut olivat, hänen ja hänen imettäjänsä, makaahuoneesta. Ja he kätkivät hänen Atalian edestä, niin ettei hän tapettu: ³Ja hän oli kätkettynä Herran huoneessa hänen kanssansa kuusi ajastaikaa; mutta Atalia oli kuningatar maalla. ⁴Seitsemäntenä ajastaikana lähetti Jojada ja otti sadanpäämiehet, esimiehet ja vartiat, ja noudatti heidät tykönsä Herran huoneeseen, ja teki liiton heidän kanssansa, ja vannotti heitä Herran huoneessa, ja näytti heille kuninkaan pojan, ⁵Ja käski heitä ja sanoi: tämä on se, jonka teidän tekemän pitää: kolmas osa teistä, jonka vuoro on sabbatina, olkoon kuninkaan huoneen vartiana; ⁶Ja kolmas osa olkoon Surin portin tykönä, ja kolmas osa olkoon sen portin tykönä, joka on vartiain takana, ja teidän pitää vartioitseman huoneen päällekkarkaaamista, ⁷Mutta kaksi osaa teistä kaikista, jotka sabbatina pääsette, pitää vartioitseman kuningasta Herran huoneessa. ⁸Ja teidän pitää oleman kuninkaan ympärillä, ja jokaisella aseensa hänen kädesssä; ja joka tulee järjestykseen, se pitää tapettaman, että te olisitte kuninkaan tykönä hänen men-

nessänsä ulos ja sisälle. ⁹Ja sadanpäämiehet tekivät kaikki, mitä pappi Jojada käsenyt oli, ja ottivat miehensä tykönsä, jotka sabbatina tulivat, niiden kanssa, jotka sabbatina läksivät, ja tulivat papin Jojadan tykö. ¹⁰Ja pappi antoi päämiehille keihäät ja kilvet, jotka olivat olleet kuningas Davidin, ja olivat Herran huoneessa. ¹¹Ja vartiat seisoivat kuninkaan ympärillä, jokaisella aseensa kädesssä, oikias-ta huoneen loukkaasta niin vasempaan loukkaasen, alttaria ja huonetta läsnä. ¹²Ja hän toi kuninkaan pojan edes ja pani kruunun hänen päähänsä, ja antoi hänelle todistuksen, ja he tekivät hänen kuninkaaksi ja voitelimat hänen, ja löivät käsiänsä yhteen ja sanoivat: menestyköön kuningas! ¹³Ja kuin Atalia kuuli kansan huudon, joka sinne juoksi, meni hän sisälle kansan tykö Herran huoneeseen, ¹⁴Ja näki, katso, kuningas seisoi patsaan tykönä, niinkuin tapa oli, ja päämiehet ja vaskitorvet kuninkaan tykönä, ja kaikki maan kansa oli iloissansa ja soittivat vaskitorvilla. Niin Atalia repäisi vaatteensa ja huusi: petos, petos! ¹⁵Mutta pappi Jojada käski sadanpäämiehiä, jotka olivat pannut joukon päälle, ja sanoi heille: viekää häntä ulos joukon lävitse, ja jos joku seuraa häntä, se surmattakaan miekalla! Sillä pappi oli sanonut, ettei hänen pitänyt kuoleman Herran huoneessa. ¹⁶Ja he laskivat kätensä hänen päällensä, ja hän meni sitä tietä myöten, jota hevoset kuninkaan huoneeseen käyvät; ja hän tapettiin siellä. ¹⁷Niin teki Jojada liiton Herran ja kuninkaan välillä, ja kansan välillä, että he ovat Herran kansa, niin myös kuninkaan ja kansan välillä. ¹⁸Sitte meni kaikki maan kansa Baalin huoneeseen, ja kukistivat sen ja hänen alttarinsa, ja rikkoivat peräti kaikki hänen kuvansa, ja Mattanin Baalin papin tappoivat he myös alttarin edessä; mutta pappi asetti virat Herran huoneessa. ¹⁹Ja otti sadanpäämiehet ja esimiehet, ja vartiat ja kaiken maan kansan, ja he johdattivat kuninkaan alas Herran huoneesta, ja tulivat vartiain portin tietä kuninkaan huoneeseen. Ja hän istui kuninkaan istuimelle. ²⁰Ja kaikki maan kansa oli iloissansa, ja kaupunki oli alallansa. Mutta Atalian olivat tappaneet miekalla kuninkaan huoneessa. ²¹Ja Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi.

12 Seitsemäntenä Jehun vuotena tuli Joas kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Ziba Bersabasta. ²Ja Joas teki sitä, mikä oikia oli ja Herralle hyvin kelpasi, niinkauvan kuin pappi Jojada opetti häntä; ³Paitsi ettei hän pannut pois korkeuksia; sillä kansa uhrasi ja teki suitsutusta vielä korkeuksilla. ⁴Ja Joas sanoi papeille: kaikki pyhitetyt rahat, jotka tuodaan Herran huoneeseen, nimittäin raha jokaiselta ohitsekäyvältä, raha minkä kukin antaa veroksi hengeltänsä, ja kaikki raha, minkä itsekukin uhraa vapaasta sydäimestä, ne kannettakaan Herran huoneeseen. ⁵Ottakaan papit sen itselensä kukin tuttavaltansa; sillä pitää heidän parantaman sen, mikä rauvennut on Herran huoneessa, kussa ikänä he löytävät olevan rauvenneen. ⁶Mutta kolmaanteenkolmat-

takymmentä kuningas Joaksen vuoteen ei olleet papit parantaneet sitä, mikä Herran huoneessa rauvennut oli. ⁷Niin kutsui kuningas Joas papin Jojadan ja muut papit ja sanoi heille: miksi ette paranna sitä, mikä huoneessa rauvennut on? Niin ei pidä nyt teidän ottaman niitä rahoja tyköne kukin tuttavaltansa; mutta antakaat siihen, mikä rauvennut on huoneessa. ⁸Ja papit mielistyivät, ettei heidän pitänyt ottaman rahaa kansalta eikä parantaman sitä, mikä rauvennut oli huoneessa. ⁹Niin pappi Jojada otti arkun ja lävisti läven kanteen ja pani sen oikialle puolelle alttaria, josta käydään Herran huoneeseen sisälle. Ja papit, jotka vartioitsivat ovea, panivat sinne kaikki ne rahat, jotka tuotiin Herran huoneeseen. ¹⁰Kuin he näkivät paljon rahaa olevan arkussa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäinen pappi ylös, ja sitoivat rahan yhteen, joka Herran huoneesta löytyi, sitte kuin he olivat sen lukeneet. ¹¹Ja he antoivat valmiin rahan teettäjille, jotka olivat asetetut Herran huoneeseen; ja he antoivat ne puusepille, jotka rakensivat ja työtä tekivät Herran huoneessa, ¹²Ja muuraajille, ja kivenhakkaajille, ja niille, jotka hirsiiä ja vuoltuja kiviä ostivat, parantaaksensa mitä rauvennut oli Herran huoneessa ja kaikkiin, mitkä he huoneessa löysivät parannusta tarvitsevan. ¹³Ei kuitenkaan tehty hopenaljoja, psaltareita, viskaimia, torvia, taikka jotakin kultaista eli hopeaista astiaa Herran huoneeseen niistä rahoista, jotka Herran huoneeseen tuodut olivat. ¹⁴Mutta ne annettiin työväelle, että he niillä parantaisivat Herran huoneen. ¹⁵Ja ne miehet ei tarvinnut lukua tehdä, joiden käsiin raha annettiin, työväelle annetaan; vaan he toimittivat sen uskollisesti. ¹⁶Mutta rikosuhurin ja syntiuhrin rahoja ei tuotu Herran huoneeseen; sillä ne olivat pappein. ¹⁷Silloin matkusti Hasael Syrian kuningas ja soti Gatia vastaan, ja voitti sen. Ja Hasael käänsi itsensä menemään ylös Jerusalemiin. ¹⁸Niin otti Joas Juudan kuningas kaikki pyhitetyt, jotka hänen esivanhempansa Josaphat, Joram ja Ahasia Juudan kuninkaat olivat pyhittäneet, ja ne mitkä hän itse pyhittänyt oli, niin myös kaiken kullan, joka löytyi Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneesta, ja lähetti Hasaelille Syrian kuninkaalle; sitte hän meni Jerusalemiin pois. ¹⁹Mitä enempi on Joaksesta sanomista, ja kaikista, mitä hän tehnyt on: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa? ²⁰Ja hänen palveliansa nousivat ja tekivät liiton, ja löivät Joaksen kuoliaaksi Millon huoneessa, josta mennään alas Sillaan: ²¹Nimittäin Josabar Simeatin poika ja Josabad Somerin poika, hänen palveliansa, löivät hänen kuoliaaksi. Ja hän haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Amatsia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

13Joaksen Ahasian pojan Juudan kuninkaan kolmantena vuotena kolmattakymmentä oli Joahas Jehun poika Israelin kuningas Samarjassa seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa, ²Ja teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, joka Israelin saatti syntiä tekemään, ja ei lakannut siitä. ³Ja Herran viha julmis-

tui Israelin päälle ja hän antoi heidät Hasaelin Syrian kuninkaan ja Benhadadin Hasaelin pojan käsiin, niinkauvan kuin he elivät. ⁴Mutta Joahas rukoili Herran kasvoja, ja Herra kuuli häntä; sillä hän näki Israelin ahdistuksen, kuinka Syrian kuningas ahdisti heitä, ⁵Ja Herra antoi Israelille pelastajan, joka heidät johdatti ulos Syrialaisen käsistä, niin että Israelin lapset asuivat majassansa niinkuin ennenkin. ⁶Ei he kuitenkaan luopuneet Jerobeamin huoneen synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään, vaan hekin vaelsivat niissä; ja metsistö seisoi Samariassa. ⁷Mutta Joahaksen kansasta ei enempää jäänyt, kuin viisikymmentä hevosiästä, ja kymmenen vaunua, ja kymmentuhatta jalkamiestä; sillä Syrian kuningas oli heidät hukuttanut ja tehnyt niinkuin tomun, riittä tapettaissa. ⁸Mitä enempi Joahaksesta sanomista on, ja kaikista, mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa. ⁹Ja Joahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Samariaan; ja hänen poikansa Joas tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ¹⁰Joaksen Juudan kuninkaan seitsemäntenä vuonna neljäntoistakymmentä oli Joas Joahaksen poika Israelin kuningas Samariassa kuusitoistakymmentä ajastaikaa, ¹¹Ja teki pahaa Herran edessä, ja ei luopunut kaikista Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään; vaan vaelsi niissä. ¹²Mitä enempi Joaksesta sanomista on, ja mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa, kuinka hän Amatsian Juudan kuninkaan kanssa sotinut on: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ¹³Ja Joas nukkui isäinsä kanssa, ja Jerobeamin istui hänen istuimellensa. Mutta Joas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten oheen. ¹⁴Ja Elisa sairasti kuolintautiansa; ja Joas Israelin kuningas tuli hänen tykönsä ja itki hänen edessään, ja sanoi: minun isäni, minun isäni, Israelin vaunu ja hänen ratsasmiehensä! ¹⁵Elisa sanoi hänelle: ota joutsit ja nuolet! Ja kuin hän otti joutsien ja nuolet, ¹⁶Sanoi hän Israelin kuninkaalle: jännitä joutsit kädellä; ja hän jännitti kädellensä. Ja Elisa laski kätensä kuninkaan kätten päälle, ¹⁷Ja sanoi: avaa akkuna, joka on itään päin; ja hän avasi sen. Ja Elisa sanoi: ammu; ja hän ampui. Hän sanoi: pelastuksen nuoli Herralta, pelastuksen nuoli Syrialaisia vastaan: ja sinun pitää lyömän Syrialaiset Apehekissa, siihenasti että he lopetetut ovat. ¹⁸Ja hän sanoi: ota nuolet! ja kuin hän otti ne, sanoi hän Israelin kuninkaalle: lyö maahan! ja hän löi kolmasti ja sitte lakasi. ¹⁹Niin Jumalan mies närkästyi hänen päällensä ja sanoi: jos olisit lyönyt viidesti eli kuudesti, niin sinä olisit lyönyt Syrialaiset, siihen asti että he olisivat lopetetut; mutta nyt sinun pitää lyömän heitä kolmasti. ²⁰Kuin Elisa oli kuollut, ja he olivat hänen haudanneet, tuli Moabilaisien sotajoukko maakuntaan sinä vuonna. ²¹Ja tapahtui, että he hautasivat yhtä miestä, ja kuin he saivat nähdä sotajoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan; ja kuin hän sinne tuli ja sattui Elisan luihin, tuli hän eläväksi ja nousi jaloillensa. ²²Ja Hasael Syrian kuningas ahdisti Israelia, niinkauvan kuin Joahas eli. ²³Mutta Herra teki armon

heidän kanssansa, ja armahti heidän päällensä, ja käänsi itsensä heidän puoleensa, liittonsa tähden Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa, ja ei tahtonut kadottaa heitä, eikä heittänyt heitä pois kasvoinsa edestä tähän asti. ²⁴Ja Hasael Syrian kuningas kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen siaan. ²⁵Ja Joas Joahaksen poika palasi ja otti ne kaupungit Benhadadilta Hasaelin pojalta jälleen, jotka hän hänen isältänsä Joahakselta sodalla ottanut oli. Joas löi kolmasti häntä, ja sai Israelin kaupungit jälleen.

14Toisena Joaksen Joahaksen pojan Israelin kuninkaan vuonna tuli Amatsia Joaksen Juudan kuninkaan poika kuninkaaksi. ²Hän oli viiden ajastajan vanha kolmattakymmentä, kuin hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastakaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemissa. ³Ja hän teki mitä Herralle hyvästi kelpasi, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä David, vaan kaiketi niinkuin hänen isänsä Joas oli tehnyt, niin myös hän teki. ⁴Sillä korkeudet ei olleet pannut pois; mutta kansa uhrasi vielä ja suitsutti korkeuksilla. ⁵Ja kuin valtakunta hänen kädessänsä vahvistui, löi hän palveliansa, jotka kuninkaan hänen isänsä tappaneet olivat. ⁶Mutta tappajain lapsia ei hän surmannut, niinkuin kirjoitettu on Moseksen lakikirjassa, jossa Herra käsenyt oli ja sanonut: Isät ei pidä kuoleman lasten tähden, ja lapset ei pidä kuoleman isänsä tähden, vaan jokainen pitää kuoleman oman syntinsä tähden. ⁷Hän löi myös kymmenentuhatta Edomilaista Suolalaaksossa, ja voitti Selan (kaupungin) sodalla, ja kutsui sen nimen Jokteel tähän päivään asti. ⁸Silloin lähetti Amatsia sanansaattajat Joaksen Joahaksen pojan Jehun pojan Israelin kuninkaan tykö, ja käski hänelle sanoa: tule ja katselkaamme toinen toistamme! ⁹Mutta Joas Israelin kuningas lähetti Amatsian Juudan kuninkaan tykö ja antoi hänelle sanoa: orjantappura, Libanonissa, lähetti sedripuun tykö Libanonissa ja antoi hänelle sanoa: anna tyttäres minun pojalleni emännäksi! Mutta metsän eläimet kedolla Libanonissa juoksivat orjantappuran päälle ja maahan tallasivat sen. ¹⁰Sinä olet kokonansa lyönyt Edomilaiset, siitä paisuu sinun sydämes: pidä se ylistys ja ole kotonas! miksis etsit vahinkoa kaatuakses sekä itse että Juuda sinun kanssas? ¹¹Mutta Amatsia ei totellut häntä. Niin meni Joas Israelin kuningas ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amatsia Juudan kuningas Betsemeksessä, joka Juudassa on. ¹²Mutta Juuda lyötiin Israelilta, niin että jokainen pakeni majoilleensa. ¹³Ja Joas Israelin kuningas otti Amatsian Juudan kuninkaan Joaksen pojan, Ahasian pojan, Betsemeksessä kiinni, ja tuli Jerusalemiin, ja kukisti Jerusalemin muurit Ephraimin portista Kulmaporttiin asti, neljänsadan kyynärän pituudelta, ¹⁴Ja otti kaiken kullin ja hopian ja kaikki astiat, jotka löytyi Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja vielä hänen lapsensa pantiksi, ja palasi Samariaan. ¹⁵Mitä enempi Joaksesta sanomista on, mitä hän tehnyt on, ja hänen väke-

vyydestänsä, ja kuinka hän Amatsian Juudan kuninkaan kanssa soti: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ¹⁶Ja Joas nukkui isänsä kanssa ja haudattiin Samariassa, Israelin kuningasten sekaan; ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ¹⁷Mutta Amatsia, Joaksen Juudan kuninkaan poika, eli Joaksen Joahaksen Israelin kuninkaan pojan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastakaikaa. ¹⁸Mitä enempi Amatsiasta sanomista on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ¹⁹Ja he tekivät liiton häntä vastaan Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen, ja he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen, ja tappoivat hänen siellä. ²⁰Ja he veivät hänen sieltä hevosilla pois, ja hän haudattiin Jerusalemissa isänsä oheen Davidin kaupungissa. ²¹Ja koko Juudan kansa ottivat Asarian kuudentoistakymmenen ajastajan vanhana, ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä Amatsian siaan. ²²Hän rakensi Elatin ja saatti sen jälleen Juudan alle, sitte kuin kuningas isänsä kanssa nukkunut oli. ²³Amatsian Joaksen pojan Juudan kuninkaan viidentenä vuonna toistakymmentä oli Jerobeam Joaksen poika Israelin kuningas Samariassa yhden ajastajan viidettäkymmentä, ²⁴Ja teki pahaa Herran edessä, ja ei lakannut kaikista Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään. ²⁵Hän otti Israelin maan rajat jälleen, Hematista hamaan kedon mereen asti, Herran Israelin Jumalan sanan jälkeen, jonka hän sanonut oli palveliansa, profeeta Jonan, Amittain pojan kautta, joka oli GatHepheristä. ²⁶Sillä Herra näki Israelin suuren viheliäisyyden, niin ettei ollut suljettua, eikä hylättyä, eikä auttajaa Israelissa. ²⁷Ja Herra ei ollut sanonut tahtovansa pyyhkiä Israelin nimeä taivaan alta pois; mutta autti heitä Jerobeamin Joaksen pojan kautta. ²⁸Mitä enempi Jerobeamista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on, ja hänen väkevyydestänsä, kuinka hän sotinut on, ja kuinka hän otti Damaskun jälleen ja Hematin Juudalle Israelissa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa? ²⁹Ja Jerobeam nukkui isänsä, Israelin kuningasten kanssa; ja hänen poikansa Sakaria tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

15Jerobeamin Israelin kuninkaan seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä tuli Asaria Amatsian Juudan kuninkaan poika kuninkaaksi. ²Ja kuudentoistakymmenen ajastaikainen oli hän tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksi vuotta kuudettakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä kutsuttiin Jekolja Jerusalemissa. ³Ja hän teki mitä Herralle hyvästi kelpasi, kaiketi niinkuin hänen isänsä Amatsia tehnyt oli, ⁴Paitsi sitä ettei he luopuneet korkeuksista; sillä kansa uhrasi ja suitsutti vielä korkeuksilla. ⁵Ja Herra vaivasi kuningasta, niin että hän oli spitalissa kuolemapäiväänsä asti, ja asui erinäisessä huoneessa. Mutta Jotam kuninkaan poika hallitsi huoneen ja tuomitsi kansaa maalla. ⁶Mitä enempi Asariasta sanomista on, ja kaikista, mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ⁷Ja Asaria nukkui isänsä kanssa ja

haudattiin isänsä tykö Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Jotam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.⁸ Asarian Juudan kuninkaan kahdeksantena vuonna neljäntäkymmentä oli Sakaria Jerobeamin poika Israelin kuningas kuusi kuukautta Samariassa,⁹ Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat, ja ei luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.¹⁰ Ja Sallum Jabeksen poika teki liiton häntä vastaan, ja löi hänen kansan edessä, ja tappoi hänen, ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa.¹¹ Mitä enempi Sakariasta sanomista on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.¹² Tämä on Herran sana, jonka hän Jehulle puhunut oli, sanoen: sinun poikas pitää istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti; ja se tapahtui niin.¹³ Ussian Juudan kuinkaan yhdeksäntenä vuonna neljäntäkymmentä tuli Sallum Jabeksen poika kuninkaaksi, ja hallitsi kuukauden Samariassa.¹⁴ Sillä Menahem Gadin poika meni ylös Tirsasta ja tuli Samariaan, ja löi Sallumin Jabeksen pojan Samariassa, tappoi hänen ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa.¹⁵ Mitä enempi Sallumista sanomista on ja hänen liitostansa, jonka hän teki: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.¹⁶ Silloin löi Menahem Tipsan ja kaikki jotka siellä olivat, ja löi heidän rajansa Tirsasta, ettei he häntä tahtoneet päästää sisälle, ja kaikki heidän raskaat vaimonsa repäisi hän rikki.¹⁷ Asarian Juudan kuninkaan yhdeksäntenä vuonna neljäntäkymmentä tuli Menahem Gadin poika Israelin kuninkaaksi ja oli kymmenen vuotta Samariassa,¹⁸ Ja teki pahaa Herran edessä, ja ei luopunut elinaikanansa Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.¹⁹ Ja Phul Assyrian kuningas tuli maakuntaan, ja Menahem antoi Phulille tuhannen leiviskää hopiaa, että hän olis pitänyt hänen kansansa ja vahvistanut häntä valtakuntaan.²⁰ Ja Menahem pani hopiaveron voimallisten päälle Israelissa, että itsekin heistä antais viisikymmentä hopiasikliä Assyrian kuninkaalle. Niin meni Assyrian kuningas kotia jälleen ja ei jäänyt maalle.²¹ Mitä enempi Menahemista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?²² Ja Menahem nukkui isäinsä kanssa; ja Pekahja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.²³ Viidentenäkympmentenä Asarian Juudan kuninkaan vuonna tuli Pekahja Menahemin poika Israelin kuninkaaksi ja oli kaksi vuotta Samariassa,²⁴ Ja teki pahaa Herran edessä; ei hän luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.²⁵ Ja Peka Remaljan poika hänen päämiehensä, kapinoitsi häntä vastaan ja löi hänen kuoliaaksi kuninkaan huoneen salissa, Samariassa, Argobin ja Arjen kanssa, ja viisikymmentä miestä hänen kanssansa Gileadin lapsista. Ja kuin hän oli hänen tappanut, tuli hän kuninkaaksi hänen siaansa.²⁶ Mitä enempi Pekahjasta sanomista on ja kaikista mitä hän tehnyt on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.²⁷ Asarjan Juudan kuninkaan toisena vuonna kuudettäkymmentä tuli Peka Remaljan poika Is-

raelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta,²⁸ Ja teki pahaa Herran edessä, ei hän luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka saatti Israelin syntiä tekemään.²⁹ Pekan Israelin kuninkaan aikana tuli Tiglat Pilesser Assyrian kuningas, ja otti Gijonin, Abelbetmaekan, Janoan, Kedeksen, Hasorin, Gileadin, Galilean ja kaiken Naphtalin maan, ja vei heidät Assyriaan.³⁰ Ja Hosea Elan poika nosti kapinan Pekaa Remaljan poikaa vastaan ja löi hänen kuoliaaksi, ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa kahdentenäkympmentenä Jotamin Ussian pojan vuonna.³¹ Mitä enempi Pekasta sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.³² Toisena Pekan Remaljan pojan Israelin kuninkaan vuonna tuli Jotam, Ussian Juudan kuninkaan poika, kuninkaaksi.³³ Ja viiden ajastaikainen kolmattäkymmentä oli hän tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jerusa Zadokin tytär.³⁴ Ja hän teki mitä Herralle hyvästi kelpasi, kaiken sen jälkeen, kuin hänen isänsä Ussia tehnyt oli,³⁵ Paitsi ettei he luopuneet korkeuksista; sillä kansa uhraisi ja suitsutti vielä korkeuksilla; hän rakensi Herran huoneen ylimmäisen portin.³⁶ Mitä enempi Jotamista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?³⁷ Silloin rupesi Herra lähettämään Juudalle Retsinin Syyrian kuninkaan ja Pekan Remaljan pojan.³⁸ Ja Jotam nukkui isänsä kanssa ja haudattiin isänsä tykö, isänsä Davidin kaupunkiin; ja Ahas hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

16 Pekan Remaljan pojan seitsemäntenä vuonna toistakymmentä tuli Ahas, Jotamin Juudan kuninkaan poika, kuninkaaksi.² Kahdenkymmenen ajastaikainen oli Ahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; ja ei tehnyt sitä, mikä oli kelvollinen Herralle hänen Jumalallensa, niinkuin David hänen isänsä.³ Sillä hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, ja hän käytti poikansa tulen lävitse pakanain kauhistuksen jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut ulos.⁴ Hän uhraisi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.⁵ Silloin matkusti Retsin Syrian kuningas ja Peka Remaljan poika Israelin kuningas Jerusalemiin sotimaan; ja he piirittivät Ahaksen, ja ei kuitenkaan voittaneet häntä.⁶ Silloin myös Retsin Syrian kuningas sai Syrialaisille Elatin jälleen ja ajoi Juudalaiset Elatista ulos; mutta Syrialaiset tulivat Elatiin ja asuivat siinä tähän päivään asti.⁷ Mutta Ahas lähetti sanansaattajat Tiglat Pilesserin Assyrian kuninkaan tykö ja käski hänelle sanoa: minä olen sinun palvelias ja poikas: matkusta tänne ja vapahda minua Syrian kuninkaan kädestä ja Israelin kuninkaan kädestä, jotka ovat nousseet minua vastaan.⁸ Ja Ahas otti kultaa ja hopiaa, mitä hän löysi Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja lähetti Assyrian kuninkaalle lahjoja.⁹ Assyrian kuningas kuuli häntä ja meni ylös Da-

maskuun, ja voitti sen ja vei heidät Kiriin; ja hän löi Retsinin kuoliaaksi. ¹⁰Ja kuningas Ahas matkusti Tiglat Pileseriä Assyrian kuningasta vastaan Damaskuun; ja kuin hän näki alttarin Damaskussa, lähetti kuningas Ahas alttarin kuvan ja muodon papille Urialle, juuri niinkuin se tehty oli. ¹¹Niin rakensi pappi Uria alttarin ja teki kaiken sen jälkeen, minkä Ahas kuningas hänelle oli lähettänyt Damaskusta: ja näin teki Uria pappi siihenasti kuin Ahas kuningas tuli Damaskusta. ¹²Ja kuin kuningas tuli ja näki alttarin, astui hän alttarin tykö ja uhrasi sen päällä, ¹³Ja sytytti sen päällä polttouhrinsa ja ruokauhrinsa, ja kaasi sen päälle juomauhrinsa; ja kiitosuhrinsa veren, jonka hän uhrasi, antoi hän pirkottaa alttarille. ¹⁴Mutta vaskialttarin, joka Herran edessä seiso, siirsi hän pois huoneen edestä, niin ettei se seisonut alttarin ja Herran huoneen välillä; vaan pani sen alttarin sivulle pohjan puoleen. ¹⁵Ja kuningas Ahas käski Urialle papille, sanoen: suuremmalla alttarilla pitää sinun uhraaman polttouhrin huomeneltain ja ruokauhrin ehtoon, ja kuninkaan polttouhrin ja hänen ruokauhrinsa, ja kaiken maan kansan polttouhrin, heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa ja kaiken polttouhrin veren, ja kaikkein muiden uhrien veren pitää sinun priiskottaman sen päälle: vaan vaskialttarista tahdon minä vielä ajatella. ¹⁶Uria pappi teki kaikki niinkuin Ahas kuningas hänelle käskenyt oli. ¹⁷Ja kuningas Ahas särki istuimen sivut, ja siirsi kattilan niiden päältä, ja hän otti meren pois vaskihärjistä, jotka sen alla olivat, ja pani sen kivipermannolle, ¹⁸Sitäläkin sabbatin peitteen, jonka he huoneesen rakentaneet olivat. Ja kuninkaan huoneen ulkonaisen sisällekäytävän käänsi hän Herran huoneen ympäri Assyrian kuninkaan tähden. ¹⁹Mitä enempi Ahaksesta sanomista on, ja mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ²⁰Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja Hiskia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

17Ahaksen Juudan kuninkaan toisena vuonna toistakymmentä hallitsi Hosea Elan poika Israelin ylitse Samariassa yhdeksän ajastaikaa, ²Ja teki paha Herran edessä, mutta ei kuitenkaan niinkuin ne Israelin kuninkaat, jotka hänen edellensä olivat. ³Häntä vastaan soti Salmanassar Assyrian kuningas; ja Hosea tuli hänelle alamaiseksi, niin että hän antoi hänelle lahjoja. ⁴Mutta kuin Assyrian kuningas sai tietää Hosean tehneen liiton ja lähettäneen sanansaattajat Soon, Egyptin kuninkaan tykö, ja ettei hän lähettänyt Assyrian kuninkaalle lahjoja vuosi vuodelta; niin piiritti Assyrian kuningas hänen, ja pani hänen vankihuoneesen. ⁵Ja Assyrian kuningas meni kaikkeen siihen maakuntaan ylös, ja tuli Samariaan, ja piiritti sen kolmeksi ajastajaksi. ⁶Mutta yhdeksännellä Hosean ajastajalla voitti Assyrian kuningas Samarian, ja vei Israelin Assyriaan, ja pani heidät Halaan ja Haboriin, Gosan virran tykö, ja Mediläisten kaupunkiin. ⁷Ja tapahtui, kuin Israelin lapset syntiä tekivät Herraa Jumalaansa vastaan, joka heidät Egyptin

maalta johdattanut oli, Pharaon Egyptin kuninkaan käsistä; ja he pelkäsivät vieraita jumalia, ⁸Ja vaelsivat pakanain tapain jälkeen, jotka Herra oli ajanut Israelin lasten edestä ulos; ja niinkuin myös Israelin kuninkaat tekivät, ⁹Ja Israelin lapset peittelivät asiansa Herraa Jumalaansa vastaan, jotka ei hyvät olleet, ja rakensivat itsellensä korkeuksia, kaikissa kaupungeissansa, sekä linnoissa että vahvoissa kaupungeissa, ¹⁰Ja nostivat patsaita ja metsistöitä kaikilla korkeilla vuorilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla. ¹¹Ja he suitsuttivat kaikissa korkeuksissa niinkuin pakanat, jotka Herra heidän edestänsä oli ajanut pois, ja tekivät myös hirmuisia töitä, joilla he vihoittivat Herran, ¹²Ja palvelivat epäjumalia, joista Herra heille oli sanonut: senkaltaisia ei teidän pidä tekemän! ¹³Ja kuin Herra todisti Israelia ja Juudaa vastaan, kaikkein prophetain ja näkiäin kautta, ja antoi heille sanoa: palatkaat teidän vääritiltä teiltänne, ja pitäkää minun käskyni, ja säätyni, kaiken sen lain jälkeen, jonka minä teidän isillenne käskenyt olen, ja minä myös palveliaini prophetain kautta teille lähettänyt olen. ¹⁴Ja ei he totelleet; mutta olivat niskurit, niinkuin heidän esisänsäkin, jotka ei uskoneet Herran Jumalansa päälle, ¹⁵Ja he katsoivat ylön hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän heidän isänsä kanssa tehnyt oli, ja heidän todistuksensa, jonka hän heidän seassansa todisti, ja vaelsivat turhissa menoissansa, ja tekivät turhia, kuin pakanatkin heidän ympärillensä, joista Herra oli kieltänyt, ettei heidän pitäis tekemän niinkuin ne. ¹⁶Mutta he pelkäsivät kaikki Herran Jumalansa käskyt, ja tekivät heillensä kaksi valettua vasikkaa, ja tekivät metsistön, ja kumarsivat koko taivaallista sotajoukkoa, ja palvelivat Baalia, ¹⁷Ja käyttivät poikansa ja tyttärensä tulen lävitse, ja pitivät noituuksia ja velhouksia, ja myivät itsensä tekemään sitä, mikä paha oli Herran edessä, häntä vihoittaaksensa. ¹⁸Niin vihastui Herra suuresti Israelin päälle, ja heitti heidät pois kasvoinsa edestä, niin ettei yhtään heistä jäänyt, vaan Juudan sukukunta yksinensä. ¹⁹Ei myös Juuda pitänyt Herran Jumalansa käskyjä, vaan he vaelsivat Israelin säädyissä, joita he tekivät; ²⁰Sentähden hylkäsi Herra kaiken Israelin siemenen, vaivasi heitä ja antoi ryövärein käsiin, siihenasti että hän heidät kasvoinsa edestä heitti pois. ²¹Sillä Israel eroitti itsensä Davidin huoneesta, ja tekivät itsellensä Jerobeamin Nebatin pojan kuninkaaksi. Hän käänsi Israelin Herrasta pois, ja saatti heidät suuresti syntiä tekemään. ²²Ja niin vaelsivat Israelin lapset kaikissa Jerobeamin synneissä, joita hän tehnyt oli, ja ei lakanneet siitä, ²³Siihenasti että Herra heitti Israelin kasvoinsa edestä pois, niinkuin hän ennen sanonut oli kaikkein palveliainsa prophetain kautta. Ja Israel vietiin pois omalta maaltansa Assyriaan tähän päivään asti. ²⁴Ja Assyrian kuningas antoi tulla (kansaa) Babelista ja Kutasta, ja Avvasta, ja Hematista, ja Sepharvaimista, ja asetti heidät Samarian kaupunkiin Israelin lasten siaan, jotka omistivat Samarian, ja asuivat niissä kaupungeissa. ²⁵Mutta kuin he niissä ensin rupesivat asumaan, ja ei peljänneet Herraa, lähetti Herra jalopeurat heidän sekaansa,

jotka heidät surmasivat. ²⁶Ja he puhuivat Assyrian kuninkaalle, sanoen: pakanat, jotka sinä tänne annoit tulla ja panit Samarian kaupunkeihin asumaan, ei tiedä mitään maakunnan Jumalan säädyistä: sentähden lähetti hän jalopeurat heidän sekaansa, ja katso, ne surmaavat heidät, sentähden ettei he mitään tiedä maakunnan Jumalan säädyistä. ²⁷Mutta Assyrian kuningas käski ja sanoi: viekää sinne yksi papeista, jotka te sieltä vieneet olette pois; ja he menkää sinne, ja asukaat siellä: että hän opettais heille maan Jumalan tavat. ²⁸Niin tuli yksi papeista, joka viety oli Samariasta pois, ja asui Betelissä; ja hän opetti heitä, kuinka heidän piti pelkäämään Herraa. ²⁹Mutta jokainen kansa teki itsellensä erinomaiset jumalat, ja panivat ne korkeusten huoneisiin, jotka Samarialaiset tehneet olivat: jokainen kansasta omassa kaupungissansa, jossa he asuivat. ³⁰Mutta Babelin miehet tekivät SukkotBenotin; Kutan miehet tekivät Nergalin; Hematin miehet tekivät Asiman; ³¹Ja Avvilaiset tekivät Nibhan ja Tartakin; Sepharvaimilaiset polttivat poikansa Adramekille ja Anamelekille Sepharvaimin epäjumalille. ³²Mutta he pelkäsivät Herraa, ja tekivät itsellensä pappeja korkeuksille alhaisimman kansan seasta seassansa, jotka uhrasivat heidän korkeuttensa huoneissa. ³³He pelkäsivät Herraa ja palvelivat myös epäjumaliansa pakanain tavan jälkeen, kusta he tulleet olivat. ³⁴Ja hamaan tähän päivään asti tekivät he tätä vanhan tavan jälkeen, niin ettei he pelkää Herraa, eikä myös pidä tapaansa ja oikeuttansa, lain ja käskyn jälkeen, jonka Herra käski Jakobin lapsille, jolle hän antoi Israelin nimen. ³⁵Ja Herra oli tehnyt heidän kanssansa liiton, ja käskenyt heitä, sanoen: älkää peljätkö muita jumalia ja älkää heitä kumartako, älkää heitä palvelko ja älkää heille uhratko; ³⁶Mutta Herraa, joka teidät Egyptin maalta toi ulos, suurella voimalla ja ojennetulla käsivarrella, häntä peljätkää, häntä rukoilkaat, ja hänelle uhratkaat; ³⁷Ja pitäkää ne tavat, oikeudet, laki ja käskyt, jotka hän teille kirjoittanut on, että te kaikkena elinaikananne teette sen jälkeen: ja älkää peljätkö muita jumalia. ³⁸Ja älkää unhottako sitä liittoa, jonka minä tein teidän kanssanne: ettette pelkäisi muita jumalia; ³⁹Mutta peljätkää Herraa teidän Jumalaanne: ja hän auttaa teitä kaikkein teidän vihamiestenne käsistä. ⁴⁰Mutta ei he totelleet sitä, vaan tekivät vanhan tapansa jälkeen. ⁴¹Ja näin nämät pakanat pelkäsivät Herraa, ja palvelivat myös epäjumaliansa; niin myös tekivät heidän lapsensa ja lastensa lapset, kuin heidän isänsäkin tehneet olivat, hamaan tähän päivään asti.

18Ja tapahtui kolmantena Hosean Elan pojan Israelin kuninkaan ajastaikana, että Hiskia Ahaksen Juudan kuninkaan poika tuli kuninkaaksi. ²Hän oli viidenkolmattakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Abi, Sakarian tytär. ³Ja hän teki sitä mikä otollinen oli Herran edessä, juuri niinkuin hänen isänsä David teki. ⁴Hän kukisti korkeudet, ja särki patsaat, ja

hävitti metsistöt, ja löi vaskikäärmeen rikki, jonka Moses tehnyt oli, sillä Israelin lapset suitsuttivat sille aina siihen päivään asti; ja hän kutsui sen Nehustan. ⁵Hän turvasi Herraan Israelin Jumalaan; niin ettei yksikään hänen kaltaisensa ollut hänen jälkeensä, ei myös hänen edellensä kaikkein Juudan kuningasten seassa. ⁶Hän riippui Herrassa ja ei luopunut hänestä, ja piti hänen käskynsä niinkuin Herra Mosekselle oli käskenyt. ⁷Ja Herra oli hänen kanssansa, ja kuhunkapäin hän meni, toimitti hän taitavasti; hän luopui myös Assyrian kuninkaasta, ja ei palvellut häntä. ⁸Hän löi Philistealaiset Gasaan asti, ja heidän rajansa, vartiain tornista vahvoin kaupunkeihin asti. ⁹Ja tapahtui neljäntenä Hiskian kuninkaan vuonna, (se oli seitsemäs Hosean Elan pojan Israelin kuninkaan vuosi) että Salmanassar Assyrian kuningas meni Samariaa vastaan ja piiritti sen. ¹⁰Ja voitti kolmen vuoden perästä, kuudentena Hiskian vuonna, se on yhdeksäs Hosean Israelin kuninkaan vuosi: silloin voitettiin Samaria. ¹¹Ja Assyrian kuningas vei Israelin Assyriaan, ja pani heitä Halaan ja Haboriin, Gosarin virran tykö, Mediläisten kaupunkeihin, ¹²Ettei he olleet kuuliaiset Herran Jumalansa äänelle, ja rikkoivat hänen liittonsa ja kaikki, mitä Moses Herran palvelia käskenyt oli: sitä ei he totelleet eikä tehneet. ¹³Mutta neljäntenätoistakymmenentenä Hiskian kuninkaan vuonna, meni Sanherib Assyrian kuningas kaikkia Juudan vahvoja kaupungeita vastaan ja voitti ne. ¹⁴Niin lähetti Hiskia Juudan kuningas Lakikseen Assyrian kuninkaan tykö ja antoi hänelle sanoa: minä olen rikkonut, mene minun tyköäni pois, mitäs panet minun päälleni, sen minä kannan. Niin pani Assyrian kuningas Hiskian Juudan kuninkaan päälle kolmesataa leiviskää hopiaa ja kolmekymmentä leiviskää kultaa. ¹⁵Niin antoi Hiskia kaiken sen hopian, mikä Herran huoneessa löytyi ja kuninkaan huoneen tavaroissa. ¹⁶Silloin särki Hiskia Herraan templin ovet ja kiskot, jotka Hiskia Juudan kuningas oli antanut silata, ja antoi ne Assyrian kuninkaalle. ¹⁷Ja Assyrian kuningas lähetti Tartanin, ja ylimmäisen kamaripalvelian, ja Rabsaken Lakiksesta kuningas Hiskian tykö, suuren väen kanssa Jerusalemiin; ja he nousivat ja menivät Jerusalemiin. Ja noustuansa ja tultuansa sinne, seisahdivat he ylimmäisen vesilammikon kanavan vieressä, tiellä Vanuttajakedolle, ¹⁸Ja kutsuivat kuninkaan; niin meni Eliakim Hilkian poika huoneenhaltia heidän tykönsä ulos, ja Sebna kirjoittaja, ja Joa Asaphin poika kansleri. ¹⁹Niin sanoi Rabsake heille: sanokaat nyt Hiskialle: näin sanoo suuri kuningas, Assyrian kuningas: mikä on tämä turva, johon sinä luutat? ²⁰Ajatteletkos (vaikka ne ovat tyhjät puheet) neuvoa ja voimaa olevan sotiakses? mihinkä sinä luutat, että olet minusta luopunut? ²¹Katso, sinä uskallat tuon särjetyn ruokosauvan päälle Egyptistä! joka, jos joku nojaa sen päälle, menee sisälle hänen käteensä ja pistää sen lävitse: niin on Pharao Egyptin kuningas kaikille, jotka luottavat hänen päällensä. ²²Mutta jos te sanoisitte minulle: me uskallamme Herran Jumalamme päälle: eikö hän ole se, jonka korkeudet ja alttarit Hiskia on kukistanut? ja

sanoi Juudalle ja Jerusalemlle: tämän alttarin edessä, joka on Jerusalemissa, pitää teidän kumartaman. ²³Lyö siis nyt veto herrani Assyrian kuninkaan kanssa: minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä taidat antaa niitä, jotka niillä ratsastavat. ²⁴Kuinka siis sinä taidat ajaa takaperin yhden päämiehen herrani vähimmäistä palvelioista? Mutta sinä luotat Egyptin päälle, vaunuin ja ratsasmiesten tähden. ²⁵Eli luuletkos, että minä ilman Herraa tähän paikkaan tullut olen, hävittämään tätä? Herra on minulle sanonut: mene tätä maata vastaan ja hukuta se. ²⁶Niin sanoi Eliakim Hilkian poika, ja Sebna ja Joa Rabsakelle: puhu palveliais kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme sen, ja älä puhu meidän kanssamme Juudan kielellä, kansan kuullen, jotka muurin päällä ovat. ²⁷Mutta Rabsake sanoi heille: onko herrani lähettänyt minun sinun herras tykö eli sinun tykö, näitä sanoja puhumaan? eikö enemmän niiden miesten tykö, jotka muurin päällä istuvat, että heidän pitää syömän omaa lokaansa ja juoman omaa vettänsä teidän kanssanne? ²⁸Niin seiso Rabsake ja huusi korkealla äänellä Juudan kielellä, puhui ja sanoi: kuulkaat suuren kuninkaan, Assyrian kuninkaan ääntä! ²⁹Näin sanoo kuningas: älkää antako Hiskian pettää teitä; sillä ei hän voi vapahtaa teitä hänen käsistensä. ³⁰Ja älkään antako Hiskia teidän turvata Herran päälle, sanoen: Herra on totisesti pelastava meitä, ja ei tämä kaupunki anneta Assyrian kuninkaan käsiin. ³¹Älkää kuulko Hiskiaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: sopikaat minun kanssani, ja tulkaat minun tyköni, niin joka mies on syövä viinapuustansa ja fikunapuustansa, ja juova kaivostansa, ³²Siihen asti minä tulen ja vien teitä siihen maahan, joka teidän maanne kaltainen on, jossa jyviä, viinaa, leipää, viinämäkiä, öljypuita, öljyä ja hunajaa on, niin te elätte ja ette kuole. Älkää kuulko Hiskiaa, sillä hän pettää teitä, kuin hän sanoo: Herra pelastaa meitä. ³³Ovatko myös pakanain jumalat pelastaneet kukin maansa Assyrian kuninkaan käsistä? ³⁴Kussa ovat Hematin ja Arpadin jumalat? kussa ovat Sepharvaimin, Henan ja Ivvan jumalat? ovatko he Samarian pelastaneet minun käsistäni? ³⁵Kussa on joku kaikkein niiden maakuntain jumalain seassa, joka maansa on pelastanut minun kädestäni, että Herra nyt pelastaisi Jerusalemin minun kädestäni? ³⁶Ja kansa vaikenä ja ei häntä mitäkään vastannut: sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: älkää häntä vastatko. ³⁷Niin tuli Eliakim Hilkian poika huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja, ja Joa Asaphin poika kansleri Hiskian tykö reväistyillä vaatteilla, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

19 Kuin kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa ja puki säkin yllensä ja meni Herran huoneeseen. ²Ja hän lähetti Eliakimin huoneenhaltian ja Sebnan kirjoittajan vanhimpain pappien kanssa, puetettuina säkeillä, prophetan Jesaian Amotsin pojan tykö. ³Ja he sanoivat hänelle: näin sanoo Hiskia: tämä on vaivan, toran ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttämiseksi, mutta ei

ole voimaa synnyttää. ⁴Jospa Herra sinun Jumalas kuulis kaikki Rabsaken sanat, jonka hänen herransa Assyrian kuningas on lähettänyt tänne pilkkaamaan elävää Jumalaa, että hän nuhtelis häntä niiden sanain tähden, jotka Herra sinun Jumalas kuullut on: niin korota sinun rukoukses niiden edestä, jotka vielä jääneet ovat; ⁵Kuin kuningas Hiskian palveliat tulivat Jesaian tykö, ⁶Sanoi Jesaia heille: näin sanokaat teidän herrallenne: näin sanoo Herra: älä mitään peljesty niiden sanain tähden, jotka sinä kuullut olet, joilla Assyrian kuninkaan palveliat minua häväisseet ovat. ⁷Katso, minä annan hänelle hengen, että hän saa kuulla sanoman, ja palajaa omalle maallensa; ja minä annan hänen kaatua miekalla omassa maakunnassansa. ⁸Ja kuin Rabsake palasi, löysi hän Assyrian kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen menneeksi Lalkiksesta pois. ⁹Ja kuin hän sai kuulla Tihakasta Ethiopian kuninkaasta sanottavan: katso, hän on mennyt sotimaan sinua vastaan; niin hän palasi, ja lähetti sanan Hiskialle ja antoi hänelle sanoa: ¹⁰Puhukaat näin Hiskialle Juudan kuninkaalle, sanoen: älä anna Jumalas, jonka päälle sinä luotat, vietellä sinuas ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian kuninkaan käteen. ¹¹Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat tehneet ovat kaikille maakunnille, ja hukuttaneet heitä: ja sinä pelastettaisiin? ¹²Ovatko myös pakanain jumalat pelastaneet heidät, jotka minun isäni hukuttaneet ovat, Gosanin, Haranin, niin myös Resepin ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat? ¹³Kussa on Hematin kuningas, Arpadin kuningas, Sepharvaimin, Henan ja Ivvan kaupungin kuningas? ¹⁴Kuin Hiskia oli ottanut kirjan sanansaattajilta ja lukenut sen, meni hän Herran huoneeseen, ja Hiskia levitti sen Herran eteen, ¹⁵Ja rukoili Herran edessä ja sanoi: Herra Israelin Jumala, joka istut Kerubimin päällä, sinä olet ainoa Jumala kaikissa maan valtakunnissa, sinä olet tehnyt taivaan ja maan. ¹⁶Herra, kallista korvas ja kuule, avaa Herra silmäs ja näe, ja kuule Sanheribin sanat, joka tänne on lähettänyt pilkkaamaan elävää Jumalaa! ¹⁷Se on tosi, Herra, että Assyrian kuninkaat ovat hävittäneet pakanat ja heidän maakuntansa, ¹⁸Ja ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalia, mutta ihmisten kätten teot, puut ja kivet, sentähden ovat he ne hävittäneet. ¹⁹Mutta nyt sinä, Herra meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestänsä: että kaikki maan valtakunnat tietäisivät sinun, Herra, olevan ainoan Jumalan. ²⁰Niin lähetti Jesaia Amotsin poika Hiskian tykö ja antoi hänelle sanoa: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen kuullut, mitäs minulta rukoillut olet Sanheribin Assyrian kuninkaan tähden. ²¹Nämät ovat ne, mitkä Herra häntä vastaan puhunut on: neitsy Zionin tytär katsoo sinun ylön ja pilkkaa sinua, Jerusalemin tytär väentelee päätänsä sinun jälkees. ²²Ketäs olet pilkannut ja häväissyt? ketä vastaan sinä olet korottanut äänes? Sinä olet nostanut silmäs pyhää vastaan Israelissa. ²³Sinä olet sanansaattajais kautta häväissyt Herraa ja sanonut: minä olen noussut vuoren kukkuloille vaunuini paljoudella, Liba-

nonin sivulle: minä tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut honkansa, ja mennä hänen viimeiseen majaan, hänen ihanan vainionsa metsään. ²⁴Minä olen kaivanut ja juonut muukalaiset vedet, ja olen kuivannut kaikki piiritetyt ojat minun jalkapöydälläni. ²⁵Etkös ole kaukaa kuullut minun näitä tehneeksi, ja jo aikaa ennen näitä valmistaneeksi? Nyt olen minä sen antanut tapahtua, että vahvat kaupungit pitäis kukistettaman hävinneeksi kiviroukkioksi, ²⁶Ja ne, jotka siinä asuvat, pitäis tuleman heikoksi, peljästyvän, häpeemän ja tuleman niinkuin ruoho kedolla, ja niinkuin viheriäinen ruohon korsi katon päällä, ja niinkuin kuivettu oras ennen kuin se oljeksi tulee. ²⁷Minä tiedän sinun asumasias, sinun ulos- ja sisällekäymises, ja että kiukuitset minua vastaan. ²⁸Että kiukuitset minua vastaan ja sinun ylpeytes on tullut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieraimiis ja suitseni suuhus, ja johdatan sinun sitä tietä myöten takaperin, jotas tulitkin. ²⁹Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi: syö tällä ajastajalla sitä, mikä kasvanut on, toisella ajastajalla sitä, mikä itsestensä kasvaa; mutta kolmannella ajastajalla kylvääkää ja leikatkaat, ja istuttakaat viinamäkiä, syökää heidän hedelmänsä. ³⁰Ja joka Juudan huoneesta päässyt ja jäänyt on, pitää vielä nyt alta juurtuman ja ylhäältä hedelmöittämän. ³¹Sillä jääneet pitää käymän Jerusalemissa ulos, ja Zionin vuorelta ne, jotka päässeet ovat. Herran Zebaotin kiivaus tekee näitä. ³²Sentähden sanoo Herra Assyrian kuninkaasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän kaupunkiin, eikä yhtään nuolta sinne ampuman, ei myös yhtään kilpeä tuoman sen eteen, ja ei yhtään vallia rakentaman sen ympärille; ³³Mutta hänen pitää sitä tietä palajaman, jota hän tullut on, ja ei pidä hänen tähän kaupunkiin tuleman, sanoo Herra. ³⁴Ja minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen minun tähteni ja Davidin minun palveliani tähden. ³⁵Niin tapahtui sinä yönä, että Herran enkeli meni ja tappoi Assyrian leirissä sata kahdeksankymmentä ja viisituhatta miestä. Ja kuin he silloin varhain huomenelta nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleitten ruumiit. ³⁶Ja Sanherib Assyrian kuningas meni matkaansa, palasi ja oli Ninivessä. ³⁷Ja kuin hän rukoili Nisrokin jumalansa huoneessa, niin hänen poikansa Adramelek ja Saretser tapoivat hänen miekalla ja pakenivat Araratin maakuntaan: ja hänen poikansa Assarhaddon tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

20Silloin sairasti Hiskia kuolemallansa, ja propheta Jesaia Amotsin poika tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra: toimita talos, sillä sinun pitää nyt kuoleman ja ei elämän. ²Mutta hän käänsi kasvonsa seinän puoleen, rukoili Herraa ja sanoi: ³Oi, Herra! muista että minä olen uskollisesti ja vaalla sydämellä vaeltanut sinun edessä ja tehnyt, mikä sinulle otollinen ollut on! Ja Hiskia itki hartaasti. ⁴Mutta kuin Jesaia ei ollut vielä puoli kaupunkiin käynyt ulos, tuli Herran sana hänen tykönsä ja sanoi: ⁵Palaja ja sano Hiskialle, kansani päämiehelle: näin

sanoo Herra sinun isäs Davidin Jumala: minä olen kuullut sinun rukoukses ja nähnyt sinun kyynel: katso, minä parannan sinun: kolmantena päivänä pitää sinun menemän ylös Herran huoneeseen. ⁶Ja minä lisään sinun ikääs viisitoistakymmentä ajastaikaa, ja vapahdan sinun ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja varjelen tämän kaupungin minun tähteni ja minun palveliani Davidin tähden. ⁷Ja Jesaia sanoi: tuokaat minulle fikunarypäle. Ja he toivat ja panivat paisuman päälle, ja hän tuli terveeksi. ⁸Hiskia sanoi Jesaialle: mikä merkki siihen on, että Herra minun parantaa, ja että minun pitää menemän kolmantena päivänä Herran huoneeseen? ⁹Jesaia sanoi: sinä saat tämän merkin Herralta, että Herra tekee mitä hän sanonut on. Pitääkö varjon käymän kymmenen piirtoa edeskäsin, taikka kymmenen piirtoa takaperin? ¹⁰Ja Hiskia sanoi: se on keviä, että varjo käy edeskäsin kymmenen piirtoa: ei, mutta että hän kävis kymmenen piirtoa takaperin. ¹¹Niin rukoili Jesaia Herraa, ja hän veti varjon kymmenen piirtoa takaperin, jotka hän oli käynyt edeskäsin Ahaksen säjärissä. ¹²Silloin lähetti Berodak Baladan Baladanin poika Babelin kuningas kirjoituksen ja lahjoja Hiskialle; sillä hän oli kuullut Hiskian sairastuneeksi. ¹³Ja Hiskia kuuli heitä, ja osoitti heille koko tavarahuoneensa, hopian, kullin, kalliit yrtit, ja parhaan öljyn, ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen tavaroissansa oli. Ja ei mitään ollut hänen huoneessansa ja kaikessa hänen vallassansa, jota ei Hiskia heille osoittanut. ¹⁴Niin tuli propheta Jesaia kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: mitä nämät miehet ovat sanoneet, ja kusta he ovat tulleet sinun tykö? Hiskia sanoi: he ovat tulleet kaukaiselta maalta, Babelista. ¹⁵Hän sanoi: mitä he ovat nähneet sinun huoneessas? Hiskia sanoi: he ovat nähneet kaikki, mitä minun huoneessani on, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä heille osoittanut ole. ¹⁶Niin sanoi Jesaia Hiskialle: kuule Herran sanaa: ¹⁷Katso, aika tulee, että kaikki sinun huoneestas ja kaikki, mitä sinun esi-isäs koonneet ovat tähän päivään asti, viedään pois Babeliin, ja ei jätetä mitään, sanoo Herra. ¹⁸Ja myös lapset, jotka sinusta tulevat, jotkas siität, otetaan kamaripalvelioiksi Babelin kuninkaan huoneeseen. ¹⁹Hiskia sanoi Jesaialle: Herran sana on hyvä, jonkas puhunut olet; ja sanoi vielä: eikö se niin ole? kuitenkin että rauha ja uskollisuus minun aikani olis. ²⁰Mitä enempi sanomista on Hiskiasta, ja hänen voimastansa, ja mitä hän tehnyt on, ja vesilammikosta ja kanavista, joilla hän vedet johdatti kaupunkiin: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ²¹Ja Hiskia nukkui isänsä kanssa; ja Manasse hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

21Manasse oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudentoistakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Hephtsiba. ²Ja hän teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois. ³Hän rakensi korkeudet jälleen, jotka hänen isän-

sä Hiskia kukistanut oli, ja nosti Baalin alttarin, ja teki metsistön, niinkuin Ahab Israelin kuningas tehnyt oli, ja kumarsi koko taivaan sotajoukkoa, ja palveli niitä, ⁴Ja rakensi myös alttarit Herran huoneesen, josta Herra sanonut oli: minä asetan minun nimeni Jerusalemiin. ⁵Ja hän rakensi koko taivaalliselle sotajoukolle alttarit molempiin pihoihin Herran huoneesen, ⁶Ja käytti poikansa tulessa, ja otti vaarin lintuin lauluista ja merkeistä, ja piti noitia ja merkkein sanojia, ja teki paljon pahaa Herran edessä, jolla hän hänen vihoitti. ⁷Hän pani myös metsistöjumalan, jonka hän tehnyt oli, huoneesen, josta Herra Davidille ja hänen pojallensa Salomolle sanonut oli: tähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä nimeni ijankaikkisesti, ⁸Ja en liikuta enää Israelin jalkoja siitä maasta, jonka minä heidän isillensä antanut olen, jos he ainoastaan pitävät ja tekevät kaikki, mitä minä heille käsenyt olen, ja kaiken sen lain, minkä minun palveliani Moses heille käsenyt oli. ⁹Mutta ei he totelleet sitä, vaan Manasse vietteli heitä, niin että he tekivät pahemmin kuin pakanat, jotka Herra Israelin lasten edestä hävittänyt oli. ¹⁰Silloin puhui Herra palveliainsa prophetain kautta ja sanoi: ¹¹Että Manasse Juudan kuningas on nämät kauhistukset tehnyt, jotka pahemmat ovat kuin kaikki ne kauhistukset, joita Amorilaiset tehneet ovat, jotka hänen edellensä olivat, ja on myös saattanut Juudan syntiä tekemään epäjumalillansa; ¹²Sentähden sanoo Herra Israelin Jumala näin: katso, minä saatan vahingon Juudan ja Jerusalemin päälle, että kuka ikänä sen kuulee, pitää hänen molemmat korvansa soiman. ¹³Ja minä vedän Samarian mittanuoran Jerusalemin ylitse, ja Ahabin huoneen painomitan, ja virutan Jerusalemin niinkuin astiat virutetaan: ne virutetaan ja käännetään kummollensa. ¹⁴Ja minä hylkään jääneet minun perimisestäni ja annan heidät vihamiestensä käsiin, että heidän pitää oleman kaikille vihollisillensa saaliiksi ja ryöstöksi: ¹⁵Että he tekivät sitä, mikä paha oli minun silmäini edessä, ja ovat minun vihoittaneet siitä päivästä, jona heidän isänsä läksivät Egyptistä, tähän päivään asti. ¹⁶Ja Manasse vuodatti myös paljon viatointa verta, siihen asti että Jerusalemin sieltä ja täältä täynnä oli, ilman niitä syntejä, joilla hän Juudan saatti syntiä tekemään, että he tekivät pahaan Herran edessä. ¹⁷Mitä enempi Manassesta sanomista on ja kaikista, mitä hän tehnyt on, ja niistä synneistä, jotka hän teki: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa? ¹⁸Ja Manasse nukkui isänsä kanssa ja haudattiin huoneensa yrttitarhaan, joka oli Ussan yrttitarha; ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ¹⁹Kahden ajastaikainen kolmattakymmentä oli Amon tullessansa Juudan kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastakaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Mesulemet Hatsurin tytär Jotbasta. ²⁰Ja hän teki sitä, mikä Herralle ei kelvannut, niinkuin hänen isänsä Manasse tehnyt oli. ²¹Ja hän vaelsi kaikkia niitä teitä, joita hänen isänsä vaeltanut oli, ja palveli epäjumalia, joita hänen isänsä palvelut oli, ja

kumarsi niitä, ²²Ja luopui Herrasta isänsä Jumalasta, ja ei vaeltanut Herran tiellä. ²³Ja Amonin palveliat tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan omassa huoneessansa. ²⁴Mutta maakunnan kansa löi kaikki ne kuoliaaksi, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan, ja kansa teki Josian hänen poikansa kuninkaaksi hänen siaansa. ²⁵Mitä Amon enempi tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ²⁶Ja hän haudattiin omaan hautaansa Ussan yrttitarhassa, ja hänen poikansa Josia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

22 Josia oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden ajastajan neljättäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jedida Adajan tytär Botskatista. ²Ja hän teki sitä, mikä Herran edessä oli kelvollinen, ja vaelsi kaikella isänsä Davidin tiellä, ja ei poikennut oikialle eli vasemmalle puolelle. ³Mutta kuningas Josian kahdeksantena vuonna toistakymmentä, lähetti kuningas Saphanin Atsalian pojan Mesullamin pojan, kirjoittajansa, Herran huoneesen, sanoen: ⁴Mene ylimmäisen pappin Hilikian tykö, ja anna hänen lukea se raha, mikä Herran huoneesen tuotu on, jonka ovenvartiat kansalta koonneet ovat, ⁵Että ne annettaisiin teettäville, jotka Herran huoneesen asetetut ovat, ja he antaisivat työvälle, jotka työtä tekevät Herran huoneessa ja parantavat mitä Herran huoneessa rauvennut on, ⁶Sepille, rakentajille, muuraajille ja niille, jotka hirsä ja vuoltuja kiviä ostaman pitää, huoneen parannukseksi; ⁷Vaan ei kuitenkaan yhtään lukua pidä heiltä vaadittaman niistä rahoista, jotka heidän käsiinsä ovat annetut; vaan heidän pitää uskollisesti niitä toimittaman. ⁸Ja ylimmäinen pappi Hilkia sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin lakikirjan Herran huoneesta; ja Hilkia antoi kirjan Saphanille, ja hän luki sen. ⁹Ja Saphan kirjoittaja tuli kuninkaan tykö, ja ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: sinun palvelias ovat koonneet ne rahat, jotka Herran huoneessa löydettyt ovat, ja ovat ne jakaneet työvälle, jotka asetetut ovat Herran huoneesen. ¹⁰Ja Saphan kirjoittaja ilmoitti kuninkaalle ja sanoi: Hilkia pappi antoi minulle kirjan; ja Saphan luki sen kuninkaan edessä. ¹¹Kuin kuningas kuuli lakikirjan sanat, repäisi hän vaatteensa. ¹²Ja kuningas käski pappi Hilkiaa, ja Ahikamia Saphanin poikaa, ja Aboria Mikajan pojaa, ja Saphania kirjoittajaa, ja Asajaa kuninkaan palveliaa, sanoen: ¹³Menkää ja kysykää Herralta minun puolestani, kansan ja koko Juudan puolesta, tämän kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä se on suuri Herran viha, joka meidän päallemme syttynyt on, ettei meidän isämme ole kuuliaiset olleet tämän kirjan sanoille, että he olisivat tehneet niitä kaikkia, mitkä siinä meille kirjoitetut olivat. ¹⁴Niin meni pappi Hilkia, Ahikam, Akbor, Saphan ja Asaja naisprophetan Huldin tykö, Sallumin Tikuan pojan emännän, Harhamin pojan, vaatetten vartian (ja hän asui Jerusalemissa toisella puolella); ja he puhuivat hänelle. ¹⁵Mutta hän sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun tyköni

lähettänyt on: ¹⁶Näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tähän siaan ja hänen asuvaisillensa, kaikki lain sanat, jotka Juudan kuningas lukenut on: ¹⁷Että he ovat luopuneet minusta ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittain minua kaikilla kättensä töillä, sentähden syttyy minun vihani tätä siaa vastaan, ja ei pidä sammutettaman. ¹⁸Mutta Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään Herralta, pitää teidän näin sanoman: näin sanoo Herra Israelin Jumala niistä sanoista, joita sinä kuullut olet: ¹⁹Että sinun sydämes on pehminnyt ja olet sinus nöyryyttänyt Herran edessä, koskas kuulit, mitä minä sanoin tätä siaa ja hänen asuvaisiansa vastaan, että heidän pitää tuleman hävitetyksi ja kiroukseksi, ja olet repinyt vaattees, ja olet itkenyt minun edessäni: niin olen minä myös kuullut sen, sanoo Herra. ²⁰Sentähden, katso, kokoon minä sinua isäis tykö, että kootaan rauhassa hautaas, ettei sinun silmäs näkisi kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tälle sialle saatan. Ja he sanoivat sen kuninkaalle jälleen.

23Ja kuningas lähetti, ja kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemita kokoontuivat hänen tykönsä. ²Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaset hänen kanssansa, papit ja prophetat, ja kaikki kansa, pienet ja suuret; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liittokirjan sanat, joka Herran huoneesta löydetty oli. ³Ja kuningas seisoi yhden patsaan tykönä, ja teki liiton Herran edessä, että heidän piti vaeltaman Herran jälkeen ja pitämän hänen käskynsä, todistuksensa ja säätynsä, kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, että heidän piti pitämän nämät liiton sanat, jotka kirjoitetut olivat tässä kirjassa. Ja kaikki kansa mielistyi siihen liittoon. ⁴Ja kuningas käski Hilkiä ylimmäistä pappia, ja pappeja toisesta vuorosta, ja ovenvartioita, ottaa Herran tempelistä kaikkinaiset kalut, jotka Baalille, metsistölle ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle tehdyt olivat; ja hän poltti ne ulkona Jerusalemin edessä Kidronin laaksossa, ja niitten tuhka kannettiin sieltä Beteliin. ⁵Ja hän otti epäjumalain papit pois, jotka Juudan kuninkaat asettaneet olivat suitsuttamaan korkeuksissa Juudan kaupungeissa ja ympäri Jerusalemia, ja ne jotka suitsuttivat Baalille, auringolle ja kuulle ja planeeteille, ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle, ⁶Ja antoi viedä Astarotin Herran huoneesta, ulos Jerusalemita, Kidronin ojan tykö, ja poltti sen Kidronin ojan tykönä, ja museri sen tuhaksi, ja heitti sen tuhan kansan lasten hautoihin, ⁷Ja kukisti huorain huoneet, jotka olivat Herran huoneen tykönä, joissa vaimot kutoivat huoneita metsistölle. ⁸Ja hän kokosi kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti korkeudet, joissa papit suitsuttivat, Gebasta Bersebaan asti. Ja hän kukisti porttein korkeudet, jotka olivat Josuan kaupungin päämiehen portin vajassa, joka oli vasemmalla puolella kaupungin porttia, sisälle mennessä. ⁹Ei kuitenkaan korkeutten papit uhranneet koskaan Herran alttarilla Jerusalemissa, vaan söivät kaltiaista leipää veljeinsä keskellä. ¹⁰Hän saastutti myös

Tophetin, joka on Hinnomin lasten laaksossa, ettei yksikään käyttäisi poikaansa ja tytärtänsä tulessa Molokille; ¹¹Ja otti pois hevoset, jotka Juudan kuninkaat auringolle asettaneet olivat Herran huoneen sisällekäymiseen, Netan-Melekin kamaripalvelian majan tykönä, joka oli esikaupungissa; ja auringon rattaat poltti hän tulella, ¹²Niin myös alttarit, jotka kattoin päällä Ahaksen salissa olivat, jotka Juudan kuninkaat tehneet olivat. Ja ne alttarit, jotka Manasse tehnyt oli kahdessa Herran huoneen pihassa, särki kuningas, ja pakeni sieltä, ja heitti heidän tuhkinsa Kidronin ojaan. ¹³Ja ne korkeudet, jotka Jerusalemin edessä olivat, oikialla puolella Maskitin vuorta, jotka Salomo Israelin kuningas rakentanut oli Astarotille Zidonin kauhistukselle, ja Kamokselle Moabin kauhistukselle, ja Milkomille Ammonin lasten kauhistukselle, ne saastutti myös kuningas. ¹⁴Ja särki patsaat, ja hävitti metsistöt, ja täytti heidän siansa ihmisten luilla, ¹⁵Niin myös Betelin alttarin, sen korkeuden, minkä Jerobeam Nebatin poika tehnyt oli, joka Israelin saatti syntiä tekemään; hän kukisti sen alttarin ja korkeuden, ja poltti myös metsistön. ¹⁶Ja Josia käänsi itsensä ja näki ne haudat, jotka olivat vuorella, lähetti ja antoi ottaa luut haudoista, ja poltti ne alttarilla ja saastutti sen, Herran sanan jälkeen, jonka Jumalan mies huutanut oli, joka nämät niin ennen puhunut oli. ¹⁷Ja hän sanoi: mikä haudan merkki tämä on, jonka minä näen? Ja kaupungin kansa sanoi hänelle: se on sen Jumalan miehen hauta, joka Juudasta tuli ja huusi näitä, joita sinä tehnyt olet alttarille Betelissä. ¹⁸Ja hän sanoi: anna hänen maata, ja älkään yksikään liikuttako hänen luitansa. Näin tulivat hänen luunsa vapahdetuksi sen prophetan luiden kanssa, joka Samariasta tullut oli. ¹⁹Ja Josia pani myös kaikki korkeutten huoneet Samarian kaupungista pois, jotka Israelin kuninkaat tehneet olivat vihaa kehoittaaksensa, ja teki heidän kanssansa peräti niinkuin hän Betelissä tehnyt oli. ²⁰Ja hän tappoi kaikki korkeutten papit, jotka siellä olivat alttareilla, ja poltti ihmisten luut niiden päällä, ja palasi Jerusalemiin. ²¹Ja kuningas käski kaikkea kansaa ja sanoi: pitäkää Herralle Jumalalenne pääsiäistä, niinkuin kirjoitettu on tämän liiton kirjassa, ²²Sillä ei yhtään pääsiäistä ollut niin pidetty kuin tämä, tuomarien ajasta, jotka olivat tuominneet Israelia, ja kaikkein Israelin kuningasten ja Juudan kuningasten aikana. ²³Mutta kahdeksanteentoistakymmenentenä kuningas Josian vuonna pidettiin tämä pääsiäinen Herralle Jerusalemissa. ²⁴Ja Josia perkasi kaikki noidat, merkkein tulkitsiat, kuvat ja epäjumalat, ja kaikki kauhistukset, jotka nähtiin Juudan maalla ja Jerusalemissa; että hän pitäis lain sanat, jotka kirjassa kirjoitetut olivat, jonka pappi Hilkiä löysi Herran huoneesta. ²⁵Hänen vertaisensa ei ollut yksikään kuningas ennen häntä, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa itsensä käänsi Herran tykö, kaiken Moseksen lain jälkeen; ja hänen jälkeensä ei tullut myöskään hänen kaltaistansa. ²⁶Ei kuitenkaan kääntynyt Herra vihansa suuresta julmuudesta, jolla hän Juudan päälle

vihoitettu oli, kaikkein kehoitusten tähden, joilla Manasse hänen kehoittanut oli. ²⁷Ja Herra sanoi: minä heitän myös Juudan pois minun kasvoini edestä, niinkuin minä Israelin heittänyt olen, ja hylkään tämän kaupungin, jonka minä valinnut olen, Jerusalemin, ja sen huoneen, josta minä puhunut olen: minun nimeni on oleva siellä. ²⁸Mitä enempi Josiasta sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ²⁹Hänen ajallansa matkusti Pharao Neko, Egyptin kuningas, Assyrian kuningasta vastaan Phratin virran tykö; mutta kuningas Josia meni häntä vastaan, ja se tappoi hänen Megiddossa, sittekuin hän oli nähnyt hänen. ³⁰Ja hänen palveliansa veivät hänen kuolleena pois Megiddosta, ja veivät hänen Jerusalemiin ja hautasivat hänen omaan hautaansa. Ja maan kansa otti Joahaksen Josian pojan, voitelivat ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä siaan. ³¹Kolmen ajastajan vanha kolmattakymmentä oli Joahas, kuin hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär Libnasta. ³²Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen esi-isänsä tehneet olivat. ³³Mutta Pharao Neko satoi hänen kiinni Riblatissa Hamatin maalla, ettei hän hallitsisi Jerusalemissa, ja pani sakkoveron maan päälle, sata leiviskää hopiaa ja leiviskän kultaa. ³⁴Ja Pharao Neko teki Eliakimin Josian pojan kuninkaaksi, hänen isänsä Josian siaan, ja muutti hänen nimensä Jojakimiksi; mutta Joahaksen hän otti ja vei Egyptiin, siellä hän kuoli. ³⁵Ja Jojakim antoi Pharaolle hopian ja kullan; kuitenkin laski hän maan verolliseksi, antamaan hopiaa Pharaon käskyn jälkeen: itsekin maakunnan kansan teki hän verolliseksi voimansa perästä hopiaan ja kultaan, Pharao Nekolle antaaksensa. ³⁶Viidenkolmattakymmenen ajastajan vanha oli Jojakim, kuin hän kuninkaaksi tuli, ja hallitsi yksitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa: hänen äitinsä nimi oli Zebuda, Pedajan tytär Rumasta. ³⁷Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat.

24Hänen aikansa nousi Nebukadnetsar Babelin kuningas; ja Jojakim tuli hänelle alamaiseksi kolmeksi vuodeksi; mutta hän käänsi itsensä ja erkani hänestä. ²Ja Herra antoi tulla hänen päällensä sotaväen Kaldeasta, Syriasta, Moabista ja Ammonin lapsista, ja antoi ne tulla Juudeaan hukuttamaan häntä, Herran sanan jälkeen, niinkuin hän oli puhunut palveliainsa prophetain kautta. ³Mutta se tapahtui Juudalle Herran sanan jälkeen, että hän heittäis pois kasvoinsa edestä Manassen syntein tähden, jotka hän tehnyt oli. ⁴Ja myös viattoman veren tähden, jonka hän vuodatti, ja täytti Jerusalemin viattomalla verellä: sitä ei Herra tahtonut antaa anteeksi. ⁵Mitä enempi Jojakimista sanomista on, ja kaikista hänen teoistansa: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? ⁶Ja Jojakim nukkui isänsä kanssa ja hänen poikansa Jojakim tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ⁷Ja Egyptin kuningas ei lähtenyt enään maaltansa; sillä Babelin

kuningas oli häneltä ottanut kaikki pois, mitä Egyptin kuninkaan oma oli, Egyptin ojasta Phratin virtaan asti. ⁸Kahdeksantoistakymmenen vuotinen oli Jojakim tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Nehusta Elnatanin tytär Jerusalemissa. ⁹Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehnyt oli. ¹⁰Silloin matkustivat Nebukadnetsarin Babelin kuninkaan palveliat ylös Jerusalemiin; ja kaupunki piiritettiin. ¹¹Ja Nebukadnetsar, Babelin kuningas, tuli kaupungin tykö, ja hänen palveliansa piirittivät sen. ¹²Niin Jojakim Juudan kuningas meni äitinsä Babelin kuninkaan tykö, ja hänen palveliansa, ja ylimmäisensä, ja kamaripalveliansa. Ja Babelin kuningas otti hänen valtakuntansa kahdeksantena vuonna. ¹³Ja hän otti kaiken tavaran Herran huoneesta ja kuninkaan huoneesta, ja rikkoi kaikki kultaiset astiat, jotka Salomo Israelin kuningas oli Herran templiin antanut tehdä niinkuin Herra puhunut oli, ¹⁴Ja vei koko Jerusalemin, kaikki ylimmäiset, kaikki voimalliset sotamiehet, kymmenentuhatta vankia, ja kaikki puusepät ja rautasepät pois, niin ettei yhtäkään jäänyt, vaan köyhimmät kansasta maalle; ¹⁵Ja vei Jojakinin ja kuninkaan äidin, kuninkaan emännät ja hänen kamaripalveliansa pois Babeliin. Ja ne voimalliset maalta vei hän myös Jerusalemissa vankina Babeliin. ¹⁶Ja kaikki väkevät miehet, seitsemäntuhatta, ja tuhannen puuseppää ja rautaseppää, kaikki väkevät sotamiehet; ja Babelin kuningas vei heidät vankina Babeliin. ¹⁷Ja Babelin kuningas asetti Mattanian hänen setänsä kuninkaaksi hänen siaansa ja muutti hänen nimensä Zidkiaksi. ¹⁸Yhden vuoden vanha kolmattakymmentä oli Zidkia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär Libnasta. ¹⁹Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin Jojakim myös tehnyt oli. ²⁰Sillä se tapahtui niin Jerusalemin ja Juudan kanssa Herran vihasta, siihen asti että hän heitti heidät pois kasvoinsa edestä. Ja Zidkia erkani Babelin kuninkaasta.

25Niin tapahtui yhdeksäntenä hänen valtakuntansa vuonna, kymmenentenä päivänä kymmenennellä kuulla, että Nebukadnetsar Babelin kuningas tuli kaiken väkensä kanssa Jerusalemin eteen, ja he sioittuivat sen eteen ja rakensivat saarron joka taholta sen ympärille. ²Ja niin oli se kaupunki piiritetty kuningas Zidkian ensimmäiseen vuoteen toistakymmentä. ³Mutta yhdeksännellä kuukaudella tuli sangen suuri nälkä kaupunkiin, niin ettei maakunnan kanssa mitään syömistä ollut. ⁴Niin kukistettiin kaupunki, ja kaikki sotamiehet pakenivat yöllä ulos porttitietä, niiden kahden muurin väliltä, joka menee kuninkaan yrttitarhaan (vaan Kaldealaiset olivat ympäri kaupunkia), ja hän pakeni sitä tietä myöten tasaiselle kedolle. ⁵Mutta Kaldealaisen sotaväki ajoi kuningasta takaa, ja he käsittivät hänen Jerihon kedolla; ja kaikki sotamiehet, jotka hänen tykönänsä olivat, olivat hänestä hajonneet. ⁶Mutta kuninkaan he ottivat kiinni ja veivät hänen Babelin kuninkaan tykö

Riblatiin; ja he tuomitsivat hänen, ⁷Ja he tappoivat Zidkian lapset hänen silmänsä nähden, ja puhkasivat Zidkian silmät, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin. ⁸Seitsemäntenä päivänä viidennellä kuukaudella, se on yhdeksästoistakymmenes Nebukadnetsarin Babelin kuninkaan ajastaika, tuli Nebutsaradan huovin päämies, Babelin kuninkaan palvelia, Jerusalemiin, ⁹Ja poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa, niin myös kaikki suuret huoneet poltti hän tulella. ¹⁰Ja kaikki Kaldealaisten sotaväki, jotka huovin päämiehen kanssa olivat, särkivät muurit, jotka Jerusalemin ympärillä olivat. ¹¹Mutta muun kansan, joka jäänyt oli kaupunkiin, ja ne jotka Babelin kuninkaan tykö paenneet olivat, ja muun yhteisen kansan vei Nebutsaradan huovin päämies pois. ¹²Ja niitä halvimpia maakunnassa jätti huovin päämies viinamäen miehiksi ja peltomiehiksi. ¹³Mutta Kaldealaiset särkivät vaskiset patsaat Herran huoneessa, ja istuimet, ja vaskimeren, joka Herran huoneessa oli, ja veivät niiden vasken Babeliin. ¹⁴Ja padat, lapiot, veitset, lusikat ja kaikki vaskiset astiat, joilla palveltiin, ottivat he pois. ¹⁵Huovin päämies otti myös pannut ja maljat, jotka olivat kokonansa kullasta ja hopiaista, ¹⁶Kaksi patsasta, yhden meren ja istuimet, jotka Salomo oli antanut rakentaa Herran huoneesen; joita vaski-astioita ei taidettu kaikkia punnita. ¹⁷Yksi patsas oli kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkia, ja sen kruunu oli myös vaskesta, joka kruunu oli kolme kyynärää korkia, ja verkko ja granatin omenat ympäri kruunun olivat kaikki vaskesta: tainkaltainen oli myös toinen patsas verkkoinensa. ¹⁸Ja huovin päämies otti papin Serajan ensimmäisestä vuorosta ja papin Zephanian toisesta vuorosta, ja kolme ovenvartiaa, ¹⁹Ja yhden kamarihaltian otti hän kaupungista, joka oli sotaväen haltiaksi asetettu, ja viisi miestä niistä, jotka seisoivat aina kuninkaan edessä, jotka kaupungista löydettiin, ja Sopherin sodanpäämiehen, joka maan kansan opetti sotimaan, niin myös kuusikymmentä miestä maan väestä, jotka kaupungista löydettiin. ²⁰Nämät otti Nebutsaradan huovin ylimäinen ja vei Babelin tykö Riblatiin. ²¹Ja Babelin kuningas löi ja tappoi ne Riblatissa Hematin maalla. Näin vietiin Juuda pois maaltansa. ²²Mutta sen väen päälle, joka Juudan maassa jälellä oli, jonka Nebukadnetsar Babelin kuningas jättänyt oli, asetti hän Gedalian Ahikamin pojan, Saphamin pojan. ²³Kuin kaikki sotajoukkoin päämiehet ja muut kuuluivat Babelin kuninkaan korottaneen Gedalian, tulivat he Gedalian tykö Mitspaan: Ismael Netanian poika, ja Johanan Karean poika, ja Seraja Tanhumetin Netophatilaisen poika, ja Jaasanja Maakatin poika, miehinensä. ²⁴Ja Gedalia vannoi heille ja heidän miehillensä ja sanoi heille: älkää peljätkö olla Kaldealaisten alamaisina: pysykää maassa ja palvelkaat Babelin kuningasta, niin te menestytte. ²⁵Mutta seitsemännellä kuukaudella tuli Ismael Netanian poika, Elisaman pojan kuninkaallisesta suvusta, ja kymmenen miestä hänen kanssansa, ja tappoivat Gedalian ja ne Juudalaiset ja Kaldealaiset, jotka hänen kanssan-

sa olivat Mitspassa. ²⁶Niin nousi kaikki kansa sekä suuret että pienet, ja sotaväen päämiehet, ja tulivat Egyptiin; sillä he pelkäsivät Kaldealaisia. ²⁷Seitsemäntenä ajastaikana neljättäkymmentä, sittekuin Jojakin Juudan kuningas oli viety pois, seitsemäntenä päivänä kolmattakymmentä, toisella kuukaudella toistakymmentä otti Evilmerodak Babelin kuningas ensimmäisenä valtakuntansa vuonna Jojakinin Juudan kuninkaan ylös vankihuoneesta, ²⁸Ja puhui hänen kanssansa ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa, ²⁹Ja muutti hänen vankeutensa vaatteet; ja hän söi aina hänen tykönänsä kaiken elinaikansa; ³⁰Ja hän määräsi hänelle hänen osansa, hänelle aina joka päivä kuninkaalta annettavaksi, kaikkena hänen elinaikansa.

1. Aik.

¹Adam, Set, Enos, ²Kenan, Mahaleel, Jared, ³Henok, Metusala, Lamek, ⁴Noa, Sem, Ham ja Japhet. ⁵Japhetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal, Mesek ja Tiras. ⁶Gomerin lapset: Askenas, Riphatja, Togarma. ⁷Niin myös Javanin lapset: Elisa ja Tarsisa, Kittim ja Dodanim. ⁸Hamin lapset: Kus, Mitsraim, Put ja Kanaan. ⁹Ja Kusin lapset: Seba, Hevila, Sabta, Raema ja Sabteka; ja Raeman lapset: Sjeba ja Dedan. ¹⁰Kus siitti Nimrodin: tämä rupesi olemaan voimallinen maalla. ¹¹Mistraim siitti Ludim, Anamim, Lehabim, Naphutim, ¹²Niin myös Patrusim ja Kaluhim, joista Philistealaiset ovat tulleet ja Kaphtorim. ¹³Kanaan siitti Zidonin esikoisensa ja Hetin, ¹⁴Niin myös Jebusin, Amorin ja Gergosin, ¹⁵Ja Hevin, Arkin ja Sinin, ¹⁶Ja Arvadin, Zemarin ja Hematin. ¹⁷Semin lapset: Elam, Assur, Arphaksad, Lud ja Aram, Uts, Hul, Geter ja Masek. ¹⁸Arphaksad siitti Salan, ja Sala siitti Eberin. ¹⁹Eberille oli syntynyt kaksi poikaa: yhden nimi oli Peleg, että hänen aikanansa oli maa jaettu, ja hänen veljensä nimi oli Joktan. ²⁰Joktan siitti Almodadin ja Salephin, Hatsarmavetin ja Jaran, ²¹Hadoramin, Usalin ja Diklan, ²²Ebalin, Abimaelin ja Sjeban, ²³Ophirin, Hevilan ja Jobadin: nämät ovat kaikki Joktanin lapset. ²⁴Sem, Arphaksad, Sala, ²⁵Eber, Peleg, Regu, ²⁶Serug, Nahor, Tara, ²⁷Abram, se on Abraham. ²⁸Abrahamin lapset: Isaak ja Ismael. ²⁹Nämät ovat heidän sukukuntansa: Ismaelin esikoinen Nebajot, Kedar, Adbeel ja Mibsam, ³⁰Misma, Duma, Masa, Hadad ja Tema, ³¹Jetur, Naphis ja Kedma: nämät ovat Ismaelin lapset. ³²Keturan Abrahamin toisen emännän lapset, jotka hän synnytti: Simran, Joksan, Medan, Midian, Jesbak ja Sua; ja Joksanin lapset: Sjeba ja Dedan. ³³Midianin lapset: Epha, Epher, Henok, Abida ja Eldaa. Nämät ovat kaikki Keturan lapset. ³⁴Ja Abraham siitti Isaakin. Isaakin lapset olivat Esau ja Israel. ³⁵Esaun lapset: Eliphas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Korah. ³⁶Eliphan lapset: Teman, Omar, Zephi, Gaetan, Kenas, Timna ja Amalek. ³⁷Reguelin lapset: Nahat, Sera, Samma ja Missa. ³⁸Seirin lapset: Lotan, Sobal, Sibeon ja Ana, Dison, Etsen ja Disan. ³⁹Lotanin lapset: Hori ja Homam; mutta Lotanin sisar oli Timna. ⁴⁰Sobalin lapset: Aljan, Manahat, Ebal, Sephi ja Onam. Sibeonin lapset ovat: Aija ja Ana. ⁴¹Anan lapset: Dison. Disonin lapset: Hamran, Esban, Jitran ja Karan. ⁴²Etsenin lapset: Bilhan, Saevan, Jaekan. Disanin lapset: Uts ja Aran. ⁴³Nämät ovat

kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maalla, ennenkuin yksikään kuningas hallitsi Israelin lasten seassa: Bela Beorin poika, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba. ⁴⁴Ja kuin Bela oli kuollut, tuli Jobab Seran poika Botsrasta kuninkaaksi hänen siaansa. ⁴⁵Kuin Jobab oli kuollut, tuli Husam kuninkaaksi hänen siaansa, Temanilaisten maalta. ⁴⁶Kuin Husam oli kuollut, tuli hänen siaansa kuninkaaksi Hadad Bedadin poika, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit. ⁴⁷Kuin Hadad oli kuollut, tuli hänen siaansa kuninkaaksi Samla Masrekasta. ⁴⁸Kuin Samla oli kuollut, tuli Saul Rehobotin virran tyköä kuninkaaksi hänen siaansa. ⁴⁹Kuin Saul oli kuollut, tuli Baal Hanan Akborin poika kuninkaaksi hänen siaansa. ⁵⁰Kuin Baal Hanan oli kuollut, hallitsi hänen siassansa Hadad; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagi. Ja hänen emäntänsä nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, Mehasabin tytären. ⁵¹Kuin Hadad oli kuollut, olivat ruhtinaat Edomissa: ruhtinas Timna, ruhtinas Alja, ruhtinas Jetet, ⁵²Ruhtinas Oholibama, ruhtinas Ela, ruhtinas Pinon, ⁵³Ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibtsar, ⁵⁴Ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram: nämät ovat Edomin ruhtinaat.

²Nämät ovat Israelin lapset: Ruben, Simeon, Levi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon, ²Dan, Joseph ja Benjamin, Naph tali, Gad ja Asser. ³Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, ne kolme synnytti hänelle Suan tytär Kanaanealainen. Ja Ger Juudan esikoinen oli paha Herran edessä, sentähden tappoi hän hänen. ⁴Ja Tamar hänen miniänsä synnytti hänelle Peretsen ja Seran, niin että Juudan lapsia oli kaikkiansa viisi. ⁵Peretsen lapset: Hetsron ja Hamul. ⁶Seran lapset: Simri, Etan, Heman, Kalkol ja Dara: ja heitä kaikkiansa oli myös viisi. ⁷Karmin lapset: Akar, joka Israelin murheelliseksi saatti, ryhtyissänsä kirottuun. ⁸Etanin lapset, Asaria. ⁹Hetsronin lapset, jotka hänelle ovat syntyneet: Jerahmeel, Ram ja Kalubai. ¹⁰Ram siitti Amminadabin; Amminadab siitti Nahessonin, Juudan lasten päämiehen. ¹¹Nahesson siitti Salman; Salma siitti Boaksen. ¹²Boas siitti Obedin; Obed siitti Isain. ¹³Isai siitti esikoisensa Eliabin, toisen Abinadabin, kolmannen Simean, ¹⁴Neljännän Netaneelin, viidennen Raddain, ¹⁵Kuudennen Otsemin ja seitsemännen Davidin. ¹⁶Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Serujan lapset: Abisai, Joab ja Asael, ne kolme. ¹⁷Ja Abigail synnytti Amasan; ja Jeter Ismaelilainen oli Amasan

isä. ¹⁸Kaleb Hetsronin poika siitti emäntänsä Asuban ja Jerigodin kanssa, nämät ovat hänen lapsensa: Jeser, Sobad ja Ardon. ¹⁹Ja kuin Asuba kuoli, otti Kaleb itsellensä Ephratin, joka synnytti hänelle Hurin. ²⁰Hur siitti Urin ja Uri siitti Betsaleelin. ²¹Sitte meni Hetsron Makirin Gileadin isän tyttären tykö ja nai hänen, kuin hän oli kuudenkymmenen ajastaikainen; ja hän synnytti hänelle Segubin. ²²Ja Segub siitti Jairin; ja hänellä oli kolmekolmattakymmentä kaupunkia Gileadin maakunnassa. ²³Mutta Gesur ja Aram saivat heiltä Jairin kylät, Kenatin ja hänen tyttärensä, kuusikymmentä kaupunkia: kaikki nämät ovat Makirin Gileadin isän lapset. ²⁴Kuin Hetsron oli kuollut Kalebin Ephratassa, niin Hetsronin emäntä Abia synnytti hänelle Assurin Tekoan isän. ²⁵Ja Jerahmeelilla Hetsronin esikoisella olivat lapset: hänen esikoisensa Ram, ja Buna, Oren, Osem ja Ahia. ²⁶Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen emäntä, hänen nimensä oli Atara, hän on Onamin äiti. ²⁷Ja Ramin Jerahmeelin esikoisien lapset: Maats, Jamin ja Eker. ²⁸Ja Onamilla olivat lapset: Samai ja Jada; Samain lapset: Nadab ja Abisur. ²⁹Ja Abisurin emännän nimi oli Abihail, ja hän synnytti hänelle Ahbanin ja Molidin. ³⁰Nadabin lapset: Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsetonna. ³¹Ja Appaimin lapset: Jisei; ja Jisein lapset: Sesan; Sesanin lapset: Ahlai. ³²Ja Jodan Sammain veljen lapset: Jeter ja Jonatan. Ja Jeter kuoli lapsetonna. ³³Ja Jonatanin lapset: Pelet ja Sasa: nämät ovat Jerahmeelin lapset. ³⁴Sesanilla ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä. Ja Sesanilla oli Egyptiläinen palvelia, hänen nimensä oli Jarha. ³⁵Ja Sesan antoi Jarhalle palveliallensa tyttärensä emännäksi, hän synnytti hänelle Attain. ³⁶Attai siitti Natanin, Natan siitti Sabin. ³⁷Sabad siitti Ephlalin, Ephlal siitti Obedin. ³⁸Obed siitti Jehun, Jehu siitti Asarian. ³⁹Asaria siitti Haletsin, ja Halets siitti Elasan. ⁴⁰Elasa siitti Sismain, ja Sismai siitti Sallumin. ⁴¹Sallum siitti Jekamian, ja Jekamia siitti Elisaman. ⁴²Kalebin Jerahmeelin veljen lapset: Mesa hänen esikoisensa; hän on Siphin isä: ja Maresan Hebronin isän lapset. ⁴³Ja Hebronin lapset: Kora, Tappua, Rekem ja Samma. ⁴⁴Samma siitti Rahamin Jorkamin isän; ja Rekem siitti Sammain. ⁴⁵Ja Sammain poika Maon, ja Maon oli Betsurin isä. ⁴⁶Ja Epha Kalebin vaimo synnytti Haranin, Motsan ja Gaseksen; ja Haran siitti Gaseksen. ⁴⁷Ja Jahdain lapset: Regem, Jotam, Gesan, Pelet, Epha ja Saaph. ⁴⁸Maeka Kalebin vaimo synnytti Seberin ja Tirhenan. ⁴⁹Ja hän synnytti myös Saaphin Madmannan isän ja Sjevan Makbenan isän ja Gibeän isän. Ja Aksa oli Kalebin tytär. ⁵⁰Nämät olivat Kalebin lapset Hurin pojan Ephratan esikoisien: Sobal, Kirjatjearimin isä, ⁵¹Salma Betlehemin isä, Hareph Betgaderin isä. ⁵²Ja Sobalilla Kirjatjearimin isällä oli poikia: Haroe, Hatsimenyhot. ⁵³Ja Kirjatjearimin sukukunnat: Jetriläiset, Putilaiset, Sumatilaiset ja Misrailaiset. Heistä ovat Zorgatilaiset ja Estaolilaiset tulleet. ⁵⁴Salman lapset, Betlehem ja Netopatilaiset, Joabin huoneen kruunut; ja puoli osaa Manatilaisista ovat Zorgilaiset. ⁵⁵Ja kirjoittajain sukukunnat, jotka asuivat Jabeksessa, ovat Tir-

gatilaiset, Simealaiset, Sukatilaiset. Nämät ovat Kiniläiset, jotka ovat tulleet Hammatista Rekabin huoneen isästä.

3Nämät olivat Davidin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Hebronissa: Amnon esikoinen, joka syntyi Ahinoamista Jisreeliläisestä, toinen Daniel Abigailista Karmeliläisestä. ²Kolmas Absalom Maakan poika Talmain Gesurin kuninkaan tyttären, neljäs Adonia Haggitin poika, ³Viides Sephatia Abitalista, kuudes Jitream, hänen emännästänsä Eglasta. ⁴Nämät kuusi ovat hänelle syntyneet Hebronissa. Ja hän hallitsi siellä seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hallitsi hän kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa. ⁵Ja nämät ovat hänelle syntyneet Jerusalemissa: Simea, Sobab, Natan ja Salomo, ne neljä Batsuasta Ammeelin tyttärestä. ⁶Sitte Jibhar, Elisama ja Eliphalet, ⁷Nogah, Nepheg ja Japhia, ⁸Elisama, Eljada, Eliphelet; ne yhdeksän. ⁹Nämät ovat kaikki Davidin pojat; ilman muiden vaimoin lapsia. Ja Tamar oli heidän sisarensa. ¹⁰Rehabeam oli Salomon poika, hänen poikansa Abia, hänen poikansa Asa, hänen poikansa Josaphat, ¹¹Hänen poikansa Joram, hänen poikansa Ahasia, hänen poikansa Joas, ¹²Hänen poikansa Amasia, hänen poikansa Asaria, hänen poikansa Jotam, ¹³Hänen poikansa Ahas, hänen poikansa Hiskia, hänen poikansa Manasse, ¹⁴Hänen poikansa Amon, hänen poikansa Josia. ¹⁵Mutta Josian pojat olivat: esikoinen Johanan, toinen Jojakim, kolmas Zidkia, neljäs Sallum. ¹⁶Mutta Jojakimin lapset: Jekonia hänen poikansa, Zidkia hänen poikansa. ¹⁷Mutta vangitun Jekonian lapset: hänen poikansa Sealtiel, ¹⁸(Hänen poikansa) Malkiram, Pedaja, Senatsar, Jekamja, Hosama, Nedabja. ¹⁹Pedajan pojat, Zerubbabel ja Simi; Zerubbabelin pojat Mesullam ja Hanania, ja heidän sisarensa Selomit, ²⁰Hasuba, Ohel, Berekia, Hasadia, Jusabhesed; ne viisi. ²¹Hananian pojat Pelatja ja Jesaja; Rephajan pojat, Arnanin pojat, Obadian pojat, Sekanian pojat. ²²Mutta Sekanian lapset: Semaja; ja Semajan lapset: Hattus, Jigal, Baria, Nearia, Saphat; ne kuusi. ²³Nearin lapset: Eljoenai, Hiskia, Asrikam; ne kolme. ²⁴Eljoenain lapset: Hodajeva, Eljasib, Pelaja, Akkub, Johanan, Delaja ja Anani; ne seitsemän.

4Juudan lapset: Perets, Hetsron, Karmi, Hur ja Sobal. ²Mutta Reaja Sobalin poika siitti Jahatin, Jahat siitti Ahumain ja Lahadin: nämät ovat Zorgalaisten sukukunnat. ³Ja nämät Etamin isän: Jisreel, Jisma, Jidbas, ja heidän sisarensa nimi oli Hatsleponi. ⁴Ja Penuel Gedorin isä, ja Eser Husan isä: nämät ovat Hurin Betlehemin isän Ephratan esikoisien lapset. ⁵Mutta Ashurilla Tekoan isällä oli kaksi emäntää, Helea ja Naera. ⁶Ja Naera synnytti hänelle Ahussamin, Hepherin, Temenin, Ahastarin: nämät ovat Naeran lapset. ⁷Mutta Helean lapset: Zeret, Jesohar ja Etnan. ⁸Mutta Kots siitti Anubin ja Hatsobeban, ja Aharheelin Harumin pojan sukukunnat. ⁹Mutta Jagbets oli kuulusampi veljiänsä; ja hänen äitinsä kutsui hänen Jagbets, sillä hän sanoi: minä olen hänen synnyttänyt kivulla. ¹⁰Ja

Jagbets rukoili Israelin Jumalaa ja sanoi: jos sinä minua hyvin siunaisit ja levittäisit minun maani rajat, ja sinun kätes olis minun kanssani, ja asettaisit sitä pahaa, ettei se minua vaivaisi. Ja Jumala antoi tapahtua niinkuin hän rukoili. ¹¹Mutta Kelub Suan veli siitti Mehirin, se on Estonin isä. ¹²Mutta Eston siitti Petrathan, Pasean, Tehinnan Irnahaksen isän: nämät ovat Rekan miehet. ¹³Kenaksen lapset: Otniel ja Seraja; Otnielin lapset: Hatat. ¹⁴Ja Meonatai siitti Ophran, ja Seraja siitti Joabin seppään laakson isän, sillä he olivat puusepät. ¹⁵Kalebin Jephunnen pojan lapset: Iru, Ela ja Naam; Elan lapset: Kenas. ¹⁶Jehaleelin lapset: Siph, Sipha, Tiria ja Asareel. ¹⁷Esran lapset: Jeter, Mered, Ephher ja Jalon; ja hän siitti Mirjamin, Sammain, Jisban, Estemoan isän. ¹⁸Ja hänen Juudalainen emäntänsä synnytti Jeredin Gedorin isän, Heberin Sokon isän, Jekuthelin Sanoan isän: nämät ovat Bitian Pharaon tyttären lapset, jonka Mered otti. ¹⁹Hodijan emännän Nahamin Kegilan isän sisaren lapset: Garmi ja Estemoa, Maakatilainen. ²⁰Ja Simonin lapset: Amnon ja Rinna, Benhanan ja Tilon. Jisin lapset: Soheth ja Bensoheth. ²¹Selan Juudan pojan lapset: Erlekan isä, Laeda Maresan isä, ja liinainkutojain suvut Asbean huoneessa, ²²Niin myös Jokim, ja Koseban miehet, Joas ja Saraph, jotka olivat herrat Moabissa ja Jasubilekemissä: nämät ovat vanhat asiat. ²³He olivat savenvalajat ja asuivat moisioissa ja umpiainioissa, ja kuninkaan tykönä työnsä tähden, siellä he asuivat. ²⁴Simeonin lapset: Nemuel ja Jamin, Jarib, Sera, Saul, ²⁵Sallum hänen poikansa, Mibsam hänen poikansa, Misma hänen poikansa. ²⁶Misman pojat olivat: Hamuel hänen poikansa, Sakur hänen poikansa, Simei hänen poikansa. ²⁷Simeillä oli kuusi-toistakymmentä poikaa ja kuusi tytärtä, mutta hänen veljillensä ei ollut monta lasta; sillä kaikki heidän sukukuntansa ei enentynyt niinkuin Juudan lapset. ²⁸Ja he asuivat Bersebassa, Moladassa ja Hatsarsuasissa, ²⁹Ja Bilhassa ja Etsemissä ja Toladissa, ³⁰Ja Betuelissa ja Hormassa ja Siklagissa, ³¹Ja Betmarkabotissa ja Hatsarsusimissa, Bet-Birissä ja Saaraimissa. Nämät olivat heidän kaupunkinsa, Davidin hallitukseen asti, ³²Ja heidän kylänsä, Etam, Ain, Rimmon, Token ja Asan: viisi kaupunkia; ³³Ja kaikki ne kylät, jotka olivat niiden kaupunkien ympäristöllä Baaliin asti. Tämä on heidän asumiasiansa ja sukukuntansa heidän keskenänsä. ³⁴Ja Mesobab, Jamlek ja Josat Amatsian poika, ³⁵Joel ja Jehu Josibian poika, Serajan pojan, Asielin pojan, ³⁶Eljoenai, Jaekoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel ja Benaaja, ³⁷Ja Sisa Siphin poika, Allonin pojan, Jedajan pojan, Simrin pojan, Semajan pojan: ³⁸Nämät nimitettiin päämiehiksi sukukuntainsa seassa; ja heidän isänsä huone hajoitti itsensä paljouden tähden. ³⁹Ja he menivät pois ja tulivat hamaan Gedoriin asti itäiselle puolelle laaksoa, etsimään laidunta lampaillensa. ⁴⁰Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen ja maan, joka oli avara ja lavia, rauhallinen ja levollinen; sillä Hamin lapset olivat ennen siellä asuneet. ⁴¹Ja jotka nimenomattain kirjoitetut olivat, tulivat Hiskian Juudan kuninkaan aikaan, ja he löivät muiden

majat ja Meonilaiset jotka sieltä löydettiin, ja hävittivät heidät hamaan tähän päivään asti, ja asuivat heidän siallansa; sillä siellä olivat laitumet heidän lampaillensa. ⁴²Ja silloin meni heistä liki viisisataa miestä, jotka olivat Simeonin lapsia, Seirin vuorelle; ja Pelatia, Nearia, Rephaja ja Ussiel Jisein lapset olivat heidän päämiehensä, ⁴³Ja tapoivat päässeet ja jääneet Amalekilaisista, ja asuivat siinä tähän päivään asti.

5 Rubenin Israelin esikoisen lapset, sillä hän oli ensimmäinen poika; mutta että hän isänsä vuoteen saastutti, annettiin hänen esikoisuutensa Josephin Israelin pojan lapsille, ja ei hän ole polviluvussa luettu esikoiseksi: ²Sillä Juuda oli voimallinen veljeinsä seassa, ja päaruhtinaat ovat hänestä; ja Josephilla on esikoisuus. ³Niin ovat Rubenin Israelin ensimmäisen pojan lapset: Hanok, Pallu, Hetsron ja Karmi. ⁴Ja Joelin lapset: Semaja hänen poikansa, Gog hänen poikansa, Simei hänen poikansa, ⁵Hänen poikansa Miika, hänen poikansa Reaja, hänen poikansa Baal, ⁶Hänen poikansa Beera, jonka Tiglat Pilneser Assyrian kuningas vei vangiksi; hän oli Rubenilaisten päaruhtinas. ⁷Mutta hänen veljensä heidän sukukuntainsa jälkeen, koska he heidän sukukuntainsa polvilukuun luettiin, pitivät he Jeielin ja Sakarian päaruhtinainansa, ⁸Ja Bela Asaksen poika, Seman pojan, Joelin pojan: hän asui Aroerissa hamaan Neboon ja Baalmeoniin asti; ⁹Ja asui itään päin siihenasti kuin tullaan korpeen, Phratin virran tyköä; sillä heidän karjansa oli paljo enentynyt Gileadin maalla. ¹⁰Ja Saulin ajalla sotivat he Hagarilaisia vastaan, niin että ne lankesivat heidän kättensä kautta; ja he asuivat heidän majoissansa, kaikessa itäisessä puolessa Gileadin maata. ¹¹Ja Gadin lapset asuivat juuri heidän kohdallansa Basanin maassa Salkaan asti. ¹²Joel ylimmäinen, Sapham toinen, Jaenai ja Saphat Basanissa. ¹³Ja heidän veljensä heidän isänsä huoneen jälkeen, Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia ja Eber, seitsemän. ¹⁴Nämät ovat Abihailin lapset Hurin pojan, Jaroan pojan, Gileadin pojan, Mikaelin pojan, Jesirain pojan, Jahdon pojan, Busin pojan. ¹⁵Ahi Abdielin poika, Gunin pojan, oli päämies heidän isänsä huoneessa. ¹⁶Ja he asuivat Basanin Gileadissa ja hänen kylissänsä ja kaikissa Saronin esikaupungeissa, hamaan heidän rajoihinsa asti. ¹⁷Nämät ovat kaikki luetut polvilukuun Jotamin Juudan kuninkaan ja Jerobeamin Israelin kuninkaan aikana. ¹⁸Rubenin lapset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, jotka olivat urhoolliset miehet, jotka kilpeä ja miekkaa kantoivat ja taisivat joutsen jännittää, ja olivat oppineet sotimaan; joita oli neljäviidettäkymmentä tuhatta, seitsemänsataa ja kuusikymmentä, jotka kelpasivat sotaan menemään. ¹⁹Ja kuin he läksivät sotaan Hagarilaisia, Jeturia, Naphesta ja Nodabia vastaan, ²⁰Niin he autettiin niitä vastaan, ja Hagarilaiset annettiin heidän käsiinsä, ja kaikki jotka heidän kanssansa olivat; sillä he huusivat Jumalan tykö sodassa, ja hän kuuli heidän rukouksensa, että he turvasivat häneen. ²¹Ja he veivät heidän karjansa pois, viisikymmen-

tä tuhatta kamelia, kaksisataa ja viisikymmentä tuhatta lammasta, kaksituhatta aasia, niin myös satatuhatta ihmistä. ²²Sillä siellä lankesi monta haavoitettuna, että sota oli Jumalalta. Ja he asuivat niiden siassa vankeuteen asti. ²³Ja puolen Manassen sukukunnan lapset asuivat maassa, Basanissa hamaan Baal Hermoniin ja Seniriin, ja Hermonin vuoreen asti; sillä heitä oli monta. ²⁴Ja nämät olivat pääruhtinaat heidän isänsä huoneessa: Ephraim, Jisei, Eliel, Asriel, Jeremia, Hodavia, Jahdiel, väkevät ja voimalliset miehet ja kuuluivat pääruhtinaat heidän isänsä huoneessa. ²⁵Ja koska he syntyivät tekivät isänsä Jumalaa vastaan, ja tekivät huoruutta niiden kansain epäjumalain kanssa siinä maassa, jotka Jumala oli hävittänyt heidän edestänsä; ²⁶Herätti Israelin Jumala Phulin Assyrian kuninkaan hengen, ja Tiglat Pilneserin Assyrian kuninkaan hengen, ja vei Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa pois, ja vei heidät Halaan, Haboriin, ja Haraan, ja Gosanin virran tykö, hamaan tähän päivään asti.

6Levin lapset: Gerson, Kahat ja Merari. ²Mutta Kahatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Usiel. ³Amramin lapset: Aaron, Moses ja Mirjam; Aaronin lapset: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar. ⁴Eleasar siitti Pinehaan; Pinehas siitti Abisuan. ⁵Abisua siitti Bukkin; Bukki siitti Ussin. ⁶Ussi siitti Serajan; Seraja siitti Merajotin. ⁷Merajot siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin. ⁸Ahitob siitti Zadokin; Zadok siitti Ahimaatsin. ⁹Ahimaats siitti Asarian; Asaria siitti Johanenin. ¹⁰Johanan siitti Asarian, joka oli pappi siinä huoneessa, jonka Salomo rakensi Jerusalemissa. ¹¹Asaria siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin. ¹²Ahitob siitti Zadokin; Zadok siitti Sallumin. ¹³Sallum siitti Hilikian; Hilkia siitti Asarian. ¹⁴Asaria siitti Serajan; Seraja siitti Jotsadakin. ¹⁵Jotsadak myös meni pois, silloin kuin Herra antoi Juudan ja Jerusalemin vietää vankina Nebukadnetsarin kautta. ¹⁶Levin lapset: Gersom, Kahat ja Merari. ¹⁷Ja nämät olivat Gersomin lasten nimet: Libni ja Simei. ¹⁸Kahatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Usiel. ¹⁹Merarin lapset: Maheli ja Musi. Nämät ovat Leviläisten sukukunnat heidän isänsä seassa: ²⁰Gersomin poika oli Libni, hänen poikansa Jahat, hänen poikansa Simma, ²¹Hänen poikansa Joah, hänen poikansa Iddo, hänen poikansa Sera, hänen poikansa Jeatrai. ²²Kahatin lapset: hänen poikansa Amminadab, hänen poikansa Kora, hänen poikansa Assir, ²³Hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Abiasaph, hänen poikansa Assir, ²⁴Hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Uriel, hänen poikansa Ussia, hänen poikansa Saul. ²⁵Elkanan lapset: Amasai ja Ahimot, ²⁶Elkana, hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Sophai, hänen poikansa Nahat, ²⁷Hänen poikansa Eliab, hänen poikansa Jeroham, hänen poikansa Elkana. ²⁸Samuelin lapset: hänen esikoisensa Vasni ja Abia. ²⁹Merarin lapset: Maheli, hänen poikansa Libni, hänen poikansa Simei, hänen poikansa Ussa, ³⁰Hänen poikansa Simea, hänen poikansa Haggia, hänen poikansa Asaja. ³¹Ja nämät ovat ne, jotka David asetti

veisaamaan Herran huoneeseen, kuin arkki lepäsi. ³²Ja he palvelivat virsillä seurakunnan majan asuinsian edessä, siihenasti että Salomo rakensi Herran huoneen Jerusalemissa; ja he seisoivat virassansa asetuksensa jälkeen. ³³Ja nämät ovat ne, jotka siellä seisoivat, ja heidän lapsensa: Kahatin lapsista, Heman veisaaja, Joelin poika, Samuelin pojan, ³⁴Elkanan pojan, Jerohamin pojan, Elielin pojan, Toan pojan, ³⁵Zuphin pojan, Elkanan pojan, Mahatin pojan, Amasain pojan, ³⁶Elkanan pojan, Joelin pojan, Asarian pojan, Zephanian pojan, ³⁷Tahatin pojan, Assirin pojan, Abiasaphin pojan, Koran pojan, ³⁸Jitseharin pojan, Kahatin pojan, Levin pojan, Israelin pojan. ³⁹Ja hänen veljensä Assaph seisoivat hänen oikiolla puolellansa; ja Assaph oli Berekian poika, Simejan pojan, ⁴⁰Mikaelin pojan, Baesejan pojan, Malkian pojan, ⁴¹Etnin pojan, Seran pojan, Adajan pojan, ⁴²Etanin pojan, Simman pojan, Simein pojan, ⁴³Jahatin pojan, Gersomin pojan, Levin pojan. ⁴⁴Mutta heidän veljensä, Merarin lapset, vasemmalla puolella: Etan Kisin poika, Abdin pojan, Mallukin pojan, ⁴⁵Hasabian pojan, Amasian pojan, Hilikian pojan, ⁴⁶Amsin pojan, Banin pojan, Samerin pojan, ⁴⁷Mahelin pojan, Musin pojan, Merarin pojan, Levin pojan. ⁴⁸Ja Leviläiset heidän veljensä olivat annetut kaikkinaisiin virkoihin Jumalan huoneen asuinsiassa. ⁴⁹Ja Aaron ja hänen poikansa olivat sytyttäjät polttouhrin alttarilla ja suitsutusalttarilla kaikkinaisissa töissä siinä kaikkein pyhimässä, sovittamassa Israelia, juuri niinkuin Moses Jumalan palvelia käsenyt oli. ⁵⁰Nämät ovat Aaronin lapset: Eleasar hänen poikansa, Pinehas hänen poikansa, Abisua hänen poikansa, ⁵¹Bukki hänen poikansa, Ussi hänen poikansa, Seraja hänen poikansa, ⁵²Merajot hänen poikansa, Amaria hänen poikansa, Ahitob hänen poikansa, ⁵³Zadok hänen poikansa, Ahimaats hänen poikansa. ⁵⁴Ja nämät ovat heidän asuinsiansa ja kylänsä heidän rajoissansa: Aaronin lasten Kahatilaisten sukukunnasta: sillä arpa lankei heille. ⁵⁵Ja he antoivat heille Hebronin Juudan maalta ja hänen esikaupunkinsa hänen ympäristöltänsä. ⁵⁶Mutta kaupungin pellot ja sen kylät antoivat he Kalebille Jephunnen pojalle. ⁵⁷Niin antoivat he Aaronin lapsille vapaat kaupungit, Hebronin ja Libnan esikaupunkeinensa, Jaterin ja Estemoan esikaupunkeinensa, ⁵⁸Hilen esikaupunkeinensa, ja Debirin esikaupunkeinensa, ⁵⁹Asanin esikaupunkeinensa, ja Betsemeksen esikaupunkeinensa; ⁶⁰Ja BenJaminin sukukunnasta: Geban esikaupunkeinensa, Aletetin esikaupunkeinensa ja Anatotin esikaupunkeinensa. Ja kaikki kaupungit heidän sukukunnissansa olivat kolmetoistakymmentä kaupunkia. ⁶¹Mutta ne muut Kahatin lapset heidän suvussansa, siitä puolesta Manassen sukukunnasta, saivat kymmenen kaupunkia arvalla. ⁶²Gersonin lapset heidän sukukuntainsa jälkeen saivat Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naphtalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Basanissa, kolmetoistakymmentä kaupunkia. ⁶³Ja Merarin lapset heidän sukukuntainsa jälkeen saivat arvalla Rubenin sukukunnalta, Gadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta, kaksitoistakymmentä kaupun-

kia. ⁶⁴Ja Israelin lapset antoivat myös Leviläisille kaupungit esikaupunkeinensa, ⁶⁵Ja antoivat arvan jälkeen Juudan lasten sukukunnasta, Simeonin lasten sukukunnasta, Ben-Jaminin lasten sukukunnasta, ne kaupungit, jotka he nimittivät. ⁶⁶Mutta ne, jotka olivat Kahatin lasten suvusta, saivat rajakaupunkinsa Ephraimin sukukunnasta. ⁶⁷Niin antoivat he heille nämät vapaat kaupungit: Sikemin ja sen esikaupungit, Ephraimin vuorelta, niin myös Geserin ja sen esikaupungit, ⁶⁸Jokmeamin ja sen esikaupungit, ja Bethoronin esikaupunkeinensa, ⁶⁹Ajalonin esikaupunkeinensa, ja Gattrimmonin esikaupunkeinensa; ⁷⁰Niin myös puolesta Manassen sukukunnasta, Anerin esikaupunkeinensa, ja Bileamin esikaupunkeinensa, antoivat he jääneiden Kahatin lasten sukukunnalle, ⁷¹Mutta Gersonin lapsille antoivat he puolesta Manassen sukukunnasta, Golanin Basanissa esikaupunkeinensa, ja Astarotin esikaupunkeinensa; ⁷²Isaskarin sukukunnasta, Kedeksen esikaupunkeinensa, ja Dobratin esikaupunkeinensa, ⁷³Ramotin esikaupunkeinensa, ja Anemin esikaupunkeinensa; ⁷⁴Asserin sukukunnasta, Masalin esikaupunkeinensa ja Abdonin esikaupunkeinensa, ⁷⁵Hukokin esikaupunkeinensa, ja Rehobin esikaupunkeinensa; ⁷⁶Naphtalin sukukunnasta, Kedeksen Galileassa esikaupunkeinensa, Hammonin esikaupunkeinensa ja Kirjataimin esikaupunkeinensa. ⁷⁷Muille Merarin lapsille antoivat he Sebulonin sukukunnasta, Rimmonin esikaupunkeinensa, ja Taborin esikaupunkeinensa; ⁷⁸Ja tuolta puolen Jordania Jerihoon päin, itään käsin Jordanin tyköä, Rubenin sukukunnasta, Betserin korvessa esikaupunkeinensa, ja Jahsan esikaupunkeinensa; ⁷⁹Kedemotin esikaupunkeinensa, ja Mephaatin esikaupunkeinensa; ⁸⁰Gadin sukukunnasta, Ramotin Gileadissa esikaupunkeinensa, Mahanaimin esikaupunkeinensa, ⁸¹Ja Hesbonin esikaupunkeinensa, ja Jaeserin esikaupunkeinensa.

⁷Isaskarin lapset: Tola, Pua, Jasub ja Simron, neljä. ²Tolan lapset: Ussi, Rephaja, Jeriel, Jahemai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat päämiehet heidän isänsä huoneessa Tolasta, ja väkevät miehet sukukunnissansa; heidän lukunsa oli Davidin aikana kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kuusisataa. ³Ussin lapset: Jisraja. Ja Jisrajan lapset: Mikael, Obadia, Joel ja Jesia, viisi, ja olivat kaikki päämiehet. ⁴Ja heidän kanssansa heidän sukukunnissansa isänsä huoneessa oli sotajoukko kuusineljätkymmentä tuhatta; sillä heillä oli monta emäntää ja lasta. ⁵Ja heidän veljensä, jalot miehet kaikesta Isaskarin sukukunnasta, olivat seitsemänyhdeksättäkymmentä tuhatta, nämät kaikki luettiin polvilukuun. ⁶BenJaminin lapset: Bela, Beker, Jediael, ne kolme. ⁷Belan lapset: Etsbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iri, ne viisi, päämiehet heidän isänsä huoneesta, väkevät miehet, ja heitä luettiin polvilukuun kaksikolmattakymmentä tuhatta ja neljäneljätkymmentä. ⁸Bekerin lapset: Semira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot ja Alemeth: ne kaikki olivat Bekerin lapset, ⁹Ja olivat luetut polvilukuun heidän sukukunnastansa, heidän isänsä huoneen

päämiehet, kaksikymmentä tuhatta ja kaksisataa jaloa miestä. ¹⁰Jediaelin lapset: Bilhan. Bilhanin lapset: Jeus, Benjamin, Ehud, Kenaena, Setan, Tarsis ja Ahisaar. ¹¹Ne olivat kaikki Jediaelin lapset, heidän isänsä sukukuntain päämiehet, ja väkevät miehet: seitsemäntoistakymmentä tuhatta ja kaksisataa, jotka sotaan läksivät. ¹²Suppin ja Huppin olivat Irin lapset. Mutta Husim Aherin lapset. ¹³Naphtalin lapset: Jahsiel, Guni, Jetser ja Sallum, Bilhanin lapset. ¹⁴Manassen lapset: Esriel, jonka hänen emäntänsä synnytti; mutta hänen Syrialainen jalkavaimonsa synnytti Makirin Gileadin isän. ¹⁵Makir otti Huppin ja Suppin tyköä emännän, joka oli molempain sisar, Maeka nimeltä; hänen toisen poikansa nimi oli Zelophkad. Ja Zelophkadilla oli tyttäriä. ¹⁶Ja Maeka Makirin emäntä synnytti pojan, jonka hän kutsui Peres, ja hänen veljensä kutsuttiin Sares, ja hänen poikansa oli Ulam ja Rakem. ¹⁷Mutta Bedam oli Ulamin poika. Nämät ovat Gileadin lapset, Makirin pojan Manassen pojan. ¹⁸Ja hänen sisarensa Moleeket synnytti Ishudin, Abieserin ja Mahlan. ¹⁹Ja Semidalla olivat nämät lapset: Ahjan, Sikem, Likhi ja Aniam. ²⁰Nämät ovat Ephraimin lapset: Sutela, ja Bered hänen poikansa, Tahat hänen poikansa, Elada hänen poikansa, Tahat hänen poikansa, ²¹Sabad hänen poikansa, Sutela hänen poikansa, Eser ja Elad. Ja Gatin miehet, siinä maassa syntyneet, löivät heidät kuoliaaksi; sillä he olivat menneet ottamaan heidän karjaansa. ²²Ja heidän isänsä Ephraim murehti kauan aikaa; ja hänen veljensä tulivat lohduttamaan häntä. ²³Ja hän meni emäntänsä tykö, ja hän siitti ja synnytti pojan, jonka hän kutsui Beria, että hän oli ollut ahdistuksessa huoneessansa. ²⁴Hänen tyttärensä oli Seera, hän rakensi alimaisen ja ylimäisen Bethoronin ja Ussen Seeran. ²⁵Hänen poikansa oli Repha ja Reseph, ja Tela hänen poikansa, Tahan hänen poikansa, ²⁶Ladan hänen poikansa, Ammihud hänen poikansa, Elisama hänen poikansa, ²⁷Nun hänen poikansa, Josua hänen poikansa. ²⁸Ja heidän tavaransa ja asuinsiansa oli Betel, kylänsä kanssa, ja Naeran itään päin, ja Geser länteen päin kylänsä kanssa, Sekem kylänsä kanssa, hamaan Assaan asti kylänsä kanssa; ²⁹Ja Manassen lasten poikain tyköä, Betsean kylänsä, Taenak ja hänen kylänsä, Megiddo ja hänen kylänsä. Näissä asuivat Josephin Israelin pojan lapset. ³⁰Asserin lapset: Jimna, Jisva, Jisvi, Beria ja Sera heidän sisarensa. ³¹Berian lapset olivat: Heber ja Makiel, se on Bersavitin isä. ³²Ja Heber siitti Japhletin, Somerin, Hotamin, ja Suan heidän sisarensa. ³³Japhletin lapset: Pasak, Bimhal ja Asvat: ne olivat Japhletin lapset. ³⁴Somerin lapset: Ahi, Rahga, Jehubba ja Aram. ³⁵Ja hänen veljensä Helemin lapset: Zopha, Jimna, Seles ja Amal. ³⁶Zophan lapset: Sua, Harnepher, Sual, Beri ja Jimra, ³⁷Betser, Hod, Samma, Silsa, Jitran ja Beera. ³⁸Jeterin lapset: Jephunne, Phispa ja Ara. ³⁹Ullan lapset: Arah, Hanniel ja Ritsja. ⁴⁰Nämät olivat kaikki Asserin lapset, valitut päämiehet heidän isänsä huoneessa, väkevät miehet ja päämiesten pääruhtinaat, ja luettiin polvittain sotajoukkoon, ja heidän lukunsa oli

kuusikolmattakymmentä tuhatta miestä.

8 Benjamin siitti Belan ensimmäisen poikansa, Asbalin toisen, Ahran kolmannen, 2 Noan neljännen, Raphan viidennen. 3 Ja Belalla oli lapsia, Addar, Gera, Abihud, 4 Abisua, Naaman ja Ahoa, 5 Gera, Sephupham ja Huram. 6 Nämät ovat Ehudin lapset, jotka olivat isäin päämiehet niiden seassa, jotka asuivat Gebassa; ja hän vei heitä Manahatiin, 7 Naaman, Ahia ja Gera, hän vei heidät pois, ja siitti Ussan ja Ahihudin. 8 Ja Saharaim siitti Moabin maalla, sittekuin hän heidät tyköönsä laskenut oli, Husimista ja Baerasta hänen emännistänsä. 9 Ja hän siitti emännästänsä Hodesta, Jobabin, Zibian, Mesan ja Malkamin, 10 Jeusin, Sobjan ja Mirman. Nämät ovat hänen lapsensa, isäin päämiehet. 11 Husimista siitti hän Abitobin ja Elpaalin. 12 Elpaalin lapset olivat: Eber, Miseam ja Semer: se rakensi Onon ja Lodin, ja hänen kylänsä. 13 Ja Beria ja Sama olivat isäin päämiehet, niiden, jotka asuivat Ajalonissa: ne ajoivat niitä takaa, jotka asuivat Gatissa. 14 Ja Ahio, Sasak ja Jeremot, 15 Sebadia, Arad, Ader, 16 Mikael, Jispa ja Joha, Berian lapset. 17 Sebadia, Mesullam, Hiski, Heber, 18 Jismerai, Jislia ja Jobab, Elpaanin lapset. 19 Jakim, Sikri ja Saddi, 20 Elienai, Zilletai ja Eliel, 21 Adaja, Beraja ja Simrat, Simein lapset. 22 Jispan, Eber ja Eliel. 23 Abdon, Sikri ja Hanan, 24 Hananja, Elam ja Antotia, 25 Jiphdeja ja Penuel, Sasakin lapset. 26 Samserai, Seharia ja Atalia, 27 Jaeresia, Elia ja Sikri, Jerohamin lapset. 28 Nämät ovat isäin päämiehet heidän sukukunnissa; ja he asuivat Jerusalemissa. 29 Mutta Gibeonissa asui Gibeonin isä; ja hänen emäntänsä nimi oli Maeka. 30 Ja hänen ensimmäinen poikansa oli Abdon, sitte oli Zur, Kis, Baal ja Nadab, 31 Gedor, Ahio ja Seker. 32 Mutta Miklot siitti Simean; ja he asuivat myös Jerusalemissa veljeinsä kohdalla heidän kanssansa. 33 Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin ja Esbaalin. 34 Jonatanin poika oli Meribbaal; Meribbaal siitti Miikan. 35 Miikan lapset olivat: Piton, Melek, Taerea ja Ahas. 36 Ahas siitti Joaddan; Joadda siitti Aletetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Motsan. 37 Motsa siitti Binean; hänen poikansa oli Rapha, hänen poikansa Elasa, hänen poikansa Atsel. 38 Mutta Atselilla oli kuusi poikaa, joiden nimet olivat: Esrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan. Nämät kaikki olivat Atselin pojat. 39 Eskin hänen veljensä lapset: Ulam hänen ensimmäinen poikansa, Jeus toinen, Eliphelet kolmas. 40 Mutta Ulamin lapset olivat vahvat miehet ja jalot joutsimiehet, ja heillä oli paljo poikia ja poikain poikia, sata ja viisikymmentä. Nämät kaikki ovat Benjaminin lapsista.

9 Ja koko Israel luettiin polviluvun jälkeen, ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjaan; ja Juuda vietiin Babeliin pahain tekoinsa tähden. 2 Mutta ne ensimmäiset asujamet, jotka tulivat perintöönsä ja kaupunkeihinsa, olivat Israel, papit, Leviläiset ja Netinimit. 3 Ja silloin asuivat Jerusalemissa Juudan lapsista, Benjaminin lapsista, ja

Ephraimin ja Manassen lapsista: 4 Utal Ammihudin poika, Omrin pojan, Imrin pojan, Banin pojan, Peretsin Juudan pojan lapsista. 5 Mutta Silonilaisista Asaja ensimmäinen poika, ja hänen poikansa. 6 Seran lapsista, Jeguel veljensä; kuusisataa ja yhdeksänkymmentä. 7 Benjaminin lapsista, Sallu Mesullamin poika, Hodavian pojan, Hassenuan pojan, 8 Ja Jibneja Jerohamin poika, ja Ela Ussin poika, Mikrin pojan, ja Mesullam Sephatian poika, Reguelin pojan, Jibnejan pojan; 9 Niin myös heidän veljensä sukukuntainsa jälkeen yhdeksänsataa ja kuusikuudettakymmentä: nämät kaikki ovat olleet isäin päämiehet heidän isänsä huoneessa. 10 Papeista: Jedaja, Jojarib ja Jakin, 11 Ja Asaria Hiikian poika, Mesullamin pojan, Zadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen päämies, 12 Ja Adaja Jerohamin poika, Pashurin pojan, Malkian pojan, ja myös Maesai Adielin poika, Jahseran pojan, Mesullamin pojan. Mesillemitin pojan, Immerin pojan; 13 Niin myös heidän veljeinsä päämiehet isänsä huoneessa, tuhannen seitsemänsataa ja kuusikymmentä väkevää miestä, toimittamaan viran menoja Jumalan huoneessa. 14 Mutta Leviläisistä, jotka olivat Merarin lapsia, Semaja Hassubin poika, Asrikamin pojan, Hasabian pojan; 15 Ja Bakbakkar, Heres, ja Galal, ja Mattania Miikan poika, Sikrin pojan, Asaphin pojan; 16 Ja Obadia Semajan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan, ja Berekia Asan poika, Elkanan pojan, joka asui Netophatilaisten kylissä. 17 Ja ovenvartiat olivat Sallum, Akkub, Talmon, Ahiman ja heidän veljensä: Sallum oli ylimmäinen. 18 Sillä he olivat tähän saakka vartioineet itäisellä puolella kuninkaan porttia: ne olivat ovenvartiat Levin poikain seassa. 19 Ja Sallum Koren poika Ebjasaphin pojan, Koran pojan ja hänen veljensä hänen isänsä huoneesta, ne Korhilaiset, heidän virkansa menoissa, vartioitsemaan seurakunnan majan ovipieleen; ja heidän isänsä pitää vartioitseman Herran leirissä sisällekäymistä. 20 Mutta Pinehas Eleasarin poika oli ennen ollut heidän päämiehensä; sillä Herra oli hänen kanssansa. 21 Ja Sakaria Meselemian poika oli vartia seurakunnan majan ovelle. 22 Kaikki nämät olivat valitut ovea vartioitsemaan, kaksisataa ja kaksitoistakymmentä, jotka olivat luetut polviluvun jälkeen heidän kylissänsä. Ja David ja Samuel, näkiä, asettivat heitä virkaan heidän uskollisuudessaan, 23 Niin että he ja heidän lapsensa ottivat Herran huoneesta vaarin, seurakunnan majan huoneesta, että he sitä vartioitsivat. 24 Ja ovenvartiat olivat asetetut neljää ilmaa kohden: itään, länteen, pohjaan ja etelään päin. 25 Mutta heidän veljensä olivat maakylissänsä, niin kuitenkin, että heidän piti tuleman sisälle seitsemäntenä päivänä, ja ajasta niin aikaan heidän tykönänsä oleman. 26 Sillä Leviläiset olivat uskotut olemaan neljäksi ylimmäiseksi ovenvartiaksi; ja he olivat myös kätkyin ja Herran huoneen tavarain päällä. 27 Ja he olivat yötä Jumalan huoneen ympärillä; sillä heidän piti sitä vartioitseman, ja avajaman joka aamu. 28 Ja muutamat olivat heistä viran asetten päällä; sillä heidän piti ne kantaman ulos ja sisälle luvun jälkeen. 29 Ja muuta-

mat heistä olivat asetetut astiain ja pyhain kaluin päälle, sämpyläjauhoihin, viinan, öljyn, pyhän savun ja myös yrteihin päälle. ³⁰Mutta muutamit pappein lapsista tekivät hyvin valmistettuja voiteita. ³¹Ja Mattitjalle Leviläisistä, Sallumin Korhilaisten ensimmäiselle pojalle oli uskottu mitä pannuissa valmistettiin. ³²Ja Kahatilaista heidän veljistänsä olivat asetetut katsomusleipäin yli, että he niitä valmistaisivat joka sabbattina. ³³Nämät ovat veisajat, Leviläisten isäin päämiehet vapaat heidän kammioissansa; sillä he olivat siellä askareissansa päivää ja yötä. ³⁴Nämät olivat ylimmäiset Leviläisten isät, päämiehet sukukunnissansa; he asuivat Jerusalemissa. ³⁵Jegil Gibeonin isä asui Gibeonissa; hänen emäntänsä nimi oli Maeka, ³⁶Ja hänen ensimmäinen poikansa Abdon, Zur, Kis, Baal, Ner ja Nadab, ³⁷Gedor, Ahio, Sakaria ja Miklot. ³⁸Mutta Miklot siitti Siameamin; jotka myös asuivat veljeinsä kohdalla, veljinensä Jerusalemissa. ³⁹Ja Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin, Esbaalin. ⁴⁰Ja Meribbaal oli Jonatanin poika; ja Meribbaal siitti Miikan. ⁴¹Miikan pojat olivat Piton, Melek ja Tahrea. ⁴²Ahas siitti Jaeran; Jaera siitti Aletetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Motsan. ⁴³Motsa siitti Binejan; ja Rephaja oli hänen poikansa, Eleasa hänen poikansa, Atsel hänen poikansa. ⁴⁴Ja Atselillä oli kuusi poikaa, ja nämät olivat heidän nimensä: Asrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan: ne olivat Atselin pojat.

10 Mutta Philistealaiset sotivat Israelia vastaan; ja Israel pakeni Philistealaisia, ja he lankesivat lyötyinä Gilboan vuorella. ²Ja Philistealaiset kovin ajoivat Saulia ja hänen poikiansa takaa, ja Philistealaiset löivät Jonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat. ³Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja joutsimiehet tulivat hänen päällensä, ja hän haavoitettiin ampujilta. ⁴Niin sanoi Saul aseensa kantajalle: vedä miekkas ulos ja pistä minut lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja tekisi häpiällisesti minulle. Mutta hänen aseensa kantaja ei tahtonut; sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja heittäysi siihen. ⁵Kuin hänen aseensa kantaja näki Saulin kuolleeksi, heittäysi myös hän miekkaan ja kuoli. ⁶Ja niin Saul kuoli, ja kolme hänen poikaansa, ja koko hänen huoneensa kuoli yhtä haavaa. ⁷Kuin Israelin miehet, jotka laaksossa olivat, näkivät heidän paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat. Ja Philistealaiset tulivat ja asuivat niissä. ⁸Toisena päivänä tulivat Philistealaiset riisumaan lyötyjä, ja he löysivät Saulin poikinensa makaavan Gilboan vuorella. ⁹Ja sittekuin he hänen riisuineet olivat, ottivat he hänen päänsä ja aseensa, ja lähettivät Philistealaisten maan ympäri, ja antoivat ilmoittaa epäjumalillensa ja kansalle, ¹⁰Ja panivat hänen aseensa jumalansa huoneeseen, ja hänen päänsä löivät he kiinni Dagonin huoneen päälle. ¹¹Kuin kaikki Gileadin Jabeksessä kuulivat kaikki, mitä Philistealaiset Saulille tehneet olivat, ¹²Nousivat kaikki väkevät miehet ja ottivat Saulin ja hä-

nen poikansa ruumiit, ja veivät ne Jabekseen, ja hautasivat heidän luunsa tammen alle Jabeksessä, ja paastosivat seitsemän päivää. ¹³Ja niin kuoli Saul pahoissa teoissansa, joita hän Herraa vastaan tehnyt oli, ettei hän pitänyt Herran sanaa, ja että hän myös etsi velhovaimoa kysyäkseenä häneltä, ¹⁴Ja ei kysynyt Herralta; sentähden tappoi hän hänen, ja käänsi valtakunnan Davidille Isain pojalle.

11 Ja koko Israel kokoontui Davidin tykö Hebroniin ja sanoi: katso, me olemme sinun luus ja lihas. ²Ja aina ennenkin, Saulin ollessa kuninkaana, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle. Ja Herra sinun Jumalas on sanonut sinulle: sinun pitää kaitseman kansaani Israelia ja sinun pitää oleman kansani Israelin päämiehen. ³Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja David teki liiton heidän kanssansa Herran edessä Hebronissa. Ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi Herran sanan jälkeen Samuelin kautta. ⁴Sitten meni David ja koko Israel Jerusalemiin, se on Jebus; sillä Jebusilaiset asuivat siinä maassa. ⁵Ja Jebuksen asuvaset sanoivat Davidille: sinun ei pidä tuleman tänne; mutta David voitti Zionin linnan, se on Davidin kaupunki. ⁶Ja David sanoi: joka Jebusilaiset ensin lyö, hänen pitää oleman pään ja ylimmäisen. Niin Joab Zerujan poika astui ensin ylös ja tuli päämieheksi. ⁷Ja David asui linnassa; sentähden kutsuivat he sen Davidin kaupungiksi. ⁸Ja hän rakensi kaupungin ympäri Millosta ja sitte kaiken ympäri. Ja Joab jätti ne elämään, jotka jääneet olivat kaupunkiin. ⁹Ja niin David menestyi ja tuli väkeväksi, ja Herra Zebaot oli hänen kanssansa. ¹⁰Nämät ovat ylimmäiset Davidin väkevimpäin seassa, jotka miehuullisesti hänen kanssansa pitivät hänen valtakunnassansa koko Israelin tykönä, niin että hän tehtiin kuninkaaksi Herran sanan jälkeen Israelin ylitse. ¹¹Ja tämä on Davidin sankarien luku: Jasobeam Hakmonin poika ylimmäinen päämiesten seassa. Hän nosti keihäänsä ja löi kerralla kolmesataa. ¹²Hänen jälkeensä oli Eleasar, Dodon Ahohilaisen poika, hän oli kolmen sankarin seassa. ¹³Tämä oli Davidin kanssa Paddammimissa, kuin Philistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotaan. Ja oli kappale peltoa ohraa täynnä, ja kansa pakeni Philistealaisia. ¹⁴Ja he astuivat keskelle peltoa, ja varjelivat sen, ja löivät Philistealaiset. Ja Herra antoi heille suuren autuuden. ¹⁵Ja kolme niistä kolmestakymmenestä ylimmäisestä tulivat kalliolle alas Davidin tykö Adullamin luolaan. Mutta Philistealaisten leiri oli Rephaimin laaksossa. ¹⁶Ja David oli silloin linnassa; ja Philistealaisten kansa oli silloin Betlehemissä. ¹⁷Ja David himoitsi ja sanoi: kuka antais minun juoda sitä vettä, joka on kaivos Betlehemin portin tykönä? ¹⁸Niin ne kolme juoksisivat Philistealaisten leiriin, ja ammuksivat vettä kaivosta Betlehemin portin tyköä, ottivat ja kantoivat Davidille; mutta ei David tahtonut sitä juoda, vaan kaasi sen Herran eteen, ¹⁹Ja sanoi: Jumala antakoon sen kaukana olla minusta, että minä tämän tekisin! pitäiskö minun juoman näiden miesten verta heidän henkensä vaarassa? sillä he

ovat sen tuoneet henkensä vaaralla; sentähden ei hän tahtonut sitä juoda. Sen tekivät ne kolme sankaria. ²⁰Abisai Joabin veli, hän oli ylimmäinen kolmesta, ja hän nosti keihänsä ja löi kolmesataa, ja hän ylistettiin niiden kolmen seassa. ²¹Ja hän oli kolmen seassa kuuluisampi kahta ja oli heidän päämiehensä; mutta kolmen tykö ei hän tullut. ²²Benaja Jojadan poika väkevän miehen poika, joka suuria töitä tehnyt oli, Kabtseelista: hän löi kaksi Moabilaisten jalopeuraa; ja hän meni alas ja löi jalopeuran keskellä kairoa lumen aikana. ²³Hän löi myös Egyptin miehen, joka oli viisi kyynärää pitkä, ja Egyptiläisen kädessä oli keihäs niinkuin kankaan puu, mutta hän meni alas hänen tykönsä sauvalla, tempasi keihään Egyptiläisen kädestä ja tappoi hänen omalla keihäällensä. ²⁴Näitä teki Benaja Jojadan poika; ja hän ylistettiin kolmen uljasten seassa, ²⁵Ja oli kuuluisampi niitä kolmeakymmentä; mutta kolmen tykö ei hän tullut. Ja David teki hänen salaiseksi neuvonantajaksensa. ²⁶Niin myös sotasankarit: Asahel Joabin veli, Elhanan Dodonin poika Betlehemistä, ²⁷Samot Harorilainen, Heles Pelonilainen, ²⁸Ira Ikeksen Tekoalaisen poika, Abieser Antotilainen. ²⁹Sibbekai Husatilainen, Ilai Ahohilainen, ³⁰Maherai Netophtilainen, Heled Baenan Netophtilaisen poika, ³¹Ittai Ribain poika Gibeasta, BenJaminin lapsista, Benaja Pirtagonilainen, ³²Hurai Gasin pojista, Abiel Arbatilainen, ³³Asmavet Baharumilainen, Eliahba Saalbonilainen; ³⁴Hasemin Gisonilaisen lapset: Jonatan Sagen Hararilaisen poika, ³⁵Ahiam Sakarin Hararilaisen poika, Eliphah Urin poika, ³⁶Hepher Makeratilainen, Ahia Pelonilainen, ³⁷Hetsro Karmelilainen, Naerai Asbain poika, ³⁸Joel Natanin veli, Mibhar Hagrin poika, ³⁹Zeleg Ammonilainen, Naherai Berotilainen, Joabin Zerujan pojan aseenkantaja, ⁴⁰Ira Jetriläinen, Gareb Jetriläinen, ⁴¹Uria Hetiläinen, Sabbad Ahelain poika, ⁴²Adina Sisan Rubenilaisen poika, Rubenilaisten päämies, ja kolmekymmentä oli hänen kanssansa; ⁴³Hanan Maekan poika, Josaphat Mitniläinen, ⁴⁴Ussia Asteratilainen, Sama ja Jeiel Hotamin Aroerilaisen pojat, ⁴⁵Jediael Simrin poika, Joha hänen veljensä, Titsiläinen, ⁴⁶Eliel Maheavilainen, Jeribai ja Josavia Elnaamin pojat, Itma Moabilainen, ⁴⁷Eliel, Obed ja Jaesiel Mesobajasta.

12Nämät tulivat Davidin tykö Ziklagiin, kuin hän vielä oli suljettu Saulin Kisin pojan edestä; ja he olivat myös sankarein seassa, jotka sotaan auttavat, ²Ja olivat soveliaat ampujat joutsella molemmin käsin, kivillä, nuolilla ja joutsilla: Saulin veljistä, BenJaminista: ³Ahieser päämies ja Joas, Semajan Gibealaisen pojat, Jesiel ja Pelet Asmavetin pojat, Baraka ja Jehu Antonilainen, ⁴Jesmaja Gibeonilainen, väkevä kolmenkymmenen seassa ja ylitse kolmenkymmenen, Jeremia, Jahesiel, Johanan ja Josabad Gederalainen, ⁵Elusai, Jerimot, Bealia, Semaria ja Saphatia Harophilainen, ⁶Elkana, Jesija, Asareel, Joeser ja Jasobeam Korhilainen, ⁷Joela ja Sedadia Jerohamin lapset Gedorista. ⁸Gadilaisista eroittivat heitänsä Davidin tykö linnaan korvessa väkevät sankarit ja sotamiehet, jotka kilpeä ja

keihästä kantoivat; ja heidän kasvonsa olivat niinkuin jalopeuran kasvot, ja nopiat niinkuin metsävuohet vuorilla: ⁹Ensimmäinen Eser, toinen Obadia, kolmas Eliab, ¹⁰Neljäs Mismanna, viides Jeremia, ¹¹Kuudes Attai, seitsemäs Eliel, ¹²Kahdeksas Johanan, yhdeksäs Elsabad, ¹³Kymmenes Jeremia, yksitoistakymmenes Mahbanai. ¹⁴Nämät olivat Gadin lapsista sodan päämiehet: vähin sadan päälle ja suurin tuhannen päälle. ¹⁵Nämät ovat ne jotka menivät Jordanin ylitse ensimmäisenä kuuna, kuin se oli täysi kaikkiin reunoihinsa asti; ja he ajoivat pakoon kaikki, jotka asuivat laaksossa, itään ja länteen päin. ¹⁶Ja sinne myös tulivat BenJaminin lapsista ja Juudasta, Davidin tykö linnaan. ¹⁷Ja David meni ulos heidän tykönsä, ja vastasi ja sanoi heille: jos tulitte rauhan kanssa minun tyköni auttamaan minua, niin olkoon sydämeni teidän kanssanne: vaan jos tulitte pettämään minua vihollisilleni, vaikka ei väeryyttä ole minussa, niin meidän isämme Jumala näkköön ja rangaiskoon; ¹⁸Ja henki vaikutti Amasain, päämiehen kolmenkymmenen seassa: Sinun me olemme, David, ja pidämme sinun kanssas, Isain poika, rauha, rauha olkoon sinulle, rauha olkoon sinun auttajilles! sillä sinun Jumalas auttaa sinua. Niin otti David heidät tykönsä ja asetti heidät sotaväen päämiehiksi. ¹⁹Ja Manassesta tuli väkeä Davidin puolelle, kuin hän meni Philistealaisten kanssa Saulia vastaan sotaan, vaikka ei he auttaneet heitä; sillä Philistealaisten päämiehet antoivat neuvonpiteestä hänen tykönsä mennä pois, ja sanoivat: jos hän lankee herransa Saulin tykö, niin se tulee henkemme vaaraksi. ²⁰Kuin hän meni Ziklagiin, tulivat hänen tykönsä Manassesta Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josabad, Elihu ja Ziltai, tuhanten päämiehet Manassesta. ²¹Ja he auttivat Davidia sotajoukkoa vastaan; sillä he olivat kaikki väkevät miehet ja olivat päämiehet sodassa. ²²Ja joka päivä tuli muutamia Davidin tykö auttamaan häntä, siihenasti että se tuli suureksi sotajoukoksi, niinkuin Jumalan sotajoukoksi. ²³Ja tämä on sotaan hankittuin päämiesten luku, jotka tulivat Davidin tykö Hebroniin, kääntämään Saulin valtakuntaa hänen tykönsä, Herran sanan jälkeen: ²⁴Juudan lapsista, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, oli kuusituhatta ja kahdeksansataa sotaan hankittua; ²⁵Simeonin lapsista väkevät miehet sotimaan, seitsemäntuhatta ja sata; ²⁶Levin lapsista neljätuhatta ja kuusisataa; ²⁷Ja Jojada niiden päämies, jotka olivat Aaronista, ja hänen kanssansa oli kolmetuhatta ja seitsemänsataa; ²⁸Ja Zadok väkevä nuorukainen, ja hänen isänsä huoneen kanssa oli kaksikolmatakymmentä päämiestä; ²⁹Ja BenJaminin lapsista Saulin veljistä kolmetuhatta; sillä siihenasti piti heistä sangen monta vielä Saulin huoneen kanssa; ³⁰Ja Ephraimin lapsista kaksikymmentä tuhatta ja kahdeksansataa, väkevät ja ylistetyt miehet heidän isänsä huoneessa; ³¹Ja puolesta Manassen sukunnasta kahdeksantoistakymmentä tuhatta, jotka olivat nimeltänsä nimitetyt tulemaan ja tekemään Davidia kuninkaaksi; ³²Ja Isaskarin lapsista, jotka olivat taitavat aikain tietäjät ymmärtämään, mitä Israelin tekemän piti, kaksisa-

taa heidän päämiestänsä, ja kaikki heidän veljensä tekivät heidän käskynsä jälkeen; ³³Sebulonista, jotka menivät sotaan, hankitut sotaan kaikkinaisilla sota-aseilla, viisikymmentä tuhatta, asettamaan itsensä yksimielisesti järjestykseen; ³⁴Naphtalista tuhannen päämiestä, ja seitsemänneljätkymmentä tuhatta heidän kanssansa, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä; ³⁵Danista hankitsivat sotaan kahdeksankolmattakymmentä tuhatta ja kuusisataa; ³⁶Asserista, jotka menivät hankittuina sotaan, neljäkymmentä tuhatta; ³⁷Tuolta puolelta Jordania: Rubenilaisista, Gadilaisista ja puolesta Manassen sukukunnasta, kaikkinaisilla aseilla sotaan, sata ja kaksikymmentä tuhatta. ³⁸Kaikki nämät sotamiehet sodan toimittajat tulivat täydestä sydäimestä Hebronin, tekemään Davidia koko Israelin kuninkaaksi: niin myös kaikilla muilla Israelissa oli yksi mieli tehdä Davidia Israelin kuninkaaksi. ³⁹Ja he olivat siellä Davidin tykönä kolme päivää, söivät ja joivat; sillä heidän veljensä olivat valmistaneet heidän eteensä. ⁴⁰Ja ne myös, jotka likin olivat heidän ympärillensä Isaskariin, Sebuloniin ja Naphtaliin asti, he toivat leipiä aseilla, kameleilla, muuleilla ja härjillä, syötäviä jauhoja, fikunoita, rusinoita, viinaa, öljyä, härkiä ja lampaita viljalta; sillä ilo oli Israelissa.

13Ja David piti neuvoa tuhanten ja satain pääruhtinain ja kaikkein päämiesten kanssa. ²Ja David sanoi kaikelle Israelin joukoille: jos teille kelpaa, ja jos se on Herralta meidän Jumalaltamme, niin toimittakaamme kaikella muotoa menemään muiden meidän veljeimme tykö koko Israelin maahan, ja pappein ja Leviläisten tykö kaupunkeihin, joissa esikaupungit ovat, että he kokoontuisivat meidän tykömme, ³Ja noutakaamme Jumalamme arkki meidän tykömme; sillä emme Saulin aikana siitä lukua pitäneet. ⁴Niin kaikki joukko vastasi, että niin piti tehtävän; sillä se kelpasi kaikelle kansalle. ⁵Niin David kokosi kaiken Israelin, Egyptin Siihorista aina Hamatiin asti, noutamaan Jumalan arkkia Kirjatjearimista. ⁶Ja David meni ja kaikki Israel Baalatiin, Kirjatjearimiin, joka on Juudassa, noutamaan sieltä Herran Jumalan arkkia, joka Kerubimin päällä istuu, jonka nimeä rukoillaan. ⁷Ja he panivat Jumalan arkin uuteen vaunuun, veivät sen Abinadabin huoneesta, ja Ussa ja Ahio ajoivat vaunua. ⁸Mutta David ja kaikki Israel iloitsivat Jumalan edessä kaikesta voimastansa, lauluilla, kanteleilla, psaltareilla, trumpuilla, symbaleilla ja basunilla. ⁹Ja he tulivat Kidonin lakeudelle, niin ojensi Ussa kätensä arkkia pitelemään; sillä härjät poikkisivat sivulle. ¹⁰Niin Herran viha julmistui Ussan päälle ja löi häntä, että hän ojensi kätensä arkkia pitämään, niin että hän siinä kuoli Jumalan edessä. ¹¹Niin David tuli murheelliseksi, että Herra Ussan repäisi rikki. Ja hän kutsui sen paikan Perets-ussa tähän päivään asti, ¹²Ja David pelkäsi Jumalaa sinä päivänä ja sanoi: kuinka minun pitää viemän Jumalan arkin minun tyköni? ¹³Sentähden ei David antanut viedä Jumalan arkkia tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi poiketa Obededomin Gatilaisen huoneeseen.

¹⁴Ja Jumalan arkki viipyi Obededomin tykönä hänen huoneessansa kolme kuukautta. Ja Herra siunasi Obededomin huoneen ja kaikki mitä hänellä oli.

14Ja Hiram Tyron kuningas lähetti sanansaattajat Davidin tykö, ja sedripuita, muuraajia ja puuseppiä, rakentamaan hänelle huonetta. ²Ja David ymmärsi, että Herra oli hänen vahvistanut Israelin kuninkaaksi; sillä hänen valtakuntansa korkeni hänen kansansa Israelin tähden. ³Ja David otti vielä emäntiä Jerusalemissa, ja hän siitti vielä poikia ja tyttäriä. ⁴Ja niiden nimet, jotka hänelle olivat syntyneet Jerusalemissa, olivat: Sammua, Sobab, Natan ja Salomo, ⁵Jibhar, Elisua ja Elpalet, ⁶Noga, Nepheg ja Japhia, ⁷Elisama, Baeljada ja Eliphalet. ⁸Ja kuin Philistealaiset kuuluivat Davidin voidelluksi koko Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Philistealaiset Davidia etsimään. Kun David sen kuuli, meni hän heitä vastaan. ⁹Ja Philistealaiset tulivat ja levisivät Rephaimin laaksoon. ¹⁰Mutta David kysyi neuvoa Jumalalta ja sanoi: pitääkö minun menemän ylös Philistealaisia vastaan, ja tahdotkos heitä antaa minun käsiini? Herra sanoi hänelle: mene, ja minä tahdon antaa heidät sinun käsiis. ¹¹Ja kuin he menivät ylös Baalperatsimiin päin, löi David heidät siellä; ja David sanoi: Jumala on hajoittanut vihamieheni minun käteni kautta, niinkuin vesi hajoitetaan; sentähden kutsuivat he sen paikan nimen Baalperatsim. ¹²Ja he jättivät sinne jumalansa, ja Davidin käskyn jälkeen poltettiin ne tulessa. ¹³Mutta Philistealaiset kokoontuivat jälleen ja asettivat itsensä alas laaksoon. ¹⁴Ja David kysyi jälleen neuvoa Jumalalta, ja Jumala sanoi hänelle: ei sinun pidä menemän heidän jälkeensä; mutta poikkea heistä, ettäs tulisit metsäfikunapuiden kohdalla heitä vastaan. ¹⁵Ja kuin kuulet metsäfikunapuiden latvat havisevan, niin mene sotaan; sillä Jumala on mennyt sinun edellä lyömään Philistealaisten sotajoukkoa. ¹⁶Ja David teki niinkuin Jumala hänelle oli käskenyt; ja he löivät Philistealaisten sotajoukot Gibeonista niin Gaseriin asti. ¹⁷Ja Davidin nimi kuului kaikissa maissa; ja Herra antoi hänen pelkonsa tulla kaikkein pakanain päälle.

15Ja hän rakensi itsellensä huoneita Davidin kaupunkiin, ja valmisti sian Jumalan arkille, ja valmisti sille majan. ²Silloin sanoi David: ei yhdenkään pidä kantaman Jumalan arkkia, vaan Leviläiset; sillä Herra on heidät valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ijan-kaikkisesti. ³Sentähden kokosi David koko Israelin Jerusalemiin, kantamaan Herran arkkia ylös siihen paikkaan, jonka hän hänelle valmistanut oli. ⁴Ja David antoi myös tulla kokoon Aaronin lapset ja Leviläiset: ⁵Kahatin lapsista päämiehen Urielin, sadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa; ⁶Merarin lapsista päämiehen Asajan, kahdensadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa; ⁷Gersomin lapsista päämiehen Joelin, sadan ja kolmenkymmenen veljensä kanssa; ⁸Elitsaphanin lapsista päämiehen Semajan, kahdensadan veljensä kanssa; ⁹Hebronin lapsista päämiehen Elielin,

kahdeksankymmenen veljensä kanssa; ¹⁰Ussielin lapsista päämiehen Amminadabin, sadan ja kahdeksantoistakymmenen veljensä kanssa. ¹¹Ja David kutsui papit Zadokin ja Abjatarin, ja Leviläiset, Urielin, Asajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin, ¹²Ja sanoi heille: te kuin olette isäin päämiehet Leviläisten seassa, pyhittäkää teitäne veljeinne kanssa kantamaan ylös Herran Israelin Jumalan arkkia siihen siaan, jonka minä hänelle valmistanut olen. ¹³Sillä ennen kuin ette läsnä olleet, teki Herra meidän Jumalamme raon meissä, ettemme häntä etsineet, niinkuin meidän tekemän piti. ¹⁴Niin papit ja Leviläiset pyhittivät itsensä Herran Israelin Jumalan arkkia kantamaan. ¹⁵Ja Leviläisten pojat kantoivat Jumalan arkin, niinkuin Moses Herran sanan jälkeen käskenyt oli, olallansa korenoilla, jotka siinä olivat. ¹⁶Ja David sanoi Leviläisten päämiehille, että he asettaisivat veljistänsä veisaajia harpuilla, psaltareilla, kanteleilla ja symbaleilla, niin että he olisivat kuulut veisaavan korkialla äänellä ilon kanssa. ¹⁷Niin Leviläiset asettivat Hemanin Joelin pojan ja hänen veljistänsä Asaphin Berekian pojan, ja Merarin pojista heidän veljistänsä Etanin Kusajan pojan, ¹⁸Ja heidän kanssansa heidän veljensä toisesta vuorosta, Sakarian, Benin, Jaeselin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maesejan, Mattitjan, Eliphelehun, Miknejan, Obededomin ja Jeielin, ovenvartiat. ¹⁹Sillä Heman, Asaph ja Etan olivat veisaajat vaskisymbaleilla, helistäin heliällä äänellä; ²⁰Mutta Sakaria, Ussieli, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maesia ja Benaja psaltarilla alamotin päällä; ²¹Vaan Mattitja ja Eliphelehu ja Mikneja, ja Obededom, Jeiel ja Ahasia veisasivat kahdeksan kielisillä kanteleilla heidän edellänsä. ²²Mutta Kenania Leviläisten päämies, veisumestari, piti neuvoman heitä ylhäisesti veisaamaan; sillä hän oli sangen taitava. ²³Ja Berekia ja Elkana olivat arkin ovenvartiat. ²⁴Mutta papit Sebania, Josaphat, Netaneel, Amasai, Sakaria, Benaja ja Elieser soittivat basunilla Jumalan arkin edessä; ja Obededom ja Jehija olivat arkin ovenvartiat. ²⁵Niin meni David ja Israelin vanhimmat ja tuhanten päämiehet noutamaan Herran liitonarkkia Obededomin huoneesta ilolla. ²⁶Ja koska Jumala autti Leviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, uhrasivat he seitsemän mullia ja seitsemän oinasta. ²⁷Ja David oli puettu liinavaatteella, ja kaikki Leviläiset, jotka arkkia kantoivat, ja veisaajat, ja Kenania veisumestari veisaajain kanssa; oli myös Davidin yllä liinainen päällisvaate. ²⁸Niin saatti koko Israel Herran liitonarkin ilolla, basunain, trometein, heliäin symbalein, psaltarein ja kantelein kanssa. ²⁹Kuin Herran liitonarkki tuli Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal Saulin tytär akkunasta ja näki Davidin hyppäävän ja soittavan, niin hän katsoi hänen sydämässään ylönsä.

16Kuin he Jumalan arkin olivat kantaneet sisälle, asettivat he sen keskelle majaa, jonka David oli valmistanut, ja uhrasivat polttouhria ja kiitosuhria Jumalan edessä. ²Ja kuin David oli täyttänyt polttouhrit ja kiitosuhrit, siuna-

si hän kansaa Herran nimeen, ³Ja jakoi jokaiselle Israelissa sekä miehille että vaimoille, jokaiselle leivän ja kappaleen lihaa ja mitan viinaa. ⁴Ja hän asetti Herran arkin eteen muutamia Leviläisiä palveliaksi, ylistämään, kiittämään ja kunnioittamaan Herraa Israelin Jumalaa. ⁵Ne olivat: Asaph ensimmäinen, Sakaria toinen, Jeiel, Semiramot, Jehiel, Mattitja, Eliab, Benaja, Obededom ja Jeiel, psaltarein ja harppuin kanssa; mutta Asaph kiliseväisten symbalein kanssa; ⁶Ja Benaja ja Jehasiel papit, vaskitorvilla, aina Jumalan liitonarkin edessä. ⁷Sinä päivänä asetti David ensisti kiittämään Herraa, Asaphin ja hänen veljeinsä kautta. ⁸Kiittäkää Herraa ja saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat hänen töitensä kansain seassa; ⁹Veisatkaa hänelle, soittakaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeellisistä töistään! ¹⁰Ylistäkää hänen pyhää nimeänsä, niiden sydän iloitkaan, jotka etsivät Herraa! ¹¹Etsikää Herraa ja hänen voimaansa, etsikää hänen kasvojansa alati! ¹²Muistakaat hänen ihmeellisiä töitensä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitensä ja suunsa tuomioita, ¹³Te Israelin hänen palveliansa siemen, te Jakobin hänen valittunsa lapset! ¹⁴Hänpä on Herra meidän Jumalamme, hän tuomitsee kaikessa maailmassa. ¹⁵Muistakaat ijankaikkisesti hänen liittoonsa, mitä hän on käskenyt tuhannelle sukukunnalle, ¹⁶Jonka hän teki Abrahamin kanssa ja hänen valaansa Isaakin kanssa; ¹⁷Ja sääsi sen Jakobille säädyksi ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi, ¹⁸Ja sanoi: sinulle minä annan Kanaanin maan, teidän perimisenne arvan; ¹⁹Koska te vähät ja harvat olitte, ja muukalaiset siinä. ²⁰Ja he vaelsivat kansasta kansaan, ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan. ²¹Eipä hän sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaat heidän tähtensä. ²²Älkää ruvetko minun voideltuihini, ja älkää pahaa tehkö minun prophetailleni! ²³Veisatkaa Herralle kaikki maa, julistakaat päivä päivältä hänen autuuttansa! ²⁴Luetelkaat pakanain seassa hänen kunniaansa, kaikkein kansain seassa hänen ihmeitensä! ²⁵Sillä Herra on suuri ja sangen kiitettävä, peljättävä kaikkein jumalain seassa; ²⁶Sillä kaikki pakanain jumalat ovat epäjumalat; mutta Herra on taivaat tehnyt. ²⁷Kaunistus ja kunnia on hänen edessään, ja väkkyys ja ilo on hänen siassansa. ²⁸Te kansain sukukunnat, tuokaat Herralle, tuokaat Herralle kunnia ja voima! ²⁹Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia, tuokaat lahjoja ja tulkaat hänen eteensä. Kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa! ³⁰Peljätkää häntä kaikki maailma; hän on maan vahvistanut, ettei se liiku. ³¹Taivaat iloitkaan ja maa riemuitkaan, sanottakaan pakanain seassa, että Herra halitsee! ³²Meri pauhatkaan ja mitä siinä on, kedot iloitkaan ja kaikki, mitä sen päällä on. ³³Ja ihastukaan kaikki puut metsissä Herran edessä; sillä hän tulee tuomitsemaan maata. ³⁴Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, ja hänen laupiuksensa on ijankaikkinen! ³⁵Ja sanokaat: auta meitä Jumala, meidän vapahtajamme, ja kokoa meitä ja kehitä meitä pakanoista, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäsi ja kerskaisimme sinun kiitöksessas. ³⁶Kiitetty olkoon Her-

ra Israelin Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen; ja kaikki kansa sanokaan: amen! ja kiittäkään Herraa! ³⁷Näin jätti hän Herran liitonarkin eteen Asaphin ja hänen veljensä, palvelemaan alinomati arkin edessä jokapäiväisessä työssä; ³⁸Mutta Obededomin ja hänen kahdeksan veljeensä seitsemättäkymmentä, ja Obededomin Jeditunin pojan ja Hossan, ovenvartiaksi. ³⁹Ja papin Zadokin ja papit hänen veljensä pani hän Herran majan eteen Gibeonin korkeudelle, ⁴⁰Tekemään päivä päivältä Herralle polttouhria polttouhrin alttarilla aamulla ja ehtoolla; kaiketi niinkuin kirjoitettu on Herran laissa, ja hän Israelille käskenyti oli; ⁴¹Ja Hemanin ja Jedutunin heidän kanssansa, ja muut valitut, nimeltänsä nimitetyt, kiittämään Herraa, että hänen laupiutensa on ijankaikkisesti; ⁴²Ja Hemanin ja Jedutunin heidän kanssansa, vaskitorvilla ja symbaleilla soittamaan, ja Jumalan kanteleilla. Mutta Jedutunin pojat pani hän ovenvartiaksi. ⁴³Ja näin matkusti kaikki kansa kukin kotiansa; David myös palasi siunaamaan huonettansa.

17Ja tapahtui, kuin David asui huoneessansa, sanoi hän propheta Natanille: katso, minä asun sedrihuoneessa, ja Herran liitonarkki on vaatetten alla. ²Natan sanoi Davidille: kaikki mikä sinun sydämessäs on, tee, sillä Herra on sinun kanssas. ³Mutta sinä yönä tuli Jumalan sana Natanin tykö ja sanoi: ⁴Mene ja sano palvelialleni Davidille: näin sanoo Herra: ei sinun pidä minulle rakentaman huonetta asuakseni; ⁵Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huoneessa siitä päivästä, kuin minä Israelin lapset johdatin ulos, tähän päivään asti, vaan minä olen aina ollut majoissa ja tabernaklissa. ⁶Kuhunka ikänä minä vaelsin koko Israelissa, olenko minä puhutellut jotakuta tuomaria Israelissa, jonka minä olen käskenyti kaita minun kansaani, ja sanonut: miksi ette ole minulle rakentaneet sedrihuonetta? ⁷Niin sano nyt näin palvelialleni Davidille: näin sanoo Herra Zebaot: minä olen ottanut sinun kedolta, kussas lampaita kaitsit, kansani Israelin päämieheksi, ⁸Ja olen ollut sinun kanssas, kuhunka ikänä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihamiehes edestä, ja olen tehnyt sinulle nimen, niiden suurten nimien jälkeen, jotka maan päällä ovat; ⁹Mutta minä panen kansalleni Israelille paikan ja istutan sen niin, että se siinä asuu ja ei enään liikuteta, ja pahan kansan ei pidä enää sitä vaivaaman niinkuin ennen. ¹⁰Ja siitä ajasta, jona minä asetin tuomarit kansalleni Israelille, painoin minä kaikki sinun vihamiehes alas: ja minä ilmoitan sinulle Herran rakentavan sinulle huoneen. ¹¹Ja pitää tapahtuman, kuin sinun aikas on täytetty, että sinä menet isäis tykö, niin minä herätän sinun siemenes sinun jälkees, joka pitää oleman sinun pojistas, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa. ¹²Hän rakentaa minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen istuimensa ijankaikkisesti. ¹³Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani: ja en minä käännä laupiuttani häneltä pois, niinkuin minä sen käänsin häneltä pois, joka sinun edellä oli; ¹⁴Mutta minä asetan hänen minun huoneeseni ja valtakuntaani ijankaikkisesti, niin että hänen

istuimensa on pysyväinen ijankaikkisesti. ¹⁵Ja kuin Natan kaikkein näiden sanain jälkeen ja kaiken tämän näyn jälkeen Davidin kanssa puhunut oli, ¹⁶Niin tuli kuningas David ja oli Herran edessä, ja sanoi: kuka olen minä, Herra Jumala? ja mikä on minun huoneeni, että olet saattanut minun tähän asti? ¹⁷Ja tämä on vähä ollut sinun silmäis edessä, Jumala, mutta sinä olet myös puhunut sinun palvelias huoneelle kaukaisista asioista, ja olet katsellut minun niinkuin ihmisen hahmossa, joka on Herra Jumala korkeudessa. ¹⁸Mitä enempää David mahtaa anoa sinulta, että kunnioittaisit palvelias? sillä sinä tunnet palvelias. ¹⁹Herra, palvelias tähden ja sinun sydämes jälkeen olet sinä kaikki nämät suuret asiat tehnyt, ilmoittaakses kaikki ne suuret työt. ²⁰Herra, ei ole sinun kaltaistas ja ei ole Jumalaa paitsi sinua, kaiken senjälkeen, minkä me korvillamme kuulleet olemme. ²¹Ja mikä kansa maan päällä on niinkuin kansas Israel, jota Jumala mennyt on vapahtamaan itsellensä kansaksi, ja tekemään itsellensä nimeä suurista ja hirmuisista töistä, ajain pakanat ulos kansas edestä, jonkas Egyptistä vapahtanut olet? ²²Ja olet tehnyt kansas Israelin itselles ijankaikkiseksi kansaksi, ja sinä Herra olet heidän Jumalaksensa tullut. ²³Nyt Herra, se sana, jonkas puhunut olet palveliastas ja hänen huoneestansa, vahvistukoon ijankaikkisesti! ja tee niinkuin sinä puhunut olet. ²⁴Vahvistukoon ja suureksi tulkoon sinun nimes ijankaikkisesti! että sanotaisiin: Herra Zebaot, Israelin Jumala, on Jumala Israelissa, ja palvelias Davidin huone olkoon pysyväinen sinun edessä! ²⁵Sillä sinä, Jumalani, olet ilmoittanut palvelias korvain kuullen, että rakennat hänelle huoneen, sentähden on palvelias aikonut rukoilla sinun edessä. ²⁶Nyt Herra, sinä olet Jumala, ja sinä olet tätä hyvää puhunut palvelialles; ²⁷Niin rupee nyt siunaamaan palvelias huonetta, että se pysyis ijankaikkisesti sinun edessä; sillä sinä Herra olet siunannut sen, niin olkoon se siunattu ijankaikkisesti!

18Sitte löi David Philistealaiset ja vaati allensa heidät, ja hän otti Gatin kylinensä Philistealaisten kädestä. ²Hän löi myös Moabilaiset, niin että he tulivat Davidille alamaisiksi ja veivät hänelle lahjoja. ³David löi myös Hadareserin Zoban kuninkaan Hamatissa, silloin kuin hän meni asettamaan sotajoukkoansa Phratin veden tykö. ⁴Ja David voitti häneltä tuhannen vaunua, seitsemäntuhatta hevosiasta ja kaksikymmentätuhatta jalkamiestä. Ja David raiskasi kaikki vaunut, ja piti heistä tallella sata vaunua. ⁵Ja Syrialaiset Damaskusta tulivat Hadareserin Zoban kuninkaan apuun; mutta David löi Syrialaisista kaksikolmattäkymmentä tuhatta miestä. ⁶Ja David asetti vartiat Syrian Damaskuun, niin että Syrialaiset tulivat Davidin alamaisiksi ja veivät hänelle lahjoja; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän vaelsi. ⁷Ja David otti ne kultaiset kilvet, jotka olivat Hadareserin palvelioilla, ja vei ne Jerusalemiin. ⁸Otti myös David Hadareserin kaupungeista Tibeatista ja Kunista juuri paljon vaskea, josta Salomo teki vaskimeren, patsaat ja vaskiastioita. ⁹Ja kuin Togu

Hematin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaiken Hadareserin Zoban kuninkaan sotajoukon, ¹⁰Lähetti hän poikansa Hadoramin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan häntä, että hän Hadareserin kanssa sotinut ja hänen lyönyt oli; sillä Togulla oli sota Hadareserin kanssa: niin myös kaikellaisia kultaisia, hopiaisia ja vaskisia asioita (lähetti hän). ¹¹Ja kuningas David pyhitti ne Herralle sen sen hopian ja kullan kanssa, jonka hän oli ottanut kaikilta pakanoilta, Edomilaisilta, Moabilaisilta, Ammonin lapsilta, Philistealaisilta ja Amalekilaisilta. ¹²Ja Abisai Zerujan poika löi Suolalaaksossa Edomilaisista kahdeksantoistakymmentä tuhatta, ¹³Ja asetti vartiat Edomiin, niin että kaikki Edomilaiset olivat Davidin alamaiset; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän vaelasi. ¹⁴Ja niin hallitsi David kaiken Israelin, ja hän teki oikeuden ja hurskauden kaikelle kansallensa. ¹⁵Joab Zerujan poika oli sotajoukon päällä, Josaphat Ahiludin poika oli kansleri. ¹⁶Zadok Ahitobin poika ja Abimelek Abjatarin poika olivat papit, Sausa oli kirjoittaja. ¹⁷Benaja Jojadan poika oli Kretin ja Pletin päällä. Ja Davidin pojat olivat ensimmäiset kuninkaan käsillä.

19Sen jälkeen tapahtui, että Nahas Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ²Niin David sanoi: minä osoitan laupiuden Hanunille Nahaksen pojalle; sillä hänen isänsä on tehnyt laupiuden minun kohtaani. Ja David lähetti sanansaattajat lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Ja Davidin palveliat tulivat Ammonin lasten maalle Hanunin tykö, lohduttamaan häntä. ³Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset Hanunille: luuletkos Davidin kunnioittavan isääs sinun silmäis edessä, että hän lähetti lohduttajat sinun tykö? ja eikö hänen palveliansa tulleet sinun tykö? tutkistelemaan, kukistamaan ja vakoomaan maata? ⁴Silloin otti Hanun Davidin palveliat, ajeli heidät ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki kupeisiin asti, ja päästi heidät menemään. ⁵Ja he menivät, ja se tehtiin Davidille tietäväksi niistä mieheistä. Ja hän lähetti heitä vastaan (sillä miehet olivat sangen suuresti häväistys), ja kuningas sanoi: olkaat siihenasti Jerihossa kuin teidän partanne kasvaa, tulkaat sitte jälleen. ⁶Mutta kuin Ammonin lapset näkivät haisevansa Davidin edessä, lähetti Hanun ja Ammonin lapset tuhannen leiviskää hopiaa, palkataksensa vaunuja ja hevosmiehiä Mesopotamiasta ja Syrian Maekasta ja Sobasta. ⁷Ja he palkkasivat kaksineljätkymmentä tuhatta vaunua, ja Maekan kuninkaan väkinensä. He tulivat ja sioittivat itsensä Medban eteen. Ja Ammonin lapset kokoontuivat myös kaupungeistansa ja tulivat sotaan. ⁸Kuin David sen kuuli, lähetti hän Joabin ulos ja koko sankarein sotajoukon. ⁹Ja Ammonin lapset olivat lähteneet ja hankitsivat heitänsä sotaan kaupungin portin edessä; mutta kuninkaat, jotka tulleet olivat, olivat kedolla erinänsä. ¹⁰Kuin Joab näki sodan sekä edessänsä että takanansa nousevan häntä vastaan, valitsi hän kaikki parhaat miehet Israelista ja aset-

ti ne Syrialaisia vastaan. ¹¹Muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, ja he varustivat itsensä Ammonin lapsia vastaan. ¹²Ja hän sanoi: jos Syrialaiset tulevat minua väkevämmäksi, niin tule minun avukseni; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua väkevämmäksi, niin minä autan sinua. ¹³Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat kansamme edestä ja Jumalamme kaupunkein edestä: mutta Herra tehkөөn niinkuin hänelle otollinen on! ¹⁴Ja Joab lähestyi sillä väellä, joka hänen kanssansa oli, sotimaan Syrialaisia vastaan; ja ne pakenivat häntä. ¹⁵Kuin Ammonin lapset näkivät Syrialai-
sten pakenevan, pakenivat hekin Abisaita hänen veljeänsä ja menivät kaupunkiin; ja Joab meni Jerusalemiin. ¹⁶Kuin Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, lähettivät he sanansaattajat ja toivat Syrialaiset tuolta puolelta virtaa. Ja Sophak Hadareserin sodanpäämies meni heidän edellensä. ¹⁷Kuin se oli Davidille sanottu, kokosi hän koko Israelin ja meni Jordanin ylitse. Ja kuin hän tuli heidän tykönsä, asettui hän heitä vastaan; ja David asetti itsensä Syrialaisia vastaan sotaan, ja ne sotivat hänen kanssansa. ¹⁸Mutta Syrialaiset pakenivat Israelia. Ja David tappoi Syrialaisista seitsemäntuhatta vaunua ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä, hän tappoi myös Sophakin sodanpäämiehen. ¹⁹Ja koska Hadareserin palveliat näkivät itsensä lyödyksi Israelilta, tekivät he rauhan Davidin kanssa, ja olivat hänen palveliansa; ja Syrialaiset ei tahtoneet enää auttaa Ammonin lapsia.

20Ja kuin ajastaika kulunut oli siihen aikaan kuin kuninkaat lähtevät ulos, johdatti Joab sotajoukon ja hävitti Ammonin lasten maan, tuli ja piiritti Rabban; mutta David oli Jerusalemissa. Ja Joab löi Rabban ja kukisti sen. ²Ja David otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästensä ja löysi sen painavan leiviskän kultaa, ja siinä oli kalliita kiviä, ja se pantiin Davidin päähän. Hän toi myös sangen paljon saalista kaupungista. ³Mutta väen, joka siellä oli, toi hän ulos ja siirsi heidät sahoihin ja rautahaudoille ja kirvestöihin. Niin teki David kaikkein Ammonin lasten kaupunkein kanssa. Ja David palasi sitte kaiken väen kanssa Jerusalemiin. ⁴Sitte nousi sota taas Gaserissa Philistealaisten kanssa. Silloin löi Sibbekai Husatilainen Sippain, joka oli Raphan lapsia, ja he lannistettiin. ⁵Ja vielä nousi sota Philistealaisten kanssa. Silloin löi Elhanan Jairin poika Lahemin Goljatin Gatilaisen veljen, jonka keihään varsi oli niinkuin kankaan puu. ⁶Ja taas nousi sota Gatissa; siellä oli suuri mies, ja hänellä oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, se on neljäkolmattakymmentä. Ja hän myös oli syntynyt Raphan pojista. ⁷Ja hän pilkkasi Israelia; mutta Jonatan Simean poika, Davidin veljen poika, löi hänen. ⁸Nämät olivat syntyneet Raphalle Gatissa; ja he lankesivat Davidin käden ja hänen palveliansa kätten kautta.

21Ja saatana seisoi Israelia vastaan ja kehoitti Davidin lukemaan Israelia. ²Ja David sanoi Joabille ja kansan ylimmäisille: menkää ja lukekaat Israel Bersebasta Daniin

saakka, ja tuokaat minulle, että minä tietäisin heidän lukunsa. ³Joab sanoi: Herra enentäköön kansansa sata kertaa suuremmaksi kuin se nyt on. Herrani kuningas, eikö nämät kaikki ole herrani palveliat? miksi siis herrani kysyy sitä? miksi se tulis synniksi Israelille? ⁴Mutta kuninkaan sana voitti Joabin. Ja Joab meni ja vaelsi koko Israelin ympäri, ja tuli Jerusalemiin. ⁵Ja Joab antoi Davidille luetun kansan luvun: ja koko Israelissa oli yksitoistakymmentä kertaa satatuhatta miestä, jotka miekkaa ulos vetivät. Ja Juudassa neljäsataa tuhatta ja seitsemänkymmentä tuhatta miekan vetävää miestä. ⁶Mutta Leviä ja BenJaminia ei hän näiden sekaan luenut; sillä Joab kauhistui kuninkaan sanasta. ⁷Mutta asia oli paha Jumalan silmäin edessä; ja hän löi Israelin. ⁸Ja David sanoi Jumalalle: minä olen raskaasti syntiä tehnyt, että minä sen tehnyt olen: mutta ota palvelias vääritys pois; sillä minä olen sängen tyhmästi tehnyt. ⁹Ja Herra puhui Gadille, Davidin näkiälle, sanoen: ¹⁰Mene ja puhu Davidille, sanoen: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun etees: valitse yksi niistä, ja minä teen sen sinulle. ¹¹Ja kuin Gad tuli Davidin tykö, sanoi hän hänelle: näin sanoo Herra: valitse sinulles: ¹²Taikka kolme nälkävuotta, taikka kolmen kuukauden pako vihollistes edessä ja vainollises miekan edessä, että se on käsittävä sinun, eli kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maalle, niin että Herran enkeli kadottaa kaikki Israelin rajoilla. Niin ajattele siis nyt, mitä minun pitää häntä vastaamaan, joka minun on lähettänyt. ¹³David sanoi Gadille: minulla on suuri ahdistus; kuitenkin tahdon minä langeta Herran käsiin, sillä hänen laupiuutensa on sängen suuri, en tahdo langeta ihmisten käsiin. ¹⁴Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin, niin että Israelista lankesi seitsemänkymmentä tuhatta miestä. ¹⁵Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemiin hukuttamaan sitä; ja hukuttaissa katsoi Herra siihen ja katui sitä pahaa, ja sanoi enkelille, joka hukutti: nyt on kyllä, pidä kätes ylös! Mutta Herran enkeli seisoi Ornanin Jebusilaisen riihen tykönä. ¹⁶Ja David nosti silmänsä ja sai nähdä Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, ja ulosvedetyn miekan hänen kädesssänsä ojennetun Jerusalemin päälle. Niin lankesi David ja vanhimmat kasvoillensa, puetetut säkeillä. ¹⁷Ja David sanoi Jumalalle: enkö minä se ole, joka annoin lukea kansan? minä se olen, joka syntiä tein ja aivan pahoin tein. Mitä nämät lampaat tehneet ovat? Herra Jumalani, anna kätes olla minun ja minun isäni huoneen päälle, ja ei sinun kansalles vaivaksi. ¹⁸Ja Herran enkeli sanoi Gadille että hän sanois Davidille, että David menis ja rakentais Herralle alttarin Ornanin Jebusilaisen riiehen. ¹⁹Ja David meni Gadin sanan jälkeen, jonka hän Herran nimeen puhunut oli. ²⁰Vaan kuin Ornan käänsi itsensä ja näki neljän poikansa kanssa enkelin, lymyttivät he heitänsä; sillä Ornan tappoi nisuja. ²¹Kuin David meni Ornanin tykö, näki Ornan ja havaitsi Davidin, ja meni riiehestä ulos ja lankesi kasvoillensa Davidin eteen maahan. ²²Ja David sanoi Ornanille: anna minulle sen riihen sia, rakentaakseni siihen Herralle alttarin; anna

se minulle täyden rahan edestä, että vitsaus lakkais kansasta. ²³Ja Ornan sanoi Davidille: ota sinulles ja tee, herrani kuningas, kuin sinulle kelpaa. Katso, minä annan myös härkiä polttouhriksi ja aseita puiksi, ja nisuja ruokauhriksi: kaikki minä annan. ²⁴Mutta kuningas David sanoi Ornanille: ei niin, vaan minä tahdon peräti ostaa sen täydellä rahalla; sillä en minä ota sitä, mikä sinun on, Herralle ja tee polttouhria maksamata. ²⁵Niin David antoi Ornanille sen sian edestä kuudensadan siklin painon kultaa. ²⁶Ja David rakensi siinä Herralle alttarin ja uhrasi polttouhria ja kiitosuhria, ja rukoili Herraa; ja hän kuuli hänen tulella taivaasta polttouhrin alttarilla. ²⁷Ja Herra sanoi enkelille, että hän pistäis miekkansa tuppeensa. ²⁸Kuin David näki Herran kuulleksi häntä Ornanin Jebusilaisen riiehestä, uhrasi hän siellä. ²⁹Sillä Herran maja, jonka Moses oli tehnyt korvessa, ja polttouhrin alttari olivat silloin Gibeonin korkeudella. ³⁰Ja ei David taitanut mennä sen eteen kysymään Jumalaa; sillä hän oli peljästynt Herran enkelin miekkaa.

22Ja David sanoi: tässä pitää oleman Herran huone, ja tämä alttari Israelin polttouhria varten. ²Ja David käski koota muukalaiset, jotka Israelin maalla olivat: ne asetti hän kivien vuoliaksi, vuolemaan kiviä Jumalan huoneen rakennukseksi. ³Ja David valmisti paljon rautaa porttein ovien nauloiksi, ja mitä yhteen naulittaa tarvittiin, ja niin paljo vaskea, ettei se punnittaa taidettu; ⁴Ja sedripuita epäluvun; sillä Sidonilaiset ja Tyrolaiset toivat paljon sedripuita Davidille. ⁵Ja David ajatteli: minun poikani Salomo on nuori ja heikko, mutta huone, joka pitää Herralle rakentaman, pitää niin suuri oleman, että sen nimi ja kunnia korotetaan kaikissa maissa; sentähden valmistan minä nyt hänelle varaksi. Näin valmisti David paljon ennen kuolemaansa. ⁶Ja hän kutsui poikansa Salomon ja käski hänen rakentaa huoneen Herralle Israelin Jumalalle. ⁷Ja David sanoi Salomolle: poikani, minun mieleni oli rakentaa Herralle minun Jumalalleni huonetta; ⁸Mutta Herran sana tuli minun tyköni ja sanoi: sinä olet paljon verta vuodattanut ja suurta sotaa pitänyt; sentähden ei sinun pidä rakentaman minun nimelleni huonetta, että sinä paljon verta olet vuodattanut maan päälle minun edessäni. ⁹Katso, poika, joka sinulle syntyy, on oleva levollinen mies; sillä minä annan levon kaikilta vihollisiltansa hänen ympärillensä: sentähden pitää hänen nimensä oleman Salomo; sillä minä annan rauhan ja levon Israelille hänen elinaikanansa. ¹⁰Hänen pitää rakentaman minun nimelleni huoneen, hänen pitää oleman minun poikani, ja minä olen hänen isänsä: ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen Israelissa ijankaikkisesti. ¹¹Niin on nyt, minun poikani, Herra sinun kanssas: sinä menestyt ja rakennat Herralle sinun Jumalalles huoneen, niinkuin hän sinusta puhunut on. ¹²Kuitenkin antakoon Herra sinulle ymmärryksen ja toimen, ja asettakoon sinun Israelia hallitsemaan ja pitämään Herran sinun Jumalasin lain! ¹³Silloin sinä menestyt, koska ahkeroitset pitää nii-

tä säätyjä ja oikeuksia, jotka Herra Moseksen kautta on käkenyt Israelille. Ole vahva ja hyvässä turvassa, älä pelkää, älä myös vavahdu. ¹⁴Katso, minä olen vaivassani valmistanut Herran huoneeseen satatuhatta leiviskää kultaa ja tuhannen kertaa tuhannen leiviskää hopiaa, niin myös vaskea ja rautaa määrättömästi (sillä niitä on ylen paljo): minä olen myös toimittanut hirsyä ja kiviä, joihin vielä lisätä taidat. ¹⁵Niin on sinulla paljo työntekijöitä, kivenhakkaajia ja puuseppiä, ja kaikkia taitavia kaikkinaisiin töihin. ¹⁶Kullalla, hopiolla, vaskella ja raudalla ei ole lukua: nouse siis ja tee se, Herra on sinun kanssas. ¹⁷Ja David käski kaikkia Israelin ylimmäisiä auttamaan poikaansa Salomoa. ¹⁸Eikö Herra teidän Jumalanne ole teidän kanssanne ja ole antanut teille levon joka taholta? Sillä hän on antanut maan asujamet minun käsiini, ja maa on voitettu Herran ja hänen kansansa edessä. ¹⁹Sentähden antakaat sydämenne ja sielunne etsiä Herraa teidän Jumalanne; nouskaat ja rakentakaat Herralle Jumalalle pyhä, kannettaa siihen Herran liitonarkki ja pyhät Jumalan astiat huoneeseen, joka Herran nimeen rakennetaan.

23Kuin David oli vanha ja elämästä kyllänsä saanut, asetti hän poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi, ²Ja kokosi kaikki ylimmäiset Israelissa, ja papit ja Leviläiset, ³Että Leviläiset luettaisiin hamasta kolmestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse. Ja heidän lukunsa oli päästä päähän, väkeviä miehiä, kahdeksanneljätkymmentä tuhatta, ⁴Joista oli neljäkolmattakymmentä tuhatta teettäjää Herran huoneessa, ja kuusituhatta virkamiestä ja tuomaria; ⁵Ja neljätuhatta ovenvartiaa ja neljätuhatta niitä, jotka Herralle kiitosta veisasivat kanteleilla, jotka minä pannut olen kiitosta veisaamaan. ⁶Ja David teki järjestyksen Levin lapsille, Gersonille, Kahatille ja Merarille. ⁷Gersonilaisia olivat Laedan ja Simei. ⁸Laedanin lapset: ensimmäinen Jehieli, Setam ja Joel, kolme; ⁹Simein lapset: Salomit, Hasiel ja Haran, kolme. Nämät olivat Laedanin isäin ylimmäiset. ¹⁰Olivat myös nämät Simein lapset: Jahat, Sina, Jeus ja Beria. Nämät neljä olivat Simein lapset. ¹¹Jahat oli ensimmäinen, Sina toinen. Mutta Jeuksella ja Berialla ei ollut monta lasta, sentähden luettiin ne yhdeksi isän huoneeksi. ¹²Kahatin lapset: Amram, Jitshar, Hebron ja Ussieli, neljä. ¹³Amramin lapset: Aaron ja Moses. Mutta Aaron eroitettiin, koska oli pyhitetty kaikkein pyhimmälle, hän ja hänen poikansa ijankaikkisesti, kantamaan suitsutusta Herran edessä, ja palvelemaan häntä, ja siunaamaan hänen nimeensä ijankaikkisesti. ¹⁴Ja Moseksen Jumalan miehen lapset luettiin Leviläisten sukukuntain sekaan. ¹⁵Moseksen lapset olivat: Gersom ja Elieser. ¹⁶Gersomin lapset: ensimmäinen oli Sebueli. ¹⁷Elieserin lapset: ensimmäinen oli Rehabia. Ja Elieserillä ei ollut muita lapsia, vaan Rehabeamin lapsia oli paljon enempi. ¹⁸Jitsharin lapset: Selomit ensimmäinen. ¹⁹Hebronin lapset: Jeria ensimmäinen, Amaria toinen, Jahasiel kolmas ja Jakneam neljäs. ²⁰Ussielin lapset: Miika ensimmäinen ja Jissia toinen. ²¹Merarin lapset: Mahe-

li ja Musi. Mahelin lapset: Eleasar ja Kis. ²²Mutta Eleasar kuoli, ja ei ollut hänellä poikia, vaan tyttäriä, jotka heidän veljensä Kisin pojat naivat. ²³Musin lapset: Maheli, Eder ja Jeremot, kolme. ²⁴Nämät ovat Levin lapset heidän isänsä huoneen jälkeen, isäin päämiehet, jotka nimien luvun jälkeen päästä päähän luetut olivat, jotka tekivät viran töitä Herran huoneen palveluksessa, kahdenkymmenen ajastaikaisista ja sen ylitse. ²⁵Sillä David sanoi: Herra Israelin Jumala, joka on asuva Jerusalemissa ijankaikkisesti, on antanut kansallensa levon. ²⁶Ja ei Leviläiset tarvinnut kantaa majaa kaikkein hänen kaluinsa kanssa palvelukseen. ²⁷Ja Levin lapset luettiin Davidin viimeisten sanain jälkeen Leviläisten sekaan, kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, ²⁸Että heidän piti seisoman Aaronin lasten sivussa palvelemissa Herran huoneessa, kartanoilla ja kammioida, ja kaikkinaisissa pyhitetyn puhdistuksissa, ja kaikissa viran töissä Herran huoneessa; ²⁹Ja oleman näkyleipäin, sämpyläjauhoin, ruokauhreihin, happamattomain kyrsäin, pannuin, halstarien ja kaikkein vaakain ja mittain päällä; ³⁰Ja seisoman joka aamulla, kiittämässä ja ylistämässä Herraa, niin myös ehtoolla, ³¹Ja uhraamassa Herralle kaikkinaiset polttouhrit sabbateina, uudelle kuulla ja juhlapäivinä, luvun ja tavan jälkeen, alati Herran edessä, ³²Ja ottamassa vaarin seurakunnan majasta ja pyhyiden vartiosta, ja Aaronin lasten heidän veljeinsä vartiosta, Herran huoneen palveluksessa.

24Mutta tämä oli Aaronin lasten järjestys: Aaronin pojat oli: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar. ²Mutta Nadab ja Abihu kuolivat isänsä edessä, ja ei heillä ollut lasta. Ja Eleasar ja Itamar tulivat papeiksi. ³Ja David määräsi heitä näin: Zadokin Eleasarin lapsista ja Ahimelekin Itamarin lapsista, heidän virkansa jälkeen heidän palveluksessansa. ⁴Ja usiammat väkevät päämiehet löydettiin Eleasarin kuin Itamarin lapsista, koska he heitä niin määräsivät: Eleasarin lapsista oli siellä kuusitoistakymmentä ylimmäistä heidän isänsä huoneessa, ja kahdeksan Itamarin lapsista, heidän isänsä huoneessa. ⁵Ja he määräsivät heitä arvalla sekä näitä että niitä; sillä molemmat Eleasarin ja Itamarin lapset olivat päämiehet pyhässä ja päämiehet Jumalan edessä. ⁶Ja Semaaja kirjoittaja, Netaneelin poika Leviläisistä, kirjoitti heidät kuninkaan edessä, ja päämiesten ja papin Zadokin, ja Ahimelekin Abjatarin pojan, ja pappein ja Leviläisten, ja ylimmäisten isäin edessä: yksi isän huone otettiin Eleasarin edestä ja toinen otettiin sitte Itamarin edestä. ⁷Ja ensimmäinen arpa lankesi Jojaribin päälle, toinen Jedatjan, ⁸Kolmas Harimin, neljäs Seorimin, ⁹Viides Malkian, kuudes Mijamin, ¹⁰Seitsemäs Hakkotsin, kahdeksas Abian, ¹¹Yhdeksäs Jesuan, kymmenes Sekanian, ¹²Yksitoistakymmenes Eliasibin, kaksitoistakymmenes Jakimin, ¹³Kolmastoistakymmenes Huppan, neljästoistakymmenes Jesebabin, ¹⁴Viidestoistakymmenes Bilgan, kuudestoistakymmenes Immerin, ¹⁵Seitsemästoistakymmenes Hesirin, kahdeksastoistakymmenes Happitsetsin, ¹⁶Yhdeksästoistakymmen-

Petahian, kahdeskymmenes Jeheskelin, ¹⁷Ensimmäinenkolmattakymmentä; ¹⁴Seitsemäs Jesarelan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹⁸Kolmaskolmattakymmentä Gamulin, ¹⁸Kolmaskolmattakymmentä ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹⁵Kahdeksas Jesaian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹⁶Yhdeksäs Mattanian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹⁷Kymmenes Simein, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹⁸Ensimmäinentoistakymmentä Asarelin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹⁹Toinentoista Hasabian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁰Kolmastoistakymmentä Subaelin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²¹Neljästoistakymmentä Mattitjan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²²Viidestoistakymmentä Jeremotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²³Kuudestoista Hananian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁴Seitsemästoistakymmentä Josbekasan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁵Kahdeksastoistakymmentä Hananin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁶Yhdeksästoistakymmentä Mallotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁷Kahdeskymmenes Eljatan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁸Ensimmäinenkolmattakymmentä Hotirin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ²⁹Toinenkolmattakymmentä Giddaltin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ³⁰Kolmaskolmattakymmentä Mahesjotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ³¹Neljäskolmattakymmentä Romantieserin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä.

25 Ja David sodanpäämiesten kanssa erotti virkoihin Asaphin, Hemanin ja Jedutunin lapset, jotka propheterasivat harpuilla, psaltareilla ja symbaleilla. Ja he luettiin töihin heidän virkansa jälkeen. ²Asaphin lapsista: Sakkur, Joseph, Netania, Asarela, Asaphin pojat, Asaphin käden alla, jotka ennustivat kuninkaan tykönä. ³Jedutunista, Jedutunin lapset: Gedalia, Zeri, Jesaja, Hasabia ja Mattitia, kuusi isänsä Jedutunin johdon alla harpuilla, jotka ennustivat, kiittivät ja ylistivät Herraa. ⁴Hemanista: Hemanin lapset, Bukkia, Mattania, Ussiel, Sebuel ja Jerimot, Hanania, Hanani, Eliata, Giddalti ja Romantieser, Josbekaja, Malloti, Hotir, Mahasiot; ⁵Nämät olivat kaikki Hemanin lapset, kuninkaan näkiän Jumalan sanassa, ylentämään sarvea; sillä Jumala oli antanut Hemanille neljästoistakymmentä poikaa ja kolme tyttäretä. ⁶Nämät kaikki olivat isänsä käden alla, veisaamassa Herran huoneessa symbaleilla, psaltareilla ja harpuilla, Jumalan huoneen virassa, kuninkaan, Asaphin, Jedutunin ja Hemanin asetuksen jälkeen. ⁷Ja heidän ja heidän veljeinsä luku kaikki yhteen, jotka olivat oppineet ja ymmärtäväiset Herran veisussa, oli kaksisataa ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä. ⁸Ja heittivät arpa vartioistansa niin pieni kuin suuri, ja oppinut niinkuin opetuslapsi. ⁹Ja ensimmäinen arpa lankesi Asaphin Josephille, toinen Gedalialle ja hänen veljillensä ja pojillensa: ja heitä oli kaksitoistakymmentä. ¹⁰Kolmas Sakkurin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹¹Neljäs Jitsrin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹²Viides Netanian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä; ¹³Kuudes Bukkian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja

26 Ovenvartiain järjestyksessä: Korhilaisista oli Meselemin, Koren poika, Asaphin lapsista. ²Meselemian lapset olivat nämät: hänen esikoisensa Sakaria, toinen Jediael, kolmas Sebadia, neljäs Jatniel, ³Viides Elam, kuudes Johanan, seitsemäs Eljoenai. ⁴Mutta Obededomin lapset olivat nämät: hänen esikoisensa Semaja, toinen Josabad, kolmas Joa, neljäs Sakar, viides Netaneel, ⁵Kuudes Ammiel, seitsemäs Isaskar, kahdeksas Pegultai; sillä Jumala oli siunnannut hänen. ⁶Ja hänen poikansa Semaja siitti myös poikia, jotka isänsä huoneessa hallitsivat; sillä he olivat väkevät sankarit. ⁷Semajan lapset: Otni, Rephael, Obed ja Elsabad, jonka veljet olivat väkevät miehet, Elihu ja Semakia. ⁸Nämät kaikki olivat Obededomin lapset, he ja heidän lapsensa ja veljensä olivat väkevät miehet virassa: kaksiseitsemättäkymmentä Obededomista. ⁹Meselemialla oli lapsia ja veljiä, väkeviä miehiä kahdeksantoistakymmentä. ¹⁰Mutta Hosalla Merarin lapsista oli poikia: kaikkein jaloin oli Simri, vaikka ei hän ollut esikoinen, kuitenkin asetti hänen isänsä hänen päämieheksi; ¹¹Toinen Hilkia, kolmas Tebalia, neljäs Sakaria: kaikki Hosan lapset ja vel-

jet kolmetoistakymmentä.¹²Tämä on ovenvartiain järjestys väkeväin päämiesten seassa, vartioissa heidän veljensä kohdalla, palvelemaan Herran huoneessa.¹³Ja arpa oli heitetty pienten niinkuin suurtenkin välillä, heidän isänsä huoneessa, jokaisen portin eteen.¹⁴Arpa itään päin lankesi Selemian päälle; mutta hänen poikansa Sakaria, joka toimellinen neuvossa oli, heitti arvan, ja hänen arpansa lankesi pohjaan päin;¹⁵Mutta Obededomin etelään päin, ja hänen poikainsa Asuppimin huoneen tykö.¹⁶Ja Suppim ja Hosa saivat lännen puolelle, Salleketin portille, josta korian ahteen päälle mennään, jossa vartiat seisovat toinen toistansa vastaan.¹⁷Itään päin oli kuusi Leviläistä, pohjaan päin neljä joka päivä, etelään päin neljä joka päivä, mutta Asuppimin tykönä kaksi ja kaksi;¹⁸Parbarin tykönä länteen päin neljä joka haarassa, ja kahdet Parbarin tykönä.¹⁹Tämä on ovenvartiain järjestys, Korhilaisten ja Merarin lasten seassa.²⁰Leviläisistä oli Ahia Jumalan huoneen tavarain päällä ja pyhyiden tavarain päällä;²¹Laedanin lapset, Gersonin lapset Laedanista: Laedanin Gersonilaisen, isäin päämiehet Jehieliläiset;²²Jehieliläisten lapset: Setam ja hänen veljensä Joel, Herran huoneen tavarain päällä;²³Amramilaisista, Jitseharilaisista, Hebronilaisista ja Ussiililaisista.²⁴Oli Sebucl Gersomin poika, Moseksen pojan poika, päämies tavarain päällä.²⁵Mutta hänen veljellensä Elieserillä oli poika Rehabia, ja hänen poikansa Jesaja, hänen poikansa Joram, hänen poikansa Sikri, ja hänen poikansa Selomit.²⁶Selomit ja hänen veljensä olivat kaikkein pyhain tavarain päällä, jotka David kuningas oli pyhittänyt, ja ylimmäiset isät, tuhanten ja satain päämiehet sotajoukon päällä.²⁷Sodasta ja saaliista ovat he pyhittäneet Herran huoneen parannukseksi;²⁸Kaikki myös mitä näkiä Samuel, ja Saul Kisin poika, ja Abner Nerin poika, ja Joab Zerujan poika olivat pyhittäneet, ja kaikki mitkä pyhitetyt olivat, olivat Selomitin ja hänen veljensä käden alla.²⁹Jitseharilaisista olivat Kenania poikinensa asetetut ulkonaisen työn haltiaksi ja tuomariksi Israelissa;³⁰Hebronilaisia Hasabia ja hänen veljensä, väkevät miehet, tuhannen ja seitsemänsataa, asetetut virkaan Israelissa, tuolla puolella Jordania länteen päin, kaikkinaisiin Herran asioihin ja kuninkaan palvelukseen.³¹Hebronilaisia oli myös Jerijah, Hebronilaisten päämies, heidän sukukuntainsa ja isänsä seassa. Ja neljäntäkymmenentenä kuningas Davidin valtakunnan vuonna etsittiin ja löydettiin heidän seassansa väkevät miehet Gileadin Jaeserissa.³²Ja hänen veljensä olivat väkevät miehet, kaksituhatta ja seitsemänsataa isäin päämiehiä. Ja David kuningas asetti heitä Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan päälle, kaikkiin Jumalan ja kuninkaan asioihin.

27Mutta Israelin lapset heidän lukunsa jälkeen olivat: isäin päämiehet, tuhanten ja satain ruhtinaat, ja virkamiehet, jotka ottivat kuninkaasta vaarin, heidän järjestyksensä jälkeen, vaeltamaan sinne ja tänne jokainen kuukauteensa, joka kuukauteena ajastajassa; ja jokaisessa joukossa

oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.²Ensimmäisen joukon päällä ensimmäisenä kuukautena oli Jasobeam Saddielin poika, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.³Mutta Peretsin lapsista oli ylimmäinen kaikkein sodanpäämiesten päällä, ensimmäisenä kuukautena.⁴Toisen kuukauden joukon päällä oli Dodai Ahohilainen, ja Miklot päämies hänen joukkonsa päällä, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.⁵Kolmannen joukon päämies kolmantena kuukautena oli Benaja papin Jojadan poika, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.⁶Tämä on Benaja väkevä kolmenkymmenen seassa ja kolmenkymmenen päällä, ja hänen joukkonsa oli hänen poikansa Ammisabadin alla.⁷Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asahel Joabin veli, ja hänen jälkeensä Sebadia hänen poikansa, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.⁸Viides, viidentenä kuukautena, oli päämies Samehut Jesrahilainen, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.⁹Kuudes, kuudentena kuukautena, oli Ira Ikeksen Thekoalaisen poika, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹⁰Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli Heles Pelonilainen Ephraimin lapsia, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹¹Kahdeksas, kahdeksantena kuukautena, oli Sibbekai Hussatilainen Sarhilaisista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹²Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli Abieser Antotilainen Jeminin lapsista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹³Kymmenes, kymmenentenä kuukautena, oli Maherai Netophatilainen Sarhilaisista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹⁴Ensimmäintoistakymmentä, ensimmäisenä kuukautena toistakymmentä, oli Benaja Pirtagonilainen Ephraimin lapsista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹⁵Toinintoistakymmentä, toisena kuukautena toistakymmentä, oli Heldai Netophatilainen Otnielista, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.¹⁶Israelin sukukuntain päällä: Rubenilaisten päämies oli Elieser Sikrin poika; Simeonilaisten seassa Sephatia Maekan poika;¹⁷Leviläisten seassa, Hasabia Kemuelin poika; Aronilaisten seassa Zadok;¹⁸Juudan seassa, Elihu Davidin veljistä; Isaskarin seassa, Omri Mikaelin poika;¹⁹Sebulonin seassa, Jismaja Obadian poika; Naphtalin seassa, Jerimot Asrielin poika;²⁰Ephraimin lasten seassa, Hosea Asasian poika; puolen Manassen sukukunnan seassa, Joel Pedajan poika;²¹Puolen Manassen sukukunnan seassa Gileadissa, Jiddo Sakarian poika; BenJaminin seassa, Jaasiel Abnerin poika;²²Danin seassa, Asareel Jerohamin poika. Nämät ovat Israelin sukukuntain päämiehet.²³Mutta David ei lukenut niitä, jotka kahdenkymmenen vuotiset ja sitä nuoremmat olivat; sillä Herra oli luvannut enentää Israelin niinkuin tähdet taivaissa.²⁴Mutta Joab Zerujan poika oli ruvennut lukemaan ja ei sitä täyttänyt, ja viha tuli siitä Israelin päälle: ja ei se luku tullut kuningas Davidin aikakirjaan.²⁵Kuninkaan tavarain päällä oli Asmavet Adielin poika, ja tavarain päällä, jotka olivat

maalla, kaupungeissa, kylissä ja linnoissa, oli Jonatan Usian poika. ²⁶Talonpoikain päällä, jotka maata viljelivät, oli Esri Kelubin poika. ²⁷Viinamäkein päällä oli Simeï Ramalainen; viinakellerein ja viinatavarain päällä Sabdi Siphmiläinen. ²⁸Öljypuiden ja metsäfikunapuiden päällä, jotka olivat laaksossa, oli BaalHanan Gadarilainen; öljytavarain päällä Joas. ²⁹Laidunhärkäin päällä Saronissa oli Sitrai Saronilainen; mutta härkäin päällä laaksossa Saphat Adlain poika; ³⁰Kamelein päällä Obil Ismaelilainen; aasein päällä Jehedia Meronotilainen; ³¹Lammasten päällä Jasis Hagarilainen: nämät kaikki olivat päämiehet kuningas Davidin omaisuuden päällä. ³²Mutta Davidin setä Jonatan oli neuvonantaja, toimellinen mies ja hyvin oppinut. Jehiel Hakmonin poika oli kuninkaan lasten tykönä. ³³Ahitophel oli myös kuninkaan neuvonantaja; Husai Arkilainen oli kuninkaan ystävä. ³⁴Ja Ahitophelin jälkeen oli Jojada Beajan poika ja Ebjatar. Mutta Joab oli kuninkaan sodan päämies.

28Ja David kokosi kaikki Israelin päämiehet, sukukuntain päämiehet ja niiden joukkoin päämiehet, jotka kuningasta palvelivat, päämiehet tuhanten ja satain päällä, kuninkaan ja hänen poikainsa omaisuuden ja tavaran päämiehet kamaripalveliain kanssa, ja uljaat ja kaikki väkevät sotamiehet Jerusalemiin. ²Ja kuningas David nousi seisolle ja sanoi: veljeni ja kansani, kuulkaat minua: minä olen aikonut rakentaa Herran liitonarkin lepohuoneen ja Jumalamme jalkain astinlaudan, ja olen valmistanut rakennuksen varaa. ³Mutta Jumala sanoi minulle: ei sinun pidä rakentaman nimelleni huonetta; sillä sinä olet sotamies ja olet paljon verta vuodattanut. ⁴Herra Israelin Jumala on valinnut minun koko isäni huoneesta Israelin kuninkaaksi ijankaikkisesti; sillä hän on Juudan valinnut hallitsiaksi, ja Juudan huoneesta minun isäni huoneen; ja minä olen ollut isäni lapsista hänelle niin kelvollinen, että hän teki minun koko Israelin kuninkaaksi. ⁵Ja kaikkein poikaini seassa (sillä Herra on antanut minulle monta poikaa) on hän valinnut poikani Salomon istumaan Herran valtakunnan istuimella Israelin ylitse, ⁶Ja on puhunut minulle: poikas Salomo pitää rakentaman minun huoneeni ja kartanoni; sillä minä olen hänen valinnut pojakseni, ja minä olen hänen isänsä, ⁷Ja vahvistan hänen valtakuntansa ijankaikkisesti, ja hän vahvana pysyy, pitäen minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin tänäpäpäkin; ⁸Nyt siis, koko Herran kokouksen Israelin silmäin edessä ja meidän Jumalamme korvissa, pitäkää ja tutkistelkaat kaikki Herran teidän Jumalanne käskyt, että te omistaisitte tämän hyvän maan ja jättäisitte sen teidän lapsillenne perinnöksi teidän jälkeenne ijankaikkisesti. ⁹Ja sinä, poikani Salomo! tunne isäs Jumala ja palvele häntä kaikesta sydäimestä ja hyvällä mielellä; sillä Herra tutkistelee kaikki sydämet ja ymmärtää kaikkein ajatusten aikomiset; jos etsit häntä, niin sinä löydät hänen; jos hylkää hänen, niin hän sinun hylkää ijankaikkisesti. ¹⁰Niin katso nyt, koska Jumala on

sinun valinnut rakentamaan huonetta pyhäksi siaksi: ole vahva ja tee niin. ¹¹Ja David antoi pojallensa Salomolle pihan muodon ja hänen huonettensa ja tavarahuoneiden, salien ja sisimäisten kammioin, ja armoistuimen huoneen muodon, ¹²Ja vielä kaikkein niiden muodon, jotka hänen mielessänsä olivat, Herran huoneen kartanoista ja kaikista huoneista ympäri, Jumalan huoneen tavaroista ja pyhiteytyistä tavaroista, ¹³Pappein ja Leviläisten järjestyksen, ja kaikkein Herran huoneen virkain töiden, ja kaikkein astiain muodon, Herran huoneen palveluksessa. ¹⁴Kultaa hän antoi kullan painon jälkeen kaikkinaisiksi astioiksi joka virassa, antoi myös hopiaa jokaiseen hopia-astiaan painonsa, jokaisen virka-astian jälkeen; ¹⁵Ja kultaa kultaisille kynttilälajoille ja kultaisille lampuille, jokaiselle kynttilälajalle ja hänen lampullensa hänen painonsa. Niin antoi hän myös hopiaa hopiakynttilälajoille ja heidän heidän lampuillensa, jokaisen kynttilälajan viran jälkeen; ¹⁶Niin myös kultaa näkyleipäin pöydiksi, jokaiselle pöydälle painonsa, ja myös hopiaa hopiapöydiksi; ¹⁷Ja puhdasta kultaa kolmihaaraisiksi hangoiksi, maljoiksi ja kannuiksi: kultaa myös kultapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa, hopiaa hopiapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa: ¹⁸Ja savu-alttariksi kaikkein puhtaampaa kultaa painonsa: ja kultaisten Kerubimein ratasten muodon, jotka levittivät siipensä ja peittivät Herran liitonarkin. ¹⁹Kaikki nämät kirjoitettuna Herran kädeltä, joka minun antoi ymmärtää kaikkein töiden muodon. ²⁰Ja David sanoi pojallensa Salomolle: ole vahva ja miehuullinen, ja tee niin, älä pelkää, älä myös hämmästy; sillä Herra Jumala minun Jumalani on sinun kanssas, ja ei ota kättänsä pois sinulta, eikä hylkää sinua, siihenasti ettäs kaiken viran työt Jumalan huoneessa päättänyt olet. ²¹Ja katso, pappein ja Leviläisten järjestykset pitää oleman kaikessa Jumalan huoneen palveluksessa ja sinun kanssas on hyväntahtoisia ja ymmärtäväisiä kaikkeen virkaan; niin myös päämiehet ja kaikki kansa, kaikissa sinun asioissas.

29Ja kuningas David sanoi koko joukolle: Salomon, yhden minun pojistani, on Jumala valinnut, joka vielä nuori ja heikko on, mutta työ on suuri; sillä ei se ole ihmisen asumasia, vaan Herran Jumalan. ²Ja minä olen kaikesta voimastani valmistanut Jumalani huoneelle kultaa kultakaluiksi, hopiaa hopiaiksi, vaskea vaskisiksi, rautaa rautaisiksi, puuta puuaseiksi, ja onikin kiviä, kiinniliitetyitä rubineja, monen-pilkullisia kiviä, ja kaikkinaisia kalliita kiviä, ja marmorikiviä sangen paljon. ³Ja olen vielä antanut hyvästä tahdostani Jumalani huoneeseen mitä minun omani on, kultaa ja hopiaa, ylitse sen kaiken, minkä minä olen valmistanut pyhän huoneeseen: ⁴Kolmetuhatta leiviskää ophirin kultaa ja seitsemäntuhatta leiviskää puhdasta hopiaa, silata huonetten seiniä, ⁵Kultaa kultaisiin, ja hopiaa hopiaisiin ja kaikkinaisiin töihin, tekiäin käden kautta. Ja kuka on hyväntahtoinen täyttämään kättänsä tänäpäpä Herralle? ⁶Niin isäin päämiehet ja Israelin suku-

kuntain päämiehet, niin myös tuhanten ja satain päämiehet, ja kuninkaan töiden päämiehet olivat hyväntahtoiset, ⁷Ja antoivat Jumalan huoneen palvelukseen viisituhatta leiviskää kultaa, ja kymmenentuhatta kultapenninkiä, ja kymmenentuhatta leiviskää hopiaa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta leiviskää vaskea, ja satatuhatta leiviskää rautaa. ⁸Ja joiden tyköä kiviä löydettiin, ne he antoivat Herran huoneen tavaroihin, Jehielin Gersonilaisen käden alle. ⁹Ja kansa iloitsi, että he niin hyvästä tahdosta antoivat; sillä he antoivat Herralle vaasta sydäimestä, vapaasta tahdostansa. Ja kuningas David oli myös sangen suuresti iloissansa. ¹⁰Ja David kiitti Herraa kaiken kansan edestä ja sanoi: kiitetty ole sinä Herra, Israelin meidän isämme Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen! ¹¹Sillä sinun, Herra, on suuruus, ja voima, ja kunnia, ja voitto, ja kiitos; sillä kaikki, mitä taivaassa ja maan päällä on, se on sinun. Sinun Herra on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaikkein päämiesten ylitse. ¹²Rikkaus ja kunnia ovat sinun edessä, ja sinä hallitset kaikki kappaleet, ja sinun kädessä on väki ja voima: sinun kädessä on kaikki suureksi ja väkeväksi tehdä. ¹³Ja nyt meidän Jumalamme! me kiitämme sinua, ja ylistämme sinun kunnias nimeä. ¹⁴Sillä mikä minä olen, ja mikä on minun kansani, että me olemme niin paljon voineet antaa hyvällä mielellä, niinkuin se nyt tapahtuu? sillä se on kaikki sinulta tullut, ja sinun kädestäs olemme me antaneet sinulle sen. ¹⁵Sillä me olemme muukalaiset ja oudot sinun edessä, niinkuin kaikki meidän isämmeikin: meidän ikämme on maan päällä niinkuin varjo, ja ei täällä ole yhtään viipymystä. ¹⁶Herra meidän Jumalamme! kaikki tämä kalun paljous, jonka me olemme valmistaneet sinun pyhälle nimelles rakentaa huonetta, se on kaikki tullut sinun kädestäs, ja ne ovat kaikki sinun. ¹⁷Minun Jumalani! minä tiedän, että tutkistelet sydämen ja tahdot vakuuttaa. Sentähden olen myös minä kaikki nämmät yksivakaisesta sydäimestä antanut vapaalla mielellä. Ja minä näin nyt ilolla tämän sinun kansas, joka tässä on, että se on hyvällä mielellä sinulle antanut. ¹⁸Herra meidän isämme Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! pidä ijankaikkisesti tämänkaltainen mieli ja tahto kansas sydämessä, ja valmista heidän sydämensä sinun tykö. ¹⁹Ja pojalleni Salomolle anna täydellinen sydän pitämään sinun käskys, todistukses ja sääty, niin että hän ne kaikki tekis ja rakentais tämän asuinsian, jonka minä olen valmistanut. ²⁰Ja David sanoi kaikelle kansalle: kiittäkää Herraa teidän Jumalaanne! ja kaikki kansa kiitti Herraa isänsä Jumalaa, kumarsivat ja rukoilivat Herraa ja kuningasta, ²¹Ja he uhrasivat Herralle uhrin, ja toisena päivänä uhrasivat he polttouhrin Herralle, tuhannen mullia, tuhannen oinasta, tuhannen karitsaa, ja heidän juomauhrinsa, ja monta muuta uhria kaiken Israelin edessä. ²²Ja he söivät ja joiivat sinä päivänä sangen suurella ilolla Herran edessä, ja tekivät Salomon Davidin pojan toisen kerran kuninkaaksi ja voitellivat hänen Herralle hallitsiaksi ja Zadokin papiksi. ²³Ja niin Salomo istui Herran istuimelle kuninkaaksi isänsä

Davidin siaan, ja oli onnellinen; ja koko Israel oli hänelle kuuliainen. ²⁴Niin myös kaikki päämiehet ja voimalliset, ja kaikki kuningas Davidin lapset antoivat itsensä kuningas Salomon alle. ²⁵Ja Herra teki Salomon enemmän ja enemmän suuremmaksi kaiken Israelin edessä, ja antoi hänelle kuuluisan valtakunnan, jonkakaltaista ei yhdelläkään kuninkaalla Israelissa hänen edellensä ole ollut. ²⁶Ja niin oli David, Isain poika, koko Israelin kuningas. ²⁷Mutta aika, jonka hän oli Israelin kuninkaana, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Hebronissa hän hallitsi seitsemän ajastaikaa ja Jerusalemissa kolmeneljäkymmentä. ²⁸Ja hän kuoli hyvällä ijällä, ravittuna elämästä, rikkaudesta ja kunniasista; ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ²⁹Mutta kuningas Davidin teot ensimmäiset ja viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut näkiän Samuelin teoissa, ja prophetan Natanin teoissa, ja näkiän Gadin teoissa, ³⁰Kaiken hänen valtakuntansa, väkevyytensä ja aikainsa kanssa, jotka hänen ja Israelin, ja kaikkein maan valtakuntain aikana kuluneet ovat.

2. Aik.

1Ja Salomo Davidin poika vahvisti itsensä valtakuntaansa; ja Herra hänen Jumalansa oli hänen kanssansa ja teki hänen aina suuremmaksi. **2**Ja Salomo puhui koko Israelin kanssa tuhanten ja satain päämiesten kanssa, tuomarein ja kaikkien esimiesten kanssa Israelissa, ja ylimmäisten isäin kanssa. **3**Ja he menivät, sekä Salomo että koko joukko korkeudelle, joka oli Gibeonissa; sillä siellä oli Jumalan seurakunnan maja, jonka Moses Herran palvelia teki korvessa. **4**Mutta Jumalan arkin oli David vienyt Kirjatjearimista sinne, johon David oli sille sian valmistanut; sillä hän oli rakentanut sille majan Jerusalemissa. **5**Ja vaskialttari, jonka Betsaleel Urin poika Hurin pojan poika rakentanut oli, oli siellä Herran asuinsian edessä. Ja Salomo ja koko joukko etsivät sitä. **6**Ja Salomo nousi sinne ylös vaskialttarin tykö Herran eteen, joka siellä seurakunnan majassa oli, ja uhraisi sen päällä tuhannen polttouhria. **7**Sinä yönä ilmestyi Jumala Salomolle ja sanoi hänelle: ano, mitä minä sinulle antaisin. **8**Ja Salomo sanoi Jumalalle: sinä olet tehnyt suuren armon isälleni Davidille, ja olet tehnyt minun hänen siaansa kuninkaaksi: **9**Olkoon nyt, Herra Jumala, sanas toinen minun isälleni Davidille; sillä sinä olet tehnyt minun niin paljon kansan kuninkaaksi, kuin tomua on maan päällä; **10**Niin anna minulle nyt taito ja ymmärrys, käydäkseni tämän kansan edessä ulos ja sisälle; sillä kuka voi tuomita tätä suurta kansaas? **11**Niin sanoi Jumala Salomolle: että se on sinun mielessäs, ja et anonut rikkautta, tavaraa eli kunniaa, eli vihamiestes sieluja, etkä anonut pitkää ikää, vaan anoit taitoa ja ymmärrystä, tuomitakses minun kansaani, joiden kuninkaaksi minä olen sinun pannut; **12**Niin olkoon sinulle taito ja ymmärrys annettu: vielä sitte annan minä sinulle rikkautta, ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei sinun vertaistas kuningasten seassa ennen sinua ole ollut, eikä myös sinun jälkees tule. **13**Ja Salomo tuli korkeudelta, joka oli Gibeonissa, Jerusalemiin, seurakunnan majasta, ja hallitsi Israelia. **14**Ja Salomo kokosi itsellensä rattaita ja hevosmiehiä, niin että hänellä oli neljäsataa toistatuhatta ratasta ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevos miestä, ja antoi heidän olla rataskaupungeissa ja kuninkaan tykönä Jerusalemissa. **15**Ja kuningas toimitti niin että hopiaa ja kultaa oli Jerusalemissa niin paljo kuin kiviäkin, ja sedripuita kuin metsäfikunapuitakin laaksoissa. **16**Ja Salomolle vietiin hevosia Egyptistä ja kudotuskaluja. Ja kuninkaan

kauppamiehet ostivat ne kudotuskalut. **17**Ja he menivät ylös ja veivät ne Egyptistä, ja jokainen ratas maksoi kuusisataa hopiapenninkiä, ja hevonen sata ja viisikymmentä. Ja niin vietiin niitä myös kaikkein Hetiläisten ja Syrian kuninkaiden tykö heidän kättensä kautta.

2Ja Salomo aikoi rakentaa Herran nimelle huoneen ja myös valtakunnallensa huonetta. **2**Ja Salomo luki seitsemänkymmentä tuhatta miestä kuormain kantajiksi ja kahdeksänkymmentä tuhatta hirtten hakkaajiksi vuorille, ja kolmetuhatta ja kuusisataa teettäjää heidän ylitsensä. **3**Ja Salomo lähetti kuningas Hiram in tykö Tyroon ja käski hänelle sanoa: niinkuin sinä minun isäni Davidin kanssa teit ja lähetit hänelle sedripuita, rakentaaksensa itsellensä huonetta, jossa hänen asuman piti: **4**Katso, minä rakennan Herran minun Jumalani nimelle huoneen, että se hänelle pyhitettäisiin, suitsutettaa hyvän hajun uhria hänen edessänsä, ja aina valmistettaa näkyleipiä ja polttouhria, aamulla ja ehtoolla, lepopäivinä ja uusilla kuilla, ja Herran meidän Jumalamme juhлина: ijankaikkisesti pitää tämä oleman Israelin edessä. **5**Ja huone, jonka minä rakennan, pitää oleman suuri; sillä meidän Jumalamme on suurempi kaikkia jumalia. **6**Mutta kuka on niin voimallinen, että hän rakentaa hänelle huoneen? sillä taivaat ja taivausten taivaat ei taida käsittää häntä: mikä siis minä olen rakentamaan hänelle huonetta? mutta ainoastaan suitsutamaan hänen edessänsä. **7**Niin lähetä nyt minulle taitava mies työtä tekemään kullasta, hopiasta, vaskesta, raudasta, purpurasta, tulipunaisista ja sinisistä villoista, ja joka taitaa kaivaa, taitavain kanssa, jotka minun tykönäni ovat Juudassa ja Jerusalemissa, jotka minun isäni David on valmistanut. **8**Ja lähetä minulle sedripuita ja honkia, ja Heben puita Libanonista; sillä minä tiedän sinun palvelias taitavan hakata puita Libanonissa. Ja katso, minun palveliani pitää oleman sinun palveliais kanssa, **9**Että he valmistaisivat minulle paljon puita; sillä huone, jonka minä rakennan, pitää oleman suuri ja ihmeellinen. **10**Ja katso, minä annan sinun palvelioilles, hirsimiehille, jotka puita hakkaavat, kaksikymmentä tuhatta koria survottuja nisuja, kaksikymmentä tuhatta koria ohria, ja kaksikymmentä tuhatta batia viinaa, ja kaksikymmentä tuhatta batia öljyä. **11**Ja Hiram Tyron kuningas vastasi kirjoituksella ja lähetti Salomolle: koska Herra rakastaa kansaansa, on hän

sinun tehnyt heidän kuninkaaksensa. ¹²Ja Hiram sanoi vielä: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka taivaan ja maan tehnyt on, että hän on antanut kuningas Davidille viisaan, toimellisen ja ymmärtäväisen pojan, joka Herralle huoneen rakentaa ja valtakunnallensa huoneen! ¹³Niin lähetän minä nyt taitavan ja toimellisen miehen, jolla ymmärrys on, nimittäin Hiramabin, ¹⁴Joka on vaimon poika Danin tyttäristä, ja hänen isänsä on ollut Tyrolainen; hän taitaa työtä tehdä kullasta, hopiasta, vaskesta, raudasta, kivistä, puusta, purpurasta, sinisistä villoista, kalliista liinasta, tulipunaisesta, ja kaikkinaisia kaivaa, ja ajatella ylös kaikkinaisia taitavasti, mitä hänen eteensä pannaan, sinun taitavais kanssa ja herrani kuningas Davidin sinun isäs taitavain kanssa. ¹⁵Niin lähettäkään nyt herrani nisuja, ohria, öljyä ja viinaa palvelioillessa, niinkuin hän on sanonut; ¹⁶Niin me hakkaamme puita Libanonissa kaiketi niin paljon kuin sinä tarvitset, ja viemme ne merelle lautoilla Japhoon; anna sinä ne noutaa sieltä Jerusalemiin. ¹⁷Ja Salomo luki kaikki muukalaiset Israelin maalla, sen luvun jälkeen, kuin hänen isänsä David ne luki; ja siellä löydettiin sata ja viisikymmentä tuhatta, kolmetuhatta ja kuusisataa. ¹⁸Ja hän asetti niistä seitsemänkymmentä tuhatta vetäjiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hakkaajiksi vuorella, ja kolmetuhatta ja kuusisataa teettäjiksi, joiden kansaa piti teettämän.

3Ja Salomo rupesi rakentamaan Herran huonetta Jerusalemissa, Morian vuorelle, joka Davidille hänen isälensä neuvottu oli, Davidin paikkaan, jonka hän oli valmistanut Ornanin Jebusilaisen luvuan. ²Ja hän rupesi rakentamaan toisena kuukautena, toisena päivänä, neljäntenä valtakuntansa vuonna. ³Ja Salomo laski perustuksen, Jumalan huonetta rakentaa, ensisti pituudelle kuusikymmentä kyynärää, ja leveydelle kaksikymmentä kyynärää; ⁴Mutta esihuoneen pituudelta huoneen leveyden jälkeen kaksikymmentä kyynärää, ja korkeus oli sata ja kaksikymmentä kyynärää; ja hän silasi sen sisältä puhtaalla kullalla. ⁵Mutta suuren huoneen peitti hän hongalla ja silasi sen päältä parhaalla kullalla, ja teki siihen päälle palmuin ja käädyin kaltaiset työt, ⁶Ja peitti huoneen kalliilla kivillä kaunistukseksi; ja kulta oli Parvaimin kulta. ⁷Ja hän silasi huoneen kaaret, pihtipielet, seinät ja ovet kullalla, ja antoi leikata Kerubimeja seiniin. ⁸Teki hän myös kaikkein pyhimmän huoneen, jonka pituus oli kaksikymmentä kyynärää, huoneen leveyden jälkeen, ja hänen leveytensä oli kaksikymmentä kyynärää, ja silasi sen parhaalla kullalla, kuudellasadalla leiviskällä. ⁹Niin myös nauloihiin antoi hän viisikymmentä sikliä kultaa, painon jälkeen; ja silasi salit kullalla. ¹⁰Niin teki hän myös kaikkein pyhimpään huoneeseen kaksi Kerubimia liikkeillä olevalla teolla; ja he silasivat ne kullalla. ¹¹Ja pituus oli Kerubimein siivillä kaksikymmentä kyynärää; niin että yksi siipi oli viisi kyynärää ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli myös viisi kyynärää ja ulottui hamaan toisen Kerubimin siipeen. ¹²Niin

myös oli toisen Kerubimin siipi viisi kyynärää pitkä ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi myös oli viisi kyynärää pitkä ja riippui toisessa Kerubimin siivessä; ¹³Niin että nämät Kerubimein siivet olivat levitettyinä kaksikymmentä kyynärää leveydelle; ja ne seisoivat jalkainsa päällä, ja heidän kasvonsa olivat käännetty huoneeseen päin. ¹⁴Hän teki myös esiripun sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja kalliista liinasta, ja teki Kerubimit siihen päälle. ¹⁵Ja hän teki huoneen eteen kaksi patsasta, viisineljätkymmentä kyynärää korkiaksi, ja niiden päälle kruunun viisi kyynärää korkian, ¹⁶Ja käädyin kaltaiset työt kuoriin, ja sovitti ne patsasten päälle, ja teki sata granatin omenaa, ja asetti ne käädytekoin päälle. ¹⁷Ja pystytti patsaat templin eteen, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle, ja kutsui sen nimen, joka oikialla puolella oli, Jakin, ja sen nimen, joka vasemmalla puolella oli, Boas.

4Ja hän teki myös vaskisen alttarin, kaksikymmentä kyynärää pitkän ja kaksikymmentä kyynärää leviän, ja kymmenen kyynärää korkian. ²Ja hän teki valetun meren, kymmenen kyynärää leviän toisesta reunasta niin toiseen, ympyriäiseksi, viisi kyynärää korkian; ja juonne kävi ympäri, kolmekymmentä kyynärää pitkä. ³Ja härkään kuvat olivat sen alla, kiertäen sitä yltymäri; kymmenen kyynärää, piiritti ne meren ympärinsä, kaksi riviä valettuja härkiä oli siinä samaa valantoa kuin sekini. ⁴Ja se seisoi kahdentoistakymmenen härjän päällä, että kolme kääntyivät heistä pohjoiseen päin, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin, ja meri oli ylhäällä heidän päällensä, ja kaikki heidän takaiset puolensa olivat sisälle päin. ⁵Ja se oli kämmenen leveyttä paksu, ja hänen reunansa niinkuin maljan reuna ja kuin kukoistava kukkainen, ja se veti kolmetuhatta batia. ⁶Ja hän teki kymmenen kattilaa, ja pani niistä viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle, että niissä pestäisiin kaikkia niitä, kuin polttouhriksi tarvittiin, ja niihin heitettäisiin; mutta meren, pappein pestä itsensä. ⁷Ja hän teki myös kymmenen kultaista kynttilänjalkaa, niinkuin ne oleman piti, ja pani templiin, viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle. ⁸Ja hän teki kymmenen pöytää ja pani templiin, viisi oikialle ja viisi vasemmalle puolelle; ja hän teki sata kultaista maljaa. ⁹Hän teki myös pappein esihuoneen ja suuren esihuoneen, ja esihuoneen ovet, ja silasi ovet vaskella, ¹⁰Ja pani meren oikialle sivulle, itään ja etelään päin. ¹¹Ja Hiram teki patoja, lapioita ja maljoja. Ja niin Hiram lopetti sen työn, jonka hän teki kuningas Salomolle Jumalan huoneeseen: ¹²Kaksi patsasta, ja kaksi ympyriäistä kruunua kahden patsaan päällä, ja kaksi verkkoa peittämään kahta ympyriäistä kruunua, jotka patsasten päässä olivat. ¹³Ja neljäsataa granatin omenaa oli niiden kahden verkon päällä, kaksi riviä granatin omenia kunkin verkon päällä, peittämään kahta ympyriäistä kruunua, jotka olivat patsasten päässä. ¹⁴Ja hän teki istuimia, teki myös kattiloita istuinten päälle, ¹⁵Ja meren ja kaksitoistakymmentä härkää sen alle; ¹⁶Siihen myös patoja, la-

pioita ja hankoja; ja kaikki heidän astiansa teki Huramabi kuningas Salomolle Herran huoneeseen puhtaasta vaskesta. ¹⁷Jordanin kedolla antoi kuningas ne valaa savisessa töyrässä, Sukkotin ja Saredatan vaiheella. ¹⁸Ja Salomo teki kaikki nämät astiat suuressa paljoudessa; sillä ei vasken painoa kysytty. ¹⁹Ja Salomo teki kaikki astiat Jumalan huoneeseen, niin myös kultaisen alttarin ja pöydät, näkyleipiä pidettä, ²⁰Kynttilälajalat lamppuinensa puhtaasta kullasta, palamaan kuorin edessä soveliaasti, ²¹Ja kukkaiset ja lamput, ja kynttilän niistimet olivat kullasta: ne olivat kokonansa kullasta; ²²Ja veitset, maljat, lusikat ja sammuttimet olivat puhtaasta kullasta, ja läpikäytävä, ja hänen ovensa sisimäiseltä puolelta sitä kaikkein pyhintä, ja ovet templin huoneeseen olivat kullasta.

⁵Ja kuin kaikki työ täytettiin minkä Salomo teki Herran huoneeseen, niin antoi Salomo sinne tuottaa kaikki, mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli: hopian, kullan, ja kaikki astiat, ja pani ne Jumalan huoneen tavarain sekaan. ²Silloin kutsui Salomo kaikki vanhimmat Israelissa kokoon, ja kaikki sukukuntain päämiehet, Israelin lasten isäin esimiehet, Jerusalemiin, tuomaan Herran liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Zion. ³Ja kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuninkaan tykö juhlapäivinä, joka oli seitsemäntenä kuukautena. ⁴Ja kaikki vanhimmat Israelista tulivat; ja Leviläiset nostivat arkin ylös, ⁵Ja kantoivat arkin ylös ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhät astiat, jotka majassa olivat: ne kantoivat papit ja Leviläiset ylös. ⁶Mutta kuningas Salomo ja kaikki Israelin kokous, joka oli tullut kokoon hänen tykönsä arkin eteen, uhrasivat lampaita ja härkiä niin monta, ettei yksikään lukea eli laskea taitanut. ⁷Ja papit kantoivat Herran liitonarkin siallensa huoneen kuoriin, kaikkein pyhimpään, Kerubimein siipein alle. ⁸Niin että Kerubimit levittivät siipensä arkin paikan päälle. Ja Kerubimit peittivät arkin korentoinensa ylhäältä päin. ⁹Mutta korennot olivat niin pitkät, että niiden päät näkyivät kuorin eteen arkista, mutta ei heitä ulkoiselta puolelta näkynyt; ja ne ovat siellä tähän päivään asti. ¹⁰Ja arkissa ei ollut muuta mitään, vaan kaksi taulua, jotka Moses oli sinne pannut Horebissa, Herran tehdessä liittoa Israelin lasten kanssa, kuin he Egyptistä läksivät. ¹¹Ja tapahtui, kuin papit tulivat pyhästä ulos; (sillä kaikki papit, jotka silloin läsnä olivat, pyhittivät itsensä, niin ettei heidän järjestyksestensä eroitusta pitänyt pidettämän. ¹²Ja Leviläiset veisaajat kaikki Asaphin, Hemanin, Jedutunin, ja heidän lapsensa ja veljensä, olivat puetetut kalliilla liinavaatteella, soittivat symbaleilla, psaltareilla, harpuilla, ja seisovivat itään päin alttaria, ja heidän tykönänsä sata ja kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat vaskitorviin). ¹³Ja soittajain ja veisaajain ääni kuului soveliaasti yhteen niinkuin yhden ääni, kiittäin ja kunnioittain Herraa; ja kuin vaskitorven, symbalein ja muiden harppuain ääni hänenä korotti, kiittäissä Herraa, että hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkiseen, silloin Herran huone täy-

tettiin pilvellä, ¹⁴Niin ettei papit saaneet seisoa ja palvella pilven tähden; sillä Herran kunnia täytti Jumalan huoneen.

⁶Silloin sanoi Salomo: Herra on sanonut tahtovansa asua pimeydessä. ²Minä tosin rakensin sinulle asuinhuoneen ja sian asuakses ijankaikkisesti. ³Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukkoa; ja kaikki Israelin joukko seisoi. ⁴Ja hän sanoi: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka suullansa on puhunut isälleni Davidille, ja kädellänsä täyttänyt, sanoen: ⁵Siitä päivästä, jona minä kansani Egyptin maalta johdatin, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikista Israelin sukukunnista, rakentaakseni huonetta minun nimeni asuinsiaksi, enkä ole yhtään miestä valinnut kansani Israelin hallitsiaksi; ⁶Vaan Jerusalemin olen minä valinnut nimeni asuinsiaksi. Ja Davidin olen minä valinnut kansani Israelin päälle. ⁷Ja kuin isäni David aikoi rakentaa Herran Israelin Jumalan nimelle huonetta, ⁸Sanoi Herra isälleni Davidille: sinä olet aikonut rakentaa minun nimelleni huonetta: sinä olet hyvin tehnyt, ettäs sitä olet aikonut; ⁹Ei kuitenkaan pidä sinun rakentaman sitä huonetta, vaan poikas, joka kupeistas tuleva on, rakentaa minun nimelleni huoneen. ¹⁰Niin on Herra vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen tullut isäni Davidin siaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin Herra sanonut on, ja olen rakentanut huoneen Herran Israelin Jumalan nimelle. ¹¹Ja minä olen pannut sinne arkin, jossa Herran liitto on, jonka hän Israelin lasten kanssa tehnyt oli. ¹²Ja hän seisoi Herran alttarin edessä, koko Israelin kokouksen läsnä ollessa, ja ojensi kätensä. ¹³Sillä Salomo oli tehnyt vaskikattilan ja pannut sen keskelle esihuonetta, viisi kyynärää pitkäksi ja viisi kyynärää leviäksi, ja kolme kyynärää korkiaksi. Sen tykönä seisoi hän ja lankesi polvilensa kaiken Israelin kokouksen edessä, ja ojensi kätensä taivaasen päin, ¹⁴Ja sanoi: Herra Israelin Jumala! ei ole yhtään jumalaa sinun vertaistas, taivaissa eli maassa: sinä joka pidät liiton ja laupiuden palveliais kanssa, jotka sinun edessä vaeltavat kaikesta sydäimestänsä. ¹⁵Sinä olet pitänyt palvelialles Davidille minun isälleni, mitäs hänelle puhunut olet: suullas olet sinä sen puhunut ja kädellä täyttänyt, niinkuin se tänäpäivänä tapahtunut on. ¹⁶Nyt Herra Israelin Jumala, pidä palvelialles Davidille minun isälleni, mitäs hänelle puhunut olet ja sanonut: ei sinusta pidä puuttuman mies minun edessäni, joka Israelin istuimella istuu: ainoastaan että sinun poikas kätkevät tiensä; että he vaeltavat minun laissani, niinkuin sinä minun edessäni vaeltanut olet. ¹⁷Nyt Herra Israelin Jumala, anna sanas tosi olla, jonka sinä palvelialles Davidille puhunut olet. ¹⁸Sillä luuletko Jumalan asuvan ihmisten tykönä maassa? katso, taivas ja taivasten taivaat ei käsitä sinua: kuinkasta se huone sen tekis; jonka minä rakentanut olen? ¹⁹Mutta käännä sinuas, Herra minun Jumalani, sinun palvelias rukoukseen ja hänen anomisensa puoleen, kuulemaan sitä anomusta ja rukousta, jonka sinun palvelias rukoilee sinun edessä! ²⁰Ja että sinun silmäs olisivat avoinna tämän huoneen puoleen

yötä ja päivää, sitä paikkaa päin, jostas sanonut olet, tah-
 tovas asettaa sinun nimes sinne ja kuulevas sen rukouksen,
 jonka sinun palvelias siinä paikassa rukoileva on. ²¹Niin
 kuule nyt palvelias ja kansas Israelin rukous, jonka he täs-
 sä paikassa rukoilevat, ja kuule se sinun asumises paikas-
 ta taivaista, ja koska sinä sen kuulet, niin ole armollinen.
²²Jos joku rikkoo lähimmäistensä vastaan, ja vala pannaan
 hänen eteensä, jonka hänen vannoman pitää, ja se vala tu-
 lee sinun alttaris eteen tässä huoneessa; ²³Että sinä kuulisit
 taivaissa ja saattaisit palvelioilles oikeuden, kostaisit juma-
 lattomalle ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä pääl-
 le, julistaen vanhurskaan vanhurskaaksi ja antaen hänelle
 hänen vanhurskautensa jälkeen. ²⁴Jos kansas Israel vihoh-
 lilsiltansa lyödään, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja
 he kääntävät itsensä, tunnustaen sinun nimes, rukoilevat
 ja anteeksi anovat sinun edessä tässä huoneessa; ²⁵Että
 sinä kuulisit taivaissa, ja olisit kansas Israelin synneille ar-
 mollinen, ja antaisit heidän tulla jälleen siihen maahan,
 jonka heille ja heidän isillensä antanut olet. ²⁶Jos taivas
 suljettu on, niin ettei sada, että he sinua vastaan rikko-
 neet ovat, ja he rukoilevat tässä paikassa ja tunnustavat
 sinun nimes, kääntyen synneistensä, sitte kuin sinä heitä
 kurittanut olet; ²⁷Että kuulisit taivaissa, ja olisit palveliais
 ja kansas Israelin rikokselle armollinen, koskas heille olet
 osoittanut hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää, ja an-
 taisit sateen maalle, jonka kansalles antanut olet perinnök-
 si. ²⁸Kuin kallis aika tulee maalle, eli rutto tulee, eli kui-
 vuus, ruoste, heinäsirkat eli jyvämadot tulevat; taikka jos
 heidän vihollisensa piirittävät maakunnassa heidän port-
 tinsa, eli kaikkalainen vaiva taikka sairaus tulee: ²⁹Kaikki
 rukoukset, kaikki anomiset, jotka kaikki ihmiset, kaikki si-
 nun kansas Israel, pitävät, koska kukin rangaistuksensa ja
 murheensa tuntee ja ojentaa kätensä tämän huoneen puo-
 leen; ³⁰Että kuulisit taivaista asumiasias istuimelta, ja olisit
 armollinen, antaen jokaiselle kaiken hänen tiensä jälkeen,
 sen jälkeen kuin sinä tunnet hänen sydämensä; sillä sinä
 ainoastaan tunnet ihmisten lasten sydämet; ³¹Että he pel-
 käisivät sinua, ja vaeltaisivat sinun teissä joka päivä, niin
 kauvan kuin he elävät sillä maalla, jonka meidän isillem-
 me antanut olet. ³²Ja jos myös joku muukalainen, joka ei
 ole sinun kansastas Israelista, tulee vieraalta maalta sinun
 suuren nimes ja voimallisen kätes, ja ojennetun käsivartes
 tähden, ja tulee ja rukoilee tässä huoneessa; ³³Että kuuli-
 sit taivaista asumises istuimelta, ja tekisit kaiken sen, jota
 muukalainen sinulta anoo; että kaikki kansat maan päällä
 tuntisivat sinun nimes ja pelkäisivät sinua niinkuin kansas
 Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäs avuksihuudetaan
 tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen. ³⁴Jos sinun
 kansas lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä, jotas
 heitä lähettävä olet, ja he rukoilevat sinua sillä tiellä, sitä
 kaupunkia päin, jonka valinnut olet, ja sen huoneen puo-
 leen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen; ³⁵Että
 kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taivaista, ja aut-
 taisit heitä heidän oikeuteensa. ³⁶Kuin he rikkovat sinua

vastaan (sillä ei yhtään ihmistä ole, joka ei syntiä tee), ja
 sinä vihastut heidän päällensä, ja annat heitä vihamies-
 tensä alle, vietäviksi vankina johonkuhun maahan kauvas
 eli lähes; ³⁷Ja he tekevät sydämeistensä parannuksen siinä
 maassa, jossa he vankina ovat, ja he kääntyvät, ja rukoile-
 vat sinua vankeutensa maalla ja sanovat: me olemme rikko-
 neet, väärin tehneet ja olleet jumalattomat; ³⁸Ja kääntyvät
 sinun tykönsä kaikesta sydämeistensä, ja kaikesta sielustansa
 vankeutensa maalla, jossa heitä vankina pidetään, ja he ru-
 koilevat sillä tiellä maansa puoleen, jonka heidän isillensä
 antanut olet, ja sitä kaupunkia päin, jonka valinnut olet,
 ja sen huoneen puoleen, jonka minä nimelles rakentanut
 olen; ³⁹Että kuulisit heidän rukouksensa ja anteeksi ano-
 misensa taivaista asumiasias istuimelta, ja auttaisit heitä
 oikeuteensa, ja olisit kansalles armollinen, jotka sinua vas-
 taan syntiä tehneet ovat. ⁴⁰Niin anna nyt, minun Jumalani,
 sinun silmäs avoinna olla, ja sinun korvas ottakoon vaarin
 rukouksesta tässä paikassa. ⁴¹Niin nouse nyt, Herra Juma-
 la, sinun lepoos, sinä ja sinun voimas arkki: anna pappis,
 Herra Jumala, olla puettuna autuudella, ja anna pyhäs
 iloita hyvydessä. ⁴²Herra Jumala! älä käännä pois sinun
 voideltus kasvoja: muista sen armon päälle, jonka sinä Da-
 vidille sinun palvelialles lupasit!

7 Ja kuin Salomo oli päättänyt rukouksensa, lankesi tuli
 taivaasta ja kulutti polttouhrit ja muut uhrin, ja Herran
 kunnia täytti huoneen, ²Niin ettei papit saaneet mennä
 Herran huoneeseen, sillä Herran kunnia täytti Herran huo-
 neen. ³Ja kaikki Israelin lapset näkivät tulen alas lankee-
 van, ja Herran kunnian huoneen ylitse, ja kumarsivat kas-
 voilla maahan permannolla, rukoilivat ja kiittivät Herraa,
 että hän on hyvä ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkis-
 esti. ⁴Ja kuningas ja kaikki kansa uhrasivat uhria Herran
 edessä. ⁵Ja kuningas Salomo uhrasi uhriksi kaksikolmatta-
 kymmentä tuhatta härkää, sata ja kaksikymmentä tuhat-
 ta lammasta; ja he vihkivät Jumalan huoneen, kuningas
 ja kaikki kansa. ⁶Mutta papit seisoiivat vartioissansa ja Le-
 viläiset Herran veisun kanteleissa, jotka kuningas David
 oli antanut tehdä Herraa kiitettää, että hänen laupiutensa
 pysyy ijankaikkisesti, niinkuin David kiitti heidän kätten-
 sä kautta. Ja papit puhalsivat vaskitorviin heidän kohdal-
 lansa, ja koko Israel seisoi. ⁷Ja Salomo pyhitti keskikar-
 tanon, joka Herran huoneen edessä oli, että hän oli siellä
 tehnyt polttouhrit ja kiitosuhrin lihavuuden; sillä vaskialt-
 tari, jonka Salomo oli antanut tehdä, ei vetänyt kaikkia
 polttouhria, ruokauhria ja lihavuutta. ⁸Ja Salomo piti sii-
 hen aikaan juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen
 kanssansa, sangen suuri kansanpaljous, Hematin rajasta
 Egyptin ojaan asti; ⁹Ja piti kahdeksantena päivänä päätös-
 juhlan, sillä he pitivät alttarin vihkimistä seitsemän päivää
 ja juhlaa myös seitsemän päivää. ¹⁰Mutta kolmannella päi-
 vällä kolmattakymmentä seitsemännellä kuukaudella laski
 hän kansan menemään heidän majoillensa, iloiten ja hyvässä
 mielessä siitä hyvydestä, jonka Herra Davidille ja Sa-

lomolle ja kansallensa Israelille tehnyt oli. ¹¹Ja näin päätti Salomo Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaiken sen, mikä hänen mieleensä tullut oli, tehdäkseen Herran huoneessa ja hänen huoneessansa: sen hän onnellisesti teki. ¹²Ja Herra ilmestyi Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: minä olen kuullut rukouksesi, ja valinnut itselleni tämän sian uhrihuoneeksi. ¹³Katso, jos minä suljen taivaan, niin ettei sada, ja katso, jos minä käsken heinäsiirkkain syödä maan, eli annan tulla ruton minun kansani sekaan; ¹⁴Ja minun kansani nöyryyttää itsensä, joka minun nimeni jälkeen nimetty on, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani, ja kääntyvät pois pahoilta teiltänsä; niin minä kuulen heitä taivaasta, ja annan heidän syntinsä anteeksi, ja parannan heidän maansa; ¹⁵Niin minun silmäni ovat auki, ja korvani ottavat heidän rukouksistansa vaarin tässä paikassa. ¹⁶Niin olen minä nyt valinnut ja pyhittänyt tämän huoneen, että minun nimeni pitää oleman siinä ijankaikkisesti, ja minun silmäni ja sydämeni pitää oleman siellä ainaian. ¹⁷Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäs David vaeltanut on, niin ettäs teet kaikki, mitä minä sinulle käskenynt olen, ja pidät minun säätyäni ja oikeuteni; ¹⁸Niin minä vahvistan valtakuntas istuimen, niinkuin minä isälles Davidille luvannut olen, sanoen: ei sinulta pidä pois otettaman mies, joka on oleva Israelin hallitsia. ¹⁹Mutta jos te käännytte pois ja hylkääte minun säätyäni ja käskyni, jotka minä teille antanut olen, menetete myös ja palvelette vieraita jumalia, ja kumarratte heitä; ²⁰Niin minä hävitän heitä minun maaltani, jonka minä heille antanut olen; ja tämän huoneen, jonka minä nimelleni pyhittänyt olen, heitä minä pois kasvoini edestä, ja annan sen sananlaskuksi ja jutuksi kaikkein kansain seassa. ²¹Ja tätä huonetta, jota kaikkein korkeimmaksi tullut on, pitää kaikkein, jotka käyvät sen ohitse, hämmästymän ja sanoman: miksi Herra näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle? ²²Niin sanotaan: että he hylkäsivät Herran isänsä Jumalan, joka heidät Egyptin maalta oli johdattanut ulos, ja olivat mielistyneet vieraiisiin jumaliin, ja rukoilleet ja palvelleet heitä; sentähden on hän saattanut kaiken tämän pahan heidän päällensä.

⁸Ja kahdenkymmenen vuoden perästä, sittekuin Salomo rakensi Herran huoneen ja oman huoneensa, ²Rakensi hän myös ne kaupungit, jotka Hiram antoi Salomolle, ja antoi Israelin lapset asua niissä. ³Ja Salomo meni Hemat-sobaan, ja sai sen allensa. ⁴Rakensi hän myös Tadmorin korvessa ja kaikki tavarakaupungit, jotka hän rakensi Hematissa. ⁵Hän rakensi myös ylimmäisen ja alimmaisen Bethoronin sangen vahvoiksi kaupungeiksi, muureilla, porteilla ja salvoilla, ⁶Ja Baelatin ja kaikki tavarakaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsasmiesten kaupungit, ja kaikki mitä ikänä Salomon mieli oli rakentaa sekä Jerusalemissa että Libanonissa ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli. ⁷Ja kaiken sen kansan, joka jäänyt oli Hetiläisistä, Amorilaisista, Pheresiläisistä,

Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka ei Israelin lapsia olleet, ⁸Ja heidän lapsensa, jotka jäivät heistä maalle, joita Israelin lapset ei hävittäneet: ne lasi Salomo verolliseksi tähän päivään asti. ⁹Mutta Israelin lapsista ei tehnyt Salomo yhtään orjaksi työhönsä; vaan he olivat sotamiehet, hänen huovinsa päämiehet, hänen vaunuinsa ja hevostemiestensä päällä. ¹⁰Ja kuningas Salomon ylimmäiset virkamiesten päämiehet, jotka kansaa hallitsivat, oli kaksisataa ja viisikymmentä. ¹¹Ja Salomo antoi tuoda Pharaon tyttären ylös Davidin kaupungista siihen huoneeseen, jonka hän hänelle rakentanut oli; sillä hän sanoi: emäntäni ei pidä Davidin Israelin kuninkaan huoneessa asuman; sillä se on pyhä, että Herran arkki on siihen tullut. ¹²Sitte uhrasi Salomo Herralle polttouhria Herran alttarilla, jonka hän rakentanut oli esihuoneen eteen; ¹³Kunin uhrin päivänänsä Moseksen käskyn jälkeen, sabbatina, uudella kuulla ja juhlapäivinä, kolmasti vuodessa, makian leivän juhlanan, viikkojuhlanan ja lehtimajan juhlanan. ¹⁴Ja hän asetti papit heidän järjestyksissänsä heidän virkoihinsa, niinkuin hänen isänsä David oli asettanut, ja Leviläiset heidän vartioonsa, kiittämään ja palvelemaan pappein edessä, senjälkeen kuin jokapäivä tarvittiin, ja portinvartiat heidän järjestyksensä, kunin hänen porttiinsa; sillä David Jumalan mies oli niin käskenynt. ¹⁵Ja ei yksikään heistä horjahtanut kuninkaan käskyistä, jotka hän antoi papeille ja Leviläisille, kaikissa asioissa ja tavaroissa. ¹⁶Ja kaikki Salomon teot tulivat valmiiksi siitä päivästä, jona Herran huone perustettu oli, siihenasti kuin se oli täytetty; niin että Herran huone täydellisesti valmis oli. ¹⁷Silloin meni Salomo Etseongeberiin ja Elotiin, meren rannalle, Edomin maalle. ¹⁸Ja Hiram lähetti hänelle haaksia palveliainsa kätten kautta, jotka taitavat merimiehet olivat; ja he menivät Salomon palveliain kanssa Ophiriin, ja toivat sieltä neljäsataa ja viisikymmentä leiviskää kultaa ja veivät kuningas Salomolle.

⁹Ja rikkaan Arabian kuningatar kuuli Salomosta sanoman, ja tuli sangen suuren joukon kanssa Jerusalemiin, ja kameleihin kanssa, jotka kantoivat yrtejä ja paljon kultaa, ja kalliita kiviä, koettelemaan Salomoa tapauksilla. Ja kuin hän tuli Salomon tykö, puhui hän hänen kanssansa kaikki, mitä hän sydämessänsä aikonut oli. ²Ja Salomo ilmoitti hänelle kaikki hänen sanansa; ja ei ollut mitään Salomolta salattu, jota ei hän ilmoittanut hänelle. ³Ja kuin rikkaan Arabian kuningatar näki Salomon taidon ja huoneen, jonka hän rakentanut oli, ⁴Ja ruat hänen pöydällänsä, ja hänen palveliainsa asuinsiat, niin myös hänen palveliainsa viran ja heidän vaatteensa, hänen juomansa laskiat vaatteinensa, ja solan, josta Herran huoneeseen käytiin; niin ei hän taitanut itsiänsä enää pitää. ⁵Ja hän sanoi kuninkaalle: se on tosi, minkä minä kuullut olen minun maalleni sinun menostas ja taidostas; ⁶Vaan en minä uskonut heidän sanojansa ennenkuin minä itse tulin, ja minun silmäni nähneet ovat: ja katso, ei ole minulle puoliakaan sanottu sinun suuresta taidostas: sinulla on enempi, kuin se sanoma on,

jonka minä kuulin.⁷ Autuaat ovat sinun miehes, autuaat ovat myös nämät sinun palvelias, jotka joka hetki sinun edessä seisovat ja kuultelevat taitoas.⁸ Herra sinun Jumalas olkoon kiitetty, joka sinuun mielistynyt on, ja pannut sinun istuimellensa Herralle sinun Jumalalles kuninkaaksi. Että Jumala rakastaa Israelia, vahvistaaksensa häntä ijankaikkisesti, on hän sinun asettanut heidän kuninkaaksensa, tekemään oikeutta ja vanhurskautta.⁹ Ja hän antoi kuninkaalle sata ja kaksikymmentä leiviskää kultaa ja ylen paljon yrttejä ja kalliita kiviä. Ja ei senkaltaisia yrttejä ollut, kuin ne olivat, jotka rikkaan Arabian kuningatar antoi kuningas Salomolle.¹⁰ Veivät myös Hiram ja Salomon palveliat kultaa Ophirista, ja Hebenin puita ja kalliita kiviä.¹¹ Ja Salomo antoi tehdä astuimet Hebenin puista Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen, ja kanteleita ja psaltareita veisaajille. Ei yhtään senkaltaista ennen ollut nähty Juudan maalla.¹² Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikkia, mitä hän pyysi ja anoi, paitsi sitä, mitä hän kuninkaalle tuonut oli. Ja hän palasi ja matkusti omalle maallensa palvelioinensa.¹³ Ja kultaa, joka vuosittain tuotiin Salomolle, oli kuusisataa ja kuusi-seitsemättäkymmentä leiviskää.¹⁴ Paitsi mitä kauppiamiehet ja yrttein myyjät toivat. Ja kaikki Arabian kuninkaajat ja maan herrat veivät kultaa ja hopiaa Salomolle.¹⁵ Niin antoi kuningas Salomo tehdä kaksisataa kilpeä parhaasta kullasta, niin että kuusisataa kappaletta kultaa tuli jokaiseen keihäaseen.¹⁶ Teki hän myös kolmesataa vähempää kilpeä parhaasta kullasta, niin että kolmesataa kappaletta kultaa tuli jokaiseen kilpeen. Ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneesen.¹⁷ Ja kuningas teki suuren istuimen elefantin luista ja kultasi sen puhtaalla kullalla.¹⁸ Ja istuimessa oli kuusi astuinta, ja kultainen astinlauta istuimen edessä, ja kaksi käsipuuta molemmin puolin astuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi käsipuiden tykönä,¹⁹ Ja kaksitoistakymmentä jalopeuraa seisoi niillä kuudella astuimella, molemmilla puolilla; senkaltaista ei ole tehty yhdessäkään valtakunnassa.²⁰ Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kullasta, ja kaikki astiat Libanonin metsähuoneessa puhtaasta kullasta; sillä ei hopiaa miksikään luettu Salomon aikana.²¹ Sillä kuninkaan haahdet menivät Tarsikseen Hiram ja palveliain kanssa, ja tulivat kerran joka kolmantena vuotena, ja toivat kultaa, hopiaa, elefantin luita, apinoita ja riikinkukkoja.²² Ja kuningas Salomo tuli suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä rikkaudessa ja viisaudessa.²³ Ja kaikki kuninkaajat maan päällä himoitsivat nähdä Salomon kasvoja ja kuulla hänen taitoansa, jonka Jumala hänen sydämeensä antanut oli.²⁴ Ja he veivät hänelle kukin lahjansa, hopia-astioita, kulta-astioita, vaatteita, sota-aseita, yrttejä, hevosia ja muuleja, joka vuosi.²⁵ Ja Salomolla oli neljä tuhatta hevostuonua ja kaksitoistakymmentä tuhatta ratsasmiestä, ja ne pantiin vaunukaupunkeihin ja kuninkaan tykö Jerusalemiin.²⁶ Ja hän oli kaikkein kuningasten haltia, hamasta virrasta niin Philistealaisten maahan asti, Egyptin maan rajaan saakka.²⁷ Ja kuningas

saatti niin paljon hopiaa Jerusalemiin kuin kiviä, ja niin paljon sedripuita toimitti hän kuin metsäfikunapuita laaksoissa.²⁸ Ja Salomolle vietiin hevosia Egyptistä ja kaikista maakunnista.²⁹ Mitä enempää Salomon asioista sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä: eikö ne ole kirjoitetut Natan prophetan aikakirjassa, ja Ahian Silonilaisen prophetiassa, niin myös Jeddin näkiän näyssä, Jerobeamia Nebatin poikaa vastoin.³⁰ Ja Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.³¹ Ja Salomo nukui isänsä kanssa, ja he hautasivat hänen isänsä Davidin kaupunkiin; ja Rehabeam hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

10 Ja Rehabeam meni Sikemiin; sillä kaikki Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.² Ja kuin Jerobeam, Nebatin poika sen kuuli joka oli Egyptissä, johonka hän oli paennut kuningas Salomon edestä, niin hän tuli Egyptistä jälleen.³ Sillä he lähettivät ja antoivat hänen kutsuttua. Ja Jerobeam tuli ja kaikki Israel; ja he puhuivat Rehabeamille ja sanoivat: ⁴ Sinun isäs teki meidän ikeemme ylen kovaksi; niin huojenna nyt isäs kova palvelus ja se raskas ijes, jonka hän laski meidän päällemme, niin me olemme sinun alamaises.⁵ Ja hän sanoi heille: tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä; ja kansa meni pois.⁶ Ja kuningas Rehabeam kysyi neuvua vanhimmilta, jotka seisovat hänen isänsä Salomon edessä hänen eläisänsä, ja sanoi: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa? ⁷ He puhuivat hänen kanssansa ja sanoivat: jos olet tälle kansalle ystävällinen ja suosittelet heitä, puhutellen heitä hyvillä sanoilla, niin he ovat aina sinulle alamaiset.⁸ Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he antoivat hänelle, ja piti neuvua nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja seisovat hänen edessänsä,⁹ Ja sanoi heille: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minun kanssani puhui ja sanoi: huojenna se ijes, jonka isäs laski meidän päällemme? ¹⁰ Ja nuorukaiset, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa, puhuivat hänelle ja sanoivat: sano näin kansalle, joka puhui kanssas ja sanoi: isäs teki meidän ikeemme ylen raskaaksi, huojenna sinä se; ja sano heille: minun pienin sormeni pitää oleman paksumpi isäni kupeita.¹¹ Jos minun isäni on laskenut raskaan ikeen teidän päällemme, niin minä vielä lisään teidän ikeesenne: minun isäni rankaisi teitä ruoskillä, mutta minä skorpioneilla.¹² Kuin Jerobeam ja kaikki kansa tulivat jälleen Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut oli, sanoen: tulkaat minun tyköni kolmantena päivänä jälleen; ¹³ Niin kuningas vastasi heitä kovasti; ja kuningas Rehabeam hylkäsi vanhimpain neuvon,¹⁴ Ja puhui heidän kanssansa nuorukaisten neuvon jälkeen ja sanoi: isäni on teidän ikeenne raskaaksi tehnyt, mutta minä lisään siihen: isäni on rangaissut teitä ruoskillä, mutta minä skorpioneilla.¹⁵ Ja ei kuningas kuullut kansaa; sillä se oli niin asetettu Jumalalta, että Herra tahtoi vahvistaa sanansa, jonka hän puhui Ahian Silonilaisen kautta Jerobeamille Nebatin

pojalle.¹⁶ Ja kuin kaikki Israel näki, ettei kuningas kuulut heitä, niin vastasi kansa kuningasta ja sanoi: mikä osa meillä on Davidissa? Ei meillä ole yhtään perimystä Isain pojassa: kukin majaansa, Israel! niin katso nyt David huoneetas! Ja kaikki Israel meni majoilleensa.¹⁷ Ja Rehabeam hallitsi ainoastaan niitä Israelin lapsia, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.¹⁸ Ja kuningas Rehabeam lähetti Hadoramın matkaan, joka oli veron päällä; mutta Israelin lapset kivittivät hänen kuoliaaksi. Ja kuningas Rehabeam astui nopiasti vaunuun pakenemaan Jerusalemiin.¹⁹ Niin luopui Israel Davidin huoneesta tähän päivään asti.

11 Ja kuin Rehabeam tuli Jerusalemiin, niin hän koki Juudan ja BenJaminin huoneen, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelia vastaan, saattaaksensa valtakuntaa Rehabeamille jälleen.² Mutta Herran sana tuli Semajan Jumalan miehen tykö, sanoen:³ Puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja kaikelle Israelille, jotka Juudassa ja BenJaminissa ovat, sanoen:⁴ Näin sanoo Herra: ei teidän pidä nouseman eikä sotiman veljiänne vastaan, vaan palatkaat jokainen kotiaan; sillä se on minulta niin tapahtunut. He olivat kuuliaiset Herran sanalle ja palasivat menemästä Jerobeamia vastaan.⁵ Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa, ja rakensi Juudan kaupungit vahvaksi,⁶ Ja rakensi Betlehemin, Etamin ja Tekoan,⁷ Betsurin, Sokon, ja Adullamin,⁸ Gatin, Maresan ja Siphin,⁹ Adoraimin, Lakiksen ja Asekan,¹⁰ Zorgan, Ajalonin ja Hebronin, jotka olivat kaikkein vahvimmat kaupungit Juudassa ja BenJaminissa.¹¹ Ja hän teki ne vahvaksi ja pani niihin hallitsiat, ja elatuksen varaa, öljyä ja viinaa.¹² Ja hän toimitti kaikkiin kaupunkeihin kilvet ja keihäät, ja teki ne sangen vahvaksi. Ja Juuda ja BenJamin olivat hänen allansa.¹³ Ja papit ja Leviläiset kaikista Israelista tulivat hänen tykönsä kaikista maansa rajoista.¹⁴ Sillä Leviläiset hylkäsivät esikaupunkinsa ja saamansa ja tulivat Juudaan ja Jerusalemiin; sillä Jerobeam ja hänen poikansa ajoivat heidät pois, ettei he olisi saaneet tehdä Herralle papin palvelusta.¹⁵ Mutta hän asetti papit itsellensä kukkuloille ja perkeleille, ja vasikoille, jotka hän tehdä antoi.¹⁶ Ja monta kaikista Israelin sukukunnista, jotka sydäimestänsä etsivät Herraa Israelin Jumalaa, tulivat heidän perässään Jerusalemiin, uhraamaan Herralle isänsä Jumalalle,¹⁷ Ja vahvistivat Juudan valtakunnan, ja vahvistivat Rehabeamin Salomon pojan kolmena ajastaikana; sillä he vaelsivat Davidin ja Salomon tietä kolme ajastaikaa.¹⁸ Ja Rehabeam otti Mahelatin, Jerimotin Davidin pojan tyttären, emännäksensä, niin myös Abihailin, Eliabin tyttären, Isain pojan,¹⁹ Joka hänelle synnytti nämät pojat: Jeuksen, Semarian ja Sahamin.²⁰ Sitte otti hän Maekan, Absalomın tyttären, joka hänelle synnytti Abian, Attain, Sisan ja Selomitin.²¹ Mutta Rehabeam piti Maekan, Absalomın tyttären, rakkaampana kaikkia muita emäntiänsä ja jalkavaimojansa; sillä hänellä oli kahdeksantoistakymmentä emäntää ja kuusikymmentä jalkavaimoa,

ja hän siitti kahdeksankolmattakymmentä poikaa ja kuusikymmentä tyttäret.²² Ja Rehabeam asetti Abian, Maekan pojan, veljeinsä pääksi ja hallitsiaksi; sillä hän mieli tehdä hänen kuninkaaksi.²³ Ja hän teki toimillisesti ja jakoi poikansa Juudan ja BenJaminin maahan kaikkiin vahvoihin kaupunkeihin, ja antoi heille yltäkyllä viljaa, ja havitteli monta emäntää.

12 Ja kuin Rehabeamin valtakunta tuettu ja hän vahvistettu oli, hylkäsi hän Herran lain, ja kaikki Israel hänen kanssansa.² Mutta viidentenä kuningas Rehabeamin vuotena meni Sisak Egyptin kuningas ylös Jerusalemiin (sillä he olivat rikkoneet Herraa vastaan),³ Tuhannen ja kahdensadan vaunun ja kuudenkymmenen tuhannen hevostiehen kanssa; ja se kansa oli lukematon, jotka häntä seurasivat Egyptistä, Libiasta, Sukimista ja Etiopiasta.⁴ Ja hän voitti ne vahvat kaupungit Juudassa, ja tuli Jerusalemiin.⁵ Silloin tuli Semaja propheta Rehabeamin ja päämiesten tykö Juudassa, jotka olivat kokoontuneet Sisakin tähden Jerusalemiin, ja sanoi heille: näin sanoo Herra: te olette hyljänneet minun, sentähden olen minä myös hyljännyt teidät Sisakin käteen.⁶ Niin Israelin ylimmäiset nöyryyttivät itsensä kuninkaan kanssa ja sanoivat: Herra on vanhurskas.⁷ Koska Herra näki heidän nöyryyttävän itsensä, tuli Herran sana Semajan tykö ja sanoi: he ovat itsensä nöyryyttäneet, sentähden en minä heitä kadota, vaan minä annan kohta heille pelastuksen, niin ettei minun vihani vuotais Jerusalemin päälle Sisakin käden kautta.⁸ Mutta heidän pitää kuitenkin hänelle alamaiset oleman, että he tietäisivät, mikä se on, palvella minua, ja palvella valtakuntia maan päällä.⁹ Niin Sisak Egyptin kuningas meni Jerusalemiin ja otti Herran huoneen tavarat ja kuninkaan huoneen tavarat: ne kaikki otti hän pois. Ja hän otti myös ne kultakilvet, jotka Salomo oli tehdä antanut.¹⁰ Joiden siaan kuningas Rehabeam teetti vaskiset kilvet ja antoi vartiaın päämiehille tallelle, jotka kuninkaan huoneen ovea vartioitsivat.¹¹ Ja niin usein kuin kuningas meni Herran huoneeseen, tulivat vartiat ja kantoivat niitä, ja veivät ne sitte jälleen vartiaın huoneeseen.¹² Ja koska hän nöyryytti itsensä, sentähden Herran viha kääntyi hänestä pois, niin ettei hän peräti kadotettu; sillä vielä jotain hyvää löydettiin Juudassa.¹³ Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusalemissa, ja hallitsi. Ja Rehabeam oli yhden ajastaikainen viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa, siinä kaupungissa, jonka Herra kaikista Israelin sukukunnista valinnut oli, asettaaksensa siihen nimensä. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen.¹⁴ Ja hän teki pahoin, ettei hän valmistanut sydäntänsä Herraa etsimään.¹⁵ Ja Rehabeamin teot, ensimmäiset ja viimeiset, eikä ne ole kirjoitetut Semajan prophetan ja Iddon näkiän sanoissa, joissa kirjoitetaan sukukunnat, niin myös Rehabeamin ja Jerobeamin sodat kaikkina aikoina.¹⁶ Ja Rehabeam nukkui isänsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Abia

tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

13Kuningas Jerobeamin kahdeksantena vuotena toistakymmentä tuli Abia Juudan kuninkaaksi, ²Ja hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Urielin tytär Gibeasta. Ja sota nousi Abian ja Jerobeamin välillä. ³Ja Abia alkoi sodan neljänsadan tuhannen juuri väkevän ja valitun sotamiehen kanssa. Ja Jerobeam valmisti sotaa heitä vastaan kahdeksansadan tuhannen valitun ja urhoollisen sotamiehen kanssa. ⁴Ja Abia nousi ylös Semaraimin vuorelle, joka oli Ephraimin vuorella, ja sanoi: kuulkaat minua, Jerobeam ja koko Israel! ⁵Ettekö te tiedä Herran Israelin Jumalan antaneeksi Davidille kuninkaan valtakuntaa Israelissa ijankaikkisesti, hänelle ja hänen pojillensa suola liitolla? ⁶Mutta Jerobeam Nebatin poika, Salomon Davidin pojan palvelia, nosti kapinan herraansa vastaan, ⁷Ja hänen tykönsä kokoontui joutilaita miehiä ja Belialin lapsia, ja he vahvistivat itsensä Rehabeamia Salomon poikaa vastaan; sillä Rehabeam oli nuori ja pehmiä sydäimestä, niin ettei hän voinut vahvistaa itsiänsä heitä vastaan. ⁸Mutta te ajattelette vahvistaa teitänsä Herran valtakuntaa vastaan, joka on Davidin poikain kädessä, että teitä on suuri joukko, ja pidätte kultaisia vasikoita, jotka Jerobeam teille jumaliksi tehnyt on. ⁹Ettekö te ole ajaneet Herran pappeja Aaronin poikia ja Leviläisiä pois, ja olette itse teille tehneet pappeja, niinkuin kansat maakunnissa? Jokainen, joka tulee käsiänsä täyttämään nuorella mullilla ja seitsemällä oinaalla, se tulee papiksi niille, jotka ei jumalia ole. ¹⁰Mutta Herra on meidän Jumalamme, jota emme hylkää; ja papit, jotka Herraa palvelevat, ovat Aaronin pojat, ja Leviläiset ovat heidän työssänsä, ¹¹Ja sytyttävät Herralle polttouhrin joka aamuna ja ehtoon, niin myös yrtein suitsutuksen, ja valmistavat leipiä puhtaalle pöydälle ja kultakynttilänjalan lamppuinensa, niin että ne joka ehtoo sytytetään; sillä me pidämme Herran meidän Jumalamme vartiota; mutta te olette hänen hyljänneet. ¹²Ja katso, meidän kanssamme on Jumala esipäässä, ja hänen pappinsa pyhällä torvilla soittamassa teitä vastaan. Te Israelin lapset! älkää sotiko Herraa isäinne Jumalaa vastaan; sillä se ei menesty. ¹³Ja Jerobeam asetti väijytyksen ympäri, tullaksensa takaa heidän päällensä, niin että he olisivat itse Juudan edessä ja väijytys heidän takanansa. ¹⁴Kuin Juuda katsoi ympärinsä, katso, niin oli sota sekä edessä että takana. Niin he huusivat Herran tykö, ja papit soittivat vaskitorvilla. ¹⁵Ja joka mies huusi Juudassa. Ja kuin joka mies niin Juudassa huusi, löi Jumala Jerobeamin ja koko Israelin Abian ja Juudan edessä. ¹⁶Ja Israelin lapset pakenivat Juudan edellä, ja Jumala antoi heitä heidän käsiinsä, ¹⁷Niin että Abia löi väkinensä heitä suurella lyömisellä. Ja Israelissa lankesi lyötynä viisisataa tuhatta valittua sotamiestä. ¹⁸Ja niin Israelin lapset nöyryytettiin siihen aikaan, ja Juudan lapset vahvistettiin; sillä he turvasivat Herraan isäinsä Jumalaan. ¹⁹Ja Abia ajoi Jerobeamia takaa, ja voitti häneltä kaupungeita; Betelin kylinensä,

Jesanan kylinensä ja Ephronin kylinensä; ²⁰Niin ettei Jerobeam enää tullut voimaansa, niinkauvan kuin Abia eli: ja Herra rankaisi häntä, niin että hän kuoli. ²¹Kuin Abia vahvistui, otti hän neljätoistakymmentä emäntää ja siitä kaksikolmattakymmentä poikaa ja kuusitoista tytärtä. ²²Mitä enempi Abiasta sanomista on, ja hänen teistänsä ja teoistansa, se on kirjoitettu Iddon prophetan tietokirjassa.

14Ja Abia nukkui isäinsä kanssa ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin; ja Asa hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa. Hänen aikansa oli maa levossa kymmenen ajastaikaa. ²Ja Asa teki sitä mikä hyvä ja oikia oli Herran hänen Jumalansa edessä, ³Ja otti vieraat alttarit pois ja korkeudet, ja rikkoi patsaat, ja maahan hakasi metsistöt, ⁴Ja sanoi Juudalle, että he etsisivät Herraa, isäinsä Jumalaa, ja tekisivät lain ja käskyn jälkeen. ⁵Ja hän otti pois korkeudet ja epäjumalat kaikista Juudan kaupungeista; ja valtakunta oli levossa hänen allansa. ⁶Ja hän rakensi vahvat kaupungit Juudassa; sillä maa oli levossa, ja ei ollut sotaa häntä vastaan niinä vuosina; sillä Herra antoi hänelle levon. ⁷Ja hän sanoi Juudalle: rakentakaamme nämät kaupungit, ja tehkäämme muurit niiden ympäri, ja tornit, ja portit, ja salvat, niin kauvan kuin maa on meidän edessämme; sillä me olemme etsineet Herraa meidän Jumalamme, häntä me olemme etsineet, ja hän on antanut meille levon jo joka taholta. Niin he rakensivat, ja se menestyi. ⁸Ja Asalla oli suuri sotajoukko, jotka kantoivat kilpiä ja keihäitä: Juudasta kolmesataa tuhatta, ja BenJaminista, jotka kilpiä kantoivat ja joutsia jännittivät, kaksisataa ja kahdeksankymmentä tuhatta. Ja nämät olivat kaikki väkevät sotamiehet. ⁹Ja Sera Etiopialainen meni heitä vastaan suuren sotajoukon kanssa, jossa oli kymmenen kertaa satatuhatta miestä ja kolmesataa vaunua, ja tuli Maresaan asti. ¹⁰Ja Asa meni häntä vastaan. Ja he hankitsivat sotimaan Zephatan laaksossa Maresan tykönä. ¹¹Ja Asa huusi Herran Jumalansa tykö ja sanoi: Herra! et sinä väliä pidä auttaissas monen kautta, taikka kussa ei yhtäkään voimaa ole. Auta meitä, Herra meidän Jumalamme! sillä me turvaamme sinuun, ja olemme tulleet sinun nimees tätä suurta joukkoa vastaan; sinä olet Herra meidän Jumalamme, ei yksikään ihminen voi mitään sinua vastaan. ¹²Ja Herra löi Etiopialaisia Asan ja Juudan edessä, niin että Etiopialaiset pakenivat. ¹³Ja Asa ja hänen väkensä, jotka olivat hänen kanssansa, ajoivat heitä Gerariin asti takaa. Ja Etiopialaiset kaatuivat, niin ettei yhtään heistä eläväksi jäänyt, vaan he tapettiin Herran ja hänen sotaväkensä edessä. Ja he veivät sieltä paljon saalista. ¹⁴Ja he löivät kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä maahan; sillä Herran pelko tuli heidän päällensä. Ja he ryöstivät kaikki kaupungit; sillä niissä oli paljo saalista. ¹⁵Ja he löivät navetat maahan, ja veivät ylen paljon lampaita ja kameleja, ja tulivat jälleen Jerusalemiin.

15Ja Jumalan henki tuli Asarian, Obedin pojan päälle. ²Ja hän meni Asaa vastaan ja sanoi hänelle: kuulkaat minua, Asa, ja koko Juuda ja Benjamin: Herra on teidän kanssanne, että te olette hänen kanssansa; ja koska te etsitte häntä, antaa hän itsensä teiltä löytää; mutta jos te hylkääte hänen, niin hän hylkää myös teidät. ³Monta päivää on Israelissa, ettei yhtään oikiaa Jumalaa ole, eikä yhtään pappia, joka opettaa, eli yhtään lakia. ⁴Ja kuin he tuskissansa kääntyvät Herran Israelin Jumalan tykö ja etsivät häntä, niin hän löydetään heiltä. ⁵Niinä aikoina ei ole rauhaa niillä, jotka käyvät sisälle ja ulos; sillä suuri meteli tulee kaikkein maan asuvaisten päälle. ⁶Ja yksi kansa musertaa toisen, ja yksi kaupunki toisen: sillä Jumala hämmästyttää heitä kaikkinaisilla ahdistuksilla. ⁷Mutta te vahvistakaa teitänne, ja älkää lievitäkö käsiänne; sillä teidän työllänne on hänen palkkansa. ⁸Kuin Asa kuuli nämät sanat ja prophetan Obedin ennustuksen, vahvistui hän, ja otti kauhistukset pois kaikelta Juudan ja Benjaminin maalta, ja kaupungeista, jotka hän oli voittanut Ephraimin vuorelta, ja uudisti Herran alttarin, joka Herran esihuoneen edessä oli, ⁹Ja kokosi kaiken Juudan ja Benjaminin, ja muukalaiset, jotka heidän tykönänsä olivat Ephraimista, Manassesta ja Simeonista; sillä hänen tykönänsä tuli monta Israelista, koska he näkivät Herran hänen Jumalansa olevan hänen kanssansa. ¹⁰Ja he tulivat Jerusalemiin kokoon kolmantena kuukautena, Asan valtakunnan viidentenä vuonna toistakymmentä. ¹¹Ja he uhrasivat sinä päivänä Herralle siitä saaliista, jonka he kotiansa tuoneet olivat, seitsemänsataa härkää ja seitsemäntuhatta lammasta. ¹²Ja He tekivät liiton, että heidän piti etsimän Herraa, isänsä Jumalaa, kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa. ¹³Ja kuka ikänä ei tahtonut etsiä Herraa Israelin Jumalaa, hänen piti kuoleman: pienen ja suuren, miehen ja vaimon. ¹⁴Ja he vannoiivat Herralle korkealla äänellä, ilohuudolla, vaskitorvilla ja basunilla. ¹⁵Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta; sillä he olivat vannoneet kaikesta sydämestänsä, ja etsivät häntä kaikesta tahdostansa, ja hän löydettiin heiltä; ja Herra antoi heille levon joka paikassa heidän ympäristöllänsä. ¹⁶Ja kuningas Asa pani äitinsä Maekan pois vallan päältä; sillä hän oli asettanut Mipletsetin metsistöön. Ja Asa hävitti hänen Mipletsetinsä, ja löi sen rikki ja poltti Kidronin ojan vieressä. ¹⁷Mutta korkeudet ei olleet vielä pannut pois Israelista; kuitenkin oli Asan sydän vakaa, niinkauvan kuin hän eli. ¹⁸Ja hän antoi tuoda Jumalan huoneeseen, mitä hänen isänsä pyhittänyt oli ja mitä hän itse pyhittänyt oli, hopiaa, kultaa ja astioita. ¹⁹Ja ei ollut yhtään sotaa hamaan viidenteenjätkäkymmentä Asan valtakunnan ajastakaan asti.

16Asan valtakunnan kuudentena vuonna neljätkäkymmentä nousi Baesa Israelin kuningas Juudaa vastaan, ja rakensi Raman, estääksensä Asan Juudan kuninkaan ulos- ja sisällekäymistä. ²Vaan Asa otti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen tavaroista hopiaa ja kultaa, ja lähetti

Benhadadille Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskussa, ja käski sanoa hänelle: ³Liitto on minun ja sinun vaiheellas, minun ja sinun isäs vaiheella: katso, minä lähetin sinulle hopiaa ja kultaa, että Baesan Israelin kuninkaan liiton sarkisit, että hän menis pois minun tyköäni. ⁴Benhadad oli kuningas Asalle kuuliainen ja lähetti sodanpäämiehet, jotka hänellä olivat, Israelin kaupungeita vastaan; he löivät Ijonin, Danin ja Abelmajimin, ja kaikki Naphtalin jyvökaupungit. ⁵Kuin Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa ja jätti työnsä. ⁶Vaan kuningas Asa otti tykönsä koko Juudan, ja he ottivat kivet ja hirret Ramasta, joista Baesa rakensi. Ja hän rakensi niistä Geban ja Mitspan. ⁷Siihen aikaan tuli Hanani näkiä Asan Juudan kuninkaan tykö ja sanoi hänelle: koskas turvasit Syrian kuninkaan ja et turvannut Herraan Jumalaa, sentähden on Syrian kuninkaan väki päässyt pois sinun käsistäs. ⁸Eikö Etiopialaiset ja Libialaiset olleet suuri joukko monien vaunuin ja hevosten kanssa? Kuitenkin, koskas Herraan turvasit, antoi hän heidät sinun käsiis. ⁹Sillä Herran silmät katselevat kaikki maat, vahvistaaksensa niitä, jotka pysyvät hänen tykönänsä kaikesta sydämestänsä. Sinä olet tyhmästi tehnyt, sentähden sinun pitää tästedeskin sotia saaman. ¹⁰Niin Asa vihastui näkiän päälle ja heitti hänen vankeuteen; sillä hän kovin suuttui hänen päällensä tästä asiasta. Ja Asa ahdisti muutamia kansasta siihen aikaan. ¹¹Ja katso, Asan työt, sekä ensimmäiset että viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa. ¹²Ja Asa tuli kipiäksi jaloista yhdeksäntäneljätkäkymmentä valtakuntansa vuotena, ja hänen tautinsa kovin eteni, ja ei hän kuitenkaan etsinyt Herraa taudissansakaan, vaan lääkäreitä. ¹³Niin Asa nukkui isänsä kanssa ja kuoli valtakuntansa ensimmäisenä vuotena viidettätkymmentä. ¹⁴Ja hän haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli antanut kaivaa Davidin kaupungissa. Ja he panivat hänet leposi-aansa, joka täytettiin hyvänhajullisilla ja kaikkinaisilla kalliilla yrteillä, jotka olivat valmistetut apotekarein tavalla, ja polttivat hänelle sangen suurella polttamisella.

17Ja Josaphat hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa; ja hän tuli väkeväksi Israelia vastaan. ²Ja hän asetti sotaväen kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkiin, ja pani esimiehiä Juudan maalle ja Ephraimin kaupunkiin, jotka hänen isänsä Asa oli voittanut. ³Ja Herra oli Josaphatin kanssa; sillä hän vaelsi isänsä Davidin tiellä, ja ei etsinyt Baalia; ⁴Vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyissänsä, ja ei Israelin töiden jälkeen. ⁵Sentähden vahvisti Herra hänelle valtakunnan, ja kaikki Juuda antoi Josaphatille lahjoja; ja hänellä oli rikkautta ja kunniaa yl-täkyllä. ⁶Ja kuin hänen sydämensä tuli rohkiaksi Herran teissä, otti hän korkeudet ja metsistöt Juudasta pois. ⁷Ja kolmantena valtakuntansa vuonna lähetti hän päämiehen-sä Benhailin, Obadian, Sakarian, Netaneelin ja Mikajan, opettamaan Juudan kaupungeissa, ⁸Ja Leviläiset heidän kanssansa: Semajan, Netanian, Sebadian, Asaelin, Semira-

motin, Jonatanin, Adonijan, Tobijan ja Tobadonijan, Leviläiset; ja heidän kanssansa papit, Elisamin ja Joramin. ⁹Ja he opettivat Juudassa, ja pitivät Herran lakikirjan myötänsä, ja vaelsivat ympäri kaikki Juudan kaupungit, ja opettivat kansaa. ¹⁰Ja Herran pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle, niissä maakunnissa, jotka olivat Juudan ympärillä, niin ettei he sotineet Josaphatia vastaan. ¹¹Ja Philistealaiset toivat Josaphatille lahjoja ja rahaveron; ja Arabialaiset toivat myös hänelle pientä karjaa, seitsemäntuhatta ja seitsemänsataa oinasta, ja seitsemäntuhatta ja seitsemänsataa kaurista. ¹²Niin menestyi Josaphat ja tuli aina suuremmaksi. Ja hän rakensi Juudassa linnoja ja tavarakaupungeita. ¹³Ja hänellä oli paljon varaa Juudan kaupungeissa, ja sotamiehiä ja väkevää kansaa Jerusalemissa. ¹⁴Ja tämä on järjestys heidän isänsä huoneen vaiheella, jotka Juudassa tuhanten päämiehet olivat: päämies Adna, ja hänen kanssansa kolmesataa tuhatta väkevää sotamiestä. ¹⁵Lähin häntä oli päämies Johanan, ja hänen kanssansa kaksisataa ja kahdeksankymmentä tuhatta. ¹⁶Häntä likin Amasia Sikrin poika, joka itsensä hyvällä tahdolla antoi Herralle, ja hänen kanssansa kaksisataa tuhatta vahvaa sotamiestä. ¹⁷Benjaminin lapsista Eljada, väkevä sotamies, ja hänen kanssansa varustettuja joutsilla ja kilvillä kaksisataa tuhatta. ¹⁸Häntä likin oli Josabad, ja hänen kanssansa sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valmista sotamiestä. ¹⁹Nämät ottivat kuninkaasta vaarin, paitsi niitä, jotka kuningas oli asettanut vahvoihin kaupunkiin koko Juudassa.

18Ja Josaphatilla oli suuri rikkaus ja kunnia; ja hän teki nuoteutta Ahabin kanssa. ²Ja jonkun vuoden perästä sen jälkeen meni hän Ahabin tykö Samariaan. Ja Ahab antoi teurastaa hänelle ja hänen väellensä, joka oli hänen kanssansa, monta lammasta ja härkää; ja hän yllytti hänen menemään ylös Gileadin Ramotiin. ³Ja Ahab Israelin kuningas sanoi Josaphatille Juudan kuninkaalle: menetkös minun kanssani Gileadin Ramotiin? Hän sanoi hänelle: minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas: me tahdomme sinun kanssas sotaan. ⁴Mutta Josaphat sanoi Israelin kuninkaalle: kyseles tänäpäpä Herran sanaa. ⁵Ja Israelin kuningas kokosi prophetaita neljäsataa miestä ja sanoi heille: menemmekö me sotimaan Gileadin Ramotiin, vai ei? He sanoivat: mene, Jumala antaa heidät kuninkaan käteen. ⁶Silloin sanoi Josaphat: eikö tässä ole joku Herran propheta, kysyäksemme häneltä? ⁷Israelin kuningas sanoi Josaphatille: tässä on vielä yksi mies, jonka kautta taidettaisiin kysellä Herraa, vaan minä vihaan häntä; sillä ei hän ennusta minulle mitään hyvää, mutta aina pahaa: se on Miika Jimlan poika. Josaphat sanoi: älköön kuningas niin puhuko. ⁸Ja Israelin kuningas kutsui yhden kamaripalvelioistansa ja sanoi: nouda nopiasti Miika Jimlan poika. ⁹Ja Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas istui kumpikin istuimellansa puettuna vaatteisiin Samarian portin lakeudella, ja kaikki prophetat ennusti-

vat heidän edessänsä. ¹⁰Ja Zidkija Kenaanan poika teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: näin sanoo Herra: näillä sinä pusket Syrialaisia, siihenasti että heidät hävität. ¹¹Ja kaikki prophetat ennustivat niin ja sanoivat: mene Gileadin Ramotiin, ja se menestyy sinulle: Herra antaa heidät kuninkaan käteen. ¹²Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänen kanssansa ja sanoi: katso, prophetain puhe on yksimielisesti hyvä kuninkaan edessä: anna sinun sanas olla myös niinkuin heidänkin, ja puhu hyvää. ¹³Ja Miika sanoi: niin totta kuin Herra elää, minä puhun, mitä minun Jumalani sanoo. ¹⁴Ja kuin hän tuli kuninkaan tykö, sanoi kuningas hänelle: Miika, menemmekö me sotimaan Gileadin Ramotia vastaan, eli ei? Hän sanoi: menkää, se menestyy teille, he annetaan teidän käsiinne. ¹⁵Niin kuningas sanoi hänelle: kuinka usein minä vannotan sinua, ettet sinä sanois minulle muuta kuin totuutta Herran nimeen? ¹⁶Niin hän sanoi: minä näin kaiken Israelin hajoitettuna vuorella, niinkuin lampaat, joilla ei yhtään paimenta ole: ja Herra sanoi: eikö näillä ole yhtään Herraa? palatkaan kukin kotiansa rauhassa. ¹⁷Niin sanoi Israelin kuningas Josaphatille: enkö minä sanonut sinulle, ettei hän minulle ennusta hyvää vaan pahaa. ¹⁸Ja hän sanoi: sentähden kuulkaat Herran sanaa; minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa. ¹⁹Ja Herra sanoi: kuka viettelis Ahabin Israelin kuninkaan, että hän menis ylös ja lankeaisi Gileadin Ramotissa? Ja kuin yksi sanoi niin, ja toinen näin, ²⁰Niin tuli yksi henki ja seisoi Herran edessä, ja sanoi: minä viettelen hänen. Ja Herra sanoi hänelle: millä? ²¹Hän sanoi: minä menen ja olen valheen henki kaikkein hänen prophetainsa suussa. Ja hän sanoi: viettele häntä ja sinä myös taidat: mene ja tee niin. ²²Nyt siis katso, Herra on antanut valheen hengen näiden sinun prophetais suuhun, ja Herra on puhunut pahaa sinua vastaan. ²³Niin astui Zidkija Kenaanan poika edes ja löi Miikaa poskelle, ja sanoi: minkä tien kautta on Herran henki mennyt minun tyköäni pois, sinua puhuttelemaan? ²⁴Miika sanoi: katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt majasta majaan, lymytäkses. ²⁵Niin sanoi Israelin kuningas: ottakaat Miika ja viekää jälleen häntä kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen kuninkaan pojan tykö, ²⁶Ja sanokaat: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneeseen, ja ruokkikaat häntä murheen leivällä ja murheen vedellä, siihenasti että minä tulen jälleen rauhasa. ²⁷Miika sanoi: jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei ole Herra puhunut minun kauttani. Ja hän sanoi: kuulkaat, kaikki kansat. ²⁸Niin meni Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas Gileadin Ramotia vastaan. ²⁹Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: minä muutan vaatteeni ja tulen sotaan, mutta pidä sinä omat vaattees; ja Israelin kuningas muutti vaatteensa, ja he menivät sotaan. ³⁰Ja Syrian kuningas käski vaunuin päämiehille, jotka hänellä olivat, ja sanoi: ei teidän pidä sotiman pientä eli suurta vastaan, vaan ainoastaan Israelin kuningasta vastaan.

³¹Ja tapahtui, kuin vaunuin päämiehet näkivät Josaphatin, että he sanoivat: se on Israelin kuningas; ja he käänsivät itsensä sotimaan häntä vastaan. Ja Josaphat huusi, ja Herra autti häntä, ja Jumala käänsi heidät pois hänestä. ³²Sillä kuin vaunuin päämiehet näkivät, ettei hän ollut Israelin kuningas, käänsivät he itsensä pois hänestä. ³³Niin yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Niin hän sanoi vaununsä ajajalle: käännä kätes ja vie minua ulos sotaväestä; sillä minä olen haavoitettu. ³⁴Ja sota tuli suureksi sinä päivänä, ja Israelin kuningas seiso i vaunuissa Syrialaisia vastaan eltoosen asti; ja hän kuoli auringon laskeissa.

19Mutta Josaphat Juudan kuningas palasi kotia rauhassa Jerusalemiin. ²Ja Jehu Hananin poika näkiä meni häntä vastaan ja sanoi kuningas Josaphatille: pitääkö sinun auttaman jumalatoiminta ja rakastaman niitä, jotka Herra vihaavat? ja sentähden on Herran viha sinun päällä; ³Niin on kuitenkin jotain hyvää löydetty sinun tykönäs, että olet hävittänyt metsistöt maalta ja olet aikonut sydämeestä Jumalaa etsiä. ⁴Niin Josaphat jäi Jerusalemiin. Ja hän meni jälleen ulos kansan seassa Bersabasta hamaan Ephraimin vuorelle, ja palautti heidät jälleen Herran heidän isänsä Jumalan tykö. ⁵Ja hän asetti tuomarit maalle, kaikkiin Juudan vahvoin kaupunkiin, muutaman kuhunkin kaupunkiin. ⁶Ja hän sanoi tuomareille: katsokaat, mitä teette; sillä ette pidä tuomiota ihmisten, vaan Herran edessä. Ja hän on teidän kanssanne tuomiossa. ⁷Sentähden antakaat Herran pelvon olla teidän tykönänne, ja karttakaat teitänne ja tehkäät se; sillä Herran meidän Jumalamme tykönä ei ole yhtään vääräyttä, ei myös hän katso muotoa, eikä ota lahjoja. ⁸Ja Josaphat asetti myös Jerusalemiin Leviläisiä ja pappeja, ja Israelin isäin ylimmäisiä Herran tuomion ja asiain päälle; ja he palasivat Jerusalemiin. ⁹Ja hän käski heitä, sanoen: tehkäät näin Herran pelvossa uskollisesti ja vaalla sydämellä. ¹⁰Kaikissa riita-asioissa, jotka tulevat teidän eteenne veljiltänne, jotka kaupungeissansa asuvat, veren ja veren välillä, lain ja käskyn välillä, säätyin ja oikeutten välillä, pitää teidän neuvoman heitä, ettei he syntiä tekisi Herraa vastaan ja saattaisi vihaa teidän ja veljeinne päälle; tehkäät siis kaikki näin, niin ette syntiä tee. ¹¹Katso, Amaria pappi on kaikkein ylimmäinen teidän ylitsenne kaikissa Herran asioissa. Niin on Sebadia Ismaelin poika hallitsia Juudan huoneessa kaikissa kuninkaan asioissa, niin ovat myös teillä virkamiehet Leviläiset: olkaat hyvässä turvassa ja tehkäät tämä, ja Herra on hyvän kanssa.

20Sitte tulivat Moabilaiset, Ammonilaiset ja heidän kanssansa myös muita, paitsi Ammonilaisia, sotimaan Josaphatia vastaan. ²Niin tultiin ja ilmoitettiin Josaphatille, sanoen: sinua vastaan tulee sängen suuri sotajoukko Syriasta, tuolta puolelta meren; ja katso, he ovat Hatsetson Tamarissa: se on Engeddi. ³Mutta Josaphat pelkäsi, ja asetti kas-

vonsa etsimään Herraa, ja antoi kuuluttaa paaston koko Juudassa. ⁴Ja Juuda tuli kokoon etsimään Herralta; tultiin myös kaikista Juudan kaupungeista etsimään Herraa. ⁵Ja Josaphat seiso i Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran huoneessa, uuden pihan edessä. ⁶Ja hän sanoi: Herra meidän isämme Jumala! etkös ole Jumala taivaissa, joka hallitset kaikkein pakanain valtakunnissa? Ja sinun kädessä on väki ja voima, ja ei ole yhtään, joka voi olla sinua vastaan. ⁷Et kös sinä, meidän Jumalamme, ole ajanut tämän maan asujamia kansas Israelin edestä pois? ja olet sen antanut Abrahamin sinun ystäväsi siemenelle ijankaikkisesti; ⁸Niin että he ovat asuneet siinä, ja ovat rakentaneet sinun nimelles pyhän, sanoen: ⁹Kuin joku onnettomuus, rangaistusmiekka, rutto eli kallis aika meille tulee, niin pitää meidän seisoman tässä huoneessa sinun edessä (sillä sinun nimes on tässä huoneessa) ja huutaman sinua tuskassamme, niin sinä kuulet ja autat. ¹⁰Ja nyt katso, Ammonin lapset, Moab ja Seirin vuorelaiset, joidenka kautta et sinä antanut Israelin lasten mennä, vaeltaissansa Egyptistä; vaan heidän täytyi palata pois heidän tykönsä, eikä hävittäneet heitä; ¹¹Ja katso, he kostavat sen meille; ja he tulevat meitä ajamaan perinnöstäs pois, jonka meille perinnöksi antanut olet. ¹²Meidän Jumalamme! etkös heitä tuomitse? Sillä ei ole meillä yhtään voimaa tätä suurta joukkoa vastaan, joka tulee meitä vastaan: emme tiedä, mitä me teemme, vaan meidän silmämme katselevat sinun puolees. ¹³Ja kaikki Juuda seiso i Herran edessä, lapsinensa, vaimoinensa ja poikinensa. ¹⁴Ja Jehasielin Sakarian pojan, Benajan pojan, Jehielin pojan, Mattanjan pojan päälle, Leviläisen Asaphin lapsista, tuli Herran henki seurakunnan keskellä, ¹⁵Ja sanoi: kuulkaat, koko Juuda ja Jerusalemin asuvaset, ja kuningas Josaphat! Näin sanoo Herra teille: älkäät peljätkö, älkäät vavisko tätä suurta joukkoa, sillä te ette sodi, vaan Jumala. ¹⁶Huomenna pitää teidän menemän alas heidän tykönsä, ja katso, he menevät ylös Zitsin paltaan, ja te löydätte heidät ojan lopulla kohdastansa Jeruelin korven edessä. ¹⁷Ei teidän pidä sotiman tässä asiassa, ainoastansa käykäät edes, seisokaat ja katsokaat Herran autuutta, joka on teidän kanssanne: Juuda ja Jerusalemi, älkäät peljätkö ja älkäät hämmästykö, menkäät huomenna ulos heitä vastaan, Herra on teidän kanssanne. ¹⁸Silloin kumarsi Josaphat kasvoillensa maahan; ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaset lankesivat Herran eteen ja rukoilivat Herraa. ¹⁹Ja Leviläiset Kahatilaisten lapsista ja Korhilaisten lapsista nousivat kiittämään Herraa Israelin Jumalaa kovalla äänellä korkeuteen päin. ²⁰Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät Tekoan korpeen. Ja heidän lähteissänsä seiso i Josaphat ja sanoi: kuulkaat minua, Juuda ja Jerusalemin asujamet, uskokaat Herran teidän Jumalanne päälle, niin te olette hyvässä turvassa, ja uskokaat hänen prophetansa, niin te menestytte. ²¹Ja hän keskusteli kansan kanssa, ja asetti veisaaajat Herralle, kiittämään pyhässä kaunistuksessa, mennessä hankitun sotaväen edellä, jotka sanoivat: kiittäkäät Herraa, sillä hänen

laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²²Ja sittekuin he rupe-sivat kiittämään ja ylistämään, antoi Herra väijyjät tulla Ammonin, Moabin ja Seirin vuorelaisten päälle, jotka Juudaa vastaan tulleet olivat; ja he löivät heidät. ²³Niin nousivat Ammonin ja Moabin lapset Seirin vuoren asuvia vastaan, tappamaan ja hävittämään heitä. Ja sittekuin he olivat lopettaneet Seirin asuvaiset, autti kukin lähimmäis-tänsä toinen toistansa tappamaan. ²⁴Mutta kuin Juuda tuli Mitspaan, joka on korven tykönä, käänsivät he heitän-sä joukkoa päin, ja katso, silloin makasivat kuolleet ruumiit maassa, niin ettei yksikään heistä ollut päässyt. ²⁵Ja Josaphat tuli väkinensä jakamaan heidän saalistansa, ja he löysivät siellä ruumisten seassa tavaraa ja kallista kalua, ja he ottivat heiltä niin paljon, ettei he voineet kantaa; ja he ottivat siitä saaliista kolme päivää; sillä sitä oli san-gen paljo. ²⁶Neljäntenä päivänä tulivat he kokoon Kiitos-laaksoon, sillä siinä he kiittivät Herraa; siitä kutsutaan se paikka Kiitoslaaksoksi tähän päivään asti. ²⁷Ja kaikki Juuda ja Jerusalemin palasivat takaperin, ja Josaphat kaikkein ensin, niin että he menivät ilolla Jerusalemiin; sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistansa. ²⁸Ja he menivät Jerusalemiin psaltareilla, harpuilla ja basunilla, Herran huoneeseen. ²⁹Ja Jumalan pelko tuli kaikkein valtakun-tain päälle maalla, sittekuin he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan. ³⁰Ja niin Josaphatin valtakunta oli levossa; ja Jumala antoi hänelle levon ympäristöllänsä. ³¹Ja Josaphat hallitsi Juudaa, ja oli viiden ajastaikainen neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi Je-rusalemissa viisikolmattäkymmentä ajastaikaa; hänen äi-tinsä nimi oli Asuba Silhin tytär. ³²Ja hän vaelsi isänsä Asan teillä ja ei siitä horjahtanut, ja teki sitä mikä Her-ralle otollinen oli; ³³Paitsi ettei korkeudet tulleet otetuiksi pois; sillä ettei kansa vielä asettanut sydäntänsä Herran isänsä Jumalan tykö. ³⁴Mitä enempi Josaphatin töistä sa-nomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä: katso, ne ovat kirjoitetut Jehun Hananin pojan teoissa, jotka hän oli kirjoittanut Israelin kuningasten kirjaan. ³⁵Senjälkeen yhdisti Josaphat Juudan kuningas itsensä Ahasian Israelin kuninkaan kanssa, joka oli jumalatoimintoissansa. ³⁶Ja hän suostui hänen kanssansa haaksia tekemään, vaeltaak-sensa Tarsikseen. Ja he tekivät haaksia EtseonGeberissä. ³⁷Mutta Elieser Dodavan poika Maresasta ennusti Josap-hatia vastaan ja sanoi: että olet suostunut Ahasiaan, on Herra särkenyt sinun työsi; ja haahdet menivät rikki, ja ei he saaneet enää Tarsikseen kulkea.

21Ja Josaphat nukkui isänsä kanssa ja haudattiin isäin-sä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram tuli kuninkaaksi hänen sijaansa. ²Ja hänellä oli veljiä Josapha-tin poikia, Asaria, Jehiel, Sakaria, Asaria, Mikael ja Sep-hatia. Nämä kaikki olivat Josaphatin Israelin kuninkaan pojat. ³Ja heidän isänsä antoi heille monta lahjaa hopias-ta, kullasta ja kalliista kappaleista, vahvaim Juudan kau-punkein kanssa. Mutta Joramille antoi hän valtakunnan;

sillä hän oli esikoinen. ⁴Kuin Joram korotettiin isänsä val-takuntaan ja tuli voimalliseksi, tappoi hän kaikki veljen-sä miekalla ja muutamia Israelin ylimmäisistä. ⁵Ja Joram oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi; ja hän hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusale-missa, ⁶Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki; sillä Ahabin tytär oli hänen emäntänsä; ja hän teki pahaa Herran edessä. ⁷Mutta ei Herra tahtonut hukuttaa Davidin huonetta, sen liiton tähden, jonka hän tehnyt oli Davidin kanssa, ja niinkuin hän puhunut oli an-taaksensa hänelle ja hänen lapsillensa valkeuden joka aika. ⁸Hänen aikansa luopuivat Edomilaiset Juudan vallan alta ja tekivät itsellensä kuninkaan. ⁹Niin Joram meni ylitse ylimmäistensä kanssa, ja kaikki vaunut hänen kanssansa; ja hän valmisti itsensä yöllä ja löi kaikki Edomilaiset ympäristöltänsä, ja myös vaunuin päämiehet. ¹⁰Ja Edomilai-set luopuivat Juudan vallan alta tähän päivään asti; sil-loin luopui myös Libna hänestä; sillä hän hylkäsi Herran isänsä Jumalan. ¹¹Ja hän teki korkeuksia Juudan vuorilla, ja saatti Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään ja vietteli Juudan. ¹²Ja kirjoitus tuli hänelle Elialta prophetalta, joka näin oli: näin sanoo Herra sinun isäs Davidin Jumala: ettes vaeltanut isäs Josaphatin teillä, etkä Aksan Juudan kunin-kaan teillä; ¹³Mutta vaellat Israelin kuningasten tiellä, ja saatat Juudan ja Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään Ahabin huoneen huoruuden jälkeen, ja olet tappanut vel-jes isäs huoneesta, jotka sinua paremmat olivat; ¹⁴Katso, niin Herra lyö sinua kovin ja sinun kansaas, lapsias, emän-tiäs ja kaikkea hyvyyttä. ¹⁵Ja sinun sisällyksissäsi pitää oleman monta sairautta, siihenasti että sisällykses sinusta päivä päivältä sairauden tähden käyvät ulos. ¹⁶Niin Herra herätti Joramia vastaan Philistealaisten ja Arabialaisten hengen, jotka ovat Etiopialaisten tykönä. ¹⁷Ja he menivät ylös Juudaan, ja hävittivät sen ja veivät pois kaiken kalun, joka kuninkaan huoneessa oli, niin myös hänen poikansa ja emäntänsä; niin ettei hänelle yhtään poikaa jäänyt, pait-si Joahasta nuorinta poikaansa. ¹⁸Ja kaiken sen jälkeen rankaisi Herra häntä hänen sisällyksissänsä senkaltaisella taudilla, jota ei taidettu parantaa. ¹⁹Ja se tapahtui päi-vä päivältä, siihenasti kuin kahden vuoden aika kulunut oli, että hänen sisällyksensä kävivät ulos hänestä, hänen tautinsa kanssa; ja hän kuoli pahoista taudeista. Ja he ei tehneet yhtään suitsutusta hänelle, niin kuin he olivat teh-neet hänen esi-isillensä. ²⁰Hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kah-deksan ajastaikaa Jerusalemissa, ja vaelsi kelvottomasti; ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin, mutta ei kunin-gasten hautain sekaan.

22Ja Jerusalemin asuvaiset asettivat Ahasian hänen nuorimman poikansa kuninkaaksi hänen sijaansa; sillä se sotaväki, joka Arabiasta tuli, oli tappanut kaikki vanhem-mat; sentähden tuli Ahasia Joramien poika Juudan kunin-kaaksi. ²Ja Ahasia oli kahden ajastajan vanha viidettä-

kymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi ajastajan Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Atalia Omrin tytär. ³Hän vaelsi myös Ahabin huoneen teillä; sillä hänen äitinsä neuvoi häntä jumalattomuuteen. ⁴Sentähden hän myös teki sitä, joka ei Herralle kelvannut, niinkuin Ahabinkin huone; sillä he olivat hänen neuvonantajansa hänen isänsä kuoleman jälkeen, hukuttamaan häntä. ⁵Hän vaelsi myös heidän neuvonsa jälkeen, ja meni pois Joramin Israelin kuninkaan pojan kanssa sotaan Hasaelia Syrian kuningasta vastaan, Gileadin Ramotiin. Mutta Syrialaiset löivät Joramin. ⁶Niin että hän palasi antamaan itsiänsä parantaa Jisreelissä; sillä hänellä oli haavat, jotka hän oli saanut Ramassa soteissansa Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa. Ja Asaria Joramin poika Juudan kuningas meni sinne katsomaan Joramia Ahabin poikaa, joka sairasti Jisreelissä. ⁷Sillä se onnettomuus oli Jumalalta Ahasian päälle pantu, että hän tuli Joramin tykö, ja että hän tultuansa meni Joramin kanssa Jehua Nimsin poikaa vastaan, jonka Herra voidellut oli Ahabin huonetta hävittämään. ⁸Ja kuin Jehu rupesi rankaisemaan Ahabin huonetta, löysi hän muutamia ylimmäisiä Juudasta ja Ahasian veljein lapsista, jotka Ahasiaa palvelivat, ja tappoi ne. ⁹Ja hän etsi Ahasiaa; ja he saivat hänen kiinni Samariassa, johon hän itsensä lymytänyt oli, ja he veivät hänen Jehun eteen, ja he tappoivat hänen, ja hautasivat hänen; sillä he sanoivat: hän on Josaphatin poika, joka on etsinyt Herraa kaikesta sydämestänsä. Ja ei sitte yhtään ollut Ahasian huoneesta, joka taisi kuninkaaksi tulla. ¹⁰Kuin Atalia Ahasian äiti näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja murhasi kaiken kuninkaallisen siemenen Juudan huoneessa. ¹¹Mutta Josabeath kuninkaan tytär otti Joaksen Ahasian pojan varkain kuninkaan lasten seasta, jotka tapettiin, ja pani hänen imettäjänsä kanssa makaushuoneeseen; ja näin lymytti Josabeath kuningas Joramin tytär, papin Jojadan emäntä, hänen Athalian edestä; (sillä hän oli Ahasian sisar) niin ettei hän tapettu. ¹²Ja hän oli heidän kanssansa Jumalan huoneessa kätkeytyneenä kuusi vuotta. Ja Athalia hallitsi maalla.

23 Seitsemäntenä vuonna rohkaisi Jojada itsensä ja otti sodanpäämiehet, Asarian Jerohamin pojan, Ismaelin Johananin pojan, Asarian Obedin pojan, Maesejan Adajan pojan ja Elisaphatin Sikrin pojan liittoon kanssansa; ²Jotka kävivät Juudan ympäri ja kokosivat Leviläisiä kaikista Juudan kaupungeista, ja ylimmäiset Israelin isät, tulemaan Jerusalemiin. ³Ja kaikki seurakunta teki liiton kuninkaan kanssa Jumalan huoneessa. Ja hän sanoi heille: katso, kuninkaan poika pitää kuningas oleman, niinkuin Herra Davidin lapsista sanonut on. ⁴Näin pitää teidän tekemän: kolmas osa teistä, jotka käyvät sisälle sabbatina papeista ja Leviläisistä, pitää oleman oven tykönä vartiana; ⁵Ja kolmas osa kuninkaan huoneessa, ja kolmas osa perustuksen portissa; mutta kaikki kansa pitää oleman Herran huoneen pihalla. ⁶Ettei yksikään mene Herran huoneeseen, vaan pappit ja Leviläiset, jotka siellä palvelevat, niiden pitää sisäl-

le menemän; sillä he ovat pyhät; mutta kaikki muu kansa vartioitkaan Herran vartiota. ⁷Ja Leviläisten pitää piirittämän kuninkaan jokainen aseensa kanssa kädessänsä. Ja jos joku muu menee huoneeseen, hänen pitää kuoleman. Ja teidän pitää oleman kuninkaan tykönä, kuin hän käy sisälle ja ulos. ⁸Ja Leviläiset kaiken Juudan kanssa tekivät kaiketi niinkuin pappi Jojada käskenyt oli. Ja jokainen otti väkensä, jotka menivät sabbatille, niiden kanssa jotka menivät pois sabbatilta; sillä pappi Jojada ei antanut niiden eritä toinen toisestansa. ⁹Ja Jojada pappi antoi sodanpäämiehille keihäät ja kilvet ja kuningas Davidin aseet, jotka Jumalan olivat. ¹⁰Ja asetti kaiken kansan, itsekunkin aseinsensa kädessänsä, oikiasta huoneen loukkaasta niin vasempaan loukkaaseen, alttarin ja huoneen tykö, kuningasta ympäri. ¹¹Ja he toivat kuninkaan pojan edes, panivat kruunun hänen päähänsä, ja todistuksen, ja tekivät hänen kuninkaaksi. Ja Jojada ja hänen poikansa voitelivat hänen, ja sanoivat: menestyköön kuningas! ¹²Kuin Atalia kuuli kansan äänen, jotka juoksivat ylistäen kuningasta, niin hän meni kansan tykö Herran huoneeseen. ¹³Ja hän näki, ja katso, kuningas seisoi patsaansa tykönä läpikäytävässä, ja ylimmäiset ja vaskitorvet kuninkaan ympärillä, ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja puhalsivat vaskitorviin, ja veisaaajat kaikkinaisten kanteleiden kanssa, taitavat kiittämään. Silloin repäisi Atalia vaatteensa ja sanoi: kapina, kapina! ¹⁴Mutta Jojada pappi meni sodanpäämiesten kanssa ulos, jotka olivat sotajoukon päällä, ja sanoi heille: taluttakaat häntä ulos joukon lävitse: ja joka häntä seuraa, se pitää miekalla tapettaman; sillä pappi oli käskyn antanut, ettei häntä pitänyt Herran huoneessa tapettaman. ¹⁵Ja he panivat kätensä hänen päällensä, ja kuin hän tuli hevosportin läpikäytävään, joka oli kuninkaan huoneen tykönä, tappoivat he hänen siellä. ¹⁶Ja Jojada teki liiton itsensä, kaiken kansan ja kuninkaan vaiheella, että he olisivat Herran kansa. ¹⁷Silloin meni kaikki kansa Baalin huoneeseen ja kukistivat sen, ja särkeivät hänen alttarinsa ja kuvansa, ja tappoivat Mattanin Baalin papin alttarien edessä. ¹⁸Ja Jojada pani Herran huoneen virat pappein ja Leviläisten käsiin, jotka David oli asettanut Herran huoneeseen tekemään Herran polttouhria, niinkuin kirjoitettu on Moseksen laissa, ilolla ja veisulla Davidin asetuksen jälkeen; ¹⁹Ja asetti portinvartiat Herran huoneen portteihin, ettei mitään saastaisuutta sisälle tulisi missään kappaleessa. ²⁰Ja hän otti sadanpäämiehet, ja voimalliset, ja kansan hallitsiat, ja kaiken maan kansan, ja vei kuninkaan Herran huoneesta alas ja he menivät ylimmäisen portin lävitse kuninkaan huoneeseen; ja he antoivat kuninkaan istua valtakunnan istuimelle. ²¹Ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja kaupunki oli levossa, sittekuin Atalia tapettiin miekalla.

24 Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Zibia Bersabasta. ²Ja Joas teki sitä, mikä oikein oli Herran edessä, niinkauvan kuin pappi

Jojada eli. ³Ja Jojada otti hänelle kaksi emäntää ja hän siitti poikia ja tyttäriä. ⁴Ja tapahtui sen jälkeen, että Joas aikoi uudistaa Herran huonetta. ⁵Ja hän kokosi papit ja Leviläiset ja sanoi heille: menkää ulos Juudan kaupunkiin ja kootkaat rahaa kaikelta Israelilta, vuosi vuodelta, teidän Jumalanne huoneen parannukseksi, ja kiiruhtakaat tekemään sitä; mutta Leviläiset ei kiiruhtaneet. ⁶Silloin kutsui kuningas Jojadan, ylimmäisen papin, ja sanoi hänelle: miksi et ota vaaria Leviläisistä, että he toisivat veron Juudasta ja Jerusalemissa, jonka Moses Herran palvelia pani päälle, kuin piti Israelista koottaman todistuksen majaksi? ⁷Sillä jumalatoiminta Atalia on poikinensa särkenyt Jumalan huoneen, ja kaiken Herran huoneeseen pyhitetyt olivat he tehneet Baalille. ⁸Niin kuningas käski; ja he tekivät arkun, jonka he panivat Herran huoneen portin ulkoiselle puolelle. ⁹Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa tuomaan Herralle veroa, jonka Jumalan palvelia Moses oli pannut Israelin päälle korvessa. ¹⁰Silloin iloitsivat kaikki päämiehet ja kaikki kansa; ja he toivat ja panivat arkkun, siihenasti että se tuli täyteen. ¹¹Ja kuin aika tuli, että arkkun kannettiin edes Leviläisiltä kuninkaan käskyn jälkeen (ja he näkivät siinä olevan paljon rahaa), tuli kuninkaan kirjoittaja ja se joka ylimmäiseltä papilta uskottu oli, ja he tyhjensivät arkun ja kantoivat sen jälleen siallensa. Näin he tekivät joka päivä siihenasti että he kokosivat paljon rahaa. ¹²Ja kuningas ja Jojada antoivat ne teettäville Herran huoneen palvelukseksi; ne palkkasivat kivenhakkaajia ja rakentajia, uudistamaan Herran huonetta, niin myös rautaja vaskiseppiä, parantamaan Herran huonetta. ¹³Ja työmiehet tekivät työtä, niin että parannustyö menestyi heidän käätensä kautta; ja he saivat Jumalan huoneen kokonansa valmiiksi ja hyvin rakennetuksi. ¹⁴Ja kuin he sen olivat päättäneet, veivät he liian rahan kuninkaan ja Jojadan eteen; siitä tehtiin astioita Herran huoneeseen, astioita palvelukseen ja polttouhuriin, lusikoita, kulta- ja hopia-astioita; ja uhrasivat polttouhria Herran huoneen tykönä alati niin kauvan kuin Jojada eli. ¹⁵Ja Jojada tuli vanhaksi ja ijällä ravituksi ja kuoli; ja hän oli sadan ja kolmenkymmenen ajastaikainen kuollessansa. ¹⁶Ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin kuningasten sekaan; sillä hän oli tehnyt hyvin Israelissa Jumalaa ja hänen huonettansa kohtaan. ¹⁷Ja Jojadan kuoleman jälkeen tulivat Juudan ylimmäiset ja rukoilivat kuningasta. Niin kuningas kuuli heitä. ¹⁸Ja he hylkäsivät Herran isänsä Jumalan huoneen ja palvelivat metsistöitä ja epäjumalia. Niin tuli viha Juudan ja Jerusalemin päälle tämän heidän syntinsä tähden. ¹⁹Ja hän lähetti heille prophetat palauttamaan heitä Herran tykö; ja he todistivat heille, mutta ei he totelleet. ²⁰Ja Jumalan henki puetti Sakarian papin Jojadan pojan; hän astui kansan eteen ja sanoi heille: näin sanoo Jumala: miksi te rikotte Herran käskyn? Ei se pidä teille menestymän; koska te olette hyljänneet Herran, niin hylkää hän jälleen teidät. ²¹Mutta he tekivät liiton häntä vastaan ja kivittivät hänen kuoliaaksi kuninkaan käskyn jälkeen, Herran huoneen

pihalla. ²²Ja kuningas Joas ei ajatellut sitä laupiutta, jonka Jojada hänen isänsä hänelle tehnyt oli, mutta tappoi hänen poikansa. Ja hän sanoi kuollessansa: Herra on näkevä ja etsivä. ²³Ja tapahtui kuin ajastaika oli kulunut, että Syrian sotajoukko nousi häntä vastaan ja tuli Juudaan ja Jerusalemiin, ja surmasivat kaikki ylimmäiset kansan seasta, ja lähettivät kaiken saaliinsa Damaskun kuninkaalle. ²⁴Vaikka Syrian sotajoukko tuli vähällä väellä, kuitenkin antoi Herra sängen suuren joukon heidän käsiinsä, että he Herran isänsä Jumalan hyljänneet olivat. Ja niin he myös rankaisivat Joaksen. ²⁵Ja kuin he läksivät hänen tykönsä, jättivät he hänen suureen sairauteen. Ja hänen palveliansa tekivät liiton häntä vastaan, Jojadan papin lasten veren tähden, ja tappoivat hänen omalla vuoteellansa, ja hän kuoli; ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautain sekaan. ²⁶Ne jotka liiton olivat tehneet häntä vastaan, olivat nämät: Sabad Simeatin Ammonilaisen poika, ja Josabad Simritin Moabilaisen poika. ²⁷Mutta hänen poikainsa ja hänen aikansa koottujen verojen luku, ja Jumalan huoneen rakennus, katso, ne ovat kirjoitetut kuningasten historiakirjassa. Ja hänen poikansa Amatsia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

25Amatsia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkymmettä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemissa. ²Ja hän teki, mitä Herralle oli otollinen, vaan ei täydestä sydäimestä. ³Kuin hänen valtakuntansa vahvistettiin, tappoi hän palveliansa, jotka tapoivat kuninkaan hänen isänsä. ⁴Mutta heidän lapsiansa ei hän tappanut; sillä näin on kirjoitettu laissa Moseksen raamatussa, jossa Herra kieltää, sanoen: ei tule isäin kuolla lasten edestä, eikä lasten isäin edestä; mutta jokaisen pitää kuoleman syntinsä tähden. ⁵Ja Amatsia kokosi Juudan ja asetti heidät isänsä huoneen jälkeen, tuhanten ja satain päämiehet koko Juudassa ja Benjaminissa, ja luki kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, ja löysi heitä kolmesataa tuhatta valittua, jotka olivat kelvolliset sotaan, kantamaan keihästä ja kilpeä. ⁶Hän palkkasi myös Israelista satatuhatta vahvaa sotamiestä sadalla leiviskällä hopiaa. ⁷Niin tuli Jumalan mies hänen tykönsä ja sanoi: kuningas, älä salli Israelin sotajoukon tulla kanssas; sillä ei Herra ole Israelin kanssa, eikä kaikkein Ephraimin lasten kanssa. ⁸Sillä jos sinä tulet osoittamaan sinun rohkeuttas sodassa, niin Jumala antaa sinun kaatua vihamiestes eteen; sillä Jumalalla on voima auttaa ja langettaa. ⁹Amatsia sanoi Jumalan miehelle: mitä sadan leiviskän kanssa tehdään, jotka minä Israelin sotamiehille annoin? Jumalan mies sanoi: Herralla on varaa antaa sinulle paljon enemmän kuin se on. ¹⁰Niin eroitti Amatsia ne sotamiehet tykönsä, jotka Ephraimista olivat hänen tykönsä tulleet, menemään siallensa. Niin he närkästyivät sängen suuresti Juudan päälle ja menivät kotiansa vihoissansa. ¹¹Ja Amatsia tuli rohkiaksi ja johdatti kansansa ulos, ja meni Suolalaaksoon, ja löi

siellä Seirin lapsista kymmenentuhatta. ¹²Ja Juudan lapset veivät pois elävältä vankina kymmenentuhatta, ja veivät heidät kallion kukkulalle ja sysäsivät heidät kukkulalta maahan, niin että he kaikki musertuivat liivaksi. ¹³Mutta sotamiehet, jotka Amatsia oli antanut mennä takaisin, niin ettei ne hänen kanssansa päässeet menemään sotaan, hajoittivat itsensä Juudan kaupunkiin Samariasta Bethroniin asti, ja löivät heistä kolmetuhatta, ja ottivat paljon saalista. ¹⁴Ja kuin Amatsia palasi Edomilaisten taposta, toi hän myötänsä Seirin lasten epäjumalat ja asetti ne itsellensä jumaliksi, kumarsi niiden edessä ja teki heille suitsutusta. ¹⁵Niin Herran viha julmistui Amatsian päälle, ja hän lähetti prophetan hänen tykönsä, joka sanoi: miksis etsit sen kansan jumalia, jotka kansaansa ei taitaneet auttaa sinun käsitäs? ¹⁶Kuin hän puhui hänen kanssansa, sanoi hän hänelle: oletkos asetettu kuninkaan neuvonantajaksi? lakkaa, miksis tahdot antaa sinuas lyödä? Niin propheta lakkasi ja sanoi: minä ymmärrän, että Jumala on aikunut sinua turmella, koskas sen tehnyt olet, ja et totellut minun neuvoani. ¹⁷Ja Amatsia Juudan kuningas piti neuvoa, ja lähetti Joaksen Joahaksen pojan, Jehun pojan Israelin kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle: tule, katsekkaamme toinen toistamme. ¹⁸Mutta Joas Israelin kuningas lähetti Amatsian Juudan kuninkaan tykö, sanoen: orjantappurapensas Libanonissa lähetti sedripuun tykö Libanonissa, sanoen hänelle: anna tyttäres minun pojalleni emännäksi; mutta pedot Libanonissa juoksivat orjantappurapensaansa päälle ja tallasivat sen. ¹⁹Sinä ajattele, katso, sinä olet lyönyt Edomilaiset, siitä sinun sydämes paisuu kerskaamaan itsiäs: pysy kotonas, miksis etsit vahinkoa, langetakseseä itse että Juuda sinun kanssas? ²⁰Mutta ei Amatsia totellut, sillä se tapahtui Jumalalta, että he piti annettaman käsiin; sillä he olivat etsineet Edomilaisten jumalia. ²¹Niin Joas Israelin kuningas meni ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amatsia Juudan kuningas, Betsemeksessä, joka on Juudassa. ²²Mutta Juuda lyötiin Israelilta, ja kukin pakeni majoillensa. ²³Ja Joas Israelin kuningas käsitti Amatsian Juudan kuninkaan Joaksen pojan Joahaksen pojan Betsemeksessä ja vei Jerusalemiin, ja särki Jerusalemin muurin Ephraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyynärää. ²⁴Ja hän otti kaiken kullan ja hopian, ja kaikki astiat jotka löydettiin Jumalan huoneessa Obedomin tykönä, ja kuninkaan huoneen tavarat ja (otti) lapset pantiksi ja palasi Samariaan. ²⁵Ja Amatsia Joaksen poika Juudan kuningas eli Joaksen Joahaksen pojan Israelin kuninkaan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa. ²⁶Mitä enempiä Amatsian menoista sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä: eikö se ole kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa? ²⁷Ja siitä ajasta, jona Amatsia luopui Herrasta, tekivät he häntä vastaan liiton Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen. Niin lähettivät he hänen perässensä Lakikseen ja tappoivat hänen siellä. ²⁸Ja he veivät hänen hevosilla ja hautasivat hänen isänsä tykö Juudan kaupunkiin.

26 Mutta koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoistakymmenen ajastaikainen, ja asettivat hänen kuninkaaksi isänsä Amatsian siaan. ²Hän rakensi Elotin, ja saatti sen jälleen Juudalle, sitte kuin kuningas oli nukkunut isänsä kanssa. ³Kuudentoistakymmenen vuotinen oli Ussia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Jekolia Jerusalemista. ⁴Ja hän teki, mitä otollinen oli Herran edessä, kaiketi niinkuin hänen isänsä Amatsia oli tehnyt. ⁵Ja hän etsi Jumalaa, niinkauvan kuin Sakaria eli, opettaja Jumalan näyissä. Ja niinkauvan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestyä. ⁶Sillä hän läksi ja soti Philistealaisia vastaan, ja kukisti Gatin muurin, ja Jabnen muurin, ja Asdodin muurin, ja rakensi kaupungeita Asdodin ympärille ja Philistealaisten keskelle; ⁷Sillä Jumala autti häntä Philistealaisia, Arabialaisia, Gurbaalin asuvia ja Meunilaisia vastaan. ⁸Ja Ammonilaiset antoivat Ussialle lahjoja; ja hän tuli kuuluisaksi hamaan siihen saakka, josta Egyptiin mennään; sillä hän tuli aina väkevämmäksi. ⁹Ja Ussia rakensi tornit Jerusalemissa Kulmaportin ja Laaksoportin päälle, ja muihin kulmiin, ja vahvisti niitä. ¹⁰Hän rakensi torneja myös korpeen ja kaivoi monta kaivoa; sillä hänellä oli paljo karjaa laaksoissa ja tasaisella kedolla, ja peltomiehiä ja viinamiehiä vuorilla ja Karmelissa; sillä hän rakasti peltoja. ¹¹Ussialla oli myös hyvin harjoitettu sotajoukko, jotka sotaan menivät joukottain, heidän lukunsa jälkeen, niinkuin he olivat luetut Jejin kirjoittajan ja Maesejan virkamiehen kautta, Hananian käden alla, joka oli kuninkaan päämiehiä. ¹²Ja ylimmäisten isäin luku väkevästä sotamiehistä oli kaksituhatta ja kuusisataa, ¹³Ja heidän allansa sotajoukko kolmesataa tuhatta ja seitsemäntuhatta, ja viisisataa väkevää ja urhoollista sotamiestä, joiden piti kuningasta auttaman vihamiehiä vastaan. ¹⁴Ja Ussia valmisti koko sotajoukolle kilpiä ja keihäitä, rautalakkeja ja rautapaitoja, joutsia ja vielä kiviäkin linkoja varten. ¹⁵Hän teki myös Jerusalemissa varustukset sangen taitavasti, jotka piti oleman tornein päällä ja kulmain päällä, joista piti ammuttaman nuolilla ja suurilla kivillä. Ja hänen sanomansa kuului sangen leviälle; sillä hän tuli ihmeellisesti autetuksi, siihen asti että hän väkeväksi tuli. ¹⁶Kuin hän oli väkeväksi tullut, paisui hänen sydämensä omaksi kadotukseksensa, ja rikkoi Herraa Jumalaansa vastaan, ja meni Herran templiin sisälle, suitsuttamaan pyhän savun alttarilla. ¹⁷Ja Asaria pappi meni hänen perässensä, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä Herran pappia, väkeviä miehiä, ¹⁸Ja seisoiivat kuningas Ussia vastaan ja sanoivat hänelle: Ussia, ei sinun sovi suitsuttaa Herralle, vaan pappein, Aaronin poikain, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan: mene ulos pyhästä, sinä olet väärin tehnyt, ei se tule sinulle kunniaksi Herran Jumalan edessä. ¹⁹Mutta Ussia vihastui, ja piti kädessensä pyhän savun astian suitsuttaaksensa. Vaan kuin hän vihastui pappeja vastaan, kävi spitali hänen otsastansa ulos pappein edessä Herran huoneessa, pyhän savun alttarin

edessä. ²⁰Niin katsoi ylimmäinen pappi Asaria hänen puoleensa, ja kaikki muut papit, ja katso, hän oli spitalinen otsassansa. Ja he hoputtivat hänen sieltä ulos, ja hän riensi myös itsekin; sillä hän oli Herralta rangaistu. ²¹Ja niin oli kuningas Ussia spitalinen hamaan kuolemaansa asti, ja asui erinäisessä huoneessa spitalisena, sillä hän oli erotettu Herran huoneesta. Mutta Jotam hänen poikansa hallitsi kuninkaan huoneen ja tuomitsi kansaa maalla. ²²Mitä enempiä Ussian menoista sanomista on, sekä ensimmäisistä että viimeisistä, on propheta Jesaia Amotsin poika kirjoittanut. ²³Ja Ussia nukkui isänsä kanssa, ja he hautasivat hänen isänsä kanssa kuningasten hautapeltoon; sillä he sanoivat: hän on spitalinen. Ja Jotam hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

27 Jotam oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa: hänen äitinsä nimi oli Jerusa Zadoikin tytär. ²Ja hän teki mitä Herralle oli kelvollinen, kaikei niinkuin hänen isänsä Ussia tehnyt oli, paitsi sitä, ettei hän käynyt Herran templissä, ja kansa turmeli vielä itsensä. ³Hän rakensi ylisen portin Herran huoneeseen, ja Ophelin muuria hän paljon rakensi. ⁴Ja hän rakensi kaupungit Juudan vuorelle, ja metsiin rakensi hän linnat ja tornit. ⁵Ja hän soti Ammonin lasten kuninkaan kanssa, ja voitti heidät, niin että Ammonin lapset antoivat sinä vuonna hänelle sata leiviskää hopiaa, kymmentuhatta korianisuja ja kymmentuhatta koriahria. Niin paljon antoivat myös Ammonin lapset hänelle toisena ja kolmantena vuonna. ⁶Näin tuli Jotam voimalliseksi; sillä hän toimitti tiensä oikein Herran Jumalan edessä. ⁷Mitä enempiä Jotamista sanomista on, ja kaikista hänen sodistansa ja teistänsä: katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. ⁸Viidenkolmattakymmenen vuoden vanha oli hän tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa. ⁹Ja Jotam nukkui isänsä kanssa, ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Ahas tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

28 Ahas oli kahdenkymmenen ajastaikainen tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa, ja ei tehnyt, mitä Herralle kelvollinen oli, niinkuin hänen isänsä David; ²Vaan hän vaelsi Israelin kuningasten teillä, ja teki myös Baalille valetuita kuvia. ³Ja hän suitsutti Hinnomin poikain laaksossa, ja poltti poikansa tulella pakanain kauhistusten jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois. ⁴Ja hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla. ⁵Sentähden antoi Herra hänen Jumalansa hänen Syrian kuninkaan käsiin, niin että he löivät häntä, ja veivät heistä suuren joukon vangiksi Damaskuun. Hän annettiin myös Israelin kuninkaan käsiin, joka heistä sangen paljon tappoi. ⁶Sillä Peka Remalian poika löi Juudasta sata ja kaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, jotka kaik-

ki väkevät miehet olivat, että he hylkäsivät Herran isänsä Jumalan. ⁷Ja Sikri Ephraimin väkevä tappoi kuninkaan pojan Maesejan, ja Asrikamin kuninkaan huoneen päämiehen, ja Elkanan, joka kuningasta lähimmäinen oli. ⁸Ja Israelin lapset veivät vankina veljistänsä kaksisataa tuhatta, vaimoja, poikia ja tyttöjä, ja ryöstivät myös heiltä paljon saalista, jonka he veivät Samariaan. ⁹Ja siellä oli Herran propheta, jonka nimi oli Obed, hän läksi sitä joukkoa vastaan, joka Samariaan tuli, ja sanoi heille: katso, Herra teidän isänne Jumala on vihastunut Juudan päälle, ja on heidät antanut teidän käsiinne; mutta te olette kiukussa heitä tappaneet, niin että se taivaasen kuuluu, ¹⁰Niin te luulette nyt polkevanne teidän allenne Juudan lapset ja Jerusalemin, teidän palvelioiksenne ja piioiksenne. Eikö teissä vika ole Herraa teidän Jumalaanne vastaan? ¹¹Niin kulkaat nyt minua ja viekät ne vangit sinne jälleen, jotka te otitte teidän veljistänne; sillä Herran viha julmistui teidän päällemme. ¹²Silloin nousivat muutamat Ephraimin lasten ylimmäisistä: Asaria Johanan poika, Berekia Mesilemotin poika, Jehiskia Sallumin poika ja Amasa Hadlain poika, niitä vastaan, jotka sodasta tulivat, ¹³Ja sanoivat heille: ei teidän pidä niitä vankeja tuoman tänne; sillä ette sillä muuta saata kuin vikaa meidän päallemme Herran edessä, lisätäkseen meidän syntejämme ja rikoksiamme; sillä meidän vikamme on paljon, ja viha julmistuu Israelin päälle. ¹⁴Niin sotaväki päästi vangit vallallensa ja asetti saaliin ylimmäisten ja kaiken kansan eteen. ¹⁵Ja ne miehet nousivat, jotka nimeltänsä nimitetyt olivat, ja ottivat vangit ja kaikki jotka heidän seassansa alasti olivat, ja vaatettivat siitä saaliista. Ja kuin he heidät olivat vaatettaneet ja kengittäneet, antoivat he heille ruokaa ja juomaa, ja voitelivat heitä, ja veivät kaikki ne aasein päällä jotka heikoimmat olivat, ja saattivat heidät Jerihon Palmukaupunkiin veljeinsä tykö, ja palasivat sitte Samariaan. ¹⁶Siihen aikaan lähetti kuningas Ahas Assurin kuningasten tykö, että he olisivat auttaneet häntä; ¹⁷Sillä Edomilaiset tulivat vielä, ja löivät Juudan ja veivät heitä vankina pois. ¹⁸Ja Philistealaiset hajottivat itsensä ketokaupunkeihin, etelän puolelle Juudaa, ja voittivat Betsemeksen, Ajalonin, Gederotin ja Sokon kylinensä, ja Timnan kylinensä ja Gimson kylinensä, ja asuivat siellä. ¹⁹Sillä Herra nöyryytti Juudaa Ahaksen Israelin kuninkaan tähden, että hän oli vieteltyt Juudan, ja teki väärin Herraa vastaan. ²⁰Ja hänen tykönsä tuli TiglatPilsener Assurin kuningas, joka piiritti hänen, ja ei häntä voittanut. ²¹Sillä Ahas otti yhden osan Herran huoneesta ja kuninkaan ja ylimmäisten huoneesta, jotka hän antoi Assyrin kuninkaalle, vaan ei se häntä mitään auttanut. ²²Silloin teki kuningas Ahas vielä enemmän väärin Herraa vastaan tuskassansa, ²³Ja uhrasi Damaskun epäjumalille, jotka olivat lyöneet häntä, ja sanoi: koska Syrian kuningasten jumalat auttavat heitä, sentähden minä uhraan heille, että he myös minua auttaisivat; mutta he olivat hänelle ja kaikelle Israelille lankeemiseksi. ²⁴Ja Ahas kokosi astiat Jumalan huoneesta ja särki Jumalan

huoneen astiat, ja sulki Herran huoneen ovet, ja teki itsellensä alttareita joka nurkkaan Jerusalemissa. ²⁵Ja myös kaikissa Juudan kaupungeissa teki hän korkeuksia siellä ja täällä, suitsuttaaksensa vieraille jumalille, ja vihoitti Herran isäinsä Jumalan. ²⁶Mitä enempi hänestä on sanomista, ja kaikista hänen teistänsä, ensimmäisistä ja viimeisistä: katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa. ²⁷Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Jerusalemin kaupunkiin; mutta ei he panneet häntä Israelin kuningasten sekaan. Ja hänen poikansa Jehiskia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

29 Jehiskia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Abia Sakarian tytär. ²Ja hän teki, mitä Herralle oli otollinen, kaiketi niinkuin hänen isänsä David. ³Hän avasi Herran huoneen ovet ensimmäisenä valtakuntansa kuukautena ensimmäisenä vuonna, ja vahvisti ne. ⁴Ja saatti papit ja Leviläiset sinne, ja kokosi heidät itäiselle kadulle, ⁵Ja sanoi heille: kuulkaat minua Leviläiset: pyhittäkää nyt teitäne, ja pyhittäkää Herran teidän isänne Jumalan huone, ja kantakaat saastaisuus ulos pyhästä! ⁶Sillä meidän isämme ovat menetelleet väärin, ja tehneet pahaan Herran Jumalamme edessä, ja hyljänneet hänen; sillä he ovat kasvonsa kääntäneet pois Herran majasta, ja kääntäneet selkänsä sen puoleen; ⁷Ovat myös sulkeneet esihuoneen ovet, ja sammuttaneet lamput, ja ei suitsuttaneet suitsutusta, eikä uhranneet polttouhria Israelin Jumalalle pyhässä. ⁸Siitä on Herran viha Juudan ja Jerusalemin päälle tullut, ja on antanut heidän hämmästykseksi ja hävitykseksi, ja viheltämiseksi, niinkuin te näette silmillänne. ⁹Sillä katso, sentähden ovat meidän isämme langenneet miekan kautta, meidän poikamme, tyttäreemme ja emäntämme ovat viedyt pois. ¹⁰Nyt olen minä aikonut tehdä Herran Israelin Jumalan kanssa liiton, että hän vihansa hirmuisuuden kääntäis meidän päältäämme pois. ¹¹Nyt minun poikani, älkäätkä sikailko; sillä Herra on teidät valinnut seisomaan edessänne palveluksessa, ja olemaan hänen palveliansa, ja suitsuttamaan. ¹²Niin nousivat Leviläiset: Mahat Amasain poika, ja Joel Asarian poika Kahatilaisten lapsista; ja Merarin lapsista: Kis Abdin poika, ja Atsaria Jahalleleelin poika; ja Gersonilaisista: Joa Simman poika, ja Eden Joan poika; ¹³Ja Elitsaphanin lapsista: Simri ja Jejel; Asaphin lapsista: Zakaria ja Mattania; ¹⁴Hemanin lapsista: Jehiel ja Sime; Jedutunin lapsista: Semaja ja Ussiel. ¹⁵Ja he kokosivat veljensä ja pyhittivät itsensä, ja menivät kuninkaan käskystä Herran sanan jälkeen puhdistamaan Herran huonetta. ¹⁶Ja papit menivät sisälle Herran huoneeseen puhdistamaan sitä, ja kantoivat ulos kaiken saastaisuuden, jonka löysivät Herran templistä, Herran huoneen kartanolle. Ja Leviläiset ottivat sen ja kantoivat Kidronin ojaan. ¹⁷Ensimmäisenä päivänä ensimmäisestä kuusta rupesivat he pyhittämään itseänsä, ja kahdeksantena päivänä siitä kuusta menivät he

Herran esihuoneeseen ja pyhittivät Herran huonetta kahdeksan päivää, ja päättivät sen kuudentena toistakymmentä ensimmäisellä kuulla. ¹⁸Ja he menivät sisälle kuningas Jehiskian tykö ja sanoivat: me olemme puhdistaneet kaiken Herran huoneen ja polttouhrin alttarin, ja kaikki sen astiat, ja näkyleipäin pöydän ja kaikki sen astiat; ¹⁹Kaikki myös ne astiat, jotka kuningas Ahas oli hyljännyt kuninkaana olessansa, koska hän väärin teki, ne olemme valmistaneet ja pyhittäneet: ja katso, ne ovat Herran alttarin edessä. ²⁰Niin kuningas Jehiskia nousi varhain aamulla ja kokosi kaupungin ylimmäiset, ja meni Herran huoneeseen. ²¹Ja toivat seitsemän mullia, ja seitsemän oinasta, ja seitsemän karitsaa, ja seitsemän kaurista syntiuhriksi, valtakunnan edestä, pyhän edestä, ja Juudan edestä. Ja hän sanoi papeille Aaronin lapsille, että he uhraisivat ne Herran alttarilla. ²²Niin he teurastivat härjät, ja papit ottivat veren ja priiskottivat alttarille; ja he teurastivat oinaat ja priiskottivat veren alttarille, ja teurastivat myös karitsat ja priiskottivat veren alttarille; ²³Ja toivat kauriit syntiuhriksi kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja pavnivat kätensä niiden päälle. ²⁴Ja papit teurastivat ne ja priiskottivat veren alttarille, sovittamaan kaikkea Israelia; sillä kuningas oli heidän käsenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin kaiken Israelin edestä. ²⁵Ja hän asetti Leviläiset Herran huoneeseen symbaleilla, psaltareilla ja harpuilla, niinkuin David käsenyt oli ja Gad kuninkaan näkiä, ja Natan propheta; sillä se oli Herran käsky hänen propheetiansa kautta. ²⁶Ja Leviläiset seisovivat Davidin harppuin kanssa ja papit basunain kanssa. ²⁷Ja Jehiskia käski heidän uhrata polttouhria alttarilla. Ja ruvetessa uhraamaan polttouhria, ruvettiin myös veisaamaan Herralle basunilla ja moninaisilla Davidin Israelin kuninkaan kanteleilla. ²⁸Ja koko seurakunta kumarsi. Ja veisaaajain veisuu ja basunan soittajain ääni kuului, siihenasti että kaikki polttouhri täytettiin. ²⁹Koska polttouhri uhrattu oli, notkisti kuningas ja kaikki ne, jotka hänen kanssansa olivat, polviensa ja kumarsivat. ³⁰Ja kuningas Jehiskia ja kaikki ylimmäiset käskivät Leviläisten kiittää Herraa Davidin ja näkiän Asaphin sanoilla. Ja kiittivät häntä suurella ilolla, ja kallistivat päätänsä ja kumarsivat. ³¹Niin Jehiskia vastaten sanoi: nyt te olette täyttäneet kätenne Herralle, käykäätkä ja kantakaat uhria ja kiitosuhria Herran huoneeseen. Ja seurakunta vei uhria ja kiitosuhria, ja jokainen hyväntahtoinen sydämeistä polttouhria. ³²Ja polttouhrin luku, jonka seurakunta vei, oli seitsemänkymmentä härkää, sata oinasta ja kaksisataa karitsaa; ja nämät kaikki veivät he polttouhriksi Herralle. ³³Ja he pyhittivät kuusisataa härkää ja kolmetuhatta lammasta. ³⁴Vaan pappeja oli vähimmäksi, niin ettei he voineet ottaa pois vuotia kaikilta polttouhreilta, sentähden auttavat heitä heidän veljensä Leviläiset, siihenasti että työ täytettiin ja niin kauvan kuin papit pyhittivät itsiänsä; sillä Leviläiset olivat vireämmät pyhittämässä itsiänsä kuin papit. ³⁵Ja polttouhria oli paljo kiitosuhrin lihavuuden kanssa, ja juomauhria polttouhriksi. Näin vir-

ka valmistettiin Herran huoneessa. ³⁶Ja Jehiskia riemuitsi ja kaikki kansa siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut; sillä se tapahtui sangen kiiruusti.

30Ja Jehiskia lähetti kaiken Israelin ja Juudan tykö, ja kirjoitti kirjat Ephraimille ja Manasselle, että heidän piti tuleman Herran huoneeseen Jerusalemiin, pitämään Herralle Israelin Jumalalle pääsiäistä. ²Ja kuningas piti neuvoa ylimmäistensä kanssa ja koko seurakunnan kanssa Jerusalemissa, pääsiäisen pitämisestä toisena kuukautena. ³Sillä ei he taitaneet sitä pitää siihen aikaan, sillä papit ei olleet vielä täydellisesti pyhittäneet itseänsä, eikä kansa ollut tullut kokoon Jerusalemiin. ⁴Ja tämä kelpasi kuninkaalle ja koko seurakunnalle. ⁵Ja he toimittivat niin, että se kuulutettiin kaikessa Israelissa Bersebasta Daniin asti, tulemaan ja pitämään Herralle Israelin Jumalalle pääsiäistä Jerusalemissa; sillä ei se pidetty suureen aikaan, niinkuin kirjoitettu on. ⁶Ja sanansaattajat menivät kirjain kanssa, kuninkaan ja hänen päämiestensä kädestä, kaiken Israelin ja Juudan lävitse kuninkaan käskystä, ja sanoivat: te Israelin lapset, kääntäkää teidän Herran Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumalan tykö, niin hän kääntää itsensä päässeiden tykö, jotka vielä ovat jääneet Assyrian kuninkaan kädestä. ⁷Ja älkäätkä olko niinkuin isänne ja niinkuin veljenne, jotka väärin tekivät Herraa isänsä Jumalaa vastaan; ja hän antoi heidät hävitykseksi, niinkuin te itse näette. ⁸Niin älkäätkä nyt olko uppiniskaiset, niinkuin teidän isänne, mutta antakaat kättä Herralle ja tulkaat hänen pyhänsä, jonka hän on pyhittänyt ijankaikkisesti, ja palvelkaat Herraa Jumalanne, niin hänen vihansa julmuus kääntyy teistä pois. ⁹Sillä jos te käännytte Herran tykö, niin veljenne ja lapsenne saavat armon niiden edessä, jotka heitä vankina pitävät, että he tulevat tähän maahan jälleen; sillä Herra teidän Jumalanne on armollinen ja laupias, ja ei käännä kasvojansa pois teistä, jos te käännytte hänen tykönsä. ¹⁰Ja sanansaattajat menivät yhdestä kaupungista niin toiseen Ephraimin ja Manassen maalla Sebuloniin asti; mutta ne nauroivat ja pilkkasivat heitä. ¹¹Kuitenkin muutamat Asserista, Manassesta ja Sebulonista nöyryyttivät itsensä ja tulivat Jerusalemiin. ¹²Ja Jumalan käsi tuli myös Juudaan, että hän antoi heille yksimielisen sydämen, tekemään kuninkaan ja ylimmäisten käskyä, Herran sanan jälkeen. ¹³Ja paljo kansaa tuli Jerusalemiin kokoon, pitämään happamattoman leivän juhlapäivää, toisena kuukautena, sangen suuri kokous. ¹⁴Ja he nousivat ja kukistivat alttarit, jotka olivat Jerusalemissa, ja ottivat kaikki suitsutukset pois ja heittivät Kidronin ojaan, ¹⁵Ja teurastivat pääsiäisen neljäntenä päivänä toisena kuukautena. Ja papit ja Leviläiset häpesivät, ja pyhittivät itsensä, ja kantoivat polttouhria Herran huoneeseen, ¹⁶Ja seisoiivat järjestyksensä niinkuin pitikin, Moseksen Jumalan miehen lain jälkeen. Ja papit priiskottivat Leviläisten kädestä. ¹⁷Sillä monta oli seurakunnassa, jotka ei olleet pyhittäneet itseänsä; sentähden teurastivat Leviläiset pääsiäisen kaikkein niiden edestä, jotka ei

olleet puhtaat, pyhittäöksensä heitä Herralle. ¹⁸Sillä paljo kansaa oli, suuri joukko Ephraimista, Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, jotka ei itseänsä puhdistaneet, vaan söivät pääsiäislampaan, ei niinkuin kirjoitettu on. Mutta Jehiskia rukoili heidän edestänsä ja sanoi: Herra, joka on hyvä, hän olkoon armollinen heille. ¹⁹Kaikille, jotka sydämensä asettivat etsimään Herraa isänsä Jumalaa, vaikka ei he ole pyhän puhtauden jälkeen. ²⁰Ja Herra kuuli Jehiskian rukouksen ja paransi kansan. ²¹Niin Israelin lapset, jotka olivat Jerusalemissa, pitivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää suurella ilolla. Ja papit ja Leviläiset kiittivät Herraa joka päivä Herran väkevillä kanteleilla. ²²Ja Jehiskia puhui ystävällisesti kaikkein Leviläisten kanssa, joilla oli hyvä ymmärrys Herrasta; ja söivät juhlaa koko seitsemän päivää, ja uhrasivat kiitosuhria, ja kiittivät Herraa isänsä Jumalaa. ²³Ja koko seurakunta mielistyi pitämään vielä toiset seitsemän päivää, ja he pitivät myös ne seitsemän päivää ilolla. ²⁴Sillä Jehiskia Juudan kuningas antoi ylennykseksi kansalle tuhannen mullia ja seitsemäntuhatta lammasta. Ja ylimmäiset antoivat ylennykseksi kansalle tuhannen mullia ja kymmentuhatta lammasta; ja monta pappia pyhitti itsensä. ²⁵Ja koko Juudan seurakunta iloitsi ja papit ja Leviläiset, ja koko seurakunta, joka oli tullut Israelista, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maalta, ja ne kuin asuivat Juudassa. ²⁶Ja silloin oli suuri ilo Jerusalemissa, että Salomon Davidin pojan Israelin kuninkaan ajasta ei ole senkaltaista ollut Jerusalemissa. ²⁷Ja papit ja Leviläiset nousivat ja siunasivat kansaa, ja heidän äänensä kuultiin, ja heidän rukouksensa tuli hänen pyhään asumiseensa taivaasen.

31Kuin nämät kaikki päätetyt olivat, läksivät kaikki Israelilaiset ulos, jotka Juudan kaupungeissa olivat, ja rikkoivat patsaat, ja hakkasivat maahan metsistöt, ja kukistivat korkeudet ja alttarit koko Juudasta, Benjaminista, Ephraimista ja Manassesta, siihenasti että ne peräti hävitivät. Ja Israelin lapset palasivat jokainen omaansa tykö kaupunkiinsa. ²Mutta Jehiskia asetti papit ja Leviläiset järjestykseensä, kunkin virkansa jälkeen, sekä papit että Leviläiset, polttouhriilla ja kiitosuhriilla, palvelemaan, kiittämään ja kunnioittamaan Herran leirien porteissa. ³Ja kuningas antoi osan tavarastansa huomeneltain ja ehtoona polttouhriksi, ja sabbatin, uuden kuun ja juhlapäivän polttouhriksi, niinkuin kirjoitettu on Herran laissa. ⁴Ja hän sanoi kansalle, joka asui Jerusalemissa, että heidän piti antaman osan papeille ja Leviläisille, että he olisivat vireämmät Herran laissa. ⁵Ja kuin se sanottu oli, antoivat Israelin lapset paljon uutista jyvistä, viinasta, öljystä, hunajasta ja kaikkinaisesta pellon kasvusta, ja kymmenykset kaikista runsaasti. ⁶Ja Israelin ja Juudan lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat, toivat myöskin kymmenykset karjasta ja lampaista ja pyhitetyistä, jonka he Herralle Jumalallensa pyhittäneet olivat, ja asettivat eri läjiin. ⁷Kolmantena kuukautena rupesivat he panemaan läjiin, ja seitsemänte-

nä kuukautena päättivät. ⁸Ja kuin Jehiskia tuli ylimmäisten kanssa ja näki läjät, kiittivät he Herraa ja hänen kansaansa Israelia. ⁹Ja Jehiskia kysyi papeilta ja Leviläisiltä läjistä. ¹⁰Ja Asaria, ylimmäinen pappi Zadokin huoneesta, puhui hänelle, sanoen: siitä ajasta, kuin he rupesivat ylennystä tuomaan Herran huoneeseen, olemme me syöneet ja tulleet ravituiksi, ja tässä on vielä paljo tähteinä; sillä Herra on siunannut kansaansa, sentähden on tämä paljous jäänyt. ¹¹Niin kuningas käski valmistaa kammiot Herran huoneeseen; ja he valmistivat, ¹²Ja panivat niihin ylennyksen ja kymmenykset, ja sen mikä pyhitetty oli, uskollisesti. Ja Kanania Leviläinen oli asetettu päämieheksi sen päälle ja Simei hänen veljensä toiseksi; ¹³Ja Jehiel, Asasia, Nabat, Asahel, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakia, Mahat ja Benaja, asetetut Kananiaalta, ja hänen veljeltänsä Simeiltä, kuningas Jehiskian käskyn jälkeen, ja Asarialta Jumalan huoneen päämieheltä; ¹⁴Ja Kore Jimnan poika Leviläinen, ovenvartia idän puolella, oli Jumalan vapaaehtoisten lahjain päällä jakamassa niitä, mitkä Herralle annetut olivat ylennykseksi, ja kaikkein pyhimmän päällä. ¹⁵Ja hänen käteensä alla olivat Eden, Miniamin, Jesua, Semaja, Amaria ja Sakania, pappein kaupungeissa: että heidän piti uskollisesti antaman osan veljillensä heidän järjestyksensä jälkeen, pienimmälle niinkuin suurimmallekin; ¹⁶Niin myös niille, jotka luettiin miehenpuolesta, kolmesta ajastajastansa ja sen ylitse, kaikkein niiden seassa, jotka Herran huoneeseen menivät, kukin päivänänsä heidän virkansa, vartionsa ja järjestyksensä jälkeen; ¹⁷Niin myös niille, jotka olivat pappein luvussa heidän isäinsä huoneissa, ja Leviläiset kahdestakymmenestä ajastajastansa ja sen ylitse, heidän vartioisiansa, heidän järjestyksensä jälkeen; ¹⁸Sitte niille, jotka luetut olivat lastensa, vaimoinsa, poikainsa ja tytärtensä seassa, koko seurakunnan seassa; sillä he pyhittivät uskollisesti sen pyhitetyn; ¹⁹Niin myös papeille Aaronin pojille esikaupunkein kedolla heidän kaupungeissansa, kussakin kaupungissa miehet nimiltänsä nimitetyt, että heidän piti osan antaman kaikille miehenpuolille pappein seassa ja kaikille niille, jotka Leviläisten sekaan luetut olivat. ²⁰Näin teki Jehiskia kaikessa Juudassa; ja hän teki mikä hyvä, oikia ja totuus oli Herran hänen Jumalansa edessä. ²¹Ja kaikissa teoissansa, jotka hän alkoi Jumalan huoneen palveluksessa, lain ja käskyn jälkeen, etsiäksensä Jumalaansa: sen teki hän kaikesta sydämestänsä, sentähden hän myös menestyi.

32Näiden tekoin ja tämän totuuden jälkeen tuli Sanherib Assurin kuningas ja meni Juudaan, ja sioitti itsensä vahvain kaupunkein eteen, ja ajatteli ne itsellensä voitaaksensa. ²Kuin Jehiskia näki Sanheribin tulevan, ja että hänen kasvonsa olivat käännettyt sotimaan Jerusalemia vastaan, ³Piti hän neuvoa ylimmäistensä ja väkevänsä kanssa, tukitaksensa vesilähteet, jotka ulkona kaupungista olivat; ja he auttivat häntä. ⁴Sillä paljo kansaa kokoontui, ja he tukitsivat kaikki lähteet ja vuotavan ojan keskellä maa-

ta, ja sanoivat: miksi Assurin kuninkaat tultuansa pitäis paljon vettä löytämän? ⁵Ja hän vahvisti itsensä ja rakensi kaikki rauvenneet muurit, ja korotti tornin tasalle, ja vielä sitte (rakensi) ulkonaiselle puolelle toisen muurin, ja vahvisti Millon Davidin kaupungissa, ja antoi tehdä paljon aseita ja kilpiä, ⁶Ja asetti sodanpäämiehet kansan päälle, ja kokosi heitä tykönsä kaupungin portin kadulla, ja puhui sydämellisesti heidän tykönsä ja sanoi: ⁷Olkaat rohkiat ja hyvässä turvassa, älkää peljätkö ja älkää vavahtuko Assurin kuningasta ja kaikkea sitä joukkoa, joka hänen kansansa on; sillä meidän kanssamme on enempi kuin hänen kanssansa. ⁸Hänen kanssansa on lihallinen käsivarsi, vaan meidän kanssamme on Herra meidän Jumalamme, auttamaan meitä ja sotimassa meidän edestämme. Ja kansa luotti Jehiskian Juudan kuninkaan sanoihin. ⁹Sitte lähetti Sanherib Assurin kuningas palveliansa Jerusalemiin, (sillä hän oli Lakiksen edessä ja kaikki hänen sotaväkönsä hänen kanssansa) Jehiskian Juudan kuninkaan tykö ja koko Juudan tykö, joka Jerusalemissa oli, ja antoi heille sanoa: ¹⁰Näin sanoo Sanherib Assurin kuningas: mihinkä te uskalatte, jotka olette piiritetyssä Jerusalemissa? ¹¹Eikö Jehiskia petä teitä, saattain teitä kuolemaan nälästä ja janosta, ja sanoen: Herra meidän Jumalamme pelastaa meitä Assurin kuninkaan kädestä? ¹²Eikö hän ole se Jehiskia, joka hänen korkeutensa ja alttarinsa on heittänyt pois, ja puhunut Juudalle ja Jerusalemlle sanoen: teidän pitää rukoukseman yhden alttarin edessä ja sen päällä suitsuttaman? ¹³Ettekö te tiedä, mitä minä ja isäni tehneet olemme kaikille kansoille maakunnissa? ovatko pakanain jumalat maakunnissa joskus voineet pelastaa maansa minun kädestäni? ¹⁴Kuka on kaikista pakanain jumalista, jotka isäni kironneet ovat, joka on voinut ottaa ulos kansansa minun kädestäni, että teidän Jumalanne vois ottaa ulos teitä minun kädestäni? ¹⁵Niin älkää siis nyt antako Jehiskian vietellä teitä, älkään myös uskottako teitä, ja älkää te uskoko häntä; sillä jos ei kaikkein pakanain valtakuntain jumalat ole voineet auttaa ulos kansaansa minun kädestäni ja isäni kädestä, paljo vähemmin myös teidän Jumalanne ottaa ulos teitä minun kädestäni. ¹⁶Ja vielä hänen palveliansa puhuivat enemmän Herraa Jumalaa vastaan ja hänen palveliaansa Jehiskiaa vastaan. ¹⁷Hän kirjoitti myös kirjat häväistäksensä Herraa Israelin Jumalaa, ja puhui häntä vastaan ja sanoi: niinkuin maakuntain pakanain jumalat ei ole auttaneet kansaansa minun kädestäni, niin ei pidä Jehiskiankaan Jumalan pelastaman kansaansa minun kädestäni. ¹⁸Ja he huusivat korkialla äänellä Juudan kielellä Jerusalemin kansalle, joka muurin päällä olivat, peljättääksensä ja hämmästyttääksensä heitä, että he olisivat voittaneet kaupungin. ¹⁹Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalaa vastaan, niinkuin maan kansain jumalia vastaan, jotka ihmisten käsiteot olivat. ²⁰Mutta kuningas Jehiskia ja Jesaia propheta Amotsin poika rukoilivat sitä vastaan ja huusivat taivaasen. ²¹Ja Herra lähetti enkelin, joka surmasi kaikki väkevät sotajoukosta ja päämiehet ja ylimmäiset Assurin kuninkaan

leirissä, niin että hän häpiällä palasi maallensa. Ja kuin hän meni jumalansa huoneeseen, tappoivat ne, jotka hänen ruumiistansa tulleet olivat, hänen siellä miekalla.²² Ja niin autti Herra Jehiskiaa ja Jerusalemin kaupungin asuvaisia Sanheribin Assurin kuninkaan kädestä ja kaikkein muiden kädestä, ja varjeli heitä kaikilta, jotka ympäristöllä olivat.²³ Ja moni kantoi Herralle lahjoja Jerusalemiin ja Jehiskialle Juudan kuninkaalle kalliita kaluja; ja niin hän sitte korotettiin kaikkein pakanain edessä.²⁴ Siihen aikaan sairasti Jehiskia kuolemantautia, ja hän rukoili Herraa; ja hän puhui hänelle ja antoi hänelle ihmeen.²⁵ Vaan Jehiskia ei maksanut mitä hänelle annettu oli; sillä hänen sydämensä oli paisunut; sentähden tuli viha hänen päällensä ja Juudan ja Jerusalemin päälle.²⁶ Mutta Jehiskia nöyryytti itsensä sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asuvaset; sentähden ei Herran viha tullut heidän päällensä Jehiskian elinaikana.²⁷ Ja Jehiskialla oli rikkautta ja kunniaa sangen paljo; sillä hän teki itsellensä suuret tavarat hopiasta, kullasta ja kalliista kivistä, jaloista yrteistä, kilvistä ja kaikkinaisista kalliista kaluista,²⁸ Ja aittoja jyviä, viinaa ja öljyä varten, ja pihatot kaikkinaisille eläimille ja karsinat lampaille,²⁹ Ja rakensi itsellensä kaupungeita, ja hänellä oli karjaa, lampaita ja härkiä kyllä; sillä Jumala antoi hänelle sangen paljon rikkautta.³⁰ Hän on se Jehiskia, joka tukitsi ylimmäisen vesijuoksun Gihonissa ja johdatti sen alaskäsin länteen päin Davidin kaupunkiin; sillä Jehiskia oli onnellinen kaikissa teoissansa.³¹ Mutta kuin Babelin päämiesten lähetysana oli hänen tykönsä lähetetty, kysymään sitä ihmettä, joka maalla tapahtunut oli, hylkäsi Jumala hänen, kiusataksensa häntä, että kaikki tiedettäisiin, mitä hänen sydämessänsä oli.³² Mitä enempi Jehiskiasta sanomista on ja hänen laupiudestansa: katso, se on kirjoitettu Jesaian prophetan Amotsin pojan näyssä, ja Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.³³ Ja Jehiskia nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen ylemmä Davidin lasten hautoihin. Ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaset tekivät hänelle kunniaa hänen kuollessansa. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

33Manasse oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa,² Ja teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois.³ Ja hän rakensi jälleen korkeudet, jotka hänen isänsä Jehiskia kukistanut oli, ja rakensi Baalille alttareita, ja teki metsistöt, ja kumarsi kaikkea taivaallista sotaväkeä, ja palveli niitä.⁴ Ja hän rakensi myös alttareita Herran huoneeseen, josta Herra sanonut oli: Jerusalemissa pitää minun nimeni oleman ijankaikkisesti.⁵ Ja hän rakensi alttareita kaikelle taivaalliselle sotaväelle molempiin Herran huoneen pihoihin.⁶ Ja hän käytti poikiansa tulesa Hinnomin poikain laaksossa, ja valitsi itsellensä päivät, ja otti vaarin lintuin lauluista, ja noitui, ja sääsi velhot ja merkkein tulkitsiat, ja teki paljon pahaa Herran

silmäin edessä, kehoittaaksensa häntä vihaan.⁷ Hän asetti myös valetuita kuvia, jotka hän tehdä antoi Jumalan huoneeseen, josta Jumala oli sanonut Davidille ja hänen pojallensa Salomolle: tähän huoneeseen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä minun nimeni ijankaikkisesti.⁸ Enkä enää Israelin lasten jalkoja tästä maasta siirrä, jonka minä teidän isillenne säättänyt olen; jos he muutoin pitävät kaikkia, mitä minä heille Moseksen kautta käsenyt olen kaikessa laissa, ja säädyissä ja oikeuksissa.⁹ Mutta Manasse vietti Juudan ja Jerusalemin asuvaset tekemään pahemmin kuin pakanat, jotka Herra Israelin lasten edestä hävittänyt oli.¹⁰ Ja kuin Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa, eikä he sitä totelleet,¹¹ Niin saatti Herra heidän päällensä Assurin kuninkaan sodanpäämiehet; he ottivat Manassen kiinni orjantappurain seasta, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin.¹² Ja kuin hän oli siinä ahdistuksessa, rukoili hän Herraa Jumalaansa ja nöyryytti itsensä suuresti isänsä Jumalan edessä.¹³ Ja rukoili häntä hartaasti; ja hän kuuli laupiaasti hänen hartaan rukouksensa ja johdatti hänen jälleen valtakuntaansa Jerusalemiin. Niin Manasse ymmärsi, että Herra on Jumala.¹⁴ Senjälkeen rakensi hän ulkomaisen muurin Davidin kaupunkiin, lännen puoleen, Gihonin laaksoon, josta Kalaporttiin mennään, ja Ophelin ympäri, ja teki sen sangen korkiaksi, ja asetti sodanpäämiehet kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin,¹⁵ Ja otti vieraat jumalat ja epäjumalat pois Herran huoneesta, ja kaikki alttarit, jotka hän rakentanut oli Herran huoneen vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitti ne kaupungista ulos.¹⁶ Ja uudisti Herran alttarin, ja uhrasi siellä kiitosuhria ja ylistysuhria, ja käski Juudan palvella Herraa Israelin Jumalaa.¹⁷ Mutta kansa uhrasi vielä korkeuksilla, kuitenkin Herralle Jumalallensa.¹⁸ Mitä enempiä Manassesta sanomista on, ja hänen rukouksestansa Jumalan tykö, ja näkiäin puheesta, jotka Herran Israelin Jumalan nimeen hänen kanssansa puhuneet olivat: katso, ne ovat (kirjoitetut) Israelin kuningasten teoissa.¹⁹ Ja hänen rukouksensa, ja kuinka häntä kuultiin, ja kaikki hänen syntinsä ja väärät tekonsa, ja paikat, joihin hän korkeudet rakensi ja asetti metsistöt ja valetut epäjumalat, ennenkuin hän nöyryytti itsensä: katso, ne ovat kirjoitetut näkiäin teoissa.²⁰ Ja Manasse nukkui isänsä kanssa, ja he hautasivat hänen omaan huoneeseensa. Ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen siaansa.²¹ Amon oli kahden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa,²² Ja teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin Manasse tehnyt oli; ja Amon uhrasi kaikille epäjumalille, jotka hänen isänsä Manasse tehnyt oli, ja palveli niitä.²³ Mutta ei hän nöyryyttänyt itseänsä Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse itsensä nöyryyttänyt oli; vaan tämä Amon teki paljon syntiä.²⁴ Ja hänen palveliansa kapinoivat häntä vastaan ja tappoivat hänen omassa huoneessansa.²⁵ Niin maan kansa tappoi kaikki ne, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan. Ja maan

kansa teki hänen poikansa Josian kuninkaaksi hänen isaansa.

34Josia oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden neljäntäkymmentä Jerusalemissa, ²Ja teki oikein Herran kasvojen edessä, ja vaelsi isänsä Davidin teillä ja ei poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle. ³Mutta kahdeksantena valtakuntansa vuonna, vielä nuorukaisna ollessansa rupesi hän etsimään isänsä Davidin Jumalaa, ja toisena vuonna toistakymmentä rupesi hän puhdistamaan Juudaa ja Jerusalemania korkeuksista ja metsistöistä, ja epäjumalista ja valetuista kuvista. ⁴Ja he kukistivat hänen edessään Baalin alttarit, ja hän rikkoi kuvat jotka niiden päällä olivat; hän hakkasi myös metsistöt pois, ja löi epäjumalat ja valetut kuvat murskaksi, ja hajoitti niiden haudoille, jotka niille uhranneet olivat, ⁵Ja poltti pappein luut heidän alttarinsa päällä; ja niin puhdisti hän Juudan ja Jerusalemin; ⁶Niin myös Manassen, Ephraimin ja Simeonin kaupungeissa, hamaan Naphthaliin asti, heidän korvessansa ympäristöiltä. ⁷Ja sitte kuin hän oli kukistanut alttarit, metsistöt ja epäjumalat murskaksi musertanut, ja oli kaikki kuvat koko Israelin maalla maahan hakannut, palasi hän Jerusalemiin. ⁸Mutta valtakuntansa kahdeksantena vuonna toistakymmentä, sitte kuin hän maakunnan ja huoneen puhdistanut oli, lähetti hän Saphanin Atsalian pojan, ja Maejesan kaupungin päämiehen, ja Joan Joahaksen pojan, kanslerin, parantamaan Herran Jumalansa huonetta. ⁹Niin he tulivat Hilikian ylimmäisen papin tykö ja antoivat hänelle rahan, joka Jumalan huoneeseen viety oli, jonka ovenvartiat Leviläiset koonneet olivat Manassesta, Ephraimista, ja kaikilta jääneiltä Israelista ja kaikelta Juudalta ja Benjaminilta, ja Jerusalemin asuvaisilta. ¹⁰Ja niin he antoivat sen Herran huoneen teettäjille; ne taas antoivat niille, jotka Herran huoneessa työtä tekivät huoneen rakentamisessa ja parantamisessa; ¹¹Ne sitte antoivat sen sepille ja rakentajille, ostaa hakatuista kiviä ja puita liitteiksi, kaariksi ja maloiksi huoneisiin, jotka Juudan kuninkaat olivat hävittäneet. ¹²Ja miehet tekivät työtä uskollisesti. Ja heidän ylitsensä asetettiin Jahat ja Obadia Leviläiset Merarin lapsista, Sakaria ja Mesullam Kahatilaisten lapsista, työtä kiiruhtamaan. Ja jokainen Leviläinen taisi soittaa kanteletta. ¹³Kantajain ja kaikkinaisen työn teettäjain päällä kaikissa viroissa olivat Leviläisistä kirjoittajat, esimiehet ja ovenvartiat. ¹⁴Ja kuin he ottivat rahan ulos, joka Herran huoneeseen pantu oli, löysi Hilkia Herran lakikirjan, joka Moseksen kautta annettu oli. ¹⁵Ja Hilkia vastasi ja sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin lakikirjan Herran huoneesta; ja Hilkia antoi kirjan Saphanille. ¹⁶Niin Saphan vei kirjan kuninkaalle, ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: kaikki mitä palvelias käsiin annettu on, sen he tekevät. ¹⁷Ja he kokosivat rahan, joka Herran huoneesta löydetty oli, ja antoivat sen teettäjille ja tekijöille. ¹⁸Niin Saphan kirjoittaja ilmoitti kuninkaalle, sanoen: pappi Hilkia antoi minulle yhden kirjan; ja Sap-

han luki siitä kuninkaan edessä. ¹⁹Ja kuin kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa. ²⁰Niin kuningas käski Hilikian ja Ahikamin Saphanin pojan, ja Abdonin Miikan pojan, ja Saphanin kirjoittajan, ja Asajan kuninkaan palvelian ja sanoi: ²¹Menkää ja kysykää Herralta minun edestäni ja niiden edestä, jotka vielä jääneet ovat Israelissa ja Juudassa, kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä Herran viha on hirvittävä, joka meihin on syttynyt, ettei isämme ole pitäneet Herran sanaa ja tehneet niinkuin tässä kirjassa kirjoitettu on. ²²Niin Hilkia meni niiden kanssa, jotka kuninkaalta lähetetyt olivat, prophetissan Huldan, Sallumin Takehatin pojan, Hasran pojanpojan, vaatteen kätkiän emännän tykö, joka asui toisella puolella Jerusalemissa, ja puhuivat sitä hänelle. ²³Ja hän sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun tyköni lähettänyt on: ²⁴Näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle, ja kaikki kiroukset, jotka siinä kirjassa kirjoitetut ovat, jotka Juudan kuninkaan edessä luettiin; ²⁵Että he ovat hyljänneet minun ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittaaksensa minua kaikilla kättensä töillä, ja minun vihani syttyy tämän paikan päälle ja ei pidä sammutettaman. ²⁶Ja teidän pitää näin sanoman Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään Herralta: näin sanoo Herra Israelin Jumala: näistä sanoista, jotka sinä kuudit: ²⁷Että sinun sydämes on pehmentynyt ja sinä olet sinus nöyryyttänyt Jumalan edessä, koska hänen sanansa kuudit tätä paikkaa vastaan ja sen asuvaisia vastaan, ja olet itses nöyryyttänyt minun edessäni, repinyt vaattees ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen sinua kuulut, sanoo Herra. ²⁸Katso, minä kokoon sinun isäis tykö, että kootaan hautaas rauhassa, ettei sinun silmäs pidä näkemän kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle saatan. Ja he sanoivat sen kuninkaalle jälleen. ²⁹Niin kuningas lähetti ja kokosi kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemistä. ³⁰Ja kuningas meni ylös Herran huoneeseen, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaset, ja papit ja Leviläiset, ja kaikki kansa, sekä suuret että pienet; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liitonkirjan sanat, joka oli löydetty Herran huoneesta. ³¹Niin kuningas seiso i siallansa ja teki liiton Herran edessä, että heidän piti vaeltaman Herran jälkeen ja pitämän hänen käskynsä, todistuksensa ja säätynsä kaikesta sydäimestänsä ja kaikesta sielustansa, ja tekemän kaikkein liiton sanain jälkeen, kuin ovat kirjoitetut tässä kirjassa. ³²Ja hän antoi seisoa kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asuvaset tekivät Jumalan, isänsä Jumalan liiton jälkeen. ³³Ja Josia otti kaikki kauhukset pois kaikesta maasta, joka Israelin lasten oma oli, ja vaati kaikkia, jotka Israelista löydettiin, palvelemaan Herraa Jumalaansa; kaikkena hänen elinaikansa ei he luopuneet Herrasta isänsä Jumalasta.

35Ja Josia piti Jerusalemissa pääsiäistä Herralle ja he

teurastivat pääsiäisen neljäntenä päivänä toistakymmentä, ensimmäisellä kuulla. ²Ja hän asetti papit vartioihinsa ja vahvisti heitä virkaansa Herran huoneessa. ³Ja hän sanoi Leviläisille, jotka koko Israelia opettivat ja Herran pyhiteytet olivat: pankaat pyhä arkki huoneeseen, jonka Salomo Davidin poika Israelin kuningas on rakentaa antanut, ja ei teidän pidä sitä kantaman teidän olallanne. Niin palvelkaat nyt Herraa teidän Jumalaanne ja hänen kansaansa Israelia. ⁴Ja valmistakaat teitä isäin huoneen järjestyksen jälkeen, niinkuin se on kirjoitettu Davidilta Israelin kuninkaalta, ja niinkuin se on kirjoitettu hänen pojaltansa Salomolta. ⁵Ja seisokaat pyhässä, isäin huoneen järjestyksen jälkeen, teidän veljeinne seassa, jotka ovat kansasta syntyneet, ja Leviläisten isäin huoneen järjestyksen jälkeen. ⁶Teurastakaat pääsiäinen ja pyhittäkää teitä, valmistakaat myös veljenne, tekemään Herran sanan jälkeen Moseksen kautta. ⁷Ja Josia antoi ylennysuhriksi yhteisen kansan edestä karitsoita ja vohlia, (kaikki pääsiäiseksi niille, jotka läsnä olivat,) kolmekymmentä tuhatta, niin myös kolmetuhatta härkää. Ja nämät olivat kuninkaan hyvydestä. ⁸Ja hänen päämiehensä antoivat myös mielellänsä kansan edestä ylennykseksi papeille ja Leviläisille, (jotka olivat: Hilkia, Sakaria ja Jehiel päämiehet Jumalan huoneessa, papeille antoivat he) pääsiäisuhriksi, kaksituhatta ja kuusisataa (karitsaa ja vohlaa), niin myös kolmesataa härkää. ⁹Mutta Kanania ja Semaja, ja Netaneel hänen veljensä, ja Hasabia, Jejel ja Josabad Leviläisten ylimmäiset antoivat ylennyksen Leviläisille pääsiäisuhriksi, viisituhatta (karitsaa ja vohlaa), niin myös viisisataa härkää. ¹⁰Ja niin palvelus asetettiin; ja papit seisoivat siassansa ja Leviläiset järjestyksensä, kuninkaan käskyn jälkeen. ¹¹Ja he teurastivat pääsiäisen, ja papit priiskottivat niiden veren, ja Leviläiset ottivat pois nahan. ¹²Ja he eroittivat polttouhrin, antaaksensa isäin huoneiden järjestyksen jälkeen yhteiselle joukolle, uhrattaa Herralle, niinkuin kirjoitettu on Moseksen kirjassa; niin tekivät he myös härkän kanssa. ¹³Ja he paistivat pääsiäislampaan tulella, lain jälkeen, mutta pyhitetyn keittivät he padoissa, kattiloissa ja pannuissa, ja tekivät sen kiiruusti tariten kaikelle kansalle. ¹⁴Sitte valmistivat he itsellensä ja papeille; sillä papeilla Aaronin pojilla oli tekemistä polttouhrin ja lihavuuden kanssa, hamaan yöhön asti; sentähden Leviläisten piti itsellensä ja papeille Aaronin pojille jotain valmistaman. ¹⁵Ja viesajat Asaphin lapset seisoivat siassansa Davidin käskyn jälkeen, ja Asaphin ja Hemanin ja Jedutunin kuninkaan näkiän, ja ovenvartiat jokaisen oven tykönä, eikä lähteneet virastansa, sillä Leviläiset heidän veljensä valmistivat heidän eteensä. ¹⁶Niin oli kaikki Herran palvelus toimitettu sinä päivänä, pidettää pääsiäistä ja uhrata polttouhria Herran alttarilla, kuningas Josian käskyn jälkeen. ¹⁷Niin pitivät Israelin lapset, jotka siinä läsnä olivat, pääsiäistä siihen aikaan, ja happamattoman leivän juhlaa, seitsemän päivää. ¹⁸Ei yhtään senkaltaista pääsiäistä ollut Israelissa pidetty, niinkuin tämä, hamasta Samuel prophetan ajasta.

Ja ei yksikään kuningas Israelissa ollut senkaltaista pääsiäistä pitänyt, kuin Josia piti, ja papit, Leviläiset ja koko Juuda, ne jotka läsnä olivat Israelista ja asuivat Jerusalemissa. ¹⁹Josian valtakunnan kahdeksantena vuonna toistakymmentä pidettiin tämä pääsiäinen. ²⁰Kaikkein näiden jälkeen, kuin Josia oli valmistanut huoneen, meni Neko Egyptin kuningas sotimaan Karkemesta vastaan Phratin tykönä, ja Josia meni häntä vastaan. ²¹Mutta hän lähetti sanan hänen tykönsä ja käski hänelle sanoa: mitä minun on sinun kanssa tekemistä, Juudan kuningas? En minä tule sinua vastaan tänäpä, mutta sitä huonetta, joka sotii minua vastaan. Ja Jumala on sanonut, että minun pitää rientämän: lakkaa tekemästä Jumalaa vastaan, joka minun kanssani on, ettei hän sinua hukuttaisi. ²²Mutta ei Josia kääntänyt kasvojansa hänestä, vaan asetti itsensä sotimaan häntä vastaan, ja ei totellut Nekon sanoja Jumalan suusta, vaan tuli sotimaan Megiddon kedolle. ²³Ja ampujat ampuivat kuningas Josiaa. Ja kuningas sanoi palvelioilleen: viekää minut tästä pois, sillä minä olen sangen pahoin haavoitettu. ²⁴Ja hänen palveliansa ottivat hänen vaunusta ja panivat hänen toiseen vaunuunsa, ja veivät hänen Jerusalemiin. Ja hän kuoli ja haudattiin isäinsä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalem itkivät Josiaa. ²⁵Ja Jeremia itki Josiaa, ja kaikki laulajat, miehet ja vaimot, murehtivat häntä itkuvirsillä hamaan tähän päivään asti. Ja he tekivät siitä tavan Israelissa; katso, se on kirjoitettu valitusvirsissä. ²⁶Mitä enempiä Josiasta sanomista on ja hänen laupiudestansa kirjoituksen jälkeen Herran laissa, ²⁷Ja hänen teoistansa, ensimmäisistä ja viimeisistä: katso, se on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

36Ja maan kansa otti Joahaksen Josian pojan, ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä siaan Jerusalemiin. ²Kolmen vuotinen kolmattakymmentä oli Joahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. ³Sillä Egyptin kuningas pani hänen pois Jerusalemista, ja sakkotti maan sataan leiviskään hopiaa ja leiviskään kultaa. ⁴Ja Egyptin kuningas teki Eliakimin hänen veljensä Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi, ja muutti hänen nimensä Jojakimiksi. Mutta Neko otti hänen veljensä Joahaksen ja vei Egyptiin. ⁵Viiden vuotinen kolmattakymmentä oli Jojakim tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa, ja teki pahaa Herran Jumalansa edessä. ⁶Ja Nebukadnetsar Babelin kuningas meni häntä vastaan, ja sitoi hänen kaksilla vaskikahleilla viedäkseen Babeliin. ⁷Ja Nebukadnetsar vei muutamia Herran huoneen astioita Babeliin ja pani ne templiinsä Babelissa. ⁸Mitä muuta Jojakimista sanomista on, ja hänen kauhikutustansa, jotka hän teki ja hänessä löydetty oli: katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen siaansa. ⁹Kahdeksan vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta ja kymmenen päivää Jerusalemissa, ja teki pahaa Herran edessä. ¹⁰Kuin vuosi kulunut

oli, lähetti Nebukadnetsar ja antoi tuoda hänen Babeliin, kallisten Herran huoneen astiain kanssa, ja teki Zidkian hänen veljensä Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi. ¹¹Yhden vuotinen kolmattakymmentä oli Zidkia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa, ¹²Ja teki pahaa Herran Jumalansa edessä ja ei nöyryyttänyt itsiänsä prophetan Jeremian edessä, joka puhui Herran suusta. ¹³Hän luopui myös Nebukadnetsarista Babelin kuninkaasta, joka häntä Jumalan kautta vannottanut oli, ja tuli uppiniskaiseksi ja kovetti sydämensä, niin ettei hän ollenkaan tahtonut itsiänsä kääntää Herran Israelin Jumalan tykö. ¹⁴Ja kaikki pappein päämiehet ja kansa tekivät myös syntiä suuresti kaikkinaisten pakanain kauhistusten jälkeen, ja saastuttivat Herran huoneen, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa. ¹⁵Ja Herra heidän isänsä Jumala lähetti heidän tykönsä varhain ja usiasti sanansa saattajain kautta; sillä hän armahti kansansa ja majansa päälle. ¹⁶Mutta he pilkkasivat Jumalan lähetyssanoja, ja katsoivat hänen sanansa ylön, ja häpäisivät hänen prophetaitansa, siihenasti että Herran viha kasvoi hänen kansansa päälle, niin ettei heillä enää parannusta ollut. ¹⁷Niin hän saati heidän ylitsensä Kaldealaisten kuninkaan, ja hän antoi tappaa heidän nuorukaisensa miekalla heidän pyhänsä huoneessa, eikä armahtanut nuorukaisia eli neitseitä, taikka vanhoja eli ijällisiä isiä; kaikki antoi hän hänen käteensä. ¹⁸Ja kaikki Jumalan huoneen astiat, suuret ja pienet, ja Herran huoneen tavarat, kuninkaan ja hänen päämiestensä tavarat: ne kaikki vei hän pois Babeliin. ¹⁹Ja he polttivat Jumalan huoneen ja kukistivat Jerusalemin muurin, ja kaikki heidän koriat huoneensa poltettiin tulella, niin että kaikki heidän kalliit kalunsa hukutettiin. ²⁰Ja ne, jotka olivat miekalta päässeet, vietiin Babeliin; ja he olivat hänen ja hänen poikainsa orjat, siihenasti että Persian valtakunta hallitsi. ²¹Että täytettäisiin Herran sana, puhuttu Jeremian suun kautta, ja siihenasti sai maa kyllä sabbatinsa; sillä koko hävityksen aikana oli lepo, siihenasti kuin seitsemänkymmentä ajastaikaa täytettiin. ²²Mutta ensimmäisenä Persian kuninkaan Koreksen vuonna, (että täytettäisiin Herran sana, sanottu Jeremian suun kautta), herätti Herra Koreksen Persian kuninkaan hengen, että hän antoi kuuluttaa koko valtakunnassansa, niin myös kirjoitusten kautta, ja sanoi: ²³Näin sanoo Kores Persian kuningas: Herra taivaan Jumala on antanut minulle kaikki valtakunnat maalla, ja on käskenyt minun rakentaa hänellensä huoneen Jerusalemissa, joka on Juudassa. Kuka nyt on teidän seasansa kaikesta hänen kansastansa? Herra hänen Jumalansa olkoon hänen kanssansa, ja hän menköön sinne ylös!

Esra

1Ensimmäisenä Koreksen Persian kuninkaan vuonna, että Herran sana täytettäisiin, joka oli puhuttu Jeremian suun kautta, herätti Herra Koreksen Persian kuninkaan hengen kuuluttamaan koko valtakunnassansa, ja myös kirjoituksella, sanoen: ²Näin sanoo Kores Persian kuningas: Herra taivaan Jumala on antanut minulle kaikki maan valtakunnat ja käsenyt minun rakentaa hänellensä huoneen Jerusalemiin, joka on Juudassa. ³Kuka on teidän seassanne kaikesta hänen kansastansa? hänen Jumalansa olkoon hänen kanssansa! ja hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, ja rakentakaan Herran Israelin Jumalan huoneen, hän on Jumala, joka Jerusalemissa on. ⁴Ja kaikkia jääneitä kaikissa paikoissa, kussa he muukalaisina ovat, pitää mielellänsä autettaman sen paikan kansalta hopiolla ja kullalla, tavaralla ja juhilla Jumalan huoneeseen, joka on Jerusalemissa. ⁵Niin valmistivat itsensä isäin päämiehet Juudasta ja Benjaminista, niin myös papit ja Leviläiset, kaikki, jotka Jumalan henki kehoitti menemään ylös, rakentamaan Herran huonetta, joka on Jerusalemissa. ⁶Ja kaikki, jotka olivat heidän ympärillensä, vahvistivat heidän kätensä hopia- ja kulta- astioilla, tavaralla ja juhilla ja kalliilla kulluilla, paitsi mitä he mielellänsä uhrasivat. ⁷Kuningas Kores myös toi Herran huoneen astiat, jotka Nebukadnetsar oli ottanut Jerusalemissa ja pannut jumalansa huoneeseen. ⁸Mutta Kores, Persian kuningas, otti ne ulos rahanhaltian Mitridatin käden kautta, joka ne luki Juudan päämiehelle Sesbatsarille. ⁹Ja tämä on niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhannen hopyamaljaa, ja yhdeksänkymmeneä veistä, ¹⁰Kolmekymmentä kultaista kuppia, ja toisia hopeaisia maljoja neljäsataa ja kymmenen, ja muita astioita tuhannen. ¹¹Niin että kaikkia astioita, sekä kullasta että hopiasta, oli viisituhatta ja neljäsataa: ne kaikki vei Sesbatsar niiden kanssa, jotka Babelin vankeudesta menivät Jerusalemiin.

2Nämä ovat maakunnan lapset jotka läksivät vankeudesta jotka Nebukadnetsar Babelin kuningas oli vienyt Babeliin, ja tulivat Jerusalemiin ja Juudaan jälleen, kukin kaupunkiinsa, ²Jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemian, Serajan, Reellajan, Mordekain, Bilsanin, Misparrin, Bigvain, Rehumin ja Baanan kanssa; tämä on Israelin kansan miesten luku: ³Paroksen lapset, kaksituhatta, sata ja kaksikahdeksattakymmentä; ⁴Sephatian lapset, kolmesataa

ja kaksikahdeksattakymmentä; ⁵Aran lapset, seitsemäsataa ja viisikahdeksattakymmentä; ⁶Pahatmoabin lapset, Jesuan ja Joabin lasten seassa, kaksituhatta, kahdeksansataa ja kaksitoistakymmentä; ⁷Elamin lapset, tuhannen kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä; ⁸Sattun lapset, yhdeksänsataa ja viisiviidettäkymmentä; ⁹Sakkain lapset, seitsemäsataa ja kuusikymmentä; ¹⁰Banin lapset, kuusisataa ja kaksiviidettäkymmentä; ¹¹Bebain lapset, kuusisataa ja kolmekolmattakymmentä; ¹²Asgadin lapset, tuhannen, kaksisataa ja kaksikolmattakymmentä; ¹³Adonikamin lapset, kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä; ¹⁴Bigvain lapset, kaksituhatta ja kuusikuudettakymmentä; ¹⁵Adinin lapset, neljäsataa ja neljäkuudettakymmentä; ¹⁶Aterin lapset Jehiskiasta, yhdeksänkymmentä ja kahdeksan; ¹⁷Betsain lapset, kolmesataa ja kolmekolmattakymmentä; ¹⁸Joran lapset, sata ja kaksitoistakymmentä; ¹⁹Hasumin lapset, kaksisataa ja kolmekolmattakymmentä; ²⁰Gibbarin lapset, yhdeksänkymmentä ja viisi; ²¹Betlehemin lapset, sata ja kolmekolmattakymmentä; ²²Netophan miehet, kuusikuudettakymmentä; ²³Anatotin miehet, sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ²⁴Asmavetin lapset, kaksiviidettäkymmentä; ²⁵Kirjatjearimin lapset Kephirin ja Berotin, seitsemäsataa ja kolmeviidettäkymmentä; ²⁶Raman ja Gabaan lapset, kuusisataa ja yksikolmattakymmentä; ²⁷Mikmaan miehet, sata ja kaksikolmattakymmentä; ²⁸Betelin ja Ain miehet, kaksisataa ja kolmekolmattakymmentä; ²⁹Nebon lapset, kaksikuudettakymmentä; ³⁰Magbiksen lapset, sata kuusikuudettakymmentä; ³¹Toisen Elamin lapset, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä; ³²Harimin lapset, kolmesataa ja kaksikymmentä; ³³Lodin, Hadidin ja Onon lapset, seitsemäsataa ja viisikolmattakymmentä; ³⁴Jerihon lapset, kolmesataa ja viisiviidettäkymmentä; ³⁵Senaan lapset, kolmetuhatta, kuusisataa ja kolmekymmentä; ³⁶Papit: Jedajan lapset Jesuan huoneesta, yhdeksänsataa ja kolmekahdeksattakymmentä; ³⁷Immerin lapset, tuhannen ja kaksikuudettakymmentä; ³⁸Pashurin lapset, tuhannen, kaksisataa ja seitsemänviidettäkymmentä; ³⁹Harimin lapset, tuhannen ja seitsemäntoistakymmentä; ⁴⁰Leviläiset: Jesuan ja Kadmielin lapset, Hodavian lapsista, neljäkahdeksattakymmentä; ⁴¹Veisaajat: Asaphin lapset, sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ⁴²Ovenvartiain lapset: Salumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Hatitan lapset ja Sobain lapset, kaikkiansa sata ja yhdeksännel-

jättäkymmentä; ⁴³Netinimit: Zihan lapset, Hasuphan lapset, Tabaotin lapset, ⁴⁴Keroksen lapset, Siahin lapset, Padonin lapset, ⁴⁵Lebanan lapset, Hagaban lapset, Akkubin lapset, ⁴⁶Hagabin lapset, Samlain lapset, Hananin lapset, ⁴⁷Giddelin lapset, Gaharin lapset, Reajan lapset, ⁴⁸Resinin lapset, Rekodan lapset, Gassamin lapset, ⁴⁹Ussan lapset, Pasean lapset, Besain lapset, ⁵⁰Asnan lapset, Meunimin lapset, Rephusimin lapset, ⁵¹Bakbukin lapset, Hakuphan lapset, Harhurin lapset, ⁵²Batslutin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset, ⁵³Barkoksen lapset, Siseran lapset, Taman lapset, ⁵⁴Netsian lapset, Hatiphin lapset; ⁵⁵Salomon palveliain lapset: Sotain lapset, Sopheretin lapset, Perudan lapset, ⁵⁶Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset, ⁵⁷Sephatian lapset, Hattilin lapset, PokeretZebaimin lapset, Amin lapset: ⁵⁸Kaikki Netinimit ja Salomon palveliain lapset kolmesataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi. ⁵⁹Nämät myös menivät ylös Telmelasta, Telharsasta: Kerub, Addani ja Immer, jotka ei tietäneet isänsä huonetta sanoa ja siementänsä, olivatko Israelista: ⁶⁰Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusisataa ja kaksikuudettäkymmentä; ⁶¹Ja pappein lapsista: Habajan lapset, Hakotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti itsellensä emännän Barsillain Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimelänsä. ⁶²Nämä etsivät sukukuntansa polvilukukirjaa, ja ei sitä löydetty, sentähden he pantiin pois pappeudesta. ⁶³Ja Tirsata sanoi heille, ettei heidän pitänyt syömän kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi seisoi valkeudessa ja täydellisyydessä. ⁶⁴Koko joukko yhteen oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolmesataa ja kuusikymmentä, ⁶⁵Paitsi heidän palvelioitansa ja piikojansa, joita oli seitsemäntuhatta, kolmesataa ja seitsemänjättäkymmentä; ja heillä oli veisaaajia, miehiä ja vaimoja, kaksisataa; ⁶⁶Seitsemänsataa ja kuusineljättäkymmentä heidän hevostansa; kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä heidän muuliansa; ⁶⁷Neljäsataa ja viisineljättäkymmentä heidän kameliansa; kuusituhatta, seitsemänsataa ja kaksikymmentä aasia. ⁶⁸Ja monikahdat isäin päämiehistä, kuin he menivät Herran huoneeseen, joka on Jerusalemissa, uhrasivat hyvällä mielellä Jumalan huoneen rakennukseksi paikallensa. ⁶⁹Ja he antoivat varansa jälkeen rakennuksen tavaraksi yhdenseitsemättäkymmentä tuhatta kultapenninkiä, ja viisituhatta leiviskää hopiaa, ja sata papin hametta. ⁷⁰Niin papit, Leviläiset, ja muuttamat kansasta, veisaaajat, ja ovenvartiat ja Netinimit asuivat kaupungeissansa, ja koko Israel myös kaupungeissansa.

3Kuin seitsemäs kuukausi oli tullut ja Israelin lapset olivat kaupungeissansa, tuli kansa kokoon niinkuin yksi mies Jerusalemiin. ²Niin nousi Jesua Jotsadakin poika, ja papit hänen veljensä, ja Serubbabel Sealtielin poika ja hänen veljensä ja rakensivat Israelin Jumalan alttarin uhrataksensa sen päällä polttouhria, niinkuin kirjoitettu on Mooseksen, Jumalan miehen, laissa. ³Ja he laskivat alttarin perustuksensa päälle, vaikka he pelkäsivät sen maan kansoja; ja he uhrasivat sen päällä Herralle polttouhria aamulla

ja ehtoolla. ⁴Ja he pitivät lehtimajan juhlaa niinkuin kirjoitettu on, ja tekivät polttouhria joka päivä, sen luvun jälkeen kuin tapa oli, kunkin päivänänsä, ⁵Senjälkeen alinomaisia polttouhreja, ja uuden kuun, ja kaikkein Jumalalle pyhitettyin juhlain, ja kaikkinaisia mielihureja, joita he hyvällä mielellä tekivät Herralle. ⁶Seitsemännen kuukauden ensimmäisenä päivänä rupesivat he uhraamaan Herralle polttouhria; mutta ei Herran templin perustus ollut vielä laskettu. ⁷Ja he antoivat kivenhakkaajille ja taitaville työvälle rahaa, ja ruokaa ja juomaa, ja öljyä Sidonilaisille ja Tyrolaisille, että he toisivat heille sedripuita Libanonista Japhoon merta myöten, Koreksen Persian kuninkaan suostasta, ⁸Mutta toisena vuonna sittekuin he tulivat Jerusalemiin Herran huoneen tykö, toisena kuukautena, rupesi Serubbabel Sealtielin poika, ja Jesua Jotsadakin poika, ja muut heidän jääneet veljensä, papit ja Leviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta tulivat Jerusalemiin, ja panivat kahdenkymmenen ajastaikaiset ja sitä vanhemmat Leviläiset Herran huoneen työn teettäjiksi. ⁹Ja Jesua seisoi poikinensa ja veljinensä, ja Kadmiel poikinensa, ja Juudan lapset, niinkuin yksi mies teettämässä työväkeä Herran huoneessa, Henadadin lapset poikinensa, ja Leviläiset veljinensä. ¹⁰Ja kuin rakentajat laskivat Herran templin perustuksen, asettivat he papit puettuina, vaskitorvien kanssa, ja Leviläiset Asaphin pojat kanteleilla, kiittäämään Herraa Davidin Israelin kuninkaan sanoilla. ¹¹Ja he veisasivat vuorottain ylistäissänsä ja kiittäissänsä Herraa, että hän on hyvä ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti Israelin ylitse. Ja kaikki kansa huusi korkialla äänellä ja kiitti Herraa, että Herran huoneen perustus oli laskettu. ¹²Mutta moni vanhoista papeista, ja Leviläisistä ja isäin päämiehistä, jotka olivat nähneet ensimmäisen huoneen perustuksellansa, niin myös tämän huoneen silmänsä edessä, itkivät suurella äänellä; ja moni huusi korkialla äänellä ilon tähden; ¹³Että se huuto oli niin suuri, ettei kansa eroittanut ilon ääntä itkun äänestä; sillä kansa huusi korkialla äänellä, että se ääni kauvas kuului.

4Mutta kuin Juudan ja Ben-Jaminin vihamiehet kuulivat, että ne, jotka vankeudesta olivat lähteneet, rakensivat Herralle Israelin Jumalalle templiä; ²Tulivat he Serubbabelin ja isäin päämiesten tykö ja sanoivat heille: me rakennamme teidän kanssanne; sillä me etsimme teidän Jumalanne niinkuin tekin, ja emme ole sitte uhranneet kuin Asserhaddon Assurin kuningas meidät tänne vei. ³Mutta Serubbabel ja Jesua ja muut Israelin isäin päämiehet vastasivat: ei sovi teidän ja meidän rakentaa meidän Jumalallemme huonetta; mutta me rakennamme yksin Herralle Israelin Jumalalle huoneen, niinkuin Kores Persian kuningas meitä käski. ⁴Niin sen maakunnan väki heikensi Juudan kansan kädet ja peljätti rakentamasta, ⁵Ja palkkasivat neuvonantajia heitä vastaan, estämään heidän neuvoansa, niinkauvan kuin Kores Persian kuningas eli, Dariuksen Persian kuninkaan valtakuntaan asti. ⁶Mutta kuin Ahasverus

tuli kuninkaaksi, hänen valtakuntansa alussa, kirjoittivat he kanteen Juudan ja Jerusalemin asujamia vastaan. ⁷Ja Artahsastan aikana kirjoitti Bislam, Mitridat, Tabeel ja muut heidän seurastansa Artahsastalle Persian kuninkaalle. Ja kirja oli kirjoitettu Syrian kielellä ja tulkittu Syrian kielellä. ⁸Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja kirjoittivat kirjan Jerusalemiä vastaan kuningas Artahsastalle näin: ⁹Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja, ja muut heidän kanssaveljensä Dinasta, Apharsakista ja Tarpelasta, Persiasta, Arakasta, Babelista, Susanista, Dehasta ja Elamista, ¹⁰Ja muut kansat, jotka suuri ja kuuluisa Asnappar toi tänne, ja pani heidät asumaan Samarian kaupunkeihin, ja ne muut toisella puolen virtaa, sillä ajalla. ¹¹Ja kirja, jonka he lähettivät kuningas Artahsastalle, oli näin kirjoitettu: palvelias, miehet, jotka asuvat toisella puolella virtaa, jotka siihen aikaan olivat. ¹²Se olkoon kuninkaalle tietävä, että Juudalaiset, jotka sinun tyköäs tulivat meidän tykömme Jerusalemiin, rakentavat kapinallista ja pahaan kaupunkia, ja ovat perustaneet ja korottaneet muurit. ¹³Niin olkoon nyt kuninkaalle tietävä, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit perustetaan, niin ei he sinulle anna tulla, veroa ja ajastaikaista ulostekoa; ja sinä vahingoitset kuningasten veron. ¹⁴Nyt siis, että meillä on ravinto kuninkaan huoneesta, ei sovi meidän nähdä kuninkaan ylönkatsetta; sentähden olemme me lähteneet matkaan, ilmoittamaan sitä kuninkaalle, ¹⁵Että etsisit isäis aikakirjoista, ja sinä löydät niistä ja saat tietää tämän olevan kapinallisen ja vahingollisen kaupungin kuninkaille ja maakunnille, joka saatti jo vanhasta muutkin luopumaan; jonkatähden myös tämä kaupunki on autioksi tehty. ¹⁶Sentähden me annamme kuninkaan tietää, että jos tämä kaupunki rakennetaan ja muurit tehdään, niin et sinä toista puolta virtaa saa pitää. ¹⁷Niin kuningas lähetti vastauksen Rehumille kanslerille ja Simsaille kirjoittajalle, ja muille heidän kanssaveljillensä, jotka Samariassa asuivat, ja muille, jotka toisella puolella virtaa olivat: rauhaa tällä ajalla! ¹⁸Lähetyskirja, jonka te meidän tykömme lähetitte, on luettu julkisesti minun edessäni. ¹⁹Ja on minulta käsketty etsittää, ja on löydetty sen kaupungin jo vanhaan nousseen kuninkaita vastaan, ja luopuneen, niin että kapina on siinä noussut. ²⁰Ja että Jerusalemissa ovat olleet väkevät kuninkaat ja vallinneet kaikki toisella puolella virtaa, ja heille on annettu tulli, vero ja ajastaikainen ulosteko. ²¹Tehkäätsiis tämän käskyn jälkeen: estäkäätsiis niitä miehiä rakentamasta kaupunkia, siihenasti kuin minä annan käskyn. ²²Niin karttakaat teitäne erehdyksestä tässä asiassa. Miksi semmoinen turmelus pitäis valtaa saaman kuninkaille vahingoksi? ²³Kuin kuningas Artahsastan kirja luettiin Rehummin, Simsain kirjoittajan ja heidän kanssaveljeinsä edessä, menivät he kiiruusti Jerusalemiin Juudalaisten tykö ja estivät heidät käsivarrella ja väkevyydellä. ²⁴Silloin lakattiin Jumalan huoneen työstä Jerusalemissa, niin että se jäi Dariuksen Persian kuninkaan toiseen vuoteen asti.

5Ja prophetat Haggai ja Sakaria, Iddon poika, ennustivat Juudalaisille, jotka olivat Juudassa ja Jerusalemissa, Israelin Jumalan nimeen. ²Silloin nousivat Serubbabel Sealtielin poika, Jesua Jotsadakin poika ja rupesivat rakentamaan Jumalan huonetta Jerusalemissa ja Jumalan prophetat heidän kanssansa, auttain heitä. ³Siihen aikaan tuli Tatnai heidän tykönsä, joka oli maaherra toisella puolella virtaa, ja Setarbosnai, ja heidän kanssaveljensä, ja sanoivat näin heille: kuka on käskeny rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa? ⁴Niin me sanoimme heille, mitkä niiden miesten nimet olivat, jotka tätä rakennusta rakensivat. ⁵Ja heidän Jumalansa silmä tuli Juudan vanhimpain päälle, ettei sitä heiltä niinkauvaksi estetty, kuin sanoma vietiin Dariuksen tykö; ja lähetyskirja tuli siitä asiasta takaperin jälleen. ⁶Ja kirja, jonka Tatnai maaherra toisella puolella virtaa, ja Setarbosnai, ja hänen kanssaveljensä Apharsakista, jotka olivat toisella puolella virtaa, lähettivät kuningas Dariukselle, ⁷Ja sanat, jotka he lähettivät hänelle olivat näin kirjoitetut: kuninkaalle Dariukselle (toivotetaan) kaikkea rauhaa! ⁸Olkoon kuninkaalle tietävä, että me tulimme Juudan maakuntaan, kaikkein suurimman Jumalan huoneen tykö; ja sitä rakennetaan jaloista suurista kivistä, hirret pannaan seiniin, ja työ joutuu ja menestyy heidän käsissänsä. ⁹Niin me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille: kuka teille antoi käskyn rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa? ¹⁰Me kysyimme myös heiltä heidän nimensä, antaaksemme sinulle ne tietää, ja me kirjoitimme niiden miesten nimet, jotka heidän päämiehensä olivat. ¹¹Ja senkaltaisen sanan he meille vastasivat, sanoen: me olemme taivaan ja maan Jumalan palveliat, ja rakennamme tätä huonetta, joka ennen monta vuotta oli rakennettu, jonka väkevä Israelin kuningas oli rakentanut ja pannut ylös. ¹²Mutta sittekuin meidän isämme vihoittivat taivaan Jumalan, antoi hän heidät Nebukadnetsarin käsiin, Kaldealaisten kuninkaan Babelista; hän jaotti tämän huoneen ja vei kansan Babeliin. ¹³Mutta ensimmäisenä Koreksen, Babelin kuninkaan vuonna, käski kuningas Kores tämän Jumalan huoneen rakentaa. ¹⁴Ja ne kulta astiat ja hopia astiat, mitkä olivat siinä Jumalan huoneessa, jotka Nebukadnetsar otti Jerusalemin templistä ja vei Babelin templiin, ne otti kuningas Kores Babelin templistä ja antoi yhdelle Sesbatsar nimeltä, jonka hän pani heidän päämieheksensä, ¹⁵Ja sanoi hänelle: ota nämät astiat, mene ja vie ne Jerusalemin templiin, ja anna Jumalan huone rakennetta paikallensa. ¹⁶Silloin tuli se Sesbatsar ja laski Jumalan huoneen perustuksen Jerusalemissa; ja siitä ajasta niin tähän asti on sitä rakennettu, ja ei ole vielä täytetty. ¹⁷Nyt siis jos kuninkaalle kelpaa, niin antakaan etsiä kuninkaan tavarahuoneessa, joka on Babelissa, jos se on käsketty Kores kuninkaalta, heidän rakentaa tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa, ja antakoon tästä asiasta meidän tietää kuninkaan tahdon.

6Niin Darius kuningas käski etsiä kantselissa, kunin-

kaan tavara huoneessa Babelissa. ²Silloin löydettiin Ahmetan linnasta, joka on Median maakunnassa, kirja, jossa oli näin muistoksi kirjoitettu: ³Ensimmäisenä kuningas Koreksen vuonna käski kuningas Kores rakentaa Jumalan huoneen Jerusalemissa paikaksi, jossa uhrataan, ja laskea perustuksen, kuusikymmentä kyynärää korkiaksi ja kuusikymmentä kyynärää leviäksi; ⁴Kolme seinää vuolluista kivistä ja yksi seinä uusista puista; ja että kuninkaan huoneesta piti annettaman ylöspitämys; ⁵Piti myös Jumalan huoneen hopiaiset ja kultaiset astiat, jotka Nebukadnetsar oli ottanut Jerusalemin kirkosta ja vienyt Babeliin, annettaman ja vietämän jälleen templiin, Jerusalemiin, pantavaksi siallensa Jumalan huoneeseen. ⁶Niin olkaat nyt erinäanne heistä, sinä Tatnai maaherra sillä puolella virtaa, ja sinä Setarbosnai, ja teidän kanssaveljenne Apharsakista, te jotka olette sillä puolella virtaa. ⁷Antakaat heidän tehdä työtä Jumalan huoneessa, että Juudalaisten päämies ja heidän vanhimpansa saisivat Jumalan huoneen rakennetuksi entiselle paikallensa. ⁸On myös käsketty minulta, mitä Juudan vanhimille pitää annettaman, että he rakentaisivat tämän Jumalan huoneen, nimittäin: että sille väelle pitää juuri kiiruusti ylöspitämys annettaman kuninkaan verokalusta siltä puolelta virtaa, ja ei heitä estettämän. ⁹Ja mitä tarvitaan mullia, ja oinaita, ja karitsoita uhriksi taivaan Jumalalle, nisuja, suoloja, viinaa ja öljyä, Jerusalemin pappein tavan jälkeen, niin pitää heille annettaman joka päivä ilman yhdettäkään erehdyksetä. ¹⁰Että he uhraisivat taivaan Jumalalle makiaa hajua, ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen lastensa elämän edestä. ¹¹Tämä käsky on minulta annettu, että kuka ikänä nämät sanat muuttaa, hänen huoneestansa pitää yksi hirsi reväistämän, joka pitää nostettaman ylös, ja hän siihen ripustettaman, ja hänen huoneensa pitää lokaläjäksi tehtämän sen työn tähden. ¹²Jumala, joka on nimensä pannut asumaan siinä, tappakoon kaikki ne kuninkaat ja kansat, jotka ojentavat kätensä muuttamaan taikka särkemään tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa. Minä Darius olen tämän käskyn antanut, ja se pitää juuri nopiasti tehtämän. ¹³Silloin Tatnai maaherra sillä puolella virtaa, ja Setarbosnai ja heidän kanssaveljensä, joiden tykö kuningas Darius oli lähettänyt, tekivät sen nopiasti. ¹⁴Ja Juudalaisten vanhimmat rakensivat, ja se menestyi, Haggain prophetan ja Sakarian Iddon pojan ennustuksen jälkeen; ja he rakensivat ja päättivät sen Israelin Jumalan käskyn jälkeen; ja Koreksen, Dariuksen ja Artahsastan Persian kuninkain käskyn jälkeen. ¹⁵Ja huone päätettiin täydellisesti kolmanteen päivään asti Adarin kuuta, kuudentena kuningas Dariuksen valtakunnan vuonna. ¹⁶Ja Israelin lapset, papit, Leviläiset ja muut, jotka vankeudesta tulleet olivat, pitivät ilolla Jumalan huoneen vihkimistä, ¹⁷Ja uhrasivat tässä Jumalan huoneen vihkimyksessä sata mullia, kaksisataa oinasta, neljäsataa karitsaa ja kaksitoistakymmentä kaurista, koko Israelin syntein edestä, Israelin sukukuntain luvun jälkeen, ¹⁸Ja asettivat papit vuoroonsa ja Leviläiset järjestykseensä, palvelemaan Jumalaa, joka

on Jerusalemissa, niinkuin Moseksen kirjassa on kirjoitettu. ¹⁹Ja ne, jotka vankeudesta olivat tulleet, pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimmäisestä kuukaudesta. ²⁰Sillä papit ja Leviläiset olivat puhdistaneet itsensä, niin että he kaikki olivat puhtaat niinkuin yksi mies; ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikkein vankeuden lasten edestä, ja pappein heidän veljeinsä edestä ja itse edestänsä. ²¹Ja Israelin lapset jotka vankeudesta palanneet olivat, söivät, ja kaikki, jotka itsensä olivat eroittaneet maan pakanain saastaisuudesta heidän tykönsä, etsimään Herraa Israelin Jumalaa, ²²Ja pitivät happamattoman leivän juhlaa ilolla seitsemän päivää; sillä Herra oli heidät iloittanut, ja kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puoleensa, että he tulivat vahvistetuksi Jumalan huoneen työssä, joka on Israelin Jumala.

7 Mutta näiden jälkeen Artahsastan Persian kuninkaan hallitessa oli Esra Serajan poika, Asarian pojan, Hilkian pojan, ²Sallumin pojan, Zadokin pojan, Ahitobin pojan, ³Amarian pojan, Asarian pojan, Merajotin pojan, ⁴Serahian pojan, Ussin pojan, Bukkin pojan, ⁵Abisuan pojan, Pinehaan pojan, Eleatsarin pojan, ylimmäisen papin Aaronin pojan. ⁶Tämä Esra meni ylös Babelista, joka oli toimellinen kirjanoppinut Moseksen laissa, jonka Herra Israelin Jumala oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän anoi, Herran hänen Jumalansa käden jälkeen, joka hänen ylitsensä oli. ⁷Ja siinä meni muutamia Israelin lapsista ja papeista ja Leviläisistä, veisaaajista, ovenvartioista ja Netinimeistä ylös Jerusalemiin, seitsemäntenä Artahsastan kuninkaan vuonna. ⁸Ja hän tuli Jerusalemiin viidentenä kuukautena, se oli seitsemäs kuninkaan vuosi. ⁹Sillä ensimmäisenä päivänä ensimmäistä kuuta alkoi hän lähteä Babelista, ja ensimmäisenä päivänä viidennettä kuuta tuli hän Jerusalemiin, Jumalan hyvän käden kautta, joka hänen ylitsensä oli. ¹⁰Sillä Esra oli valmistanut sydämensä etsimään Herran lakia, ja tekemään sitä ja opettamaan Israelille säätyjä ja oikeutta. ¹¹Ja näin on se kirja, jonka Artahsasta antoi papille Esralle, kirjanoppineelle, joka oli opettaja Herran käskysanoissa ja säädyissä Israelille: ¹²Artahsasta kuningasten kuningas Esralle papille ja kirjanoppineelle taivaan Jumalan laissa: rauhaa tällä ajalla! ¹³Minä olen käskenyt, että kenenkä ikänä kelpaa minun valtakunnassani Israelin kansasta, papeista ja Leviläisistä mennä kanssas Jerusalemiin, niin menkään. ¹⁴Sinä olet lähetetty kuninkaalta ja seitsemältä neuvonantajalta etsimään Juudaa ja Jerusalemia, sinun Jumalas lain jälkeen, joka käsissä on; ¹⁵Ja ettäs otat myötäs sen hopian ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa hyvällä mielellä ovat uhranneet Israelin Jumalalle, jonka maja on Jerusalemissa. ¹⁶Ja kaikkinaisen hopian ja kullan, minkä sinä saat koko Babelin maakunnasta, kuin kansa ja papit hyvällä mielellä antavat Jumalan huoneeseen, joka on Jerusalemissa. ¹⁷Sentähden osta nopiasti sillä rahalla mullia, oinaita ja karitsoita, ja ruokauhria ja juomauhria, ja

uhraa ne teidän Jumalanne huoneen alttarilla, joka on Jerusalemissa. ¹⁸Mutta mitä sinun ja sinun veljes siitä rahasta kelpaa tehdä, joka liiaksi on, se tehkäätkä teidän Jumalanne tahdon jälkeen. ¹⁹Ja astiat, jotka sinun haltuus ovat annetut sinun Jumalalle huoneen palvelukseksi, anna ne pois Jumalan eteen Jerusalemiin. ²⁰Ja mitä enempiä tarvitaan sinun Jumalalle huoneeseen ja sinä kulutat, niin anna se kuninkaan tavarahuoneesta. ²¹Minä kuningas Artahsasta olen käskenyt veronhaltioille sillä puolella virtaa, että mitä ikänä Esra pappi ja kirjanoppinut taivaan Jumalan laissa teiltä anoo, se tehkäätkä nopiasti, ²²Hamaan sataan leiviskään hopiaa, ja sataan koriin nisuja, ja sataan tynnyriin viinaa, ja sataan tynnyriin öljyä, ja suoloja ilman mittaa. ²³Kaikkia mitä taivaan Jumalan laki anoo, se pitää taivaan Jumalan huoneelle juuri nopiasti tehtämän, ettei hänen vihansa tulisi kuninkaan valtakunnan ja hänen lastensa päälle. ²⁴Ja se pitää oleman teille kaikille tietävä, ettei teillä ole valtaa panna jotakin veroa, tullia eli ajastaikaista ulostekoa yhdenkään papin päälle, Leviläisen, veisaaajan, ovenvartijan, Netinimin, tämän Jumalan huoneen palveliain päälle, ²⁵Ja sinun, Esra, pitää Jumalalle viisauden jälkeen, joka sinulla on, paneman tuomarit ja oikeuden tekiät, tuomitsemaan kaiken kansan, joka toisella puolella virtaa on, että kaikki taitaisivat sinun Jumalalle lain; ja sitä, joka ei taida, pitää teidän opettaman. ²⁶Ja jokainen, joka ei tee visusti sinun Jumalalle lakia ja kuninkaan lakia, hänen pitää saaman tuomionsa työnsä jälkeen, joko se on kuolemaan, eli maan kulkemukseen, eli rahan sakkoon, taikka vankeuteen. ²⁷Kiitetty olkoon Herra, meidän isäimme Jumala, joka tainkaltaisen asian on antanut kuninkaan sydämeen, että hän kaunistaa Herran huonetta Jerusalemissa! ²⁸Ja hän on kääntänyt laupiuden minun päälleni kuninkaan ja hänen neuvonantajainsa ja kaikkein kuninkaan voimallisten päämiesten edessä. Ja minä vahvistettiin Herran minun Jumalani kädellä, joka oli minun ylitseni, ja kokosin päämiehet Israelista menemään ylös minun kanssani.

8Nämät ovat niiden isäin päämiehet, ja heidän polvilukunsa, jotka läksivät minun kanssani Babelista kuningas Artahsastan hallitessa: ²Pinehaan pojista, Gersom; Itamarin pojista, Daniel; Davidin pojista, Hattus; ³Sekanian pojista, Paroksen lapsista, Sakaria, ja hänen kanssansa luettu sata ja viisikymmentä miestä; ⁴Pahatmoabin pojista, Eljoenai Serahian poika, ja hänen kanssansa kaksisataa miestä; ⁵Sekanian pojista, Jehasielin poika, ja hänen kanssansa kolmesataa miestä; ⁶Adinin pojista, Ebed Jonatanin poika, ja hänen kanssansa viisikymmentä miestä; ⁷Elamin pojista, Jesaia Atalian poika, ja hänen kanssansa seitsemänkymmentä miestä; ⁸Sephatian pojista, Sebadia Mikaelin poika, ja hänen kanssansa kahdeksänkymmentä miestä; ⁹Joabin pojista, Obadia Jehielin poika ja hänen kanssansa kaksisataa ja kahdeksantoistakymmentä miestä; ¹⁰Selomitin pojista, Josiphian poika, ja hänen kanssansa sata ja kuusi-

kymmentä miestä; ¹¹Bebain pojista, Sakaria Beban poika, ja hänen kanssansa kahdeksänkymmenekymmentä miestä; ¹²Asgadin pojista, Johanan nuorin poika, ja hänen kanssansa sata ja kymmenen miestä; ¹³Adonikamin viimeisistä pojista, joiden nimet ovat: Eliphelet, Jehiel ja Semaja, ja heidän kanssansa kuusikymmentä miestä; ¹⁴Bigvain pojista, Utai ja Sabbud ja heidän kanssansa seitsemänkymmentä miestä. ¹⁵Ja minä kokosin heidät sen virran tykö, joka tulee Ahavaan, ja oleskelimme siinä kolme päivää. Ja kuin minä visusti katselin kansan ja papit, en minä löytänyt yhtäkään Leviläistä. ¹⁶Niin minä lähetin Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaribin, Elnatanin, Natanin, Sakarian ja Mesullamin, päämiehet, ja Jojaribin ja Elnatanin, opettajat; ¹⁷Ja lähetin ne Iddon tykö, joka oli päämies Kasiphian paikkakunnassa, tuomaan meille palvelioita Jumalamme huoneeseen, ja minä panin heidän suuhunsa sanat, mitä heidän piti Iddolle puhuman ja hänen veljillensä Netinimeille Kasiphian paikkakunnassa. ¹⁸Ja he toivat meille, Jumalamme hyvän käden jälkeen meidän ylitsemme, viisaan miehen, Mahelin pojista Levin pojan, Israelin pojan, ja Serebian hänen poikainsa ja veljensä kanssa, kahdeksantoistakymmentä; ¹⁹Ja Hasabian ja Jesaian hänen kanssansa, Merarin pojista, hänen veljensä ja heidän poikainsa kanssa kaksikymmentä; ²⁰Ja Netinimeistä, jotka David ja päämiehet olivat panneet Leviläisiä palvelemaan, kaksisataa ja kaksikymmentä Netinimiä; kaikki nimeltänsä nimetyt. ²¹Ja minä kuulutin siellä paaston Ahavan virran tykönä, nöyryyttääksemme mieltämme Jumalamme edessä, ja kysyäksemme häneltä oikiaa tietä meille ja meidän lapsillemme ja kaikille meidän kaluillemme. ²²Sillä en minä rohjennut anoa kuninkaalta sutavakeä ja huovia varjelemaan meitä tiellä vihollisilta; sillä me olimme sanoneet kuninkaalle, että meidän Jumalamme käsi on hyväksi kaikkein ylitsä, jotka häntä etsivät; mutta hänen väkevyytensä ja vihansa on kaikkein niiden päällä, jotka hänen hylkäävät. ²³Niin me paastosimme ja rukoilimme meidän Jumalamme sen edestä; ja hän kuuli meitä. ²⁴Ja minä valitsin ylimmäisistä papeista kaksitoistakymmentä: Serebian ja Hasabian, ja kymmenen heidän veljistänsä heidän kanssansa; ²⁵Ja minä punnitsin heille hopian ja kullan, ja ylennysastiat meidän Jumalamme huoneeseen, mitkä kuningas ja hänen neuvonantajansa ja päämiehensä, ja koko Israel, joka saapuvilla oli, olivat antaneet ylennykseksi. ²⁶Ja punnitsin heidän käteensä hopiaa kuusisataa ja viisikymmentä leiviskää, ja hopia- astioita sata leiviskää, ja sata leiviskää kultaa, ²⁷Ja kaksikymmentä kultaista maljaa, jotka painoivat tuhannen kultapenninkiä, ja kaksi kallista vaskiastiaa, niin kirkasta kuin kulta. ²⁸Ja minä sanoin heille: te olette pyhät Herralle, niin myös ovat astiat pyhät, ja kulta ja hopia on hyvällä mielellä annettu Herralle isäinne Jumalalle. ²⁹Valvokaat siis ja pitäkäätkä ne niinkauvan tallella, että te ne jälleen punnitsette ulos pappein ja Leviläisten, päämiesten ja Israelin ylimmäisten isäin edessä, Jerusalemissa, Herran huoneen arkkuihin. ³⁰Niin papit ja Leviläiset otti-

vat vastaan punnitun hopian ja kullan ja astiat, viedäkseen Jerusalemiin Jumalamme huoneeseen. ³¹Ja me läksimme Ahavan virran tyköä, toisena päivänä toistakymmentä ensimmäistä kuuta, menemään Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, joka meitä pelasti vihollistemme käsistä ja väijymisestä tiellä. ³²Ja me tulimme Jerusalemiin ja oleskelimme siellä kolme päivää. ³³Mutta neljäntenä päivänä punnittiin hopia ja kulta, ja astiat meidän Jumalamme huoneeseen, papin Urian pojan Meremotin käden alla, ja hänen kanssansa oli Eleasar Pinehaan poika ja heidän kanssansa Josabad Jesuan poika ja Noadia Binuinin poika, Leviläiset. ³⁴Jokaisen luvun ja painon jälkeen; ja kaikki se paino kirjoitettiin siihen aikaan. ³⁵Ja vankeuden lapset, jotka olivat tulleet vankeudesta, uhrasivat Israelin Jumalalle polttouhria, kaksitoistakymmentä mullia, koko Israelin edestä, yhdeksänkymmentä ja kuusi oinasta, seitsemänkahdeksattakymmentä karitsaa, kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi, kaikki tyynni polttouhriksi Herralle. ³⁶Ja he antoivat kuninkaan kirjat ja käskyn kuninkaan maaherroille ja päämiehille tällä puolella virtaa, ja korottivat kansan ja Jumalan huoneen.

9Kuin nämät kaikki olivat päätetyt, niin tulivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: Israelin kansa ja papit ja Leviläiset ei ole erinneet maan kansain, Kanaanealaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten, Jebusilaisten, Ammonilaisten, Moabilaisten, Egyptiläisten ja Amorilaisten kauhistuksesta. ²Sillä he ovat ottaneet heidän tyttäriänsä itsellensä ja pojillensa ja ovat sekoittaneet pyhän siemenen maan kansain kanssa; ja heidän päämiehensä ja esivaltansa ovat kaikkein ensimmäiset siinä pahassa teossa. ³Kuin minä sen kuulin, repäisin minä vaatteeni ja hameeni, ja repelin hiuksiani päästäni ja partaani ja istuin hämmästyksissä. ⁴Ja kaikki, jotka pelkäsivät Herran Israelin Jumalan sanaa, tulivat kokoon minun tyköni, jälleen tulleiden synnin tähden; ja minä istuin hämmästyksissä hamaan ehtoouhuriin asti. ⁵Ja ehtoouhrin aikana nousin minä surkeudestani; ja kuin minä repäisin vaatteeni ja hameeni, lankesin minä polvileni ja hajoitin käteni Herran minun Jumalani tykö, ⁶Ja sanoin: minun Jumalani! minä häpeen ja en kehtaa silmiäni nostaa sinun tykö, minun Jumalani; sillä meidän syntimme ovat enentyneet päämme ylitse ja meidän pahat tekomme ovat kasvaneet hamaan taivaaseen asti. ⁷Hamasta isäimme ajasta niin tähän päivään saakka olemme me olleet suurissa synneissä; ja meidän pahain töidemme tähden olemme me ja meidän kuninkaamme ja pappimme annetut maan kuningasten käsiin, ja miekkaan, ja vankeuteen ja ryöstöksi, ja meidän kasvomme häpiään, niinkuin tänäkin päivänä. ⁸Mutta nyt vähällä ajan rahdulla on meille armo tapahtunut Herralta meidän Jumalaltamme, että vielä on muutamia meistä jäljellä ja päässeitä, että hän antoi vielä vaarnan meille pyhään siaansa, että meidän Jumalamme valistais silmämme ja antais meille vähän virvoituksen orjuudessaamme. ⁹Sillä me olemme orjat; ja orjuudessaamme ei

hyljännyt meitä meidän Jumalamme; ja hän on kääntänyt laupiuden meidän tykömme Persian kuningasten edessä, että he antoivat meidän elää, ja korottaa meidän Jumalamme huoneen, ja korjata jaonneet paikat, ja antoi meille aidan Juudassa ja Jerusalemissa. ¹⁰Mitä me siis sanomme, meidän Jumalamme, tästälähin? että me olemme hyljänneet sinun käskys, ¹¹Joita sinä olet käskenyt palveliais prophetain kautta, sanoen: maa, johon te menette omistamaan sitä, on saastainen maa, maan kansain saastaisuuden tähden, niiden kauhistusten tähden, joilla he ovat sen täyttäneet saastaisuudellansa, sekä siellä että täällä. ¹²Niin ei teidän pidä nyt antaman tyttäriänne heidän pojillensa, ja ei teidän pidä ottaman heidän tyttäriänsä pojillenne; älkäätkä myöskin etsikö heidän rauhaansa ja hyvänsä ijankaikkisesti, että vahvistuisitte, ja söisitte maan hyvyyttä, ja saisitte antaa sen teidän lapsillenne ijankaikkiseksi perimiseksi. ¹³Ja niiden kaikkein jälkeen mitkä meidän päällemme tulleet ovat, pahain tekoimme tähden ja suurten synteimme tähden, niin olet sinä meidän Jumalamme säästänyt meidän pahoja töitämme ja antanut meille vapahduksen, niinkuin nyt on. ¹⁴Pitäiskö meidän taas sinun käskys käymän ylitse ja tekemän lankoutta tämän ilkiän kansan kanssa? Etkös mahda vihastua meidän päällemme, siihenasti että peräti hukutat, ettei ketään jää, eikä ole pääsemystä? ¹⁵Herra Israelin Jumala! sinä olet vanhurskas. Sillä me olemme jääneet vapahdettaa, niinkuin se tänäpäpä on. Katso, me olemme sinun edessä synneissämme; sentähden ei kenkään voi edessä pysyä.

10Kuin Esra näin rukoili ja tunnusti, itki ja makasi Jumalan huoneen edessä, kokoontui suuri joukko Israelista hänen tykönsä, miehistä, vaimoista ja lapsista, ja kansa itki sangen kovin. ²Ja Sekania Jehielin poika, Elamin lapsista, vastasi Esraa ja sanoi: me olemme rikkoneet Jumalaamme vastaan, että me olemme ottaneet muukalaiset vaimot maan kansoista; mutta vielä on toivo sen vuoksi Israelissa. ³Niin tehkäämme nyt liitto meidän Jumalamme kanssa ajaaksemme kaikki vaimot pois ja ne, jotka heistä syntyneet ovat, Herran neuvon jälkeen ja niiden, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä; ja tapahtukoon lain jälkeen. ⁴Niin nouse, sillä sinun se tulee, me olemme sinun kanssa; ole hyvässä turvassa ja tee niin. ⁵Silloin nousi Esra ja vannotti ylimmäiset papit ja Leviläiset, ja koko Israelin, tekemään tämän sanan jälkeen; ja he vannoivat. ⁶Ja Esra nousi Jumalan huoneen edestä ja meni Johananin Eliasibin pojan kammioon; ja kuin hän sinne tuli, ei hän syönyt leipää eikä juonut vettä; sillä hän murehti heidän rikostensa tähden, jotka olivat olleet vankeudessa. ⁷Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa kaikille lapsille, jotka vankina olivat olleet, tulemaan kokoon Jerusalemiin. ⁸Ja joka ei kolmena päivänä tullut päämiesten ja vanhimpain neuvon jälkeen, niin kaikki hänen tavaransa piti kirottu oleman, ja hän itse piti erotettaman niiden joukosta, jotka vankina olivat olleet. ⁹Niin tulivat kaikki Juudan ja Benjaminin

miehet Jerusalemiin kolmessa päivässä kokoon, se on, kahdentenkymmentenä päivänä yhdeksännessä kuussa; ja kaikki kansa istui kadulla Herran huoneen edessä, ja värisivät siitä asiasta ja sateen tähden. ¹⁰Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille: te olette rikkoneet, naidessanne muukalaisia vaimoja, ja lisänneet Israelin synnit. ¹¹Niin tunnustakaat nyt se Herralle isänne Jumalalle, ja tehkää sitä, kuin hänelle kelpaa, ja eroittakaat teitänne maan kansoista ja muukalaisista vaimoista. ¹²Niin vastasi koko seurakunta ja sanoi korkialla äänellä: se pitää niin tapahtuman, kuin sinä meille olet sanonut. ¹³Mutta kansaa on paljon, ja on sadeilma, ja ei voi ulkona seisoa, eikä tämä ole yhden eli kahden päivän työ; sillä meitä on paljon, jotka olemme siinä asiassa sangen suuresti syntiä tehneet. ¹⁴Anna meidän päämiestemme koko seurakunnassa toimittaa, että kaikki, jotka meidän kaupungeissamme ovat naineet muukalaisia vaimoja, tulevat tänne määrättyinä päivinä, jokaisen kaupungin vanhimpain ja tuomarein kanssa, siihenasti kuin meidän Jumalamme viha kääntyy meistä tämän syyn tähden. ¹⁵Niin astuivat ainoastaan Jonatan Asahelin poika ja Jahasia Tikvan poika tähän toimitukseen; ja Metullam ja Sabtai, Leviläiset, auttivat heitä. ¹⁶Ja vankeuden lapset tekivät niin; ja erotettiin Esra pappi ja päämiehet heidän isänsä sukukuntain seassa, ja kaikki, kuin nimitetyt ovat, ja he istuivat ensimmäisenä päivänä kymmenennessä kuukaudessa tutkistelemaan sitä. ¹⁷Ja he toimittivat sen kaikkein miesten kanssa, joilla olivat muukalaiset vaimot, ensimmäiseen päivään asti ensimmäisessä kuussa. ¹⁸Ja pappein poikain seasta löydettiin, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja: Jesuan Jotsadakin pojan lasten seassa, ja hänen veljeinsä Maeseja, Elieser, Jarib ja Gedalia. ¹⁹Ja he antoivat kätensä, ajamaan vaimonsa ulos ja antamaan jäärän rikosuhriksensa rikoksensa edestä; ²⁰Immerin lasten seassa: Hanani ja Sebadia; ²¹Harimin lasten seassa: Maeseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia; ²²Pashurin lasten seassa: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netaneel, Josabad ja Eleasa; ²³Leviläisistä: Josabad, Simei ja Kelaja, se on Kelita, Petakia, Juuda ja Elieser; ²⁴Veisaaain seassa: Eljasib; ovenvartijain seassa: Sallum, Telem ja Uri. ²⁵Israelista Paroksen lasten seassa: Ramia, Jesia, Malkia, Mejamin, Eleasar, Malkia ja Benaja; ²⁶Elamin lasten seassa: Mattania, Sakaria, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elia; ²⁷Sattun lasten seassa: Eljoenai, Eljasib, Mattania, Jeremot, Sabad ja Asisa; ²⁸Bebain lasten seassa: Johanan, Hanania, Sebai ja Atlai; ²⁹Banin lasten seassa: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal ja Jeramoth; ³⁰Pahatmoabin lasten seassa: Adna ja Kelal, Benaja, Maeseja, Mattania, Betsaleel, Binnui ja Manasse; ³¹Harimin lasten seassa: Elieser, Jesia, Malkia, Semaja, Simeon, ³²Benjamin, Malluk ja Semaria; ³³Hasumin lasten seassa: Mattenai, Mattatta, Sabad, Eliphelet, Jeremai, Manasse ja Sime; ³⁴Banin lasten seassa: Maadai, Amram, Uel, ³⁵Benaja, Bedeja, Keluhi, ³⁶Vania, Meremot, Eljasib ³⁷Mattania, Mattenai, Jaasav, ³⁸Bani, Binnui, Sime, ³⁹Selechia, Natan, Adaja, ⁴⁰Maknadbai, Sasai, Sarai,

⁴¹Asareel, Selechia, Semaria, ⁴²Sallum, Amaria ja Joseph; ⁴³Nebon lasten seassa: Jejel, Mattitia, Sabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Benaja. ⁴⁴Nämät kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, ja olivat monikahdat niistä vaimoista, joiden kanssa he olivat siittäneet lapsia.

Neh.

1Nämät ovat Nehemian Hakalian pojan teot. Tapahtui Kislevin kuulla, kahdentenakymmenenä vuonna, kuin minä olin Susanin linnassa, **2**Niin tuli Hanani, yksi veljistäni muutamain Juudan miesten kanssa; ja minä kysyin heiltä Juudalaisista, jotka vankeudesta jääneet ja päässeet olivat, ja Jerusalemin menoista. **3**Ja he sanoivat minulle: ne, jotka jäljelle jääneet ovat vankeudesta, ovat siellä maassa suuressa onnettomuudessa ja häpiässä; Jerusalemin muurit ovat jaotetut ja sen portit tulella poltetut. **4**Kuin minä senkaltaiset sanat kuulin, niin minä istuin ja murehdin muutamia päiviä, paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä, **5**Ja sanoin: Oi Herra, taivaan Jumala, suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja laupiuden niille, jotka sinua rakastavat ja pitävät sinun käskysi! **6**Anna korvas kuulla ja silmäs avoinna olla, kuulemaan palvelias rukousta, kuin minä nyt rukoilen sinun edessä yöt ja päivät palveliais Israelin lasten edessä; ja minä tunnustan Israelin lasten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; ja minä ja minun isäni huone olemme syntiä tehneet. **7**Me olemme kovin turmelleet itsemme, ettemme ole pitäneet sinun käskyjäs, säätyjäs ja oikeuttas, joitas olet palvelialles Mosekselle käskenyt. **8**Mutta muista kuitenkin sitä sanaa, jonka sinä käskit Mosekselle palvelialles ja sanoit: koska te rikotte, niin minä hajoitan teidät kansain sekaan. **9**Mutta jos te palajatte minun tyköni, ja pidätte minun käskyni ja teette ne: ja jos te ajetaan hamaan taivaan ääriin, niin minä sieltäkin teidät kokoon ja vien siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asumasiaksi. **10**He ovat kuitenkin sinun palvelias ja sinun kansas, jotkas vapahdit suurella voimallas ja väkevällä kädellä. **11**O Herra! olkoon korvas avoinna palvelias rukoukseen ja sinun palveliais rukouksiin, jotka pyytävät peljätä sinun nimeäs, ja anna palvelias tänäpäpä menestyä, ja anna heille armo tämän miehen edessä! Sillä minä olin kuninkaan juomanlaskia.

2Ja tapahtui kuningas Artahsastan kahdentenakymmenenä vuonna, Nisanin kuulla, kuin viina oli hänen edessänsä, ja että minä otin viinan ja annoin kuninkaalle; mutta en minä ollut (ennen) murheellinen hänen edessänsä. **2**Niin kuningas sanoi minulle: miksi niin pahoin katsot, ja et kuitenkaan kipeä ole? Ei se muu ole, mutta murhe on sinun sydämessäs. Ja minä pelkäsin sangen kovin. **3**Niin

minä sanoin kuninkaalle: eläköön kuningas ijankaikkisesti! Eikö kasvoni mahda olla murheelliset, kuin se kaupunki, jossa isäni hautaushuone on, kylmillä on, ja sen portit ovat tulella kulutetut? **4**Niin sanoi kuningas minulle: mitäs siis anot? Niin minä rukoilin Taivaan Jumalaa, **5**Ja sanoin kuninkaalle: jos kelpaa kuninkaalle, ja jos palvelias on sinun edessä kelvollinen: että lähettäisit minut Juudaan, isäni hautauskaupunkiin, rakentamaan sitä. **6**Niin sanoi kuningas minulle ja kuningatar, joka hänen vieressäsä istui: kuinka kauvan sinä matkassa olet, ja koska sinä palajat? Ja se kelpasi kuninkaalle, ja hän lähetti minun, kuin minä ajan hänelle määrännyt olin. **7**Ja minä sanoin kuninkaalle: jos kuninkaan tahto niin on, niin annettakoon minulle kirjat päämiesten tykö toisella puolella virtaa, että he vievät minun ylitse, siihenasti kuin minä tulen Juudaan, **8**Ja kirjan Asaphille, joka on kuninkaan metsänvartia, että hän lähettää minulle hirsii salin porttein vuolteiksi, kuin on huoneen tykönä, ja kaupungin muuriin ja siihen huoneeseen, johon minä menen. Ja kuningas antoi minulle niinkuin Jumalani hyvä käsi oli minun ylitseni. **9**Ja kuin minä tulin sille puolelle virtaa päämiesten tykö, niin minä annoin heille kuninkaan kirjan; kuningas lähetti myös minun kanssani sodanpäämiehiä ja hevosmiehiä. **10**Mutta kuin Sanballat Horonilainen ja palvelia Tobia Ammonilainen sen kuulivat, panivat he pahaksensa sangen kovin, että joku ihminen tuli, joka Israelin lasten parasta katsoi. **11**Ja kuin minä tulin Jerusalemiin ja olin siellä ollut kolme päivää, **12**Nousin minä yöllä ja vähä väkeä minun kanssani; sillä en minä sanonut kellenkään, mitä minun Jumalani oli antanut sydämeeni, tehdäkseen Jerusalemissa; ja ei minulla ollut yhtään juhtaa myötäni, muuta kuin se, jonka päällä minä istuin. **13**Ja minä ajoin Laaksoportista ulos yöllä, Kärmelähteen kohdalle Sontaporttiin asti ja katselin Jerusalemin muureja, jotka olivat jaotetut, ja portteja, jotka olivat tulella kulutetut. **14**Ja minä menin vielä Lähdeporttiin ja Kuninkaan vesilammin tykö; ja ei ollut siellä sias, että minun juhtani sai käydä minun allani. **15**Kuitenkin menin minä yöllä ojaa myöten ja koettelin muuria; sitte palasin minä ja tulin jälleen Laaksoporttiin. **16**Ja ei ylimmäiset tietäneet, kuhunka minä menin, taikka mitä minä tein; sillä en minä vielä siihenasti ilmoittanut mitään kellenkään, Juudalaisille eikä papeille, ylimmäisille taikka esivallalle, ja muille työn tekiöille. **17**Ja minä sanoin heille: te näette tämän on-

nettomuuden, jossa me olemme, että Jerusalemin on autiona, ja sen portit ovat tulella kulutetut: tulkaat ja rakentakaamme Jerusalemin muurit, ettemme enää häpiänä olisi. ¹⁸Ja minä ilmoitin heille minun Jumalani käden, joka oli hyvä minun päälläni, ja myös kuninkaan sanat, jotka hän sanoi minulle. Ja he sanoivat: nouskaamme siis ja rakentakaamme. Ja heidän kätensä vahvistuivat hyvyteen. ¹⁹Mutta kun Sanballat Horonilainen, ja palvelia Tobia Ammonilainen, ja Gesem Arabialainen sen kuulivat, häpäisivät he meitä ja katsoivat meidät ylön ja sanoivat: mikä se on, jota te teette? tahdotteko te luopua jälleen kuninkaasta? ²⁰Niin minä vastasin heitä ja sanoin heille: taivaan Jumala antaa meille menestyksen, sillä me hänen palveliansa olemme valmistaneet itsemme ja rakennamme; mutta ei teillä ole yhtäkään osaa eli oikeutta, taikka muistoa Jerusalemissa.

3Ja Eljasib, ylimmäinen pappi, nousi pappein veljeinsä kanssa, rakensivat Lammassportin ja pyhittivät sen, ja panivat siihen ovet; ja he pyhittivät sen Mean torniin asti, hamaan Hananeelin torniin saakka. ²Ja Jerihon miehet rakensivat hänen vieressänsä, ja Sakkur Imrin poika rakensi hänen vieressänsä. ³Mutta Senaan lapset rakensivat Kalaportin, ja kattivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet. ⁴Ja Meremot Urian poika, Hakkotsin pojan, rakensi heidän vieressänsä, ja Mesullam Berekian poika, Mesesabelin pojan, rakensi heidän vieressänsä; Zadok Baenan poika rakensi heidän vieressänsä. ⁵Niiden tykönä rakensivat Tekoan miehet; mutta heidän sankarinsa ei kääntäneet kaulaansa Herransa palvelukseen. ⁶Vanhan portin rakensi Jodaja Passean poika ja Mesullam Besodian poika, ja kattivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet. ⁷Melatia Gibeonilainen ja Jadon Meronotilainen rakensi heidän vieressänsä, Gibeonin ja Mitspan miehet, päämiehen istuimen tykönä, sillä puolella virtaa. ⁸Hänen vieressänsä rakensi Ussiel Harhakan kultasepän poika; hänen vieressänsä rakensi Hanania yrteinmyyjän poika; ja he rakensivat Jerusalemiä leviään muuriin asti. ⁹Hänen vieressänsä rakensi Rephaja Hurin poika, puolen Jerusalemin päämies. ¹⁰Heidän vieressänsä rakensi Jedaja Harumaphin poika, huoneensa kohdalla; hänen vieressänsä rakensi Hat-tus, Hasabnejan poika. ¹¹Mutta Malkia Harimin poika ja Hasub Pahatmoabin poika rakensivat toista kulmaa, niin myös Pätsitornin. ¹²Hänen vieressänsä rakensi Sallum Haloeksen poika, puolen Jerusalemin päämies: hän itse ja hänen tyttärensä. ¹³Laaksoportin rakensi Hanun ja Sanoan asujamet; ne rakensivat sen ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet, ja tuhannen kyynärää muuria Sontaporttiin asti. ¹⁴Mutta Malkia Rekabin poika, viinamäen kulmakunnan päämies, rakensi Sontaportin, hän rakensi sen ja pani siihen ovet, lukot ja teljet. ¹⁵Mutta Lähdeportin rakensi Sallum Kolhosen poika, Mitspan kulmakunnan päämies; hän rakensi ja katti sen, ja pani siihen ovet, lukot ja teljet; niin myös Selan lammin muurin kuninkaan yrttitar-

han tykönä, niihin astuimiin asti, jotka tulevat alas Davidin kaupungista. ¹⁶Hänen vieressänsä rakensi Nehemia Asbukin poika, puolen Betsuurin päämies, aina Davidin hautain kohdalle, ja kaivettuun lammikkoon asti väkevään huoneeseen asti. ¹⁷Häntä likimpänä rakensivat Leviläiset, Rehum Banin poika; hänen vieressänsä rakensi Hasabia, puolen Kegilan päämies kulmakuntansa puolesta. ¹⁸Häntä likimpänä rakensivat heidän veljensä Bavai Hanadadin poika, toisen puolen Kegilan päämies. ¹⁹Hänen vieressänsä rakensi Eser Jesuan poika, Mitspan päämies, toisen osan siinä kulmassa, asehuoneen puolessa. ²⁰Häntä likinnä rakensi Baruk Sabbain poika kiivaasti toisen osan kulmasta Eljasibin ylimmäisen papin huoneen oveen asti. ²¹Häntä likinnä rakensi Meremot Urian poika, Hakkotsin pojan, toisen osan, Eljasibin huoneen ovesta Eljasibin huoneen loppuun asti. ²²Ja hänen jälkeensä rakensivat papit, miehet lakeudelta. ²³Heidän jälkeensä rakensi Benjamin ja Hasub oman huoneensa kohdalla; heidän perässänsä rakensi Asaria Maesejan poika, Ananian pojan, huoneensa tykönä. ²⁴Hänen jälkeensä rakensi Binnui Henadadin poika, toisen osan, Asarian huoneesta niin loukkaasen ja hamaan kulmaan asti. ²⁵Palal Usain poika loukasta vastaan ja tornia, joka menee kuninkaan ylisestä huoneesta, joka oli vankikartanon tykönä; hänen jälkeensä Pedaja Paroksen poika. ²⁶Mutta Netinimit asuivat Ophelin tykönä Vesiporttiin asti itään päin, josta torni käy ulos. ²⁷Sitälikin rakensivat Tekoalaiset toisen osan, isoa tornia päin, kuin näkyy ulos, Opelin muuriin asti, ²⁸Mutta Hevosportin yläpuolelta rakensivat papit, jokainen huoneensa kohdalla. ²⁹Heidän jälissänsä rakensi Zadok Immerin poika, huoneensa kohdalla; hänen jälissänsä rakensi Semaja Sekanian poika, Itäportin vartia. ³⁰Hänen jälissänsä rakensi Hananian Selemian poika, ja Hanun kuudes Salaphin poika, toisen osan; hänen jälissänsä rakensi Mesullam Berekian poika, makaushuoneensa kohdalla. ³¹Hänen jälissänsä rakensi Malkia kultasepän poika, Netinimein ja kauppamiesten huoneeseen asti, Käräjäportin kohdalla, hamaan Kulmasaliin saakka. ³²Kultasepät ja kauppamiehet rakensivat Kulmasalin välillä ja Lammassporttiin asti.

4Kuin Sanballat kuuli meidän muuria rakentavan, syytti hän vihaan ja närkästyi sangen suuresti, ja häpäisi Juudalaisia, ²Ja puhui veljeinsä ja voimallisten edessä Samariassa ja sanoi: mitä nämät voimattomat Juudalaiset tekevät? pitääkö heille niin sallittaman? pitääkö heidän uhraaman? pitääkö heidän sen täyttämän yhtenä päivänä? pitääkö heidän kiviä eläväksi tekemän, jotka ovat tuhkaläjä ja palaneet? ³Ja Tobia Ammonilainen sanoi hänen jälkeensä: rakentakoot vapaasti; jos ketut sinne menisivät, niin he kyllä jaottaisivat heidän kivimuurinsa. ⁴Kuule meidän Jumalamme, kuinka me olemme katsotut ylön, ja käännä heidän häväistyksensä heidän päänsä päälle, ja saata heitä häpiään vankeuden maassa. ⁵Älä peitä heidän pahoja tekojansa ja älä pyyhi heidän syntiänsä kasvois edestä; sillä he

ovat vihan matkaan saattaneet, rakentajain läsnäollessa.⁶ Mutta me rakensimme muurin ja panimme hänen kaiketi yhteen hamaan puoliväliin asti; ja kansa sai sydämen työtä tehdäkseen.⁷ Kuin Sanballat ja Tobia ja Arabialaiset ja Ammonilaiset ja Asdodilaiset kuuluivat Jerusalemin muurit korotetuksi, ja ruvetuksi haljenneita parantamaan, vihastuivat he sangen suuresti.⁸ Ja he kaikki tekivät liiton keskenänsä tullaksensa sotimaan Jerusalemia vastaan, ja tekemään heille kapinaa.⁹ Mutta me rukoilimme meidän Jumalaamme ja panimme vartiat öin ja päivin heitä vastaan, heidän tähtensä.¹⁰ Ja Juuda sanoi: kantajain voima on heikoksi tullut ja multaa on niin paljo, ettemme saa rakentaa muuria.¹¹ Ja meidän vihollisemme sanoivat: ei heidän pidä tietämän eli näkemän, ennenkuin me olemme juuri heidän keskellensä, tapamme heidät ja estämme työn.¹² Ja kuin ne Juudalaiset, jotka heidän tykönänsä asuivat, tulivat ja sanoivat meille kymmenen kertaa: joka paikasta te vielä meidän tykömme palajatte;¹³ Niin minä lähetin kansan alas muurin taa tuiviin paikkoihin, heidän sukukuntainsa jälkeen, miekkoinensa, keihäinensä ja joutsinensa.¹⁴ Ja minä katselin ja valmistin itseni, ja sanoin ylimmäisille ja päämiehille, ja muulle kansalle: älkää peljätkö heitä, muistakaat suurta ja peljättävää Herraa, ja sotikaat teidän veljeinne, poikainne, tyttärtenne, emäntäinne ja kotonne edestä.¹⁵ Mutta kuin meidän vihollisemme sen kuulivat, että me olimme tietää saaneet, niin Jumala teki heidän neuvonsa tyhjäksi: ja me palasimme kaikki muurin tykö, jokainen työhönsä.¹⁶ Ja tapahtui siitä päivästä, että toinen puoli nuoria miehiäni teki työtä, ja toinen puoli piti keihäitä, kilpiä, joutsia ja rautapaitoja. Ja päämiehet seisivat koko Juudan huoneen takana.¹⁷ Ne, jotka rakensivat muuria ja kantoivat kuormia, ja jotka sälyttivät, yhdellä kädellä he tekivät työtä ja toisessa pitivät aseensa.¹⁸ Ja jokaisella joka siellä rakensi, oli miekka sidottu vyölle, ja niin he rakensivat. Ja se joka soitti vaskitorvea, oli minun tykönäni.¹⁹ Ja minä sanoin ylimmäisille ja päämiehille ja muulle kansalle: työ on suuri ja avara, ja me olemme hajalla muurin päällä, kaukana toinen toisestamme;²⁰ Millä paikalla te kuulette vaskitorven äänen, tulkaat sinne kokoon meidän tykömme: meidän Jumalamme sotii meidän edestämme.²¹ Niin tehkäämme siis työtä; ja toinen puoli heistä piti keihäitä päivän koittamasta niin siihen saakka, että tähdet näkyivät.²² Ja minä myös sanoin siihen aikaan kansalle: jokainen olkaan yötä palveliainsa kanssa keskellä Jerusalemia, niin että me yöllä ottaisimme vaarin vartiosita ja päivällä työstä.²³ Mutta minä ja minun veljeni, ja minun palveliaini ja vartiat, jotka minua seurasivat, emme riisuneet vaatteitamme; ja jokaisella oli hänen aseensa ja vesi.

5 Ja tapahtui sangen suuri kansan ja heidän vaimonsa huuto Juudalaisia heidän veljiänsä vastaan.² Ja oli muutamia, jotka sanoivat: meillä on poikia ja tyttäriä, ottakaamme siis (niiden hinnalla) jyviä syödäksemme, että me

eläisimme.³ Mutta monikahdat sanoivat: pankkaamme meidän peltomme, viinämämme ja huoneemme pantiksi, ja ottakaamme jyviä tällä kalliilla ajalla.⁴ Ja monikahdat sanoivat: me otimme rahaa lainaksi kuninkaan veroksi, meidän peltoimme ja viinämämme päälle;⁵ Sillä meidän ruumiimme on niinkuin veljeimmekin ruumis ja meidän lapsemme niinkuin heidänkin lapsensa; mutta katso, me heitämme poikamme ja tyttäreemme orjuuteen, ja jo parhaallansa ovat muutamat meidän tyttäristämme sorretut, ja ei ole voimaa meidän käsissämme; meidän peltomme ja viinämämme ovat joutuneet muille.⁶ Kuin minä tämän puheen ja heidän huutonsa kuulin, vihastuin minä sangen kovin.⁷ Ja minä ajattelin sydämessäni, ja nuhtelin ylimmäisiä ja päämiehiä ja sanoin heille: tahdotteko te kukin veljeltänne korkoa ottaa? Ja minä vein suuren joukon heitä vastaan,⁸ Ja sanoin heille: me olemme ostaneet veljemme Juudalaiset jälleen, jotka olivat myytyt pakanoille, varamme jälkeen; ja te vielä nyt tahdotte myydä veljenne, jotka meille myytyt ovat; niin he vaikenivat ja ei taitaneet vastata.⁹ Niin minä sanoin: ei se ole hyvä, minkä te teette; eikä teidän pitäisi vaeltaman meidän Jumalamme pelvossa, pakanain meidän vihollistemme häväistyksen tähden?¹⁰ Minä myös ja minun veljeni ja palveliaini olemme lainanneet heille rahaa ja jyviä; mutta jättäkäämme pois tämä korko.¹¹ Antakaat heille tänäpäniä heidän peltonsa, viinämänsä, öljyjuunsa, huoneensa ja sadas osa rahasta, jyvistä, viinasta ja öljystä, jonka te olette heiltä koroksi vaatineet.¹² Niin he sanoivat: me annamme jälleen, ja emme ano heiltä mitään; me teemme niinkuin sinä olet sanonut. Ja minä kutsuin papit ja vannotin heitä, että heidän piti niin tekemän.¹³ Minä pudistin myös helmani ja sanoin: noin Jumala pudistakoon jokaisen miehen huoneestansa ja työstänsä, joka ei tätä sanaa pidä, ja tulkoon niin pudistetuksi ja tyhjäksi. Ja kansa sanoi: amen! Ja he kiittivät Herraa; ja kansa teki niin.¹⁴ Ja siitä ajasta, kuin minua käskettiin olla heidän päämiehensä Juudan maassa, joka oli siitä kahdestakymmenennestä vuodesta niin toiseen neljästäkymmentä kuningas Artahsastan vuoteen, kahdestatoistakymmenessä ajastajassa, minä ja minun veljeni emme syöneet päämiehen ruokaa.¹⁵ Sillä ne päämiehet, jotka ennen minua olivat, ne olivat raskauttaneet kansaa ja ottaneet leipää ja viinaa heiltä, ja vielä sitte neljästäkymmentä sikliä hopiaa, ja olivat antaneet palveliainsa tehdä väkivaltaa kansalle; mutta en minä niin tehnyt Jumalan pelvon tähden.¹⁶ Ja minä tein myös työtä muurissa, ja en ostanut yhtään peltoa; ja kaikkein minun palveliaini täytyi tulla sinne kokoon työhön.¹⁷ Vielä päälliseksi oli myös Juudalaisia ja ylimmäisiä sata ja viisikymmentä minun pöytäni tykönä, jotka olivat tulleet minun tyköni pakanoista, jotka ovat tässä meidän ympärillämme.¹⁸ Ja minulle valmistettiin joka päivä yksi härkä, ja kuusi valittua lammasta, ja lintuja, ja erilaisia viinoja yltäkyllyä joka kymmenes päivä; ja en minä kuitenkaan anonut päämiehen ruokaa, sillä raskas orjuus oli tällä kansalla.¹⁹ Minun Jumalani, muis-

ta minulle hyväksi kaikki, minkä minä olen tehnyt tälle kansalle.

6Kuin Sanballat, Tobia ja Gesem Arabialainen, ja muut meidän vihollisemme kuulivat minun muurit rakentaneeksi, ja ettei yhtään rakoa siihen jäänyt, (vaikka en minä vielä ollut pannut portteja siallensa); ²Niin Sanballat ja Gesem lähettivät minun tyköni nämät sanat: tule, ja koontukaamme maakyliin Onon laaksoon; mutta he ajattelivat minulle tehdä pahaa. ³Mutta minä lähetin heille sanansaattajat, sanoen: minulla on sangen suuri työ tehtävänä, en minä saa tulla alas. Miksi pitäis työ lakkaaman, minun jättäisäni sitä ja tullessani alas teidän tyköne? ⁴Ja he lähettivät minun tyköni täyttä neljä kertaa sillä tavalla; ja minä vastasin heitä jälleen sillä tavalla. ⁵Niin Sanballat lähetti viidennen kerran palveliansa minun tyköni avoimen kirjan kanssa kädesssänsä, ⁶Jossa näin oli kirjoitettu: se on pakanain eteen tullut, ja Gasmu on sanonut, että sinä ja Juudalaiset ajattelette luopua pois: ja sentähden sinä rakennat muureja; ja sinä tahdot olla heidän kuninkaansa tässä asiassa. ⁷Ja sinä olet toimittanut prophetat jotka sinua pitää kuuluttaman Jerusalemissa ja sanoman: hän on Juudalaisten kuningas. Ja nyt pitää se asia tuleman kuninkaan eteen; sentähden tule nyt ja pitäkäämme neuvoa toinen toisemme kanssa siitä asiasta. ⁸Mutta minä lähetin hänen tykönsä ja annoin hänelle sanoa: ei se ole niin tapahtunut kuin sinä sanot; vaan sinä olet sen ajatellut omasta sydäimestäs. ⁹Sillä he kaikki tahtoivat meitä peljättää, ja ajattelivat: heidän kätensä pitää väsymän työstä, ettei he enää työtä tekisi. Nyt siis vahvista minun käteni! ¹⁰Ja minä tulin Semajan huoneeseen, Delajan pojan, Mehetabelin pojan, joka oli sulkenut itsensä sisälle. Ja hän sanoi: käykäämme kokoon Jumalan huoneeseen keskelle templiä ja sulkekaamme templin ovet; sillä he tulevat tappamaan sinua, ja he tulevat yöllä sinua tappamaan. ¹¹Minä vastasin; pitääkö senkaltaisen miehen kuin minä olen pakeneman? ja kuka olis niinkuin minä, joka menis templiin, että hän saisi elää? En minä mene sinne. ¹²Sillä katso, minä ymmärsin hyvin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt; vaan hän ennusti minua vastaan, sillä Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänen. ¹³Sentähden hän oli palkattu, että minä olisin peljännyt ja olisin niin tehnyt, ja syntiä tehnyt, että he olisivat saaneet pahan huudon, jolla he olisivat minua häväisseet. ¹⁴Minun Jumalani! muista Tobiaa ja Sanballatia näiden heidän töidensä jälkeen, ja Noadiaa naisprophetaa ja muita prophetaita jotka minua tahtoivat peljättää. ¹⁵Ja muuri tuli valmiiksi viidennellä päivällä kolmattakymmentä Elulin kuuta, kahden päivän kuudettakymmentä kuluttua. ¹⁶Niin tapahtui, että kuin kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, niin kaikki pakanat pelkäsivät, jotka meidän ympärillämme olivat, ja he hämmästyivät kovin keskenänsä; sillä he ymmärsivät tämän työn olevan meidän Jumalalattamme. ¹⁷Ja siihen aikaan oli monta Juudan ylimmäisistä siellä, joiden kirjat menivät usein Tobialle ja Tobian kirjat

heidän tykönsä. ¹⁸Sillä monta oli Juudalaisista, jotka olivat vannoneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekanian Aran pojan vävy, ja hänen pojallansa Johananilla oli Mesullamin Berekian pojan tytär. ¹⁹Ja he puhuivat hyvin minun edessäni hänestä ja veivät minun puheeni hänen tykönsä; niin Tobia lähetti kirjan minulle peljättääksensä minua.

7Mutta sittekuin muurit olivat rakennetut, panin minä portit; ja toimitettiin ovenvartiat, veisaajat ja Leviläiset. ²Ja minä käskin veljeäni Hanania, ja Hananiaa, linnan vanhinta Jerusalemissa (sillä hän oli uskollinen ja Jumalaa pelkääväinen mies monen suhteen), ³Ja sanoin heille: ei Jerusalemin portteja ennen pidä avattaman, kuin aurinko lämpiää, ja kuin vielä työtä tehdään, niin pitää portit pantaman kiinni ja teljettämän. Ja vartiat asetettiin Jerusalemin asuvaisista jokainen paikkaansa, ja kukin oman huoneensa kohdalle; ⁴Sillä kaupunki oli avara ja suuri, mutta kansaa oli siinä vähän; ja ei olleet huoneet rakennetut. ⁵Ja minun Jumalani lykkäsi mieleeni, että minä kokosin ylimmäiset ja päämiehet ja kansan, ja luin heidät; ja minä löysin heidän mieslukunsa kirjan, jotka ennen olivat tulleet vankeudesta, ja minä löysin siinä kirjoitettuna. ⁶Nämät ovat maakunnan lapset, jotka palasivat poisviedyistä vangeista, jotka Nebukadnetsar Babelin kuningas oli vienyt pois; ja he palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, jokainen kaupunkiinsa, ⁷Jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemia, Asarian, Raamian, Nahamanin, Mordekain, Bilsan, Misperetin, Bigvain, Nehumin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin miesten luku: ⁸Baroksen lapsia, kaksituhatta, sata ja kaksikahdeksattakymmentä; ⁹Sephatian lapsia, kolmesataa ja kaksikahdeksattakymmentä; ¹⁰Aran lapsia, kuusisataa ja kaksikuudettakymmentä; ¹¹Pahatmoabin lapsia, Jesuan ja Joabin lasten seassa, kaksituhatta, kahdeksansataa ja kahdeksantotakymmentä; ¹²Elamin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä; ¹³Sattun lapsia, kahdeksansataa ja viisiviidettäkymmentä; ¹⁴Sakkain lapsia seitsemänsataa ja kuusikymmentä; ¹⁵Binnuin lapsia, kuusisataa ja kahdeksanviidettäkymmentä; ¹⁶Bebain lapsia, kuusisataa ja kahdeksankolmattakymmentä; ¹⁷Asgadin lapsia, kaksituhatta, kolmesataa ja kaksikolmattakymmentä; ¹⁸Adonikamin lapsia, kuusisataa ja seitsemänseitsemättäkymmentä; ¹⁹Bigvain lapsia, kaksituhatta ja seitsemänseitsemättäkymmentä; ²⁰Adinin lapsia, kuusisataa ja viisikuudettakymmentä; ²¹Aterin lapsia Hiskiasta, yhdeksänkymmentä ja kahdeksan; ²²Hasumin lapsia, kolmesataa ja kahdeksankolmattakymmentä; ²³Besainin lapsia, kolmesataa ja neljäkolmattakymmentä; ²⁴Hariphin lapsia, sata ja kaksitoistakymmentä; ²⁵Gibeonin lapsia, yhdeksänkymmentä ja viisi; ²⁶Betlehemin ja Netophan miehiä sata ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä; ²⁷Anatotin miehiä, sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ²⁸Betasmavetin miehiä, kaksiviidettäkymmentä; ²⁹Kirjatjearimin, Kaphiran ja Beerotin miehiä, seitsemänsataa ja kolmeviidettäkymmentä; ³⁰Raman ja Gabaan miehiä, kuusisataa ja yk-

sikolmattakymmentä; ³¹Mikmaan miehiä, sata ja kaksikolmattakymmentä; ³²Betelin ja Ain miehiä, sata ja kolmekolmattakymmentä; ³³Toisen Nebon miehiä, kaksikuu-dettakymmentä; ³⁴Toisen Elamin lapsia, tuhannen, kak-sisataa ja neljäkuudettakymmentä; ³⁵Harimin lapsia, kolmesataa ja kaksikymmentä; ³⁶Jerihon lapsia, kolmesataa ja viisiviidettäkymmentä; ³⁷Lodin, Hadadin ja Onon lapsia, seitsemäsataa ja yksikolmattakymmentä; ³⁸Senaan lapsia, kolmetuhatta, yhdeksäsataa ja kolmekymmentä; ³⁹Papit: Jedajan lapsia Jesuan huoneesta, yhdeksäsataa ja kolmekahdeksattakymmentä; ⁴⁰Immerin lapsia, tuhan-nen ja kaksikuu-dettakymmentä; ⁴¹Pashurin lapsia, tuhan-nen, kaksisataa ja seitsemänviidettäkymmentä; ⁴²Harimin lapsia, tuhannen ja seitsemäntoistakymmentä; ⁴³Leviläiset: Jesuan lapsia Kadmielista Hodevan lasten seasta, neljä-kahdeksattakymmentä; ⁴⁴Veisaaajat: Asaphin lapsia, sata ja kahdeksanviidettäkymmentä; ⁴⁵Ovenvartiat olivat Sal-lumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lap-set, Hatitan lapset, Sobain lapset, (kaikki yhteen) sata ja kahdeksanneljättäkymmentä; ⁴⁶Netinimit: Zihan lapset, Hasuphan lapset, Taboatin lapset, ⁴⁷Keroksen lapset, Sian lapset, Padonin lapset, ⁴⁸Libanan lapset, Hagaban lapset, Salmain lapset, ⁴⁹Hananin lapset, Giddelin lapset, Gaha-rin lapset, ⁵⁰Reajan lapset, Resinin lapset, Nekodan lapset, ⁵¹Gassamin lapset, Ussan lapset, Passean lapset, ⁵²Besain lapset, Megunimin lapset, Nephusesimin lapset, ⁵³Bakbukin lapset, Haguphan lapset, Harhurin lapset, ⁵⁴Batslitin lap-set, Mehidan lapset, Harsan lapset, ⁵⁵Barkoksen lapset, Si-seran lapset, Thaman lapset, ⁵⁶Netsian lapset, Hatiphan lapset. ⁵⁷Salomon palveliain lapsia oli: Sotain lapset, Sop-heretin lapset, Peridan lapset, ⁵⁸Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset, ⁵⁹Sephatian lapset, Hattilin lapset, PokeretZebaimin lapset, Amonin lapset. ⁶⁰Kaikkia Netini-mein ja Salomon palveliain lapsia oli (yhteen) kolmesataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi. ⁶¹Ja nämä menivät ylös Tel-melasta, Telharsasta: Kerubi, Addon ja Immer; mutta ei he tietäneet isänsä huonetta taikka siementänsä, olivatko he Israelista: ⁶²Delajan lapset, Tobian lapset, Nekodan lapset, kuusisataa ja kaksiviidettäkymmentä; ⁶³Ja papeista: Ho-bajan lapset, Hakkotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti emännän Barsillain Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin sitte heidän nimellensä. ⁶⁴Nämä etsivät sukukuntansa pol-vilukukirjaa; ja ettei sitä löydetty, hyljättiin he pappeudes-ta. ⁶⁵Ja Tirsata sanoi heille, ettei heidän pitänyt syömän siitä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi seisoi valkeudessa ja täydellisyydessä. ⁶⁶Koko joukko yhteen oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolmesataa ja kuusikymmentä, ⁶⁷Paitsi heidän palvelioitansa ja piikojansa, joita oli seitsemäntuhatta, kolmesataa ja seitsemänneljättäkymmentä. Niin myös heidän seassansa oli veisaa-jia, miehiä ja vaimoja, kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä; ⁶⁸Seitsemäsataa ja kuusin-ljättäkymmentä hevoista; kaksisataa ja viisiviidet-täkymmentä muulia; ⁶⁹Neljä-sataa ja viisin-ljättäkymmen-tä kamelia; kuusituhatta, seitsemäsataa ja kaksikymmen-

tä aasia. ⁷⁰Ja muutamat ylimmäistä isistä antoivat raken-nukseen: Tirsata antoi tavaraksi tuhannen kultapenninkiä, viisikymmentä maljaa, viisisataa ja kolmekymmentä pa-pin hametta. ⁷¹Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat rakennuksen tavaraksi kaksikymmentä tuhatta kultapen-ninkiä, kaksituhatta ja kaksisataa leiviskää hopiaa. ⁷²Ja muu kansa antoi kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä, ja kaksituhatta leiviskää hopiaa, ja seitsemänseitsemättä-kymmentä papin hametta. ⁷³Ja papit, Leviläiset, ovenvar-tiat, veisaaajat, ja muutamat kansasta ja Netinimit ja koko Israel asuivat kaupungeissa. Ja seitsemännen kuukauden lähestyessä olivat Israelin lapset kaupungeissa.

8 Sitte kokoontui kaikki kansa niinkuin yksi mies sille ka-dulle, joka on Vesiportin edessä, ja sanoivat Esralle, kirja-noppineelle, että hän tois Moseksen lakikirjan, jonka Herra oli Israelille käskenyt. ²Ja Esra pappi toi lakikirjan kansan eteen, sekä miesten että vaimoin, ja kaikkein jotka ymmärtää ja kuulla taisivat, ensimmäisenä päivänä seitsemättä kuuta. ³Ja hän luki siitä kadulla Vesiportin edessä aamus-ta hamaan puolipäivään asti miesten ja vaimoin edessä, ja jokaisen joka ymmärtää taisi; ja kaiken kansan korvat oli-vat lakikirjaan käännettyt. ⁴Ja Esra, kirjanoppinut, seiso-i korkialla puuistui-mella, jonka he sitä varten olivat tehneet; ja Mattitia, Sema, Anaja, Uria, Hilikia ja Maeseja seisoivat hänen vieresssänsä hänen oikialla puolellansa; ja hänen vasemmalla puolellansa seisoivat Pedaja, Misael, Malkia, Hasum, Hasbaddana, Sakaria ja Mesullam. ⁵Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan edessä; sillä hän seiso-i ylempänä kaikkea kansaa. Ja kuin hän sen avasi, niin seiso-i kaikki kansa. ⁶Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi nostetuilla käsillä: amen! ja he kumarsivat ja rukoilivat Herraa kasvoillansa maassa. ⁷Ja Jesua, Ba-ni, Serebia, Jamin, Akub, Sabtai, Hodija, Maeseja, Kelita, Asaria, Josabad, Hanan, Pelaja ja Leviläiset opettivat kan-san lakia ymmärtämään; ja kansa seiso-i alallansa. ⁸Ja he lukivat Jumalan lakikirjan selkiästi ja niin ymmärrettävästi, että he ymmärsivät, mitä luettiin. ⁹Ja Nehemia, joka on Tirsata, ja Esra pappi, kirjanoppinut, ja Leviläiset jotka kansan opettivat ymmärtämään, sanoivat kansalle: tämä päivä on pyhä Herralle teidän Jumalalenne: älkääät murehtiko ja älkääät itkekö! sillä kuin kansa kuuli lain sanat, niin he kaikki itkivät. ¹⁰Ja hän sanoi heille: menkää ja syökääät lihavaa, ja juokaat makiaa, ja lähettäkääät niille myös osa, joilla ei mitään ole valmistettu; tämä päivä on pyhä meidän Herrallemme, sentähden älkääät murehtiko; sillä Herran ilo on teidän väkevyytenne. ¹¹Ja Leviläiset vaikittivat kaiken kansan ja sanoivat: olkaat ääneti, sillä tämä päivä on pyhä, älkääät murehtiko! ¹²Ja kaikki kansa meni syömään ja juomaan, ja lähettämään osia ulos, ja tekivät suuren ilon; sillä he olivat ymmärtäneet ne sanat, jotka heille olivat ilmoitetut. ¹³Toisena päivänä tulivat ylimmäiset isät kai-kesta kansasta, papit ja Leviläiset kokoon, Esran kirjanop-pineen tykö, oppimaan lain sanoja. ¹⁴Ja he löysivät laissa

kirjoitetun, että Herra oli käskenyt Moseksen kautta Israelin lasten asua lehtimajoissa seitsemannen kuun juhalla.¹⁵ Ja he antoivat sen julkisesti ilmoittaa ja kuuluttaa kaikissa kaupungeissansa ja Jerusalemissa, ja sanoa: menkää ulos vuorelle ja tuokaat öljypuun oksia, balsamipuun oksia, myrrhamipuun oksia, palmupuun oksia ja paksuista puista oksia, tehdäksenne majoja, niinkuin kirjoitettu on.¹⁶ Ja kansa menivät ulos ja toivat, ja tekivät itsellensä lehtimajoja, jokainen kattonsa päälle ja kartanoihinsa, ja Jumalan huoneen kartanoihin, ja Vesiportin kadulle, ja Ephraimin portin kadulle.¹⁷ Ja kaikki kansa, joka palannut oli vankeudesta, teki lehtimajoja ja asui niissä; sillä ei Israelin lapset niin olleet tehneet hamasta Josuan Nunin pojan ajasta niin siihen päivään asti. Ja siinä oli sangen suuri ilo.¹⁸ Ja luettiin joka päivä Jumalan lakikirjaa, ensimmäisestä päivästä niin viimeiseen. Ja he pitivät juhlaa seitsemän päivää ja kahdeksantena päivänä päätöksen, tavan jälkeen.

9Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä tätä kuuta tulivat Israelin lapset kokoon, paastoten, säkeissä, ja multaa päällensä.² Ja he eroittivat Israelin siemenen kaikista muukalaisista lapsista; ja he tulivat edes ja tunnustivat syntinsä ja isänsä pahat teot.³ Ja he nousivat ylös siallensa, ja heidän edessään luettiin neljä kertaa päivässä Herran heidän Jumalansa lakikirjasta; ja he tunnustivat, ja rukoilivat Herraa Jumalaansa neljä kertaa päivässä.⁴ Ja Leviläisten korkopaikalle nousivat Jesua, Bani, Kadmiel, Sebania, Bunni, Serebia, Bani ja Kenani, ja huusivat suurella äänellä Herran Jumalansa tykö.⁵ Ja Leviläiset Jesua, Bani, Kadmiel, Hasabnea, Serebia, Hodia, Sebania ja Petahia sanoivat: nouskaat, kiittäkää Herraa teidän Jumalaanne ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Ja sinun kunnias nimi kiitetään, joka on korotettu ylitse kaiken siunauksen ja kiitoksen.⁶ Sinä olet Herra yksinä, sinä olet luonut taivaat ja taivasten taivaat kaiken heidän sotaväkinsä kanssa, maan ja kaikki, mitä sen päällä on, meret ja kaikki, mitä niissä on; ja sinä teet kaikki nämät eläväksi; ja taivaan sotajoukot kumartaen rukoilevat sinua.⁷ Sinä olet Herra Jumala, joka valitsit Abramia, ja johdatit hänen Kaldean Uurista ja nimitit hänet Abrahamiksi,⁸ Ja löysit hänen sydämensä uskolliseksi sinun edessä, ja teit liiton hänen kanssansa, antaaksesi hänen siemenellensä Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Pheresiläisten, Jebusilaisten ja Girgilaisten maan, ja olet pitänyt sanas, sillä sinä olet vanhurskas;⁹ Ja sinä näit isämme viheliäisyyden Egyptissä, ja kuulit heidän huutonsa Punaisen meren tykönä,¹⁰ Ja teit tunnustähtejä ja ihmeitä Pharaolle, ja kaikissa hänen palvelioissansa, ja kaikessa hänen maansa kansassa; sillä sinä tiesit heidän ylpiäksi heitä vastaan; ja teit itselles nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on.¹¹ Ja sinä jaoit meren heidän edessään, niin että he kuivalla menivät keskitse meren; ja heidän vainoojansa heitit sinä syvyyteen, niinkuin kiven väkeviin vesiin.¹² Ja päivällä sinä johdatit heitä pilven patsaalla ja yöllä tulen patsaalla, valaisten heille

tiätä, jota he vaelsivat.¹³ Sinä tulit Sinain vuorelta alas ja puhuit heidän kanssansa taivaasta, ja annoit heille oikiat tuomiot ja totisen lain, hyvät säädyt ja käskyt,¹⁴ Ja ilmoitit heille pyhän sabbatis, ja annoit heille käskyt, säädyt ja lain palvelias Moseksen kautta.¹⁵ Ja annoit heille leipää taivaasta, kuin he isosivat, ja annoit veden vuotaa kalliosta, kuin he janosivat; ja puhuit heille, että heidän piti menemän ja omistaman maan, jonka tähden sinä nostit kätes antaaksesi sen heille.¹⁶ Mutta he ja meidän isämme tulivat ylpeiksi ja kovakorvaisiksi, ettei he totelleet sinun käskyjäs.¹⁷ Ja eipä he tahtoneet kuullakaan, ja ei he ajatelleet niitä ihmeitä, jotka sinä teit heidän kanssansa; vaan he tulivat uppiniskaisiksi ja asettivat päämiehen palatkinsensa takaperin orjuuteensa, vastahakoisuudessa; mutta sinä Jumala olet anteeksiantaja, armollinen, laupias ja pitkämielinen, sangen suuri laupiudesta, ja et sinä heitä hyljännyt.¹⁸ Vaikka he tekivät valetun vasikan ja sanoivat: tämä on sinun Jumalas, joka sinun johdatti Egyptistä, ja tekivät suuren häväistyksen;¹⁹ Et sinä kuitenkaan heitä hyljännyt korvessa, sinun suuren laupiutes tähden. Ja pilven patsas ei mennyt heiltä pois päivällä, johdattamasta heitä tiellä, eikä tulen patsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota he vaelsivat.²⁰ Ja sinä annoit heille hyvän henkes opettamaan heitä; et sinä myös kieltänyt mannaas heidän suustansa, ja sinä annoit heille vettä heidän janossansa.²¹ Sinä ravitsit heitä korvessa neljäkymmentä ajastaikaa, ettei heiltä mitään puuttunut; ei heidän vaatteensa vanhentuneet, eikä heidän jalkansa ajettuneet.²² Sinä annoit heille valtakunnat ja kansat, ja jaoit heidät sinne ja tänne, omistamaan Sihonin maata, ja Hesbonin kuninkaan maata ja Ogin Basanin kuninkaan maata.²³ Ja sinä enensit heidän lapsensa niinkuin tähdet taivaassa, ja veit heidät siihen maahan, josta sinä heidän isillensä sanonut olit, että heidän piti sinne menemän ja omistaman.²⁴ Ja lapset menivät ja omistivat maan; ja sinä nöyryytit Kanaanealaisten maan asujamet heidän edessään, ja annoit heitä heidän käsiinsä, niin myös heidän kuninkansa ja maan kansat, tehdä heille oman tahtonsa perään.²⁵ Ja he voittivat vahvat kaupungit ja lihavan maan, ja omistivat huoneet täynnä kaikkinaista viljaa, vuojonkivisiä kaivoja, viinämäkiä ja öljymäkiä ja paljon hedelmällisiä puita. Ja he söivät ja ravittiin, ja lihoivat, ja elivät herkkuisesti sinun suuresta hyvyydestäs.²⁶ Mutta he tulivat tottelemattomiksi ja vastahakoisiksi sinua vastaan, ja heittivät sinun lakis selkensä taa, ja tappoivat sinun prophetas, jotka heidän edessään todistivat, että he olisivat kääntyneet sinun tykö; ja he suuresti häpäisivät sinua.²⁷ Sentähden sinä annoit heitä vihollistensa käsiin, jotka heitä ahdistivat. Ja he huusivat sinua ahdistuksensa aikana, ja sinä kuulit taivaasta heitä, ja laupiutes tähden annoit sinä heille pelastajat, jotka heitä auttavat vihollistensa käsistä.²⁸ Mutta kun he lepoon tulivat, palasivat he pahaa tekemään sinun edessä: niin sinä hylkäsit heitä vihollistensa käsiin, jotka heitä hallitsivat. Niin he käänsivät heitänsä ja taas huusivat sinua, ja

sinä kuulit heitä taivaasta ja pelastit heitä monta aikaa, sinun suuren laupiutes tähden. ²⁹Ja sinä annoit heille tietäväksi tehdä, että heidän piti kääntämän itsensä sinun lakis tykö; mutta he olivat ylpiät ja ei totelleet sinun käskyjäs, ja syntiä tekivät sinun tuomiotas vastaan, joita jos ihminen tekee, hän elää niissä; ja he käänsivät hartionsa ja kovensivat niskansa, ja ei totelleet. ³⁰Ja sinä kärsit heitä monta ajastaikaa, ja annoit heille tehdä tiettäväksi henkes kautta sinun prophetaissas; mutta ei he ottaneet korviinsa; sentähden sinä annoit heitä maan kansain käsiin. ³¹Mutta suuren laupiutes tähden et sinä heitä peräti teloittanut eli hyljännyt; sillä sinä olet armollinen ja laupias Jumala. ³²Nyt meidän Jumalamme! sinä suuri Jumala, väkevä ja peljättävä, joka pidät liiton ja laupiuden, älä vähäksy kaikkia niitä vaivoja, jotka meille ja meidän kuninkaillemme, päämiehillemme, papeillemme, prophetaillemme, isillemme ja kaikelle sinun kansalles, Assurin kuninkaan ajasta niin tähän päivään asti, tapahtuneet ovat. ³³Sinä olet vanhurskas kaikissa niissä, mitkä sinä meidän päällemme olet tuonut; sillä sinä olet oikein tehnyt, mutta me olemme olleet jumalattomat. ³⁴Ja meidän kuninkaamme, päämiehemme, meidän pappimme ja isämme ei ole tehneet sinun lakis jälkeen, eikä lukua pitäneet sinun käskyistäs ja todistuksistas, joita annoit heille ilmoitettua. ³⁵Ja ei he palvelleet sinua valtakunnassansa ja sinun suuressa hyvydessäs, jonka sinä annoit heille, ja siinä avarassa ja lihavassa maassa, jonkas annoit heidän eteensä; ja ei he palanneet pahoista töistänsä. ³⁶Katso, me olemme palveliat tänäpäinä; ja siinä maassa, jonka annoit meidän isillemme, että he olisivat syöneet hänen hedelmiänsä ja hyvyyttänsä, katso, siinä me olemme palveliat. ³⁷Ja se enentää tulonsa kuninkaille, jotka panit meidän päällemme meidän synteimme tähden; ja he hallitsevat meidän ruumiimme ja karjamme oman tahtonsa jälkeen, ja me olemme juuri suuressa tuskassa. ³⁸Ja näissä kaikissa teemme me vahvan liiton, ja kirjoitamme sen, ja annamme meidän päämiestemme, Leviläistemme sen sinetillänsä vahvistaa.

10Ja ne, jotka sinettinsä painoivat, olivat Nehemia Tirsata Hakalian poika, ja Zidkia, ²Seraja, Asaria, Jeremia, ³Pashur, Amaria, Malkia, ⁴Hattus, Sebania, Malluk, ⁵Harim, Meremot, Obadia, ⁶Daniel, Ginnetun, Baruk, ⁷Mesullam, Abia, Mijamin, ⁸Maasia, Bilgai ja Semaja: ne olivat papit. ⁹Mutta Leviläiset olivat: Jesua Asanian poika, Binnui, Henadadin lapsista, Kadmiel, ¹⁰Ja heidän veljensä: Sebania, Hodia, Kelita, Pelaja, Hanan, ¹¹Miika, Rehob, Hasabia, ¹²Sakkur, Serebia, Sebania, ¹³Hodia, Bani ja Beninu, ¹⁴Kansan päämiehet olivat: Paros, Pahatmoab, Elam, Sattu, Bani, ¹⁵Bunni, Asgad, Bebai, ¹⁶Adonia, Bigvai, Adin, ¹⁷Ater, Hiskia, Assur, ¹⁸Hodia, Hasum, Betsai, ¹⁹Hariph, Anatot, Neubai, ²⁰Magpias, Mesullam, Hesir, ²¹Mesesabel, Zadok, Jaddua, ²²Pelatia, Hanan, Anaja, ²³Hosea, Hanania, Hasub, ²⁴Halohes, Pilha, Sobek, ²⁵Rehum, Hasabna, Maeseja, ²⁶Ahia, Hanan, Anan, ²⁷Malluk, Harim ja Baena;

²⁸Ja muu kansa, papit, Leviläiset, ovenvartiat, veisaaajat, Netinimit ja kaikki, jotka olivat erinneet maan kansoista Jumalan lain tykö vaimoinsa, poikainsa ja tytärtensä kanssa, ja kaikki, jotka sen ymmärtää taisivat. ²⁹Ja heidän voimallisensa ottivat veljeinsä puolesta sen vastaan. Ja he tulivat vannomaan ja lupaamaan valallansa, vaeltaaksensa Jumalan laissa, joka heille oli annettu Moseksen Jumalan palvelian kautta, pitääksensä ja tehdäksensä kaikki Herran meidän Jumalamme käskyt, tuomiot ja säädty; ³⁰Ja ettei meidän pidä antaman maan kansoille tyttäriämme, emmekä myös ota pojillemme heidän tyttäriänsä. ³¹Ja jos maan kansa tuo sabbatina kauppakalua ja kaikkinaista vuoden tuloa myytäväksi, niin emme ota heiltä sabbatina ja pyhäpäivänä; ja että me seitsemännen vuoden annamme olla vapaana kaikista rasituksista; ³²Ja panemme käskyn itse päällemme, että annamme kolmannen osan yhdestä siklistä ajastajasta Jumalamme huoneen palvelukseen: ³³Näkyleiväksi, alinomaiseksi ruokauhriksi, alinomaiseksi polttouhriksi, sabbatina, uusilla kuilla ja juhlapäivinä, ja pyhitetyille, ja syntiuhriksi, jolla Israel sovitetään, ja kaikkinaiseksi tarpeeksi Jumalamme huoneessa. ³⁴Ja me heitimme arpa pappein, Leviläisten ja kansan välillä halkouhrista, joita joka vuosi piti vietämän meidän Jumalamme huoneeseen, isämme huonetten jälkeen, määrättyillä ajoilla poltettaa Herran meidän Jumalamme alttarilla, niinkuin laissa kirjoitettu on; ³⁵Ja että me joka vuosi tuomme maamme esikoisia ja kaikkinaisten puiden ensimmäisiä hedelmiä Herran huoneeseen; ³⁶Ja esikoiset pojistamme ja eläimistämme, niinkuin laissa kirjoitettu on; ja esikoiset härjistämme ja lampaistamme, että meidän pitää viemän meidän Jumalamme huoneeseen papeille, jotka palvelevat Jumalamme huoneessa. ³⁷Ja meidän pitää viemän taikinasta ensimmäisen, ja ylennyksemme, ja kaikkinaisia puun hedelmiä, viinaa ja öljyä papeille, meidän Jumalamme huoneen kammioihin, ja Leviläisille kymmenykset meidän maastamme, että Leviläiset kaikissa kaupungeissa pitää saaman kymmenykset meidän työstämme. ³⁸Ja papin Aaronin pojan pitää myös saaman Leviläisten kanssa heidän kymmenyksistänsä, ja Leviläisten pitää viemän kymmenyksistänsä kymmenennen osan meidän Jumalamme huoneeseen, tavarahuoneen kammioihin. ³⁹Sillä Israelin lapset ja Levin lapset piti myös viemän jyvän, viinan ja öljyn ylennyksen kammioihin; ja siellä pitää oleman pyhät astiat, ja papit, jotka palvelevat, ja ovenvartiat, ja veisaaajat. Ja emme luovu meidän Jumalamme huoneesta.

11Ja kansan päämiehet asuivat Jerusalemissa; mutta muu kansa heitti arpa, saattaaksensa yhden kymmenestä asumaan Jerusalemiin, siihen pyhään kaupunkiin, mutta yhdeksän osaa kaupungeissa. ²Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka mielistyivät asumaan Jerusalemissa. ³Nämä ovat maakunnan päämiehet, jotka asuivat Jerusalemissa; mutta Juudan kaupungeissa asui itsekukin omaisuudessaansa kaupungeissansa: Israel, papit, Leviläi-

set, Netinimit ja Salomon palveliain lapset. ⁴Ja Jerusalemissa asuivat muutamat Juudan ja Benjaminin lapsista. Juudan lapsista: Ataja Ussian poika, Sakarian pojan, Amarian pojan, Sephatian pojan, Mahalaleelin pojan, Peretsen lapsista, ⁵Ja Maeseja Barukin poika, Kolhosen pojan, Hasajan pojan, Adajan pojan, Jojaribin pojan, Sakarian pojan, Silomin pojan, ⁶Kaikki Peretsen lapset, jotka asuivat Jerusalemissa, neljäsataa ja kahdeksanseitsemättäkymmentä vahvaa miestä. ⁷Nämät olivat Benjaminin lapset: Sallu Mesullamin poika, Joedin pojan, Pedajan pojan, Kolajan pojan, Maasejan pojan, Itielin pojan, Jesajan pojan; ⁸Ja hänen jälkeensä Gabbai, Sallai, yhdeksänsataa ja kahdeksankolmattakymmentä; ⁹Ja Joel Sikrin poika oli heidän esimiehensä, ja Juuda Senuan poika oli toisena kaupungin päällä. ¹⁰Papeista, Jedaja Jojaribin poika, Jakin, ¹¹Seraja Hilikian poika, Mesullamin pojan, Zadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen päämies, ¹²Ja heidän veljiensä, jotka huoneessa työtä tekivät, oli kahdeksansataa ja kaksikolmattakymmentä; ja Adaja Jerohamin poika, Pelalian pojan, Amsin pojan, Sakarian pojan, Pashurin pojan, Malkian pojan, ¹³Ja hänen veljensä isäin päämiehet kaksisataa ja kaksiviidettäkymmentä; ja Amasia Asareelin poika, Ahasain pojan, Mesillemotin pojan, Immerin pojan, ¹⁴Ja heidän veljensä, väkevät miehet, sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ja Sabdiel Gedolimin poika oli heidän esimiehensä. ¹⁵Leviläisistä: Semaja Hasubin poika, Asrikamin pojan, Hasabian pojan, Bunnin pojan; ¹⁶Ja Sabtai ja Josabad, Leviläisten päämiehistä, Jumalan huoneen ulkonaisessa työssä; ¹⁷Ja Mattania Miikan poika, Sabdin pojan, Asaphin pojan, joka oli ylimmäinen kiitosta alkamaan rukouksessa; ja Bakbukia toinen veljeinsä keskellä, ja Abda Sammuan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan. ¹⁸Leviläisiä oli kaikkiansa pyhässä kaupungissa kaksisataa ja neljäyhdeksättäkymmentä; ¹⁹Ja ovenvartiat: Akkub, Talmon ja heidän veljensä, jotka porteissa vartioitsivat, sata ja kaksikahdeksattakymmentä. ²⁰Mutta muut Israelista, papit ja Leviläiset olivat kaikissa Juudan kaupungeissa, jokainen omassa perinnössänsä. ²¹Ja Netinimit asuivat Ophelissa: ja Ziha ja Gispa olivat Netinimein päällä. ²²Mutta Leviläisten esimies oli Jerusalemissa, Ussi Banin poika, Hasabian pojan, Mattanian pojan, Miikan pojan; veisaajat olivat Asaphin pojista, Jumalan huoneen työn tykönä. ²³Sillä se oli kuninkaan käsky heille, että veisaajille piti oleman päiväinen määrä. ²⁴Ja Petaja Mesesabeelin poika Seran lapsista, Juudan pojan, oli kuninkaan käskyläinen kaikissa asioissa kansan tykö. ²⁵Ja Juudan lapset, ne jotka ulkona olivat kylissä heidän maassansa; muutamat asuivat Kirjatarbassa ja sen kylissä, ja Dibonissa ja sen kylissä, ja Kabseelissa ja sen kylissä, ²⁶ja Jesuassa, Moladassa, Betpaletissa, ²⁷Ja Hasarsualissa, Bersebassa ja sen kylissä, ²⁸Ja Ziklagissa ja Mekonassa ja sen kylissä, ²⁹Ja Enrimmonissa, Zorgassa, Jarmutissa, ³⁰Zanoassa, Adullamissa ja sen kylissä, Lakiksessa ja sen kedolla Asekassa ja sen kylissä. Ja he oleskelivat hamasta Bersebasta niin

Hinnomin laaksoon asti. ³¹Mutta Benjaminin lapset Gabaasta asuivat Mikmassa, Ajassa ja Betelissä ja niiden kylissä, ³²Anatotissa, Nobissa, Ananiassa, ³³Hatsorissa, Ramassa, Gittaimissa, ³⁴Hadidissa, Ziboimissa, Neballatissa, ³⁵Lodissa ja Onossa, Seppäin laaksossa. ³⁶Ja muutamat Leviläiset asuivat Juudan ja Benjaminin rajoilla.

12Nämät ovat papit ja Leviläiset, jotka menivät ylös Serubbabelin Sealtielin pojan ja Jesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra, ²Amaria, Malluk, Hattus, ³Sekania, Rehum, Meremot, ⁴Iddo, Ginetoi, Abia, ⁵Mijamin, Maadia, Bilga, ⁶Semaja, Jojarib, Jedaja, ⁷Sallu, Amok, Hilkia ja Jedaja: nämät olivat pappein ja heidän veljeinsä päämiehet Jesuan aikana. ⁸Ja Leviläiset: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebia, Juuda ja Mattania kiitosvirtten päällä, hän ja hänen veljensä; ⁹Bakbukia ja Unni veljinensä olivat vartiana heidän tykönänsä. ¹⁰Jesua siitti Jojakimin, Jojakim siitti Eljasibin, Eljasib siitti Jojadan, ¹¹Jojada siitti Jonatanin, Jonatan siitti Jadduan. ¹²Ja Jojakimin aikana olivat nämät ylimmäiset isät pappein seassa: Serajasta Meraja, Jeremias-ta Hanania, ¹³Esrasta oli Mesullam, Amariasta Johanan, ¹⁴Mallukista Jonatan, Sebaniasta Joseph, ¹⁵Harimista Adna, Merajotista Helkai, ¹⁶Iddosta Sakaria, Ginthonista Mesullam, ¹⁷Abiasta Sikri, Minjaminista ja Moadiasta Piltai, ¹⁸Bilgasta Sammua, Semajasta Jonatan, ¹⁹Jojaribista Matnai, Jedajasta Ussi, ²⁰Sallaista Kallai, Amakista Eber, ²¹Hilkiasta Hasabia, Jedajasta Natanael. ²²Leviläiset Eljasibin, Jojadan, Johanan ja Jadduan aikana, kirjoitetut isäin päämiehet; niin myös papit, Dariuksen Persialaisen valtakuntaan asti. ²³Levin lapset, ylimmäiset isät, ovat kirjoitetut Aikakirjaan, Johananin Eljasibin pojan aikaan asti. ²⁴Ja Leviläisten päämiehet: Hasabia, Serebia ja Jesua Kadmielin poika, ja heidän veljensä heidän vieressänsä, ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin David Jumalan mies oli käsenyt, yksi vartia toisen kohdalla. ²⁵Mattania, Bakbukia, Obadia, Mesullam, Talmon ja Akkub olivat ovenvartiat, tavaraporttein vartioitsemisessa. ²⁶Nämät olivat Jojakimin Jesuan pojan Jotsadakin pojan aikana, ja Nehemian maanvanhimman, ja Esran papin, kirjanoppineen, aikana. ²⁷Ja Jerusalemin muurin vihkimiselle etsivät he Leviläisiä kaikista heidän paikoistansa, tuodaksensa heitä Jerusalemiin pitämään vihkimistä ilolla, kiitoksella, virsilä, symbaleilla, psalmeilla ja harpuilla. ²⁸Ja veisaajain lapset tulivat kokoon Jerusalemin ympäristöltä ja Netophatin kylistä, ²⁹Ja Gilgalin huoneesta, ja Gibeain ja Asmavetin pelloilta; sillä veisaajat olivat rakentaneet itsellensä taloja Jerusalemin ympärillä. ³⁰Ja papit ja Leviläiset puhdistivat itsensä: he puhdistivat myös kansan ja portit ja muurit. ³¹Ja minä annoin Juudan päämiehet mennä ylös muurille, ja asetin kaksi suurta laulukuntaa ja juhlasaattoa muurin päälle: (yhden) oikialle puolelle Sontaporttia. ³²Ja Hosaja ja toinen puoli Juudan päämiehistä kävivät heidän peräsänsä, ³³Ja Asaria, Esra, Mesullam, ³⁴Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia, ³⁵Ja muutamat pappein lapsista vaski-

torvein kanssa: Sakaria Jonatanin poika, Semajan pojan, Mattanian pojan, Mikajan pojan, Sakkurin pojan, Asaphin pojan; ³⁶Ja hänen veljensä Semaja, Asareel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, Juuda, Hanani, Davidin Jumalan miehen kanteleiden kanssa, ja Esra kirjanoppinut heidän edellensä. ³⁷Ja Lähdeporttia päin menivät he ylös heidän kohdallansa astuimia myöten Davidin kaupunkiin, (ja siitä) astuimilla muurein päälle, Davidin huoneesta Vesiporttiin asti itään päin. ³⁸Ja toinen laulukunta kävi vastaan, ja minä sen perässä, ja toinen puoli kansaa muurin päällä, Päsitornista leviään muuriin saakka, ³⁹Ja Ephraimin portista, Vanhan portin ja Kalaportin ja Hananeelin tornin ja Mean tornin ohitse Lammasporthiin asti; ja seisahdivat Vankiportissa. ⁴⁰Ja ne kaksi kiitoskuoria seisoivat Jumalan huoneessa, ja minä ja toinen puoli ylimmäisiä minun kansani, ⁴¹Ja papit Eliakim, Maeseja, Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakaria, Hanania olivat vaskitorvein kanssa, ⁴²Ja Maeseja, Semaja, Eleatsar, Ussi, Johanan, Malkia, Elam ja Asar. Ja veisaajat veisasivat korkiasti, ja Jisrahia oli esimiehenä. ⁴³Ja he uhrasivat sinä päivänä suuret uhrin, ja olivat iloiset; sillä Jumala oli heitä iloittanut suurella ilolla, että myös vaimot ja lapsetkin iloitsivat, ja Jerusalemin ilo kuului kauvas. ⁴⁴Siihen aikaan asetettiin miehet tavarakammioin päälle, joissa ylennykset, ensimmäiset hedelmät ja kymmenykset olivat, joita heidän piti kokooman kaupunkien pelloista, papeille ja Leviläisille jaettaa lain jälkeen; sillä Juudalaisilla oli ilo papeista ja Leviläisistä, jotka seisoivat. ⁴⁵Ja he pitivät vaarin Jumalan vartiosta ja puhdistuksen vartiosta, niin myös veisaajista ja ovenvartioista, Davidin ja Salomon hänen poikansa käskyn jälkeen, ⁴⁶Sillä Davidin ja Asaphin aikana olivat muinen asetetut ylimmäiset veisaajat, ja kiitosvirret ja kiitokset Jumalalle. ⁴⁷Mutta koko Israel antoi veisaajille ja ovenvartioille osan, Serubabelin ja Nehemian aikana, joka päivä heidän osansa; ja pyhittivät sen Leviläisille, ja Leviläiset pyhittivät Aaronin lapsille.

13Siihen aikaan luettiin Moseksen kirjaa kansan edessä, ja siinä löydettiin kirjoitettuna, ettei kukaan Ammonilainen ja Moabilainen saa ikänänsä tulla Jumalan seurakuntaan; ²Sillä ei he tulleet Israelin lapsia vastaan leivällä ja vedellä, vaan palkkasivat Bileamin heitä vastaan, kiroomaan heitä; mutta meidän Jumalamme käänsi kirouksen siunaukseksi. ³Kuin he sen lain kuulivat, niin he eroittivat kaiken sekalaisen kansan Israelista. ⁴Ja sitä ennen oli pappi Eljasib pantu meidän Jumalan huoneen kammioin päälle, Tobian lähimmäinen; ⁵Ja hän oli tehnyt hänelle suuren kammion, johon he ennen olivat panneet ruokauhria, pyhää savua, astioita ja kymmenykset jyivistä, viinasta ja öljystä, jotka olivat käsketyt annettaa Leviläisille, veisaajille ja ovenvartioille, ja pappein ylennykset. ⁶Mutta en minä ollut silloin Jerusalemissa, kuin he kaikkia näitä tekivät; sillä Artahsastan Babelin kuninkaan toisena vuonna neljäntäkymmentä tulin minä kuninkaan tykö, ja sain

jonkun ajan perästä kuninkaalta luvan, ⁷Ja tulin Jerusalemiin ja ymmärsin sen pahuuden, minkä Eljasib oli tehnyt Tobian tähden, että hän oli tehnyt hänelle kammion Jumalan huoneen kartanolle. ⁸Ja minä paheksuin sitä kovin, ja heitin kaikki Tobian huoneen astiat kammioista ulos, ⁹Ja käskin puhdistaa kammiot, ja panin niihin jälleen Jumalan huoneen astiat, ruokauhrit ja pyhän savun. ¹⁰Ja minä ymmärsin, ettei Leviläisille ollut annettu heidän osaansa, sentähden olivat Leviläiset ja veisaajat paenneet tekemään työtä kukin pelloilla. ¹¹Niin minä nuhtelin esimiehiä ja sanoin: miksi me Jumalan huoneen hylkäämme? Mutta minä kokosin heitä ja asetin siallensa. ¹²Niin koko Juuda toi kymmenykset jyivistä, viinasta ja öljystä tavarakammioihin, ¹³Ja minä panin sen tavarain päälle papin Selemian ja Zadokin, kirjanoppineen, ja Leviläisistä Padajan, ja heidän kätensä alla oli Hanan Sakkurin poika, Mattanian pojan: sillä he pidettiin uskollisina, ja he käskettiin jakaa veljillensä. ¹⁴Minun Jumalani, muista minua sen edestä, ja älä pyyhi laupiuttani pois, minkä minä olen tehnyt Jumalani huoneelle ja hänen vartiollensa! ¹⁵Silloin näin minä Juudassa tallattavan viinakuurnia sabbatina ja kannettavan viljalyhteitä, ja ajettavan aaseilla viinaa, viinamarjoja, fikunia, ja kaikkinaisia kuormia, ja tuotavan Jerusalemiin sabbatin päivänä: ja minä todistin heille sinä päivänä, jona he myivät ruokakalua. ¹⁶Siinä asui myös Tyrolaisia, jotka toivat kaloja ja kaikkinaista kauppakalua, ja myivät Juudan lapsille Jerusalemissa sabbatina. ¹⁷Niin minä nuhtelin Juudan päämiehiä ja sanoin heille: mikä paha se on, jonka te teette, ja rikotte sabbatin päivän? ¹⁸Eikö teidän isänne niin tehneet? ja meidän Jumalamme toi kaiken tämän onnettomuuden meidän päällemme ja tämän kaupungin päälle; ja te saatatte vielä nyt vihan enemmäksi Israelin päälle, että te rikotte sabbatin. ¹⁹Ja kuin varjo peitti Jerusalemin portin ennen sabbatia, käskin minä ne sulkea, ja kielsin avaamasta ennenkuin jälkeen sabbatin. Ja minä panin muutamia palvelioitani portteihin, ettei yhtään kantamusta olisi tuotu sisälle sabbatin päivänä. ²⁰Niin kaupamiehet ja kaikkinaisten kaluin myyjät olivat ulkona Jerusalemistä yötä kerran eli kaksi. ²¹Niin minä todistin heidän edessänsä ja sanoin heille: miksi te olette yötä ympäri muurin? Jos te vielä kerran sen teette, niin minä lasken käteni teidän päällemme. Ja siitä ajasta ei he sabbatina tulleet. ²²Ja minä sanoin Leviläisille, jotka puhtaat olivat: tulkaat ja ottakaat porteista vaari, ja pyhittäkää sabbatin päivä. Minun Jumalani, muista minua senkin edestä, ja säästä minua suuren laupiutes tähden! ²³Minä näin myös silloin Juudalaiset ottavan Asdodilaisia, Ammonilaisia ja Moabilaisia vaimoja. ²⁴Ja heidän lapsensa puhuivat puolittain Asdodin kielellä, ja ei taitaneet puhua Juudan kielellä, mutta jokaisen kansan kielellä. ²⁵Ja minä nuhtelin heitä ja kirosin heitä, ja löin muutamia miehiä, ja repelin hiuksia heidän päästensä, ja vannotin heitä Jumalan kautta: ei teidän pidä antaman tyttäriänne heidän pojillensa, eikä ottaman heidän tyttäriänsä teidän pojillenne eli itse teidän-

ne. ²⁶Eikö Salomo Israelin kuningas niiden kanssa syntiä tehnyt? Ja ei kuitenkaan ollut yhtään kuningasta hänen vertaistansa monen pakanan seassa, ja hän oli rakas Jumalallensa, ja Jumala pani hänen koko Israelin kuninkaaksi; kuitenkin saattivat muukalaiset hänenkin syntiä tekemään. ²⁷Ettekö te sitä ole kuulleet, koska te kaikkea tätä suurta pahuutta teette, että te rikotte Jumalaamme vastaan, ottaissanne muukalaisia vaimoja? ²⁸Ja yksi Jojadan lapsista, Eljasibin ylimmäisen papin poika, oli Sanballatin Horonilaisen vävy; mutta minä ajoin hänen pois minun tyköäni. ²⁹Muista heitä minun Jumalani, jotka turmelevat pappiuden, ja pappien ja Leviläisten liiton! ³⁰Niin minä puhdistin heidät kaikista muukalaisista, ja asetin pappein ja Leviläisten vartiat, kunkin palvelukseensa, ³¹Ja uhrihalkoja määrätyillä ajoilla, ja ensimmäisiä hedelmiä. Minun Jumalani, muista minua hyvyydellä!

Est.

1Siihen aikaan, kuin Ahasverus hallitsi Indiasta Etiopiaan asti, sataa ja seitsemääkolmattakymmentä maakuntaa, **2**Ja kuin hän istui valtakuntansa istuimella, Susanin linnassa, **3**Kolmantena hallituksensa vuonna, teki hän pidot kaikille päämiehillensä ja palvelioillensa, Persian ja Median sodanpäämiehille ja maakuntain hallitsioille hänen edessänsä, **4**Näyttäin heille valtakuntansa kunnian rikkauDET ja herrautensa kalliit kaunistukset monta päivää, sata ja kahdeksankymmentä päivää. **5**Ja kuin ne päivät olivat täytetyt, teki kuningas kaikelle kansalle, joka Susanin linnassa oli, sekä suurille että pienille pidot seitsemäksi päiväksi, kuninkaallisen huoneen yrttitarhan salissa. **6**Siellä riippuivat valkiat, viheriäiset ja sinertävät seinävaatteet, yhteen sidotut kalliilla liinasisilla ja purppuraisilla siteillä hopiaarenkaissa, marmorikivisten patsasten päällä; vuoteet olivat kullasta ja hopiasta, permanto oli laskettu viheriäisistä, valkeista, keltaisista ja mustista marmorikivistä. **7**Ja juomaa kannettiin kultaisilla astioilla, ja aina toisilla ja toisilla astioilla, ja kuninkaallista viinaa yltäkyllä, kuninkaan varan perään. **8**Ja juominen tapahtui säädöksen jälkeen, niin ettei yksikään toistansa vaatinut; sillä kuningas oli niin käskenyt kaikille edeskäyville huoneessansa, tehdä jokaisen mielen nouteeksi. **9**Ja kuningatar Vasti teki myös pidot vaimoille kuningas Ahasveruksen kuninkaallisessa huoneessa. **10**Ja seitsemäntenä päivänä, kuin kuningas oli iloinen viinasta, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Setarin ja Karkaan, seitsemän kamaripalveliaa, jotka palvelivat kuningas Ahasverusta, **11**Tuomaan kuningatar Vastia kuninkaan eteen hänen kuninkaallisella kruunullansa, näyttääksensä kansalle ja päämiehille hänen kauneuttansa; sillä hän oli kaunis. **12**Mutta kuningatar Vasti ei tahtonut tulla kuninkaan käskyn jälkeen, kuin hän oli käskenyt kamaripalveliaa kautta. Niin kuningas vihastui kovin, ja hänen vihansa syytyi hänessä. **13**Kuningas sanoi viisaille, jotka ymmärsivät maan tavat (sillä kuninkaan asia piti ratkaistaman kaikkein lain ja oikeuden ymmärtäväisten edessä; **14**Ja lähin häntä olivat: Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Median päämiestä, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat ylimmäisinä valtakunnassa.) **15**Mitä kuningatar Vastille pitää tehtämän oikeuden jälkeen, ettei hän tehnyt kuningas Ahasveruksen

sanan jälkeen, hänen kamaripalveliaansa kautta? **16**Niin sanoi Memukan kuninkaan ja päämiesten edessä: kuningatar Vasti ei ole ainoastansa tehnyt pahoin kuningasta vastaan, mutta myös kaikkia päämiehiä ja kaikkia kansoja vastaan, jotka ovat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa. **17**Sillä tämä kuningattaren teko hajoo kaikkein vaimoin tykö, niin että hekin katsovat miehensä ylönsilmänsä edessä, ja sanovat: kuningas Ahasverus käski kuningatar Vastin tulla eteensä, mutta ei hän tullut. **18**Niin Persian ja Median päämiesten emännät sanovat tänäpäpä kaikille kuninkaan päämiehille, kuin he kuulevat tämän kuningattaren teon; niin siitä tulee kyllä ylönskatsetta ja vihaa. **19**Jos siis kuninkaalle kelpaa, niin antakaan kuninkaallisen käskyn käydä ulos ja kirjoittaa Persian ja Median lakiin jota ei kenkään rikkoa tohdi: ettei Vasti pidä enää tuleman kuningas Ahasveruksen eteen, ja antakaan kuningas hänen valtakuntansa hänen lähimmäisellensä, joka on parempi häntä. **20**Ja tämä kuninkaan kirja, joka nyt tehdään, kuulukoon ympärinsä koko hänen valtakuntansa, joka suuri on: että jokainen vaimo pitäis miehensä kunniassa, suurten ja pienten seassa, **21**Tämä kelpasi kuninkaalle ja päämiehille; ja kuningas teki Memukanin sanan jälkeen. **22**Niin kirjat lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin, jokaiseen maakuntaan heidän kirjoituksensa jälkeen, ja kaikkein kansain tykö heidän kielellänsä: että jokainen mies on hallitsia huoneessansa, ja antoi puhuttaa kansansa kielellä.

2Näiden jälkeen, sittekuin kuningas Ahasveruksen viha asettui, muisti hän, mitä Vasti oli tehnyt, ja mitä hänestä päätetty oli. **2**Niin sanoivat kuninkaan palveliat, jotka häntä palvelivat: etsittäköön kuninkaalle kauniita nuoria neitseitä, **3**Ja lähettäköön kuningas katsojat kaikkiin valtakuntansa maakuntiin, kokoamaan kaikkia kauniita nuoria neitseitä Susanin linnaan, vaimoin huoneeseen, Hegen, kuninkaan kamaripalvelian käden alle, joka vaimoista piti vaarin ja antoi heille heidän kaunistuksensa; **4**Ja piika, joka kuninkaalle kelpaa, tulokoon kuningattareksi Vastin siaan. Tämä kelpasi kuninkaalle, ja hän teki niin. **5**Ja Susanin linnassa oli Juudalainen, jonka nimi oli Mordekai Jairin poika, Simein pojan, Kisin pojan, Jeminin mies, **6**Joka oli vietty Jerusalemissa sen joukon kanssa, joka vietiin Jekonian Juudan kuninkaan kanssa, jonka Nebukadnetsar Babelin kuningas vei pois. **7**Ja hän oli Hadassan, se on, Esterin, se-

tänsä tyttären holhoja; sillä ei hänellä ollut isää eikä äitiä; ja hän oli kaunis ja hyvinmuotoinen piika; ja kuin hänen isänsä ja äitinsä kuolivat, otti Mordekai hänen tyttärensä. ⁸Kuin kuninkaan käsky ja laki ilmoitettiin, ja monta piikaa koottiin Susanin linnaan, Hegen käden alle, otettiin myös Ester kuninkaan huoneeseen, Hegen käden alle, joka oli vaimoin vartia. ⁹Ja piika kelpasi hänelle, ja hän löysi laupiuden hänen edessään, ja hän joudutti hänen kaunistustensa kanssa, antaaksensa hänelle hänen osansa ja siihen seitsemän kaunista piikaa kuninkaan huoneesta; ja hän muutti hänen piikoinensa parhaasen paikkaan vaimoin huoneeseen. ¹⁰Ja ei Ester ilmoittanut hänelle kansaansa ja sukuansa; sillä Mordekai oli häntä kieltänyt ilmoittamasta. ¹¹Ja Mordekai käyskenteli joka päivä neitsyitten huoneen porstuan edessä, että hän olis saanut tietää, kävikö Esterille hyvin ja mitä hänelle tapahtuisi. ¹²Ja kuin itsekunkin piian määrätty aika tuli mennä kuningas Ahasveruksen tykö, sittekuin hän oli ollut kaksitoistakymmentä kuukautta vaimoin tavan jälkeen kaunistuksessa; (sillä heidän kaunistuksellansa piti oleman niin paljo aikaa: kuusi kuukautta myrhamiöljyllä, ja kuusi kuukautta kalliilla voiteilla, ja muilla vaimoin kaunistuksilla.) ¹³Niin piika meni kuninkaan tykö; ja jonka hän tahtoi, se piti hänelle annettaman, joka piti hänen kanssansa menemän vaimoin huoneesta kuninkaan huoneeseen. ¹⁴Ehtoonä hän tuli, ja huomeneltain palasi toiseen vaimoin huoneeseen, Saasgaksen, kuninkaan kamaripalvelian käden alle, joka oli vaimoin vartia. Ja ei hänen pitänyt palajaman kuninkaan tykö, muutoin jos kuningas häntä tahtoi ja kutsutti häntä nimeltänsä. ¹⁵Kuin Esterin, Abihailin, Mordekain sedän, tyttären (jonka hän oli ottanut tyttärensä) aika joutui tulla kuninkaan tykö, ei hän mitään muuta anonut, vaan mitä Hege kuninkaan kamaripalvelia, vaimoin vartia, sanoi; ja Ester löysi armon kaikkein edessä, jotka hänen näkivät. ¹⁶Ja Ester otettiin kuningas Ahasveruksen tykö kuninkaalliseen huoneeseen kymmenentenä kuukautena, joka kutsutaan Tebet, seitsemäntenä hänen valtakuntansa vuonna. ¹⁷Ja kuningas rakasti Esteriä enempi kuin kaikkia muita vaimoja, ja hän löysi armon ja laupiuden hänen edessään enempi kuin kaikki muut neitseet; ja hän pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki hänen kuningattareksi Vastin siaan. ¹⁸Ja kuningas teki kaikille päämiehillensä ja palveliollensa suuret pidot, ja ne pidot olivat Esterin tähden; ja hän teki maakunnille levon, ja antoi lahjoja kuninkaan varan jälkeen. ¹⁹Ja kuin neitseet toisen kerran koottiin, istui Mordekai kuninkaan portissa. ²⁰Ja ei Ester ollut vielä ilmoittanut sukuansa eikä kansaansa, niinkuin Mordekai hänelle oli käskenyt; sillä Ester teki Mordekain sanan jälkeen, niinkuin silloinkin, kuin hän hänen kasvatti. ²¹Silloin kuin Mordekai istui kuninkaan portissa, vihastuivat kaksi kuninkaan kamaripalveliaa, Bigtan ja Teres, ovenvartiat, ja aikoivat heittää kätensä kuningas Ahasveruksen päälle. ²²Ja Mordekai sai sen tietää ja ilmoitti kuningatar Esterille; ja Ester sanoi Mordekain puolesta sen kuninkaalle.

²³Ja kuin sitä tutkisteltiin, löydettiin se todeksi, ja he hirtettiin molemmat puuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuninkaan edessä.

3Kuin nämät olivat tapahtuneet, teki kuningas Ahasverus Hamanin, Medatan pojan, Agagilaisen, suureksi, ja korotti hänen, ja pani hänen istuimensa ylemmäksi kaikkia päämiehiä, jotka hänen tykönänsä olivat. ²Ja kaikki kuninkaan palveliat, jotka kuninkaan portissa olivat, notkistivat polviansa ja kumarsivat Hamania; sillä niin oli kuningas käskenyt; mutta Mordekai ei notkistanut polviansa eikä kumartanut. ³Niin kuninkaan palveliat, jotka kuninkaan portissa olivat, sanoivat Mordekaille: miksi sinä rikot kuninkaan käskyn? ⁴Ja koska he joka päivä sitä hänelle sanoivat, ja ei hän totellut heitä, ilmoittivat he sen Hamanille, nähdäksensä, olisiko senkaltainen Mordekain työ pysyväinen; sillä hän oli sanonut itsensä Juudalaiseksi. ⁵Ja kuin Haman näki, ettei Mordekai notkistanut polviansa hänen edessään eikä kumartanut häntä, tuli hän kiukkua täyteen. ⁶Ja hän luki vähäksi laskea ainoastansa Mordekain päälle kättänsä; sillä he olivat hänelle tietäväksi tehneet Mordekain kansan; mutta Haman pyysi teloittaa kaikkea Mordekain kansaa, Juudalaisia, jotka olivat koko kuningas Ahasveruksen valtakunnassa. ⁷Ensimmäisellä kuulla, se on Nisan kuu, kuningas Ahasveruksen toisena vuonna toistakymmentä, heitettiin Pur, se on arpa, Hamanin edessä, päivä päivältä, ja kuukaudelta niin toiseen kuuhun toistakymmentä, se on kuu Adar. ⁸Ja Haman sanoi kuningas Ahasverukselle: yksi kansa on hajoitettu ja jaettu kansain sekaan kaikissa sinun valtakuntas maakunnissa; ja heidän lakinsa on toisin kuin kaikkein kansain, ja ei he tee kuninkaan lain jälkeen; ei se ole kuninkaalle hyödyllinen, että heidän niin olla annetaan. ⁹Jos kuninkaalle kelpaa, niin kirjoitettakoon, että ne hukutettaisiin; niin minä tahdon punnita kymmenentuhatta leiviskää hopiaa virkamiesten käsiin, vietää kuninkaan tavaroihin. ¹⁰Silloin kuningas otti sormuksen sormestansa ja antoi sen Hamanille, Medatan Agagilaisen pojalle, Juudalaisten vihamiehelle. ¹¹Ja kuningas sanoi Hamanille: se hopia olkoon annettu sinulle, niin myös kansa, tehdäkses heille, mitäs tahdot. ¹²Niin kuninkaan kirjoittajat kutsuttiin kolmantena päivänä toistakymmentä ensimmäistä kuuta, ja kirjoitettiin niinkuin Haman käski kuninkaan ylimmäisten ja maaherrain tykö, sinne ja tänne maakuntiin, ja jokaisen kansan päämiesten tykö siellä ja täällä, itsekunkin kansan kirjoituksen jälkeen ja heidän kielellänsä; kuningas Ahasveruksen nimellä oli se kirjoitettu ja kuninkaan sormuksella lukittu. ¹³Ja kirjat lähetettiin juoksijain kautta kaikkiin kuninkaan maakuntiin, hukuttamaan, tappamaan ja teloittamaan kaikkia Juudalaisia, nuoria ja vanhoja, lapsia ja vaimoja yhtenä päivänä, kuin oli kolmastoistakymmenes päivä toista kuuta toistakymmentä, se on kuu Adar, ja ryöstämään heidän saaliinsa. ¹⁴Kirja oli näin: käsky on annettu kaikkiin maakuntiin, julistettaa kaikille kansoille, että heidän piti oleman sinä päi-

vänä valmiit. ¹⁵Ja juoksijat menivät kiuruusti kuninkaan käöksyn jälkeen; ja käsky annettiin Susanin linnassa. Ja kuningas ja Haman istuivat ja joivat; mutta Susanin kaupunki oli hämmästyksissä.

⁴Kuin Mordekai ymmärsi kaikki mitä tapahtunut oli, repäisi hän vaatteensa, ja puetti itsensä säkillä ja tuhalalla, ja meni keskelle kaupunkia ja huusi suurella äänellä ja surkiasti, ²Ja tuli kuninkaan portin eteen; sillä ei ollut luvallinen yhdenkään mennä kuninkaan portista sisälle, jonka yllä säkki oli. ³Ja Juudalaisilla oli suuri parku kaikissa maakunnissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, ja moni paastosi, itki ja murehti, ja makasi säkissä ja tuhassa. ⁴Niin Esterin piit ja hänen kamaripalveliansa tulivat ja ilmoittivat sen hänelle. Niin kuningatar peljästy kovin, ja lähetti vaatteet Mordekain yllensä pukea, ja käski säkin panna yltänsä pois; mutta ei hän ottanut. ⁵Niin Ester kutsui Hatakin kuninkaan kamaripalvelian, joka hänen edessänsä seiso, ja käski hänen Mordekain tykö tiedustelemaan, mikä se on ja minkätähden hän niin teki? ⁶Niin Hatak meni Mordekain tykö kaupungin kadulle kuninkaan portin eteen. ⁷Ja Mordekai sanoi hänelle kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli, ja sen hopian, jonka Haman oli luvannut punnita kuninkaan tavaroihin Juudalaisten tähden, että he surmattaisiin. ⁸Ja hän antoi hänelle kirjoituksen siitä käskystä, joka Susanissa oli annettu, että he piti teloitettaman, osoittaaksensa sen Esterille ja antaaksensa hänelle tietää, että hän käskis hänen mennä kuninkaan tykö ja rukoilla häntä hartaasti kansansa edestä. ⁹Ja kuin Hatak tuli ja ilmoitti Esterille Mordekain sanat, ¹⁰Puhui Ester Hatakillä ja käski hänen Mordekaille (sanoa): ¹¹Kaikki kuninkaan palveliat ja kuninkaan maakuntain kansa tietävät, että kuka ikänä mies eli vaimo menee kuninkaan tykö sisimäiselle kartanolle, joka ei ole kutsuttu, hänen tuomionsa on, että hänen pitää kuoleman muutoin jos kuningas ojentaa kultaisen valtikan hänen puoleensa, että hän eläis; ja en minä ole kutsuttu kolmenakymmenenä päivänä kuninkaan tykö. ¹²Ja kuin Esterin sanat sanottiin Mordekaille, ¹³Käski hän sanoa Esterille jälleen: älä luulekaan, että vapahdat henkes paremmin kuin kaikki muut Juudalaiset, vaikka kuninkaan huoneessa olet. ¹⁴Sillä jos sinä tähän aikaan peräti vaikenet, niin Juudalaiset saavat kuitenkin avun ja pelastuksen muualta, ja sinä ja isäs huone pitää sitte hukkuman. Ja kuka tietää, ehkä olet sinä tämän ajan tähden tullut kuninkaan valtakuntaan? ¹⁵Ester käski Mordekaita vastata: ¹⁶Mene ja kokoo kaikki Juudalaiset, jotka Susanissa ovat, ja paastotkaat minun edestäni, ettette syö ettekä juo kolmena päivänä yöllä eli päivällä; minä paastoon myös piikoineni, ja niin minä menen kuninkaan tykö käskyäkin vastaan; jos minä hukun, niin minä hukun. ¹⁷Mordekai meni ja teki kaikki niinkuin Ester hänelle käski.

⁵Ja kolmantena päivänä puetti Ester itsensä kuninkaal-

lisiin vaatteisiin ja meni kartanoon kuninkaan huoneen tykö, sisälliselle puolelle kuninkaan huoneen kohdalle. Ja kuningas istui kuninkaallisella istuimellansa kuninkaallisessa huoneessansa, juuri huoneen oven kohdalla. ²Ja kuin kuningas näki kuningatar Esterin seisovan kartanolla, löysi hän armon hänen edessänsä; ja kuningas ojensi kultaisen valtikan, joka oli hänen kädessänsä, Esterin puoleen; niin Ester astui edes ja rupesi valtikan päähän. ³Ja kuningas sanoi hänelle: kuningatar Ester! mikä sinun on? ja mitä anot? Puoleen minun valtakuntaani asti pitää sinulle annettaman. ⁴Ester sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, niin tulokoon kuningas ja Haman tänäpäpä pitoihin, jotka minä olen valmistanut hänelle. ⁵Ja kuningas sanoi: kiiruhtakaat, että Haman tekis, mitä Ester on sanonut. Niin kuningas ja Haman tulivat pitoihin, jotka Ester oli valmistanut. ⁶Ja kuningas sanoi Esterille, sittekuin hän oli viinaa juonut: mitä pyydät, se pitää sinulle annettaman, ja mitä anot, vaikka se olis puoli valtakunnasta, se pitää tapahtuman. ⁷Niin Ester vastasi ja sanoi: minun rukoukseni ja anomiseni on: ⁸Jos minä olen löytänyt armon kuninkaan edessä, ja jos se kelpaa kuninkaalle antaa minulle minun rukoukseni ja tehdä minun anomiseni, niin tulokoon kuningas ja Haman pitoihin, jotka minä valmistan heille, niin minä teen huomenna niinkuin kuningas on sanonut. ⁹Niin Haman meni ulos sinä päivänä iloissansa ja rohkiialla sydämellä. Ja kuin hän näki Mordekain kuninkaan portissa, ettei hän noussut eikä siastansa liikahtanut hänen edessänsä, tuli hän täyteen vihaa Mordekain päälle. ¹⁰Mutta Haman pidätti itsensä; ja kuin hän tuli kotiansa, lähetti hän ja antoi kutsua ystävänsä ja emäntänsä Sereksen. ¹¹Ja Haman lueteli heille rikkautensa kunnian, ja lastensa paljouden, ja kaikki, kuinka kuningas oli hänen tehnyt niin suureksi, ja että hän oli korotettu kuninkaan päämiesten ja palveliain ylitse. ¹²Sanoi myös Haman: ja kuningatar Ester ei antanut yhtäkään kutsua kuninkaan kanssa pitoihin, jotka hän valmisti, paitsi minua; ja minä olen myös huomeneksi kutsuttu hänen tykönsä kuninkaan kanssa. ¹³Mutta kaikista näistä ei minulle mitäkään kelpaa niinkauvan kuin minä näen Juudalaisen Mordekain istuvan kuninkaan portissa. ¹⁴Niin sanoi hänen emäntänsä Seres ja kaikki hänen ystävänsä hänelle: valmistettakoon puu, viisikymmentä kyynärää korkia, ja sano huomenna kuninkaalle, että Mordekai siihen hirtettäisiin, niin sinä menet iloissas kuninkaan kanssa pitoihin. Se kelpasi Hamanille, ja puu valmistettiin.

⁶Ja sinä yönä ei saanut kuningas unta, ja hän käski tuottaa aika- ja muistokirjat, ja ne luettiin kuninkaan edessä. ²Niin löydettiin kirjoitettuna, kuinka Mordekai oli tietää antanut, että kaksi kuninkaan kamaripalveliaa, Bigtana ja Teres, ovenvartiat, olivat aikoneet heittää kätensä kuningas Ahasveruksen päälle, ³Ja kuningas sanoi: mitä kunniaa eli hyvää me olemme Mordekaille sen edestä tehneet? Niin sanoivat kuninkaan palveliat, jotka häntä palvelivat: ei ole hänelle mitään tapahtunut. ⁴Ja kuningas sanoi: kuka kar-

tanolla on? ja Haman käveli ulkona kartanolla kuninkaan huoneen edessä, sanoaksensa kuninkaalle, että Mordekai piti hirtettävän siihen puuhun, jonka hän oli häntä varten valmistanut. ⁵Ja kuninkaan palveliat sanoivat hänelle: katso, Haman seisoo pihalla. Kuningas sanoi: tulkaan sisälle. ⁶Ja kuin Haman tuli, sanoi kuningas hänelle: mitä sille miehelle pitää tehtävän, jota kuningas tahtoo kunnioittaa? Ja Haman ajatteli sydämessään: ketäpä kuningas paremmin tahtoo kunnioittaa kuin minua? ⁷Ja Haman sanoi kuninkaalle: se mies, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ⁸Pitää puettettaman kuninkaallisilla vaatteilla, joita kuningas itse pitää, ja tuotaman se hevonen, jolla kuningas ajaa, ja että kuninkaallinen kruunu pantaisiin hänen päähänsä. ⁹Ja vaatteet ja hevonen pitää annettaman yhden kuninkaan päämiehen käteen, joka on ylimmäisistä päämiehistä, että hän puettais sen miehen, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ja antais hänen ajaa hevosen selässä kaupungin kaduilla, ja huutaa hänen edellensä: näin pitää sille miehelle tehtävän, jota kuningas tahtoo kunnioittaa. ¹⁰Kuningas sanoi Hamanille: kiiruhda, ota vaatteet ja hevonen, niinkuin sinä olet sanonut, ja tee niin Mordekain Juudalaisen kanssa, joka istuu kuninkaan portissa; ja älä anna mitään puuttua kaikista näistä, mitä sinä puhunut olet. ¹¹Niin Haman otti vaatteet ja hevosen ja puetti Mordekain, ja antoi hänen ajaa kaupungin kaduilla, ja huusi hänen edellensä: näin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioittaa. ¹²Ja Mordekai palasi kuninkaan porttiin; mutta Haman meni kiiruusti kotiansa, murehtien ja peitettyllä päällä. ¹³Ja Haman jutteli emännällensä Serekelle ja kaikille ystävilleen kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli. Niin sanoivat hänen viisaansa ja hänen emäntänsä Seres hänelle: Jos Mordekai on Juudalaisten siemenestä, jonka edessä sinä olet ruvennut lankeemaan, niin et sinä voi mitään häntä vastaan, vaan sinun täytyy peräti hänen edessään langeta. ¹⁴Kuin he vielä parhaallaansa hänen kanssansa puhuivat, tulivat kuninkaan kamaripalveliat ja kiiruhtivat Hamania pitoihin, jotka Ester oli valmistanut.

⁷Kuin kuningas tuli ja Haman pitoon kuningatar Esterin tykö, ²Sanoi kuningas taas toisena päivänä Esterille, sittekuin hän oli viinaa juonut: mitäs rukoilet, kuningatar Ester, sinulles annettaa, ja mitäs anot? ehkä se olis puoli kuninkaan valtakuntaa, se pitää tapahtuman. ³Kuningatar Ester vastasi ja sanoi: o kuningas, jos minä olen löytänyt armon sinun edessä ja jos kuninkaalle kelpaa, niin suokoon minulle henkeni minun rukoukseni tähden, ja kansani minun anomiseni tähden! ⁴Sillä me olemme myydyt, minä ja minun kansani, teloitettaviksi, surmattaviksi ja hukutettaviksi. Ja jos me olisimme myydyt orjiksi ja piiioiksi, niin minä olisin vaiti, eikä vihemies sittekään palkitsisi kuninkaalle sitä vahinkoa. ⁵Kuningas Ahasverus puhui ja sanoi kuningatar Esterille: kuka se on, eli kussa se on, joka tohtii senkaltaista ajatella tehäksensä? ⁶Ester sanoi: se vihemies ja vainooja on tämä paha Haman; ja Haman peljästy

kuninkaan ja kuningattaren edessä. ⁷Ja kuningas nousi vierapidosta ja viinan tyköä vihoissansa ja meni salin yrtti-tarhaan; ja Haman nousi ja rukoili kuningatarta henkensä edestä; sillä hän näki hänellensä olevan valmistetun onnettomuuden kuninkaalta. ⁸Ja kuin kuningas tuli jälleen salin yrtti-tarhasta siihen huoneeseen, jossa he olivat viinaa juoneet, nojasi Haman sille vuoteelle, jolla Ester istui. Niin sanoi kuningas: tahtooko hän kuningattarelle tehdä myös väkivaltaa minun läsnäollessani huoneessa? Kuin se sana tuli kuninkaan suusta ulos, peittivät he Hamanin kasvot. ⁹Ja Harbona, kuninkaan kamaripalvelijoista, sanoi kuninkaalle: katso, Hamanin kartanolla seisoo puu viisikymmentä kyynärää korkea, jonka hän teki Mordekaita varten, joka hyvää puhui kuninkaan edestä. Niin sanoi kuningas: hirtettäkään hän siihen. ¹⁰Niin he hirttivät Hamanin siihen puuhun, jonka hän teki Mordekaita varten; ja niin asettui kuninkaan viha.

⁸Sinä päivänä antoi kuningas Ahasverus kuningatar Esterille Hamanin Juudalaisten vihollisen huoneen. Ja Mordekai tuli kuninkaan eteen; sillä Ester ilmoitti, mikä hän hänelle oli. ²Ja kuningas otti sormuksensa, jonka hän oli antanut Hamanilta pois ottaa, ja antoi Mordekaille. Ja Ester pani Mordekain Hamanin kartanon päälle. ³Ja Ester puhui vielä kuninkaalle, ja lankesi hänen jalkainsa juureen, itki ja rukoili häntä palauttamaan Hamanin Agagilaisen pahuutta ja hänen aikomustansa, jonka hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan. ⁴Niin kuningas ojensi kultaisten valtiikan Esterin puoleen. Ja Ester nousi ja seisoi kuninkaan edessä, ⁵Ja sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, ja jos minä olen armon löytänyt hänen edessään, ja jos se on kuninkaalle sovelias, ja minä kelpaan hänelle; niin kirjoitettakoon ja otettakoon takaperin kaikki Hamanin Medatan Agagilaisen pojan aikomuskirjat, jotka hän on kirjoittanut, että kaikki Juudalaiset surmattaisiin kaikissa kuninkaan maakunnissa. ⁶Sillä kuinka minä voin nähdä sitä pahuutta, joka minun kansalleni tulis? ja kuinka minä voin nähdä, että minun sukukuntani niin teloitetaan. ⁷Niin kuningas Ahasverus sanoi kuningatar Esterille ja Mordekaille Juudalaiselle: katso minä olen antanut Esterille Hamanin huoneen, ja hän hirtettiin puuhun, että hän laske kätensä Juudalaisten päälle. ⁸Niin kirjoittakaat siis te Juudalaisten puolesta kuninkaan nimeen, niinkuin te itse tahdotte, ja painakaat sinetti kuninkaan sormuksella; sillä sitä kirjoitusta, joka kuninkaan nimellä kirjoitetaan, ja kuninkaan sormuksella sinetti painetaan, ei taideta otettaa takaperin. ⁹Silloin kutsuttiin kuninkaan kirjoittajat kolmantena kuukautena, se on Sivan kuu, kolmantena päivänä kolmattakymmentä, ja kirjoitettiin juuri niinkuin Mordekai käski Juudalaisten tykö, ja hallitsiain tykö, maanvanhimpien ja maakuntain päämiesten tykö, Indiasta Etiopiaan asti, joita oli sata ja seitsemänkymmättä maakuntaa, kunkin maakunnan kirjoituksen jälkeen, jokaisen kansan tykö heidän kielellensä, ja Juudalaisten tykö heidän kirjoituksensa jälkeen ja

heidän kielellensä. ¹⁰Ja kirjoitettiin kuningas Ahasveruksen nimellä, ja sinetti painettiin kuninkaan sormuksella; ja hän lähetti kirjat hevosilla, nopeimmilla orheilla ja nuorilla muuleilla ajavaisten kautta, ¹¹Että kuningas salli Juudalaiset kussakin kaupungissa koota heitänsä, ja varjella henkensä, ja teloittaa, tappaa ja hukuttaa kaikkein kansain ja maakuntain sotaväen, jotka heitä vaivasivat, lapsinensa, ja vaimoinensa, ja ryöstää heidän saaliinsa, ¹²Yhtenä päivänä kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, kolmantenatoistakymmenentenä päivänä toista kuuta toistakymmentä, se on kuu Adar. ¹³Ja kirjoissa oli, että käsky oli annettu kaikkiin maakuntiin julistettua kaikille kansoille, että Juudalaiset olisivat sinä päivänä valmiit kostamaan vihollisillensa. ¹⁴Ja liukkailla orheilla ja karkaavaisilla muuleilla ajavaiset sanansaattajat ajoivat nopiasti ja kiiruusti kuninkaan sanan jälkeen; ja se käsky lyötiin Susanin linnassa ylös. ¹⁵Ja Mordekai läksi kuninkaan tyköä kuninkaallisissa vaatteissa, sinisissä ja valkeissa, ja suurella kultakruunulla, ja kalliilla liinaisella hameella ja purpuralla. Ja Susanin kaupunki iloitsi ja riemuitsi. ¹⁶Sillä sinne oli tullut valkeus ja ilo, riemu ja kunnia Juudalaisille. ¹⁷Ja kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, oli ilo ja riemu Juudalaisten kesellä, pito ja hyvät päivät. Ja monta maan kansasta tuli Juudalaiseksi; sillä Juudalaisten pelko tuli heidän päällensä.

9Ja toisena kuukautena toistakymmentä, Adarin kuula, kolmantena päivänä toistakymmentä, jona kuninkaan sana ja käsky oli tullut, että toimitus piti tapahtuman, juuri sinä päivänä jona Juudalaisten viholliset toivoivat vallitsevansa heitä, kääntyi niin, että Juudalaiset vallitsivat vihollisiansa: ²Niin Juudalaiset kokoontuivat kaupunkeihinsa kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, laskemaan kätensä niiden päälle, jotka heille pahuutta tahtoivat, ja ei yksikään voinut seisoa heitä vastaan; sillä kaikki kansa pelkäsi heitä. ³Ja kaikki maakuntain päämiehet ja hallitsijat, ja maan vanhimmat ja kuninkaan virkamiehet ylistivät Juudalaisia; sillä Mordekain pelko tuli heidän päällensä. ⁴Sillä Mordekai oli suuri kuninkaan huoneessa, ja hänen sanomansa kuului kaikkiin maakuntiin, kuinka Mordekai menestyi ja tuli suureksi. ⁵Niin Juudalaiset löivät kaikki vihamiehensä miekalla, tappoivat ja hukuttivat heidät, ja tekivät niiden kanssa, jotka heitä vihasivat, oman tahtonsa jälkeen. ⁶Ja susanin linnassa löivät Juudalaiset viisisataa miestä kuoliaaksi, ja hukuttivat heidät. ⁷Vielä päälliseksi tappoivat he Parsandatan, Dalphonin, Aspatan, ⁸Poratan, Adalian, Aridatan, ⁹Parmastan, Arisain, Aridain, Vajesatan, ¹⁰Kymmenen Hamanin poikaa, joka oli Medatanin poika, Juudalaisten vihamies; mutta ei he ruvenneet heidän saaliisensa. ¹¹Silloin tuli tapettuun luku Susanin linnaan, kuninkaan eteen. ¹²Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: Susanin kaupungissa ovat Juudalaiset tappaneet ja hukuttaneet viisisataa miestä ja kymmenen Hamanin poikaa: mitäs luulet heidän muissa kunin-

kaan maakunnissa tehneen? mitäs pyydät sinulles annettua? ja mitäs vielä anot sinulles tehtä? ¹³Ester sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, niin antakoon Juudalaisten myös huomenna tehdä Susanissa tämän päiväisen käskyn jälkeen; että he hirttäisivät kymmenen Hamanin poikaa puuhun. ¹⁴Ja kuningas käski niin tehdä: ja se käsky lyötiin Susanissa ylös; ja kymmenen Hamanin poikaa hirtettiin. ¹⁵Ja Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, kokoontuivat neljäntenä päivänä toistakymmentä Adar kuuta, ja tappoivat kolmesataa miestä Susanissa; mutta heidän saaliisensa ei he ruvenneet. ¹⁶Mutta muut Juudalaiset kuninkaan maakunnissa tulivat kokoon ja varjelivat henkeänsä, saadaksensa lepoa vihollisiltansa, ja tappoivat vihollisiansa viisikahdeksattakymmentä tuhatta, mutta ei he ruvenneet saaliisen. ¹⁷(Se tapahtui) kolmantenatoistakymmenentenä päivänä Adar kuuta. Ja he lepäsivät neljäntenätoistakymmenentenä päivänä sitä kuuta; sen he tekivät pito- ja ilopäiväksi. ¹⁸Mutta Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, tulivat kokoon kolmantenatoistakymmenentenä ja neljäntenätoistakymmenentenä päivänä, ja lepäsivät viidentenätoistakymmenentenä päivänä; ja tekivät sen päivän pito- ja ilopäiväksi. ¹⁹Sentähden Juudalaiset, jotka asuivat maakylissä ja vähissä kaupungeissa, tekivät neljännentoistakymmenennen päivän Adar kuuta ilo- ja pitopäiväksi, ja lähettivät lahjoja toinen toisellensa. ²⁰Ja Mordekai kirjoitti nämät teot, ja lähetti kirjat kaikille Juudalaisille, jotka olivat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, sekä lähes että kauvas, ²¹Ja asetti heille, että he pitäisivät joka vuosi neljännentoistakymmenennen ja viidentenätoistakymmenennen päivän Adar kuuta, ²²Niiden päivän jälkeen, jona Juudalaiset olivat tulleet lepoon vihollistensa edestä, ja sen kuukauden, jona heidän surunsa on iloksi kääntynyt ja heidän murheensa hyväksi päiviksi: että he ne pitäisivät pito- ja ilopäivinä, ja lähettäisivät lahjoja toinen toisellensa, ja jakaisivat vaivaisille. ²³Ja Juudalaiset ottivat vastaan tehdäkseen sen, minkä he ennen olivat ruvenneet, ja Mordekai heidän tykönsä kirjoitti. ²⁴Sillä Haman Medatan Agagilaisen poika, kaikkein Juudalaisten vihollinen, oli ajatellut hukuttaa kaikkia Juudalaisia, ja antoi heittää Pur, se on arpa, murentaaksensa ja hukuttaaksensa heitä. ²⁵Ja kuin Ester oli mennyt kuninkaan tykö; ja hän puhunut, että hänen paha aikomisensa, jonka hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan, käännettiin kirjoitusten kautta hänen oman päänsä päälle, ja kuinka hän ja hänen poikansa ripustettiin puuhun; ²⁶Siitä he nämät päivät kutsuivat Purim, arvan nimen jälkeen, sekä sen että kaiken tämän kirjan sanan jälkeen, ja mitä he olivat itse nähneet, ja kuinka heille on tapahtunut. ²⁷Ja Juudalaiset sääsivät sen, ja ottivat päällensä ja siemenensä päälle, ja kaikkein niiden päälle, jonka itsensä antoivat heidän tykönsä, ettei ne hylkää niitä kahta päivää, vaan pitävät ne joka vuosi, heidän kirjoituksensa ja aikansa jälkeen. ²⁸Ettei näitä päiviä pitänyt unhotettaman, mutta pidettämän heidän lastensa lapsilta ja kaikilta heidän sukukunniltansa, kaikissa maakunnissa ja kaupungeis-

sa. Nämät ovat Purimin päivät, joita ei pidä hyljättämän Juudalaisten seassa, ja heidän muistonsa ei pidä unhotettaman heidän siemenessänään. ²⁹Ja Ester Abihailin tytär ja Mordekai Juudalainen kirjoittivat kaikella voimalla toisen kerran, vahvistaaksensa Purimin kirjan. ³⁰Ja lähetti kirjat kaikille Juudalaisille sataan ja seitsemäänkolmattakymmeneen Ahasveruksen valtakunnan maakuntaan, rauhan ja totuuden sanoilla, ³¹Vahvistaaksensa näitä Purimin päiviä heidän määrättyillä ajoillansa, niinkuin Mordekai Juudalainen ja kuningatar Ester olivat heille säätäneet, niinkuin he olivat itse päällensä ottaneet ja siemenensä päälle, sen määrätyn paaston ja heidän huutonsa. ³²Ja Ester käski ja vahvisti nämät Purimin menot, ja että ne piti kirjaan kirjoitettaman.

10Ja kuningas Ahasverus laski veron maan päälle ja luotoin päälle merellä. ²Mutta kaikki hänen työnsä, voimansa ja väkevyytensä, ja Mordekain suuri kunnia, kuin kuningas hänen suureksi teki: eikö ne ole kirjoitetut Median ja Persian kuningasten aikakirjassa? ³Sillä Mordekai, Juudalainen, oli toinen kuningas Ahasveruksesta, ja väkevä Juudalaisten seassa, ja otollinen veljeinsä paljouden keskellä, joka etsi kansansa parasta ja puhui parhain päin kaiken siemenensä puolesta.

Job

1Yksi mies oli Utsin maalla nimeltä Job; ja se mies oli vakaa ja hurskas, ja Jumalaa pelkääväinen, ja vältti pahaa. ²Ja hänelle oli syntynyt seitsemän poikaa ja kolme tytärtä. ³Ja hänen karjansa oli seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa paria härkiä ja viisisataa aasia, ja myös sangen paljo perhettä. Ja se mies oli voimallisempi kuin kaikki, jotka itäisellä maalla asuivat. ⁴Ja hänen poikansa menivät ja tekivät pidon huoneessansa itsekukin päivänänsä, ja lähettivät ja antoivat kutsua kolme sisarantansa syömään ja juomaan kanssansa. ⁵Ja kuin pitopäivät olivat kuluneet, lähetti Job ja pyhitti heitä, ja nousi aamalla varhain ja uhrasi polttouhria kaikkein heidän lukunsa jälkeen. Sillä Job ajatteli: minun poikani ovat taitaneet syntiä tehdä ja unohtaneet Jumalan sydämessänsä. Näin teki Job joka päivä. ⁶Mutta tapahtui yhtenä päivänä, että Jumalan lapset tulivat ja astuivat Herran eteen, ja tuli myös saatana heidän kanssansa. ⁷Mutta Herra sanoi saatanelle: kusta sinä tulet? Saatana vastasi Herraa ja sanoi: minä olen käynyt ja vaeltanut ympäri maan. ⁸Niin sanoi Herra saatanelle: etkö ole ottanut vaaria palveliastani Jobista? sillä ei hänen vertaistansa ole maalla: hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkääväinen mies, ja välttää pahaa. ⁹Saatana vastasi Herraa ja sanoi: turhaanko Job pelkää Jumalaa? ¹⁰Etkös ole piirittänyt häntä, hänen huonettansa ja kaikkia mitä hänellä on ympäri? sinä olet siunannut hänen käsialansa, ja hänen tavaransa on levitetty maassa. ¹¹Mutta ojenna kätes ja tartu kaikkeen hänen saatuunsa, mitämaks hän luopuu sinusta kasvois edessä. ¹²Herra sanoi saatanelle: katso, kaikki hänen tavaransa olkoon sinun kädessä, ainoastaan älä häneen kättäs satuta. Silloin läksi saatana Herran tyköä. ¹³Mutta sinä päivänä, kuin hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja joivat viinaa vanhimman veljensä huoneessa, ¹⁴Tuli sanansaattaja Jobin tykö ja sanoi: härjillä kynnettiin, ja aasit kävivät läsnä laitumella; ¹⁵Niin he tulivat rikkaasta Arabiasta ja ottivat ne, ja löivät palveliat miekan terällä; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle. ¹⁶Kuin hän vielä puhui, tuli toinen ja sanoi: Jumalan tuli putosi taivaasta ja sytytti lampaat ja palveliat, ja poltti ne; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle. ¹⁷Kuin hän vielä puhui, tuli yksi ja sanoi: Kaldealaiset tekivät kolme joukkoa ja hyökkäsivät kamelein päälle, ja ottivat ne pois, ja löivät miekan ter-

rällä; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle. ¹⁸Kuin hän vielä puhui, tuli yksi ja sanoi: sinun poikas ja tyttäres söivät ja joivat viinaa vanhimman veljensä huoneessa. ¹⁹Ja katso, suuri tuulispää tuli korvesta ja sysäsi neljään huoneen nurkkaan, ja se kaatui nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle. ²⁰Silloin Job nousi ja repäisi vaatteensa, ja repi päätänsä, ja heittäysi maahan ja rukoili. ²¹Ja sanoi: alasti olen minä tullut äitini kohdusta ja alasti pitää minun sinne jälleen menemän; Herra antoi ja Herra otti: Herran nimi olkoon kiitetty! ²²Näissä kaikissa ei rikkonut Job, eikä tehnyt tyhmästi Jumalaa vastaan.

2Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin Jumalan lapset tulivat ja astuivat Herran eteen, että saatana myös tuli heidän kanssansa ja astui Herran eteen. ²Silloin sanoi Herra saatanelle: kusta tulet? Saatana vastasi Herraa ja sanoi: minä olen käynyt ja vaeltanut ympäri maan. ³Ja Herra sanoi saatanelle: etkös ole ottanut vaaria palveliastani Jobista? sillä ei hänen vertaistansa ole maalla: hän on vakaa ja hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, ja välttää pahaa ja pysyy vielä vakuudessansa, ja sinä yllytit minua häntä hävittämään ilman syytä. ⁴Saatana vastasi Herraa ja sanoi: nahka nahasta, ja kaikki, mitä ihmisessä on, antaa hän henkensä edestä. ⁵Mutta ojenna kätes ja rupee hänen luhinsa ja lihaansa; mitämaks hän luopuu sinusta kasvois edessä. ⁶Herra sanoi saatanelle: katso, hän olkoon sinun kädessä; kuitenkin säästä hänen henkeänsä. ⁷Silloin läksi saatana Herran tyköä ja löi Jobin pahoilla paisumilla, hänen kantapäätästä kiireesen asti. ⁸Ja hän otti saviastian ja kaapi itseänsä sillä, ja istui tuhassa. ⁹Ja hänen emäntänsä sanoi hänelle: Vieläkös pysyt vakuudessas? siunaa Jumalaa ja kuole. ¹⁰Mutta hän sanoi hänelle: sinä puhut niinkuin tyhmit vaimot puhuvat. Jos me olemme hyvää saaneet Jumalalta, eikö myös meidän pidä ottaman pahaan vastaan? Kaikissa näissä ei Job syntiä tehnyt huulillansa. ¹¹Kuin Jobin kolme ystävää kuolivat kaiken sen onnettomuuden, joka hänelle tullut oli, tulivat he itsekukin paikkakunnantansa: Eliphas Temanista, Bildad Suasta ja Zophar Naemasta, ja kokoontuivat ynnä tulemaan, armahtelemaan ja lohduttamaan häntä. ¹²Ja kuin he nostivat taampaa silmänsä, ei he häntä tunteneet, ja korottivat äänensä ja itkivät; ja jokainen repäisi vaatteensa, ja heittivät tomua

päänsä päälle taivasta kohden, ¹³Ja istuivat hänen kanssansa maan päällä seitsemän päivää ja seitsemän yötä, ja ei sanaakaan hänen kanssansa puhuneet; sillä he näkivät hänen kipunsa sangen suureksi.

3Sitte avasi Job suunsa ja kirosi päivänsä. ²Ja Job vastasi ja sanoi: ³Se päivä olkoon kadotettu, jona minä syntynyt olen, ja se yö, jona sanottiin: mies on sinnyt. ⁴Se päivä olkoon pimiä, ja älköön Jumala kysykö ylhäältä sen perään: älköön kirkkaus paistako hänen päällensä. ⁵Pimeys ja kuolon varjo peittäköön hänen, olkoon pilvi hänen päällensä; ja musta päivän sumu tehkään hänen kauhiaksi. ⁶Sen yön käsittäköön pimeys, ja älkään iloitko vuosikausien päiväin seassa, ja älkään tulko kuukausien lukuun. ⁷Katso, olkoon se yö yksinäinen ja älköön yhtäkään iloa tulko siihen. ⁸Ne jotka päivää kiroovat, he kirotkoot sitä, ne jotka ovat valmiit herättämään Leviatania. ⁹Sen tähdet olkoot pimiät hämärässänsä, odottakoot valkeutta, ja ei tulko, ja älkööt nähkö aamuruskon silmäripsiä, ¹⁰Ettei se sulkenut minun kohtuni ovea, ja ei kätkenyt onnettomuutta silmäini edestä. ¹¹Miksi en minä kuollut äitini kohdussa? Miksi en minä läkähtynyt äitini kohdusta tultuani? ¹²Miksi he ovat ottaneet minun helmaansa? Miksi minä olen nisiä imenyt? ¹³Niin minä nyt makaisin, olisin alallani, lepäisin, ja minulla olis lepo. ¹⁴Maan kuningasten ja neuvojain kanssa, jotka heillensä rakentavat sitä mikä kylmillä on; ¹⁵Eli päämiesten kanssa, joilla kultaa on, ja joiden huoneet ovat täynnä hopiaa; ¹⁶Eli niinkuin keskensyntyneet kätketyt; ja en oliskaan: niinkuin nuoret lapset, jotka ei koskaan valkeutta nähneet. ¹⁷Siellä täytyy jumalattomain lakata väkivallastansa; siellä ovat ne levossa, jotka paljon vaivaa nähneet ovat; ¹⁸Siellä on vangeilla rauha muiden kanssa, ja ei kuule vaatian ääntä; ¹⁹Siellä ovat sekä pienet että suuret, ja palveliat vapaat isännistänsä: ²⁰Miksi valkeus on annettu vaivaisille, ja elämä murheellisille sydämille? ²¹Niille, jotka odottavat kuolemaa, ja ei se tule, ja kaivaisivat sitä ennen kuin aarnihautaa? ²²Niille, jotka kovin iloitsevat ja riemuitsevat, että he saisivat haudan? ²³Ja sille miehelle, jonka tie kätkeyty on, ja hänen edestänsä Jumalalta peitetty? ²⁴Sillä minun leipäni tykönä minä huokaan, ja minun parkuni vuodatetaan niinkuin vesi, ²⁵Sillä jota minä pelkäsin, se tuli minun päälleni, ja mitä minä kartin, tapahtui minulle. ²⁶Enkö minä ollut onnellinen? enkö minä ollut rauhassa? eikö minulla ollut hyvä lepo? ja nyt senkaltainen levottomuus tulee.

4Ja Eliphas Temanilainen vastasi ja sanoi, ²Jos joku sinun kanssas rupeis puhumaan: mitämaks et sinä sitä kärsi; mutta kuka taitaa vaiti olla? ³Katso, sinä olet monta neuvonut, ja vahvistanut väsyneitä käsiä. ⁴Sinun puhees on ojentanut langenneita, ja vapisevaisia polvia vahvistanut. ⁵Mutta että se nyt tulee sinun päälles, niin sinä väsyit, ja että se lankesi sinun päälles, niin sinä peljästyit. ⁶Tämäkö on sinun (Jumalan) pelkos, sinun uskallukses, sinun toi-

vos ja sinun vakuutes? ⁷Muistele nyt, kussa joku viatoin on hukkunut? eli kussa hurskaat ovat joskus hävinneet? ⁸Niinkuin minä kyllä nähnyt olen, ne jotka kyntävät värryyden, ja onnettomuuden kylvävät, sitä he myös niittävät. ⁹He ovat Jumalan puhalluksen kautta kadonneet, ja hänen vihansa hengeltä hukatut. ¹⁰Jalopeuran kiljumas, ja julma jalopeuran ääni, ja nuorten jalopeurain hampaat ovat lovistetut. ¹¹Vanha jalopeura hukkuu, ettei hänellä ole saalista; ja jalopeuran pojat hajoitetaan. ¹²Ja minun tyköni on tullut salainen sana; ja minun korvani on saanut vähäisen siitä. ¹³Kuin minä ajattelin yönäkyjä, kuin uni lankee ihmisten päälle, ¹⁴Niin pelko ja vavistus tuli minun päälleni, ja kaikki minun luuni peljätettiin; ¹⁵Ja henki meni minun sivuitseni; kaikki minun karvani nousivat ruumiissani. ¹⁶Silloin seisoi kuva minun silmäini edessä, jonka kasvoja en minä tuntenut; ja minä kuulin hiljaisen hyminän äänen: ¹⁷Kuinka on ihminen hurskaampi kuin Jumala? eli joku mies puhtaampi kuin se, joka hänen tehnyt on? ¹⁸Katso, palveliainsa seassa ei löydä hän uskollisuutta ja enkeleissänsä löytää hän tyhmyyden: ¹⁹Kuinka enemmän niissä jotka asuvat savihuoneissa, niissä jotka ovat perustetut maan päälle, jotka toukkain tavalla murentuvat? ²⁰Se pysyy aamusta ehtoosen asti, niin he muserretaan; ja ennenkuin he sen havaitsevat, he ijankaikkisesti hukkuvat. ²¹Eikö heidän jälkeensä jääneensä pois oteta? he kuolevat, vaan ei viisaudessa.

5Nimitä siis, jos joku on, joka kanssas todistaa, ja কেনen tykö pyhistä sinä itses käännät? ²Mutta tyhmän tappaa viha, ja taitamattoman kuolettaa kiivaus. ³Minä näin tyhmän juurtuneen, ja kirosin kohta hänen huonettansa. ⁴Hänen lapsensa pitää oleman kaukana terveydestä; ja pitää rikki murrettaman portissa, kussa ei yhtään auttaja ole. ⁵Hänen elonsa pitää isovaisen syömän, ja orjantappuroista sen ottaman; ja hänen kalunsa pitää ryövärien nielemän. ⁶Sillä ei vaiva käy ylös tomusta; ja onnettomuus ei kasva maasta. ⁷Vaan ihminen syntyy onnettomuuteen; niinkuin kuumain hiiltien kipinät sinkoilevat ylöskäsin. ⁸Kuitenkin tahdon minä Jumalasta tutkistella: Jumalasta minä tahdon puhua, ⁹Joka voimallisia töitä tekee, joita ei tutkia taideta, ja ihmeitä, joita ei lukea taideta; ¹⁰Joka antaa sateen maan päälle, ja antaa tulla veden teiden päälle; ¹¹Joka ylentää nöyrät korkeuteen, ja korottaa sorrettuja autuuteen. ¹²Hän tekee kavalain aivoitukset tyhjäksi, ettei heidän kätensä mitään toimittaa taida. ¹³Hän käsittää taitavat kavaluudessansa, ja pahain neuvo kukistetaan, ¹⁴Että he päivällä juoksevat pimeydessä, ja kopeoitsevat puolipäivänä niinkuin yöllä. ¹⁵Ja hän auttaa köyhää miekasta, ja heidän suustansa, ja voimallisten kädestä. ¹⁶Ja hän on köyhän turva, että vääritys pitäis suunsa kiinni. ¹⁷Katso, autuas on se ihminen, jota Jumala kurittaa; sentähden älä hylkää Kaikkivaltiaan kuritusta. ¹⁸Sillä hän haavoittaa ja sitoo; hän lyö ja hänen kätensä terveeksi tekee. ¹⁹Kuudesta murheesta päästää hän sinun; ja seitse-

männestä ei tule mitään pahaa sinulle. ²⁰Kalliilla ajalla vaahtaa hän sinun kuolemasta, ja sodassa miekasta. ²¹Hän peittää sinun kielen ruoskalta; ja ei sinun pidä pelkäämän hävitystä, koska se tulee. ²²Hävityksessä ja nälässä sinä naurat; ja et pelkää metsän petoja. ²³Sillä sinun liittos pitää oleman kivien kanssa kedolla, ja maan pedot pitää sinun kanssas rauhallisesti oleman. ²⁴Sinä ymmärrät, että sinun majas on rauhassa, ja sinä oleskelet asuinsiassas ilman syntiä. ²⁵Ja sinä saat ymmärtää, että siemenes on suureksi tuleva, ja vesas niinkuin ruoho maassa. ²⁶Ja sinä tulet vanhalla ijällä hautaan, niinkuin elositoma ajallansa korjataan. ²⁷Katso, sitä me olemme tutkineet, ja se on niin: kuule sitä, ja tunne sinä myös se hyväkses.

6Niin Job vastasi ja sanoi: ²Jos minun surkeuteni punnittaisiin, ja minun kärsimiseni yhtä haavaa laskettaisiin vaa'an päälle, ³Niin se olis raskaampi kuin santa meressä; sentähden ovat minun sanani nielletyt ylös. ⁴Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat minussa, joiden myrkkyy särpää minun henkeni; ja Jumalan kauhistus tarkoittaa minua. ⁵Huutaako metsä-aasi, kuin hänellä ruohoja on? ammuuko härkä, kuin hänellä on ruokaa? ⁶Syödäänkö mautointa ilman suolaa? eli maistaako valkuainen munan ruskuaisen ympäriltä? ⁷Jota minun sieluni ennen kuoitti, se on nyt minun ruokani minun kipuni tähden. ⁸Jospa minun rukoukseni tapahtuis, ja Jumala antais minulle, mitä minä toivon! ⁹Että Jumala tahtois ja löis minun rikki, ja päästäis kätensä särkemään minua; ¹⁰Niin olis minulla vielä sitte lohdutus, ja minä vahvistuisin sairaudessani, ellei hän säästäisi minua: en ole mitään kuitenkaan kieltänyt pyhän puhetta. ¹¹Mikä on minun väkeni, että minä voisin toivoa? ja mikä on minun loppuni, että minun sieluni vois kärsiväinen olla? ¹²Onko minun väkeni kivinen? eli minun lihani vaskinen? ¹³Ei ole minulla missään apua; ja minun saatuni on pois ajettu minulta. ¹⁴Joka ei osoita lähimmäisellensä laupiutta, hän hylkää Kaikkivaltiaan pelvon. ¹⁵Minun veljeni ovat rikkooneet minua vastaan, niinkuin oja ja niinkuin väkevä virta ohitse menneet, ¹⁶Jotka ovat kauhiat jäästä, ja jotka lumi peittää. ¹⁷Kuin helle heitä ahdistaa, pitää heidän nääntymän, ja kuin palava on, pitää heidän katooman paikastansa. ¹⁸Heidän polkunsaa poikkeavat pois; he raukeavat tyhjään ja hukkuvat. ¹⁹He katsoivat Temanin tietä, rikkaan Arabian polkuja he toivoivat. ²⁰Mutta heidän pitää häpiään tuleman, ratki surutoinna ollessansa; ja heidän pitää häpeemän siihen tultuansa. ²¹Sillä ette nyt mitään ole; ja että te näette surkeuden, pelkätte te. ²²Olenko minä sanonut: Tuokaat minulle! eli antakaat minun edestäni lahjoja teidän tavarastanne? ²³Ja pelastakaat minua vihollisten kädestä, ja vapahtakaat minua tyrannein käsistä? ²⁴Opettakaat minua, minä olen ääneti, ja jota en minä tiedä, niin neuvokaat minua. ²⁵Kuinka vahvat ovat oikeuden puheet? kuka teissä on se, joka sitä laittaa tietää? ²⁶Te ajattelette sanoja, ainoastaan nuhdellaksenne, ja teette sanoillanne epäleväisen mielen. ²⁷Te karkaatte köy-

hän orvon päälle, ja kaivatte lähimmäisellenne kuoppaa. ²⁸Mutta että te nyt tahdotte, niin katsokaat minun päälleni, jos minä teidän edessäni valhettelen. ²⁹Palatkaat nyt, olkoon pois vääryys: Tulkaat jälleen; minun vastaukseni pitää oikia oleman. ³⁰Onko minun kielessäni vääryyttä? eikö minun suulakeni ymmärrä vaivoja?

7Eikö ihminen aina pidä oleman sodassa maan päällä; ja hänen päivänsä ovat niinkuin orjan päivät? ²Niinkuin palvelia halajaa varjoa, ja orja työnsä loppua, ³Niin olen minä minulleni saanut turhat kuukaudet, ja minulla on monta murheellista yötä ollut. ⁴Kuin minä levätä panin, sanoin minä: Koskahan minä nousen? ja sitte lueskelen, koska ehtoo tulee: minä olen ravittu kävellyksistä hamaan pimeyteen asti. ⁵Minun lihani on puettu madoilla ja maan tomulla; minun nahkani on ahvettu ja hyljätynsi tulut. ⁶Minun päiväni ovat lentäneet nopiammasti pois kuin syöstävä ja kuluneet ilman viivytystä. ⁷Muista, että minun elämäni on tuuli, ja minun silmäni ei palaja hyvää näkemään. ⁸Ja ei yksikään silmä, joka minun nyt näkee, pidä minua enempi näkemän. Sinun silmäsi katsokoon minua, sitte minä hukun. ⁹Pilvi raukee ja menee pois: niin myös se, joka menee alas hautaan, ei nouse jälleen, ¹⁰Eikä palaja jälleen huoneesensa, ei myös hänen siansa häntä enää tunne. ¹¹Sentähden en minä estä suutani; minä puhun henkeni ahtaudessa, ja juttelen sieluni murheessa. ¹²Olenko minä meri eli valaskala, että sinä minun niin kätket? ¹³Kuin minä ajattelin: minun vuoteeni lohduttaa minun, ja minun kehtoni saattaa minulle levon, koska minä itselleni puhun; ¹⁴Niin sinä peljätät minua unilla, ja kauhistat minua näyillä, ¹⁵Että minun sieluni sois itsensä hirtetyksi, ja minun luuni kuolleiksi. ¹⁶Minä kauhistun, enkä pyydä silleen elää: lakkaa minusta, sillä minun päiväni ovat turhat. ¹⁷Mikä on ihminen, että hänen suurena pidät, ja panet hänen sydämees? ¹⁸Sinä etsit häntä joka päivä, ja koettelet häntä aina. ¹⁹Miksi et minusta luovu, ja päästä minua, siihen asti että minä sylkeni nielisin? ²⁰Minä olen syntiä tehnyt; mitä minun pitää sinulle tekemän, o sinä ihmisten vartia? miksis minun teit sinulles loukkaukseksi ja itselleni kuormaksi? ²¹Ja miksi et minun pahaa tekoani anna anteeksi ja ota pois minun vääryyttäni? Sillä nyt pitää minun makaaman mullassa: ja jos minua aamulla etsit, niin en minä enää ole.

8Niin vastasi Bildad Suasta ja sanoi: ²Kuinka kauvan sinä tahdot näitä puhua? ja sinun suus puheet ovat niinkuin väkevä tuuli? ³Väärinkö Jumala tuomitsee, eli rikkooko Kaikkivaltias oikeuden? ⁴Jos poikas ovat syntiä tehneet hänen edessänsä, niin hän on hyljännyt heitä heidän pahain tekoinsa tähden. ⁵Mutta jos sinä aikansa etsit Jumalaa, ja rukoilet Kaikkivaltiaasta hartaasti, ⁶Ja jos sinä olet puhdas ja hyvä, niin hän herättää sinun, ja taas tekee rauhalliseksi hurskautes majan. ⁷Ja kussa sinulla oli ennen vähä, pitää tästedes sinulle sangen paljon lisääntymän. ⁸Sillä kysy nyt entisiltä sukukunnilta, ja rupee ky-

symään heidän isiltänsä. ⁹Sillä me olemme niinkuin eilen tulleet, ja emme mitään tiedä: meidän elämämme on niinkuin varjo maan päällä. ¹⁰Heidän pitää opettaman sinua, ja sanoman sinulle, ja tuoman puheensa edes sydämestänsä. ¹¹Kasvaako kaisla, ellei seiso loassa? eli kasvaako ruoho ilman vettä? ¹²Koska se vielä kukoistaa ennenkuin se niitetään, kuivettuu se ennenkuin heinä korjataan. ¹³Niin käy kaikkein niiden, jotka Jumalan unhottavat, ja ulkokulattuun toivo katoo. ¹⁴Sillä hänen toivonsa tulee tyhjäksi, ja hänen uskalluksensa niinkuin hämähäkin verkko. ¹⁵Hän luottaa huoneensa päälle, ja ei se pidä seisoman; hän turvaa siihen, ja ei se pidä pysyväinen oleman. ¹⁶Se viheriöitsee kyllä ennen auringon nousemaa, ja sen heikot oksat kasvavat hänen yrttitarhassansa. ¹⁷Hänen juurensa seisoo paksuna lähteen tykönä, ja huoneet kivien päällä. ¹⁸Mutta koska hän nielee sen paikastansa, kieltää hän sen, niinkuin ei olis nähnytkään sitä. ¹⁹Katso, tämä on hänen menonsa riemu; ja toiset taas kasvavat tuhasta. ²⁰Sentähden katso, ei Jumala hyviä hylkää, eikä vahvista pahain kättä, ²¹Siihen asti että sinun suus naurulla täytetään ja huules riemulla. ²²Mutta ne jotka sinua vihaavat, pitää häpiään tuleman; ja jumalattomain asuinsia ei pidä pysyväinen oleman.

9 Job vastasi ja sanoi: ²Minä kyllä sen tiedän, että niin on, ettei ihminen taida hurskas olla Jumalan edessä. ³Jos hän tahtois riidellä hänen kanssansa, ei hän taitais vastata häntä yhtä tuhanteen. ⁴Hän on viisas ja voimallinen: kenenkä siitä on hyvää ollut, kuin häntä vastaan on itsensä asettanut? ⁵Hän siirtää vuoret ennenkuin he sen ymmärtävät, jotka hän vihassansa kukistaa. ⁶Hän liikuttaa maan siastansa, niin että sen patsaat vapisevat. ⁷Hän puhuu auringolle, niin ei se nouse; ja hän lukitsee tähdet. ⁸Hän yksin levittää taivaat, ja käy meren aaltoin päällä. ⁹Hän tekee Otavan ja Kointähden, Seulaiset ja ne tähdet etelään päin. ¹⁰Hän tekee suuria töitä, joita ei taideta tutkia, ja epäluokuisia ihmeitä. ¹¹Katso, hän käy minun ohitseni ennenkuin minä sen havaitsen, ja menee pois ennenkuin minä sen ymmärrän. ¹²Katso, jos hän menee äkisti, kuka noutaa hänen jälleen? kuka sanoo hänelle: mitäs teet? ¹³Hän on Jumala, hänen vihaansa ei yksikään aseta; hänen allensa pitää itsensä kumartaman ylpiätkin herrat. ¹⁴Kuinka minun pitäisi häntä vastaaman, ja löytämän sanoja häntä vastaan? ¹⁵Ehkä minulla vielä oikeus olis, niin en kuitenkaan taida minä häntä vastata; vaan täytyis oikeudessa rukoilla. ¹⁶Ja ehkä minä vielä häntä avuksihuutaisin, ja hän kuulis minua, niin en minä uskoisi, että hän kuultelis minun ääntäni; ¹⁷Sillä hän hän runtelee minun tuulispäällä, ja enentää minun haavani ilman syytä. ¹⁸Ei hän anna minun henkeni virota, vaan täyttää minun murheella. ¹⁹Jos joku tahtoo voimaa, katso, hän on voimallinen; jos joku tahtoo oikeutta, kuka todistaa minun kanssani? ²⁰Jos minä sanoisin: minä olen oikia, niin minun suuni kuitenkin tuomitsee minun: eli minä olen vakaa, niin hän kuitenkin tekee mi-

nun pahaksi. ²¹Ehkä minä vielä vakaa olisin, niin en minä kuitenkaan tunne itsiäni; vaan minä suutun elämäni. ²²Se on se ainoa minkä minä sanonut olen, hän kadottaa hyvän ja jumalattoman. ²³Kuin hän rupee lyömään, niin hän tappaa äkisti, ja pilkkaa viattomain kiusausta. ²⁴Maa annetaan jumalattoman käsiin, hän peittää sen tuomarien kasvot: ellei se niin ole, kuinka se myös toisin on? ²⁵Minun päiväni ovat olleet nopiammat kuin juoksia: ne ovat paenneet, ja ei mitään hyvää nähneet. ²⁶Ne ovat pois menneet kuin joutuva haaksi, kuin kotka lentää ruualle. ²⁷Koska minä ajattelen: minä unhotan valitukseni, ja muutan kasvoni ja virvoitan minuni: ²⁸Niin minä pelkään kaikkia minun kipujani, tietäen, ettes anna minun olla viatoinna. ²⁹Jos olen jumalatoim, miksi minä nyt itsiäni hukkaan vaivaan? ³⁰Vaikka minä pesisin itseni lumivedessä ja puhdistaisin käteni saippualla, ³¹Niin sinä kuitenkin pistäisit minun lokaan; ja minun vaatteeni olisivat minulle kauhistukseksi. ³²Sillä ei hän ole minun vertaiseni, jota minä vastata taidan, että me ynnä tulisimme oikeuden eteen. ³³Ei ole joka meitä eroittaa, joka laskis kätensä meidän kahden välillemme. ³⁴Hän ottakoon vitsansa pois minusta, ja älköön hänen hirmuisuutensa peljättäkö minua; ³⁵Että minä puhuisin ja en pelkäisi häntä; sillä en minä mitään kanssani tiedä.

10 Minun sieluni suuttuu elämästä; minun valitukseni minusta annan minä olla ja puhun sieluni murheessa. ²Sanon Jumalalle: älä minua tuomitse: anna minun tietää, minkä tähden sinä riitelet minun kanssani. ³Onko sinulla ilo siitä, että väkivaltaa teet, ja hylkää minun, joka käsialas olen, ja annat jumalattomain aivoitukset kunniaan tulla? ⁴Onko sinulla lihalliset silmät? eli katsotkos niinkuin ihminen katsoo? ⁵Onko sinun päiväs niinkuin ihmisen päivät? eli vuotes niinkuin ihmisen vuodet? ⁶Että kysyt minun vääryyttäni, ja tutkit pahaa tekoani, ⁷Vaikka tiedät, etten minä ole jumalatoim; ehkei yhtään ole, joka taitaa sinun kädestäs vapauttaa. ⁸Sinun kätes ovat minun valmistaneet ja tehneet minun kaikki ympäri, ja sinä tahdot hukuttaa minun? ⁹Muista siis, että olet minun tehnyt niinkuin saven, ja annat minun tulla maaksi jälleen. ¹⁰Etkös minua ole lypsänyt kuin rieskaa, ja antanut minun juosta niinkuin juustoa? ¹¹Sinä olet minun puettanut nahalla ja lihalla: luilla ja suonilla olet sinä minun peittänyt. ¹²Elämän ja hyvän työn olet sinä minulle osoittanut, ja sinun katso misen minun henkeni kätkee. ¹³Ja vaikka sinä nämät sa laat sydämässä, niin minä tiedän sen kuitenkin, että sen muistat, ¹⁴Jos minä pahaa teen, niin sinä kohta havaitset, ja et jätä minun pahaa tekoani rankaisemata. ¹⁵Jos minä olen jumalatoim, voi minua! jos minä olen hurskas, niin en minä kuitenkaan uskalla nostaa ylös päätäni. Minä olen täynnä ylönkatsetta, katsos minun viheliäisyyttäni. ¹⁶Nousteessa sinä ajat minua takaa niinkuin jalopeura, ja taas ihmeellisesti minun kanssani menettelet. ¹⁷Sinä uulistat todistukses minua vastaan, ja vihastut kovin minun

päälleni. Minua vaivaa yksi toisensa jälkeen niinkuin sota. ¹⁸Miksis minun annoit lähteä äitini kohdusta? jospa minä olisin kuollut, ettei yksikään silmä olisi minua nähnyt! ¹⁹Niin minä olisin kuin en olisikaan ollut, kannettu äitini kohdusta hautaan. ²⁰Eikö minun ikäni lyhyt ole? Lakkaa ja päästä minua, ja luovu minusta, että minä vähänkin virvoitusta saisin, ²¹Ennenkuin minä menen, enkä palaja, pimeyden ja kuolon varjon maalle, ²²Joka on pimeyden maa ja synkiä kuolon varjo, jossa ei yhtään järjestystä ole, joka paisteessansa on niinkuin synkeys.

11 Niin vastasi Zophar Naemasta ja sanoi: ²Kuin joku on kauvan puhunut, eikö häntä pitäis vastattaman? eli pitääkö suupaltilla oikeus oleman? ³Pitääkö sinun jaarituksiisi ihmisten vaikeneman, että sinä pilkkaat, eikä yksikään sinua häpäisisi? ⁴Sinä sanot: minun opetukseni on selkiä, ja minä olen puhdas sinun silmäis edessä. ⁵Jospa Jumala puhuis ja avais huulensa sinua vastaan, ⁶Ja ilmoittais sinulle salaisen tiedon! sillä hänellä olis vielä enempi tekemistä, etkäs tietäisit, ettei hän muistele kaikkia sinun pahoja töitä. ⁷Luuletkos tutkistellessa Jumalan löytäväs? ja Kaikkivaltiaan täydellisesti löytäväs. ⁸Hän on korkiampi kuin taivas, mitäs tahdot tehdä? syvempi kuin helvetti, kuinkas taidat tuta? ⁹Pitempi kuin maa, ja laviampi kuin meri. ¹⁰Jos hänen ylösalaisin kääntäis, eli kätkis, eli heittäis kokoon; kuka hänen estäis? ¹¹Sillä hän tuntee turhatkin ihmiset, ja näkee vääryydet; ja ei hänen pitäis ymmärtämän? ¹²Turha ihminen ylpeilee, ja syntynyt ihminen on niinkuin metsäaasin varsa. ¹³Jos olisit valmistanut sydämes, ja nostanut kätes hänen tykönsä; ¹⁴Jos vääryys on sinun kädessä, niin heitä se kauvas, ettei yhtään vääryyttä asuisi majassas: ¹⁵Niin sinä ylennät kasvos ilman laitosta, ja olet vahva ja ei pelkääväinen. ¹⁶Niin sinä myös unhotat vaivan; ja niinkuin ohitse juossut vesi, tulee se mielees. ¹⁷Ja sinun elämäs aika pitää käymän ylös niinkuin puolipäivä, ja pimeys niinkuin kirkas aamu. ¹⁸Ole hyvässä turvassa, vielä nyt toivo on; sillä vaikkas nyt olet häpiässä, niin sinä kuitenkin olet rauhassa lepäävä. ¹⁹Sinä olet makaava, ja ei kenkään sinua peljätä: monen pitää sinua kunnioittaman. ²⁰Mutta jumalattomain silmät pitää nääntymän, ja ei voi päästää; sillä heidän toivonsa pitää puuttuman heidän sieluiltansa.

12 Niin vastasi Job ja sanoi: ²Te olette miehet; taito kuulee teidän kanssanne. ³Minulla on niin sydän kuin teilläkin, enkä ole alemmaisempi teitä: kuka se on, joka ei näitä tiedä? ⁴Joka lähimmäiseltänsä pilkataan, niinkuin minä, hän rukoilee Jumalaa, ja hän kuulee häntä: hurskas ja vakaa pilkataan. ⁵Hän on ylönkatsottu kynttiläinen ylpeiden ajatuksissa, valmistettu, että he siihen loukkaavat jalkansa, ⁶Ryövärein majoissa on kyllä, ja he härsyttelivät rohkiassti Jumalaa, ehkä Jumala on sen antanut heidän käteensä. ⁷Kysy siis eläimiltä, ja he opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, ja he sanovat sinulle. ⁸Taikka puhu maan kanssa, ja hän opettaa sinua; ja kalat meressä ilmoittavat sinulle.

⁹Kuka se on, joka ei kaikkia näitä tiedä, että Herran käsi on ne tehnyt? ¹⁰Että hänen kädessänsä on kaikkein elävien sielu, ja kunkin lihan henki? ¹¹Eikö korva koettele puhetta, ja suu maista ruokaa? ¹²Vanhoilla on taito, ja pitkäijällisillä ymmärrys. ¹³Hänen tykönänsä on taito ja voima; hänen on neuvo ja ymmärrys. ¹⁴Katso, koska hän kukistaa, niin ei auta rakentamaan: koska hän jonkun salpaa, niin ei kenkään taida avata. ¹⁵Katso, koska hän pidättää veden, niin kaikki kuivettuu, ja koska hän laskee, niin se kääntää maan. ¹⁶Hän on vahva Ja pysyväinen: hänen on se joka eksyy, ja se joka eksyttää. ¹⁷Hän johdattaa kavalat niinkuin saaliin, ja saattaa tuomarit tyhmäksi. ¹⁸Hän päästää kuningasten siteet, ja vyöttää heidän kupeensa. ¹⁹Papit vie hän niinkuin saaliin, ja väkevät kukistaa. ²⁰Hän vääntää pois totisten huulet, vanhain toimen ottaa hän pois. ²¹Hän kaataa ylönkatseen päämiesten päälle, ja voimallisten väkyyden hajoittaa. ²²Hän ilmoittaa pimiät perustukset, ja kuoleman varjon saattaa hän valkeuteen. ²³Hän saattaa kansat suureksi, ja taas hukuttaa heidät; hän levittää kansan, ja taas vie pois heidät. ²⁴Hän ottaa pois maan kansan ruhtinasten sydämet, ja eksyttää heitä korvessa, jossa ei tietä ole. ²⁵Ja he koperoitsevat pimeydessä ilman valkeutta; ja hän eksyttää heitä kuin juopuneita.

13 Katso, kaikkia näitä ovat silmäni nähneet, ja korvani kuulleet, ja on ne ymmärtänyt. ²Jota te tiedätte, sitä minäkin tiedän, enkä ole halvempi teitä. ³Minä puhun siis Kaikkivaltiaan tykö, ja mielin kamppailla Jumalan kanssa. ⁴Sillä te olette valheen saarnaajat, ja kaikki kelvottomat lääkärit. ⁵Jospa te voisitte juuri ääneti olla, niin te olisitte taitavat. ⁶Kuulkaat siis minun kamppaustani, ja ottakaat vaari asiasta, kuin minä puhun. ⁷Tahdotteko te Jumalan puolesta vastata vääryydellä? ja hänen puolestansa puhua petosta? ⁸Tahdotteko te katsoa hänen mieltänsä? Tahdotteko te riidellä Jumalan puolesta? ⁹Pitääkö se teille menestymän, koska hän teitä etsii? luuletteko te hänen pettäväanne, niinkuin joku pettää ihmisen? ¹⁰Hän kovin nuhtelee teitä, jos te salaisesti mieliä katsotte. ¹¹Eikö hänen korkeutensa teitä peljätä? ja hänen pelkonsa lankee teidän päälenne? ¹²Teidän muistonne vedetään tuhan verraksi, ja teidän selkänne pitää oleman niinkuin saviroukkio. ¹³Olkaat ääneti minun edessäni, minä puhun, tapahtukoon minulle mitä hyvänsä. ¹⁴Miksi minun pitää pureman lihaani hampaillani, ja asettaman sieluni minun käsiini? ¹⁵Katso, vaikka hän minun tappais, enkö minä vielä sittenkin toivoisi? kuitenkin minä nuhtelen teitäni hänen edessänsä. ¹⁶Hän on kuitenkin minun autuuteni; sillä ei yksikään ulkokulattu tule hänen eteensä. ¹⁷Kuulkaat juuri visusti minun puhettani, ja minun selitystäni teidän korvainne edessä. ¹⁸Katso, jo minä olen tuomion sanonut: Minä tiedän, että minä olen hurskas. ¹⁹Kuka tahtoo käydä oikeudelle minun kanssani? Mutta minun täytyy nyt ääneti olla, ja loppua. ²⁰Ainoastaan älä tee minulle kahta, niin en minä kätke itsiäni sinun edestä. ²¹Anna kätes olla kaukana minusta, ja

sinun kauhistukses älköön minua peljättäkö. ²²Kutsu minua, ja minä vastaan: eli minä puhun, ja vastaa sinä minua. ²³Kuinka usiat ovat minun vääryyteni ja pahat tekoni? anna minun saada tietää minun syntini ja rikokseni. ²⁴Miksi sinä peität kasvot, ja pidät minua vihollisena? ²⁵Tahdotkos niin kova olla lentävää lehteä vastaan, ja vainota kuivaa oljen kortta? ²⁶Sillä sinä kirjoitit minulle murhetta, ja annat minun periä nuoruuteni syntejä. ²⁷Sinä olet pannut minun jalkani jalkapuhun, ja otat kaikista minun poluistani vaarin, ja katsot kaikkia minun askeleistani; ²⁸Joka kuitenkin hukun niinkuin mädännyt raato, ja niinkuin koilta syöty vaate.

14 Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa, ja on täynnä levottomuutta, ²Kasvaa niinkuin kukkanen, ja kaatuu; pakenee niinkuin varjo, ja ei pysy. ³Ja senkaltaisen päälle sinä avaat silmäsi, ja vedät minun kanssasi oikeuden eteen. ⁴Kuka löytää puhtaan niiden seassa, kussa ei puhdasta ole? ⁵Hänellä on määrätty aika, hänen kuukautensa luku on sinun tykönäs: sinä olet määrän asettanut hänen eteensä, jota ei hän taida käydä ylitse. ⁶Luovu hänestä, että hän sais levätä, niinkauvan kuin hänen aikansa tulee, jota hän odottaa niinkuin palkollinen. ⁷Puulla on toivo, ehkä se hakattaisiin, että se uudistetaan, ja sen vesat kasvavat jälleen: ⁸Ehkä sen juuret vanhenevat maassa, ja kanto mätäneee mullassa, ⁹Kuitenkin se versoo jälleen veden märkyydestä, ja kasvaa niinkuin se istutettu olis. ¹⁰Mutta kussa ihminen on, koska hän kuollut, hukunut ja pois on? ¹¹Niinkuin vesi juoksee ulos merestä, ja oja kurentuu ja kuivettu, ¹²Niin on ihminen, kuin hän kuollut on, ei hän nouse: niinkauvan kuin taivas pysyy, ei he virkoo eikä herää unestansa. ¹³O jospa sinä minun haudataan kätkisit ja peittäisit minun, niinkauvan kuin vihas menis pois, ja asettaisit minulle määrän muistaakses minua. ¹⁴Luuletkos kuolleen ihmisen tulevan eläväksi jälleen? Minä odotan joka päivä niinkauvan kuin minä sodin, siihenasti että minun muutteeni tulee, ¹⁵Että sinä kutsuisit minua, ja minä vastaisin sinua, ja ettes hylkäisi käsialaasi; ¹⁶Sillä sinä olet jo lukenut kaikki minun askeleeni: etkös ota vaaria minun synneistäni? ¹⁷Minun rikokseni olet sinä lukinnut lyhteeseen, ja pannut kokoon minun vääryyteni. ¹⁸Jos tosin vuori kaatuu ja kato, ja vaha siirtyy sialtansa, ¹⁹Vesi kuluttaa kivet, ja virta vie maan pois, ja mitä sen päällä itse kasvaa: niin sinä myös ihmisen toivon kadotat. ²⁰Sinä olet häntä voimallisempi ijankaikkisesti, ja hänen täytyy mennä pois. Sinä muutat hänen kasvonsa, ja annat hänen mennä. ²¹Ovatko hänen lapsensa kunnniassa, sitä ei hän tiedä, taikka ovatko he ylönkatseessa, sitä ei hän ymmärrä. ²²Kuitenkin niinkauvan kuin hän kantaa lihaa, täytyy hänen olla vaivassa, ja niinkauvan kuin hänen sielunsa on hänessä, täytyy hänen murhetta kärsiä.

15 Niin vastasi Eliphas Temanilainen ja sanoi: ²Pitääkö taitavan niin tuuleen puhuman, ja täyttämän vatsansa tuu-

lella? ³Sinä nuhtelet kelvottomilla sanoilla ja puheilla, joista ei ole hyödytystä. ⁴Sinä olet hyljännyt pelvon, ja puhut ylönkatseella Jumalan edessä. ⁵Sillä sinun pahuutes opettaa niin sinun suus; ja sinä olet valinnut viekasteen kielen. ⁶Sinun suus pitää tuomitseman sinun, ja en minä: sinun huules pitää todistaman sinua vastaan: ⁷Oletkos ensimmäinen ihminen, joka syntynyt on? eli ennen (kaikkia) vuoria luotu? ⁸Oletko sinä kuullut Jumalan salaisen neuvon? ja onko taito halvempi sinua? ⁹Mitä sinä tiedät, jota emme tiedä; mitä ymmärrät, joka ei ole meidän tykönämme? ¹⁰Harmaapäät ja vanhat ovat meidän tykönämme, jotka ennen ovat eläneet kuin sinun isäs. ¹¹Pitäiskö Jumalan lohdutukset oleman halvat sinulle? Eli onko jotakin salaista tykönäs? ¹²Mitä sinun sydämes aikoi? ja mitä vilkutat silmiäs? ¹³Kuinka sinä asetat mieles Jumalaa vastaan? että sinä senkaltaiset sanat suustas päästät. ¹⁴Mikä on ihminen, että hän olis puhdas? ja että hän olis hurskas, joka vaimosta syntynyt on? ¹⁵Katso, hänen pyhänsä seassa ei ole yhtään nuhteetointa; ja taivaat ei ole puhtaat hänen edessänsä. ¹⁶Kuinka paljon enemmän ihminen on kauhia ja ilkiä, joka juo vääryyttä niinkuin vettä? ¹⁷Minä osoitan sinulle sen, kuule minua: minä luettelen sinulle, mitä minä nähnyt olen: ¹⁸Mitä taitavat sanoneet ovat, jota ei yksikään heidän isistänsä ole salannut. ¹⁹Joille ainoille maa annettu on, niin ettei yksikään outo saanut käydä heidän keskellänsä. ²⁰Jumalatoim vapisee kaiken elinaikansa, ja tyrannin vuosiluku on peitetty. ²¹Pelvon ääni on hänen korvissansa, että rauhassakin pitää hävittäjä tuleman hänen päällensä. ²²Ei hän usko palajavansa pimeydestä, ja varoo aina miekkaa. ²³Kuin hän lähtee sinne ja tänne elatuksensa jälkeen, niin hän luulee aina pimeyden päivän käsissänsä olevan. ²⁴Ahdistus ja hätä peljättävät häntä, ja yllyttävät hänen, niinkuin kuningas valmis sotaan. ²⁵Sillä hän on ojentanut kätensä Jumalaa vastaan, ja vahvistanut itsensä Kaikkivaltiaasta vastaan. ²⁶Hän juoksee päätäpäin häntä vastaan, ja seisoo ymseästi häntä vastaan. ²⁷Hän on peittänyt kasvonsa lihavuudellansa, ja lihoittanut ja paisuttanut itsensä. ²⁸Mutta hänen pitää asuman hävitetyssä kaupungissa ja asumattomissa huoneissa, jotka roukkioksi riutumallansa ovat. ²⁹Ei hänen pidä rikastuman, eikä hänen tavaransa pysymän, eikä hänen onnensa pidä leviämän maassa. ³⁰Ei hänen pidä pääsemän pimeydestä: tulen liekki kuivaa hänen oksansa, ja hänen suunsa hengellä kato. ³¹Ei hän taida uskaltaa turhuuteen, että hän on petetty; sillä turhuus on hänen palkkansa. ³²Hän loppuu ennen aikaansa, ja hänen oksansa ei pidä vihoittaman. ³³Hän poimitaan niinkuin kypsytöin marja viinapuusta, ja niinkuin öljypuu varistaa kukoistuksensa. ³⁴Sillä ulkokullattuun kokous pitää oleman yksinäinen, ja tulen pitää polttaman lahjain ottajan huoneen, ³⁵Hän siittää onnettomuuden, ja synnyttää vaivaisuuden; ja heidän vatsansa valmistaa petoksen.

16 Sitte vastasi Job ja sanoi: ²Minä olen usein senkaltaista kuullut: te olette kaikki häijyt lohduttajat. ³Koska

siis nämät tyhjät puheet loppuvat? eli mikä sinun niin rohkaisee puhumaan? ⁴Minä taitaisin myös puhua niinkuin tekin. Minä soisin teidän sielunne olevan minun sieluni siassa, niin minä löytäisin myös sanoja teitä vastaan, ja taitaisin vääntää päätäni teitä vastaan. ⁵Minä tahtoisin vahvistaa teitä suullani, ja lohduttaa huulillani. ⁶Mutta ehkä minä puhuisin, niin ei kuitenkaan minun vaivani lakkaa: jos minä vaikenen, niin ei se kuitenkaan mene minusta pois. ⁷Mutta nyt hän saattaa minulle vaivaisuuden: sinä hävität koko minun seurani. ⁸Sinä olet tehnyt minun ryppyiseksi, että olis todistus minua vastaan: minun laihuuteni nousee minua vastaan, ja sanoo minua vastaan. ⁹Hänen vihansa repäisee minun, ja joka minua vihaa, kiristelee hampaitansa minun päälleni; ja minun viholliseni silmät kiiluvat minun päälleni. ¹⁰He ammottivat suunsa minua vastaan, ja ovat minua häpiällisesti poskelle piesseet: he ovat sammuttaneet vihansa minun päälleni. ¹¹Jumala on minun hyljännyt väärille, ja antanut minun tulla jumalattomain käsiin. ¹²Minä olin rauhassa, vaan hän on minun murentanut, hän on tarttunut minun kaulaani, ja särkenyt minun, ja pannut minun hänellensä maaliksi. ¹³Hänen ampujansa ovat piirittäneet minun: hän on reväissyt minun munaskuuni, eikä säästännyt: hän on vuodattanut minun sappeni maan päälle: ¹⁴Hän on haavoittanut minun yhdellä haavalla toisen perään: Hän karkasi minun päälleni niinkuin joku väkevä. ¹⁵Minä ompelin säkin minun nahkani päälle, ja laskin sarveni multa. ¹⁶Minun kasvoni ovat soaistut itkusta, ja silmälautani päällä on kuoleman varjo. ¹⁷Ehkei kuitenkaan minun kädessäni ole vääryys, ja minun rukoukseni on puhdas. ¹⁸Maa, älä peitä minun vertani, ja älkään olko minun huudolleni siaa. ¹⁹Ja katso, minun todistajani on taivaassa, ja joka minun tuntee, on korkeudessa. ²⁰Minun ystäväni ovat minun pilkkaajani; mutta minun silmäni vuodattavat kyyneliä Jumalan tykö, ²¹Joka ihmisen puolesta vastaa Jumalan tykönä, niinkuin ihmisen lapsi lähimmäisensä puolesta. ²²Mutta määrättyt vuodet ovat tulleet, ja minä menen sitä tietä pois, jota en minä jälleen palaja.

17Minun henkeni on heikko, minun päiväni ovat lyhetyt, ja hauta on käsissä. ²En minä ketäkään pettänyt, ja kuitenkin minun silmäni täytyy olla murheessa. ³Nyt siis taivuta sinus, ja ole itse minun takaukseni! kukas muu olis, joka minua takais? ⁴Ymmärryksen olet sinä heidän sydämistänsä kätkenyt, sentähden et sinä korota heitä. ⁵Hän kerskaa ystävilensä saaliistansa, mutta hänen lastensa silmät pitää vaipuman. ⁶Hän on minun pannut sananlaskuksi kansain sekaan, ja ääniksi heidän keskellensä. ⁷Minun silmäni ovat pimenneet minun suruni tähden, ja kaikki minun jäseneni ovat niinkuin varjo. ⁸Tästä hurskaat hämmästyvät, ja viattomat asettavat heitänsä ulkokullaita vastaan. ⁹Hurskas pysyy tiellensä: ja jolla on puhtaat kädet, se pysyy vahvana. ¹⁰Kääntäkäätsiis teitänsä kaikki ja tulkaat nyt: en minä kuitenkaan löydä yhtään taitavaa teidän seassanne. ¹¹Minun päiväni ovat kuluneet: minun ai-

voitukseni ovat hajoitetut, jotka minun sydämessäni olivat, ¹²Ja ovat yöstä päivän, ja valkeuden pimeydestä tehneet. ¹³Ja ehkä minä kauvan odottaisin, niin on kuitenkin hauta minun huoneeni, ja minä olen vuoteeni pimeydessä tehnyt. ¹⁴Mätänemisen minä kutsuin isäkseni, ja madot äidikseni ja sisarekseni. ¹⁵Kussa on nyt minun odottamiseni? ja kuka ottaa minun toivostani vaarin? ¹⁶Hautaan se menee, ja makaa minun kanssani mullassa.

18Niin vastasi Bildad Suasta ja sanoi: ²Koska te lakkaatte puhumasta? ymmärtäkäätsiis ensin, ja puhukaamme sitte. ³Miksi me pidetään niinkuin juhdat, ja olemme niin saastaiset teidän silmäinne edestä? ⁴Tahdotkos revetä kiu-kussas? luuletkos, että maa sinun tähtes hyljätään ja kallio siirretään siastansa? ⁵Jumalattoman valkeus pitää myös sammutettaman, ja hänen valkiansa kipinä ei pidä paisuttaman. ⁶Hänen majassansa pitää valkeus tuleman pimeydeksi, ja hänen kynttilänsä pitää siinä sammutettaman. ⁷Hänen voimansa askeleet pitää ahdistettaman; ja hänen neuvonsa pitää hänen maahan sysäämään. ⁸Sillä hän on viety jalkoinensa paulaan, ja vaeltaa verkossa. ⁹Paula pitää pitämän hänen kantapänsä, ja ryövärit pitää hänen käsittämään. ¹⁰Hänen paulansa on viritetty maan päälle, ja hänen satimensa hänen polullensa. ¹¹Kaikin tahoin pitää kauhistukset häntä peljättämään, ja hänen jalkansa eksyttämään. ¹²Nälkä pitää oleman hänen tavaransa, ja onnettomuus pitää oleman valmistettu hänen kylkeensä. ¹³Hänen nahkansa vahvuus pitää kulutettaman, ja hänen väkevyytensä pitää kuoleman esikoisen syömään. ¹⁴Hänen toivonsa pitää revittämään ylös juurinensa hänen majastansa, ja hän pitää ajettaman pelkoin kuninkaan tykö. ¹⁵Se on asuva hänen majassansa hänen puutteensa tähden: hänen majansa päälle pitää tulikiveä viskottaman. ¹⁶Alhaalta pitää hänen juurensa kuivettuman, ja ylhäältä hänen elonsa niitettämään. ¹⁷Hänen muistonsa pitää hukkuman maan päältä, ja ei pidä ensinkään hänellä nimeä oleman kadulla. ¹⁸Hän pitää ajettaman valkeudesta pimeyteen, ja pitää maalta heitettämään pois. ¹⁹Ei hänellä pidä yhtään lasta oleman, eikä lasten lasta hänen kanssansa; ja ei pidä yhtään hänen asuinsioihinsa jäämään. ²⁰Ne jotka hänen perässänsä tulevat, pitää hämmästyvän hänen päivästänsä, ja ne jotka hänen edellensä ovat olleet, pitää peljästymään. ²¹Tämä on jumalattoman maja, ja tämä on sen sia, joka ei Jumalasta mitään tiedä.

19Mutta Job vastasi ja sanoi: ²Kuinka kauvan te vaivate minun sieluan? ja runtelette minua sanoilla? ³Te olette nyt kymmenen kertaa pilkanneet minua; ja ette häpee minua niin vaivata. ⁴Jos minä erehdyn, niin minä itselleni erehdyn. ⁵Mutta te tosin nousette minua vastaan, ja soimaatte minun pilkkaani. ⁶Niin tietäkäätsiis nyt, että Jumala hukuttaa minun, ja on piirittänyt minun verkkoihinsa. ⁷Katso, ehkä minä vielä väkivallan tähden huutaisin, niin ei kuitenkaan kuulla minua: jos minä parkuisin, niin

ei tässä ole oikeutta. ⁸Hän on aidannat minun tieni, etten minä taida sitä käydä, ja pannut pimeyden minun poluilteni. ⁹Hän on riisunut minun kunniani minulta, ja ottanut pois kruunun minun päästäni. ¹⁰Hän on maahan kukistanut minun joka kulmalta, ja laskenut minun menemään; ja on reväissyt ylös minun toivoni niinkuin puun. ¹¹Hän on hirmuisesti vihastunut minun päälleni, ja pitää minun vihamiehenänsä. ¹²Hänen sotajoukkonsa ovat kokoontuneet, ja asettaneet tiensä minua kohden, ja piirittäneet minun majani. ¹³Hän on eroittanut minun veljeni kauvas minusta, ja minun tuttavani ovat minulle muukalaisiksi tulleet. ¹⁴Minun lähimmäiseni piiloivat minua, ja minun ystäväni ovat unhottaneet minun. ¹⁵Minun huonekuntalaiseni ja piikani pitävät minua vieraana, minä olen tuntemattomaksi tullut heidän silmänsä edessä. ¹⁶Minä huusin palveliaani, ja ei hän vastannut minua: minun täytyy rukoilla häntä omalla suullani. ¹⁷Minun emäntäni vieroi minun henkeäni, ja minun täytyy palvella omia lapsiani. ¹⁸Ja nuoretkin lapset minun katsovat ylös: jos minä nousen, niin he puhuvat minua vastaan. ¹⁹Kaikki uskolliset ystäväni kauhistuvat minua; ja joita minä rakastin, ovat kääntäneet itsensä minua vastaan. ²⁰Minun luuni tarttuivat minun nahkaani ja lihaani, ja en minä taida nahallani peittää hampaitani. ²¹Armahtakaat minun päälleni, armahtakaat minun päälleni, te minun ystäväni! sillä Jumalan käsi on minuun satuttanut! ²²Miksi te vainootte minua niinkuin Jumalakin, ja ette taida minun lihastani ravittaa? ²³Jospa minun puheeni kirjoitettaisiin! jospa ne kirjaan pantaisiin, ja painettaisiin! ²⁴Raudalla kaivettaisiin lyijy ijankaikkiseksi muistoksi kiveen. ²⁵Sillä minä tiedän minun Lunastajani elävän: ja hän on tästälähin maan päällä seisova. ²⁶Ja vaikka vihdoin minun nahkani ja tämä (ruumis) lakastuu, saan minä kuitenkin minun lihassani nähdä Jumalan. ²⁷Hänen minä olen minulleni näkevä, ja minun silmäni katsovat häntä, ja ei kenkään outo. Minun munaskuuni ovat kuluneet minun helmassani. ²⁸Tosin teidän pitäis sanoman: Miksi me vainoamme häntä? sillä tämän puheen perustus löytyy minun tykönäni. ²⁹Peljätkäät siis miekkaa, sillä viha on pahain töiden kostomiekka, että te tietäisitte kurituksen tulevan.

20Silloin Zophar Naemasta vastasi ja sanoi: ²Minun ajatkseni vaativat siis minua vastaamaan, ja en minä taida itsiäni pidättää. ³Minä tahdon kuulla, jos joku minua nuhtelee ja laittaa; sillä minun ymmärrykseni benki vastaa minun puolestani. ⁴Etkös tiedä sen aina niin käyneen siitä ajasta kuin ibminen on pantu maan päälle, ⁵Että jumalattomien kerskaus ei ulotu kauvas; ulkokullattuun ilo on silmänräpäkseksi. ⁶Jos hänen korkeutensa ulottuis taivaasen, ja hänen päänsä sattuis pilviin; ⁷Niin pitää hänen viimein katooman niinkuin loka, niin että ne jotka hänen ovat näneet, sanovat: kussa hän on? ⁸Niinkuin uni katoa, niin ei pidä häntä löydettämän, ja niinkuin yönäkö pitää hänen raukeaman. ⁹Se silmä, joka hänen nähnyt on, ei pidä häntä enää näkemän, ja hänen paikkansa ei pidä häntä

enää näkemän. ¹⁰Hänen lapsensa pitää kerjääjiä palveleman, ja hänen kätensä pitää jälleen hänelle antaman, mitä hän ryövänyyt on. ¹¹Hänen luunsa pitää maksaman hänen salaiset syntinsä, ja pitää makaaman maassa hänen kanssansa. ¹²Ehkä vielä pahuus maistais makiasti hänen suussansa, kuitenkin pitää hänen sen kätkemän kielensä päälle. ¹³Hän säästää, ja ei hylkää sitä, vaan pitää sen suussansa. ¹⁴Hänen ruokansa pitää muuttuman hänen vatsassansa, kärkeen sapeksi hänen sisälmyksissänsä. ¹⁵Sen tavarankonka hän niellyt on, pitää hänen ylös oksentaman; ja Jumala ajaa ne ulos hänen vatsastansa. ¹⁶Hänen pitää imemän kärkeen myrkyä, ja kyykärkeen kieli on hänen tappava. ¹⁷Ei hänen pidä näkemän ojia ja virttoja, joista hunaja ja voi vuotavat. ¹⁸Hän tekee työtä, ja ei saa nautita, ja hänen kalunsa pitää toisen saaman, niin ettei hänellä pidä niistä iloa oleman. ¹⁹Sillä hän on polkenut ja hyljännyt köyhän, hän on repinyt itsellensä huoneita, joita ei hän ole rakentanut. ²⁰Sillä hänen vatsansa ei ole taitanut täyteen tulla, ja hänen kalliit kalunsa ei taida häntä pelastaa. ²¹Hänen ruastansa ei pidä mitään jäämän; sentähden ei pidä hänen hyvät päivänsä pysyväiset oleman. ²²Ehkä hänellä olis yltäkyllä, niin pitää hänellä kuitenkin ahdistus oleman: kaikki käden vaiva pitää hänen päällensä tuleman. ²³Hänen vatsansa pitää vihdoin täyteen tuleman, ja hänen pitää lähettämän vihansa hirmuisuuden hänen päällensä: hän antaa sataa sotansa hänen päällensä. ²⁴Hänen pitää pakeneman rautaisia sota-aseita, ja vaskijoutsen pitää hänen lävitsensä käymän. ²⁵Avoim miekka pitää käymän hänen lävitsensä, ja miekan välkynä, joka hänelle pitää karvas oleman, pitää pelvolla hänen päällensä tuleman. ²⁶Koko pimeys on hänelle kätkeyty tavaraksi; tuli pitää hänen kuluttaman, joka ei puhallettu ole, ja sille, joka jää hänen majaan, pitää pahoin käymän. ²⁷Taivaan pitää ilmoittaman hänen pahuutensa, ja maan pitää asettaman itsensä häntä vastaan. ²⁸Hänen huoneensa hedelmä pitää vietämän pois, ja hajoitettaman hänen vihansa päivänä. ²⁹Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, ja hänen puheensa perintö Jumalalta.

21Job vastasi ja sanoi: ²Kuulkaat visusti minun puhettani, ja antakaat neuvoa teitänne. ³Kärsikää minua, että minä myös puhuisin: ja kuin minä puhunut olen, pilkkaa sitte. ⁴Puhunko minä ihmisen kanssa? miksi ei minun henkeni pitäisi tästä murehtiman? ⁵Katsokaat minun päälleni, ja hämmästykää, ja pankaat kätenne suun eteen. ⁶Koska minä sitä ajattelen, niin minä peljästyn, ja vavistus tulee minun lihani päälle. ⁷Miksi jumalattomat elävät, tulevat vanhaksi ja lisääntyvät tavarassa? ⁸Heidän siemenensä on pysyväinen heidän ympärillensä, ja heidän sikiänsä ovat läsnä heitä. ⁹Heidän huoneensa ovat vapaat pelvosta, ja Jumalan vitsa ei ole heidän päällensä. ¹⁰Heidän sonninsa päästetään, ja ei käy väärin, heidän lehmänsä poikivat, ja ei ole hedelmättömät. ¹¹Heidän nuoret lapsensa käyvät ulos niinkuin lauma, ja heidän lapsensa hyppäävät. ¹²He

riemuitsevat trumpuilla ja kanteleilla, ja iloitsivat huiluilla. ¹³He vanhenevat hyvissä päivissä, ja menevät silmänräpäyksessä helvettiin. ¹⁴Jotka sanovat Jumalalle: mene pois meidän tyköämme; sillä emme tahdo tietää sinun tietäs. ¹⁵Kuka on Kaikkivaltias, että meidän pitää häntä palveleman? eli mitä meidän siitä hyvää on, että me häntä rukoilemme? ¹⁶Mutta katso, heidän tavaransa ei ole heidän kädesssänsä: jumalattomain neuvo pitää kaukana minusta oleman. ¹⁷Kuinka jumalattoman kynttilä sammuu, ja heidän kadotuksensa tulee heidän päällensä? Hänen pitää jakaman surkeutta vihassansa. ¹⁸Heidän pitää oleman niinkuin korsi tuulessa, ja niinkuin akanat, jotka tuulisää vie salaisesti pois. ¹⁹Jumala säästää hänen onnettomuutensa hänen lapsillensa; koska hän maksaa hänelle, silloin hänen pitää tietämän. ²⁰Hänen silmänsä pitää näkemän hänen kadotuksensa, ja Kaikkivaltiaan vihasta pitää hänen juoman. ²¹Sillä mitä hän tottelee hänen huonettansa hänen jälkeensä? Ja hänen kuukauttensa luku tuskin tulee puollensa. ²²Kuka tahtoo opettaa Jumalaa, joka korkiatkin tuomitsee? ²³Tämä kuolee vauraana ja terveenä, rikkaana ja onnellisena. ²⁴Hänen piimäastiansa ovat täynnä rieskaa, ja hänen luunsa ovat täynnä ydintä. ²⁵Mutta toinen kuolee murheellisella mielellä, ja ei koskaan syönyt ilossa. ²⁶Ja he makaavat ynnä maassa, ja madot peittävät heidät. ²⁷Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja teidän väärän aivoituksenne minua vastaan. ²⁸Sillä te sanotte: kussa ruhtinaan huone on? ja kussa ovat majat, joissa jumalattomat asuiva? ²⁹Ettekö ole tutkineet vaeltavaisilta? ja ettekö tiedä hänen merkkejensä? ³⁰Sillä paha säästetään kadotuksen päivään, ja hän pysyy hamaan vihan päivään asti. ³¹Kuka sanoo hänen edesssänsä hänen tiensä? ja kuka kostaa hänelle sen minkä hän tehnyt on? ³²Mutta hän viedään hautaan, ja täytyy joukossa pysyä. ³³Ojan multa kelpasi hänelle, ja kaikki ihmiset viedään hänen perässsänsä; ja ne jotka ovat hänen edellensä olleet, ovat epälukuiset. ³⁴Miksi te minua lohdutatte turhaan? ja teidän vastauksenne löydetään vääräksi.

22 Silloin vastasi Eliphaz Temanilainen, ja sanoi: ²Mitä mies taitaa Jumalalle hyödyllinen olla? vaan itsiänsä taitaa ymmärtäväinen hyödyttää. ³Luuletkos Kaikkivaltiaalle kelpaavan, että sinus luet hurskaaksi? eli mitä se auttais, ehkä sinun ties olisivat ilman rikosta? ⁴Luuletkos, että hän pelkää sinua rangaista ja käydä oikeudelle kanssas? ⁵Eikö sinun pahuutes ole suuri? Ja sinun vääräydelläs ei ole loppua. ⁶Sinä olet ottanut pantin veljeltäs ilman syytä, ja olet riisunut vaatteen alastomalta. ⁷Et sinä ole antanut väsyneelle vettä juoda; sinä olet kieltänyt isoovaiselta leivän. ⁸Mutta voimallinen sai omistaa maan, ja arvossa pidettävä sai siinä asua. ⁹Lesket olet sinä laskenut tyhjänä, ja taittanut orpoin käsivarret. ¹⁰Sentähden olet sinä kierretty pauloilla, ja hämmästys on sinun äkisti peljättänyt, ¹¹Eli pimeys, ettes näkisi; ja vedenpaljous on peittänyt sinun. ¹²Eikö Jumala ole ylhäällä taivaissa? Ja katsos ylimmäisiä

tähtiä, että ne korkiat ovat. ¹³Ja sinä sanot: mitä Jumala tietää? taitaneeko hän tuomita sitä, mikä pimeydessä on? ¹⁴Pilvet peittävät hänen, ettei hän näe: hän vaeltaa taivaan ympärillä. ¹⁵Tahdotkos tuta maailman polkuja, joita väärät ihmiset käyneet ovat? ¹⁶Jotka ennen aikaansa hukkuuivat, ja vesi on liottanut heidän perustuksensa. ¹⁷Ne jotka sanovat Jumalalle: mene meistä pois! mitä Kaikkivaltias taitais heidän tehdä. ¹⁸Vaikka hän on täyttänyt heidän huoneensa tavaralla; mutta jumalattomain neuvo olkoon kaukana minusta. ¹⁹Hurskaat näkevät sen ja iloitsivat, ja viatoin pilkkaa heitä. ²⁰Meidän varamme ei pidä hukkuman, vaan heidän tähteensä pitää tulen polttaman. ²¹Niin sovi nyt hänen kanssansa, ja ole rauhallinen; siitä saat paljon hyvää. ²²Kuule lakia hänen suustansa, ja käsitä hänen puheensa sinun sydämees. ²³Jos sinä käännät sinus Kaikkivaltiaan tykö, niin sinä rakennetaan, ja saatat vääräyden kauvas majastas. ²⁴Niin sinä annat kullan mullasta, ja ojan kivistä kalliin kultan. ²⁵Kaikkivaltias on sinun kultas, ja hopiaa pitää sinulla paljo oleman. ²⁶Silloin sinun ilos pitää oleman Kaikkivaltiaassa, ja nostaman kasvos Jumalan tykö. ²⁷Sinä rukoilet häntä, ja hän kuulee sinua, ja sinä maksat lupaukses. ²⁸Mitä aioit, sen hän antaa sinulle menestyä; ja valkeus paistaa sinun teilläs. ²⁹Sillä ne jotka itsensä nöyryyttävät, korottaa hän, ja se joka silmänsä painaa alas, vapautetaan. ³⁰Sekin, joka ei viatoin ole, autetaan ja pelastetaan sinun kättes puhtauden tähden.

23 Job vastasi ja sanoi: ²Minun puheeni on vielä murheellinen, ja minun voimani on heikko huokausteni tähden. ³Jospa minä tietäisin, kuinka minä hänen löytäisin, ja tulisin hänen istuimensa tykö! ⁴Ja asettaisin oikeuden hänen eteensä, ja täyttäisi suuni perustuksilla, ⁵Tietäisin, mitä hän vastais minua, ja ymmärtäisin, mitä hän minulle sanovali. ⁶Riiteleekö hän suurella voimalla minun kanssani? Ei, vaan itse antaa minulle voimaa. ⁷Sillä minä vakuuteni osoittaisin hänen edesssänsä, ja pääsisin ijäti vapaaksi siitä, joka minun tuomitsee. ⁸Mutta jos minä kohdastansa käyn, niin ei hän ole siellä; jos minä menen takaperin, niin en minä häntä havaitse. ⁹Jos hän on vasemmalla puolella, niin en minä häntä käsitä; jos hän kätkee itsensä oikialle puolelle, niin en minä häntä näe. ¹⁰Mutta hän tuntee minun tieni; koetelkaan minua, niin minä löydetään niinkuin kulta; ¹¹Sillä minä panen jalkani hänen askeleillensa, pidän hänen tiensä, ja en poikkee siitä. ¹²Ja en poikkee hänen huultensa käskyistä, ja kätken hänen suunsa sanat, niinkuin minun tapani on. ¹³Hän on itse ainoa, kuka estää häntä? hän tekee, mitä hän tahtoo. ¹⁴Sillä hän täyttää aivoitukseni minusta; ja tainkaltaisia on paljo hänen tykönsä. ¹⁵Sentähden olen minä hämmästynyt hänen edesssänsä, ja koska minä sen ymmärrän, niin minä pelkään häntä. ¹⁶Ja Jumala on tehnyt minun sydämeni pehmiäksi, ja Kaikkivaltias on minun peljättänyt. ¹⁷Sillä pimeys ei luovu minusta, ja synkeys ei kätketä minulta.

24Siksi ei Kaikkivaltialta ole ajat salatut? ja ne, jotka hänen tuntevat, ei näe hänen päiviänsä? ²He siirtävät rajan, he ryöväävät lauman ja ruokkivat sen. ³He ajavat orpoin aasit pois, ja ottavat leskein härjät pantiksi. ⁴Köyhäin täytyy tiellä paeta heitä, ja siviät maan päällä lymyttävät itsensä. ⁵Katso, niinkuin metsä-aasit korvessa, lähtevät he ulos ja samoovat varhain saaliin perään: korvessa on jokaiselle heistä ruokaa, niin myös nuorukaisille. ⁶He niittävät pellolla hänen tulonsa, ja poimivat ja hakevat jumalattoman viinamäessä. ⁷Alastoman antavat he maata ilman vaatetta ja peittämättä pakkasessa. ⁸Vuorten vuotamisesta tulevat he märäksi; ja ettei heillä yhtään turvaa ole, turvaavat he mäkiin. ⁹He repivät orvot nisistä, ja panttaavat köyhän. ¹⁰Alastoman antavat he käydä verhotta, ja ottavat isovaiselta jalalliset pois. ¹¹He pusertavat öljyä huonettensa vaiheella, ja janoovat viinaa kuurnitessa. ¹²He saattavat kansan kaupungissa huokaamaan, ja tapettuina sielut huutamaan: ja ei Jumala heitä rankaise. ¹³Sentähden ovat he vilpistyneet valkeudesta, ja ei tunne sen tietä, ja ei pala ja sen poluille. ¹⁴Murhaaja nousee varhain ja tappaa köyhän ja tarvitsevan, ja on yöllä niinkuin varas. ¹⁵Salavuoteisen silmät vartioitsevat hämärää, ja sanoo: ei minua yksikään silmä näe; ja luulee itsensä peiteytyksi. ¹⁶Pimeässä hän kaivaa itsensä huoneisiin, jotka he päivällä ovat itsellensä merkinneet, ja ei tahdo tietää valkeutta. ¹⁷Sillä vaikka aamu heille tulis, on se heille niinkuin pimeys; sillä hän tuntee pimeyden kauhistuksen. ¹⁸Hän on keviä veden päällä, heidän osansa pitää kirotun oleman maalla; ja ei hän katso viinamäkien tietä. ¹⁹Helvetti ottaa syntiset pois niinkuin pouta, ja niinkuin kuivuus kuluttaa lumisen veden. ²⁰Laupius pitää unhottaman hänen, madot syövät hänen makeutensa, ei häntä pidä muistettaman; hän pitää särjettämän niinkuin lahopuu. ²¹Hän on saattanut murheelliseksi hedelmättömän, joka ei synnytä, ja ei tehnyt leskelle mitään hyvää. ²²Ja on vetänyt voimalliset allensa väellänsä; koska hän seisoo, ei pidä hänen tietämän elämästään. ²³Hän tekee itsellensä levon, johon hän luottaa, ja hänen silmänsä katsovat heidän teitensä. ²⁴He ovat vähän aikaa korotetut, vaan he tulevat tyhjään, ja kukistetaan, ja saavat lopun niinkuin kaikki kappaleet, ja niinkuin oas tähtkäästä, lyödään he pois. ²⁵Eikö se niin ole? kuka nuhtelee minua valhetteliaksi, ja minun sanani tyhjäksi tekee?

25Silloin vastasi Bildad Suasta ja sanoi: ²Hallitus ja pelko on hänen tykönänsä, joka tekee rauhan korkeittensa seassa. ³Kuka voi lukea hänen joukkonsa? ja kenen päälle ei paista hänen valkeutensa? ⁴Kuinka on ihminen hurskas Jumalan edessä? eli kuinka vaimon lapsi on puhdas? ⁵Katso, kuu ei valaise vielä, eikä tähdet ole vielä kirkaat hänen silmänsä edessä: ⁶Kuinka paljo vähemmin ihminen, se mato, ja ihmisen lapsi se toukka?

26Job vastasi ja sanoi: ²Ketäs autat? sitäkö, jolla ei

voimaa ole? autatkos sitä, jolla ei voimaa ole käsivarressa? ³Ketäs neuvot? sitäkö, joka ei mitään tiedä, ja opetat voimallista toimittamaan? ⁴Kenen edessä sinä puhut, ja kenen edessä henkes käy ulos? ⁵Uljaat huokaavat, niin myös ne, jotka veden alla asuvat. ⁶Helvetti on avoinna hänen edessään, ja kadotuksella ei ole peitettä. ⁷Hän venyttää pohjoisen tyhjän päälle, ja maa riippuu tyhjän päällä. ⁸Vedet hän kokoo pilviinsä, ja pilvet ei repee niiden alla. ⁹Hän pitää istuimensa, ja levittää pilvensä sen päälle. ¹⁰Hän on asettanut määrän vetten ympärille, siihenasti kuin valkeus ja pimeys loppuvat. ¹¹Taivaan patsaat vapisevat ja hämmästyvät hänen kurituksestansa. ¹²Voimallansa on hän halaissut meren, ja hänen ymmärryksestään tyventyy meren ylpeys. ¹³Taivas tulee kirkaaksi hänen ilmansa kautta, ja hän valmistaa kädellensä pitkän kärkeen. ¹⁴Katso, näin tapahtuu hänen tekoinsa kanssa, mutta näistä olemme me vähän kuulleet; vaan kuka voi ymmärtää hänen väkevyytensä jyllinän?

27Ja Job puhui vielä sananlaskunsa ja sanoi: ²Niin totta kuin Jumala elää, joka minun oikeuteni kieltää, ja Kaikkivaltias, joka minun sieluni murheelliseksi saattaa: ³Niinkauvan kuin minun henkeni on minussa, ja Jumalalta puhallus minun sieraimissani, ⁴Ei pidä minun huuleni vääryyttä puhuman, ja minun kieleni ei pidä petosta ottaman eteensä. ⁵Pois se minusta, että minä sanoisin teidät hurskaaksi, siihenasti kuin minun loppuni tulee, en minä luovu jumalisuudestani. ⁶Minun oikeudestani, jonka minä pidän, en minä luovu. Minun omatuntoni ei kalva minua koko elinikani. ⁷Mutta minun viholliseni löydetään jumalattomaksi, ja minun vastahakoiseni vääräksi. ⁸Sillä mikä on ulkokuluttanut toivo, että hän niin ahne on, koska Jumala ottaa hänen sielunsa pois? ⁹Luuletkos Jumalan kuulevan hänen huutoansa, kuin hänelle ahdistus tulee? ¹⁰Kuinka hänellä taitaa olla ilo Kaikkivaltialta? ja rukoilla Jumalaa joka aika? ¹¹Minä opetan teitä Jumalan kädestä, ja mitä Kaikkivaltialle kelpaa, en minä salaa. ¹²Katso, te olette kaikki taitavinanne; miksi siis te senkaltaisia turhia asioita otatte eteenne? ¹³Tämä on Jumalalta jumalattoman palkka, ja tyrannein perimys, jonka he Kaikkivaltialta saavat: ¹⁴Jos hän saa paljon lapsia, niin ne hukataan miekalla, ja hänen sikiänsä ei ravita leivällä. ¹⁵Hänen jälkeensä jääneensä pitää haudattaman kuolemaan, ja hänen leskensä ei pidä itkemän. ¹⁶Jos hän kokoo rahaa niinkuin tuhkaa, ja valmistaa hänellensä vaatteita niinkuin lokaa, ¹⁷Niin hänen pitää kylä valmistaman, mutta hurskas pukee ne yllensä, ja viatoin jakaa rahan. ¹⁸Hän rakentaa huoneensa niinkuin toukka, ja niinkuin vartia tekee itsellensä lakan. ¹⁹Rikas kuolee, vaan ei koota: koska joku silmänsä avaa, niin ei häntä enää löydetä. ²⁰Hänen päällensä lankee pelko niinkuin vesi; rajuilma ottaa varkein hänen yöllä pois. ²¹Itätuuli vie hänen pois, että hän hukkuu, ja tuulispää siirtää hänen sieltänsä. ²²Nämät Jumala hänelle lähettää, ja ei säästä häntä: kaikki pitää hänen kädestään puuttuman. ²³Hänen tähtensä

pitää käsiä paukuttettaman ja vihellettämän, kussa hän on ollut.

28Hopialla on hänen lähtemisensä, ja kullalla sia, jossa valetaan. ²Rauta otetaan maasta, ja kivistä vaski valetaan. ³Pimeydelle asetti hän lopun, ja kaiken täydellisyyden hän tutki, niin myös kiven, joka paksussa pimeydessä on, ja kuoleman varjon. ⁴Siitä vuotaa senkaltainen osa, että ympäriasuvaset ei taida siitä jalkaisin käydä ylitse: se tyhjetään ihmisiltä ja vuotaa pois. ⁵Vilja kasvaa maasta, jonka alla se muutetaan niinkuin tuulelta. ⁶Saphiri löydetään muutamista paikoista, ja maan kokkareita, joissa kultaa on. ⁷Sitä polkua ei ole yksikään lintu tuntenut, eikä variksen silmä nähnyt. ⁸Ne ylpiät sikiät ei ole sitä sotkuneet, eikä jalopeura käynyt sen päällä. ⁹Kädellä kallioon ruvetaan, ja vuoret ylösalaisin kukistetaan. ¹⁰Ojat lasketaan kallioista, ja kaikkein kalliimmatkin näkee silmä. ¹¹Virrat estetään juoksemasta, ja ne ilmoitetaan, mitkä näissä peitetyt ovat. ¹²Mutta kusta taito löydetään, ja kussa on ymmärryksen sia? ¹³Ei yksikään ihminen tiedä hänen siaansa, eikä löydetä elävien maasta. ¹⁴Syvyys sanoo: ei se ole minussa, ja meri sanoo: ei se ole minun tykönäni. ¹⁵Ei hänestä anneta kultaa, eikä hopiaa punnita sen hinnaksi. ¹⁶Ei Ophirin kulta, eli kalliit Onikin ja Saphirin kivet ole verratut hänen kanssansa. ¹⁷Kulta ja kallis kivi ei taideta siihen verrattaa, eikä se taideta vaihetettaa kultaisiin astioihin. ¹⁸Ramot ja Gabis ei ole mitään sen suhteen: se pidetään kalliimpana pääryjä. ¹⁹Topatsi Etiopiasta ei ole siihen verrattava, ja puhtain kulta ei maksa mitään sen suhteen. ²⁰Kusta siis taito tulee? ja kussa on ymmärryksen sia? ²¹Hän on peitetty kaikkein elävien silmistä, ja salattu taivaan linnuiltakin. ²²Kadotus ja kuolema sanovat: me olemme korvillamme kuulleet hänen sanomansa. ²³Jumala tietää hänen tiensä, ja hän tuntee hänen siansa. ²⁴Sillä hän katselee maan ääriin, ja näkee kaikki, mitä taivaan alla on, ²⁵Niin että hän antaa tuulelle hänen painonsa ja vedelle hänen mittansa. ²⁶Koska hän asetti sateelle määrän ja pitkäisen tulen leimauksille hänen tiensä, ²⁷Silloin näki hän sen ja luki sen: hän valmisti sen ja myös tutki sen, ²⁸Ja sanoi ihmiselle: katso, Herran pelko on taito; ja karttaa pahaa on ymmärrys.

29Job puhui taas sananlaskunsa ja sanoi: ²Ah jos minä olisin niinkuin entisinä kuukausina! niinä päivinä, joina Jumala minun kätkei, ³Koska hänen valkeutensa paisti minun pääni päälle, ja minä kävin pimeissä hänen valkeudessaansa, ⁴Niinkuin minä olin nuorena olessani; koska Jumalan salaisuus oli minun majani päällä; ⁵Koska Kaikkivaltias oli vielä minun kanssani, ja minun nuorukaiseni minun ympärilläni; ⁶Koska minä pesin minun tieni voilla, ja kallio vuoti minulle öljy-ojat; ⁷Koska minä menin kaupunin porteille, ja annoin valmistaa istuimeni kujille; ⁸Kuin nuoret näkivät minun, niin he pakenivat, ja vanhat nousivat ja seisovivat minun edessäni, ⁹Ylimmäiset lakkasivat puhumasta, ja pa-

nivat kätensä suunsa päälle, ¹⁰Ruhtinasten ääni kätkeysi, ja heidän kielensä suun lakeen tarttui. ¹¹Sillä kenen korva minun kuuli, se kiitti minua onnelliseksi, ja jonka silmä minun näki, se todisti minusta. ¹²Sillä minä autin köyhää, joka huusi, ja orpoa, jolla ei auttajaa ollut. ¹³Niiden siunaus, jotka katoomallansa olivat, tuli minun päälleni; ja minä ilahutin leskein sydämen. ¹⁴Vanhurskaus oli minun pukuni, jonka minä päälleni puin, ja minun oikeuteni oli minulle niinkuin hame ja kaunistus. ¹⁵Minä olin sokian silmä ja ontuvan jalka. ¹⁶Minä olin köyhän isä, ja jonka asiaa en minä ymmärtänyt, sen minä visusti tutkin. ¹⁷Minä särjin väärän syömähampaat, ja otin saaliin hänen hampaistansa, ¹⁸Minä ajattelin: minä riuduin pesässäni, ja teen päiväni moneksi niinkuin sannan. ¹⁹Minun juureni putkahti veden tykönä, ja kaste pysyi laihoani päällä. ²⁰Minun kunniallisuuteni uudistui minun edessäni, ja minun joutseni muuttui uudeksi minun kädessäni. ²¹He kuulivat minua ja odottivat, ja vaikenivat minun neuvooni. ²²Minun sanani jälkeen ei yksikään enempää puhunut, ja minun puheeni tiukkui heidän päällensä. ²³He odottivat minua niinkuin sadetta, ja avasivat suunsa niinkuin ehtoosadetta vastaan. ²⁴Jos minä nauroin heidän puoleensa, ei he luottaneet sen päälle, eikä tahtoneet minua murheeseen saattaa. ²⁵Kuin minä tulin heidän kokouksiinsa, niin minun täytyi istua ylimpänä: ja asuin niinkuin kuningas sotaväen keskellä, lohduttaissani murheellisia.

30Nyt minun nuorempani nauravat minua, joiden isiä en minä olisi pannut minun laumani koirain sekaan; ²Joiden voiman minä tyhjänä pidin, jotka ei ijällisiksi tulleet; ³Ne jotka nälän ja tuskan tähden pakenivat erinänsä korpeen, äsken turmeltuneet ja köyhtyneet, ⁴Jotka nukulaisia repivät pensasten ympäri; ja katajan juuret olivat heidän ruokansa: ⁵He ajettiin ulos, ja huudettiin heitä vastaan niinkuin varasta. ⁶He asuivat kauhiain ojain tykönä maan luolissa ja vuorten rotkoissa. ⁷Pensasten keskellä he huusivat, ja ohdakkein sekaan he kokosivat itsensä, ⁸Turhain ja hyljättyin ihmisten lapset, jotka halvimmat olivat maan päällä. ⁹Ja nyt minä olen heidän lauluksensa tullut, ja minun täytyy heidän juttunansa olla. ¹⁰He kauhistavat minua, ja erkanevat kauvas minusta; ja ei he häpee sylkeä minun kasvoilleni. ¹¹Sillä hän on minun köyteni päästänyt, ja on nöyryyttänyt minun: He ovat suitset minun edestäni heittäneet pois. ¹²Oikialle puolelle nousivat nuorukaiset: He lykkäsivät pois minun jalkani, ja tekivät tien minua kohden, hukuttaaksensa minua. ¹³He ovat kukistaneet minun polkuni: se oli huokia heille minua vahingoittaa, ilman kenenkään avuta. ¹⁴He ovat tulleet sisälle niinkuin suurten rakkoin lävitse, ja ovat sekaseuraisin karaneet sisälle. ¹⁵Pelko on kääntynyt minua vastaan, ja niinkuin tuuli vainonnut minun kunniaani, ja niinkuin pilvi, on minun autuuteni mennyt ohitse. ¹⁶Mutta nyt kääntää minun sieluni itsensä minua vastaan, ja minun murhepäiväni ovat minun käsittäneet. ¹⁷Yöllä minun luuni lävistettiin kaikin paikoin lävit-

se, ja minun suoneni ei saa lepoa. ¹⁸Suuren voiman kautta minun vaatteeni muutetaan, ja hän on vyöttänyt minun niinkuin hameeni pään lävellä. ¹⁹Minä sotkutaan lokaan, ja verrataan tomuun ja tuhkaan. ²⁰Jos minä huden sinun tykö, niin et sinä vastaa minua: jos minä käyn edes, niin et sinä minusta tietävinäs ole. ²¹Sinä olet muuttunut minulle hirmuiseksi, ja vainoot minua kätes voimalla. ²²Sinä nostat minun tuuleen, ja annat minun ajaa sen päällä, ja sulaat minun voimallisesti. ²³Sillä minä tiedän, että annat minun kuolemaan, joka on se huone, joka kaikille eläville on asetettu. ²⁴Ei hän kuitenkaan ojenna kättänsä luutarhaan, eikä he huuda kadotuksestansa. ²⁵Minä itkin kovana aikana, ja minun sieluni armahti köyhää. ²⁶Minä odotin hyvää, ja paha tuli: minä odotin valkeutta, ja pimeys tuli. ²⁷Minun sisällykseni kiehuvat lakkaamatta: Murheen aika on minun ennättänyt. ²⁸Minä käyn mustettuna, ehkei aurinko minua ruskoittanut: minä nousen kansan seassa ja huudan. ²⁹Minä olen kärmetten veli, strutsilinnun poikain kumppani. ³⁰Minun nahkani minun päälläni on mustettu, ja minun luuni ovat helteestä palaneet. ³¹Minun kanteleeni on muuttunut valitukseksi, ja minun huiluni itkuksi.

31Minä olen tehnyt liiton silmäini kanssa, etten minä katsoisi neitseen päälle. ²Mutta mitä Jumala ylhäältä antaa minulle osaksi ja Kaikkivaltias korkialta perinnöksi? ³Eikö väärän pitäisi näkemän senkaltaista vaivaisuutta, ja pahantekiän senkaltaista surkeutta kärsimän? ⁴Eikö hän näe minun teitäni ja lueskele kaikkia minun askeleitani? ⁵Olenko minä vaeltanut turhassa menossa, eli minun jalkani kiiruhtaneet petokseen? ⁶Punnitkaan hän minua oikialla vaa'alla, niin Jumala ymmärtää minun vakuuteni. ⁷Jos minun askeleeni ovat poikenneet tieltä, ja minun sydämeni seurannut silmiäni, ja jotakin riippunut minun käsissäni, ⁸Niin minä kylväisin ja toinen söis, ja minun sikiäni hukuis juurinensa. ⁹Jos minun sydämeni on viety vaimon perään, ja olen väijynyt lähimmäiseni ovella, ¹⁰Niin minun emäntäni häväistäkään muilta, ja muut maatkaan hänen; ¹¹Sillä se on häpiä ja paha työ tuomarien edessä; ¹²Sillä se olis tuli joka polttais kadotukseen, ja kaiken minun saatuni peräti hukuttais. ¹³Jos olen katsonut ylös palveliani eli palkkapiikani oikeuden, riidellessänsä minun kanssani, ¹⁴Mitä minä sitte tekisin kuin Jumala nousee? eli mitä minä vastaisin häntä, kuin hän kostaa? ¹⁵Eikö hän ole tehnyt häntä, joka minunkin äitini kohdussa teki? ja on meidät molemmat kohdussa valmistanut. ¹⁶Olenko minä kieltänyt tarvitsevaisilta, mitä he minulta ovat pyytäneet, ja antanut leskein silmät heikoksi tulla? ¹⁷Olenko minä syönyt palani yksinäni, ettei orpo ole myös siitä syönyt? ¹⁸Sillä nuoruudestani olen minä ollut niinkuin isä, ja hamasta äitini kohdusta olen minä mielelläni holhonnut. ¹⁹Jos minä olen nähnyt jonkun hukkuvan, ettei hänellä ollut vaatetta, ja sallinut käydä köyhän peittämättä; ²⁰Jos ei hänen lanteensa ole siunannut minua, kuin hän minun lammashoillani lämmitettiin; ²¹Jos olen nostanut käteni orpo-

ja vastaan, ehkä minä näin minun voimallisena porteissa olevan; ²²Niin kaatukoon minun hartiani lapaluiltani, ja minun käsivarteni särkyköön luinensa. ²³Sillä Jnmalan rangastus on minulle vavistukseksi, ja en taida hänen korkeutansa välttää. ²⁴Olenko minä asettanut kullan turvakseni? ja sanonut puhtaalle kullalle: sinä olet minun uskallukseni? ²⁵Olenko minä iloinnut tavarani paljoudesta, ja että käteni paljon riistaa koonneet ovat? ²⁶Olenko minä katsonut valkeutta, koska se kirkkaasti paisti, ja kuuta, koska se täydellinen oli? ²⁷Onko minun sydämeni salaa minua viety, suuta antamaan kädelleni? ²⁸Joka myös väärä on tuomarien edessä; sillä niin olisin minä kieltänyt Jumalan ylhäältä. ²⁹Olenko minä iloinnut viholliseni vastoinkäymisestä? taikka riemuinnut, että onnettomuus tuli hänen päällensä? ³⁰Sillä en minä antanut minun suuni syntiä tehdä, sadatellakseni hänen sieluansa. ³¹Eivätkö miehet, jotka minun majassani ovat, sanoisi: jospa emme hänen lihastansa ravittaisi? ³²Muukalaisen ei pitänyt yötä ulkona oleman; vaan vaellusväelle avasin minä oveni. ³³Olenko minä niinkuin ihminen peittänyt minun pahuuteni, salatakseni minun vääräytteni? ³⁴Olenko minä hämmästynyt suurta joukkoa? eli olenko minä sukulaisten ylönkatsetta peljännyt? ollut ääneti, ja en mennyt ovesta ulos? ³⁵Kuka antais minulle kuultelian, että Kaikkivaltias kuulisi minun pyyntöni, että joku kirjoittais kirjan minun asiastani; ³⁶Niin minä ottaisin sen hartioilleni, ja sitoisin ympärilleni niinkuin kruunun. ³⁷Minä ilmoittaisin hänelle minun askeleitani luvun, ja niinkuin ruhtinas kantaisin sen edes. ³⁸Jos minun maani huutais minua vastaan, ja sen vaot kaikki ynnä itkisivät; ³⁹Jos minä olen sen hedelmän maksamatta syönyt, ja tehnyt peltomiesten elämän työlääksi; ⁴⁰Niin kasvakoon minulle nisuista orjantappuria ja ohrista pahoja ruohoja. Jobin sanat loppuvat.

32Niin ne kolme miestä lakkasivat vastaamasta Jobia, että hän piti itsensä hurskaana. ²Mutta Elihu Barakelin poika Busista, Ramin sukukunnasta, vihastui Jobin päälle, että hän piti sielunsa hurskaampana Jumalaa, ³Ja närkästy kolmen ystävänsä päälle, ettei he mitään vastausta löytäneet, ja kuitenkin tuomitsivat Jobin. ⁴Sillä Elihu odotti niinkauvan kuin he puhuivat Jobin kanssa, että he olivat vanhemmat häntä. ⁵Kuin Elihu näki, ettei vastausta ollut kolmen miehen suussa, vihastui hän. ⁶Ja näin vastasi Elihu Barakelin poika Busista ja sanoi: minä olen nuori, ja te olette vanhat, sentähden minä häpesin ja pelkäsin osoittaa teille minun taitoani. ⁷Minä ajattelin: puhukaan vuodet, ja vanhuus osoittakoon taitonsa. ⁸Mutta henki on ihmisesä; ja Kaikkivaltiaan henki tekee hänen ymmärtäväiseksi. ⁹Suuret ei ole taitavimmat, eikä vanhat ymmärrä, mikä oikeus on. ¹⁰Sentähden minäkin puhun. Kuulkaat minua: minäkin osoitan tietoni. ¹¹Katso, minä olen odottanut teidän puhuisanne, minä olen ottanut teidän ymmärryksenne vaarin, siihenasti että te olisitte osanneet oikeuden. ¹²Ja minä olen ottanut teistä vaarin; ja katso, ei ole yksi-

kään teistä Jobia nuhdellen voittanut, eli hänen sanaansa vastata taitanut. ¹³Ettette sanoisi: me olemme löytäneet taidon; että Jumala on hänen hyljännyt, ja ei yksikään muu. ¹⁴Sillä ei hän ole minua vastaan puhunut, enkä minä vastaa häntä niinkuin te puhuitte. ¹⁵He pelkäävät, ja ei taida silleen mitään vastata, eikä mitään puhua. ¹⁶Että minä olen odottanut, ja ei he taida mitään puhua; vaan he vaikenivat, ja ei enää vastaa mitään. ¹⁷Niin minä vastaan kuitenkin osani, ja osoitan tietoni. ¹⁸Sillä minä olen niin täynnä sanoja, että minun henkeni ahdistaa minun vatsani. ¹⁹Katso, minun vatsani on niinkuin viina, jonka henki ei avattu ole, joka uudet leilit särkee. ²⁰Minun täytyy puhua, että minä saisin henkeni vetää: minun täytyy avata huuleni ja vastata. ²¹En minä muotoa katso, enkä ihmisen mielen perään puhu. ²²Sillä en minä tiedä (jos minä niin teen), että minun Luojani tempaa äkisti minun pois.

33Kuule siis, Job, minun puhettani, ja ota vaari kaikista sanoistani! ²Katso, minä avaan suuni, ja kieleni puhuu minun suussani. ³Minun sydämeni puhuu oikeuden, ja minun huuleni sanoo puhtaan ymmärryksen. ⁴Jumalan henki on tehnyt minun, ja KaikkivaItiaan henki on minulle antanut elämän. ⁵Jos taidat, niin vastaa minua; valmistu itses, ja tule minun eteeni. ⁶Katso, minä olen Jumalan oma niinkuin sinäkin, ja savesta olen minä myös tehty. ⁷Katso, ei sinun tarvitse hämmästyä minua, ja minun käteni ei ole sinulle raskas. ⁸Sinä olet puhunut minun korvaini kuullen: sinun ääntäs täytyy minun kuulla: ⁹Minä olen puhdas ja ilman laitosta, viatoin ja synnitöin. ¹⁰Katso, hän on löytänyt syy minua vastaan, sentähden pitää hän minun vihollisenansa. ¹¹Hän on pannut minun jalkani jalkapuuhun, ja kätkenyt minun tieni. ¹²Katso, juuri siitä minä päätän, ettes ole hurskas; sillä Jumala on suurempi kuin yksikään ihminen. ¹³Miksis riitelet hänen kanssansa, ettei hän tee sinulle lukua kaikista töistänsä? ¹⁴Jos Jumala vihdoin jotakin käskee, ei hän sitä jälstä ajattele. ¹⁵Uninäössä yöllä, kuin uni tulee ihmisten päälle, kuin he makaavat vuoteessa, ¹⁶Silloin hän ilmoittaa ihmisten korviin, ja vahvistaa sen heidän nuhtelemisellansa, ¹⁷Kääntääksensä ihmistä aivoituksestansa, ja varjellaksensa ylpeydestä. ¹⁸Hän säästää hänen sielunsa turmeluksesta, ja hänen elämänsä, ettei se miekkaan lankeaisi. ¹⁹Ja kurittaa häntä kivulla vuoteessansa, ja kaikki hänen luunsa väkevällä kivulla, ²⁰Ja niin toimittaa hänen kauhistumaan ruokaa, ja hänen mielensä kyylyttämään ravintoa; ²¹Että hänen lihansa surkastuu, niin ettei sitä nähdä, ja hänen luunsa särkyvät, niin ettei niitä mielellä katsella; ²²Että hänen sielunsa lähenee turmelusta, ja hänen elämänsä kuolemaa. ²³Kuin siis hänen tykönsä tulee enkeli, välimies, joka ainoa on enempi tuhansia, ilmoittamaan sille ihmiselle vanhurskauttansa, ²⁴Ja armahtaa häntä, ja sanoo: pelasta häntä menemästä alas turmelukseen; sillä minä olen löytänyt sovinnon; ²⁵Niin hänen lihansa tuorehtii enemmän kuin lapsuudessa ja tulee taas niinkuin nuoruutensa aikana. ²⁶Hän rukoilee Jumalaa, jo-

ka hänelle osoittaa armon: hän antaa kasvonsa nähdä ilolla, ja maksaa ihmiselle hänen vanhurskautensa. ²⁷Hän tunnustaa ihmiselle ja sanoo: minä olen syntiä tehnyt ja oikeuden vääntänyt; vaan ei se minua auttanut. ²⁸Hän pelasti minun sieluni, ettei se tulisi turmelukseen, vaan että minun elämäni näkis valkeuden. ²⁹Katso, nämät kaikki tekee Jumala itseskullekin kolme kertaa, ³⁰Tuodaksensa heidän sielunsa jälleen turmeluksesta ja valaistaksensa elävien valkeudella. ³¹Job, ota tästä vaari ja kuule, ole myös ääneti, että minä puhuisin! ³²Mutta jos sinulla on jotakin puhumista, niin vastaa minua. Puhu! sillä minä tahdon, että olisit vanhurskas. ³³Jos ei, niin kuule sinä minua, ja ole ääneti; minä opetan sinulle taidon.

34Ja Elihu vielä sanoi: ²Te taitavat, kuulkaat minun puhettani, ja te ymmärtäväiset, ottakaat korviinne. ³Sillä korva koettelee puheen, ja suu maistaa ruan. ⁴Valitkaamme meillemme oikeus, tietääksemme keskenämme, mikä hyvä on. ⁵Sillä Job on sanonut: minä olen hurskas, ja Jumala on kieltänyt minulta oikeuteni. ⁶Minun täytyy valhetella, ehkä minulla vielä oikeus olisi: minä vaivataan ilman ansiota minun nuoliltani. ⁷Kuka on Jobin vertainen, joka irvistystä juo niinkuin vettä, ⁸Ja käy pahantekiäin kanssa tiellä, niin että vaeltaa jumalattomain kanssa? ⁹Sillä hän on sanonut: Ei se auta ihmistä, että hän pyytää Jumalalle kelvata. ¹⁰Sentähden, te toimelliset, kuulkaat minua. Pois se, että Jumala olisi jumalatoim ja Kaikkivaltias väärä. ¹¹Sillä hän antaa itseskullekin ihmiselle ansionsa jälkeen, ja maksaa tiensä jälkeen. ¹²Ilman epäilemätä, ei Jumala tuomitse ketään vääryydellä, eikä Kaikkivaltias käännä oikeutta. ¹³Kuka on asettanut ne mitkä maan päällä ovat, ja kuka on pannut koko maanpiirin? ¹⁴Jos hän tahtois, niin hän vois kaikkein hengen ja elämän koota tykönsä. ¹⁵Kaikki liha kuolis yhteen, ja ihminen tulis tuhaksi jälleen. ¹⁶Onko sinulla ymmärrystä, niin kuule näitä, ja ota vaari puheeni äänestä. ¹⁷Taivuttaisko joku sentähden oikeuden, että hän vihaa häntä, ja tahtoisitkos hurskaan ja jalon tuomita jumalattomaksi? ¹⁸Pitäiskö sanottaman kuninkaalle: sinä Belial! ja ruhtinaille: te jumalattomat! ¹⁹Joka ei kuitenkaan katso ruhtinain muotoa, eikä pidä eroitusta rikkaan ja köyhän välillä; sillä he ovat kaikki hänen käsialansa. ²⁰Pikaisesti täytyy heidän kuolla vielä puoliyönäkin: kansan täytyy hämmästyä ja hukkoa: väkevä voimatoimna otetaan pois. ²¹Sillä hänen silmänsä näkevät jokaisen tien, ja hän katsoo kaikki heidän askeleensa. ²²Ei pimiä eikä kuoleman varjo ole siellä, että pahantekiät itsensä siinä salaisivat. ²³Sillä ei ole yhdellekään sallittu, että hän tulis Jumalan kanssa oikeudelle. ²⁴Hän musertaa monta epälukeista tuimaa, ja asettaa muita heidän siiaansa; ²⁵Että hän tuntee heidän työnsä, ja kukistaa heitä yöllä, että he muserretaan rikki. ²⁶Hän heittää jumalattomat ilmeisesti kokoon, ²⁷Ettei he häntä seuranneet, ja ei tahtoneet ymmärtää hänen teitensä; ²⁸Että vaivaisten hunto tulis hänen eteensä ja hän kuulis viheliäisten huu-

don. ²⁹Jos hän antaa rauhan, kuka tahtoo kadottaa? ja jos hän peittää kasvonsa, kuka taitaa katsoa hänen päällensä, kansan ja ihmisten seassa? ³⁰Niin ei hän anna ulkokullatun hallita, kansan lankeemuksen tähden. ³¹Minä puhun Jumalan edessä, joka sanoo: minä olen säästänyt, en minä turmele. ³²Ellen minä ole osannut, niin opeta sinä minua: jos minä olen tehnyt väärin, niin en minä sitä silleen tee. ³³Onko joku, joka vastaa sinun puolestas, koska et sinä tahdo? se on sinun ehdossas, ja ei minun. Jos sinä nyt jotakin tiedät, niin puhu. ³⁴Toimellisten miesten sallin minä kyllä puhua minulleni. Ja taitava mies kuulee minua. ³⁵Mutta Job puhuu tyhmästi, ja hänen puheessansa ei ole ymmärrystä. ³⁶Minun isäni! anna Jobia koeteltua loppuun asti, että hän kääntää itsensä vääräin ihmisten tykö. ³⁷Hän on paitsi entisiä syntejensä vielä nyt pilkannut: anna hänen meidän edessämme lyödyksi tulla, ja sitte hän riidelkään kyllä sanoillansa Jumalan edessä.

35 Ja Elihu vastasi ja sanoi: ²Luuletkos sen oikiaksi, et-täs sanot: minä olen hurskaampi Jumalaa? ³Sillä sinä sanot: mitä siitä hyvää on, mitä se auttaa, jos joku välttää syntiä? ⁴Minä vastaan sinua sanoilla, ja sinun ystäviäs sinun kanssas. ⁵Katso taivaasen ja näe, ja katso pilviin, et-tä ne ovat korkiammat sinua. ⁶Jos sinä syntiä teet, mitäs taidat hänelle tehdä? ja jos sinun pahuutes on suuri, mitäs taidat hänelle tehdä? ⁷Ja jos sinä olet hurskas, mitäs taidat hänelle antaa? eli mitä hän ottaa sinun kädestäs? ⁸Ihmiselle sinun kaltaiselles tekee sinun pahuutes jotakin, ja ihmisen lapselle sinun hurskautes. ⁹Ne huutavat, kuin heille paljo väkivaltaa tapahtuu, ja valittavat voimallisten käsivartta, ¹⁰Jotka ei sano: Kussa on Jumala, minun Luojani, joka yöllä tekee virret? ¹¹Joka meitä tekee oppineemaksi eläimiä maan päällä, ja taitavammaksi taivaan lintuja. ¹²Mutta he valittavat pahain ylpeyttä; ja ei hän kuule heitä. ¹³Sillä ei jumala kuule turhaa, ja Kaikkivaltias ei katso sitä. ¹⁴Nyt sinä sanot: et sinä näe häntä; mutta tuomio on hänen edessäs, vaan odota häntä. ¹⁵Jos ei hänen vihansa niin äkisti kosta, ja ei ole tietävinänsä, että siinä niin monta rikosta on; ¹⁶Sentähden on Job turhaan suunsa avannut ja taitamattomia puheita puhunut.

36 Elihu puhui vielä ja sanoi: ²Odota vielä vähä, minä osoitan sinulle sen; sillä minulla on vielä nyt jotakin Jumalan puolesta sanomista. ³Minä tuon minun ymmärrykseni kaukaa, ja osoitan, että minun Luojani on hurskas. ⁴Sillä minun puheessani ei tosin ole petosta, minun ymmärrykseni on vilpitoin sinun edessä. ⁵Katso, Jumala on voimallinen, ei kuitenkaan hän ketään hylkää: Hän on voimallinen sydämensä väestä. ⁶Jumalatoiminta ei hän varjele, vaan auttaa köyhää oikeuteen. ⁷Ei hän käännä silmiänsä pois hurskaasta: hän on myös kuningasten kanssa istuimella: hän antaa heidän pysyä alinomati, että he korkiaksi tulevat. ⁸Ja ehkä vangit olisivat jalkapuussa, ja sidottuna surkeuden köysillä: ⁹Niin hän ilmoittaa heille heidän työn-

sä ja rikoksensa, että he ovat tehneet väkivaltaa, ¹⁰Ja avaa heidän korvansa kuritukseen, ja sanoo heille, että he kääntyisivät pois vääryydestä. ¹¹Jos he kuulevat ja palvelevat häntä, niin he hyvissä päivissä vanhenevat ja ilolla elävät. ¹²Jos ei he kuule, niin he kaatuvat miekalla, ja hukkuvat ennenkuin he sen havaitsevat. ¹³Ulkokullatut kartuttavat vihan: ei he huuda, kuin he vankina ovat; ¹⁴Niin heidän sielunsa kuolee nuoruudessa, ja heidän elämänsä huorintekiin seassa. ¹⁵Mutta vaivaista auttaa hän vaivaisuudessa, ja avaa köyhäin korvan murheessa. ¹⁶Hän tempaa sinunkin ahdistuksen kidasta avaruuteen, jolla ei pohjaa ole; ja sinun pöydällä on lepo, täytetty kaikella hyvällä. ¹⁷Ja sinä olet täydellisesti havaitseva jumalattoman tuomion; mutta tuomio ja oikeus vahvistaa sinun. ¹⁸Katso, ettei viha ole vietelty sinua voimassas, eli suuret lahjat ole kääntäneet sinua. ¹⁹Luuletkos hänen huolivan jalouttas, kultaa eli jonkun väkevyyttä ja varaa? ²⁰Ei sinun tarvitse ikävöidä yötä, karatakses ihmisten päälle siallansa. ²¹Kavahda sinuas, ja älä käännä sinuas vääryyteen, niikuin sinä surkeuden tähden ruvennut olet. ²²Katso, Jumala on korkia voimassansa: kuka on senkaltainen opettaja kuin hän on? ²³Kuka tutkii hänen tiensä? ja kuka sanoo hänelle: sinä teet väärin? ²⁴Muista, että ylistät hänen töitensä, niikuin ihmiset veisaavat. ²⁵Sillä kaikki ihmiset sen nähneet ovat: Ihmiset näkevät sen kaukaa. ²⁶Katso, Jumala on suuri, ja emme tiedä sitä: hänen vuosilukunsa ovat arvaamattomat. ²⁷Sillä hän tekee veden pieniksi pisaroiksi, ja ajaa pilvensä kokoon sateeksi, ²⁸Että pilvet pisaroitsevat ja vuotavat vahvasti ihmisten päälle. ²⁹Koska hän aikoo hajottaa pilvensä ja majansa jylinän. ³⁰Katso, niin hän levittää valkeutensa sen päälle, ja peittää meren syvyyden. ³¹Sillä näillä tuomitsee hän kansan; ja antaa ruokaa runsaasti. ³²Hän kätkee valkeuden käsissäs, ja kätkee sen palata. ³³Sen ilmoittaa hänen lähimmäisensä, joka on pitkäisen viha pilvissä.

37 Siitä myös hämmästy minun sydämeni ja vapisee. ²Kuulkaat visusti hänen vihansa huutoa, ja puhetta, joka hänen suustansa käy ulos. ³Hän toimittaa sen oikeuden kaikkein taivasten alla; ja hänen leimauksensa pais-taa maan ääristä. ⁴Senjälkeen kuuluu pitkäisen jylinä, ja se jylisee suurella äänellä; ja koska hänen jylinänsä kuul-laan, ei sitä taideta estää. ⁵Jumala jylistää pauhinallansa ihmeellisesti, ja tekee suuria ja tutkimattomia töitä. ⁶Hän puhuu lumelle, ja se kohta tulee maan päälle, ja sadekuu-rolle, ja niin sadekuurolla on voima. ⁷Hänen kädessäs ovat kaikki ihmiset kätketyt, että kaikki tuntuivat hänen tekonsa. ⁸Metsän pedot pakenevat varjoon ja pysyvät asu-mapaikoissansa. ⁹Etelästä tulee tuulispää ja pohjasta kyl-mä. ¹⁰Jumalan hengestä tulee pakkanen ja ahdistaa laviat vedet. ¹¹Seijes myös hajottaa pilvet, ja hänen valkeuten-sa levittää itsensä pilvien lävitse. ¹²Hän kääntää pilven-sä kuhunka hän tahtoo, tekemään kaikkia, mitä hän tah-too maan piirin päällä. ¹³Jos se tapahtuu yhdelle suku-

kunnalle eli maakunnalle, koska hän löydetään laupiaaksi. ¹⁴Kuules näitä Job: seiso ja ota vaari Jumalan ihmeellisistä töistä. ¹⁵Tiedätkös, koska Jumala saattaa nämät heidän päällensä, ja koska hän antaa pilviensä valkeuden paistaa? ¹⁶Tiedätkös, kuinka pilvet hajoittavat heitänsä? täydellisen viisauden ihmeellisiä töitä? ¹⁷Että sinun vaattees lämpevät, kuin ilma tyventyy etelästä? ¹⁸Levitätkö sinä hänen kanssansa pilviä, jotka vahvat ovat niinkuin valettu peili? ¹⁹Ilmoita sinä meille, mitä meidän pitäis hänelle sanoman; sillä emme ulotu hänen tykönsä pimeydeltä. ²⁰Kuka luettelee hänelle, mitä minä puhun? jos joku puhuu, niin hän niellään. ²¹Ei nähdä nyt valkeutta, joka pilvissä leimahtaa; vaan kuin tuuli puhaltaa, niin seijestyy. ²²Pohjoisesta tulee kulta peljättävän Jumalan kunniaksi. ²³Mutta Kaikkivaltiasta emme taida löytää, joka on niin suuri voimassa; ja ei hän tarvitse vastata oikeudessaansa ja suuressa vanhurskaudessaansa. ²⁴Sentähden täytyy ihmisten häntä peljätä: ja ei hän katso yhtään taitavaa sydämestä.

38Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi: ²Kuka on se, joka taidossansa niin eksyy ja puhuu niin taitamattomasti? ³Vyötä nyt kupees niin kuin mies: Minä kysyn sinulta, opeta minua. ⁴Kussas silloin olit, koska minä maan perustin? Ilmoita se, jos sinulla se ymmärrys on. ⁵Tiedätkös, kuka hänen määränsä asettanut on? eli kuka on vetänyt ojennusnuoran hänen päällensä? ⁶Mihinkä ovat hänen jalkansa vajotetut, eli kuka on hänen kulumakivensä laskenut? ⁷Kuin aamutähdet ynnä minua kiittivät, ja kaikki Jumalan lapset riemuitsivat. ⁸Kuka on sulkenut meren ovinensa, koska se ratkesi ja lähti ulos niinkuin äidin kohdusta? ⁹Kuin minä puetin sen pilvillä, ja käärin synkeydellä niinkuin kapaloilla; ¹⁰Kuin minä estin sen paisumisen säädyläni, ja asetin siihen teljen ja ovet eteen, ¹¹Ja sanoin: tähän asti pitää sinun tuleman ja ei edemmäksi: tässä pitää sinun korkiat aaltos asettuman. ¹²Oletkos eläissäs käsenyt aamulle, ja aamuruskolle osoittanut hänen siansa? ¹³Käsittää maan ääriä, ja puhdistaa siitä jumalattomat. ¹⁴Se pitää muutettaman niinkuin sinetin savi; niin että he tulevat niinkuin vaate. ¹⁵Ja jumalattomilta otetaan pois heidän valkeutensa, ja ylpeiden käsivarsi rikotaan. ¹⁶Oletkos tullut meren pohjaan, ja vaeltanut syvyyden jälkiä? ¹⁷Onko kuoleman ovet koskaan auenneet etees, eli oletkos nähnyt kuoleman varjon ovet? ¹⁸Oletkos ymmärtänyt, kuinka leviä maa on? annas kuulla, tiedätkös kaikki nämät. ¹⁹Mikä tie on sinne, kussa valkeus asuu? ja kuka on pimeyden sia? ²⁰Että saattaisit hänen rajoillensa ja osaisit polut hänen huoneesensa. ²¹Tiesitkö, koska sinä syntyvä olit ja kuinka paljo sinulla päiviä olis? ²²Oletkos siellä ollut, kusta lumi tulee? eli oletkos nähnyt, kusta rakeet tulevat? ²³Jotka minä olen tallella pitänyt murhepäivään asti, sodan ja tappeluksen päivään asti. ²⁴Minkä tien kautta valkeus hajoittaa hänensä, ja itätuuli tuulee maan päälle? ²⁵Kuka on sadekuurolle jakanut juoksunsa, ja pitkäisen valkialle ja jylinäl-

le hänen tiensä? ²⁶Niin että se sataa senkin maan päälle, jossa ei ketään ole, korvessa, jossa ei yhtään ihmistä ole; ²⁷Että se täyttäis erämaan ja korven, ja saattais ruohot vihottamaan. ²⁸Onko sateella isää? eli kuka on synnyttänyt kasteen pisarat? ²⁹Kenen kohdusta jää on tullut? ja kuka on härmän synnyttänyt taivaan alla? ³⁰Vedet kätkevät itsensä niinkuin kivi, ja syvyudet päältä kiinnitetään. ³¹Taidatkos sitoa Seulaisen siteet, eli päästää Kointähden siteet? ³²Taidatkos tuoda taivaan merkit edes aikansa, eli johdattaa Otavan lastensa kanssa? ³³Tiedätkös, kuinka taivas hallitaan? eli taidatkos hänen hallituksensa toimittaa maan päällä? ³⁴Taidatkos korottaa äänes ylös pilviin, että veden paljous sinun peittäis? ³⁵Taidatkos lähettää pitkäisen leimaukset matkaan menemään ja sanomaan sinulle: tässä me olemme? ³⁶Kuka on asettanut taidon salaisuuteen eli kuka on ajatukselle antanut toimen? ³⁷Kuka on niin taitava, että hän pilvet lukea taitaa? ja kuka taitaa tukita vesitydyt taivaassa? ³⁸Kuin tomu kastuu ja juoksee yhteen, ja kokkareet ryhtyvät toinen toiseensa. ³⁹Taidatkos jalopeuralle antaa hänen saaliinsa ajaaksensa takaa? ja ravita nuoret jalopeurat? ⁴⁰Niin että he makaavat siollansa, ja lepäävät luolissansa, joissa he väijyvät. ⁴¹Kuka valmistaa kaarneelle ruan, kuin hänen poikansa huutavat Jumalaa, ja ei he tietä eksyksissä, kussa heidän ruokansa on?

39Tiedätkös, koska metsävuohet poikivat, eli oletkos havainnut peurat käyvän tiineenä? ²Oletkos lukenut heidän kuukautensa, koska ne täydellensä ovat? eli tiedätkös ajan, koska he poikivat? ³He kumartavat heitänsä poikiesansa, ja ajavat sen pois, josta heillä kipu on. ⁴Heidän poikansa vahvistuvat ja kasvavat jyvistä: ne menevät ulos, ja ei palaja heidän tykönsä. ⁵Kuka on metsä-aasin antanut niin vapaana käydä? kuka on metsä-aasin siteen päästännyt? ⁶Jolle minä olen erämaan huoneeksi antanut ja korven asuinsiaksi. ⁷Hän katsoo ylön kaupungin pauhinaa: vartian huutoa ei hän kuule. ⁸Hän katsoo vuorella laiduntansa, ja etsii kussa viheriäistä on. ⁹Luuletkos yksisarvisen palvelevan sinuas, ja makaavan yötä sinun seimellä? ¹⁰Taidatkos sitoa yksisarvisen vaolle köydellä, niin että hän kiskois kettoa laaksossa sinun perässä? ¹¹Taidatkos sinus luottaa häneen, ehkä hän paljon voi, ja jättää työs hänen haltuunsa? ¹²Uskotkos hänen siemenes kotia tuovan, ja riiehes kokoovan? ¹³Ovatko riikinkukkoin sulat kauniimmat kuin nälkäkurjen sulat? ¹⁴Joka munansa jättää maahan, ja antaa maan lämpimän hautoa niitä. ¹⁵Hän unohtaa ne tallattavan, ja että peto kedolla ne rikkois. ¹⁶Hän on niin kova poikiansa vastaan, kuin ei ne hänen olisikaan: Ei hän tottele turhaan työtä tehdä. ¹⁷Sillä Jumala on häneltä taidon ottanut pois, ja ei ole antanut hänelle ymmärrystä. ¹⁸Kuin hän ylentää itsensä korkeuteen, nauraa hän hevosta ja miestä. ¹⁹Taidatkos antaa hevoselle väen, eli taidatkos kaunistaa hänen kaulansa hirnumisella? ²⁰Taidatkos peljättää hänen niinkuin heinäsirkan? peljättävä on hänen sieramiensa päristys. ²¹Hän kaivaa maata kavioillansa, on riemuinen väke-

vydnessänsä, ja menee sota-aseita vastaan. ²²Hän nauraa pelkoa ja ei hämmästy, eikä pakene miekkaa. ²³Ehkä vielä viini kalisis häntä vastaan, ja keihäät ja kilvet välkkyisivät; ²⁴Hän korskuu, pudistelee ja kaivaa maata, ja ei tottele vaskitorven helinää. ²⁵Kuin vaskitorvi heliästi soi, luhkaa hän: hui, ja haastaa sodan taampaa, niin myös päämiesten huudon ja riemun. ²⁶Lentääkö haukka sinun ymmärryksestä, ja hajoittaa siipensä etelään käsin? ²⁷Lentääkö kotka sinun kädestäs niin korkialle, että hän tekee pesänsä korkeuteen? ²⁸Hän asuu vuorilla ja yöttelee vuorten kukuloilla ja vahvoissa paikoissa. ²⁹Sieltä hän katsoo ruan perään, ja hänen silmänsä näkevät kauvas. ³⁰Hänen poikansa särpävät verta; ja kussa raato on, siellä myös hän on.

40Ja Herra vastasi Jobia ja sanoi: ²Joka riitelee Kaikkivaltiaan kanssa, eikä hänen pitäis sitä vahvistaman? ja se joka nuhtelee Jumalaa, eikä hänen pitäis vastaaman? ³Job vastasi Herraa ja sanoi: ⁴Katso, minä olen halpa, mitä minä sinua vastaan? minä lasken käteni suuni päälle. ⁵Minä olen kerran puhunut, en minä enempää vastaa, enkä toiste sitä enää tee. ⁶Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi: ⁷Vyötä kupees niinkuin mies: Minä kysyn sinulta, ja vastaa sinä minua. ⁸Pitäiskö sinun minun tuomioni tyhjäksi tekemän, ja minua vääräksi soimaaman, että itse olisit hurskas? ⁹Onko sinulla käsivarsi niinkuin Jumalalla? ja taidatkos yhdenkaltaisella äänellä jylistää hänen kansansa. ¹⁰Kaunistas sinus suurella kunnialla ja korkeudella: pueta sinus kiitoksella ja kunnialla, ¹¹Hajoita sinun julmuutes viha, ja katso kaikkia ylpeitä ja nöyryytettyjä heitä. ¹²Katso kaikkia ylpeitä, ja alaspaina heitä, ja kukista jumalattomat paikastansa. ¹³Hautaa heitä kaikkia maahan, ja upota heidän jaloutensa kätköön. ¹⁴Niin minä tunnustan sinun oikian kätes auttavan sinua. ¹⁵Katso nyt Behemotia, jonka minä sinun vierees tehnyt olen, joka syö heiniä niinkuin härkä. ¹⁶Katso, hänen väkensä on hänen kupeissansa, ja hänen voimansa hänen vatsansa navassa. ¹⁷Hänen häntänsä ojentuu niinkuin sedripuu, ja hänen salaisen kalunsa suonet ovat niinkuin puun oksat. ¹⁸Hänen luunsa ovat vahvat niinkuin vaski, hänen ruotonsa niinkuin rautaiset seipäät. ¹⁹Hän on alku Jumalan teistä; joka hänen tehnyt on, hän voittaa hänen miekallansa. ²⁰Vuori kantaa hänelle ruohot; ja kaikki pedot leikitsevät siellä. ²¹Hän makaa mielellänsä varjossa, lymyssä kaisloissa ja mudassa. ²²Pensas peittää hänen varjollansa, ja ojan halavat peittävät hänen. ²³Katso, koska virta ylöttää häntä, niin ei hän pelkää: hän on rohkia, vaikka Jordan hänen suuhunsa asti kuohuis. ²⁴Hän saavutetaan nähtensä, ja pauloilla pistetään hänen nenänsä lävitse.

41Taidatkos vetää Leviatanin ongella, ja sitoa hänen kielensä nuoralla? ²Taidatkos panna ongen hänen sierameensa, ja hänen leukaluunsa pistää naskalilla lävitse? ³Luuletkos, olen sitä, joka on minun tietoni ylitse ja jota en minä ymmärrä. ⁴Niin kuules nyt, anna mimun puhua: minä

säs? ⁴Luuletkos, että hän tekee liiton sinun kanssas, saadakses häntä alinomaiseksi orjakses? ⁵Taidatkos leikitä hänen kanssansa niinkuin linnun kanssa, eli sitoa hänen sinun piikais sekaan? ⁶Luuletkos hänen kumppaneilta leikkattaman, jaettaa kauppamiehille. ⁷Taidatkos täyttää koko verkkohuoneen hänen nahallansa, eli kalamiesten kokoin hänen päällensä. ⁸Koska sinä häneen rupeet kädellä, niin muista, että tulet sotaan, josta et sinä mitään voit. ⁹Katso, hänen toivonsa pettää hänen; sillä koska hän hänen näkee, mukeltaneeko hän pois? ¹⁰Ei ole niin rohkeaa, kuin tohtii hänen herättää: kuka siis seisoo minun edessäni? ¹¹Kuka on minulle jotakin ennen antanut, että minä sen hänelle maksaisin? Minun ovat kaikki, mitä kaikkein taivasten alla on. ¹²Minun täytyy puhua kuinka suuri, kuinka väkevä ja kuinka kaunis hän on. ¹³Kuka riisuu hänen vaatteensa? Kuka tohtii ruveta hänen hampaihiinsa? ¹⁴Kuka voi avata hänen leukaluunsa, jotka ovat hirmuiset hänen hammastensa ympäri? ¹⁵Hänen suomuksensa ovat pulskiat, kiinnitetyt toinen toiseensa, niinkuin sinetti. ¹⁶Yksi on kiinni toisessa, niin ettei tuuli pääse lävitse. ¹⁷Ne ovat kiinni toinen toisessansa ja pysyvät yhdessä, ettei heitä taideta eroittaa. ¹⁸Hänen aivastamisestansa kiiltää valkeus, ja hänen silmänsä ovat niinkuin aamuruskon silmälaudat. ¹⁹Hänen sunstansa käyvät tulisoitot ulos, ja tuliset kipinät sinkoilevat. ²⁰Hänen sieraimistansa käy ulos savu, niinkuin kiehuva padasta ja kattilasta. ²¹Hänen henkensä on niinkuin tulinen hiili, ja hänen suustansa käy liekki ulos. ²²Hänen kaulansa on vahva; ja se on hänen ilonsa, kuin hän tekee jotakin vahinkoa. ²³Hänen lihansa jäsenet ovat kiinni toinen toisessansa, ne ovat hänessä kiinni, ettei hän liikuteta. ²⁴Hänen sydämensä on kova niinkuin kivi, ja niin vahva kuin alimmainen myllyn kivi. ²⁵Kuin hän korottaa itsensä, niin väkevät peljästyvät; kuin hän joutuu edes, niin ei siellä armoa ole. ²⁶Jos hänen tykönsä mennään miekalla eli keihäällä, aseilla eli haarniskoilla, niin ei hän itsiänsä liikuta. ²⁷Ei hän rautaa tottele enempi kuin kortta, eikä vaskea enempi kuin lahoppuuta. ²⁸Ei häntä nuolet karkota, ja linkokivet ovat hänelle niinkuin akanat. ²⁹Vasara on hänen edssänsä niinkuin korsi; hän pilkkaa liehuvia keihäitä. ³⁰Ja hän taitaa maata terävällä kivellä, hän makaa terävällä niinkuin sontatunkiolla. ³¹Hän saattaa syvän meren kiehumaan niinkuin padan, ja liikuttaa yhteen niinkuin voiteen. ³²Hänen jälkeensä polku valkenee; hän tekee syvyydet sängen harmaaksi. ³³Ei ole maalla hänen vertaistansa; hän on tehty pelkäämättömäksi. ³⁴Hän katsoo kaikki korkiat yllön; hän on kaikkein ylpeiden kuningas.

42Ja Job vastasi Herraa ja sanoi: ²Minä tiedän sinun kaikki voivan: ja ei ole sinulta yksikään ajatus peitetty. ³Se on turha ihminen, joka ajattelee peittää neuvonsa: sentähden tunnustan minä, että minä taitamattomasti puhuinkos, olen sitä, joka on minun tietoni ylitse ja jota en minä ymmärrä. ⁴Niin kuules nyt, anna mimun puhua: minä

kysyn sinulta, opeta minua. ⁵Minä olen kuullut sinua tarkoilla korvilla, ja minun silmäni ovat nyt nähneet sinun. ⁶Sentähden pidän minä itseni viallisenä, ja kadun tomussa ja tuhassa. ⁷Kuin Herra nämät sanat oli Jobille puhunut, sanoi Herra Eliphaalle Temanilaiselle: minun vihani on julmistunut sinun ja kahden sinun ystäväs päälle; sillä ette ole oikein puhuneet minusta, niinkuin minun palveliani Job. ⁸Niin ottakaat nyt seitsemän mullia ja seitsemän oinasta, ja menkää palveliani Jobin tykö, ja uhratkaat polttouhria teidän edestänne, ja palveliani Job rukoilkaan teidän edestänne; sillä hänen puoleensa minä katson, niin etten minä tee teille tyhmyytenne jälkeen; sillä ette ole oikein puhuneet minusta, niinkuin minun palveliani Job. ⁹Niin menivät Eliphas Temanilainen, Bildad Suasta ja Zophar Naemasta, ja tekivät niinkuin Herra heille sanonut oli. Ja Herra katsoi Jobin puoleen. ¹⁰Ja Herra käänsi Jobin vankeuden, koska hän rukoili ystäviensä edestä. Ja Herra antoi Jobille kaksi sen vertaa kaikista mitä hänellä ennen ollut oli. ¹¹Ja hänen tykönsä tulivat kaikki hänen veljensä, ja kaikki hänen sisarensa, ja kaikki ne jotka hänen ennen tunsivat, ja söivät hänen kanssansa, ja hänen huoneessansa ja käänsivät heitänsä hänen puoleensa, ja lohduttivat häntä kaikesta siitä pahasta, minkä Herra oli antanut tulla hänen päällensä. Ja itsekukin heistä antoi hänelle yhden rahan ja kultarenkaan. ¹²Ja Herra siunasi Jobia sitte enempi kuin ennen, että hän sai neljätoistakymmentä tuhatta lammasta, ja kuusituhatta kamelia, ja tuhannen paria härkiä ja tuhannen aasia. ¹³Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolme tytärtä, ¹⁴Ja kutsui ensimmäisen nimen Jemina, toisen Ketsia ja kolmannen Kerenhapuk. ¹⁵Ja ei löydetty niin kauniita vaimoja kaikessa maassa, kuin Jobin tyttäret olivat. Ja heidän isänsä antoi heille perimisen heidän veljeinsä kanssa. ¹⁶Ja Job eli sitte sata ja neljäkymmentä vuotta, niin että hän sai nähdä lapsensa ja lastensa lapset hamaan neljänteen polveen. ¹⁷Ja Job kuoli vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena

Ps.

¹Autuas on se, joka ei vaella jumalattomain neuvossa, eikä seiso syntisten tiellä, eikä istu kussa pilkkaajat istuvat; ²Vaan rakastaa Herran lakia, ja ajattelee hänen lakiansa päivät ja yöt. ³Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka hedelmänsä antaa ajallansa, ja hänen lehtensä ei varise, ja kaikki menestyy, mitä hän tekee. ⁴Mutta jumalattomat ei ole niin, vaan niinkuin akana, jonka tuuli hajoittelee. ⁵Sentähden ei jumalattomat kestä tuomiota, eikä syntiset vanhurskusten seuraa. ⁶Sillä Herra tietää vanhurskusten tien; mutta jumalattomain tie hukkuu.

²Miksi pakanat kiukuitsevat, ja kansat turhia ajattelevat? ²Maan kuninkaat hankitsevat itseänsä, ja päämiehet keskenänsä neuvoa pitävät Herraa ja hänen voideltuansa vastaan. ³Katkaiskaamme heidän siteensä, ja heittäkäämme meistä pois heidän köytensä. ⁴Mutta joka taivaissa asuu, nauraa heitä: Herra pilkkaa heitä. ⁵Kerran hän puhuu heille vihoissansa, ja hirmuisuudessansa peljättää heitä. ⁶Mutta minä asetin kuninkaani Zioniin, pyhälle vuorelenni. ⁷Minä tahdon saarnata senkaltaisesta säädystä, josta Herra minulle sanoi: Sinä olet minun poikani, tänäpäminä minä sinun synnytin. ⁸Ano minulta, niin minä annan pakanat perinnökses ja maailman ääret omakses. ⁹Sinun pitää särkemän heitä rautaisella valtikalla, ja niinkuin savisen astian heitä murentaman. ¹⁰Nyt te kuninkaat, siis ymmärtäkää, ja te maan tuomarit, antakaat teitäne kurittaa. ¹¹Palvelkaat Herraa pelvossa, ja iloitkaat vavistuksessa. ¹²Antakaat suuta pojalle, ettei hän vihastuisi, ja te hukkuisitte tiellä; sillä hänen vihansa syttyy pian. Mutta autuaat ovat kaikki ne, jotka häneen uskaltavat.

³Davidin Psalmi, kuin hän pakeni poikaansa Absalomia. Voi Herra! kuinka monta on minulla vihollista, ja niin usiat karkaavat minua vastaan. ²Moni puhuu minun sielustani: ei ole hänellä apua Jumalan tykönä, Sela! ³Mutta sinä, Herra, olet minun kilpeni, joka minun kunniaan saatat, ja minun pääni kohennat. ⁴Äänelläni minä huudan Herraa; ja hän kuulee minua pyhästä vuorestansa, Sela! ⁵Minä makaan ja nukun: minä herään myös; sillä Herra tukee minua. ⁶En minä pelkää kymmentätuhatta kansoista, jotka minua piirittävät. ⁷Nouse, Herra, ja auta minua, minun Jumalani! sillä sinä lyöt kaikkia minun vihollisiani poskelle: sinä

murennat jumalattomain hampaat. ⁸Herran tykönä apu löydetään: sinun kansas päällä on sinun siunaukses, Sela!

⁴Davidin Psalmi, edelläveisajalle, kanteleilla. Rukoilessani kuule minua, vanhurskauteni Jumala, joka minua lohdutat ahdistuksessani: ole minulle armollinen, ja kuule rukoukseni. ²Te uljaat miehet, kuinka kauvan pitää minun kunniani pilkattaman? miksi te rakastatte turhuutta ja kysytte valhetta? Sela! ³Niin tuntekaat, että Herra vie pyhänsä ihmeellisesti: Herra kuulee, kuin minä häntä rukoilen. ⁴Jos te vihastutte, niin älkää syntiä tehkö: puhukaat sydämässänne, teidän vuoteissänne, ja odottakaat, Sela! ⁵Uhratkaat vanhurskauden uhria, ja toivokaat Herran päälle. ⁶Moni sanoo: kuka osoittais meille hyvää? Mutta nosta sinä Herra meidän päällemme sinun kasvois paiste. ⁷Sinä ilahutat minun sydämeni; ehkä muilla on jyviä ja viinaa kyllä. ⁸Minä makaan ja lepään juuri rauhassa; sillä sinä Herra yksinäs autat minua turvassa asumaan.

⁵Davidin Psalmi, edelläveisajalle, perimisestä. Herra, ota minun sanani korviis, havaitse minun puheeni. ²Ota vaari minun huudostani, minun Kuninkaani ja minun Jumalani; sillä sinua minä rukoilen. ³Herra kuultelevarhain minun ääntäni: varhain hankitsen minä itseni sinun tykö, ja siitä otan vaarin. ⁴Sillä et sinä ole se Jumala, jolle jumalatoimen meno kelpaa: joka paha on, ei se pysy edessä. ⁵Öykkärit ei pysy sinun silmäis edessä: kaikkia pahanteikiöitä sinä vihaat. ⁶Sinä kadotat valhetteliat: Herra kauhistuu murhaajia ja viekkaita. ⁷Mutta minä menen sinun huonees sinun suuressa laupiudessas, ja kumarran sinun pyhään templiis päin sinun pelvossas. ⁸Herra saata minua vanhurskaudessas, minun vihollisten tähden: ojenna ties minun eteeni. ⁹Sillä heidän suussansa ei ole mitään totuutta, heidän sisällyksensä on sydämen kipu; heidän kitansa on avoin haata, ja kielellänsä he liehakoitsevat. ¹⁰Nuhtelevarhain heitä Jumala, että he lankeisivat ajatuksistansa: syökse heitä ulos heidän suurten ylitsekäymistensä tähden; sillä he ovat sinulle vastahakoiset. ¹¹Iloitkaan kaikki, jotka sinuun uskaltavat, anna heidän riemuuta ijankaikkisesti; sillä sinä varjelet heitä: iloitkaan sinussa ne, jotka sinun nimeäs rakastavat. ¹²Sillä sinä Herra siunaat vanhurskaita: sinä kaunistat heitä armollas niinkuin kilvellä.

6Davidin Psalmi, edelläveisajalle, kahdeksalla kielellä. Oi Herra, älä rankaise minua vihassas, ja älä minua julmuudessa kurita. ²Herra, ole minulle armollinen, sillä minä olen heikko: paranna Herra minua, sillä minun luuni ovat peljästyneet. ³Ja minun sieluni on sangen kovin hämmästynyt, voi Herra, kuinka kauvan! ⁴Käännä sinuas, Herra, ja pelasta sieluni; auta minua sinun hyvyytes tähden. ⁵Sillä ei kuolemassa kenkään muista sinua, kuka kiittää sinua tuonelassa? ⁶Minä olen niin väsynyt huokauksista: minä uitan vuoteeni yli yötä, ja kastan leposiani kyynelilläni. ⁷Minun muotoni on muuttunut murheesta, ja on vanhentunut; sillä minä ahdistetaan kaikilta puolilta. ⁸Eritkää minusta, kaikki pahointekiät; sillä Herra kuulee minun itkuni. ⁹Herra kuulee minun rukoukseni: anomiseni Herra ottaa vastaan. ¹⁰Kaikki minun viholliseni saakoon häpiän, ja suuresti peljättäköön; kääntyköön takaperin, ja nopiasti häväistäköön.

7Davidin viattomuus, josta hän Herralle veisasi, Kuusin Jeminin pojan sanan tähden: Sinuun, Herra minun Jumalani, minä uskallan: auta minua kaikista minun vainollisistani, ja pelasta minua; ²Ettei he repisi minun sieluani niinkuin jalopeura, ja sätkisi ilman holhojaa. ³Herra minun Jumalani, jos minä sen tein ja jos vääryys on minun käsissäni; ⁴Jos minä pahalla kostanut olen niille, jotka minun kanssani rauhassa elivät; vaan minä olen niitä pelastanut, jotka ilman syytä minua vihasivat; ⁵Niin vainotkaan viholliseni minun sieluani ja käsittäköön sen, ja poljeskelkaan maahan elämäni, ja painakaan kunniani tomuun, Sela! ⁶Nouse Herra vihassas, korota sinuas ylitse vihollisteni hirmuisuuden, heräjä minun puoleeni; sillä sinä olet käsenyt oikeuden, ⁷Että kansat kokoontuisivat jälleen sinun tykö; ja tule heidän tähtensä taas ylös, ⁸Herra on kansain tuomari: tuomitse Herra minua vanhurskauteni ja vakuuteni jälkeen. ⁹Loppukoon jumalattomain pahuus, ja holho vanhurskaita; sillä sinä, vanhurskas Jumala, tutkit sydämet ja munaskuut. ¹⁰Minun kilpeni on Jumalan tykönä, joka vaat sydämet auttaa. ¹¹Jumala on oikia tuomari; ja Jumala, joka joka päivä uhkaa. ¹²Ellei he palaja, niin hän on miekkansa teroittanut, joutsensa jännittänyt, ja tarkoittaa, ¹³Ja on pannut sen päälle surmannuolet; hän on valmistanut vasamansa kadottamaan. ¹⁴Katso, hänellä on pahaa mielessä: hän on onnettomuutta raskas, mutta hän synnyttää puuttumisen. ¹⁵Hän kaivoi haudan ja valmisti, ja on kaatunut siihen kuoppaan, jonka hän oli tehnyt. ¹⁶Hänen onnettomuutensa pitää hänen päänsä päälle tuleman, ja hänen vääryytensä pitää hänen päänsä laelle lankeaman. ¹⁷Minä kiitän Herraa hänen vanhurskautensa tähden, ja kunnioitan ylimmäisen Herran nimeä.

8Davidin Psalmi, edelläveisajalle, Gittitin päällä. Herra meidän Herramme! kuinka ihmeellinen on sinun nimes kaikessa maassa, joka panit kunnias taivasten ylitse. ²Nuorten ja imeväisten suusta perustit sinä voiman, vihollis-

tes tähden, että vihollisen ja kostajan murentaisit. ³Sillä minä näen taivaat, sinun sormeis teot, kuun ja tähdet, jotka valmistit. ⁴Mikä on ihminen, että häntä muistat? eli ihmisen poika, että häntä etsiskelet? ⁵Sinä teit hänen vähää vähemmäksi enkeleitä; vaan sinä kaunistat hänen kunnialla ja kaunistuksella. ⁶Sinä asetat hänen sinun käsitekois herraksi: kaikki olet sinä hänen jalkainsa alle heittänyt: ⁷Lampaat ja kaikki karjat, ja myös metsän eläimet, ⁸Linnut taivaan alla ja kalat meressä ja mitä meressä vaeltaa. ⁹Herra meidän Herramme, kuinka ihmeellinen on sinun nimes kaikessa maassa!

9Davidin Psalmi, kauniista nuoruudesta, edelläveisajalle. Minä kiitän Herraa kaikesta sydämestäni, ja luettele kaikki sinun ihmees. ²Minä iloitsen ja riemuitsen sinussa, ja veisaan kiitosta sinun nimelles, sinä kaikkein ylimmäinen, ³Että minun viholliseni olet ajanut takaperin: he lankesivat ja hukkuivat sinun etees. ⁴Sillä sinä saatat minun oikeuteni ja asiani toimeen: sinä istuit istuimelle, vanhurskauden tuomari. ⁵Sinä nuhtelet pakanoita, ja kadotat jumalattomat: sinä pyyhit heidän nimensä pois aina ja ijankaikkisesti. ⁶Vihollisten hävitykset ovat lopetettut ijäisesti, ja kaupungit sinä kukistit heidän muistonsa on heidän kanssansa kadonnut. ⁷Mutta Herra pysyy ijankaikkisesti: hän on valmistanut istuimensa tuomioon. ⁸Ja hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudessa, ja hallitsee kansat oikein. ⁹Ja Herra on köyhän turva: hän on turva hädän aikana. ¹⁰Sentähden he sinuun toivovat, jotka sinun nimes tuntevat; sillä et sinä niitä hylkää, jotka sinua, Herra, etsivät. ¹¹Veisatkaat Herralle, joka Zionissa asuu: julistakaat kansoissa hänen tekonsa. ¹²Sillä se joka kostaa verenvikoja, muistaa heitä, eikä unohda köyhäin parkumista. ¹³Herra ole minulle armollinen, katso minun ahdistustani niiltä, jotka minua vihaavat, sinä joka ylennät minun surman porteista; ¹⁴Että minä luettelisin kaikki sinun kiitoksies Zionin tytärtien porteissa, ja iloitsisin sinun avustas. ¹⁵Pakanat ovat vajonneet siihen hautaan, jonka he valmistivat: heidän jalkansa on käsitetty siinä verkossa, jonka he virittivät. ¹⁶Niin ymmärretään Herran tekevän oikeuden, koska jumalatoim juuri omilla kätensä töissä käsitteään; se on tutkisteltava asia, Sela! ¹⁷Jospa jumalattomat palajaisivat helvettiin, ja kaikki pakanat, jotka Jumalan unohtavat. ¹⁸Sillä ei hän köyhää peräti unohda, ja raadolisten toivo ei huku ijankaikkisesti. ¹⁹Nouse, Herra, ettei ihminen saisi valtaa: anna kaikki pakanat edessä tuomitaa. ²⁰Herra, anna heille opettaja, että pakanat tunsivat itsensä ihmisiksi, Sela!

10Miksis Herra niin kaukana seisot, ja tuskan ajalla sinus peität? ²Ylpeydessänsä jumalatoim vainoo köyhää: käsitteäköön he heidän juonissansa, joita he ajattelevat. ³Sillä jumalatoim itse kerskaa omaa mielivaltaansa: ahne siunailee itsiänsä, ja vihoittaa Herran. ⁴Jumalatoim on koria ja vihainen, ettei hän ketään tottele: ei hän Jumalaa

olevankaan luule. ⁵Hänen tiensä menestyvät joka aika, sinun tuomios on kaukana hänestä: hän ylpeilee kaikkein vihollistensa edessä. ⁶Sillä hän puhuu sydämessään: en minä ikänä kukisteta, ei sukukunnasta sukukuntaan häntä ole. ⁷Jonka suu on täynnä kirouksia, kavaluutta ja viettelystä, hänen kielensä saattaa vaivan ja työn. ⁸Hän istuu ja väijyy kartanoissa, murhataksensa salaa viatointa; hänen silmänsä palaa köyhän puoleen. ⁹Hän väijyy salaa niinkuin jalopeura luolassansa, hän väijyy raadollista käsitteäkseen, ja hän käsittää hänen, kuin hän tempaa sen verkkoihinsa. ¹⁰Hän paiskaa ja polkee alas, ja sysää köyhän väkivallalla maahan. ¹¹Hän sanoo sydämessään: Jumala on hänen unhottanut, ja verhonnut kasvonsa, ei hän ikänä näe. ¹²Nouse, Herra! Jumala, ylennä kätes ja älä köyhää uohda. ¹³Miksi jumalatoim pilkkaa Jumalaa ja sanoo sydämessään: et sinä sitä tottele? ¹⁴Katso siis; sillä sinä näet tuskat ja surut, se on sinun käsissä: sinuun köyhä itsensä luottaa, ja sinä olet orpolasten holhoja. ¹⁵Särje jumalattoman käsivarsi, ja etsi pahan jumalattomuutta, niin ettei sitä enää löydetäisi. ¹⁶Herra on kuningas aina ja ijankaikkisesti: pakanain pitää häviämisen hänen maastansa. ¹⁷Köyhäin halauksen sinä, Herra, kuulet: heidän sydämensä sinä vahvistat, että sinun korvas siitä ottaa vaarin; ¹⁸Että oikeuden saatat orvoille ja köyhille, ettei ihminen enää ylpeile heitä vastaan maan päällä.

11 Davidin Psalmi, edelläveisajalle. Herraan minä uskallan: kuinka te sanotte sielulleni, että hän lentäisi niinkuin lintu teidän vuoreltanne? ²Sillä katsos, jumalattomat jännittävät joutsen ja panevat nuolensa jänteelle, salaisesti ampuaksensa hurskaita. ³Sillä he rikkoivat perustuksen: mitä vanhurskas taitaa toimittaa? ⁴Herra on pyhässä templissään, Herran istuin on taivaissa; hänen silmänsä ottavat vaarin, ja hänen silmänsä laudat koettelevat ihmisten lapsia. ⁵Herra koettelee vanhurskasta; hänen sielunsa vihaa jumalatoimintaa, ja jotka vääräytettyä rakastavat. ⁶Hän antaa sataa jumalattomien päälle pitkäisen leimauksia, tulta ja tulikiveä, ja antaa heille tuulispäät palkaksi. ⁷Sillä Herra on vanhurskas ja rakastaa vanhurskautta, että hänen kasvonsa katsovat oikeutta.

12 Davidin Psalmi, edelläveisajalle, kahdeksalla kielellä. Auta, Herra; sillä pyhät ovat vähentyneet, ja uskolliset ovat harvat ihmisten lasten seassa. ²Jokainen puhuu lähimmäisensä kanssa valhetta: he liehakoitsevat ja opettavat eripuraisuutta sydämistä. ³Katkokoon Herra kaikki ulkokullaiset huulet ja ylpeästi puhuvaiset kielet, ⁴Jotka sanovat: meidän kielemmme pitää voittaman, meidän tulee puhua: kuka meidän herramme on? ⁵Että köyhät hävitetään ja vaivaiset huokaavat, niin minä nyt nousen, sanoo Herra: minä saatan avun, että rohkiasti pitää opetettaman. ⁶Herran puheet ovat kirkkaat, niinkuin selitetty hopia savastioissa, seitsemän kertaa koeteltu. ⁷Sinä Herra, kätke ne, ja varjele meitä tästä suvusta ijankaikkisesti. ⁸Sillä jo-

ka paikka on jumalattomia täynnä, koska huonot ihmisten lasten seassa korotetaan.

13 Davidin Psalmi, edelläveisajalle. ²Kuinka kauvan sinä Herra peräti tahdot minua unhottaa? kuinka kauvan sinä peität kasvot minusta? ³Kuinka kauvan minä neuvoo pidän sielussani? ja ahdistetaan sydämestäni joka päivä? kuinka kauvan minun viholliseni yltyy minua vastaan? ⁴Katso siis ja kuule minua, Herra minun Jumalani: valista silmäni etten minä koskaan kuolemaan nukkuisi; ⁵Ettei viholliseni sanoisi: minä voitin hänen, ja minun sortajani iloitsi, koska minä kompastun. ⁶Mutta minä turvaan sinun armoos: minun sydämeni riemuitsee, että niin mielillä autat: minä veisaan Herralle, että hän minulle niin hyvästi tekee.

14 Davidin Psalmi, edelläveisajalle. Tyhmät sanovat sydämessään: ei Jumalaa olekaan; ei he mitään kelpaa, ja ovat ilkiät menoissansa; ei ole joka hyvää tekee. ²Herra katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, jos joku ymmärtäisi eli etsisi Jumalaa. ³Mutta he ovat kaikki poikenneet pois, ja kaikki ovat kelvottomat: ei ole yksikään, joka hyvää tekee, ei ainoakaan. ⁴Eikö siis kenkään pahoin- tekiöistä sitä havaitse? jotka minun kansaani syövät niinkuin he söisivät leipää; vaan ei he rukoile Herraa. ⁵Siellä he kovin pelkäsivät; sillä Jumala on läsnä vanhurskasten sukua. ⁶Te häpäisette köyhän neuvon; mutta Jumala on hänen turvansa. ⁷Oi jos apu tulis Israelille Zionista! sillä koska Herra päästää vangitun kansansa, niin Jakob iloitsee ja Israel riemuitsee.

15 Davidin Psalmi. Herra, kuka asuu sinun majassas? eli kuka on pysyväinen sinun pyhällä vuorellas? ²Joka vaeltaa ja tekee oikeuden, ja puhuu totuuden sydämestään; ³Joka ei kielellensä panettele, eikä lähimmäisellensä mitään pahaa tee, ja ei häpäise lähimmäistään; ⁴Joka jumalattomat katsoo ylön, vaan kunnioittaa Jumalaa pelkääväisiä; joka lähimmäisellensä vannoo ja pitää. ⁵Joka ei anna rahaansa korolle, eikä ota lahjoja viatointa vastaan. Joka näin tekee, ei hän horjahda ijankaikkisesti.

16 Davidin kultainen kappale. Kätke minua Jumala; sillä minä uskallan sinuun. ²Sinä olet Herralle sanonut: sinä olet minun Herrani: minun hyvätyöni ei ole sinun tähtes, ³Vaan pyhäin tähden, jotka maan päällä ovat, ja kunniallisten tähden, joissa kaikki minun mielisuosioni on. ⁴Mutta jotka toisen jälkeen rientävät, niillä pitää suuri sydämen kipu oleman: en minä uhraa heidän juomauhriansa verestä, enkä mainitse heidän nimiänsä suussani. ⁵Mutta Herra on minun tavarani ja osani: sinä tähteelle panet minun perimiseni. ⁶Arpa lankesi minulle kauniimmassa: minä olen jalon perimisen saanut. ⁷Minä kiitän Herraa, joka minua on neuvonut: niin myös minun munaskuuni ovat yöllä kurruttaneet. ⁸Minä pidän aina Herran kasvoini edessä, sillä

hän on minun oikialla puolellani, sentähden en minä horju. ⁹Sentähden minun sydämeni reimuitsee ja minun kunniani on iloinen, ja minun lihani lepää toivossa. ¹⁰Sillä et sinä hyljää sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäs näkevän turmelusta. ¹¹Sinä osoitat minulle elämän tien, sinun kasvois edessä on täydellinen ilo, ja riemullinen meno oikialla kädellä ijankaikkisesti.

17 Davidin rukous. Kuule, Herra, oikeutta, havaitse minun huutoni, ota vaari minun rukouksestani, joka ei viekkaasta suusta lähde. ²Puhu sinä minun asiassani, ja sinun silmäs katsokaan oikeutta. ³Sinä koettelet minun sydämeni, ja etsiskelet sitä yöllä, ja tutkit minua, ja et mitään löydä; minä olen aikonut, ettei minun suuni missäkään riko. ⁴Minä varjelen minuni sinun huultes sanoissa, ihmisten töistä, murhaajan tiellä. ⁵Hallitse minun käytöni poluillas, ettei minun askeleeni liukahtaisi. ⁶Minä huudan sinua, että, Jumala, minua kuulisit: kallista korvas minun puoleeni, kuule minun puheeni. ⁷Osoita ihmeellinen hyvytes, sinä niiden vapahtaja, jotka sinuun uskaltavat, niitä vastaan, jotka sinun oikiaa kättäs vastaan ovat. ⁸Varjele minua niinkuin silmäterää: suojele minua siipeis varjon alla. ⁹Jumalattomista, jotka minua hävittävät, vihollisistani, jotka minun sieluuni piirittävät. ¹⁰Heidän lihavan-sa yhtä pitävät: he puhuvat suullansa ylpiästi. ¹¹Kuhunka me menemme, niin he meitä piirittävät: siihen he silmänsä tarkoittavat meitä kukistaaksensa maahan, ¹²Niinkuin jalopeura saalista himoitsee, niinkuin nuori jalopeura, joka luolasta väijyy. ¹³Nouse, Herra, ennätä hänen kasvonsa, ja polje häntä; vapahda minun sieluni miekallas jumalattomista, ¹⁴Sinun kädellä ihmisistä, Herra, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, ja joiden vatsan sinä täytät tavarallas: heidän lapsensa ravitaan, ja he jättävät tähteensä lapsukaisillensa. ¹⁵Mutta minä saan nähdä sinun kasvot vanhurskaudessa: minä ravitaan herättyäni sinun kuvas jälkeen.

18 Edelläveisaajalle, Davidin Herran palvelian Psalmi, joka Herralle nämät veisun sanat puhui sinä päivänä, jona Herra hänen vapahti kaikkein vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä. Ja hän sanoi: minä rakastan sydämestäni sinua, Herra, minun voimani. ²Herra, minun kallioni, minun linnani ja minun vapahtajani; minun Jumalani on minun vahani, johon minä turvaan: minun kilpeni, ja minun autuuteni sarvi, ja minun varjelukseni. ³Minä kiitän ja avukseni huudan Herraa, niin minä vapahdetaan vihollisistani. ⁴Sillä kuoleman siteet olivat käärineet minun ympäri, ja Belialin ojat peljättivät minun. ⁵Helvetin siteet kietoivat minun: kuoleman paulat ennättivät minun. ⁶Ahdistuksessani minä avukseni huudan Herraa, ja minun Jumalani tykö minä huudan: niin hän kuulee ääneni templistänsä, ja minun huutoni hänen edessänsä tulee hänen korviinsa. ⁷Maa liikkui ja vapisi, ja vuorten perustukset liikkuivat: he värisivät, koska hän vihastui. ⁸Savu suitsi hänen sieraimistansa ja ku-

luttava tuli hänen suustansa, niin että hiilet siitä syttyivät. ⁹Hän notkisti taivaat ja astui alas, ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla. ¹⁰Hän astui Kerubimin päälle ja lensi, ja hän lensi tuulen sulkain päällä. ¹¹Hän pani pimeyden majansa ympärille, ja mustat paksut pilvet, jossa hän lymyssä oli. ¹²Kirkkaudesta hänen edessänsä hajosivat pilvet rakeilla ja leimauksilla. ¹³Ja Herra jylisti taivaissa, Ylimäinen antoi pauhinansa, rakeilla ja leimauksilla. ¹⁴Hän ampui nuolensa ja hajoitti heitä: hän iski kovat leimaukset, ja peljätti heitä, ¹⁵Ja niin ilmestyivät vetten kuljut, ja maan perustukset ilmaantuivat, Herra, sinun kovasta nuhtelemisestäs ja sinun sieraimies hengen puhalluksesta. ¹⁶Hän lähetti korkeudesta ja otti minun, ja veti minun ulos suurista vesistä. ¹⁷Hän vapahti minun voimallisista vihollisistani, jotka minua väkevämmät olivat. ¹⁸Ne ennättivät minun tuskapäivänäni; mutta Herra tuli minun turvakseni. ¹⁹Ja hän vei minun lakialle: hän tempasi minun ulos; sillä hän mielistyi minuun. ²⁰Herra maksoi minulle minun vanhurskauteni jälkeen: hän antoi minulle käteni puhtauden jälkeen. ²¹Sillä minä pidän Herran tiet, ja en ole Jumalaani vastaan. ²²Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat silmäni edessä, ja hänen käskyjänsä en minä tyköäni hylkää. ²³Vaan olen vakaa hänen edessänsä ja vältän vääryyttä. ²⁴Sentähden Herra kostaa minulle vanhurskauteni perästä, käteni puhtauden jälkeen, silmänsä edessä. ²⁵Pyhäin kanssa sinä pyhä olet, ja toimellisten kanssa toimellinen. ²⁶Puhdasten kanssa sinä puhdas olet, ja nurjain kanssa sinä nurja olet. ²⁷Sillä sinä vapahdat ahdistetun kansan, ja korkiat silmät sinä alennat. ²⁸Sillä minun kynttiläni sinä valaiset; Herra minun Jumalani valaisee minun pimeyteni. ²⁹Sillä sinun kauttas minä sotaväen murrann, ja minun Jumalassani karkaan muurin ylitse. ³⁰Jumalan tie on täydellinen. Herran puheet tulella koetellut: hän on kaikkein kilpi, jotka häneen uskaltavat. ³¹Sillä kuka on Jumala, paitsi Herraa? ja kuka on kallio, paitsi Jumalaamme? ³²Jumala vyöttää minun voimalla, ja panee minun tieni viattomaksi. ³³Hän tekee jalkani niinkuin peurain jalat, ja asettaa minun korkeudelle. ³⁴Hän opettaa käteni sotimaan, ja käsivarteni vaskijoutsea vetämään. ³⁵Ja sinä annoit minulle autuutes kilven, ja sinun oikia kätes vahvistaa minun: ja koskas minun alennat, niin sinä teet minun suureksi. ³⁶Sinä levitit minun askeleeni minun allani, ettei minun kantapääni livistyneet. ³⁷Minä ajan vihollisiani takaa ja käsitan heitä, ja en palaja, ennenkuin minä heidät hukuttan. ³⁸Minä runtelen heitä, ettei he taida nousta: heidän täytyy kaatua jalkaini alla. ³⁹Sinä valmistat minun voimalla sotaan: sinä taivutat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan. ⁴⁰Sinä annat minulle viholliseni kaulan, ja minä kadotan vainoojani. ⁴¹He huutavat, vaan ei ole auttaja: Herran tykö, mutta ei hän vastaa heitä. ⁴²Minä survon heitä niinkuin maan tomun tuulen edessä, ja heidän pois niinkuin loan kaduulta. ⁴³Sinä pelastat minua riitaisesta kansasta: sinä asetat minun pakanain pääksi; se kansa, jota en minä tuntenut, palvelee minua. ⁴⁴Se kuultelee

minua kuuliaisilla korvilla: muukalaiset lapset kieltävät minun.⁴⁵ Muukalaiset lapset vaipuvat ja vapisevat siteissänsä.⁴⁶ Herra elää, ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja minun autuuteni Jumala olkoon ylistetty!⁴⁷ Jumala, joka minulle koston antaa, ja vaatii kansat minun alleni;⁴⁸ Joka minua auttaa vihollisistani: sinä korostat myös minun niistä, jotka karkaavat minua vastaan: sinä pelastat minua väkivaltaisesta miehestä.⁴⁹ Sentähden minä kiitän sinua, Herra, pakanain seassa, ja veisaan nimelles kiitoksen,⁵⁰ Joka suuren autuuden kuninkaallensa osoittaa, ja tekee hyvästi voidellullensa, Davidille, ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti.

19 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Taivaat ilmoittavat Jumalan kunnian, ja vahvuus julistaa hänen kättensä teot.² Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle tiedon.³ Ei ole kieltä eikä puhetta, kussa ei heidän äänensä kuulu.⁴ Heidän nuoransa käy ulos kaikkiin maihin, ja heidän puheensa maailman ääreen asti: auringolle hän pani majan heissä.⁵ Ja hän käy ulos kammiostansa niinkuin ylkä, ja riemuitsee niinkuin sankari tietä juostaksensa.⁶ Hän käy ylös taivasten lopulta ja juoksee ympäri hamaan niiden loppuun jälleen; ja ei ole mitään peitetty hänen lämpimänsä edestä.⁷ Herran laki on täydellinen ja virvoittaa sielut: Herran todistus on vahva ja tekee yksinkertaiset taitaviksi.⁸ Herran käskyt ovat oikiat ja ilahuttavat sydämet: Herran käskyt ovat kirkkaat ja valistavat silmät.⁹ Herran pelko on puhdas ja pysyy ijankaikkisesti: Herran oikeudet ovat todet, kaikki tyynni vanhurskaat,¹⁰ Ne ovat kalliimmat kultaa ja kaikkein parasta kultaa, ja makeimmat hunajaa ja mesileipiä.¹¹ Sinun palvelias myös niissä opetetaan: ja joka niitä pitää, hänellä on suuri palkka.¹² Erhetykset kuka ymmärtää? anna minulle anteeksi salaiset rikokset.¹³ Varjele myös palvelias ylpeistä, ettei he minua hallitsisi; niin minä olen viatoin ja nuhteetoin suuresta pahasta teosta.¹⁴ Kelvatkoon sinulle minun suuni puheet, ja minun sydämeni ajatukset sinun edessä, Herra, minun vahani ja minun Lunastajani!

20 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Herra kuulkoon sinua hädässä, Jakobin Jumalan nimi sinua varjelkoon!² Hän lähettäköön sinulle apua pyhästä ja Zionista sinua vahvistakoon!³ Hän muistakoon kaikki ruokauhris, ja sinun polttouhris olkoon lihavat, Sela!⁴ Hän antakoon sinulle, mitä sinun sydämes anoo, ja päättäköön kaikki aivoituksesi!⁵ Me kerskaamme sinun avustas, ja meidän Jumalamme nimessä me ylennämme lippumme: Herra täyttäköön kaikki sinun rukouksesi!⁶ Nyt minä tunnen Herran voideltuansa auttavan, ja häntä kuulevan pyhästä taivaastansa: hänen oikia kätensä auttaa voimallisesti.⁷ Nämät uskaltavat ratataisiin ja oreihin; mutta me muistamme Herran Jumalamme nimeä.⁸ He ovat kukistetut ja langenneet; mutta me nousemme ja pystyällä seisomme.⁹ Auta Herra! Kuningas meitä kuulkaan, kuin me huudamme.

21 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Herra, Kuningas riemuitsee sinun voimassas: ja kuinka suuresti hän iloitsee avustas!² Hänen sydämensä halun sinä annat hänelle, etkä kiellä, mitä hänen suunsa anoo, Sela!³ Sillä sinä ennätät hänen hyvällä siunauksella: sinä panet kultaisen kruunun hänen päähänsä.⁴ Hän anoi elämää sinulta, niin sinä annoit hänelle pitkän ijän aina ja ijankaikkisesti.⁵ Hänellä on suuri kunnia sinun avustas: sinä panet ylistyksen ja kaunistuksen hänen päällensä.⁶ Sillä sinä asetat hänen siunaukseksi ijankaikkisesti: sinä ilahutat hänen kasvois edessä ilolla.⁷ Sillä Kuningas turvaa Herraan: ja Ylimmäisen laupiudes ei hän horju.⁸ Sinun kätes löytää kaikki vihollises: sinun oikia kätes löytää ne, jotka sinua kadehtivat.⁹ Sinä panet heitä niinkuin kuumaan pätsiin sinun vihas aikana: Herra nielee heitä vihassansa, ja tuli syö heitä.¹⁰ Heidän hedelmänsä sinä kadotat maan päältä, ja heidän siemenensä ihmisten lapsista.¹¹ Sillä he ajattelivat tehdä sinulle pahaa: he pitivät neuvoa, jota ei he voineet täyttää.¹² Sillä sinä teet heitä olkapääksi: sinä tarkoitat jänteellä heidän kasvojansa vastaan.¹³ Herra, ylennä sinuas väkevyydessä; niin me veisaamme ja kiitämme sinun voimaas.

22 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, peurasta, jota varhain väijytään. Minun Jumalani, minun Jumalani! miksis minun hylkäsit? minä parun, vaan minun apuni on kaukana.² Minun Jumalani! päivällä minä huudan, ja et sinä vastaa, ja en yölläkään vaikene.³ Sinä olet pyhä, joka asut Israelin kiitoksessa.⁴ Meidän isämme toivoivat sinuun: ja kuin he toivoivat, niin sinä vapahdit heitä.⁵ Sinua he huusivat, ja vapahdettiin: sinuun he turvasivat, ja ei tulleet häpiään.⁶ Mutta minä olen mato ja en ihminen, ihmisten pilkka ja kansan ylönkatse.⁷ Kaikki, jotka minun näkevät, häpäisevät minua: he vääristelevät huuliansa ja päätänsä väänstelevät.⁸ Hän valittaa Herralle, hän vapahtakoon hänen: hän auttakoon häntä, jos hän mielistyy häneen.⁹ Sillä sinä olet minun vetänyt ulos äitini kohdusta: sinä olit minun turvani, ollessani vielä äitini rinnalla.¹⁰ Sinun päälles minä olen heitetty äitini kohdusta: sinä olet minun Jumalani hamasta äitini kohdusta.¹¹ Älä ole kaukana minusta; sillä ahdistus on läsnä, ja ei ole auttajaa,¹² Suuret mullit ovat minun piirittäneet, lihavat härjät kiertäneet minun ympäri.¹³ Kitansa avasivat he minua vastaan, niinkuin raateleva ja kiljuva jalopeura.¹⁴ Minä olen kaadettu ulos niinkuin vesi, ja luuni ovat kaikki hajoitettut: minun sydämeni on niinkuin salattu vedenvaha ruumiissani.¹⁵ Minun voimani on kuivettunut niinkuin kruusin muru, ja minun kieleni tarttuu suuni lakeen; ja sinä panet minun kuoleman tomuun.¹⁶ Sillä koirat ovat minun piirittäneet: julmain parvi saartain lävistänyt kuin jalopeura käteni ja jalkani.¹⁷ Minä lukisin kaikki minun luuni; mutta he katselivat ja näkivät ihastuksensa minusta.¹⁸ He jakavat itsellensä minun vaatteeni ja heittävät hameestani arpa.¹⁹ Mutta sinä, Herra, älä ole kaukana! minun väkevyyteni, riennä avukseni!²⁰ Pelasta minun sieluni miekasta, ja ainokaiseni koirilta.

²¹Vapahda minua jalopeuran suusta, ja päästä minua yksisarvillisista. ²²Minä saarnaan sinun nimeäs veljilleni: minä ylistän sinua seurakunnassa. ²³Ylistäkää Herra te, jotka häntä pelkätte: koko Jakobin siemen kunnioittakoon häntä, ja kavahtakoon häntä kaikki Israelin siemen! ²⁴Sillä ei hän hyljännyt eikä katsonut ylön köyhän raadollisuutta, eikä kääntänyt kasvojansa hänestä pois; vaan kuin se häntä huusi, kuuli hän sitä. ²⁵Sinua minä ylistän suuressa seurakunnassa: minä maksan lupaukseni heidän edessän, jotka häntä pelkäävät. ²⁶Raadolliset syövät ja ravitaan, ja jotka Herraa etsivät, pitää häntä ylistämän: teidän sydämenne pitää elämän ijankaikkisesti. ²⁷Kaikki maailman ääret muistakaan ja kääntykään Herran tykö, ja kumartakaan sinun edessä kaikki pakanain sukukunnat. ²⁸Sillä Herralta on valtakunta, ja hän vallitsee pakanoita. ²⁹Kaikki lihavat maan päällä pitää syömän ja kumartaman, hänen edessän polviensa notkistaman kaikki, jotka tomussa makaavat ja jotka surussansa elävät. ³⁰Hänen pitää saaman siemenen, joka häntä palvelee: Herrasta pitää ilmoitettaman lasten lapsiin. ³¹He tulevat ja hänen vanhurskauttansa saarnaavat syntyvälle kansalle, että hän sen tekee.

23 Davidin Psalmi. Herra on minun paimeni: ei minulta mitään puutu. ²Hän kaitsee minua viheriäisessä niityssä, ja vie minua virvoittavan veden tykö. ³Minun sieluni hän virvoittaa: hän vie minun oikialle tielle, nimensä tähden. ⁴Ja vaikka minä vaeltaisin pimiässä laaksossa, en minä pelkäisi mitään pahuutta, että olet kanssani: sinun vitsas ja sauvas minun tukevat. ⁵Sinä valmistat minulle pöydän vihollisteni kohdalle: sinä voitelet minun pääni öljyllä, ja minun maljani on ylitsevuotavainen. ⁶Hyvyys ja laupius noudattavat minua kaiken elinaikani, ja minä saan asua Herran huoneessa ijankaikkisesti.

24 Davidin Psalmi. Herran on maa, ja kaikki mitkä siinä ovat, maan piiri ja ne jotka sen päällä asuvat. ²Sillä hän on perustanut sen merten päälle, ja virtain päälle sen vahvistanut. ³Kuka astuu Herran vuorelle? ja kuka taitaa seisoa hänen pyhässä siassansa? ⁴Jolla viattomat kädet ovat ja on puhdas sydäimestä, joka ei halaja turhuutta eikä vanho vääriin, ⁵Se saa siunauksen Herralta, ja vanhurskauden autuutensa Jumalalta. ⁶Tämä on se sukukunta, joka häntä etsii, joka kysyy sinun kasvojas, Jakob, Sela! ⁷Tehkää portit avaraksi ja ovet maailmassa korkiaksi, kunnian Kuninkaan mennä sisälle. ⁸Kuka on kunnian Kuningas? se on Herra, väkevä ja voimallinen, Herra voimallinen sodassa. ⁹Tehkää portit avaraksi ja ovet maailmassa korkiaksi, kunnian Kuninkaan mennä sisälle! ¹⁰Kuka on kunnian Kuningas? se on Herra Zebaot, hän on kunnian Kuningas, Sela!

25 Davidin Psalmi. Sinun tykö, Herra, ylennän minä sieluni. ²Minun Jumalani! sinuun minä turvaan, älä salli minua häväistä, ettei minun viholliseni iloitsisi minusta.

³Sillä ei yksikään tule häpiään, joka sinua odottaa; mutta irralliset pilkkaajat saavat häpiän. ⁴Herra, osoita minulle sinun ties, ja opeta minulle sinun polkus. ⁵Johdata minua totuudessa, ja opeta minua; sillä sinä olet Jumala, joka minua autat, yli päivää minä odotan sinua. ⁶Muista, Herra, laupiuttas ja hyvyyttäs, joka maailman alusta on ollut. ⁷Älä muista nuoruuteni syntejä ja ylitsekäymistäni; mutta muista minua sinun laupiutes jälkeen, sinun hyvyytes tähden, Herra! ⁸Herra on hyvä ja vakaa, sentähden saattaa hän syntiset tielle. ⁹Hän johdattaa oikeudella raadollisen, ja opettaa siveille hänen tiensä. ¹⁰Kaikki Herran tiet ovat hyvyys ja totuus niille, jotka hänen liittonsa ja todistuksensa pitävät. ¹¹Sinun nimes tähden, Herra, ole armollinen minun pahalle teolleni, joka suuri on. ¹²Kuka on se mies, joka Herraa pelkää? sillä hän opettaa parhaan tien. ¹³Hänen sielunsa asuu hyvydessä, ja hänen sikiänsä omistaa maan. ¹⁴Herran salaisuus on niillä, jotka häntä pelkäävät, ja liittonsa ilmoittaa hän heille. ¹⁵Minun silmäni katsovat alati Herraa, sillä hän kirvoittaa minun jalkani verkosta. ¹⁶Käännä sinuas minun puoleeni, ja ole minulle armollinen; sillä minä olen yksinäinen ja raadollinen. ¹⁷Minun sydämeni murheet ovat moninaiset: vie siis minua ulos tuskistani. ¹⁸Katsos minun vaivaisuuteni ja raadollisuuteni puoleen, ja anna kaikki minun syntini anteeksi. ¹⁹Katsos, kuinka monta vihollista minulla on? ja sulasta kateudesta he minua vihaavat. ²⁰Varjele minun sieluni ja vapahda minua, älä laske minua häpiään; sillä sinuun minä turvaan. ²¹Vakuus ja oikeus varjelkoon minua; sillä minä odotan sinua. ²²Jumala, vapahda Israel kaikista tuskistaan.

26 Davidin Psalmi. Tuomitse minua, Herra; sillä minä olen vakuudessaani vaeltanut: ja minä toivon Herraan, sentähden en minä livistele. ²Koettele minua, Herra, ja kiusaa minua: puhdistat minun munaskuuni ja sydämeni. ³Sillä sinun hyvyytes on silmäini edessä, ja minä vaellan sinun totuudessa. ⁴En minä istu turhain ihmisten seassa, enkä seuraa petollisia. ⁵Minä vihaan pahain seurakuntaa, enkä istu jumalattomain tykönä. ⁶Minä pesen käteni viattomuudessa, ja oleskelen, Herra, alttaris tykönä, ⁷Kussa kiitossanen ääni kuullaan, ja kaikki sinun ihmees saarnataan. ⁸Herra, minä rakastin sinun huonees asuinsiaa ja sitä sias, jossa sinun kunnias asuu. ⁹Älä tempaa minun sieluani pois syntisten kanssa ja henkeäni verikoirain kanssa, ¹⁰Jotka pahanjuoniset ovat ja mielellänsä lahjoja ottavat. ¹¹Mutta minä vaellan viattomuudessa: vapahda minua ja ole minulle armollinen! ¹²Minun jalkani käy oikiasti: minä kiitän Herraa seurakunnissa.

27 Davidin Psalmi. Herra on minun valistukseni ja autuuteni, ketä minä pelkään? Herra on henkeni väkevyys, ketä minä vapisen? ²Sentähden, vaikka pahat, vainolliseni ja viholliseni, lähestyvät minun lihaani syömään, täytyy heidän kuitenkin itseänsä loukata ja langeta. ³Ja vaikka so-

taväki saartais minua, niin ei sydämeni sentähden pelkäisi; ja jos sota nousis minua vastaan, minä turvaan sittekin häneen. ⁴Yhtä minä Herralta anon, sitä minä pyydän, asuakseni Herran huoneessa kaiken elinaikani: että minä näkisin Herran kauniin jumalanpalveluksen, ja hänen templiänsä etsisin. ⁵Sillä hän peittää minua majassansa pahana aikana: hän kätkee minun salaiseen majaan, ja korottaa minun kalliolle. ⁶Ja hän korottaa nytkin minun pääni vihollisteni ylitse, jotka ympärilläni ovat; niin minä uhraan hänen majassansa kiitosuhria: minä veisaan ja laulan Herralle. ⁷Herra, kuule minun ääneni, koska minä huudan: ole minulle armollinen, ja kuuntele minua. ⁸Minun sydämeni sanoo sinulle tämän sinun sanas: etsikäätkin minun kasvojeni! sentähden minä etsin, Herra, sinun kasvojas. ⁹Älä peitä kasvojas minulta, ja älä sysää pois palveliaas vihassas; sillä sinä olet minun apuni: älä minua hylkää, älä myös minua anna ylönsä, minun autuuteni Jumala. ¹⁰Sillä minun isäni ja äitini hylkäsivät minun; mutta Herra korjasi minun. ¹¹Herra, osoita minulle sinun ties, ja johdata minua oikiaa polkua, minun vihollisteni tähden. ¹²Älä anna minua vihollisteni tahtoon; sillä väärät todistukset seisovat minua vastaan ja tekevät häpeemättä vääryyttä. ¹³Mutta minä uskon kuitenkin näkeväni Herran hyvyyttä elävain maalla, ¹⁴Odotaa Herraa, ole hyvässä turvassa, ja hän vahvistaa sinun sydämes: ja odota Herraa.

28Davidin Psalmi. Koska minä huudan sinua, Herra, uskallukseni, niin älä vaikene minulle; etten, koska sinä vaikenisit minulle, minä tulisi niiden kaltaiseksi, jotka haetaan menevät. ²Kuule minun rukoukseni ääni, koska minä huudan sinua, kuin minä nostan käteni sinun pyhää kuorias päin. ³Älä anna minun tulla jumalattomain ja pahointekiäin sekaan, jotka lähimmäistensä kanssa puhuvat ystävällisesti, vaan pahuutta on heidän sydämissänsä, ⁴Anna heille heidän työnsä jälkeen ja heidän pahan menonsa perään: anna heille heidän kättensä töiden perään, maksa heille heidän ansionsa perästä. ⁵Sillä ei he ota vaaria Herran töistä, eikä hänen käsi-aloistansa; sentähden rikkoo hän heitä ja ei rakenna heitä. ⁶Kiitetty olkoon Herra; sillä hän on kuullut minun rukoukseni äänen. ⁷Herra on minun väkevyyteni ja kilpeni, häneen minun sydämeni toivoo, ja minä olen autettu; ja minun sydämeni riemuitsee, ja minä kiitän häntä veisullani. ⁸Herra on heidän väkevyytensä; hän on väkevä, joka voideltuansa auttaa. ⁹Auta kansaas ja siunaa perimistäs, ja ravitse heitä ja korota heitä ijankaikkisesti.

29Davidin Psalmi. Tuokaat Herralle, te väkevät, tuokaat Herralle kunnia ja väkevyys. ²Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia: kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa. ³Herran ääni käy vetten päällä: kunnian Jumala pauhaa, suurten vetten päällä. ⁴Herran ääni käy voimassa: Herran ääni käy suuressa kunnias. ⁵Herran ääni särkee sedripuut, ja Herra särkee sedripuut Libanonissa. ⁶Hän

hyppäyttää heitä niinkuin vasikan, sekä Libanonin että Sirionin, niinkuin nuoren yksisarvisen. ⁷Herran ääni leikkaa niinkuin tulen liekki. ⁸Herran ääni häälyttää korven, ja Herra liikuttaa Kadeksen korven. ⁹Herran ääni saattaa peurat poikimaan, ja paljastaa metsät: ja hänen templisänsä pitää koko hänen joukkonsa sanoman hänelle kunnian. ¹⁰Herra istuu vedenpaisumisen päällä: Herra pysyy Kuninkaana ijankaikkisesti. ¹¹Herra antaa kansallensa väkevyyden: Herra siunaa kansaansa rauhalla.

30Psalmi, veisattava Davidin huoneen vihkimisessä. Minä ylistän sinua, Herra, sillä sinä olet korottanut minua: et myös salli vihollisteni iloita minusta. ²Herra minun Jumalani, kuin minä huusin sinua, niin sinä teit minun terveeksi. ³Herra, sinä veit sieluni ulos helvetistä: sinä olet minun elävänä pitänyt niiden mennessä kuoppaan. ⁴Pyhät, veisatkaa kiitosta Herralle, ja kiittäkäätkin hänen pyhyytensä muistoksi. ⁵Sillä hänen vihansa viipyy silmänräpäyksen, ja hän ihastuu elämästä: ehtoona on itku, mutta aamulla ilo. ⁶Mutta minä sanoin myötäkäymisessäni: en minä ikänä kukistu. ⁷Sillä sinä, Herra, olet hyvässä tahdossas vuoreni vahvistanut; mutta kuin sinä kasvos peitit, niin minä hämmästyin. ⁸Sinua, Herra, minä huudan, ja Herraa minä rukoilen. ⁹Mitä hyvää minun veressäni on, kuin minä haetaan alas menen? kiittäneekö tomukin sinua, ja ilmoittaneeko se sinun totuuttas? ¹⁰Herra, kuule, ja ole minulle armollinen: Herra, ole minun auttajani. ¹¹Sinä olet muuttanut minun valitukseni iloksi: sinä olet riisunut minun säkkinen, ja vyötit minun riemulla, ¹²Että minun kunniani veisais sinulle kiitosta ja ei vaikenisi, Herra minun Jumalani, minä kiitän sinua ijankaikkisesti!

31Davidin Psalmi edelläveisajalle. Herra, sinuun minä uskallan, etten minä ikänä häpiään tulisi: vapahda minua sinun vanhurskautes kautta. ²Kallista korvas minun puoleeni, auta minua äkisti: ole minulle vahva kallio ja linna minua auttamaan; ³Sillä sinä olet minun kallioni ja minun linnani, ettäs siis sinun nimes tähden minua taluttaisit ja veisit; ⁴Ettäs minun kirvottaisit verkosta, jonka he minun eteeni virittivät; sillä sinä olet minun väkevyyteni. ⁵Sinun käsiis annan minä henkeni, sinä olet minun lunastanut, Herra, sinä totinen Jumala. ⁶Minä vihaan niitä, jotka pitävät väärää oppia; mutta minä uskallan Herraan. ⁷Minä ihastun ja riemuitsen sinun hyvytes tähden, ettäs katsot minun raadollisuuttani, ja tunnet minun sieluni tuskassa. ⁸Ja et sinä sulje minua vihollisteni käsiin: sinä asetat minun avaraan paikkaan. ⁹Herra, ole minulle armollinen, sillä minä ahdistetaan; minun kasvoni ovat muuttuneet murheesta, niin myös minun sieluni ja vatsani. ¹⁰Sillä minun elämäni on kulutettu murheesta, ja minun vuoteni huokauksesta: minun voimani on rauvennut pahain tekein kautta, ja minun luuni ovat muserretut. ¹¹Minä olen pilkaksi tullut kaikille vihamiehilleeni ja kylällisilleni ylön-palttisesti, ja hämmästykseksi tuttavilleni: jotka minun ul-

kona näkevät, pakenevat minua. ¹²Minä olen sydämeistä unhotettu niinkuin kuollut: minä olen niinkuin rikottu astia. ¹³Sillä minä kuulen monen häväistyksen, että jokainen karttaa minua: he pitävät keskenänsä neuvoo minusta, ja tahtovat ottaa minun henkeni. ¹⁴Mutta minä toivon sinuun, Herra, ja sanon: sinä olet minun Jumalani! ¹⁵Minun aikani ovat sinun käsissä: pelasta minua vihollisteni kädestä ja niistä, jotka minua vainoovat. ¹⁶Anna kasvos paistaa palvelias päälle: auta minua laupiutes kautta. ¹⁷Herra, älä minun anna häpiään tulla; sillä sinua minä avuksi huddan: jumalattomat tulkoon häpiään, vajetkoon helvetissä. ¹⁸Tulkoon mykäksi väärät suut, jotka puhuvat vanhurskasta vastaan kovasti ylpeydestä ja ylönkatseesta. ¹⁹Kuinka suuri on sinun hyvytyes, jonka panit tallelle niille, jotka sinua pelkäävät! ja jonka niille osoitat, jotka sinuun uskaltavat, ihmisten lasten edessä! ²⁰Sinä kätket heitä tykönäs salaisesti jokaisen haastosta: sinä peität heitä majassas riiteleväisistä kielistä. ²¹Herra olkoon kiitetty, että hän on minulle osoittanut ihmeellisen hyvytyden, vahvasa kaupungissa. ²²Sillä minä sanoin pikaisuudessa: minä olen sinun silmäis edestä sysätty pois: kuitenkin kuulit sinä rukoukseni äänen, koska minä sinun tykös huusin. ²³Rakastakaat Herraa, kaikki hänen pyhänsä; Herra varjelee uskollisia ja runsaasti kostaa niille, jotka ylpeyttä harjoittelevat. ²⁴Olkaat hyvässä turvassa, ja hän vahvistaa teidän sydämenne, kaikki jotka Herraa odotatte.

32Davidin opetus. Autuas on se, jonka pahat teot ovat annetut anteeksi ja jonka synnit peitettyt ovat. ²Autuas on se ihminen, jolle Herra ei soimaa vääryyttä, jonka hengessä ei vilppiä ole. ³Sillä koska minä tahdoin sitä vaieta, museruivat minun luuni jokapäiväisestä itkustani, ⁴Sillä sinun kätes oli yöllä ja päivällä raskas minun päälläni, niin että nesteeni kuivui: niinkuin kesällä kuivuu, Sela! ⁵Sentähden minä tunnustan sinun edessäs syntini, ja en peitä pahojani tekojani. Minä sanoin: minä tunnustan Herralle pahat tekoni; niin sinä annoit anteeksi syntini vääryyden, Sela! ⁶Tämän tähden pitää kaikkein pyhain sinua rukoileman oikiällä ajalla: sentähden kuin suuret vedenpaisumiset tulevat, ei he niihin ulotu. ⁷Sinä olet minun varjelukseni, kätke minua murheesta, että minä pelastettuna sangen riemuisesti kerskaisin, Sela! ⁸Minä neuvon sinua ja osoitan sinulle tien, jotas vaellat: minä johdatan sinun silmilläni. ⁹Älkäätkä olko niinkuin orhiit ja muulit, joilla ei ymmärrystä ole, joille pitää suitset ja ohjat suuhun pantaman, ellei he lähene sinua. ¹⁰Jumalattomalla on monta vitsausta; mutta joka Herraan toivoo, hänen hyvyys ympäri piiritää. ¹¹Riemuitkaat teitäne Herrassa, ja olkaat iloiset, te vanhurskaat, ja kerskatkaat, kaikki te yksivakaiset.

33Riemuitkaat, te vanhurskaat, Herrassa; vakain pitää häntä kauniisti kiittämän. ²Kiittäkäätkä Herraa kanteleilla, veisatkaat hänelle kiitosta kymmenkielisellä psaltarilla. ³Veisatkaat hänelle uusi virsi: veisatkaat jalosti kielten lei-

kissä, helisemisellä. ⁴Sillä Herran sana on totinen, ja mitä hän lupaa, sen hän vahvana pitää. ⁵Hän rakastaa vanhurskautta ja tuomiota; maa on täynnänsä Herran laupiutta. ⁶Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki heidän joukonsa hänen suunsa hengellä. ⁷Hän pitää koossa veden meressä niinkuin roukkiossa, ja kätkee syvytydet. ⁸Peljätköön Herraa kaikki maa; häntä peljätköön kaikki maan piirin asuvaiset. ⁹Sillä koska hän sanoo, niin se tapahtuu; jos hän kätkee, niin se on tehty. ¹⁰Herra tekee pakanain neuvot tyhjäksi; hän saattaa kansain ajatukset turhaksi. ¹¹Mutta Herran neuvo pysyy ijankaikkisesti, hänen sydämensä ajatukset sukukunnasta sukukuntaan. ¹²Autuas on se kansa, jonka Herra on Jumala, se kansa, jonka hän itsellensä on perinnöksi valinnut. ¹³Herra katsoi taivaasta alas, ja näki kaikki ihmisten lapset. ¹⁴Vahvalta istuimeltansa katsoi hän kaikkia, jotka maan päällä asuvat. ¹⁵Hän valmistaa kaikkein heidän sydämensä: hän ymmärtää kaikki heidän työnsä. ¹⁶Ei kuningasta auta hänen suuri väkensä, eikä sankari vapahdeta suurella voimallansa. ¹⁷Orhiit ei myös auta; ja heidän suuri väkevyytensä ei pelasta. ¹⁸Katso, Herran silmät katsovat niitä, jotka häntä pelkäävät, jotka hänen laupiuteensa toivovat, ¹⁹Että hän pelastais heidän sielunsa kuolemasta, ja elättäis heitä nälän aikana. ²⁰Meidän sielumme odottaa Herraa, joka on meidän apumme ja kilpemme! ²¹Sillä meidän sydämemme iloitsee hänessä, ja me toivomme hänen pyhään nimeensä. ²²Olkoon sinun laupiutes, Herra, meidän päällämme, niinkuin me sinuun uskalamme!

34Davidin Psalmi, koska hän muotonsa muutti Abimelekin edessä, joka hänen ajoi pois tykönsä ja hän meni pois. Minä kiitän Herraa aina: hänen kiitoksensa on alati minun suussani. ²Minun sieluni kerskaa Herrassa, että raadolliset sen kuulevat ja iloitsevat. ³Ylistäkäätkä Herraa minun kanssani, ja korottakaamme ynnä hänen nimeänsä. ⁴Kuin minä Herraa etsin, kuuli hän minun rukoukseni, ja pelasti minun kaikista vavistuksista. ⁵Jotka häntä katsovat, ne valaistaan: heidän kasvonsa ei tule häpiään. ⁶Kuin raadollinen huusi, kuuli Herra häntä, ja autti hänen kaikista tuskista. ⁷Herran enkeli piirittää niitä, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heitä. ⁸Maistakaat ja katsokaat, kuinka Herra on suloinen: autuas on se, joka häneen turvaa. ⁹Peljätkään Herraa kaikki hänen pyhänsä; sillä jotka häntä pelkäävät, ei niiltä mitään puutu. ¹⁰Nuorten jalopeurain pitää tarvitseman ja isooman; mutta jotka Herraa etsivät, ei heiltä mitään hyvää puutu. ¹¹Tulkaat tänne, lapset, kulkaat minua: Herran pelvon minä teille opetan. ¹²Kuka on, joka (hyvää) elämää pyytää? ja pitäis mielellänsä hyviä päiviä? ¹³Varjele kielel pahuudesta, ja huules vilppiä puhumasta. ¹⁴Lakkaa pahasta ja tee hyvää: etsi rauhaa ja noutele häntä. ¹⁵Herran silmät katsovat vanhurskaita, ja hänen korvansa heidän huutoansa. ¹⁶Mutta Herran kasvot ovat pahointekiöitä vastaan, hukuttamaan maasta heidän muistoansa. ¹⁷Kuin (vanhurskaat) huutavat, niin Herra kuulee,

ja pelastaa heitä kaikista heidän tuskistansa. ¹⁸Herra on juuri läsnä niitä, joilla on murheellinen sydän, ja auttaa niitä, joilla on surkia mieli. ¹⁹Vanhurskaalle tapahtuu paljo pahaa; mutta Herra hänen niistä kaikista päästää. ²⁰Hän kätkee kaikki hänen luunsa, ettei yhtäkään niistä murreta. ²¹Pahuus tappaa jumalattoman, ja jotka vanhurskasta vihaavat, ne hukutetaan. ²²Herra lunastaa palveliansa sielut; ja kaikki, jotka häneen toivovat, ei pidä hukkuman.

35Davidin Psalmi. Riitele, Herra, riitaveljeini kanssa: sodi vihollisiani vastaan. ²Tempaa kilpi ja keihäs, ja nouse minua auttamaan. ³Sivalla ase ja suojele minua sortajiani vastaan: sano sielulleni: minä olen apus. ⁴Häpiään ja pilkkaan tulkoon kaikki, jotka sieluani väijyvät: palatkoon takaperin ja nauruksi tulkoon, jotka minulle pahaa suovat. ⁵Olkoon he niinkuin akanat tuulesa; ja Herran enkeli sysätköön heitä pois. ⁶Heidän tiensä olkaan pimiä ja niljakas; ja Herran enkeli vainotkoon heitä. ⁷Sillä he ovat ilman syytä verkkonsa virittäneet minua kadottaaksensa, ja ilman syytä ovat sielulleni kaivaneet haudan. ⁸Tulkoon hänelle vaiva, jota ei hän tiedä, ja verkko, jonka hän viritti, käsittäköön hänen: siihen hän langetkoon. ⁹Mutta minun sieluni iloitkoon Herrassa ja riemuitkaan hänen avustansa. ¹⁰Kaikki minun luuni sanokaan: Herra, kuka on sinun vertaises? sinä joka päästät nöyrän väkevemmän käsistä, raadollisen ja köyhän raatelialtansa. ¹¹Väärät todistajat astuvat edes, jotka minua niihin soimaavat, joista en mitään tiedä. ¹²He tekevät minulle pahaa hyvästä, minulle mielikarvaudeksi. ¹³Mutta minä, kuin he sairastivat, puin säkin päälleni, vaivasin itsiäni paastolla, ja rukoilin sydämestäni; ¹⁴Minä käytin itseni kuin he olisivat olleet minun ystäväni ja veljeni: niinkuin se joka äitiänsä murehtii, kävin minä kumarruksissa murhevaatteissa. ¹⁵Mutta he iloitsevat minun vahingostani ja kokoontuvat: ontuvat myös kookoovat heitänsä havaitsematta minua vastaan, he repivät ja ei lakkaa. ¹⁶Ulkokullattuina seassa, jotka leipäkyrsänkin tähden pilkkaavat, kiristävät he hampaitansa minun päälleni. ¹⁷Herra, kuinka kauvan sinä tätä katselet? Päästä siis sieluni heidän hävityksestensä, ja yksinäiseni nuorista jalopeuroista. ¹⁸Minä kiitän sinua suuressa seurakunnassa; paljon kansan keskellä minä sinua ylistän. ¹⁹Älä salli niiden iloita minusta, jotka syyttömästi minun viholliseni ovat, eli silmää iskeä, jotka minua ilman syytä vihaavat. ²⁰Sillä ei he puhu ystävällisesti, vaan etsivät väriä syitä hiljaisista vastaan maan päällä, ²¹Ja levittävät kitansa avaralta minua vastaan, ja sanovat: niin, niin: sen me mielellämme näemme. ²²Herra, sinä sen myös näet, älä siis vaiti ole: Herra, älä kaukana ole minusta. ²³Herää ja nouse katsomaan minun oikeuttani ja asiatani, minun Jumalani ja Herrani. ²⁴Herra minun Jumalani, tuomitse minua vanhurskautes jälkeen, ettei he riemuitsi minusta. ²⁵Älä salli heidän sydämissänsä sanoa: niin, niin me tahdomme; ja älä anna heidän sanoa: me olemme hänen nielleet. ²⁶Häväistäköön ja nauruksi joutukoon kaikki, jotka onnettomuudestani iloit-

sevat: puetettakoon häpiällä ja pilkalla, jotka itsiänsä minusta kerskaavat. ²⁷Iloitkaan ja riemuitkaan, jotka minun vanhurskauttani rakastavat, ja sanokaan aina: Herra olkoon suuresti kiitetty, joka suo palveliallensa rauhan. ²⁸Ja minun kieleni puhuu sinun vanhurskauttas, ja kiittää sinua joka päivä.

36Davidin, Herran palvelian Psalmi, edelläveisajalle. Se on sydämestäni sanottu jumalattomain menosta: ei he ensinkään Jumalaa pelkää. ²Sillä hän suosittelee itsiänsä silmänsä edessä, niinkauvan kuin hän löytää pahuutensa, saattaaksensa vihaa matkaan. ³Hänen suunsa sanat ovat vääryys ja petos; ei hän tahdo enempää ymmärtää, että hän jotakin hyvää tekis, ⁴Mutta ajattelee vuoteessansa vahinkoa, ja pysyy vahvasti pahalla tiellä; ja ei he mitään pahaa hylkää. ⁵Herra, sinun laupiutes ulottuu niin leviältä kuin taivas on, ja sinun totuutes niin avaralta kuin pilvet juoksevat. ⁶Sinun vanhurskautes on niinkuin Jumalan vuoret, ja sinun oikeutes niinkuin suuri syvyys: Herra, sinä autat sekä ihmiset että eläimet. ⁷Kuinka kallis on sinun hyvytyes, Jumala! että ihmisten lapset sinun siipeis varjon alle uskaltavat. ⁸He juopuvat sinun huonees runsaasta tavarasta, ja sinä juotat heitä heikumallas niinkuin virralla. ⁹Sillä sinun tykönäs on elävä lähde, ja sinun valkeudessas me näemme valkeuden. ¹⁰Levitä laupiutes niille, jotka sinun tuntevat, ja sinun vanhurskautes toimellisille. ¹¹Älä salli minua tallattaa ylpeiltä; ja jumalattomain käsi älköön minua kukistako. ¹²Vaan anna pahointekiät siihen langeta, että he syöstäisiin pois, ja ei seisoalla pysyisi.

37Davidin Psalmi. Älä vihastu pahain tähden, ja älä kadehdi pahantekiöitä. ²Sillä niinkuin heinä he pian hakaataan pois, ja lakastuvat niinkuin vihoittava ruoho. ³Toivo Herraan ja tee hyvää: asu maassa ja elätä itses vakuudella. ⁴Iloitse Herrassa, ja hän antaa sinulle, mitä sinun sydämes halajaa. ⁵Anna ties Herran haltuun, ja toivo hänen päällensä; kyllä hän sen tekee. ⁶Ja hän tuo edes vanhurskautes niinkuin valkeuden, ja oikeutes niinkuin puolipäivän. ⁷Tyydy Herraan, ja odota häntä: älä kiiivoittele sitä, jonka tie menestyy ja sitä ihmistä, joka vääryyttä tekee. ⁸Lakkaa vihasta ja hylkää tuimuus: älä niin vihastu, etäs itsekin pahaa teet. ⁹Sillä pahat hävitetään; mutta Herraa odottavaiset perivät maan. ¹⁰Vielä vähä hetki on, niin ei jumalatoim olekaan; ja kuin sinä katsot hänen siaansa, niin hän on poissa. ¹¹Mutta siviät perivät maan, ja iloitsevat suuressa rauhassa. ¹²Jumalatoim uhkaa vanhurskasta, ja kiristelee hampaitansa hänen päällensä. ¹³Mutta Herra nauraa häntä; sillä hän näkee hänen päivänsä joutuvan. ¹⁴Jumalattomat vetävät miekkansa ja jännittävät joutsensa, kukistaaksensa raadollista ja köyhää, ja teurastaaksensa hurskaita heidän teissänsä. ¹⁵Mutta heidän miekkansa pitää käymän heidän sydämeensä; ja heidän joutsensa pitää särkymän. ¹⁶Se vähä, mikä vanhurskaalla on, on parempi kuin monen jumalattoman suuret tavarat. ¹⁷Sillä ju-

malattoman käsivarsi pitää rikottaman; mutta Herra vahvistaa vanhurskaat. ¹⁸Herra tietää hurskasten päivät, ja heidän perimisensä pysyy ijankaikkisesti. ¹⁹Ei he tule häpiään pahalla ajalla; ja nälkävuosina pitää heillä kyllä oleman. ²⁰Sillä jumalattomat hukkuvat, ja Herran viholliset, ehkä he olisivat niinkuin ihana niitty, niin heidän pitää kuitenkin niinkuin savu katooman. ²¹Jumalatoimittaja ottaa lainan ja ei maksa; mutta hurskas on laupias ja runsas. ²²Sillä hänen siunattunsa perivät maan; mutta hänen kirottunsa pitää hävitettämän. ²³Herralta senkaltaisen miehen vaelus hallitaan; ja hänen tiensä kelpaa hänelle. ²⁴Jos hän lankee, niin ei häntä hyljätä; sillä Herra tukee hänen käntensä. ²⁵Minä olin nuori, ja vanhenuin, ja en ikänä nähnyt vanhurskasta hyljätystä, enkä hänen siemenensä kerjäävän leipää. ²⁶Hän on aina laupias, ja lainaa mielellänsä; ja hänen siemenensä on siunattu. ²⁷Vältä pahaa, ja tee hyvää, ja pysy ijankaikkisesti. ²⁸Sillä Herra rakastaa oikeutta, ja ei hylkää pyhiänsä: ne kätetään ijankaikkisesti; mutta jumalattomien siemen pitää hävitettämän. ²⁹Hurskaat perivät maan, ja asuvat siinä ijankaikkisesti. ³⁰Vanhurskaan suu puhuu viisautta, ja hänen kielensä opettaa oikeutta. ³¹Hänen Jumalansa laki on hänen sydämessänsä; ja ei hänen askeleensa livisty. ³²Jumalatoimittaja väijyy vanhurskasta, ja etsii häntä tappaaksensa; ³³Mutta ei Herra jätä häntä hänen käsiinsä, ja ei tuomitse häntä, koska hän tuomitaan. ³⁴Odota Herraa, ja kätke hänen tiensä, niin hän sinun korottaa, ettäs perit maan: ja sinä saat nähdä jumalattomat hävitettävän. ³⁵Minä näin jumalattoman, sangen jalon ja valtiaan, joka levitti itsensä, ja vihotti niinkuin viheriäinen laakeripuu. ³⁶Ja hän meni pois, ja katso ei hän enää ollut; ja minä kysyin häntä, ja ei häntä mistään löydetty. ³⁷Ole viaton, ja pidä sinus oikein; sillä senkaltaiset viimein menestyvät; ³⁸Mutta väärät pitää ynnä hukkuman, ja jumalattomat pitää viimein hävitettämän. ³⁹Mutta Herra auttaa vanhurskaita: hän on heidän väkevyytensä tuskan ajalla. ⁴⁰Ja Herra auttaa heitä ja päästää heitä: hän pelastaa heitä jumalattomista ja vapahtaa heitä; sillä he uskalsivat häneen.

38Davidin Psalmi muistoksi. Herra, älä rankaise minua vihassas, ja älä kurita minua hirmuisuudessa! ²Sillä sinun nuolet ovat minuun kiinnitetyt, ja sinun kätes painaa minua. ³Ei ole terveys minun ruumiissani, sinun uhkaukses: ja ei ole rauhaa minun luissani, minun synteini tähden. ⁴Sillä minun syntini käyvät pääni ylitse; niinkuin raskas kuorma ovat he ylen raskaaksi tulleet. ⁵Minun haavani haivesvat ja mätänevät minun hulluuteni tähden. ⁶Minä käyn kymärässä ja kumarruksissa: yli päivää minä käyn murheissani. ⁷Sillä minun kupeeni peräti kuivettuvat, ja ei ole mitään tervettä minun ruumiissani. ⁸Minä olen ylen paljon runneltu ja lyöty rikki: minä myrisen minun sydämeni kivusta. ⁹Herra, sinun edessä on kaikki minun haluni, ja minun huokaukseni ei ole sinulta salattu. ¹⁰Minun sydämeni värisee, minun voimani on minusta luopunut, ja minun

silmäini valkeus ei ole minun tykönäni. ¹¹Minun ystäväni ja lähimmäiseni ovat kohdastansa minua vastaan, ja minun omaiseni seisovat kaukana. ¹²Jotka minun sieluani etsivät, ne virittelevät paulat minun eteeni, ja jotka minulle pahaa suovat, ne puhuvat sulaa pahuutta, ja petosta joka päivä ajattelevat. ¹³Mutta minun täytyy olla niinkuin kuuron, ja ei mitään kuuleman, ja niinkuin mykän, joka ei avaja suutansa, ¹⁴Ja minun täytyy olla niinkuin se, joka ei mitään kuule, ja jonka suussa ei ole vastausta. ¹⁵Mutta minä odotan sinua, Herra; sinä, Herra, minun Jumalani, kuullet minua. ¹⁶Sillä minä ajattelen, ettei heidän suinkaan pidä minusta iloitseman: jos minun jalkani kompastuis, niin he kerskaisivat sangen paljon minusta. ¹⁷Sillä minä olen tehty kärsimään, ja minun kipuni on alati minun edessäni. ¹⁸Sillä minä julistan pahan tekoni, ja murehdin syntini tähden. ¹⁹Mutta minun viholliseni elävät ja ovat väkevät: ne ovat suuret, jotka minua syyttömästi vihaavat. ²⁰Ja ne, jotka minulle maksavat pahalla hyvän, asettavat heitänsä minua vastaan, että minä hyvää noudatan. ²¹Älä hylkää minua, Herra: minun Jumalani, älä ole kaukana minusta! ²²Riennä minua auttamaan, Herra, minun autuuteni!

39Davidin Psalmi, Jedutunilta, edelläveisaajalle. Minä olen sanonut: minä tahdon pitää vaarin teistäni, etten minä tekisi syntiä kielelläni: minä hallitsen suuni niinkuin suitsilla, niin kauvan kuin minä näen jumalattoman edessäni. ²Minä tulin mykäksi, vaikenemisella vaikenin hyvästä; mutta minun murheeni lisääntyi. ³Minun sydämeni on palava minussa, ja kuin minä sitä ajattelen, niin minä sytyn: minä puhun kielelläni. ⁴Herra, opeta minua ajattelemaan minun loppuani, ja mikä mitta minun elämälläni on, tietääkseni, että minä erkanen täältä. ⁵Katso, minun päiväni ovat kämmenen leveys tykönäs, ja minun elämäni on niinkuin ei mitään sinun edessä: kuinka aivan turhat ovat kaikki ihmiset, jotka kuitenkin niin suruttomasti elävät Sela! ⁶Vaan he menevät pois niinkuin varjo, ja tekevät itsellensä hukkaan suuren murheen: he kokoovat ja ei tiedä, kuka sen saa. ⁷Ja nyt Herra, mihinkä minä luotan? sinuun minä toivon. ⁸Vapahda minua kaikista synneistäni, ja älä anna minun tulla hulluin pilkaksi. ⁹Minä vaikenen ja en avaa suutani; kyllä sinä sen teet. ¹⁰Käännä sinun rangaitukses pois minusta; sillä minä olen nääntynyt sinun kätes pieksämisestä. ¹¹Koskas jonkun rankaiset synnin tähden, niin hänen kaunistuksensa kulutetaan niinkuin koilta; tosin aivan turhat ovat kaikki ihmiset, Sela! ¹²Kuule minun rukoukseni, Herra, ja ota minun huutoni korviis, ja älä vaikene minun kyynelten tähden; sillä minä olen muukalainen sinun tykönäs ja vieras, niinkuin kaikki minun isäni. ¹³Luovu minusta, että minä virkoaisin, ennenkuin minä menen pois, ja en silleen tässä ole.

40Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Minä hartaasti odotin Herraa: ja hän kallisti itsensä minun tyköni, ja hän kuuli minun huutoni. ²Ja hän veti minun ylös hirmuis-

ta haudasta ja sontaisesta loasta, ja asetti minun jalkani kalliolle, ja hallitsi minun käymiseni. ³Ja hän antoi minun suuhuni uuden veisun, kiittämään meidän Jumalaamme. Sen pitää monen näkemän, ja pelkäämän Herraa, ja toivoman häneen. ⁴Autuus on se ihminen, joka panee uskalluksensa Herraan, ja ei käänny ylpeiden tykö ja niiden, jotka valheella vaeltavat. ⁵Herra, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmees ja ajatukses, jotka sinä meille osoitat: ei ole mitään sinun vertaas; minä ilmoitan niitä ja sanon, vaikka ne ovat epälukeiset. ⁶Uhri ja ruokauhri ei sinulle kelpaa, vaan korvat sinä minulle avasit: et sinä tahdo polttouhria eli syntiuhria. ⁷Silloin minä sanoin: katso, minä tulen: Raamatussa on minusta kirjoitettu. ⁸Sinun tahtos, minun Jumalani, teen minä mielelläni; ja sinun lakis on minun sydämessäni. ⁹Minä saarnaan sinun vanhurskauttas suuressa seurakunnassa: katso, en minä anna tukita suutani; Herra, sinä sen tiedät. ¹⁰En minä salaa vanhurskauttas sydämessäni: minä puhun sinun totuudestas ja autuudestas: en minä peitä laupiuttas ja vakuuttas suuressa seurakunnassa. ¹¹Mutta sinä, Herra, älä käännä laupiuttas minusta pois: sinun laupiutes ja vakuutes aina minua varjelkoon. ¹²Sillä lukemattomat vaivat ovat minun piirittäneet: minun syntini ovat minun ottaneet kiinni, niin etten minä nähdä taida: ne ovat usiammat kuin hiukset päässäni, ja minun sydämeni on minussa vaipunut. ¹³Kelvatkoon se sinulle, Herra, että minun vapahdat: riennä, Herra, minua auttamaan! ¹⁴Hävetkään ja kaikki pilkaksi tulkoon, jotka minun sieluani väijyvät hukataksensa sitä: palatkoon takaperin ja häpiään tulkoon, jotka minulle pahaa suovat. ¹⁵Hämmästyköön häpiässänsä, jotka minulle sanovat: niin, niin. ¹⁶Iloitkaan ja riemuitkaan kaikki sinussa, jotka sinua etsivät, ja jotka sinun autuuttas rakastavat, sanokaan aina: Herra olkoon korkiasti ylistetty! ¹⁷Minä olen köyhä ja vaivainen, mutta Herra pitää minusta murheen: sinä olet minun auttajani ja vapahtajani: minun Jumalani, älä viivy.

41Davidin Psalmi, edelläveisajalle. Autuus on, joka köyhää holhoo: häntä Herra auttaa pahana päivänä. ²Herra kätkee hänen ja pitää hänen elävänä, että hän menestyy maan päällä, ja ei hylkää häntä vihollistensa tahtoon. ³Herra virvoittaa häntä tautivuoteessansa: sinä autat hänen kaikesta hänen sairaudestansa. ⁴Minä sanoin: Herra, ole minulle armollinen, paranna minun sieluni; sillä minä tein syntiä sinua vastaan. ⁵Minun viholliseni puhuivat pahaa minua vastaan: koska hän kuollee ja hänen nimensä kadonnee? ⁶Ja kuin he tulevat katselemaan, niin he puhuvat valhetta: heidän sydämensä kokoo vääryyttä; niin he menevät pois ja sitä panettelevat. ⁷Kaikki, jotka minua vihaavat, kuiskuttelevat keskenänsä minua vastaan, ja ajattelevat pahaa minua vastaan. ⁸Paha asia on hänen päällensä tullut; ja koska hän makaa, niin ei hän nouse jälleen. ⁹Niin myös minun ystäväni, johon minä uskalsin, joka sai minun leipääni, se tallasi minun jalkainsa alle. ¹⁰Mutta sinä, Her-

ra, ole minulle armollinen ja auta minua, niin minä sen heille kostan. ¹¹Siitä minä ymmärrän, että suot minulle hyvää, ettei viholliseni saa kerskata minusta. ¹²Mutta minua sinä holhot viattomuuteni tähden, ja asetat minun kasvois eteen ijankaikkisesti. ¹³Kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen, amen.

42Koran lasten opetus, edelläveisajalle. Niinkuin peura himoitsee tuoretta vettä, niin minun sieluni himoitsee sinua, Jumala. ²Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa: koska minä tulen Jumalan kasvoja näkemään? ³Minun kyyneleeni ovat minun ruokani päivällä ja yöllä, että joka päivä minulle sanotaan: kussa nyt on Jumalas? ⁴Koska minä näitä muistelen, niin minä vuodatan ulos sydämeni itsessäni; sillä minä menisin mielelläni joukon kanssa, ja vaeltais heidän kanssansa Jumalan huoneeseen: ihastuksella ja kiitoksella joukon seassa, jotka juhlaa pitävät. ⁵Mitäs murehdit, sieluni, ja olet niin levotoin minussa? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän minua auttaa kasvoillansa. ⁶Minun Jumalani! sieluni on murheissansa minussa; sentähden minä muistan sinua Jordanin ja Hermonin maalla, sillä vähällä vuorella. ⁷Sinun virtas pauhaavat kovin, niin että yksi syvyys pauhaa tässä ja toinen syvyys siellä: kaikki sinun vesilainees ja aaltos käyvät minun ylitseni. ⁸Päivällä on Herra luvannut hyvytensä, ja yöllä minä hänelle veisaan, ja rukoilen elämäni Jumalaa. ⁹Minä sanon Jumalalle minun kalliolleni: miksi sinä olet minun unohtanut? miksi minä käyn niin murheissani, koska minun viholliseni minua ahdistaa? ¹⁰Se on niinkuin murha minun luissani, että minun viholliseni häpäisevät minua, koska he jokapäivä sanovat minulle: kussa nyt on Jumalas? ¹¹Mitäs murehdit, sieluni, ja olet minussa niin levotoin? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani.

43Tuomitse minua, Jumala, ja ratkaise minun asiani armointa kansaa vastaan, ja päästä minua kavaloista ja vääristä ihmisistä. ²Sillä sinä olet minun väkevyyteni Jumala, miksis syökset minun pois? miksis minun annat murheissani käydä, koska vihollinen minua ahdistaa? ³Lähetä valkeutes ja totuutes minua saattamaan, ja tuomaan sinun pyhän vuores tykö ja sinun asumises tykö. ⁴Ja minä kävisin sisälle Jumalan alttarin tykö, sen Jumalan tykö, joka minun iloni ja riemuni on, ja kiittäisin sinua kanteleilla, Jumalani, minun Jumalani. ⁵Mitäs murehdit, sieluni, ja olet minussa niin levotoin? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani.

44Koran lasten opetus, edelläveisajalle. Jumala! me olemme korvillamme kuulleet, meidän isämme ovat meille luetelleet, mitäs heidän aikansansa ja muinen tehnyt olet. ²Sinä olet ajanut pakanat pois kädellä; mutta heidät sinä

olet istuttanut siaan: sinä olet kansat kadottanut, mutta heitä sinä olet levittänyt. ³Sillä ei he ole miekkalansa maata omistaneet, ja heidän käsivartensa ei auttaneet heitä, vaan sinun oikia kätes ja sinun käsivartes, ja sinun kasvois valkeus; sillä sinä mielistyit heihin. ⁴Jumala, sinä olet minun kuninkaani, joka autuuden Jakobille lupaat. ⁵Sinun kauttas me vihollisemme paiskaamme maahan; sinun nimessä me tallaamme vastaankarkaajamme. ⁶Sillä en minä luota joutseeni, eikä miekkani auta minua. ⁷Mutta sinä autat meitä vihollisistamme, ja saatat niitä häpiään, jotka meitä vihaavat. ⁸Jumalasta me kerskaamme joka päivä, ja kiitämme sinun nimeäs ijankaikkisesti, Sela! ⁹Miksi sinä nyt sysäät meitä pois, ja annat meidän häpiään tulla, etkä lähde meidän sotajoukkomme kanssa? ¹⁰Sinä annat meidän paeta vihollistemme edessä, että ne raatelisivat meitä, jotka meitä vihaavat. ¹¹Sinä annat meitä syötäväksi niinkuin lampaista, ja hajoitat pakanain sekaan. ¹²Sinä myit kansas ilman hintaa, ja et mitään siitä ottanut. ¹³Sinä panet meitä häpiäksi läsnä-asuvisillemme, pilkaksi ja nauruksi niille, jotka meidän ympärillämme ovat. ¹⁴Sinä teet meitä sananlaskuksi pakanain seassa, ja että kansat väentelevät päätänsä meidän tähtemme. ¹⁵Joka päivä on minun häväistykseni minun edessäni; ja minun kasvoini häpiä peittää minun, ¹⁶Että minun pitää pilkkaaajia ja laittajia kuuleman, ja viholliset ja tylyt kostajat näkemän. ¹⁷Nämät kaikki ovat tulleet meidän päällemme; ja emme sentähden ole sinua unhottaneet, emmekä petollisesti sinun liittoas vastaan tehneet. ¹⁸Ja ei meidän sydämemme takaperin kääntynyt, eikä meidän käymisemme poikennut sinun tiestä; ¹⁹Että meitä niin löit rikki lohikärmeiden seassa ja peitit meitä kuoleman varjolla. ²⁰Jos me olisimme meidän Jumalamme nimen unhottaneet, ja meidän kätemme nostaneet vieraalle Jumalalle, ²¹Eikö Jumala sitä etsisi? vaan hän itse tietää meidän sydämemme pohjan. ²²Sillä sinun tähtes me surmataan joka päivä: ja me luetaan teuraslampainksi. ²³Herää, Herra, miksis makaat? valvo, ja älä meitä sysää pois kaiketikaan. ²⁴Miksis peität kasvot, ja unohdat meidän raadollisuutemme ja ahdistuksemme? ²⁵Sillä meidän sielumme on painettu alas maahan asti: meidän vatsamme riippuu maassa. ²⁶Nouse, auta meitä, ja lunasta meitä laupiutes tähden!

45Morsiamen opetusvirsi kukkasesta Koran lapsilta edelläveisaajalle. Minun sydämeni ajattelee kauniin laulun: minä veisaan kuninkaasta, minun kieleni on jalon kirjoittajan kynä. ²Sinä olet kaikkein kaunein ihmisten lasten seassa: armo on vuodatettu sinun huulissas; sentähden siunaa Jumala sinua ijankaikkisesti. ³Pane miekkas vyölles, sinä sankari, ja kaunistas itses kunniallisesti. ⁴Menesty sinun kauneudessa, kiiruhda sinus sanan totuuden, siveyden ja vanhurskauden tähden, niin sinun oikia kätes ihmellisiä osoittaa. ⁵Terävät ovat sinun nuolet, että kansat lankeevat etees maahan, jotka sydäimestänsä kuninkaan viholliset ovat. ⁶Jumala, sinun istuimes pysyy aina ja ijan-

kaikkisesti; sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka. ⁷Sinä rakastit vanhurskautta, ja vihasit jumalatointa menoa: sentähden, oi Jumala, on sinun Jumalas voidellut sinua ilo-öljyllä enempi kuin sinun osaveljes. ⁸Kaikki sinun vaattees ovat sula Mirrham, Aloe ja Ketsia. Kuin sinä elephantin luisesta tuvastas lähdet, niin he ilahuttavat sinun. ⁹Sinun kaunistuksessa käyvät kuningasten tyttäret: morsian seisoo oikiällä kädellä sulassa kalliimmassa kullassa. ¹⁰Kuule, tytär, katso, ja kallista korvas: unohda kansas ja isäs huone, ¹¹Niin kuningas saa halun kauneutes; sillä hän on sinun herras, ja sinun pitää häntä kumartaman. ¹²Tyron tytär lahjoinensa, rikkaat kansan seassa sinua imartelevat. ¹³Kuninkaan tytär on kokonansa kunniallinen sisältä: hän on kultaisessa vaatteessa puetettu. ¹⁴Hän viedään monella tavalla kudotuissa vaatteissa kuninkaan tykö: neitseet, hänen ystävänsä, jotka häntä seuraavat, tuodaan sinun tykö. ¹⁵Ne viedään ilolla ja riemulla, ja he menevät kuninkaan tupaan. ¹⁶Sinun isäis siaan pitää sinun lapsia saaman, jotka asetet päämiehiksi kaikkeen maailmaan. ¹⁷Minä tahdon muistaa sinun nimeäs sukunnasta niin sukukuntaan: sentähden pitää kansat sinua kiittämän aina ja ijankaikkisesti.

46Koran lasten veisu nuoruudesta, edelläveisaajalle. Jumala on meidän turvamme ja väkevyytemme, joka on sangen sovelias apu tuskissa. ²Sentähden emme pelkää, jos vielä maailma hukkuis, ja vuoret keskelle merta vajoisivat, ³Vaikka vielä meri pauhais ja lainehtis, niin että siitä pauhinasta mäet kukistuisivat, Sela! ⁴Kuitenkin on Jumalan kaupunki ihana virtoinensa, jossa Korkeimman pyhät asumiset ovat. ⁵Jumala on hänen keskellensä, sentähden se kyllä pysyy: Jumala auttaa häntä varhain. ⁶Pakanain pitää hämmästyvän ja valtakunnat lankeeman; ja maa hukkuu, kuin hän äänensä antaa. ⁷Herra Zebaot on meidän kanssamme, Jakobin Jumala on meidän tukemme, Sela! ⁸Tulkaat ja katsokaat Herran tekoja, joka maan päällä senkalaiset hävitykset tekee, ⁹Joka hallitsee sodat kaikessa maailmassa, joka joutsen särkee ja rikkoo keihään, ja rattaat tulella polttaa. ¹⁰Lakatkaat ja tietäkää, että minä olen Jumala: minä olen voittava kunnian pakanain seassa ja minä ylennetään maan päällä. ¹¹Herra Zebaot on meidän kanssamme: Jakobin Jumala on meidän tukemme, Sela!

47Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle. Kaikki kansat, paukuttakaat käsiänne, ja ihastukaat Jumalalle iloisella äänellä. ²Sillä Herra kaikkein korkein on hirmuinen, suuri kuningas koko maan päällä. ³Hän vaatii kansat allemme, ja pakanat meidän jalkaimme alle. ⁴Hän valitsee meillemme perimisemme, Jakobin kunnian, jota hän rakastaa, Sela! ⁵Jumala astui ylös riemulla, ja Herra helisevällä basunalla. ⁶Veisatkaat, veisatkaat Jumalalle: veisatkaat, veisatkaat kuninkaallemme. ⁷Sillä Jumala on koko maan kuningas: veisatkaat hänelle taitavasti. ⁸Jumala on pakanain kunin-

gas: Jumala istuu pyhällä istuimellansa. ⁹Kansain päämiehet ovat kokoontuneet Abrahamin Jumalan kansan tykö; sillä maan edesvastajaat ovat Jumalan: hän on sangen suuresti ylennetty.

48Koran lasten Veisu-Psalmi. Suuri on Herra, ja sangen kiitettävä, meidän Jumalamme kaupungissa, pyhällä vuorellansa. ²Zionin vuori on kauniilla paikalla, koko maan ilo, pohjan puolella, suuren kuninkaan kaupunki. ³Jumala on tunnettu huoneessansa, että hän sen varjelia on. ⁴Sillä katso, kuninkaat olivat kokoontuneet, ja ynnä menivät ohitse. ⁵He ihmettelivät, kuin he tämän näkivät: he hämmästyivät, ja kiiruhtivat pois, ⁶Vavistus on heidät siellä käsittänyt, ahdistus niinkuin synnyttäväisen. ⁷Sinä särjet haahdet meressä itätuulella. ⁸Niinkuin me kuulumme, niin me sen näemme Herran Zebaotin kaupungissa, meidän Jumalamme kaupungissa: Jumala sen vahvistaa ijankaikkisesti, Sela! ⁹Jumala! me odotamme sinun hyvyttäs sinun templissä. ¹⁰Jumala! niinkuin sinun nimes on, niin myös on sinun kiitokset hamaan maailman ääreen: sinun oikia kätes on täynnä vanhurskautta. ¹¹Riemuitkaan Zionin vuori, ja Juudan tyttäret iloitkaan sinun oikeutes tähden. ¹²Menkää Zionin ympäri ja piirittäkää häntä: lukekaat hänen torninsa. ¹³Turvatakat hänen muurinsa, vahvistakaat hänen salinsa, että te sitä juttelisitte tulevaisille sukukunnille. ¹⁴Sillä tämä Jumala on meidän Jumalamme aina ja ijankaikkisesti: hän johdattaa meitä kuolemaan asti.

49Koran lasten Psalmi, edelläveisajalle. Kuulkaat tätä, kaikki kansat, ottakaat korviinne, kaikki maan asuvaset, ²Sekä yhteinen kansa että herrat, niin rikkaat kuin köyhät. ³Minun suuni puhuu viisautta, ja minun sydämeni sanoo ymmärryksen. ⁴Minä tahdon kallistaa korvani vertauksiin, ja minun tapaukseni kanteleella soittaa. ⁵Miksi minun pitäis pelkäämän pahoina päivinä, kuin minun sortajani vääritys käy minua ympäri? ⁶Jotka luottavat tavaroihinsa, ja suuresti kerskaavat paljosta rikkaudestansa. ⁷Ei velikään taida ketään lunastaa, eikä Jumalalle ketään sovitaa. ⁸Sillä heidän sielunsa lunastus on ylen kallis, niin että se jää tekemättä ijankaikkisesti, ⁹Vaikka hän vielä kauvankin eläis ja ei näkisi hautaa. ¹⁰Sillä hänen täytyy nähdä, että viisasten pitää kuoleman, niin myös tyhmän ja taitamattoman pitää hukkuman, ja pitää vieraille tavaransa jättämän. ¹¹Heidän sydämensä ajatus on, että heidän huoneensa pitää ijankaikkisesti pysymän, ja heidän majansa suvusta sukuun, ja heidän nimensä kuuluisaksi tulemaan maan päällä. ¹²Mutta ei ihminen taida pysyä kunniassa, vaan verrataan eläimiin, jotka hukkuvat. ¹³Tämä heidän tiensä on sula hulluus; kuitenkin, heidän jälkeentulevaisensa sitä suullansa kiittävät, Sela! ¹⁴He makaavat helvetissä niinkuin lampaat, kuolema heitä kalvaa; mutta hurskasten pitää varhain heitä hallitseman, ja heidän öykkäyksensä pitää hukkuman, ja heidän täytyy jäädä helvettiin. ¹⁵Kuitenkin vapahtaa Jumala minun sieluni helvetin val-

lasta; sillä hän korjasi minun, Sela! ¹⁶Älä sitä tottele, koska joku rikastuu, eli jos hänen huoneensa kunnia suureksi tulee. ¹⁷Sillä kuin hän kuolee, niin ei hän mitään myötänsä vie, eikä hänen kunniansa mene alas hänen kanssansa. ¹⁸Sillä hän kiittää sieluansa elämästensä: ja he ylistävät sinua, jos sinä itselles hyvää teet. ¹⁹Niin he menevät isäinsä perästä, ja ei saa nähdä ikänä valkeutta. ²⁰Koska ihminen on kunniassa, ja ei ole ymmärrystä, niin hän on verrattu eläimiin, jotka hukkuvat.

50Asaphin Psalmi. Herra, väkevä Jumala, puhuu, ja kutsuu maailman hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti. ²Zionista antaa Jumala täydellisen kirkkauden paistaa. ³Meidän Jumalamme tulee, ja ei vaikene: kuluttavainen tuli käy hänen edellensä, ja hänen ympärillensä väkevä ilma. ⁴Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitaksensa kansaansa. ⁵Kootkaat minulle minun pyhäni, jotka liitostani enemmän pitävät kuin uhrista. ⁶Ja taivaat pitää hänen vanhurskauttansa ilmoittaman; sillä Jumala on tuomari, Sela! ⁷Kuule, kansani! minä tahdon puhua, ja sinun seassas, Israel, todistaa: minä Jumala olen sinun Jumalas, ⁸Uhreistas en minä sinua nuhtelee; sillä sinun polttouhris ovat alati minun edessäni. ⁹En minä ota härkiä sinun huoneestas, enkä kauriita navetastas; ¹⁰Sillä kaikki metsän eläimet ovat minun, ja eläimet vuorilla tuhansin. ¹¹Minä tunnen kaikki linnut vuorten päällä, ja metsän pedot ovat minun edessäni. ¹²Jos minä isoon, en minä sitä sano sinulle; sillä maan piiri on minun, ja kaikki mitä siinä on. ¹³Luuletkos minun syövän härjän lihaa? ja kauristen verta juovan? ¹⁴Uhraa Jumalalle kiitosuhri, ja maksa Ylimmäiselle lupaukses; ¹⁵Ja avukses huuda minua hädässä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua. ¹⁶Mutta jumalattomalle sanoo Jumala: miksi sinä ilmoitat minun säätyjäni? ja otat minun liittoni suulles? ¹⁷Että kuritusta vihaat, ja heität minun sanani taakses. ¹⁸Koskas varkaan näet, niin sinä juokset hänen kanssansa, ja pidät yhtä huorintekiäin kanssa. ¹⁹Sinun suus sallit sinä pahaa puhua, ja kielees saattaa petosta matkaan. ²⁰Sinä istut ja puhut veljeäs vastaan, äitis poikaa sinä pilkkaat. ²¹Näitä teet, ja minä olen vaiti; niin sinä luulet, että minä olen sinun kaltaises; mutta minä nuhtelen sinua ja asetan näitä silmäis eteen. ²²Ymmärtäkää siis näitä te, jotka Jumalan unhotatte; etten minä tempaisi joskus pois, ja ei olisi vapahtajaa. ²³Joka kiitosta uhraa, se ylistää minua, ja siinä on se tie, että minä osoitan hänelle Jumalan auttuuden.

51Davidin Psalmi, edelläveisajalle, Kuin propheta Natan tuli hänen tykönsä, sittekuin hän Batseban tykönä käynyt oli. Jumala, ole minulle armollinen sinun hyvytes tähden: pyyhi pois minun syntini suuren laupiutes tähden. ²Pese minua hyvin väärysteni, ja puhdistu minua synnistäni. ³Sillä minä tunnen pahat tekoni, ja minun syntini on aina edessäni. ⁴Sinua, sinua ainoaa vastaan minä syntiä

tein, ja pahasti tein sinun edessä, että olisit oikia sanois-
sas ja puhdas tuomitessas. ⁵Katso, minä olen synnissä syn-
tynyt, ja minun äitini on synnissä minun siittänyt. ⁶Katso,
sinä halajat totuutta, joka salaudessa on, ja ilmoitat sala-
tun viisauden minulle. ⁷Puhdistu minua isopilla, että minä
puhdistuisin: pese minua, että minä lumivalkiaksi tulisin.
⁸Anna minun kuulla iloa ja riemua, että ne luut ihastuisi-
vat, jotka särkenyt olet. ⁹Peitä kasvot minun synneistäni,
ja pyyhi pois kaikki pahat tekoni. ¹⁰Jumala, luo minuun
puhdas sydän, ja anna minulle uusi vahva henki. ¹¹Älä
heitä minua pois kasvois edestä, ja älä minulta ota pois
sinun Pyhää Henkeäs. ¹²Anna minulle taas sinun autuu-
tes ilo, ja sillä hyvällä hengellä tue minua. ¹³Minä tahdon
väärille opettaa sinun ties, että syntiset tykö palajaisivat.
¹⁴Päästä minua veren vioista, Jumala, minun autuuteni
Jumala, että minun kieleni ylistäisi sinun vanhurskauttas.
¹⁵Avaa, Herra, minun huuleni, että minun suuni ilmoittaisi
sinun kiitoksia. ¹⁶Sillä ei sinulle kelpaa uhri, että minä sen
antaisin; ja ei polttouhri sinulle ensinkään kelpaa. ¹⁷Ne
uhrit, jotka Jumalalle kelpaavat, ovat murheellinen hen-
ki: ahdistettua ja särjettyä sydäntä et sinä, Jumala, hyl-
kää. ¹⁸Tee Zionille hyvästi sinun armos jälkeen; rakenna
Jerusalemien muurit. ¹⁹Silloin sinulle kelpaavat vanhurskau-
den uhrit, polttouhrit ja muut uhrit: silloin sinun alttarillas
härkiä uhrataan.

52 Davidin opetus, edelläveisajalle, Kuin Edomilainen
Doeg tuli ja ilmoitti Saulille, ja sanoi hänelle: David on
tullut Ahimelekin huoneeseen. Mitäs kerskaat pahuudes-
sas, sinä väkevä? Jumalan laupius pysyy joka päivä. ²Sinun
kieles ajattelee vahinkoa ja leikkaa valheellansa niinkuin ter-
rävä partaveitsi. ³Sinä rakastat enempi paha kuin hyvää,
ja puhut valhetta pikemmin kuin oikeutta, Sela! ⁴Sinä pu-
hut mielelläs kaikkia murhasanoja väärällä kielellä. ⁵Niin
Jumala myös kukistaa sinun ijankaikkisesti: hän murentaa
sinun, ja majasta tempaa sinun ulos, ja juurittaa sinun
ulos elävään maalta, Sela! ⁶Ja vanhurskusten pitää sen nä-
kemän ja pelkäämän; ja he nauravat häntä. ⁷Katso, tä-
mä on se mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan
uskalsi suureen rikkauteensa: hän on vahvistunut pahuu-
dessansa. ⁸Mutta minä olen niinkuin viheriäinen öljypuu
Herran huoneessa: minä uskallan Jumalan laupiuteen aina
ja ijankaikkisesti. ⁹Minä tahdon sinua kiittää ijankaikki-
sesti, että sen teit, ja odottaa sinun nimeäs; sillä se on
hyvä sinun pyhäis edessä.

53 Davidin opetus, edelläveisajalle, Mahelatin päällä.
Tyhmit sanovat sydämässän: ei Jumalaa olekaan; ei he
mitään kelpaa, ja ovat ilkiät menoissansa: ei ole joka hy-
vää tekee. ²Jumala katsoi taivaasta ihmisten lapsia, näh-
däksensä, jos joku ymmärtäisi, joku Jumalaa etsisi. ³Mutta
he ovat kaikki vilpistelleet, ja kaikki ovat kelvottomiksi
tulleet: ei ole yksikään, joka hyvää tekee, ei ainoakaan.
⁴Eivätkö pahantekiät sitä huomaitse? jotka minun kansaa-

ni syövät, niinkuin he söisivät leipää; vaan ei he Jumalaa
avuksensa huuda. ⁵Siellä he kovin pelkäsivät, kussa ei mi-
tään peljättävää ollut; sillä Jumala hajoittaa niiden luut,
jotka sinua ahdistavat: sinä saatat heitä häpiään, sillä Ju-
mala hylkää heidät. ⁶Oi, jos apu tulis Zionista Israelille!
Kuin Jumala vangitun kansansa päästää, niin Jakob iloit-
see ja Israel riemuitsee.

54 Davidin opetus, edelläveisajalle, kanteleilla, Kuin
Siphiläiset tulivat ja sanoivat Saulille: David on lymyttä-
nyt itsensä meidän tykönämme. Auta minua Jumala si-
nun nimellä, ja saata minulle oikeus sinun väkevyydellä.
²Jumala, kuule minun rukoukseni, ota korviis minun suu-
ni sanat. ³Sillä muukalaiset karkasivat minua vastaan, ja
väkivaltaiset väijyivät minun sieluani: ei he pitäneet Juma-
laa silmänsä edessä, Sela! ⁴Katso, Jumala auttaa minua:
Herra tukee minun sieluani. ⁵Hän kostaa minun viholliste-
ni pahuuden: hajoita ne totuudessa. ⁶Niin minä mielelläni
sinulle uhraan: minä kiitän, Herra, sinun nimeäs, sillä se
on hyvä. ⁷Sillä hän on pelastanut minun kaikesta hädästä;
ja minun silmäni ovat nähneet minun viholliseni.

55 Davidin opetus, edelläveisajalle, kanteleilla. Juma-
la, kuule minun rukoukseni, ja älä peitä sinuas minun ru-
koukseni edestä. ²Ota minusta vaari ja kuule minua; että
minä surkeasti valitan rukouksissani ja parun; ³Että viha-
mies niin huutaa, ja jumalatoim ahdistaa; sillä he kääntä-
vät valheen minun päälleni, ja asettavat itsensä vihassan-
sa minua vastaan. ⁴Minun sydämeni vapisee minussa, ja
kuoleman pelko lankesi minun päälleni. ⁵Pelko ja vavis-
tus tulivat minun päälleni, ja kauhistus peitti minun. ⁶Ja
minä sanoin: jospa minulla olisi siivet niinkuin mettsellä,
että minä lentäisin, ja (joskus) lepäisin! ⁷Katso, niin mi-
nä kauvas pakenisin, ja oleskelisin korvessa, Sela! ⁸Minä
rientäisin, että minä pääsisin tuulen puuskasta ja tuulis-
päästä. ⁹Turmele, Herra, ja sekoita heidän kielensä; sillä
minä näin väkivallan ja riidan kaupungissa. ¹⁰He käyvät
sen ympäri päivällä ja yöllä hänen muurinsa päällä: vää-
ryys ja vaiva on sen keskellä. ¹¹Vääryys on sen keskellä:
valhe ja petos ei luovu hänen kaduiltansa. ¹²Sillä jos mi-
nun vihamieheni häpäisis minua, sen minä kärsisin: ja jos
minun vainoojani nousisi minua vastaan, niin minä kätkinsin
itseni hänen edestänsä. ¹³Vaan sinä olet minun kumppa-
nini, minun johdattajani ja minun tuttavani: ¹⁴Me jotka
ystävällisesti keskenämme neuvoa pidimme, ja vaelsimme
Jumalan huoneeseen joukossa. ¹⁵Langetkoon kuolema hei-
dän päällensä, ja he menkään elävänä alas helvettiin; sil-
lä sula pahuus on heidän asuinsioissansa heidän keskellän-
sä. ¹⁶Mutta minä huudan Jumalan tykö; ja Herra auttaa
minua. ¹⁷Ehtoona, aamulla ja puolipäivänä minä valitan
ja itken; ja hän kuulee minun ääneni. ¹⁸Hän lunastaa mi-
nun sieluni niistä, jotka sotivat minua vastaan, ja saattaa
hänelle rauhan; sillä monta on minua vastaan. ¹⁹Jumala
kuulkoon, ja heitä nöyryttäköön, joka alusta ollut on, Se-

la! jotka ei paranna heitän­sä, eikä pelkää Jumalaa. ²⁰He laskevat kätensä hänen rauhallistensa päälle, ja turmelevat hänen liittonsa. ²¹Heidän suunsa on liukkaampi kuin voi, ja sota on heidän sydämessänsä: heidän sanansa ovat sileämmät kuin öljy, ja ne ovat paljaat miekat. ²²Heitä surus Herran päälle, hän sinusta murheen pitää, ja ei salli vanhurskaan olla kulkiana ijankaikkisesti. ²³Mutta sinä, Jumala, syökset heitä syvään kuoppaan: murhamiehet ja pettäjät ei pidä tuleman puoli-ikänsä; vaan minä toivon sinuun.

56Davidin kultainen kappale mykästä metisistä muukalaisten seassa, kuin Philistealaiset käsittivät hänen Gattissa. Jumala, ole minulle armollinen; sillä ihmiset tahtovat minua niellä ylös: joka päivä he sotivat ja ahdistavat minua. ²Minun kadehtiani tahtovat joka päivä minua niellä ylös; sillä moni sotii ylpiästi minua vastaan. ³Kuin minä pelkään, niin minä toivon sinuun. ⁴Jumalassa minä kerskaan hänen sanaansa: Jumalaan minä toivon, en minä pelkää: mitä liha minun tekis? ⁵Joka päivä he minun sanojani kääntelevät; kaikki heidän ajatuksensa ovat pahuuteen minua vastaan. ⁶He pitävät yhtä, ja väijyvät, ja ottavat minun askeleistani vaarin, kuinka he minun sieluni käsittäsivät. ⁷Pitäiskö heidän väärydestänsä pääsemän? Syökse, Jumala, se kansa alas vihassas. ⁸Sinä olet lukenut minun kulkemukseni: sinä panet minun kyyneleeni leiliis: eikö ne ole sinun kirjassas? ⁹Silloin pitää viholliseni kääntämän heitän­sä takaperin, sinä päivänä, kuin minä huudan: sen minä tiedän, että minun Jumalani olet. ¹⁰Jumalassa minä kerskaan hänen sanaansa: Herrassa minä kerskaan hänen sanaansa. ¹¹Jumalaan minä toivon, en minä pelkää: mitä ihminen tekis? ¹²Minä olen sinulle, Jumala, luvannut, minä tahdon sinua kiittää. ¹³Sillä sinä olet pelastanut minun sieluni kuolemasta, minun jalkani lankeemisesta; että minä vaeltaisin Jumalan edessä elävään valkeudessa.

57Davidin kultainen kappale, edelläveisajalle, ettei hän hukkunut, kuin hän Saulin edestä pakeni luolaan. Jumala, ole minulle armollinen, ole minulle armollinen; sillä sinuun minun sieluni uskaltaa, ja sinun siipeis varjon alle minä turvaan siihenasti, että ahdistukset ohitse käyvät. ²Minä huudan korkeimman Jumalan tykö, sen Jumalan tykö, joka minun vaivani päälle lopun tekee. ³Hän lähettää taivaasta, ja varjelee minua, ja antaa ne häpiään tulla, jotka minua tahtovat niellä ylös, Sela! lähettäköön Jumala armonsa ja totuutensa. ⁴Minun sieluni makaa jalopeurain keskellä, jotka ovat niinkuin tulen liekki; ihmisten lapset, joiden hampaat ovat keihäs ja nuolet, ja heidän kielensä terävä miekka. ⁵Korota itses, Jumala, taivasten ylitse ja sinun kunnias ylitse kaiken maan. ⁶Verkon he virittivät minun käymiseni eteen, ja minun sieluni vältti: kuopan he kaivoivat minun eteeni, ja siihen he itse lankesivat, Sela! ⁷Valmis on sydämeni, Jumala, valmis on sydämeni veisamaan ja kiittämään. ⁸Herää kunniani, herää psaltari ja

kantele, varhain minä tahdon herätä. ⁹Herra, sinua minä tahdon kiittää kansain seassa, ja veisata pakanain seassa. ¹⁰Sillä sinun armos on suuri hamaan taivaisiin asti, ja sinun totuutes pilviin asti. ¹¹Korota itses, Jumala, taivasten ylitse, ja sinun kunnias ylitse kaiken maan.

58Davidin kultainen kappale, edelläveisajalle, ettei hän hukkunut. Oletteko te juuri niin mykät, ettette puhu sitä mikä oikeus on, ettekä tuomitse, mikä kohtuus on, te ihmisten lapset? ²Sydämestänne te myös vääryyttä teette, ja maakunnassa käsillänne väkivaltaa toimitatte. ³Jumalattomat ovat kääntyneet pois jo äitinsä kohdusta, vallhetteliat ovat eksyneet hamasta äitinsä kohdusta. ⁴Heidän kiukkunsa on niinkuin kärkeen kiukku, niinkuin kuuron kyykärmeen, joka korvansa tukitsee, ⁵Ettei hän kuulisi lumojain ääntä, sen joka viisaasti lumota taitaa. ⁶Jumala, särje heidän hampaansa heidän suuhunsa: mureenna, Herra, nuorten jalopeurain syömähampaat. ⁷Heidän pitää sulaman niinkuin vesi: he ampuvat nuolillansa, mutta ne käyvät rikki. ⁸He hukkuvat, niinkuin näkin kota raukee, niinkuin vaimon keskeneräinen, eikä saa nähdä aurinkoa. ⁹Ennenkuin teidän orjantappuranne puuksi kasvavat, niin pitää vihan heitä elävänä repäisemän pois. ¹⁰Vanhurskaan pitää iloitseman, koska hän koston näkee, ja pesemän jalkansa jumalattoman veressä, ¹¹Että jokaisen pitää sanoman: vanhurskaalla on kuitenkin hedelmä; Jumala on kuitenkin se, joka tuomitsee maan päällä.

59Davidin kultainen kappale, ettei hän hukkunut, kuin Saul lähetti hänen huonettansa piirittämään, saadaksensa häntä tappa. Pelasta minua vihollisistani, Jumala, ja varjele minua niistä, jotka itseänsä asettavat minua vastaan. ²Pelasta minua pahointekiöistä, ja auta minua murhamiehistä; ³Sillä katso, Herra, he väijyvät sieluni: väkevät kokoontuvat minua vastaan, ilman minun syytani ja rikostani. ⁴He juoksevat ilman syytä, ja valmistavat itseänsä: nouse tulemaan minua vastaan ja katsomaan. ⁵Ja sinä, Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala, herää etsimään kaikkia pakanoita: älä ketään heistä armahda, jotka niin väkivaltaisesti vääryyttä tekevät, Sela! ⁶He tulokoon taas ehtoon, ja ulvokaan niinkuin koira, ja samotkaan ympäri kaupungin. ⁷Katso, he puhuvat suullansa: miekat ovat heidän huulissansa, kuka sen kuulis. ⁸Mutta sinä, Herra, naurat heitä, ja pilkkaat kaikkia pakanoita. ⁹Heidän väkyytensä edestä minä turvaan sinun tykö; sillä Jumala on minun varjelukseni. ¹⁰Jumala osoittaa minulle runsaasti laupiutensa, Jumala antaa minun nähdä koston vihollisistani. ¹¹Älä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unohtaisi: hajoita heitä voimallas, ja lyö heitä maahan, Herra meidän kilpemme. ¹²Heidän huultensa puhe on heidän suunsa synti: ja he käsitetään ylpeydessänsä: ja he juttelevat kirouksia ja valhetta. ¹³Pyhyi heitä pois vihassas, pyhyi heitä pois, ettei he olisikaan; että he ymmärtäsivät sen, että Jumala hallitsee Jakobissa, hamaan maailman ääriin asti,

Sela! ¹⁴He tulkoon taas ehtoona, ja ulvokaan niinkuin koira, ja samotkaan ympäri kaupungin. ¹⁵Anna heidän juosta sinne ja tänne ruoan tähden; ja ulvokaan, koska ei he ravituksi tule. ¹⁶Mutta minä veisaan sinun väkevyyttä, ja varhain kerskaan sinun laupiuttas; sillä sinä olet minun varjelukseni ja turvani minun hädässäni. ¹⁷Sinä olet minun väkevyuteni, sinulle minä kiitosta veisaan; sillä sinä Jumala olet minun varjelukseni ja minun armollinen Jumalani.

60Davidin kultainen kappale, edelläveisaajalle, kultaisesta seppeleen kukkaisesta opettamaan, Kuin hän oli sotinut Syrialalaisten kanssa Mesopotamiasta, ja Zoban Syrialalaisten kanssa; kuin Joab palasi, ja löi Suolalaaksossa kaksitoistakymmentä tuhatta Edomilaista. Jumala, sinä joka olet meitä lykännyt pois, hajottanut meitä ja ollut vihainen, palaja taas meidän tykömme. ²Sinä joka maan liikuttanut ja halaissut olet, paranna hänen rakonsa, joka niin haljennut on. ³Sinä olet kansalles kovuutta osoittanut, ja meitä kompastuksen viinalla juottanut. ⁴Sinä annoit lipun niille, jotka sinua pelkäävät, jolla he itsensä ojensivat ylös, totuuden tähden, Sela! ⁵Että sinun ystäväs vapahdetuksi tulisivat: niin auta nyt oikiällä kädellä, ja kuule meidän rukouksemme. ⁶Jumala on puhunut pyhässän, siitä minä iloitsen: minä tahdon jakaa Sikemin ja mitata Sukkotin laakson. ⁷Gilead on minun, minun on Manasse, Ephraim on minun pääni voima: Juuda on minulle lainopettaja. ⁸Moab on minun pesinpatani, Edomin ylitse heidän minä kenkäni: sinä Philistea, iloitse minusta. ⁹Kuka vie minun vahvaan kaupunkiin? kuka johdattaa minun Edomiin? ¹⁰Etkös sinä, Jumala, joka meitä lykkäsit pois? ja etkö sinä, Jumala, lähde ulos meidän sotaväkemme kanssa? ¹¹Saata meille apu tuskasta; sillä ihmisten apu on turha. ¹²Jumalassa tahdomme me voimalliset työt tehdä: ja hän tallaa alas meidän vihollisemme.

61Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kanteleilla. Kuule, Jumala, minun huutoni: ota vaari minun rukouksestani. ²Maan äärestä minä huudan sinun tykös, koska minun sydämeni näännyksissä on: vie minua siis korkialle kalliolle. ³Sillä sinä olet minun turvani, vahva torni vihollisten edessä. ⁴Minä tahdon asua sinun majassas ijankaikkisesti, ja uskaltaa sinun siipeis varjon alle, Sela! ⁵Sillä sinä, Jumala, kuulet minun lupaukseni, ja annat perinnön niille, jotka sinun nimeäs pelkäävät. ⁶Sinä annat kuninkaalle pitkän ijän, että hänen vuotensa olisivat suvusta sukuun. ⁷Että hän alati pysyis Jumalan edessä: osoita hänelle laupiutta ja totuutta, jotka häntä varjelsivat. ⁸Niin minä veisaan kiitosta sinun nimelles ijankaikkisesti, maksaakseni minun lupaustani päivä päivältä.

62Davidin Psalmi Jedutunin edestä, edelläveisaajalle. Minun sieluni odottaa ainoastaan Jumalaa, joka minua auttaa. ²Hän ainoastaan on kallioni, minun autuuteni, mi-

nun varjelukseni, etten minä kovin kompastuisi. ³Kuinka kauvan te yhtä väijytte, että te kaikin häntä surmaatte, niinkuin kallistuvaa seinää ja raukevaa muuria? ⁴Kuitenkin he neuvoa pitävät, kukistaaksensa häntä korkeudestansa; he rakastavat valhetta: suullansa he siunaavat, ja sydämessänsä kiroilevat, Sela! ⁵Minun sieluni odottaa ainoastaan Jumalaa; sillä hän on minun toivoni. ⁶Hän ainoastaan on kallioni ja autuuteni, hän varjelukseni, en minä kaadu. ⁷Jumalassa on minun autuuteni, minun kunniani, minun väkevyuteni kallio, minun turvani on Jumalassa. ⁸Te kansat, toivokaat häneen joka aika, vuodattakaat teidän sydämenne hänen eteensä: Jumala on meidän turvamme, Sela! ⁹Mutta ihmiset ovat kuitenkin turhat, voimalliset myös puuttuvat: he painavat vähemmän kuin ei mitään, niin monta kuin heitä on. ¹⁰Älkää luottako vääryyteen ja väkivaltaan; älkää turvatko niihin, mitkä ei mitään ole; jos rikkauudet teidän tykönnö lankeevat, niin älkää panko sydäntänne niiden päälle. ¹¹Jumala on kerran puhunut, sen olen minä kahdesti kuullut: että Jumala (yksinän) väkevä on. ¹²Ja sinä Jumala olet armollinen; sillä sinä maksat jokaiselle työnsä jälkeen.

63Davidin Psalmi, kuin hän oli Juudan korvessa. Jumala, sinä olet minun Jumalani! Varhain minä sinua etsin: sinua minun sieluni janoo, minun lihani haluaa sinua karkiasa ja kuivassa maassa, joka vedetöin on. ²Niinkuin minä näin sinun pyhässä, katsellakseni sinun voimaas ja kunniaas; ³Sillä sinun laupiutes on parempi kuin elämä: minun huuleni pitää sinua kiittämän. ⁴Niin minä tahdon kunnioittaa sinua minun elinaikanani, ja minun käteni nostaa ylös sinun nimees. ⁵Niinkuin lihavuudella ja rasvalla pitää minun sieluni ravittaman: ja minun suuni pitää kiittämän iloisilla huulilla. ⁶Kuin minä vuoteeseni lasken, niin minä muistan sinua: kuin minä herään, niin minä puhun sinusta. ⁷Sillä sinä olet minun apuni, ja sinun siipeis varjon alla minä kerskaan. ⁸Minun sieluni riippuu sinussa: sinun oikia kätes minun tukee. ⁹Mutta he etsivät kadottaaksensa minun sieluni: heidän täytyy maan alle mennä. ¹⁰Heidän pitää miekkaan lankeeman, ketuille osaksi tuleman. ¹¹Mutta kunniaan pitää iloitseman Jumalassa: joka hänen kauttansa vannoo, se kunnioitetaan; sillä valhetteliain suu pitää tukittaman.

64Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Kuule, Jumala, ääntäni, minun valituksessani: varjele elämäni vihollisen pelvosta. ²Peitä minua pahain neuvosta, väärintekiäin metelistä, ³Jotka kielensä hiovat niinkuin miekan: he ampuvat myrkyllisillä sanoillansa niinkuin nuolilla; ⁴Että he salaisesti ampuisivat viatointa: he ampuvat häntä äkisti ilman pelvota. ⁵He vahvistavat itsensä pahoissa juonissansa ja puhuvat, kuinka he paulat virittäisivät, ja sanovat: kuka taitaa ne nähdä? ⁶He ajattelevat vääryyttä, ja täyttävät sen minkä he ajatelleet ovat; viekkaat ihmiset ja salakavalat sydämet. ⁷Mutta Jumala ampuu heitä; äkillinen nuo-

li on heidän rangaistuksensa. ⁸Heidän oma kielensä pitää heitä langettaman, että jokainen, joka heidät näkee, pakenee heitä. ⁹Ja kaikkein ihmisten pitää pelkäämän, ja Jumalan työtä ilmoittaman, ja hänen työnsä ymmärtämän. ¹⁰Vanhurskaat pitää Herrassa riemuitseman, ja häneen uskaltaman; ja kaikki vaat sydämet kerskatkoon siitä.

65Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisajalle. Jumala, sinua kiitetään Zionissa hiljaisuudessa; ja sinulle maksetaan lupaus. ²Sinä kuulet rukouksen; sentähden tulee kaikki liha sinun tykö. ³Meidän pahat tekomme meitä kovin raskauttavat; mutta anna sinä meille synnit anteeksi. ⁴Autuus on se, jonka valitset ja otat tykö, asumaan kartanoissa: hän ravitaan sinun huonees ja pyhän templis hyvydestä. ⁵Kuule meitä ihmeellisestä vanhurskaudesta, meidän autuutemme Jumala, kaikkein turva maan päällä ja kaukana meressä, ⁶Joka vuoret vahvistat voimallas, ja olet hankittu väkevyydellä, ⁷Sinä joka asetat meren pauhinan ja hänen aaltoinsa pauhinan, ja kansain metelin; ⁸Että ne hämmästyisivät, jotka niissä maan äärissä asuvat, sinun ihmeitä. Sinä iloitat kaikki liikkuvaiset aamulla ja ehtoon. ⁹Sinä etsiskelet maan ja liotat sen ja teet sen ylen rikkaaksi: Jumalan virta on vettä täynnä: sinä kasvatat heidän jyvänsä, että näin maan valmistat. ¹⁰Sinä juotat hänen vakonsa ja kastat hänen kyntönsä: sateella sinä ne pehmität, ja siunaat hänen laihonsa. ¹¹Sinä kaunistat vuoden hyvydellä, ja sinun askelees tiukkuvat rasvasta. ¹²Korven laitumet myös tiukkuvat, ja kukkulat ovat ympäri iloissansa. ¹³Kedot ovat laumaa täynnä, ja laaksossa on tihkiältä jyviä, niin että siitä ihastutaan ja myös lauletaan.

66Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisajalle. Ihastukaa Jumalalle, kaikki maa. ²Veisatkaat kiitosta hänen nimensä kunniaksi, ylistäkää häntä suuresti. ³Sanokaat Jumalalle: kuinka ihmeelliset ovat sinun työs! sinun vihollisiltas pitää puuttuman, sinun suuren väkes tähden. ⁴Kaikki maa kumartakoon sinua, ja veisatkaan kiitosta sinun nimelles, Sela! ⁵Tulkaat ja katsokaat Jumalan tekoja, joka niin ihmeellinen on töissensä ihmisten lasten seassa. ⁶Hän muuttaa meren kuivaksi, niin että jalkaisin käydään veden ylitse: siitä me hänessä iloitemme. ⁷Hän hallitsee voimansa kautta ijankaikkisesti, hänen silmänsä katselevat kansoja: eripuraiset ei pidä voiman korottaa itseänsä, Sela! ⁸Kiittäkää te pakanat, meidän Jumalaamme: kajahtakaan hänen kiitoksensa ääni kauvas, ⁹Joka meidän sielumme elättää, eikä salli jalkamme liukastella. ¹⁰Sillä sinä, Jumala, olet meitä koetellut, ja valanut meitä niinkuin hopia valetaan. ¹¹Sinä veit meitä vankeuteen, ja panit kuorman meidän lanteillemme. ¹²Sinä olet antanut ihmiset meidän päämme päälitsemä: me olemme tuleen ja veteen tulleet, mutta sinä veit meitä ulos, ja virvoitit. ¹³Sentähden minä menen polttouhrilla sinun huonees, ja maksan sinulle lupaukseni, ¹⁴Joita minun huuleni lupasivat, ja minun suuni puhunut on tuskassani. ¹⁵Lihavat polttouhrit minä teen sinulle

oinasten suitsutuksella: minä uhraan sinulle naudat kauristen kanssa, Sela! ¹⁶Tulkaat, kuulkaat te kaikki, jotka Jumalaa pelkätte: minä ilmoitan, mitä hän minun sieluleni on tehnyt. ¹⁷Häntä minä suullani huusin, ja ylistin kielelläni. ¹⁸Jos minä jotakin vääryyttä pitäisin sydämesäni, niin ei Herra minua kuulisi. ¹⁹Sentähden Jumala on minua kuullut, ja ottanut vaarin minun rukoukseni äänestä. ²⁰Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hylkää rukoustani, eikä käännä laupiuttansa pois minusta!

67Psalmi ja veisu, edelläveisajalle, kanteleilla. Jumala olkoon meille armollinen, ja siunatkoon meitä! hän valitakoon kasvonsa aina meidän päällemme, Sela! ²Että me maan päällä tuntuimme sinun ties, ja kaikkein pakanain seassa sinun autuutes. ³Sinua, Jumala, kansat kiittäköön: sinua kaikki kansat kiittäköön. ⁴Kansat iloitkaan ja riemuitkaan, että kansat oikein tuomitset, ja hallitset kansat maan päällä, Sela! ⁵Sinua, Jumala, kansat kiittäköön: sinua kaikki kansat kiittäköön. ⁶Maa antaa hedelmänsä; siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme. ⁷Siunatkoon meitä Jumala, ja kaikki maailma peljätköön häntä.

68Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisajalle. Nouskaan Jumala, että hänen vihollisensa hajoitettaisiin; ja jotka häntä vihaavat, paetkaat hänen edestänsä. ²Aja heitä pois, niinkuin savu ajetaan pois; niinkuin vedenvaha sulaa tulen edessä, niin hukkukaan jumalattomat Jumalan kasvoin edessä. ³Mutta vanhurskaat riemuitkaan ja iloitkaan Jumalan edessä, ja riemuitkaan ilossa. ⁴Veisatkaan Jumalalle, veisatkaat kiitosta hänen nimellensä; tehkää hänelle tietä, joka istuu ylimmäisten taivasten päällä; hänen nimensä on Herra, ja iloitkaat hänen edessänsä. ⁵Joka on orpoin isä ja leskein tuomari: hän on Jumala pyhässä asumisensa. ⁶Jumala, joka yksinäisten antaa asua huoneessa, ja vie vangit ulos oikeudella; mutta vastahakoiset asuvat kuivassa. ⁷Jumala, koskas kävit kansas edellä, koskas vaelsit korvessa, Sela, ⁸Niin maa vapisi ja taivaat tiukkuivat Jumalan edessä: tämä Sinai, Jumalan edessä, joka Israelin Jumala on. ⁹Mutta nyt sinä, Jumala, annat armollisen sateen, ja virvoitat perimises, joka väsynyt on. ¹⁰Että sinun laumas siinä asuis: Jumala, sinä virvoitat hyvydellä raudolliset. ¹¹Herra antaa sanan suurella evankelistain joukolla. ¹²Sotaväen kuninkaat pakenevat, he pakenevat; ja kotona asuva jakaa saaliit. ¹³Kuin te tarhain välissä makaatte, niin mettisen sulat ovat silatut hopialla, ja hänen siipensä ruskialla kullalla. ¹⁴Kuin Kaikkivaltias siinä joka paikassa kuninkaat levittää, niin Zalmonissa valaisee kuin lumi. ¹⁵Jumalan vuori on hedelmällinen vuori: korkia vuori on se hedelmällinen vuori. ¹⁶Miksi te, suuret vuoret, kippaatte? Tämä on Jumalan vuori, jossa hän mielistyy asumaan; ja Herra asuu siellä ijankaikkisesti. ¹⁷Jumalan rattaita on monta tuhatta kertaa tuhatta: Herra on heissä, pyhässä Sinaissa. ¹⁸Sinä astuit ylös korkeuteen, ja olet vangiksi ottanut vankeuden. Sinä olet lahjoja saanut ihmisille: vasta-

hakoiset myös, että Herra Jumala siellä kumminkin asuu.
¹⁹Kiitetty olkoon Herra joka päivä! Jumala panee kuorman meidän päallemme; mutta hän myös auttaa meitä, Sela!
²⁰Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja Herra, Herra, joka kuolemasta vapahtaa.
²¹Mutta Jumala särkee vihollistensa pään heidän päänlakeinsa kanssa, jotka pysyvät heidän synneissäänsä.
²²Herra sanoo: minä palautan (muuttamat) lihavista; meren syvyydestä minä heitä palautan,
²³Että sinun jalkas tulis painetuksi veressä, ja koirais kieli sinun vihollisistas.
²⁴He näkivät, Jumala, kuinka vaellat; kuinka, minun Jumalani ja kuninkaani, pyhässä vaellat:
²⁵Laulajat käyvät edellä, ja sitte leikarit piikain seassa, jotka kanteleita soittavat.
²⁶Kiittäkää Herraa Jumalaa seurakunnissa, te Israelin lähteestä.
²⁷Siellä hallitsee heitä vähä Benjamin, Juudan päämiehet joukkoinensa, Zebulonin päämiehet, Naphtalin päämiehet.
²⁸Sinun Jumalas on käsenyt sinun olla väkevän: vahvista Jumala se, minkä sinä meissä tehnyt olet.
²⁹Sinun templis tähden, joka on Jerusalemissa, pitää kuninkaat sinulle lahjoja viemän.
³⁰Nuhtelee ruovon petoa, härkäin laumaa kansain vasikkain kanssa, jotka kumartaen tuovat hopeakankeja: hajoittanut on hän kansat, jotka mielellänsä sotivat.
³¹Egyptin päämiehet tulevat: Etiopia ojentaa käsiänsä Jumalalle.
³²Te maan valtakunnat, veisatkaat Jumalalle, veisatkaat kiitosta Herralle, Sela!
³³Sille joka asuu taivaissa joka paikassa, hamasta alusta: katso, hän antaa jylinälle voiman.
³⁴Antakaat Jumalalle voima: hänen herrautensa on Israelissa, ja hänen voimansa pilvissä.
³⁵Jumala on ihmeellinen pyhässäänsä, hän on Israelin Jumala: hän antaa kansalle väen ja voiman: kiitetty olkoon Jumala!

69 Davidin Psalmi kukkasista, edelläveisajalle. Jumala, auta minua; sillä vedet käyvät hamaan minun sieluuni asti.
²Minä vajaan syvään mutaan, jossa ei pohjaa ole: minä olen tullut syviin vesiin, ja virta upottaa minun.
³Minä väsyn huutamisesta: minun kurkkuni kuivettuu: minun näkyni vaipuu, toivoissani minun Jumalani päälle.
⁴Niitä on enempi kuin päässäni hiuksia, jotka ilman syytä minua vihaavat, jotka syyttömästi minun viholliseni ovat, ja minua hukuttavat, ovat väkevät: niitä täytyy minun maksaa, joita en minä ryövännyt.
⁵Jumala, sinäpä tiedät minun tyhmyyteni, ja minun rikokseni ei ole sinulta salatut.
⁶Älä salli heitä häpiään tulla minun tähteni, jotka sinua odottavat, Herra, Herra Zebaot: älä anna heitä häväistä minun tähteni, jotka sinua etsivät, Israelin Jumala.
⁷Sillä sinun tähtes minä pilkkaa kärsin; minun kasvoni ovat täynnä häpiää.
⁸Minä olen muukalaiseksi veljilleni tullut, ja oudoksi äitini lapsille.
⁹Sillä sinun huonees kiivaus syö minua: ja heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesi minun päälleni.
¹⁰Minä itkin ja paastosin hartaasti, ja minä pilkattiin päälliseksi.
¹¹Ja minä puin säkin ylteni, ja olin heille sananlaskuksi.
¹²Jotka portissa istuvat, ne minusta jaarittelevat, ja juodessansa he minusta lauleskelevat.
¹³Mutta minä ruokoilen sinua, Herra, otollisella ajalla, Jumala, sinun suuren

laupiutes puolesta: kuule minua sinun autuutes totuuden tähden.
¹⁴Pelasta minua loasta, etten minä vajoaisi; että minä pelastettaisiin vihollisistani ja syvistä vesistä.
¹⁵Ettei vuo minua upottaisi ja syvyydet minua lainoaisi, eikä kaihvon suu suljettaisi minun päälleni.
¹⁶Kuule minua, Herra; sillä sinun laupiutes on hyvä: käännä sinuas minun puoleeni, sinun suuren laupiutes tähden.
¹⁷Ja älä peitä kasvojas palvelialtas; sillä minä ahdistetaan: kuulte minua nopiasti.
¹⁸Lähene minun sieluani, ja lunasta häntä: minun vihollisten tähden pelasta minua.
¹⁹Sinäpä tiedät pilkkani, häpiäni ja häväistykseni: kaikki minun viholliseni ovat edessä.
²⁰Pilkka särkee minun sydämeni ja vaivaa minua: minä odotan, jos joku armahtais, ja ei ole kenkään, ja lohduttajia, vaan en ketään löydä.
²¹Ja he antoivat minulle sappea syödäkseni, ja etikkaa juodakseni minun janossani.
²²Heidän pöytänsä olkoon heille paulaksi, sekä kostoksi että lankeemiseksi.
²³Tulkoon heidän silmänsä pimiäksi, ettei he näkisi, ja salli heidän lanteensa aina horjua.
²⁴Vuodata narkästykses heidän päällensä, ja hirmuinen vihas käsittäköön heitä,
²⁵Olkoon heidän huoneensa kylmilä; ja ei kenkään olko, joka heidän majassansa asuis.
²⁶Sillä he vainoovat sitä, jota lyönyt olet, ja juttelevat niiden kipua, joita haavoittanut olet.
²⁷Salli heitä langeta synnistä syntiin, ettei he tulisi sinun vanhurskautes.
²⁸Pyhyi heitä elävään kirjasta, ettei he kirjoitettaisi vanhurskasten kanssa.
²⁹Mutta minä olen raadollinen ja murheellinen: Jumala, sinun autuutes suojelkoon minua!
³⁰Minä kiitän Jumalan nimeä veisuulla, ja suuresti ylistän häntä kiitoksella.
³¹Se kelpaa paremmin Herralle kuin härkä taikka mulli, jolla ovat sarvet ja sorkat.
³²Raadolliset näkevät sen ja iloitsevat, ja jotka Jumalaa etsivät, heidän sydämensä pitää elämän.
³³Sillä Herra kuulee köyhiä, ja ei hän vankiansa katso ylös.
³⁴Kiittäkään häntä taivaat ja maa, meri, ja kaikki kuin niissä liikkuvat.
³⁵Sillä Jumala auttaa Zionia ja rakentaa Juudan kaupungit, että siellä asutaan, ja se perinnöllä omistetaan.
³⁶Ja hänen palveliainsa siemen sen perii: ja ne, jotka hänen nimeänsä rakastavat, pitää asuman siinä.

70 Davidin Psalmi edelläveisajalle, muistoksi. Riennä, Jumala, minua vapahtamaan: kiiruhda, Herra, minua auttamaan.
²Häpiään tulkoon ja hävetköön, jotka minun sieluani väijyvät: ajettakoon takaperin ja tulkoon häväistyksi, jotka minulle pahaa suovat;
³Että he jälleen häpiään tulisivat, jotka minua pitittävät.
⁴Iloitkaan ja riemuitkaan sinussa kaikki, jotka sinua etsivät; ja jotka sinun autuuttas rakastavat, sanokaan aina: Jumala olkoon suuresti ylistetty!
⁵Mutta minä olen raadollinen ja köyhä, riennä, Jumala, minun tyköni; sillä sinä olet minun auttajani ja pelastajani, Herra, älä viivyttel.

71 Sinuun, Herra, minä uskallan: älä anna minua ikänä häväistä.
²Vapahda minua vanhurskaudessa ja pelasta minua: kallista korvas minun puoleeni ja auta minua.
³Ole

minulle vahva turva, johon minä aina pakenisin: sinä olet luvannut minua auttaa; sillä sinä olet minun kallioni ja linnani. ⁴Minun Jumalani, auta minua jumalattoman kädestä, väärän ja väkivaltaisen kädestä. ⁵Sillä sinä olet minun turvani, Herra, Herra: minun toivoni hamasta minun nuoruudestani. ⁶Sinun minä olen luottanut hamasta äitini kohdusta, sinä minun vedit ulos äitini kohdusta: sinusta on aina minun kerskaukseni. ⁷Minä olen monelle ihmeeksi tullut; mutta sinä olet minun vahva turvani. ⁸Täytä minun suuni sinun kiitoksestas ja sinun kunniastas joka päivä. ⁹Älä minua heitä pois minun vanhuudessani: älä minua hylkää, kuin minä heikoksi tulen. ¹⁰Sillä minun viholliseni puhuvat minua vastaan: ja jotka minun sieluni väijyvät, he keskenänsä neuvoa pitävät, ¹¹Ja sanovat: Jumala hylkäsi hänen; ajakaat takaa ja käsittäkää häntä, sillä ei ole vapahtajaa. ¹²Jumala, älä erkane kauvas minusta: minun Jumalani, riennä minua auttamaan. ¹³Hävetköön ja hukkukoon, jotka minun sieluni vastaan ovat: häpiän ja häväistyksen alle tulkoon, jotka minulle pahaa suovat. ¹⁴Mutta minä odotan aina, ja korotan aina sinun kiitokses. ¹⁵Minun suuni pitää ilmoittaman sinun vanhurskauttas, joka päivä sinun autuuttas, joita en minä voi kaikkia lukea. ¹⁶Minä vaellan Herran, Herran väkevyyydessä: minä tahdon muistaa ainoastaan sinun vanhurskauttas. ¹⁷Jumala, sinä olet minua nuoruudestani opettanut, sentähden minä julistan sinun ihmeitä. ¹⁸Ja minun vanhuudessani ja harmaaksi tultuani älä, Jumala, minua hylkää, siihenasti kuin minä ilmoitan sinun käsivartes lasten lapsille, ja sinun väkevyytes kaikille tulevaisille. ¹⁹Ja tosin, Jumala, sinun vanhurskautes on sangen korkia, sinä teet suuria: Jumala, kuka on sinun vertaises? ²⁰Sillä sinä annat minun nähdä paljon ja suuria ahdistuksia, ja virvoitat minua jälleen; ja taas sinä haet minua ulos maan syvyydestä. ²¹Sinä teet minun sangen suureksi, ja lohdutat minua jälleen. ²²Niin minäkin kiitän sinua psaltarilla, sinun totuuttas, minun Jumalani: minä veisaan kiitosta sinulle kanteleilla, sinä pyhä Israelissa. ²³Minun huuleni pitää kiittämän, koska minä sinulle veisaan, ja minun sieluni, jonkas lunastit. ²⁴Ja minun kielemi puhuu myös joka päivä sinun vanhurskaudestas; sentähden hävetkään he ja häpiään tulkoon, jotka minulle pahaa suovat.

72Salomon. Jumala, anna tuomios kuninkaalle, ja vanhurskautes kuninkaan pojalle, ²Että hän veis sinun kansas vanhurskauteen, ja auttais sinun raadollistas. ³Vuoret tuokaan rauhan kansalle, ja kukulat vanhurskauden. ⁴Hänen pitää raadollisen kansan oikeudessa pitämän, ja köyhäin lapsia auttaman ja särkemän pilkkaajat. ⁵Sinua peljätään, niinkauvan kuin aurinko ja kuu ovat, lapsista niin lasten lapsiin. ⁶Hän laskee alas niinkuin sade heinän sängelle, niinkuin pisarat, jotka maan lioittavat. ⁷Hänen aikansa vanhurskas kukoistaa, ja on suuri rauha siihen asti, ettei kuuta enää olekaan. ⁸Hän hallitsee merestä mereen ja virrasta maailman ääriin. ⁹Häntä pitää korven asuaiset ku-

martaman, ja hänen vihollisensa pitää tomun nuoleman. ¹⁰Kuninkaat meren tyköä ja luodoista pitää lahjoja kantaman: kuninkaat rikkaasta Arabiasta ja Sebasta pitää annot tuoman. ¹¹Kaikki kuninkaat pitää häntä kumartaman, ja kaikki pakanat pitää häntä palveleman. ¹²Sillä hän vapahtaa huutavaisen köyhän, ja raadollisen, jolla ei ole auttajaa. ¹³Hän on armollinen vaivaiselle ja köyhälle, ja köyhäin sielua hän auttaa. ¹⁴Hän lunastaa heidän sielunsa petoksesta ja väkivallasta, ja heidän verensä luetaan kalliiksi hänen silmänsä edessä. ¹⁵Ja hän elää ja hänelle pitää annettaman kultaa rikkaasta Arabiasta, ja häntä alati kumartaen rukoiltaman, joka päivä pitää häntä kiittettämän. ¹⁶Pivojyviä pitää niin oleman maassa ja vuorten kukkuloilla, että sen hedelmä pitää häälymän niinkuin Libanon; ja kaupungin asuaiset pitää kukoistaman niinkuin ruoho maan päällä. ¹⁷Hänen nimensä pysyy ijankaikkisesti: niinkauvan kuin aurinko on, ulottuu hänen nimensä jälkeentulevaisille; ja he tulevat siunatuksi hänen kauttansa: kaikki pakanat ylistävät häntä. ¹⁸Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, joka yksinänsä ihmeitä tekee! ¹⁹Ja kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi ijankaikkisesti; ja kaikki maa täytetään hänen kunniaustansa, amen! amen! ²⁰Davidin, Isain pojan, rukoukset loppuvat.

73Asaphin Psalmi. Totta on Jumala hyvä Israelille, niille, jotka puhtaat sydäimestä ovat. ²Mutta minä olisin pian jaloillani horjunut: minun askeleeni olisivat lähes liukastuneet. ³Sillä minä närkästyin öykkäreistä, että minä näin jumalattomat menestyvän. ⁴Sillä ei he ole missään kuoleman hädässä, vaan heidän voimansa pysyy vahvana. ⁵Ei he ole vastoinkäymisessä niinkuin muut ihmiset, ja ei heitä vaivata niinkuin muita ihmisiä. ⁶Sentähden on heidän ylpeytensä koria, ja heidän väkivaltansa kaunistaa heitä. ⁷Heidän silmänsä paisuvat lihavuudesta: he tekevät mitä ainoastansa heille kelpaa. ⁸Kaikkia he katsovat ylös, ja sitte pahasti puhuvat: he puhuvat ja laittavat ylpiästi. ⁹Mitä he puhuvat, sen täytyy olla taivaasta puhuttu: mitä he sanovat, sen täytyy maan päällä kelvata. ¹⁰Sentähden noudattaa heitä yhteinen kansa, ja kokoontuvat heidän tykönsä niinkuin vedet, ¹¹Ja sanovat: mitä Jumalan pitäis heitä kysymän? mitä pitäis korkeimman heistä lukua pitämän? ¹²Katso, ne ovat jumalattomat: he ovat onnelliset maailmassa ja rikastuvat. ¹³Pitäiskö siis sen turhaan oleman, että minun sydämeni nuhteetoinna elää, ja minä pesen viattomuudessa minun käteni? ¹⁴Ja minä ruoskitaan joka päivä, ja minun rangaistukseni on joka aamu käsissä? ¹⁵Minä olisin lähes niin sanonut kuin hekin; mutta katso, niin minä olisin tuominut kaikki sinun lapses, jotka ikänänsä olleet ovat. ¹⁶Minä ajattelin sitä tutkia; mutta se oli minulle ylen raskas, ¹⁷Siihenasti kuin minä menin Jumalan pyhään, ja ymmärsin heidän loppunsa. ¹⁸Tosin sinä asetit heitä liukkaalle, ja syöksit heitä pohjaan. ¹⁹Kuinka he niin pian hukkuvat: he hukkuvat ja saavat kauhian loppun. ²⁰Niinkuin uni, koska joku herää, niinpä sinä, Herra

teet heidän kuvansa kaupungissa ylönkatsotuksi. ²¹Vaan kuin se karvasteli minun sydämessäni ja pisti minun munaskuitani, ²²Silloin olin minä tyhmä ja en mitään tietänyt: minä olin niinkuin nauta sinun edessä. ²³Kuitenkin minä pysyn alati sinun tykönäs; sillä sinä pidät minun oikias-ta kädestäni. ²⁴Sinä talutat minua neuvollas, ja korjaat minua viimein kunnialla. ²⁵Kuin sinä ainoastansa minulla olisit, niin en minä ensinkään sitte taivaasta eli maasta tottelisi. ²⁶Vaikka vielä minun ruumiini ja sieluni vaipuis, niin sinä, Jumala, kuitenkin olet aina minun sydämeni uskallus ja minun osani. ²⁷Sillä katso, jotka sinusta eriävät, ne hukkuvat: sinä kadotat kaikki, jotka sinua vastaan huorin tekevät. ²⁸Mutta se on minun iloni, että minä itseni Jumalan tykö pidän, ja panen toivoni Herran, Herran päälle, ilmoittamaan kaikkia sinun töitä.

74Asaphin opetus. Jumala, miksis meitä niin ratki pois syökset? ja olet niin hirmuisesti vihainen sinun laitumes lampaille? ²Muista seurakuntaas, jonkas muinen omistit ja sinulle perimiseksi lunastanut olet, Zionin vuorta, jossa asuit. ³Tallaa heitä jaloillas, ja sysää heitä ijäiseen hävitykseen: vihollinen on raikannut kaikki pyhässä. ⁴Sinun vihollises kiljuvat sinun huoneessas, ja asettavat epäjumalansa siihen. ⁵Kirveet näkyvät välkkyvän ylhäällä, niinkuin metsässä hakattaisiin, ⁶Ja hakkaavat rikki kaikki hänen kuvainsa kaunistukset, sekä keihäillä että kirveillä. ⁷He polttavat sinun pyhäs, ja turmelevat sinun nimes asuinsian maan päällä. ⁸He puhuvat sydämessänsä: raadelkaamme heitä ynnä; he polttavat kaikki Jumalan huoneet maalla. ⁹Emme näe meidän ihmeitämme, eikä silleen prophetaa ole: ei myös ketään meidän seassamme ole, joka ymmärtää kuinka kauvan. ¹⁰Jumala, kuinka kauvan vihamies häpäisee ja vihollinen sinun nimeäs ratki niin pilkkaa? ¹¹Miksis käännät pois sinun kätes? ja oikian kätes niin ratki sinun povestas? ¹²Mutta Jumala on alusta minun kuninkaani, joka kaikkinaisen autuuden matkaan saattaa maan päällä. ¹³Sinä hajoitat meren voimallas: sinä murennat lohikärmeiden päät vesissä. ¹⁴Sinä murensit valaskalain päät, ja annat ne kansalle ruaksi metsän korvessa. ¹⁵Sinä kuohutat lähteet ja virrat: sinä kuivaat väkevät kosket. ¹⁶Päivä ja yö ovat sinun: sinä rakennat valkeuden ja auringon. ¹⁷Sinä sovitit jokaisen maan rajat: sinä teet suven ja talven. ¹⁸Niin muista siis, että vihollinen häpäisee Herraa, ja hullu kansa pilkkaa sinun nimeäs. ¹⁹Älä siis anna pedolle mettises sielua, ja älä niin ratki unohda sinun köyhäis joukkoa. ²⁰Muista liittoa; sillä maa on joka paikassa surkiasti hävitetty, ja huoneet ovat täynnä vääryyttä. ²¹Älä anna köyhän mennä pois häpiällä; sillä köyhät ja raadolliset kiittävät sinun nimeäs. ²²Nouse, Jumala, ja aja asias: muista niitä häväistyksiä, jotka sinulle joka päivä hulluilta tapahtuvat. ²³Älä unohda vihollistes ääntä: sinun vainollistes meteli tulee aina suuremmaksi.

75Asaphin Psalmi ja veisu, ettei hän hukkunut, edel-

läveisajalle. Me kiitämme sinua, ja ilmoitamme ihmeitä, että sinun nimes on niin läsnä. ²Sillä ajallansa minä oikein tuomitsen. ³Maa vapisee ja kaikki, jotka sen päällä asuvat; mutta minä vahvistan lujasti hänen patsaansa, Sela! ⁴Minä sanoin öykkäreille: älkääät niin kerskatko, ja jumalatomille: älkääät vallan päälle haastako. ⁵Älkääät niin pahoin haastako teidän valtanne päälle: älkääät puhuko niin niskuristi, ⁶Niinkuin ei mitään hätää olisi, eikä idästä eikä lännestä, taikka vuorilta korvessa. ⁷Sillä Jumala on tuomari, joka tämän alentaa ja toisen ylentää. ⁸Sillä Herran kädessä on malja täynnä, väkevällä viinalla täytetty, ja siitä hän panee sisälle; vaan sen rahkan täytyy kaikkein jumalattomain maan päällä juoda, ja ryypätä ulos. ⁹Mutta minä ilmoitan ijankaikkisesti, ja veisaan kiitosta Jakobin Jumalalle. ¹⁰Ja minä tahdon särkeä kaiken jumalattomain vallan, että vanhurskasten valta korotettaisiin.

76Asaphin Psalmi ja veisu, kanteleilla, edelläveisajalle. Jumala on tuttu Juudassa, Israelissa on hänen suuri nimensä. ²Salemissa on hänen majansa, ja Zionissa hänen asumisensa. ³Siellä hän särkee joutsen nuolet, kilvet, miekan ja sodan, Sela! ⁴Sinä olet kirkkaampi ja väkevempi kuin ryöstövuoret. ⁵Urhoolliset pitää ryöstettämän ja uneensa nukkuman; ja kaikki sotamiehet täytyy käsistensä hermottomaksi tulla. ⁶Sinun rangaistuksestas, Jakobin Jumala, vajoo uneen orhi ja ratas, ⁷Sinä olet peljättävä: kuka voi seisoa sinun edessä, koskas vihastut? ⁸Koskas tuomion annat kuulua taivaasta, niin maa vapisee ja vaikeenee; ⁹Koska Jumala nousee tuomitsemaan, että hän auttais kaikkia raadollisia maan päällä, Sela! ¹⁰Kuin ihmiset kiukuitsevat sinua vastaan, niin sinä voitat kunnian, ja kuin he vielä enemmän kiukuitsevat, niin sinä olet valmis. ¹¹Luvatkaat ja antakaat Herralle teidän Jumalallenne kaikki, jotka hänen ympärillensä olette, viekääät lahjoja peljättävälle, ¹²Joka päämiehiltä ottaa pois rohkeuden, ja on peljättävä maan kuninkaille.

77Asaphin Psalmi, Jedutunin edestä, edelläveisajalle. Minä huudan äänelläni Jumalaa: Jumalaa minä huudan, ja hän kuultelee minua. ²Minun hätä-ajallani etsin minä Herraa: minun käteni on yöllä ojettu, ja ei lakkaa; sillä ei minun sieluni salli itseänsä lohduttaa. ³Minä ajattelen tosin Jumalan päälle, olen kuitenkin murheissani: minä tutkin, ja henkeni on sittekin ahdistuksessa, Sela! ⁴Sinä pidät minun silmäni, että he valvovat: minä olen niin voimaton, etten minä voi puhua. ⁵Minä ajattelen vanhoja aikoja, entisiä vuosia: ⁶Minä muistan yöllä minun kantelettani: minä puhun sydämelleni, ja minun henkeni tutkii: ⁷Heittäneekö Jumala pois ijankaikkisesti, ja ei yhtään armoa silleen osoittane? ⁸Puuttuneeko hänen laupiutensa ijankaikkisesti, ja olleeko lupauksella jo loppu suvusta sukuhun? ⁹Onko Jumala unohtanut olla armollinen? ja sulkenut laupiutensa vihan tähden? Sela! ¹⁰Minä sanoin: se on minun heikkouteni; mutta Ylimmäisen oikia käsi voi

kaikki muuttaa. ¹¹Sentähden minä muistan Herran töitä, ja minä ajattelen entisiä ihmeitä, ¹²Ja puhun kaikista sinun töistä, ja sanon sinun teoistas. ¹³Jumala, sinun ties on pyhä: kussa on niin väkevää Jumalaa kuin sinä Jumala? ¹⁴Sinä olet se Jumala, joka ihmeitä tekee: sinä osoitit voimas kansain seassa. ¹⁵Sinä lunastit sinun kansas käsi-varrellas, Jakobin ja Josephin lapset, Sela! ¹⁶Vedet näkivät sinun, Jumala, vedet näkivät sinun ja vapisivat, ja syvyidet pauhasivat, ¹⁷Paksut pilvet kaasivat vettä, pilvet jylisivät ja nuolet lensivät sekaan. ¹⁸Se jylisi taivaassa, ja sinun leimaukses välkkyi maan piirin päälle: maa liikkui ja värisi siitä. ¹⁹Sinun ties oli meressä, ja sinun polkus olivat suurissa vesissä, ja ei sinun jälkiäs kenkään tuntenut. ²⁰Sinä veit kansas niinkuin lammasmaan, Moseksen ja Aaronin kautta.

78Asaphin opetus. Kuule, kansani, minun lakini: kallistakaat korvanne minun suuni sanoihin. ²Minä avaan suuni sananlaskuun, ja vanhat tapaukset mainitsen, ³Jotka me kuulleet olemme ja tiedämme, ja meidän isämme meille jutelleet ovat, ⁴Ettemme sitä salaisi heidän lapsiltansa, jälkeentulevaiselta sukukunnalta, julistain Herran kiitoksia, ja hänen voimaansa ja ihmeitäsä, jotka hän on tehnyt. ⁵Hän sääsi todistuksen Jakobissa, ja antoi lain Israelissa, jonka hän käski meidän isämme opettaa lapsillensa, ⁶Että vastatulevaiset oppisivat, ja lapset, jotka vielä syntyvät: kuin he kasvavat, että hekin myös ilmoittaisivat lapsillensa; ⁷Että he panisivat toivonsa Jumalaan ja ei unohtaisi Jumalan tekoja, vaan pitäisivät hänen käskysä, ⁸Ja ei olisi niinkuin heidän isänsä, vastahakoinen ja kankia suku, joka ei vahvistanut sydäntänsä, ja heidän henkensä ei riipunnut uskollisesti Jumalassa; ⁹Niinkuin Ephraimin lapset, sota-aseilla varustetut joutsimiehet, pakenivat sodan ajalla. ¹⁰Ei he pitäneet Jumalan liittoa, ja ei vaeltaneet hänen laissansa. ¹¹Ja he unohtivat hänen tekonsa ja ihmeensä, jotka hän heille osottanut oli. ¹²Heidän isänsä edessä teki hän ihmeitä, Egyptin maassa, Zoanin kedolla. ¹³Hän halkasi meren ja vei heitä sen lävitse, ja asetti vedet niinkuin roukkion. ¹⁴Ja hän talutti heitä yli päivää pilvellä, yli yötä tulen valolla. ¹⁵Hän halkasi kalliit korvessa, ja juotti heitä vedellä yltäkyllä. ¹⁶Ja hän laski ojat vuotamaan kalliosta, niin että vedet siitä vuosivat niinkuin virrat. ¹⁷Ja vielä he sittenkin syntiä tekivät häntä vastaan, ja vihoittivat korkeimman korvessa. ¹⁸He kiusasivat Jumalaa sydämässensä, anoen ruokaa sielullensa. ¹⁹He puhuivat Jumalaa vastaan ja sanoivat: voineeko Jumala valmistaa pöydän korvessa? ²⁰Katso, kyllä tosin hän kallioon löi, ja vedet vuosivat, ja ojat juokisivat; mutta voineeko hän myös leipää antaa, eli kansallensa lihaa toimittaa? ²¹Kuin Herra sen kuuli, vihas-tui hän: ja tuli syytetettiin Jakobissa, ja julmuus tuli Israelin päälle, ²²Ettei he uskoneet Jumalan päälle, ja ei uskaltaneet hänen apuunsa. ²³Ja hän käski pilviä ylhäältä, ja avasi taivaan ovet, ²⁴Ja antoi sataa heille mannaa syödäksensä, ja antoi heille taivaan leipää. ²⁵He söivät väkevään leipää:

hän lähetti heille kyllä ruokaa ravinnoksi. ²⁶Hän antoi itä-tuulen puhalttaa taivaan alla, ja väkevyydellensä kehoitti hän etelätuulen, ²⁷Ja antoi sataa, niinkuin tomua, lihaa heille, ja lintuja niinkuin santaa meressä, ²⁸Ja salli langeda keskelle heidän leiriänsä, joka paikassa kuin he asuivat. ²⁹Niin he söivät ja yltäkyllä ravittiin: ja hän antoi heille heidän himonsa, ³⁰Kuin ei he vielä lakanneet himoitsemasta, ja ruoka oli vielä heidän suussansa, ³¹Tuli Jumalan viha heidän päällensä, ja tappoi jaloimmat heidän seastansa, ja parahimmat Israelissa hän maahan löi. ³²Mutta vielä sittenkin kaikissa näissä he syntiä tekivät ja ei uskoneet hänen ihmeitäsä. ³³Sentähden lopetti hän heidän päivänsä turhuudessa, ja heidän vuotensa kiiruhtain. ³⁴Kuin hän heitä tappoi, etsivät he häntä: ja he palasivat ja tulivat varhain Jumalan tykö, ³⁵Ja muistelivat, että Jumala on heidän turvansa, ja Jumala korkein heidän lunastajansa. ³⁶Ja he puhuivat hänelle ulkokullaisesti suullansa, ja valehtelivat hänelle kielellensä. ³⁷Mutta heidän sydämensä ei ollut oikia hänen puoleensa, ja ei he pitäneet uskollisesti hänen liittoansa. ³⁸Mutta hän oli armollinen, ja antoi pahat teot anteeksi, ja ei hukuttanut heitä; ja hän käänsi pois usein vihansa, ettei hän laskenut kaikkea vihaansa menemään. ³⁹Sillä hän muisti heidän lihaksi, tuuleksi, joka menee pois ja ei palaja. ⁴⁰Kuinka usein he vihoittivat hänen korvessa ja kehoittivat hänen erämaassa? ⁴¹Ja he kiusasivat taas Jumalaa joka aika, ja laittivat pyhää Israelissa. ⁴²Ei he muistaneet hänen kättänsä sinä päivänä, jona hän lunasti heitä vihollisista: ⁴³Niinkuin hän oli merkkinsä Egyptissä tehnyt, ja ihmeensä Zoanin kedolla, ⁴⁴Koska hän heidän virtansa vereksi muutti, ettei he ojistansa taitaneet juoda: ⁴⁵Koska hän turilaat heidän sekaansa lähetti, jotka heitä söivät, ja sammakot, jotka heitä hukuttivat; ⁴⁶Ja antoi heidän tulonsa ruohomadoille, ja heidän työnsä heinäsirkoille; ⁴⁷Koska hän rakeilla heidän viinapuunsa löi, ja heidän metsäfikunansa jääkivillä; ⁴⁸Koska hän löi heidän karjansa rakeilla, ja heidän laumansa pitkäisen tulella; ⁴⁹Hän lähetti heidän päällensä vihansa, närkästyksen, julmuuden ja ahdistuksen, pahain enkelien lähettämällä; ⁵⁰Hän päästi vihansa heidän sekaansa, ja ei päästänyt heidän sielujansa kuolemasta, ja heidän eläimensä rutolla kuoletti; ⁵¹Koska hän kaikki esikoiset löi Egyptissä, ensimmäiset perilliset Hammin majoissa, ⁵²Ja antoi kansansa vaelttaa niinkuin lampaat, ja vei heidät niinkuin lauman korvessa, ⁵³Ja saatti heitä turvallisesti, ettei he peljänneet; vaan heidän vihollisensa peitti meri. ⁵⁴Ja hän vei heitä pyhänsä rajoihin, tämän vuoren tykö, jonka hänen oikia kätensä saanut oli. ⁵⁵Ja hän ajoi pois heidän edestänsä pakanat, ja jakoi heille perimisen arvalla: ja niiden majoissa antoi hän Israelin sukukunnat asua. ⁵⁶Mutta he kiusasivat ja vihoittivat korkein Jumalan, ja ei pitäneet hänen todistuksiansa. ⁵⁷Vaan he palasivat takaperin ja petollisesti luopuivat pois niinkuin heidän isänsäkin: poikkesivat pois niinkuin hellinnyt joutsi. ⁵⁸Ja he vihoittivat hänen korkeuksillansa ja kehoittivat häntä epäjumalainsa kuvilla. ⁵⁹Ja kuin Jumala sen

kuuli, niin hän närkästyi, ja hylkäsi kovin Israelin, ⁶⁰Niin että hän luopui asuinsiastansa Silossa, siitä majasta, jonka hän ihmisten sekaan asetti, ⁶¹Ja antoi heidän voimansa vankeuteen, ja heidän kauneutensa vihollisten käsiin. ⁶²Ja hän hylkäsi kansansa miekan alle, ja närkästyi perimistänsä vastaan. ⁶³Heidän parhaat nuorukaisensa kulutti tuli, ja heidän neitseensä ei tulleet häävirsillä kunnioitetuksi. ⁶⁴Heidän pappinsa kaatuivat miekalla; ja heidän leskensä ei itkeneet, ⁶⁵Ja Herra heräsi niinkuin joku makaavainen, niinkuin joku väkevä luikkaaja viinan juomisesta, ⁶⁶Ja löi vihollistansa perävieriin, ja pani ijankaikkisen häpiän heidän päällensä, ⁶⁷Ja heitti Josephin majan pois, ja ei valinnut Ephraimin sukukuntaa. ⁶⁸Vaan hän valitsi Juudan sukukunnan, Zionin vuoren, jota hän rakasti, ⁶⁹Ja rakensi pyhänsä korkialle, niinkuin ijankaikkisesti pysyväisen maan, ⁷⁰Ja valitsi palveliansa Davidin, ja otti hänen lammashuoneesta. ⁷¹Imettävistä lampaista haki hän hänen, että hän hänen kanssansa Jakobin kaitsis, ja Israelin hänen perimistensä. ⁷²Ja hän kaitsi heitä kaikella sydämensä vakuudella, ja hallitsi heitä kaikella ahkeruudella.

79 Asaphin Psalmi. Jumala, pakanat ovat perikuntaas karanneet: he ovat saastuttaneet pyhän temppeleis, ja Jerusalemin kiviraunion tehneet. ²He antoivat sinun palveliais ruumiit linnuille taivaan alla ruaksi, ja pyhäis lihan maan pedoille. ³He vuodattivat heidän verensä niinkuin veden Jerusalemin ympärille, ja ei kenkään haudanut. ⁴Me olemme läsnäasuvaisillemme nauruksi tulleet, häväistykseksi ja pilkaksi niille, jotka meidän ympärillämme ovat. ⁵Herra, kuinka kauvan sinä taukoomata niin vihainen olet? ja annat kiivautes palaa niinkuin tulen? ⁶Vuodata vihas pakanain päälle, jotka ei sinua tunne, ja niiden valtakuntain päälle, jotka ei sinun nimeäs avuksi huuda; ⁷Sillä he ovat Jakobin syöneet, ja hänen huoneensa hävittäneet. ⁸Älä muistele meidän entisiä pahoja tekojamme: armahda sinuas nopiasti meidän päällemme; sillä me olemme sangen viheliäisiksi tulleet. ⁹Auta meitä, meidän autuutemme Jumala, sinun nimes kunnian tähden: pelasta meitä, ja anna meille synnit anteeksi sinun nimes tähden. ¹⁰Miksis sallit pakanain sanoa: kussa on nyt heidän Jumalansa? ilmoitetaakaan pakanain seassa, meidän silmäimme edessä, sinun palveliais veren kosto, joka vuodatettu on! ¹¹Anna etees tulla vankein huokaukset: suuren käsivartes kautta, korjaa kuoleman lapset, ¹²Ja kosta meidän läsnäasuvaisillemme seitsemän kerroin heidän helmaansa heidän pilkkansa, jolla he sinua, Herra, pilkanneet ovat. ¹³Mutta me sinun kansas, ja sinun laitumes lauma, kiitämme sinua ijankaikkisesti, ja julistamme sinun kiitostas suvusta sukuun.

80 Asaphin Psalmi, kultasesta kukkaisesta, edelläveisaajalle. Kuules, Israelin paimen, joka saatat Josephin niinkuin lampaat: ilmoita sinus, joka istut Kerubimin päällä. ²Herätä voimas, sinä joka Ephraimin, Benjaminin ja Mannassen edessä olet, ja tule meidän avuksemme. ³Jumala,

käännä meitä, ja anna kasvos paistaa, niin me tulemme autetuksi. ⁴Herra Jumala Zebaot, kuinka kauvan sinä vihasnut kansas rukouksiin? ⁵Sinä ruokit heitä kyöneleiden leivällä, ja juotat heitä suurella mitalla, täynnä kyöneleitä, ⁶Sinä olet meidät pannut riidaksi läsnäasuvaisillemme; ja meidän vihollisemme pilkkaavat meitä. ⁷Jumala Zebaot, käännä meitä, ja anna kasvos paistaa, niin me autetuksi tulemme. ⁸Sinä toit viinapuun Egyptistä, olet pakanat karkoittanut ulos, ja sen istuttanut. ⁹Sinä perkasit tien hänen eteensä, ja annoit hänen hyvästi juurtua, niin että se täytti maan. ¹⁰Vuoret ovat sen varjolla peitettyt, ja hänen oksillansa Jumalan sedripuut. ¹¹Sinä levitit hänen oksansa hamaan mereen asti, ja hänen haaransa hamaan virran tykö. ¹²Miksis siis särjät hänen aitansa, että sitä kaikki ohitsekäyvät repivät. ¹³Metsäsika on sen kaivanut ylös, ja metsän pedot sen syövät. ¹⁴Jumala Zebaot, käännä siis sinuas, katso alas taivaasta ja näe, ja etsi sitä viinapuuta, ¹⁵Ja pidä se kiintiänä, jonka sinun oikia kätes on istuttanut, (ihmisen) pojan tähden, jonka sinulles lujasti valinnut olet. ¹⁶Se on poltetu tulella ja revitty: sinun uhkauksestas he ovat hukkuneet. ¹⁷Sinun kätes varjeltiin oikian kätes kansan, ja ihmisen pojan, jonka sinulles lujasti valinnut olet. ¹⁸Niin emme sinusta luovu: suo meidän elää, niin me sinun nimeäs avuksi huudamme. ¹⁹Herra Jumala Zebaot, käännä meitä: anna kasvos paistaa, niin me autetuksi tulemme.

81 Gittitin päällä, edelläveisaajalle, Asaphin (Psalmi.) Veisatkaat iloisesti Jumalalle, joka on meidän väkevyytemme: ihastukaat Jakobin Jumalalle. ²Ottakaat psalmit ja tuokaat kanteleet, iloiset harput ja psaltari. ³Soittakaat pasunilla uudessa kuussa, meidän lehtimajamme juhlapäivänä. ⁴Sillä se on tapa Israelissa, ja Jakobin Jumalan oikeus. ⁵Sen hän pani Josephissa todistukseksi, koska he Egyptin maalta läksivät, ja oudon kielen kuulleet olivat. ⁶Minä olen heidän olkansa kuormasta vapahtanut; ja heidän kätensä pääsivät tiiliä tekemästä. ⁷Koska sinä tuskasas minua avukses huusit, niin minä autin sinua: minä kuulin sinua, koska tuulispää tuli sinun päälles, ja koettelin sinua riitaveden tykönä, Sela! ⁸Kuule, minun kansani, minä todistan sinun seassas: Israel, jospa sinä minua kuulisit! ⁹Ei pidä sinun seassas muukalainen jumala oleman, ja ei pidä sinun vierasta jumalaa kumartaman. ¹⁰Minä olen Herra sinun Jumalas, joka sinun vein ulos Egyptin maalta: levitä suus, niin minä sen täytän. ¹¹Mutta minun kansani ei kuullut minun ääntäni, ja Israel ei totellut minua. ¹²Niin minä laskin heitä sydämensä pahuuteen, vaeltamaan neuvonsa jälkeen. ¹³Jos minun kansani kuulis minua, ja Israel minun teissäni kävis, ¹⁴Niin minä pian heidän vihollisensa painaisin alas, ja käteni kääntäisin heidän vihollistensa päälle, ¹⁵Ja Herran viholliset hukkaan tulisivat; mutta heidän aikansa olisi ijankaikkisesti pysyvä, ¹⁶Ja minä ruokisin heitä parhailla nisuilla, ja ravitsisin heitä hunajalla kalliosta.

82Asaphin Psalmi. Jumala seisoo Jumalan seurakunnassa: hän on tuomari Jumalain seassa. ²Kuinka kauvan te väärin tuomitsette, ja jumalattoman muotoa katsotte? Sela! ³Tehkää oikeus köyhälle ja orvolle, ja auttakaat raadolliset ja vaivaiset oikeudelle. ⁴Pelastakaat ylönkatsottua ja köyhää, ja päästäkää häntä jumalattoman kädestä. ⁵Mutta ei he tottele eikä lukua pidä: he käyvät lakkaamata pimeässä: sentähden täytyy kaikki maan perustukset kaatua. ⁶Minä tosin sanoin: te olette jumalat, ja kaikki Korkeimman lapset; ⁷Kuitenkin täytyy teidän kuolla niinkuin ihmiset, ja niinkuin tyrannit hukkuu. ⁸Nouse, Jumala, ja tuomitse maa; sillä kaikki pakanat ovat sinun omas.

83Asaphin Psalmi ja veisu. Jumala, älä niin ratki vaikeine, ja älä niin ääneti ole: Jumala, älä sitä niin kärsi. ²Sillä katso, Sinun vihollises kiukuitsevat, ja jotka sinua vihaavat, ylentävät päänsä. ³He pitävät kavaloita juonia sinun kansaas vastaan, ja pitävät neuvoo sinun salatuitas vastaan, ⁴Sanoen: tulkaat, hävittäkäämme heitä, niin ettei he ensinkään kansa olisikaan, ettei Israelin nimeä silleen muisteltaisi. ⁵Sillä he ovat sydämessänsä panneet neuvonsa yhteen, ja tehneet liiton sinua vastaan: ⁶Edomilaiset ja Ismaelilaiset majat, Moabilaiset ja Hagarilaiset, ⁷Gebalilaiset, Ammonilaiset ja Amalekilaiset, Philistealaiset ja Tyron asuvaset. ⁸Assur on myös itsensä heihin liittänyt, auttamaan Lotin lapsia, Sela! ⁹Tee niille niinkuin Midianilaisille, niinkuin Siseralle, niinkuin Jabinille Kisonin ojan tykönä; ¹⁰Jotka mestattiin Endorin tykönä, ja tulivat loaksi maan päälle. ¹¹Tee heidän pääruhtinaansa niinkuin Orebin ja Seebin, ja kaikki heidän ylimmäisensä niinkuin Seban ja Salmunnan, ¹²Jotka sanovat: me omistamme meillemme Jumalan huoneet. ¹³Jumala, tee heitä niinkuin rattaan, niinkuin korren tuulen edessä. ¹⁴Niinkuin kulo metsän polttaa, ja niinkuin liekki mäet sytyttää; ¹⁵Vainoo juuri niin heitä sinun rajuilmallas, ja hämmästyä heitä tuulispääläs. ¹⁶Täytä heidän kasvonsa häpiällä, että he sinun nimeäs, Herra, etsisivät. ¹⁷Hävetkөөn he ja hämmästyköön ijankaikkisesti, ja häpiään tulkoon ja hukkukoon. ¹⁸Niin he saavat tuta, että sinä, jonka ainoan nimi on Herra, olet ylimmäinen kaikessa maailmassa.

84Koran lasten Psalmi, Gittitin päällä, edelläveisaajalle. Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijas, Herra Zebaot! ²Minun sieluni ikävöitsee ja halajaa Herran esikartanoihin: minun ruumiini ja sieluni iloitsee elävässä Jumalassa. ³Sillä lintu on huoneen löytänyt, ja pääskynen pesänsä, johonka he poikansa laskevat: sinun alttaris, Herra Zebaot, minun kunnikaani ja minun Jumalani. ⁴Autuaat ovat, jotka sinun huoneessas asuvat: he kiittävät sinua ijankaikkisesti, Sela! ⁵Autuaat ovat ne ihmiset, jotka sinun pitävät väkenänsä, ja sydämestänsä vaeltavat sinun jälkees, ⁶Jotka käyvät itkun laakson lävitse, ja tekevät siellä kaivoja; ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan. ⁷He saavat yhden voiton toisen jälkeen, että tunnettaisiin oikia Jumala Zionissa.

⁸Herra Jumala Zebaot, kuule minun rukoukseni: ota, Jakobin Jumala, tätä korviis, Sela! ⁹Katsele siis, Jumala, meidän kilpemme, katso sinun voideltus kasvoja. ¹⁰Sillä yksi päivä esikartanoissas on parempi kuin tuhannen muualla: ennen minä olisin ovenvartia Jumalani huoneessa, kuin asuisin jumalattomain majoissa. ¹¹Sillä Herra Jumala on aurinko ja kilpi: Herra antaa armon ja kunnian: ei hän anna hurskailta mitään hyvää puuttua. ¹²Herra Zebaot, autuas on se ihminen, joka sinuun uskalttaa.

85Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle. Herra, sinä kuin (muinen) olit armollinen sinun maakunnalles, ja Jakobin vangit lunastit, ²Sinä anteeksi annoit kansas pahat teot, ja kaikki heidän syntinsä peitit, Sela! ³Sinä lepytit kaiken vihas, ja käänsit sinuas vihas julmuudesta. ⁴Käännä meitä, meidän autuutemme Jumala, ja pane pois vihas meistä. ⁵Tahdotkos siis ijankaikkisesti olla vihainen meidän päällemme? eli vihas pitää sukukunnasta sukukuntaan? ⁶Etkös käännä, ja meitä virvoita, että kansas sinussa iloitsis? ⁷Herra, osoita meille armos, ja sinun autuutes anna meille. ⁸Jospa minä kuulisin, mitä Herra Jumala puhuu, että hän rauhan lupasi kansallensa ja pyhillensä, ettei he hulluuteen joutuisi. ⁹Kuitenkin on hänen apunsa niiden tykönä, jotka häntä pelkäävät, että meidän maallamme kunnia asuis; ¹⁰Että laupius ja totuus keskenänsä kohtaisivat: vanhurskaus ja rauha toinen toisellensa suuta antaisivat; ¹¹Että totuus maasta vesois, ja vanhurskaus taivaasta katsois; ¹²Että myös meille Herra hyvin tekis, ja meidän maamme hedemänsä antais; ¹³Että vanhurskaus sittenkin hänen edessänsä pysyis ja menestyis.

86Davidin rukous. Kallista, Herra, korvas ja kuule minua; sillä minä olen raadollinen ja köyhä. ²Kätke minun sieluni; sillä minä olen pyhä. Auta minua, minun Jumalani, palveliaas, joka sinuun luotan. ³Herra, ole minulle armollinen; sillä minä huudan ylipäivää sinua. ⁴Ilahuta palvelias sielu; sillä sinun tykös, Herra, minä ylennän sieluni. ⁵Sillä sinä, Herra, olet hyvä ja armollinen, sangen laupias kaikille, jotka sinua avuksensa huutavat. ⁶Ota korviis, Herra, minun rukoukseni, ja ota vaari minun rukoukseni äänestä. ⁷Tuskassani minä sinua rukoilen, että minun kuulisit. ⁸Herra! ei ole yksikään jumalista sinun kaltaises, ja ei ole kenenkään, joka niin tehdä taitaa kuin sinä. ⁹Kaikki pakanat, jotka tehnyt olet, pitää tuleman ja kumartaman sinua, Herra, ja sinun nimeäs kunnioittaman, ¹⁰Että sin suuri olet, ja teet ihmeitä; ja sinä olet yksinä Jumala. ¹¹Osoita minulle, Herra, sinun ties, vaeltaakseni sinun totuudessas: kiinnitä minun sydämeni siihen yhteen, että minä sinun nimeäs pelkäisin. ¹²Minä kiitän sinua, Herra minun Jumalani, kaikesta sydämestäni, ja kunnioitan sinun nimeäs ijankaikkisesti. ¹³Sillä sinun hyvytyes on suuri minussa, ja sinä olet pelastanut sieluni syvimmästä helvetistä. ¹⁴Jumala! yläpiät karkaavat minua vastaan, ja julmain joukot väijyvät minun sieluani, ja ei pidä sinua silmänsä edessä. ¹⁵Mutta

sinä, Herra Jumala, olet armollinen ja laupias, kärsiväinen ja sangen hyvä ja vakaa. ¹⁶Käännä itses minuun päin, ole minulle armollinen; vahvista palveliaas sinun voimallas, ja auta piikas poikaa. ¹⁷Tee merkki minun kanssani, että minulle hyvin kävis, ja he sen näkisivät, jotka minua vihaavat, ja häpeäsivät, että sinä Herra autat ja lohdutat minua.

87Psalmi, Koran lasten veisu. Hän on vahvasti perustettu pyhään vuorten päälle. ²Herra rakastaa Zionin portteja enempi kuin kaikkia Jakobin asuinsioja. ³Koriat ja kunnialliset asiat sinussa saarnataan, sinä Jumalan kaupunki, Sela! ⁴Minä annan saarnata Rahabin ja Babelin edessä, että he minun tuntevat: katso, Philistealaiset, Tyrolaiset ja Etiopialaiset syntyvät siellä. ⁵Zionille pitää sanottaman, että kaikkinaiset kansat siellä syntyvät, ja että Korkein sitä rakentaa. ⁶Herra antaa saarnata kirjoituksessa kaikkinaisilla kielillä, että myös muutamat heistä siellä syntyvät, Sela! ⁷Ja veisaajat niinkuin tanssissa, kaikki minun lähteeni sinussa.

88Psalmi, Koran lasten veisu, edelläveisaajalle, raadollisten heikkoudesta, Hemanin Eshrahilaisen oppi. Herra, minun autuuteni Jumala, minä huudan päivällä ja yöllä sinun edessä, ²Anna minun rukoukseni etees tulla: kallista korvas huutoni puoleen. ³Sillä minun sieluni on surkeutta täynnä, ja minun elämäni on juuri liki helvettiä. ⁴Minä olen arvattu niiden kaltaiseksi, jotka hautaan menevät: minä olen niinkuin se mies, jolla ei yhtään apua ole. ⁵Minä makaan hyljättynä kuolleiden seassa, niinkuin haavoitetut, jotka haudassa makaavat, joita et sinä enää muista, ja jotka kädestäs eroitetut ovat. ⁶Sinä olet painanut minun alimmaiseen kaivoon, pimeyteen ja syvyyteen. ⁷Sinun hirmuisuus ahdistaa minua, ja pakottaa minua sinun aalloillas, Sela! ⁸Sinä erotat kauvas ystäväni minusta: sinä olet minun tehnyt heille kauhistukseksi: minä makaan vangittuna, etten minä voi päästä ulos. ⁹Minun kasvoni ovat surkiat raadollisuuden tähden: Herra, minä avukseni huudan sinua joka päivä: minä hajoitan käteni sinun puolees. ¹⁰Teetkös siis ihmeitä kuolleiden seassa? eli nousevatko kuolleet sinua kiittämään? Sela! ¹¹Luetellaanko haudoissa sinun hyvyytäs? ja totuuttas kadotuksessa? ¹²Tunnetaanko sinun ihmees pimiässä? eli vanhurskautes siinä maassa, jossa kaikki unohdetaan? ¹³Mutta minä huudan sinua, Herra, ja minun rukoukseni tulee varhain sinun etees. ¹⁴Miksis, Herra, heität pois sieluni, ja peität kasvot minulta? ¹⁵Minä olen raadollinen ja väetöin, että minä niin hylätty olen: minä kärsin sinun hirmuisuuttas, että minä lähes epäilen. ¹⁶Sinun vihas tulee minun päälleni: sinun pelkos likistää minua. ¹⁷Ne saartavat minua joka päivä niinkuin vesi, ja ynnä minua piirittävät. ¹⁸Sinä teet, että minun ystäväni ja lähimmäiseni erkanevat kauvas minusta, ja minun tuttavilleni olen minä pimeydessä.

89Etanin sen Eshrahilaisen opetus. Minä veisaan Herran

armoja ijankaikkisesti, ja ilmoitan sinun totuuttas suullani suvusta sukuun, ²Ja sanon: ijankaikkinen armo käy ylös: sinä pidät uskollisesti totuutes taivaissa. ³Minä olen liiton tehnyt valittuini kanssa: minä olen vannonut Davidille palvelialleni: ⁴Hamaan ijankaikkisuuteen vahvistan minä sinun siemenes, ja rakennan sinun istuimes suvusta sukuun, Sela! ⁵Ja taivaat pitää ylistämän, Herra, sinun ihmeitäs, niin myös totuuttas pyhään seurakunnassa. ⁶Sillä kuka taidetaan pilvissä verrattaa Herraan? ja kuka on Herran kaltainen jumalain lasten seassa? ⁷Jumala on sangen väkevä pyhänsä kokouksissa, ja ihmeellinen kaikkein seassa, jotka ovat hänen ympärillensä. ⁸Herra Jumala Zebaot, kuka on niinkuin sinä, väkevä Jumala? ja sinun totuutes on sinun ympärillä. ⁹Sinä vallitset pauhaavaisen meren: sinä hillitset paisuvaiset aallot. ¹⁰Sinä lyöt Rahabin kuoliaaksi: sinä hajoitat vihollises urhoollisella käsivarrellas. ¹¹Taivaat ovat sinun, maa myös on sinun: sinä olet perustanut maan piirin, ja mitä siinä on. ¹²Pohjan ja etelän olet sinä luonut: Tabor ja Hermon kiittävät sinun nimeäs. ¹³Sinulla on voimallinen käsivarsi: väkevä on sinun kätes, ja korkia on oikia kätes. ¹⁴Vanhurskaus ja tuomio on istuimes vahvistus: armo ja totuus ovat sinun kasvois edessä. ¹⁵Autuas on se kansa, joka ihastua taitaa: Herra, heidän pitää vaeltaman sinun kasvois valkeudessa. ¹⁶Heidän pitää iloitseman joka päivä sinun nimestäs, ja sinun vanhurskaudessa kunnialliset oleman. ¹⁷Sillä sinä olet heidän väkevyytensä kerskaus, ja sinun armos kautta nostat sinä ylös meidän sarvemme. ¹⁸Sillä Herra on meidän kilpemme, ja pyhä Israelissa on meidän kuninkaamme. ¹⁹Silloin sinä puhuit näyissä pyhilles ja sanoit: minä olen sankarin herättänyt auttamaan: minä olen korottanut valitun kansasta. ²⁰Minä olen löytänyt palveliani Davidin: minä olen hänen voidellut pyhällä öljylläni. ²¹Minun käteni tukee häntä, ja minun käsivarteni vahvistaa häntä. ²²Ei pidä viholliset häntä voittaman, ja väärät ei pidä häntä sulloman. ²³Vaan minä lyön hänen vihollisensa hänen edestänsä; ja niitä, jotka häntä vihaavat, tahdon minä vaivata. ²⁴Mutta minun totuuteni ja armoni pitää hänen tykönänsä oleman, ja hänen sarvensa pitää minun nimeeni nostettaman ylös. ²⁵Minä asetan hänen kätensä mereen, ja hänen oikian kätensä virtoihin. ²⁶Näin hänen pitää minun kutsuman: sinä olet minun Isäni, Jumalani ja turvani, joka minua auttaa. ²⁷Ja minä asetan hänen esi-koiseksi, kaikkein korkeimmaksi kuningasten seassa maan päällä. ²⁸Minä pidän hänelle armoni tähteellä ijankaikkisesti, ja minun liittoni pitää hänelle vahva oleman. ²⁹Minä annan hänelle ijankaikkisen siemenen, ja vahvistan hänen istuimensa niinkauvan kuin taivaat pysyvät. ³⁰Mutta jos hänen lapsensa minun lakini hylkäävät, ja ei vaella minun oikeudessa, ³¹Jos he minun säätyni turmelevat, ja ei minun käskyjäni pidä; ³²Niin minä heidän syntinsä vitsalla rankaisen, ja heidän pahat tekonsa haavoilla. ³³Mutta armoani en minä hänestä käännä pois, enkä salli totuuteni vilpistellä. ³⁴En minä riko liittoani, ja mitä minun suustani käynyt on, en minä muuta. ³⁵Minä olen vihdoin vannonut

pyhytyeni kautta: en minä Davidille valehtele. ³⁶Hänen siemenensä on oleva ijankaikkisesti, ja hänen istuimensa minun edessäni niinkuin aurinko. ³⁷Ja niinkuin kuu, vahvistetaan se ijankaikkisesti, ja on vahvana niinkuin todistus pilvissä, Sela! ³⁸Vaan nyt sinä syökset ja heität pois, ja vihostut voidellulles. ³⁹Sinä särjet palvelias liiton, ja tallaat hänen kruununsa maahan. ⁴⁰Sinä rikot hänen muurinsa, ja annat hänen linnansa särjettää. ⁴¹Häntä raatelevat kaikki ohitsekäyväiset: hän on tullut läsnäolevaisillensa nauruksi. ⁴²Sinä korotat hänen vihollistensa oikian käden, ja ilahutat kaikki hänen vainollisensa. ⁴³Hänen miekkansa voiman olet sinä myös ottanut pois, ja et salli hänen voittaa sodassa, ⁴⁴Sinä hävitit hänen puhtautensa, ja annoit hänen istuimensa kaatua maahan. ⁴⁵Sinä lyhennät hänen nuoruutensa ajat, ja peität hänen häpiällä, Sela! ⁴⁶Herra, kuinka kauvan sinä sinus niin salaat? ja annat hirmuisuutes palaa niinkuin tulen? ⁴⁷Muista, kuinka lyhyt minun elämäni on: miksis tahdoit kaikki ihmiset hukkaan luoda? ⁴⁸Kuka elää, ja ei näe kuolemaa? kuka sielunsa tuonelan käsistä pelastaa? Sela! ⁴⁹Herra, kussa ovat sinun entiset armos, jotka Davidille vannonut olet totuudessa? ⁵⁰Muista, Herra, palveliais pilkkaa, jonka minä kannan helmassani, kaikista niin monista kansoista, ⁵¹Joilla, Herra, vihollises pilkkaavat, joilla he pilkkaavat voideltus askelia. ⁵²Kiitetty olkoon Herra ijankaikkisesti, amen! ja amen!

90Moseksen Jumalan miehen rukous. Herra, sinä olet meidän turvamme, suvusta sukuun. ²Ennenkuin vuoret olivat, eli maa ja maailma luotiin, olet sinä Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ³Sinä, joka annat ihmiset kuolla, ja sanot: tulkaat jälleen, te ihmisten lapset. ⁴Sillä tuhat ajastaikaa ovat sinun edessä niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse, ja niinkuin vartio yöllä. ⁵Sinä vuodatat heitä niinkuin kosken, ja he ovat niinkuin uni, niinkuin ruoho aamulla, joka kohta lakastuu, ⁶Joka aamulla kukoistaa ja nopiasti kuivuu, ja ehtoon leikataan ja kuivettuu. ⁷Sen tekee sinun vihas, että me niin hukumme, ja sinun hirmuisuutes, että me niin äkisti täältä temmataaan. ⁸Sillä meidän pahat tekomme sinä asetat etees, meidän tuntemattomat syntimme valkeuteen sinun kasvois eteen. ⁹Sentähden kuluvat kaikki meidän päivämme sinun vihastas: meidän vuotemme loppuvat pikemmin kuin juttu. ¹⁰Meidän elinaikamme on seitsemänkymmentä vuotta, taikka enintään kahdeksänkymmentä vuotta: ja kuin se paras on ollut, niin on se tuska ja työ ollut: sillä se leikataan pois. niinkuin me lentäisimme pois. ¹¹Mutta kuka uskoo sinun niin raskaasti vihastuvan? ja kuka pelkää senkaltaista hirmuisuuttas? ¹²Opetä meitä ajattelemaan, että meidän pitää kuoleman, että me ymmärtäväisiksi tulisimme. ¹³Herra! käännä siis iteses taas meidän puoleemme, ja ole palvelioilles armollinen. ¹⁴Täytä meitä pian armoillas, niin me riemuitsemme ja iloitemme kaikkena meidän elinaikanamme. ¹⁵Ilahuta nyt meitä jälleen, ettäs meitä niin kauvan vaivannut olet, että me niin kauvan onnettomuutta kärsineet olemme. ¹⁶Osoita

palvelialles sinun tekos, ja kunnias heidän lapsillensa. ¹⁷Ja, Herra meidän Jumalamme olkoon meille leppyinen, ja vahvistakoon meidän kättemme teot meissä: jaa, meidän kättemme teot hän vahvistakoon!

91Joka Korkeimman varjeluksessa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa oleskelee, ²Hän sanoo Herralle: minun toivoni ja linnani, minun Jumalani, johon minä uskallan. ³Sillä hän pelastaa sinun väijyjän paulasta, ja vahingollisesta ruttotaudista. ⁴Hän sulillansa sinua varjoo, ja sinun turvas on hänen siipeinsä alla: hänen totuutensa on keihäs ja kilpi; ⁵Ettes pelkäisi yön kauhistusta, ja nuolia, jotka päivällä lentävät, ⁶Sitä ruttoa, joka pimeässä liikkuu, ja sairautta, joka puolipäivänä turmelee. ⁷Vaikka tuhannen lankeisi sivullas, ja kymmenentuhatta sinun oikiallas, niin ei se sinuun satu. ⁸Ja tosin sinun pitää silmilläs näkemän ja katsovan, kuinka jumalattomille kostetaan. ⁹Sillä Herra on sinun toivos, ja Ylimmäinen on sinun turvas. ¹⁰Ei sinua pidä mikään paha kohtaaman, ja ei yhtään vaivaa pidä sinun majaan lähestymän. ¹¹Sillä hän on antanut käskyn enkeleillensä sinusta, että he kätkevät sinua kaikissa teissä, ¹²Että he kantavat sinua käsissä, ettes jalkaas kiveen loukkaisi. ¹³Sinä käyt jalopeuran ja kyykäärmeen päällä, ja tallaat nuoren jalopeuran ja lohikäärmeen. ¹⁴Että hän minua halasi, niin minä hänen päästän: hän tuntee minun nimeni, sentähden minä varjelen häntä. ¹⁵Hän avuksihuu- taa minua, sentähden minä kuulen häntä; hänen tykönänsä olen minä tuskassa; siitä minä hänen tempaan pois ja saatan hänen kunniaan. ¹⁶Minä ravitsen hänen pitkällä ijällä, ja osoitan hänelle autuuteni.

92Psalmi sabbatina veisattava. Hyvä on Herraa kiittää, ja veisata kiitosta sinun nimelles, sinä kaikkein Ylimmäinen. ²Aamulla julistaa armoas, ja ehtoolla totuuttas, ³Kymmenkielisellä ja psaltarilla, soittain kanteleilla. ⁴Sillä sinä ilahutit minua, Herra, sinun teoissas: ja minä iloiten kerskaan kättes töitä. ⁵Herra, kuinka sinun tekos ovat niin suuret? Sinun ajatukses ovat ylen syvät. ⁶Hullu ei usko sitä, ja tomppeli ei ymmärrä niitä. ⁷Jumalattomat viheriötseivät niinkuin ruoho, ja pahointekiät kaikki kukoistavat, siihenasti kuin he hukkuvat ijankaikkisesti. ⁸Mutta sinä, Herra, olet korkein, ja pysyt ijankaikkisesti. ⁹Sillä katso, sinun vihollises, Herra, katso, sinun vihollises pitää katooman, ja kaikki pahantekiät pitää hajoitettaman. ¹⁰Mutta minun sarveni tulee korotetuksi niinkuin yksisarvisen, ja minä voidellaan tuoreella öljyllä, ¹¹Ja minun silmäni näkevät viholliseni, ja minun korvani kuulevat pahoja, jotka heitäsä asettavat minua vastaan. ¹²Vanhurskaan pitää viheriötsemän niinkuin palmupuu, ja kasvaman niinkuin sedripuu Libanonissa. ¹³Jotka ovat istutetut Herran huoneessa, pitää viheriötsemän meidän Jumalamme kartanoissa. ¹⁴Heidän pitää vesoman vielä vanhuudessaansa, hedelmälliset ja vihannat oleman, ¹⁵Ja julistaman, että Herra on niin hurskas, minun turvani, ja ei ole hänessä vääryyttä.

93Herra on kuningas: hän on pukeutunut yllensä suuren kunnian: Herra on pukeutunut ja vyöttänyt itsensä väkevyydellä, ja on vahvistanut maan piirin, ettei sen pidä liikuman. ²Siitä ajasta pysyy sinun istuimes vahvana: sinä olet ijankaikkinen. ³Herra, vesikosket paisuvat, vesikosket paisuttavat pauhinansa, vesikosket paisuttavat aaltonsa. ⁴Aallot meressä ovat suuret ja pauhaavat hirmuisesti; mutta Herra on vielä väkevämpi korkeudessa. ⁵Sinun todistukset ovat aivan lujat: pyhyys on sinun huonees kaunistus, Herra, ijankaikkisesti.

94Herra Jumala, jonka kostot ovat, Jumala, jonka kostot ovat, selkiästi itses näytä. ²Korota sinuas, maailman tuomari: maksa ylpeille, mitä he ansainneet ovat. ³Herra, kuinka kauvan pitää jumalattomain, kuinka kauvan pitää jumalattomain riemuitseman? ⁴Tiuskuman ja puhuman niin ylpiästi, ja kaikki pahantekiät niin kerskaaman? ⁵Herra, he polkevat alas sinun kansas, ja sinun perimistäs he vaivaavat. ⁶Lesket ja muukalaiset he tappavat, ja orvot he kuolettavat, ⁷Ja sanovat: ei Herra sitä näe, ja Jakobin Jumala ei sitä tottele. ⁸Ymmärtäkääts siis, te hullut kansan seassa! ja, te tyhmät, koska te taitaviksi tulette? ⁹Joka korvan on istuttanut, eikö hän kuule? eli joka silmän loi, eikö hän näe? ¹⁰Joka pakanoita kurittaa, eikö hän rankaise, joka ihmisille opettaa tiedon? ¹¹Mutta Herra tietää ihmisten ajatukset, että ne turhat ovat. ¹²Autuus on se, jota sinä, Herra, kuritat, ja opetat sinun laistas, ¹³Että hänellä kärsivällisyys olis, koska vastoin käy, siihenasti kuin jumalattomalle hauta valmistetaan. ¹⁴Sillä ei Herra heitä kansaansa pois, eli hylkää perimistänsä. ¹⁵Sillä oikeuden pitää sittekin oikeuden oleman, ja kaikki hurskaat sydämet sitä seuraavat. ¹⁶Kuka seisoo minun kanssani pahoja vastaan? kuka astuu minun tyköni pahointekiöitä vastaan? ¹⁷Ellei Herra minua auttaisi, niin minun sieluni makais lähes hiljaisuudessa. ¹⁸Minä sanoin: minun jalkani on horjunut, vaan sinun armos, Herra, minun tukesi. ¹⁹Minulla oli paljo surua sydämessäni; mutta sinun lohdutukses ilahutti minun sieluni. ²⁰Etpäs mielisty koskaan tosin vahingolliseen istuimeen, joka lain häijyisti opettaa. ²¹He kokoovat joukkonsa vanhurskaan sielua vastaan, ja tuomitsevat viatoman veren kadotukseen, ²²Mutta Herra on minun varjelukseni: minun Jumalani on minun uskallukseni turva, ²³Ja hän kostaa heidän vääryytensä, ja hukuttaa heitä heidän pahuutensa tähden: Herra, meidän Jumalamme, hukuttaa heitä.

95Tulkaat, veisatkaamme kiitosta Herralle, ja iloitkaamme meidän autuutemme turvalle! ²Tulkaamme hänen kasvoinsa eteen kiitoksella, ja riemuitkaamme hänelle lauluilla! ³Sillä Herra on suuri Jumala, ja suuri kuningas kaikkein jumalain ylitse. ⁴Sillä hänen kädessänsä on kaikki, mitä maa kantaa, ja vuorten kukkulat ovat myös hänen. ⁵Sillä hänen on meri, ja hän on sen tehnyt, ja hänen käntensä ovat kuivan valmistaneet. ⁶Tulkaat, kumartakaam-

me ja polvillemme langetkaamme, ja maahan laskeukaamme Herran meidän Luojamme eteen! ⁷Sillä hän on meidän Jumalamme ja me hänen elatuskansansa, ja hänen kätensä lauma. Tänäpäni, jos kuulette hänen äänensä, ⁸Niin älkääts paaduttako sydämiänne, niinkuin Meribassa tapah-tui, niinkuin kiusauksen päivänä korvessa, ⁹Kussa isänne minua kiusasivat, koettelivat minua, ja näkivät myös minun tekoni; ¹⁰Että minä neljäkymmentä ajastaikaa suutin tähän kansaan, ja sanoin: se on senkaltainen kansa, jonka sydämet aina eksyvä tahtovat, ja jotka minun tietäni ei tahtoneet oppia; ¹¹Joille minä vihoissani vannoin: ettei heidän pidä minun leponi tuleman.

96Veisatkaat Herralle uusi veisu: veisatkaat Herralle, kaikki maa! ²Veisatkaat Herralle, ja kiittäkääts hänen nimeänsä: julistakaat päivä päivältä hänen autuuttansa. ³Luotelkaat pakanain seassa hänen kunniaansa, kaikkein kansain seassa hänen ihmeitänsä! ⁴Sillä Herra on suuri ja sangen kiitettävä, ihmeellinen kaikkein jumalain seassa. ⁵Sillä kaikki kansain jumalat ovat epäjumalat; mutta Herra on taivaat tehnyt. ⁶Kunnia ja kaunistus ovat hänen edessänsä, väkevyyt ja kauneus hänen pyhässänsä. ⁷Kansain sukukunnat, tuokaat Herralle, tuokaat Herralle kunnia ja voima! ⁸Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia: tuokaat lahjoja ja tulkaat hänen esihuoneisiinsa! ⁹Kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa: peljätäkääts häntä kaikki maailma! ¹⁰Sanokaat pakanain seassa: Herra on kuningas, joka maan piirin on vahvistanut, ettei se liiku, ja tuomitsee kansan oikeudella. ¹¹Taivaat riemuitkaan, ja maa iloitkaan: meri pauhatkaan ja mitä siinä on. ¹²Kedot olkaan iloiset, ja kaikki mitkä hänessä ovat, ja kaikki puut ihastukaan metsissä, ¹³Herran edessä; sillä hän tulee, hän tulee tuomitsemaan maata. Hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudessa ja kansat totuudessa.

97Herra on kuningas, siitä maa iloitkaan: olkoon saaret riemuiset, niin monta kuin heitä on. ²Pilvet ja pimeys ovat hänen ympärillensä: vanhurskaus ja tuomio ovat hänen istuimensa vahvistus. ³Tuli käy hänen edellensä ja polttaa ympärillä hänen vihollisensa. ⁴Hänen leimauksensa välkkyvät maan piirin päällä: maa näkee sen ja vapisee. ⁵Vuoret sulavat niinkuin vedenvaha Herran edessä, koko maailman Herran edessä. ⁶Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa. ⁷Hävetkääts kaikki, jotka kuvia palvelevat, ja kerskaavat epäjumalaita: kumartakaat häntä kaikki enkelit. ⁸Zion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret ovat riemuissansa, Herra, sinun hallituksestas. ⁹Sillä sinä, Herra, olet Korkein kaikissa maakunnissa: sinä olet sangen suuresti korotettu kaikkein jumalain ylitse. ¹⁰Te kuin Herraa rakastatte, vihatkaat paha! hän kätkee pyhäinsä sielut: jumalattomain käsistä hän heitä pelastaa. ¹¹Vanhurskaalle koittaa valkeus, ja ilo hurskaille sydämille, ¹²Vanhurskaat iloitkaat Herrassa, kiittäkääts hänen pyhyytensä muistoksi.

98Psalmi. Veisatkaat Herralle uusi veisu; sillä hän tekee ihmeitä. Hän saa voiton oikiällä kädellensä ja pyhällä käsivarrellansa. ²Herra antaa tiettäväksi tehdä autuutensa: kansain edessä hän ilmoittaa vanhurskautensa. ³Hän muistaa armonsa ja totuutensa Israelin huoneelle: kaikki maailman ääret näkevät meidän Jumalamme autuuden. ⁴Riemuitkaat Herralle kaikki maa: veisatkaat, ylistäkää ja kiittäkää. ⁵Kiittäkää Herraa kanteleella, kanteleella ja psalmilla, ⁶Vaskitorvilla ja basunilla: riemuitkaat Herran, kuninkaan, edessä. ⁷Meri pauhatkaan ja kaikki, mitä hänessä on, maan piiri ja jotka asuvat sen päällä. ⁸Kosket pauhatkaan ilosta, ja kaikki vuoret olkaan iloiset, ⁹Herran edessä; sillä hän tulee maata tuomitsemaan: hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudella ja kansat oikeudella.

99Herra on Kuningas, kansat kiukuitsevat: hän istuu Kerubimin päällä, sentähden liikkuu maailma. ²Suuri on Herra Zionissa, ja korkein kaikkein kansain ylitse. ³Kiittäkää he sinun suurta ja ihmeellistä nimeäs, joka pyhä on. ⁴Ja Kuninkaan voima rakastaa oikeutta: sinä toimitat oikeuden, sinä saatat tuomion ja vanhurskauden Jakobissa. ⁵Korottakaat Herraa meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen astinlautansa juuressa, sillä hän on pyhä. ⁶Moses ja Aaron hänen pappeinsa seassa, ja Samuel niiden seassa, jotka hänen nimeänsä avuksensa huutavat: he avuksensa huutavat Herraa, ja hän kuulee heidän rukouksensa. ⁷Hän puhui heille pilven patsaasta: he pitivät hänen todistuksensa ja säätynsä, jonka hän heille antoi. ⁸Herra, sinä olet Jumalamme, sinä kuulit heidän rukouksensa: sinä, Jumala, annoit heille anteeksi, ja laitit heidän työnsä. ⁹Korottakaat Herraa meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen pyhällä vuorellansa; sillä Herra meidän Jumalamme on pyhä.

100Kiitos-Psalmi. Riemuitkaat Herralle, kaikki maa! ²Palvelkaat Herraa ilolla: tulkaat hänen kasvoinsa eteen riemulla! ³Tietäkää, että Herra on Jumala: hänpä meidän teki, ja emme itse meitämme, kansaksensa ja laitumensa lampaiksi. ⁴Menkää hänen porttiinsa kiitoksella, hänen esihuoneisiinsa veisulla: kiittäkää häntä ja ylistäkää hänen nimeänsä! ⁵Sillä Herra on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti, ja hänen totuutensa sukukunnasta sukukuntaan.

101Davidin Psalmi. Minä veisaan armosta ja oikeudesta: sinulle, Herra, minä veisaan. ²Minä tahdon vaarin ottaa oikiasta tiestä, koskas minun tyköni tulet: minä tahdon vaeltaa sydämeni vakuudessa minun huoneessani. ³En minä ota pahaa asiaa eteeni: minä vihaan väärintekiöitä, ja en salli heitä olla tykönäni. ⁴Nurja sydän olkoon minusta pois: en minä kärsi pahaa. ⁵Joka lähimmäistänsä salaa panettelee, sen minä hukutan: en minä kärsi ylpeitä ja röyhkeitä. ⁶Minun silmäni katsovat uskollisia maan päällä, että he asuisivat minun tykönäni: joka vaeltaa oikialla tiellä, se pitää oleman minun palveliani. ⁷Petollisia ihmisiä en

minä pidä huoneessani: ei valehtelijat menesty minun tykönäni. ⁸Varhain minä hukutan kaikki jumalattomat maasta, hävittääkseni kaikkia pahantekiöitä Herran kaupungista.

102Raadollisen rukous, kuin hän murheissansa on, ja valituksensa Herran eteen vuodattaa. Herra, kuule minun rukoukseni, ja anna minun huutoni tykös tulla! ²Älä kasvojas minulta peitä hädässä: kallista korvas minun puoleeni; koska minä sinua rukoilen, niin kuule pian minun rukoukseni. ³Sillä minun päiväni ovat kuluneet niinkuin savu, ja minun luuni ovat poltetut niinkuin kekäle. ⁴Minun sydämeni on lyöty ja kuivettunut niinkuin heinä, niin että minä myös unohdan leipäni syödä. ⁵Minun luuni tarttuvat lihaani huokauksestani. ⁶Minä olen niinkuin ruovonpäristäjä korvessa: minä olen niinkuin hyypiä hävitetyissä kauhungeissa. ⁷Minä valvon, ja olen niinkuin yksinäinen lintu katon päällä. ⁸Joka päivä häpäisevät viholliseni minua, ja jotka minua syljeskelevät, vannovat minun kauttani. ⁹Sillä minä syön tuhkaa niinkuin leipää, ja sekoitan juomani itkulla, ¹⁰Sinun uhkaukses ja vihas tähden, että minun nostatut olet ja paiskannut maahan. ¹¹Minun päiväni ovat kuluneet niinkuin varjo, ja minä kuivetun niinkuin ruoho. ¹²Mutta sinä, Herra, pysyt ijankaikkisesti, ja sinun muistos sukukunnasta sukukuntaan. ¹³Nouse siis ja armahda Zionia; sillä aika on häntä armahtaa, ja aika on tullut. ¹⁴Sillä sinun palvelias halajavat sitä rakentaa, ja näkisivät mielellänsä, että hänen kivensä ja kalkkinsa valmiit olisivat, ¹⁵Että pakanat Herran nimeä pelkäisivät, ja kaikki kuninkaat maan päällä sinun kunniaas. ¹⁶Kuin Herra rakentaa Zionin, niin hän nähdään kunniaassansa. ¹⁷Hän kääntää itsensä hyljättyjen rukouksen puoleen, ja ei katso heidän rukoustansa ylös. ¹⁸Se pitää kirjoitettaman tulevaisille sukukunnille, ja se kansa, joka luodaan, pitää kiittämän Herraa. ¹⁹Sillä hän katselee pyhästä korkeudestansa: Herra näkee taivaasta maan päälle, ²⁰Että hän kuulee vankein huokaukset, ja kirvoittaa kuoleman lapset; ²¹Että he saarnaavat Herran nimeä Zionissa, ja hänen kiitostansa Jerusalemissa, ²²Koska kansat ynnä kokoontuvat, ja valtakunnat, Herraa palvelemaan. ²³Hän nöyryyttää tiellä minun voimani: hän lyhentää minun päiväni. ²⁴Minä sanoin: minun Jumalani, älä minua ota pois keski-ijässäni: sinun ajastaikas pysyvät suvusta sukuun. ²⁵Sinä olet muinen maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas. ²⁶Ne katoovat, mutta sinä pysyt: ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate: ne muuttuvat niinkuin vaate, koska sinä heitä muuttelet. ²⁷Mutta sinä pysyt niinkuin sinä olet, ja sinun vuotes ei lopu. ²⁸Sinun palveliais lapset pysyvät ja heidän sikiänsä sinun edessä menestyvät.

103Davidin Psalmi. Kiitä Herraa, sieluni, ja kaikki mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä! ²Kiitä Herraa, sieluni, ja älä unohda, mitä hyvää hän minulle tehnyt on, ³Joka sinulle kaikki syntis antaa anteeksi, ja parantaa kaikki rikokset; ⁴Joka henkes päästää turmeluksesta, joka sinun

kruunaa armolla ja laupiudella; ⁵Joka suus täyttää hyvyydellä, että sinun nuoruutes uudistetaan niinkuin kotkan. ⁶Herra saattaa vanhurskauden ja tuomion kaikille, jotka vääryyttä kärsivät. ⁷Hän on tiensä Mosekselle tiettäväksi tehnyt, Israelin lapsille tekonsa. ⁸Laupias ja armollinen on Herra, kärsiväinen ja aivan hyvä. ⁹Ei hän aina riitele, eikä vihastu ijankaikkisesti. ¹⁰Ei hän synteimme perästä tee meille, eikä kosta meille pahain tekoimme jälkeen. ¹¹Sillä niin korkia kuin taivas on maasta, antaa hän armonsa lisääntyä niille, jotka häntä pelkäävät. ¹²Niin kaukana kuin itä on lännestä, siirsi hän meistä pahat tekemme. ¹³Niinkuin isä armahtaa lapsia, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiensä; ¹⁴Sillä hän tietää, minkäkaltainen teko me olemme: hän muistaa meidät tomuksi. ¹⁵Ihminen on eläissänsä niinkuin ruoho: hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla: ¹⁶Kuin tuuli käy sen päällitse, niin ei hän enään kestä, eikä hänen siansa tunne häntä ensinkään. ¹⁷Mutta Herran armo pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen, hänen pelkääväistensä päälle, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsiin, ¹⁸Niille, jotka hänen liittonsa pitävät, ja muistavat hänen käskyjäänsä, tehdäksensä niitä. ¹⁹Herra on valmistanut istuimensa taivaassa, ja hänen valtakuntansa hallitsee kaikkia. ²⁰Kiittäkää Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä toimitatte, että hänen sanansa ääni kuultaisiin. ²¹Kiittäkää Herraa, kaikki hänen sotaväkensä, te hänen palveliansa, jotka teette hänen tahtonsa. ²²Kiittäkää Herraa, kaikki hänen työnsä, kaikissa hänen valtansa paikoissa: kiitä, sieluni, Herraa.

104 Kiitä Herraa, sieluni! Herra, minun Jumalani, sinä olet sangen suuresti kunnioitettu, suurella kunnialla ja kaunistuksella olet sinä puetettu. ²Sinä puetat itses valkeudella niinkuin vaatteella: sinä levität taivaat niinkuin peitteen. ³Sinä peität sen päällyksen vedellä: sinä menet pilvissä niinkuin ratasten päällä, ja käyt tuulen siipein päällä. ⁴Sinä teet enkelis hengeksi ja palvelias liekitseväiseksi tuleksi. ⁵Sinä joka maan perustit perustuksensa päälle, ettei sen pidä liikkuman ijankaikkisesti. ⁶Syvyydellä sinä sen peität niinkuin vaatteella, ja vedet seisovat vuorilla. ⁷Mutta sinun nuhtelemisestäs he pakenevat: sinun jylinästä he menevät pois. ⁸Vuoret astuvat ylös, ja laaksot astuvat alas siallensa, johon heidät perustanut olet. ⁹Määrän sinä panit, jota ei he käy ylitse, eikä palaja maata peittämään. ¹⁰Sinä annat lähteet laaksoissa kuohua, niin että ne vuorten välitse vuotavat; ¹¹Että kaikki eläimet metsässä joisivat, ja että pedot janonsa sammuttaisivat. ¹²Heidän tykönänsä istuvat taivaan linnut, ja visertävät oksilla. ¹³Sinä liotat vuoret ylhäältä: sinä täytät maan hedelmällä, jonka sinä saatat. ¹⁴Sinä kasvatat ruohon karjalle, ja jyvät ihmisten tarpeeksi, tuottaakses leipää maasta. ¹⁵Ja että viina ihmisen sydämen ilahuttaa, ja hänen kasvonsa kaunistuu öljystä: ja leipä vahvistaa ihmisen sydämen. ¹⁶Että Herran puut nesteestä täynnä olisivat: Libanonin sedripuut, jotka hän on istuttanut; ¹⁷Siellä linnut pesiä tekevät, ja haika-

rat hongissa asuvat. ¹⁸Korkiat vuoret ovat metsävuohen turva, ja kivirauniot kaninein. ¹⁹Sinä teet kuun aikoja jakamaan, ja aurinko tietää laskemisensa. ²⁰Sinä teet pimeyden ja yö tulee: silloin kaikki metsän eläimet tulevat ulos. ²¹Nuoret jalopeurat saaliin perään kiljuvat, ja elatustansa Jumalalta etsivät. ²²Mutta kuin aurinko koittaa, niin he kokoontuvat, ja luolissansa makaavat. ²³Niin menee myös ihminen työhönsä, ja askareillensa ehtoosen asti. ²⁴Herra, kuinka suuret ja monet ovat sinun käsialas? Sinä olet kaikki taitavasti säätänyt, ja maa on täynnä sinun tavaraas. ²⁵Tämä meri, joka niin suuri ja lavia on, siinä epäluokiset liikkuvat, sekä pienet että suuret eläimet; ²⁶Siellä haahdet kuljeskelevat: siinä valaskalat ovat, jotka tehnyt olet, leikitsemään hänessä. ²⁷Kaikki odottavat sinua, että heille antaisit ruan ajallansa. ²⁸Koskas heille annat, niin he kokoavat: koskas kätes avaat, niin he hyvyydellä ravitaan. ²⁹Jos sinä kasvos peität, niin he hämmästyvät: koska sinä otat heidän henkensä pois, niin he hukkuvat, ja tomuksi tulevat jälleen. ³⁰Sinä lähetät ulos henkes, niin he luoduksi tulevat, ja sinä uudistat maan muodon. ³¹Herran kunnia pysyy ijankaikkisesti: Herra iloitsee töissäänsä. ³²Hän katsoo maan päälle, niin se vapisee: hän rupee vuoriin, niin ne suitsevat. ³³Minä veisaan Herralle minun elinaikani, ja kiitan minun Jumalaani niinkauvan kuin minä olen. ³⁴Minun puheeni kelpaa hänelle, ja minä iloitsen Herrassa. ³⁵Syntiset maalta lopetetaan, ja jumalattomat ei pidä silleen oleman: kiitä Herraa, sieluni, Halleluja!

105 Kiittäkää Herraa, ja saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat hänen töitäänsä kansain seassa! ²Veisatkaat hänelle, soittakaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeistäänsä. ³Ylistäkää hänen pyhää nimeänsä: niiden sydän iloitkaan, jotka etsivät Herraa! ⁴Kysykää Herraa ja hänen voimaansa, etsikää alati hänen kasvojansa! ⁵Muistakaat hänen ihmeellisiä töitäänsä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitäänsä ja hänen sanojansa. ⁶Te Abrahamin hänen palveliansa siemen, te Jakobin hänen valittunsa lapset. ⁷Hänpä on Herra meidän Jumalamme: hän tuomitsee kaikessa maailmassa. ⁸Hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti, sanansa, jonka hän on käsenyt tuhannelle sukukunnalle, ⁹Jonka hän teki Abrahamin kanssa, ja valansa Isaakin kanssa. ¹⁰Ja pani sen Jakobille säädyksi ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi, ¹¹Ja sanoi: sinulle minä annan Kanaanin maan, teidän perimisenne arvan. ¹²Koska heitä vähä ja harvat olivat, ja he olivat muukalaiset siinä, ¹³Ja vaelsivat kansasta kansaan ja valtakunnasta toiseen kansaan: ¹⁴Ei hän sallinut yhdenkään ihmisen heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaat heidän tähtensä. ¹⁵Älkää ruvetko minun voideltuihini, ja älkää tehkö pahaa minun prophetailleni. ¹⁶Ja hän kutsui nälän maan päälle, ja vei kaiken leivän varan pois. ¹⁷Hän lähetti miehen heidän eteensä: Joseph myytiin orjaksi. ¹⁸He ahdistivat hänen jalkansa jalkapuuhun: hänen ruumiinsa täytyi raudoissa maata, ¹⁹Siihenasti että hänen sanansa tuli, ja Herran puhe koetteli hänen. ²⁰Niin

lähetti kuningas ja päästi hänen: kansain päämies laski hänen vallallensa, ²¹Ja asetti hänen huoneensa herraksi, ja kaiken tavaransa haltiaaksi, ²²Opettamaan päämiehiänsä oman tahtonsa jälkeen, ja vanhimmille viisautta. ²³Ja Israel meni Egyptiin, ja Jakob tuli muukalaiseksi Hamin maalle. ²⁴Ja hän antoi kansansa sangen suuresti kasvaa, ja teki heitä väkevämmäksi kuin heidän vihollisensa. ²⁵Hän käänsi heidän sydämensä vihaamaan hänen kansaansa, ja hänen palvelioitansa viekkaudella painamaan alas. ²⁶Hän lähetti palveliainsa Moseksen, ja Aaronin, jonka hän valitsi. ²⁷Ne tekivät hänen merkkinsä heidän seassansa, ja hänen ihmeensä Hamin maalla. ²⁸Hän antoi pimeyden tulla, ja sen pimeytti; ja ei olleet he hänen sanoillensa kuulematomat. ²⁹Hän muutti heidän vetensä vereksi ja kuoletti heidän kalansa. ³⁰Heidän maansa kuohutti sammakoita, heidän kuningastensa kammioissa. ³¹Hän sanoi, niin turilaat ja täit tulivat heidän maansa ääriin. ³²Hän antoi rakeet heille sateeksi, tulen liekit heidän maallensa, ³³Ja löi heidän viinapuunsa ja fikunapuunsa, ja särki puut heidän maansa äärissä. ³⁴Hän sanoi, niin tulivat epälukuiset paarmat ja vapsaiset, ³⁵Ja ne söivät kaiken ruohon heidän maaltansa, ja ne söivät heidän maansa hedelmän. ³⁶Ja hän löi kaikki esikoiset heidän maallansa, ensimmäiset kaikesta heidän voimastansa, ³⁷Ja vei heitä hapiolla ja kullalla ulos: ja ei ollut heidän sukukunnissansa yksikään sairas. ³⁸Egypti iloitsi heidän lähtemisestänsä; sillä heidän pelkonsa oli tullut heidän päällensä. ³⁹Hän levitti pilven verhoksi ja tulen yötä valistamaan. ⁴⁰He anoivat, niin antoi hän metsäkanat tulla, ja ravitsi heitä taivaan leivällä. ⁴¹Hän avasi kallion, niin vesi vuoti, ja virrat juoksivat kuivaa myöten. ⁴²Sillä hän muisti pyhän sanansa, jonka hän palveliallensa Abrahamille puhunut oli, ⁴³Ja vei kansansa ilolla ulos, ja valittunsa riemulla, ⁴⁴Ja antoi heille pakanain maan, niin että he kansain hyvydet omistivat heillensä. ⁴⁵Että he pitäisivät hänen säätynsä, ja hänen lakinsa kätkisivät, Halleluja!

106Halleluja. Kiittäkää Herraa! sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²Kuka taitaa puhua ulos Herran suurta voimaa, ja ylistää kaikkia hänen kiitettäviä tekojansa? ³Autuaat ovat, jotka käskyn pitävät ja aina vanhurskauden tekevät. ⁴Herra, muista minua armos perästä, jonka kansalles luvannut olet: opi minua sinun autuudellas, ⁵Että minä näkisin valittujes menestyksen, ja iloitsisin kansas ilossa, ja kerskaisin perimises kanssa. ⁶Me teimme syntiä meidän isäimme kanssa: me teimme väärin, ja olemme olleet jumalattomat. ⁷Ei meidän isämme tahtoneet ymmärtää Egyptissä sinun ihmeitäs, eikä muistaneet sinun suurta laupiuttas, ja olivat meren tykönä tottelemattomat, Punaisen meren tykönä. ⁸Kuitenkin autti hän heitä nimensä tähden, niin että hän voimansa osoitti. ⁹Ja hän uhkasi Punaista merta, niin se kuivui; ja vei heitä syvyyden lävitse, niinkuin korvessa, ¹⁰Ja vapahti heitä niiden käsistä, joka heitä vihasivat, ja lunasti heitä vihollistensa käsistä. ¹¹Ja vedet peittivät heidän vainollisensa, niin ettei

yksikään eläväksi jäänyt. ¹²Silloin he uskoivat hänen sanansa, ja veisasivat hänen kiitöksensä. ¹³Mutta he unohtivat pian hänen työnsä, ja ei ottaneet hänen neuvoansa. ¹⁴He kiehuivat himosta korvessa, ja kiusasivat Jumalaa erämaassa. ¹⁵Mutta hän antoi heille heidän anomisensa, ja lähetti heille laihooden heidän himonsa tähden. ¹⁶Ja he asettuivat Mosesta vastaan leirissä, Aaronia Herran pyhää vastaan. ¹⁷Maa aukeni ja nieli Datanin, ja peitti Abirammin joukon, ¹⁸Ja tuli syttyi heidän joukossansa, ja liekki poltti jumalattomat. ¹⁹He tekivät vasikan Horebissa, ja kumarsivat valettua kuvaa. ²⁰Ja he muuttelivat kunniansa härjän muotoon, joka heiniä syö. ²¹He unohtivat Jumalan, vapahtajansa, joka oli niin suuria töitä tehnyt Egyptissä, ²²Ihmeitä Hamin maalla, ja peljättäviä töitä Punaisen meren tykönä. ²³Ja hän sanoi heitä hukuttavansa, ellei Moses hänen valittunsa olisi seisonut siinä välissä, ja palauttanut hänen vihaansa, ettei hän ratki heitä kadottanut. ²⁴Ja he katsoivat sen ihanan maan ylön, eikä uskoneet hänen sanaansa, ²⁵Ja napsivat majoissansa, eikä olleet kuuliaiset Herran äänelle. ²⁶Ja hän nosti kätensä heitä vastaan, maahan lyödäksensä heitä korvessa, ²⁷Ja heittäöksensä heidän siemenensä pakanain sekaan, ja hajottaaksensa heitä maakuntiin. ²⁸Ja he ryhtyivät BaalPeoriin, ja söivät kuolleiden (epäjumalain) uhreista, ²⁹Ja vihoittivat hänen töillensä; niin tuli myös rangaistus heidän sekaansa. ³⁰Niin Pinehas astui edes, ja lepytti asian, ja rangaistus lakkasi. ³¹Ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, suvusta sukuun ijankaikkisesti. ³²Ja vihoittivat hänen riitaveden tykönä ja tapahtui Mosekselle pahoin heidän tähtensä; ³³Sillä he saattivat hänen sydämensä murheelliseksi, niin että hän sanoissansa eksyi. ³⁴Ei he hukuttaneet pakanoita, niinkuin Herra heille käsenyt oli, ³⁵Vaan sekaantuivat pakanain sekaan, ja oppivat heidän töitensä, ³⁶Ja palvelivat heidän epäjumaliensa; ja ne tulivat heille paulaksi. ³⁷Ja he uhrasivat poikansa ja tyttärensä perkeleille, ³⁸Ja vuodattivat viattoman veren, poikainsa ja tyttäriensä veren, jotka he uhrasivat Kanaanealaisten epäjumalille, niin että maa veren vioilla turmeltiin, ³⁹Ja saastuttivat itsensä omista töissängsä, ja tekivät huorin teoissansa. ⁴⁰Niin julmistui Herran viha kansansa päälle, ja hän kauhistui perimistängsä, ⁴¹Ja hylkäsi ne pakanain käsiin, että ne vallitsivat heitä, jotka heitä vihasivat. ⁴²Ja heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja he painettiin heidän kätensä alle. ⁴³Hän monesti heitä pelasti; mutta he vihoittivat hänen neuvoillansa, ja he painettiin alas pahain tekoinsa tähden. ⁴⁴Ja hän näki heidän tuskansa, kuin hän heidän valituksensa kuuli, ⁴⁵Ja muisti liittonsa, jonka hän heidän kanssansa tehnyt oli, ja katui sitä suuresta laupiudestansa, ⁴⁶Ja antoi heidän löytää armon kaikkein edessä, jotka heitä vanginneet olivat. ⁴⁷Autu meitä, Herra meidän Jumalamme, ja kokoa meitä pakanoista, että kiittäisimme sinun pyhää nimeäs, ja kehuisimme sinun kiitostas. ⁴⁸Kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, ijankaikkisuudesta niin ijankaikkisuuteen: ja sanokaan kaikki kansa: Amen, Halleluja!

107Kiittäkää Herraa; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²Sanokaan Herran lunastetut, jotka hän on tuskasta vapahtanut, ³Ja jotka hän on maakunnista koonnut, idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä, ⁴Jotka eksesissä vaelsivat korvessa umpitietä, ja ei he löytäneet kaupunkia asuaksensa, ⁵Isoovaiset ja janoovaiset; ja heidän sielunsa vaipui heissä. ⁶Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän pelasti heitä heidän hädistänsä, ⁷Ja vei heitä oikiaa tietä, että he menivät asuin-kaupunkiin. ⁸Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee: ⁹Että hän ravitsee himoitsevaisen sielun ja täyttää isovaisen sielun hyvydellä. ¹⁰Jotka istuvat pimeässä ja kuoleman varjossa, vangitut ahdistuksessa ja raudoissa: ¹¹Että he olivat Jumalan käskyä vastaan kovakorvaiset, ja olivat katsoneet yön ylimmäisen lain; ¹²Sentähden täytyi heidän sydämensä onnettomuudella vaivattaa, niin että he lankesivat, ja ei kenkään heitä auttanut. ¹³Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä, ¹⁴Ja vei heitä pimeydestä ulos ja kuoleman varjosta, ja särki heidän siteensä. ¹⁵Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee: ¹⁶Että hän särkee vaskiportit, ja rikkoo rautaiset salvat. ¹⁷Hullut, jotka rangaistiin ylitsekäymisensä tähden, ja synteinsä tähden, ¹⁸Heidän sielunsa kauhistui kaikkea ruokaa, ja saivat kuolintautinsa. ¹⁹Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä. ²⁰Hän lähetti sanansa ja paransi heitä, ja pelasti heitä, ettei he kuolleet. ²¹Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee, ²²Ja uhratkaan kiitosuhria, ja luetelkaan hänen tekojansa ilolla. ²³Jotka haaksilla meressä vaeltavat, ja asiansa toimittavat suurilla vesillä, ²⁴He näkivät Herran työt, ja hänen ihmeensä syvydessä. ²⁵Kuin hän sanoi, ja paisutti suuren ilman, joka aallot nosti ylös, ²⁶Niin he menivät ylös taivasta kohden ja menivät syvyyteen alas, että heidän sielunsa ahdistuksesta epäili, ²⁷Että he horjuivat ja hoipertelivat niinkuin juopuneet, ja ei silleen neuvoa tietäneet; ²⁸Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä. ²⁹Ja hän hillitsi kovan ilman, että aallot asettuivat. ³⁰Ja he tulivat iloisiksi, että tyveni, ja hän vei heitä satamaan heidän mielensä jälkeen. ³¹Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee. ³²Ja ylistäkään häntä kansan seurakunnassa, ja kiittäkään häntä vanhimpain seassa, ³³Joka virrat teki erämaaksi, ja vesilähteet kuivaksi maaksi, ³⁴Ettei hedelmällinen maa mitään kantanut, heidän pahuutensa tähden, jotka siinä asuivat. ³⁵Erämaan teki hän vesilammiksi ja kuivan maan vesilähteeksi, ³⁶Ja asetti sinne isoovaiset; ja he valmistivat siihen kaupunkia, jossa he asuivat, ³⁷Ja kylvivät pelot ja viinapuita istuttivat, ja saivat jokavuotisen hedelmän. ³⁸Ja hän siunasi heitä ja he sängen suuresti enenivät, ja hän antoi paljon karjaa heille;

³⁹Jotka olivat painetut alas ja sorretut pahain väkivallalta ja ahdistukselta, ⁴⁰Koska ylönkatse päämiesten päälle vuodatettu oli, ja kaikki maa eksesissä ja autiona oli. ⁴¹Ja hän varjeli köyhää raadollisuudesta, ja enensi hänen sukunsa niinkuin lauman. ⁴²Näitä vanhurskaat näkevät ja iloitsevat, ja jokainen paha suu pitää tukittaman. ⁴³Kuka on taitava ja näitä kätkee, se ymmärtää Herran moninaisen laupiuden.

108Psalmi, Davidin veisu. Jumala! minun sydämeni on valmis: minä veisaan ja kiitän, niin myös minun kunniani. ²Nouse, psaltari ja kantele; minä nousen varhain. ³Sinua, Herra, minä kiitän kansain seassa: minä veisaan sinulle kiitosta sukukunnissa. ⁴Sillä sinun armos on suuri ylitse taivasten, ja sinun totuutes hamaan pilviin asti. ⁵Korota sinuas, Jumala, taivasten ylitse ja kunnias kaiken maan ylitse, ⁶Että sinun rakkaat ystäväs vapaaksi tulisivat; auta oikiällä kädellä, ja kuule minun rukoukseni. ⁷Jumala on puhunut pyhässänsä, siitä minä iloitsen: minä jaan Sikkemin, ja mittaan Sikkotin laakson. ⁸Gilead on minun, Manasse on myös minun, ja Ephraim on minun pääni väkvyys: Juuda on minun päämieheni; ⁹Moab on minun pesinastiani, minä venytän kenkäni Edomin päälle: Philistealaisten ylitse minä iloitsen. ¹⁰Kuka vie minua vahvaan kaupunkiin? kuka vie minua Edomiin? ¹¹Etkös sinä, Jumala, joka meitä heittänyt olet pois? Ja etkös mene ulos, Jumala, meidän sotaväkemme kanssa? ¹²Saata meille apua tuskissamme; sillä ihmisten apu on turha. ¹³Jumalassa me tahdomme urhoollisia töitä tehdä; ja hän polkee meidän vihollisemme alas.

109Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Jumala, minun kiitokseni, älä vaikene. ²Sillä he ovat jumalattoman ja pettäväisen suunsa avanneet minua vastaan: he puhuvat minun kanssani vieksalla kielellä, ³Ja myrkyllisillä sanoilla ovat he minun piirtäneet, ja sotivat minua vastaan ilman syytä. ⁴Että minä heitä rakastan, ovat he minua vastaan; mutta minä rukoilen. ⁵He osoittavat minulle pahaa hyvän edestä ja vihaa rakkauden edestä. ⁶Aseta jumalattomat hänen päällensä, ja perkele seisokaan hänen oikiällä kädellensä. ⁷Koska hän tuomitaan, niin lähtekään siitä ulos jumalattomana, ja hänen rukouksensa olkoon synti. ⁸Olkoon hänen päivänsä harvat, ja hänen virkansa ottakoon toinen. ⁹Hänen lapsensa olkoon orvot, ja hänen emäntänsä leski. ¹⁰Käykään hänen lapsensa kulkiana, ja kerjätäkään, ja etsikään elatuksensa köyhyydessänsä. ¹¹Kaikki mitä hänellä on, korkorahainen ottakoon, ja muukalaiset repikään hänen hyvytensä. ¹²Älköön kenkään hänelle hyvää tehkö, eikä yksikään armahtako hänen orpojansa. ¹³Hänen sukunsa olkoon hävitetty: heidän nimensä olkoon toisessa polvessa pyyhitty pois. ¹⁴Hänen isänsä pahat teot tulkaat muistoksi Herran edessä, ja hänen äitinsä synti ei pidä pyyhittämän pois. ¹⁵Olkoon ne alati Herran kasvoin edessä, ja hukkukoon heidän muistonsa maan päältä, ¹⁶Ettei

hänellä ensinkään laupiutta ollut, vaan vainosi raadollista ja köyhää, ja murheellista tappaaksensa. ¹⁷Ja hän tahtoi kirousta, sen myös pitää hänelle tuleman: ei hän tahtonut siunausta, sen pitää myös hänestä kauvas erkaneman. ¹⁸Ja hän puki kirouksen päällensä niinkuin paitansa ja se meni hänen sisällyksiinsä niinkuin vesi, ja hänen luihinsa niinkuin öljy. ¹⁹Se olkoon hänelle niinkuin vaate, jolla hän itsensä verhottaa, ja niinkuin vyö, jolla hän aina itsensä vyöttää. ²⁰Aivan näin tapahtukoon heille Herralta, jotka ovat minua vastaan, ja puhuvat pahoin minun sieluani vastaan. ²¹Mutta sinä, Herra, Herra, tee minun kanssani sinun nimes tähden; sillä sinun armos on hyvä, pelasta minua. ²²Sillä minä olen köyhä ja raadollinen: minun sydämeni on särjetty minussa. ²³Minä menen pois niinkuin varjo, koska se kulkee pois, ja pudistetaan ulos niinkuin kaskaat. ²⁴Minun polveni ovat heikoksi tulleet paastosta, ja minun lihani on laihtunut lihavuudesta. ²⁵Ja minun täytyy olla heidän pilkkansa: koska he minun näkevät, niin he päätänsä pudistavat. ²⁶Auta minua, Herra minun Jumalani: auta minua sinun armos perästä, ²⁷Että he tuntisivat sen sinun kädekses, ja että sinä Herra sen teet. ²⁸Koska he sadattavat, niin siunaa sinä: koska he karkaavat minua vastaan, niin tulkoon he häpiään, mutta sinun palvelias iloitkaan. ²⁹Olkoon minun vainolliseni häväistyksellä puetut, ja olkoon häpiällänsä verhotetut niinkuin hameella. ³⁰Minä kiitän suuresti Herraa suullani, ja ylistän häntä monen seassa. ³¹Sillä hän seisoo köyhän oikialla kädellä, auttamassa häntä niistä, jotka hänen sieluansa tuomitsevat.

110Davidin Psalmi. Herra sanoi minun Herralleni: istu oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. ²Herra lähettää sinun väkevyytes valtikan Zionista: vallitse vihollistes seassa. ³Sinun voittos päivänä palvelee sinun kansas sinua mielellänsä pyhissä kaunistuksissa: sinun lapses synnytetään sinulle niinkuin kaste aamuruskosta. ⁴Herra on vannonut, ja ei kadu sitä: sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen. ⁵Herra on sinun oikialla kädellä: hän musertaa kunninkaat vihansa päivänä. ⁶Hän tuomitsee pakanain seassa, hän täyttää maakunnat ruumiilla: hän musertaa monen maakunnan pään. ⁷Hän juo ojasta tiellä; sen tähden korottaa hän päänsä.

111Halleluja! Minä kiitän Herraa kaikesta sydämestäni, hurskasten neuvossa ja seurakunnassa. ²Suuret ovat Herran työt: joka niistä ottaa vaarin, hänellä on sula riemu niistä. ³Mitä hän asettaa, se on kunniallinen ja jalo, ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti. ⁴Hän on säättänyt ihmeittensä muiston: armollinen ja laupias on Herra. ⁵Hän antaa ruan pelkääväisillensä: hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti. ⁶Hän ilmoittaa kansallensa väkevät työnsä, antaaksensa heille pakanain perimisen. ⁷Hänen kättensä työt ovat totuus ja oikeus: kaikki hänen käskynsä ovat toi-

melliset. ⁸Ne pysyvät vahvana aina ja ijankaikkisesti: ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa. ⁹Hän lähetti kansallensa lunastuksen, hän lupaa liittonsa pysymään ijankaikkisesti: pyhä ja peljättävä on hänen nimensä. ¹⁰Herran pelko on viisauden alku: se on hyvä ymmärrys kaikille, jotka sen tekevät: hänen kiitoksensa pysyy ijankaikkisesti.

112Halleluja! Autuas on, joka pelkää Herraa: joka hänen käskyjänsä sangen himoitsee. ²Hänen siemenensä on valtias maan päällä: hurskasten suku pitää siunatuksi tuleman. ³Rikkaus ja runsaus on hänen huoneessansa, ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti. ⁴Hurskaille koittaa valkeus pimeässä, armolliselta, laupiaalta ja vanhurskaalta. ⁵Hyvä ihminen on laupias ja mielellänsä lainaa, ja toimittaa asiansa toimellisesti. ⁶Sillä hän pysyy ijankaikkisesti: ei vanhurskas ikänä unhoteta. ⁷Koska rangaistus tulee, niin ei hän pelkää: hänen sydämensä uskaltaa lujasti Herran päälle. ⁸Hänen sydämensä on vahvistettu ja ei pelkää, siihenasti kuin hän näkee ilonsa vihollisistansa. ⁹Hän jakaa ja antaa vaivaisille: hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti: hänen sarvensa korotetaan kunnialla. ¹⁰Jumalatoim näkee sen ja närkeästy: hän pureskelee hampaitansa ja nääntyy; sillä mitä jumalattomat halajavat, se tyhjäksi tulee.

113Halleluja! Kiittäkää te, Herran palveliat, kiittäkää Herran nimeä! ²Kiitetty olkoon Herran nimi, nyt ja ijankaikkisesti! ³Auringon koitosta hänen laskemiseensa asti olkoon Herran nimi kiitetty! ⁴Herra on korkia ylitse kaikkein pakanain, ja hänen kunniansa ylitse taivasten. ⁵Kuka on niinkuin Herra meidän Jumalamme, joka niin korkialla asuu? ⁶Ja kuitenkin katsoo alimmaisista taivaassa ja maassa; ⁷Joka köyhän tomusta ylentää, ja vaivaisen loasta korottaa, ⁸Istuttaaksensa häntä päämiesten sivuun, kansansa päämiesten sivuun; ⁹Joka hedelmättömät saattaa huoneesen asumaan, että hän riemuiseksi lasten äidiksi tulee. Halleluja!

114Kuin Israel Egyptistä läksi, Jakobin huone muukalaisesta kansasta, ²Niin Juuda tuli hänen pyhäksensä: Israel hänen vallaksensa. ³Sen meri näki ja pakeni: Jordan palasi takaperin, ⁴Vuoret hyppäsivät niinkuin oinaat, ja kukkulat niinkuin nuoret lampaat. ⁵Mikä sinun oli meri, ettäs pakenit? ja sinä Jordan, ettäs palasit takaperin? ⁶Te vuoret, että te hyppäsitte niinkuin oinaat? te kukkulat niinkuin nuoret lampaat? ⁷Herran edessä vapisi maa, Jakobin Jumalan edessä, ⁸Joka kalliot muuttaa vesilammiksi, ja kiven vesilähteeksi.

115Ei meille, Herra, ei meille, vaan sinun nimelles anna kunnia, sinun armos ja totuutes tähden. ²Miksi pakanat sanovat: kussa on nyt heidän Jumalansa? ³Mutta meidän Jumalamme on taivaassa: mitä ikänä hän tahtoo, sen hän tekee. ⁴Vaan heidän epäjumalansa ovat hopia ja kulta, ih-

misten käsillä tehty. ⁵Heillä on suu, ja ei puhu: heillä ovat silmät, ja ei näe. ⁶Heillä ovat korvat, ja ei kuule: heillä ovat sieraimet, ja ei haista. ⁷Heillä ovat kädet, ja ei rupee: heillä ovat jalat, ja ei käy; ja ei puhu kurkustansa. ⁸Jotka niitä tekevät, ovat niiden kaltaiset, ja kaikki, jotka heihin uskaltaavat. ⁹Mutta Israel toivokaan Herran päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä. ¹⁰Aaronin huone toivokaan Herran päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä. ¹¹Jotka Herraa pelkäävät, toivokaan myös Herran päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä. ¹²Herra muistaa meitä ja siunaa meitä: hän siunaa Israelin huoneen, hän siunaa Aaronin huoneen. ¹³Hän siunaa ne, jotka Herraa pelkäävät, sekä pienet että suuret. ¹⁴Herra siunatkoon teitä enemmän ja enemmän, teitä ja teidän lapsianne. ¹⁵Te olette Herran siunatut, joka taivaat ja maan on tehnyt. ¹⁶Taivasten taivaat ovat Herran; mutta maan on hän ihmisten lapsille antanut. ¹⁷Kuolleet ei taida Herraa kiittää, eikä ne, jotka menevät alas hiljaisuuteen. ¹⁸Mutta me kiitämme Herraa, hamasta nyt ja ijankaikkisesti, Halleluja!

116Sitä minä rakastan, että Herra kuulee minun rukoukseni äänen; ²Että hän korvansa kallistaa minun puoleeni; sentähden minä avukseni huudan häntä elinaikani. ³Kuoleman paulat ovat minun piirittäneet, ja helvetin ahdistukset ovat minun löytäneet: minä tulin vaivaan ja tuskaan. ⁴Mutta minä avukseni huudan Herran nimeä: o Herra, pelasta minun sieluni! ⁵Herra on armollinen ja vanhurskas, ja meidän Jumalamme on laupias. ⁶Herra kätkee yksinkertaiset: kuin minä olin kovin vaivattu, niin hän minua autti. ⁷Palaja taas, minun sieluni, sinun lepoos; sillä Herra tekee hyvästi sinulle. ⁸Sillä sinä olet sieluni temmannut pois kuolemasta, silmäni kyynelistä, jalkani kompastuksesta. ⁹Minä vaellan Herran edessä elävään maassa. ¹⁰Minä uskon, sentähden minä puhun; mutta minä sangen vaivataan. ¹¹Minä sanoin hämmästyksessä: kaikki ihmiset ovat valehteliat. ¹²Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa, jotka hän minulle teki? ¹³Minä otan sen autuaallisen kalkin, ja saarnaan Herran nimeä. ¹⁴Minä maksan lupaukseni Herralle kaiken hänen kansansa edessä. ¹⁵Hänen pyhäinsä kuolema on kallis Herran edessä. ¹⁶O Herra! minä olen sinun palvelias, minä olen sinun palvelias, sinun piikas poika: sinä olet minun siteeni vallallensa päästänyt. ¹⁷Minä uhraan sinulle kiitosuhria, ja Herran nimeä saarnaan. ¹⁸Minä maksan Herralle lupaukseni kaiken hänen kansansa edessä, ¹⁹Herran huoneen esikartanoissa, keskellä sinua, Jerusalem. Halleluja!

117Kiittäkää Herraa, kaikki pakanat: ylistäkää häntä kaikki kansat! ²Sillä hänen armonsä on voimallinen meidän päällemme, ja Herran totuus ijankaikkisesti. Halleluja!

118Kiittäkää Herraa; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²Sanokaan nyt Israel: hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ³Sanokaan nyt Aa-

ronin huone: hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ⁴Sanokaan nyt kaikki, jotka Herraa pelkäävät: hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ⁵Tuskissani minä Herraa avukseni huusin, ja Herra kuuli minua, ja pelasti minun. ⁶Herra on minun kansani; sentähden en minä pelkää, mitä ihmiset minulle tekisivät. ⁷Herra on minun kansani auttamassa minua, ja minä tahdon nähdä iloni minun vihollisistani. ⁸Parempi on uskaltaa Herran päälle, kuin luottaa ihmisiin. ⁹Parempi on uskaltaa Herran päälle, kuin luottaa päämiehiin. ¹⁰Kaikki pakanat piirittävät minua; mutta Herran nimeen minä heitä lyön maahan. ¹¹He piirittävät minua joka kulmalta; mutta Herran nimeen minä heitä lyön maahan. ¹²He piirittävät minua niinkuin kimalaiset, ja he sammuvat niinkuin tuli orjantappuroissa; mutta Herran nimeen minä heitä lyön maahan. ¹³Minua kovin sysätään lankeemaan; mutta Herra auttaa minua. ¹⁴Herra on minun väkevyyteni, ja minun virteni, ja on minun autuuteni. ¹⁵Ilon ja autuuden ääni on vanhurskusten majoissa: Herran oikia käsi saa voiton. ¹⁶Herran oikia käsi on koroitettu: Herran oikia käsi saa voiton. ¹⁷En minä kuole, vaan elän, ja Herran tekoja luettelen. ¹⁸Kyllä Herra minua kurittaa, vaan ei hän minua kuolemalle anna. ¹⁹Avatkaat minulle vanhurskaiden portit, minun käydäkseni sisälle, kiittämään Herraa. ²⁰Tämä on Herran portti: vanhurskaat siitä käyvät sisälle. ²¹Minä kiitän sinua, että minun rukoukseni kuulit, ja autit minua. ²²Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi. ²³Herralta se on tapahtunut, ja on ihme meidän silmäimme edessä. ²⁴Tämä on se päivä, jonka Herra teki: iloitkaamme ja riemuitkaamme hänessä. ²⁵O Herra, auta, o Herra, anna menestyä! ²⁶Siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen! me siunaamme teitä Herran huoneesta. ²⁷Herra on Jumala, joka meitä valistaa: kaunistakaat juhlahedillä hamaan alttarin sarviin asti. ²⁸Sinä olet minun Jumalani, ja minä kiitän sinua; minun Jumalani! sinua minä ylistän. ²⁹Kiittäkää Herraa; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.

119Autuaat ovat ne, jotka viattomasti elävät, ja jotka Herran laissa vaeltavat. ²Autuaat ovat ne, jotka hänen todistuksiansa pitävät, ja kaikesta sydäimestä häntä etsivät. ³Sillä, jotka hänen teissänsä vaeltavat, ei he tee mitään paha. ⁴Sinä olet käskenyt sangen visusti pitää sinun käskys. ⁵O jospa minun tieni ojennettaisiin pitämään sinun säätyjäs! ⁶Koska minä katson kaikkia sinun käskyjäs, niin en minä tule häpiään. ⁷Minä kiitän sinua oikiasta sydäimestä, että opetat minulle vanhurskautes oikeudet. ⁸Sinun sääty sinä pidän, älä minua ikänä hylkää. ⁹Kuinka nuorukainen tiensä puhdistais? kuin hän itsensä käyttää sinun sanas jälkeen. ¹⁰Minä etsin sinua kaikesta sydäimestäni: älä salli minun eksyä sinun käskyistäs. ¹¹Minä pidän sydämessäni sinun sanas, etten minä rikkoisi sinua vastaan. ¹²Kiitetty ole, sinä Herra: opeta minulle sinun säätyjäs! ¹³Minä luettelen huulillani kaikki sinun suus oikeudet. ¹⁴Minä iloitsen sinun todistustes tiellä, niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta.

¹⁵Minä tutkistelen sinun käskyjäs, ja katselen sinun teitä.
¹⁶Minä halajan sinun oikeuttas, ja en unohda sinun sanojas.
¹⁷Tee hyvästi palvelialles, että minä eläisin ja sinun sanas pitäisin.
¹⁸Avaa minun silmäni näkemään ihmeitä sinun laistas.
¹⁹Minä olen vieras maan päällä: älä peitä minulta käskyjäs.
²⁰Minun sieluni on muserrettu rikki ikävöitsemisestä, alati sinun oikeutes jälkeen.
²¹Sinä rankaiset ylpiät kirotut, jotka sinun käskyistäs poikkeevat.
²²Käännä minusta pois pilkka ja ylönkatse; sillä minä pidän sinun todistukses.
²³Istuvat myös päämiehet ja puhuvat minua vastaan; mutta sinun palvelias tutkistelee sinun säätyjäs.
²⁴Sinun todistukses ovat minun iloni, ne ovat minun neuvonantajani.
²⁵Minun sieluni tomussa makaa: virvoita minua sanas jälkeen.
²⁶Minä luen minun teitäni, ja sinä kuulet minua: opeta minulle sinun sääty.
²⁷Anna minun ymmärtää sinun käskyis tie, niin minä puhun sinun ihmeistä.
²⁸Niin minä suren, että sydän sulaa minussa: vahvista minua sinun sanas jälkeen.
²⁹Käännä minusta pois väärä tie, ja suo minulle sinun lakis.
³⁰Totuuden tien minä olen valinnut, oikeutes olen minä asettanut eteeni.
³¹Minä riipun sinun todistuksissas: Herra, älä salli minun häpiään tulla.
³²Koskas minun sydämeni vahvistat, niin minä juoksen sinun käskyis tietä myöten.
³³Opeta minulle, Herra, sinun säätyis tie, että minä sen loppuun asti kätkeisin.
³⁴Anna minulle ymmärrys, kätkeäkseni sinun lakias, ja pitääkseni sitä koko sydämestäni.
³⁵Anna minun käydä sinun käskyis tietä; sillä niihin minä halajan.
³⁶Kallista minun sydämeni sinun todistuksiis, ja ei ahneuden puoleen.
³⁷Käännä minun silmäni pois katselemasta turhuutta; vaan virvoita minua sinun tiehes.
³⁸Anna palvelias lujasti sinun käskys pitää, että minä sinua pelkäisin.
³⁹Käännä minusta pois se pilkka, jota minä pelkään; sillä sinun oikeutes ovat suloiset.
⁴⁰Katso, minä pyydän sinun käskyjäs: virvoita minua vanhurskaudellas.
⁴¹Herra, anna armos minulle tapahtua, autuutes sinun sanas jälkeen.
⁴²Että minä voisin vastata minun pilkkaajiani; sillä minä luotan sinun sanaas.
⁴³Älä ota totuuden sanaa peräti pois minun suustani; sillä minä toivon sinun oikeuttas.
⁴⁴Minä pidän alati sinun lakis, aina ja ijankaikkisesti.
⁴⁵Ja vaellan ilossa, sillä minä etsin sinun käskyjäs.
⁴⁶Ja puhun sinun todistuksistas kuningasten edessä, ja en häpee.
⁴⁷Ja iloitsen sinun käskyistäs, joita minä rakastan.
⁴⁸Ja nostan käsiäni sinun käskyihis, joita minä rakastan, ja puhun sinun säädyistä.
⁴⁹Muista sanaas sinun palvelialles, jota sinä annoit minun toivoa.
⁵⁰Tämä on minun turvani minun vaivassani, että sinun sanas virvoittaa minun.
⁵¹Ylpiät irvistelevät minua sangen; en minä sentähden sinun laistas poikkee.
⁵²Herra, kuin minä ajattelen, kuinka sinä maailman alusta toiminut olet, niin minä lohdutetaan.
⁵³Minä hämmästyin jumalattomain tähden, jotka sinun lakis hylkäävät.
⁵⁴Sinun oikeutes ovat minun veisuni vaellukseni huoneessa.
⁵⁵Herra, minä ajattelen yöllä sinun nimeäs, ja pidän sinun lakis.
⁵⁶Se olis minun tarvarani, että minä sinun käskys pitäisin.
⁵⁷Minä olen sanonut: Herra, se on minun perimiseni, että minä pidän

sinun sanas.
⁵⁸Minä rukoilen sinun kasvois edessä täydestä sydäimestä: ole minulle armollinen sinun sanas jälkeen.
⁵⁹Minä tutkin teitäni, ja käännän jalkani sinun todistustes puoleen.
⁶⁰Minä riennän, ja en viivy, sinun käskyjäs pitämään.
⁶¹Jumalattomain joukko raatelee minua; mutta en minä unohda sinun lakias.
⁶²Puoliyöstä minä nousen sinua kiittämään, sinun vanhurskautes oikeuden tähden.
⁶³Minä olen heidän kumppaninsa, jotka sinua pelkäävät ja sinun käskyjäs pitävät.
⁶⁴Herra! maa on täynnä sinun hyvyttäs: opeta minulle sinun säätyjäs.
⁶⁵Hyvästi teit sinun palveliaas kohtaan, Herra, sinun sanas jälkeen.
⁶⁶Opeta minulle hyviä tapoja ja taitoa; sillä minä uskon sinun käskys.
⁶⁷Ennenkuin minä nöyryytettiin, eksyin minä; mutta nyt minä pidän sinun sanas.
⁶⁸Sinä olet hyvä ja teet hyvin: opeta minulle sinun säätyjäs.
⁶⁹Ylpiät ajattelevat valheen minun päälleni; mutta minä pidän täydestä sydäimestä sinun käskys.
⁷⁰Heidän sydämensä on lihava niinkuin rasva; mutta minä iloitsen sinun laistas.
⁷¹Se on minulle hyvä, että minun nöyryytit, että minä sinun säätyjäs oppisin.
⁷²Sinun suus laki on minulle otollisempi kuin monta tuhatta kappaletta kultaa ja hopiaa.
⁷³Sinun kätes ovat minun tehneet ja valmistaneet: anna minulle ymmärrystä oppiakseni sinun käskyjäs.
⁷⁴Jotka sinua pelkäävät, ne minun näkevät ja iloitsevat; sillä minä toivon sinun sanaas.
⁷⁵Herra! minä tiedän sinun tuomios vanhurskaaksi, ja sinä olet minua totuudessa nöyryyttännyt.
⁷⁶Olkoon siis sinun armos minun lohdutukseni, niinkuin sinä palvelialles luvannut olet.
⁷⁷Anna minulle sinun laupiutes tapahtua, että minä eläisin; sillä sinun lakis on minun iloni.
⁷⁸Jospa ylpiät häpiään tulisivat, jotka minua painavat alas valheellansa; mutta minä ajattelen sinun käskyjäs.
⁷⁹Tulkaan ne minun tyköni, jotka sinua pelkäävät, ja sinun todistukses tuntevat.
⁸⁰Olkoon minun sydämeni toimellinen sinun säädissä, etten minä häväistäisi.
⁸¹Minun sieluni ikävöitsee sinun autuuttas: minä toivon sinun sanas päälle.
⁸²Minun silmäni hiveltyvät sinun sanas jälkeen, ja sanovat: koskas minua lohdutat?
⁸³Sillä minä olen niinkuin nahka savussa: en minä unohda sinun säätyjäs.
⁸⁴Kuinka kauvan sinun palvelias odottaa? koskas tuomitset minun vainoojani?
⁸⁵Ylpiät minulle kuoppia kaivavat, jotka ei ole sinun lakis perään.
⁸⁶Kaikki sinun käskys ovat sula totuus: he valheella minua vaivaavat: auta minua.
⁸⁷He olisivat juuri lähes minun maan päällä hukuttaneet; mutta en minä sinun käskyjäs hyljännyt.
⁸⁸Virvoita minua sinun armoillas, että minä pitäisin sinun suus todistuksen.
⁸⁹Herra! sinun sanas pysyy ijankaikkisesti taivaissa.
⁹⁰Sinun totuutes pysyy suvusta sukuun: sinä perustit maan, ja se pysyy.
⁹¹Ne pysyvät tähän päivään asti sinun asetukses jälkeen; sillä kaikki sinua palvelevat.
⁹²Ellei sinun lakis olisi ollut minun lohdutukseni, niin minä olisin raadollisuudessani hukunut.
⁹³En minä ikänä unohda sinun käskyjäs; sillä niillä sinä minua lohdutat.
⁹⁴Sinun minä olen: auta minua! sillä minä etsin sinun käskyjäs.
⁹⁵Jumalattomat minua varoitsevat hukuttaaksensa; mutta sinun todistuksistas mi-

nä otan vaarin. ⁹⁶Kaikista kappaleista minä olen lopun nähnyt; mutta sinun käskys ovat määrättömät. ⁹⁷Kuinka minä rakastan sinun lakias? Joka päivä minä sitä ajattelen. ⁹⁸Sinä teit minun taitavammaksi käskyillä kuin minun viholliseni ovat; sillä se on minun ijankaikkinen tavarani. ⁹⁹Minä olen oppineempi kuin kaikki minun opettajani; sillä sinun todistukses ovat minun ajatukseni. ¹⁰⁰Enemmän minä ymmärrän kuin vanhemmat; sillä minä pidän sinun käskys. ¹⁰¹Minä estän jalkani kaikista pahoista teistä, että minä sinun sanas pitäisin. ¹⁰²En minä poikkee sinun oikeudestas; sillä sinä opetat minua. ¹⁰³Sinun sanas ovat minun suulleni makiimmat kuin hunaja. ¹⁰⁴Sinun käskys tekevät minun ymmärtäväiseksi; sentähden minä vihaan kaikkia vääriä teitä. ¹⁰⁵Sinun sanas on minun jalkaini kynttilä, ja valkeus teilläni. ¹⁰⁶Minä vannon, ja sen vahvana pidän, että minä sinun vanhurskautes oikeudet pitää tahdon. ¹⁰⁷Minä olen sangen kovin vaivattu: Herra, virvoita minua sinun sanas perästä. ¹⁰⁸Olkoon sinulle, Herra, otolliset minun suuni mieluiset uhrin, ja opeta minulle sinun oikeutes. ¹⁰⁹Minun sieluni on alati minun käsissäni, ja en unohda sinun lakias. ¹¹⁰Jumalattomat virittävät minulle paulan; mutta en minä eksy sinun käskyistä. ¹¹¹Sinun todistukses ovat minun ijankaikkiset perimiseni; sillä ne ovat minun sydämeni ilo. ¹¹²Minä kallistan minun sydämeni tekemään sinun säätys jälkeen, aina ja ijankaikkisesti. ¹¹³Minä vihaan viekkaita henkiä, ja rakastan sinun lakias. ¹¹⁴Sinä olet minun varjelukseni ja kilpeni: minä toivon sinun sanas päälle. ¹¹⁵Poiketkaat minusta, te pahanilliset; ja minä pidän minun Jumalani käskyt. ¹¹⁶Tue minua sanallas, että minä eläisin, ja älä anna minun toivoni häpiään tulla. ¹¹⁷Vahvista minua, että minä autetuksi tulisin, niin minä halajan alati sinun säätäjäs. ¹¹⁸Sinä tallaat alas kaikki, jotka sinun säädystäs horjuvat; sillä heidän viettelyksensä on sula valhe. ¹¹⁹Sinä heität pois kaikki jumalattomat maan päältä niinkuin loan; sentähden minä rakastan sinun todistuksias. ¹²⁰Minä pelkään sinua, niin että minun ihoni värisee, ja vapisen sinun tuomioitas. ¹²¹Minä teen oikeuden ja vanhurskauden: älä minua hylkää niille, jotka minulle väkivaltaa tekevät. ¹²²Vastaa palvelias edestä, ja lohduta häntä, ettei ylpiät tekisi minulle väkivaltaa. ¹²³Minun silmäni hiveltyvät sinun autuutes perään, ja sinun vanhurskautes sanan jälkeen. ¹²⁴Tee palvelias kanssa sinun armos jälkeen, ja opeta minulle sinun säätäjäs. ¹²⁵Sinun palvelias minä olen: anna minulle ymmärrystä, että minä tunnitsin sinun todistukses. ¹²⁶Jopa aika on, että Herra siihen jotakin tekis: he ovat sinun lakis särkeneet. ¹²⁷Sentähden minä rakastan sinun käskyjäs, enempi kuin kultaa ja parasta kultaa. ¹²⁸Sentähden minä pidän visusti kaikkia sinun käskyjäs: minä vihaan kaikkia vääriä teitä. ¹²⁹Ihmeelliset ovat sinun todistukses; sentähden minun sieluni ne pitää. ¹³⁰Kuin sinun sanas julistetaan, niin se valistaa ja antaa yksinkertaisille ymmärryksen. ¹³¹Minä avaan suuni ja huokaan; sillä minä halajan sinun käskys. ¹³²Käännä sinuas minun puoleeni, ja ole minulle armollinen, niinkuin sinä

olet niille tottunut tekemään, jotka sinun nimeäs rakastavat. ¹³³Vahvista minun käymiseni sinun sanassas, ja älä anna väkivallan minua vallita. ¹³⁴Lunasta minua ihmisten väkivallasta, niin minä pidän sinun käskys. ¹³⁵Valista sinun kasvos palvelias päälle, ja opeta minulle sinun säätys. ¹³⁶Minun silmäni vettä vuotavat, niinkuin virta, ettei sinun käskyjäs pidetä. ¹³⁷Herra! sinä olet vanhurskas ja sinun tuomios ovat oikiat. ¹³⁸Sinä olet vanhurskautes todistukset ja totuuden visusti käsenyt. ¹³⁹Minä olen lähes surmakseni kiivannut, että minun viholliseni ovat sinun sanas unohtaneet. ¹⁴⁰Sinun puhees on sangen koeteltu, ja sinun palvelias sen rakkaana pitää. ¹⁴¹Minä olen halpa ja ylönkatsottu, mutta en minä unohda sinun käskyjäs. ¹⁴²Sinun vanhurskautes on ijankaikkinen vanhurskaus, ja sinun lakis on totuus. ¹⁴³Ahdistus ja tuska ovat minun saavuttaneet; mutta minä iloitsen sinun käskyistä. ¹⁴⁴Sinun todistustes vanhurskaus pysyy ijankaikkisesti: anna minulle ymmärrys, niin minä elän. ¹⁴⁵Minä huudan kaikesta sydämeistäni: kuule, Herra, minua, että minä sinun säätys pitäisin. ¹⁴⁶Sinua minä huudan, auta minua, että minä sinun todistukses pitäisin. ¹⁴⁷Varhain minä ennätän, ja huudan: sinun sanas päälle minä toivon. ¹⁴⁸Varhain minä herään, tutkistelemaan sinun sanojas. ¹⁴⁹Kuule minun ääneni sinun armos jälkeen: Herra, virvoita minua sinun oikeutes jälkeen. ¹⁵⁰Pahanilliset vainoojat karkaavat minun päälleni, ja ovat kaukana sinun laistas. ¹⁵¹Herra, sinä olet läsnä, ja sinun käskys ovat sula totuus. ¹⁵²Mutta minä sen aikaa tiesin, että sinä olet todistukses ijankaikkisesti perustanut. ¹⁵³Katso minun raadollisuuttani, ja pelasta minua; sillä enpä minä unohda sinun lakias. ¹⁵⁴Toimita minun asiaani ja päästä minua: virvoita minua sinun sanas kautta. ¹⁵⁵Autuus on kaukana jumalattomista, sillä ei he tottele säätäjäs. ¹⁵⁶Herra, sinun laupiutes on suuri: virvoita minua sinun oikeutes jälkeen. ¹⁵⁷Minun vainoojaani ja vihollistani on monta; mutta en minä poikkee sinun todistuksistas. ¹⁵⁸Minä näen ylönkatsotjat, ja siihen suutun, ettei he sinun sanaas pidä. ¹⁵⁹Katso, minä rakastan sinun käskyjäs: Herra, virvoita minua sinun armos jälkeen. ¹⁶⁰Sinun sanas on alusta totuus ollut: kaikki sinun vanhurskautes oikeudet pysyvät ijankaikkisesti. ¹⁶¹Päämiehet vainoovat minua ilman syytä; mutta minun sydämeni pelkää sinun sanojas. ¹⁶²Minä iloitsen sinun puheestas, niinkuin se joka suuren saaliin löytänyt on. ¹⁶³Valhetta minä vihaan ja kauhistun; mutta sinun lakias minä rakastan. ¹⁶⁴Seitsemästi päivässä minä kiitän sinua sinun vanhurskautes oikeuden tähden. ¹⁶⁵Suuri rauha on niillä, jotka sinun lakias rakastavat, ja ei he itsiänsä loukkaa. ¹⁶⁶Herra! minä odotan sinun autuuttas, ja teen sinun käskys. ¹⁶⁷Minun sieluni pitää sinun todistukses, ja minä rakastan niitä sangen suuresti. ¹⁶⁸Minä pidän sinun käskys ja todistukses; sillä kaikki minun tieni ovat edessä. ¹⁶⁹Herra! anna minun huutoni tulla sinun etees: anna minulle ymmärrystä sinun sanas jälkeen. ¹⁷⁰Anna minun rukoukseni tulla sinun etees: pelasta minua sinun sanas jälkeen. ¹⁷¹Minun huuleni kiittävät, kos-

kas minulle opetat sinun säätyks. ¹⁷²Minun kieleni puhuu sinun sanastas; sillä kaikki sinun käskys ovat vanhurskaat. ¹⁷³Olkoon sinun kätes minulle avullinen; sillä minä olen valinnut sinun käskys. ¹⁷⁴Herra, minä ikävöitsen sinun autuuttas, ja halajan sinun lakias. ¹⁷⁵Anna minun sieluni elää, että hän sinua kiittäis, ja sinun oikeutes auttakoon minua! ¹⁷⁶Minä olen eksyvä niinkuin kadotettu lammias, etsi sinun palveliaas; sillä en minä unohda sinun käskyjäs.

120Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä huudan Herraa minun tuskissani, ja hän kuulee minun rukoukseni. ²Herra, pelasta minun sieluni valhettelevista suista ja väärästä kielistä? ³Mitä väärä kieli taitaa sinulle tehdä? ja mitä se taitaa toimittaa? ⁴Se on niinkuin väkevän terävät nuolet, niinkuin tuli katajissa. ⁵Voi minua, että minä olen muukalainen Mesekin seassa! minun täytyy asua Kedarin majain seassa. ⁶Se tulee minun sielulleni ikäväksi, asua niiden tykönä, jotka rauhaa vihaavat. ⁷Minä pidän rauhan, mutta kuin minä puhun, niin he sodan nostavat.

121Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä nostan silmäni mäkiin päin, joista minulle apu tulee. ²Minun apuni tulee Herralta, joka taivaan ja maan tehnyt on. ³Ei hän salli jalakas horjua; eikä se torku, joka sinua kätkee. ⁴Katso, joka Israelia varjelee, ei se torku eli makaa. ⁵Herra kätkeköön sinua: Herra on sinun varjos, sinun oikialla kädellä, ⁶Ettei aurinko sinua polttaisi päivällä, eikä kuu yöllä. ⁷Herra kätkeköön sinun kaikesta pahasta: hän kätkeköön sinun sielus! ⁸Herra kätkeköön sinun uloskäymises ja sisällekäymises, hamasta nyt ja ijankaikkiseen!

122Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä iloitsen niistä, jotka minulle sanovat: että me menemme Herran huoneeseen, ²Ja että meidän jalkamme pitää seisoman sinun porteissas, Jerusalem. ³Jerusalem on rakennettu kaupungiksi, johon on tuleminen kokoon, ⁴Että sukukunnat astuisivat sinne ylös, Herran sukukunnat, Israelille todistukseksi, kiittämään Herran nimeä. ⁵Sillä siellä ovat istuimet rakennetut tuomittaa, Davidin huoneen istuimet. ⁶Toivottakaat Jerusalemille rauhaa: he menestyköön, jotka sinua rakastavat! ⁷Rauha olkoon sinun muureis sisällä, ja onni sinun huoneissas! ⁸Minun veljieni ja ystäväini tähden minä toivotan nyt sinulle rauhaa! ⁹Herran meidän Jumalamme huoneen tähden etsin minä sinun parastas.

123Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä nostan silmäni sinun tykös, joka asut taivaissa. ²Katso, niinkuin palveliain silmät katsovat isäntänsä käsiin, niinkuin piikain silmät katsovat emäntänsä käsiin, niin meidänkin silmämme katsovat Herraa meidän Jumalaamme, siihenasti että hän meitä armahtaa. ³Ole meille armollinen, Herra, ole meille armollinen! sillä me olemme sangen täytetyt ylönkatseesta; ⁴Sangen täynnä on meidän sielumme rikasten pilkkaa ja ylpeiden ylönkatsetta.

124Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Ellei Herra olisi meidän kanssamme, niin sanokaan Israel: ²Ellei Herra olisi meidän kanssamme, koska ihmiset karkaavat meitä vastaan, ³Niin he nielisivät meidät elävältä, kuin heidän vihansa julmistuu meidän päällemme; ⁴Niin vesi meitä upottais: kosket kävisivät sielumme ylitse: ⁵Niin ylpiät veden aallot kävisivät sielumme ylitse. ⁶Kiitetty olkoon Herra, joka ei meitä anna raatelukseksi heidän hampaillensa! ⁷Meidän sielumme pääsi niinkuin lintu lintumiehen paulasta. Paula on särjetty, ja me olemme päästetyt. ⁸Meidän apumme on Herran nimessä, joka taivaan ja maan tehnyt on.

125Veisu korkeimmassa Kuorissa. Jotka Herran päälle uskaltavat, ei he lankee, vaan pysyvät ijankaikkisesti niinkuin Zionin vuori. ²Jerusalem ympärillä ovat vuoret, ja Herra on kansansa ympärillä, hamasta nyt ja ijankaikkiseen. ³Sillä jumalattomain valtikka ei pidä pysymän vanhurskusten joukon päällä, ettei vanhurskaat ojentaisi käsiänsä vääryyteen. ⁴Herra, tee hyvästi hyvälle ja hurskaille sydämille. ⁵Mutta jotka poikkeevat väärin teihinsä, niitä Herra ajaa pois pahantekiäin kanssa; mutta rauha olkoon Israelille!

126Veisu korkeimmassa Kuorissa. Koska Herra päättää Zionin vangit, niin me olemme niinkuin unta näkeväiset. ²Silloin meidän suomme naurulla täytetään, ja kielemme on täynnä riemua; silloin sanotaan pakanoissa: Herra on suuria heidän kohtaansa tehnyt. ³Herra on suuria tehnyt meidän kohtaamme: siitä me olemme iloiset. ⁴Herra! käännä meidän vankiutemme, niinkuin virrat etelässä. ⁵Jotka kyyneleillä kylvävät, ne ilolla niittävät. ⁶He menevät matkaan ja itkevät, ja vievät ulos kalliin siemenen, ja tulevat riemulla, ja tuovat lyhteensä.

127Salomon veisu korkeimmassa Kuorissa. Jos ei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan työtä tekevät, jotka sitä rakentavat: jos ei Herra kaupunkia varjele, niin vartiat hukkaan valvovat. ²Se on turha, että te varhain nousette ja hiljain maata menette, ja syötte leipänne surulla; sillä hän antaa ystävilensä heidän maatessansa. ³Katso, lapset ovat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anto. ⁴Kuin nuolet väkevän kädessä, niin ovat nuorukaiset. ⁵Autuas on se, jonka viini on niitä täynnänsä: ei ne häväistä, kuin heillä vihollistensa kanssa portissa tekemistä on.

128Veisu korkeimmassa Kuorissa. Autuas on jokainen, joka Herraa pelkää, ja hänen tiellänsä vaeltaa. ²Sillä sinä elätät itses kättes töistä: autuas sinä olet, ja sinulle käy hyvästi. ³Sinun emäntäs on niinkuin hedelmällinen viinapuu huonees sisimmäisissä loukkaissa: sinun lapses niinkuin öljypuun vesat, pöytäs ympärillä. ⁴Katsos, näin se mies siunataan, joka Herraa pelkää. ⁵Herra siunaa sinua Zionista, ettäs näet Jerusalem onnen kaikkena elinaikanas, ⁶Ja saat nähdä lastes lapset: rauha olkoon Israelille!

129Veisu korkeimmassa Kuorissa. He ovat usein minua ahdistaneet, hamasta nuoruudestani, sanokaan nyt Israel; ²He ovat usein minua ahdistaneet, hamasta nuoruudestani; mutta ei he minua voittaneet. ³Kyntäjät ovat minun selkäni päällä kyntäneet, ja vakonsa pitkäksi vetäneet. ⁴Herra, joka vanhurskas on, on jumalattomain köydet katkonut. ⁵Tulkoon häpiään ja kääntyköön takaperin kaikki, jotka Zionia vihaavat. ⁶Olkoon niinkuin ruoho kattojen päällä, joka kuivettuu ennen kuin se reväistään ylös, ⁷Joista niittäjä ei kättänsä täytä, eikä lyhteensitoja syliänsä; ⁸Eikä yksikään ohitsekäypä sano: olkoon Herran siunaus teidän päällänne: me siunaamme teitä Herran nimeen.

130Veisu korkeimmassa Kuorissa. Syvyydessä minä hundan sinua, Herra. ²Herra, kuule minun ääneni: vaarinotakaan korvas rukousteni äänestä. ³Jos sinä, Herra, soimaat syntiä: Herra, kuka siis pysyy? ⁴Sillä sinun tykönäs on anteeksi antamus, että sinua peljättäisiin. ⁵Minä odotan Herraa: sieluni odottaa, ja minä toivon hänen sanansa päälle. ⁶Sieluni vartioitsee Herraa huomenvartiosta toiseen huomenvartioon asti. ⁷Israel toivokaan Herran päälle; sillä Herralla on armo, ja runsas lunastus hänellä. ⁸Ja hän lunastaa Israelin kaikista synneistänsä.

131Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Herra! ei minun sydämeni ole paisunut, eikä minun silmäni ole ylpiät; enkä minä vaella suurissa asioissa, jotka minulle työläävät ovat. ²Kuin en minä sieluni asettanut ja vaikuttanut, niin minun sieluni tuli vieroitetuksi, niinkuin lapsi äidistänsä vieroitetaan. ³Israel toivokaan Herran päälle, hamasta nyt ja ijankaikkiseen.

132Veisu korkeimmassa Kuorissa. Muista, Herra, Davidia, ja kaikkia hänen vaivojansa, ²Joka Herralle vannoi, ja lupasi lupauksen Jakobin väkeväälle: ³En mene huoneeni majaan, enkä vuoteeseeni pane maata; ⁴En anna silmäini unta saada, enkä silmälautaini torkkua, ⁵Siihenasti kuin minä löydän sian Herralle, Jakobin väkevän asumiseksi. ⁶Katso, me kuulumme hänestä Ephratassa: me olemme sen löytäneet metsän kedoilla. ⁷Me tahdomme hänen asuinsioihinsa mennä, ja kumartaa hänen jalkainsa astinlaudan edessä. ⁸Nouse, Herra, sinun lepoons, sinä ja sinun väkevyytes arkki. ⁹Anna pappis pukea heitänsä vanhurskaudella ja sinun pyhäs riemuitkaan. ¹⁰Älä käännä pois voideltus kasvoja, sinun palvelias Davidin tähden. ¹¹Herra on vannonut Davidille totisen valan, ja ei hän siitä vilpistele: sinun ruumiis hedelmästä minä istutan istuimelles. ¹²Jos sinun lapses minun liittoni pitävät, ja minun todistukseni, jotka minä heille opetan, niin heidän lapsensa myös pitää sinun istuimellas istuman ijankaikkisesti. ¹³Sillä Herra on Zionin valinnut, ja tahtoo sitä asuinsiaksensa. ¹⁴Tämä on minun leponi ijankaikkisesti: tässä minä tahdon asua; sillä se minulle kelpaa. ¹⁵Minä hyvästi siunaan hänen elatuksensa, ja hänen köyhillensä kyllä annan leipää. ¹⁶Hänen

pappinsa minä puetan autuudella; ja hänen pyhänsä pitää ilolla riemuitseman. ¹⁷Siellä minä annan puhjeta Davidin sarven: minä valmistan kynttilän voidellulleni. ¹⁸Hänen vihollisensa minä häpiällä puetan; mutta hänen päällensä pitää hänen kruununsa kukoistaman.

133Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Katsos kuinka hyvä ja kuinka suloinen se on, että veljekset sovinnossa keskenänsä asuvat. ²Niinkuin kallis voide, joka Aaronin päästä vuotaa koko hänen partaansa, joka vuotaa hänen vaatettensa liepeesen; ³Niinkuin Hermonin kaste, joka tulee alas Zionin vuorelle; sillä siellä lupaa Herra siunauksen ja elämän alati ja ijankaikkisesti.

134Veisu korkeimmassa Kuorissa. Katso, kiittäkää Herraa, kaikki Herran palveliat, jotka yöllä seisotte Herran huoneessa! ²Nostakaat kätenne pyhään päin, ja kiittäkää Herraa. ³Herra siunatkoon sinua Zionista, joka taivaan ja maan tehnyt on.

135Halleluja! Ylistäkää Herran nimeä, kiittäkää, Herran palveliat. ²Te kuin seisotte Herran huoneessa, meidän Jumalamme esihuoneissa. ³Kiittäkää Herraa, sillä Herra on hyvä, ja veisatkaat kiitosta hänen nimellensä; sillä se on suloinen. ⁴Sillä Herra on itsellensä valinnut Jakobin, Israelin omaksensa. ⁵Minä tiedän, että Herra on suuri, ja meidän Jumalamme kaikkein jumalain ylitse. ⁶Kaikki, mitä Herra tahtoo, niin hän tekee, taivaassa ja maassa, meressä ja kaikessa syvyydessä; ⁷Joka pilvet nostaa maan ääristä, joka pitkäisen leimauksesta sateen saattaa, ja tuulen tuo ulos tavaroistansa; ⁸Joka esikoiset Egyptissä löi, sekä ihmisistä että karjasta, ⁹Ja antoi merkkinsä ja ihmeensä tulla Egyptin keskelle, Pharaolle ja kaikille hänen palvelioillensa; ¹⁰Joka monet pakanat löi, ja tappoi väkevät kuninkaat: ¹¹Sihonin Amorilaisten kuninkaan, ja Ogin Basanin kuninkaan, ja kaikki Kanaanin valtakunnat, ¹²Ja antoi heidän maansa perimiseksi, Israelille kansallensa perimiseksi. ¹³Herra, sinun nimes pysyy ijankaikkisesti: Herra, sinun muistos pysyy suvusta sukuun. ¹⁴Sillä Herra tuomitsee kansansa, ja on palvelioillensa armollinen. ¹⁵Pakanain epäjumalat ovat hopia ja kulta, ihmisten käsillä tehtyt. ¹⁶Heillä on suu, ja ei puhu: heillä ovat silmät, ja ei näe; ¹⁷Heillä ovat korvat, ja ei kuule: eikä ole henkeä heidän suussansa. ¹⁸Jotka niitä tekevät, he ovat niiden kaltaiset, ja kaikki, jotka heihin uskaltavat. ¹⁹Te Israelin huoneesta, kiittäkää Herraa! te Aaronin huoneesta, kiittäkää Herraa! ²⁰Te Levin huoneesta, kiittäkää Herraa! te jotka Herraa pelkätte, kiittäkää Herraa! ²¹Kiitetty olkoon Herra Zionista, joka Jerusalemissa asuu! Halleluja!

136Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²Kiittäkää kaikkein jumalain Jumalaa; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ³Kiittäkää kaikkein herrain Herraa; sillä hänen

laupiutensa pysyy ijankaikkisesti, ⁴Joka yksinänsä suuret ihmeet tekee; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ⁵Joka taivaat toimillisesti on tehnyt; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ⁶Joka maan on levittänyt veden päälle; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ⁷Joka suuret valkeudet on tehnyt; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ⁸Auringon päivää hallitsemaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ⁹Kuun ja tähdet yötä hallitsemaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁰Joka Egyptin esikoiset löi: sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹¹Ja vei Israelin ulos heidän keskeltänsä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹²Väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ¹³Joka Punaisen meren jakoi kahtia; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁴Ja antoi Israelin käydä sen keskeltä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁵Joka Pharaon sotaväkinensä Punaiseen mereen upotti; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁶Joka johdatti kansansa korven lävitse; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁷Joka suuret kuninkaat löi; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁸Ja tappoi väkevät kuninkaat; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ¹⁹Sihonin Amorilaisten kuninkaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ²⁰Ja Ogin Basanin kuninkaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ²¹Ja antoi heidän maansa perimiseksi; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ²²Perimiseksi palveliallensa Israelille; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²³Hän muisti meitä, kuin me olimme painetut alas; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ²⁴Ja lunasti meitä vihollisistamme; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti; ²⁵Joka antaa kaikelle lihalle ruan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti. ²⁶Kiittäkää taivaan Jumalaa! sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.

137 Babelin virtain tykönä me istuimme ja itkimme, kuin me Zionin muistimme. ²Kanteleemme me ripustimme pajuihin, jotka siellä olivat. ³Siellä he käskivät meidän veisata, jotka meitä vankina pitivät, ja iloita meidän itkusamme: Veisatkaat meille Zionin virsiä. ⁴Kuinka me veisaisimme Herran veisun vieraalla maalla? ⁵Jos minä unohdan sinua, Jerusalem, niin olkoon oikia käteni unohdettu. ⁶Tarttukoon kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista, ellen minä tee Jerusalemia ylimmäiseksi ilokseni. ⁷Herra, muista Edomin lapsia Jerusalemin päivänä, jotka sanovat: repikää maahan hamaan hänen perustukseensa asti. ⁸Sinä hävitetty tytär, Babel; autuas on, se joka sinulle kostaa, niinkuin sinä meille tehnyt olet. ⁹Autuas on se, joka pis-kuiset lapses ottaa ja paiskaa kiviin.

138 Davidin. Minä kiitän sinua kaikesta sydämeistäni: jumalain edessä minä sinulle kiitosta veisaan. ²Minä tahdon kumartaen rukoilla sinun pyhän templis puoleen, ja kiittää sinun nimeäs, sinun armos ja totuutes tähden; sillä

sinä teit nimes ja sanas suureksi kaikkein ylitse. ³Koska minä sinua avukseni huudan, niin sinä kuulet minua, ja annat sielulleni suuren väkevyyden. ⁴Herra! sinua kiittävät kaikki kuninkaat maan päällä, että he kuulevat sinun suus sanoja, ⁵Ja veisaavat Herran teille, että Herran kunia on suuri. ⁶Sillä Herra on korkia, ja katselee nöyriä, ja ylpiät tuntee kaukaa. ⁷Jos minä vaeltaisin ahdistuksen keskellä, niin sinä virvoitat minua, ja lähetät kätes vihollisteni vihan päälle: sinun oikia kätes varjelee minua. ⁸Herra tekee siihen lopun minun tähteni: Herra, sinun laupiutes on ijankaikkinen, älä käsiälääs hykkää!

139 Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Herra! sinä tutkit minua, ja tunnet minun. ²Joko minä istun eli nousen, niin sinä sen tiedät: sinä ymmärrät taampaa ajatukseni. ³Joko minä käyn eli makaan, niin sinä olet ympärilläni, ja näet kaikki tieni. ⁴Sillä katso, ei ole sanaakaan kieleni päällä, joita et sinä Herra kaikkia tiedä. ⁵Sinä olet tehnyt jälkimäiseni ja ensimmäiseni, ja pidät sinun kätes minun päälläni. ⁶Senkaltainen tieto on minulle ylen ihmeellinen ja ylen korkia, etten minä voi sitä käsittää. ⁷Kuhunka minä menen sinun hengestä? ja kuhunka minä sinun kasvois edestä pakenen? ⁸Jos minä astuisin ylös taivaaseen, niin sinä siellä olet: jos minä vuoteeni helvetissä rakentaisin, katso, sinä myös siellä olet. ⁹Jos minä ottaisin aamuruskon siivet, ja asuisin meren äärissä, ¹⁰Niin sinun kätes sielläkin minua johdattais, ja sinun oikia kätes pitäis minun. ¹¹Jos minä sanoisin: pimeys kuitenkin peittää minun, niin on myös yö valkeus minun ympärilläni. ¹²Sillä ei pimeys sinun edessä pimitä, ja yö valistaa niinkuin päivä; pimeys on niinkuin valkeus. ¹³Sinun hallussas ovat minun munaskuuni: sinä peitit minun äitini kohdussa. ¹⁴Minä kiitän sinua sen edestä, että minä niin aivan ihmeellisesti tehty olen: ihmeelliset ovat sinun tekos, ja sen minun sieluni kyllä tietää. ¹⁵Ei minun luuni olleet sinulta salatut, kuin minä siinä salaisesti tehty olin, kuin minä maan sisällä niin taitavasti koottu olin. ¹⁶Sinun silmäs näkivät minun, kuin en vielä valmistettu ollut, ja kaikki päivät sinun kirjaas olivat kirjoitetut, jotka vielä oleman piti, joista ei yksikään silloin vielä tullut ollut. ¹⁷Mutta kuinka kalliit ovat minun edessäni, Jumala, sinun ajatukses? kuinka suuri on heidän lukunsa? ¹⁸Jos minä heitä lukisin, niin ne olisivat usiammat kuin santa: kuin minä herään, olen minä vielä tykönäs. ¹⁹Jumala, jospa tappaisit jumalattomat, ja verikoirat minusta poikkeisivat. ²⁰Sillä he puhuvat sinusta häpiällisesti, ja sinun vihollises turhaan lausuvat (sinun nimes). ²¹Herra, minä tosin vihaan niitä, jotka sinua vihaavat, ja minä narkästyn heistä, jotka karkaavat sinua vastaan. ²²Täydestä todesta minä heitä vihaan; sentähden ovat he minulle viholliset. ²³Tutki minua, Jumala, ja koettele sydämeni: kiusaa minua, ja ymmärrä, kuinka minä ajattelen. ²⁴Ja katsos, jos minä pahalla tiellä lienen, niin saata minua ijankaikkiselle tielle.

140Davidin Psalmi, edelläveisajalle. Herra, pelasta minua pahoista ihmisistä: varjele minua vääristä miehistä, ²Jotka pahaa ajattelevat sydämissänsä, ja joka päivä soitaan hankitsevat. ³He hiovat kieltänsä niinkuin kärke: kyykärmeen myrky on heidän huultensa alla, Sela! ⁴Varjele minua, Herra, jumalattomain käsistä, varjele minua vääristä ihmisistä, jotka ajattelevat minun käymiseni kukistaa. ⁵Ylpiät asettavat paulat ja nuorat minun eteeni, ja venyttävät verkot tien viereen: minun eteeni panevat he paulan, Sela! ⁶Mutta minä sanoin Herralle: sinä olet minun Jumalani: Herra, kuule minun rukoukseni ääni. ⁷Herra, Herra, väkevä apuni! sinä varjelet minun pääni sodan aikana. ⁸Herra, älä salli jumalattomalle hänen himoansa: älä vahvista hänen pahaa tahtoansa, ettei hän ylpeytyisi, Sela! ⁹Heidän sappensa, jotka minua piirittävät, ja heidän huultensa vaiva langetkoon heidän päällensä. ¹⁰Tuliset hiilet pitää heidän päällensä putoaman: hän antaa heidän lanteita tuleen ja syvään kuoppaan, ettei heidän pidä nouseman ylös. ¹¹Kielilakkarin ei pidä menestymän maan päällä: häijy väärä ihminen karkoitetaan ja kukistetaan. ¹²Sillä minä tiedän, että Herra raadollisen asian ja köyhän oikeuden toimittaa. ¹³Tosin vanhurskaat kiittävät sinun nimeäs, ja vakaat asuvat sinun kasvois edessä.

141Davidin Psalmi. Herra, minä avukseni huudan sinua: riennä minun puoleeni: ota korviis minun ääneni, koska minä sinua huudan. ²Kelvatkoon minun rukoukseni sinun edessä niinkuin savu-uhri, minun kätteni ylennys niinkuin ehto-uhri. ³Herra, varjele minun suuni ja varjele minun huuleni. ⁴Älä kallista minun sydäntäni mihinkään pahuuteen, pitämään jumalatoiminta menoa pahointekiäin kanssa, etten minä söisi niitä, mitkä heille kelpaavat. ⁵Vanhurskas, lyökään minua ystävällisesti, ja nuhdelkaan minua, se olkoon niinkuin öljy minun pääni päällä; sillä minä vielä rukoilen heidän pahuuttansa vastaan. ⁶Heidän opettajansa sysättäköön kiveen, niin sitte kuullaan minun opetukseni suloiseksi. ⁷Meidän luumme ovat hajoitetut haudan reunalle, niinkuin joku maan repis ja kaivaus. ⁸Sillä sinua, Herra, Herra, minun silmäni katsovat: minä uskallan sinuun, älä minun sieluani hylkää. ⁹Varjele minua siitä paulasta, jonka he asettivat eteeni, ja pahointekiäin ansasta. ¹⁰Jumalattomat lankeevat toinen toisensa kanssa omiin verkkoihinsa, siihenasti kuin minä pääsen ohitse.

142Davidin oppi ja rukous, kuin hän luolassa oli. Minä huudan Herran tykö äänelläni, ja rukoilen Herraa äänelläni. ²Minä vuodatan ajatukseni hänen edessänsä, ja osoitan hänelle hätäni, ³Koska henkeni on ahdistuksessa, niin sinä tiedät käymiseni: tielle, jota minä vaellan, asettavat he paulat eteeni. ⁴Katsele oikialle puolelle ja näe, siellä ei yksikään tahdo minua tuta: en minä taida paeta, ei tottele kenkään minun sieluani. ⁵Herra, sinua minä huudan ja sanon: sinä olet minun toivoni ja minun osani elävien maalla. ⁶Ota vaari minun rukouksestani, sillä minua vai-

vataan sängen: pelasta minua vainollisistani; sillä he ovat minua väkevämmät. ⁷Vie minun sieluni vankeudesta ulos kiittämään sinun nimeäs: vanhurskaat kokoontuvat minun tyköni, koskas minulle hyvästi teet.

143Davidin Psalmi. Herra! kuule minun rukoukseni, ota anomiseni korviis, sinun totuutes tähden, kuule minua sinun vanhurskautes tähden, ²Ja älä käy tuomiolle palvelias kanssa; sillä ei yksikään elävä ole vakaa sinun edessä. ³Sillä vihollinen vainoo minun sieluani, ja lyö minun elämäni rikki maahan asti: hän panee minun pimeyteen, niinkuin kuolleet maailmassa. ⁴Minun henkeni on minussa ahdistettu: sydämeni on minussa kulutettu. ⁵Minä muistelen entisiä aikoja: minä ajattelen kaikkia sinun tekojas, ja tutkistelen sinun kättes töitä. ⁶Minä levitän käteni sinun puolees: minun sieluni janoo sinua, niinkuin karkia maa, Sela! ⁷Herra, kuule minua nopiasti, henkeni katoo: älä kasvojas minulta kätke, etten minä niiden kaltaiseksi tulisi, jotka hautaan menevät. ⁸Suo minun varhain kuulla sinun armojas, sillä sinuun minä toivon: ilmoita minulle tie, jota minä käyn; sillä minä ylennän sieluni sinun tykö. ⁹Pelasta minua, Herra, vihollisistani! sinun tykö minä pakenen. ¹⁰Opetä minua tekemään sinun suosios jälkeen; sillä sinä olet minun Jumalani: sinun hyvä henkes viekään minua tasaista tietä. ¹¹Herra, virvoita minua nimes tähden: vie sieluni häädästä ulos sinun vanhurskautes tähden. ¹²Ja teloita viholliseni sinun laupiutes tähden, ja kadota kaikki, jotka minun sieluani ahdistavat, sillä minä olen palvelias.

144Davidin Psalmi. Kiitetty olkoon Herra, minun turvani, joka käteni opettaa sotimaan, ja sormeni tappelemaan, ²Minun laupiuteni ja minun linnani, minun varjeleukseni ja minun vapahtajani, minun kilpeni, johon minä uskallan, joka minun kansani minun alleni vaatii. ³Herra, mikä on ihminen, ettäs häntä korjaat? eli ihmisen poika, ettäs hänestä otat vaarin? ⁴On sittekin ihminen tyhjän verta: hänen aikansa katoo niinkuin varjo. ⁵Herra, kallista sinun taivaas, ja astu alas: rupee vuoriin, että he suitsisivat. ⁶Anna leimaukset iskeä, ja hajoita heitä: ammu nuolias ja kauhistuta heitä. ⁷Lähetä kätes ylhäältä, ja kirvota minua, ja pelasta minua suurista vesistä ja muukalaisten lasten käsistä, ⁸Joiden suu puhuu valhetta, ja heidän oikia kätensä on petollinen oikia käsi. ⁹Jumala, minä veisaan sinulle uuden virren: minä soitan sinulle kymmenkielisellä psaltarilla, ¹⁰Sinä joka kuninkaille voiton annat, ja palvelias Davidin vapahdat murhamiekasta. ¹¹Päästä myös minua ja pelasta minua muukalaisten kädestä, joiden suu puhuu valhetta, ja heidän oikia kätensä on petollinen oikia käsi, ¹²Että meidän pojat kasvaisivat nuoruudessaansa niinkuin vesat, ja meidän tyttäret, niinkuin templin kunnistettut seinät. ¹³Meidän aittamme olkoon täynnä, jotka runsaat elatukset antaisivat toinen toisensa perästä, että meidän lampaamme poikisivat tuhannen, ja sata tuhatta, kylissämme; ¹⁴Että härkämme olisivat vahvat työhön; et-

tei yhtään vahinkoa, eikä valitusta eli kannetta olisi kaduilamme. ¹⁵Autuas on se kansa, jolle niin käy; vaan autuas on se kansa, jonka Jumalana Herra on.

145Davidin kiitos. Minä ylistän sinua, Jumalani, sinä kuningas, ja kiitän sinun nimeäs aina ja ijankaikkisesti. ²Joka päivä minä kunnioitan sinua, ja kiitän sinun nimeäs aina ja ijankaikkisesti. ³Suuri on Herra, ja sangen kunniallinen, ja hänen suuruutensa on sanomatoim. ⁴Suku pitää suvulle jutteleman sinun töitäs, ja sinun voimastas puhuman. ⁵Minä ajattelen sinun suuren kunnias kauneutta ja sinun ihmeitäs; ⁶Että puhuttaisiin sinun ihmeellisten töittees voimasta: ja sinun suurta herrauttas minä juttelen; ⁷Että sinun suuren hyvyytes muisto ylistettäisiin, ja sinun vanhurskautes kiitettäisiin. ⁸Armollinen ja laupias on Herra, hidas vihaan ja sangen hyvä. ⁹Suloinen on Herra kaikille, ja armahtaa kaikkia tekojansa. ¹⁰Kiittäkään sinua, Herra, kaikki sinun tekos, ja sinun pyhäs kiittäkään sinua; ¹¹Julistakaan sinun valtakuntas kunniaa, ja puhukaa sinun voimastas. ¹²Että sinun voimas tulis ihmisten lapsille tietäväksi, ja sinun valtakuntas suuri kunnia. ¹³Sinun valtakuntas on ijankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautes pysyy suvusta sukuun. ¹⁴Herra tukee kaikkia kaatuvaisia, ja nostaa kaikkia sullotuita. ¹⁵Kaikkein silmät vartioitsevat sinua, ja sinä annat heille ruan ajallansa. ¹⁶Sinä avaat kätes, ja ravitset kaikki, kuin elävät, suosiolla. ¹⁷Vanhurskas on Herra kaikissa teissänsä, ja laupias kaikissa töissänsä. ¹⁸Läsnä on Herra kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat. ¹⁹Hän tekee, mitä häntä pelkääväiset halajavat, ja kuulee heidän huutonsa, ja auttaa heitä. ²⁰Herra varjelee kaikkia, jotka häntä rakastavat, ja hukuttaa kaikki jumalattomat. ²¹Minun suuni pitää puhuman Herran kiitoksen, ja kaikki liha kunnioittakaan hänen pyhää nimeänsä, aina ja ijankaikkisesti.

146Halleluja! Kiitä Herraa, minun sieluni. ²Minä kiitän Herraa niinkauvan kuin minä elän, ja Jumalalleni kiitoksen veisaan, niinkauvan kuin minä täällä olen. ³Älkää uskaltako päämiehiin; ihmiset he ovat, ei he voi mitään auttaa. ⁴Sillä ihmisen henki pitää erkaneman, ja hänen täytyy maaksi tulla jälleen: silloin ovat kaikki hänen aivoituksensa hukassa. ⁵Autuas on se, jonka apu Jakobin Jumala on, jonka toivo Herrassa hänen Jumalassansa on; ⁶Joka taivaan ja maan, meren ja kaikki, jotka niissä ovat, tehnyt on, joka totuuden pitää ijankaikkisesti; ⁷Joka oikeuden saattaa niille, jotka väkivaltaa kärsivät, joka isooiset ravitsee. Herra kirvottaa vangitut: ⁸Herra avaa sokian silmät: Herra nostaa kukistetut: Herra rakastaa vanhurskaita. ⁹Herra varjelee vieraat, ja holhoo orpoja ja leskiä, ja jumalattomain tien hajoittaa. ¹⁰Herra on kuningas ijankaikkisesti, sinun Jumalas, Zion, suvusta sukuun, Halleluja!

147Kiittäkää Herraa! sillä Jumalaamme kiittää on kal-

lis asia: kiitos on suloinen ja kaunis. ²Herra rakentaa Jerusalemin, ja kokoo hajoitetut Israelilaiset. ³Hän parantaa murretut sydämet, ja sitoo heidän kipunsa. ⁴Hän lukee tähdet, ja kutsuu heitä kaikkia nimeltänsä. ⁵Suuri on meidän Herramme, ja suuri hänen voimansa, ja hänen viisautensa on määrätöin. ⁶Herra ojentaa raadolliset, ja jumalattomat maahan paiskaa. ⁷Vuoroin veisatkaat Herralle kiitossanalla, ja veisatkaat meidän Herrallemme kanteleella; ⁸Joka taivaan pilvillä peittää ja antaa sateen maan päälle; joka ruohot vuorilla kasvattaa; ⁹Joka eläimille antaa heidän ruokansa, ja kaarneen pojille, jotka häntä avuksensa huutavat. ¹⁰Ei hän mielisty hevosten väkevyyteen, eikä hänelle kelpaa miehen sääriluut. ¹¹Herralle kelpaavat ne, jotka häntä pelkäävät, ja jotka hänen laupiuteensa uskaltaavat. ¹²Ylistä, Jerusalem, Herraa: kiitä, Zion, sinun Jumalaa! ¹³Sillä hän vahvistaa sinun porttis salvat, ja siunaa sinussa sinun lapses. ¹⁴Hän saattaa rauhan sinun ääriis, ja ravitsee sinua parhailla nisuilla. ¹⁵Hän lähettää puheensa maan päälle: hänen sanansa nopiasti juoksee. ¹⁶Hän antaa lumen niinkuin villan; hän hajoittaa härmän niinkuin tuhan. ¹⁷Hän heittää rakeensa niinkuin palat; kuka hänen pakkasensa edessä kestää? ¹⁸Hän lähettää sanansa, ja sulaa ne; hän antaa tuulen puhalttaa, niin vedet juoksevat. ¹⁹Hän ilmoittaa Jakobille sanansa, ja Israelille säätynsä ja oikeutensa. ²⁰Ei hän niin tehnyt kaikille pakanoille; eikä he tiedä hänen oikeuttansa, Halleluja!

148Halleluja! Kiittäkää Herraa taivaissa, kiittäkää häntä korkeudessa. ²Kiittäkää häntä kaikki hänen enkelinsä: kiittäkää häntä kaikki hänen sotavägensä. ³Kiittäkää häntä aurinko ja kuu: kiittäkää häntä kaikki kirkkaat tähdet. ⁴Kiittäkää häntä, te taivasten taivaat, ja vedet, jotka taivasten päällä ovat. ⁵Heidän pitää Herran nimeä kiittämän; sillä hän käski, ja ne luoduksi tulivat. ⁶Hän pitää ylös ne aina ja ijankaikkisesti: hän asettaa heitä, ettei heidän toisin käymän pitäisi. ⁷Kiittäkää Herraa maan päällä, te valaskalat ja kaikki syvyydet; ⁸Tuli ja rakeet, lumi ja sumu, tuulispää, jotka hänen sanansa toimittavat, ⁹Vuoret ja kaikki kukkulat, hedelmälliset puut ja kaikki sedripuut; ¹⁰Pedot ja kaikki eläimet, madot ja siivelliset linnut; ¹¹Maan kuninkaat ja kaikki kansat, päämiehet ja kaikki tuomarit maan päällä; ¹²Nuorukaiset ja neitseet, vanhat nuorten kanssa: ¹³Kiittäkään Herran nimeä; sillä hänen ainoan nimensä on korotettu, ja hänen suuri kunniansa ylitse maan ja taivaan. ¹⁴Ja hän korottaa sarven kansallensa: kaikki hänen pyhänsä kiittäkää, Israelin lapset, kansa joka häntä lähin on, Halleluja!

149Halleluja! Veisatkaat Herralle uusi veisu: pyhäin seurakunnan pitää häntä kiittämän. ²Iloitkaan Israel tekiässänsä: Zionin lapset riemuitkaan Kuninkaastansa. ³Heidän pitää tanssissa hänen nimeänsä kiittämän: harpuilla ja kanteleilla pitää heidän soittaman. ⁴Sillä Herra rakastaa kansaansa: hän kunnioittaa nöyriä autuudella. ⁵Pyhäin pitää

iloitseman kunnialla, ja kiittämän vuoteissansa. ⁶Heidän suussansa pitää Jumalan ylistys oleman, ja kaksiteräiset miekat heidän käsissänsä, ⁷Kostamaan pakanoille, ja rankaisemaan kansoja, ⁸Heidän kuninkaitansa sitomaan kahleisiin, ja heidän jaloimpiansa rautakahleisiin, ⁹Ja tekemään heille kirjoitetun oikeuden: tämä kunnia pitää kaikille hänen pyhillensä oleman, Halleluja!

150Halleluja! Kiittäkääät Herraa hänen pyhässänsä: kiittäkääät häntä hänen väkevyytensä avaruudessa! ²Kiittäkääät häntä hänen voimallisten tekoinsa tähden: kiittäkääät häntä ylenpalttisen suuruutensa tähden! ³Kiittäkääät häntä basunilla: kiittäkääät häntä psaltareilla ja kanteleilla! ⁴Kiittäkääät häntä harpuilla ja tanssilla: kiittäkääät häntä harpun kielillä ja huiluilla! ⁵Kiittäkääät häntä kilisevillä symbaleilla! ⁶Kaikki, joilla henki on, kiittäkään Herraa, Halleluja!

Sananl.

1Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan sananlaskut; ²Oppia viisautta ja kuritusta, ymmärtää tiedon puhetta, ³Vastaanottaa ymmärryksen neuvoa, vanhurskautta, oikeutta ja siveyttä; ⁴Että tyhvät viisaaksi tulisivat ja nuorukaiset taidon ja ymmärryksen saisivat. ⁵Joka viisas on, se kuulkaan, että jän viisaammaksi tulis; ja joka toimellinen on, se ottakoon neuvon, ⁶Että hän ymmärtäis sananlaskut ja niiden selityksen, viisasten opin ja heidän tapauksensa. ⁷Herran pelko on viisauden alku; tyhvät hylkäävät viisauden ja opin. ⁸Poikani kuule isäs kuritusta, ja älä hylkää äitis käskyä! ⁹Sillä se on sinun sinun pääs päällä otollinen kaunistus, ja käädyt kaulassas. ¹⁰Poikani! jos pahajuoniset sinua sinua houkuttelevat, niin älä heihin suostu. ¹¹Jos he sanovat: käy meidän kanssamme: me väijymme verta, ja viritämme pauloja nuhteettoman eteen ilman syytä; ¹²Me nielemme hänen, niinkuin helvetti elävältä, ja hurskaan niinkuin hautaan pudotamme; ¹³Me löydämme kaikellaista kallista tavaraa, ja täytämme huoneemme saaliista; ¹⁴Koettele meidän kanssamme : meillä kaikilla pitää yksi kukkaro olemassa: ¹⁵Poikani! älä vaella heidän kanssansa: estä jalkas heidän retkiltänsä. ¹⁶Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, ja he kiiruhtavat verta vuodattamaan. ¹⁷Sillä turhaan verkot viritetään lintuin silmäin edessä. ¹⁸Itse he myös väijyvät toinen toisensa verta, ja petoksella seisovat toinen toisensa hengen perään. ¹⁹Niin kaikki ahneet tekevät, ja ahneus on isännillensä surmaksi. ²⁰Viisaus ulkona valittaa, ja kadulla äänensä ilmoittaa. ²¹Hän huutaa kansan edessä portissa, ja tuottaa sanansa edes kaupungissa, sanoen: ²²Kuinka kauvan te tyhvät tahdotte olla taitamattomat, ja pilkkakirveet rakastaa naurua? ja te hullut vihata opetusta? ²³Kääntäkää itsenne minun kuritukseni puoleen: katso, ja minä tuon teille henkeni edes, ja ilmoitan teille sanani; ²⁴Että minä kutsuin teitä, ja te estelit teitä: minä kokotin käteni, ja ei yksikään ottanut siitä vaaria, ²⁵Te hylkäsitte kaiken neuvoni, ja ette tahtoneet kuritustani; ²⁶Niin minä myös nauran teidän vahinkoanne, ja pilkkaan teitä, kuin teidän päällemme tulee se, jota te pelkätte, ²⁷Kuin se tulee, jota te pelkätte, niinkuin rajuilma, ja tuska niinkuin tuulispää; kuin teidän päällemme tulee ahdistus ja vaiva. ²⁸Silloin he minua avuksensa huutavat, ja en minä kuule heitä: varhain he etsivät minua, ja ei löydä minua. ²⁹Että he vihasivat opetusta, ja

ei ottaneet vastaan Herran pelkoa, ³⁰Eikä tyytyneet minun neuvooni, mutta laittivat kaiken kuritukseni; ³¹Niin pitää heidän syömän tiensä hedelmästä, ja neuvostansa ravituksi tuleman. ³²Sillä tyhväin himo tappaa heidät, ja hulluin onni kadottaa heidät. ³³Mutta joka minua kuulee, hän asuu turvallisesti, ja ei mitään pahaa pelkää.

2Poikani, jos otat minun puheeni, ja käskyni kätket; ²Niin anna korvas kuulla viisautta, ja taivuta sydämes ymmärrykseen. ³Sillä jos ymmärrystä ahkerasti halajat, ja rukoilet taitoa; ⁴Jos sitä etsit niinkuin hopiaa, ja pyörit sen perään niinkuin tavarana; ⁵Niin sinä ymmärrät Herran pelvon, ja Herran tunnon löydät. ⁶Sillä Herra antaa viisauden, ja hänen suustansa tulee taito ja ymmärrys. ⁷Hän antaa toimellisten hyvin käydä, ja suojelee niitä, jotka viattomasti vaeltavat, ⁸Varjelee hurskaat, ja holhoo pyhäinsä retket. ⁹Silloin sinä ymmärrät vanhurskauden ja tuomion, oikeuden ja kaiken hyvän tien. ¹⁰Jos viisaus sydämees tulee, ja taito on sinulle kelvollinen, ¹¹Niin hyvä neuvo sinua varjelee, ja ymmärrys kätkee sinun, ¹²Tempaamaan sinun pois pahalta tieltä, ja niiden seurasta, jotka toimettomia puhuvat, ¹³Ja hylkäävät oikian tien, ja vaeltavat pimeitä retkiä; ¹⁴Jotka iloitsevat pahoista töistänsä, ja riemuitsevat pahoista menoistansa; ¹⁵Joiden tiet ovat vastahakoiset, ja retket väärät ja häpiälliset: ¹⁶Ettet sinä ryhtyisi vieraseen vaimoon, joka ei sinun ole, joka suloisilla sanoilla puhuttelee, ¹⁷Ja hylkää nuoruutensa johdattajan, ja unohtaa Jumalansa liiton. ¹⁸Sillä hänen huoneensa kallistuu kuolemaan, ja hänen askeleensa kadotettuun tykö. ¹⁹Jokainen joka menee hänen tykönsä, ei palaaja, eikä elämän tielle joudu; ²⁰Että vaeltasit hyvää tietä, ja pitäisit hurskasten tiet. ²¹Sillä vanhurskaat asuvat maassa, ja vakaat siinä pysyvät; ²²Mutta jumalattomat hukutetaan maasta, ja ylönkatsojat siitä teloitetaan.

3Poikani, älä unohda minun lakiani, mutta sinun sydämes pitäköön käskyni. ²Sillä ne saatavat sinulle pitkän iän, hyvät vuodet ja rauhan. ³Armo ja totuus ei sinua pidä hylkäämään: ripusta ne kaulaas, ja kirjoita sydämes tauluun, ⁴Niin sinä löydät armon ja hyvän toimen, Jumalan ja ihmisten edessä. ⁵Luota Herraan kaikesta sydäimestäs, ja älä luota ymmärryksees; ⁶Mutta ajattele häntä kaikissa teissä, niin hän sinua oikein johdattaa. ⁷Älä ole viisas mieles-

täs, vaan pelkääerraa, ja välttä pahaa. ⁸Sillä se on navalles terveellinen, ja virvoittaa luus. ⁹Kunnioita Herraa tavarastat, ja kaikista vuoden tulos esikoisista; ¹⁰Niin sinun riides täytetään kyllyydellä, ja sinun viinakuurnas vuotaa ylitse. ¹¹Poikani, älä Herran kuritusta hylkää, ja älä ole kärsimätön, kuin hän sinua rankaisee, ¹²Sillä, jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee, ja on hänelle otollinen niinkuin poika isällensä. ¹³Autuas on se ihminen, joka viisauden löytää, ja se ihminen, joka ymmärryksen käsittää. ¹⁴Sillä parempi on kaupita häntä kuin kaupita hopiaa, ja hänen hedelmänsä on parempi kuin kulta. ¹⁵Hän on kalliimpi kuin päärlät, eikä hänen vertaansa mitään toivottaa taideta. ¹⁶Pitkä ikä on hänen oikialla kädellensä, rikkaus ja kunnia hänen vasemmallaan. ¹⁷Hänen tiensä ovat iloiset, ja kaikki hänen askeleensa rauha. ¹⁸Hän on elämän puu niille, jotka häneen rupeevat; ja autuaat ovat ne, jotka hänen pitävät. ¹⁹Sillä Herra on viisaudella maan perustanut, ja taivaat toimella valmistanut. ²⁰Hänen viisauressa ovat syvyudet eroitetut, ja pivet pisaroivat kasteen. ²¹Poikani, älä salli näitä silmistäs tulla pois, niin sinä tulet onnelliseksi ja viisaaksi. ²²Se on sinun sielus elämä; ja sinun suus on otollinen. ²³Silloin sinä murheetoinna vaellat teissä, ettet jalkaas loukkaa. ²⁴Et sinä pelkää maata pantuas, mutta makaat; ja sinun unes on sinulle makia, ²⁵Ettei sinun tarvitse peljätä äkillistä hirmua, eikä jumalattomain hävitystä, kuin se tulee. ²⁶Sillä Herra on sinun lohdutukses; hän varjelee sinun jalkas, ettei sitä saavuteta. ²⁷Älä estele tarvitsevalle hyvää tehdä, jos sinulla on varaa, ettäs sen tehdä taidat. ²⁸Älä sano ystävälle: mene ja tule jälleen, huomenna minä sinulle annan; koska sinulla on. ²⁹Älä pyydä sinun ystäväs vahinkoa, joka hyvässä toivossa asuu sinun tykönäs. ³⁰Älä kenenkään kanssa toru ilman syytä, jos hän ei mitään pahaa sinulle tehnyt ole. ³¹Älä kiivoittele väärää miestä, älä noudata hänen retkiänsä. ³²Sillä pahanilkiset ovat Herralle kauhistus; mutta hänen salaisuutensa on hurskasten tykönä. ³³Jumalattoman huoneessa on Herran kirous; muttavanhurskaan maja siunataan. ³⁴Hän pilkkaa pilkkaajia; mutta nöyrylle hän antaa armon. ³⁵Viisaat kunnian perivät, mutta tyhvät häpiän saavat.

4 Kuulkaat, lapseni, isänne kuritusta, ja ottakaa vaari, oppiaksenne ja viisaammaksi tullaksenne. ²Sillä minä annan teille hyvän opetuksen; älkööt hyljätkö minun lakiani. ³Sillä minä olin isäni poika, hoikka ja ainoa äidilläni. ⁴Ja hän opetti minua, ja sanoi minulle; anna sydämes ottaa minun sanani vastaan: pidä minun käskyni, niin sinä elää saat. ⁵Osta viisaus, osat ymmärrys: älä unohda, älä myös poikkee minun puheestani. ⁶Älä häntä hylkää, niin hän sinut kätkee: rakasta häntä, niin hän sinua varjelee. ⁷Sillä viisauden alku on, ostaa viisautta, ja kaikella saadulla ostaa taitoa. ⁸Pidä häntä korkiassa kunniaassa, niin hän sinua korottaa, ja saattaa kunniaan, jos sinä häntä rakastat. ⁹Hän sinun pääs jalosti kaunistaa, ja kunnioittaa sinua ihanalla kruunulla. ¹⁰Kuule siis, poikani, ja ota

minun puheeni, niin ikäs vuotta on monta. ¹¹Minä johdattan sinua viisauden tielle, ja saatan sinua käymään oikialla retkellä, ¹²Niin että koskas vaellat, ei sinun käymises ole ahdas; ja koskas juokset, niin et sinä loukkaa sinuas. ¹³Pidä kuritus, älä hylkää häntä: kätke häntä; sillä hän on sinun elämäs. ¹⁴Älä mene jumalattomain askelille, ja älä astu pahain tielle; ¹⁵Jätä se pois, ja älä käy siinä; karta sitä, ja mene ohitse. ¹⁶Sillä ei he makaa, jollei he ole pahoin tehneet, eikä lepää, jollei he ole vahinkoa tehneet. ¹⁷Sillä he syövät jumalattomuuden leipää, ja juovat vääryyden viinaa. ¹⁸Mutta vanhurskasten retki paistaa niinkuin valkeus, käy edes, ja valistaa hamaan isoon päivään asti. ¹⁹Mutta jumalattomain tie on niinkuin pimeys; ja ei he tiedä, kussa he lankeevat. ²⁰Poikani, ota vaari sanoistani, ja kallista korvas puheisiini. ²¹Älä niiden anna tulla pois silmistäs: pidä ne sydämässä. ²²Sillä ne ovat niiden elämä, jotka niitä ovat löytäneet, ja ovat terveelliset koko heidän ruumiillensa. ²³Varjele sydämes kaikella ahkeruudella: sillä siitä elämä tulee. ²⁴Pane pois paha suu, ja väärät huulet anna olla sinustas kaukana. ²⁵Katsokoon silmäs oikein eteensä, ja sinun silmäs laudat olkoot oikiat edessä. ²⁶Koettele jalkais askeleet, niin kaikki sinun ties vahvistuvat. ²⁷Älä poikkee oikialle eli vasemmalle puolelle: tempaa jalkas pois pahuudesta.

5 Poikani, ota vaari viisaudestani: kallista korvas oppiini, ²Ettäs pitäisit hyvän neuvon, ja sinun huules pitäis toimen. ³Sillä porton huulet ovat niin kuin mesileipä, ja hänen kintansa liukkaampi kuin öljy; ⁴Mutta viimeiseltä karvas kuin koiruoho, ja terävä kuin kaksiteräinen miekka. ⁵Hänen jalkansa menevät alas kuolemaan, ja hänen askeleensa joutuvat helvettiin. ⁶Ei hän käy kohdastansa elämän tielle: huikelevaiset ovat hänen astumisensa, niin ettei hän tiedä, kuhunka hän menee. ⁷Niin kuulkaat nyt minua, lapseni, ja älkäätkä poiketko minun puheistani. ⁸Olkoon sinun ties kaukana hänestä, ja älä lähesty hänen hänen huoneensa ovea, ⁹Ettes antaisi kunniaas muukalaisille, ja vuosias julmille; ¹⁰Ettei muukalaiset ravittaisi sinun varastas, ja sinun työs olis toisen huoneessa, ¹¹Ja sinä viimein huokaisit, koska elämäs ja hyvyytes tuhlannut olet, ¹²Ja sanoisit: voi! kuinka minä olen vihannut hyvää neuvoa, ja sydämeni on hyljännyt kurituksen! ¹³Ja en kuullut opettajani ääntä, enkä kallistanut korvaani opettajaini puoleen! ¹⁴Minä olen lähes kaikkeen pahuuteen joutunut, kaiken kansan ja seurakunnan keskellä. ¹⁵Juo vettä kaivostas, ja mitä lähteestä vuotaa. ¹⁶Anna luontolähteet vuotaa ulos, ja vesiojas kujille. ¹⁷Mutta pidä ne yksinä, ja ei yksikään muukalainen sinun kanssa. ¹⁸Sinun kaivos olkoon siunattu, ja iloitse nuoruutes vaimosta. ¹⁹Se on suloinen niinkuin naaras hirvi, ja otollinen niinkuin metsävuohi: hänen rakkautensa sinua aina ravitkoon; ja iloita itseäs aina hänen rakkaudestansa. ²⁰Poikani, miksis annat muukalaisen sinuas pettää, ja halajat vierasta syliä? ²¹Sillä Herran edessä ovat kaikkien ihmisten tiet, ja hän tutkii kaikki heidän askeleensa.

²²Jumalattoman vääräys käsittää hänen, ja hänen syntinsä paulat ottavat hänet kiinni. ²³Hänen pitää kuoleman, ettei hän antanut opettaa itsiänsä, ja suuressa tyhmyydessänsä tulee hän petetyksi.

6Poikani, jos sinää takaat lähimmäises, niin sinä olet kiinnittänyt kätes muukalaiseen. ²Sinun sanoissas olet sinä paulaan istunut: sinä olet saavutettu puheissas. ³ee siis, poikani, näin: pelasta itses: sillä olet tullut lähimmäises käsiin: joudu, nöyryytä itses ja vaadi lähimmäistäs. ⁴Älä anna silmilles unta, eikä silmälautas torkkua. ⁵Kirvoita itses niinkuin metsävuohi pois käsistä, niinkuin lintu pyytäjänsä käsistä. ⁶Mene laiska myyriäisen tykö, katso hänen menoansa ja opi. ⁷Vaikka ei hänelläyhtään hallitsiaa, teettäjää ja isäntää ole, ⁸Kuitenkin valmistaa hän elatukseensa suvella, ja koo ruokansa eloaikana. ⁹Kuinka kauan sinä laiska makaat? koskas nouset unesta? ¹⁰Makaa vielä vähä, ota vielä unta päähäs; laske kätes vähä yhteen, etkäs vielä levätä voisit; ¹¹Niin köyhyys äkisti tulee päälles niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies. ¹²Jumalatoim ihminen, vahingollinen mies, kävelee suunsa vääräydellä, ¹³Iskee silmää, nyhtää jalvoillansa, kokottelee sormillansa. ¹⁴Vääräys on hänen sydämessänsä, ja aikoo pahaa: hän saattaa riidat matkaan. ¹⁵Sentähden tulee pikaisesti hänen kadotuksensa, ja hän äkisti muserretaan rikki, niin ettei hänellä yhtään parannusta ole. ¹⁶Kuusi on, joita Herra vihaa, ja seitsemää kauhistuu hänen sielunsa: ¹⁷Ylpiät silmät, petollinen kieli, kädet, jotka vuodattavat viatonta verta; ¹⁸Sydän, joka vahingollisia ajattelee, jalat, jotka ovat nopsat pahuuteen juoksemaan; ¹⁹Väärä todistaaja, joka valheita tuottaa, ja se, joka saattaa riidan veljesten välille. ²⁰Poikani, pidä isäs käskyt, ja älä hylkää äitis lakiä. ²¹Sido ne alati yhteen sydämes päälle, ja ripusta ne kaulaas. ²²Koskas vaellat, niin ne johdattavat sinua; koskas lepäät, niin he varjelevat sinua; koskas heräät, niin he puhuttelevat sinua. ²³Sillä käsky on niinkuin kynntilä, ja laki niinkuin valkeus, ja opin kuritus elämän tie, ²⁴Ettäs varjeltaisiin pahasta vaimosta, ja muukalaisen makiasta kielestä. ²⁵Älä himoitse sydämessäs hänen kauneuttansa, ettes vieteltäisi hänen silmänsä kiillosta. ²⁶Sillä portto saattaa leivältä pois; mutta aviovaimo saattaa kauniin elämän. ²⁷Taitaako joku kätkeä tulen poveensa, ettei hänen vaattensa pala? ²⁸Eli taitaako joku hiilten päällä kävellä, ettei hän jalkojansa polta? ²⁹Niin sille tapahtuu, joka lähimmäisesensä vaimoa lähentelee; ei se pääse rankaisematta, joka häneen ryhtyy. ³⁰Ei se ole varkaalle niin suuri häpiä, jos hän varastaa henkensä piteeksi, koska nälkä on: ³¹Jos hän käsitetään, antaa hän sen seitsemänkertaisesti jälleen, ja kaiken huoneensa saadun; ³²Mutta joka vaimon janssa huoruuteen lankee, se on tyhmä, ja joka sielunsa kadottaa tahtoo, se niin tekee. ³³Rangaistus ja häpiä tulee hänen päällensä, ja hänen häväistyksensä ei pyyhitä pois. ³⁴Sillä miehen vihalla on kiivaus: ei hän säästä häntä koston päivänä: ³⁵Ei hän lukua pidä sovittajasta, eikä ota lahjoja,

vaikka paljon antaisit.

7Poikani! kätke minun sanani, ja pidä tykönäs minun käskyni. ²Ota vaari minun käskyistäni, niin sinä elää saat, ja minun laistani, niinkuin silmäs terästä. ³Sido ne sormiis, kirjoita ne sydämes tauluun. ⁴Sano viisaudelle: sinä olet sisareni, ja kutsu toimi ystäväkses, ⁵Että hän sinua varjellis muukalaisesta vaimosta, ja vieraasta, jonka sanat sileät ovat. ⁶Sillä minä kurkistelin huoneeni akkunasta läpi häkin. ⁷Ja näin tyhmän nuorukaisen taitamattomain seassa, ja äkkäsin hänen poikain joukossa; ⁸Joka käveli kaduilla hänen nurkkainsa taitse, ja asteli sitä tietä, joka meni hänen huoneeseensa. ⁹Hämärissä, kuin päivä ehtoolla oli, ja jo yö ja pimiä tuli: ¹⁰Ja katso, häntä kohtasi vaimo porton vaatteilla, kavala, ¹¹Tuima ja hillimätöin, jonka jalat ei pysyneet huoneessansa. ¹²Nyt on hän ulkona, nyt kaduilla, ja väijyy joka nurkassa. ¹³Hän otti hänen kiinni, ja suuta antoi hänen ja sanoi häpeemättä: ¹⁴Minä olen tehnyt kiitosuhurin, ja olen tätäpäpä täyttänyt lupaukseni: ¹⁵Sentähden olen minä tullut sinua vastaan, varhain sinua etsimään, ja olen nyt sinut löytänyt. ¹⁶Minä olen koreasti valmistanut vuoteeni Egyptin kirjavalla vaatteella, ¹⁷Ja olen hyvänhajuiseksi tehnyt kammioni mirhamilla, aloella ja kanelilla. ¹⁸Tule, harjoittakaamme kyllin hekumaa aamuun asti, ja huvitelkaamme meitämme keskenämme rakkaudella. ¹⁹Sillä mies ei ole kotona: hän on pitkälle matkalle mennyt. ²⁰Hän on ottanut rahasäkin myötänsä, ja tulee kotia äsken määrättyllä päivällä. ²¹Ja niin hän hukkutteli monelöla sanalla, ja vaati häntä makiilla puheella. ²²Hän meni hänen kanssansa nopiasti, niinkuin teurastettava härkä, ja niinkuin jalkapuuhun, jolla tyhmat rangoitetaan. ²³Siihenasti kuin hän nuolilla ampuu hänen maksansa lävitse: ja niinkuin lintu itsensä kiiruhtaa paulaan, ja ei tiedä sitä hengellensä vaaralliseksi. ²⁴Niin kuulkaat siis minua, minun lapseni, ja ottakaat vaari minun suuni sanoista. ²⁵Älköön sydämes poiketko hänen tiellensä: älä salli sinuas vietellä hänen retkillensä. ²⁶Sillä hän on monta haavoittanut ja langettanut, ja kaikkinaiset voimalliset ovat häneltä tapetut. ²⁷Hänen huoneensa ovat helvetin tiet, jotka menevät alas kuoleman kammioihin.

8Eikö viisau huuda, ja toimi julista ääntänsä? ²Korkiialla paikalla seisoo hän, teiden ja kujain vieressä. ³Porteilla, kaupungin ovilla, joista sisälle käydään, hän huutaa: ⁴Te miehet! minä huudan teitä, ja minun ääneni on teidän tyköne, te ihmisten lapset; ⁵Ymmärtäkää te tyhmat viisautta, ja te houkkiot pankaat sydämiinne. ⁶Kuulkaat, sillä minä puhun sitä, mikä korkia on, opetan sitä, mikä oikia on. ⁷Sillä minun suuni puhuu totuutta, ja minun huoleni vihaa jamalatoimta. ⁸Kaikki minun puheeni ovat oikiat: ei ole siinä mitään petosta eli vääräyttä. ⁹Ne kaikki ovat selkiät niille, jotka niitä ymmärtävät, ja oikiat niille, jotka taidon löytävät. ¹⁰Ottakaat minun kuritukseni ennenkuin hopia, ja pitäkäätkö korkiampana minun oppini

kuin kallein kulta. ¹¹Sillä viisaus on parempi kuin päärlty, ja kaikki, mitä ihminen itsellensä toivottaa, ei ole hänen vertaisensa. ¹²Minä viisaus asun toimen tykönä, ja minä taidan antaa hyvän neuvon. ¹³Se on Herran pelko: vihata pahaa, ylpeyttä, tuimuutta ja pahoja teitä; sentähden vihaan minä petollista suuta. ¹⁴Minun on neuvo ja voima, minun on toimi ja väkevyyt. ¹⁵Minun kauttani kuninkaat hallitsevat, ja neuvonantajajat oikeutta saattavat; ¹⁶Minun kauttani päämiehet vallitsevat, valtamiehet ja kaikki maan tuomarit. ¹⁷Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, jotka varhain minua etsivät, ne löytävät minun. ¹⁸Rikkaus ja kunnia on minun tykönäni, pysyväinen tavara ja vanhurskaus. ¹⁹Minun hedelmäni on parempi kuin kulta ja rikkain kulta, ja minun tuloni parempi kuin valittu hopia. ²⁰Minä vaellan vanhurskaudentietä ja oikeuden askeleilla, ²¹Että minä pysyväisen perinnön saattaisin niille, jotka minua rakastavat, ja täyttäisin heidän tavaransa. ²²Minä olen ollut Herran oma hänen teidensä alussa: ennenkuin mitään tehty oli, olin minä. ²³Jo ijankaikkisuudesta olen minä asetettu, alussa, ennenkuin maa oli. ²⁴Kuin ei syvyys vielä ollut, silloin minä olin jo syntynyt, kuin ei lähteet vielä vettä kuohuneet. ²⁵Ennen kuin vuoret olivat perustetut, ja kukkulat valmistetut, olen minä syntynyt; ²⁶Ei hän ollut vielä maata luonut, ja mitä sen päällä on, eikä maan piirin vuoria. ²⁷Kuin hän valmisti taivaan, olin minä siellä, kuin hän syvyyden visusti mittasi. ²⁸Kuin hän pilvet rakensi ylhäällä, ja sääsi syvyyden lähteet; ²⁹Kuin hän meren ääret määräsi, ja vetten eteen asetti määrän, ettei he astuisi rantansa ylitse; kuin hän maan perustukset laski, ³⁰Silloin minä hänen kanssansa vaikutin, ja iloitsin joka päivä, ja leikitsin hänen hänen edessänsä joka aika; ³¹Ja leikitsin maan piirin päällä; ja minun iloni on olla ihmisten lasten kanssa. ³²Niin kuulkaat siis minua, te lapset: autuaat ovat ne, jotka minun tieni pitävät. ³³Kuulkaat kuritusta, olkaat viisaat, ja älkää hyljätkö sitä. ³⁴Autuas on se ihminen, joka minua kuulee, joka minun ovellani valvoo joka päivä, ja vartioitsee minun pihtipieliissäni. ³⁵Sillä joka minun löytää, hän elämän löytää, ja on Herralle otollinen; ³⁶Mutta, joka minua vastaan syntiä tekee, hän vahingoitsee sielunsa: jokainen joka minua vihaa, hän rakastaa kuolemaa.

9Viisaus rakensi huoneensa, ja vuoli siihen seitsemän patsasta, ²Ja teurasti teuraansa, sekoitti viinansa ja valmisti pöytänsä, ³Ja lähetti piikansa, korkeista kaupungin saleista kutsumaan: ⁴Joka tyhmä on, hän tulkaan tänne; ja hulluille sanoi hän: ⁵Tulkaat ja syökää minun leivästäni, ja juokaat viinaa, jonka minä sekoitin. ⁶Hyljätäkää hullu meno, niin te saatte elää, ja käykää ymmärryksen tiellä. ⁷Joka pilkkaajaa kurittaa, hän saa häpiän, ja joka jumalatoiminta nuhtelee, hän häväistään. ⁸Älä rankaise pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi: nuhtelee viisasta, ja hän rakastaa sinua. ⁹Anna viisaalle, niin hän viisaammaksi tulee: opeta vanhurskasta, niin hän opissaan etenee. ¹⁰Viisauden alku on Herran pelko, ja pyhäin tieto on ymmärrys. ¹¹Sillä mi-

nun kauttani sinun päiväs ennetetään, ja ikäs vuodet lisätään. ¹²Jos sinä olet viisas, niin sinä itselles viisas olet; mutta jos sinä olet pilkkaaja, niin sinä itse sen kannat. ¹³Hullu, huikentelevainen vaimo, mieletöin ei tiedä mitään, ¹⁴Istuu huoneensa ovella, korkialla istuimella, ylimmäisessä siassa kaupungissa, ¹⁵Että hän houkuttelis kaikkia, jotka siitä käyvät ohitse, ja tietänsä vaeltavat: ¹⁶Se joka tyhmä on, hän tulkaan tänne; ja hullulle sanoo hän: ¹⁷Varastettu vesi on makia, ja salattu leipä suloinen; ¹⁸Vaan ei hän tiedä, että siellä kuolleet ovat: hänen vieraansa ovat helvetin syvyydessä.

10Salomon sananlaskut. Viisas poika on isänsä ilo, mutta hullu poika on äidillensä murheeksi. ²Väärin saatu tavara ei ole hyödyllinen; mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta. ³Ei Herra anna vanhurskasten sielun nälkää kärsiä, mutta jumalattomain väärin saadut hän hajottaa. ⁴Petollinen käsi tekee köyhäksi, mutta ahkera saattaa rikkaaksi. ⁵Joka suvella kokoo, hän on toimellinen, mutta joka elon aikana makaa, hän tulee häpiään. ⁶Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta jumalattoman suun peittää vääritys. ⁷Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa, vaan jumalattomain nimi mätänee. ⁸Joka sydämestänsä viisas on, hän ottaa käskyt vastaan; mutta jolla hullut huulet ovat, se saa haavoja. ⁹Joka nuhteettomasti vaeltaa, hän elää murheetoinna; mutta joka väärällä tiellä vaeltaa, hän tulee ilmi. ¹⁰Joka silmää iskee, hän vaivaa matkaan saattaa, ja jolla hullut huulet ovat, hän saa haavoja. ¹¹Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattoman suun peittää vääritys. ¹²Viha riidan saattaa, mutta rakkaus peittää kaikki rikokset. ¹³Toimellisten huulissa löydetään viisaus, vaan tyhmin selkään tarvitaan vitsa. ¹⁴Viisaat opin kätkevät, vaan hulluin suu on täynnä vahinkoa. ¹⁵Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa; mutta köyhyys tekee köyhän pelkuriksi. ¹⁶Vanhurskaus tekee työtä hengen ylöspitämiseksi, mutta jumalattoman saalis on symmiksi. ¹⁷Joka kurituksen ottaa vastaan, hän on elämän tiellä; mutta joka rangaistuksen heittää pois, hän menee väärin. ¹⁸Petolliset suut peittävät vainon, ja joka panettelee, hän on tyhmä. ¹⁹Jossa paljo puhutaan, siitä ei synti ole kaukana; mutta joka huulensa hillitsee, hän on toimellinen. ²⁰Vanhurskaan kieli on kalliimpi hopiaa, mutta jumalattoman sydän on miinkuin ei mitään. ²¹Vanhurskaan huulet monta ravitsevat, mutta hullut kuolevat hulluudessa. ²²Herran siunaus tekee rikkaaksi ilman vaivaa. ²³Hullu tekee pahaa ja nauuraa sitä, vaan viisas pitää siitä vaarinsa. ²⁴Mitä jumalatoiminta pelkää, se hänelle tapahtuu, ja mitä vanhurskaat himoitsevat, sitä heille annetaan. ²⁵Jumalatoiminta on niinkuin tuulispää, joka menee ohitse ja tyhjiksi raukee; mutta vanhurskas pysyy ijankaikkisesti. ²⁶Niin kuin etikka tekee pahaa hampaille ja savu silmille, niin on laiska niiden mielestä pahaa, jotka hänen lähettävät. ²⁷Herran pelko enentää päiviä, vaan jumalattomain vuodet vähennetään. ²⁸Vanhurskaan toivo on ilo, mutta jumalattomain toivo katoo. ²⁹Herran

tie on hurskasten väkevyys, mutta pahointekiät ovat pelkurit. ³⁰Vanhurskas pysyy aina kohdallansa kukistamatta, mutta jumalattoman ei pidä asuman maan päällä. ³¹Vanhurskas suu tuottaa viisauden, vaan väärin kieli hukutetaan. ³²Vanhurskaan huulet opettavat terveellisiä asioita, vaan jumalattoman suu on täynnä vääryyttä.

11 Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta oikia puntari on hänelle otollinen. ²Kussa ylpeys on, siinä on myös ylönkatse; mutta viisaus on nöyräin tykönä. ³Viattomuus johdattaa siviät, vaan pahuus kukistaa pilkkaajat. ⁴Ei rakkaus auta vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta. ⁵Viattoman vanhurskaus tekee hänen tiensä tasaiseksi, mutta jumalatoimien lankee jumalattomassa menossansa. ⁶Jumalisten vanhurskaus pelastaa heitä, vaan väärintekiät käsitetään viekkaudessaan. ⁷Kuin jumalatoimien ihminen kuolee, niin ei ole yhtään toivoa: ja jota väärintekiät odottavat, se tulee tyhjäksi. ⁸Vanhurskas vapahdetaan vasta, ja jumalatoimien tulehänensä. ⁹Ulkokullatun ihmisen suun kautta petetään hänen lähimmäisensä; vaan vanhurskaat ymmärtävät sen, ja pelastetaan. ¹⁰Kaupunki iloitsee, koska vanhurskaan hyvin käy, ja riemuitsee, koska jumalatoimien hukkuu. ¹¹Vanhurskasten siunauksen kautta kaupunki korotetaan, vaan jumalattoman suun kautta kukistetaan. ¹²Joka lähimmäistensä häpäisee, se on hullu, mutta toimellinen mies on vaiti. ¹³Panettelia ilmoittaa salaisuuden, vaan jolla on uskollinen sydän, hän salaa sen. ¹⁴Jossa ei neuvoo ole, siinä kansa hukkuu; vaan jossa monta neuvonantajaa on, siinä hyvin käy. ¹⁵Joka toisen takaa, hän tulee vahinkoon; vaan joka siitä itsensä pitää pois, hän on murheetoin. ¹⁶Vaimo, joka otollinen on, pitää kunnian; vaan väkevät pitävät rikkauden. ¹⁷Armas mies tekee ruumiillensa hyvää; vaan se, joka julma on, saattaa lihansa murheelliseksi. ¹⁸Jumalattoman työ on turha, vaan joka vanhurskautta kylvää, sillä on hyvä palkka. ¹⁹Sillä vanhurskaus saattaa elämän, vaan joka pahaa pyytää, hän saattaa kuoleman. ²⁰Petollinen sydän on kauhistus Herralle, vaan viattoman tie on hänelle otollinen. ²¹Ei jumalattoimia auta, vaikka kaikki kätensä yhteen pistäisivät, mutta vanhurskaan siemen pelastetaan. ²²Kaunis vaimo ilman taidota on niinkuin sika, jolla olis kultainen käädy kuonossa. ²³Vanhurskasten himo on ainoastaan hyvä, vaan jumalattomien odotus on kiukku. ²⁴Muutama jakaa omastansa, ja saa enemmän; toinen säästää, jossa ei pitäisi, ja tulee köyhemmäksi. ²⁵Sielu, joka siunaa, tulee rikkaaksi: ja joka juottaa, se myös juotetaan. ²⁶Joka jyvät salaa, häntä kansa kiroilee; mutta joka myy, hänelle tulee siunaus. ²⁷Joka varhain hyvää etsii, hänelle hyvin menestyy; mutta joka pahaa noudattaa, hänelle pahoin tapahtuu. ²⁸Joka rikkauteensa luottaa, hän hukkuu, vaan vanhurskaat viheriötsevät niinkuin lehti. ²⁹Joka huoneensa murheelliseksi tekee, hän saa tuulen perinnöksi: ja hullun täytyy viisasta palvella. ³⁰Vanhurskaan hedelmä on elämän puu: joka viisas on, hän kääntää sielut. ³¹Koska vanhurskas paljon

kärsii, kuinka paljon enemmän jumalatoimien ja syntinen?

12 Joka itsensä mielellänsä kurittaa antaa, se tulee toimeksi; mutta joka rankaisematta olla tahtoo, se on tyhmä. ²Hyvä saa lohdutuksen Herralta, mutta häijy mies hyljätään. ³Ei ihminen vahvistu jumalattomuudessa, vaan vanhurskaan juuri on pysyväinen. ⁴Ahkera vaimo on miehensä kruunu, vaan häijy on niinkuin märkä hänen luisansa. ⁵Vanhurskasten ajatukset ovat vilpittömät, vaan jumalattomien aivoitus on petollinen. ⁶Jumalattomien sanat väijyvät verta, vaan hurskasten suu vapahtaa heitä. ⁷Jumalattomat kaatuvat, ja ei ole sitte enää, mutta vanhurskasten huone pysyy. ⁸Toimellinen mies neuvossansa ylistetään, vaan petollinen tulee katsotuksi ylön. ⁹Parempi on nöyrä, joka omansa katsoo, kuin se, joka tahtoo iso olla, ja kuitenkin puuttuu leipää. ¹⁰Vanhurskas armahtaa juhtaansa, mutta jumalattoman sydän on halutoin. ¹¹Joka peltansa viljelee, se saa leipää yltäkylläisesti; vaan joka turhia ajelee takaa, se on tyhmä. ¹²Jumalatoimien halajaa aina pahaa tehdä, mutta vanhurskaan juuri kantaa hedelmää. ¹³Ilkiä käsitetään omissa sanoissansa, vaan vanhurskas pääsee hädästä. ¹⁴Suun hedelmästä tulee paljon hyvää; ja niinkuin kukin käsillensä tehnyt on, kostetaan hänelle. ¹⁵Tyhmäin mielestä on hänen tiensä otollinen, mutta viisas ottaa neuvon. ¹⁶Tyhmä osoittaa kohta vihansa, vaan joka peittää vääryyden, se on kavala. ¹⁷Joka totuuden puhuu, se vanhurskauden ilmoittaa; mutta joka väärin todistaa, hän pettää. ¹⁸Joka ajattelematta puhuu, hän pistää niinkuin miekalla; vaan viisasten kieli on terveellinen. ¹⁹Totinen suu pysyy vahvana ijankaikkisesti, vain väärä kieli ei pysy kauvan. ²⁰Jotka pahaa ajattelevat, niiden sydämissä on petos; vaan jotka rauhaa neuvovat, niillä on ilo. ²¹Ei vanhurskaalle mitään vaaraa tapahdu; vaan jumalattomat pahuudella täytetään. ²²Petolliset huulet ovat Herralle kauhistus; vaan jotka oikein tekevät, ovat hänelle otolliset. ²³Kavala salaa taitonsa, vaan hulluin sydän ilmoittaa hulluutta. ²⁴Ahkera käsi saa hallita, vaan laiskan täytyy veronalaiseksi tulla. ²⁵Sydämellinen murhe kivistee, vaan lohdullinen sana iloittaa. ²⁶Vanhurskas on parempi lähimmäistensä, mutta jumalattoman tie viettelee hänen. ²⁷Ei petollinen asia menesty, mutta ahkera saa hyvän tavarat. ²⁸Vanhurskauden tiellä on elämä, ja hänen poluillansa ei ole kuolemaa.

13 Viisas poika ottaa isänsä kurituksen, mutta pilkkaa ja ei tottele rangaistusta. ²Suunsa hedelmästä kukin nautitsee hyvää, vaan jumalattomien sielu vääryyttä. ³Joka suunsa hallitsee, hän saa elää; vaan joka suunsa toimettomasti avajaa, se tulee hämmästyksen. ⁴Laiska pyytää ja ei saa, mutta viriät saavat yltäkylläisesti. ⁵Vanhurskas vihaa valhetta, mutta jumalatoimien häpäisee ja pilkkaa itsiänsä. ⁶Vanhurskaus varjelee nuhteettoman, mutta jumalatoimien meno kukistaa syntisen. ⁷Moni on köyhä suuressa rikkaudessa, ja moni rikas köyhyydessänsä. ⁸Rikkaudellansa

taittaa joku lunastaa henkensä; mutta joka köyhä on, ei hän kuule kuritusta. ⁹Vanhurskasten valkeus tekee iloiseksi, vaan jumalattomain kynttilä sammuu. ¹⁰Ylpeiden seas- sa on aina riita, mutta viisaus saattaa ihmisen toimelli- seksi. ¹¹Rikkaus vähenee tuhlatussa, vaan koossa pitäin se enenee. ¹²Viivytetty toivo vaivaa sydäntä; vaan kuin se tulee, jota hän toivoo, se on elämän puu. ¹³Joka sanan katsoo ylönsä, hän turmelee itsensä; mutta joka käskyä pel- kää, hän rauhassa vaeltaa. ¹⁴Viisaan oppi on elämän lähde, Välttämään kuoleman paulaa. ¹⁵Hyvä neuvo on otollinen; vaan ylönsäkatsojain tie on kova. ¹⁶Viisas tekee kaiken toi- mellisesti, vaan hullu ilmoittaa tyhmyyden. ¹⁷Jumalatoim- sanansaattaja lankee onnettomuuteen, vaan totinen lähe- tys on terveellinen. ¹⁸Joka kurituksen hylkää, hänellä on köyhyys ja häpiä; vaan joka antaa itsensä rangaista, hän tulee kunniaan. ¹⁹Kun toivo tulee täytetyksi, niin sydän iloitsee; mutta joka pahuutta välttää; on hulluille kauhis- tukseksi. ²⁰Joka viisasten kanssa käyskentelee, hän tulee viisaaksi; vaan joka hulluin kumppani on, hän tulee vahin- koon. ²¹Pahuus noudattaa syntisiä, mutta vanhurskailla kostetaan hyvydellä. ²²Hyvällä on perilliset lasten lapsis- sa; vaan syntisen tavara vanhurskaalle säästetään. ²³Paljo ruokaa on köyhän kynnessä; vaan jotka vääräytettyvät, ne hukkuvat. ²⁴Joka vitsaansa säästää, hän vihaa lastan- sa; vaan joka häntä rakastaa, hän aikansa sitä kurittaa. ²⁵Vanhurskas syö, että hänen sielunsa ravittaisiin; vaan jumalattomain vatsa on tyytymätön.

¹⁴Viisas vaimo rakentaa huoneensa, vaan hullu kukis- taa sen teollansa. ²Joka vaeltaa oikiaa tietä, se pelkää Her- ra; mutta se, joka poikkeaa pois tieltänsä, ylönsäkatsoo hä- nen. ³Tyhmän suussa on ylpeyden vitsa; vaan viisasten huulet varjelevat heitä. ⁴Jossa ei härkiä ole, siinä seimet puhtaana ovat; vaan jossa juhdat työtä tekevät, siinä tu- loa kyllä on. ⁵Totinen todistaja välttää valhetta; vaan vää- rä todistaja rohkiasti valhettelee. ⁶Pilkkaaja etsii viisaut- ta, ja ei löydä; vaan toimelliset viisauden huokiasti saavat. ⁷Mene pois tyhmän tykö; sillä et sinä opi mitään häneltä. ⁸Toimellisen viisaus on teistänsä ottaa vaarin; vaan tyh- män hulluus on sula petos. ⁹Tyhmä nauraa syntiä, mut- ta hurskasten välillä on hyvä suosio. ¹⁰Koska sydän on murheellinen, niin ei auta ulkonainen ilo. ¹¹Jumalattomain huoneet kukistetaan, vaan jumalisten majat viheriöitsevät. ¹²Monella on tie mielestänsä oikia, vaan viimeiseltä johdat- taa se kuolemaan. ¹³Naurun jälkeen tulee murhe, ja ilon perästä suru. ¹⁴Tyhmälle tapahtuu laittamisensa jälkeen, vaan hyvä ihminen asetetaan hänen ylitsensä. ¹⁵Taitamaton uskoo kaikki, mutta ymmärtäväinen ottaa teistänsä vaar- in. ¹⁶Viisas pelkää ja karttaa pahaa, vaan tyhmä päätä- havin menee. ¹⁷Äkillinen ihminen tekee hullun töitä, ja kavala ihminen tulee vihattavaksi. ¹⁸Taitamattomat peri- vät tyhmyyden; vaan se on toimellisten kruunu, että he toimellisesti tekevät. ¹⁹Häijyn täytyy kumartaa hyviä, ja jumalattomat vanhurskasten porteissa. ²⁰Köyhää vihaavat

hänen lähimmäisensäkin; vaan rikkaalla on monta ystävää. ²¹Joka katsoo lähimmäisensä ylönsä, hän tekee syntiä; vaan autuas on se, joka viheliäistä armahtaa. ²²Jotka viekkau- dessa vaeltavat, niiltä puuttuu; mutta jotka hyvää ajatte- levat, niille tapahtuu hyvyys ja uskollisuus. ²³Jossa työtä tehdään, siinä kyllä on; vaan joka tyhjiin puheisiin tyy- tyy, siinä on köyhyys. ²⁴Viisasten rikkaus on heidän kruu- nansa, mutta tyhmin hulluus on hulluus. ²⁵Uskollinen todistaja vapahtaa hengen, vaan väärä todistaja pettää. ²⁶Joka Herraa pelkää, hänellä on vahva linna, ja hänen lapsensa varjellaan. ²⁷Herran pelko on elämän lähde, et- tä kuoleman nuora välttää taidetaan. ²⁸Koska kuninkaalla on paljo väkeä, se on hänen kunniansa; vaan koska vähä on väkeä, se tekee päämiehen kehnoksi. ²⁹Joka on pitkä- mielinen, se on viisas; vaan joka äkillinen on, se ilmoittaa tyhmyyden. ³⁰Leppyinen sydän on ruumiin elämä; vaan kateus on märkä luissa. ³¹Joka köyhälle tekee väkivaltaa, hän laittaa hänen luojansa; vaan joka armahtaa vaivais- ta, se kunnioittaa Jumalaa. ³²Pahuutensa tähden jumala- toim kukistetaan; vaan vanhurskas on kuolemassakin roh- kia. ³³Toimellisen sydämessä lepää viisaus; mutta mitä tyh- män mielessä on, se tulee ilmi. ³⁴Vanhurskaus korottaa kansan, vaan synti on kansan häpiä. ³⁵Toimellinen palve- lia on kuninkaalle otollinen; vaan häpiällistä palvelia ei hän kärsi.

¹⁵Suloinen vastaus hillitse vihan, mutta kova sana saat- taa mielen karvaaksi. ²Viisasten kieli saattaa opetuksen su- loiseksi, vaan tyhmin suu aina hulluuta sylkee. ³Herran sil- mät katselevat joka paikassa, sekä pahat että hyvät. ⁴Terveellinen kieli on elämän puu: vaan valhettelevalainen saattaa sydä- men kivun. ⁵Tyhmä laittaa isänsä kurituksen; vaan joka rangaistuksen ottaa, hän tulee taitavaksi. ⁶Vanhurskaan huoneessa on yltäkylä; vaan jumalattoman saalis on hävin- tö. ⁷Viisasten huulet jakavat neuvoa; vaan tyhmin sydän ei ole niin. ⁸Jumalattoman uhri on Herralle kauhistus; vaan jumalisten rukous on hänelle otollinen. ⁹Jumalattoman tie on Herralle kauhistus; vaan joka vanhursjautta noudat- taa, on hänelle rakas. ¹⁰Kuritus on sille paha, joka hyl- kää tiensä: ja joka rangaistusta vihaa, hänen pitää kuole- man. ¹¹Helvetti ja kadotus on Herran edessä: kunka pal- jon enemmän ihmisten lasten sydämet. ¹²Ei pilkkaaja ra- kasta sitä, joka häntä rankaisee, ja ei hän mene viisasten tykö. ¹³Iloinen sydän tekee iloiset kasvot; vaan koska sy- dän on surullinen, niin rohkeus raukee. ¹⁴Ymmärtäväinen sydän etsii viisautta; vaan tyhmin suu tyhmyydellä ravi- taan. ¹⁵Surullisella ihmisellä ei ole koskaan hyvää päivää; vaan jolla hyvä sydän on, hänellä on joka päivä vieraspi- to. ¹⁶Parempi on vähä Herran pelvossa, kuin suuri tava- ra ilman lepoa. ¹⁷Parempi on ateria kaalia rakkaudessa, kuin syötetty härkä vihassa. ¹⁸Vihainen mies saattaa to- ran matkaan; mutta kärsivällinen asettaa riidan. ¹⁹Laiskan tie on orjantappurainen; vaan hurskasten tie on tasainen. ²⁰Viisas poika iloittaa isänsä, ja hullu ihminen häpäisee

äitinsä. ²¹Hulluulle on tyhmyys iloksi; vaan toimellinen mies pysyy oikiällä tiellä. ²²Aivoitus raukee ilman neuvoaa; vaan jossa monta neuvonantajaa on, se on vahva. ²³Se on ihmisen ilo, että hän toimella vastata taitaa, ja aikansa sanottu sana on otollinen. ²⁴Elämän tie johdattaa viisaan ylöspäin, välttämään helvettiä, joka alhaalla on. ²⁵Herra ylpeiden huoneet kukistaa, ja vahvistaa lesken rajat. ²⁶Ilkiään aivoitukset ovat Herralle kauhistukseksi; vaan toimellinen puhe on otollinen. ²⁷Ahneudella voitettut kukistavat oman huoneensa; vaan joka lahjoja vihaa, saa elää. ²⁸Vanhurskaan sydän ajattelee vastausta; vaan jumalattoman suu ammuttaa pahaa. ²⁹Herra on kaukana jumalattomista; vaan hän kuulee vanhurskusten rukoukset. ³⁰Suloinen kasvo iloittaa sydämen: hyvä sanoma tekee luut lihaviksi. ³¹Korva, joka kuulee elämän rangaistusta, on asuva viisasten seassa. ³²Joka ei itsiänsä salli kurittaa, se katsoo yön sielunsa; vaan joka rangaistusta kuulee, hän tulee viisaaksi. ³³Herran pelko on kuritus viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.

16 Ihminen aikoo sydämessänsä; vaan Herralta tulee kielien vastaus. ²Jokaisen mielestä on hänen tiensä puhdas; mutta Herra tutkistelee sydämet. ³Anna Herran haltuun sinun työsi, niin sinun aivoituksesi menestyy. ⁴Herra tekee kaikki itse tähtensä, niin myös jumalattoman pahaksi päiväksi. ⁵Jokainen ylpiä on Herralle kauhistus, ja ei pääse rankaisematta, ehkä he kaikki yhtä pitäisivät. ⁶Laupiuden ja totuuden kautta pahateko sovitetaan, ja Herran pelvolla paha vältetään. ⁷Jos jonkun tiet ovat Herralle kelvolliset, niin hän myös kääntää hänen vihamiehensä rauhaan. ⁸Parempi on vähä vanhurskaudessa, kuin suuri saalis vääryydessä. ⁹Ihmisen sydän aikoo tiensä; vaan Herra johdattaa hänen käymisensä. ¹⁰Ennustus on kuninkaan huulissa: ei hänen suunsa puhu tuomiossa väärin. ¹¹Oikia puntari ja vaaka on Herralta, ja kaikki painokivet kukkarossa ovat hänen tekoansa. ¹²Kuninkaan edessä on kauhistus väärin tehdä; sillä vanhurskaudella istuin vahvistetaan. ¹³Oikia neuvo on kuninkaalle otollinen; ja joka oikein puhuu, häntä rakastetaan. ¹⁴Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja; ja viisas mies lepyttää hänen. ¹⁵Kuin kuninkaan kasvo on leppyinen, siinä on elämä, ja hänen armonsa on niinkuin hiljainen sade. ¹⁶Ota viisautta tykös, sillä se on parempi kultaa: ja saada ymmärrystä on kalliimpi hopiaa. ¹⁷Siviän tiet välttävät pahaa, ja joka sielunsa varjelee, se tietänsä ottaa vaarin. ¹⁸Joka alennetaan, se ensisti tulee ylpiäksi; ja ylpeys on aina lankeemuksen edellä. ¹⁹Parempi on nöyränä olla siveiden kanssa, kuin jakaa suurta saalista ylpeiden kanssa. ²⁰Joka jonkun asian viisaasti alkaa, hän löytää onnen; ja se on autuas, joka luottaa Herraan. ²¹Toimellinen mies ylistetään viisautensa tähden; ja suloinen puhe lisää oppia. ²²Viisaus on elämän lähde hänelle, joka sen saanut on, vaan tyhmäin oppi on hulluus. ²³Viisas sydän puhuu toimellisesti, ja hänen huulensa opettavat hyvin. ²⁴Sulaiset sanat ovat mesileipää; ne lohduttavat sielua, ja virvoittavat

luut. ²⁵Monella on tie mielestensä oikia, vaan se johdattaa viimein kuolemaan. ²⁶Moni tulee suureen vahinkoon oman suunsa kautta. ²⁷Jumalatoim ihminen kaivaa onnettomuutta, ja hänen suussansa palaa niinkuin tuli. ²⁸Väärä ihminen saattaa riidan, ja panettelia tekee ruhtinaat eripuraisiksi. ²⁹Viekas ihminen houkuttelee lähimmäistensä, ja johdattaa hänen pahalle tielle. ³⁰Joka silmää iskee, ei se hyvää ajattele, ja joka huuliansa pureskelee, se pahaa matkaan saattaa. ³¹Harmaat hiukset ovat kunnian kruunu, joka löydetään vanhurskauden tiellä. ³²Kärsivällinen on parempi kuin väkevä; ja joka hillitsee mielensä, on parempi, kuin se joka kaupungin voittaa. ³³Arpa heitetään syliin, vaan Herralta tulee kaikki sen meno.

17 Kuiva pala, siinä jossa rauha on, on parempi kuin huone teurasta täynnä riidassa. ²Toimellinen palvelia hallitsee häpiällisiä lapsia, ja hän jakaa perintöä veljein välillä. ³Niinkuin tuli koettelee hopian ja ahjo kullaa, niin Herra tutkistelee sydämet. ⁴Paha ottaa pahoista suista vaarin, ja petollinen kuuntelee mielellensä vahingollista kieltä. ⁵Joka köyhää syljeskelee, se häpäisee Luojaansa; ja joka iloitsee toisen vahingosta, ei pääse rankaisematta. ⁶vanhain kruunu ovat lasten lapset, ja lasten kunnia ovat heidän isänsä. ⁷Ei sovi tyhmäin puhua korkeista asioista, paljoa vähemmän päämiehen valhetella. ⁸Jolla vara on lahja antaa, se on niinkuin kallis kivi: kuhunka hän itsensä kääntää, niin hän viisaana pidetään. ⁹Joka syntii peittää, se saattaa itsellensä ystävyuden; vaan joka asian ilmoittaa, se saattaa ruhtinaat eripuraisiksi. ¹⁰Sanat vaikuttavat enemmän toimellisen tykönä, kuin sata haavaa tyhmän tykönä. ¹¹Niskuri tosin etsii vahinkoa, vaan julma enkeli lähetetään häntä vastaan. ¹²Parempi on kohdata karhua, jolta pojat ovat otetut pois, kuin hullua hulluudessaansa. ¹³Joka kostaan hyvän pahalla, ei hänen huoneestansa pidä pahuus luopuman. ¹⁴Riidan alku on niinkuin vewsi, joka itsensä leikkaa ulos: lakkaa riidasta ennenkuin sinä siihen sekaannut. ¹⁵Joka jumalattoman hurskaaksi sanoo, ja joka vanhurskaan soimaa jumalattomaksi, ne molemmat ovat Herralle kauhistus. ¹⁶Mitä tyhmä tekee kädessensä rahalla, ettei hänellä ole sydäntä ostaa viisautta? ¹⁷Ystävä rakastaa ainian, ja veli tulee julki hädässä. ¹⁸Se on tyhmä ihminen, joka kätensä taritsee, ja takaa lähimmäisensä. ¹⁹Joka toraa rakastaa, se rakastaa syntiä; ja joka ovensa korottaa, se etsii onnettomuutta. ²⁰Häijy sydän ei löydä mitään hyvää; ja jolla paha kieli on, se lankee onnettomuuteen. ²¹Joka tyhmän synnyttää, hänellä on murhe, ja tyhmän isällä ei ole iloa. ²²Iloinen sydän tekee elämän suloiseksi, vaan surullinen sydän kaivaa luut. ²³Jumalatoim ottaa mielellensä salaisesti lahjoja, mutkatakseen lain teitä. ²⁴Toimellinen mies laittaa itsensä viisaasti, vaan tyhmä heittelee silmiänsä sinne ja tänne. ²⁵Hullu popika on isänsä suru, ja äidillensä murhe, joka hänen synnyttänyt on. ²⁶Ei ole se hyvä, että vanhurskalle tehdään väärin, taikka että sitä ruhtinasta lyödään, joka oikein tuomitsee. ²⁷Toimellinen mies taitaa puheensa tal-

lella pitää, ja taitava mies on kallis sielu. ²⁸Jos tyhmä vaiti olis, niin hän viisaaksi luettaisiin, ja toimelliseksi, jos hän suunsa pitäis kiinni.

18Eripurainen etsii mitä hänelle kelpaa, ja sekoittaa itsensä kaikkiin asioihin. ²Tyhmällä ei ole himo ymmärkykseen, vaan niitä ilmoittamaan, mitkä ovat hänen sydämessänsä. ³Jumalattoman tullessa tulee ylönkatse, pilkka ja häpiä. ⁴Sanat ihmisen suussa ovat niinkuin syvät vedet, ja viisauden lähde on täynnä virtaa. ⁵Ei ole hyvä katsoa jumalattomain muotoa, ja sortaa vanhurskasta tuomiossa. ⁶Tyhmän huulet saattavat toran, ja hänen suunsa noudattaa haavoja. ⁷Tyhmän suu häpäisee itsensä, ja hänen huulensa ovat paula omalle omalle sielulle. ⁸Panetteian sanat ovat haavat, ja käyvät läpi sydämen. ⁹Joka laiska on työssänsä, hän on sen veli, joka vahinkoa tekee. ¹⁰Herran nimi on vahva linna: vanhurskas juoksee sinne, ja tulee varjelluksi. ¹¹Rikkaan tavara on hänelle vahva kaupunki, ja niinkuin korkea muuri hänen mielestensä. ¹²Kuin joku lankee, niin hänen sydämensä ensisti tulee ylpiäksi, ja ennenkuin joku kunniaan tulee, pitää hänen nöyrän oleman. ¹³Joka vastaa ennekuin hän kuulee, se on hänelle hulluudeksi ja häpiäksi. ¹⁴Ihmisen henki pitää ylös hänen heikkoutensa; vaan murheellista henkeä kuka voi kärsiä? ¹⁵Ymmärtäväinen sydän saa viisauden, ja viisasten korva etsii taitoa. ¹⁶Ihmisen lahja tekee hänelle avaran sian, ja saattaa suurten herrain eteen. ¹⁷Jokaisella on ensisti omassa asiassansa oikeus; vaan kuin hänen lähimmäisensä tulee, niin se löydetään. ¹⁸Arpa asettaa riidan, ja eroittaa voimallisten vaiheella. ¹⁹Vihoitettu veli pitää puoltansa lujemmin kuin vahva kaupunki; ja riita pitää kovemmin puolensa kuin telki linnan edessä. ²⁰Sen jälkeen kullekin maksetaan, kuin hänen suunsa on puhunut; ja hän ravitaan huultensa hedelmästä. ²¹Kuolema ja elämä on kielen voimassa: joka häntä rakastaa, se saa syösä hänen hedelmästänsä. ²²Joka aviovaimon osaa, hän löytää hyvän kappaleen, ja saa mielisuosionsa Herralta. ²³Köyhä mies puhuu nöyrästi, vaan rikas vastaa ylpiästi. ²⁴Ihminen, jolla on ystävä, pitää oleman ystävällinen; sillä ystävä pitää lujemmin hänen kansansa kuin veli.

19Köyhä joka siveydessä vaeltaa, on parempi kuin väärä huulissansa, joka kuitenkin tyhmä on. ²Joka ei toimella laita, ei hänelle hyvin käy; ja joka on nopsa jaloista, se loukkaa itsensä. ³Ihmisen tyhmyys eksyttää hänen tiensä, niin että hänen sydämensä vihastuu Herraa vastaan. ⁴Tavara tekee monta ystävää, vaan köyhä hyljätään ystäviltiltä. ⁵Ei väärä todistaja pidä pääsemän rankaisematta; joka rohkiasti valehtelee, ei hänen pidä selkeämän. ⁶Moni rukoilee päämiestä, ja jokainen on hänen ystävänsä, joka lahjoja jakaa. ⁷Köyhää vihaavat kaikki hänen veljensä, ja hänen ystävänsä vetäytyvät taamma hänestä; ja joka sanoihin luottaa, ei hän saa mitään. ⁸Joka viisas on, hän rakastaa henkeänsä, ja joka toimellinen on, se löytää hy-

vän. ⁹Väärä todistaja ei pidä pääsemän rankaisematta; ja joka rohkiasti valehtelee, se kadotetaan. ¹⁰Ei hullulle sovi hyvät päivät, paljoa vähemmin palvelian päämiehiä hallita. ¹¹Joka on kärsivällinen, se on toimellinen ihminen; ja se on hänelle kunniaksi, että hän viat välttää. ¹²Kuninkaan viha on niinkuin nuoren jalopecuran kiljuminen; mutta hänen ystävyytensä on niinkuin kaste ruoholle. ¹³Hullu poika on isänsä murhe, ja riitainen vaimo on niinkuin alinomainen pisaroitsemisen. ¹⁴Huoneet ja tavarat peritään vanhemmilta, vaan toimellinen emäntä tulee Herralta. ¹⁵Laiskuus tuonun, ja joutilas sielu kärsii nälkää. ¹⁶Joka käskyt pitää, hän on vapahtanut henkensä; vaan joka tiensä hylkää, hänen pitää kuoleman. ¹⁷Joka köyhää armahtaa, hän lainaa Herralle, joka hänen hyvän työnsä hänelle jälleen maksava on. ¹⁸Kurita lastas, koska vielä toivo on; mutta älä pyydä häntä tappa; ¹⁹Sillä suuri julmuus saattaa vahingon: sentähden laske vallallensa, ja kurita häntä toistamiseen. ²⁰Kuule neuvoa ja ota kuritus vastaan, tullakses vihdoinkin viisaaksi. ²¹Monet aivoitukset oavt miehen sydämessä; mutta Herran neuvo on pysyväinen. ²²Ihmille kelpaa hänen laupeutensa, ja köyhä mies on parempi kuin valehtelia. ²³Herran pelko saattaa elämän, ja se pysyy ravittuna, ettei mikään paha häntä lähesty. ²⁴Laiska kätkee kätensä poveensa, ja ei vie sitä jälleen suuhunsa. ²⁵Jos pilkkaajaa lyödään, niin taitamaton tulee viisaaksi; ja jos toimellista lyödään, niin hän tulee toimelliseksi. ²⁶Joka vaivaa isänsä, ja ajaa ulos äitinsä, hän on häpeämätön ja kirottu lapsi. ²⁷Lakkaa poikani, kuuntelemasta sitä neuvoa, joka sinua viettelee pois toimellisesta opista. ²⁸Väärä todistus häpäisee tuomion, ja jumalattomain suu nielee vääryyden. ²⁹Pilkkaajille on rangaistus valmistettu, ja haavat hulluin selkään.

20Viina tekee pilkkaajaksi, ja väkevät juotavat tekevät tyhmäksi: joka niitä halajaa, ei hän ikinä viisaaksi tule. ²Kuninkaan peljättämys on niinkuin nuoren jalopecuran kiljuminen: joka hänen vihoittaa, hän tekee omaa henkeänsä vastoin. ³Miehen kunnia on olla ilman riitaa; vaan jotka mielellänsä riitelevät, ovat kaikki tyhmät. ⁴Kylmän tähden ei tahdo laiska kyntää; sentähden hän elonaikana kerjää, ja ei saa mitään. ⁵Neuvo on miehen sydämessä niinkuin syvä vesi; mutta toimellinen ammuntaa sen ylös. ⁶Monta ihmistä kerskataan hyväksi; vaan kuka löytää jonkun, joka todella hyvä on? ⁷Vanhurskas siveydessä vaeltaa; hänen lastensa käy hyvin hänen perässensä. ⁸Kuningas, joka istuu istuimella tuomitsemaan, hajoittaa kaikki, jotka pahat ovat, silmillänsä. ⁹Kuka sanoo: minä olen puhdas sydämesäni, ja vapaa synnistäni? ¹⁰Monenlainen vaaka ja mitta ovat molemmat kauhistus herralle. ¹¹Nuorukainen tunnetaan menostansa, jos hän siviäksi ja toimelliseksi tuleva on. ¹²Kuulevaisen korvan ja näkeväisen silmän on Herra molemmat tehnyt. ¹³Älä rakasta unta, ettes köyhtyisi: avaa silmäsi, niin sinä saat kyllän leipää. ¹⁴Paha, paha, sanoo ostaja; mutta mentyänsä pois hän kerskaa. ¹⁵Kultaa ja

kalliita kiviä löydetään kyllä, vaan toimellinen suu on kallis kappale. ¹⁶Ota hänen vaattensa joka muukaisen takaa: ja ota häneltä pantti tuntemattoman edestä. ¹⁷Varastettu leipä maistuu miehelle hyvin; vaan sitte pitää hänen suunsa oleman täynnä teräviä kiviä. ¹⁸Aivoitukset menestyvät, kuin ne neuvotella toimitetaan, ja sodat myös pitää toimella pidettämän. ¹⁹Älä sekoita sinuas sen kanssa, joka salaisuuden ilmoittaa, ja joka panettelee, ja jolla petollinen suu on. ²⁰Joka isäänsä ja äitiänsä kiroilee, hänen kynttilänsä pitää sammuman synkiässä pimeydessä. ²¹Perintö, johon varhain kiiruhdetaan, on viimeiseltä ilman siunausta. ²²Älä sano: minä kostan pahan; odota Herraa, hän auttaa sinua. ²³Monenlaiset puntarit ovat Herralle kauhistus, ja väärä vaaka ei ole hyvä. ²⁴Jokaisen retket tulevat Herralta: kuka ihminen taitaa ymmärtää tiensä? ²⁵Se on ihmiselle paula, kuin hän pilkkaa pyhää, ja etsii sitte lupauksia. ²⁶Viisas kuningas hajottaa jumalattomat, ja antaa ratsasten käydä heidän päällitsensä. ²⁷Herran kynttilä on ihmisen henki: hän käy läpi koko sydämen. ²⁸Laupius ja totuus varjelee kuninkaan, ja hän vahvistaa istuimensa laupiudella. ²⁹Nuorten miesten väkevyys on heidän kunniansa, ja harmaat karvat on vanhain kaunistus. ³⁰Haavoilla pitää pahuus ajettaman pois, ja koko sydämen kivulla.

21 Kuninkaan sydän on Herran kädessä, niinkuin vesiojat, ja hän taittaa sen kuhunka tahtoo. ²Jokainen luulee tiensä oikiaksi, vaan Herra koettelee sydämet. ³Hyvin ja oikein tehdä, on Herralle otollisempi kuin uhri. ⁴Ylpiät silmät ja paisunut sydän, ja jumalattomain kynttilä on synti. ⁵Ahkeran miehen aivoitukset tuovat yltäkylläisyyden; vaan joka pikainen on, se tulee köyhäksi. ⁶Joka tavaran kokoo valheella, se on kulkeva turhuus, niiden seassa, jotka kuolemaa etsivät. ⁷Jumalattomain raatelemus pitää heitä peljättämän; sillä ei he tahtoneet tehdä, mitä oikia on. ⁸Jumalattoman ihmisen tie on outo; mutta puhtaan työ on oikia. ⁹Parempi on asua katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa. ¹⁰Jumalattoman sielu toivottaa pahaa, ja ei suo lähimmäisellensä mitään. ¹¹Kuin pilkkaaja rangaistaan, niin tyhmät viisaaksi tulevat, ja kuin viisas tulee opetetuksi, niin hän ottaa opin. ¹²vanhurskas pitää itsensä viisaasti jumalattoman huonetta vastaan; vaan jumalattomat kietovat itsensä onnettomuuteen. ¹³Joka tukitsee korvansa köyhän huudolta, hänen pitää myös huutaman, ja ei kuultaman. ¹⁴Salainen lahja asettaa vihan, ja helmaan anto lepyttä suurimman kiukun. ¹⁵Se on vanhurskaille ilo, tehdä mikä oikia on, vaan pahantekiöillä on pelko. ¹⁶Ihminen joka poikkeee viisauden tieltä, pitää oleman kuolleiden joukossa. ¹⁷Joka hekumaa rakastaa, se tulee köyhäksi; ja joka viinaa ja öljyä rakastaa, ei hän tule rikkaaksi. ¹⁸Jumalatoim pitää annettaman ulos vanhurskaan siaan, ja ylönkatsoja siveiden edestä. ¹⁹Parempi on asua autiossa maassa kuin riitaisen ja vihaisen vaimon kanssa. ²⁰Viisaan huoneessa on suloinen tavara ja öljy, vaan tyhmä ihminen sen tuhlaa. ²¹Joka vanhurs-

kautta ja hyvyyttä noudattaa, hän löytää elämän, vanhurskautensa ja kunnian. ²²Viisas mies voittaa väkevään kaupungin, ja kukistaa heidän uskalluksensa vahvuuden. ²³Joka suunsa ja kieliensä hillitsee, hän varjelee sielunsa ahdistuksesta. ²⁴Joka ynseä ja ylpiä on, hän kutsutaan pilkkaajaksi, joka vihassa ynseytensä näyttää. ²⁵Laiskan himo tappaa hänen, ettei hänen kätensä tahtoneet mitään tehdä: ²⁶Hän himoitsee suuresti kaiken päivän; muuta vanhurskas antaa, ja ei kiellä. ²⁷Jumalattomain uhri on kauhistus, semminkin kuin se synnissä uhrataan. ²⁸Väärän todistajan pitää hukkuman; vaan joka tottelee, hän saa aina puhua. ²⁹Jumalatoim juoksee päätähävin lävitse: mutta hurskas ojentaa tiensä. ³⁰Ei yksikään viisaus, eli ymmärrys, eikä neuvo, auta herraa vastaan. ³¹Hevoset valmistetaan sodan päiväksi; mutta voitto tulee herralta.

22 Hyvä sanoma on kalliimpi kuin suuri rikkaus, ja suosio on parempi kuin hopia ja kulta. ²Rikas ja köyhä tulevat toinen toistansa vastaan: ja Herra on ne kaikki tehnyt. ³Viisas näkee pahan, ja karttaa; taitamattomat juoksevat lävitse, ja saavat vahingon. ⁴Nöyryyden ja Herran pelvon palkka on rikkaus, kunnia ja elämä. ⁵Orjantappurat ja paulat ovat värän tiellä; vaan joka siitä taamma vetäytyy, hän varjelee henkensä. ⁶Niinkuin sinä lapsen totutat nuoruudessa, niin ei hän siitä luovu, kuin hän vanhenee. ⁷Rikas vallitsee köyhiä, ja joka lainaksi ottaa, hän on lainaajan orja. ⁸Joka vääryyttä kylvää, se niittää vaiivan, ja hänen pahuutensa hukkuu vitsalla. ⁹Laupiaat silmät siunataan, sillä hän antaa leivästä köyhälle. ¹⁰Aja pilkkaaja pois, niin riita asettuu, ja tora ja häväistys lakkaa. ¹¹Joka sydämen puhtautta rakastaa, sen huulet ovat otolliset, ja kuningas on hänen ystävänsä. ¹²Herran silmät varjelevat hyvän neuvon, ja kukistavat ylönkatsojan sanat. ¹³Laiska sanoo: jalopeura on ulkona, ja minä tapetaan kadulla. ¹⁴Porttoin suu on syvä kuoppa: joka ei Herran suosiossa ole, hän lankee siihen. ¹⁵Hulluus riippuu nuorukaisen sydämessä, vaan kurituksen viitsa ajaa sen kauvas hänestä. ¹⁶Joka köyhälle tekee vääryyttä enentääksensä tavaraansa, hänen pitää itse rikkaalle antaman, ja tosin köyhäksi tuleman. ¹⁷Kallista korvas ja kuule viisasten sanat, ja pane minun oppini sydämees. ¹⁸Sillä se on sinulle suloinen, jos sinä pidät sen mielessäs, ja ne sovitetaan yhteen sinun huulilles. ¹⁹Että sinun toivos olis Herrassa, olen minä sinua tänäpänevä neuvonut; niin ota myös sinä näistä vaari. ²⁰Enkö minä ole suurista asioista kirjoittanut sinun etees, neuvoin ja opettain? ²¹Osoittaakseni sinulle vahvan totuuden perustuksen, vastatakses niitä oikein, jotka sinun lähettävät. ²²Älä ryöstä köyhää, vaikka hän köyhä on, ja älä solvaise vaivaista portissa. ²³Sillä Herra ajaa heidän asian, ja sortaa heidän soortajansa. ²⁴Älä antaudu vihaisen miehen seuraan, ja älä ole julman tykönä, ²⁵Ettes oppisi hänen teitensä, ja saisi sielulles paulaa. ²⁶Älä ole niiden tykönä, jotka kättä lyövät ja velkaa takaavat; ²⁷Sillä jos sinulla ei ole varaa maksaa, niin vuotees otetaan altas pois.

²⁸Älä siirrä takaperin entisiä rajoja, jotka esi-isäs tehneet ovat. ²⁹Jos sinä näet nopsan miehen asiassansa, sen pitää seisoman kuninkaan edessä: ei hänen pidä seisoman halpain edessä.

23Koskas istus ja syöt jonkun herran kanssa, niin ota visu vaari, kuka edessä on. ²Ja pane veitsi kaulaas, jos sinä tahdot henkes pitää. ³Älä himoitse hänen herkustansa; sillä se on petollinen leipä. ⁴Älä vaivaa sinuas tullakses rikkaksi, ja lakkaa sinun viisaudesta. ⁵Älä lennätä silmiäs sen jälkeen, jota et sinä taida saada; sillä se tekee itsellensä siivet niinkuin kotka, ja lentää taivasta päin. ⁶Älä syö leipää kateen kanssa, ja älä himoitse hänen hänen herkkuaansa. ⁷Sillä niinkuin hän itse sydämessänsä ajattelee, niin se on; hän sanoo sinulle: syö ja juo, ja ei kuitenkaan ole hänen mielensä sinun kanssa. ⁸Sinun palas, jotka syönyt olet, pitää sinun oksentaman, ja sinun ystävälliset puhees pitää hukkaan tuleman. ⁹Älä puhu hullun korvissa; sillä hän katsoo sinun toimellisen puheen ylös. ¹⁰Älä siirrä takaperin entisiä rajoja, ja älä mene orpoin pellolle. ¹¹Sillä heidän lunnastajansa on voimallinen: hän toimittaa heidän asiansa sinua vastaan. ¹²Anna sydämes kuritukseen, ja korvas toimelliseen puheeseen. ¹³Älä lakkaa lasta kurittamasta; sillä jos sinä häntä vitsalla lyöt, niin ei hän kuole. ¹⁴Sinä lyöt häntä vitsalla, vaan sinä vapahdat hänen sielunsa helvetistä. ¹⁵Poikani, jos sinä viisas olet, niin myös sydämeni iloitsee. ¹⁶Ja minun munaskuuni ovat riemuiset, koska sinun huules puhuvat, mikä oikia on. ¹⁷Älköön sinun sydämes kiivoitelko syntisiä, vaan olkoon Herran pelvossa joka päivä. ¹⁸Sillä se on sinulle viimein hyväksi, ja ei sinun odottamisen puutu. ¹⁹Kuule, poikani, ja ole viisas, ja johdata sydämes tielle. ²⁰Älä ole juomarien ja syömärien seassa. ²¹Sillä juomarit ja syömärit köyhtyvät, ja unikeko pitää ryysyissä käymän. ²²Kuule isäas, joka sinun siittänyt on, ja älä katso äitiäs ylös, kuin hän vanhaksi tulee. ²³Osta totuutta, ja älä sitä myy, niin myös viisautta, oppia ja ymmärrystä. ²⁴Vanhurskaan isä suuresti riemuitsee; ja joka viisaan siittänyt on, hän iloitsee hänestä. ²⁵Anna isäs ja äitis iloita; ja riemuitkaan se, joka sinun synnyttänyt on. ²⁶Anna minulle, poikani, sydämes, ja sinun silmäs pitköön minun tieni. ²⁷Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo. ²⁸Ja hän väijyy niinkuin saalista, ja saattaa monta tottelemattomaksi ihmisten seassa. ²⁹Kussa on kipu? kussa murhe? kussa tora? kussa valitus? kenellä haavat ilman syytä? kenellä punaiset silmät? ³⁰Siinä, kussa viinan tykönä viivytään, ja tullaan tyhjentämään, mitä sisälle pantu on. ³¹Älä katsele viinaa, vaikka se punoitaa, ja on selkiänä lasissa, ja huokiasti menee alas; ³²Vaan viimeiseltä puree se niinkuin käärme, ja pistää niinkuin kyykäärme. ³³Niin katsovat sinun silmäs muita vaimoja, ja sinun sydämes puhuu toimeettomia asioita, ³⁴Ja sinä tulet niinkuin se, joka makaa keskellä merta, ja niinkuin se joka makaa ylhäällä haahden pielen päässä. ³⁵Sinä sanot; he löivät minua, vaan en minä kipua tuntenut; he sysivät

minua, ja en minä tiennyt. Kuin minä herään, niin tahdon minä vielä niin tehdä, ja sitä enempi etsiä.

24Älä ole kiivas pahain ihmisten kanssa, ja älä himoitse olla heitä läsnä; ²Sillä heidän sydämensä pyytää vahingoittaa, ja heidän huulensa neuvovat pahuuteen. ³Viisaudella raknetaan huone, ja toimella se vahvistetaan. ⁴Taidolla kammio täytetään kaikkinaisista kalliista ja jaloista tavarista. ⁵Viisas mies on väkevä, ja toimellinen mies on voimallinen väestä. ⁶Sillä neuvolla sodatkin pidetään: ja jossa monta neuvonantajaa on, siinä on voitto. ⁷Viisaus on hullulle ylen korkia, ei hän tohdi avata suutansa portissa. ⁸Joka ajattelee pahaa tehdäkensä, se kutsutaan pahain ajatusten päämieheksi. ⁹Tyhmän ajatus on synty, ja pilkkaaja on kauhistus ihmisille. ¹⁰Ei se ole väkevä, joka ei tuskassa vahva ole. ¹¹Auta niitä, joita tappaa tahdotaan, ja älä vedä sinuas pois pois niiden tyköä, jotka kuoletaan. ¹²Jos sinä sanot: katso, emme ymmärrä sitä! luuletkos, ettei se, joka sydämet tutkii, sitä ymmärrä? ja se, joka sielustas ottaa vaarin, tunne sitä ja kosta ihmiselle tekonsa jälkeen? ¹³Syö, poikani, hunajaa; sillä se on hyvä, ja mesileupä on makia suus laelle. ¹⁴Niin on myös viisauden oppi sielulles: koskas sen löydät, niin sinun viimein käy hyvin, ja ei sinun toivos ole turha. ¹⁵Älä vartioitse vanhurskaan huonetta, sinä jumalatoim, älä hukkaa hänen lepoansa. ¹⁶Sillä vanhurskas taitaa langeta seitsemän kertaa, ja nousee jälleen; mutta jumalattomat kaatuvat onnettomuuteen. ¹⁷Älä iloitse vihamiehen vahingosta, ja älköön sinun sydämes riemuitko hänen onnettomuudestaan, ¹⁸Ettei Herra näkisi sitä, ja se olis hänelle kelvotoim, ja hän kääntäis vihansa pois hänen päältänsä. ¹⁹Älä vihastu pahain päälle, älä myös ole kiivas jumalattomain tähden; ²⁰Sillä ei häijyllä ole mitään toivomista, ja jumalattomain kynttilä pitää sammuman. ²¹Poikani, pelkää Herraa ja kuningasta, ja älä sekoita sinuas kapinan nostajain kanssa. ²²Sillä heidän kadotuksensa nousee äkisti: ja kuka tietää, koska kummankin onnettomuus tulee? ²³Nämä ovat myös viisasten: ei ole hyvä katsoa muotoa tuomioissa. ²⁴Joka jumalattomalle sanoo: sinä olet hurskas! häntä kiroovat ihmiset, ja kansa vihaa häntä. ²⁵Mutta jotka rankaisevat, he ovat otolliset, ja runsas siunaus tulee heidän päällensä. ²⁶Toimellinen vastaus on niinkuin suloinen suun antamus. ²⁷Toimita työs ulkona, ja valmista peltos, ja rakenna sitte huonees. ²⁸Älä todista lähimmäistäs vastaan ilman syytä, ja älä petä suullas. ²⁹Älä sano: niinkuin hän teki minulle, niin minä teen hänelle: minä koston jokaiselle hänen tekonsa jälkeen. ³⁰Minä kävin laiskan pellon ohitse, ja tyhmän viinamäen sivuitse, ³¹Ja katso, siinä olivat paljaat ohdakkeet kasvaneet, ja se oli nukulaista täynnä, ja aidat olivat kaatuneet. ³²Kuin minä sen bän, panin minä sen sydämeen, katselin ja opin siitä. ³³Sinä tahdot vielä vähä maata ja unelias olla, ja enempi käsiäs yhteen panna lepäämään; ³⁴Mutta köyhyytes pitää sinulle tuleman niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.

25Nämät ovat myös Salomon sananlaskut, jotka Hiskian ja Juudan kuninkaan miehet ovat tähän panneet tykö. ²Se on Jumalan kunnia, salata asiaa; mutta kuninkaan kunnia, tutkia asiaa. ³Taivas on korkia ja maa syvä, ja kuninkaan sydän on tutkimaton. ⁴Raiska otetaan hopiasta pois, niin siitä tulee puhdas astia. ⁵Jos jumalatoiminta otetaan pois kuninkaan kasvoin edestä, niin hänen istuimensa vanhurskaudella vahvistetaan. ⁶Älä koreile kuninkaan nähden, ja älä astu suurten sialle. ⁷Sillä se on sinulle parempi, koska sinulle sanotaan: astu tänne ylemmä! kuin ettäs ruhtinaan edessä alennettaisiin, jota sinun silmäs näkisivät. ⁸Älä ole pikainen riitelemään, ettes tiedä mitä teet, koska lähimmäiseltäs häväisty olet? ⁹Toimita asiat lähimmäises kanssa, älä ilmoita toisen salaisuutta, ¹⁰Ettei se, joka sen kuulee, sinua häpäisisi, ja ettei sinun paha sanomas lakkaa. ¹¹Sana, aikansa puhuttu, on niinkuin kultainen omena hopiamaljassa. ¹²Koska viisas rankaisee sitä, joka häntä kuulee, se on niinkuin korvarengas, ja niinkuin kaunistus parhaasta kullasta. ¹³Niinkuin lumen kylmä elon aikana, niin on uskollinen sanansaattaja sille, joka hänen lähettänyt on, ja virvoittaa herransa sielun. ¹⁴Joka paljon puhuu ja vähän pitää, hän on niinkuin tuuli ja pilvi ilman sadetta. ¹⁵Kärsivällisyydellä päämies lepytetään, ja siviä kieli pehmittää kovuuden. ¹⁶Jos sinä löydät hunajaa, niin syö tarpeekses, ettes ylönpalttisesti tulisi ravituksi, ja antaisi sitä ylen. ¹⁷Anna jalkas harvoin tulla lähimmäises huoneeseen, ettei hän suuttuis sinuun, ja vihaisi sinua. ¹⁸Joka väärää todistusta puhuu lähimmäistänsä vastaan, hän on vasara, miekka ja terävä nuoli. ¹⁹Pilkkajaajan toivo hädän aikana on niinkuin murrettu hammas, ja vilpisteleväinen jalka. ²⁰Joka murheellisen sydämen edessä virsiä veisaa, hän on niinkuin se, joka vaatten tempaa pois talvella, ja etikka pleikun päällä. ²¹Jos sinun vihamiehen isoo, niin ravitse häntä leivällä: jos hän janoo, niin juota häntä vedellä; ²²Sillä sinä kokoot hiilet hänen päänsä päälle, ja Herra kostaa sen sinulle. ²³Pohjatuuli tuottaa sateen, ja salainen kieli saattaa kasvot vihaisiksi. ²⁴Parempi on istus katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa. ²⁵Hyvä sanoma kaukaiselta maalta on kylmän veden kaltainen janoovaiselle sielulle. ²⁶Vanhurskas, joka jumalattoman eteen lankee, on niinkuin sekoitettu kaivo ja turmeltu lähde. ²⁷Joka paljon hunajaa syö, ei se ole hyvä, ja joka työtläitä asioita tutkii, se tulee hänelle työlääksi. ²⁸Joka ei taida hillitä henkeänsä, hän on niinkuin hävitetty kaupunki ilman muuria.

26Niinkuin lumi suvella ja sede elon aikana, niin ei sovi tyhmälle kunnia. ²Niinkuin lintu menee pois, ja pääskynen lentää, niin ei sovi salvaa kirous ilman syytä. ³Hevoselle ruoska ja aasille ohjat, ja hullulle vitsa selkään. ⁴Älä vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettes myös sinä hänen kaltaiseksensa tulisi. ⁵Vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettei hän näkyisi viisaaksi silmissänsä. ⁶Joka tyhmäin sanansaattajain kautta asian toimittaa, hän on

niinkuin rampa jaloista, ja saa vahingon. ⁷Niinkuin nilkku voi hypätä, niin tyhmä taitaa puhua viisaudesta. ⁸Joka tyhmälle taritsee kunniaa, on niinkuin joku heittäisi kalliin kiven kiviroukkioon. ⁹Sananlasku on tyhmäin suussa niinkuin orjantappura, joka juopuneen käsiin pistelee. ¹⁰Taitava ihminen tekee kappaleen oikein; vaan joka taitamattoman palkkaa, hän sen turmelee. ¹¹Niinkuin koira syö oksennuksensa, niin on hullu joka hulluutensa kertoo. ¹²Koskas näet jonkun, joka luulee itsensä viisaaksi, enempi on silloin toivoa tyhmästä kuin hänestä. ¹³Laiska sanoo: nuori jalopeura on tiellä, ja jalopeura kujalla. ¹⁴Laiska kääntelee itsiänsä vuoteella niinkuin ovi saranassa. ¹⁵Laiska panee kätensä poveensa: ja se tulee hänelle työlääksi saattaa suuhunsa jälleen. ¹⁶Laiska luulee itsensä viisaammaksi kuin seitsemän, jotka hyviä tapoja opettavat. ¹⁷Joka käy ohitse ja sekoittaa itsensä muiden riitoihin, hän on senkaltaisen, joka koira korvista vetää. ¹⁸Niinkuin se, joka salaa ampuu, tarkoittaa joutsella ja tappaa, ¹⁹Niin on petollinen ihminen hänen lähimmäisillensä, ja sanoo: leikillä minä se tein. ²⁰Kuin halot loppuvat, niin tuli sammuu, ja kuin kielikellot pannaan pois, niin riidat lakkaavat. ²¹Niinkuin hiilet tuleen, ja puut liekkiin, niin riitainen ihminen saattaa metelin. ²²Panettelian sanat ovat niinkuin haavat, ja käyvät läpi sydämen. ²³Viekas kieli ja paha sydän on niinkuin saviastia hopian savulla juotettu. ²⁴Vihamien teeskelee itsensä toisin puheellansa; mutta petos on hänen sydämesänsä. ²⁵Kuin hän liehakoitsee makeilla puheillansa, niin älä usko häntä; sillä seitsemän kauhistusta on hänen sydämessänsä. ²⁶Joka pitää salavihaa, tehdäksensä vahinkoa, hänen pahuutensa tulee ilmi kokouksissa. ²⁷Joka kuopan kaivaa, hän lankee siihen, ja joka kiven vierittää, se kierittää sen itse päällensä. ²⁸Petollinen kieli vihaa rangaistusta, ja suu, joka myötäkielin puhuu, saattaa kadotukseen.

27Älä kehu huomisesta päivästä; sillä et sinä tiedä, mitä tänäpänä tapahtuu. ²Anna toisen sinuas kiittää, ja ei sinun oman suus, muukalaisen, ja ei omin huultes. ³Kivi on raskas ja santa painaa; vaan tyhmän viha on raskaampi kuin ne molemmat. ⁴Viha on julma kappale ja karvas mieli on myrsky; ja kuka taitaa olla kateutta vastaan? ⁵Julkinen kuritus on parempi kuin salainen rakkaus. ⁶Hyvänsuovan haavat ovat paremmat kuin petolliset Vainoojain suunan-tamiset. ⁷Ravittu sielu polkee hunajaa; vaan isovaiselle sielulle ovat kaikki karvaatkin makiat. ⁸Niinkuin lintu, joka pesästänsä kulkee, niin on se mies, joka siastansa siirtää. ⁹Voiteesta ja suitsutuksesta sydän iloitsee, ja ystävän hyvä neuvo on sielulle otollinen. ¹⁰Älä hylkää ystävääs, ja isäs ystäviä, ja älä mene veljes huoneeseen, kuin sinun väärin käy; sillä parempi on kylänmies, joka läsnä on, kuin veli, joka taampana on. ¹¹Ole viisas, poikani, ja iloita sydämeni, että minä taitaisin vastata sitä, joka minua pilkkaa. ¹²Viisas näkee vaaran, ja lymyttää itsensä; vaan tyhmat menevät siihen, ja saavat vahingon. ¹³Ota hänen vaattensa, joka toisen takaa, ja ota häneltä pantti muukalaisen

edestä. ¹⁴Joka lähimmäistänsä siunaa korkialla äänellä, ja nousee varhain, se luetaan hänelle kiroukseksi. ¹⁵Riitainen vaimo, ja alinomainen tiukkuminen suuresta sateesta, nämät oikein yhteen verrataan. ¹⁶Joka häntä tahtoo kätkeä, hän käsittelee tuulta, ja pivo öljyä kädesssänsä. ¹⁷Veitsi hioo veitsen, ja mies teroittaa ystävänsä. ¹⁸Joka fikunapuunsa varjelee, se syö siitä hedelmän, ja joka herraansa vartioitsee, se kunnioitetaan. ¹⁹Niinkuin varjo on vedessä ihmisen kasvon suhteen, niin on ihmisen sydän toisia vastaan. ²⁰Helvetti ja kadotus ei tule ikänä täyteen, ja ihmisen silmät ovat tyytymättömät. ²¹Mies tulee kiusatuksi kiittäjän suun kautta, niinkuin hopia ahjossa ja kulta päätissä. ²²Jos sinä huhmaressa survoisit tyhmän niinkuin ryyini, niin ei kuitenkaan hänen hulluutensa hänestä erkane. ²³Ota ahkera vaari lampaistas, ja pidä murhe laumastas; ²⁴Sillä ei tavara ole ijankaikkisesti, eikä kruunu suvusta sukuun. ²⁵Ruoho käy ylös ja kukkaset puhkeavat, ja heinät vuorilla kootaan. ²⁶Lampaat vaatettavat sinua, ja kauriit antavat pellon vuoron. ²⁷Sinulla on vuorten rieskaa kyllä sekä omaksi settä huonees ravinnoksi, ja piikais elatukseksi.

28 Jumalatoimien pakenee, ja ei kenkään aja häntä takaa; vaan jumalinen on rohkea niinkuin nuori jalopeura. ²Maakunnon synnin tähden tulee valtakuntaan monta päämiestä; vaan toimellisten ja ymmärtävien ihmisten tähden pysyy se kauvan. ³Nälkäinen, joka köyhiä vaivaa, on niinkuin sadekuuro, joka hedelmän turmelee. ⁴Jotka lain hylkäävät, ne ylistävät jumalattomia; vaan jotka lain kätkevät, ovat heille vihaiset. ⁵Ei pahat ihmiset oikeudesta lukua pidä; vaan jotka Herraa etsivät, he ottavat kaikista vaarin. ⁶Parempi on köyhä joka vakuudessansa vaeltaa, kuin rikas, joka väärillä teillä käyskentelee. ⁷Joka lain kätkee, se on toimellinen lapsi; mutta joka tuhlaajaa ruokkii, se häpäisee isänsä. ⁸Joka tavaransa enentää korolla ja voitolla, se kokoo köyhäin tarpeeksi. ⁹Joka korvansa kääntää pois lain kuulosta, hänen rukouksensakin on kauhistus. ¹⁰Joka jumaliset saattaa väärälle tielle, hän lankee omaan kuoppaansa; mutta hurskaat perivät hyvyyden. ¹¹Rikas luulee itsensä viisaaksi, vaan toimellinen köyhä ymmärtää hänen. ¹²Kuin vanhurskaat vallitsevat, niin käy sangen hyvin; vaan koska jumalattomat hallitsevat, niin muuttet ovat kansan seas-
sa. ¹³Joka pahan tekonsa kieltää, ei hän menesty; vaan joka sen tunnustaa ja hylkää, hänelle tapahtuu laupius. ¹⁴Autuus on se ihminen, joka aina pelkää; vaan joka sydämensä paaduttaa, se lankee onnettomuuteen. ¹⁵Jumalatoimien päämies, joka köyhää kansaa hallitsee, on kiljuva jalopeura ja ahne karhu. ¹⁶Kuin hallitsia on ilman toimeta, niin paljon vääräyttä tapahtuu; vaan joka vihaa ahneutta, hän saa kauvan elää. ¹⁷Ihminen, joka jonkun sielun veressä vääräyttä tekee, ei pääse, vaikka hän hamaan hautaan pakenis. ¹⁸Joka vakuudessa vaeltaa, se on tallessa; mutta joka käy pahaa tietä, hänen täytyy joskus langeta. ¹⁹Joka peltonsa viljelee, hän saa leipää yltäisesti; vaan joka pyytää jouti-

laana käydä, se ravitaan köyhyydellä. ²⁰Uskollinen mies runsaasti siunataan; vaan joka pyrkii rikkauden perään, ei hän ole viaton. ²¹Ei ole se hyvä, että joku katsoo muotoa; sillä ihminen taitaa tehdä leivän kappaleen tähden väärin. ²²Joka äkisti rikkautta pyytää, ja on kade, hänelle tulee köyhyys, ettei hän tiedäkään. ²³Joka ihmistä rankaisee, hän löytää paremman ystävyyden kuin se, joka puhuu ymötämielin. ²⁴Joka ottaa isältänsä ja äidiltänsä, ja sanoo; ei se ole synty, hän on hävittäjän kanssaveli. ²⁵Ylpiä ihminen saattaa riidan; mutta joka luottaa Herraan, hän koston. ²⁶Joka omaan sydämeensä uskaltaa, hän on tyhmä; mutta joka viisaudessa vaeltaa, hän vapahdetaan. ²⁷Joka vaivaiselle antaa, ei häneltä puutu; vaan joka silmänsä hänestä kääntää, se tulee pahasti kirotuksi. ²⁸Kuin jumalattomat tulevat, niin kansa itsensä kätkee; mutta kuin ne hukkuvat, niin vanhurskaat enenevät.

29 Joka kuritukselle on uppiskainen, hän äkisti kadotetaan ilman yhdetäkään avuta. ²Kuin vanhurskaita monta on, niin kansa iloitsee; vaan kuin jumalatoimien hallitsee, niin kansa huokaa. ³Joka viisautta rakastaa, hän iloittaa isänsä; mutta joka huoria elättää, hän tuhlaa tavaransa. ⁴Kuningas rakentaa oikeudella valtakunnan; vaan lahjoittajan ottaja sen turmelee. ⁵Joka lähimmäisensä kanssa liehakoitsee, hän hajottaa verkon jalkainsa eteen. ⁶Kuin paha syntiä tekee, niin hän hänensä paulaan sekoittaa; vaan vanhurskas riemuitsee, ja hänellä on ilo. ⁷Vanhurskas tuntee köyhän asian; vaan jumalatoimien ei ymmärrä viisautta. ⁸Pilkkaajat hajottavat kaupungin; vaan viisaat asettavat vihan. ⁹Kuin viisas tulee tyhmän kanssa oikeutta käymään, joko hän on vihainen eli iloinen, niin ei ole hänellä yhtään lepoa. ¹⁰Verikoirat vihaavat siviää; vaan vanhurskaat holhovat häntä. ¹¹Tyhmä vuodattaa kaiken henkensä; vaan viisas sen pidättää. ¹²Päämies, joka valhetta rakastaa, hänen palveliansa ovat kaikki jumalattomat. ¹³Köyhä ja rikas kohtasivat toinen toisensa: Herra valaisee heidän molempain silmänsä. ¹⁴Kuningas, joka uskollisesti tuomitsee köyhiä, hänen istuimensa vahvistetaan ijankaikkisesti. ¹⁵Vitsa ja rangaistus antaa viisauden; vaan itsevaltainen lapsi häpäisee äitinsä. ¹⁶Jossa monta jumalatoimien on, siinä on monta syntiä; vaan vanhurskaat näkevät heidän lankeemissensa. ¹⁷Kurita poikaas, niin hän sinua virvoittaa, ja saattaa sielun iloiseksi. ¹⁸Kuin ennustukset loppuvat, niin kansa hajoitetaan; vaan autuas kätkee lain. ¹⁹Palvelia ei anna itsiänsä kurittaa sanoilla; sillä vaikka hän sen ymmärtää, niin ei hän vastaa. ²⁰Jos sinä näet jonkun, joka on nopsa puhumaan: enempi on toivoa tyhmästä kuin hänestä. ²¹Jos palvelia nuoruudesta herkullisesti pidetään, niin hän tahtoo sitte poikana olla. ²²Vihainen mies saattaa riidan, ja kiukkuinen tekee monta syntiä. ²³Ylpeys kukistaa ihmisen; vaan kunnia korottaa nöyrän. ²⁴Joka varkaan kansa on osallinen, hän vihaa sieluansa, niin myös se, joka kuulee kirouksen ja ei ilmoita. ²⁵Joka pelkää ihmistä, hän tulee lankeemukseen; mutta joka luottaa Herraan, hän tu-

lee pidetyksi ylös. ²⁶Moni etsii päämiehenkasvoja; mutta jokaisen tuomio tulee Herralta. ²⁷Jumalatoimihminen on vanhurskaille kauhistus; ja joka oikialla tiellä on, hän on jumalattomalle kauhistus.

30Agurin Jakenin pojan pojan sanat ja opetus, jonka se mies pujui Itielille, Itielille ja Ukkalille. ²Minä olen kaikkein hulluin, ja ihmisten ymmärrys ei ole minussa. ³En minä ole oppinut viisautta, ja en tiedä pyhän taitoa. ⁴Kuka taivaaseen menee ylös ja tulee alas? kuka käsittää tuulen pivoonsa? kuka sitoo veden vaatteeseen? kuka On astanut kaikki maan ääret? mikä on hänen nimensä? kuinka hänen poikansa kutsutaan? tiedätkös? ⁵Kaikki Jumalan sanat ovat kirkastetut, ja ovat kilpi niille, jotka uskovat hänen päällensä. ⁶Älä lisää hänen sanoihinsa, ettei hän sinua rankaisi, ja sinä löyttäisiin valehteliaksi. ⁷Kahta minä sinulta anon, ettes minulta niitä kieltäisi, ennenkuin minä kuolen: ⁸Väärä oppi ja valhe olkoon minusta kaukana: köyhyyttä ja rikkautta älä minulle anna; vaan anna minun saada määrätty osani ravinnoista. ⁹Etten minä, jos minä ylen ravituksi tulisin, kieltäisi sinua ja sanoisi: kuka on Herra? eli, jos minä ylen köyhäksi tulisin, varastaisi, ja syntiä tekisi Jumalani nimeä vastaan. ¹⁰Älä kannapalvelian päälle hänen isäntänsä edessä, ettei hän sinua kiroilisi ja sinä niin nuhteeseen tulet. ¹¹On niitä, jotka kiroilevat isäänsä ja ei siunaa äitiänsä. ¹²On niitäkin, jotka luulevat itsensä puhtaaksi, ja ei ole kuitenkaan saastaisuudestaan pestyt. ¹³Ovat myös, jotka silmänsä nostavat, ja silmälautansa korottavat; ¹⁴Ja ovat, joilla on miekka hammasten siassa, ja veitset heidän syömähampainansa, ja syövät vaivaiset maan päältä, ja köyhät ihmisten seasta. ¹⁵Verenimijällä on kaksi tytärtä: tuo tänne, tuo tänne. Kolme on tyytymätöntä, ja tosin neljä ei sano kyllä olevan: ¹⁶Helvetti, vaimon suljettu kohtu, maa, joka ei vedellä täytetä: ja tuli ei sano: jo kyllä on. ¹⁷Silmä joka häpäisee isäänsä, ja katsoo ylön totella äitiänsä, sen kaarneet ojan tykönä hakkaavat ulos, ja kotkan pojat syövät. ¹⁸Kolme minulle ovat ihmeelliset, ja neljää en minä tiedä: ¹⁹Kotkan tiet taivaan alla, käärmeen retket kalliolla, haahden jäljet meren keskellä, ja miehen jäljet piian tykö. ²⁰Niin on myös porton polut: hän syö ja pyyhkii suunsa, ja sanoo: en minä mitään pahaa ole tehnyt. ²¹Kolmen kautta maakunta tulee levottomuuteen, ja tosin neljää hän ei voi kärsiä: ²²Kuin palvelia rupee hallitsemaan, kuin hullu ylen ravituksi tulee, ²³Kuin ilkiä naitetaan, ja kuin piika tulee emäntänsä perilliseksi. ²⁴Neljä on pientä maan päällä, ja ovat toimellisemat viisaita. ²⁵Myyriäiset, heikko väki, jotka kuitenkin elatuksensa suvella toimittavat; ²⁶Kaninit, heikko väki, jotka kuitenkin pesänsä kalliolle tekevät; ²⁷Heinäsiirkoilla ei ole kuningasta, kuitenkin he lähtevät kaikki ylös joukossansa; ²⁸Hämähäkki kehää käsillensä, ja on kuninkaan linnoissa. ²⁹Kolmella on jalo käyntö, ja tosin neljä astuu hyvin: ³⁰Jalopeura, voimallinen petoin seassa, joka ei palaja kenenkään edestä; ³¹Hurtta, jolla vahvat sivut ovat, ja kauris,

ja kuningas, jota vastaan ei kenkään tohdi. ³²Jos sinä olet tyhmästi tehnyt, ja korottanut sinuas, ja jos sinä olet jotakin pahaa ajatellut, niin laske käsi suus päälle. ³³Joka rieskaa kirnuu, hän tekee voita: ja joka nää pusertaa, hän vaatii ulos veren: ja joka vihaa kehoittaa, hän vaatii riitaan.

31Kuningas Lemuelin sanat: oppi, jonka hänen äitinsä hänelle opetti: ²Ah minun poikani, ah minun kohtu-ni poika, ah minun toivottu poikani! ³Älä anna vaimon saada tavaraas, ja älä käy niillä retkillä, joissa kuninkaat turmeltuvat. ⁴Ei kuningasten, o Lemuel, ei sovi kuningasten viinaa juoda, eli ruhtinasten väkeviä juotavia, ⁵Ettei he joisi, ja oikeutta unohtaisi, ja väntelisi köyhäin asiaa. ⁶Antakaat väkeviä juotavia niille, jotka hukummallinsa ovat, ja viinaa murheellisille sieluille, ⁷Että he joisivat, ja unohtaisivat ahdistuksensa, ja ei enää johdattaisi mieleensä viheliäisyyttänsä. ⁸Avaa suus mykän edessä, ja auta hyljättyin asiaa. ⁹Avaa suus, ja tuomitse oikein, ja pelasta vaivainen ja köyhä. ¹⁰Joka toimellisen vaimon löytää, se on kalliimpi kuin kaikkein kallimmat päärlit: ¹¹Hänen miehensä sydän uskaltaa häneen: hänen elatuksensa ei puutu häneltä. ¹²Hän tekee hänelle hyvää ja ei pahaa kaikkena elinaikanansa. ¹³Hän harjoittaa itsensä villoissa ja pellavissa, ja tekee mielellänsä työtä käsillensä. ¹⁴Hän on niinkuin kaupiamiehen haaksi, joka elatuksensa tuo kaukaa. ¹⁵Hän nousee yöllä, ja antaa perheellensä ruokaa, ja piioillensa heidän osansa. ¹⁶Hän pyytää peltoa ja saa sen, ja istuttaa viinapuita kättensä hedelmästä. ¹⁷Hän vyöttää kupeensa väkevyydellä, ja vahvistaa käsivartensa. ¹⁸Hän näkee askareensa hyödylliseksi: hänen kynttilänsä ei sammuteta yöllä. ¹⁹Hän ojentaa kätensä rukkiin, ja tarttuu sormillansa kehrävarteen. ²⁰Hän kohottaa kätensä köyhille, ja ojentaa kätensä tarvitseville. ²¹Ei hän pelkää lunta huoneessansa; sillä kaikella hänen perheellensä ovat kaksinkertaiset vaatteet. ²²Hän tekee itsellensä makausvaatteita: valkia kallisliina ja purppura ovat hänen pukunsa. ²³Hänen miehensä on tuttu porteissa, istuissansa maan vanhimpain tykönä. ²⁴Hän tekee kallista liinaa ja myy sitä, ja antaa vyön kauppaajalle. ²⁵Väkevyytensä ja kunnia on hänen pukunsa, ja hän nauraa seuraavaiselle ajalle. ²⁶Hän avaa suunsa viisauudessa, ja hänen kielensä on suloinen oppi. ²⁷Hän katselee kurkistellen, kuinka hänen huoneessansa kaikki asiat ovat, ja ei syö laiskuudessa leipäänsä. ²⁸Hänen poikansa tulevat ja ylistävät häntä autuaaksi: hänen miehensä kiittää häntä sanoen: ²⁹Moni tytär käyttää itsensä kauniisti; mutta sinä käyt ylitse heidän kaikkein. ³⁰Otollinen olla on petollisuus, ihana olla on turha; vaan vaimo, joka Herraa pelkää, ylistetään. ³¹Antakaat hänelle kättensä hedelmästä, ja hänen kättensä työt kiittäkään häntä porteissa.

Saarn.

¹Saarnaajan sanat, Daavidin pojan, joka oli kuninkaana Jerusalemissa. ²Turhuuksien turhuus, sanoi saarnaaja, turhuuksien turhuus; kaikki on turhuutta! ³Mitä hyötyä on ihmiselle kaikesta vaivannäöstänsä, jolla hän vaivaa itseänsä auringon alla? ⁴Sukupolvi menee, ja sukupolvi tulee, mutta maa pysyy iäti. ⁵Ja aurinko nousee, ja aurinko laskee ja kiiruhtaa sille sijallensa, josta se jälleen nousee. ⁶Tuuli menee etelään ja kiertää pohjoiseen, kiertää yhä kiertämistään, ja samalle kierrollensa tuuli palajaa. ⁷Kaikki joet laskevat mereen, mutta meri ei siitäänsä täyty; samaan paikkaan, johon joet ovat laskeneet, ne aina edelleen laskevat. ⁸Kaikki tyynni itseänsä väsyttää, niin ettei kukaan sitä sanoa saata. Ei saa silmä kylläänsä näkemisestä eikä korva täyttäänsä kuulemisesta. ⁹Mitä on ollut, sitä vastakin on; ja mitä on tapahtunut, sitä vastakin tapahtuu. Ei ole mitään uutta auringon alla. ¹⁰Jos jotakin on, josta sanotaan: ”Katso, tämä on uutta”, niin on sitä kuitenkin ollut jo ennen, ammoisina aikoina, jotka ovat olleet ennen meitä. ¹¹Ei jää muistoa esi-isistä; eikä jälkeläisistäkään, jotka tulevat, jää muistoa niille, jotka heidän jälkeensä tulevat. ¹²Minä, saarnaaja, olin Israelin kuningas Jerusalemissa. ¹³Ja minä käänsin sydämeni viisaudella tutkimaan ja miettimään kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu. Tämä on vaikea työ, jonka Jumala on antanut ihmislapsille, heidän sillä itseään rasittaaksensa. ¹⁴Minä katselin kaikkia tekoja, mitä tehdään auringon alla, ja katso, se on kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua. ¹⁵Väärä ei voi suoristua, eikä vajaata voi täydeksi laskea. ¹⁶Minä puhuin sydämessäni näin: Minä olen hankkinut suuren viisauden ja sitä yhä lisännyt, jopa yli kaikkien, jotka ovat ennen minua Jerusalemissa hallinneet, ja paljon on sydämeni nähnyt viisautta ja tietoa. ¹⁷Ja minä käänsin sydämeni tutkimaan viisautta ja tietoa, mielettömyyttä ja tyhmyyttä, ja minä tulin tietämään, että sekin oli tuulen tavoittelemista. ¹⁸Sillä missä on paljon viisautta, siinä on paljon surua; ja joka tietoa lisää, se tuskaa lisää.

²Minä sanoin sydämessäni: Tule, minä tahdon koetella sinua ilolla, nauti hyvää. Mutta katso, sekin oli turhuutta. ²Naurusta minä sanoin: ”Mieletöntä!” ja ilosta: ”Mitä se toimittaa?” ³Minä mietin mielessäni virkistää ruumistani viinillä - kuitenkin niin, että sydämeni harrastaisi viisaut-

ta - ja noudattaa tyhmyyttä, kunnes saisin nähdä, mikä olisi ihmislapsille hyvä, heidän tehdäkseen sitä taivaan alla lyhyinä elämänsä päivinä. ⁴Minä tein suuria töitä: rakensin itselleni taloja, istutin itselleni viinitarhoja. ⁵Minä laitoin itselleni puutarhoja ja puistoja ja istutin niihin kaikkinaisia hedelmäpuita. ⁶Minä tein itselleni vesilammikoita kastellakseni niistä metsiköitä, joissa puuta kasvoi. ⁷Minä ostin orjia ja orjattaria, ja kotona syntyneitäkin minulla oli; myös oli minulla karjaa, raavaita ja lampaita, paljon enemmän kuin kenelläkään niistä, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa. ⁸Minä kokosin itselleni myöskin hopeata ja kultaa ja kuninkaitten ja maakuntien aarteita ja hankin itselleni laulajia ja laulajattaria ja ihmislasten iloja, vaimon, jopa vaimoja. ⁹Minä tulin suureksi ja yhä suuremmaksi, yli kaikkien, jotka olivat olleet ennen minua Jerusalemissa. Sen ohessa pysyi minussa viisauteni. ¹⁰Enkä minä pidättänyt silmiäni mistään, mitä ne pyysivät, enkä kieltänyt sydämeltäni mitään iloa, sillä minun sydämeni iloitsi kaikesta vaivannäöstäni, ja se oli minun osani kaikesta vaivannäöstäni. ¹¹Mutta kun minä käänsin huomioni kaikkiin töihin, joita minun käteni olivat tehneet, ja vaivannäköön, jolla olin vaivannut itseäni niitä tehdessäni, niin katso: se oli kaikki turhuutta ja tuulen tavoittelua; eikä ole hyötyä mistään auringon alla. ¹²Kun minä käännyin katsomaan viisautta ja mielettömyyttä ja tyhmyyttä - sillä mitä taitaa ihminen, joka tulee kuninkaan jälkeen, muuta kuin tehdä, mitä jo ennen on tehty? - ¹³niin minä näin, että viisaus on hyödyllisempi tyhmyyttä, niinkuin valo on pimeyttä hyödyllisempi. ¹⁴Viisaalla on silmät päässänsä, tyhmä taas vaelttaa pimeässä; mutta minä tulin tietämään myös sen, että toisen käy niinkuin toisenkin. ¹⁵Ja minä sanoin sydämessäni: Se, mikä kohtaa tyhmää, kohtaa minuaikin; miksi olen sitten niin tuiki viisaaksi tullut? Ja minä sanoin sydämessäni: Tämäkin on turhuutta. ¹⁶Sillä ei jää viisaasta, niinkuin ei tyhmästäkään, ikuista muistoa, kun kerran tulevina päivinä kaikki unhotetaan; ja eikö kuole viisas niinkuin tyhmäkin? ¹⁷Niin minä kyllästyin elämään, sillä minusta oli pahaa se, mikä tapahtuu auringon alla, koskapa kaikki on turhuutta ja tuulen tavoittelua. ¹⁸Ja minä kyllästyin kaikkeen vaivannäkööni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla, koska minun täytyy se jättää ihmiselle, joka tulee minun jälkeeni. ¹⁹Ja kuka tietää, onko hän viisas vai tyhmä? Mutta hallitsemaan hän tulee

kaikkia minun vaivannäköni hedelmiä, joiden tähden minä olen vaivannut itseäni ja ollut viisas auringon alla. Tämäkin on turhuutta. ²⁰Niin minä annoin sydämeni vaipua epätoivoon kaikesta vaivannäöstäni, jolla olin vaivannut itseäni auringon alla. ²¹Sillä niin on: ihmisen, joka on vaivaa nähnyt toimien viisaudella, tiedolla ja kunnolla, täytyy antaa kaikki ihmiselle, joka ei ole siitä vaivaa nähnyt, hänen osaksensa. Sekin on turhuutta ja on suuri onnettomuus. ²²Sillä mitä saa ihminen kaikesta vaivannäöstänsä ja sydämensä pyrkimyksestä, jolla hän vaivaa itseänsä auringon alla? ²³Ovathan kaikki hänen päivänsä pelkkää tuskaa ja hänen työnsä surua, eikä yölläkään hänen sydämensä saa lepoa. Tämäkin on turhuutta. ²⁴Ei ole ihmisellä muuta onnea kuin syödä ja juoda ja antaa sielunsa nauttia hyvää vaivannäkönsä ohessa; mutta minä tulini näkemään, että sekin tulee Jumalan kädestä. ²⁵- ”Sillä kuka voi syödä ja kuka nauttia ilman minua?” - ²⁶Sillä hän antaa ihmiselle, joka on hänelle otollinen, viisautta, tietoa ja iloa; mutta syntiselle hän antaa työksi koota ja kartuttaa annettavaksi sille, joka on otollinen Jumalalle. Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua.

3 Kaikella on määräaika, ja aikansa on joka asialla tai-vaan alla. ²Aika on syntyä ja aika kuolla. Aika on istuttaa ja aika repiä istutus. ³Aika on surmata ja aika parantaa. Aika on purkaa ja aika rakentaa. ⁴Aika on itkeä ja aika nauraa. Aika on valittaa ja aika hypellä. ⁵Aika on heitel-lä kiviä ja aika kerätä kivet. Aika on syleillä ja aika olla syleilemättä. ⁶Aika on etsiä ja aika kadottaa. Aika on säilyttää ja aika viskata pois. ⁷Aika on reväistä rikki ja aika ommella yhteen. Aika on olla vaiti ja aika puhua. ⁸Aika on rakastaa ja aika vihata. Aika on sodalla ja aika rauhallalla. ⁹Mitä hyötyä on työntekijällä siitä, mistä hän näkee vaivaa? ¹⁰Minä olen katsonut sitä työtä, minkä Jumala on antanut ihmislapsille, heidän sillä itseään rasittaaksensa. ¹¹Kaiken hän on tehnyt kauniisti aikansa, myös iankaikkisuuden hän on pannut heidän sydämeensä; mutta niin on, ettei ihminen käsitä tekoja, jotka Jumala on tehnyt, ei alkua eikä loppua. ¹²Minä tulini tietämään, ettei heillä ole muuta onnea kuin iloita ja tehdä hyvää eläessänsä. ¹³Mutta jokaiselle ihmiselle on sekin, että hän syö ja juo ja nauttii hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa, Jumalan lahja. ¹⁴Minä tulini tietämään, että kaikki, mitä Jumala tekee, pysyy iäti. Ei ole siihen lisäämistä eikä siitä vähentämistä. Ja Jumala on sen niin tehnyt, että häntä peljättäisiin. ¹⁵Mitä nyt on, sitä on ollut jo ennenkin; ja mitä vasta on oleva, sitä on ollut jo ennenkin. Jumala etsii jälleen sen, mikä on mennyt. ¹⁶Vielä minä näin auringon alla oikeuspaikan, ja siinä oli vääryys, ja vanhurskauden paikan, ja siinä oli vääryys. ¹⁷Minä sanoin sydämessäni: Vanhurskaan ja väärän tuomitsee Jumala, sillä siellä on jokaisella asialla ja jokaisella teolla aikansa. ¹⁸Minä sanoin sydämessäni: Ihmislasten tähden se niin on, jotta Jumala heitä koettelisi ja he tulisivat näkemään että he omassa olossaan ovat

eläimiä. ¹⁹Sillä ihmislasten käy niinkuin eläintenkin; sama on kumpienkin kohtalo. Niinkuin toiset kuolevat, niin toisetkin kuolevat; yhtäläinen henki on kaikilla. Ihmisillä ei ole mitään etua eläinten edellä, sillä kaikki on turhuutta. ²⁰Kaikki menee samaan paikkaan. Kaikki on tomusta tullut, ja kaikki palajaa tomuun. ²¹Kuka tietää ihmisen hengestä, kohoako se ylös, ja eläimen hengestä, vajoako se alas maahan? ²²Niin minä tulini näkemään, että ei ole mitään parempaa, kuin että ihminen iloitsee teoistansa, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tuo hänet takaisin näkemään iloksensa sitä, mikä tulee hänen jälkeensä?

4 Taas minä katselin kaikkea sortoa, jota harjoitetaan auringon alla, ja katso, siinä on sorrettujen kyyneleet, eikä ole heillä lohduttajaa; väkivaltaa tekee heidän sortajainsa käsi, eikä ole heillä lohduttajaa. ²Ja minä ylistin vainajia, jotka ovat jo kuolleet, onnellisemmiksi kuin eläviä, jotka vielä ovat elossa, ³ja onnellisemmaksi kuin nämä kumpikaan sitä, joka ei vielä ole olemassa eikä ole nähnyt sitä pahaa, mikä tapahtuu auringon alla. ⁴Ja minä näin kaikesta vaivannäöstä ja työn kunnollisuudesta, että se on toisen kateutta toista kohtaan. ⁵Sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelua. Tyhmä panee kädet ristiin ja kalvaa omaa lihaansa. ⁶Parempi on pivollinen lepoa kuin kahmalollinen vaivannäköä ja tuulen tavoittelua. ⁷Taas minä näin turhuuden auringon alla: ⁸Tuossa on yksinäinen, ei ole hänellä toista, ei poikaa, ei veljeäkään ole hänellä; mutta ei ole loppua kaikella hänen vaivannäöllänsä, eikä hänen silmänsä saa kyllänsä rikkaudesta. Ja kenen hyväksi minä sitten vaivaa näen ja pidätän itseni nautinnoista? Tämäkin on turhuutta ja on paha asia. ⁹Kahden on parempi kuin yksin, sillä heillä on vaivannäöstänsä hyvä palkka. ¹⁰Jos he lankeavat, niin toinen nostaa ylös toverinsa; mutta voi yksinäistä, jos hän lankeaa! Ei ole toista nostamassa häntä ylös. ¹¹Myös, jos kaksi makaa yhdessä, on heillä lämmin; mutta kuinka voisi yksinäisellä olla lämmin? ¹²Ja yksinäisen kimppuun voi joku käydä, mutta kaksi pitää sille puolensa. Eikä kolmisäinen lanka pian katkea. ¹³Parempi on köyhä, mutta viisas nuorukainen kuin vanha ja tyhmä kuningas, joka ei enää ymmärrä ottaa varoituksesta vaaria. ¹⁴Sillä vankilasta tuo toinen lähti tullaksensa kuninkaaksi, vaikka oli hänen kuninkaana ollessaan syntynyt köyhänä. ¹⁵Minä näin kaikkien, jotka elivät ja vaelsivat auringon alla, olevan nuorukaisen puolella, tuon toisen, joka oli astuva hänen sijaansa. ¹⁶Ei ollut loppua kaikella sillä väellä, niillä kaikilla, joita hän johti; mutta jälkipolvet eivät hänestä iloitse. Sillä sekin on turhuutta ja tuulen tavoittelemista.

5 Varo jalkasi, kun menet Jumalan huoneeseen. Tulo kuulemaan on parempi kuin tyhmäin teurasuhrin-anto, sillä he ovat tietämättömiä, ja niin he tekevät pahaa. ²Älä ole kerkeä suultasi, älköönkä sydämesi kiirehtikö lausumaan sanaa Jumalan edessä, sillä Jumala on taivaassa ja sinä olet maan päällä; sentähden olkoot sanasi harvat. ³Sillä

paljosta työstä tulee unia, ja missä on paljon sanoja, siinä on tyhmä äänessä. ⁴Kun teet lupauksen Jumalalle, niin täytä se viivyttämättä; sillä ei ole hänellä mieluosioita tyhmiin: täytä, mitä lupaat. ⁵On parempi, ettet lupaa, kuin että lupaat etkä täytä. ⁶Älä anna suusi saattaa ruumistasi synnalaiseksi, äläkä sano Jumalan sanansaattajan edessä: ”Se oli erehdys”; miksi pitäisi Jumalan vihastua sinun puheestasi ja turmella sinun kättesi työt? ⁷Sillä paljot unet ovat pelkkää turhuutta; samoin paljot puheet. Mutta pelkkää sinä Jumalaa. ⁸Jos näet köyhää sorrettavan sekä oikeutta ja vanhurskautta poljettavan maakunnassa, niin älä sitä asiaa ihmettele; sillä ylhäistä vartioitsee vielä ylhäisempi, ja sitäkin ylhäisemmät heitä molempia. ⁹Ja maalle on kaikessa hyödyksi, että viljellyllä maalla on kuningas. ¹⁰Joka rakastaa rahaa, ei saa rahaa kylläksensä, eikä voittoa se, joka rakastaa tavaran paljoutta. Sekin on turhuutta. ¹¹Omaisuuuden karttuessa karttavat sen syöjätkin; ja mitä muuta etua siitä on haltijallensa, kuin että silmillään sen näkee? ¹²Työntekijän uni on makea, söipä hän vähän tai paljon; mutta rikkaan ei hänen yltäkylläisyytensä salli nukkua. ¹³On raskas onnettomuus, jonka minä näin auringon alla: rikkaus, joka on säilytetty onnettomuudeksi haltijallensa. ¹⁴Se rikkaus katoaa onnettoman tapauksen kautta; ja jos hänelle on syntynyt poika, ei sen käsiin jää mitään. ¹⁵Niinkuin hän tuli äitinsä kohdusta, niin on hänen alastonna jälleen mentävä pois, samoin kuin tulikin; eikä hän vaivannäöstänsä saa mitään, minkä veisi täältä kädestänsä. ¹⁶Raskas onnettomuus tämäkin on: aivan niinkuin hän tuli, on hänen mentävä; ja mitä hyötyä hänellä sitten on siitä, että on vaivaa nähnyt tuulen hyväksi? ¹⁷Myös kuluttaa hän kaikki päivänsä pimeydessä; ja surua on hänellä paljon, kärsimystä ja mielikarvautta. ¹⁸Katso, minkä minä olen tullut näkemään, on hyvää ja kaunista syödä ja juoda ja nauttia hyvää kaiken vaivannäkönsä ohessa, jolla ihminen itseänsä vaivaa auringon alla lyhyinä elämänsä päivinä, jotka Jumala on hänelle antanut; sillä se on hänen osansa. ¹⁹Sekin on Jumalan lahja, jos Jumala kenelle ihmiselle antaa rikkautta ja tavaraa ja sallii hänen syödä siitä ja saada osansa ja iloita vaivannäkönsä ohessa. ²⁰Sillä hän ei tule niin paljon ajatelleeksi elämänsä päiviä, kun Jumala suostuu hänen sydämensä iloon.

6On onnettomuus tämäkin, jonka olen nähnyt auringon alla ja joka raskaasti painaa ihmistä: ²että Jumala antaa miehelle rikkautta ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei hänen sielultaan puutu mitään kaikesta siitä, mitä hän halajaa, mutta Jumala ei salli hänen nauttia sitä, vaan sen nauttii vieras. Se on turhuutta ja raskas kärsimys. ³Vaikka syntyi miehelle sata lasta ja hän eläisi vuosia paljon ja paljot olisivat hänen vuottensa päivät, mutta hän ei saisi tyydyttää omaa haluaan omaisuudellansa eikä saisi edes hautautakaan, niin minä sanon, että keskoinen olisi onnellisempi kuin hän. ⁴Sillä se turhaan tulee ja pimeyteen menee, ja pimeyteen peittyy sen nimi. ⁵Ei se ole aurinkoa nähnyt

eikä tuntenut. Sen lepo on parempi kuin hänen. ⁶Ja vaikka hän eläisi kaksi kertaa tuhannen vuotta, mutta ei saisi onnea nähdä - eikä kuitenkin kaikki mene samaan paikkaan? ⁷Kaikki ihmisen vaivannäkö tapahtuu hänen oman suunsa hyväksi, ja kuitenkin ei halu täyty. ⁸Sillä mitä etua on viisaalla tyhmän edellä, ja mitä kurjalla siitä, että hän osaa oikein vaeltaa elävitten edessä? ⁹Parempi silmän näkö kuin halun haihattelu. Tämäkin on turhuutta ja tuulen tavoittelua. ¹⁰Mitä olemassa on, sille on pantu nimi jo ammuin; ja edeltä tunnettua on ollut, mitä ihmisestä on tuleva. Ei voi hän riidellä väkevämpänsä kanssa. ¹¹Sillä niin on: puheen paljous enentää turhuutta. Mitä etua on ihmisellä siitä? ¹²Sillä kuka tietää, mikä on ihmiselle hyvä elämässä, hänen elämänsä lyhyinä, turhina päivinä, jotka hän viettää kuin varjo; ja kuka ilmaisee ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?

7Hyvä nimi on parempi kuin kallis öljy, ja kuolinpäivä parempi kuin syntymäpäivä. ²Parempi kuin pitotaloon on mennä surutaloon, sillä siinä on kaikkien ihmisten loppu, ja elossa oleva painaa sen mieleensä. ³Suru on parempi kuin nauru, sillä sydämelle on hyväksi, että kasvot ovat murheelliset. ⁴Viisaitten sydän on surutalossa, tyhmien sydän ilotalossa. ⁵Parempi on kuulla viisaan nuhdetta, kuin olla kuulemassa tyhmien laulua; ⁶sillä niinkuin orjantappurain rätinä padan alla, on tyhmän nauru. Ja sekin on turhuutta. ⁷Sillä väärä voitto tekee viisaan hulluksi, ja lahja turmelee sydämen. ⁸Asian loppu on parempi kuin sen alku, ja pitkämielinen on parempi kuin korkeamielinen. ⁹Älköön mielesi olko pikainen vihaan, sillä viha majautuu tyhmiin poveen. ¹⁰Älä sano: ”Mikä siinä on, että entiset ajat olivat paremmat kuin nykyiset?” Sillä sitä et viisaudesta kysy. ¹¹Viisaus on yhtä hyvä kuin perintöosa ja on etu niille, jotka ovat näkemässä aurinkoa. ¹²Sillä viisauden varjossa on kuin rahan varjossa, mutta tieto on hyödyllisempi: viisaus pitää haltijansa elossa. ¹³Katso Jumalan tekoja; sillä kuka voi sen suoristaa, minkä hän on vääräksi tehnyt? ¹⁴Hyvänä päivänä ole hyvillä mielin, ja pahana päivänä ymmärrä, että toisen niinkuin toisenkin on Jumala tehnyt, koskapa ihminen ei saa mitään siitä, mikä hänen jälkeensä tulee. ¹⁵Kaikkea olen tullut näkemään turhina päivinäni: on vanhurskaita, jotka hukkuvat vanhurskaudessaan, ja on jumalattomia, jotka elävät kauan pahuudessaan. ¹⁶Älä ole kovin vanhurskas äläkä esiinny ylen viisaana: miksi tuhoaisit itsesi? ¹⁷Älä ole kovin jumalaton, äläkä ole tyhmä: miksi kuolisit ennen aikaasi? ¹⁸Hyvä on, että pidät kiinni toisesta etkä hellitä kättäsi toisestakaan, sillä Jumalaa pelkääväinen selviää näistä kaikista. ¹⁹Viisaus auttaa viisasta voimakkaammin kuin kymmenen vallanpitäjää, jotka ovat kaupungissa. ²⁰Sillä ei ole maan päällä ihmistä niin vanhurskasta, että hän tekisi vain hyvää eikä tekisi syntiä. ²¹Älä myöskään pane mieleesi kaikkia puheita, mitä puhutaan, ettet kuulisi palvelijasi sinua kiroilevan. ²²Sillä oma sydämesikin tietää, että myös sinä olet monta kertaa

kiroillut muita. ²³Kaiken tämän olen viisaudella koetellut. Minä sanoin: ”Tahdon tulla viisaaksi”, mutta se pysyi minusta kaukana. ²⁴Kaukana on kaiken olemus ja syvällä, syvällä; kuka voi sen löytää? ²⁵Minä ryhdyin sydämessäni oppimaan, miettimään ja etsimään viisautta ja tutkistelun tuloksia, tullakseni tuntemaan jumalattomuuden tyyppyydeksi ja tyhmyyden mielettömyydeksi. ²⁶Ja minä löysin sen, mikä on kuolemaa katkerampi: naisen, joka on verkko, jonka sydän on paula ja jonka kädet ovat kahleet. Se, joka on otollinen Jumalan edessä, pelastuu hänestä, mutta synnintekijä häneen takertuu. ²⁷Katso, tämän minä olen löytänyt, sanoi saarnaaja, pyrkiessäni asia asialta löytämään tutkistelun tulosta; ²⁸mitä sieluni on yhäti etsinyt, mutta mitä en ole löytänyt, on tämä: olen löytänyt tuhannesta yhden miehen, mutta koko siitä luvusta en ole löytänyt yhtäkään naista. ²⁹Katso, tämän ainoastaan olen löytänyt: että Jumala on tehnyt ihmiset suoriksi, mutta itse he etsivät monia mutkia.

8Kuka on viisaan vertainen, ja kuka taitaa selittää asian? Ihmisen viisaus kirkastaa hänen kasvonsa, ja hänen kasvonsa kovuus muuttuu. ²Minä sanon: Ota vaari kuninkaan käskystä, varsinkin Jumalan kautta vannotun valan tähden. ³Älä ole kerkeä luopumaan hänestä, äläkä asetu pahan asian puolelle, sillä hän tekee, mitä vain tahtoo. ⁴Sillä kuninkaan sana on voimallinen, ja kuka voi sanoa hänelle: Mitäs teet? ⁵Joka käskyn pitää, ei tiedä pahasta asiasta; ja viisaan sydän tietää ajan ja tuomion. ⁶Sillä itsekullakin asialla on aikansa ja tuomionsa; ihmistä näet painaa raskaasti hänen pahuutensa. ⁷Hän ei tiedä, mitä tuleva on; sillä kuka ilmaisee hänelle, miten se on tuleva? ⁸Ei ole ihminen tuulen valtias, niin että hän voisi sulkea tuulen, ei hallitse kukaan kuoleman päivää, ei ole pääsyä sodasta, eikä jumalattomuus pelasta harjoittajaansa. ⁹Kaiken tämän minä tulin näkemään, kun käänsin sydämeni tarkkaamaan kaikkea, mitä auringon alla tapahtuu aikana, jolloin ihminen vallitsee toista ihmistä hänen onnettomuudekseen. ¹⁰Sitten minä näin, kuinka jumalattomat haudattiin ja menivät lepoon, mutta ne, jotka olivat oikein tehneet, saivat lähteä pois pyhästä paikasta ja joutuivat unhotuksiin kaupungissa. Sekin on turhuus. ¹¹Milloin pahan teon tuomio ei tule pian, saavat ihmislapset rohkeutta tehdä pahaa, ¹²koskapa syntinen saa tehdä pahaa sata kertaa ja elää kauan; tosin minä tiedän, että Jumalaa pelkääväisille käy hyvin, sentähden että he häntä pelkäävät, ¹³mutta että jumalattomalle ei käy hyvin eikä hän saa jatkaa päiväänsä pitkiä kuin varjo, sentähden ettei hän pelkää Jumalaa. ¹⁴On turhuutta sekin, mitä tapahtuu maan päällä, kun vanhurskaita on, joiden käy, niinkuin olisivat jumalattomain tekoja tehneet, ja jumalattomia on, joiden käy, niinkuin olisivat vanhurskaitten tekoja tehneet. Minä sanoin: sekin on turhuutta. ¹⁵Ja minä ylistin iloa, koska ei ihmisellä auringon alla ole mitään parempaa kuin syödä ja juoda ja olla iloinen; se seuraa häntä hänen vaivannäkönsä

ohessa hänen elämänsä päivinä, jotka Jumala on antanut hänelle auringon alla. ¹⁶Kun minä käänsin sydämeni oppimaan viisautta ja katsomaan työtä, jota tehdään maan päällä saamatta untakaan silmiin päivällä tai yöllä, ¹⁷niin minä tulin näkemään kaikista Jumalan teoista, että ihminen ei voi käsittää sitä, mitä tapahtuu auringon alla; sillä ihminen saa kyllä nähdä vaivaa etsiessään, mutta ei hän käsitä. Ja jos viisas luuleekin tietävänsä, ei hän kuitenkaan voi käsittää.

9Niin minä painoin mieleeni kaiken tämän ja pyrin saamaan kaikkea tätä selville, kuinka näet vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä. Ei rakkauteen eikä viha ole ihmisen tiedettävissä; kaikkea voi hänellä olla edessä. ²Kaikkea voi tapahtua kaikille. Sama kohtalo on vanhurskaalla ja jumalattomalla, hyvällä, puhtaalla ja saastaisella, uhraajalla ja uhraamattomalla; hyvän käy niinkuin syntisenkin, vanhojen vanhojen niinkuin valaa pelkäävänsä. ³Se on onnettomuus kaikessa, mitä tapahtuu auringon alla, että kaikilla on sama kohtalo, ja myös se, että ihmislasten sydän on täynnä pahaa ja että mielettömyys on heillä sydämässä heidän elinaikansa; ja senjälkeen - vainajien tykö! ⁴Onhan sillä, jonka vielä on suotu olla kaikkien elävien seurassa, toivoa. Sillä elävä koira on parempi kuin kuollut leijona. ⁵Sillä elävät tietävät, että heidän on kuoltava, mutta kuolleet eivät tiedä mitään, eikä heillä ole paikkaa, vaan heidän muistonsa on unhotettu. ⁶Myös heidän rakkautensa, vihansa ja intohimonsa on jo aikoja mennyt, eikä heillä ole milloinkaan enää osaa missään, mitä tapahtuu auringon alla. ⁷Tule siis, syö leipäsi ilolla ja juo viinisi hyvillä mielin, sillä jo aikaa on Jumala hyväksynyt nuo tekosi. ⁸Vaatteesi olkoot aina valkeat, ja öljy älköön puuttuko päästäsi. ⁹Nauti elämää vaimon kanssa, jota rakastat, kaikkina turhan elämäsi päivinä, jotka Jumala on sinulle antanut auringon alla - kaikkina turhina päivinäsi, sillä se on sinun osasi elämässä ja vaivannäössäsi, jolla vaivaat itseäsi auringon alla. ¹⁰Tee kaikki, mitä voimallasi tehdyksi saat, sillä ei ole tekoa, ei ajatusta, ei tietoa eikä viisautta tuonelassa, jonne olet menevä. ¹¹Taas minä tulin näkemään auringon alla, että ei ole juoksu nopsain vallassa, ei sota urhojen, ei leipä viisaitten, ei rikkaus ymmärtävien eikä suosio taitavain vallassa, vaan aika ja kohtalo kohtaa kaikkia. ¹²Sillä ei ihminen tiedä aikaansa, niinkuin eivät kalatkaan, jotka tarttuvat pahaan verkkoon, eivätkä linnut, jotka käyvät kiinni paulaan; niinkuin ne, niin pyydystetään ihmislapsetkin pahana aikana, joka yllättää heidät äkisti. ¹³Tämänkin minä tulin näkemään viisaudeksi auringon alla, ja se oli minusta suuri: ¹⁴Oli pieni kaupunki ja siinä miehiä vähän. Ja suuri kuningas tuli sitä vastaan, saarsi sen ja rakensi sitä vastaan suuria piiritystorneja. ¹⁵Mutta siellä oli köyhä, viisas mies, ja hän pelasti kaupungin viisaudellaan. Mutta ei kukaan ihminen muistanut sitä köyhää miestä. ¹⁶Niin minä sanoin: Viisaus on parempi kuin voima, mutta köyhän viisautta

halveksitaan, eikä hänen sanojansa kuulla. ¹⁷Viisaitten sanat, hiljaisuudessa kuullut, ovat paremmat kuin tyhmän päämiehen huuto. ¹⁸Viisaus on parempi kuin sota-asetet, mutta yksi ainoa syntinen saattaa hukkaan paljon hyvää.

10 Myrkkykärpäset saavat haisemaan ja käymään voiteentekijän voiteen. Pieni tyhmyys painaa enemmän kuin viisaus ja kunnia. ²Viisaan sydän vetää oikealle, tyhmän vasemmalle. ³Tietä käydessäkin puuttuu tyhmältä mieltä: jokaiselle hän ilmaisee olevansa tyhmä. ⁴Jos hallitsijassa nousee viha sinua kohtaan, niin älä jätä paikkaasi; sillä sävyisyys pidättää suurista synneistä. ⁵On onnettomuus se, minkä olen nähnyt auringon alla, vallanpitäjistä lähtenyt erehdys: ⁶tyhmyys asetetaan arvon korkeuksiin, ja rikkaat saavat istua alhaalla. ⁷Minä olen nähnyt palvelijat hevosten selässä ja ruhtinaat kävelemässä kuin palvelijat maassa. ⁸Joka kuopan kaivaa, se siihen putoaa; joka muuria purkaa, sitä puree käärme. ⁹Joka kiviä louhii, se niihin loukkaantuu; joka puuta halkoo, se joutuu siinä vaaraan. ¹⁰Jos rauta on tylsynyt eikä teränsuuta tahkota, täytyy ponnistaa voimia; mutta hyödyllinen kuntoonpano on viisautta. ¹¹Jos käärme puree silloin, kun sitä ei ole lumottu, ei lumoojalla ole hyötyä taidostaan. ¹²Sanat viisaan suusta saavat suosiota, mutta tyhmän nielevät hänen omat huulensa. ¹³Hänen suunsa sanain alku on tyhmyyttä, ja hänen puheensa loppu pahaa mielettömyyttä. ¹⁴Tyhmä puhuu paljon; mutta ihminen ei tiedä, mitä tuleva on. Ja kuka ilmaisee hänelle, mitä hänen jälkeensä tulee? ¹⁵Oma vaivannäkö väsyttää tyhmän, joka ei osaa kaupunkiinkaan kulkea. ¹⁶Voi sinua, maa, jolla on kuninkaana poikanen ja jonka ruhtinaat jo aamulla aterioita pitävät! ¹⁷Onnellinen sinä, maa, jolla on jalosukuinen kuningas ja jonka ruhtinaat pitävät aterioita oikeaan aikaan, miehekkäästi eikä juopotellen! ¹⁸Missä laiskuus on, siinä vuoliaiset vaipuvat; ja missä kädet velttoina riippuvat, tippuu huoneeseen vettä. ¹⁹Hauskuudeksi ateria laitetaan, ja viini ilahuttaa elämän; mutta raha kaiken hankkii. ²⁰Älä ajatuksissasikaan kiroile kuningasta, äläkä makuukammiossasi kiroile rikasta, sillä taivaan linnut kuljettavat sinun äänesi ja siivelliset ilmaisevat sinun sanasi.

11 Lähetä leipäsi vetten yli, sillä ajan pitkään sinä saat sen jälleen. ²Anna osa seitsemälle, kahdeksallekin, sillä et tiedä, mitä onnettomuutta voi tulla maahan. ³Jos pilvet tulevat täyteen sadetta, valavat ne sen maahan. Ja jos puu kaatuu etelää kohti tai pohjoista, niin mihin paikkaan puu kaatui, siihen se jää. ⁴Joka tuulta tarkkaa, ei kylvä; ja joka pilviä pälyy, ei leikkaa. ⁵Niinkuin et tiedä tuulen teitä etkä luitten rakentumista raskaana olevan kohdussa, niin et myöskään tiedä Jumalan tekoja, hänen, joka kaikki tekee. ⁶Kylvä siemenesi aamulla äläkä hellitä kättäsi ehtoollakaan; sillä et tiedä, tuoko onnistuu vai tämä vai onko kumpikin yhtä hyvä. ⁷Suloinen on valo, ja silmille tekee hyvää nähdä aurinkoa. ⁸Niin, jos ihminen elää vuosia

paljonkin, iloitkoon hän niistä kaikista, mutta muistakoon pimeitä päiviä, sillä niitä tulee paljon. Kaikki, mikä tulee, on turhuutta. ⁹Ploitse, nuorukainen, nuoruudessasi, ja sydämesi ilahuttakoon sinua nuoruusikäsi päivinä. Vaella sydämesi teitä ja silmiesi halun mukaan; mutta tiedä: Jumala tuo sinut tuomiolle kaikesta tästä. ¹⁰Karkoita suru sydämeestäsi ja torju kärsimys ruumiistasi, sillä nuoruus ja aamurusko ovat turhuutta.

12 Ja muista Luojaasi nuoruudessasi, ennenkuin pahat päivät tulevat ja joutuvat ne vuodet, joista olet sanova: ²”Nämä eivät minua miellytä”; ennenkuin pimenee aurinko, päivänvalo, kuu ja tähdet, ja pilvet palajavat sateen jälkeenkin - ³jolloin huoneen vartijat vapisevat ja voiman miehet käyvät koukkuisiksi ja jauhajanaiset ovat joutilaina, kun ovat menneet vähiin, ja akkunoista-kurkistelijat jäävät pimeään, ⁴ja kadulle vievät ovet sulkeutuvat ja myllyn ääni heikkenee ja noustaan linnun lauluun ja kaikki laulun tyttäret hiljentyvät; ⁵myös peljätään mäkiä, ja tiellä on kauhuja, ja mantelipuu kukkii, ja heinäsiirikka kulkee kankeasti, ja kapriisinnappu on tehoton; sillä ihminen menee iankaikkiseen majaan, ja valittajat kiertelevät kaduilla ⁶ennenkuin hopealanka katkeaa ja kultamalja särkyä ja vesiaastia rikkoutuu lähteellä ja ammennuspyörä särkyneenä putoaa kaivoon. ⁷Ja tomua palajaa maahan, niinkuin on ollutkin, ja henki palajaa Jumalan tykö, joka sen on antanutkin. ⁸Turhuuksien turhuus, sanoi saarnaaja; kaikki on turhuutta! ⁹Sen lisäksi, että saarnaaja oli viisas, hän myös opetti kansalle tietoa, punnitsi, harkitsi ja sommiteli sananlaskuja paljon. ¹⁰Saarnaaja koki löytää kelvollisia sanoja, oikeassa mielessä kirjoitettuja, totuuden sanoja. ¹¹Viisaitten sanat ovat kuin tutkaimet ja kootut lauseet kuin isketyt naulat; ne ovat saman Paimenen antamia. ¹²Ja vielä näiden lisäksi: Poikani, ota varoituksesta vaari; paljon kirjaintekemisellä ei ole loppua, ja paljo tutkistelu väsyttää ruumiin. ¹³Loppusana kaikesta, mitä on kuultu, on tämä: Pelkää Jumalaa ja pidä hänen käskynsä, sillä niin tulee jokaisen ihmisen tehdä. ¹⁴Sillä Jumala tuo kaikki teot tuomiolle, joka kohtaa kaikkea salassa olevaa, olkoon se hyvää tai pahaa.

Kork. v.

1Salomon korkea veisu. ²Hän suuta antakoon minun, suunsa antamisella; sillä sinun rakkautesi on suloisempi kuin viina, ³Sinun hyvään voidettes hajuin tähden. Sinun nimes on vuodatettu öljy; sen piikaiset sinua rakastavat. ⁴Vedä minua, niin me juoksemme perässä: Kuningas vie minun kammioonsa: Me iloitsemme ja riemuitsemme sinusta, me muistamme sinun rakkauttas enempi kuin viinaa: hurskaat rakastavat sinua. ⁵Minä olen musta, mutta sangen otollinen, te Jerusalemin tyttäret, niinkuin Kedarin majat, niinkuin Salomon kirjoiteltu vaate. ⁶Älkää sitä katsoko, että minä niin musta olen; sillä päivä on minun polttanut: minun äitini lapset vihastuivat minun päälleni: he ovat asettaneet minun viinamäen vartiaksi, mutta en minä varjellut viinamäkeäni. ⁷Sano minulle sinä, jota minun sieluni rakastaa: kussas laidunta pidät, ja kussas lounaalla lepää? ettei minun pitäisi poikkeaman kumppanies lauman tykö. ⁸Jos et sinä sinuas tunne, sinä kaikkein ihanaisin vaimoin seassa, niin mene lammasten jäljille, ja kaitse vohlias paimenien huonetten tykönä. ⁹Minä vertaan sinun, ystäväni, ratsaskaluihini, Pharaon vaunuihin. ¹⁰Sinun sasupääs ovat ihanat pankkuin keskellä, ja sinun kaulas kultakäädissä. ¹¹Me teemme sinulle kultaiset pankut, hopianastoilla. ¹²Kuin kuningas istui pöytänsä tykönä, antoi nardukseni hajunsa. ¹³Ystäväni on minun mirrhamkimppuni, joka minun rinoillani riippuu. ¹⁴Minun ystäväni on minulle Kyprin viinamarjan rypäle, Engeddin viinamäessä. ¹⁵Katso, armaani, sinä olet ihana: katso, sinä olet ihana, silmäs ovat niinkuin kyhkyläisen silmät. ¹⁶Katso, ystäväni, sinä olet ihana ja suloinen, ja meidän vuoteemme myös viheriötsee. ¹⁷Meidän huoneemme kaaret ovat sedripuusta, vuolteet hongasta.

2Minä olen Saronin kukkanen, ja kukoistus laaksossa. ²Niinkuin ruusu orjantappuroissa, niin on armaani tyttärien seassa. ³Niinkuin omenapuu metsäpuiden seassa, niin on ystäväni poikain seassa: minä istun hänen varjossansa, jota minä anon, ja hänen hedelmänsä on minun suussani makia. ⁴Hän johdattaa minua viinakellariinsa; ja rakkaus on hänen lippunsa minun päälläni. ⁵Virvoittakaat minua viinaleileillä, ja vahvistakaat minua omenilla; sillä minä olen sairas rakkaudesta. ⁶Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, hänen oikia kätensä halaa minua. ⁷Minä vannotan tietä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohten eli naa-

raspeurain kautta kedolla, ettette herätä eli vaivaa armastani, siihen asti kuin hän itse tahtoo. ⁸Tämä on ystäväni ääni, katso, hän tulee: hän hyppää vuorilla ja karkaa kukkuloille. ⁹Ystäväni on metsävuohen eli nuoren peuran kaltainen: katso, hän seisoo seinän takana, ja katsoo akkunasta sisälle, ja kurkistelee häkin lävitse. ¹⁰Ystäväni vastaa ja sanoo minulle: nouse armaani, ihanaiseni, ja tule. ¹¹Sillä katso, talvi on kulunut, ja sade lakannut ja mennyt pois: ¹²Kukkaset ovat puhjenneet kedolla, kevät on tullut, ja toukomettisen ääni kuuluu meidän maassamme; ¹³Fikunapuut puhkeevat, viinapuut kukoistavat ja antavat hajunsa: nouse, armaani, ihanaiseni, ja tule. ¹⁴Kyhkyläiseni vuoren raossa ja kivirauniossa, anna minun nähdä kasvot, anna minun kuulla äänes; sillä sinun äänes on suloinen, ja kasvot ihanainen. ¹⁵Ottakaat meille ketut kiinni, ne vähät ketut, jotka turmelevat viinamäet; sillä meidän viinamäkemme ovat röhkäleillä. ¹⁶Ystäväni on minun, ja minä hänen, joka kaitsee kukkasten keskellä, ¹⁷Siihenasti että päivä jäähtyy ja varjot kulkevat pois. Palaja, ole niinkuin metsävuohi, ystäväni, eli niinkuin nuori peura Eroitusvuorilla.

3Minä etsin yöllä vuoteessani, jota minun sieluni rakastaa: minä etsin häntä, mutta en löytänyt häntä. ²Nyt minä nousen, ja käyn kaupunkia ympäri, kaduilla ja kujilla, ja etsin, jota minun sieluni rakastaa: minä etsin häntä, mutta en minä häntä löytänyt. ³Vartiat, jotka käyvät kaupunkia ympäri, löysivät minun. Oletteko nähneet, jota minun sieluni rakastaa? ⁴Kuin minä heistä vähä erkausin, löysin minä, jota minun sieluni rakastaa; minä tartuin häneen, ja en tahdo häntä laskea, siihenasti että minä hänen saatan äitini huoneesen, äitini kammioon. ⁵Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohten eli naaraspeurain kautta kedolla, ettette herättäisi armastani eli vaivaisi häntä, siihenasti kuin hän tahtoo. ⁶Kuka on tämä, joka lähtee korvesta, niinkuin nouseva savu, mirrhamin suitsutus, pyhä savu ja kaikkinaiset apotekarin yrtit? ⁷Katso, Salomon vuoteen ympärillä seisovat kuusikymmentä väkevää, Israelin väkevästä. ⁸He pitävät kaikki miekkaa ja ovat soveliaat sota; jokaisella on hänen miekkansa vyöllänsä pelvon tähden yöllä. ⁹Kuningas Salomo antoi tehdä itsellensä lepokammion Libanonin puista: ¹⁰Sen patsaat hän teki hopenasta, ja sen peitteen kullasta, istuimen purpurasta, ja

permannon soveliaasti lasketun, Jerusalemin tyttärten tähden. ¹¹Lähtekäät ulos, te Zionin tyttäret, ja katselkaat kuningas Salomoa siinä kruunussa, jolla hänen äitinsä hänen kruunannut on, hänen hääpäivänsä, ja hänen sydämensä ilopäivänä.

4Katso, armaani! sinä olet ihanainen, katso, ihanainen sinä olet: sinun silmäs ovat niinkuin mettisen silmät palmikkos välillä; sinun hiukses ovat niinkuin vuohilauma, jotka ovat kerityt Gileadin vuorella. ²Sinun hampaas ovat niinkuin laumat kerittyin villain kanssa, jotka pesosta tulevat, jotka kaikki kaksoisia kantavat, ei myös yksikään heistä ole hedelmätöin. ³Sinun huules ovat niinkuin tulipunainen rihma, ja sinun puhees ovat suloiset; sinun poskes ovat niinkuin granatin omenan lohko, sinun palmikkos välillä. ⁴Sinun kaulas on niinkuin Davidin torni, joka on rakennettu vahvalla muurilla, jossa tuhannen kilpeä riippuu, ja kaikkinaiset väkevän sota-aseet. ⁵Sinun kaksi rintaas ovat niinkuin kaksi nuorta metsävohlaa, jotka kukkasten seassa laitumella käyvät. ⁶Siihenasti että päivä soipeemaksi tulee, ja varjo katoa: minä menen mirrhamin vuorelle, ja pyhän savun kukkulalle. ⁷Sinä olet kokonas ihana, minun armaani, ja ei sinussa ole yhtään virhettä. ⁸Tule kanssani, morsiameni, Libanonista, tule kanssani Libanonista, mene sisälle, astu tänne Amanan kukkulalta, Senirin Hermonin niskalta, jalopeuran luolasta ja leopardin vuorelta. ⁹Sinä olet ottanut minun sydämeni pois, sisareni, rakas morsiameni: sinä olet ottanut sydämeni pois yhdellä silmällä ja yhdellä kaulakäädyläs. ¹⁰Kuinka ihana on sinun rakkautes, sisareni, rakas morsiameni: sinun rakkautes on suloisempi kuin viina, ja sinun voitees haju voittaa kaikki yrtit. ¹¹Sinun huules, morsiameni, ovat niinkuin valua mesileipä: mesi ja maito on sinun kieles alla, ja sinun vaattees haju on niinkuin Libanonin haju. ¹²Minun sisareni, rakas morsiameni, sinä olet suljettu kryptimaa, lukittu lähde, kiinnipantu kaivo. ¹³Sinun istutukses ovat niinkuin yrttitarha granatomenista, kalliin hedelmän kanssa, syprin narduksen kanssa; ¹⁴Nardukset saframin kanssa, kalmus ja kaneli, kaikkinaisen pyhän savun puiden kanssa, mirrham ja aloes kaikkein parasten yrttein kanssa. ¹⁵Niinkuin kryptimaan kaivo, ja elävänveden lähde, joka Libanonista vuotaa. ¹⁶Nouse pohjatuuli, ja tule lounatuuli ja puhalta yrttitarhani lävitse, että sen yrtit vuotaisivat. Ystävänä tulkoon kryptimaahansa, ja syökään hänen kalliita hedelmiänsä.

5Minä tulin, sisareni, rakas morsiameni, yrttitarhaani, ja olen mirrhamini ja yrttini leikannut ylös. Minä olen syönyt mesileipäni hunajan kanssa: minä olen juonut viinani minun maitoni kanssa: syökäät armaani, ja juokaat ystävänä, ja juopukaat. ²Minä makaan, ja minun sydämeni valvoo; se on ystävänä ääni, joka kolkuttaa. Avaa minun eteeni, sisareni, armaani, kyhkyläiseni, ihanaiseni; sillä minun pääni on täynnä kastetta, ja minun palmikkoni täynnä yön

pisaria. ³Minä olen riisunut hameeni, kuinka minun pitäis taas pukeman ylleni? Minä olen viruttanut jalkani, kuinka minun pitäis sokaiseman ne jälleen? ⁴Mutta minun ystävänä pisti kätensä lävestä, ja minun sisällykseni vapisivat siitä. ⁵Silloin nousin minä avaamaan ystävälleni. Minun käteni tiukkuivat mirrhamia, ja mirrham valui minun sormistani lukon salvan päälle. ⁶Ja kuin minä ystävälleni avasin, oli ystävänä mennyt pois ja vaeltanut ohitse; niin läksi sieluni ulos hänen sanansa jälkeen; minä etsin häntä, mutta en löytänyt häntä: minä huusin, mutta ei hän minua vastannut. ⁷Vartiat, jotka käyvät kaupunkia ympäri, löysivät minun, löivät minua ja haavoittivat minun; ja vartiat muurin päällä ottivat pois minun päällinani. ⁸Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, jos te löydätte minun ystävänä, niin ilmoittakaat hänelle, että minä olen sairas rakkaudesta. ⁹Millinen on sinun ystäväs muiden ystävien suhteen, sinä kaikkein ihanaisin vaimoin seassa? Minkäkaltainen on sinun ystäväs muiden ystävien suhteen, että meitä olet niin vannottanut? ¹⁰Minun ystävänä on valkias ja punainen, kaunistettu kymmentuhannen seassa. ¹¹Hänen päänsä on paras ja kallein kulta; hänen hiuksensa ovat kaharat ja mustat niinkuin kaarne. ¹²Hänen silmänsä ovat niinkuin mettisen silmät, vesiojan tykönä, rieskalla pestyt, ja ovat täynnä. ¹³Hänen poskensa ovat niinkuin kaunistettu ryytimaa, niinkuin yrttein kukkaset; hänen huulensa ovat niinkuin ruusut, jotka vuotavat mirrhamin pisaroita. ¹⁴Hänen kätensä ovat niinkuin kultaiset sormukset, täynnä turkosia; hänen ihonsa on niinkuin puhdas elephantin luu, saphirilla kaunistettu. ¹⁵Hänen jalkansa ovat niinkuin marmoripatsaat, perustetut kultaisten jalkain päälle; hänen hahmonsansa on niinkuin Libanon ja valittu sedri. ¹⁶Hänen suunsa on suloinen, ja hän itse kokonansa ihanainen. Senkaltainen on minun ystävänä, minun rakkaani on senkaltainen, te Jerusalemin tyttäret.

6Kuhunka ystäväs on mennyt, o sinä kaikkein kaunein vaimoin seassa! kuhunka ystäväs on kääntänyt itsensä? Me etsimme häntä sinun kanssas. ²Minun ystävänä on mennyt kryptimaahansa, yrttisarkoihinsa, että hän siellä kryptimaassa kaitsis laumaansa, ja hakis ruusuja. ³Minun ystävänä on minun ja minä olen hänen, joka kaitsee kukkasten keskellä. ⁴Sinä olet ihana, minun kultani, niinkuin Tirtsa, kaunis niinkuin Jerusalem, peljättävä niinkuin sotajoukko. ⁵Käännä silmäs pois minusta; sillä ne minun sytyttävät; sinun hiukses ovat niinkuin vuohilauma, jotka Gileadin vuorella kerityt ovat. ⁶Sinun hampas ovat niinkuin lammaslauma, jotka pesosta nousevat, ja kaikki kaksoisia kantavat, ja ei yksikään ole heistä hedelmätöin. ⁷Sinun kasvot ovat niinkuin granatomenan lohkot sinun palmikkos välillä. ⁸Kuusikymmentä on drottinkia ja kahdeksankymmentä vaimoa, ja neitseet ovat epäluoiset; ⁹Mutta yksi on minun kyhkyläiseni ja minun täydelliseni; yksi on äitinsä rakkain ja synnyttäjänsä valittu: koska tyttäret hänen näkivät, ylistivät he hänen autuaaksi, kuningattaret ja vai-

mot ylistivät häntä. ¹⁰Kuka on tämä, joka nähdään niinkuin aamurusko, ihana niinkuin kuu, valittu niinkuin aurinko, peljättävä niinkuin sotajoukko? ¹¹Minä olen mennyt alas yrttitarhaani, katsomaan vesoja ojan reunalla, kurkistelemaan, jos viinapuut kukoistivat, jos granatomenat viheriöitsivät. ¹²En minä tiennyt, että minun sieluni minun hamaan minun mieluisen kansani vaunuihin asti asettanut oli. ¹³Palaja, palaja Sulamit: palaja, palaja nähdäksemme sinua. Mitä te näitte Sulamitissa, paitsi sotajoukkoin tanssia?

7 Kuinka ihana on sinun käyntös kengissä, sinä päämiehen tytär; sinun molemmat lantees ovat yhtäläiset niinkuin kaksi käätyä, jotka taitavan kädet tehneet ovat. ²Sinun nappas niinkuin ympyriäinen malja, josta ei koskaan juoma puutu; sinun vatsas on niinkuin nisuläjä, istutettu ympäri ruusuilla. ³Sinun molemmat rintas ovat niinkuin kaksi nuorta metsävuohen kaksoista. ⁴Sinun kaulas on niinkuin elefantinluinen torni; sinun silmäs ovat niinkuin Hesbonin kalalammikot Batrabbimin portissa; sinun nenäs on niinkuin Libanonin torni, joka katsoo Damaskuun päin. ⁵Sinun pääs on niinkuin Karmeli, sinun pääs hiukset niinkuin kuninkaan purpura, poimuineen. ⁶Kuinka ihana ja suloinen olet sinä minun armaani hekumassa. ⁷Sinun vartas on niinkuin palmupuun, ja sinun rintas ovat viinimarjarypälten kaltaiset. ⁸Minä sanoin: minun täytyy astua palmupuuhun ja ruveta sen oksiin: anna sinun rintas olla niinkuin viinapuun marjarypälleet, sinun sierantes haju on niinkuin omenain (haju), ⁹Ja sinun suus niinkuin paras viina, joka huokiasti menee ystävääni, ja saattaa uneliasten huulet puhumaan. ¹⁰Minun ystävänäni on minun, ja hän himoitsee minua. ¹¹Tule, ystävänäni, käykäämme tästä kedolle, ja viipykäämme maakylissä. ¹²Että me nousisimme varhain viinamäkeen ja näkisimme, jos viinapuut kukoistavat ja puhkeemaan rupeevat, jos granatomenat ovat tulleet ulos: siellä minä annan sinulle minun rakkauteni. ¹³Kukkaset antavat hajunsa, ja meidän ovemente edessä ovat kaikkinaiset hyvät hedelmät: minun ystävänäni, minä olen sinulle tallelle pannut sekä uudet että vanhat.

8 Jospa minä sinun löytäisin ulkona, minun veljeni, sinä joka minun äitini nisiä imenyt olet, ja sinun suuta antaisin, ja ettei kenkään minua pilkkaisi. ²Mitä ottaisin sinun ja saattaisin sinua minun äitini huoneeseen, jossa minua opettaisit; ja minä annan sinulle krydättyä viinaa ja granatomenan makiaa viinaa. ³Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikia kätensä halaa minua. ⁴Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, ettette armastani herätä, eli vaivaa häntä siihenasti kuin hän itse tahtoo. ⁵Kuka on se, joka korvesta tulee, ja nojaa ystävänsä päälle? Omenapuun alla minä sinua herätän, jossa sinun äitis sinun synnyttänyt on, jossa hän sinun siitti, joka sinun synnytti. ⁶Pane minua niinkuin sinetti sydämees, ja niinkuin sinetti käsivartees; sillä rakkaus on väkevä niinkuin kuolema, ja

kiivaus on vahva niinkuin helvetti: hänen hiilensä hehkuvat ja ovat Herran tuli; ⁷Niin ettei vedenkään paljous taida rakkautta sammuttaa, eli virrat sitä upottaa. Jos joku antais kaiken taloinsa tavaran rakkaudesta, niin ei se mitään maksaisi. ⁸Meidän sisaremme on vähä, ja ei hänellä ole rintoja. Mitä meidän pitää tekemän sisarellemme sinä päivänä, jona hänestä puhutaan? ⁹Jos hän on muuri, niin me teemme hopialinnan sen päälle: jos hän on ovi, niin me vahvistamme sen sedrilaudoilla. ¹⁰Minä olen muuri, ja minun rintani ovat niinkuin tornit; siitä minä olen hänen silmänsä edessä niinkuin rauhan löytäjä. ¹¹Salomolla on viinamäki BaalHamonissa: sen viinamäen antoi hän vartioille, että jokainen antais hänen hedelmistänsä tuhannen hopiapenninkä. ¹²Minun viinamäkeni, joka on minun omani, on minun edessäni. Sinulle Salomo tulee tuhannen, mutta kaksisataa hedelmän vartioille. ¹³Sinä, joka asut yrttitarhasa, anna minun kuulla sinun äänes: kuulkaan kumppanin päältä. ¹⁴Pakene, ystävänäni, ja ole metsävuohen kaltainen, eli nuoren peuran yrttivuorilla.

Jes.

1Jesaian, Amotsin pojan näky, jonka hän näki Juudasta ja Jerusalemissa, Ussian, Jotamin, Ahaksen ja Jehiskian, Juudan kuningasten aikana. **2**Kuulkaat taivaat, ja maa ota korviisi, sillä Herra puhuu: minä olen lapsia kasvattanut ja korottanut, ja he ovat minusta luopuneet. **3**Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, ja minun kansani ei ymmärrä. **4**Voi syntistä kansaa, kansaa suuresta pahasta teosta, pahanilkistä siementä, vahingollisia lapsia, jotka Herran hylkäsivät ja Israelin Pyhää pilkkasivat, he poikkiesivät takaperin. **5**Mitä varten teitä enempi lyödään, koska te aina harhaillette? Koko pää on sairas, ja koko sydän on väsynyt. **6**Hamasta kantapäältä niin kiireeseen asti ei hänessä ole tervettä; vaan haavat, sinimarjat ja veripahat, jotka ei ole puserretut, eikä sidotut, taikka öljyllä sivellyt. **7**Teidän maanne on autiona, teidän kaupunkinne ovat tulella poltetut; muukalaiset syövät peltonne silmään edessä; ja on autio, niinkuin se, joka muukalaisilta raadeltu on. **8**Mutta mitä vielä Zionin tyttärestä jäänyt on, se on niinkuin maja viinämässä, ja niinkuin hakomaja yrttitarhassa, niinkuin hävitetty kaupunki. **9**Ellei Herra Zebaot meille jotakin vähää jättäisi, niin me olisimme kuin Sodoma, ja olisimme Gomorran kaltaiset. **10**Te Sodomian päämiehet, kuulkaat Herran sanaa: ottakaat korviinne meidän Jumalamme laki, sinä Gomorran kansa. **11**Mitä minulle on teidän uhrienne paljoudesta? sanoo Herra: minä olen oinasten polttouhrista ja syöttäin rasvasta ravittu, ja en tottele vasikkain, lammasten ja kauristen verta. **12**Kuin te tulette ja ilmestytte minun kasvoini eteen, kuka senkaltaisia vaatii teidän käsistänne, että te vaeltaisitte minun esihuoneessani? **13**Älkää silleen turhaa ruokauhrienne tuoko edes, se suitsutus on minulle kauhistus: uudella kuulla ja sabbatina, kuin kokous kuulutetaan, en minä voi kärsiä vääryyttä ja juhlapäivää yhdessä. **14**Minun sieluni vihaa uusia kuitanne ja juhlapäiviänne, minä olen niistä suuttunut; minä väsyn niitä kärkeissäni. **15**Ja kuin te parhaallansa käsiänne nostatte, niin minä kuitenkin käännän silmäni teistä pois; ja vaikka te paljon rukoilisitte, en minä kuitenkaan teitä kuule; teidän kätenne ovat verenvikoja täynnä. **16**Peskäät teitä, puhdistakaat teitä, pankaat paha menonne pois minun silmäni edestä, lakatkaa pahaa tekemästä. **17**Oppikaat tekemään hyvää, ja etsikää oikeutta, auttakaat alaspainettua, saattakat orvoille oikeus, ja aut-

takaat lesken asiaa. **18**Ja sitte tulkaat, ja katsokaamme, kummalla oikeus on, sanoo Herra. Jos teidän syntinne veruskiat olisivat, niin heidän pitää lumivalkiaksi tuleman; ja vaikka he olisivat niinkuin ruusunkarvaiset, pitää heidän kuitenkin niinkuin villa tuleman. **19**Jos te tahtoisitte ja (minua) kuulisitte, niin te maan hyvyyden nautita saisitte. **20**Mutta jos te estelette teitä ja olette kovakarvaiset, niin miekan pitää teitä syömän; sillä Herran suu puhuu sen. **21**Kuinka se tapahtuu, että hurskas kaupunki on portoksi tullut? Hän oli täynnä oikeutta, vanhurskaus asui hänessä; mutta nyt murhaajat. **22**Sinun hopias on karreksi tullut, sinun juomas on vedellä sekoitettu. **23**Sinun päämiehet ovat vilpistelleet ja varasten kumppanit; kaikki he mielellänsä lahjoja ottavat, ja pyytävät antimia. Ei he orvoille oikeutta tee, ja leskein asia ei tule heidän eteensä. **24**Sentähden sanoo Herra, Herra Zebaot, väkevä Israelissa: voi! minä tahdon itseni lohduttaa vihollisistani, ja vihamiehissäni vihani sammuttaa; **25**Ja käännän käteni sinua vastaan, ja sinun kartes puhtaammaksi selitän, ja vien pois kaiken sinun tinas. **26**Ja saatan sinun tuomaris entisellensä, ja neuvonantajasi niinkuin alustakin: sitte sinä kutsutaan vanhurskaaksi ja uskolliseksi kaupungiksi. **27**Zion lunastetaan oikeudella, ja sen kääntyväiset vanhurskaudella, **28**Että ylitsekäymärit ja syntiset ynnä särjetään, ja jotka Herran hylkäävät, hukutetaan. **29**Sillä heidän täytyy häpiään tulla tammien tähden, joita he himoitsevat, ja häväistyksi tuleman yrttitarhain tähden, jotka he valitsivat. **30**Ja te tulette niinkuin joku tammi surkastuneilla lehdillä, ja niinkuin joku vedetöin yrttitarha. **31**Ja väkevä tulee niinkuin rohdin, ja hänen tekonsa niinkuin kipinä. Ja he sytytetään ynnä molemmat, jota ei kenkään sammuta.

2Tämä on se, minkä Jesaia Amotsin poika näki Juudasta ja Jerusalemissa. **2**Viimeisenä aikana pitää sen vuoren, jolla Herran huone on, vahvan oleman, korkiampi kuin kaikki vuoret, ja korotettaman kukkulain ylitse; ja kaikki pakanat pitää sinne juokseman. **3**Ja paljo kansaa pitää sinne menemän, ja sanoman: tulkaat, astukaamme ylös Herran vuorelle, Jakobin Jumalan huoneeseen, että hän opettais meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen poluilla; sillä Zionista on laki tuleva, ja Herran sana Jerusalemissa. **4**Ja hän tuomitsee pakanain seassa, ja rankaisee monta kansaa. Silloin heidän pitää miekkansa vannaksi te-

kemän, ja keihäänsä vikahteeksi; sillä ei yhdenkään kansan pidä toista kansaa vastaan miekkaa nostaman, eikä silleen tottuman sotimaan. ⁵Tulkaat, te Jakobin huoneesta, vaeltakaamme Herran valkeudessa. ⁶Mutta sinä olet sinun kansas Jakobin huoneen hyljännyt; sillä he rikkovat enemmän kuin itäläiset, ja ovat päivän valitsiat, niinkuin Philistealaiset, ja sallivat muukalaiset lapset moneksi tulla. ⁷Heidän maansa on täynnä hopiaa ja kultaa, ja heidän rikkaudellansa ei ole loppua; heidän maansa on täynnä hevosia, ja heidän rattaillansa ei ole loppua. ⁸Heidän maansa on myös täynnä epäjumalia; he kumartavat käsialaansa, jotka heidän sormensa tehneet ovat. ⁹Siellä yhteinen kansa kumartele, siellä sankarit heitäsä nöyryyttävät, joka et heille anna anteeksi. ¹⁰Mene kalliioon, ja kätke sinuas maahan, Herran pelvon edestä, ja hänen kunniallisen majesteettinsa edestä. ¹¹Sillä kaikki korkiat silmät alennetaan, ja jotka jaloimmat kansoissa ovat, täytyy itsensä notkistaa; sillä Herra on yksinänsä sinä aikana korkein. ¹²Sillä Herran Zebaotin päivä käy kaiken koreuden ja korkeuden ylitse, ja kaikkein paisuneiden ylitse, että ne alennettaiisiin, ¹³Ja kaikkein korkiain ja korotettuun sedrein ylitse Libanonissa, ja kaikkein tammein ylitse Basanissa; ¹⁴Niin myös kaikkein korkiain vuorten ylitse, ja kaikkein korotettuun kukkulain ylitse, ¹⁵Ja jokaisen korkian tornin ylitse, ja kaikkein vahvain muurein ylitse; ¹⁶Niin myös kaikkein haahteen ylitse meressä, ja kaiken kauniin käsialan ylitse; ¹⁷Että kaikki ihmisten korkeus pitää notkistaman hänensä, ja nöyryyttämän itsensä, mitä ihmisessä korkiaa on; ja Herra yksin on silloin korkia oleva. ¹⁸Ja epäjumalain pitää ratki hukkuman. ¹⁹Silloin mennään vuorten rotkoihin ja maan kuoppiin, Herran pelvon tähden, ja hänen kunniallisen majesteettinsa tähden, kuin hän nousee maata peljättämään. ²⁰Silloin pitää jokaisen hopiaiset ja kultaiset epäjumalansa heittämän pois, jotka hän on teettänyt kumartaaksensa, myyräin ja yökköin kuvat, ²¹Että he menevät kivien rakoihin ja vuorten rotkoihin, Herran pelvon tähden, ja hänen kunniallisen majesteettinsa tähden, kuin hän nousee maata peljättämään. ²²Niin lakatkaat siis ihmisestä, jonka sieramissa henki on; sillä ette tiedä, missä arviossa hän on.

³Sillä katso, Herra, Herra Zebaot ottaa pois Jerusalemita ja Juudasta kaikkinaisen varan, kaiken leivän varan, ja kaiken veden varan; ²Väkevät sotamiehet, tuomarit, prophetat, tietäjät ja vanhimmat; ³Viidenkymmenen päämiehet, ja kunnialliset miehet, neuvonantajat, ja taitavat virkamiehet, ja toimella puhuvaiset miehet. ⁴Ja tahtoo heille antaa nuorukaiset pääruhtinaiksi, ja lapset heitä hallitsemaan. ⁵Ja kansan pitää ryöstämän toinen toistansa, ja jokaisen lähimmäistänsä; ja nuoremman pitää ylpiä oleman vanhaa vastaan, ja ylönkatsotun kunniallista vastaan. ⁶Silloin tarttuu veli veljeensä isänsä huoneesta: sinulla on vaatteet, ole meidän hallitsiamme, auta sinä tätä lankeemusta. ⁷Mutta silloin hän vannoo ja sanoo: en minä

taida parantaa, ei kotonani ole leipää eikä vaatteita: älkää minun panko kansan hallitsiaksi. ⁸Sillä Jerusalemi kaatuu, ja Juuda käy ylösalaisin; että heidän kielsensä ja tekonsa on Herraa vastaan, niin että he hänen majesteettinsa silmiä vastoin sotivat. ⁹Heidän kasvoinsa hahmo todistaa heitä vastaan: ja he kerskaavat rikoksistansa, niinkuin Sodoma, ja ei salaa niitä. Voi heidän sielujansa! sillä he itse saattavat päällensä onnettomuuden. ¹⁰Sanokaat vanhurskaalle, että hänen käy hyvin; sillä hän saa syödä töidensä hedelmän. ¹¹Mutta voi jumalattomia; sillä he ovat pahat, ja heille maksetaan niinkuin he ansaitsevat. ¹²Lapset ovat minun kansani vaivajat, ja vaimot vallitsevat heitä. Minun kansani, sinun lohduttajas häiritsevät sinun, ja turmelevat tien, jota sinun käymän pitäis. ¹³Mutta Herra seisoo siellä oikeudella, ja on seisahnut tuomitsemaan kansoja. ¹⁴Herra tulee tuomiolle kansansa vanhimpain kanssa ja pääruhtinasten kanssa; sillä te olette turmelleet viinämäen, ja köyhäin ryöstö on teidän huoneessanne. ¹⁵Miksi tallaatte kansaani, ja runtelette köyhää? sanoo Herra, Herra Zebaot. ¹⁶Ja Herra sanoo: että Zionin tyttäret ovat ylpiät, ja käyvät kenossa kauloin, kiilusilminä, kävelevät ja koriasti astelevat, niinkuin jalat sidotut olisivat; ¹⁷On siis Herra tekevä Zionin tytärten päät rupisiksi, ja Herra on paljastava heidän häpiänsä. ¹⁸Silloin on Herra ottava kenkän kaunistuksen pois, ja koriasti kudotut rihmat ja soljet, ¹⁹Käädyt, ja rannerenkaat ja seppelit, ²⁰Kalliit päällinat, ja polukset, ja päarihmat, ja lemausastiat, ja korvarenkaat, ²¹Sormukset ja otsalehdet, ²²Juhlavaatteet, ja kaaput, ja timpit, ja kukkarot, ²³Peilit ja pienet liinavaatteet, ja lakit ja suvihameet. ²⁴Ja pitää häijy löyhkä hyvän hajun edestä oleman, ja nuora yön edestä, ja paljas pää kaharain hiusten edestä, ja ahdas säkki avaran hameen edestä. Nämät kaikki sinun kauneutes siaan. ²⁵Sinun miehes kaatuvat miekan kautta, ja sinun väkeväs sodassa. ²⁶Ja heidän porttinsa pitää murehtiman ja valittaman: ja heidän pitää vaikiasti istuman maan päällä.

⁴Ja seitsemän vaimoa tarttuvat silloin yhteen mieheen, ja sanovat: me tahdomme itseämme elättää ja vaatettaa; anna meitä ainoastaan sinun nimellä nimitettää, että häväistyksemme otettaisiin meiltä pois. ²Sinä päivänä on Herran vesa oleva rakas ja kallis; ja maan hedelmä jalo ja kaunis niiden tykönä, jotka Israelista vapahdetaan. ³Ja on tapahtuva, että se joka Zionissa jäljellä on, ja se joka Jerusalemissa jäänyt on, pitää pyhäksi kutsuttaman; jokainen kuin kirjoitettu on elävään seassa Jerusalemissa. ⁴Silloin Herra pesee Zionin tytärten saastaisuuden, ja viirttaa Jerusalemin verenviat hänestä pois, tuomitsevan ja polttavan hengen kautta. ⁵Ja Herra saattaa kaiken Zionin vuoren asumisen ylitse, ja kussa ikänä se koottu on, päivällä pilven ja savun, ja tulen paisteen yöllä palamaan; sillä suojeleminen pitää oleman kaiken kunnian ylitse. ⁶Ja maja pitää oleman päivän varjoksi hellestä vastaan, ja turva ja varjelus rajuilmaa ja sadetta vastaan.

5Minä veisaan ystävästä, ystäväni veisun hänen viinamäestänsä. Ystävälläni on viinämäki lihavassa paikassa. **2**Ja hän aitasi sen ympärinsä, ja perkasi kivet pois, ja istutti parhaat viinapuut, ja rakensi myös siihen tornin, ja pani sinne viinakuurnan, ja odotti sen viinamarjoja kantavan; vaan se kantoi pahoja marjoja. **3**Te Jerusalemin asujat ja Juudan miehet, tuomitkaat siis nyt minun ja viinämäkeni välillä. **4**Mitä olis enempi viinämäelleni tekemistä, jota en minä hänessä tehnyt ole? Miksi hän kantoi pahoja marjoja, kuin minä odotin hänen viinamarjoja kantavan? **5**Ja nyt minä tahdon teille ilmoittaa, mitä minä tahdon viinämäelleni tehdä: hänen aitansa pitää otettaman pois, että hänen pitää autiona oleman, ja hänen muurinsa pitää särjettämän, että hän tallattaisiin. **6**Minä tahdon sen saattaa autioksi, ettei kenkään pidä hänessä leikkaaman eli kaiman, vaan ohdakkeita ja orjantappuroita pitää hänessä kasvaman: ja tahdon pilviä kieltää satamasta hänen päällensä. **7**Mutta Herran Zebaotin viinämäki on Israelin huone, ja Juudan miehet hänen suloinen istuttamansa. Hän odottaa oikeutta, ja katso, ei ole muuta kuin väkivaltaa, vanhurskautta, niin on sula valitus. **8**Voi niitä, jotka yhden huoneen toisen tykö vetävät, ja yhden pellon toisen tykö saattavat, siihen asti ettei enää sias ole, asuaksenne yksinänne maan päällä! **9**Nämä ovat (sanoo) Herra Zebaot minun korvilleni tulleet: mitämaks, ellei ne monet huoneet tule kylmille, ja ne suuret ja kauniit jää ilman asujia; **10**Sillä kymmenen viinämäen sarkaa pitää vaivoin yhden batin antaman; ja gomer siemeniä tekee ainoastaan ephan. **11**Voi niitä, jotka varhain huomeneltain ylhäällä ovat, juopumusta noutelemaan, ja istuvat hamaan yöhön asti, että he viinasta palavaksi tulisivat! **12**Joilla ovat kanteleet, harput, rummut, huilut, ja viinaa heidän pidoissansa; ja ei katso Herran tekoa, eikä tottele hänen käsialaansa. **13**Sentähden pitää minun kansani vietämän vankeuteen, ettei heillä ole ymmärrystä; ja hänen kunniallistensa täytyy nälkää kärsiä, ja heidän yhteinen kansansa kuivua janoon. **14**Sitä varten on helvetti sielunsa lavialta avannut, ja hänen kitansa on ammollansa ilman määrää, mennä sinne alas sekä heidän kunniallisensa että yhteisen kansansa, sekä heidän rikkaansa että riemullisensa; **15**Että jokainen itsensä notkistais ja kukin nöyryytettäisiin; ja koreiden silmät myös nöyryytetyksi tulisivat. **16**Mutta Herra Zebaot pitää tuomiossa ylistettämän, ja pyhä Jumala pitää vanhurskaudessa pyhitettävän. **17**Silloin pitää lampaat tavallansa kaittaman, ja muukalaiset pitää itsensä elättämän lihavain aukiudessa. **18**Voi niitä, jotka itsensä sitovat valheen nuoralla yhteen vääryyttä tekemään, ja niinkuin ratasten köydellä syntiä tekemään! **19**Ja sanovat: anna hänen tekonsa rientää ja pian tulla, sitä nähdäksemme: lähestyköön ja tulkoon Israelin pyhän aivoitus, että me sen tietäisimme. **20**Voi niitä, jotka pahan hyväksi ja hyvän pahaksi sanovat; jotka pimpeydestä valkeuden, ja valkeudesta pimeyden tekevät, jotka karvaasta makian, ja makiasta karvaan tekevät. **21**Voi niitä, jotka viisaat olevinansa ovat, ja itsensä toimellisi-

na pitävät! **22**Voi niitä, jotka jalot ovat viinaa juomaan, ja juomassa kilvoittelevat! **23**Jotka jumalattoman lahjain tähden vanhurskauttavat, ja kääntävät vanhurskusten oikeuden pois heiltä: **24**Sentähden niinkuin tulen hehku korren kuluttaa, ja liekki sivaltaa akanat pois: aivan niin pitää heidän juurensa mätänemän, ja heidän vesansa hajooman pois niinkuin tomu; sillä he katsovat Herran Zebaotin lain ylön, ja pilkkaavat Israelin pyhän sanat. **25**Sentähden Herran viha julmistuu kansansa päälle, ja hän ojentaa kätensä heidän päällensä, ja lyö heitä, niin että vuoret vapisevat ja heidän ruumiinsa on niinkuin loka kadulla. Ja kaikissa näissä ei hänen vihansa lakkaa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu. **26**Sillä hän nostaa lipun ylös kaukana pakanain seassa, ja viheltää niille maan ääristä: ja katso, he tulevat äkisti ja nopiasti. **27**Ei ole kenkään heistä väsynyt eli heikko, eikä kenkään torku eli makaa; ei myös päästä kenkään vyötä lanteestansa, eikä kenenkään kengänrihmoja rikota. **28**Sillä heidän nuolensa ovat terävät, ja kaikki heidän joutsensa jännitetyt; heidän orittensa kaviot ovat niinkuin limsiä, ja heidän ratastensa pyörät niinkuin tuulispää. **29**He kiljuvat niinkuin jalopeurat, ja kiljuvat niinkuin nuoret jalopeurat. He kilistelevät ja tempaavat saaliin, ja omistavat sen, ettei kenkään sitä saa jälleen. **30**Ja silloin pauhataan heidän ylitsensä niinkuin meri pauhaa. Koska silloin katsotaan maan päälle, katso, niin on pimeys ahdistuksesta, ja ei valkeus paista silleen heidän ylitsensä.

6Sinä vuonna, jona kuningas Ussia kuoli, näin minä Herran istuvan korkialla ja korotetulla istuimella, ja hänen vaatteensa liepeet täyttivät templin. **2**Seraphit seisovivat häntä ylempänä, ja kullakin oli kuusi siipeä: kahdella he peittivät kasvonsa, kahdella jalkansa, ja kahdella he lensivät. **3**Ne huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: Pyhä, pyhä, pyhä, Herra Zebaot: kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa; **4**Niin että pihtipielet vapisivat heidän huuton-
 sa äänestä, ja huone täytettiin savulla. **5**Niin minä sanoin: voi minuani! minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja asun sen kansan seassa, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herran Zebaotin. **6**Niin lensi yksi Seraphimeista minun tyköni, jolla oli kädessä tulinen hiili, jonka hän otti hoitimilla alttarilta, **7**Ja rupesi minun suuhuni, ja sanoi: katso, tällä olen minä ruvennut huuliis, että sinun pahat tekos otettaisiin sinulta pois, ja sinun rikokset olis sovitettu. **8**Ja minä kuulsin Herran äänen, että hän sanoi: kenenkä minä lähetän? kuka tahtoo olla meidän sanansaattajamme? Mutta minä sanoin: tässä minä olen, lähetä minua. **9**Ja hän sanoi: mene ja sano tälle kansalle, kuulten kuulkaat, ja älkää ymmärtäkö, nähden nähkäät, ja älkää tähtäkö. **10**Paaduta tämän kansan sydän, ja anna heidän korvansa paksuksi tulla, ja sokaise heidän silmänsä, ettei he näkisi silmillänsä, eikä kuulisi korvillansa, eli myös ymmärtäisi sydämellänsä, eli kääntäisi itsiänsä ja parannetuksi tulisi. **11**Mutta minä sanoin: Herra, kuinka kauvan? Hän sanoi: siihenasti kuin

kaupungit tulevat kylmille ja ilman asujia, ja huoneet ilman väetä, ja maa on peräti autiona. ¹²Sillä Herra ajaa väen kauvas, niin että maa tulee peräti hyljätynksi. ¹³Ja ehkä kymmenes osa siihen vielä jää, niin sekin taas hävitetään; kuitenkin niinkuin tammelle ja tuomelle jää kanto, vaikka heidän lehtensä varistetaan, niin pitää myös pyhällä siemenellä kanto oleman.

⁷Sitte tapahtui Ahaksen Jotamin pojan, Ussian pojan, Juudan kuninkaan aikana, että Retsin Syrian kuningas, ja Peka Remalian poika, Israelin kuningas, vaelsivat Jerusalemiin, sotimaan sitä vastaan; mutta ei he taitaneet sitä voittaa. ²Silloin sanottiin Davidin huoneelle: Syrialaiset luottavat Ephraimiin. Silloin vapisi hänen sydämensä ja hänen kansansa sydän, niinkuin puut vapisevat metsässä tuulesta. ³Mutta Herra puhui Jesaialle: mene nyt Ahasta vastaan, sinä ja poikas SearJasub, ylimmäisen vesilammikon kanavan päähän, tiellä vanuttajakedolle. ⁴Ja sano hänelle: kavahda ja pysy alallas, älä pelkää, älköön myös sydämes vapisko näitä kahta suitsevan kekäleön päätä, Retsinin ja Syrialaisten, ja Remalian pojan vihaa. ⁵Että Syrialaiset ovat pitäneet pahoja juonia sinua vastaan, niin myös Ephraim ja Remalian poika, ja sanovat: ⁶Me tahdomme mennä ylös Juudaan, ja herättää häntä, ja jakaa sen keskenämme, ja tehdä siihen Tabealin pojan kuninkaaksi. ⁷Sillä näin sanoo Herra, Herra: ei sen pidä pysymän, eikä näin oleman. ⁸Vaan niinkuin Damasku on Syrian pää, niin pitää Retsinin oleman Damaskun pää. Ja viiden ajastajan perästä seitsemättäkymmentä, pitää Ephraimin tuleman perikatoon, niin ettei heidän enään pidä kansana oleman. ⁹Ja niinkuin Samaria on Ephraimin pää, niin pitää Remalian poika oleman Samarian pää. Jollette usko, niin ette vahvistu. ¹⁰Ja Herra puhui taas Ahakselle ja sanoi: ¹¹Pyydä siunlles merkkiä Herralta sinun Jumalaltas, taikka alhaallevyvyteen, eli ylhäälle korkeuteen. ¹²Niin Ahas sanoi: en ano ja en tahdo Herraa kiusata. ¹³Niin hän sanoi: kulkaat siis te Davidin huone: vähäkö se teille on, että te ihmisiä vastoin teette, mutta myös teette minun Jumalaani vastoin? ¹⁴Sentähden antaa itse Herra teille merkin: katso, neitsy siittää ja synnyttää pojan, sen nimi pitää kutsuttaman Immanuel. ¹⁵Voita ja hunajaa hän syö, tietääksensä hyljätä pahaa ja valita hyvää. ¹⁶Sillä ennenkuin poikainen oppii hylkäämään pahaa ja valitsemaan hyvää, pitää se maa, jotas kauhistut, kahdelta kuninkaalta hyljättämän. ¹⁷Mutta Herra antaa sinun, sinun kansas ja isäs huoneen päälle tulla, Assyrian kuninkaan kautta, ne päivät, jotka ei sitte tulleet ole, kuin Ephraim erkani Juudasta. ¹⁸Ja tapahtuu, että Herra viheltää sinä päivänä kärpäsiä Egyptin virtain äärestä, ja kimalaisia Assurin maalta; ¹⁹Että he tulevat ja sioittavat kaikki tyynni itsensä hävinneihin laaksoihin, ja kiven rakoihin, ja kaikkiin mättäisiin ja pensaisiin. ²⁰Silloin Herra ajelee pään ja karvat jaloista, ja ottaa pois parran palkatulla partaveitsellä, niiden kautta, jotka silä puolella virtaa ovat, Assyrian kuninkaan kautta.

²¹Siihen aikaan pitää yhden miehen yhtä lehmää ja kahta lammasta kaitseman, ²²Ja saaman niin paljon rieskaa, että hän saa syödä voita; sillä se joka jää maahan, saa voita ja hunajaa syödä. ²³Sillä siihen aikaan tapahtuu, että kussa nyt on tuhannen viinapuuta, jotka maksavat tuhannen hopenapenninkiä, siellä pitää orjantappurat ja ohdakkeet oleman. ²⁴Ja sinne mennään nuolella ja joutsella; sillä koko maassa pitää oleman orjantappurat ja ohdakkeet; ²⁵Niin ettei taideta tulla kaikkiin niihin mäkiin, joita lapiolla kaivetaan, orjantappurain, mätästen ja ohdakkeiden tähden; vaan härjät annetaan siinä käydä, ja lampaat sitä tallata.

⁸Ja Herra sanoi minulle: ota suuri kirja etees, ja kirjoita siihen ihmisen kirjoituksella: ryöstä nopiasti, riennä saaliille. ²Ja minä otin tyköni uskolliset todistajat: papin Urijan, ja Sakarian Jeberekjan pojan, ³Ja menin prophetissan tykö, se tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja Herra sanoi minulle: nimitä se: ryöstä pian, ja riennä jakoon. ⁴Sillä ennenkuin poikainen taitaa sanoa: isäni, äitini, vietään Damaskun tavarat ja Samarian saalis pois Assyrian kuninkaan edellä. ⁵Ja Herra puhui vielä minun kanssani ja sanoi: ⁶Että tämä kansa hylkää Siloan veden, joka hyljaksensa juoksee, ja turvaa Retsiniin ja Remalian poikaan; ⁷Katso, niin Herra antaa tulla hänen päällensä paljon ja väkevän virtaveden, Assyrian kuninkaan, ja kaiken hänen kunniansa, että se nousee kaikkein parrastensa yli, ja käypi kaikkein rantainsa yli; ⁸Ja käypi Juudan lävitse, tulvaa ja nousee, siihenasti kuin se ulottuu kaulaan asti; ja levittää siipensä, niin että ne täyttävät sinun maas, o Immanuel, niin leviä kuin se on. ⁹Kokoontukaat kansat, ja paetkaat kuitenkin; kulkaat kaikki, jotka olette kaukaisissa maakunnissa: hankkikaat sotaan ja paetkaat kuitenkin, hankkikaat ja paetkaat kuitenkin. ¹⁰Päättäkää neuvo, ja ei se miksikään tule; puhukaat keskenänne, ja ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel. ¹¹Sillä näin sanoi Herra minulle, kuin hän kätteeni rupesi, ja neuvoi minua, etten minä vaeltaisi tämän kansan tiellä, ja sanoi: ¹²Älkää sanoko liitoksi, mitä tämä kansa liitoksi sanoo: älkää te peljätkö, niinkuin he tekevät, älkää myös vapisko. ¹³Vaan pyhittäkää Herra Zebaot; ja hän olkoon teidän pelkonne, hän olkoon teidän vapistuksenne; ¹⁴Niin hän on pyhitys; mutta loukkauskivi ja kompastuskallio kahdelle Israelin huoneelle, paulaksi ja ansaksi Jerusalemin asuville, ¹⁵Niin että moni heistä loukkaa itsensä, ja lankeevat, särjetään, kiedotaan ja vangitaan. ¹⁶Sido todistus kiinni, lukitse laki minun opetuslapsissani. ¹⁷Sillä minä toivon Herraan, joka kasvonsa Jakobin huoneelta katkenyt on; mutta minä odotan häntä. ¹⁸Katso, tässä minä olen, ja ne lapset, jotka Herra minulle antanut on merkiksi ja ihmeeksi Israelissa Herralta Zebaotilta, joka Zionin vuorella asuu. ¹⁹Kuin siin he teille sanovat: kysykää noidilta ja tietäjiltä, jotka kuiskuttelevat ja tutkivat, (niin sanokaat:) eikö kansan pidä Jumalaltansa kysymän? (eikö ole parempi kysyä) eläviltä kuin kuolleilta? ²⁰(Ja pikemmin) lain jälkeen ja todistuksen? Ellei he tä-

män sanan jälkeen sano, niin ei heidän pidä aamuruskoa saaman. ²¹Vaan heidän pitää kävelemän maakunnassa vauvattuina ja nälkäisinä; mutta kuin he nälkää kärsivät, niin he vihastuvat ja kiroilevat kuningastansa ja Jumalaansa, ja katsovat ylöspäin, ²²Ja katselevat maata, vaan ei muuta mitään löydä, kuin murheet ja pimeydet; sillä he ovat pimitetyt ahdistuksessa, ja eksyvät pimeydessä.

9Sillä ei ole sillä (maakunnalla) yhtään pääsinpäivää, koska hän ahdistuksessa on; niinkuin entiseen aikaan Sebulonin ja Naphtalin maalle lievitys tapahtui, ja tulivat viimein kunnioitetuksi; niin myös ne meritien vieressä, tällä puolella Jordanin pakanain Galileassa. ²Kansa, joka pimeydessä vaelsi, näki suuren valkeuden, ja jotka asuivat kuoleman varjon maassa, niiden ylitse se kirrkaasti paistaa. ³Sinä lisäät kansaa, ja lisäät hänelle iloa; sinun edessänsä iloitaan, niinkuin elon aikana iloitaan, niinkuin saaliin jaossa iloitaan: ⁴Sillä sinä olet heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan, ja heidän vaatiansa sauvan särkenyt, niinkuin Midianin aikana. ⁵Sillä kaikki sota ja meteli, ja veriset vaatteet pitää poltettaman ja tulella kulutettaman. ⁶Sillä meille on lapsi syntynyt, ja poika on meille annettu, jonka hartioilla herraus on; ja hänen nimensä kutsutaan Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen Isä, Rauhan päämies: ⁷Että hänen herrautensa pitää suureksi tuleman, ja ei rauhalla loppua, Davidin istuimelle ja hänen valtakunnallensa, valmistamaan sitä ja vahvistamaan tuomiolla ja vanhurskaudella: hamasta nyt niin ijankaikkiseen on Herran Jumalan Zebaotin kiivaus tämän tekevä. ⁸Herra on lähettänyt sanan Jakobissa, ja se on langennut Israelissa; ⁹Että kaikki Ephraimin kansa ja Samarian asuvaset pitää sen tietää saaman, jotka ylpeydessä ja koriolla mielellä sanovat: ¹⁰Tiilikivet ovat pudonneet, mutta me tahdomme sen rakentaa vuojonkivillä jälleen: Muulbäriin puut ovat hakatut maahan, mutta me panemme siaan sedripuita. ¹¹Sillä Herra tahtoo korottaa Retsinin sotaväen heitä vastaan, ja heidän vihollisensa nivoa yhteen, ¹²Syrialaiset eteen ja Philistealaiset taa, että he söivät Israelin täydellä suulla. Näissä kaikissa ei lakkaa vielä hänen vihansa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu. ¹³Ei myös kansa käännä itseinsä hänen tykönsä, joka heitä lyö, eikä kysy Herraa Zebaotia. ¹⁴Sentähden karsii Herra Israelilta pois, yhtenä päivänä, pään ja hännän, oksat ja kannon. ¹⁵Vanhat kunnialliset ihmiset ovat pää; mutta prophetat, jotka opettavat väärin, ovat häntä. ¹⁶Sillä tämän kansan johdattajat ovat pettäjät, ja ne, jotka sallivat itsensä johdattaa, ovat kadotetut. ¹⁷Sentähden ei Herra taida iloita heidän nuorista miehistänsä, eikä armahda heidän orpolapsiansa ja leskiänsä; sillä he ovat kaikki ulkokullatut ja pahat, ja jokaisen suu puhuu hulluutta; näissä kaikissa ei lakkaa vielä hänen vihansa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu. ¹⁸Sillä jumalatoiminto on syytetty niinkuin tuli, ja kuluttaa orjantappurat ja ohdakkeet; joka palaa niinkuin paksussa metsässä, ja nostaa savun korkialle. ¹⁹Sillä maa

on pimennyt Herran Zebaotin vihasta; niin että kansa on niinkuin tulen ruoka, ja ei yksikään armaitse toista. ²⁰Jos he ryöstävät oikiilla puolella, niin he nälkää näkevät; jos he syövät vasemmalla puolella, niin ei he tule ravituksi: jokainen syö käsivartensa lihaa. ²¹Manasse Ephraimia, Ephraim Manassea, ja ne molemmat yhdestä puolesta Juudaa vastaan. Ei vielä näissä kaikissa hänen vihansa asetu, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.

10Voi kirjanoppineita, jotka väärän lain tekevät ja väärän tuomion kirjoittavat, ²Että he väntelisivät köyhän asian, ja tekisivät väkivaltaa raadolliselle oikeudessa, minun kansassani; niin että lesket ovat heidän saaliinsa, ja orpoja he raatelevat. ³Mitä te tahdotte tehdä etsikköpäivänä, ja hävityksessä, joka kaukaa tulee? kenen tykö te pakenette apua saamaan? ja kuhunka te tahdotte panna teidän kunnianne? ⁴Ettette vangittuina kansa taivutettaisi, ja lyötyinä seassa lankeaisi; näissä kaikissa ei ole hänen vihansa asetettu, vaan hänen kätensä on vielä nyt ojennettu. ⁵Voi Assur, joka minun vihani vitsa on; joiden käsissä minun julmuuteni sauva on. ⁶Minä tahdon lähettää hänen ulkokullattua kansaa vastaan, ja antaa hänelle käskyn vihani kansaa vastaan, sitä täydellisesti ryöstämään, ja saalista jakamaan, ja talleamaan sitä niinkuin lokaa kужilla. ⁷Vaikka ei hän sitä niin luule, eikä hänen sydämensä niin ajattele; vaan hänen sydämensä on turmelemaan ja hävittämään monta kansaa. ⁸Sillä hän sanoo: eikö kaikki minun pääruhtinaani ole kuninkaat? ⁹Eikö Kalno ole niinkuin Karkemis? Eikö Hamat ole niinkuin Arpad? Eikö Samaria ole niinkuin Damasku. ¹⁰Niinkuin minun käteni on löytänyt epäjumalain valtakunnat, niin myös heidän epäjumalansa, jotka Jerusalemissa ja Samariassa ovat. ¹¹Eikö minun tule tehdä Jerusalemille, ja hänen epäjumalillensa, niinkuin minä Samariallekin ja hänen epäjumalillensa tein? ¹²Mutta koska Herra on kaikki tekonsa Zionin vuorella ja Jerusalemissa toimittanut, niin minä tahdon etsiä Assurin kuninkaan ylpeän sydämen hedelmää, ja hänen ylpeiden silmänsä koreutta; ¹³Että hän sanoo: minä olen sen toimittanut minun käteni voimalla ja minun taitoni kautta; sillä minä olen taitava: minä olen kansain rajat siirtänyt, ja heidän tavaransa ryöstänyt, ja niinkuin voimallinen lyönyt heidän asujansa maahan. ¹⁴Ja minun käteni on löytänyt kansain tavaran niinkuin linnunpesän, niin että minä olen kaiken maan koonnut niinkuin hyljätyt munat kootaan, kussa ei yhtään ole, joka siipeänsä liikuttaa, nokkansa avaa, eli kirkaisee. ¹⁵Taitaako kirves kerskata sitä vastaan, joka hänellä hakkaa, eli saha taistella sen kanssa, joka häntä vetää? Se olis niinkuin sauva tahtois liikuttaa sitä, joka sen kantaa, ja sauva nostais itsensä niinkuin ei se puu olisikaan. ¹⁶Sentähden on Herra, Herra Zebaot, lähettävä laihuuden hänen lihavainsa sekaan, ja syyttävä hänen kunniansa palamaan kuin tulipalon. ¹⁷Ja Israelin valkeus on tuleva tuleksi, ja hänen pyhänsä liekiksi, ja pitää palaman, ja kuluttaman hänen orjantappuransa ja ohdakkeen-

sa yhtenä päivänä. ¹⁸Ja hänen metsänsä ja ketonsa kunnia pitää tyhjään raukeneman, sekä sielu että ruumis, ja pitää tuleman niinkuin koska lipunkantaja näantyy; ¹⁹Niin että hänen metsänsä jääneet puut lukea taidetaan, ja että lapsikin ne pyältää taitaa. ²⁰Silloin ei pidä jääneet Israelissa, ja ne jotka tallella ovat Jakobin huoneesta, enää turvaaman häneen, joka heitä lyö; vaan pitää todella turvaaman Herraan Israelin pyhään. ²¹Jääneet pitää kääntymän, Jakobin jääneet, väkevän Jumalan tykö. ²²Sillä jos sinun kansas, o Israel, on niinkuin hiekka meressä, niin kuitenkin heidän jääneensä kääntyvät; sillä estetty hävitys pitää vuotaman yltäkylläisen vanhurskauden. ²³Että Herra, Herra Zebaot, antaa tulla aivotun hävityksen koko maahan, ja hallitsee sen. ²⁴Sanoo siis Herra, Herra Zebaot: älä pelkää kansani, joka Zionissa asut, Assuria. Hän lyö sinua vitsalla, ja nostaa sauvansa sinua vastaan niinkuin Egyptissä. ²⁵Sillä aivan vähän ajan perästä pitää armottomuus ja minun vihani täyttämän heidän kadotukseksensa. ²⁶Silloin on Herra Zebaot nostava ruoskan heidän päällensä, niinkuin Midianin tapossa Orebin kalliolla, ja on ylentävä sauvansa meren yli, niinkuin Egyptissä. ²⁷Silloin pitää hänen kuormansa pakeneman pois sinun hartioiltas, ja hänen ikeensä sinun kaulastas, sillä ikeen pitää pirstaantumaa lihavuudesta. ²⁸Hän tulee Ajatiin, hän vaeltaa Migronin lävitse, hän katselee aseensa Mikmaassa. ²⁹He vaeltavat luotuspaikeen ylitse; he pitävät yösiaa Gebaassa; Raama peljästy, Saulin Gibea pakenee. ³⁰Sinä tytär Gallim, huuda vahvasti: ota vaari Laiksesta; sinä raadollinen Anatot. ³¹Madmenä menee pois tieltä, Gebimin asuvaist juoksevat matkaansa. ³²Ollaan vielä päiväkuunta Nobissa; niin hän on kääntävä kätensä Zionin tyttären vuoreen päin, ja Jerusalemin korkeuden puoleen. ³³Katso, Herra, Herra Zebaot, on hakkaava oksat väellä, ja lyhentävä sitä korkiaa; ja korkiat pitää alennettaman. ³⁴Ja tihkiä metsä pitää raudalla maahan hakattaman; ja Libanon pitää voimallisen kautta kaatum.

11Ja vitsa on putkahtava Isain kannosta, ja vesa on hedelmöittävä hänen juurestansa, ²Jonka päällä Herran henki lepää, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja väkevyyden henki, taidon ja Herran pelvon henki. ³Ja hänen haistamisensa on Herran pelvossa oleva: ei hän tuomitse silmänsä näön jälkeen, eikä nuhtelee korvainsa kuulon jälkeen, ⁴Vaan hän tuomitsee köyhiä vanhurskaudessa, ja nuhtelee maan raadollisia oikeudella, ja lyö maata suunsa sauvalla, ja huultensa hengellä tappaa hän jumalattoman. ⁵Vanhurskaus on hänen kupeinsa vyö, ja usko hänen munaskuinsa side. ⁶Sudet asuvat lammasten seassa, ja pardi makaa vohlain kanssa; vasikka myös ja nuori jalopeura, ja syötinnaudat käyvät yhdessä, ja vähä poikainen kaitsee heitä. ⁷Niin myös lehmät ja karhut käyvät yhdellä lautumella, ja heidän vasikkansa myös ynnä makaavat; jalopeura syö olkia niinkuin härkä. ⁸Ja imevä lapsi ihastuu vaskikäärmeen lävestä; ja vieroitettu lapsi pistää kätensä

basiliskin luolaan. ⁹Ei kenkään vahingoitse eikä turmele kaikella pyhytyeni vuorella; sillä maa on täynnä Herran tuntoa, niinkuin meri vedellä peitetty. ¹⁰Ja tapahtuu sinä päivänä, että Isain juurta, joka seisoo kansan lippuna, pitää pakanain etsimän; ja hänen leponsa on kunniallinen oleva. ¹¹Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra vielä toisen kerran kokottaa kätensä ostamaan kansansa tähteitä, jotka jääneet ovat, Assyriasta, Egyptistä, Patroksesta, Etiopista, Elamista, Sinearista, Hamatista ja meren luodoista. ¹²Ja hän nostaa lipun pakanoissa, tuodaksensa Israelin paikolaiset, ja myös kootaksensa Juudan hajoitetut, neljästä maan äärestä. ¹³Ja kiivaus Ephraimia vastaan pitää lakkaaman, ja Juudan viholliset pitää peräti katooman, niin ettei Ephraimin pidä kadehtiman Juudaa, ja Juudan ei pidä ahdistaman Ephraimia. ¹⁴Mutta heidän pitää karkaan Philistealaisten niskaan, länteen päin, ja ryöstämän idän puolella asuvaist; Edom ja Moab pitää heidän käsiinsä lankeaman, ja Ammonin pojat pitää heille kuuliaist oleman. ¹⁵Ja Herra on kiroova Egyptin meren lahden, ja liikuttava kätensä virtaa vastaan, tuulensa väkevyydessä; ja hän lyö sen seitsemäksi ojaksi, niin että kengässä käydään ylitse. ¹⁶Ja rata on oleva hänen jääneelle kansallensa, joka Assyrialaisilta jätetty oli; niinkuin Israelille silloin tapahtui, kuin hän Egyptistä läksi.

12Silloin pitää sinun sanoman: minä kiitän sinua, Herra, että vihainen olet ollut minun päälleni; mutta sinun vihas on palannut, ja sinä lohduitat minua. ²Katso, Jumala on minun autuuteni, minä olen turvassa ja en mitään pelkää; sillä Herra, Herra on minun väkevyyteni, ja minun virteni, ja hän on minun autuuteni. ³Teidän pitää ammutaman vettä ilolla autuuden lähteistä. ⁴Ja silloin te sanotte: kiittäkää Herraa, ja saarnatkaa hänen nimeänsä, julistatkaa kansoissa hänen tekojansa, muistatkaa kuinka korkia hänen nimensä on. ⁵Veisatkaa kiitosta Herralle, sillä hän on voimallisesti itsensä asettanut; se olkoon tiettävä kaikessa maassa. ⁶Korota äänes ja veisaa, sinä Zionin asuvainen, sillä Israelin pyhä on suuri sinun keskellä.

13Babelin kuorma, jonka Jesaia Amotsin poika näki. ²Nostakaat lippu korkialle vuorelle, huutakaat kovin heitä vastaan; nostaat kätenne ylös, antakaat pääruchtinasten mennä porteista sisälle. ³Minä olen käskenyt pyhitetyilleni, ja kutsunut väkevänä minun vihaani, jotka iloitsevat minun kuniassani. ⁴Siellä on suuren joukon huuto vuorilla, niinkuin paljon kansan huuto, niinkuin humaus pakanain kootusta valtakunnasta: Herra Zebaot varustaa joukon sotaan, ⁵Jotka kaukaiselta maalta tulevat, taivaan ääristä: tosin itse Herra vihansa joukolla, hävittämään koko maata. ⁶Valittakaat, että Herran päivän on juuri läsnä; hän tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltiaalta. ⁷Sentähden pitää kaikki kädet lankeaman maahan, ja kaikki ihmisten sydämet vaipuman. ⁸Hämmästys, tuska ja kipu pitää tuleman heidän päällensä; heillä pitää oleman tuska niinkuin lapsen synnyttäväisel-

lä: yhden pitää toista kauhistuman, heidän kasvonsa pitää oleman punaisen niinkuin tulen.⁹Sillä katso, Herran päivä tulee kauhiasti vihaisna ja julmana, hävittämään maata, ja siitä teloittamaan syntisiä,¹⁰Ettei tähdet taivaassa, ja hänen kointähtensä paista kirkkaasti; aurinko ylenee synkiästi, ja kuu paistaa pimiästi.¹¹Minä tahdon rangaista maan piirin hänen pahuutensa tähden ja jumalattomat heidän vikainsa tähden, ja tahdon lopettaa koreiden ylpeyden, ja nöyryyttää jaloin ynseyden;¹²Niin että mies pitää oleman kalliimpi puhdasta kultaa, ja ihminen enempi kunnioitettu kuin kappale Ophirin kultaa.¹³Sentähden minä liikutan taivaan, niin että maan pitää vapisevan paikastansa Herran Zebaotin vihan kautta, ja hänen julman vihansa päivän kautta.¹⁴Ja hänen pitää oleman niinkuin pois ajetun metsävuohen, ja niinkuin lauman ilman paimenta; niin että jokaisen pitää palajaman kansansa tykö, ja jokaisen pakeneman maallensa;¹⁵Että jokainen, joka löydetään, pitää pistettämän lävitse, ja jokainen, joka siellä läsnä on, pitää miekalla lankeeman.¹⁶Pitää myös heidän lapsensa heidän silmänsä edessä tapettaman, heidän huoneensa ryöstettämän, ja heidän emäntänsä häväistämän.¹⁷Katso, minä herätän Mediläiset heidän päällensä, jotka ei etsi hopiaa, eikä kysy kultaa;¹⁸Vaan ampuvat nuoria miehiä kuoliaaksi joutsilla, ja ei armahda äidin kohdun hedelmää, eikä säästää lastakaan.¹⁹Näin pitää Babeli, se kaikkein kaunein valtakuntain seassa, Kaldealaisten koreus, tuleman; niinkuin Jumala kukisti Sodomian ja Gomorran;²⁰Niin ettei siellä enää pidä asuttaman ajankaikkisesti, eikä siellä asuntoa pidettämän suvusta sukuun. Niin ettei myös Arabialaisten sinne pidä yhtään majaa tekemän, eikä paimenten pidä siellä lounalla makaaman.²¹Vaan metsän pedot pitää siellä makaaman, ja heidän huoneensa oleman täynnä kauheita petoja, ja yököt pitää siellä asuman, ja siellä liekkiöt hyppelemän,²²Ja tarhapöllöt laulaman hänen kaunisteissa huoneissansa, ja lohikäärmeet iloisissa linnoissa. Ja hänen aikansa on pian tuleva, ja hänen päivänsä ei pidä viipymän.

14Sillä Herra armahtaa Jakobia ja valitsee vielä nyt Israelin, ja panee heitä heidän maahansa; ja muukalaisten pitää antaman itsensä heidän allensa, ja suostuman Jakobin huoneeseen.²Ja kansat ottavat heidät, ja vievät heitä heidän paikkaansa, ja Israelin huone on omistava heitä Herran maassa palvelioiksi ja piiiksi; ja pitää heitä vankina pitämän, joilta he olivat vangitut, ja niin he vallitsevat vaivajiansa.³Ja pitää tapahtuman siihen aikaan kuin Herra on antava sinulle levon sinun surustas ja vaivastas, ja siitä kovasta orjuudesta, jossas orjana pidettiin;⁴Että sinun pitää puhuman näin Babelin kuningasta vastaan ja sanoman: kuinka vaivaaja on tullut perikatoon, ja veron laskemus on loppuun joutunut.⁵Herra on taittanut jumalattomain sauvan, vallitsiain vitsan.⁶Joka löi kansaa julmuudessa ilman lakkaamata, ja vallitsi pakanoita ankaruudella, ja vaivasi heitä ilman laupiutta.⁷Nyt on kuitenkin koko maailmalla

lepo, ja on allallansa ja riemuitsee ilossa.⁸Ja hongat myös riemuitsevat sinusta, ja sedrit Libanonissa, (ja sanovat): että makaaat, niin ei nouse yhtään, joka meitä maahan hakkaa.⁹Helveti vapisi alhaalla sinua, sinun tulemisestäs; se herättää sinulle kuolleet, kaiken maailman päämiehet, ja käski kaikkia pakanain kuninkaita nousta heidän istuimiltaan.¹⁰Kaikkein pitää vastaaman ja sanoman sinulle: sinä olet myös lyöty niinkuin mekin, ja sinun kätees käy niinkuin meidänkin.¹¹Sinun ylpeytes on joutunut helvettiin alas, sinun kanteleis kilisemisellä; koin pitää oleman sinun vuotes, ja madot sinun peittees.¹²Kuinka sinä kaunis kointähti olet pudonnut taivaasta? kuinkas olet maan päälle langennut, joka pakanat teit heikoksi?¹³Vaan sinä ajattelit sydämässä: minä astun taivaaseen, ja korotan istuimeni Jumalan tähtien ylitse: minä istutan itseni todistuksen vuorelle, sille puolelle pohjaa päin.¹⁴Minä tahdon vaeltua korkeiden pilvien päällä, ja olla kaikkein Korkeimman vertainen.¹⁵Kuitenkin sinä sysätään helvettiin, luolan puolelle.¹⁶Joka sinun näkee, hänen pitää katseleman sinua ja katsoman päälles, (ja sanoman): onko tämä se mies, joka maailman saatti värisemään, ja valtakunnat vapisemaan?¹⁷Joka maan piirin autioksi saatti, ja kukisti siellä kaupungit, ja ei päästänyt vankejansa kotia?¹⁸Kaikki pakanain kuninkaat makaavat kuitenkin kunnialla, jokainen huoneessansa;¹⁹Mutta sinä olet hyljätty haudastas niinkuin kauhia vesa, niinkuin lyötyin vaatteet, jotka miekalla ovat kuoliaaksi pistetyt, jotka menevät alas kivikuoppaan, niinkuin tallattu raato.²⁰Ei sinua pidä niin haudattaman kuin ne; sillä sinä olet hävittänyt maas, ja tappanut kansas; sentähden ei pidä ikänä muistettaman ilkiän siementä.²¹Valmistakaat teurastamaan hänen lapsiansa, heidän isänsä pahain tekoin tähden, ettei he nousisi eli perisi maata, eikä täyttäisi maan piiriä kaupungeilla.²²Ja minä tulen heidän päällensä, sanoo Herra Zebaot, ja hävitän Babelissa hänen nimensä, hänen jääneensä, sikiänsä ja sukukuntansa, sanoo Herra,²³Ja teen hänen tarhapöllöin perinnöksi ja vesikuljuksi; ja käväisen hänen hävityksen luudalla, sanoo Herra Zebaot.²⁴Herra Zebaot on vannonut ja sanonut: mitämaks, että sen pitää niin tapahtuman kuin minä ajattelen, ja pitää niin pysymän kuin minun mielessäni on:²⁵Että Assur telataan minun maassani, ja minä tallaan hänen minun vuorellani; että hänen ikeensä heiltä otettaisiin, ja hänen kuormansa heidän kaulastansa tulis pois.²⁶Nämät ovat hänen juonensa, joita hän pitää kaikissa maan paikoissa; ja se on se kohotettu käsi kaikkein pakanain ylitse.²⁷Sillä Herra Zebaot on sen päättänyt, kuka tahtoo tyhjäksi tehdä? ja hänen kädensä on kokotettu, kuka voi sen väentää pois?²⁸Sinä vuonna kuin kuningas Ahas kuoli, nähtiin tämä kuorma:²⁹Sinä Philistea, älä niin kovin riemuitse, että se vitsa, joka sinua löi, on taitettu; sillä käärmeen juuresta on tuleva basiliski, ja hänen hedelmänsä on tulinen lentävä kärme.³⁰Sillä tarvitsevaisten esikoiset pitää korjaaman itsiänsä, ja köyhät suruttomasti lepäämään; mutta sinun juures tapan minä nälällä, ja sure-

tan sinun jäänees. ³¹Surkuttele sinuas, portti, huuda sinä kaupunki, koko Philistealaisten maa on marras! sillä pohjoisesta tulee savu, ja ei yksikään ole majassansa. ³²Ja mitä pakanain sanansaattajia vastataan? nimittäin, että Herra on perustanut Zionin, ja siellä pitää hänen kansansa raadollisilla turva oleman.

15Tämä on Moabin kuorma: yöllä tulee hävitys Arin Moabissa, se on jo pois; yöllä tulee hävitys Kirin Moabissa, se on jo pois. ²Bat ja Dibon menevät ylös kukkulalle itkemään, ja Moab suremaan Neboa ja Metbaa; kaikki päät ovat ajellut, koko parta on leikattu. ³Kaduillansa käyvät he kiedottuina säkkeihin: kattoinsa päällä ja kaduilla he kaikki itsiänsä surkuttelevat ja tulevat itkein alas. ⁴Hesboni ja Elale huutavat, niin että heidän äänensä kuuluu hamaan Jahtsaan; sentähden asettenkantajat surkuttelevat itsiänsä Moabissa, että heidän sielullensa käy nurin. ⁵Minun sydämeni huutaa Moabia, heidän kulkiansa pakenevat aina Zoariin, kolmikarjaista lehmää; sillä he menevät Luhitin paltaan ja itkevät, ja tiellä Horonaimiin päin nousee vakia huuto. ⁶Sillä Nimrimin vedet kuivuvat, niin että heinä siellä kuivettuu, ja ruoho lakastuu; ja ei yhtään viheriäistä ruohoa kasva. ⁷Sillä ne tavarat, jotka he koonneet ovat, ja kansa, jonka he varustaneet ovat, viedään pajuojan ylitse. ⁸Huuto hajoo Moabin rajoja ympäri, he itkevät hamaan Eglaimiin, ja itkevät Elimin kaivon tykönä; ⁹Että Dimonin vedet ovat verta täynnä. Siihen minä tahdon vielä enempi antaa tulla Dimonin päälle, ja myös heidän päällensä, jotka Moabin jalopeuralta päässeet ovat, ja jääneiden päälle maassa.

16Lähetäkääät maaherran karitsat Selasta korven tyköä Zionin tyttären vuorelle. ²Mutta niinkuin lintu lentää pois, joka pesästänsä ajettu on, niin pitää Moabin tyttarelle tapahtuman Arnonin luotuspaikoissa. ³Pitäkääät neuvoa yhdessä, sanokaat tuomio, tee sinulles puolipäivän varjo niinkuin yö; kätke pois ajettut, ja älä ilmoita kulkioita. ⁴Anna minun pois ajettuni asua tykönäs; ole Moab heidän varjeluksensa hävittäjää vastaan; niin vaivaja saa lopun, kukistaja lakkaa, ja sotkuja taukoo maassa. ⁵Mutta istuin valmistetaan armosta yhdelle istua, totuudessa, Davidin majassa, tuomita ja etsiä oikeutta, ja pikaisesti toimittaa vanhurskautta. ⁶Mutta me kuulemme Moabin ylpeydestä, että hän on aivan ylpeä, niin että hänen ylpeytensä, koreutensa ja vihansa on suurempi kuin hänen voimansa. ⁷Sentähden pitää yhden Moabilaisen itkemän toista, heidän pitää kaikkein itkemän; KirHaresetin (kaupungin) perustuksia pitää teidän huokaaman: ne ovat peräti kukistut. ⁸Sillä Hesbon on tullut autioksi maaksi, Sibmassa ovat viinapuut turmellut, pakanain herrat ovat sotkuneet hänen parhaat viinapuunsa, ja tulleet Jaeseriin asti, ja vaeltaneet korpea ympäri; hänen viina-oksansa ovat hajoitettut ja viedyt meren ylitse. ⁹Sentähden minä itken Jaeserin tähden, ja Sibman viinapuun, ja vuodatan monta pisaraa Hesbonin

ja Elalen tähden; sillä huuto on langennut sinun suvees ja tuloos! ¹⁰Niin että ilo ja riemu lakkaa kedolla, ja ei viinämäissä iloita eikä huudeta, eli puserreta viinaa kuurnissa; minä olen lopettanut ilohuodon. ¹¹Sentähden minun sydämeni kumisee Moabin tähden kuin kantele, ja minun sisällykseni KirHareksen tähden. ¹²Silloin pitää ilmoitettaman, kuinka Moab on väsynyt korkeuksissa ja mennyt kirkkoonsa rukoilemaan, ja ei kuitenkaan ole mitään aikoin saanut. ¹³Tämä on se, minkä Herra siihen aikaan puhui Moabia vastaan. ¹⁴Mutta nyt puhuu Herra ja sanoo: kolmena vuonna, niinkuin palvelian vuodet ovat, pitää Moabin kunnian, joka suuri on kaikissa kansoissa, tuleman pieneksi, niin että aivan vähä pitää jäämän, ja ei paljo.

17Tämä on Damaskun kuorma: katso, ei Damaskun pidä enää oleman kaupunkina, vaan rauvenneen kiviroukkion. ²Aroerin kaupungeista pitää luovuttaman, niin että karja käy siellä laitumella, ja ei heitä kenkään aja ulos. ³Ja Ephraimin linnat pitää tuleman perikatoon, ja Damaskun valtakunta. Ja jääneen Syriassa pitää oleman, niinkuin Israelin lasten kunnia, sanoo Herra Zebaot. ⁴Silloin pitää Jakobin kunnian ohukaiseksi tuleman, ja hänen liHAVAN ruumiinsa laihaksi. ⁵Sillä hänen pitää silloin tuleman, niinkuin koska joku kokois laihoa elon aikana, ja niinkuin koska joku korjais tähköpäitä käsivarrellansa, ja niinkuin joku noukkis tähköpäitä Rephaimin laaksossa, ⁶Ja joku jälkinoukkiminen tulis; niinkuin koska joku puhdistaa öljypuita, ja on kaksi eli kolme marjaa ylhäällä latvassa, eli niinkuin neljä viisi marjaa riippuvat vielä oksissa, sanoo Herra Israelin Jumala, ⁷Silloin pitää ihmisen pysymän hänessä, joka hänen tehnyt on, ja hänen silmänsä pitää katseleman Israelin Pyhää, ⁸Ja ei katseleman alttareita, jotka hänen kätensä ovat tehneet, eikä sitä katsoman, jonka hänen sormensa tehneet ovat, eli metsistöitä taikka kuvia. ⁹Silloin pitää hänen väkevyytensä kaupungin tuleman niinkuin hyljätyn vesan eli oksan, joka oli Israelin lasten edestä hyljätty, ja pitää tuleman autioksi. ¹⁰Sillä sinä olet unhotanut sinun autuutes Jumalan, ja et ajatellut sinun väkevyytes kalliota; sentähden pitää sinun istuttaman ihania vesoja, mutta niin sinä olet istuttanut viina-oksia muukalaisille. ¹¹Istuttamisen ajalla sinä kyllä ahkeroitset, että sinun jyväs aikanansa kasvavisivat; mutta syksyllä, kuin sinun lyhteet korjaaman pitäis, saat sinä surullisen murheen siitä. ¹²Voi sitä peräti paljoa kansaa, se on pauhaava niinkuin meri; ja kansan hyminä on kohiseva, niinkuin iso vesi pauhaa. ¹³Tosin niinkuin iso vesi pauhaa, niin on kansa karkaava, mutta hän on kurittava heitä, ja heidän pitää kauvas pakeneman, ja vainoa kärsimän, niinkuin tomulle tapahtuu vuorella tuulelta, ja niinkuin ympyräiselle tapahtuu tuulispäältä. ¹⁴Katso, ehtoona on peljästyks käsiillä, ja ennen aamua ei he ensinkään ole. Tämä on heidän palkansa, jotka meiltä ryöstävät, ja heidän perintönsä, jotka meiltä omamme tempaavat.

18Voi sitä maata, joka vaeltaa siipein varjon alla, tällä puolella Etiopian virtoja! ²Joka sanansaattajat lähettää merelle, ja kulkee vedellä ruokoisessa haahdessa: menkää nopiasti matkaan, sanansaattajat, sen kansan tykö, joka reväisty ja ryöstetty on, sen kansan tykö, joka julmempi on kuin joku muu, sen kansan tykö, joka siellä ja täällä mitattu ja tallattu on, jonka maa virtain hallussa on. ³Te kaikki, jotka asutte maan päällä, ja te, jotka maassa olette, saatte nähdä, kuinka lippu nostetaan vuorella, ja kuulla, kuinka vaskitorvella soitetaan. ⁴Sillä näin sanoo Herra minulle: minä olen hiljakseni ja katselen majastani, niinkuin palavuus, joka sateen kuivaa, ja niinkuin kaste elonajan palavuudessa. ⁵Sillä ennen elon aikaa, kuin tulo valmiiksi tulee, ja rohkamarjat kypsentyvät, täytyy oksat leikata sirpillä, ja viinapuut hakata ja heittää pois: ⁶Niin että ne jätetään kokonansa linnuille vuorten päällä ja eläimille maassa; niin että linnut suvella tekevät siihen pesänsä, ja kaikkinaiset eläimet makaavat siinä talvella. ⁷Silloin se revitty ja ryöstetty kansa, joka julmempi on kuin joku muu, joka siellä ja täällä mitattu on ja tallattu on, jonka maa virtain hallussa on, tuo Herralle Zebaotille lahjoja siihen paikkaan, jossa Herran Zebaotin nimi on, Zionin vuorelle.

19Tämä on Egyptin maan kuorma: katso, Herra on vaeltava nopiassa pilvessä, ja tuleva Egyptiin. Silloin pitää epäjumalain Egyptissä vapisevan hänen edessään, ja Egyptiläisten sydämen pitää vavahtaman. ²Ja minä yllytän Egyptiläiset toinen toisensa päälle, niin että yhden pitää sotimaan toista vastaan, yhden ystävän toista vastaan, yhden kaupungin toista vastaan, ja yhden valtakunnan toista vastaan. ³Ja ei Egyptiläisillä pidä oleman sydäntä, ja minä teen heidän neuvonsa tyhjäksi. Niin he siis kysyvät epäjumalilta, velhoilta, noidilta, taikureilta ja tietäjiltä. ⁴Mutta minä annan Egyptiläiset julmain herrain käsiin; ja kovan kuninkaan pitää hallitsevan heitä, sanoo Herra, Herra Zebaot. ⁵Ja vesi pitää meressä vähenemän, niin myös virrat pitää kuivuman ja kureentuman. ⁶Järvien pitää juoksevan pois, niin että lampivedet pitää vähenevän ja kuivuman, ruoko ja kaisla katoaman. ⁷Ja ruoho ojain tykönä, virtain reunalla, ja kaikkinaisen jyvän vetten tykönä pitää lakastuman ja tyhjään tuleman. ⁸Ja kalamiesten pitää murehtiman, ja kaikki, jotka ongen heittävät veteen, pitää valittaman, ja kaikki ne, jotka verkot veteen laskevat, pitää nääntymän. ⁹Niin pitää häväistämän, jotka hyvää lankaa tekevät ja verkkoa kutovat. ¹⁰Ja ne, joilla on kala-arkut, kaikkein niiden kanssa, jotka lammikoita palkan edestä tekevät, pitää sureman. ¹¹Zoanin pääruhtinaat ovat tyhmät, Pharaon taitavat neuvonantajat ovat neuvossansa hulluiksi tulleet; miksi te siis sanotte Pharaosta: minä olen viisasten poika, ja olen vanhain kuningasten poika? ¹²Kussa siis nyt ovat sinun taitavas? Anna heidän sanoa, ja opettaa sinuas, mitä Herra Zebaot on Egyptistä aikonut. ¹³Mutta Zoanin pääruhtinaat ovat tulleet tyhmiksi; Nophin pääruhtinaat ovat petetyt, he peipoittelevat

Egyptin sukuin kulmakiven. ¹⁴Sillä Herra on vuodattanut heidän sekaansa väärän hengen, pettämään Egyptiä kaikissa, mitä he tekevät, niinkuin juopunut horjuu oksentaessansa. ¹⁵Ja ei pidä Egyptillä oleman päätä eli häntää, oksaa eli kantoa. ¹⁶Silloin pitää Egyptin oleman niinkuin vaimot, pelkäämän ja vavahtuman, koska Herra Zebaot häilyttää kättänsä heidän päällensä. ¹⁷Ja Egyptin pitää pelkäämän Juudan maata, niin että sen, joka sitä ajattelee, pitää peljästyvän Herran Zebaotin neuvoo, jonka hän siitä on pitänyt. ¹⁸Siihen aikaan pitää viisi kaupunkia Egyptissä Kanaanin maan kielellä puhuman, ja vannoman Herran Zebaotin kautta; jokainen heistä pitää hävityksen kaupungiksi kutsuttaman. ¹⁹Silloin pitää Herran Zebaotin alttari keskellä Egyptin maata oleman, ja Herran vartiovaha hänen äärissään, ²⁰Joka pitää merkiksi ja todistukseksi oleman Herralle Zebaotille Egyptin maassa; sillä heidän pitää Herran tykö huutaman vaivaajainsa tähden, niin hän heille lähettää vapahtajan ja sankarin, joka heitä auttaa. ²¹Ja sinä päivänä pitää Herra tunnettaman Egyptissä ja Egyptiläisten pitää tuntemaan Herran. Ja he palvelevat häntä uhrilla ja ruokauhrilla, ja lupaavat Herralle lupausta, ja sen pitävät. ²²Ja Herra on vaivaava Egyptiläisiä, hän on vaivaava ja parantava jälleen; sillä he palajavat Herran tykö, ja he rukoilevat häntä, ja hän parantaa heitä. ²³Silloin on tie avoin Egyptistä Assyriaan, Assyrialai-
sten mennä Egyptiin, ja Egyptiläisten Assyriaan; että Egyptiläiset ja Assyrialaiset ynnä palvelisivat (Jumalaa). ²⁴Silloin Israel pitää itse kolmantena oleman, Assyrialai-
sten ja Egyptiläisten kanssa, sen siunauksen kautta, joka on oleva keskellä maata. ²⁵Sillä Herra Zebaot on siunaava heitä ja sanova: siunattu olkoon Egypti minun kansani, ja Assur minun käsialani, ja Israel minun perimiseni!

20Sinä vuonna, kuin Tartan tuli Asdodiin, jonka Assyrian kuningas Sargon oli lähettänyt, ja soti Asdodia vastaan ja voitti sen: ²Silloin puhui Herra Jesaian Amotsin pojan kautta ja sanoi: mene ja riisu säkki kupeistas ja kengät jaloistas: ja hän teki niin, ja kävi alasti ja paljain jaloin. ³Sanoi siin Herra: niinkuin palveliani Jesaia käy alasti ja paljailla jaloilla, kolmen ajastajan merkiksi ja ihmeeksi Egyptille ja Etiopialle: ⁴Niin on Assyrian kuningas ajava vangittua Egyptiä ja hävitettyä Etiopiaa, sekä nuoria että vanhoja, alastomia ja paljasjalkaisia, paljastetun hävyn kanssa, Egyptille hävyksi. ⁵Ja heidän pitää peljästyvän ja häpeemän Etiopiaa, johon he luottivat, ja Egyptiläisiä, joista he kerskasivat. ⁶Ja tämän luodon asuvaset pitää silloin sanoman: onko tämä meidän turvamme, johon olemme paenneet apua saamaan, että me Assyrian kuninkaalta pelastettaisiin? kuinka me olemme päässeet?

21Tämä on korven kuorma meren tykönä: niinkuin tuulispää tulee etelästä, joka kääntää ylösalaisin, niin se tulee korvesta, kauhiasta maasta. ²Sillä minulle on osoitettu kova näky: pettjä tulee toista vastaan, hävittäjä toista vas-

taan. Mene ylös Elam, piiritä heitä Madai: minä lopetan kaikki hänen huokauksensa.³ Sentähden ovat minun kupeeni täynnä kipua, ja ahdistus on minun käsittänyt, niinkuin lapsen synnyttäjän ahdistus; minä kyyristän minuni, koska minä sen kuulen, ja peljästyin, koska minä sen näen.⁴ Minun sydämeni vapisee, kauhistus on minun peljättänyt; sentähden ei ole minulla ollut suloisella yöllä yhtään lepoa.⁵ Valmista pöytä, anna valvojain valvoa, syö, juo: nouskaat te pääruhtinaat ja voidelkaat kilvet.⁶ Sillä Herra sanoo näin minulle: mene ja toimita vartio, joka katselis ja ilmoittais.⁷ Mutta hän näki ratsastajat ajavan ja menevän aaseilla ja kameleilla, ja piti siitä visun vaarin.⁸ Ja hän huusi niinkuin jalopeura: Herra, minä olen vartiolla yli päivää, ja olen minun vartiollani kaikki yöt:⁹ Ja katso, siellä tulee yksi vaunuissa ja kaksi ratsahin, joka vastaa ja sanoo: kaatunut, kaatunut on Babylon, ja kaikki hänen jumalainensa kuvat lyötiin maahan.¹⁰ O minun tappamiseni ja minun riihen permanto! mitä minä olen Herralta Zebaotilta, Israelin Jumalalta, kuullut, sen minä teille ilmoitan.¹¹ Tämä on Duman kuorma: Seiristä huudetaan minua: vartia, mitä yö kuuluu? vartia, mitä yö kuuluu?¹² Vartia sanoi: kuin aamu tulee, niin vielä yö on; jos te vielä kysytte, niin teidän pitää vielä sitte palajaman ja taas kysymän.¹³ Tämä on Arabian kuorma: teidän pitää yötymän Arabian metsässä, Dedanimin tiellä.¹⁴ Kantakaat vettä janoovaa vastaan, te jotka asutte Temanin maassa: taritkaat pakenevaisille leipää.¹⁵ Sillä he pakenevat miekkaa, paljasta miekkaa, jännitettyä jouta ja isoa sotaa.¹⁶ Sillä näin sanoo Herra minulle: vielä nyt vuosi, niinkuin palkollisen vuodet ovat, niin pitää kaiken Kedarin kunnian hukkuman.¹⁷ Ja jääneet ampujat, väkevät Kedarin lapsista, pitää vähemmäksi joutuman; sillä Herra Israelin Jumala on sen sanonut.

22 Tämä on Näkylaakson kuorma: mikä sinun nyt on, että te niin kaikki olette astuneet kattoin päälle?² Sinä olet täynnä humua: kaupunki täynnä väkeä, iloinen kaupunki: sinun lyötys ei ole miekalla lyödyt, ja ei ole kuolleet sodassa.³ Vaan kaikki sinun päämiehes ovat poikenneet joutsesta pois, ja ovat vangitut; kaikki kuin sinussa löytyin, ovat vangitut, ja kauvas paenneet.⁴ Sentähden minä sanon: menkää pois minun tyköäni, antakaat minun itkeä vaikeasti; älkäätkä ahkeroitko lohduttaa, minun kansani tyttären hävityksen tähden.⁵ Sillä se on kapinan, sortamisen ja surun päivä Herralta, Herralta Zebaotilta, Näkylaaksossa muurien kukistamisen tähden, ja huudon tähden vuorella;⁶ Että Elam lähtee viinellä, vaunuilla, väellä, ratsasmiehillä, ja Kir välkky kilvistä.⁷ Ja tapahtuu, että sinun valitut laaksos ovat täynnä vaunuja; ja ratsastajat soittavat itsensä portin eteen.⁸ Silloin pitää Juudan peite avattaman, että aseet nähdään silloin metsähuoneessa.⁹ Ja te olette näkevä monta reikää Davidin kaupungissa; ja kokootte veden alimmaiseen lammikkoon.¹⁰ Teidän pitää lukeman huoneet Jerusalemissa, ja teidän pitää jaottaman huoneet vahvistaaksenne muureja.¹¹ Ja teidän pitää tekemän ve-

sihaudan molempain muurien välille, vanhan kalalammin vedestä; kuitenkin ette katso häntä, joka tämän tekee, ettekä katsele sitä, joka senkaltaisia on kaukaa toimittanut.¹² Sentähden antaa Herra, Herra Zebaot, silloin julistaa, että itketään ja murehditaan, ja hiukset ajellaan ja puetaan säkkiin.¹³ (Vaikka nyt) katso, ilo ja riemu, teurastaa härkiä, tappaa lampaita, syödä lihaa, juoda viinaa, (ja sanoa): syökäämme ja juokaamme, meidän pitää kuitenkin huomenna kuoleman.¹⁴ Tämä on, (sanoo) Herra Zebaot, minun korvilleni tullut: mitämaks, jos minä tämän pahan teon annan anteeksi, siihenasti kuin te kuolette, sanoo Herra, Herra Zebaot.¹⁵ Näin sanoo Herra, Herra Zebaot: mene tavarahuoneen haltian Sebnan tykö ja sano hänelle:¹⁶ Mitä sinun tässä on, kenenkä oma sinä olet? ettäs annat hakata itselles haudan niinkuin se, joka hakkauttaa itsellensä haudan korkeuteen, ja olet niinkuin se, joka antaa itsellensä tehdä asumasian vuorelle?¹⁷ Katso, Herra ajaa sinun pois, niinkuin väkevä mies heittää jonkun pois, ja peittää sinun kokonansa,¹⁸ Ja pyörittää sinun kohta, ja peräti niinkuin kierikan aukialle kedolle; siellä sinun pitää kuoleman, siellä pitää sinun kalliit vaunus, sinun Herras huoneen kanssa, tuleman häväistykseksi.¹⁹ Ja minä kukistan sinun säädystäs, ja sinä pannaan pois viraltas.²⁰ Ja silloin pitää tapahtuman, että minä kutsun palveliani Eliakimin, Hilikian pojan,²¹ Ja panen hänen yllensä sinun hamees, ja vyötän hänen sinun vyölläs, ja annan sinun valtas hänelle; että hän on niiden isä, jotka Jerusalemissa ja Juudan huoneessa asuvat.²² Ja panen Davidin huoneen avaimen hänen olallensa, että hän avaa, ja ei kenkään sulje, että hän sulkee, ja ei kenkään avaa.²³ Ja lyön hänen niinkuin naulan vahvaan paikkaan; ja hänellä on oleva kunnian istuin, hänen isänsä huoneessa,²⁴ Että hänen päällensä ripustetaan kaikki hänen isänsä huoneen kunnia, lapset ja lasten lapset, kaikki pienet kappaleet, juoma-astiat, ja kaikkinaiset kanteleet.²⁵ Silloin, sanoo Herra Zebaot, naula pitää otettaman pois, joka vahvassa paikassa on, niin että hänen pitää rikkoutuman, lankeeman, putooman, ja se kuorma kuin hänen päällensä on, pitää hukkuman; sillä Herra sen sanoo.

23 Tämä on Tyron kuorma: valittakaat, te haahdet merellä; sillä se on kukistettu, niin ettei siellä ole yhtään huonetta, eikä sinne mene kenkään; Kittimin maasta pitää heidän sen äkkäämän.² Olkaat ääneti, te luotoin asuvaiset: Zidonin kaupparmiehet, jotka merellä vaelsivat, täyttivät sinun.³ Ja kaikkinaisen hedelmä, joka Sihorin tykönä kasvaa, ja jyvät virran tykönä vietiin sinne veden ylitse; ja on pakanain kaupaksi tullut.⁴ Sinä mahdat kyllä hämmästyä, Zidon; sillä meri lausuu ja vahvin meren tykönä sanoo: en minä ole silleen raskas, en minä synnytä, enkä myös kasvata yhtään nuorukaista, enkä ruoki neitsyttä.⁵ Niinkuin kuultaissa Egyptistä hämmästyttiin, niin pitää myös hämmästyttämän, koska Tyrosta kuullaan.⁶ Menkäätkä merille, valittakaat, jotka luodoissa asutte.⁷ Eikö tämä ole teidän ilokaupunkinne, joka kerskaa itsiänsä vanhuudestansa? Hä-

nen jalkansa pitää viemän hänen pitkän matkan taa vaeltamaan.⁸Kuka olis sitä ajatellut, että kruunatulle Tyrolle piti niin käymän? että sen kauppamiehet ovat pääruhtinaat, ja sen kauppiaat ylimmäiset maassa?⁹Herra Zebaot on sen niin ajatellut, että hän kaikki hänen kaunistuksensa prameuden heikoksi tekis; ja tekis ylönkatsotuksi kaikki kuuluisat maassa.¹⁰Vaella maas lävitse niinkuin virta, sinä Tarsiksen tytär; ei siellä ole enään yhtään vyötä.¹¹Hän kokottaa kätensä meren päälle, ja peljättää valtakunnat; Herra käski Kananiin hävittämään sen linnat,¹²Ja sanoi: ei sinun pidä enään iloitseman, sinä häväisty neitsy Zidonin tytär: nouse ja mene matkaas Kittimiin, ei sinulla pidä sielläkään lepoa oleman.¹³Katso, Kaldealaisten maassa ei yhtään kansaa ollut, vaan Assur on sen perustanut korven asuvaisille, ja rakentanut hänen linnansa, pannut ylös hänen huoneensa, ja on kuitenkin pantu kukistettavaksi.¹⁴Surekaat, te haahdet merillä ; sillä teidän voimanne on tyhjä.¹⁵Silloin pitää Tyro unhotettaman seitsemänkymmentä vuotta, niinkauvan kuin yksi kuningas elää; mutta seitsemänkymmenen vuoden perästä käypi Tyron niinkuin portosta veisataan:¹⁶Ota kantele, mene ympäri kaupunkia, sinä unhotettu portto: soita vahvasti kantelettas, ja laula lohdullisesti, että sinua taas muistettaisiin.¹⁷Sillä seitsemänkymmenen vuoden perästä on Herra etsivä Tyroa, että hän tulis jälleen porttopalkoillensa, ja huorin tekis kaikkein valtakuntain kanssa maan päällä.¹⁸Mutta hänen kauppansa ja porttopalkkansa pitää oleman pyhä Herralle . Ei sitä koota tavaraksi, eikä salata, vaan jotka asuvat Herran edessä, niillä pitää hänen kauppakalunsa oleman, siitä syödä, ravita ja itsiänsä vaatettaa.

24Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, ja kukistaa, mitä siinä on, ja hävittää sen asuwaitset.²Ja papeille tapahtuu niinkuin kansallekin, herralle niinkuin palveliallekin, emännälle niinkuin piiallekin, myyjälle niinkuin ostajallekin, lainaajalle niinkuin lainaksi ottajallekin, kororahan ottajlle niinkuin antajallekin.³Sillä maan pitää peräti tyhjäksi ja kokonansa ryöstetyksi tuleman; sillä Herra on tämän sanonut.⁴Maa on surkia ja hävitetään, maa pelehyy ja häviää; kansan ylimmäiset nääntyvät maassa.⁵Maa on saastaiseksi tullut asuvaisistansa; sillä he tekevät lakia vastaan ja muuttavat säädyt, ja luopuvat ijankaikkisesta liitosta.⁶Sentähden kuluttaa kirous maan ja sen asuwaitset hävitetään; sentähden maan asuwaitset kuivettuvat, niin että vähä jää väkeä.⁷Viina katoa, viinapuu surkastuu, ja kaikki, jotka sydämestänsä iloisina olivat, huokaavat.⁸Vaskirumpuin riemu taukoo, iloitsevaisten ilo puuttuu, kanteleiden riemu loppuu.⁹Ei lauleta viinaa juotaissa, ja hyvä juoma on karvas juoville.¹⁰Tyhjä kaupunki on kukistettu maahan; kaikki huoneet ovat teljetyt, niin ettei yksikään sinne mene.¹¹Viinan puutteen tähden valitetaan kaduilla: kaikki ilo on pois, kaikki maan riemu on matkasansa.¹²Ei ole muuta jäänyt kaupunkiin kuin hävitys, ja portit ovat autiot.¹³Sillä kansalle tapahtuu myös maas-

sa niinkuin öljypuillekin, koska siitä on poimittu; niinkuin sitte poimittaisiin kuin oikia viinan kokousaika on pois.¹⁴Ne korottavat äänensä ja iloitsevat; Herran kunniaasta he iloitsevat, hamasta merestä asti.¹⁵Niin kiittäkää nyt Herraa laaksoissa, luodoissa Herran, Israelin Jumalan nimeä.¹⁶Me kuulemme kiitosvirren maailman äärestä, vanhurskaalle kunniaksi. Ja minun pitää sanoman: miksi minä olen niin laiha? miksi minä olen niin laiha? voi minua! sillä ylönkatsojat ylönkatsovat, ja ylönkatsojat ylönkatsovat,¹⁷Sentähden tulee teidän asuvainne päälle maassa hämmästys, kuoppa ja paula.¹⁸Ja jos joku pakenis hämmästyksen huutoa, niin hän kuitenkin putoo kuoppaan; ja jos hän pääsee kuopasta ylös, niin hän kuitenkin käsitetään paulaan, sillä korkeuden akkunat avataan, ja maan perustukset vapisevat.¹⁹Maan käy aivan pahoin: ei sen pidä ollenkaan menestymän, vaan pitää peräti raukeaman.²⁰Maan pitää kovin hoiperteleman niinkuin juopuneen, ja vietämän pois niinkuin majan; sillä sen pahat teot painavat sen, niin että sen pitää lankeeman, ja ei enään nouseman.²¹Silloin on Herra etsivä sitä korkiaa sotaväkeä, joka korkeudessa on, ja maan kuninkaita, jotka ovat maan päällä.²²Että he kootaan yhteen niinkuin kuopassa sidotut, ja pitää oleman suljetut vankeudessa, ja suuren ajan perästä taas etsittämän.²³Ja kuun pitää häpeemän, ja aurin gon ujoileman, koska Herra Zebaot on tuleva kuninkaaksi Zionin vuorella ja Jerusalemissa; ja hänen vanhimpainsa edessä pitää kunnia oleman.

25Herra, sinä olet minun Jumalani, sinua minä ylistän, minä kiitän sinun nimeäs; sillä sinä teet ihmeitä: sinun vanhat aivoitukses ovat uskolliset ja todet.²Sillä sinä teet kaupungin kiviraunioksi, sen vahvan kaupungin, että hän läjässä on; muukalaisten palatsit, niin ettei ne enää ole kaupungit, eikä ikänä enää rakenneta.³Sentähden kunnioittaa sinua väkevä kansa, urhoolliset pakanain kaupungit pelkäävät sinua.⁴Sillä sinä olet heikkoin väkevyys ja köyhän vahvuus heidän vaivoissansa: myrskyssä turva, varjo helteessä, kuin tyrannit julmistuvat niinkuin rajui ilma seinää vastoin.⁵Sinä nöyryytät muukalaisten metelin, niinkuin helteen kuivassa paikassa, niinkuin helle pilven varjolla, niin tyrannein ilo painetaan alas.⁶Ja Herra Zebaot tekee kaikille kansoille tällä vuorella lihavan pidon, pidon selkiästä viinasta, rasvasta, ytimeistä ja puhtaasta viinasta.⁷Ja tällä vuorella on hän kääriliinan paneva pois, jolla kaikki ihmiset kääriytyt ovat, ja peittovaatteen, jolla kaikki pakanat peitettyt ovat.⁸Sillä kuolema pitää nieltämän ijankaikkisesti, ja Herra, Herra on kyneleet pyyhkivä pois jokaisen kasvoista, ja on ottava kansansa häväistyksyet pois kaikissa maakunnissa; sillä Herra on sen sanonut.⁹Silloin sanotaan: katso, tämä on meidän Jumalamme jota me odotamme, ja hän auttaa meitä; tämä on Herra, häntä me odotamme, iloitamme ja riemuitaksemme hänen autuudessaansa.¹⁰Sillä Herran käsi lepää tällä vuorella; mutta Moab runnellaan sen alla, niinkuin korret sotkutaan loas-

sa. ¹¹Ja Herra hajottaa kätensä heidän sekaansa, niinkuin uija hajottaa uidaksensa; ja hän on käsivarrellansa heidän prameutensa alentava. ¹²Ja sinun muuries korkiat vahvistukset hän kallistaa, alentaa ja heittää tomuun.

26Siihen aikaan pitää Juudan maassa tämä veisu veisattaman: meillä on vahva kaupunki, hän pani autuuden muuriksi ja varjelukseksi. ²Avatkaat portit, vanhurskaan kansan, joka uskossa pysyy, käydä sisälle. ³Sinä pidät aina rauhan, vahvan lupauksen jälkeen; sillä sinuun turvataan. ⁴Sentähden luottakaat Herraan ijankaikkisesti; sillä Herra, Herra on kallio ijankaikkisesti. ⁵Ja hän notkistaa alas ne, jotka korkialla asuvat, hän alentaa korotetun kaupungin; hän sysää sen maahan, niin että se tomussa makaa, ⁶Että hän jaloilla poljetaan, vaivaisten jaloilla ja köyhäin kantapäillä. ⁷Mutta vanhurskasten tie on tasainen; sinä ojennat vanhurskasten polut. ⁸Herra, me odotamme sinua oikeutes tiellä; sydän himoitsee sinun nimeäs ja muistoas. ⁹Minä halajan sinua sydämeistäni yöllä, minun henkeni valvoo myös minussa varhain sinun tykös; sillä kussa sinun oikeutes maakunnassa on, niin maan piirin asuvaiset opivat vanhurskautta. ¹⁰Mutta ehkä jumalattomille armoja tarittäisiin, niin ei he opi kuitenkaan vanhurskautta, vaan tekevät ainoastaan paha oikeuden maalla; sillä ei he näe Herran kunniaa. ¹¹Herra, sinun kätes on ylennetty, vaan ei he sitä näe; mutta kuin he sen nähdä saavat, niin he häpiään tulevat kansan kiivaudesta, ja vielä sitte tuli sinun vihollises kuluttaa. ¹²Mutta sinä, Herra, saatat meille rauhan; sillä kaikki, mitä me toimitamme, olet sinä meille antanut. ¹³Herra meidän Jumalamme: muut herrat tosin meitä myös vallitsevat paitsi sinua; mutta me muistamme ainoastaan kuitenkin sinussa sinun nimeäs. ¹⁴Ei kuolleet eläviksi tule ja nukkuneet ei nouse; sillä sinä olet heitä etsinyt ja hävittänyt, ja kaiken heidän muistonsa kadottanut. ¹⁵Mutta sinä, Herra, olet lisännyt kansaa, sinä Herra olet lisännyt kansaa, sinä olet kunnialliseksi tullut; sinä olet pannut heitä kauvas maailman ääriin. ¹⁶Herra, kuin tuska tulee, niin sinua etsitään: koskas heitä kuritat, niin he parkuvat surkiasti. ¹⁷Niinkuin raskaalla vaimolla, kuin hän synnyttämällensä on, on ahdistus, ja hän parkuu kivullansa, niin meille myös tapahtuu, Herra, sinun kasvois edessä. ¹⁸Me olemme raskaat ja meillä on kipu, niinkuin tuulen synnyttäväsellä; emme kuitenkaan voi maata auttaa, eikä maan piirin asuvaiset tahtoneet langeta. ¹⁹Mutta sinun kuolles elävät, ja minun kuolleet ruumiini nousevat jälleen kuolleista. Herätkää ja kerskatkaat te, jotka maakaatte maan alla; sillä sinun kastees on viheriäisen kedon kaste, ja maa on kuolleet itsestensä antava. ²⁰Mene, kansani, ja käy sisälle kammioos, ja sulje sinun oves jälkees; lymytä sinus silmänräpäykseksi, niin kauvan kuin viha käy ylitse. ²¹Sillä katso, Herra on käyvä ulos siastansa etsimään maan asuvaisten pahuutta heidän päällensä; niin että maa ilmoittaa heidän verensä, ja ei niitä enää peitä, jotka hänessä tapetut ovat.

27Silloin on Herra kovalla, suurella ja väkevällä miekalansa etsivä Leviatania, joka on pitkä kärme, ja Leviatania, joka on kiperä kärme; ja on tappava lohikärmeen meressä. ²Silloin pitää oleman punaisen viinan viinamäen; laulakaat hänestä: ³Minä Herra varjelen hänen, ja kastan hänen aikansa, ettei hänen lehtensä hukkuisi, minä varjelen häntä päivällä ja yöllä. ⁴En ole minä vihainen. Voi jos minä saisin sotia ohdakkeiden ja orjantappurain kanssa! niin minä menisin heidän tykönsä, ja polttaisin heidät kaikki tyynni. ⁵Hän on minua tallella pitävä, ja toimittava minulle rauhan; rauhan on hän vielä sitte minulle saattava. ⁶Siihen on se kuitenkin joutuva, että Jakob juurtuu ja Israel vihoittaa ja kukoistaa, niin että he maan piirin hedelmällä täyttävät. ⁷Eikö hän kumminkaan tule lyödyksi, niinkuin hänen vihollisensa lyövät häntä? ja eikö hän tule tapetuksi, niinkuin hänen vihollisensa häntä tappavat? ⁸Vaan sinä tuomitset heitä määrällä, ja kirvoitat heitä sittekuin sinä ankaralla tuulellas olet heitä murheelliseksi saattanut, koska idästä tuulee. ⁹Sentähden pitää Jakobin synty sen kautta anteeksi annettaman; ja se on siitä kaikki hyödytys, että hänen syntinsä otetaan pois, koska hän tekee kaikki alttarin kivet niinkuin tuhaksi muserretut kivet, ettei yhtään metsistöä eli kuvaa pidä enää jäämän. ¹⁰Sillä vahvan kaupungin pitää yksinänsä oleman, kauniit huoneet hyljättämän ja jätettämän niinkuin korpi; niin että vasikat käyvät siellä laiumella, oleskelevat siellä ja pureskelevat oksia. ¹¹Hänen oksansa pitää murtuman kuivuuden tähden, niin että vaimot niillä valkeata tekevät; sillä se on ymmärtämätöin kansa, sentähden ei myös se, joka heidät tehnyt on, armahda heitä, ja joka heidät luonut on, ei ole heille armollinen. ¹²Silloin on Herra heittävä meren rannasta Egyptin virtaan, ja te Israelin lapset kootaan yksi toisensa perästä. ¹³Silloin soitetaan suurella basunalla, niin tulevat kadotetut Assyrian maalla, ja karkoitettut Egyptin malla, ja rukoilevat Herraa pyhällä Jerusalemin vuorella.

28Voi ylipiää Ephraimin juopuneiden kruunua! jonka kaunis kunnia on pudonnut kukkanen, joka on ylemmäsellä puolella lihavaa laaksoa, jossa he viinasta hoipertelevat. ²Katso, väkevä ja voimallinen Herralta, niinkuin raesade, niinkuin vahingollinen tuuli, niinkuin vesimyrsky, joka väkevästi lankee, pitää väkivallalla maahan päästettämän; ³Että Ephraimin juopuneiden ylipiä kruunu jaloilla tallattan. ⁴Ja hänen kunniansa kaunistuksen pudonneet kukkaset, jotka lihavata laaksoa ylemmäsellä puolella ovat, pitää tuleman niinkuin se, joka varhain suvella kypsyy, jonka joku nähtyänsä ja käsillä pidellessänsä syö. ⁵Silloin Herra Zebaot on jääneelle kansallensa kunnian kruunu ja kaunis seppele, ⁶Ja tuomion henki hänelle, joka oikeudessa istuu, ja väkevyys niille, jotka sodasta palaavat portin tykö. ⁷Siihen myös ovat nämät hulluksi tulleet viinasta, ja hoipertelevat väkevistä juomista; sillä papit ja prophetat ovat hullut väkevistä juomasta, he ovat uponneet viinaan, ja hoipertelevat väkevistä juomasta, he ovat erhettyneet

ennustuksessa, ja ei osanneet oikeutta tuomiossa. ⁸Sillä kaikki pöydät ovat täynnä oksennusta ja riettautta joka paikassa. ⁹Kenelle hän siis opettaa viisautta? kenenkä hän antaa ymmärtää saarnaa? Vieroitettuun rieskasta, erotettuun nisistä. ¹⁰Sillä (he sanovat:) käske, käske vielä, käske, käske vielä, odota, odota vielä, odota, odota vielä, tässä vähä, siellä vähä. ¹¹Sillä hän on vihdoinkin pilkkaavaisilla huulilla ja toisella kielellä puhuva kansalle, jolle nyt näitä saarnataan. ¹²Niin saadaan lepo, näin virvoitetaan väsyneet, niin ollaan alallansa; ja ei kuitenkaan tahdota kuulla (tätä saarnaa). ¹³Sentähden pitää myös Herran sana heille juuri niin olemalla: käske, käske vielä, käske, käske vielä, odota, odota vielä, odota, odota vielä, tässä vähä, siellä vähä, että heidän pitää menemään pois ja kaatumalla takaperin, museruttaman, kiedottaman ja vangiksi tuleman. ¹⁴Kuulkaat siis Herran sanaa, te pilkkakirveet, jotka vallitsitte tätä kansaa, joka on Jerusalemissa. ¹⁵Sillä te sanotte: me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja sovinnon helvetin kanssa. Kuin rangaistuksen virta tulee, ei hänen pidä meitä kohtaaman; sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme, ja petoksen varjelukseksemme. ¹⁶Sentähden sanoo Herra, Herra: katso, minä lasken Zioniin perustuskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, joka hyvin on perustettu: joka uskoo, ei hänen pidä peljästyvän. ¹⁷Ja minä teen tuomion ojenusnuoraksi ja vanhurskauden mitaksi, niin pitää rakeet karkoittaman pois väärän turvan, ja veden pitää viemän tulen pois; ¹⁸Että teidän liittonne kuoleman kanssa pitää tyhjäksi tuleman, ja teidän sovintonne helvetin kanssa ei pidä vahva olemalla; ja koska rangaistuksen virta tulee, pitää sen talleaman teitä. ¹⁹Niin pian kuin se tulee, niin sen pitää teitä viemän pois: jos se tulee aamulla, niin tapahtuu se aamulla, niin myös päivällä ja yöllä; sillä ainoastaan rangaistus opettaa ottamaan sanoista vaarin. ²⁰Sillä vuode on niin lyhyt, ettei saa itsiänsä ojentaa, ja peite on niin soukka, ettei sen alla taida mykärässä olla. ²¹Sillä Herra on nouseva niinkuin Peratsimin vuorella, ja vihastuva niinkuin Gibeonin laaksossa, että hän tekisi työnsä, muukalaisen työnsä, ja että hän toimittais tekonsa, oudon tekonsa. ²²Pankaat siis pilkkanne pois, ettei siteenne kovemmaksi tulisi; sillä minä olen kuullut hävityksen ja teloituksen, joka Herralta, Herralta Zebaotilta on tapahtuva kaikessa maailmassa. ²³Ottakaat korviinne ja kuulkaat minun ääneni, ymmärtäkää ja kuulkaat minun puheeni. ²⁴Kyntääkö eli jyrästäkö taikka viljelekö peltomies peltonsa aina jyviksi? ²⁵Eikö niin ole? koska hän sen on tasoittanut, niin hän kylvää siihen herneitä ja heittää kuminoita, ja kylvää nisuja, ohria, jokaista kuhunka hän tahtoo, ja kaurat paikkaansa. ²⁶Juuri niin kurittaa myös heidän Jumalansa heitä rangaistuksella, ja opettaa heitä. ²⁷Sillä ei herneitä tapeta varstalla, eikä vaunuratas anneta kuminain päällä käydä, vaan herneet varistetaan saavalla ja kuminat vitsalla. ²⁸Se jauhetaan ja leivotaan, eikä peräti tyhjäksi tapeta, koska se vaunurattaalla ja hevosilla tapetaan. ²⁹Näin tekee myös Herra Zebaot; sillä hänen neuvonsa on ihmeellinen, ja sen

jalosti toimittaa.

29Voi Ariel, Ariel! sinä Davidin leirin kaupunki! te pidätte vuoden ajat ja pyhäpäivät. ²Mutta minä vaivaan Arielia, niin että hänen pitää murehtiman ja sureman ja olemalla minulle oikia Ariel. ³Sillä minä piiritän sinun joka kulmalta, ja ahdistan sinun saarrolla, ja annan panna valit sinun ympärilles. ⁴Silloin pitää sinun itses alentaman, ja maasta puhuman, ja mutiseman puheellasta tomusta; että sinun äänes on niinkuin noidan maasta, ja sinun puhees pitää olemalla niinkuin tomusta haisevaisen. ⁵Ja niitä, jotka sinua hajoittavat, pitää olemalla niin monta kuin pientä tomua, ja tyranneja niin monta kuin lentäviä akanoita; ja sen pitää ratki äkisti tapahtuman. ⁶Sillä sinun pitää Herralta Zebaotilta etsityksi tuleman pitkäisen jylinällä, maan järinällä, suurella äänellä, tuulen pyöriäisellä, raju-ilmalla ja kuluttavaisen tulen liekillä. ⁷Mutta niinkuin yön näkö unessa, niin pitää kaikkein pakanain joukko olemalla, jotka sotivat Arielia vastaan, kaiken joukkonsa ja saartonsa kanssa, ja niitä, jotka häntä ahdistavat. ⁸Sillä niinkuin isoovainen on unessa syövinänsä, mutta herättyänsä on hänen sielunsa vielä tyhjä; ja niinkuin janoava on unessa juoviansa, mutta herättyänsä on hän voimatoin ja janoissansa: juuri niin pitää myös kaikkein pakanain joukko olemalla, jotka sotivat Zionin vuorta vastaan. ⁹Olkaat hitaat ja ihmetelkää, eläkää hekumassa, huutakaat, ja juopukaat, ei kuitenkaan viinasta; horjukaat, ei kuitenkaan väkeväästä juomasta. ¹⁰Sillä Herra on teille raskaan unen hengen lähettänyt, ja teidän silmänne sulkenut; teidän prophetanne, päämiehenne ja näkiänne on hän sokaisnut; ¹¹Niin että kaikkein prophetain näyt ovat heille niinkuin lukitun kirjan sanat. Jos joku sen antais sille, joka lukea taitaa, ja sanois: lue tätä, ja hän vastaa: en minä taida, sillä se on lukittu. ¹²Eli jos joku antais sille, joka ei lukea taida, ja sanois: lues tätä, ja hän vastaa: en minä taida ensinkään lukea. ¹³Ja Herra sanoo: että tämä kansa lähestyy minua suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta, ja pelkäävät minua ihmisten käskyin jälkeen, joita he opettavat; ¹⁴Niin minä myös teen tälle kansalle ihmeellisesti, hirmuisesti, ja kamalasti, että heidän viisastensa viisautus hukkuu, ja heidän ymmärtäväistensä ymmärrys kätketään. ¹⁵Voi niitä, jotka tahtovat olla salatut Herran edessä, ja peittää aivoituksensa, ja tekonsa pimeydessä pitää, ja sanovat: kukapa meidät näkee? eli kuka tuntee meitä? ¹⁶Miksi te niin nurjat olette? Niinkuin savenväläjä pidettäisiin savena; käsiala puhuis tekiästensä: ei hän ole minua tehnyt, ja teko sanois tekiästensä: ei hän minua tunne. ¹⁷Eikö vähän hetken perästä Libanonin pidä hedelmälliseksi kedoksi tuleman, ja hedelmällinen keto metsäksi luettaman? ¹⁸Silloin kuulevat kuurot tämän kirjan sanoja; ja sokian silmät näkevät synkeydessä ja pimeydessä. ¹⁹Ja raadolliset saavat ilon Herrasta; ja köyhät ihmisten seassa riemuitsevat Israelin Pyhässä, ²⁰Koska tyrannit hukkuvat, ja pilkkaajat loppuvat,

ja ne kaikki teloitetaan, jotka valvovat pahaa tehdäksensä, ²¹Jotka ihmisen tekevät syntiseksi sanan tähden, ja vainoo-
vat rankaisiaansa portissa, ja pokkeevat oikeudesta valheen
kautta. ²²Sentähden sanoo Herra, Abrahamin lunastaja,
Jakobin huoneelle näin: ei Jakob tule enää häpiään, eikä
hänen kasvonsa ole enää häpeevä. ²³Sillä koska he saavat
lapsensa nähdä, minun käsilani heidän seassansa, niin he
pyhittävät minun nimeni; ja heidän pitää Jakobin Pyhän
pyhittämän, ja Israelin Jumalaa pelkäämän. ²⁴Sillä joilla
eksyväinen henki on, ne ottavat ymmärryksen; turhan pu-
hujat sallivat heitäsä opetettaa.

30Voi luopuvaisia lapsia! sanoo Herra: jotka ilman mi-
nua neuvoa pitävät, ja ilman minun henkeäni varjelusta et-
sivät, kokoovat syntiä synnin päälle; ²Jotka menevät alas
Egyptiin, ja ei kysy minun suutani, varustaaksensa itsiänsä
Pharaon voimalla, ja varjellaksensa itsensä Egyptin varjol-
la. ³Ja Pharaon väkevyys pitää oleman teille häpiäksi, ja
Egyptin varjon turva häväistykseksi. ⁴Sillä heidän pääruh-
tinaansa ovat olleet Zoanissa; ja heidän sanansaattajansa
ovat tulleet Hanekseen. ⁵Mutta heidän pitää kaikkein kui-
tenkin häpiään tuleman, sen kansan tähden, joka ei heille
hyväksi eli avuksi olla taida, eikä muutoin hyödytykseksi,
vaan ainoasti häpiäksi ja myös pilkaksi. ⁶Tämä on niiden
petoin kuorma, jotka etelään päin ovat, kussa vanha ja nuori
jalopeura on, tuliset kyykärmeet ja lentäväiset kärmeet
murheen ja ahdistuksen maassa. He vievät riistansa varsoi-
la, ja tavaransa kamelein selässä sille kansalle, joka ei heille
ensinkään hyödytykseksi olla taida. ⁷Sillä ei Egypti mitään
ole, ja hänen apunsa on turha, sentähden minä saarnaan
siitä näin: alallansa olla on paras. ⁸Mene siis nyt ja kirjoita
tämä heidän eteensä tauluun, ja pane kirjaan, pysymään
viimeiseen päivään asti, alati ja ijankaikkisesti. ⁹Sillä se
on tottelematon kansa, ja valhetteliat lapset: lapset, jot-
ka ei tahdo kuulla Herran lakia. ¹⁰Vaan sanovat näkiöille:
ei teidän pidä näkemän, ja katsojille: ei teidän pidä katso-
man meille oikeutta; mutta saarnatkaat meille suloisesti,
katsokaat petos. ¹¹Poiketkaat teiltä, luopukaat tästä ret-
kestä: antakaat Israelin Pyhän lakata meistä. ¹²Sentähden
sanoo Israelin Pyhä näin: että te hylkäätte tämän sanan,
ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen, ja kerskaatte siitä;
¹³Niin pitää tämän pahan teon oleman teille niinkuin rako
korkiassa muurissa, kuin se rupee hajoomaan, joka äkisti
kaatuu maahan ylösalaisin, ja murentuu. ¹⁴Niinkuin savi-
astia muserrettu olis, joka muserretaan ja ei säästetä, sii-
henasti ettei siitä löydä niin suurta kappaletta, että tul-
ta tuotaisiin totoista, eli ammennettaisiin vettä kaivosta.
¹⁵Sillä näin sanoo Herra, Herra Israelin Pyhä: kääntymi-
sellä ja hiljaisuudella te tulette autetuksi, hiljaisuudessa ja
toivossa te väkeväksi tulette, mutta ette tahtoneet; ¹⁶Vaan
sanoite: ei, vaan me tahdomme paeta hevosilla; sentähden
teidän pitää kulkiana oleman: ja me tahdomme nopiasti
ajaa; sentähden pitää teidän vainoojanne myös nopiat ole-
man. ¹⁷Tuhannen teistä pitää pakeneman yhden miehen

uhkauksesta, viiden uhkauksesta pitää teidän pakeneman,
siihenasti että teistä jää niinkuin pielipuu vuorelle, ja niin-
kuin lippu korkeudelle. ¹⁸Sentähden Herra odottaa, että
hän olis teille armainen, ja sentähden on hän noussut teitä
armahtamaan; sillä Herra on oikeuden Jumala. Autuaat
ovat kaikki, jotka häntä odottavat. ¹⁹Sillä Zionin kansa
on asuva Jerusalemissa, ja et sinä ole katkerasti itkevä.
Hän kaiketi armahtaa sinua, kuin sinä huudat; hän vas-
taa sinua niin pian kuin hän sen kuulee. ²⁰Ja Herra antaa
teille leipää tuskassanne ja vettä ahdistuksessanne; sillä ei
sinun opettajas lennä enää pois, vaan sinun silmäs näke-
vät opettajas. ²¹Ja korvas kuulevat sanan takanas, sanoen:
tämä on tie käykäät sitä, kuin te oikialle eli vasemmalle kä-
delle eksyneet olette. ²²Silloin pitää teidän saastuttaman
teidän hopialla silatut kuvanne, ja teidän kuvainne kultai-
set vaatteet; ja teidän pitää ne heittämän pois niinkuin
saastaisuuden, ja niille sanoman: mene ulos. ²³Silloin hän
antaa sateen siemenelles, jonka pellolles kylvänyt olet, ja
leipää pellon tulosta ylen runsaasti; ja karjas kaitaan ava-
ralla kedolla. ²⁴Härjät ja varsat, jotka peltos kyntävät, syö-
vät sekoitettuja ohria, jotka viskimellä ja pohtimella ovat
pohditut. ²⁵Ja kaikkein suurten vuorten päällä, ja kaik-
kein suurten kukkulain päällä pitää erotetut virrat käy-
män, suuren surmaamisen aikana, ja kuin tornit kaatuvat.
²⁶Ja kuun valo on oleva kuin auringon paiste ja auringon
paiste on oleva seitsemän kertaa kirkkaampi kuin seitse-
män päivän kirkkaus; kuin Herra sitoo kansansa haavat,
ja sen loukkaamat parantaa. ²⁷Katso, Herran nimi tulee
kaukaa, hänen vihansa polttaa ja on sangen raskas; hä-
nen huulensa ovat hirmuisuutta täynnä, ja hänen kielensä
on niinkuin kuluttava tuli. ²⁸Ja hänen henkensä niinkuin
tulvaava virta, joka hamaan kurkkuun asti ulottuu, hajoi-
tamaan pakanoita, siihenasti että he tyhjäksi tulevat, ja
ajamaan kansaa sinne ja tänne, suitsilla heidän suussan-
sa. ²⁹Silloin pitää teidän veisaaman niinkuin juhlayönä, ja
sydämestänne riemuitseman niinkuin huiluilla käytäisiin
Herran vuorelle, Israelin turvan tykö. ³⁰Ja Herra kuulut-
taa kunniallisen äänensä, että hänen kokotettu käsivarten-
sa nähtäisiin, vihaisella haastamisella, ja kuluttavaisen tu-
len liekillä, säteillä, väkevällä sateella ja rakehilla. ³¹Sillä
Assurin pitää peljästyvän Herran ääntä, joka häntä lyö
vitsalla. ³²Sillä vitsan pitää kyllä sattuman ja koskeman,
kuin Herra sen vie heidän ylitsensä rummuilla ja kanteleil-
la, ja joka paikassa sotii heitä vastaan. ³³Sillä kuoppa on jo
entisestä valmistettu, ja se on myös kuninkaalle valmistet-
tu, kyllä syvä ja leviä. Siellä on asumus, tuli ja paljo puita;
Herran Henki on sen sytyttävä niinkuin jonkun tulikivisen
virran.

31Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua kerjää-
mään, ja luottavat hevosiin, ja turvaavat vaunuihin, että
niitä on monta, ja ratsasmiehiin, että he juuri väkevät ovat,
eivätkä turvaa Israelin Pyhään, eikä kysy Herraa. ²Mutta
hän on viisas ja antaa tulla onnettomuuden, ja ei muuta

sanojansa; vaan asettaa itsensä pahain huonetta vastaan, ja pahantekiäin apua vastaan. ³Sillä Egypti on ihminen ja ei Jumala, ja heidän hevosensa ovat liha ja ei henki. Ja Herra on kokottava kätensä, niin että auttajan pitää hoiperteleman, ja sen, jota autetaan, pitää lankeeman, ja ynnä molemmat toinen toisensa kanssa hukkuman. ⁴Sillä näin sanoo Herra minulle: niinkuin jalopeura ja nuori jalopeura kiljuu saaliinsa päällä, kuin paimenten joukko on kokoontunut sitä vastaan, ei peljästy heidän huudostansa, eikä hämmästy vaikka heitä monta on: juuri niin on Herra Zebaot menevä alas sotimaan Zionin vuorella ja sen korkeudella. ⁵Niinkuin linnut siivillänsä tekevät, niin Herra Zebaot on varjeleva Jerusalemin: hän on suojeleva, auttava, siellä oleva ja holhova häntä. ⁶Palatkaat, te Israelin lapset, sen tykö, josta te peräti harhailleet olette. ⁷Sillä silloin jokainen hylkää hopia- ja kulta-epäjumalansa, joita omat kätenne ovat tehneet teille synniksi. ⁸Ja Assurin pitää lankeeman, ei miehen miekalla, ja pitää kulutettaman, ei ihmisen miekalla; ja pitää kuitenkin pakeneman miekkaa, ja hänen nuorukaisensa pitää verolliseksi tuleman. ⁹Ja hänen pitää pelvon tähden menemän kallionsa ohitse, ja hänen pääruhtinaansa pitää lippunsa edestä pakoon menemän, sanoo Herra Zebaot, jolla Zionissa tuli ja Jerusalemissa totto on.

32 Katso, kuningas on hallitseva oikeudella; ja pääruhtinaat vallitsevat, oikeutta pitämään voimassa. ²Että jokainen on niinkuin joku, joka tuulelta varjeltu on, ja niinkuin joku, joka sadekuuroilta on peitetty, niinkuin vesi-ojat kuivassa paikassa, niinkuin suuren vuoren varjo kuivassa maassa. ³Ja näkeväiset silmät ei pidä pimenemän; ja kuulevaisten korvat pitää visun vaarin ottaman. ⁴Ja hulluin pitää oppiman taitoa, ja sopera kieli pitää selkeäksi tuleman ja selkeästi puhuman. ⁵Ei hullua pidä enää pääruhtinaaksi kutsuttaman, eikä ahnetta herraksi. ⁶Sillä tyhmä puhuu tyhmyydessä, ja hänen sydämensä on pahuudessa; että hän olis ulkokullaisuudessa; ja saarnais Herrasta väärin, että hän sillä isoovaiset sielut nälkään näännyttäis, ja kieltäis janoovaisilta juoman. ⁷Sillä ahneen hallitus ei ole muu kuin vahinko; sillä hän löytää kavaluuden hävittääkseen raadollisia väärillä sanoilla, silloinkin kun köyhä oikeutansa puhuu. ⁸Mutta toimellinen päämies pitää toimellisia neuvoja; ja toimellisissa menoissa hän vahvana pysyy. ⁹Nouskaat, te suruttomat vaimot, kuulkaat minun ääntäni; te rohkiat tyttäret, ottakaat korviinne minun puheeni. ¹⁰Ajastajan ja päivän perästä pitää teidän vapiseman, jotka niin rohkiat olette; sillä ei tule yhtään viinan eloa, eikä tule yhtään kokoomusta. ¹¹Peljästykäät, te suruttomat vaimot, vaviskaat, te rohkiat; te riisutaan, paljastetaan ja kupeista vyötetään. ¹²Rinnoille lyödään valittaen ihanaisista pelloista ja hedelmällisistä viinapuista. ¹³Sillä minun kansani pellossa pitää orjantappurat ja ohdakkeet kasvaman; niin myös kaikissa ilohuoneissa, iloissa kaupungissa. ¹⁴Sillä salit pitää hyljättämän, ja kansan paljous kaupun-

gissa pitää vähenemän; niin että tornit ja linnat pitää tuleman ijankaikkiseksi luolaksi, ja metsän padoille iloksi, ja laumoille laitumeksi; ¹⁵Siihenasti että Henki korkeudesta vuodatetaan meidän päällemme: silloin tulee korpi peltomaaksi, ja peltomaa luetaan metsäksi. ¹⁶Ja oikeus asuu korvessa, ja vanhurskaus peltomaassa; ¹⁷Ja vanhurskauden työ on rauha, ja vanhurskauden hyödytys ijankaikkinen hiljaisuus ja lepo. ¹⁸Niin että minun kansani on asuva rauhan huoneessa, turvallisissa majoissa ja jalossa levossa. ¹⁹Mutta rakeet pitää oleman alhaalla metsissä; ja kaupungin pitää alhaalla mataloissa paikoissa oleman. ²⁰Hyvin teidän menestyy, jotka kylvätte joka paikassa vetten tykö; ja annatte härkain ja aasein käydä jaloillansa niiden päällä.

33 Voi siunas hävittäjä! luuletkos, ettei sinun pidä hävityksi tuleman? ja sinuas ylönkatsoja! luuletkos, ettei sinua ylönkatsota? Koska sinä olet täyttänyt hävitykses, niin sinun myös pitää tuleman hävityksi; koska sinä olet täyttänyt ylönkatsees, niin sinua pitää jälleen katsottaman ylön. ²Herra, ole meille armollinen; sillä me odotamme sinua: ole heidän käsivartensa varhain, niin myös meidän autuutemme murheen ajalla. ³Kansat pakenevat sitä suurta pauhinaa; pakanat hajoitetaan, kuin sinä korotetaan. ⁴Silloin pitää teidän saalinne korjattaman niinkuin perhonen otetaan, ja niinkuin heinäsiikat karkoitetaan, koska heidän päällensä tullaan. ⁵Herra on korotettu; sillä hän asuu korkeudessa: hän on täyttänyt Zionin oikeudella ja vanhurskaudella. ⁶Ja sinun ajallas pitää oleman usko ja voima, autuus, tieto, toimi, ja Herran pelko pitää oleman hänen tavaran. ⁷Katso, heidän sanansaattajansa huutavat ulkona: rauhan enkelit itkevät haikiasti. ⁸Polut ovat autiot, ei käy yksikään enään tiellä; ei hän pidä liitto, hän hylkää kaupungit, ja ei pidä lukua kansasta. ⁹Hän muuretti, ja maa on surkialla muodolla, Libanon on häpiällä hakattu; Saron on niinkuin tasainen keto, Basan ja Karmeli ovat hävitetyt. ¹⁰Nyt minä tahdon nousta, sanoo Herra: nyt minä tahdon itseni korottaa, nyt minä tahdon korkiaksi tulla. ¹¹Oljista olette te raskaat, korsiä te synnyttätte; tulen pitää teitä kuluttaman teidän ylpeytene kanssa; ¹²Sillä kansa pitää poltettaman kalkiksi, niinkuin hakatut orjantappurat tulelle sytytetään. ¹³Niin kuulkaat nyt te, jotka kaukana olette, mitä minä olen tehnyt; ja te, jotka olette läsnä, havaitkaat minun väkevyteni. ¹⁴Syntiset Zionissa ovat peljästyneet, hämmästyks on tullut ulkokullattuina päälle (ja sanovat): kuka on meidän seassamme, joka taitaa asua kuluttavaisen tulen tykönä? kuka on meidän seassamme, joka voi asua ijankaikkisten hielten tykönä? ¹⁵Joka vanhurskaudessa vaeltaa ja puhuu oikeutta; joka vääryyttä ja ahneutta vihaa, ja vetää kätensä pois, ettei hän ota lahjoja; joka tukitsee korvansa kuulemasta veren vikoja, ja peittää silmänsä näkemästä pahaa: ¹⁶Hän on korkeudessa asuva, ja kalliot ovat hänen linnansa ja tukeensa: hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä hän ole epäilevä vedes-

tänsä. ¹⁷Sinun silmäs näkevät kuninkaan kunniassansa: ne näkevät maan levitetynä. ¹⁸Sinun sydämes ihmettelee, (ja sanoo:) kussa nyt ovat kirjanoppineet? kussa ovat neuvonantajat? kussa tämän maailman tutkia on? ¹⁹Etkä myös sinä ole näkevä sitä väkevää kansaa, sitä syväkielistä kansaa, jota ei ymmärretä, ja oudosta kielestä, jota ei taideta ymmärtää. ²⁰Katso Zionia, juhla kaupunkiamme; sinun silmäs on näkevä Jerusalemin kauniin asumuksen, majan, jota ei viedä pois, jonka paanuja ei ikänä pidä temmattaman ylös, ja jonka köysiä ei ikänä pidä katkottaman. ²¹Sillä Herra on siellä oleva väkevä meidän tykönämme, ja siellä pitää oleman leviät virrat ja ojat; ei venheellä taideta mennä sieltä ylitse, eikä laiva taida sinne purjehtia; ²²Sillä Herra on meidän tuomarimme, Herra on meidän opettajamme; Herra on meidän kuninkaamme, hän auttaa meitä. ²³Anna heidän pingoittaa köytensä, ei ne pidä kuitenkaan pitämän, niin ei pidä myös heidän hajoittaman lippua pielten päälle; sillä paljo kalliimpi saalis pitää jaettaman, niin että ontuvat myös ryöstävät. ²⁴Ja ei yhdenkään asuvaisen pidä sanoman: minä olen heikko; että kansalla, joka siellä asuu, pitää oleman syntein päästö.

34 Tulkaat, te pakanat, ja kuulkaat, kansat ottakaat vaari; maa kuulkaan ja mitä siinä on, maan piiri ja kaikki, mitä siinä syntyy. ²Sillä Herra on vihainen kaikille pakanoille, ja on närkästynyt kaikille heidän joukoilleensa; hän on heitä kiroova, ja antaa teurastaa heitä. ³Heidän lyötynsä pitää heitettämän pois, niin että pahan hajun pitää tuleman heidän ruumiistansa, ja vuoret kuohuman heidän verestänsä. ⁴Ja koko taivaan joukko pitää mätänemän, ja taivas pitää käärittämän kokon niinkuin kirja; ja kaikki hänen joukkonsa putooman niinkuin lehti putoo viinapuusta, ja niinkuin kuivettunut lehti fikunapuusta. ⁵Sillä minun miekkani on taivaissa juovuksissa; ja katso, sen pitää tuleman alas Edomin päälle ja kiroton kansan päälle, sitä rankaisemaan. ⁶Herran miekka on verta täynnä, ja on paksu lihavuudesta, karitsain ja kauristen verestä, ja jääriin munaskuiden lihavuudesta; sillä Herralla pitää oleman uhri Botsrassa, ja suuri teurastaminen Edomin maalla. ⁷Yksisarvillisten pitää myös kulkeman alas heidän kanssansa, ja mullit syötettyin härkäin kanssa; sillä heidän maansa pitää juopuman verestä, ja heidän multansa lihavaksi tuleman lihavuudesta. ⁸Sillä ne ovat Herran kostopäivät, ja kostamisen vuodet, Zionin tähden. ⁹Silloin sen ojat muutetaan pieksi, ja hänen multansa tulikiveksi; ja sen maakunta pitää muuttuman palavaksi pieksi, ¹⁰Jonka ei pidä päivällä eikä yöllä sammuman, mutta savun pitää siitä ijankaikkisesti nouseman; ja se pitää hävitettämän suvusta sukuun, niin ettei yhdenkään pidä käymän sen lävitse ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ¹¹Vaan ruovonpäristöjään ja tarhapöllöin pitää sen omistaman, yökköin ja kaarneitten pitää siellä asuman; sillä hän on vetävä nuoran sen ylitse, niin että sen pitää autioksi tuleman, ja ojenuskiven, niin että sen pitää tyhjäksi tuleman. ¹²Niin että

sen herrat pitää kutsuttaman herroiksi ilman maakuntaa: ja kaikki sen pääruhtinaat pitää saaman lopun. ¹³Ja orjantappurat pitää kasvaman hänen salissansa, nokulaiset ja ohdakkeet sen linnoissa; ja pitää oleman lohikärmeitten asumasia ja yökköin laitumet. ¹⁴Silloin pitää metsän eläimet kohtaaman toinen toistansa, yhden liekkiön pitää toista huutaman; ja kauhiat yölinnut pitää myös siellä asumasiansa saaman ja siellä levon löytämän. ¹⁵Hyypiän pitää myös siellä pesänsä pitämän ja muniman, hautoman ja kuoriman sen varjon alla; ja korpihaukat parinensa pitää myös sinne kokoontuman. ¹⁶Etsikää nyt Herran kirjaa ja lukekaat: ei yhtään näistä pidä puuttuman, ei pidä näistä kaivattaman yhtä eli toista; sillä hän on se, joka minun suuni kautta käskää, ja hänen henkensä tuo sen kokoon. ¹⁷Hän heittää arpaa heistä, ja kädellensä jakaa mitan heidän seassansa; että heillä pitää siellä oleman perintö ijankaikkisesti, ja suvusta sukuun siellä asuman.

35 Korvet ja erämaat pitää iloitseman, ja autio sia pitää iloinen oleman, ja niinkuin kukkanen kukoistaman. ²Hän on kasvain vihoittava ja seisova riemuissa kaikessa ilossa ja riemussa; sillä Libanonin kunnia annetaan hänelle, Karmelin ja Saronin kaunistus; ja he näkevät Herran kunnian ja meidän Jumalan kauneuden. ³Vahvistakaat väsyneet kädet, ja tuetkaat nääntyneet polvet. ⁴Sanokaat heikkomielisille: olkaat turvassa ja älkää peljätkö; katso, teidän Jumalanne tulee kostamaan, Jumala, joka maksaa, hän tulee ja vapahtaa teidät. ⁵Silloin avataan sokiain silmät, ja kuuroin korvat aukenevat. ⁶Silloin rammatt hyppäävät niinkuin peurat, ja mykkäin kieli pakahtuu kiitokseen; sillä korvesa pitää vedet vuotaman, ja virrat erämaassa. ⁷Ja karkia paikka pitää järveksi tuleman, ja kuiva maa kuohuvaksi vedeksi; ja kuopassa, jossa kärke makasi, pitää heinän, ruovon ja kaislan oleman. ⁸Siinä myös pitää matka ja tie oleman, joka pitää pyhäksi tieksi kutsuttaman, ettei kenkään saastainen sitä vaeltaisi, ja se pitää heidän edessänsä oleman; jota käydään, niin ettei tyhmäkään eksy. ⁹Ei siellä jalopeura oleman pidä, eikä joku julma peto mene sitä myöten, eli sieltä löydetä; vaan lunastetut sitä vaeltavat. ¹⁰Herran lunastetut palajavat ja tulevat sen kautta riemulla Zioniin, ja ijankaikkinen ilo on oleva heidän pänsä päällä. Ilon ja riemun he käsittävät, ja murhe ja huokaus pitää pakeneman.

36 Ja tapahtui kuningas Hiskian neljännellätoistakymmenennellä vuodella, että Assyrian kuningas Sanherib nousi kaikkia Juudan vahvoja kaupungeita vastaan, ja voitti ne. ²Ja Assyrian kuningas lähetti Rabsaken Lakiksesta Jerusalemiin, kuningas Hiskian tykö, suurella väellä; ja hän astui edes ylimmäisen vesilammin kanavan päähän tiellä vanuttajan kedolle. ³Ja hänen tykönsä menivät ulos Eliakim Hiskian poika, huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja, ja Joah Assaphin poika, kansleri. ⁴Ja Rabsake sanoi heille: sano-kaat siis Hiskialle: näin sanoo suuri kuningas, Assyrian

kuningas: millainen on se turva, johonkas turvaat? ⁵Minä taidan arvata, että luulet itsellä vielä olevan neuvoa ja voimaa sotiakses; keneen sinä siis luotat, että olet minusta luopunut? ⁶Katso, luotatkos musertuneeseen ruokosauvaan Egyptiin? joka silloin kuin nojataan sen päälle, mene käden lävitse ja pistää sen lävitse: niin on myös Pharaon Egyptin kuningas kaikille niille, jotka häneen luottavat. ⁷Ja jos sinä tahdot sanoa minulle: me luotamme Herraan meidän Jumalaamme: eikö hän ole se, jonka korkeudet ja alttarit Hiskia on heittänyt pois? ja sanonut Juudalle ja Jerusalemlle: tämän alttarin edessä pitää teidän rukoileman. ⁸Lyö siis nyt veto herrani Assyrian kuninkaan kanssa; minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, saa nähdä, jos sinä voit toimittaa niitä tyköös, jotka niillä ajvat. ⁹Kuinka sinä siis tahdot ajaa takaperin yhden sodanpäämiehen, joka minun herrani vähimmäistä palvelioista on? Mutta sinä luotat Egyptiin, ratasten ja ratsamiesten tähden. ¹⁰Niin sinä luulet myös, että minä ilman Herraa olen lähtenyt maakuntaan sitä hävittämään? Herra sanoi minulle: mene ylös siihen maakuntaan ja hävitä se. ¹¹Mutta Eliakim, Sebna ja Joah sanoivat Rabsakelle: puhu palveliais kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme kyllä sen, ja älä puhu Juudan kielellä meidän kanssamme, kansan kuullen, joka muurin päällä on. ¹²Niin sanoi Rabsake: luuletkos minun herrani lähettäneen minun sinun herras, eli sinun tykö näitä sanoja puhumaan? ja ei paljo enemmän niille miehille, jotka istuvat muurin päällä, teidän kanssanne syömässä omaa lokaansa, ja juomassa omaa vettänsä? ¹³Ja Rabsake seisoi ja huusi vahvasti Juudan kielellä, ja sanoi: kuulkaat suuren kuninkaan sanoja, Assyrian kuninkaan. ¹⁴Näin sanoi kuningas: älkäänt antako Hiskian pettää teitä; sillä ei hän voi teitä pelastaa. ¹⁵Ja älkäänt antako Hiskian saattaa teidät turvaamaan Herraan, sanoen: kyllä Herra auttaa meitä: ei tätä kaupunkia anneta Assyrian kuninkaan käsiin. ¹⁶Älkäänt kuulko Hiskiaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: olkaat minun mieleni nouteeksi, ja tulkaat ulos minun tyköni, niin te syötte itsekukin viinapuustansa ja fikunapuustansa, ja juotte vettä kukin kaivostansa, ¹⁷Siihenasti että minä tulen ja vien teidät senkaltaiseen maahan kuin teidänkin maanne on, maahan, jossa jyviä ja viinaa on, maahan, jossa leipää ja viinamäkiä on. ¹⁸Älkäänt antako Hiskian pettää teitä, että hän saoo: Herra pelastaa meitä. Ovatko myös pakanain jumalat jokainen maansa vapahtaneet Assyrian kuninkaan käsistä? ¹⁹Kussa ovat Hamatin ja Arpadin Jumalat? ja kussa ovat Sepharvaimin jumalat? ovatko he myös vapahtaneet Samarian minun kädestäni? ²⁰Kuka näistä kaikista maan jumalista on auttanut maansa minun kädestäni? että Herra pelastais Jerusalemin minun kädestäni? ²¹Mutta he olivat ääneti, ja ei vastanneet häntä mitään; sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: älkäänt häntä mitään vastatko. ²²Niin tulivat Eliakim Hilkian poika, huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja ja Joah Assaphin poika, kansleri, Hiskian tykö, reväistyillä vaatteilla, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

37 Kuin kuningas Hiskia tämän kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja kääri säkin ympärillensä, ja meni Herran huoneeseen, ²Ja lähetti Eliakimin, huoneenhaltian, ja Sebnan, kirjoittajan, ylimmäisten pappein kanssa, puettuna säkkeihin, propheta Jesaian Amotsin pojan tykö, ³Sanomaan hänelle: näin sanoo Hiskia: tämä on vaivan, toran ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttämislle ja ei ole voimaa synnyttää. ⁴Jospa siis Herra sinun Jumalas tahtois kuulla Rabsaken sanat, jonka hänen herransa Assyrian kuningas lähetti häpäisemään elävää Jumalaa, ja pilkkaamaan senkaltaisilla sanoilla kuin Herra sinun Jumalas on kuullut; ja että tahtoisit korottaa rukouksesi jääneiden edestä, jotka vielä käsissä ovat. ⁵Ja kuningas Hiskian palveliat tulivat Jesaian tykö. ⁶Mutta Jesaia sanoi heille: näin sanokaat teidän herrallenne: Herra sanoo näin: älä pelkää niitä sanoja, joita sinä kuulit, joilla Assyrian kuninkaan palveliat ovat häväisseet minua. ⁷Katso, minä annan hänelle hengen, ja hänen pitää saaman kuulla sanoman, ja palajaman omalle maallensa; ja minä tahdon kaataa hänen miekalla hänen maassansa. ⁸Mutta kuin Rabsake palasi, löysi hän Assyrian kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen matkustaneen Lakiksesta. ⁹Sillä sanoma tuli Tirhakasta Etiopian kuninkaasta, sanoen: hän on lähtenyt sotimaan sinua vastaan. Kuin hän tämän kuuli, lähetti hän sanan Hiskialle, ja käski hänelle sanoa: ¹⁰Sanokaat Hiskialle Juudan kuninkaalle näin: älä anna sinun Jumalas pettää sinuas, johon sinä luotat, ja sanot: ei Jerusalemin anneta Assyrian kuninkaan käteen. ¹¹Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat kaikille maakunnille tehneet ovat, ja ne hävittäneet; ja sinä pelastettaisiin? ¹²Ovatko myös pakanain jumalat auttaneet niitä, joita minun isäni ovat hävittäneet, Gosanin ja Haranin, Resepin, ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat? ¹³Kussa on Hamatin kuningas, ja Arphadin kuningas, ja Sepharvaimin, Henan ja Ivvan kaupungin kuningas? ¹⁴Ja kuin Hiskia oli saanut kirjan sanansaattajalta ja lukenut sen, meni hän ylös Herran huoneeseen, ja Hiskia levitti sen Herran eteen. ¹⁵Ja Hiskia rukoili Herraa ja sanoi: ¹⁶Herra Zebaot, Israelin Jumala, joka istut Kerubimin päällä, sinä, joka olet ainoa Jumala kaikkein maakuntain ylitse maan päällä: sinä olet tehnyt taivaan ja maan: ¹⁷Herra, kallista korvas ja kuule, Herra, avaa silmäs ja näe: kuule siis kaikki Sanheribin sanat, joka on lähettänyt häpäisemään elävää Jumalaa. ¹⁸Tosi se on, Herra, että Assyrian kuninkaat ovat autioksi tehneet kaikki valtakunnat heidän maakuntainsa kanssa, ¹⁹Ja ovat heittäneet heidän Jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalat, vaan ihmisten käten työt, puut ja kivet, ja ne he ovat hävittäneet. ²⁰Mutta nyt, Herra meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestänsä; että kaikki valtakunnat maan päällä ymmärtäisivät sinun ainoan olevan Herran. ²¹Silloin lähetti Jesaia Amotsin poika Hiskian tykö, ja käski hänelle sanoa: näin sanoo Herra Israelin Jumala: (minä olen kuullut) sen, kuin sinä minua rukoillut olet Assyrian kuninkaan Sanheribin tähden. ²²Niin on

tämä se minkä Herra hänestä sanoo: neitsy, Zionin tytär katso sinun ylön, ja pilkkaa sinua, ja Jerusalemin tytär vääntele päätänsä sinun peräks. ²³Ketäs olet pilkannut ja häväissyt? ketä vastaan sinä olet korottanut äänes? sinä olet nostanut silmäs Israelin Pyhää vastaan. ²⁴Sinun palveliais kautta olet sinä häväissyt Herraa, ja sanonut: minun monilla rattaillani olen minä mennyt ylös vuorten kukkuloille Libanonin puolelle, ja tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut honkansa, ja mennä kukkulain ylitse hänen ääreensä, hänen ihanan vainionsa metsään. ²⁵Minä olen kaivanut ja juonut vettä; ja minun jalkapöytäni on kuivannut kaikki piiritetyt ojat. ²⁶Etkös ole kaukaa kuullut, että minä muinen juuri niin tehnyt ja sen toimittanut olen, ja vielä nyt niin teen, että vahvat kaupungit kukistetaan kiviraunioiksi? ²⁷Ja heidän asujansa voimattomiksi ja epäleväisiksi tulevat, ja häpiään joutuvat; ja tulevat niinkuin kedon ruoho ja viheriäinen ruoho, niinkuin ruoho kattoin päällä, joka ennen kuivettuu kuin tuleentuu. ²⁸Mutta minä tiedän sinun asumukses hyvin, sinun uloslähtemises ja sisällekäymises; ja sinun kiukuitsemises minua vastaan. ²⁹Ettäs kiukuitset minua vastaan, ja sinun ylpeytes on joutunut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieraimiis ja suitseni sinun suuhus, ja vien sinun sitä tietä jälleen takaperin, jotas tullutkin olet. ³⁰Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi: syö tänä vuonna, mitä kasvanut on, toisena vuonna, mitä itsestänsä kasvaa, kolmantena vuonna kylvääkää ja leikatkaat, istuttakaat viinapuita, ja syökää heidän hedelmänsä. ³¹Ja pelastettuini ja jääneiden Juudan huoneesta pitää taas alhaalta juurtuman, ja ylhäältä kantaman hedelmän. ³²Sillä Jerusalemita pitää vielä nyt jääneiden tuleman ulos, ja vapahdetut Zionin vuorelta. Tätä on Herran Zebaotin kiivaus tekevä. ³³Sentähden sanoo Herra Assyrian kuninkaasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän kaupunkiin, eikä yhtään nuolta sinne ampuman, eli yhtä kilpeä tuoman sen eteen, taikka yhtään vallia tekemän sen ympärille; ³⁴Vaan pitää palajaman sitä tietä takaperin, jota hän tullut on, ja ei tähän kaupunkiin ensinkään tuleman, sanoo Herra. ³⁵Sillä minä varjelen tämän kaupungin, niin että minä autan häntä, minun tähteni ja minun palveliani Davidin tähden. ³⁶Silloin läksi Herran enkeli ja löi Assyrian leirissä sata ja viisiyhdeksättäkymmentä tuhatta miestä. Ja kuin he varhain huomenelta nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleiden ruumiit. ³⁷Ja Assyrian kuningas Sanherib läksi matkaansa ja palasi, ja asui Ninivessä. ³⁸Ja tapahtui, kuin hän rukoili jumalansa Nisrokin huoneessa, löivät hänen poikansa Adramelek ja Saretser hänen miekalla, ja pakenivat Araratin maalle. Ja hänen poikansa Assarhaddon tuli kuinkaaksi hänen siaansa.

38Silloin tuli Hiskia kuoleman kieliin. Ja propheta Jesaia Amotsinpoika tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra: toimita talos, sillä sinun pitää kuoleman ja ei elämän. ²Niin käänsi Hiskia kasvonsa seinään

päin, ja rukoili Herraa, ³Ja sanoi: ah Herra, muista, kuinka minä sinun edessä olen totuudessa ja vaalla sydämellä vaeltanut, ja olen tehnyt mitä sinulle on ollut otollinen! ja Hiskia itki katkerasti. ⁴Ja Herran sana tuli Jesaian tykö ja sanoi: ⁵Mene ja sano Hiskialle: näin sanoo Herra sinun isäs Davidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukoukses ja nähnyt sinun kyynelees; katso, minä lisään vielä nyt sinun päiviis viisitoistakymmentä vuotta, ⁶Ja minä vapahdan sinun ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja tahdon hyvin varjella tämän kaupungin. ⁷Ja tämä olkoon sinulle merkiksi Herralta, että Herra on tämän tekevä niinkuin hän on sanonut: ⁸Katso, minä tahdon vetää varjon takaperin Ahaksen Säijäristä, kymmenen juonta, kuin hän on juossut ylitse; ja niin aurinko kävi takaperin kymmenen juonta, jotka hän Säijäriisä oli juossut ylitse. ⁹Tämä on Hiskian Juudan kuninkaan kirjoitus, kuin hän sairastanut oli, ja taudistansa terveeksi tullut: ¹⁰Minä sanoin minun päiviäni lyhennettäissä: nyt minun täytyy mennä haudan ovelle, ja vuoteni lopettaa. ¹¹Minä sanoin: en minä enää Herraa näe, Herraa elävain maassa; en minä enään ihmisiä näe niiden seassa, jotka maailmassa asuvat. ¹²Minun aikani kului ja on minulta otettu pois, niinkuin paimenen maja; ja minä leikkasin poikki elämäni niinkuin kankuri. Hän katkaisi minun niinkuin hienon langan, sinä lopetat minun huomenesta ehtooseen asti. ¹³Minä asetin itseni niinkuin jalopeura aamuun asti; kuitenkin särki hän kaikki minun luuni; sinä lopetat minun huomenesta ehtooseen asti. ¹⁴Minä kuikutin niinkuin kurki ja pääskynen, ja vaikeroinsin ninkuin mettinen; minun silmäni rupesivat puhkeemaan; Herra, minä kärsin tuskaa, huojenne se minulta. ¹⁵Mitä minun pitää puhuman, että hän sen minulle lupasi, ja teki myös sen? Sentähden minä tahdon kaikkena elinaikanani tämän minun sieluni murheen tähden kartella. ¹⁶Herra, siitä eletään, ja minun henkeni elämä on siinä kokonansa; sillä sinä annoit minun nukkua, ja teit minun taas eläväksi. ¹⁷Katso, suuri hätä oli minulla turvasta; mutta sinä olet minun sieluni sydämellisesti vapahtanut, ettei se hukkuisi; sillä sinä heitit kaikki minun syntini selkäs taa. ¹⁸Sillä ei helveti sinua kiitä, eikä kuolema sinua ylitä; ei myös ne sinun totuuttas odota, jotka alas kuoppaan menevät. ¹⁹Vaan ainoastansa elävät kiittävät sinua, niinkuin minäkin nyt teen; isän pitää lapsillensa sinun totuuttas ilmoittaman. ²⁰Herra, auta minua; niin me veisaamme minun veisuni, niinkauvan kuin me elämme, Herran huoneessa. ²¹Ja Jesaia käski ottaa voidetta fikunista ja panna paisuman päälle, että se tulis terveeksi. ²²Mutta Hiskia sanoi: mikä merkki on, että minun pitää menemän ylös Herran huoneeseen?

39Silloin lähetti Merodak Baladan, Baladanin poika, Babelin kuningas kirjoituksen ja lahjoja Hiskialle; sillä hän oli kuullut hänen sairastaneen, ja tulleen terveeksi jälleen. ²Niin Hiskia tuli iloiseksi heidän kanssansa, ja näytti heille tavarahuoneensa, hopian ja kullan, yrtil, kalliit voiteet,

ja kaikki asehuoneensa, ja kaiken tavaran, mikä hänellä oli; ei ollut mitään, jota ei Hiskia heille näyttänyt, hänen huoneessansa ja hänen takanansa. ³Niin tuli propheta Jesaia kunigas Hiskian tykö, ja sanoi hänelle: mitä nämät miehet ovat sanoneet, ja kusta he sinun tykös ovat tulleet? Hiskia sanoi: he ovat tulleet kaukaiselta maalta minun tyköni, aina Babelista. ⁴Mutta hän sanoi: mitä he ovat nähneet sinun huoneessas? Hiskia sanoi: kaikki mitä minun huoneessani on, ovat he nähneet, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä ole näyttänyt heille. ⁵Ja Jesaia sanoi Hiskialle: kuule Herra Zebaotin sana. ⁶Katso, se aika tulee, että kaikki, mitä sinun huoneessas on, ja mitä sinun isäs koonneet ovat tähän päivään asti, pitää vietämän pois Babeliin; niin ettei mitään pidä jäämän, sanoo Herra. ⁷Heidän pitää myös ottaman sinun lapses, jotka sinusta tulevat, ja sinulle synnytetään; ja heidän pitää oleman kamaripalvelioina Babelin kuninkaan huoneessa. ⁸Ja Hiskia sanoi Jesaialle: Herran sana on hyvä, jonka sinä puhunut olet. Ja sanoi: olkoon kuitenkin rauha ja uskollisuus minun päivinäni.

40Lohduttakaat, lohduttakaat minun kansaani, sanoo teidän Jumalanne. ²Puhukaat suloisesti Jerusalemin kansa, ja saarnatkaat hänelle, että hänen sotimisensa on täytetty; sillä hänen rikoksensa on annettu anteeksi, että hän on saanut kaksinkertaisesti Herran kädestä, kaikkein synteensä tähden. ³Huutavaisen ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä, tehkäät tasaiset polut erämaassa meidän Jumalallemme. ⁴Kaikki laaksot pitää korotettaman, ja kaikki vuoret ja kukkulat pitää alennettaman, ja mitä on tasoittamatta, pitää tasattaman ja koliat silitettämän. ⁵Sillä Herran kunnia ilmoitetaan: ja kaikki liha on ynnä näkevä Herran suun puhuvan. ⁶Ääni sanoo: saarnaa. Ja hän sanoi: Mitä minun pitää saarnaaman? Kaikki liha on ruoho, ja kaikki hänen hyvytensä niinkuin kedon kukkanen. ⁷Ruoho kuivuu pois ja kukkanen lakastuu, sillä Herra puhalsi siihen. Kansa tosin on ruoho. ⁸Ruoho kuivettuu ja kukkanen lakastuu; mutta meidän Jumalamme sana pysyy ijankaikkisesti. ⁹Zion, sinä suloinen saarnaaja, astu korkealle vuorelle; Jerusalemi, sinä suloinen saarnaaja, korota äänesi väkevästi: korota ja älä pelkää; sano Juudan kaupungeille: katso, teidän Jumalanne. ¹⁰Sillä katso, Herra, Herra tulee väkevyydessä, ja hänen käsivartensa on hallitseva: katso, hänen palkkansa on hänen myötänsä, ja hänen tekonsa on hänen edessänsä, ¹¹Niinkuin paimen on hän kaitseva laumaansa, kokoo karitsat syliinsä ja kantaa helmassansa: tiineet lampaat hän johdattaa. ¹²Kuka on vedet pivollansa mitannut, ja käsittänyt vaaksallansa taivaat? ja maan tomun sulkenut kolmannekseen? ja vuoret puntarilla punninnut, ja kukkulat vaalla? ¹³Kuka on Herran henkeä opettanut? eli kuka on hänen neuvonantajansa ollut? ¹⁴Keneltä hän neuvoa kysyy, joka hänelle ymmärrystä antais, ja opettais hänelle oikeuden tien, ja antais hänelle tiedon, ja opetais hänelle ymmärryksen tien? ¹⁵Katso, pa-

kanat ovat niinkuin pisara, joka jää ämpäriin, ja niinkuin rahtu, joka jää vaakaan; katso, luodot hän kuljettaa niinkuin piskuisen tomun. ¹⁶Libanon olis sängen vähä tuleksi; ja hänen eläimensä ylen harvat polttouhriksi. ¹⁷Kaikki pakanat ovat niinkuin ei mitään hänen edessänsä, ja juuri tyhjän ja turhan edestä pidetään häneltä. ¹⁸Keneenkä te tahdotte verrata Jumalaa? eli mitä kuvaa te tahdotte hänelle tehdä? ¹⁹Seppä valaa kuvan, ja hopenäköä kultaa sen ja tekee siihen hopiakäädyt. ²⁰Niin myös jolla vähä vara on tehdä ylennysuhria, hän valitsee puun, joka ei mätäne, ja etsii siihen taitavan tekiän valmistamaan kuvaa, joka on kestäväinen. ²¹Ettekö te tiedä? ettekö te kuule? eikö tämä ole ennen teille ilmoitettu? ettekö te ole sitä ymmärtäneet maan alusta? ²²Hän istuu maan piirin päällä, ja ne, jotka sen päällä asuvat, ovat niinkuin heinäsiirakat; joka taivaan venyttää niinkuin ohukaisen nahan, ja levittää sen niinkuin teltan, asuttavaksi. ²³Joka pääruhtinaat tyhjäksi tekee, ja hävittää tuomarit maan päältä, ²⁴Niinkuin ei he olisi istutetut, eikä kylvetyt, eli heidän kantonsa juurtuneet maahan; niin että he kuivettuvat, kuin tuuli heidän päällensä puhaltaa, ja tuulisää vie heidät matkaansa niinkuin akanat. ²⁵Keneenkä te siis minun verrata tahdotte, jonka kaltainen minä olisin? sanoo Pyhä. ²⁶Nostakaat silmänne korkeuteen ja katsokaat, kuka ne kappaleet luonut on, ja vie edes heidän joukkonsa luvulla? kutsuu ne kaikki nimeltänsä? Hänen varansa ja väkevä voimansa on niin suuri, ettei häneltä mitään puutu. ²⁷Miksis siis sinä Jakob sanot, ja sinä Israel puhut: minun tieni on Herralta salattu, ja minun oikeuteni käy minun Jumalani ohitse? ²⁸Etkös tiedä? etkös ole kuullut? Herra ijankaikkinen Jumala, joka maan ääret on luonut, ei väsy eikä näänny; hänen ymmärryksensä on tutkimaton. ²⁹Hän antaa väsyneille voiman, ja väettömille kyllä väkeä. ³⁰Nuorukaiset väsyvät ja näännyvät, ja nuoret miehet peräti lankeevat; ³¹Mutta jotka Herraa odottavat, ne saavat uuden voiman, niin että he menevät siivillä ylös kuin kotkat; että he juoksevat ja ei näänny, he vaeltavat ja ei väsy.

41Luodot olkaan ääneti minun edessäni, ja kansa vahvistukoon; astukaan edes ja puhukaan: käykäämme oikeudelle toinen toisemme kanssa. ²Kuka on herättännyt vanhurskaan idästä? kuka hänen kutsui käymään? kuka antoi pakanat ja kuninkaat hänen eteensä, että hän tuli voimalliseksi heidän päällensä, ja antoi heidän hänen miekallensa niinkuin tomun, ja hänen joutsellensa niinkuin akanat, jotka hajoitetaan? ³Ja hän ajoi heitä takaa, ja pääsi rauhasa sitä tietä, jota ei hänen jalkansa ennen käyneet. ⁴Kuka tekee ja toimittaa sen, ja kutsuu sukukunnat alusta? Minä Herra olen ensimmäinen, niin myös viimeinen, itse minä. ⁵Kuin luodot näkivät sen, pelkäsivät he, ja maan ääret peljästyivät; he lähestyivät ja astuivat edes, ⁶Auttivat toinen toistansa, ja sanoivat lähimmäisellensä: ole hyvässä turvasa. ⁷Puuseppä rohkaisi hopenäköä, joka tasoitti vasaralla alasimen päällä, ja sanoi: kyllä se pysyy, ja he vahvistivat

sen nauiloilla, ettei se sinne tänne huljuisi. ⁸Mutta sinä Israel, minun palveliani Jakob, jonka minä olen valinnut, sinä Abrahamin minun ystäväni siemen. ⁹Jonka minä olen ottanut maailman äärestä, ja olen sinun kutsunut hänen voimallisistansa, ja sanoin sinulle: minun palveliani sinä olet; sillä minä valitsin sinun, ja en hylkää sinua; ¹⁰Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssa; älä harhaile; sillä minä olen sinun Jumalas: minä vahvistan sinun, minä autan myös sinua, ja tuen myös sinun vanhurskauteni oikialla kädellä. ¹¹Katso, kaikki ne jotka ovat ankarat sinua vastaan, pitää häpiään tuleman ja häpeämään; ja ne miehet, jotka sinun kanssa riitelevät, pitää joutuman niinkuin tyhjäksi ja hukkuman; ¹²Niin että sinun pitää kysymän heitä, ja ei löytämään. Ne miehet, jotka sinun kanssa riitelevät, pitää tuleman niinkuin ei mitään, ja ne miehet, jotka sotivat sinua vastaan, pitää saaman loppunsa. ¹³Sillä minä olen Herra sinun Jumalas, joka tartun sinun oikiaan kätees ja sanon sinulle: älä pelkää, minä autan sinua. ¹⁴Älä siis pelkää, sinä mato Jakob, te vähä joukko Israel, minä autan sinua, sanoo Herra ja sinun vapahtajas, Israelin Pyhä. ¹⁵Katso, minä olen sinun tehnyt uudeksi teräväksi rautaiseksi varstaksi, että sinä tapat vuoria, ja muserrat ne, ja teet kukkulat niinkuin akanaksi. ¹⁶Sinun pitää hajottaman heitä, niin että tuuli vie heidät pois, ja tuulispää viskoo heidät sinne ja tänne; mutta sinä iloitset Herrassa, ja kerskaat Israelin Pyhästä. ¹⁷Raadolliset ja köyhät etsivät vettä; ja ei ole; heidän kielensä kuivettuu janosta; mutta minä, Herra, tahdon heitä kuulla, minä Israelin Jumala en tahdo heitä hyljätä. ¹⁸Vaan minä avaan virrat korkeilla paikoilla, ja lähtee keskellä ketoja; minä teen korven vesilammikoksi ja kuivan maan luontolähteiksi. ¹⁹Minä annan korvessa sedripuita, sittimipuita, myrtejä, ja öljypuita; minä annan kedolla honkia, böökejä ja buksipuita ynnä, ²⁰Nähtää, tuta ja ymmärtää ja huomattaa, että Herran käsi on nämät tehnyt, ja Israelin Pyhä on nämät luonut. ²¹Antakaat siis teidän asianne tulla edes, sanoo Herra; antakaat teidän väkeväanne tulla edes, sanoo Jakobin kuningas. ²²Anna heidän astua edes ja ilmoittaa meille tulevaisia asioita, ilmoittakaat ja ennustakaat jotain edellä, ja me tahdomme ottaa sydämellemme vaarin ja ajatella, kuinka tästedes tuleva on, eli antakaat meidän kuulla, mitä tuleman pitää. ²³Ilmoittakaat, mitä tästedes on tuleva, niin me ymmärrämme teidän olevan jumalat; tehkää hyvää eli pahaa, niin me puhumme siitä ja katselemme ynnä. ²⁴Katso, te olette tyhjistä, ja teidän tekonne on myös tyhjistä; ja joka teitä valitsee, se on kauhistus. ²⁵Mutta minä herätän yhden pohjasta, ja hän tulee; idästä hän on heille saarnaava minun nimeeni; ja hän käy voimallisten päällä niinkuin saven, ja sotkuu savea niinkuin savenvalaja. ²⁶Kuka taitaa jotain ilmoittaa alusta, että me ymmärtäisimme? eli ennustaa edellä, että me sanoa mahtaisimme: sinä olet vanhurskas. Mutta ei tässä ole yhtään ilmoittajaa, ei yhtään joka jotain antaa kuulla, ei yhtään joka teidän sanojanne kuulee. ²⁷Minä olen ensimmäinen, joka sanon Zionille; katso, siellä on se; ja

tahdon antaa Jerusalemit suloisen saarnaajan. ²⁸Mutta minä katselen, ei siellä ole ketään, ja katson heidän keskellensä, mutta ei siellä ole yhtään neuvonantajaa; minä kysyn heiltä, ja heidän pitäis vastaaman minua. ²⁹Katso, se on kaikki vääryys, heidän työnsä on turha; heidän epäjumalansa ovat tuuli ja tyhjyys.

42Katso, minun palveliani, minä häntä tuen, ja minun valittuni, jossa minun sieluni mielistyi. Minä olen hänelle minun Henkeni antanut, hänen pitää oikeuden saattaman pakanoille. ²Ei hän huuda, eikä riitele, ja hänen ääntänsä ei kuulla kaduilla. ³Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman, ja suitevaista kynttilän sydäntä ei pidä hänen sammuttaman; hän saattaa oikeuden totuudella. ⁴Ei hänen pidä nurjan eikä hirmuisen oleman, sillä hänen pitää oikeuden maan päälle säätämän; ja luodotkin pitää hänen lakiansa odottaman. ⁵Näitä sanoo Herra Jumala, joka luo taivaat, ja venyttää ne, joka levittää maan, ja hänen kasvonsa; joka kansalle, joka sen päällä on, hengittämisen antaa, ja hengen niille, jotka siinä käyvät. ⁶Minä Herra olen sinun kutsunut vanhurskaudessa, ja rupesin sinun kätees, ja varjelin sinua, ja olen sinun antanut kansoille liitoksi ja pakanoille valkeudeksi. ⁷Avaamaan sokiain silmiä, ja vankeja pelastamaan vankeudesta, ja tornista niitä, jotka pimeydessä istuvat. ⁸Minä Herra, se on minun nimeni: en minä anna toiselle kunniaani, enkä ylistystäni epäjumalille. ⁹Katso, entiset ovat tapahtuneet, ja vastuutista minä ilmoitan; ennenkuin se tapahtuu, annan minä teidän sen kuulla. ¹⁰Veisatkaat Herralle uutta veisua; hänen ylistyksensä on maailman äärestä, jotka meressä vaellatte, ja mitä siinä on, luodot, ja jotka niissä asutte. ¹¹Huutakaat korkiasti, te korvet ja kaupungit niissä, ja ne kylät, joissa Kedar asuu; riemuitkaan ne, jotka kallioissa asuvat, ja huutakaan vuorten kukkuloilta. ¹²Antakaan Herralle kunnia, ja hänen nimensä luodoissa ilmoittakaan. ¹³Herra käy niinkuin sankari ulos, hän herättää kiivautensa niinkuin sotamies; hän riemuitsee ja huutaa, hän voittaa vihollisensa. ¹⁴Vanhasta minä olen vaiti ollut, olin hiljainen ja pidätin itseni; mutta nyt minä tahdon huutaa niinkuin synnyttäjä, minä tahdon hävittää ja kaikki niellä. ¹⁵Minä hävitän vuoret ja kukkulat, ja annan kaikki heidän ruuhonsa kuivua; minä teen virrat luodoiksi, ja järvet kuivaan pois. ¹⁶Mutta sokiat minä johdatan sitä tietä, jota ei he tiedä, minä vien heidät niitä polkuja, joita ei he tunne; minä teen heille pimeyden valkeudeksi ja kolian tasaiseksi, näitä tahdon minä heille tehdä, ja en hylkää heitä. ¹⁷Mutta niiden pitää kääntymän takaperin, ja häpiään tuleman, jotka uskaltavat epäjumaliin ja sanovat valetuille kuville: te olette meidän Jumalamme. ¹⁸Kuulkaat, te kuurot, ja katsookaat, te sokiat, että te näkisitte. ¹⁹Kuka on niin sokia kuin minun palveliani? ja kuka on niin kuuro kuin minun käskyläiseni, jonka minä lähetän? Kuka on niin sokia kuin se täydellinen? ja niin sokia kuin Herran palvelia? ²⁰Sinä näet paljon, ja et kuitenkaan pidä; korvat ovat avoimet, ja

ei kenkään kuule. ²¹Kuitenkin suo Herra heille hyvää vanhurskautensa tähden, hän tekee lakinsa suureksi ja kunnialliseksi. ²²Mutta se on raadeltu ja ryöstetty kansa; he ovat kaikki saadut kiinni kuopasta, ja vankein huoneeseen lymytetyt; he ovat tehdyt saaliiksi, eikä ole yhtään auttajaa, raadellut, ja ei kuitenkaan sano: tuo ne jälleen. ²³Kuka on teidän seassanne, joka näitä ottaa korviinsa? hän haitkaan ja kuulkaan, mitä tästedes tulee. ²⁴Kuka on Jakobin raatelukseksi antanut, ja Israelin ryöväreille? Eikö Herra itse, jota vastaan me syntiä tehneet olemme? Ja ei he tahtoneet hänen teillensä vaeltaa, eikä totelleet hänen lakiansa. ²⁵Sentähden on hän heidän päällensä vuodattanut vihansa hirmuisuuden ja väkevän sodan: ja on heidät sytyttänyt ympäri, mutta ei he tunteneet, ja hän sytytti heitä, mutta ei he sitä ottaneet mieleensä.

43Ja nyt, näin sanoo Herra, joka sinun, Jakob, loi, ja joka sinun, Israel, teki: älä pelkää; sillä minä olen sinun lunastanut; minä olen sinun nimeltäs kutsunut, sinä olet minun. ²Sillä jos sinä vesissä käyt, niin minä olen tykönäs, ettei virrat sinua upota; ja jos sinä tulesa käyt, et sinä pala, ja liekin ei pidä sinua sytyttämän. ³Sillä minä olen Herra sinun Jumalasi, Israelin Pyhä, sinun vapahtajas. Minä olen Egyptin, Etiopian ja Seban antanut edestäs sovinnoksi. ⁴Ettäsin niin kalliiksi olet luettu minun silmäini edessä, niin sinä olet myös kunniallisena pidetty, ja minä rakastin sinua, ja annan sentähden ihmiset sinun edestäs, ja kansat sinun sielusi edestä. ⁵Älä siis nyt pelkää; sillä minä olen sinun tykönäs; idästä tahdon minä siemenes saattaa, ja lännestä tahdon sinua koota. ⁶Minä tahdon sanoa pohjoiselle: tuo tänne, ja etelälle: älä kiellä. Tu tänne minun poikani taampaa, ja minun tyttäreni hamasta maailman ääristä: ⁷Kaikki, jotka minun nimelläni ovat nimitetyt, jotka minä luonut olen, valmistanut ja tehnyt minun kunniakseni. ⁸Tuo edes sokia kansa, jolla kuitenkin silmät ovat, ja kuurot, joilla kuitenkin korvat ovat. ⁹Anna kaikki pakanat tulla kokoon, ja kansan kokoontua, kuka on heidän seassansa, joka näitä ilmoittaa tietää, ja kuuluttaa meille edellä, mitä tapahtuman pitää? Anna heidän tuoda edes todistuksensa ja asiansa oikiaksi tehdä, niin saadaan kuulla, ja sanoa: se on totuus. ¹⁰Mutta te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja minun palveliani, jonka minä valitsin, että te tietäisitte, ja uskoisitte minua, ja ymmärtäisitte, että minä se olen. Ei yhtään Jumalaa ole minun edelläni tehty, ei myös kenkään tule minun jälkeeni. ¹¹Minä, minä olen Herra, ja paitsi minua ei ole yhtään vapahtajaa. ¹²Minä sen olen ilmoittanut, ja olen myös auttanut, ja olen sen teille antanut sanoa, ja ei ole muukalainen (Jumala) teidän seassanne: ja te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja minä olen Jumala. ¹³Ja minä olen itse ennenkuin joku päivä olikaan, ja ei kenkään voi minun kädestäni pelastaa; minä vaikutan, ja kuka tahtoo sitä estää? ¹⁴Näin sanoo Herra teidän lunastajanne, Israelin Pyhä: teidän tähtenne olen minä lähettänyt Babeliin, ja olen kukistanut kaikki teljet, ja ajanut

murheelliset Kaldealaiset haaksiin. ¹⁵Minä olen Herra teidän Pyhänne, joka Israelin luonut olen, teidän Kuninkaanne. ¹⁶Näin sanoo Herra, joka tien tekee meressä ja polun väkevässä vedessä, ¹⁷Joka vie rattaan ja hevosen, joukon ja voiman, niin että he yhdessä roukkiossa makaavat, eikä nouse; he sammuvat, niinkuin kynttilän sydän sammuu. ¹⁸Älkää muistelko entisiä, ja älkää pitäkö lukua vanhoista. ¹⁹Sillä katso, minä teen uutta, juuri nyt pitää sen tuleman edes; ettekö te ymmärrä sitä? minä teen tietä korpeen, ja virtoja erämaihin. ²⁰Että eläimet kedolla kunnioittavat minua, lohikärmeet ja yököt; sillä minä annan vettä korvessa, ja virrat erämaassa, antaakseni kansalleni, valituilleni juoda. ²¹Tämän kansan olen minä minulleni valmistanut: sen pitää minun ylistykseni julistaman. ²²Ja et sinä Jakob huutanut minua avuksesi, ja et sinä Israel ole työtä tehnyt minun tähteni. ²³Etpä sinä minulle tuonut edes polttouhris lampaita, etkä kunnioittanut minua sinun uhrillas. En minä sinua saattanut ruokauhriasi uhraamaan, enkä myös vaatinut sinua pyhää savua tekemään. ²⁴Etpä sinä minulle ostanut rahalla hajavaa kalmusta, et myös minua uhris rasvalla täyttännyt; vaan sinä sait minun työtä tekemään sinun synnissäsi, ja olet tehnyt minulle vaivaa sinun pahoissa teoissasi. ²⁵Minä, minä pyyhin sinun ylitsekäymises pois minun tähteni, ja en muista sinun syntejäs. ²⁶Muistuta minulle, koetelkaamme oikeudella: sano sinä, millä tavalla sinä tahdot vanhurskaaksi tulla? ²⁷Sinun ensimmäinen isäsi on syntiä tehnyt, ja sinun opettajas ovat minua vastaan vääräyttäneet. ²⁸Sentähden minä saastutin pyhät esimiehet, ja olen antanut Jakobin raatelukseksi, ja Israelin pilkaksi.

44Niin kuule nyt, minun palveliani Jakob, ja Israel, jonka minä valitsin. ²Näin sanoo Herra, joka sinun tehnyt ja valmistanut on äitis kohdusta, joka sinua auttaa: älä pelkää, minun palveliani Jakob, ja sinä hurskas, jonka minä valitsin. ³Sillä minä tahdon vuodattaa vedet janoovaisen päälle, ja virrat kuivan päälle; minä tahdon vuodattaa henkeni sinun siemenes päälle, ja siunaukseni jälkeentulevaisuus päälle. ⁴Että he kasvaisivat niinkuin ruoho, ja niinkuin pajut vesivirtain tykönä. ⁵Tämän pitää sanoman: Herran minä olen, ja se pitää Jakobin nimellä kutsuttaman, ja tämän pitää itsensä omalla kädellänsä Herralle kirjoittaman, ja pitää nimitettämän Israelin nimellä. ⁶Näin sanoo Herra Israelin kuningas, ja hänen pelastajansa Herra Zebaot: minä olen ensimmäinen ja minä olen viimeinen, ja paitsi minua ei ole yhtään Jumalaa. ⁷Ja kuka on minun kaltaiseni, joka kutsuu ja ilmoittaa sen, ja sen minulle valmistaa? minä, joka asetan kansat maailman alusta: anna heidän ilmoittaa merkkejä ja mitä tuleva on. ⁸Älkää peljätkö ja älkää hämästykö. Enkö minä silloin antanut kuulla, ja ilmoittaa sitä sinulle? Sillä te olette minun todistajani. Onko joku Jumala paitsi minua? Ei ole yhtään turvaa, en minä tiedä ketään. ⁹Epäjumalain tekiät ovat kaikki turhat, ja joista he paljon pitävät, ei ne ole mitään tarpeelliset; he ovat

heidän todistajansa, ja ei näe mitään, eikä mitään ymmärrä: sentähden pitää heidän häpiään tuleman.¹⁰ Kutka ovat ne, jotka Jumalan tekevät, ja valavat epäjumalan, joka ei mihinkään kelpaa?¹¹ Katso, kaikki heidän kumppaninsa tulevat häpiään, sillä he ovat tekiät ihmisistä. Jos he kaikki kokoontuisivat ja astuisivat edes, niin heidän pitää kuitenkin pelkäämän ja häpiään tuleman.¹² Rautaseppä tarttuu rautaan pihdeillä, pitää sen hiilissä ja valmistaa sen vasaralla, ja takoo sitä kaikella käsivartensa väellä; kärsii myös nälkää, siihenasti ettei hän enää voi, eikä juo vettä, siihenasti että hän väsy.¹³ Puuseppä veistelee puuta, ja mittaa sitä nuoralla, ja arvoittelee sen langalla, ja hakkaa sen, ja piirittää sen sirkelillä; ja tekee sen miehen kuvaksi, niinkuin kauniiksi ihmiseksi, jonka pitäis asuman huoneessa.¹⁴ Hän hakkaa sedripuita, ja ottaa böökiä ja tammea, joka metsän puiden seassa vahvistuu, ja sedripuuta, joka istutettu on ja sateesta on kasvanut.¹⁵ Joka kelpaa ihmiselle polttaa, ja josta lämmitellä saadaan, jonka palamisella myös leipää kypsennetään; siitä hän myös tekee Jumalan, ja palvelee sitä; hän tekee siitä epäjumalan ja lankee sen eteen polvillensa.¹⁶ Puolen polttaa hän tulessa, ja toisen puolen tykönä syö hän lihaa, hän paistaa paistin ja ravitsee itsensä, lämmittää myös itsiänsä, ja sanoo: hoi! minä olen lämmin, että sain nähdä tullen.¹⁷ Mutta mitä siitä jää, siitä tekee hän jumalan epäjumalaksensa; sen eteen lankee hän polvillensa, ja kumartelee sitä, rukoilee ja sanoo: vapahda minua, sillä sinä olet minun jumalani.¹⁸ Ei he tiedä eikä ymmärrä mitään; sillä he ovat sovaistut, niin että heidän silmänsä ei näe mitään, ja heidän sydämensä ei äkkää mitään.¹⁹ Ja ei he johdata sydämeensä, ei ole siinä yhtään tointa eli järkeä, että he sittenkin ajattelisivat: minä olen puolen polttanut tulessa, ja olen hiilillä kypsytänyt leipiä, ja paistanut lihaa ja syönyt; pitäiskö minun nyt tekemän sen, mikä jäänyt on, kauhistukseksi? ja pitäiskö minun kumartaman kantoa?²⁰ Hän ravitsee itsiänsä tuhalla, hänen vimmattu sydämensä pettää hänen, ettei hän taida sieluansa pelastaa, eikä ajattele: eikö petos ole minun oikiassa kädessäni?²¹ Ajattele näitä, Jakob ja Israel, sillä sinä olet minun palveliani; minä olen sinun valmistanut, että minun palveliani olisit, Israel, älä minua unohda.²² Minä pyyhin sinun pahat tekos pois niinkuin pilven, ja sinun syntis niinkuin sumun; käännä sinua minun puoleeni, sillä minä sinun lunastin.²³ Iloitkaat te taivaat, sillä Herra itse sen teki; riemuitse sinä maa täällä alhaalla, paukkukaat te vuoret ihastuksella, metsä ja kaikki hänen puunsa; sillä Herra lunasti Jakobin, ja on Israelissa kunniallinen.²⁴ Näitä sanoo Herra sinun lunastajas, joka sinun äitis kohdusta valmistanut on: minä olen Herra joka kaikki teen, joka taivaat yksinani venytän, ja levitän maan ilman apulaista;²⁵ Joka noitain merkit tyhjäksi teen, ja tietäjät teen hulluksi; joka viisaat ajan takaperin, ja heidän taitonsa teen hulluudeksi.²⁶ Mutta hän vahvistaa palveliansa sanan ja käskyläistensä neuvon täyttää. Joka Jerusalemlille sanon: ole asuva: ja Juudan kaupungeille: olkaat rakenne-

tut, ja heidän aukionsa minä nostan ylös.²⁷ Joka syvyydelle sanon: tule kuivaksi: minä tahdon sinun virtas kuivata.²⁸ Joka sanon Korekselle: hän on minun paimeneni, ja hänen pitää kaiken minun tahtoni täyttämän; niin että Jerusalemlille sanotaan: ole rakennettu, ja templille: ole perustettu.

45 Näin sanoo Herra voidellullensa Korekselle, jonka oikeaan käteen minä rupeen: minä taivutan pakanat hänen eteensä, ja päästän kuningasten miekat heidän suoliltansa, että ovet avataan hänen eteensä, eikä uksia suljeta.² Minä tahdon käydä sinun edellä, ja tehdä koliat tasaisiksi; minä tahdon rikkoa vaskiovet, ja särkeä rautateljet;³ Ja annan sinulle salatut tavarat ja kätkeyt kalliit kalut, että ymmärtäisit minun olevan Herran Israelin Jumalan, joka sinun nimeltäs kutsun,⁴ Jakobin minun palveliani tähden, ja Israelin minun valittuni tähden: minä kutsuin sinun nimeltäs, ja nimitin sinun, kuin et sinä minua vielä tuntenut.⁵ Minä olen Herra, ja ei yksikään muu; paitsi minua ei ole yhtään Jumalaa. Minä varustin sinun, kuin sinä et vielä minua tuntenut,⁶ Että sekä idästä ja lännestä ymmärtäisiin, ettei ilman minua mitään ole. Minä olen Herra, ja ei kenkään muu.⁷ Minä joka teen valkeuden ja luon pimeyden, minä joka annan rauhan ja luon pahan; minä olen Herra, joka kaikki nämät teen.⁸ Te taivaat, tiukkukaat ylhäältä, ja pilvet satakoon vanhurskauden; maa avatkoon itsensä ja kantakoon autuuden, ja vanhurskaus kasvakoon myös. Minä Herra luon sen.⁹ Voi sitä, joka riitelee Luojan kanssa, saviastia savenvalajan kanssa. Sanoneeko savi savenvalajalle: mitäs teet? et sinä osoita kättäs sinun teosas.¹⁰ Voi sitä, joka isälle sanoo: miksis minun olet siittänyt? ja vaimolle: miksis minun synnytit?¹¹ Näin sanoo Herra, Israelin Pyhä ja tekiä: anokaat minulta tulevaisia merkkejä, neuvokaat lapseni ja kätteni työ minun tyköni.¹² Minä olen tehnyt maan, ja luonut ihmisen sen päälle; minä olen se, jonka kädet ovat levittäneet taivaan, ja antanut käskyn kaikelle sen joukolle.¹³ Minä olen herättänyt hänen vanhurskaudessa, ja minä teen kaikki hänen tiensä tasaiseksi. Hänen pitää rakentaman minun kaupunkini, ja päästämän minun vankini vallallensa, ei rahan eli lahjan tähden, sanoo Herra Zebaot.¹⁴ Näin sanoo Herra: Egyptilästen saanto ja Etiopialaisten kauppa, ja se suuri Seban kansa pitää itsensä antaman sinun alles, ja oleman sinun omas; heidän pitää noudattaman sinua, jalkapuissa pitää heidän käymän, ja pitää lankeeman maahan sinun etees, ja rukoileman sinua, sillä Jumala on sinun tykönäs, ja ei ole yhtään muuta Jumalaa.¹⁵ Totisesti sinä olet salattu Jumala, sinä Jumala, Israelin Vapahtaja.¹⁶ Mutta epäjumalain tekiät täytyy kaikki häpiässä ja häväistyksessä pysyä, ja yksi toisensa kanssa häväistynä mennä pois.¹⁷ Mutta Israel lunastetaan Herran kautta ijankaikkisella lunastuksella, eikä tule häpiään eli pilkkaan koskaan ijankaikkisesti.¹⁸ Sillä näin sanoo Herra, joka taivaan luonut on, Jumala, joka maan on valmistanut, ja on sen tehnyt ja vahvistanut sen,

ja ei niin sitä tehnyt, että se olis tyhjänä ollut, vaan valmisti sen että siinä asuttaisiin: Minä olen Herra, ja ei kenkään muu. ¹⁹En minä ole salaa puhunut, pimiässä paikassa maan päällä, enkä ole Jakobin siemenelle sanonut: etsikää minua hukkaan; sillä minä olen Herra, joka vanhurskaudesta puhun, ja ilmoitan oikeutta. ²⁰Anna pakanain sankarien kokoontua ja tulla yhteen, jotka ei mitään tiedä, ja kantavat epäjumalansa kannot, ja rukoilevat sitä jumalaa, joka ei auttaa taida. ²¹Ilmoittakaat ja tulkaat tänne, pitäkää neuvoa keskenänne, kuka näitä alusta kuulutti, ja silloin on sen ilmoittanut? Enkö minä Herra? Ja ei ole ensinkään Jumalaa paitsi minua: hurskas Jumala ja Vapahtaja, ei ole yksikään paitsi minua. ²²Kääntykää minun tyköni, niin te autuaaksi tullette, kaikki maailman ääret; sillä minä olen Jumala, ja ei kenkään muu. ²³Minä vannon itse kauttani, ja minun suustani on vanhurskauden sana käyvä ulos, ja sen pitää vahvana pysymän: minulle pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet vannoman, ²⁴Ja sanoman: Herrassa on minulla vanhurskaus ja väkevyys; senkaltaiset tulevat hänen tykönsä, mutta kaikki, jotka seisovat häntä vastaan, ne häpiään tulevat. ²⁵Sillä Herrassa kaikki Israelin siemen vanhurskautetaan, ja saavat hänestä kerskata.

46Bel kallistuu kovin, Nebo on pudonnut; heidän epäjumalansa ovat joutuneet eläinten ja juhtain päälle, että he väsyvät teidän kuormianne kantaissansa. ²Ja ne notkistuvat ja kallistuvat kaikki tyynni, ja ei taida kantaa pois kuormaa; vaan heidän sielunsa pitää käymän vankeudessa. ³Kuulkaat minua, te Jakobin huone, ja kaikki Israelin huoneen tähteet, jotka kohdussa kannetaan ja äidistänne olette. ⁴Minä, minä tahdon teitä kantaa hamaan vanhuuteen, ja siihenasti kuin te harmaaksi tullette; minä sen teen, minä nostan, kannan ja pelastan. ⁵Keneenkä te vertaatte minun, ja kenenkä kaltaiseksi te teette minun? ja kenen verraksi te minua mittaatte, jonka kaltainen minä olisin? ⁶He kaatavat kultaa säkistä, ja hopian painolla punnitsevat; ja hopiasepän palkkaavat, että hän jumalan tekis, jonka eteen he polvillensa lankeevat ja sitä kumartavat. ⁷He nostavat sen hartioillensa ja kantavat sitä, ja panevat sen siallensa, siinä se seisoo ja ei liiku siastansa. Jos joku häntä huutaa, niin ei hän vastaa, ja ei auta häntä hänen tuskastansa. ⁸Muistakaat tätä, ja olkaat vahvat: te väärintekiät, menkää sydämiinne. ⁹Muistakaat entisiä, jotka vanhasta ovat olleet; sillä minä olen Jumala ja ei ole muuta Jumalaa, eikä minun vertaistani ole, ¹⁰Joka edellä ennustan, mitä vasta tuleva on, ja ennenkuin se tapahtuu, sanon minä. Minun aivoitukseni pysyvät, ja minä teen kaikki mieleni perään. ¹¹Minä kutsun linnun idästä, ja kaukaiselta maalta miehen, joka minun aivoitukseni tekee; minä olen sen puhunut, minä tahdon myös sen tuoda; minä olen sen aikonut ja tahdon myös sen tehdä. ¹²Kuulkaat minua, te ylpiät sydämet, te jotka olette kaukana vanhurskaudesta: ¹³Minä olen vanhurskauteni antanut lähestyä, ei se ole kaukana, ja ei minun autuuteni viivy; sillä minä annan autuuden

Zionissa, ja kunniani Israelissa.

47Astu alas, ja istu tomuun, sinä neitsy Babelin tytär; istu maahan, sillä ei ole yhtään istuinta enään, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua pidä enää kutsuttaman ihanaiseksi ja iloiseksi. ²Ota mylly ja jauha jauhoja; päästä hiustes palmikot, riisu kenkäs, paljasta sääres, mene virran ylitse. ³Että sinun häpys ilmoitetuksi, ja sinun riettautes nähdyksi tulis. Minä kosten, ja ei yksikään ihminen pidä rukouksellansa minua siitä estämän. ⁴(Tämän tekee) meidän pelastajamme, Herra Zebaot on hänen nimensä, Israelin Pyhä. ⁵Istu allas, mene pimeyteen, sinä Kaldealaisten tytär; sillä ei sinua enää pidä kutsuttaman valtakuntain kuningattareksi. ⁶Sillä kuin minä olin vihainen kansalleni, turmelin minä perintöni, ja hylkäsin heidät sinun kätees; mutta et sinä tehnyt heille laupiutta, ja vanhoille teit sinä ikees peräti raskaaksi, ⁷Ja ajattelit: minä olen hallitsia ijankaikkisesti: et sinä tähän päivään asti vielä ole sitä johdattanut sydämees, eli ajatellut, kuinka heille viimein on tapahtuva. ⁸Niin kuule nyt tätä, sinä, joka elät hekumassa, ja istut niin surutoinna, ja sanot sydämessäs: minä olen, ja ei yksikään muu; en minä leskeksi eli hedelmättömäksi tule. ⁹Molemmat nämät pitää sinua äkisti kohtaaman yhtenä päivänä, että tulet hedelmättömäksi ja leskeksi; ja ne pitää sinuun täydellisesti sattuman, sinun monen velhos tähden, ja sinun noitais tähden, joista suuri paljous on sinun tykönsä. ¹⁰Sillä sinä olet luottanut pahuutees, koskas ajattelit: ei minua nähdä. Taitos ja tietos on sinun kukistanut, että sanot sydämessäs: minäpä olen, ja ei yksikään muu. ¹¹Sentähden pitää onnettomuuden tuleman sinun päälles, niin ettei sinun pidä tietämän, koska se tulee, ja sinun vastoinkäymises pitää lankeeman sinun päälles, jotka ei sinun pidä taitaman sovittaa; sillä hävitys pitää äkisti tuleman sinun päälles, jota et sinä edellä tiedä. ¹²Käy nyt edes velhois kanssa, ja sinun monien noitais kanssa, joiden seassa sinä olet itsiäs nuoruudessa vaivannut: jos taitaisit auttaa itsiäs, jos taitaisit vahvistaa itsiäs. ¹³Sinä olet väsyksissä monen koettelemukses tähden. Tulkaan nyt edes ja auttakoon sinua ne taivaan juoksun tietäjät ja tähtein kurkisteliat, jotka kuukausien jälkeen lukevat, mitä sinulle pitää tapahtuman. ¹⁴Katso, he ovat niinkuin korret, jotka tuli polttaa, ei he taida pelastaa henkeänsä liekistä; sillä ei pidä yhtään hiilistöä oleman, jossa joku taitais itsensä lämmitellä, eli tulta, jonka tykönä istuttaisiin. ¹⁵Juuri niin ovat ne sinulle, joiden alla sinä sinus vaivannut olet: sinun kauppamiehes sinun nuoruudestas pitää jokaisen käymän sinne ja tänne, ja sinulla ei ole yhtään auttajaa.

48Kuulkaat tätä, te Jakobin huone, te, joita kutsutaan Israelin nimellä, ja olette kulkeneet Juudan vedestä, te, jotka vannotte Herran nimeen, ja muistatte Israelin Jumalaa, ei kuitenkaan totuudessa eikä vanhurskaudessa. ²Sillä he nimittävät itsensä pyhästä kaupungista, ja luottavat Israelin Jumalaan, jonka nimi on Herra Zebaot. ³Minä olen en-

nen ilmoittanut tulevaisia, minun suustani on se lähtenyt, ja minä olen antanut sitä kuulla, ja teen sen myös äkisti, että se tulee. ⁴Sillä minä tiedän sinun kovaksi, ja sinun niskas on rautasuoni, ja sinun otsas on vaskesta. ⁵Minä olen sen ilmoittanut ennen, ja olen sinun antanut kuulla, ennenkuin se tulikaan, ettes sasnoisi: epäjumalani sen tekee, ja kuvani ja epäjumalani on sen käskenyt. ⁶Kaikki nämät sinä kuulit ja näit, ja ette ole sitä ilmoittaneet; sillä minä olen edellä antanut sinun kuulla uusia ja salaisia, joita et sinä tietänyt. ⁷Mutta nyt on se luotu, ja ei siihen aikaan; ja et sinä ole kuullut päivääkään ennen, ettei sinun pitäisi sanoman: katso, sen minä hyvin tiesin; ⁸Sillä et sinä sitä kuullut, etkä sinä tietänyt, ja sinun korvas ei ollut siihen aikaan avattu; sillä minä kyllä tiesin sinun peräti sen katsovan ylö, joka olet nimitetty rikkojaksi sinun äitis kohdusta. ⁹Minun nimeni tähden olen minä pitkämielinen, ja minun ylistyksen tähden tahdon minä säästää sinua, ettes tulisi hävitetyksi. ¹⁰Katso, minä tahdon koetella sinua, mutta ei niinkuin hopiata, vaan minä teen sinun valituksi murheen pätsissä. ¹¹Minun tähteni, tosin minun tähteni tahdon minä tehdä, etten minä häväistyksi tulisi; sillä en minä anna kunniani toiselle. ¹²Kuule minua, Jakob, ja sinä minun kutsuttu ni Israel: minä olen, minä olen ensimmäinen ja viimeinen. ¹³Minun käteni on myös perustanut maan ja minun oikia käteni on kämmenellä mitannut taivaan: mitä minä kutsun, se on kohta valmis. ¹⁴Kootkaat teitänne kaikki ja kuulkaat, kuka on heidän seassansa näitä ilmoittanut? Herra rakastaa häntä, sentähden on hän osoittava tahtonsa Babelissa, ja käsivartensa Kaldealaisissa. ¹⁵Minä, minä olen sen sanonut; minä olen hänen kutsunut, ja hänen johdatanut, ja hänen tiensä menestyä hänelle. ¹⁶Tulkaat tänne minun tyköni, ja kuulkaat tätä: en minä ole ennen salaa puhunut, siitä ajasta, kuin se oli puhuttu, olin minä siellä; ja nyt lähetti minun Herra, Herra, ja hänen henkensä. ¹⁷Näin sanoo Herra sinun pelastajas, Israelin Pyhä: minä olen Herra sinun Jumalas, joka sinulle opetan mikä tarpeellinen on, ja johdatan sinua tietä, jotas käyt. ¹⁸O jospa sinä pitäisit minun käskyistäni vaarin! niin sinun rauhas olis niinkuin virta, ja vanhurskautes niinkuin meren aalto. ¹⁹Ja sinun siemenes olis niinkuin santa ja kohtus hedelmä niinkuin hänen someronsa; joiden nimeä ei pitäisi hävitettämän eli pyyhittämän pois minun edestäni. ²⁰Lähtekää Babelista, paetkaat Kaldealaisten tyköä iloisella äänellä, ilmoittakaat ja kuuluttakaat tätä, viekää se aina maailman ääriin, ja sanokaat: Herra on pelastanut palveliansa Jakobin. ²¹Ei heitä jano vaivannut, kuin hän johdatti heitä korvessa, hän antoi heille vuotaa vettä kalliosta; hän halkasi kallion, ja siitä vuosi vesi. ²²Mutta jumalattomalla, sanoo Herra, ei ole rauhaa.

49 Kuulkaat minua, te luodot, ja te kaukaiset kansat, otakaat vaari: Herra on minun äidin kohdusta kutsunut, hän muisti minun nimeni, kuin minä vielä äitini kohdussa olin, ²Ja teki minun suuni niinkuin terävän miekan, kätensä var-

jolla hän minua peitti; ja pani minun kiiltäväksi nuoleksi; pisti minun viineensä, ³Ja sanoi minulle: sinä olet minun palveliani; Israel, sinussa minä kunnioitetaan. ⁴Mutta minä sanoin: hukkaan minä työtä tein, turhaan ja tyhjään minä tässä kulutin väkeni; kuitenkin on minun asiani Herran kanssa, ja minun työni on minun Jumalani kanssa. ⁵Ja nyt sanoo Herra, joka loi minun äidin kohdusta itsellensä palveliaksi, palauttamaan Jakobin hänelle, ettei Israel hukkiisi: sentähden olen minä kaunis Herran edessä, ja minun Jumalani on minun väkevyyteni. ⁶Ja hän sanoi: vähä se on, että olet minun palveliani, korjaamassa Jakobin sukukuntia, ja tuomassa jälleen Israelin hajoitettuja; mutta minä panin sinun myös pakanain valkeudeksi, olemaan minun autuuteni hamaan maailman ääriin. ⁷Näin puhuu Herra Israelin lunastaja, hänen Pyhänsä, ylönkatsotuille sieluille, sille kansalle, josta me kauhistumme, sille palvelialle, joka tuimain herrain alla on: kuningasten pitää näkemän ja nouseman, päämiesten pitää rukoileman Herran tähden, joka uskollinen on, Israelin Pyhän tähden, joka sinun valinnut on. ⁸Näin sanoo Herra: minä olen sinun rukoukses otollisella ajalla kuullut, ja olen autuuden päivänä sinua auttanut; ja olen varjellut sinua, ja liitoksi kansain sekaan olen sinun säätänyt, korjaamaan maata, ja haaskatuita perimisiä omistamaan, ⁹Sanomaan vangituille: menkää ulos, ja jotka pimiässä ovat: tulkaat edes, että he teiden ohessa heitäsä elättäisivät, ja saisivat joka kukkulalla elatuksensa. ¹⁰Ei heidän pidä isooman eikä janooman, ei helle eikä aurinko pidä heitä polttaman; sillä heidän armahtajansa johdattaa heitä, ja vie heitä vesilähteille. ¹¹Ja minä panen kaikki vuoreni tieksi, ja minun polkuni pitää korotettaman. ¹²Katso, nämät tulevat kaukaa, ja katso, nämät pohjan puolesta, nämät etelän puolesta, ja muut Sinimin maalta. ¹³Iloitkaat te taivaat, riemuitse sinä maa, kiittäkää te vuoret ihastuksella; sillä Herra on kansaansa lohduttanut, ja on raadollisiansa armahtanut. ¹⁴Mutta Zion sanoo: Herra hylkäsi minun, Herra unohti minun. ¹⁵Unohtaako vaimo lapsukaisensa, niin ettei hän armahda kohtunsa poikaa? ja vaikka hän unohtais, niin en minä kuitenkaan sinua unohda. ¹⁶Katso, käsiini olen minä sinun pyhältänyt; sinun muuris ovat alati minun silmäini edessä. ¹⁷Sinun rakentajas rientävät; mutta sinun kukistajas ja hävittäjäs pitää pakeneman sinusta pois. ¹⁸Nosta silmäs ympäri ja katso, kaikki nämät kootut tulevat sinun tykö. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, sinun pitää kaikilla näillä niinkuin kaunistuksella itses puettaman, ja sinä käärit ne ympärilles niinkuin morsian; ¹⁹Sillä sinun autio, hävitetty ja turmeltu maas pitää silloin ahdas oleman asuakses, kuin sinun raatelias sinusta kauvas pakenevat, ²⁰Niin että sinun hedelmättömyytes lapset pitää vielä korviis sanoman: ahdas on minulla sia, istu puolees, että minäkin asuisin sinun tykönäs. ²¹Mutta sinä olet sanova sydämässä: kuka nämät minulle synnytti? sillä minä olen hedelmätöin, yksinäinen, ajettu pois ja syösty ulos. Kuka nämät on minulle kasvattanut? katso, minä olen yksinäni jätetty, kussa nämät silloin

olivat? ²²Näin sanoo Herra, Herra: katso, minä nostan käteni pakanain puoleen, ja korotan lippuni kansain puoleen, niin he tuovat edes helmassansa sinun poikias, ja sinun tyttäriäs hartioilla kannetaan. ²³Ja kuninkaas pitää oleman sinun holhojas, ja heidän kuningattarensa sinun imettäjäs, heidän pitää lankeeman kasvoillensa maahan sinun edessä, ja nuoleskelemaan sinun jalkais tomua. Silloin sinä tiedät, että minä olen Herra, ja ettei kenkään tule häpiään, joka minua toivoo. ²⁴Otetaanko saalis väkevältä pois? taitaako joku päästää hurskaan vangit? ²⁵Sillä näin sanoo Herra: nyt pitää vangit väkevältä otettaman pois, ja tui-main saalis irralle pääsemän; ja minä tahdon riidellä sinun riitaveljeis kanssa, ja varjella sinun lapsias. ²⁶Ja minä annan sinun hävittäjäns syödä omaa lihaansa, ja heidän pitää juopuman omasta verestänsä, niinkuin makiasta viinasta; ja kaikki liha pitää tietämän, että minä olen Herra, sinun auttajas ja sinun lunastajas, Jakobin väkevä.

50Näin sanoo Herra: kussa on äitinne erokirja, jolla minä olen hänen hyljännyt? eli kuka on minun korkorahani kantaja, jolle minä teidät olen myynyt? Katso, te olette synteinne tähden myydyt, ja äitinne on teidän rikostenne tähden hyljätty. ²Miksi minä tulin, ja ei ollut siellä ketään? Minä huusin, ja ei yksikään vastannut? onko minun käteni niin peräti lyhentynyt, ettei hän voi pelastaa? ja eikö minulla ole voimaa vapahtaa? Katso, nuhtelemisellani teen minä meren kuivaksi, ja teen virrat korveksi, niin että kalat haisevat veden puuttumisen tähden ja kuolevat janosta. ³Minä puetaan taivaan pimeydellä, ja teen hänen peitteensä niinkuin säkin. ⁴Herra, Herra antoi minulle oppineen kielen, taitaakseni puhua väsyneille ajallansa. Hän herättää minun joka aamu, hän herättää minulle korvan kuulemaan niinkuin opetuslapsen. ⁵Herra, Herra avasi minulle korvan, ja en ole minä tottelematoin, enkä mene takaperin. ⁶Minä annoin selkäni niille, jotka minua pieksivät, ja poskeni niille, jotka minua repelivät; en minä kääntänyt kasvojani pois häväistyksistä ja syljistä. ⁷Ja Herra, Herra minua auttaa, sentähden en minä tule häpiään; sentähden panin minä kasvoni niinkuin limsiön, sillä minä tiedän, etten minä tule häpiään. ⁸Se on läsnä, joka minun vanhurskauttaa; kuka tahtoo riidellä minun kansani? Seisokaamme ynnä; kellä on oikeus minua vastaan, se tulkoon tänne minun tyköni. ⁹Katso, Herra, Herra auttaa minua, kuka tahtoo minua kadottaa? Katso, ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate, koit syövät heidät. ¹⁰Kuka on teidän seassanne, joka pelkää Herraa, joka hänen palveliansa ääntä kuultee. Joka pimeydessä vaeltaa, ja ei näe valkeutta, se toivokaan Herran nimen päälle, ja luottakaan Jumalansa päälle. ¹¹Katso, te kaikki, jotka tulen sytytätte, jotka olette liekillä hankitut, vaeltakaat teidän tulenne valkeudessa, ja siinä liekissä, jonka te sytytitte. Se tapahtuu teille minun kädestäni; kivussa täytyy teidän levätä.

51Kuulkaat minua te, jotka vanhurskautta noudat-

te, te jotka Herraa etsitte. Katsokaat sitä kalliota, josta te lohaistut olette, ja sitä kaivoa, josta te kaivetut olette. ²Katsokaat Abrahamia teidän isäanne, ja Saaraa, joka teidät synnytti; sillä minä kutsuin hänen, kuin hän oli vielä yksinäinen, siunasin ja enensin hänen. ³Sillä Herra lohduttaa Zionia, hän lohduttaa kaiken hänen aukiutensa, ja tekee hänen aukiutensa niinkuin Edenin, ja hänen erämaansa niinkuin Herran yrttitarhan; että siellä löytään ilo ja riemu, kiitos ja veisun ääni. ⁴Ottakaat minusta vaari, minun kansani, ja kuulkaat minua minun sukukuntani; sillä minulta on laki käyvä ulos, ja minä panen oikeuteni kansoille valkeudeksi. ⁵Minun vanhurskauteni on läsnä, minun autuuteni käy ulos, ja minun käsivarteni on kansoja tuomitseva. Luodot odottavat minua, ja vartioitsevat minun käsivarttani. ⁶Nostakaat teidän silmänne taivaasen, ja katsokaat alas maan päälle; sillä taivas on katoova niinkuin savu, ja maa vanhenee niinkuin vaate, niin myös sen asuvaiset kuolevat; mutta minun autuuteni pysyy ijankaikkisesti, ja minun vanhurskauteni ei ole puuttuva. ⁷Kuulkaat minua te, jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämessä minun lakini on. Älkää peljätkö, kussa ihmiset teitä häpäisevät, ja älkää vavisko, kuin he teitä pilkkaavat. ⁸Sillä koin pitää heitä syömän niinkuin vaatetta, ja madot pitää heidän syömän niinkuin villaisia; mutta minun vanhurskauteni pysyy ijankaikkisesti, ja minun autuuteni suvusta sukuun. ⁹Ylös, ylös, pue päälles väkevyyttä, sinä Herran käsivarsi; ylös, niinkuin muinen vanhaan aikaan. Etkös se ole, joka löit ylpiän, ja haavoitit lohikäärmeen? ¹⁰Etkös se ole, joka meren, suuren syvän veden kuivasit? joka syvän meren tieksi teit, että lunastetut kävivät sitä myöten. ¹¹Niin Herran lunastetut palajavat ja tulevat Zioniin riemulla, ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä päällä oleva; ilon ja riemun he käsittävät, murhe ja huokaus pakenee heitä. ¹²Minä, minä olen teidän lohduttajanne; kuka siis sinä olet, ettäs kuolevaista ihmistä pelkää, ja ihmisten lapsia, jotka kulutetaan niinkuin heinä? ¹³Ja unohtat Herran, joka sinun tehnyt on, joka taivaat levittää, ja maan perustaa? Mutta sinä pelkää alati yli päivää vaivaajan julmuutta, kuin hän rupee hukuttamaan. Ja kuhunka jäi vaivaajan julmuus? ¹⁴Koska hän vaadittiin rientämään ja juoksemaan ympäri, että hän päästäis, ettei he kuolisi kadotukseen, eikä hänen leipänsä puuttuisi? ¹⁵Sillä minä olen Herra sinun Jumalasi, joka meren liikutan, että sen aallot pauhaavat: hänen nimensä on Herra Zebaot. ¹⁶Minä panen sanani sinun suuhun, ja peitän sinun käteni varjolla, että minä taivaan istuttaisin, ja maan perustaisin ja sanoisin Zionille: sinä olet minun kansani. ¹⁷Herää, herää, nouse Jerusalem, joka joit Herran kädestä hänen vihansa kalkin, sen kompastuskalkin rahkan olet sinä juonut ja särkenyt ulos. ¹⁸Ei kenkään hänen pojistansa, jotka hän oli synnyttänyt, häntä holhonnut: eikä kenkään kaikista hänen lapsistansa, jotka hän oli kasvattanut, hänen käteensä ruvennut. ¹⁹Nämät kaksi sinua kohtasivat, kuka sinua armahti? hävitys, vahinko, nälkä ja miekka: millä minä

sinua lohdutan? ²⁰Sinun lapses olivat pintuneet ja makasivat kaikissa katujen päissä, niinkuin paulalla sidottu metsähärkä, täynnä Herran vihaa ja sinun Jumalaa rangaitusta. ²¹Sentähden kuule nyt tätä sinä raadollinen, ja sinä juopunut ilman viinaa. ²²Näin sanoo Herra, sinun Herras ja sinun Jumalaa, joka kansansa edestä sotii: katso, minä otan kompastuskalkin sinun kädestäs, ja minun vihani kalkin rahkan; ei sinun pidä sitä enään juoman. ²³Vaan minä panen sen sinun raateliais käteen, jotka sanoivat sinun selulles: kumarra sinus, että me kävisimme sinun ylitses, ja pane sinun selkäs maahan, että niinkuin katua myöten sen ylitse mentäisiin.

52 Nouse, nouse, Zion, pue väkevyytes päälles, kaunista sinuas jalosti, sinä pyhä kaupunki Jerusalem; sillä ei tästedes yksikään ympärileikkaamatoin eikä saastainen pidä sinussa hallitseman. ²Puhdista itses tomusta, nouse ja istu Jerusalem; päästä sinuas kahleista, sinä vangittu Zionin tytär. ³Sillä näin sanoo Herra: te olette tyhjään myydyt, ja ilman rahaa te lunastetaan. ⁴Sillä näin sanoo Herra, Herra: minun kansani meni ensin alas Egyptiin, olemaan siellä vieraana; ja Assur on heille väkivaltaa tehnyt ilman syytä. ⁵Vaan mitä nyt minulle tämän edestä tehdään? sanoo Herra; sillä minun kansani ilman syytä viedään pois? että ne, jotka heitä hallitsevat, saattavat heidät itkemään, sanoo Herra, ja minun nimeäni pilkataan päivä päivältä. ⁶Sentähden pitää minun kansani sinä päivänä minun nimeni tunteman, että minä itse olen se, joka puhun, katso, minä se olen. ⁷O kuinka suloiset ovat evankeliumin saarnaajain jalat vuorilla, jotka rauhaa julistavat, jotka hyvää saarnaavat, autuuden ilmoittavat, jotka Zionille sanovat: sinun Jumalaa on kuningas. ⁸Sinun vartias huutavat korkiasti ja iloitsevat ynnä, sillä se nähdään ilmeisesti, koska Herra kääntää Zionin. ⁹Iloitkaat ja riemuitkaat ynnä, te Jerusalemin autiot; sillä Herra on kansaansa lohduttanut, ja Jerusalemin päästänyt. ¹⁰Herra on ilmoittanut pyhän käsivartensa kaikkein pakanain silmään edessä, niin että kaikki maailman ääret näkevät meidän Jumalamme autuuden. ¹¹Paetkaat, paetkaat, lähtekää sieltä, ja älkää mihinkään saastaiseen sattuko; menkää ulos heidän tyköänsä, puhdistakaat teitä, te jotka Herran kalua kannatte. ¹²Sillä ei teidän pidä lähtemän nopiasti, eli vaeltaman pakenemisella; sillä Herra on lähtevä teidän edellänne, ja Israelin Jumala on kokoova teitä. ¹³Katso, minun palveliani tekee toimellisesti: hän korotetaan, nostetaan ylös, ja tulee sangen korkiaksi. ¹⁴Niin että moni sinun ylitses hämmästyy, että hänen muotonsa on rumempi muita ihmisiä, ja hänen hahmonsä huonompi kuin ihmisten lasten. ¹⁵Mutta niin on hän monta pakanaa priiskottava, että myös kunin-gasten täytyy suunsa hänen edessänsä tukita; sillä joille ei mitään hänestä ilmoitettu ollut, nekin hänen ilolla näkevät, ja jota ei he kuulleet ole, sen ne ymmärtävät.

53 Kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle Herran

käsivarsi ilmoitetaan? ²Sillä hän nousee ylös hänen edessänsä niinkuin vesa, ja niinkuin juuri kuivasta maasta; ei hänellä ole muotoa, eikä kauneutta; me näimme hänen, vaan ei ollut hänellä sitä muotoa, joka meille olis kelvanut. ³Hän oli kaikkein ylönkatsottava ja kaikkein halvin, kipua ja sairautta täynnä. Hän oli niin ylönkatsottu, ettei kenkään kehdannut katsoa hänen päällensä, sentähden emme häntä minäkään pitäneet. ⁴Totisesti hän kantoi meidän sairautemme, ja meidän kipumme hän sälytti päällensä; mutta me pidimme hänen Jumalalta rangaistuna, piesty-nä ja vaivattuna. ⁵Vaan hän on haavoitettu meidän pahain tekoimme tähden, ja meidän synteimme tähden on hän hosuttu. Rangaistus on hänen päällensä, että meillä rauha olis, ja hänen haavainsa kautta olemme me parannetut. ⁶Kaikki me vaelsimme eksyksissä niinkuin lampaat: itsekukin meistä poikkesi omalle tiellensä; mutta Herra heitti kaiken meidän vääryytemme hänen päällensä. ⁷Kuin hän rangaistiin ja vaivattiin, niin ei hän suutansa avannut; niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, ja niinkuin lammas, joka keritsiänsä edessä vaikenee, niin ei hänkään suutansa avannut. ⁸Mutta hän on otettu pois ahdistuksesta ja tuomiosta; kuka taitaa sanoa hänen elämänsä pituuden? sillä hän on sivallettu pois elävään maalta, kuin hän minun kansani pahain tekoin tähden rangaistiin. ⁹Hänen hautansa aiottiin jumalattomain sekaan, rikkaan tykö tuli hän kuitenkin kuoltuansa. Ei hän kellenkään vääryyttä tehnyt, eikä petosta ollut hänen suussansa. ¹⁰Mutta Herra tahtoi hänen niin piestä sairaudella; koska hän on henkensä vi-kauhriksi antanut, niin hän saa nähdä siemenen ja elää kauvan, ja Herran aivoitus on hänen kädessänsä menestyvä. ¹¹Että hänen sielunsa on työtä tehnyt, saa hän ilonsa nähdä, ja tulee ravituksi. Tuntemisensa kautta minun vanhurskas palveliani monta vanhurskauttaa; sillä hän kantaa heidän syntinsä. ¹²Sentähden annan minä hänelle osan monessa, ja hänen pitää väkevän kanssa saalista jakaman; sentähden että hän antoi henkensä kuolemaan, ja oli pahantekiäin sekaan luettu, ja hän kantoi monen synnit, ja rukoili pahantekiäin edestä.

54 Riemuitse sinä hedelmätöin, joka et synnytä: iloitse riemulla ja ihastu sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäiselä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on, sanoo Herra. ²Levitä majas sia, ja venytä asumises vaate, älä säästä; pitennä köytes, ja kiinnitä vaajas lujasti. ³Sillä sinun pitää oikialle ja vasemmalle puolelle levenemän, ja sinun siemenes pitää pakanat perimän, ja aukeissa kaupungeissa asuman. ⁴Älä pelkää, sillä et sinä tule häpiään; älä ole kaino, sillä ei sinun pidä häpiään tuleman. Vaan sinun pitää nuoruutes häpiän unohtaman, ja sinun leskeytes kainoutta ei enään muistaman. ⁵Sillä joka sinun tehnyt on, hän on sinun miehes, Herra Zebaot on hänen nimensä; ja Israelin Pyhä sinun lunastajas, joka kaiken maailman Jumalaksi kutsutaan. ⁶Sillä Herra on kutsunut sinun niinkuin hyljätyn ja sydämestä murheellisen vaimon; ja sinä olit niinkuin nuor-

ri emäntä, joka hyljätty on, sanoo sinun Jumalas. ⁷Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinun hyljännyt, mutta minä tahdon sinua suurella laupiudella koota. ⁸Minä olen vihassani vähäksi silmänräpäykseksi kasvoni kätkenyt sinulta; mutta minä tahdon armahtaa sinua ijankaikkisessa armossa, sanoo Herra, sinun lunastajas. ⁹Sillä tämä on minulle oleva niinkuin Noan vesi, josta minä vannoin, ettei Noan vedet pitänyt enään käymän maan ylitse: juuri niin olen minä nyt vannonut, ettei minun enään pidä sinulle vihastuman, eikä sinua rankaiseman. ¹⁰Sillä vuoret pitää välttämän ja kukkulat lankeeman; mutta minun armoni ei pidä sinusta poikkeeman, ja minun rauhani liitto ei pidä lankeeman pois, sanoo Herra sinun armahtajas. ¹¹Sinä raadollinen, kovalta tuulelta häälytetty, ja sinä turvatoim! katso, minä panen sinun kives niinkuin kaunistuksen, ja tahdon sinun perustukses saphireilla laskea, ¹²Ja sinun akkunat kristallista rakentaa, ja sinun portit rubinista, ja kaikki sinun rajat valituista kivistä. ¹³Ja kaikki sinun lapses pitää oleman opetetut Herralta, ja suuri rauha sinun lapsilles. ¹⁴Vanhurskaudella pitää sinun valmistetuksi tuleman: sinun pitää oleman kaukana väkivallasta, ettei sinun pidä pelkäämän, ja hämmästyksestä; sillä ei sen pidä sinua lähestymän. ¹⁵Katso, kuka tahtoo sinua vastaan koota ja sortaa sinua, jos he ilman minua kokoontuvat? ¹⁶Katso, minä teen sepän, joka hiilet tulessa lietsoo, ja tekee aseentöytänsä varten: niin minä myös teen raatelian hukuttamaan. ¹⁷Ei yksikään ase, joka valmistetaan sinua vastaan, pidä menestymän; ja kaikki kielet, jotka heitäsä asettavat sinua vastaan, pitää sinun tuomiollas kadotettaman. Tämä on Herran palveliaim perimys, ja heidän vanhurskautensa minusta, sanoo Herra.

55 Kaikki janoovaiset, tulkaat vetten tykö, tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaat, ostakaat ja syökäät; tulkaat, ostakaat, ilman rahaa ja ilman hintaa, viinaa ja rieskaa. ²Miksi te annatte rahan siinä, kussa ei leipää ole, ja teidän työnne siinä, kussa ei ole ravintoa? Kuulkaat minua, ja nauttikaat hyvää, ja teidän sielunne riemuitkaan lihavuudessa. ³Kallistakaat korvanne ja tulkaat minun tyköni, kuulkaat, niin teidän sielunne saa elää; ja minä teen teidän kanssanne ijankaikkisen liiton, lujat Davidin armit. ⁴Katso, minä panin hänen kansoille todistajaksi, päämieheksi ja opettajaksi kansoille. ⁵Katso, sinun pitää kutsuman pakanat, joita et sinä tunne, ja ne pakanat, jotka ei sinua tunteet, pitää juokseman sinun tykö, Herran sinun Jumalas tähden, ja Israelin Pyhän tähden, joka sinua kaunisti. ⁶Etsikää Herraa, kuin hän löytää taitaan: rukoilkaat häntä, koska hän läsnä on. ⁷Jumalatoim hyljätköön tiensä, ja pahointekiä ajatuksensa, ja palatkaan Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänen tykönänsä on paljon anteeksiantamusta. ⁸Sillä minun ajatukseni ei ole teidän ajatuksenne, ja teidän tienne ei ole minun tieni, sanoo Herra. ⁹Vaan niin paljo korkeampi kuin taivas on maasta, niin ovat myös minun tieni korkeammat

teidän teitänne, ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne. ¹⁰Sillä niinkuin sade ja lumi tulee taivaasta alas, ja ei mene sinne jälleen, vaan tuorettaa maan, ja tekee sen hedelmälliseksi ja antaa sen kasvaa, ja antaa siemenen kylvettää ja leivän syötää; ¹¹Niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee, ei sen pidä tyhjänä palajaman minun tyköni, vaan tekemän mitä minulle otollinen on, ja sen pitää menestymän, jota varten minä sen lähettänyt olen. ¹²Sillä ilossa teidän pitää lähtemän ja rauhassa saatettaman; vuoret ja kukkulat pitää teidän edessänne kiitosta veisaaman, ja kaikki puut kedolla käsillensä yhteen lyömän. ¹³Hongat pitää orjantappurain siassa kasvaman, ja myrttipuu nukulaisten edestä; ja se pitää oleman Herralle nimeksi, ijankaikkiseksi merkiksi, jota ei pidä hävitettämän.

56 Näin sanoo Herra: pitäkää oikeus, ja tehkää vanhurskautta; sillä minun autuuteni on läsnä tulemassa, ja minun vanhurskauteni, että se ilmoitetaan. ²Autuas on se ihminen, joka sen tekee, ja se ihmisen lapsi, joka sen käsittää: että hän pitäis sabbatin, eikä sitä arkioksi tekisi, ja pidättäis kätensä, ettei hän mitään pahaa tekisi. ³Ja muukalainen, joka Herraan on suostunut, ei pidä sanoman: Herra kaiketi eroittaa minun kansastansa; ja kuohittu ei pidä sanoman: katso, minä olen kuiva puu. ⁴Sillä näin sanoo Herra kuohituille: jotka minun sabbatini pitävät, ja valitsevat mitä minulle kelpaa, ja lujasti pitävät minun liittoni: ⁵Niin minä annan heille minun huoneessani ja muurissani paikan, ja paremman nimen kuin pojilla ja tyttärillä on; ijankaikkisen nimen minä heille annan, jota ei pidä hävitettämän. ⁶Ja muukalaisten lapsille, jotka Herraan suostuneet ovat häntä palvelemaan ja Herran nimeä rakastamaan, ja hänen palveliansa olemaan: jokainen heistä, joka sabbatin pitää, ettei hän sitä arkioksi tekisi, vaan pitäis lujasti minun liittoni, ⁷Ne minä vien pyhän vuoreni tykö, ja ilahutan heitä minun rukoushuoneessani; heidän uhrinsa ja polttouhrinsa pitää minulle otolliset oleman minun alttarillani; sillä minun huoneeni pitää kutsuttaman kaikkein kansain rukoushuoneeksi. ⁸Herra, Herra, joka Israelin hyljätyt kokoo, sanoo: minä tahdon vielä enemmän hänen koottuinsa joukkoon koota. ⁹Kaikki pedot kedolla, tulkaat ja syökäät, ja kaikki pedot metsässä. ¹⁰Kaikki heidän vartiensa ovat sokiit, eikä tiedä mitään, he ovat kaikki mykät koirat, jotka ei voi haukkua; he ovat laiskat, he makaavat ja unta rakastavat. ¹¹Mutta he ovat häpeemättömät väkevät koirat, jotka ei ikänä taida tulla ravituiksi. Ei paimenet itsekään tiedä mitään eli ymmärrä; jokainen ottaa vaarin omasta tiestänsä, kukin noudattaa ahneutansa hänen tilassansa. ¹²Tulkaat, ottakaamme viinaa ja juopukaamme, ja olkoon huomenna niinkuin tänäpäniäkin, ja vielä paljo enempi.

57 Vanhurskas hukkuu, ja ei ajattele kenkään sitä sydämessänsä; pyhät miehet temmataan pois, ja ei siitä ken-

kään pidä vaaria; sillä vanhurskaat otetaan pois onnettomuudesta, ²Ja jotka toimellisesti vaeltaneet ovat, tulevat rauhaan, ja lepäävät kammioissansa. ³Tulkaat tänne edes, te noitain lapset, te huorintekiäin ja porttoin siemenet. ⁴Kenenkä kanssa te nyt tahdotte iloita hekumassa? Kenenkä päälle te nyt tahdotte suutanne irvistellä, ja kiel-tänne pistää? Ettekö te ole rikoksen lapset ja väärä siemen? ⁵Te jotka olette hempeät epäjumaliin kaikkein viheriäisten puiden alla, ja teurastatte lapsia ojoin tykönä vuorten alla. ⁶Sinun menos on sileiden kivien seassa, ojissa, ne ovat sinun osas; niille sinä vuodatat juomauhris, kuin sinä ruokauhria uhraat: pitäiskö minun siihen mielistymän? ⁷Sinä teet vuotees korkialle jyrkälle vuorelle, ja menet myös itse sinne ylös uhria uhraamaan. ⁸Oven ja pihtipielen taa panet sinä muistos; sillä sinä vierität sinus pois minun tyköäni, menet ylös, ja levität vuotees, ja kiinnität itses heihin; sinä rakastat heidän vuodettansa, kussa ikänä sinä heidät näet. ⁹Sinä menet kuninkaan tykö öljyllä, ja sinulla on moninaiset voiteet: ja lähetät sanas saattajat kauvas, ja olet alennettu hamaan helvettiin. ¹⁰Sinä vaivasit itsiäs monissa teissä, ja et sanonut: minä suutun; vaan että löydät sinun kätes elämän, sentähden et sinä väsy. ¹¹Ketäs kartat ja pelkää? että valheessa olet, ja et muista minua, etkä johdata mielees; luuletkos minun ijäti olevan ääneti, ettes minua ensinkään pelkää? ¹²Minä ilmoitan sinun vanhurskautes, ja sinun tekos: ja ne ei sinua pidä hyödyttämän. ¹³Kuin sinä huudat, niin auttakoon sinun joukkos sinua; mutta tuulen pitää heidät kaikki viemän pois, ja turhuuden pitää ne ottaman pois; mutta joka minuun uskaltaa, hänen pitää maan perimän ja omistaman minun pyhän vuoreni, ¹⁴Ja saoman: tehkää tietä, tehkää tietä, levittäkää polku, systätkää loukkaukset minun kansani tieltä pois. ¹⁵Sillä näin sanoo korkia ja ylistetty, joka asuu ijankaikkisuudessa, ja jonka nimi on Pyhä: minä asun korkeudessa ja pyhyydessä, ja niiden tykönä, joilla särjetty ja nöyrä henki on, että minä virvoittaisin nöyryytetyn hengen, ja saattaisin särjetyn sydämen eläväiseksi. ¹⁶Sillä en minä ijäti tahdo riidellä, enkä vihastua ijankaikkisesti; vaan minun kasvoistani on henki lähtevä, ja minä teen hengen. ¹⁷Minä olin vihainen heidän ahneutensa vääryyden tähden, ja löin heitä, lymytin itseni ja närkästyin; silloin he menivät eksyksissä oman sydämensä tiellä. ¹⁸Minä näin heidän tiensä, paransin heidät, ja johdatin heitä ja lohdutin niitä, jotka heitä murehtivat. ¹⁹Minä olen luonut huulten hedelmän: rauhan, rauhan sekä kaukaisille että läheisille, sanoo Herra, ja olen heitä parantanut. ²⁰Mutta jumalattomat ovat niinkuin lainehtiva meri, joka ei voi tyventyä; vaan hänen aaltonsa heittävät loan ja mudan. ²¹Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani.

58 Huuda rohkiasti, älä säästä, korota äänes niinkuin basuna, ja ilmoita minun kansalleni heidän ylitsekäymisensä, ja Jakobin huoneelle heidän syntinsä. ²Minua tosin he etsivät joka päivä, tahtovat tietää minun tietäni, niin-

kuin se kansa, joka jo vanhurskauden tehnyt on, ja ei ole heidän Jumalansa oikeutta hyljännyt. He kysyvät minulta oikiaa tuomiota, ja tahtovat lähestyä Jumalaa. ³Miksi me paastoamme, ja et sinä sitä katso? miksi me ruumistamme vaivaamme, ja et sinä sitä tahdo tietää? Katso, kuin te paastotte, niin te teette teidän tahtonne, ja vaaditte kaikkia teidän velvollisianne. ⁴Katso, te paastotte toraksi ja riidaksi, pieksätte rusikalla jumalattomasti. Älkää paastotko niinkuin te nyt teette, että teidän parkunne kuuluu korkeuteen. ⁵Pitäiskö se oleman senkaltainen paasto, jonka minä valitsen: että ihminen ruumistansa päivällä vaivaa eli kallistaa päänsä niinkuin kaisla, taikka säkissä eli tuhassa makaa, senkö te paastoksi kutsutte, ja Herran otolliseksi päiväksi? ⁶Mutta tämä on paasto, jonka minä valitsen: laske ne vallallensa, jotka vääryydellä sidotut ovat, päästä raskautetut irralle, laske vaivatut vapaaksi, ota pois kaikkinaisen kuorma. ⁷Taita isovalle leipäs, vie raadolliset kulkiat huoneeseen: kuin sinä näet alastoman, niin vaateta häntä, ja älä käännä itsiäs pois lihas tyköä. ⁸Silloin sinun valkeutes puhkee paistamaan niinkuin aamurusko, ja sinun parannukses on nopiasti kasvava; ja sinun vanhurskautes vaeltaa sinun edelläs. ja Herran kunnia on sinun korjaava. ⁹Silloin sinä rukoilet, ja Herra kuulee sinun rukoukses; ja koska sinä huudat, niin hän sanoo: katso, tässä minä olen. Ellet sinä ketään tykönäs raskauta, eli sormellas osoita, taikka pahasti puhu. ¹⁰Jos avaat sydämes isovaiselle, ja ravitset raadolliset sielut; niin sinun valkeutes on pimiässä koittava, ja sinun hämäräs on oleva niinkuin puolipäivä. ¹¹Ja Herra johdattaa aina sinua, ja ravitsee sielus poudalla, ja sinun luus vahvistaa; ja sinä olet oleva niinkuin kasvatettu yrttitarha ja niinkuin lähde, josta ei koskaan vesi puutu. ¹²Ja se rakennetaan sinulta, joka kauvan on autiona ollut, ja sinä lasket perustuksen, joka pysyy ijankaikkisesti; ja sinä pitää kutsuttaman rauvenneen tukiaksi, ja teiden parantajaksi, että siinä saataisiin asua. ¹³Jos sinä käännät jalkas sabbatista pois, niin ettes tee sinun tahtoas minun pyhäpäivänäni, niin se pitää iloiseksi sabbatiksi kutsuttaman, Herran kunnialliseksi pyhäksi; sillä niin sinä häntä ylistät, kuin et tee sinun teitäs, etkä niistä löydetä, jotka sinulle kelpaavat, eli mitä sinä puhut. ¹⁴Silloin on sinulla ilo oleva Herrassa, ja minä ylennän sinun maan kukkulain päälle, ja tahdon sinua ruokkia Jakobin sinun isäs perimisestä; sillä Herran suu on sen puhunut.

59 Katso, ei Herran käsi ole lyhennetty, niin ettei hän voi auttaa, ja ei hänen korvansa raskaat, ettei hän kuule; ²Vaan teidän pahuutenne eroittaa teidät ja teidän Jumalanne toisen toisestansa, ja teidän syntinne kätkevät pois hänen kasvonsa teiltä, niin ettei teitä kuulla. ³Sillä teidän kätenne ovat saastutetut verellä, ja sormenne vääryydellä; teidän huulenne puhuvat valhetta, ja kielenne latelevat vääryyttä. ⁴Ei ole yhtään, joka saarnaa vanhurskautta eli tuomitsee uskollisesti. Turhuuteen luotetaan ja puhutaan kelpaamattomia; onnettomuudesta ovat he raskaat,

ja synnyttävät tuskan. ⁵He hautovat basiliskin munia, ja kutovat hämähäkin verkkoa: jos joku syö hänen muniansa, niin hänen täytyy kuolla, jos ne rikotaan, niin niistä tulee kyykärme. ⁶Heidän hämähäkkinsä verkot ei kelpaa vaatteenksi, ja heidän tekonsa ei kelpaa peitteeksi; sillä heidän työsä ovat väärät työt, ja heidän käsissänsä on väkivalta. ⁷Heidän jalkansa juoksevat pahaan ja ovat nopsat vuodattamaan viatonta verta; heidän ajatuksensa ovat väärät ajatukset, heidän teissänsä on hävitys ja vahinko. ⁸Ei he tunne rauhan teitä, eikä ole oikeutta heidän käymisissänsä; heidän polkunsä ovat karsaat: joka niitä käy, ei hänellä ole ikänä rauhaa. ⁹Sentähden on meistä oikeus kaukana, ja vanhurskaus ei käsitä meitä; me odotimme valkeutta, katso, niin tulee pimeys: paistetta, ja katso, me vaellamme sumussa. ¹⁰Me haparoitsimme seinä niinkuin sokiat, ja pitelimme niinkuin ne, joilla ei silmiä ole; me loukkaamme itsemme puolipäivänä niinkuin hämärissä, me olemme pimeydessä niinkuin kuolleet. ¹¹Me myrisemme kaikki niinkuin karhut, ja vaikeroitsemme surkiasti niinkuin mettiset, sillä me odotamme oikeutta, ja ei sitä olekaan, autuutta, ja se on meistä kaukana. ¹²Sillä meidän rikoksiamme on sinun edessä aivan paljo, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme on meitä läsnä, ja me tunnemme pahat tekemme. ¹³Rikoksella ja valheella Herraa vastaan me luovumme meidän Jumalastamme, puhumaan vääryyttä ja tottelemattomuutta, ajatellaksemme ja ladellaksemme vääriä sanoja sydämeistämme. ¹⁴Sentähden on myös oikeus palannut takaperin, ja vakuus on kauvas mennyt; sillä totuus putoo kaduille, ja vakuus ei taida tulla edes. ¹⁵Totuus on pois, ja joka luopuu pahasta, hänen pitää oleman jokaisen saaliina. Herra näkee sen, ja se on paha hänen silmänsä edessä, ettei oikeutta ole. ¹⁶Ja hän näkee, ettei yhtään miestä ole, ja ihmettelee, ettei kenkään pyydä sitä sovittaa: niin hänen käsivartensa vapahtaa hänen, ja hänen vanhurskautensa pitää hänen tallella. ¹⁷Sillä hän pukee yllensä vanhurskauden niinkuin rautapaidan, ja panee autuuden rautalakin päähänsä; ja puettaa itsensä koston vaatteilla niinkuin puvulla, ja pukee yllensä kiivauden niinkuin hameen: ¹⁸Niinkuin se, joka kostaa vihollisillensa heidän ansionsa jälkeen ja tahtoo maksaa vihamiehillensä julmuudella, ja luodoille tahtoo hän maksaa ansion jälkeen, ¹⁹Että Herran nimeä peljättäisiin lännestä, ja hänen kunniaansa idästä, kuin hän on tuleva niinkuin tydytetty virta, jonka Herran tuuli ajaa matkaan. ²⁰Ja Zionille on tuleva vapahtaja, ja niille, jotka kääntyvät pois synneistä Jakobissa, sanoo Herra. ²¹Ja minä teen tämän liiton heidän kanssansa, sanoo Herra: minun henkeni, joka sinun päällä on, ja minun sanani, jotka minä sinun suuhus pannut olen, ei pidä lähtemän sinun suustas, eikä sinun siemenes suusta, ja lastes lasten suusta, sanoo Herra, nyt niin ijankaikkiseen.

60Nouse, ole kirkas; sillä sinun valkeutes tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitses. ²Sillä katso, pimeys peit-

tää maan, ja synkeys kansan; mutta Herra koittaa sinun ylitses, ja hänen kunniansa pitää sinun päällä nähtämän. ³Ja pakanat pitää vaeltaman sinun valkeudessa, ja kunin-kaat sinun paisteessa, joka sinun ylitses koittaa. ⁴Nosta silmäs, katso ympärilles, kaikki nämät kootut tulevat sinun tykö; sinun poikas tulevat kaukaa, ja sinun tyttäres kylkien vieressä kasvatetaan. ⁵Silloin sinä saat sen nähdä ja iloitset, sinun sydämes ihmettelee, ja levittää itsensä, kuin suuri paljous meren tykönä kääntyy sinun tykö, ja pakanain voima tulee sinulle. ⁶Kamelein paljous on peittävä sinun, nopsat Midianin ja Ephan kamelit; ne kaikki tulevat Sabasta; kultaa ja pyhää savua he tuovat, ja he ilmoittavat Herran kiitoksen. ⁷Kaikki Kedarin laumat kokoontuvat sinun tykö, ja Nebajotin oinaat palvelevat sinua: ne pitää minun otolliselle alttarilleni uhrattaman, sillä minä tahdon minun kunniani huoneen kaunistaa. ⁸Kutka ovat nuo, jotka lentävät niinkuin pilvet, ja niinkuin mettiset akkunoillensa? ⁹Sillä minua luodot odottavat, ja haahdet meressä ensimmäisinä tuomaan sinun lapses tähän kaukaa; heidän hopiansa ja kultansa heidän kanssansa, Herran sinun Jumalas ja Israelin Pyhän nimeen, joka sinua kunnioitti. ¹⁰Muukalaisten lapset pitää sinun muuris rakentaman, ja heidän kuninkaansa pitää sinua palveleman; sillä vihassani löin minä sinua, ja armoissani minä armahdan sinua. ¹¹Ja sinun porttis pitää alati avoinna oleman, ja ei pidä päivällä eikä yöllä suljettaman, että pakanain voima tuotaisiin, ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykö. ¹²Sillä ne pakanat ja valtakunnat, jotka ei tahdo sinua palvella, pitää hukkuman, ja pakanat pitää peräti hukutettaman. ¹³Libanonin kunnia pitää tuleman sinun tykö, hunka, tammi ja buksipuu ynnä, kaunistamaan minun pyhää siaani; sillä minä tahdon jalkani sian kunnioittaa. ¹⁴Heidän pitää myös kumaroissansa sinun tykö tuleman, jotka sinua sortaneet ovat, ja kaikki, jotka sinua pilkanneet ovat, pitää lankeeman sinun jalkais eteen, ja kutsuman sinun Herran kaupungiksi, Israelin Pyhän Zioniksi. ¹⁵Että olet hyljätty ja vihattu ollut, kussa ei kenkään vaeltanut, tahdon minä sinua ijankaikkiseksi korkeudeksi tehdä, ja iloksi suvusta sukuun; ¹⁶Että sinun pitää pakanain rieskaa imevän, ja kuningasten nisät pitää sinua imettämän: että tuntisit minun Herraksi sinun vapahtajakses, ja että minä, Jakobin väkevä, olen sinun lunastajas. ¹⁷Minä tahdon saattaa kultaa vasken siaan, ja hopiaa raudan siaan, ja vaskea puiden siaan ja rantaa kivien sijaan ja tahdon tehdä vaivas rauhaksi, ja työs vanhurskaudeksi. ¹⁸Ei enään sinun maallas vääryttä kuuluman pidä, ei vahinkoa, eikä kado-tusta sinun äärissä; vaan sinun muuris pitää autuudeksi ja sinun porttis kiitokseksi kutsuttaman. ¹⁹Ei auringon pidä enään päivällä sinulle paistaman, eikä kuun valon sinua valaiseman; vaan Herra on sinun ijankaikkinen valkeutes, ja sinun Jumalas on sinun ylistykses. ²⁰Ei sinun aurinkos enään laske, eikä kuus kadota valoansa; sillä Herra on sinun ijankaikkinen valkeutes, ja sinun murhepäiväs loppuvat. ²¹Ja sinun kansas on kaikki vanhurskas oleva, ja maan

piirin ijankaikkisesti omistava, niinkuin minun istutukseni vesat ja käsiäläni ovat minulle ylistykseksi. ²²Vähäinen pitää tuhanneksi tuleman, ja piskuinen väkeväksi kansaksi: minä Herra tahdon sen ajallansa toimittaa.

61Herran, Herran henki on minun päälläni, sentähden on Herra minua voidellut, saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa; hän on minun lähettänyt parantamaan särjettyjä sydämiä: saarnaamaan vangeille lunastusta ja sidotuille pääsemistä; ²Saarnaamaan Herran otollista vuotta, ja meidän Jumalamme kostopäivää; lohduttamaan kaikkia murheellisia; ³Että minä saattaisin murheellisille Zionissa kaunistuksen tuhan edestä, ja iloöljyn murheen edestä, ja kauniit vaatteet murheellisen hengen edestä; että he vanhurskauden puuksi kutsuttaisiin, Herran istuttamisen ylistykseksi. ⁴Ja heidän pitää vanhat autiot paikat rakentaman, ja parantaman mitä muinen on hävitetty; heidän pitää autiot kaupungit uudistaman, jotka suvusta sukuun hävitettynä olivat. ⁵Muukalaiset pitää seisoman ja teidän laumanne kaitseman; ja vierasten lapset pitää teidän peltomiehenne ja viinamäkenne miehet oleman. ⁶Mutta teitä pitää Herran papiksi kutsuttaman, ja sanottaman: te olette meidän Jumalamme palveliat, ja teidän pitää pakanain hyvyden syömän, ja heidän kunniastansa pitää teidän kerskaaman. ⁷Teidän häpiänne edestä pitää teidän kaksinkertaisesti saaman, ja häväistyksen edestä pitää heidän riemuitseman osassansa: sentähden pitää heidän kaksinkertaisesti maansa omistaman: heillä pitää ijankaikkinen riemu oleman. ⁸Sillä minä olen Herra, joka oikeutta rakastan, ja vihaan ryöväyttä polttouhria: ja tahdon saattaa, ettei heidän työnsä pidä turha oleman, ja teen ijankaikkisen liiton heidän kanssansa. ⁹Ja heidän siemenensä pitää pakanain seassa tunnettaman, ja heidän jälkeentulevaisensa kansain seassa; että jokainen, joka heidät näkee, pitää heidät tuntemaan, että he ovat siunattu siemen Herralta. ¹⁰Minä iloitsen suuresti Herrassa, ja minun sieluni riemuitsee minun Jumalassani; sillä hän puetti minun autuuden vaatteilla, ja verhoitti minun vanhurskauden hameella: niinkuin ylkä kaunistettu papillisella kaunistuksella, ja niinkuin morsian kaunistettu kaunistuksessansa. ¹¹Sillä niinkuin hedelmä kasvaa maasta, ja siemen yrttitarhassa putkahtaa, niin antaa Herra, Herra vanhurskauden ja kiitoksen käydä ylös kaikkein pakanain edessä.

62Zionin tähden en minä vaikenä, ja Jerusalemin tähden en minä lakkaa, siihenasti että hänen vanhurskautensa koittaa niinkuin paiste, ja hänen autuutensa palaa niinkuin tulisoitto. ²Että pakanatkin näkisivät sinun vanhurskautes, ja kaikki kunikaat sinun kunnias. Ja sinä nimittäään uudella nimellä, jonka Herran suu on nimittävä. ³Ja sinun pitää oleman kunnian kruunu Herran kädessä, ja kuninkaan hiippa sinun Jumalas kädessä. ⁴Et sinä enään kutsuta hyljätyksi, eikä sinun maatas enää sanota hävityksi, vaan sinä kutsutaan: minun suosioni on hänessä, ja

sinun maas asuttavaksi; sillä Herra on mielistynyt sinuun, ja sinun maallas asutaan. ⁵Sillä niinkuin nuorukainen rakastaa neitsyttä, niin sinun lapses pitää sinua rakastaman; ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamestansa, niin myös sinun Jumalas iloitsee sinusta. ⁶Jerusalem, minä asetan vartiat muuris päälle, jotka ei ikänä päivällä eikä yöllä vaikenä; ja jotka Herran muistatte, ei teidän pidä vaiti oleman. ⁷Ja ei teidän pidä hänestä vaikeneman, siihenasti että hän sen vahvistaa, ja asettaa Jerusalemin maan päälle kiitokseksi. ⁸Herra vannoo oikian kätensä kautta, ja voimansa käsivarren kautta: en minä tahdo enään antaa jyväs vihollistes syödä, enkä viinaas, jonka tähden sinä työtä teit, muukalaisten juoda; ⁹Vaan jotka sen kokoovat, syövät sitä ja kiittävät Herraa; ja jotka sitä kokoovat, juovat sitä minun pyhyiten esihuoneissa. ¹⁰Menkää, menkää porttein kautta, peratkaat tietä kansalle: silittäkää, silittäkää polut, siirtäkää kivet pois, ylentäkää lippu kansain päälle. ¹¹Katso, Herra antaa sen kuulua hamaan maailman ääriin asti: sanokaat Zionin tyttarelle: katso, sinun autuutes tulee, katso, hänen palkkansa on hänen myötänsä, ja hänen työnsä hänen edessänsä. ¹²Ja he pitää kutsuttaman pyhäksi kansaksi, Herran lunastetuiksi; ja sinä kutsutaan etsityksi ja ei hyljätyksi kaupungiksi.

63Kuka on se, joka tulee Edomista, punaisilla vaatteilla Botsrasta, joka niin on kaunistettu vaatteissansa, ja käy suuressa voimassansa? Minä joka puhun vanhurskautta, ja taidan kyllä auttaa. ²Miksi ovat siis vaattees niin punaiset, ja pukus niinkuin viinakuurnan sotkujan? ³Minä sotkun viinakuurnan yksinäni, ja ei yksikään kansasta minun kanssani. Minä tallaan heitä vihassani, ja sotkun heitä julmuudessani; siitä on heidän verensä priiskunut vaateisiini, ja minä olen saastuttanut kaikki minun pukuni; ⁴Sillä minä olen säätänyt itselleni kostopäivän, ja vuosi on tullut omiani pelastaa. ⁵Sillä minä katsoin ympärilleni, ja ei ollut auttajaa, ja minä hämmästyin, ja ei kenkään holhonut minua; vaan minun käsivarteni vapahti minun, ja minun vihani holhoi minua. ⁶Ja minä olen tallannut kansat vihassani, ja tehnyt heitä juovuksiin minun julmuudessani; ja sysäsin heidän voittonsa maahan. ⁷Minä tahdon Herran laupiutta muistaa, ja Herran kiitosta kaikista niistä, mikä Herra meille tehnyt on, ja sitä suurta hyvyttä Israelin huoneelle, jonka hän sille tehnyt on, suuren laupiutensa ja hyvytensä kautta. ⁸Sillä hän sanoo: he ovat tosin minun kansani, lapset, jotka ei valhetteliat ole; ja hän oli heidän vapahtajansa. ⁹Kaikessa heidän ahdistuksessansa oli hänellä ahdistus, ja enkeli, joka hänen edessänsä on, autti heitä; rakkautensa ja armonsa tähden hän lunasti heitä, ja otti heitä ylös, ja kantoi heitä aina vanhasta tähän asti. ¹⁰Mutta he olivat vastahakoiset, ja vihoittivat hänen Pyhän Henkensä; sentähden hän muuttui heidän viholliseksensa, ja soti heitä vastaan. ¹¹Ja hänen kansansa muisti taas entisiä Moseksen aikoja. Kussa siis nyt se on, joka heidät vei ulos merestä laumansa paimenen kanssa?

Kussa on se, joka Pyhän Henkensä heidän sekaansa antoi; ¹²Joka oikiällä kädellensä Moseksen vei, kunniallisella käsi-varrellansa; joka vedet jakoi heidän edellensä, tehdäksensä itsellensä ijankaikkista nimeä; ¹³Joka heitä vei syvyyden kautta, niinkuin hevoset korvessa, ilman kompastumata. ¹⁴Niinkuin karjan, joka kedolle menee, saatti Herran Henki heidät lepoon, niin sinä myös kansas johdatit, tehdäkses itselles ijankaikkista nimeä. ¹⁵Niin katso nyt taivasta, ja katso tänne alas pyhästä ja kunniallisesta asuinsiastas. Kussa nyt on kiivautes ja voimas? sinun suuri sydämellinen laupiutes kovennetaan minua vastaan. ¹⁶Sinä olet kuitenkin meidän Isämme; sillä ei Abraham meistä mitään tiedä, ja ei Israel meitä tunne; mutta sinä Herra olet meidän Isämme ja meidän Lunastajamme; ja se on ijäti sinun nimes. ¹⁷Miksis, Herra, sallit meidän eksiä sinun teiltäs, ja annoit sydämemme paatua, ettemme sinua peljänneet? Palaja palveliais tähden ja perimises sukukuntain tähden. ¹⁸He omistavat lähes kaiken sinun pyhän kansas; meidän vihollisemme polkevat sinun pyhyytes alas. ¹⁹Me olemme juuri niinkuin ennenkin, kuin et sinä meitä hallinnut, ja emme olleetkaan sinun nimees nimitetyt.

64Jospa sinä taivaat halkaisisit, ja astuisit alas, että vuoret vuotaisivat sinun edessä, niinkuin palava vesi kiehuu pois väkevällä tulella, ²Että sinun nimes tulis tiettäväksi sinun vihollisilles, ja että pakanat sinun edessä vapisisivat. ³Niiden ihmeitten tähden, jotka sinä teet, joita ei kenkään toivonut; koska sinä menit alas, ja vuoret edessä sulaisivat. ⁴Ja ei maailman alusta kuultu, eikä korville tullut ole, eli yksikään silmä nähnyt ole, paitsi sinua Jumala, mikä niille tapahtuu, jotka sinua odottavat. ⁵Sinä kohtasit niitä iloisa, jotka tekivät vanhurskautta, ja sinua muistelivat sinun teilläs. Katso, sinä vihastuit, koska me syntiä teimme ja kauvan niissä viivymme, mutta kuitenkin meitä autettiin. ⁶Mutta me olemme kaikki saastaiset, ja kaikki meidän vanhurskautemme on niinkuin saastainen vaate; me olemme kaikki lakastuneet niinkuin lehdet, ja meidän syntimme viskoivat meitä niinkuin tuuli. ⁷Ja ei ole sitä, joka rukoilee sinun nimeäs, ja nousee sinuun kiinni tarttumaan; sillä sinä peität kasvot meiltä, ja annat meidät nääntyä suurissa synneissämme. ⁸Mutta nyt Herra, sinä olet meidän Isämme; me olemme savi, sinä olet meidän valajamme, ja me olemme kaikki sinun käsialas. ⁹Älä, Herra, niin kovin vihastu, ja älä ijäti ajattele syntiämme; katso sitä, että me olemme kaikki sinun kansas. ¹⁰Sinun pyhyytes kaupungit ovat hävitetyt, Zion on autioksi tehty ja Jerusalem on kylmillä. ¹¹Meidän pyhyitemme ja kunniamme huone, jossa meidän isämme sinua kunnioittivat, on tulella poltettu; ja kaikki meidän kauniimpamme ovat häväistyt. ¹²Herra, maltatkos sinus näistä niin kovana pitää ja vaiti olla, ja lyödä meitä niin kovin alas.

65Minä etsitään niiltä, jotka ei kysyneet minua; minä löytään niiltä, jotka ei minua etsineet; ja pakanoille, jotka

ei rukoilleet minun nimeäni, sanon minä: tässä minä olen, tässä minä olen. ²Minä kokotan käteni koko päivän tottelemattomalle kansalle, joka vaeltaa ajatustensa jälkeen sitä tietä, joka ei hyvä ole; ³Sille kansalle, joka vihoittaa minun, on aina minun kasvoini edessä: uhraa yrttitarhoissa, suitsuttaa tulikivien päällä; ⁴Asuu hautain keskellä, on yöttä luolissa, syö sian lihaa, ja heillä on kauhia liemi heidän padoissansa, ⁵Ja sanovat: mene puolelles, ja älä satu minuun, sillä minä olen pyhempi sinua: näiden pitää oleman savun minun vihassani, ja tulen, joka palaa koko päivän. ⁶Katso, minun edessäni on kirjoitettu: en minä tahdo olla ääneti, vaan minä tahdon maksaa, ja maksaa heidän helmaansa, ⁷Sekä teidän pahat tekonne, ja teidän isänne pahat teot yhtenänsä, sanoo Herra: ne jotka vuorilla suitsuttaneet, ja minua kukkuloilla häväisseet ovat; minä tahdon jälleen mitata heidän entiset työnsä heidän helmaansa. ⁸Näin sanoo Herra: niinkuin viina löytään viinamarjoissa, ja sanotaan: älä sitä hävitä, sillä siinä on siunaus: juuri niin tahdon minä minun palveliani tähden tehdä, etten minä sitä kaikkea hävitä. ⁹Vaan johdatan Jakobista siemenen, ja Juudasta sen, joka minun vuorellani asuman pitää; sillä minun valittuni pitää sen omistaman, ja minun palveliani siinä asuman. ¹⁰Ja Saaronin pitää oleman laumain huoneen, ja Akorin laakson karjan pihatton, minun kansalleni, joka minua etsii. ¹¹Mutta te, jotka hylkääte Herran, ja unohdatte minun pyhän vuoreni, ja nostatte Gadille pöydän ja panette juomauhria täyteen Menille: ¹²Olkaan, minä tahdon lukea teitä miekkaan, niin että teidän kaikkein pitää lankeeman teurastamiseen; sillä minä kutsuin, ja ette mitään vastanneet, minä puhuin, ja ette kuulleet, vaan teitte pahaa minun silmäini edessä, ja valitsitte mitä en minä tahtonut. ¹³Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minun palveliani syövät, mutta teidän pitää isooman; katso, minun palveliani juovat, mutta teidän pitää janooman; katso, minun palveliani iloitsevat, mutta teidän pitää häpiään tuleman. ¹⁴Katso, minun palveliani riemuitsevat hyvästä mielestä, mutta teidän pitää sydämen kivusta parkuman, ja hengen ahdistuksessa ulvoman. ¹⁵Ja teidän pitää jättämän teidän nimenne minun valituilleni valaksi; ja Herra Jumala on tappava sinun, mutta hänen palveliansa nimitetään toisella nimellä. ¹⁶Että joka itsensä siunaa maan päällä, hän siunaa itsensä totisessa Jumalassa, ja joka vannoo maan päällä, se vannoo totisen Jumalan kautta; sillä entiset ahdistukset ovat unhotetut, ja ovat minun silmistäni peitettyt. ¹⁷Sillä katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan, ja entisiä ei pidä muistettaman, eikä mieleen johdatettaman. ¹⁸Vaan iloitkaat ja riemuitkaat ijankaikkisesti niissä, kuin minä luon; sillä katso, minä luon Jerusalem iloksi ja hänen kansansa riemuksi. ¹⁹Ja minä tahdon iloita Jerusalemista ja riemuita minun kansastani; ja ei hänessä enään pidä kuultaman itkun ääntä eikä valituksen ääntä. ²⁰Ei siellä pidä enään lapsia oleman, jotka ei päiviinensä ulotu, eikä vanhoja, jotka ei vuosiansa täytä; sillä sadan vuotiset lapset pitää kuoleman, ja sadan ajastaikaiset syn-

tiset pitää kirotut oleman. ²¹He rakentavat huoneita, ja niissä asuvat: he istuttavat viinapuita, ja niiden hedelmistä syövät. ²²Ei heidän pidä muiden asua rakentaman, eikä istuttaman muiden syödä; sillä minun kansani päivät pitää oleman niinkuin puun päivät, ja heidän käsialansa pitää vanheneman minun valittuini tykönä. ²³Ei heidän pidä hukkaan työtä tekemän, eikä turmeluksessa synnyttämän; sillä he ovat Herran siunattuun siemen, ja heidän jälkeentulevaisensa heidän kanssansa. ²⁴Ja tapahtuu, että ennenkuin he huutavat, tahdon minä vastata; koska he vielä puhuvat, tahdon minä kuulla. ²⁵Susi ja lammaas pitää ynnä laitumella käymän, jalopeura ja härkä yhdessä korsiä syömän, ja kärmeet pitää maata syömän. Ei heidän pidä vahinkoa tekemän, eikä turmeleman koko mimun pyhällä vuorellani, sanoo Herra.

66Näin sanoo Herra: taivas on minun istuimeni, ja maa minun jalkaini astinlauta. Mikä siis on se huone, jonka te minulle rakennatte, eli mikä on minun leposiani? ²Ja minun käteni on kaikki nämät tehnyt ja kaikki nämät ovat tehdyt, sanoo Herra; mutta minä katson sen puoleen, joka raadollinen ja särjetyllä hengellä on, ja joka vapisee minun sanani edessä. ³Sillä joka härjän teurastaa, on niinkuin hän miehenkin tappais; joka lampaan uhraa, on niinkuin hän koiran niskat taittais; joka ruokauhria tuo, on niinkuin hän sian verta uhrais; joka pyhää savua muistelee, on niinkuin hän vääryyttä kiittäis: näitä he valitsevat teisisänsä, ja heidän sielunsa mielistyy heidän kauhistuksiinsa. ⁴Sentähden tahdon minä myös valita heidän pilkkansa, ja jota he pelkäävät, sen saatan minä heidän päällensä; sentähden että minä kutsuin, ja ei kenkään vastannut, minä puhuin, ja ei he kuulleet. Ja he tekivät pahaa minun silmäini edessä, ja valitsivat, jota en minä tahtonut. ⁵Kuulkaat Herran sanaa te, jotka hänen sanaansa pelkäätte: teidän veljenne, jotka teitä vihasivat, ja eroittivat teidät heistänsä minun nimeni tähden, he sanovat: olkoon Herra ylistetty! vaan ilmaantukaan hän teidän iloonne; mutta heidän pitää häpiään tuleman. ⁶Sillä metelin ääni (pitää kuuluman) kaupungista, ääni templistä, Herran ääni, joka vihollisensa kostaa ansion jälkeen. ⁷Hän synnyttää ennenkuin hän saa kivun; hän synnyttää pojan ennenkuin hänen kipunsa tulee. ⁸Kuka on ikänä senkaltaista kuullut? kuka on ikänä senkaltaista nähnyt? Saaneeko koko maa yhtenä päivänä synnyttämisen kivun? syntyneekö kaikki kansa yhtä haavaa? kuitenkin on Zion, saatuaansa synnyttämisen kivun, myös synnyttänyt. ⁹Eikö minun, joka muut saatan synnyttämään, pitäisi itse myös synnyttämän? sanoo Herra; pitäiskö minun antaman muiden synnyttää, ja itse hedelmätöin oleman? sanoo sinun Jumalas. ¹⁰Iloitkaat Jerusalemin kanssa, ja ihastukaat hänestä kaikki, jotka häntä rakastatte; iloitkaat suuresti hänen kanssansa kaikki te, jotka tähänasti olette hänen tähtensä murheelliset olleet. ¹¹Sillä teidän pitää imemän ja ravittaman hänen lohdutuksensa nisistä; teidän pitää lypsämän ja ilahuttaman teitänne hä-

nen kunniansa kirkkaudesta. ¹²Sillä näin sanoo Herra: katso minä levitän hänen tykönänsä rauhan niinkuin virran, ja pakanain kunnian niinkuin vuotavan ojan, jota te saatte imeä; ja teitä pitää sylissä kannettaman, ja polvien päällä ihanteleman. ¹³Niinkuin äiti poikaansa lohduttaa, niin minä tahdon teitä lohduttaa, ja teidän pitää Jerusalemissa lohdutuksen saaman. ¹⁴Teidän pitää sen näkemän, ja teidän sydämenne pitää iloitseman, ja teidän luunne pitää vihoittaman niinkuin ruoho; niin tunnetaan Herran käsi hänen palvelioissansa, ja hänen vihollisissansa. ¹⁵Sillä katso, Herra tulee tulella, ja hänen rattaansa ovat niinkuin tuulisää; että hän kostais vihansa hirmuisuudessa, ja rangaistuksen tulen liekissä. ¹⁶Sillä Herra on tuomitseva tulella ja miekallansa kaiken lihan; ja Herralta tapetuita pitää paljo oleman. ¹⁷Jotka heitäsä pyhittävät ja puhdistavat yrttitarhoissa, yksi täällä, toinen siellä, ja syövät sian lihaa, kauhistuksia ja hiiriä: kaikki nämät pitää lopetettaman yhä haavaa, sanoo Herra. ¹⁸Sillä minä tahdon tulla ja koota heidän ajatuksensa ja tekonsa, ynnä kaikkein pakanain ja kielten kanssa, että he tulisivat ja näkisivät minun kunniani. ¹⁹Ja minä asetan merkin heidän sekaansa, ja muuttamat niistä, kuin pelastetut ovat, lähetän minä pakanoille meren tykö, joutsimiehen puoleen, Puliin ja Ludiin, Tubaliin ja Javaan päin, ja niihin kaukaisiin saariin, joissa ei tähänasti mitään ole minusta kuultu, ja ei ole minun kunniaani nähneet: ja heidän pitää minun kunniani pakanain seassa ilmoittaman. ²⁰Ja tuoman ulos kaikki teidän veljenne kaikista pakanoista, Herralle ruokauhriksi, hevosilla ja rattailla, paareilla, muuleilla ja liukkailla juhilla Jerusalemiin minun pyhän vuoreni puoleen, sanoo Herra: niinkuin Israelinkin lapset tuovat ruokauhrin puhtaassa astiassa Herran huoneeseen. ²¹Ja minä tahdon niistä ottaa papit ja Leviläiset, sanoo Herra. ²²Sillä niinkuin uudet taivaat ja uusi maa, jotka minä teen, ovat minun edessäni, sanoo Herra, juuri niin pitää teidän siemenenne ja nimenne pysymän. ²³Ja kaikki liha pitää yhdestä kuukaudesta niin toiseen, ja yhdestä sabbatista niin toiseen, tuleman kumartamaan minun eteeni, sanoo Herra: ²⁴Ja heidän pitää menemän ulos, ja katseleman niiden ihmisten raatoja, jotka minua vastaan väärin tekivät; sillä ei heidän matonsa pidä kuoleman, eikä heidän tulensa sammuman, ja heidän pitää kaikelle lihalle kauhistukseksi oleman.

Jer.

¹Jeremian Hilikian pojan sanat, joka oli Anatotin papeista, Benjaminin maata, ²Jolle Herran sana tapahtui Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan aikana, kolmantentoistakymmentenä hänen valtakuntansa vuonna; ³Ja sitte Josian pojan, Jojakimin, Juudan kuninkaan aikana, Zedekian Josian pojan, ensimmäisen vuoden loppuun toistakymmentä, niin Jerusalemin vankiuteen asti, viidentenä kuukautena. ⁴Ja Herran sana tapahtui minulle ja sano: ⁵Minä tunsin sinun jo ennenkuin minä sinun valmistin äitis kohdussa, ja pyhitin sinun ennenkuin sinä äidistäs synnyttäkään, ja panin sinun kansain prophetaksi. ⁶Mutta minä sanoin: voi Herra, Herra! katso en minä kelpaa saarnaamaan; sillä minä olen nuori. ⁷Niin Herra sanoi minulle: älä sano: minä olen nuori; mutta sinun pitää kaikkiin niihin menemän, mihin minä sinun lähetän, ja puhuman kaikkia, mitä minä sinulle käsken. ⁸Älä pelkää heitä; sillä minä olen tykönäs, ja pelastan sinun, sanoo Herra. ⁹Ja Herra ojensi kätensä ja tarttui minun suuhuni; ja Herra sanoi minulle: katso, minä panen minun sanani sinun suuhus. ¹⁰Katso, minä panen sinun tänäpäpä kansain ja valtakuntain päälle, repimään, särkemään, hukuttamaan ja kukistamaan: rakentamaan ja istuttamaan. ¹¹Ja Herran sana tapahtui minulle ja sano: Jeremia, mitäs näet? Minä sanoin: Minä näen mandelpuisen sauvan. ¹²Ja Herra sanoi minulle: oikein sinä olet nähnyt, sillä minä tahdon kiiruhuttaa, tehdäkseni minun sanani. ¹³Ja Herran sana tapahtui toisen kerran minulle ja sano: mitäs näet? Minä sanoin: minä näen kiehuvaisen padan, joka näkyy pohjan puoleen. ¹⁴Ja Herra sanoi minulle: pohjasta on paha tuleva kaikkein maan asuvaisten päälle. ¹⁵Sillä katso, minä kutsun kaikki valtakuntain sukukunnat, jotka ovat pohjassa, sanoo Herra; ja he tulevat ja kukin asettaa istuimensa Jerusalemin portin eteen, ja ympäri kaikkia hänen muurejansa, ja kaikkia Juudan kaupungeita, ¹⁶Ja minä annan oikeuden käydä heidän päällensä kaiken heidän pahuutensa tähden; että he ovat minun hyljänneet, ja muille jumalille suitsuttaneet, ja kumartaneet omaa käsialaansa. ¹⁷Niin vyötä nyt kupees, nouse ja saarnaa heille kaikki, mitä minä sinun käsken; älä pelkää heitä, etten minä sinua surmaisi heidän edessänsä. ¹⁸Ja katso, minä teen tänäpäpä sinun vahvaksi kaupungiksi, rautapatsaaksi ja vaskimuuriksi koko maassa: Juudan kuninkaita ja hänen ruhtinaitansa vastaan, hänen

pappejansa ja maan kansaa vastaan. ¹⁹Ja he sotivat sinua vastaan, ei kuitenkaan heidän pidä sinua voittaman; sillä minä olen sinun tykönäs, sanoo Herra, vapahtamassa sinua.

²Ja Herran sana tapahtui minulle ja sano: ²Mene ja saarnaa julkisesti Jerusalemissa, ja sano: Näin sanoo Herra: minä ajattelen sitä hyvää työtä, joka sinulle tapahtui nuoruudessas, ja sitä rakkautta, jonka minä sinulle osoitin, koskas kaunis olit, ja minua korvessa seuraisit, siinä maassa, jossa ei kylvetä; ³Koska Israel oli Herran pyhä ja hänen ensimmäinen hedelmänsä; jokainen joka häntä söi, tuli vikapääksi, ja paha tuli hänen päällensä, sanoo Herra. ⁴Kuulkaat Herran sanaa, Jakobin huone ja kaikki Israelin huoneen sukukunnat. ⁵Näin sanoo Herra: mitä vääryyttä teidän isänne minussa löysivät, että he erkanivat minusta ja menivät turhuuteen, ja tulivat turhaksi. ⁶Ja ei ensinkään ajatelleet: kussa se Herra on, joka meitä vei ulos Egyptin maalta, joka johdatti meitä korvessa, autiossa ja erämaassa, kuivassa ja kuoleman varjon maassa, siinä maassa, jossa ei yksikään ihminen vaeltanut eikä asunut? ⁷Ja minä vein teidät hyvään maahan, sen hedelmää ja hyvyyttä syömään; mutta kuin te sinne tulitte, te minun maani ja minun perintöni teitte kauhistukseksi. ⁸Papit ei ajatelleet, kussa Herra on; lainoppineet ei tunteneet minua, paimenet luopuivat minusta ja prophetat ennustivat Baalin kautta ja seurasivat kelvottomia. ⁹Sentähden minä riitelen vielä teidän kanssanne, sanoo Herra, ja teidän lastenne lasten kanssa riitelen minä. ¹⁰Niin menkää Kittimin luotoihin ja katsokaat, ja lähettäkää Kedariin, tutkistelkaat visusti ja katsokaat, onko siellä niin tapahtunut. ¹¹Muuttavatko pakanat jumaliansa? vaikka ei ne jumalat olekaan; ja kuitenkin minun kansani on muuttanut kunniansa kelvottomaan. ¹²Taivaat hämmästykää siitä, peljästykää ja vaviskaat, sanoo Herra. ¹³Sillä minun kansani tekee kahtalaisen synnin: minun, joka olen elävän veden lähde, he hylkäävät, ja kaivavat itsellensä kaivoja, kelvottomia kaivoja, joissa ei vesi pysy. ¹⁴Onko Israel ostettu orja eli kotona syntynyt? miksi hän on joutunut saaliiksi? ¹⁵Sillä nuoret jalopeurat kiljuvat hänestä ja huutavat: he hävittävät hänen maansa; ja hänen kaupunkinsa ovat poltetut, niin ettei niissä kenkään asu. ¹⁶Nophin ja Tahpanheksen lapset musertavat myös sinun pääs. ¹⁷Näitä sinä itselles teet, että hyl-

käät Herran, sinun Jumalas, kuin hän sinua tahtoo viedä oikiaa tietä. ¹⁸Ja nyt, mitä sinun on Egyptin tiellä, ettäs tahdot juoda Sihorin vettä? eli mitä sinun on Assyria tiellä, ettäs tahdot juoda virran vedestä. ¹⁹Sinun pahuutes tähden sinua nuhdellaan, ja sinun tottelemattomuutes tähden sinua kuritetaan; niin tiedä ja näe, kuinka viheliäinen ja surkia se on, ettäs hylkää Herran, sinun Jumalas, ja et pelkää minua, sanoo Herra, Herra Zebaot. ²⁰Sillä minä olen jo vanhasta taittanut sinun ikees, ja särkenyt sinun juttas, ja sinä sanoit: en minä tahdo enään niitä palvelia; kuitenkin jokaisella korkialla vuorella, ja kaikkein lehtipuiden alla juoksit sinä salavuoteudessa, ²¹Mutta minä olen istuttanut sinun parhaaksi viinapuuksi ja totiseksi siemeneksi; kuinka sinä olet nyt muuttunut niin karvaaksi ja metsäviikunapuuksi. ²²Sillä jos sinä vielä lipiällä pesisit itses ja ottaisit paljon saippuaa, kuitenkin sinun pahuutes näkyy minun edessäni, sanoo Herra, Herra. ²³Kuinkas siis sanot: en minä ole saastainen, en minä seuraa Baalia? Katso tietäs laaksossa, ajattele, kuinkas tehnyt olet: sinä nopsa naaras kameli, joka sinne ja tänne juokset. ²⁴Niinkuin metsä-aasi korvessa, kuin hän helteestä hengittää, kuka hänen taitaa asettaa? kaikki, jotka häntä etsivät, ei pidä väsymän; hänen kuukaudeksensa hän löydetään. ²⁵Älä ole paljasjaloin ja älä janoa kärsi. Mutta sinä sanoit: ei se auta, vaan minä rakastan muukalaisia ja juoksen heidän peränsänsä. ²⁶Niinkuin varas tulee häpiään, kuin hän saadaan kiinni, niin pitää myös Israelin huoneen häpiään tuleman, kuningastensa, valtiemiestensä, pappeinsa ja prophetainsa kanssa. ²⁷Jotka puulle sanovat: sinä olet isäni, ja kiville: sinä minun synnytit; Sillä he kääntävät selkensä minun puoleeni ja ei kasvojansa; mutta kuin hätä tulee, sanovat he: nouse ja auta meitä. ²⁸Kussa ovat jumalas, jotka sinä itelles tehnyt olet? Nouskaan ne, katso, taitavatko he sinua auttaa sinun hätäs aikana; sillä niin monta kuin sinulla, Juuda, on kaupunkia, niin monta on myös sinulla jumalaa. ²⁹Miksi te tahdotte vielä riidellä minun kanssani? Te olette kaikki minusta luopuneet, sanoo Herra. ³⁰Turhaan minä rankaisin teidän lapsianne, ei he ota kuritusta; sillä teidän miekkanne syö teidän prophetanne, niinkuin turmeleva jalopeura. ³¹Sinä paha sukukunta, ota vaari Herran sanasta: olenko minä nyt tullut Israelille korveksi, eli pimiäksi maaksi? Miksi siis minun kansani sanoo: me olemme herrat, emme enään tule sinun tykö. ³²Unohtaako neitsy kaunistuksensa eli morsian seppeleensä? Mutta minun kansani unohtaa minun ijankaikkisesti. ³³Mitäs kaunistat ties, rakkautta etsiäkses? ja myös sentähden totutit sinun ties pahaksi. ³⁴Löydetään myös vaivaisten ja viattomain sieluin veri sinun tykönäs joka paikassa, ja ei ne ole löydetty kätkeytynä, vaan julki kaikissa niissä paikoissa. ³⁵Ja sinä sanot: minä olen viatoin, hän kääntäköön vihansa minusta pois. Katso, minä tahdon oikeudelle käydä sinun kanssas, että sinä sanoit: en minä ole syntiä tehnyt. ³⁶Miksi niin horjahtelet ja menet sinne ja tänne? Mutta sinun pitää Egyptiltä häpiän saaman, niinkuin sinä Assyrialtakin hä-

piän sait. ³⁷Sinä olet myös sieltä lähtevä ja lyövä kätes yhteen pääs päälle, sillä Herra tekee tyhjäksi sinun toivos, ja ei sinulla pidä mitään menestystä niissä olemas.

3Sananlasku on: katso, kuin mies eroittaa vaimonsa tykönsä, ja se menee pois hänen tykönsä, ja ottaa toisen miehen, ottaako hän hänen jälleen? eikä maa niin peräti saastutettaisi? Mutta sinä olet huorin tehnyt monen ystävänsä kanssa; mutta tule kuitenkin jälleen minun tyköni, sanoo Herra. ²Nosta silmäsi ylös korkeuteen ja katso, kuinka sinä jokapaikassa huorin teet. Sinä istut tiellä, ja odotat heitä niinkuin ryöväri korvessa, ja saastutat maan huoruudellas ja pahuudellas. ³Sentähden pitää aamusateen tuleman pois, eikä ehtosateen tuleman; sinulla on porton kasvat, et sinä tahdo ensinkään hävetä. ⁴Ja kuitenkin sinä siitä ajasta huudat minua: minun Isäni, - minun nuoruuteni johdattaja. ⁵Vihastuuko hän ijankaikkisesti, ja ei käänny julmuudestansa? Katso, sinä opetat, ja teet paha ja ei sinua taideta hillitä. ⁶Ja Herra sanoi minulle, kuningas Josian aikana: oletko sinä nähnyt, mitä vastahakoinen Israel teki? Hän meni kaikille korkeille vuorille, ja jokaisen viheriäisen puun alle, ja teki siellä huoruutta. ⁷Ja kuin hän näitä kaikkia tehnyt oli, sanoin minä: käännyt minun tyköni; mutta ei hän kääntynytkään; ja hänen petollinen sisarensa Juuda näki sen. ⁸Ja minä näin, että vastahakoinen Israel kaikissa teki huorin, ja minä hylkäsin hänen, ja annoin hänelle erokirjan; ja ei hänen petollinen Juuda sitä peljännyt, vaan meni ja teki myös huorin. ⁹Ja hänen huoruutensa sanomasta on maakunta saastutettu; sillä hän tekee huoruutta kiven ja puun kanssa. ¹⁰Ja kaikissa näissä ei hänen petollinen sisarensa Juuda kääntynyt minun tyköni kaikesta sydämestänsä, vaan petollisesti, sanoo Herra. ¹¹Ja Herra sanoi minulle: vastahakoinen Israel on jaloksi luettava petollisen Juudan suhteen. ¹²Mene ja saarnaa nämät sanat pohjaan päin, ja sano: käänny, sinä vastahakoinen Israel, sanoo Herra, niin en minä käännä kasvojani teistä pois; sillä minä olen laupias, sanoo Herra, ja en vihastu ijankaikkisesti. ¹³Tunne ainoastaan sinun pahat tekos, ja ettäs olet Herraa sinun Jumalaa vastaan syntiä tehnyt, ja juossut sinne tänne vierasten jumalain tykö, kaikkein viheriäisten puiden alle; ja ette kuulleet minun ääntäni, sanoo Herra. ¹⁴Kääntykää, te vastahakoiset lapset, sanoo Herra; sillä minä kihlaan teidät minulleni, ja otan teidät yhden kaupungista ja kaksi koko sukukunnasta, ja tahdon teidät viedä Zioniin. ¹⁵Ja annan teille paimenet minun sydämeni jälkeen, jotka teitä pitää ravitsemaman opilla ja viisaudella. ¹⁶Ja se on silloin tapahtuva, kuin te moneksi tulette ja kasvatte maassa, ettei siihen aikaan, sanoo Herra, pidä enään puhuttaman Herran liitonarkista, eikä ajateltaman, ei myös sitä enään muistettaman, eli etsittämän, taikka enään tehtämän. ¹⁷Mutta Jerusalem pitää siihen aikaan kutsuttaman Herran istuimeksi, ja kaikki pakanat pitää sinne kokoontuman Herran nimeen Jerusalemiin: eikä heidän pidä enää vaeltaman pa-

han sydämensä ajatusten jälkeen. ¹⁸Siihen aikaan pitää Juudan huoneen menemän Israelin huoneen tykö, ja pitää ynnä tuleman pohjan puoliselta maalta siihen maahan, jonka minä olen antanut teidän isillenne perinnöksi. ¹⁹Ja minä sanon: kuinka minä olen monta lasta antava sinulle, ja sen hyvän maan ja ihanaisen perinnön, pakanain joukon. Ja minä sanon: sinä olet kutsuva minun Isäkses, etkä luovu minusta. ²⁰Kuitenkin, niinkuin vaimo pettää rakastajansa, niin olette te minusta luopuneet, te Israelin huone, sanoo Herra. ²¹Sentähden pitää kuuluman valitus, itku ja parku Israelin lapsilta korkeissa paikoissa; sillä he ovat tiensä turmelleet, ja Herran Jumalansa unohtaneet. ²²Niin palatkaat, te vastahakoiset lapset niin minä parannan teitä teidän tottelemattomuudestanne. Katso, me tulemme sinun tykö; sillä sinä olet Herra meidän Jumalamme. ²³Totisesti on sula petos kukkuloilla ja kaikilla vuorilla: totisesti on Israelin autuus (ainoassa) Herrassa meidän Jumalassamme. ²⁴Ja meidän isäimme asetukset, jotka me nuoruudesta olemme pitäneet, pitää häpiällä käymän pois, ynnä heidän lammastensa, karjansa, poikain ja tyttärensä kanssa. ²⁵Meidän täytyy maata häpiässämme, ja meidän ylönkatseemme peittää meidät; sillä me teimme syntiä Herraa meidän Jumalaamme vastaan, sekä me että meidän isämme, meidän hamasta nuoruudestamme niin tähän päivään asti, ja emme totelleet Herran meidän Jumalamme ääntä.

4Jos sinä kääntynyt, Israel, sanoo Herra, niin kääntynyt minun tyköni; ja jos sinä panet kauhistukset pois minun kasvoini edestä, niin et sinä tule ajetuksi pois. ²Silloin sinä olet vannova: niin totta kuin Herra elää, totuudessa oikeudessa ja vanhurskaudessa: ja pakanat siunataan hänessä, ja he kerskaavat hänestä. ³Sillä näin sanoo Herra: te Juudan ja Jerusalemin miehet, kyntäkää vastuudesta, ja älkää kylväkö orjantappurain sekaan. ⁴Ympärileikatkaat teitänne Herralle, ja pankaat teidän sydämenne esinahka pois, te Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaset; ettei minun julmuuteni pääsisi vallallensa niinkuin tuli, ja niin palaisi, ettei yksikään sitä sammuttaa taida, teidän pahuutenne tähden. ⁵Ilmoittakaat Juudassa ja antakaat kuulla Jerusalemissa, ja sanokaat: soittakaat vaskitorvea maassa, huutakaat korkialla äänellä ja sanokaat: kootkaat teitänne, ja käykäämme kaikki vahvoihin kaupunkiin. ⁶Nostakaat lippu Zionissa, kootkaat teitänne pakoon ja älkää viivytekö; sillä minä annan tulla onnettomuuden pohjasta ja suuren viheliäisyyden. ⁷Jalopeura nousee luolastansa, ja pakanain hävittäjä sanoo ja lähtee paikastansa, hävittämään sinun maatas; sinun kaupunkis pitää kukistettaman, niin ettei kenkään niissä asu. ⁸Sentähden pukekaat säkit yllyne, itkekää ja parkukaat; sillä Herran julma viha ei tahdo meistä lakata. ⁹Siihen aikaan, sanoo Herra, pitää kuningasten ja pääruhtinasten sydän lankeeman, pappein pitää peljästyvän ja prophetain hämmästyvän. ¹⁰Mutta minä sanoin: voi! Herra, Herra, sinä olet antanut tämän kansan ja Jerusalemin suuresti pettää itsensä, sanoen: Teillä on oleva

rauha; ja kuitenkin miekka hamaan sieluun asti lähestyy. ¹¹Silloin pitää sanottaman tälle kansalle ja Jerusalemille; kuiva tuuli on tuleva vuorten ylitse korvesta minun kansani tyttären tielle, joka ei viskaa eli puhdistaa. ¹²Sangen väkevä tuuli pitää niistä minulle tuleman. Niin minä myös nyt tahdon puhua heidän kanssansa oikeutta. ¹³Katso, hän nousee niinkuin pilvi, ja hänen vaununsa niinkuin tuulispää, hänen hevosensa ovat nopiammat kotkaa. Voi meitä! sillä me hävitetään. ¹⁴Niin pese nyt, Jerusalem, sinun sydämes pahuudesta, että autetuksi tulisit; kuinka kauvan pitää pahat ajatukset sinun tykönäs pysymän? ¹⁵Sillä Daanista kuuluu sanoma ja ahdistus Ephraimin vuorelta. ¹⁶Sanokaat pakanoille: katso, kuuluttakaat Jerusalemissa, vartiat tulevat kaukaiselta maalta, jotka luikkaavat Juudan kaupungeita vastaan. ¹⁷He piirittävät heidän kaikilta haaroilta, niinkuin vartiat kedolla; sillä he ovat vihoittaneet minun, sanoo Herra. ¹⁸Sinun ties ja sinun harjoitukset ovat nämä sinulle tehneet; tämän on sinun pahuutes; että se niin karvas on ja käy sinun sydämees. ¹⁹Kuinka on minun sydämeni kipiä, minun sydämeni tykyttää ruumiissani, ja ei ole lepoa; sillä minun sieluni kuulee vaskitorven äänen ja sodan huudon. ²⁰Hävitys kuuluu hävityksen perään, sillä koko maa hajoitetaan; ja minun majani ja peitteeni pitää sangen äkisti kukistuman. ²¹Kuinka kauvan pitää minun näkemän lippuja ja kuuleman vaskitorven ääntä? ²²Että minun kansani on hullu, ja ei tunne minua; he ovat tyhmit lapset, ja ei ymmärrä; viisaat ovat he kyllä pahaa tekemään, vaan hyvää tehdä ei ole heillä taitoa. ²³Minä katsoin maan päälle, katso, se oli tyhjä ja autio, ja taivaan päälle, ja se oli pimiä. ²⁴Minä katsoin vuorten päälle, ja katso, ne vapisivat, ja kaikki kukkulat värisivät. ²⁵Minä näin, ja katso, ei ollut siellä yhtään ihmistä; kaikki myös taivaan linnut olivat lentäneet pois. ²⁶Minä katsoin, katso, hedelmällinen pelto oli autiona, ja kaikki kaupungit olivat kukistetut maahan Herralta, ja hänen julmalta vihaltansa. ²⁷Sillä näin sanoo Herra: koko maa pitää kylmille tuleman; ja en minä kuitenkaan sitä peräti hävitä. ²⁸Sentähden pitää maan oleman surullisen, ja taivaan ylhäältä murheellisen; sillä minä olen sanonut: minä olen sen päättänyt, ja en tahdo sitä katua, enkä siitä lakata. ²⁹Kaikki kaupungit pitää pakeneman hevosmiesten ja joutsimiesten huutoa, ja juokseman tihkuihin metsiin ja lymyttämän itsensä kivi-raunioihin; kaikki kaupungit pitää oleman kylmillä, niin ettei yksikään niissä asu. ³⁰Mitäs tahdot tehdä sinä hävitetty? Jos sinä vielä kaunistaisit sinus purppuravaatteella ja kultakäädellä, voitelisit kasvot, niin sinä kuitenkin sinuas turhaan kaunistelet; sillä ne, jotka nyt ovat sinua rakastaneet, pitää katsoman sinua ylön, ja väijymän sinun henkeäs: ³¹Sillä minä kuulin huudon, niinkuin synnyttävältä, tuskan, niinkuin sen, joka ensimmäisen lapsen vaivassa on, Zionin tyttären äänen, joka valittaa ja hajoittaa kätensä: voi minua! sillä sieluni on väsynyt surmaajain tähden.

5Käykää Jerusalemin katuja ympäri, katsokaat, koetel-

kaat ja etsikäätkä hänen kaduillansa, löydättekö jonkun, joka oikein tekee ja kysyy totuutta; niin minä olen hänelle armollinen. ²Ja jos he vielä sanoisivat: niin totta kuin Herra elää; niin he kuitenkin vannovat väärin. ³Herra, eikö sinun silmäs katso uskoa? Sinä lyöt heitä, ja ei he tunne kipua; sinä vaivaat heitä, mutta ei he tahdo kuritusta vastaanottaa; heillä on kovempi kasvo kuin kivi, ja ei tahdo kääntyä. ⁴Mutta minä sanoin: se on vaivainen joukko; he ovat ymmärtämättömät, ja ei tiedä Herran tietä eikä Jumalansa oikeutta. ⁵Minä käyn voimallisten tykö ja puhun heidän kanssansa; sillä heidän pitää tietävän Herran tien ja Jumalansa oikeuden. Mutta ne ovat kaikki ikeen särkeneet, ja katkaisseet siteen. ⁶Sentähden pitää jalopeuran, joka metsästä tulee, repelemän heidät rikki, ja suden korvesta pitää haaskaaman heitä ja pardin pitää vartioitseman heidän kaupungeitansa, ja kaikki, jotka niistä tulevat ulos, pitää raadeltaman; sillä heidän syntejensä on juuri monta, ja he ovat paatuneet tottelemattomuudessaan. ⁷Kuinka siis minun pitää sinulle oleman armollinen? että lapses hylkäävät minun ja vannovat sen kautta, joka ei Jumala olekaan; ja nyt, että minä olen heitä ravinnut, tekevät he huorin ja kokoontuvat porton huoneeseen joukkoinensa. ⁸Kukin hirtuu lähimmäisensä emäntää, niinkuin hyvin ruokitut joutilaat orhiit. ⁹Eikö minun pitäis heitä senkaltaisista kurittaman, sanoo Herra: ja eikö minun sieluni pitäis kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on? ¹⁰Kukistakaat hänen muurinsa ylösalaisin, ja älkäätkä perätkä hävittätkö, ottakaat pois hänen torninsa; sillä ei ne ole Herran. ¹¹Mutta he ovat petoksella minusta pois luopuneet, sekä Israelin huone että Juudan huone, sanoo Herra. ¹²He kieltävät pois Herran ja sanovat: ei hän se ole, ei meille käy niin pahoin, ei miekka ja nälkä tule meidän päällemme. ¹³Prophetat puhuvat tuuleen: ei heillä ole (Jumalan) sanaa: niin heille itselleen käyköön. ¹⁴Sentähden näin sanoo Herra Jumala Zebaot: että te senkaltaisia puhutte, katso, niin minä teen minun sanani sinun suussas tuleksi, ja tämän kansan puuksi, ja hänen pitää polttaman heidät. ¹⁵Katso, minä annan tulla teidän päällemme, Israelin huone, sanoo Herra; kaukaa yhden kansan, väkevän kansan, joka on ollut ensimmäinen kansa, kansan, jonka kieltä et sinä ymmärrä, etkä taida ymmärtää, mitä he sanovat. ¹⁶Heidän viinensä on avoin hauta; ja he ovat kaikki väkevät. ¹⁷He syövät sinun tulos ja leipäs, jota sinun poikas ja tyttäres syöneet olisivat; he nielevät sinun lampaas ja karjas; he syövät sinun viinapuu ja fikunapuu; ja hävittävät sinun vahvat kaupunkis miekalla, joihin sinä luotat. ¹⁸Ja en minä silloinkaan, sanoo Herra, perätkä hävitä teitä. ¹⁹Ja jos sanotte: miksi Herra meidän Jumalamme tekee meille näitä kaikkia? niin vastaa heitä: niinkuin te olette hyljänneet minun, ja palvelleet vieraita jumalia teidän omassa maassanne, niin teidän pitää myös palveleman vieraita siinä maassa, joka ei teidän olekaan. ²⁰Näitä teidän pitää ilmoittaman Jakobin huoneessa, ja saarnaaman Juudassa, ja sanoman: ²¹Kuulkaat nyt tätä, te hullu kansa, joilla ei taitoa ole, jolla on silmät,

ja ei näe, korvat, ja ei kuule. ²²Ettekö te tahdo peljätä minua, sanoo Herra? ja ettekö te pelkää minun kasvoini edessä? joka panen hiedan meren rajaksi ja jankaikkiseksi määräksi, jota ei hänen pidä käymän ylitse; ja vaikka se pauhais, niin ei se kuitenkaan voi sen ylitse; ja jos hänen aaltonsa paisuvat, niin ei heidän pidä menemän sen ylitse. ²³Mutta tällä kansalla on vilpisteleväinen ja tottelematon sydän; he ovat harhailleet ja menneet pois. ²⁴Ja ei sano koskaan sydämässensä: peljätäkäämme nyt Herraa meidän Jumalaaamme, joka antaa meille aamu- ja ehtoosateen ajalansa, ja varjeele meille joka ajastaika elonajan uskollisesti. ²⁵Mutta teidän pahat tekonne nämä estävät, ja teidän syntinne tämän hyvän teiltä kääntävät pois. ²⁶Sillä minun kansassani löytyy jumalattomia, jotka paulat ja pyydykset asettavat ihmisiä käsittääkensä, niinkuin lintumiehet satimella. ²⁷Ja heidän huoneensa on täynnä petosta, niinkuin häkki lintuja; siitä he tulevatväkeviksi ja rikkaiksi. ²⁸He kiiltävät lihavuudesta; he säkevät pahan asian, ja ei pidä oikeutta: ei he holho orpoa hänen asiassansa, ja ei he auta köyhää oikeuteen. ²⁹Eikö minun pitäisi sitä kostaman, sanoo Herra, ja eikö minun sieluni pitäisi kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on? ³⁰Kuinka julmasti ja kauhiasti eletään maassa? ³¹Prophetat opettavat valhetta, papit ovat herrat virassansa, ja minun kansani tahtoo sitä mielellänsä. Mitä te viimein teette?

6Kootkaat teitäne, te Benjaminin lapset, Jerusalemissa, ja puhaltakaat torveen Tekoassa, ja nostakaat lippu Betkeremissä; sillä pohjasta on pahuus ja suuri viheliäisyys käsissä. ²Minä olen verrannut Zionin tyttären kauniin ja ihanaiseen: ³Mutta paimenet tulevat hänen tykönsä laumoinensa; he panevat majansa hänen ympärillensä, ja kukin kaitsee paikassansa, ⁴(Ja sanoo:) pyhittäkäätkä soita häntä vastaan, nouskaat ja käykäämme puolipäivänä ylös; voi meitä! sillä ehtoo joutuu ja varjo tulee suureksi. ⁵Nouskaat ja astukaamme ylös yöllä, ja hävittäkäämme hänen jalot huoneensa. ⁶Sillä näin sanoo Herra Zebaot: kaatakaat puita, ja tehkäätkä multaseiniä Jerusalemissa vastaan; sillä kaupunki pitää kuritettaman, sen sisällä on sula vääräys. ⁷Niinkuin lähde kuohuttaa vetensä; niin kuohuu myös hänen pahuutensa; vääräys ja hävitys siinä kuullaan, kitu ja vaiva on aina minun edessäni. ⁸Anna sinuas kurittaa, Jerusalem, ettei minun sydämeni kääntyisi pois sinusta, etten minä sinua hävittäisi, niin ettei kenkään asu siinä maassa. ⁹Näin sanoo Herra Zebaot: mitä Israelissa jäänyt on, se pitää myös sulaksi saaliiksi joutuman niinkuin viinapuu; kokota kätes koriin niinkuin viinamarjain poimia. ¹⁰Kenelle siis minä puhun ja todistan, että joku kuulis? Katso, heidän korvansa ovat ympärileikkaamatta eikä taida kuulla; katso, he pitävät Herran sanan pilkkana ja ei kärsi sitä. ¹¹Sentähden olen minä niin täynnä Herran vihaa, etten minä taida lakata vuodattamasta, sekä lasten päälle kaduilla, ja myös nuorukaisten kokouksen päälle yhtä haavaa; sillä sekä mies että vaimo, ijällinen ja ikivan-

ha pitää otettaman kiinni. ¹²Heidän huoneensa pitää tuleman muukalaisten käsiin, heidän peltonsa ja emäntänsä yhtä haavaa; sillä minä ojennan käteni maan asujain ylitse, sanoo Herra. ¹³Sillä he kaikki ahnehtivat, sekä pienet että suuret; prophetat ja papit opettavat väärin, ¹⁴Ja lohduttavat kansaani hänen viheliäisyydessänsä, sitä halpana pitämään, ja sanovat: rauha, rauha; ja ei rauhaa olekaan. ¹⁵Sentähden pitää heidän häpiään tuleman, että he kauhistuksen tekevät; ja vaikka he tahtovat olla häpäisemättä, eikä taida hävetä, kuitenkin pitää heidän jokaisen lankeeman toinen toisensa päälle; ja koska minä heitä kuritan, silloin pitää heidän lankeeman, sanoo Herra. ¹⁶Näin sanoo Herra: seisokaat teillä, katsokaat ja kysykää entisiä teitä, kuka oikia tie on, sitä te vaeltakaat, niin te löydätte levon teidän sieluillenne. Mutta he sanovat: emme vaella. ¹⁷Ja minä olen pannut teille vartiat: ottakaat vaari torven äänestä; mutta he sanovat: emme ota vaaria. ¹⁸Sentähden, te pakanat, kuulkaat, ja ota vaari, sinä kokous, niistä mikä heidän seassansa tapahtuu. ¹⁹Maa, kuule sinä; katso, minä annan tulla kovan onnen tälle kansalle, heidän ansaitun palkkansa, ettei he pidä lukua minun sanastani, mutta hylkäävät minun lakini. ²⁰Mitä minä lukua pidän pyhästä savusta, joka rikkaasta Arabiasta tulee, eli hyvästä kanelista, joka kaukaiselta maalta tulee? Teidän polttouhrinne ei ole minulle otollinen eikä teidän uhrinne kelpaa minulle. ²¹Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä annan tälle kansalle lankeemuksen: siihen pitää sekä isät että lapset kaikki itsensä loukkaaman, ja kylän miehet pitää hukuttaman toinen toisensa kanssa. ²²Näin sanoo Herra: katso, kansa on tuleva pohjoisesta maakunnasta, ja suuri kansa on nouseva maan vieristä. ²³Jolla on joutset ja kilvet, hän on julma ja armotoin; heidän äänensä pauhaa niinkuin meri; he ajavat hevosilla, he ovat niinkuin varustettu sotaväki sinua vastaan, sinä tytär Zion. ²⁴Me olemme kuulleet heistä sanoman, ja meidän kätemme ovat nääntyneet; tuska ja ahdistus on meidät käsittänyt niinkuin lapsensynnyttäjän. ²⁵Älkään kenkään lähtekö pellolle, ja älköön kenkään tielle menkö; sillä joka paikassa on rauhattomuus vihollisen miekan tähden. ²⁶O sinä, minun kansani tytär, pue säkki ylles ja aseta itses tuhkaan, sure niinkuin ainoaa poikaa suurella murheella; sillä hävittäjä tulee äkisti meidän päällemme. ²⁷Minä olen pannut sinun vartian torniksi ja linnaksi minun kansassani, tietämään ja koettelemaan heidän teitänsä. ²⁸He ovat kaikki peräti pois luopuneet, vaeltain petollisesti; he ovat kaikki turmeltu vaski ja rauta. ²⁹Palkeet ovat tulella poltetut, lyijy raukkee pois, sulaaminen on hukassa; sillä ei paha ole eroitettu. ³⁰Sentähden he myös kutsutaan hyljätiksi hopiaksi, sillä Herra on heidät hyljännyt.

7 Tämä on sana tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen: ²Seiso Herran huoneen portissa, saarnaa siellä tämä sana ja sano: kuulkaat Herran sanaa, kaikki Juuda, jotka käyttesille näistä porteista rukoilemaan Herraa. ³Näin sanoo

Herra Zebaot, Israelin Jumala: parantakaat elämäenne ja menonne, ja minä tahdon antaa teidän asua tässä paikassa. ⁴Älkää luottako valheeseen, sanoen: tässä on Herran templi, tässä on Herran templi, tässä on Herran tempelli. ⁵Mutta parantakaat todella elämäenne ja menonne, ja tehkää jalo oikeus yhden ja toisen välillä. ⁶Muukalaisille, orvoille ja leskille älkää tehkö väkivaltaa, älkää myös vuodattako viatointa verta tässä paikassa, ja älkää muita jumalia seuratko itsellenne vahingoksi; ⁷Niin minä tahdon antaa teidän asua tässä paikassa aina ja ijankaikkisesti, tässä maassa, jonka minä annoin teidän isillenne. ⁸Mutta te luotatte valheeseen, joka ei mitään auta. ⁹Ja te olette vielä sittenkin varkaat, murhamiehet, huorintekiät, valapattoiset ja suitsutatte Baalille, ja noudatatte vieraita jumalia, joita ette tunne. ¹⁰Te tulette myös ja seisotte minun edessäni tässä huoneessa, joka minun nimelläni kutsutaan, ja sanotte: ei meidän mitään hätää ole, vaikka me teemme nämät kauhistukset. ¹¹Pidättekö te siis tämän huoneen, joka minun nimelläni nimitetty on, ryövärien luolana? Katso, kyllä minä sen näen, sanoo Herra. ¹²Mutta menkää nyt minun paikkaani, joka on Silossa, jossa minun nimeni ennen asunut on, ja katsokaat, mitä minä siellä tehnyt olen kansani Israelin pahuuden tähden. ¹³Että te nyt kaikkia näitä töitä teette, sanoo Herra, ja minä olen varhain nousut ja puhunut teille, ja ette tahdo kuulla, minä huudan, ja ette tahdo vastata; ¹⁴Niin minä myös tahdon tehdä tämän huoneen kanssa, joka minun nimelläni nimitetty on, johon te luotatte, ja sen paikan kanssa, jonka minä teille ja teidän isillenne annoin, niinkuin minä tein Silon kanssa, ¹⁵Ja heidän teitä pois minun kasvoini edestä, niinkuin minä heitin pois kaikki teidän veljennekin, kaiken Ephraimin siemenen. ¹⁶Ja ei sinun pidä rukoileman tämän kansan edestä, eikä myös yhtäkään valitusta eli rukousta tuoman edes, eli sinuas minun eteeni heidän tähtensä vaivaaman; sillä en minä tahdo sinua kuulla. ¹⁷Etkös näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja kujilla Jerusalemissa? ¹⁸Lapset kantavat puita, ja isät tekevät valkiaa, ja vaimot tekevät taikinaa uhrataksensa leipiä taivaan kuningattarelle, ja antaaksensa juomauhria vieraille jumalille, että he minua vihoittaisivat. ¹⁹Mutta ei he minulle tee sillä mielikarvautta, sanoo Herra, vaan itsellensä, ja heidän pitää häpiään tuleman. ²⁰Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minun vihani ja minun julmuuteni on vuodatettu tähän paikkaan, sekä ihmisiin että karjaan, puihin metsässä ja maan hedelmään, joka pitää palaman, niin ettei yksikään sitä sammuttaa taida. ²¹Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: kootkaat teidän polttouhrinne ja muut uhrinne ja syökää lihaa. ²²Sillä sinä päivänä, jona minä teidän isänne johdatin Egyptin maalta, en minä sanonut enkä käskyä antanut heille polttouhrista, enkä muusta uhrista; ²³Vaan minä käskin heille ja sanoin: kuulkaat minun sanaani, niin minä tahdon olla teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani; ja vaeltakaat kaikilla niillä teillä, joita minä käsken, että teille kävis hyvin. ²⁴Mutta ei he tahto-

neet kuulla eikä korviansa kallistaa, vaan vaelsivat omassa neuvossansa ja pahan sydämensä halussa, ja kävivät takaperin ja ei edespäin. ²⁵Ja siitä päivästä, kun teidän isänne läksivät Egyptin maalta, niin tähän päivään asti, olen minä lähettänyt joka päivä teille kaikki minun palveliani, prophetat, minä nousin varhain ja lähetin. ²⁶Mutta ei he tahtoneet kuulla eikä korviansa kallistaa; vaan olivat niskurit, ja tekivät pahemmin kuin heidän isänsä. ²⁷Ja jos sinä kaikki nämät sanot heille, niin ei he sittekään kuule sinua; ja jos sinä huudat, niin ei he sittekään sinua vastaa. ²⁸Sentähden sano heille: tämä on se kansa, joka ei Herran Jumalansa ääntä kuule, eikä tahdo kuritusta vastaan ottaa; totuus on peräti pois ja on temmattu heidän suustansa. ²⁹Leikkaa hiukses ja heitä pois tyköös, ja surkuttele sinuas valittain korkeuksissa; sillä Herra on hyljännyt ja ajanut tämän sukukunnan pois, jolta hän on vihoitettu. ³⁰Sillä Juudan lapset tekevät pahaa minun silmäini edessä, sanoo Herra; he panevat siihen huoneesen kauhistuksen, joka minun nimelläni nimitetty on, saastuttaaksensa sitä. ³¹Ja he rakentavat Tophetin alttarin Hinnomin lasten laaksossa, polttaaksensa poikiensa ja tyttäriänsä tulella; jota en minä käsenyt enkä ajatellut ole. ³²Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, ettei se pidä kutsuttaman Tophetiksi ja Hinnomin lasten laaksoksi, vaan Murhalaaksoksi; ja Tophetissa pitää haudattaman ruumiita, ettei enään ole siaa. ³³Ja tämän kansan ruumiit pitää taivaan lintuin ja maan eläinten ruaksi tuleman, ja ei yksikään pidä heitä siitä ajaman pois. ³⁴Ja minä otan pois Juudan kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta ilon ja riemun äänen, yljän ja morsiamen äänen; sillä maan pitää kylmille tuleman.

8 Siihen aikaan, sanoo Herra, pitää Juudan kuningasten luut, ja hänen päämiestensä luut, pappein luut, ja prophetain luut, ja Jerusalemissa asuvaisten luut, heitettämän ulos heidän haudoistansa. ²Ja ne pitää hajoitettaman aurinon, kuun ja kaiken taivaan sotajoukon alle, joita he rakastaneet, palvelleet, seuranneet, etsineet ja rukoilleet ovat; ei he pidä enään koottaman eikä haudattaman, vaan pitää oleman lokana maassa. ³Ja kaikki jääneet tästä pahasta kansasta, missä ikänä paikassa he ovat, johon minä heitä ajanut olen, pitää paremmin tahtoman olla kuolleina kuin elävinä, sanoo Herra Zebaot. ⁴Ja sinun pitää heille sanoman: näin sanoo Herra: kussa on joku, jos hän lankee, joka ei jälleen mielellänsä nouse? kussa on joku, joka käy eksyksissä, eikä hän mielellänsä jälleen oikialle tielle tule? ⁵Miksi siis tämä Jerusalemin kansa tahtoo käydä eksyksissä palajamatta? ja riippuvat niin kovin valheessa, ettei he millään tavalla anna kääntää itseänsä pois? ⁶Minä havaitsen ja kuulen, ettei he oikein opeta; ei ole yhtään, joka katu pahuuttansa ja sanoo: mitä minä tein? He juoksevat kaikki juoksuansa niinkuin ankara hevonen sodassa. ⁷Haikara taivaan alla tietää aikansa, mettinen, kurki ja pääskynen huomaitsevat aikansa, kuin heidän pitää tuleman jälleen; vaan minun kansani ei tiedä Herran oikeutta. ⁸Kuinka te siis

taidatte sanoa: me olemme viisaat, ja meillä on Herran laki? Katso, se on totisesti kuitenkin valhe, mitä kirjanoppi-neet kirjoittavat. ⁹Sentähden pitää senkaltaiset opettajat häväistämän, peljätettämän ja otettaman kiinni: katso, he ovat hyljänneet Herran sanan, mitä viisautta pitäis heillä oleman? ¹⁰Sentähden annan minä heidän emäntänsä muukalaisille ja heidän peltonsa niille, jotka heitä karkoittavat; sillä he ovat kaikki ahneudelta voitettut, pienimmästä niin suurimpaan, papit ja prophetat opettavat kaikki valhetta. ¹¹Ja rohkaisevat minun kansani tyttärtä onnettomuudessansa, sitä turhana pitämään, ja sanovat: rauha, rauha, ja rauhaa ei olekaan. ¹²Sentähden pitää heidän häpiään tuleman, että he kauhistuksen tekevät; ja vaikka he tahtovat ilman häväistystä olla, eikä taida hävetä, kuitenkin pitää heidän lankeeman toinen toisensa päälle, ja kuin minä heitä kuritan, silloin pitää heidän lankeeman, sanoo Herra. ¹³Minä tahdon heitä niin poimia, sanoo Herra, ettei yhtäkään viinimarjaa pidä viinapuussa oleman, eikä yhtäkään fiikunapuussa, lehdet pitää variseman; ja se, minkä minä heille antanut olen, pitää heiltä otettaman pois. ¹⁴Miksi me niin alallamme istumme? Kootkaat teitä, käykäämme vahvoin kaupunkiin ja odottakaamme niissä apua: sillä Herra meidän Jumalamme on meidän käsenyt odottaa, ja juottanut meitä katkeralla siemenellä, että me niin teimme Herraa vastaan syntiä. ¹⁵Odota rauhaa ja terveyden aikaa, ehkei mitään hyvää ole käsissä, ja että te parannettaisiin, ehkei muuta ole kuin hämmästys. ¹⁶Jo nyt kuuluu hamasta Danista hevosten hirnuminen, ja heidän orhiinsa korskuvat, niin että kaikki maa järisee. He tulevat ja syövät maan, ja kaikki mitä siinä on, kaupungin ja sen asuvaiset. ¹⁷Sillä katso, minä lähetän kärmeet ja basiliskit teidän sekaanne, joita ei auta lumoomaan; vaan niiden pitää teitä pistämän, sanoo Herra. ¹⁸Minun virvoitukseni on murheella sekoitettu, ja minun sydämeni on nääntynyt. ¹⁹Katso, minun kansani tyttären pitää vieraalta maalta huutaman: eikö Herra tahdo enään olla Zionissa? eli eikö hänellä enään ole kuningasta? Miksi he vihoittivat minun kuvillansa ja turhalla vieraan jumalan palveluksella? ²⁰Elonaika on mennyt edes, suvi on loppunut, ja ei meille ei ole apua tullut. ²¹Minä suren suuresti, että minun kansani tytär, niin turmeltu on; minä surkuttelen ja olen hämmästyksissä. ²²Eikö Gileadissa ole voidetta, eli eikö siellä ole parantajaa? miksi ei minun kansani tytär ole terveeksi tehty?

9 Jospa minun päässäni olis kyllä vettä, ja minun silmäni olis kyynelten lähde, että minä voisin itkeä päivää ja yötä lyötyjä minun kansastani. ²Jospa minulla olis matkamiesten maja korvessa, niin minä jättäisin minun kansani ja menisin pois heidän tyköänsä; sillä he ovat kaikki huorintekiät ja paha joukko. ³He ampuvat kielellänsä niinkuin joutsellansa valhetta ja ei totuutta; vaeltavat väkivalalla maassa ja menevät yhdestä pahuudesta niin toiseen, ei totellen minua, sanoo Herra. ⁴Jokainen karttakoon lä-

himmäistänsä, ja älköön uskoko veljeänsäkään; sillä veli sortaa ja painaa alas veljensä, ja ystävä pettää ystävänsä. ⁵Ystävä pilkkaa ystävänsä, ja ei puhu totuutta; he totuttavat kielensä puhumaan valhetta, ja ahkeroitsevat pahaa tehdä. ⁶Sinä asut petoksen keskellä, ja ei he taida minua tuta petoksen tähden, sanoo Herra. ⁷Sentähden sanoo Herra Zebaot näin: katso, minä sulaan heitä; ja koettelen heitä; sillä mitä minä muuta teen minun kansani tyttären tähden? ⁸Heidän petolliset kielensä ovat murhanuolet; suullansa he puhuvat lähimmäisensä kanssa ystävällisesti, vaan sydämässensä he väijyvät häntä. ⁹Eikö minun sentähden pitäisi rankaiseman heitä, sanoo Herra? ja eikö minun sieluni pitäisi kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on? ¹⁰Minä itken ja surkuttelen vuorilla, ja valitan korvessa lautumilla; sillä he ovat peräti hajoitetut, niin ettei siitä enään kenkään vaella, ei myös siellä kuulu karjan ääntä; taivaan linnut ja kaikki karja ovat jo lentäneet ja menneet pois. ¹¹Ja minä teen Jerusalemin kiviraunioksi, ja lohikärmeiden pesäksi; ja minä hävitän Juudan kaupungit, niin ettei niissä yhtäkään pidä asuman. ¹²Joka viisas olis, hän ajattelis sitä, ja ilmoittais, mitä Herran suu hänelle sanoo. Minkätähden siis maa niin hukutetuksi ja hävitetyksi tulee, että se on niinkuin erämaa, josta ei yksikään vaella? ¹³Ja Herra sanoi: sentähden, että he hylkäävät minun lakini, jonka minä heille annoin, ja ei tottele minun ääntäni eikä elä sen jälkeen, ¹⁴Vaan seuraavat oman sydämensä tahtoa ja Baalia, niinkuin heidän isänsä heitä opettaneet ovat. ¹⁵Sentähden näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä syötän tämän kansan koiruoholla, ja annan heidän sappea juoda. ¹⁶Minä hajoitan heidät pakanain sekaan, joita ei he eikä heidän isänsä tunne, ja lähetän miekan heidän peräänsä, siihenasti että minä heidät kaikki lopetan. ¹⁷Näin sanoo Herra Zebaot: tutkikaat tätä; toimittakaat teillen itkeväisiä vaimoja, että he tulisivat; ja lähettäkäänt niiden perään, jotka taitavat ovat, että he tulisivat, ¹⁸Ja kiiruhtaisivat meitä valittamaan, että meidän silmämme kyyneleitä vuodattaisivat, ja meidän silmäripsemme vettä tiukkuisivat, ¹⁹Että valitus kuuluis Zionissa (näin:) voi kuinka me olemme näin hävitetyt! me olemme peräti häväistyt, sillä meidän täytyy maalta paeta, että meidän asuinsiamme ovat kukistetut. ²⁰Kuulkaa siis, te vaimot, Herran sanaa, ja käsittäkäänt korviinne hänen suunsa puhe; antakaat teidän tyttärenne itkeä, ja opetakaan toinen toistansa valittamaan, (näin:) ²¹Kuolema on tullut meidän akkunoistamme sisälle ja meidän huoneisiimme langennut, lapsia kaduilla tappamaan ja nuoruuskaisia kujilla. ²²Näin sanoo Herra: sano: ihmisten ruumiit pitää, niinkuin loka maan päällä, kaatumana, ja niinkuin jalalliset jäävät elomiehen perään, jossa ei ole ylösottajaa. ²³Näin sanoo Herra: älkään viisas kerskatko viisaudestansa, älkään väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älkään myös rikas kerskatko rikkaudestansa; ²⁴Vaan joka tahtoo kerskata, niin kerskatkaan siitä, että hän tietää ja tuntee minun, että minä olen Herra, joka teen laupiuden, oikeuden

ja vanhurskauden maan päällä; sillä se minulle kelpaa, sanoo Herra. ²⁵Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä rankaisen kaikki ympärileikatut ympärileikkaamattomain kanssa: ²⁶Egyptin, Juudan, Edomin, Ammonin lapset, ja Moabin ja kaikki, jotka maan ääriässä korvessa asuvat; sillä kaikilla pakanoilla on ympärileikkaamaton esinahka, mutta koko Israelin huoneella on ympärileikkaamaton sydän.

10 Kuulkaat, mitä Herra teille sanoo, te Israelin huone. ²Näitä sanoo Herra: ei teidän pidä oppiman pakanain tapaa, eikä teidän pidä taivaan merkkejä pelkäämän; sillä pakanat niitä pelkäävät. ³Sillä pakanain asetukset ei ole muu kuin turhuus; sillä he hakkaavat puun metsästä, ja työmies valmistaa sen kirveellä. ⁴Ja kaunistaa sen hopiolla ja kullalla, ja kiinnittää sen nauloilla ja vasaralla, ettei se järky. ⁵Ne ovat tehdyt niinkuin vahvat palmupuut, vaan ei he taida puhua; ja heitä täytyy myös kantaa, sillä ei he taida käydä; sentähden ei teidän pidä niitä pelkäämän, sillä ei ne taida pahaa eikä hyvää tehdä. ⁶Mutta Herra, ei yksikään ole sinun vertaises; sinä olet suuri, ja sinun nimes on suuri; jonka sinä töillä taidat osoittaa. ⁷Kenenkä ei pitäisi sinua pelkäämän, sinä pakanain kuningas? Sinua pitää kuultaman; sillä ei kaikkein pakanain viisasten seassa eikä yhdessäkään valtakunnassa ole sinun vertaistas. ⁸He ovat kaikki tyhmät ja taitamattomat; sillä puu osoittaa turhuuden. ⁹Taottu hopia tuodaan Tarsiksesta ja kulta Uphasta, valmistettu työmiehiltä ja hopiasepiltä; he puetaan sini-sillä villoilla ja purpuralla, jotka kaikki ovat taitavain työt. ¹⁰Mutta Herra on totinen Jumala, elävä Jumala ja ijan-kaikkinen kuningas; hänen vihansa edessä vapisee maa, ja pakanat ei taida kärsiä hänen uhkaustansa. ¹¹Niin sano-kaat siis heille näin: jumalat, jotka ei taivasta eikä maata tehneet ole, kadotkaan maasta ja taivaan alta. ¹²Mutta hän on tehnyt maan voimallansa, ja vahvistanut maan piirin viisaudellansa, on myös levittänyt taivaan ymmärryksellensä. ¹³Koska hän jylistää, silloin on paljo vettä taivaan alla, ja vetää ylös udun maan ääristä; hän tekee pitkäisen leimauksen sateen kanssa, ja antaa tuulen tulla kammioistansa. ¹⁴Kaikki ihmiset ovat tyhmät taidossansa, ja kaikki hopiasepat ovat häpiässä kuvinensa; sillä heidän kuvansa ovat petos, ja ei niissä ole henkeä. ¹⁵Se on kaikki turha ja petollinen työ; heidän pitää hukkuman, kuin heitä etsiskellään. ¹⁶Mutta Jakobin osa ei ole senkaltainen; vaan hän on se, joka kaikki luonut on, ja Israel on hänen perintönsä vitsa: Herra Zebaot on hänen nimensä. ¹⁷Ota sinun kauppas pois maasta, joka asut vahvassa kaupungissa. ¹⁸Sillä näin sanoo Herra: katso, minä heidän lingolla pois maan asuvaiset tällä erällä, ja vaivaan niin heitä, että heidän pitää sen tunteman. ¹⁹Voi minun murheeni ja sydämeni suru! vaan minä luulen, että se on minun vaivani, jonka minun pitää kärsimän. ²⁰Minun majani on hajoitettu, ja kaikki minun nuorani ovat katkenneet; minun lapseni ovat pois menneet minun tyköäni, eikä yhtään enään ole, eikä ole, joka rakentaa minun majani jälleen, ja ei kenkään pa-

ne ylös minun telттаani. ²¹Sillä paimenet ovat tyhmäksi tulleet, eikä kysy Herraa; sentähden ei he ymmärrä, vaan kaikki heidän laumansa on hajoitettu. ²²Katso, sanoma tulee ja suuri vavistus pohjan maalta, saattamaan Juudan kaupungit kylmille ja lohikärmeiden asuinsiaksi. ²³Minä tiedän, Herra, ettei ihmisen tie ole hänen voimassansa, eikä yhdenkään miehen vallassa kuinka hän vaeltais ja käymisensä ojentais. ²⁴Kurita Herra minua, mutta kuitenkin kohtuudella, ja ei sinun julmuudessa, ettes minua peräti hukuttaisi. ²⁵Mutta vuodata vihas pakanain päälle, jotka ei sinua tunne, ja niiden sukuin päälle, jotka ei sinun nimeäs avuksi huuda; sillä he ovat syöneet ja nielleet Jakobin, he ovat tehneet hänen kanssansa lopun, ja hänen asuinsiansa hävittäneet.

11Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen: ²Kulkaat näitä liiton sanoja, sanoaksemme niitä Juudalaisille ja Jerusalemin asuivaisille. ³Ja sano heille: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: kirottu olkoon se, joka ei tottele näitä liiton sanoja, ⁴Jotka minä sinä päivänä teidän isillenne käskin, jona minä johdatin heitä Egyptin maalta, rautapätsistä, ja sanoin: kuulkaat minun ääntäni, ja tehkääät niinkuin minä teidän käskenynt olen, niin teidän pitää minun kansani oleman, ja minä olen teidän Jumalanne; ⁵Että minä vahvistaisin sen valan, jonka minä teidän isillenne vannonut olen, antaakseni heille maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, niinkuin se tänäpäpä on. Minä vastasin ja sanoin: Amen, Herra! ⁶Ja Herra sanoi minulle: saarnaa kaikki nämät sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, ja sano: kuulkaat näitä liiton sanoja, ja tehkääät niiden jälkeen. ⁷Sillä minä olen kaikella ahkeruudella todistanut teidän isillenne siitä päivästä, jona minä heitä johdatin Egyptin maalta, niin tähän päivään asti, minä nousin varhain, todistin ja sanoin: kuulkaat minun ääntäni. ⁸Mutta ei he kuulleet, eikä kallistaneet korviansa, vaan kukin meni oman pahan sydämensä tahdon jälkeen; sentähden annan minä myös kaikki nämät liiton sanat tulla heidän päällensä, jonka minä käskin pitää, ja ei he sitä tehneet. ⁹Herra sanoi minulle: minä kyllä tiedän, kuinka Juudan miehet ja Jerusalemin asuivaiset sitovat itsensä yhteen. ¹⁰He kääntävät itsensä entisten isäinsä synteihin, jotka ei minun sanojani kuulleet, mutta seurasivat muita jumalia, ja palvelivat niitä; Israelin ja Juudan huone ovat myös rikkoneet joka paikassa minun liittoni, jonka minä heidän isäinsä kanssa tehnyt olen. ¹¹Sentähden näin sanoo Herra; katso, minä saatan onnettomuuden heidän päällensä, jota ei heidän pidä saaman välttää; ja kuin he minua huutavat, niin en minä kuule heitä. ¹²Anna siis silloin Juudan kaupungit ja Jerusalemin asuivaiset mennä ja huutaa niitä jumalia, joille he suitsuttaneet ovat; vaan ei he taida heitä auttaa heidän hätänsä aikana. ¹³Sillä niin monta kuin sinulla, Juuda, kaupunkia on, niin monta sinulla jumalaakin on; ja niin monta kuin katua on Jerusalemissa, niin monta häpiällistä alttaria olette te rakentaneet,

suisuttaaksenne Baalille. ¹⁴Älä siis rukoile tämän kansan edestä, älä myös huuda eli rukoile tämän kansan tähden; sillä en minä kuule heitä, kuin he minua huutavat hädäsänsä. ¹⁵Mitä on minun ystävälläni toimittamista minun huoneessani? He tekevät kaikkinaista koiruutta, ja luulevat pyhän lihan sen heiltänsä pois ottavan; ja koska sinä pahoin teet, niin sinä iloitset siitä. ¹⁶Herra kutsui sinun nimes viheriäiseksi, kauniiksi, hedelmälliseksi öljypuuksi; mutta nyt on hän suurella murhan äänellä sytyttänyt tulen ympärille, niin että sen oksat pitää hävitetyksi tuleman. ¹⁷Sillä Herra Zebaot, joka sinun on istuttanut, uhkasi sinulle pahaa, Israelin huoneen ja Juudan huoneen pahuuden tähden, jota he tekevät, ja vihoittavat minun suitsuttaissansa Baalille. ¹⁸Herra on minulle sen ilmoittanut, niin että minä sen tiedän; silloin sinä osoitit minulle mitä he aikoivat. ¹⁹Ja minä olen niinkuin karitsa ja niinkuin härkä, joka viedään teurastettaa, ja en minä tietänyt, että he olivat pitäneet neuvoa minua vastaan, (ja sanoneet:) turmelkaamme puu hedelminensä, ja temmatkaamme häntä ylös juurinensa elävään maasta, ettei hänen nimeänsä ikänä enää muistettaisi. ²⁰Mutta sinä Herra Zebaot, sinä oikia tuomari, sinä joka tutkistelet munaskuut ja sydämen, anna minun nähdä sinun koston heidän päällensä; sillä minä olen asiani antanut sinun haltuus. ²¹Sentähden sanoo Herra näin Anatotin miehiä vastaan, jotka sinun henkeäs väijyvät ja sanovat: älä ennusta meille Herran nimeen, jolles muutoin tahdo kuolla meidän käsissämme. ²²Sentähden näin sanoo Herra Zebaot: katso, minä etsin heitä kostolla, nuoret miehet pitää heistä miekalla tapettaman, heidän poikansa ja tyttärensä pitää nälässä kuoleman, ²³Niin ettei heistä pidä mitään jäämän; sillä minä saatan Anatotin miehille onnettomuuden sinä vuonna, kuin heitä kostolla pitää etsittämän.

12Herra, jos minä vielä kävisin sinun kanssas oikeudelle, niin sinä kuitenkin löydetään hurskaaksi; kuitenkin puhun minä sinun kanssas oikeudesta. Miksi käy jumalattomille niin hyvin, ja suurilla ylönannetuilla on kaikkinaista kyllä? ²Sinä istutat heitä juurtumaan, kasvamaan ja kantamaan hedelmän; sinä olet läsnä heidän suussansa, vaan kaukana heidän sydämestänsä. ³Mutta minun sinä, Herra, tunnet, näet minun ja tutkistelet sydämeni sinun edessä; tempaa heitä niinkuin lampaita teuraaksi tehtää, ja pyhitä heitä tappamisen päiväksi. ⁴Kuinka kauvan siis pitää maan niin surkiasti oleman, ja ruohon kaikissa paikoissa kedolla kuivuman? asuvaisten pahuuden tähden, että sekä eläimet että linnut katoovat; sillä he sanovat: hän kyllä vähän tietää, kuinka meille tästälähin käy. ⁵Jos ne, jotka jalkaisin käyvät, väsyttävät teidät, kuinka siis silloin käy, kuin sinun täytyy hevosmiesten kanssa juosta? Ja jos sinä etsit niissä maakunnissa suruttomuutta, joissa rauha on, mitä sinulle on tapahtuva sen ylpiän Jordanin tykönä? ⁶Sillä sinun veljes ja isäs huone ovat myös sinua vastaan petolliset ja pitittävät sinua täydellä kurkulla; sentähden älä

usko heitä, jos he vielä ystävällisesti sinun kanssa puhuvat. ⁷Minun täytyy antaa minun huoneeni ylös, ja paeta minun perintöäni, ja antaa minun rakkaan sieluni vihollisten käsiin. ⁸Minun perintöni on tullut minulle niinkuin jalopeura metsässä, ja räyskyy minua vastaan, sentähden vihaan minä häntä. ⁹Minun perintöni on niinkuin kirjava lintu, jonka ympärille linnut heitäsä kokoovat; nouskaat ja kootkaat teitänne kaikki eläimet kedolla, tulkaat ja syökää. ¹⁰Monet paimenet ovat hävittäneet minun viinämäkeni, ja sotkuneet minun sarkani; he ovat tehneet minun kauniin sarkani korveksi ja autioksi. ¹¹(Minä näen jo kaiketi) kuinka surkiasti hän on hävitetty, että koko maa on kylmillä; mutta ei yksikään sitä pannut sydämeensä. ¹²Sillä hävittäjät tulevat kaikille kukkuloille korvessa, ja Herran miekka kuluttaa yhdestä maan äärestä niin toiseen, ja ei yhdelläkään lihalla pidä rauhaa oleman. ¹³He kylvävät nisuja, mutta heidän pitää ohdakkeita niittämän, he tekevät itsellensä paljon vaivaa, mutta ei heidän pidä sitä nautitsemian, eikä iloitseman vuoden tulostansa, Herran julman vihan tähden. ¹⁴Näin sanoo Herra kaikkia minun pahoja kyläni miehiä vastaan, jotka tarttuvat minun perintöni, jonka minä kansalleni Israelille jakanut olen: katso, minä revin heitä ylös heidän maastansa, ja otan ulos Juudan huoneen juuri heidän keskeltänsä. ¹⁵Ja pitää tapahtuman, että kuin minä olen heidän ottanut ulos, armahdan minä jälleen heitä, ja annan kullekin oman perintönsä ja maansa jälleen. ¹⁶Ja se on tapahtuva, jos he minun kansastani kaikei oppivat vannomaan minun nimeni kautta (niin totta kuin Herra elää), niinkuin he ennen minun kansani opettivat vannomaan Baalin kautta: niin pitää heitä myös rakennettaman minun kansani seassa. ¹⁷Mutta jollei he kuule, niin minä totisesti revin ylös sen kansan, ja surmaan sen, sanoo Herra.

13Näin sanoo Herra minulle: mene ja osta itselles liinainen vyö, ja vyötä sillä kupees, ja älä sitä kasta. ²Ja minä ostin vyön Herran käskyn jälkeen, ja sidoin sen ympäri minun kupeitani. ³Niin tapahtui Herran sana toisen kerran minulle ja sanoi: ⁴Ota vyö, jonka ostanut ja ympäri kupeitas sitonut olet; nouse ja mene Phratiin ja kätke se kiviraunioon. ⁵Minä menin ja kätkin sen Phratin tykö, niinkuin Herra minulle käsenyt oli. ⁶Mutta pitkän ajan perästä tapahtui, että Herra sanoi minulle: nouse ja mene Phratiin, ja ota se vyö jälleen, jonka minä käskin sinun sinne kätkeä. ⁷Minä menin Phratiin, ja kaivoin sen ylös, ja otin vyön siitä paikasta, johon minä pannut olin; ja katso, vyö oli mädäntynyt, niin ettei se mitään enään kelvannut. ⁸Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi: ⁹Näin sanoo Herra: niin minä myös hävitän Juudan ja Jerusalemin suuren ylpeyden; ¹⁰Sen pahan kansan, joka ei minun sanaani kuulla tahdo, mutta menee sydämensä tahdon jälkeen, ja seuraa muita jumalia, palvellaksensa ja kumartaaksensa niitä: hänen pitää tuleman niinkuin tämä vyö, joka ei enään kelpaa. ¹¹Sillä niinkuin mies sitoo

vyön ympäri kupeitansa, niin ikänä olen minä, sanoo Herra, minun ympärilläni vyöttänyt koko Israelin huoneen ja koko Juudan huoneen olemaan minulleni kansaksi, nimeksi, ylistykseksi ja kunniaksi; mutta ei he tahtoneet kuulla. ¹²Niin sano nyt heille tämä sana: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: kaikki leilit pitää viinalla täytettämän. Niin pitää heidän sanoman sinulle: kuka ei sitä meistä hyvin tiedä, että kaikki leilit pitää viinalla täytettämän? ¹³Niin sano heille: näin sanoo Herra: katso, minä täytän kaikki ne, jotka tässä maassa asuvat, kuninkaat, jotka Davidin istuimella istuvat, ja papit ja prophetat, ja kaikki Jerusalemin asuvaiset, niin että he juopuvat. ¹⁴Ja hajoitin heitä toiset toisistansa, isät lapsinensa, sanoo Herra, en minä armahda eli säästä, enkä ole laupias heidän kadotuksessansa. ¹⁵Niin kuulkaat nyt ja ottakaat vaari ja älkää paisuko; sillä Herra on sen sanonut. ¹⁶Antakaat Herralle teidän Jumalallenne kunnia, ennenkuin hän antaa pimeyden tulla, ja ennenkuin teidän jalkanne loukkaantuu pimiöihin vuoriin, niin että te odotatte valkeutta, ja hänen pitää sen tekemän kuoleman varjoksi ja pimeydeksi. ¹⁷Mutta jollette näitä kuule, niin on kuitenkin minun sieluni salaisesti itkevä senkaltaista ylpeyttä; minun silmäni on katkerasti ja yltäkyllin vuodatava kyyneleitä, että Herran lauma vangiksi tulee. ¹⁸Sano kuninkaalle ja kuningattarelle: nöyryyttäkää teitänne ja istukaat maahan; sillä kunnian kruunu on teidän päästänne pudonnut. ¹⁹Kaupungit etelänpuolella ovat suljetut, ja ei ole yhtään, joka heitä avaa; koko Juuda on viety pois, se on peräti viety pois. ²⁰Nostakaat silmänne ja katsokaat, kuinka he pohjoisesta tulevat; kussa lauma nyt on, joka sinun haltuus annettu oli, sinun jalo laumas? ²¹Mitäs tahdot sanoa, kuin hän näin on kostolla etsivä sinua? sillä sinä olet niin totuttanut heidät sinuas vastaan, että he ruhtinaat ja päämiehet olla tahtovat; mitämaks, sinulle pitää tuska tuleman, niinkuin vaimolle lapsen synnyttämässä. ²²Ja jos sinä sydämessäs sanoa tahtoisit: minkätähden minulle nämät tapahtuvat? Sinun moninaisen pahuutes tähden on sinun saumas ratkenneet, ja sääres väkisin paljastetut. ²³Taitaako musta kansa muuttaa nahkansa eli pardi pilkkunsa? niin te myös taidatte tehdä jotain hyvää, että te pahaan tottuneet olette. ²⁴Sentähden hajoitin minä heidät niinkuin akanat, jotka tuuli korpeen lennättää. ²⁵Se pitää oleman sinun palkkas ja osas, jonka minä sinulle jakanut olen, sanoo Herra, että sinun unhotit ja luotit itses valheisiin. ²⁶Sentähden kirvotan minä myös paljon sinun saumastas, että sinun häpys nähtämän pitää. ²⁷Sillä minä olen nähnyt sinun huoruutes, sinun haureutes, sinun häpeemättömän salavuoteutes ja sinun kauhiutes, sekä kukkuloilla että kedoilla. Voi sinuas Jerusalem! koskas siis joskus tahdot puhdistaa itses?

14Tämä on se sana, jonka Herra sanoi Jeremialle, kalliista ajasta: ²Juuda murehtii, ja hänen porttinsa ovat hyljättyt, maassa ollaan surullisesti, ja Jerusalemissa on valitus. ³Ylimmäiset lähettävät alamaisensa veden perään,

mutta kuin he tulevat kaivolle, niin ei he löydä vettä, ja kantavat niin astiansa kotia tyhjänä jälleen; he käyvät surullisina ja häpeevät, ja peittävät päänsä, ⁴Että maa pakahdella, ettei sada maan päälle, peltomiehet käyvät suruisansa ja peittävät päänsä, ⁵Sillä naaraspeurat, jotka kedolla poikivat, hylkäävät vasikkansa, ettei ruoho kasva. ⁶Ja metsä-aasit seisovat mäillä ja haistelevat tuulta niinkuin lohikärmeet, ja heidän silmänsä nääntyvät, ettei heinä kasva. ⁷Voi Herra, meidän pahat tekomme ovat sen kyllä ansainneet, mutta auta kuitenkin sinun nimes tähden; sillä meidän kovakorvaisuutemme on suuri, kuin me olemme sinua vastaan syntiä tehneet. ⁸Sinä olet Israelin turva ja auttaja hädässä; miksis olet niinkuin muukalainen maassa, ja niinkuin vieras, joka siihen ainoasti yötyy? ⁹Miksis olet niinkuin mies, joka on pelkuri, ja niinkuin väkevä, joka ei auttaa taida? Sinä olet kuitenkin meidän seassamme, Herra, ja me nimitetään sinun nimellä; älä meitä hylkää. ¹⁰Näin sanoo Herra tästä kansasta: he juoksevat mielellänsä sinne ja tänne, eikä pysy alallansa; sentähden ei he kelpaa Herralle, vaan hän muistaa kyllä heidän pahuutensa, ja tahtoo etsiä heidän syntejensä. ¹¹Ja Herra sanoi minulle: ei sinun pidä rukoileman tämän kansan edestä heidän hyväksensä. ¹²Sillä jos he paastoavat, en minä sittekään kuule heidän rukoustansa, ja jos he polttouhria ja ruokauhria uhraavat, niin ei ne minulle kelpaa; vaan minä lopetan heidät miekalla, nälällä ja rutolla. ¹³Niin minä sanoin: oi Herra, Herra, katso, prophetat sanovat heille: ei teidän pidä miekkaa näkemän, eikä saaman kallista aikaa, mutta minä annan teille hyvän rauhan tässä paikassa. ¹⁴Ja Herra sanoi minulle: prophetat ennustavat valhetta minun nimeeni, en ole minä heitä lähettänyt enkä käskennyt, elikkä puhunut heidän kanssansa; he saarnaavat teille vääriä näkyjä, noituutta, turhuutta ja sydämensä petosta. ¹⁵Sentähden näin sanoo Herra niistä prophetaista, jotka minun nimeeni ennustavat: vaikka en minä heitä ole lähettänyt, ja kuitenkin he sanovat: ei miekan ja kalliin ajan pidä tähän maahan tuleman; ne prophetat pitää kuoleman miekalla ja nälällä. ¹⁶Ja kansa, jolle he ennustavat, pitää nälästä ja miekasta siellä ja täällä Jerusalemin kaduilla makaavan, ja ei heillä pidä yhtään oleman, joka heitä hautaa, heitä ja heidän vaimojansa, poikiensa ja tyttäriänsä; ja minä tahdon kaataa heidän pahuutensa heidän päällensä. ¹⁷Ja sinun pitää sanoman heille tämän sanan: minun silmäni vuotavat kyneleitä yli yötä ja päivää, ja ei lakkaa; sillä neitsy, minun kansani tytär, on hirmuisesti vaivattu ja surkiasti lyöty. ¹⁸Jos minä menen kedolle, niin katso, siellä makaavat miekalla lyödyt; jos minä tulen kaupunkiin, niin katso, siellä makaavat nälästä nääntyneet; sillä prophetat ja papit pitää myös menemän pois siihen maahan, jota ei he tunne. ¹⁹Oletkos Juudan peräti hyljännyt, eli ilvottaako sielus Zionia? miksi sinä olet niin meitä lyönyt, ettei kenkään parantaa taida? Me toivoimme rauhaa, mutta ei tule mitään hyvää: parantamisen aikaa, ja katso, tässä on vielä nyt enempi vahinkoa. ²⁰Herra, me tunnemme jumalatto-

man menomme, ja isäimme pahat teot; sillä me olemme syntiä tehneet sinua vastaan. ²¹Mutta sinun nimes tähden älä anna meitä häväistyksi tulla, älä kunnias istuinta anna pilkatuksi tulla; muista siis, ja älä anna liittos meidän kanssamme lakata. ²²Ei ole kuitenkaan pakanain epäjumalain seassa, joka sateen antaa taitaa, ei taida taivas myöskään sataa; sinä ainoa olet Herra meidän Jumalamme, jonka päälle me toivomme, sillä sinä olet kaikki nämät tehnyt.

15Ja Herra sanoi minulle: Jos Moses ja Samuel seisosivat minun edessäni, niin ei sydämeni olisi sittenkään sen kansan puoleen; aja heitä pois minun edestäni, ja anna heidän mennä. ²Ja jos he sinulle sanovat: kuhunka meidän pitää menemän? niin sano heille: näin sanoo Herra: jotka (ovat aiotut) kuolemaan, ne (menkään) kuolemaan; jotka miekkaan, ne miekkaan; jotka nälkään, ne nälkään; ja jotka vankiuteen, ne vankiuteen. ³Sillä minä tahdon määrätä heille neljä kuritusta, sanoo Herra: miekan tappamaan, koirat repimään, taivaan linnut ja pedot syömään ja hukuttamaan. ⁴Ja minä tahdon ajaa heitä sinne ja tänne jokaiseen valtakuntaan maan päällä, Manassen, Hiskian Juudan kuninkaan pojan tähden, niiden tähden, mitkä hän teki Jerusalemissa. ⁵Sillä kuka tahtoo sinua armahtaa, Jerusalemi? kuka sinua surkuttelee? kuka pitää menemän ja saattaman rauhaa sinulle? ⁶Sinä olet minun hyljännyt, sanoo Herra, ja olet minusta luopunut; sentähden olen minä ojentanut käteni sinua vastaan, hukuttaakseni sinua; minä suutun jo armahtamasta. ⁷Minä tahdon viskata heitä viskimellä ulos maakunnan porteista; ja minun kansani, joka ei tahdo kääntyä menostansa, ne tahdon minä tehdä kaikki isättömiksi ja kadottaa. ⁸Minulla pitää enempi leskiä oleman heidän seassansa, kuin santaa meressä; minä tahdon antaa tulla nuoren hävittäjän äitiä vastaan, julkinen hävittäjän, ja annan äkisti ja tapaturmaisesti langeta kaupungin päälle: ⁹Niin että se, jolla seitsemän lasta on, pitää yksinäiseksi tuleman, ja sydämeänsä huokaaman; sillä hänen aurinkonsa pitää varhain päivällä laskeman, että hänen pitää häpiään tuleman ja häpeemän; ja ne kuin jäävät, tahdon minä antaa miekan alle heidän vihollisillensa, sanoo Herra. ¹⁰Voi minua, äitini, että minun synnytit riiteliäksi ja vastustajaksi koko maalle! En minä ole korkea ottanut, eikä he ole minua kasvulle antaneet, kuitenkin kaikki minulle kiroilevat. ¹¹Herra sanoi: sinun jääneilles pitää vielä hyvin käymän; minä tahdon joutua avukses hädän ja ahdistuksen aikana vihollista vastaan. ¹²Eikö rauta taitane särkeä sitä rautaa ja vaskea, joka pohjoisesta tulee? ¹³Vaan minä tahdon (ennen) antaa sinun kalus ja tavaras raatelukseksi, ilman maksoa; ja se on kaikkein sinun synteis tähden kaikissa sinun rajoissas. ¹⁴Ja minä tahdon antaa sinun vietää vihollistes kanssa siihen maahan, jota et sinä tunne; sillä tuli on minun vihassani syttynyt ja pitää teidän päällänne palaman. ¹⁵Sinä, Herra, sen tiedät, muista minua ja pidä minusta suru, ja kosta minun vihollisilleni minun puolestani, älä viivytä vihaas, ota

minua vastaan; sillä sinä tiedät, että minä sinun tähtes häväistään. ¹⁶Sinun sanas ovat saavutetut, ja minä olen ne käsittänyt, ja sinun sanas on minulle ilo ja sydämen lohdutus; ja minä olen nimitetty sinun nimes jälkeen, Herra Jumala Zebaot. ¹⁷En minä anna itsiäni pilkkaajain pariin, enkä iloitse (heidän kanssansa), vaan olen yksinänsä sinun kätes pelvon tähden: sillä sinä vihastut raskaasti minun päälleni. ¹⁸Miksi minun ahdistukseni kestää niin kauvan, ja minun haavani ovat aivan pahat, niin ettei niitä kukaan parantaa taida? Sinä olet minulle niin kuin lähde, joka ei enään vuotaa tahdo. ¹⁹Sentähden sanoo Herra näin: jos sinä käännyt (minun tyköni), niin minä tahdon kääntää sinun, ja sinun pitää seisoman minun edessäni; ja jos sinä eroitat hyvän pahasta, niin sinun pitää oleman niinkuin minun suuni. Heidän pitää kääntymän sinun tykös, ja et sinä käänny heidän tykönsä. ²⁰Sillä minä teen sinut vahvaksi vaskiseksi muuriksi tätä kansaa vastaan, ja he sotivat sinua vastaan, vaan ei heidän pidä sinua voittaman; sillä minä olen sinun tykönäs auttamassa sinua ja vapahtamassa sinua, sanoo Herra; ²¹Ja tahdon sinun vapahtaa ilkiäin käsistä, ja pelastaa sinua julmain vallasta.

16Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Ei sinun pidä ottaman itselles vaimoa, eikä siittämän poikia eli tyttäriä tässä paikassa. ³Sillä näin sanoo Herra niistä pojista ja tyttäristä, jotka tässä paikassa syntyvät, ja äideistä, jotka heitä synnyttävät, ja heidän isistänsä, jotka heitä tässä maassa siittävät: ⁴Heidän pitää kuoleman sairaudesansa, ja ei heitä pidä itkettämän eli haudattaman, vaan heidän pitää loaksi kedolle tuleman; ja heidän pitää vielä sitte miekalla ja nälällä hukkuman, ja heidän ruumiinsa pitää linnuille taivaan alla ja eläimille maassa ruaksi tuleman. ⁵Sillä näin sanoo Herra: ei sinun pidä menemän murhehuoneesen, eikä menemän itkemään eli surkuttelemaan heitä; sillä minä olen ottanut pois minun rauhani tältä kansalta, sanoo Herra, ja minun armoni ja laupiuteni; ⁶Että sekä suuret että pienet pitää tässä maassa kuoleman, ja ei haudatuksi tuleman, ja ei yhdenkään pidä itkemän eli repimän itsiänsä, eikä ajeleman hiuksiansa heidän tähtensä. ⁷Ja ei myös pidä (leipää) jaettaman murheessa, että heitä lohdutettaisiin kuolleen tähden, eikä pidä annettaman juoda lohdutusmaljasta isänsä tähden ja äitinsä tähden. ⁸Ja ei pidä sinun menemän pitohuoneesen, istumaan heidän viereensä, syömään ja juomaan. ⁹Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon ottaa pois tästä siasta, teidän silmäinne edestä ja teidän eläissänne, ilon ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen. ¹⁰Ja kuin sinä nämät kaikki tälle kansalle sanonut olet, ja he sanovat sinulle: miksi Herra uhkaa meille kaikkea tätä suurta onnettomuutta? ja mikä on meidän pahatekomme ja syntimme, jolla me olemme rikkoneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan? ¹¹Niin sinun pitää sanoman heille: että teidän isänne, sanoo Herra, ovat hyljänneet minun, ja seuranneet muita jumalia, palvelleet niitä ja kumartaneet

niitä; mutta minun ovat he hyljänneet, ja ei pitäneet minun lakiani. ¹²Ja te teette vielä pahemmin kuin teidän isänne; sillä katso, kukin elää oman pahan sydämensä sisun jälkeen, eikä yksikään tottele minua. ¹³Sentähden minä tahdon ajaa teidät pois tästä maasta siihen maahan, josta ette te eikä teidän isänne mitään tiedä, siellä saatte te palvella muita jumalia yli päivää ja yötä, ja en minä tahdo siellä armoa näyttää teille. ¹⁴Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, ettei sitte pidä enään sanottaman: niin totta kuin Herra elää, joka Israelin lapset Egyptin maalta on johdattanut, ¹⁵Vaan, niin totta kuin Herra elää, joka Israelin lapset on johdattanut pohjan maasta ja kaikista maista, joihin hän heitä ajanut oli; sillä minä tahdon antaa heidän tulla jälleen heidän maahansa, jonka minä heidän isillensä antanut olen. ¹⁶Katso, minä lähetän monta kalamiestä, sanoo Herra, heitä onkimaan; ja sitte lähetän minä monta metsämiestä, heitä käsittämään kaikilla vuorilla, kaikilla kukkuloilla ja kaikissa kiviraunioissa. ¹⁷Sillä minun silmäni näkee kaikki heidän tiensä, ja ei ne ole peitettyt minun edessäni; ja heidän pahatekonsa on minun silmäini edessä salaamatoin. ¹⁸Ensisti pitää minun kaksinkertaisesti maksaman heidän pahat tekonsa ja syntinsä, että he ovat saastuttaneet minun maani kauhistustensa raadoilla, ja kauhistuksellansa täyttivät he minun perintöni. ¹⁹Herra, sinä olet väkevyuteni ja voimani, ja turvani hädässä; pakanat tulevat sinun tykös maailman ääristä ja sanovat: meidän isämme ovat tosin pitäneet vääriä ja turhia jumalia, jotka ei mitään auttaa taida. ²⁰Kuinka taitaa ihminen tehdä hänellensä jumalia, jotka ei kuitenkaan jumalia olekaan? ²¹Sentähden katso, minä tahdon opettaa heitä tällä haavalla, ja tehdä heille minun käteni ja valtani tiettäväksi; ja heidän pitää ymmärtämän, että minun nimeni on Herra.

17Juudan synty on raudalla ja kovalla timantilla kirjoitettu, ja heidän sydämensä tauluihin kaivettu, ja teidän alttarinne sarviin, ²Että heidän lapsensa mieleensä johdattaisivat alttarit ja metsistöt viheriäisten puiden tykönä korkeilla vuorilla. ³Mutta minä olen antava sinun korkeutes ryöviöksi, sekä vuorilla että kedoilla, sekä riistas, että kaiken sinun tavaras, niiden syntein tähden, jotka kaikissa sinun maas äärissä on tehty. ⁴Ja sinun pitää tuleman ajetuksi pois sinun perinnöstäs, jonka minä sinulle antanut olen; ja minä tahdon sinun tehdä vihollisten orjaksi sinä maassa, jota et sinä tunne; sillä te olette sytyttäneet vihani tulen, joka ijankaikkisesti palava on. ⁵Näin sanoo Herra: kirottu olkoon se mies, joka luottaa ihmiseen, ja panee lihan itsellensä käsivarreksi, ja jonka sydän luopuu pois Herrasta. ⁶Hänen pitää tuleman niinkuin kanerva korvessa, ja ei pidä saaman nähdä tulevaista lohdutusta; ja hänen pitää asuman kuivuudessa korvessa, hedelmättömässä ja autiossa erämaassa. ⁷Mutta se mies on siunattu, joka luottaa Herraan; ja Herra on hänen turvansa. ⁸Hän on niinkuin se puu, joka veden reunalle on istutettu ja ojan viereen juurtunut; sillä jos vielä palavuus tulee, niin ei hän kuitenkaan

pelkää, vaan sen lehdet pysyvät viheriäisinä, eikä murehdi, kuin kuiva vuosi tulee, mutta kantaa hedelmän ilman lakkaamatta. ⁹Sydän on häijy ja pahanilkinen kappale ylitse kaikkein; kuka taitaa sitä tutkia? ¹⁰Minä Herra tahdon tutkia sydämen ja koetella munaskuut ja annan kullekin hänen töittensä jälkeen ja hänen töittensä hedelmän jälkeen. ¹¹Sillä niinkuin lintu hautoo ja ei kuori, niin on myös se, joka väärin kalua kokoo; sillä hänen pitää jättämän sen kesken aikaansa, ja viimeiseltä tyhjäksi tuleman. ¹²Mutta meidän pyhyitemme sia, (Jumalan) kunnian istuin, on aina lujana pysynyt. ¹³Sinä Herra olet Israelin toivo; kaikki, jotka sinun hylkäävät, pitää häpiään tuleman; ne minusta luopuneet pitää maahan kirjoitettaman; sillä he hylkäävät Herran, joka on elävä vesilähde. ¹⁴Paranna minua, Herra, niin minä paranen; auta sinä minua, niin minä olen autettu; sillä sinä olet minun kerskaukseni. ¹⁵Katso, he sanovat minulle: kussa siis on Herran sana? annas nyt tulla! ¹⁶Mutta en minä ole paennut sinusta, minun paimeneni, niin en minä ole myös toivottanut heille surkiaa päivää, sen sinä tiedät; mitä minä saarnannut olen, se on oikea sinun edessä. ¹⁷Älä ole minulle hämmästykseksi; sinä olet minun turvani hädässä. ¹⁸Anna heidän häpiään tulla, jotka minua vainoovat, ja älä anna minun häpiään tulla; anna heidän peljästyä, ja älä anna minun peljästyä; anna onnetoin päivä heille tulla, ja lyö rikki heitä kaksinkertaisesti. ¹⁹Näin sanoi Herra minulle: mene ja seiso kansan portissa, josta Juudan kuninkaat käyvät ulos ja sisälle, ja kaikissa Jerusalemin porteissa. ²⁰Ja sano heille: kuulkaat Herran sanaa, te Juudan kuninkaat, ja kaikki Juudan ja Jerusalemin asuvaset, jotka tästä portista sisälle käynte. ²¹Näin sanoo Herra: kavahtakaat teitänne ja älkää sabbatina mitään kuormaa kantako, älkää myös viekö Jerusalemin porttein lävitse; ²²Ja älkää viekö yhtään taakkaa sabbatina ulos teidän huoneistanne, ja älkää tehkö mitään työtä; vaan pyhittäkää sabbatin päivä, niinkuin minä teidän isillenne käskenyt olen. ²³Mutta ei he kuule eikä kallista korviansa, vaan tulevat kankiaksi, ettei heidän pitäisi kuuleman, eikä salliman heitänse neuvottaa. ²⁴Ja pitää tapahtuman, että, jos te uskollisesti kuulette minua, sanoo Herra, niin ettette yhtään kuormaa kannaa sabbatin päivänä tämän kaupungin portin lävitse; vaan pyhitätte sabbatin päivän, niin ettette myös työtä tee sinä päivänä; ²⁵Niin pitää myös tämän kaupungin portista käymän kuninkaat ja päämiehet ulos ja sisälle, jotka Davidin istuimella istuvat, ratsastavat ja vaeltavat sekä vaunuilla ja hevosilla he, ja heidän päärühintänsä, Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaset; ja tässä kaupungissa pitää ijankaikkisesti asuttaman. ²⁶Ja pitää tuleman Juudan kaupungeista ja niistä, jotka ympäri Jerusalemin ovat, ja Benjaminin maasta, laaksoista ja vuorilta, ja lounaasta päin, ne jotka pitää viemän edes polttouhrit, uhrit, ruokauhrit ja suitsutuksen, niin myös ne, jotka pitää viemän kiitosuhrit Herran huoneeseen. ²⁷Mutta jollette minua kuule, niin että te pyhitätte sabbatin päivän, ja ettette yhtään taakkaa kannaa Jerusalemin porteista sabbata-

tin päivänä: niin minä sytytän tulen sen portteihin, joka Jerusalemin huoneet kuluttaman pitää, jota ei pidä sammutettaman.

18Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremiaalle, sanoen: ²Nouse ja mene alas savenvalajan huoneeseen; siellä tahdon minä sinun antaa kuulla minun sanani. ³Ja minä menin alas savenvalajan huoneeseen; ja katso, hän teki työtä pyöränsä päällä. ⁴Ja astia, jonka hän teki savesta, särkyi savenvalajan käsissä; niin hän teki taas toisen astian, niinkuin hänelle kelpasi. ⁵Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi: ⁶Enkö minä myös taida niin tehdä teille, te Israelin huone, kuin tämä savenvalaja, sanoo Herra? Katso, niinkuin savi on savenvalajan kädessä, niin olette te myös minun kädessäni, Israelin huone. ⁷Äkisti minä puhun kansaa ja valtakuntaa vastaan, kukistaakseni, hävittäakseni ja hukuttaakseni sitä. ⁸Mutta jos se kansa kääntää itsensä pahuudestaan, jota vastaan minä puhun, niin minäkin kadun sitä pahaa, jota minä ajattelin heille tehdä. ⁹Ja minä puhun äkisti kansasta ja valtakunnasta, rakentaakseni ja istuttaakseni sitä. ¹⁰Mutta jos se tekee pahaa minun edessäni, niin ettei hän kuule minun ääntäni, niin minä kadun myös sitä hyvää, jota minä heille luvannut olin tehdä. ¹¹Niin sano nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asuvasille: näin sanoo Herra: katso, minä valmistan teille onnettomuuden, ja ajattelen jotakin teitä vastaan; sentähden kääntäköön kukin itsensä pahalta tieltänsä, ja parantakaat teidän menonne ja juonenne. ¹²Mutta he sanoivat: ei se tapahdu; vaan me tahdomme vaeltaa meidän ajatus-temme jälkeen, ja tehdä kukin pahan sydämensä jälkeen. ¹³Sentähden, näin sanoo Herra: kysykää pakanain seassa, kuka on joskus senkaltaista kuullut, että neitsy Israel niin kauhian työn tekee? ¹⁴Pitääkö kedon hylkäämän Libanonin lumen, yhden vahan tähden? Pitääkö juokseva vesi, vieraan kylmän veden tähden, siirrettämän? ¹⁵Kuitenkin unohtaa minun kansani minun: he suitsuttavat jumalille, ja pahennuksen matkaan saattavat ilman lakkaamata, ja käyvät tallaamattomilla teillä. ¹⁶Että heidän maansa pitää autioksi tuleman, heille ijäiseksi häpiäksi; niin että jokainen, joka vaeltaa ohitse, ihmettelee ja päätänsä pudistaa. ¹⁷Sillä minä tahdon niinkuin itätuulella hajottaa heitä heidän vihollistensa edessä; minä tahdon näyttää heille selkäni, ja en kasvojani heidän kadotuksensa päivänä. ¹⁸Mutta he sanoivat: tulkaat, ja käykäämme neuvoa pitämään Jeremiaa vastaan; sillä ei papit taida väärin mennä laissa, viisasten neuvo ei puutu, ja ei propheta taida väärin opettaa; tulkaat, lyökäämme häntä kielellä ja älkäämme totelko, mitä hän sanoo. ¹⁹Herra, ota vaari minusta, ja kuule vihollisteni ääni. ²⁰Onko se oikein, että hyvä kostetaan pahalla? Sillä he ovat kaivaneet minun sielulleni kuopan; muista siis, kuinka minä olen seisonut sinun edessä, ja puhunut heidän parastansa, ja käänsin sinun julmuutes heidän puolestansa. ²¹Rankaise siis heidän lapsiansa nälällä ja anna heidän miekalla langeta, että heidän vaimonsa jäisi-

vät lapsettomiksi ja leskiksi, ja heidän miehensä lyötäisiin kuoliaaksi, ja nuoret miehet sodassa miekalla tapettaisiin; ²²Että huuto kuuluis heidän huoneistansa, että näin äkisti olet antanut tulla sotaväen heidän päällensä; sillä he ovat kaivaneet kuopan minua käsittääkseen, ja ovat virittäneet paulan minun jalkaini eteen. ²³Ja että sinä, Herra, tiedät kaikki heidän juonensa minua vastaan, että he tahtovat minua tappaa; niin älä anna anteeksi heidän pahaa tekoansa, ja älä anna heidän syntejensä pyyhittyinä olla sinun edessä; he olkoon kukistettuna sinun edessä, ja tee heidän kanssansa sinun vihas jälkeen.

19Näin sanoi Herra: mene ja osta savi-astia savenvalajalta, ja (ota kanssas muutamat) kansan vanhimmista ja pappein vanhimmista. ²Ja mene Benhinnomin laaksoon, joka on tiiliportin edessä, ja saarnaa siellä ne sanat, jotka minä sanon sinulle. ³Ja sano: kuulkaat Herran sanaa, te Juudan kuninkaat ja Jerusalemin asuvaiset: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon antaa kovan onnen tulla tälle paikalle, että jokainen, joka sen kuulee, pitää sen hänen korvissansa soiman: ⁴Että he ovat hyljänneet minun, ja antaneet tämän sian vieraalle (jumalalle) ja ovat suitsuttaneet siinä muille jumalille, joita ei he, eikä heidän isänsä eli Juudan kuninkaat tunneneet, ja ovat täyttäneet tämän sian viattomalla verellä; ⁵Sillä he ovat rakentaneet korkeuksia Baalille, polttaaksensa lapsiansa tulessa Baalille polttouhriksi; jota en minä ole käskenyt eli siitä puhunut, eikä myös minun sydämeeni tullut ole. ⁶Sentähden katso, se aika pitää tuleman, sanoo Herra, ettei tätä siasa pidä enään kutsuttaman Tophet, eli Benhinnomin laaksoksi, vaan Murhalaaksoksi; ⁷Sillä minä tahdon hävittää Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä siassa, ja tahdon antaa heidän langeta miekalla heidän vihollistensa edessä ja niiden käsiin, jotka seisovat heidän henkensä perään; ja tahdon antaa heidän ruumiinsa tavaan linnuille ja eläimille kedolla ruuaksi. ⁸Ja tahdon tehdä tämän kaupungin autioksi ja nauruksi, niin että kaikki, jotka käyvät tästä ohitse, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkia hänen vaivojansa. ⁹Minä tahdon antaa heidän syödä poikainsa ja tytärtensä lihaa, ja heidän pitää syömän toinen toisensa lihaa siinä vaivassa ja ahdistuksessa, jolla heidän vihollistensa ja ne, jotka seisovat heidän henkensä perään, heitä ahdistaman pitää. ¹⁰Ja sinun pitää rikkoman savi-astian, niiden miesten nähden, jotka ovat menneet sinun kanssas. ¹¹Ja sano heille: näin sanoo Herra Zebaot: juuri niinkuin joku rikkoo savenvalajan astian, niin ettei se taida jälleen terveeksi tulla; niin tahdon minä myös rikki lyödä tämän kansan ja tämän kaupungin, ja pitää Tophetissa haudatuksi tuleman, sentähden ettei ole siasa hautaamiseen. ¹²Näin tahdon minä tehdä tälle sialle ja asuvaisille, sanoo Herra, että tämän kaupungin pitää tuleman niinkuin Tophet. ¹³Vielä sitte pitää Jerusalemin huoneet ja Juudan kuninkaan huoneet juuri niin saastaisiksi tuleman, kuin se paikka Tophet, kaikkein huonetten

tähden, joissa he kattoin päällä kaikelle joukolle suitsuttaneet ja muille jumalille juomauhrin uhranneet ovat. ¹⁴Ja kuin Jeremia palasi Tophetista, johon Herra hänet lähettänyt oli ennustamaan, meni hän Herran huoneen pihaan ja sanoi kaikelle kansalle: ¹⁵Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä annan tulla tämän kaupungin ja kaikkein hänen kaupunkeinsa päälle kaiken sen kovan onnen, jonka minä olen puhunut heitä vastaan; että he ovat uppiniskaiset, ja ei tahdo minun sanaani kuulla.

20Mutta kun Pashur Immerin poika, pappi, joka oli ylimmäkiseksi pantu Herran huoneessa, kuuli Jeremian ennustavan näitä sanoja, ²Löi Pashur propheta Jeremiaa, ja heitti tämän vankiuteen, Benjaminin ylimmäisessä portissa, joka Herran huoneessa on. ³Ja toisena päivänä otti Pashur Jeremian vankiudesta. Niin Jeremia sanoi hänelle: ei Herra kutsu sinun nimeäs Pashur, vaan Magor joka taholta. ⁴Sillä näin sanoo Herra: katso, minä annan sinun kaikkein sinun ystäväis kanssa pelkoon, ja heidän pitää kaatumen vihollistensa miekan kautta, ja sen pitää sinun silmäs näkemän; ja minä olen hylkäävä koko Juudan Babelin kuninkaan käteen, jonka pitää viemän heitä Babeliin ja tappaman miekalla. ⁵Ja minä olen antava kaiken tämän kaupungin kalun, ynnä kaiken hänen työnsä kanssa, ja kaikki kalliit kappaleet, ja kaiken Juudan kuningasten tavarain, tahdon minä antaa heidän vihollistensa käteen, niin että heidän pitää heitä ryöstämän, ottaman pois ja viemän Babeliin. ⁶Ja sinä Pashur, sinun pitää kaiken perhees kanssa menemän vankiuteen, ja menemän Babeliin; siellä pitää sinun kuoleman ja haudattaman, sinä ynnä kaikkein sinun ystäväis kanssa, joille sinä valhetta ennustanut olet. ⁷Herra, sinä olet minun yllyttänyt, ja minä olen yltynt; sinä olet minulle juuri väkevä ollut, ja olet voittanut; mutta minä olen sentähden tullut syljetyksi joka päivä, että jokainen nauraa minua. ⁸Sillä sittekuin minä puhunut, huutanut ja saarnannut olen siitä tuskasta ja hävityksestä, on Herran sana tullut minulle pilkaksi ja nauruksi joka päivä. ⁹Niin minä sanoin: en minä tahdo enään ajatella hänen päällensä, enkä tahdo enään saarnata hänen nimeensä; mutta minun sydämessäni oli niinkuin polttavainen tuli, suljettu minun luissani, niin että minä suutuin kärsimästä, enkä enää voinut. ¹⁰Sillä minä kuulin monen panetuksen ja pelvon joka paikasta: kantakaat päälle, me tahdomme vahvasti kantaa hänen päällensä, sanovat kaikki minun ystäväni ja kumppanini, jos me taitaisimme voittaa hänen, tulla hänen kanssansa yhteen ja kostaa hänelle. ¹¹Mutta Herra on minun kanssani, niinkuin väkevä sankari; sentähden pitää minun vainoojani lankeeman ja ei voittaman, vaan pitää suureen häpiään tuleman, että he niin tyhmästi toimittavat; se häpiä pitää oleman ijankaikkinen, ja ei pidä unohdettaman. ¹²Ja nyt Herra Zebaot, sinä joka koettelet vanhurskaan, sinä tutkit munaskuut ja sydämen: anna minun nähdä koston heistä; sillä minä olen antanut sinun haltuus minun asiani. ¹³Veisatkaat Herralle,

kiittäkää Herraa, joka auttaa köyhän henkeä pahain kärsistä. ¹⁴Kirottu olkoon se päivä, jona minä syntynyt olen; älköön se päivä olko siunattu, jona minun äitini on minun synnyttänyt. ¹⁵Kirottu olkoon se mies, joka minun isälleni sanomaa toi ja sanoi: sinä olet saanut nuoren pojan; suuresti ilahuttaaksensa häntä. ¹⁶Se mies olkoon niinkuin ne kaupungit, jotka Herra kukisti, ja ei sitä katunut; hän kuuluu huomeneltain parun ja puolipäivänä huudon: ¹⁷Ettes siis tappanut minua äitini kohdussa, että minun äitini olisi ollut minun hautani, ja hänen kohtunsa olisi ijankaikkisesti kantava ollut. ¹⁸Miksi minä siis olen äitini kohdusta tullut, tuskaa ja sydämen surua näkemään, ja kuluttamaan päiviani häpiällä?

21Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, kuin kuningas Zedekia lähetti hänen tykönsä Pashurin Malkian pojan, ja papin Zephania, Maesejan pojan, ja antoi hänelle sanoa: ²Kysy Herralta meidän puolestamme; sillä Nebukadnetsar Babelin kuningas sotii meitä vastaan: jos Herra tahtoo meille tehdä kaikkein ihmettensä jälkeen, että hän menis pois meidän tyköämme. ³Jeremia sanoi heille: näin sanokaat Zedekialle: ⁴Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: katso, minä tahdon kääntää ne sota-aseet takaperin, jotka teidän käsissänne ovat, joilla te soditte Babelin kuningasta vastaan ja Kaldealaisia vastaan, jotka teidän muurinne piirittäneet ovat ympäri, ja tahdon heitä koota keskelle kaupunkia kokoon. ⁵Ja minä tahdon tapella teitä vastaan ojennetulla kädellä, väkevällä käsivarrella, julmuudella, närkästyksellä ja suurella vihalla. ⁶Ja tahdon lyödä tämän kaupungin asuvaisia, sekä kansaa että karjaa, niin että heidän pitää kuoleman suureen ruttoon. ⁷Ja sitte, sanoo Herra, tahdon minä antaa Zedekian, Juudan kuninkaan, palvelioidensa ja kansoiansa, jotka tähän kaupunkiin rutolta, miekalta ja nälältä jääneet ovat, Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käsiin, ja heidän vihollistensa käsiin, ja niiden käsiin, jotka seisovat heidän henkensä perään, että hänen pitää lyömän heitä miekan terällä, ettei siinä yhtään säästetä, eikä armoa eli laupiutta pidä oleman. ⁸Ja sano tälle kansalle: näin sanoo Herra: katso, minä panen teidän eteenne elämän tien ja kuoleman tien. ⁹Joka tässä kaupungissa asuu, hänen pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka lähtee ulos ja pakenee Kaldealaisten tykö, jotka teitä piirittävät, se saa elää ja pitää henkensä niinkuin saaliin. ¹⁰Sillä minä olen asettanut kasvoni tätä kaupunkia vastaan onnettomuudeksi ja en hyväksi, sanoo Herra; hän pitää Babelin kuninkaan haltuun annettaman, että hän polttais hänen tulella. ¹¹Ja kulkaat Herran sanaa, te Juudan kuninkaan huoneesta. ¹²Sinä Davidin huone, näin sanoo Herra: pitäkää tuomio aamulla, ja auttakaat poljettua väkivaltaisen kädestä, ettei minun julmuuteni läksisi ulos niinkuin tuli, ja palaisi, niin ettei sitä yksikään sammuttaa taida, teidän pahan menonne tähden. ¹³Katso, sanoo Herra, minä sanon sinulle, joka asut laaksoissa, vuorilla ja tasaisilla kedoilla, ja jotka sanovat:

kuka tahtoo karata meidän päallemme eli tulla meidän linnoihimme? ¹⁴Minä tahdon etsiskellä teitä, sanoo Herra, teidän töidenne hedelmän jälkeen, ja tahdon tulen sytyttää teidän metsäänne, kuluttamaan kaikkia, mitä siinä ympärillä on.

22Näin sanoi Herra: mene alas Juudan kuninkaan huoneeseen, ja puhu siellä nämät sanat. ²Ja sano: kuule Herran sanaa, sinä Juudan kuningas, joka istut Davidin istuimella, sekä sinä että sinun palvelias, ja sinun kansas, jotka tästä portista sisälle käynte. ³Näin sanoo Herra: pitäkää laki ja oikeus, ja auttakaat poljettua väkivaltaisen kädestä, ja älkää vaivatko muukalaista, orpoja ja leskiä, ja älkää kellenkään tehkö vääryyttä, ja älkää vuodattako viatointa verta tässä paikassa. ⁴Sillä jos te kaiketi tämän teette, niin pitää kuninkaat, jotka Davidin istuimella istuvat, tämän huoneen portista menemään sisälle, jotka ajavat vaunuilla ja hevosilla, he itse palvelioidensa ja karjoinsensa. ⁵Mutta jollette näitä kuule, niin olen minä itselläni vannonut, sanoo Herra: tämä huone pitää kukistettaman. ⁶Sillä näin sanoo Herra Juudan kuninkaan huoneesta: Gilead, sinä olet minulle pää Libanonissa: mitämaks, minä tahdon sinun tehdä kylmille, ja laitan kaupungit olemaan ilman asuvia. ⁷Ja olen määrännyt sinulle hävittäjät, kukin aseillansa, hakkaamaan maahan sinun valitut sedripuus, ja heittämään tuleen. ⁸Niin pitää monta pakanaa käymän tämän kaupungin ohitse, ja sanoman keskenänsä: miksi on Herra näin tehnyt tälle suurelle kaupungille? ⁹Ja pitää vastattaman: että he Herran Jumalansa liiton hyljänneet ovat, ja kumartaneet muita jumalia, ja palvelleet niitä. ¹⁰Älkää itkekö kuolleita, älkää myös sureko heitä, vaan itkekää katkerasti sitä, joka menee pois, ja ei pidä ikinä palajaman isänsä maata näkemään. ¹¹Sillä näin sanoo Herra Sallumista Josian, Juudan kuninkaan, pojasta, joka isänsä Josian siassa on kuningas, ja on lähtenyt tästä siasta, ettei hänen pidä tähän enään palajaman; ¹²Sillä hänen pitää kuoleman siinä paikassa, johonka hän vangiksi viety on, ja ei saa tätä maata enää nähdä. ¹³Voi sitä, joka ei vanhurskaudella huonettansa rakenna, vaan sioittaa asuinsiansa vääryydellä; joka antaa lähimmäisensä ilman mitään työtä tehdä, ja ei anna hänelle palkkaansa; ¹⁴Vaan ajattelee: minä tahdon rakentaa minulle suuren huoneen ja avaran salin, ja antaa hakata akkunat siihen, ja kaarittaa sen sedripuilla, ja tehdä sen punaiseksi. ¹⁵Ajatteletkos sinä kuningas olla, ettäs koreilet sedripuilla? Eikö isäs ole myös syönyt ja juonut? ja pysyi kuitenkin laissa ja oikeudessa, ja menestyi. ¹⁶Hän autti vaivaista ja köyhää oikeuteen, ja se menestyi hänelle hyvin. Eikö se ole tuta minua? sanoo Herra. ¹⁷Mutta sinun silmäs ja sydämes ei niin ole, vaan sinun ahneutes, vuodattaakses viatonta verta, ja tehdäkses väkivaltaa ja vääryyttä. ¹⁸Sentähden näin sanoo Herra Jojakimista Josian, Juudan kuninkaan pojasta: ei häntä pidä itkettämän: voi veljeni! voi sisareni! ei häntä pidä itkettämän; voi herä! voi kuuluisa mies! ¹⁹Hän pitää haudattaman niinkuin

aasi, riepoitettaman ja heitettämän ulos Jerusalemin portin eteen. ²⁰Mene ylös Libanoniin ja huuda, ja anna äänes kuulua Basanissa, ja huuda Abarimista; sillä kaikki rakastajas ovat surkiasti surmatut. ²¹Minä olen sinulle sanonut sen, silloin kuin sinun vielä myöten kävi; mutta sinä sanoit: en minä tahdo kuulla. Juuri näin olet sinä tehnyt hamasta nuoruudestas, ettes ole kuullut minun ääntäni. ²²Tuuli ajaa pois kaikki sinun paimenes, ja sinun rakastajas menevät vangiksi; siinä pitää sinua sitte syljettämän, ja sinun pitää häpiään tuleman kaiken sinun pahuutes tähden. ²³Sinä, joka nyt asut Libanonissa, ja siellä pesää pidät sedripuissa; kuinka kauniisti sinun pitää katsoman, kuin tuska ja kipu sinulle tulee niinkuin lapsensynnyttäjän? ²⁴Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra: jos Konia Jojakimin, Juudan kuninkaan, poika olis sinettisormus minun oikiassa kädessäni, niin minä sittenkin repäisisin sinun siitä pois, ²⁵Ja antaisin sinun heidän käsiinsä, jotka seisovat sinun henkes perään, ja joitas pelkää, ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käsiin, ja Kaldealaisten käsiin. ²⁶Ja tahdon ajaa sinun ja sinun äitis, joka sinun synnyttännyt on, toiseen maahsn, jossa ette syntyneet ole; ja siellä pitää teidän kuoleman. ²⁷Ja siihen maahan, jossa he mielellänsä olisivat, ei pidä heidän palajaman. ²⁸Mikä viheliäinen, ylönkatsottu ja hyljätty mies on Konia? kelvotoin astia. Voi! miksi on hän ynnä siemenensä kanssa ajettu pois, ja tuntemattomaan maahan hyljätty? ²⁹Oi maa, maa, maa, kuule Herran sanaa! ³⁰Näin sanoo Herra: kirjoittakaat tämä mies lapsettomaksi ja onnettomaksi kaikkena hänen elinaikanansa: sillä ei hänellä pidä onnea oleman, että joku hänen siemenestänsä istuis Davidin istuimella, eli enää Juudaa hallitsis.

23 Voi teitä paimenet, jotka turmelette ja hajoitatte minun laitumeni lauman! sanoo Herra. ²Sentähden näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä paimenista, jotka minun kansaani kaitsevat: te olette hajoittaneet minun laumani ja ajaneet pois, ja ette etsineet sitä; katso, minä tahdon etsiä teitä teidän pahan elämänne tähden, sanoo Herra. ³Ja minä tahdon koota laumani tähteet kaikista maakunnista, joihin minä heidät ajanut olen, ja tahdon saattaa heitä kotia jälleen heidän asuinsioihinsa, ja heidän pitää kasvan ja enenemän. ⁴Ja minä tahdon panna heille paimenet, joiden pitää heitä kaitseman, ettei heidän enään pidä pelkäämän eli vapisevan, eikä heitä pidä ahdistettaman, sanoo Herra. ⁵Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä herätän Davidille vanhurskaan vesan, joka on kuninkaaksi tuleva, ja on hyvin hallitseva ja toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. ⁶Hänen aikansa pitää Juudaa autettaman, ja Israel hyvässä turvassa asuman; ja tämä on hänen nimensä oleva kuin häntä kutsutaan: Herra meidän vanhurskautemme. ⁷Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, ettei heidän pidä enään sanoman: niin totta kuin Herra elää, joka Israelin lapset johdatti Egyptin maalta; ⁸Vaan niin totta kuin Herra elää, joka Israelin huoneen siemenen toi ulos ja johdatti pohjoisesta maasta ja kaikis-

ta maakunnista, joihin minä heidät ajanut olin; niin että he nyt saavat asua omassa maassansa. ⁹Prophetaita vastaan: Minun sydämeni tahtoo haljeta minussa, kaikki minun luuni vapisevat. Minä olen niinkuin juopunut mies ja niinkuin se, joka viinasta horjuu, Herran edessä ja hänen pyhään sanainsa edessä. ¹⁰Että maa on niin täynnä huorintekiöitä, että maa niin surkia on, että hän kirottu on, ja kedot metsissä kuivuvat; ja heidän elämänsä on paha, ja ei heidän hallituksensa mitään kelpaa. ¹¹Sillä sekä prophetat että papit ovat pahanilkiset; ja minä löydän heidän pahuutensa minun huoneessanikin, sanoo Herra. ¹²Sentähden on heidän tiensä niinkuin liukastus pimiässä, jossa heidän pitää livistelemän ja lankeeman; sillä minä tahdon antaa onnettomuuden tulla heille heidän kuritusvuotensa, sanoo Herra. ¹³Ja Samarian prophetaissa olen minä nähnyt hulluuden; sillä he ennustivat Baalin kautta, ja hukuttelivat minun kansani Israelin. ¹⁴Mutta Jerusalemin prophetaissa näen minä kauhistuksen, kuinka he huorin tekevät ja valheessa vaeltavat, ja vahvistavat pahoja, ettei yhdenkään pitäisi pahuudestansa kääntymän; he ovat kaikki minun edessäni niinkuin Sodoma, ja sen asuvaset niinkuin Gomorra. ¹⁵Sentähden sanoo Herra Zebaot prophetaista näin: katso, minä tahdon syöttää heitä koiruoholla, ja antaa heidän juoda sappea; sillä Jerusalemin prophetaista tulee ulkokullaisuus koko maalle. ¹⁶Näin sanoo Herra Zebaot: älkäätkuulko prophetain sanoja, jotka teille ennustavat; he pettävät teidät, sillä he saarnaavat sydämensä näkyjä, mutta ei Herran suusta. ¹⁷He sanovat köykäisesti niille, jotka minua pilkkaavat: Herra on sen sanonut: teillä pitää rauha oleman; ja kaikille niille, jotka vaeltavat sydämensä ajatusten jälkeen, sanovat he: ei yksikään onnettomuus tule teidän päällemme. ¹⁸Sillä kuka on Herran neuvossa ollut, joka hänen sanansa nähnyt ja kuullut on? kuka kuulteli ja kuuli hänen sanansa? ¹⁹Katso, Herran tuuli on julmuuden kansa tuleva, ja hirmuinen ilma on lankeeva jumalattomain pään päälle. ²⁰Ei Herran viha lakkaa, siihenasti kuin hän tekee ja täyttää sen mikä hänen mielessänsä oli. Viimein pitää teidän sen kyllä ymmärtämän. ²¹En minä lähettänyt prophetaita, kuitenkin he juoksivat; en minä puhunut heille, kuitenkin he ennustivat. ²²Sillä jos he olisivat pysyneet minun neuvossani, ja olisivat saarnanneet kansalleni minun sanaani, niin he olisivat heidät kääntäneet pahasta menostansa ja töidensä pahuudesta. ²³Enkö minä Jumala, joka läsnä olen, sanoo Herra, ja en ole se Jumala, joka kaukana on? ²⁴Luuletkos, että joku taitaa itsensä niin salaisesti kätkeä, etten minä häntä näe? sanoo Herra; enkö minä se ole, joka täytän taivaan ja maan? sanoo Herra. ²⁵Minä kuulen, että prophetat saarnaavat ja ennustavat valhetta minun nimeeni, ja sanovat: minä näin unta, minä näin unta. ²⁶Koska siis prophetat tahtovat lakata? ne jotka valhetta ennustavat, ja ennustavat oman sydämensä petoksia, ²⁷Ja tahtovat, että minun kansani pitäis unhottaman minun nimeni heidän uniensa tähden, joita he toinen toisellensa saarnaavat, niinkuin heidän isänsäkin unhotti-

vat minun nimeni Baalin tähden. ²⁸Propheta, jolla unia on, hän saarnatkaan unia; mutta jolla on minun sanani, hän saarnatkaan minun sanaani oikein. Mitä akanat ovat nisujen suhteen? sanoo Herra. ²⁹Eikö minun sanani ole niinkuin tuli, sanoo Herra, ja niinkuin vasara, joka vuoren murentaa? ³⁰Sentähden katso, minä tahdon tehdä niitä prophetaita vastaan, sanoo Herra, jotka minun sanani toinen toiseltansa varastavat. ³¹Katso, minä tahdon tehdä niitä prophetaita vastaan tehdä, sanoo Herra, jotka omia puheitansa puhuvat ja sanovat: hän on sen sanonut. ³²Katso, minä tahdon tehdä niitä vastaan, jotka pettäväisiä unia ennustavat, sanoo Herra, ja saarnaavat niitä, vietellen minun kansani valheillansa ja turhilla jutuillansa, vaikka en minä ole heitä lähettänyt, enkä heitä käskenyt, ei myös he tälle kansalle ole ensinkään hyödylliset, sanoo Herra. ³³Jos tämä kansa, eli joku propheta, taikka pappi kysyy sinulta ja sanoo: Mikä on Herran kuorma? niin sinun pitää vastaaman heille: mikä kuorma? Minä tahdon heittää teidät pois, sanoo Herra. ³⁴Ja jos joku propheta, taikka pappi, elikkä kansa on sanova: tämä on Herran kuorma; sitä tahdon minä kurittaa ja hänen huonettansa. ³⁵Mutta näin pitää kukin puhuman toisellensa ja sanoman keskenänsä: mitä Herra vastaa? ja mitä Herra sanoo? ³⁶Ja älkää sitä enään kutsuko Herran kuormaksi; sillä kullekin pitää oma sanansa oleman kuormaksi, että te niin elävän Jumalan, Herran Zebaotin, meidän Jumalamme sanan käännätte. ³⁷Sentähden pitää sinun sanoman prophetalle näin: mitä Herra vastaa? ja mitä Herra sanoo? ³⁸Että te sanotte: Herran kuorma, sentähden sanoo Herra näin: että te kutsutte sanan Herran kuormaksi, niin minä olen lähettänyt teidän tyköne ja antanut sanoa, ettei teidän pitänyt sitä kutsuman Herran kuormaksi. ³⁹Sentähden katso, minä tahdon teidät peräti unhottaa, ja heittää teitä pois ynnä kaupunkinne kanssa, jonka minä teille ja teidän isillenne antanut olen, minun kasvoini edestä; ⁴⁰Ja tahdon saattaa teitä ijankaikkiseksi pilkaksi ja ijankaikkiseksi häpiäksi, jota ei ikänä pidä unhotettaman.

24Katso, Herra osoitti minulle kaksi fikunakoria, pantua Herran templin eteen, sittekuin Nebukadnetsar, Babelin kuningas, oli vienyt pois Jekonian Jojakimin pojan Juudan kuninkaan, ja Juudan päämiehet, työmiehet ja sepät Jerusalemissa, ja tuonut Babeliin. ²Yhdessä korissa olivat aivan hyvät fikunat, niinkuin ensin kypsyneet fikunat; mutta toisessa korissa olivat aivan pahat fikunat, niin ettei niitä taidettu syödä, että he olivat niin pahat. ³Ja Herra sanoi minulle: Jeremia, mitäs näet? Minä sanoin: fikunia; hyvät fikunat ovat aivan hyvät, ja pahat ovat aivan pahat, ettei niitä taideta syödä, niin pahat ne ovat. ⁴Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ⁵Näin sanoo Herra Israelin Jumala; niinkuin nämät fikunat ovat hyvät, niin minä tahdon myös armollisesti korjata Juudan vankeja, jotka minä tästä kaupungista olen lähettänyt Kaldean maalle hyväksi; ⁶Ja tahdon armollisesti katsoa heidän puoleensa, ja tuoda

heitä tähän maahan jälleen, ja rakentaa heitä ja en tahdo lyödä maahan, minä tahdon heitä istuttaa ja en repiä ylös, ⁷Ja antaa heille sydämen, että he minun tuntevat, että minä olen Herra; ja he ovat minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa; sillä heidän pitää kaikesta sydämetänsä minun tyköni itsensä kääntämän. ⁸Mutta niinkuin pahat fikunat ovat pahat, ettei kukaan niitä syödä taida, sanoo Herra, niin tahdon minä myös hyljätä Zedekian, Juudan kuninkaan, niin myös hänen päämiehensä, ja mitä Jerusalemiin jäänyt on, ja jotka tässä maassa vielä ovat, ja jotka Egyptin maassa asuvat. ⁹Minä tahdon antaa heille onnettomuuden ja en tahdo antaa heidän olla jossakussa valtakunnassa maan päällä, niin että heidän pitää häpiään tuleman, sananparreksi, jutuksi ja kiroukseksi joka paikassa, kuhunka minä heidät ajava olen. ¹⁰Ja tahdon lähettää miekan, nälän ja ruton heidän sekaansa, siihenasti kuin heidän pitää maasta hukkuman, jonka minä heille ja heidän isillensä antanut olen.

25Tämä on se sana, joka tapahtui Jeremialle koko Juudan kansasta, neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuotena, joka oli ensimmäinen Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, vuosi; ²Jonka propheta Jeremia puhui kaikelle Juudan kansalle ja kaikille Jerusalemin asuvasille, ja sanoi: ³Herran sana on tapahtunut minulle Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannelta vuodelta toistakymmentä tähän päivään asti; ja minä olen sitä kolme ajastaikaa kolmattakymmentä teille ahkerasti saarnannut, vaan ette koskaan tahtoneet kuulla. ⁴Niin on myös Herra lähettänyt teidän tyköne kaikki palveliansa, prophetat, juuri ahkerasti; mutta ette kuulleet ettekä kallistaneet korvianne kuulemaan. ⁵Koska hän sanoi: kääntäkää teitäne kukin pahalta tieltänsä ja teidän pahasta menostanne, niin teidän pitää pysymän siinä maassa, jonka Herra teille ja teidän isillenne antanut on, ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ⁶Älkää muita jumalia seuratko, niin että te palvelette ja kumarratte heitä; ettette minua teidän kätenne töillä vihoittaisi, ja minä teille kovan onnen saataisin. ⁷Mutta ette tahtoneet kuulla minua, sanoo Herra; että te minun kumminkin vihoititte kätenne töillä omaksi onnettomuudeksenne. ⁸Sentähden sanoo Herra Zebaot: ettette kuulleet minun sanojani, ⁹Katso, niin minä tahdon lähettää ja antaa tulla kaikki kansat pohjoisesta, sanoo Herra, ja palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ja tuoda hänen tälle maalle niiden päälle, jotka siinä asuvat, ja kaiken tämän kansan päälle, joka tässä ympäristöllä on; ja tahdon antaa heidät haaskaksi ja hävitykseksi, ja vihellykseksi ja ijankaikkiseksi autioksi; ¹⁰Ja tahdon heiltä ottaa pois kaiken ilon ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen, myllyn äänen, ja kynttilän valistuksen. ¹¹Että kaikki tämä maa pitää kylmillä ja hävitettynä oleman, ja nämät kansat pitää Babelin kuningasta palveleman seitsemänkymmentä ajastaikaa. ¹²Ja pitää tapahtuman, että kuin ne seitsemänkymmentä vuotta kuluneet

ovat, niin minä tahdon kostaa Babelin kuninkaalle ja tälle kansalle, sanoo Herra, heidän pahain tekoinsa tähden, siihen myös Kaldealaisten maalle, ja tehdä sen ijankaikkiseksi autioksi. ¹³Ja näin minä tahdon antaa tulla tämän maan päälle kaikki minun sanani, jotka minä olen puhunut häntä vastaan, kaiken sen, mikä tässä Raamatussa on kirjoitettu, jonka Jeremia kaikille kansoille on ennustanut. ¹⁴Ja heidän pitää myös palveleman, vaikka he voimallinen kansa ja valtiat kuninkaat ovat. Näin tahdon minä maksaa heille heidän ansionsa jälkeen ja heidän kättensä tekoin jälkeen. ¹⁵Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala, minulle: ota tämä viinamalja minun kädestäni täynnänsä vihaa, ja kaada sitä kaikille kansoille, joiden tykö minä sinun lähetän. ¹⁶Että se joisivat, horjuisivat ja hokariksi tulisivat miekan edessä, jonka minä heidän sekaansa tahdon lähettää. ¹⁷Ja minä otin maljan Herran kädestä, ja kaasin kaikille kansoille, joiden tykö Herra minun lähetti: ¹⁸Jerusalemille, Juudan kaupungeille, hänen kuninkailensa ja päämiehillensä, että heidän pitää oleman pilkkana ja kirouksena, niinkuin tänäpä on: ¹⁹Pharaolle, Egyptin kuninkaalle, palvelioinensa, ruhtinainensa ja kaikelle hänen kansallensa, ²⁰Kaikille maille etelään päin, kaikille kuninkaille Utsin maalla, kaikille kuninkaille Philistealaisten maalla, Askalonin, Gatsan, Akaronin ja Asdodin jääneiden kanssa, ²¹Edomilaisille, Moabilaisille ja Ammonin lapsille, ²²Kaikille Tyron kuninkaille, kaikille Sidonin kuninkaille, luotoin kuninkaille sillä puolen merta, ²³Dedanille, Temalle, Busille ja kaikille maan ääriässä asuvaisille, ²⁴kaikille Arabian kuninkaille, kaikille kuninkaille lännen puolessa, jotka korvessa asuvat, ²⁵Kaikille Simrin kuninkaille, kaikille kuninkaille Elamissa, kaikille kuninkaille Madaissa, ²⁶Kaikille kuninkaille pohjoisessa, sekä läsnä että kaukana toinen toisensa kanssa, ja kaikille valtakunnille maan päällä, jotka maan piirin päällä ovat; ja kuningas Sesakin pitää juoman näiden jälkeen. ²⁷Ja sano heille: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: juokaat ja juopukaat, oksentakaat ja langetkaat, ja ette taida nousta miekan edessä, jonka minä teidän sekaanne lähettää tahdon. ²⁸Ja jollei he tahdo ottaa maljaa sinun kädestäs ja juoda, niin sano heille: näin sanoo Herra Zebaot: teidän pitää kaiketi juoman; ²⁹Sillä katso, siinä kaupungissa, joka minun nimelläni nimitetty on, rupeen minä vaivaamaan; luuletteko että teidän pitää rankaisematta pääsemän? Ei teidän pidä rankaisematta pääsemän; sillä minä kutsun miekan kaikkein niiden päälle, jotka maalla asuvat, sanoo Herra Zebaot. ³⁰Ja sinun pitää ennustaman heille kaikki nämät sanat, ja sanoman heille: Herra on kiljuva korkeudesta, ja antava kuulla äänensä pyhästä asunuinsiastansa, hän on kaiketi kiljuva majastansa, hän veisaa virren, niinkuin viinan sotkuja, kaikista maan asuvaisista, ³¹Jonka ääni on kuuluva maan ääriin; sillä Herra toimittaa pakanat oikeuden eteen, ja tahtoo tuomita kaiken lihan; jumalattomat antaa hän miekan alle, sanoo Herra. ³²Näin sanoo Herra Zebaot: katso, vaiva tulee kansasta kansaan, ja suuri ilma

nousee maan sivusta. ³³Niin pitää Herralta lyötyjä sinä päivänä oleman yhdestä maan äärestä niin toiseen asti; ei pidä heitä itkettämän eikä korjattaman, eli haudattaman, vaan pitää oleman kedolla ja loaksi tuleman. ³⁴Parkukaat nyt, te paimenet, huutakaat ja vieristelkää teitäne tuhasa, te lauman valtiat; sillä aika on tullut teitä teurastaa ja hajoittaa, ja teidän pitää putooman rikki, niinkuin kallis astia. ³⁵Ja ei paimenten pidä taitaman paeta, ja lauman valtiat ei pidä pääsemän pois. ³⁶Niin pitää paimenet surkiasti huutaman, ja lauman valtiat surkutteleman, että Herra on niin hävittänyt heidän laitumensa. ³⁷Ja heidän niittynsä, jotka niin kauniit olivat, ovat hävitetyt Herran julmalta vihalta. ³⁸Hän on hyljännyt majansa, niinkuin nuori jalopeura; ja heidän maansa on niin hävitetty hävittäjän vihalta ja hänen julmalta vihaltansa.

26Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, valtakunnan alussa tapahtui tämä sana Herralta ja sanoi: ²Näin sanoo Herra: seiso Herran huoneen kartanolla ja saarnaa kaikkein Juudan kaupunkien edessä, jotka tänne tulevat rukoilemaan Herran huoneessa, kaikki ne sanat, jotka minä sinulle käsenyt olen, sanoakses heille; älä mitään siitä vähennä: ³Jos he mitämaks taitavat kuulla ja kääntyä kukin pahasta menostansa, että minäkin katuisin sitä pahaa, jonka minä heille ajattelin tehdä heidän pahan menonsa tähden. ⁴Ja sano heille: näin sanoo Herra: jos ette minua kuule, niin että te vaellatte minun laissani, jonka minä olen pannut teidän eteenne, ⁵Että te kuulette minun palveliaini, prophetain sanat, jotka minä varhain ja usiasti teille lähettänyt olen, ja ette kuitenkaan tahtoneet kuulla; ⁶Niin tahdon minä tehdä tälle huoneelle niinkuin Silolle, ja tahdon tehdä tämän kaupungin kaikille pakanaoille maan päällä kiroukseksi. ⁷Kuin papit, prophetat ja kaikki kansa kuulivat Jeremian näitä sanoja puhuvan Herran huoneessa, ⁸Ja kuin Jeremia oli lopettanut puheensa, kaiken sen, minkä Herra hänen käsenyt oli sanoa kaikelle kansalle, tarttuivat papit häneen, ja prophetat ja kaikki kansa, ja sanoivat: sinun pitää kaiketi kuoleman. ⁹Miksi sinä tohdit ennustaa Herran nimeen ja sanoa: niin pitää tälle huoneelle tapahtuman kuin Silollekin, ja tämä kaupunki pitää niin kylmille tuleman, ettei siinä kenkään enään asu? Ja kaikki kansa kokoontui Herran huoneessa Jeremiaa vastaan. ¹⁰Kuin Juudan ruhtinaat sen kuulivat, menivät he ylös kuninkaan huoneesta Herran huoneeseen, ja istuivat Herran uuden portin eteen. ¹¹Ja papit ja prophetat puhuivat ruhtinasten ja kaiken kansan edessä ja sanoivat: tämä mies on kuolemaan viallinen; sillä hän on ennustanut tätä kaupunkia vastaan, niinkuin te korvillanne kuulleet olette. ¹²Mutta Jeremia puhui kaikille ruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: Herra on minun lähettänyt kaikkia näitä, joita te kuulleet olette, ennustamaan tätä huonetta ja tätä kaupunkia vastaan. ¹³Niin parantakaat nyt menonne ja olonne, ja kuulkaat Herran Jumalanne ääntä; niin tahtoo myös Herra katua sitä pahaa, jonka hän on puhunut teitä

vastaan. ¹⁴Mutta minä, katso, minä olen teidän käsissä: tehkää minun kanssani, niinkuin teille parhain kelpaa. ¹⁵Kuitenkin pitää teidän täydellisesti tietämän, että jos te minun tapatte, niin te tuotatte viattoman veren teidän päällemme, ja tämän kaupungin ja hänen asuvaistensa päälle; sillä Herra on totisesti minun lähettänyt teidän tykönnne, puhumaan näitä kaikkia teidän korvainne edessä. ¹⁶Silloin sanoivat ruhtinaat ja kaikki kansa papeille ja prophetaille: ei tämä mies ole viallinen kuolemaan; sillä hän on puhunut meille Herran Jumalamme nimeen. ¹⁷Ja muutamat maan vanhimmista nousivat, ja puhuivat kaikelle kansan joukolle ja sanoivat: ¹⁸Hiskian, Juudan kuninkaan, aikana oli yksi propheta, nimeltä Miika, Maresasta; hän puhui kaikelle Juudan kansalle ja sanoi: näin sanoo Herra Zebaot: Zion pitää kynnettämän niinkuin pelto, ja Jerusalem pitää kiviraunioksi tuleman ja templin vuori metsän kukkulaksi. ¹⁹Antoiko Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juudan kansa hänen tappaa? eikö he peljänneet Herraa ja rukoilleet Herran edessä? ja Herra katui sitä pahaa, minä hän oli puhunut heitä vastaan; sentähden me teemme aivan pahoin meidän sielujamme vastaan. ²⁰Oli myös yksi mies, joka ennusti Herran nimeen, Uria, Semajan poika Kirjatjearimista; hän ennusti tätä kaupunkia vastaan ja tätä maakuntaa vastaan, niinkuin Jeremiakin. ²¹Mutta kuin kuningas Jojakim ja kaikki hänen voimallisensa ja valtamiehensä kuulivat hänen sanansa, tahtoi kuningas antaa hänen tappaa. Kuin Uria ymmärsi sen, pelkäsi hän ja pakeni ja meni Egyptiin. ²²Mutta kuningas Jojakim lähetti miehet Egyptiin, Elnatanin Akborin pojan, ja muita hänen kanssansa, (jotka menivät) Egyptiin. ²³Ja ne toivat Urian Egyptistä ja veivät kuningas Jojakimin eteen, ja hän antoi hänen tappaa miekalla, ja heittää hänen ruumiinsa yhteisen kansan hautoihin. ²⁴Kuitenkin oli Ahikamin, Saphanin pojan käsi Jeremian kanssa, ettei hän tullut kansan käsiin tapattaa.

27 Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, valtakunnan alussa tapahtui tämä sana Herralta Jeremialle ja sanoi: ²Näin sanoo Herra minulle: tee sinulles siteet ja pane kaulaas, ³Ja lähetä ne Edomin kuninkaalle, Moabin kuninkaalle, Ammonin lasten kuninkaalle, Tyron kuninkaalle ja Sidonin kuninkaalle, niiden sanansaattajain kanssa, jotka olivat tulleet Zedekian, Juudan kuninkaan, tykö Jerusalemiin, ⁴Ja käske, että he sanovat herroillensa: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: näin pitää teidän sanoman herroillenne: ⁵Minä olen tehnyt maan, ja ihmisen, ja eläimet, jotka maan päällä ovat, suurella voimallani ja ojennetulla käsivarrellani, ja annan sen kelle minä tahdon. ⁶Mutta nyt olen minä antanut kaikki nämät maakunnat palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käteen, ja olen myös antanut hänelle pedot maan päällä, palvelemaan häntä. ⁷Ja kaikki kansat pitää häntä palveleman, hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, siihenasti kuin hänenkin maansa aika tulee; sillä monta kansaa ja suuret

kuninkaas pitää häntä palveleman. ⁸Vaan sen kansan ja valtakunnan, joka ei tahdo palvella Babelin kuningasta Nebukadnetsaria, eikä anna niskaansa Babelin kuninkaan ikeen alle, tahdon minä kurittaa miekalla, nälällä ja rutolla, sanoo Herra, siihenasti että minä hukutan heidät hänen kätensä kautta. ⁹Sentähden älkäätkuulko prophetaitanne, ennustajianne, unianne, tietäjiänne ja noitianne, jotka teille sanovat: ei teidän pidä palveleman Babelin kuningasta. ¹⁰Sillä he ennustavat teille valhetta, saattaaksensa teitä kauvas teidän maastanne; ja minä ajan silloin teitä ulos, ja teidän pitää hukkuman. ¹¹Sillä kuka kansa kumartaa kaulansa Babelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen tahdon minä antaa olla maassansa, että he sitä saavat nautita ja siinä asua, sanoo Herra. ¹²Ja minä puhuin kaikki nämät Zedekialle, Juudan kuninkaalle, ja sanoin: kumartakaat kaulanne Babelin kuninkaan ikeen alle, ja palvelkaat häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää. ¹³Miksi te tahdotte kuolla, sinä ja sinun kansas miekalla, nälällä ja rutolla? niinkuin Herra on siitä kansasta sanonut, joka ei Babelin kuningasta palvella tahdo. ¹⁴Sentähden älkäätkuulko prophetainne sanoja, jotka teille sanovat: ei teidän pidä Babelin kuningasta palveleman; sillä he ennustavat teille valhetta. ¹⁵Sillä en minä ole heitä lähettänyt, sanoo Herra; vaan he ennustavat valhetta minun nimeeni, että minä ajaisin teitä ulos, ja te hukkuisitte ynnä prophetain kanssa, jotka teille ennustavat. ¹⁶Ja papeille ja kaikelle tälle kansalle puhuin minä ja sanoin: näin sanoo Herra: älkäätkuulko prophetainne sanoja, jotka teille ennustavat ja sanovat: katso, Herran huoneen astiat tulevat nyt kohta jälleen Babelista; sillä he ennustavat teille valhetta. ¹⁷Älkäätkuulko, vaan palvelkaat Babelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäis tämän kaupungin kylmille tuleman? ¹⁸Jos he ovat prophetat, ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkaat nyt Herralta Zebaotilta, ettei jääneet astiat Herran huoneessa ja Juudan kuninkaan huoneessa, ja Jerusalemissa myös vietäisi Babeliin. ¹⁹Sillä näin sanoo Herra Zebaot patsaista, ja merestä, ja istuimista, ja astioista, jotka vielä tähän kaupunkiin jääneet ovat, ²⁰Joita Nebukadnetsar, Babelin kuningas ei ottanut pois, kuin hän vei pois Juudan kuninkaan Jekonian Jojakimin pojan Jerusalemista Babeliin, ja kaikki Juudan ja Jerusalemin valtamiehet: ²¹Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, niistä astioista, jotka vielä jääneet ovat Herran huoneeseen, ja kuninkaan huoneeseen, ja Jerusalemiin: ²²Ne pitää Babeliin vietämän ja siellä pysymän siihen päivään asti, että minä etsin heitä, sanoo Herra, ja annan heidän viettää ylös ja taas tuotaa tähän paikkaan siallensa.

28 Ja tapahtui sinä vuotena, Zedekian Juudan kuninkaan valtakunnan alussa, viidentenä kuukautena neljännellä vuodella, että Hanania Assurin poika, Gibeonin propheta, puhui minulle Herran huoneessa, pappein ja kaiken kansan edessä, ja sanoi: ²Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: minä olen taittanut rikki Babelin kunin-

kaan ikeen, ³Ja ennenkuin kaksi ajastaikaa kuluu, tahdon minä antaa tulla jälleen tähän siaan kaikki Herran huoneen astiat, jotka Nebukadnetsar, Babelin kuningas, täältä ottanut ja Babeliin vienyt on. ⁴Vielä sitte tahdon minä myös Jekonian Jopakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan vangit, jotka Babeliin viedyt ovat, antaa tulla tähän siaan jälleen, sanoo Herra; sillä minä tahdon taittaa rikki Babelin kuninkaan ikeen. ⁵Niin propheta Jeremia sanoi propheta Hananialle, pappein ja kaiken joukon läsnä ollessa, jotka seisovivat Herran huoneessa, ⁶Ja propheta Jeremia sanoi: Amen. Herra tehkään niin! Herra vahvistakoon sinun sanas, jonka ennustanut olet, että hän antais Herran huoneen astiat ja kaikki vangit tulla tähän paikkaan jällensä. ⁷Mutta kuule kuitenkin tätä sanaa, jonka minä puhun sinun korvais ja kaiken kansan korvain edessä puhun: ⁸Ne prophetat, jotka minun edelläni ja sinun edelläs vanhasta olleet ovat, he ovat ennustaneet monta maakuntaa ja suuria valtakuntia vastaan sotaa, onnettomuutta ja ruttoa. ⁹Mutta kuin propheta ennustaa rauhaa, niin tunnetaan, kuin hänen sanansa täytetyksi tulee, että Herra hänen totisesti on lähettänyt. ¹⁰Niin propheta Hanania otti ikeen propheta Jeremian kaulasta ja taitti sen rikki. ¹¹Ja Hanania sanoi kaiken kansan edessä: näin sanoo Herra: niin tahdon minä myös taittaa rikki Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ikeen kaikkein kansain kaulasta, ennenkuin kaksi ajastaikaa kuluneet ovat. Ja propheta Jeremia meni pois omaa tietänsä. ¹²Mutta Herran sana tapahtui Jeremialle, sittenkuin propheta Hanania oli rikkonut ikeen propheta Jeremian kaulasta, ja sanoi: ¹³Mene ja sano Hananialle: näin sanoo Herra: sinä olet taittanut rikki puu-ikeen, niin tee nyt rauta-ijes sen siaan. ¹⁴Sillä näin sanoo Herra Zebaot Israelin Jumala: minä olen ripustanut rauta-ikeen kaikkien näiden kansain kaulaan, palvelemaan Nebukadnetsaria, Babelin kuningasta, ja heidän pitää palveleman häntä; sillä minä olen myös antanut hänelle pedot kedolta. ¹⁵Ja propheta Jeremia sanoi propheta Hananialle: kuule nyt Hanania, ei Herra ole sinua lähettänyt, ja sinä olet tehnyt, että tämä kansa luottaa valheeseen. ¹⁶Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä tahdon ottaa sinun pois maasta; tänä vuonna pitää sinun kuoleman, sillä sinä olet puheellas kääntänyt heidät Herrasta pois. ¹⁷Ja niin propheta Hanania kuoli sinä vuonna, seitsemännellä kuukaudella.

29Nämät ovat kirjoituksen sanat, jotka Jeremia propheeta lähetti Jerusalemissa jääneille vanhimmille, jotka olivat viedyt pois, ja papeille, ja prophetaille ja kaikelle kansalle, jotka Nebukadnetsar oli vienyt Jerusalemissa Babeliin, ²Sittekuin kuningas Jekonia ja kuningatar, kamaripalveliat, ja Juudan ja Jerusalemin päämiehet sekä puuseppäin ja seppäin kanssa olivat pois Jerusalemissa, ³Elasan Saphanin pojan ja Gemarjan Hilkan pojan kautta, jotka Juudan kuningas Zedekia lähetti Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, tykö Babeliin; sanoen: ⁴Näin sanoo Herra Zebaot,

Israelin Jumala, kaikille vangeille, jotka minä olen antanut viedä pois Jerusalemissa Babeliin: ⁵Rakentakaat huoneita, joissa te taidatte asua, istuttakaat puutarhoja, joissa te saisitte syödä hedelmiä. ⁶Naikaat emäntiä, ja siittäkää poikia ja tyttäriä, ja antakaat pojillenne emäntiä, ja naittakaat tyttärenne miehille, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä; enentäkää itsiänne siellä, ettette vähenisi. ⁷Katsokaat sen kaupungin parasta, johonka minä olen teitä antanut viettää, ja rukoilkaat sen edestä Herraa; sillä kuin se menestyy, niin myös te menestytte. ⁸Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: älkää antako propheetainne, jotka teidän tykönänne ovat, ja tietäjänne pettää teitä, ja älkää totelko unianne, joita te unissanne näette. ⁹Sillä he ennustavat teille valhetta minun nimeeni: en minä ole heitä lähettänyt, sanoo Herra. ¹⁰Sillä näin sanoo Herra: kuin Babelissa seitsemänkymmentä vuotta ovat kuluneet, niin minä tahdon etsiä teitä, ja herättää armollisen sanani teidän päällemme, niin että minä tahdon antaa teidän tulla tähän paikkaan jällensä. ¹¹Sillä minä kyllä tiedän, mitkä teistä minun ajatukseni ovat, sanoo Herra: rauhan ja ei murheen ajatukset; että minä olen antava teille sen lopun, jonka te toivotte. ¹²Ja teidän pitää minua rukoileman, käymän ja anoman minulta, ja minä kuulen teitä. ¹³Teidän pitää etsimän minua ja löytämän minun: sillä jos te etsitte minua kaikesta sydämestänne, ¹⁴Niin minä tahdon antaa itseni löytää teiltä, sanoo Herra, ja kääntää teidän vankiutenne, ja koota teidän kaikesta kansasta ja kaikista paikoista, joihin minä teidät ajanut olin, sanoo Herra; ja tahdon antaa teidän tulla jällensä tähän paikkaan, josta minä olen antanut viedä teitä pois. ¹⁵Mutta jos te ajattelette: Herra on herättänyt meille prophetaita Babelissa; ¹⁶Niin sanoo Herra näin siitä kuninkaasta, joka istuu Davidin istuimella, ja kaikesta kansasta, joka tässä kaupungissa asuu, teidän veljistänne, jotka ei teidän kanssanne lähteneet vankiuteen, ¹⁷Näin tosin sanoo Herra Zebaot: katso, minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton, ja teen heille niinkuin pahoille fikunoille, joita ei syödä taideta, että ne niin pahat ovat. ¹⁸Ja vainoon heitä miekalla, nälällä ja rutolla, ja panen heidät kulkiaksi kaikissa valtakunnissa maan päällä, että heidän pitää tuleman kiroukseksi, ihmeeksi, häväistykseksi ja pilkaksi kaikkein kansain seassa, kuhunka minä heidät ajava olen; ¹⁹Ettei he kuulleet minun sanojani, sanoo Herra, joita minä varhain minun palveliaini propheetain kanssa heille lähettänyt olen; mutta ette tahtoneet kuulla, sanoo Herra. ²⁰Mutta te kaikki, jotka vangittuina olette viedyt pois, jotka minä olen Jerusalemissa antanut mennä Babeliin, kuulkaat Herran sanaa: ²¹Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, Ahabia Kolajan poikaa ja Zedekiaa Maasejan poikaa vastaan, jotka teille minun nimeeni valhetta ennustavat: katso, minä annan heidät Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käsiin, hänen pitää antaman heitä lyödä teidän silmäinne edessä. ²²Ja heitä pitää sadateltaman kaikkein Juudan vankein seassa, jotka ovat Babelissa, ja sanottaman: Herra tehkään sinulle niinkuin Zedekialle

ja Ahabile, jotka Babelin kuningas antoi tulesa paistaa: ²³Että he tekivät hulluuden Israelissa, ja makasivat muiden emäntiä, ja saarnasivat valhetta minun nimeeni, jota en minä ollut heille käsenyt. Ja minä sen tiedän ja todistan, sanoo Herra. ²⁴Ja Semajaa vastaan Nehalamista pitää sinun puhuman, sanoen: ²⁵Näin puhuu Herra Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: että sinä sinun nimellä olet lähettänyt kirjoituksen kaikelle kansalle, joka on Jerusalemissa, ja papille Zephanielle Maasejan pojalle, ja kaikille papeille, ja sanonut: ²⁶Herra on asettanut sinun papiksi, papin Jehojadan siaan, olemaan esimiehet Herran huoneessa, ylitse kaikkein mielipuolten ennustajain, panemaan heitä vankiuteen ja jalkapuuhun. ²⁷Miksi et sinä siis nuhtele Jeremiaa Anatotista, joka teille ennustaa? ²⁸Sillä hän on lähettänyt meidän tykömme Babeliin, ja antanut meille sanoa: vielä nyt pitää oleman aikaa, rakentakaat huoneita ja asukaat niissä, ja istuttakaat puutarhoja, syödäksenne niistä hedelmiä. ²⁹Ja kuin pappi Zephania oli lukenut sen kirjoituksen Jeremian prophetan kuullen, ³⁰Niin tapahtui Herran sana Jeremialle ja sanoi: ³¹Lähetä kaikkein vankein tykö ja anna heille sanoa: näin sanoo Herra Semajaa vastaan Nehalamista: että Semaja ennustaa teille, ja en kuitenkaan minä ole häntä lähettänyt, ja on tehnyt, että te luotatte valheeseen, ³²Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä tahdon kostaa Semajalle Nehalamista ja hänen siemenellensä, niin ettei yhdenkään pidä hänen omistansa pysymän tämän kansan seassa, eikä pidä näkemän sitä hyvää, jonka minä tahdon tehdä kansalleni, sanoo Herra; sillä hän on puheellansa kääntänyt heidät pois Herrasta.

30Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen: ²Näin sanoo Herra Israelin Jumala, sanoen: kirjoita itselles kirjaan kaikki ne sanat, jotka minä puhun sinulle. ³Sillä katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä tahdon kääntää kansani vankiuden, sekä Israelin että Juudan, sanoo Herra, ja annan heidän tulla jälleen siihen maahan, jonka minä heidän isillensä antanut olen, että he sen omistaman pitää. ⁴Ja nämät ovat ne sanat, jotka Herra puhui Israelista ja Juudasta. ⁵Sillä näin sanoo Herra: me kuulemme pelvon äänen, siellä on sula pelko ja ei yhtään rauhaa. ⁶Kysykää nyt ja katsokaat, taitaako miehenpuoli synnyttää? Kuinkasta siis minä näen kaikkein miesten kädet lantheissansa niinkuin lapsensynnyttäjän, ja että kaikki kasvot ovat niin valjut? ⁷Voi! se on suuri päivä, ja ei ole senkaltaista ollut; ja murheen aika on Jakobissa, kuitenkin pitää heitä siitä autettaman. ⁸Mutta sen pitää tapahtuman siihen aikaan, sanoo Herra Zebaot, että minä taitan hänen ikeensä rikki kaulastas, ja repäisen sinun sitees, niin ettei heidän enään siellä pidä muukalaisia palveleman; ⁹Vaan heidän pitää palveleman Herraa Jumalaansa ja Davidia kuningastansa, jonka minä heille herättänyt olen. ¹⁰Sentähden älä pelkää palveliani Jakob, sanoo Herra, ja Israel älä hämmästy! sillä katso, minä tahdon auttaa sinua kaukaa, ja sinun siementäs vankiutensa maasta, niin että Jakobin pi-

tää tuleman jälleensä, elämän rauhassa ja oleman hyvässä levossa, ja ei kenenkään pidä häntä peljättämän. ¹¹Sillä minä olen sinun tykönäs, sanoo Herra, auttamassa sinua; ja teloitin kaikki pakanat, joihin minä olen sinut hajoittanut; mutta en minä sinua lopeta, vaan tahdon sinua kurruttaa kohtuudella, ja en tahdo sinua peräti viattomana pitää. ¹²Sillä näin sanoo Herra: sinun haavas on kuoleman haava, ja sinun kipus juuri paha. ¹³Ei toimita kenkään sinun asia sortajaa vastaan; ei kenkään taida sinua parantaa. ¹⁴Kaikki sinun rakastajas unhottavat sinun, ja ei kysy sinua; sillä minä olen lyönyt sinua, niinkuin vihollista armottomalla kurituksella, suurten pahaintekois tähden ja raskasten synteis tähden. ¹⁵Mitäs huudat haavais tähden ja suuresta kivustas? Minä olen tämän tehnyt sinulle suurten pahaintekois ja raskasten synteis tähden. ¹⁶Sentähden kaikki, jotka sinua ovat syöneet, heitä pitää taas syötämän, ja kaikki sinun vihollises pitää vangiksi tuleman; jotka sinua ovat ryöstäneet, pitää jälleen ryöstettämän, ja kaikki ne, jotka sinun ovat ryövänneet, tahdon minä saaliiksi antaa. ¹⁷Mutta sinun minä jälleen parannan, ja teen terveeksi haavas, sanoo Herra, sillä he ovat sinun kutsuneet ulosajetuksi ja Zionin siksi, jota ei kenkään kysy. ¹⁸Näin sanoo Herra: katso, minä käännän Jakobin majan vankiuden, ja armahdan hänen asumistansa; ja kaupunki pitää jälleen mäelle rakennettaman, ja kirkon pitää oleman entisellä muodollansa. ¹⁹Ja kiitoksen ja riemun äänen pitää siitä kuuluman; sillä minä tahdon heitä enentää ja en vähentää, minä tahdon heitä kunnioittaa, ja ei heidän pidä huonoksi tuleman. ²⁰Hänen poikansa pitää oleman niinkuin ennenkin, ja hänen yhteinen kansansa pitää menestymän minun edessäni; sillä minä tahdon rangaista kaikki ne, jotka heitä vaivaavat. ²¹Ja hänen ruhtinaansa pitää itse hänestä syntyvän, ja hänen hallitsiansa tuleman itse hänestä. Ja minä tahdon antaa hänen lähestyä ja tulla minun eteeni; sillä kuka on se, joka minua niin sydämellisesti lähestyy? sanoo Herra. ²²Ja teidän pitää oleman minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne. ²³Katso, Herran ilma on tuleva julmuudella, kauhia rajuilma on lankeeva jumalattomain päälle. ²⁴Herran julma viha ei ole taukoava, siihenasti kuin hän tekee ja toimittaa, mitä hänen mielessänsä on. Viimein pitää teidän sen kyllä ymmärtämän.

31Sillä ajalla, sanoo Herra, tahdon minä kaikkein Israelin sukukuntain Jumala olla; ja heidän pitää minun kansani oleman. ²Näin sanoo Herra: se kansa, joka miekalta jäi, on armon korvessa löytänyt siinä, että minä ahkeroitsein saattaa Israelin lepoon. ³Herra ilmestyy minulle kaukaa: minä olen ijankaikkisella rakkaudella sinua rakastanut, sentähden olen minä vetänyt sinua puoleeni sulasta armosta. ⁴Minä tahdon rakentaa sinua jälleen, ja sinun, neitsy Israel, pitää rakennetuksi tuleman. Sinun pitää kunnistetuksi tuleman sinun kanteleillas, ja menemän niiden kanssa, jotka ilossa hyppäävät. ⁵Sinun pitää taas istuttaman viinapuita Samarian vuorilla, istuttaman ja nautitse-

man. ⁶Sillä vielä on se aika tuleva, että vartiat pitää Ephraimin vuorella huutaman: nouskaat, käykäämme ylös Zioniin, Herran meidän Jumalamme tykö. ⁷Sillä näin sanoo Herra: huutakaat Jakobista ilolla, ja ihastukaat pakanain pään tähden: huutakaat korkiasti, ylistäkää ja sanokaat: Herra, auta kansaas, Israelin jääneitä. ⁸Katso, minä tahdon antaa heidän tulla pohjoisesta maakunnasta, ja tahdon heitä koota maan ääristä, sokiät, rammät, raskaat, synnyttäväiset yhdessä; niin että heidän tänne suuressa joukossa pitää tuleman jälleensä. ⁹Heidän pitää itkien ja rukoillen tuleman, niin minä heitä johdatan. Minä tahdon heitä johdattaa vesiojain reunalla tasaista tietä, ettei he loukkaisi itseänsä; sillä minä olen Israelin isä, ja Ephraim on minun esikoiseni. ¹⁰Kuulkaat pakanat, Herran sanaa, ja julistakaat kaukana luodoissa, ja sanokaat: joka Israelin hajotti, se kokoo hänen jälleen, ja on häntä vartioitava niinkuin paimen laumaansa. ¹¹Sillä Herra on lunastava Jaakobin, ja on pelastava häntä sen kädestä, joka häntä väkevempi on. ¹²He tulevat ja Zionin korkeudella veisaavat, ja heidän pitää joukolla Herran lahjain tykö tuleman, jyvään, viinan, öljyn, karitsain ja vasikkain tykö; niin että heidän sielunsa pitää oleman niinkuin kastettu yrttitarha, eikä enää surullinen oleman. ¹³Silloin pitää neitseet hypyissä iloiset oleman, siihen myös nuoret miehet ynnä vanhain kanssa; sillä minä tahdon heidän murheensa iloksi kääntää, ja lohduttaa heitä, ja ilahutan heitä murheestansa. ¹⁴Ja minä tahdon pappien sydämet ilolla täyttää, ja minun kansani pitää minun lahjastani ravittaman, sanoo Herra. ¹⁵Näin sanoo Herra: Raamasta kuuluu parkuvaisten ääni ja katkera itku; Raakel itkee lapsiansa, ja ei tahdo itsiänsä lohdutettaa lastensa tähden, ettei he ole. ¹⁶Näin Herra sanoo näin: lakaa parkumasta ja itkemästä, ja pyyhi silmistäs kyneleet; sillä sinun työlläs pitää palkka oleman, sanoo Herra, ja heidän pitää palajaman vihollisten maasta. ¹⁷Ja sinun jälkeentulevaisillas pitää toivo oleman, sanoo Herra; sillä sinun lapses pitää tuleman maallensa jälleen. ¹⁸Kyllä minä olen kuullut, kuinka Ephraim valittaa: sinä olet minua kurittanut minua, ja minä olen myös kuritettu, niinkuin hillimätöin vasikka. Palauta minua, niin minä palajan, sillä sinä, Herra, olet minun Jumalani. ¹⁹Koska minä palautettiin, niin minä kaduin; sillä sittekuin minä taitavaksi tulini, niin minä löin lanteitani. Minä olin häväisty ja häpeen myös, sillä minun täytyy kärsiä nuoruuteni pilkkaa. ²⁰Eikö Ephraim ole rakas poikani ja ihana lapseni? Sillä minä kyllä hyvin muistan, mitä minä hänelle puhunut olen; sentähden minun sydämeni halkee laupiudesta hänen kohtaansa, että minä kaiketi armahdan häntä, sanoo Herra. ²¹Pane sinulles muistomerkit, ja aseta sinulles murheenmuisto, ja kohenna sydämes oikialle tielle, jota sinun vaeltaman pitää. Palaja, neitsy Israel, palaja näiden sinun kaupunkeis tykö. ²²Kuinka kauvan sinä tahdot ek-syksissä käydä, sinä vastahakoinen tytär? Sillä Herra on jotakin uutta maalla luova, vaimon pitää miestä piirittämän. ²³Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: Vielä

tämä sana sanotaan Juudan maassa ja hänen kaupungeisansa, kun minä heidän vankiutensa kääntävä olen: Herra siunatkoon sinua, sinä vanhurskauden asumus, sinä pyhä vuori. ²⁴Ja Juuda ynnä kaikkein hänen kaupunkeinsa kanssa pitää siellä asuman, niin myös peltomiehet, ja jotka laumansa kanssa vaeltavat. ²⁵Sillä minä tahdon väsyneen sielut virvoittaa, ja murheelliset sielut ravita. ²⁶Sentähden minä heräsin ja katselin, jossa minä olin makiasti maannut. ²⁷Katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä tahdon Israelin huoneen ja Juudan huoneen kylvää ihmisen siemenellä ja karjan siemenellä. ²⁸Ja pitää tapahtuman, että niinkuin minä olin valpas heitä hävittämään, repimään, raatelemaan, kadottamaan ja rankaisemaan: niin minä myös tahdon valpas olla heitä rakentamaan ja istuttamaan, sanoo Herra. ²⁹Ei silloin enään pidä sanottaman: isät ovat happamia viinamarjoja syöneet, ja lasten hampaat ovat huoltuneet. ³⁰Vaan jokaisen pitää pahan tekonsa tähden kuoleman, ja kuka ihminen syö happamia viinamarjoja, hänen hampaansa pitää huoltuman. ³¹Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä teen uuden liiton Israelin huoneen kanssa ja Juudan huoneen kanssa. ³²En senkaltaista kuin entinen liitto oli, jonka minä heidän isäinsä kanssa tein, kun minä heidän käteensä rupesin, heitä Egyptin maalta johdattaakseni; jota liittoa ei he pitäneet, ja minä vallitsin heitä, sanoo Herra. ³³Mutta tämän pitää se liitto oleman, jonka minä Israelin huoneen kanssa teen tämän ajan perästä, sanoo Herra: minä tahdon minun lakini antaa heidän sydämeensä ja sen ehidän mieliinsä kirjoittaa; ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää minun kansani oleman. ³⁴Ja ei pidä kenenkään lähimmäistänsä opettaman, eikä veli veljeänsä, ja sanoman: tunne Herraa; sillä heidän pitää kaikkein minun tunteman, sekä pienten että suurten, sanoo Herra; sillä minä tahdon heidän pahat tekonsa antaa anteeksi, ja en ikinä enään muista heidän syntejensä. ³⁵Näin sanoo Herra, joka auringon antaa päivällä valkeudeksi, kuun ja tähtien järjestyksen yöllä valkeudeksi: joka meren liikuttaa, että hänen aaltonsa pauhaavat, Herra Zebaot on hänen nimensä: ³⁶Kun senkaltaiset säädyt minun edestäni hukkuvat, sanoo Herra, silloin myös Israelin siemenen pitää puuttuman, ettei se ole enään kansa minun edessäni ijankaikkisesti. ³⁷Näin sanoo Herra: jos taivasta taidetaan ylhäällä mitata, ja maan perustusta alhaalla tyynni tutkiskella; niin myös minä tahdon heittää pois koko Israelin siemenen kaikkein, niiden tähden, mitkä he tehneet ovat, sanoo Herra. ³⁸Katso, aika tulee, sanoo Herra, että Herran kaupunki rakennetaan jälleen Hananelintornista Kulmaporttiin asti. ³⁹Ja mittanuora pitää siellä kohdastansa käymänhamaan Garebin kukkulaan asti, ja käymän ympäri Goan. ⁴⁰Ja kaiken ruumiisten ja tuhka-laakson, ja kaikki pelot, hamaan Kidronin ojaan saakka, ja hamaan Hevosportin kulmaan, itään päin, pitää Herralle pyhä oleman, niin ettei sitä ikänä särjetä eli rikota.

32Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremial-

le, kymmenentenä Zedekian, Juudan kininkaan, vuonna, joka on Nebukadnetsarin kahdeksastoistakymmenes vuosi.²Silloin Babelin kuninkaan sotajoukko piiritti Jerusalemin; mutta propheta Jeremia oli vankina pihassa vankihuoneen edessä, joka oli Juudan kuninkaan huoneessa.³Johonka Zedekia, Juudan kuningas, oli antanut panna hänen, sanoen: miksi sinä ennustat ja sanot: näitä sanoo Herra: katso, minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hän on voittava sen?⁴Ja Zedekian, Juudan kuninkaan, ei pidä kaldealaisilta pääsemän, vaan minä kaiketi annan hänen Babelin kuninkaan käsiin, niin että hänen pitää suusta suuhun häntä puhutteleman, ja silmillänsä hänen silmänsä näkemän.⁵Ja hänen pitää viemän Zedekian Babeliin; siellä hänen pitää myös pysymän, siihenasti kuin minä etsin häntä, sanoo Herra. Vaikka te soditte kaldealaisia vastaan, ei sen kuitenkaan pidä teille menestyvän.⁶Ja Jeremia sanoi: Herran sana on tapahtunut minulle ja sanoi: ⁷Katso, Hanamel Sallumin, sinun setäs poika, tulee sinun tykö, ja on sanova: osta minun peltoni Anatotissa, sillä sinulla on lähimmäinen oikeus sitä ostaa.⁸Ja niin Hanamel minun setäni poika tuli minun tyköni, niinkuin Herra oli sanonut, pihalla vankihuoneen edessä, ja sanoi minulle: osta minun peltoni Anatotissa, joka on Benjaminin maalla; sillä sinulla on siihen perintö-oikeus, ja sinä olet lähimmäinen: osta se sinulles.Niin minä ymmärsin, sen olevan Herran sanan.⁹Ja ostin Hanamelilta minun setäni pojalta pellon, joka on Anatotissa, ja punnitsin hänelle rahaa seitsemäntoista sikliä ja kymmenen hopea penninkiä.¹⁰Ja kirjoitin kirjaan, ja vahvistin sen sinetillä, ja otin todistukset, ja punnitsin rahan vaa'alla.¹¹Ja otin sinetillä vahvistetun kauppakirjan tyköni, oikeuden ja tavan jälkeen, ja myös avoimen kirjan,¹²Ja annoin kauppakirjan Barukille Neerijan pojalle, Mahsejan pojan, Hanamelin, minun setäni pojan silmäin edessä ja todistajain silmäin edessä, jotka kauppakirjan allekirjoittaneet olivat, ja kaikkien Juudalaisten silmäin edessä, jotka pihassa vankihuoneen edessä asuivat.¹³Ja minä käskin Barukia heidän silmänsä edessä ja sanoin: ¹⁴Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: ota nämä kirjat, tämä sinetillä vahvistettu kauppakirja, ja tämä avoin kirja, ja pane ne saviastiaan, että ne olisivat kauvan aikaa tallella.¹⁵Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: vielä nyt pitää ostettaman huoneita, peltoja ja viinämäkiä tässä maassa.¹⁶Ja kun minä olin antanut Baarukille Nerian pojalle kauppakirjan, rukoilin minä Herraa ja sanoin: ¹⁷Ah Herra, Herra! katso, sinä olet tehnyt taivaat ja maan suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas; ei ole mitään sinulle mahdotonta.¹⁸Sinä, joka monelle tuhannelle teet hyvin, ja kostat isäin pahat teot heidän lastensa helmaan heidän jälkeensä; sinä suuri ja väkevä Jumala, Zebaot on sinun nimes, ¹⁹Suuri neuvossa ja väkevä töissä, ja sinun silmäs ovat avoinna kaikkein ihmisten lasten teiden päälle, antaakses kullekin heidän menonsa jälkeen ja heidän töittensä hedelmän jälkeen.²⁰Sinä, joka Egyptin maalla merkkejä ja ihmeitä teit, ja aina tähän päivään asti, sekä

Israelin että ihmisten kanssa, ja teit sinulles nimen, niinkuin se tänäpä on.²¹Sinä veit kansas Israelin ulos Egyptin maalta merkeillä ja ihmeillä ja väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella, ja suurella pelvolla,²²Ja annoit heille tämän maan, jonka sinä heidän isillensä vannonut olit, sen heille antaakses: maan, joka rieskaa ja hunajaa vuosi.²³Ja koska he sinne tulivat ja omistivat sen, ei he kuulleet sinun ääntäs, eikä vaeltaneet sinun lakisi jälkeen; ja kaikkea mitä sinä käskenyt olit heidän tehdä, ei he sitä tehneet; sentähden sinä annoit myös kaiken tämän onnettomuuden heille tapahtua.²⁴Katso, tämä kaupunki on piiritetty, niin että se pitää voitettaman, ja kaupunki annettaman Kaldealaisten käsiin, jotka sotivat sitä vastaan miekalla, nälällä ja rutolla; ja niinkuin sinä olet sanonut, niin nyt tapahtuu, sen sinä näet.²⁵Ja sinä Herra, Herra, sanoit minulle: osta sinulles pelto rahalla, ja ota todistukset, vaikka kaupunki pitää annettaman joutuu Kkaldealaisten käsiin.²⁶Ja Herran sana tapahtui Jeremialle ja sanoi: ²⁷Katso, minä Herra olen kaiken lihan Jumala: pitäisikö minulle jotain oleman mahdotointa?²⁸Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä annan tämän kaupungin Kaldealaisten käsiin ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käteen, ja hän on sen voittava.²⁹Ja kaldealaisten, jotka sotivat tätä kaupunkia vastaan, pitää tänne tuleman, ja sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen niine taloineen, ja tähän kaupunkiin tulen sytyttämän, ja polttaman sen huoneinensa, kussa he Baalille kattoin päällä suitsuttaneet, ja muille jumalille juomauhreja uhranneet ovat, minua vihoittaaksensa.³⁰Sillä Israelin lapset ja Juudan lapset ovat tosin nuoruudestansa tehneet pahaa minun silmäini edessä; ja Israelin lapset ovat vihoittaneet minun kättensä töillä, sanoo Herra.³¹Siitä ajasta, kuin tämä kaupunki rakennettiin, niin tähän päivään asti, on hän tehnyt minun vihaiseksi ja julmaksi, niin että minun tyätyi heittää hänen pois kasvojeni edestä,³²Kaikkein Israelin lasten ja Juudan lasten pahuuden tähden, jonka he ovat tehneet, minua vihoittaaksensa, he ja heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja propheetansa, sekä Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset.³³He ovat kääntäneet selkänsä minulle ja ei kasvojansa; vaikka minä annoin aikansa ja alinomaa opettaa heitä, mutta ei he tahtoneet kuulla eikä oppia ottaa.³⁴Päälliseksi he ovat panneet kauhistsuksensa siihen huoneeseen, jolla minusta on nimi, saastuttaksensa sitä.³⁵Ja ovat rakentaneet Baalin korkeuksia Ben-Hinnomin laaksossa, polttaakseen poikiensa ja tyttäriänsä Molokille, jota en minä ole heidän käskenyt, eiä myös ole minun mieleeni johtunut, että heidän tämän kauhistsuksen piti tekemän, jolal he Juudan saattivat syntiä tekemään.³⁶Ja nyt sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala näin tästä kaupungista, josta te sanotte, että hän pitää miekan, nälän ja ruton kautta Babelin kuninkaan käsiin annettaman.³⁷Katso, minä tahdon heidät koota kaikista maakunnista, joihin minä olen heittä sysännyt pois suuressa vihassani, hirmuisuudessani ja julmuudessani ja tahdon tuottaa heitä jälleen tähän paik-

kaan, että heidän turvallisesti asuman pitää; ³⁸Ja heidän pitää minun kansani oleman, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa. ³⁹Ja tahdon heille yhden sydämen ja yhden tien antaa, että he pelkäisivät minua kaikkena elinaikanaan, että heille ja heidän lapsillensa heidän jälkeensä pitäisi hyvästi käymän. ⁴⁰Ja tahdon ijankaikkisen liiton tehdä heidän kanssansa, niin etten minä lakkaa heille hyvää tekemästä; ja tahdon minun pelkoni antaa heidän sydämihinsä, ettei he poikkeaisi minusta. ⁴¹Ja se pitää minun iloni oleman, että heille hyvää teen; ja tahdon heitä tähän maahan istuttaa uskollisesti, kaikesta minun sydämestäni ja kaikesta sielustani. ⁴²Sillä näin sanoo Herra: niinkuin minä olen antanut tulla tämän kansan päälle kaiken tämän tämän suuren onnettomuuden, niin myös minä annan tulla heidän päällensä kaiken sen hyvän, kuin minä olen heille puhunut. ⁴³Ja vielä nyt pitää peltoja ostettaman tässä maassa, josta te sanotte: sen pitää autiona oleman, niin ettei siinä väkeä eli karjaa oleman pidä, ja pitää Kaldealaisten käsiin annettaman. ⁴⁴Kuitenkin pitää vielä nyt peltoja ostettaman rahalla ja kirjoituksella, niin sinetillä vahvistettaman ja todistajilla: Benjaminin maalla, ja ympäri Jerusalemia, ja Juudan kaupungeissa, jotka vuorilla ovat sillä minä tahdon kääntää heidän vankiutensa, sanoo Herra.

33Ja Herran sana tapahtui toisen kerran Jeremialle, kuin hän oli vielä suljettu vankihuoneen pihassa, ja sanoi: ²Näin sanoo Herra, joka sen tekee, Herra, joka sen päättää ja toimittaa, Herra on hänen nimensä: ³Huuda minua, niin minä tahdon kuulla sinua, ja tahdon ilmoittaa sinulle suuria ja voimallisia asioita, niitä, joita et tiedäkään. ⁴Sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala tämän kaupungin huoneista ja Juudan kuningasten huoneista, jotka ovat maahan kukistetut, niistä teht” multaseiniä varjelukseksi, ⁵Ja niistä, jotka tänne ovat tulleet sotimaan Kaldealaisia vastaan, että he täyttäisivät ne ihmisten ruumiilla, jotka minä minun vihassani ja julmuudessani lyövä olen; sillä minä olen kätkenyt minun kasvoni tämän kaupungin edestä, kaiken heidän pahuutensa tähden: ⁶Katso, minä tahdon sitoa heidän haavansa ja tehdä heidät terveeksi, ja tahdon kuulla heidän rukouksensa rauhasta ja uskollisuudesta; ⁷Sillä minä tahdon kääntää Juudan vankiuden ja Israelin vankiuden, ja rakennan heidät niinkuin alusta. ⁸Ja puhdistan heidät kaikesta pahasta teostansa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, ja tahdon antaa heille anteeksi kaiken pahahan teon, joilla he ovat rikkoneet ja harhailleet minua vastaan. ⁹Ja se on oleva minulle ilonimeksi, ylistykseksi ja kunniaksi kaikkein pakanain seassa maan päällä, kuin he saavat kuulla kaiken sen hyvän, minkä minä heille teen; ja heidän pitää peljästyvän ja hämmästyvän kaikkea sitä hyvää ja kaikkea sitä rauhaa, jonka minä heille antaa tahdon. ¹⁰Näin sanoo Herra: tässä paikassa, josta te sanotte: se on autio, ettei ihmisiä eikä karjaa Juudan kaupungeissa ja kaduilla Jerusalemissa ole (jotka niin hävitetyt ovat, ettei väkeä eikä asuvaisia, ei myös karjaa siellä ole.) ¹¹Pitää

vielä nyt kuultaman riemun ja ilon ääni, yljän ääni ja morsiamen ääni, ja niiden ääni jotka sanovat: kiittäkää Herraa Zebaotia, että Herra on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti, ja niidenkin, jotka kiitosuhria Herran huoneeseen kantavat; sillä minä käännän maan vankiuden, niinkuin alusta, sanoo Herra. ¹²Näin sanoo Herra Zebaot: tässä paikassa, joka autiona on, niin ettei ihmisiä eikä karjaa siinä ole, ja kaikissa hänen kaupungeissansa, pitää vielä nyt paimenten huoneet oleman, jotka ruokkivat laumoja; ¹³Sekä kaupungeissa, jotka vuorilla ovat, ja laaksokaupungeissa, jotka Etelämaassa ovat, Benjaminin maalla ja Jerusalemin ympärillä, ja Juudan kaupungeissa, sieltä pitää vielä menemän ulos ja sisälle luetut laumat, sanoo Herra. ¹⁴Katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä tahdon sen armollisen sanan herättää, jonka minä olen Israelin huoneelle puhunut, ja Juudan huoneelle: ¹⁵Niinä päivinä ja sillä ajalla tahdon minä antaa Daavidille kasvaa vanhurskauden vesan, ja hän on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä. ¹⁶Sillä ajalla pitää Juuda autetuksi tuleman, ja Jerusalemin levossa asuman, ja häntä kutsutaan: Herra, meidän vanhurskaudemme. ¹⁷Sillä näin sanoo Herra: ein pidä Daavidilta puuttuman mies, joka istuu Israelin huoneen istuimella; ¹⁸Ei myös pidä koskaan edestäni puuttuman pappeja ja Leeviläisiä, jotka polttouhria uhraavat ja ruokauhria sytyttävät, ja uhreja joka aika teurastavat. ¹⁹Herran sana tapahtui Jeremialle ja sanoi: ²⁰Näin sanoo Herra: jos te taidatte lakkauttaa minun liittoni päivän ja yön kanssa, ja ettei päivä ja yö ole ajallansa: ²¹niin ei myös minun liittoni Daavidin minun palveliaini kanssa, pidä miksikään oleman, ettei hänellä enää ole poikaa kuninkaaksi hänen istuimellansa, ja Leviläisten ja pappein, minun palveliaini kanssa. ²²Niinkuin ei taivaan sota väkeä taideta lukea eikä meren santaa mitata, juuri niin tahdon minä palveliaini Daavidin siemenen enetää ja Leviläiset, jotka minua palvelevat. ²³Ja Herran sana tapahtui Jeremialle ja sanoi: ²⁴Etkös ole nähnyt, mitä tämä kansa puhuu ja sanoo: Herra on hyljännyt ne kaksi sukukuntaa, jotka hän valinnut oli; ja he häpäisevät minun kansaani, niinkuin ei he enään minun kansani heidän edessään olisikaan. ²⁵Näin sanoo Herra: jos en minä pidä liittoani päivän ja yön kanssa, ja järjestystäni taivaan ja maan kanssa: ²⁶Niin tahdon myös hyljätä Jaakobin ja Daavidin minun palveliaini siemenen, niin etten minä ota niitä hänen siemenestänsä, jotka pitää vallitseman Abrahamin, Isaakin ja Jakobin siementä; sillä minä tahdon kääntää heidän vankiutensa ja armahtaa heitä.

34Tämä on sana, joka tapahtui Jeremialle Herralta, kun Nebukadnetsar, Babelin kuningas, ja kaikki hänen sotajoukkonsa, ja kaikki valtakunnat maan päällä, jotka hänen vallassansa olivat, ja kaikki kansat sotivat Jerusalemia ja kaikkia hänen kaupungeitansa vastaan; ja sanoi: ²Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: mene ja puhu Zedekian, Juudan kuninkaan kanssa, ja sano hänelle: näin sa-

noo Herra: katso, minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hänen pitää se tulella polttaman. ³Ja ei sinun pääsemän hänen kädestänsä, vaan totisesti käsitettämän ja hänen käteensä annettaman, niin että sinun pitää silmilläs Babelin kuninkaan silmät näkemän, ja hän on suusta suuhun sinua puhutteleva, ja sinä olet menevä Babeliin. ⁴Mutta kuule siis sinä, Zedekia, Juudan kuningas, Herran sana: näin sanoo Herra sinusta: ei sinun pidä miekalla kuoleman. ⁵Sinun pitää kuoleman rauhassa, ja niinkuin sinun isilles, jotka sinun edelläs ovat kuninkaat olleet, on poltettu, niin pitää myös sinulle poltettaman, ja sinua pitää itkettämän: voi herra! sillä minä olen sen sanonut, sanoo Herra. ⁶Ja propheta Jeremia puhui kaikki nämä sanat Zedekialle, Juudan kuninkaalle Jerusalemissa, ⁷Kuin Babelin kuninkaan sotajoukko jo soti Jerusalemia vastaan, ja Juudan jääneitä kaupungeja vastaan, Lakista ja Asekaa vastaan; sillä nämät vahvat kaupungit olivat vielä Juudan kaupungeista jääneet. ⁸Tämä on sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sitten kun kuningas Zedekia oli tehnyt liiton kaiken kansan kanssa, joka Jerusalemissa oli, ja luvannut kuuluttaa heille vapautta, ⁹Niin että jokaisen piti päästämän orjansa, joko se oli miehen eli vaimonpuoli, jotka Hebrealaiset olivat, niin ettei Juudalaisen pitänyt olemän veljensä orjana. ¹⁰Silloin kaikki ruhtinaat ja kaikki kansa, joka siihen liittoon oli mielistynyt, olivat hänelle kuuliaisit, että jokaisen piti päästämän sekä mies- että vaimo-orjansa vapaaksi, ja ei enään pitämän heitä orjanansa, ja he päästivät heidät. ¹¹Mutta vähää jälkeen käänsivät he itsensä, ja ottivat orjat miehen- ja vaimonpuolista taas tykönsä, jotka he olivat vapaaksi päästäneet, ja vaativat heitä taas orjaksensa. ¹²Silloin tapahtui Herran sana Jeremialle Herralta ja sanoi: ¹³Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen tehnyt liiton teidän isänne kanssa, kun minä vein heidät Egyptin maalta orjuuden huoneista, ja sanoin: ¹⁴Kun seitsemän vuotta ovat kuluneet, pitää jokaisen teistä päästämän veljensä, joka Hebrealainen on ja on itsensä sinulle myynyt, ja on jo kuusi vuotta sinua palvelut; ja sinun pitää hänen vapaaksi päästämän. Mutta ei teidän isänne totelleet minua, eikä kallistaneet siihen korviansa. ¹⁵Niin te olette nyt tänäpäpä kääntäneet teitäne ja tehneet, mitä minulle kelpaa, että te olette antaneet kuuluttaa vapautta, jokainen lähimmäisellensä, ja olette siitä tehneet liiton minun edessäni siinä huoneessa, joka minun nimelläni nimitetty on. ¹⁶Mutta te olette taas siitä poikenneet, ja saastuttaneet minun nimeni, että jokainen on taas ottanut sekä mies- että vaimo-orjansa, jotka te olitte vapaaksi tehneet, että heidän piti olemän itse omansa, ja vaaditte heitä taas orjaksenne. ¹⁷Sentähden sanoo Herra näin: ettette kuulleet minua, että teidän piti kuuluttaman vapautta, jokainen veljellensä ja lähimmäisellensä; katso, niin minä kuulutan teille vapauden miekkaan, ruttoon ja nälkään, ja panen teidät kulkiaksi kaikissa valtakunnissa maan päällä. ¹⁸Ja jotka minun liitostani harhailevat, eikä pidä liiton sanoja, jonka he minun edessäni theeneet ovat,

niin minä teen niinkuin sille vasikalle, jonka kahdeksi kapaleeksi hakkasivat, ja kävivät molempain kappalten välitse, ¹⁹Juudan pääruhtinaille, Jerusalemin päämiehille, kamaripalvelioille, papeille ja kaikelle maan kansalle, jotka vasikan kappalten välitse käyneet ovat. ²⁰Ja tahdon antaa heitä heidän vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, niin että heidän ruumiinsa pitää tuleman taivaan linnuille ja maan pedoille ruaksi. ²¹Ja Zedekian, Juudan kuninkaan, ja hänen pääruhtinaansa annan minä vihollisten käsiin, ja niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, ja Babelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka nyt teidän tyköänne on mennyt pois. ²²Katso, minä käsken heitä, sanoo Herra, ja annan taas tulla tämän kaupungin eteen, ja heidän pitää sotiman sitä vastaan, ja voittaman sen, ja tulella polttaman, ja minä hävitän Juudan kaupungit, niin ettei kenkään niissä pidä enään asuman.

35Tämä on se sana, joka Herralta tapahtui Jeremialle, Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, aikana, sanoen: ²Mene Rekabilaisten huoneeseen, ja puhu heidän kanssansa, ja vie heitä Herran huoneeseen, yhteen kammioon, ja anna heille viinaa. ³Niin minä otin Jasanin Jeremian pojan, Habatsinin pojan, sekä hänen veljensä ja kaikki hänen poikansa, ja koko Rekabilaisten huoneen, ⁴Ja vein heidät Herran huoneeseen, Hananin lasten, Jigdalian pojan, Jumalan miehen kammioon, joka päämiesten kammion tykönä on, ylempänä Maasejan Sallumin pojan, ovenvartian ammiota. ⁵Ja minä panin Rekabilaisten huoneen lasten eteen kannut ja maljat täyteen viinaa, ja sanoin heille: juokaat viinaa. ⁶Mutta he vastasivat: me emme juo viinaa; sillä meidän isämme Jonadab, Rekabin poika on käskenyt meitä ja sanonut: te ja teidän lapsenne ei pidä ikänä viinaa juoman, ⁷Ja ei huonetta rakentaman, ei jyviä kylvämän, ei viinapuuta istuttaman eikä pitämän; vaan pitää asuman majoissa kaikkena teidän elinaikananne, että te kauvan eläisitte maassa, jossa te muukalaiset olette. ⁸Ja me olemme kuuliaisit meidän isämme Jonadabin Rekabin pojan äänelle kaikissa, mitä hän on meille käskenyt, niin ettemme viinaa juo kaikkena meidän elinaikanamme, me ja meidän emäntämme, poikamme ja tyttäremme. ⁹Ja emme rakenna huonetta asuaksemme; ja ei meillä ole viinämäkiä eikä peltoja, eli jyviä; ¹⁰Vaan asumme majoissa, ja olemme kuuliaisit, ja teemme kaikki niinkuin meidän isämme Jonadab on meille käskenyt. ¹¹Mutta kun Nebukadnetsar, Babelin kuningas, meni tänne maahan ylös, sanoimme me: tulkaat, käykäämme Jerusalemiin Kaldealaisten ja Syria-laisten sotajoukon edestä; ja niin me olemme sittee olleet tässä Jerusalemissa. ¹²Silloin tapahtui Herran sana Jeremialle, sanoen: ¹³Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asuvaisille: ettekö te tahdo itseänne parantaa, niin että te tottelette minun sanaani? sanoo Herra. ¹⁴Jonadabin Rekabin pojan sanat, jotka hän oli käskenyt lapsillensa, ettei heidän pitä-

nyt viinaa juoman, ettei he tähän päivään asti juo viinaa, että he isänsä käskyille kuuliaiset olisivat. Mutta minä olen antanut aikaisin teille sanoa, kuitenkin ette kuule minua.¹⁵Niin olen minä myös lähettänyt varhain ja usein tyköne kaikki minun palveliani prophetat, ja antanut sanoa: kääntäkää teistä jokainen itsensä pahasta menostansa, ja parantakaat teidän elämänne, ja älkää seuratko muita jumalia, palvelleksanne heitä; niin te saatte olla maassa, jonka minä teille ja teidän isillenne antanut olen; mutta ette tahtoneet kallistaa korvianne siihen, , ettekä kuulleet minua.¹⁶Jonadabin Rekabin pojan lapset ovat pitäneet isänsä käskyn, jonka hän heille oli käskenyt; mutta tämä kansa ei kuule minua.¹⁷Sentähden näin sanoo Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä annan tulla Juudan ja kaikkein Jerusalemin asuvaisten päälle kaiken sen onnettomuuden, jonka minä heitä vastaan olen puhunut, että minä olen heille puhunut, ja ei he tahdo kuulla: minä olen huutanut, mutta ei he tahdo minua vastata.¹⁸Ja Rekabilaiten huoneelle sanoi Jeremia: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: että te teidän isänne Jonadabin käskylle olitte kuuliaiset, ja piditte kaikki hänen käskynsä, ja teitte kaikki, mitä hän teille oli käskenyt;¹⁹Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: ei Jonadabilta Rekabin pojalta pidä ikinä puuttuman mies, joka alati minun edessäni seisoo.

36Neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuonna, tapahtui tämä sana Herralta Jeremialle, sanoen: ²Ota kirja ja kirjoita siihen kaikki se puhe, jonka minä sinulle olen puhunut Israelista, Juudasta ja kaikesta kansasta, siitä ajasta kuin minä sinulle olen puhunut, Josian ajasta, niin tähän päivään asti.³Jos mitämaks Juudan huone, kuin he kuulevat kaiken sen onnettomuuden, joka minun mielessäni on heille tehdä, on itsensä kääntävä, jokainen pahasta menostansa, etä minä antasin anteeksi heidän pahat tekonsa ja rikoksensa.⁴Silloin Jeremia kutsui Barukin, Nerijan pojan, ja Baruk kirjoitti kirjaan Jeremian suusta kaikki Herran sanat, jotka hän hänelle oli puhunut.⁵Ja Jeremia käski Barukia ja sanoi: minä olen vangittu, niin etten saa mennä Herran huoneeseen.⁶Mutta mene sinä sinne ja lue kirja, johon sinä Herran sanat minun suustani kirjoittanut olet, kansan korvain edessä Herran huoneessa, paastopäivänä; ja sinun pitää myös ne luke-man koko Juudan korvain edessä, jotka heidän kaupungeistansa tulleet ovat.⁷Jos he mitämaks nöyryyttävät itsensä rukouksella Herran edessä, ja kääntyvät jokainen pahasta menostansa; sillä viha ja julmuus on suuri, jonka Herra on tätä kansaa vastaan puhunut.⁸Ja Baruk Nerijan poika teki kaikki, mitä propheta Jeremia oli hänelle käskenyt, ja luki ja luki kirjasta Herran sanat kirjasta Herran huoneessa.⁹Mutta tapahtui Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna ja yhdeksäntenä kuukaute-na, että paasto kuulutettiin Herran edessä kaikelle kansalle Jerusalemissa, ja kaikelle kansalle, joka Juudan kaupun-

geista tuli Jerusalemiin.¹⁰Ja Baruk luki kirjasta Jeremian sanat Herran huoneessa, Gemarian, Saphanin pojan kirjoittajan kammiossa, ylemmässä pihassa, Herran huoneen uuden ovein edessä, kaiken kansan kuullen.¹¹Kuin Mikaja Gemarian poika, Saphanin pojan, kaikki Herran sanat kirjasta oli kuullut,¹²Meni hän alas kuninkaan huoneeseen, kirjoittajan kammioon, ja katso, siellä istuivat kaikki pääruhtinaat, Elisama kirjoittaja, Delaja Semajan poika, Elnatan Akborin poika, Gemaria Saphanin poika, ja Zedekia Hannian poika, ja päämiehet kaikki.¹³Ja Mikaja sanoi heille kaikki ne sanat, jotka hän oli kuullut, kuin Baruki luki kirjasta kansan korvain edessä.¹⁴Silloin lähettivät kaikki pääruhtinaat Juudin Netanian pojan, Selemian pojan, Kusin pojan, Barukin perään, ja käskivät hänelle sanoa: ota myötäs kirja, josta sinä kansan edessä luit, ja tule tänne. Ja Baruk, Nerijan poika otti kirjan myötänsä ja tuli heidän tykönsä.¹⁵Ja he sanoivat hänelle: istu nyt ja lue, että me saisimme kuulla; ja Baruk luki heidän korvainsa kuullen.¹⁶Ja kuin he kaikki sanat olivat kuulleet, peljästyivät he toinen toisensa kanssa, ja sanoivat Barukille: me tahdomme kaiketi ilmoittaa kuninkaalle kaikki nämät sanat.¹⁷Ja he kysyivät Barukilta, sanoen: sanos meille, kuinka sinä olet kaikki nämät sanat kirjoittanut hänen suustansa?¹⁸Baruk sanoi heille: hän luki minun edessäni kaikki nämät sanat suullansa, ja minä kirjoitin ne pläkillä kirjaan.¹⁹Silloin sanoivat pääruhtinaat Barukille: mene ja lymytä itses Jeremian kanssa, niin ettei kenkään tiedä, kussa te olette.²⁰Ja menivät kuninkaan eteen esihuoneeseen, ja antoivat kirjan jäädä kirjoittajan Elisaman makausu-huoneeseen, ja sanoivat kuninkaan edessä kaikki nämät sanat.²¹Niin kuningas lähetti Juudin kirjaa noutamaan, ja hän otti sen Elisaman kirjoittajakammioista; ja Juudi luki sen kuninkaan edessä ja kaikkein pääruhtinasten, jotka seisivat kuninkaan edessä.²²Mutta kuningas istui talvi-huoneessa yhdeksäntenä kuukaute-na, ja tuli paloi totossa hänen edessänsä.²³Kuin Juudi kolme eli neljä kappaletta oli lukenut, leikkasi hän sen rikki kynäveitsellä ja heitti tuleen, joka totossa oli, siihenasti että kirja peräti paloi tulesa, joka totossa oli.²⁴Ja ei kenkään peljästynyt eikä vaatteitansa reväissyt rikki, ei kuningas eikä hänen palveliansa, jotka kuitenkin kaikki nämät sanat olivat kuulleet.²⁵Vaikka Elnatan, Delaja ja Gemaria rukoilivat kuningasta, ettei hän olisi polttanut kirjaa; ei hän kuitenkaan heitä totellut.²⁶Päälliseksi käski kuningas Jerahmeelin Hammelekin pojan, Serajan Asrielin pojan, ja Selamian Abdeelin pojan, käsittämään Barukia kirjoittajaa ja Jeremiaa prophetaa; mutta Herra oli heidät katkenyt.²⁷Silloin tapahtui Herran sana Jeremialle, sittekuin kuningas oli polttanut kirjan ja ne sanat, jotka Baruk Jeremian suusta oli kirjoittanut, ja sanoi: ²⁸Ota sinulles taas toinen kirja ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka ensimmäisessäkin kirjassa olivat, jonka Jojakim, Juudan kuningas, on polttanut.²⁹Ja sano Jojakimille, Juudan kuninkaalle: näin sanoo Herra: sinä olet polttanut sen kirjan ja sanonut; miksi sinä siihen

olet kirjoittanut ja sanonut, että Babelin kuningas on kaikeksi tuleva ja hävittävä tämän maan, ja tekevä niin, ettei ihmistä eikä karjaa enään siinä pidä oleman? ³⁰Sentähden sanoo Herra Jojakimista, Juudan kuninkaasta, ei pidä yhtään hänen siemenestänsä istuman Davidin istuimella, ja hänen ruumiinsa pitää heitettämän ulos, makaamaan helteessä päivällä ja vilussa yöllä. ³¹Ja minä tahdon rangaista häntä ja hänen siementänsä, ja hänen palvelioitansa heidän pahain tekoinsa tähden: ja minä annan tulla heidän päällensä, ja Jerusalemin asuvaisten päälle, ja Juudan miesten päälle, kaiken onnettomuuden, jonka minä heille olen puhunut; ja ei he kuitenkaan tahtoneet kuulla. ³²Niin Jeremia otti toisen kirjan ja antoi Barukille Nerijan pojalle, kirjoittajalle. Ja hän kirjoitti siihen Jeremian suusta kaikki ne sanat, jotka entisessäkin kirjassa olivat, jonka Jojakim, Juudan kuningas, oli tullessa polttanut; ja siihen oli vielä paljon enempi senkaltaisia sanoja lisätty.

37Ja Zedekia Josian poika tuli kuninkaaksi Konian Jojakimin pojan siaan; sillä Nebukadnetsar, Babelin kuningas, teki hänen Juudan maan kuninkaaksi. ²Mutta hän ja hänen palveliansa ja maan kansa ei totelleet Herran sanaa, jonka hän propheta Jeremian kautta puhui. ³Kuitenkin lähetti kuningas Zedekia Jukalin Selamjan pojan, ja Zephanian Maasejan pojan, papin, propheta Jeremian tykö sanomaan: rukoile meidän edestämme Herraa meidän Jumalaamme. ⁴Sillä Jeremia kävi ulos ja sisälle kansan seassa, ja ei kenkään pannut häntä vankiuteen. ⁵Niin oli Pharaon sotajoukko lähtenyt Egyptistä; ja Kaldealaiset, jotka olivat Jerusalemin piirittäneet, kuuluivat heistä sanoman, ja läksivät pois Jerusalemistä. ⁶Ja Herran sana tapahtui propheta Jeremialle ja sanoi: ⁷Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: näin sanokaat Juudan kuninkaalle, joka teidät on minun tyköni lähettänyt kysymään minulta: katso, Pharaon joukko, joka teidän avuksenne on lähtenyt, pitää jälleen menemän kotiansa Egyptiin. ⁸Ja Kaldealaisten pitää palajaman ja sotiman tätä kaupunkia vastaan, ja voittaman sen, ja polttaman sen tulella. ⁹Sentähden sanoo Herra näin: alkäätkö peittäkö teidän sielujanne, ajatellen: Kaldealaiset menevät peräti pois meidän tyköämme, sillä ei heidän pidä menemän pois. ¹⁰Ja vaikka te vielä löisitte koko Kaldealaisten sotajoukon, jotka teitä vastaan sotivat, ja muutamat heistä saisivat haavoja; niin pitäis heidän vielä sittenkin kunkin majastansa nouseman, ja polttaman tämän kaupungin tulella. ¹¹Kuin Kaldealaisten sotajoukko oli lähtenyt Jerusalemistä, Pharaon sotajoukon tähden, ¹²Meni Jeremia ulos Jerusalemistä, ja tahtoi mennä Benjaminin maalle, ratkaisemaan ja kirvottamaan itsiänsä sielä kansan seasta. ¹³Ja kuin hän tuli Benjaminin porttiin, niin siellä oli oven vartion päämies, nimeltä Jirja Selemjan poika, Hananian pojan; se tarttui propheta Jeremiaan, ja sanoi: sinä tahdot mennä Kaldealaisten tykö. ¹⁴Jeremia sanoi: ei se ole tosi, en minä mene Kaldealaisten tykö. Mutta ei Jirja tahtonut häntä kuulla, vaan otti Jeremian kiinni

ja vei hänen pääruhtinasten tykö. ¹⁵Ja pääruhtinaat olivat Jeremialle vihaiset, ja antoivat lyödä häntä, ja heittivät hänen vankiuteen Jonatanin, kirjoittajan, huoneeseen; sillä sen he panivat vankihuoneeksi. ¹⁶Niin meni Jeremia luolaan ja vankiuteen, ja oli siellä kauvan aikaa. ¹⁷Ja kuningas Zedekia lähetti noutamaan häntä, ja kysyi salaa häneltä huoneessansa ja sanoi: onko nyt joku sana ilmaantunut Herralta? Jeremia sanoi: on, ja sanoi: sinä pitää annettaman Babelin kuninkaan käsiin. ¹⁸Ja Jeremia sanoi kuningas Zedekialle: mitä minä olen rikkonut sinua, palvelioitas ja tätä kansaa vastaan, että te minun vankiuteen olette heittäneet? ¹⁹Kussa nyt ovat teidän prophetanne, jotka teille ennustivat ja sanoivat: ei Babelin kuningas tule teidän päällemme, eikä tämän maan päälle. ²⁰Ja nyt, herrani kuningas, kuule minua, ja anna minun rukoukseni tulla sinulta kuulluksi, ja älä minua taas lähetä Jonatanin, kirjoittajan, huoneeseen, etten minä siellä kuolisi. ²¹Silloin käski kuningas Zedekia, että Jeremia piti tallella pidettämän pihassa vankihuoneen edessä, ja käski hänelle antaa päiväksi osan leipää Leipojan kujalta, siihenasti kuin kaikki leivät kaupungista kuluneeksi tulivat. Niin Jeremia siis oli vankihuoneen pihassa.

38Mutta Saphatja Mattanin poika ja Gedalia Pashurin poika, ja Jukal Selamjan poika, ja Pashur Malakian poika kuuluivat ne sanat, jotka Jeremia puhui kaikelle kansalle ja sanoi: ²Näin sanoo Herra: joka pysyy tässä kaupungissa, hänen pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka menee Kaldealaisten tykö, hän jää elämään, ja pitää henkensä niinkuin saaliin, ja saa elää. ³Sillä näin sanoo Herra: tämä kaupunki pitää totisesti annettaman Babelin kuninkaan sotajoukolle, jotka sen voittavat. ⁴Silloin sanoivat pääruhtinaat kuninkaalle: anna siis tappaa tämä mies; sillä tällä tavalla hän peljättää sen sotaväen, joka vielä on jäljellä tässä kaupungissa, niin myös kaiken kansan, että hän näitä sanoja heille sanoo; sillä ei se mies etsi kansan parasta, vaan vahinkoa. ⁵Niin kuningas Zedekia sanoi: katso, hän on teidän käsissänne; sillä ei kuningas voi mitään teitä vastaan. ⁶Niin he ottivat Jeremian ja heittivät Malkian Hammelekin pojan luolaan, joka pihassa vankihuoneen edessä oli, ja laskivat Jeremian alas köydellä luolaan, kussa ei vettä ollut, vaan lokaa; ja Jeremia vajosi lokaan. ⁷Kuin Ebedmelek Etiopialainen, kuninkaan huoneen kamaripalvelia, kuuli Jeremian luolaan heitetyksi, ja kuningas istui Benjaminin portissa; ⁸Niin Ebedmelek meni kuninkaan huoneesta ja puhui kuninkaalle ja sanoi: ⁹Herrani kuningas, ne miehet tekevät propheta Jeremialle pahoin, että he ovat hänen luolaan heittäneet, kussa hänen täytyy nälkään kuolla, sillä ei kaupungissa ole enään leipää. ¹⁰Silloin käski kuningas Ebedmelekiä Etiopialaista ja sanoi: ota kolmekymmentä miestä näistä kanssasi, ja ota propheta Jeremia ylös luolasta ennenkuin hän kuolee. ¹¹Ja Ebedmelek otti miehet kanssansa, ja meni kuninkaan huoneeseen, kaluhuoneen alle, ja otti sieltä vanhoja rikkinäisiä

vaateryysyjä, ja laske ne köydellä Jeremian tykö luolaan.¹² Ja Ebedmelek Etiopialainen sanoi Jeremialle: pane nämät vanhat rikkiäiset ryysyt käsivartes alle köysien alle; ja Jeremia teki niin.¹³ Ja he vetivät Jeremian ylös luolasta köydellä; ja niin Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä.¹⁴ Ja kuningas Zedekia lähetti noutamaan propheta Jeremiaa tykönsä, kolmanteen Herran huoneen läpikäytävään; ja kuningas sanoi Jeremialle: minä tahdon sinulta jotain kysyä, älä mitään salaa minulta.¹⁵ Jeremia sanoi Zedekialle: jos minä sinulle jotain sanon, niin sinä tosin tapat minun, ja jos minä sinua neuvon, niin et sinä tottele.¹⁶ Niin kuningas Zedekia vannoi Jeremialle salaa ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, joka meidän sielumme on tehnyt, en minä sinua tapa, enkä anna sinua niiden miesten käsiin, jotka sinun henkeäs väijyvät.¹⁷ Ja Jeremia sanoi Zedekialle: näin sanoo Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala: jos sinä menet Babelin kuninkaan pääruhtinasten tykö, niin sinä jätät henkiin, ja ei tätä kaupunkia pidä tulella poltettaman; vaan sinä ja sinun huonees jää elämään.¹⁸ Mutta jollet sinä mene Babelin kuninkaan pääruhtinasten tykö, niin tämä kaupunki annetaan Kaldealaisten käsiin, ja heidän pitää sen polttaman tulella: ja et sinäkään pääse heidän käsistensä.¹⁹ Kuningas Zedekia sanoi Jeremialle: minä pelkään annettavani Juudalaisten käsiin, jotka ovat Kaldealaisten tykö menneet, niin että he pilkkaavat minua.²⁰ Jeremia sanoi: ei sinua anneta; kuule siis Herran ääntä, jonka minä sinulle sanon, niin sinä menestyt ja jätät elämään;²¹ Mutta jollet tahdo mennä, niin on tämä se sana, jonka Herra on minulle osoittanut.²² Katso, kaikki vaimot, jotka vielä jäljellä ovat Juudan kuninkaan huoneessa, viedään ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö; niiden pitää silloin sanoman: voi! sinun lohduttajas ovat pettäneet ja vietelleet sinun, ja vieneet sinun alas lokaan, ja menneet pois.²³ Ja pitää vietämän kaikki sinun emäntäs ja lapses ulos Kaldealaisten tykö ja ei sinun itseskään pisä taitaman päästä heidän käsistensä; vaan sinä pitää Babelin kuninkaalta käsitettämän, ja tämä kaupunki pitää tulella poltettaman.²⁴ Ja Zedekia sanoi Jeremialle: katso, ettei kenkään saa tietää näitä sanoja, niin ei sinua tapeta.²⁵ Ja jos ruhtinaat saavat tietää, että minä olen puhunut sinun kanssas, ja tulevat sinun tykö, ja sanovat: sanos nyt meille, mitä sinä olet kuninkaan kanssa puhunut: älä meiltä sitä salaa, niin emme sinua tapa, ja mitä kuningas on puhunut sinun kanssas?²⁶ Niin sano heille: minä olen rukoillut kuningasta, ettei hänen pitäisi antaman minua taas tulla Jonatanin huoneeseen, etten minä siellä kuolisi.²⁷ Silloin kaikki ruhtinaat tulivat Jeremian tykö, ja kysyivät häneltä. Ja hän sanoi heille niinkuin kuningas oli hänen käsenyt. Niin he vaikenivat ja jättivät hänen, ettei he mitään häneltä saaneet tietää.²⁸ Ja Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä, aina siihen päivään asti kuin Jerusalem voitettiin. Ja se tapahtui, että Jerusalem voitettiin.

39 Yhdeksäntenä Zedekian, Juudan kuninkaan vuotena,

kymmenentenä kuukautena, tuli Nebukadnetsar, Babelin kuningas, ja kaikki hänen sotajoukkonsa Jerusalemin eteen ja piirittivät sen.² Ja Zedekian ensimmäisenä vuotena toistakymmentä, yhdeksäntenä päivänä neljäntenä kuukautena, kukistettiin kaupunki.³ Ja kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat menivät sisälle, ja pysähtyivät keskimäiseen porttiin, Nergalsaretser, Samgarnebo, Sarsekim kamaripalvelia in päämies, Nergalsaretser magilaisten päämies ja kaikki muut Babelin kuninkaan ruhtinaat.⁴ Ja tapahtui, että kuin Zedekia, Juudan kuningas, ja hänen sotaväkensä heidät näkivät, pakenivat he yöllä kaupungista, kuninkaan yrttitarhan tietä, portista, joka oli kahden muurin välillä, ja menivät korven tietä.⁵ Mutta Kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa, ja käsitti Zedekian Jerikon kedolla, otti hänen ja vei Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, tykö Riblatiin, joka on Hamatin maalla; ja hän tuomitsi hänen.⁶ Ja Babelin kuningas antoi tappaa Zedekian lapset hänen nähtensä Riblatissa; ja kaikki Juudan ruhtinaat antoi Babelin kuningas tappaa.⁷ Ja antoi puhkaista ulos Zedekian silmät, ja sitoa hänen kaksilla vaskikahleilla, viedäksensä häntä Babeliin.⁸ Ja Kaldealaiset polttivat sekä kuninkaan huoneen että asuvaisten huoneet, ja jaottivat Jerusalemin muurit.⁹ Mutta mitä jäljellä oli kaupungissa kansasta, ja ne, jotka muutoin olivat hänen allensa itsensä antaneet, ja jääneen kansan, vei Nebusaradan, huovinhaltia, Babeliin.¹⁰ Mutta muutamat köyhästä väestä, joilla ei mitään ollut, antoi Nebusaradan, huovinhaltia, jäädä Juudan maalle, ja antoi heille viinämäkiä ja peltoja sinä päivänä.¹¹ Mutta Nebukadnetsar, Babelin kuningas, oli käsenyt Nebusaradania, huovinhaltiaa, Jeremiasta ja sanonut: ¹²Ota häntä ja katso hänen parastansa, ja älä hänelle tee mitään pahaa: vaan niinkuin hän anoo sinulta, niin tee hänelle.¹³ Silloin lähetti Nebusaradan, huovinhaltia, ja Nebusasban kamaripalvelia in päämies, Nergaisaretser magilaisten päämies, ja kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat, ¹⁴He lähettivät ja antoivat noutaa Jeremian vankihuoneen pihasta, ja antoivat hänen Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, haltuun, että hänen piti ottaman hänen huoneesensa, ja että hän asuis läsnä kansan tykönä.¹⁵ Oli myös Herran sana tullut Jeremialle, kuin hän vielä oli vankina vankihuoneen pihassa, ja oli sanonut: ¹⁶Mene ja sano Ebedmelekille Etiopialaiselle: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon antaa minun sanani tulla tähän kaupunkiin onnettomuudeksi ja ei miksikään hyväksi, ja sinun pitää se siihen aikaan näkemän.¹⁷ Mutta sinun minä silloin vapahdan, sanoo Herra, ja en anna sinua niiden miesten käsiin, joita sinä pelkää; ¹⁸Sillä minä tahdon sinua totisesti siittä auttaa, niin ettei sinun pidä miekalla lankeeman, vaan pitämän henkes niinkuin saaliin, ettäs luotit minuun, sanoo Herra.

40 Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, kuin Nebusaradan, huovinhaltia, päästi hänen Ramassa vallallensa; sillä hän oli sidottu kahleilla kaikkien nii-

den seassa, jotka Jerusalemissa ja Juudassa vangitut olivat, viettäviksi pois Babeliin. ²Kuin huovinhaltia oli antanut noutaa Jeremian tykönsä, sanoi hän hänelle: Herra, sinun Jumalas on puhunut tämän onnettomuuden tälle paikalle; ³Ja on Herra myös antanut tulla ja tehnyt niinkuin hän on sanonut; sillä te olette rikkoneet Herraa vastaan, ja ette totelleet hänen ääntänsä, sentähden on tämä teille tapahtunut. ⁴Ja nyt katso, minä olen sinun tänäpänä päästänyt kahleista, joilla sinun kätes olivat sidotut. Jos sinulle kelpaa mennä minun kanssani Babeliin, niin tule, minä tahdon katsoa sinun parastas; ja jollet sinä tahdo tulla minun kanssani Babeliin, niin anna olla: katso, siellä on sinulle kooko maa edessä: kussa sinä luulet itselles hyvän olevan ja sinulle kelpaa, niin mene sinne. ⁵Sillä tästedes ei ole enään yhtään palausta, sentähden sinä mahdat palata Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, tykö, jonka Babelin kuningas on pannut Juudan kaupunkien päälle, ja asu hänen tykönsä kansan seassa, eli mene sinne, mihinkä sinulle parahiin kelpaa. Ja huovinhaltia antoi hänelle evästä ja lahjoja, ja antoi hänen mennä. ⁶Niin tuli Jeremia Gedalian Ahikamin pojan tykö Mitspaan, ja asui hänen tykönsä kansan seassa, joka vielä maalle jäänyt oli. ⁷Kuin kaikki sodanpäämiehet, jotka kedolla olivat sotaväkensä kanssa, saivat kuulla, että Babelin kuningas oli pannut Gedalian Ahikamin pojan maata hallitsemaan, ja että hän oli jättänyt hänen kanssansa sekä miehiä että vaimoja, lapsia ja pienimpiä, joita ei viety Babeliin; ⁸Tulivat Gedalian tykö Mitspaan Ismael Netanjan poika, Johanan ja Jonatan Karean pojat, ja Seraja Tanhumetin poika, ja Ephain pojat Netophatista, Jesania Maakatin poika, he ja heidän miehensä. ⁹Ja Gedalia Ahikamin poika, Saphanin pojan, teki heille ja heidän miehille valan ja sanoi: älkää peljätkö olla Kaldealaisille alamaiset, pysykää maassa ja olkaat Babelin kuninkaalle alamaiset, niin te menestytte. ¹⁰Ja minä, katso, minä asun tässä Mitspassa, että minä palvelisin Kaldealaisia, jotka tulevat meidän tykömme; kootkaat te sentähden viinaa ja suvituloa ja öljyä ja pankaat teidän astioihinne, ja asukaat teidän kaupungeissanne, jotka te saaneet olette. ¹¹Niin myös kaikki Juudalaiset, jotka Moabissa olivat, ja Ammonin lasten seassa; ja Edomissa, ja kaikissa maakunnissa, kuin he kuulivat, että Babelin kuningas oli jättänyt muutamia Juudaan, ja oli pannut Gedalian Ahikamin pojan, heitä hallitsemaan. ¹²Tulivat kaikki Juudalaiset jälleen kaikista paikoista, sieltä kuhunka he olivat ajatut ulos, Juudan maahan Gedalian tykö Mitspaan, ja kokosivat aivan paljon viinaa ja suvituloa. ¹³Mutta Johanan Karean poika ynnä kaikkein sodanpäämiesten kanssa, jotka kedolla olivat olleet, tulivat Gedalian tykö Mitspaan, ¹⁴Ja sanoivat hänelle: tiedätkös että Baalis, Ammonin lasten kuningas, on lähettänyt Ismaelin Netanjan pojan sinua tappamaan? Mutta ei Gedalia Ahikamin poika uskonut heitä. ¹⁵Silloin sanoi Johanan Karean poika Gedalialle salaa Mitspassa: minä tahdon nyt mennä ja lyödä Ismaelin Netanjan pojan kuoliaaksi, niin ettei kenenkään pidä saa-

maan tietää. Miksi hänen pitää lyömän sinua, että kaikki Juudalaiset, jotka sinun tykö ovat kootut, pitää hajoitet-taman, ja ne, jotka vielä Juudasta jääneet ovat, hukku-man? ¹⁶Mutta Gedalia Ahikamin poika sanoi Johananille Karean pojalle: ei sinun pidä sitä tekemän; sillä ei se ole tosi, mitä sinä Ismaelista sanot.

41Mutta seitsemäntenä kuukautena tuli Ismael Netanjan poika, Elisaman pojan, kuninkaallisesta suvusta, ynnä kuninkaan päämiesten kanssa, ja kymmenen miestä hänen kanssansa, Gedalian Ahikamin pojan tykö Mitspaan; ja he söivät toinen toisensa kanssa Mitspassa. ²Mutta Ismael Netanjan poika nousi, ja ne kymmenen miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja löivät Gedalian, Ahikamin pojan, Saphanin pojan, kuoliaaksi miekalla, jonka Babelin kuningas oli pannut koko maan päälle. ³Päälliseksi löi Ismael kaikki Juudalaiset, jotka Gedalian tykönä olivat Mitspassa, ja Kaldealaiset, jotka siellä löydettiin, ja kaikki sotamiehet. ⁴Toisena päivänä kuin Gedalia lyöty oli, ja ei kenkään sitä vielä tietänyt, ⁵Tuli kahdeksankymmentä miestä Sikemistä, Silosta ja Samariasta, ja olivat ajelleet partansa ja reväisseet vaatteensa, ja haavoittaneet itsensä, ja toivat ruokauhrin ja suitsutuksen myötänsä, viedäksensä Herran huoneeseen. ⁶Ja Ismael Netanjan poika meni Mitspasta heitä vastaan, käyskenteli ja itki. Kuin hän tuli heidän tykönsä, sanoi hän heille: teidän pitää tuleman Gedalian Ahikamin pojan tykö. ⁷Mutta kuin he tulivat keskelle kaupunkia, tappio heidät Ismael Netanjan poika, ja ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat, kaivon tykönä. ⁸Mutta siinä oli seassa kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: älä meitä tapa, meillä on tavaroita pelloissa, nisuja, ohria, öljyä ja hunajaa. Ja niin pidätti hän itsensä, ettei hän heitä heidän veljeinsä kanssa tappanut. ⁹Mutta kaivo, johon Ismael kaikkein kuolleiden ruumiit heitti, jotka hän oli ynnä Gedalian kanssa tappanut, on se, jonka kuningas Assa antoi tehdä Baesaa, Israelin kuningasta varten; sen täytti Ismael Netanjan poika tapetuilla. ¹⁰Ja kaiken kansan, joka oli jäljellä Mitspassa, kuninkaan tyttäret, ja kaiken kansan, joka oli Mitspaan jätetty, vei Ismael Netanjan poika pois vangiksi, joiden päälle Nebusaradan, huovinhaltia, oli pannut Gedalian Ahikamin pojan, ja Ismael Netanjan poika otti ne vangiksi, läksi pois ja tahtoi ylitse Ammonin lasten tykö. ¹¹Mutta kuin Johanan Karean poika, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, saivat tietää kaiken sen pahan, minkä Ismael Netanjan poika tehnyt oli, ¹²Ottivat he kaiken kansan tykönsä, ja läksivät Ismaelia Netanjan poikaa vastaan sotaan, ja saavuttivat hänen Gibeonissa suuren veden tykönä. ¹³Kuin kaikki kansa, joka Ismaelin kanssa oli näki Johanan Karean pojan, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, niin he iloit-sivat. ¹⁴Ja kaikki kansa, jonka Ismael oli vienyt Mitspasta, palasi ja antautui Johanan Karean pojan tykö. ¹⁵Mutta Ismael Netanjan poika, pääsi Johanan edestä kahdeksan miehen kanssa, ja pakeni Ammonin lasten tykö. ¹⁶Ja Jo-

hanan Karean poika ynnä kaikkein sodanpäämiesten kansa, jotka hänen kanssansa olivat, ottivat kaiken jääneen kansan Mitspasta tykönsä, jonka he Ismaelilta Netanjan pojalta olivat ottaneet, sittekuin hän Gedalian Ahikamin pojan oli tappanut, väkevät sotamiehet, vaimot ja lapset, ja kamaripalveliat, jotka he Gibeonista olivat tuoneet jälleensä; ¹⁷Menivät pois ja tulivat majoille Kinhamiin, Betlehemin tykö, ja tahtoivat mennä Egyptiin, ¹⁸Kaldealaisten edestä; sillä he pelkäsivät heitä, että Ismael Netanjan poika oli tappanut Gedalian Ahikamin pojan, jonka Babelin kuningas on pannut maata hallitsemaan.

42Silloin astuivat kaikki sodanpäämiehet edes, Johanan Karean poika, Jesanja Hosajan poika, ja kaikki kansa sekä pienet että suuret, ²Ja sanoivat propheta Jeremialle: annas meidän rukouksemme tulla kuulluksi sinun edessä, ja rukoile meidän edestämme Herraa Jumalaas kaikista näistä jätetyistä; sillä meitä on harvat monesta jääneet, niinkuin sinä itse meidät näet silmilläs: ³Että Herra sinun Jumalas tahtois ilmoittaa meille, kuhunka meidän vaeltaman ja mitä meidän tekemän pitää. ⁴Ja propheta Jeremia sanoi heille: minä tahdon kuulla teitä: katso, minä tahdon rukoilla Herraa teidän Jumalaanne, niinkuin te olette sanooneet, ja kaiken, mitä Herra teille vastaa, sen minä tahdon teille ilmoittaa, enkä tahdo mitään teiltä salata. ⁵Ja he sanoivat Jeremialle: Herra olkoon vahva ja totinen todistaja meidän vaiheellamme, jollemme me tee kaikkia, mitä Herra sinun Jumalas on meitä käskävä. ⁶Olkoon hyvä eli paha, niin me tahdomme olla kuuliaiset Herran Jumalamme äänelle, jonka tykö me sinun lähetämme, että meille menestyis, koska me Herran meidän Jumalamme äänelle olemme kuuliaiset. ⁷Kymmenen päivän perästä tapahtui Herran sana Jeremialle. ⁸Silloin kutsui hän Johanan Karean pojan, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja kaiken kansan sekä pienet että suuret, ⁹Ja sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala, jonka tykö te olette minun lähettäneet, että minä teidän rukouksenne kantaisin hänen eteensä: ¹⁰Jos te pysytte tässä maassa, niin minä tahdon rakentaa teitä ja en kukistaa: minä tahdon istuttaa teitä ja en repiä ylös; sillä minä kadun sitä pahaa, jonka minä teille tehnyt olen. ¹¹Te saatte olla kyllä Babelin kunnikaalta rauhassa, jota te pelkäätte; ei teidän pidä häntä pelkäämän, sanoo Herra; sillä minä tahdon olla teidän tykönänne, niin että minä autan ja vapahdan teitä hänen kädestänsä. ¹²Minä tahdon osoittaa teille laupiuden, ja armahtaa teitä, ja vien teitä taas teidän maallenne. ¹³Mutta jos te sanotte: emme tahdo asua tässä maassa, ettette olisi kuuliaiset Herran teidän Jumalanne äänelle, ¹⁴Sanoen: emme suinkaan, vaan me tahdomme mennä Egyptin maalle, ettemme kapinaa näkisi, emmekä kuulisi basunan ääntä, eli kärsisi nälkää leivän puuttumisen tähden: siellä me tahdomme olla; ¹⁵Kuulkaa siis nyt Herran sanaa, te jääneet Juudasta, näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: jos te panette teidän kasvonne menemään Egyptiin, niin et-

tä te tahdotte siellä olla: ¹⁶Niin miekan, jota te pelkäätte, pitää sattuman teihin Egyptin maalla, ja nälän, jota te pelkäätte, pitää teitä siellä noudattaman Egyptissä, ja teidän pitää siellä kuoleman. ¹⁷Sillä olkoon kutka tahansa, jotka kasvonsa sinne asettavat, mennäksensä Egyptiin olemaan siellä, heidän pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; ja ei pidä kenenkään jäämän eli pääsemän siitä pahasta jonka minä annan tulla heidän päällensä. ¹⁸Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala; niinkuin minun vihani ja julmuuteni on tullut Jerusalemin asuvaisten päälle, niin pitää minun vihani myös tuleman teidän päällenne, jos te menette Egyptiin, että teidän pitää tuleman kiroukseksi, ihmeeksi, sadatukseksi ja häpiäksi, ja ei pidä teidän ikänä enään tätä paikkaa saaman nähdä. ¹⁹Herran sana tulee teihin, te jääneet Juudasta, ettette menisi Egyptiin; sentähden se täydellisesti tietäkää, että minä tänäpänä todistan teille. ²⁰Sillä te teette pahoin teidän sielullenne, että te lähetitte minun Herran teidän Jumalanne tykö, ja sanoitte: rukoile Herraa meidän Jumalaamme meidän edestämme, ja kaikki, mitä Herra meidän Jumalamme on sano-va, niin ilmoita meille, ja me tahdomme sen jälkeen tehdä. ²¹Sen minä olen tänäpänä teidän tietää antanut; mutta ette ole tahtoneet kuulla Herran teidän Jumalanne ääntä, eli kaikkia, mitä Hän minun kauttani on teille käsenyt. ²²Niin teidän pitää nyt täydellisesti tietämän, että teidän pitää miekkaan, nälkään ja ruttoon kuoleman siinä paikassa, kuhunka te aiotte mennä asumaan.

43Kuin Jeremia oli kaikki Herran heidän Jumalansa sanat kaikelle kansalle puhunut, niinkuin Herra heidän Jumalansa hänen oli lähettänyt sanomaan heille kaikki nämä sanat: ²Sanoi Asaria Hosajan poika, ja Johanan Karean poika, ja kaikki ylpiät miehet Jeremialle ja puhuivat: sinä valehtelet, ei Herra meidän Jumalamme ole lähettänyt sinua eikä sanonut: ei teidän pidä menemän Egyptiin asumaan siellä; ³Mutta Baruk Nerijan poika yllyttää sinua meitä vastaan, että me annettaisiin Kaldealaisten käsiin, tapettaa ja vietää Babeliin. ⁴Näin ei tahtonut Johanan Karean poika, ja kaikki sodanpäämiehet, ja kaikki kansa totella Herran ääntä, että he olisivat pysyneet Juudan maalla. ⁵Vaan Johanan Karean poika ja kaikki sodanpäämiehet ottivat tykönsä kaikki jääneet Juudasta, ne jotka kaikista kansoista sinne paenneet ja palanneet olivat asumaan Juudan maalla; ⁶Miehet ja vaimot ja lapset, niin myös kunkin tyttäret, ja kaikki sielut, jotka Nebusaradan, huovinhaltia, Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, haltuun oli jättänyt, ja propheta Jeremian ja Barukin Nerijan pojan. ⁷Ja menivät Egyptin maalle, sillä ei he tahtoneet kuulla Herran ääntä, ja tulivat Tahpanhekseseen. ⁸Ja Herran sana tapahtui Jeremialle Tahpanheksessä ja sanoi: ⁹Ota kätees suuret kivet, ja kaiva ne maahan tiilipätsiin, joka on Pharaon huoneen oven kohdalla Tahpanheksessä, niin että Juudan miehet sen näkevät. ¹⁰Ja sano heille: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso,

minä lähetän ja annan noutaa palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ja asetan hänen istuimensa näiden kivien päälle, jotka minä olen tähän maahan kaivanut; ja hän on paneva majansa sen päälle. ¹¹Ja hän on tuleva ja lyövä Egyptin maata; jotka kuolemaan (aiotut ovat), ne (joutuvat) kuolemaan, ja jotka vankiuteen, ne vankiuteen, ja jotka miekkaan, ne miekkaan. ¹²Ja minä sytytän tulen epäjumalain huoneisiin Egyptissä, niin että hän polttaa ja vie heidät pois; ja hänen pitää puettaman itsensä Egyptin maahan, niinkuin paimen puettaa itsensä hameesensa, ja pitää menemän sieltä matkaansa rauhassa. ¹³Ja hänen pitää murskaksi lyömän Betsemeksen patsaat Egyptissä, ja polttaman Egyptin epäjumalain huoneet tulella.

44Tämä on se sana, joka Jeremialle tapahtui, kaikista Juudalaisista, jotka Egyptin maalla asuivat, jotka asuivat Migdolissa, Tahpanheksessa, Nophissa, Patroksen maalla, ja sano: ²Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: te olette nähneet kaiken sen pahan, jonka minä olen antanut tulla Jerusalemin päälle, ja kaikkein Juudan kaupunkien päälle; ja katso, tänäpäpä ovat ne hävitettynä, niin ettei kenkään niissä asu: ³Heidän pahuutensa tähden, jonka he tekivät vihoittaen minua, ja menivät ja suitsuttivat ja palvelivat muita jumalia, joita ei he, eli te, eikä teidän isänne tunteneet. ⁴Ja minä lähetin varhain ja usein teidän tyköne kaikki palveliani prophetat, ja käskin teille sanoa: älkäätkä tehkö senkaltaisia kauhistuksia, joita minä vihaan; ⁵Mutta ei he totelleet, eikä kallistaneet korviaansa kääntymään pahuudestansa, ja ei suitsuttamaan muille jumalille. ⁶Sentähden syntyi myös minun vihani ja julmuuteni, ja paloi Juudan kaupunkien päällä, ja Jerusalemin katuin päällä, niin ne ovat kukistetuiksi ja autioiksi tulleet, niinkuin se tänäpäpä löydetään. ⁷Nyt, näin sanoo Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala: miksi te teette tämän suuren pahan vastaan omaa henkeänne? että teidän seassanne pitää hävitettämän sekä mies että vaimo, sekä lapset että imeväiset Juudasta, ja ei pidä yhtään teistä jäämän, ⁸Että te niin vihoitate minun kättenne töillä, ja suitsutatte muille jumalille Egyptin maalla, johon te olette menneet asumaan, että teidän pitää hävitetyksi, ja kiroukseksi ja häväistykseksi kaikkein pakanain seassa maan päällä tuleman. ⁹Oletteko te unhottaneet isänne onnettomuuden, Juudan kuningasten onnettomuuden, heidän emäntänsä onnettomuuden, niin myös teidän oman onnettomuutenne, ja teidän emäntänne onnettomuuden, joka teille on tapahtunut Juudan maalla ja Jerusalemin kaduilla? ¹⁰Kuitenkin ei he vielä ole tähän päivään asti itsiänsä nöyryyttäneet, ja ei myös mitään pelkää; ja ei vaella minun laissani ja säädyissäni, jotka minä teidän eteenne ja teidän isänne eteen pannut olen. ¹¹Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: katso, minä panen minun kasvoni teitä vastaan onnettomuudeksi, ja koko Juudan pitää hävitetyksi tuleman. ¹²Ja minä otan jääneet Juudasta, jotka ovat kasvonsa tavoittaneet mennäksensä Egyptin maalle, asumaan siellä, ja he

kaikki pitää lopetettaman, Egyptin maalla pitää heidän miekalla kaatuman ja nälällä hukkuman, sekä pienet että suuret; heidän pitää kuoleman miekalla ja nälällä, ja pitää tuleman sadatukseksi, ihmeeksi, kiroukseksi ja häväistykseksi. ¹³Minä tahdon rangaista Egyptin maan asuvaisia miekalla, nälällä ja rutolla, niinkuin minä tein Jerusalemilte; ¹⁴Niin ettei Juudan jääneistä ketään pidä pääsemän eikä jäämän, jotka kuitenkin sitä varten tänne Egyptin maalle asumaan tulleet ovat, että he taas Juudan maalle palajaisivat, johonka he mielellänsä jälleen asumaan tulisivat; mutta ei heidän pidä sinne palajaman, paitsi niitä, jotka täältä pakenevat. ¹⁵Niin kaikki ne miehet vastasivat Jeremiaa, jotka kyllä tiesivät, että heidän emäntänsä muille jumalille olivat suitsuttaneet, niin myös kaikki vaimot, joita siellä suuri joukko oli, ja kaikki kansa, jotka Egyptin maalla, Patroksessa asuivat, ja sanoivat: ¹⁶Sen sanan jälkeen, jonka sinä meille Herran nimeen sanot, emme tahdo sinua suinkaan kuulla; ¹⁷Vaan me tahdomme kaiketi tehdä kaiken sen sanan perään, joka meidän suustamme käy, ja tahdomme taivaan kuningattarelle suitsuttaa, ja hänelle juomauhria uhrata, niinkuin me ja meidän isämme, meidän kuninkaamme ja päämiehemme tehneet ovat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla. Silloin meillä oli leipää kyllä, ja me olimme autuaat, ja emme nähneet onnettomuutta. ¹⁸Mutta sittekuin kuin me lakkasimme suitsuttamasta taivaan kuningattarelle, ja juomauhria hänelle uuraamasta, niin me kaikki köyhiksi tulimme ja olemme miekan ja nälän kautta hukkuneet. ¹⁹Ja vaikka me taivaan haltiattarelle suitsuttaisimme ja juomauhria uhraisimme, niin emme sitä tee ilman meidän miestemme tahtoa, kuin me hänelle leipiä leivomme ja juomauhria uuraamme. ²⁰Silloin Jeremia sanoi kaikelle kansalle, sekä miehille että vaimoille, ja kaikelle kansalle, joka häntä niin vastannut oli sanoen: ²¹Sepä se on, että Herra on muistanut sen suitsuttamisen, jonka Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla tehneet olette, ynnä teidän isänne, kuningastenne, päämies-tenne ja kaiken maakunnan kansan kanssa, ja pani sen sydämeensä. ²²Niin ettei Herra voinut teidän pahaa menoanne enään kärsiä ja niitä kauhistuksia, joita te teitte; joista myös teidän maanne on autioksi, ihmeeksi ja kiroukseksi tullut, niin ettei kenkään siinä asu, niinkuin tänäpäpä nähtävä on. ²³että te suitsutitte, ja Herraa vastaan syntiä teitte, ja ette totelleet Herran ääntä, ette myös hänen laissansa, säädyissänsä ja todistuksissansa vaeltaneet; sentähden myös tämä onnettomuus teille tapahtuu, niinkuin tänäpäpä nähtävä on. ²⁴Ja Jeremia sanoi kaikelle kansalle ja kaikille vaimoille: kuulkaat Herran sanaa kaikki, jotka Juudasta Egyptin maassa olette. ²⁵Näin puhuu Herra Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: te ja teidän vaimonne olette suullanne puhuneet ja käsillänne täyttäneet, mitä te sanoitte: meidän lupauksemme me kaiketi tahdomme pitää, jonka me taivaan kuningattarelle luvanneet olemme, että me hänelle pyhää savua suitsuttaisimme, ja juomauhria uhraisimme: te olette lupauksenne kyllä pitäneet, ja lu-

pauksenne työllä täyttäneet. ²⁶Niin kuulkaat siis Herran sanaa, kaikki Juudasta, jotka Egyptin maalla asutte: katso, minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: ettei minun nimeni pidä enään jonkun ihmisen suusta Juudasta koko Egyptin maassa nimitettämän, joka sanois: niin totta kuin Herra, Herra elää. ²⁷Katso, minä tahdon valvoa heitä vastaan heidän pahaksensa ja en heidän hyväksensä, niin että jokainen, joka Juudasta Egyptin maalla on, pitää miekalla ja nälällä hukkuman, siihenasti että he lopetetuksi tulevat. ²⁸Mutta jotka miekan välttävät, niiden pitää kuitenkin Egyptin maalta Juudan maahan vähässä joukossa palajaman. Ja niin pitää kaikki jääneet Juudasta, jotka Egyptin maahan asumaan menneet olivat, ymmärtämän, kummanko sanat todeksi joutuvat, minun vai heidän. ²⁹Ja tämä olkoon teille merkiksi, sanoo Herra: sillä minä tahdon teitä tässä paikassa rangaista, että tietäisitte minun sanani tulevan todeksi, teille onnettomuudeksi; ³⁰Näin sanoo Herra: katso, minä tahdon hyljätä Pharaon Hophran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka hänen henkeänsä väijyvät, niinkuin minä Zedekiankin, Juudan kuninkaan, hylkäsin Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, hänen vihollistensa käteen, ja sen joka hänen henkeänsä väijyi.

45Tämä on se sana, jonka propheta Jeremia puhui Barukille Nerijan pojalle, kuin hän nämät sanat kirjoitti kirjaan Jeremian suusta, neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuonna, ja sanoi: ²Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, sinusta Baruk: ³Sinä sanoit: voi nyt minua! kuinka on Herra vaivaa minun kivulleni lisännyt; minä huokaan minuni väsyksiin, ja en löydä lepoa. ⁴Sano hänelle näin: näin sanoo Herra: katso, mitä minä rakensin, sen minä kukistan, ja mitä minä istutin, sen minä hävitän, niin myös koko tämän maan. ⁵Ja sinä etsit itselles suuria kappaleita. Älä niitä pyydä, sillä katso, minä tahdon antaa tulla onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra; mutta sinun sielus minä tahdon sinulle niinkuin saaliin antaa joka paikassa, kuhunka sinä vaellat.

46Tämä on Herran sana, joka tapahtui propheta Jeremialle, pakanoita vastaan, ²Egyptiä vastaan, Pharaon Nekon, Egyptin kuninkaan, joukkoa vastaan, joka on Phratin virran tykönä Karkemiksessä, jonka Nebukadnetsar, Babelin kuningas, löi neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, vuonna. ³Valmistakaat kilpi ja keihäs, ja lähtekäät sotaan. ⁴Valjastakaat hevoset, ja antakaat ratsastajat astua hevosten selkään; pankaat rautalakit päähänne, teroittakaat keihäät, puukeaat rauthame yllenne. ⁵Mutta kuinka minä näen heidät epäileväiseksi ja takaperin ajetuksi, ja heidän sankarinsa lyödyksi; he pakenevat, niin etteivät he katso taaksensa, hämmästys on joka taholta, sanoo Herra. ⁶Nopsea ei taida paeta eikä väkevä päästä: pohjaan päin Phratin virran tykönä ovat he kaatuneet ja maahan lyödyt. ⁷Kussa on nyt se, joka tänne me-

nee ylös niinkuin virta? ja hänen aaltonsa nousevat kuin virrat? ⁸Egypti menee ylös niinkuin virta, ja hänen aaltonsa nostavat itsensä niinkuin virrat, ja sanoo: minä tahdon mennä ylös, ja peittää maan, ja hävittää kaupungin ynnä niiden kanssa, jotka siinä asuvat. ⁹Istukaat hevosten päälle, samotkaat lentäen vaunuilla, antakaat sankarit mennä ulos, Etiopialaiset ja Lybiasta kilven kantajat, ja ampujat Lydiasta. ¹⁰Sillä tämä on Herran, Herran Zebaotin päivä, kostopäivä, että hän kostais vihollisiansa: miekan pitää syömän ja heidän verestänsä täyteen tuleman ja juopuman; sillä heidän pitää tuleman Herralle, Herralle Zebaotille teurasuhriksi pohjan maalla, Phratin virran tykönä. ¹¹Mene ylös Gileadiin ja tuo voidetta, sinä neitsy, Egyptin tytär; mutta se on turha, että paljon parannusta etsit, et sinä kuitenkaan tule terveeksi. ¹²Sinun häpys on tullut tietäväksi pakanain seassa, sinun valitustas on maa täynnänsä; sillä toinen sankari kaatuu toisen päälle, ja molemmat makaavat yhdessä ylösalaisin. ¹³Tämä on Herran sana, jonka hän puhui propheta Jeremialle, kuin Nebukadnetsar, Babelin kuningas, läksi matkaan lyömään Egyptin maata: ¹⁴Ilmoittakaat se Egyptissä ja kuuluttakaat Migdolissa, antakaat kuulla Nophissa ja Tahpanheksessa, ja sanokaat: seiso, valmista sinus, sillä miekan pitää syömän kaikki, mitä sinun ympärillä on. ¹⁵Kuinka se on, että sinun väkeväs kaatuvat maahan, ja ei taida pysyä seisoalla? sillä Herra on niin lykännyt heidät ylösalaisin. ¹⁶Hän tekee, että monta heistä kaatuvat, että yksi toisen kanssa makaa maassa ylösalaisin. Niin he sanoivat: ylös, käykäämme meidän kansamme tykö isäimme maahan jälleen, murhaajan miekan edestä. ¹⁷Sitä siellä huudettakoon; Pharaon Egyptin kuningas on metelin nostanut: ei hän ole pitänyt määrättyä aikaansa. ¹⁸Niin totta kuin minä elän, sanoo se Kuningas, jonka nimi on Herra Zebaot, hänen pitää tuleman niin (korkiana) kuin Tabor on vuorten seassa, ja niinkuin Karmel on meren tykönä. ¹⁹Laita itses matkustamaan, sinä tytär, asuvainen Egyptissä; sillä Nophin pitää autioksi tuleman ja poltettaman, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman. ²⁰Egypti on juuri kaunis vasikka; mutta teuras-taja tulee kaiketi pohjoisesta. ²¹Ja hänen päivämiehensä, jotka siinä asuvat, ovat myös kuin syötetyt vasikat; mutta heidän pitää kumminkin palajaman, kaikki tuleman karkuriksi, ja ei taitaman pysyä; sillä heidän onnettomuutensa päivä pitää heidän päällensä tuleman, heidän rangaistuksensa aika. ²²He tulevat havisten niinkuin kärmeet, ja tulevat sotajoukon voimalla, ja tulevat kirveillä hänen päällensä, niinkuin puiden hakkaajat. ²³Heidän pitää hävittämän hänen metsänsä, sanoo Herra, ettei pidä voittaman lukea; sillä heitä on enempi kuin heinäsiirkkoja, joita ei kenkään lukea taida. ²⁴Egyptin tytär häpee, sillä hän on pohjoisen kansan käsiin annettu. ²⁵Herra Zebaot, Israelin Jumala sanoo: katso, minä tahdon rangaista Noon holhojan, ja Pharaon ja Egyptin, heidän jumalainsa ja kuningastensa kanssa, ja Pharaon kaikkein niiden kanssa, jotka häneen luottavat: ²⁶Niin että minä annan heidät niiden kä-

siin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käsiin, ja hänen palveliainsa käsiin; ja sitte pitää (siinä) asuttaman, niinkuin muinenkin, sanoo Herra. ²⁷Mutta sinä minun palveliani Jakob, älä mitään pelkää, ja sinä Israel, älä mitään epäile; sillä katso, minä autan sinua kaukaa, ja sinun siemenes vankiutensa maasta, niin että Jakobin pitää tuleman jälleen, ja oleman rauhassa ja levossa, ja ei pidä kenenkään häntä peljättämän. ²⁸Sentähden älä mitään pelkää, sinä Jakob minun palveliani, sanoo Herra, sillä minä olen sinun tykönäs; sillä minä lopetan kaikki pakanat, kuhunka minä olen sinut ajanut; mutta en minä sinua lopeta, vaan tahdon kurittaa sinua kohtuudella, ja en sinua peräti rankaisematta pidä.

47Tämä on Herran sana, joka tapahtui propheta Jeremialle Philistealaisia vastaan, ennenkuin Pharao löi Gatsan. ²Näin sanoo Herra: katso, vedet pitää nouseman pohjoisesta, josta pitää tuleman tulvavirta, niin että se käy ylitse maan, ja mitä sen päällä on, ja kaupungit niiden kanssa, jotka niissä asuvat: ja ihmisten pitää huutaman, kaikkein maan asuvaisten valittaman, ³Humun tähden heidän väkevistä hevosistansa, jotka siellä juoksevat, ja heidän vaununsa töminän tähden, ja heidän ratastensa kopinan tähden; niin ettei isäin pidä ympärillensä katsoman lastensa perään, niin epäilyksissä pitää heidän oleman, ⁴Sen päivän tähden, joka tulee kukistamaan kaikki Philistealaiset, ja hävittämään Tyroa ja Sidonia, ynnä kaikkein muiden heidän auttajainsa kanssa; sillä Herra on kukistava Philistealaisia, jääneitä Kaphtorin luodossa. ⁵Gatsan pitää paljaspääksi joutuman, ja Askalon ynnä jääneiden kanssa heidän laaksoissansa hävitettämän; kuinka kauvan sinä itsiäs repelet? ⁶Kuinka kauvan sinä, Herran miekka, et tahdo lakata? mene jo tuppees, lepää ja ole alallas. ⁷Mutta kuinka sinä taidat lakata, että Herra on antanut sinulle käskyn Askalonia vastaan, ja asettanut sinun meren sataamia vastaan.

48Moabia vastaan sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: voi Neboa! sillä se on kukistettu ja on surkiana, Kirjataim on voitettu: linna on surkialla muodolla, ja on kukistettu. ²Moabin kerskaaminen on pois, joka hänellä oli Hesbonista; sillä jotain pahaä aiotaan: (nimittäin) tulkaat, me tahdomme hävittää hänen peräti, ettei hän enään pidä kansa oleman; ja sinun Madmen pitää myös oleman hävitetyin, miekan pitää sinun perässäs tuleman. ³Horonaimista kuuluu hävityksen ja suuren valituksen ääni. ⁴Moab on lyöty maahan; hänen nuoret lapsensa kuuluvat huutavan. ⁵Sillä he käyvät itkien tietä myöten ylös Luhitiin, ja vihollisten hävityshuuto kuullaan tietä myöten alas Horonaimista: ⁶(Nimittäin) rientäkää pois, ja pelastakaat henkenne; mutta teidän pitää oleman niinkuin kanerva korvessa. ⁷Että sinä luotit rakennukseen ja tavaroihis, pitää sinun myös tuleman voitetuksi, ja Kamoksen pitää menemän ulos vangittuna ynnä pappeinsa ja ruhtinastensa

kanssa. ⁸Sillä hävittäjän pitää tuleman kaikkiin kaupunkiin, niin ettei yhtään kaupunkia pidä pääsemän; siellä pitää sekä laaksot turmeltuman, ja tasaiset kedot hävitettämän; sillä Herra on sen sanonut. ⁹Antakaat Moabille sulkia; sillä hänen pitää lentäen menemän, ja hänen kaupunkinsa autioksi tuleman, niin ettei yhdenkään pidä niissä asuman. ¹⁰Kirottu olkoon, joka tekee Herran työn laiskasti, ja kirottu olkoon, joka miekkansa antaa lakata verta vuodattamasta. ¹¹Moab on nuoruudestansa ollut surutoin, ja on rahkansa päällä alallansa ollut, ja ei ole koskaan vuodatetuksi tullut yhdestä astiasta niin toiseen, eikä koskaan mennyt vankiuteen: sentähden on hänellä hänen makunsa tallella, ja hänen hajunsa ei ole muuttunut. ¹²Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä lähetän hänelle vieraita, jotka hänen pitää laskeman, ja tekemän hänen astiansa tyhjäksi ja rikkoman hänen leilinsä. ¹³Ja Moabin pitää Kamoksen tähden tuleman häpiään, niinkuin Israelin huone on Betelin tähden häpiään tullut, joihinka he luottivat. ¹⁴Kuinka te rohkeatte sanoa: me olemme sankarit ja miehuulliset sotamiehet? ¹⁵Vaikka Moab pitää hävitetyksi tuleman, ja hänen kaupunkinsa poljettaman, ja hänen parhaat nuoret miehensä käymän alas tapettaviksi, sanoo Kuningas, jonka nimi on Herra Zebaot. ¹⁶Sillä Moabin onnettomuus on pian tuleva, ja hänen kova onnensa on kyllä kiiruhtava. ¹⁷Surkutelkaat siis häntä kaikki te, jotka hänen ympärillensä asutte ja hänen nimensä tunnette, ja sanokaat: kuinka on se vahva vitsa ja se jalo sauva niin taitettu rikki? ¹⁸Astu alas jaloudesta ja istu kuivalle, sinä tytär, joka Dibonissa asut; sillä Moabin hävittäjän pitää tuleman ylös sinun tykös, ja turmeleman sinun linnas. ¹⁹Seiso tiellä ja katsele, sinä Aroerin asuvainen; kysy niiltä, jotka pakenivat ja pääsivät, ja sano: mitä on tapahtunut? ²⁰Moab on häpiään joutunut, sillä hän on turmeltu; valittakaat ja huutakaat: ilmoittakaat se Arnonissa, että Moab on turmeltu. ²¹Rangaistus on tullut tasaiselle kedolle, Holoniin, Jahtsaan, Mephatiin, ²²Diboniin, Neboon, Betdiblataimiin, ²³Kirjataimiin, Betgamuliin, Betmeoniin, ²⁴Keriotiin, Bostraan, ja kaikkiin Moabin maan kaupunkiin, joko he kaukana eli läsnä ovat. ²⁵Moabin sarvi on lyöty pois, ja hänen käsivartensa on taitettu, sanoo Herra. ²⁶Juovuttakaat häntä, sillä hän on korottanut itsensä Herraa vastaan; että hän oksennuksessansa itseänsä kääntelis, ja myös pilkaksi tulis. ²⁷Sillä Israel on ollut sinun häväistykses, niinkuin hän olis löytty varasten seasta. Ja että sinä senkaltaisia häntä vastaan olet puhunut, pitää sinä vietämän myös pois. ²⁸Te Moabin asuvaiset, jättäkää kaupungit ja asukaat vuoren kukkuloilla, ja tehkää niinkuin kyyhkyinen, joka pesänsä tekee luolan reunoille. ²⁹Me olemme kuulleet Moabin ylpeyden, että hän on juuri yläpiä, hänen korkeutensa, röyhkeytensä, öykkäämisensä ja sydämensä paisumisen. ³⁰Minä kyllä tunnen, sanoo Herra, hänen vihansa, ja ei hänellä ole voimaa; hän kerskaa, eikä niin taida tehdä. ³¹Sentähden minä valitan Moabin tähden, huudan koko Moabin tähden; Kirhereksen miehiä pi-

tää murehdittaman. ³²Minä itken sinua yli Jaeserin itkun, sinä Sibman viinapuu; sinun oksas ovat kulkeneet meren ylitse ja tulleet Jaeserin mereen saakka; hävittäjä on hyökännyt sinun eloos ja viinan hakemisees. ³³Ilo ja riemu on paennut kedolta ja Moabin maalta, ja ei pidä ensinkään viinaa enään siellä puserrettaman. Viinan polkian ei pidä enään laulaman ilovirttänsä, ilovirsi ei pidä enään ilovirsi oleman. ³⁴Hesbonin huudon tähden hamaan Elealeen, joka kuuluu Jahtsan Zoarista, kolmevuotisesta lehmästä, Horonaimiin asti; sillä Nimrimin vedet pitää myös kuivuman. ³⁵Ja minä teen Moabissa lopun, sanoo Herra, ettei heidän enään pidä uhraaman kukkuloilla, ja suitsuttaman jumalillensa. ³⁶Sentähden pauhaa minun sydämeni Moabia vastaan niinkuin huilu, ja Kirhereksen miesten päälle pauhaa minun sydämeni niinkuin huilu; he ovat paljon alkanee, sentähden pitää heidän hukkuman. ³⁷Sillä kaikki päät pitää tuleman paljaaksi ja kaikki parta ajelluksi; kaikki kädet pitää oleman revityt, ja jokaisen pitää itsensä puettaman säkkiin. ³⁸Kaikkein kattoin päällä ja kaduilla joka paikassa Moabissa pitää itkettämän; sillä minä olen särkenyt Moabin, niin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra. ³⁹Kuinka hän on turmeltu? kuinka hän valittaa, kuinka hän ripustaa päänsä ja häpee? ja Moab on tullut nauruksi ja pelvoksi kaikille ympärillä asuvaisille. ⁴⁰Sillä näin sanoo Herra: katso, hän lentää pois niinkuin kotka, ja ojentaa siipensä Moabin ylitse. ⁴¹Kerijot on voitettu, ja vahvat kaupungit ovat saadut; ja Moabin sankarien sydän pitää oleman silloin niinkuin synnyttäväisen vaimon sydän. ⁴²Sillä Moabin pitää turmelluksi tuleman, niin ettei hänen enään kansana oleman pidä, että hän on itsensä korottanut Herraa vastaan. ⁴³Pelko, luola ja paula tulee sinun päälles, sinä Moabin asuvainen, sanoo Herra. ⁴⁴Joka pääsee pelvosta, sen pitää putooman luolaan, ja joka luolasta pääsee, se pitää paulalla saataman. Silloin minä tahdon antaa Moabin päälle tulla hänen rangaistuksensa vuoden, sanoo Herra. ⁴⁵Jotka taposta pakenevat, pitää etsimän turvaa Hesbonissa; mutta tulen pitää käymän Hesbonista ja liekin Sihonista, joka Moabin paikat ja sotivaisen kansan nielemän pitää. ⁴⁶Voi sinua Moab! Kamoksen kansa on kadotettu; sillä sinun poikas ja tyttäres ovat otetut ja viedyt vangiksi. ⁴⁷Mutta viimeisinä aikoina tahdon minä kääntää Moabin vankiuden, sanoo Herra. Olkoon se niin sanottu nyt Moabin rangaistuksesta.

49Ammonin lapsia vastaan sanoo Herra näin: eikö Israelilla lapsia ole, eli eikö hänellä perillistä ole? Miksi siis Malkom omistaa Gadin maan ja hänen kansansa asuu hänen kaupungeissansa? ²Sentähden katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä annan kuulla sotariekun Ammonin lasten Rabbatin ylitse, että sen pitää yhdessä koossa autiona oleman, ja kylinensä tulella poltettaman; mutta Israelin pitää omistaman heidät, joilta he ovat omistetut olleet, sanoo Herra. ³Valita, o Hesbon, sillä Ai on kukistettu; huutakaat, te Rabban kylät, ja pukekaat itsenne säkkeihin, it-

kekäät ja juoskaat ympäri muureja; sillä Malkom viedään vankina pois, pappeinsa ja ruhtinastensa kanssa. ⁴Mitä sinä röhkeilet laaksoistas? Sinun laaksos ovat upotetut, sinä tottelematoin tytär, joka luotat tavaroihis, (ja sanot sydämessäs;) kuka tohtii tulla minun tyköni? ⁵Katso, minä annan tulla pelvon sinun päälles, sanoo Herra, Herra Zebaot, kaikista niistä, jotka asuvat sinun ympärillä; niin että te jokainen pitää ajettaman pois toisensa tyköä, ja ei pidä kenenkään karkureita kokooman. ⁶Mutta sitte minä käännän Ammonin lasten vankiuden, sanoo Herra. ⁷Edomia vastaan sanoo Herra Zebaot näin: eikö tietoa enään ole Temanissa? Eikö neuvoa enään ole taitavilla? joko heidän tietonsa loppui? ⁸Paetkaat, palatkaat ja kätkekäät teitäne syvälle, Te Dedanin asuvaiset; sillä minä annan Esaulle tulla onnettomuuden, hänen etsikkonsa ajan. ⁹Viinan hakiat pitää tuleman sinun päälles, joiden ei pidä mitään sinulle jättämän jälkeensä; ja varkaat pitää yöllä tuleman sinun päälles, heidän pitää kyllä varastaman. ¹⁰Sillä minä olen paljastanut Esaun, ja ilmoittanut hänen salaisen paikkansa, niin ettei hän taida itsiänsä kätkeä; hänen siemenensä, hänen veljensä ja hänen kylänsä miehet ovat hävitetyt, niin ettei yhtään enään ole. ¹¹Kuitenkin niiden, jotka jäävät orvoistas, tahdon minä suoda elää; ja sinun leskeis pitää minuun luottaman. ¹²Sillä näin sanoo Herra: katso, jotka ei ole syypäät juomaan kalkkia, niiden pitää totisesti juoman, ja sinun pitäis rankaisematta pääsemän? Ei sinun pidä rankaisematta pääsemän, vaan sinun pitää kaiketi juoman. ¹³Sillä minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra, että Botsran pitää tuleman ihmeeksi, häväistykseksi, hävitykseksi ja kiroukseksi; ja kaikki hänen kaupunkinsa ijankaikkiseksi autioksi. ¹⁴Minä olen kuullut sanoman Herralta, että sanansaattaja on lähetetty pakanoille: kootkaat teitäne ja tulkaat tänne häntä vastaan, ja sotikaat. ¹⁵Sillä katso, minä olen sinun alentanut pakanain seassa, ja tehnyt sinun ylönkatsotuksi ihmisten seassa. ¹⁶Sinun ylpeytes ja sinun sydämes koreus on sinun pettänyt, että sinä asut vuorten raoissa ja vallitset korkiat vuoret. Jos sinä tekisit pesäs niin korkiaksi kuin kotka, niin minä kuitenkin sieltä sinun kukistan alas, sanoo Herra. ¹⁷Juuri niin pitää Edom autioksi tuleman; ja kaikkein, jotka siitä käyvät ohitse, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkia hänen vaivojansa. ¹⁸Niinkuin Sodoma ja Gomorra lähikyläinsä kanssa kukistetut ovat, sanoo Herra, niin ettei kenkään siellä asu, eikä joku ihminen siellä olla taida. ¹⁹Katso, hän tulee ylös niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan; sillä minä tahdon antaa hänen nopiasti sieltä juosta, ja kuka tietää sen nuorukaisen, jonka minä varustan heitä vastaan? Sillä kuka on minun kaltaiseni? kuka tahtoo minun eteeni panna ajan? Ja kuka paimen voi olla minua vastaan? ²⁰Kuulkaat siis Herran neuvoa, jonka hän piti Edomista, ja hänen ajatuksiensa, jotka hän ajatteli Temanin asuvaisista: mitämaks että karjalapset pitää riepoittaman heitä, ja kukistaman heidän asumasiensa; ²¹Niin että maan pitää vapisevan heidän lankeemisessan-

sa, ja heidän parkunsa ja huutonsa pitää kuultaman Punaisessa meressä. ²²Katso, hän lentää ylös niinkuin kotka, ja hajoittaa siipensä Botsran ylitse; silloin pitää Edomin sankarien sydän oleman niinkuin synnyttäväisen vaimon sydän. ²³Damaskua vastaan: Hematissa ja Arpadissa on surkia meno; he epäilevät, sillä he kuulevat pahoja sanoja; asuvaiset meren tykönä ovat hämmästyksissä, niin ettei heillä ole lepoa. ²⁴Damasku epäilee ja pakenee: hän vapisee ja on ahdistuksessa ja kivussa, niinkuin synnyttäväinen. ²⁵Kuinka? Eikö se kuuluisa kaupunki ole hyljätty, minun ilokaupunkini? ²⁶Sentähden pitää hänen nuorukaisensa lankeeman hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotaväkensä tapettaman siihen aikaan, sanoo Herra Zebaot. ²⁷Ja minä sytytän tulen Damaskun muurien päälle, niin että sen pitää polttaman Benhadadin huoneet. ²⁸Kedaria vastaan ja Hatsorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadnetsar, Babelin kuningas löi. Näin sanoo Herra: ylös, menkää Kedariin, ja kukistakaat idän lapset. ²⁹Heidän majansa ja laumansa pitää heiltä otettaman pois, heidän telttansa ja kaikki heidän kappaleensa, ja heidän kamelinsa pitää heidän ottaman myötänsä; ja pitää julmasti huutaman heidän tähtensä ympäristöltä. ³⁰Paetkaat, joutukaat kiiruusti, menkää syvään asumaan, te Hatsorin asuvaiset, sanoo Herra. Sillä Nebukadnetsar, Babelin kuningas, on teistä neuvoa pitänyt, ja ajattelee ja aikoo jotain teitä vastaan. ³¹Ylös, menkää kansaa vastaan, joka levossa on ja asuu suruttomasti, sanoo Herra; ei heillä ole ovea eikä telkeä, ja he asuvat yksinänsä. ³²Heidän kamelinsa pitää ryöstettämän, ja heidän karjansa paljous otettaman pois; ja minä hajoitan heidät joka tuuleen, jotka nurkissa asuvat, ja joka taholta annan minä heidän onnettomuutensa tulla heidän päällensä, sanoo Herra. ³³Ja Hatsorin pitää tuleman lohikärmetten asumasiaksi ja ijankaikkiseksi autioksi, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman, ja ei yhdenkään ihmisen siellä oleman. ³⁴Tämä on Herran sana, joka tapahtui Jeremialle, prophetalle Elamia vastaan, Zedekian Juudan kuninkaan valtakunnan alussa, ja sanoi: ³⁵Näin sanoo Herra Zebaot: katso, minä taitan Elamin joutsen, heidän ylimmäisen voimansa. ³⁶Ja annan tulla Elamin päälle neljä tuulta neljästä taivaan äärestä, ja hajoitan heidät kaikkiin niihin tuuliin, niin ettei yhtään kansaa pidä oleman, kuhunka ei joku Elamin hajoitetuista tule. ³⁷Ja minä saatan Elamin epäilemään heidän vihollistensa edessä ja niiden edessä, jotka väijyvät heidän henkeänsä, ja annan onnettomuuden tulla heidän päällensä, minun julman vihani, sanoo Herra; ja lähetän miekan heidän päällensä, siihenasti että minä heidät lopetan. ³⁸Minun istuimeni panen minä Elamiin, ja hävitän sieltä sekä kuninkaan että ruhtinaat, sanoo Herra. ³⁹Mutta viimeisellä ajalla käännän minä Elamin vankiuden, sanoo Herra.

50Nämät ovat ne sanat, jotka Herra on propheta Jeremian kautta puhunut Babelin ja Kaldealaisten maata vastaan. ²Julistakaat pakanain seassa ja tiettäväksi tehkää,

nostakaat lippu ylös, kuuluttakaat ja älkää sitä salatko, ja sanokaat: Babel on voitettu, Bel on häpiään joutunut, Merodak on rikottu, hänen epäjumalansa ovat häpiään tulleet, ja hänen jumalansa ovat murskaksi lyödyt. ³Sillä pohjoisesta nousee kansa heitä vastaan, jonka pitää heidän maansa hävittämän, niin ettei kenenkään pidä siinä asuman, vaan sekä ihmiset että eläimet sieltä pakeneman. ⁴Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, pitää Israelin lasten Juudan lasten kanssa tuleman, ja pitää joudukkaasti käymän ja itkemän, ja etsimän Herraa Jumalaansa. ⁵Heidän pitää kysymän tietä Zioniin ja kääntämän itsensä sinne: tulkaat, ja me tahdomme pysyä Herrassa ijankaikkisella liitolla, joka ei ikänä pidä unhotettaman. ⁶Minun kansani on tullut kadonneeksi laumaksi; heidän paimenensa ovat heidät vielleet ja antaneet heidän eksyksissä kävellä vuorilla, niin että he ovat vuorilta menneet kukkuloille, ja ovat unhotaneet majansa. ⁷Kuka ikänä heidän tykönsä tuli, se söi heitä, ja heidän vihollisensa sanoivat: emmepä me tee väärin, sillä he ovat rikkoneet Herraa vastaan vanhurskauden asumuksessa, ja Herraa vastaan, joka heidän isänsä toivo on. ⁸Paetkaat Babelista ja lähtekää pois Kaldealaisten maasta ulos, ja laittakaat teitänne niinkuin kauriit lauman edellä. ⁹Sillä katso, minä nostan suuren väen joukoittain pohjan maalta, ja annan heidän tulla Babelin eteen; heidän pitää varustaman itsensä häntä vastaan, ja voittaman hänen. Heidän nuolensa ovat niinkuin taitavan sotamiehen, joka ei tyhjään ammu. ¹⁰Ja Kaldean maa pitää tuleman saaliiksi, niin että kaikkein, jotka sitä ryöstävät, pitää siitä kyllä saaman, sanoo Herra. ¹¹Että te iloitsette siitä ja kerskaatte itsiänne, että te olette minun perintöni ryöstäneet, ja hyppelite niinkuin lihavat vasikat, ja hirnutte niinkuin väkevät (hevokset). ¹²Teidän äitinne on suureen häpiään joutunut, ja se häpee, joka teidät on synnyttänyt; katso, hän on pakanain seassa kaikkein huonoin, autio, kuiva ja hävinnyt. ¹³Herran vihan tähden ei pidä siinä asuttaman, vaan se kokonansa autiona oleman; niin että kaikkein, jotka menevät ohitie Babelia, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkein hänen vaivainsa tähden. ¹⁴Varustakaat teitänne Babelia vastaan, joka taholta kaikki ampujat, ampukaat häntä, älkää säästäkö nuolia; sillä hän on rikkonut Herraa vastaan. ¹⁵Riekukaat häntä vastaan joka taholta; hänen pitää myötä antaman, hänen perustuksensa ovat langenneet, ja hänen muurinsa hajonneet; sillä se on Herran kosto, kostakaat hänelle, ja tehkää hänelle niinkuin hän on tehnyt. ¹⁶Hävittäkää sekä kylväjä että se, joka sirppiin rupee elonaikana; niin että jokainen kääntää itsensä kansansa tykö hävittäjän miekan tähden, ja jokainen pakenee maallensa. ¹⁷Israelin täytyy olla hajoitetun lammaslauman, jonka jalopeurat ovat hajoittaneet. Ensisti söi Assurian kuningas hänen, sitte särki Nebukadnetsar, Babelin kuningas, hänen luunsa. ¹⁸Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, näin: minä etsin Babelin kuninkaan ja hänen maansa, niinkuin minä olen Assurian kuninkaan etsinyt. ¹⁹Mutta Israelin minä annan tulla jälleen

kotia asumasiinsa, niin että hänen pitää itsensä elättämän Karmelissa ja Basanissa, ja Ephraimin vuorella, ja Gileadissa pitää hänen sielunsa ravituksi tuleman. ²⁰Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, pitää Israelin paha-teko etsittämän, ja ei löytämän, ja Juudan synty, ja ei pidä löytämän; sillä minä olen armollinen niille, jotka minä jätän. ²¹Mene kapinan nostajain maahan, mene sinne ylös, ja etsi etsikon asuvaisia; hävitä ja tapa heidän jälkeentulevaisensa, sanoo Herra, ja tee kaikki, mitä minä olen käskenyt sinulle. ²²Maalla on sodanriekuna ja iso suru. ²³Kuinka se on tullut, että koko maailman vasara on taitettu ja rikottu? Kuinka Babel on autioksi joutunut pakanain seassa? ²⁴Minä olen virittänyt paulan sinun etees, Babel, sentähden olet sinä myös vangittu, ennen kuin sinä havaitsitkaan; sinä olet osattu ja olet käsitetty, sillä sinä olet kehoittanut Herran. ²⁵Herra on avannut tavarahuoneensa, ja vetänyt edes vihansa aseet; sillä tämä on Herran, Herran Zebaotin työ Kaldealaisten maalla. ²⁶Tulkaat tänne häntä vastaan, te viimeisistä ääristä, avatkaa hänen jyvahuoneensa, paiskatkaat häntä kokoon, ja tappakaat häntä, niin ettei hänelle mitään jää. ²⁷Surettakaat kaikki hänen mullinsa, viekää häntä alas teurastettaa; voi heitä! sillä päivä on tullut, heidän etsikkonsa aika. ²⁸Huuto kuuluu paenneilta ja päässeiltä Babelin maasta, että heidän pitää julistaman Zionissa Herran meidän Jumalamme kosta ja hänen kirkkonsa kosta. ²⁹Kutsukaat monta Babelia vastaan, piirittäkää häntä kaikki joutsenampujat joka taholta ympäri, ja älkää yhtään päästäkö; kostakaat hänelle niin kuin hän on ansainnut; kaiken sen jälkeen kuin hän on tehnyt, niin tehkää hänelle jälleen; sillä hän on ylpiästi tehnyt Herraa vastaan, Pyhää Israelissa. ³⁰Sentähden pitää hänen nuorukaisensa lankeeman hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotamiehensä hukkuman siihen aikaan, sanoo Herra. ³¹Katso, sinä ylpeä, minä tahdon sinun kimppuus, sanoo Herra, Herra Zebaot: sillä sinun päiväs on tullut, sinun etsikkos aika. ³²Silloin pitää ylpeän itsensä loukkaaman ja lankeeman, niin ettei kenenkään pidä häntä auttaman ylös; ja minä sytytän hänen kaupunkinsa palamaan tulella, jonka pitää kuluttaman kaikki, mitä siinä ympärillä on. ³³Näin sanoo Herra Zebaot: katso, Israelin lasten ja Juudan lasten pitää ynnä väkivaltaa ja vääryyttä kärsimän; kaikki ne, jotka heidän ovat vankina vieneet, pitävät heidät, ja ei tahdo heitä päästää vallallensa. ³⁴Mutta heidän vapahtajansa on väkevä, Herra Zebaot on hänen nimensä, hän on niin toimittava heidän asiansa, että hän saattaa maan lepäämään ja Babelin asuvaiset värisemään. ³⁵Miekan pitää tuleman, sanoo Herra, Kaldealaisten päälle, ja Babelin asuvaisten päälle, ja hänen ruhtinastensa päälle, ja hänen tietäjäinsä päälle. ³⁶Miekan pitää tuleman hänen noitainsa päälle, niin että heidän pitää tyhmäksi tuleman; miekan pitää tuleman hänen väkeväinsä päälle, että heidän pitää epäilemän. ³⁷Miekan pitää tuleman hänen hevostensa ja ratastensa päälle ja kaiken yhteisen kansan päälle, joka hänen keskelänsä on, niin että heidän pitää tuleman niinkuin vaimot;

miekan pitää tuleman hänen riistahuoneensa päälle, niin että ne pitää ryöstetyksi tuleman. ³⁸Kuivuuden pitää tuleman hänen vettensä päälle, niin että ne pitää kuivuman; sillä se on epäjumalain maa, ja he röyhkeilevät kauheista epäjumalistansa. ³⁹Sentähden pitää petoin ja julmain lintuin siellä asuman, ja yökköin pitää myös siellä asuman; ja ei pidä ikänä enään siinä asuttaman, eikä jonkun siinä oleman suvusta sukuun. ⁴⁰Niinkuin Herra Sodoman ja Gomorran lähikyläinsä kanssa kukistanut on, sanoo Herra, niin ei siellä kenenkään asuman pidä, eli jonkun ihmisen siellä oleman. ⁴¹Katso, kansa tulee pohjoisesta; monta pakanaa ja monta kuningasta pitää nouseman maan ääristä. ⁴²Heillä on joutsu ja kilpi, he ovat julmat ja armottomat; heidän huutonsa on niinkuin meren pauhina; he ajavat hevosilla niinkuin sotamiehet, varustetut sinua vastaan, sinä Babelin tytär. ⁴³Kuin Babelin kuningas on kuuleva heidän sanomansa, silloin pitää hänen kätensä maahan putooman; ahdistus pitää tuleman hänen päällensä, niinkuin synnyttäväisen vaiva. ⁴⁴Katso, hän nousee ylös niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan, sillä minä annan hänen nopiasti juosta sieltä; ja kuka tietää sen nuorukaisen, jonka minä olen varustava heitä vastaan? Sillä kuka on minun vertaiseni? kuka tahtoo minulle ajan määrätä? ja kuka on se paimen, joka voi olla minua vastaan? ⁴⁵Kuulkaat siis nyt Herran neuvoa, jonka hän piti Babelista, ja hänen ajatuksiansa, jotka hän ajatteli Kaldean maan asuvaisista: mitämaks että karjalaisten pitää riepoittaman heitä, ja kukistaman heidän asumansa. ⁴⁶Ja maan pitää vapisevan riekunasta, ja pitää kuuluman pakanain seassa, kuin Babel voitetaan.

51Näin sanoo Herra: katso, minä nostan ankaran ilman Babelia vastaan ja hänen asuvaisiansa vastaan, jotka itsensä ovat asettaneet minua vastaan. ²Ja lähetän viskaajat Babeliin, joiden pitää häntä viskaaman, ja tyhjentämän hänen maansa; näiden pitää joka paikassa oleman hänen ympärillensä hänen onnettomuutensa päivänä. ³Sillä hänen ampujansa ei pidä taitaman ampua, ja hänen varustettunsa ei pidä taitaman itsiänsä varjella. Älkää siis säästäkö hänen nuorukaisiansa, tappakaat kaikki hänen sotajoukkonsa. ⁴Niin että lyödyt makasivat Kaldean maalla, ja pistetyt hänen kaduillansa. ⁵Sillä Israel ja Juuda ei pidä Jumalaltansa, Herralta Zebaotilta leskeksi hylkäjättämän; vaikka heidän maansa on kovin rikkonut Israelin Pyhää vastaan. ⁶Paetkaat Babelista, että jokainen pelatais sielunsa, ettette hukkuisi hänen pahuudessansa; sillä tämä on Herran koston aika ja hän tahtoo hänelle maksaa hänen ansionsa jälkeen. ⁷Kultainen malja on Babel Herran kädessä, joka on koko maailman juovuttanut; pakanat ovat juoneet hänen viinastansa, sentähden ovat pakanat niin hulluiksi tulleet. ⁸Kuinka pian Babel on kaatunut ja murskaksi lyöty! valittakaat häntä, ottakaat myös voidetta hänen haavallensa, jos hän mitämaks taitais parantua. ⁹Me paransimme Babelia, mutta ei hän terveeksi tullut;

antakaat siis hänen olla, ja käykäämme itsekukin maalensa; sillä hänen rangaistuksensa ulottuu hamaan taivaasen, ja astuu pilviin ylös. ¹⁰Herra on tuonut edes meidän vanhurskaudemme: tulkaat ja luetelkaamme Herran meidän Jumalamme töitä Zionissa. ¹¹Teroittakaat nuolet, ja valmistakaat kilvet: Herra on herättänyt Medin kuningasten sydämen; sillä hänen ajatuksensa on Babelia vastaan, hävittää häntä. Sillä tämä on Herran kosto, hänen tempelinsä kosto. ¹²Ripustakaat lippu ylös Babelin muurille, asettakaat vartio, pankaat vartiat, toimittakaat väijyjät; sillä Herra ajattelee jotain, ja on myös täyttävä, mitä hän Babelin asuvaisia vastaan on puhunut. ¹³Sinä, joka suuren veden tykönä asut, jolla myös ovat suuret tavarat, sinun loppus on tullut, ja sinun ahneutes on lakannut. ¹⁴Herra Zebaot on vannonut itse kauttansa: minä tahdon täyttää sinun ihmisillä, niinkuin ruohomadoilla, heidän pitää laulaman sinusta ilovirren. ¹⁵Joka maan voimallansa tehnyt on, ja maanpiirin viisaudellansa vahvistanut, ja taivaat toimellisuudellansa venyttänyt. ¹⁶Kuin hän jylisee, niin on paljo vettä taivaan alla; hän tempaa pilvet ylös hamasta maan äärestä; hän tekee leimaukset sateessa, ja tuo tuulen kammiostansa. ¹⁷Kaikki ihmiset ovat tomppelit taidossansa, ja jokainen kultaseppä häväistään kuvinensa; sillä heidän kuvansa ovat petos, ja ei ole niissä henkeä. ¹⁸Ne ovat sula turhuus ja petollinen työ; heidän täytyy hukkuu, kuin heitä etsitään. ¹⁹Mutta Jakobin osa ei ole senkaltainen, vaan hän on se, joka kaikki luonut on, (Israel on) hänen perimisensä valtikka: Herra Zebaot on hänen nimensä. ²⁰Sinä olet minun vasarani, minun sota-aseeni: ja minä lyön kauttas pakanat ja hävitän valtakunnat. ²¹Minä lyön sinun kauttas hevoset, ratsastajat, ja rikon sinun kauttas vauvat ja niiden ajajat. ²²Minä lyön sinun kauttas miehet ja vaimot, ja lyön sinun kauttas vanhat ja nuoret, ja sinun kauttas nuorukaiset ja neitseet. ²³Minä lyön sinun kauttas paimenet ja heidän laumansa, minä lyön sinun kauttas peltomiehet ja juhdat, ja lyön sinun kauttas ruhtinaat ja päämiehet. ²⁴Sillä minä tahdon maksaa Babelille ja kaikille Kaldean asuvaisille kaiken heidän pahuutensa, jonka he ovat Zionille tehneet, teidän silmänne edessä, sanoo Herra. ²⁵Katso, minä tulen sinun tykös, sinä vahingollinen vuori, joka koko maailman turmelet, sanoo Herra, ja ojanan käteni sinun ylitses, ja vieritän sinun alas vuorelta, ja teen poltetun vuoren sinusta. ²⁶Niin ettei sinusta ei kulkakiviä eikä perustuskiviä taideta ottaa; vaan sinun pitää oleman ijankaikkisen aution, sanoo Herra. ²⁷Nostakaat lippu ylös maalla, soittakaat torvella pakanain seassa, varustakaat pakanat häntä vastaan, kutsukaat häntä vastaan (nämät) valtakunnat: Ararat, Minni ja Askenas; toimittakaat sodanpäämiehet häntä vastaan, tuokaat hevoset niinkuin julmat vapsaiset. ²⁸Varustakaat pakanat häntä vastaan, Median kuninkaas, hänen ruhtinaansa ja kaikki hänen päämiehensä, ja kaikki hänen valtansa maakunta. ²⁹Ja maan pitää vapisevan ja peljästyvän; sillä Herran ajatukset tahtovat tulla täytetyksi Babelia vastaan, niin että hän

tekee Babelin maan autioksi, jossa ei kenenkään pidä asuman. ³⁰Babelin sankarit ei pidä uskaltaman mennä sotaan, vaan linnoissa pysymän, heidän väkevyytensä on pois, ja ovat tulleet niinkuin vaimot; hänen asumisensa ovat sytytetyt, ja hänen telkensä taitetut rikki. ³¹Tässä juoksee yksi toisensa editse, ja yksi sanansaattaja kohtaa toista, ilmoittamaan Babelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on hamaan loppuun asti voitettu, ³²Ja luotuspaikat suljetut, ja järvet poltetut, ja sotaväki pelkuriksi tullut. ³³Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: Babelin tytär on niinkuin riihen permanto, hänen tappamisensa aika on tullut; vielä vähän ajan perästä tulee hänen niittämisensä aika. ³⁴Nebukadnetsar, Babelin kuningas on minun syönyt, ja kukistanut minun; hän on tehnyt minun tyhjäksi astiaksi; hän on niellyt minun niinkuin lohikärme, hän on täyttänyt vatsansa minun herkuistani; hän on minun ajanut pois. ³⁵Mutta nyt löytään Babelissa se vääryys, jota minulle ja minun lihelleni on tehty, sanoo Zionin asuva, ja minun vereni Kaldean asuvaisten päälle, sanoo Jerusalemi. ³⁶Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä toimitan sinun asias, ja kostan sinun koston; minä kuivaan hänen merensä, ja annan kuivata hänen kaivonsa. ³⁷Ja Babelin pitää tuleman kiviraunioksi ja lohikärmeiden asumasiaksi, ihmeeksi ja viheltämiseksi, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman. ³⁸Heidän kaikkein pitää kiljuman niinkuin jalopeurat, ja huutaman niinkuin nuoret jalopeurat. ³⁹Minä panen heidän juomisensa helteeseen, ja juovutan heidät, niin että heidän pitää iloiseksi tuleman, ja makaaman ijankaikkista unta, josta ei heidän ikänä pidä heräämään, sanoo Herra. ⁴⁰Minä vien heidät alas niinkuin karitsat teurastettaa, niinkuin oinaat ja kauriit. ⁴¹Kuinka Sesak on niin voitettu, ja ylistetty koko maailmassa niin kiinni otettu? Kuinka on Babel tullut ihmeeksi pakanain seassa? ⁴²Meri on käynyt Babelin ylitses, ja se on peitetty monella aallolla. ⁴³Hänen kaupunkinsa ovat hyljätyt, kuivaksi ja kylmäksi maaksi tulleet, maaksi, jossa ei kenkään asu, ja kussa ei yhtään ihmistä vaella. ⁴⁴Sillä minä etsin Beliä Babelissa, ja repäisen hänen kurkustansa ulos sen, minkä hän on niellyt; ja pakanain ei pidä enään juoksevan hänen tykönsä; Babelin muurit ovat myös maahan jaonneet. ⁴⁵Lähtekäät sieltä ulos, minun kansani, ja jokainen pelastakoon sielunsa Herran julmasta vihasta. ⁴⁶Teidän sydämenne taitais muutoin pehmeäksi tulla ja nääntyä siitä sanomasta, jonka maalla pitää kuuluman; sillä yhtenä vuonna pitää sanoman kuuluman, niin myös toisena vuonna, sanoman väkivallasta maalla, ja yhden ruhtinaan oleman toista vastaan. ⁴⁷Sentähden katso, aika tulee, että minä Babelin epäjumalat etsin, ja koko hänen maansa pitää tuleman häpiään, ja kaikki hänen lyötynsä pitää siellä makaaman. ⁴⁸Taivaan ja maan ja kaikki, mitä niissä on, pitää iloitsevan Babelista, että hänen kukistajansa ovat tulleet pohjasta, sanoo Herra. ⁴⁹Ja niinkuin Babel Israelissa on kaatanut lyödyt, niin pitää myös lyödyt Babelissa kaattaman kaikessa maassa. ⁵⁰Menkää siis matkaanne te, jotka olette vältäneet

miekan, ja älkäätkä kauvan viipykö; ajatelkaat Herran päälle kaukaisella maalla, ja pitäkäätkä Jerusalemin mielessänne.⁵¹ Me olemme häpiään tulleet, kuin me kuulumme sen häväistyksen; ja häpiä peitti meidän kasvomme, kuin muukalaiset tulivat Herran huoneen pyhään.⁵² Sentähden katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä hänen epäjumalansa etsin; ja koko maalla pitää kuolemahaavoilla lyödyt huokaaman.⁵³ Jos Babel astuis ylös taivaasen ja kiinnittäis itsensä korkeuteen, niin pitää kuitenkin minulta kukistajat tuleman hänen päällensä, sanoo Herra.⁵⁴ Ääni kuuluu Babelista, suuri valitus Kaldean maalta.⁵⁵ Sillä Herra hävittää Babelin, hän hävittää hänen niin suurella riekunalla ja kapinalla, että hänen aaltonsa pauhaavat, niinkuin isot vedet.⁵⁶ Sillä hävittäjä on tullut Babelin päälle, hänen sankarinsa käsitetään, heidän joutsensa taitetaan; sillä koston Jumala, Herra maksaa täydellisesti hänelle.⁵⁷ Minä juovutan hänen ruhtinaansa, tietäjänsä, herransa, päämiehensä ja voimallisensa, niin että heidän pitää lepäämän ijankaikista unta, josta ei heidän enään pidä heräämän, sanoo Kuningas, jonka nimi on Herra Zebaot.⁵⁸ Näin sanoo Herra Zebaot: suuren Babelin muurit pitää alta kaivettaman, ja hänen korkiat ovensa tulella poltettaman, että pakanain työn pitää turhan oleman, ja poltettaman, mitä kansa vavalla on rakentanut.⁵⁹ Tämän on se sana, jonka propheta Jeremia käski Serajalle Nerijan pojalle, Mahsejan pojan, kuin hän Zedekian, Juudan kuninkaan kanssa meni Babeliin hänen valtakuntansa neljäntenä vuotena. Ja Seraja oli rauhallinen ruhtinas.⁶⁰ Ja Jeremia kirjoitti yhteen kirjaan kaiken onnettomuuden, joka piti Babelin päälle tuleman, kaikki nämät sanat, jotka ovat kirjoitetut Babelia vastaan.⁶¹ Ja Jeremia sanoi Serajalle: kuin sinä tulet Babeliin, niin katso ja lue kaikki nämät sanat.⁶² Ja sano: Herra! sinä olet puhunut tätä paikkaa vastaan, hävittääkses sitä, niin ettei kenenkään pitäisi asuman tässä, ei ihmistä eikä eläintä, vaan oleman ijankaikkisena autiona.⁶³ Ja kuin olet lukenut kaiken tämän kirjan, niin sido siihen kivi, ja paiskaa se keskelle Phratia,⁶⁴ ja sano: näin pitää Babeli upotettaman, ja ei jälleen nouseman ylös siitä onnettomuudesta, jonka minä tuotan hänen päällensä, vaan hukkuman. Tähän asti ovat Jeremian sanat.

52 Zedekia oli yhdenkolmattakymmentä vuoden vanha tullessa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal Jeremian tytär Libnasta.² Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin Jojakimkin oli tehnyt.³ Sillä Herran viha oli Jerusalemin ja Juudan päällä, siihenasti että hän heitti heidät pois kasvoinsa edestä. Ja Zedekia luopui Babelin kuninkaasta.⁴ Ja tapahtui hänen valtakuntansa yhdeksäntenä vuotena, kymmenentenä päivänä, kymmenennessä kuukaudessa, että Nebukadnetsar, Babelin kuningas tuli kaiken joukkonsa kanssa Jerusalemiä vastaan; ja he sioittuivat sen eteen, ja rakensivat saarron sen ympärille joka taholta.⁵ Ja kaupunki oli niin piiritetty hamaan yhteentoistakymmenen-

teen kuningas Zedekian vuoteen asti.⁶ Yhdeksäntenä päivänä neljännessä kuukaudessa sai nälkä vallan kaupungissa, ja ei ollut maakunnan kansalla enään mitään syötävää.⁷ Niin kukistettiin kaupunki, ja kaikki sotamiehet pakenivat ja menivät ulos kaupungista, yöllä, porttitietä, joka oli kahden muurin välillä kuninkaan yrttitarhaa kohden; mutta Kaldealaiset makasivat kaupungin ympärillä, ja nämät menivät pois tietänsä myöten kedolle.⁸ Niin ajoi Kaldealaisten sotajoukko kuningasta takaa, ja saavutti Zedekian Jerikon kedolla, ja kaikki hänen sotajoukkonsa oli hänestä hajonnut.⁹ Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Babelin kuninkaan tykö Riblattiin, joka on Hamatin maalla, ja hän sanoi tuomion hänestä.¹⁰ Ja Babelin kuningas antoi tappaa Zedekian lapset, hänen silmänsä edessä; ja tappoi kaikki Juudan ruhtinaat Riblatissa.¹¹ Mutta Zedekialta hän antoi puhkaista silmät, ja antoi hänen sidottaa kaksilla vaskikahleilla; ja Babelin kuningas vei hänen Babeliin, ja hän pani hänen vankihuoneeseen, siihenasti kuin hän kuoli.¹² Kymmenentenä päivänä, viidentenä kuukautena, joka oli Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan yhdeksästoistakymmenes vuosi, tuli Nebusaradan, huovinhaltia, joka seisoi Babelin kuninkaan edessä, Jerusalemiin.¹³ Ja poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa; kaikki suuret huoneet poltti hän tulella.¹⁴ Ja kaikki Kaldealaisten sotajoukko, joka huovinhaltian kanssa oli, jaotti kaikki muurit Jerusalemissa joka taholta ympärinsä.¹⁵ Mutta köyhän väen ja muun kansan, joka oli vielä jäänyt kaupunkiin, ja ne, jotka olivat itsensä antaneet Babelin kuninkaan alle, ja jääneet kansasta, vei Nebusaradan, huovinhaltia, vangittuna pois.¹⁶ Ja Nebusaradan, huovinhaltia, antoi monikahdat köyhästä maan väestä jäädä viinamäkien ja peltoin rakentajiksi.¹⁷ Mutta vaskipatsaat, jotka olivat Herran huoneessa, ja istuimet ja vaskimeren, joka Herran huoneessa oli, rikkoivat Kaldealaiset, ja veivät kaiken vasken Babeliin.¹⁸ Ja kattilat, lapiot, veitset, vaskimaljat, lusikat ja kaikki vaski-astiat, joilla palveltiin, ottivat he pois.¹⁹ Otti myös huovinhaltia pois kaikki, mitkä kullasta ja hopeasta oli, juoma-astiat, savi-astiat, maljat, kattilat, kynttiläjalat, lusikat ja kupit.²⁰ Ne kaksi patsasta, sen yhden meren, ne kaksitoistakymmentä vaskihärkää, jotka seisovivat jalkain alla, jotka kuningas Salomo oli antanut tehdä Herran huoneeseen, näistä astioista karttui ylönpalttinen vaski.²¹ Mutta patsaat oli kumpikin kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkiat, ja kaksitoista kyynärää nuoraa oli mitta hänen ympäriltänsä, ja oli neljän sormenpaksuus, ja avoin sisältä.²² Ja kruunu sen päällä oli myös vaskesta, joka oli viisi kyynärää korkia, ja verkko ja granatin omenat ympäri kruunun olivat kaikki vaskesta; tainkaltainen oli myös toinen patsas ja granatin omenat.²³ Ja oli sen päällä yhdeksänkymmentä ja kuusi granatin omenaa; kaikki granatin omenat olivat sata yhden verkon päällä aina ympärinsä.²⁴ Ja huovinhaltia otti papin Serajan ensimmäisestä järjestyksestä, ja papin Zephanian toisesta järjestyksestä ja kolme

ovenvartiaa. ²⁵Ja hän otti yhden kamarihaltian kaupungista, joka oli pantu sotaväen päälle, ja seitsemän miestä niistä, jotka aina seisoivat kuninkaan edessä, jotka kaupungissa löydettiin, niin myös joukon ylimmäisen kirjoittajan, joka kirjoitti maan väen, ja kuusikymmentä miestä maan kansasta, jotka kaupungissa löydettiin; ²⁶Nämät otti Nebusaradan, huovinhaltia, ja vei heidät Babelin kuninkaan tykö Riblatiin. ²⁷Ja Babelin kuningas tappoi heidät Riblatissa, Hamatin maalla. Niin Juuda vietiin vankina pois maaltansa. ²⁸Tämä on se kansa, jonka Nebukadnetsar vei pois: seitsemäntenä vuonna, kolmetuhatta ja kolme kolmattakymmentä Juudalaista; ²⁹Mutta Nebukadnetsarin kahdeksantenatoistakymmenentenä vuotena, kahdeksansataa kaksineljätkymmentä sielua Jerusalemista. ³⁰Ja Nebukadnetsarin kolmantena vuonna kolmattakymmentä vei Nebusaradan, huovinhaltia, pois seitsemänsataa ja viisiviidettätkymmentä sielua Juudasta; kaikki sielut ovat neljäntuhatta ja kuusisataa. ³¹Mutta seitsemäntenä vuonna neljätkymmentä sen jälkeen kuin Jojakin, Juudan kuningas, oli viety pois, viidentenä päivänä kolmattakymmentä toisessa kuukaudessa toistakymmentä, nosti Evilmerodak, Babelin kuningas, sinä vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Jojakinin Juudan kuninkaan pään ylös, ja otti hänen vankihuoneesta; ³²Ja puhui hänen kanssansa ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa; ³³Ja muutti hänen vankiutensa vaatteet; ja hän söi hänen edessänsä leipää aina kaikkena elinaikanansa. ³⁴Ja hänelle annettiin alinomaa Babelin kuninkaalta hänen eläituksensa, niinkuin hänelle oli määrätty kaikeksi hänen elinajaksensa, aina hänen kuolemaansa asti.

Valit.

1Kuinka se kaupunki niin yksinäinen on, joka täynnä kansaa oli? Hän on niinkuin leski. Joka ylimmäinen oli pakanain seassa ja vallan päällä maakunnissa, sen täytyy nyt veronalaisena olla. **2**Yli yötä hän katkerasti itkee, niin että hänen kyynelensä poskilta vuotavat; ei hänen ystävänsä kenkään häntä lohduta, vaan kaikki hänen lähimmäisensä katsovat hänen ylö, ja ovat hänen vihollisiksensa tulleet. **3**Juuda on vangittu raadollisuudessa ja raskaassa orjuudessa; hän asuu pakanain seassa, ja ei löydä lepoa; kaikki hänen vihollisensa pahasti menevät hänen kansansa. **4**Zionin tiet murehtivat, ettei kenkään juhlille tule; kaikki hänen porttinsa ovat autiona, hänen pappinsa huokaavat, ja hänen neitseensä surkiasti katsovat, ja hän itse on murheissansa. **5**Hänen vihollisensa voitti, hänen vihollisillensa käy hyvästi; sillä Herra on hänen surkeudella täyttänyt hänen pahain tekoinsa paljouden tähden; hänen lapsensa ovat vankina menneet pois vihollisten edellä. **6**Ja kaikki kaunistus on Zionin tyttäriltä lähtenyt pois; hänen päämiehensä ovat niinkuin ne peurat, jotka ei laidunta löydä, ja voimatoimna käyvät vaatian edessä. **7**Jerusalem muistaa tällä ajalla, kuinka raadollinen ja hyljätty hän on, ja kuinka paljo hyvää hänellä vanhaan aikaan ollut on, että hänen kansansa vihollisen kädessä on, ja ei kenkään heitä auta; hänen vihollisensa näkevät hänen, ja nauravat hänen lepoansa. **8**Jerusalem on raskaasti syntiä tehnyt, sentähden täytyy hänen olla niinkuin saastainen vaimo; kaikki, jotka häntä kunnioittavat, katsovat hänen ylö, että he hänen häpiänsä näkevät; mutta hän huokaa ja lankee maahan. **9**Hänen saastaisuutensa tarttuu kiinni hänen liepeesensä; ei hän olisi luullut, että hänelle näin pitäis viimein käymän; hän on tosin ylen hirmuisesti kukistettu maahan, ja ei kenkään sittekään ole, joka häntä lohduttaa: Herra, katso minun raadollisuuttani, sillä vihollinen suuresti kerskaa. **10**Vihollinen on pannut kätensä kaikkein hänen kallisten kaluinsa päälle; sillä hänen täytyy katsoa päältä, että pakanat hänen pyhyytensä kävivät, joista sinä kieltänyt olet, ettei heidän pitänyt sinun seurakuntaas tuleman. **11**Kaikki hänen kansansa huokaavat, leipää kerjäten; he antoivat parhaat kappaleensa ruasta, että he sielunsa virvoittaisivat. Herra, katso siis ja näe, kuinka minä olen halvaksi tullut. **12**Eikö tämä teihin koske, kaikki jotka tästä käytte ohitse, katsokaat siis ja nähkää, jos joku kipu on niin-

kuin minun kipuni, joka minua niin syö; sillä Herra täytti minun surulla hirmuisen vihansa päivänä. **13**Korkeudesta hän lähetti tulen minun luuhini, ja antoi sen voimallisen olla niissä; minun jalkani eteen viritti hän verkon, ja syysäsi minun takaperin: hän on tehnyt minun autioksi, että minun ylipäivää täytyy murehtia. **14**Minun syntini ijäs on sidottu, ne ovat väätty hänen kädesssä, ja astuneet minun kaulani päälle; hän on minun voimani heikoksi tehnyt; Herra on antanut minua niiden käsiin, joista en minä voi nousta ylös. **15**Herra on tallannut kaikki minun väkeväni alas, jotka minulla olivat, hän on antanut minusta kokouksen kuuluttaa, minun nuoria miehiäni kadottamaan; Herra on sotkunut viinakuurnan neitseelle, Juudan tyttärelle. **16**Sentähden minä niin itken, ja molemmat minun silmäni vettä vuotavat, että lohduttaja, joka minun sielunni pitäis virvoittaman, on minusta kaukana; minun lapseni ovat pois, sillä vihollinen on voittanut. **17**Zion ojentaa kätensä, vaan ei kenkään ole joka häntä lohduttaa; Herra on käskenyt Jakobista, että ne, jotka hänen ympärillensä ovat, hänen vihollisensa olisivat; sillä Jerusalem pitää heidän seassansa niinkuin saastainen vaimo oleman. **18**Herra on vanhurskas; sillä minä olen hänen suullensa tottelema toin ollut. Kuulkaat, kaikki kansat, ja katsokaat minun kipuani; minun neitseeni ja nuorukaiseni ovat vankiuteen menneet. **19**Minä kutsuin ystävääni (avukseni), mutta he ovat minun vietele; minun pappini ja vanhimmat kaupungeissa ovat nääntyneet, sillä he kerjäävät leipää henkeänsä virvoittaaksensa. **20**Herra, katso, kuinka minä olen ahdistuksessa, että se kaikki minun sisällyksiäni kivistelee, minun sydämeni tykyttää minun ruumiissani; sillä minä olen täynnä murhetta; ulkona miekka ja kotona kuolema on minun leskeksi tehnyt. **21**Kyllä se kuuluu, että minä huokaan, ja ei kuitenkaan minulla ole lohduttajaa; kaikki minun viholliseni kuulevat minun onnettomuuteni, ja siitä riemuitsevat, sillä sinä sen teet. Niin anna siis sen päivän tulla, jonka sinä kuuluttanut olet, että heille kävis kuin minullekin. **22**Anna kaikki heidän pahuutensa tulla sinun etees, ja tee heille, niinkuin sinä minullekin teit kaikkein minun pahain tekoini tähden; sillä minun huokaukseni on suuri, ja minun sydämeni on murheissansa.

2Kuinka Herra on vihoissansa Zionin tyttären pimittänyt? Hän on Israelin kunnian heittänyt taivaasta maan

päälle. Ei hän ole muistanut jalkainsa astinlautaa vihapäivänäsä? ²Herra on armottomasti kadottanut kaikki Jakobin asumiset; hän on hirmuisuudessaan Juudan tyttären linnan särkenyt, ja lyönyt heitä maahan; hän on hyljännyt hänen valtakuntansa ja päämiehensä. ³Hän on Israelin kaiken sarven hirmuisessa vihassansa särkenyt, on oikean kätensä vetänyt takaperin, kuin vihollinen tuli, ja on Jakobissa niinkuin tulen liekin sytyttänyt, joka kuluttaa kaikki ympärinsä. ⁴Hän on joutsensa jännittänyt, niinkuin vihollinen; hänen oikean kätensä on hän vienyt, niinkuin vainollinen, ja on tappanut kaikki mitä suloinen oli nähdä; hän on vihansa niinkuin tulen vuodattanut Zionin tyttären majaan. ⁵Herra on niinkuin vihollinen, hän on Israelin raadellut, kaikki hänen huoneensa raadellut, ja hänen linnansa turmellut; hän on Juudan tyttärelle paljon valitusta ja murhetta tehnyt. ⁶Ja on hajottanut hänen majansa, niinkuin kryptimaan, ja hänen kokouksensa turmellut; Herra on antanut unhottaa Zionissa sekä juhlat että sabbatit, ja antanut hirmuisessa vihassansa häväistä sekä kuninkaat että papit. ⁷Herra on heittänyt alttarinsa pois, ja pyhyytensä alttiiksi antanut, ja hyljännyt huoneensa muurit vihollisen käsiin; niin että he ovat Herran huoneessa huutaneet, niinkuin juhlapäivänä. ⁸Herra ajatteli hajoittaaksensa Zionin tyttären muurit, hän on nuoran vetänyt sen ylitse, ja ei vetänyt kättänsä takaperin hukuttamasta; vaan on jaottanut vallit, ja muurit ovat ynnä kukistetut. ⁹Hänen porttinsa ovat vajotetut maahan, hän on särkenyt hänen salpansa, ja tyhjäksi tehnyt. Hänen kuninkaansa ja päämiehensä ovat pakanain seassa, jossa ei he lakia saa kuulla, eikä heidän prophetansa löydä näkyä Herralta. ¹⁰Zionin tyttären vanhimmat makaavat maassa, ja ovat ääneti, heittävät multaa päänsä päälle, ja ovat puettaneet itsensä säkkiin; Jerusalemin neitset käyvät päät alas päin. ¹¹Niin olen minä itkennyt, että minun silmäni puhkeevat, sisällykseni kivistelevät, maksani on vuodatettu maan päälle, kansani tyttären surkeuden tähden, koska imeväiset ja piskuiset kaupungin kaduilla nääntyivät, ¹²Koska he sanoivat äidillensä: kussa on leipä ja viina? koska he kaupungin kaduilla nääntyivät, niinkuin surmaan haavoitetut, ja antoivat henkensä ylönsä äitinsä syliin. ¹³Voi sinä Jerusalemin tytär, keneen minä vertaan sinun, eli minkä kaltaisena minä sinun pidän? sinä neitsy Zionin tytär, mihinkä minä sinua vertaan, jolla minä sinua lohduttaisin? sillä sinun hävintös on suuri niinkuin meri, kuka taitaa sinua parantaa? ¹⁴Sinun prophetas ovat sinulle saarnanneet turhuutta ja hulluja näkyjä, ja ei sinun pahoja tekojas sinulle ilmoittaneet, jolla he olisivat sinun vankiutes estää taitaneet, vaan ovat sinulle saarnanneet turhia saarnoja, joilla he saarnasivat sinun ulos maastasi. ¹⁵Kaikki ohitsekäyväiset paukuttavat käsiänsä sinun tähtes, ja viheltelevät sinua, ja pudistelevät päätänsä Jerusalemin tyttären ylitse: tämäkö se kaupunki on, josta sanottiin: se on kaikkein jaloin, josta koko maakunta iloitsee? ¹⁶Kaikki vihollises ammottelevat suutansa sinua vastaan, viheltelevät sinua, ja kiristävät hampaitansa, ja sanovat:

me olemme hänen hukuttaneet: tämä on se päivä, jota me halusimme, me olemme sen saaneet ja nähneet. ¹⁷Sen on Herra tehnyt, kuin hän oli ajatellut, hän on täyttänyt sanaan, jonka hän aikaa ennen käskennyt oli; hän on armottomasti hukuttanut, ja on ilahuttanut vihollisen sinusta, ja sinun vainollistes vallan korottanut. ¹⁸Heidän sydämensä huutaa Herran tykö: Voi sinä Zionin tyttären muuri! anna päivällä ja yöllä kyyneleet vuotaa niinkuin ojan, älä myös lakkaa, ei myös sinun silmämunas mahda lakata. ¹⁹Nouse ja huuda yöllä, ensimmäisessä vartiassa, vuodata sydämes niinkuin vettä Herran eteen, nosta kätes hänen puoleensa sinun piskuistes sieluin tähden, jotka nälästä nääntyneet ovat joka kadun päässä. ²⁰Herra näe ja katso sitä, jonka sinä niin turmellut olet; pitääkö siis vaimoin ruumiinsa hedelmän syömän, vähät lapset, jotka vielä käsillä kannetaan? pitääkö papit ja prophetat Herran Pyhässä niin tapetuksi tuleman? ²¹Kaduilla maassa makasivat nuoret ja vanhat; minun neitseeni ja nuorukaiseni ovat miekan kautta langenneet; sinä olet tappanut vihapäivänäs, sinä olet armottomasti teurastanut. ²²Sinä olet minun viholliseni ympäristöltä kutsunut kokoon niinkuin juhlapäiväksi, niin ettei kenkään Herran vihan päivänä ole päässyt eikä jäänyt; sillä jotka minä kasvatin ja ruokin, ne minun viholliseni on hukuttanut.

3Minä olen mies, jonka viheliäisyyttä nähdä täytyy hänen hirmuisuutensa vitsan kautta. ²Hän johdatti minua ja vei pimeyteen ja ei valkeuteen. ³Hän on kätensä kääntänyt minua vastaan, ja toimittaa toisin aina minun kansani. ⁴Hän on tehnyt lihani ja nahkani vanhaksi, ja luuni musertanut. ⁵Hän rakensi minua vastaan, ja sapella ja vavalla hän minua kääri. ⁶Hän on minut pannut pimeyteen, niinkuin aikaa kuolleet. ⁷Hän on minut muurannut sisälle, etten minä pääse ulos, ja minut kovaan jalkapuuhun pannut. ⁸Ja vaikka minä huudan ja parun, niin hän kuitenkin korvansa tukitsee minun rukouksestani. ⁹Hän on muurannut tieni kiinni vuojonkivillä, ja polkuni sulkenut. ¹⁰Hän on väijynyt minua niinkuin karhu, niinkuin jalopeura salaisuudessa. ¹¹Hän on minun antanut tieltä eksyä, ja minut repinyt säpäleiksi, ja minut autioksi tehnyt. ¹²Hän on joutsensa jännittänyt, ja asettanut minun nuolella tarkoitettavaksi. ¹³Hän ampui minun munaskuihini viinensä nuolet. ¹⁴Minä olen kaiken minun kansani nauru, ja heidän jokapäiväinen virtensä. ¹⁵Hän on haikeudella minut ravinnut, ja koiruoholla juovuttanut. ¹⁶Hän on hampaani somerolla rikki musertanut, hän kieritti minun tuhassa. ¹⁷Minun sieluni on ajettu pois rauhasta, minun täytyy hyvän unohtaa. ¹⁸Minä sanoin: minun voimani ja minun toivoni Herran päälle on kadonnut. ¹⁹Muista siis, kuinka minä niin raadollinen ja hyljätty, koiruoholla ja sapella juotettu olen. ²⁰Minun sieluni sen kyllä muistaa, ja sitä itsellensä tutkistelee. ²¹Minä panen sen sydämeeni; sentähden minä vielä nyt toivon. ²²Herran laupiudesta se on, ettemme ratki hukuneet; ei hänen laupiutensa vielä loppunut. ²³Vaan joka

huomen se on uusi, ja sinun uskollisuus on suuri. ²⁴Herra on minun osani, sanoo minun sieluni; sentähden tahdon minä häneen toivoa. ²⁵Herra on hyvä niille, jotka häneen toivovat, ja niille sieluille, jotka häntä kysyvät. ²⁶Hyvä on olla kärsivällisenä ja Herralta apua toivoa. ²⁷Hyvä on ihmiselle ijestä kantaa nuoruudessa; ²⁸Että hän istuu yksinänsä, on vaiti, kuin jotakin hänen päällensä tulee, ²⁹Ja panee suunsa tomuun, ja odottaa toivoa, ³⁰Ja antaa löydä poskillensa, ja paljon pilkkaa kärsii. ³¹Sillä ei Herra syökse pois ijankaikkisesti. ³²Vaan hän saattaa murheelliseksi, ja taas armahtaa suuresta laupiudestansa. ³³Sillä ei hän sydämestänsä ihmisiä kurita eikä murheeseen saata, ³⁴Niin kuin hän tahtois raadolliset maan päällä ratki jalkainsa alla polkea, ³⁵Ja antais jonkun miehen oikeuden Ylimmäisen edessä tulla käännettyksi pois, ³⁶Ja ihmistä väärin tuomita asiassansa, niinkuin ei Herra sitä näkisikään. ³⁷Kuka tohtii siis sanoa: senkaltaiset tapahtuvat ilman Herran käskyä? ³⁸Eikö paha ja hyvä tule Korkeimman suusta? ³⁹Miksi siis ihmiset nurisevat eläissänsä? Jokainen nuriskaan syntejensä vastaan. ⁴⁰Tutkistelkaamme ja etsikäämme meidän menoamme, ja palatkaamme Herran tykö. ⁴¹Nostakaamme meidän sydämemme ja kätemme taivaasen päin, Jumalan tykö. ⁴²Me, me olemme syntiä tehneet ja kovakorvaiset olleet; (sentähden) et sinä säästänytkään. ⁴³Vaan sinä olet vihalla meitä peittänyt ja vainonnut, ja armottomasti surmannut. ⁴⁴Sinä verhoitit itses pilvellä, ettei rukous päässyt sen lävitse. ⁴⁵Sinä olet meitä tunkioksi ja saastaisuudeksi kansain seassa tehnyt. ⁴⁶Kaikki meidän vihollisemme ovat suutansa ammottaneet meitä vastaan. ⁴⁷Me painetaan alas ja rangaistaan pelvolla ja ahdistuksella. ⁴⁸Minun silmäni vuotavat vesi-omia minun kansani tyttären surkeuden tähden. ⁴⁹Minun silmäni vuotavat ja ei taida lakata; ei he asetu, ⁵⁰Siihenasti että Herra katsoo taivaasta alas ja näkee. ⁵¹Minun silmäni kuluttaa minulta elämäni kaikkein minun kaupunkini tytärten tähden. ⁵²Minun viholliseni ovat minua kovin ajaneet takaa, niinkuin lintua ilman syytä. ⁵³He ovat minun elämäni kuoppaan salvanneet, ja heittäneet kiven minun päälleni. ⁵⁴Ovat myös vedet minun pääni ylitse käyneet; niin minä sanoin: nyt minä ratki hukassa olen. ⁵⁵Minä huusin avukseni sinun nimeäs, Herra, alhaalta kuopasta; ⁵⁶Ja sinä kuulit minun ääneni, älä korvias kätke minun huokauksestani ja huudostani. ⁵⁷Sinä lähenet kuin minä sinua huudan, ja sanot: älä pelkää. ⁵⁸Sinä, Herra, ratkaisit minun sieluni asian, ja lunastat minun henkeni. ⁵⁹Herra katso, kuinka minulle niin vääryyttä tehdään, ja tuomitse minun oikeuteni. ⁶⁰Sinä näet kaikki heidän kostonsa ja kaikki heidän ajatuksensa minusta. ⁶¹Herra, sinä kuulet heidän pilkkansa ja kaikki heidän ajatuksensa minua vastaan, ⁶²Minun vainollisten huulet ja heidän neuvonsa minua vastaan yli päivää. ⁶³Katso, kuin he istuvat eli nousevat, niin he minusta virsiä laulavat. ⁶⁴Kosta heille, Herra, niinkuin he ansainneet ovat, heidän kättensä töiden jälkeen. ⁶⁵Anna heidän sydämensä vavista ja sinun kiroustas tuta. ⁶⁶Vainoo heitä hirmuisuudella, ja hukuta heitä

Herran taivaan alta.

⁴Kuinka on kulta niin mustunut, ja jalo kulta niin muutunut? pyhät kivet ovat joka kadun päässä hajoitettut. ²Zionin kempit pojat, puhtaan kullan verraksi luetut, kuinka ne ovat savi-astian kaltaiseksi arvatut, jotka saventalaja tekee? ³Lohikärmeet taritsevat nisiä pojillensa ja imettävät heitä; mutta minun kansani tyttären täytyy armotoinnolla, niinkuin yökkö korvessa. ⁴Imeväisten kieli tarttuu suun lakeen janon tähden; nuoret lapsukaiset anovat leipää, ja ei ole ketään, joka heille sitä jakaa. ⁵Jotka ennen söivät herkullisesti, ne ovat kadulla nääntyneet; jotka ennen olivat silkillä vaatetetut, niiden täytyy nyt loassa maata. ⁶Minun kansani tyttären synti on suurempi kuin Sodomian synti, joka äkisti kukistettiin ja ei yksikään käsi siihen ruvennut. ⁷Hänen nasirinsa olivat puhtaammat kuin lumi ja valkeammat kuin rieska; heidän ihonsa oli punaisempi kuin koralli, heidän kauneutensa niinkuin saphir. ⁸Mutta nyt on heidän muotonsa niin mustaksi muuttunut, ettei heitä kaduilla tuta taideta; heidän nahkansa riippuu heidän luissansa, se kuivettui niinkuin puu. ⁹Miekalla tapetuille oli parempi kuin niille, jotka nälkään kuolivat, jotka nääntymän ja hukkuman piti maan hedelmän puuttumisesta. ¹⁰Laupiaammat vaimot ovat omia lapsiansa keittäneet ruuksensa, minun kansani tyttären surkeudessa. ¹¹Herra on vihansa täyttänyt, hän on vuodattanut julman vihan, ja Zionissa tulen sytyttänyt, joka myös hänen perustuksensa polttanut on. ¹²Ei kuninkaat maan päällä sitä olisi uskoneet, eikä kaikki maan piirin asuvaset, että vihamiehen ja vihollisen piti tuleman Jerusalemin portista sisälle. ¹³Mutta se on hänen prophetainsa syntein tähden ja hänen pappeinsa pahain tekoin tähden, jotka siinä vanhurskusten veren vuodattivat. ¹⁴He kävivät sinne ja tänne kaduilla, niinkuin sokiat, ja olivat itsensä vereen saastuttaneet, ja ei taitaneet heidän vaatteisiinsa ruveta. ¹⁵Vaan he huusivat heitä: välttäkää, saastaiset, välttäkää, älkää mihinkään ruvetko; sillä he välttivät ja pakenivat, niin että myös pakanain seassa sanottiin: ei he kauvan siellä pysy. ¹⁶Sentähden on Herran viha heitä hajoittanut, ja ei enään katso heidän päällensä, ettei he pappeja kunnioittaneet eikä vanhoja armahtaneet. ¹⁷Kuitenkin meidän silmämme kurkistelevat tyhjään avun jälkeen, siihenasti että he väsyivät, kuin me odotimme sitä kansaa, joka ei meitä auttaa voinut. ¹⁸He väijyvät meidän askeleitamme, niin ettemme rohkene meidän kaduillamme käydä; meidän loppumme on lähestynyt, meidän päivämme ovat täytetyt, sillä meidän loppumme on tullut. ¹⁹Meidän vainoojamme olivat nopiammat kuin kotka taivaan alla; vuorilla he myös meitä vainosivat, ja korvessa he meitä vartioitsivat. ²⁰Herran voideltu, joka meidän turvamme oli, on vangittu heidän verkkoihinsa, josta me sanoimme, että me hänen varjonsa alla elämme pakanain seassa. ²¹Iltoitse ja riemuitse, sinä Edomin tytär, joka asut Utsin maalla; sillä sen maljan pitää myös sinulle tuleman, ja sinun pitää myös juopuman,

ja alasti itses riisuman. ²²Mutta sinun vääryydellä on loppu, sinä Zionin tytär, ei hän enään anna sinua viedä pois, mutta sinun vääryytes, Edomin tytär, hän etsii, ja sinun syntis ilmoittaa.

⁵Muista, Herra, kuinka meille tapahtui: katso ja näe meidän ylönkatsettamme. ²Meidän perintömme on muukalaisten osaksi tullut, ja huoneemme ulkonaisten omaksi. ³Me olemme orvot ilman isää, ja äitimme ovat niinkuin lesket. ⁴Vettä, joka meidän omamme oli, me joimme rahalla, omat halot me ostimme hinnalla. ⁵kaulallamme me vaivaa kärsimme; ja ehkä me jo väsyneet olimme, ei kuitenkaan meille lepoa annettu. ⁶Meidän piti Egyptin ja Assyrian alle meitämme antaman, että me sittekin leipää ravinnoksemme saaneet olisimme. ⁷Meidän isämme ovat syntiä tehneet, ja ei enään ole käsissä; ja meidän pitää heidän pahoja tekojansa nautitseman. ⁸Orjat meitä valitsevat; ja ei ole kenkään, joka meitä heidän käsistänsä pelastaa. ⁹Meidän pitää hakeman leipämme hengen paolla, miekan edessä korvessa. ¹⁰Meidän ihomme on poltetu, niinkuin pätsissä, hirmuisen nälän tähden. ¹¹He ovat vaimot Zionissa raiskanneet ja neitseet Juudan kaupungeissa. ¹²Ruhtinaat he ovat hirttäneet, ja vanhimpia ei he kunnioittaneet. ¹³Nuorukaiset piti jauhaman, ja piskuisien täytyi puita kantaissansa kompastua. ¹⁴Vanhat puutuivat porteista, ja nuorukaiset ei enään kanteletta soita. ¹⁵Meidän sydämemme ilo loppui, meidän tanssimme on kääntynyt murheeksi. ¹⁶Meidän päästämme on kruunu pudonnut; voi nyt meitä, että me niin olemme syntiä tehneet! ¹⁷Sentähden on myös sydämemme murheissansa; niiden tähden ovat meidän silmämmme pimenneet; ¹⁸Zionin vuoren tähden, että se niin hävitetty on, että ketut hänessä juoksentelevat. ¹⁹Mutta sinä Herra, joka ijankaikkisesti olet, ja istuimes ijästä ikään! ²⁰Miksis meidät ijankaikkisesti unohdat, ja niin kauvan meitä peräti hylkää? ²¹Palauta, Herra, meitä jälleen sinun tykö, että me taas palaisimme; uudista meidän päivämme niinkuin ne alusta olivat. ²²Oletkos meitä peräti heittänyt pois, ja sangen suuresti vihastunut meidän päällemme?

Hes.

1 Kolmantenakymmentenä vuotena, viidentenä päivänä neljännessä kuussa, kuin minä olin vankein seassa Kebarin virran tykönä, aukenivat taivaat ja minä näin Jumalan näyt. **2** Viidentenä päivänä kuussa, viidennellä vuodella, sittekuin Jojakin, Juudan kuningas oli viety vankina pois, **3** Tapahtui Herran sana Hesekielille, papin Busin pojalle, Kaldean maassa, Kebarin virran tykönä; siellä tuli Herran käsi hänen päällensä. **4** Ja minä näin, ja katso, siellä tuli rajutuuli pohjan puolesta, suuren pilven kanssa, täynnänsä tulta, niin että se kuumotti kaikki ympärinsä, ja tulen keskeltä oli se sangen kirkas. **5** Ja siinä keskellä oli niinkuin neljä eläintä, ja tämä oli heidän muotonsa: he olivat ihmisen muotoiset. **6** Ja kullakin heillä oli neljät kasvot, ja kullakin neljä siipeä. **7** Ja heidän säärensä seisoivat oikiana, mutta heidän pöytäjalkansa olivat niinkuin härjän sorkat, ja paistivat niinkuin kiiltävä vaski. **8** Ja ihmisen kädet olivat heidän siipeinsä alla, heidän neljällä tahollansa, sillä heillä oli neljät kasvot ja neljä siipeä. **9** Ja heidän siipensä olivat yhdistetyt toinen toiseensa; ja kuin he kävivät, ei he erinneet toinen toisestansa; vaan kuhunka he menivät he kohdastansa eteenpäin. **10** Ja niiden neljän kasvot oikiolla puolella olivat niinkuin ihmisen kasvot ja jalopeuran kasvot; mutta vasemmalla puolella olivat niillä neljällä kasvot, niinkuin härjän kasvot, ja kotkan kasvot. **11** Ja niin olivat heidän kasvonsa; mutta heidän siipensä olivat eroitettut ylhäältä, niin että kaksi siipeä löi juuri yhteen, ja kahdella siivellä peittivät he ruumiinsa. **12** Kuhunka he menivät, niin he menivät kohdastansa; ja menivät sinne, kuhunka henki ajoi, ja ei erinneet täydesssänsä toinen toisestansa. **13** Ja eläimet olivat näköänsä niinkuin tuliset hiilet, jotka palaavat niinkuin tulisoitto, joka kävi eläinten vaiheella; mutta tuli kuumotti, ja tulesta kävi ulos pitkäisen leimaus. **14** Ja eläimet juoksivat edes ja takaisin niinkuin pitäisen tuli. **15** Kuin minä näin nämät eläimet: katso, niin seisoivat siellä yhdet rattaat maan päällä, neljän eläimen tykönä, ja olivat näköänsä niinkuin neljät rattaat. **16** Ja ne rattaat olivat teostansa niinkuin yksi turkos, ja olivat kaikki neljä yhden muotoiset; ja ne olivat näköänsä ja tekoansa niinkuin yhdet rattaat olisivat olleet toinen toisestansa. **17** Kuin yksi heistä meni, niin menivät kaikki neljä, ja ei erinneet toinen toisestansa. **18** Niiden pyörät ja korkeus oli sangen ihmeellinen, ja ne olivat täynnä silmiä kaikki ympäri neljää

ratasta. **19** Ja kuin eläimet kävivät, niin kulkivat myös rattaat heitä myöten; ja kuin eläimet ylensivät itsensä maasta, niin ylensivät myös rattaat itsensä. **20** Kuhunka henki meni, sinne menivät he myös, ja rattaat ylensivät itsensä heidän kanssansa; sillä elävä henki oli rattaissa. **21** Kuin he menivät, niin menivät nämät myös, kuin he seisoivat, seisoivat nämät myös; ja kuin he ylensivät itsensä maasta, niin ylensivät myös rattaat itsensä heitä myöten; sillä elävä henki oli rattaissa. **22** Mutta eläinten pään päällä oli niinkuin taivas, kuin peljättävä kristalli, juuri heidän päällitsensä levitetty. **23** Niin että taivaan alla seisoivat heidän siipensä tasaisesti, yksi juuri toiseen päin; ja kaksi siipeä peitti jokaisen heidän ruumiinsa. **24** Minä kuulin heidän siipensä äänen, niinkuin suurten vetten pauhinan ja niinkuin Kaikkivaltiaan jylinän, kuin ne liikkuiivat, ja pauhinan äänen niinkuin sotajoukon hyminän; mutta kuin he alallansa seisoivat, niin laskivat he siipensä alas. **25** Ja ääni kuului taivaasta, joka oli heidän päänsä päällä, kuin he seisoissansa laskivat siipensä alas. **26** Ja taivaan päällä, joka heidän ylitsensä oli, oli istuin näkyänsä niinkuin saphir, ja istuimella istui ihmisen muotoinen. **27** Ja minä katsoin hänen päällensä, ja hän oli kuin kirkas valkeus, ja sisältä oli se kuin tuli kaikki ympärinsä; hänen kupeistansa ylös ja alas näin minä niinkuin tulen kuumottavan hänen ympärillensä. **28** Niinkuin taivaan kaari näkyy pilvessä, kuin satanut on, niin oli myös sen kirkkauden näky ympärinsä. Tämä oli Herran kunnian näky. Ja kuin minä sen nähnyt olin, lankesin minä kasvoilleni, ja kuulin äänen puhuvan.

2 Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, seiso jaloillas, niin minä tahdon puhua sinun kanssas. **2** Ja kuin hän puhui minun kanssani, niin minä vahvistuin hengessä, ja hän asetti minun jaloilleni; ja minä kuulteli häntä, joka puhui minun kanssani. **3** Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, minä lähetän sinun Israelin lasten tykö, jotka minusta luopuneet ovat, jotka isäinsä kanssa hamaan tähän päivään asti ovat minua vastaan rikkoneet. **4** Mutta ne lapset, joiden tykö minä sinun lähetän, ovat niskurit ja paatuneet sydäimestä; niille pitää sinun sanoman; näin sanoo Herra, Herra: **5** Jos he sen kuulevat, taikka katsovat ylös, sillä se on tottelematoin huone, niin pitää heidän kuitenkin tietämän, että propheta heidän seassansa on. **6** Ja sinä ihmisen lapsi, ei sinun pidä pelkäämään heitä, ei myös heidän sa-

nojansa pelkäämän, he ovat tosin vastahakoiset ja terävät orjantappurat sinua vastaan, ja sinä asut skorpionein seas- sa; mutta ei sinun pidä pelkäämän heidän sanojansa, eikä hämmästyvän heidän kasvojansa, vaikka he ovat tottelematoin huone. ⁷Mutta sinun pitää sanoman heille minun sanani, jos he sen kuulevat taikka katsovat ylös; sillä he ovat vastahakoiset. ⁸Mutta sinä ihmisen lapsi, kuules, mitä minä sinulle sanon, ja älä ole tottelematoin huone. Avaa suus ja syö, mitä minä sinulle annan. ⁹Ja minä näin, ja katso, käsi oli ojennettu minun puoleeni, ja katso, siinä oli kääritty kirja, ¹⁰Jonka hän avasi minun eteeni, ja se oli kirjoitettu ulkoa ja sisältä; ja siinä olivat kirjoitetut valitukset, ja huokaukset, ja voi!

3Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, syö mitä sinun edessä on: syö tämä kirja, ja mene ja saarnaa Israelin huoneelle. ²Niin minä avasin suuni, ja hän antoi sen kirjan minun syödäkseni, ³Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, sinun pitää tämän kirjan, jonka minä annan sinulle, syömän ruumises ja täyttämän sillä vatsas. Niin minä söin sen, ja se oli minun suussani niin makia kuin hunaja. ⁴Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, mene Israelin huoneesen ja saarnaa heille minun sanani. ⁵Sillä en minä sinua lähetä sen kansan tykö, jolla outo puhe ja vieras kieli on, vaan Israelin huoneesen, ⁶Ja en suuren kansan tykö, joilla outo puhe ja vieras kieli olis, joiden puhetta et sinä ymmärrä. Ja jos minä vielä lähettäisin sinun niiden tykö, niin pitäis heidän kuitenkin mielellänsä kuuleman sinua. ⁷Mutta Israelin huone ei tahdo sinua kuulla, sillä ei he tahdo kuulla itse minuakaan; sillä koko Israelin huoneella on kova otsa ja paatunut sydän. ⁸Mutta katso, kuitenkin olen minä tehnyt sinun kasvot lujaksi heidän kasvojansa vastaan ja sinun otas lujaksi heidän otsaansa vastaan. ⁹Ja minä olen tehnyt sinun otas niin kovaksi kuin timantin, joka kovempi on kuin kallio: älä pelkää heitä, älä myös hämmästy heidän edessäs, ehkä he ovat tottelematoin huone. ¹⁰Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, kaikki minun sanani, jotka minä sanoin sinulle, ota sinun sydämees ja pane korviis. ¹¹Ja mene pois sinun kansas vankien tykö, ja saarnaa heille, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: jos he kuulevat sen, taikka katsovat ylös. ¹²Ja henki otti minun ylös, ja minä kuulin jälissäni suuren humauksen äänen (sanovan): siunattu olkoon Herran kunnia hänen siassansa! ¹³Ja minä kuulin eläinten siipien äänen, jotka löivät toiseensa ja ratasten jyrinän, jotka juuri niiden tykönä olivat, ja suuren humauksen äänen. ¹⁴Niin henki nosti minut ylös, ja vei minut pois; ja minä menin pois, ja olin suuresti hämmästynyt mutta Herran käsi piti minun vahvana. ¹⁵Ja minä tulin vankien tykö Telabibiin, jotka asuivat Kebarin virran tykönä, ja viivyin heidän tykönänsä, kussa he istuivat, ja olin siellä seitsemän päivää hämmästyksissä heidän keskellän- sä. ¹⁶Ja kuin ne seitsemän päivää olivat kuluneet, tapahtui Herran sana minulle ja sanoi: ¹⁷Sinä ihmisen lapsi, minä olen pannut sinun Israelin huoneen vartiaksi; sinun pitää

kuuleman sanan minun suustani, ja varaaman heitä minun puolestani. ¹⁸Kuin minä sanon jumalattomalle: sinun pitää totisesti kuuleman, ja et sinä varaa häntä etkä sano hänelle sitä, että jumalatoim lakkais jumalattomasta menostansa ja sais elää, niin pitää sen jumalattoman kuuleman syntein- sä tähden; mutta hänen verensä tahdon minä vaatia sinun kädestäs. ¹⁹Mutta jos sinä varaat sitä jumalatoimta, ja ei hän kääny jumalattomuudestansa ja jumalattomasta ties- tänsä, niin hänen pitää synteinsä tähden kuuleman; mutta sinä olet sielus vapahtanut. ²⁰Ja kuin vanhurskas luopuu vanhurskaudestansa ja tekee pahaa, niin minä sallin hänen loukata itsensä, ja hänen pitää kuuleman; sentähden, ettes ole häntä varannut, pitää hänen synteinsä tähden kuuleman, ja hänen entistä vanhurskauttansa, jonka hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hänen verensä tahdon minä vaatia sinun kädestäs. ²¹Mutta jos sinä varaat vanhurskasta, ettei hän syntiä tekisi, ja ei hän myös syntiä tee, niin pitää hänen totisesti elämän, että hän on neuvon ottanut; olet sinä myös sielus vapahtanut. ²²Ja siellä tuli Herran käsi minun päälleni ja sanoi minulle: nouse ja mene ulos kedolle, siellä tahdon minä puhua sinun kanssas. ²³Ja minä nousin ja menin ulos kedolle, ja katso, siellä seisoi Herran kunnia, niinkuin se kunnia, jonka minä Kebarin virran tykönä ennen nähnyt olin; ja minä lankesin maahan kasvoilleni, ²⁴Ja tulin virvoitetuksi hengessä, ja hän asetti minun jaloilleni, ja puhui minun kanssani, ja sanoi minulle: mene ja sulje itses huoneeses. ²⁵Ja sinä ihmisen lapsi, katso, nuorat pitää pantaman sinun päälles, ja he sitovat sinun niillä, ettei sinun pidä pääsemän heiltä. ²⁶Ja minä tahdon sinun kieles antaa tarttua suus lakeen, niin että sinun pitää tuleman mykäksi, ja ei enään taitaman nuhdella heitä; sillä se on vastahakoinen huone. ²⁷Mutta kuin minä puhun sinun kanssas, niin tahdon minä avata sinun suus, että sinun heille sanoman pitää: näin sanoo Herra, Herra: joka kuulee, se kuulkaan, ja joka hylkää, se hyljätään; sillä se on tottelematoin huone.

4Ja sinä ihmisen lapsi, ota sinulles tiilikivi, pane se etees, ja piirusta sen päälle Jerusalemin kaupunki. ²Ja lyö leiri sen ympärille, ja rakenna siihen aita, ja tee siihen valli, ja aseta siihen sotaväki, ja pane sota-aseet sitä vastaan joka taholta. ³Mutta ota etees rautapanu, ja anna sen olla rautaisen seinän edestä sinun ja kaupungin välillä, ja ase- ta kasvot häntä vastaan, niinkuin piiritettävä, ja piiritä se. Se olkoon Israelin huoneelle merkiksi. ⁴Sinun pitää myös makaaman vasemmalla kyljellä, ja Israelin huoneen pahat teot paneman sen päälle. Niin monta päivää kuin sinä makaat sen päällä, niin kauvan pitää sinun myös kantaman heidän pahoja tekojansa. ⁵Mutta minä tahdon tehdä sinulle heidän pahain tekoinsa vuosikaudet päiviksi: kolmeksisadaksi ja yhdeksäksikymmeneksi päiväksi; niin kauvan pitää sinun kantaman Israelin huoneen pahoja töitä. ⁶Ja kuin ne olet täyttänyt, sitte pitää sinun makaaman Juudan huoneen pahoja töitä neljäkymmentä päivää; sillä

minä annan sinulle tässä myös päivän joka vuoden edestä. ⁷Ja aseta kasvot ja paljas käsivartees ympäri piirrettyä Jerusalemiä vastaan, ja ennusta häntä vastoin. ⁸Ja katso, minä panen nuorat sinun päälles, niin ettei sinun pidä saaman kääntää itsiäs yhdeltä kyljeltä toiselle, siihenasti että sinä olet lopettanut piirittämises päivät. ⁹Niin ota nyt nisuja, rukiita ja ohria, papuja, herneitä ja kuroja, ja pane ne yhteen astiaan, ja tee itselles siitä niin monta leipää kuin monta päivää on, jotka sinun kyljelläs makaaman pitää, että sinulla olis siitä syömistä kolmeksisadaksi ja yhdeksäksikymmeneksi päiväksi. ¹⁰Niin että sinun ruokas, jonka sinun kunakin päivänä syömän pitää, pitää painaman kaksikymmentä sikliä. Tämän sinun syömän pitää yhdestä päivästä niin toiseen. ¹¹Vettä pitää sinun myös juoman määrällä, kuudennen osan hinniä; ja sen sinun pitää juoman yhdestä päivästä niin toiseen. ¹²Ohraisia leipiä pitää sinun syömän, jotka sinun heidän silmänsä edessä ihmisen jäljellä kypsytämän pitää. ¹³Ja Herra sanoi: ratki näin pitää Israelin lapset syömän saastaista leipäänsä pakanain seassa, kuhunka minä heitä ajava olen. ¹⁴Mutta minä sanoin: voi Herra, Herra, katso, minun sieluni ei ole koskaan vielä saastutettu; sillä en ole minä ikänä, hamasta minun nuoruudestani tähän asti, mitään raatoa taikka raadeltua syönyt, ja ei saastainen liha ole koskaan suuhuni tullut. ¹⁵Mutta hän sanoi minulle: katso, minä tahdon antaa sinulle karjan sontaa ihmisen jäljen edestä, jolla sinun leipäs tekemän pitää. ¹⁶Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, katso, minä tahdon otaa pois leivän aineen Jerusalemistä, niin että heidän pitää leipää syömän painolla ja murheella, ja juoman vettä määrällä ja surulla. ¹⁷Että leipä ja vesi puuttuman pitää, ja yhden pitää sureman toisen kanssa, ja nääntymän pahoissa teoissansa.

5Ja sinä, ihmisen lapsi, ota sinulles niin terävä miekka kuin partaveitsi, ja keritse sillä pääs ja partas; ja ota vaaka ja jaa ne sillä. ²Kolmannen osan pitää sinun tulella polttaman keskellä kaupunkia, kuin piirittämisen päivät ovat täytetyt; toinen kolmas osa ota ja hakkaa miekalla kaupungin ympärillä; viimeinen kolmas osa heitä tuleen, että minä vetäisin miekan ulos heidän jälkeensä. ³Mutta ota vähä niistä luvalla ja sido hamees kulmaan. ⁴Ja ota taas vähä niistä, ja heitä se tuleen, ja polta se tulessa; siitä pitää tulen tuleman koko Israelin huoneeseen. ⁵Näin sanoo Herra, Herra: tämä on Jerusalem, jonka minä pakanain keskelle asettanut olen, ja maakunnat hänen ympärillensä. ⁶Mutta hän on kääntänyt minun oikeuteni jumalattomuudeksi, enemmän kuin pakanat, ja minun säätyini enemmän kuin ne maakunnat, jotka hänen ympäristöllensä ovat; sillä he heittävät minun oikeuteni pois, ja ei tahdo elää minun säätyini jälkeen. ⁷Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että te enemmän pahuutta teette kuin pakanat, jotka ovat teidän ympärillänne, ja ette vaella minun säädyissäni, ettekä tee minun oikeuteni jälkeen, ette myös tee pakanainkaan oikeuden jälkeen, jotka ovat teidän ympäril-

läänne: ⁸Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä tulen sinun tykö, minä myös tulen, ja tahdon tuomita sinun pakanain silmäin edessä. ⁹Ja tahdon niin tehdä sinun kanssas, kuin en minä ikänä ennen tehnyt ole, enkä myös tästedes tehdä tahdo, kaikkein sinun kauhistustes tähden. ¹⁰Sentähden pitää isäin syömän lapsensa sinun keskellä, ja lasten syömän isänsä. Ja tahdon sinun niin tuomita, että kaikki sinun jäänees pitää kaikkiin tuuliin hajoitetuksi tuleman. ¹¹Sentähden niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: että olet saastuttanut minun Pyhäni kaikilla sinun turmeluksillas ja kaikilla sinun kauhistuksillas, niin tahdon minä myös hukuttaa sinun pois, ja minun silmäni ei pidä sinua säästämän, ei myös armahtaman. ¹²Kolmas osa sinusta pitää rutolla kuoleman ja nälkään nääntymän sinun keskellä; ja toinen kolmas osa pitää lankeeman miekalla sinun ympäristölläs; ja sen viimeisen kolmannen osan tahdon minä hajoittaa kaikkiin tuuliin, ja vetää ulos miekan heidän jälkeensä. ¹³Näin pitää minun vihani täytetyksi tuleman, ja minun hirmuisuuteni saatan minä heidän päällensä, että minä saisin lohdutuksen; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä Herra minun kiivaudessa puhunut olen, kuin minä hirmuisuuteni heissä täyttänyt olen. ¹⁴Minä tahdon saattaa sinun autioksi ja pilkaksi pakanoille, jotka sinun ympärilläs ovat, kaikkein niiden silmäin eteen, jotka käyvät sieltä ohitse. ¹⁵Ja se häväistys ja pilkka pitää oleman opiksi ja ihmeeksi pakanoille, jotka ovat sinun ympärilläs, kuin minä annan oikeuteni käydä sinun päälles vihan, julmuuden ja rangaistusten kanssa. Minä Herra olen sen sanonut. ¹⁶Ja kuin minä ne pahat nälän nuolet heidän sekaansa lähettävä olen, jotka vahingolliset oleman pitää, jotka minä lähetän hukkaamaan teitä; ja annan teille nälän enemmänä ja enemmänä tulla, ja ottaman pois leivän aineen. ¹⁷Ja nälän ja pahat pedot tahdon minä antaa tulla teidän sekaanne, ne pitää teitä tekemän lapsettomaksi. Ja siellä pitää ruton ja veren liikkuman sinun seassas ja miekan tahdon minä antaa tulla sinun päälles. Minä Herra olen sen sanonut.

6Ja Herran sana tapahtui minulle, sanoen: ²Sinä ihmisen lapsi, käännä kasvot Israelin vuoria päin, ja ennusta heitä vastaan, ³Ja sano: te Israelin vuoret, kuulkaat Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra sekä vuorille että mäille, sekä ojille että laaksoille: katso, minä, minä tahdon antaa tulla miekan teidän päälles, ja lyödä teidän kukkulanne maahan; ⁴Että teidän alttarinne pitää kukistetuiksi tuleman, ja teidän epäjumalanne rikki lyödyksi; ja minä tahdon antaa teidän ruumiinne tapettaa kuvainne eteen, ⁵Ja lyödä maahan Israelin lasten ruumiit teidän kuvainne eteen, ja hajoittaa teidän luunne ympäri teidän alttareitanne. ⁶Kussa te ikänä asutte, pitää kaupungit kylmille tuleman, ja kukkulat hävitettämän, että teidän alttarinne pitää lyötämän maahan ja autioksi tehtämän, ja rikkottaman teidän epäjumalanne ja hävitettämän, ja särjettämän teidän kuvanne ja teidän työnne tyhjäksi tehtämän.

⁷Ja maahan lyödyt pitää makaaman teidän seassanne, että teidän tietämän pitää minun olevan Herran. ⁸Mutta minä tahdon antaa muutamat teistä jäädä, jotka pitää miekalta jäämän pakanain sekaan, kuin minä teitä maakuntiin hajoittanut olen. ⁹Jääneet teistä pitää muistaman minua pakanain seassa, kussa heidän vankina oleman pitää, että minä olen särjetty heidän haurellisen sydämensä tähden, joka minusta luopunut on, ja heidän kiiluvain silmänsä tähden, jotka ovat katsoneet epäjumaltensa jälkeen; ja niiden pitää suuttuman itseensä sen pahuuden tähden, jotka he kaikkein kauhistustensa kautta tehneet ovat. ¹⁰Ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra; ja en ole hukkaan puhunut, tehdäkseni heille tätä pahaa. ¹¹Näin sanoo Herra, Herra: lyö käsiäs yhteen, ja tömistä jalkojas, ja sano: voi! kaikkea pahuuden kauhistusta Israelin huoneessa, jonka tähden he miekan, nälän ja ruton kautta lankeeman pitää. ¹²Se joka kaukana on, hänen pitää ruttoon kuoleman, ja se joka juuri läsnä on, hänen pitää miekalla lankeeman; mutta se joka jää ja niistä päässyt on, sen pitää nälkään kuoleman. Näin tahdon minä täyttää minun hirmuisuuteni heidän seassansa. ¹³Ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra, kuin heidän tapettunsa pitää makaaman heidän epäjumaltensa seassa ympäri heidän alttareitansa, kaikilla vuorten kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla, ja kaikkein paksuin tammien alla, joissa paikoissa he kaikille epäjumalillensa makiaa savu-uhria tehneet ovat. ¹⁴Minä tahdon ojentaa käteni heitä vastaan ja tehdä heidän maansa tyhjäksi ja autioksi, hamasta Diblatin korvesta, kaikissa heidän asumasioissansa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

7Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmisten lapsi, näin sanoo Herra, Herra, Israelin maasta: loppu tulee; koko neljän maan äären loppu tulee. ³Nyt tulee sinun loppus; sillä minä tahdon lähettää minun hirmuisuuteni sinun päälles, ja tuomita sinua, niinkuin sinä ansainnut olet, ja antaa sinulle, mitä kaikkiin sinun kauhistuksiis tulee. ⁴Minun silmäni ei pidä säästämän sinua, eikä armahtaman; mutta minä tahdon antaa sinulle, niinkuin sinä ansainnut olet, ja sinun kauhistukses pitää tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra. ⁵Näin sanoo Herra, Herra: katso, yksi onnettomuus tulee toisen jälkeen. ⁶Loppu tulee, loppu tulee; se valvoo sinua vastaan; katso, se tulee. ⁷Se käy jo ylös ja tulee niinkuin aamu sinun päälles, sinä joka maassa asut; aika tulee, tuskapäivä on juuri läsnä, ettei vuorilla pidä laulettaman. ⁸Nyt tahdon minä pian vuodattaa minun hirmuisuuteni sinun päälles, ja täyttää vihani sinussa ja tuomita sinun, niinkuin sinä ansainnut olet, ja antaa sinulle, mitä kaikkiin sinun kauhistuksiis tulee. ⁹Minun silmäni ei pidä säästämän sinua eikä armah-taman; minä tahdon antaa sinulle, niinkuin sinä ansainnut olet, ja sinun kauhistukses pitää tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra, joka teitä lyön. ¹⁰Katsos päivää, katso, se tulee; aamu tulee edes,

viitsa kukoistaa, ja ylpiä viheriötsee. ¹¹Tyranni on itsensä valmistanut jumalattomain vitsaksi, niin ettei kenkään heitä eli heidän kansaansa taikka heidän joukkoansa pidä valittaman. ¹²Aika tulee, päivä lähestyy, ostaja älköön iloitko, ja myyjä älköön murehtiko; sillä viha tulee kaiken heidän joukkonsa päälle. ¹³Sillä myyjän ei pidä enään myydyn kalunsa tykö palajaman, vaikka he vielä hengissäkin olisivat; sillä ennustus kaikesta heidän paljoudestansa ei pidä käymän takaperin, eikä kenkään taida vahvistaa elämänsä pahuutensa kautta. ¹⁴Soittakaat vaskitorveen, ja valmistakaat kaikki; ei kuitenkaan yksikään sotaan ole lähtevä; sillä minun vihani tulee kaiken hänen kansansa päälle. ¹⁵Ulkona liikkuu miekka, sisällä rutto ja nälkä; se joka kedolla on, hänen pitää miekalla lankeeman, mutta se joka kaupungissa on, hänen pitää ruttoon ja nälkään vaipuman. ¹⁶Ja jotka heiltä pääsevät pakoon, pitää oleman vuorilla niinkuin kyhkyiset laaksoissa, ja kaikkein pitää valittaman, kukin pahuuttansa. ¹⁷Kaikki kädet pitää nääntymän, ja kaikki polvet horjuman niinkuin vesi. ¹⁸Ja heidän pitää itsensä säkkiin puettaman, ja pelko pitää heidät peittämän, ja kaikki kasvot surkiasti katsoman, ja kaikki päät paljaaksi tuleman. ¹⁹Heidän pitää hopiansa heittämän kaduille, ja heidän kultansa kauvas joutuman; sillä heidän hopiansa ja kultansa ei pidä taitaman auttaa heitä Herran vihan päivänä; ja ei taitaman sieluansa ravita, eikä vatsaansa täyttää; sillä se on ollut heille pahennus, heidän pahoihin töihinsä. ²⁰Kalliista kaluistansa, joilla he ylpeilivät, ovat he kauhistustensa ja epäjumalainsa kuvat tehneet; sentähden tahdon minä tehdä heille sen saastaisuudeksi, ²¹Ja antaa sen muukalaisten käsiin, että ne sen ryöväämän pitää, ja jumalattomille maan päällä saaliiksi, että ne sen saastuttavat. ²²Minä tahdon minun kasvoni kääntää sieltä pois, että he juuri minun majani turmelevat; ja ryövärit pitää tuleman sinne, ja sen saastuttaman. ²³Tee kahleet; sillä maa on täynnä veren vikoja, ja kaupunki täysi väkivaltaa. ²⁴Niin tahdon minä antaa tulla kaikkein pahimmat pakanain seasta, että ne pitää heidän huoneensa omistaman, ja tahdon lopettaa voimallisten ylpeyden, ja heidän pyhänsä pitää saastutetuksi tuleman. ²⁵Hävittäjä tulee; niin pitää heidän rauhaa etsimän, ja ei se pidä oleman heillä. ²⁶Yksi onnettomuus pitää tuleman toisen jälkeen, yksi sanoma toisen päälle, niin pitää heidän prophetailta näkyä etsimän; mutta siellä ei laki enään ole pappien tykönä, eikä neuvo vanhain tykönä. ²⁷Kuninkaan pitää murheessa oleman ja päämiehet surullisissa vaatteissa, ja maassa kansan kädet vapiseman. Minä tahdon niin laittaa itseni heidän kansansa, kuin he eläneet ovat, ja tuomita heitä, niinkuin he ansainneet ovat: ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

8Ja tapahtui kuudentena vuonna, viidentenä päivänä kuudennetta kuuta, että minä istuin huoneessani, ja Juudan vanhimmat istuivat minun edessäni: siellä tuli Herran, Herran käsi minun päälleni. ²Ja minä näin, ja katso, se

mikä oli hänen kupeensa alla, se oli niinkuin tuli; mutta päältä hänen kupeensa oli se sangen kirkas, niinkuin kaikkein kirkkain valkeus. ³Ja hän ojensi ulos niinkuin käden, ja otti minun kiinni pääni hiuksista; niin otti minun henki ylös maan ja taivaan välille, ja vei minun Jerusalemiin Jumalan näyissä, sisällisen oven tykö, joka pohjan puolella on, kussa kiivauksen kuva seisoi, joka kiivauksen kehoitti. ⁴Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kunnia, niinkuin minä sen ennen nähnyt olin kedolla. ⁵Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, nosta nyt silmäsi pohjoiseen päin. Ja kuin minä silmäni nostin pohjan puoleen, katso, niin seisoi kiivauksen kuva pohjan puolella alttariportin tykönä, kusta käydään sisälle. ⁶Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös, mitä nämät tekevät? niitä suuria kauhistuksia, jotka Israelin huone tässä tekee, että he juuri ajavat minun kauvas minun Pyhästäni? Mutta sinun pitää vielä nyt näkemän suuremmat kauhistukset. ⁷Ja hän vei minun kartanon porttiin: siellä minä näin, ja katso, siellä oli läpi seinässä. ⁸Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, kaiva nyt seinä lävitse. Ja kuin minä kaivoin seinän lävitse, katso, niin oli siellä yksi ovi. ⁹Ja hän sanoi minulle: mene sisälle ja katso niitä ilkeitä kauhistuksia, joita he tässä tekevät. ¹⁰Ja kuin minä menin sisälle ja katsoin, katso, siellä olivat kaikkinaiset matoin ja eläinten kuvat, kaikki tyynni kauhistus, ja kaikkinaiset Israelin huoneen epäjumalat, joka paikkaan ympäri seiinä tehdyt, ¹¹Joiden edessä seisovat seitsemänkymmentä miestä Israelin huoneen vanhimmita, ja Jasia Saphanin poika seisoi myös heidän seassansa, ja jokaisella heillä oli pyhän savun astia kädessä, ja paksu löyhkä kävi ylös savu-uhrista. ¹²Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös, mitä Israelin huoneen vanhimmat tekevät pimeydessä, itsekukin kauniimmassa kammiossansa? sillä he sanovat: ei Herra näe meitä, Herra on maan hyljännyt. ¹³Ja hän sanoi minulle: sinun pitää vielä nyt näkemän suurempia kauhistuksia, joita he tekevät. ¹⁴Ja hän vei minut sen portin tykö, Herran huoneessa, joka on pohjan puolella, ja katso, siellä istuivat vaimot, jotka itkivät Tammusta. ¹⁵Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös näitä? Mutta sinun pitää vielä nytkin suurempia kauhistuksia näkemän, kuin nämät ovat. ¹⁶Ja hän vei minun sisälliseen kartanoon Herran huoneeseen päin, ja katso, Herran templin oven edessä, esihuoneen ja alttarin välillä, oli lähes viisikolmattakymmentä miestä, jotka olivat kääntäneet selkensä Herran templin puoleen ja kasvonsa itään, ja rukoilivat auringon ylenemiseen päin. ¹⁷Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös näitä? Onko tämä Juudan huoneelle vähä, että he tässä näitä kauhistuksia tekevät, jotka myös muutoin koko maan vääryydellä täyttävät, ja asettavat itsensä minua vihoittamaan? Ja katso, he pitävät viinapuun oksan nenänsä edessä. ¹⁸Sentähden tahdon minä myös tehdä minun hirmuisuudessani, ja ei pidä minun silmäni säästämän enkä minä armahda heitä; ja he huutavat korkialla äänellä minun korvissani, en minä kuitenkaan kuule heitä.

9Ja hän huusi korkialla äänellä minun korvissani ja sanoi: se on jo käsissä, että kaupunki pitää rangaistaman, ja jokaisella on murha-ase kädesssänsä. ²Ja katso, kuusi miestä tuli ylimmäisen portin tietä, joka pohjan puolella on, ja jokaisella oli vahingollinen ase kädesssänsä. Mutta yksi mies heidän seassansa oli liinavaatteilla vaetetettu, ja kirjoitustaulu hänen vyöllänsä; ja he menivät sisälle, ja astuivat vaskialttarin tykö. ³Ja Israelin Jumalan kunnia nousi Kerubimin päältä, jonka päällä hän oli, ja lähestyi huoneen kynnykseen asti, ja huusi sitä miestä, jonka yllä oli liinavaate, ja kirjoitustaulu vyöllä. ⁴Ja Herra sanoi hänelle: mene Jerusalemin kaupungin lävitse, ja kirjoita ne miehet heidän otsissansa, jotka huokaavat ja huutavat sitä kauhistusta, joka siinä tapahtuu. ⁵Mutta muille sanoi hän, minun kuulteni: menkää hänen jäljissänsä kaupungin lävitse, ja lyökää; teidän silmänne ei pidä säästämän, eikä armoa tekemän. ⁶Lyökää sekä vanhat että nuoret, neitseet, lapset ja vaimot kuoliaaksi; mutta joiden päällä kirjoitus on, ei yhteenkään niihin pidä teidän rupeeman. Ruvetkaat ensin minun Pyhästäni. Ja he rupesivat niistä vanhoista miehistä, jotka huoneen edessä olivat. ⁷Ja hän sanoi heille: saastuttakaat huone, ja täyttäkää kartanot tapetuilla, menkää sitte ulos. Ja he menivät ulos ja tappoivat kaupungissa. ⁸Ja kuin he olivat tappaneet heidät, jäin minä vielä, ja lankesin kasvoilleni, huusin ja sanoin: ah Herra, Herra, tahdotkos siis hukuttaa kaikki jääneet Israelissa, ettäs niin vuodatat sinun vihas Jerusalemin päälle? ⁹Ja hän sanoi minulle: Israelin ja Juudan huoneen paha työ on sangen suuri, maa on täytetty murhalla, ja kaupunki täynnä pahuutta. Sillä he sanovat: Herra on hyljännyt maan, ja ei Herra näe. ¹⁰Sentähden ei minun silmäni pidä säästämän, enkä minä tahdo armahtaa; mutta minä tahdon antaa heidän päänsä päälle, niinkuin he ansainneet ovat. ¹¹Ja katso, se mies, jonka yllä liinavaate oli, ja kirjoitustaulu vyöllä, vastasi ja sanoi: minä olen tehnyt, niinkuin sinä minulle käskenyt olet.

10Ja minä näin, ja katso, taivaassa oli Kerubimin päällä niinkuin saphir, ja niiden päällä niinkuin istuin. ²Ja hän sanoi sille miehelle, joka oli liinavaatteissa: mene sisälle ratasten välille Kerubimin aalle, ja ota kätes täyteen tulisia hiiliä, jotka Kerubimin välillä ovat, ja hajota ne kaupungin päälle; ja hän meni sisälle minun silmäni edessä. ³Mutta Kerubimit seisivat oikialla puolella huoneessa, kuin mies sisälle meni, ja sumu täytti sisällisen kartanon. ⁴Ja Herran kunnia nousi Kerubimin päältä huoneen kynnykseen asti, ja huone täytettiin sumulla ja kartano Herran kunnian kirkkaudella. ⁵Ja Kerubimin siipein humaus kuului hamaan ulkonaiseen kartanoon asti, niinkuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni kuin hän puhuu. ⁶Ja kuin hän oli käskenyt miestä, joka oli liinavaatteissa, ja sanonut: ota tulta ratasten keskeltä Kerubimin alta; niin hän meni sinne sisälle, ja astui rattaan tykö. ⁷Ja Kerubim ojensi kätensä keskellä Kerubimeja, tuleen päin, joka oli Kerubi-

min välillä, otti siitä ja antoi sen miehen käsiin, joka oli liinavaatteissa; ja hän otti sen ja meni ulos. ⁸Ja näkyi Kerubimeissa, niikuin ihmisen käsi heidän siipeinsä alla. ⁹Ja minä näin, ja katso, neljät rattaat seisoivat Kerubimein tykönä, jokaisen Kerubimin tykönä yhdet rattaat, ja rattaat olivat näköänsä niinkuin turkos. ¹⁰Ja olivat kaikki ne neljä yksi niinkuin toinenkin, niinkuin yhdet rattaat olisivat olleet toisten sisällä. ¹¹Kuin yksi heistä meni, niin menivät kaikki neljä, ja ei erinneet toinen toisestansa kulkeissansa; mutta kuhunka ensimmäinen meni, sinne menivät ne jälissä, ja ei erinneet toinen toisestansa. ¹²Ja heidän koko ruumiinsa, selkänsä, kätensä ja siipensä, niin myös rattaat olivat täynnä silmiä kaikki ympärinsä, ne neljät rattaat. ¹³Ja rattaille sanottiin: pyörikäät, niin että minä sen kuulisin. ¹⁴Niin oli myös jokaisella eläimellä neljät kasvot: yhdet kasvot olivat ihmisen kasvot, toiset kasvot olivat ihmisen kasvot, kolmannet jalopeuran kasvot, ja neljännet kotkan kasvot. ¹⁵Ja Kerubimit korotettiin. Tämä on se eläin, jonka minä näin Kebarin virran tykönä. ¹⁶Kuin Kerubimit kävivät, niin kulkiivat myös rattaat heitä myöten; ja kuin Kerubimit nostivat siipiänsä, maasta nousemaan, niin ei myös rattaat heistä erinneet. ¹⁷Kuin he seisoivat, niin seisovivat nämät myös, kuin he nousivat, niin nousivat myös nämät; sillä elävä henki oli heissä. ¹⁸Ja Herran kunnia meni taas huoneen kynnykseltä, ja istui Kerubimein päälle. ¹⁹Niin ylentelivät Kerubimit siipiänsä, ja nousivat maasta ylös, minun silmäini edessä; ja kuin he menivät ulos, menivät rattaat heitä myöten; ja he astuivat idän puolelleselle ovelle Herran huonetta, ja Israelin kunnia oli heidän päällänsä. ²⁰Tämä on se eläin, jonka minä näin Israelin Jumalan alla Kebarin virran tykönä; ja minä tunsin ne olevan Kerubimit. ²¹Jokaisella olivat neljät kasvot ja neljä siipeä, ja siipein alla niinkuin ihmisen kädet. ²²Heidän kasvonsa olivat niinkuin minä ne näin Kebarin virran tykönä; ja ne kukin kävivät kohdastansa eteensä päin.

11Ja henki nosti minun ylös ja vei minun portin eteen Herran huoneen puoleen, joka itään päin on, ja katso: portissa oli viisikolmattakymmentä miestä. Ja minä näin niiden seassa Jasanian Assurin pojan, ja Pelatian Benajan pojan, kansan päämiehet. ²Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, näillä miehillä ovat väärät ajatukset ja vahingolliset neuvot tässä kaupungissa, ³Jotka sanovat: ei se vielä niin läsnä ole, rakentakaamme huoneita; tämä on pata, me olemme liha. ⁴Sentähden ennusta sinä heitä vastaan, ennusta, sinä ihmisen poika. ⁵Ja Herran henki lankesi minun päälleni, ja sanoi minulle: sano: näin sanoo Herra: te Israelin huoneesta olette niin puhuneet: minä tiedän kylä teidän henkenne ajatukset. ⁶Te olette monta tappaneet tässä kaupungissa, ja hänen katunsa täyttäneet tapetuilla. ⁷Sentähden sanoo Herra, Herra näin: ne jotka te siellä tappaneet olette, ne ovat liha, ja tämä on pata; mutta minä tahdon teitä viedä tästä ulos. ⁸Miekan, jota te pelkätte, annan minä tulla teidän päällenne, sanoo Herra,

Herra. ⁹Minä tahdon ajaa teitä sieltä ulos, ja antaa teitä muukalaisten käsiin, ja tehdä teille oikeuden. ¹⁰Teidän pitää miekalla lankeeman; Israelin maan äärissä minä tahdon tuomita teitä, ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ¹¹Mutta ei tämä pidä oleman teidän patanne, ettekä te lihana siinä; vaan Israelin maan äärissä tahdon minä tuomita teitä. ¹²Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra; sillä ette ole vaeltaneet minun säätyini jälkeen, ja ette ole pitäneet minun oikeuksiani, mutta olette tehneet pakanain tavan jälkeen, jotka teidän ympärillänne ovat. ¹³Ja kuin minä näin ennustin, niin Pelatia Benjan poika kuoli. Ja minä lankesin kasvoilleni, ja huusin korkialla äänellä ja sanoin: Voi Herra, Herra, sinä lopetat peräti Israelin jäänneet. ¹⁴Niin tuli Herran sana minulle ja sanoi: ¹⁵Sinä ihmisen poika, ne ovat sinun veljes, sinun veljes ja lähimmäiset lankos, ja koko Israelin huone, joille Jerusalemin asuvaset sanoneet ovat: menkää kauvas Herrasta, maa on meille annettu omaisuudeksi. ¹⁶Sentähden sano sinä: näin sanoo Herra, Herra: totta minä olen antanut ajaa heitä kauvas pakanain sekaan, ja olen tosin hajoittanut heitä maakuntiin, niin tahdon minä kuitenkin äkisti olla heidän pyhityksensä niissä maakunnissa, joihinka he joutuneet ovat. ¹⁷Sano sentähden: näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon koota teitä niistä kansoista, ja koota teitä niistä maakunnista, joihinka te hajoitetut olette, ja tahdon antaa teille Israelin maan. ¹⁸Sinne pitää heidän tuleman ja ottaman sieltä ulos kaiken hänen saastaisuutensa ja kaikki hänen kauhistuksensa. ¹⁹Ja minä tahdon antaa heille yhden sydämen, ja antaa teihin uuden hengen, ja tahdon ottaa pois kivisen sydämen heidän lihastansa, ja antaa heille lihaisen sydämen; ²⁰Että heidän pitää vaeltaman minun säädyissäni, ja pitämän minun oikeuteni, ja tekemän sen jälkeen; ja heidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa. ²¹Mutta niille, jotka vaeltavat sydämensä kauhistuksen ja hirmuisuuden jälkeen, niille minä tahdon panna heidän tekonsa heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra. ²²Niin nostivat Kerubimit siipiänsä, ja rattaat kävivät heidän sivussansa, ja Israelin Jumalan kunnia oli heidän päällänsä. ²³Ja Herran kunnia kävi keskellä kaupunkia ylös, ja asettui sille vuorelle, joka on itään päin kaupungista. ²⁴Ja henki otti minun, ja johdatti minun näyssä ja Jumalan hengessä Kaldean maalle vankien tykö; ja se näky, jonka minä näin, katosi minun edestäni. ²⁵Ja minä sanoin vangeille kaikki Herran sanat, jotka hän minulle osoittanut oli.

12Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi: ²Ihmisen poika, sinä asut kovakorvaisen kansan seassa, jolla kyllä silmät ovat nähdä, ja ei kuitenkaan tahdo nähdä, ja korvat kuulla, eikä tahdo kuitenkaan kuulla; sillä se on tottelematon huone. ³Sentähden sinä ihmisen poika, tee itselles vaellusaseet, ja vaella valkialla päivällä heidän silmäinsä edessä; sinun pitää vaeltaman siastas toiseen paikkaan heidän silmäinsä edessä, jos he, mitämaks, tahtovat ymmärtää, et-

tä he kovakorvainen kansa ovat. ⁴Ja sinun pitää tuoman sinun asees edes, niinkuin sinä tahtoisit vaeltaa valkialla päivällä heidän silmänsä edessä, niiden uloslähtemisen tavalla, jotka vaeltaa tahtovat. ⁵Ja sinun pitää murtaman sinuas seinän lävitse heidän silmänsä edessä, ja menemän siitä ulos. ⁶Ja olallas kantaman heidän silmänsä edessä, ja kuin pimiä tullut on, menemän matkaas. Sinun pitää kasvot peittämän, ettet sinä saa nähdä maata; sillä minä olen pannut sinun ihmeksi Israelin huoneelle. ⁷Ja minä tein, niinkuin minulle käsketty oli, ja kannoin aseeni edes, niinkuin minun piti vaeltaman valkialla päivällä, ja ehtoona kangotin minä itseni lävitse seinän kädellä. Ja kuin pimiä oli tullut, otin minä sen olalleni ja kannoin sen ulos heidän silmänsä edessä. ⁸Ja huomeneltain varhain tuli Herran sana minulle ja sanoi: ⁹Sinä ihmisen poika, eikö Israelin huone, tottelematoin huone, ole sanonut sinulle: mitä sinä teet? ¹⁰Niin sano siis heille: näin sanoo Herra, Herra: tämä kuorma tulee päämiehen päälle Jerusalemissa, ja koko Israelin huoneen päälle, joka siellä on. ¹¹Sano siis: minä olen teidän ihmeenne: niinkuin minä tehnyt olen, niin teille tapahtuman pitää, että teidän pitää vaeltaman ja vankina vietämän pois. ¹²Heidän päämiehensä pitää vietämän pois olkapäillä pimeydessä, ja pitää käymän ulos seinän lävitse, jonka heidän särkemän pitää, että heidän pitää vaeltaman sen lävitse; hänen kasvonsa pitää peitetämän, ettei hän yhdelläkään silmällä näe maata. ¹³Minä tahdon myös heittää minun verkkoni hänen päällensä, että hän minun verkollani pitää otettaman kiinni; ja minä tahdon antaa hänen tulla Babeliin Kaldean maalle, jota ei hänen kuitenkaan näkemän pidä, ja siellä hänen pitää kuoleman. ¹⁴Ja kaikki, jotka ovat hänen ympärillensä, hänen apumiehensä, ja kaiken sotajoukkonsa tahdon minä hajottaa kaikkiin tuuliin, ja vetää ulos miekan heidän jälkeensä. ¹⁵Ja niin heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, kuin minä ajan heitä pois pakanain sekaan, ja hajoitin heitä maakuntiin. ¹⁶Mutta minä tahdon muutamia harvoja heistä tallella pitää miekan, nälän ja ruton edestä; että heidän pitää jutteleman kaikki kauhistuksensa pakanain seassa, kuhunka heidän tuleman pitää, ja ymmärtämän, että minä olen Herra. ¹⁷Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi: ¹⁸Sinä ihmisen poika, sinun pitää syömän leipäs vavistuksella, ja juoman vetes väristyksellä ja murheella, ¹⁹Ja sanoman maakunnan kansalle: näin sanoo Herra, Herra Jerusalemin asuvaisista Israelin maalla: heidän pitää syömän leipänsä murheessa, ja juoman vetensä vaivaisuudessa; sillä maa pitää hävitetyksi tuleman kaikista, mitä siinä on, kaikkein asuvaisten pahuuden tähden. ²⁰Ja ne kaupungit, jotka hyvin asetetut ovat, pitää tyhjäksi ja maa kylmille tuleman; ja niin teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ²¹Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi: ²²Sinä ihmisen poika, mikä sananlasku on teillä Israelin maalla, että te sanotte: että se viipyy niin kauvan, niin kaikki ennustus turhaan raukee. ²³Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon hyljätä sen sananlaskun, ettei sitä

enään pidä pidettämän Israelissa; ja sano heille: aika on juuri läsnä, ja kaikki, mitä ennustettu on. ²⁴Sillä tästedes ei yksikään näky pidä puuttuman, eikä ennustus valehtelemän Israelin huoneessa. ²⁵Sillä minä Herra sen puhun, mitä minä puhun, sen pitää tapahtuman, ja ei edemmä viivytettämän; mutta teidän ajallanne, sinä tottelematoin huone, pitää minun tekemän sen minkä minä puhun, sanoo Herra, Herra. ²⁶Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi: ²⁷Sinä ihmisen poika: katso, Israelin huone sanoo: se näky, jonka tämä näkee, on vielä kaukana, ja ennustaa siitä ajasta, joka vielä nyt kaukana on. ²⁸Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: ei yhtään minun sanastani pidä enään viivytetyksi tuleman; mutta se sana, jonka minä puhun, pitää tapahtuman, sanoo Herra, Herra.

13Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmisen poika, ennusta Israelin prophetaita vastaan, jotka ennustavat, ja sano niille, jotka omasta sydämestänsä ennustavat: kuulkaat Herran sanaa. ³Näin sanoo Herra, Herra: voi niitä hulluja prophetaita, jotka omaa henkeänsä seuraavat, ja ei ole mitään nähneet. ⁴Israel, sinun prophetas ovat niinkuin ketut korvessa. ⁵Ei he astu ylös särjetyn paikan eteen, eikä aseta heitänsä muuriksi Israelin huoneen ympärille, ja ei ole seisovaiset sodassa Herran päivänä. ⁶Heidän näkynsä on tyhjä, ja heidän ennustuksensa on valhe; he sanovat: Herra on sen sanonut, vaikka ei Herra ole heitä lähettänyt; ja ahkeroitsevat pitääksensä sanansa vahvana. ⁷Eikö teidän näkynne ole turha, ja teidän ennustuksenne kaikki tynni valhe? Te sanotte: Herra on sen sanonut, ja en minä kuitenkaan ole sitä sanonut. ⁸Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että te puhutte turhaa ja ennustatte valhetta, niin minä tahdon teidän tyköne, sanoo Herra, Herra. ⁹Ja minun käteni tulee niiden prophetain päälle, jotka näkevät turhaa ja ennustavat valhetta. Ei heidän pidä oleman minun kansani seurakunnassa, ja ei Israelin huoneen kirjoituksessa kirjoitetut oleman, taikka tuleman Israelin maalle; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, Herra. ¹⁰Sentähden, tosin sentähden, että he vietelevät minun kansani, sanoen: rauha, ja ei siellä ole rauhaa; tämä (kansa) rakentaa seinän; mutta he sivuvat sen sekoittamattomalla kalkilla. ¹¹Sanos niille, jotka sekoittamattomalla kalkilla sivuvat, että sen pitää putooman; sillä iso sade on tuleva, ja suuret rakeet lakeevat, ja tuulispää sitä syöksemän. ¹²Katso, niin pitää seinän lankeeman; eikö silloin teille sanota: kussa nyt se pyyhkimys on, jonka te sivunneet olette? ¹³Näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon antaa pauhata suuren tuulispään minun julmuudessani, ja ison sateen minun vihassani, ja suuria raekiviä minun hirmuisuudessani; ne pitää kaikki maahan lyömän. ¹⁴Ja niin minä lyön seinän alas, jonka te sekoittamattomalla kalkilla sivunneet olette, ja heitän sen maahan, niin että sen perustus pitää näkymän, ja että se maahan kaatuu, ja teidän myös pitää siinä hukkuman, ja ymmärtämän, että minä olen Herra. ¹⁵Ja niin minä tahdon täyttää minun hirmui-

suuteni seinän päälle ja niiden päälle, jotka sen sekoittamattomalla kalkilla sivuvat, ja sanoa teille: ei täällä ole seinää, eikä yhtään sivujaa. ¹⁶Nämät ovat Israelin prophetat, jotka Jerusalemlle ennustavat ja näkevät hänelle rauhan näkyjä; ja ei siellä rauhaa ole, sanoo Herra. ¹⁷Ja sinä ihmisen poika, aseta kasvot kansas tyttäriä vastaan, jotka ennustavat sydämestänsä, ja ennusta heitä vastaan. ¹⁸Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: voi teitä, jotka ompelette ihmisille pehmityksiä kainalon alle, ja päänalasia sekä nuorille että vanhoille, käsittäaksenne sieluja. Kuin te nyt olette käsittäneet minun kansani sielut, niin te lupaatte heille elämän; ¹⁹Ja saastutatte minun, minun kansani seassa, ohrapivon ja leivän palan tähden, että te tuomitsette ne sielut kuolemaan, jotka ei pidä kuoleman, ja tuomitsette ne elämään, jotka ei pidä elämän, teidän valheenne kautta minun kansani seassa, jotka mielellänsä valhetta kuulevat. ²⁰Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon teidän pehmityksenne tykö, jolla te sieluja käsitätte ja uskotatte, ja tahdon ne repiä pois teidän kainalonne alta, ja tahdon pelastaa ne sielut, jotka te käsitätte ja uskotatte. ²¹Ja tahdon teidän päänalaisenne reväistä rikki, ja pelastaa minun kansani teidän kädestänne, ettei teidän pidä heitä enään käsittämän; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ²²Että te petollisesti saatatte surulliseksi vanhurskaan sydämen, jota en minä ole surulliseksi tehnyt, ja olette vahvistaneet jumalattoman kädet, niin ettei se palajaisi pahasta tiestänsä, ja saisi elää. ²³Sentähden ei teidän pidä enään saarnaaman turhaa oppia, eikä ennustusta ennustaman; mutta minä tahdon vapahtaa minun kansani teidän kädestänne, ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.

14Ja minun tyköni tuli monikahtoja Israelin vanhimpia ja he istuivat minun tyköni. ²Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi: ³Sinä ihmisen poika, nämät miehet riippuvat sydämellänsä epäjumalissansa, ja pysyvät lujana vääryytensä pahenuksessa: pitäisikö heidän ollenkaan minulta kysymän? ⁴Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: näitä sanoo Herra, Herra: kuka ihminen Israelin huoneesta riippuu sydämellänsä epäjumalissansa, ja pysyy lujana vääryytensä pahenuksessa, ja tulee prophetan tykö, niin tahdon minä Herra vastata häntä, niinkuin hän ansainnut on suurella epäjumalan palveluksellansa, ⁵Että Israelin huone pitää vietellyksi tuleman sydämissänsä: sentähden että he kaikki ovat minusta luopuneet epäjumalainsa kautta. ⁶Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huoneelle: näitä sanoo Herra, Herra: kääntäkää itseenne ja luopukaat teidän epäjumalan palveluksestanne, ja kääntäkää teidän kasvonne kaikesta teidän kauhistuksestanne. ⁷Sillä kuka ihminen Israelin huoneesta, taikka joku muukalainen, joka Israelissa asuu, luopuu minusta ja sydämellänsä riippuu epäjumalissa, ja lujana pysyy epäjumalansa palveluksen pahenuksessa, ja tulee prophetan tykö kysymään minulta hänen kauttansa, hänelle minä Herra tahdon itse vastata.

⁸Ja tahdon asettaa minun kasvoni häntä vastaan, ja tehdä häntä autioksi, ihmeeksi ja sananlaskuksi, ja hävittää hänen minun kansastani: ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ⁹Mutta jos vietelty propheta jotakin saarnaa, hänen minä Herra annan vietellyksi tulla; ja tahdon ojentaa minun käteni hänen päällensä, ja hävittää hänen minun kansastani Israelista. ¹⁰Ja niin heidän molempain pitää väärän tekonsa maksun saaman; niinkuin kysyjän väärä teko, niin pitää myös prophetan väärä teko oleman, ¹¹Ettei Israelin huone enään pidä erhettymän minua seuraamasta, ja ei enempi saastuttaman itsiänsä kaikissa ylitsikäymisissänsä; mutta heidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, sanoo Herra, Herra. ¹²Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹³Sinä ihmisen poika, kuin maakunta syntii tekee minua vastaan, ja pyrkii edespäin synnissä, niin minä tahdon ojentaa minun käteni sen päälle, ja ottaa leivän aineen pois, ja lähettää nälän sinne, hukuttaakseni siellä sekä ihmiset että eläimet. ¹⁴Ja jos vielä ne kolme miestä, Noa, Daniel ja Job siellä olisivat, niin he ainoastaan pelastaisivat sielunsa vanhurskaudellansa, sanoo Herra, Herra. ¹⁵Ja jos minä antaisin tulle pahat pedot maakuntaan, jotka sen tekisivät lapsettomaksi ja hävittäisivät, niin ettei yksikään siellä taitaisi vaeltaa petoin tähden; ¹⁶Ja nämät kolme miestä olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei pitäisi heidän taitaman vapahtaa poikia eikä tyttäriä; vaan ainoastaan itse vapahdettaman, ja maa autioksi tuleman. ¹⁷Taikka jos minä antaisin tulla miekan sen maan päälle, ja sanoisin: miekka, käy maan lävitse, ja niin tulisivat sekä ihmiset että eläimet hävitetyksi; ¹⁸Ja ne kolme miestä olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei heidän pitäisi taitaman pelastaa poikia eli tyttäriä, vaan ainoastaan he itse tulisivat vapahdetuiksi. ¹⁹Taikka jos minä lähettäisin ruton siihen maakuntaan, ja vuodattaisin minun vihani sen päälle verellä, hävittämään sieltä ihmisiä ja eläimiä; ²⁰Ja Noa, Daniel ja Job olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei heidän pitäisi taitaman auttaa poikia eli tyttäriä, vaan ainoasti vanhurskaudellansa pelastamaan omia sielujansa. ²¹Sillä näin sanoo Herra, Herra: kuin minä lähetän ne neljä minun pahaa rangaistustani, miekan, nälän ja pahat pedot, ja ruton Jerusalemiin, hävittämään siellä sekä ihmiset että eläimet; ²²Ja katsos, niin pitää muutamia sinne jätetyitä kirvoitettaman, poikia ja tyttäriä; ja katso, heidän pitää tuleman tänne teidän tyköne, että teidän pitää näkemän, kuinka heidän käy, ja lohduttaman teitä sen onnettomuuden tähden, jonka minä Jerusalemlle olen antanut tulla, ja kaikkein muiden tähden, jotka minä olen antanut tulla heidän päällensä. ²³He pitää oleman teidän lohdutuksenne, kuin te saatte nähdä, kuinka heidän käy, ja taidatte ymmärtää, etten minä ilman syytä tehnyt ole kaikkia, mitä minä siellä tehnyt olen, sanoo Herra, Herra.

15Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmi-

sen poika, mitä on viinapuu parempi muita puita, eli viinapuun oksa parempi metsäpuuta? ³Otetaanko siitä puu tehtää jotain työtä? taikka tehdäänkö niistä koukku, johonka jotakin ripustetaan? ⁴Katso, se heitetään tuleen kulutettavaksi, niin että tuli molemmat päät kuluttaa, ja hänen keskipaikkansa palaa: mihinkä se nyt pitäis kelpaaman, kelvanneeko se mihinkään? ⁵Katso, kuin se vielä kokonainen oli, ei siitä silloinkaan taidettu mitään tehdä: kuinka paljo vähemmin taidetaan tästälähin siltä jotakin tehdä, kuin tuli sen kuluttanut ja polttanut on? ⁶Sentähden näin sanoo Herra, Herra: niinkuin minä annan viinapuun oksat tulella poltettaa metsäpuiden kanssa, niin pitää myös minun tekemän Jerusalemin asuvaisille. ⁷Ja tahdon asettaa minun kasvoni heitä vastaan, ettei heidän pidä välttämän tulta; mutta tulen pitää heitä polttaman. Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, kuin minä asetan kasvoni heitä vastaan. ⁸Ja teen maakunnan kylmille, että he ovat pilkaanneet minua, sanoo Herra, Herra.

16Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmisen poika, ilmoita Jerusalemmille hänen kauhistuksensa! ³Ja sano: sinun suku ja syntys on Kanaanealaisten maalta, sinun isäs Amorilaisista ja sinun äitis Hetiläisistä. ⁴Sinun suku ei ole sinulta napaa leikanneet, kuin synnyit, ei ole sinua myös saunoitettu vedellä, että olisit puhtaaksi tullut, eikä suolalla tahottu, eikä kapaloihin kääritty. ⁵Sillä ei kenkään sinua surkutellut, että hän olis armahtanut sinua, ja osoittanut sinulle yhdenkin näistä, mutta sinä heitettiin kedolle, niin ylönkatsottu oli sinun sielus, kuin synnyit. ⁶Mutta minä kävin sinun ohitses, ja näin sinun veressäs makaavan, ja sanoin sinulle: sinun pitää elämän, kuin sinä niin sinun veressäs makasit; totta sinulle sanoin minä, kuin niin veressäs makasit: sinun pitää elämän. ⁷Ja minä olen enentänyt sinun moneksi tuhanneksi ja antanut sinun suureksi tulla, niinkuin hedelmän maan päällä, ja sinä olit kasvanut isoksi ja aivan kauniiksi tullut, sinun nisäs olivat kasvaneet, ja sinä olit saanut kauniit pitkät hiukset, mutta sinä olit vielä alastoin ja kaino. ⁸Ja minä kävin ohitses ja katsoin päälles, ja katso, sinä olit täysikasvuinen, niin minä hajoitin hameeni liepeen sinun ylitses, ja peitin sinun häpiäs; ja minä vannoin sinulle, ja annoin itseni liittoon sinun kanssas, sanoo Herra, Herra, että sinun piti minun oleman. ⁹Ja pesin sinun vedellä, ja virutin sinun verestäs, ja voitelin sinun öljyllä. ¹⁰Ja vaatetin sinun neulotuilla vaatteilla, ja kengitin sinun Tekasjimin nahalla, ja annoin sinulle kalliit liinavaatteet, puetin sinun silkkiin. ¹¹Ja kaunistin sinun kaunistuksella, ja panin käsirenkaat sinun kätees ja käädyt sinun kaulaas. ¹²Ja annoin otsalehden sinun otsaas, ja korvarenkaat korviis ja kunnian kruunun päähäs. ¹³Niin sinä kaunistettiin kullalla ja hopiolla, ja vaatetettiin kalliilla liinavaatteella, silkillä ja neulotulla työllä; sinä söit myös sämpyläleipää, hunajaa ja öljyä; ja olit ylenpaljon kaunistettu, ja sait valtakunnan. ¹⁴Ja sinun nimes kuului kauvas pakanain seassa sinun kauneutes tähden, joka juu-

ri täydellinen oli, senkaltaisten kaunistusten kautta, jotka minä olin pannut päälles, sanoo Herra, Herra. ¹⁵Mutta sinä uskalsit kauneutes; ja ettäsin niin ylistetty olit, teit sinä huorin, niin että sinä itses teit yhteiseksi jokaiselle, jotka kävivät ohitses, ja teit hänen tahtonsa. ¹⁶Ja otit sinun vaateteistas, ja teit siitä kirjavat alttarit itselles, ja teit huoruutas niiden päällä; joka ei ikänä tapahtunut ole, eikä pidä tapahtuman. ¹⁷Ja otit sinun kunniakaluistas, jotka minä sinulle minun kullastani ja hopiastani antanut olin, ja teit niistä miehen kuvat itselles, ja teit huorin niiden kanssa. ¹⁸Ja otit neulotut vaattees ja peitit ne niillä, ja minun öljyni ja suitsutukseni asetit sinä heidän eteensä. ¹⁹Ruokani, jonka minä annoin syödäkses, sämpylöitä, öljyä ja hunajaa, asetit sinä heidän eteensä makiaksi hajuksi; ja niin se oli, sanoo Herra, Herra. ²⁰Ja sinä otit poikas ja tyttäres, jotka minulle synnyttäneet olit, ja uhrasit ne heille syötää; luuletkos niin halvaksi huoruutes? ²¹Ja sinä teuraaksi teit minun lapseni, ja annoit polttaa heitä heidän edessänsä. ²²Et kuitenkaan sinä ole kaikessa kauhistuksessas ja huoruudessas koskaan ajatellut nuoruutes aikaa, kuinka paljas ja alastoin sinä olit, ja makasit veressäs. ²³Joka tapahtui kaiken sinun pahuutes jälkeen. Voi! voi sinuas! sanoo Herra, Herra. ²⁴Sinä rakensit itselles korkeudet, ja teit sinulles kukkulat kaikille kaduille. ²⁵Ja kaikkein teiden suihin rakensit sinä kukkulas, ja teit sinun kauneutes kauhistukseksi; sinä hajoitit jalkas jokaiselle, joka kävi siitä ohitse, ja teit suurta salavuoteutta. ²⁶Ensin sinä teit salavuoteutta lähimmäistes Egyptin lasten kanssa, joilla suuri liha oli, ja teit suurta salavuoteutta kehoittaakses minua. ²⁷Ja katso, minä ojensin käteni sinua vastaan ja hillitsin senkaltaisen tapas, ja hylkäsin sinun vihollistes Philistealaisten tyttärien tahtoon, jotka häpesivät sinun häpeemätöntä työtäs. ²⁸Sitte sinä teit huoruutta Assurin lasten kanssa, ja et taitanut heistä kylläas saada; ja kuin sinä olit tehnyt huoruutta heidän kanssansa, ja et taitanut heistä kylläntyä; ²⁹Enensit sinä vielä sitte sinun huoruuttas Kanaanin maalla, Kaldeaan asti, ja et sinä vielä sittenkään taitanut silläkään kylläntyä. ³⁰Kuinka siis minun pitäis ympärileikkaaman sinun sydämes, sanoo Herra, Herra: ettäsen senkaltaisen julkihuoran töitä teet? ³¹Siinä, ettäsin niin rakennat korkeutes joka tien suuhun, ja teet kukkulas kaikille kaduille, ja et ole niinkuin muu portto, joka rahalla ostettaman pitää, ³²Taikka niinkuin joku huorivaimo, joka miehensä siaan laskee toisen. ³³Kaikille portoilles annetaan lahjoja; mutta sinä annat kaikille sinun värtämiehilles palkan, ja lahjoitat heitä, että heidän joka paikasta sinun tykö tuleman pitäis, huoruutta tekemään sinun kanssas. ³⁴Ja löydetään sinun tykönäs sinun huotuudessas juuri vastoin sitä mikä tapa on muiden vaimoin kanssa, ettei sinun perässä juosta; ja että sinä palkan annat, ja ei sinulle palkkaa anneta, niin sinä teet juuri vastahakoisin. ³⁵Sentähden sinä portto, kuule Herran sanaa: ³⁶Näin sanoo Herra, Herra: ettäsin mielelläs annat rahaa, ja julistat häpiäs huoruutes kautta värtämiehelles ja kaiken sinun kauhistukses epäjuma-

lain kanssa, ja vuodatat lastes veren, jonkas heille uhraat; ³⁷Sentähden, katso, minä tahdon koota kaikki sinun värämiehes, joiden kanssa sinä olet hekumassa elänyt, ynnä kaikkein niiden kanssa, joita ystävinäs pidät, ja joita vihaat; ja minä tahdon ne koota sinua vastaan joka taholta, ja julistaa sinun häpiäs, että heidän kaikki sinun häpiäs näkemän pitää. ³⁸Ja minä annan käydä huoran ja verenvuodattajan oikeuden sinun ylitses, ja annan vuodattaa sinun veres julmuudella ja kiivaudella. ³⁹Ja minä annan sinut heidän käsiinsä, että heidän pitää särkemän sinun korkeutes, ja kukistaman sinun kukkulas, ja riisuman sinun vaattees, ja ottaman sinulta pois sinun kunniaappalees, ja antaman istua sinun alasti ja paljaana. ⁴⁰Ja heidän pitää antaman tulla sinun vastaas suuren väkijoukon, jotka pitää sinua kiivittämän kuoliaaksi ja hakkaaman miekoillansa rikki; ⁴¹Ja tulella polttaman sinun huonees, ja näyttämän sinulle sinun oikeutes monen vaimon silmäin edessä; ja minä tahdon tehdä lopun sinun huoruudelles, ettei sinun enään pidä antaman rahaa. ⁴²Ja kuin minä olen antanut minun vihani levätä sinun päälläs, niin pitää minun kiivauteni sinusta luopuman, että minä mahtaisin olla levossa, ja en enään vihastua. ⁴³Ettes muistanut nuoruutes aikaa, vaan kehoitit minua näillä kaikilla, sentähden tahdon minä myös panna kaikki sinun menos sinun pääs päälle, sanoo Herra, Herra, ettes tekisi sitä pahaa kaikkein sinun kauhistustes kanssa. ⁴⁴Katso, kaikki jotka itsiänsä sananlaskussa harjoittavat, ne pitää tämän sananlaskun sinusta sanoman: tytär on niinkuin äitikin. ⁴⁵Sinä olet äitis tytär, joka hylkäsi miehensä ja lapsensa; ja sinä olet sisartes sisar, jotka jättivät pois miehensä ja lapsensa; teidän äitinne on Hetiläinen, ja teidän isänne Amorilainen. ⁴⁶Samaria on sinun vanhempi sisares tyttärinensä, joka vasemmalla puolellas tykönäs asuu; ja Sodoma on sinun nuorempi sisares tyttärinensä, joka asuu oikialla puolellas. ⁴⁷Vaikka et sinä kuitenkaan heidän teillänsä vaeltanut, taikka tehnyt heidän kauhistustensa jälkeen, niin ei siitä paljo puutu, ettet sinä pahempia asioita tehnyt ole kuin he, kaikissa sinun menoissas. ⁴⁸Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, Sodoma, sinun sisares tyttärinensä, ei ole niin tehnyt kuin sinä ja sinun tyttäres. ⁴⁹Katso, se oli sinun sisares, Sodomian synti: ylpeys, ja kaikissa yltäkylläisyys, ja hyvä rauha, joka hänellä ja hänen tyttärillänsä oli: mutta köyhiä ja tarvitsevia ei he auttaneet; ⁵⁰Mutta he olivat ylpiät, ja tekivät kauhistuksen minun edessäni; sentähden olen myös minä heittänyt heidät pois, kuin minä sen näin. ⁵¹Niin ei myös Samaria ole tehnyt puoliakaan sinun syntejäs; mutta sinä olet paljon enemmän tehnyt sinun kauheuttas kuin hän, ettäs olet tehnyt sisares hyväksi kaikkein sinun kauhistustes suhteen, joita sinä tehnyt olet. ⁵²Niin kannan myös häpiäs, sinä, joka sisares hyväksi teet synteis kautta, joissa sinä suuremmat ja olet tehnyt heitä paremmaksi kuin sinä olet: niin häpee nyt ja kannan häpiäs, ettäs sisares, hyväksi tehnyt olet. ⁵³Mutta minä tahdon kääntää heidän vankiutensa: Sodomian vankiuden ja hänen tyttärensä, ja Samarian

vankiuden ja hänen tyttärensä, ja sinun vankiutes vangit heidän keskellänsä, ⁵⁴Niin että sinun täytyy kantaa sinun häpiäs ja pilkkas kaiken sen edestä, jonka tehnyt olet, jolla heitä olet lohduttava. ⁵⁵Ja sinun sisares Sodoma ja hänen tyttärensä pitää käännetyksi tuleman, niinkuin he ennen ovat olleet, ja Samaria ja hänen tyttärensä pitää käännetyksi tuleman, niinkuin he ennen ovat olleet; ja sinun myös tyttäres kanssa pitää käännetyksi tuleman, niinkuin te ennen olleet olette. ⁵⁶Ja ei pidä (enää) Sodoma sinun sisares huutoon tuleman sinun suussas, (niinkuin) ylpeytes aikana. ⁵⁷Kuin pahuutes ei vielä julki ollut, niinkuin siihen aikaan, kuin Syrian ja Philistealaisten tyttäret häpäisivät sinua joka paikassa, ja kaikki sen ympäristö katsoi sinun ylös; ⁵⁸Kuin sinun täytyi kantaa pahuuttas ja kauheuttas, sanoo Herra, Herra. ⁵⁹Sillä näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon tehdä sinulle, niinkuin sinä tehnyt olet, ettäs valan katsoit ylös ja särjit liiton. ⁶⁰Mutta minä tahdon muistaa minun liittoni, jonka minä kanssas tehnyt olen nuoruutes aikana, ja tahdon tehdä ijankaikkisen liiton sinun kanssas. ⁶¹Niin sinun pitää mielees johdattaman sinun teitäs, ja häpeemän, kuin olet ottava tykös vanhemmat ja nuoremmat sisares, jotka minä sinulle tyttärikes antava olen; vaan ei sinun liitostas. ⁶²Mutta minä tahdon tehdä minun liittoni sinun kanssas, että sinun ymmärtämän pitää, että minä olen Herra: ⁶³Ettäs sitä ajattelisit ja häpeäisit, ja et rohkeaisi häpiän tähden suutas avata, koska minä sinulle anteeksi antava olen kaikki, mitäs tehnyt olet, sanoo Herra, Herra.

17Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmisen poika, anna Israelin huoneelle tapaus ja juttele vertaus, ³Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: suuri kotka suurella lennolla ja pitkillä siivillä ja täynnä sulkia, jotka olivat kirjavat, tuli Libanonin päälle, ja otti sedripuun latvan. ⁴Ja mursi pois sen pienten vesain latvan, ja vei sen kauppa-maahan, ja pani sen kauppamiesten kaupunkiin. ⁵Ja otti myös siemeniä siitä maakunnasta ja kylvi ne hyvään peltoon, ja asetti siihen, kussa paljo vettä läsnä oli, ja istutti sen taitavasti. ⁶Ja se kasvoi ja tuli avaraksi viinapuuksi, vaan matalaksi varreltansa, sillä oksat taittivat itsensä siihen päin, ja olivat juuret sen alla; ja se tuli jaloksi viinapuuksi, ja kasvoi oksat, ja putkautti itsestänsä vesat. ⁷Ja siellä oli toinen suuri kotka, jolla olivat isot siivet ja paljo sulkia, ja katso, tämä viinapuu sovitti juurensa hänen puoleensa, ja ojensi oksansa hänen puoleensa, että sen piti kas-tetuksi tuleman hänen ojistansa. ⁸Ja oli kuitenkin hyvällä maalla paljon veden tykönä istutettu, niin että se kyllä sai kasvaa oksia, hedelmää kantaa ja suureksi viinapuuksi tulla. ⁹Niin sano nyt: näin sanoo Herra, Herra: pitäisikö sen menestymän? eikö sen juuret pidä reväistämän ylös, ja sen hedelmät varistettaman, että se kuivettuis? sen pitää kuivettuman kaikissa vesoisansa, ja ei suuren käsivarren, taikka paljon kansan kautta, juurinensa revittämän ylös. ¹⁰Katso, se on istutettu; vaan pitäiskö sen menestymän?

ja niin pian kuin siihen tulee itätuuli, niin pitää sen kuvettuman paikkoinsa. ¹¹Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹²Sanos tälle kovakorvaiselle huoneelle: ettekö te tiedä, mikä tämä on? ja sano: katso, Babelin kuningas tuli Jerusalemiin, ja otti hänen kuninkaansa ja päämiehensä, ja vei heidät tykönsä Babeliin. ¹³Ja otti yhden kuninkaallisesta siemenestä, ja teki liiton hänen kanssansa, ja otti valan häneltä; mutta ne jalot maakunnassa otti hän pois. ¹⁴Että valtakunta piti nöyryytetyksi tuleman, ja ei itsiänsä paisuttaman, että liitto piti pidettämän ja seisovainen olemän. ¹⁵Mutta se luopui hänestä, ja lähetti käskyläisensä Egyptiin, että hänelle piti lähettämän hevosia ja paljon väkeä; pitäiskö se menestymän hänelle? taikka pitäiskö hänen hyvin siitä pääsemän, joka senkaltaista tekee? ja se kuin liiton särkee, pitäiskö sen pääsemän? ¹⁶Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: sen kuninkaan paikassa, joka hänen kuninkaaksi asetti, jonka valan hän katsoi ylön, ja jonka liiton hän särki, siellä hänen pitää kuoleman Babelissa. ¹⁷Ja Pharaon ei pidä seisovaisen olemän häntä auttaisansa sodassa, sotajoukolla ja paljolla väellä, koska vallit pantaman ylös ja multaseinät rakennettaman pitää, että monta sielua surmattaisiin. ¹⁸Sillä hän on katsonut valan ylön, ja särkenyt liiton; katso, että hän on kätensä ojentanut, ja kaikkia näitä tekee, niin ei hänen pidä pääsemän. ¹⁹Sentähden sanoo Herra, Herra näin: niin totta kuin minä elän, tahdon minä valani, jonka hän on katsonut ylön, ja liittoni, jonka hän särkenyt on, antaa tulla hänen päänsä päälle. ²⁰Sillä minä tahdon heittää verkkoni hänen päällensä, ja hän pitää minun pyydyksilläni otettaman kiinni; ja minä tahdon antaa hänen vietää Babeliin, ja tahdon siellä olla oikeudella hänen kanssansa, että hän niin itsensä on asettanut minua vastaan. ²¹Ja kaikki, jotka pakenevat ja hänen puoltansa pitävät, pitää miekalla lankeeman, ja ne, jotka heistä pääsevät, pitää kaikkiin tuuliin hajoitetuiksi tuleman; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä Herra olen tämän puhunut. ²²Näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon myös ottaa korkian sedrin latvasta, ja murtaa nuorten vesain latvan, ja minä tahdon istuttaa sen korkialle vuorelle. ²³Minä tahdon sen korkialle Israelin vuorelle istuttaa, että sen pitää oksia saaman, ja hedelmän kantaman, ja suureksi sedripuuksi tuleman: niin että kaikkinaiset linnut pitää taitaman asua hänen allansa, ja hänen oksainsa varjon alla lepäämään. ²⁴Ja kaikki puut maan päällä pitää tietämän, että minä Herra olen korkian puun alentanut, ja matalan puun ylentänyt, ja viheriäisen puun kuivannut, ja kuivan puun viheriäiseksi tehnyt; minä Herra sen puhun, ja teen sen myös.

18Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Mitä te pidätte keskenänne Israelin maalla tätä sananlaskua, ja sanotte: isät ovat syöneet happamia viinamarjoja, mutta lasten hampaat ovat huoltuneet? ³Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, senkaltainen sananlasku ei pidä enään olemän teidän seassanne Israelissa. ⁴Sillä katso, kaikki sie-

lut ovat minun, isän sielu on niin minun kuin pojankin sielu; se sielu, joka syntii tekee, sen pitää kuoleman. ⁵Jos joku on hurskas, joka oikein ja hyvin tekee; ⁶Joka ei vuorilla syö, joka ei nosta silmiänsä ylös Israelin huoneen epäjumalain puoleen, ja ei saastuta lähimmäisensä emäntää, eikä makaa vaimon kanssa hänen taudissansa; ⁷Joka ei kenellekään vahinkoa tee, joka velkamiehille antaa panttinsa jälleen, joka ei keltäkään mitään ota pois väkivallalla, joka jakaa leipänsä isovaiselle, ja vaatettaa alastoman. ⁸Joka ei korolle anna, joka ei voittoa ota, joka vääryydestä käteensä tempaa pois, joka ihmisten vaiheella oikein tuomitsee; ⁹Joka minun säätyini jälkeen vaeltaa, ja minun oikeuteni pitää, niin että hän todesta sen jälkeen tekee; se on hurskas mies, hänen pitää totisesti saaman elää, sanoo Herra, Herra. ¹⁰Mutta jos hän pojan siittää, ja se tulee murhaajaksi, joka verta vuodattaa, eli tekee jonkun näistä kappaleista. ¹¹Ja ei yhtään niistä muista kappaleista tee; mutta syö myös vuorilla, ja saastuttaa lähimmäisensä emännän; ¹²Tekee köyhille ja vaivaisille vahinkoa, ottaa jotain väkivallalla, ei anna panttia jälleen ja nostaa silmänsä epäjumalain puoleen, jolla hän kauhistuksen tekee, ¹³Antaa kasvulle, ottaa voittoa: pitäisikö hänen elämän? Ei hänen pidä elämän; mutta että hän senkaltaisen kauhistuksen tehnyt on, niin hänen pitää totisesti kuoleman, hänen verensä pitää hänen päällensä olemän. ¹⁴Mutta jos hän pojan siittää, joka kaikki näkee, isänsä synnit jotka hän tehnyt on; ja hän pelkää, ja ei tee niin; ¹⁵Ei syö vuorilla, ei silmänsä nosta Israelin huoneen epäjumalain puoleen, ei saastuta lähimmäisensä emäntää; ¹⁶Ei tee kenellekään vahinkoa, ei pidä panttia tykönsä, ei mitään ota vääryydellä; jakaa leipänsä isovaisille, ja vaatettaa alastoman; ¹⁷Ei vaivaisille tee vääryyttä, ei ota korkoa eikä voittoa, mutta pitää minun oikeuteni, ja elää minun säätyini jälkeen: ei hänen pidä kuoleman isänsä pahan teon tähden, vaan totisesti elämän. ¹⁸Mutta hänen isänsä, joka paljon väkivaltaa ja suurta vääryyttä tehnyt on veljeänsä vastaan, ja kansansa seassa tehnyt on sitä mikä ei kelpaa, katso, hänen pitää kuoleman pahan tekonsa tähden. ¹⁹Niin te sanotte: miksi ei pojan pidä kantaman isänsä pahaa tekoa? että hän on tehnyt oikein ja hyvin, pitänyt ja tehnyt kaikki minun säätyini, niin hän saa totisesti elää. ²⁰Sillä se sielu, joka syntii tekee, sen pitää kuoleman; ei pojan pidä kantaman isänsä syntiä, eikä isän pojan syntiä; mutta vanhurskaan vanhurskaus pitää hänen itse päällensä olemän, ja väärän pahuus pitää hänen päällensä olemän. ²¹Mutta jos jumalaton kääntyy kaikista synneistänsä, joita hän tehnyt on, ja pitää kaikki minun säätyini, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, niin hän saa totisesti elää, ja ei pidä kuoleman. ²²Kaikkia hänen ylitsekäymisiänsä, joita hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hän saa elää vanhurskauden tähden, jonka hän tehnyt on. ²³Luuletkos, että minulla on joku ilo jumalattoman kuolemasta, sanoo Herra, Herra, ja ei paljo enempi, että hän palajaa teistänsä, ja saa elää? ²⁴Ja jos vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa, ja

tekee paha, ja elää kaiken sen kauhistuksen jälkeen, jonka jumalatoimien tekee: pitäiskö hänen saaman elää? Ja tosin kaikkea hänen vanhurskauttansa, jota hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hänen pitää kuoleman ylitsikäymistensä ja synteinsä tähden, joita hän tehnyt on.²⁵ Ja vielä sitte te sanotte: ei Herra tee oikein. Niin kuulkaat nyt, te Israelin huoneesta: eikö minulla oikeus ole, ja teillä vääryys?²⁶ Kuin vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa, ja tekee paha, niin hänen pitää kuoleman; mutta hänen pitää kuoleman pahuutensa tähden, jonka hän tehnyt on.²⁷ Ja koska jumalatoimien kääntyy vääryydestänsä, jonka hän tehnyt on, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän saa pitää sielunsa elävänä.²⁸ Sillä koska hän näkee, ja lakkaa pahuudestansa, niin hänen pitää totisesti elämän ja ei kuoleman.²⁹ Ja Israelin huone sanoo: ei Herra tee oikein. Pitäisikö minulla vääryys oleman, te Israelin huone? Eikö teillä ole vääryys?³⁰ Sentähden tahdon minä tuomita teitä, te Israelin huoneesta, jokaisen hänen tiensä jälkeen, sanoo Herra, Herra. Sentähden kääntykää, ja palatkaat kaikesta vääryydestänne, ettette lankeaisi pahan tekonne tähden.³¹ Heittäkää pois tyköänne kaikki ylitsikäymisenne, jolla te rikkoneet olette, ja tehkää teille uusi sydän ja uusi henki; sillä miksi pitäis teidän kuoleman, sinä Israelin huone?³² Sillä ei minulla ole yhtään iloa hänen kuolemastansa, joka kuolee, sanoo Herra, Herra: sentähden kääntykää, niin te saatte elää.

19 Mutta tee sinä valitusitku Israelin päämiehistä.² Ja sano: miksi sinun äitis naaras jalopeura makasi jalopeurain seassa, ja kasvatti penikkansa nuorten jalopeurain seassa.³ Yhden hän niistä kasvatti, ja siitä tuli nuori jalopeura, se tottui julmasti repimään ja syömään ihmisiä.⁴ Kuin pakanat sen hänestä kuulivat, ottivat he sen kiinni luolassansa, ja veivät sen kahleissa Egyptin maalle.⁵ Kuin nyt äiti sen näki, että hänen toivonsa oli pois, otti hän toisen pojistansa ja teki siitä nuoren jalopeuran.⁶ Kuin se vaelasi jalopeurain seassa, tuli se nuoreksi jalopeuraksi, joka myös harjaantui julmasti raatelemaan ja syömään ihmisiä.⁷ Se oppi heidän leskensä tuntemaan ja hävitti heidän kaupunkinsa, niin että maa ja mitä siinä oli, kauhistui hänen kiljumisensa ääntä.⁸ Niin asettivat pakanat itsensä kaikista maakunnista hänen ympärillensä, ja heittivät verkkonsa hänen päällensä, ja käsittivät hänen luolassansa.⁹ Ja panivat hänen kahleissa vankiuteen, ja veivät hänen Babelin kuninkaan tykö; ja hän vietiin varustuksiin, ettei hänen äänensä pitänyt enää kuultaman Israelin vuorilla.¹⁰ Sinun äitis on sinun levossas niinkuin viinapuu veden reunalla istutettu; ja sen hedelmät ja oksat kasvoivat siitä paljosta vedestä.¹¹ Että sen oksat niin vahvaksi tulivat, että ne herrain valtikaksi kelpasivat, ja se tuli korkiaksi paksuin oksain seassa. Ja kuin se nähtiin, että se niin korkia oli, ja että hänellä niin monta oksaa oli;¹² Reväistiin se maahan vihassa, ja heitettiin pois, itätuuli kuivasi hänen hedelmänsä; ja sen vahvat oksat murrettiin rikki, niin että ne

kuivetuksi ja tulelta poltetuiksi tulivat.¹³ Mutta nyt se on istutettu korpeen, kuivaan ja karkiaan maahan.¹⁴ Ja tuli kävi ulos sen vahvoista oksista, se söi sen hedelmän, niin ettei sen päällä enään vahvoja oksia ole herrain valtikaksi. Se on valitettava ja surullinen asia.

20 Ja tapahtui seitsemäntenä vuotena, kymmenentenä päivänä viidennessä kuukaudessa, että muutamia Israelin vanhimmista tuli kysymään Herralta; ja he istuivat minun eteeni.² Silloin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi: ³ Sinä, ihmisen poika, puhu Israelin vanhimpain kanssa, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: oletteko te tulleet kysymään minulta? Niin totta kuin minä elän, en tahdo minä teitä vastata, sanoo Herra, Herra.⁴ Mutta jos sinä ihmisen poika tahdot tuomita heitä, niin tuomitse heitä näin: ilmoita heille heidän isänsä kauhistus.⁵ Ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: siihen aikaan, kuin minä valitsin Israelin, nostin minä käteni Jakobin huoneen siemenelle, ja annoin heidän tuta minuani Egyptin maalla; ja tosin minä nostin käteni heille, ja sanoin: minä olen Herra teidän Jumalanne.⁶ Mutta minä nostin heille käteni sillä ajalla, että minun piti johdattaman heitä Egyptin maalta siihen maakuntaan, jonka minä heille edes katsonut olin, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, joka on paras kaikkein maakuntain seassa.⁷ Ja sanoin heille: heittäkään jokainen kauhistuksen pois silmänsä edestä, ja älkää saastuttako itsiänne Egyptin epäjumalista; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.⁸ Mutta he olivat minulle kovakorvaiset ja ei tahtoneet kuulla minua; ja ei yksikään heistä heittänyt kauhistustansa pois silmänsä edestä, ja ei hyljänneet Egyptin epäjumalia. Niin minä ajattelin vuodattaa vihani heidän päällensä, ja antaa minun hirmuisuuteni käydä heidän ylitsensä Egyptin maassa.⁹ Mutta en minä tehnyt sitä minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt saastutetuksi tuleman pakanain edessä, joiden seassa he olivat, ja joille minä olin itseni ilmoittanut, että minä heidät tahdoin johdattaa ulos Egyptin maalta.¹⁰ Ja kuin minä heidät Egyptin maalta olin johdattanut ulos, ja antanut heidän tulla korpeen:¹¹ Annoin minä heille minun säätyini, ja minun oikeuteni heille tiettäväksi tein: se ihminen joka ne tekee, hän elää niissä.¹² Minä annoin myös heille minun sabbatini merkiksi minun ja heidän vaiheellansa, että heidän piti tietämän, että minä olen Herra, joka heitä pyhitän.¹³ Mutta Israelin huone oli minulle kovakorvainen korvessa, ja ei elänyt minun säätyini jälkeen, ja katsoi minun oikeuteni ylös, joissa se ihminen elää, joka ne tekee; ja he saastuttivat minun sabbatini sangen suuresti: niin minä ajattelin vuodattaa minun vihani heidän päällensä korvessa, ja peräti kadottaa heitä.¹⁴ Mutta en minä sitä tehnyt minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt turmelluksi tuleman pakanain seassa, joista minä heidät olin johdattanut ulos heidän silmänsä edestä.¹⁵ Ja minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, etten minä tahtonut heitä antaa tulla siihen maahan, jonka minä heille antanut olin, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, joka on

paras kaikkein maakuntain seassa, ¹⁶Että he katsoivat minun oikeuteni ylö, ja ei eläneet minun säätyini jälkeen, ja turmelivat minun sabbatini; sillä heidän sydämensä vaeli heidän epäjumalainsa jälkeen. ¹⁷Mutta minun silmäni armahti heitä, etten minä heitä kadottanut, enkä peräti tyhjäksi tehnyt heitä korvessa. ¹⁸Ja minä sanoin heidän lapsillensa korvessa: ei teidän pidä elämän teidän isäinne säätyin jälkeen, eikä pitämän heidän oikeuksiansa, eli saastuttaman itsiänne heidän epäjumaliinsa; ¹⁹Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne: minun säätyini jälkeen pitää teidän elämän, ja minun oikeuteni pitämän, ja niiden jälkeen tekemän. ²⁰Ja minun sabbatini pitää teidän pyhittämän, että ne pitää oleman merkiksi minun ja teidän vaiheellanne, että teidän pitää tietämän, että minä Herra olen teidän Jumalanne. ²¹Mutta lapset olivat minulle myös kovakorvaiset, ja ei eläneet minun säätyini jälkeen, eikä pitäneet minun oikeuksiani, tehdäksensä niiden jälkeen, joissa ihminen elää, joka ne pitää, ja he turmelivat minun sabbatini; niin minä ajattelin vuodattaa minun vihani heidän päällensä, ja antaa minun hirmuisuuteni käydä heidän ylitsensä korvessa. ²²Mutta minä käänsin käteni, ja en tehnyt sitä minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt turmelluksi tuleman pakanain edessä, joista minä heitä olen johdattanut ulos heidän silmänsä edessä. ²³Minä nostin myös minun käteni heitä vastaan korvessa, hajoittaakseni heitä pakanain sekaan ja maakuntiin, ²⁴Ettei he pitäneet minun oikeuksiani, ja katsoivat minun säätyini ylö, ja turmelivat minun sabbatini, ja katselivat isäinsä epäjumalia. ²⁵Sentähden annoin minä heille säädyt, jotka ei hyvät olleet, ja oikeudet, joissa ei heille ollut elämää, ²⁶Ja hylkäsin heidän uhrinsa koska he käyttivät tulessa kaikki esikoiset, että minun piti heitä hävittämän, ja että heidän piti tietämän, että minä olen Herra. ²⁷Sentähden puhu, sinä ihmisen poika, Israelin huoneelle, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: teidän isänne ovat vielä enemmän minua pilkanneet, hyvällä ehdolla minua vastaan rikkoissansa. ²⁸Sillä kuin minä olin antanut heidän tulla siihen maahan, jonka ylitse minä käteni nostanut olin, että minun piti sen antaman heille; kussa he joskus näkivät korkean vuoren taikka paksuksaisen puun, siellä he uhrasivat uhrinsa ja kantoivat sinne uhrinsa vihan kehoitukseksi, ja suitsuttivat siellä mäkian hajunsa ja vuodattivat siellä juomauhrinsa. ²⁹Mutta minä sanoin heille: mihinkä pitää siis oleman sen kukkulan, johonka te menette? Ja siitä kutsutaan se kukkulaksi aina tähän päivään asti. ³⁰Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: te saastutatte itsenne teidän isäinne menoissa, ja teette huorin heidän kauhistustensa kanssa; ³¹Ja saastutatte itsenne teidän epäjumalissanne, joille te uhraatte teidän lahjanne, ja poltatte teidän poikanne tulessa hamaan tähän päivään asti: ja minun pitäis antaman teille vastausta, sinä Israelin huone? Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: en tahdo minä vastausta antaa teille. ³²Ja se mikä tulee teidän mieleenne, ei siitä pidä mitään oleman: että te sanotte: me tahdom-

me tehdä niinkuin pakanat ja muut kansat maakunnissa, ja palvella kantoja ja kiviä. ³³Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä tahdon hallita teitä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, ja vuodatetulla hirmuisuudella. ³⁴Ja tahdon johdattaa teitä pois kansoista, ja koota teitä niistä maakunnista, joihinka te hajoitetut olette, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, ja vuodatetulla hirmuisuudella. ³⁵Ja tahdon teidän antaa tulla kansain korpeen, ja olla siellä oikeudella teidän kanssanne, kasvoista niin kasvoihin. ³⁶Niinkuin minä teidän isäinne kanssa Egyptin maan korvessa oikeudella olin: juuri sillä tavalla tahdon minä olla oikeudella teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra. ³⁷Minä tahdon antaa teidän tulla vitsan alle, ja johdattaa teitä liiton siteellä. ³⁸Ja tahdon perata pois vastahakoiset ja minusta luopuvaiset teidän seastanne. Ja tosin minä tahdon johdattaa heitä ulos asumamaastansa, ja en anna heitä tulla Israelin maalle, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra. ³⁹Sentähden te, Israelin huone, näin sanoo Herra, Herra: ettette kuitenkaan tahdo kuulla minua, niin tehkää niinkuin teille kelpaa, ja jokainen teitä palvelkaan epäjumalaansa tästäkin lähin; mutta minun pyhä nimeni antakaat tästäedes pilkkaamatta olla teidän uhreissanne ja epäjumalissanne. ⁴⁰Sillä näin sanoo Herra, Herra: minun pyhällä vuorellani, korkialla Israelin vuorella, siellä pitää koko Israelin huone ja kaikki, jotka maakunnassa ovat, palveleman minua; siellä pitää heidän minulle oleman otolliset, ja siellä minä tahdon anoa teiltä ylennysuhria ja teidän uhrinne esikoista kaiken sen kanssa, jolla te minua pyhitätte. ⁴¹Te olette minulle otolliset mäkialla savulla, kuin minä annan teidän tulla pois kansoista, ja kokoon teitä siitä maasta, kuhunka te hajoitetut olette, ja pyhitän itseni teissä, pakanain edessä. ⁴²Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, koska minä olen antanut teidän tulla Israelin maalle, siihen maahan, josta minä nostin käteni, että minun piti teidän isillenne sen antaman. ⁴³Siellä pitää teidän muistaman teidän menonne ja kaikki teidän tekonne, joilla te itsenne saastuttaneet olette, ja teidän pitää suuttaman itseenne kaiken teidän pahuutenne tähden, jonka te tehneet olette. ⁴⁴Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, koska minä teen teidän kanssanne minun nimeni tähden, ja ei teidän pahan menonne ja vahingollisen työnne jälkeen, sinä Israelin huone, sanoo Herra, Herra. ⁴⁵Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ⁴⁶Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos oikian käden puoleen, ja pisaroitse lounaan puoleen, ja ennusta metsää vastaan, kedolla lounaan päin, ⁴⁷Ja sano lounaan puoliselle metsälle: kuule Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinussa tulen sytyttää, sen pitää sekä tuoret että kuivat puut polttaman, ettei hänen ankaraa liekkiänsä taideta sammuttaa, vaan kaikki pitää poltettaman, mitä lounaasta pohjaan käsin on. ⁴⁸Ja kaikki liha pitää näkemän, että minä Herra sen sytyttänyt olen; ja ei pidä sitä sammutettaman. ⁴⁹Ja minä sanoin: ah! Herra, Herra, he sanovat minusta: tämä puhuu paljaita tapauksia.

21Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: 2Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos Jerusalemia vastaan, ja ennusta Israelin maata vastaan. 3Ja sano Israelin maalle: näin sanoo Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, minä tahdon vetää miekkani tupesta ulos, ja tahdon sinussa hävittää sekä hurskaat että väärät. 4Että minä sinussa sekä hurskaat että väärät hävitän, niin minun miekkani tupesta lähtee kaiken lihan päälle etelästä niin pohjoiseen asti. 5Ja kaikki liha pitää ymmärtämän, että minä Herra olen vetänyt minun miekkani tupesta ulos; ja ei pidä enään siihen pistettämän. 6Ja sinä, ihmisen poika, huokaa siihenasti että lantees pakottavat ja kipiäksi tulevat: ja sinun pitää huokaaman, niin että he näkevät sen: 7Ja kuin he sinulle sanovat: mitäs huokailet? pitää sinun sanoman: sen hუodon tähden, joka tulee, jota kaikki sydämet hämmästyvät, ja kaikki kädet putoovat alas, kaikki rohkeus tulee pois, ja kaikki polvet niinkuin vedet vuotavat: katso, se tulee ja tapahtuu, sanoo Herra, Herra. 8Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: 9Sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra: sano: miekka, miekka on teroitettu ja myös hiottu. 10Se on teroitettu teurastamaan, se on hiottu välkkymään. Kuinka me taidamme iloita? minun poikani vitsa katsoo kaikki puut ylön. 11Mutta hän on miekan hiottaa antanut, että se käteen otettaman pitää: miekka on teroitettu ja se on hiottu, tappajan käteen annettaa. 12Huuda ja ulvo sinä, ihmisen poika, sillä se tapahtuu minun kansalleni ja kaikille Israelin haltioille; pelko miekan tähden pitää minun kansani tykönä oleman; sentähden lyö reisiäs. 13Sillä hän on heitä koetellut; vaan mitä se auttaa, jollei ylenkatsova vitsa tule, sanoo Herra, Herra. 14Ja sinä ihmisen poika, ennusta ja lyö käsiäs yhteen; sillä miekka pitää kaksinkertaisesti, vielä kolminkertaisestikin tuleman, murhamiekka, suuren tapon miekka, niin että se myös käy lävitse heidän sisimäisiin kammioihinsa. 15Minä annan sen miekan helistä, että sydämet pitää hämmästyvän, ja monta pitää kaatumen kaikissa heidän porteissansa: voi kuin se välkky, ja on hiottu tappamaan! 16Yhdistä sinus, lyö oikealle ja vasemmalle puolelle, mitä edessä on. 17Sillä minä tahdon myös käsilläni yhteen lyödä siitä, ja antaa minun vihani mennä: minä Herra olen sen puhunut. 18Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: 19Ja sinä, ihmisen poika, tee kaksi tietä, joita myöten Babelin kuninkaan miekka tuleman pitää, mutta ne molemmat pitää tuleman yhdeltä maalta; ja pane viitta tien haaraan kaupunkia päin, 20Ja tee tie miekan tulla Ammonin lasten Rabbatiin ja Juudan vahvaan kaupunkiin, Jerusalemiin. 21Sillä Babelin kuningas laittaa itsensä ensimmäiseksi kahden tien haaraan, tietämään tietäjältä, ampumaan nuolella arvosta, epäjumalilta kysymään, maksaan katsomaan. 22Niin pitää arpa lankeeman hänen oikealle puolellensa Jerusalemia päin, ja hän antaa sinne viedä sota-aseita, ja läven (muuriin) avata, murhaamaan, suurella äänellä huutamaan, panemaan sota-aseita porttien eteen, tekemään saartoa ja rakentamaan multaseiniä. 23Vaen se näkyy heille heidän silmänsä edes-

sä turhaksi aavistukseksi, vaikka he valan heidän edessänsä vannoisivat: mutta hän muistaa heidän paha tekoansa, että he kiinni otettaisiin. 24Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että teidän pahat työnne ovat muistetut, ja teidän kovakorvaisuutenne ilmi on, että teidän syntinne nähdään kaikissa teidän töissänne; ja että teitä muistetaan, pitää te käsillä kiinni otettaman. 25Ja sinä paha ja jumalatoim Israelin päämies, jonka päivä lähestyy, koska pahat työt loppuneet ovat. 26Näin sanoo Herra, Herra: pane kuninkaan lakki pois, ja ota kruunu pois; sillä ei niitä pidä siellä enään oleman; alennettu pitää ylennettämän, ja korkia alennettaman. 27Minä tahdon sen (kruunun) tyhjäksi, tyhjäksi, tyhjäksi tehdä; ei sen myös pidä oleman siihenasti kuin se tulee, jonka sen saaman pitää, hänelle minä sen annan. 28Ja sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra, Ammonin lapsista ja heidän häväistyksensä; sano siis: miekka, miekka on vedetty tappamaan, se on hiottu surmaamaan ja että se on niin välkky; 29Että petollisia näkyjä sinulles sanoa annat, ja valhetta ennustaa; että sinä myös hyljättäisiin jumalattomain tapettujen sekaan, joiden päivä tuli, koska pahat työt loppuneet olivat. 30Ja vaikka se tuppeensa jälleen pistettäisiin, niin minä kuitenkin tuomitsen sinun siinä paikassa, kussas luo-tu olet, ja siinä maassa, kussas syntynyt olet; 31Ja tahdon vuodattaa minun vihani sinun päälles, minä tahdon minun hirmuisuuteni tulen sinun päälles puhaltaa, ja tahdon antaa sinun kiukkuisten miesten käsiin, jotka hukuttamaan tottuneet ovat, jotka polttaa ja hukuttaa taitavat. 32Sinun pitää tulen ruaksi tuleman, ja sinun veres maalla vuodattaman, ja ei sinua pidä enään muistettaman; sillä minä Herra olen sen puhunut.

22Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: 2Sinä, ihmisen poika, etkös tahdo nuhdella, etkös tahdo nuhdella murhakaupunkia ja hänelle näyttää kaikkia hänen kauhistuksiansa? 3Sano: näin sanoo Herra, Herra: o sinä kaupunki, joka omais veren vuodatat, että sinun aikas tulis, ja sinä, joka epäjumalia tykönäs teet, että itses saastutaisit! 4Sinä teet itses vikapääksi siihen vereen, jota vuodatat, ja saastutat itses jumalissa, joita teet; näillä sinä joudutat sinun päiväs, ja saatat, että sinun vuotes tuleman pitää; sentähden tahdon minä sinun nauruksi tehdä pakanain seassa, ja saattaa pilkaksi kaikissa maakunnissa. 5Sekä läsnä että kaukana pitää heidän sinua sylkemän, että sinun häpiällisen sanoman ja suuren vaivan kärsimän pitää. 6Katso, Israelin päämiehet ovat kukin väkevä sinussa verta vuodattamaan. 7Isänsä ja äitinsä he katsovat ylön sinussa: muukalaisille he väkivaltaa ja vääryyttä tekevät; orpoja ja leskiä he sortavat sinussa. 8Sinä katsot minun pyhyteni ylön, ja turmelet minun sabbatini. 9Pettäjät ovat sinussa verta vuodattamaan; he syövät vuorilla, ja tekevät ylöllistä sinussa. 10He paljastavat isänsä hävyn sinussa, ja vaivaavat saastaisia vaimoja heidän taudissansa, 11Ja tekevät kauheutta lähimmäisensä vaimon kanssa: he häpäi-

sevät omat miniänsä ilkivaltaisesti, he tekevät väkivaltaa omille sisarille, isänsä tyttärille. ¹²He ottavat lahjoja sinussa, verta vuodattaaksensa; sinä otat koron ja voiton, ja ahnehdit lähimmäiseltäs väkivallalla, ja näin unohdat minun, sanoo Herra, Herra. ¹³Katso, minä lyön käsiäni yhteen sinun ahneutes tähden, jotas tehnyt olet, ja sen veren tähden, joka sinussa vuodatettu on. ¹⁴Mutta luuletkos sinun sydämes voivan kärsiä, ja sinun kätes kestää niinä päivinä kuin minä sinulle tekevä olen? Minä Herra olen sen puhunut, minä myös teen sen. ¹⁵Ja tahdon sinun hajottaa pakanain sekaan ja ajaa sinun maakuntiin, ja tahdon sinun saastaisuutes lopettaa; ¹⁶Niin että sinä pakanain seassa pitää kirottuna pidettämän, ja sinun pitää ymmärtämän minun olevan Herra. ¹⁷Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹⁸Sinä, ihmisen poika, Israelin huone on minulle karreksi tullut; kaikki heidän vaskensa, tinansa, rautansa ja lyijynsä on ahjossa hopian karreksi tullut. ¹⁹Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että te kaikki olette karreksi tulleet, sentähden katso, minä kokoon teidät Jerusalemiin. ²⁰Niinkuin hopia, vaski, rauta, lyijy ja tina ahjoon kootaan, että tuli sen alle puhallettaisiin ja ne sulaisivat: niin tahdon minä vihassani ja hirmuisuudessani koota, panna sisälle ja sulata teitä. ²¹Ja minä tahdon koota teidät, ja minun vihani tulen teidän seassanne puhalttaa, että te siellä sulaisitte. ²²Niinkuin hopia ahjossa sulaa, niin teidän pitää myös siinä sulaman; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä Herra olen vuodattanut vihani teidän päällemme. ²³Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²⁴Sinä, ihmisen poika, sano heille: sinä olet se maa, joka ei ole puhdistettu, niinkuin se, joka ei sadetta saa vihan ajalla. ²⁵Prophetat, jotka siellä ovat, ovat vannoneet heitänsä yhteen, niinkuin kiljuva jalopeura, kuin se saaliin saa; he syövät sieluja, tempaavat tavaran ja rahan, ja tekevät sinne paljon leskiä. ²⁶Heidän pappinsa rikkovat minun lakini, ja turmelevat minun pyhäni; ei he pidä pyhään ja saastaisten välillä eroitusta, eikä opeta mikä puhdas ja saastainen on, eikä tottele minun sabbatiani, ja minä saastutetaan heidän seassansa. ²⁷Heidän päämiehensä heidän seassansa ovat niinkuin raatelevaiset sudet, verta vuodattamaan ja sieluja surmaamaan ahneutensa tähden. ²⁸Ja heidän prophetansa sivuvat heitä sekoittamattomalla kalkillä, saarnaavat turhuutta, ja ennustavat heille valheita, ja sanovat: näin sanoo Herra, Herra; vaikka ei Herra sitä puhunut olekaan. ²⁹Maan kansa tekee väkivaltaa, ja he ryöstävät ryövytyillä ja sortavat köyhän ja raadollisen, ja tekevät muukalaiselle väkivaltaa ja vääryyttä. ³⁰Minä etsin heidän seassansa sitä miestä, joka aidan panis ja seisoi veräjällä minun edessäni, etten minä maata turmelisi; mutta en minä ketään löytänyt. ³¹Sentähden vuodatan minä vihani heidän päällensä, ja hirmuisuuteni tulella minä lopetan heidät, ja annan heidän tiensä heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

23Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmi-

sen poika, kaksi vaimoa oli yhden äidin tyttäret. ³Nämät tekivät huorin Egyptissä, he tekivät huorin nuoruudessa; siellä antoivat he pidellä rintojansa, ja taputella neitsyytensä nisiä. ⁴Suuremman nimi oli Ohola, ja hänen sisarensa Oholiba. Ja minä otin heidät aviokseni, ja he synnyttivät poikia ja tyttäriä. Ja Ohola kutsuttiin Samariaksi ja Oholiba Jerusalemiiksi. ⁵Ohola teki huorin, kuin minä hänen ottanut olin, ja rakasti vartämiehiänsä Assyrialaisia, jotka hänen tykönsä tulivat: ⁶Silkillä vaatetettuja päämiehiä ja esimiehiä, kaikkia nuoria ihanaisia miehiä, hevosmiehiä, jotka hevosilla ajoivat; ⁷Ja makasi kaikkein nuorten miesten kanssa Assyriasta, ja saastutti itsensä kaikkiin heidän jumaliinsa, kussa ikänä hän jonkun osasi. ⁸Vielä sitte ei hän hyljännyt huoruuttansa Egyptin kanssa; että he hänen kanssansa maanneet olivat hänen nuoruudessa, ja jotka hänen neitsyytensä nisiä taputelleet, ja suuressa huoruudessa hänen kanssansa olleet olivat. ⁹Sentähden minä hylkäsin hänet vartämiestensä käsiin, Assurin lasten käsiin, joita hän himostansa rakasti. ¹⁰He paljastivat hänen häpynsä, ja ottivat hänen poikansa ja tyttärensä pois, mutta hänen he miekalla tappoivat. Ja sanoma kuului vaimoin seassa, että tämä rangaistus oli. ¹¹Mutta kuin Oholiba, hänen sisarensa, sen näki, syttyi se rakkaudesta pahemmin kuin toinen, ja teki enemmän huorin kuin hänen sisarensa huoruus oli. ¹²Ja rakasti Assurin lapsia, päämiehiä ja esimiehiä, jotka hänen tykönsä tulivat kauniisti vaatetetuna, hevosmiehiä, jotka hevosilla ajoivat, kaikkia nuoria ihanaisia miehiä. ¹³Silloin minä näin, että he molemmat yhdellä tavalla itsensä saastuttaneet olivat. ¹⁴Mutta tämä teki vielä enemmän huorin; sillä kuin hän näki punaisella maalilla maalatuista miehiä seinissä, Kaldealaisten kuvia, ¹⁵Kuopeista vyötetyitä ja kirjavat lakit heidän päänsänsä, jotka kaikki olivat nähdä niinkuin päämiehet, niinkuin Babelin lapset ja Kaldealaiset pitävät isänsä maalla, ¹⁶Syttyi hän heihin niin pian kuin hän näki heidät, ja hän lähetti sanansaattajat heidän tykönsä Kaldeaan. ¹⁷Kuin nyt Babelin lapset hänen tykönsä tulivat, häntä makaaman he kumassansa, saastuttivat he hänen huoruudellansa; ja se saastutti itsensä heidän kanssansa, niin että hän heihin suuttui. ¹⁸Ja kuin hänen huoruutensa ja häpiänsä niin peräti ilmituli, suutuini minä myös häneen, niinkuin minä hänen sisarensa suuttunut olin. ¹⁹Mutta hän teki aina enemmän huorin ja muisti nuoruutensa aikaa, jona hän Egyptissä huorin tehnyt oli. ²⁰Ja syttyi himoon heidän jalkavaimoinsa kanssa, joiden liha on niinkuin aasien liha, ja heidän himonsa niinkuin hevosten himo. ²¹Ja sinä teit häpiäs, niinkuin nuoruudessa, kuin Egyptissä sinun rintaas pideltiin, ja sinun nuoruutes nisiä taputeltiin. ²²Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun vartämiehes, joihinkas suuttunut olet, kehoittaa sinua vastaan, ja tahdon heitä tuoda joka taholta sinua vastaan: ²³Babelin lapset ja kaikki Kaldealaiset, päämiehet, herrat ja valtamiehet, ja kaikki Assyrialaiset heidän kanssansa, kauniit, nuoret miehet, kaikki päämiehet ja esimiehet, val-

tamiehet, ja ylimmäiset, ja kaikkinaiset hevosmiehet. ²⁴Ja he tulevat valmistettuna sinun päälles vaunuilla ja rattaila ja suurella väen joukolla, ja piirittävät sinun keihäillä, kilvillä ja rautalakeilla joka taholta. Niiden haltuun minä oikeuden annan, että he sinun tuomitsevat lakinsa jälkeen. ²⁵Minä annan minun kiivauteni tulla sinun päälles, että he armottomasti sinun kanssas toimittavat; heidän pitää sinun nenäs ja korvas leikkaaman, ja mitä jää, pitää miekalla lankeeman. Heidän pitää sinun poikas ja tyttäres ottaman pois, ja tähteet pitää poltettaman tulella. ²⁶Heidän pitää sinun vaattees riisuman, ja sinun kaunistukses ottaman pois. ²⁷Näin minä tahdon sinun haureutes ja sinun huoruutes Egyptin maasta lopettaa, ettes enää silmiäs nosta heidän peräänsä, etkä Egyptiä enää muistaman pidä. ²⁸Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun niiden haltuun antaa, joita vihaat, ja joihin suuttunut olet. ²⁹Ne pitää sinulle tekemän niinkuin viholliset, ja ottaman kaikki, mitä koonnut olet, ja sinut alastomaksi ja paljaaksi jättämän, että sinun saastainen häpiäs ilmi tulis sinun haureutes ja huoruutes kanssa. ³⁰Näitä pitää heidän sinulle tekemän sinun huoruutes tähden, jota sinä pakanain kanssa tehnyt olet, joiden jumalissa sinä itses saastuttanut olet. ³¹Sinä olet käynyt sisares tietä, sentähden annan minä myös hänen maljansa sinun kätees. ³²Näin sanoo Herra, Herra: sinun pitää juoman sisares maljan, syvän ja leviän; sinun pitää niin suureksi nauruksi ja pilkaksi tuleman, että se on ylönpalttinen. ³³Sinun pitää siitä väkevästä juomasta ja vaivasta itses juovuksiin juoman; sillä sinun sisares Samarian malja on vaivan ja hävityksen malja. ³⁴Sen sinun pitää puhtaaksi juoman, ja lyömän sen kappaleiksi, ja sinun rintas repimän rikki; sillä minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra. ³⁵Sentähden näin sanoo Herra, Herra: ettäs minun unhottanut ja minun selkäs taa heittänyt olet, niin kannan nyt sinun haureuttas ja huoruuttas. ³⁶Ja Herra sanoi minulle: sinä ihmisen poika, etkö sinä Oholaa ja Oholibaa nuhdella tahdo? näytä heille heidän kauhistuksensa, ³⁷Kuinka he ovat huoruudessa olleet ja verta vuotaneet, ja avionsa rikkoneet epäjumalainsa kanssa; niin myös lapsensa, jotka he minulle synnyttäneet olivat, polttivat he niille uhriksi. ³⁸Päällisiksi ovat he sen minulle tehneet, että he ovat silloin minun pyhäni saastuttaneet, ja minun sabbatini rikkoneet. ³⁹Sillä kuin he lapsensa epäjumalille tappaneet olivat, menivät he sinä päivänä minun pyhäni, sitä saastuttamaan; katso, niin ovat he minun huoneessani tehneet. ⁴⁰He ovat myös lähettäneet miesten perään, jotka kaukaisilta mailta tuleman piti; kuin sana oli lähetetty heidän tykönsä, niin katso, he tulivat; ja sinä pesit itse heidän tähtensä, ja voitelit silmäs ja kaunistit sinus kaunistuksella, ⁴¹Ja istuit kauniilla vuoteella, jonka edessä pöytä oli valmistettu; ja sinä suitsutit ja uhrasit minun öljyni sen päällä. ⁴²Siellä oli suruttoman kansan ääni; ja paitsi niitä miehiä yhteisestä kansasta, tuotiin myös sinne Sabealaisia korvesta, jotka antoivat renkaita heidän käsiinsä ja kauniita seppeleitä heidän päähänsä. ⁴³Mutta minä ajat-

telin: se on tottunut huoruuteen vanhuudesta, ei se taida lakata huoruudestansa. ⁴⁴Sillä hänen tykönsä mennään niinkuin huoran tykö; juuri niin mennään Oholan ja Oholiban, hävyttömäin vaimoin tykö. ⁴⁵Sentähden hurskaat miehet rankaisevat heitä, niinkuin avionsa rikkojat ja veren vuodattajat rangaistaman pitää; sillä he ovat huorat, ja heidän kätensä on verta täynnä. ⁴⁶Näin sanoo Herra, Herra: vie suuri joukko heidän päällensä, ja anna heitä ryöstöksi ja saaliiksi, ⁴⁷Jotka heidät kivittäisivät ja heidät miekoillansa pistäisivät lävitse, ja heidän poikansa ja tyttärensä surmasivat, ja heidän huoneensa tulella polttaisivat. ⁴⁸Näin minä tahdon huoruuden maalta lopettaa; että kaikki vaimot pitää oppiman, eikä tekemän senkaltaista haureutta. ⁴⁹Ja teidän haureutenne pannaan teidän päällemme, ja teidän pitää epäjumalainne syntiä kantaman, tietääksenne minun olevan Herran, Herran.

24Ja Herran sana tapahtui minulle, yhdeksäntenä vuonana, kymmenentenä päivänä kymmenennestä kuusta, ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, kirjoita sinulles tämän päivän nimi, juuri tämä päivä; sillä Babelin kuningas on juuri tänäpäivänä Jerusalemiä vastaan hankinnut. ³Ja pane totelemattoman kansan eteen vertaus, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: pane pata ja valmista, ja pane siihen vettä. ⁴Pane kappaleet siihen kokoon, kaikki ne parhaat kappaleet, reisi ja lapa; ja täytä se parhailla luukappaleilla. ⁵Ota paras laumasta, ja tee valkia alle luukappaleita keittääkses; ja anna vahvasti kiehua, ja luukappaleet hyviä kypsyyä. ⁶Sentähden näin sanoo Herra, Herra: voi murhakaupunkia! joka senkaltainen pata on, jossa ruoste riippuu kiinni, niin ettei sen ruoste tahdo eritä. Ota kappale kappaleen jälkeen siitä ulos, sillä ei tarvita siitä arpa heittä. ⁷Sillä hänen verensä on siellä, joka paljaalle kalliolle pantu on, ja ei maan päälle vuodatettu, että se mullalla peitetäisiin. ⁸Ja minä olen myös sentähden heidän antanut sen veren paljaalle kalliolle vuodattaa, ettei se peitetäisi, että viha tulis heidän päällensä, ja heille kostettaisiin. ⁹Sentähden sanoo Herra, Herra näin: voi murhakaupunkia! jonka minä suureksi valkiaksi teen. ¹⁰Kannan vaivoin paljo puita, sytytä tuli, että liha kypsäksi tulis, ja pane hyvin yrttejä sen päälle, että luukappaleet palaisivat. ¹¹Pane myös pata tyhjänä hiilille, että se kuumaksi tulis, ja sen vaski palais, jos sen saastaisuus sulais, ja sen ruoste läksis. ¹²Vaan ruoste, ehkä se kuinka kovin poltetaan, ei tahdo lähteä, sillä se on aivan kovin ruostunut, se pitää tulesa sulattaman. ¹³Sinun saastaisuutes on sula ilkeys, että vaikka minä sinua mielelläni puhdistaisin, et kuitenkaan sinä tahdo itsiäs puhdistaa antaa; sinun saastaisuudestas et sinä tästedes enää taida puhdistettaa, siihenasti että minun hirmuisuuteni sinussa sammunut on. ¹⁴Minä Herra olen sen puhunut; se pitää tuleman, minä tahdon tehdä, ja en viivyttää, en minä tahdo armahtaa, enkä kadu; vaan heidän pitää sinun tuomitseman, niinkuin sinä elänyt ja tehnyt olet, sanoo Herra, Herra. ¹⁵Ja Herran sana tapah-

tui minulle ja sanoi: ¹⁶Sinä ihmisen poika, katso, minä tahdon sinulta silmäis himon ottaa pois rangaistuksen kautta; mutta ei sinun pidä valittaman, eikä itkemän, eikä kyyneleitä vuodattaman. ¹⁷Salaa sinä mahdat huoata, mutta kuolleen valitusta ei sinun pidä pitämän, vaan sinun pitää kaunistukses paneman päälles, ja kengät jalkaas kenkimän; ei sinun pidä suutas peittämän, eikä murheellisten leipää syömän. ¹⁸Ja kuin minä huomeneltain varhain kansalle puhuin, kuoli minulta ehtoon minun emäntäni. Ja minä tein toisena huomenna, kuin minulle käsketty oli. ¹⁹Ja kansa sanoi minulle: etkös siis ilmoita meille, mitä tämä meille ennustaa, minkä sinä teet? ²⁰Ja minä sanoin heille: Herra on minun kansani puhunut ja sanonut: ²¹Sano Israelin huoneelle, että Herra näin sanoo: katso, minä tahdon minun pyhäni, teidän korkeimman lohdutuksenne, teidän silmäinne himon ja teidän sydämenne toivon saastuttaa; ja teidän poikanne ja tyttärensä, jotka teidän hylkäämän pitää, lankeevat miekan kautta. ²²Ja teidän täytyy tehdä, niinkuin minä tehnyt olen: teidän suutanne ei teidän pidä peittämän, eikä murheellisen leipää syömän. ²³Vaan pitää teidän kaunistuksenne teidän päähänne paneman, ja kenkimän itsenne; ei teidän pidä valittaman eikä itkemän, vaan teidän synnissänne nääntymän, ja keskenänne toinen toisenne kanssa huokaileman. ²⁴Ja pitää niin Hesekiel teille ihmeeksi oleman, että teidän tekemän pitää kaiken sen jälkeen, minkä hän tehnyt on; että kuin se tulee, te ymmärtäisitte, että minä Herra, Herra olen. ²⁵Ja sinä, ihmisen poika, silloin kuin minä heiltä olen ottava pois heidän voimansa ja lohdutuksensa, heidän silmänsä himon ja heidän sydämensä toivon, heidän poikansa ja tyttärensä; ²⁶Silloin pitää yksi, joka päässyt on, tuleman sinun tykösi, ja sinulle ilmoittaman. ²⁷Silloin pitää sinun suus avattaman, ja sen joka päässyt on, että sinun puhuman pitää, ja ei enää vaikeuden. Ja sinun pitää heille ihmeeksi oleman, että he ymmärtäisivät minun olevan Herran.

25Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos Ammonin lasten puoleen, ja enusta heitä vastaan, ³Ja sano Ammonin lapsille: kuulkaat Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra: että te minun pyhäni pitititte, sanoen: jopa se saastutettu on, ja Israelin maata: se on kylmillä, ja Juudan huonetta, että se on vankina viety pois; ⁴Sentähden katso, minä tahdon sinun antaa itäisen maan lapsille perinnöksi, että heidän linnojansa sinne rakentaman ja asuinsiansa sinne tekemän pitää; ja heidän pitää sinun hedelmäs syömän, ja sinun riekas juoman. ⁵Ja tahdon Rabban kameleihin huoneeksi tehdä, ja Ammonin lapset lammaspihatoksi; ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra. ⁶Sillä näin sanoo Herra, Herra: että sinä käsiäs paukutit, ja tömistelit jaloillas, ja Israelin maasta kaikesta sydämestäs niin äikistellen iloitsit, ⁷Sentähden katso, minä tahdon minun käteni ojentaa sinun ylitses, ja antaa sinun pakanoille ryöstöksi, ja hävittää sinun kansoista, ja maakunnista surmata; minä ka-

dotan sinun, ja sinun pitää tietämän, että minä olen Herra. ⁸Näin sanoo Herra, Herra: että Moab ja Seir sanovat: katso, Juudan huone on niinkuin kaikki muutkin pakanat; ⁹Sentähden katso, niin minä tahdon Moabin kyljen avata kaupungeista, hänen kaupungeistansa ja hänen rajoistansa: sen kalliin maan, Betjesimotin, Baalmeonin ja Kirjataimin, ¹⁰Itäisen maan lapsille, Ammonin lapsia vastaan, ja annan heidät heille perinnöksi, ettei Ammonin lapsia enää muistettaman pidä pakanain seassa; ¹¹Ja annan tuomita Moabin: ja heidän pitää tietämän minun olevan Herran. ¹²Näin sanoo Herra, Herra: että Edom Juudan huoneelle ankarasti kostanut on, ja kostamisellansa itsensä vikapääksi saattanut; ¹³Sentähden sanoo Herra, Herra näin: minä tahdon käteni ojentaa Edomin päälle, ja tahdon hänestä hävittää sekä ihmiset että eläimet, ja tahdon sen autioksi tehdä Temanista, ja Dedaniin asti pitää heidän miekalla kaatumana. ¹⁴Ja kostan jälleen Edomille minun kansani Israelin kautta, ja heidän pitää Edomin kanssa tekemän minun vihani ja hirmuisuuteni jälkeen; että heidän minun kostoni tunteman pitää, sanoo Herra, Herra. ¹⁵Näin sanoo Herra, Herra: että Philistealaiset kostaneet ovat ja vanhan vihansa sammuttaneet, kaiketi oman tahtonsa perään (minun kansani) vahingoksi; ¹⁶Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä tahdon minun käteni ojentaa Philistealaisten päälle; ja Kretiläiset hävittää, ja tahdon jääneet meren satamissa surmata; ¹⁷Ja tahdon heille suuresti kostaa, ja vihassa heitä rangaista, että heidän ymmärtämän pitää minun olevan Herran, koska minä heille kostanut olen.

26Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä, ensimmäisenä päivänä (ensimmäisessä kuussa), että Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmisen poika, että Tyro sanoo Jerusalemista: niin piti! Kansan portit ovat särjetyt: se on kääntynyt minun tyköni; minä täytetään, hän hävitetään; ³Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Tyro, ja tahdon antaa monta pakanaa tulla sinun päälles, niinkuin meri nousee aaltonensa. ⁴Niin pitää heidän kaatumana muurit Tyrossa, ja kukistaman hänen torninsa, ja minä tahdon käväistä pois tomunkin siitä, ja tahdon tehdä hänestä paljaan kallion. ⁵Hänen pitää tuleman luodoksi keskellä merta, jonka päälle kalaverkot hajoitetaan; sillä minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra, ja hänen pitää tuleman pakanoille saaliiksi, ⁶Ja hänen tyttärensä, jotka kedolla ovat, pitää miekalla tapettaman; ja hänen pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ⁷Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon antaa tulla Tyron päälle Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, pohjoisesta, kuningasten kuninkaan, hevosilla, vaunuilla, ratsasmiehillä ja suurella kansan joukolla. ⁸Hänen pitää miekalla tappaman sinun tyttäres, jotka kedolla ovat; mutta sinua vastaan pitää hänen multaseinät rakentaman ja tekemän saarron, ja ylentämän kilvet sinua vastaan. ⁹Hänen pitää sota-aseilla sinun muuris maahan syysäämän, ja miekoillansa kukistaman sinun tornis. ¹⁰Hänen

monien hevostensa tomun pitää sinun peittämän; niin pitää myös sinun muuris vapiseman hänen hevostensa, vau-
nuinsa ja ratsumiestensä töminästä, kuin hänen sinun por-
teistas vaeltaa sisälle, niinkuin siihen kaupunkiin mennään,
joka maahan kukistettu on. ¹¹Hänen pitää hevostensa ka-
vioilla tallaaman rikki kaikki sinun katus; sinun kansas hän
miekalla tappaa, ja sinun vahvat patsaas maahan kaataa.
¹²Heidän pitää sinun tavaras ryöstämän, ja sinun kaup-
pas ottaman pois, sinun muuris kaataman, ja sinun kau-
niit huonees kukistaman; ja heittämän sinun kives, puus
ja tomus veteen. ¹³Niin tahdon minä lopettaa sinun laulus
äänen, ettei enään kuultaman pidä sinun kantelees helinää.
¹⁴Ja minä tahdon tehdä sinusta paljaan kallion ja luodon,
jonka päälle kalaverkot hajoitetaan, ja ei sinun pidä enään
rakennettaman; sillä minä Herra olen sen puhunut, sanoo
Herra, Herra. ¹⁵Näin sanoo Herra, Herra Tyroa vastaan:
mitämaks että luotoin pitää vapiseman, kuin sinä niin hir-
muisesti kaadut, ja sinun haavoitetus huutavat, jotka si-
nussa hirmuisesti tapetaan. ¹⁶Ja kaikki ruhtinaat meren
tykönä pitää astuman alas istuimiltansa, ja riisuman ha-
meensa, ja paneman pois yltänsä neulotut vaatteet, ja pi-
tää käymän murhevaatteissa ja istuman maahan, ja pitää
hämmästyvän ja tyhmistymän, sinun äkillisestä lankeemi-
sestas. ¹⁷Heidän pitää valittaman sinua, ja sanoman sinus-
ta: voi, kuinka sinä olet niin peräti autioksi tullut, sinä
kuuluisa kaupunki! sinä joka meren tykönä olit, joka niin
voimallinen olit meren tykönä ynnä sinun asuvaistes kans-
sa, että kaiken maan täytyi sinua peljätä. ¹⁸Nyt tyhmis-
tyvät luodot sinun lankeemistas, ja luotokunnat meressä
hämmästyvät sinun loppuas. ¹⁹Sillä näin sanoo Herra, Her-
ra: minä tahdon sinua tehdä autioksi kaupungiksi, niinkuin
ne kaupungit, joissa ei kenkään asu, ja annan tulla suuren
virran sinun päälles, suuret vedet sinua peittämään; ²⁰Ja
annan sinun mennä alas niiden kanssa, jotka menevät alas
hautaun, muinaisen kansan tykö, ja tahdon kukistaa sinut
maan alle, ja teen sinut niinkuin ijäiseksi autioksi niiden
kanssa, jotka hautaun menevät, ettei kenenkään sinussa
pidä asuman; ja annan kauneuden elävään maahan. ²¹Ja
teen sinun hämmästykseksi, ettei sinun enää pidä oleman;
niin että kuin sinua kysytään, niin ei ikänä pidä kenenkään
sinua enään löytämän, sanoo Herra, Herra.

27 Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmi-
sen poika, tee valitusitku Tyrosta, ³Ja sano Tyrolle, joka
asuu meren tykönä ja tekee kauppa monen luodon kan-
san kanssa: näin sanoo Herra, Herra: o Tyro, sinä olet sa-
nonut: minä olen kaikkein kaunein. ⁴Sinun rajas ovat kes-
kellä merta; ja sinun rakentajas ovat valmistaneet sinun
kaikkein kauneimmaksi. ⁵Kaikki sinun lautas on hongasta
Seniristä, ja olet antanut tuoda sedripuita Libanonista teh-
däkses sinulles haahden pielen. ⁶Sinun airos olivat tehdyt
Basanin tammesta, sinun piittas elephantin luista, Kittin-
luodoista: ⁷Sinun purjees oli Egyptin kalliista liinasta
neulottu, sinulle merkiksi; sinun peittees oli sinivilloista ja

Elisan luotoin purpurasta. ⁸Zidonista ja Arvadista olivat
sinun haaksimiehes; ja sinulla olivat toimelliset miehet Ty-
rosta, haahden haltiat. ⁹Vanhimmat ja taitavat Gebalista
paransivat sinun laivas. Kaikki laivat meressä ja haaksi-
miehet löyttiin sinun tykönäs; he tekivät kauppa sinussa.
¹⁰Persiasta, Lydiasta ja Lybiasta olivat urhoolliset miehet
sinun sotajoukossas; jotka kilpensä ja otansa sinussa ripus-
tivat, ne sinun kaunistivat. ¹¹Arvadin lapset olivat sinun
sotajoukossas, kaikki ympäri sinun muurias, ja vartiat si-
nun tornissas. He ripustivat kilpensä sinun muuris päälle
kaikki ympäri; ne tekivät niin sinun ihanaksi. ¹²Tarsis te-
ki kauppa sinun kanssas kaikkinaisen kalun paljoudella:
hopialla, raudalla, tinalla ja lyijyllä, joita he toivat sinun
markkinoilles. ¹³Javan, Tubal ja Mesek teki kauppa sinun
kanssas, ja toivat ihmisiä ja vaskiastioita sinun kaupalles.
¹⁴Togarmasta toivat he hevosia ja vauuja ja muuleja si-
nun markkinoilles. ¹⁵Dedanin lapset olivat sinun kauppa-
miehes, ja sinä teit kauppa joka paikassa luotokunnissa;
he antoivat sinulle elephantin luita ja Hebenpuita hinnaksi.
¹⁶Syrialaiset noutivat sinun töitäs, joitas teit, toivat rubii-
nia, purppuraa, tapeteja, silkkiä ja samettia, ja kristallia si-
nun markkinoilles. ¹⁷Juuda ja Israelin maa teki myös kaup-
paa sinun kanssas, ja toi sinun markkinoilles nisuja Minni-
tistä, ja balsamia ja hunajaa, ja öljyä ja mastiksia. ¹⁸Nouti
myös Damasku sinun töitäs sinusta paljoudessa, ja paljon
kaikkinaisia kaluja, väkevän viinan ja kalliin villan edestä.
¹⁹Dan ja Javanmehusal toivat myös sinun markkinoilles
rautakalua, kassia- ja kalmus-yrttejä sinun kauppa teh-
däkses. ²⁰Dedan osti sinulta kalliita vaatteita, joiden pääl-
lä ajoissa istutaan. ²¹Atabia ja kaikki Kebarin ruhtinaat
kaupitsivat sinulle lampaita, oinaita ja kauriita; niillä he
tekivät sinun kanssas kauppa. ²²Saban ja Ragman kaup-
pamiehet tekivät sinun kanssas kauppa, ja toivat sinun
markkinoilles kaikkinaisia kalliita yrttejä, kalliita kiviä ja
kultaa. ²³Haran ja Kanne, ja Eden ynnä Seban kauppa-
miesten kanssa, Assur ja Kilmad olivat myös sinun kaup-
pamiehes. ²⁴Kaikki nämät kaupitsivat sinulle kalliita vaat-
teita, silkkiä ja neulotuita hameita, jotka he kalliissa seder-
arkuissa hyvin tallella pantuna toivat sinun markkinoilles.
²⁵Mutta Tarsiksen laivat olivat ylimmäiset sinun kaup-
sas; niin sinä olet peräti rikkaaksi ja jaloksi tullut keskellä
merta. ²⁶Ja sinun haaksimiehes toivat sinun suurilla vesillä;
mutta itätuulen pitää sinun musertaman rikki keskellä mer-
ta: ²⁷Niin että sinun tavaras, kauppakalus, ostajas, haaksi-
miehes, laivain haltias, laivain rakentajas ja sinun kaupit-
sias, ja kaikki sinun sotamiehes, ja kaikki kanssa sinussa
pitää hukkuman keskellä merta, sinun lankeemises päivä-
nä; ²⁸Niin että satamatkin pitää vapiseman sinun hahteis
haltiain huudosta. ²⁹Ja kaikki, jotka soutavat haaksimies-
ten ja hahtein haltiain kanssa, pitää laivoista menemän
maalle seisomaan, ³⁰Ja pitää kovin huutaman sinun tähtes,
ja vaikiasti valittaman, ja heittämän tomua päänsä pääl-
le, ja tuhkaan itsensä tahraaman. ³¹Heidän pitää ajeleman
hiukset päästänsä, ja pukeman säkit yllensä, ja sydämes-

tänsä itkemän sinua, ja haikiasti murehtiman. ³²Heidän pitää valituksessansa sinua itkemän ja surkutteleman: voi! kuka on ikänä niin pois tullut merellä kuin Tyro! ³³Kuin sinä kauppaat teit merellä, ravitsit sinä monta kansaa; ja sinun monella tavarallas ja kaupallas teit sinä maan kuninkaata äveriäiksi. ³⁴Mutta nyt sinä olet mereltä sysätty, juuri syvään veteen, niin että sinun kauppaat ja kaikki sinun kansas sinussa on hukkunut. ³⁵Kaikki, jotka luodoissa asuvat, hämmästyvät sinua, ja heidän kuninkaansa tyhmytyvät ja katsovat murheellisesti. ³⁶Kansain kauppamiehet viheltävät sinua, että sinä niin äkisti hävinnyt olet, ja et silleen enään taida tulla ylös ijankaikkisesti.

28Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä ihmisen poika, sano Tyron ruhtinaalle: näin sanoo Herra, Herra: että sinun sydämes paisuu, ja sinä sanot: minä olen Jumala, minä istun Jumalan istuimella keskellä merta; vaikka sinä olet ihminen ja et Jumala, kuitenkin yltyy sinun sydämes, niin kuin Jumalan sydän. ³Katso, sinä olet olevinas viisaampi Danielia, ettei sinulta mitään salattu olisi; ⁴Ja että sinä toimellas ja taidollas olet sen voiman saanut, ja koonnut sinun tavaroihis kultaa ja hopiaa, ⁵Ja olet sinun suurella viisaudellas ja kaupallas niin suuren voiman saanut; siitä sinä olet niin ylpiäksi tullut, että sinä niin voimallinen olet. ⁶Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että sinun sydämes ylpeilee, niinkuin sinä Jumala olisit; ⁷Sentähden katso, minä tahdon lähettää muukalaiset sinun päälles, julmat pakanat; heidän pitää miekkansa vetämän sinun kaulasta viisaustas vastaan, ja tekemän sinun suuren kunnias häpiäksi. ⁸Heidän pitää sinun paiskaaman luolaan, että sinun pitää kuoleman keskellä merta, niinkuin tapetut. ⁹Mitämaks, jos sinä murhaajalles sanot: minä olen Jumala; vaikka et sinä Jumala ole, vaan ihminen, ja olet sinun murhaajas kädessä. ¹⁰Sinun pitää kuoleman, niinkuin ympärileikkaamattomat, muukalaisten käsiin; sillä minä olen sen sanonut, sanoo Herra, Herra. ¹¹Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹²Sinä, ihmisen poika, itke valitusitku Tyron kuninkaasta, ja sano hänelle: näin sanoo Herra, Herra: sinä olet kauniisti tehty sinetti, täynnä viisautta ja sangen ihana. ¹³Sinä olet Edenissä, Jumalan yrttitarihassa, ja kaunistettu kaikkinaisilla kalliilla kivillä, sardilla, topasilla, timantilla, turkosilla, onikilla, jaspiksilla, saphirilla, rubinilla, smaragdilla ja kullalla: sinä päivänä, kuin sinä luotiin, olivat valmiina sinun tykönäs sinun rumpus ja huilus. ¹⁴Sinä olet niinkuin Kerub, voideltu peittämään; ja minä olen sinun asettanut, ja sinä olet Jumalan pyhällä vuorella, että sinun kuumain kivien seassa vaeltaman pitäis. ¹⁵Ja olit vakaa sinun teissäs, siitä päivästä kuin sinä luotu olit, siihenasti kuin sinun pahuutes löydettiin. ¹⁶Sillä sinä olet sisältä täynnä pahuutta sinun suuresta kaupastas, ja olet syntiä tehnyt: sentähden tahdon minä sinun eroittaa Jumalan vuorelta, ja tahdon sysätä pois sinua, sinä peittävä Kerub kuumista kivistä. ¹⁷Ja että sinun sydämes paisuu, että sinä ihana olet, ja olet antanut kavaluutes sin-

nus pettää koreudessa; sentähden tahdon minä kukistaa sinun maahan, ja tehdä sinun ihmeeksi kuninkaille. ¹⁸Sillä sinä turmelit sinun pyhyytes suurella pahuudellas ja väärällä kaupallas: sentähden tahdon minä antaa tulen sinusta tulla, joka sinun kuluttaman pitää, ja teen sinun tuhaksi maan päällä kaikkein niiden silmäin edessä, jotka sinun näkevät. ¹⁹Kaikki, jotka sinun tuntevat pakanain seassa, pitää hämmästyvän sinun tähtes; sinä olet suureksi pelvoksi, ettes ikänä enään taida tulla ylös. ²⁰Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²¹Sinä ihmisen poika, aseta kasvos Zidonia vastaan, ja ennusta häntä vastaan, ²²Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Zidon, ja tahdon voittaa kunnian sinusta, että ymmärretäisiin, että minä olen Herra, kuin minä annan oikeuden käydä hänen ylitsensä, ja hänessä osoitan, että minä pyhä olen. ²³Ja lähetän ruton hänen sekaansa ja veren vuodatuksen hänen kaduillensa, ja heidän pitää kuolemahaavoissa lankeeman miekallas, jonka pitää tuleman heidän päällesä joka taholta; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ²⁴Ja ei pidä sitte ympäri Israelin huoneita, joissa heidän vihollisensa ovat, orjantappuroita, jotka pistävät, eikä ohdakkeita, jotka heitä vaivaavat, jäämän, että heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, Herra. ²⁵Näin sanoo Herra, Herra: kuin minä Israelin huonetta kokoon kansoista, joihin he hajoitettut ovat, niin minä tahdon heissä osoittaa pakanoille, että minä pyhä olen; ja heidän pitää asuman maallansa, jonka minä palvelialleni Jakobille antanut olin. ²⁶Ja heidän pitää murheetoinna asuman siinä, ja huoneita rakentaman, ja istuttaman viinapuita, juuri murheetoinna he asuvat, kuin minä annan oikeuden käydä kaikkein heidän vihollistensa ylitse heidän ympäristöillensä; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä Herra olen heidän Jumalansa.

29Kymmenentenä vuotena, kymmenentenä päivänä toisessa kuussa toistakymmentä, tapahtui Herran sana minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos Pharaota, Egyptin kuningasta vastaan, ja ennusta häntä ja koko Egyptin maakuntaa vastaan. ³Saarnaa ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Pharao, sinä Egyptin kuningas, sinä suuri lohikärme, joka makaat keskellä virtoja, ja sanot: virta on minun, minä olen sen minulleni tehnyt. ⁴Mutta minä tahdon panna ongen sinun suuhus, ja tahdon ripustaa kalat sinun virrassas sinun suomuksiis; ja tahdon vetää sinun ylös virroistas, ynnä kaikkein kalain kanssa sinun virroissas, jotka sinun suomuksiissas riippuvat. ⁵Ja tahdon paiskata sinun korpeen, sinun ja kaikki sinun virtas kalat; sinun pitää lankeeman kedolla, ja ei jälleen noudetuksi ja kootuksi tuleman; vaan metsän pedoille ja taivaan linnuille ruaksi annan minä sinun. ⁶Ka kaikki, jotka Egyptissä asuvat, pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, että he Israelin huoneelle ruokosauvana olivat. ⁷Kuin he sinuun rupesivat, menit sinä rikki, ja viilsit koko heidän kylkensä; kuin he nojasivat sinun pääl-

les, murrutit sinä, ja saatit heidän kupeensa horjumaan.⁸Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä annan miekan tulla sinun päälles, ja tahdon hävittää sinussa ihmiset ja eläimet.⁹Ja Egyptin maa pitää tuleman tyhjäksi ja autioksi, ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, että hän sanoo: virta on minun, ja minä olen sen tehnyt.¹⁰Sentähden katso, minä tahdon sinun ja sinun virtas kimppuun, ja teen Egyptin maan peräti tyhjäksi ja autioksi, Sevenan tornista Etiopian rajaan asti.¹¹Ei sen lävitse pidä ihmisen eikä eläimen jalka käymän, eikä siinä asuttaman neljäskymmenessä ajastajassa.¹²Sillä minä hävitän Egyptin maan hävinneiden maiden keskellä, ja annan sen kaupungit autioksi tulla hävitettyin kaupunkien keskellä neljäskymmeneksi ajastajaksi; ja tahdon hajoittaa Egyptiläiset pakanain sekaan, ja hajoittaa heitä maakuntiin.¹³Sillä näin sanoo Herra, Herra: kuin neljäkymmentä ajastaikaa kuluvat, niin minä taas kokoon Egyptiläiset niistä kansoista, joihinka he hajoitettut ovat.¹⁴Ja käännän Egyptin vankiuden, ja tuon heitä Patroksen maalle jälleen, jossa heidän asuma-maansa on; ja se pitää oleman halpa valtakunta.¹⁵Sillä sen pitää oleman halvan muiden maakuntain suhteen, ja ei enään hallitseman pakanoita; ja minä tahdon vähentää heitä niin, ettei heidän vallitseman pidä pakanoita.¹⁶Ja Israelin huoneen ei pidä enään luottaman heihin, vaan muistaman syntyänsä, koska he heidän päällensä katsovat, ja ymmärtävät, että minä olen Herra, Herra.¹⁷Ja se tapahtui seitsemäntenä vuotena kolmattakymmentä, ensimmäisenä päivänä ensimmäisessä kuussa, että Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹⁸Sinä, ihmisen poika, Nebukadnetsar, Babelin kuningas on vienyt sotajoukkonsa suurella vaivalla Tyron eteen; niin että koko pää on paljas, ja kaikki olkapäät kuluneet, ja hänen vaivansa, jonka hän on nähnyt Tyroa vastaan, on vielä hänelle ja hänen sotajoukkollensa maksamatta.¹⁹Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä annan Nebukadnetsarille, Babelin kuninkaalle Egyptin maan, että hänen pitää ottaman pois kaikki hänen tavaranansa, ja peräti ryöstämän ja ryöväämän hänen saaliinsa, että hän antais sotajoukkolensa palkan.²⁰Hänen työstänsä, jonka hän siinä tehnyt on, annan minä hänelle Egyptin maan; sillä he ovat sen minulle tehneet, sanoo Herra, Herra.²¹Silloin minä annan Israelin huoneen sarven kasvaa, ja tahdon avata sinun suus heidän seassansa; että heidän ymmärtämän pitää, että minä Herra olen.

30Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra: valittakaat ja sanokaat: voi sitä päivää! ³Sillä päivä on sangen läsnä, ja Herran päivä on lähestynyt, pilvinen päivä: aika on käsissä, että pakanat tuleman pitää.⁴Ja miekka tulee Egyptin päälle, Etiopian pitää hämmästyvän, kuin lyödyt Egyptissä lankeavat, ja sen kansa viedään pois, ja sen perustus revitään ylös.⁵Etiopia, ja Lydia, ja Lydia, kaikki kansoinensa, ja Kub, ja jotka liiton maakunnasta

ovat, kaatuvat miekalla.⁶Näin sanoo Herra, Herra: Egyptin holhoja lankee, ja sen väkevyyden ylpeys on hukkuva: Sevenan tornista pitää heidän miekalla lankeeman, sanoo Herra, Herra.⁷Ja heidän autiot rajansa pitää kylmille tuleman, hävitettyin maakuntain keskellä, ja heidän kaupunkinsa hävitettämän muiden autioiden kaupunkien seassa.⁸Että heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, kuin minä teen tulen Egyptiin, ja kaikki, jotka heitä auttavat, hukkuvat.⁹Silloin sanansaattajat lähtevät ulos minun tyköäni haaksilla, peljättämään Etiopiaa, joka nyt niin surutoin on; ja hämmästyksen pitää oleman heidän seassansa, niinkuin se tapahtui Egyptille, kuin hänen aikansa tuli; sillä katso, se tulee.¹⁰Näin sanoo Herra, Herra: minä vähennän sen paljouden Egyptistä Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan kautta.¹¹Sillä hän ja hänen kansansa, ne pakanain tyrannit, ovat siihen kutsutut hävittämään maata, ja vetämään miekkansa Egyptiä vastaan, että maakunta piti lyödyillä täytettämän.¹²Ja minä tahdon kuivata virrat, ja myydä maan tylyin ihmisten käsiin, ja hävitän maakunnan ja mitä siinä on, muukalaisten kautta. Minä Herra olen sen puhunut.¹³Näin sanoo Herra, Herra: minä hävitän kuvat, ja lopetan epäjumalat Nophista; ja Egyptillä ei pidä ruhtinaita oleman, ja minä lähetän hämmästyksen Egyptin maahan.¹⁴Ja teen Patroksen autioksi, ja sytytän tulen Zoaniin, ja annan oikeuden käydä Noon päälle.¹⁵Ja kaadan minun julmuuteni Sinin päälle, joka Egyptin vahvuus on, ja hävitän Noon paljouden.¹⁶Ja sytytän tulen Egyptissä, ja Sinissä pitää oleman hädän ja tuskan, ja Noo pitää kukistettaman maahan: ja Nophilla pitää joka-päiväiset viholliset oleman.¹⁷Nuoret miehet Avenissa ja Pibastissa pitää miekalla lankeeman; ja vaimot vankina vietämän pois.¹⁸Tahpanheksella pitää oleman pimiä päivä, kuin minä siellä Egyptin ijestä lyön, niin että hänen väkevyytensä ylpeys pitää siinä loppuman; hänen pitää pilvellä peitetyksi tuleman, ja hänen tyttärensä viedään pois vankina.¹⁹Ja minä annan oikeuden käydä Egyptin ylitse; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.²⁰Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä, seitsemäntenä päivänä ensimmäisessä kuussa, että Herran sana tapahtui minulle, sanoen: ²¹Sinä ihmisen poika, minä taitan rikki Pharaon, Egyptin kuninkaan käsivarren; ja katso, ei sitä pidä sidottaman, että hän paranis, eli siteillä käärittämän, että hän vahvistuis, ja miekkaan ruveta taitais.²²Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon Pharaon, Egyptin kuninkaan kimppuun, ja taitan hänen käsivartensa rikki, sekä sen vahvan että särjetyn, ja pudotan miekan hänen kädestänsä.²³Ja hajoitan Egyptiläiset pakanain sekaan, ja ajan heitä maakuntiin.²⁴Mutta Babelin kuninkaan käsivarren minä vahvistan, ja annan hänelle minun miekkani käteensä, ja muserran Pharaon käsivarret rikki, että hänen pitää huokaaman hänen edessänsä, niinkuin se, joka kuolemahaavan saanut on.²⁵Ja minä vahvistan Babelin kuninkaan käsivarret; ja Pharaon käsivarret pitää muserrettaman rikki, että heidän pitää tietämän, et-

tä minä olen Herra, kuin minä annan Babelin kuninkaalle minun miekkani käteen, että hänen sen Egyptiä vastaan vetämän pitää.²⁶ Ja minä hajoitan Egyptiläiset pakanain sekaan, ja ajan heitä maakuntiin, että heidän ymmärtämän pitää, että minä olen Herra.

31 Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä ensimmäisenä päivänä kolmannessa kuukaudessa, että Herran sana tapahtui minulle, sanoen: ²Sinä, ihmisen poika, sano Pharaolle, Egyptin kuninkaalle ja hänen kansallensa: kenen vertaiseksi sinä luulet itses sinun suuruudessas? ³Katso, Assur oli niinkuin sedripuu Libanonissa, ihanaisilla oksilla, paksuilla lehkillä, sangen korkia, että hänen latvansa oli kaikkein korkein muiden paksuin oksain seassa, ⁴Vedet tekivät hänen suureksi ja syvyys korkiaksi; hänen virtansa kävivät ympäri hänen kantoansa, ja ojansa antoi hän vuotaa kaikkien puiden tykö maalla. ⁵Sentähden tuli hän muita puita korkiammaksi, ja sai monta oksaa ja pitkää varpua; sillä hänellä oli kyllä vettä, itsiänsä levittää. ⁶Kaikki taivaan linnut tekivät pesänsä hänen oksiansa, ja kaikki pedot kedolla poikivat hänen varpujensa alla, ja hänen varjonsa alla asuivat kaikki suuret kansat. ⁷Hänellä oli kauniit ja pitkät oksat; sillä hänen juurillansa oli paljon vettä. ⁸Ja ei yksikään sedripuu ollut Jumalan puutarhassa hänen veransa, eikä hongatkaan olleet hänen oksiansa verrattavat, ei myös plataneapuut olleet mitään hänen oksainsa suhteen; ja ei Jumalan puutarhassa ollut yhtään puuta hänen kaltaistansa kauneudessa. ⁹Minä olen sen kauniiksi tehnyt saamaan niin monta oksaa, että kaikki ihanaiset puut Jumalan puutarhassa kadehtivat häntä. ¹⁰Sentähden sanoo Herra, Herra näin että hän niin korkiaksi tullut on, että hänen latvansa seisoi suurten ja korkiain paksuin oksain seassa, ja hänen sydämensä paisui hänen korkeutensa tähden: ¹¹Sentähden annoin minä hänen kaikkein väkevimmän käsiin pakanain seassa, joka hänen kanssansa mielensä jälkeen toimittaa; ja minä ajoin hänen pois, niinkuin hän jumalattomalla menollansa ansainnut oli: ¹²Että muukalaiset pakanain tyrannit hänen hävittäisivät, ja hajoittaisivat hänen, että hänen oksansa vuorella ja kaikissa laaksoissa makaisivat, ja hänen oksansa murtuneina kaikissa maan ojissa olisivat; että kaikkein kansain maan päällä täytyy hänen varjoansa paeta, ja sen jättää. ¹³Ja kaikki taivaan linnut istuivat hänen langenneilla kannoillansa, ja kaikki pedot kedolla nojasivat hänen oksiansa. ¹⁴Ettei enään yksikään puu veden tykönä iso olisi korkeustansa, eikä sen latva seisoi korkiana suurten paksuin oksain seassa, ja ettei yksikään puu veden tykönä tekisi itsiänsä suuremmaksi muita; sillä heidän kaikkein pitää maan alle ja kuolemalle annetuksi tuleman, niinkuin muutkin ihmiset, jotka kuoppaan menevät. ¹⁵Näin sanoo Herra, Herra: siihen aikaan, kuin hän meni alas helvettiin, tein minä murheen, ja annoin syvyyden peittää hänen, ja hänen virtansa piti oleman alallansa, ja ne suuret vedet ei taitaneet juosta, ja tein, että Libanon murehti hänen tähtensä,

ja kaikki puut kedolla kuivettuivat hänen tähtensä. ¹⁶Minä peljätin pakanat, kuin he kuuluivat hänen langenneeksi, ja että minä syöksin hänen alas helvettiin niiden sekaan, jotka kuoppaan menevät; ja kaikki ihanaiset puut maassa, parhaat ja jaloimmat Libanonissa, ja kaikki, jotka olivat seisoet veden tykönä, saivat siitä lohduksen. ¹⁷Sillä heidän piti myös alas menemän heidän kanssansa helvettiin miekalla tapettuun tykö, että he hänen käsivartensa varjon alla pakanain seassa asuneet olivat. ¹⁸Kuinka suureksi sinä (Pharao) luit sinun ylpeydes ja suuruutes niiden ihanain puiden seassa? Sillä sinun täytyy ihanain puiden kanssa mennä alas maan alle, ja ympärileikkaamattomain seassa maata, jotka miekalla tapetut ovat. Niin pitää Pharaolle tapahtuman, ja kaikelle hänen kansallensa, sanoo Herra, Herra.

32 Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä, ensimmäisenä päivänä toisessa kuukaudessa toistakymmentä, että Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, tee valitus Pharaosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: sinä olet niinkuin nuori jalopeura pakanain seassa, ja niinkuin valaskala meressä, joka juokset sinun virroissas, ja pyörrät veden jaloissas, ja teet sen virrat sekaisiksi. ³Näin sanoo Herra, Herra: minä heitän minun verkkoni sinun päälles suurella kansan joukolla, jotka sinun minun verkkooni ajavat. ⁴Ja minä tahdon sinun maalle vetää ja kedolle paiskata, ja antaa kaikki linnut taivaan alla istua sinun päälles, ja kaikki eläimet maalla sinusta ravituksi tulla. ⁵Ja tahdon sinun raatos vuorille heittää, ja sinun korkeudellas laaksot täyttää. ⁶Maan, jossa uit, tahdon minä sinun verestä punaiseksi tehdä vuoriin asti, että ojat sinusta täytettäisiin, ⁷Ja koskas peräti jo poissa olet, tahdon minä taivaan peittää, ja hänen tähtensä pimittää, ja peitän auringon pilvellä, eikä kuun pidä paistaman, ⁸Kaikki taivaan valkeudet tahdon minä pimiäksi saattaa sinun ylitses, ja pimeyden sinun maalles lähettää, sanoo Herra, Herra. ⁹Tahdon myös monen kansan sydämet peljättää, kuin minä sinun vaivas pakanoille tietäväksi teen, ja monelle maakunnalle, joita et sinä tunne. ¹⁰Paljo kansaa pitää sinua ihmettelemän, ja heidän kuninkaansa pitää sinun tähtes kovin pelkäämän, kuin minä annan minun miekkani heitä vastaan välkkyä; ja heidän pitää äkisti peljästymän kukin sydämessänsä sinun lankeemises päivänä. ¹¹Sillä näin sanoo Herra, Herra: Babelin kuninkaan miekka pitää sinuun sattuman. ¹²Ja minä tahdon sinun väkes langettaa sankarien miekan kautta ja kaikkinaisten pakanain tyrannein kautta: heidän pitää Egyptin ylpeyden hävittämän, että kaikki hänen kansansa teloitettaisiin. ¹³Ja tahdon kaikki hänen eläimensä suurten vetten tyköä peräti hävittää, ettei yhdenkään ihmisen jalka, eikä yhdenkään eläimen sorkka pidä sitä ollenkaan enään tallaaman. ¹⁴Silloin tahdon minä heidän vetensä selkiäksi tehdä, että heidän virtansa juoksevat niinkuin öljy, sanoo Herra, Herra; ¹⁵Kuin minä Egyptin maan, ja mitä siinä maassa on, peräti hävittä-

nyt, ja kaikki jotka siinä asuvat, tappanut olen; että he ymmärtäisivät, että minä olen Herra. ¹⁶Sepä se surkeus on, jota kyllä valitetaan, ja monta pakanain tytärtä pitää sitä valittaman; Egyptiä ja kaikkea hänen kansaansa pitää valitettaman, sanoo Herra, Herra. ¹⁷Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä, viidentenä päivänä toistakymmentä siitä kuukaudesta, että Herran sana tapahtui minulle, sanoen: ¹⁸Sinä, ihmisen poika, itke Egyptin kansaa, ja syökse heitä väkevän sankarien tytärtien kanssa alas maan alle, niiden tykö, jotka kuoppaan menevät. ¹⁹Kenen sinä luulit voittavas ihanaisuudessa? astu alas ja pane itses ympärileikkaamattomain sekaan. ²⁰Heidän pitää surmattuun kanssa miekalla kaatuman; jopa miekka on sivallettu ulos; viekäätsiis häntä pois hänen joukkoiensa. ²¹Siitä puhuvat väkevät sankarit helvetissä apulaisensa kanssa, jotka kaikki ovat menneet alas, ja makaavat siellä ympärileikkaamattomain miekalla tapettuun kanssa. ²²Siinä Assur makaa kaiken kansansa kanssa ympäristölle haudattu, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat. ²³Heidän hautansa ovat kuopan vieressä, ja hänen kansansa makaa joka paikassa ympäri haudattuna, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat, joita myös koko maailma pelkäsi. ²⁴Siinä myös makaa Elam koko joukkonsa kanssa ympäristölle haudattu, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat, ja menneet alas niinkuin ympärileikkaamattomat maan alle, joita myös koko maailma pelkäsi, ja heidän täytyy häpiänsä kantaa niiden kanssa, jotka kuoppaan alas menevät. ²⁵He panivat vuoteensa tapettuun sekaan, ynnä koko joukkonsa kanssa, ja makaavat ympäristölle haudatut, ja ovat kaikki ympärileikkaamattomat ja miekalla tapetut, joita myös koko maailma pelkäsi, ja heidän täytyy häpiänsä kantaa niiden kanssa, jotka kuoppaan menevät, ja pitää tapettuun seassa oleman. ²⁶Siinä makaa Mesek ja Tubal koko joukkonsa kanssa ympäristöllä haudatut, jotka kaikki ympärileikkaamattomat ja miekalla tapetut ovat, joita myös koko maailma pelkäsi. ²⁷Ja ei heidän pidä makaaman sankarien kanssa, jotka ympärileikkaamattomista kaatuneet ovat, jotka sota-aseinensa menivät alas helvettiin, ja panivat miekkansa pänsä alle, ja heidän pahantekonsa oli heidän luissansa, sillä he olivat voimallisten pelko koko maailmassa. ²⁸Niin sinä myös kaikei ympärileikkaamattomain seassa murskaksi lyödään; ja sinun täytyy niiden seassa maata, jotka miekalla tapetut ovat. ²⁹Siinä makaa Edom kuninkainensa ja kaikki hänen ruhtinaansa, jotka väkevyydessänsä ovat annetut miekalla tapettuun sekaan; ja heidän pitää makaaman ynnä muiden kanssa, jotka kuoppaan menevät. ³⁰Sinne pitää myös menemän kaikki päämiehet pohjoisesta ja kaikki Zidonilaiset, jotka tapettuun kanssa ovat menneet alas, ja heidän hirmuinen voimansa häpiään tullut, ja täytyy maata ympärileikkaamattomain seassa ja niiden seassa, jotka miekalla tapetut ovat, ja heidän häpiänsä kantaa ynnä niiden kanssa, jotka kuoppaan menevät. ³¹Näitä pitää Pharaon näkemän, ja itsiänsä lohduttaman kaiken kansansa kans-

sa, jotka miekalla tapetut ovat, Pharaon ja koko hänen sotajoukkonsa, sanoo Herra, Herra. ³²Sillä koko maailman pitää myös minua kerran pelkäämän, että Pharaon ja koko hänen paljoutensa pitää ympärileikkaamattomain seassa ja miekalla tapettuun seassa makaaman, sanoo Herra, Herra.

33Ja Herran sana tapahtui minulle, sanoen: ²Sinä ihmisen poika, saarnaa kansas lapsille ja sano heille: jos minä vetäisin miekan maakunnan ylitse, ja maan kansa ottais yhden miehen huonommistansa ja tekis sen vartiaksensa; ³Ja hän näkis miekan tulevan maan ylitse, ja soittais vaskitorvea ja varais kansaa; ⁴Joka sitte soittamisen kajahduksen täydellisesti kuulee, ja ei tahdo itsiänsä kavahtaa, ja miekka tulis ja ottais hänen pois; sen veri olkoon hänen pänsä päällä. ⁵Sillä hän kuuli soittamisen kajahduksen, ja ei kuitenkaan itsestäänsä pitänyt vaaria, sentähden olkoon hänen verensä hänen päällänsä. Mutta joka neuvoo tottelee, hän pelastaa henkensä. ⁶Mutta jos vartia näkis miekan tulevan, ja ei soittaisi vaskitorvea, eikä kansa pitäisi vaaria, ja miekka tulis ja ottais jonkun pois: hän tosin otettaisiin pois synteinsä tähden, mutta hänen verensä tahdon minä vartian kädestä vaatia. ⁷Ja sinä ihmisen poika, minä olen pannut sinun Israelin huoneen vartiaksi, kuin sinä jotakin minun suustani kuulet, että sinun pitäis heitä minun puolestani varaaman. ⁸Kuin minä sanon jumalattomalle: sinä jumalatoin, sinun pitää totisesti kuoleman, ja et sinä hänelle sitä sano, että jumalatoin ottais vaarin menostansa; niin pitää jumalattoman syntinsä tähden kuoleman, mutta hänen verensä tahdon minä sinun kädestäs vaatia. ⁹Mutta jos sinä jumalatointa varoitat hänen tiestänsä, että hän siitä kääntyis, ja hän ei palaja tiestänsä; niin pitää hänen syntinsä tähden kuoleman, ja sinä olet pelastanut sielun. ¹⁰Sentähden sinä, ihmisen poika, sano Israelin huoneelle: te lausutte näin, sanoen: meidän pahatekomme ja rikoksemme makaavat meidän päällämme, että me niiden alla hukumme, kuinka me taidamme elää? ¹¹Niin sano heille: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei minulle kelpaa jumalattoman kuolema, mutta että jumalatoin kääntyis tiestänsä ja eläis. Palatkaat, palatkaat teidän pahoista teistänne! ja miksi teidän pitäis kuoleman, te Israelin huone? ¹²Ja sinä, ihmisen poika, sano sinun kansas lapsille: sinä päivänä, jona hurskas pahaa tekee, ei hänen vanhurskautensa pidä häntä auttaman; ja jumalattoman ei pidä jumalattomuudessaansa lankeeman sinä päivänä, kuin hän itsensä kääntää jumalattomuudestaansa; ja vanhurskas ei taida elää vanhurskautensa tähden sinä päivänä, jona hän syntiä tekee. ¹³Kuin minä hurksalle sanon: hänen pitää totisesti elämän, ja hän luottaa vangurskauteensa, ja tekee pahaa; niin ei pidä hänen vanhurskauttansa ensinkään muistettaman, mutta hänen pitää kuoleman pahuudessaansa, jonka hän tekee. ¹⁴Ja kuin minä jumalattomalle sanon: sinun pitää totisesti kuoleman, ja hän parantaa itsensä synnistänsä, ja tekee oikein ja hyvin, ¹⁵Niin että jumalatoin

pantin antaa jälleen, ja maksaa mitä hän on ryövännyt, ja elämän sanan jälkeen elää, ettei hän pahaa tee; niin hän saa totisesti elää, ja ei pidä kuoleman. ¹⁶Kaikki hänen syntinsä, jotka hän tehnyt on, pitää unhotettaman; sillä hän tekee, mikä hyvä ja oikia on, sentähden hän saa totisesti elää. ¹⁷Ja sinun kansas lapset sanovat: ei Herra oikein tuomitse; ja kuitenkin heillä on vääräys. ¹⁸Sillä jos hurskas kääntää itsensä pois hurskaudestansa, ja tekee pahaa, niin hän kuolee syystä sentähden. ¹⁹Ja jos jumalatoimintaa parantaa itsensä jumalattomasta menostansa, ja tekee oikein ja hyvin, niin hän saa sentähden kaiketi elää. ²⁰Kuitenkin te sanotte: ei Herra oikein tuomitse; vaikka minä teille, te Israelin huone, kullekin menonsa jälkeen tuomitsen. ²¹Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä meidän vankiudestamme, viidentenä päivänä kymmennessä kuukaudessa, että minun tyköni tuli yksi paennut Jerusalemissa, ja sanoi: kaupunki lyötiin. ²²Ja Herran käsi oli minun päälläni ehtoona, ennenkuin se paennut tuli, ja avasi minun suuni, siksi kuin hän tuli huomeneltain minun tyköni; ja niin hän avasi minun suuni, etten minä taitanut enää vaiti olla. ²³Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²⁴Sinä ihmisen poika, tämän korven asuvaiset Israelin maalla sanovat näin: Abraham oli ainoasti yksi mies, ja peri tämän maan; mutta meitä on paljo, niin meillä on siis tämä maa sitä oikeammin. ²⁵Sano siis heille: näin sanoo Herra, Herra: te olette verta syöneet, ja nostaneet teidän silmänne epäjumalain tykö, ja olette verta vuodattaneet, ja te luulette, että te omistatte maan? ²⁶Te seisotte aina miekka kädessä ja teette kauhistuksia, ja toinen häpäisee toisen emännän ja te luulette, että te omistatte maan? ²⁷Niin sano heille: näin sanoo Herra, Herra: niin totta kuin minä elän, niin pitää kaikki, jotka korvessa asuvat, miekan kautta lankeeman, ja mitä kedolla on, annan minä pedoille syötää, ja ne jotka linnoissa ja luolissa ovat, pitää ruttoon kuoleman. ²⁸Sillä minä tahdon maan peräti hävittää, ja sen ylpeydelle ja voimalle lopun tehdä, että Israelin vuoret pitää niin autioksi tuleman, ettei kenenkään pidä vaeltaman siitä ohitse. ²⁹Ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä olen maan peräti hävittänyt kaikkein heidän kauhistustensa tähden, joita he tehneet ovat. ³⁰Ja sinä ihmisen poika, sinun kansas lapset puhuvat sinua vastaan siellä ja täällä, seinillä ja ovien edessä, ja toinen sanoo toisellensa, kukin veljellensä, sanoen: käykäämme kuulemaan, mitä Herra sanoo. ³¹Ja he tulevat sinun tykö seurakuntaan, ja istuvat sinun edessä niinkuin minun kansani, ja kuulevat sinun sanas, mutta ei he tee ensinkään sen jälkeen; he tekevät tosin ystävyyttä suullansa, mutta sydämellensä he seuraavat ahneuttansa. ³²Ja katso, sinun täytyy olla heidän ilovirtensä, jota he mielellensä laulavat ja soittavat; niin he sinun sanas kyllä kuulevat, mutta ei he tee sen jälkeen. ³³Mutta kuin se tulee, joka tuleva on, katso, niin he saavat nähdä, että propheta on heidän seassansa ollut.

34Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ih-

misen poika, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille, jotka paimenet ovat: näin sanoo Herra, Herra: voi Israelin paimenia, jotka itsiänsä ruokkivat! eikö paimenten pitäisi laumaa ruokkiman? ³Mutta te syötte lihavaa, ja verhoitatte teitä villoilla, ja teurastatte syötetyitä; mutta ette tahdo ruokkia lampaita. ⁴Heikkoja ette tue, sairaita ette paranna, haavoitettuja ette sido, eksyneitä ette palauta, kadonneita ette etsi; mutta kovin ja ankarasti hallitsette heitä. ⁵Ja minun lampaani ovat hajoitettut, niinkuin ne, joille ei paimenta ole, ja ovat kaikille pedoille ruaksi tulleet, ja ovat peräti hajoitettut, ⁶Ja käyvät eksyksissä kaikilla vuorilla ja korkeilla kukkuloilla; ja ovat kaikkeen maahan hajoitettut, ja ei ole ketään, joka heitä kysyy eli tottelee. ⁷Sentähden te paimenet, kuulkaat Herran sanaa: ⁸Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: että te annatte minun lampaani raatelukseksi ja minun laumani kaikille pedoille ruaksi, ettei heillä ole paimenta, ja minun paimeneni ei pidä lukua minun laumastani; vaan ovat senkaltaiset paimenet, jotka itsiänsä ruokkivat, mutta minun lampaitani ei he tahdo ruokkia; ⁹Sentähden, te paimenet, kuulkaat Herran sanaa: ¹⁰Näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon paimenien kimppuun, ja tahdon minun laumani heidän käsistensä vaatia, ja tahdon heitä lopettaa, ettei heidän pidä enään paimenena oleman eikä itsiänsä ruokkiman; minä tahdon minun lampaani heidän suustansa temmata ulos, ja ei ne pidä oleman heidän ruokansa. ¹¹Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon itse pitää murheen lampaistani, ja tahdon heitä etsiä. ¹²Niinkuin paimen etsii lampaitansa, kuin he laumastansa eksyneet ovat, niin tahdon minä myös minun lampaitani etsiä; ja tahdon heitä kaikista paikoista pelastaa, joihin he hajoitettut ovat, siihen aikaan kuin sumu ja pimiä oli. ¹³Ja tahdon heitä kaikista kansoista viedä ulos, ja kaikista maakunnista koota, ja heitä omalle maallensa viedä; ja kaita heitä Israelin vuorilla, ojoin tykönä kaikissa suloisissa paikoissa, ¹⁴Ja heitä parhaalle laitumelle viedä, ja heidän majansa pitää korkeilla Israelin vuorilla seisoman; siinä heidän pitää levollisessa varjossa makaaman, ja heillä pitää oleman lihava laidun Israelin vuorilla. ¹⁵Minä tahdon itse minun lampaani ruokkia, ja minä tahdon heitä sioittaa, sanoo Herra, Herra. ¹⁶Kadonneet tahdon minä etsiä ja eksyneet tallelle tuottaa, haavoitetut sitoa, heikkoja vahvistaa; lihavia ja väkeviä tahdon minä hävittää, ja kaitsen heitä toimillisesti. ¹⁷Mutta teille, minun laumani, sanoo Herra, Herra näin: katso, minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä ja oinasten ja kauristen välillä. ¹⁸Eikö siinä kyllä ole, että teillä niin hyvä laidun on, ja jääneet teidän laitumistanne te jaloillanne tallaatte, ja niin jalot lähteet juoda, että te jäänneet jaloillanne tallaatte? ¹⁹Että minun lampaani pitää syömän sitä, jota te olette jaloillanne sotkuneet, ja pitää myös juoman sitä, jota te tallanneet olette jaloillanne. ²⁰Sentähden näin sanoo Herra, Herra heille: katso, minä tahdon tuomita lihavain ja laihein lammasten välillä, ²¹Että te potkutte jaloillanne, ja puskette heikkoja

sarvillanne, siihenasti kuin te heidät hajoitatte ulos. ²²Ja minä tahdon auttaa minun laumaani, ettei sitä pidä enään raatelukseksi annettaman, ja tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä. ²³Ja minä tahdon yhden ainokaisen paimenen herättää, joka heitä on ravitseva, palveliani Davidin: hän on heitä ravitseva ja on heidän paimenensa oleva. ²⁴Ja minä Herra tahdon olla heidän Jumalansa, mutta minun palveliani David on heidän seassansa päämies oleva; minä Herra olen sen puhunut. ²⁵Ja minä tahdon rauhan liiton heidän kanssansa tehdä, ja kaikki pahat eläimet maalta ajaa pois, että he surutoinna korvessa asuisivat ja metsissä makaisivat. ²⁶Ja tahdon heidät ja kaikki minun kukkulani siunata; ja annan heille sataa oikialla ajalla, joka on armon sade oleva, ²⁷Että puut kedolla hedelmänsä kantavat ja maa antaa kasvunsa, ja he asuvat surutoinna maassa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä heidän ikeensä jutun katkaisen, ja heitä olen pelastanut niiden käsistä, joita heidän pitää palveleman. ²⁸Ja ei heidän pidä enään pakanoille raatelukseksi oleman, ja ei maan pedot pidä enään heitä syömän, mutta heidän pitää surutoinna ja pelkäämättä asuman. ²⁹Ja minä tahdon heille kuuluisan vesan herättää; ettei heidän pidä enään nälkää maalla kärsimän, eikä heidän pilkkansa pakanain seassa kantaman. ³⁰Ja heidän pitää tietämän, että minä Herra, Heidän Jumalansa, olen heidän tykönänsä, ja Israelin huone on minun kansani, sanoo Herra, Herra. ³¹Ja te ihmiset pitää oleman minun laitumeni lauma; ja minä tahdon olla teidän Jumalanne, sanoo Herra, Herra.

35Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, pane kasvot Seirin vuorta vastaan, ja ennusta sitä vastaan. ³Ja sano sille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, sinä Seirin vuori; ja minun käteni ojennan minä sinua vastaan, ja tahdon sinun peräti hävittää. ⁴Minä tahdon sinun kaupunkis hävittää, että sinun pitää autioksi tuleman; ja sinun pitää tietämän, että minä olen Herra. ⁵Että te aina ja alinomaa vihaatte Israelin lapsia, ja ajoitte heitä miekkaan, kuin heille pahoin kävi, ja heidän rikoksensa loppu; ⁶Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, tahdon minä sinun myös veriseksi tehdä, ja ei sinun pidä veren vuotamisesta pääsemän; ja että veri sinulle kelpaa, niin ei sinun pidä verestä pääsemän. ⁷Ja minä tahdon kaiken Seirin vuoren hävittää ja autioksi tehdä, ettei ketään siitä pidä käymän eikä vaeltaman. ⁸Ja minä tahdon hänen vuorensa tapetuilla täyttää; sinun kukkuloilles, laaksoihis ja kaikkiin sinun virtoihis pitää miekalla tapetut lankeeman. ⁹Minä tahdon sinun tehdä ijankaikkiseksi hävitykseksi, ettei kenenkään pidä sinun kaupungissas asuman; ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra. ¹⁰Ja että sinä sanot: molemmat kansat ja molemmat maakunnat pitää minun oleman, ja me tahdomme ne ottaa, vaikka Herra niissä asuu; ¹¹Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, tahdon minä sinulle vihas ja vainos jälkeen tehdä, niinkuin sinä hänel-

le sulasta vainosta tehnyt olet; ja tahdon heidän seassansa ilmoitetuksi tulla, kuin minä sinun rangaissut olen. ¹²Ja sinun pitää tietämän, että minä Herra kaikki sinun pilkkas kuullut olen, jonka sinä Israelin vuoria vastaan puhunut olet, ja sanonut: he ovat hävitetyt ja meille hävittääksemme annetut. ¹³Ja olette minua vastaan suullanne suuresti kerskanneet, ja tuimasti puhuneet, jonka minä olen kuullut. ¹⁴Näin sanoo Herra, Herra: minä teen sinun autioksi, että koko maakunta pitää iloitseman. ¹⁵Niinkuin sinä iloinnut olet Israelin perikuntaa ottaissas, että se autiona oli; niin tahdon minä sinun kanssas tehdä; että Seirin vuori pitää autiona oleman, ynnä koko Edomin kanssa, ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

36Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin vuorille ja sano: kuulkaat Herran sanaa, te Israelin vuoret! ²Näin sanoo Herra, Herra: että vihollinen pitittää, sanoen: ne ijäiset vuoret ovat meidän perintömme! ³Sentähden ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra: sentähden, ja tosin sentähden, että te joka paikassa hävitetään ja sorretaan, olette myös jääneille pakanoille osaksi joutuneet, ja kansan kieliiin ja pilkaksi tulleet. ⁴Sentähden kuulkaat, te Israelin vuoret, Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra, sekä vuorille että kukkuloille, ojille ja laaksoille, hävitylle autiolle ja hyljätuille kaupungeille, jotka jääneille pakanoille joka taholta ympäri saaliiksi ja nauruksi tulleet ovat. ⁵Sentähden näin sanoo Herra, Herra: minä olen minun palavassa kiivaudessa puhunut jääneitä pakanoita vastaan, ja koko Edomia vastaan, jotka ovat ottaneet minun maani perinnöksensä, sydämellisellä ilolla ja pilkalla sitä hävittääkensä ja sortaaksensa. ⁶Sentähden ennusta Israelin maasta, ja sano vuorille ja kukkuloille, ojille ja laaksoille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä olen puhunut minun kiivaudessa ja julmuudessa, että te olette senkaltaista häväistystä pakanoilta kärsineet. ⁷Sentähden sanoo Herra, Herra näin: minä ylennän minun käteni, niin että teidän lähimmäisenne, pakanat joka taholta ympäri, pitää kantaman häpiänsä. ⁸Mutta te, Israelin vuoret, teidän pitää viheriöittämän, joka pian pitää tapahtuman. ⁹Sillä katso, minä käännän itseni taas teidän tykönnä, että te viljeltäisiin ja kylvettäisiin. ¹⁰Ja teen teidän tykönnä paljon kansaa, koko Israelin huoneen kaikki tyynni; ja kaupungissa pitää taas asuttaman, ja autiot rakennettaman. ¹¹Minä annan teidän kansanne ja karjanne lisääntyä, niin että te enenette ja kasvatte; ja panen teidän siihen jälleen asumaan niinkuin muinenkin ja teen teille enempi hyvää kuin joskus ennen; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. ¹²Minä annan kansan tulla teidän tykönnä, minun kansani Israelin, heidän pitää sinussa asuman, ja sinun pitää oleman heidän perintönsä, ja ei sinun pidä enään lapsettomaksi tuleman. ¹³Näin sanoo Herra: että sinusta sanotaan: sinä olet syönyt ihmisiä, ja olet tehnyt sinun kansas lapsettomaksi; ¹⁴Sentähden ei enään sinun pidä syömän ihmisiä, eli kansaas tekemän lapsettomaksi,

sanoo Herra, Herra. ¹⁵Ja en minä tahdo antaa enään sinun kuulla pakanain pilkkaa, eikä sinun pidä enään kansain häväistystä kantaman, ei myös sinun kansaas enään lapsettomaksi tekemän, sanoo Herra, Herra. ¹⁶Ja Herran sana tapahtui vielä minulle ja sanoi: ¹⁷Sinä ihmisen poika, kuin Israelin huone asui maallansa, ja saastutti sen mellollansa ja töillensä, niin että heidän menonsa oli minun edessäni niinkuin vaimon saastaisuus hänen taudissansa; ¹⁸Silloin minä vuodatin vihani heidän päällensä, sen veren tähden, jonka he maalla olivat vuodattaneet, ja olivat sen epäjumalillansa saastuttaneet. ¹⁹Ja minä hajoitin heidät pakanain sekaan, ja he hajoitettiin maakuntiin; ja minä tuomitsin heitä heidän menonsa ja tekoinsa jälkeen. ²⁰Ja kuin he myös tulivat pakanain tykö, kuhunka he tulivat, häpäisivät he minun pyhän nimeni, että heistä sanottiin: onko tämä Herran kansa, jonka piti maaltansa lähtemän? ²¹Mutta minä säästin minun pyhän nimeni tähden, jonka Israelin huone häpäisi pakanain seassa, kuhunka he tulivat. ²²Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: en minä sitä tee teidän tähtenne, te Israelin huone, vaan minun pyhän nimeni tähden, jonka te pakanain seassa olette häväisseet, joiden tykö te tulleet olette. ²³Sillä minä tahdon pyhittää minun suuren nimeni, joka teiltä pakanain seassa suuresti häväisty on, ja pakanain pitää ymmärtämän minun olevan Herran, sanoo Herra, Herra, koska minä itseni osoitan teissä heidän edessänsä että minä olen pyhä. ²⁴Sillä minä tuon teidät pakanoista, ja kokoon teitä kaikista maakunnista, ja annan teidän tulla jälleen teidän maahanne. ²⁵Ja priiskotan puhdasta vettä teidän päällenne, niin että te tulette puhtaaksi; kaikesta teidän saastaisuudestanne ja kaikista teidän epäjumalistanne puhdistan minä teitä. ²⁶Ja annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen annan minä teihin; ja otan pois teidän lihastanne kivisen sydämen, ja annan teille sydämen lihasta. ²⁷Ja annan minun henkeni teihin, ja teen niin, että te vaellatte minun säädyissäni, ja pidätte minun oikeuteni, ja teette niiden jälkeen. ²⁸Ja teidän pitää asuman sillä maalla, jonka minä olen teidän isillenne antanut; ja teidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla teidän Jumalanne. ²⁹Minä vapahdan teitä kaikesta teidän saastaisuudestanne, ja sanon jyvälle, että hänen pitää hyvin menestymän, enkä anna teidän nähdä nälkää. ³⁰Minä ennän hedelmän puissa ja kasvaton tullen kedolla, ettei pakanain pidä teitä enään nälän tähden pilkkaaman. ³¹Silloin teidän pitää ajatteleman teidän pahaan menoanne ja teidän töitänne, ettei ne olleet hyvät; ja teidän pitää itseenne suuttuman, teidän rikostenne ja teidän epäjumalanpalveluksenne tähden. ³²En minä näitä tee teidän tähtenne, sanoo Herra, Herra, sen pitää teidän tietämän; vaan teidän pitää suuresti häpeemän teitänne, te Israelin huone. ³³Näin sanoo Herra, Herra: sinä päivänä, kuin minä teitä olen puhdistava kaikista teidän rikoksistanne, niin minä taas tahdon panna asujat kaupungeihin, ja autiamet pitää taas rakennettaman. ³⁴Ja hävitetty maa

pitää kynnettämän, että se oli turmeltu, kaikkein ohitsekäyväisten silmäin edessä. ³⁵Ja heidän pitää sanoman: tämä maa oli turmeltu, ja se on nyt niinkuin Edenin ilotarha; ja nämät kaupungit olivat kukistetut, jaotetut ja autiot, ja ovat nyt vahvat, ja niissä asutaan. ³⁶Ja jääneet pakanat teidän ympärillänne pitää ymmärtämän, että minä Herra olen jaotetut jälleen rakentanut, ja hävitetyn istuttanut. Minä Herra sen sanonut ja tehnyt olen. ³⁷Näin sanoo Herra, Herra: Israelin huoneen pitää taas minua kysymän, että minä itseni heille osoitan, ja minä ennän heitä, niinkuin ihmisten lauman. ³⁸Niinkuin pyhän lauman, niinkuin Jerusalemin lauman hänen juhlinansa, niin pitää hävitetyt kaupungit täyteen tuleman ihmisten laumoista; ja heidän pitää ymmärtämän minun olevan Herran.

37Ja Herran käsi rupesi minuun, ja Herra vei minun hengessä ja asetti minun lakialle kedolle, joka oli luita täynnä. ²Ja hän johdatti minun niiden kautta aina ympärinsä; ja katso, siinä oli sangen paljo luita kedolla, ja katso, ne olivat peräti kuivettuneet. ³Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, luuletkos nämät luut jälleen eläväksi tulevan? Ja minä sanoin: sinä Herra, Herra sen tiedät. ⁴Ja hän sanoi minulle: ennusta näistä luista, ja sano heille: te kuivettuneet luut, kuulkaat Herran sanaa. ⁵Näin sanoo Herra, Herra näistä luista: katso, minä annan tulla teihin hengen, ja teidän pitää eläväksi tuleman. ⁶Ja annan teille suonet, ja kasvaton lihan teidän päällenne, ja vedän nahan teidän päällenne, ja annan teille hengen, että te jälleen eläväksi tulette; ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra. ⁷Ja minä ennustin niinkuin minulle käsketty oli. Niin tuli hyso, ne rupesivat liikkumaan, ja luut tulivat jälleen yhteen kukin jäseneensä. ⁸Ja minä näin, ja katso, siihen tulivat suonet ja liha päälle, ja hän peitti ne nahalla; mutta ei niissä vielä henkeä ollut. ⁹Ja hän sanoi minulle: ennusta hengelle, ennusta sinä, ihmisen poika, ja sano hengelle: näin sanoo Herra, Herra: sinä henki, tule tähän neljästä tuulesta, ja puhalla näiden tapettuun päälle, että he jälleen eläväksi tulisivat. ¹⁰Ja minä ennustin niinkuin hän oli minun käskenyt: niin tuli henki heihin, ja he tulivat eläväksi, ja seisovat jaloillansa, ja heitä oli sangen suuri joukko. ¹¹Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, nämät luut ovat koko Israelin huone; katso, he sanovat: meidän luumme ovat kuivuneet, meidän toivomme on kadonnut, ja me olemme hukkuneet. ¹²Sentähden ennusta ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä avaan teidän hautanne ja tahdon teitä, minun kansani, sieltä tulla ulos, ja saatan teitä Israelin maalle. ¹³Ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä olen teidän hautanne avannut, ja teitä, minun kansani, sieltä tuonut ulos. ¹⁴Ja minä tahdon antaa minun henkeni teihin, että te jälleen virkootte, ja tahdon saattaa teitä teidän maallenne; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. Minä sen puhun, ja minä myös sen teen, sanoo Herra. ¹⁵Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹⁶Sinä ihmisen poika,

ota sinulles yksi puu, ja kirjoita siihen Juudasta ja heidän kumppaneistansa Israelin lapsista; ja ota vielä sitte yksi puu, ja kirjoita siihen Josephin ja Ephraimin suku, ja koko Israelin huone, heidän kumppaninsa. ¹⁷Ja liitä heitä molempia yhteen, sinulle yhdeksi puuksi, niin että se tulee kaikki yhdeksi kädessä. ¹⁸Jos siis sinun kansas lapset puhuvat sinulle, sanoen: etkös tahdo meille ilmoittaa, mitäs sillä ajattelet? ¹⁹Niin sano heille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä otan Josephin puun, joka on Ephraimin tykönä, ynnä heidän kumppaneinsa Israelin sukuin kanssa, ja panen heidät Juudan puun tykö, ja teen heistä molemmista yhden puun minun kädessäni. ²⁰Ja sinun pitää ne puut, joihin sinä kirjoittanut olet, sinun kädessäsi niin pitämään, että he sen näkevät. ²¹Ja sinun pitää heille sanoman: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tuon jälleen Israelin lapset pakanoista, joihin he menneet ovat, ja kokoon heidät joka paikasta, ja annan heidän tulla maallensa jälleen. ²²Ja teen kaikki yhdeksi kansaksi mmaalla, Israelin vuorilla; ja heillä kaikilla pitää oleman yksi kuningas, ja ei pidä enään kaksi kansaa eli kahteen valtakuntaan jaetut oleman. ²³Ei heidän myös pidä enään saastuttaman itsiänsä epäjumalistansa, kauhistuksissa ja kaikkinaisissa rikoksissa. Minä autan heitä kaikista paikoista, joissa he ovat rikkoneet, ja puhdistan heitä, ja heidän pitää oleman minun kanssani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa. ²⁴Ja minun palvelijani David pitää oleman heidän kuninkaansa, ja kaikkein heidän yksinäinen paimenensa; ja heidän pitää vaeltaman minun oikeudessani, ja pitämään minun säätyäni, ja tekemän niiden jälkeen. ²⁵Ja heidän pitää asuman sillä maalla, jonka minä palvelialleni Jakobille antanut olen, jossa teidän isänne asuneet ovat; heidän ja heidän lapsensa ja lastensa lapset pitää siellä ijankaikkisesti asuman; ja minun palvelijani David pitää oleman heidän ruhtinaansa ijankaikkisesti. ²⁶Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton, sen pitää heille ijankaikkisen liiton oleman; ja holhon heitä, ja enennän heitä, ja minun pyhäni pitää oleman heidän seassansa ijankaikkisesti. ²⁷Ja minun majani pitää oleman heidän seassansa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa; ja heidän pitää oleman minun kansani. ²⁸Niin että pakanainkin pitää ymmärtämän, että minä Herra pyhitän Israelin; ja minun Pyhäni pitää oleman heidän tykönänsä ijankaikkisesti.

38Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ²Sinä, ihmisen poika, käännä itses Gogia vastaan, joka on Magogin maalla, ja on ylimmäinen Mesekin ja Tubalin päämies, ja ennusta hänestä, ³Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tulen kimppuus, sinä Gog, joka olet ylimmäinen Mesekin ja Tubalin päämies. ⁴Ja palautan sinun, ja panen suitset sinun suuhus ja vien sinun ulos kaiken sinun joukkos, hevostes ja ratsasmiestes kanssa, jotka kaikki ovat jalosti valmistetut, joita on suuri joukko, ja kantavat kaikki keihäitä, kilpiä ja miekkoja. ⁵Sinun myötäs ovat Persialaiset, Etiopialaiset ja Putilaiset, jotka kaikki kantavat kil-

piä ja rautalakkeja; ⁶Gomer ja kaikki hänen joukkonsa, ja myös Togarman huone, joka pohjaan päin on, kaiken hänen joukkonsa kanssa; ja sinun myötäs on paljo kansaa. ⁷Valmista itses, varusta itses hyvin, sinä ja kaikki sinun joukkos, joka sinun myötäs on: ja ole sinä heidän päämiehensä; ⁸Sinun pitää kuitenkin viimein rangaistuksi tuleman. Viimeisellä ajalla pitää sinun tuleman siihen maahan, joka on jälleen saatu miekalla, on myös koottu monesta kansasta, Israelin vuorelle, joka kauvan aikaa on autiona ollut; ja on nyt monesta kansasta johdatettu ulos, ja kaikki surutoinna asuvat. ⁹Sinun pitää menemän ylös ja tuleman suurella rajuilamalla, ja sinun pitää oleman niinkuin pilvi, joka maan peittää; sinä ja sinun joukkos, ja kansan paljous sinun kanssas. ¹⁰Näin sanoo Herra, Herra: siihen aikaan pitää sinun senkaltaisia aikoman sinun mielessäs, ja pitää pahoja juonia ajatteleman; ¹¹Sinun pitää sanoman: minä tahdon hyökätä maakyliin, ja menen heidän päällensä, jotka surutoinna ja murheetoinna asuvat; nämät kaikki asuvat ilman muuria, joilla ei telkiä eikä porttia ole, ¹²Että kovin ryöstäisit ja julmasti raatelisit, ja antaisit kätes käydä hävitettyjä vastaan, jotka palaneet ovat, ja sitä kansaa vastaan, joka pakanoista koottu on, jotka karjaa kaitsevat ja kauppaat tekevät, ja asuvat keskellä maata. ¹³Rikas Arabia, Dedan, ja meren kauppamiehet, ja kaikki voimalliset, jotka siellä ovat, pitää sinun sanoman: oletkos ollenkin tullut ryöstämään, ja koonnut joukkos perin raatelemaan, ottaakses pois hopian ja kullan ja kootakses karjaa ja tavaraa, ja suurta saalista saadakses? ¹⁴Sentähden ennusta sinä, ihmisen poika, ja sano Gogille: näin sanoo Herra, Herra: etkös ymmärrä, koska minun kansani Israel asuu surutomasti, ¹⁵Niin sinä tulet silloin paikastas, pohjan ääristä, sinä ja paljo kansaa kanssas, kaikki hevosilla, suuri ja väkevä sotajoukko? ¹⁶Ja sinun pitää menemän ylös minun kansaani Israelia vastaan, niinkuin pilvi, joka maan peittää. Viimeisellä ajalla pitää sinun oleman, mutta minä tahdon sentähden antaa sinun tulla minun maalleni, että pakain pitää oppiman minua tuntemaan, koska minä sinussa, Gog, pyhitetyksi tulen heidän silmäinsä edessä. ¹⁷Näin sanoo Herra, Herra: sinä olet se, josta minä olen muinen sanonut minun palvelijaini Israelin prophetain kautta, jotka siihen aikaan ennustivat, minun tahtovani antaa sinun tulla heidän päällensä. ¹⁸Ja sen pitää silloin tapahtuman, koska Gog tulee Israelin maata vastaan sanoo Herra, Herra, pitää minun vihani nouseman minun julmuudessani. ¹⁹Ja minä puhun näitä minun kiivaudessani, ja minun vihani tullessa: että silloin pitää suuren vavistuksen oleman Israelin maalla; ²⁰Että minun kasvoini edessä pitää kalat meressä vapiseman, linnut taivaan alla, eläimet kedolla, ja kaikki, jotka matelevat ja liikkuvat maan päällä, ja kaikki ihmiset, jotka maan päällä ovat, ja vuoret pitää kukistettaman, ja seinät ja kaikki muurit maahan putooman. ²¹Mutta minä kutsun miekan häntä vastaan kaikilla minun vuorillani, sanoo Herra, Herra; niin että jokaisen miekan pitää tuleman toistansa vastaan. ²²Ja minä tuomitsen hänen ru-

tolla ja verellä; ja annan sataa räntää ja raekiviä, tulta ja tulikiveä hänen ja hänen joukkonsa päälle, ja sen paljon kansan päälle, joka hänen kanssansa on. ²³Juuri niin pitää minun suureksi, pyhäksi ja tutuksi tuleman monien pakanain edessä, että heidän pitää ymmärtämän minun olevan Herra.

39Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Gogia vastaan ja sano näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tulen sinun kimppeus, Gog, sinä joka olet Mesekin ja Tubalin ylimmäinen päämies; ²Ja tahdon sinun palauttaa ja houkutella ulos, ja noudan sinun pohjan ääristä, ja annan sinun tulla Israelin vuorille: ³Ja lyön joutsen pois sinun vasemmasta kädestäs ja heitän sinun nuoles oikiasta kädestäs. ⁴Israelin vuorilla pitää sinun kaatuman, kaiken sinun joukkos kanssa ja sen väen kanssa, joka sinun tykönäs on. Minä annan sinun linnuille, kusta ikänä he lentävät, ja eläimille ruaksi. ⁵Sinun pitää lankeeman kedolla; sillä minä Herra, Herra olen sen sanonut. ⁶Ja minä heitän tulen Magogin päälle ja niiden päälle, jotka luodoissa surutoinna asuvat; ja heidän pitää ymmärtämän minun olevan Herran. ⁷Ja minä tahdon tehdä minun pyhän nimeni tiettäväksi minun kansani Israelin seassa, ja en tahdo enään antaa minun pyhää nimeäni häväistä; vaan pakanain pitää ymmärtämän minun olevan Herran Israelin pyhän. ⁸Katso, jos se on parhaallaansa tullut ja tapahtunut, sanoo Herra, Herra: se on se päivä, josta minä olen puhunut. ⁹Ja Israelin kaupunkien asuvaisten pitää lähtemän ulos, ja tekemän valkian, ja polttaman sota-aseet, kaikellaiset kilvet, nuolet, seipäät ja kanget; jotka kestävät palaa seitsemän ajastakaa. ¹⁰Niin ettei tarvita hakea puita kedolta, eli pidä metsästä hakattaman; sillä he polttavat sota-aseita; ja pitää ryöstämän niitä, joilta he ovat ryöstetyt, ja raateleman niitä, joilta he olivat raadellut, sanoo Herra, Herra. ¹¹Ja sen pitää silloin tapahtuman, että minä annan Gogille paikan hautaamiseksi Israelissa, sen laakson, josta meren tykö itään päin mennään, niin että ne, jotka siitä menevät ohitse, pitää sieramensa tukitseman; ja heidän pitää Gogin joukkoinensa siihen hautaaman, ja se pitää kutsuttaman Gogin joukon laaksoksi. ¹²Mutta Israelin huoneen pitää heitä hautaaman, että maa sen kautta pitää puhdistettaman koko seitsemän kuukautta. ¹³Ja kaikella maakunnan kansalla pitää tekemistä oleman heidän hautaamisessansa, ja pitää saaman siitä kuuluisan nimen; että minä sinä päivänä kunnoitetuksi tulen, sanoo Herra, Herra. ¹⁴Ja heidän pitää asettaman miehiä käymään joka päivä maata ympäri, ja heidän kanssansa kuolleiden hautain kaivajat, hautaaman jääneitä maan päällä, että se puhdistettaisiin; seitsemän kuukauden perästä pitää heidän rupeeman sitä tutkistelemaan. ¹⁵Ja ne, jotka maata käyvät ympäri ja josakussa paikassa ihmisen luut näkevät, heidän pitää siihen merkin paneman; siihenasti kuin haudankaivajat ne myös Gogin joukon laaksoon hautaavat. ¹⁶Kaupunki myös pitää siellä kutsuttaman Hamonaksi: niin pitää heidän maan

perkaaman. ¹⁷Nyt sinä ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: sano kaikille linnuille, kusta ikänä he lentävät, ja kaikille eläimille kedolla: kokoontukaat ja tulkaat tänne, tulkaat kokoon joka paikasta ympäriltä minun teurasuhrileni, jonka minä teille teurastan suureksi teurasuhriksi Israelin vuorilla, ja syökää lihaa, ja juokaat verta. ¹⁸Teidän pitää syömän väkevän lihaa, ja juoman maan päämiesten verta; oinaisten, karitsain, kauristen, härkäin, jotka kaikki lihavat ja hyvin syötetyt ovat. ¹⁹Ja teidän pitää syömän lihavuutta, niin että te ravituksi tulette, ja juoman verta, niin että te juovuksiin tulette, siitä teurasuhrista, jonka minä teille teurastan. ²⁰Ravitkaat teitänne minun pöydälläni hevosista ja ratsastajista, väkevästä ja kaikkinaisesta sotaväestä, sanoo Herra, Herra. ²¹Ja minä annan minun kunniani tulla pakanain sekaan, niin että kaikki pakanat pitää näkemän minun tuomioni, jonka minä olen tehnyt, ja minun käteni, jonka minä olen pannut heidän päällensä. ²²Ja Israelin huoneen pitää ymmärtämän, että minä Herra olen heidän Jumalansa, siitä päivästä ja aina edemmä. ²³Niin myös kaikkein pakanain pitää ymmärtämän Israelin huoneen pahain tekoinsa tähden viedyksi pois, sentähden että he minua vastaan rikkoneet ovat; ja minä peitin kasvoni heidän edestänsä, ja annoin heitä vihollistensa käsiin, niin että heidän kaikkein piti miekan kautta lankeeman. ²⁴Niinkuin heidän saastaisuutensa ja pahat tekonsa ansainneet olivat, tein minä heille, ja peitin minun kasvoni heidän edestänsä. ²⁵Sentähden näin sanoo Herra, Herra: nyt minä tahdon pelastaa Jakobin vangit, ja armahtaa koko Israelin huonetta, ja kiivoitella minun pyhän nimeni tähden. ²⁶Mutta heidän pitää kantaman häväistyksensä ja rikkoksensa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, koska he surutoinna maallansa asuvat, niin ettei kenkään heitä peljätä. ²⁷Ja minä olen heidät kansoista jälleen kotia tuonut, ja koonnut heitä vihollistensa maalta, ja olen heissä pyhitetyksi tullut monien pakanain silmäin edessä. ²⁸Ja niin pitää heidän ymmärtämän, että minä Herra olen heidän Jumalansa, joka olen antanut viedä heitä pois pakanain sekaan, ja antanut taas koota heitä maallensa, ja en antanut yhtäkään heistä sinne jäädä. ²⁹Ja en minä enään tahdo peittää minun kasvojani heidän edestänsä; sillä minä olen vuodattanut minun henkeni Israelin huoneen päälle, sanoo Herra, Herra.

40Viidentenä vuotena kolmattakymmentä meidän vanhiudestamme, vuoden alussa, kymmenentenä päivänä ensimmäisessä kuukaudessa, se on neljästoistakymmenes vuosi, sittekuin kaupunki hävitettiin, juuri sinä päivänä tuli Herran käsi minun päälleni, ja vei minun sinne. ²Ja Jumalan näyissä vei hän minut Israelin maalle ja asetti minun sangen korkialle vuorelle; ja siellä oli niinkuin rakennettu kaupunki etelään päin. ³Ja koska näyissä vei hän minut Israelin maalle ja asetti minun sangen korkialle vuorelle; ja siellä oli niinkuin rakennettu kaupunki etelään päin. ⁴Ja se mies sanoi minulle: sinä, ihmisen poika, katso silmilläs

ja kuule korvillas, ja pane sydämees kaikki, mitä minä sinulle osoitan; sillä sentähden olen minä sinun tänne tuonut osoittaakseni sinulle, että kaikki ne, mitkä sinä tässä näet, Israelin huoneelle ilmoittaisit. ⁵Ja katso, muuri oli ulkonaisella puolella ympäri kaiken huoneen. Ja miehellä oli mitariuku kädessä, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkä; ja hän mittasi rakennuksen leveydelle ja korkeudelle, kaikki yhdellä riuvulla. ⁶Ja hän tuli portin tykö, joka oli itään päin, ja meni ylös hänen astuimistansa; ja mittasi portin kynnyksen, kummankin yhden riukumitan leveäksi. ⁷Ja kammiot, jotka olivat molemmilla puolilla porttia, mittasi hän myös yhden riukumitan leveäksi, ja kammioiden välin viisi kyynärää leveäksi, ja hän mittasi myös portin kynnyksen, esihuoneen portin tykönä sisimäisellä puolella, yhden riukumitan. ⁸Ja mittasi portin esihuoneen sisimäisellä puolella yhden riukumitan. ⁹Ja mittasi esihuoneen portin kahdeksan kyynärää ja sen kynnykset kaksi kyynärää, ja esihuoneen portin sisimmäisellä puolella. ¹⁰Ja kammioita oli kolme kummallakin puolella, portin tykönä itään päin, yksi niin avara kuin toinenkin. Ja molemmilla puolilla olivat kynnykset, jotka olivat yhdensuuruiset. ¹¹Sitte mittasi hän oven leveyden kymmenen kyynärää ja portin korkeuden kolmetoistakymmentä kyynärää. ¹²Ja kammioin edessä oli sia molemmilla puolilla, kyynärän leveydeltä; mutta kammiot olivat kuusi kyynärää molemmille puolille. ¹³Ja hän mittasi portin, yhden kammion katos-ta toiseen, viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle; ja ovet olivat suutasuuksin. ¹⁴Hän teki myös oven päälliset kuusikymmentä kyynärää ja esihuoneen oven päällisen yltäylitse porttia. ¹⁵Ja portin läpikäytävästä esihuoneen tykö sisimäiseen porttiin oli viisikymmentä kyynärää. ¹⁶Ja siinä olivat ahtaat akkunat kammioissa ja päällisissä, sisimäisellä puolella yltäylitse portin; juuri niin oli myös sisäpuolella kaikki ympäri, ja oven päällisessä olivat kauniit palmupuut. ¹⁷Ja hän vei minun vielä edemmäksi äärimäiseen kartanoon, ja katso, siellä olivat majat, ja permanto laskettu kartanon yli ympäri, ja kolmekymmentä kammioita permannolla. ¹⁸Ja permanto oli molemmissa porteissa niin pitkä kuin portitkin olivat; ja tämä oli alimainen permanto. ¹⁹Ja hän mittasi alimaisesta portista leveyden sisimäiseen kartanoon asti ulkopuolelta, sata kyynärää itään ja pohjaan. ²⁰Niin hän myös mittasi pohjaportin äärimäiseen kartanoon asti, pituudelle ja leveydelle. ²¹Siinä oli myös jokaisella sivulla kolme kammioita; ja hänen oven päällisensä ja esihuoneensa olivat yhdensuuruiset, niinkuin entisenkin portin, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle. ²²Ja hänen akkunansa, esihuoneensa ja palmupuunsa olivat niinkuin itäisenkin portin, ja siinä oli myös seitsemän astuinta, joita myöten mentiin ylös, ja esihuone oli sen edessä. ²³Ja sisimäisen esihuoneen portti oli pohjoisen ja itäisen portin kohdalla; ja hän mittasi sata kyynärää yhdestä portista niin toiseen. ²⁴Sitte vei hän minun myös etelään päin, ja katso, siellä oli myös yksi portti; ja hän mittasi hänen oven-

sa päälliset ja esihuoneensa niin suureksi kuin ne muutkin. ²⁵Siinä olivat myös akkunat ja esihuoneet yltympäri niinkuin muutkin akkunat, viisikymmentä kyynärää pitkät ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveät. ²⁶Ja siinä oli myös seitsemän astuinta ylöspäin, ja esihuone sen edessä; ja palmupuut joka sivulla sen oven päällisissä. ²⁷Ja hän mittasi myös sisimäisen kartanon portin etelään päin, sata kyynärää yhdestä eteläportista toiseen. ²⁸Ja hän vei minun eteläportin kautta sisimäiseen kartanoon, ja mittasi sen portin etelään päin, niin suureksi kuin muutkin, ²⁹Ja hänen kammionsa, ja oviensa päälliset, ja esihuoneensa juuri sillä suuruudella ja hänen akkunansa ja esihuoneensa joka taholta, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle. ³⁰Ja siinä olivat esihuoneet ympärillä, viisikolmattakymmentä kyynärää pitkät ja viisi kyynärää leveät. ³¹Ja hänen esihuoneensa olivat äärimäisen kartanon edessä, ja palmupuut hänen ovensa päällisissä; ja siinä oli kahdeksan astuinta, joita myöten mentiin ylös. ³²Sitte vei hän myös minun sisimäiseen porttiin itään päin ja mittasi sen portin niin suureksi kuin muutkin; ³³Hänen kammioinsa, oviensa päälliset ja esihuoneensa, ja heidän akkunansa ja esihuoneensa entisen suuruiseksi ympärinsä, viisikymmentä kyynärää pitkäksi ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveäksi. ³⁴Ja hänellä oli myös esihuone äärimäisen kartanon kohdalla, ja palmupuuta oven päällisissä molemmilla sivuilla, ja kahdeksan astuinta ylöspäin. ³⁵Sitte vei hän minun pohjan puoliseen porttiin; sen hän mittasi niin suureksi kuin ne muutkin, ³⁶Hänen kammionsa, oviensa päällisten, esihuoneidensa ja heidän akkunainsa kanssa siinä ympärillä, viisikymmentä kyynärää pitkäksi ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveäksi. ³⁷Hänellä oli myös esihuone äärimäisen kartanon kohdalla, ja palmupuut ovenpäällisissä molemmilla puolilla, ja kahdeksan astuinta ylöspäin. ³⁸Ja siellä oli kammio, ja sen ovi oli porttien pihtipielissä, kussa polttouhri pestiin. ³⁹Mutta esihuoneessa portin edessä oli jokaisella sivulla kaksi pöytää, joilla polttouhri, rikosuhri ja vikauhri piti teurastettaman. ⁴⁰Ja ulkoisella puolella, kussa pohjaporttia päin mennään ylös, oli myös kaksi pöytää; ja toisella puolella, portin esihuoneen tykönä, oli myös kaksi pöytää. ⁴¹Niin oli jokaisella sivulla porttien edessä neljä pöytää, se on kahdeksan pöytää yhteen, joilla teurastettiin. ⁴²Ja ne neljä pöytää olivat tehdyt polttouhria varten vuojonkivistä, puolitoista kyynärää pitkäksi ja puolitoista kyynärää korkeiksi: joille pantiin kaikkinaiset aseet, joilla myös polttouhri ja muut uhrit teurastettiin. ⁴³Ja tottoin kivet olivat kämmenen korkiat joka taholta; ja niille pöydille piti pantaman uhriliha. ⁴⁴Ja ulkoisella puolella sisällistä porttia olivat kammiot veisaajilla sisimäisessä kartanossa, yksi sivulla pohjan porttia päin, joka katsoi etelään, toinen portin sivulla itään päin, se katsoi pohjaan. ⁴⁵Ja hän sanoi minulle: se kammio, joka on etelään päin, on pappein, joiden pitää huoneessa palveleman; ⁴⁶Mutta se kammio pohjaan päin on niiden pappein, jotka alttarilla palvele-

vat; ne ovat Zadokin lapset, joiden pitää Levin lapsista astuman Herran eteen, häntä palvelemaan. ⁴⁷Ja hän mittasi esihuoneen sata kyynärää pitkäksi ja sata kyynärää leveäksi, nelikulmaiseksi; ja alttari oli juuri templin edessä. ⁴⁸Ja hän vei minun templin esihuoneeseen ja mittasi esihuoneen oven päällisen, viisi kyynärää kummallekin puolelle, ja portin leveyden kolme kyynärää molemmin puolin. ⁴⁹Mutta esihuone oli kaksikymmentä kyynärää pitkä ja yksitoistakymmentä kyynärää leveä, ja astuimet, joista mentiin ylös; ja patsaat olivat oven päällisten tykönä, yksi kummallakin puolella.

41Ja hän vei minun templin, ja mittasi patsaat seiinä myöten, ja ne olivat joka taholla kuusi kyynärää leveät, niin leveältä kuin huone oli. ²Ja ovi oli kymmenen kyynärää leveä, mutta kukin seinä molemmin puolin ovea viisi kyynärää leveä. Ja hän mittasi sian templissä, se oli neljäkymmentä kyynärää pituudelle ja kaksi kymmentä kyynärää leveydelle. ³Ja hän meni sisimmäiselle puolelle, ja mittasi oven patsaat kaksi kyynärää, ja ovi oli kuusi kyynärää, ja oven leveys seitsemän kyynärää. ⁴Ja hän mittasi sen pituuden kaksikymmentä kyynärää ja leveyden kaksikymmentä kyynärää templissä, ja sanoi minulle: tämä on kaikkien pyhin. ⁵Ja hän mittasi huoneen seinän kuusi kyynärää: siellä olivat sivukammiot, neljä kyynärää leveät, joka paikassa ympäri huonetta; ⁶Ja sivulla kammiot kaikilla puolilla kolmeneljättäkymmentä toinen toisessansa kiinni; ja siinä olivat patsaat huoneen seinää myöten kaikki ympäri, jotka niitä kiinnittivät; ja ei kuitenkaan olleet huoneen seinässä kiinni. ⁷Ja ylhäällä näiden päällä olivat vielä usiammat käytävät ympärinsä, ja ne ylimmäiset käytävät ympäri huoneen olivat leveämmät, niin että alimmaisesta mentiin keskimmäiseen ja keskimmäisestä ylimmäiseen. ⁸Ja minä näin huoneen korkeuden joka taholta, ja kammioin perustukset olevan täyttä mittaa kuusi kyynärää. ⁹Ja seinän leveys, joka oli kammion ulkoisella puolella, oli viisi kyynärää; ne muut olivat huoneen käytävät sisimmäisellä puolella. ¹⁰Ja kammioiden välillä ympäri huoneen oli leveys kaksikymmentä kyynärää. ¹¹Ja siellä oli kaksi ovea, eripaikan kohdalla, yksi pohjoista päin ja toinen etelää, ja eripaikka viisi kyynärää joka taholta. ¹²Ja rakennus länteen päin oli seitsemänkymmentä kyynärää leveä, ja seinä viisi kyynärää leveä ja yhdeksänkymmentä kyynärää pitkä. ¹³Ja hän mittasi huoneen pituuden sata kyynärää, nimittäin, eripaikan, rakennuksen ja sen seinän pituus oli kaikkiansa sata kyynärää. ¹⁴Ja huoneen leveys edestä, sen eripaikan kanssa itään päin, oli myös sata kyynärää. ¹⁵Ja hän mittasi rakennuksen pituuden, eripaikan edestä, yhdestä päästä niin toiseen, joka haaralta sata kyynärää, sisällisen templin ja esihuoneen kartanon kanssa. ¹⁶Siinä olivat kynnykset ja ne ahtaat akkunat ja käytävät ympäri, niiden kolmen edessä, olivat kaunistetut puuteolla yltympäri, aina maasta akkunoihin asti; itse akkunat myös olivat kaunistetut. ¹⁷Sitte oven päältä, niin aina kaikkein pyhimpään, ulkonaiselta ja

sisimmäiseltä puolelta yltympäri, aina mitalla. ¹⁸Ja se oli tehty Kerubimeilla ja palmupuilla, niin että yksi palmupuun oli kunkin Kerubimin välillä, ja Kerubimilla oli kahdet kasvot: ¹⁹Yhdellä puolella niinkuin ihmisen kasvot palmupuun kohdalla, ja toisella niinkuin nuoren jalopeuran kasvot palmupuun kohdalla: se oli niin tehty kaiken huoneen ympärille. ²⁰Maasta ylimmäisen oven päälliseen asti olivat Kerubimit ja palmupuut tehdyt, niin myös templin seiiniin. ²¹Ja templin ovipielet olivat nelikulmaiset, ja kaikki pyhässä taitavasti toinen toiseensa sovitettut. ²²Ja puualttari kolme kyynärää korkia ja kaksi kyynärää pitkä, ja sen kulmat, leveys ja seinät olivat puusta. Ja hän sanoi minulle: tämän on pöytä, joka pitää Herran edessä oleman. ²³Ja oli myös kaksi ovea sekä templiin että kaikkein pyhimpään. ²⁴Ja taas olivat kaksinkertaiset ovet, kaksi vähää ovea yhdessä ja kaksi toisessa. ²⁵Ja templin oviin olivat tehdyt Kerubimit ja palmupuut, niinkuin seinissäkin; ja siinä oli paksu puu esihuoneen edessä ulkoisella puolella. ²⁶Ja olivat ahtaat akkunat ja paljo palmupuita, kaikki ympäri esihuoneen; niin myös huoneen kammiot ja malat.

42Ja hän vei minun ulos äärimäiseen kartanoon, tielle pohjoista päin, ja vei minun siihen kammioon, joka oli eripaikan kohdalla, joka oli rakennuksen tykönä pohjoista päin. ²Ja se paikka oli sata kyynärää pitkä siitä portista pohjoiseen päin, ja viisikymmentä kyynärää leveä. ³Niiden kahdenkymmenen kyynärän kohdalla sisimmäisessä kartanossa, ja permannon kohdalla äärimäisessä kartanossa, oli käytävä käytävää vastaan, aina kolmessa kerrassa. ⁴Ja kammioiden edessä oli käytävä kymmenen kyynärää leveä sisältä, ja tie yksi kyynärä; ja niiden ovet olivat pohjoista päin. ⁵Ja ylimmäiset kammiot olivat ahtaammat muita; sillä käytäviin oli niistä otettu enempi kuin huoneen alimmaisista ja keskimmäisistä. ⁶Se oli kolmen huoneen korkeus, ja ei ollut niissä patsaita niinkuin kartanoin patsaat; sentähden ne olivat ahtaammat kuin alimaiset ja keskimäiset maasta. ⁷Ja ulkonainen muuri, joka oli kammioin tykönä, päin ulkoista kartanoa kammioiden edessä, oli viisikymmentä kyynärää pitkä. ⁸Sillä kammiot, jotka olivat ulkoisella kartanolla, olivat viisikymmentä kyynärää pitkät; mutta katso, templin edusta oli sata kyynärää pitkä. ⁹Ja alhaalla kammioiden edessä oli läpikäytävä itään päin, josta äärimmäisestä kartanosta mennään ulos. ¹⁰Ja esikartanon muurin avaruudessa idän puolella, eripaikan ja rakennuksen kohdalla, oli myös kammiota. ¹¹Ja siinä oli myös eripaikka niiden edessä, niinkuin niidenkin kammioiden pohjoista päin, ja kaikilla oli yksi pituus ja leveys; ja kaikki heidän uloskäymisensä heidän muotonsa ja oviensa jälkeen. ¹²Ja niiden kammioiden ovien muodon jälkeen, jotka etelään päin olivat, oli ovi tien suussa, joka oli sen jalon muurin edessä, josta itään päin kohdastansa mennään. ¹³Ja hän sanoi minulle: ne kammiot pohjoista päin, ja ne kammiot etelään päin eripaikan kohdalla ovat kaikkein pyhimmän sian kammiot, kussa papit pitää syömän, kuin he

kaikkein pyhintä uhria Herralle uhraavat, ruokauhria, syntiuhria ja vikauhria; sillä se on pyhä sia. ¹⁴Ja kuin papit siihen sisälle menevät, niin ei heidän pidä jälleen tuleman pyhästä ulos äärimäiseen kartanoon, mutta pitää ennen riisuman vaatteensa, joissa he ovat palvelleet; sillä ne ovat pyhät. Ja heidän pitää ottaman toiset vaatteet yllensä, ja sitte menemän kansan sekaan. ¹⁵Ja kuin hän kaiken huoneen oli sisältä mitannut, vei hän minun ulos porttiin itään päin, ja mittasi siitä kaiken ympärinsä. ¹⁶Itään päin mittasi hän mittariuvulla viisisataa riukumittaa joka taholta. ¹⁷Pohjoista päin mittasi hän myös viisisataa riukumittaa mittariuvulla ympäri. ¹⁸Niin myös lounaasen päin mittasi hän viisisataa riukumittaa sillä mittariuvulla. ¹⁹Ja kuin hän tuli länteen päin, mittasi hän myös viisisataa riukumittaa sillä mittariuvulla. ²⁰Näin oli muuri, jonka hän mittasi, joka neljältä taholta viisisataa riukumittaa pituudelta ja viisisataa leveydeltä, kaikki ympäri; että pyhä piti oleman erotettu pyhättömästä.

43Ja hän johdatti minun porttiin, siihen porttiin, joka on itään päin. ²Ja katso, Israelin Jumalan kunnia tuli itätietä, ja pauhasi, niinkuin suuri vesi pauhaa; ja maa kirkastui hänen kunniastansa. ³Ja tämä näky, jonka minä näin, oli senkaltainen kuin sekin näky, jonka minä näin, kuin minä tulin kaupunkia hävittämään; ja nämät näyt olivat juuri niinkuin sekin näky, jonka minä näin Kebarin virran tykönä; ja minä lankesin maahan kasvoilleni. ⁴Ja Herran kunnia tuli templiin itäisen portin kautta. ⁵Ja henki otti minun ja vei sisälliseen esikartanoon; ja katso, huone oli täynnä Herran kunniaa. ⁶Ja minä kuulin puheen minun tyköni huoneesta, ja yksi mies seisoi minun tyköni, ⁷Joka sanoi minulle: sinä ihmisen poika, tämä on minun istuimeni paikka ja minun pyötyjalkaini sia, jossa minä tahdon asua Israelin lasten seassa ijankaikkisesti; ja ei Israelin huone pidä enään saastuttaman minun pyhää nimeäni, ei he itse eikä heidän kuninkaansa huoruudellansa, eli kuningastensa raatoin kautta kukkuloillansa, ⁸Jotka asettivat kynnyksensä minun kynnykseni viereen ja ovensa minun oveni sivuun, ja seinä oli minun ja heidän vaiheellansa; ja he saastuttivat minun pyhän nimeni kauhistuksillansa, joita he tekivät, jonkatähden minä heitä vihassani hukutin. ⁹Mutta nyt heidän pitää huoruutensa kauvas hylkäämään, ja kuningastensa haudat minun tyköni; niin minä asun heidän tykönänsä ijankaikkisesti. ¹⁰Sinä, ihmisen poika, osoita Israelin huoneelle templi, että he häpeäisivät pahoja töitensä, ja anna heidän mitata kaikki muoto. ¹¹Ja kuin he kaikkia töitensä häpeävät, niin osoita heille huoneen rakennuksen muoto, läpikäytävät, kuvat, kaikki menot, järjestykset ja oikeudet; ja kirjoita heidän eteensä, että he kaikki sen muodot ja kaikki sen säädyt pitäisivät ja tekisivät. ¹²Tämä on huoneen laki: vuorten kukkuloilla pitää kaikki sen rajat joka taholta pyhimät oleman; katso, tämä on huoneen laki. ¹³Mutta tämä on alttarin mitta, sen kyynärän jälkeen, joka on kämmenen leveys pitempi

yhteistä kyynärää: sen jalka oli kyynärää korkia ja kyynärää leveä, ja sen äärestä reunaan, ympäri yksi vaaksa; ja tämä on alttarin korkeus. ¹⁴Ja jalasta maan päältä eroitukseen oli kaksi kyynärää korkeutta ja kyynärä leveyttä; mutta vähemmästä eroituksesta enempiä, neljä kyynärää korkeutta ja kyynärä leveyttä. ¹⁵Mutta Harel neljä kyynärää korkia, ja neljä sarvea ylhäällä Arielista. ¹⁶Ja Ariel oli kaksitoistakymmentä kyynärää pitkä ja kaksitoistakymmentä kyynärää leveä, nelikulmainen joka neljältä taholtansa. ¹⁷Ja alttarin päällinen oli neljätoistakymmentä kyynärää pitkä ja neljätoistakymmentä kyynärää leveä, nelikulmainen joka neljältä taholta; ja reuna kävi ympäri, puoli kyynärää leviä, ja sen jalka kyynärää korkia, ja sen astuimet olivat itään päin. ¹⁸Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: nämät pitää oleman alttarin säädyt, kuin se tehdään, jettä uhrattaisiin siinä polttouhria, ja priiskotettaisiin verta sen päälle. ¹⁹Ja papeille, Leviläisille Zadokin suvusta, jotka minun edelläni käyvät, palvelen minua, sanoo Herra, Herra, pitää sinun antaman nuoren härjän syntiuhriksi. ²⁰Ja sen verta pitää sinun ottaman ja priiskottaman sillä sen neljä sarvea ja neljä kulmaa reunan ympäri: sillä pitää sinun sen sovittaman ja pyhittämän. ²¹Ja pitää ottaman syntiuhrihärjän, ja polttaman sen huoneen eripaikassa, ulkona pyhästä. ²²Ja toisena päivänä pitää sinun uhraaman virheettömän kauriin syntiuhriksi; ja heidän pitää puhdistaman alttarin niinkuin härjälläkin puhdistettiin. ²³Kuin se on tapahtunut, niin sinun pitää uhraaman nuoren virheettömän mullin ja virheettömän oinaan laumasta. ²⁴Ja uhraa ne molemmat Herran edessä; ja heittäkään papit siihen suola, ja uhratkaan ne Herran polttouhriksi. ²⁵Näin sinun pitää seitsemän päivää uhraaman, kauriin joka päivä syntiuhriksi: mullin ja oinaan laumasta, jotka molemmat virheettömät olemaan pitää. ²⁶Ja näin heidän pitää alttarin sovittaman seitsemän päivää, ja puhdistaman sen, täyttämän kätensä. ²⁷Ja niiden seitsemän päivän perästä pitää papit, kahdeksantena päivänä ja sitte aina, uhraaman alttarille teidän polttouhrinne ja kiitosuhrinne; niin minä tahdon teille olla armollinen, sanoo Herra, Herra.

44Ja hän vei minun jälleen pyhän äärimäisen portin tietä itään päin; mutta se oli kiinni. ²Ja Herra sanoi minulle: tämä portti pitää oleman kiinni, ja ei pidä avattaman, eikä yksikään pidä siitä käymän; sillä Herra Israelin Jumala on siitä käynyt; ja pitää vielä sitte oleman kiinni. ³Päämiehen se oleman pitää, päämiehen pitää siinä istuman ja syömän leipää Herran edessä; esihuoneesta pitää hänen menemän sisälle, ja ja siitä jälleen tuleman ulos. ⁴Siitä vei hän minun pohjoisen portin tietä esihuoneen kohdalle; ja minä näin, ja katso, Herran huone oli täynnä Herran kunniaa. Ja minä lankesin kasvoilleni. ⁵Ja Herra sanoi minulle: sinä, ihmisen poika, pane sydämees, ja katso silmilläs, ja kuule korvillas kaikkia, mitä minä sinulle sanon kaikista Herran huoneen säädystä ja asetuksista, ja ota vaari, kuinka (ih-

misen) itsensä pyhässä käyttäytymän pitää. ⁶Ja sano kova-korvaiselle Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: te Israelin huone, olette tähänasti kaikilla teidän kauhistuksillanne kyllä tehneet: ⁷Että te annette muukalaisia, joilla on ympärileikkaamaton liha, tulla minun pyhääni, jolla te minun huoneeni saastutatte, uhratessanne minun leipääni, lihavuutta ja verta, ja näin rikotte kaikki minun liittoni kaikilla teidän kauhistuksillanne. ⁸Ja ette pidä minun pyhäni tapoja, mutta olette tehneet itsellenne uuden tavan minun pyhästäni. ⁹Sentähden sanoo Herra, Herra näin: ei yhdenkään vieraan, jolla on ympärileikkaamaton sydän ja ympärileikkaamaton liha, pidä tuleman minun pyhääni, kaikista muukalaisista, jotka Israelin lasten seassa ovat. ¹⁰Ja ei myös ne Leviläiset, jotka minusta luopuneet, ja Israelin kanssa epäjumalainsa jälkeen erehtykseen menneet ovat; sentähden pitää heidän kantaman omat syntinsä. ¹¹Mutta heidän pitää vartioitseman minun pyhäni ovea, ja oleman huoneen palveliat, ja teurastaman polttouhria ja muita uhreja kansan edestä, ja seisoman heidän edessään, palvelen heitä. ¹²Että he ovat palvelleet heitä heidän epäjumalansa edessä, ja ovat antaneet Israelin huoneelle pahennuksen; sentähden olen minä ojentanut käteni heidän päällensä, sanoo Herra, Herra, että heidän pitää kantaman heidän syntinsä, ¹³Ja ei pidä uhraaman minun edessäni, eikä oleman minun pappini, ei myös minun pyhääni tuleman, kaikkein pyhimpään; mutta pitää kantaman häpynsä ja kauhistuksensa, joita he tehneet ovat. ¹⁴Sentähden olen minä tehnyt heitä huoneen oven vartiaksi kaikessa sen palveluksessa, ja kaikissa, mitä siinä tehdään. ¹⁵Mutta papit ja Leviläiset Zadokin pojat, jotka minun pyhäni säädyt pitäneet ovat, kuin Israelin lapset luopuivat minusta, ne pitää minun edelläni käymän, palvelen minua, ja minun edessäni seisoman, ja uhraaman minulle lihavuutta ja verta, sanoo Herra, Herra. ¹⁶Ja heidän pitää menemän minun pyhääni, ja tuleman minun pöytäni eteen, palvelen minua ja pitäin minun säätyäni. ¹⁷Ja kuin he tahtovat mennä portista sisälliseen kartanoon, niin heidän pitää pukeman yllensä liina-vaatteet, ja ei villoista tehtyjä, niin kauvan kuin he sisällisessä kartanossa palvelevat. ¹⁸Ja liinahiipat pitää oleman heidän päässänsä ja liinaiset vaatteet heidän kupeillansa, ja ei pidä sitoman itsiänsä hikiliinoilla, ¹⁹Ja kuin he menevät ulkoiseen ja äärimäiseen kartanoon kansan tykö, niin heidän pitää paneman ne vaatteet pois, joissa he palveluksen tehneet ovat, ja kätkemän ne pyhiin kammioihin; ja heidän pitää ottaman toiset vaatteet yllensä, ettei he kansaa pyhittäisi omissa vaatteissansa. ²⁰Ei heidän pidä ajeleman päätänsä, eikä pitkiä hiuksia kasvattaman; mutta pitää antaman hiuksensa tasaisesti leikata ympäri. ²¹Ei myös yksikään pappi pidä viinaa juoman, kuin hänen sisimäiseen kartanoon sisälle menemän pitää. ²²Ei myös pidä ottaman yhtään leskeä eli hyljättyä avioksensa, mutta neitseeseen Israelin suvusta, eli ottakaan papin lesken. ²³Ja opettakaan minun kansaani tietämään eroituksen pyhän ja pyhättömän välillä, että he puhtaan ja saastaisen välillä

eroituksen tietäisivät. ²⁴Ja kuin riita tulee heidän eteensä, niin heidän pitää seisoman ja tuomitseman ja puhuman minun lakini ja säätyäni jälkeen, ja pitämän minun käskyni, ja kaikki minun pyhäpäiväni ja sabbatini pyhittämän. ²⁵Ja ei pidä menemän yhdenkään kuolleen ihmisen tykö saastutamaan itsiänsä; vaan ainoasti isänsä ja äitinsä, poikansa ja tyttärensä, veljensä ja sisarensa, jolla ei miestä ole ollut, niiden tähden joku saa itsensä saastuttaa; ²⁶Mutta että he puhdistavat itsensä jälleen seitsemän päivää. ²⁷Ja kuin hän jälleen menee pyhään, sisimäiseen kartanoon, palvelemaan pyhässä, niin pitää hänen uhraaman syntiuhriinsa, sanoo Herra, Herra. ²⁸Ja se on heille perinnöksi; minä tahdon olla heidän perintönsä; sentähden ei teidän pidä heille perimistä antaman Israelissa; sillä minä olen heidän perintönsä. ²⁹Heidän pitää saaman elatuksensa ruokauhrista, syntiuhrista ja vikauhrista; ja kaikki kirodot Israelissa pitää heidän oleman. ³⁰Ja kaikki ensimmäinen hedelmä ja esikoiset kaikista teidän ylennysuhreistanne pitää pappein oleman. Teidän pitää myös antaman papeille esikoiset teidän taikinastanne, että siunaus olis sinun huoneessas. ³¹Mutta joka kuollut on eli metsän pedolta haaskattu, linnusta eli eläimestä, sitä ei pidä pappein syömän.

45Kuin te maata jaatte arvalla, niin teidän pitää eroittaman osan maasta Herralle pyhäksi, viisikolmattakymmentä tuhatta riukumittaa pituudelle ja kymmenentuhatta leveydelle: se paikka on pyhä kaikissa rajoissansa ympäri. ²Ja tästä pitää oleman pyhään viisisataa riukumittaa, nelikulmainen ympärinsä, ja esikaupungiksi viisikymmentä kyynärää. ³Ja sillä paikalla, joka on viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä ja kymmenentuhatta leveä, pitää pyhän oleman, ja kaikkein pyhimmän. ⁴Se pitää maasta pyhä oleman, ja pitää pappein oleman, jotka pyhässä palvelevat, ja Herran eteen tulevat palvelemaan häntä, että heillä pitää oleman sia huoneelle, se pitää myös pyhä oleman. ⁵Mutta Leviläisten, jotka huoneessa palvelevat, pitää myös saaman viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pituudelle ja kymmenentuhatta leveydelle heidän osaksensa, kahdellekymmenelle kammiolle. ⁶Ja kaupungin omaisuudeksi pitää teidän yhden paikan jättämän, viisituhatta riukua leveydelle ja viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pituudelle, sen maan sivusta, joka pyhää ylennysuhria varten eroitettu on: se pitää kaikelle Israelin huoneelle oleman. ⁷Päämiehelle pitää teidän myös antaman yhden paikan, molemmille puolille pyhän ylennysuhrien osaa ja kaupungin omaisuutta, juuri pyhän ylennysuhrien osan ja kaupungin omaisuuden eteen läntisestä kulmasta niin länteen ja itäisestä kulmasta itään päin; sen pituus pitää vastaaman yhtä niistä muista osista, länsirajasta niin itärajaan asti. ⁸Se pitää oleman hänen oma osansa Israelissa; ettei minun päämieheni pidä enempi ottaman minun kansaltani, joka heidän on, vaan pitää antaman maan Israelin huoneelle heidän sukukunnissansa. ⁹Sillä näin sanoo Herra, Herra: eikö siinä kyllä ole, te Israelin päämiehet? la-

katkaat kaikesta vääryydestä ja väkivallasta, ja tehkäätkin oikeus ja vanhurskaus; ja älkäätkin enempää rasittako minun kansaani, sanoo Herra, Herra. ¹⁰Teidän pitää pitämän oikian puntarin, ja oikian vaa'an, ja oikian mitan. ¹¹Epha ja bat pitää kaikki yhtä oleman, niin että bat pitää kymmenen osan homeria, ja epha kymmenen osan homeria; sillä homerilla pitää ne molemmat mitattaman. ¹²Mutta siklin pitää pitämän kaksikymmentä geraa; ja kaksikymmentä sikliä, viisikolmattakymmentä sikliä ja viisitoistakymmentä sikliä tekevät minan. ¹³Tämä on ylennysuhri, jonka teidän antaman pitää: kuudes osa ephaa ja homeria nisuja, ja kuudes osa ephaa ja homeria ohria. ¹⁴Mutta öljyä, joka batilla mitataan, pitää teidän antaman batin, joka on kymmenes osa koria, eli kymmenennes homeria; sillä kymmenen batia tekevät homerin. ¹⁵Ja yksi uuhinen karitsa kahdestasadasta lampaasta, Israelin lammaslaitumelta, ruokauhriksi, polttouhriksi, kiitosuhriksi, sovinnoksi heidän edestänsä, sanoo Herra, Herra. ¹⁶Kaikki maan kansa pitää tuoman ylennysuhrin Israelin päämiehelle. ¹⁷Ja päämiehen pitää uhraaman polttouhrinsa, ruokauhrinsa, ja juomauhrinsa juhlapäivänä, uudella kuulla ja sabbatina, ja kaikkina Israelin huoneen suurina juhlapäivinä; hänen pitää myös tekemän syntiuhrin ja ruokauhrin, polttouhrin ja kiitosuhrin, sovinnoksi Israelin huoneen edestä. ¹⁸Näin sanoo Herra, Herra: ensimmäisenä päivänä ensimmäistä kuuta pitää sinun ottaman virheettömän mullin, ja puhdistaman pyhän. ¹⁹Ja pappi ottakaan syntiuhrin verestä, ja priiskottakaan sillä huoneen pihtipielet ja neljä alttairin kulmaa, niin myös sisimäisen kartanon portin pihtipielet. ²⁰Ja näin sinun pitää tekemän seitsemäntenä päivänä kuuta, jos joku tietämättä erehtynyt on, että te huoneen pyhittäisitte. ²¹Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäistä kuuta pitää teidän pääsiäistä pitämän, ja pitämän pyhää seitsemän päivää, ja syömän happamatointa leipää. ²²Sinä päivänä pitää päämiehen uhraaman itse edestänsä ja kaiken maan kansan edestä mullin syntiuhriksi. ²³Mutta niinä seitsemänä päivänä, juhlina, pitää hänen joka päivä tekemän Herralle polttouhria, seitsemän mullia ja seitsemän oinasta, jotka virheettömät ovat, ja kauriin joka päivä syntiuhriksi. ²⁴Mutta ruokauhriksi pitää hänen uhraaman ephan mullille ja ephan oinaalle, ja hinnan öljyä ephalle. ²⁵Viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemättä kuukautta pitää hänen pyhänä pitämän seitsemän päivää järjestänsä, niinkuin ne muutkin seitsemän päivää; ja sillä tavalla pitämän syntiuhrin kanssa, polttouhrin, ruokauhrin ja myös öljyn kanssa.

46Näin sanoo Herra, Herra: sisimäisen kartanon portti, joka itään päin on, pitää kuutena arkipäivänä oleman kiinni, mutta sabbatina ja uudella kuulla avattaman. ²Ja päämiehen pitää menemän ulkoiselle puolelle huoneen porttia ja seisauttaman portin kynnykselle; ja pappein pitää uhraaman hänen polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, mutta hänen pitää rukoileman portin kynnyksellä, ja sitte jälleen mene-

män ulos; mutta portin pitää ehtoosen asti avoinna oleman. ³Maan kansan pitää myös rukoileman Herran edessä, sen portin ovelta, sabbatina ja uudella kuulla. ⁴Mutta polttouhriksi, jonka päämiehen Herralle uhraaman pitää sabbatina, pitää oleman kuusi virheetöntä karitsaa ja virheettömän oinaan, ⁵Ja ephan sämpyläjauhoja oinaan kanssa ruokauhriksi, ja karitsain kanssa ruokauhriksi, mitä kukin voi, ja hinnan öljyä ephaan. ⁶Mutta uudella kuulla pitää uhraattaman nuori virheetöin härkä, ja kuusi karitsaa, ja virheetöin oinas. ⁷Ja epha härjän kanssa, ja epha oinaan kanssa ruokauhriksi; mutta karitsan kanssa niin paljo kuin hän käteensä saa, ja hinni öljyä ephaan. ⁸Ja kuin päämies sinne menee, niin hänen pitää menemän portin esihuoneen kautta, ja siitä tuleman ulos jälleen. ⁹Mutta maan kansa, jotka Herran eteen tulevat suurina juhlapäivinä, ja käyvät pohjoisen portin kautta rukoilemaan, ne pitää jälleen tuleman ulos eteläportista; ja jotka eteläportista tulevat, ne pitää käymän ulos pohjoisesta portista. Ja ei pidä tuleman ulos jälleen siitä portista, josta he ovat menneet sisälle, mutta kohdastansa toiselta puolelta menemän ulos. ¹⁰Päämiehen pitää ulos ja sisälle heidän kanssansa käymän. ¹¹Ja pyhäpäivinä ja juhlapäivinä pitää uhrattaman ruokauhriksi mullin kanssa epha, ja oinaan kanssa epha, ja karitsan kanssa niin paljon kuin hän saa käteensä, ja hinni öljyä ephan kanssa. ¹²Mutta kuin päämies tahtoo tehdä vapaaehtoisen polttouhrin eli kiitosuhrin Herralle, niin hänelle pitää avattaman itäportti, että hän saa uhrata polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, niinkuin hän sen sabbatinakin uhrata; ja koska hän jälleen tulee ulos, niin pitää portti pantaman kiinni hänen jälkeensä. ¹³Ja sinun pitää tekemän Herralle joka päivä polttouhria, vuotisen virheettömän karitsan; sen pitää sinun uhraaman joka aamulla, ¹⁴Ja joka aamulla paneman siihen päälle kuudennen osan ephaa ruokauhriksi, ja kolmannen osan hinniä öljyä, sekoitettu sämpyläjauhoihin: se pitää oleman jokapäiväinen ruokauhrin sääty Herralle. ¹⁵Ja näin pitää heidän aina uhraaman karitsan ruokauhrin ja öljyn kanssa joka aamu alinomaiseksi polttouhriksi. ¹⁶Näin sanoo Herra, Herra: kuin päämies antaa yhdelle pojistansa lahjan hänen perinnöstänsä, sen pitää oleman hänen poikansa oma perintö. ¹⁷Mutta jos hän antaa lahjan yhdelle palvelijoistansa hänen perinnöstänsä, niin se pitää sen oma oleman vapaavuoteen saakka, ja niin pitää se jälleen päämiehelle tuleman; sillä hänen osansa pitää ainoasti hänen poikansa perimän. ¹⁸Ja ei päämiehen pidä mitään ottaman kansan perinnöstä, eli ajaman heitä pois heidän omastansa; mutta pitää antaman lapsille heidän perintönsä, ettei minun kansani tulisi hajoitetuksi pois omaisuudestaan. ¹⁹Ja hän vei minun läpikäytävän sivulle pohjan porttia päin, pyhän kammioihin, jotka pappein olivat; ja katso, siellä oli yksi sia kahdessa kulmassa länteen päin. ²⁰Ja hän sanoi minulle: tämä on se sia, jossa papit vikauhrin ja syntiuhrin keittämän pitää, ja leipoman ruokauhrin, ettei heidän tarvitse niitä ulkonaiselle kartanolle kantaa, pyhittämään kansaa. ²¹Ja hän vei minun ulos ulko-

naiseen kartanoon, ja johdatti minun neljään kartanon kulmiin; ja katso, siellä oli esihuone kussakin kulmassa toinen toisensa edessä. ²²Jokaisessa neljässä kartanon kulmassa olivat esihuoneet toinen toisensa kanssa, neljäkymmentä kyynärää pitkät ja kolmekymmentä kyynärää leveät, eroitettut vähiin paikkoihin, niin leviä yksi kuin toinenkin. ²³Ja siellä kävi yksi vähä muuri ympäri kaikkia niitä neljää; ja siellä olivat totot tehdyt alhaalla ympäri muurin. ²⁴Ja hän sanoi minulle: nämät ovat keittosiat, joissa palveliat, jotka huoneessa palvelusta tekevät, keittämän pitää kansan uhrin.

47Ja hän vei minun jälleen templin oven eteen, ja katso, siellä juoksi vesi templin kynnyksen alitse itään päin; sillä templin ovi oli itään päin; ja vesi juoksi templin oikialta puolelta lounaaseen päin, alttarin ohitse. ²Ja hän vei minun ulos pohjoista porttia päin, ja vei minun ympäri sitä tietä ulkoisesta portista itään päin; ja katso, vesi juoksi oikialta puolelta sieltä ulos. ³Ja mies läksi itään päin, ja mittanuora oli hänen kädesssä, ja mittasi tuhannen kyynärää, ja hän vei minun veteen minun pöytäjalkoihini saakka. ⁴Ja mittasi vielä tuhannes kyynärää, ja vei minun veteen polviini saakka; ja mittasi jälleen tuhannen kyynärää ja antoi minun mennä siihen kupeisiin saakka. ⁵Niin hän mittasi vielä tuhannen, että niin syvä tuli, etten minä enään pohjaan ulottunut; sillä vesi oli niin syvä, että siinä täytyi uida, ja ei ulottunut pohjaan. ⁶Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, tämän olet sinä kyllä nähnyt; ja hän vei minun jälleen ojan reunalle. ⁷Ja kuin minä itseni käänsin, katso, siellä oli sangen monta puuta rannalla molemmilla puolilla. ⁸Ja hän sanoi minulle: tämä vesi, joka itään päin juoksee, pitää juokseman paljaan maan lävitse mereen; ja kuin se tulee mereen, niin sen vedet terveelliseksi tulevat. ⁹Ja kaikki, jotka siinä elävät ja liikkuvat, kuhunka nämät virrat tulevat, niiden pitää elämän; ja pitää oleman sangen paljo kaloja; ja kaikki pitää terveet oleman ja elämän, kuhunka tämä virta tulee. ¹⁰Siinä pitää oleman kalamiehet; Engeddistä niin Eneglaimiin asti pitää verkkoja pantaman; sillä siinä pitää oleman lajinsa jälkeen sangen paljo kaloja, niinkuin suuressakin meressä. ¹¹Mutta järvet ja suovedet ei pidä oleman terveelliset, mutta suolaiseksi tuleman. ¹²Ja molemmin puolin ojan rantoja pitää kasvan kaikkinaisia hedelmällisiä puuta, joiden lehdet ei pidä variseman, eikä hedelmät mätänemän; ja heidän pitää joka kuu kantaman uuden hedelmän; sillä heidän vetensä vuotaa pyhästä, heidän hedelmänsä kelpaavat ruoaksi, ja heidän lähteensä lääkitykseksi. ¹³Näin sanoo Herra, Herra: nämät ovat rajat, joiden jälkeen teidän pitää kahdelletoistakymmenelle Israelin sukukunnalle maan jakaman; mutta kaksi osaa tulee Josephin suvulle. ¹⁴Ja teidän pitää sen yhtäläisesti jakaman, niin yhdelle kuin toisellekin; sillä minä olen vannonut sen antaakseni teidän isillenne, ja tämä maa pitää tuleman teille perinnöksi. ¹⁵Tämä on maan raja: pohjaan päin, isosta merestä, Hetlonin tietä niin aina Ze-

dadiin, ¹⁶Hematiin, Berotoon, Sibraimiin, jotka Damaskun ja Hematin rajain välillä ovat, ja HatsarTikoniin, joka Havran rajaan ulottuu. ¹⁷Ja raja merestä niin Hatsar-Enoniin on Damaskun raja, ja Zaphon pohjaan päin Hamatin raja: ja se on pohjan puoleinen kulma. ¹⁸Mutta rajan itään päin pitää teidän mittaaman Havran ja Damaskun väliltä ja Gileadin väliltä, ja koko Israelin väliltä, Jordanin tykönä, rajasta itämereen saakka; se pitää oleman raja itään päin. ¹⁹Mutta raja lounaaseen päin on Tamarista aina Kadeksen riitaveteen saakka, ja virtaan asti suuren meren tykönä; sen pitää oleman rajan lounaaseen päin. ²⁰Ja raja länteen päin on isosta merestä, rajasta kohdastansa aina Hamatiin; se on raja länteen päin. ²¹Ja näin teidän pitää jakaman maan teillenne Israelin sukukunnissa. ²²Ja kuin te arvan heitätte maata jakaisanne teidän välillänne, niin teidän pitää muukalaisia pitämän, jotka asuvat teitä läsnä, ja elävät eli siittävät lapsia teidän seassanne, niinkuin he olisivat Israelin lasten seassa syntyneet lapset. ²³Ja muukalaisten pitää saaman osansa maasta, kukin sen suvun seassa, jota läsnä hän asuu, sanoo Herra, Herra.

48Nämät ovat sukukuntain nimet: pohjoisesta Hetlonin tien vierestä, siihenasti kuin tullaan Hamatiin, HatsarEnoniin, Damaskun rajaan pohjaan päin, Hamatin sivulle; sen pitää Danin pitämän osaksensa, itään ja länteen päin. ²Likin Danin rajaa pitää Asserin osa oleman, idän puolesta länteen. ³Likin Asseria pitää Naphtalin osa oleman, idän puolesta länteen. ⁴Likin Naphtalin rajaa pitää Manassen osa oleman, idän puolesta länteen, ⁵Likin Manassen rajaa pitää Ephraim osansa saaman, idän puolesta länteen. ⁶Likin Ephraimin rajaa pitää Rubenin osa oleman, idän puolesta länteen. ⁷Likin Rubenin rajaa pitää Juudan osan oleman, idän puolesta länteen. ⁸Mutta likin Juudan rajaa pitää teidän eroittaman yhden osan idästä niin länteen, joka on viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä ja leveä, niinkuin muu osa on idästä niin länteen: siinä pitää pyhän oleman. ⁹Ja siitä pitää teidän eroittaman uhriksi Herralle osan, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkän ja kymmenentuhatta riukua leveän. ¹⁰Ja sen pyhän osan pitää pappein oleman, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä, pohjoiseen ja etelään päin, ja kymmenentuhatta leveä, itään ja länteen päin. Ja Herran pyhän pitää siinä keskellä oleman. ¹¹Se pitää papeille pyhitetty oleman Zadokin lapsista, jotka minun säätyini pitäneet ovat, ja ei ole Israelin lasten kanssa luopuneet, niinkuin Leviläiset luopuivat. ¹²Ja sentähden pitää heillä oleman oma osa eroitetusta maasta, se kaikkein pyhin, joka on Leviläisten rajan tykönä. ¹³Mutta Leviläisillä pitää myös osa oleman, viisikolmattakymmenentuhatta leveä, pappein rajan tykönä; sillä kaikki pituus pitää oleman viisikolmattakymmentä tuhatta riukua ja leveys kymmenentuhatta riukua. ¹⁴Ja ei pidä siitä mitään muutamän pois eikä vaihettettaman, ei myös maan uutisesta pidä mitään tuleman pois; sillä se on pyhitetty Herralle. ¹⁵Mutta ne viisituhatta riukua, jotka

jäävät leveydelle, viidestäkolmattakymmenestä tuhannesta riukumitasta pituudelle, pitää oleman kaupungille yhteiseksi asuinsijaksi ja esikaupungiksi; ja sen keskellä pitää kaupungin oleman. ¹⁶Ja tämän pitää oleman hänen mittansa: neljätuhatta ja viisisataa riukua pohjoiseen ja lounaaseen päin, niin myös itään ja länteen päin neljätuhatta ja viisisataa. ¹⁷Mutta esikaupunkia varten pitää oleman kaksisataa ja viisikymmentä riukua, pohjaan ja lounaan päin, niin myös itään ja länteen kaksisataa ja viisikymmentä riukua. ¹⁸Mutta mitä jää pituudesta pyhän ylennysuhrin osan kohdalle, kymmenentuhatta riukua itään päin ja kymmenentuhatta riukua länteen päin, juuri pyhän ylennysuhrin osan kohdalla, sen sisälletulo pitää oleman kaupungin palvelioille elatukseksi. ¹⁹Ja jotka kaupungissa palvelevat, ne pitää oleman kaikista Israelin sukukunnista. ²⁰Ja kaikista näistä eroitetuista osista, joka on molemmilta puolilta pituudelle ja leveydelle viisikolmattakymmentä tuhatta riukua, pitää teidän eroitaman neljänneksen osan; sen pitää kaupungin oman oleman. ²¹Mutta mitä vielä jää molemmille puolille siitä eroitetusta pyhästä osasta ja kaupungin osasta, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua sekä itään että länteen, se pitää päämiehen oma oleman; mutta pyhä maa, jossa pyhä huone on, pitää siitä eroitettu oleman. ²²Mutta mitä on Leviläisten osan ja kaupungin osan välillä, joka keskellä on, mitä jää Juudan ja Benjaminin rajan välille, se pitää päämiehen oma oleman. ²³Sitte pitää muut sukukunnat oleman: Benjaminin osa idän puolesta länteen. ²⁴Mutta Benjaminin rajan tykönä pitää Simeonin osa oleman idän puolesta länteen. ²⁵Simeonin rajan vieressä pitää Isaskarin osan oleman, idän puolesta länteen. ²⁶Isaskarin rajalla pitää Zebulonin osan oleman, idän puolesta länteen. ²⁷Zebulonin rajalla pitää Gadin osan oleman, idästä länteen. ²⁸Mutta likin Gadia on lounaan raja, Temanin, Tamarista niin Kadeksen riitaveteen saakka, niin ojaan asti, joka isoon mereen juoksee. ²⁹Näin pitää maa jaettu oleman Israelin lasten sukukuntain perinnöksi; ja sen pitää oleman heidän osansa, sanoo Herra, Herra. ³⁰Ja näin leveltä pitää kaupungin oleman; neljätuhatta ja viisisataa riukua pohjoista päin. ³¹Ja kaupungin portit pitää Israelin sukukuntain nimeltä nimitetyt oleman: kolme porttia pohjoista päin: ensimmäinen Rubenin, toinen Juudan, kolmas Levin. ³²Niin myös itään päin neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen Josephin, toinen Benjaminin, kolmas Danin. ³³Etelään päin myös neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen Simeonin, toinen Isaskarin, kolmas Zebulonin. ³⁴Niin myös länteen päin neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen portti Gadin, toinen Asserin, kolmas Naphtalin. ³⁵Näin pitää tämä kaikki ympäri oleman, kahdeksantoistakymmentä tuhatta riukua: ja niin pitää kaupunki tästä päivästä kutsuttaman: tässä on Herra.

Dan.

1Kolmantena Jojakimin, Juudan kuninkaan, valtakunnan vuotena tuli Nebukadnetsar, Babelin kuningas Jerusalemin eteen, ja piiritti sen. ²Ja Herra antoi Jojakimin, Juudan kuninkaan hänen käsiinsä, ja muutamia astioita Jumalan huoneesta; ne antoi hän viedä Sinearin maalle, jumalansa huoneeseen, ja pani ne astiat jumalansa tavarahuoneeseen. ³Ja kuningas sanoi Aspenaalle, ylimmäiselle kamaripalveliallensa, että hänen piti Israelin lapsista kuninkaallisesta suvusta ja berrain lapsista valitseman ⁴Virheettömiä poikia, kauniita, toimellisia, viisaita, ymmärtäväisiä, taitavia, jotka soveliaat olisivat palvelemaan kuninkaan huoneessa, ja piti opettaman heille Kaldean kirjoituksia ja kieltä. ⁵Niille toimitti kuningas, mitä heille joka päivä annettaman piti kuninkaan ruasta ja sitä viinaa, jota hän itse joi; että he niin kolme vuotta kasvatettaman ja sitte kuninkaan edessä palvelemaan piti, ⁶Joiden seassa olivat Juudan lapsista: Daniel, Hanania, Misael ja Asaria. ⁷Ja ylimmäinen kamaripalvelia antoi heille nimet, ja nimitti Danielin Beltsariksi ja Hananian Sadrakiksi, ja Misaelin Mesakiksi, ja Asarian Abednegoksi. ⁸Mutta Daniel aikoi sydämässänsä, ettei hän kuninkaan rualla eikä sillä viinalla, jota hän itse joi, itseänsä saastuttaisi; ja rukoili ylimmäistä kamaripalveliaa, ettei hän itseänsä saastuttaisi. ⁹Ja Jumala antoi Danielille, että ylimmäinen kamaripalvelia oli hänelle ystävällinen ja armollinen. ¹⁰Ja ylimmäinen kamaripalvelia sanoi Danielille: minä pelkään minun herraani, kuningasta, joka teille teidän ruokanne ja juomanne toimittanut on; jos hän näkis teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden teidän ikäistenne, niin te minun sitte saatte kuninkaan tykönä pois hengeltäni. ¹¹Niin sanoi Daniel Meltsarille. jolle ylimmäinen kamaripalvelia Danielista, Hananiasta, Misaelista ja Asariasta käskyn antanut oli: ¹²Koettele palvelioitas kymmenen päivää, ja annettakaan meille puuroa syödäksemme ja vettä juodaksemme. ¹³Ja anna niin meidän muotomme ja niiden poikain muoto, jotka kuninkaan ruasta syövät, katsottaa; ja niinkuin sinä sitte näet, tee niin palvelioilles. ¹⁴Ja hän totteli heitä siinä, ja koetteli heitä kymmenen päivää. ¹⁵Ja kymmenen päivän perästä olivat he kauniimmat ja lihavimmat ruumiilta kuin kaikki nuorukaiset, jotka kuninkaan ruasta söivät. ¹⁶Niin pani Meltsari pois heidän määrätyn ruokansa ja viinajuomansa, ja antoi heille puuroa. ¹⁷Vaan näille neljälle nuorukai-

selle antoi Jumala taidon ja ymmärryksen kaikkinaisissa kirjoituksissa ja viisaudessa; ja Danielille antoi hän ymmärryksen kaikkinaisissa näyissä ja unissa. ¹⁸Ja kuin se aika kulunut oli, jonka kuningas määrännyt oli, että he piti tuotaman edes, vei heidät ylimmäinen kamaripalvelia Nebukadnetsarin eteen. ¹⁹Ja kuningas puhui heidän kansansa, ja ei kaikkein seassa yhtäkään löydetty, joka Danielin, Hananian, Misaelin ja Asarian kaltainen oli; ja he tulivat kuninkaan palvelioiksi. ²⁰Ja kuningas löysi heidät, kuin hän heitä tutkisteli kaikissa asioissa, kymmenen kertaa toimellisemmiksi ja ymmärtäväisemmiksi kuin kaikki tähtientutkijat ja viisaat koko valtakunnassansa. ²¹Ja Daniel oli siellä hamaan ensimmäiseen Koreksen vuoteen asti.

2Toisena Nebukadnetsarin valtakunnan vuotena näki Nebukadnetsar unta, josta hän hämmästyi, niin että hän heräsi. ²Ja kuningas käski tähtientutkijat ja viisaat ja noijat ja Kaldealaiset kutsuttaa kokoon, sanomaan kuninkaalle hänen untansa. Ja he tulivat ja astuivat kuninkaan eteen. ³Ja kuningas sanoi heille: minä näin unta, josta minä peljästyin, ja minä mielelläni tahtoisin tietää, mikä se uni oli. ⁴Niin sanoivat Kaldealaiset kuninkaalle Syrian kielellä: kuningas eläköön kauvan! sano palvelioilles uni, niin me tahdomme selittää sen. ⁵Kuningas vastasi ja sanoi Kaldealaisille: minä olen unhottanut; jollette minulle ilmoita unta ja selitä sitä, niin te pitää kappaleiksi hakattaman, ja teidän huoneenne lokaläjäksi kukistettaman. ⁶Vaan jos te minun tietää annatte unen ja selityksen, niin teidän pitää saaman lahjoja, antimia ja suuren kunnian minulta: sentähden sanokaat minulle uni ja sen selitys. ⁷He vastasivat jälleen ja sanoivat: kuningas sanokaan palvelioillensa unen, me tahdomme sen selittää. ⁸Kuningas vastasi ja sanoi: totisesti minä ymmärrän, että te aikaa kulutatte, koska te näette minun sen unohtaneeksi. ⁹Mutta jollette minulle unta sano, niin tuomio käy teidän ylitsenne, että te olette aikoneet minun edessäni puhua vääryyttä, siihenasti että aika kului: sentähden sanokaat minulle uni, niin minä ymmärrän, että te myös selityksen osaatte. ¹⁰Niin vastasivat Kaldealaiset kuninkaan edessä ja sanoivat: ei yhtään ihmistä ole maan päällä, joka sanoa taitaa, mitä kuningas anoo; niin ei ole myös yhtään kuningasta, kuinka suuri ja voimallinen hän olis, joka senkaltaista tähtientutkialta, viisaalta eli Kaldealaiselta vaatii. ¹¹Sillä se, jota kuningas

anoo, on ylen korkia, ja ei yksikään ole, joka sen kuninkaalle sanoa taitaa, paitsi jumalia, jotka ihmisten seassa ei asu.¹²Silloin vihastui kuningas sangen suuresti, ja käski kaikki viisaat Babelissa tapettaa.¹³Ja tuomio annettiin, että viisaat tapettaman piti; ja Danielia hänen kumppaniensa kanssa myös etsittiin tapettaviksi.¹⁴Silloin saatti Daniel toisen neuvon ja käskyn Ariokille, kuninkaan ylimmäiselle päämiehelle, joka meni ulos tappamaan viisaita Babelissa.¹⁵Ja hän vastasi ja sanoi kuninkaan käskyläiselle Ariokille: miksi niin ankara tuomio on käynyt ulos kuninkaalta? Ja Ariok antoi Danielin tietää sen asian.¹⁶Niin meni Daniel ylös ja rukoili kuningasta, että hän antais hänelle aikaa, sanoaksensa kuninkaalle selitystä.¹⁷Ja Daniel meni kotia ja ilmoitti sen kumppaneillensa Hananialle, Misaelille ja Asarialle,¹⁸Että he taivaan Jumalalta armoa rukoilisivat sen salaisen asian tähden, ettei Daniel kumppaninensa ynnä muiden viisasten kanssa Babelissa hukkuisi.¹⁹Niin ilmoitettiin Danielille se salainen asia yöllä näyssä: niin Daniel kiitti Jumalaa taivaasta,²⁰Vastasi ja sanoi: kiitetty olkoon Jumalan nimi ijankaikkisesta ijankaikkiseen! sillä hänen on viisaus ja väkevyys.²¹Hän muuttaa ajat ja hetket; panee pois kuninkaat ja asettaa kuninkaat; hän antaa viisaille viisauden ja ymmärtäväsille taidon ja ymmärryksen.²²Hän ilmoittaa syvät ja salaiset asiat; hän tietää, mitä pimiässä on, sillä hänen tykönänsä on sula valkeus.²³Minä kiitän ja ylistän sinua minun isäni Jumala, että minulle viisautta ja väkevyttä lainaat, ja nyt minulle ilmoittanut olet, jota me sinulta rukoilimme; sinä olet meille kuninkaan asian ilmoittanut.²⁴Silloin meni Daniel Ariokin tykö, jolla kuninkaalta käsky oli viisaita Babelissa hukuttaa; hän meni ja sanoi hänelle näin: älä tapa viisaita Babelissa, vaan vie minut ylös kuninkaan tykö, minä tahdon kuninkaalle selityksen sanoa.²⁵Ariok vei Danielin kiiruusti kuninkaan eteen, ja sanoi hänelle näin: minä olen löytänyt yhden miehen Juudalaisten vankien seasta, joka kuninkaalle selityksen sanoa taitaa.²⁶Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, joka Belsatsariksi kutsuttiin: oletko sinä se, joka minulle sen unen, jonka minä nähnyt olen, ja hänen selityksensä ilmoittaa taidat?²⁷Daniel vastasi kuninkaan edessä ja sanoi: sitä salautta, jota kuningas anoo, ei viisaat, tähtientutkiat, oppineet ja noijat taida kuninkaalle ilmoittaa.²⁸Vaan Jumala on taivaissa, joka taitaa salaiset asiat julistaa, hän tietäväksi teki kuningas Nebukadnetsarille, mitä tulevaisina aikoina tapahtuman pitää. Tämä on sinun unes ja sinun näkys, kuin sinä makasit.²⁹Sinä kuningas vuoteessas ajattelit mitä tästedes tapahtuman pitäis; ja se, joka salaiset ilmoittaa, hän on sinulle osoittanut, kuinka tapahtuman pitää.³⁰Niin ovat senkaltaiset asiat minulle ilmoitetut, ei minun viisauteni tähden, niinkuin se olis suurempi kuin kaikkein, jotka elävät, vaan sentähden että sen selitys pitäis kuninkaalle tietäväksi tuleman, ja sinä saisit sinun sydämes ajatukset tietää.³¹Sinä kuningas näit, ja katso, suuri ja korkia kuva seiso suurella kirkkaudella sinun edessä; ja se oli hirvuihin nähdä.³²Sen kuvan pää

oli parhaimmasta kullasta; mutta sen rinta ja käsivarret olivat hopiasta; sen vatsa ja lanteet olivat vaskesta.³³Sen sääret olivat raudasta; sen jalat olivat puolittain raudasta ja puolittain savesta.³⁴Sen sinä näit, siihenasti kuin yksi kivi temmattiin ilman käsiä, ja löi sen kuvan jalkoihin, jotka raudasta ja savesta olivat, ja murensi ne rikki.³⁵Silloin tulivat ne kaikki muserretuksi, rauta, savi, vaski, hopia ja kulta, ja tulivat niinkuin akanat suviriihessä, ja tuuli vei ne pois, niin ettei niiden siaa ensinkään löydetty; mutta kivi joka kuvaa löi, tuli suureksi vuoreksi, niin että se kokonaan maan täytti.³⁶Tämä on uni; nyt me tahdomme kuninkaalle sen selityksen sanoa:³⁷Sinä kuningas olet kuningasten kuningas, jolle Jumala taivaasta valtakunnan, voiman, väkevyuden ja kunnian antanut on;³⁸Ja kaikki, joissa ihmisen lapset asuvat, ja eläimet kedolla ja linnut taivaan alla on hän sinun käsiis antanut, ja sinulle näiden kaikkein päälle lainasi vallan: sinä se kultainen pää olet.³⁹Sinun jälkees pitää toisen valtakunnan tuleman, halvemmän kuin sinä; sitte se kolmas valtakunta, joka vaskinen on, jonka pitää kaikki maakunnat hallitseman.⁴⁰Sen neljännen valtakunnan pitää kovan oleman niinkuin raudan; sillä niinkuin rauta särkee ja murentaa kaikki, ja niinkuin rauta kaikki rikkoo, juuri niin tämän piti myös särkemän ja murentaman.⁴¹Mutta että näit jalat ja varpaat, puolittain savesta ja puolittain raudasta, sen pitää jaetun valtakunnan oleman; kuitenkin pitää raudan vahvuudesta siihen jäämän, niinkuin sinä näit raudan olevan savella sekoitetun.⁴²Ja että varpaat sen jaloissa puolittain rautaa ja puolittain savea oli, niin sen pitää puolittain vahvan ja puolittain heikon valtakunnan oleman.⁴³Ja että näit raudan sekoitetun savella, niin he kyllä ihmisen siemenellä sekoitetaan, mutta ei he kuitenkaan riipu kiinni toinen toisessansa; niinkuin ei rautaa taideta sekoittaa saven kanssa yhteen.⁴⁴Mutta näiden kuningasten aikana on Jumala taivaasta yhden valtakunnan asettava, jota ei ikänä kukisteta, ja hänen valtakuntansa ei pidä toiselle kansalle annettaman: sen pitää kaikki nämät valtakunnat särkemän ja hajottaman, mutta sen pitää ijankaikkisesti pysymän.⁴⁵Niinkuin sinä näit kiven, ilman käsiä vuoresta temmatun, joka raudan, vasken, saven, hopian ja kullan murensi: niin on suuri Jumala kuninkaalle näyttänyt, kuinka tästälähin tapahtuman pitää; ja tämä on totinen uni ja sen selitys on oikia.⁴⁶Niin lankesi kuningas Nebukadnetsar kasvoillensa, ja kumarsi Danielia, ja käski tehdä hänelle ruokauhria ja polttouhria.⁴⁷Ja kuningas vastasi Danielia ja sanoi: totisesti on teidän Jumalanne kaikkein jumalain Jumala ja kaikkein kuningasten Herra, joka salaiset asiat ilmoittaa, että tämän salaisen asian olet ilmoittaa taitanut.⁴⁸Niin kuningas korotti Danielin, ja antoi hänelle suuria ja paljon lahjoja, ja asetti hänen kaikkein Babelin valtakuntain päälle ja päämieheksi kaikkein viisasten päälle Babelissa.⁴⁹Ja Daniel rukoili kuningasta, että hän pani Babelin maakuntain päälle Sadrakin, Mesakin ja Abednegon; mutta Daniel itse oli kuninkaan tykönä hänen kartanossansa.

3Kuningas Nebukadnetsar teetti kultaisen kuvan, kuusi-kymmentä kyynärää korkian ja kuusi kyynärää leviän, ja antoi sen panna Duuran kedolle Babelin maalla. ²Ja kuningas Nebukadnetsar lähetti päämiesten, herrain, maanvanhimpain, tuomarein, käskyläisten, neuvonantajain, virkamiesten ja kaikkein voimallisten perään maalla, että he tulisivat kokoon sitä kuvaa vihkimään, jonka kuningas Nebukadnetsar oli antanut panna ylös. ³Silloin tulivat kokoon päämiehet, herrat, maanvanhimmat, tuomarit, käskyläiset, neuvonantajat, virkamiehet ja kaikki voimalliset maalta kuvaa vihkimään, jonka kuningas Nebukadnetsar oli antanut panna ylös; ja heidän piti astuman kuvan eteen, jonka Nebukadnetsar oli antanut panna ylös. ⁴Ja kuuluttaja huusi väkevästi: se olkoon teille sanottu, te kansat, sukukunnat ja kielet: ⁵Kuin te kuulette basunan helinän, huilut, harput, kanteleet, psaltarit, trometit ja kaikkinaiset soittamiset, niin teidän pitää lankeeman maahan, ja kumartaman kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnetsarin on antanut panna ylös. ⁶Mutta joka ei silloin lankee maahan ja kumarra, se pitää kohta pätsiin heittämän. ⁷Kuin he siis kuulivat basunan helinän, huilut, harput, kanteleet, psaltarit ja kaikkinaiset soittamiset, lankesivat kaikki kansat, maakunnat ja kielet maahan, ja kumarsivat sitä kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnetsar oli antanut panna ylös. ⁸Kohta sillä hetkellä astuivat monikahdat Kaldean miehet edes, ja kantoivat Juudalaisten päälle, ⁹Ja sanoivat kuningas Nebukadnetsarille: Kuningas eläköön kauvan! ¹⁰Sinä kuningas olet antanut yhden käskyn, että kaikki ihmiset, jotka kuulivat basunan helinän, harput, huilut, kanteleet, psaltarit, trometit ja kaikkinaiset soittamiset, piti lankeeman maahan, ja kultaista kuvaa kumartaman. ¹¹Vaan joka ei lankeaisi maahan ja kumartaisi, piti tuliseen pätsiin heitettämän. ¹²Nyt on Juudan miehiä, jotkas virkoihin Babelin maakunnassa asettanut olet, Sadrak, Mesak ja Abednego, ne miehet katsovat ylön sinun käskys, ja ei kunnioita sinun jumalias, eikä kumarra kultaista kuvaa, jonkas olet antanut panna ylös. ¹³Silloin käski Nebukadnetsar kiukussa ja vihoissansa, että Sadrak, Mesak ja Abednego tuotaisiin edes; ja miehet vietiin kuninkaan eteen. ¹⁴Silloin puhui Nebukadnetsar ja sanoi heille: Kuinka, ettekö te tahdo, Sadrak, Mesak ja Abednego, minun jumaliani kunnioittaa, ja kumartaa kultaista kuvaa, jonka minä olen antanut panna ylös? ¹⁵Nyt siis valmistakaat teitänne, niin pian kuin te kuulette basunan äänen, trometit, harput, huilut, kanteleet, psaltarit ja kaikkinaiset soittamiset, niin langetkaat maahan ja kumartakaat kuvaa, jonka minä olen antanut tehdä. Ja katso, jollette kumarra, niin te pitää tuliseen pätsiin heitettämän. Annas nähdä, kuka se Jumala on, joka teitä minun käsistäni pelastaa taitaa. ¹⁶Silloin vastasivat Sadrak, Mesak ja Abednego ja sanoivat kuninkaalle: Nebukadnetsar, ei tarvita, että me sinua siihen vastaamme. ¹⁷Katso, meidän Jumalamme, jota me kunnioitamme, taitaa meitä kyllä auttaa tulisesta pätsistä, niin myös sinun kädestäs pelastaa. ¹⁸Ja

jos ei hän sitä tee, niin tiedä kuitenkin se, kuningas, ettemme sinun jumalias kunnioita, emmekä sitä kultaista kuvaa, jonkas olet antanut panna ylös, kumartaa tahdo. ¹⁹Niin Nebukadnetsar tuli täyteen kiukkua, ja hänen hahmonsä muuttui Sadrakia, Mesakia ja Abednegoa vastaan, ja käski, että pätsi piti seitsemän kertaa kuumemmaksi tehtämän, kuin muulloin tehtiin. ²⁰Ja käski väkeviä miehiä, jotka hänen sotajoukossansa olivat, sitomaan Sadrakia, Mesakia ja Abednegoa ja tuliseen pätsiin heittämään. ²¹Niin sidottiin nämät miehet hameinensa, lakkinensa, kenkinensä ja muine vaatteinensa, ja heitettiin keskelle tulista pätsiä. ²²Sillä kuninkaan käsky piti kiiruusti tehtämän, ja pätsi oli lämmitetty aivan kovin, että ne miehet, jotka Sadrakin, Mesakin ja Abednegon sisälle heittivät, kuolivat tulien liekistä. ²³Mutta ne kolme miestä Sadrak, Mesak ja Abednego putoivat keskelle tulista pätsiä, niinkuin he sidotut olivat. ²⁴Silloin hämmästyti kuningas Nebukadnetsar suuresti ja meni nopiasti ylös ja sanoi neuvonantajillensa: Emmekö me kolme miestä sidottuna antaneet tuleen heittää? He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Totta, herra kuningas. ²⁵Hän vastasi ja sanoi: Katso, ja minä näen neljä miestä vallallansa käyvän tulien keskellä, ja ovat kulumatta; ja se neljäs on niinkuin Jumalan poika. ²⁶Silloin Nebukadnetsar meni tulisen pätsin suulle ja sanoi: Sadrak, Mesak ja Abednego, te kaikkein korkeimman Jumalan palveliat. Lähtekää ulos ja tulkaat tänne; silloin läksi Sadrak, Mesak ja Abednego ulos tulesta. ²⁷Ja päämiehet, herrat, käskyläiset ja kuninkaan neuvonantajat tulivat kokoon, ja katselivat näitä miehiä, ettei tuli mitään heidän ruumiillensa tehnyt, eikä heidän hiuskarvaansaakaan polttanut, eikä heidän vaatteitansa muuttanut; eikä myös tulien kartuakaan heissä tuntunut. ²⁸Silloin puhui Nebukadnetsar ja sanoi: Kiitetty olkoon Sadrakin, Mesakin ja Abednegon Jumalala, joka enkelinsä lähetti ja palveliansa pelasti, jotka häneen uskalsivat, ja ei kuninkaan käskyä pitäneet, vaan antoivat ruumiinsa vaaraan, ettei he yhtään muuta Jumalaa kunnioittaisi eikä kumartaisi, vaan ainoastaan Jumalansa. ²⁹Niin olkoon nyt tämä minun käskyni: Kuka ikänä kaikissa kansoissa, sukukunnissa ja kielissä Sadrakin, Mesakin ja Abednegon Jumalaa pilkkaa, hän pitää kappaleiksi hakattaman, ja hänen huoneensa lokaläjäksi kukistettaman; sillä ei yhtään muuta Jumalaa ole, joka niin pelastaa taitaa, kuin tämä. ³⁰Ja kuningas antoi suuren vallan Sadrakille, Mesakille ja Abednegolle Babelin maalla.

4Kuningas Nebukadnetsar kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaikessa maassa: Teille olkoon paljon rauhaa! ²Minä näen sen hyväksi, että minä ilmoitan teille ne merkit ja ihmeet, jotka korkein Jumala minulle tehnyt on. ³Sillä hänen merkkinsä ovat suuret ja hänen ihmeensä voimalliset; hänen valtakuntansa on ijan-kaikkinen valtakunta, ja hänen valtansa pysyy suvusta sukuun. ⁴Minä Nebukadnetsar, hyvässä levossa ollessani minun huoneessani, ja kuin kaikki hyvin oli minun linnas-

sani, ⁵Näin unta, ja hämmästyin; ja ne ajatukset, jotka minulla olivat vuoteessani sen näyn tähden, saattivat minut murheelliseksi. ⁶Ja minä käskin kaikki viisaat Babelista tuoda minun eteeni, sanomaan minulle, mitä se uni tietäis. ⁷Niin tulivat edes tähtientutkijat, viisaat, Kaldealaiset ja tietäjät, joiden edessä minä unen juttelin; vaan ei he taitaneet sen selitystä minulle ilmoittaa. ⁸Siihenasti että viimein Daniel tuli minun eteeni, joka minun Jumalani nimen jälkeen Belsatsariksi kutsutaan, jolla on pyhän jumalain henki; ja minä juttelin hänelle unen. ⁹Belsatsar, sinä ylimmäinen tähtientutkijain seassa, jolla minä tiedän pyhän jumalain hengen olevan, ja sinulta ei mitään salattu ole; sano minun uneni näky, jonka minä nähnyt olen, ja mitä se tietää. ¹⁰Tämä on näky, jonka minä nähnyt olen minun vuoteessani: Katso, keskellä maata seisoi puu, joka oli sangen korkia. ¹¹Se oli suuri ja paksu puu. Sen korkeus ulottui taivaasen asti ja näkyi koko maan ääriin. ¹²Sen oksat olivat kauniit, ja kantoivat paljon hedelmää, josta kaikki syödä saivat; kaikki eläimet kedolla löysivät varjon sen alla, ja taivaan linnut istuivat sen oksilla, ja kaikki liha elätti itsensä siitä. ¹³Ja minä näin yhden näyn minun vuoteessani, ja katso, pyhä vartia tuli alas taivaasta. ¹⁴Se huusi korkiasti ja sanoi näin: Hakatkaat se puu poikki ja karsikaat oksat ja repikää lehdet ja hajoittakaat sen hedelmät, että eläimet sen alta lähtisivät pois, ja linnut sen oksilta. ¹⁵Kuitenkin jättäkää kanto juurinensa maahan, mutta hänen pitää rautaisissa ja vaskisissa kahleissa kedolla ruohossa käymän. Hänen pitää makaaman taivaan kasteen alla ja kastuman ja ruokkiman itsensä eläinten kanssa maan ruohoista. ¹⁶Ja ihmisen sydän pitää otettaman häneltä pois ja eläimen sydän hänelle jälleen annettaman; siihenasti että seitsemän aikaa häneltä kuluneet ovat. ¹⁷Se on vartiaain neuvossa päätetty, ja pyhän kanssa puheessa vahvistettu, että elävät tuntisivat Ylimmäisellä vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja antavan ne kellenkä hän tahtoo, ja että hän asettaa kaikkein nöyrimmän ihmisen niiden päälle. ¹⁸Tämän unen olen minä kuningas Nebukadnetsar nähnyt. Vaan sinä Belsatsar sano sen selitys; sillä kaikki viisaat minun valtakunnassani ei taida minulle ilmoittaa sen selitystä; vaan sinä kyllä taidat, sillä pyhän jumalain henki on sinun tykönäs. ¹⁹Silloin hämmästyä Daniel, joka Belsatsariksi kutsuttiin, hetkeksi aikaa, ja hänen ajatuksensa saattivat hänet murheelliseksi. Mutta kuningas sanoi: Belsatsar, se uni ja sen selitys ei mahda sinua murheelliseksi saattaa. Belsatsar vastasi ja sanoi: Ah minun herrani, tämä uni olkoon sinun vihollisilles ja sen selitys sinun vainoojilles! ²⁰Se puu, jonka nähnyt olet, että se suuri ja paksu oli, ja hänen korkeutensa taivaasen ulottui, ja näytti itsensä kaiken maan päälle. ²¹Ja sen oksat olivat kauniit, ja sen hedelmiä oli paljo, josta kaikki ravittiin ja eläimet kedolla asuivat sen alla, ja taivaan linnut istuivat sen oksilla: ²²Se olet sinä, kuningas, joka niin suuri ja voimallinen olet; sillä sinun voimas on suuri ja ulottuu taivaasen, ja sinun valtas maailman ääriin.

²³Mutta että kuningas pyhän vartian nähnyt on taivaasta tulevan alas ja sanovan: Hakatkaat se puu poikki ja turmelkaat se. Kuitenkin kanto juurinensa jättäkää maahan, mutta hänen pitää rautaisissa ja vaskisissa kahleissa kedolla ruohossa käymän ja pitää makaaman taivaan kasteen alla ja kastuman ja itsensä eläinten kanssa kedolla ruokkiman; siihen asti että seitsemän aikaa häneltä kuluneet ovat. ²⁴Tämä on selitys, herra kuningas, ja tämä on sen Korkeimman neuvo, joka tulee minun herralleni kuninkaalle: ²⁵Sinä ajetaan pois ihmisten seasta, ja täytyy eläinten seassa kedolla olla, ja annetaan ruohoja syödäkses niinkuin härkään, ja olet makaava taivaan kasteen alla, ja kastuva, siihenasti kuin seitsemän aikaa sinulta kuluneet ovat, ettäs tuntisit Korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja hänen antavan ne kellenkä hän tahtoo. ²⁶Mutta että sanottu on, että kanto kuitenkin juurinensa puulle jäämän pitää, niin sinun valtakuntas pysyy sinulle, koska tuntenut olet taivaan vallan. ²⁷Sentähden, herra kuningas, kelvatkoon sinulle minun neuvoni, ja päästä itses synnistäs vanhurskaudella, ja vapaaksi sinun pahoista töistäs laupiudella vaivaisia kohtaan, niin hän sinun rauhas pientää. ²⁸Nämät kaikki tapahtuivat kuningas Nebukadnetsarille. ²⁹Sillä kahdentoistakymmenen kuukauden perästä, kuin hän kuninkaallisessa linnassansa Babelissa käyskenteli, ³⁰Puhui kuningas ja sanoi: Eikö tämä ole se suuri Babel, jonka minä rakentanut olen kuninkaalliseksi huoneeksi, minun suuren voimani kautta, minun kunniani ylistykseksi? ³¹Ennenkuin kuningas nämät sanat puhunut oli, tuli ääni alas taivaasta: Sinulle kuningas Nebukadnetsar sanotaan: Sinun valtakuntas otetaan sinulta pois. ³²Ja sinä ajetaan pois ihmisten seasta; sinun pitää eläinten seassa kedolla oleman. Ruohoja sinun annetaan syödä niinkuin härkään siihenasti että seitsemän aikaa sinulta kuluneet ovat, ettäs tuntisit Korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja hänen antavan ne kenelle hän tahtoo. ³³Kohta sillä hetkellä täytettiin sana kuningas Nebukadnetsarissa, ja hän ajettiin pois ihmisten seasta ja söi ruohoja niinkuin härkä, ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla ja kastui siihen asti, että hänen hiuksensa kasvoivat niin suuriksi kuin kotkan höyhenet, ja hänen kyntensä niinkuin linnun kynnet. ³⁴Sen ajan perästä nostin minä Nebukadnetsar silmäni taivaasen päin ja tulin jälleen taidolleni, ja kiitin sitä Korkeinta. Minä ylistin ja kunnoitin sitä, joka elää ijankaikkisesti, jonka valta on ijankaikkinen valta, ja hänen valtakuntansa pysyy suvusta sukuun. ³⁵Jonka suhteen kaikki, jotka asuvat maan päällä, ovat luetut niinkuin ei mitään. Hän tekee, kuinka hän tahtoo taivaan sotajoukon kanssa, jotka asuvat maan päällä, ja ei kenkään taida hänen kättänsä estää, eikä hänelle sanoa: Mitäs teet? ³⁶Silloin tulin minä jälleen taidolleni, ja kuninkaalliseen kunniaani ja jalouteeni ja minun muotooni. Ja minun neuvonantajani ja voimalliseni etsivät minua, ja minä pantiin jälleen valtakuntaani, ja sain vielä suuremman kunnian. ³⁷Sentähden kiitän minä Nebukadnetsar ja kunnoitan ja

ylistän taivaan kuningasta; sillä kaikki hänen työnsä on tuus ja hänen tiensä oikiat; ja joka ylpiä on, sen hän taitaa nöyryyttää.

5Kuningas Belsatsar teki kuuluisan pidon tuhannelle päämiehellensä, ja joi itsensä viinasta juovuksiin näiden tuhannen kanssa. ²Ja kuin hän juopunut oli, käski hän tuoda ne kultaiset ja hopiaiset astiat, jotka Nebukadnetsar, hänen isänsä Jerusalemin templistä ottanut oli, juodaksensa niistä voimallistensa, emäntänsä ja vaimoinsa kanssa. ³Niin tuotiin ne kultaiset astiat, jotka templistä, Jumalan huoneesta, Jerusalemistä otetut olivat; ja kuningas, hänen voimallistensa, emäntänsä ja vaimonsa joivat niistä. ⁴Ja kuin he joivat viinaa, kiittivät he kultaisia, hopiaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia. ⁵Juuri sillä hetkellä kävivät sormet niinkuin ihmisen käsi, kirjoittamaan kynttiläjalan kohdalle seinään kuninkaan salissa, ja kuningas äkkäsi kirjoittajan käden. ⁶Silloin muuttui kuningas, ja hänen ajatuksensa peljättivät hänen, niin että hänen lanteensa horjuivat, ja hänen polvensa vapisivat. ⁷Ja kuningas huusi korkiasti, että viisaat, Kaldealaiset ja tietäjät tuotaisiin; ja käski sanoa viisaille Babelissa: Kuka ikänä tämän kirjoituksen lukee, ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hän pitää purpuralla vaatetettaman, ja kultakäädyt kaulassansa kantaman ja kolmas Herra oleman tässä valtakunnassa. ⁸Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat edes, vaan ei he taitaneet sitä kirjoitusta lukea, eikä sen selitystä kuninkaalle ilmoittaa. ⁹Siitä hämmästyivät kuningas Belsatsar vielä kovemmin, ja hänen muotonsa muuttui, ja hänen voimallistensa tulivat murheellisiksi. ¹⁰Sentähden meni kuningatar kuninkaan ja hänen voimallistensa asian tähden pitohuoneeseen, ja sanoi: Kuningas eläköön kauvan! Älä niin peljästy sinun ajatuksistasi ja älä niin muotoas muuta. ¹¹Sinun valtakunnassasi on mies, jolla on pyhain jumalain henki, sillä sinun isäs aikana löydettiin hänessä valistus, toimi ja viisaus, niinkuin jumalten viisaus on; ja sinun isäs Nebukadnetsar pani hänen tähtientutkiaain, viisasten, Kaldealaisten ja tietäjain päälle. Niin teki kuningas, sinun isäs. ¹²Että korkiampi henki hänen tykönänsä löydettiin, niin myös ymmärrys ja taito unia selittämään, osaamaan pimeitä puheita ja salaisia asioita ilmoittamaan. Daniel, jonka kuningas antoi Belsatsariksi nimittää; niin kutsuttakaan Daniel; hän sanoo, mitä se tietää. ¹³Silloin vietiin Daniel kuninkaan eteen. Ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: Oletko sinä Daniel, yksi Juudalaisista vangeista, jotka kuningas, minun isäni, Juudeasta tänne tuonut on? ¹⁴Minä olen kuullut sinusta, että sinulla on pyhain jumalain henki, että myös valistus, ymmärrys ja korkia viisaus sinussa löydetty on. ¹⁵Minä olen antanut kutsua eteeni toimelliset ja viisaat tätä kirjoitusta lukemaan ja sen selitystä minulle ilmoittamaan, ja ei he taida sanoa, mitä se tietää. ¹⁶Mutta minä kuulen sinusta, että sinä taidat pimiät asiat selittää ja salatut ilmoittaa. Jos sinä nyt taidat tämän kirjoituksen lukea ja minulle ilmoittaa, mitä se tietää, niin

sinä pitää purpuralla puetettaman ja kultakäädyt kaulassas kantaman ja kolmas herra oleman tässä valtakunnassa. ¹⁷Niin vastasi Daniel ja sanoi kuninkaalle: Pidä itse lahjas ja anna antimes muille. Minä luen kuitenkin kuninkaalle kirjoituksen, ja ilmoitan sen selityksen hänelle. ¹⁸Herra kuningas, korkein Jumala on sinun isälles Nebukadnetsarille valtakunnan, voiman, kunnian ja jalouden antanut. ¹⁹Ja sen voiman tähden, joka hänelle annettu oli, pelkäsivät ja karttoivat häntä kansat, sukukunnat ja kielet. Hän tappoi kenen hän tahtoi, hän jätti elämään kenen hän tahtoi, hän ylensi kenen hän tahtoi, hän alensi kenen hän tahtoi. ²⁰Mutta koska hänen sydämensä paisui, ja hänen henkensä ylpeyteen paisuneeksi tuli, hyljättiin hän kuninkaalliselta istuimelta, ja tuli pois kunniastansa. ²¹Ja ajettiin pois ihmisten seasta. Ja hänen sydämensä tuli eläinten kaltaiseksi, ja täytyi metsän eläinten kanssa juosta, ja söi ruohoja niinkuin härkä, ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla, ja kastui, siihenasti, että hän oppi, että korkeimmalla Jumalalla on valta ihmisten valtakuntain päälle, ja hän antaa ne kellenkä hän tahtoo. ²²Ja sinä Belsatsar, hänen poikansa, et ole sydäntäs nöyryyttänyt, ehkä kaikki kyllä ne tiesit; ²³Vaan olet itses korottanut taivaan Herraa vastaan. Ja hänen huoneensa astiat piti kannettaman sinun etees, ja sinä, sinun voimallises, sinun emäntäs ja vaimos olette niistä viinaa juoneet. Niin myös hopiaisia, kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia kiittäneet, jotka ei näe eikä kuule, eikä tuta taida. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä sinun henkes on, ja jonka tykönä kaikki sinun ties ovat, et sinä ole kunnioittanut. ²⁴Sentähden on häneltä lähetetty tämä käsi, ja tämä kirjoitus kirjoitettu. ²⁵Ja tämä on kirjoitus, joka siinä kirjoitettu on: Mene, Mene, Tekel, Upharsin. ²⁶Ja tämä on selitys: Mene; se on: Jumala on sinun valtakuntas lukenut ja lopettanut. ²⁷Tekel; se on: Sinä olet vaa'alla punnittu, ja aivan köykäiseksi löydetty. ²⁸Peres; se on: Sinun valtakuntas on jaettu ja Mediläisille ja Persialaisille annettu. ²⁹Silloin käski Belsatsar, että Daniel purpuralla puetettaman piti, ja kultakäädyt hänen kaulaansa annettaman, ja antoi hänestä kuuluttaa, että hän kolmas herra on valtakunnassa. ³⁰Mutta juuri sinä yönä tapettiin Belsatsar, Kaldean kuningas. ³¹Ja Darius Mediläinen sai valtakunnan, kuin hän kahdenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha oli.

6Ja Darius näki sen hyväksi panna koko valtakuntaan sata ja kaksikymmentä maanvanhinta. ²Näiden päälle pani hän kolme päämiestä, joista Daniel yksi oli, joille maanvanhimmat piti luvun tekemän, ettei kuningas kärsisi vahinkoa. ³Mutta Daniel voitti kaikki päämiehet ja maanvanhimmat, sillä hänessä oli korkiampi henki. Sentähden ajatteli kuningas pannaksensa hänet koko valtakunnan päälle. ⁴Jonka tähden päämiehet ja maanvanhimmat etsivät syytä Danielia vastaan valtakunnan puolesta, vaan ei he taitaneet yhtään syytä eikä rikosta löytää, sillä hän oli uskollinen, ettei hänessä mitään vikaa eikä rikosta löytää taidet-

tu. ⁵Niin sanoivat ne miehet: Emme löydä yhtään syytä tämän Danielin kanssa, ellemmme löydä hänen Jumalansa palveluksessa. ⁶Silloin tulivat päämiehet ja maanvanhimmat joukoittain kuninkaan eteen ja sanoivat hänelle näin: Kuningas Darius eläköön kauvan! ⁷Valtakunnan päämiehet, herrat, maanvanhimmat, neuvonantajat ja valtamiehet ovat ajatelleet, että kuninkaallinen käsky annettaisiin ja ankara kielto, että jos joku kolmenakymmenenä päivänä joltakulta jumalalta eli ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, ainoasti jotakin anoo, pitää jalopeurain luolaan heitettämän. ⁸Sentähden, herra kuningas, vahvista se käsky ja kirjoita alle, ettei sitä jälleen muutettaisi, Mediläisten ja Persian oikeuden jälkeen, jota ei kenkään rikkoa tohdi. ⁹Niin kirjoitti kuningas Darius sen kirjoituksen ja käskyn alle. ¹⁰Kuin Daniel sai tietää kirjoitetuksi sen käskyn alle, meni hän ylös huoneeseensa, ja hänen suvihuoneensa akkunat olivat avoimet Jerusalemiä päin, ja lankesi kolme kertaa päivässä polvillensa; rukoili, kiitti ja ylisti Jumalaansa, niinkuin hänen tapansa oli ennenkin tehdä. ¹¹Silloin tulivat ne miehet joukoittain ja löysivät Danielin rukoilevan ja avuksensa huutavan Jumalaansa. ¹²Niin he astuivat edes ja puhuivat kuninkaan kanssa siitä kuninkaallisesta käskystä ja sanoivat: Etkös kirjoittanut käskyn alle, että jos joku ihminen kolmenakymmenenä päivänä jotakin anova olis joltakulta jumalalta eli ihmiseltä, paitsi sinulta ainoastansa, kuningas, se pitää jalopeurain luolaan heitettämän? Kuningas vastasi ja sanoi: Se on tosi, ja Mediläisten ja Persialaisten oikeutta ei pidä kenenkään rikkoman. ¹³He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Daniel, yksi Juudalaisista vangeista, ei tottele sinua, herra kuningas, eikä sinun käskyä, jonka allekirjoittanut olet; sillä hän rukoilee kolmasti päivässä. ¹⁴Kuin Kuningas sen kuuli, tuli hän sangen murheelliseksi ja ahkeroitsi suuresti, että hän Danielin vapautais; ja vaivasi itsiänsä auringon laskemaan asti, että hän hänet pelastais. ¹⁵Vaan ne miehet tulivat joukoittain kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: Tiedä, herra kuningas, että Mediläisten ja Persialaisten oikeus on, että kaikki kielot ja käskyt, joita kuningas päättänyt on, pitää muuttumattomat oleman. ¹⁶Silloin kuningas käski, ja he toivat Danielin edes ja heittivät hänet jalopeurain luolaan. Mutta kuningas puhui ja sanoi Danielille: Sinun Jumalasi, jotas lakkaamata palvelet, auttakoon Sinua! ¹⁷Ja he toivat kiven ja panivat luolan ovelle: Sen painoi kuningas omalla sineitillensä ja voimallistensa sinetillä, ettei kuninkaan tahto muutettaisi Danielia vastaan. ¹⁸Ja kuningas meni linnaansa ja kulutti yön syömättä ja ei antanut mitään huvitusta tuoda eteensä, eikä myös yhtään unta saanut. ¹⁹Aamulla varhain päivän koittaissa nousi kuningas ylös ja meni kiiruusti jalopeurain luolan tykö. ²⁰Ja kuin hän luolan tykö lähestyi, huusi hän Danielia surkiolla äänellä ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: Daniel, sinä elävän Jumalan palvelia, onko Jumalasi, jotas ilman lakkaamata palvelet, voinut sinut jalopeuroilta pelastaa? ²¹Niin Daniel puhui kuninkaan kanssa sanoen: Kuningas eläköön kauvan! ²²Minun

Jumalani on lähettänyt enkelinsä, joka jalopeurain kidat on pitänyt kiinni, ettei he minulle mitään pahaa tehneet ole, sillä minä olen hänen edessänsä viattomaksi löydetty. En myös ole minä sinua vastaan, herra kuningas, mitään tehnyt. ²³Niin kuningas ihastui siitä suuresti, ja käski Danielin luolasta ylös ottaa. Ja he ottivat Danielin ylös luolasta, ja ei hänessä yhtään haavaa löydetty, sillä hän oli turvannut Jumalaansa. ²⁴Silloin käski kuningas; ja ne miehet tuotiin edes, jotka olivat kantaneet Danielin päälle, ja jalopeurain luolaan heitettiin lapsinensa ja vaimoinensa. Ja ennenkuin he luolan pohjaan tulivat, tarttuivat heihin jalopeurat ja murensivat heidän luunsakin. ²⁵Silloin antoi kuningas Darius kirjoittaa kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaikessa maassa: Teille olkoon paljon rauhaa! ²⁶Se käsky on minulta asetettu, että kaikessa minun kuninkaan valtakunnassani Danielin Jumalaa peljättämän ja vavistaman pitää, sillä hän on elävä Jumala, joka ijankaikkisesti pysyy, ja hänen valtakuntansa on katoamaton, ja hänen voimansa loppumaton. ²⁷Hän on vapahtaja ja hädässä auttaja, ja hän tekee tunnustähtiä ja ihmeitä sekä taivaassa että maan päällä. Hän on Danielin jalopeurain käsistä pelastanut. ²⁸Ja Daniel tuli voimalliseksi Dariuksen valtakunnassa ja Koreksen Persialaisen valtakunnassa.

7 Ensimmäisenä Belsatsarin, Babelin kuninkaan vuotena näki Daniel unen ja näyn vuoteessansa; ja hän kirjoitti sen unen, ja käsitti sen näin: ²Daniel puhui ja sanoi: Minä näin näyn yöllä, ja katso, neljä tuulta taivaan alla pauhasivat toinen toistansa vastaan suurella merellä. ³Ja neljä suurta petoa nousi merestä, aina toinen toisen muotoinen kuin toinen. ⁴Ensimmäinen niinkuin jalopeura, jolla olivat kotkan siivet. Ja minä katsoin siihen asti, että siivet temmattiin pois häneltä ja hän otettiin ylös maasta, ja seisoi jaloillansa niinkuin ihminen, ja hänelle annettiin ihmisen sydän. ⁵Ja katso, toinen peto oli karhun muotoinen ja seisoi yhdellä puolella, ja oli hänen suussansa hammastensa seassa kolme kylkiluuta. Ja hänelle sanottiin: Nouse ja syö paljon lihaa. ⁶Tämän jälkeen minä näin, ja katso, toinen peto oli pardin muotoinen. Hänellä oli neljä linnun siipeä hänen selässensä, ja sillä pedolla oli neljä päätä, ja hänelle annettiin valta. ⁷Senjälkeen minä näin tässä näyssä yöllä, ja katso, neljäs peto oli kauhia ja hirvuinen ja sangen väkevä, ja hänellä olivat suuret rautaiset hampaat. Söi ympäriltänsä ja murensi ja liian hän tallasi jaloillansa. Se oli myös paljon toisin kuin ne muut pedot, jotka hänen edellensä olivat, ja hänellä oli kymmenen sarvea. ⁸Minä katselin tarkasti sarvia, ja katso, niiden seassa puhkesi toinen vähä sarvi, jonka edestä kolme niistä ensimmäisistä sarvista reväistiin pois. Ja katso, sillä sarvella olivat silmät niinkuin ihmisen silmät ja suu, joka pahui suuria asioita. ⁹Nämät minä näin, siihenasti, että istuimet pantiin. Ja istui vanhikainen, jonka vaatteet olivat lumivalkiat, ja hänen päänsä hiukset niinkuin puhdas villa, hänen istuimensa oli niin-

kuin tulen liekki, ja hänen rattaansa niinkuin polttava tuli.¹⁰Tulinen virta juoksi ja kävi ulos hänen kasvoina edestä. Tuhannen kertaa tuhannen palveli häntä ja sata kertaa tuhannen tuhatta seisoi hänen edesssänsä. Tuomio pidettiin, ja kirjat avattiin.¹¹Minä katsoin niiden suurten puhetten äänen tähden, joita se sarvi puhui; minä katselin, siihen asti, että peto tapettu oli, ja hänen ruumiinsa hukkui, ja tuleen palamaan heitettiin.¹²Ja muiden petoin valta myös loppui; sillä heillä oli määrätty aika ja hetki, kuinka kauan kukin oleman piti.¹³Minä näin tässä näyssä yöllä, ja katso; yksi tuli taivaan pilvissä niinkuin ihmisen poika, ja hän tuli hamaan vanha-ikäisen tykö, ja vietiin hänen eteensä.¹⁴Ja hän antoi hänelle voiman, kunnian ja valtakunnan, että häntä kaikki kansat, sukukunnat ja kielet palveleman pitää. Hänen valtansa on ijankaikkinen valta, joka ei huku, ja hänen valtakunnallansa ei ole loppua.¹⁵Minä Daniel hämmästyin sitä minun hengessäni, ja ne minun näkyne peljättivät minua.¹⁶Ja minä menin yhden tykö niistä, jotka siinä seisoivat, ja rukoilin häntä, että hän minulle näistä kaikista tiedon antais. Ja hän puhui minun kanssani, ja ilmoitti minulle niiden sanain selityksen.¹⁷Nämät neljä suurta petoa ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta.¹⁸Vaan sen Korkeimman pyhät pitää valtakunnan omistaman ja pitää siinä asuman ijankaikkisesti ja ijankaikkisesti ijankaikkiseen.¹⁹Sitte minä olisin mielelläni tahtonut tietää totista tietoa neljännestä pedosta, joka paljo toisin oli kuin kaikki ne muut; sangen hirvuinen, jolla rautaiset hampaat ja vaskiset kynnet olivat; joka ympäriltänsä söi ja murensi ja liian jaloillansa tallasi;²⁰Ja niistä kymmenestä sarvesta hänen päässänsä ja siitä toisesta, joka putkahti ulos; jonka edestä putosivat pois kolme; ja siitä sarvesta, jolla silmät olivat ja suu, joka suuria asioita puhui ja suurempi oli kuin ne, jotka hänen tykönsä olivat.²¹Ja minä näin sen sarven sotivan pyhiä vastaan ja voittavan heidät.²²Siihen asti, että vanha-ikäinen tuli, ja tuomio annettiin sen Korkeimman pyhille, ja aika joutui, että pyhät valtakunnan omistivat.²³Hän sanoi näin: Neljäs peto on neljäs valtakunta maailmassa, joka on erinäinen kaikista valtakunnista. Se syö kaiken maan, tallaa ja turmelee sen.²⁴Ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka siitä valtakunnasta nousevat. Ja niiden jälkeen tulee toinen, joka erinäinen on entisistä, ja nöyryyttää kolme kuningasta.²⁵Hän puhuu Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhät ja rohkenee ajat ja lain muuttaa. Mutta he annetaan hänen käsiinsä yhdeksi hetkeksi ja monikahdoiksi ajoiksi ja puoleksi ajaksi.²⁶Sen jälkeen pidetään tuomio, ja hänen valtansa otetaan pois, että hän peräti hukutetaan ja kadotetaan.²⁷Vaan valtakunta, valta ja voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhälle kansalle, jonka valtakunta on ijankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat pitää häntä palveleman ja kuuleman.²⁸Tämä oli sen puheen loppu. Vaan minä Daniel olin sangen murheellinen minun ajatuksissani ja minun muotoni muuttui. Kuitenkin minä kätkin puheet sydämessäni.

8Kolmantena kuningas Belsatsarin valtakunnan vuotena näin minä Daniel näyn sen jälkeen, joka minulle ensin näkyne oli.²Mutta kuin minä näyn näin, olin minä Susanin linnassa Elamin maalla; ja minä näin näyssäni olevani Ulain virran tykönä.³Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, oinas seiso i virran tykönä, jolla oli kaksi korkiaa sarvea, toinen korkiampi kuin toinen, ja korkiampi puhkesi jälistä ulos.⁴Sitte minä näin oinaan puskevan sarvillansa länteen päin, pohjaan päin ja etelään päin, ja ei yksikään peto taitanut seisoa hänen edesssänsä, eikä hänen käsistänsä pelastettaa, vaan hän teki, mitä hän tahtoi ja tuli suureksi.⁵Ja kuin minä näistä otin vaarin, katso, niin tuli kauris koko maan päälle, niin ettei hän sattunut maahan, ja kauriilla oli jalo sarvi silmäinsä välillä.⁶Ja hän tuli hamaan kaksisarvisen oinaan tykö, jonka minä seiso van näin virran tykönä. Ja hän juoksi vihoissansa väkevästi hänen tykönsä.⁷Ja minä näin, että hän tuli tuimasti oinaan tykö, ja julmistui hänen päällensä ja puski oinasta ja särki hänen molemmat sarvensa. Ja oinaalla ei ollut voimaa seisoa hänen edesssänsä, vaan hän heitti hänet maahan ja tallasi hänet. Ja ei kenkään taitanut oinasta hänen käsistänsä pelastaa.⁸Ja kauris tuli sangen suureksi ja kuin hän väkevämmäksi tullut oli, lohaistiin suuri sarvi, ja sen siaan kasvoi neljä kaunista jälleen neljää taivaan tuulta kohden.⁹Ja yhdestä niistä kasvoi yksi vähä sarvi: Se tuli sangen suureksi etelään päin, itään päin ja ihanaisen maan puoleen.¹⁰Ja se kasvoi taivaan sotajoukkoon asti ja heitti monikahdat sotajoukosta ja tähdeistä maahan ja tallasi ne.¹¹Ja se tuli suureksi sotajoukon päämieheen asti ja otti häneltä pois jokapäiväisen uhrin ja hävitti hänen pyhänsä huoneen.¹²Vaan senkaltainen voima oli hänelle annettu jokapäiväistä uhria vastaan synnin tähden, että hän totuuden maahan löis. Ja hän tekee sen ja menestyy.¹³Mutta minä kuulin yhden pyhän puhuvan. Ja se pyhä sanoi yhdelle ja puhui: Kuinka kauan senkaltainen näky jokapäiväisistä uhreista viipymän pitää ja synnistä, jonka tähden tämä hävitys tapahtuu, että sekä pyhä ja sotajoukko tallataan? ¹⁴Ja hän vastasi minua: Aamusta ehtoosen asti kaksituhatta ja kolmesataa päivää, niin pyhä jälleen vihitään.¹⁵Ja kuin minä Daniel sen näyn näin ja olisin mielelläni ymmärtänyt, katso, niin seiso minun edessäni niinkuin miehen muotoinen.¹⁶Ja minä kuulin Ulain keskellä ihmisen äänen, joka huusi ja sanoi: Gabriel, selitä hänelle tämä näky, että hän ymmärtäis.¹⁷Ja hän tuli juuri liki minua, mutta minä hämmästyin, kuin hän tuli, ja lankesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minuUe: Ota vaari, ihmisen poika, sillä tämä näky ajallansa täytetään.¹⁸Ja kuin hän minun kanssani puhui, putosin minä näännyksiin maahan kasvoilleni. Ja hän rupesi minuun, ja nosti minut seisolelle.¹⁹Ja sanoi: katso, minä tahdon sinulle osoittaa, kuinka viimeisen vihan aikana käypä on, sillä lopulla on hänen määrätty aikansa.²⁰Kaksisarvinen oinas, jonka näit, ovat Median ja Persian kuninkaat.²¹Mutta karvainen kauris on Grekan maan kuningas, ja se suuri sarvi hänen silmäinsä välillä on

se ensimmäinen kuningas. ²²Mutta että neljä nousivat sen sarven siaan, kuin se särjetty oli, ennustaa, että neljä valtakuntaa siitä kansasta tulee, vaan ei niin väkevää kuin hän oli. ²³Näiden valtakuntain jälkeen, kuin pahointekiät vallan saaneet ovat, nousee häpeemätön kuningas ja kavala tapauksissa. ²⁴Se on voimallinen, mutta ei väkensä kautta. Hän hävittää ihmeellisesti ja menestyy ja toimittaa. Hän hukuttaa väkevät ja pyhän kansan. ²⁵Ja hänen kavaluutensa kautta menestyy hänen petoksensa. Ja paisuu sydämessänsä ja myötäkäymisen kautta hän monta hävittää. Ja hän korottaa itsensä kaikkein ruhtinasten Ruhtinasta vastaan, vaan ilman käsiä hän pitää rikottaman. ²⁶Se näky ehtoosta ja aamusta, joka sinulle sanottu oli, on tosi. Vaan sinun pitää tämän näyn salassa pitämän, sillä siihen on vielä paljo aikaa. ²⁷Ja minä Daniel väsyin ja sairastin monikahdat päivät. Sen perästä nousin minä ja toimitin kuninkaan askareet. Ja minä ihmettelin sitä näkyä, ja ei kenkään ollut, joka minua neuvoi.

9Ensimmäisenä Dariuksen Ahasveruksen pojan vuonna Mediläisten suvusta, joka Kaldean valtakuntaa hallitsi. ²Juuri sinä ensimmäisenä hänen valtakuntansa vuotena, löysin minä Daniel kirjoista vuosiluvun, josta Herra puhunut oli Jeremialle prophetalle, että Jerusalemin hävitys piti täytettämän seitsemäntenäkyymmenentenä ajastaikana. ³Ja minä käänsin minuni etsimään Herraa Jumalaa rukouksella ja anomisella, paastolla säkissä ja tuhassa. ⁴Ja rukoilin Herraa minun Jumalaani, tunnustin ja sanoin: Herra, sinä suuri ja hirmuinen Jumala, joka liiton ja armon pidät niille, jotka sinua rakastavat ja sinun käskys pitävät. ⁵Me olemme syntiä ja väärin tehneet, jumalattomat ja tottelemattomat olleet. Me olemme sinun käskyistä ja oikeuksista poikenneet. ⁶Emme totelleet sinun palvelioitas prophetaita, jotka saarnasivat sinun nimees meidän kuninkaillemme, päämiehillemme ja isillemme ja myös kaikelle kansalle maakunnassa. ⁷Sinä Herra olet vanhurskas. Mutta meidän täytyy hävetä, niinkuin tänäpäpä tapahtuu Juudan miehille ja Jerusalemin asuvasille ja kaikelle Israelille, sekä niille, jotka läsnä että niille, jotka kaukana ovat kaikissa maakunnissa, kuhunka sinä heitä hyljännyt olet heidän pahain tekoinsa tähden, joita he ovat tehneet sinua vastaan. ⁸Ja Herra; meidän ja meidän kuninkaamme, meidän päämiehemme ja meidän isämme täytyy hävetä, että me olemme syntiä tehneet sinua vastaan. ⁹Herra meidän Jumalamme on laupius ja anteeksi antamus, vaikka me olemme vastahakoiset olleet. ¹⁰Ja emme totelleet Herran meidän Jumalamme ääntä, että me vaeltaneet olisimme hänen käskyissäänsä, jotka hän meille antoi palveliainsa prophetain kautta. ¹¹Vaan koko Israel rikkoi sinun lakis ja suuttui kuulemasta sinun ääntäs. Sentähden on myös se kirous ja vala sattunut meihin, joka kirjoitettu on Moseksen Jumalan palvelian laissa, että me olemme syntiä tehneet häntä vastaan. ¹²Ja hän on sanansa pitänyt, jonka hän puhunut on meitä ja meidän tuomareitamme vastaan, jotka meitä

tuomitsivat; että hän niin suuren onnettomuuden on antanut tulla meidän päällemme, ettei sen kaltaista kaiken täivaan alla tapahtunut ole kuin Jerusalemissa tapahtunut on. ¹³Niinkuin kirjoitettu on Moseksen laissa, niin on kaikki tämä onnettomuus meille tapahtunut. Emme myös rukoilleet Herran meidän Jumalamme edessä, että me synnistä palajaisimme ja sinun totuutes ymmärtäisimme. ¹⁴Sentähden on myös Herra valvonut tässä onnettomuudessa, ja on sen saattanut meidän päällemme. Sillä Herra meidän Jumalamme on hurskas kaikissa töissäänsä, joita hän tekee, koska emme totelleet hänen ääntäänsä. ¹⁵Ja nyt Herra meidän Jumalamme, joka sinun kansas Egyptistä olet johdattanut ulos väkevällä kädellä ja tehnyt itselles nimen, niinkuin se tänäpäpä on: Me olemme syntiä tehneet, ja jumalattomat olleet. ¹⁶Ah Herra! Kaiken sinun vanhurskautes tähden kääntyköön nyt sinun vihas ja hirmuisuutes pois sinun kaupungistas Jerusalemistä ja sinun pyhästä vuorestas! Sillä meidän syntimme tähden ja meidän isämme pahain tekoin tähden häväistään Jerusalem ja sinun kansas kaikkein seassa, jotka meidän ympärillämme ovat. ¹⁷Ja nyt meidän Jumalamme, kuule palvelias rukous ja anomus, ja katso armollisesti sinun pyhäs puoleen, joka kukistettu on, Herran tähden. ¹⁸Kallista korvas, minun Jumalani ja kuule. Ja avaa silmäs ja näe, kuinka me hävitetyt olemme ja se kaupunki, joka sinun nimellä nimitetty on. Sillä emme rukoule sinua meidän omassa vanhurskaudessamme, vaan sinun suuren laupiutes tähden. ¹⁹Oi Herra, kuule. Oi Herra, ole armollinen. Oi Herra, ota vaari ja tee se ja älä viivy itse tahdes, minun Jumalani! Sillä sinun kaupunkis ja sinun kansas on sinun nimellä nimitetty. ²⁰Kuin minä vielä puhuin ja rukoilin ja minun syntiäni ja minun kansani Israelin syntiä tunnistin ja olin minun rukouksissani Herran minun Jumalani edessä, minun Jumalani pyhän vuoren tähden; ²¹Juuri silloin, kuin minä näin rukoilin, lensi äkisti minun tyköni se mies Gabriel, jonka minä ennen nähnyt olin näyssä, ja rupesi minuun ehtoouhrin ajalla. ²²Ja hän neuvoi minua, puhui minun kanssani ja sanoi: Daniel, nyt minä olen lähtenyt sinua neuvomaan, ettäs ymmärtäisit. ²³Sinun rukoustes alussa kävi ulos käsky, ja minä tulin sinulle ilmoittamaan, sillä sinä olet otollinen. Niin ota nyt vaari sanasta, ettäs näyn ymmärtäisit. ²⁴Seitsemänkymmentä viikkoa on määrätty sinun kansalles ja pyhälle kaupungilles, niin ylitse käyminen lopetetaan ja synnit peitetään ja pahat teot sovitetaan ja ijankaikkinen vanhurskaus tuodaan edes. Ja näky ja ennustus suljetaan ja se kaikkein pyhin voidellaan. ²⁵Niin tiedä nyt ja ota vaari, että siitä ajasta kuin käsky annetaan ulos, että heidän pitää jälleen kotia palajaman ja Jerusalem rakennettaman, päämieheen Kristukseen asti, on seitsemän viikkoa. Niin myös kaksiseitsemättäkymmentä viikkoa, joina kadut ja muurit jälleen rakennetaan, vaikka surkialla ajalla. ²⁶Ja kahden viikon perästä seitsemättäkymmentä surmataaan Kristus, ja ei enää ole. Ja päämiehen kansa tulee ja kukistaa kaupungin ja pyhän, niin että ne loppuvat, niinkuin virran kautta. Ja sodan loppuun

asti pitää sen hävitettynä oleman. ²⁷Mutta hän monelle liiton vahvistaa yhdessä viikossa. Ja puolessa viikossa lakauttaa uhrin ja ruokauhrin. Ja siipien tykönä seisoo hävityksen julmuus. Ja on päätetty, että se loppuan asti pitää hävitetty oleman.

10Kolmantena Koreksen, Persian kuninkaan vuonna, ilmoitettiin Danielille, joka myös Belsatsariksi kutsuttiin, toinen asia suuresta sodasta. Ja hän ymmärsi sen asian, ja ymmärrys oli hänellä näyssä. ²Siihen aikaan murehdin minä Daniel kolme viikkoa. ³En minä syönyt mitään herkulista ruokaa. Liha ja viina ei tullut minun suuhuni, enkä ollenkaan voidellut itsiäni siihen asti kuin kolme viikkoa loppuneet olivat. ⁴Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä ensimmäisessä kuussa olin minä sen suuren Hiddekelin virran tykönä. ⁵Ja nostin silmäni ja näin ja katso, siinä seisoi yksi mies liinallisissa vaatteissa, ja kultainen vyö oli hänen suolissansa. ⁶Hänen ruumiinsa oli niinkuin turkos, hänen kasvonsa kuin pitkäisen tuli, hänen silmänsä niinkuin tulisoirot, hänen käsivartensa ja jalkansa niinkuin kiiltävä vaski, ja hänen puheensa ääni niinkuin suuri hyminä. ⁷Ja minä Daniel näin sen näyn yksinäni, ja ne miehet, jotka minun tykönäni olivat, ei sitä nähneet. Kuitenkin tuli suuri pelko heidän päällensä, että he pakenivat ja lymyttivät heitänsä. ⁸Ja minä jäin yksinäni ja näin tämän suuren näyn, ja ei minuun mitään väkeä jäänyt, ja minä tulin sängen rumaksi, ja ei minussa enää väkeä ollut. ⁹Ja minä kuulin hänen puheensa äänen. Ja kuin minä kuulin hänen puheensa äänen, putosin minä näännyksiin kasvoilleni, ja minun kasvoni olivat maahan päin. ¹⁰Ja katso, yksi käsi tarttui minuun ja autti minua ylös polvilleni ja minun kätteni päälle. ¹¹Ja sanoi minulle: Daniel, sinä otollinen mies. Ota näistä sanoista vaari, joita minä sinun kanssas puhun ja ojenna itses seisomaan, sillä minä olen sinun tykös nyt lähetetty. Ja kuin hän tämän sanan minun kanssani puhui, ojensin minä itseni ja vapisin. ¹²Ja hän sanoi minulle: Älä pelkää Daniel, sillä siitä ensimmäisestä päivästä, kuin sinä sydäimestäs pyysit tietää ja vaivasit sinuas sinun Jumalas edessä, ovat sinun sanas kuullut. Ja minä olen tullut sinun sanais tähden. ¹³Mutta Persian valtakunnan päämies on ollut minua vastaan yhden päivän kolmattakymmentä. Ja katso; Mikael, yksi niistä ylimmäisistä päämiehistä, tuli minun avukseni, niin minä pysyin siellä Persian kuningasten tykönä. ¹⁴Mutta nyt minä tulen neuvomaan sinua, kuinka sinun kansalles viimeisinä aikoina tapahtuu, sillä näky pitää tapahtuman hetken ajan perästä. ¹⁵Ja kuin hän näitä minun kanssani puhui, käänsin minä kasvoni maahan päin ja olin ääneti. ¹⁶Ja katso, yksi ihmisen muotoinen rupesi minun huuliini, niin minä avasin suuni ja puhuin ja sanoin sille, joka seisoi minun edessäni: Minun herrani, minun jäseneni vapisevat siitä näystä, ja ei minussa ole enään ensinkään väkeä. ¹⁷Ja kuinka taitaa minun herrani palvelia puhua minun herrani kanssa, ettei minussa ensinkään enää väkeä ole, eikä myös minussa enää henkeä ole. ¹⁸Niin rupe-

si taas minuun ihmisen muotoinen ja vahvasti minua. ¹⁹Ja sanoi: Älä pelkää, sinä otollinen mies, rauha olkoon sinulle! Vahvista sinus ja rohkaise sinus! Ja kuin hän minun kanssani puhui, vahvistuin minä ja sanoin: Puhu minun herrani, sillä sinä olet minun vahvistanut. ²⁰Ja hän sanoi: Tiedätkö, minkä tähden minä olen tullut sinun tykös? Nyt minä jälleen menen sotimaan Persian päämiehen kanssa. Mutta kuin minä menen pois, katso, niin tulee Grekan maan päämies. ²¹Kuitenkin tahdon minä sinulle ilmoittaa, mitä kirjoitettu on, että se pitää totisesti tapahtuman. Ja ei kenkään ole, joka minua auttaa häntä vastaan, vaan teidän päämiehenne Mikael!

11Niin minä myös seisoin hänen kanssansa ensimmäisenä Dariuksen Mediläisen vuotena, auttamassa ja vahvistamassa häntä. ²Ja nyt minä ilmoitan sinulle totuuden: Katso, kolme kuningasta pitää vielä Persiassa oleman, vaan neljäs saa enemmän rikkautta, kuin kaikki muut. Ja koska hän rikkaudessaan väkeväksi tulee, nostaa hän kaikki Grekan valtakuntaa vastaan. ³Sen perästä tulee voimallinen kuningas ja voimallisesti hallitsee. Ja mitä hän tahtoo, sen hän tekee. ⁴Ja kuin hän korkeimmalle joutunut on, särjetään hänen valtakuntansa ja jaetaan neljään taivaan tuuleen. Ei hänen jälkeen tulevaisillensa eikä senkaltaisella voimalla, mikä hänellä ollut on, sillä hänen valtakuntansa hävitetään, ja tulee muiden osaksi. ⁵Ja etelän kuningas, joka yksi hänen päämiehistänsä on, tulee voimalliseksi. Mutta häntä vastaan tulee myös yksi väkeväksi ja hallitsee, jonka valta on suuri. ⁶Mutta monikahtain vuotten jälkeen yhdistävät he itsensä toinen toisensa kanssa. Ja etelän kuninkaan tytär tulee pohjan kuninkaan tykö ystävyttä tekemään. Mutta ei hän pysy käsivarren voimassa. Eikä hänen käsivartensa ole pysyväinen, vaan hän hyljätään niiden kanssa, jotka hänen tuoneet ovat ja sen kanssa, joka hänen siittänyt on ja niiden kanssa, jotka hänen hetkeksi aikaa vahvistaneet olivat. ⁷Mutta vesa tulee hänen suvustansa, joka tulee sotajoukon voimalla ja menee pohjan kuninkaan vahvoihin paikkoihin ja toimittaa ja voittaa. ⁸Ja vie pois heidän jumalansa ja ruhtinaansa ja kalliit kappaleensa hopian ja kullat Egyptiin ja menestyy monikahdat vuodet pohjan kuningasta vastaan. ⁹Ja kuin etelän kuningas on vaeltanut hänen valtakuntansa lävitse, palajaa hän omalle maallensa. ¹⁰Vaan hänen poikansa vihastuvat ja kokoovat suuren sotajoukon, ja yksi tulee ja menee edeskäsin niinkuin virta ja taas kehoittaa muut vihaan valtakuntaansa vastaan. ¹¹Silloin julmistuu etelän kuningas ja menee ulos ja sotii pohjan kuningasta vastaan ja kokoo niin suuren joukon, että toinen joukko hänen käsiinsä annetaan. ¹²Ja hän vie pois sen suuren joukon ja paisuttaa sydämensä, että hän on lyönyt niin monta tuhatta maahan. Mutta ei hän siitä väkevämmäksi tule. ¹³Sillä pohjan kuningas tulee jälleen ja kokoo suuremman joukon kuin entinen oli. Ja monikahtain vuotten perästä tulee hän kaiketi suuren sotajoukon ja paljon tavarain kanssa. ¹⁴Ja siihen aikaan

asettaa moni itsensä etelän kuningasta vastaan. Korottavat myös muutamit huikentelevaiset sinun kansastas itsensä ja täyttävät näyn ja lankeevat. ¹⁵Niin pohjan kuningas tulee ja tekee vallit ja voittaa vahvat kaupungit ja etelän käsivarret. Ja hänen paras väkensä ei voi seisoa eikä ole yhtään voimaa vastaan seisoa. ¹⁶Vaan hän, kuin hän tulee hänen tykönsä, tekee tahtonsa jälkeen. Ja ei kenkään taida seisoa hänen edessänsä. Ja hän tulee myös siihen ihanaiseen maahan ja hävittää sen kätensä kautta. ¹⁷Ja kääntää kasvonsa tullaksensa kaiken valtakuntansa voimalla. Mutta hän sopii hänen kanssansa ja antaa tyttärensä hänelle emännäksi, että hän hänen hävittäisi. Mutta ei se menesty hänelle, eikä siitä mitään tule. ¹⁸Sitte kääntää hän itsensä luotoja vastaan ja monta niistä voittaa. Vaan päämies opettaa hänen häpiällä lakkaamaan, ettei hän häntä enää häpäisisi. ¹⁹Ja niin hän jälleen palajaa maansa linnoihin ja loukkaa itsensä ja lankee, ettei häntä enään löydetä. ²⁰Ja hänen siaansa tulee se, joka vaatian antaa käydä ympäri valtakunnalle kunniaksi. Mutta muutamain päivain perästä hän särjetään; ei kuitenkaan vihan eikä sodan kautta. ²¹Hänen siaansa tulee kelvotoin mies, jolle kuninkaallinen kunnia ei ollut aiottu. Hän tulee ja menestyy ja saa valtakunnan makeilla sanoilla. ²²Ja käsivarret, jotka niinkuin virta juoksevat, hänen edessänsä virralla voitetaan ja särjetään. Niin myös se päämies, jonka kanssa liitto tehty oli. ²³Sillä sittekuin hän hänen kanssansa itsensä yhdistänyt on, tekee hän kavalasti häntä vastaan ja menee ylös ja vähällä väellä itsensä vahvistaa. ²⁴Ja hän menestyy, että hän parhaisiin maan kaupunkiin tuleva on ja niitä tekee, joita ei hänen isänsä eikä esivanhempansa tehdä taitaneet. Heidän ryöstämisensä, saaliinsa ja tavaransa hän hajoittaa ja ajattelee juoniansa heidän linnojansa vastaan kauvan aikaa. ²⁵Ja hän kehoittaa voimansa ja sydämensä etelän kuningasta vastaan suurella sotajoukolla. Silloin etelän kuningas tulee kehoitetuksi sotaan suuren, väkevän sotajoukon kanssa. Mutta ei hän voi pysyä, sillä häntä vastaan pidetään juonia. ²⁶Ja juuri ne, jotka hänen leipäänsä syövät, auttavat häntä turmelukseen ja hänen joukkoansa sortamaan, että sangen paljon lyödyksi tulee. ²⁷Ja molempain kuningasten sydän ajattelee, kuinka he toinen toisellensa vahinkoa tekisivät. Ja yhden pöydän tykönä petollisesti toinen toisensa kanssa puhuvat, vaan ei se menesty, sillä loppu on vielä toiseksi ajaksi määrätty. ²⁸Ja hän menee taas kotiansa suurella tavaralla, ja asettaa sydämensä sitä pyhää liittoa vastaan. Siinä hän jotakin toimittaa ja niin hän menee kotia omalle maallensa. ²⁹Määrätyllä ajalla menee hän jälleen etelään päin, mutta ei hänelle menesty toisella erällä, niinkuin ensimmäisellä. ³⁰Sillä Kittimistä tulevat haahdet häntä vastaan, niin että hän epäilee ja palajaa ja vihastuu sitä pyhää liittoa vastaan. Ja menestyy ja kääntää itsensä ja suostuu niihin, jotka pyhän liiton hylkäävät. ³¹Ja hänen käsivartensa pitää hänen puolestansa seisoman. Ne saastuttavat pyhän vahvistuksen ja saattavat pois jokapäiväisen uhrin ja nostavat hävityksen kau-

histuksen. ³²Ja hän saattaa liiton rikkojat ulkokullatuksi makeilla sanoilla. Mutta se kansa, joka Jumalansa tuntee, rohkaisee itsensä ja menestyy. ³³Ja ne ymmärtäväiset kansan seassa opettavat monta. Sentähden heitä vainotaan miekalla, tulella, vankiudella ja ryöstämisellä kauvan aikaa. ³⁴Ja kuin he niin kaatuvat, tapahtuu heille kuitenkin vähä apua. Mutta monta menevät heidän tykönsä petollisesti. ³⁵Ja ymmärtäväisistä muutamit lankeevat, että he koeteltaisiin, puhtaaksi ja selkiäksi tulisivat siihenasti, että loppu tulee, sillä se viipyy vielä määrättyyn aikaan asti. ³⁶Ja kuningas tekee, mitä hän tahtoo ja korottaa itsensä ja ylentää itsensä kaikkia vastaan, mikä Jumala on. Ja puhuu hirmuisesti jumalain Jumalaa vastaan. Ja se on hänelle menestyvä siihenasti kuin viha täytetään, sillä se on päätetty, kuinka kauvan se on oleva. ³⁷Isänsä Jumalaa ei hän tottele, eikä vaimoin rakkautta. Eli ei yhdestäkään Jumalasta lukua pidä, sillä kaikkia vastaan hän itsensä korottaa. ³⁸Mutta jumalaansa Maosimia hän palvelee paikallansa, sitä jumalaa, josta ei hänen isänsä mitään tietäneet, pitää hänen kunnioittaman kullalla, hopiolla, kalliilla kivillä ja kauniilla kaluilla. ³⁹Ja hän on niille, jotka häntä auttavat Maosimia vahvistamaan, sen muukalaisen jumalan kanssa, jonka hän valinnut on, suuren kunnian tekevä. Ja asettaa heitä monen herraksi ja jakaa heille maan palkaksi. ⁴⁰Ja lopun ajalla pitää etelän kuninkaan hänen kanssansa puskeleman. Ja pohjoisen kuninkaan pitää äkisti karkaaman häntä vastaan rattailla, ratsasmiehillä ja monella haahdel-la. Ja hänen pitää maakuntiin sisälle menemän ja haaskaaman ja vaeltaman lävitse. ⁴¹Ja ihanaan maahan tuleman, ja monta pitää lankeeman. Mutta nämät pitää hänen kädestänsä pääsemän: Edom, Moab ja Ammonin lasten esikoiset. ⁴²Ja hänen pitää kätensä maakuntiin ojentaman ja ei Egyptinkään maan pidä häneltä pääsemän. ⁴³Vaan hänen pitää omistaman itsellensä kullan ja hopian ja kaiken Egyptin tavarahan. Lybian ja Etiopian pitää häntä seuraaman. ⁴⁴Mutta sanoma idästä ja pohjasta pitää häntä peljättämän. Ja hän käy ulos suuressa vihassa monta kadottamaan ja hukuttamaan. ⁴⁵Ja hänen pitää majansa asettaman kahden meren välille, sen ihanan pyhän vuoren tykö siihen asti kuin hänen loppunsa tulee, ja ei kenkään häntä auta.

12Silloin nonsee suuri päämies Mikael, joka sinun kansas lasten edessä seisoo, sillä surkia aika on tuleva, jonka kaltaista ei ikänä ole ollut sittekuin ihmiset rupesivat olemaan, hamaan tähän aikaan asti. Sillä ajalla sinun kansas vapahdetaan. Kaikki, jotka kirjassa kirjoitetut ovat. ²Ja monta, jotka maan tomussa makaavat, heräävät, muutamit ijankaikkiseen elämään, ja muutamit ijankaikkiseen pilkkaan ja häpiään. ³Mutta opettajat paistavat, niinkuin taivaan kirkkaus, ja jotka monta opettavat vanhurskauteen, niinkuin tähdet alati ja ijankaikkisesti. ⁴Ja sinä Daniel, peitä nämät sanat ja sulje kirjaan hamaan viimeiseen aikaan asti. Siloin pitää sen tykö monta tuleman ja suuren

ymmärryksen löytämän. ⁵Ja minä Daniel näin ja katso, kaksi muuta seiso siellä, toinen tällä virran reunalla ja toinen toisella virran reunalla. ⁶Ja hän sanoi sille miehelle, joka oli liinaisilla vaatteilla puetettu, joka seiso ylempänä virtaa: Koska näiden ihmetten loppu tulee? ⁷Niin minä otin hänestä vaarin, joka liinaisilla vaatteilla puetettu oli, joka seiso ylempänä virtaa. Ja hän nosti oikian ja vasemman kätensä taivaasen päin ja vannoi sen kautta, joka ijankaikkisesti elää, että sen pitää ajan, ja muutamat ajat ja puolen aikaa viipymän. Ja kuin pyhän kansan hajoitus saa lopun, silloin kaikki nämät tapahtuvat. ⁸Minä tosin kuulin tämän, vaan en minä ymmärtänyt. Ja minä sanoin: Herra, mitä näiden lopulla tapahtunee? ⁹Mutta hän sanoi: Mene Daniel, sillä se on peitetty ja suljettu hamaan viimeiseen aikaan. ¹⁰Monta puhdistetaan, kirkastetaan ja koetellaan, mutta jumalattomat pitävät jumalattoman menon ja jumalattomat ei näitä tottele, mutta ymmärtäväiset ottavat näistä vaarin. ¹¹Ja siitä ajasta, kuin se jokapäiväinen uhri on otettu pois ja hävityksen kauhistus sinne pannaan, on tuhannen kaksisataa ja yhdeksänkymmentä päivää. ¹²Autuas on, joka odottaa ja ulottuu tuhanteen kolmeensataan ja viiteen päivään neljäntäkymmentä. ¹³Mutta sinä mene pois, siihen asti kuin loppu tulee ja lepää, ettäs nousisit sinun osaas päiväin lopulla.

Hoos.

1Tämä on Herran sana, joka tapahtui Hosealle, Beerin pojalle, Ussian, Jotamin, Ahaksen, Hiskian, Juudan kunin-gasten ajalla, ja Jerobeamin Joaksen pojan, Israelin kuninkaan ajalla. **2**Kuin Herra rupesi ensisti Hosean kautta puhumaan, sanoi Herra Hosealle: Mene, ota portto aviokses, ja porton lapset; sillä maakunta karkaa pois Herralta huoruuteen. **3**Ja hän meni ja otti Gomerin, Diblainin tyttären, joka tuli raskaaksi, ja synnytti hänelle pojan. **4**Ja Herra sanoi hänelle: Nimitä häntä Jisreeliksi; sillä vielä on vähän aikaa, ja minä tahdon etsiä veren viat Jisreelissä, Jehun huoneen päälle, ja lopettaa Israelin huoneen valtakunnan. **5**Ja siihen aikaan pitää tapahtuman, että minä tahdon rikkoa Israelin joutsen Jisreelin laaksossa. **6**Ja hän taas tuli raskaaksi ja synnytti tyttären. Ja hän sanoi hänelle: Nimitä se Loryhhamaksi; sillä en minä enää armahda Israelin huonetta, mutta tahdon heidät peräti heittää pois. **7**Juudan huonetta tahdon minä kuitenkin armahtaa, ja auttaa heitä Herran, heidän Jumalansa kautta; ja en minä tahdo heitä auttaa joutsella, miekalla, sodalla, oriilla taikka ratsasmiehillä. **8**Ja kuin hän oli Loryhhaman vieroitannut, niin hän taas siitti ja synnytti pojan. **9**Ja hän sanoi: Nimitä häntä Loammiksi; sillä ette ole minun kansani, niin en minäkään ole teidän. **10**Mutta Israelin lasten luku pitää oleman niinkuin meren hiekka, jota ei mitata eikä luettaa taideta; ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: Ette ole minun kansani, pitää heille sanottaman: Te elävän Jumalan lapset. **11**Sillä Juudan lapset ja Israelin lapset pitää kokoontuman ja pitämän heitönsä yhden pään alla, ja menemän ylös pois maasta; sillä Jisreelin päivä pitää suuri oleman.

2Sanokaat teidän veljillenne: He ovat minun kansani, ja teidän sisarillenne: He ovat armossa. **2**Riidelkää teidän äitinne kanssa, riidelkää, sillä ei hän ole minun emäntäni, enkä minä ole hänen miehensä, että hän heittäis pois hau-reutensa kasvoistansa ja huoruutensa rinnoistansa: **3**Etten minä häntä alasti riisuisi, ja panisi häntä niinkuin hän syn-tyissönsä oli, ja panisi myös häntä niinkuin hävitettyä ja niinkuin karkiaa maata, enkä janoon häntä kuolettaisi; **4**Ja en armahtaisi hänen lapsiansa; sillä he ovat huoran lapset. **5**Sillä heidän äitinsä on huorin tehnyt, ja se, joka heidät siitti, käytti itsensä häpiällisesti, ja sanoi: Minä tahdon

juosta rakastajaini perässä, jotka minulle antavat leipää, vettä, villoja, pellavia, öljyä ja juomaa. **6**Sentähden katso, minä aitaan sinun ties orjantappuroilla ja panen aidan eteen, ettei hän löytäisi polkujansa. **7**Ja kuin hän juoksee rakastajainsa perässä, niin ei hänen pidä heitä käsittämän, eikä löytämän, kuin hän heitä etsii; ja hänen pitää sanoman: Minä menen ja palajan entisen mieheni tykö, sillä silloin oli minun parempi kuin nyt. **8**Ja ei hän tahdo tietää minua siksi, joka hänelle annoin jyviä, viinaa ja öljyä, ja että minä annoin hänelle paljon hopiaa ja kultaa, josta he Baalimit tekivät. **9**Sentähden minä palajan ja otan aikansa jälleen minun jyvani, ja minun viinani ajallansa, ja otan pois villani ja pellavani, joilla hän häpiönsä peittää. **10**Ja minä tahdon paljastaa hänen häpiönsä, hänen rakastajainsa silmäin eteen; ja ei pidä kenenkään häntä minun käsistäni päästämän. **11**Ja minä lakkautan kaiken hänen ilonsa, juhlandsa, uuden kuunsa, lepopäivönsä ja kaikki hänen pyhäpäivönsä. **12**Minä hävitän myös hänen viinapuunsa ja fikunapuunsa, että hän sanoi: Se on minun palkkani, jonka minun rakastajaini minulle antaneet ovat; minä teen niistä metsän, että metsän pedot ne syövät. **13**Juuri niin etsin minä häntä Baalimin päivinä, joina hän heille savuhuria sytytti, ja kaunisti itsensä kultalehdillä ja kaulakau-nistuksella, ja juoksi rakastajainsa perässä; ja niin unhoti minun, sanoo Herra. **14**Sentähden katso, minä tahdon häntä houkutella, viedä hänen korpeen ja puhua suloisesti hänen kanssansa. **15**Silloin annan minä hänelle hänen viinamökensä ja Akorin laakson, ja tahdon toivon avata; siellä hän on lauleskeleva, niinkuin nuorella ijällönsä ja niinkuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maalta läksi. **16**Ja sinä päivänä pitää tapahtuman, sanoo Herra, että minun kutsut miehekses, ja et enään minua kutsu Baalimiksi. **17**Sillä minä tahdon Baalimin nimet ottaa pois hänen suustansa, niin ettei kenenkään pidä sitä nimeä enään muistaman. **18**Vaan minä tahdon tehdä heille sillä ajalla liiton, petoin kanssa kedolla, lintuin kanssa taivaan alla ja matoin kanssa maan päällä; ja tahdon ottaa pois joutsen, miekan ja sodan maalta, ja annan heidän asua turvallisesti. **19**Minä kihlaan sinun itselleni ijankaikkisesti; ja minä kihlaan sinun itselleni vanhurskaudessa, tuomiossa, armossa ja laupiudessa. **20**Minä kihlaan tosin sinun itselleni uskossa, ja sinun pitää Herran tunteman. **21**Sillä ajalla, sanoo Herra; tahdon minä kuulla, minä tahdon taivaasta kuulla, ja taivaan pitää maata

kuuleman. ²²Mutta maan pitää kuuleman jyviä, viinaa ja öljyä, ja niiden pitää Jisreeliä kuuleman. ²³Ja minä tahdon sen itselleni pitää siemeneksi maan päälle, ja tahdon sitä armahtaa, jota ei ole armahdettu. Ja sanon hänelle, joka ei ollut minun kansani: Sinä olet minun kansani, ja hänen pitää sanoman: Sinä olet minun Jumalani.

3Ja Herra sanoi minulle: Mene vielä ja rakasta salavuoteista vaimoa ja porttoa, niinkuin Herra rakastaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin kääntyivät muukalaisten jumalain tykö, ja rakastavat viinaleiliä. ²Ja minä sovin hänen kanssansa, viiteentoistakymmeneen hopiapenninkiin ja puoleentoista homeriin ohria. ³Ja sanoin hänelle: Pidä sinus minun tyköni monta päivää, ja älä huorin tee ja älä toiseen ryhdy; niin minä tahdon myös sinun tykös itseni pitää. ⁴Sentähden että Israelin lapset pitää monta päivää ilman kuningasta, ilman päämiestä, ilman uhria, ilman altaria, ilman päällishametta ja ilman epäjumalain kuvia olevan. ⁵Sitte Israelin lapset palajavat ja Herraa heidän Jumalaansa etsivät, ja Davidia kuningastansa; ja heidän pitää pelvolla tuleman Herran ja hänen hyvyytensä tykö viimeisillä ajoilla.

4Kuulkaat Herran sanaa, te Israelin lapset! Sillä Herralla on syy niitä nuhdella, jotka maassa asuvat; sentähden ettei totuutta, eikä laupiutta, eikä Jumalan tuntoa ole maassa. ²Mutta valapattoisuus, valhe, murha, varkaus ja huoruus, ne ovat vallan saaneet, ja yksi veren vika tapahtuu toisen jälkeen. ³Sentähden pitää maakunnan surkiana oleman, ja kaikki, jotka siinä asuvat, pitää nääntymän, ynnä eläinten kanssa kedolla ja taivaan lintuin kanssa; ja kalat meressä pitää myös hukkaantuman. ⁴Tosin ei saa kenkään nuhdella eikä rangaista ketään; sillä sinun kansas on niinkuin pappein nuhtelia. ⁵Sentähden pitää sinun päivällä lankeeman, ja propheta sinun kanssas yöllä; ja minä tahdon äitis hukuttaa. ⁶Minun kansani on turmeltu, ettei heillä ole ymmärrystä; että sinä hylkäsit ymmärryksen, tahdon minä myös sinun hyljätä, ettei sinun pidä enään minun pappini oleman: ja sinä unohdit sinun Jumalas lain, sentähden tahdon minä myös unohtaa sinunkin lapses. ⁷Jota enempi heitä on, sitä enemmän he tekevät syntiä minua vastaan; sentähden teen minä heidän kunniansa häpiäksi. ⁸He syövät minun kansani syntiuhria ja himoitsevat heidän syntejänsä. ⁹Kansalle pitää niinkuin papeillekin tapahtuman; sillä minä tahdon heidän pahat tekonsa etsiä, ja kostan heille niinkuin he ansainneet ovat; ¹⁰Niin että he syövät, ja ei tule ravituksi; he tekevät huoruutta, ja ei heidän pidä menestymän; sillä he ovat hyljänneet Herran, ja ei totelleet häntä. ¹¹Huoruus, viina ja väkevä juoma hulluksi saattavat. ¹²Minun kansani kysyy neuvoa puulta ja hänen saavansa saarnaa hänelle; sillä huoruuden henki vietteli heitä, niin että he tekivät huorin Jumalaansa vastaan. ¹³Vuorten kukkuloilla he uhraavat, ja korkeuksilla he suitsuttavat, tammien alla, haapain ja saarnien alla, että ne antavat

suloisen varjon; sentähden tulevat teidän tyttärenne portoksi ja teidän morsiamenne huoraksi. ¹⁴En minä tahdo etsiä teidän tyttäriänne, koska he salavuoteudessa elävät, enkä teidän morsiamianne, koska he huorin tekevät; sillä he eroittavat itsensä huorain sekaan, ja porttoin kanssa uhraavat; ja se ymmärtämätöin kansa saa haavoja. ¹⁵Israel, jos sinä kuitenkin tahdot huorin tehdä, niin älköön Juuda sentähden vialliseksi tulko! Älkäätkä menkö Gilgaliin, ja älkäätkä tulko ylös Betaveniin, ja älkäätkä vannoko: Niin totta kuin Herra elää! ¹⁶Sillä Israel on hillimätöin niinkuin kiiliväinen lehmä; niin Herra on myös kaitseva heitä, kuin lammasta avarassa paikassa. ¹⁷Sillä Ephraim on suostunut epäjumaliin; anna hänen mennä. ¹⁸He ovat itsensä juopumiseen ja huoruuteen laskeneet, ja heidän valtamiemensä rakastavat antimia häpiäksi. ¹⁹Tuulispään pitää siivillänsä heidät sidottuina ajaman pois, ja heidän pitää häpiään tuleman uhreistansa.

5Kuulkaat siis papit, ja Israelin huone, ottakaat vaari, ja ota korviis sinä kuninkaan huone; sillä tuomio pitää tuleman teidän päällemme, te, jotka Mitspassa paulan ja levitetyn verkon Taborissa virittäneet olette. ²Ne luopuvaiset teurastavat sangen paljon; sentähden tulee minun heitä kaikkia rangaista. ³Kyllä minä tunnen Ephraimin, ja ei Israel ole minun edestäni peitetty; että Ephraim on nyt portto ja Israel saastainen. ⁴Ei he ajattele palata Jumalansa tykö; sillä huoruuden henki on heidän sydämessänsä, ja ei he tottele Herraa. ⁵Sentähden pitää Israelin ylpeys hänen kasvoinsa edessä nöyryyttämään; ja Israel ja Ephraim pitää pahain tekoinsa tähden lankeeman; Juudan pitää myös heidän kanssansa lankeeman. ⁶He menevät sitte etsimään Herraa lampaillansa ja karjallansa, vaan ei heidän pidä sittekään häntä löytämän; hän on itsensä heiltä kääntänyt pois. ⁷He ovat rikkoneet Herraa vastaan ja synnyttäneet vieraita lapsia; sentähden pitää myös uuden kuun syömän heitä ynnä heidän osainsa kanssa. ⁸Soittakaat basunaa Gi-beassa, soittakaat torvea Ramassa, huutakaat Betavenissa: Sinun jälkees Benjamin! ⁹Sillä Ephraimin pitää rangaistuksen päivänä kylmillä oleman; josta minä Israelin sukukuntia uskollisesti olen neuvonut. ¹⁰Juudan päämiehet ovat niinkuin rajan siirtäjät; sentähden tahdon minä vihani vuodattaa heidän päällensä, niinkuin veden. ¹¹Ephraim kärsii väkivaltaa ja ahdistetaan, joka hänelle oikein tapahtuu; sillä hän antoi itsensä (ihmisten) käskyihin. ¹²Minä olin Ephraimille niinkuin koi, ja Juudan huoneelle turmelus. ¹³Mutta kuin Ephraim tunsu sairautensa ja Juuda haavansa, niin Ephraim meni Assyriaan, ja lähetti kuninkaan Jarebin tykö; vaan ei hän voinut teitä auttaa, eikä parantaa teidän haavojanne. ¹⁴Sillä minä olen Ephraimille niinkuin julma jalopeura, ja Juudan huoneelle niinkuin nuori jalopeura. Minä, minä itse heitä raatelen, ja menen pois, minä vien heidät pois, ja ei kenkään heitä voi pelastaa. ¹⁵Minä menen ja palajan taas sijalleni, siihenasti kuin he syntinsä tuntevat, ja minun kasvojani etsivät; kuin heille

pahoin käy, niin heidän pitää varhain minua etsimän (ja sanoman:)

6Kuulkaat ja palatkaamme Herran tykö; sillä hän on meitä repinyt, hän myös meidät parantaa; hän on meitä lyönyt, hän myös meitä sitoo. ²Hän tekee meitä eläväksi kahden päivän perästä; kolmantena päivänä hän meitä virvoittaa, niin että me saamme elää hänen edessänsä. ³Niin me otamme siitä vaarin, ja sitä pyytelemme, että me Herran tuntisimme; sillä hän koittaa niinkuin kaunis aamurusko, ja hän tulee meille niinkuin sade, niinkuin ehtoosade aikansa maan päälle. ⁴Mitä minun pitäis sinulle Ephraim tekemän? Mitä minun pitäis sinulle Juuda tekemän? Teidän jumalasuutenne on niinkuin aamullinen pilvi, ja niinkuin varhainen kaste, joka pois raukee. ⁵Sentähden vuoleskelen minä heitä prophetain kautta, ja kuoletan heitä minun suuni sanoilla, että sinun Jumalasi sanat ilmaantuisivat. ⁶Sillä minulle kelpaa armo ja ei uhri; Jumalan tunto ja ei polttouhri. ⁷Mutta he käyvät sen liiton ylitse niinkuin Adam; siinä he ovat petollisesti tehneet minua vastaan. ⁸Sillä Gilead on kaupunki vääryyttä ja veren vikoja täynnä. ⁹Papit ovat joukkoinensa niinkuin ryövärit, jotka väijyvät; he murhaavat Sikemin tiellä; sillä he tekevät, mitä he tahtovat. ¹⁰Minä näen Israelin huoneessa, jota minä kauhistun; sillä Ephraim tekee huorin, ja Israel saastuttaa itsensä. ¹¹Juuda on myös sinulle pannut elon ajan, kuin minä kansani vankiuden palautan.

7Kuin minä Israelin parantaa tahdon, niin äskettäin Ephraimin vääryys ja Samarian pahuus; sillä he tekevät petollisuutta: varas menee sisälle, ja ryövärit ulkona ryöstävät. ²Ja ei he kuitenkaan ajattele sydämessään, että minä muistan kaiken heidän pahuutensa; nyt ovat heidän työnsä heidän ympärillään, ja ovat julki minun kasvoini edessä. ³He ilahuttavat kuninkaan pahuudellansa ja päämiehet valheellansa. ⁴Ja ovat kaikki huorintekiät, niinkuin pätsi, jonka leipoja lämmittää; joka lakkaa valvomasta, sitte kuin hän on taikinan sotkunut, siihen asti kuin se happensi. ⁵Tänäpä on meidän kuninkaamme juhla, ja päämiehet ovat sairaaksi tulleet viinasta; hän kutsuttaa pilkkaajat tykönsä. ⁶Sillä heidän sydämensä on palava niinkuin pätsi, kuin he väijyvät; mutta heidän leipojansa makaa kaiken yötä, ja palaa aamulla niinkuin tulen liekki. ⁷He ovat kaikki palavat niinkuin pätsi: he syövät tuomarinsa; kaikki heidän kuninkaansa lankeevat; ei ole yhtäkään heissä, joka minua avuksensa huutaa. ⁸Ephraim sekoittaa itsensä kansoihin: Ephraim on niinkuin kyrsä, jota ei kenkään käännä. ⁹Vaan muukalaiset syövät hänen voimansa, jota ei hän kuitenkaan tottele. Hän on myös harmaat karvat saanut, ei hän sittekään sitä huoli. ¹⁰Ja Israelin ylpeys nöyrytetään heidän silmänsä edessä; vaan ei he käännä itsiänsä Herran Jumalansa tykö, eikä hänestä pidä lukua näissä kaikissa. ¹¹Sillä Ephraim on niinkuin hullu kyhkyinen, joka ei mitään huomaitse; he avuksensa huutavat Egyptiä, he

juoksevat Assuriin. ¹²Mutta kuhunka ikänä he juoksentelvat, heidän minä verkkoni heidän päällensä, ja tempaan alas niinkuin linnut taivaan alta. Minä tahdon heitä rangaista, niinkuin he seurakunnissansa kuulleet ovat. ¹³Voi heitä, että he minusta luopuneet ovat! Heidän täytyy turtua; sillä he ovat minua vastaan rikkoneet. Minä olisin heidät kyllä päästänyt, jollei he olisi valhetta opettaneet minua vastaan. ¹⁴Niin ei he myös minua huuda sydämensä, vaan ulvovat vuoteissansa. He kokoontuvat jyvään ja viinan tähden, ja ovat minulle kovakorvaiset. ¹⁵Minä kuritan heitä ja vahvistan heidän käsivartensa; mutta he ajattelevat paha minua vastaan. ¹⁶He palajavat, mutta ei Korkeimman tykö, vaan ovat niinkuin hellinnyt joutsit; sentähden pitää heidän päämiehensä miekan kautta lankeeman, heidän uhkauksensa tähden: Tämä on heidän pilkkansa Egyptin maalla.

8Huuda selkiästi niinkuin basuna (ja sano): Hän tulee jo Herran huoneen ylitse niinkuin kotka, että he ovat minun liittoni rikkoneet, ja ovat minun laistani luopuneet. ²Niin heidän pitää minua huutaman: Sinä olet minun Jumalani; me Israel tunnemme sinun. ³Israel hylkää hyvän; sentähden pitää vihollisen heitä vaivaaman. ⁴He asettavat kuninkaita ilman minua, he panevat päämiehiä ilman minun tietämättäni; hopenastansa ja kullastansa tekevät he epäjumalia, että he juuri nopiasti häviäisivät. ⁵Sinun vasikka, Samaria, sysää sinun pois; minun vihani on julmistunut; ei se taida kauvan olla, heitä pitää rangaistaman. ⁶Sillä se on myös tullut Israelista, jonka seppä on tehnyt, ja ei se ole Jumala: Sentähden pitää Samarian vasikka tomuksi tehtämän. ⁷Sillä he kylvivät tuulen; ja heidän pitää jälleen tuulispään niittämän; ei heidän siemenensä pidä tuleman ylös, eikä hedelmänsä jauhoja antaman; ja jos hän vielä antais, niin muukalaiset pitää ne syömän. ⁸Israel tulee syödyksi; pakanat pitävät hänen nyt kelvottomana astiana; ⁹Että he juoksisivat ylös Assurin tykö, niinkuin yksinäinen metsäaasi: Ephraim palkkaa itsellensä lahjoilla rakastajia. ¹⁰Ja että he lahjoja lähettävät pakanoille, niin tahdon minä nyt heitä koota; ja heidän pitää kuninkaan ja päämiesten kuormaamaan pian suuttuman. ¹¹Sillä Ephraim on tehnyt monta altaria syntiä tehdäkseen; niin pitää myös alttarit hänelle synniksi luettaman. ¹²Vaikka minä paljon heille minun laistani kirjoitan; niin he lukevat sen kuitenkin muukalaiseksi opiksi. ¹³Ehkä he nyt paljon uhraavat, ja lihaa tuovat edes ja syövät, niin ei se kuitenkaan ole Herralle otollinen; mutta hän tahtoo muistaa heidän pahuutensa, ja heidän syntinsä etsiä, jotka Egyptiin kääntyvät. ¹⁴Israel unhotti Luojansa, ja rakensi templiä, ja Juuda teki myös monta vahvaa kaupunkia; mutta minä lasken tulen hänen kaupunkihinsa, joka hänen huoneensa polttaman pitää.

9Älä riemuitse, Israel, äläkä öykkää niinkuin kansat; sillä sinä olet huorin tehnyt sinun Jumalaa vastaan, sinä etsit porton palkkaa kaikkein jyväluvain tykönä. ²Sentähden

ei luvat eikä kuurnat pidä heitä elättämän, eikä viinan pidä hänelle menestymän.³ Ja ei heidän pidä asuman Herran maalla; mutta Ephraimin pitää jälleen menemän Egyptiin, ja pitää Assyriassa saastaista syömän.⁴ Jossa ei taideta Herralle viinasta juomauhria tehdä, eli muuta tehdä hänen mielsensä nouteeksi; heidän uhrinsa pitää oleman niinkuin murheellisten leipä, josta kaikki saastuttavat itsensä, jotka sitä syövät; sillä heidän leipänsä pitää heidän itse syömän, ja ei sitä pidä Herran huoneesen vietämän.⁵ Mitä te silloin tahdotte vuosikauden pyhinä ja Herran juhlapäivinä tehdä?⁶ Sillä katso, heidän pitää raateliaa pakeneman; Egyptin pitää heidät kokooman, ja Moph pitää heidät hautaaman. Nukulaiset pitää siellä kasvaman, jossa nyt heidän rakkaan epäjumalansa hoptiat ovat, ja orjantappurat pitää oleman heidän majoissansa.⁷ Etsikon aika on tullut, ja kostamisen aika on tullut, jonka Israelin pitää kyllä tunteman: Prophetat ovat tomppelit, ja kerskaajat ovat mielipuolet, sinun suurten pahain tekois tähden ja suuren vastahakaisuuden tähden.⁸ Vartiat Ephraimissa pitivät heitänsä hetken minun Jumalani tykö; mutta nyt he ovat prophetat, jotka hänelle paulan kaikilla hänen teillensä panevat, sillä vainollisella epäjumalan palveluksella heidän Jumalansa huoneessa.⁹ He ovat syvästi itsensä turmelleet, niinkuin Gibeana aikana; sentähden pitää hänen heidän pahat tekonsa muistaman, ja heidän syntinsä etsimän.¹⁰ Minä löysin Israelin niinkuin viinamarjat korvessa, ja näin teidän isänne niinkuin fikunapuussa uutisfikunat; mutta he menivät sitte Baalpeorin tykö, ja lupasivat heitänsä sille häpiälliselle epäjumalalle, ja tulivat niin julmaksi kuin se, jota he rakastivat.¹¹ Sentähden pitää Ephraimin kunnian lentämän pois niinkuin lintu; niin ettei heidän pidä synnyttämän, eikä kantaman eli siittämän.¹² Ja ehkä vielä lapsiansa kasvattaisivat, niin minä tahdon kuitenkin heidät lapsettomaksi tehdä, ettei heidän pidä ensinkään kansa oleman. Voi myös heitä, kuin minä heistä luovun!¹³ Ephraim, jonka minä näen, on istutettu ja kaunis niinkuin Tyro; mutta hänen täytyy nyt surmaajalle lapsensa antaa.¹⁴ Herra, anna heille; mutta mitäs tahdot heille antaa? Anna heille hedelmätöin kohtu ja tyhjät nisät.¹⁵ Kaikki heidän pahuutensa tapahtuu Gilgalissa; siellä minä heitä vihaan, ja ajan heidät pois minun huoneestani, heidän pahan menonsa tähden, enkä tahdo heitä enään rakastaa; sillä kaikki heidän päämiehensä ovat langenneet pois.¹⁶ Ephraim on lyöty; hänen juurensa ovat kuivettuneet, ettei ne enään taida hedelmää kantaa; ja vaikka he vielä kantaisivat, niin minä tahdon kuitenkin heidän ruumiinsa ihanat hedelmät kuolettaa.¹⁷ Minun Jumalani on heittävä heidät pois, ettei he häntä kuulleet; ja heidän pitää pakanain seassa kulkiana vaeltaman.

10 Israel on tyhjä viinapuu, hedelmän hän itsellensä pitää: Ja niin paljo kuin hänellä hedelmää on, niin monta alttaria hän myös tekee; siinä, jossa maa paras on, siihen he rakentavat kauniimmat kuvat.² Heidän sydämensä on

jaettu; ja he löytävät syntinsä; mutta hän tahtoo heidän alttarinsa kukistaa, ja heidän kuvansa hävittää.³ Sillä nyt pitää heidän sanoman: Ei meillä kuningasta ole; sillä emme ole Herraa peljänneet, mitä kuninkaan pitäis meitä auttaman?⁴ He vannovat turhaan liittoa tehdessänsä; ja senkaltainen neuvo vihoittaa niinkuin myrkyllinen ruohopellon vaoissa.⁵ Samarian asuvaiset pelkäävät Betavenin vasikkain tähden; sillä hänen kansansa on murehtinut häntä, ja hänen pappinsa, jotka hänen tähtensä olivat (ennen) riemuinneet, hänen kunniansa puolesta; sillä hän on viety heiltä pois.⁶ Ja se (vasikka) on viety Assyriaan kuninkaalle Jarebille lahjaksi; niin pitää myös Ephraimin häpiään tuleman, ja Israelin pitää häpeemän neuvonsa tähden.⁷ Sillä Samarian kuningas on rauvennut niinkuin vaahto veden päältä.⁸ Avenin kukkulat ovat pyyhityt pois, joilla Israel on syntiä tehnyt. Ohdakkeet ja orjantappurat kasvavat heidän alttareillansa; ja heidän pitää sanoman vuorille: peittäkää meitä, ja kukkuloille: kaatukaat meidän päallemme.⁹ Israel, sinä olet syntiä tehnyt hamasta Gibeana ajasta; siihen myös he ovat jääneet; mutta senkaltainen sota, mikä pahoja ihmisiä vastaan Gibeassa tapahtui, ei pidä heitä käsittelemän.¹⁰ Vaan minä rankaisen heitä minun mieleni jälkeen, niin että kansat pitää heidän ylitsensä kokoontuman, kuin minä heitä rankaisen heidän kahden syntinsä tähden.¹¹ Ephraim on vasikka, joka on tottunut mielellensä riittä tappamaan, ja niin minäkin tahdon käydä hänen kauniin kaulansa päällä; minä ajan Ephraimilla, Juudan pitää kynnemän, ja Jakobin itsellensä äestämän.¹² Kylväkää teillenne vanhurskaudeksi, niittäkää laupiudeksi, kyntäkää teillenne kyntö; että nyt on aika Herraa etsiä, siihen asti kuin hän tulee, ja saattaa teille vanhurskauden.¹³ Te kynnätte jumalattomuutta, ja niitätte vääryyttä, ja syötte valheen hedelmiä. Että sinä turvaat omaan menoos ja sinun moneen sankariis,¹⁴ Niin pitää meteli nouseman sinun kansas seassa, ja kaikki sinun linnas pitää hävitettämän, niinkuin Salman hävitti Arbelin huoneen sodan aikana, ja äiti lapsinensa kuoliaaksi löytiin.¹⁵ Niin pitää teillekin Betelissä tapahtuman, teidän suuren pahuutenne tähden; että Israelin kuningas pitää aamulla varhain lyötämän maahan.

11 Kuin Israel nuori oli, pidin minä hänen rakkaana, ja minä kutsuin Egyptistä minun poikani.² Mutta kuin heitä nyt kutsutaan, niin he kääntyvät pois, ja uhraavat Baalimille, ja suitsuttavat kuville.³ Minä opetin Ephraimin käymään, ja talutin häntä käsivarsista, vaan nyt ei he tahdo tietää, että minä heitä parantanut olen.⁴ Minä annoin heidän vetää ihmisen ijestä, ja käydä rakkauden ohjissa, ja minä autin heitä, otin ikeen heidän kaulastansa, ja annoin heille elatuksen.⁵ Ei heidän pidä palajaman Egyptin maalle, vaan Assur pitää heidän kuninkaansa oleman; sillä ei he tahdo itsiänsä kääntää.⁶ Sentähden pitää miekan tuleman heidän kaupunkinsa päälle, ja heidän salpansa tempaaman ylös, ja syömän ne, heidän neuvonsa tähden.⁷ Minun kansani väsy kääntymästä minun puoleeni; ehkä kuinka heille

saarnattaisiin, niin ei kenkään hankitse kuulemaan. ⁸Mitä minun pitää sinusta tekemän, Ephraim? Varjelenko minä sinua, Israel? Pitäiskö minun sinulle tekemän niinkuin Adammalle, ja asettaman sinun niinkuin Zeboimin? Mutta minun sydämelläni on toinen mieli, minun laupiuteni on ylen palava: ⁹Etten minä tee hirmuisen vihani jälkeen, enkä palaja Ephraimia kadottamaan; sillä minä olen Jumala, ja en ihminen, ja olen pyhä teidän keskellänne, ja en tahdo tulla kaupunkiin. ¹⁰Silloin Herraa seurataan, ja hän on kiljuva niinkuin jalopeura; ja kuin hän kiljuu, niin ne peljästyvät, jotka lännessä ovat. ¹¹Ja Egyptissä ne myös peljästyvät niinkuin lintu, ja ne Assurin maasta niinkuin kyhkyinen; ja minä tahdon heitä asettaa huoneisiinsa, sanoo Herra. ¹²Ephraimissa on joka paikassa valhe minua vastaan, ja Israelin huoneessa petos; mutta Juuda hallitsee vielä Jumalan kanssa, ja on uskollinen pyhään kanssa.

12Ephraim ruokkii itsensä tuulella, ja samoo itätuulen perään, ja enentää joka päivä valhetta ja vahinkoa. He tekevät Assurin kanssa liiton, ja vievät öljyä Egyptiin. ²On myös Herralla riita Juudan kanssa, etsiä Jakobia hänen menonsa jälkeen, ja kostaa hänelle hänen ansionsa jälkeen. ³Hän on äitinsä kohdussa polkenut alas veljensä, ja kaikella voimallansa Jumalan kanssa taistellut. ⁴Hän paineli myös enkelin kanssa ja voitti; hän itki ja rukoili häntä; Betelissä löysi hän hänen, ja siellä hän on puhunut meidän kanssamme. ⁵Mutta se Herra on Jumala Zebaot, Herra on hänen muistonimensä. ⁶Niin käänny nyt sinun Jumalas tykö; tee laupius ja oikeus, ja turvaa alati sinun Jumalaa. ⁷Mutta kauppamiehellä on väärä vaaka kädessä, ja pettää mielellänsä. ⁸Ja Ephraim sanoo: Minä olen rikas, minulla on kyllä; ei yhdessäkään minun työssäni löydetä pahatekoa, joka synti olis. ⁹Mutta minä olen Herra sinun Jumalas hamasta Egyptin maasta; minä annan sinun vielä majoissa asua, niinkuin juhлина tapahtuu. ¹⁰Ja puhun prophetaille, olen myös se, joka niin monet ennustukset annan, ja prophetain kautta minuni julistan. ¹¹Sillä Gileadissa on epäjumalan palvelus, ja Gilgalissa he uhraavat härkiä hukkaan, ja heillä on niin monta alttaria, kuin kuhilaita on pellolla. ¹²Jakobin täytyy Syrian maahan paeta, ja Israelin täytyy palvella vaimon tähden; vaimon tähden tosin täytyy hänen karjaa kaita. ¹³Mutta sitte vei Herra Israelin Egyptistä prophetan kautta, ja antoi prophetan kautta häntä korjata. ¹⁴Vaan Ephraim vihoittaa hänen nyt epäjumalillansa; sentähden pitää heidän verensä tuleman heidän päällensä, ja heidän Herransa on kostava heidän pilkkansa.

13Kuin Ephraim puhui, niin siitä tuli pelko; hän kurotti itsensä Israelissa, ja teki syntiä Baalimin kautta, ja kuoli. ²Mutta nyt he vielä enemmän syntiä tekevät, ja valavat kuvia hopiastansa, ymmärryksensä jälkeen epäjumalia, joka kaikki sepän työ on; joista he saarnaavat: Joka tahtoo niiden vasikkain suuta antaa, sen pitää ihmisiä uhraaman. ³Sentähden pitää heidän oleman niinkuin aamu-utu ja var-

hain lankeeva kaste, joka raukee, niinkuin akanat, jotka puhalletaan pois luvasta, ja niinkuin savu totosta. ⁴Mutta minä olen Herra sinun Jumalas hamasta Egyptin maasta; ei tosin sinun pitäisi muuta jumalaa tunteman paitsi minua, eikä yhtään vapahtajaa, vaan minua ainoaa. ⁵Minä tunsin sinun korvessa, karkiassa maassa. ⁶Mutta että he ovat ravitut, ja kyllänsä saaneet; he saivat kyllänsä ja heidän sydämensä paisui: Sentähden he minun unhottavat. ⁷Minä myös tahdon olla heidän kohtaansa niinkuin jalopeura, ja tahdon heitä väijyä niinkuin pardi tiellä. ⁸Minä tahdon heitä kohdata niinkuin karhu, jonka pojat ovat otetut pois, ja reväistä heidän paatuneen sydämensä rikki, ja tahdon heidät siellä syödä ylös, niinkuin jalopeura; metsän pedot pitää heidät rikki repimän. ⁹Itse sinä olet sinun kadotukses, Israel! Vaan minussa on sinun apus. ¹⁰Missä on sinun kuninkaas, joka sinua taitais auttaa kaikissa sinun kaupungeissas? Ja sinun tuomaris, joista sinä sanoit: Anna minulle kuningas ja päämiehiä. ¹¹Minä tosin annoin sinulle kuninkaan minun vihassani, ja otan sen sinulta pois minun hirmuisuudessani. ¹²Ephraimin pahateko on sidottu kokoon, ja hänen syntinsä ovat salatut. ¹³Hänelle pitää tuleman synnyttäväisen kipu; hän on tyhmä lapsi, sillä ei hän taida sitä aikaa lasten synnyttämisessä pysyväinen olla. ¹⁴Mutta minä tahdon heitä päästää helvetin vallasta, ja vapahtaa heitä kuolemasta. Kuolema, minä tahdon olla sinulle myrky, helvetti, minä tahdon olla sinulle surma! Kuitenkin on se lohdutus minun silmäini edestä peitetty. ¹⁵Sillä hänen pitää veljesten vaiheella hedelmää tekemän: Herran itätuulen pitää tuleman korvesta, ja hänen kaivonsa pitää kurehtuman, ja hänen lähteensä kuivuman, sen pitää raateleman kaikkein kalleimmat kalut ja tavarat. ¹⁶Samaria pitää autioksi tuleman, sillä hän on Jumalallensa kovakorvainen ollut; heidän pitää miekalla lankeeman, ja heidän nuoret lapsensa paiskattaman rikki, ja heidän raskaat vaimonsa pitää reväistämän rikki.

14Käänny, Israel, Herran sinun Jumalas tykö; sillä sinä olet langennut sinun pahain tekois tähden. ²Ottakaat teillenne nämät sanat, ja kääntykää Herran tykö, ja sanokaat hänelle: Anna meille kaikki synnit anteeksi, ja tee meille hyvin, niin me uhraamme sinulle meidän huultemme mullit. ³Ei Assur meitä auta, emme myös tahdo enään astua orhitten päälle, emmekä sano enään meidän käsialallemme: Te olette meidän jumalamme; sillä sinun tykönäs löytää orpo armon. ⁴Niin minä taas olen parantava heidän erhetyksensä, mielelläni minä heitä rakastan; sillä minun vihani on käännetty heistä pois. ⁵Minä tahdon Israelille olla niinkuin kaste, että hän kukoistaa niinkuin kukkanen, ja hänen juurensa leviävät niinkuin Libanon. ⁶Hänen oksansa pitää hajooman, että hän itse olis ihanainen niinkuin öljypuu, ja hänen pitää hajuaman niinkuin Libanon. ⁷Ja heidän pitää taas istuman hänen varjonsa alla, ja jyvistä itsensä ravitseman, ja kukoistuman niinkuin viinapuu. Ja hänen muistonsa pitää niinkuin Libanonin viina oleman.

⁸Ephraim (sanokaan): Mitä minun on enää epäjumalain kanssa? Minä tahdon häntä kuulla ja katsoa; minä tahdon olla niinkuin viheriäinen honka; minussa pitää sinun hedelmäs löydettämän. ⁹Kuka on viisas, että hän näitä ymmärtäis? Ja ymmärtäväinen, joka näitä huomaitis? Sil- lä Herran tiet ovat oikiat, ja vanhurskaat vaeltavat niillä, mutta ylitsekäymärit niissä lankeevat.

Joel

1Tämä on Herran sana, joka tapahtui Joelille Petuelin pojalle. **2**Kuulkaat tätä vanhimmat, ja ottakaat korviinne kaikki maan asuvaset; onko tämä teidän eli teidän isäinne aikana tapahtunut. **3**Sanokaat siitä teidän lapsillenne, ja antakaat teidän lastenne sitä lapsillensa sanoa, ja nekin lapset muille jälkeentulevaisillensa. **4**Mitä ruohomato jättää, sen heinäsiirkka syö, ja mitä heinäsiirkka jättää, sen lehtimato syö, ja mitä lehtimato jättää, sen jyvämato syö. **5**Herätkää juopuneet, ja itkekää ja ulvokaat kaikki viinan juomarit nuoren viinan tähden; sillä se on temmattu pois teidän suustanne. **6**Sillä väkevä kansa menee pois minun maani päälle, joka on lukematon; hänen hampaansa ovat niinkuin jalopeuran hampaat, ja syömähampaat niinkuin julmalla jalopeuralla. **7**He hävittivät minun viinämäkeni, ja minun fikunapuuni kaivoivat, kuorivat ja heittivät pois, että sen oksat valkiana ovat. **8**Valita niinkuin neitsyt, joka säkin yllensä pukee nuoruutensa yljän tähden. **9**Sillä ruokauhri ja juomauhri on pois Herran huoneesta; ja papit Herran huoneesta; ja papit Herran palveliat murehtivat. **10**Pelto on hävitetty, maa on murheissansa, että jyvät ovat turmellut, viina on kuivunut pois, ja öljy puuttunut. **11**Peltomiehet katsovat huonosti, ja viinämäen miehet parkuvat nisuin ja ohrain tähden, ettei vainiossa ole mitään tuloa. **12**Viinapuu kuivettui ja fikunapuu on lahonnut; granatipuu, palmupuu, omenapuu ja kaikki kedon puut ovat kuivettuneet; sillä ihmisten riemu on surkeudeksi tullut. **13**Sonnustakaat teitä ja valittakaat, te papit! parku-
kaat, te alttarin palveliat, menkää (templiin), ja levätkää, te minun Jumalani palveliat, säkeissä oli yötä; sillä ruokauhri ja juomauhri on pois teidän Jumalanne huoneesta. **14**Pyhittäkää paasto, kutsukaat seurakunta kokoon, ja kootkaat vanhimmat, ja kaikki maakunnan asuvaset, Herran teidän Jumalanne huoneeseen, ja huutakaat Herran tykö: **15**Voi, voi sitä päivää! sillä Herran päivä on juuri läsnä, ja tulee niinkuin kadotus Kaikkivaltiaalta. **16**Eikö ruoka oteta pois meidän silmäimme edestä, ja meidän Jumalamme huoneesta ilo ja riemu? **17**Siemenet mätänivät maassa, jyväaitat ovat hävitetyt, riihet ovat hajoitettut; sillä elo on kuivunut pois. **18**Voi, kuinka karja huokaa, ja laumat ammuvat! ettei heillä ole laidunta, ja lammaslauamat nääntyvät. **19**Herra, sinun tykö minä huudan, että kulo on polttanut laitumet korvessa, ja liekki on kaikki puut vainiossa

sytyttänyt. **20**Metsän eläimet myös sinun tykö huutavat, että vesi-ojat kuivuneet ovat, ja että kulo on polttanut laitumet korvessa.

2Soittakaat basunalla Zionissa, huutakaat minun pyhälle vuorellani, vaviskaat kaikki maan asuvaset; sillä Herran päivä tulee ja on läsnä: **2**Pimiä päivä, synkiä päivä, sumuinen päivä ja utuinen päivä; niinkuin aamurusko itsensä levittää vuorten ylitse; suuri ja väkevä kansa, jonka kaltaista ei ikänä ole ollut, eikä vasta tule ijankaikkiseen aikaan. **3**Hänen edellensä käy kuluttavainen tuli, ja hänen jälissänsä polttavainen liekki. Maa on hänen edessänsä niinkuin Edenin puutarha, mutta hänen jälissänsä niinkuin autio erämaa, ja ei pidä kenenkään pääsemän häneltä pois. **4**Hänen muotonsa on niinkuin hevosten muoto; ja he karkaavat niinkuin ratsasmiehet. **5**He hyppäävät ylhäällä vuorten kukkuloilla niinkuin rattaat kitisevät, niinkuin liekki korsissa kihisis; niinkuin väkevä kansa, joka soitaan on hankittu. **6**Kansat pitää hänen edessänsä hämmästyvän, että kaikki kasvot valjuksi muuttuvat. **7**He juoksevat niinkuin uljaat, ja karkaavat muurien ylitse niinkuin sotamiehet; ja kukin käy kohdastansa edes, ja ei poikkee ulos tiestänsä. **8**Ei estä kenkään kumppaniansa, vaan kukin matkustaa asetuksessansa; ja kuin he sota-aseiden välistä tunkevat sisälle, niin ei heitä haavoiteta. **9**He ajелеvat ympäri kaupungissa, ja muurien päällä juoksevat, ja kiipeevät huoneisiin, ja tulevat akkunoista sisälle, niinkuin varas. **10**Hänen edessänsä vapisee maa, ja taivas värisee: aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet peittävät valkeutensa. **11**Sillä Herra on paneva jylinänsä hänen sotaväkensä edellä; sillä hänen sotaväkensä on sangen suuri ja väkevä, joka hänen käskynsä toimittaa; sillä Herran päivä on suuri ja sangen hirmuinen, kuka sitä voi kärsiä? **12**Niin sanoo nyt Herra: kääntykää kaikesta sydämestänne minun tyköni, paastolla, itkulla ja murheella. **13**Leikatkaat teidän sydämenne, ja älkää teidän vaatteitanne, ja palatkaat Herran teidän Jumalanne tykö; sillä hän on armollinen ja laupias, pitkämielinen ja suuresta hyvydestä, ja katuu rangaistusta. **14**Kukaties hän kääntyy ja katuu, ja jättää jälkeensä siunauksen, ruokauhrin ja juomauhrin Herralle teidän Jumalallenne. **15**Soittakaat basunalla Zionissa, pyhittäkää paasto, kutsukaat seurakunta kokoon. **16**Kootkaat kansa, pyhittäkää kokous, kutsukaat yhteen vanhimmat, saatta-

kaat yhteen nuorukaiset ja imeväiset; ylkä lähtekään kammiostansa, ja morsian makaushuoneestansa. ¹⁷Papit, Herran palveliat, itkekään esihuoneen ja alttarin välillä, ja sanokaan: armahda, Herra, sinun kansaas, ja älä laske sinun perikuntaas pilkkaan, niin ettei pakanat saisi valtaa heidän päällensä! miksi pitäis sanottaman kansain seassa: kussa on nyt heidän Jumalansa? ¹⁸Niin Herralla on kiivaus maastansa; ja hän armahtaa kansaansa. ¹⁹Ja Herra vastaa ja sanoo kansallensa: katso, minä lähetin teille jyviä, viinaa ja öljyä, että teillä piti niistä kyllä oleman; ja en salli teitä enään häpiään tulla pakanain sekaan. ²⁰Ja tahdon sen, joka pohjoisesta tullut on, teiltä kauvas saattaa, ja ajaa hänen pois korkiaan ja hävitettyyn maahan, hänen kasvonsa itäistä merta päin, ja hänen loppunsa äärimäisen meren puoleen; ja hänen pitää mätänemän ja haiseman; sillä hän on suuria tehnyt. ²¹Älä pelkää, sinä maa, vaan iloise ja riemuitse; sillä Herra taitaa myös suuria tehdä. ²²Älkää peljätkö, te pedot kedolla; sillä laitumet korvessa pitää viheriöitsemän, ja puut hedelmänsä kantaman, fikunapuut ja viinapuut kyllä hedelmöitsemän. ²³Ja te, Zionin lapset, iloitkaat ja riemuitkaat Herrassa teidän Jumalassanne, joka teille antaa vanhurskauden opettajan, ja laskee alas teille aamu- ja ehtoosateen niinkuin ennenkin; ²⁴Että aitat jyviä täynnä olisivat, ja kuurnat nuoresta viinasta ja öljystä ylitse vuotaisivat. ²⁵Ja minä saatan teille jälleen ne vuodet, jotka heinäsiirkka, lehtimato, jyvämato ja ruohomato söi; se minun suuri sotaväkeni, jonka minä teidän sekaanne lähetin; ²⁶Että teidän pitää kyllä syömän ja ravituksi tuleman, ja ylistämän Herran teidän Jumalanne nimeä, joka teidän seassanne on ihmeitä tehnyt; ja ei minun kansani pidä ikänä häpiään tuleman. ²⁷Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Israelin keskellä, ja että minä olen Herra teidän Jumalanne ja ei kenkään muu; eikä minun kansani pidä ikänä häpiään tuleman. ²⁸Ja sitte pitää tapahtuman, että minä tahdon vuodattaa minun Henkeni kaiken lihan päälle; ja teidän poikanne ja tyttärensä pitää ennustaman, teidän vanhimpanne pitää uneksuman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän. ²⁹Ja myös niinä päivinä tahdon minä palveliain ja piikain päälle vuodattaa minun Henkeni. ³⁰Ja tahdon antaa tapahtua tunnustähdet taivaassa ja maassa, veren, tulen ja savun suitsun. ³¹Auringon pitää muuttuman pimiäksi, ja kuun vereksi; ennenkuin se suuri ja hirmuinen Herran päivä tulee. ³²Ja on tapahtuva, että jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, se tulee autuaaksi; sillä Zionin vuorella ja Jerusalemissa on vapaus oleva, niinkuin Herra on luvannut, ja jääneiden tykönä, jotka Herra kutsuva on.

3Sillä katso, niinä päivinä ja sillä ajalla, kuin minä Juudan ja Jerusalemin vankiuden palautan, ²Tahdon minä koota kaikki pakanat, ja viedä heitä alas Josaphatin laaksoon; ja tahdon siellä heidän kanssansa riidellä, minun kansani ja minun perimiseni Israelin tähden, jonka he pakanain sekaan hajoitivat, ja jakoivat minun maani itsellensä,

³Ja ovat minun kansastani arpaa heittäneet; ja ovat pojan porton edestä antaneet, ja piian myyneet viinan edestä, ja sen juoneet. ⁴Mitä myös minun on teidän kanssanne, te Tyrosta ja Zidonista, ja te kaikki Philistealaisten rajat? vai tahdotteko te minulle kaiketi kostaa? Jos te minulle tahdotte kostaa, niin minä tahdon sen äkisti ja pian kostaa teidän pääanne päälle. ⁵Sillä te olette minun hopiani ja kultani ottaneet, ja minun kauniit kappaleeni teidän kirkkoihinne vieneet; ⁶Ja myyneet Juudan ja Jerusalemin lapset Grekiläisille, heitä kauvas heidän rajoistansa saattaaksenne. ⁷Katso, minä tahdon heidät sieltä herättää, johonka te heidät myyneet olette; ja tahdon sen kostaa teidän pääanne päälle; ⁸Ja tahdon myydä jälleen teidän poikanne ja tyttärensä Juudan lasten kautta; ne pitää heidät rikkaasen Arabiaan, kaukaisen maan kansalle myymän; sillä Herra on sen puhunut. ⁹Julistakaat näitä pakanain seassa, pyhittäkää sota, herättäkää väkevät, käyköön edes, ja menköön ylös kaikki sotaväki. ¹⁰Tehkää vannanne miekoiksi ja viikahteenne keihäiksi. Ja joka heikko on, se sanokaan: minä olen väkevä. ¹¹Kootkaat teitänne, ja tulkaat tänne kaikki pakanat ympäristöltä, ja kootkaat teitänne; anna, Herra, sinun väkevät sinne astua alas. ¹²Nouskaat pakanat ja menkää ylös Josaphatin laaksoon; sillä minä tahdon siellä istua, ja tuomita kaikki pakanat ympäristöltä. ¹³Sivaltakaat viikahteella, sillä elo on kypsä; tulkaat ja astukaat alas; sillä kuurnat ovat täydet, ja kuurna-astiat kuohuvat; sillä heidän pahuutensa on suuri. ¹⁴Paljo kansaa pitää oleman ympärillä joka paikassa Tuomiolaaksossa; sillä Herran päivä on läsnä Tuomiolaaksossa. ¹⁵Aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet peittävät valkeutensa. ¹⁶Ja Herra on Zionista kiljuva, ja antaa kuulla äänensä Jerusalemista, että taivaan ja maan pitää vapiseman. Mutta Herra on kansansa turva, ja linna Israelin lapsille. ¹⁷Ja teidän pitää tietämän, että minä Herra teidän Jumalanne asun Zionissa minun pyhällä vuorellani; silloin on Jerusalem pyhäksi tuleva, ja ei pidä muukalaisen käymän enään sen lävitse. ¹⁸Sillä ajalla pitää vuoret makiaa viinaa tiukkuman, ja kukkulat rieskaa vuotaman, ja kaikki Juudan ojat pitää vettä täynnä oleman; ja lähde pitää Herran huoneessa käymän, ja Sittimin ojaan juokseman. ¹⁹Vaan Egyptin pitää autioksi tuleman, ja Edom synkiäksi erämaaksi; sen vääryyden tähden, mikä Juudan lapsille tehty on, että he viattoman veren heidän maassansa vuodattaneet ovat. ²⁰Mutta Juudassa pitää ijankaikkisesti asuttaman, ja Jerusalemissa ijankaikkiseen aikaan. ²¹Ja minä tahdon puhdistaa heidän verensä, jota en minä ennen ole puhdistanut; ja Herra on asuva Zionissa.

Aam.

1Tämä on se, minkä Amos, joka paimenien seassa Tekoassa oli, näki Israelissa, Ussian Juudan kuninkaan ajalla, ja Jerobeamin Joaksen pojan, Israelin kuninkaan ajalla, kah-
ta vuotta ennen maan järjestystä. ²Ja sanoi: Herra on Zionista kiljuva, ja Jerusalemissa antaa hän äänensä kuulla, että paimenien laidun surkiana oleman pitää, ja Karmeli ylhäältä kuivuman. ³Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Damaskun vian tähden en tahdo minä häntä säästää, että he Gileadin rautaisilla vaunuilla runtelivat. ⁴Vaan minä lähetän tulen Hasaelin huoneeseen; sen pitää Benhadadin huoneet kuluttaman. ⁵Ja rikon Damaskun salvat, ja hävitän Avenin laakson asuvaset, ja sen, joka valtikkaa pitää, siitä kauniista huoneesta; niin että Syrian kansa pitää Kiriin vietämän, sanoo Herra. ⁶Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Gatsan vian tähden en minä tahdo häntä säästää, että he ovat vangitut vielä vanginneet, ja heidät Edomiin ajaneet. ⁷Vaan minä lähetän tulen Gatsan muuriin, joka heidän huoneensa pitää kuluttaman. ⁸Ja tahdon Asdodin asuvaset, ja sen, joka valtikkaa pitää, Askalonista hävittää; ja minun käteni on oleva Akronia vastaan, niin että hukkuman pitää, mitä Philistealaisista jäänyt on, sanoo Herra, Herra. ⁹Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Tyron vian tähden en tahdo minä häntä säästää, että he ovat vangit edemmä Edomin maata ajaneet, ja ei ole muistaneet veljesten liittoa. ¹⁰Vaan minä tahdon tulen Tyron muuriin lähettää, jonka pitää kuluttaman hänen huoneensa. ¹¹Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Edomin vian tähden en tahdo minä häntä säästää, että hän on veljeänsä miekalla vainonnut, ja turmellut halunsa, ja on ollut aina hänelle paha vihoillansa ja alati hirmuisuutensa näyttänyt. ¹²Vaan minä lähetän tulen Temaniin, jonka pitää kuluttaman Botsran huoneet. ¹³Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Ammonin lasten vian tähden en tahdo minä heitä säästää, että he ovat raskaat vaimot halki leikanneet Gileadissa, levittääksensä rajojansa. ¹⁴Vaan minä sytytän tulen Rabban muuriin; sen pitää kuluttaman hänen huoneensa. Niinkuin sodan aikana parutaan, ja niinkuin tuuli tulee tuulispään aikana: ¹⁵Niin pitää myös heidän kuninkaan-
sa ja päämiehensä ynnä vietämän pois vangittuina, sanoo Herra.

2Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Moabin vian tähden en tahdo minä heitä säästää, että he ovat Edomin ku-

ninkaan luut tuhaksi polttaneet. ²Vaan minä tahdon tulen Moabiin lähettää; sen pitää Kerijotissa huoneet kuluttaman; ja Moab on metelissä kuoleva, huudossa ja vaskitorven helinässä. ³Ja minä tahdon tuomarin temmata pois häneltä, ja tappaa kaikki hänen päämiehensä ynnä hänen kanssansa, sanoo Herra. ⁴Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Juudan vian tähden en tahdo minä säästää, että he katsovat Herran lain ylön, ja ei pitäneet hänen säätyjängensä, ja antavat itseänsä valheella vietellä, jota heidän isänsä ovat seuranneet. ⁵Vaan minä tahdon tulen Juudaan lähettää; sen pitää Jerusalemin huoneet kuluttaman. ⁶Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Israelin vian tähden en minä tahdo säästää, että he vanhurskaat rahaan ja köyhät kenkäpariin myyneet ovat. ⁷He tallaavat vaivaisen maan tomuun, ja estävät raadollisia joka paikassa; poika ja isä makaa yhden vaimon kanssa, jolla he minun pyhän nimeni häpäisevät. ⁸Ja jokaisen alttarin tykönä he pitoa pitävät panttivaatteista, ja juovat viinaa sakkorahoista epäjumalainsa huoneessa. ⁹Ja minä olen kuitenkin Amorilaisen heidän edestänsä kadottanut, jonka korkeus oli niinkuin sedripuiden korkeus, ja joka oli niin vahva kuin tammet; ja minä turmelin ylhäältä hänen hedelmänsä, ja hänen juurensa alhaalta. ¹⁰Minä olen se, joka teitä Egyptin maalta toin, ja johdattain teitä korvessa neljäkymmentä ajastakaa, että te Amorilaisten maan omistitte. ¹¹Ja olen teidän lapsistanne prophetat herättänyt, ja teidän nuorukaisistanne nasiirit; eikö se niin ole, te Israelin lapset? sanoo Herra. ¹²Mutta te annoitte nasiirein viinaa juoda, ja prophetaita te haastoitte, sanoen: ei teidän pidä ennustaman. ¹³Katso, minä tahdon teitä niin ahdistaa kuin kuorma on kiinnitetty, eloja täynnä; ¹⁴Että se, joka nopia on, ei pidä pääsemän pakenemaan, eikä väkevä mitään voiman; ja ei urhoollisen pidä voiman henkeänsä vapahtaa. ¹⁵Ja ei joutsimiesten pidä seisoman, ja joka nopia on juoksemaan, ei pidä pääsemän; ja joka hevosella ajaa, ei pidä henkeänsä vapahtaman. ¹⁶Ja joka väkevän seassa kaikkein miehuullisin on, sen pitää alasti pakeneman sillä ajalla, sanoo Herra.

3Kuulkaat tätä sanaa, jonka Herra puhuu teistä, te Israelin lapset, kaikista sukukunnista, jotka minä olen vienyt ulos Egyptin maalta, ja sanoin: ²Kaikista sukukunnista maan päällä olen minä teidät ainoastaan korjannut; sen tähden tahdon minä myös teitä etsiä kaikissa teidän

pahoissa töissä. ³Taitaako kaksi yhdessä vaeltaa, ellei he yhteen sovi? ⁴Kiljuuko jalopeura metsässä, jos ei hänellä ruokaa ole? Parkuuko jalopeuran penikka luolastansa, ellei hän jotakin saanut ole? ⁵Menneekö lintu paulaan maan päällä, kussa ei pyytäjää ole? Ottaneeko hän paulansa maasta, joka ei mitään vielä saanut ole? ⁶Soitetaanko vaskitorvea kaupungissa, ja ei kansa hämmästy? Onko myös joutain paha kaupungissa, jota ei Herra tee? ⁷Sillä ei Herra, Herra tee mitään, ellei hän ilmoita salauttansa palvelioilensa prophetaille. ⁸Jalopeura kiljuu, kuka ei pelkää? Herra, Herra puhuu, kuka ei ennusta? ⁹Julistakaat Asdodin huoneissa ja Egyptin maan huoneissa, ja sanokaat: kootkaat teitäne Samarian vuorille, ja katsokaat, kuinka suuri vääryys ja väkivalta siellä on. ¹⁰Ei he taida oikeutta tehdä, sanoo Herra; vaan kokoovat tavaroita huoneissansa väkivallalla ja ryöstämisellä. ¹¹Sentähden näin sanoo Herra, Herra: tämä maa piiritetään; ja sinä paiskataan alas sinun vallastas, ja sinun huonees raadellaan. ¹²Näin sanoo Herra: Niinkuin paimen tempaa ulos jalopeuran suusta kaksi reittä eli korvan kappaleen; niin myös Israelin lapset pitää temmatuksi tuleman, jotka Samariassa asuvat, vuoteen loukkaassa ja kehdon kulmassa. ¹³Kuulkaat ja todistakaat Jakobin huoneessa, sanoo Herra, Herra Jumala Zebaot. ¹⁴Sillä silloin, kuin minä Israelin synnit etsin, tahdon minä myös Betelin alttarin etsiä; ja alttarin sarvet pitää hakattaman pois, ja ne lankeeman maahan. ¹⁵Ja tahdon talvihuoneen ja suvihuoneen maahan lyödä; ja elephantin luiset huoneet pitää hukkuman, ja paljo huoneita pitää häviämän, sanoo Herra.

⁴Kuulkaat tätä sanaa, te lihavat lehmät, jotka Samarian vuorella olette, ja teette köyhille vääryyttä, ja murenatte vaivaisen, ja sanotte teidän herroillenne: tuos tänne, anna meidän juoda. ²Herra, Herra on pyhyytensä kautta vannonut: katso, se aika pitää tuleman teidän päällemme, että te temmataa pois orjantappuroilla, ja teidän jälkeentulevaisenne kalain ongella. ³Ja itsekunkin teistä pitää menemän ulos särjetyn muurin lävitse, ja ylönantamaan huoneensa, sanoo Herra. ⁴Tulkaat Beteliin, ja tehkää syntiä, ja Gilgaliin, että te syntiä lisääsitte; ja tuokaat aamulla teidän uhrinne, ja teidän kymmenyksenne kolmena päivänä. ⁵Ja suitsuttakaat hapatuksesta kiitosuhriksi, ja kuuluttakaat ja kootkaat vapaaehdon uhreja; sillä niin te sen mielellänne pidätte, te Israelin lapset, sanoo Herra, Herra. ⁶Sentähden minä myös olen kaikissa kaupungeissa teille joutilaat hampaat antanut, ja leivän puuttumisen jokaisissa teidän paikoissanne; ja ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra. ⁷Olen myös minä pidättänyt teiltä sateen, kuin vielä kolme kuukautta oli elon aikaan, ja minä annoin sataa yhden kaupungin päälle, ja toisen kaupungin päälle en antanutkaan sataa; yhden saran päälle satoi, ja toinen sarka, jonka päälle ei satanut, kuivettui. ⁸Ja kaksi eli kolme kaupunkia meni yhteen kaupunkiin vettä juomaan, ja ei saaneet tarvettansa; ja ette sittekään kää-

ntyneet minun tyköni, sanoo Herra. ⁹Minä rankaisin teitä poudalla ja nokipäillä, ja ruohomadot söivät kaikki, mitä teidän yrttitarhoissanne, viinamäissänne, fikunapuissanne ja öljypuissanne kasvoi; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra. ¹⁰Minä lähetin ruton teidän sekaanne niinkuin Egyptiin, ja tapoin miekalla teidän nuoret miehenne, ja annoin viedä pois teidän hevosenne vankina; ja annoin haisun teidän leirissänne teidän sieramiinne menä; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra. ¹¹Minä kukistin ylösalaisin muutamat teistä, niinkuin Jumala Sodomian ja Gomorran kukisti, ja te olitte niinkuin tulesta otettu kekäle; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra. ¹²Sentähden tahdon minä sinulle näin tehdä, Israel; että minä nyt näin sinulle tehdä tahdon, niin valmista sinuas, Israel, ja mene Jumalaas vastaan. ¹³Sillä katso, hän on se, joka on tehnyt vuoret, ja luonut tuulen, ja ilmoittaa ihmiselle, mitä hänen puhuman pitää; hän tekee aamuruskon ja pimeyden; hän käy maan korkeutten päällä; hänen nimensä on Herra Jumala Zebaot.

⁵Kuulkaat te, Israelin huone, näitä sanoja; sillä minun täytyy tämän valitusveisun teistä nostaa. ²Neitsy Israel on langennut, niin ettei hän voi jälleen nousta ylös; hän on kukistettu maahan, ja ei kenkään häntä auta ylös. ³Sillä näin sanoo Herra, Herra: siihen kaupunkiin, josta tuhannen käy ulos, pitää ainoasti sata jäämän, ja josta sata käy ulos, pitää kymmenen jäämän, Israelin huoneesta. ⁴Sentähden näin sanoo Herra Israelin huoneelle: etsikää minua, niin te saatte elää. ⁵Ja älkää Beteliä etsikö, ja älkää tulko Gilgaliin, älkää myös Bersebaan menkö; sillä Gilgal pitää vietämän vangittuna pois, ja Betel tyhjäksi tuleman. ⁶Etsikää Herraa, niin te saatte elää, ettei tuli Josephin huoneeseen sytyttäisi, ja kuluttaisi, ja ei olisi sammuttajaa Betelissä. ⁷Te käännätte oikeuden koiruuhoksi, ja kukistatte maahan vanhurskauden. ⁸Hän tekee Otavan ja Kointähden, ja muuttaa kuoleman varjon aamuksi, ja päivästä pimiän yön tekee; joka vedet meressä kutsuu, ja kaataa ne maan piirin päälle, hänen nimensä on Herra; ⁹Joka raateluksen asettaa väkevän ylitse, ja että raatelua uskaltaa vahvan kaupungin päälle karata. ¹⁰Mutta he vihaavat sitä, joka heitä julkisesti nuhtelee, ja sitä he kauhistuvat, joka oikein opettaa. ¹¹Sentähden, että te köyhää sorratte, ja otatte häneltä suuret kuormat jyviä, ei pidä teidän niissä huoneissa asuman, jotka te vuojonkivistä rakentaneet olette; te olette istuttaneet kauniit viinamäet, vaan ei teidän pidä niistä viinaa juoman. ¹²Sillä minä tiedän teidän pahat tekonne, joita paljo on, ja teidän syntinne, jotka raskaat ovat: te ahdistatte vanhurskaita ja otatte sovinnon, vaivaisia myös tuomion edessä sorratte. ¹³Sentähden täytyy ymmärtäväisen sillä ajalla vajjeta; sillä se on paha aika. ¹⁴Etsikää hyvää, ja älkää pahaa, että te eläisitte; niin Herra Jumala Zebaot on teidän kanssanne, niinkuin te kerskaattekin. ¹⁵Vihatkaat pahaa, ja rakastakaat hyvää, toimittakaat oikeus porteissa: niin Herra Jumala Zebaot

on armollinen Josephin jääneille. ¹⁶Sentähden näin sanoo Herra Jumala, Herra Zebaot: jokaisella kadulla on parku oleva, ja jokaisessa kujassa sanottava: voi! voi! ja peltomiehesis kutsutaan murheeseen parkumaan niiden kanssa, jotka valitusveisun taitavat. ¹⁷Niin myös jokaisessa viinamäessä on parku oleva; sillä minä tahdon sinun kauttas vaeltaa, sanoo Herra. ¹⁸Voi niitä, jotka Herran päivää pyytävät! Sillä mitä siitä on teille? Se Herran päivä on pimeys ja ei valkeus. ¹⁹Niinkuin joku pakenis jalopeuran edestä, ja karhu kohtais häntä; ja niinkuin joku tulis huoneeseen, ja nojais kätensä seinälle, ja kärkeeltä pistettäisiin. ²⁰Eikö Herran päivä ole pimiä, ja ei valkia, synkiä ja ei selkiä? ²¹Minä vihaan ja hylkään teidän juhlapäivänne, en myös tahdo haistaa teidän uhrienne. ²²Ja vaikka te minulle uhraisitte polttouhria ja ruokauhria, en minä kuitenkaan ota niitä otolliseksi, enkä katso teidän lihavaa kiitosuhrienne. ²³Vie pois minun edestäni sinun virtues jyrinä; sillä en minä voi sinun kanteleittes laulua kuunnella. ²⁴Mutta oikeus pitää julistettaman niinkuin vesi, ja vanhurskaus niinkuin väkevä virta. ²⁵Oletteko te, Israelin huone, minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä vuotena korvessa? ²⁶Te kannoitte teidän Melekinne majoja, ja teidän epäjumalainne kuvia, teidän jumalainne tähteä, jotka te itse teillenne tehneet olitte. ²⁷Niin minä siis annan teidän tästä edemmä Damaskua viedä, sanoo Herra, jonka nimi on Jumala Zebaot.

6Voi suruttomia Zionissa, ja niitä, jotka Samarian vuooreen luottavat, jotka kutsutaan ylimmäisiksi pakanain seassa, ja Israelin huoneessa hallitsevat! ²Menkää Kalneen ja katsokaat, ja menkää sieltä suureen Hamatin kaupunkiin, ja sieltä käykää alas Philistealaisten Gatiin: ovatko ne paremmat kuin nämät valtakunnat, ovatko heidän rajansa laviammat, kuin teidän rajanne: ³Te jotka luulette itsenne kaukana olevan pahoista päivistä, ja vedätte puoleenne väkivaltaisen istuimen, ⁴Ja makaatte elephantin luisessa vuoteessa, ja koreilette ylönpalttisuudessa teidän makaussiallanne, ja syötte parhaimmat laumasta ja syötetyt vasikat karjan seasta, ⁵Ja soitatte psaltarilla, ja ajattelette teillenne lauluja niinkuin David, ⁶Ja juotte viinaa maljoista, ja voitelette teitä parhaalla voiteella; ja ei kenkään sure Josephin vahinkoa. ⁷Sentähden pitää heidän nyt käymän niiden edellä, jotka viedään pois vangittuna, ja öykkärien vieraspito on lakkaava. ⁸Sillä Herra, Herra on vannonut itse kauttansa, sanoo Herra Jumala Zebaot: minua kauhistaa Jakobin ylpeys, ja minä vihaan hänen koreita huoneitansa, ja tahdon sen kaupungin hyljätä ja kaikki mitä hänessä on. ⁹Ja pitää tapahtuman, että vaikka kymmenen miestä yhteen huoneeseen jäisi, niin pitää heidän kuitenkin kuoleman, ¹⁰Että hänen setänsä ja enonsa veis hänen luonsa ulos huoneesta, ja sanois sille, joka sen huoneen vieressä on: vieläkö sinun tykönäs ketään on? ja se vastaa: jo ovat kaikki pois. Ja niiden pitää sanoman: ole vaiti, sillä ei he tahtoneet, että Herran nimeä olis muistutettu. ¹¹Sillä kat-

so, Herra on käsenyt lyödä suuria huoneita rikki, ja vähiä huoneita hajoomaan. ¹²Taitavatko hevoset kalliolla samotta? taidetaanko sitä härjillä kyntää? sillä te muuttelette oikeuden sapeksi ja vanhurskauden hedelmän koiruohoksi, ¹³Ja iloitsette tyhjistä asiasta, ja sanotte: emmekö me kyllä väkevät ole meidän sarvillamme? ¹⁴Sentähden katso, minä tahdon teidän päällemme, te Israelin huone, kansan herättää, sanoo Herra Jumala Zebaot; joka teitä pitää siitä paikasta ahdistaman, kuin Hamatiin mennään, hamaan korven ojaan asti.

7Niin Herra, Herra osoitti minulle näyssä; ja katso, yksi seiso, joka heinäsiirkkoja teki, juuri silloin, kuin oras rupesi käymään ylös, toisen kerran sittekuin kuningas oli antanut niittää. ²Kuin ne niin tahtoivat kaiken tulon syödä maalta, sanoin minä: voi Herra, Herra, ole armollinen! kuka tahtoo Jakobin taas auttaa? sillä hän on aivan vähä. ³Niin Herra katui sitä: ei sen pidä tapahtuman, sanoi Herra. ⁴Niin Herra, Herra osoitti minulla näyssä, ja katso, Herra, Herra kutsui tulen rankaisemaan, jonka piti suuren syvyyden syömän, ja se söi jo parhaan osan. ⁵Niin minä sanoin: voi Herra, Herra, lakkaa nyt, kuka tahtoo Jakobia taas auttaa? sillä hän on aivan vähä. ⁶Niin Herra katui myös sitä: ei senkään pidä tapahtuman, sanoi Herra, Herra. ⁷Mutta hän osoitti minulle tämän näyssä, ja katso, Herra seiso muurin päällä, joka mittanuoralla mitattu oli, ja hän piti mittanuoran kädesssänsä. ⁸Ja Herra sanoi minulle: mitäs näet, Amos? minä sanoin: mittanuoran. Herra sanoi: katso, minä tahdon vetää mittanuoran keskelle minun kansaani Israelia, ja en käy enään häntä ohitse. ⁹Vaan Isaakin korkeudet pitää autioksi tuleman, ja Israelin pyhydet pitää hävitettämän; ja minä tahdon nostaa miekan Jerobeamin huonetta vastaan. ¹⁰Niin Betelin pappi Amatsia lähetti Israelin kuninkaan tykö, sanoen: Amos tekee kapinan sinua vastaan Israelin huoneessa, eipä maakaan voi kaikkia hänen sanojansa kärsiä. ¹¹Sillä näin sanoo Amos: Jerobeamin täytyy miekalla kuolla, ja Israel pitää vietämän vangittuna pois maastansa. ¹²Ja Amatsia sanoi Amokselle: sinä näkiä, mene pois, ja ennusta siellä. ¹³Ja älä Betelissä enään ennusta; se on kuninkaan pyhä sia ja valtakunnan huone. ¹⁴Amos vastasi ja sanoi Amatsialle: en minä ole propheta enkä prophetan poika, vaan minä olen karjan paimen ja marjain hafia. ¹⁵Mutta Herra otti minun karjasta, ja sanoi minulle: mene ja ennusta minun kansaani Israelia vastaan. ¹⁶Niin kuule siis Herran sanaa: sinä sanot: älä ennusta Israelia vastaan, älä myös puhu Isaakin huonetta vastaan; ¹⁷Sentähden sanoo Herra näin: sinun emäntäs pitää kaupungissa raiskattaman, ja sinun poikas ja tyttäres pitää miekalla lankeeman, ja sinun peltos pitää nuoralla jaettaman; mutta itse sinun pitää saastaisessa maassa kuoleman, ja Israel pitää ajettaman peräti pois maastansa.

8Herra, Herra osoitti minulle näyssä, ja katso, siellä oli kori suvituloa. ²Ja hän sanoi: mitäs näet, Amos? minä vas-

tasin: korin suvituloa. Niin Herra sanoi minulle: minun kansani Israelin loppu on tullut, en minä tahdo enään mennä häntä ohitse. ³Ja sinä päivänä pitää veisut templissä itkuksi kääntymän, sanoo Herra, Herra; monta kuollutta ruumista pitää joka paikassa makaaman, jotka viedään sallassa pois. ⁴Kuulkaat tätä te, jotka köyhää sorratte, ja vaivaisia maakunnassa hävitätte, ⁵Ja sanotte: koska uusi kuu loppuu, että me saisimme jyviä myydä; ja sabbati, että me ohria kauppaisimme, ja mitan vähentäisimme, ja hinnan korottaisimme, ja vaa'at vääriksi tekisimme; ⁶Että me saisimme köyhät rahallamme haltuumme ja hätäytyneet kenkäparilla, ja myisimme akanat jyvän edestä? ⁷Herra on vannonut Jakobin korkeutta vastaan: mitämaks, jos minä ikänä kaikki ne heidän työnsä unohdan. ⁸Eikö maan sentähden pitäisi vapisevan, ja kaikki sen asuvaiset murehtiman? Ja pitää nouseman kaiken sen päälle niinkuin virta, vietämän pois ja upotettaman niinkuin Egyptin virralla. ⁹Sillä ajalla, sanoo Herra, Herra, tahdon minä laskea auringon alas puolipäivästä, ja pimittää maan valkiialla päivällä. ¹⁰Minä tahdon teidän juhlapäivänne kääntää murheeksi, ja kaikki teidän veisunne valitukseksi, ja tahdon antaa säkin jokaisen kupeisiin tulla, ja kaikki päät paljaaksi tehdä; ja tahdon heille murheen saattaa, niinkuin joku ainoaa poikaa murehtii; ja heidän pitää surkian lopun saaman. ¹¹Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, Herra, että minä lähetän nälän maan päälle; ei nälkää leivän perään, eli janoa veden perään, vaan Herran sanan kuulemisen jälkeen, ¹²Niin että heidän pitää juokseman yhdestä merestä niin toiseen, pohjasta niin itään; heidän pitää juoksevan etsimään Herran sanaa, ja ei kuitenkaan pidä löytämän. ¹³Sinä päivänä pitää kauniit neitset ja nuorukaiset nääntymän janosta. ¹⁴Ja jotka nyt Samaritan rikoksen kautta vannovat ja sanovat: niin totta kuin sinun jumalas Danissa elää, niin totta kuin sinun jumalas Bersebassa elää: niiden pitää niin lankeeman, ettei he voi jälleen nousta ylös.

9Minä näin Herran seisovan alttarilla; ja hän sanoi: lyö oven päälliseen, niin että pihtipielet värisevät; sillä minä tahdon haavoittaa niitä kaikkia, jotka heille päänä ovat, ja heidän alamaisensa miekalla tappaa. Ei sen pidä pääsemän, joka paennut on, eikä itsiänsä pelastaman, jotka välttänyt on. ²Ja vaikka he itsiänsä hamaan helvettiin kaivaisivat, niin minun käteni on kuitenkin heitä sieltäkin hakeva; ja jos he astuisivat ylös taivaaseen, niin minä kuitenkin tahdon syöstä heidät sieltä alas. ³Ja jos he lymyttäisivät itsensä Karmelin kukkulalle, niin minä tahdon heidät sieltäkin etsiä ja temmata pois; ja jos he itseänsä minun silmäini edestä kätkisivät meren syvyyteen, niin minä käsken karmetta, että se heitä siellä pistäis. ⁴Ja jos he vihollisillensa vangiksi tulevat, niin minä sieltä käsken miekkaa, että se heitä tappais: sillä minä pidän silmäni heidän ylitsensä pahaksi ja en hyväksi; ⁵Sillä kuin Herra, Herra Zebaot maahan rupee, niin se sulaa, että kaikki asuvaiset mureh-

timan pitää; ja että se pitää nouseman sen päälle niinkuin virta, ja se upotettaman niinkuin Egyptin virralla. ⁶Hän on se, joka salinsa taivaasen rakentaa, ja perustaa majansa maan päälle; hän kutsuu meren vedet, ja vuodattaa maan päälle: hänen nimensä on Herra. ⁷Ettekö te, Israelin lapset, minulle ole niinkuin Etiopialaiset? sanoo Herra. Enkö minä vienyt Israelia ulos Egyptin maalta, ja Philistealaiset Kaphtorista, ja Syrialaiset Kiiristä? ⁸Katso, Herran, Herran silmät näkevät syntisen valtakunnan, niin että minä sen juuri maan päältä peräti kadotan; vaikka en minä kuitenkaan Jakobin huonetta ratki kadota, sanoo Herra. ⁹Sillä katso, minä tahdon käskä, ja antaa Israelin huoneen kaikkein pakanain seassa seuloittaa, niinkuin seulalla seuloitaan, ja ei jyvänkään pidä lankeeman maan päälle. ¹⁰Kaikki syntiset minun kanssani pitää miekalla kuolettettaman, jotka sanovat: ei onnettomuus ole niin läsnä, eikä kohtaa meitä. ¹¹Sillä ajalla tahdon minä taas kaatuneen Davidin majan rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja parantaa jälleen mitä särjetty on, ja tahdon sen rakentaa, niinkuin se entisellä ajalla tullut on, ¹²Että he saavat nautita Edomin jääneet ja kaikki pakanat, joiden seassa minun nimeni pitää saarnattaman; sanoo Herra, joka näitä tekee. ¹³Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että yhtä haavaa kynnetään ja niitetään, ja yhtä haavaa viinamarjat sotkutaan ja kylvetään, ja vuoret makiaa viinaa tiukkuvat, ja kaikki mäet ovat hedelmälliset. ¹⁴Sillä minä käännän minun kansani Israelin vankiuden, että he rakentavat autiot kaupungit, ja niissä asuvat; istuttavat viinapuita, ja niistä viinaa juovat, tekevät puutarhoja, ja niistä hedelmiä syövät. ¹⁵Ja minä tahdon heitä heidän maassansa istuttaa; niin ettei heitä enään temmata pois maastansa, jonka minä heille antanut olen, sanoo Herra sinun Jumalas.

Ob.

1Tämä on Obadjan näky. Näin sanoo Herra, Herra Edomista: me olemme Herralta sanoman kuulleet, että sanansaattaja on pakanain sekaan lähetetty: nouskaat, ja käykäämme häntä vastaan sotaan! **2**Katso, minä olen sinun alentanut pakanain seassa, ja sangen ylönkatsotuksi tehnyt. **3**Sinun sydämes ylpeys on sinun vietellyt, ettäs vuorten rotkoissa asut, sinun korkeissa linnoissas, ja sanot sydämessäs: kuka taitaa minun syöstä maahan? **4**Vaikkas ylös korkialle menisit niinkuin kotka, ja tekisit pesäs tähtien keskelle; niin minä kuitenkin syökseen sinun alas sieltä, sanoo Herra. **5**Jos varkaat eli raateliat tulevat yöllä sinun tykö, kuinka sinä niin lyöty olet? Eikö he varasta niin paljon, että heillä kyllä on? Jos viinanhakiat tulevat sinun tykö, eikö he jätä viinamarjan oksia? **6**Voi kuinka heidän pitää Esaun tutkiman, ja hänen kätkeyt tavaransa etsimän. **7**Kaikki, jotka sinun kanssas liitossa ovat, pitää ajaman sinun pois maaltas; miehet, joihin sinä turvaat, pettävät sinun, ja voittavat sinun; jotka sinun leipäs syövät, pettävät sinun; ei sinulla ole ymmärrystä. **8**Mitämaks, sanoo Herra, minä kadotan silloin Edomin viisaat ja ymmärryksen Esaun vuorelta. **9**Sillä sinun väkeväs, Teman, pitää hämmästyvän, että heidän kaikkein pitää murhasta Esaun vuorella hukkuman. **10**Sen vääryyden tähden, jonka sinä veljelles Jakobille tehnyt olet, pitää sinun häpiään tuleman, ja ijankaikkisesti hävitettämän. **11**Silloin sinä seisoi häntä vastaan, kuin muukalaiset hänen sotaväkensä veivät pois vangittuna, ja vieraat menivät sisälle hänen porteistansa, ja Jerusalemissa arvan heittivät; silloin sinä olit niinkuin yksi heistä. **12**Ei sinun pidä mielelläs katseleman veljes viheliäisyyden aikaa, eikä riemuitseman Juudalaisten surkeuden aikana, ei myös sinun suus pidä niin suuria sanoja puhuman heidän tuskansa aikana. **13**Ei sinun pidä menemän sisälle minun kansani porteista heidän surkeutensa aikana, eikä mielelläs katseleman heidän onnettomuuttansa heidän vaivansa aikana, eikä kättäs ojentaman heidän kaluunsa heidän surkeutensa aikana. **14**Ei sinun pidä teiden haaroissa seisoman, murhaamassa heidän pakenevaisiansa, ei myös kiinni ottaman heidän jääneitänsä ahdistuksensa aikana. **15**Sillä Herran päivä on läsnä kaikkia pakanoita; niinkuin sinä tehnyt olet, niin pitää sinulle jälleen tapahtuman, ja niinkuin sinä ansainnut olet, niin pitää sinun pääs päälle jälleen tuleman. **16**Sillä niin-

kuin te olette minun pyhällä vuorellani juoneet, niin pitää kaikki pakanat alati juoman, ryyppäämän ja nielemän, ja oleman niinkuin ei he olleetkaan olisi. **17**Mutta Zionin vuorella pitää vapaus oleman, ja heidän pitää pyhät oleman, ja Jakobin huoneen pitää perintönsä omistaman. **18**Ja Jakobin huone pitää tuli oleman, ja Josephin huonen tulen liekki, mutta Esaun huone kortena, jonka heidän pitää sytyttämän ja kuluttaman, niin ettei Esaun huoneesta pidä mitään jäämän; sillä Herra on sen puhunut. **19**Ja heidän pitää perimän koko etelänpuolisen maan, ynnä Esaun vuoren kanssa, ja lakeuden Philistealaisten kanssa, ja heidän pitää myös Ephraimin ja Samarian kedon omistaman, ja Benjaminin Gileadin. **20**Ja ne viedyt pois Israelin lasten sotaväestä, jotka Kanaanealaisten seassa hamaan Sarpattiin asti ovat, ja ne viedyt pois Jerusalemin kaupungista, jotka Sepharadissa ovat, pitää kaupungit etelään päin omistaman. **21**Ja vapahtajat pitää Zionin vuorelle tuleman tuomitsemaan Esaun vuorta; ja niin pitää valtakunta Herran oleman.

Joona

1Ja Herran sana tapahtui Jonalle Amittain pojalle, sanoen: ²Nouse ja mene suureen kaupunkiin Niniveen, ja saarnaa siinä; sillä heidän pahuutensa on tullut minun kasvoini eteen. ³Mutta Jona nousi ja tahtoi paeta Tarsikseen Herran kasvoin edestä. Ja hän tuli Japhoon, ja kuin hän löysi haahden, joka tahtoi Tarsikseen mennä, antoi hän palkan, ja astui siihen menemään heidän kanssansa Tarsikseen Herran kasvoin edestä. ⁴Niin Herra antoi suuren tuulen tulla merelle, ja suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi luultiin rikkaantuvan. ⁵Ja haaksimiehet pelkäsivät, ja kukin huusi jumalansa tykö, ja he heittivät kalut, jotka haahdessa olivat, mereen keviämmäksi tullaksensa. Mutta Jona oli astunut alas haahden toiselle pohjalle, ja makasi uneen nukkuneena. ⁶Niin haahdenhaltia meni hänen tykönsä, ja sanoi hänelle: miksis makaat? nouse, ja rukoile Jumalaas, että Jumala muistais meitä, ettemme hukkuisi. ⁷Niin he sanoivat toinen toisellensa: tulkaat, ja heittäkäämme arpa, tietääksemme, kenenkä tähden tämä onnettomuus meillä on; ja kuin he heittivät arpa, lankesi arpa Jonan päälle. ⁸Niin he sanoivat hänelle: ilmoita nyt meille, kenen tähden tämä onnettomuus meillä on? mikä sinun tekos on, ja kustas tulet? kusta maakunnasta eli kansasta sinä olet? ⁹Hän sanoi heille: minä olen Hebrealainen, ja minä pelkään Herraa Jumalaa taivaasta, joka meren ja karkian on tehnyt. ¹⁰Niin ne miehet pelkäsivät suuresti, ja sanoivat hänelle: miksis näin teit? Sillä ne miehet tiesivät hänen Herran edestä paenneen; sillä hän oli heille sen sanonut. ¹¹Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän pitää sinulle tekemän, että meri meille tyventyis? Sillä meri kävi ja lainehti heidän ylitsensä. ¹²Hän sanoi heille: ottaakaat minut ja heittäkää mereseen, niin meri teille tyvenee; sillä minä tiedän, että tämä suuri ilma tulee teidän päälenne minun tähteni. ¹³Ja miehet koettivat saada haahden kuivalle; mutta ei he voineet, sillä meri kävi väkevästi heidän ylitsensä. ¹⁴Niin he huusivat Herran tykö ja sanoivat: voi Herra! älä anna meidän hukkoa tämän miehen sielun tähden, ja älä lue meillen tätä viatointa verta! sillä sinä, Herra, teet niinkuin sinä tahdot. ¹⁵Niin he ottivat Jonan ja heittivät mereen; ja meri asettui lainehtimasta. ¹⁶Ja miehet pelkäsivät Herraa suuresti, ja tekivät Herralle uhria ja lupausta. ¹⁷Mutta Herra toimitti suuren kalan, nielemään Jonaa. Ja Jona oli kalan vatsassa kolme päivää ja kolme

yötä.

2Ja Jona rukoili Herraa Jumalaansa kalan vatsassa, ²Ja sanoi: minä huusin Herraa minun ahdistuksessani, ja hän vastasi minua; minä paruin helvetin vatsasta, ja sinä kuulit minun ääneni. ³Sinä heitit minun syvyyteen keskelle merta, niin että aallot minua pyörsivät ympäriinsä; kaikki sinun lainees ja aaltos kävivät minun päällitseni. ⁴Minä ajattelin minuni hyljätiksi sinun silmäis edestä; kuitenkin saan minä vielä nähdä sinun pyhän templis. ⁵Vedet piirsivät minua ympäri sieluuni asti; syvyydet piirittivät minun; kaislisto peitti minun pääni. ⁶Minä vajosin vuorten perustukseen asti; maa salpasi minun teljillänsä ijankaikkisesti; mutta sinä otit minun elämäni ulos kadotuksesta, Herra minun Jumalani. ⁷Kuin minun sieluni epäili minussa, niin minä muistin Herraa; ja minun rukoukseni tuli sinun tykö, sinun pyhään templiis. ⁸Mutta jotka luottavat tuhaan valheeseen, ne hylkäävät laupiuden itse kohtaansa. ⁹Mutta minä tahdon uhrata sinulle kiitoksella, minä tahdon maksaa lupaukseni; Herran tykönä on apu. ¹⁰Ja Herra sanoi kalalle, että hän oksensi Jonan maan päälle.

3Niin Herran sana tapahtui toisen kerran Jonalle ja sanoi: ²Nouse, mene suureen kaupunkiin Niniveen, saarnaamaan siellä sitä saarnaa, jonka minä sinulle sanon. ³Silloin Jona nousi ja meni Niniveen Herran sanan jälkeen. Ja Ninive oli Jumalan suuri kaupunki, kolmen päiväkunnan matka. ⁴Ja kuin Jona rupesti siinä käymään yhden päiväkunnan matkan, huusi hän ja sanoi: vielä on neljäkymmentä päivää; niin Niniven pitää hukkuman. ⁵Niin Niniven miehet uskoivat Jumalan päälle, ja antoivat saarnata, että paastottaisiin, ja pukivat säkit yllensä sekä pienet että suuret. ⁶Ja kuin Niniven kuningas sen kuuli, nousi hän istuimeltansa ja riisui kalliit vaatteensa, kääri itsensä säkkiin ja istui tuhkaan. ⁷Ja antoi kuuluttaa ja sanoa Ninivessä kuninkaan tahdosta ja hänen sankareinsa käskystä, sanoen: ettei yksikään ihminen taikka eläin, karja eli lampaat pidä mitään maistaman eikä laitumelle ajettaman, ja ei vettäkään juoman; ⁸Vaan ihmiset ja eläimet pitää säkkiin puetettaman, ja heidän pitää lujasti Jumalan tykö huutaman. Ja jokainen palatkaan pahasta tiestänsä ja kätensä väkivalta. ⁹Kukaties Jumala taitaa kääntyä ja katua, ja lakata hirmuisesta vihastansa, ettemme huku. ¹⁰Kuin Jumala nä-

ki heidän työnsä, että he palasivat pahasta tiestänsä, katui Jumala sitä pahaa, jota hän oli puhunut heille tehdäksensä, ja ei tehnytään.

⁴Niin Jona pani sen kovin pahaksensa, ja vihastui. ²Rukoili Herraa ja sanoi: voi Herra! sepä se on, minkä minä sanoin, kuin minä olin vielä maassani, sentähden minä tahdoin myös Tarsikseen paeta; sillä minä tiedän, että sinä Jumala olet armollinen, laupias, pitkämielinen, suuresta hyvyydestä ja kadut pahaa. ³Niin ota nyt, Herra, minun sieluni minusta pois; sillä minä kuolisin paremmin kuin eläisin. ⁴Mutta Herra sanoi: luuletkos oikein vihastunees? ⁵Ja Jona läksi kaupungista ja istui kaupungista itään päin, ja teki siellä itsellensä majan ja istui sen alla varjossa, siihenasti kuin hän näkis, mitä kaupungille tapahtuis. ⁶Mutta Herra Jumala toimitti yhden pensaan, joka kasvoi Jonan ylitse, että se olis hänen päänsä varjonnut, ja virvoittanut häntä hänen vaivassansa; ja Jona riemuitsi siitä pensaasta suurella ilolla. ⁷Mutta Herra toimitti madon huomeneltain, kuin aamurusko koitti, joka söi sitä pensasta, että se kuivettui. ⁸Mutta kuin aurinko noussut oli, toimitti Jumala suuren itätuulen, ja aurinko paisti Jonan päähän, että hän tuli voimattomaksi. Niin hän toivotti sielullensa kuolemaa, ja sanoi: minä kuolisin ennenkuin minä eläisin. ⁹Niin Jumala sanoi Jonalle: luuletkos oikein vihastunees siitä pensaasta? Ja hän sanoi: minä vihastun hamaan kuolemaan asti. ¹⁰Ja Herra sanoi: sinä armahdat pensasta, josta et mitään vaivaa nähnyt, etkä sitä kasvattanut, joka ynnä kasvoi ja ynnä katosi: ¹¹Eikö minun pitänyt armahtaman suurta kaupunkin Niniveä, jossa on enempi kuin sata tuhatta ja kaksikymmentä tuhatta ihmistä, jotka ei tiedä eroittaa kumpi oikia eli kumpi vasen käsi on, niin myös paljo eläimiä?

Miika

1Tämä on Herran sana, joka tapahtui Miikalle Moresasta, Jotamin, Ahaksen ja Jehiskian, Juudan kuningasten aikana, jonka hän näki Samariasta ja Jerusalemissa. **2**Kuulkaat kaikki kansat; sinä maa, ota vaari, ja kaikki, mitä siinä on; ja Herra Jumala olkoon todistaja teitä vastaan, Herra pyhästä templistänsä, **3**Katso, Herra lähtee siastansa, astuu alas ja polkee maan korkeuksia: **4**Niin että vuoret sulavat hänen allansa, ja laaksot halkeavat, niinkuin mendenvaha sulaa tulen edessä, ja niinkuin vedet, jotka koriaalta alas vuotavat. **5**Kaikki nämät tapahtuvat Jakobin ylitsekäymisen tähden, ja Israelin huoneen syntein tähden. Kuka siis on Jakobin ylitsekäyminen? Eikö Samari? ja kuka ovat Juudan korkeudet? Eikö Jerusalemissa? **6**Minä teen Samarian kiviraunioksi kedolla, joka pannaan viinamäen ympäri, ja vieritän hänen kivensä laaksoon, ja särjen perustukseen asti maahan. **7**Kaikki heidän epäjumalansa pitää rikottaman, ja kaikki heidän palkkansa tulella poltettaman, ja minä hävitän kaikki heidän kuvansa; sillä he ovat porton palkasta kootut; sentähden pitää heidän jälleen porton palkaksi tuleman. **8**Sitä minun täytyy valittaa ja parkua, minun täytyy riisuttuna ja alasti käydä; minun pitää valittaman niinkuin lohikärmeet ja murehtiman niinkuin nälkäkurki. **9**Sillä tähän vitsaukseen ei ole yhtään neuvoa; joka jo Juudaan asti on tullut, ja pitää ulottuman minun kansani porttiin asti, Jerusalemiin asti. **10**Älkäätkä sitä Gatissa ilmoittako, älkäätkä antako kuulla teidän itkuaanne; vaan menkäätkä tuhka huoneeseen ja istukaat tuhkaan. **11**Lähde pois, sinä kauniin kaupungin asuvainen, häpiällä paljastettu. Karjakaupungin asuvaset ei tule ulos, että valitus on lähipaikoissa, jotka saavat teiltä yöspitämisenä. **12**Se surullinen kaupunki murehtii sen hyvän tähden; sillä onnettomuus pitää Herralta tuleman hamaan Jerusalemiin porttiin. **13**Sinä kaupunki Lakis, valjasta ratasten eteen liukkaat hevoset, ja mene matkaas; sinä olet Zionin tyttäreille synnin alku ollut, sillä sinussa on löydetty Israelin rikoksia. **14**Sinun täytyy niin lahjat antaa kuin Gatikin; Aksibin huoneen pitää Israelin kuningasten liitosta luopuman. **15**Minä saatan sinulle, Maresa, oikian perillisen, ja Israelin kunnian pitää Adullamiin asti tuleman. **16**Tee pääs paljaaksi, ja keritse sinus, sinun kaunisten lastes tähden; ajele pääs paljaaksi niinkuin kotka, sillä he ovat viedyt sinulta pois vangittuina.

2Voi niitä, jotka vahinkoa ajattelevat, ja pahoja juonia vuoteissansa ahkeroitsevat! että he sen täyttäisivät kuin aamu valistaa; sillä heilläpä valta on. **2**He ahnehtivat peltoja, jotka he väkivallalla ottavat, ja huoneita, jotka he omistavat; ja tekevät ylöllistä jokaisen huoneen kanssa ja jokaisen perinnön kanssa. **3**Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä ajattelen tälle sukukunnalle pahaa, josta ei teidän pidä voiman vetää pois teidän kansaanne, eikä teidän pitää niin ylpiästi käymän; sillä paha aika tulee. **4**Sillä ajalla pitää teistä sananlasku otettaman, ja surkia valitus valitettaman, sanoen: me olemme peräti hävitetyt; minun kansani osa on muutettu; kuinka hän meiltä pelot ottaa pois, ja ne jakaa. **5**Ja tosin ei teillä pidä osaa Herran seurakunnassa oleman. **6**Ei teidän pitää (sanovat he) saarnaaman, muiden pitää saarnaaman; ei niiden pitää saarnaaman niinkuin te: emme niin ratki häpiään tule. **7**Niin Jakobin huone itsensä lohduttaa: luuletkos Herran hengen lyhennetyksi? eikö hänen näitä pitäisi tekemän? eikö minun puheeni ole hyvä sille, joka oikein vaeltaa? **8**Mutta minun kansani on jo ennen tätä hankkinut niinkuin vihollinen; he ryöstävät sekä hameen että päällisvaatteen niinkuin sodassa niiltä, jotka suruttomasti vaeltavat. **9**Te ajatte pois minun kansani vaimot kauniista huoneistansa, ja alati otatte pois heidän nuorukaisiltansa minun kaunistukseni. **10**Sentähden nouskaat ja menkäätkä pois; sillä ette saa tässä olla; saastaisuutensa tähden pitää heidän armottomasti häviämän. **11**Jos joku lipilaari olis ja valheen saarnaaja, (joka sanois:) minä tahdon saarnata, kuinka teidän pitää viinaa ja väkevää juomaa juoman; senkaltainen saarnaaja olis tälle kansalle sovelias. **12**Mutta minä tahdon sinua, Jadob, kokonansa koota, ja jääneet Israelissa saattaa kokoon, ja tahdon heitä, niinkuin Botsran lauman, yhteen saattaa; niinkuin lauma pihatossa, niin myös sen pitää ihmisistä kopiseman. **13**Yksi särkiä pitää astuman ylös heidän edellensä; heidän pitää särkemän lävitse, ja käymän portista ulos ja sisälle; ja heidän kuninkaansa pitää käymän heidän edellensä, ja Herra kaikkein esin heitä.

3Ja minä sanoin: kuulkaat siis te Jakobin päämiehet, ja te Israelin huoneen esimiehet: eikö teidän pitäisi oikeutta tietämän? **2**Mutta te vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa; te nyljette heiltä heidän nahkansa, ja kalvatte lihan heidän luistansa; **3**Ja syötte minun kansani lihan, ja kuin te olette

heiltä nahan nylkeneet, niin te särjette heidän luunsa, ja hakkaatte rikki ne niinkuin pataan, ja niinkuin lihan kattilaan. ⁴Sentähden kuin te Herran tykö huudatte, niin ei hän teitä kuule, vaan peittää silloin teiltä kasvonsa, niinkuin te olette teidän pahalla menollanne ansainneet. ⁵Näin sanoo Herra niistä prophetaista, jotka minun kansaani viettelevät: he saarnaavat rauhaa, kuin heille syötävää annetaan; mutta kuin ei heidän suuhunsa mitää anneta, saarnaavat he sodan tulevan. ⁶Sentähden pitää teidän näkyenne yöksi, ja teidän aavistuksenne pimeydeksi tuleman. Auringon pitää laskeman niiden prophetain ylitse, ja päivän pitää pimenemän heidän päältänsä. ⁷Ja näkiäin pitää häpiään tuleman, ja ennustajain häpeemän, ja kaikkein täytyy suunsa peittää, ettei siellä ole Jumalan sanaa. ⁸Mutta minä olen täynnä Herran hengen voimaa, ja oikeutta ja väkevyyttä, että minä tohdin ilmoittaa Jakobille ylitsekäymisensä ja Israelille syntinsä. ⁹Niin kulkaat siis tätä, te Jakobin huoneen päämiehet, ja te Israelin huoneen esimiehet: te, jotka oikeutta kauhistutte, ja käännätte toisin kaikki, mikä toimellinen on; ¹⁰Te jotka Zionin verellä rakennatte, ja Jerusalemin vääryydellä. ¹¹Hänen päämiehensä tuomitsevat lahjain tähden, hänen pappinsa opettavat palkan tähden, ja heidän prophetansa aavistavat rahan tähden; luottavat kuitenkin Herraan, ja sanovat: eikö Herra ole meidän seasamme? Ei taida onnettomuus meitä käsittää. ¹²Sentähden pitää Zion kynnettämän teidän tähtenne niinkuin pelto, ja Jerusalem pitää tuleman kiviraunioksi, ja templin vuori metsän kukkulaksi.

⁴Mutta viimeisinä päivinä pitää sen vuoren, jolla Herran huone on, vahvistuman, ja oleman korkeimman kaikkia muita vuoria, ja korotettaman kukkulain ylitse; ja kansat pitää sinne juokseman. ²Ja moninaiset pakanat sinne menemän ja sanoman: tulkaat ja astukaamme ylös Herran vuorelle ja Jakobin Jumalan huoneen tykö, että hän opettais meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa. Sillä Zionista on laki tuleva, ja Herran sana Jerusalemista. ³Ja hän on tuomitseva paljon kansan seassa, ja rankaiseva väkevät pakanat kaukaisissa maakunnissa; silloin pitää heidän miekkansa vannaiksi tekemän ja keihäänsä viikahteiksi. Ei yhdenkään kansan pidä toista kansaa vastaan miekkaa nostaman, eikä enään tottuman sotimaan. ⁴Jokaisen pitää viinapuunsa ja fikunapuunsa alla pelkäämättä asuman; sillä Herran Zebaotin suu on sen puhunut. ⁵Jokainen kansa pitää Jumalansa nimessä vaeltaman; mutta meidän pitää vaeltaman Herran meidän Jumalamme nimeen, aina ja ijankaikkisesti. ⁶Sillä ajalla, sanoo Herra, tahdon minä ontuvaiset koota, ja saattaa hyljätyt kokoon, ja sen, jota minä vaivannut olen. ⁷Ja tahdon ontuvaiselle perillisiä saattaa, ja heikon suureksi kansaksi tehdä. Ja Herra on itse oleva heidän kuninkaansa Zionin vuorella tästä ajasta hamaan ijankaikkisuuteen. ⁸Ja sinä Ederin torni, Zionin tyttären linna, sinun tykö pitää tuleman, ja pitää tuleman sen entinen esivalta, Jerusalemin tyttären valtakun-

ta. ⁹Miksi sinä nyt niin lakkaamatta huudat? Eikö kuningas ole sinun kanssas? Ovatko sinun neuvonantajas hukuneet, että kipu tarttui sinuun niinkuin synnyttäväiseen? ¹⁰Murehdi ja huokaa sinä, Zionin tytär, niinkuin synnyttäväinen: sillä sinun täytyy mennä ulos kaupungista ja kedolla asua, ja mennä hamaan Babeliin; mutta sinä päästetään taas sieltä, siellä on Herra sinun päästävä sinun vihollises kädestä. ¹¹Sillä monet pakanat pitää kokoontuman sinua vastaan, ja sanoman: hän on alttiiksi annettu, me tahdomme meidän himomme nähdä Zionista. ¹²Mutta ei he Herran ajatuksista mitään tiedä, eikä ota vaaria hänen neuvostansa; sillä hän on hakenut heitä kokoon, niinkuin lyhteet riiheen. ¹³Sentähden nouse ja tapa riihtä sinä Zionin tytär; sillä minä tahdon sinulle tehdä rautaiset sarvet ja vaskiset kynnet, että paljon kansaa runtelet. Niin minä tahdon myös heidän tavaransa alttiiksi antaa Herralle, ja heidän hyvyytensä kaiken maailman hallitsialle.

⁵Mutta hankitse nyt, sinä sotanainen: sillä meitä piiritetään; ja Israelin tuomaria vitsalla poskelle lyödään. ²Ja sinä, Betlehem Ephrata, joka vähäinen olet Juudan tuhannten seassa, sinusta on minulle se tuleva, joka Israelissa on hallitsia oleva, jonka uloskäymys on ollut alusta ja ijankaikkisuudesta. ³Hän antaa heitä siihen aikaan asti vaivattaa, kuin se on synnyttänyt, jonka pitää synnyttämän; ja jääneet hänen veljistänsä pitää tuleman jälleen Israelin lasten tykö. ⁴Mutta hän on astuva edes, ja kaitseva Herran väkevyyden kautta, ja Herran Jumalansa nimen korkeuden kautta, ja heidän pitää levossa asuman; sillä hän on nyt kuuluisaksi tuleva niin lavalta kuin maailma on. ⁵Me saamme myös rauhan Assurilta, joka nyt meidän maallemme tullut on, ja meidän huoneemme tallannut on; sillä häntä vastaan pitää seitsemän paimenta ja kahdeksan päämiestä herätettämän. ⁶Jotka Assurin maan miekalla hävittävät, ja Nimrodin maan heidän omisiansa; niin me Assurista päästetyksi tulemme, joka meidän maallemme tullut on, ja meidän rajamme tallannut on. ⁷Ja jääneet Jakobissa pitää myös monen kansan seassa oleman, niinkuin kaste Herralta, ja niinkuin sateen pisarat ruoholla, joka ei ketään odota, eikä ihmistä tottele. ⁸Ja jääneet Jakobista pitää pakanain seassa, monen kansan tykönä oleman, niinkuin jalopeura metsän petoin seassa, ja niinkuin nuori jalopeura lammaslauman seassa, jota ei kenkään voi karkottaa, kuin hän menee lävitse, sotkuu ja repelee. ⁹Sinun kätes saa voiton kaikkia vihollisias vastaan, että kaikki sinun vihollises hävitetään. ¹⁰Sillä ajalla, sanoo Herra, tahdon minä ottaa sinulta pois sinun hevoses, ja kadottaa sinun rattaas, ¹¹Ja tahdon sinun maas kaupungit hävittää, ja kaikki sinun linnas särkeä; ¹²Ja tahdon velhot sinussa hävittää, ettei yksikään tietäjä pidä sinun tykönäs oleman. ¹³Minä tahdon temmata pois sinun kuvas ja epäjumalas sinusta, ettei sinun pidä enää kumartaman sinun kättes tekoja. ¹⁴Ja tahdon hakata maahan sinun metsistö, ja sinun kaupunkis hävittää. ¹⁵Ja minä tahdon kostaa hirmuisuu-

della ja vihalla kaikki pakanat, jotka ei tahdo kuulla.

6Kuulkaat siis, mitä Herra sanoo: nouse ja nuhtele vuoria, ja kuulkaan kukkulat sinun ääntäs. ²Kuulkaat, te vuo-
ret, Herran riitaa, ja te väkevät maan perustukset; sillä Herralla on riita kansansa kanssa, ja Israelin kanssa tah-
too hän kamppailla. ³Minun kansani, mitä minä olen si-
nulle tehnyt, eli millä minä olen sinua raskauttanut? Sano
minulle! ⁴Minä olen kuitenkin sinun Egyptin maalta vie-
nyt ylös, ja lunastin sinun orjuuden huoneesta; ja lähetin
sinun etees Moseksen, Aaronin ja Mirjamin. ⁵Minun kan-
sani, muista siis, mitä neuvoa Balak Moabin kuningas piti,
ja mitä Bileam Peorin poika häntä vastasi, Sittimistä ha-
maan Gilgaliin asti, että te tietäisitte Herran vanhurskai-
ta töitä. ⁶Millä minun pitää Herraa lepyttämän? kumar-
ruksellako korkian Jumalan edessä? pitääkö minun hän-
tä lepyttämän polttouhrilla ja vuosikuntaisilla vasikoilla?
⁷Luuletkos, että Herra mielistyy moneen tuhanteen oinaa-
sen, taikka öljyyn, vaikka sitä epäluokiset virrat täynnä
olisivat? Eli pitääkö minun antaman esikoisen poikani mi-
nun ylitsekäymiseni tähden, eli minun ruumiini hedelmän
minun sieluni synnin tähden? ⁸Se on sinulle sanottu, ih-
minen, mikä hyvä on, ja mitä Herra sinulta vaatii, nimit-
täin, että kätket Jumalan sanan, ja harjoitat rakkautta,
ja olet nöyrä sinun Jumalas edessä. ⁹Herran äänen pitää
kuuluman kaupungin ylitse, mutta joka sinun nimeäs pel-
kää, pitää menestymän: kuulkaat vitsaa, ja kuka sen on
toimittanut. ¹⁰Eikö vielä ole väärä tavara jumalattomain
huoneissa, ja vähä mitta kauhistukseksi? ¹¹Eli pitäiskö mi-
nun väärät vaa'at ja petolliset puntarit säkeissä kohtuulli-
seksi arvaaman? ¹²Joiden kautta hänen rikkaansa paljon
vääryyttä tekevät, ja hänen asuvaisensa valhettelevat; ja
pettäväinen kieli on heidän suussansa. ¹³Sentähden minä
rupeen myös sinua rankaisemaan, ja hävitän sinua sinun
synteis tähden. ¹⁴Sinä syöt, ja et taida ravituksi tulla, ja
sinä pitää sinussas nöyryytettämän. Mitäs kätket, ei sen
pidä pääsemän, ja mitä pääsee, sen minä miekalle annan.
¹⁵Sinä kylvät, ja et leikkaa; sinä sotkut öljypuita, ja et saa
itsiäs öljyllä voidella, ja kuurnitset viinaa, ja et saa sitä
juoda. ¹⁶Sillä Omrin säädyt ahkerasti pidetään, ja kaikki
Ahabin huoneen teot, ja te vaellatte heidän neuvoissansa;
sentähden tahdon minä sinun autioksi tehdä, ja sen maan
asuvaiset pilkaksi, ja teidän pitää minun kansani häpiän
kantaman.

7Voi minua! sillä minulle tapahtuu niinkuin sille, joka
viinamäessä tähteitä hakee, kussa ei viinamarjoja löytä syö-
tää; ja minun sieluni himoitsee varhaista hedelmää. ²Hyvät
ovat maasta kadonneet pois, ja vanhurskaat ei ole enään
ihmisten seassa; kaikki he väijyvät verta vuodattaaksen-
sa, jokainen vakoo toista, käsittääksensä häntä. ³Ja luule-
vat hyvästi tekevänsä, koska he pahasti tekevät. Mitä pää-
mies tahtoo, sitä tuomari sanoo, että se hänelle jotakin hy-
vää jälleen tekis; väkevät puhuvat oman tahtonsa jälkeen

vahingoittaaksensa, ja vääntelevät niinkuin he tahtovat.
⁴Kaikkein paras on heidän seassansa niinkuin orjantappu-
ra, ja kaikkein toimellisin on niinkuin ohdakkeet. Mutta
kuin sinun saarnaajais päivät tulevat, ja sinä tulet rangais-
tuksi, silloin ei he tiedä, kuhunka heidän menemän pitää.
⁵Älköön kenkään uskoko lähimmäistänsä; älköön kenkään
uskaltako päämiesten päälle; kätke sinun suus ovi siltä, jo-
ka makaa helmassas. ⁶Sillä poika katsoo ylönsä, tytär
karkaa äitiänsä vastaan, ja miniä anoppiansa vastaan; ja
ihmisen viholliset ovat hänen oma perheensä. ⁷Mutta minä
tahdon katsoa Herran päälle, ja minun autuuteni Jumalaa
odottaa; minun Jumalani on minua kuuleva. ⁸Älä iloitse,
minun viholliseni, minusta, että minä lankesin, minä olen
taas nouseva, ja vaikka minä pimeydessä istun, niin Herra
on kuitenkin minun valkeuteni. ⁹Minä tahdon kantaa Her-
ran vihan, sillä minä olen häntä vastaan syntiä tehnyt, sii-
henasti kuin hän minun asiani toimittaa, ja saattaa minulle
oikeuden; hän vie minun ulos valkeuteen, että minä saan
nähdä hänen vanhurskautensa. ¹⁰Minun viholliseni pitää
sen näkemän, ja peräti häpiään tuleman, joka nyt sanoo
minulle: kussa on Herra sinun Jumalas? Minun silmäni pi-
tää hänen näkemän, että hän pitää niinkuin loka kaduilla
poljettaman. ¹¹Sillä ajalla pitää rakennettaman jälleen si-
nun muuris, ja Jumalan sana lavalta julistettaman. ¹²Sillä
ajalla pitää sinun tykös Assyriasta ja vahvoista kaupungeis-
ta tultaman, hamasta vahvoista kaupungeista niin virtaan
asti, yhdestä merestä niin toiseen, yhdestä vuoresta niin
toiseen. ¹³Sillä maan pitää autioksi tuleman asuvaistensa
tähden, heidän töittensä hedelmän tähden. ¹⁴Kaitse kan-
saas sinun sauvallas, sinun perimises laumaa, joka asuu
yksinänsä, metsässä vainioin keskellä; anna heitä kaita Ba-
sanissa ja Gileadissa, niinkuin entiseen aikaan. ¹⁵Minä an-
nan heidän ihmeitä nähdä, niinkuin muinen, kuin he Egyptin
maalta läksivät. ¹⁶Että pakanat sen näkisivät, ja kaikki
heidän voimallisenä häpeäisivät, ja panisivat kätensä suun-
sa päälle, ja korvansa tukitsisivät. ¹⁷Heidän pitää tomua
nuoleman niinkuin kärme, ja niinkuin madot maan pääl-
lä pesästänsä liikkuman. Heidän pitää pelkäämän Herraa
meidän Jumalaamme, ja vapiseman sinun edessä. ¹⁸Kuka
on senkaltainen Jumala kuin sinä olet, joka synnit annat
anteeksi? hän menee ohitse perimisesnä jääneiden rikoksia;
ei hän pidä vihaa ijäti, sillä hänellä on halu laupiuteen.
¹⁹Hän kääntyy, ja armahtaa meidän päallemme, ja polkee
alas meidän pahat tekomme, ja kaikki meidän syntimme
meren syvyyteen heittää. ²⁰Sinä pidät Jakobille uskollisuus-
den, ja Abrahamille sen armon, jonka muinen meidän isil-
lemme vannonut olet.

Naah.

1Tämä on Niniven kuorma, ja Nahumin Elkosilaisen enustuskirja. **2**Herra on kiivas Jumala ja kostaja, ja Herra on kostaja ja vihainen; Herra on kostaja vihollisiansa vastaan, joka ei vainollisiansa unohda. **3**Herra on pitkämielinen ja suuri voimassa, jonka edessä ei kenkään ole viatoin; Herran tie on tuulessa ja tuulispäässä jonka jalkain tomu pilvi on. **4**Joka nuhtelee merta, ja kuivaa sen, ja tekee kaikki virrat kuivaksi; Basan ja Karmel taipuu, ja se näänny mitä Libanonin vuorella kukoistaa. **5**Vuoret vapisevat hänen edessänsä, ja kukkulat sulavat; maa palaa hänen edessänsä, ja maan piiri, ja kaikki, jotka siinä asuvat. **6**Ja kuka seisoo hänen vihansa edessä? eli kuka voi pysyä hänen hirmuisuutensa edessä? hänen vihansa palaa niinkuin tuli, ja kalliit lohkeevat hänen edessänsä. **7**Herra on laupias, ja turva hädän aikana; ja tuntee ne, jotka uskaltaavat hänen päällensä. **8**Kuin vedenpaisumus juoksee, niin hän sen lopettaa; mutta hänen vihollisiansa hän vainoo pimeydellä. **9**Mitä te ajattelette Herraa vastaan? Hän on se, joka kuitenkin tekee lopun; ei ahdistus kahdesti tule. **10**Sillä niinkuin orjantappurat, jotka sekaseuraisin kasvavat ja kaikkein tuoreimmat ovat, poltetaan niinkuin kuivat korret; **11**Niin pitää oleman se kavala juoni, joka sinusta tulee ulos, ja paha ajattelee Herraa vastaan. **12**Näin sanoo Herra: vaikka he ovat rauhassa, ja heitä on tosin monta, kuitenkin heidän pitää maahan hakatuksi tuleman ja menemän pois; sillä minä olen sinua nöyryyttänyt, mutta en tahdo kuitenkaan enempää vaivata. **13**Vaan tahdon silloin hänen ikeensä sinusta särkeä, ja reväistä rikki sinun sitees. **14**Mutta sinua vastaan on Herra käskenyt, ettei yksikään sinun nimes siemen pysymän pidä. Sinun Jumalas huoneesta tahdon minä hukuttaa sinun epäjumalas, ja kuvas tahdon minä sinulle haudaksi tehdä; sillä sinä olet tyhjäksi tullut. **15**Katso, suloisten saarnaajain jalat ovat vuorilla, niiden jotka rauhaa julistavat; pidä sinun juhlapäiväs, Juuda, ja maksa lupaukses; sillä ei se jumalatoim pidä enään tuleman sinun päälles, joka on kokonaan hävitetty.

2Haaskaaja astuu ylös sinua vastaan, ja piirittää linnan; mutta ota ahkerasti vaari teistäs, hankitse itses jalosti, ja vahvista sinun voimas väkevästi. **2**Sillä Herra tuo jälleen Jakobin suuren kunnian, niinkuin Israelinkin suuren kunnian, vaikka ryöstäjät ovat hänen tyhjentäneet ja viina-

puunsa oksat turmelleet. **3**Hänen väkeväinsä kilvet ovat punaiset, hänen sotaväkensä on niinkuin purpura; hänen rattaansa valistavat niinkuin tulisoihdut, kuin sotaan menään: heidän keihäänsä häälyvät. **4**Rattaat vierivät kaduilla, ja kolisevat kujilla; he välkkyvät niinkuin tulisoitto, ja juoksevat niinkuin pitkäisen leimaus. **5**Mutta hän ajattelee väkeviänsä; kuitenkin heidän pitää lankeeman, vaikka kuhunka he tahtovat; ja heidän pitää rientämän muureihinsa päin, ja siihen varjelukseen, kussa he irstaana olisivat. **6**Mutta portit virtain tykönä kuitenkin avataan, ja huone hajoitetaan. **7**Kuningatar pitää vietämän pois vangittuna, ja hänen piikansa huokaaman niinkuin mettiset, ja rintoihinsa lyömän. **8**Ninive on ollut aikansa niinkuin kalalammikko vettä täynnä, mutta nyt he pakenevat. Seisokaat, seisokaat, (pitää heitä huutaman); vaan ei ole ketään, joka taaksensa katsoo. **9**Niin ryöstäkää hopiaa, ryöstäkää kultaa; sillä tässä on tavaraa ilman loppumata, ja kaikkinaisten kalliiden kappaleiden paljous. **10**Mutta nyt sen täytyy tyhjennetyksi, peräti paljastetuksi ja hävitetyksi tulla; sydän on rauvennut pois, polvet horjuvat, ja kaikki lanteet vapisevat, ja kaikkein kasvot mustaksi muuttuvat. **11**Kussa nyt on jalopeurain asuinsia ja nuorten jalopeurain laidun, johon jalopeura meni, ja naaras jalopeura, jalopeuran penikan kanssa, ja ei tohtinut kenkään heitä karkottaa? **12**Vaan jalopeura raateli kyllä penikoillensa ja mursi naarasjalopeuroillensa; ja täytti luolansa raateluksesta ja pesänsä ryöstämisestä. **13**Katso, minä tulen sinun tykös, sanoo Herra Zebaot, ja sytytän sinun rattaas savuun, ja miekan pitää sinun nuoret jalopeuras syömän; ja minä teen lopun sinun ryöstämisestä maassa, ettei enään pidä sinun sanansaattajas ääntä kuuluman.

3Voi sitä murhakaupunkia, joka on täynnä valhetta ja ryöstöä, eikä tahdo ryöstöstänsä lakata! **2**Sillä siinä kuulaaan ruoskat vinkuvan ja ratasten pyörät kitisevän, hevoset hirnuvan ja rattaat vierivän. **3**Hän vie ratsastajat välkkyväisillä miekoilla, ja kiiltävillä keihäillä; siinä monta tappettua makaa, ja suuret ruumisten läjät, niin että ruumiit ovat lukemattomat ja niihin täytyy langeta. **4**Kaikki nämät sen kauniin ja rakkaan porton suuren huoruuden tähden, joka on taitava noita, joka huoruudellansa pakanat, ja velhoudellansa maat ja kansat myynyt on. **5**Katso, minä tulen sinun kimppuus, sanoo Herra Zebaot, minä avaan sinun

vaattees palteen sinun kasvoistas, ja näytän sinun häpys pakanoille, ja sinun häpiäs valtakunnille osoitan. ⁶Ja teen sinun sangen kauhistavaiseksi, ja häpäisen sinun, ja teen sinun saastaisuudeksi. ⁷Ja pitää tapahtuman, että kaikki, jotka sinun näkevät, pitää sinua pakeneman, ja sanoman: Ninive on raadeltu, ja kuka tahtoo häntä armahtaa, ja kusta minun pitäis sinulle lohduttajaa etsimän? ⁸Oletkos parempi kuin hallitsiain kaupunki No? joka virtain keskellä oli, ja vesi juoksi hänen ympärillensä, jonka muurit ja vahvistukset olivat meren reunassa. ⁹Etiopia ja Egypti oli hänen lukematon väkensä; Put ja Lybia olivat sinun apunas. ¹⁰Ja kuitenkin hänen täytyi pois ajettuna olla, ja mennä pois vangittuna; ja hänen lapsensa ovat kaikkein katuin suissa lyödyt, ja hänen kunniallisistansa heitettiin arpaa, ja kaikki hänen ylimmäisensä pantiin kahleisiin. ¹¹Juuri niin täytyy sinun myös juopua, ja sinuas lymyttää, ja turvaa vihollistes edestä etsiä. ¹²Kaikki sinun vahvat kaupunkis ovat niinkuin fikunapuut, joissa kypsät fikunat ovat: kuin niitä pudistetaan, niin he putoovat sen suuhun, joka niitä syödä tahtoo. ¹³Katso, sinun kansas pitää tuleman niinkuin vaimot, ja sinun maas ovet pitää sinun vihollisilles kokonansa aukeneman, ja tulen pitää sinun salpas syömän. ¹⁴Ammunna sinulles vettä siinä, missä sinä piiritetään; vahvista sinun linnas, mene saveen ja sotke sitä, ja tee vahvoja tiilejä. ¹⁵Mutta tulen pitää sinua syömän, ja miekan sinua surmaaman; sen pitää sinun syömän niinkuin paarmat; sen pitää lankeeman sinun päälles niinkuin ruohomadot. ¹⁶Enempi sinulla on kauppamiehiä kuin tähtiä taivaassa; mutta nyt heidän pitää itsensä hajoittaman niinkuin paarmat, ja lentämän siitä pois. ¹⁷Sinun ylimmäistäs on niin monta niinkuin ruohomatoja, ja päämiehiäs niinkuin paarmoja, jotka heitäsä aidoille vilun aikana sioittavat; mutta kuin aurinko nousee, niin he sieltä lähtevät, ettei siaakaan tuta, kussa he olivat. ¹⁸Sinun paimenes, sinä Assurin kunigas, pitää makaaman, ja sinun voimallises pitää maata paneman; sinun kansas pitää vuorille hajoitettaman, ja ei pidä kenenkään heitä kokooman. ¹⁹Ei pidä kenenkään sinun vahinkoas parantaman, eikä sinun rangaistuksestas sureman; vaan kaikki, jotka näitä sinusta kuulevat, pitää käsiänsä sinusta yhteen lyömän; sillä ketä ei ole sinun pahuutes ilman lakkaamata kohdannut.

Hab.

1Tämä on se raskaus, jonka propheta Habakuk on nähnyt. ²Herra, kuinka kauvan minun pitää huutaman, ja et sinä tahdo kuulla? kuinka kauvan minun pitää parkuman väkivallan tähden, ja et sinä tahdo auttaa? ³Miksis minulle vaivaa ja työtä osoitat? miksis minun annat nähdä ryövyttöä ja väkivaltaa minun ympärilläni? riita ja tora saa vallan. ⁴Sentähden hyljätään laki, ja oikeus ei koskaan saa edes käydä; sillä jumalatoim sortaa vanhurskasta, sentähden tehdään väävät tuomiot. ⁵Katsokaat pakanain seassa, katsokaat ja ihmetelkää, ja hämmästykää; sillä minä teen työn teidän aikananne, jota ei teidän pidä uskoman, kuin siitä puhutaan. ⁶Sillä katso, minä herätän Kaldealaiset, haikian ja nopian kansan, jonka pitää vaeltaman niin leviältä kuin maa on, ja omistaman ne asumiset, jotka ei heidän omansa ole; ⁷Joka pitää hirmuinen ja julma oleman, käskemän ja vaatiman, niinkuin hän tahtoo. ⁸Hänen hevosensa ovat nopiammat kuin pardit, ja purevaisemmat kuin sudet ehtoolla; hänen ratsasmiehensä vaeltavat lavialta; ja hänen ratsasmiehensä tulevat kaukaa, ja lentävät, niinkuin kotka rientää raadolle. ⁹He tulevat kaikki vahingoittamaan; he kääntävät kasvonsa itään päin, ja kokoovat vankeja niinkuin santaa. ¹⁰Heidän pitää kuminkaita pilkkaaman ja päämiehiä nauraman; kaikki linnat pitää heidän leikinänsä oleman; sillä he tekevät vähät vallit, ja voittavat ne. ¹¹Silloin he muuttavat mieltänsä, ylitsekäyvät ja rikkovat, että he kerskaavat voimansa olevan jumalansa. ¹²Etkös sinä, Herra, ole alusta, minun Jumalani, minun pyhäni. Älä anna meidän kuolla, vaan anna heidän olla, o Herra, meille ainoasti rangaistukseksi, ja anna heidän, o meidän turvamme, meitä ainoasti kurittaa. ¹³Sinun silmäs ovat puhtaat, niin ettes voi pahaa nähdä, ja et tahdo katsoa surkeutta; miksis katsot siis ylönkatsojia, ja vaikeat, kuin jumalatoim nielee sen, joka häntä hurskaampi on? ¹⁴Ja miksis teet ihmisen niinkuin kalat meressä, niinkuin madot, joilla ei haltiaa ole? ¹⁵He onkivat kaikki ongella, ja vetävät nuotallansa ja saavat verkoillansa; josta he iloitsevat ja riemuitsevat. ¹⁶Sentähden he uhraavat nuotillensa ja suitsuttavat verkoillensa; että heidän osansa niiden kautta lihavaksi tullut on, ja ruokansa herkulliseksi. ¹⁷Sentähden he vielä alati heittävät nuottansa ulos, eikä lakkaa kansaa tappamasta.

2Tässä minä seison minun vartiossani, ja astun minun linnaani; ja katselen nähdäkseni, mitä minulle sanotaan, ja mitä minulle sanotaan, ja mitä minä sitä vastaan, joka minua nuhtelee. ²Mutta Herra vastasi minua ja sanoi: kirjoita se näky, ja piirrä tauluun, että ohitsekäypä sen lukis. ³Sillä se ennustus pitää ajallansa täytettämän, ja pitää sitetkin ilmaantuman ja ei vilpistelemän. Jos se viipyy, niin odota häntä; hän tulee totisesti, ja ei viivyttelä. ⁴Mutta joka sitä vastaan on, ei hänen sielunsa pidä menestymän; sillä vanhurskas on elävä uskostansa. ⁵Mutta viina tekee ylpiän miehen petolliseksi, ettei hän taida pysyä siassansa; joka sielunsa levittää niinkuin helvetti, ja on niinkuin kuolema, joka tyytymätöin on; hän tempaa puoleensa kaikki pakanat, ja kokoo tykönsä kaikki kansat. ⁶Mitämaks, nämä kaikki pitää hänestä sananlaskun tekemän, ja puheen ja tapauksen, ja sanoman: voi sitä, joka kokoo tavaransa muiden hyvydestä! kuinka kauvan se kestää? ja sälyttää paljon lokaa päällensä. ⁷Oo kuinka äkisti ne pitää tuleman, jotka sinua purevat, ja ne heräävät, jotka sinun syökevät pois? ja sinun täytyy tulla heille saaliiksi. ⁸Että sinä olet monet pakanat ryövänyt, niin pitää kaikki jääneet kansoista taas sinua ryöväämän, ihmisten veren tähden, ja maan ja kaupungin ja kaikkein sen asuvaisten tähden, jotka ryöstetyt ovat. ⁹Voi sitä, joka ahne on oman huoneensa pahuudeksi, että hän panis pesänsä korkeuteen, ja pelatais itsensä onnettomuudesta. ¹⁰Mutta sinun neuvos pitää sinun huonees häpiäksi joutuman; sillä sinä olet ylen paljon kansoja lyönyt, ja ylpiästi syntiä tehnyt. ¹¹Sillä kivetin seinässä pitää huutaman, ja malat harjalta pitää heitä vastaaman. ¹²Voi sitä, joka kaupungin verellä rakentaa, ja valmistaa kaupunkia vääryydellä. ¹³Katso, eikö nämät Herralta Zebaotilta tapahdu? Mitä kansat ovat sinulle tehneet, se poltetaan tulessa, ja jonka tähden ihmiset ovat väsytyt, se täytyy hukutettaa. ¹⁴Sillä maan pitää oleman täynnä Herran kunnian tuntoa, niinkuin vedet, jotka meren peittävät. ¹⁵Voi sinua, joka lähimmäiseselles panet sisälle, sekoitat siihen julmuutes ja juovutat häntä, että hänen häpiänsä näkisit. ¹⁶Sinun pitää häpiällä ravittaman kunnian edestä: niin juo sinä myös nyt, että häpys paljastaisit; sillä Herran oikian käden malja pitää sinun tykö poikkeeman, ja sinun täytyy häpiällisesti oksentaa sinun kunniaas vastaan. ¹⁷Sillä se väkivalta, joka Libanonissa tehty on, pitää

lankeeman sinun päälles, ja haaskatut eläimet pitää sinua peljättämän, ihmisten veren tähden, ja maan ja kaupungin ja kaikkein sen asuvaisten tähden, jotka ryöstetyt ovat.¹⁸Mitä siis kuva auttaa taitaa, jonka puuseppä tehnyt on? eli valettu kuva ja valheen saarnaaja? Miksi se, joka niitä tekee, luottaa siihen, että hän mykkiä epäjumalia tehdä taitaa?¹⁹Voi sitä, joka sanoo kannolle: heräjä! ja mykälle kivelle: nouse! Senkö pitäis opettaman? Katso, se on kullalla ja hopialla silattu, ja ei ole siinä ensinkään henkeä.²⁰Mutta Herra on pyhässä templissänsä; vaijatkoon kaikki maailma hänen kasvoinsa edessä.

3Tämä on propheta Habakukin rukous viattomain edestä.²Herra, minä kuulin sinun sanomas, ja hämmästyin. Herra, virvoita sinun käsialas vuosikautten keskellä, ja tee se tiettäväksi vuosikautten keskellä; vihassa muista laupiutta.³Jumala tuli etelästä ja pyhä Paranin vuorelta, Sela! hänen kunniansa peitti taivaat, ja hänen kiitoksensa täytti maan.⁴Hänen paisteensa oli niinkuin valkeus, säteet kävivät hänen käsistänsä; siellä oli hänen väkevyytensä salattu.⁵Hänen edellensä kävi rutto, ja vitsaus hänen jalkainsa edessä.⁶Hän seiso ja mittasi maan, hän katseli ja hajoitti pakanat, niin että ijankaikkiset vuoret musertuivat, ja ijäiset kukkulat notkistuivat; kuin hän maailmassa vaelsi.⁷Minä näin Etiopian majat surkiana, ja Midianilaisten teltat vapisevan.⁸Etkös, Herra, ollut vihainen virrasa, ja sinun hirmuisuutes vesissä ja närkeästykses meressä? kuin ajoit hevosillas, ja sinun rattaas saivat voiton.⁹Sinä veit sinun joutses edes, niinkuin sinä olet sukukunnille vanonnut ja sanonut, Sela! ja jaoit virrat maassa.¹⁰Vuoret näkivät sinun, ja vapisivat, virta meni pois, syvyys antoi itsestänsä äänen, ja nosti sivunsa korkeuteen.¹¹Aurinko ja kuu seisoivat siallansa; sinun nuoles menivät kirkkaudella, ja sinun sauvas pitkäisen leimauksella.¹²Sinä tallasit maan vihassas, ja survoit rikki pakanat hirmuisuudessas.¹³Sinä läksit kansaas auttamaan, auttamaan voideltus kanssa; sinä särjit jumalattomain huoneessa, ja paljastit perustukset, kaulaan asti, Sela!¹⁴Jospa sinä vielä kiroisit pään valtikkaa kylinensä! jotka tulevat niinkuin tuulispää minua hajoittamaan, ja iloitsevat niinkuin he olisivat köyhän syöneet salaisesti.¹⁵Sinä ajoit hevosillas meressä suurten vetten loassa.¹⁶Että minä sen kuulen, niin minun sydämeni murehtii, minun huuleni värisevät huudosta; märkä on mennyt minun luihini, minä olen murheellinen minussani; jospa minä saisin levätä vaivani ajallla, kuin me menemme sen kansan tykö, joka sotii meitä vastaan.¹⁷Sillä ei fikunapuun pidä vihoittaman eikä viinapuussa pidä hedelmää oleman: öljypuiden työ vilpistelee, ja ei pelot anna elustata; ja lampaat pitää pihatosta karkoitettaman, eikä karjaa pidä navetassa oleman.¹⁸Mutta minä iloitsen Herrassa, ja riemuitsen Jumalassa minun lunastajassani.¹⁹Herra, Herra on minun voimani, joka asettaa minun jalkani niinkuin peuran jalat, ja vie minun korkialle, niin että minä soitan kanteleitani.

Sef.

1Tämä on Herran sana, joka tapahtui Zephanjalle Kusun pojalle, Gedalian pojalle, Amarian pojalle, Hiskian pojalle, Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan ajalla. **2**Minä tahdon kaikki maalta ottaa peräti pois, sanoo Herra. **3**Minä tahdon ottaa pois ihmiset ja karjan, linnut taivaan alta ja kalat merestä otan minä pois, niin myös pahennuksen ja jumalattoman, ja minä tahdon ihmiset maan päältä hävittää, sanoo Herra. **4**Minä ojennan minun käteni Juudan päälle ja kaikkein niiden päälle, jotka Jerusalemissa asuvat, ja hävitän Baalin jääneet, ja munkkien ja pappien nimen tästä paikasta; **5**Ja ne, jotka kattoin päällä taivaan sotaväkeä kumartavat, ja jotka kumartavat ja vannovat Herran kautta, ja vannovat myös Molokinsa kautta; **6**Ja ne, jotka Herrasta luopuvat, ja jotka ei Herraa ensinkään etsi, eikä häntä tottele. **7**Vaijetkaat Herran, Herran edessä; sillä Herran päivä on läsnä, ja Herra on teurasuhrin valmistanut, ja vieraansa siihen kutsunut. **8**Ja Herran teurasuhrin päivänä on tapahtuva, että minä etsin päämiehiä ja kuninkaan lapsia, ja kaikkia, jotka outoja vaatteita kantavat. **9**Minä etsin myös niitä sillä ajalla, jotka hyppäävät kynnyksen ylitse, jotka herrainsa huoneet varkaudella ja petoksella täyttävät. **10**Sillä ajalla, sanoo Herra, pitää huudon ääni kuuluman kalaportissa, ja ulvominen toisella puolella, ja suuri surkeus kukkuloilla. **11**Ulvokaat te, jotka myllyssä asutte; sillä kaikki kaupitsia-kansa on hävitetty, ja kaikki, jotka rahaa kokoovat, ovat kadotetut. **12**Sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin kynttilällä etsiä, ja etsiskellä niitä miehiä, jotka rahansa päällä makaavat, ja sanovat sydämessänään: ei Herra tee hyvästi eikä pahasti. **13**Ja heidän tavaransa pitää raatelukseksi tuleman ja huoneensa autioksi; he rakentavat huonetta, ja ei saa niissä asua, ja istuttavat viinapuita, mutta ei he saa niistä viinaa juoda. **14**Sillä Herran suuri päivä on läsnä, se on läsnä sangen kiiruusti; kuin Herran päivän parku on tuleva, niin väkevän pitää silloin haikiasti huutaman. **15**Sillä se päivä on kauheuden päivä, vaivan ja ahdistuksen päivä, tuulen ja tuulispään päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sumun päivä, **16**Basunan ja vaskitorven päivä, vahvoja kaupungeita ja korkeita linnoja vastaan. **17**Minä tahdon ihmisille ahdistuksen tehdä, ja heidän pitää käymän niinkuin sokiat, että he ovat Herraa vastaan syntiä tehneet; heidän verensä pitää vuodatettaman, niinkuin tomu, ja heidän lihansa niinkuin loka. **18**Ei

heidän hopiansa eikä kultansa pidä heitä sinä Herran vihan päivänä voiman auttaa, vaan koko maa pitää hänen kiivautensa tulelta kulutettaman; sillä hän tekee nopiasti lopun kaikkein kanssa, jotka maassa asuvat.

2Kootkaat teitänne ja tulkaat tänne, te vihattava kansa, **2**Ennenkuin tuomio tulee: että te sivalletaan päivällä pois niinkuin akanat, ennekuin Herran hirmuinen vihan tulee teidän päällemme, ennekuin Herran vihan päivä tulee teidän päällemme. **3**Etsikää Herraa, kaikkia siviät maassa, te jotka hänen oikeutensa pidätte; etsikää vanhurskautta, etsikää nöyryyttä, että te Herran vihan päivänä varjeluksi tulisitte. **4**Sillä Gatsa pitää hyljättämän, ja Askalon autioksi tehtämän; Asdod pitää puolipäivästä ajettaman pois, ja Ekron hävitettämän. **5**Voi niitä, jotka meren puolella asuvat ja ovat vahvat sotamiehet! Herran sana on tuleva teidän päällemme, te Kanaanealaiset Philistealaisten maakunnassa; minä tahdon sinun hukuttaa, ettei kenenkään pidä sinussa asuman. **6**Se maa merta liki pitää paimenten majoiksi ja lammasten pihatoiksi ja laitumiksi tuleman. **7**Ja se maa pitää Juudan huoneen jääneitten oma oleman, joissa heidän pitää kaitseman, ja Askalonin huoneissa ehtoona makaaman; sillä Herra, heidän Jumalansa on heitä etsinyt, ja heidän vankiutensa palauttanut. **8**Minä olen Moabin pilkan ja Ammonin lasten häväistyksen kuulut, kuin he minun kansaani häväisheet ovat, ja kerskanheet heidän rajoistansa. **9**Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, Moab pitää tuleman niinkuin Sodoma, ja Ammonin lapset niinkuin Gomorra, ja niinkuin nokulaspensa ja suolakuopan, ja ijankaikkisesti hävitettynä oleman; jääneet minun kansastani pitää heitä ryöstämän, ja jääneet minun kansastani pitää heitä perimän. **10**Sen pitää heille tapahtuman heidän ylpeytensä tähden, että he ovat Herran Zebaotin kansaa pilkanheet, ja siitä kerskanheet. **11**Herra on hirmuinen heitä vastaan oleva, sillä hän on kaikki jumalat maan päältä kadottava; ja kaikki pakanain luodot pitää häntä kumartaman, kukin paikatansa. **12**Etiopialaiset pitää myös minun miekallani tapettaman. **13**Ja hänen pitää kätensä pohjaan päin ojentaman ja Assurin kadottaman; Niniven on hän tekevä autioksi ja karkiaksi niinkuin korven. **14**Ja laumat pitää keskellä sitä makaaman, niiden pakanain kaikkinaiset eläimet; niin myös ruovonpäristöjä ja tarhapöllöt pitää heidän torneis-

sansa asuman, ja äänen pitää laulaman heidän akkunissansa, ja hävitys heidän kynnyksillensä; sillä sedrilaudat pitää revittämän pois. ¹⁵Tämä on se iloinen kaupunki, joka niin irstaana asui, ja sanoi sydämessänsä: minä olen, ja ei yksikään muu. Kuinka hän on niin autioksi tehty, että eläimet siinä makaavat? Ja joka käy sen ohitse, hän viheltää häntä, ja paukuttaa käsiänsä.

3Voi sitä kauhiala, rietasta ja väkivaltaista kaupunkia! ²Ei hän tahdo kuulla, eikä antaa itsiänsä kurittaa; ei hän tahdo uskaltaa Herran päälle, eikä pidä itsiänsä Jumalansa tykö. ³Hänen päämiehensä ovat hänessä niinkuin kiljuvat jalopeurat, ja hänen tuomarinsa niinkuin sudet ehtoolalla, jotka ei mitään jätä huomeneksi. ⁴Hänen prophetansa ovat irstaiset ja petturit; hänen pappinsa saastuttavat pyhyiden, ja kääntävät lain väkivaltaisesti. ⁵Mutta Herra, joka heidän seassansa on, on vanhurskas, ja ei tee mitään väärin; vaan antaa joka aamulla oikeutensa julkisesti opettaa, eikä lakkaa; vaan väärintekijä ei taida hävetä. ⁶Minä olen antanut pakanat hävittää ja heidän linnansa autioksi tehdä, ja heidän katunsa niin tyhjentää, ettei kenkään niitä pidä käymän. Heidän kaupunkinsa ovat hävitetyt, ettei kenenkään pidä niissä enään asuman. ⁷Minä annoin sinulle sanoa: kuitenkin pitää sinun minua pelkäämään, ja antaman sinuas kurittaa, niin ei pidä hänen asuinsiansa hävitettämän, eikä mitään, josta minä olen häntä nuhdellut; mutta he ahkeroitsevat kaikkinaista pahuutta. ⁸Sentähden, sanoo Herra, täytyy myös teidän minua odottaa, siihenasti kuin minäkin aikamani nousen saaliille; kuin minä myös tuomitsen, ja kokoon pakanat, ja valtakunnat yhteen saatan ja vihani heidän päällensä vuodatan, ja kaiken minun vihani hirmuisuuden; sillä koko maan pitää minun kiivauteni tuli syömän. ⁹Silloin minä tahdon kansoille tosin antaa saarnata suloisilla huulilla, että heidän kaikkein pitää Herran nimeä avuksensa huutaman, ja häntä yksimielisesti palveleman. ¹⁰Jotka minua kumartavat, ne hajoitetut siltä puolelta Etiopian virtoja, pitää minulle lahjaksi tuotaman. ¹¹Siihen aikaan ei pidä sinun enään häpeemän kaikkia sinun tekojas, joilla minua vastaan olet syntiä tehnyt; sillä minä tahdon ylpiät pyhät silloin sinun seastas ottaa pois, niin ettes enää tohdi itsiäs korottaa minun vuoreni tähden. ¹²Minä tahdon sinusta antaa jäädä köyhän ja halvan kansan; heidän pitää Herran nimeen turvaaman. ¹³Jääneet Israelista ei pidä mitään pahaa tekemän, eikä valhetta puhuman, ja ei heidän suussansa pidä viekasta kieltä löydettämän; vaan he elätetään levossa, ja ei ole ketään peljättäjää. ¹⁴Riemuitse, sinä Zionin tytär, huuda, Israel, iloitse ja riemuitse kaikesta sydäimestäs, sinä tytär Jerusalem. ¹⁵Sillä Herra on sinun rangaistukses ottanut pois, ja sinun vihollises kääntänyt pois; Herra Israelin kuningas on sinun tykönäs, ettes enään pelkää onnettomuutta. ¹⁶Siihen aikaan sanotaan Jerusalemille: älä pelkää, ja Zionille: älä käsiäs laske alas! ¹⁷Sillä Herra sinun Jumalas on sinun tykönäs, väkevä vapahtaja; hän on sinusta suuresti riemuitseva, ja

on oleva sinulle suloinen, ja antava anteeksi, ja sinusta pitää kiitoksella riemuittaman. ¹⁸Jotka murehtivat sitä, ettei he ole tulleet juhla kokoukseen, ja ovat sinusta, ne minä tahdon koota; tämä pilkka on heille kuormaksi. ¹⁹Katso, minä tahdon siihen aikaan kaikki lopettaa, jotka sinua vaivaavat, ja tahdon ontuvaisia auttaa, ja hyljätyt koota, ja saatan heidät kiitokseksi ja nimeksi kaikessa maassa, jossa he katsottiin ylös. ²⁰Siihen aikaan tahdon minä teidät tänne tuoda, ja sillä ajalla teitä koota; sillä minä asetan teidät nimeksi ja ylistykseksi kaikkein kansain seassa maan päällä, kuin minä teidän vankiutenne käännän teidän silmäinne edessä, sanoo Herra.

Hagg.

1Toisena kuningas Dariuksen vuotena, kuudentena kuukautena, ensimmäisenä päivänä kuuta, tapahtui Herran sana prophetan Haggain kautta Serubbabelille Sealtielin pojalle, Juudan päämiehelle, ja Josualle Jotsadakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja sanoi: **2**Näin puhuu Herra Zebaot, sanoen: tämä kansa sanoo: ei aika vielä ole tullut Herran huonetta rakentaa. **3**Ja Herran sana tapahtui propheta Haggain kautta, sanoen: **4**Kylläpä teidän aikanne on tullut asua kaunistetuissa huoneissanne, ja tämän huoneen täytyy autiona olla? **5**Nyt siis sanoo Herra Zebaot näin: katsokaat, kuinka teidän käy. **6**Te kylvätte paljon, ja vähän viette aittaan; te syötte, ja ette tule ravituksi; te juotte, ja ette saa kylläänne; te verhootte teitänne, ja ette tule lämpimäksi; ja joka rahaa ansaitsee, hän panee sen lähelleen kukkaroon. **7**Näin sanoo Herra Zebaot: katsokaat siis, kuinka teidän käy. **8**Menkääät vuorille ja hakekaat puita, ja rakentakaat huone; se on minulle otollinen oleva, ja minä tahdon minun kunniani osoittaa. **9**Kyllä tosin te paljon toivotte, vaan se tulee vähäksi; ja vaikka te parhaallansa kotia veisitte, niin minä sen kuitenkin puhallan pois. Miksi niin? sanoo Herra Zebaot: minun huoneeni tähden, että se on autiona, ja kukin teistä rientää oman huoneensa kanssa. **10**Sentähden on taivas teiltä kasteen pidättänyt, ja maa kieltänyt hedelmänsä. **11**Ja minä olen poudan kutsunut, sekä maan että vuorten päälle, jyvän, viinan, öljyn ja kaiken päälle, mitä maasta tulee, ihmisten ja karjan päälle, ja kaiken kännen työn päälle. **12**Niin kuuli Serubbabel Sealtielin poika, ja Josua Jotsadakin poika, ylimmäinen pappi, ja kaikki jääneet kansasta, Herran Jumalansa äänen ja propheta Haggain sanat, niinkuin Herra heidän Jumalansa hänen lähettänyt oli; ja kansa pelkäsi Herraa. **13**Niin sanoi Haggai, Herran sanansaattaja, Herran käskystä kansan tykö: minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra. **14**Ja Herra herätti Serubbabelin Sealtielin pojan, Juudan päämiehen hengen, ja Josuan Jotsadakin pojan, ylimmäisen papin hengen, ja kaiken jääneen kansan hengen, tulemaan ja työtä tekemään Herran Zebaotin heidän Jumalansa huoneessa, **15**Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä, kuudentena kuukautena, kuningas Dariuksen toisena vuotena.

2Ensimmäisenä päivänä kolmattakymmentä, seitsemäntenä kuukautena, tapahtui Herran sana propheta Haggain

kautta ja sanoi: **2**Puhu nyt Serubbabelille Sealtielin pojalle, Juudan päämiehelle, ja Josualle Jotsadakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja jätetylle kansalle, ja sano: **3**Kuka on jääneissä, joka tämän huoneen entisessä kunniassansa nähnyt on? ja kuinka se nyt teille näyttää? eikö se ole sen suhteen niinkuin ei mitään teidän silmäinne edessä? **4**Ja nyt Serubbabel, ole hyvässä turvassa, sanoo Herra; ole sinäkin hyvässä turvassa, Josua Jotsadakin poika, ylimmäinen pappi; olkaat kaikki kansa maakunnassa hyvässä turvassa, sanoo Herra, ja tehkääät työtä; sillä minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra Zebaot. **5**Sen sanan jälkeen kuin minä tein teidän kanssanne liiton, kuin te Egyptistä vaelsitte, ja minun henkeni pitää teidän keskellänne pysymän: älkääät peljätkö. **6**Sillä näin sanoo Herra Zebaot: vielä on vähä aikaa, niin minä taivaan, maan, meren ja mantereen saatan liikkumaan. **7**Ja tahdon saattaa kaikki pakanat liikkumaan; silloin tulee kaikkein pakanain toivo, ja minä täytän tämän huoneen kunnialla, sanoo Herra Zebaot. **8**Sillä minun on hopia ja minun on kulta, sanoo Herra Zebaot. **9**Tämän jälkimäisen huoneen kunnia on suurempi oleva kuin ensimmäisen, sanoo Herra Zebaot; ja minä tahdon antaa rauhan tälle paikalle, sanoo Herra Zebaot. **10**Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä, yhdeksäntenä kuukautena toisena Dariuksen vuotena, tapahtui Herran sana propheta Haggaille ja sanoi: **11**Näin sanoo Herra Zebaot: kysy papeilta lakia ja sano: **12**Jos joku kantais pyhitettyä lihaa helmassansa, ja satuttais sitte vaatteensa helman leipään, puuroon, viinaan, öljyyn, eli mikä ruoka se olis, tulisko se myös pyhäksi? ja papit vastasivat ja sanoivat: ei. **13**Haggai sanoi: jos joku raadosta saastutettu yhteen näistä sattuis, tulisko se saastaiseksi? Papit vastasivat ja sanoivat: se tulee saastaiseksi. **14**Niin Haggai vastasi ja sanoi: juuri niin on tämä kansa, ja nämät ihmiset minun edessäni, sanoo Herra, ja kaikki heidän kättensä työt, ja mitä he uhraavat, on saastainen. **15**Ja katsokaat, kuinka teille käynyt on tästä päivästä ja ennenkuin joku kivi pantiin toisen päälle Herran templissä. **16**Että kuin joku tuli ohraläjän tykö, jolla piti kaksikymmentä mittaa oleman, niin siellä oli kymmenen; koska hän tuli viinakuurnan tykö, ja luuli viisikymmentä aamia täyttävänsä, niin siellä oli kaksikymmentä. **17**Sillä minä vaivasin teitä poudalla, nokipäillä ja rakeilla, kaikissa teidän kätenne töissä; ette kuitenkaan kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra. **18**Niin pankaat nyt mieleenne tästä

päivästä ja ennen, nimittäin neljännessä päivästä kolmattakymmentä, yhdeksäntenä kuukautena, hamaan siihen päivään, jona Herran templi perustettiin, pankaat mieleenne.¹⁹Sillä siemenet ovat vielä salvossa, ja ei vielä mitään kasva, ei viinapuu, fikunapuu, granatipuu, eikä öljypuu; mutta tämän päivän perästä tahdon minä antaa siunauksen.²⁰Ja Herran sana tapahtui toisen kerran Haggaille, neljänntenä päivänä kolmattakymmentä siinä kuukaudessa, ja sanoi: ²¹Sano Serubbabelille, Juudan päämiehelle: minä tahdon taivaan ja maan liikuttaa; ²²Ja tahdon valtakuntain istuimet kukistaa, ja pakanain voimalliset valtakunnat kadottaa; ja kukistan rattaat ja ratsasmiehet, niin että hevonen ja mies pitää kukistettaman, kukin kumppaninsa miekalla. ²³Sillä ajalla, sanoo Herra Zebaot, tahdon minä sinua korjata, sinä Serubbabel Sealtielin poika, minun palveliani, sanoo Herra, ja tahdon sinun pitää niinkuin sinetisormuksen; sillä minä olen sinun valinnut, sanoo Herra Zebaot.

Sak.

1Kahdeksantena kuukautena toisena Dariuksen vuotena, tapahtui Herran sana Sakarjalle Berekian pojalle, Iddon pojalle, prophetalle, sanoen: ²Herra on ollut vihainen teidän isillenne sangen kovasti. ³Sano siis heille: näin sanoo Herra Zebaot: kääntykää minun tyköni, sanoo Herra Zebaot; niin minä käännyn teidän tyköne, sanoo Herra Zebaot. ⁴Älkää olko niinkuin teidän isänne, joille entiset prophetat saarnasivat, sanoen: näin sanoo Herra Zebaot: palatkaat teidän pahoista teistänne ja teidän häijystä menostanne; mutta ei he kuulleet, eikä totelleet minua, sanoo Herra. ⁵Kussa nyt ovat teidän isänne? ja vieläkö prophetat elävät? ⁶Eikö niin ole tapahtunut, että minun sanani ja oikeuteni, jotka minä minun palveliaini prophetain kautta käskin, ovat teidän isiinne sattuneet? että heidän täytyi palata ja sanoa: niinkuin Herra Zebaot ajatteli meille tehdä meidän teittemme ja töittemme jälkeen, niin hän on myös meille tehnyt. ⁷Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä ensimmäisessä kuukaudessa toistakymmentä, joka on Sebatin kuu, toisena Dariuksen vuotena, tapahtui Herran sana Sakarjalle Berekian pojalle, Iddon pojalle, prophetalle, ja hän sanoi: ⁸Minä näin yöllä, ja katso, mies istui ruskian hevosen päällä, ja seisautti myrttien sekaan laaksossa, ja hänen takanansa olivat ruskiat ja maksankarvaiset ja valkiat hevoset. ⁹Ja minä sanoin: minun herrani, kutka nämät ovat? Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, sanoi minulle: minä osoitan sinulle, kutka nämät ovat. ¹⁰Ja mies, joka myrttien seassa oli, vastasi ja sanoi: nämät ovat ne, jotka Herra on lähettänyt vaeltamaan lävitse maan. ¹¹Mutta he vastasivat Herran enkelille, joka myrttien seassa oli, ja sanoivat: me olemme vaeltaneet maan lävitse, ja katso, kaikki maa istuu alallansa. ¹²Niin vastasi Herran enkeli ja sanoi: Herra Zebaot, kuinka kauvan et sinä tahdo armahtaa Jerusalemiä, ja Juudan kaupungeita, joille vihainen olet ollut nyt seitsemänkymmentä ajastaikaa? ¹³Ja Herra vastasi sille enkelille, joka minun kanssani puhui, hyvillä ja lohdullisilla sanoilla. ¹⁴Ja enkeli, joka minua puhutteli, sanoi minulle: saarnaa ja sano: näin sanoo Herra Zebaot: minä olen suuresti kiivastunut Jerusalemilille ja Zionille; ¹⁵Mutta minä olen juuri vihainen myös suruttomille pakanoille; sillä minä olin ainoasti vähän vihainen, mutta he auttivat hävitykseen. ¹⁶Sentähden näin sanoo Herra: minä palajan Jerusalemiin laupiudella, ja minun huoneeni pitää hänessä

rakennettaman, sanoo Herra Zebaot; ja Jerusalemin päälle pitää mittanuora vedettämän. ¹⁷Ja saarnaa vielä ja sano: näin sanoo Herra Zebaot: taas pitää minun kaupungeille ni hyvin käymän, ja Herra on Zionia taas lohduttava, ja Jerusalem taas valitaan. ¹⁸Ja minä nostin silmäni ja näin: ja katso, siellä oli neljä sarvea. ¹⁹Ja minä sanoin enkelille, joka puhui minun kanssani: mitä nämät ovat? Hän sanoi minulle: nämät ovat ne sarvet, jotka Juudan, Israelin ja Jerusalemin hajoittaneet ovat. ²⁰Ja Herra osoitti minulle neljä seppää. ²¹Silloin minä sanoin: mitä ne tahtovat tehdä? Hän sanoi: ne ovat ne sarvet, jotka Juudan hajoittaneet ovat, juuri niin, ettei kenkään ole voinut päätänsä nostaa; nämät ovat tulleet niitä karkottamaan, ja lohkaimaan pakanain sarvia, jotka Juudan maan ylitse sarven nostaneet ovat sitä hajoittaaksensa.

2Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, miehen kädessä oli mittanuora. ²Ja minä sanoin: kuhunkas menet? Mutta hän sanoi minulle: mittaamaan Jerusalemiä, ja katsomaan, kuinka pitkä ja leviä se on oleva. ³Ja katso, enkeli, joka puhui minun kanssani, läksi ulos, ja toinen enkeli meni häntä vastaan, ⁴Ja sanoi hänelle: juokse tuonne, ja puhu sille pojalle ja sano: Jerusalemissa pitää ilman muureja asuttaman, ihmisten ja karjan paljouden tähden, joka siinä oleva on. ⁵Ja minä tahdon olla, sanoo Herra, tulinen muuri hänen ympärillensä, ja tahdon itse olla kunniaksi hänen keskellensä. ⁶Hoi! hoi! paetkaat pohjan maasta, sanoo Herra; sillä minä hajoitin teitä neljään tuuleen taivaan alla, sanoo Herra. ⁷Hoi Zion, joka asut Babelin tyttären tykönä! pelasta sinus. ⁸Sillä näin sanoo Herra Zebaot: joka sen (ilmoitetun) kunnian jälkeen lähetti minun niiden pakanain tykö, jotka teitä raatelivat: joka teihin rupee, se rupee hänen silmänsä terään. ⁹Sillä katso, minä nostan käteni heidän ylitsensä, että heidän pitää oleman niille saaliiksi, jotka ennen heitä palvelivat; että teidän pitää ymmärtämän Herran Zebaotin minua lähettäneeksi. ¹⁰Veisaa ja riemuitse, Zionin tytär; sillä katso, minä tulen ja tahdon asua sinun tykönä, sanoo Herra. ¹¹Silloin pitää paljon pakanoita Herrassa kiinni riippuman, jotka minun kansani pitää oleman: ja minä tahdon asua sinun tykönä, että ymmärtäisit Herran Zebaotin lähettäneen minun sinun tykö. ¹²Ja Herra on perivä Juudan osaksensa siinä pyhässä maassa, ja on taas Jerusalemin valitseva. ¹³Vaijettakoon

kaikki liha Herran edessä; sillä hän on noussut pyhästä asuinsiastansa.

3Ja hän osoitti minulle ylimmäisen papin Josuan, joka seiso Herran enkelin edessä: ja saatana seiso hänen oikialla kädellensä, seisomassa häntä vastaan. **2**Ja Herra sanoi saatanelle: Herra rangaiskoon sinua, saatana, se Herra sinua rangaiskoon, joka Jerusalemin valitsi! Eikö tämä ole kekäle, joka tulesta temmattu on? **3**Ja Josua oli puettu saastaisilla vaatteilla, ja seiso enkelin edessä. **4**Joka vastasi ja sanoi niille, jotka hänen tykönänsä olivat, sanoen: ottakaat häneltä pois saastaiset vaatteet; ja hän sanoi hänelle: katso, minä olen ottanut sinulta pois sinun syntis, ja puettanut sinun juhla-vaatteisiin. **5**Ja sanoi: pankaat puhdas lakki hänen päähänsä. Ja he panivat puhtaan lakin hänen päähänsä, ja puettivat hänen vaatteisiin. Ja Herran enkeli seiso siinä. **6**Ja Herran enkeli todisti Josuulle ja sanoi: **7**Näin sanoo Herra Zebaot: jos sinä vaellat minun teilläni, ja jos sinä pidät minun vartioni, niin sinä saat minun huonettani hallita, ja minun kartanoitani varjella; ja minä annan sinulle näistä muutamia, jotka tässä seisovat, saatamaan sinua. **8**Kuule nyt, Josua, sinä ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväs, jotka sinun edessäs asuvat; sillä he ovat ihmeelliset miehet: katso, minä annan palveliani, Vesan tulla. **9**Sillä katso, se on se kivi, jonka minä panen Josuan eteen, ja sillä yhdellä kivellä on seitsemän silmää; katso, minä tahdon sen vuolla, sanoo Herra Zebaot, ja tahdon sen maan synnit ottaa pois yhtenä päivänä. **10**Silloin, sanoo Herra Zebaot, kukin kutsuu kumppaninsa viinapuunsa ja fikunapuunsa alle.

4Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, tuli jälleen ja herätti minun, niinkuin joku unestansa herätettäisiin. **2**Ja sanoi minulle: mitä näet? Mutta minä sanoin: minä näen, ja katso, kynttiläjalka seiso kokonansa kullasta, ja malja sen pään päällä, ja seitsemän lampua oli hänessä, ja seitsemän kauhaa kussakin lampussa, jotka olivat sen pään päällä. **3**Oli myös sen tykönä kaksi öljyputta: yksi maljan oikialla puolella ja toinen vasemmalla. **4**Ja minä vastasin ja sanoin sille enkelille, joka minun kanssani puhui, sanoen: minun herrani, mikä se on? **5**Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, vastasi ja sanoi minulle: etkös tiedä, mikä se on? Mutta minä sanoin: en, minun herrani. **6**Ja hän vastasi ja puhui minulle, sanoen: se on Herran sana Serubbabelista, joka sanoo: ei se pidä tapahtuman sotaväellä eikä voimalla, vaan minun hengelläni, sanoo Herra Zebaot. **7**Kuka sinä olet, suuri vuori? jonka kuitenkin täytyy Serubbabelin edessä tasaiseksi kedoksi tulla; ja hänen pitää ensimmäisen kiven laskeman, ja pitää huutaman: armo, armo olkoon hänelle! **8**Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: **9**Serubbabelin kädet ovat tämän huoneen perustaneet, hänen kätensä pitää myös sen päättämän, tietääkses, että Herra on minun lähettänyt teidän tykönnä. **10**Sillä kuka on se, joka nämät halvat päivät katsoo ylönsä? jossa kuitenkin

pitää iloittaman, ja nähtämän muurin luoti Serubbabelin kädessä, ja ne seitsemän Herran silmää, jotka katselevat kaikkea maata. **11**Ja minä vastasin ja sanoin hänelle: mitä nämät kaksi öljyputta, jotka ovat oikialla ja vasemmalla puolella kynttilänjalkaa? **12**Ja minä vastasin toisen kerran ja sanoin hänelle: mitä nämät kaksi öljyputta oksaa, jotka ovat kahden kultaisen piipun keskellä, joista kultainen öljy vuotaa? **13**Ja hän sanoi minulle: etkös tiedä, mitä nämät ovat? Ja minä sanoin: en, minun herrani. **14**Ja hän sanoi: ne ovat kaksi öljyputta täynnä öljyä, jotka aina seisovat kaiken maan Herran tykönä.

5Ja minä taas nostin silmäni ja näin, ja katso, siinä oli lentävä kirja. **2**Ja hän sanoi minulle: mitä näet? Mutta minä sanoin: minä näen lentävän kirjan, joka on kaksikymmentä kyynärää pitkä ja kymmenen kyynärää leviä. **3**Ja hän sanoi minulle: se on se kirous, joka käy kaiken maan ylitse: sillä jokainen varas tästä (kansasta) niinkuin muistakin sanoo itsensä viattomaksi; ja kaikki valapattoiset tästä niinkuin muutkin sanovat itseänsä viattomaksi. **4**Mutta minä tahdon sen tuottaa edes, sanoo Herra Zebaot, että sen pitää tuleman varkaan huoneeseen, ja sen huoneeseen, joka minun nimeni kautta väärin vannoo: ja sen pitää pysymän heidän huoneessansa; ja se on sen kuluttava puinensa ja kivinensä. **5**Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, läksi ulos, ja sanoi minulle: nosta nyt silmäsi ja katso, mitä sieltä käy ulos. **6**Ja minä sanoin: mikä se on? Hän sanoi: sieltä käy ephan mitta ulos; ja sanoi: se on heidän näkönsä kaikessa maassa. **7**Ja katso, lyijyinen kansi nousi auki; ja siellä istui yksi vaimo keskellä ephaa. **8**Ja hän sanoi: se on jumalattomuus; ja hän heitti sen keskelle mittaa, ja laski lyijyn kappaleen myös mitan suulle. **9**Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, kaksi vaimoa läksi ulos, joilla olivat siivet, joita tuuli ajoi, ja heidän siipensä olivat niinkuin nälkäkurjen siivet, ja ne nostivat ephan mitan maan ja taivaan välille. **10**Ja minä sanoin enkelille, joka minun kanssani puhui: kuhunka he sen mitan vievät? **11**Hän sanoi minulle: että hänelle rakennettaisiin huone Sinearin maalla, ja se valmistettaisiin, ja asetettaisiin perustuksensa päälle.

6Ja minä taas nostin silmäni ja näin: ja katso, siellä olivat neljät rattaat, jotka lähtivät kahden vuoren välistä; ja ne vuoret olivat vaskiset vuoret. **2**Ensimmäisten ratasten edessä olivat ruskiat orhiit, ja toisten ratasten edessä mustat orhiit; **3**Mutta kolmanten ratasten edessä valkiat orhiit, ja neljänten ratasten edessä kirjavat, väkevät orhiit. **4**Ja minä vastasin ja sanoin enkelille, joka minun kanssani puhui: minun herrani, mitä nämät ovat? **5**Ja enkeli vastasi ja sanoi minulle: ne ovat neljä tuulta taivaan alla, jotka tulevat ulos, astumaan kaiken maan hallitsian eteen. **6**Jossa ne mustat orhiit, ne menivät pohjaa päin, ja valkiat noudattivat niitä; mutta kirjavat menivät etelää päin. **7**Ja ne väkevät läksivät ja menivät ympärinsä, niin että he kaikki maat vaelsivat. Ja hän sanoi: menkää ja vaeltakaat maata

ympäri; ja he vaelsivat maan lävitse. ⁸Ja hän kutsui minua, puhutteli minua ja sanoi: katso, ne jotka pohjaan menevät, antavat minun henkeni levätä pohjan maalla. ⁹Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹⁰Ota vangeilta, Heldailta ja Tobialta ja Jedajalta, ja tule jälleen sinä päivänä, ja mene Josian Zephanjan pojan huoneeseen, jotka Babelista tulleet ovat. ¹¹Mutta ota hopiaa ja kultaa, ja tee kruunuja, ja pane Josuan Jotsadakin pojan, ylimmäisen papin päähän, ¹²Ja sano hänelle: näin sanoo Herra Zebaot: katso, yksi mies on, jonka nimi on Vesa; sillä hänen allansa pitää kasvaman, ja hän on rakentava Herran templin. ¹³Ja Herran templin on hän rakentava, ja hänen pitää kunnian kantaman, istuman ja hallitseman istuimellansa, ja oleman papin istuimellansa, ja heillä pitää molemmilla rauha oleman. ¹⁴Ja ne kruunut pitää oleman Helemin, Tobian, Jedajan ja Henin, Zephanjan pojan, muistoksi Herran templissä. ¹⁵Heidän pitää kaukaa tuleman ja rakentaman Herran templin, ja teidän pitää ymmärtämän Herran Zebaotin lähettäneen minun teidän tyköne. Tämä pitää tapahtuman, jos te muutoin Herran teidän Jumalanne äänelle hyvin kuuliaisit olette.

7 Ja neljäntenä kunigas Dariuksen vuotena tapahtui Herran sana Sakarjalle, neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuukaudessa, joka kutsutaan Kislev. ²Kuin he lähettivät Sareserin, ja Regemmelekin, ja heidän miehensä Jumalan huoneeseen rukoilemaan Herran eteen, ³Ja sanomaan papeille, jotka olivat Herran Zebaotin huoneessa, ja prophetaille: vieläkö minun nyt pitää itkemän viidentenä kuukautena, ja vaivaaman minuani, niinkuin minä tähän asti muutamina vuosina tehnyt olen? ⁴Ja Herran Zebaotin sana tapahtui minulle ja sanoi: ⁵Puhu kaikelle maan kansalle ja papeille, sanoen: kuin te paastositte ja paruitte viidennellä ja seitsemännellä kuukaudella, nyt seitsemänkymmentä vuotta, oletteko te minulle paastonneet? ⁶Ja kuin te syötte ja juotte, ettekö te syö ja juo itse teille? ⁷Eikö tämä se ole, jota Herra antoi entisten prophetain saarnata, kuin vielä Jerusalemissa asuttiin, ja oli lepo kaupungeissa ympärillä, kuin asuttiin sekä etelään päin että laaksoissa? ⁸Ja Herran sana tapahtui Sakarjalle, sanoen: ⁹Näin sanoo Herra Zebaot: tuomitkaat oikein, ja tehkää jokainen hyvää ja laupiutta veljellensä. ¹⁰Ja älkää tehkö vääryyttä leskille ja orvoille, muukalaisille ja köyhille: ja älkään kenkään ajatelko pahaa sydämessänsä veljiänsä vastaan. ¹¹Mutta ei he näistä tahtoneet ottaa vaaria, vaan käänsivät selkänsä minua vastaan, ja tukitsivat korviansa, ettei he kuulis; ¹²Ja asettivat sydämensä niinkuin timantin, ettei he kuulisi lakia ja sanoja, jotka Herra Zebaot hengellensä lähetti entisten prophetain kautta: sentähden on niin suuri viha Herralta Zebaotilta tullut. ¹³Ja se on niin tapahtunut kuin saarnattiinkin; mutta ettei he tahtoneet kuulla, niin en minäkään tahtonut kuulla, kuin he huusivat, sanoo Herra Zebaot. ¹⁴Ja niin minä olen heidät hajoittanut kaikkein pakanain sekaan, joita ei he tunteneet; ja maa on heidän

jälkeensä autioksi jäänyt, ettei kenkään siinä vaella eikä asu; sillä he ovat sen ihanan maan hävittäneet.

8 Ja Herran Zebaotin sana tapahtui (minulle) ja sanoi: ²Näin sanoo Herra Zebaot: minä olen Zionin tähden suuresti kiivannut, ja olen suuressa vihassa sentähden kiivannut. ³Näin sanoo Herra: minä käännyn taas Zionin tykö, ja tahdon asua Jerusalemin keskellä; niin että Jerusalemin pitää totuuden kaupungiksi kutsuttaman, ja Herran Zebaotin vuori pyhyyden vuoreksi. ⁴Näin sanoo Herra Zebaot: vielä nyt pitää Jerusalemin kaduilla asuman vanhat miehet ja vaimot, jotka sauvan päälle nojaavat vanhuutensa tähden. ⁵Ja kaupungin kadut pitää oleman täynnä pieniä poikia ja piikaisia, jotka sen kaduilla leikitsevä. ⁶Näin sanoo Herra Zebaot: jos tämä on ihmeellinen tämän jääneen kansan silmäni edessä, pitäiskö se sentähden oleman ihmeellinen minun silmäni edessä? sanoo Herra Zebaot. ⁷Näin sanoo Herra Zebaot: katso, minä tahdon lunastaa minun kansani itäiseltä maalta ja länsimaalta. ⁸Ja minä tahdon heitä saattaa Jerusalemiin asumaan; ja heidän pitää minun kansani oleman, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa totuudessa ja vanhurskaudessa. ⁹Näin sanoo Herra Zebaot: vahvistakaat kätenne, te jotka tällä ajalla nämät sanat kuulette prophetain suun kautta, sinä päivänä, jona Herran Zebaotin huoneen perustus laskettiin, sen rakennettavaksi. ¹⁰Sillä ennen näitä päiviä olivat ihmisten työt turhat, ei juhtain työ myös mitään ollut; eikä ollut niillä rauhaa vihollisilta, jotka menivät ulos ja sisälle; vaan minä sallin kaikki ihmiset mennä, jokaisen lähimmäistensä vastaan. ¹¹Mutta en minä niin tahdo nyt tehdä tälle jääneelle kansalle, niinkuin entisinä päivinä, sanoo Herra Zebaot; ¹²Vaan heidän pitää rauhan siemen oleman: viinapuu pitää hedelmänsä antaman, ja maa kasvunsa, taivas pitää kasteensa antaman, ja jääneet minun kansastani pitää nämät kaikki omistaman. ¹³Ja pitää tapahtuman, että teitä, jotka Juudan ja Israelin huoneesta olette olleet kirous pakanain seassa, tahdon minä lunastaa, että teidän pitää siunauksen oleman. Niin älkää siis peljätkö, mutta vahvistakaat kätenne. ¹⁴Sillä näin sanoo Herra Zebaot: niinkuin minä ajattelin teitä kadottaa, kuin teidän isänne minun vihoittivat, sanoo Herra Zebaot, ja en sitä katunut, ¹⁵Niin minä nyt jälleen ajattelen näinä päivinä tehdä hyvää Jerusalemlle ja Juudan huoneelle. Älkää peljätkö. ¹⁶Mutta tämä on se, minkä teidän tekemän pitää: jokainen puhukaan totuutta lähimmäisensä kanssa; tuomitkaat oikein ja saattakaat rauha teidän portteihinne. ¹⁷Ja älkään kenkään ajatelko pahaa sydämessänsä, lähimmäistensä vastaan, ja älkää rakastako vääriä valoja; sillä näitä kaikkia minä vihaan, sanoo Herra. ¹⁸Ja Herran Zebaotin sana tapahtui minulle ja sanoi: ¹⁹Näin sanoo Herra Zebaot: neljännen, viidennen, seitsemännen ja kymmenennen kuukauden paastot pitää kääntymän Juudan huoneelle iloksi ja riemuksi ja ihanaiseksi vuoden juhlaiksi. Rakastakaat ainoasti totuutta ja rauhaa. ²⁰Näin sanoo Herra Zebaot: tästedes pitää vielä paljo kansaa tuleman, ja mo-

nen kaupungin asuvaisia. ²¹Ja yhden asuwaitet pitää menemän toisen tykö ja sanoman; käykäämme vilpittömästi rukoilemaan Herran kasvoin eteen, ja etsimään Herraa Zebaotia; minä tahdon myös käydä teidän kanssanne. ²²Niin tulee paljon kansaa ja pakanat tulevat joukoin, etsimään Herraa Zebaotia Jerusalemiin, ja rukoilemaan Herran kasvoin eteen. ²³Näin sanoo Herra Zebaot: sillä ajalla pitää kymmenen miestä kaikkinaisista pakanain kielistä todella tarttuman yhden Juudan miehen vaatteiden palteesen, ja sanoman: me tahdomme käydä teidän kanssanne; sillä me kuulimme, että Jumala on teidän kanssanne.

9Tämä on Herran sanan kuorma Hadrakin maasta, ja Damaskusta, jossa se on pysyvä; sillä Herralla on silmä, joka näkee ihmiset ja kaikki Israelin sukukunnat. ²Niin myös Hamatista, joka heidän rajassansa on, ja Tyrosta ja Sidonista, jotka ylen viisaat ovat. ³Sillä Tyro rakentaa itsellensä linnaa ja kokoo hopiaa niinkuin santaa, ja kultaa niinkuin lokaa kaduilta. ⁴Katso, Herra ajaa ulos hänen, ja lyö alas hänen voimansa, joka hänellä merellä on: ja hän pitää tulella kulutettaman. ⁵Kuin Askalon sen näkee, niin hän peljästy, ja Gatsan pitää kovin surullisen oleman, niin myös Ekron, että hänen toivonsa on häpiään tullut; sillä ei Gatsassa pidä kuningasta oleman, eikä Askalonissa asuttaman. ⁶Asdodissa pitää muukalaisen äpärän asuman, ja niin pitää Philistealaisten ylpeys lyötämän maahan. ⁷Ja minä tahdon ottaa pois heidän verensä heidän suustansa ja heidän kauhistuksensa heidän hampaistansa; että he myös jäisivät meidän Jumalallemme, ja olisivat niinkuin päämiehet Juudassa, ja Ekron olis niinkuin Jebusilaiset. ⁸Ja minä tahdon itse minun huoneeni piirittää sotaväellä, jotka vaeltavat ulos ja sisälle, ettei heitä enään pidä vaatien vaivaaman; sillä minä katsoin nyt sitä minun silmilläni. ⁹Iloitse, sinä Zionin tytär, suuresti, ja riemuitse, sinä Jerusalemin tytär! Katso, sinun kuninkaas tulee sinulle, vanhurskas, ja auttaja, köyhä, ja ajaa aasilla ja aasin tamman varsalla. ¹⁰Sillä minä tahdon maahan lyödä rattaan Ephraimista ja hevosen Jerusalemistä, ja sodan joutsin pitää särjettämän; sillä hän puhuu ystävällisesti pakanain seassa, ja hänen hallituksensa on oleva merestä hamaan mereen asti, ja virrasta hamaan maailman loppuun asti. ¹¹Sinä lasket myös liittos veren kautta vankis ulos vedetömästä kuopasta. ¹²Niin palatkaat siis linnaan, te jotka toivossa vangitut olette; sillä tänäpäni minä tahdon myös ilmoittaa, ja kaksinkertaisesti sinulle maksaa. ¹³Sillä minä olen Juudan minulleni joutseksi vetänyt, ja Ephraimin valmistanut; ja tahdon sinun lapses, Zion, herättää Grekan maan lapsia vastaan, ja asetan sinun niinkuin sankarin miekan. ¹⁴Herra on heille ilmestyvä, ja hänen nuolensa pitää lähtemän ulos niinkuin pitkäisen leimaus; ja Herra, Herra, on basunalla soittava, ja menee niinkuin lounatuulen pyöriäiset. ¹⁵Herra Zebaot on heitä suojeleva, että he söisivät, ja saisivat allensa linkokivillä, ja joisivat ja riemuitsivat niinkuin viinasta, ja tulisivat täyteen niinkuin

malja, ja niinkuin alttarin kulmat. ¹⁶Ja Herra heidän Jumalansa on heitä sillä ajalla auttava, niinkuin kansansa laumaa; sillä pyhät kivet pitää merkiksi hänen maallensa nostettaman. ¹⁷Sillä kuinka paljon hyvää heillä on, ja kuinka suuri kauneus heillä on? Jyvät siittävät nuorukaiset ja viina neitseet.

10Anokaat Herralta ehto sadetta, niin Herra tekee pilven, ja antaa teille kyllä sataa, kaikelle kedon kasvulle. ²Sillä epäjumalat puhuvat turhuutta, ja aavistajat näkevät valheen; ja puhuvat turhia unia, ja heidän lohdutuksensa ei ole mitään: sentähden he käyvät eksyksissä niinkuin lampaat, ja nääntyvät, ettei heillä ole yhtään paimenta. ³Minun vihani on julmistunut paimenten päälle, ja minä tahdon kauriit etsiä; sillä Herran Zebaot on etsivä laumansa, Juudan huoneen, ja valmistaa heitä niinkuin hankituita sotahevoseja. ⁴Häneltä ovat nurkat, häneltä naulat, häneltä sotajoutsin, häneltä myös ynnä kaikki vaatiat tulleet. ⁵Ja heidän pitää kuitenkin oleman niinkuin sankarit, jotka loantallaavat kaduilla sodassa, ja pitää sotiman, sillä Herra on heidän kanssansa, että ratsasmiehet häpiään tulevat. ⁶Ja minä tahdon vahvistaa Juudan huoneen, ja varjella Josephin huonetta, ja tahdon heitä asettaa jälleen sijoilensa; sillä minä armahdan heitä; ja he ovat niinkuin he ennenkin olivat, kuin minä heidät sysäsin pois; sillä minä Herra heidän Jumalansa tahdon heitä kuulla. ⁷Ja Ephraim on oleva niinkuin sankari, ja heidän sydämensä on iloitseva niinkuin viinasta; ja heidän lapsensa saavat myös sen nähdä, ja riemuitsevat, että heidän sydämensä on iloinen Herrassa. ⁸Minä tahdon heille viheltää, ja koota heitä, sillä minä tahdon heitä lunastaa; ja he lisääntyvät niinkuin he ennenkin olleet olivat. ⁹Ja tahdon kylvää heitä kansain sekaan, että he muistaisivat minua kaukaisissa maakunnissa, ja eläisivät lastensa kanssa ja palajaisivat. ¹⁰Sillä minä tahdon heitä tuoda jälleen Egyptin maalta, ja koota heitä Assyriasta, ja saattaa heitä Gileadin maahan ja Libanoniin, ja ei siinäkään pidä heillä kyllä oleman. ¹¹Ja hänen pitää käymän sen ahtaan meren lävitse, ja meren aaltoja lyömän, että kaikki ojain syvyudet kuivuisivat; silloin Assyrian ylpeys alennetaan, ja Egyptin valtikka lakkaa. ¹²Minä tahdon heitä vahvistaa Herrassa, ja heidän pitää vaeltaman hänen nimeensä, sanoo Herra.

11Avaa, Libanon, porttis, että tuli sinun sedripuus poltais. ²Ulvokaat, te hongat, sillä sedripuut ovat langenneet, ja ylimmäiset ovat hävitetyt. Ulvokaat, te Basanin tammets; sillä vahva metsä on hakattu pois. ³Paimenet kuullaan ulvovan, sillä heidän väkevänsä ovat hävitetyt; jalopeurain penikkain kiljumus kuullaan, sillä Jordanin ylpeys on hävitetty. ⁴Näin sanoo Herra minun Jumalani: kaitse teuraslampaita; ⁵Sillä heidän omistajansa teurastavat niitä, ja ei luule siitä syntiä olevan; myyvät niitä, ja sanovat: kiitetty olkoon Herra, että minä olen rikastunut; ja ei heidän paimensa heitä säästä. ⁶Sentähden en minä tahdo enää

säästää maan asuvaisia, sanoo Herra; ja katso, minä jätän ihmisen jokaisen kumppaninsa käsiin, ja heitä kuninkainsa käsiin, että he maan musertaisivat, enkä tahdo heitä auttaa heidän käsistensä. ⁷Ja minä kaitsen teuraslampaita, raadollisten lammasten tähden. Ja minä otin minulleni kaksi sauvaa: yhden minä kutsuin suloiseksi, mutta toisen sitovaiseksi, ja kaitsin lampaita. ⁸Ja minä hukutin kolme paimenta yhtenä kuukautena; sillä en minä voinut heitä kärsiä, eikä he minuakaan kärsineet. ⁹Ja minä sanoin: en minä tahdo teitä kaita; joka kuolee, se kuolkaan, joka nääntyy, se nääntyköön, ja jääneet syököön toinen toisensa lihan. ¹⁰Ja minä otin suloisen sauvani ja särjin sen, rikkoakseni minun liittoni, jonka minä kaikille kansoille tehnyt olin. ¹¹Ja se rikottiin sinä päivänä; ja raadolliset lampaat, jotka minun kanssani pitivät, tunsivat siitä, että se Herran sana oli. ¹²Ja minä myös sanoin heille: jos teille niin kelpaa, niin tuokaat tänne niin paljon kuin minä maksan; jollei, niin sallikaat olla; ja he punnitsivat niin paljon kuin minä maksoin, kolmekymmentä hopiapenninkiä. ¹³Niin sanoi Herra minulle: heitä se pois, annettavaksi savenvalajalle; sitä suurta hintaa, johon minä heiltä arvattu olen! Ja minä oltin ne kolmekymmentä hopiapenninkiä ja heitin Herran huoneeseen, annettavaksi savenvalajalle. ¹⁴Ja minä särjin minun toisen sitovaisen sauvani, rikkoakseni veljeyden Juudan ja Israelin vaiheella. ¹⁵Ja Herra sanoi minulle: ota vielä itselles hullun paimenen aseet. ¹⁶Sillä katso, minä herätän paimenen maassa, joka ei etsi nääntyvää, ei holho nuorta heikkoa, ei paranna särjettyä, eikä tottele tervettä; vaan syö lihavain lihaa, ja repäisee heidän sorkkansaa rikki. ¹⁷Voi sitä keltovointa paimenta, joka lauman hylkää! tulkaan miekka hänen käsivarteensa ja oikiaan silmään; kiviin hänen käsivartensa peräti, ja hänen oikea silmänsä tulkoon kokonansa pimiäksi!

12Tämä on Herran sanan kuorma Israelista: Herra, joka taivaat venyttää, ja maan perustaa, ja tekee ihmisen hengen hänessä, sanoo: ²Katso, minä tahdon Jerusalemin tehdä unimaljaksi kaikille kansoille siinä ympärillä; sillä sen pitää myös Juudaa kohtaaman, kuin Jerusalemin piirittää. ³Ja sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin tehdä kaikille kansoille kuormakiveksi; niin monta kuin häntä siirtää tahtovat, pitää itsensä siihen rikki repimän; sillä kaikki pakanat maan päällä kokoontuvat häntä vastaan. ⁴Silloin, sanoo Herra, tahdon minä kaikki hevoset pelkuriksi saattaa, ja heidän ratsastajansa tyhmäksi; mutta Juudan huoneelle tahdon minä avata minun silmäni, ja kaikki kansain hevoset lyödä sokeudella. ⁵Ja Juudan päämiesten pitää sanoman sydämessänsä: olkoon Jerusalemin asuvaiset vain hyvässä turvassa, Herrassa Zebaotissa, heidän Jumalassansa. ⁶Sillä ajalla tahdon minä panna Juudan päämiehet niinkuin tulipätsiksi puiden sekaan, ja niinkuin tulisoiton jallallisen, syömään sekä oikialta että vasemmalta puolelta kaikki kansat ympäriltä; ja Jerusalemin asutaan taas siallansa Jerusalemissa. ⁷Ja Herra on vapahtava Juudan ma-

jat niinkuin alustakin, ettei Davidin huoneen kunnia ylen paljo kerskaksi, eikä Jerusalemin asuvaisen kunnia, Juudaa vastaan. ⁸Niinä päivinä on Herra Jerusalemin asuvaiset varjelevat; ja on tapahtuva, että se, joka silloin heidän seassansa heikko on, on oleva niinkuin David, ja Davidin huone on oleva niinkuin Jumalan huone, niinkuin Herran enkeli heidän edessänsä. ⁹Silloin ajattelin minä hukuttaa kaikkia pakanoita, jotka ovat lähteneet Jerusalemiin vastaan. ¹⁰Mutta Davidin huoneelle ja Jerusalemin asuvaisille tahdon minä vuodattaa armon ja rukouksen hengen; sillä heidän pitää katsoman minun puoleeni, jonka he lävitse pistäneet ovat; ja pitää valittaman, niinkuin joku valittaa ainokaista poikaansa, ja heidän pitää häntä surehtiman, niinkuin joku itkis esikoistansa. ¹¹Silloin pitää suuren valitusitkun oleman Jerusalemissa, niinkuin Hadadrimmonin itku Megiddon kedolla. ¹²Ja maan pitää valittaman, jokainen sukukunta erinänsä; Davidin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; Natanin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; ¹³Levin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; Simein huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; ¹⁴Niin myös kaikki muut jääneet sukukunnat, kukin erinänsä, ja heidän vaimonsa myös erinänsä.

13Sillä ajalla on avoin lähde Davidin huoneelle ja Jerusalemin asuvaisille oleva syntiä ja saastaisuutta vastaan. ²Sillä ajalla, sanoo Herra Zebaot, tahdon minä epäjumalain nimet maasta kadottaa, ettei heitä enään pidä muistettaman; tahdon myös väärät prophetat ja saastaisen hengen ajaa pois maalta. ³Ja pitää tapahtuman, että jos joku vielä ennustais, niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka hänen synnyttäneet ovat, pitää hänelle sanoman: et sinä saa elää, sillä sinä olet valehdellut Herran nimeen. Ja niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka hänen synnyttäneet ovat, pitää hänen pistämän lävitse, kuin hän ennustaa. ⁴Sillä silloin pitää tapahtuman, että prophetat näkyinsä kanssa tulevat häpiään, kuin he ennustavat; ja ei heidän pidä enää yllensä pukevan karvavaatteita, joilla he viettelevät. ⁵Mutta pitää sanoman: en minä ole propheta, vaan minä olen peltomies; sillä minä olen nuoruudestani orjana ollut. ⁶Mutta jos hänelle sanottaisiin: mitkä haavat ovat sinun käsissä? niin hänen pitää vastaaman: niin minä olen haavoitettu niiden huoneessa, jotka minua rakastivat. ⁷Herää, miekka minun paimenen päälle ja sen miehen päälle, joka minulle lähinen on, sanoo Herra Zebaot: lyö paimenta, niin lampaat hajoovat! ja niin minä käteni käännän piskuisia päin. ⁸Ja pitää tapahtuman, sanoo Herra, että jokaisessa maakunnassa kaksi osaa häviää ja hukkuu, ja kolmas osa siihen jääpi. ⁹Ja kolmannen osan tahdon minä viedä tulen lävitse, ja puhdistaa sen, niinkuin hopia puhdistetaan, ja tahdon sen kirkastaa, niinkuin kulta kirkastetaan. Nämät minun nimeäni avuksi huutavat, ja minä tahdon heitä kuulla, ja sanoa: se on minun kansani; ja heidän pitää sanoman: Herra minun Jumalani.

¹⁴Katso, päivä tulee Herralle, jona sinun saaliis sinussa jaetaan. ²Sillä minä olen kokoova kaikkinaiset pakanat sootaan Jerusalemiä vastaan, ja kaupunki voitetaan, huoneet ryöstetään ja vaimot raiskataan. Puoli osaa kaupunkia vietään vangiksi, ja jääneitä kansasta ei ajeta ulos kaupungista. ³Mutta Herra on lähtevä sotimaan pakanoita vastaan, niinkuin hän on tottunut sodan ajalla sotimaan. ⁴Silloin hänen jalkansa pitää Öljymäellä seisoman, joka on läsnä Jerusalemiä itään päin; ja Öljymäen pitää halkeeman keskeltä itään ja länteen, sangen leviältä toinen toisestansa; toinen osa mäkeä pitää erkaneman pohjoiseen päin ja toinen etelään päin. ⁵Ja teidän pitää pakeneman sitä laaksoa, joka on näiden vuorten vaiheella, sillä se laakso mäkien vaiheella pitää ulottuman Atsaliin asti; ja pitää paettaman niinkuin muinen paettiin maanjäristyksen tähden, Ussian Juudan kuninkaan aikana. Silloin Herra minun Jumalani on tuleva, ja kaikki pyhät hänen kanssansa. ⁶Ja siihen aikaan pitää tapahtuman, ettei valkeus pidä oleman kallis eikä sumuinen. ⁷Ja yksi päivä on oleva, joka Herralle tuttu on, ei päivä eikä yö; vaan pitää tapahtuman, että ehtoona pitää valkeus oleman. ⁸Silloin pitää Jerusalemistä elävät vedet vuotaman, puoli osa itäistä merta päin, ja toinen puoli hamaan äärimäiseen mereen; ja sen pitää sekä kesällä että talvella tapahtuman. ⁹Ja Herra on kaiken maan Kuningas oleva; siihen aikaan on ainoastaan yksi Herra oleva, ja hänen nimensä yksi. ¹⁰Ja koko maakunnassa pitää käytämän ympäri niinkuin tasaisella kedolla, Gibeasta niin Rimmoniin asti, lounaan puolella Jerusalemiä; sillä se korotetaan ja asutaan hänen siassansa, Benjaminin portista hamaan ensimmäisen portin paikkaan, hamaan Kulmaporttiin, ja Hananeelin tornista niin kuninkaan viinakuurniin asti. ¹¹Ja hänessä pitää asuttaman, eikä enään pidä yhtään kirousta oleman, sillä Jerusalemin pitää turvallisesti asuman. ¹²Ja tämä on rangaistus oleva, jolla Herra kaikkia kansoja on rankaiseva, jotka ovat sotineet Jerusalemiä vastaan: heidän lihansa pitää raukeaman jaloillansa seisoissansa, ja heidän silmänsä pitää lävissänsä vaipuman, ja heidän kielensä suussansa raukeaman. ¹³Siihen aikaan on Herra suuren metelin heidän sekaansa nostava, että jokainen pitää kumppaninsa käteen rupeeman, ja paneman kätensä kumppaninsa käden päälle. ¹⁴Sillä Juuda on myös Jerusalemissa sotiva; ja sen ympärille kootaan kaikkein pakanain tavarat, kultaa, hopiaa ja sangen paljo vaatteita. ¹⁵Ja niin on tämä rangaistus tapahtuva hevosille, muuleille, kameleille, aaseille ja kaikkinaisille eläimille, jotka heidän leirissänsä ovat, niinkuin tämä rangaistus on. ¹⁶Ja kaikki jääneet kaikkein pakanain seassa, jotka läksivät Jerusalemiä vastaan, menevät joka vuosi kumartamaan Kuningasta, Herraa Zebaotia, ja lehtimajan juhlaa pitämään. ¹⁷Ja on tapahtuva, että joka maan sukukunnista ei mene ylös Jerusalemiin tätä Kuningasta, Herraa Zebaotia, kumartamaan, ei pidä heille sadetta tuleman. ¹⁸Ja ellei Egyptiläisten sukukunta menisi ylös ja tulisi, niin ei heidänkään päällensä pidä sataman; tämä on se rangaistus, jolla Herra on pakanat rankai-

seva, jotka ei tule lehtimajan juhlaa pitämään. ¹⁹Sillä se on Egyptiläisten synty ja kaikkein pakanain synty, jotka ei tule lehtimajan juhlaa pitämään. ²⁰Siihen aikaan pitää hevosten kelloin päälle (kirjoitettu) oleman: Herran pyhyys; ja kattilat Herran huoneessa pitää oleman niinkuin maljat alttarin edessä. ²¹Sillä kaikki kattilat Jerusalemissa ja Juudassa pitää Herralle Zebaotille pyhitetyt oleman; että kaikkein, jotka uhrata tahtovat, pitää tuleman ja ne ottaman ja niissä keittämän. Ja ei yksikään Kanaanealainen pidä enää Herran Zebaotin huoneessa oleman siihen aikaan.

Mal.

1Tämä on Herran sanan kuorma Israelin tykö, Malakian kautta. ²Minä rakastin teitä, sanoo Herra. Niin te sanotte: missäs meitä rakastit? Eikö Esau ole Jakobin veli, sanoo Herra? ja minä rakastin Jakobia, ³Ja vihasin Esauta; olen myös autioksi tehnyt hänen vuorensa, ja hänen perimänsä lohikärmeille erämaaksi. ⁴Ja jos Edom sanois: me olemme köyhtyneet, mutta me tahdomme autiot jälleen rakentaa; niin sanoo Herra Zebaot näin: jos he rakentavat, niin minä tahdon maahan kukistaa; ja ne pitää kutsuttaman jumalattomuuden rajaksi ja siksi kansaksi, jolle Herra on vihainen ijankaikkisesti. ⁵Sen pitää teidän silmänne näkemän, ja teidän pitää sanoman: Herra on ylistetty Israelin maan ääriässä. ⁶Pojan pitää kunnioittaman isäänsä, ja palvelian isäntäänsä. Jos minä siis isä olen, kussa on minun kunniani? Jos minä isäntä olen, kussa on minun pelkoni? sanoo Herra Zebaot teille, papit, jotka katsotte ylön minun nimeni. Niin te sanotte: missä me katsomme ylön sinun nimes? ⁷Silloin kuin te uhraatte minun alttarileni saastaista leipää. Niin te sanotte: kuinka me uhraamme sinulle saastaista? Siinä että te sanotte: Herran pöytä on katsottu ylön. ⁸Ja kuin te uhraatte jotakin, joka sokia on, niin ette sano sitä pahaksi; ja kuin te uhraatte jotakin ontuvaa eli sairasta, niin ei sitäkään sanota pahaksi. Vie senkaltaista sinun päämiehilles, mitämaks, jos sinä olet hänelle otollinen, eli jos hän katsoo sinun puolees, sanoo Herra Zebaot. ⁹Niin rukoilkaat nyt Jumalaa, että hän armahtais meidän päällemme, sillä se on tapahtunut teiltä. Luuletteko, että hän katsoo teidän puoleenne? sanoo Herra Zebaot. ¹⁰Kuka on myös teidän seassanne, joka sulkee oven (ilman palkkaa)? ette myös viritä tulta minun alttarilleni ilman mitäkään. Ei minulla ole suosiota teihin, sanoo Herra Zebaot, ja ruokauhri teidän käsistänne ei ole minulle otollinen. ¹¹Vaan hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti pitää minun nimeni suureksi tuleman pakanain seassa, ja jokapaikassa pitää minun nimelleni suitutettaman, ja puhdas ruokauhri uhrattaman; sillä minun nimeni pitää suureksi tuleman pakanain seassa, sanoo Herra Zebaot. ¹²Mutta te turmelette sen sillä, kuin te sanotte: Herran pöytä on saastutettu, ja sen uhri on katsottu ylön ja hänen ruokansa. ¹³Ja te sanotte: katso, se on sulla vaiva, ja lyötte sen tuleen, sanoo Herra Zebaot. Ja te uhraatte ryövättyä, ontuvaa ja sairasta, ja ne te uhraatte

ruokauhriksi. Pitäiskö se minulle otollinen oleman teidän käsistänne? sanoo Herra. ¹⁴Mutta kirottu olkoon pettäjä, jonka laumassa on oinas, ja kuin hän tekee lupauksen, niin hän uhraa Herralle kelvottoman; sillä minä olen suuri kuningas, sanoo Herra Zebaot, ja minun nimeni on peljättävä pakanain seassa.

2Ja te papit, tämä käsky tulee nyt teille. ²Ellette sitä kuule, ja ellette pane sydämeenne, että te niin antaisitte minun nimelleni kunnian, sanoo Herra Zebaot, niin minä lähetän teidän sekaanne kirouksen, ja kiroon teidän siunauksianne; jopa minä olen myös niitä kironnut, ettette sitä tahtoneet panna sydämeenne. ³Katso, minä tahdon turmella teidän siemenenne, ja paiskaan sonnan teidän kasvoillenne, teidän juhlapäivänne sonnan, niin että se ijäksi teihin tarttuu. ⁴Niin te saatte tuta, että minä sen käsken teille lähettänyt olen, että sen piti minun liittoni Levin kanssa oleman, sanoo Herra Zebaot. ⁵Sillä minun liittoni oli hänen kanssansa elämään ja rauhaan, ja minä annoin ne pelvoksi hänelle, pelkäämään minua, ja minun nimeäni hämmästyttämään. ⁶Totuuden laki oli hänen suussansa, ja ei löydetty mitään pahaa hänen huulissansa; hän vaelsi rauhallisesti ja toimellisesti minun edessäni, ja käänsi monta pois synnistä. ⁷Sillä papin huulet pitää opin kätkemän, että lakia hänen suustansa kysyttäisiin; sillä hän on Herran Zebaotin enkeli. ⁸Mutta te olette tieltä poikenneet, pahoitatte monta laissa, ja olette Levin liiton rikkoneet, sanoo Herra Zebaot. ⁹Sentähden olen minä myös tehnyt, että te olette hyljätyt ja ylönkatsotut kaiken kansan edessä, ettette pidä minun teitäni, mutta katsotte ihmisten muotoa laissa. ¹⁰Eikö meillä kaikilla ole yksi Isä? eikö yksi Jumala meitä luonut ole? Miksi me katsomme ylön toinen toisemme, ja rikomme sen liiton, joka meidän isäimme kanssa tehty oli? ¹¹Sillä Juuda on ylönkatsojaksi tullut, Israelissa ja Jerusalemissa on tapahtunut kauhistus; sillä Juuda turmelee Herran pyhän, jota hän itse rakasti, ja ottaa vieraan jumalan tyttäriä emännikseksi. ¹²Vaan Herra hävittää hänen, joka sen tekee, Jakobin majasta, sekä opettajan että opetuslapsen, ja sen, joka vie Herralle Zebaotille ruokauhria. ¹³Te teette myös sen toisen, että Herran alttarin edessä ovat kyöneleet, itkut ja huokaukset, niin etten minä enään tahdo katsoa ruokauhria päin, eli ottaa vastaan jotakin otollisesti teidän käsistänne. ¹⁴Ja te sanotte: min-

kätähden? Sentähden, että Herra on sinun ja sinun nuoruutes vaimon vaiheella todistanut, jonka katsot ylön, joka on sinun kumppanis ja sinun vaimos, johon sinä liitolla itses kiinni sitonut olet. ¹⁵Sillä eikö hän heitä yhdeksi tehnyt, vaikka hänellä olis ollut muita henkiä? Mutta mitä se yksi tekee? Hän etsii Jumalan siementä. Sentähden karttakaat teidän henkeänne, ja älköön kenkään katsoko ylön nuoruutensa vaimoa. ¹⁶Että (Jumala) vihaa sitä hylkäämistä, sanoo Herra Israelin Jumala, kuin joku peittää vääryytensä niinkuin vaatteella, sanoo Herra Zebaot: sentähden karttakaat teidän henkeänne, ja älkääts katsoko heitä ylön. ¹⁷Te olette Herraa teidän puheellanne vaivanneet; ja te sanotte: missä me häntä olemme vaivanneet? Siinä kuin te sanotte: jokainen, joka pahaa tekee, se kelpaa Herralle, ja että senkaltaiset ovat hänelle otolliset; eli kussa on se Jumala, joka rankaisee?

3Katso, minä lähetän minun enkelini, joka minun eteeni pitää tien valmistaman; ja kohta tulee templiinsä se Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te tahdotte; katso, hän tulee, sanoo Herra Zebaot. ²Mutta kuka voi hänen tulemisensa päivää kärsiä? ja kuka voi seisoa, kuin hän ilmaantuu? Sillä hän on niinkuin hopiasepän tuli ja niinkuin pesiän saippua. ³Hän on istuva ja sulaava ja selittävä hopian; hän on puhdistava ja hivuttava Levin pojat, niinkuin kullan ja hopian. Silloin pitää heidän tuoman Herralle ruokauhria vanhurskaudessa. ⁴Ja Juudan ja Jerusalemin ruokauhrit pitää kyllä Herralle kelpaaman, niinkuin muinen ja entisinä vuosina. ⁵Ja minä tahdon tulla teidän tykönnne ja rangaista teitä, ja tahdon olla nopia todista- ja noitia vastaan, huorintekiöitä ja valapattoisia vastaan, ja niitä vastaan, jotka palkolliselta palkan pidättävät, leskille ja orvoille väkivaltaa ja vääryyttä tekevät, ja jotka muukalaista sortavat, eikä pelkää minua, sanoo Herra Zebaot. ⁶Sillä minä olen Herra, joka en muutu; ja te Jakobin lapset, ette ole hukkuneet. ⁷Te olette hamasta teidän isäinne ajasta alati poikenneet pois minun säädyistäni, ja ette ole niitä pitäneet; niin kääntykääts nyt minun tyköni, niin minä tahdon myös kääntyä teidän tykönnne, sanoo Herra Zebaot. Niin te sanotte: missä meidän pitää meitämmme kääntämän? ⁸Onko se oikein, että ihminen pettää Jumalan, niinkuin te minun petätte? niin te sanotte: missä me sinun petämme? Kymmenyksissä ja ylennysuhris- sa. ⁹Sentähden te olette kirouksella kiroitut, että te minun petätte, kaikki kansa. ¹⁰Mutta tuokaat täydelliset kymmenykset minun aittaani, että minun huoneessani ruokaa olis; ja niin koetelkaat minua, sanoo Herra Zebaot, ellen minä myös avaa teille taivaan akkunia, ja vuodata sieltä runsaasti siunausta. ¹¹Ja minä tahdon teiltä syöjän rangaista ettei se teiltä maan hedelmää hukuttaisi, ja ettei viinapuu teidän pellossanne olisi hedelmätöin, sanoo Herra Zebaot. ¹²Niin että kaikki pakanat pitää teidän autuaaksi sanoman; sillä teidän pitää kallis maa oleman, sanoo Herra Zebaot. ¹³Kovasti te puhutte minua vastaan, sanoo Her-

ra. Ja te sanotte: mitä me puhumme sinua vastaan? ¹⁴Te sanotte: se on turha, kuin Jumalaa palvellaan, ja mitä se auttaa, että me pidämme hänen käskynsä, ja vaivaamme meidän elämäämme Herran Zebaotin edessä? ¹⁵Sentähden me ylistämme ylönkatsojia; sillä jumalattomat menestyvät; he kiusaavat Jumalaa, ja se heille menestyy. ¹⁶Silloin ne, jotka Herraa pelkäävät, lohduttavat toinen toistansa näin: Herra ottaa siitä vaarin ja kuulee sen, ja muistokirja on kirjoitettu hänen eteensä niille, jotka Herraa pelkäävät ja muistavat hänen nimensä. ¹⁷Niiden pitää, sanoo Herra Zebaot, sinä päivänä, jonka minä teen, oleman minun omani; ja minä tahdon heitä armahtaa, niinkuin mies armahtaa poikaansa, joka häntä palvelee. ¹⁸Ja teidän pitää jälleen sitä vastaan näkemän, mikä eroitus on vanhurskaan ja jumalattoman vaiheella, ja sen vaiheella, joka Jumalaa palvelee, ja sen, joka ei häntä palvele.

4Sillä katso, se päivä tulee, joka on palava niinkuin pätssi: silloin pitää kaikki ylönkatsojat ja jumalattomat olkena oleman, ja se tuleva päivä pitää heidät sytyttämän, sanoo Herra Zebaot, ja ei pidä heille jättämän juurta eikä oksaa. ²Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkätte, on vanhurskauden aurinko koittava, ja autuus hänen siipeinsä alla; ja teidän pitää käymän ulos ja sisälle, lisääntymän niinkuin syöttiliät vasikat. ³Teidän pitää jumalattomat talleaman; sillä heidän pitää tuhkana teidän jalkainne alla oleman, sinä päivänä, jonka minä tehdä tahdon, sanoo Herra Zebaot. ⁴Muistakaat Moseksen minun palveliani lakia, jonka minä hänelle käskin Horebissa, kaikelle Israelille säädyksi ja oikeudeksi. ⁵Katso, minä lähetän teille Elian, prophetan, ennenkuin se suuri ja hirmuinen Herran päivä tulee. ⁶Hän on kääntävä isäin sydämet lasten tykö, ja lasten sydämet isäinsä tykö, etten minä tulisi ja löisi maahan kirouksella.

Osa II

Uusi testamentti

Matt.

1Jesuksen Kristuksen syntymäkirja, Davidin pojan, Abrahamin pojan. **2**Abraham siitti Isaakin. Mutta Isaak siitti Jakobin. Jakob siitti Juudan, ja hänen veljensä, **3**Juuda siitti Phareksen ja Saramin Tamarista. Phares siitti Hetsronin. Hetsron siitti Aramin. **4**Aram siitti Aminadabin. Aminadab siitti Nahassonin. Nahasson siitti Salmonin. **5**Salmon siitti Boaksen Rahabista. Boas siitti Obedin Ruutista. Obed siitti Jessen. **6**Jesse siitti kuningas Davidin. Kuningas David siitti Salomonin Urian emännästä. **7**Salomon siitti Rehabeamin. Rehabeam siitti Abian. Abia siitti Assan. **8**Assa siitti Josaphatin. Josaphat siitti Joramin. Joram siitti Ussian. **9**Ussia siitti Jotamin. Jotam siitti Akaksen. Akas siitti Etsekian. **10**Etsekia siitti Manassen. Manasse siitti Amonin. Amon siitti Josian. **11**Josia siitti (Jojakimin. Jojakim siitti) Jekonian ja hänen veljensä, Babelin vankiudessa. **12**Mutta Babelin vankiuden jälkeen siitti Jekonia Sealtielin. Sealtiel siitti Zorobabelin. **13**Zorobabel siitti Abiudin. Abiud siitti Eliakimin. Eliakim siitti Asorin. **14**Asor siitti Sadokin. Sadok siitti Akimin. Akim siitti Eliudin. **15**Eliud siitti Eleatsarin. Eleatsar siitti Matanin. Matan siitti Jakobin. **16**Jakob siitti Josephin, Marian miehen, josta (Mariasta) on syntynyt Jesus, joka kutsutaan Kristus. **17**Niin ovat kaikki polvet Abrahamista Davidiin asti neljätoistakymmentä polvea; Davidista Babelin vankiuteen myös neljätoistakymmentä polvea, ja Babelin vankiudesta Kristukseen asti neljätoistakymmentä polvea. **18**Jesuksen Kristuksen syntymys oli näin: koska Maria hänen äitinsä oli Josephiin kihlattu, ennen kuin he yhteen tulivat, löytyi hän raskaaksi Pyhästä Hengestä. **19**Mutta että Joseph hänen miehensä oli hurskas ja ei tahtonut häntä huutoon saattaa, ajatteli hän salaisesti hyljätä hänen. **20**Kuin hän näitä ajatteli, katso, niin Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa ja sanoi: Joseph, Davidin poika! älä pelkää ottaaksesi Mariaa puolisoas tykö; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä. **21**Ja hänen pitää synnyttämän Pojan, jonka nimen sinun pitää kutsuman Jesus; sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä. **22**Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että täytettäisiin, mitä Herralta on sanottu prophetan kautta, joka sanoo: **23**Katso, neitseen pitää raskaaksi tuleman ja synnyttämän Pojan, ja hänen nimensä pitää kutsuttaman Emmanuel; se on niin paljo sanottu: Jumala meidän kanssamme. **24**Kuin Joseph unes-

ta heräsi, niin hän teki kuin Herran enkeli hänen käski, ja otti puolisonsa tykönsä, **25**Ja ei tuntenut häntä, siihenasti kuin hän poikansa esikoisensa synnytti, ja kutsui hänen nimensä Jesus.

2Koska siis Jesus syntynyt oli Betlehemissä Juudan maalla, kuningas Herodeksen aikaan, katso, tietäjät tulivat idästä Jerusalemiin ja sanoivat: **2**Kussa on se syntynyt Juudalaisten kuningas? sillä me näimme hänen tähtensä idässä, ja tulimme häntä kumartaen rukoilemaan. **3**Kuin kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyti hän ja kaikki Jerusalemin hänen kanssansa, **4**Ja kokosi kaikki ylimmät papit ja kirjannoppineet kansan seassa, ja kyseli heiltä, kussa Kristuksen syntymän piti. **5**Ja he sanoivat hänelle: Betlehemissä Juudan maalla; sillä niin on prophetan kautta kirjoitettu: **6**Ja sinä Betlehem Juudan maassa, et sinä ole suinkaan vähin Juudan pääruhtinasten seassa; sillä sinusta on tuleva se Ruhtinas, jonka minun kansaani Israelia pitää hallitseman. **7**Silloin kutsui Herodes tietäjät salaa, ja tutkisteli visusti heiltä, millä ajalla tähti ilmestyi, **8**Ja lähetti heidät Betlehemiin, ja sanoi: menkää ja kysykää visusti lapsesta, ja kuin te löydätte, niin ilmoittakaat minulle, että minäkin tulisin ja kumartaisin häntä. **9**Kuin he olivat kuninkaan kuulleet, menivät he matkaansa, ja katso, tähti, jonka he olivat nähneet idässä, kävi heidän edellensä, niinkauvan kuin hän edellä käyden seisautti sen paikan päälle, jossa lapsi oli. **10**Kuin he tähden näkivät, ihastuivat he sangen suurella ilolla, **11**Ja menivät huoneeseen, löysivät lapsen äitinsä Marian kanssa, maahan lankesivat ja rukoilivat häntä, ja avasivat tavaransa, ja lahjoittivat hänelle kultaa ja pyhää savua ja mirhamia. **12**Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palajamasta; ja he menivät toista tietä omalle maallensa. **13**Mutta kuin he olivat menneet pois, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa, sanoen: nouse ja ota lapsi äitinsä tykö, ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta, hukuttaaksensa häntä. **14**Niin hän nousi ja otti lapsen äitinsä yöllä tykönsä, ja pakeni Egyptiin, **15**Ja oli siellä Herodeksen kuolemaan asti: että täytettäisiin mitä sanottu oli Herralta prophetan kautta, joka sanoo: Egyptistä kutsuin minä poikani. **16**Kuin Herodes näki itsensä tietäjiltä vietellyksi, vihastui hän sangen kovin, ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Betlehemissä ja kaikissa

sen äärissä, jotka kaksivuotiset olivat taikka nuoremmat, sen ajan jälkeen, jonka hän oli tarkasti tietäjiltä tutkinut. ¹⁷Silloin se täytettiin, mitä Jeremialta prophetalta sanottu oli, joka sanoo: ¹⁸Ramassa on ääni kuulunut, suuri valitus, itku ja iso parku: Rakel itkee lapsiansa, ja ei tahtonut itsiänsä antaa lohdutettaa, ettei he ole. ¹⁹Mutta kuin Herodes oli kuollut, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa Egyptissä ja sanoi: ²⁰Nouse ja ota lapsi äitinsä, ja mene Israelin maalle; sillä ne ovat kuolleet, jotka lapsen henkeä väijyivät. ²¹Niin hän nousi ja otti lapsen äitinsä, ja meni Israelin maalle. ²²Mutta kuin hän kuuli, että Arkelaus oli kuningas Juudeassa, isänsä Herodeksen siasa, pelkäsi hän sinne mennä. Ja hän sai Jumalalta käskyn unessa, ja poikkesi Galilean ääriin, ²³Ja tuli ja asui kaupungissa, joka kutsutaan Natsaret, että täytettäisiin mitä prophetain kautta sanottu oli: hän pitää Natsarealaiseksi kutsuttaman.

3Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja, ja saarnasi Juudean korvessa, ²Ja sanoi: tehkää parannus; sillä taivaan valtakunta on lähestynyt. ³Sillä tämä on se, josta sanottu on Jesaialta prophetalta, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa, valmistakaat Herran tietä, tehkää hänen polkunsaa oikiaksi. ⁴Mutta Johanneksella oli vaate kamelin karvoista ja hihnainen vyö hänen vyöllänsä, ja hänen ruokansa oli heinäsiirkat ja metsähunaja. ⁵Silloin meni hänen tykönsä Jerusalem, ja koko Juudea, ja kaikki maakunta Jordanin ympäriltä. ⁶Ja he kastettiin häneltä Jordanissa, ja tunnusivat heidän syntinsä. ⁷Mutta kuin hän monta Pharisealaisista ja Saddukealaisista näki tulevan kasteensa tykö, sanoi hän heille: te kyykärmetten sikiät, kuka teitä neuvoi pakenemaan tulevaista vihaa? ⁸Tehkää siis parannuksen soveliaita hedelmiä. ⁹Ja älkää ajatelko itsellenne sanoa: Abraham on meidän isämme. Millä minä sanon teille: Jumala voi näistä kivistä Abrahamille lapset herättää. ¹⁰Mutta jo myös on kirves pantu puiden juurelle: sentähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään. ¹¹Minä tosin kastan teitä vedellä parannukseen; mutta se, joka minun jälkeeni tulee, on väkevämpi minua, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen kantamaan, hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella. ¹²Jonka viskin on hänen kädessänsä, ja hän perkaa riihensä ja kokoo nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella. ¹³Silloin tuli Jesus Galileasta Jordaniin Johanneksen tykö, kastettaa häneltä; ¹⁴Mutta Johannes kielsi häneltä, sanoen: minä tarvitsen sinulta kastettaa, ja sinä tulet minun tyköni? ¹⁵Niin vastasi Jesus ja sanoi hänelle: salli nyt; sillä näin meidän sopii kaikkea vanhurskautta täyttää. Ja hän salli hänen. ¹⁶Kuin Jesus kastettu oli, astui hän kohta ylös vedestä: ja katso, taivaat aukenivat hänelle, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas, niinkuin kyyhkyisen, ja tulevan hänen päällensä, ¹⁷Ja katso, ääni taivaasta sanoi: tämä on se minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin.

4Silloin vietiin Jesus hengeltä korpeen kiusattaa perkeleeltä. ²Ja kuin hän oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, sitte hän isosi. ³Ja kiusaaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano, että nämät kivet leiviksi tulevat. ⁴Mutta hän vastasi ja sanoi: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, mutta jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee. ⁵Silloin otti perkele hänen kanssansa pyhään kaupunkiin, ja asetti hänen templin harjalle, ⁶Ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske sinus alaspäin; sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta, ja he käsissä kantavat sinun, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa. ⁷Niin Jesus sanoi hänelle: taas on kirjoitettu: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas. ⁸Taas vei hänen perkele sangen korkialle vuorelle, ja osoitti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden kunnian, ⁹Ja sanoi hänelle: nämät kaikki minä annan sinulle, jos sinä lankeat maahan ja rukoilet minua. ¹⁰Niin sanoi Jesus hänelle: mene pois, saatana! Sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun kumartaman, ja häntä ainoaa palveleman. ¹¹Silloin jätti hänen perkele; ja katso, enkelit tulivat ja palvelivat häntä. ¹²Mutta kuin Jesus kuuli, että Johannes oli vanhiuteen annettu ylös, poikkesi hän Galileaan, ¹³Ja jätti Natsaretin, tuli ja asui Kapernaumissa, joka on merikaupunki, Zebulonin ja Naphtalin äärissä; ¹⁴Että täytettäisiin se mikä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: ¹⁵Zebulonin maa ja Naphtalin maa, läsnä meritietä, sillä puolella Jordanin, pakanain Galilea, ¹⁶Kansa, joka pimiäissä istui, näki suuren valkeuden, ja niille, jotka kuoleman maassa ja varjossa istuivat, koitti valkeus. ¹⁷Siitä ajasta rupesi Jesus saarnaamaan ja sanomaan: tehtää parannus; sillä taivaan valtakunta lähestyi. ¹⁸Mutta kuin Jesus käveli Galilean meren tykönä, näki hän kaksi veljestä, Simonin, joka kutsutaan Pietariksi, ja Andreaxsen hänen veljensä, laskevan verkkoa mereen; (Sillä he olivat kalamiehet,) ¹⁹Ja sanoi heille: seuratkaa minua, ja minä teen teidät ihmisten kalamiehiksi. ²⁰Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat häntä. ²¹Ja kuin hän sieltä edemmä kävi, näki hän toiset kaksi veljestä, Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen hänen veljensä, venheessä isänsä Zebedeuksen kanssa, parantavan verkkojansa; ja hän kutsui heitä. ²²Niin he kohta jättivät venheen ja isänsä, ja seurasivat häntä. ²³Ja Jesus vaelsi ympäri kaiken Galilean, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaiset taudit ja kaiken sairauden kansan seassa. ²⁴Ja sanoma kuului hänestä kaikkeen Syrian maahan. Ja he toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita, moninaisilla taudeilla ja kivuilla vaivatuita ja piruilta riivatuita, ja kuutaudillisia ja halvatuita; ja hän paransi ne. ²⁵Ja häntä seurasi paljo väkeä Galileasta ja kymmenestä kaupungista, ja Jerusalemissa ja Juudeasta, ja maakunnista sillä puolella Jordania.

5Mutta kuin hän näki kansan, astui hän ylös vuorelle,

ja kuin hän oli istunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä. ²Niin hän avasi suunsa, opetti heitä ja sanoi: ³Autuaat ovat hengellisesti vaivaiset; sillä heidän on taivaan valtakunta. ⁴Autuaat ovat murheelliset; sillä he saavat lohdutuksen. ⁵Autuaat ovat siviät; sillä he saavat maan periä. ⁶Autuaat ovat, jotka isooovat ja janoovat vanhurskautta; sillä he ravitaan. ⁷Autuaat ovat laupiaat; sillä he saavat laupiuden. ⁸Autuaat ovat puhtaat sydäimestä; sillä he saavat nähdä Jumalan. ⁹Autuaat ovat rauhan tekiät; sillä ne pitää Jumalan pojiksi kutsuttaman. ¹⁰Autuaat ovat, jotka vanhurskauden tähden vainotaan; sillä heidän on taivaan valtakunta. ¹¹Autuaat olette te, kuin he pilkkaavat ja vainoovat teitä, ja puhuvat kaikkinaista pahuutta teitä vastaan, valhetellen minun tähteni. ¹²Iloitkaat ja riemuitkaat; sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä näin he vainosivat prophetaita, jotka teidän edellänne olivat. ¹³Te olette maan suola: jos siis suola tulee mauttomaksi, millä sitte suolataan? ei se enään kelpaa mihinkään, vaan heitetään pois ja ihmisiltä tallattaa. ¹⁴Te olette maailman valkeus. Ei sitä kaupunkia taideta peittää, joka vuorella on, ¹⁵Eikä kynttilä sytytetä ja panna vakan alle, vaan kynttiläjalkaan, valaisemaan kaikkia, jotka huoneessa ovat. ¹⁶Näin valistakoon teidän valkeutenne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät työnne, ja kunnioittaisivat teidän Isänne, joka on taivaissa. ¹⁷Älkää luulko, että minä tulin lakia ja prophetaita päästämään: en minä tullut päästämään, vaan täyttämään. ¹⁸Sillä totisesti sanon minä teille: siihenasti kuin taivas ja maa katoa, ei pidä vähinkään piirto eikä joku rahtu laista katooman, siihenasti kuin kaikki tapahtuvat. ¹⁹Kuka siis jonkun näistä vähimmistä käskyistä päästää, ja näin ihmisiä opettaa, hän pitää taivaan valtakunnassa vähimmäksi kutsuttaman; mutta joka sen tekee ja opettaa, se pitää suureksi taivaan valtakunnassa kutsuttaman. ²⁰Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa enempi kuin kirjanopineiden ja Pharisealaisten, niin ette tule taivaan valtakuntaan. ²¹Te kuulitte mitä sanottu oli vanhoille: ei sinun pidä tappaman; mutta jokainen, joka tappaa, hänen pitää tuomioon vikapää oleman. ²²Mutta minä sanon teille: että jokainen, joka tyhvästi vihastuu veljellensä, hänen pitää tuomioon vikapää oleman; mutta jokainen, joka sanoo veljellensä: raka, hänen pitää neuvon alle vikapää oleman; mutta jokainen, joka sanoo: sinä tyhmä, hänen pitää helvetin tuleen vikapää oleman. ²³Sentähden, jos sinä uhraat lahjas alttarille, ja siellä muistat, että veljellä on jotakin sinua vastaan: ²⁴Niin jätä sinne lahjas alttarin eteen, ja mene ensin sopimaan veljes kanssa, ja tule sitte lahjas uhraamaan. ²⁵Sovi nopiasti riitaveljes kanssa, koskas vielä hänen kanssansa tiellä olet, ettei riitaveljes anna sinua joskus tuomarille, ja tuomari antaa sinun palvelialle, ja sinä heitetään torniin. ²⁶Totisesti sanon minä sinulle: et sinä suinkaan pääse sieltä ulos, siihenasti kuin sinä maksat viimeisen rovon. ²⁷Te kuulitte sanotuksi vanhoille: ei sinun pidä huorin tekemän. ²⁸Mutta minä sanon teille: jokainen,

joka katsoo vaimon päälle himoitaksensa häntä, hän teki jo huorin hänen kanssansa sydämessänsä. ²⁹Jos oikia silmäs pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköäs; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistä hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis heitetään helvettiin. ³⁰Ja jos oikia kätes pahentaa sinun, niin hakkaa se poikki, ja heitä pois tyköäs! sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistä hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis heitetään. ³¹On myös sanottu: jokainen joka emäntänsä hylkää, hän antakaan hänelle erokirjan. ³²Mutta minä sanon teille: joka emäntänsä hylkää, muutoin kuin huoruden tähden, hän saattaa hänen huorin tekemään; ja joka nai sen hyljätyn, hän tekee huorin. ³³Taas te kuulitte sanotuksi vanhoille: älä vannoo väärin, vaan pidä valas Herralle. ³⁴Mutta minä sanon teille: älkää ensinkään vannoko, ei taivaan kautta, sillä se on Jumalan istuin; ³⁵Eikä maan kautta, sillä se on hänen astinlautansa: ei myös Jerusalemin kautta, sillä se on suuren kuninkaan kaupunki: ³⁶Ei sinun myös pidä vannoman pääs kautta, sillä et sinä voi yhtään hiusta valkiaksi eli mustaksi tehdä. ³⁷Vaan teidän puheenne pitää oleman: on, on, ei, ei; mutta mitä siihen lisätään, se on pahasta. ³⁸Te kuulitte sanotuksi: silmä silmästä, ja hammas hampaasta. ³⁹Mutta minä sanon teille: älkää olko pahaa vastaan; vaan joka sinua lyö oikialle poskelle, niin käännä myös hänelle toinen. ⁴⁰Ja joka sinua tahtoo oikeuden eteen, jo ottaa hamees, niin salli myös hänelle muukin vaate. ⁴¹Ja joka sinua vaatii peninkulman, mene hänen kanssansa kaksi. ⁴²Anna sille, joka sinulta anoo, ja älä käänny siltä pois, joka lainan pyytää. ⁴³Te kuulitte sanotuksi: rakasta lähimmäistä, ja vihaa vihollistas; ⁴⁴Mutta minä sanon teille: rakastakaat vihollisianne; siunatkaa niitä, jotka teitä sadattavat; tehkää niille hyvin, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoovat ja vahingoittavat, ⁴⁵Että te olisitte teidän Isänne pojat, joka on taivaissa; sillä hän sallii aurinkonsa koittaa niin pahain ylitse kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin. ⁴⁶Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitäkin rakastavat, mitä teidän siitä palkkaa on? eikö Publikanit myös niin tee? ⁴⁷Ja jos te ainoastaan veljeinne kanssa soveliaat olette, mitä te sen kanssa erinomaista teette? eikö Publikanit myös niin tee? ⁴⁸Olkaat siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.

6Kavahtakaat, ettette anna almujanne ihmisten edessä, että te heiltä nähtäisiin: niin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa. ²Kuin siis almua annat, niin älä edellä torvella soita, niinkuin ulkokullatut synagogissa ja kujilla tekevät, että he ihmisiltä kunnioitettaisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa. ³Mutta kuin sinä almua annat, niin älköön vasen kätes tietäkö, mitä oikia kätes tekee, ⁴Että almus olis salaisuudessa, ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksais sinulle julkisesti. ⁵Ja kuin rukoilet, niin ei sinun pidä oleman niinkuin ulkokullatut; sillä

he mielellänsä seisovat ja rukoilevat synagogissa ja kujain kulmissa, että he ihmisiltä nähtäisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa. ⁶Vaan kuin sinä rukoilet, niin mene kammioos, ja sulje oves, ja rukoile Isänsä, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti. ⁷Ja kuin te rukoilette, niin älkää olko paljon puhuvaiset, niinkuin pakanat; sillä he luulevat heitä paljon puheensa tähden kuultavan. ⁸Sentähden älkää olko heidän kaltaisensa; sillä Isänne tietää kyllä, mitä tarvitsette, ennen kuin te häneltä rukoilettekaan. ⁹Näin teidän siis pitää rukoileman: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimes. ¹⁰Lähestyköön sinun valtakuntas. Olkoon sinun tahtos niin maassa kuin taivaassa. ¹¹Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme. ¹²Ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme. ¹³Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on valtakunta, ja voima, ja kunnia, ijankaikkisesti. Amen! ¹⁴Sillä jos te anteeksi annatte ihmisille heidän rikoksensa, niin myös teidän taivaallinen Isänne antaa teille anteeksi. ¹⁵Vaan jollette anteeksi anna ihmisille heidän rikoksiansa, niin ei myös teidän Isänne anteeksi anna teidän rikoksianne. ¹⁶Mutta kuin te paastotte, niin älkää olko surulliset niinkuin ulkokullatut; sillä he muuttavat muotonsa, että he ihmisiltä nähtäisiin paastoovan. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa. ¹⁷Vaan sinä kuin paastoot, niin voitele pääs ja pese kasvot, ¹⁸Ettet ihmisiltä nähtäis paastoovan, mutta Isältä, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti. ¹⁹Älkää tavaraa kootko maan päällä, kussa koi ja ruoste raiskaavat, ja kussa varkaat kaivavat ja varastavat; ²⁰Vaan kootkaat teillenne tavaraa taivaassa, kussa ei koi eikä ruoste raiskaa, ja kussa ei varkaat kaiva eikä varasta. ²¹Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne. ²²Silmä on ruumin valkeus; jos siis silmäs on yksinkertainen, niin koko ruumiis on valaistu. ²³Mutta jos silmäs on paha, niin koko ruumiis on pimiä. Jos siis se valkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys? ²⁴Ei kenkään voi palvella kahta herraa; sillä taikka hän tätä vihaa ja toista rakastaa, taikka hän tähän suostuu ja toisen ylönkatsoo. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa. ²⁵Sentähden sanon minä teille: älkää murehtiko henkenne tähden, mitä te syötte ja mitä te juotte, eikä ruumiinne tähden, millä te teitänne verhootte. Eikö henki enempi ole kuin ruoka? ja ruumis parempi kuin vaate? ²⁶Katsokaat taivaan lintuja, ei he kylvä eikä niitä, ei myös kokoa riiveen, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii heidät. Ettekö te paljoa enempi ole kuin he? ²⁷Mutta kuka teistä voi surullansa lisätä yhden kyynärän pituudellensa? ²⁸Ja mitä te surette vaatteista? Katsokaat kukkasia kedolla, kuinka he kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää. ²⁹Kuitenkin sanon minä teille, ettei Salomon kaikessa kunniasansansa ollut niin vaatetettu kuin yksi heistä. ³⁰Jos Jumala näin vaatettaa pellon ruohon, joka tänäpäivänä seisoo ja huomenna pätsiin

heitetään, eikö hän paljoa enemmän teidän sitä tee, te vähäuskoiset? ³¹Älkää siis surulliset olko, sanoen: mitä me syömme, taikka mitä me juomme? eli millä me meitämme verhoomme? ³²Sillä kaikkia näitä pakanat etsivät; sillä teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkia näitä tarvitsevan. ³³Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämät teille annetaan. ³⁴Älkää sentähden sureko huomisesta päivästä; sillä huomisella päivällä on suru itsestänsä. Tyytykään kukin päivä surullensa.

7 Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi. ²Sillä millä tuomiolla te tuomitsette, pitää teitä tuomittaman, ja sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman. ³Miksis siis näet raiskan, joka on veljes silmässä, ja et älkää malkaa omassa silmässä? ⁴Taikka, kuinka sinä sanot veljelles: pidäs, minä otan raiskan silmästä; ja katso, malka on omassa silmässä? ⁵Sinä ulkokullattu, heitä ensin malka ulos sinun silmästä, ja katso sitte, kuinka saisit raiskan ulos veljes silmästä. ⁶Älkää antako koirille pyhää, ja älkää pääryjänne heittäkö sikain eteen, ettei he niitä joskus tallaa jaloillansa, ja käännä itsiänsä, ja repele teitä. ⁷Anokaat, niin teille annetaan: etsikää, niin te löydätte: kolkuttakaat, niin teille avataan. ⁸Sillä jokainen, joka anoo, hän saa, ja joka etsii, hän löytää, ja kolkuttavalle avataan. ⁹Eli onko teistä joku ihminen, jolta hänen poikansa anois leipää: antaisko hän hänelle kiven? ¹⁰Eli jos hän kalaa anois: antaisko hän hänelle käärmeen? ¹¹Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, kuinka paljoa enempi teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa niille hyviä, jotka häneltä anovat? ¹²Kaikki siis, mitä te tahdotte, että ihmiset pitää teille tekemän, niin te myös heille tehkää; sillä tämä on laki ja prophetat. ¹³Menkää ahtaasta portista sisälle; sillä se portti on lavia ja avara tie, joka vie kadotukseen, ja niitä on monta, jotka siitä sisälle menevät; ¹⁴Ja se portti on ahdas, ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat, jotka sen löytävät. ¹⁵Mutta kavahtakaat teitänne vääristä prophetaista, jotka teidän tyköne lammasten vaatteilla tulevat, mutta sisältä he ovat raatelevaiset sudet. ¹⁶Heidän hedelmistänsä te tunnette heidät: hakeeko joku viinamarjoja orjantappuroista, taikka fikunia ohdakkeista? ¹⁷Niin jokainen hyvä puu kasvaa hyvät hedelmät; mutta mädännyt puu kasvaa häijyt hedelmät. ¹⁸Hyvä puu ei taida häijyjä hedelmiä kasvaa, eikä mädännyt puu hyviä hedelmiä kasvaa. ¹⁹Jokainen puu, joka ei kasva hyvää hedelmää, hakataan pois, ja tuleen heitetään. ²⁰Sentähden tuntekaat heitä hedelmistänsä. ²¹Ei jokainen, joka sanoo minulle: Herra, Herra! pidä tuleman taivaan valtakuntaan; mutta joka tekee minun isäni tahdon, joka on taivaissa. ²²Moni sanoo minulle sinä päivänä: Herra, Herra! emmekö me sinun nimes kautta ennustaneet, ja sinun nimellä ajaneet ulos perkeleitä, ja ole sinun nimes kautta monta väkevää työtä tehneet? ²³Ja silloin minä tunnustan, en minä teitä ikänä tuntenut: menkää pois minun tyköäni,

te väärintekiät. ²⁴Sentähden jokaisen, joka minulta nämät puheet kuulee ja ne tekee, vertaan minä toimelliseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi. ²⁵Ja sade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäsivät, joka ei kuitenkaan kukistunut; sillä se oli kalliolle perustettu. ²⁶Ja jokainen, joka kuulee minulta nämä puheet, ja ei tee niitä, hän verrataan tyhmään mieheen, joka huoneensa sannalle rakensi. ²⁷Ja sade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäsivät, joka kukistui, ja sen lankeemus oli suuri. ²⁸Ja se tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, että kansat hämmästyivät hänen oppiansa. ²⁹Sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet.

8 Kuin hän astui alas vuorelta, seurasi häntä paljo kansaa. ²Ja katso, niin tuli spitalinen mies, kumarsi häntä ja sanoi: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa. ³Niin Jesus ojensi kätensä ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas. Ja hän puhdistettiin kohta spitalistansa. ⁴Ja Jesus sanoi hänelle: katso, ettet kenellekään sano: mutta mene ja näytä itses papille, ja uhraa lahjas, jonka Moses on käskenyt, heille todistukseksi. ⁵Mutta kuin Jesus meni Kapernaumiin, tuli sadanpäämies hänen tykönsä, ja rukoili häntä, ⁶Ja sanoi: Herra! minun palveliani sairastaa kotona halvattuna, ja kovin vaivataan. ⁷Jesus sanoi hänelle: minä tulen ja parannan hänen. ⁸Niin sadanpäämies vastasi ja sanoi: Herra, en ole minä mahdollinen, että sinä tulet minun kattoni alle; vaan sano ainoasti sana, niin palveliani paranee. ⁹Sillä minä olen myös ihminen toisen vallan alla, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! ja hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja palvelialleni: tee tämä! ja hän tekee. ¹⁰Kuin Jesus tämän kuuli, ihmetteli hän, ja sanoi heille, jotka seurasivat: totisesti sanon minä teille: en ole minä löytänyt senkaltaista uskoa Israelissa. ¹¹Mutta minä sanon teille: monta tulevat idästä ja lännestä, ja pitää Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa taivaan valtakunnassa istuman. ¹²Mutta valtakunnan lapset heitetään ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. ¹³Ja Jesus sanoi sadanpäämiehelle: mene, ja niinkuin sinä uskoit, niin sinulle tapahtukoon. Ja sillä hetkellä parani hänen palveliansa. ¹⁴Ja kuin Jesus tuli Pietarin huoneeseen, näki hän hänen anoppinsa makaavan ja sairastavan vilutautia. ¹⁵Niin hän tarttui hänen käteensä, ja vilutauti luopui hänestä. Ja hän nousi, ja palveli heitä. ¹⁶Mutta kuin ehtoo tuli, niin he toivat hänen tykönsä monta pirulta riivattua; ja hän ajoi ulos sanalla henget, ja teki kaikkinaisia sairaita terveeksi; ¹⁷Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: hän on ottanut meidän heikkoutemme, ja hän kantoi meidän tautimme. ¹⁸Kuin Jesus näki paljon kansaa ympärillensä, käski hän mennä toiselle puolelle (merta). ¹⁹Ja kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: Mestari, minä tahdon sinua seurata, kuhunka ikänä sinä menet. ²⁰Niin Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat, ja taivaan

linnuilla ovat pesät; mutta Ihmisen Pojalla ei ole, kuhunka hän päänsä kallistaa. ²¹Toinen hänen opetuslapsistansa sanoi hänelle: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni. ²²Niin Jesus sanoi hänelle: seuraa minua, ja anna kuolleet haudata kuolleitansa. ²³Ja kuin hän oli haahteen astunut, seurasivat häntä hänen opetuslapsensa. ²⁴Mutta katso, suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi alloilta peitettiin. Mutta hän makasi. ²⁵Niin tulivat hänen opetuslapsensa ja herättivät hänen, ja sanoivat: Herra, auta meitä, me hukumme. ²⁶Ja hän sanoi heille: te heikko-uskoiset, miksi te olette pelkurit? Niin hän nousi ja asetti tuulen ja meren, ja tuli juuri tyveneksi. ²⁷Niin ihmiset ihmettelivät, sanoen: millainen tämä on? sillä tuulet ja meri ovat myös hänelle kuuliaisat. ²⁸Ja kuin hän tuli sille puolelle merta, Gerasalaisten maakuntaan, niin häntä vastaan juoksi kaksi pirulta riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet, ja olivat sangen hirmuiset, niin ettei kenkään taitanut sitä tietä vaeltaa. ²⁹Ja katso, he huusivat sanoen: Jesus, Jumalan Poika, mitä meidän on sinun kanssas? Oletkos tullut tänne meitä vaivaamaan ennen aikaa? ³⁰Ja kaukana heistä kävi sangen suuri sikalauma lautumella. ³¹Niin perkeleet rukoilivat häntä ja sanoivat: jos ajat meidät ulos, niin salli meidän mennä sikalaumaan. ³²Ja hän sanoi heille: menkää. Niin he läksivät ulos ja menivät sikalaumaan; ja katso, koko sikalauma syöksi äkisti itsensä jyrkältä mereen ja upposi. ³³Mutta paimenet pakenivat ja menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, ja kuinka pirulta riivatuille oli tapahtunut. ³⁴Ja katso, koko kaupunki meni ulos Jesusta vastaan. Ja kuin he hänen näkivät, rukoilivat he häntä menemään pois heidän maansa ääristä.

9 Ja hän astui haahteen, meni jälleen ylitse ja tuli omaan kaupunkiinsa. ²Ja katso, he toivat hänen eteensä halvattun, joka makasi vuoteella. Ja kuin Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: poikani, ole hyvässä turvassa, syntis annetaan anteeksi sinulle. ³Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat keskenänsä: tämä pilkkaa (Jumalaa). ⁴Ja kuin Jesus näki heidän ajatuksensa, sanoi hän: miksi ajattelette pahaa sydämessänne? ⁵Sillä kumpi on keviämpi sanoa: synnit annetaan anteeksi sinulle, taikka sanoa: nouse ja käy? ⁶Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (niin sanoi hän halvattulle:) nouse ja ota vuotees, ja mene kotias. ⁷Ja hän nousi ja meni kotiansa. ⁸Ja kuin kansa sen näki, ihmettelivät he ja kunnioittivat Jumalaa, joka oli ihmisille antanut senkaltaisen vallan. ⁹Ja kuin Jesus sieltä kävi ohitse, näki hän ihmisen istuvan tullihuoneessa, nimeltä Matteus, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Niin hän nousi ja seurasi häntä. ¹⁰Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi huoneessa, katso, niin tuli monta Publikania ja syntistä, ja atrioitsivat Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa. ¹¹Ja kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi teidän Mestarinne syö Publikanien ja syntisten kanssa? ¹²Mutta kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän

heille: ei terve tarvitse parantajaa, vaan sairaaat. ¹³Mutta menkää ja oppikaat, mikä se on: laupiutta minä tahdon, enkä uhria; sillä en minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen. ¹⁴Silloin tulivat Johanneksen opetuslapset hänen tykönsä, ja sanoivat: minkätähden me ja Pharisealaiset niin paljon paastoomme, mutta ei sinun opetuslapses paastoo? ¹⁵Niin Jesus sanoi heille: taitaako hääjoukko niinkauvan murehtia, kuin ylkä on heidän kanssansa? mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin heidän pitää paastooman. ¹⁶Mutta ei kenkään paikkaa vanhaa vaatetta uuden veran tilalla; sillä paikka repee pois vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi. ¹⁷Ei myös pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; vaan nuorta viinaa lasketaan uusiin leileihin, ja niin he molemmat tähdellä ovat. ¹⁸Kuin hän nämät heille puhunut oli, katso, niin päämies tuli ja kumarsi häntä, sanoen: nyt on minun tyttäreni kuolemallansa; mutta tule ja pane kätes hänen päällensä, niin hän virkoo. ¹⁹Niin Jesus nousi ja seurasi häntä, ja hänen opetuslapsensa. ²⁰Ja katso, vaimo, joka oli kaksitoistakymmentä ajastaikaa punaista tautia sairastanut, kävi takana, ja tarttui hänen vaatteensa liepeeseen; ²¹Sillä hän oli itsellensä sanonut; jos minä ainoastaan rupeen hänen vaatteesensa, niin minä tulen terveeksi. ²²Niin Jesus käänsi itsensä, näki hänen ja sanoi: ole hyvässä turvassa, tyttäreni! sinun uskos on sinun terveeksi tehnyt. Ja vaimo tuli sillä hetkellä terveeksi. ²³Ja kuin Jesus tuli päämiehen huoneeseen, ja näki piliein soittajat ja kansan hymisevän, ²⁴Sanoi hän heille: menkää pois; sillä ei piika ole kuollut, vaan hän makaa. Ja he nauroivat häntä. ²⁵Mutta kuin kansa oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä, ja piika nousi. ²⁶Ja sen sanoma kuului kaikkeen siihen maahan. ²⁷Ja kuin Jesus sieltä läksi, seurasi häntä kaksi sokiaa, huutain ja sanoen: Davidin poika, armahda meitä. ²⁸Ja kuin hän tuli huoneeseen, tulivat sokiat hänen tykönsä, ja Jesus sanoi heille: uskoteko minun sen voivan teille tehdä? He sanoivat hänelle: Herra, me uskomme. ²⁹Niin hän rupesi heidän silmiinsä, sanoen: tapahtukoon teille uskonne jälkeen. ³⁰Ja heidän silmänsä aukenivat. Niin Jesus haastoi heitä, sanoen: katsokaat, ettei kenkään saa tätä tietää. ³¹Vaan kuin he menivät pois, niin he julistivat hänen sanomansa kaikessa siinä maassa. ³²Kuin nämät olivat menneet ulos, katso, niin he toivat mykän ja pirulta riivatun ihmisen hänen eteensä. ³³Ja kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui. Ja kansa ihmetteli ja sanoi: ei senkaltaista ole ikänä Israelissa nähty. ³⁴Mutta Pharisealaiset sanoivat: hän ajaa ulos perkeleet perkeleitten pääruhtinasten kautta. ³⁵Ja Jesus kävi kaikkia kaupungeita ja kyliä ympäri, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta kansassa. ³⁶Ja kuin hän näki kansat, armahti hän heidän päällensä, että he olivat niin nääntyneet ja hajoitetut kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. ³⁷Silloin hän sanoi opetuslapsillensa:

elo on tosin paljon, mutta työväkeä on vähä. ³⁸Rukoilkaat sentähden elon Herraa, että hän työväkeä lähettäis eloonsa.

10Ja hän kutsui tykönsä kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille vallan riittäisiä henkiä vastaan, niitä ajaa ulos, ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta. ²Mutta nämät ovat kahdentoistakymmenen apostolin nimet: ensimmäinen Simon, joka Pietariksi kutsutaan, ja Andreas, hänen veljensä, Jakobus Zebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä, ³Philippus ja Bartolomeus, Tomas ja Matteus, Publikani, Jakobus Alpheuksen poika, ja Lebbeus, liialta nimeltä Taddeus, ⁴Simon Kanaaneus ja Juudas Iskariot, joka myös hänen petti. ⁵Nämät kaksitoistakymmentä lähetti Jesus, joille hän oli käskenyt, sanoen: älkäätkä menkö pakanain teille, ja Samarialaisten kaupunkiin älkäätkä sisälle menkö; ⁶Mutta menkäätkä paremmin kadotettuina lammasten tykö Israelin huoneesta. ⁷Niin menkäätkä ja saarnatkaat, sanoen: taivaan valtakunta on lähestynyt. ⁸Sairaita parantakaat, spitalisia puhdistakaat, kuolleita herättäkäätkä, perkeleitä ajakaat ulos. Lahjaksi te saitte, niin myös lahjaksi antakaat. ⁹Ei teidän pidä varustaman itsiänne kullalla eikä hopialla, eikä vaskella teidän vyöllenne, ¹⁰Eikä evässäkillä matkalle, eikä kahdella hammeella, eikä kengillä, eikä sauvalla; sillä työmies on ruokansa ansainnut. ¹¹Vaan kuhunka ikänä kaupunkiin taikka kylään te sisälle menette, niin kyselkäätkä, kuka siinä on mahdollinen, ja olkaat siellä siihenasti kuin te lähdette. ¹²Mutta kuin te huoneeseen sisälle menette, niin terveittäkäätkä sitä (ja sanokaat: rauha olkoon tälle huoneelle!) ¹³Ja jos huone on mahdollinen, niin tulkaan teidän rauhanne hänelle; jollei hän ole mahdollinen, niin teidän rauhanne teille palajaa. ¹⁴Ja kussa ei kenkään ota teitä vastaan eikä kuule teidän sanojanne, niin menkäätkä ulos siitä huoneesta taikka siitä kaupungista, ja puhdistakaat tomu jaloistanne. ¹⁵Totisesti sanon minä teille: huokeampi pitää oleman Sodomian ja Gomorran maalle tuomiopäivänä kuin sille kaupungille. ¹⁶Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat sutten keskelle: olkaat sentähden taitavat niinkuin käärmeet, ja vakaat niinkuin kyyhkyiset. ¹⁷Mutta kavahtakaat ihmisiä; sillä he ylönantavat teidät raastupiinsa, ja synagogissansa he hosuvat teitä. ¹⁸Te viedään myös päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille ja pakanoille todistukseksi. ¹⁹Kuin he teitä ylönantavat, älkäätkä murehtiko, kuinka eli mitä teidän pitää puhuman; sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän pitää puhuman. ²⁰Sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan teidän Isänne Henki, joka teissä puhuu. ²¹Mutta veli antaa ylön veljensä kuolemaan, ja isä pojan, ja lapset karkaavat vanhempia vastaan, ja antavat tappaat heitä, ²²Ja te tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden. Mutta joka loppuun asti vahvana pysyy, hän tulee autuaaksi. ²³Mutta koska he teitä siinä kaupungissa vainoovat, niin paetkaat toiseen. Totisesti sanon minä teille: ette ehdi kaikkia Israelin kaupungeita toimittaa,

siihenasti kuin Ihmisen Poika tulee. ²⁴Ei ole opetuslapsi parempi opettajaansa, eikä palvelia parempi isäntäänsä. ²⁵Siinä on opetuslapselle kyllä, että hän on niinkuin hänen opettajansa, ja palvelia niinkuin hänen isäntänsä. Jos he ovat itse isännän beelsebubiksi kutsuneet, kuinka paljoa enemmän he hänen perheensä kutsuvat? ²⁶Älkää sentähden heitä peljätkö; sillä ei ole mitään peitetty, joka ei pidä ilmoitettaman, ja salattu, joka ei tule tiettäväksi. ²⁷Jota minä teille pimeissä sanon, sitä sanokaat valkeudessa, ja mitä te korvissanne kuulette, sitä saarnatkaat kattoin päällä. ²⁸Ja älkää peljätkö niitä, jotka ruumiin tappavat, ja ei voi sielua tappa; mutta peljätäkää enemmän sitä, joka voi sekä sielun että ruumiin helvetissä hukuttaa. ²⁹Eikö kaksi varpusta yhteen ropoon myydä? ja yksi heistä ei putoo maan päälle ilman teidän Isättänne; ³⁰Niin ovat myös kaikki teidän pääne hiukset luetut. ³¹Älkää siis peljätkö: te olette paremmat, kuin monta varpusta. ³²Sentähden jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen tunnustan myös minä Isäni edessä, joka on taivaissa. ³³Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, hänen minä myös kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa. ³⁴Älkää luulko, että minä olen tullut rauhaa lähettämään maan päälle: en ole minä tullut rauhaa, vaan miekkaa lähettämään. ³⁵Sillä minä tulini ihmistä isäänsä vastaan riitaiseksi tekemään, ja tyttärtä äitiänsä vastaan ja miniää anoppiansa vastaan. ³⁶Ja ihmisen vihamiehet on hänen perheensä. ³⁷Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias; joka rakastaa poikaansa taikka tyttärtänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias. ³⁸Ja kuka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, ei se ole minulle sovelias; ³⁹Joka löytää henkensä, hänen pitää sen hukuttaman, ja joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hänen pitää sen löytämän. ⁴⁰Joka teitä holhoo, hän holhoo minua, ja joka minua holhoo, hän holhoo sitä, joka minun lähetti. ⁴¹Joka prophetaa holhoo prophetan nimellä, hän saa prophetan palkan, ja joka vanhurskasta holhoo vanhurskaan nimellä, hän saa vanhurskaan palkan. ⁴²Ja kuka ikänä juottaa yhden näistä vähimmistä kylmällä vesipikarilla ainoastaan, opetuslapsen nimellä, totisesti sanon minä teille: ei hän pidä palkatta oleman.

11Ja tapahtui, kuin Jesus lakkasi senkaltaisia kadelletoistakymmenelle opetuslapsellensa käskemästä, meni hän sieltä edemmä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa. ²Mutta kuin Johannes vankiudessa kuuli Kristuksen työt, lähetti hän kaksi opetuslastansa, ³Sanomaan hänelle: oletko sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? ⁴Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja sanokaat jälleen Johannekselle, ne mitkä te kuulette ja näette: ⁵Sokiat saavat näkönsä, ja ontuvat käyvät, spatiliset puhdistetaan, ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, ja köyhille saarnataan evankeliumi, ⁶Ja autuas on se, joka ei pahene minusta. ⁷Kuin he menivät pois, rupesi Jesus sanomaan kansalle Johanneksesta: mitä te läksitte

korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään? ⁸Taikka mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, vaatetetua pehmeillä vaatteilla? Katso, jotka pehmeitä kantavat, ne ovat kuningasten huoneissa. ⁹Taikka mitä te läksitte katsomaan? Prophetaako? totisesti sanon minä teille: tämä on jalompi kuin propheta. ¹⁰Sillä tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees. ¹¹Totisesti sanon minä teille: kaikkein niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtäkään suurempaa kuin Johannes Kastaja tullut; mutta kuitenkin se, joka vähin on taivaan valtakunnassa, on häntä suurempi. ¹²Mutta hamasta Johannes Kastajan päivistä, niin tähän asti, kärsii taivaan valtakunta väkivaltaa, ja väkevät repivät sen itsellensä. ¹³Sillä kaikki prophetat ja laki ovat Johannekseen asti ennustaneet. ¹⁴Ja jos te tahdotte ottaa vastaan: hän on se Elias, joka tuleva on. ¹⁵Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan! ¹⁶Vaan minkä verraksi minä tämän sukukunnan vedän? hän on lasten vertainen, jotka turulla istuvat ja huu-tavat kumppaneillensa, ¹⁷Ja sanovat: me soitimme huilua teidän edessänne, ja ette hypänneet: me olemme veisanneet teille murhevirsä, ja ette itkeneet. ¹⁸Sillä Johannes tuli ei syöden eikä juoden, ja he sanovat: hänellä on perkele. ¹⁹Ihmisen Poika tuli syöden ja juoden, ja he sanovat: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikanein ja syntisten ystävää. Mutta viisaus vanhurskautetaan lapsil-tansa. ²⁰Silloin hän rupesi soimaamaan niitä kaupungeita, joissa olivat tehdyt usiammat hänen väkevät työnsä, ettei he itsiänsä parantaneet. ²¹Voi sinuas Koratsin, voi sinus Betsaida! Jos senkaltaiset väkevät työt olisivät tehdyt Tyrossa ja Sidonissa kuin teissä tehdyt ovat, niin he olisivat aikaa säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen. ²²Jonka tähden sanon minä teille: Tyrolle ja Sidonille pitää oleman huokiamman tuomiopäivänä kuin teille. ²³Ja sinä Kaper-naum, joka olet korotettu taivaaseen asti! sinä pitää hamaan helvettiin sysättämän; sillä jos Sodomassa olisivat senkaltaiset väkevät työt tehdyt kuin sinussa, niin he vielä tänäpänä seisoisivat. ²⁴Jonka tähden sanon minä teille: Sodomaa maalle pitää huokiamman oleman tuomiopäivänä kuin sinulle. ²⁵Sillä ajalla vastasi Jesus ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet kätkenyt nämät viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pienille. ²⁶Tosin Isä, sillä niin oli sinun hyvä tahtos. ²⁷Kaikki ovat minulle annetut minun Isältäni, ja ei kenkään tunne Poikaa, mutta Isä; eikä Isää tunne yksikään, mutta Poika, ja kenelle ikänä Poika tahtoo sen ilmoittaa. ²⁸Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa. ²⁹Ottakaat minun ikeeni teidän päällenne, ja oppikaat minusta, että minä olen siviä ja nöyrä sydämestä: ja te löydätte levon teidän sieluillenne; ³⁰Sillä minun ikeeni on sovelias ja minun kuorman on keviä.

12Siihen aikaan kävi Jesus sabbatina laihoihin lävitse;

niin hänen opetuslapsensa isosivat, ja rupesivat tähkäpäitä noukkimaan ja syömään. ²Mutta kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänelle: katso, sinun opetuslapses tekevät sitä, mitä ei sovi sabbatina tehdä. ³Mutta hän sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat? ⁴Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja söi näkyleivät, joita ei hänen sopinut syödä, eikä niidenkään, jotka hänen kanssansa olivat, mutta ainoastaan pappein? ⁵Taikka ettekö te laissa ole lukeneet, että papit sabbatina rikkovat templissä sabbatin, ja ovat kuitenkin nuhteettomat? ⁶Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on suurempi kuin templi. ⁷Mutta jos te tietäisitte, mikä se on: laupiutta minä tahdon, ja en uhria, sitte ette suinkaan tuomitsisi viattomia. ⁸Sillä Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra. ⁹Ja hän läksi sieltä, ja tuli heidän synagogaansa. ¹⁰Ja katso, siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi. Ja he kysyivät häneltä, sanoen: sopiiko sabbatina parantaa? että he olisivat saaneet kantaa hänen päällensä. ¹¹Niin hän sanoi heille: kuka on teistä ihminen, jolla olis yksi lammas, ja jos se sabbatina putoais kaivoon, eikö hän tarttuisi siihen ja vetäisi ylös? ¹²Kuinka paljoa jalompi on ihminen kuin lammas? Sentähden sopii kyllä sabbatina hyvää tehdä. ¹³Niin hän sanoi sille ihmiselle: ojenna kätes! ja hän ojensi, ja se tuli terveeksi niinkuin toinenkin. ¹⁴Mutta Pharisealaiset menivät ja neuvoa pitivät häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat. ¹⁵Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, meni hän sieltä pois, ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän teki kaikki terveeksi. ¹⁶Ja hän haastoi heitä, häntä ilmoittamasta, ¹⁷Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: ¹⁸Katso, minun palveliani, jonka minä valitsin, minun rakkaani, johonka minun sieluni mielistyi: minä panen hänen päällensä minun henkeni, ja hänen pitää tuomion pakanoille julistaman. ¹⁹Ei hän riitele eikä huuda, eikä yhdenkään pidä kuuleman hänen ääntänsä kujilla. ²⁰Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman ja suitsuvaista kynttilän sydäntä ei hänen pidä sammuttaman, siihenasti kuin hän saattaa tuomion voitoksi, ²¹Ja hänen nimensä päälle pitää pakanain toivoman. ²²Silloin tuotiin hänen tykönsä pirulta riivattu, sokia ja mykkä; ja hän paransi hänen, niin että sokia ja mykkä sekä puhui että näki. ²³Ja kaikki kansa hämmästyivät ja sanoivat: olleeko tämä se Davidin poika? ²⁴Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, sanoivat he: ei tämä aja ulos perkeleitä, vaan beelsebubin, perkeleitten päämiehen, kautta. ²⁵Mutta kuin Jesus tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, itsiänsä vastaan erinnyt, tulee kylmille, ja jokainen kaupunki taikka huone, itsiänsä vastaan erinnyt, ei seiso. ²⁶Ja jos saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on erinnyt itsiänsä vastaan: kuinka siis hänen valtakuntansa seisoo? ²⁷Ja jos minä beelsebubin kautta ajaisin perkeleitä ulos, kenenkä kautta siis poikanne ajavat niitä ulos? Sentähden pitää heidän oleman teidän tuomarinne. ²⁸Mutta jos minä ajan ulos perkeleitä Jumalan Hengellä, niin Jumalan valtakunta tuli

teidän tyköne. ²⁹Taikka kuinka joku taitaa jonkun väkevän huoneeseen mennä, ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää, ja sitte ryöstä hänen huonettansa? ³⁰Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajottaa. ³¹Sentähden sanon minä teille: kaikki synnit ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi; mutta pilkkaa Henkeä vastaan ei anteeksi anneta ihmisille. ³²Ja kuka ikänä sanoo jonkun sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, ei sitä hänelle anteeksi anneta, ei tässä eikä tulevaisessa maailmassa. ³³Taikka tehkää hyvää puu, niin hänen hedelmänsä tulee hyväksi, taikka tehkää mädännyt puu, niin hänen hedelmänsä tulee mädänneeksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan. ³⁴Te kyykärmekten sikiät, kuinka te taidatte hyvää puhua, koska te itse pahat olette? sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu. ³⁵Hyvä ihminen tuo edes hyvästä sydämen tavarasta hyviä, ja paha ihminen tuo edes pahasta tavarasta pahoja. ³⁶Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset puhuvat, pitää heidän luvun tekemän tuomiopäivänä; ³⁷Sillä sanoistas sinä hurskaaksi tehdään, ja sanoistas sinä tuomitaan. ³⁸Silloin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja Pharisealaisista, sanoen: Mestari, me tahdomme nähdä sinulta merkkiä. ³⁹Niin hän vastasi ja sanoi heille: tämä häijy ja huorintekijä suku etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki. ⁴⁰Sillä niinkuin Jona oli valaskalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin pitää myös Ihmisen Pojan maan sydämessä kolme päivää ja kolme yötä oleman. ⁴¹Niniven miehet pitää nouseman tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuomitseman; sillä he paransivat heitänsä Jonan saarnasta. Ja katso, tässä on enempi kuin Jona. ⁴²Etelän kuningatar on nouseva tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuomitseva; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta. Ja katso, tässä on enempi kuin Salomon. ⁴³Mutta kuin rietas henki on lähtenyt ihmisestä, niin hän vaeltaa lävitse kuivia paikkoja, etsein lepoa, ja ei löydä. ⁴⁴Silloin hän sanoo: minä palajan jälleen minun huoneeseeni, kusta minä läksin. Ja kuin hän tulee, niin hän löytää sen tyhjäksi, käväistyksi ja kaunistetuksi. ⁴⁵Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta henkeä, itseänsä pahempaa, ja ne sisälle menevät ja asuvat siellä, ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmaksi kuin ensimmäiset. Näin myös tapahtuu tälle pahalle sukukunnalle. ⁴⁶Kuin hän vielä kansalle puhui, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisovat ulkona ja pyysivät häntä puhutella. ⁴⁷Niin yksi sanoi hänelle: katso, äitis ja veljes seisovat ulkona, ja tahtovat sinua puhutella. ⁴⁸Niin hän vastasi ja sanoi sille, joka hänelle sitä sanoi: kuka on minun äitini ja kutka ovat minun veljeni? ⁴⁹Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: minun äitini ja minun veljeni. ⁵⁰Sillä jokainen, joka tekee Isäni tahdon, joka on taivaissa, hän on minun veljeni, ja sisareni, ja äitini.

13Mutta sinä päivänä läksi Jesus huoneesta ja istui meren tykönä. ²Ja hänen tykönsä kokoontui paljo kansaa, niin että hän meni haahteen, ja istui: ja kaikki kansa seisoi rannalla. ³Ja hän puhui heille paljon vertauksilla, sanoen: katso, kylväjä meni kylvämään. ⁴Ja hänen kylväissänsä lankesivat muutamat tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne. ⁵Muutamat taas lankesivat kivistöön, kussa ei heillä ollut paljo maata, ja nousivat pian päälle, ettei heillä ollut syvää maata; ⁶Mutta kuin aurinko nousi, niin he poudittiin, ja ettei heillä ollut juurta, niin he kuivettuivat. ⁷Mutta muutamat lankesivat orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös, ja tukahuttivat ne. ⁸Muutamat taas lankesivat hyvään maahan, ja tekivät hedelmän, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen ja muutama kolmenkymmenen kertaisen. ⁹Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan! ¹⁰Niin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: miksi sinä puhut heille vertauksilla? ¹¹Mutta hän vastasi ja sanoi: teille on annettu tuta taivaan valtakunnan salaisuudet, vaan ei heille ole annettu. ¹²Sillä jolla on, hänelle pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta siltä, jolla ei ole, pitää sekin otettaman pois, mikä hänellä on. ¹³Sentähden minä puhun heille vertauksilla, ettei he nähden näe, eikä kuullen kuule, ei myös ymmärrä. ¹⁴Ja heissä täytetään Jesaiaan ennustus, joka sanoo: korvillanne pitää teidän kuuleman, ja ei ymmärtämän, ja nähden näkemän, ja ei äkkäämän. ¹⁵Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he korvillansa työläästi kuulivat, ja silmänsä panivat umpeen, ettei he joskus näkisi silmillänsä, ja kuulisi korvillansa, ja ymmärtäisi sydämellänsä, ja palajaisivat, ja minä parantaisin heitä. ¹⁶Mutta autuaat ovat teidän silmännne, sillä he näkevät, ja teidän korvanne, sillä he kuulevat. ¹⁷Sillä totisesti sanon minä teille: monta prophetaa ja vanhurskasta pyysi nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet. ¹⁸Niin kuulkaat siis te kylväjän vertaus: ¹⁹Kuin joku kuulee valtakunnan sanan ja ei ymmärrä, niin tulee pahuus ja tempaa pois sen mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, joka tien oheen oli kylvetty. ²⁰Mutta kivistöön kylvetty on se, joka kuulee sanan, ja kohta ilolla sen vastaan ottaa; ²¹Mutta ei ole hänellä juurta itsessänsä, vaan ajan pysyy: kuin siis vaiva eli vaino tulee sanan tähden, niin hän kohta paheenee. ²²Mutta orjantappurain sekaan kylvetty on se, joka sanan kuulee; ja tämän mailman suru ja rikkauden petos tukahuttaa sanan, ja hän tulee hedelmättömäksi. ²³Mutta hyvään maahan kylvetty on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää, joka tosin tuottaa hedelmän ja tekee, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen, muutama kolmenkymmenen kertaisen. ²⁴Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on ihmisen vertainen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa. ²⁵Mutta ihmisten maatessa tuli hänen vihollisensa ja kylvi ohdakkeita nisuin sekaan, ja meni pois. ²⁶Mutta kuin oras rupesi kasvamaan ja hedelmän kantoi, silloin näkyivät myös ohdakkeet. ²⁷Mutta perheen isännän palvelijat tulivat ja

sanoivat hänelle: Herra, etkös hyvää siementä kylvänyt peltoos? kusta siis sillä on ohdakkeet? ²⁸Niin sanoi hän heille: vihamies sen teki. Mutta palveliat sanoivat hänelle: tahdotkos, että me menemme ja kokoomme ne? ²⁹Mutta hän sanoi: en, ettette ohdakkeita kootessanne myös tempaisi ynnä heidän kanssansa nisuja pois. ³⁰Sallikaat molemmat kasvaa elon-aikaan asti; ja elon-ajalla sanon minä elomiehille: kootkaat ensin ohdakkeet, ja sitokaat heitä lyhteisiin poltettaa, mutta nisut kootkaat minun aittaani. ³¹Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi peltoonsa; ³²Joka on pienin kaikkia siemeniä, mutta kuin se kasvanut on, niin hän on suurin kaalein seassa, ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille. ³³Toisen vertauksen sanoi hän heille: taivaan valtakunta on hapatuksen vertainen, jonka vaimo otti, ja sekoitti kolmeen vakkaan jauhoja, siihen asti kuin kaikki happani. ³⁴Nämät kaikki puhui Jesus kansalle vertauksilla, ja ilman vertauksia ei hän mitään puhunut heille, ³⁵Että täytettäisiin mitä oli prophetan kautta sanottu, joka sanoo: minä avaan suuni vertauksiin ja puhun ulos salatut maailman alusta. ³⁶Silloin laski Jesus kansan menemään, ja tuli kotia. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä, sanoen: selitä meille sen vertaus pellon ohdakkeista. ³⁷Niin hän vastasi ja sanoi heille: joka kylvää hyvän siemenen, se on Ihmisen Poika. ³⁸Mutta pelto on maailma; vaan hyvä siemen, ne ovat valtakunnan lapset; mutta ohdakkeet ovat pahan lapset. ³⁹Vihollinen, joka ne kylvi, on perkele; elon aika on maailman loppu; mutta elomiehet ovat enkelit. ⁴⁰Niinkuin siis ohdakkeet haetaan kokoon ja tulella poltetaan, niin pitää myös tämän maailman lopulla oleman. ⁴¹Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja heidän pitää kokooman hänen valtakunnastansa kaikki pahennukset, ja ne jotka vääryyttä tekevät, ⁴²Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. ⁴³Silloin pitää vanhurskaat kiiltämän niinkuin aurinko isänsä valtakunnassa. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan! ⁴⁴Taas on taivaan valtakunta tavaran vertainen, joka on peltoon kätetty, jonka ihminen löysi, ja kätki sen: ja ilon tähden, mikä hänellä siitä oli, meni hän pois ja myi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen pellon. ⁴⁵Taas on taivaan valtakunta kaupparmiehen vertainen, joka etsi hyviä päärlyjä. ⁴⁶Ja kuin hän löysi yhden kalliin päärlyn, meni hän pois, myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen. ⁴⁷Taas on taivaan valtakunta verkon vertainen, joka on mereen heitetty, ja kaikenlaisia kokosi. ⁴⁸Kuin se täyteen tuli, vetivät he sen rannalle, ja istuivat ja erottivat hyvät astioihinsa, mutta mädänneet he heittivät pois. ⁴⁹Näin on tapahtuva maailman lopulla: Enkelit menevät ulos ja erottavat pahat vanhurskusten keskeltä, ⁵⁰Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. ⁵¹Sanoi Jesus heille: ymmärsittekö te nämät kaikki? He sanoivat hänelle: ymmärsimme, Herra. ⁵²Mutta hän sanoi heille: sentähden jokainen kirjanoppinut, joka on taivaan

valtakuntaan oppinut, se on perheenisännän vertainen, joka tavarastansa tuo edes uusia ja vanhoja. ⁵³Ja tapahtui, kuin Jesus lopetti nämät vertaukset, läksi hän sieltä. ⁵⁴Ja kuin hän tuli isänsä maalle, opetti hän heitä heidän synagogassansa, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: kusta tällä on tämä viisaus ja nämät väkevät työt? ⁵⁵Eikö tämä ole tuo sepän poika? eikö hänen äitinsä kutsuta Mariaksi ja hänen veljensä Jakob ja Joses, ja Simon ja Juudas? ⁵⁶Ja hänen sisarensa, eikö ne kaikki ole meidän tykönämme? Kusta siis tällä on nämät kaikki? ⁵⁷Ja he pahenivat hänessä. Niin sanoi Jesus heille: ei prophetaa kussakaan halvempana pidetä kuin isänsä maalla ja kotonansa. ⁵⁸Ja ei hän siellä monta väkevää työtä tehnyt, heidän epäuskonsa tähden.

14Siihen aikaan kuuli Herodes tetrarka Jesuksen sanoman, ²Ja sanoi palvelioillensa: tämä on Johannes Kastaja: hän on noussut kuolleista, ja sentähden tekee hän senkaltaisia väkeviä töitä. ³Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni, sitonut ja vankiuteen pannut, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden. ⁴Sillä Johannes oli hänelle sanonut: ei sinulle ole luvallinen häntä pitää. ⁵Ja kuin hän tahtoi hänen tappa, pelkäsi hän kansaa; sillä he pitivät hänen prophetana. ⁶Mutta kun Herodeksen syntymäjuhlaa pidettiin, hyppäsi Herodiaksen tytär heidän edessänsä; ja se kelpasi Herodekselle. ⁷Sentähden lupasi hän hänelle vannotulla valalla antaa, mitä hän anois. ⁸Mutta niinkuin hän äidiltänsä ennen neuvottu oli, anna minulle, hän sanoi, tässä vadissa Johannes Kastajan pää. ⁹Ja kuningas tuli murheelliseksi; mutta kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, käski hän antaa hänelle, ¹⁰Ja lähetti leikkaamaan Johanneksen kaulaa tornissa. ¹¹Ja hänen päänsä kannettiin vadissa ja annettiin piialle, ja hän vei sen äidillensä. ¹²Ja hänen opetuslapsensa tulivat, ja ottivat pois hänen ruumiinsa, ja hautasivat sen; ja menivät ja ilmoittivat Jesukselle. ¹³Ja kuin Jesus sen kuuli, meni hän sieltä pois haahdella erämaahan yksinänsä. Ja kuin kansa se kuuli, noudattivat he häntä jalkaisin kaupungeista. ¹⁴Ja Jesus meni ulos, ja näki paljon kansaa, ja armahti heidän päällensä, ja paransi heidän sairaitansa. ¹⁵Mutta kun ehtoo tuli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, ja sanoivat: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut: laske kansa, että he menisivät kyliin itsellensä ruokaa ostamaan. ¹⁶Niin Jesus sanoi heille: ei tarvitse heidän mennä pois: antakaat te heidän syödä. ¹⁷Mutta he sanoivat hänelle: ei meillä ole tässä enempi kuin viisi leipää ja kaksi kalaa. ¹⁸Hän sanoi: tuokaat minulle ne tänne. ¹⁹Ja hän käski kansan istua ruoholle, ja otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsahti ylös taivaasen, kiitti, ja mursi, ja antoi leivät opetuslapsille, ja opetuslapset antoivat kansalle. ²⁰Ja he söivät kaikki, ja ravittiin. Niin he kokosivat tähteistä muruja, kaksitoistakymmentä koria täyteen. ²¹Mutta niitä, jotka olivat syöneet, oli lähes viisituhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia. ²²Ja kohta vaati Jesus opetuslapsiansa haahteen

astumaan, ja menemään hänen edellään toiselle rannalle, niinkauvan kuin hän kansan olis tyköänsä laskenut. ²³Ja kuin hän oli kansan laskenut, astui hän yksinänsä vuorelle rukoilemaan. Ja kuin ehtoo joutui, oli hän siellä yksinänsä. ²⁴Mutta haaksi oli jo keskellä merta, ja ahdistettiin aalloilta; sillä vastatuuli oli. ²⁵Mutta yöllä, neljännessä vartiossa, tuli Jesus heidän tykönsä, käyden merellä. ²⁶Ja kuin opetuslapset näkivät hänen merellä käyvän, peljästyivät he, ja sanoivat: kyöpeli se on; ja huusivat pelvon tähden. ²⁷Niin Jesus puhui kohta heille ja sanoi: olkaat hyvässä turvassa! minä olen: älkää peljästykö. ²⁸Niin vastasi Pietari häntä ja sanoi: Herra, jos sinä olet, niin käske minun tulla tykö vetten päällä. ²⁹Niin hän sanoi: tule! Ja Pietari astui ulos haahdesta ja kävi vetten päällä, että hän menis Jesuksen tykö. ³⁰Ja kuin hän näki ankaran tuulen, niin hän peljästy, ja rupesi vajoomaan, huusi sanoen: Herra, auta minua! ³¹Niin Jesus ojensi kohta kätensä, ja tarttui häneen, ja sanoi hänelle: oi sinä heikko-uskoinen, miksis epäilit? ³²Kuin he astuivat haahteen, niin tuuli tyveni. ³³Mutta ne, jotka olivat haahdessa, tulivat ja kumarsivat häntä, ja sanoivat: totisesti olet sinä Jumalan Poika. ³⁴Ja kuin he olivat menneet ylitse, tulivat he Genesaretin maalle. ³⁵Ja kuin sen paikan miehet tunsivat hänen, lähettivät he ympäri kaikkea sitä maata, ja toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita, ³⁶Ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta. Ja kaikki, jotka siihen rupesivat, tulivat terveiksi.

15Silloin tulivat Jesuksen tykö kirjanoppineet ja Pharisealaiset Jerusalemissa, ja sanoivat: ²Miksi sinun opetuslapses rikkovat vanhinten säädyn? sillä ei he pese käsiänsä leipää syödessänsä. ³Niin hän vastaten sanoi heille: miksi tekin rikotte Jumalan käskyn, teidän säätyenne tähden? ⁴Sillä Jumala käski, sanoen: kunnioita isääs ja äitiäs: ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman. ⁵Mutta te sanotte: jokainen sanokaan isälle taikka äidille: se on uhrattu, jolla sinua piti minulta autettaman: ja ei ensinkään kunnioitaisi isäänsä eikä äitiänsä. ⁶Ja te olette rikkoneet Jumalan käskyn teidän säätyenne tähden. ⁷Te ulkokullatut! Jesaias ennusti teistä oikein, sanoen: ⁸Tämä kansa lähestyy minua suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta. ⁹Vaan turhaan he minua palvelevat, opettain niitä opetuksia, jotka ovat ihmisten käskyt. ¹⁰Ja hän kutsui kansan tykönsä, ja sanoi heille: kuulkaat ja ymmärtäkää! ¹¹Ei se ihmistä saastuta, mikä suusta menee sisälle, mutta se, mikä suusta tulee ulos, saastuttaa ihmisen. ¹²Niin tulivat hänen opetuslapsensa, ja sanoivat hänelle: tiesitkös, että Pharisealaiset pahenivat, kuin he tämän puheen kuulivat? ¹³Mutta hän vastasi ja sanoi: jokainen istutus, jota ei minun taivaallinen Isäni ole istuttanut, pitää juurinsa revittämän ylös. ¹⁴Antakaat heidän olla: he ovat sokiat sokia in taluttajat; jos sokia sokiaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeevat. ¹⁵Niin vastasi Pietari ja sanoi hä-

nelle: selitä meille tämä vertaus. ¹⁶Niin Jesus sanoi: vieläkö tekin olette ymmärtämättömät? ¹⁷Ettekö te vielä ymmärrä, että kaikki, mitä suuhun sisälle menee, se menee vatsaan, ja sillä on luonnollinen uloskäyminen. ¹⁸Mutta jotka suusta tulevat ulos, ne lähtevät sydäimestä ulos, ja saastuttavat ihmisen. ¹⁹Sillä sydäimestä tulevat ulos pahat ajatukset, murhat, salavuoteudet, huoruudet, varkaudet, väärät todistukset, pilkat: ²⁰Nämät ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen; mutta pesemättömillä käsillä syödä, ei saastuta ihmistä. ²¹Ja Jesus läksi sieltä ja poikkesi Tyron ja Sidonin maan ääriin. ²²Ja katso, Kanaanin vaimo, joka niistä maan ääristä oli tullut, huusi häntä, sanoen: Herra, Davidin poika, armahda minua: minun tyttäreni vaivataan hirmuisesti perkeleeltä. ²³Mutta ei hän sanaakaan häntä vastannut. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä, sanoen: eroita häntä sinustas; sillä hän huutaa meidän jälkeemme. ²⁴Niin hän vastaten sanoi: en ole minä lähetetty, vaan kadotettu in lammasten tykö Israelin huoneesta. ²⁵Mutta se tuli ja kumarsi häntä, sanoen: Herra, auta minua. ²⁶Niin hän vastaten sanoi: ei ole sovelias ottaa lasten leipää ja heittää penikoille. ²⁷Niin se vastasi: totta Herra, syövät kuitenkin penikatkin niistä muruista, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat. ²⁸Silloin Jesus vastaten sanoi hänelle: oi vaimo, suuri on sinun uskos, tapautukoon sinulle niinkuin sinä tahdot. Ja hänen tyttärensä tuli sillä hetkellä terveeksi. ²⁹Ja Jesus läksi sieltä ja tuli Galilean meren tykö, ja astui vuorelle, ja istui siihen. ³⁰Ja paljo kansaa tuli hänen tykönsä, ja toivat kansansa ontuvia, sokeita, mykkiä, raajarikkoja ja paljon muita, ja laskivat Jesuksen jalkain eteen; ja hän paransi heidät. ³¹Niin että kansa ihmetteli, kuin he näkivät mykät puhuvan, raajarikot terveinä, ontuvat käyvän ja sokiat näkevän, ja kunnioittivat Israelin Jumalaa. ³²Ja Jesus kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi: minä armahdan kansaa, että he ovat jo kolme päivää minun tyköni viipyneet, ja ei ole heillä mitään syötävää: ja en minä tahdo heitä tyköni syömättä laskea pois, ettei he tiellä vaipuisi. ³³Niin sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: kusta me saamme tässä erämaassa niin monta leipää, että me ravitsemme niin paljon kansaa? ³⁴Ja Jesus sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän, ja vähä kalasia. ³⁵Niin hän käski kansan istua maan päälle atrioitsemaan. ³⁶Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle. ³⁷Ja he söivät kaikki ja ravittiin, ja ottivat ylös mitä liiaksi jäi, seitsemän täysinäistä koria muruja. ³⁸Mutta niitä jotka söivät, oli neljätuhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia. ³⁹Ja kuin hän oli kansan tykönsä laskenut, astui hän haahteen, ja tuli Magdalan rajoille.

16Niin tulivat hänen tykönsä Pharisealaiset ja Saddukealaiset ja kiusaten anoivat häneltä, että hän merkin taivaasta osoittais heille. ²Niin hän vastasi ja sanoi heille: kuin ehtoo tulee, niin te sanotte: seijes tulee; sillä taivas

ruskottaa, ³Ja huomeneltain: tänäpänä tulee kova ilma; sillä taivas ruskottaa ja on valju. Te ulkokullatut! te taidatte taivaan muodon tuomita, mutta aikain merkkejä ette taida tuomita? ⁴Tämä häijy ja huorintekijä sukukunta etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki. Ja hän jätti heidät, ja meni pois. ⁵Ja kuin hänen opetuslapsensa olivat tulleet ylitse toiselle rannalle, olivat he unohtaneet ottaa leipiä myötänsä. ⁶Mutta Jesus sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat teitäne Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta. ⁷Niin he ajattelivat itsellensä, sanoen: se on, ettemme ottaneet leipiä myötämme. ⁸Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: te vähäuskoiset! mitä te ajattelette keskenänne, ettette leipiä myötänne ottaneet? ⁹Ettekö vielä ymmärrä, taikka ettekö te muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte? ¹⁰Niin myös niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte? ¹¹Kuinka ette ymmärrä, etten minä leivästä teille sitä sanonut, että teidän pitäis kavahtaman teitäne Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta? ¹²Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt heitä kavahtamaan itsiänsä leivän hapatuksesta, vaan Pharisealaisten ja Saddukealaisten opista. ¹³Mutta kuin Jesus tuli Kesarean maan ääriin, joka kutsutaan Philippuksen, kysyi hän opetuslapsiltansa ja sanoi: kenenkä sanovat ihmiset minun, Ihmisen Pojan, olevan? ¹⁴Niin he sanoivat: monikahdat Johannes Kastajan; mutta muutamat Eliaan; muutamat taas Jeremiaan, taikka jonkun prophetaista. ¹⁵Sanoi hän heille: mutta kenenkä te sanotte minun olevan? ¹⁶Vastasi Simon Pietari ja sanoi: sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika. ¹⁷Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: autuas olet sinä, Simon Jonan poika! sillä ei liha eikä veri ilmoittanut sitä sinulle, vaan Isäni, joka on taivaissa. ¹⁸Mutta minä myös sanon sinulle: sinä ole Pietari, ja tämän kallion päälle tahdon minä rakentaa minun seurakuntani, ja helvetin portit ei pidä häntä voittaman. ¹⁹Ja minä annan sinulle taivaan valtakunnan avaimet: ja mitä sinä maan päällä sidot, pitää sidotun oleman taivaissa, ja mitä sinä päästät maan päällä, sen pitää oleman päästetyn taivaissa. ²⁰Niin hän haastoi opetuslapsiansa kellenkään sanomasta, että hän oli Jesus Kristus. ²¹Siitä ajasta rupesi Jesus julistamaan opetuslapsillensa, että hänen piti Jerusalemiin menemän, ja paljon vanhimilta ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta kärsimän, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman. ²²Ja Pietari otti hänen erinänsä, rupesi häntä nuhtelemaan, sanoen: armahda itsiäs, Herra: älköön sinulle se taphtuko! ²³Niin hän käänsi itsensä ympäri ja sanoi Pietarille: mene pois minun tyköni, saatana! sinä olet minulle pahennukseksi: ettes ymmärrä niitä, jotka Jumalan ovat, mutta ne, jotka ihmisen ovat. ²⁴Silloin Jesus sanoi opetuslapsillensa: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä, ja seuratkaan minua; ²⁵Sillä joka tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hän löytää sen.

²⁶Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja sielullensa sais vahingon? taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunastukseksi? ²⁷Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kunniaissa enkelittensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin töittensä jälkeen. ²⁸Totisesti minä sanon teille: muutamat seisovat tässä, joiden ei suinkaan pidä kuolemaa maistaman, siihenasti kuin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan hänen valtakunnassansa.

17Ja kuuden päivän perästä otti Jesus Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen hänen veljensä, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle. ²Ja kirkastettiin heidän edessänsä, ja hänen kasvonsa paistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi niinkuin valkeus. ³Ja katso, heille näkyivät Moses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa. ⁴Niin vastasi Pietari ja sanoi Jesukselle: Herra, meidän on tässä hyvä olla: jos sinä tahdot, niin me teemme tähän kolme majaa, sinulle yhden, ja Mosekselle yhden, ja Eliaalle yhden. ⁵Vielä hänen puhuissansa, katso, paistava pilvi ympäri varjosi heidät, ja katso, ääni pilvestä sanoi: tämä on minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin: kuulkaat häntä. ⁶Ja kuin opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoillensa, ja peljästyivät sangen kovin. ⁷Ja Jesus tuli, ja rupesi heihin, ja sanoi: nouskaat, ja älkää peljätkö. ⁸Mutta kuin he silmänsä nostivat, ei he ketään nähneet, vaan Jesuksen yksinänsä. ⁹Ja kuin he menivät vuorelta alas, haastoi Jesus heitä, sanoen: älkää kellenkään tätä näkyä sanoko, siihenasti kuin Ihmisen Poika kuolleista nousee. ¹⁰Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: miksi siis kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ennen tuleman? ¹¹Niin Jesus vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ennen, ja kohentaa kaikki. ¹²Mutta minä sanon teille: Elias on jo tullut; ja ei he tunteneet häntä, mutta tekivät hänelle mitä he tahtoivat. Niin myös Ihmisen Poika on heiltä kärsivä. ¹³Silloin ymmärsivät opetuslapset hänen Johannes Kastajasta sanoneen heille. ¹⁴Ja kuin he kansan tykö tulivat, tuli yksi mies hänen tykönsä ja lankesi polvillensa hänen eteensä, ¹⁵Ja sanoi: Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuutaudillinen ja kovin vaiataan; sillä hän lankee usein tuleen ja usein veteen. ¹⁶Ja minä toin hänen opetuslastes tykö, ja ei he voineet häntä parantaa. ¹⁷Niin Jesus vastaten sanoi: oi epäuskoinen ja nurja sukukunta! kuinka kauvan minun pitää teidän kanssanne oleman? kuinka kauvan minun pitää teitä kärsimän? Tuokaat häntä minulle tänne. ¹⁸Ja Jesus rankaisi sitä, ja perkele meni hänestä ulos; ja poika parani sillä hetkellä. ¹⁹Silloin menivät opetuslapset Jesuksen tykö erinänsä, ja sanoivat: miksi emme voineet sitä ajaa ulos? ²⁰Niin Jesus sanoi heille: epäuskonne tähden. Sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, niin te taitaisitte sanoa tälle vuorelle: siirry tästä sinne, niin se siirtyis, ja ei teille mitään olisi mahdotointa. ²¹Vaan tämä suku ei mene muutoin ulos kuin rukouksella ja paastolla. ²²Kuin he asuivat Galileassa, sanoi Jesus heille: tapahtu-

va on, että Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin; ²³Ja he tappavat hänen, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös. Ja he tulivat sangen murheellisiksi. ²⁴Mutta kuin he menivät Kapernaumiin, tulivat verorahan ottajat Pietarin tykö, ja sanoivat: eikö Mestarinne ole tottunut verorahaa maksamaan? ²⁵Sanoi hän: on. Ja kuin hän tuli huoneeseen, ennätti hänen Jesus, ja sanoi: mitäs luulet, Simon? keiltä maan kuninkaas ottavat tullin eli veron? omilta lapsiltansa, taikka vierailta? ²⁶Pietari sanoi hänelle: vierailta. Sanoi Jesus hänelle: niin lapset ovat vapaat. ²⁷Mutta ettemme heitä pahentaisi, niin mene merelle, heitä onkes, ja ota se kala, joka ensin tulee ylös, ja avaa hänen suunsa, niin sinä löydät rahan: ota se, ja anna heille minun ja sinun edestäs.

18Sillä hetkellä tulivat opetuslapset Jesuksen tykö, sanoen: kuka siis on suurin taivaan valtakunnassa? ²Ja Jesus kutsui tykönsä lapsen, ja asetti sen heidän keskellensä, ³Ja sanoi: totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule niinkuin lapset, niin ette suinkaan tule sisälle taivaan valtakuntaan. ⁴Sentähden joka itsensä alentaa niinkuin tämä lapsi, se on suurin taivaan valtakunnassa. ⁵Ja joka holhoo senkaltaisen lapsen minun nimeeni, hän holhoo minun. ⁶Mutta joka pahentaa yhden näistä pienimmistä, jotka uskovat minun päälleni, parempi hänen olis, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja hän upotettaisiin meren syvyyteen. ⁷Voi maailmaa pahennusten tähden, sillä pahennukset kumminkin tulevat! Voi kuitenkin sitä ihmistä, jonka kautta pahennus tulee! ⁸Mutta jos kätes taikka jalkas pahentaa sinun, niin leikkaa ne pois, ja heitä pois tyköäs. Parempi on sinun elämään sisälle mennä ontuvana taikka raajarikkona, kuin että sinulla olis kaksi kättä eli kaksi jalkaa, ja sinä heitettäisiin ijankaikkiseen tuleen. ⁹Ja jos silmäsi pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköäs. Parempi on sinun silmäpuolena elämään sisälle mennä, kuin että sinulla olis kaksi silmää, ja sinä heitettäisiin helvetin tuleen. ¹⁰Katsokaat, ettette katso ylön yhtäkään näistä pienimmistä; sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun isäni kasvot, joka on taivaissa. ¹¹Sillä Ihmisen Poika tuli autuaaksi tekemään sitä, mikä kadonnut oli. ¹²Mitä te luulette? jos jollakin ihmisellä olis sata lammasta, ja yksi heistä eksyis: eikö hän jättäisi yhdeksänkymmentä ja yhdeksän, ja menis vuorelle, ja etsis eksynyttä? ¹³Ja jos niin tapahtuu, että hän löytää sen, totisesti sanon minä teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä, jotka ei eksyneet. ¹⁴Niin ei ole myös teidän Isänne tahto, joka on taivaissa, että joku näistä pienimmistä hukkuis. ¹⁵Mutta jos sinun veljes rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahden kesken yksinänsä. Jos hän sinua kuulee, niin sinä olet veljes voittanut. ¹⁶Mutta jos ei hän sinua kuule, niin ota vielä yksi eli kaksi kanssas, että kaikki asia kahden eli kolmen todistajan suussa olis. ¹⁷Mutta ellei hän niitä tahdo kuulla, niin sano seurakunnalle; ellei hän seurakuntaa tottele, niin pidä häntä pakanana ja Publkanina.

¹⁸Totisesti sanon minä teille: kaikki, mitä te maan päällä sidotte, pitää myös oleman sidotut taivaassa: ja kaikki, mitä te päästätte maan päällä, pitää myös oleman päästetyt taivaassa. ¹⁹Taas sanon minä teille: missä ikänä asiassa kaksi teistä sopivat maan päällä; jota he rukoilevat, sen heidän pitää saaman minun Isältäni, joka on taivaassa. ²⁰Sillä kussa kaksi taikka kolme tulevat kokoon minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä. ²¹Silloin Pietari tuli hänen tykönsä, ja sanoi: Herra, kuinka usein minun pitää veljeleni, joka rikkoo minua vastaan, antaman anteeksi? onko seitsemässä kerrassa kyllä? ²²Sanoi Jesus hänelle: en minä sano sinulle ainoastaan seitsemän kertaa, mutta seitsemänkymmentä kertaa seitsemän. ²³Sentähden on taivaan valtakunta kuninkaaseen verrattu, joka tahtoi lukua laskea palveliainsa kanssa. ²⁴Ja kuin hän rupesi laskemaan, tuli yksi hänen eteensä, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää. ²⁵Mutta ettei hänellä ollut varaa maksaa, käski hänen herransa hänen myytää, ja hänen emäntänsä ja lapsensa, ja kaikki mitä hänellä oli, ja maksettaa. ²⁶Niin palvelia lankesi maahan ja rukoili häntä, sanoen: herra, ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle. ²⁷Niin armahti herra palveliaa, päästi hänen, ja antoi hänelle velan anteeksi. ²⁸Niin palvelia meni ulos, ja löysi yhden kanssapalvelioistansa, joka hänelle oli velkaa sata penninkiä; ja hän tarttui häneen, ja kiristi häntä kurkusta, sanoen: maksa minulle velkas. ²⁹Niin hänen kanssapalveliansa lankesi maahan hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä, sanoen: ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle. ³⁰Mutta ei hän tahtonut, vaan meni ja heitti hänen torniin, siihenasti kuin hän velan maksais. ³¹Mutta kuin muut hänen kanssapalveliainsa näkivät mitä tehtiin, murehtivat he sangen kovin, tulivat ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä tehty oli. ³²Silloin kutsui herra hänen eteensä, ja sanoi hänelle: sinä paha palvelia, minä annoin sinulle anteeksi kaiken velan, ettäs minua rukoilit: ³³Eikö myös sinun pitänyt armahtaman kanssapalveliaas, niinkuin minäkin armahdin sinua? ³⁴Ja hänen herransa vihastui, ja antoi hänen pyöveille, siihenasti kuin hän maksais kaikki, mitä hän oli hänelle velkaa. ³⁵Niin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, jollette kukin veljellensä teidän sydämistänne anna anteeksi heidän rikoksiansa.

19Ja tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, läksi hän Galileasta ja tuli Juudean maan rajoille, sille puolelle Jordania. ²Ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä. ³Ja Pharisealaiset tulivat hänen tykönsä, kiusasivat häntä, ja sanoivat hänelle: saako mies eritä vaimostaan kaikkinaisen syyn tähden? ⁴Niin hän vastasi ja sanoi heille: ettekö te ole lukeneet: joka alusta ihmisen teki, mieheksi ja vaimoksi hän heidät teki? ⁵Ja sanoi: sentähden pitää ihmisen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi: ⁶Niin ei he ole enään kaksi, mutta yksi liha. Jonka siis Jumala yhteen sovitti, ei pidä ihmisen sitä eroittaman.

⁷He sanoivat hänelle: miksi Moses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänen? ⁸Sanoi hän heille: teidän sydämenne kovuuden tähden salli Moses teidän eritä vaimoistanne; vaan ei alusta niin ollut. ⁹Mutta minä sanon teille: kuka ikänä hylkää vaimonsa muutoin kuin huoruuden tähden, ja nai toisen, hän tekee huorin; ja joka hyljätyn ottaa, hän tekee huorin. ¹⁰Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: jos miehen asia niin on vaimon kanssa, ei sitte ole hyvä naida. ¹¹Niin hän sanoi heille: ei tätä sanaa kaikki käsitä, vaan ne, joille se annettu on. ¹²Sillä muutamat ovat kuohitut, jotka äitinsä kohdusta niin syntyneet ovat: ja ovat kuohitut, jotka ihmisiltä kuohitut ovat: ja ovat kuohitut, jotka taivaan valtakunnan tähden itse kuohinneet ovat. Joka sen taitaa käsittää, se käsittääkään. ¹³Silloin vietiin hänen tykönsä lapsia, että hän laskis kätensä heidän päällensä ja rukoilis; mutta opetuslapset nuhtelivat heitä. ¹⁴Mutta Jesus sanoi: sallikaat lasten olla, ja älkää kieltäkö heitä tulemasta minun tyköni: sillä senkaltaisten on taivaan valtakunta. ¹⁵Ja kuin hän oli pannut kätensä heidän päällensä, meni hän sieltä pois. ¹⁶Ja katso, yksi tuli ja sanoi hänelle: hyvä Mestari! mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin jankaikkisen elämän? ¹⁷Niin hän sanoi hänelle: miksi sinä kutsut minun hyväksi? Ei ole kenkään hyvä, vaan yksi, Jumala. Mutta jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt. ¹⁸Hän sanoi hänelle: kutka? Jesus sanoi: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärin todistaman: ¹⁹Kunnioita isäas ja äitiäs: ja sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itse sinuas. ²⁰Sanoi nuorukainen hänelle: kaikki nämät olen minä pitänyt nuoruudestani; mitä vielä minulta puuttuu? ²¹Sanoi Jesus hänelle: jos sinä tahdot olla täydellinen, niin mene ja myy mitä sinulla on, ja anna vaivaisille: ja sinun pitää saaman tavarain taivaassa; ja tule ja seuraa minua. ²²Mutta kuin nuorukainen kuuli sen puheen, meni hän pois murheissansa; sillä hänellä oli paljo tavaraa. ²³Mutta Jesus sanoi opetuslapsillensa: totisesti sanon minä teille: rikas tulee työläästi taivaan valtakuntaan. ²⁴Ja taas sanon minä teille: huokiampi on kameilin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan. ²⁵Mutta koska hänen opetuslapsensa sen kuulivat, peljästyivät he sangen kovin, sanoen: kuka siis taitaa autuaaksi tulla? ²⁶Niin Jesus katsahti heidän päällensä ja sanoi heille: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta Jumalan tykönä ovat kaikki mahdolliset. ²⁷Silloin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: katso, me luovuimme kaikista ja seuraamme sinua: mitä siis meidän siitä on? ²⁸Niin sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille, te, jotka minua olette seuranneet, uudessa syntymisessä, kuin Ihmisen Poika istuu kunniansa istuimella, pitää myös teidän istuman kahdellatoistakymmenellä istuimella, tuomiten kahtatoistakymmentä Israelin sukukuntaa. ²⁹Ja jokainen, joka luopui huoneista, taikka veljistä, taikka sisarista, taikka isästä, taikka äidistä, taikka emännästä, taikka lapsista, taikka pellosta, minun nimeni tähden, hänen pitää sataker-

taisesti saaman, ja ijankaikkisen elämän perimän.³⁰ Mutta monta ensimmäistä tulee viimeiseksi ja viimeistä ensimmäiseksi.

20Sillä taivaan valtakunta on perheenisännän vertainen, joka varhain huomeneltain läksi ulos palkkaamaan työväkeä viinamäkeensä.² Ja kuin hän oli sopinut työmiesten kanssa päiväpenningistä, lähetti hän heidät viinamäkeensä.³ Ja hän meni ulos liki kolmannella hetkellä, ja näki muita seisovan turulla joutilaina,⁴ Ja sanoi heille: menkäätekä viinamäkeen, ja mitä kohtuullinen on, minä annan teille. Niin he menivät.⁵ Taas hän meni ulos liki kuudennella ja yhdeksännellä hetkellä, ja teki myös niin.⁶ Mutta yhdellätoistakymmenennellä hetkellä läksi hän ulos, ja löysi muita joutilaina seisomasta, ja sanoi heille: miksi te tässä kaiken päivän joutilaina seisotte?⁷ He sanoivat hänelle: sillä ei ole kenkään meitä palkannut. Hän sanoi heille: menkäätekä tekin minun viinamäkeeni, ja mitä kohtuus on, pitää teidän saaman.⁸ Mutta kuin ehtoo tuli, sanoi viinamäen isäntä perheensä haltialle: kutsu työväki, ja maksa heidän palkkansa, ruveten viimeisistä ensimmäisiin asti.⁹ Ja kuin ne tulivat, jotka liki yhdellätoistakymmenennellä hetkellä tulleet olivat, saivat he kukin penninkinsä.¹⁰ Mutta kuin ensimmäiset tulivat, luulivat he enemmän saavansa; ja he myös saivat kukin penninkinsä.¹¹ Ja kuin he saivat, napisivat he perheenisäntää vastaan,¹² Sanoen: nämät viimeiset ovat yhden hetken työtä tehneet, ja sinä teit heidät meidän verraksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.¹³ Niin hän vastasi ja sanoi yhdelle heistä: ystäväni, en tee minä sinulle vääryyttä; etkös sopinut minun kanssani määrätystä penningistä?¹⁴ Ota se, mikä sinun tulee, ja mene matkaas; mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa niinkuin sinullekin.¹⁵ Vai enkö minä saa tehdä minun kalustani mitä minä tahdon? taikka katsotkos sentähden karsaasti, että minä hyvä olen?¹⁶ Niin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi. Sillä monta ovat kutsutut, mutta harvat valitut.¹⁷ Ja Jesus meni ylös Jerusalemiin, ja otti kaksitoistakymmentä opetuslastansa erinänsä tiellä tykönsä, ja sanoi heille:¹⁸ Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika ylönnannetaan pappein päämiehille ja kirjanoppineille; ja he tuomitsevat hänen kuolemaan,¹⁹ Ja antavat ylönn hänen pakanoille pilkattaa, ja ruoskittaa, ja ristiinnaulittaa: ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös.²⁰ Silloin tuli hänen tykönsä Zebedeuksen poikain äiti poikinensa, kumarsi ja anoi jotakin häneltä.²¹ Vaan hän sanoi hänelle: mitäs tahdot? Sanoi hän hänelle: sano, että nämät kaksi minun poikaani istuisivat, yksi sinun oikialla kädellä ja toinen vasemmalla, sinun valtakunnassas.²² Niin Jesus vastaten sanoi: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minun pitää juoman, ja kastettaa sillä kasteella, jolla minä kastetaan? He sanoivat hänelle: me voimme.²³ Ja hän sanoi heille: minun kalkkini tosin te juotte ja sillä kasteella, jolla minä kastetaan, te kastetaan; mutta istua minun oikialla kädelläni,

taikka vasemmalla, ei ole minun antamisellani, vaan joille se on valmistettu minun Isältäni.²⁴ Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he niistä kahdesta veljeksestä.²⁵ Mutta Jesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: te tiedätte, että kansain päämiehet vallitsevat heitä, ja ylimmäisillä on valta heidän ylitsensä.²⁶ Vaan ei niin pidä oleman teidän keskenänne; mutta joka tahtoo teidän seassanne suurin olla, se olkoon teidän palvelianne;²⁷ Ja joka tahtoo teidän seassanne ensimmäinen olla, se olkoon teidän palvelianne.²⁸ Niinkuin ei Ihmisen Poika tullut, että häntä piti palveltaman, mutta että hän palvelis, ja antais henkensä lunastukseksi monen edestä.²⁹ Ja heidän lähteissänsä Jerikosta, seurasi häntä paljo kansaa.³⁰ Ja katso, kaksi sokiaa istuivat tien ohessa. Kuin he kuulivat, että Jesus kävi ohitse, huusivat he, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä!³¹ Niin kansa torui heitä vaikenemaan. Mutta he huusivat enemmän, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä!³² Ja Jesus seisahti, ja kutsui heidät tykönsä, ja sanoi: mitä te tahdotte, että minun pitää teille tekemän?³³ Sanoivat he hänelle: Herra, että meidän silmämme aukenisivat.³⁴ Niin Jesus armahti heitä ja tarttui heidän silmiinsä, ja he saivat kohta näkönsä ja seurasivat häntä.

21Ja kuin he lähestyivät Jerusalemiä ja tulivat Betphageen öljymäen tykö, lähetti Jesus kaksi opetuslasta,² Sanoen heille: menkää kylään, joka on edessänne, ja te löydätte kohta aasintamman sidottuna, ja varsan hänen kanssansa: päästäkää ne ja tuokaat minulle.³ Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin sanokaat: Herra niitä tarvitsee, ja kohta hän laskee heidät.⁴ Mutta tämä kaikki tapahtui, että täytettäisiin, mikä sanottu oli prophetan kautta, joka sanoo:⁵ Sanokaat Zionin tyttärelle: katso, sinun Kuninkaas tulee sinulle siviä, istuen aasintamman päällä ja ikeen alaisen aasin varsan päällä.⁶ Niin opetuslapset menivät ja tekivät niinkuin Jesus heille käskenyt oli,⁷ Ja taluttivat aasintamman ja varsan, ja panivat niiden päälle vaatteensa, ja istuttivat hänen niiden päälle.⁸ Niin enin osa kansasta hajoitti vaatteensa tielle, ja muut karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle.⁹ Mutta kansa, joka edellä kävi, ja jotka seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna Davidin Pojalle! kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen! hosianna korkeudessa!¹⁰ Ja kuin hän tuli Jerusalemiin, nousi koko kaupunki, sanoen: kuka on tämä?¹¹ Niin kansa sanoi: tämä on Jesus, propheta Galilean Natsaretista.¹² Ja Jesus meni sisälle Jumalan templiin, ja ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat templissä, ja vaihettajain pöydät ja kyyhkyisten kaupitsiain istuimet hän kukisti,¹³ Ja sanoi heille: kirjoitettu on: minun huoneeni pitää rukoushuoneeksi kutsuttaman; mutta te olette sen tehneet ryöväritten luolaksi.¹⁴ Ja hänen tykönsä tulivat sokiat ja ontuvat templissä, ja hän paransi heidät.¹⁵ Mutta kuin pappein päämiehet ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, jotka hän teki, ja lapset templissä huu-tavan ja sanovan: hosianna Davidin Pojalle! närkästyivät he,¹⁶ Ja sanoivat hänelle: kuuletkos, mitä nämät sanovat?

Niin Jesus sanoi heille: kuulen kyllä. Ettekö te koskaan ole lukeneet: lasten ja imeväisten suusta olet sinä kiitoksen valmistanut? ¹⁷Ja hän luopui heistä, ja meni ulos kaupungista Betaniaan, ja oli siellä yötä. ¹⁸Mutta huomeneltain kaupunkiin palatessansa isosi hän. ¹⁹Ja kuin hän näki fikunapuun tien ohessa, meni hän sen tykö, ja ei löytänyt siinä mitään muuta kuin lehdet ainoastaan; ja hän sanoi sille: älköön ikänä tästäkään edes sinusta hedelmää kasvako. Ja fikunapuu kohta kuivettui. ²⁰Ja kuin opetuslapset sen näkivät, ihmettelivät he, sanoen: kuinka fikunapuu niin kohta kuivettui? ²¹Jesus vastaten sanoi heille: totisesti sanon minä teille: jos teillä olis usko, ja ette epäilisi, niin ette ainoastaan tätä tekisi, mikä fikunapuulle tapahtui, vaan myös jos te sanoisitte tälle vuorelle: siirry ja kukistu mereen, niin se tapahtuis. ²²Ja kaikki, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, sen te saatte. ²³Ja kuin hän meni templiin, tulivat hänen opettaissansa hänen tykönsä pappein päämiehet ja kansan vanhimmat, sanoen: millä voimalla sinä näitä teet? taikka kuka sinulle antoi sen voiman? ²⁴Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä tahdon myös teiltä kysyä yhden sanan: jos te sen minulle sanotte, niin minä myös teille sanon, millä voimalla minä näitä teen: ²⁵Kusta Johanneksen kaste oli, taivaastako taikka ihmisistä? Niin he ajattelivat iselensä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo meille: miksi ette siis häntä uskoneet? ²⁶Mutta jos me sanomme: se oli ihmisistä, niin me pelkäämme kansaa; sillä kaikki pitivät Johanneksen prophetana. ²⁷Ja he vastaten sanoivat Jesukselle: emme tiedä. Sanoi hän heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen. ²⁸Mutta kuinka te luulette? Yhdellä miehellä oli kaksi poikaa, ja hän meni ensimmäisen tykö, ja sanoi: poikani, mene tänäpäpä tekemään työtä minun viinamäkeen. ²⁹Niin hän vastaten sanoi: en tahdo. Mutta sitte katui hän, ja meni. ³⁰Niin hän meni toisen tykö, ja sanoi myös niin. Mutta hän vastaten sanoi: kyllä minä menen, herra, ja ei menenytään. ³¹Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon? He sanoivat hänelle: ensimmäinen. Sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille: Publikanit ja portot käyvät teidän edellä Jumalan valtakuntaan. ³²Sillä Johannes tuli teidän tyköne vanhurskauden tiessä, ja ette häntä uskoneet: mutta Publikanit ja portot uskoivat hänen. Mutta te, jotka sen näitte, ette sittenkään parannusta tehneet, että te häntä olisitte uskoneet. ³³Kuulkaat toinen vertaus: oli perheenisäntä, joka istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi siihen viinakuurnan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja vaelsi muille maille. ³⁴Mutta kuin hedelmän aika lähestyi, lähetti hän palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan sen hedelmiä. ³⁵Ja peltomiehet ottivat kiinni hänen palveliansa, ja yhden he pieksivät, toisen he tappoivat, kolmannen he kivittivät. ³⁶Taas hän lähetti toiset palveliat, usiammat kuin ensimmäiset, ja he tekivät heille myös niin. ³⁷Mutta viimein lähetti hän heidän tykönsä poikansa, sanoen: he karttavat poikaani. ³⁸Mutta kuin peltomiehet näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: tämä on pe-

rillinen; tulkaat, tappakaamme häntä, ja niin me saamme hänen perintönsä. ³⁹Ja he ottivat hänen kiinni, sysäsivät ulos viinamäestä ja tappoivat. ⁴⁰Kun siis viinamäen isäntä tulee, mitä hän niiden peltomiesten tekee? ⁴¹He sanoivat hänelle: ne pahat hän pahasti hukuttaa, ja antaa viinamäensä toisille viinamäen miehille, jotka hänelle antavat hedelmät ajallansa. ⁴²Sanoi Jesus heille: ettekö te ikänä Raamatuissa ole lukeneet: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi. Herralta on se tapahtunut, ja on ihmeellinen meidän silmämme edessä. ⁴³Sentähden sanon minä teille: Jumalan valtakunta pitää teiltä otettaman pois ja annettaman pakanoille, jotka sen hedelmän tekevät. ⁴⁴Ja joka lankee tähän kiveen, hän runnellaan. Mutta jonka päälle hän lankee, sen hän murentaa. ⁴⁵Ja kuin pappein päämiehet ja Pharisealaiset kuulivat hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän heistä sanoi. ⁴⁶Ja kuin he pyysivät häntä ottaa kiinni, pelkäsivät he kansaa, sillä he pitivät hänen prophetana.

22Ja Jesus vastaten puhui taas heille vertauksilla, sanoen: ²Taivaan valtakunta on kuninkaan vertainen, joka teki häitä pojallensa, ³Ja lähetti palveliansa kutsumaan kutsutuita häihin, ja ei he tahtoneet tulla. ⁴Taas hän lähetti toiset palveliat, sanoen: sanokaat kutsutuille: katso, minä valmistin atriani, härkäni ja syöttiläni ovat tapetut, ja kaikki ovat valmistetut: tulkaat häihin! ⁵Mutta he katsoivat ylös, ja menivät pois, yksi pellollensa, toinen kaupallensa. ⁶Mutta muut ottivat kiinni hänen palveliansa, ja pilkkasivat heitä, ja tappoivat. ⁷Mutta kuin kuningas sen kuuli, vihastui hän, ja lähetti sotaväkensä, ja hukutti ne murhamiehet, ja heidän kaupunkinsa poltti. ⁸Silloin hän sanoi palvelioille: häät tosin ovat valmistetut, mutta kutsutut ei olleet mahdolliset. ⁹Menkäätkä siis teiden haaroihin, ja kaikki, jotka te löydätte, kutsukaat häihin. ¹⁰Ja palveliat menivät ulos teille, ja kokosivat kaikki, jotka he löysivät, pahat ja hyvät; ja häähuone täytettiin vieraista. ¹¹Niin kuningas meni katsomaan vieraita, ja näki siellä yhden ihmisen, joka ei ollut vaattetettu häävaatteilla. ¹²Niin hän sanoi hänelle: ystäväni, kuinkas tänne tulit, ja ei sinulla ole häävaatteita? Mutta hän vaikenä. ¹³Silloin sanoi kuningas palvelioille: sitokaat hänen kätensä ja jalkansa, ottakaat ja heittäkää häntä ulkoiseen pimeyteen; siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. ¹⁴Sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut. ¹⁵Silloin Pharisealaiset menivät pitämään neuvoa, kuinka he hänen sanoissa solmeaisivat. ¹⁶Ja he lähettivät hänen tykönsä opetuslapsensa Herodilaisten kanssa, sanoen: Mestari, me tiedämme sinun totiseksi, ja sinä opetat Jumalan tien totuudessa, et myös tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa. ¹⁷Sano siis meille, kuinkas luulet: sopiiko keisarille antaa veroa taikka ei? ¹⁸Mutta kuin Jesus ymmärsi heidän pahuutensa, sanoi hän: mitä te ulkokullatut kiusaatte minua? ¹⁹Osoittakaat minulle veroraha. Niin he antoivat hänelle verorahan. ²⁰Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja

päällekirjoitus? ²¹He sanoivat hänelle: keisarin. Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat. ²²Ja kuin he nämät kuulivat, ihmettelivät he, ja luopuivat hänestä, ja menivät pois. ²³Sinä päivänä tulivat Saddukealaiset hänen tykönsä, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja kysyivät häneltä, ²⁴Sanoen: Mestari! Moses sanoi: jos joku kuolee lapsetoinna, niin hänen veljensä pitää naiman hänen emäntänsä ja herättämän veljellensä siemenen. ²⁵Niin oli meidän seasamme seitsemän veljestä, ja kuin ensimmäinen nai, niin se kuoli. Ja ettei hänellä ollut siementä, jätti hän emäntänsä veljellensä. ²⁶Niin myös toinen ja kolmas, hamaan seitsemänteen asti. ²⁷Mutta kaikkein viimein kuoli myös se vaimo. ²⁸Kenenkä emännän siis näistä seitsemästä pitää hänen ylösnousemisessa oleman? Sillä kaikki ovat häntä pitäneet. ²⁹Niin Jesus vastaten sanoi heille: te eksytte ja ette tiedä Raamatuita, eikä Jumalan voimaa. ³⁰Sillä ylösnousemisessa ei naida eikä huolla, mutta he ovat niinkuin Jumalan enkelit taivaassa. ³¹Mutta ettekö te ole lukeneet kuolleitten ylösnousemisesta, mitä teille on Jumalalta sanottu, joka sanoo: ³²Minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaaikin Jumala, ja Jakobin Jumala? Ei ole Jumala kuolleiden Jumala, mutta elävien. ³³Ja kuin kansa sen kuuli, hämmästyivät he hänen oppiansa. ³⁴Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, että hän oli Saddukealaisten suun tukinnut, kokoontuivat he yhteen. ³⁵Ja yksi lain-opettaja heistä kysyi häneltä, kiusaten häntä, ja sanoi: ³⁶Mestari, mikä on suurin käsky laissa? ³⁷Niin Jesus sanoi hänelle: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas, kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas, ja kaikesta mielestä: ³⁸Tämä on ensimmäinen ja suurin käsky. ³⁹Toinen on tämän kaltainen: sinun pitää rakastaman lähimmäistä niinkuin itse sinuas. ⁴⁰Näissä kahdessa käskyssä kaikki laki ja prophetat riipuvat. ⁴¹Koska Pharisealaiset koossa olivat, kysyi heiltä Jesus, ⁴²Sanoen: mitä teille näkyy Kristuksesta, kenenkä poika hän on? he sanoivat hänelle: Davidin. ⁴³Hän sanoi heille: kuinka siis David kutsuu hengessä hänen Herraksi? sanoen: ⁴⁴Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikealla kädelläni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. ⁴⁵Jos siis David kutsuu hänen Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa? ⁴⁶Ja ei kenkään taitanut häntä mitään vastata: ei myös yksikään rohjennut sen päivän perästä häneltä enempää kysyä.

23Silloin Jesus puhui kansalle ja hänen opetuslapsillensa, ²Sanoen: Moseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja Pharisealaiset: ³Kaikki siis, mitä he teidän käskevät pitää, se pitääkää ja tehkää; mutta heidän töittensä jälkeen älkää te tehkö, sillä he sanovat, ja ei tee. ⁴Sillä he sitovat raskaat kuormat, joita ei voida kantaa, ja panevat ne ihmisten olille, mutta ei he sormellansakaan itse tahdo niitä liikuttaa. ⁵Mutta kaikki työnsä tekevät he, että ne ihmisiltä nähtäisiin. He levittelevät muistokirjansa, ja tekevät suureksi vaatteensa liepeet, ⁶Ja rakastavat ylimmäisiä si-

joja pidoissa ja ylimmäisiä istuimia synagogissa, ⁷Ja tervehdyksiä turulla, ja tahtovat kutsuttaa ihmisiltä: rabbi, rabbi. ⁸Mutta älkää te antako teitä kutsuttaa rabbiiksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus, mutta te olette kaikki veljekset. ⁹Ja älkää ketäkään kutsuko isäksenne maan päällä; sillä yksi on Isänne, joka on taivaassa. ¹⁰Ja älkää antako teitä kutsuttaa mestariksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus. ¹¹Joka teistä suurin on, se olkoon teidän palvelianne. ¹²Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylenetään. ¹³Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka suljette taivaan valtakunnan ihmisten edestä; sillä ette itse sinne mene, ettekä salli meneväisiä sinne mennä. ¹⁴Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka syötte leskein huoneet, ja muodoksi pidätte pitkät rukoukset: sentähden te saatte sitä koveman kadotuksen. ¹⁵Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka merta ja mannerta ympäri vaelatte, tehdäkseen yhtä uutta Juudalaista; ja kuin se tehty on, niin te hänestä teette kaksikertaa enemmän helvetin lapsen kuin te itse olette. ¹⁶Voi teitä, te sokiat taluttajat! jotka sanotte: joka vannoo templin kautta, ei se mitään ole, mutta joka vannoo templin kullan kautta, se on velvollinen. ¹⁷Te hullut ja sokiat! sillä kumpi on suurempi: kulta, eli templi, joka kullan pyhittää? ¹⁸Ja joka vannoo alttarin kautta, ei se mitään ole; mutta joka vannoo lahjan kautta, joka sen päällä on, se on velvollinen. ¹⁹Te hullut ja sokiat! sillä kumpi on suurempi: lahja, eli alttari, joka lahjan pyhittää? ²⁰Joka siis vannoo alttarin kautta, hän vannoo sen kautta ja kaikkein, mikä sen päällä on. ²¹Ja joka vannoo templin kautta, se vannoo hänen kauttansa ja sen kautta, joka siinä asuu. ²²Ja joka vannoo taivaan kautta, se vannoo Jumalan istuimen kautta ja hänen kauttansa, joka sen päällä istuu. ²³Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka kymmenykset teette mintuista, tulleista ja kuminoista, ja jätätte pois ne raskaammat laista, tuomion, laupiuden ja uskon: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän. ²⁴Te sokiat taluttajat! te kuurnitsette hyttsen ja kamelin nielette. ²⁵Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka puhdistatte juomaastian ja ruokaastian ulkoiselta puolelta, mutta sisältä ovat ne täynnä raatelemista ja tyytymättömyyttä. ²⁶Sinä sokia Pharisealainen! puhdistaa ensin juoma-astia ja ruoka-astia sisältä, että myös ulkonainenkin puoli puhtaaksi tulis. ²⁷Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut; sillä te olette valkiaksi sivuttuin hautain kaltaiset, jotka ulkoa kauniit ovat, mutta sisältä ovat he täynnä kuolleiden luuta ja kaikkea riettautta. ²⁸Niin myös te olette ulkoa tosin nähdä ihmisten edessä hurskaat, mutta sisältä te olette täynnä ulkokullaisuutta ja vääryyttä. ²⁹Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka rakennatte prophetain hautoja ja kaunistatte vanhurskasten hautoja, ³⁰Ja sanotte: jos me olisimme olleet meidän isämme aikoina, emme olisi olleet osalliset heidän kanssan-

sa prophetain veressä. ³¹Niin te siis itseänne tunnustatte, että olette niiden lapset, jotka tappoivat prophetat. ³²Niin tekin täyttäkää teidän isänne määrä. ³³Te kärmeet, te kyykärmetten sikiät! kuinka te vältätte helvetin kadotuksen? ³⁴Sentähden, katso, minä lähetän teille prophetat, ja viisaat, ja kirjanoppineet; ja niistä te muutamat tapatte ja ristiinnaulitsette, ja muutamat te pieksätte teidän synagogissanne, ja vainootte kaupungista kaupunkiin. ³⁵Että teidän päällenne pitää tuleman kaikki vanhurskas veri, joka vuodatettu on maan päälle hamasta vanhurskaan Abelin verestä niin Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, jonka te tapoitte templin ja alttarin vaiheella. ³⁶Totisesti sanon minä teille: kaikki nämät pitää tuleman tämän suvun päälle. ³⁷Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat prophetat ja kivillä surmaat ne, jotka sinun tykös lähetetyt ovat! kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipeinsä alle? ja ette tahtoneet. ³⁸Katso, teidän huoneenne pitää teille jäämän kylmille. ³⁹Sillä minä sanon teille: ette suinkaan minua tästedes näe, siihenasti kuin te sanotte: kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

24Ja Jesus meni ulos ja läksi pois templistä, ja hänen opetuslapsensa tulivat osoittamaan hänelle templin rakennuksia. ²Niin sanoi Jesus heille: ettekö te kaikkia näitä näe? Totisesti sanon minä teille: ei pidä tässä jätettämän kiveä kiven päälle, joka ei maahan jaoteta. ³Mutta kuin hän istui Öljymäellä, menivät opetuslapset hänen tykönsä erinänsä ja sanoivat: sano meille: koska tämä tapahtuu, ja mikä sinun tulemises ja maailman lopun merkki ollee? ⁴Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: katsokaat, ettei kenkään teitä viettele. ⁵Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen Kristus! ja viettelevät monta. ⁶Niin te saatte kuulla sotia ja sanomia sodista. Katsokaat, ettette peljästy; sillä kaikki nämät pitää tapahtuman, mutta ei vielä ole loppu. ⁷Sillä kansan pitää kansaa vastaan nouseman ja valtakunnan valtakuntaa vastaan, ja tulee ruttotauti ja nälkä ja maanjäristys moneen paikkaan. ⁸Mutta kaikki nämät ovat murhetten alku. ⁹Silloin he ylönantavat teitä vaivaan ja tappavat teidät, ja te tulette vihattavaksi kaikilta pakanoilta minun nimeni tähden. ¹⁰Ja silloin monta pahenevat, ja keskenänsä pettävät toinen toisensa, ja vihaavat toinen toistansa keskenänsä. ¹¹Ja monta väärää prophetaa nousevat ja viettelevät monta. ¹²Ja että vääräys saa vallan, niin rakkaus monessa kylmenee. ¹³Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi. ¹⁴Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, kaikille pakanoille todistukseksi; ja silloin tulee loppu. ¹⁵Kuin te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta sanottu on Daniel prophetan kautta, seisovan pyhässä siassa; (joka tämän lukee, hän ymmärtäköön!) ¹⁶Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille. ¹⁷Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas ottamaan jotakin huoneestansa. ¹⁸Ja joka pelloilla on, älköön palatko vaatteitansa ottamaan. ¹⁹Voi raskai-

ta ja imettäväisiä niinä päivinä! ²⁰Mutta rukoilkaat, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbatina; ²¹Sillä silloin pitää suuren vaivan oleman, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta niin tähän asti, ei myös tule. ²²Ja ellei ne päivät olisi lyhennetyt, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittuin tähden pitää ne päivät lyhennettämän. ²³Silloin jos joku teille sanois: katso, tässä on Kristus taikka siellä! älkäätkä uskoko. ²⁴Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja tekevät suuria ihmeitä ja merkkejä: niin että myös, jos taitais tapahtua, valitutkin eksytettäisiin. ²⁵Katso, minä olen teille sen ennen sanonut. ²⁶Jos he siis teille sanovat: katso, hän on korvessa! niin älkäätkä menkö ulos; katso, hän on kammiossa! älkäätkä uskoko. ²⁷Sillä niinkuin pitkäisen tuli leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on myös Ihmisen Pojan tulemus. ²⁸Sillä kussa raato on, siihen kotkat kokoontuvat. ²⁹Mutta kohta sen ajan vaivan jälkeen aurinko pimenee, ja kuu ei anna valoansa, ja tähden putoavat taivaasta, ja taivaan voimat pitää liikutettaman. ³⁰Ja silloin näkyy Ihmisen Pojan merkki taivaassa, ja silloin kaikki sukukunnat maassa parkuvat ja saavat nähdä Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla. ³¹Ja hän lähettää enkelinsä suurella basunan äänellä, ja he kokoovat hänen valittunsa neljästä tuulesta, yhdestä taivasten äärestä niin toiseen. ³²Mutta oppikaat fikunapuusta vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte suven läsnä olevan: ³³Niin myös te, kuin te näette nämät kaikki, tietäkäätkä, että se on läsnä, oven edessä. ³⁴Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat. ³⁵Taivas ja maa pitää hukkuman, mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkaantumana. ³⁶Vaan siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei taivaan enkelitkään, vaan minun Isäni yksinänsä. ³⁷Mutta niinkuin Noan ajat olivat, niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman. ³⁸Sillä niinkuin he niinä päivinä vedenpaisumisen edellä olivat, söivät ja joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin sisälle meni, ³⁹Ja ei tietäneet ennen kuin vedenpaisumus tuli, ja otti pois kaikki: niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman. ⁴⁰Silloin on kaksi kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. ⁴¹Kaksi jauhavat myllyssä: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. ⁴²Valvokaat siis; sillä ette tiedä, millä hetkellä teidän Herranne on tuleva. ⁴³Mutta se tietäkäätkä: jos perheenisäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, kaiketi hän valvois, eikä sallisi kaivaa huonettansa. ⁴⁴Sentähden olkaat te myös valmiit; sillä millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika. ⁴⁵Kuka siis on uskollinen ja toimellinen palvelia, jonka Herra pani perheensä päälle, antamaan heille ruokaa ajallansa? ⁴⁶Autuas on se palvelia, jonka Herra löytää niin tehneeksi, kuin hän tulee. ⁴⁷Totisesti sanon minä teille: hän panee hänen kaiken hyvyytensä päälle. ⁴⁸Mutta jos paha palvelia sanoo sydämässensä: minun Herrani viipyy tulemasta; ⁴⁹Ja rupee pieksämään leipäveljiänsä, niin myös syömään ja juomaan

juomarien kanssa: ⁵⁰Niin sen palvelian Herra tulee sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jolla ei hän tiedä. ⁵¹Ja hän eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan ulkukullattuun kanssa: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

25Silloin pitää taivaan valtakunta oleman kymmenen neitseen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja menivät ulos ylkää vastaan. ²Mutta viisi heistä oli taitavaa, ja viisi tyhmiä. ³Tyhmät ottivat lamppunsa, ja ei ottaneet öljyä myötänsä; ⁴Mutta taitavat ottiva öljyä astioihinsa, ynnä lamppunsa kanssa. ⁵Kuin ylkä viipyi, tulivat he kaikki uneliaiksi ja makasivat. ⁶Mutta puoli-yönä tuli huuto: katso, ylkä tulee, menkää ulos häntä vastaan. ⁷Niin nousivat kaikki nämät neitset ja valmistivat lamppunsa. ⁸Mutta tyhmät sanoivat taitaville: antakaat meille öljyistäne; sillä meidän lamppumme sammuvat. ⁹Niin vastasivat taitavat, sanoen: ei suinkaan, ettei meiltä ja teiltä puuttuisi; mutta menkää paremmin niiden tykö, jotka myyvät, ja ostakaat itsellenne. ¹⁰Mutta kuin he menivät ostamaan, tuli ylkä. Ja jotka valmiit olivat, ne menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin. ¹¹Viimein tulivat nekin toiset neitset, ja sanoivat: Herra, Herra, avaa meidän eteemme. ¹²Mutta hän vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: en tunne minä teitä. ¹³Valvokaat sentähden, sillä ette tiedä päivää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee. ¹⁴Sillä niinkuin ihminen matkusti kauvas ja kutsui palveliansa, ja antoi heille tavaran: ¹⁵Ja antoi yhdelle viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, jokaiselle varansa jälkeen: ja meni kohta matkaansa; ¹⁶Niin meni se, joka viisi leiviskää oli ottanut, teki niillä kauppaa ja voitti toiset viisi leiviskää. ¹⁷Niin myös se, joka kaksi oli ottanut, voitti myös toiset kaksi. ¹⁸Mutta joka yhden oli ottanut, hän meni pois ja kaivoi maahan, ja kätki herransa rahan. ¹⁹Niin pitkän ajan perästä tuli palveliain herra ja laski lukua heidän kanssansa. ²⁰Ja tuli se, joka oli ottanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää, sanoen: herra, viisi leiviskää sinä annoit minulle, katso, minä olen toiset viisi leiviskää niillä voittanut. ²¹Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon. ²²Niin tuli se, joka oli kaksi leiviskää ottanut, ja sanoi: herra, kaksi leiviskää sinä annoit minulle, katso, toiset kaksi olen minä niillä voittanut. ²³Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon. ²⁴Niin myös se tuli, joka yhden leiviskän oli ottanut, ja sanoi: herra, minä tiesin sinun kovaksi mieheksi: sinä niität siitä, kuhunka et kylvänyt, ja siitä sinä kokoot, kuhunka sinä et hajoittanut. ²⁵Ja minä peljäten menin pois ja kätkin sinun leiviskäs maahan: katso, tässä on sinun omas. ²⁶Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: sinä paha ja laiska palvelia! jos tiesit minun siitä niittävän, kuhunka en minä kylvänyt, ja sieltä kokoovan, johonka en minä ole hajoitta-

nut, ²⁷Niin sinun siis olis tullut antaa minun rahani vaihetajille, ja minä tultuani olisin omani jälleen saanut kasvun kanssa. ²⁸Ottakaat siis häneltä leiviskä, ja antakaat sille, jolla on kymmenen leiviskää. ²⁹(Sillä jokaiselle, jolla on, pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta jolla ei ole, sekin kuin hänellä on, pitää häneltä otettaman pois). ³⁰Ja heittäkää se kelvotoin palvelia ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. ³¹Mutta kuin Ihmisen Poika tulee kunniassansa ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssansa, silloin hän istuu kunniansa istuimella, ³²Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat. Ja hän eroittaa toiset toisistansa, niinkuin paimen eroittaa lampaat vuohista, ³³ja asettaa lampaat tosin oikialle puolellensa, mutta vuohet vasemmalla. ³⁴Silloin sanoo kuningas niille, jotka hänen oikialla puolellansa ovat: tulkaat, minun Isäni siunatut, omistakaat se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta. ³⁵Sillä minä isosin, ja te ruokitte minun: minä janosin, ja te juotitte minun: minä olin outo, ja te minun huoneeseen otitte: ³⁶Alasti, ja te vaatetitte minun: sairaana, ja te opitte minua: minä olin vankina, ja te tulitte minun tyköni. ³⁷Silloin vanhurskaat häntä vastaavat ja sanovat: Herra, koska me näimme sinun isoovan, ja ruokimme sinun? taikka janoovan, ja annoimme sinun juoda? ³⁸Mutta koska me näimme sinun outona, ja huoneeseen otimme sinun? taikka alastoinna, ja vaatetimme sinua? ³⁹Eli koska me näimme sinun sairaana, taikka vankina, ja tulimme sinun tykö? ⁴⁰Niin vastaa kuningas ja sanoo heille: totisesti sanon minä teille: sen minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähimmistä minun veljistäni, sen te teitte minulle. ⁴¹Silloin hän myös sanoo niille, jotka vasemmalla ovat: menkää pois minun tyköäni, te kirotut, ijankaikkiseen tuleen, joka valmistettu on perkeleelle ja hänen enkeleillensä. ⁴²Sillä minä isosin, ja ette minua ruokkineet: minä janosin, ja ette minua juottaneet: ⁴³Minä olin outo, ja ette minua huoneeseen ottaneet: alastoin, ja ette minua vaatettaneet: sairas ja vankina, ja ette minua oppineet. ⁴⁴Silloin nekin häntä vastaavat, sanoen: Herra, koska me näimme sinun isoovan, taikka janoovan, taikka outona, eli alastoinna, eli sairaana, taikka vankina, ja emme sinua palvelleet? ⁴⁵Silloin hän vastaa heitä, sanoen: totisesti sanon minä teille, mitä ette tehneet yhdelle näistä vähimmistä, sitä ette tehneet minulle. ⁴⁶Ja niiden pitää menemän ijankaikkiseen vaivaan, mutta vanhurskaat ijankaikkiseen elämään.

26Ja tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut kaikki nämät puheet, sanoi hän opetuslapsillensa: ²Te tiedätte, että kahden päivän perästä tulee pääsiäinen, ja Ihmisen Poika ylönannetaan ristiinnaulittaa. ³Silloin kokoontuivat pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat ylimmäisen papin saliin, joka kutsuttiin Kaiphas. ⁴Ja neuvoa pitivät, kuinka he Jesuksen kavalluksella kiinniottaisivat ja tappaisivat. ⁵Mutta he sanoivat, ei juhlapäivänä, ettei kansassa tule meteli. ⁶Kuin Jesus oli Betaniassa, spitaali-

sen Simonin huoneessa, ⁷Tuli vaimo hänen tykönsä, jolla oli lasi kallista voidetta, ja kaasi sen hänen päänsä päälle atrioidessaan. ⁸Mutta kuin hänen opetuslapsensa sen näkivät, närkästyivät he ja sanoivat: mihinkä kelpaa tämä haaskaus? ⁹Sillä tämä voide olis kalliisti taittu myytää ja annettaa vaivaisille. ¹⁰Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te vaivaatte tätä vaimoa? Sillä hän teki hyvän työn minun kohtaani. ¹¹Sillä teidän tykönänne ovat aina vaivaiset; mutta en minä teillä aina ole. ¹²Sillä että hän kaasi sen voiteen minun ruumiini päälle, sen on hän tehnyt minun hautaamiseksi. ¹³Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin tämä myös, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistoksensa. ¹⁴Silloin yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kutsuttiin Juudas Iskariot, läksi pois pappein päämiesten tykö, ¹⁵Ja sanoi: mitä te tahdotte minulle antaa, ja minä teille hänen saatan? Ja he määräsivät hänelle kolmekymmentä hopiapenninkiä. ¹⁶Ja siitä ajasta etsi hän soveliaista aikaa pettääkseen häntä. ¹⁷Mutta ensimmäisen makian leivän päivänä tulivat opetuslapset Jesusuksen tykö, sanoen hänelle: kussas tahdot, että meidän pitää sinulle valmistaman pääsiäislampaan syötää? ¹⁸Niin hän sanoi: menkää kaupunkiin yhden tykö, ja sanokaat hänelle: Mestari sanoo: minun aikani on läsnä, sinun tykönäs tahdon minä pääsiäistä pitää minun opetuslasteni kanssa. ¹⁹Ja opetuslapset tekivät niinkuin Jesus oli heitä käskenyt, ja valmistivat pääsiäislampaan. ²⁰Mutta kuin ehtoo tuli, istui hän pöydän tykönä kahdentoistakymmenen kanssa. ²¹Ja heidän syödessänsä sanoi hän: totisesti sanon minä teille: yksi teistä minun pettää. ²²Ja he tulivat sängen murheellisiksi, ja rupesi jokainen heistä sanomaan hänelle: Herra, lienenkö minä se? ²³Mutta hän vastasi ja sanoi: joka minun kanssani pistää kätensä vatiin, se pettää minun. ²⁴Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! parempi olis sille ihmiselle ollut, jos ei hän olisi syntynyt. ²⁵Niin vastasi Juudas, joka hänen petti, ja sanoi: Mestari, olenko minä se? hän sanoi hänelle: sinäpä sen sanoit. ²⁶Mutta kuin he söivät, otti Jesus leivän, ja kiitti, mursi ja antoi opetuslapsille, ja sanoi: otatkaa, syökää: tämä on minun ruumiini. ²⁷Ja hän otti kalkin, ja kiitti, antoi heille ja sanoi: juokaat tästä kaikki; ²⁸Sillä tämä on minun vereni, sen uuden Testamentin, joka monen tähden vuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi. ²⁹Mutta minä sanon teille: en suinkaan minä silleen juo tästä viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä juon teidän kanssanne sen uuden minun Isäni valtakunnassa. ³⁰Ja kuin he olivat kiitosvirren veisanneet, menivät he ulos Öllymäelle. ³¹Silloin sanoi Jesus heille: tänä yönä te kaikki pahenette minussa; sillä kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat laumasta pitää hajoitettaman. ³²Mutta sittenkuin minä nousen ylös, käyn minä teidän edellänne Galileaan. ³³Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: jos vielä kaikki sinussa pahenisivat, en minä ikänä pahene.

³⁴Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. ³⁵Pietari sanoi hänelle: ja vaikka minun pitäis sinun kanssas kuoleman, en kiellä minä sinua. Niin sanoivat myös kaikki opetuslapset. ³⁶Silloin tuli Jesus heidän kanssansa kylään, jota kutsutaan Getsemaneksi, ja sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä, niinkauvan kuin minä menen ja rukoilen tuolla. ³⁷Ja hän otti tykönsä Pietarin ja kaksi Zebedeuksen poikaa, rupesi murehtimaan ja vapisemaan. ³⁸Niin sanoi Jesus helle: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti; olkaat tässä ja valvokaat minun kanssani. ³⁹Ja hän meni vähän taamma, lankesi kasvoilensa, rukoillen ja sanoen: minun Isäni! jos mahdollinen on, niin menkään pois minulta tämä kalkki: ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä. ⁴⁰Ja hän tuli opetuslasten tykö, ja löysi heidät makaamasta, ja sanoi Pietarille: niin ette voineet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani. ⁴¹Valvokaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko. ⁴²Taas meni hän toisen kerran ja rukoili, sanoen: minun Isäni! ellei tämä kalkki taida mennä pois minulta, muutoin jos en minä sitä juo, niin tapahtukoon sinun tahtos. ⁴³Ja hän tuli ja löysi taas heidät makaamasta; sillä heidän silmänsä olivat rasakaat. ⁴⁴Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran, ja sanoi entisen sanan. ⁴⁵Silloin hän tuli opetuslastensa tykö, ja sanoi heille: maatkaat vielä ja levätkää! katso, hetki on lähestynyt, ja Ihmisen Poika annetaan ylön syntisten käsiin. ⁴⁶Nouskaat, käykäämme: katso, se lähestyi, joka minun pettää. ⁴⁷Ja vielä hänen puhuessansa, katso, Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, tuli ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, pappein päämiehiltä ja kansan vanhimmilta. ⁴⁸Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on, kiinniottakaat häntä. ⁴⁹Ja hän astui kohta Jesusuksen tykö ja sanoi: terve, Rabbi! ja suuta antoi hänen. ⁵⁰Niin sanoi Jesus hänelle: ystäväni! mitä varten sinä tulit? Silloin he astuivat edes ja laskivat kätensä Jesusuksen päälle, ja ottivat hänen kiinni. ⁵¹Ja katso, yksi niistä, jotka olivat Jesusuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa, ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi pois hänen korvansa. ⁵²Niin Jesus sanoi hänelle: pistä miekkas siallensa; sillä kaikki, jotka miekkaan rupeevat, ne miekkaan hukuvat. ⁵³Taikka luuletkos, etten minä voisi vielä rukoilla minun Isääni, lähettämään minulle enemmän kuin kaksiatoistakymmentä legiota enkeleitä? ⁵⁴Kuinka siis Raamattu täytetään, että niin pitää tapahtuman? ⁵⁵Sillä hetkellä sanoi Jesus joukolle: niinkuin ryövärin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä minua kiinniottamaan: minä istuin teidän tykönänne joka päivä, opettaisin templissä, ja ette minua kiinniottaneet. ⁵⁶Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että prophetain kirjoitukset täytettäisiin. Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänen ja pakenivat. ⁵⁷Mutta ne, jotka Jesusuksen olivat kiinniottaneet, veivät hänen Kaiphaan, ylimmäisen papin, tykö, kussa kirjanoppineet ja vanhimmat oli-

vat kokoontuneet. ⁵⁸Mutta Pietari seurasi häntä taampana hamaan ylimmäisen papin salin porstuaan, ja meni sisälle, ja istui palveliain sekaan, näkemään loppua. ⁵⁹Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat ja kaikki raati etsivät väärää todistusta Jesusta vastaan, saadaksensa häntä tappa; ⁶⁰Ja ei löytäneet. Ja vaikka monta väärää todistajaa tuli, niin ei he sittenkään löytäneet. Mutta viimein tuli kaksi väärää todistajaa, ⁶¹Ja sanoivat: tämä on sanonut: minä voin maahan jaottaa Jumalan templin, ja kolmena päivänä sen rakentaa ylös. ⁶²Ja pappein päämies nousi ja sanoi hänelle: etkös mitään vastaa, mitä nämät sinua vastaan todistavat? ⁶³Mutta Jesus oli ääneti. Ja pappein päämies vastasi ja sanoi hänelle: minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että olet Kristus, Jumalan Poika. ⁶⁴Sanoi Jesus hänelle: sinäpä sen sanoit; kuitenkin sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella ja tulevan taivaan pilvissä. ⁶⁵Silloin repäisi pappein päämies vaatteensa, sanoen: hän on pilkannut (Jumalaa); mitä me silleen todistajia tarvitsemme? Katso, nyt te kuulitte hänen pilkkansa. ⁶⁶Mitä te luulette? Mutta he vastasivat ja sanoivat: hän on vikapää kuolemaan. ⁶⁷Silloin he syljeskelivät hänen kasvoillensa ja löivät häntä poskelle, ja muutamat pieksivät häntä sauvoillansa. ⁶⁸Sanoen: arvaa meille, Kristus, kuka on, joka sinua löi? ⁶⁹Mutta Pietari istui ulkona salista, ja hänen tykönsä tuli yksi piika ja sanoi: sinä olit myös Jesuksen kanssa Galileasta. ⁷⁰Mutta hän kielsi kaikkein edessä ja sanoi: en minä tiedä, mitäs sanot. ⁷¹Kuin hän läksi ulos ovesta, näki hänen toinen piika ja sanoi niille, jotka siellä olivat: ja tämä oli Jesuksen Natsaretilaisen kanssa. ⁷²Ja hän kielsi taas vannotulla valalla: en tunne minä sitä ihmistä. ⁷³Mutta vähän hetken perästä tulivat ne, jotka siellä seisoiivat ja sanoivat Pietarille: totisesti olet sinä myös yksi heistä; sillä sinun puheeskin ilmoittaa sinun. ⁷⁴Niin hän rupesi itsiänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä. Ja kohta kukko lauloi. ⁷⁵Niin Pietari muisti Jesuksen sanan, joka oli hänelle sanonut: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

27 Mutta kuin aamu tuli, pitivät kaikki pappein päämiehet ja kansan vanhimmat neuvoa Jesusta vastaan, häntä kuolettaaksensa, ²Ja sitoivat hänen, menivät pois ja ylöntoivat hänen maaherralle Pontius Pilatukselle. ³Kuin Juudas, joka hänen petti, näki hänen kuolemaan tuomituksi, katui hän, ja toi jälleen ne kolmekymmentä hopiapenninkiä pappein päämiehille ja vanhimmille, ⁴Sanoen: minä pahasti tein, että minä petin viattoman veren. Mutta he sanoivat: mitä meidän siihen tulee? katso itsiäs. ⁵Ja hän heitti hopiapenningit templiin, läksi sieltä, meni pois ja hirtti itsensä. ⁶Mutta pappein päämiehet ottivat hopiapenningit ja sanoivat: ei näitä sovi panna uhriarkkuun; sillä se on veren hinta. ⁷Niin he pitivät neuvoa, ja ostivat niillä savenvälän pellon, vierasten hautaamiseksi. ⁸Sentähden se pelto

on kutsuttu tähän päivään asti veripelloksi. ⁹Silloin täytettiin se mikä sanottu oli Jeremias prophetalta, joka sanoo: ja he ottivat kolmekymmentä hopiapenninkiä, sen arvatun hinnan, jonka he arvasivat Israelin lapsilta, ¹⁰Ja antoivat ne savenvälän pellostä, niinkuin Herra on minun käskennyt. ¹¹Mutta Jesus seiso maaherran edessä. Niin maaherra kysyi häneltä, sanoen: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? Jesus sanoi hänelle: sinäpä sen sanot. ¹²Ja kuin hänen päälensä kannettiin pappein päämiehiltä ja vanhimmilta, ei hän mitään vastannut. ¹³Silloin sanoi Pilatus hänelle: etkös kuule, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat? ¹⁴Ja ei hän vastannut häntä yhtäkään sanaa, niin että maaherra suuresti ihmetteli. ¹⁵Mutta juhlanan oli maaherra tottunut päästämään kansalle jonkun vangin irralle, jonka he tahtoivat. ¹⁶Niin oli heillä silloin yksi kuuluisa vanki sidottuna, joka kutsuttiin Barabbas. ¹⁷Kuin he siis koossa olivat, sanoi Pilatus heille: kumman te tahdotte, että minä päästän teille? Barabbaan, taikka Jesuksen, joka kutsutaan Kristus? ¹⁸Sillä hän tiesi, että he hänen kateuden tähden olivat antaneet ylö. ¹⁹Mutta kuin hän tuomio-istuimelle istui, lähetti hänen emäntänsä hänen tykönsä, sanoen: älä sinä mitään tee sille vanhurskaalle; sillä minä olen paljon kärsinyt tänäpänä unessani hänen tähtensä. ²⁰Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta Jesusta hukkaamaan. ²¹Niin vastasi maaherra ja sanoi heille: kumman näistä kahdesta te tahdotte, että minä päästän teille? mutta he sanoivat: Barabbaan. ²²Pilatus sanoi heille: mitä siis minun pitää tekemän Jesukselle, joka kutsutaan Kristus? Sanoivat he kaikki hänelle: ristiinnaulittakaan. ²³Niin sanoi maaherra: mitä hän pahaa teki? Mutta he huusivat sitä enemmän ja sanoivat: ristiinnaulittakaan. ²⁴Kuin Pilatus näki, ettei hän mitään auttaa taitanut, mutta enempi pauhina tuli, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan edessä, sanoen: viatoin olen minä tämän vanhurskaan vereen: katsokaat itsiänne. ²⁵Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: hänen verensä tulkaan meidän päällemme ja lastemme päälle. ²⁶Silloin päästi hän heille Barabbaan; mutta Jesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi hän ylö ristiinnaulittaa. ²⁷Silloin maaherran huovit veivät Jesuksen raastupaan, ja kokosivat hänen tykönsä kaiken joukon. ²⁸Ja kuin he olivat hänen riisuneet, puettivat he hänen purpuraiseen kaapuun, ²⁹Ja tekivät orjantappuroista kruunun ja panivat hänen päähänsä ja ruovon hänen oikiaan käteensä, ja kumarsivat polviensa hänen edessänsä, pilkkasivat häntä ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas! ³⁰Ja kuin he olivat sylkeneet hänen päällensä, ottivat he ruovon ja löivät häntä päähän. ³¹Ja sittekuin he olivat häntä pilkanneet, riisuiivat he häneltä kaapun, ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät hänen ristiinnaulittaa. ³²Mutta kuin he menivät ulos, löysivät he yhden miehen Kyrenistä, nimeltä Simon: sen he vaativat hänen ristiänsä kantamaan. ³³Ja tulivat siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, se on: pääkallon paikka. ³⁴He antoivat hänelle etikkaa juoda sapella sekoitettua; ja kuin

hän maisti, niin ei hän tahtonut juoda. ³⁵Mutta sitte kuin he olivat hänen ristiinnaulinneet, jakoivat he hänen vaatteensa ja heittivät arpaa, että täytettäisiin, mitä sanottu oli prophetan kautta; he ovat minun vaatteeni jakaneet, ja minun vaatteistani ovat he heittäneet arpaa. ³⁶Ja istuen he vartioitsivat häntä siinä. ³⁷Ja he panivat hänen päänsä päälle hänen syynsä kirjoitetun: TÄMÄ ON JESUS, JUUDALAISTEN KUNINGAS. ³⁸Silloin ristiinnaulittiin kaksi ryöväriä hänen kanssansa, yksi oikealle puolelle ja toinen vasemmalle. ³⁹Mutta ohitsekäyväiset pilkkasivat häntä, väantelivät päätänsä, ⁴⁰Ja sanoivat: sinä joka maahan jaotat Jumalan templin ja kolmena päivänä sen rakennat, auta itsiäs: jos olet Jumalan Poika, niin astu alas rististä. ⁴¹Niin myös pappein päämiehet, kirjanoppineitten ja vanhimmitten kanssa, pilkkasivat häntä ja sanoivat: ⁴²Muita hän on auttanut, itsiänsä ei hän voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas, niin astukaan nyt alas rististä, niin me uskomme hänen. ⁴³Hän turvasi Jumalaan: päästäköön nyt hänen, jos hän mielistyy häneen. Sillä hän sanoi: Jumalan Poika minä olen. ⁴⁴Sitä myös ryövärit hänelle soimasivat, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa. ⁴⁵Mutta kuudennesta hetkestä hamaan yhdeksänteen asti oli pimiä kaikessa maassa. ⁴⁶Ja liki yhdeksättä hetkeä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minun ylenannoit? ⁴⁷Mutta muutamat niistä, jotka siinä seisoiivat, kuin he sen kuulivat, sanoivat: Eliasta hän huutaa. ⁴⁸Ja kohta juoksi yksi heistä ja otti sienen, ja täytti sen etikalla, pani sen ruovon päähän, ja antoi hänen juoda. ⁴⁹Mutta muut sanoivat: pidäs, katsokaamme, jos Elias tulee häntä päästämään. ⁵⁰Niin Jesus taas huusi suurella äänellä, ja antoi henkensä. ⁵¹Ja katso, templin esivaate repesi kahtia ylhäältä hamaan alas, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat, ⁵²Ja haudat aukeivat, ja monta pyhään ruumista, jotka maanneet olivat, nousi ylös, ⁵³Ja läksivät ulos haudoista, hänen ylösnousemisensa jälkeen, tulivat pyhään kaupunkiin, ja ilmestyivät monelle. ⁵⁴Mutta kuin sadanpäämies ja ne, jotka hänen kanssansa olivat vartioitsemassa Jesusta, näkivät maan järinän ja ne, mitkä tapahtuivat, pelkäsivät he suuresti ja sanoivat: totisesti oli tämä Jumalan Poika. ⁵⁵Mutta siellä oli paljo vaimoja taampana katselemassa, jotka Jesusta olivat seuranneet Galileasta, palvelen häntä, ⁵⁶Joiden seassa oli Maria Magdalena, ja Maria Jakobin ja Joseen äiti, ja Zebedeuksen poikain äiti. ⁵⁷Mutta kuin ehtoo tuli, tuli yksi rikas mies Arimatiasta, jonka nimi oli Joseph, joka myös itse oli Jesuksen opetuslapsi. ⁵⁸Tämä meni Pilatuksen tykö ja pyysi Jesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski annettaa ruumiin. ⁵⁹Ja kuin Joseph oli ruumiin ottanut, kääri hän sen puhtaasen liinaan, ⁶⁰Ja pani omaan uuteen hautaansa, jonka hän oli hakannut kallioon, ja vieritti suuren kiven haudan ovelle, ja meni pois. ⁶¹Silloin olivat siellä Maria Magdalena ja toinen Maria, ja istuivat haudan kohdalla. ⁶²Mutta toisena päivänä valmistuksen päivästä kokoontuivat pappein päämiehet ja Pharisealaiset Pilatuksen tykö,

⁶³Sanoen: herra, me muistamme sen vietteliän sanoneen eläissänsä: kolmen päivän perästä minä nouse. ⁶⁴Käski siis varjeltaa hautaa kolmanteen päivään asti, ettei hänen opetuslapsensa tulisi yöllä ja varastaisi häntä, ja sanoisi kansalle: hän nousi kuolleista: ja niin jälkimäinen villitys tulee pahemmaksi kuin ensimmäinen. ⁶⁵Pilatus sanoi heille: teillä on vartiat: menkää, vartioitkaat niinkuin te tiedätte. ⁶⁶Mutta he menivät pois, ja vahvistivat haudan vartiain kanssa, ja lukitsivat kiven sinetillänsä.

28 Mutta sabbatin päivän lopulla, joka rupesi valaisemaan toista sabbattia, tuli Maria Magdalena ja toinen Maria katsomaan hautaa. ²Ja katso, suuri maanjäristys tapahtui; sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven ovelta, ja istui sen päälle. ³Ja hän oli nähdä niinkuin pitkäisen tuli ja hänen vaatteensa olivat valkiat niinkuin lumi. ⁴Mutta hänen pelvostansa hämmästyivät vartiat ja tulivat niinkuin he olisivat kuolleet. ⁵Mutta enkeli vastasi ja sanoi vaimoille: älkää peljätkö, sillä minä tiedän teidän etsivän ristiinnaulittua Jesusta. ⁶Ei hän ole tässä; sillä hän nousi ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaat, katsokaat siaa, kuhunka Herra pantu oli. ⁷Ja menkää pian ja sanokaat hänen opetuslapsillensa, että hän nousi kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan: siellä teidän pitää hänen näkemän, katso, minä sen teille sanoin. ⁸Ja he menivät nopiasti haudalta suurella pelvolla ja ilolla, ja juoksivat ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa. ⁹Mutta heidän mennessänsä ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa, katso, niin tuli Jesus heitä vastaan ja sanoi: terve teille! Niin he tulivat ja rupesivat hänen jalkoihinsa, ja kumartaen rukoilivat häntä. ¹⁰Silloin sanoi Jesus heille: älkää peljätkö! menkää, ilmoittakaat minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minun nähdä. ¹¹Mutta kuin he menivät pois, katso, niin tulivat muutamat vartioista kaupunkiin ja ilmoittivat ylimmäisille papeille kaikki, mitä tapahtunut oli. ¹²Niin he kokoontuivat vanhimpain kanssa, ja neuvoa pitivät, ja antoivat sotamiehille paljon rahaa, ¹³Sanoen: sanokaat, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat hänen meidän maatessamme. ¹⁴Ja jos se tulee maaherran korville, niin me tahdomme hänen lepyttää ja saattaa teidät suruttomaksi. ¹⁵Ja he ottivat rahan, ja tekivät niinkuin he olivat opetetut. Ja tämä puhe on ääneksi otettu Juudalaisten seassa hamaan tähän päivään asti. ¹⁶Mutta ne yksitoistakymmentä opetuslasta menivät Galileaan, sille mäelle, jonka Jesus oli heille määrännyt. ¹⁷Ja kuin he näkivät hänen, kumarsivat he häntä, mutta muutamat epäilivät. ¹⁸Ja Jesus tuli ja puhutteli heitä, sanoen: minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä. ¹⁹Menkää siis ja opettakaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen, ²⁰Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, mitä minä olen teille käsenyt. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä, maailman loppuun asti. Amen!

Mark.

1Jesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku. **2**Niinkuin prophetaissa kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees. **3**Huutavan ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä, tehkää hänen polkunsa oikiaksi. **4**Johannes kasti korvessa ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi. **5**Ja hänen tykönsä meni ulos koko Juudean maakunta ja Jerusalemin asuvaset, ja kastettiin kaikki häneltä Jordanin virrassa, tunnustain syntinsä. **6**Ja Johannes oli puetettu kamelin karvoilla, ja ympäri hänen suoliansa oli hihnainen vyö, ja söi heinäsiirkoja ja metsähunajaa, **7**Ja saarnasi, sanoen: se tulee minun jälkeeni, joka on minua väkevämpi, jonka en minä ole kelloinen kumarruksissa kenkään rihmaa päästämään. **8**Minä tosin kastan teitä vedellä; mutta hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä. **9**Ja tapahtui niinä päivinä, että Jesus tuli Galilean Natsaretista ja kastettiin Johannekselta Jordanissa. **10**Ja kohta kuin hän astui vedestä ylös, näki hän taivaat aukenevan ja Hengen tulevan alas hänen päällensä niinkuin kyyhkuisen, **11**Ja ääni tuli taivaasta: sinä olet minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin. **12**Ja Henki ajoi hänen kohta korpeen. **13**Ja hän oli siellä korvessa neljäkymmentä päivää, ja kiusattiin perkeleeltä, ja oli petoin seassa; ja enkelit palvelivat häntä. **14**Mutta sitte kuin Johannes oli vankiuteen annettu ylös, tuli Jesus Galileaan, saarnaten Jumalan valtakunnan evankeliumia, **15**Ja sanoi: aika on täytetty, ja Jumalan valtakunta on lähestynyt: tehkää parannus ja uskokaat evankeliumi. **16**Ja kuin hän käveli Galilean meren tykönä, näki hän Simonin ja Andreaksen hänen veljensä laskevan verkkoa mereen: (sillä he olivat kalamiehet:) **17**Ja Jesus sanoi heille: seuratkaat minua, ja minä teen teidät, että te tulette ihmisten kalamiehiksi. **18**Ja he jättivät kohta verkkonsa ja seurasivat häntä. **19**Ja kuin hän sieltä vähää edemmä kävi, näki hän Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen, hänen veljensä, parantavan venheessä verkkojansa. **20**Ja hän kutsui kohta heitä. Ja he jättivät isänsä Zebedeuksen venheeseen palkollisten kanssa, ja seurasivat häntä. **21**Ja he menivät sisälle Kapernaumiin; ja hän meni kohta lepopäivinä synagogaan, ja opetti. **22**Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet. **23**Ja heidän synagogassansa oli ihminen riivattu saastaiselta hengeltä,

ja hän huusi, **24**Sanoen: voi, mitä meidän on sinun kanssa, Jesus Natsarealainen! tulitkos meitä hukuttamaan? Minä tunnen sinun, kukas olet, Jumalan pyhä. **25**Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä. **26**Ja kuin se saastainen henki repäisi häntä ja huusi suurella äänellä, niin hän läksi ulos hänestä. **27**Ja he hämmästyivät kaikki, niin että he kyselivät keskenänsä, sanoen: mitä tämä on? mikä uusi oppi tämä on? Sillä hän käskää myös voimalla saastaisia henkiä, ja he kuulevat häntä. **28**Ja hänen sanomansa kuului kohta ympäri kaiken Galilean lähimaakunnan. **29**Ja he menivät kohta ulos synagogasta ja tulivat Simonin ja Andreaksen huoneeseen, Jakobin ja Johanneksen kanssa. **30**Mutta Simonin anoppi makasi vilutaudissa, ja he sanoivat hänestä kohta hänelle. **31**Ja hän meni ja nosti häntä, ja rupesi hänen käteensä, ja vilutauti jätti hänen kohta; ja hän palveli heitä. **32**Mutta ehtoona, kuin aurinko laski, toivat he hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita ja perkeleiltä riivatuita, **33**Ja koko kaupunki tuli kokoon oven eteen. **34**Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja hän ajoi ulos paljon perkeleitä, eikä sallinut perkeleiden puhua; sillä he tunsivat hänen. **35**Ja huomenel-tain sangen varhain ennen päivää, kuin hän nousi, meni hän ulos. Ja Jesus meni erinäiseen asiaan ja rukoili siellä. **36**Ja Simon riensi hänen perässänsä ja ne jotka hänen kansansa olivat. **37**Ja kuin he löysivät hänen, sanoivat he hänelle: jokainen etsii sinua. **38**Ja hän sanoi heille: menkäämme lähimmäisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin; sillä sitä varten olen minä tullut. **39**Ja hän saarnasi heidän synagogissansa, koko Galileassa, ja ajoi ulos perkeleitä. **40**Ja hänen tykönsä tuli spitalinen, rukoili häntä, lankesi polvilensa hänen eteensä ja sanoi hänelle: jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa. **41**Ja Jesus armahti häntä ja ojensi kätensä, rupesi häneen ja sanoi hänelle: minä tahdon, ole puhdas. **42**Ja kuin hän sen oli sanonut, niin spitali läksi hänestä kohta pois, ja hän tuli puhtaaksi. **43**Ja Jesus haasti häntä, ja lähetti hänen kohta pois tyköänsä, **44**Ja sanoi hänelle: katso, ettes kellenkään mitään sano, mutta mene, osoita itses papille ja uhraa puhdistukses edestä ne, mitkä Moses käski, heille todistukseksi. **45**Mutta kuin hän meni ulos, rupesi hän paljon saarnaamaan ja ilmoittamaan sitä asiaa, niin ettei hän sitte taitanut julkisesti kaupunkiin mennä; mutta oli ulkona erinäisissä paikoissa, ja joka taholta tultiin hänen tykönsä.

2Ja taas muutamain päivän jälkeen meni hän Kapernaumiin, ja se kuultiin, että hän huoneessa oli, ²Ja kohta kokoontuivat monta, niin ettei enää sias ollut, ei ovenkaan tykönä; ja hän puhui heille sanan. ³Ja hänen tykönsä tulivat, jotka toivat yhtä halvattua, joka neljältä kannettiin. ⁴Ja kuin ei he saaneet häntä lähestyä kansan tähden, niin he kiskoivat huoneen katon, jossa hän oli, ja kaivoivat lävitse, ja laskivat vuoteen alas, jossa halvattu makasi. ⁵Mutta kuin Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: poikani, sinun syntis annetaan sinulle anteeksi. ⁶Niin siellä olivat muutamit kirjanoppineista, jotka istuivat ja ajattelivat sydämessänsä: ⁷Mitä tämä niin pilkkaa puhuu? Kuka voi synnit antaa anteeksi paitsi ainoaa Jumalaa? ⁸Ja kohta kuin Jesus tunsu hengessänsä, että he niin itsellensä ajattelivat, sanoi hän heille: mitä te näitä ajattelette teidän sydämessänne? ⁹Kumpi on keviämpi, sanoa halvattulle: synnit annetaan sinulle anteeksi, taikka sanoa: nouse, ja ota sinun vuotees ja käy? ¹⁰Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (sanoi hän halvattulle:) ¹¹Minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias. ¹²Ja hän nousi kohta ja otti vuoteen ja meni ulos kaikkein nähden, että he kaikki hämmästyivät ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: emme ole ikänä sen muotoista nähneet. ¹³Ja hän läksi taas ulos meren puoleen, ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä. ¹⁴Ja kuin hän meni ohitse, näki hän Levin Alpein pojan istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Ja hän nousi ja seurasi häntä. ¹⁵Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi hänen huoneessansa, atrioitsi myös monta Publikania ja syntistä Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä niitä oli paljo, jotka häntä olivat seuranneet. ¹⁶Ja kuin kirjanoppineet ja Pharisealaiset näkivät hänen syövän Publikanien ja syntisten kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi hän syö ja juo Publikanien ja syntisten kanssa? ¹⁷Ja kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat: en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen. ¹⁸Ja Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastosivat; niin he tulivat ja sanoivat hänelle: miksi Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastoovat, mutta ei sinun opetuslapses paastoo? ¹⁹Ja Jesus sanoi heille: kuinka hääjoukko taitaa paastota, niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa? Niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa, ei he voi paastota. ²⁰Mutta ne päivät tulevat, että ylkä heiltä otetaan pois, ja niinä päivinä pitää heidän paastooman. ²¹Ja ei ompele kenkään uutta paikkaa vanhaan vaatteeseen; sillä uusi paikka repäisee itsensä kuitenkin vanhasta, ja läpi tulee pahemmaksi. ²²Ja ei pane kenkään nuorta viina vanhoihin leileihin; muutoin nuori viina särkee leilit, ja niin viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; mutta nuori viina pitää uusiin leileihin pantaman. ²³Ja tapahtui, että hän kävi sabbatina laihoin lävitse, niin hänen opetuslapsensa rupesivat käydessänsä tähkäpäitä katkomaan. ²⁴Ja Pharisealaiset sanoivat hänelle: katso miksi he tekevät sab-

batina, jota ei sovi? ²⁵Ja hän sanoi heille: ettekö te ole ikänä lukeneet, mitä David teki hädillänsä, kuin hän isosi ja ne, jotka hänen kanssansa olivat? ²⁶Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ylimmäisen papin Abjatarin aikana, ja söi näkyleivät, joita ei sopinut syödä, vaan ainoasti pappein, ja hän antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat. ²⁷Ja hän sanoi heille: sabbati on ihmistä varten tehty ja ei ihminen sabbatia varten. ²⁸Niin on myös Ihmisen poika sabbatin Herra.

3Ja hän meni sisälle jälleen synagogaan, ja siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi. ²Ja he ottivat hänestä vaarin, jos hän hänen sabbatina parantais, kantaaksensa hänen päällensä. ³Ja hän sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: astu edes! ⁴Ja hän sanoi heille: sopiiko sabbatina hyvää tehdä eli paha tehdä? henkeä vapahtaa taikka tappaa? Mutta he vaikenivat. ⁵Niin hän katsoi heidän päällensä vihaisesti ja oli murheissansa heidän sydämensä kovuuden tähden, ja sanoi ihmiselle: ojenna kätesi! ja hän ojensi, ja käsi tuli terveeksi niinkuin toinenkin. ⁶Ja Pharisealaiset menivät ulos ja pitivät kohta Herodilaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat. ⁷Mutta Jesus poikkesi opetuslastensa kanssa meren tykö, ja paljo kansaa seurasi häntä Galileasta ja Juudeasta, ⁸Ja Jerusalemissa, ja Idumeasta, ja tuolta puolen Jordania, ja jotka Tyron ja Sidonin ympärillä asuivat, suuri joukko: jotka hänen tekonsa kuulivat, ne tulivat hänen tykönsä. ⁹Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että venhe olis aina häntä läsnä kansan tähden, ettei he häntä ahdistaisi. ¹⁰Sillä hän oli monta parantanut, niin että kaikki, joita vaivattiin, tunkivan hänen päällensä rupeemaan häneen. ¹¹Ja kuin saastaiset henget näkivät hänen, lankesivat he hänen eteensä maahan, huusivat, sanoen: sinä olet Jumalan Poika. ¹²Ja hän haasti heitä kovin häntä ilmoittamasta. ¹³Ja hän astui ylös vuorelle ja kutsui tykönsä, jotka hän itse tahtoi, ja he tulivat hänen tykönsä. ¹⁴Ja hän sääsi ne kaksitoistakymmentä olemaan tykönsä, että hän heitä lähettäis saarnaamaan; ¹⁵Ja että heillä piti voima oleman taudit parantaa ja perkeleitä ajaa ulos. ¹⁶Ja pani Simonille nimen Pietari, ¹⁷Ja Jakobille Zebedeuksen pojalle ja Johannekselle Jakobin veljelle: (ja antoi heille nimet Boanerges, se on, pitkäisen pojat), ¹⁸Ja Andreuksen, ja Philippuksen, ja Bartolomeuksen, ja Matteuksen, ja Toomaan, ja Jakobin Alpein pojan, ja Taddeuksen, ja Simonin Kananealaisen, ¹⁹Ja Juudaan Iskariotilaisen, joka myös hänen petti. ²⁰Ja he tulivat huoneeseen; ja kansa taas kokoontui, niin ettei heillä ollut tilaa syödäkään. ²¹Ja kuin hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ulos ottamaan häntä kiinni; sillä he sanoivat: hän on mielettömäksi tullut. ²²Mutta kirjanoppineet, jotka Jerusalemissa olivat tulleet alas, sanoivat: hänellä on beelsebub, ja perkeleiden pääruhtinaan kautta hän ajaa ulos perkeleitä. ²³Ja hän kutsui heidät tykönsä, ja sanoi heille vertauksilla: kuinka taitaa saatana saatanan ajaa ulos? ²⁴Ja jos valtakunta erkanee itsiänsä vastaan,

niin ei se valtakunta taida seisoa. ²⁵Ja jos huone erkaneesi itsiänsä vastaan, niin ei se huone taida seisoa. ²⁶Ja jos saatana karkaa ja eroittaa itsensä itsiänsä vastaan, niin ei hän taida seisoa, mutta saa lopun. ²⁷Ei taida kenkään väkevän huoneeseen mennä ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää kiinni, ja sitte ryöstä hänen huonettansa. ²⁸Totisesti sanon minä teille: kaikki synnit annetaan anteeksi ihmisten lapsille, pilkatkin, joilla he Jumalaa pilkkaavat, ²⁹Mutta joka puhuu pilkkaa Pyhää Henkeä vastaan, ei hän saa iankaikkisesti anteeksi, vaan hän on vikapää iankaikkiseen tuomioon. ³⁰Sillä he sanoivat: hänellä on saastainen henki. ³¹Niin tuli hänen veljensä ja äitinsä ja seisoivat ulkona, ja lähettivät hänen tykönsä kutsumaan häntä. ³²Ja kansa istui hänen ympärillensä ja sanoivat hänelle: katso, äitis ja veljes kysyvät sinua ulkona. ³³Ja hän vastasi heitä, sanoen: kuka on minun äitini taikka minun veljeni? ³⁴Ja kuin hän oli ympäri katsonut niiden päälle, jotka hänen ympärillensä istuivat, sanoi hän: katso, minun äitini ja minun veljeni. ³⁵Sillä joka tekee Jumalan tahdon, hän on veljeni sisareni ja äitini.

4Ja hän rupesi taas opettamaan meren tykönä, ja paljo kansaa kokoontui hänen tykönsä, niin että hänen piti astuman haahteen ja istuman merellä, ja kaikki kansa oli maalla meren tykönä. ²Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla, ja sanoi opettaissansa: ³Kuulkaat: katso, kylväjä meni ulos kylvämään. ⁴Ja kylväissä tapahtui, että muutama lankesi tien oheen, niin tulivat taivaan linnut ja söivät sen. ⁵Muutama lankesi kivistöön, jossa ei paljo maata ollut; joka kohta nousi päälle, ettei sillä ollut syvää maata. ⁶Kuin aurinko nousi, niin se poudittiin; ja ettei sillä ollut juurta, niin se kuivettui. ⁷Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös ja tukahuttivat sen, eikä kantanut hedelmää. ⁸Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kantoi hedelmän, joka kävi ylös ja kasvoi. Ja muutama kantoi kolmenkymmenen kertaiset, ja muutama kuudenkymmenen kertaiset, ja muutama sadan kertaiset. ⁹Ja hän sanoi heille: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan. ¹⁰Mutta kuin hän yksinensä oli, kysyivät ne, jotka hänen ympärillensä kahdentoistakymmenen kanssa olivat, häneltä sitä vertausta. ¹¹Ja hän sanoi heille: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaisuus; mutta niille, jotka ulkona ovat, tapahtuvat kaikki vertausten kautta: ¹²Että he nähden näkisivät ja ei huomaitisi, ja kuullen kuulisivat ja ei ymmärtäisi: ettei he joskus palajaisi, ja heille annettaisiin synnit anteeksi. ¹³Ja sanoi heille: etkö te tiedä tätä vertausta? ja kuinka te kaikki vertaukset ymmärtäisitte? ¹⁴Kylväjä kylvää sanan. ¹⁵Mutta nämä ovat, ne jotka tien vieressä ovat: kussa sana kylvetään, ja kuin he sen ovat kuulleet, tulee kohta saatana ja ottaa pois sanan, joka heidän sydämiinsä kylvetty oli. ¹⁶Ja ne ovat senkaltaiset, jotka kivistöön kylvetyt ovat: kuin he sanan kuulleet ovat, ottavat he sen kohta ilolla vastaan: ¹⁷Ja ei ole heissä juurta, mutta ovat ajalliset; sitte kuin murhe taikka vaino tulee

sanan tähden, niin he kohta pahenevat. ¹⁸Ja muutamat ovat, jotka orjantappuroihin kylvetyt ovat: ne kuulevat sanan, ¹⁹Ja tämän maailman suru, ja rikkauden viettelys ja muut himot tulevat ja tukahuttavat sanan, ja saatetaan hedelmättömäksi. ²⁰Ja ne ovat, jotka hyvään maahan kylvetyt ovat: jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan, ja hedelmän kantavat, muutama kolminkymmenin, ja muutama kuusinkymmenin, ja muutama sadoin kerroin. ²¹Ja hän sanoi heille: sytytetäänkö kynttilä pantaa vakan alle eli pöydän alle? eikö, että se pantaisiin kynttilänjalkaan. ²²Sillä ei ole mitään peitetty, jota ei ilmoiteta, eikä ole salaista, vaan että se julki tulis. ²³Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan. ²⁴Ja hän sanoi heille: katsokaat, mitä te kuulette. Jolla mitalla te mittaatte, pitää teille mitattaman, ja vielä lisätään teille, jotka kuulette. ²⁵Sillä jolla on, hänelle annetaan; ja jolla ei ole, sekin, mitä hänellä on, otetaan häneltä pois. ²⁶Ja hän sanoi: niin on Jumalan valtakunta kuin jos ihminen heittäisi siemenen maahan, ²⁷Ja makais, ja nousi yöllä ja päivällä: ja siemen puhkeais ulos ja kasvais ylös, koska ei hän tiedäkään. ²⁸Sillä maa kantaa hedelmän itseänsä, ensin oraan, sitte tähkäpään, ja niin täyden jyvän tähkäpäässä. ²⁹Mutta kuin hedelmä tulee edes, lähettää hän kohta sinne sirpin; sillä elon aika on läsnä. ³⁰Ja hän sanoi: mihinkä me Jumalan valtakunnan vertaamme? eli millä vertauksella me sen vertaamme? ³¹Niinkuin sinapin siemenen: kuin se maahan kylvetään, on se vähin kaikkia siemeniä, mitä maassa on; ³²Ja kuin hän kylvetty on, niin hän nousee, ja tulee suuremmaksi kaikkia kaaleja, ja tekee suuret oksat, niin että taivaan linnut hänen varjonsa alle taitavat pesät tehdä. ³³Ja sen muotoisilla monilla vertauksilla puhui hän heille sanan, sen perästä kuin he voivat kuulla. ³⁴Mutta ei hän ilman vertausta mitään heille puhunut, vaan selitti kaikki opetuslapsillensa erinänsä. ³⁵Ja hän sanoi heille sinä päivänä, kuin ehtoo tuli: menkäämme ylitse. ³⁶Ja he laskivat kansan, ja ottivat hänen, kuin hän oli haahdessa; oli myös muita venheitä hänen kanssansa. ³⁷Ja suuri tuulispää nousi ja aallot löivät sisälle haahteen, niin että se jo täytettiin. ³⁸Ja hän oli perällä ja makasi päänalaisen päällä. Ja he herättivät hänen ja sanoivat hänelle: Mestari, etkös sitä tottele, että me hukumme? ³⁹Ja kuin hän herätettiin, nuhteli hän tuulta ja sanoi merelle: vaikene, ole ääneti. Niin tuuli asettui ja tuli juuri tyveneksi. ⁴⁰Ja hän sanoi heille: mitä te niin pelkurit olette? Kuinka ei teillä ole uskoa? ⁴¹Ja he peljästyivät sangen suuresti ja sanoivat keskenänsä: kuka tämä on? sillä tuuli ja meri ovat hänelle kuuliaiset.

5Ja he tulivat ylitse meren Gadaralaisten maakuntaan. ²Ja kuin hän läksi haahdesta, kohtasi häntä kohta haudoista ihminen, jossa oli saastainen henki. ³Jolla oli maja haudoissa, ja ei voinut kenkään häntä kahleilla sitoa; ⁴Sillä hän oli usein jalkapuissa ja kahleissa sidottuna, ja hän oli särkenyt kahleet ja jalkapuut rikkonut, ja ei kenkään voinut häntä asettaa. ⁵Ja hän oli aina yötä ja päivää vuorissa

ja haudoissa, ja parkui, ja hosui itsiänsä kivillä. ⁶Mutta kuin hän näki taampana Jesuksen, juoksi hän ja lankesi maahan hänen eteensä, ⁷Ja huutain suurella äänellä sanoi: mitä minun on sinun kanssa, Jesus, korkeimman Jumalan Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, ettet minua vaivaisi. ⁸(Sillä hän sanoi hänelle: lähde ulos saastainen henki ihmisestä.) ⁹Ja hän kysyi häneltä: mikä nimes on? Ja hän vastasi, sanoen: legio on minun nimeni; sillä meitä on monta. ¹⁰Ja hän rukoili häntä suuresti, ettei hän lähettäisi heitä ulos siitä maakunnasta. ¹¹Niin oli siinä vuorten tykönä suuri sikalauma laitumella. ¹²Ja kaikki ne perkeleet rukoilivat häntä, sanoen: laske meitä sikoihin, että me heihin menisimme sisälle. ¹³Ja Jesus salli kohta heidän. Ja saastaiset henget läksivät ulos ja menivät sikain sisälle. Ja lauma syöksi itsensä kohdastansa mereen (mutta heitä oli lähes kaksituhatta), ja he upposivat mereen. ¹⁴Mutta sikain kaitsiat pakenivat ja saattivat sanoman kaupunkiin ja kyliin. Ja he menivät ulos katsomaan, mikä se oli joka tapahtui, ¹⁵Ja tulivat Jesuksen tykö ja näkivät sen, joka perkeleeltä riivattu oli, istuvan ja vaatetettuna ja toimellisena, jossa legio oli ollut; ja he pelkäsivät, ¹⁶Ja ne, jotka sen nähneet olivat, juttelivat heille, kuinka perkeleeltä riivatulle tapahtunut oli, ja sioista. ¹⁷Ja he rupeesivat häntä rukoilemaan menemään pois heidän maaltansa. ¹⁸Ja kuin hän astui haahteen, niin se, joka perkeleeltä riivattu oli, rukoili, että hän sais hänen kanssansa olla. ¹⁹Mutta ei Jesus häntä sallinut, vaan sanoi hänelle: mene kotias omaistes tykö, ja ilmoita heille, kuinka suuret työt Herra on sinulle tehnyt, ja on sinua armahtanut. ²⁰Ja hän meni ja rupeesi saarnaamaan niissä kymmenessä kaupungissa, kuinka suuret työt Jesus oli hänelle tehnyt; ja he kaikki ihmettelivät. ²¹Ja kuin Jesus taas meni haahdella ylitse, kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja hän oli läsnä merta. ²²Ja katso, synagogan päämies, Jairus nimeltä, tuli, ja kuin hän näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa tykö, ²³Ja rukoili häntä suuresti, sanoen: minun vähä tyttäreni on viimeisillänsä; tule ja pane kätes hänen päällensä, että hän paranis ja eläis. ²⁴Niin hän meni hänen kanssansa; ja paljo kansaa seurasi häntä, ja ahdistivat häntä. ²⁵Ja vaimo, joka oli sairastanut punaista tautia kaksitoistakymmentä ajastaikaa, ²⁶Ja oli paljon kärsinyt monelta parantajalta, ja oli kuluttanut kaiken hyvyytensä, eikä mitään apua tuntenut, vaan tullut paljon pahemmaksi; ²⁷Kuin hän kuuli Jesuksesta, tuli hän kansan seassa takaa ja rupeesi hänen vaatteisiinsa; ²⁸Sillä hän sanoi: jos minä ainoasti saan ruveta hänen vaatteisiinsa, niin minä paranen. ²⁹Ja hänen verilähteensä kohta kuivettui, ja hän tunsu ruumiissansa, että hän oli vitsauksestansa parantunut. ³⁰Ja Jesus tunsu kohta itsessänsä voiman, joka hänestä lähtenyt oli, ja käänsi itsensä kansan seassa ja sanoi: kuka rupeesi minun vaatteisiini? ³¹Ja hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: sinä näet, että kansa sinua ahdistaa ympäri, ja sinä sanoit: kuka minuun rupeesi? ³²Ja hän katsoi ympärinsä, että hänen näkis, joka sen teki. ³³Mutta vaimo pelkäsi ja vapisi,

että hän tiesi, mitä hänen kohtaansa tapahtunut oli, tuli ja lankesi hänen eteensä, ja sanoi hänelle kaiken totuuden. ³⁴Mutta hän sanoi hänelle: tyttäreni, sinun uskosi paransi sinun; mene rauhaan ja ole terve vitsauksestas. ³⁵Kuin hän vielä puhui, tulivat muutamat synagogan päämiehet, jotka sanoivat: sinun tyttäres on kuollut: mitä silleen Mestaria vaivaat? ³⁶Mutta Jesus kohta kuultuansa sen sanan sanottavan, sanoi synagogan päämiehelle: älä pelkää, ainoastaan usko. ³⁷Ja ei hän sallinut kenenkään itsiänsä seurata, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, Jakobin veljen. ³⁸Ja hän tuli synagogan päämiehen huoneeseen, ja näki pauhinan ja ne, jotka itkivät ja porasivat paljon. ³⁹Ja hän meni sisälle, ja sanoi heille: mitä te pauhaatte ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan makaa. ⁴⁰Ja he nauroivat häntä. Mutta kuin hän oli kaikki ajanut ulos, otti hän lapsen isän ja äidin kanssansa ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, ja meni sisälle, kussa lapsi makasi, ⁴¹Ja tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: talita kumi, se on sanottu: piikainen, (sinulle minä sanon), nouse ylös. ⁴²Ja kohta piika nousi ja kävi; sillä hän oli kahdentoistakymmenen ajastai-kainen. Ja he hämmästyivät suurella hämmästyksellä. ⁴³Ja hän haasti heitä kovin, ettei kenkään sitä saisi tietää, ja hän käski antaa hänelle syötävää.

6Ja hän läksi sieltä ja meni isänsä maalle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. ²Ja kuin sabbati tuli, rupeesi hän synagogassa opettamaan; ja monta, jotka kuulivat, hämmästyivät, sanoen: kusta tällä nämät ovat? ja mikä viisaus hänelle annettu on, että myös senkaltaiset väkevät työt hänen kättensä kautta tapahtuvat? ³Eikö tämä ole se seppä, Marian poika, Jakobin ja Joseen ja Juudaan ja Simonin veli? eikö myös hänen sisarensa ole tässä meidän kanssamme? ja he pahenivat hänessä. ⁴Mutta Jesus sanoi heille: ei propheta muualla ole katsottu ylön kuin isänsä maalla ja lankoinsa seassa ja kotonansa. ⁵Ja ei hän voinut siellä yhtään väkevää työtä tehdä, vaan ainoastaan pani kätensä harvoin sairasten päälle ja paransi heitä; ⁶Ja ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäri kyliä, opettain ympäristöllä, ⁷Ja kutsui ne kaksitoistakymmentä, ja rupeesi niitä kaksin ja kaksin lähettämään, ja antoi heille voiman saastaisia henkiä vastaan. ⁸Ja kielsi heitä mitään ottamasta tielle, mutta ainoasti sauvan, ei evässäkkiä, ei leipää, ei rahaa kukkaroon; ⁹Mutta olemaan kengässä, ja ettei he pukisi kahta hametta yllensä. ¹⁰Ja hän sanoi heille: kussa ikänä te huoneeseen menette sisälle, niin olkaat siinä, niinkauvan kuin te sieltä menette pois. ¹¹Ja jotka ei teitä vastaan ota, eikä kuule teitä, niin menkää pois sieltä ja pyyhkikää tomu, joka teidän jalkainne alla on, heille todistukseksi. Totisesti sanon minä teille: Sodomalle ja Gomorralle on tuomiopäivänä huokiampi kuin sille kaupungille. ¹²Ja he läksivät ulos ja saarnasivat, että he parannuksen tekisivät, ¹³Ja ajoivat ulos monta perkelettä, ja voitellivat öljyllä monta sairasta, ja paransivat. ¹⁴Ja kuningas Herodes sai sen kuulla (sillä hänen nimensä oli jo julistettu),

ja sanoi: Johannes, joka kastoi, on noussut kuolleista, ja sentähden voimat vaikuttavat hänessä. ¹⁵Muut sanoivat: se on Elias: mutta toiset sanoivat: se on propheta, taikka niinkuin joku prophetaista. ¹⁶Mutta kuin Herodes se kuuli, sanoi hän: se on Johannes, jonka kaulan minä annoin leikata, hän on kuolleista noussut. ¹⁷Sillä Herodes oli lähettänyt Johannesta ottamaan kiinni, ja pani hänen torniin, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden, jonka hän oli nainut. ¹⁸Sillä Johannes oli Herodekselle sanonut: ei sinulle ole luvallista pitää veljes emäntää. ¹⁹Ja Herodias väijyi häntä, ja tahtoi häntä tappa; mutta ei hän saanut. ²⁰Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, että hän tiesi hänen hurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja otti vaarin hänestä, ja kuuli häntä monessa asiassa, ja kuulteli häntä mielellänsä. ²¹Ja kuin sovelias päivä tuli, että Herodes syntymäpäivänensä teki ehtoollisen ylimmäisillensä ja päämiehille ja esimiehille Galileassa, ²²Ja Herodiaksen tytär tuli sisälle ja hyppäsi, ja se kelpasi Herodekselle ja ynnä atrioitseville, sanoi kuningas piialle: ano minulta mitäs tahdot, ja minä annan sinulle. ²³Ja hän vannoi hänelle: mitä ikänä sinä minulta anot, niin minä annan sinulle, puoleen minun valtakuntaani asti. ²⁴Mutta se meni ulos ja sanoi äidillensä: mitä minun pitää anoman? vaan se sanoi: Johannes Kastajan päätä. ²⁵Ja hän kohta meni sisälle kiiruusti kuninkaan tykö, anoi sanoen: minä tahdon, että minulle annat juuri nyt Johannes Kastajan pään vadissa. ²⁶Niin kuningas tuli sängen murheelliseksi; kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, ei tahtonut häneltä kieltää. ²⁷Ja kuningas lähetti kohta murhaajan, ja käski hänen päänsä tuoda. ²⁸Niin se meni ja leikkasi hänen kaulansa tornissa, ja toi hänen päänsä vadissa, ja antoi sen piialle; ja piika antoi sen äidillensä. ²⁹Ja kuin hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa, ja panivat sen hautaan. ³⁰Ja apostolit kokoontuivat Jesuksen tykö, ja ilmoittivat hänelle kaikki sekä ne, mitkä he tekivät, ja mitä he opettivat. ³¹Ja hän sanoi heille: tulkaat te yksinänne erinäiseen paikkaan ja levätkää vähä; sillä monta oli, jotka tulivat ja menivät, niin ettei he syödäkään joutaneet. ³²Ja he menivät korpeen haahdella erinänsä. ³³Ja kansa näki heidän menevän, ja moni tunsu hänen, ja juoksivat sinne jalkaisin kaikista kaupungeista, ja he ennättivät heitä, ja he kokoontuivat hänen tykönsä. ³⁴Ja Jesus läksi ulos ja näki paljon kansaa, ja hän armahti heitä; sillä he olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja rupesi heitä opettamaan paljon. ³⁵Ja kuin päivä paljon kulunut oli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, sanoen: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut. ³⁶Laske heitä, että he menisivät ympäri kyliin ja majoihin, ostamaan itsellensä leipiä; sillä ei heillä ole syötävää. ³⁷Mutta hän vastaten sanoi heille: antakaa te heille syötävää. Ja he sanoivat hänelle: pitääkö meidän menemän kahdellasadalla penningillä leipiä ostamaan, ja antamaan heidän syödä? ³⁸Mutta hän sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? menkää ja katsokaat. Ja kuin he katsoivat, sanoivat he: viisi, ja kaksi ka-

laa. ³⁹Ja hän käski heidän istuttaa kaikki atrioitsemaan eri joukkoihin viheriäisen ruohon päälle. ⁴⁰Ja he istuivat joukoissa sadoin ja viisinkymmenin. ⁴¹Ja kuin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi hän taivaaseen, kiitti ja mursi leivät, ja antoi opetuslapsillensa pantaa niiden eteen: ja ne kaksi kalaa jakoi hän kaikille. ⁴²Ja he söivät kaikki ja ravittiin. ⁴³Ja he korjasivat kaksitoistakymmentä täysinäistä koria muruja, ja myös kaloista. ⁴⁴Ja niitä, kuin söivät, oli lähes viisituhatta miestä. ⁴⁵Ja hän ajoi kohta opetuslapsensa astumaan haahteen ja edellä menemään meren ylitse Betsaidaan, siihenasti kuin hän päästäis kansan. ⁴⁶Ja kuin hän oli päästänyt heidät, meni hän vuorelle rukoilemaan. ⁴⁷Ja kuin ehtoo tuli, oli haaksi keskellä merta, ja hän yksinänsä maalla. ⁴⁸Ja hän näki heidän olevan hädässä soutamisessa; (sillä heillä oli vastainen). Ja liki neljäntenä yön vartiona tuli hän heidän tykönsä, käyden meren päällä, ja tahtoi mennä heidän ohitsensa. ⁴⁹Mutta kuin he näkivät hänen käyvän meren päällä, luulivat he olevan kyöpin ja huusivat. ⁵⁰(Sillä kaikki näkivät hänen ja hämmästyivät.) Ja hän puhui kohta heidän kanssansa ja sanoi heille: olkaat hyvässä turvassa, minä olen, alkää peljätkö. ⁵¹Ja hän astui heidän tykönsä haahteen, ja tuuli heikkeni. Ja he paljoa enemmän keskenänsä hämmästyivät ja ihmettelivät; ⁵²Sillä ei he ymmärtäneet leivistäkään, vaan heidän sydämensä oli paatunut. ⁵³Ja kuin he olivat meneet ylitse, tulivat he Genesaretin maalle ja laskivat satamaan. ⁵⁴Ja kuin he menivät ulos haahdesta, niin he kohta tunsivat hänen, ⁵⁵Ja juoksivat ympäri kaiken sen ympäristön, ja rupesivat sairaita viemään vuoteissansa, kussa he kuuluivat hänen olevan. ⁵⁶Ja kuhunka hän meni sisälle kyliin eli kaupunkeihin taikka majoihin, niin he panivat kujille sairaita, ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta, ja niin monta kuin häneen rupesi, ne paranivat.

7 Ja hänen tykönsä kokoontuivat Pharisealaiset ja muutamamat kirjanoppineista, jotka Jerusalemissa tulleet olivat. ²Ja kuin he näkivät muutamamat hänen opetuslapsistansa yhteisillä (se on: pesemättömillä) käsillä syövän leipää, laittivat he sitä. ³Sillä pharisealaiset ja kaikki Juudalaiset ei syö, ellei he usein pese käsiänsä, pitäin vanhimpain säätyä. ⁴Ja kuin he turulta tulevat, ei he syö pesemättä. Ja monta muuta on, jotka he ovat ottaneet pitääksensä, jota on: juoma-astaiin, kivi-astaiin, ja vaski-astaiin ja pöytäin pesemiset. ⁵Sitte kysyivät Pharisealaiset ja kirjanoppineet häneltä: miksi ei sinun opetuslapses vaella vanhimpain säädyn jälkeen, vaan syövät pesemättömillä käsillä leipää? ⁶Mutta hän vastaten sanoi heille: Jesaias on hyvästi teistä ulkokullaisista ennustanut, niinkuin kirjoitettu on: tämä kansa kunnioittaa minua huulilla, vaan heidän sydämensä on kaukana minusta. ⁷Mutta turhaan he minua palvelevat, opettain sitä oppia, joka on ihmisten käskyjä. ⁸Sillä te hylkäätte Jumalan käskyn, ja pidätte ihmisten säädyn, kivi-astaiin ja juoma-astaiin pesemiset, ja muita

senkaltaisia te paljon teette. ⁹Ja hän sanoi heille: hyvin te hylkääte Jumalan käskyn, että te teidän säätyinne pitäisitte. ¹⁰Sillä Moses sanoi: kunnioita isänsä ja äitiänsä! ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman. ¹¹Mutta te sanotte: jos ihminen sanoo isälle taikka äidille: korban, (se on uhrattu) jolla sinua piti minulta autettaman. ¹²Ja ette salli hänen mitään tehdä isällensä taikka äidillensä. ¹³Ja hylkääte Jumalan sanan teidän säädylänne, jonka te säätäneet olette, ja senkaltaisia paljon te teette. ¹⁴Ja hän kutsui tykönsä kaiken kansan ja sanoi heille: kuulkaat kaikki minua, ja ymmärtäkää. ¹⁵Ei ole ulkona ihmisestä mitään, joka häneen menee sisälle, ja taitaa hänen saastuttaa; mutta ne, mitkä hänestä tulevat ulos, ne ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen. ¹⁶Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan. ¹⁷Ja kuin hän kansan tyköä meni huoneeseen, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä tästä vertauksesta. ¹⁸Ja hän sanoi heille: oletteko tekin niin ymmärtämättömät? ettekö ymmärrä, että kaikki mikä ulkoa menee ihmiseen, ei se häntä taida saastuttaa? ¹⁹Sillä ei se mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja menee luonnollisesti ulos, kaikki ruuat puhdistain. ²⁰Ja hän sanoi: mitä ihmisestä tulee ulos, se saastuttaa ihmisen. ²¹Sillä sisältä ihmisten sydäimestä tulevat ulos pahat ajatukset, huuruudet, salavuoteudet, miestapot, ²²Varkaudet, ahneudet, pahat juonet, petos, irstaisuus, pahansuomuus, Jumalan pilkka, ylpeys, hulluus. ²³Kaikki nämät pahuudet sisältä tulevat ulos ja saastuttavat ihmisen. ²⁴Niin hän nousi ja meni sieltä Tyron ja Sidonin maan ääriin, ja meni sisälle huoneeseen, eikä tahtonut sitä kenellekään antaa tietää: ja ei hän taitanut salaa olla. ²⁵Sillä kuin yksi vaimo kuuli hänestä, jonka vähällä tyttärellä oli saastainen henki, niin se tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, ²⁶(Mutta vaimo oli Gregiläinen, Syropheniassa syntynyt) ja hän rukoi häntä ajamaan pois perkelettä hänen tyttärestänsä. ²⁷Niin Jesus sanoi hänelle: salli ensin lapset ravittaa; sillä ei se ole kohutuullinen, ottaa lasten leipää ja heittää penikoille. ²⁸Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: tosin Herra: syövät penikatkin pöydän alla lasten muruista. ²⁹Ja hän sanoi hänelle: tämän puheen tähden mene: perkele läksi ulos sinun tyttärestäs. ³⁰Ja kuin hän meni kotiansa, löysi hän perkeleen lähteneeksi ulos ja tyttärensä makaavan vuoteessa. ³¹Ja taas kuin hän läksi Tyron ja Sidonin maan ääristä, tuli hän Galilean meren tykö, kymmenen kaupungin maan äärten keskitse. ³²Ja he toivat hänen tykönsä kuuron, joka myös mykkä oli, ja he rukoilivat häntä panemaan kätensä hänen päällensä, ³³Ja hän otti hänen erinänsä kansasta ja pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja rupesi hänen kieleensä, ³⁴Ja katsahtain taivaaseen huokasi, ja sanoi hänelle; ephphata, se on: aukene. ³⁵Ja kohta aukenivat hänen korvansa, ja hänen kielensä side pääsi vallallensa ja puhui selkiästi. ³⁶Ja hän haasti heidät kellenkään sanomasta. Mutta jota enemmän hän haasti, sitä enemmän he ilmoittivat. ³⁷Ja he suuresti hämmästyivät, sanoen: hyvästi hän kaikki teki: kuurot hän tekee kuulemaan ja mykät puhumaan.

⁸Niinä päivinä, koska sangen paljo kansaa oli, eikä ollut heillä mitään syömistä, kutsui Jesus opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: ²Minä surkuttelen kansaa; sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet minun tyköni, ja ei ole heillä, mitä he söisivät. ³Ja jos minä päästän heidät kotiansa syömättä, niin he vaipuvat tiellä; sillä muutamat heistä olivat kaukaa tulleet. ⁴Niin vastasivat häntä hänen opetuslapsensa: kusta joku voi näitä ravita leivillä tässä erämaassa? ⁵Ja hän kysyi heiltä: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän. ⁶Ja hän käski kansan istua atriolitsemaan maan päälle. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kuin hän kiittänyt oli, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he olisivat panneet eteen; ja he panivat kansan eteen. ⁷Ja heillä oli myös vähä kalasia; ja hän kiitti, ja käski ne myös pantaa eteen. ⁸Niin he söivät ja ravittiin; ja he korjasivat tähteet, jotka jääneet olivat, seitsemän koria muruja. ⁹Ja niitä jotka söivät, oli liki neljätuhatta; ja hän päästi heidät. ¹⁰Ja hän astui kohta opetuslastensa kanssa haahteen, ja tuli Dalmanutan maan ääriin. ¹¹Ja Pharisealaiset tulivat ja rupesivat kamppailemaan hänen kanssansa, pyytäen häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä. ¹²Ja hän huokasi hengessänsä ja sanoi: miksi tämä suku merkkiä pyytää? Totisesti sanon minä teille: ei tälle sukukunnalle anneta merkkiä. ¹³Ja hän jätti heidät, ja astui taas haahteen, ja meni ylitse. ¹⁴Ja he olivat unohtaneet ottaa leipiä, eikä ollut heillä enempi kuin yksi leipä haahdessa myötänsä. ¹⁵Ja hän käski heitä, sanoen: katsokaat ja karttakaat teitänne Pharisealaisten hapatuksesta ja Herodeksen hapatuksesta. ¹⁶Ja he ajattelivat keskenänsä, sanoen: ei meillä ole leipiä. ¹⁷Ja kun Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te ajattelette, ettei teillä ole leipää? ettekö te vielä huomaitse, ettekä ymmärrä? vieläkö teillä nyt on paatunut sydän? ¹⁸Silmät teillä on ja ette näe? ja korvat teillä on, ja ette kuule? ettekö myös muista? ¹⁹Kuin minä viisi leipää mursin viidelle tuuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria te tähteitä korjasitte? He sanoivat: kaksitoistakymmentä. ²⁰Niin myös kuin minä ne seitsemän mursin neljälletuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria tähteitä te korjasitte? he sanoivat: seitsemän. ²¹Ja hän sanoi heille: miksi ette siis ymmärrä? ²²Ja hän tuli Betsaidaan, ja he toivat sokian ja rukoilivat häntä, että hän rupeais häneen. ²³Ja hän tarttui sokian käteen, ja vei ulos hänen kylästä, ja sylki hänen silmiinsä, ja pani kätensä hänen päällensä, ja kysyi häneltä, josko hän jotakin näkis. ²⁴Niin hän katsoi ylös ja sanoi: minä näen ihmiset niinkuin puut käyskentelevän. ²⁵Sitte hän taas pani kätensä hänen silmänsä päälle, ja antoi hänen taas katsoa. Ja se tuli parannetuksi, niin että hän näki kaikki kaukaa ja selkiästi. ²⁶Ja hän lähetti hänen kotiansa, sanoen: älä mene kylään sisälle, älä myös kellenkään tätä kylässä sano. ²⁷Ja Jesus meni ulos ja hänen opetuslapsensa Kesarean kyliin, joka kutsutaan Philippi; ja hän kysyi tiellä opetuslapsiltansa, sanoen heille: kenenkä sanovat ihmiset minun olevan? ²⁸Niin he vastasivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, vaan muutamat jonkun prophetaista.

²⁹Ja hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Pietari vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet Kristus. ³⁰Ja hän haasti heitä kellenkään hänestä sanomasta. ³¹Ja hän rupe- si heitä opettamaan, että Ihmisen Pojan pitää paljo kärsi- män, ja hyljättämän vanhimmilta ja ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman. ³²Ja hän puhui sen puheen julki rohkiasti. Ja Pietari otti hänen tykönsä, rupe- si häntä nuhtelemaan. ³³Mutta hän käänsi itsensä ja katsoi opetuslastensa puoleen, nuhteli Pietaria, sanoen: mene pois minun tyköäni, saatana; sillä et sinä ymmärrä niitä, mitkä Jumalan ovat, vaan niitä, mitkä ihmisten ovat. ³⁴Ja hän kutsui tykönsä kansan ja opetuslapsensa, ja sanoi heille: kuka ikänä tahtoo tulla minun perässäni, hän kieltäköön itsensä, ja ottakoon ristinsä, ja seuratkoon minua. ³⁵Sillä kuka ikänä tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka ikänä henkensä hukuttaa minun ja evankeliumin tähden, hän vapahtaa sen. ³⁶Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän voittais kaiken maailman, ja saisi sielullensa vahingon? ³⁷Eli mitä ihminen antaa sielunsa lunastukseksi? ³⁸Sillä joka häpee minua ja minun sanojani tässä huorintekiässä ja syntisessä suvussa, sitä myös pitää Ihmisen Pojan häpeemän, koska hän tulee Isänsä kunniaassa pyhään enkelien kanssa.

9Ja hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: muu- tamat näistä, jotka tässä seisovat, ei pidä kuolemaa mais- tavan siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan voimalla tulevan. ²Ja kuuden päivän perästä, otti Jesus tykönsä Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle yksinänsä: ja hän kirkastettiin heidän edessänsä, ³Ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäväksi ja sangen valkiaksi niinkuin lumi, ettei yksikään vaateen painaja taida niin valkiaksi painaa maan päällä. ⁴Ja heille ilmestyi Elias Moseksen kanssa, jotka puhuivat Jesuksen kanssa. ⁵Ja Pietari vastaten sanoi Jesukselle: Rabbi, hyvä on meidän tässä olla: tehkäämme siis tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden. ⁶Vaan ei hän tietänyt, mitä hän puhui; sillä he olivat hämmästyneet. ⁷Ja pilvi tuli, joka ympäri varjosi heidät, ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuul- kaat häntä. ⁸Ja kohta kuin he ympäri katsahivat, ei he enään ketään nähneet, vaan Jesuksen yksin heidän kans- sansa. ⁹Mutta kuin he menivät alas vuorelta, kielsi hän heidät kellenkään niitä sanomasta, mitä he näkivät, vaan sitte kuin Ihmisen Poika on kuolleista noussut. ¹⁰Ja he pi- tivät sanan mielessänsä, ja tutkivat keskenänsä, mitä se olis, nousta ylös kuolleista. ¹¹Ja he kysyivät häneltä sa- noen: mitä kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ensin tuleman? ¹²Mutta hän vastaten sanoi heille: Elias tosin tu- lee ensin ja ojentaa kaikki: ja niinkuin on Ihmisen Pojasta kirjoitettu, että hänen pitää paljon kärsimän ja katsotta- man ylö. ¹³Mutta minä sanon teille, että Elias on myös tullut, ja he tekivät hänelle, mitä he tahtoivat, niinkuin hä-

nestä kirjoitettu oli. ¹⁴Ja kuin hän tuli opetuslasten tykö, näki hän paljon kansaa heidän ympärillensä, ja kirjanop- pineet kamppailevan heidän kanssansa. ¹⁵Ja kohta kuin kaikki kansa näki hänen, hämmästyivät he ja juosten tykö tervehtivät häntä. ¹⁶Ja hän kysyi kirjanoppineilta: mitä te kamppaillette keskenänne? ¹⁷Niin yksi kansan seasta vasta- si ja sanoi: Mestari, minä toin sinun tykö poikani, jolla on mykkä henki. ¹⁸Ja kuin hän rupee hänen kimppuunsa, niin hän repelee häntä, ja hän vaahtuu, ja kiristelee hampaitan- sa, ja kuivettuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsilles, että he ajaisivat hänen ulos, ja ei he voineet. ¹⁹Niin hän vastasi ja sanoi: oi sinä uskotoin sukukunta! kuinka kauvan mi- nun pitää oleman teidän kanssanne? kuinka kauvan minä teitä kärsin? Tuokaat häntä minun tyköni. ²⁰Ja he toivat sen hänen tykönsä. Ja kuin hän näki hänen, repäisi kohta henki häntä, ja hän lankesi maahan, ja kieritteli itsiänsä ja vaahtui. ²¹Ja hän kysyi hänen isältänsä: kuinka paljon aikaa sitte on kuin tämä on hänelle tullut? Hän sanoi: lap- suudesta; ²²Ja hän heitti hänen usein tuleen ja vesiin, et- tä hän hukuttais hänen. Mutta jos sinä jotakin voit, niin auta meitä ja armahda meidän päällemme. ²³Niin sanoi Jesus hänelle: jos sinä sen voit uskoa, kaikki ovat uskova- selle mahdolliset. ²⁴Ja kohta pojan isä huusi itkien ja sanoi: Herra, minä uskon, auta minun epäuskoani. ²⁵Mutta kuin Jesus sen näki, että kansa ynnä juoksi tykö, nuhteli hän si- tä saastaista henkeä, sanoen hänelle: sinä mykkä ja kuuro henki! minä käsken sinua, mene ulos hänestä, ja älä täste- des hänen sisällensä mene. ²⁶Niin se huusi ja repeli kovin häntä, ja läksi ulos. Ja se tuli niinkuin kuollut, niin että moni sanoi: hän on kuollut. ²⁷Mutta Jesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänen, ja hän nousi. ²⁸Ja kuin hän oli huoneeseen mennyt sisälle, kysyivät hänen opetuslapsen- sa häneltä erinänsä: miksi emme voineet häntä ajaa ulos? ²⁹Ja hän sanoi heille: tämä suku ei taida millään muulla kuin rukouksella ja paastolla mennä ulos. ³⁰Ja he läksivät ulos sieltä ja vaelsivat Galilean lävitse, ja ei hän tahtonut sitä kenenkään tietää. ³¹Sillä hän opetti opetuslapsiansa ja sanoi heille: Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin, ja he tappavat hänen; ja kuin hän on tapettu, niin hän kol- mantena päivänä nousee ylös. ³²Mutta ei he ymmärtäneet sitä mitä hän sanoi, ja pelkäsivät häneltä kysyä. ³³Ja hän tuli Kapernaumiin, ja kotona ollessa kysyi hän heiltä: mitä te tiellä keskenänne kamppailitte? ³⁴Mutta he vaikenivat; sillä he olivat kamppailleet tiellä keskenänsä, kuka heistä suurin olis. ³⁵Ja kuin hän istui, kutsui hän ne kaksitois- takymmentä ja sanoi heille: jos joku tahtoo ensimmäinen olla, sen pitää oleman kaikkein viimeinen ja kaikkein pal- velian. ³⁶Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä. Ja kuin hän otti sen syliinsä, sanoi hän heille: ³⁷Kuka ikänä yhden tainkaltaisen lapsen korjaa minun nimeeni, se kor- jaa minun: ja joka minun korjaa, ei hän minua korjaa, vaan sen, joka minun lähetti. ³⁸Mutta Johannes vastasi häntä sanoen: Mestari, me näimme yhden sinun nimellä perke- leitä ajavan ulos, joka ei seuraa meitä, ja me kielsimme

häntä, ettei hän seuraa meitä. ³⁹Niin Jesus sanoi: älkäätkä kieltäkö; sillä ei ole ketään, joka tekee voimallisen työn minun nimeni kautta, ja taitaa kohta pahasti puhua minusta. ⁴⁰Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän edestämme. ⁴¹Sillä kuka ikänä juottaa teitä vesipikarilla minun nimeeni, että te olette Kristuksen, totisesti sanon minä teille: ei hän suinkaan kadota palkkaansa. ⁴²Ja kuka ikänä pahentaa yhden vähimmäistä, jotka uskovat minun päälleni, parempi olis hänelle, jos myllyn kivi pantaisiin hänen kaulaansa ja heitettäisiin mereen. ⁴³Jos kätes on sinulle pahennukseksi, niin hakkaa se pois: parempi on sinun käsipuolena elämään mennä, kuin jos sinulla olis kaksi kättä ja menisit helvettiin, sammumattomaan tuleen, ⁴⁴Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta. ⁴⁵Ja jos jalkas on sinulle pahennukseksi, hakkaa se pois: parempi on sinulle, että ontuvana elämään menet, kuin jos sinulla olis kaksi jalkaa ja heitettäisiin helvettiin, sammumattomaan tuleen, ⁴⁶Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta. ⁴⁷Ja jos silmäs on sinulle pahennukseksi, niin heitä se pois: parempi on sinun silmäpuolena Jumalan valtakuntaan sisälle mennä, kuin jos sinulla olis kaksi silmää ja heitettäisiin helvetin tuleen, ⁴⁸Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta. ⁴⁹Sillä kaikki pitää tulella suolattaman, ja jokainen uhri pitää suolalla suolattaman. ⁵⁰Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, millä te sen höystätte? Pitäkäätkä itse teissänsä suola, ja rauha teidän keskenänne.

10Ja kuin hän sieltä läksi, tuli hän Juudan maan ääriin sen maakunnan kautta, joka on sillä puolella Jordania. Ja kansa kokoontui taas hänen tykönsä, ja niinkuin hän oli tottunut, niin hän taas opetti heitä. ²Ja Pharisealaiset tulivat ja kysyivät häneltä: saako mies vaimonsa hyljätä? kiusaten häntä. ³Mutta hän vastaten sanoi heille: mitä Moses teille käski? ⁴He sanoivat: Moses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä. ⁵Ja Jesus vastaten sanoi heille: teidän sydämenne kovuuden tähden kirjoitti hän teille sen käskyn. ⁶Mutta luomisen alusta on Jumala heidät luonut mieheksi ja vaimoksi. ⁷Sentähden pitää ihmisen eriaman isästänsä ja äidistänsä, ja pitää vaimonsa yhdistymän. ⁸Ja niin tulevat kaksi yhdeksi lihaksi, niin ettei he ole silleen kaksi, mutta yksi liha. ⁹Mitä siis Jumala on yhteen sovittanut, ei ihmisen pidä sitä eroittaman. ¹⁰Ja hänen opetuslapsensa kysyivät taas häneltä kotona siitä asiasta. ¹¹Ja hän sanoi heille: kuka ikänä hylkää vaimonsa, ja nai toisen, se tekee huorin häntä vastaan. ¹²Ja jos vaimo hylkää miehensä ja huolee toiselle, hän tekee huorin. ¹³Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais; niin opetuslapset nuhtelivat niitä, jotka heitä toivat. ¹⁴Mutta kuin Jesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäätkä kieltäkö heitä; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. ¹⁵Totisesti sanon minä teille: jokainen, joka ei Jumalan valtakuntaa ota vastaan niinkuin lapsi, ei hän suinkaan siihen tule si-

sälle. ¹⁶Ja hän otti heitä syliinsä, ja pani kätensä heidän päällensä, ja siunasi heitä. ¹⁷Ja kuin hän oli lähtenyt ulos tielle, tuli yksi juosten, lankesi polvillensa hänen eteensä ja kysyi häneltä: hyvä Mestari! mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin? ¹⁸Niin Jesus sanoi hänelle: miksis sanot minun hyväksi? Ei kenkään ole hyvä, vaan yksin Jumala. ¹⁹Kylläs käskyt tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: ei sinun pidä pettämän: kunnioita isänsä ja äitiänsä. ²⁰Mutta se vastasi ja sanoi hänelle: Mestari, nämä kaikki olen minä pitänyt hamasta minun nuoruudestani. ²¹Mutta kuin Jesus katsahti hänen päällensä, rakasti hän häntä, ja sanoi hänelle: yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna vaivaisille; ja sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua, ottaim risti. ²²Mutta hän tuli siitä puheesta murheelliseksi, ja meni pois murheissaan; sillä hänellä oli paljo tavaraa. ²³Ja kuin Jesus katsahti ympärillensä, sanoi hän opetuslapsillensa: kuinka työläästi ne, joilla varaa on, tulevat Jumalan valtakuntaan! ²⁴Mutta opetuslapset hämmästyivät näistä hänen sanoistansa. Niin Jesus taas vastaten sanoi: rakkaat pojat! kuinkas työläs on niiden tulla Jumalan valtakuntaan, jotka tavaroihinsa uskaltavat. ²⁵Huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan Jumalan valtakuntaan sisälle tulla. ²⁶Mutta he hämmästyivät vielä sitte sangen suuresti, sanoen keskenänsä: ja kuka taitaa autuaaksi tulla? ²⁷Niin Jesus katsahti heidän päällensä, ja sanoi: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta ei Jumalan tykönä; sillä kaikki ovat Jumalan tykönä mahdolliset. ²⁸Niin Pietari rupesi sanomaan hänelle: katso, me olemme kaikki antaneet ylönsä, ja seuranneet sinua. ²⁹Mutta Jesus vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen, taikka veljet eli sisaret, taikka isän eli äidin, taikka vaimon eli lapset, taikka pelot, minun ja evankeliumin tähden, ³⁰Ellei hän saa jälleen satakertaisesti nyt tällä ajalla huoneita ja veljiä, ja sisaria, ja äitejä, ja lapsia, ja peltoja vastoinkäymisillä, ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän. ³¹Mutta monta ensimmäistä tulee jälkimäiseksi, ja jälkimäistä ensimmäiseksi. ³²Mutta he olivat tiellä menemässä ylös Jerusalemiin; ja Jesus kävi heidän edellensä, ja he hämmästyivät, ja seurasivat häntä ja pelkäsivät. Ja hän otti taas ne kaksitoistakymmentä tykönsä ja rupesi heille sanomaan, mitä hänelle tapahtuva oli: ³³Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylönsä pappein päämiehille ja kirjanoppineille, ja he tuomitsevat hänen kuolemaan ja antavat ylönsä hänen pakanoille; ³⁴Ja he pilkkaavat häntä, ja pieksävät hänen, ja sylkevät hänen päällensä, ja tappavat hänen; ja kolmantena päivänä hän nousee ylös. ³⁵Niin tuli hänen tykönsä Jakob ja Johannes, Zebedeuksen pojat, sanoen: Mestari! me tahdomme, että meille tekisit, mitä me anomme. ³⁶Niin hän sanoi heille: mitä te tahdotte minua teillenne tekemään? ³⁷Vaan he sanoivat hänelle: anna toisen meistä istua oikialla ja toisen

vasemmalla puolellas sinun kunniassas. ³⁸Mutta Jesus sanoi heille: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä juon, ja sillä kasteella kastettaa, jolla minä kastetaan? ³⁹Vaan he sanoivat hänelle: voimme. Niin sanoi Jesus heille: sen kalkin tosin te juotte, jonka minä juon, ja sillä kasteella te kastetaan, jolla minä kastetaan; ⁴⁰Mutta istua minun oikialla ja vasemmalla puolellani, ei ole minun antamisellani, mutta niille, joille se valmistettu on. ⁴¹Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, rupesivat he närkästymään Jakobin ja Johanneksen tähden. ⁴²Mutta kuin Jesus kutsui heidät tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, että ne, jotka ovat asetetut kansain päämiehiksi, hallitsevat heitä, ja heidän ylimmäisillänsä on valta heidän ylitsensä. ⁴³Mutta ei niin pidä oleman teidän keskenänne; vaan joka teidän seassanne tahtoo suurin olla, se olkaan teidän palvelianne. ⁴⁴Ja joka teistä tahtoo tulla ensimmäiseksi, hän olkaan kaikkein orja; ⁴⁵Sillä ei myös Ihmisen Poika ole tullut, että häntä palveltaisiin, mutta palvelemaan ja antamaan henkensä lunastuksen hinnaksi monen edestä. ⁴⁶Ja he tulivat Jerikoon. Ja kuin hän läksi Jerikosta ja hänen opetuslapsensa ja paljo kansaa, niin istui tien ohessa sokia, Bartimeus Timein poika, kerjäten. ⁴⁷Ja kuin hän kuuli, että se oli Jesus Natsaretista, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: Jesus, Davidin poika, armahda minua. ⁴⁸Ja moni nuhteli häntä, että hän olis ollut ääneti. Mutta hän huusi paljoa enemmän: Davidin Poika, armahda minua. ⁴⁹Ja Jesus seisautti ja käski kutsua häntä. Ja he kutsuivat sokian ja sanoivat hänelle: ole hyvällä mielellä, nouse! hän kutsuu sinua. ⁵⁰Niin hän heitti pois vaatteensa yltänsä, nousi ja tuli Jesuksen tykö. ⁵¹Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mitäs tahdot, että minä sinulle tekisin? Niin sokia sanoi hänelle: Rabboni, että minä saisin näköni. ⁵²Mutta Jesus sanoi hänelle: mene, sinun uskos vapahti sinun. Ja hän sai kohta näkönsä jälleen, ja seurasi Jesusta tiellä.

11Ja kuin he lähestyivät Jerusalemia, Betphageen ja Betaniaan, Öljymäen tykö, lähetti hän kaksi opetuslapsiansa, ²Ja sanoi heille: menkää kylään, joka on teidän edessänne, ja kohta kuin te siihen tulette sisälle, löydätte te varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen istunut ole; päästäkää se ja tuokaat tänne. ³Ja jos joku teille sanoo: miksi te sen teette? niin sanokaat: Herra sitä tarvitsee; ja kohta hän laskee hänen tänne. ⁴Niin he menivät, ja löysivät varsan sidottuna ulkona oven tykönä tien haarassa, ja he päästivät sen vallallensa. ⁵Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoiivat, sanoivat heille: mitä te teette, että te varsan päästätte? ⁶Mutta he sanoivat heille, niinkuin Jesus oli käskenynt; niin he päästivät heidät. ⁷Ja he toivat varsan Jesuksen tykö ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen päälle. ⁸Mutta moni hajoitti vaatteensa tielle, ja ne muut karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle. ⁹Ja jotka edellä kävivät ja myös seurasivat, huusivat, sanoen: hosiana, hyvästi siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen! ¹⁰Hyvästi siunattu olkoon Davidin meidän isän valtakun-

ta, joka tulee Herran nimeen: hosianna korkeudessa! ¹¹Ja Jesus meni Jerusalemiin ja templiin, ja kuin hän kaikki ympäri katseli, koska jo ehtooaika oli, läksi hän ulos Betaniaan kahdentoistakymmenen kanssa. ¹²Ja toisena päivänä, kuin he Betaniasta läksivät, isosi hän, ¹³Ja näki taampana fikunapuun, jolla olivat lehdet, niin hän meni lähes, jos hän jotakin hänestä löytänyt olis. Ja kuin hän tuli tykö, ei hän muuta löytänyt kuin lehtiä; sillä ei ollut vielä fikunain aika. ¹⁴Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: älköön tästedeskään kenkään sinusta syökö hedelmää ijankaikkisesti. Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen. ¹⁵Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja Jesus meni templiin, rupesi ajamaan ulos kaupitsioita ja ostajia templissä, ja vaihettajain pöydät ja kyhkyläisten myyjäin istuimet hän kukisti. ¹⁶Ei hän myös sallinut jonkun kantaa astiaa templin lävitse. ¹⁷Ja hän opetti, sanoen heille: eikö kirjoitettu ole: minun huoneeni pitää kutsutaman rukoushuoneeksi kaikille kansoille? mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi. ¹⁸Ja kirjanoppineet ja pappein päämiehet kuulivat sen, ja etsivät, kuinka he olisivat hänen hukuttaneet; sillä he pelkäsivät häntä, että kaikki kansa hämmästyi hänen oppiansa. ¹⁹Ja kuin ehtoo tuli, meni Jesus ulos kaupungista. ²⁰Ja kuin he aamulla kävivät ohitse, näkivät he fikunapuun kuivettuneen juurinensa. ²¹Ja Pietari muisti, ja sanoi hänelle: Rabbi, katso, fikunapuu, jotas kiroisit, on kuivettunut. ²²Niin vastasi Jesus ja sanoi heille: pitäkää usko Jumalan päälle. ²³Sillä totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tälle vuorelle sanois: siirrä itses ja kukistu mereen! eikä epäilisi sydämässän, vaan uskois ne tapahtuvan mitä hän sanoo; niin hänelle tapahtuu, mitä hän sanoo. ²⁴Sentähden sanon minä teille: kaikki, mitä te rukoillen anotte, se uskokaat saavanne; niin se tapahtuu teille. ²⁵Ja kuin te seisotte ja rukoilette, niin anteeksi antakaat, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antais teille anteeksi teidän rikoksenne. ²⁶Mutta jos ette anteeksi anna, ei myös teidän Isänne, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikoksianne. ²⁷Ja he tulivat taas Jerusalemiin; ja kuin hän käveli templissä, tulivat hänen tykönsä pappein päämiehet, kirjanoppineet ja vanhimmat, ²⁸Ja sanoivat hänelle: millä voimalla sinä näitä teet? ja kuka antoi sinulle sen voiman, että näitä teet? ²⁹Mutta Jesus vastaten sanoi heille: minä myös kysyn teiltä yhden sanan: vastatkaat siis minua, niin minäkin sanon teille, millä voimalla minä näitä teen: ³⁰Johanneksen kaste, oliko se taivaasta, eli ihmisiltä? vastatkaat minua. ³¹Niin he ajattelivat keskenänsä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis häntä uskoneet? ³²Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin me pelkäämme kansaa: sillä kaikki pitivät Johanneksen totisena prophetana. ³³Ja he vastasivat, sanoen Jesukselle: emme tiedä. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: en minäkään sano teille, millä voimalla minä näitä teen.

12Ja hän rupesi heille puhumaan vertauksilla: ihminen istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi

kuopan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja matkusti muille maille, ²Ja lähetti ajallansa palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan peltomiehiltä viinamäen hedelmää. ³Mutta he ottivat hänen kiinni, hosuivat hänen ja lähettivät hänen pois tyhjänä. ⁴Ja taas lähetti hän heidän tykönsä toisen palvelian, ja sen he kivittivät ja pään särkivät, ja lähettivät hänen pois pilkattuna. ⁵Ja hän lähetti taas toisen; sen he tappoivat: ja monta muuta, muutammat he hosuivat, ja muutammat tappoivat. ⁶Niin hänellä oli vielä rakas ainoa poikansa; hän lähetti myös sen viimeiseksi heidän tykönsä, sanoen: he karttavat minun poikaani. ⁷Mutta ne peltomiehet sanoivat keskenänsä: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, niin perintö jää meille. ⁸Ja he ottivat hänen ja tappoivat, ja heittivät ulos viinämäestä. ⁹Mitäs viinamäen Herra on tekävä? Hän tulee ja hukkaa ne peltomiehet, ja antaa viinamäen muille. ¹⁰Ettekö te ole lukeneet tätä kirjoitusta: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut nurkkakiveksi. ¹¹Herralta on tämä tullut, ja on ihmeellinen meidän silmissämme. ¹²Ja he etsivät häntä kiinni ottaaksensa, ja pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli. Ja he jättivät hänen ja menivät pois. ¹³Ja he lähettivät hänen tykönsä muutammat Pharisealaisista ja Herodilaisista, solmeamaan häntä sanoissa. ¹⁴Ja he tulivat ja sanoivat hänelle: Mestari, me tiedämme, ettäs olet toinen ja et tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa, mutta opetat Jumalan tien totuudessa. Sopiiko keisarille antaa veron, taikka ei? Pitääkö meidän antaman, taikka ei antaman? ¹⁵Niin hän tiesi heidän viekkautensa, ja sanoi heille: mitä te kiusaatte minua? Tuokaat minulle raha nähdäkseni. ¹⁶Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus? He sanoivat hänelle: keisarin. ¹⁷Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: antakaat keisarille, kuin keisarin ovat, ja Jumalalle, kuin Jumalan ovat. Ja he ihmettelivät häntä. ¹⁸Niin hänen tykönsä tulivat Saddukealaiset, jotka sanovat, ettei nousemusta ole, ja kysyivät häneltä sanoen: ¹⁹Mestari! Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolis, ja jättäis vaimon, ja ei lapsia, niin hänen veljensä pitää ottaman hänen vaimonsa ja herättämän veljellensä siemenen. ²⁰Niin oli seitsemän veljeä. Ja ensimmäinen otti vaimon, ja ei jättänyt kuoltuansa siementä. ²¹Ja toinen otti hänen, ja kuoli, ja ei hänkään jättänyt siementä. Niin myös kolmas. ²²Ja hänen ottivat ne seitsemän, ja ei jättäneet siementä. Kaikkein viimein kuoli vaimo. ²³Sentähden ylösnousemisessa, kuin he nousevat ylös, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? Sillä hän oli niille seitsemälle emäntänä. ²⁴Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te sentähden eksy, ettette tiedä kirjoituksia, eikä Jumalan voimaa? ²⁵Sillä kuin he kuolleista nousevat ylös, ei he nai eikä huole, mutta ovat niinkuin enkelit, jotka ovat taivaissa. ²⁶Mutta kuolleista, että he nousevat, ettekö te ole lukeneet Moseksen Raamatussa, kuinka Jumala pensaassa hänelle puhui, sanoen: minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala? ²⁷Ei Jumala ole kuolleiden, vaan elä-

vien Jumala: te sentähden suuresti eksytte. ²⁸Ja kuin yksi kirjanoppineista tuli, joka kuuli heidän kamppailevan keskenänsä, ja näki, että hän hyvästi vastasi heitä, kysyi hän häneltä: kuka on kaikkein suurin käsky? ²⁹Mutta Jesus vastasi häntä: tämä on kaikkein suurin käsky: kuule, Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi Herra. ³⁰Ja sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sydäimestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun mielestäs, ja kaikesta sinun voimastas. Tämä on suurin käsky. ³¹Ja toinen senkaltainen on tämä: sinun pitää rakastaman sinun lähimmäistäs niinkuin itse sinuas. Ei ole näitä suurempaa käskyä. ³²Ja kirjanoppinut sanoi hänelle: oikein, Mestari, sinä sanoit totuuden; sillä yksi on Jumala, ja ei ole toista paitsi häntä: ³³Ja rakastaa häntä kaikesta sydäimestä, ja kaikesta ymmärryksestä, ja kaikesta sielusta ja kaikesta väestä, ja rakastaa lähimmäistä niinkuin itsiänsä, se on enempi kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit. ³⁴Ja koska Jesus näki, että hän toimillisesti vastasi, sanoi hän hänelle: et sinä ole kaukana Jumalan valtakunnasta. Ja ei tohtinut kenkään sitte häneltä enempää kysyä. ³⁵Ja Jesus vastasi ja sanoi, opettain templissä: kuinka sanovat kirjanoppineet, että Kristus on Davidin poika? ³⁶Sillä David sanoi itse Pyhän Hengen kautta: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkas astinlaudaksi. ³⁷Itse siis David sanoo hänen Herraksi; kuinka hän siis on hänen poikansa? Ja paljo kansaa kuuli häntä mielellänsä. ³⁸Ja hän opetti heitä ja sanoi heille: kavahtakaat kirjanoppineita, jotka mielellänsä pitkissä vaatteissa käyvät, ja antavat itseänsä turulla tervehtiä, ³⁹Ja rakastavat ylimmäisiä istuimia kouksissa ja ensimmäisiä sijoja ehtoollisissa, ⁴⁰Jotka syövät leskein huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset. Nämät saavat sitä raskaamman kadotuksen. ⁴¹Ja kuin Jesus istui uhri-arkun kohdalla ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhri-arkkuun, ja monta rikasta pani paljon, ⁴²Niin tuli köyhä leski, ja pani kaksi ropoa, se on kuusinainen. ⁴³Niin hän kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi heille: Totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän uhri-arkkuun kuin kaikki ne, jotka siihen panivat. ⁴⁴Sillä he ovat kaikki panneet siitä, mitä heille liaksi oli; mutta tämä köyhydestänsä pani kaiken, mitä hänellä oli, kaiken tavaransa.

13Ja kuin hän meni ulos templistä, sanoi yksi hänen opetuslapsistansa: Mestari! katso, minkäkaltaiset kivet ja minkäkaltaiset rakennukset ovat nämät. ²Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: näetkös nämä suuret rakennukset? Ei näistä jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan jaoteta. ³Ja kuin hän istui Öljymäellä, templin kohdalla, kysyivät häneltä erinänsä Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas: ⁴Sano meille, koska nämä tapahtuvat? Ja mikä merkki on, koska nämät kaikki päätetään? ⁵Niin Jesus, vastaten heitä, rupesi sanomaan: katsokaat, ettei joku teitä petä. ⁶Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen, ja pettä-

vät monta. ⁷Mutta kuin te kuulette sotia ja sotain sanomia, niin älkää hämmästykö; sillä ne pitää tapahtuman; vaan ei vielä loppu ole. ⁸Sillä kansa pitää nouseman kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja maanjäritykset pitää oleman jokaisessa paikassa, ja tulee nälkä ja metelit. ⁹Nämät ovat murhetten alut. Mutta kavahtakaat itse teitä; sillä he antavat ylönsä teidät raastupiin ja synagogiin. Ja te pieksetään ja johdatetaan päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille todistukseksi. ¹⁰Ja ennen pitää saarnattaman evankeliumi kaikessa kansassa. ¹¹Kuin he niin teitä vievät ja antavat ylönsä, niin älkää edellä murehtiko, mitä teidän puhuman pitää, älkää myös ennen ajattelko: vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaat; sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan Pyhä Henki. ¹²Niin on veli antava ylönsä veljensä kuolemaan, ja isä pojan; ja lapset nousevat vanhempia vastaan, ja antavat tappa heitä. ¹³Ja tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden; vaan joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi. ¹⁴Mutta kuin te saatte nähdä hävityksen kauhistuksen, josta Daniel prophetan kautta sanottu on, seisovan kussa ei pitäisi: (joka sen lukee, hän ymmärtäköön;) silloin, jotka Juudeassa ovat, ne paetkaan vuorille. ¹⁵Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas huoneeseen, ja älköön menkö sisälle jotakin ottamaan huoneestansa. ¹⁶Ja joka pellolla on, älköön palatko takaisin ottamaan vaatettansa. ¹⁷Voi raskaita vaimoja ja imettäväisiä niinä päivinä! ¹⁸Mutta rukoilkaat, ettei pakonne tapahtuisi talvella. ¹⁹Sillä niinä aikoina pitää oleman senkaltainen vaiva, jonka kaltaista ei ole ollut huomisen alusta, kuin Jumala luonut on, niin tähän asti, eikä tuleman pidä. ²⁰Ja ellei Herra olisi lyhentänyt niitä päiviä, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, lyhensi hän ne päivät. ²¹Ja silloin, jos joku sanoo teille: katso, tässä on Kristus, taikka: katso, siellä; niin älkää uskoko. ²²Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja merkkejä ja ihmeitä tekevät, pettäöksensä, jos mahdollinen olisi, valituitakin. ²³Mutta te kavahtakaat: katso, minä olen teille kaikki ennen sanonut. ²⁴Mutta niinä päivinä, sen vaivan jälkeen, pitää auringon pimenemän ja kuu ei anna valoansa. ²⁵Ja taivaan tähdet pitää putooman, ja taivasten voimat pitää liikutettaman. ²⁶Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla. ²⁷Ja silloin hän lähettää enkelinsä, ja kokoo valittunsa neljästä tuulesta, hamasta maan äärestä niin taivaan ääreen asti. ²⁸Mutta fikunapuusta oppikaat vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että suvi on läsnä. ²⁹Niin myös te, kuin te nämät näette tapahtuvan, niin tietäkää, että se on läsnä oven edessä. ³⁰Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat. ³¹Taivas ja maa pitää hukkuman; mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkuman. ³²Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei enkelitkään, jotka ovat taivaassa, ei Poikakaan, vaan Isä. ³³Kavahtakaat, valvokaat ja rukoilkaat, sillä ette

tiedä, koska se aika tulee. ³⁴Niinkuin ihminen, joka muille maille vaelsi, jätti huoneensa ja antoi palveliainsa haltuun, ja kullekin hänen askareensa, ja käski ovenvartiain valvoa; ³⁵Niin valvokaat siis: (sillä ette tiedä, koska huoneen Herra tuleva on, ehtoon, taikka puoliyönä, eli kukon laulaissa, eli aamulla:) ³⁶Ettei hän äkisti tullessansa löytäisi teitä makaamasta. ³⁷Mutta mitä minä teille sanoin, sen minä kaikille sanon: valvokaat!

14Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja makianleivän päivät. Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he kavaluudella hänen kiinniottaisivat ja tappaisivat. ²Mutta he sanoivat: ei juhlapäivänä, ettei kapina nousisi kansassa. ³Ja kuin hän oli Betaniassa spitalisen Simonin huoneessa, ja atrioitsi, niin tuli yksi vaimo, jolla oli lasi turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja hän särki lasin ja vuodatti hänen päänsä päälle. ⁴Niin muutamat närkästyivät itsellensä ja sanoivat: mihinkä on tapahtunut tämä voiteen haaskaus? ⁵Sillä tämä olis taidettu myytää enempää kuin kolmeensataan penninkiin, ja annettaa vaivaisille. Ja he napisivat häntä. ⁶Niin Jesus sanoi: sallikaat hänen olla rauhassa! miksi te häntä vaivaatte? Hän teki hyvän työn minun kohtaani. ⁷Sillä teillä ovat aina vaivaiset, ja koska ikänä te tahdotte, niin te saatte heille hyvin tehdä. Mutta en minä teillä aina ole. ⁸Tämä teki, mitä hän voi, ja ennätti voitelemaan minun ruumistani hautaamiseksi. ⁹Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin myös tämä, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistokseensa. ¹⁰Ja Juudas Iskariot, yksi kahdestatoistakymmenestä, meni ylimmäisten pappein tykö, että hän pettäis hänen heille. ¹¹Kuin he sen kuulivat, ihastuivat he, ja lupasivat hänelle rahaa antaa. Ja hän etsi, kuinka hän soveliaalla ajalla hänen pettäis. ¹²Ja ensimmäisenä makianleivän päivänä, kuin pääsiäislammas teurastettiin, sanoivat hänelle hänen opetuslapsensa: kussas tahdot, että me menemme ja valmistamme syödäksesi pääsiäislampaan? ¹³Ja hän lähetti kaksi opetuslapsistansa, ja sanoi heille: menkää kaupunkiin, ja yksi ihminen kohtaa teitä, kantain vesiastiaa; noudattakaat häntä. ¹⁴Ja kuhunka hän menee sisälle, sanokaat perheen isännälle: Mestari sanoo: kussa on vierasten huone, jossa minä opetuslasteni kanssa söisin pääsiäislampaan? ¹⁵Ja hän osoittaa teille suuren salin, rakennettun ja valmistetun, valmistakaat siellä meille. ¹⁶Ja hänen opetuslapsensa menivät ja tulivat kaupunkiin, ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan. ¹⁷Ja kuin ehto tuli, tuli hän kahdentoistakymmenen kanssa. ¹⁸Ja kuin he istuivat pöydän tykönä ja söivät, sanoi Jesus: totisesti sanon minä teille: yksi teistä, joka syö minun kanssani, on minun pettävä. ¹⁹Mutta he rupesivat murehtimaan ja yksi toisen jälkeen sanomaan: ollenko minä se? ja toinen ollenko minä se? ²⁰Hän vastasi ja sanoi heille: yksi kahdestatoistakymmenestä, joka minun kanssani vatiin rupee. ²¹Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin

hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! se olis hänelle parempi, jos ei se ihminen olis syntynyt. ²²Ja heidän syödessänsä otti Jesus leivän, kiitti, mursi ja antoi heille, ja sanoi: ottakaat, syökää: tämä on minun ruumiini. ²³Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille. Ja he joivat siitä kaikki. ²⁴Ja hän sanoi heille: tämä on minun vereni, sen Uuden Testamentin, joka monen edestä vuodatetaan. ²⁵Totisesti sanon minä teille: en minä suinkaan silleen juo viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä sen juon uuden, Jumalan valtakunnassa. ²⁶Ja kuin he kiitosvirren olivat sanoneet, menivät he ulos Öllymäelle. ²⁷Ja Jesus sanoi heille: kaikki te tänä yönä pahenette minussa, niinkuin kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat hajoitetaan. ²⁸Mutta sitte kuin minä nousen ylös, niin minä käyn teidän edellänne Galileaan. ²⁹Niin Pietari sanoi hänelle: ja jos vielä kaikki muut pahenisivat, en kuitenkaan minä pahene. ³⁰Ja Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpäänä, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät. ³¹Mutta hän sanoi vielä enemmän: jos minun pitäis kuoleman sinun kanssas, en minä ikänä kiellä sinua. Niin sanoivat myös kaikki. ³²Ja he tulivat kylään, jonka nimi oli Getsemane. Ja hän sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä niinkauvan kuin minä rukoilen. ³³Ja hän otti Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen kanssansa, ja rupesi vapi-semaan ja kauhistumaan. ³⁴Ja sanoi heille: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti. Olkaat tässä ja valvokaat. ³⁵Ja hän kävi vähää edemmä, lankesi maahan ja rukoili, jos mahdollinen olis, että aika hänen ohitsensa kävis. ³⁶Ja sanoi: Abba minun Isäni! kaikki ovat sinulle mahdolliset: ota pois minulta tämä kalkki, ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä. ³⁷Ja hän tuli ja löysi heidät makaamasta ja sanoi Pietarille: Simon, makaatkos? Etkös voinut yhtä hetkeä valvoa? ³⁸Valvokaat, ja rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko. ³⁹Niin hän taas meni pois ja rukoili, sanoen entisen sanan. ⁴⁰Ja palatessansa löysi taas heidät makaamasta, (sillä heidän silmänsä olivat raskaat,) eikä tietäneet, mitä heidän piti häntä vastaaman. ⁴¹Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: maatakat vielä ja levätkää! jo nyt kyllä on, hetki on tullut: katso, Ihmisen Poika annetaan ylös syntisten käsiin. ⁴²Nouskaat, käykäämme: katso, joka minun pettää, se lähestyi. ⁴³Ja kohta vielä hänen puhuissansa tuli Juudas, joka oli yksi kahdestatoistakymmenestä, ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta ja vanhimmilta. ⁴⁴Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille yhteisen merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on: kiinni ottakaat häntä, ja viekää pois visusti. ⁴⁵Ja kuin hän tuli, astui hän kohta hänen tykönsä ja sanoi: Rabbi! ja antoi hänen suuta. ⁴⁶Mutta ne panivat kätensä hänen päällensä, ja ottivat hänen kiinni. ⁴⁷Niin yksi niistä, jotka siinä läsnä seisoivat, veti ulos miekkansa ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi pois hänen korvansa. ⁴⁸Ja Jesus

vastaten sanoi heille: niinkuin ryövärin tykö te tulitte ulos miekoilla ja seipäillä minua kiinni ottamaan. ⁴⁹Minä olen joka päivä ollut teidän tykönänne ja opettanut templissä, ja ette minua ottaneet kiinni. Mutta nämät tapahtuvat, että Raamattu täytettäisiin. ⁵⁰Ja kaikki antoivat ylös hänen ja pakenivat. ⁵¹Ja yksi nuorukainen seurasi häntä, jolla oli liinainen vaate paljaan ihon päällä. Ja nuoret miehet ottivat hänen kiinni. ⁵²Mutta hän jätti liinaisen vaateen ja pakeni alasti heiltä. ⁵³Ja he veivät pois Jesuksen ylimmäisen papin tykö, jonka tykö kaikki ylimmäiset papit ja vanhimmat ja kirjanoppineet olivat kokoon tulleet. ⁵⁴Mutta Pietari noudatti häntä taampana, hamaan ylimmäisen papin salin porstuaan, ja istui ynnä palveliain kanssa ja lämmitteli valkian tykönä. ⁵⁵Mutta ylimmäiset papit ja kaikki raati etsivät todistusta Jesusta vastaan, että he hänen kuolemaan saattaisivat, ja ei löytäneet. ⁵⁶Sillä moni todisti väärin häntä vastaan, mutta ei heidän todistuksensa olleet soveliaat. ⁵⁷Ja muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen: ⁵⁸Me olemme kuulleet hänen sanovan: minä tahdon tämän templin, joka käsillä tehty on, maahan jaottaa ja kolmena päivänä toisen rakentaa ylös, joka ei ole käsillä tehty. ⁵⁹Ja ei niinkään ollut heidän todistuksensa sovelias. ⁶⁰Ja ylimmäinen pappi astui edes, ja kysyi Jesuselta, sanoen: etkös mitään vastaa? mitä nämät sinua vastaan todistavat? ⁶¹Mutta hän oli ääneti, eikä mitään vastannut. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: oletkos sinä Kristus, sen siunatun Poika? ⁶²Niin Jesus sanoi: minä olen. Ja teidän pitää näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella, ja tulevan taivaan pilvissä. ⁶³Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: mitä me silleen todistuksia tarvitsemme? ⁶⁴Te olette kuulleet Jumalan pilkan. Mitä te luulette? Niin he kaikki tuomitsivat hänen olevan vikapään kuolemaan. ⁶⁵Ja muutamat rupesivat sylkemään hänen päällensä, ja peittämään hänen kasvojansa, ja lyömään häntä poskelle, ja sanomaan hänelle: arvaa! Ja palveliat pieksivät häntä sauvoilla. ⁶⁶Ja Pietari oli alhaalla salissa, niin tuli yksi ylimmäisen papin piioista, ⁶⁷Ja koska hän näki Pietarin lämmittelevän, katsoi hän hänen päällensä ja sanoi: ja sinäkin olit Jesuksen Natsarealaisen kanssa? ⁶⁸Mutta hän kielsi sanoen: en tunne minä häntä, enkä tiedä, mitäs sanot. Ja hän meni ulos porstuaan; ja kukko lauloi. ⁶⁹Ja piika näki taas hänen ja rupesi sanomaan niille, jotka siinä seisoivat: tämä on yksi heistä. ⁷⁰Mutta hän kielsi jälleen. Ja taas vähän hetken perästä sanoivat Pietarille ne, jotka läsnä seisoivat: totisesti olet sinä yksi heistä; sillä sinä olet Galilealainen, ja sinun puhees on senkaltainen. ⁷¹Niin hän rupesi itsiänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä, jota te sanotte. ⁷²Ja kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti sen sanan, minkä Jesus hänelle sanonut oli: ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät. Ja hän kiiruusti läksi ulos ja itki.

15 Ja kohta aamulla varhain pitivät ylimmäiset papit

neuvoa vanhimpain ja kirjanoppineitten kanssa ja kaikki raati, ja veivät pois Jesuksen sidottuna ja antoivat ylönsä Pilatukselle. ²Ja Pilatus kysyi häneltä: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? Hän vastasi ja sanoi hänelle: sinäpä sen sanot. ³Ja ylimmäiset papit kantoivat hänen päällensä paljon. ⁴Niin Pilatus kysyi taas häneltä ja sanoi: etkös mitään vastaa? Katso, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat. ⁵Mutta ei Jesus sitte ensinkään vastannut, niin että Pilatus ihmetteli. ⁶Mutta juhlanan päästi hän heille yhden vangin irralle, kenenkä he anoivat. ⁷Niin oli yksi nimeltä Barabbas, joka oli sidottu kapinan nostajittensa kanssa, jotka kapinassa murhan tehneet olivat. ⁸Ja kansa huusi ja rupesi häntä rukoilemaan, että hän tekis niinkuin hän aina heille tehnyt oli. ⁹Niin Pilatus vastasi heitä, sanoen: tahdotteko, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan? ¹⁰(Sillä hän tiesi, että ylimmäiset papit olivat hänen kateudesta antaneet ylönsä.) ¹¹Mutta ylimmäiset papit yllyttivät kansaa, että hän heille ennen päästäis Barabbaan. ¹²Niin Pilatus vastasi ja taas sanoi heille: mitä te siis tahdotte, että minun pitää tälle tekemän, jonka te Juudalaisten kuninkaaksi kutsutte? ¹³Niin he taas huusivat: ristiinnaulitse häntä. ¹⁴Mutta Pilatus sanoi heille: mitäs hän pahaa on tehnyt? Mutta he huusivat vielä kovemmin: ristiinnaulitse häntä. ¹⁵Mutta Pilatus tahtoi kansan mielen noutaa ja päästi heille Barabbaan. Ja Jesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi ylös ristiinnaulittaa. ¹⁶Niin huovit veivät hänen raastupaan ja kutsuivat kokoon kaiken joukon, ¹⁷Ja puettivat hänen purpuraan ja panivat hänen päähänsä väännetyn orjantappuraisen kruunun, ¹⁸Ja rupesivat häntä tervehtimään: terve Juudalaisten kuningas! ¹⁹Ja he löivät häntä päähän ruovolla ja sykkivät hänen päällensä, panivat polvillensa ja kumartaen rukoilivat häntä. ²⁰Ja kuin he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purpuran, ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät hänen ulos ristiinnaulittaa. ²¹Ja niin he vaativat yhden, joka ohitse kävi (ja tuli pelloilta, Simonin Kyreniläisen, Aleksanderin ja Rufin isän), kantamaan hänen ristiänsä. ²²Ja he veivät hänen siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, se on niin paljo kuin Pääkallon paikka, ²³Ja he antoivat hänelle viinaa juoda myrrhamilla sekoitettua. Vaan ei hän ottanut. ²⁴Ja kuin he olivat hänen ristiinnaulinneet, jakoivat he hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa, mitä kunkin piti saaman. ²⁵Mutta se oli kolmas hetki, kun he hänen ristiinnaulitsivat. ²⁶Ja oli päällekirjoitettu hänen syynsä kirjoitus: JUUDALAISTEN KUNINGAS. ²⁷Ja he ristiinnaulitsivat kaksi ryöväriä hänen kanssansa, yhden hänen oikealle ja toisen vasemmalle puolellensa. ²⁸Ja niin täytettiin se kirjoitus, joka sanoo: ja hän on pahantekijäin sekaan luettu. ²⁹Ja ne, jotka siitä ohitse kävivät, pilkkasivat häntä ja väännelivät päätänsä, sanoen: voi sinuas, joka templin maahan jaotat ja kolmena päivänä rakennat ylös! ³⁰Vapahda itses ja astu alas rististä. ³¹Niin myös ylimmäiset papit pilkkasivat häntä keskenänsä kirjanoppineiden kanssa, sanoen: muita hän autti, ei hän voi itsiänsä auttaa. ³²Kristus, Israelin

kuningas, astukaan nyt alas rististä, että me näkisimme ja uskoisimme. Ja ne, jotka hänen kanssansa ristiinnaulitut olivat, pilkkasivat häntä. ³³Mutta kuin kuudes hetki tuli, tuli pimeys kaiken maan päälle yhdeksänteen hetkeen asti. ³⁴Ja yhdeksännellä hetkellä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on niin paljo kuin: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minut annoit ylönsä? ³⁵Ja kuin muutamat, jotka siinä seisivat, sen kuulivat, sanoivat he: katso, hän huutaa Eliasta. ³⁶Niin juoksi yksi ja täytti sienen etikalla ja pani sen ruovon ympärille, taritsi hänen juoda, sanoen: pidäs! katsokaamme, tuleeko Elias häntä ottamaan pois. ³⁷Mutta Jesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä. ³⁸Ja templin esivaate repesi kahtia, ylhäältä hamaan alas. ³⁹Mutta kuin päämies, joka siinä hänen kohdallansa seiso, näki, että hän niin huutain henkensä antoi, sanoi hän: totisesti oli tämä ihminen Jumalan Poika. ⁴⁰Ja siellä oli myös vaimoja, jotka taampaa katselivat, joiden seassa oli Maria Magdalena ja Maria, vähemmän Jakobin ja Joseen äiti, ja Salome, ⁴¹Jotka myös häntä Galileassa seuranneet ja palvelleet olivat; ja monta muuta, jotka hänen kanssansa Jerusalemiin menneet olivat. ⁴²Ja kuin jo ehtoo tuli (että valmistuspäivä oli, joka on esisabbatti), ⁴³Tuli Joseph Arimatiasta, kunniallinen raatimies, joka myös odotti Jumalan valtakuntaa, hän rohkeni mennä Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista. ⁴⁴Niin Pilatus ihmetteli, että hän jo kuollut oli, ja kutsui tykönsä päämiehen ja kysyi häneltä, oliko hän jo aikaa kuollut. ⁴⁵Ja kuin hän asian päämiehiltä ymmärsi, antoi hän Josephille ruumiin. ⁴⁶Ja hän osti liinavaatteen, otti hänen alas ja kääri liinavaatteeseen, ja pani hänen hautaan, joka kallioon hakattu oli, ja vieritti kiven haudan ovelle. ⁴⁷Mutta Maria Magdalena ja Joseen Maria katselivat, kuhunka hän pantiin.

16Ja kuin sabbatti kulunut oli, osti Maria Magdalena ja Maria Jakobin ja Salome hyvähajuksia voiteita, tullaksensa voitelemaan häntä. ²Ja tulivat haudalle ensimmäisenä sabbatin päivänä sangen varhain auringon noustessa. ³Ja puhuivat keskenänsä: kuka meille vierittää kiven haudan ovelta? ⁴Ja kuin he katsoivat, näkivät he kiven vieritetyksi; sillä se oli sangen suuri. ⁵Ja kuin he olivat hautaan menneet sisälle, näkivät he yhden nuorukaisen istuvan oikealla puolella, joka oli vaateitettu pitkällä valkialla vaatteella; ja he hämmästyivät. ⁶Mutta hän sanoi heille: älkäätkä hämmästykö! te etsitte Jesusta Natsarealaista, joka ristiinnaulittu oli. Hän nousi ylös, ei hän ole täällä: katso sias, kuhunka he hänen panivat; ⁷Mutta menkäätkä ja sanokaat hänen opetuslapsillensa ja Pietarille, että hän käy teidän edellänne Galileaan: siellä te hänen näette, niinkuin hän sanoi teille. ⁸Ja he menivät nopiasti ulos ja pakenivat haudalta; sillä vapistus ja suuri hämmästys oli heidän päällensä tullut, ei he myös kellenkään mitään sanoneet; sillä he pelkäsivät. ⁹Mutta kuin Jesus oli varhain ensimmäisenä sabbatin päivänä noussut ylös, ilmestyi hän ensin Maria Magdalenalle,

josta hän seitsemän perkelettä oli ajanut ulos. ¹⁰Se meni ja ilmoitti niille, jotka hänen kanssansa olleet olivat, jotka murehtivat ja itkivät. ¹¹Ja kuin he kuulivat hänen elävän, ja että hän häneltä nähty oli, ei he uskoneet. ¹²Sitte kuin kaksi heistä vaelsi, ilmestyi hän heille toisenmuotoisena, kuin he maakylään menivät. ¹³Ne myös menivät ja julistivat muille. Ja ei he niitäkään uskoneet. ¹⁴Viimein, kuin yksitoistakymmentä atrioitsivat, ilmestyi hän, ja soimasi heidän epäuskoansa ja heidän sydämensä kankiutta, ettei he uskoneet niitä, jotka hänen nähneet olivat nousseeksi ylös. ¹⁵Ja sanoi heille: menkäätkä kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille. ¹⁶Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi; mutta joka ei usko, se kadotetaan. ¹⁷Mutta nämä ovat ne merkit, jotka niitä seuraavat, jotka uskovat: minun nimeni kautta pitää heidän perkeleet ajaman ulos, uusilla kielillä puhuman, ¹⁸Käärmeet ajaman pois, ja jos he jotakin myrkkyä juovat, niin ei heille mitään vahingoita; sairasten päälle pitää heidän kätensä paneman, ja ne paranevat. ¹⁹Ja Herra, sitte kuin hän oli heille puhunut, otettiin ylös taivaaseen ja istui Jumalan oikialle kädelle. ²⁰Mutta he menivät ja saarnasivat joka paikassa, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvisti sanan seuraavaisten merkkien kautta.

Luuk.

¹Että moni on ruvennut järjestänsä kirjoittamaan niistä asioista, joista meillä täydellinen tieto on, ²Niinkuin ne meille sanoneet ovat, jotka sen alusta itse nähneet ja sananpalveliat olleet ovat: ³Näky myös minulle se hyväksi, sitte kuin minä alusta kaikki visusti tutkinut olen, että minä niitä järjestänsä sinulle kirjoittaisin, hyvä Teophilus: ⁴Ettäs ymmärtäisit selkiästi niiden asiain vahvan totuuden, joista sinä opetettu olet. ⁵Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, Sakarias nimeltä, Abian vuorosta; ja hänen emäntänsä Aaronin tyttäristä, ja hänen nimensä Elisabet. ⁶Ja he olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltavaiset kaikissa Herran käskyissä ja säädyissä laittamattomasti, ⁷Ja heillä ei ollut lasta; sillä Elisabet oli hedelmätöin, ja he olivat jo molemmat ijälliset. ⁸Ja tapahtui, kuin hän vuorollansa papin virkaa toimitti Jumalan edessä, ⁹Papin viran tavan jälkeen, lankesi arpa hänelle, että hänen piti suitsuttaman, sitte kuin hän oli mennyt sisälle Herran templiin. ¹⁰Ja kaikki kansan paljous rukoili ulkona suitsutuksen aikana. ¹¹Mutta hänelle ilmestyi Herran enkeli, seisoin suitsutusalttarin oikealla puolella. ¹²Ja kuin Sakarias hänen näki, hämmästyi hän ja pelko lankesi hänen päällensä. ¹³Mutta enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Sakarias! sillä sinun rukoukses on kuultu ja sinun emäntäs Elisabet synnyttää sinulle pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Johannes. ¹⁴Ja sinulle tulee ilo ja ihastus, ja monta iloitsevat hänen syntymisestäsä. ¹⁵Sillä hän tulee suureksi Herran edessä, ja viinaa ja väkevää juomaa ei hän juo, ja hän täytetään Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdusta. ¹⁶Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö. ¹⁷Ja hän käy edellä hänen edessänsä Eliaan Hengellä ja voimalla, kääntäin isäin sydämet lasten tykö ja tottelemattomat hurskasten toimen tykö, toimittakseen Herralle valmistetun kansan. ¹⁸Ja Sakarias sanoi enkelille: mistä minä sen ymmärrän? sillä minä olen vanha ja emäntäni on jo ijällinen. ¹⁹Niin enkeli vastasi ja sanoi hänelle: minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja olen lähetetty puhumaan sinulle ja saattamaan näitä iloisia sanomia sinulle. ²⁰Ja katso, sinä tulet kielettömäksi ja et saa puhua hamaan siihen päivään asti, jona nämä tapahtuvat, ettet uskonut sanojani, jotka ajallansa täytetään. ²¹Mutta kansa odotti Sakariasta, ja ihmettelivät, että hän niin templissä viipyi. ²²Vaan kuin hän tuli

ulos, niin ei hän saanut puhua heille. Ja he ymmärsivät, että hän oli näyn templissä nähnyt. Ja hän viittasi heille, ja jäi mykäksi. ²³Ja tapahtui, että hänen virkansa päivät olivat täytetyt, niin hän meni kotiansa. ²⁴Mutta niiden päiväin jälkeen tuli hänen emäntänsä Elisabet raskaaksi ja salasi itsensä viisi kuukautta, sanoen: ²⁵Ja näin on Herra minulle tehnyt niinä päivinä, kuin hän minun puoleeni katsoi, että hän ottais pois minun ylönkatseeni ihmisten seassa. ²⁶Mutta kuudentena kuukautena lähetettiin enkeli Gabriel Jumalalta Galilean kaupunkiin, jonka nimi oli Nasaret, ²⁷Neitseen tykö, joka oli kihlattu miehelle, jonka nimi oli Joseph, Davidin huoneesta; ja neitseen nimi oli Maria. ²⁸Ja enkeli tuli sisälle hänen tykönsä ja sanoi: terve, armoitettu! Herra on sinun kansas: siunattu sinä vaimoin seassa! ²⁹Mutta kuin hän näki hänen, hämmästyi hän hänen puheestansa ja ajatteli, millinen se tervehdys oli. ³⁰Ja enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Maria! sillä sinä löysit armon Jumalan tykönä. ³¹Ja katso, sinä siität kohdussas ja synnytät Pojan, ja sinun pitää kutsua hänen nimensä Jesus. ³²Sen pitää oleman suuren ja pitää kutsutaman Ylimmäisen Pojaksi. Ja Herra Jumala antaa hänelle Davidin hänen isänsä istuimen, ³³Ja hänen pitää Jakobin huoneen kuningas ijankaikkisesti oleman ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman. ³⁴Niin sanoi Maria enkelille: kuinka tämä tulee, sillä en minä miehestä mitään tiedä? ³⁵Ja enkeli vastasi ja sanoi hänelle: Pyhä Henki tulee sinun päälles ja Ylimmäisen voima varjoo sinun: sentähden myös se pyhä, joka sinusta syntyy, pitää kutsutaman Jumalan Pojaksi. ³⁶Ja katso, Elisabet sinun lankos siitti myös pojan vanhalla ijällänsä, ja tämä on kuudes kuukausi hänelle, joka kutsuttiin hedelmättömäksi. ³⁷Sillä ei Jumalan edessä ole yhtään asiaa mahdotointa. ³⁸Niin sanoi Maria: katso, Herran piika! tapahtukoon minulle sinun sanas jälkeen! Ja enkeli läksi hänen tykönsä. ³⁹Mutta Maria nousi niinä päivinä ja meni kiiruusti ylös mäkikyliin Juudan kaupunkiin. ⁴⁰Ja tuli Sakariaan huoneeseen ja tervehti Elisabetia. ⁴¹Ja tapahtui, kuin Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hyppäsi lapsi hänen kohdussansa. Ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä, ⁴²Ja hän huusi suurella äänellä ja sanoi: siunattu olet sinä vaimoin seassa, ja siunattu on sinun kohtus hedelmä! ⁴³Ja kusta se minulle tulee, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni? ⁴⁴Sillä katso, kuin sinun tervehdykses ääni tuli minun korviini, hyppäsi lapsi

ilosta minun kohdussani. ⁴⁵Ja autuas sinä, joka uskoit; sillä ne täytetään, mitkä sinulle ovat sanotut Herralta. ⁴⁶Ja Maria sanoi: Minun sieluni suuresti ylistää Herraa, ⁴⁷Ja minun henkeni iloitsee Jumalassa, minun vapahtajassani, ⁴⁸Että hän katsoi piikansa nöyryyttä; sillä katso, tästes pitää kaikkein sukukuntain minua autuaaksi kutsuttaman: ⁴⁹Sillä Voimallinen on suuria ihmeitä tehnyt minun kohtaani, ja hänen nimensä on pyhä, ⁵⁰Ja hänen laupiutensa pysyy suvusta sukuun niille, jotka häntä pelkäävät. ⁵¹Hän osoitti voiman käsivarrellansa ja hajotti koriat heidän sydämensä mielestä. ⁵²Voimalliset on hän kukistanut istuimelta ja korotti nöyrät. ⁵³Isoovat täytti hän hyvydellä ja jätti rikkaat tyhjäksi. ⁵⁴Hän korjasi palvelijansa Israelin, muistain omaa laupiuttansa, ⁵⁵(Niinkuin hän on puhunut meidän isillemme, Abrahamille ja hänen siemenellensä) ijankaikkisesti. ⁵⁶Ja Maria oli hänen tykönänsä lähes kolme kuukautta ja palasi kotiansa. ⁵⁷Mutta Elisabetin synnyttämisen aika täytettiin, ja hän synnytti pojan. ⁵⁸Ja hänen kylällisensä ja lankonsa kuulivat, että Herra oli tehnyt suuren laupiuden hänen kanssansa, ja he iloitsivat hänen kanssansa. ⁵⁹Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että he tulivat lasta ympärileikkaamaan, ja kutsuivat hänen isänsä nimeltä Sakarias. ⁶⁰Niin vastasi hänen äitinsä ja sanoi: ei suinkaan; vaan hän pitää kutsuttaman Johannes. ⁶¹Ja he sanoivat hänelle: ei ole ketään sinun sukukunnassas, joka kutsutaan sillä nimellä. ⁶²Niin he viittasivat hänen isällensä, miksi hän tahtoi hänen nimittä. ⁶³Ja hän anoi taulua ja kirjoitti: Johannes on hänen nimensä. Ja kaikki ihmettelivät. ⁶⁴Niin kohta aukeni hänen suunsa ja hänen kielensä, ja puhui kiittäin Jumalaa. ⁶⁵Ja pelko tuli kaikkein heidän kylällistensä päälle, ja kaikissa Juudean mäkikylissä ilmoitettiin kaikki nämä sanat. ⁶⁶Ja kaikki, jotka tämän kuulivat, panivat sydämiinsä, sanoen: minkäs luulet tästä lapsesta tulevan? Sillä Herran käsi oli hänen kanssaan. ⁶⁷Ja Sakarias ja hänen isänsä täytettiin Pyhälä Hengellä ja ennusti, sanoen: ⁶⁸Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala! sillä hän on etsinyt ja lunastanut kansansa, ⁶⁹Ja on meille korottanut autuuden sarven, Davidin palveliansa huoneessa, ⁷⁰Niinkuin hän on muinen puhunut pyhään prophetainsa suun kautta, ⁷¹Vapahtaaksensa meitä meidän vihollisiltamme ja kaikkein kädestä, jotka meitä vihaavat: ⁷²Osoittaaksensa laupiutta meidän isillemme ja muistaaksensa pyhää liittoansa, ⁷³Ja sitä valaa, jonka hän vannoi Abrahamille, meidän isillemme, meille antaaksensa: ⁷⁴Että me, vapahdetut vihollistemme kädestä, häntä pelkäämättä palvelesimme, ⁷⁵Pyhyhdessä ja hurskaudessa hänen edessänsä kaikkena meidän elinaikanamme. ⁷⁶Ja sinä poikainen pitää kutsuttaman Ylimmäisen prophetaksi; sillä sinun pitää käymän Herran kasvoin edessä, valmistamaan hänen teitensä, ⁷⁷Ja antaman autuuden tunnon hänen kansallensa, heidän synteinsä anteeksi saamiseksi, ⁷⁸Meidän Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, jolla meitä on etsinyt koitto ylhäältä, ⁷⁹Valaisemaan niille, jotka pimeissä ja kuolon varjoissa istuvat, ja ojentamaan

meidän jalkamme rauhan tielle. ⁸⁰Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja oli korvessa siihen päivään asti, jona hänen piti Israelin kansan eteen tuleman.

2Mutta niinä päivinä tapahtui, että käsky kävi ulos keisriltä Augustukselta, että kaikki maailma piti verolliseksi laskettaman. ²Ja tämä veron-laskemus oli ensimmäinen, joka tapahtui silloin, kun Kyrenius oli maaherra Syriasaa. ³Ja kukin meni kaupunkiinsa antamaan itsiänsä arvatkaa. ⁴Niin myös Joseph Galileasta, Natsaretin kaupungista, meni ylös Juudeaan, Davidin kaupunkiin, joka kutsutaan Betlehem, (sillä hän oli Davidin huoneesta ja suvusta) ⁵Antamaan itsiänsä arvattaa, Marian kihlatun emäntänsä kanssa, joka raskas oli. ⁶Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että hänen synnyttämisesensä päivät tulivat täytetyksi, ⁷Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloitsi hänen ja pani seimeen, ettei heillä ollut siaan majassa. ⁸Ja paimenet valvoivat siinä paikkakunnassa ja vartioitsivat yöllä laumaansa. ⁹Ja katso, Herran enkeli seisoi heidän tykönänsä ja Herran kirkkaus ympäri valaitsi heitä, ja he suuresti peljästyivät. ¹⁰Ja enkeli sanoi heille: älkää peljätkö! sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: ¹¹Teille on tänäpäivänä syntynyt vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Davidin kaupungissa. ¹²Ja tämä on teille merkiksi: te löydätte lapsen kapaloituna makaaavan seimessä. ¹³Ja kohta oli enkelin kanssa suuri taivaallisen sotaväen joukko, jotka kiittivät Jumalaa ja sanoivat: ¹⁴Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, ja maassa rauha, ja ihmisille hyvä tahto! ¹⁵Ja tapahtui, että enkelit menivät heidän tykönsä taivaaseen, niin ne paimenet puhuivat keskenänsä: käykäämme Betlehemiin ja katsokaamme sitä mikä tapahtunut on, jonka Herra meille ilmoitti. ¹⁶Ja he tulivat kiiruhtain, ja löysivät Marian ja Josephin, niin myös lapsen, joka makasi seimessä. ¹⁷Kuin he tämän nähneet olivat, julistivat he sen sanoman, joka heille tästä lapsesta sanottu oli, ¹⁸Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät niitä, mitä heille paimenilta sanottu oli. ¹⁹Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat, tutkistellen sydämessänsä, ²⁰Ja paimenet palasivat, ylistäin ja kunnioittain Jumalaa kaikista, mitä he kuulleet ja nähneet olivat, niinkuin heille sanottu oli. ²¹Ja kuin kahdeksan päivää kulunut oli, että lapsi piti ympärileikattaman, kutsuttiin hänen nimensä Jesus, joka niin oli enkeliltä kutsuttu jo ennen kuin hän sikisi äitinsä kohdussa. ²²Ja kuin heidän puhdistuspäivänsä olivat täytetyt Moseksen lain jälkeen, veivät he hänet Jerusalemiin, asettaaksensa häntä Herran eteen, ²³(Niinkuin kirjoitettu on Herran laissa: kaikki miehenpuoli, joka ensin avaa äitinsä kohdun, pitää kutsuttaman Herralle pyhäksi,) ²⁴Ja uhrauksensa, niinkuin sanottu on Herran laissa, pari mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa. ²⁵Ja katso, mies oli Jerusalemissa, jonka nimi oli Simeon: tämä oli hurskas ja jumalinen mies, odottain Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänessä. ²⁶Ja hänelle oli sanottu Pyhäältä Hengeltä, ettei hänen pitänyt ennen kuolemaa näkemän, kuin hän näkis Herran

Kristuksen. ²⁷Ja hän tuli Hengen kautta templiin. Ja kuin vanhemmat toivat lapsen Jesuksen sisälle, tehdäkseen hänen edestänsä lain tavan jälkeen, ²⁸Niin hän otti hänen syliinsä, ja kiitti Jumalaa ja sanoi: ²⁹Nyt sinä, Herra, lasket palvelias rauhaan menemään, sanas jälkeen; ³⁰Sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutes, ³¹Jonka sinä valmistit kaikkein kansain eteen, ³²Valkeudeksi valistamaan pakanoita ja sinun kansas Israelin kunniaksi. ³³Ja Joseph ja hänen äitinsä ihmettelivät niitä, joita hänestä sanottiin. ³⁴Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidillensä: katso, tämä on pantu lankeemiseksi ja nousemiseksi monelle Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan: ³⁵(Ja sinunkin sielu lävitse pitää miekan käymän:) että monen sydämen ajatukset ilmoitettaisiin. ³⁶Ja Anna prophetissa, Phanuelin tytär, Asserin suvusta, se oli joutunut pitkälle ijälle ja elänyt miehensä kanssa seitsemän ajastaikaa neitsyystensä, ³⁷Ja oli leskenä lähes neljäyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja ei lähtenyt templistä, palvelemasta Jumalaa paastoissa ja rukouksissa yötä ja päivää. ³⁸Ja tämä tuli sillä hetkellä siihen ja kunnioitti myös Herraa, ja puhui hänestä kaikille, jotka lunastusta Jerusalemissa odottivat. ³⁹Ja sittekuin he olivat kaikki tehneet Herran lain jälkeen, palasivat he Galileaan, kaupunkiinsa Natsaretiin. ⁴⁰Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja täytettiin viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen kanssansa. ⁴¹Ja hänen vanhempansa vaelsivat joka vuosi pääsiäisjuhille Jerusalemiin. ⁴²Ja kuin hän kahdentoistakymmenen ajastajan vanha oli, menivät he Jerusalemiin juhlapäivän tavan jälkeen. ⁴³Ja kuin ne päivät olivat kuluneet, siinä kuin he palasivat, jäi poikainen Jesus Jerusalemiin: jota ei Joseph ja hänen äitinsä huomanneet, ⁴⁴Vaan luulivat hänen olevan seurassa. Ja he kävivät yhden päivän matkan, ja etsivät häntä lankoin ja tuttavien seassa. ⁴⁵Ja kuin ei he häntä löytäneet, palasivat he Jerusalemiin, etsien häntä. ⁴⁶Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että he löysivät hänen templissä istuvan opettajain keskellä, kuultelevan heitä ja kysyvän heiltä. ⁴⁷Ja kaikki, jotka hänen kuulivat, hämmästyivät hänen ymmärrystensä ja vastauksiensa. ⁴⁸Ja kuin he hänen näkivät, niin he hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: Poikani, miksis meille näin teit? katso, sinun isäs ja minä olemme murehtien etsineet sinua. ⁴⁹Ja hän sanoi heille: mitäs te minua etsitte? ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, jotka minun Isäni ovat? ⁵⁰Ja ei he ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän heille sanoi. ⁵¹Ja hän meni alas heidän kanssansa ja tuli Natsaretiin, ja oli heille alaimainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämät sanat sydämeensä. ⁵²Ja Jesus menestyi viisaudessa ja iässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.

3Mutta viidennellätoistakymmenellä keisari Tiberiuksen hallituksen vuodella, kuin Pontius Pilatus oli Juudean maaherra, ja Herodes tetrarka Galileassa, ja hänen veljensä Philippus tetrarka Itureassa ja Trakonitin maakunnassa, ja Lysanias oli tetrarka Abilenessä, ²Kuin Hannas ja Kaip-

has ylimmäiset papit olivat: silloin tapahtui Jumalan sana Johannekselle Sakariaan pojalle korvessa, ³Ja hän tuli kaikkiin maan paikkoihin Jordanin ympäri ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi, ⁴Niinkuin kirjoitettu on Jesaias prophetan saarnaraamatussa, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä ja tehkää hänen polkunsa oikiaksi. ⁵Kaikki laaksot pitää täytettämän ja kaikki vuoret ja mäet alennettaman, väävät pitää ojennettaman, ja koliaat tasaiseksi tieksi tehtämän, ⁶Ja kaikki liha pitää näkemän Jumalan autuuden. ⁷Niin hän sanoi kansalle, joka tuli antamaan itsiänsä kastaa häneltä: te kyykärmetten sikiät, kuka teitä neuvoi välttämään tulevaista vihaa? ⁸Tehkää siis soveliaat parannuksen hedelmät ja älkää ruvetko sanomaan itsellänne: Abraham on meidän isämme; sillä minä sanon teille, että Jumala taitaa näistä kivistä herättää Abrahamille lapset. ⁹Mutta jo on myös kirves pantu puiden juurelle; sentähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään. ¹⁰Ja kansa kysyi häneltä, sanoen: mitä meidän pitää tekemän? ¹¹Niin hän vastaten sanoi heille: jolla on kaksi hametta, antakaan sille, jolla ei yhtään ole, ja jolla on ruokaa, hän tehkään myös niin. ¹²Mutta Publikanit tulivat myös antamaan heitänsä kastaa ja sanoivat hänelle: Mestari, mitä meidän pitää tekemän? ¹³Vaan hän sanoi heille: älkää enempää vaatiko kuin teille sääty on. ¹⁴Niin kysyivät myös häneltä sotamiehet, sanoen: mitä myös meidän pitää tekemän? Ja hän sanoi heille: älkää kenellekään väkivaltaa taikka vääryyttä tehkö, ja tyytykää palkkaanne. ¹⁵Mutta kuin kansa odotti, ja kaikki ajattelivat sydämessänsä Johanneksesta: lieneekö hän Kristus? ¹⁶Vastasi Johannes, sanoen kaikille: minä tosin kastan teitä vedellä; mutta minua väkevampi tulee, jonka kengän nauhoja en minä ole kelvollinen päästämään: hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella. ¹⁷Jonka viskin on hänen kädessänsä, ja hän perkaa riuhensa ja kokoo nisunsa aitaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella. ¹⁸Monta tosin myös muuta hän neuvoi ja saarnasi kansalle. ¹⁹Mutta kun Herodes tetrarka nuhdeltiin häneltä, Herodiaksen veljensä Philippuksen emännän tähden ja kaikesta pahuudesta, jota Herodes teki, ²⁰Niin hän ylitse kaikkein teki myös sen, että hän salpasi Johanneksen vankiuteen. ²¹Ja tapahtui, kuin kaikki kansa kastettiin, ja Jesus myös oli kastettu, ja hän rukoi, niin taivas aukeni, ²²Ja Pyhä Henki tuli alas ruumiillisella muodolla hänen päälensä niinkuin kyyhkynen, ja ääni tuli taivaasta, joka sanoi: sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä mielistyin. ²³Ja Jesus oli lähes kolmenkymmenen vuotinen, joka oli (niinkuin luultiin) Josephin poika, Elin pojan, ²⁴Joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika, joka oli Melkin poika, joka oli Jannan poika, joka oli Josephin poika, ²⁵Joka oli Mattatian poika, joka oli Amoksen poika, joka oli Nau-min poika, joka oli Eslin poika, joka oli Naggain poika, ²⁶Joka oli Maatin poika, joka oli Mattatian poika, joka oli Semein poika, joka oli Josephin poika, joka oli Juudan poi-

ka, ²⁷Joka oli Joannan poika, joka oli Resan poika, joka oli Zorobabelin poika, joka oli Salatielin poika, joka oli Nerin poika, ²⁸Joka oli Melkin poika, joka oli Addin poika, joka oli Kosamin poika, joka oli Elmodamin poika, joka oli Eerin poika, ²⁹Joka oli Josen poika, joka oli Elieserin poika, joka oli Jorimin poika, joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika, ³⁰Joka oli Simeonin poika, joka oli Juudan poika, joka oli Josephin poika, joka oli Jonain poika, joka oli Eliakimin poika, ³¹Joka oli Melean poika, joka oli Mainanin poika, joka oli Mattatan poika, joka oli Natanin poika, joka oli Davidin poika, ³²Joka oli Jessen poika, joka oli Obedin poika, joka oli Bootsin poika, joka oli Salmonin poika, joka oli Naassonin poika, ³³Joka oli Aminadabin poika, joka oli Aramin poika, joka oli Esromin poika, joka oli Phareksen poika, joka oli Juudan poika, ³⁴Joka oli Jakobin poika, joka oli Isaakin poika, joka oli Abrahamin poika, joka oli Taran poika, joka oli Nahorin poika, ³⁵Joka oli Sarukin poika, joka oli Ragaun poika, joka oli Phalekin poika, joka oli Eberin poika, joka oli Salan poika, ³⁶Joka oli Kainanin poika, joka oli Arphaksadin poika, joka oli Semin poika, joka oli Noan poika, joka oli Lamekin poika, ³⁷Joka oli Matusalan poika, joka oli joka oli Enokin poika, joka oli Jaredin poika, joka oli Maleleelin poika, joka oli Kainanin poika, ³⁸Joka oli Enoksen poika, joka oli Setin poika, joka oli Adamin poika, joka oli Jumalan.

4Niin Jesus täynnänsä Pyhää Henkeä palasi Jordanista ja vietiin Hengeltä korpeen, ²Ja kiusattiin neljäkymmentä päivää perkeleeltä, eikä syönyt mitään niinä päivinä; mutta kuin ne kuluneet olivat, sitte hän isosi. ³Niin perkele sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sanos tälle kiville, että se leiväksi tulis. ⁴Ja Jesus vastasi, sanoen hänelle: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, vaan jokaisesta Jumalan sanasta. ⁵Ja perkele vei hänen korkialle vuorelle ja osoitti hänelle kaikki maan piirin valtakunnat silmänräpäyksellä, ⁶Ja perkele sanoi hänelle: kaiken tämän vallan ja heidän kunniansa minä annan sinulle; sillä minun haltuuni ovat ne annetut, ja minä annan ne kenelle minä tahdon. ⁷Jos sinä siis kumarrat ja rukoilet minua, ne kaikki pitää sinun omas oleman. ⁸Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mene matkaas minun tyköäni, saatana! sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun kumartaman ja häntä ainoaa palveleman. ⁹Ja hän vei hänen Jerusalemiin ja asetti hänen templin harjalle, ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske tästä itses alas; ¹⁰Sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta varjelemaan sinua, ¹¹Ja että he käsissä kantavat sinua, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa. ¹²Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: sanottu on: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas. ¹³Ja kuin kaikki kiusaus oli päätetty, meni perkele pois hetkeksi hänen tyköänsä. ¹⁴Ja Jesus palasi Hengen väessä taas Galileaan, ja sanoma kuului hänestä ympäri kaiken lähimaakunnan. ¹⁵Ja hän opetti heidän synagogissansa, ja kunnioitettiin kaikkialta, ¹⁶Ja tuli Natsaretiin, kussa hän

kasvatettu oli, ja meni tapansa jälkeen sabbatin päivänä synagogaan, ja nousi lukemaan. ¹⁷Ja hänelle annettiin Jesaias prophetan Raamattu. Ja kuin hän Raamatun avasi, löysi hän sen paikan, kussa kirjoitettu on: ¹⁸Herran Henki on minun päälläni, sentäden on hän minut voidellut ja lähettänyt minun saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa, parantamaan särjetyitä sydämiä, saarnaamaan vangeille lunastusta ja sokeille näkönsä jälleen saamista, särjetyitä vapauteen saattamaan, ¹⁹Saarnaamaan Herran otollista vuotta. ²⁰Ja kun hän pani Raamatun kiinni, antoi hän sen palvelialle ja istui, ja kaikkein silmät, jotka synagogassa olivat, katselivat hänen päällensä. ²¹Ja hän rupesi heille sanomaan: tänäpäpä on tämä kirjoitus täytetty, jonka te nyt kuulette. ²²Ja kaikki antoivat hänelle todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka hänen suustansa läksivät ulos, ja he sanoivat: eikö tämä ole Josephin poika? ²³Ja hän sanoi heille: sanokaat kaiketi minulle tämä sananlasku: parantaja, paranna itses; ne mitkä me kuulumme tapahtuneen Kapernaumissa, tee myös tässä isäs maalla! ²⁴Mutta hän sanoi: totisesti sanon minä teille: ei yksikään propheta ole isänsä maalla otollinen. ²⁵Vaan minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Israelissa Eliaan ajalla, kuin taivas oli suljettu kolme vuotta ja kuusi kuukautta, niin että suuri nälkä tapahtui kaikessa maakunnassa, ²⁶Ja ei Elias lähetetty yhdenkään heidän tykönsä, vaan leskivaimon tykö Sidonin Sareptaan. ²⁷Ja monta spitalista oli Israelissa Elisa prophetan ajalla, ja ei yksikään heistä puhdistettu, vaan Naeman Syrialainen. ²⁸Ja kaikki jotka synagogassa olivat, tulivat vihoja täyteen, kuin he nämät kuulivat, ²⁹Ja he nousivat ylös ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja veivät hänen hamaan vuoren kukkulalle, jonka päälle heidän kaupunkinsa rakettu oli, syöstäksensä häntä alas. ³⁰Mutta hän kävi ohitse heidän keskeltänsä ja meni pois, ³¹Ja meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti heitä siellä sabbatin päivinä. ³²Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hänen puheensa oli voimallinen. ³³Ja synagogassa oli ihminen, jolla oli riettaisen perkeleen henki, ja hän huusi suurella äänellä, ³⁴Sanoen: voi! mitä sinun on meidän kanssamme, Jesus Natsarealainen? tulitkos meitä hukuttamaan? minä tiedän, kukas olet, Jumalan pyhä. ³⁵Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä. Ja kuin perkele oli hänen heidän keskellensä heittänyt, niin hän meni ulos hänestä ja ei häntä vahingoittanut mitään. ³⁶Ja pelko tuli kaikkein päälle, ja puhuivat keskenänsä, sanoen: mitä tämä lieneekään? sillä hän haastaa väellä ja voimalla riettaisia henkiä, ja lähtevät ulos. ³⁷Ja sanoma hänestä kaikui ympäri kaikkiin sen maakunnan lähipaikkoihin. ³⁸Mutta kuin hän läksi synagogasta, meni hän Simonin huoneeseen sisälle; mutta Simonin anoppi sairasti kovin vilutautia, ja he rukoilivat häntä hänen edestänsä. ³⁹Ja hän seisoi hänen tykönsä, ja nuhteli vilutautia, ja se luopui hänestä; ja hän nousi kohta ja palveli heitä. ⁴⁰Mutta kuin aurinko laski, niin kaikki, joilla oli sairaita moninaisissa taudeissa, veivät ne hänen

tykönsä. Ja hän pani jokaisen päälle kätensä ja paransi heidät. ⁴¹Ja monesta läksivät myös perkeleet, huutain ja sanoen: sinä olet Kristus, Jumalan Poika. Niin hän nuhteli niitä eikä sallinut heidän puhua, sillä he tiesivät hänen olevan Kristuksen. ⁴²Mutta kuin päivä tuli, meni hän erämaahan, ja kansa etsi häntä, ja he menivät hänen tykönsä, ja pidättivät hänen, ettei hän heidän tykönsä olisi mennyt pois. ⁴³Vaan hän sanoi heille: minun pitää myös muillekin evankeliumia Jumalan valtakunnasta saarnaaman; sillä sitä varten minä olen lähetetty. ⁴⁴Ja hän saarnasi Galilean synagogissa.

5Niin tapahtui, kuin kansa tunki hänen tykönsä, kuulemaan Jumalan sanaa, että hän seisoi Genesaretin meren tykönä. ²Ja näki kaksi venettä olevan meren tykönä; mutta kalamiehet olivat niistä lähteneet ja pesivät verkkoja. ³Niin hän meni yhteen venheeseen, joka oli Simonin, ja käski hänen vähän maasta laskea ulos; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä. ⁴Mutta kuin hän lakkasi puhumasta, sanoi hän Simonille: vie syvälle, ja heittäkää verkonne apajalle. ⁵Ja Simon vastaten sanoi hänelle: Mestari! me olemme kaiken yön työtä tehneet ja emme mitään saaneet; mutta sinun käskystä minä heitän ulos verkon. ⁶Ja kuin he sen tekivät, sulki he suuren kalain paljouden, ja heidän verkkonsa repesi. ⁷Ja he viittasivat kumppaneilleensa, jotka olivat toisessa venheessä, tulemaan ja auttamaan heitä. Ja he tulivat ja täyttivät molemmat venheet, niin että he rupesivat vajoomaan. ⁸Kuin Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jesuksen polvien tykö, sanoen: Herra, mene pois minun tyköni, sillä minä olen syntinen ihminen. ⁹Sillä hämmästys oli hänen käsittänyt ja kaikki, jotka hänen kanssaan olivat, kalan saaliin tähden, jonka he saaneet olivat, ¹⁰Niin myös Jakobin ja Johanneksen, Zebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin kumppanit. Ja Jesus sanoi Simonille: älä pelkää, tästedes sinä saat ihmisiä. ¹¹Ja he vetivät venheet maalle ja antoivat ylönsä kaikki, ja seurasivat häntä. ¹²Ja tapahtui, kuin hän oli yhdessä kaupungissa, katso, niin siinä oli mies spitalia täynnä; ja kuin hän näki Jesuksen, lankesi hän kasvoilleensa, rukoili häntä, sanoen: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa. ¹³Ja hän ojensi kätensä ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas! Ja kohta spitali läksi hänestä. ¹⁴Ja hän kielsi hänen kellenkään sanomasta: vaan mene, (sanoi hän) ja osoita itses papille, ja uhraa sinun puhditukses edestä, niin kuin Moses käski, heille todistukseksi. ¹⁵Niin sanoma levisi enemmän hänestä, ja paljo kansaa kokoontui kuulemaan ja että he parannettaisiin häneltä taudeistansa. ¹⁶Mutta hän meni korpeen, ja rukoili. ¹⁷Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin hän opetti, ja Pharisealaiset myös istuivat ja lainopettajat, jotka tulleet olivat jokaisesta Galilean ja Juudean kylästä ja Jerusalemistä: ja Herran voima oli parantamassa heitä; ¹⁸Ja katso, miehet kantoivat vuoteessa ihmisen, joka oli halvattu, ja he pyysivät häntä viedä sisähälle ja panna hänen eteensä. ¹⁹Ja kuin ei he löytäneet kansan tähden,

kusta puolesta he olisivat hänen saaneet sisälle, astuivat he katon päälle ja laskivat hänen lävitse katon vuoteinensa juuri Jeesuksen eteen. ²⁰Ja kuin hän näki heidän uskonsa, sanoi hän sille: ihminen, sinun syntis anteeksi annetaan sinulle. ²¹Ja kirjanoppineet ja Pharisealaiset rupesivat ajattelemaan, sanoen: kuka tämä on, joka pilkkasanoja puhuu? kuka voi synnit antaa anteeksi, paitsi ainoastaan Jumala? ²²Mutta kuin Jesus tunsu heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: mitä te ajattelette sydämässänne? ²³Kumpi on keveämpi? sanoa: sinun syntis anteeksi annetaan sinulle! taikka sanoa: nouse ja käy! ²⁴Vaan että te tietäisitte Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa (sanoi hän halvatulle:) minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias! ²⁵Ja hän nousi kohta heidän nähtensä ja korjasi vuotehensa, jossa hän maannut oli, ja meni kotiansa, kunnioittain Jumalaa. ²⁶Ja suuri hämmästys tuli kaikkiin ja kunnioittivat Jumalaa, ja he täytettiin pelvolla, sanoen: me näimme tänäpänä kamalia. ²⁷Sitte läksi hän ulos ja näki Publikanin nimeltä Levin, istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua! ²⁸Ja hän antoi ylönsä kaikki, nousi ja seurasi häntä. ²⁹Ja Levi teki hänelle kotonansa suuren pidon, ja paljo Publikaneja ja muita atrioitsivat heidän kanssansa. ³⁰Ja heidän kirjanoppineensa ja Pharisealaiset napsivat hänen opetuslapsiansa, sanoen: miksi te Publikanien ja syntisten kanssa syötte ja juotte? ³¹Ja Jesus vastaten sanoi heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. ³²En ole minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen. ³³Niin he sanoivat hänelle: miksi Johanneksen opetuslapset usein paastoavat ja rukouksia pitävät, niin myös Pharisealaisten (opetuslapset), mutta sinun syövät ja juovat? ³⁴Mutta hän sanoi heille: ette voi hääjoukkoa niinkauvan paastoomaan vaatia, kuin ylkä on heidän kanssansa. ³⁵Mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, silloin pitää heidän paastooman niinä päivinä. ³⁶Mutta hän sanoi myös heille vertauksen: ei paikkaa kenkään uuden veran tilalla vanhaa vaatetta: muutoin myös se uusi repäisee, ja uusi paikka ei sovi vanhaan. ³⁷ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin: muutoin nuori viina rikkoo leilit, ja se vuotaa ulos, ja leilit turmellaan. ³⁸Mutta nuorta viinaa pitää pantaman uusiin leileihin: niin ne molemmat tallella ovat. ³⁹Ja ei tahdo kenkään, joka juo vanhaa viinaa, kohta nuorta juoda; sillä hän sanoo: vanha on parempi.

6Ja tapahtui jälkisabbattina, että hän kävi laihon lävitse, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä ja hierisivät käsillensä, ja söivät. ²Niin muutamat Pharisealaiset sanoivat heille: miksi te teette, jota ei sovi sabbattina tehdä? ³Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssaan olivat? ⁴Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja otti näkyleivät, ja söi, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssaan olivat; joita ei muiden kuin pappein syödä sopinut. ⁵Ja hän sanoi heille: Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra.

⁶Niin tapahtui myös toisena sabbatina, että hän meni synagogaan sisälle ja opetti; ja siellä oli ihminen, jonka oikea käsi oli kuivettunut. ⁷Niin kirjanoppineet ja Pharisealaiset vartiotsivat häntä, josko hän sabbatina parantais, että he olisivat löytäneet kanteen häntä vastaan. ⁸Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: nouse ja tule edes! Niin hän nousi ja seisoi. ⁹Niin Jesus sanoi hänelle: minä kysyn teiltä: mitä sabbatina sopii, hyvää tehdä, taikka pahaa tehdä? henkeä vapah-taa eli kadottaa? ¹⁰Ja kuin hän katsahti ympäri heidän kaikkain päällensä, sanoi hän sille ihmiselle: ojenna kätes! ja se teki niin, ja hänen kätensä tuli terveeksi niinkuin toinenkin. ¹¹Mutta he tulivat tyhmyyttä täyteen ja puhuivat keskenänsä, mitä heidän pitäisi Jesukselle tekemän. ¹²Mutta niinä päivinä tapahtui, että hän meni vuorelle rukoukseen, ja hän oli yli yötä Jumalan tykö rukouksessa. ¹³Ja kuin päivä tuli, kutsui hän opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoistakymmentä, jotka hän myös apostoleiksi nimitti: ¹⁴Simonin, jonka hän myös Pietariksi kutsui, ja Andreaksen, hänen veljensä, Jakobin ja Jhanneksen, Philippuksen ja Bartolomeuksen, ¹⁵Matteuksen ja Toomaan, Jakobin Alpein pojan, ja Simonin, joka kutsutaan Zelotes, ¹⁶Juudaan Jakobin pojan, ja Juudas Iskariotin, joka myös oli pettäjä. ¹⁷Ja kuin hän meni alas heidän kanssansa, seisoi hän lakiolla paikalla, ja hänen opetuslastensa joukko, ja suuri kansan paljous kaikesta Juudeasta ja Jerusalemis-ta, ja rantalaiset Tyrosta ja Sidonista, jotka olivat tulleet häntä kuulemaan, ja että he parannettaisiin taudeistansa, ¹⁸Ja jotka vaivattiin riettasilta hengiltä; ja he paranivat. ¹⁹Ja kaikki kansa pyysi häneen ruveta; sillä voima läksi hänestä ja paransi kaikki. ²⁰Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen, ja sanoi: autuaat te vaivaiset; sillä teidän on Jumalan valtakunta. ²¹Autuaat, jotka nyt isootte; sillä teidät ravitaan. Autuaat, jotka nyt itkette; sillä teidän pitää nauraman. ²²Autuaat olette te, kuin ihmiset vihaavat teitä, ja eroittavat teidät, ja pilkkaavat teitä, ja hylkäävät teidän nimenne niinkuin kelvottoman, Ihmisen Pojan tähden. ²³Iloitkaat sinä päivänä ja riemuitkaat, sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; niin tekivät myös heidän isänsä prophetaille. ²⁴Mutta voi teitä rikkaita! sillä teillä on teidän lohdutuksenne. ²⁵Voi teitä, jotka ravitut olette! sillä teidän pitää isooman. Voi teitä, jotka nyt nauratte! sillä teidän pitää murehtiman ja itkemän. ²⁶Voi teitä, kuin kaikki ihmiset teitä kiittävät! sillä niin tekivät myös heidän isänsä väärille prophetoille. ²⁷Mutta minä sanon teille, jotka kuulette: rakastekaa vihollisianne: tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat: ²⁸Siunatkaat niitä, jotka teitä kirollevat: rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä vahingoittavat. ²⁹Ja joka sinua lyö poskelle, taritse myös hänelle toinen, ja joka sinulta vie kaapun, älä myös häneltä kiellä hametta. ³⁰Vaan anna jokaiselle, joka sinulta anoo, ja siltä, joka sinun omas ottaa, älä jälleen ano. ³¹Ja niinkuin te tahdotte, että ihmisten pitää teille tekemän, niin tehkää te heillekin. ³²Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mi-

kä kiitos teille siitä on? sillä syntisetkin rakastavat niitä, joilta he rakastetaan. ³³Ja jos te teette hyvää hyväntekijöillenne, mikä kiitos teillä siinä on? sillä syntiset sen myös tekevät. ³⁴Ja jos te lainaatte niille, joilta te toivotte jälleen saavanne, mikä kiitos teillä siitä on? sillä syntisetkin lainaavat syntisille, että he tasan jälleen saisivat. ³⁵Kuitenkin rakastakaat teidän vihollisianne ja tehkää hyvää, ja lainatkaat, ja älkää mitään siitä toivoko: niin teidän palkkanne on suuri, ja teidän pitää oleman Ylimmäisen pojat; sillä hän on laupias kiittämättömiä ja pahoja kohtaan. ³⁶Olkaat sentähden laupiaat, niinkuin teidän Isännekin laupias on. ³⁷Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi: älkää sadatelko, ettei teitä sadateltaisi: anteeksi antakaat, niin teille anteeksi annetaan. ³⁸Antakaat, ja teille annetaan: hyvän mitan, likistetyn ja sullotun, ja ylitsevuotavan he antavat teidän helmaanne; sillä juuri sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman. ³⁹Mutta hän sanoi heille vertauksen: taitaako sokia sokiaa taluttaa? eikö he molemmat hautaan lankee? ⁴⁰Ei ole opetuslapsi ylitse mestarin-sa, mutta jokainen on täydellinen, kuin hän on niinkuin hänen mestarinsa. ⁴¹Mutta kuinka näet raiskan, joka on veljes silmässä, vaan et havaitse malkaa, joka on omassa silmässäs? ⁴²Eli kuinka taidat sanoa veljelles: veljeni, pidä, minä otan raiskan, joka on silmässäs, ja et itse näe malkaa, joka on omassa silmässäs? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästä, ja katso sitte, jos taidat ottaa raiskan, joka on veljes silmässä. ⁴³Sillä ei ole se hyvä puu, joka tekee pahan hedelmän, eikä paha puu, joka tekee hyvän hedelmän. ⁴⁴Sillä jokainen puu tunnetaan hedelmästänsä; sillä ei orjantappuroista koota fikunia, eikä ohdakkeista haeta viinamarjoja. ⁴⁵Hyvä ihminen tuottaa edes sydämensä hyvästä tavarasta hyvää, ja paha ihminen sydämensä pahasta tavarasta tuottaa edes pahaa. Sillä sydämen kyllyydestä hänen suunsa puhuu. ⁴⁶Mitä te siis minua kutsutte Herra, Herra! ja ette tee, mitä minä sanon? ⁴⁷Kuka ikänä tulee minun tyköni, ja kuulee minun sanani, ja tekee ne, sen minä osoitan teille, kenen kaltainen hän on. ⁴⁸Hän on sen ihmisen kaltainen, joka huoneensa rakensi, ja kaivoi syvään, ja pani perustuksen kallion päälle. Kuin siis vuo tuli, sysäsi virta sitä huonetta, ja ei voinut häntä liikuttaa; sillä se oli perustettu kallion päälle. ⁴⁹Mutta joka kuulee ja ei tee, se on sen ihmisen kaltainen, joka huoneensa rakensi maan päälle ilman perustusta, jota virta sysäsi, ja se kohta kukistui: jonka huoneen lankeemus oli suuri.

7 Mutta kuin hän kansan kuullen oli päättänyt kaikki sanansa, meni hän Kapernaumiin. ²Ja yhden sadanpäämiehen palvelia sairasti kuolemallansa, josta hän paljon piti. ³Kuin hän siis Jesuksesta kuuli, lähetti hän Juudalaisten vanhimmat hänen tykönsä rukoilemaan häntä, että hän tulis ja parantais hänen palveliansa. ⁴Kuin he tulivat Jesuksen tykö, rukoilivat he häntä hartaasti ja sanoivat: hän on mahdollinen, että hänelle sen teet; ⁵Sillä hän rakastaa meidän kansaamme ja rakensi meille synagogan.

⁶Niin Jesus meni heidän kanssansa. Ja kuin ei hän silleen ollut kaukana huoneesta, lähetti sadanpäämies ystäviensä hänen tykönsä, sanoen hänelle: Herra, älä vaivaa sinuas; sillä en ole minä mahdollinen, ettäs minun kattoni alle tulisit. ⁷Sentähden en minä myös itsiäni lukenut mahdolliseksi tuleman sinun tykö; mutta sano sanalla, niin minun palveliani paranee. ⁸Sillä minä olen myös ihminen vallan alle asetettu, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! niin hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja minun palvelialleni: tee se! ja hän tekee. ⁹Mutta kuin Jesus sen kuuli, ihmetteli hän häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: minä sanon teille: en ole minä Israelissa senkaltaista uskoa löytänyt. ¹⁰Ja kuin ne, jotka lähetetyt olivat, kotia palasivat, löysivät he palvelian terveenä, joka sairastanut oli. ¹¹Ja tapahtui sen jälkeen, että hän meni kaupunkiin, joka Nain kutsutaan, ja hänen kanssansa meni monta hänen opetuslastansa ja paljo väkeä. ¹²Mutta kuin hän kaupungin porttia lähestyi, katso, kuollut kannettiin ulos, joka oli äitinsä ainoa poika, ja se oli leski. Ja paljo kaupungin kansasta kävi hänen kanssansa. ¹³Kuin Herra hänen näki, armahti hän hänen päällensä ja sanoi hänelle: älä itke! ¹⁴Ja meni ja rupesi paariin (ja kantajat seisaktivat,) ja hän sanoi: nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös! ¹⁵Ja kuollut nousi istualle ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi sen äidillensä. ¹⁶Ja pelko tuli kaikille, ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: suuri propheta on noussut meidän sekaamme, ja Jumala on kansaansa etsinyt. ¹⁷Ja tämä sanoma kuului hänestä kaikkeen Juudeaan ja kaiken sen lähimaakunnan ympäri. ¹⁸Ja Johannekselle ilmoittivat hänen opetuslapsensa näistä kaikista. Ja Johannes kutsui tykönsä kaksi opetuslastansa, ¹⁹Ja lähetti Jesuksen tykö, sanoen: oletko se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? ²⁰Kuin nämät miehet tulivat hänen tykönsä, sanoivat he: Johannes Kastaja lähetti meidät sinun tykö, sanoen: oletkos sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? ²¹Sillä hetkellä paransi hän monta taudista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja antoi monelle sokialle näön. ²²Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja sanokaat jälleen Johannekselle, mitä te nähneet ja kuulleet olette: sokiat saavat näkönsä, ontuvat käyvät, spitaaliset puhdistetaan, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille saarnataan evankeliumi, ²³Ja autuas on se, joka ei pahene minusta. ²⁴Ja kuin Johanneksen sanansaattajat menivät pois, rupes hän sanomaan Johanneksesta kansalle: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään? ²⁵Eli mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, pehmeisiin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa ovat ja herkullisesti elävät, ovat kuninkaalisisissa kartanoissa. ²⁶Taikka mitä te menitte katsomaan? prophetaako? minä sanon teille: ja enempi kuin propheta. ²⁷Tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, valmistamaan sinun tietäs sinun etees. ²⁸Sillä minä sanon teille: niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtään suurempaa prophe-

taa kuin Johannes Kastaja: kuitenkin se, joka vähempi on Jumalan valtakunnassa, on suurempi häntä. ²⁹Ja kaikki kansa, joka hänen kuuli, ja Publikanit antoivat Jumalalle oikeuden ja kastettiin Johanneksen kasteella. ³⁰Mutta Pharisealaiset ja lainoppineet katsoivat ylö Jumalan neuvon itseänsä kohtaan, ja ei heitä kastettu häneltä. ³¹Niin Herra sanoi: keneen siis minä tämän sukukunnan ihmiset vertaan? Ja kenenkä kaltaiset he ovat? ³²Ne ovat niiden lasten kaltaiset, jotka turulla istuvat ja huutavat toinen toisellensa ja sanovat: me olemme huilua soittaneet teidän edessä, ja ette hypänneet: me olemme teille veisanneet murhevirsä, ja ette itkeneet. ³³Sillä Johannes Kastaja tuli, ja ei syönyt leipää eikä juonut viinaa, ja te sanotte: hänellä on perkele. ³⁴Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikanien ja syntisten ystävä: ³⁵Ja viisaus on vanhurskautettu kaikilta hänen lapsiltansa. ³⁶Niin yksi Pharisealaisista ruukoi häntä ruualle kanssansa. Ja hän meni Phariseuksen huoneeseen ja aterioitsi. ³⁷Ja katso, yksi vaimo oli kaupungissa, joka oli syntinen, ja kuin hän sai kuulla, että hän aterioitsi Pharisealaisen huoneessa, toi hän lasin kallista voidetta. ³⁸Ja seiso takana hänen jalkainsa juuressa itkien, ja rupesi kyynelillensä kastamaan hänen jalkojansa, ja niitä päänsä hiuksilla kuivasi, ja suuta antoi hänen jalkainsa, ja voiteli ne voiteella. ³⁹Mutta kuin Pharisealainen sen näki, joka hänen kutsunut oli, sanoi hän itsellensä: jos tämä olis propheta, niin hän tietäis, mikä ja millinen tämä vaimo on, joka häneen rupee, että hän on syntinen. ⁴⁰Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: Simon, minulla on jotakin sinulle sanomista. Hän sanoi: Mestari, sanos. ⁴¹Kaksi valkamiestä oli yhdellä lainaajalla: yksi oli velkaa viisisataa penninkiä ja toinen viisikymmentä. ⁴²Koska ei heillä ollut varaa maksaa, antoi hän molempain anteeksi. Sano siis, kumpi näistä häntä enemmän rakastaman pitää? ⁴³Simon vastaten sanoi: minä luulen, että se, jolle hän enemmän anteeksi antoi; hän sanoi: oikein sinä tuomitsit. ⁴⁴Ja hän käänsi itsensä vaimoa päin, ja sanoi Simonille: näetkös tämän vaimon? minä tulin sinun huoneeses, etkä sinä antanut vettä minun jaloilleni; mutta tämä kyynelillä kasti minun jalkani ja ne hiuksillansa kuivasi. ⁴⁵Et sinä minun suuta antanut, mutta tämä, sittenkuin hän tähän tuli, ei ole lakannut minun jalkaini suuta antamasta. ⁴⁶Et sinä minun päätäni öljyllä voidellut; mutta tämä voiteella minun jalkani voiteli. ⁴⁷Minä sanon sinulle: sentähden että hänelle paljo syntiä anteeksi annettiin, niin hän paljon rakasti; mutta jolle vähempi anteeksi annetaan, se vähemmän rakastaa. ⁴⁸Niin hän sanoi hänelle: sinun syntis ovat anteeksi annetut. ⁴⁹Niin rupesivat ne, jotka myös aterioitsivat, sanomaan keskenänsä: kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa? ⁵⁰Niin hän sanoi vaimolle: sinun uskos on sinun vapaaksi tehnyt: mene rauhaan.

8Ja sitte tapahtui, että hän vaelsi lävitse kaupungeita ja kyliä saarnaten ja ilmoittain evankeliumia Jumalan

valtakunnasta, ja ne kaksitoistakymmentä hänen kanssansa, ²Ja muutamat vaimot, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista, nimittäin: Maria, joka kutsuttiin Magdalena, josta seitsemän perkelettä oli lähtenyt ulos, ³Ja Johanna, Kusaan, Herodeksen voudin emäntä, ja Susanna ja monta muuta, jotka tavarastansa häntä palvelivat. ⁴Mutta kuin paljo kansaa kokoontui, ja he riensivät jokaisesta kaupungista hänen tykönsä, sanoi hän vertauksella: ⁵Kylväjä meni ulos siementänsä kylvämään; ja kuin hän kylvi, lankesi muutama tien oheen, ja se tallattiin, ja taivaan linnut söivät sen. ⁶Ja muutama lankesi kivistöön, ja kuin se tuli ylös, kuivettui se, ettei ollut märkyyttä. ⁷Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat ynnä kävivät ylös ja tukahduttivat sen. ⁸Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kuin se kävi ylös, teki se satakertaisen hedelmän. Kuin hän tämän sanoi, huusi hän: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan. ⁹Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: mikä olis tämä vertaus? ¹⁰Niin hän sanoi: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaudet, mutta muille vertausten kautta, ettei heidän sitä pitäis näkemän, vaikka näkisivät, eikä ymmärtämän, vaikka he kuulisivat. ¹¹Mutta tämä on vertaus: siemen on Jumalan sana. ¹²Mutta jotka tien oheen, ovat ne, jotka kuulevat; sitte tulee perkele ja ottaa sanan heidän sydämestänsä, ettei he uskoisi ja vapaaksi tulisi. ¹³Mutta jotka kivistöön, ovat ne, kuin he kuulevat, ottavat he sanan ilolla vastaan; ja ei heillä ole juurta, hetkeksi he uskovat, ja kiusauksen ajalla lankeevat pois. ¹⁴Mutta se mikä orjantappuroihin lankesi, ovat ne, jotka kuulevat, ja menevät pois, ja tukahutetaan surusta, rikkaudesta ja elämän hekumasta, eikä kannu hedelmää. ¹⁵Mutta jotka hyvään maahan, ovat ne, jotka sanan kuulevat ja kätkevät hyvällä ja toimellisella sydämellä, ja saattavat hedelmän kärsivällisyydessä. ¹⁶Niin ei kenkään, joka kynttilän sytyttää, peitä sitä astialla eli pane pöydän alle; mutta panee sen kynttilänjalkaan, että sisälle tulevaiset näkisivät valkeuden. ¹⁷Sillä ei ole mitään salattu, joka ei ilmi tule, eikä peitetty, joka ei tiettäväksi ja julki tule. ¹⁸Katsokaat siis, kuinka te kuulette; sillä jolla on, hänelle pitää annettaman: jolla taas ei ole, sekin kuin hänellä näky olevan, otetaan häneltä pois. ¹⁹Niin tulivat hänen äitinsä ja veljensä hänen tykönsä, eikä saaneet häntä puhutella kansalta. ²⁰Ja se ilmoitettiin hänelle, sanoen: sinun äitis ja veljes seisovat ulkona ja tahtovat sinua nähdä. ²¹Niin hän vastasi ja sanoi heille: minun äitini ja veljeni ovat ne, jotka Jumalan sanan kuulevat ja tekevät sen. ²²Ja yhtenä päivänä tapahtui, että hän haahteen astui ja hänen opetuslapsensa, ja sanoi heille: menkäämme ylitse toiselle rannalle, ja he menivät. ²³Mutta kuin he purjehtivat, niin hän nukkui, ja tuulispää nosti aallon meressä; ja he laineilta täytettiin, ja olivat suuressa hädässä. ²⁴Niin he menivät ja herättivät häntä sanoen: Mestari, Mestari! me hukumme. Niin hän nousi ylös, nuhteli tuulta ja veden aaltoa; ja ne lakkasivat, ja tuli tyveneksi. ²⁵Niin hän sanoi heille: kussa teidän uskonne on? Mutta he peljästyivät ja

ihmettelivät, sanoen keskenänsä: kuka siis tämä on? sillä hän käskee myös tuulta ja vettä, ja nekin ovat hänelle kuuliaiset. ²⁶Ja he purjehtivat Gadaralaisten maan puoleen, ja joka on Galilean kohdalla. ²⁷Ja kuin hän maalle meni, kohtasi hänen kaupungista mies, jolla olivat perkeleet jo kauvan aikaa olleet, ja joka ei pukenut vaatteita yllensä, eikä ollut huoneessa, vaan haudoissa. ²⁸Mutta kuin hän näki Jesuksen, huusi hän ja lankesi hänen eteensä maahan, ja sanoi suurella äänellä: mitä minun on sinun kanssas, Jesus, ylimmäisen Jumalan Poika? Minä rukoilen sinua, älä minua vaivaa. ²⁹Sillä hän oli käskenyt riettaisen hengen ihmisestä mennä ulos, joka kauvan aikaa oli häntä vaivannut: ja hän oli kahleilla sidottu, ja jalkarauodoissa pidetty, ja rikkoi siteet, ja vietiin perkeleeltä korpeen. ³⁰Mutta Jesus kysyi häneltä ja sanoi: mikä sinun nimes on? hän sanoi: legio; sillä monta perkelettä oli häneen mennyt sisälle. ³¹Ja he rukoilivat häntä, ettei hän käskisi heitä syvyyteen mennä. ³²Niin siellä oli suuri lauma sikoja syömässä vuorella. Ja he rukoilivat häntä, että hän sallis heidän niihin mennä. Ja hän salli heidät. ³³Niin perkeleet läksivät ulos ihmisestä ja menivät sikoihin, ja lauma syöksi itsensä äkisti jyrkältä mereen ja läkähtyi. ³⁴Mutta kuin paimenet näkivät, mitä tapahtui, pakenivat he, menivät pois ja ilmoittivat sen kaupungissa ja kylissä. ³⁵Niin he menivät ulos katsomaan sitä, mikä tapahtunut oli, ja tulivat Jesuksen tykö, ja löysivät sen ihmisen, josta perkeleet lähteneet olivat, istuvan vaatetettuna ja taidossansa Jesuksen jalkain juuressa; ja he pelkäsivät. ³⁶Mutta myös ne, jotka sen nähneet olivat, ilmoittivat heille, kuinka se perkeleeltä riivattu oli terveeksi tullut. ³⁷Ja kaikki Gadaralaiset lähimaakunnan joukko rukoili häntä menemään pois heidän tykönsä; sillä heidän päällensä oli tullut suuri pelko. Niin hän meni haahteen ja tuli jälleen takaisin. ³⁸Mutta mies, josta perkeleet olivat lähteneet ulos, rukoili häntä, että hän sais olla hänen kanssansa. Mutta Jesus laski hänen pois, sanoen: ³⁹Palaja kotias ja ilmoita, kuinka suuret työt Jumala sinulle teki. Ja hän meni pois ja saarnasi ympäri kaiken kaupungin, kuinka suuret työt Jesus hänelle teki. ⁴⁰Ja tapahtui, kuin Jesus palasi, otti kansa hänen vastaan; sillä kaikki odottivat häntä. ⁴¹Ja katso, mies tuli, jonka nimi oli Jairus, ja se oli synagogan päämies, ja lankesi Jesuksen jalkain juureen ja rukoili häntä tulemaan huoneesensa. ⁴²Sillä hänellä oli ainoa tytär, lähes kahdentoistakymmenen vuotinen, ja se kuoli. Mutta hänen mennessänsä ahdisti kansa häntä. ⁴³Ja yksi vaimo, joka oli punaista tautia kaksitoistakymmentä vuotta sairastanut, ja oli kaiken saatunsa parantajille kuluttanut, ja ei voitu keltään parannettaa; ⁴⁴Mutta kuin hän kävi takana ja rupesi hänen vaatteensa palteesen, niin kohta hänen verensä juoksu asettui. ⁴⁵Ja Jesus sanoi: kuka on se, joka minuun rupesi? Mutta kuin he kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka hänen kanssansa olivat: Mestari, kansa ahdistaa ja tunkee sinua, ja sinä sanot: kuka minuun rupesi? ⁴⁶Mutta Jesus sanoi: joku minuun rupesi, sillä minä tunsin voiman minusta lähteneen ulos.

⁴⁷Mutta kuin vaimo näki, ettei se salaa ollut, tuli hän vapisten, ja maahan lankesi hänen eteensä, ja julisti kaikelle kansalle, minkä syyn tähden hän oli häneen ruvennut, ja kuinka hän niin äkisti terveksi tuli. ⁴⁸Mutta hän sanoi hänelle: ole hyvässä turvassa, tyttäreni, sinun uskos on sinua auttanut: mene rauhaan! ⁴⁹Kuin hän vielä puhui, tuli yksi synagogan päämiehiltä, sanoen hänelle: sinun tyttäres on kuollut: älä Mestaria vaivaa. ⁵⁰Vaan kuin Jesus sen kuuli, vastasi hän häntä, sanoen: älä pelkää: usko ainoastaan, niin hän paranee. ⁵¹Mutta kuin hän huoneesen tuli sisälle; niin ei hän sallinut ketään tulla sisälle, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja sen lapsen isän ja äidin. ⁵²Ja he kaikki itkivät ja parkuivat häntä. Vaan hän sanoi: älkää itkekö: ei hän ole kuollut, vaan makaa. ⁵³Ja he nauroivat häntä, tietäen, että se kuollut oli. ⁵⁴Niin hän ajoi kaikki ulos, rupesi hänen käteensä ja huusi, sanoen: piikainen, nouse ylös! ⁵⁵Ja hänen henkensä palasi, ja hän kohta nousi ylös. Ja käski hänelle antaa ruokaa. ⁵⁶Ja hänen vanhempansa hämmästyivät: mutta hän haastoi heitä kellekään sanomasta sitä mikä tapahtui.

9Mutta hän kutsui kokoon kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille voiman ja vallan kaikkein perkeleiden ylitse, ja taudit parantaa, ²Ja lähetti heitä saarnaamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita. ³Ja sanoi heille: älkää ottako mitään myötänne tielle, ei saivoja, eikä myös säkkiä, eikä leipää, eikä rahaa: älkää myös kahta hametta pitäkö. ⁴Ja johon huoneesen te tulette sisälle, siinä te olkaat ja siitä lähtekää ulos. ⁵Ja kuka ikänä ei teitä ota vastaan, niin menkää pois siitä kaupungista ja puhdistakaat tomu teidän jaloistanne, todistukseksi heitä vastaan. ⁶Ja he menivät ulos ja vaelsivat kylissä, saarnaten evankeliumia, ja paransivat joka paikassa. ⁷Mutta Herodes tetrarka kuuli kaikki, mitä häneltä tehty oli, ja hän epäili, että muutamat sanoivat Johanneksen nousseeksi kuolleista. ⁸Muutamat taas Eliaan ilmaantuneen, ja muut, että joku prophetaista oli noussut ylös. ⁹Ja Herodes sanoi: Johanneksen kaulan minä leikkasin; vaan kuka tämä lienee, josta minä senkaltaisia kuulen? Ja hän pyysi nähdä häntä. ¹⁰Ja apostolit palasivat, ja juttelivat hänelle kaikki, mitä he olivat tehneet. Ja hän otti heidät tykönsä ja meni erinänsä Betsaidan kaupungin erämaahan. ¹¹Kuin kansa sen ymmärsi, seurasivat he häntä, ja hän otti heitä vastaan, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta, ja jotka parannusta tarvitsivat, teki hän terveeksi. ¹²Mutta päivä rupesi jo laskemaan ja ne kaksitoistakymmentä tulivat ja sanoivat hänelle: päästä kansa menemään lähikyliin ja majoihin poikkeamaan, ruokaa saamaan; sillä me olemme täällä erämaassa. ¹³Niin hän sanoi heille: antakaat te heille syötävää; mutta he sanoivat: ei meillä enempi ole kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme mene ja osta ruokaa kaikelle tälle kansalle; ¹⁴Sillä heitä oli lähes viisituhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsillensa: pankaat heitä istumaan kuhunkin joukkoon viisikymmentä. ¹⁵Ja he tekivät niin ja asettivat

heidät kaikki aterioitsemaan. ¹⁶Niin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, ja katsoi taivaasen ja siunasi niitä, ja mursi ja antoi opetuslapsille panna kansan eteen. ¹⁷Ja he söivät kaikki ja ravittiin; ja koottiin tähteitä, jotka jäi, kaksitoistakymmentä koria muruja. ¹⁸Ja tapahtui, kuin hän yksinänsä rukoilemassa oli, olivat myös opetuslapset hänen kanssansa, ja hän kysyi heiltä, sanoen: kenenkä sanoo kansa minun olevan? ¹⁹Mutta ha vastasivat ja sanoivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, muutamat taas jonkun vanhoista prophetaista nousseen ylös. ²⁰Niin hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Vastasi Pietari ja sanoi: sinä olet Jumalan Kristus. ²¹Ja hän haastoi heitä, ja kielsi heidät kellekään sitä sanomasta. ²²Ja sanoi: Ihmisen Pojan pitää paljo kärsimän, ja hyljättämän vanhimmista ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä hän on nouseva ylös. ²³Niin hän sanoi kaikille: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä joka päivä, ja seuratkaan minua. ²⁴Sillä joka henkensä tähdellä pitää tahtoo, hänen pitää sen kadottaman; mutta joka henkensä kadottaa minun tähteni, hän pitää sen tallella. ²⁵Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja itsensä kadottais, eli vahinkoon saattais? ²⁶Sillä kuka ikänä minua häpee ja minun sanojani, sitä Ihmisen Pojan pitää häpeemän, kuin hän ole tuleva hänen ja Isän ja pyhain enkelien kunniasa. ²⁷Mutta minä totisesti sanon teille: muutamat ovat, jotka tässä seisovat, jotka ei maista kuolemaa, siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan. ²⁸Ja tapahtui kahdeksan päivän perästä näiden sanain jälkeen, että hän otti tykönsä Pietarin ja Johanneksen ja Jakobin, ja meni ylös vuorelle rukoilemaan. ²⁹Ja kuin hän rukoile, muuttui hänen kasvonsa ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi ja kiiltäväksi. ³⁰Ja katso, kaksi miestä puhui hänen kanssansa, jotka olivat Moses ja Elias, ³¹Jotka näkyivät kunniasa ja ja puhuivat hänen menostansa, jonka hän täyttävä oli Jerusalemissa. ³²Mutta Pietari ja jotka hänen kanssansa olivat, olivat unesta raskautetut; mutta koska he heräsivät, näkivät he hänen kunniansa ja ne kaksi miestä, jotka seisivat hänen tykönsä. ³³Ja tapahtui, kuin he läksivät hänen tykönsä, sanoi Pietari Jesukselle: Mestari, hyvä on meidän tässä olla, tehkäämme tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden; eikä tietänyt, mitä sanoi. ³⁴Ja hänen näitä puhuissansa, tuli pilvi ja varjosi ympäri heidät; mutta he peljästyivät, koska tulivat pilven sisälle. ³⁵Ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuulkaat häntä. ³⁶Ja kuin ääni parhaallansa kuului, löysivät he Jesuksen yksin. Ja he vaikenivat, eikä mitään kellenkään niinä päivinä jutelleet niistä, mitkä he nähneet olivat. ³⁷Mutta tapahtui toisena päivänä, kuin he menivät alas vuorelta, kohtasi heitä paljo väkeä. ³⁸Ja katso, yksi mies huusi kansasta, sanoen: Mestari! minä rukoilen sinua, katso minun poikani puoleen; sillä hän on minulle ainokainen. ³⁹Ja katso, henki ottaa hänen, ja hän huutaa kohta, ja se repii häntä, niin että hän vaahtuu, ja se luo-

puu tuskalla hänestä, kuin hän häntä runtelee. ⁴⁰Ja minä rukoilin sinun opetuslapsias häntä ajamaan ulos, mutta ei he voineet. ⁴¹Niin Jesus vastasi ja sanoi: oi uskomatoin ja nurja sukukunta! kuinka kauvan minun pitää teidän tykönäne oleman ja teitä kärsimän? Tuo poikas tänne. ⁴²Ja kuin hän vielä tulossa oli, repeli häntä perkele ja muserteli; mutta Jesus nuhteli rietasta henkeä, ja paransi pojan, ja antoi hänen jälleen isällensä. ⁴³Niin he kaikki hämmästyivät Jumalan kunniallista voimaa. Mutta koska kaikki ihmettelivät kaikkia niitä, mitä Jesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa: ⁴⁴Pankaat te nämät puheet korviinne; sillä tuleva on, että Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin. ⁴⁵Mutta ei he ymmärtäneet sitä sanaa, ja se oli heiltä peitetty, niin ettei he sitä ymmärtäneet; ja he pelkäsivät kysyä sitä sanaa häneltä. ⁴⁶Niin tuli myös kamppaus heidän keskenänsä, kuka heistä suurin olis. ⁴⁷Kuin Jesus näki heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti tykönsä, ⁴⁸Ja sanoi heille: kuka ikänä tämän poikaisen ottaa vastaan minun nimeeni, hän ottaa vastaan minun; ja kuka ikänä minun ottaa vastaan, hän ottaa vastaan sen, joka minun lähetti. Sillä joka vähin on teidän keskenänne, se pitää oleman suurin. ⁴⁹Niin Johannes vastasi ja sanoi: Mestari! me näimme yhden sinun nimes kautta perkeleitä ajavan ulos, ja me kielsimme häntä; sillä ei hän seuraa meitä. ⁵⁰Ja Jesus sanoi hänelle: älkää kieltäkö; sillä joka ei ole meitä vastaan, hän on meidän puolestamme. ⁵¹Mutta tapahtui, kuin aika täytetty oli, että hän piti täältä otettaman ylös, käänsi hän kasvonsa menemään Jerusalemin puoleen, ⁵²Ja lähetti sanansaattajat edellensä, ja he menivät yhteen Samarialaisten kylään, majaa hänelle valmistamaan. ⁵³Ja ei ne häntä ottaneet vastaan, että hänen kasvonsa oli käännetty menemään Jerusalemiä päin. ⁵⁴Mutta kuin hänen opetuslapsensa Jakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: Herra, tahdotkos, niin me sanomme, että tuli tulee taivaasta ja kadottaa heidät, niinkuin Eliaskin teki? ⁵⁵Mutta Jesus kääsi itsensä ja nuhteli heitä, sanoen: ette tiedä, minäkältaisen hengen te olette. ⁵⁶Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut kadottamaan ihmisten sieluja, mutta vapahtamaan. Ja he menivät toiseen kylään. ⁵⁷Ja tapahtui heidän vaeltaissansa, että yksi tiellä sanoi: minä seuraan sinua, kuhunkas ikänä menet, Herra. ⁵⁸Ja Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat ja taivaan linnuilla pesät; mutta ei ihmisen Pojalla ole, kuhunka hän päänsä kallistaa. ⁵⁹Mutta hän sanoi toiselle: seuraa minua! niin se sanoi: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni. ⁶⁰Niin Jesus sanoi hänelle: anna kuolleet haudata kuolleitansa; mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa. ⁶¹Ja toinen myös sanoi: Herra, minä seuraan sinua, mutta salli minun ensin mennä hyvästi jättämään niitä, jotka kotonani ovat. ⁶²Mutta Jesus sanoi hänelle: kuka ikänä kätensä auraan laskee ja taaksensa katsoo, ei se ole sovelias Jumalan valtakuntaan.

10Niin asetti Herra toiset seitsemänkymmentä, ja lähetti heitä kaksin ja kaksin edellensä joka kaupunkiin ja

paikkaan, kuhunka hän itse oli tuleva. ²Niin hän sanoi heille: eloa tosin on paljo, vaan työväkeä on vähä: rukoilkaat siis elon Herraa, työväkeä lähettämään eloonsa. ³Menkää: katso, minä lähetän teidät niinkuin karitsat sutten keskelä. ⁴Älkää ottako säkkiä, eikä kukkaroa, eikä kenkiä, ja älkää ketään tervehtikö tiellä. ⁵Mutta kuhunka huoneeseen te menette sisälle, niin sanokaat ensisti: rauha olkoon tälle huoneelle! ⁶Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne jää hänen päällensä; mutta jos ei, niin se palajaa teille. ⁷Mutta siinä huoneessa viipykää, syökää ja juokaat sitä, mitä heillä on; sillä työmies on palkkansa ansiollinen. Älkää huoneesta huoneeseen käykö. ⁸Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja he teitä ottavat vastaan, niin syökää mitä teidän eteenne pannaan, ⁹Ja parantakaat sairaita, joita siinä on, ja sanokaat heille: Jumalan valtakunta on teitä lähestynyt. ¹⁰Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja ei he teitä ota vastaan, niin menkää ulos sen kaduille, ja sanokaat: ¹¹Tomunkin, joka teidän kaupungistanne tarttui meihin, me pudistamme teille: kuitenkin se tietäkää, että Jumalan valtakunta oli teitä lähestynyt. ¹²Minä sanon teille: Sodomalle pitää sinä päivänä huokiampi oleman kuin sille kaupungille. ¹³Voi sinua Koratsin! voi sinua Betsaida! sillä jos Tyrossa ja Sidonissa olisivat senkaltaiset voimalliset työt tehdyt kuin teidän tykönäne ovat tehdyt, niin he olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa istuneet ja parannuksen tehneet. ¹⁴Kuitenkin Tyrolle ja Sidonille pitää huokiampi tuomiolle oleman kuin teille. ¹⁵Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti korotettu, sinä pitää hamaan helvettiin alas sysättämän. ¹⁶Joka teitä kuulee, se minua kuulee, ja joka teidät katsoo ylön, se katsoo ylön minun; mutta joka minun katsoo ylön, hän katsoo ylön sen, joka minun lähetti. ¹⁷Niin ne seitsemänkymmentä palasivat ilolla, sanoen: Herra, perkeleetkin ovat sinun nimes kautta meidän allemme annetut. ¹⁸Niin hän sanoi heille: minä näin saatanan taivaasta lankeevan niinkuin pitkäisen tulen. ¹⁹Katso, minä annan teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vaihollisen voimaa, ja ei teitä mikään ole vahingoitseva, ²⁰Kuitenkin älkää siitä iloitko, että henget teidän allenne annetaan; vaan iloitkaat paremmin, että teidän nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. ²¹Sillä hetkellä riemuitsi Jesus hengessä ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että nämät salasit viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pienille: tosin, Isä, niin oli sinun hyvä tahtos. ²²Kaikki ovat minulle annetut Isältäni: ja ei tiedä kenkään, kuka on Poika, vaan Isä: ja kuka on Isä, vaan Poika ja kelle Poika tahtoo ilmoittaa. ²³Ja hän kääntyi opetuslastensa puoleen erinänsä, ja sanoi: autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, joita te näette: ²⁴Sillä minä sanon teille: monta prophetaa ja kuningasta tahtoivat nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet. ²⁵Ja katso, yksi lainoppinut nousi ja kiusasi häntä, sanoen: Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin? ²⁶Mutta hän sanoi hänelle: mitä laissa on kirjoitettu? kuinkas luet?

²⁷Ja hän vastasi ja sanoi: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sinun sydäimestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun voimastas, ja kaikesta sinun mieleltäs: ja sinun lähimmäistäs niinkuin itsiäs. ²⁸Niin hän sanoi hänelle: oikein sinä vastasit; tee se, niin sinä saat elää. ²⁹Mutta hän tahtoi itsensa vanhurskaaksi tehdä ja sanoi Jesukselle: kukas minun lähimmäiseni on? ³⁰Jesus vastasi ja sanoi: yksi ihminen meni alas Jerusalemista Jerikoon, ja tuli ryöväreiden käsiin, jotka hänen alasti riisuivat ja haavoittivat, menivät pois ja jättivät hänen puolikuolleeksi. ³¹Niin tapahtui, että yksi pappi sitä tietä vaelsi, ja kuin hän hänen näki, meni hän ohitse. ³²Niin myös Leviläinen, kuin hän tuli sille paikalle, ja näki hänen, ja meni ohitse. ³³Mutta yksi Samarialainen vaelsi, ja tuli hänen tykönsä, ja kuin hän näki hänen, armahti hän häntä, ³⁴Ja tuli ja satoi hänen haavansa ja vuodatti siihen öljyä ja viinaa, ja pani juhtansa päälle, ja vei hänen majaan, ja korjasi häntä. ³⁵Ja toisena päivänä matkusti hän, ja otti kaksi pennikiä ja antoi isännälle, ja sanoi hänelle: korjaa häntä, ja jos sinä enemmän kulutat, niin minä palatessani maksan sinulle. ³⁶Kuka siis näistä kolmesta oli sinun nähdäkses hänen lähimmäisensä, joka ryöväreiden käsiin oli tullut? ³⁷Niin hän sanoi: joka laupiuden teki hänen kohtaansa. Niin sanoi Jesus hänelle: mene ja tee sinä myös niin. ³⁸Niin tapahtui, kuin he vaelsivat, meni hän yhteen kylään, ja yksi vaimo, Martta nimeltä, otti hänen huoneesensa, ³⁹Ja hänellä oli sisar, joka kutsuttiin Maria, joka myös istui Jesuksen jalkain juureen ja kuunteli hänen puhettansa. ⁴⁰Mutta Martta teki paljon askareita palvelen heitä; hän tuli ja sanoi: Herra, etkös tottele, että minun sisareni jätti minun yksin askaroitsemaan? Sano siis hänelle, että hän minua auttais. ⁴¹Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: Martta, Martta, paljon sinä suret ja pyrit. ⁴²Vaan yksi on tarpeellinen: Maria on hyvän osan valinnut, joka ei häneltä pidä otettaman pois.

11Ja tapahtui, että hän rukoili yhdessä paikassa, ja kuin hän lakkasi, sanoi hänelle yksi hänen opetuslapsistansa: Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsensa. ²Niin hän sanoi heille: kuin te rukoilette, niin sanokaat: Isä meidän, joka olet taivaassa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun valtakuntas. Tapahtukoon sinun tahtos niin maassa, kuin taivaassa. ³Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme. ⁴Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin kaikille meidän velvollisillemme anteeksi annamme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. ⁵Ja hän sanoi heille: kellä teistä on ystävä, ja menee puoliyöstä hänen tykönsä, ja sanoo hänelle: ystäväni, lainaas minulle kolme leipää; ⁶Sillä minun ystäväni tuli matkasta minun tyköni, ja ei minulla ole, mitä minä panen hänen eteensä. ⁷Ja hän vastaa huoneestansa ja sanoo: älä minua vaivaa! ovi on jo suljettu, ja minun lapseni minun kanssani ovat vuoteessa: en minä voi nousta sinulle antamaan.

⁸Minä sanon teille: ellei hän nouse ja anna hänelle, että hän on hänen ystävänsä, niin hän kuitenkin hänen ahkeruutensa tähden nousee ja antaa hänelle niin monta kuin hän tarvitsee. ⁹Ja minä myös sanon teille: anokaat, niin teille annetaan: etsikää, niin te löydätte: kolkuttakaat niin teille avataan. ¹⁰Sillä jokainen joka anoo, se saa, ja joka etsii, se löytää, ja joka kolkuttaa, sille avataan. ¹¹Kuka teistä on isä, jolta poika anoo leipää, antaako hän hänelle kiven? eli jos hän anoo kalaa, antaako hän kalan edestä hänelle kärkeen? ¹²Eli jos hän anoo munaa, antaako hän hänelle skorpionin? ¹³Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, paljoa enemmän teidän taivaallinen Isänne antaa Pyhän Hengen sitä anovaisille. ¹⁴Ja hän ajoi ulos perkeleen, joka oli mykkä. Ja tapahtui, kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui ja kansa ihmetteli. ¹⁵Mutta muutamat heistä sanoivat: hän ajaa ulos perkeleitä beelsebubun, perkeliden päämiehen kautta. ¹⁶Mutta muut kiusasivat häntä ja anoivat häneltä tunnustähteä taivaasta. ¹⁷Mutta että hän tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, joka erkanee itsiänsä vastaan, se tulee kylmille, ja huone lankee huoneen päälle. ¹⁸Jos myös saatana on erinnyt itsiänsä vastaan, kuinka hänen valtakuntansa on seisovainen? että te sanotte minun perkeleitä belsebubin kautta ajavan ulos. ¹⁹Mutta jos minä perkeleitä belsebubin kautta ajan ulos, kenenkä kautta teidän poikanne niitä ajavat ulos? Sentähden heidän pitää oleman teidän tuomarinne. ²⁰Mutta jos minä Jumalan sormella perkeleitä ajan ulos, niin tosin on Jumalan valtakunta teidän tyköne tullut. ²¹Kuin väkevä haarniskoitu kotonsa varjeelee, niin hänen omansa ovat rauhassa. ²²Mutta kuin häntä väkevempi tulee ja voittaa hänen, niin hän ottaa pois kaikki hänen sota-aseensa, joihin hän turvasi, ja jakaa hänen saaliinsa, ²³Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajottaa. ²⁴Kuin rietas henki lähtee ihmisestä, niin hän vaeltaa karkeita paikkoja, ja etsii lepoa; ja kuin ei hän löydä, niin hän sanoo: minä palajan minun huoneeseeni, josta minä läksin. ²⁵Ja kuin hän tulee, löytää hän sen luudilla lakaistuksi ja kaunistetuksi. ²⁶Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta häntä pahempaa henkeä, ja kuin he sinne tulevat, asuvat he siellä: ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset. ²⁷Ja tapahtui, kuin hän näitä sanoi, korotti yksi vaimo kansan seasta äänensä ja sanoi: autuas on se kohtu, joka sinun kantanut on, ja ne nisät, joitas imit. ²⁸Niin hän sanoi: ja tosin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätkevät sen. ²⁹Mutta kuin kansa kokoon tuli, rupesi hän sanomaan: tämä sukukunta on paha, etsii merkkiä, ja ei hänelle anneta merkkiä, vaan Jonan prophetan merkki. ³⁰Sillä niinkuin Jona oli Niniveläisille merkiksi, niin pitää myös Ihmisen Poika oleman tälle sukukunnalle. ³¹Etelän kuningatar pitää nouseman tuomiolle tämän sukukunnan miesten kanssa, ja heitä tuomitseman: sillä hän oli maan ääristä kuuleman Salomonin viisautta, ja katso, tässä on

enempi kuin Salomon. ³²Niniven miehet pitää tuleman tuomiolle tämän sukukunnan kanssa, ja sen kadottaman; sillä he tekivät parannuksen Jonan saarnasta, ja katso tässä on enempi kuin Jona. ³³Ei sytytä kenkään kynttilää ja pane kätköön eikä vakan alle, mutta kynttiläjalkaan, että sisälle tulevaiset valkeuden näkisivät. ³⁴Silmä on ruumiin valkeus: kuin siis sinun silmäs on yksinkertainen, niin myös koko sinun ruumiis on valaistu; mutta kuin se paha on, niin myös sinun ruumiis on pimiä. ³⁵Katso siis, ettei se valkeus, joka sinussa on, olisi pimeys. ³⁶Sentähden jos koko sinun ruumiis on valaistu, ja ei ole siinä yhtään pimiää paikkaa, niin se tulee kokonansa valaistuksi, koska valkeus niinkuin kirkkaalla leimauksella sinun valaisee. ³⁷Ja hänen puhuihansa rukoihi häntä yksi Pharisealainen ruoalle kanssansa; niin hän meni ja atrioitsi. ³⁸Mutta kuin Pharisealainen näki, ihmetteli hän, ettei hän ensin itsiänsä pessyt ennen ruan aikaa. ³⁹Niin sanoi Herra hänelle: nyt te Pharisealaiset, ulkoa te maljan ja vadin puhdistatte, mutta sisälliset teissä ovat täynnä raatelusta ja pahuutta. ⁴⁰Te hullut, eikö se, joka ulkoisen puolen teki, tehnyt myös sisälmäistä puolta? ⁴¹Kuitenkin antakaa almua niistä, mitä teillä on, ja katso, niin teille ovat kaikki puhtaat. ⁴²Mutta voi teitä, te Pharisealaiset! että te kymmenykset teette mintuista ja ruutasta, ja kaikkinaisista kaaleista, ja jätätte pois tuomion ja Jumalan rakkauden: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän. ⁴³Voi teitä, te Pharisealaiset! jotka rakastatte ylimmäisiä istuimia synagogissa ja tervehdyksiä turulla. ⁴⁴Voi teitä, te kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! sillä te olette niinkuin peitettyt haudat, joiden päällä ihmiset tietämättä käyvät. ⁴⁵Niin vastasi yksi lainoppineista ja sanoi hänelle: Mestari, näillä sanoilla sinä myös meitä pilkkaat. ⁴⁶Niin hän sanoi: voi teitäkin, te lainoppineet! sillä te raskautatte ihmiset kuormilla, jotka ovat työlääntä kantaa, ja ette itse yhdellä sormellannekaan tahdo niihin kuormiin ruveta. ⁴⁷Voi teitä, että te rakennatte prophetain hautoja, mutta tiedän isänne tappoivat ne. ⁴⁸Niin te tosin todistatte ja suostutte teidän isänne töihin; sillä he tappoivat ne, mutta te rakennatte niiden haudat. ⁴⁹Sentähden myös Jumalan viisaus sanoi: minä lähetän heidän tykönsä prophetat ja apostolit, ja muuttamat niistä he tappavat ja vainoovat: ⁵⁰Että tältä sukukunnalta pitää etsittämän kaikkein prophetain veri, joka on vuodatettu maailman alusta, ⁵¹Abelin verestä hamaan Sakariaan vereen asti, joka hukattiin alttarin ja templin vaiheella; tosin minä sanon teille, se pitää etsittämän tältä sukukunnalta. ⁵²Voi teitä lainoppineet! sillä te olette otaneet taidon avaimen: itse ette menneet sisälle, ja sisälle meneväisiä te kielsitte. ⁵³Mutta kuin hän oli nämät heille sanonut, rupesivat lainoppineet ja Pharisealaiset kovin häntä ahdistamaan ja viettelemään häntä puhumaan monesta, ⁵⁴Ja väijyivät häntä ja pyysivät jotakin onkia hänen suustansa, kantaaksensa hänen päällensä.

he toinen toistansa tallasivat, rupesi hän sanomaan opetuslapsillensa: kavahtakaat ensisti Pharisealaisten hapatusta, joka on ulkokullaisuus; ²Sillä ei ole mitään peitetty, joka ei ilmi tule, eikä ole salattu, mikä ei tiettäväksi tule. ³Sentähden ne, mitä te pimeydessä sanotte, pitää valkeudessa kuultaman, ja mitä te korvaan puhuneet olette kammioidessa, se pitää saarnattaman kattoin päällä. ⁴Mutta minä sanon teille, minun ystäville: älkääät niitä peljätkö, jotka ruumiin tappavat, ja ei ole heidän sitte enempää tekemistä. ⁵Mutta minä tahdon osoittaa teille, ketä teidän tulee peljätä: peljätkää sitä, jolla on valta, sittekuin hän tappanut on, myös helvettiin sysätä; totta minä sanon teille: sitä te peljätkää. ⁶Eikö viisi varpusta myydä kahteen ropoon? ja ei yksikään heistä ole Jumalan edessä unohdettu. ⁷Ovat myös kaikki teidän pääne hiukset luetut. Älkääät siis peljätkö: te olette paremmat kuin monta varpusta. ⁸Mutta minä sanon teille: jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen myös Ihmisen Poika on tunnustava Jumalan enkelien edessä: ⁹Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, se pitää kiellettämän Jumalan enkelien edessä. ¹⁰Ja joka puhuu sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei sitä anteeksi anneta. ¹¹Kuin he teitä vetävät synagogiin, esivallan ja valtamiesten eteen, niin älkääät murehtiko, kuinka taikka mitä teidän edestänne vastaaman pitää, eli mitä teidän pitää sanoman. ¹²Sillä Pyhä Henki opettaa teitä sillä hetkellä, mitä teidän tulee sanoa. ¹³Niin sanoi hänelle yksi kansasta: Mestari, sanos minun veljelleni, että hän jakais minun kanssani perinnön. ¹⁴Mutta hän sanoi hänelle: ihminen, kuka pani minun tuomariksi eli jakomieheksi teidän välillä? ¹⁵Ja hän sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat ahneutta; sillä ei jonkun elämä siinä seiso, että hänellä paljo kalua on. ¹⁶Niin hän sanoi heille vertauksen, sanoen: yhden rikkaan miehen maa kasvoi hyvin. ¹⁷Ja hän ajatteli itsellensä ja sanoi: mitä minä teen, ettei minulla ole, kuhunka minä kokoon eloni? ¹⁸Ja sanoi: sen minä teen: minä maahan jaotan aittani, ja rakennan suuremmat, ja kokoon sinne kaiken tuloni ja hyvytyeni, ¹⁹Ja sanon sieluleni: sielu, sinulla on pantu paljo hyvyttä moneksi vuodeksi: lepää, syö, juo, riemuitse. ²⁰Mutta Jumala sanoi hänelle: sinä tyhmä! tänä yönä sinun sielus sinulta pois otetaan: kuka ne sitte saa, joita sinä valmistanut olet? ²¹Niin on myös se, joka itsellensä tavaraa kokoo, ja ei ole rikas Jumalassa. ²²Niin hän sanoi opetuslapsillensa: sentähden sanon minä teille: älkääät murehtiko elämästänne, mitä teidän pitää syömän, eikä ruumiistanne, millä te itseänne verhoitate. ²³Henki on enempi kuin ruoka, ja ruumis parempi kuin vaate. ²⁴Katselkaat kaarneita: ei he kylvä eikä niitä, ei heillä ole myös kellaria eikä aittaa, ja Jumala elättää heidät: kuinka paljoa paremmat te olette kuin linnut? ²⁵Mutta kuka teistä murheellansa voi lisätä varrellensa yhden kyynärän? ²⁶Sentähden ellette siis voi sitä, mikä vähin on, miksi te muista murehditte? ²⁷Katselkaat kukkasia, kuinka ne kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää; ja minä sanon teille:

12 Kuin monta tuhatta ihmistä kokoontuivat, niin että

ei Salomo kaikessa kunniasiansa niin ollut vaatetettu kuin yksi heistä. ²⁸Jos siis ruohon, joka tänäpäpä kedolla seisoo jo huomenna pätsiin heitetään, Jumala niin vaatettaa, eikö hän paljoa enemmän teidän sitä te, te vähäuskoiset? ²⁹Sentähden, älkää etsikö, mitä teidän syömän eli juoman pitää, ja älkää surulliset olko. ³⁰Sillä näitä kaikkia pakannat maailmassa pyytävät; mutta teidän Isänne tietää, että te näitä tarvitsette. ³¹Vaan paremmin etsikää Jumalan valtakuntaa, niin nämät kaikki teille annetaan. ³²Älä pelkää, piskuinen lauma; sillä teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunnan. ³³Myykää, mitä teillä on, ja antakaat almuja. Tehkää teidänne säkit, jotka ei vanhene, puuttumaton tavara taivaissa, kuhunka ei varas ulotu, ja kussa ei koi raiskaa. ³⁴Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne. ³⁵Olkoon teidän kupeenne vyötetyt ja teidän kynttilänne sytytetyt. ³⁶Ja olkaat te niiden ihmisten kaltaiset, jotka odottavat Herraansa häistä palajavan: että kuin hän tulee ja kolkuttaa, niin he hänelle avaaavat. ³⁷Autuaat ovat ne palveliat, jotka Herra tultuansa löytää valvomasta. Totisesti sanon minä teille: hän sonnustaa itsensä ja asettaa heidät aterioitsemaan, ja tulee ja palvelee heitä. ³⁸Ja jos hän tulee toisessa vartiossa, eli kolmannessa vartiossa tulee, ja näin löytää, autuaat ovat ne palvelia. ³⁹Mutta se tietäkää, että jos perheen-isäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, tosin hän valvois eikä sallisi huonettansa kaivettaa. ⁴⁰Sentähden olkaat te myös valmiit: sillä, millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika. ⁴¹Niin sanoi Pietari hänelle: Herra, sanotkos tämän vertauksen meille, eli myös kaikille? ⁴²Mutta Herra sanoi: kuka on uskollinen ja toimellinen perheenhaltia, jonka Herra asettaa perheensä päälle, oikialla ajalla määrättyä osaa antamaan. ⁴³Autuas on se palvelia, jonka Herra tultuansa niin löytää tehneen. ⁴⁴Totisesti sanon minä teille: hän asettaa hänen kaiken tavaransa päälle. ⁴⁵Mutta jos palvelia sanoo sydämessänsä: minun Herrani viipyy tulemastani, ja rupee palkollisia hosumaan, ja syömään ja juomaan ja juopumaan, ⁴⁶Niin tulee palvelian herra sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jota ei hän tiedä, ja eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan uskottomain kanssa. ⁴⁷Mutta sen palvelian, joka tiesi Herransa tahdon, ja ei itsiänsä valmistanut eikä tehnyt hänen tahtonsa jälkeen, täytyy paljon haavoja kärsiä. ⁴⁸Joka taas ei tietänyt, ja kuitenkin teki haavain ansion, sen pitää vähemmän haavoja kärsimän; sillä kenelle paljo annettu on, siltä paljon etsitään, ja jonka haltuun paljo on annettu, sitä enempi anotaan. ⁴⁹Minä tuli sytyttämään tulta maan päälle, ja mitä minä tahdon, vaan että se jo palais? ⁵⁰Mutta minun pitää kasteella kastettaman, ja kuinka minä ahdistetaan siihenasti että se täytetään? ⁵¹Luuletteko, että minä tulon rauhaa lähettämään maan päälle? En, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta. ⁵²Sillä tästedes pitää viisi oleman eroitettut yhdessä huoneessa, kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan. ⁵³Isä eroitetaan poikaansa vastaan ja poika isää vastaan, äiti tytärtä vastaan ja tytär äitiä

vastaan, anoppi miniänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan. ⁵⁴Niin hän sanoi myös kansalle: kuin te näette pilven lännestä nousevan, niin te kohta sanotte: sade tulee; niin myös tuleekin. ⁵⁵Ja kuin te näette etelän tuulevan, niin te sanotte: helle tulee; niin myös tuleekin. ⁵⁶Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te taidatte koetella, miksi ette siis tätä aikaa koettele? ⁵⁷Minkätähden siis ette myös itsestänne tuomitse, mikä oikia on? ⁵⁸Sillä kuin sinä menet riitaveljes kanssa esivallan eteen, niin pyydä tiellä hänestä päästä; ettei hän sinua tuomarin eteen vetäisi, ja tuomari antais sinua ylön pyövelille, ja pyöveli heittäisi sinun torniin. ⁵⁹Minä sanon sinulle: et sinä sieltä ennen pääse ulos, kuin sinä viimeisen rovon maksat.

13Ja olivat muutamat sillä ajalla siinä, jotka ilmoittivat hänelle Galilealaisista, joiden veren Pilatus oli heidän uhriensa kanssa sekoittanut. ²Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: luuletteko, että nämät Galilealaiset olivat syntiset kaikkein Galilealaisten suhteen, että heidän senkaltaista täytyi kärsiä? ³Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitä, niin te kaikki niin hukkaan tulette. ⁴Taikka luuletteko, että ne kahdeksantoistakymmentä, joiden päälle Siloan torni lankesi ja tappoi heidät, olivat vialliset kaikkein ihmisten suhteen, jotka Jerusalemissa asuvat? ⁵Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitä, niin te kaikki niin hukkaan tulette. ⁶Mutta hän sanoi tämän vertauksen: yhdellä oli fikunapuu, hänen viinamäesssänsä istutettu, ja hän tuli etsein hedelmää hänestä ja ei löytänyt. ⁷Niin hän sanoi viinamäen rakentajalle: katso, minä olen kolme vuotta tullut ja etsinyt hedelmää tästä fikunapuusta, ja en löydä, hakkaa se pois: miksi se myös maata turmelee? ⁸Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: herra, anna hänen vielä tämä vuosi olla, niin kauvan kuin minä kaivan hänen ympärinsä ja sommitan: ⁹Jos hän silttekin hedelmän tekis; jollei, niin hakkaa se sitte pois. ¹⁰Mutta hän opetti sabbatina yhdessä synagogassa, ¹¹Ja katso, siellä oli vaimo, jolla oli sairauden henki kahdeksantoistakymmentä vuotta ollu, ja kävi kumarruksissa, eikä voinut ikänä itsiänsä ojentaa. ¹²Mutta kuin Jesus sen näki, kutsui hän hänen tykönsä ja sanoi hänelle: vaimo, sinä olet päässyt taudistas. ¹³Ja hän pani kätensä hänen päällensä, ja kohta se ojensi ylös itsensä ja kiitti Jumalaa. ¹⁴Niin vastasi synagogan päämies ja närkästyi, että Jesus paransi sabbatina, ja sanoi kansalle: kuusi päivää ovat, joina sopii työtä tehdä; niinä te tulkaat ja antakaat teitä parantaa, ja ei sabbatin päivänä. ¹⁵Niin vastasi häntä Herra ja sanoi: sinä ulkokullattu! eikö kukin teistä päästä nautuansa eli aasiansa sabbatina seimestä ja johdata juomaan? ¹⁶Eikö myös tämä Abrahamin tytär pitäisi sabbatina päästettämän tästä siteestä, jonka, katso, saatana on kahdeksantoistakymmentä vuotta sitonut? ¹⁷Ja kuin hän näitä sanoi, niin häpesivät kaikki, jotka häntä vastaan olivat. Ja kaikki kansa iloitsi kaikista kunniallisista töistä, joita häneltä tehtiin. ¹⁸Niin hän sanoi: kenenkä vertainen on

Jumalan valtakunta, ja kenenkä kaltaiseksi minä sen teen?¹⁹ Se on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi yrttitarhaansa; ja se kasvoi ja tuli suureksi puuksi ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille.²⁰ Ja hän taas sanoi: kenenkä vertaiseksi minä Jumalan valtakunnan teen?²¹ Se on hapatuksen kaltainen, jonka vaimo otti, ja pani sen kolmeen jauhovakkaan, siihenasti kuin se kaikki happani.²² Ja hän vaelsi kaupunkien ja kyläin kautta opettain, ja matkusti Jerusalema päin.²³ Niin sanoi yksi hänelle: Herra, vähäkö niitä on, jotka autuaaksi tulevat? Ja hän sanoi heille: ²⁴Pyytäkää alhaasta portista mennä sisälle, sillä monta on, sanon minä teille, jotka pyytävät mennä sisälle, ja ei taida.²⁵ Kuin perheenisäntä on noussut ja oven sulkenut, ja te rupeette ulkona seisomaan ja oven päälle kolkuttamaan ja sanomaan: Herra, Herra, avaa meille! ja hän vastaa ja sanoo teille: en minä teitä tunne, kusta te olette;²⁶ Niin te rupeette sanomaan: me olemme syöneet ja juoneet sinun edessä, ja meidän kaduillamme sinä opetit.²⁷ Ja hän on sanova: minä sanon teille: en minä teitä tunne, kusta te olette; menkää pois minun tyköni, kaikki te väärintekiät.²⁸ Siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys, kuin te näette Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin ja kaikki prophetat Jumalan valtakunnassa, mutta itsenne ajettavan ulos.²⁹ Ja heidän pitää tuleman idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä, ja Jumalan valtakunnassa istuman.³⁰ Ja katso, ne ovat viimeiset, jotka tulevat ensimmäisiksi, ja ne ovat ensimmäiset, jotka tulevat viimeisiksi.³¹ Sinä päivänä tulivat muutamat Pharisealaiset ja sanoivat hänelle: lähde ulos ja mene täältä pois; sillä Herodes tahtoo sinua tappaa.³² Ja hän sanoi heille: menkää ja sanokaat sille ketulle: katso, minä ajan ulos perkeleitä, ja parannan tänäpäpä ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä lope-tetaan.³³ Kuitenkin pitää minun tänäpäpä ja huomenna ja toisena huomenna vaeltaman; sillä ei tapahdu, että propheta muualla hukataan kuin Jerusalemissa.³⁴ Jerusalem, Jerusalem, joka tapat prophetat ja kivität niitä, jotka sinun tykösi lähetetään, kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipiensä alle, ja ette tahtoneet?³⁵ Katso, teidän huoneenne jätetään teille kylmille. Totisesti sanon minä teille: ei teidän pidä minua näkemän, siihenasti kuin se aika tulee, jona te sanotte: siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

14 Ja tapahtui, että hän tuli yhden Pharisealaisten päämiehen huoneesen sabbatina rualle, ja he vartioitsivat häntä.² Ja katso, siinä oli vesitautinen ihminen hänen edessänsä.³ Niin Jesus vastaten sanoi lainoppineille ja Phari-sealaisille: sopiiko sabbatina parantaa? Niin he vaikenivat.⁴ Mutta hän rupesi häneen, ja paransi hänen, ja pääsi menemään.⁵ Ja hän vastaten sanoi heille: kenenkä teistä nautaa eli aasi putoo kaivoon, eikö hän kohta sabbatin päivänä häntä ota ylös?⁶ Ja ei he taitaneet häntä tähän vastata.⁷ Mutta hän sanoi vieraille vertauksen, koska hän ymmärsi, kuinka he valitsivat ylimmäisiä istuimia, sanoen heille:

⁸Kuinka joltakulta häihin kutsuttu olet, niin älä istu ylimmäiseen siaan, ettei joku kunniallisempi sinua ole häneltä kutsuttu,⁹ Ja tulee se, joka sinun ja hänen on kutsunut, ja sanoo sinulle: anna tälle sias! ja niin sinä häpiällä menet alemma istumaan.¹⁰ Mutta kuin kutsuttu olet, niin mene ja istu alemmaiseen siaan, että se, joka sinun kutsunut on, tulis ja sanois sinulle: ystäväni, nouse ylemmä; silloin on sinulle kunnia niiden edessä, jotka ynnä kanssas atrioitsevat.¹¹ Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.¹² Mutta hän sanoi myös sille, joka hänen kutsunut oli: kuin päivällistä tai ehtoolista teet, niin älä kutsu ystäviä, eli veljiä, ei lankoja, taikka rikkaita kylänmiehiäs: ettei he joskus sinua myös jälleen kutsu, ja sinulle maksa.¹³ Mutta kuin pidot teet, niin kutsut köyhiä, raajarikkoja, ontuvia, sokeita:¹⁴ Niin sinä olet autua; sillä ei heillä ole varaa sinulle maksaa, sillä sinulle pitää maksettaman vanhurskasten ylösnousemisessa.¹⁵ Mutta kuin yksi ynnä atrioitsevista nämät kuuli, sanoi hän hänelle: autuas on se, joka syö leipää Jumalan valtakunnassa.¹⁶ Niin hän sanoi hänelle: yksi ihminen teki suuren ehtoolisen ja kutsui monta,¹⁷ Ja lähetti palveliansa ehtoolisen hetkellä sanomaan kutsutuille: tulkaat, sillä kaikki ovat valmistetut.¹⁸ Ja he rupesivat järjestänsä kaikki itseänsä estelemään: ensimmäinen sanoi hänelle: minä ostin pellon, ja minun pitää menemän sitä katsomaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni.¹⁹ Ja toinen sanoi: minä ostin viisi paria härkiä, ja menen niitä koettelemaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni.²⁰ Ja kolmas sanoi: minä olen emännän nainut, ja en taida sentähden tulla.²¹ Ja kuin se palvelia tuli, sanoi hän nämät herrallensa. Silloin perheenisäntä vihastui ja sanoi palveliallensa: mene nopeasti kaupungin kaduille ja kujille ja saata tänne vai-vaiset ja raajarikot, ontuvat ja sokiat.²² Ja palvelia sanoi: herra, minä olen tehnyt niinkuin sinä käskit, ja vielä nyt sias on.²³ Ja herra sanoi palvelialle: men maanteille ja aidoille, ja vaadi heitä sisälle tulemaan, että minun huoneeni täytettäisiin.²⁴ Sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka kutsuttiin, pidä maistaman minun ehtoolistani.²⁵ Niin vaelsi paljo väkeä hänen kanssansa, ja hän kääntyi ja sanoi heille:²⁶ Jos joku tulee minun tyköni, ja ei vihaa isäänsä ja äitiänsä, ja emäntäänsä ja lapsiansa, ja veljiänsä ja sisariansa, ja päälliseksi omaa henkeänsä, ei se taida olla minun opetuslapseni.²⁷ Ja joka ei kannata ristiänsä ja seuraa minua, ei se taida olla minun opetuslapseni.²⁸ Sillä kuka teistä on, joka tahtoo tornia rakentaa; eikö hän ennen istu ja laske kulutusta, jos hänellä on varaa sitä täyttää?²⁹ Ettei, kuin hän perustuksen laskenut on, ja ei voi sitä täyttää, kaikki, jotka sen näkevät, rupee pilkkamaan häntä,³⁰ Sanoen: tämä ihminen rupesi rakentamaan, ja ei voinut täyttää.³¹ Taikka kuka kuningas tahtoo mennä sotimaan toista kuningasta vastaan; eikö hän ennen istu ja ajattele, jos hän voi kymmenellä tuhannella kohdata sen, joka häntä vastaan tulee kahdellakymmenellä tuhannella?³² Muutoin, kuin hän vielä kaukana on, niin hän lähettää

hänelle sanan ja rukoilee rauhaa. ³³Niin siis jokainen teistä, joka ei luovu kaikista mitä hänellä on, ei se taida olla minun opetuslapseni. ³⁴Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, milläs sitte suolataan? ³⁵Ei se maahan eikä sotaan ole sovelias: he heittävät sen pois. Jolla on korvat kuulla, se kuuluu.

15Mutta hänen tykönsä tulivat kaikki Publikanit ja syntiset, kuulemaan häntä. ²Ja Pharisealaiset ja kirjanopineet napisivat ja sanoivat: tämä syntisiä vastaan ottaa ja syö heidän kanssansa. ³Niin hän sanoi heille tämän vertauksen, sanoen: ⁴Kuka on teistä se ihminen, jolla on sata lammasta, ja jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän jätä yhdeksänkymmentä ja yhdeksän korpeen, ja mene sen jälkeen, joka kadonnut on, siihenasti että hän sen löytää? ⁵Ja kuin hän sen löytää, niin hän panee sen olallensa, iloiten. ⁶Ja kuin hän tulee kotiansa, niin hän kutsuu kokoon ystävänsä ja kylänsä miehet, ja sanoo heille: iloitkaat minun kanssani: sillä minä löysin lampaani, joka kadonnut oli. ⁷Minä sanon teille: niin pitää iloleman taivaassa yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa, enemmän kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä hurskaasta, jotka ei parannusta tarvitse. ⁸Taikka kuka vaimo on, jolla on kymmenen penninkiä, jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän syytyä kynttilää, ja lakaise huonetta, ja etsi visusti niin kauvan kuin hän sen löytää? ⁹Ja kuin hän sen löytänyt on, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja kylänsä vaimot, ja sanoo: iloitkaat minun kanssani; sillä minä löysin penninkini, jonka minä kadotin. ¹⁰Niin myös, sanon minä teille, pitää ilo oleman Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa. ¹¹Ja hän sanoi: yhdellä miehellä oli kaksi poikaa, ¹²Ja nuorempi heistä sanoi isällensä: isä, anna minulle osa tavarasta, joka minulle tulee. Ja hän jakoi heille tavarat. ¹³Ja ei kauvan sen jälkeen, kuin nuorempi poika oli kaikki koonnut, meni hän kaukaiselle maakunnalle, ja hukkasi siellä tavaransa irstaisuudessa. ¹⁴Mutta kuin hän kaikki oli tuhlanut, niin tuli suuri nälkä kaikkeen siihen maakuntaan; ja hän rupesi hätääntymään, ¹⁵Ja meni pois ja suostui yhteen sen maakunnan kauppaneeseen, joka hänen lähetti maakyliinsä kaitsemaan sikojansa. ¹⁶Ja hän pyysi vatsaansa ravalla täyttää, jota siat söivät, ja ei kenkään hänelle sitäkään antanut. ¹⁷Mutta kuin hän mielensä malttoi, sanoi hän: kuinka monella minun isäni palkollisella on kyllä leipää, ja minä kuolen nälkään! ¹⁸Minä nousen ja käyn minun isäni tykö ja sanon hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessä, ¹⁹Ja en ole silleen mahdollinen sinun pojakses kutsuttua: tee minua niinkuin yhden palkollisistas. ²⁰Ja hän nousi ja tuli isänsä tykö. Mutta kuin hän vielä taampana oli, näki hänen isänsä hänen, ja armahti hänen päällensä, ja juosten lankesi hänen kaulaansa, ja suuta antoi hänen. ²¹Mutta poika sanoi hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessä, ja en ole mahdollinen tästedes sinun pojakses kutsuttua. ²²Niin sanoi isä palvelioillensa:

tuokaat tänne ne parhaat vaatteet, ja pukekaat hänen yllensä, ja antakaat sormus hänen käteensä, ja kengät hänen jalkoihinsa, ²³Ja tuokaat syötetty vasikka, ja tappakaat se, ja syökäämme ja riemuitkaamme; ²⁴Sillä tämä minun poikani oli kuollut, ja virkosi jälleen: hän oli kadonnut, ja on taas löydetty; ja rupesivat riemuitsemaan. ²⁵Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla, ja kuin hän tuli ja huonetta lähestyi, kuuli hän laulun ja hypyt. ²⁶Niin hän kutsui yhden palvelioistansa ja kysyi: mikä se on? ²⁷Niin se sanoi hänelle: sinun veljes tuli, ja isäs antoi tappaa syötetyn vasikan, että hän sai hänen terveenä jälleen. ²⁸Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; hänen isänsä meni siis ulos, ja neuvoi häntä. ²⁹Mutta hän vastasi ja sanoi isällensä: katso, niin monta vuotta minä palvelen sinua, ja en ole koskaan sinun käskyäs käynyt ylitse, ja et sinä ole minulle vohlaakaan antanut, riemuitakseni ystäväini kanssa. ³⁰Mutta että tämä sinun poikas tuli, joka tavaransa on tuhlanut porttoin kanssa, tapoit sinä hänelle syötetyn vasikan. ³¹Mutta hän sanoi hänelle: poikani! sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki mitä minun on, se on sinun. ³²Niin piti sinunkin riemuitseman ja iloitseman; sillä tämä sinun veljes oli kuollut ja virkosi jälleen, hän oli kadonnut ja on taas löydetty.

16Mutta hän sanoi myöskin opetuslapsillensa: oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltia, ja hänen edessäsä kannettiin hänen päällensä, että hän oli hukuttanut hänen hyvytensä. ²Ja hän kutsui hänen ja sanoi hänelle: miksi minä sinusta sen kuulen? tee luku hallituksestas; sillä et sinä saa tästedes hallita. ³Niin huoneenhaltia sanoi itsellensä: mitä minä teen, sillä minun herrani ottaa minulta pois hallituksen? en minä voi kaivaa, häpeän minä kerjätä. ⁴Minä tiedän, mitä minä teen, että kuin minä viralta pannaan pois, niin he korjaavat minun huoneesensa. ⁵Ja hän kutsui tykönsä kaikki herransa velvolliset ja sanoi ensimmäiselle: kuinka paljo sinä olet minun herralleni velkaa? ⁶Mutta se sanoi: sata tynnyriä öljyä. Ja hän sanoi hänelle: ota kirjas ja istu pian, ja kirjoita viisikymmentä. ⁷Sitte hän sanoi toiselle: kuinka paljon sinä olet velkaa? ja se sanoi: sata puntaa nisuja. Hän sanoi hänelle: ota kirjas ja kirjoita kahdeksänkymmentä. ⁸Ja herra kiitti väärää huoneenhaltia, että hän toimellisesti teki; sillä tämän maailman lapset ovat toimellisemmat kuin valkeuden lapset heidän sukukunnassansa. ⁹Ja minä myös sanon teille: tehkää teille ystäviä väärästä mammonasta, että kuin te tarvitsette, niin he korjaavat teitä ijankaikkisiin majoihin. ¹⁰Joka vähemmässä on uskollinen, se on myös paljossa uskollinen, ja joka vähemmässä on väärä, se on myös paljossa petollinen. ¹¹Jollette siis ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille sitä uskoo, mikä oikia on? ¹²Ja ellette ole olleet toisen omassa uskolliset, kuka teille antaa sen, mikä teidän omanne on? ¹³Ei yksikään palvelia taida kahta herraa palvella; sillä taikka hän yhtä vihaa ja toista rakastaa, eli yhdessä hän kiinni riippuu ja toisen katsoo

ylön. Ette taida palvella Jumalaa ja mammonaa. ¹⁴Mutta kaikki nämät kuulivat nekin Pharisealaiset, jotka ahneet olivat, ja pilkkasivat häntä. ¹⁵Ja hän sanoi heille: te olette ne, jotka itsenne hurskaiksi teette ihmisten edessä; mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä se mikä ihmisille on korkia, se on Jumalan edessä kauhistus. ¹⁶Laki ja prophetat ovat Johannekseen asti, ja siitä ajasta ilmoitetaan Jumalan valtakunta, ja jokainen siihen itseänsä väellä tunkee. ¹⁷Pikemmin taivas ja maa hukkuu, kuin rahtukaan laista putoo. ¹⁸Joka emäntänsä hylkää ja nai toisen, hän tekee huorin, ja joka sen mieheltä hyljätyn nai, hän tekee huorin. ¹⁹Oli yksi rikas mies, joka vaatetti itsensä purpuralla ja kalliilla liinavaatteilla, ja eli joka päivä ilossa herkullisesti. ²⁰Oli myös kerjääjä, nimeltä Latsarus, joka makasi hänen ovensa edessä täynnänsä paisumia, ²¹Ja pyysi ravittaa niistä muruista, jotka rikkaan pöydältä putosivat; mutta koirat myös tulivat ja nuolivat hänen paisumansa. ²²Niin tapahtui, että kerjääjä kuoli ja vietiin enkeleiltä Abrahamin helmaan: niin kuoli myös rikas ja haudattiin. ²³Ja kuin hän helvetissä vaivassa oli, nosti hän silmänsä ja näki Abrahamin taampana ja Latsaruksen hänen helmassansa. ²⁴Ja hän huusi, sanoen: isä Abraham, armahda minun päälleni ja lähetä Latsarus kastamaan sormensa pää veteen, että hän jäähdyttäisi minun kieleni; sillä minä kovin vaivataan tässä liekissä. ²⁵Niin sanoi Abraham: poikani, muista, että sinä sait sinun hyväas elämässä, niin myös Latsarus pahaa. Mutta nyt hän lohdutetaan, ja sinä vaivataan. ²⁶Ja paitsi kaikkia näitä on meidän ja teidän välillä suuri juopa kiinnitetty, että ne, jotka tahtovat, ei he voi, eikä sieltä tännekään tulla. ²⁷Niin hän sanoi: minä rukoilen siis sinua, isä, että lähetät hänen minun isäni kotoon; ²⁸Sillä minulla on viisi veljeä, todistamaan heille, ettei hekin tulisi tähän vaivan siaan. ²⁹Sanoi hänelle Abraham: heillä on Moses ja prophetat; kuulkoot niitä. ³⁰Mutta hän sanoi: ei, isä Abraham: vaan jos joku kuolleista menis heidän tykönsä, niin he parannuksen tekisivät. ³¹Hän sanoi hänelle: ellei he Mosesista ja prophetaita kuule, niin ei he myös usko, jos joku kuolleista nousis ylös.

17Niin hän sanoi opetuslapsillensa: se on mahdollin, ettei pahennukset tule. Mutta voi häntä, jonka kautta ne tulevat! ²Se olis hänelle parempi, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja heitettäisiin mereen, kuin että hän jonkun näistä pienistä pahentais. ³Kavahtakaat teitänne. Jos veljes rikkoo sinua vastaan, niin nuhtele häntä: ja jos hän itsensä parantaa, niin anna hänelle anteeksi. ⁴Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä rikkoo sinua vastaan, ja seitsemän kertaa päivässä sinun tykös palajaa, sanoen: minä kadun; niin anna hänelle anteeksi. ⁵Ja apostolit sanoivat Herralle: lisää meille uskoa. ⁶Mutta Herra sanoi: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, ja te sanoisitte tälle metsäfikunalle: nouse ylös juurines ja istuta sinus mereen, niin se kuulis teitä. ⁷Mutta kenellä teistä on palvelia, joka kyntää taikka karjaa kaitsee, ja kuin hän metsästä kotia

tulee, että hän sanoo kohta hänelle: mene rualle? ⁸Vaan eikö hän pikemmin sano hänelle: valmista minulle ehtoolista, sonnusta sinus, ja palvele minua, niinkauvan kuin minä syön ja juon; ja syö ja juo sinä sitte? ⁹Vai kiittääkö hän palveliaansa, että hän teki, mitä hänelle käsketty oli? En luule. ¹⁰Niin myös te, kuin te olette kaikki tehneet, mitä teille käsketty on, niin sanokaat: me olemme kelvottomat palveliat: me teimme sen, minkä meidän piti tekemän. ¹¹Ja tapahtui, kuin hän meni Jerusalemiä päin, että hän matkusti keskeltä Samarian ja Galilean. ¹²Ja kuin hän tuli yhteen kylään, kohtasivat häntä kymmenen spitalista miestä, jotka taampana seisovivat, ¹³Ja korottivat äänensä, sanoen: Jesus, rakas Mestari, armahda meidän päallemme! ¹⁴Ja kuin hän ne näki, sanoi hän heille: menkää ja osoittakaat teitänne papeille. Ja tapahtui, että he mennessänsä tulivat puhtaiksi. ¹⁵Niin yksi heistä, kuin hän näki, että hän parantunut oli, palasi jälleen ja kunnioitti Jumalaa suurella äänellä, ¹⁶Ja lankesi kasvoillensa hänen jalkainsa juureen ja kiitti häntä. Ja se oli Samarialainen. ¹⁷Mutta Jesus vastaten sanoi: eikö kymmenen puhdistettu? kussa yhdeksän ovat? ¹⁸Ei ole muita löydetty, jotka palasivat Jumalaa kunnioittamaan, kuin tämä muukalainen. ¹⁹Ja hän sanoi hänelle: nouse ja mene! sinun uskos on sinun vapahtanut. ²⁰Ja Pharisealaiset kysyivät häneltä: koska Jumalan valtakunta olis tuleva? Vastasi hän heitä ja sanoi: ei Jumalan valtakunta tule niin, että se taidettaisiin nähdä. ²¹Ei myös heidän pidä sanoman: katso tässä, katso siellä; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidän keskellänne. ²²Niin hän sanoi opetuslapsille: se aika tulee, että te halajatte nähdä yhtäkin Ihmisen Pojan päivää, ja ette saa nähdä. ²³Ja he sanovat teille: katso tässä, katso siellä: alkäätkä menkö ulos, alkäätkä myös seuratko. ²⁴Sillä niinkuin pitkäisen tuli taivaan alla leimahtaa ja paistaa kaikkein päälle, mitkä taivaan alla ovat, niin on myös Ihmisen Pojan päivänänsä oleva. ²⁵Mutta ennen tulee hänen paljo kärsiä ja hyljättää tältä sukukunnalta. ²⁶Ja niinkuin tapahtui Noan päivinä, niin myös tapahtuu Ihmisen Pojan päivinä. ²⁷He söivät, joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin meni sisälle, ja vedenpaisumus tuli ja hukutti kaikki. ²⁸Niin myös tapahtui Lotin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat, rakensivat. ²⁹Mutta sinä päivänä, kuin Lot Sodomasta läksi, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja hukutti kaikki. ³⁰Niin pitää myös sinä päivänä oleman, jona Ihmisen Poika ilmoitetaan. ³¹Joka sinä päivänä katon päällä on, ja hänen kalunsa ovat huoneessa, niin älköön astuko alas niitä ottamaan. Ja joka pelolla on, niin älköön myös palatko takaisin. ³²Muistakaa Lotin emäntää. ³³Jokainen joka pyytää henkensä vapahattaa, hän sen kadottaa, ja jokainen joka sen kadottaa, hän saattaa sen elämään. ³⁴Minä sanon teille: sinä yönä ovat kaksi yhdellä vuoteella, yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. ³⁵Kaksi ynnä jauhavat: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. ³⁶Kaksi ovat kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. ³⁷Ja he vastaten sanoivat hänelle: Herra, kussa

siis? Niin sanoi hän heille: kussa raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat.

18Niin hän sanoi myös heille vertauksen, että aina tulee rukoilla ja ei väsyä, ²Sanoen: yksi tuomari oli yhdessä kaupungissa, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä. ³Niin oli myös yksi leski siinä kaupungissa, joka tuli hänen tykönsä, sanoen: auta minua riitaveljeltäni. ⁴Ja ei hän tahtonut kauvan aikaa. Mutta viimein sanoi hän itsellensä: vaikka en minä Jumalaa pelkää, enkä häpee ihmisiä, ⁵Kuitenkin, että tämä leski vaivaa minua, tahdon minä häntä auttaa, ettei hän viimein tulisi ja nurisisi minua. ⁶Niin Herra sanoi: kuulkaat, mitä tämä väärä tuomari sanoo: ⁷Eikös Jumalan pitäisi valituista auttaman, jotka yötä ja päivää häntä huutavat, pitäiskö hänen sitä kärsimän? ⁸Minä sanon teille: hän auttaa heitä pian. Kuitenkin, kuin Ihmisen Poika on tuleva, löytäneekö hän uskoa maan päältä? ⁹Niin hän myös sanoi muutamille, jotka itse päällensä uskalsivat, että he olivat hurskaat, ja muita katsoivat ylön, tämän vertauksen: ¹⁰Kaksi ihmistä meni ylös templiin rukoilemaan, yksi Pharisealainen ja toinen Publikani. ¹¹Pharisealainen seisoj ja rukoili näin itsellensä: minä kiitän sinua, Jumala, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, ryöväri, väärä, huorintekijä, taikka myös niinkuin tämä Publikani. ¹²Kahdesti viikossa minä paastoon, ja annan kymmenykset kaikista mitä minulla on. ¹³Ja Publikani seisoj taampana, eikä tahtonut silmiänsäkään nostaa ylös taivaasen päin, mutta löi rintoihinsa ja sanoi: Jumala, armahda minun syntisen päälleni! ¹⁴Minä sanon teille: tämä meni kotiansa hurskaampana kuin toinen; sillä jokainen joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään. ¹⁵Niin he toivat myös hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais. Mutta kuin opetuslapset sen näkivät, nuhtelivat he niitä. ¹⁶Mutta kuin Jesus oli heitä kutsunut tykönsä, sanoi hän: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäätkä heitä kieltäkö; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. ¹⁷Totisesti sanon minä teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, ei hän ikinä siihen tule sisälle. ¹⁸Ja häneltä kysyi yksi päämiehistä ja sanoi: hyvä Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän saisin? ¹⁹Niin Jesus sanoi hänelle: mitä minua hyväksi kutsut? Ei ole kenenkään hyvä, vaan yksi, Jumala. ²⁰Käskysanat sinä tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: kunnioita isää ja äitiäs. ²¹Niin hän sanoi: nämät kaikki olen minä minun nuoruudestani pitänyt. ²²Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on ja vaivaisille, niin sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua. ²³Vaan kuin hän sen kuuli, tuli hän murheelliseksi; sillä hän oli sangen rikas. ²⁴Mutta kuin Jesus näki hänen murheissansa olevan, sanoi hän: kuinka työläästi rikkaat tulevat Jumalan valtakuntaan; ²⁵Sillä huokiampi on kamelin käydä neulan silmän

lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan. ²⁶Niin he sanoivat, jotka sen kuulivat: ja kuka taitaa autuaaksi tulla? ²⁷Mutta hän sanoi: ne mitkä ovat mahdottomat ihmisten tykönä, ne ovat mahdolliset Jumalan tykönä. ²⁸Niin Pietari sanoi: katso, me jätimme kaikki ja seurasimme sinua. ²⁹Vaan hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen taikka vanhemmat taikka veljet taikka emännän taikka lapset Jumalan valtakunnan tähden, ³⁰Joka ei paljoa enempää saa tällä ajalla jälleensä, ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän. ³¹Ja hän otti tykönsä ne kaksitoistakymmentä, ja sanoi heille: katso, me menemme Jerusalemiin, ja kaikki pitää täytettämän mitkä prophetailta Ihmisen Pojasta kirjoitetut ovat. ³²Sillä hän annetaan ylön pakanoille, ja pilkataan, ja häväistään, ja syljetään. ³³Ja kuin he ovat hänen ruoskineet, tappavat he hänen, ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös. ³⁴Ja ei he mitään näistä ymmärtäneet. Ja tämä puhe oli heiltä niin peitetty, ettei he ymmärtäneet, mitä sanottiin. ³⁵Niin tapahtui, kuin hän Jerikoa lähestyi, että yksi sokia istui tien vieressä kerjäten, ³⁶Ja kuin hän kuuli kansan käyvän ohitse, kysyi hän, mikä se olis? ³⁷He sanoivat hänelle: Jesus Natsarealainen tästä meni. ³⁸Ja hän huusi ja sanoi: Jesus, Davidin Poika, armahda minua! ³⁹Niin ne, jotka menivät ohitse, toruivat häntä vaikenemaan. Mutta hän huusi sitä enemmän: Davidin Poika, armahda minua! ⁴⁰Niin Jesus seisahti ja käski häntä taluttaa tykönsä. Ja kuin hän lähestyi, kysyi hän häneltä, ⁴¹Sanoen: mitä tahdot, että minun pitää sinulle tekemän? Hän sanoi: Herra, että minä näköni jälleen saisin. ⁴²Ja Jesus sanoi hänelle: ole näkevä! sinun uskos autti sinua. ⁴³Ja hän sai kohta näkönsä, ja seurasi häntä, ja kunnioitti Jumalaa. Ja kaikki kansa, jotka sen näkivät, kiittivät Jumalaa.

19Ja hän meni sisälle ja vaelsi Jerikon lävitse. ²Ja katso, yksi mies oli nimeltä Zakeus, joka oli Publikanien päämies ja hän oli rikas, ³Ja hän pyysi nähdä Jesusta, kuka hän olis, eikä saanut kansalta; sillä hän oli varttansa vähäinen. ⁴Ja hän samosi edelle, meni ylös yhteen metsä-fikunapuuhun, että hän olis saanut hänen nähdä; sillä sen kautta oli hän vaeltava. ⁵Ja kuin hän tuli siihen paikkaan, katsoi Jesus ylös, ja näki hänen, ja sanoi hänelle: Zakeus, astu nopiasti alas! sillä minun pitää tänäpäpä oleman sinun huoneessas. ⁶Ja hän astui nopiasti alas ja otti hänen iloiten vastaan. ⁷Ja kuin he sen näkivät, napisivat he kaikki, että hän meni sisälle syntisen miehen tykö olemaan. ⁸Mutta Zakeus seisoj ja sanoi Herralle: katso, Herra, puolen minun tava-raani annan minä vaivaisille; ja jos minä jonkun pettänyt olen, sen minä neljäkertaisesti jälleen annan. ⁹Niin Jesus sanoi hänelle: tänäpäpä on tälle huoneelle autuus tapahtunut, että hänkin on Abrahamin poika. ¹⁰Sillä Ihmisen Poika tuli etsimään ja vapahtamaan sitä, mikä kadonnut oli. ¹¹Mutta kuin he nämät kuulleet olivat, sanoi hän vielä yhden vertauksen: että hän oli juuri läsnä Jerusalemiä, ja että he luulivat Jumalan valtakunnan kohta ilmoitettavan.

¹²Sanoi hän siis: yksi herrasmies matkusti kaukaiseen maakuntaan, itsellensä valtakuntaa ottamaan, ja aikoi jälleen palata: ¹³Niin hän kutsui tykönsä kymmenen palveliaansa ja antoi heille kymmenen leiviskää, ja sanoi heille: tehkäätkä kauppaan niinkauvan kuin minä tulen. ¹⁴Mutta hänen kylänsä asujat vihasivat häntä, ja lähettivät sanansaattajat hänen jälkeensä, sanoen: emme tahdo, että tämä meitä vallitsee. ¹⁵Ja tapahtui kuin hän palasi, sitte kuin hän sai valtakunnan, käski hän kutsua ne palveliat tykönsä, joille hän oli rahansa antanut, tietääksensä, mitä kukin kaupallansa toimittanut oli. ¹⁶Niin tuli ensimmäinen ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on kymmenen leiviskää kasvattanut. ¹⁷Ja hän sanoi hänelle: oikein, hyvä palvelia, ettäs vähässä olit uskollinen, sinulla pitää valta kymmenen kaupungin päälle oleman. ¹⁸Toinen myös tuli ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on viisi leiviskää kasvattanut. ¹⁹Niin hän myös sanoi hänelle: ole sinäkin viiden kaupungin haltia. ²⁰Ja kolmas tuli ja sanoi: herra, katso, tässä on sinun leiviskäs, joka minulla hikiliinassa kätkeyty oli; ²¹Sillä minä pelkäsin sinua, ettäs kova mies olet; sinä otat, jota et tallelle pannut, ja niität, jota et kylvänyt. ²²Hän sanoi hänelle: sinun suustas minä sinun tuomitsen, sinä paha palvelia, sinä tiesit minun kovaksi mieheksi, joka otan, jota en minä tallelle pannut, ja leikkaan, jota en minä kylvänyt: ²³Ja miksi et sinä antanut minun rahaani vaihetuspöydälle? ja minä olisin tultuani sen kasvun kanssa jälleen saanut. ²⁴Niin hän sanoi tykönsä seisoville: ottakaat pois leiviskä häneltä, ja antakaat sille, jolla kymmenen leiviskää on. ²⁵Niin he sanoivat hänelle: herra, hänellä on kymmenen leiviskää. ²⁶Sillä minä sanon teille, jolla on, hänelle pitää annettaman, ja häneltä, jolla ei ole, sekin, mikä hänellä on, pitää otettaman pois. ²⁷Kuitenkin ne minun viholliseni, jotka ei tahtoneet minun antaa vallita heitä, tuokaat tänne ja mestatkaa heitä minun edessäni. ²⁸Ja kuin hän nämät puhunut oli, meni hän edellä ja vaelsi ylös Jerusalemiä päin. ²⁹Ja tapahtui, kuin hän lähestyi Betphagea ja Betaniaa, ja tuli sen vuoren tykö, joka öljymäeksi kutsutaan kutsutaan, lähetti hän kaksi opetuslapsistansa, ³⁰Sanoen: menkäätkä kylään, joka on teidän edessä, ja kuin te siihen tulette sisälle, niin te löydätte varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihmisen koskaan istunut ole: päästäkäätkä se ja tuokaat tänne. ³¹Ja jos joku teiltä kysyy: miksi te sitä päästätte? niin sanokaat hänelle: Herra tätä tarvitsee. ³²Niin lähetetyt menivät ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut. ³³Kuin he nyt päästivät varsaa, sanoi sen isäntä heille: miksi te päästätte varsaa? ³⁴Vaan he sanoivat: Herra tätä tarvitsee. ³⁵Ja he veivät sen Jesuksen tykö, ja panivat vaatteensa varsan päälle, ja istuttivat Jesuksen se päälle. ³⁶Ja kuin hän matkusti, levittivät he vaatteensa tielle. ³⁷Ja kuin hän jo lähestyi menemään alas Öljymäeltä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista niistä voimallisista töistä, jotka he nähneet olivat, ³⁸Sanoen: siunattu olkoon se, joka tulee, kuningas Herran nimeen! rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa! ³⁹Ja muu-

tamat Pharisealaisista kansan seasta sanoivat hänelle: Mes-tari, nuhtele opetuslapsias. ⁴⁰Ja hän vastaten sanoi heille: minä sanon teille: jos nämät vaikenivat, niin kivet pitää huutaman. ⁴¹Ja kuin hän lähemmä tuli, katsoi hän kaupungin päälle, itki häntä, ⁴²Ja sanoi: jos sinäkin tietäisit, niin sinä ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopis. Mutta nyt ovat ne kätkeyty sinun silmäis edestä. ⁴³Sillä ne päivät pitää tuleman sinun ylitses, että sinun vihollises skantsaavat sinun, ja ympäri piirittävät sinun, ja ahdistavat sinun joka kulmalta, ⁴⁴Ja maahan tasoittavat sinun ja sinun lapses, jotka sinussa ovat, ja ei jätä sinussa kiveä kiven päälle; ettet etsikkos aikaa tuntenut. ⁴⁵Ja hän meni sisälle templiin, rupesi ajamaan siitä ulos ostajia ja myyjiä, ⁴⁶Sanoen heille: kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone; mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi. ⁴⁷Ja hän opetti joka päivä templissä, mutta pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat etsivät häntä surmataksensa, ⁴⁸Ja ei tietäneet, mitä heidän piti tekemän; sillä kaikki kansa riippui hänessä, ja kuulivat häntä.

20Ja tapahtui yhtenä niistä päivistä, kuin hän kansaa opetti templissä ja saarnasi evankeliumia, tulivat ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja vanhimmat, ²Ja puhuivat hänelle, sanoen: sanos meille, millä vallalla sinä tätä teet? eli kuka sinulle tämän vallan on antanut? ³Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä kysyn myös teiltä yhtä asiaa, vastatkaat minua. ⁴Oliko Johanneksen kaste taivaasta, vaiko ihmisiltä? ⁵Niin he ajattelivat itsellensä, sanoen: jo me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis uskoneet? ⁶Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin kaikki kansa kivittää meidät; sillä he uskoivat, että Johannes oli propheta. ⁷Ja he vastasivat, ettei he tietäneet, kusta se oli. ⁸Niin sanoi Jesus heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen. ⁹Niin hän rupesi sanomaan kansalle tämän vertauksen: yksi mies istutti viinamäen ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja meni muille maille kauvaksi aikaa. ¹⁰Ja ajallansa lähetti hän palvelian peltomiesten tykö, että he antaisivat hänelle viinamäen hedelmästä. Mutta ne peltomiehet pieksivät sen ja lähettivät pois tyhjänä. ¹¹Ja hän lähetti vielä toisen palvelian; mutta he myös sen pieksivät, ja pilkkasivat, ja lähettivät pois tyhjänä. ¹²Ja hän lähetti vielä kolmannen. Mutta he myös sen haavoittivat ja syöksivät ulos. ¹³Niin viinamäen isäntä sanoi: mitä minä teen? minä lähetän minun rakkaan poikani: kuin he hänen näkevät, niin he karttavat häntä. ¹⁴Mutta kuin peltomiehet sen näkivät, ajattelivat he itsellensä, sanoen: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, että perintö tuli meidän omaksemme. ¹⁵Ja he syöksivät ulos hänen viinamäestä ja tappoivat. Mitä viinamäen isäntä on tekevä heille? ¹⁶Hän tulee ja hukkaa nämät peltomiehet, ja antaa viinamäen muille. Kuin he sen kuulivat, sanoivat he: pois se! ¹⁷Mutta hän katsahti heidän päällensä ja sanoi: mitä se on, mikä kirjoitettu on: Se kivi, jonka rakentajat

hylkäsivät, on tullut nurkkakiveksi? ¹⁸Jokainen joka lankee sen kiven päälle, se runnellaan; mutta jonka päälle se lankee, sen hän musertaa. ¹⁹Ja pappein päämiehet ja kirjannoppineet pyysivät häntä sillä hetkellä kiinni ottaa, vaan he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli. ²⁰Ja he vartioitsivat häntä ja lähettivät väijyjät, jotka piti itsensä hurskaiksi teettelemän, että he hänen puheessa saisivat kiinni, ja antaisivat ylön esivallalle ja maanvanhimman haltuun. ²¹Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, me tiedämme, että oikein sanot ja opetat, etkä katso ihmisen muotoa, vaan opetat Jumalan tien totuudessa. ²²Sopikko meidän antaa keisarille veroa, taikka ei? ²³Mutta kuin hän ymmärsi heidän kavaluutensa, sanoi hän heille: mitä te minua kiusaatte? ²⁴Osoittakaat minulle veroraha, kenenkä kuva ja päällekirjoitus siinä on? He vastasivat ja sanoivat: keisarin. ²⁵Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat. ²⁶Ja ei he taitaneet hänen puhettansa kansan edessä laittaa, vaan ihmettelivät hänen vastaustansa, ja vaikenivat. ²⁷Niin tulivat muutamat Saddukealaisista, (jotka kieltävät ylönousemisen,) ja kysyivät häneltä, ²⁸Sanoen: Mestari, Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolee, jolla emäntä oli, ja se kuolis lapsetonna, niin hänen veljensä pitää sen vaimon ottaman ja veljellensä siemenen herättämän. ²⁹Niin oli seitsemän veljeä: ensimmäinen otti emännän ja kuoli lapsetonna. ³⁰Ja toinen otti sen vaimon, ja se myös kuoli lapsetonna. ³¹Ja kolmas otti myös sen: ja niin kaikki seitsemän, eikä jättäneet lapsia, ja kuolivat. ³²Kaikkein viimein kuoli myös vaimo. ³³Sentähden ylönousemisessa, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? sillä kaikki seitsemän ovat sen vaimonansa pitäneet. ³⁴Ja Jesus vastaten sanoi heille: tämän maailman lapset naivat ja huolevat; ³⁵Mutta ne, jotka otolliseksi tulevat sille maailmalle ja ylönousemiselle kuolleista, ei he nai eikä huole; ³⁶Sillä ei he enään kuolla taida; sillä he ovat enkelien kaltaiset, ja he ovat Jumalan lapset, että he ovat ylönousemisen lapset. ³⁷Mutta että kuolleet ylönousevat, sen on myös Moses pensaan tykönä osoittanut, kuin hän sanoi Herran Abrahamin Jumalaksi ja Isaakin Jumalaksi ja Jakobin Jumalaksi. ³⁸Mutta ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät. ³⁹Niin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja sanoivat: Mestari, oikein sinä sanoit. ⁴⁰Ja ei he rohjenneet häneltä mitään enempä kysyä. ⁴¹Niin hän sanoi heille: kuinka he sanovat Kristuksen Davidin pojaksi? ⁴²Ja David itse sanoo Psalmiraamatussa: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni, ⁴³Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. ⁴⁴Koska siis David kutsuu hänen Herraksensa, kuin hän on hänen Poikansa? ⁴⁵Mutta kuin kaikki kansa sen kuuli, sanoi hän opetuslapsillensa: ⁴⁶Kavahtakaat kirjanoppineita, jotka tahtovat käydä pitkissä vaatteissa ja ottavat hyväksi tervehdykset turulla, ja ylimmäiset istuimet synagogissa, ja ylimmäiset siat ehtoollisissa, ⁴⁷Jotka syövä leskein huoneet, ja muodoksi pitävät

pitkät rukoukset: heidän pitää saaman sitä raskaamman tuomion.

21Mutta kuin hän katsoi, näki hän rikkaat panevan lahjojansa uhri-arkkuun. ²Hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa. ³Ja sanoi: totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin nämät kaikki. ⁴Sillä kaikki nämät panivat siitä, mitä heillä liiaksi oli, Jumalan uhriski, vaan tämä pani köyhydestänsä kaiken tavaransa, mikä hänellä oli. ⁵Ja kuin muutamat sanoivat hänelle templistä, kuinka kauniilla kivillä ja kappaleilla se kaunistettu oli, niin hän sanoi: ⁶Näitäkö te katslette? Ne päivät pitää tuleman, joina ei pidä kiveä kiven päälle jätettämän, jota ei maahan jaoteta. ⁷Niin he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, koska nämät tapahtuvat? ja mikä merkki on, koska nämät tulevat? ⁸Hän sanoi: katsokaat, ettei teitä petetä; sillä moni tulee minun nimeeni ja sanoo: minä se olen! aika on kyllä läsnä, älkää kuitenkaan heitä seuratko. ⁹Mutta kuin te kuulette sotia ja kapinointa, niin älkää peljästykö; sillä nämät pitää ensin tapahtuman, vaan ei kohta loppu ole. ¹⁰Niin hän sanoi heille: kansa nousee kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan. ¹¹Ja suuret maan vapistukset pitää joka paikassa tuleman, nälkä ja rutto, kauhistukset ja suuret ihmeet taivaasta tapahtuvat. ¹²Mutta ennen näitä kaikkia heittävät he kätensä teidän päällemme, vainoovat ja antavat ylön teitä synagogiin ja vankiuteen, ja vetävät teitä kuningasten ja esimiesten eteen, minun nimeni tähden. ¹³Mutta se tapahtuu teille todistukseksi. ¹⁴Niin pankaat nyt se teidän sydämeenne, ettette ennen ajattelisi, kuinka teidän pitää edestänne vastaaman: ¹⁵Sillä minä annan teille suun ja viisauden, jota ei he voi puhua vastaan eikä seisoa vastaan, kaikki jotka teitä vastaan ovat. ¹⁶Niin te myös annetaan ylön vanhimmilta, veljiltä, langoilta ja ystäviltä, ja muutamat teistä he tappavat, ¹⁷Ja te tulette vihattaviksi kaikilta, minun nimeni tähden. ¹⁸Vaan ei hiuskarvakaan pidä teidän päästänne hukkuman. ¹⁹Pitäkää teidän sielunne kärsivällisyydessä. ²⁰Mutta kuin te näette Jerusalemin sotaväeltä piiritettävän, niin tietäkää, että hänen perikatonsa on lähestynyt. ²¹Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkaan vuorille, ja jotka hänen keskellensä ovat, ne lähtekään sieltä ulos, ja jotka maalla ovat, älkään häneen menkö sisälle. ²²Sillä ne ovat kostopäivät, että kaikki täytettäisiin, mitkä kirjoitetut ovat. ²³Mutta voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri vaiva pitää maan päällä oleman ja viha tämän kansan päällä. ²⁴Ja heidän pitää lankeeman miekan terään, ja he viedään vangiksi kaikkinaisen kansan sekaan. Ja Jerusalem pitää tallattaman pakanoilta, siihen asti kuin pakanain aika täytetään. ²⁵Ja merkit pitää oleman auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja maassa kansalla ahdistus epäilyksen tähden. Ja meri ja aallot pitää pauhaaman. ²⁶Ja ihmiset maassa pitää nääntymän pelvon ja odottamisen tähden niitä, mitkä maan piirin päälle tulevat; sillä taivaan voimat pitää liikutettaman. ²⁷Ja silloin

heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla. ²⁸Mutta kuin nämät rupeevat tapahtumaan, niin katsokaat, ja nostakaat pääne ylös; sillä teidän lunastuksenne silloin lähestyy. ²⁹Ja hän sanoi heille vertauksen: katsokaat fikunapuuta ja kaikkia puita. ³⁰Kuin ne jo puhkevat, niin te näette ja itse teistänne ymmärrätte, että suvi on jo läsnä. ³¹Niin myös te, kuin te näette nämät tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on läsnä. ³²Totisesti minä sanon teille: ei tämän sukukunnan pidä suinkaan hukkuman, siihenasti kuin nämät kaikki tapahtuvat. ³³Taivas ja maa on hukkuva, vaan minun sanani ei pidä ikänä hukkaantumana. ³⁴Mutta kavahtakaat, ettei teidän sydämenne koskaan raskauteta ylön- syömisestä ja juopumisesta ja elatuksen murheesta, ja se päivä tulee äkisti teidän päällemme. ³⁵Sillä se tulee niinkuin paula kaikkein ylitse, jotka koko maan päällä asuvat. ³⁶Sentähden valvokaat ja aina rukoilkaat, että te mahdolliset olisitte kaikkia näit välttämään, jotka pitää tapahtuman, ja seisomaan Ihmisen Pojan edessä. ³⁷Ja hän opetti päivällä templissä, mutta yöllä meni hän ulos ja oli yötä vuorella, joka kutsutaan Öljymäeksi. ³⁸Ja kaikki kansa tuli varhain hänen tykönsä templiin, häntä kuulemaan.

22Niin lähestyi makian leivän juhlapäivä, joka pääsiäiseksi kutsutaan. ²Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he olisivat hänen saaneet tappaa. Mutta he pelkäsivät kansaa. ³Niin saatana oli mennyt Juudaan sisälle, jonka liikanimi oli Iskariot, joka oli kahdentoistakymmenen luvusta. ⁴Ja hän meni pois ja puhutteli ylimmäisiä pappeja ja päämiehiä, kuin hän oli hänen heille pettävä. ⁵Ja he ihastuivat ja lupasivat hänelle rahaa. ⁶Ja hän lupasi sen heille, ja etsi soveliasta aikaa, saadaksensa häntä pettää ilman hasuta. ⁷Niin makian leivän päivä tuli, jona pääsiäislammas piti teurastettaman, ⁸Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen, sanoen: menkää valmistamaan meille pääsiäislammas syödäksemme. ⁹Niin he sanoivat hänelle: kussas tahdot meitä valmistamaan? ¹⁰Hän sanoi heille: katso, kuin te kaupunkiin tulette sisälle, kohtaa teitä ihminen, kantain vesiastiaa: seuratkaat häntä siihen huoneeseen, johonka hän menee. ¹¹Ja sanokaat sen huoneen perheenisännälle: Mestari sanoo sinulle: kussa on maja, jossa minä syön pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa? ¹²Ja hän osoittaa teille suuren salin rakennetun; valmistakaat siellä. ¹³Niin he menivät ja löysivät niinkuin hän heille sanonut oli, ja valmistivat pääsiäislampaan. ¹⁴Ja kuin jo aika tullut oli, istui hän pöydän tykönä ja kaksitoistakymmentä apostolia hänen kanssansa. ¹⁵Ja hän sanoi heille: minä olen halulla halainnut syödä tätä pääsiäislammas teidän kanssanne, ennekuin minä kärsin. ¹⁶Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan silleen siitä syö, siihenasti kuin se täytetään Jumalan valtakunnassa. ¹⁷Ja hän otti kalkin, kiitti, ja sanoi: ottakaat ja jakakaat keskenänne. ¹⁸Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan juo viinapuun hedelmää, siihenasti kuin Jumalan valtakunta tulee. ¹⁹Ja hän otti lei-

vän, kiitti ja mursi, ja antoi heille, sanoen: tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan: se tehkää minun muistokseni; ²⁰Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen, sanoen: tämä kalkki on uusi Testamentti, minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan. ²¹Kuitenkin, katso, minun pettäjäni käsi on minun kanssani pöydällä. ²²Ja tosin Ihmisen Poika menee niinkuin päätetty on: kuitenkin voi sitä ihmistä, jolta hän petetään! ²³Ja he rupesivat kyselemään keskenänsä: kuka olis se heistä, joka sen tekevä olis? ²⁴Mutta heidän välillensä tuli myös riita, kuka heistä näkyis suurin olevan. ²⁵Niin hän sanoi heille: kansain kuninkaas vallitsevat heitä, ja joilla valta on heidän ylitensä, ne kutsutaan armollisiksi herroiksi. ²⁶Mutta ette te niin: vaan joka teistä suurin on, se olkoon niinkuin nuorin, ja joka ylimmäinen on, se olkoon niinkuin se, joka palvelee. ²⁷Sillä kumpi suurempi on: se joka atrioitsee, taikka se joka palvelee? eikä se joka atrioitsee? mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee. ²⁸Mutta te olette ne, jotka minun kiusauksissani minun kanssani pysytte. ²⁹Ja minä säädin teille, niinkuin minun Isäni sääsi minulle, valtakunnan: ³⁰Että teidän pitää syömän ja juoman minun pöydälläni minun valtakunnassani, ja istuman istuimilla, ja tuomitseman kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. ³¹Niin sanoi myös Herra: Simon, Simon, katso, saatana on teitä pyytännyt seuloaksensa niinkuin nisuja. ³²Vaan minä rukoilin sinun edestäs, ettei sinun uskos puuttuman pidä. Ja kuin sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäs. ³³Niin hän sanoi hänelle: Herra, minä olen valmis sinun kanssas sekä vankiuteen että kuolemaan menemään. ³⁴Mutta hän sanoi: Pietari, minä sanon sinulle, ei laula tänäpäpä kukko ennen kuin sinä kolmasti kiellät tuntevas minua. ³⁵Ja hän sanoi heille: kuin minä lähetin teidät ilman sakkia ja kukkaroa ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään? He sanoivat: ei mitään. ³⁶Niin hän sanoi heille: vaan nyt, jolla säkki on, ottakoon sen, niin myös kukkaren; ja jolla ei ole, se myykään hameensa ja ostakaan miekan. ³⁷Sillä minä sanon teille: vielä sekin mikä kirjoitettu on, pitää minussa täytettämän: hän on pahantekiäin sekaan luettu; sillä ne, mitkä minusta kirjoitetut ovat, pitää loppuman. ³⁸Niin he sanoivat: Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa. Hän sanoi heille: kyllä siinä on. ³⁹Ja hän läksi ulos ja meni, niinkuin hänen tapansa oli, Öljymäelle; niin seurasivat myös häntä hänen opetuslapsensa. ⁴⁰Ja kuin hän siihen paikkaan tuli, sanoi hän heille: rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen. ⁴¹Ja hän erkani heistä lähes kivellä heittää ja lasi polvillensa, rukoili, ⁴²Sanoen: Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä kalkki, kuitenkin ei minun tahtoni, mutta sinun olkoon. ⁴³Niin enkeli taivaasta ilmestyi hänelle ja vahvisti häntä. ⁴⁴Ja kuin hän sangen suuress ahdistuksessa oli, rukoili hän hartaammin. Ja oli hänen hikensä niinkuin verensiparat, jotka maan päälle putosivat. ⁴⁵Ja kuin hän nousi rukoilemasta ja tuli opetuslastensa tykö, löysi hän ne murheen tähden makaamasta, ⁴⁶Ja hän sanoi heille: mitä te makaatte? nouskaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lan-

keaisi. ⁴⁷Vielä hänen puhuissansa, katso, joukko ja se, joka kutsuttiin Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, kävi heidän edellensä, ja lähestyi Jesusta suuta antamaan hänen. ⁴⁸Niin Jesus sanoi hänelle: Juudas, suun antamisellako sinä Ihmisen Pojan petät? ⁴⁹Kuin ne, jotka hänen ympärillensä olivat, näkivät, mitä tuleva oli, sanoivat he hänelle: Herra, emmekö me lyö miekalla? ⁵⁰Ja yksi heistä löi pappein päämiehen palveliaa ja hakkasi pois hänen oikian korvansa. ⁵¹Mutta Jesus vastaten sanoi: sallikaat tähän asti tulla. Ja kuin hän rupesi hänen korvaansa, paransi hän sen. ⁵²Mutta Jesus sanoi niille, jotka häntä vastaan olivat tulleet, ylimmäisille papeille ja templin haltioille ja vanhimmille: niinkuin ryöväriin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä. ⁵³Minä olin joka päivä teidän kanssanne templissä, ja ette ojentaneet kättä minun päälleni; mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta. ⁵⁴Niin he kiinni ottivat hänen ja taluttivat, ja veivät hänen sisälle ylimmäisen papin huoneeseen. Mutta Pietari seurasi taampana. ⁵⁵Ja niin he virittivät valkian keskelle kartanoa, ja ynnä yhdessä istuivat, istui myös Pietari heidän seassansa. ⁵⁶Mutta kuin yksi piika näki hänen valkian tykönä istuvan, katsoi hän hänen päällensä, ja sanoi: tämä oli myös hänen kanssansa. ⁵⁷Vaan hän kielsi hänen ja sanoi: vaimo, en minä tunne häntä. ⁵⁸Ja vähän hetken perästä näki toinen hänen, ja sanoi: sinä myös olet yksi heistä. Pietari sanoi: ihminen, en ole. ⁵⁹Ja lähes yhden hetken perästä todisti myös toinen, sanoen: totisesti tämä oli myös hänen kanssansa; sillä hän on Galileasta. ⁶⁰Niin Pietari sanoi: ihminen, en minä tiedä, mitäs sanot. Ja kohta, vielä hänen puhuissansa, lauloi kukko. ⁶¹Ja Herra käänsi itsensä ja katsoi Pietarin päälle, ja Pietari muisti Herran puheen, kuin hän hänelle sanoi: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. ⁶²Ja Pietari meni ulos ja itki katkerasti. ⁶³Mutta miehet, jotka Jesusta kiinni pitivät, pilkkasivat häntä ja löivät häntä, ⁶⁴Peittivät hänen silmänsä, ja löivät häntä poskelle, ja kysyivät häneltä, sanoen: arvaa, kuka se on, joka sinua löi. ⁶⁵Ja paljon muuta pilkkaa sanoivat he häntä vastaan. ⁶⁶Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat kansan vanhimmat ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja veivät hänen oikeutensa eteen, ⁶⁷Sanoen: oletkos Kristus? sano meille. Niin hän sanoi heille: jos minä sanon teille, ette usko, ⁶⁸Ja jos minä myös kysyn, niin ette vastaa minua, ette myös päästä minua. ⁶⁹Tästedes istuu Ihmisen Poika Jumalan voiman oikialla kädellä. ⁷⁰Niin he sanoivat kaikki: sinä olet siis Jumalan Poika? sanoi hän heille: tepä sen sanotte, että minä olen. ⁷¹Niin he sanoivat: mitä me silleen todistusta tarvitsemme, sillä me olemme sen kuulleet hänen omasta suustansa.

23Ja kaikki heidän joukkonsa nousi ylös, ja he veivät hänen Pilatuksen tykö. ²Ja he rupesivat kantamaan hänen päällensä, sanoen: tämän me löysimme kansaa viettelevän ja kieltävän keisarille veroa antamasta ja sanovan itsensä olevan kuninkaan Kristuksen. ³Niin Pilatus kysyi häneltä,

sanoen: oletkos Juudalaisten kuningas? Hän vastasi häntä ja sanoi: sinäpä sen sanot. ⁴Mutta Pilatus sanoi pappein päämiehille ja kansalle: en minä löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä. ⁵Mutta he kävivät päälle, sanoen: hän kehoittaa kansan, opettaen koko Juudeassa, ja on ruvennut Galileasta hamaan tähän asti. ⁶Mutta kuin Pilatus kuuli Galileaa manittavan, kysyi hän, josko hän Galileasta oli. ⁷Ja kuin hän ymmärsi, että hän Herodeksen läänistä oli, lähetti hän hänen Herodeksen tykö, joka myös silloin oli Jerusalemissa. ⁸Kuin Herodes näki Jesuksen, ihastui hän sängen suuresti; sillä hän oli jo kauvan aikaa häntä halainnut nähdäksensä, että hän oli paljon hänestä kuullut, ja toivoi häneltä jonkun ihmeen näkevänsä, ⁹Ja kysyi häneltä moninaisista; mutta ei hän mitään häntä vastannut. ¹⁰Niin ylimmäiset papit ja kirjanoppineet seisovat ja kantoivat kovin hänen päällensä. ¹¹Mutta Herodes huovinensa katsoi hänen ylös, ja pilkkasi häntä, pani hänen päällensä valkian vaatteen, ja lähetti jälleen Pilatuksen tykö. ¹²Sinä päivänä tuli Pilatus ja Herodes ystäviksi keskenänsä; sillä he olivat ennen vihamiehet olleet keskenänsä. ¹³Niin Pilatus kutsui kokoon ylimmäiset papit ja valtamiehet ja kansan. ¹⁴Ja sanoi heille: te olette tämän ihmisen minulle tuoneet niinkuin kansan häiritsiä, ja katso, minä olen häntä tutkinut teidän edessä, ja en löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä, joista te kannatte hänen päällensä, ¹⁵Eikä Herodeskaan; sillä minä lähetin teidät hänen tykönsä, ja katso, ei häneltä yhtään hengen rikosta ole tehty. ¹⁶Sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää. ¹⁷Mutta hänen piti joka juhlan päästämisen heille yhden vallallensa. ¹⁸Niin koko joukko huusi ja sanoi: ota tämä pois, ja päästä meille Barabbas, ¹⁹Joka oli kapinan ja miestapoin tähden, kuin kaupungissa tapahtunut oli, vankiuteen heitetty. ²⁰Niin Pilatus taas puhui heille ja tahtoi Jesuksen päästää. ²¹Mutta he huusivat sitä vastaan, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä! ²²Mutta hän sanoi kolmannen kerran heille: mitäs hän pahaa teki? en minä löydä yhtään hengenrikosta hänessä: sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää. ²³Mutta he kävivät päälle suurella äänellä, pyytäin häntä ristiinnaulittaa. Ja heidän ja ylimmäisten pappein ääni sai vallan. ²⁴Ja Pilatus tuomitsi heidän anomisensa jälkeen, ²⁵Ja päästi sen heille, joka kapinan ja miestapon tähden oli vankiuteen heitetty, jota he anoivat; mutta Jesuksen antoi hän heidän haltuunsa. ²⁶Ja kuin he hänen veivät ulos, käsittivät he yhden, Simonin Kyrenistä, joka maalta tuli, ja panivat hänen päällensä ristin, sitä Jesuksen jäljessä kantamaan. ²⁷Mutta häntä seurasi suuri joukko kansaa ja vaimoja, jotka häntä itkivät ja parkuivat. ²⁸Niin Jesus käänsi itsensä heidän puoleensa, ja sanoi: Jerusalemin tyttäret, älkää minua itkekö, vaan itkekö itse teitänne ja teidän lapsianne; ²⁹Sillä katso, päivät tulevat, joina he sanovat: autuaat ovat hedelmättömät, ja ne kohdat, jotka ei synnyttäneet, ja ne nisät, jotka ei imettäneet. ³⁰Silloin he rupeevat sanomaan vuorille: langetkaat meidän päällemme, ja kukkuloille: peittäkööt meitä. ³¹Sillä jos he nämät

tekevät tuoreessa puussa, mitä sitte kuivassa tapahtuu?³²Niin vietiin myös hänen kanssansa kaksi muuta pahantekijää surmattaa.³³Ja kuin he siihen siaan tulivat, joka Pääkallon paikaksi kutsutaan, siinä he hänen ristiinnaulitsivat ja ne pahantekijät, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle.³⁴Niin sanoi Jesus: Isä, anna heille anteeksi, sillä ei he tiedä, mitä he tekevät. Ja he jakoivat hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.³⁵Ja kansa seisoivat ja katseli, mutta päämiehet pilkkasivat häntä heidän kanssansa ja sanoivat: muita hän vapahti, vapahtakaan itsensä, jos hän on Kristus, Jumalan valittu.³⁶Ja huovit myös pilkkasivat häntä, menivät ja kokottivat hänelle etikkaa,³⁷Ja sanoivat: jos olet Juudalaisten kuningas, niin vapahda itse sinus.³⁸Oli myös hänestä päällekirjoitus Grekan, Latinan ja Hebrean puustaveilla kirjoitettu: Tämä on Juudalaisten kuningas.³⁹Niin yksi pahantekijöistä, jotka ripustetut olivat, pilkkasi häntä ja sanoi: jos sinä olet Kristus, niin vapahda sinus ja meitä.⁴⁰Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: etkö sinäkään Jumalaa pelkää, ettäs olet yhdessä kadotuksessa?⁴¹Ja tosin me olemme oikein siinä, sillä me saamme meidän töidemme ansion jälkeen; mutta ei tämä mitään pahaa tehnyt.⁴²Ja sanoi Jesukselle: Herra, muista minua, kuin tulet valtakuntaas.⁴³Niin Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpäpä pitää sinun oleman minun kanssani paradisisa.⁴⁴Ja se oli lähes kuudes hetki, ja pimeys tuli kaiken maan päälle, hamaan yhdeksänteen hetkeen asti.⁴⁵Ja aurinko pimeni, ja templin esivaate repesi kahtia,⁴⁶Ja Jesus huusi suurella äänellä ja sanoi: Isä, sinun käsiis minä annan henkeni. Ja kuin hänen oli sanonut, antoi hän henkensä.⁴⁷Mutta kuin sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: tosin oli tämä ihminen hurskas.⁴⁸Ja kaikki kansa, joka sinne katselemaan meni, kuin he näkivät, mitä siellä tapahtui, löivät rintoihinsa ja palasivat kotiansa.⁴⁹Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana ja vaimot, jotka häntä Galileasta seuranneet olivat, näkivät nämät.⁵⁰Ja katso, raatimie, nimeltä Joseph, joka oli jalo ja hurskas mies,⁵¹Joka ei ollut mieltynyt heidän neuvoonsa ja tekoonsa, syntynyt Arimatiassa, Juudalaisten kaupungissa, joka myös itse odotti Jumalan valtakuntaa:⁵²Tämä meni Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista,⁵³Ja otti sen alas ja kääri liinavaatteeseen ja pani sen hautaan, joka kallioon hakattu oli, johonka ei yksikään ennen pantu ollut.⁵⁴Ja se oli valmistuspäivä, ja sabbati lähestyi.⁵⁵Niin vaimot seurasivat jäljestä, jotka hänen kanssansa tulleet olivat Galileasta, ja katselivat hautaa, ja kuinka hänen ruumiinsa pantu oli.⁵⁶Mutta he palasivat ja valmistivat hyvänhajuksia yrttejä ja voiteita; vaan sabbatina he lepäsivät lain käskyn jälkeen.

24Mutta ensimmäisenä sabbatin päivänä, sangen varhain, tulivat he haudalle ja kantoivat hyvänhajuksia yrttejä, jotka he olivat valmistaneet, ja muutamat heidän kanssansa,²Niin he löysivät kiven haudalta vieritetyksi pois,³Ja meni-

vät siihen sisälle eikä löytäneet Herran Jesuksen ruumista.⁴Ja tapahtui, kuin he siitä epäilivät, katso, kaksi miestä seisoivat heidän tykönänsä kiiltävissä vaatteissa.⁵Niin he peljästyivät ja löivät kasvonsa maata päin. He sanoivat heille: miksi te elävää kuolleiden seassa etsitte?⁶Ei hän ole täällä, mutta nousi ylös; muistakaat, kuinka hän teille sanoi, kuin hän vielä Galileassa oli,⁷Sanoen: Ihmisen Poika pitää annettaman ylönsyntyneiden ihmisten käsiin, ja ristiinnaulittaman, ja kolmantena päivänä nouseman ylös.⁸Ja he muistivat hänen sanansa,⁹Ja palasivat jälleen haudalta ja ilmoittivat kaikki nämät yhdelletoistakymmenelle ja kaikille muille.¹⁰Ja ne olivat Maria Magdalena ja Johanna ja Maria, Jakobin äiti, ja muita heidän kanssansa, jotka näitä apostoleille ilmoittivat.¹¹Ja heidän puheensa näkyi heille houraukseksi, eikä he uskoneet heitä.¹²Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle, ja kuin hän kurkisti sisälle, näki hän ainoasti liinavaatteet pantuna, ja meni pois ihmetellen itsellensä sitä, mikä tapahtunut oli.¹³Ja katso, kaksi heistä meni sinä päivänä yhteen kylään, joka oli Jerusalemissa kuudenkymmenen vakomitan päässä, Emaus nimeltä,¹⁴Ja puhuivat keskenänsä kaikista niistä, mitkä tapahtunut oli.¹⁵Ja tapahtui heidän puhuissansa ja tutkistellessansa keskenänsä, että Jesus itse heitä lähestyi ja matkusti heidän kanssansa.¹⁶Mutta heidän silmänsä pidettiin, ettei he häntä tunteneet.¹⁷Niin hän sanoi heille: mitkä puheet ne ovat, joita te pidätte keskenänne käydessänne, ja olette murheelliset?¹⁸Niin vastasi yksi, Kleopas nimeltä, ja sanoi hänelle: oletkos ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä tapahtui?¹⁹Ja hän sanoi heille: mitä? He sanoivat hänelle: Jesuksesta Natsearealaisesta, joka oli väkevä propheta töissä ja sanoissa, Jumalan ja kaiken kansan edessä.²⁰Kuinka meidän ylimmäiset papit ja päämiehet antoivat ylönsyntyneen hänen kuoleman kadotukseen, ja ristiinnaulitsivat hänen.²¹Mutta me luulimme hänen siksi, joka Israelin piti lunastaman. Ja paitsi kaikkia näitä on jo kolmas päivä tänäpäpä, kuin nämät tapahtuivat.²²Mutta myös muutamat vaimot meistä ovat meitä peljättäneet, jotka varhain aamulla tulivat haudalle,²³Ja kuin ei löytäneet hänen ruumistansa, tulivat he ja sanoivat, että he enkeleinkin näyn nähneet olivat, jotka sanoivat hänen elävän.²⁴Ja muutamat niistä, jotka meidän kanssamme olivat, menivät haudalle ja löysivät niinkuin vaimot olivat sanoneet; mutta ei he häntä nähneet.²⁵Ja hän sanoi heille: oi te tomppelit ja hitaan sydäimestä uskomaan niitä kaikkia, mitä prophetat puhuneet ovat!²⁶Eikö Kristuksen pitänyt näitä kärsimän ja kunniaansa käymän sisälle?²⁷Ja hän rupesi Moseksesta ja kaikista prophetaista, ja selitti heille kirjoitukset, jotka hänestä olivat.²⁸Ja he lähestyivät kylää, johonka he menivät, ja hän teetteli itsensä edemmä käymään.²⁹Ja he vaativat häntä, sanoen: ole meidän kanssamme, sillä ehtoo joutuu ja päivä on laskeutunut; ja hän meni olemaan heidän kanssansa.³⁰Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi heidän kanssansa, otti hän leivän, kiitti, mursi ja antoi heille.³¹Niin heidän silmänsä aukenivat ja

he tunsivat hänen. Ja hän katosi heidän edestänsä. ³²Ja he sanoivat keskenänsä: eikö meidän sydämemme meissä palanut, kuin hän tiellä meitä puhutteli ja selitti meille kirjoitukset? ³³Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin, ja löysivät ne yksitoistakymmentä koossa ja ne, jotka niiden kanssa olivat, ³⁴Jotka sanoivat: Herra on totisesti noussut ylös ja ilmaantui Simonille. ³⁵Ja he juttelivat heille, mitä tiellä tapahtunut oli, ja kuinka hän heiltä oli tuttu leivän murtamisessa. ³⁶Mutta kuin he näitä puhuivat, seiso i itse Jesus heidän keskellensä ja sanoi heille: rauha olkoon teille! ³⁷Niin he hämmästyivät ja peljästyivät, ja luulivat näkevänsä hengen. ³⁸Ja hän sanoi heille: mitä te pelkäätte? ja miksi senkaltaiset ajatukset tulevat sydämeenne? ³⁹Katsokaat käsiäni ja jalkojani, että minä itse olen: ruvetkaat minuun ja katsokaat; sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin näette minulla olevan. ⁴⁰Ja kuin hän nämät sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja jalkansa. ⁴¹Mutta koska ei he vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: onko teillä tässä mitään syötävää? ⁴²Niin he panivat hänen eteensä kappaleen paistettua kalaa ja vähän kimalaisen hunajaa. ⁴³Ja hän otti sen ja söi heidän nähtensä. ⁴⁴Niin hän sanoi heille: nämät ovat ne sanat, jotka minä puhuin teille, kuin minä vielä tiedän kanssanne olin; sillä kaikki pitää täytettämän, mitä kirjoitettu on Moseksen laissa ja prophetaissa ja psalmeissa minusta. ⁴⁵Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, kirjoituksia ymmärtämään, ⁴⁶Ja sanoi heille: niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, ⁴⁷Ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa, ruveten Jerusalemissa. ⁴⁸Mutta te olette näiden todistajat. ⁴⁹Ja katso, minä lähetän minun Isäni lupauksen teidän päällenne. Mutta te olkaat Jerusalemissa siihenasti kuin te puetetaan voimalla korkeudesta. ⁵⁰Niin hän vei heidät ulos hamaan Betaniaan, ja nosti kätensä ja siunasi heitä. ⁵¹Ja tapahtui, kuin hän heitä siunannut oli, erkani hän heistä ja meni ylös taivaasen. ⁵²Mutta kuin he häntä kumartaneet ja rukoilleet olivat, palasivat he Jerusalemiin suurella ilolla, ⁵³Ja olivat aina templissä, kiittivät ja kunnoittivat Jumalaa. Amen!

Joh.

1Alussa oli sana, ja se Sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se Sana. **2**Tämä oli alussa Jumalan tykönä. **3**Kaikki ovat sen kautta tehdyt, ja ilman sitä ei ole mitään tehty, joka tehty on. **4**Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus, **5**Ja valkeus paistaa pimeydessä, jota ei pimeys käsittänyt. **6**Yksi mies oli lähetetty Jumalalta, jonka nimi oli Johannes: **7**Se tuli valkeudesta todistamaan, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa. **8**Ei hän ollut valkeus, mutta hän oli lähetetty valkeudesta todistamaan. **9**Se oli totinen valkeus, joka valistaa kaikki ihmiset, jotka maailmaan tulevat; **10**Se oli maailmassa, ja maailma oli hänen kauttansa tehty, ja ei maailma häntä tuntenut. **11**Hän tuli omillensa, ja ei hänen omansa häntä ottaneet vastaan, **12**Mutta niille, jotka hänen ottivat vastaan, antoi hän voiman Jumalan lapsiksi tulla, jotka uskovat hänen nimensä päälle, **13**Jotka ei verestä eikä lihan tahdosta ei myös miehen tahdosta, mutta Jumalasta syntyneet ovat. **14**Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän seassamme, (ja me näimme hänen kunniansa niinkuin ainoan Pojan kunnian Isästä,) täynnä armoa ja totuutta. **15**Johannes todisti hänestä, ja huusi, sanoen: tämä oli se, josta minä sanoin: minun jälkeeni on tuleva, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä. **16**Ja me olemme kaikki hänen täydellisyydestänsä saaneet ja armon armosta. **17**Sillä laki on Moseksen kautta annettu: armo ja totuus on Jesuksen Kristuksen kautta tullut. **18**Ei ole kenkään koskaan Jumalaa nähnyt: ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, hän ilmoitti meille. **19**Ja tämä on Johenneksen todistus, kuin Juudalaiset lähettivät Jerusalemissa papit ja Leviläiset kysymään häneltä: kukas olet? **20**Ja hän todisti ja ei kieltänyt, ja hän todisti, sanoen: en minä ole Kristus. **21**Ja he kysyivät häneltä: kukas siis? oletkos Elias? Hän sanoi: en. Oletkos propheta? Hän vastasi: en. **22**Niin he sanoivat hänelle: kukas olet? että me antaisimme niille vastauksen, jotka meidät lähettivät: mitäs sanot itsestäs? **23**Hän sanoi: minä olen huutava ääni korvessa: valmistakaat Herran tietä, niinkuin Jesaias propheta sanoi. **24**Ja jotka lähetetyt olivat, olivat Pharisealaisista. **25**Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: miksi siis sinä kastat, jos et ole Kristus, etkä Elias, etkä propheta? **26**Johannes vastasi heitä ja sanoi: minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo, jota ette tunne: **27**Hän on se, joka minun jälkeeni tulee, joka minun edelläni on

ollut, jonka kengän rihmoja en minä ole kelvollinen päättämään. **28**Nämät tapahtuivat Betabarassa, sillä puolella Jordania, kussa Johannes kasti. **29**Toisena päivänä näki Johannes Jesuksen tykönsä tulevan, ja sanoi: katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnin! **30**Tämä on se, josta minä sanoin: minun jälkeeni tulee mies, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä. **31**Ja en minä häntä tuntenut; mutta että hän ilmestyisi Israelissa, sentähden tulin minä vedellä kastamaan. **32**Ja Johannes todisti, sanoen: minä näin Hengen taivaasta tulevan alas niinkuin kyyhkyisen ja seishtavan hänen päällensä. **33**Ja en minä häntä tuntenut; mutta joka minun lähetti vedellä kastamaan, se sanoi minulle: jonka päälle sinä näet Hengen tulevan alas ja seishtavan hänen päällessä, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä. **34**Ja minä näin sen ja todistin hänen olevan Jumalan Pojan. **35**Toisena päivänä seisoi Johannes taas ja kaksi hänen opetuslapsistansa, **36**Ja kuin hän näki Jesuksen käyvän, sanoi hän: katso, Jumalan Karitsa! **37**Ja ne kaksi opetuslasta kuuluivat hänen puhuvan, ja seurasivat Jesusta. **38**Mutta Jesus käänsi itsensä ja näki ne seuraavan, ja sanoi heille: **39**Mitä te etsitte? Niin he sanoivat hänelle: Rabbi (se on niin paljo sanottu: opettaja) kussas asut? **39**Hän sanoi heille: tulkaat ja katsokaat; ja he tulivat ja näkivät, kussa hän asui, ja olivat sen päivän hänen tykönänsä, ja se oli lähes kymmenes hetki. **40**Andreas, Simon Pietarin veli, oli yksi niistä kahdesta, jotka sen Johannekselta kuulleet olivat ja häntä seurasivat. **41**Tämä löysi ensin veljensä Simonin, ja sanoi hänelle: me löysimme Messiaan; se on niin paljo kuin: voideltu. **42**Ja hän toi hänen Jesuksen tykö. Mutta kuin Jesus katsoi hänen päällensä, sanoi hän: sinä olet Simon Jonan poika, ja sinä pitää kutsuttaman Kephas; se on niin paljo kuin: kallio. **43**Toisena päivänä tahtoi Jesus mennä Galileaan, ja löysi Philippuksen ja sanoi hänelle: seuraa minua! **44**Mutta Philippus oli Betsaidasta, Andreaksen ja Pietarin kaupungista. **45**Philippus löysi Natanaelin ja sanoi hänelle: me olemme löytäneet sen, josta Moses kirjoitti laissa ja prophetat, Jesuksen, Josephin pojan Natsaretista. **46**Ja Natanael sanoi hänelle: tulleeke Natsaretista jotain hyvää? Philippus sanoi hänelle: tule ja katso. **47**Jesus näki Natanaelin tykönsä tulevan, ja sanoi hänestä: katso, totisesti oikia Israelilainen, jossa ei petosta ole. **48**Natanael sanoi hänelle: mistäs minut tunnet? Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ennen kuin

Philippus kutsui sinua fikunapuun alla ollessas, näin minä sinun. ⁴⁹Vastasi Natanael ja sanoi hänelle: Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas. ⁵⁰Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä uskot, että minä sanoin sinulle: minä näin sinut fikunapuun alla. Sinä saat vielä suurempia nähdä. ⁵¹Ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän taivaan avoinna, ja Jumalan enkelit astuvan ylös ja tulevan alas Ihmisen Pojan päälle.

2Ja kolmantena päivänä olivat häät Galilean Kaanassa, ja Jesuksen äiti oli siellä; ²Niin Jesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin myös häihin. ³Ja kun viina puuttui, sanoi Jesuksen äiti hänelle: ei heillä ole viinaa. ⁴Jesus sanoi hänelle: vaimo! mitä minun on sinun kanssas? ei minun aikani ole vielä tullut. ⁵Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: mitä hän teille sanoo, se tehkää. ⁶Niin siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa pantuna Juudalaisten puhdistamisen tavan jälkeen, ja kukin veti kaksi eli kolme mittaa. ⁷Jesus sanoi heille: täyttäkää vesi-astiat vedellä. Ja he täyttivät ne ylen täyteen. ⁸Ja hän sanoi heille: pankaat nyt sisälle ja viekää edeskäyvälle. Ja he veivät. ⁹Mutta kuin edeskäypä maisti sitä vettä, joka viinaksi tullut oli, (eikä tietänyt, kusta se tuli, mutta palveliat tiesivät, jotka veden ammensivat,) kutsui edeskäypä yljän, ¹⁰Ja sanoi hänelle: jokainen antaa ensisti hyvää viinaa, ja kuin juovutaan, niin sitte huonompaa: sinä kätkit hyvän viinan tähän asti. ¹¹Tämä on ensimmäinen tunnustähti, jonka Jesus teki Galilean Kaanassa, ja ilmoitti kunniansa. Ja hänen opetuslapsensa uskoivat hänen päällensä. ¹²Sitte meni hän alas Kapernaumiin ja hänen äitinsä ja hänen veljensä ja hänen opetuslapsensa, eikä siellä kauvan viipyneet. ¹³Ja Juudalaisten pääsiäinen oli läsnä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin, ¹⁴Ja löysi templissä istuvan ne, jotka karjaa, lampaista ja kyykyläisiä myyskentelivät, ja vaihettajat. ¹⁵Ja hän teki ruoskan köysistä, ja ajoi ulos ne kaikki temppeleistä ja lampaat ja karjan, ja heitti pois vaihettajain rahat ja maahan kukisti pöydät. ¹⁶Ja sanoi niille, jotka kyhkyisiä myivät: viekää nämät täältä pois ja älkää tehkö minun Isäni huonetta kauppahuoneeksi. ¹⁷Mutta hänen opetuslapsensa muistivat kirjoitetuksi: sinun huonees kiivaus on minun syönyt. ¹⁸Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: mitä merkkiä sinä meille osoitat, ettäs näitä teet? ¹⁹Jesus vastasi ja sanoi heille: jaotakaat maahan tämä templi, ja minä tahdon sen kolmantena päivänä rakentaa ylös. ²⁰Niin Juudalaiset sanoivat: tätä templiä on rakennettu kuusiviidettäkymmentä ajastaikaa, ja sinä rakennat sen kolmena päivänä? ²¹Mutta hän sanoi ruumiinsa templistä. ²²Kuin hän siis oli kuolleista nousut, muistivat hänen opetuslapsensa hänen sen heille sanoneeksi, ja uskoivat Raamatun ja puheen, minkä Jesus oli puhunut. ²³Mutta kuin hän pääsiäis-juhlapäivänä oli Jerusalemissa, uskoivat monta hänen nimensä päälle, kuin he näkivät ne tunnustähdet mitkä hän teki. ²⁴Mutta ei Jesus uskonut itsiänsä heille; sillä hän tunsu heidät kaikki,

²⁵Ja ei tarvinnut, että joku olis ihmisestä todistanut; sillä hän tiesi, mitä ihmisessä oli.

3Niin oli yksi mies Pharisealaisista, Nikodemus nimeltä, Juudalaisten ylimmäinen. ²Se tuli yöllä Jesuksen tykö ja sanoi hänelle: Mestari, me tiedämme, että sinä olet Jumamalasta opettajaksi tullut; sillä ei taida kenkään niitä tunnustähtiä tehdä, joita sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssansa. ³Jesus vastasi ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku vastuudesta synny, ei hän taida Jumalanmalan valtakuntaa nähdä. ⁴Nikodemus sanoi hänelle: kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä? taitaako hän äitinsä kohtuun jälleen mennä, ja syntyä? ⁵Jesus vastasi: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku synny vedestä ja Hengestä ei hän taida Jumalan valtakuntaan sisälle tulla. ⁶Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä Hengestä syntynyt on se on henki. ⁷Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän pitää uudesta syntymän. ⁸Tuuli puhaltaa, kussa hän tahtoo, ja sinä kuulet hänen humunsa, ja et tiedä, kusta hän tulee taikka kuhunka hän menee: näin on jokainen, joka Hengestä syntynyt on. ⁹Vastasi Nikodemus ja sanoi hänelle: kuinka ne taitavat tapahtua? ¹⁰Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet mestari Israelissa, ja et näitä tiedä! ¹¹Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: me puhumme, mitä me tiedämme, ja todistamme, mitä me näemme, ja ette ota vastaan meidän todistustamme. ¹²Jos minä maallisia teille sanoin, ja ette usko: kuinka te uskoisitte, jos minä taivaallisia teille sanoisin? ¹³Ei astu kenkään ylös taivaasen, vaan joka taivaasta astui alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa. ¹⁴Ja niinkuin Moses ylen si kärkeen korvessa, niin myös Ihmisen Poika pitää ylen nettämän. ¹⁵Että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. ¹⁶Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. ¹⁷Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan, tuomitsemaan maailmaa, mutta että maailma pitää hänen kauttansa vapahdettaman. ¹⁸Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu; sillä ei hän uskonut Jumalan ainoan Pojan nimen päälle. ¹⁹Mutta tämä on tuomio: että valkeus tuli maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmän pimeyttä kuin valkeutta; sillä heidän työnsä olivat pahat. ²⁰Sillä jokainen, joka pahaa tekee, se vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen töitensä pitäisi laitettaman. ²¹Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen työnsä nähtäisiin; sillä ne ovat Jumalassa tehdyt. ²²Sitte tuli Jesus ja hänen opetuslapsensa Juudean maahan, ja asui siellä heidän kanssansa, ja kasti. ²³Mutta Johannes kasti myös Enonissa läsnä Salimia, sillä siellä oli palto vettä; ja he tulivat ja kastettiin. ²⁴Sillä ei Johannes ollut vielä silloin vankiuteen heitetty. ²⁵Niin tuli kysymys Johanneksen opetuslasten ja Juudalaisten välillä puhdistuksesta. ²⁶Ja he tulivat Johanneksen

tykö ja sanoivat hänelle: opettaja, se joka sinun kanssas oli toisella puolella Jordania, josta sinä todistit, katso, hän kastaa, ja jokainen menee hänen tykönsä. ²⁷Johannes vastasi ja sanoi: ei ihminen taida mitään ottaa, ellei hänelle anneta taivaasta. ²⁸Te olette itse minun todistajani, että minä olen sanonut: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellänsä lähetetty. ²⁹Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuultelee häntä, se iloittaa itsiänsä yljän äänestä sangen suuresti; sentähden on tämä minun iloni täytetty. ³⁰Hänen tulee kasvaa, mutta minun pitää vähenemän. ³¹Joka ylhäältä tulee, se on kaikkein päällä, ja joka maasta on, se on maasta ja puhuu maasta. Joka taivaasta tulee, hän on kaikkein ylin. ³²Ja mitä hän nähnyt ja kuullut on, sen hän todistaa, ja ei kenkään ota vastaan hänen todistustansa. ³³Joka hänen todistuksensa otti vastaan, se päätti Jumalan olevan totisen. ³⁴Sillä jonka Jumala lähetti, se puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla. ³⁵Isä rakastaa Poikaa, ja antoi kaikki hänen käteensä. ³⁶Joka uskoo Pojan päälle, hänellä on ijankaikkinen elämä; mutta joka ei usko Pojan päälle, ei hänen pidä elämää näkemän, mutta Jumalan viha pysyy hänen päällensä.

4 Kuin siis Herra ymmärsi Pharisealaisten kuulleeksi, että Jesus teki enemmän opetuslapsia ja kasti kuin Johannes; ²(Vaikka ei Jesus itse kastanut, mutta hänen opetuslapsensa,) ³Jätti hän Juudean ja meni jälleen Galileaan. ⁴Mutta hänen piti Samarian kautta vaeltaman. ⁵Niin hän tuli Samarian kaupunkiin, joka kutsuttiin Sikar, lähes sitä maakartanoa, jonka Jakob oli pojallensa Josephille antanut. ⁶Niin siellä oli Jakobin lähde. Kuin Jesus matkasta oli vasynt, istui hän lähteen päälle, ja se oli liki kuudetta hetkeä. ⁷Niin tuli yksi Samarian vaimo vettä ammentamaan, ja Jesus sanoi hänelle: anna minun juodakseni. ⁸Sillä hänen opetuslapsensa olivat menneet kaupunkiin ruokaa ostamaan. ⁹Sanoi Samarian vaimo hänelle: kuinka sinä minulta juoda anot, joka olet Juudalainen, ja minä olen Samarialainen? sillä ei Juudalaiset pidä yhtään kanssakäymistä Samarialaisten kanssa. ¹⁰Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: anna minun juodakseni! niin sinä anoisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä. ¹¹Sanoi vaimo hänelle: Herra, eikä sinulla ole, milläs ammennat, ja lähde on syvä: kusta siis sinulla on elävää vettä? ¹²Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Jakob, joka meille tämän kaivon antoi? ja hän joi itse siitä, ja hänen lapsensa, ja hänen karjansa. ¹³Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jokainen, joka juo tästä vedestä, hän janoo jälleen; ¹⁴Mutta joka siitä vedestä juo, jonka minä hänelle annan, ei hän janoo ijankaikkisesti; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kuohuu ijankaikkiseen elämään. ¹⁵Sanoi vaimo hänelle: Herra, anna minulle sitä vettä, etten minä janoaisi enkä tarvitsisi tulla tänne ammentamaan. ¹⁶Jesus sanoi hänelle: mene, kutsu miehes, ja tule tänne. ¹⁷Vaimo vastasi

ja sanoi hänelle: ei minulla ole miestä. Sanoi Jesus hänelle: oikein sinä sanoit: ei minulla ole miestä. ¹⁸Sillä viisi miestä on sinulla ollut, ja se joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehes. Sen sinä oikein sanoit. ¹⁹Vaimo sanoi hänelle: Herra, minä näen, että sinä olet propheta. ²⁰Meidän isämme ovat tällä vuorella kumartaneet ja rukoilleet, ja te sanotte: Jerusalemissa on se sia, jossa pitää rukoiltaman. ²¹Jesus sanoi hänelle: vaimo, usko minua: se aika tulee, ettette tällä vuorella eikä Jerusalemissa Isää rukoile. ²²Ette tiedä, mitä te rukoillette, mutta me tiedämme, mitä me rukoilemme; sillä autuus on Juudalaisista. ²³Mutta hetki tulee, ja jo nyt on, että totiset rukoiliat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä Isä tahtoo myös senkaltaisia, jotka häntä rukoilevat. ²⁴Jumala on Henki, ja jotka häntä rukoilevat, niiden pitää hengessä ja totuudessa häntä rukoileman. ²⁵Vaimo sanoi hänelle: minä tiedän, että Messias on tuleva, joka kutsutaan Kristus: kuin hän tulee, niin hän ilmoittaa meille kaikki. ²⁶Jesus sanoi hänelle: minä olen se, joka sinun kanssas puhun. ²⁷Silloin tulivat hänen opetuslapsensa ja ihmettelivät, että hän sitä vaimoa puhutteli: ei kuitenkaan kenkään sanonut: mitäs kysyt? eli mitäs häntä puhuttelet? ²⁸Niin vaimo jätti vesi-astiansa, ja meni kaupunkiin, ja sanoi niille ihmisille: ²⁹Tulkaa katsomaan sitä ihmistä, joka minulle sanoi kaikki, mitä minä tehnyt olen: olleeko hän Kristus? ³⁰Niin he läksivät kaupungista ja menivät hänen tykönsä. ³¹Mutta sillä välillä rukoilivat opetuslapset häntä, sanoen: Rabbi, syö. ³²Vaan hän sanoi heille: minulla on ruokaa syödäkseni, jota ette tiedä. ³³Niin opetuslapset sanoivat keskenänsä: lieneekö joku hänelle syötävää tuonut? ³⁴Jesus sanoi heille: minun ruokani on se, että minä teen hänen tahtonsa, joka minun lähetti, ja täytän hänen tekonsa. ³⁵Ettekö te sano: vielä ovat neljä kuukautta ja elon-aika tulee? katso, minä sanon teille: nostakaat silmänne ylös ja katsokaat vainioita: sillä ne ovat jo valkiat elonajaksi. ³⁶Ja joka niittää, hän saa palkan ja kokoo hedelmän ijankaikkiseen elämään: että kylväjä ja niittäjä ynnä iloitsisivat. ³⁷Sillä tässä on se sana tosi; toinen on, joka kylvää, ja toinen, joka niittää. ³⁸Minä lähetin teidät niittämään, jossa ette ole työtä tehdeet: muut ovat työtä tehneet ja te olette heidän työnsä päälle tulleet. ³⁹Mutta monta Samarialaista siitä kaupungista uskoivat hänen päällensä sen vaimon puheen tähden, joka sanoi: hän on minulle kaikki sanonut, mitä minä tehnyt olen. ⁴⁰Kuin siis Samarialaiset tulivat hänen tykönsä, rukoilivat he häntä viipymään heidän tykönsä. Ja hän viipyi siellä kaksi päivää. ⁴¹Ja paljo usiammat uskoivat hänen sanansa tähden. ⁴²Ja sanoivat sille vaimolle: emme nyt silleen usko sinun puhees tähden; sillä me olemme itse kuulleet ja tiedämme, että hän on totisesti Kristus, maailman Vapahtaja. ⁴³Mutta kahden päivän perästä läksi hän sieltä ja meni Galileaan. ⁴⁴Sillä Jesus todisti itse, ettei propheta maksa isänsä maalla mitään. ⁴⁵Kuin hän siis tuli Galileaan, ottivat Galilealaiset hänen vastaan, jotka olivat nähneet kaikki ne, mitä hän Jerusalemissa juhlanan tehnyt oli: sillä he olivat myös juh-

lalle tulleet. ⁴⁶Niin Jesus tuli taas Galilean Kaanaan, kussa hän meden viinaksi tehnyt oli. Ja oli kuninkaan mies, jonka poika sairasti Kapernaumissa. ⁴⁷Kuin hän kuuli, että Jesus oli tullut Juudeasta Galileaan, meni hän hänen tykönsä ja rukoili häntä tulemaan alas ja parantamaan hänen poikansa, joka oli kuolemallansa. ⁴⁸Sanoi siis Jesus hänelle: ellette näe tunnustähtiä ja ihmeitä, niin ette usko. ⁴⁹Sanoi kuninkaan mies hänelle: Herra, tule alas ennenkuin minun poikani kuolee. ⁵⁰Jesus sanoi hänelle: mene, sinun poikas elää. Ja mies uskoi sanan, jonka Jesus sanoi hänelle, ja meni. ⁵¹Niin hänen mennessänsä, kohtasivat hänen palveliansa hänen ja ilmoittivat hänelle, sanoen: sinun poikas elää. ⁵²Niin hän tutki heiltä hetkeä, jolla hän parani, ja he sanoivat hänelle: eilen seitsemännellä hetkellä antoi vilutauti hänen ylö. ⁵³Niin isä ymmärsi sen siksi hetkeksi, jolla Jesus sanoi hänelle: sinun poikas elää. Ja hän uskoi ja koko hänen huoneensa. ⁵⁴Tämä on toinen tunnustähti, jonka Jesus teki tullessansa Juudeasta Galileaan.

⁵Sitte oli Juudalaisten juhlapäivä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin. ²Mutta Jerusalemissa on Lammaspöytä, jona lammikko, joka Hebrean kielellä kutsutaan Betesda, jossa oli viisi vajaa, ³Joissa makasi suuri joukko sairaita, sokeita, ontuvia, halvatuita, jotka veden liikuttamista odottivat. ⁴Sillä enkeli tuli alas määrättyllä ajalla lammikkoon ja sekoitti veden: joka siis ensimmäisenä veteen astui, kuin se sekoitettu oli, niin se parani, ehkä missä ikänä taudissa hän oli. ⁵Niin oli siellä mies, joka kahdeksanneljätkymmentä ajastaikaa oli sairastanut. ⁶Kuin Jesus hänen näki makaavan ja tunsu hänen jo kauvan sairastaneen, sanoi hän hänelle: tahdotkos tulla terveeksi? ⁷Sairas vastasi häntä: Herra, ei ole minulla sitä ihmistä, joka minun vie, kuin vesi sekoitettu on, lammikkoon; mutta kuin minä tulen, niin on toinen minun edelläni siihen astunut. ⁸Jesus sanoi hänelle: nouse, ota vuotees ja käy. ⁹Ja kohta parani se ihminen, ja otti vuoteensa ja kävi. Ja se päivä oli sabbati. ¹⁰Sanoivat siis Juudalaiset paratulle: nyt on sabbati, ei sinun sovi vuodetta kantaa. ¹¹Hän vastasi heitä: joka minun paransi, se sanoi minulle: ota vuotees ja käy. ¹²Niin he kysyivät häneltä: kuka on se ihminen, joka sinulle sanoi: ota vuotees ja käy? ¹³Mutta ei parattu tietänyt, kuka se oli; sillä Jesus oli mennyt pois kansan tähden, joka siinä paikassa oli. ¹⁴Sitte löysi Jesus hänen templissä ja sanoi hänelle: katso, sinä olet parattu: älä silleen syntiä tee, ettei jotain pahempaa sinulle tapahtuisi. ¹⁵Niin se ihminen meni pois ja ilmoitti Juudalaisille, että Jesus oli se, joka hänen parantanut oli. ¹⁶Ja Juudalaiset vainosivat sentähden Jesusta ja etsivät häntä tappaaksensa, että hän senkaltaisia teki sabbatina. ¹⁷Niin Jesus vastasi heitä: minun isäni tekee työtä hamaan tähän asti, ja minä myös teen työtä. ¹⁸Sentähden etsivät Juudalaiset häntä vielä enemmän tappaaksensa, ettei hän ainoastaan sabbatia rikkonut, mutta myös sanoi Jumalan isäksensä, ja teki itsensä Jumalan kaltaiseksi. ¹⁹Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: totisesti,

totisesti sanon minä teille: ei taida Poika itsestensä mitään tehdä, ellei hän näe Isän tekevän; sillä mitä ikänä hän tekee, sitä myös Poika niin tekee. ²⁰Sillä Isä rakastaa Poikaa ja osoittaa hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän on vielä suurempia töitä hänelle osoittava, kuin nämät ovat, että teidän pitää ihmettelemän. ²¹Sillä niinkuin Isä herättää ja virvoittaa kuolleita, niin myös Poika virvoittaa, joita hän tahtoo. ²²Sillä ei Isä ketään tuomitse, vaan antoi kaiken tuomion Pojalle: ²³Että kaikki Poikaa kunnioittaisivat, niinkuin he Isää kunnioittavat. Joka ei Poikaa kunnioita, ei se kunnioita Isää, joka hänen lähetti. ²⁴Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo sen, joka minun lähetti, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja ei hän tule tuomioon, vaan menee kuolemasta elämään. ²⁵Totisesti, totisesti sanon minä teille: hetki tulee, ja nyt jo on, että kuolleet saavat kuulla Jumalan Pojan äänen; ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää. ²⁶Sillä niinkuin Isällä on elämä itsessään, niin antoi hän myös elämän Pojalle itsessään olemaan, ²⁷Ja on hänellä myös antanut vallan tuomita, että hän on Ihmisen Poika. ²⁸Älkää tätä ihmetelkö; sillä hetki tulee, jona kaikki ne, jotka haudoissa ovat, saavat kuulla hänen äänensä. ²⁹Ja pitää tuleman edes ne, jotka hyvää tehneet ovat, elämän ylösnousemiseen, mutta jotka pahaa tehneet ovat, tuomion ylösnousemiseen. ³⁰En minä itsestäni taida mitään tehdä: niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen, ja minun tuomioni on oikia; sillä en minä etsi minun tahtoani, vaan Isän tahtoa, joka minun lähetti. ³¹Jos minä itsestäni todistaisin, niin ei minun todistukseni olisi tosi. ³²Toinen on, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että hänen todistuksensa on tosi, jonka hän minusta todistaa. ³³Te lähetitte Johanneksen tykö, ja hän todisti totuuden. ³⁴Mutta en minä ihmiseltä todistusta ota; vaan minä sanoin näitä, että te autuaaksi tulisitte. ³⁵Hän oli palavainen ja paistavainen kynttilä; mutta te tahdoitte ainoastaan vähän aikaan riemuja hänen valkeudessaansa. ³⁶Mutta minulla on suurempi todistus kuin Johanneksen; sillä ne työt, jotka Isä antoi minulle täyttääkseni, ne työt, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä minun lähetti, ³⁷Ja Isä, joka minun lähetti, hän todistaa minusta. Ette ole koskaan hänen ääntänsä kuulleet eli hänen muotoansa nähneet, ³⁸Ja ei teillä ole hänen sanansa pysyväinen; sillä ette usko sitä, jonka hän lähetti. ³⁹Tutkikaat Raamatuita; sillä niissä te luulette teilläne ijankaikkisen elämän olevan, ja ne ovat, jotka todistavat minusta. ⁴⁰Ja ette tahdo tulla minun tyköni, että te saisitte elämän. ⁴¹En minä pyydä kunniaa ihmisiltä; ⁴²Vaan minä tunnen teidät, ettei teissä ole Jumalan rakkaus. ⁴³Minä tuln Isäni nimeen, ja ette minua ota vastaan; jos joku tulee omalla nimellensä, niin te sen otatte vastaan. ⁴⁴Kuinka te taidatte uskoa, jotka otatte kunnian toinen toiseltanne, ja sitä kunniaa, joka ainoalta Jumalalta tulee, ette etsi? ⁴⁵Älkää luulko, että minä minä kannan Isän edessä teidän päällenne: se on, koska teidän päällenne kantaa, Moses, johonka te turvaatte. ⁴⁶Sillä jos te olisitte Moseksen uskoneet, niin te olisitte

minun uskoneet; sillä minusta on hän kirjoittanut. ⁴⁷Jos ette hänen kirjoitksiansa usko, kuinkas te minun sanani uskotte?

6Sitte meni Jesus Galilean meren ylitse, joka on Tiberiaan, ²Ja häntä seurasi paljo kansaa, että he näkivät hänen merkkinsä, joita hän teki sairaisa. ³Niin Jesus meni ylös vuorelle ja istui siellä opetuslastensa kanssa. ⁴Ja lähestyi pääsiäinen, Juudalaisten juhla. ⁵Kuin siis Jesus nosti silmänsä ja näki tulevan paljon kansaa tykönsä, sanoi hän Philippukselle: kusta me ostamme leipiä näiden syödä? ⁶(Mutta sen hän sanoi, kiusaten häntä: sillä hän tiesi, mitä hän tekevä oli.) ⁷Vastasi Philippus häntä: kahdensadan penningin leivät ei täytyisi heille, että kukin heistä vähänkin sais. ⁸Sanoi yksi hänen opetuslapsistansa hänelle: Andreas, Simon Pietarin veli: ⁹Tässä on poikainen, jolla on viisi ohrasta leipää ja kaksi kalaista; vaan mitä ne ovat näin paljolle? ¹⁰Mutta Jesus sanoi: asettakaat kansa atrioitsemaan. ja siinä aikassa oli paljo ruohoa. Niin atrioitsi lähes viisituhatta miestä. ¹¹Ja Jesus otti leivät, kiitti ja antoi opetuslapsille, mutta opetuslapset jakoivat atrioitseville, niin myös kaloista niin paljo kuin hän tahtoi. ¹²Mutta kuin he ravitut olivat, sanoi hän opetuslapsillensa: kootkaat murut, jotka jäivät, ettei mitään hukkuisi. ¹³Niin he kokosivat ja täyttivät kaksitoistakymmentä koria muruilla, viidestä ohraiseista leivästä, jotka niiltä liiaksi olivat, jotka atrioitsivat. ¹⁴Kuin siis ne ihmiset sen merkin näkivät, minkä Jesus teki, sanoivat he: tämä on totisesti se Propheeta, joka maailmaan tuleva oli. ¹⁵Kuin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat tulla ja väkivallalla tehdä hänen kuninkaaksi, meni hän pois taas vuorelle yksinänsä. ¹⁶Mutta kuin ehto tuli, menivät hänen opetuslapsensa alas meren tykö, ¹⁷Ja astuivat haahteen ja menivät ylitse meren Kapernaumia päin. Ja jo oli pimiä tullut, ja ei Jesus tullut heidän tykönsä. ¹⁸Niin meri nousi, että suuri tuuli puhalsi. ¹⁹Ja kuin he olivat soutaneet lähes viisikolmattakymmentä eli kolmekymmentä vakomittaa, näkivät he Jesuksen käyvän meren päällä ja lähenevän haahta; ja he peljästyivät. ²⁰Niin hän sanoi heille: minä olen; älkää peljätkö. ²¹Niin he tahtoivat ottaa hänen haahteen; ja haaksi oli jo sen maan tykönä, johonka he menivät. ²²Toisena päivänä, kuin kansa, joka sillä puolella merta oli, näki, ettei siellä muuta venhettä ollut kuin se yksi, johonka hänen opetuslapsensa olivat astuneet, ja ettei Jesus ollut astunut haahteen opetuslastensa kanssa, vaan hänen opetuslapsensa olivat ainoastaan matkaan lähteneet; ²³Mutta muut venheet tulivat Tiberiaasta, lähes sitä paikkaa, jossa he olivat leipää syöneet, sitte kuin Herra oli kiittänyt; ²⁴Koska kansa sen näki, ettei Jesus siellä ollut eikä hänen opetuslapsensa, asutivat he myös haaksiin ja menivät Kapernaumiin etsein Jesusta. ²⁵Ja kuin he hänen siltä puolen merta löysivät, sanoivat he hänelle: Rabbi, koskas tänne tulit? ²⁶Jesus vastasi heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: ette etsi minua, että te näitte ihmeen, vaan että te saitte leipää syödä ja olette ravitut.

²⁷Älkää tehkö sitä ruokaa, joka on katoovainen, vaan sitä ruokaa, joka pysyy ijankaikkiseen elämään, jonka Ihmisen Poika teille antava on; sillä Isä Jumala on sen vahvistanut. ²⁸Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän pitää tekemän, että me taitaisimme Jumalan töitä tehdä? ²⁹Jesus vastasi ja sanoi heille: se on Jumalan työ, että te uskotte sen päälle, jonka hän lähetti. ³⁰Niin he sanoivat hänelle: mitä ihmettä siis sinä teet, että me näkisimme ja uskoisimme sinun päälles? Mitä työtä sinä teet? ³¹Meidän isämme söivät mannaa korvessa, niinkuin kirjoitettu on: hän antoi heille leipää taivaasta syödäksensä. ³²Niin Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ei Moses sitä leipää antanut teille taivaasta; mutta minun Isäni antaa totisen leivän taivaasta. ³³Sillä Jumalan leipä on se, joka taivaasta tulee alas ja antaa maailmalle elämän. ³⁴Niin he sanoivat hänelle: Herra, anna meille aina sitä leipää. ³⁵Jesus sanoi heille: minä olen elämän leipä: joka tulee minun tyköni, ei hän suinkaan isoo, ja joka uskoo minun päälleni, ei hän koskaan janoo. ³⁶Mutta minä sanoin teille, että te näitte minun, ette sittekään usko. ³⁷Kaikki, mitä minun Isäni antaa minulle, se tulee minun tyköni: ja joka minun tyköni tulee, sitä en minä heitä ulos. ³⁸Sillä minä tulin taivaasta alas, en tekemään minun tahtoani, vaan sen tahtoa, joka minun lähetti. ³⁹Mutta se on Isän tahto, joka minun lähetti, ettei minun pidä yhtäkään niistä kaikista kadottaman, jotka hän minulle antoi, mutta olen ne herättävä viimeisenä päivänä. ⁴⁰Tämä on sen tahto, joka minun lähetti, että jokainen koka näkee Pojan ja uskoo hänen päällensä, hänellä pitää ijankaikkinen elämä oleman, ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä. ⁴¹Niin Juudalaiset napsivat sitä, kuin hän sanoi: minä olen se leipä, joka taivaasta tuli alas, ⁴²Ja sanoivat: eikö tämä ole Jesus, Josephin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinkas hän sanoo: minä olen tullut taivaasta alas. ⁴³Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: älkää napisko keskenänne. ⁴⁴Ei taida kenkään minun tyköni tulla, ellei Isä, joka minun lähetti, vedä häntä, ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä. ⁴⁵Se on propheetaissa kirjoitettu: heidän pitää kaikki Jumalalta opetetuksi tuleman. Sentähden jokainen, joka sen on Isältä kuullut ja oppinut, hän tulee minun tyköni. ⁴⁶Ei niin, että joku on Isän nähnyt, vaan joka on Jumalasta, se on Isän nähnyt. ⁴⁷Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, hänellä on ijankaikkinen elämä. ⁴⁸Minä olen elämän leipä. ⁴⁹Teidän isänne söivät mannaa korvessa ja kuolivat. ⁵⁰Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas, ja joka siitä syö, ei hänen pidä kuoleman. ⁵¹Minä olen elävä leipä, joka taivaasta tuli alas: se joka tästä leivästä syö, hän elää ijankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, jonka minun pitää antaman maailman elämän edestä. ⁵²Niin Juudalaiset riitelivät keskenänsä, sanoen: kuinka tämä taitaa antaa lihansa meille syödä? ⁵³Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, niin ei ole elämä teissä. ⁵⁴Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänel-

lä on ijankaikkinen elämä, ja minä olen herättävä hänen viimeisenä päivänä.⁵⁵ Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma.⁵⁶ Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hän on minussa ja minä hänessä.⁵⁷ Niinkuin elävä Isä minun lähetti ja minä elän Isäni tähden, niin myös se, joka minua syö, hän elää minun tähteni.⁵⁸ Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas: ei niinkuin teidän isänne söivät mannaa ja kuolivat: Joka tätä leipää syö, hän saa elää ijankaikkisesti.⁵⁹ Näitä sanoi hän synagogassa, opettaissansa Kapernaumissa.⁶⁰ Niin monta hänen opetuslapsistansa, kuin he tänään kuulivat, sanoivat: tämä on kova puhe: kuka voi sitä kuulla? ⁶¹Mutta kuin Jesus tiesi itsestensä, että hänen opetuslapsensa siitä napsivat, sanoi hän heille: pahoittaako tämä teitä? ⁶²Mitä sitte, jos te näette Ihmisen Pojan sinne menevän ylös, kussa hän ennen oli? ⁶³Henki on se, joka eläväksi tekee, ei liha mitään auta: ne sanat, jotka minä teille puhun, ovat henki ja elämä.⁶⁴ Mutta muutamat teistä ovat, jotka ei usko. Sillä Jesus tiesi alusta, kutka ovat, jotka ei uskoneet, ja kuka hänen oli pettävä.⁶⁵ Ja hän sanoi: sentähden sanoin minä teille: ei taida kenkään tulla minun tyköni, ellei se ole annettu hänelle minun Isältäni.⁶⁶ Siitä ajasta luopuivat monta hänen opetuslastansa hänestä ja menivät pois, eikä hänen kanssansa enempi vaeltaneet.⁶⁷ Niin Jesus sanoi niille kahdelletoistakymmenelle: ettekö te myös tahdo mennä pois? ⁶⁸Simon Pietari vastasi häntä: Herra, kenenkäs tykö me menemme? sinulla on ijankaikkisen elämän sanat,⁶⁹ ja me uskomme ja olemme ymmärtäneet, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika? ⁷⁰Jesus vastasi heitä: enkö minä ole teitä kahtatoistakymmentä valinnut? ja yksi teistä on perkele.⁷¹ Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simonin pojasta Iskariotista; sillä hän oli hänen pettävä, ja oli yksi niistä kahdestatoistakymmenestä.

7 Ja sitte vaelsi Jesus Galileassa; sillä ei hän tahtonut vaelttaa Juudeassa, että Juudalaiset pyysivät häntä tappa. ²Niin Juudalaisten lehtimajan juhla oli läsnä. ³Ja hänen veljensä sanoivat hänelle: lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapses näkisivät sinun työs, joita sinä teet. ⁴Sillä ei kenkään tee mitään salaa, ja tahtoo itse julki olla. Jos siis sinä näitä teet, niin julista itses maailman edessä. ⁵Sillä ei hänen veljensääkään uskoneet hänen päällensä. ⁶Niin Jesus sanoi heille: ei ole minun aikani vielä tullut; vaan teidän aikanne on aina valmis. ⁷Ei maailma taida teitä vihata, mutta minua hän vihaa; sillä minä todistan hänestä, että hänen työnsä ovat pahat. ⁸Menkääte te ylös juhlaalle: en minä vielä tälle juhlaalle mene, sillä ei minun aikani ole vielä täytetty. ⁹Ja kuin hän näitä heille puhunut oli, niin hän jäi Galileaan. ¹⁰Mutta kuin hänen veljensä olivat menneet ylös, meni hän myös juhlaalle, ei julki, vaan niinkuin salaa. ¹¹Niin Juudalaiset etsivät häntä juhlaana ja sanoivat: kussa hän on? ¹²Ja suuri napina oli hänestä kansan seassa; sillä muutamat sanoivat: hän on hyvä, mutta toiset sanoivat: ei, vaan hän viettelee kansan.

¹³Ei kuitenkaan yksikään hänestä julkisesti puhunut; sillä he pelkäsivät Juudalaisia. ¹⁴Mutta kuin jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jesus ylös templiin, ja opetti. ¹⁵Ja Juudalaiset ihmettelivät, sanoen: kuinka tämä taitaa kirjaa, joka ei ole oppinut? ¹⁶Vastasi Jesus ja sanoi heille: ei minun oppini ole minun, mutta sen, joka minun lähetti. ¹⁷Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, niin hänen pitää tietämän tästä opista, josko se on Jumalasta, eli jos minä itsestäni puhun. ¹⁸Joka itsestensä puhuu, se etsii omaa kunniaansa: mutta joka etsii sen kunniaa, joka hänen lähetti, se on vakaa ja ei hänessä ole vääryyttä. ¹⁹Eikö Moses antanut teille lakia, ja ei kenkään teistä lakia taytä? Miksi te etsitte minua tappaaksenne? ²⁰Vastasi kansa ja sanoi: sinulla on perkele: kuka sinua etsii tappaaksensa? ²¹Jesus vastasi ja sanoi heille: yhden työn minä tein, ja te kaikki ihmetellette. ²²Sentähden antoi Moses teille ympärileikkauksen, (ei että se Mosekselta oli, vaan isiltä), ja te ympärileikkaatte sabbatina ihmisen. ²³Jos ihminen sabbatina ympärileikataan, ettei Moksen laki rikottaisi: närkästyttökö te minusta, että minä koko ihmisen sabbatina paransin? ²⁴Älkäätkä tuomitko näkemisen jälkeen, vaan sanokaat oikia tuomio. ²⁵Sanoivat siis muutamat Jerusalemin asuvaisista: eikö tämä se ole, jota he etsivät tappaaksensa? ²⁶Ja katso, hän puhuu rohkiasti, ja ei he hänelle mitään puhu: tietänevätkö ylimmäiset oikein, että hän on totisesti Kristus? ²⁷Mutta me kyllä tiedämme, kusta tämä on: vaan kusta Kristus tulee ja kusta hän on, ei kenkään tiedä. ²⁸Niin Jesus huusi templissä, opetti ja sanoi: ja te tunnette minun, ja tiedätte, kusta minä olen: ja en minä ole tullut itsestäni, mutta hän on vakaa, joka minun lähetti, jota ette tunne. ²⁹Mutta minä tunnen hänen, sillä minä olen hänestä, ja hän lähetti minun. ³⁰Niin he etsivät häntä käsittääkseen; vaan ei kenkään laskenut kättänsä hänen päällensä, sillä ei hänen aikansa ollut vielä tullut. ³¹Mutta paljo kansasta uskoivat hänen päällensä ja sanoivat: kuin Kristus tulee, tehneekö hän enemmän ihmeitä kuin tämä on tehnyt? ³²Pharisealaiset kuulivat kansan hänestä senkaltaisia napisevan, ja Pharisealaiset ja ylimmäiset papit lähettivät palveliat häntä ottamaan kiinni. ³³Niin Jesus sanoi heille: minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja menen sitte hänen tykönsä, joka minun lähetti. ³⁴Teidän pitää minua etsimän ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla. ³⁵Niin Juudalaiset sanoivat keskenänsä: kununkas hän menee, ettemme häntä löydä? meneekö hän Grekiläisten sekaan, jotka sinne ja tänne hajoitettut ovat, Grekiläisiä opettamaan? ³⁶Mikä puhe se on, minkä hän sanoi: teidän pitää etsimän minua ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla? ³⁷Mutta viimeisenä suuren juhlapäivänä seisoi Jesus ja huusi, sanoen: joka janoo, se tulkaan minun tyköni ja juokaan. ³⁸Joka uskoo minun päälleni, niinkuin Raamattu sanoo, hänen kohdustansa pitää vuotaman elämän veden virrat. ³⁹(Mutta sen hän sanoi siitä hengestä, jonka niiden piti saaman, jotka uskovat hänen päällensä; sillä ei Pyhä Henki vielä silloin saapuvil-

la ollut, ettei Jesus ollut vielä kirkastettu.)⁴⁰Monta siis kansasta, jotka tämän puheen kuulivat, sanoivat: tämä on totisesti propheta.⁴¹Muut sanoivat: tämä on Kristus; mutta muutamat sanoivat: tulleeo Kristus Galileasta?⁴²Eikö Raamattu sano Davidin siemenestä ja Betlehemin kaupungista, kussa David oli, Kristuksen tulevan?⁴³Niin nousi riita kansan seassa hänen tähtensä.⁴⁴Mutta muutamat tahtoivat hänen ottaa kiinni, ja ei kuitenkaan kenkään laskeut käsiänsä hänen päällensä.⁴⁵Niin palveliat tulivat Pharisealaisten ja ylimmäisten pappein tykö, ja he sanoivat heille: miksi ette häntä tänne tuoneet?⁴⁶Palveliat vastasivat: ei ole ihminen ikänä niin puhunut kuin se ihminen.⁴⁷Pharisealaiset vastasivat heitä: oletteko te myös vietyt?⁴⁸Onko joku päämiehistä taikka Pharisealaisista uskonut hänen päällensä?⁴⁹Vaan tämä kansa, joka ei tiedä lakia, on kirottu.⁵⁰Niin sanoi heille Nikodemus, joka yöllä oli hänen tykönsä tullut, ja oli yksi heistä:⁵¹Tuomitseeo meidän lakimme jonkun ihmisen, ennenkuin kuullaan eli tietää saadaan, mitä hän teki?⁵²He vastasivat ja sanoivat hänelle: oletko sinäkin Galilealainen? tutki ja näe, ettei Galileasta ole yhtään prophetaa tullut.⁵³Ja niin kukin meni kotiansa.

8Mutta Jesus meni Öljymäelle,²Ja tuli varhain huoneelta jälleen templiin ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän istui ja opetti heitä.³Mutta kirjanoppineet ja Pharisealaiset toivat vaimon hänen tykönsä huoruudesta otetun kiinni. Ja kuin he olivat sen hänen eteensä asettaneet,⁴Sanoivat he hänelle: Mestari, tämä vaimo on läydetty itse työssä, kuin hän teki huorin.⁵Mutta Moses on laissa meitä käskenynt, että senkaltaiset kivillä surmattaisiin. Mitäs sinä sanot?⁶Mutta sen he sanoivat, kiusaten häntä, kantaaksensa hänen päällensä. Mutta Jesus kumarsi ja kirjoitti sormellansa maahan.⁷Mutta kuin he seisoivat kysymyksensä päälle, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: joka teistä on synnitön, se heittäkään ensin häntä kivellä.⁸Ja hän kumarsi taas ja kirjoitti maahan.⁹Kuin he tämän kuulivat ja olivat omaltatunnoltansa voitettut, läksivät he ulos yksittäin, ruveten vanhimmista, viimeisiin asti; ja Jesus jäi yksinänsä, ja vaimo seiso i siinä.¹⁰Mutta kuin Jesus ojensi itsensä, ja ei nähnyt ketään paitsi vaimoa, sanoi hän hänelle: vaimo, kussa ovat sinun päällekantajas? Onko sinua kenkään tuominnut?¹¹Hän sanoi: Herra, ei kenkään. Niin Jesus sanoi: en minä myös sinua tuomitse: mene, ja älä silleen syntiä tee.¹²Niin Jesus puhui taas heille ja sanoi: minä olen maailman valkeus: joka minua seuraa, ei hän pimeydessä vaella, mutta saa elämän valkeuden.¹³Pharisealaiset sanoivat hänelle: sinä todistat itsestäs; ei sinun todistukses ole tosi.¹⁴Jesus vastasi ja sanoi heille: vaikka minä itsestäni todistan, niin minun todistukseni on tosi; sillä minä tiedän, kusta minä tulin ja kuhunka minä menen; mutta ette tiedä, kusta minä tulin ja kuhunka minä menen.¹⁵Te tuomitsette lihan jälkeen, en minä ketään tuomitse.¹⁶Ja vaikka minä tuomitsin, niin minun tuomioni on tosi; sillä en minä ole yksinäni,

vaan minä ja Isä, joka minun lähetti.¹⁷Ja teidän laissanne on myös kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on tosi.¹⁸Minä olen se, joka itsestäni todistan, ja Isä, joka minun lähetti, todistaa myös minusta.¹⁹Niin he sanoivat hänelle: kussas Isäs on? Jesus vastasi: ette tunne minua ettekä minun Isääni: jos te tuntisitte minun, niin te tuntisitte myös minun Isäni.²⁰Nämät sanat puhui Jesus uhri-arkun tykönä, opettaen tenplissä, ja ei häntä kenkään ottanut kiinni; sillä ei hänen aikansa ollut vielä tullut.²¹Niin Jesus sanoi taas heille: minä menen pois, ja te etsitte minua, ja teidän pitää kuoleman teidän synneissänne. Kuhunka minä menen, ette sinne taida tulla.²²Niin sanoivat Juudalaiset; tappaneeo hän itsensä, sillä hän sanoo: kuhunka minä menen, ette sinne taida tulla.²³Ja hän sanoi heille: te olette alhaalta, ja minä olen ylhäältä: te olette maailmasta, en minä ole maailmasta.²⁴Sentähden sanoin minä teille: teidän pitää kuoleman synneissänne; sillä jos ette usko, että minä se olen, niin teidän pitää kuoleman synneissänne.²⁵Niin he sanoivat hänelle: kuka sinä olet? Jesus sanoi heille: se kuin minä alusta puhuin teille.²⁶Minulla on paljon teistä puhumista ja tuomitsemista, vaan se on totinen, joka minun lähetti; ja mitä minä olen häneltä kuullut, niitä minä puhun maailmalle.²⁷Mutta ei he ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.²⁸Sanoi siis Jesus heille: kuin te olette Ihmisen Pojan ylentäneet, niin te ymmärrätte, että minä se olen, ja etten minä tee itsestäni mitään, vaan niinkuin Isä on minun opettanut, niitä minä puhun.²⁹Ja se, joka minun lähetti, on minun kanssani. Ei Isä jättänyt minua yksinäni, sillä minä teen aina niitä, mitkä hänelle kelvolliset ovat.³⁰Kuin hän näitä puhui, niin moni uskoi hänen päällensä.³¹Niin Jesus sanoi niille Juudalaisille, jotka hänen uskoivat: jos te pysytte minun puheessani, niin te totisesti minun opetuslapseni olette.³²Ja teidän pitää totuuden ymmärtämän, ja totuuden pitää teidät vapahtaman.³³Niin he vastasivat häntä: me olemme Abrahamin siemen, emmekä ole koskaan kenenkään orjina olleet; kuinka siis sinä sanot: teidän pitää vapaiksi tuleman?³⁴Jesus vastasi heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tekee syntiä, hän on synnin orja.³⁵Mutta ei orja pysy ijankaikkisesti huoneessa; vaan Poika pysyy ijankaikkisesti.³⁶Jos siis Poika teidät vapaiksi tekee, niin te totisesti olette vapaat.³⁷Minä tiedän, että te olette Abrahamin siemen, vaan te etsitte kuolettaaksenne minua; sillä ei minun puheellani ole teissä siaa.³⁸Minä puhun, mitä minä olen isäni tykönä nähnyt, ja te teette, mitä te olette nähneet teidän isänne tykönä.³⁹He vastasivat ja sanoivat hänelle: Abraham on meidän isämme. Jesus sanoi heille: jos te olisitte Abrahamin lapset: niin te tekisitte Abrahamin töitä.⁴⁰Mutta nyt te etsitte minua tappaaksenne, sitä ihmistä, joka totuuden on teille puhunut, jonka hän on Jumalalta kuullut: sitä ei Abraham tehnyt.⁴¹Te teette teidän isänne tekoja. Niin he sanoivat hänelle: emme ole äpärinä syntyneet: meillä on yksi Isä, Jumala.⁴²Jesus sanoi heille: jos Jumala olis teidän Isänne, niin te tosin rakastaisitte mi-

nuu; sillä minä läksin ja tulin Jumalasta, en minä itsestäni tullut, vaan hän lähetti minun. ⁴³Miksi ette ymmärrä tätä minun puhettani? Ette taida kuulla sitä minun sanaani. ⁴⁴Te olette isästä perkeleestä, ja teidän isänne himoja te tahdotte tehdä. Hän on ollut murhaaja alusta, ja ei pysynyt totuudessa; sillä ei totuus ole hänessä. Kuin hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omastansa; sillä hän on valehtelia ja valheen isä. ⁴⁵Mutta että minä sanon totuuden, niin ette usko minua. ⁴⁶Kuka teistä nuhtelee minua synnin tähden? jos minä sanon teille totuuden, miksi ette usko minua? ⁴⁷Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat; sentähden ette kuule, ettette Jumalasta ole. ⁴⁸Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: emmekö me oikein sano, että sinä olet Samarialainen, ja sinulla on perkele? ⁴⁹Jesus vastasi: ei minulla ole perkele, vaan minä kunnioitan minun Isääni, ja te häpäisette minua. ⁵⁰En minä etsi omaa kunniaani, yksi on, joka sitä kysyy ja tuomitsee. ⁵¹Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka tätkee minun sanani, ei hänen pidä näkemän kuolemaa ijankaikkisesti. ⁵²Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: nyt me ymmärsimme, että sinulla on perkele. Abraham on kuollut ja prophetat, ja sinä sanot: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä maistaman kuolemaa ijankaikkisesti. ⁵³Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Abraham, joka kuollut on? ja prophetat ovat kuolleet: miksi sinä itset teet? ⁵⁴Jesus vastasi: jos minä itsiäni kunnioitan, niin ei minun kunniani ole mitään: minun Isäni on se, joka kunnioittaa minua, jonka te teidän Jumalaksenne sanotte. ⁵⁵Ja ette tunne häntä, mutta minä tunnen hänen: ja jos minä sanoisin, etten minä häntä tuntisi, niin minä olisin valehtelia kuin tekin; mutta minä tunnen hänen ja kätken hänen sanansa. ⁵⁶Abraham teidän isänne iloitsi, nähdäksensä minun päiväni; hän näki sen, ja ihas-tui. ⁵⁷Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: et sinä ole vielä viidenkymmenen ajastajan vanha ja olet nähnyt Abrahamin? ⁵⁸Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ennenkuin Abraham olikaan, olen minä. ⁵⁹Niin he poimivat kiviä, laskettaaksensa häntä. Mutta Jesus lymyi ja läksi ulos templistä, käyden heidän keskeltänsä; ja niin hän pääsi ulos.

9Ja Jesus, käyden ohitse, näki ihmisen, joka oli sokiana syntynyt. ²Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: Mestari, kuka syntiä teki, tämäkö eli hänen vanhempansa, että hänen piti sokiana syntymän? ³Jesus vastasi: ei tämä syntiä tehnyt eikä hänen vanhempansa; mutta ette Jumalan työt hänessä ilmoitettaisiin. ⁴Minun tulee tehdä hänen töitensä, joka minun lähetti, niin kauvan kuin päivä on. Yö tulee, koska ei kenkään taida työtä tehdä. ⁵Niinkauvan kuin minä olen maailmassa, niin olen minä maailman valkeus. ⁶Kuin hän tämän sanonut oli, sylki hän maahan ja teki loan syljestä ja voiteli sokian silmät loalla, ⁷Ja sanoi hänelle: mene ja pese itset lammikossa Siloam, se on niin paljo kuin: lähetetty. Niin hän meni ja pesi itsensä ja tuli näkemään. ⁸Niin kylän miehet ja ne, jotka

hänen ennen olivat nähneet sokiana, sanoivat: eikö tämä se ole, joka istui ja kerjäsi? ⁹Muutamat vastasivat:hän se on. Mutta muut sanoivat: hän on sen muotoinen; vaan hän itse sanoi: minä se olen. ¹⁰Niin he sanoivat hänelle: kuinka sinun silmäs aukenivat? ¹¹Vastasi hän ja sanoi: se ihminen, joka Jesukseksi kutsutaan, teki loan, ja voiteli minun silmäni, ja sanoi minulle: mene ja pese Siloamin lammikossa. Ja kuin minä menin ja pesin, niin minä sanin näköni. ¹²Niin he sanoivat hänelle: kussas hän on? Hän sanoi: en minä tiedä. ¹³Niin he veivät sen, joka ennen sokiana ollut oli, Pharisealaisten tykö. ¹⁴Ja se oli sabbatin päivä, jona Jesus teki loan ja avasi hänen silmänsä. ¹⁵Niin kysyivät taas häneltä Pharisealaiset, kuinka hän näkönsä saanut oli. Hän sanoi heille: hän pani loan minun silmäini päälle, ja minä pesin, ja näen. ¹⁶Niin muutamat Pharisealaisista sanoivat: ei se ihminen ole Jumalasta, ettei hän pidä sabbatia. Muut sanoivat: kuinka taitaa joku syntinen ihminen senkaltaisia ihmeitä tehdä? Ja riita oli heillä keskenänsä. ¹⁷He sanoivat taas sokialle: mitä sinä hänestä sanot, joka sinun silmäs avasi? Hän sanoi: hän on propheta. ¹⁸Mutta ei Juudalaiset sitä uskoneet, että hän oli sokiana ollut ja näkemään tullut, siihenasti kuin he kutsuivat sen vanhemmat, joka näkönsä saanut oli. ¹⁹Ja he kysyivät heiltä, sanoen: onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte sokiana syntyneen? kuinka siis hän nyt näkee? ²⁰Hänen vanhempansa vastasivat heitä ja sanoivat: me tiedämme tämän meidän pojaksemme, ja että hän sokiana syntynyt on. ²¹Mutta kuinka hän nyt näkee, sitä emme tiedä, ja kuka hänen silmänsä avasi, emme tiedä; hänellä on kyllä ikää, kysykääት häneltä; puhukaan itsestänsä. ²²Niin sanoivat hänen vanhempansa, sillä he pelkäsivät Juudalaisia; sillä Juudalaiset olivat jo niin keskenänsä päättäneet, että jos joku hänen tunnustais Kristukseksi, sen piti synagogasta oleman suljettu ulos. ²³Sentähden sanoivat hänen vanhempansa: hänellä on kyllä ikää, kysykääት häneltä. ²⁴Niin he kutsuivat toisen kerran sen ihmisen, joka sokiana oli ollut, ja sanoivat hänelle: anna Jumalalle kunnia! me tiedämme sen ihmisen syntiseksi. ²⁵Hän vastasi ja sanoi: jos hän on syntinen, sitä en minä tiedä: vaan sen minä ainoasti tiedän, että minä, joka sokia olin, nyt näen. ²⁶He sanoivat taas hänelle: mitä hän sinulle teki? kuinka hän sinun silmäs avasi? ²⁷Hän vastasi: jo minä sanoin teille, ettetekö te kuullette? Miksi te taas sitä tahdotte kuulla? Tahdotteko te myös hänen opetuslapsiksensa? ²⁸Niin he kiroilivat häntä ja sanoivat: sinä olet hänen opetuslapsensa; mutta me olemme Moseksen opetuslapset. ²⁹Me tiedämme Jumalan Mosesta puhutelleen: mutta kusta tämä on, emme tiedä. ³⁰Niin ihminen vastasi ja sanoi heille: se on tosin ihmeellinen, ettette tiedä, kusta hän on, ja kuitenkin hän avasi minun silmäni. ³¹Mutta me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on Jumalan palvelia ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee. ³²Ei ole maailman alusta kuultu, että joku on sen silmät avannut, joka sokiana syntynyt on. ³³Ellei hän olisi Jumalasta, niin ei hän taitaisi mitään tehdä. ³⁴He vastasivat ja

sanoivat hänelle: sinä olet päänänsä synnissä syntynyt, ja sinä opetat meitä? Ja he ajoivat hänen ulos. ³⁵Ja Jesus sai sen kuulla, että he olivat hänen ajaneet ulos, ja kuin hän löysi hänen, sanoi hän hänelle: uskotkos sinä Jumalan Pojan päälle? ³⁶Hän vastasi ja sanoi: Herra, kuka se on, että minä hänen päällensä uskoisin? ³⁷Niin Jesus sanoi hänelle: sinä olet hänen nähnyt, ja hän on se, joka puhuu sinun kanssas. ³⁸Niin hän sanoi: Herra, minä uskon. Ja hän kumarsi ja rukoili häntä. ³⁹Ja Jesus sanoi: minä tulin tuomiolle tähän maailmaan, että ne, jotka ei näe, pitää näkemän, ja ne, jotka näkevät, pitää sokiaksi tuleman. ⁴⁰Ja muutamat Pharisealaisista, jotka hänen tykönänsä olivat, kuulivat nämät ja sanoivat hänelle: olemmeko mekin sokiat? ⁴¹Jesus sanoi heille: jos te sokiat olisitte, niin ei olisi teillä syntiä; mutta että te sanotte: me näemme, sentähden teidän syntinne pysyy.

10Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneeseen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja ryöväri. ²Mutta joka oven kautta sisälle menee, se on lammasten paimen: ³Sille ovenvartia avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Ja omia lampaitansa kutsuu hän nimeltänsä, ja vie heidät ulos. ⁴Ja kuin hän omat lampaansa päästää ulos, käy hän heidän edellensä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä. ⁵Mutta ei he muukalaita seuraa, vaan pakenevat häntä; sillä ei he tunne muukalaisten ääntä. ⁶Tämän tapauksen sanoi Jesus heille; mutta ei he niitä ymmärtäneet, mitä hän heille sanoi. ⁷Niin Jesus sanoi taas heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: minä olen lammasten ovi. ⁸Kaikki, jotka minun edelläni ovat tulleet, ovat varkaat ja ryövärit: vaan ei lampaat kuulleet heitä. ⁹Minä olen ovi: jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi, ja menee sisälle ja ulos, ja löytää laitumen. ¹⁰Ei varas tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja kadottamaan: minä tulin, että heillä pitää elämä oleman ja yltäkylä oleman. ¹¹Minä olen hyvä paimen: hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä. ¹²Mutta palkollinen, joka ei ole paimen, eikä lampaat ole hänen omansa: kuin hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi raatelee ja haaskaa lampaat. ¹³Mutta palkollinen pakenee, sillä hän on palkollinen, eikä tottele lampaista. ¹⁴Minä olen hyvä paimen, joka tunnen omani, ja minä tunnetaan myös omiltani, ¹⁵Niinkuin Isä minun tuntee, ja minä tunnen Isän: ja panen henkeni lammasten edestä. ¹⁶Minulla on myös muita lampaita, jotka ei ole tästä lammashuoneesta: ne pitää minun myös tänne saattaman: ja he saavat kuulla minun ääneni; ja pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen. ¹⁷Sentähden Isä minua rakastaa, sillä minä panen henkeni, että minä sen jälleen otan. ¹⁸Ei ota kenkään sitä minulta, vaan minä panen sen itsestäni. Minulla on valta sitä panna, ja minulla on valta sitä taas ottaa. Sen käskyn minä sain Isältäni. ¹⁹Niin tuli taas riita Juudalaisten keskellä näiden puhutten tähden. ²⁰Ja moni heistä sanoi: hänellä on perke-

le, ja hän on mieletöin: mitä te häntä kuullette? ²¹Mutta muut sanoivat: ei ne ole riivatun puheet: taitaako perkele sokian silmät avata? ²²Ja Jerusalemissa oli kirkkomessu, ja talvi oli, ²³Ja Jesus käveli templissä Salomon esihuoneessa. ²⁴Niin Juudalaiset piirittivät hänen ja sanoivat hänelle: kuinka kauvan sinä meitä pidät ylös? Jos olet Kristus, niin sano meille selkiästi. ²⁵Jesus vastasi heitä: minä olen sen teille sanonut, ja ette usko: ne työt, jotka minä teen Isäni nimeen, todistavat minusta. ²⁶Mutta ette usko: sillä ette ole minun lampaistani, miinkuin minä teille sanoin. ²⁷Minun lampaani kuulevat minun ääneni, ja minä tunnen heidät, ja he seuraavat minua: ²⁸Ja minä annan heille ijankaikkisen elämän, ja ei heidän pidä hukuman ijan-kaikkisesti, eikä pidä yhdenkään repäisemän heitä minun kädestäni. ²⁹Minun isäni, joka ne minulle antoi, on suurempi kaikkia: ja ei kenkään taida heitä reväistä minun Isäni kädestä. ³⁰Minä ja Isä olemme yhtä. ³¹Niin Juudalaiset poimivat taas kiviä häntä kivittääksensä. ³²Jesus vastasi heitä: minä osoitin teille Isältäni monta hyvää työtä: minä työn tähden niistä te siis minun kivitätte? ³³Juudalaiset vastasivat häntä, sanoen: emme sinua hyvän työn tähden kivitä, vaan pilkan tähden, ja että sinä, joka ihminen olet, teet itses Jumalaksi. ³⁴Jesus vastasi heitä: eiko teidän laisanne ole kirjoitettu: minä sanon, te olette jumalat? ³⁵Jos hän ne kutsui jumaliksi, joille Jumalan sana tapahtui, ja ei kirjoitus taideta rikottaa: ³⁶Ja te sanotte hänelle, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: sinä pilkkaat Jumalaa, että minä sanoin: minä olen Jumalan Poika. ³⁷Ellen minä tee minun Isäni töitä, niin älkäätkin minua uskoko. ³⁸Mutta jos minä niitä teen, ja jos ette minua usko, niin uskokaat ne työt, että te tuntisitte ja uskoisitte Isän olevan minussa ja minun hänessä. ³⁹Niin he etsivät taas häntä kiinni ottaaksensa, mutta hän läksi heidän käsi-änsä, ⁴⁰Ja meni jälleen toiselle puolelle Jordania, siihen paikkaan, jossa Johannes ensin kasti, ja viipyi siinä. ⁴¹Ja monta tuli hänen tykönsä, ja sanoivat: ei Johannes yhtäkään ihmettä tehnyt; mutta kaikki mitä Johannes tästä sanoi, ne ovat todet. ⁴²Ja monta uskoi sillä hänen päällensä.

11Niin mies sairasti, nimeltä Latsarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä. ²Mutta Maria oli se, joka voiteli Herran voiteella ja hänen jalkansa hiuksilansa kuivaksi, jonka veli Latsarus sairasti. ³Niin hänen sisarensa lähettivät hänen tykönsä, ja sanoivat: Herra, katso, se sairastaa, jotas rakastat. ⁴Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän: ei tämä tauti ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kunnioitettaisiin. ⁵Mutta Jesus rakasti Marttaa, ha hänen sisartansa, ja Latsarusta. ⁶Kuin hän siis kuuli hänen sairastavan, niin hän viipyi siinä paikassa kaksi päivää. ⁷Sitte sanoi hän opetuslapsillensa: menkäämme jälleen Juudeaan. ⁸Sanoivat hänelle opetuslapset: Rabbi, äsken etsivät Juudalaiset sinua kivittääksensä, ja sinä menet taas sinne. ⁹Vastasi Jesus: eikö

kaksitoistakymmentä ole päivän hetkeä? Jos joku päivällä vaeltaa, ei hän loukkaa itsiänsä; sillä hän näkee tämän maailman valkeuden.¹⁰ Mutta jos joku yöllä vaeltaa, hän loukkaa itsensä; sillä ei valkeus ole hänessä.¹¹ Näitä hän puhui, ja sanoi sitte heille: ystävämme Latsarus makaa, mutta minä menen häntä unesta herättämään.¹² Niin sanoivat hänen opetuslapsensa: Herra, jos hän makaa, kyllä hän paranee.¹³ Mutta Jesus sanoi hänen kuolemastansa; vaan he luulivat hänen sanovan unen makaamisesta.¹⁴ Niin Jesus sanoi heille selkiästi: Latsarus on kuollut.¹⁵ Ja minä iloitsen teidän tähtenne, etten minä siellä ollut, että te uskoisitte. Mutta menkäämme hänen tykönsä.¹⁶ Niin sanoi Toomas, joka kutsutaan kaksoiseksi, muille opetuslapsille: käykäämme myös me, että me kuolisimme hänen kanssansa.¹⁷ Niin Jesus tuli ja löysi hänen jo neljä päivää maan haudassa.¹⁸ Mutta Betania oli läsnä Jerusalemiä, lähes viisitoikymmentä vakomittaa.¹⁹ Ja monta Juudalaisista oli tullut Martan ja Marian tykö, lohduttamaan heitä heidän veljensä tähden.²⁰ Kuin Martta kuuli Jesuksen tulevan, juoksi hän häntä vastaa; mutta Maria istui kotona.²¹ Niin Martta sanoi Jesukselle: Herra, jos sinä olisit täällä ollut, niin ei minun veljeni olisi kuollut.²² Mutta minä tiedän vielä, että kaikki, mitä sinä anot Jumalalta, ne Jumala sinulle antaa.²³ Jesus sanoi hänelle: sinun veljes on nouseva ylös.²⁴ Martta sanoi hänelle: minä tiedän hänen nousevan ylösnousemisessa viimeisenä päivänä.²⁵ Sanoi Jesus hänelle: minä olen ylösnousemus ja elämä: joka uskoo minun päälleni, hän elää, ehkä hän olisi kuollut.²⁶ Ja jokainen, joka elää ja uskoo minun päälleni, ei hänen pidä kuoleman ijankaikkisesti: uskotkos sen?²⁷ Hän sanoi hänelle: jaa Herra, minä uskon sinun Kristukseksi, Jumalan Pojaksi, joka tuleva oli maailmaan.²⁸ Ja kuin hän näitä sanonut oli, meni hän pois ja kutsui sisarensa Marian salaa, sanoen: Mestari on tullut ja kutsuu sinua.²⁹ Kuin hän sen kuuli, nousi hän kohta ja tuli hänen tykönsä.³⁰ (Sillä ei Jesus ollut vielä kylään tullut, vaan oli siinä paikassa, jossa Martta oli hänen kohdannut.)³¹ Kuin siis Juudalaiset, jotka hänen kanssansa huoneessa olivat lohduttamassa häntä, näkivät Marian nousevan ja menevän ulos, seurasivat he häntä, sanoen: hän menee haudalle itkemään.³² Kuin Maria sinne tuli, kussa Jesus oli, ja näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa juureen ja sanoi hänelle: Herra, jos olisit täällä ollut, ei olisi minun veljeni kuollut.³³ Kuin Jesus näki hänen itkevän ja Juudalaiset, jotka hänen kanssansa tulleet olivat, itkevän, kauhistui hän hengessä ja tuli sangen murheelliseksi,³⁴ ja sanoi: kuhunka te hänen panitte? He sanoivat hänelle: Herra, tule ja katso.³⁵ Ja Jesus itki.³⁶ Niin sanoivat Juudalaiset: katso, kuinka hän rakasti häntä.³⁷ Mutta muutamat heistä sanoivat: eikö tämä, joka sokian silmät avasi, tainnut tehdä, ettei tämäkään kuollut olisi?³⁸ Niin Jesus kauhistui taas itsessänsä, ja tuli haudan tykö. Mutta siinä oli kuoppa, ja kivi sen päälle pantu.³⁹ Jesus sanoi: ottakaat kivi pois. Sanoi hänelle Martta, sen sisar, joka kuollut oli: Herra, jo hän haisee, sillä hän on nel-

jä päivää kuolleena ollut.⁴⁰ Jesus sanoi hänelle: enkö minä sinulle sanonut: jos sinä uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kunnian.⁴¹ Ja he ottivat kiven pois sialtansa, johon kuollut pantu oli. Niin Jesus nosti silmänsä ylös ja sanoi: Isä, minä kiitän sinua, että minua kuulet.⁴² Mutta minä tiedän myös, että aina minua kuulet; vaan kansan tähden, joka tässä ympäri seisoo, sanon minä, että he uskoisivat sinun minun lähettäneeksi.⁴³ Ja kuin hän nämät sanonut oli, huusi hän suurella äänellä: Latsarus, tule ulos.⁴⁴ Ja se kuollut tuli ulos sidottuna käsistä ja jaloista kääriiliinalla, ja hänen kasvonsa olivat sidotut ympäri hikiliinalla. Jesus sanoi heille: päästäkää häntä ja antakaat hänen mennä.⁴⁵ Niin monta Juudalaista, jotka olivat Marian tykö tulleet, ja näkivät mitä Jesus teki, uskoivat hänen päällensä.⁴⁶ Mutta muutamat heistä menivät Pharisealaisten tykö ja ilmoittivat heille, mitä Jesus oli tehnyt.⁴⁷ Niin ylimmäiset papit ja Pharisealaiset kokosivat neuvon, ja sanoivat: mitä me teemme? sillä tämä ihminen tekee monta ihmietä.⁴⁸ Jos me sallimme hänen niin olla, niin kaikki uskovat hänen päällensä, ja Roomalaiset tulevat ja ottavat pois seka meidän maamme että kansamme.⁴⁹ Mutta yksi heistä, Kaiphas nimeltä, joka oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, sanoi heille: ette mitään tiedä:⁵⁰ Ette myös ajattele, että se on meille tarpeellinen, että yksi ihminen kuolee kansan tähden, ettei kaikki kansa hukkuisi.⁵¹ Mutta ei hän sitä itseänsä sanonut; vaan että hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, niin hän ennusti, että Jesuksen piti kuoleman kansan tähden,⁵² ja ei ainoastaan kansan tähden, mutta että hänen piti ne Jumalan lapset, jotka hajoitettut olivat, yhteen kokooman.⁵³ Mutta siitä päivästä pitivät he yhteen neuvoa, kuolettaaksensa häntä.⁵⁴ Ei siis Jesus vaeltanut enää Juudalaisten seassa julkisesti, vaan meni sieltä yhteen maan paikkaan lähes korpea, siihen kaupunkiin, joka kutsutaan Epharaim, ja oleskeli siellä opetuslastensa kanssa.⁵⁵ Mutta Juudalaisten pääsiäinen lähestyi, ja monta siitä maakunnasta meni pääsiäisen edellä Jerusalemiin puhdistamaan itsiänsä.⁵⁶ Niin he etsivät Jesusta ja puhuivat keskenänsä, seisoen templissä: mitä te luulette, ettei hän ole juhalle tullut?⁵⁷ Ja ylimmäiset papit ja Pharisealaiset olivat käskyn antaneet, että jos joku tietäis, kussa hän olisi, niin hänen piti sen ilmoittaman, että he ottaisivat hänen kiinni.

12Kuusi päivää enne pääsiäistä tuli Jesus Betaniaan, jossa Latsarus oli, joka kuollut oli, jonka hän kuolleista herätti.² Niin he valmistivat hänelle siellä ehtoollisen, ja Martta palveli; mutta Latsarus oli yksi niistä, jotka hänen kanssansa atrioitsivat.³ Niin Maria otti naulan turmelema-tointa ja kallista nardusvoidetta, ja voiteli Jesuksen jala, ja kuivasi hänen jalkansa hiuksillansa. Ja huone täytettiin voiteen hajusta.⁴ Niin sanoi yksi hänen opetuslapsistansa, Juudas Simonin poika Iskariot, joka hänen sitte petti:⁵ Miksi et tätä voidetta myyty kolmeensataan pennikiin, ja annettu vaivaisille?⁶ Mutta hän sanoi sen, ei että hän mur-

hetta piti vaivaisista, vaan että hän oli varas, ja hänellä oli kukkaro, jossa hän sen kantoi, mikä siihen pantu oli. ⁷Niin Jesus sanoi: anna hänen olla, hän on sen kätkenyt minun hautaamiseni päiväksi. ⁸Sillä teidän kykönänne ovat aina vaivaiset, mutta en minä aina teillä ole. ⁹Niin paljo kansaa Juudalaisista ymmärsi hänen siellä olevan, ja tulivat sinne, ei ainoastaan Jesuksen tähden, vaan että he olisivat myös Latsaruksen nähneet, jonka hän oli kuolleista herättänyt. ¹⁰Mutta ylimmäiset papit pitivät neuvoa myös Latsarusta tappaaksensa; ¹¹Sillä monta Juudalaisista meni sinne hänen tähtensä, ja uskoi Jesuksen päälle. ¹²Toisena päivänä, kuin paljon kansaa, joka juhalle tullut oli, kuuli Jesuksen tulleen Jerusalemiin, ¹³Ottivat he palmu-oksia, menivät häntä vastaan ja huusivat: Hosianna! siunattu on se, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas! ¹⁴Mutta Jesus sai yhden aasin ja istui sen päälle, niinkuin kirjoitettu on: ¹⁵Älä pelkää, Sionin tytär! katso, sinun Kuninkaas tulee ja istuu aasin varsan päällä. ¹⁶Mutta ei hänen opetuslapsensa näitä ensintä ymmärtäneet; vaan sittekuin Jesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että nämät ovat hänestä kirjoitetut, ja että he näitä hänelle tehneet olivat. ¹⁷Mutta se kansa todisti, joka hänen kanssansa oli, että hän Latsaruksen haudasta kutsui ja kuolleista herätti. ¹⁸Sentähden myös kansa meni häntä vastaan, että he kuulivat hänen sen ihmeen tehneeksi. ¹⁹Niin Pharisealaiset sanoivat keskenänsä: te näette, ettette mitään aikoihin saa; katso, koko maailma juoksee hänen perässensä. ²⁰Mutta muutamat Grekiläiset olivat niistä, jotka menivät ylös juhlan rukoilemaan. ²¹Niin he menivät Philippuksen tykö, joka oli Galilean Bet-saidasta, ja rukoilivat häntä, sanoen: herra, me tahdomme nähdä Jesusta. ²²Philippus meni ja sanoi sen Andreakselle, ja Andreas taas ja Philippus sanoivat sen Jesukselle. ²³Mutta Jesus vastasi heitä ja sanoi: aika on tullut, että Ihmisen Poika pitää kirkastettaman. ²⁴Totisesti, totisesti sanon minä teille: ellei maahan pudonnut nisun jyvä kuole, niin se jää yksinänsä; mutta jos se kuolee, niin se tuo paljon hedelmää. ²⁵Joka rakastaa henkeänsä, hän kadottaa sen; mutta joka tässä maailmassa vihaa henkeänsä, hän tuottaa sen ijankaikkiseen elämään. ²⁶Jos joku minua palvelee, hän seuratkaan minua: ja kussa minä olen, siellä pitää myös minun palveliani oleman: ja jos joku minua palvelee, häntä on Isä kunnioittava. ²⁷Nyt on minun sieluni suuresti murheissansa, ja mitä minun pitää sanoman? Isä, vapahda minun tästä hetkestä: kuitenkin olen minä sentähden tähän hetkeen tullut. ²⁸Isä, kirkasta sinun nimes. Niin ääni tuli taivaasta ja sanoi: minä olen sen kirkastanut, ja tahdon vielä nyt kirkastaa. ²⁹Niin kansa, joka läsnä seisoj ja sen kuuli, sanoi pitkäisen jylisseen. Muut sanoivat: enkeli puhutteli häntä. ³⁰Jesus vastasi ja sanoi: ei tämä ääni tullut minun, vaan teidän tähtenne. ³¹Nyt tämä maailma tuomitaan: nyt tämän maailman päämies pitää heittäjän ulos. ³²Ja kuin minä maasta nostetaan ylös, niin minä vedän kaikki minun tyköni. ³³(Mutta sen hän sanoi, muistuttain millä kuolemalla hänen piti kuoleman.) ³⁴Niin kansa vas-

tasi häntä ja sanoi: me olemme laista kuulleet Kristuksen pysyvän ijankaikkisesti: ja kuinka sinä sanot, että Ihmisen Poika pitää nostettaman ylös? Kuka on se Ihmisen Poika? ³⁵Niin Jesus sanoi heille: valkeus on vielä vähän aikaa teidän kanssanne, vaeltakaat niinkauvan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys teitä käsittäisi. Joka pimeydessä vaeltaa, ei hän tiedä, kuhunka hän menee. ³⁶Uskokaat valkeuden päälle, niinkauvan kuin teillä valkeus on, että te tulisitte valkeuden lapsiksi. Näitä puhui Jesus ja meni pois, ja lymyi heitä. ³⁷Ja vaikka hän teki monta ihmettä heidän nähtensä, ei he kuitenkaan uskoneet hänen päällensä, ³⁸Että Jesaias prophetan puhe täytettäisiin, jonka hän sanoi: Herra, kuka uskoi meidän saarnamme? ja kenelle on Herran käsivarsi ilmoitettu? ³⁹Sentähden ei he tainneet uskoa, sillä Jesaias on taas sanonut: ⁴⁰Hän sokaisi heidän silmänsä, ja paadutti heidän sydämensä, ettei he näkisi silmillä, eikä ymmärtäisi sydämellä, ja kääntäisi itsiänsä, ja minä parantaisin heitä. ⁴¹Nämät sanoi Jesaias, koska hän näki hänen kunniansa ja puhui hänestä. ⁴²Kuitenkin monta myös ylimmäisistä uskoivat hänen päällensä; vaan ei he Pharisealaisten tähden sitä tunnustaneet, ettei he olisi pannaan kuulutettu. ⁴³Sillä he rakastivat enemmän ihmisten kunniaa, kuin Jumalan kunniaa. ⁴⁴Mutta Jesus huusi ja sanoi: joka uskoo minun päälleni, ei se usko minun päälleni, vaan sen päälle, joka minun lähetti. ⁴⁵Ja joka minun näkee, hän näkee sen, joka minun lähetti. ⁴⁶Minä tulin valkeudeksi maailmaan, että jokainen, joka uskoo minun päälleni, ei pidä pimeissä oleman. ⁴⁷Mutta jos joku minun sanani kuulee, ja ei usko, en minä häntä tuomitse; sillä en minä tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan vapahtamaan. ⁴⁸Joka minun katsoo ylös, ja ei ota vastaan minun sanojani, hänellä on se, joka hänen tuomitsee: se puhe, jonka minä puhuin, pitää hänen tuomitseman viimeisenä päivänä. ⁴⁹Sillä en minä ole itsestäni puhunut; vaan Isä, joka minun lähetti, hän on minulle käskyn antanut, mitä minun tekemän ja puhuman pitää. ⁵⁰Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on ijankaikkinen elämä. Sentähden mitä minä puhun, sen minä puhun, niinkuin Isä on minulle sanonut.

13Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kuin Jesus tiesi hetkenä tulleeeksi, että hänen piti tästä maailmasta Isän tykö menemän, niinkuin hän oli rakastanut omiansa, jotka olivat maailmassa, niin hän loppuun asti rakasti heitä. ²Ja ehtoolisen jälkeen, (kuin perkele oli jo Juudaan Simonin Iskarjotin sydämeen lykännyt, että hänen piti hänen pettämän.) ³Tiesi Jesus Isän kaikki hänen käsiinsä antaneen, ja että hän oli Jumalasta lähtenyt ulos ja oli Jumalan tykö menevä: ⁴Nousi hän ehtoolliselta ja riisui vaatteensa, ja otti liinaisen, ja vyötti itsensä. ⁵Pani hän sitte vettä maljaan, ja rupeesi pesemään opetuslasten jalkoja, ja kuivasi ne sillä liinaisella, jolla hän vyötetty oli. ⁶Niin hän tuli Simon Pietarin tykö, joka sanoi hänelle: Herra, sinäkö minun jalkani peset? ⁷Jesus vastasi ja sanoi hänelle: mitä minä teen, et sinä sitä nyt tiedä, mutta tästedes saat si-

nä sen tietää. ⁸Pietari sanoi hänelle: ei sinun pidä ikänä pesemän minun jalkojani. Vastasi häntä Jesus: ellen minä sinua pese, niin ei sinulla ole osaa minun kanssani. ⁹Simon Pietari sanoi hänelle: Herra, ei ainoastaan minun jalkojani, mutta myös kädet ja pää. ¹⁰Sanoi Jesus hänelle: joka pesty on, ei se muuta tarvitse, vaan että jalat pestään, ja niin hän on kokonansa puhdas: ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki. ¹¹Sillä hän tiesi pettäjänsä; sentähden hän sanoi: ette kaikki ole puhtaat. ¹²Sittekuin hän oli pesyys heidän jalkansa ja vaatteensa ottanut, istui hän taas ja sanoi heille: tiedättekö, mitä minä teille tehnyt olen? ¹³Te kutsutte minun Mestariksi ja Herraksi, ja te sanotte oikein; sillä minä myös olen. ¹⁴Sentähden, jos minä, joka olen Herra ja Mestari, olen teidän jalkanne pesyys, niin pitää myös teidänkin toinen toisenne jalat pesemän. ¹⁵Sillä minä annoin teille esikuvan, että te niin tekisitte, kuin minä tein teille. ¹⁶Totisesti, totisesti sanon minä teille: ei ole palvelia suurempi herraansa, eikä sanansaattaja suurempi kuin se, joka hänen lähetti. ¹⁷Jos te nämät tiedätte, te olette autuaat, jos te niitä teette. ¹⁸En minä kaikista teistä puhu: minä tiedän ne, jotka minä valitsin: mutta että Raamattu täytettäisiin: joka syö leipää minun kanssani, hän tallasi minun jalallansa. ¹⁹Nyt minä sanon teille ennenkuin se tapahtuu, että sittekuin se tapahtunut on, te uskoisitte minun siksi. ²⁰Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka korjaa sen, jonka minä lähetän, hän korjaa minun; mutta joka minun korjaa, hän korjaa sen, joka minun lähetti. ²¹Kuin Jesus nämät oli sanonut, tuli hän murheelliseksi hengessä, ja todisti ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: yksi on teistä minun pettävä. ²²Niin opetuslapset katselivat toinen toisensa päälle, ja epäilivät, kenestä hän sanoi. ²³Ja yksi hänen opetuslapsistansa istui pöydän tykönä Jesuksen helmassa, jota Jesus rakasti. ²⁴Niin Simon Pietari viittasi sille, visusti kysymään, kuka se olis, josta hän sanoi. ²⁵Kuin hän nojasi Jesuksen rintaa vastaan, sanoi hän hänelle: Herra, kuka se on? ²⁶Jesus vastasi: se on se, jolle minä kastetun palan annan. Ja kuin hän oli kastanut leivän, antoi hän sen Juudaalle Simon Iskariotille. ²⁷Ja sen palan jälkeen meni silloin häneen perkele. Niin Jesus sanoi hänelle: mitäs teet, niin tee pikemmin. ²⁸Mutta sitä ei yksikään atrioitsevista ymmärtänyt, mitä varten hän sen hänelle sanoi. ²⁹Sillä muutamat luulivat, koska Juudaalla oli kukkaro, Jesuksen hänelle sanovan: osta, mitä me juhlapäiväksi tarvitsemme, eli että hän vaivaisille jotakin antais. ³⁰Kuin hän siis sen palan ottanut oli, meni hän kohta ulos; ja yö oli. ³¹Kuin hän oli mennyt ulos, sanoi Jesus: nyt on Ihmisen Poika kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä. ³²Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin on myös Jumala kirkastava hänen itsessänsä, ja kirkastaa hänen pian. ³³Rakkaat lapsukaiset, minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne: teidän pitää minua etsimän, ja niinkuin minä sanoin Juudalaisille: ette taida sinne tulla, kuhunka minä menen, niin minä sanon myös nyt teille. ³⁴Uuden käskyn minä teille annan, että te rakastaisitte

teitä keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin, että te myös toinen toistanne rakastaisitte. ³⁵Siitä pitää kaikkein tuntevan teidät minun opetuslapsikseni, jos te keskenänne rakkauden pidätte. ³⁶Sanoi Simon Pietari hänelle: Herra, kuhunkas menet? Jesus vastasi häntä: kuhunka minä menen, et sinä taida nyt minua seurata, mutta tästä lähtien sinä olet minua seuraava. ³⁷Pietari sanoi hänelle: Herra, miksi en minä nyt taida sinua seurata? minä panen henkeni sinun edestä. ³⁸Jesus vastasi häntä: sinä panet henkesi minun edestäni? Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ei laula kukko ennenkuin sinä olet kolmasti minun kieltänyt.

14(Ja hän sanoi opetuslapsillensa:) älkööt teidän sydämenne murheellinen olko; jos te uskotte Jumalan päälle, niin uskokaat myös minun päälleni. ²Minun Isäni huoneessa on monta asuinsiaa; jos ei niin olisi, niin minä sanoisin teille: minä menen valmistamaan teille siaan. ³Ja vaikka minä menen pois valmistamaan teille siaan, niin minä tulen jälleen ja otan teidät tyköni, että kussa minä olen, siellä pitää myös teidän oleman. ⁴Ja kuhunka minä menen, te tiedätte, ja tien te myös tiedätte. ⁵Sanoi Toomas hänelle: Herra, emme tiedä, kuhunkas menet: kuinka siis me taidamme tietää tien? ⁶Jesus sanoi hänelle: minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kenkään tule Isän tykö, vaan minun kauttani. ⁷Jos te tuntuksitte minun, niin te tosin myös tuntuksitte Isäni; ja nyt te tunnette hänen, ja te näette hänen. ⁸Philippus sanoi hänelle: Herra, osoita meille Isä, niin me tyydymme. ⁹Jesus sanoi hänelle: minä olen niin kauvan aikaa teidän tykönänne, ja et sinä minua tunne? Philippus, joka näki minun, hän näki myös Isän: kuinka siis sinä sanot: osoita minulle Isä? ¹⁰Etkös usko minun olevan Isässä ja Isän minussa? Ne sanat, jotka minä teille puhun, en minä itsestäni puhu: mutta Isä, joka minussa on, hän tekee työt. ¹¹Uskokaat minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa; mutta jos ei, niin töiden tähden uskokaat minua. ¹²Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, ne työt, joita minä teen, hän on myös tekevä, ja suurempia, kuin ne ovat, on hän tekevä; sillä minä menen Isäni tykö. ¹³Ja mitä ikänä te anotte minun nimeeni, sen minä teen: että Isä kunnioitettaisiin Pojan kautta. ¹⁴Mitä te anotte minun nimeeni, sen minä teen. ¹⁵Jos te rakastatte minua, niin pitäkää minun käskyni. ¹⁶Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Lohduttajan, että hän teidän kanssanne olis ijankaikkisesti: ¹⁷Totuuden Hengen, jota ei maailma taida ottaa vastaan, sillä ei he näe häntä, eikä tunne häntä: mutta te tunnette hänen, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva. ¹⁸En minä jätä teitä orvoiksi, vaan minä tulen teidän tykö. ¹⁹Vielä on vähän aikaa, ja ei maailma silleen minua näe, mutta te näette minun; sillä minä elän, ja te myös elätte. ²⁰Sinä päivänä pitää teidän ymmärtämän, että minä olen Isässä, ja te minussa ja minä teissä. ²¹Jolla minun käskyni ovat ja ne kätkee, se rakastaa minua: mutta joka minua rakastaa, hän rakastetaan minun Isältääni, ja minä tahdon häntä rakastaa, ja ilmoitan itse-

ni hänelle. ²²Sanoi hänelle Juudas: (ei se Iskariot) Herra, kuinka se tulee, ettäs tahdot meille itses ilmoittaa, ja et maailmalle? ²³Jesus vastasi ja sanoi hänelle: joka minua rakastaa, se pitää minun sanani; ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä, ja asumme hänen tykönsä. ²⁴Joka ei minua rakasta, ei se minun sanojani kätke: ja se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän joka minun lähetti. ²⁵Näitä olen minä teille puhunut, ollessani teidän kanssanne. ²⁶Mutta Lohduttaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanonut olen. ²⁷Rauhan minä jätän teille, minun rauhani minä annan teille: en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Älkään teidän sydämenne murheellinen olko, älkään myös peljätkö. ²⁸Te kuulitte minun sanovan: minä menen pois ja tulen jälleen teidän tyköne. Jos te minua rakastaisitte, niin te tosin iloitsisitte, että minä sanoin: minä menen Isän tykö; sillä Isä on suurempi minua. ²⁹Ja nyt minä sanon teille ennen kuin se tapahtuu, että te uskoisitte, kuin se tapahtunut on. ³⁰En minä tästedes puhu paljon teidän kanssanne; sillä tämän maailman päämies tulee, jolla ei ole mitään minussa. ³¹Mutta että maailma ymmärtäis minun Isää rakastavan, ja niinkuin Isä minulle käski, niin minä myös teen. Nouskaat, lähtekäämme täältä!

15Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on peltomies: ²Jokaisen oksan minussa, joka ei kanna hedelmää, hän karsii pois, ja jokaisen, joka hedelmän kantaa, hän puhdistaa, että se kantais runsaamman hedelmän. ³Te olette nyt puhtaat, sen sanan tähden, jonka minä teille puhuin. ⁴Pysykää te minussa, ja minä teissä. Niinkuin ei oksa taida itsestensä hedelmää kantaa, ellei hän viinapuussa kiinni ole, niin ette tekään, jollette minussa pysy. ⁵Minä olen viinipuu, te olette oksat: joka minussa pysyy ja minä hänessä, hän kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua ette voi mitään tehdä. ⁶Jos ei joku minussa pysy, se heitetään ulos niinkuin oksa, ja kuivettuu, ja ne sidotaan kokoon, ja heitetään tuleen, ja palavat. ⁷Jos te minussa pysytte ja minun sanani pysyvät teissä, mitkä ikänä te tahdotte, niin anokaat, ja te saatte. ⁸Siinä minun Isäni kunnioitetaan, että te paljon hedelmää kantaisitte, ja tulette minun opetuslapsikseni. ⁹Niinkuin Isä rakasti minua, niin minä myös rakastin teitä: kysykää minun rakkaudessaani. ¹⁰Jos te minun käskyni pidätte, niin te pysytte minun rakkaudessaani, niinkuin minä pidän Isäni käskyn ja pysyn hänen rakkaudessaansa. ¹¹Näitä olen minä teille puhunut, että minun iloni teissä pysyis ja teidän ilonne tulis täydelliseksi. ¹²Se on minun käskyni, että te rakastatte teitäne keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin. ¹³Ei ole kellään sitä suurempaa rakkautta, kuin että joku panis henkensä ystävänsä edestä. ¹⁴Te olette minun ystäväni, jos te teette, mitä minä teidän käsken. ¹⁵En minä tästedes sano teitä palvelijoiksi; sillä ei palvelia tiedä, mitä hänen herransa tekee; mutta minä kutsun teitä ystäviksi, sillä kaikki, mitä minä Isältä-

ni kuulin, ne minä teille ilmoitin. ¹⁶Ette minua valinneet, vaan minä valitsin teidät, ja sääsin teidät, että te menisitte hedelmää tekemään ja teidän hedelmänne pysyis: että mitä te anotte Isältä minun nimeeni, sen hän antaa teille. ¹⁷Näitä minä käsken teille, että te toinen toistanne rakastaisitte. ¹⁸Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää hänen ennen minua vihanneen kuin teitä. ¹⁹Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastais; mutta ette ole maailmasta, vaan minä valitsin teidät maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä. ²⁰Muistakaat sitä sanaa, jonka minä teille sanoin: ei ole palvelia suurempi herraansa. Jos he minua vainosivat, niin he myös teitä vainoivat: jos he minun sanani kätkivät, niin he teidänkin sananne kätkevät. ²¹Mutta kaikkia näitä tekevät he teille minun nimeni tähden; sillä ei he tunne sitä, joka minun lähetti. ²²Jos en minä olisi tullut ja heitä puhutellut, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt ei heillä ole, millä he syntinsä verhoovat. ²³Joka minua vihaa, hän vihaa myös minun Isääni. ²⁴Ellen minä olisi niitä töitä heidän seassansa tehnyt, joita ei kenkään muu ole tehnyt, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he näkivät, ja vihasivat sekä minua että minun Isääni. ²⁵Vaan (se tapahtui) että se täytettäisiin, mitä heidän laissansa on kirjoitettu: he vihasivat minua ilman syytä. ²⁶Mutta kuin Lohduttaja tulee, jonka minä teille Isältä lähetän, totuuden Henki, joka Isästä käy ulos, se on minusta todistava. ²⁷Ja teidän pitää myös todistaman; sillä te olette alusta minun kanssani.

16Näitä olen minä puhunut teille, ette pahenis. ²He panevat teitä pannaan. Ja aika tulee, että jokainen, joka teidät tappaa, se luulee tekevänsä Jumalalle palveluksen. ³Ja näitä he tekevät teille, ettei he tunne Isää eikä minua. ⁴Vaan minä puhuin näitä teille, että kuin se aika tulee, te niistä muistaisitte, että minä teille sanonut olen; mutta en minä ole teille näitä alusta sanonut, sillä minä olin teidän kanssanne. ⁵Mutta nyt minä menen sen tykö, joka minun lähetti, ja ei teistä minulta kenkään kysy: kuhunkas menet? ⁶Vaan että minä olen näitä teille puhunut, niin murhe täyttää teidän sydämenne. ⁷Kuitenkin sanon minä teille totuuden: se on teille tarpeellinen, että minä menen pois; sillä ellen minä mene pois, niin ei Lohduttaja tule teidän tyköne; mutta jos minä menen pois, niin minä hänen teille lähetän. ⁸Ja kuin hän tulee, niin hän nuhtelee maailmaa synnin tähden, ja vanhurskauden tähden, ja tuomion tähden. ⁹Synnin tähden tosin, ettei he usko minun päälleni; ¹⁰Mutta vanhurskauden tähden, että minä menen Isäni tykö, ja ettette minua silleen näe; ¹¹Mutta tuomion tähden, että tämän maailman päämies on tuomittu. ¹²Minulla on vielä paljon sanomista, mutta ette voi nyt kantaa. ¹³Vaan kuin se tulee, totuuden Henki, hän johdattaa teitä kaikkeen totuuteen; sillä ei hän puhu itsestensä, vaan mitä hän kuulee, sitä hän puhuu, ja tulevaisia hän teille ilmoittaa. ¹⁴Hän on minua kunnioittava; sillä hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille. ¹⁵Kaikki,

mitä Isällä on, ne ovat minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille. ¹⁶Vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä te näette minun; sillä minä menen Isäni tykö. ¹⁷Niin muutamat hänen opetuslapsistansa puhuivat keskenänsä: mikä se on, kuin hän sanoo meille: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun, ja: minä menen Isän tykö? ¹⁸Niin he sanoivat: mikä se on, kuin hän sanoo: vähän ajan perästä? emme tiedä, mitä hän puhuu. ¹⁹Niin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat kysyä häneltä, ja sanoi heille: sitä te kysytte keskenänne, että minä sanoin: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun. ²⁰Totisesti, totisesti sanon minä teille: teidän pitää itkemän ja parkuman, mutta maailma iloitsee: te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne käännetään iloksi. ²¹Kuin vaimo synnyttää, niin hänellä on kipu, sillä hänen hetkensä tuli; mutta kuin hän on lapsen synnyttänyt, niin ei hän enään muista vaivaansa ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan. ²²Niin teillä on myös nyt murhe; mutta minä tahdon teitä jällensä nähdä, ja teidän sydämenne on iloitseva, ja ei kenenkään pidä teidän iloanne teiltä ottaman pois. ²³Ja sinä päivänä ette mitään kysy minulta. Totisesti, totisesti sanon minä teille: mitä ikänä te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille. ²⁴Ette ole mitään minun nimeeni tähän asti anoneet: rukoilkaat, niin te saatte, että teidän ilonne olis täydellinen. ²⁵Näitä olen minä teille puhunut tapauksissa; mutta aika tulee, etten minä silleen puhu teille tapauksissa, vaan ilmoitan julkisesti teille minun Isästäni. ²⁶Sinä päivänä pitää teidän rukoileman minun nimeeni. Ja en minä sano teille, että minä rukoilen Isää teidän tähtenne; ²⁷Sillä Isä rakastaa itse teitä, että te minua rakastitte ja uskoitte minun Jumalasta lähteneen. ²⁸Minä läksin Isästä ja tulin maailmaan: taas minä jätän maailman ja menen Isän tykö. ²⁹Sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: katso, nyt sinä julkisesti puhut, ja et yhtään tapausta sano. ³⁰Nyt me tiedämme sinun kaikki tietävän, ja et sinä tarvitse, että joku sinulta kysyy, sentähden me uskomme sinun Jumalasta lähteneen. ³¹Jesus vastasi heitä: nyt te uskotte. ³²Katso, aika tulee, ja nyt tuli, että te jokainen hajoitetaan omillensa, ja minun te yksinäni jätätte. En minä kuitenkaan yksinäni ole, sillä Isä on minun kanssani. ³³Näitä olen minä teille puhunut, että teillä minussa rauha olis. Maailmassa on teillä tuska; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä voitin maailman.

17Näitä puhui Jesus, ja nosti silmänsä taivasta päin ja sanoi: Isä, hetki tuli, kirkasta sinun Poikas, että sinun Poikas kirkastais myös sinun! ²Niinkuin sinä annoit hänelle vallan kaiken lihan päälle, antaa ijankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä hänelle annoit. ³Mutta tämä on ijankaikkinen elämä, että he sinun ainoan totisen Jumalan tuntisivat, ja jonkas lähetit, Jesuksen Kristuksen. ⁴Minä kirkastin sinun maan päällä: minä täytin sen työn, jonkas

minulle annoit tehdäkseni. ⁵Ja nyt Isä, kirkasta sinä minua itse tykänäs sillä kirkkaudella, joka minulla sinun tykönäs oli ennenkuin tämä maailma olikaan. ⁶Minä ilmoitin sinun nimes ihmisille, jotkas minulle maailmasta annoit: he olivat sinun, ja minulle sinä ne annoit, ja sinun sanas he kätkivät. ⁷He tiesivät nyt kaikki olevan sinusta, mitkä sinä minulle annoit. ⁸Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, annoin minä heille; ja he ne ottivat vastaan, ja totisesti tunsivat minun sinusta lähteneen, ja uskoivat, että sinä minun lähetit. ⁹Minä rukoilen heidän edestänsä: en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä minulle annoit, että he ovat sinun omas. ¹⁰Ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omas ovat minun: ja minä olen kirkastettu heissä. ¹¹En minä silleen ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykö. Pyhä Isä! kätke niitä, jotka sinä minulle annoit, sinun nimes tähden, että he olisivat yksi niinkuin mekin! ¹²Kuin minä olin heidän kanssansa maailmassa, niin minä kätkin heitä sinun nimessä: ne, jotkas minulle annoit, kätkin minä, ja ei niistä kenkään kadonnut, vaan se kadotuksen lapsi, että Raamattu täytettäisiin. ¹³Mutta nyt minä tulen sinun tykö ja puhun näitä maailmassa, että heissä olis minun iloni täydellinen. ¹⁴Minä annoin heille sinun sanas, ja maailma vihasi heitä; sillä ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole. ¹⁵En minä rukoile, että heitä ottaisit pois maailmasta, vaan että heitä pahasta varjelisit. ¹⁶Ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole. ¹⁷Pyhitä heitä totuudessa! Sinun puhees on totuus. ¹⁸Niinkuin sinä minun lähetit maailmaan, niin minä myös lähetin heidät maailmaan, ¹⁹Ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että hekin olisivat totuudessa pyhitetyt. ²⁰Mutta en minä ainoasti heidän edestänsä rukoile, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minun päälleni: ²¹Että he kaikki yhtä olisivat, niinkuin sinä Isä minussa olet ja minä sinussa, että hekin meissä niin yhtä olisivat: että maailma uskois sinun minua lähettäneeksi. ²²Ja minä annoin heille sen kunnian, jonka sinä minulle annoit, että he yhtä olisivat, niinkuin mekin yhtä olemme. ²³Minä olen heissä ja sinä minussa, että he niin yhdessä täydelliset olisivat, ja maailma tietäis, että sinä minun lähetit, ja että sinä heitä rakastit, niinkuin sinä minua rakastit. ²⁴Isä, minä tahdon, että kussa minä olen, siellä nekin olisivat minun kanssani, jotka sinä minulle antanut olet: että he minun kunniani näkisivät, jonkas minulle annoit; sillä sinä rakastit minua ennenkuin maailman perustus lasketu oli. ²⁵Vanhurskas Isä! ei maailma sinua tuntenut, mutta minä tunsin sinun, ja nämät ymmärsivät, että sinä minun lähetit. ²⁶Ja minä julistin heille sinun nimes, ja vielä julistan: että se rakkaus, jolla sinä minua rakastit, heissä olis, ja minä myös heissä.

18Kuin Jesus nämät oli sanonut, meni hän ulos opetuslastensa kanssa Kedronin ojan ylitse: siellä oli yrttitarha, johon hän meni sisälle ja hänen opetuslapsensa. ²Mutta

Juudas, joka hänen petti, tiesi myös sen paikan; sillä Jesus tuli sinne usein opetuslastensa kanssa. ³Kuin siis Juudas oli joukon kanssansa ottanut ja palveliat ylimmäisiltä papeilta ja Pharisealaisilta, tuli hän sinne lyhydellä, tulisoitoilla ja sota-aseilla. ⁴Kuin siis Jesus tiesi kaikki, mitä hänelle tapahtuman piti, niin hän läksi ja sanoi heille: ketä etsitte? ⁵He vastasivat häntä: Jesusta Natsaretilaista. Sanoi Jesus heille: minä olen! Mutta Juudas, jonka hänen petti, seiso i myös heidän kanssansa. ⁶Kuin siis Jesus sanoi heille: minä olen, astuivat he takaperin ja lankesivat maahan. ⁷Niin hän taas kysyi heiltä: ketä te etsitte? Mutta he sanoivat: Jesusta Natsarealaista. ⁸Jesus vastasi: minä sanoin teille, että minä olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaat näiden mennä, ⁹Että se puhe täytettäisiin, jonka hän oli sanonut: en minä niistä yhtään kadottanut, jotka sinä minulle annoit. ¹⁰Niin Simon Pietarilla oli miekka, jonka hän veti ulos, ja löi ylimmäisen papin palveliaa ja hakkasi pois hänen oikian korvansa; jonka palvelian nimi oli Malkus. ¹¹Niin Jesus sanoi Pietarille: pistä miekkas tuppeen: eikö minun pidä juoman sitä kalkkia, jonka Isä minulle antoi? ¹²Niin joukko ja ylimmäinen päämies ja Juudalaisten palveliat ottivat kiinni Jesuksen ja sitoivat hänen, ¹³Ja veivät ensin Hannaksen tykö, sillä hän oli Kaiphaan appi, joka oli sinä vuonna ylimmäinen pappi. ¹⁴Ja Kaiphas oli se, joka Juudalaisille oli neuvon antanut, että yhtä ihmistä olis tarpeellinen kuolettaa kansan edestä. ¹⁵Ja Simon Pietari seurasi Jesusta, ja toinen opetuslapsi. Mutta se opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni sisälle Jesuksen kanssa ylimmäisen papin saliin. ¹⁶Mutta Pietari jäi ulos oven eteen. Niin toinen opetuslapsi, joka ylimmäisen papin tuttava oli, meni ulos ja puhui ovenvartialle, ja toi Pietarin sisälle. ¹⁷Niin sanoi ovenvartiapiika Pietarille: etkö sinäkin olen tämän miehen opetuslapsia? Hän sanoi: en ole. ¹⁸Mutta palveliat, jotka hiilistä olivat tulen tehneet, sillä kylmä oli, seisoiivat ja lämmittelivät. Ja Pietari seiso i myös heidän kanssansa ja lämmitteli. ¹⁹Niin ylimmäinen pappi kysyi Jesukselta hänen opetuslastensa ja opetuksestansa. ²⁰Jesus vastasi häntä: minä olen maailman edessä julkisesti puhunut: minä olen synagogassa opettanut ja templissä, johonka Juudalaiset joka paikasta kokoon tulevat, ja en ole mitään salaisuudessa puhunut. ²¹Mitäs minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka kuuluivat, mitä minä heille puhunut olen. Katso, ne tietävät, mitä minä sanonut olen. ²²Mutta kuin hän näitä puhui, antoi yksi niistä palvelioita, jotka läsnä seisoiivat, Jesukselle korvapuustin ja sanoi: niinkö sinä vastaat ylimmäistä pappia! ²³Jesus vastasi häntä: jos minä pahasti puhuin, niin tunnusta se pahaksi, mutta jos minä oikein puhuin, miksis minua lyöt? ²⁴Niin Hannas lähetti hänen sidottuna ylimmäisen papin Kaiphaan tykö. ²⁵Mutta Simon Pietari seiso i ja lämmitteli. Niin he sanoivat hänelle: etkö sinä ole myös hänen opetuslapsiansa? Hän kielsi ja sanoi: en ole. ²⁶Sanoi hänelle yksi ylimmäisen papin palvelioista, sen lanko, jonka korvan Pietari hakkasi pois: enkö minä sinua nähnyt yrttitarhassa hänen kanssan-

sa? ²⁷Niin Pietari taas kielsi, ja kohta kukko lauloi. ²⁸Niin he veivät Jesuksen Kaiphaan tyköä raastupaan. Mutta se oli aamu, ja ei he menneet raastupaan, ettei he itsiänsä saastuttaisi, vaan söisivät pääsiäislampaan. ²⁹Niin Pilatus meni ulos heidän tykönsä ja sanoi: mitä kannetta te tuotte tätä miestä vastaan? ³⁰He vastasivat ja sanoivat hänelle: ellei hän pahantekiiä olisi, emme olisi häntä sinun haltuus antaneet. ³¹Niin Pilatus sanoi heille: ottakaat te häntä ja tuomitkaat häntä teidän lakinne jälkeen. Juudalaiset sanoivat siis hänelle: meidän ei sovi ketään tappaa; ³²Että jesuksen puhe täytettäisiin, kuin hän sanoi, merkiten, millä kuolemalla hänen piti kuoleman. ³³Niin Pilatus taas meni raastupaan, kutsui Jesuksen ja sanoi hänelle: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? ³⁴Jesus vastasi häntä: sanotko sinä sen itsestäs, eli ovatko muut sen minusta sinulle sanoneet? ³⁵Pilatus vastasi: olenko minä Juudalainen? Sinun kansas ja ylimmäiset papit antoiivat ylön sinun minulle: mitäs tehnyt olet? ³⁶Jesus vastasi: ei minun valtakuntani ole tästä maailmasta. Jos minun valtakuntani olis tästä maailmasta, niin tosin minun palveliani olisivat sotineet, etten minä olisi tullut annetuksi ylön Juudalaisille; mutta ei minun valtakuntakuntani ole täältä. ³⁷Niin Pilatus sanoi hänelle: niin sinä olet kuningas? Jesus vastasi: sinä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten olen minä syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä totuden tunnustan. Jokainen, joka on totuudesta, se kuulee minun ääneni. ³⁸Pilatus sanoi hänelle: minä on totuus? Ja kuin hän sen sanonut oli, meni hän taas ulos Juudalaisten tykö ja sanoi heille: en minä löydä yhtään syytä hänessä. ³⁹Mutta teillä on tapa, että minun pitää teille päästämän yhden pääsiäisenä: tahdotteko siis, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan? ⁴⁰Niin he huusivat taas kaikki, sanoen: ei tätä, vaan Barabbasta. Mutta Barabbas oli ryöväri.

19Niin Pilatus otti silloin Jesuksen ja ruoskitsi hänen, ²Ja sotamiehet väänsivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja puettivat hänen purpuravaatteeseen, ³Ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas! ja antoiivat hänelle korvapuusteja. ⁴Taas tuli Pilatus ulos ja sanoi heille: katsokaat, minä tuon hänen teille ulos, että te tietäisitte, etten minä löydä yhtään syytä hänessä. ⁵Niin Jesus meni ulos, kantain orjantappuraista kruunua ja purpuraista vaatetta. Ja hän sanoi heille: katso ihmistä! ⁶Mutta kuin ylimmäiset papit ja palveliat hänen näkivät, huusivat he, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: ottakaat te häntä ja ristiinnaulitkaat; sillä en minä löydä yhtään syytä hänessä. ⁷Vastasivat häntä Juudalaiset: meillä on laki, ja meidän lakimme jälkeen pitää hänen kuoleman, että hän teki itsensä Jumalan Pojaksi. ⁸Kun siis Pilatus tämän puheen kuuli, pelkäsi hän vielä enemmän ⁹Ja meni taas raastupaan ja sanoi Jesukselle: kusta sinä olet? Mutta ei Jesus vastannut häntä. ¹⁰Niin Pilatus sanoi hänelle: etkös mitään minulle puhu? Etkös tiedä, että minulla on valta sinua ristiinnaulita ja valta sinua päästää? ¹¹Jesus

vastasi: ei sinulla olisi yhtään valtaa minua vastaan, jos ei se olisi sinulle annettu ylhäältä: sentähden on hänellä suurempi synty, joka minun sinulle antoi ylön.¹² Ja siitä ajasta pyysi Pilatus häntä päästää. Mutta Juudalaiset huusivat, sanoen: jos sinä hänen päästät, niin et sinä ole keisarin ystävä; sillä jokainen, joka itsensä tekee kuninkaaksi, hän on keisaria vastaan.¹³ Kuin Pilatus tämän puheen kuuli, vei hän Jesuksen ulos ja istui tuomio-istuimelle, siihen paikkaan, joka kutsutaan Litostroton, mutta Hebreaksi Gabbata.¹⁴ Mutta se oli pääsiäisen valmistuspäivä, lähes kuudennella hetkellä. Ja hän sanoi Juudalaisille: katso, teidän kuninkaanne.¹⁵ Mutta he huusivat: ota pois, ota pois, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: pitääkö minun ristiinnaulitseman teidän kuninkaanne? Ylimmäiset papit vastasivat: ei meillä ole kuningasta, vaan keisari.¹⁶ Niin silloin hän antoi hänen heille ristiinnaulittua. Mutta he ottivat Jesuksen ja veivät pois.¹⁷ Ja hän kantoi ristiänsä ja meni siihen paikkaan, joka kutsutaan Pääkallon paikaksi, mutta Hebreaksi Golgata.¹⁸ Siellä he ristiinnaulitsivat hänen ja kaksi muuta hänen kanssansa kahden puolen, mutta Jesuksen keskelle.¹⁹ Niin Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja pani ristin päälle, ja oli näin kirjoitettu: JESUS NATSARENUS JUUDALAISTEN KUNINGAS.²⁰ Tämän päällekirjoituksen luki monta Juudalaisista; sillä se paikka oli läsnä kaupunkia, jossa Jesus ristiinnaulittiin. Ja oli kirjoitettu Hebreaksi, Grekaksi ja Latinaksi.²¹ Niin sanoivat Juudalaisten ylimmäiset papit Pilatukselle: älä kirjoita: Juudalaisten kuningas; vaan että hän on sanonut: minä olen Juudalaisten kuningas.²² Pilatus vastasi: mitä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin.²³ Kuin siis sotamiehet olivat Jesuksen ristiinnaulinneet, ottivat he hänen vaatteensa (ja tekivät neljä osaa, kullekin sotamiehelle osan), ja hameen; mutta hame ei ollut ommeltu, vaan kokonansa ylhäältä (alaspäin) kudottu.²⁴ Niin he sanoivat keskenänsä: alkäämme tätä rikkoko, vaan heittäkäämme tästä arpaa, kenenkä se pitää oleman: että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: he ovat minun vaatteeni itsellensä jakaneet ja ovat heittäneet minun hameestani arpaa. Ja sotamiehet tosin näin tekivät.²⁵ Mutta Jesuksen ristin tykönä seisojien äitinsä ja hänen äitinsä sisar Maria, Kleopaan emäntä, ja Maria Magdalena.²⁶ Kuin siis Jesus näki äidin ja opetuslapsen siinä sesovan, jota hän rakasti, sanoi hän äidillensä: vaimo, katso sinun poikaas.²⁷ Sitte sanoi hän opetuslapselle: katso sinun äitiäs. Ja siitä hetkestä otti opetuslapsi hänen tykönsä.²⁸ Sitte, kuin Jesus tiesi jo kaikki täytetyksi, ja että Raamattu täytettäisiin, sanoi hän: minä janoon.²⁹ Oli siis yksi astia pantu etikkaa täyteen, ja he täyttivät sienen etikalla ja panivat sen ympärille isoppia, ja panivat sen hänen suunsa eteen.³⁰ Kuin siis Jesus oli etikkaa ottanut, sanoi hän: se on täytetty! ja kallisti päänsä ja antoi henkensä.³¹ Mutta että valmistuspäivä oli, ja ei ruumiit pitänyt ristissä oleman sabbatina, (sillä se sabbatin päivä oli suuri,) rukoilivat siis Juudalaiset Pilatusta, että heidän sääriiluunsa piti rikottaman ja he otettaman alas.³² Niin

sotamiehet tulivat ja rikkoivat ensimmäisen luut ja toisen, joka hänen kanssansa oli ristiinnaulittu;³³ Mutta kuin he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät hänen jo kuolleeksi, niin ei he rikkoneet hänen luitansa;³⁴ Vaan yksi sotamiehistä avasi hänen kylkensä keihäällä, josta kohta vuoti veri ja vesi.³⁵ Ja joka tämän näki, hän on sen todistanut ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta sanovansa, että te myös uskoisitte.³⁶ Sillä nämät ovat tapahtuneet, että Raamattu täytettäisiin: ei teidän pidä luuta rikkoman hänessä.³⁷ Ja taas toinen kirjoitus sanoo: he saavat nähdä, ketä he ovat pistäneet.³⁸ Mutta sen jälkeen rukoili Pilatusta Joseph Arimatiasta, (joka oli Jesuksen opetuslapsi, vaan salaa Juudalaisten pelvon tähden), että hän olis saanut ottaa Jesuksen ruumiin; ja Pilatus salli sen. Niin hän tuli ja otti Jesuksen ruumiin.³⁹ Niin tuli myös Nikodemus, (joka oli ensin yöllä Jesuksen tykö tullut,) ja toi mirhamia ja aloeta sekoitettua, lähes sata naulaa,⁴⁰ Niin he ottivat Jesuksen ruumiin ja käärivät sen liinaiseen, hyvänhajullisten yrttein kanssa, niinkuin Juudalaisten tapa on haudata.⁴¹ Mutta siinä paikassa, jossa hän ristiinnaulittiin, oli yrttitarha, ja yrttitarhassa uusi hauta, johonka ei vielä kenkään ollut pantu:⁴² Siihen he panivat Jesuksen Juudalaisten valmistuspäivän tähden, että se hauta oli läsnä.

20 Mutta ensimmäisenä päivänä viikossa tuli Maria Magdalena varhain, kuin vielä pimiä oli, haudalle ja näki kiven otetuksi pois haudalta.² Niin hän juoksi ja tuli Simon Pietarin tykö ja sen opetuslapsen tykö, jota Jesus rakasti, ja sanoi heille: he ovat Herran ottaneet pois haudasta, ja emme tiedä, kuhunka he hänen panivat.³ Niin Pietari meni ulos ja toinen opetuslapsi, ja tulivat haudalle.⁴ Mutta he juoksivat kahden ynnä, ja toinen opetuslapsi juoksi edellä nopeammin kuin Pietari, ja tuli ensin haudalle.⁵ Ja kuin hän itsensä kumarsi, näki hän liinaiset pantuna, mutta ei hän kuitenkaan mennyt sisälle.⁶ Niin Simon Pietari tuli seuraten häntä, ja meni hautaan, ja näki kääriiliinat pantuna.⁷ Ja hikiliinan, joka hänen päänsä päällä oli ollut, ei kääriiliinan kanssa, vaan erinänsä käärittynä yhteen paikkaan.⁸ Niin meni myös toinen opetuslapsi sisälle, joka ensin haudalle tullut oli, ja näki sen ja uskoi.⁹ Sillä ei he vielä Raamattua ymmärtäneet, että hän oli nouseva kuolleista.¹⁰ Niin ne opetuslapset menivät taas yhteen.¹¹ Mutta Maria seisojien ulkona haudan edessä ja itki. Ja kuin hän niin itki, kumarsi hän itsensä hautaan.¹² Ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, yhden pään puolessa ja toisen jalkain puolessa, siinä missä Jesuksen ruumis pantu oli.¹³ Ne sanoivat hänelle: vaimo, mitäs itket? Hän sanoi heille: he ovat minun Herrani ottaneet pois, ja en tiedä, kuhunka he hänen ovat panneet.¹⁴ Ja kuin hän nämät sanonut oli, käänsi hän itsensä taapäin, ja näki Jesuksen seisovan, eikä tietänyt, että se oli Jesus.¹⁵ Sanoi Jesus hänelle: vaimo, mitäs itket? ketäs etsit? Mutta hän luuli sen yrttitarhan haltiaaksi, ja sanoi hänelle: Herra, jos sinä hänen kannoit pois, niin sano minulle, kuhunkas hänen panit,

ja minä tahdon hänen ottaa. ¹⁶Jesus sanoi hänelle: Maria! niin hän käänsi itsensä ja sanoi hänelle: Rabboni, se on: Mestari. ¹⁷Jesus sanoi hänelle: älä minuun rupee; sillä en minä ole vielä mennyt ylös minun Isäni tykö, vaan mene minun veljeini tykö ja sano heille: minä menen ylös minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö. ¹⁸Maria Magdalena tuli ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran, ja että hän näitä hänelle sanoi. ¹⁹Kuin siis sen sabbatin päivän ehtoo oli, ja ovet olivat suljetut, jossa opetuslapset kokoontuneet olivat Juudalaisten pelvon tähden, tuli Jesus ja seiso heidän keskellensä ja sanoi heille: rauha olkoon teille! ²⁰Ja kuin hän sen sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset ihastuivat, että he näkivät Herran. ²¹Ja Jesus taas sanoi heille: rauha olkoon teille! niinkuin Isä minun lähetti, niin minä myös lähetän teidät. ²²Ja kuin hän nämät sanonut oli, puhalsi hän heidän päällensä ja sanoi heille: ottakaat Pyhä Henki: ²³Joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan, ja joille te ne pidätte, niille ne ovat pidetyt. ²⁴Mutta Toomas, yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kaksoiseksi kutsutaan, ei ollut heidän kanssansa, kuin Jesus tuli. ²⁵Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: me näimme Herran. Mutta hän sanoi heille: ellen minä näe hänen käsissänsä naulan reikää, ja pistä sormeani naulain siaan, ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en minä usko. ²⁶Ja kahdeksan päivän perästä olivat opetuslapset taas sisällä, ja Toomas heidän kanssansa. Niin Jesus tuli, kuin ovet suljetut olivat, ja seiso heidän keskellensä, ja sanoi: rauha olkoon teille! ²⁷Sitte sanoi hän Toomaalle: pistä sormes tänne, ja katso minun käsiäni, ja ojenna tänne kätes, ja pistä minun kylkeeni, ja älä ole epäuskoinen, vaan uskovainen. ²⁸Toomas vastasi ja sanoi hänelle: minun Herrani ja minun Jumalani! ²⁹Jesus sanoi hänelle: ettäs näit minun, Toomas, niin sinä uskoit: autuaat ovat ne, jotka ei näe, ja kuitenkin uskovat. ³⁰Niin teki myös Jesus monta muuta merkkiä opetuslastensa nähden, jotka ei tässä kirjassa ole kirjoitetut. ³¹Mutta nämät ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että te saisitte elämän uskon kautta hänen nimeensä.

21 Sitte ilmoitti Jesus taas itsensä opetuslapsille Tiberiaan meren tykönä, ja hän ilmoitti itsensä näin: ²Simon Pietari ja Toomas, joka kaksoiseksi kutsutaan, olivat ynnä ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Zebedeuksen pojat ja kaksi muuta hänen opetuslapsistansa. ³Sanoi Simon Pietari heille: minä menen kalaan: ne sanoivat hänelle: me menemme myös kanssas. Niin he menivät ja astuivat kohta venheesen, ja ei he sinä yönä mitään saaneet. ⁴Mutta kuin jo aamu oli, niin Jesus seiso rannalle; mutta ei opetuslapset tietäneet, että se oli Jesus. ⁵Niin sanoi Jesus heille: lapset, onko teillä mitään syötävää? He vastasivat häntä: ei. ⁶Hän sanoi heille: laskekaat verkko oikialle puolelle venettä, niin te löydätte. Niin he laskivat, ja tuli niin paljo kaloja, ettei he voineet vetää. ⁷Niin sanoi se opetuslapsi, jo-

ta Jesus rakasti, Pietarille: Herra se on. Kuin Simon Pietari sen kuuli, että se oli Herra, vyötti hän hameen ympärillensä, (sillä hän oli alasti,) ja heitti itsensä mereen. ⁸Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä, (sillä ei he olleet kaukanen maalta, vaan lähes kaksisataa kyynärää,) ja vetivät verkon kaloinensa. ⁹Kuin he siis olivat maalle tulleet, näkivät he hiilet ja kalan, niiden päällä pantuna, ja leivän. ¹⁰Jesus sanoi heille: tuokaat tänne niistä kaloista, jotka te nyt saitte. ¹¹Simon Pietari meni ja veti verkon maalle, täynnä suuria kaloja, sata ja kolmekuudettakymmentä. Ja vaikka niitä niin monta oli, ei kuitenkaan verkko revennyt. ¹²Jesus sanoi heille: tulkaat rualle; mutta ei yksikään opetuslapsista uskaltanut häntä kysyä: kukas olet? sillä he tiesivät sen olevan Herran. ¹³Niin Jesus tuli, otti leivän ja antoi heille, niin myös kalan. ¹⁴Tämä on kolmas kerta, kuin Jesus opetuslapsillensa ilmestyi, sitte kuin hän oli noussut ylös kuolleista. ¹⁵Kuin he siis syöneet olivat, sanoi Jesus Simon Pietarille: Simon Jonan poika! rakastatkos minua enempi kuin nämät? Hän sanoi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Hän sanoi hänelle: ruoki minun karitsoitani. ¹⁶Ja sanoi taas toisen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatkos minua? Hän vastasi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Sanoi hän hänelle: kaitse minun lampaitani. ¹⁷Hän sanoi kolmannen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatkos minua? Pietari tuli murheelliseksi, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: rakastatkos minua? ja sanoi hänelle: Herra, sinä tiedät kaikki: sinä tiedät, että minä rakastan sinua. Jesus sanoi hänelle: ruoki minun lampaitani. ¹⁸Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: kuin sinä olit nuori, niin sinä vyötit itses ja menit, kuhunkas tahtoiti; mutta kuin vanhenet, niin sinä ojennat kätes, ja toinen vyöttää sinun, ja vie, kuhunka et sinä tahdo. ¹⁹Mutta sen hän sanoi, antain tietää, millä kuolemalla hänen piti kunnioittaman Jumalaa. Ja kuin hän sen sanonut oli, sanoi hän hänelle: seuraa minua. ²⁰Pietari käänsi itsensä, ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jesus rakasti, joka myös oli Jesuksen rinnoilla ehtoollisessa maannut, ja sanonut: Herra, kuka se on, joka sinun pettää? ²¹Kuin siis Pietari hänen näki, sanoi hän Jesukselle: Herra, mitästä tämä? ²²Jesus sanoi hänelle: jos minä tahtoisin hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? Seuraa sinä minua. ²³Niin veljesten seassa kävi ulos se puhe, ettei sen opetuslapsen pitänyt kuoleman. Mutta ei Jesus hänelle sanonut: ei hän kuole, vaan: jos minä tahdon hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? ²⁴Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämät kirjoittanut, ja me tiedämme hänen todistuksensa todeksi. ²⁵On myös paljon muuta, mitä Jesus teki, jos ne erinänsä kirjoitettaisiin, en minä luulisi koko maailman käsittävän niitä kirjoja, joita pitäis kirjoitettaman. Amen.

Ap. t.

1Ennen olen minä tosin, oi Teophilus, puhunut kaikista niistä, mitä Jesus rupesi sekä tekemään että opettamaan, **2**Hamaan siihen päivään asti, jona hän otettiin ylös, sitte kuin hän apostoleille, jotka hän valinnut oli, Pyhän Hengen kautta oli käskyn antanut; **3**Joille hän myös kärsiminsä jälkeen oli itsensä eläväksi osoittanut moninaisilla merkeillä, ja näkyi heille neljäkymmentä päivää, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta. **4**Ja kuin hän heidät oli koonnut, kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemistä, vaan että he Isän lupausta odottaisivat, josta te olette (sanoi hän) kuulleet minulta. **5**Sillä Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä, ei monen päivän perästä. **6**Kuin he siis kokoontuneet olivat, kysyivät he häneltä, sanoen: Herra, tällä ajallakos Israelille valtakunnan jälleen rakennat? **7**Mutta hän sanoi heille: ei teidän tule tietää aikaa eikä hetkeä, jotka Isä on omaan voimaansa pannut. **8**Vaan teidän pitää saaman Pyhän Hengen voiman, joka on tuleva teidän päällemme, ja teidän pitää minun todistajani oleman, sekä Jerusalemissa, että koko Juudeassa ja Samariassa, ja sitte maailman ääreen. **9**Ja kuin hän nämät sanonut oli, otettiin hän ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänen ylös heidän silmänsä edestä. **10**Ja kuin he katselivat taivaaseen, hänen mennessänsä, katso, heidän tykönänsä seisoi kaksi miestä valkeissa vaatteissa, **11**Jotka myös sanoivat: Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaaseen? Tämä Jesus, joka teiltä otettiin ylös taivaaseen, on niin tuleva kuin te hänen taivaaseen menevän näitte. **12**Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, joka Öljymäeksi kutsutaan ja on läsnä Jerusalemiä sabbatin matkan. **13**Ja kuin he tulivat sisälle, niin he astuivat ylös saliin, kussa he oleskelivät: Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas, Philippus ja Toomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakob Alpein poika ja Simon Zelotes, ja Juudas Jakobin. **14**Nämät kaikki olivat yksimielisesti pysyväiset rukouksessa ja anomisessa, vaimoin kanssa ja Marian Jesuksen äidin ja hänen veljensä kanssa. **15**Ja niinä päivinä nousi Pietari opetuslasten keskellä ja sanoi: (ja joukko oli nimiltä yhteen lähes kaksikymmentä toista sataa.) **16**Te miehet ja veljet! se kirjoitus piti täytettämän, jonka Pyhä Henki oli Davidin suun kautta Juudaasta ennen sanonut, joka niiden johdattajaksi tuli, jotka Jesuksen ottivat kiinni. **17**Sillä hän oli meidän lukuumme luettu, ja oli tämän viran meidän kanssamme

saanut. **18**Hän siis on ansainnut pellon vääryyden palkasta, ja kuin hän pudotettiin alas, on hän keskeltä kahtia pakahnut, että kaikki hänen sisällyksensä läksivät ulos. **19**Ja se oli tietävä kaikille, jotka Jerusalemissa asuvat, että se pelto heidän kielellensä kutsutaan Akeldama, se on: veripelto. **20**Sillä se on kirjoitettu Psaltari-raamatussa: hänen kotonsa tulkoon kylmille eikä siinä pidä asujanta oleman, ja toisen pitää hänen piispautensa saaman. **21**Niin pitää näistä miehistä, jotka meidän kanssamme olleet ovat kaiken sen ajan kuin Herra Jesus meidän kanssamme ulos ja sisälle kävi, **22**Ruveten Johanneksen kasteesta hamaan siihen päivään asti, jona hän meiltä otettiin ylös, yksi tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi ynnä meidän kanssamme. **23**Ja he asettivat kaksi ehdolle: Josephin, joka kutsuttiin Barsabas ja liialta nimeltä Justus, ja Mattiaan. **24**Ja he rukoilivat ja sanoivat: sinä Herra, joka kaikkein sydämet tiedät! osoita, kumman sinä näistä kahdesta olet valinnut, **25**Saamaan tämän palveluksen ja apostolin viran arpa, josta Juudas on vilpistynyt pois, menemään pois siallensa. **26**Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaan päälle, ja hän valittiin yksimielisesti yhdentoistakymmenen apostolin sekaan.

2Ja kuin viideskymmenes päivä täytettiin, olivat he kaikki yksimielisesti koossa. **2**Ja humaus tapahtui äkisti taivaasta, niinkuin suuri tuulispää olis tullut, ja täytti koko huoneen, kussa he olivat istumassa. **3**Ja heille näkyivät viileskellyt kielet, niinkuin tuliset, ja istuivat kunkin heidän päällensä. **4**Ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja rupesivat puhumaan muilla kielillä, senjälkeen kuin Henki antoi heidän puhua. **5**Niin Jerusalemissa asui Juudalaisia, Jumalaa pelkääväisiä miehiä, kaikkinaisesta kansasta, joka taivaan alla on. **6**Ja kuin tämä ääni tapahtui, niin kokoontui suuri kansan paljous, ja hämmästyivät; sillä kukin kuuli niiden puhuvan omalla kielellensä. **7**Ja he tyhmistyivät kaikki ja ihmettelivät, sanoen keskenänsä: katso, eikö nämät kaikki, jotka puhuvat, ole Galilealaiset? **8**Ja kuinka me kukin kuulemme heidän puhuvan meidän omalla kielellämme, jossa me syntyneet olemme? **9**Partilaiset ja Mediläiset ja Elamilaiset, ja jotka asumme Mesopotamiasa ja Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Asiassa, **10**Phrygiassa ja Pamphiliassa, Egyptissä ja Libian maan rajoilla, liki Kyreniä, ja muukalaiset Roomista, Juudalai-

set ja uudet Juudalaiset. ¹¹Kretalaiset ja Arabialaiset, me kuulemme heidän puhuvan meidän kielillämme Jumalan suuria tekoja. ¹²Niin he kaikki tyhmistyivät ja epäilivät, sanoen toinen toisellensa: mitäs luulet tämän olevan? ¹³Vaan muut nauroivat heitä ja sanoivat: he ovat täynnänsä maki-aa viinaa. ¹⁴Niin Pietari seiso i yhdentoistakymmenen kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: te Juudan miehet ja kaikki, jotka asutte Jerusalemissa! tämä olkoon teille tietävä, ja ottakaat minun sanani teidän korviinne. ¹⁵Sillä ei nämät juovuksissa ole, niinkuin te luulette; sillä nyt on kolmas hetki päivästä. ¹⁶Vaan tämä on se, mikä ennen sanottu on Joelin prophetan kautta: ¹⁷Ja pitää tapahtuman viimeisinä päivinä (sanoo Jumala), että minä tahdon vuodattaa minun Hengestäni kaiken lihan päälle: ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, ja teidän nuoru- kaisenne pitää näkyjä näkemän, ja teidän vanhimpanne pitää unia uneksuman. ¹⁸Ja myös minun palveliaini päälle ja minun piikaini päälle niinä päivinä vuodatan minä minun Hengestäni, ja heidän pitää ennustaman. ¹⁹Ja minä annan tunnustähtiä ylhäällä taivaassa ja merkkejä alhaalla maan päällä, veren ja tulen ja savun ja suitsun. ²⁰Auringon pitää muuttuman pimeydeksi ja kuun vereksi, ennenkuin se suuri ja julkinen Herran päivä on tuleva. ²¹Ja pitää tapahtuman, että jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, se tulee autuaaksi. ²²:22. Te Israelin miehet! kuulkaat näitä sanoja: Jesuksen Natsarelaisen, sen miehen, joka teidän tykönänne on Jumalalta vahvistettu voimallisten tekoin, ihmetten ja merkkein kanssa, jotka Jumala hänen kauttansa teidän keskellänne teki, niinkuin te itekin tiedätte, ²³Sen, joka Jumalan aivotun neuvon ja säännön jälkeen oli annettu ulos, te otitte ja väärän miesten kätten kautta ristiinnaulitsitte ja surmasitte, ²⁴Jonka Jumala herätti ylös ja päästi kuoleman kivuista, että se oli mahdotoin, että hän piti siltä pidettämän. ²⁵Sillä David sanoo hänestä: minä olen aina Herran minun kasvoini eteen pannut, sillä hän on minun oikialla puolellani, etten minä horjahtaisi. ²⁶Sentähden iloitsi minun sydämeni, ja minun kieleni riemuitsi, ja minun lihani on myös lepävä toivossa. ²⁷Sillä et sinä anna ylön minun sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäs näkevän turmelusta. ²⁸Sinä olet minulle tietäväksi tehnyt elämän tiet, sinä täytät minun ilolla sinun kasvois edessä. ²⁹Te miehet, rakkaat veljet, olkoon lupa rohkiaisti teille puhua patriarkasta Davidista! hän on sekä kuollut että haudattu ja hänen hautansa on meidän tykönämme hamaan tähän päivään asti: ³⁰Että hän siis oli propheta ja tiesi Jumalan hänelle valalla vannoneen, että hän oli hänen kupeensa hedelmästä lihan jälkeen herättävä Kristuksen hänen istuimellansa istumaan, ³¹Näki hän ennen ja puhui Kristuksen ylösnousemisesta, ettei hänen sieluansa annettu ylön helvetissä, eikä hänen lihansa nähnyt turmelusta. ³²Tämän Jesuksen on Jumala herättänyt, jonka todistajat me kaikki olemme. ³³Hän on siis Jumalan oikialle kädelle korotettu ja on Isältä saanut lupauksen Pyhästä Hengestä: hän on tämän vuodattanut, kuin te nyt näette ja kuulet-

te. ³⁴Sillä ei David ole taivaasen astunut, vaan hän sanoo: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni, ³⁵Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. ³⁶Niin pitää siis totisesti kaiken Israelin huoneen tietämän, että Jumala on tämän Jesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte, Herraksi ja Kristukseksi tehnyt. ³⁷Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: te miehet, rakkaat veljet! mitä meidän pitää tekemän? ³⁸Vaan Pietari sanoi heille: tehkää parannus, ja antakaan jokainen itsensä kastaa Jesuksen Kristuksen nimeen, syntein anteeksi antamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. ³⁹Sillä teille ja teidän lapsillenne on tämä lupaus annettu, ja kaikille, jotka taampana ovat, kutka ikänä Herra meidän Jumalamme kutsuu. ⁴⁰Ja monilla muillakin sanoilla todisti hän, ja neuvoi heitä, sanoen: antakaat teidän autettaa tästä pahanilkisestä suvusta. ⁴¹Jotka siis mielellänsä hänen sanansa ottivat vastaan, ne kastettiin; ja sinä päivänä lisääntyi lähes kolmetuhatta sielua. ⁴²Ja he pysyivät alati apostolien opis- sa ja osallisuudessa, ja leivän murtamisessa ja rukouksissa. ⁴³Mutta jokaiselle sielulle tuli pelko; ja tehtiin apostolien kautta monta ihmettä ja merkkiä. ⁴⁴Mutta kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikki yhteisenä. ⁴⁵Ja he myivät hyvyytensä ja tavaransa, ja jakoivat ne kaikille, sen jälkeen kuin kukin tarvitsi. ⁴⁶Ja he pysyivät joka päivä yksimielisesti templissä, ja mursivat huoneessa leipää, ja ottivat ruokaa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella, ⁴⁷Ja kiittäin Jumalaa olivat kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi joka päivä autuaaksi tulevaisia seurakunnalle.

3Niin Pietari ja Johannes menivät ynnä ylös templiin yhdeksännellä rukouksen hetkelle, ²Ja mies, saattamaton hamasta äitinsä kohdusta, kannettiin; jonka he panivat joka päivä sen templin oven eteen, joka kutsutaan Kauniiksi, anomaan niiltä almua, jotka templiin menivät. ³Kuin hän näki Pietarin ja Johanneksen tahtovan mennä templiin, anoi hän heiltä almua. ⁴Niin Pietari Johanneksen kanssa katsoi hänen päällensä, ja sanoi: katso meidän päällemme. ⁵Ja hän katseli heidän päällensä, toivoen heiltä jotakin saavansa. ⁶Niin Pietari sanoi: hopiaa ja kultaa ei minulla ole; vaan sitä mitä minulla on, annan minä sinulle: Jesuksen Kristuksen Natsarelaisen nimeen nouse ja käy. ⁷Ja hän tarttui hänen oikiaan käteensä ja ojensi hänen, ja kohta hänen säarensä ja kantansa vahvistuivat. ⁸Ja hän karkasi ylös, seiso i ja kävi, ja meni heidän kanssansa templiin, käyden ja hypäten ja kiittäen Jumalaa. ⁹Ja kaikki kansa näki hänen käyvän ja kiittävän Jumalaa, ¹⁰Ja tuns i hänen siksi, joka almun tähden istui templin Kauniin oven edessä; ja he olivat täynnänsä pelkoa ja suurta hämmästystä siitä, mitä hänelle tapahtunut oli. ¹¹Mutta kuin tämä saattamaton, joka parannettu oli, piti itsensä Pietarin ja Johanneksen tykö, juoksi kaikki kansa hämmästyksissä heidän tykönsä porstuaan, joka kutsutaan Salomon porstuaksi. ¹²Kuin Pietari sen näki, vastasi hän kansalle: Israe-

lin miehet! mitä te tätä ihmettelette? eli mitä te meidän päällemme katsotte, niinkuin me olisimme meidän omalla voimallamme eli jumalaisuudellamme tämän käymään saataneet? ¹³Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin Jumala, meidän isäimme Jumala, on Poikansa Jesuksen kirkastanut, jonka te annoitte ylös ja kielsitte Pilatuksen edessä, kuin hän tuomitsi, että hän piti päästettämän. ¹⁴Mutta te kielsitte pyhän ja hurskaan, ja anoitte teillenne murhamiestä annettaa; ¹⁵Mutta elämän Pääruhtinaan te tapoitte: sen on Jumala kuolleista herättänyt, jonka todistajat me olemme. ¹⁶Ja uskon kautta hänen nimensä päälle on hän tässä, jonka te näette ja tunnette, nimensä vahvistanut: ja usko hänen kauttansa antoi tälle terveytensä, kaikkein teidän nähtenne. ¹⁷Ja nyt rakkaat veljet! minä tiedän, että te sen tyhmyydestä tehneet olette, niinkuin teidän ylimmäisenekin. ¹⁸Mutta Jumala, mitä hän kaikkein prophetainsa suun kautta oli ennustanut, että hänen Kristuksensa piti kärsimän, sen hän täytti. ¹⁹Niin tehkää parannus ja palatkaat, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, kuin virvoittamisen ajat tulevat Herran kasvoin edestä, ²⁰Ja hän lähettää sen, josta teille ennen saarnattu on, Jesuksen Kristuksen, ²¹Jonka tosin tulee omistaa taivas, niihin aikoihin asti kuin ne kaikki jälleen asetetaan, mitkä Jumala on puhunut kaikkein pyhään prophetainsa suun kautta, hamasta maailman alusta. ²²Sillä Moses on tosin isille sanonut: Herra teidän Jumalanne on teille herättävä Prophetan teidän veljistänne, niinkuin minun: kuulkaat häntä kaikissa, mitä hän teille sanoo, ²³Ja pitää tapahtuman, että jokainen sielu, joka ei tätä Prophetaa kuule, pitää hävitettämän pois kansasta. ²⁴Ja kaikki prophetat hamasta Samuelista, ja sitte edespäin, niin monta, jotka puhuneet ovat, ovat myös kaikki näitä päiviä ennustaneet. ²⁵Te olette prophetain ja sen liiton lapset, jonka Jumala meidän isäimme kanssa teki, sanoen Abrahamille: ja sinun siemenessä pitää kaikki kansat maan päällä siunattaman. ²⁶Teille on Jumala ensin Poikansa Jesuksen herättänyt ja on hänen lähettänyt teitä siunaamaan, että te kukin teidän pahuudestanne palajaisitte.

⁴Mutta kuin he kansalle puhuivat, niin papit ja templin esimies ja Saddukealaiset tulivat sinne, ²Ja närkästyivät, että he kansaa opettivat ja ilmoittivat Jesuksen kautta ylösnousemisen kuolleista, ³Ja heittivät kätensä heidän päälensä ja panivat heidät huomeneksi kiinni; sillä jo oli ehto. ⁴Mutta monta niistä, jotka sanan kuulivat, uskoivat ja miesten luku tuli lähes viisituhatta. ⁵Mutta toisena päivänä tapahtui, että heidän ylimmäisensä ja vanhimpansa kokoontuivat ja kirjanoppineet Jerusalemissa, ⁶Ja Hannas ylimmäinen pappi, ja Kaiphas, ja Johannes, ja Aleksander, ja niin monta kuin ylimmäisten pappein suvusta oli, ⁷Ja asettivat heidät keskellensä ja kysyivät heiltä: millä voimalla taikka kenenkä nimeen te olette tämän tehneet? ⁸Niin Pietari, täynnänsä Pyhää Henkeä, sanoi heille: te kansan ylimmäiset ja Israelin vanhimmat! ⁹Jos me tänäpäni tuo-

mitaan sen hyvän työn edestä sille sairaalle miehelle, jonka kautta hän parannettu on, ¹⁰Niin olkoon teille ja kaikelle Israelin kansalle tiettävä, että Jesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen, jonka te ristiinnaulitsitte, jonka Jumala kuolleista herätti, sen kautta tämä seisoo teidän edessänne terveenä. ¹¹Hän on se kivi, joka teiltä rakentajilta hyljätty on, joka on nurkkakiveksi tullut. ¹²Ja ei yhdessäkään toisessa ole autuutta; sillä ei myös ole muuta nimeä taivaan alla ihmisille annettu, jossa meidän pitää autuaaksi tuleman. ¹³Mutta kuin he näkivät Pietarin ja Johanneksen puheen rohkeuden, sillä he ymmärsivät heidät oppimattomiksi ja kirjantaitamattomiksi miehiksi, ihmettelivät he ja tunsivat heidät, että he Jesuksen kanssa olleet olivat. ¹⁴Mutta kuin he näkivät sen ihmisen seisovan heidän kanssansa, joka parannettu oli, ei he taitaneet mitään sitä vastaan puhua. ¹⁵Mutta he käskivät heitä ulos raadista mennä pois, ja pitivät neuvoa keskenänsä, ¹⁶Sanoen: mitä me näille miehille teemme? Sillä julkinen merkki on heidän kauttansa tehty, joka kaikille Jerusalemin asuvaisille tiettävä on, ja emme taida kieltää. ¹⁷Mutta ettei se enempi kansan keskelle hajoi, niin haastakaamme heitä kovin, ettei he tätedes yhdellekään ihmiselle tästä nimestä puhuisi. ¹⁸Ja he kutsuivat heidät ja kaiketi kielsivät heitä puhumasta ja opettamasta Jesuksen nimeen. ¹⁹Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heitä ja sanoivat: tuomitkaat itse, jos se on oikia Jumalan edessä, että me teitä enemmän kuulemme kuin Jumalaa. ²⁰Sillä emme taida niitä puhumatta olla, joita me nähneet ja kuulleet olemme. ²¹Mutta he uhkasivat heitä, ja antoivat heidän mennä, ja ei löytäneet mitään, josta he olisivat heitä vaivanneet, kansan tähden; sillä kaikki kiittivät Jumalaa sen edestä mikä tapahtunut oli. ²²Sillä se ihminen oli ylitse neljänkymmenen ajastajan vanha, jossa tämä parantamisen tunnusmerkki tehty oli. ²³Mutta kuin he päästetyt olivat, tulivat he omainsa tykö ja ilmoittivat, mitä pappein päämiehet ja vanhimmat heille sanoneet olivat. ²⁴Kuin he sen kuulivat, korottivat he yksimielisesti äänensä Jumalan tykö ja sanoivat: Herra, sinä olet Jumala, joka taivaan ja maan ja meren, ja kaikki, mitä niissä on, tehnyt olet, ²⁵Joka Davidin sinun palvelias suun kautta puhunut olet: miksi pakanat kiukuitsevat ja kansat turhaa aikovat? ²⁶Vaan kuninkaat yhteen menevät ja päämiehet kokoovat heitänsä Herraa vastaan ja hänen Kristustansa vastaan? ²⁷Sillä he ovat tosin kokoontuneet sinun pyhää Poikaas Jesusta vastaan, jonka sinä voitelit, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin kansan kanssa, ²⁸Tekemään mitä sinun kätes ja neuvos ennen aikonut oli, että tapahtuman pitäis. ²⁹Ja nyt Herra, katso heidän uhkaustansa ja anna sinun palveliais kaikella uskalluksella sinun sanaas puhua. ³⁰Ja ojenna kätes parantamaan, ja että merkit ja ihmeet sinun pyhän Poikas Jesuksen nimen kautta tehtäisiin. ³¹Ja kuin he rukoilleet olivat, liikkui se paikka, jossa he koossa olivat, ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa uskalluksella. ³²Ja niiden paljoudessa, jotka uskoivat, oli yksi sydän ja yksi sielu,

ei myös kenkään heistä sanonut mitään omaksensa, mitä hänellä oli, vaan kaikki olivat heillä yhteiset.³³ Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jesuksen ylösnousemisesta, ja suuri armo oli kaikkein heidän päällänsä.³⁴ Ja ei myöskään ollut yhtään tarvitsevaa heissä; sillä niin monta, jolla pelot eli huoneet olivat, ne myivät ja toivat myytyin hinnan,³⁵ ja panivat apostolien jalkain eteen: ja jokaiselle jaettiin niinkuin kukin tarvitsi.³⁶ Mutta Joses, joka liialta nimeltä apostoleilta kutsutaan Barnabas (se on niin paljo sanottu kuin lohduksen poika) Leviläinen, Kypristä sukuisin,³⁷ Hänellä oli pelto, sen hän myi, ja toi hinnan ja pani apostolitten jalkain eteen.

5 Mutta mies, Ananias nimeltä, emäntänsä Saphiran kanssa myi tavaransa,² ja kätkei jotain hinnasta emäntänsä tietten, ja toi osan edes ja pani apostolitten jalkain eteen.³ Niin Pietari sanoi: Ananias, miksi saatana täytti sinun sydämes Pyhän Hengen edessä valhettelemaan, että jotakin pellon hinnasta kätkit? ⁴ Etkös olisi saanut sitä pitää, kuin se sinulla oli, ja se myytykin oli sinun hallussas? miksis senkaltaista olet sydämees päästänyt? Et sinä ole ihmisten, vaan Jumalan edessä valehdellut.⁵ Kuin Ananias nämät sanat kuuli, lankesi hän maahan ja antoi henkensä. Ja suuri pelko tuli kaikkein niiden päälle, jotka tämän kuulivat.⁶ Niin nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänen, veivät pois ja hautasivat hänen.⁷ Mutta tapahtui liki kolmen hetken perästä, että myös hänen emäntänsä tuli sisälle eikä tietänyt, mitä tapahtunut oli.⁸ Niin Pietari vastasi häntä: sanos minulle: oletteko sen pellon siihen hintaan myyneet? mutta hän sanoi: olemme niinkin siihen hintaan.⁹ Sanoi Pietari hänelle: miksi te olette mielistyneet keskenänne Herran Henkeä kiusaamaan? Katso, niiden jalat, jotka sinun miehes hautasivat, ovat oven edessä ja vievät pois sinun.¹⁰ Ja hän kohta lankesi maahan hänen jalkainsa eteen ja antoi henkensä. Niin nuoret miehet tulivat sisälle ja löysivät hänen kuolleena, ja he veivät hänen ulos ja hautasivat miehensä tykö.¹¹ Ja suuri pelko tuli koko seurakunnalle ja kaikille niille, jotka tämän kuulivat.¹² Ja apostolitten kätten kautta tehtiin monta merkkiä ja ihmettä kansan seassa. Ja olivat kaikki yksimielisesti Salomon esihuoneessa.¹³ Mutta ei niistä muista uskaltanut yksikään itsiänsä antaa heidän sekaansa; vaan kansa piti paljon heistä.¹⁴ Ja joukko paljon eneni miehistä ja vaimoista, jotka Herran päälle uskoivat:¹⁵ Niin että he kantoivat sairaita kaduille ja panivat niitä vuoteille ja paareille, että Pietarin tullessa ainoasti hänen varjonsa jonkun heistä olis varjonnut.¹⁶ Ja tuli myös suuri joukko kokoon lähimmäisistä kaupungeista Jerusalemiin, ja toivat sairaita ja saastaisilta hengiltä vaivatuita, jotka kaikki parannettiin.¹⁷ Niin nousi ylimmäinen pappi, ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat, Saddukealaisten laho, ja olivat täynnänsä kiivautta,¹⁸ ja paiskasivat kätensä apostolitten päälle ja panivat heidät yhteiseen vankihuoneeseen.¹⁹ Mutta Herran enkeli avasi yöllä tornin oven, ja vei heidät sieltä ulos ja sanoi:²⁰ Menkää,

seisokaat ja puhukaat templissä kansalle kaikki tämän elämän sanat.²¹ Mutta kuin he sen kuulivat, menivät he varhain aamulla templiin ja opettivat. Niin ylimmäinen pappi tuli, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, kutsuivat raadin kokoon ja kaikki Israelin lasten vanhimmat, ja lähettivät vankihuoneeseen heitä noutamaan.²² Kuin palveliat menivät, eikä heitä tornista löytäneet, niin he palasivat ja ilmoittivat,²³ Sanoen: tornin me tosin löysimme kyllä visusti suljetuksi ja vartiat ulkona oven edessä seisovan; mutta kuin me sen avasimme, emme ketään sieltä löytäneet.²⁴ Kuin ylimmäinen pappi ja templin esimies ja pappein päämiehet nämät kuulivat, epäilivät he heistä, miksi se viimeinkin tuli.²⁵ Niin tuli yksi ja ilmoitti heille, sanoen: katso, ne miehet, jotka te torniin panitte, ovat templissa ja seisovat opettamassa kansaa.²⁶ Niin esimies meni palvelijoinensa ja toi heidät suosiolla sieltä (sillä he pelkäsivät kansan heitä kivittävän).²⁷ Ja kuin he toivat heidät, asettivat he heidät raadin eteen. Ja ylimmäinen pappi kysyi heiltä,²⁸ Sanoen: emmekö ole kovasti teitä kieltäneet puhumasta kansalle tähän nimeen? Ja katso, te olette Jerusalemin täyttäneet teidän opetuksellanne, ja tahdotte tämän ihmisen veren vetää meidän päällemme.²⁹ Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: enempi tulee kuulla Jumalaa kuin Ihmisiä.³⁰ Meidän isämme Jumala herätti Jesuksen, jonka te tapoitte ja ripustitte puuhun.³¹ Sen on Jumala korottanut oikialle kädellensä Päämieheksi ja Vaapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntein anteeksi antamusta.³² Ja me olemme näiden sanain todistajat, ja myös Pyhä Henki, jonka Jumala on niille antanut, jotka häntä kuulevat.³³ Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se lävitse heidän sydämensä, ja he pitivät neuvoa tappaaksensa heitä.³⁴ Niin nousi raadista yksi Pharisealainen, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, josta kaikki kansa paljon piti: se käsi apostoleita pikimältänsä viedä ulos,³⁵ Ja sanoi heille: Israelin miehet! kavahtakaat itseänne, mitä te mielitte tehdä näille miehille.³⁶ Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas ja sanoi itsensä joksikin, niin hänen tykönsä tuli lähes neljäsataa miestä: joka sitte tapettiin ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, ne hajoitettiin ja hävitettiin.³⁷ Tämän jälkeen nousi Juudas Galileasta veronlaskemisen päivinä ja käänsi paljon kansaa jälkeensä; hän myös hukui ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, hajoitettiin.³⁸ Ja nyt sanon minä teille: lakatkaa näistä miehistä ja sallikaat heidän olla; sillä jos tämä neuvo eli teko on ihmisistä, niin se tyhjään rauke; ³⁹ Vaan jos se on Jumalalta, niin ette voi sitä tyhjäksi tehdä, ettette myös löydettäisi sotineen jumalaa vastaan.⁴⁰ Niin kaikki mielistyivät hänen neuvoonsa; ja kuin he apostolit sisälle kutsuivat, niin he hosuivat heitä ja kielsivät heitä Jesuksen nimeen puhumasta, ja päästivät heidät menemään.⁴¹ Niin he menivät pois raadin edestä, iloiten että he olivat mahdolliset pilkkaa kärsimään hänen nimensä tähden,⁴² Ja ei lakanneet joka päivä templissä ja joka huoneessa opettamasta ja saarnaamasta evankeliumia Jesuksesta Kristuksesta.

6Mutta niinä päivinä, koska opetuslasten luku eneni, napisivat Grekiläiset Hebrealaisia vastaan, että heidän leskensä katsottiin ylön jokapäiväisessä palveluksessa. ²Niin ne kaksi toistakymmentä kutsuivat kokoon opetuslasten joukon, ja sanoivat: ei se ole kohtuullinen, että me annamme ylön Jumalan sanan, ja pöytäin edessä palvelemme. ³Sentähden, rakkaat veljet, valitkaat teistä seitsemän miestä joista hyvä todistus on, jotka ovat Pyhää Henkeä ja viisautta täynnänsä, joiden haltuun me tämän viran annamme. ⁴Mutta me tahdomme rukouksessa ja sanan palveluksessa pysyväiset olla. ⁵Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle, ja he valitsivat Stephanin, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Philippuksen, ja Prokoron, ja Nikanorin, ja Timonin, ja Parmenaan, ja Nikolaon, uuden Juudalaisen Antiokiasta. ⁶Nämät he asettivat apostoleitten eteen: ja rukoilivat, ja panivat kätensä heidän päällensä. ⁷Ja Jumalan sana kasvoi ja opetuslasten luku tuli sangen suureksi Jerusalemissa; ja suuri joukko pappeja oli myös uskolle kuuliainen. ⁸Mutta Stephanus, joka oli uskoa täynnänsä ja väkevyyttä, teki ihmeitä ja suuria tunnustähtiä kansan seassa. ⁹Niin nousivat muutamat Libertinein synagogasta, ja Kyreniläisten, ja Aleksandrialaista, ja jotka Kilikiasta ja Asiasta olivat, ja riitelivät Stephanin kanssa. ¹⁰Ja eivät voineet sitä viisautta vastaan olla ja sitä Henkeä, jonka kautta hän puhui. ¹¹Niin he sääsivät miehiä, jotka sanoivat: me olemme hänen kuulleet puhuvan pilkkasanoja Mosesa ja Jumalaa vastaan. ¹²Niin he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet, ja menivät ja ottivat hänen kiinni, ja veivät hänen raadin eteen, ¹³Ja asettivat väärät todistajat sanomaan: ei tämä mies lakkaa puhumasta pilkkasanoja tätä pyhää siaa ja lakia vastaan. ¹⁴Sillä me olemme kuulleet hänen sanovan: Jesus Natsarealainen hävittää tämän sian, ja muuttaa säädyt, jotka Moses meille antoi. ¹⁵Ja kaikki ne, jotka raadissa istuivat, katsoivat hänen päällensä ja näkivät hänen kasvonsa niinkuin enkelin kasvot.

7Niin ylimmäinen pappi sanoi: lienevätkö nämät näin? ²Vaan hän sanoi: miehet, rakkaat veljet ja isät, kuulkaat: kunnian Jumala ilmestyi Abrahamille meidän isällemme, kuin hän oli Mesopotamiassa, ennenkuin hän Haranissa asui, ³Ja sanoi hänelle: lähde sinun maaltas ja suvustas, ja tule siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. ⁴Silloin hän läksi Kaldeasta, ja asui Haranissa. Ja kuin hänen isänsä kuollut oli, toi hän hänen sieltä tähän maahan, jossa te nyt asutte. ⁵Ja ei antanut hänelle siinä perintöä, ei jalankaan leveyttä; ja hän lupasi hänelle sen antaa asuaksensa, ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä, kuin ei hänellä vielä lasta ollut. ⁶Ja Jumala puhui hänelle näin: sinun siemenes pitää oleman muukalainen vieraalla maalla, ja heidän pitää sen orjaksi tekemän, ja pahasti sen kanssa menemän neljäsataa ajastaka. ⁷Ja sen kansan, jota he palvelevat, tahdon minä tuomita, sanoi Jumala, ja sitte pitää heidän lähtemän ja minua tässä siassa palveleman.

⁸Ja hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton; ja niin hän siitti Isaakin, ja ympärileikkasi hänen kahdeksantena päivänä. Ja Isaak siitti Jakobin, ja Jakob kaksitoistakymmentä patriarkkaa. ⁹Ja ne patriarkat myivät kateudesta Josefin Egyptiin. Ja Jumala oli hänen kanssansa, ¹⁰Ja pelasti hänen kaikista tuskistansa, ja antoi hänelle armon ja viisauden Pharaon, Egyptin kuninkaan, kasvoin edessä, ja hän pani hänen Egyptin valtamiheksi ja kaiken huoneensa päälle. ¹¹Mutta nälkä tuli kaikkeen Egyptiin ja Kanaanin maahan, ja suuri tuska; ja ei meidän isämme löytäneet ravintoa. ¹²Mutta kuin Jakob kuuli Egyptissä jyvää olevan, lähetti hän sinne meidän isämme ensimmäisen keran. ¹³Ja kuin hän toistamiseen heidät lähetti, tunnettiin Joseph veljiltänsä; ja Josephin suku tuli Pharaolle tiettäväksi. ¹⁴Niin Joseph lähetti ja antoi tuoda isänsä Jakobin ja kaiken hänen sukunsa, viisi sielua kahdeksattakymmentä. ¹⁵Ja Jakob meni alas Egyptiin, ja hän kuoli, niin myös meidän isämme. ¹⁶Ja he vietiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Abraham oli Hemorin lapsilta rahalla ostanut Sikemissä. ¹⁷Mutta kuin lupauksen aika lähestyi, josta Jumala oli Abrahamille vannonut, kasvoi ja eneni kansa Egyptissä, ¹⁸Siihenasti kuin toinen kuningas tuli, joka ei Josephista mitään tietänyt. ¹⁹Tämä meidän sukuamme kavalasti juonitteli, ja meni pahasti meidän isämme kanssa, niin että heidän piti nuoret lapsensa heittämän pois, ettei he olisi saaneet elää. ²⁰Siihen aikaan syntyi Moses, ja hän oli Jumalalle otollinen, ja elätettiin kolme kuukautta isänsä huoneessa. ²¹Mutta kuin hän heitetty oli ulos, otti Pharaon tytär hänen ja kasvatti itsellensä pojaksi. ²²Ja Moses opetettiin kaikessa Egyptiläisten viisaudessa, ja oli voimallinen sanoissa ja töissä. ²³Mutta kuin hän oli neljäkymmenen ajastajan vanha, joukahtui hänen sydämeensä mennä katsomaan veljiänsä Israelin lapsia. ²⁴Ja kuin hän näki yhdelle vääryyttä tehtävän, autti hän häntä ja kosti hänen puolestansa, joka vääryyttä kärsi, ja löi Egyptin miehen. ²⁵Mutta hän luuli veljiensä sen ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli heille vapauden antava; vaan eivät he ymmärtäneet. ²⁶Ja hän tuli toisena päivänä heidän tykönsä, jotka keskenänsä riitelivät, ja sovitti heitä, sanoen: rakkaat miehet, te olette veljekset: miksi te toinen toisellenne vääryyttä teette? ²⁷Mutta se, joka lähimmäisellensä vääryyttä teki, lykkäsi häntä, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi meidän ylitsemme? ²⁸Vai tahdotkos sinä minua niin tappaa, kuin sinä Egyptiläisen eilen tapoit? ²⁹Niin Moses pakeni tämän puheen tähden, ja oli Madiamin maakunnassa muukalainen, jossa hän kaksi poikaa siitti. ³⁰Ja neljäkymmenen ajastajan perästä ilmestyi hänelle Herran enkeli korvessa, Sinain vuorella, pensaan tulen liekissä. ³¹Mutta kuin Moses sen näki, ihmetteli hän sitä näkyä, ja kuin hän meni lähes katsomaan, niin tapahtui Herran ääni hänelle: ³²Minä olen sinun isäis Jumala, Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala. Niin Moses vapisi eikä tohtinut sinne katsoa. ³³Ja Herra sanoi hänelle: riisu kenkäs jaloistas; sillä

sia, jossas seisot, on pyhä maa. ³⁴Minä olen nähden nähnyt kansani tuskan Egyptissä, ja olen heidän huokauksensa kuullut, ja tulin alas heitä ottamaan ulos: tule siis nyt tänne, minä lähetän sinun Egyptiin. ³⁵Tämän Moseksen, jota he kielsivät, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi? tämän on Jumala lähettänyt päämieheksi ja vapahtajaksi, enkelin käden kautta, joka hänelle pensaassa ilmestyi. ³⁶Tämä johdatti heitä ulos, ja teki ihmeitä ja merkkejä Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja korvessa, neljäkymmentä ajastaikaa. ³⁷Tämä on se Moses, joka sanoi Israelin lapsille: Herra teidän Jumalanne herättää teille teidän veljistänne yhden Prophetan, niinkuin minun, jota teidän pitää kuuleman. ³⁸Tämä oli seurakunnassa enkelin kanssa korvessa, joka puhui hänen kanssansa Sinain vuorella, ja meidän isämme kanssa. Tämä sai elämän puheen meille antaaksensa, ³⁹Jota ei meidän isämme totelleet, vaan sysäsivät pois sen tykönsä, ja palasivat sydämessänsä Egyptiin, ⁴⁰Sanoen Aaronille: tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä Mosekselle, joka meidän Egyptin maasta toi ulos, on tapahtunut. ⁴¹Ja niinä päivinä tekivät he vasikan, ja uhrasivat epäjumalille uhria, ja riemuitsivat kättensä töistä. ⁴²Niin Jumala käänsi itsensä, ja antoi ylönsä heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin prophetain Raamatussa on kirjoitettu: oletteko te Israelin huoneesta minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä ajastaikana korvessa? ⁴³Ja te kannoitte Molokin majaa ja teidän jumalanne Remphan tähteä, joita kuvia te teitte kumartaaksenne niitä, ja minä tahdon teidät viedä pois edemmä Babelia. ⁴⁴Meidän isillä oli todistuksen maja korvessa, niinkuin se oli säätänyt, joka Moseksen kanssa puhui, että hänen piti sen tekemän sen esikuvan perään, jonka hän nähnyt oli; ⁴⁵Jonka myös meidän isämme vastaan ottivat, ja veivät Josuan kanssa siihen maahan, jossa pakanat asuivat, jotka Jumala hävitti meidän isämme kasvoin edestä, hamaan Davidin aikaan asti, ⁴⁶Joka löysi armon Jumalan tykönä, ja anoi, että hän olis majan löytänyt Jakobin Jumalalle. ⁴⁷Mutta Salomo rakensi hänelle huoneen. ⁴⁸Vaan se kaikkein Ylimmäinen ei asu käsillä tehdyissä templeissä, niinkuin propheta sanoo: ⁴⁹Taivas on minun istuimeni ja maa jalkaini astinlauta. Minkä huoneen te siis tahdotte minulle rakentaa, sanoo Herra, eli kuka on minun leposiani? ⁵⁰Eikö minun käteni ole kaikkia näitä tehnyt? ⁵¹Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydäimestä ja korvista! te olette aina Pyhää Henkeä vastaan, niinkuin teidän isänne, niin myös tekin. ⁵²Ketä prophetaista ei teidän isänne vainonneet? Ja he tappoivat ne, jotka vanhurskaan tulemista ennustivat, jonka pettäjät ja murhaajat te nyt olitte, ⁵³Jotka saitte lain enkelien asetuksen kautta, jota ette pitäneet. ⁵⁴Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja kiristelivät hampaitansa hänen päällensä. ⁵⁵Mutta että hän oli täynnä Pyhää Henkeä, katsahti hän ylös taivaasen, näki Jumalan kunnian ja Jesuksen seisovan Jumalan oikialla kädellä, ⁵⁶Ja sanoi: katso, minä näen taivaat avoinna,

ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikialla kädellä. ⁵⁷Niin he huusivat suurella äänellä, ja tukitsivat korviensa, ja karjasivat kaikki yksimielisesti hänen päällensä, ⁵⁸Ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja kivittivät. Ja todistajat panivat vaatteensa nuorukaisen jalkain juureen, joka kutsuttiin Saulus. ⁵⁹Ja he kivittivät Stephanin, joka rukoili ja sanoi: Herra Jesus, ota minun henkeni. ⁶⁰Niin hän pani polvilensa, ja huusi suurella äänellä: Herra, älä lue heille tätä syntiä. Ja kuin hän tämän sanonut oli, niin hän nukkui.

8Ja Saulus oli myös mielistynyt hänen kuolemaansa. Niin sinä päivänä nousi suuri vaino seurakuntaa vastaan, joka oli Jerusalemissa; ja hajosivat kaikki ympäri Juudan ja Samarian maakuntaa, paitsi apostoleita. ²Ja muutamat Jumalaa pelkääväiset miehet korjasivat Stephanin, ja valittivat häntä suuresti. ³Mutta Saulus raateli seurakuntaa ja kävi huone huoneelta, otti miehet ja vaimot ja panetti vankiuteen. ⁴Ja ne hajonneet vaelsivat ympärinsä ja saarnasivat Jumalan sanaa. ⁵Niin Philippus tuli Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristuksesta. ⁶Mutta kansa otti vaarin yksimielisesti ja visusti Philippuksen sanoista, kuullen ja nähden ne merkit, jotka hän teki: ⁷Sillä rumat henget läksivät ulos monesta, huutain suurella äänellä ja monta halvattua ja saattamatointa parani. ⁸Ja suuri ilo tuli siihen kaupunkiin. ⁹Mutta siellä oli mies, Simon nimeltä, joka siinä kaupungissa ennen noituuden virkaa piti ja oli Samarian kansan villinnyt, sanoen itsensä olevan jonkun suuren, ¹⁰Jota kaikki sekä pienet että suuret kuulivat, sanoen: tämä on Jumalan voima, joka suuri on. ¹¹Mutta he kuultelivat häntä mielellänsä, että hän kavun aikaa oli heitä noituudellansa villinnyt. ¹²Mutta kuin he uskoivat Philippuksen, joka saarnasi Jumalan valtakunnasta ja Jesuksen Kristuksen nimestä, niin he kastettiin sekä miehet että vaimot. ¹³Niin Simon myös itse uskoi, ja kuin hän kastettu oli, viipyi hän Philippuksen tykönä. Ja kuin hän näki ne merkit ja suuret voimalliset työt tapahtuvan, niin hän hämmästyi. ¹⁴Mutta kuin apostolit, jotka Jerusalemissa olivat, kuulivat Samarian Jumalan sanan ottaneen vastaan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen, ¹⁵Jotka, kuin he sinne tulivat alas, rukoilivat niiden edestä, että he olisivat saaneet Pyhän Hengen; ¹⁶(Sillä ei hän ollut vielä yhdenkään niiden päälle laskettu alas, vaan olivat ainoastaan Herran Jesuksen nimeen kastetut.) ¹⁷Niin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen. ¹⁸Mutta kuin Simon näki, että apostolien kätten päälle-panemisen kautta Pyhä Henki annettiin, taritsi hän heille rahaa, ¹⁹Sanoen: antakaat minullekin se voima, että kenenkä päälle minä käteni panen, se sais Pyhän Hengen. ²⁰Vaan Pietari sanoi hänelle: sinun rahas olkoon sinun kanssa kadotuksessa, että Jumalan lahjan luulet raholla ostettavan. ²¹Ei sinulla ole osaa eikä arpaa tässä sanassa; sillä ei sinun sydämes ole oikia Jumalan edessä. ²²Sentähden tee parannus sinun pahuudestas, ja rukoile Jumalaa, että sydämes ajatukset sinulle anteeksi annetta-

siin. ²³Sillä minä näen sinun olevan katkerassa sapessa ja vääryyden solmussa. ²⁴Niin Simon vastasi ja sanoi: rukoilkaat te Herraa minun edestäni, ettei mitään näistä, mitä te sanoitte, minun päälleni tulisi. ²⁵Mutta kuin he olivat todistaneet ja puhuneet Herran sanan, palasivat he Jerusalemiin, ja saarnasivat evankeliumia monessa Samarialan kylässä. ²⁶Mutta Herran enkeli puhui Philippukselle ja sanoi: nouse ja mene lounaaseen päin, sitä tietä, joka Jerusalemiin menee alas Gatsaan, joka kylmillä on. ²⁷Niin hän nousi ja meni. Ja katso, yksi Etiopian mies, Etiopian kuningattaren Kandasen voimallinen kamaripalvelia, joka oli pantu kaiken hänen tavaransa päälle, se oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan, ²⁸Ja palasi sieltä, istuen vaunuissansa, ja luki Jesaias prophetaa. ²⁹Niin Henki sanoi Philippukselle: käy ja mene lähemmä tätä vaunua. ³⁰Niin Philippus juoksi lähemmä, ja kuuli hänen lukevan Jesaias prophetaa, ja sanoi: ymmärrätkös, mitäs luet? ³¹Mutta hän sanoi: kuinka minä taidan ymmärtää, ellei joku minua johdata? Ja hän rukoili Philippusta, että hän tulis ja istuis hänen kanssansa. ³²Mutta se, mitä hän Raamatusta luki, oli tämä: hän on niinkuin lammas teuraaksi talutettu: ja niinkuin karitsa keritsiänsä edessä on ääneti, niin ei hänkään avannut suutansa, ³³Hänen nöyryydessänsä on hänen tuomionsa otettu pois, mutta kuka taitaa sanoa ulos hänen elämänsä pituuden? sillä hänen elämänsä otetaan pois maasta. ³⁴Niin kamaripalvelija vastasi Philippusta: minä rukoilen sinua, sanos: kenestä propheta näitä puhuu? itsestäänkö eli jostakin toisesta? ³⁵Niin Philippus avasi suunsa ja rupesi tästä kirjoituksesta hänelle saarnaamaan evankeliumia Jesuksesta. ³⁶Ja kuin he tiellä vaelsivat, tulivat he veden tykö, ja kamaripalvelia sanoi: katso, tässä on vesi: mikä estää minua kastamasta? ³⁷Mutta Philippus sanoi: jos sinä kaikesta sydäimestä uskot, niin tapahtukoon. Hän vastasi ja sanoi: minä uskon Jesuksen Kristuksen Jumalan Pojaksi. ³⁸Niin hän käski seisauttaa vaunun; ja he astuivat molemmat veteen, Philippus ja kamaripalvelia, ja hän kastasi hänen. ³⁹Mutta kuin he vedestä astuivat ylös, tempasi Herran Henki Philippuksen, ja ei kamaripalvelia häntä enään nähnyt, vaan meni iloiten tietänsä myöten. ⁴⁰Mutta Philippus löydettiin Atsotissa, ja vaelsi ympäri ja saarnasi joka kaupungissa evankeliumia, siihenasti kuin hän tuli Kesareaan.

9 Mutta Saulus puskui vielä uhkauksia ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin tykö, ²Ja anoi häneltä kirjaa Damaskuun synagogain tykö, että kutka ikänä hän sen tien miehistä eli vaimoista löytäis, ne hän olis vienyt sidottuna Jerusalemiin. ³Mutta kuin hän matkusti, tapahtui, että hän Damaskua lähestyi, ja äkisti leimahti valkeus taivaasta ympäri häntä. ⁴Ja hän lankesi maahan ja kuuli äänen hänelle sanovan: Saul, Saul, miksi vainoot minua? ⁵Mutta hän sanoi: kuka sinä olet, Herra? Ja Herra sanoi: minä olen Jesus, jota sinä vainoot: työläs on sinun potkia tutkainta vastaan. ⁶Niin hän vapisi, häm-

mästi ja sanoi: Herra, mitäs minua tahdot tekemään? Ja Herra sanoi hänelle: nouse ja mene kaupunkiin; siellä sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän. ⁷Mutta ne miehet, jotka hänen seurassansa olivat, seisovivat hämmästyksissä; he kuulivat tosin äänen, mutta ei he ketään nähneet. ⁸Niin Saulus nousi maasta ja ei nähnyt ketään avoimilla silmillä; mutta he taluttivat häntä kädestä ja veivät Damaskuun. ⁹Ja hän oli kolme päivää näkemättä ja ei syönyt eikä juonut. ¹⁰Niin yksi opetuslapsi oli Damaskussa, Ananias nimeltä, jolle Herra sanoi näyssä: Ananias! Hän sanoi: Herra, tässä minä olen. ¹¹Herra sanoi hänelle: nouse ja mene sille kadulle, joka Oikiaksi kutsutaan, ja kysy Juudan huoneesta sitä, joka Saulus Tarsilaiseksi kutsutaan; sillä katso, hän rukoilee. ¹²Ja hän näki näyssä yhden miehen, nimeltä Ananias, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän saisi näkönsä jälleen. ¹³Niin Ananias vastasi: Herra, minä olen kuullut monelta tästä miehestä, kuinka paljon pahaa hän sinun pyhilles on tehnyt Jerusalemissa. ¹⁴Ja hänellä on nytkin valta ylimmäisiltä papeilta täällä kiinni sitoa kaikki ne, jotka sinun nimeäs rukoilevat. ¹⁵Niin sanoi Herra hänelle: mene! sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain, ja kuningasten, ja Israelin lasten eteen. ¹⁶Sillä minä tahdon hänelle näyttää, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden. ¹⁷Niin Ananias meni sinne ja tuli huoneeseen sisälle ja pani kätensä hänen päällensä, ja sanoi: rakas veljeni Saul! se Herra lähetti minun, (Jesus, joka sinulle ilmestyi tiellä, jotas vaelsit,) että sinä saisit näkönsä jälleen, ja Pyhällä Hengellä täytettäisiin. ¹⁸Ja hänen silmistänsä putosivat kohta niinkuin suomukset, ja hän sai sillä hetkellä näkönsä jälleensä, nousi ja kastettiin. ¹⁹Ja kuin hän otti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja Saulus oli muutamia päiviä opetuslasten kanssa, jotka olivat Damaskussa, ²⁰Ja saarnasi kohta synagogassa Kristuksesta, että hän on Jumalan Poika. ²¹Niin kaikki, jotka sen kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: eikö tämä ole se, joka kaikkia niitä hävitti Jerusalemissa, jotka sitä nimeä rukoilivat, ja tuli myös tänne sitä varten, että hän ne sidottuna veis ylimmäisille papeille? ²²Mutta Saulus tuli aina jalommaksi ja ajoi Juudalaisia takaperin, jotka Damaskussa olivat, täydellisesti vahvistain, että tämä on Kristus. ²³Ja monen päivän perästä pitivät Juudalaiset neuvoa keskenänsä tappaaksensa häntä. ²⁴Mutta Saulukselle ilmoitettiin heidän väijymisensä. Ja he vartioitsivat portissa yötä ja päivää tappaaksensa häntä. ²⁵Niin opetuslapset ottivat hänen yöllä, päästivät alas ylitse muurin, ja laskivat korissa maahan. ²⁶Mutta kuin Saulus tuli Jerusalemiin, tahtoi hän itsiänsä antaa opetuslasten sekaan, mutta he pelkäsivät kaikki häntä, eikä uskoneet häntä opetuslapsiksi. ²⁷Vaan Barnabas otti hänen ja vei apostolien tykö, ja jutteli heille, kuinka hän tiellä Herran nähnyt oli, ja että hän oli puhunut hänen kanssansa, ja kuinka hän oli rohkiasti Damaskussa Jesuksen nimestä puhunut. ²⁸Ja niin hän oli heidän kanssansa Jerusalemissa, kävi sisälle ja ulos, ja saarnasi pelkäämättä Herran Jesuksen nimeen.

²⁹Hän puhui myös ja kamppaili Grekiläisiä vastaan; mutta ne pyysivät häntä tappaa. ³⁰Kuin veljet sen ymmärsivät, niin he veivät hänen Kesareaan ja lähettivät Tarsiin. ³¹Ja niin seurakunnilla oli rauha kaikessa Juudeassa, ja Galileassa, ja Samariassa, ja enenivät vaeltain Herran pelvossa, ja täytettiin Pyhän Hengen lohdutuksella. ³²Niin tapahtui, kuin Pietari vaelsi joka paikassa, että hän myös tuli pyhään tykö, jotka Lyddassa asuivat. ³³Niin hän löysi siellä yhden miehen, Eneas nimeltä, joka jo kahdeksan ajastaikaa oli vuoteessa halvattuna maannut. ³⁴Ja Pietari sanoi hänelle: Eneas, Jesus Kristus sinun paratkoon! nouse ja tee itse vuoteles; ja hän kohta nousi. ³⁵Ja kaikki Lyddan ja Saronin asuvaset näkivät hänen, jotka tulivat käännetyksi Herran tykö. ³⁶Mutta Jopessa oli yksi opetuspiika, nimeltä Tabita, joka tulkiten on niin paljon sanottu kuin: metsävuohi (a); tämä oli täynnänsä hyviä töitä ja almua, joita hän teki. ³⁷Niin tapahtui niinä päivinä, että se sairasti ja kuoli; jonka he pesivät ja panivat saliin. ³⁸Ja että Lydda oli läsnä Joppea, niin opetuslapset, kuin he kuulivat Pietarin siellä olevan, lähettivät hänen tykönsä kaksi miestä rukoilemaan, ettei hän viivytelisi heidän tykönsä tulla. ³⁹Niin Pietari nousi ja tuli heidän kanssansa; ja kuin hän sinne tuli, veivät he hänen saliin. Ja hänen ympärillensä seisoivat kaikki lesket, jotka itkivät ja osoittivat hänelle niitä hameita ja vaatteita, joita Dorkas heille tehnyt oli, ollessansa heidän kanssansa. ⁴⁰Mutta kuin Pietari oli heidät kaikki ajanut ulos, laski hän polvillensa ja rukoili, ja käänsi itsensä ruumiin puoleen, ja sanoi: Tabita, nouse ylös! niin se avasi silmänsä; ja kuin hän Pietarin näki, nousi hän istualle. ⁴¹Ja hän antoi hänelle kättä ja ojensi hänen, ja kutsui pyhät ja lesket, ja antoi hänen heille elävänä. ⁴²Ja se tuli kaikelle Jopelle tietäväksi; ja moni uskoi Herran päälle. ⁴³Ja tapahtui, että hän viipyi Jopessa kauvan aikaa Simon parkkarin tykönä.

10Niin oli Kesareassa mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies, Italian joukosta, ²Jumalinen ja Jumalaa pelkääväinen kaiken huoneensa kanssa, joka jakoi paljon almua kansalle, ja rukoili alati Jumalaa. ³Hän näki julkisesti näyssä, liki yhdeksättä hetkeä päivästä, Jumalan enkelin tulevan tykönsä ja sanovan hänelle: Kornelius! ⁴Ja hän katseli hänen päällensä, peljästyi ja sanoi: Herra, mikä on? Hän sanoi hänelle: sinun rukoukses ja almus ovat tulleet muistoon Jumalan edessä. ⁵Ja nyt lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, jota Pietariksi kutsutaan. ⁶Hän pitää majaa Simon parkkarilla, jonka huone on meren tykönä; hän sanoo sinulle, mitä sinun pitää tekemän. ⁷Ja kuin enkeli, joka Korneliusta puhutteli, meni pois, kutsui hän kaksi palveliaansa ja yhden Jumalaa pelkääväisen sotamiehen niistä, jotka hänen tykönsä oleskelivat, ⁸Ja hän jutteli kaikki nämät niille, ja lähetti ne Joppeen. ⁹Toisena päivänä, kuin he matkassa olivat ja kaupunkia lähestyivät, meni Pietari ylös katon päälle rukoilemaan, liki kuudetta hetkeä. ¹⁰Ja kuin hän isosi, tahtoi hän suurustaa. Mutta kuin he

hänelle valmistivat, tuli hän horrokseen, ¹¹Ja näki taivaan auki, ja tulevan alas tykönsä yhden astian, niinkuin suuren liinaisen, neljältä kulmalta sidotun, joka laskettiin alas taivaasta maan päälle, ¹²Jossa oli kaikkinaisia nelijalkaisia maan eläimiä ja metsillisiä, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja. ¹³Ja ääni tuli hänelle: Pietari, nouse, tapa ja syö. ¹⁴Pietari sanoi: en suinkaan, Herra; sillä en ole minä ikänä syönyt mitään yhteistä eli saastaista. ¹⁵Ja ääni sanoi taas toisen kerran hänelle: mitä Jumala on puhdistanut, älä sitä sinä sano yhteiseksi. ¹⁶Ja se tapahtui kolme kertaa ja astia otettiin jälleen ylös taivaaseen. ¹⁷Ja kuin Pietari itsellensä epäili, mikä näky se olis, jonka hän näki, niin katso, miehet, jotka lähetetyt olivat Korneliukselta, kyselivät Simonin huonetta ja seisoivat oven edessä, ¹⁸Ja kutsuivat yhden ulos ja kysyivät, pitikö Simon, joka liialta nimeltä Pietariksi kutsutaan, siellä majaa. ¹⁹Mutta kuin Pietari sitä näkyä ajatteli, sanoi Henki hänelle: katso, kolme miestä etsivät sinua. ²⁰Nouse siis, astu alas ja mene ilman epäilemättä heidän kanssansa; sillä minä lähetin heidät. ²¹Niin Pietari astui alas miesten tykö, jotka hänen tykönsä Korneliukselta lähetetyt olivat, ja sanoi: katso, minä se olen, jota te etsitte; mitä varten te tulleet olette? ²²Mutta he sanoivat: sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, jolla on todistus kaikelta Juudan kansalta, on pyhältä enkeliltä käskyn saanut, että hänen piti sinun antaman kutsua huoneesensa, sinulta sanoja kuullaksensa, ²³Niin hän kutsui heitä sisälle, ja otti heidät majaan. Toisena päivänä meni Pietari heidän kanssansa, ja muutamat veljet Jopesta seurasivat myös häntä. ²⁴Ja toisena päivänä tulivat he Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä, ja oli kutsunut kokoon lankonsa ja parhaat ystävänsä. ²⁵Mutta kuin Pietari tuli sisälle, meni Kornelius häntä vastaan, ja lankesi hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä. ²⁶Mutta Pietari nosti häntä ja sanoi: nouse! minäkin olen ihminen. ²⁷Ja kuin hän oli häntä puhutellut, meni hän sisälle ja löysi monta tulleen kokoon. ²⁸Ja hän sanoi heille: te tiedätte, ettei ole ollut luvallinen Juudalaisen olla jonkun muukalaisen tykönä eli hänen tykönsä mennä; mutta minulle osoitti Jumala, etten minä ketään ihmistä yhteisenä eli saastaisena pitäisi. ²⁹Sentähden minä myös epäilemättä tulin, teiltä kutsuttu. Niin minä siis teiltä kysyn: mitä varten te minua kutsuite? ³⁰Ja Kornelius sanoi: minä olen neljä päivää siten paastonnut tähän hetkeen asti, ja rukoilin huoneessani yhdeksännellä hetkellä, ja katso, mies seisoi kiiltävissä vaatteissa minun edessäni, ³¹Ja sanoi: Kornelius, rukoukses on kuultu ja almus ovat Jumalan edessä muistetut. ³²Niin lähetä Joppeen ja kutsuta Simonin, joka Pietariksi kutsutaan; hän pitää majaa Simon Parkkarin huoneessa, meren tykönä: se puhuttelee sinua, kuin hän tulee. ³³Niin minä lähetin kohta sinun tykö, ja sinä teit hyvin, ettäs tulit. Ja me olemme siis kaikki nyt Jumalan edessä, kuulemassa kaikkia, mitä sinulle on Jumalalta käsketty. ³⁴Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: nyt minä todeksi löydän, ettei Jumala katso ihmisen muotoa: ³⁵Vaan kaikissa kansoissa,

joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, se on Jumalalle otollinen. ³⁶Sen sanan, jonka Jumala Israelin lapsille lähetti ja julisti rauhan Jesuksen Kristuksen kautta, joka kaikkein Herra on, ³⁷Te tiedätte sen sanan, joka on tapahtunut ympäri kaiken Juudean, ensin alkain Galileasta, sen kasteen jälkeen, josta Johannes saarnasi: ³⁸Kuinka Jumala oli voidellut Jesuksen Nasaretista Pyhällä Hengellä ja voimalla, joka vaelsi ympäri, teki hyvää ja paransi kaikki, jotka perkeleeltä vaivattiin; sillä Jumala oli hänen kanssansa. ³⁹Ja me olemme kaikkien niiden todistajat, mitkä hän Juudean maakunnassa ja Jerusalemissa teki, jonka he tappoivat ja ripustivat puuhun: ⁴⁰Sen Jumala herätti kolmantena päivänä, ja ilmoitti hänen, ⁴¹Ei kaikelle kansalle, vaan meille, jotka Jumala oli ennen todistajiksi valinnut, me jotka söimme ja joimme hänen kanssansa, sittenkuin hän nousi kuolleista. ⁴²Ja hän käski meitä kansalle saarnaamaan ja todistamaan, että hän on se, joka Jumalalta on sääetty elävien ja kuolleiden tuomariksi. ⁴³Hänestä kaikki prophetat todistavat, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, pitää hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman. ⁴⁴Kuin Pietari vielä näitä puhui, lankesi Pyhä Henki kaikkein niiden päälle, jotka puheen kuolivat. ⁴⁵Niin ne uskovaiset ympärileikkauksesta, jotka Pietarin kanssa tulleet olivat, hämmästyivät, että pakanainkin päälle Pyhän Hengen lahja vuodatettiin. ⁴⁶Sillä he kuolivat heidän kielillä puhuvan ja Jumalaa ylistävän. Niin vastasi Pietari: ⁴⁷Taitaako joku kieltää näitä, jotka ovat niin Pyhän Hengen saaneet kuin mekin, vedellä kastamasta? ⁴⁸Ja hän käski kastaa heitä Herran nimeen. Silloin he rukoilivat häntä siellä muutamia päiviä viipymään.

11 Mutta apostolit ja veljet, jotka Juudeassa olivat, kuolivat, että pakanatkin Jumalan sanan ottivat vastaan. ²Ja kuin Pietari tuli ylös Jerusalemiin, riitelivät ne hänen kanssansa, jotka ympärileikkauksesta olivat, ³Sanoen: sinä olet mennyt niiden miesten tykö, joilla esinahka on, ja söit heidän kanssansa. ⁴Niin Pietari rupesi heille järjestänsä luettelemaan, sanoen: ⁵Minä olin Jopen kaupungissa rukouksissa, ja tulin horroksiin, ja näin näyn, yhden astian tulevan alas, niinkuin suuren liinaisen neljältä kulmalta laskevan alas taivaasta, joka tuli juuri minun tyköni. ⁶Kuin minä katsoin sen päälle, äkkäsin minä ja näin maan neljäjalkaisia eläimiä, ja petoja, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja. ⁷Mutta minä kuulin äänen minulle sanovan: Pietari, nouse, tapa ja syö. ⁸Mutta minä sanoin: en suinkaan, Herra; sillä ei ole mitään yhteistä eli saastaista minun suuhuni koskaan tullut. ⁹Mutta ääni vastasi minua toisen kerran taivaasta: mitä Jumala on puhdistanut, älä sinä sano yhteiseksi. ¹⁰Ja se tapahtui kolmasti, ja vietiin taas kaikki ylös taivaaseen. ¹¹Ja katso, kolme miestä seisoi kohta huoneen edessä, jossa minä olin, jotka Kesareasta olivat minun perääni lähetetyt. ¹²Mutta Henki käski minun epäilemättä mennä heidän kanssansa; ja nämät kuusi veljeä seurasivat myös minua, ja me menimme sen miehen huoneeseen. ¹³Ja hän

jutteli meille, kuinka hän oli enkelin nähnyt huoneessansa seisovan ja sanovan hänelle: lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, joka Pietariksi kutsutaan: ¹⁴Hän on sanova sinulle ne sanat, joiden kautta sinä autuaaksi tulet ja kaikki sinun huonees. ¹⁵Mutta kuin minä rupesin puhumaan, lankesi Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin hän alussa meidänkin päallemme lankesi. ¹⁶Niin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanonut oli: Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä. ¹⁷Että nyt Jumala yhdenkaltaisen lahjan heille antoi kuin meillekin, jotka Herran Jesuksen Kristuksen päälle uskoimme: mikäs minä olisin, joka voisin kieltää Jumalaa? ¹⁸Kuin he nämät kuolivat, vaikenivat he ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: niin on siis Jumala antanut pakanoillekin kääntymyksen elämään. ¹⁹Ja ne, jotka siitä vainosta hajonneet olivat, jotka Stephanin tähden tapahtui, vaelsivat ympäri hamaan Phenisiaan ja Kypriin ja Antiokiaan asti, eikä kellenkään sitä sanaa puhuneet, vaan ainoasti Juudalaisille. ²⁰Ja oli muutamia miehiä heidän seassansa Kypristä ja Kyrenistä: kuin ne tulivat Antiokiaan, puhuivat he Grekiläisille ja saarnasivat evankeliumia Herrasta Jesuksesta. ²¹Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri joukko uskoi ja kääntyi Herran tykö. ²²Niin tämä sanoma heistä tuli seurakunnan korville, joka Jerusalemissa oli, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan. ²³Kuin hän sinne tuli ja näki Jumalan armon, ihastui hän, ja neuvoi kaikkia vahvalla sydämellä Herrassa pysymään; ²⁴Sillä hän oli jalo mies ja täynnänsä Pyhää Henkeä ja uskoa, ja suuri joukko kansaa eneni Herralle. ²⁵Niin Barnabas meni Tarsiin Saulusta etsimään; ja kuin hän löysi hänen, toi hän hänen Antiokiaan. ²⁶Ja tapahtui, että he koko ajastajan kokoontuivat seurakunnassa ja opetivat paljon kansaa; ja opetuslapsia ruvettiin ensin Antiokiassa kristityiksi kutsumaan. ²⁷Ja niinä päivinä tuli prophetaita Jerusalemista Antiokiaan. ²⁸Ja yksi heistä, Agabus nimeltä, nousi ja ilmoitti heille hengen kautta, kaikkeen maailmaan suuren nälän tulevan, joka myös Klaudius keisarin alla tapahtui. ²⁹Mutta opetuslapset sääsivät jotakin lähettää, kuin kullakin varaa oli, veljien avuksi, jotka Juudeassa asuivat, ³⁰Niinkuin he tekivätkin, ja lähettivät vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.

12 Mutta sillä ajalla otti kuningas Herodes muutamia seurakunnasta kiinni, vaivataksensa, ²Ja mestasi Jakobin, Johanneksen veljen miekalla. ³Ja kuin hän näki sen Juudalaisille kelpaavan, pyysi hän myös Pietaria käsittää, (ja se oli makian leivän päivänä.) ⁴Jonka hän myös käsitti, ja pani vankiuteen, ja antoi hänen neljän sotamiesten neljänneksen haltuun vartioida häntä, ja ajatteli pääsiäisen jälkeen asettaa hänen kansan eteen. ⁵Niin Pietari pidettiin tornissa; mutta seurakunnassa tapahtuivat rukoukset hartaasti hänen edestänsä Jumalan tykö. ⁶Ja kuin Herodes tahtoi hänen ottaa edes, makasi Pietari sinä yönä kahden sotamiehen vaiheella, sidottuna kaksilla kahleilla, ja vartiat oven edessä vartioitsivat tornia. ⁷Ja katso, Herran

enkeli seisoi hänen tykönänsä ja kirkkaus paisti huoneessa, lykkäsi Pietaria kylkeen, herätti hänen ja sanoi: nouse nopiasti. Ja kahleet putosivat hänen käsistänsä.⁸ Niin enkeli sanoi hänelle: sonnusta ja kengitä sinus. Ja hän teki niin. Ja hän sanoi vielä hänelle: pue itses vaatteisiisi ja seuraa minua.⁹ Ja hän meni ulos ja seurasi häntä, eikä tietänyt sitä todeksi, mitä enkeliltä tehtiin, vaan luuli näyn näkevänsä.¹⁰ Mutta kuin he menivät ensimmäisen ja toisen vartion lävitse, ja tulivat rautaiseen porttiin, joka vie kaupunkiin, niin se aukeni heille itsestänsä; ja he menivät siitä ulos, käyden katuja myöten, ja kohta erkani enkeli hänestä.¹¹ Ja kuin Pietari tointui entisellensä, sanoi hän: nyt minä totisesti tiedän, että Herra on enkelinsä lähettänyt, ja minun Herodeksen käsistä päästänyt ja kaikesta Juudan kansan toivosta.¹² Ja kuin hän tätä ajatellut oli, tuli hän Marian, Johanneksen äidin, huoneen tykö, joka Markukseksi kutsuttiin, jossa monta oli koossa, ja rukoiivat.¹³ Mutta kuin Pietari porstuan oveen kolkutti, tuli piika, Roode nimeltä, kuultelemaan.¹⁴ Ja kuin hän Pietartin äänen tunsu, ei hän ovea ilon tähden avannutkaan, vaan juoksi sisälle ja ilmoitti heille Pietarin porstuan edessä seisovan.¹⁵ Niin he sanoivat hänelle: oletkos hullu? Vaan hän sanoi totisesti niin olevan. Niin he sanoivat: se on hänen enkelinsä.¹⁶ Mutta Pietari kolkutti lakkaamatta. Kuin he avasivat, niin he näkivät hänen ja hämmästyivät.¹⁷ Mutta hän viittasi kädellensä heitä vaikenemaan, ja jutteli heille, kuinka Herra oli hänen vankiudesta johdattanut ulos, ja sanoi: ilmoittakaat näitä Jakobille ja veljille. Ja läksi ulos ja meni toiseen paikkaan.¹⁸ Mutta kuin päivä tuli, niin ei sotamiehillä ollut vähin kapina, kuhunka Pietari tullut oli.¹⁹ Ja kuin Herodes piti sanan hänen perässänsä, eikä häntä löytänyt, antoi hän vartiat tutkia ja käski heitä rangaista. Ja meni Juudeasta alas Kesareaan ja viipyi siellä.²⁰ Ja Herodes oli vihoissansa Tyron ja Sidonin asuvasille; mutta he tulivat yksimielisesti hänen tykönsä ja lepyttivät kuninkaan kamaripalvelian Blastuksen, ja anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai kuninkaan maasta elatuksensa.²¹ Mutta määrättyinä päivinä oli Herodes puetettu kuninkaallisissa vaatteissa, istuen tuomioistuimella, ja piti puheen heidän tykönsä.²² Mutta kansa huusi: Jumalan ääni, ja ei ihmisen.²³ Ja Herran enkeli löi kohta häntä, ettei hän kunniaa Jumalalle antanut. Ja hän syötiin madoilta, ja antoi henkensä.²⁴ Mutta Jumalan sana kasvoi ja eneni.²⁵ Mutta Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemista, kuin he olivat palveluksen päättäneet, ja ottivat Johanneksen kanssansa, joka myös Markukseksi kutsuttiin.

13 Mutta Antiokian seurakunnassa oli muutamia profeetaita ja opettajia, Barnabas ja Simeon, joka Nigeriksi kutsuttiin, ja Lukius Kyreniläinen, ja Manahan, joka Herodes tetrarkan kanssa kasvatettu oli, ja Saulus.² Kuin siis nämät Herraa palvelivat ja paastosivat, sanoi Pyhä Henki: eroittakaat minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä heidät olen kutsunut.³ Ja kuin he olivat paas-

tonneet ja rukoilleet, ja kätensä heidän päällensä panneet, päästivät he heidät menemään.⁴ Ja kuin he Pyhältä Hengeltä lähetetyt olivat, menivät he Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kypriin.⁵ Ja kuin he Salaminassa olivat, ilmoittivat he Jumalan sanan Juudalaisten synagogissa; ja heillä oli myös Johannes palveliana.⁶ Ja kuin he sen luodon lävitse matkustaneet olivat hamaan Paphoon asti, löysivät he velhon, väärän prophetan, Juudalaisen, jonka nimi oli Bargesus,⁷ joka oli maaherran Sergius Pauluksen, toimellisen miehen kanssa. Se kutsui Barnabaan ja Sauluksen tykönsä, ja halusi kuulla Jumalan sanaa.⁸ Mutta heitä vastaan seisoi Elimas velho (sillä niin tulkitaan hänen nimensä) ja pyysi kääntää maaherraa pois uskosta.⁹ Mutta Saulus (joka myös Paavaliksi kutsutaan,) oli täynnä Pyhää Henkeä, katsoi hänen päällensä,¹⁰ ja sanoi: voi sinä perkeleen poika, täynnä kaikkea vilppiä ja petosta, ja kaiken vanhurskauden vihamies, et sinä lakkaa väänteleämästä Herran oikeita teitä.¹¹ Ja nyt katso, Herran käsi on sinun päällä; ja sinun pitää sokiana oleman eikä näkemän aurinkoa hetkessä aikaa. Ja hänen päällensä lankesi kohta synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri, etsein kuka häntä kädestä tahtais.¹² Kuin maaherra näki, mitä tapahtui, uskoi hän ja ihmetteli Herran opetusta.¹³ Mutta kuin Paavali ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, Paphosta purjehtivat, tulivat he Pamphilian Pergeen; mutta Johannes erkani heistä ja palasi Jerusalemiin.¹⁴ Mutta he vaelsivat Pergestä ja tulivat Pisidian Antiokiaan, ja menivät sabbatina synagogaan, ja istuivat.¹⁵ Ja sitte kuin laki ja prophetat olivat luetut, lähettivät synagogan päämiehet heidän tykönsä, sanoen: miehet, rakkaat veljet, onko teillä mitään kansaa neuvomista, niin sanokaat.¹⁶ Niin Paavali nousi ja viittasi kädellensä heitä vaikenemaan, ja sanoi: Israelin miehet, ja jotka Jumalaa pelkätte, kuulkaat.¹⁷ Tämän kansan, Israelin, Jumala valitsi meidän isämme, ja korotti tämän kansan, muukalaisena ollessa Egyptin maalla, ja toi heidät sieltä ulos korkialla käsivarrella,¹⁸ ja kärsi heidän tapojansa korvessa lähes neljäkymmentä ajastaikaa.¹⁹ Ja perätti kadotti Kanaanin maalla seitsemän kansaa, ja arvalla jakoi heille niiden maan.²⁰ Ja sitte lähes neljäsatua ja viisikymmentä ajastaikaa antoi hän heille tuomarit, Samuel propheetaan asti.²¹ Ja he pyysivät sitte kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kisin pojan, miehen Benjaminin suvusta, neljäksikymmeneksi vuodeksi.²² Ja kuin hän oli sen pannut pois, herätti hän Davidin heidän kuninkaaksensa, josta hän myös todisti ja sanoi: minä löysin Davidin, Jessen pojan, miehen minun sydämeni jälkeen, joka on kaikki minun tahtoni tekevä.²³ Tämän siemenestä on Jumala lupauksensa perään herättänyt Jesuksen Israelille Vapahtajaksi,²⁴ Niinkuin Johannes saarnasi hänen tulemisensa edellä kaikelle Israelin kansalle parannuksen kastetta.²⁵ Mutta kuin Johannes juoksun täyttänyt oli, sanoi hän: kenenkä te luulette minun olevan? En minä se ole, mutta katso, hän tulee minun jälkeeni, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen jaloista riisumaan.²⁶ Miehet, rakkaat veljet, Abrahamin suvun

lapset, ja jotka teissä ovat Jumalaa pelkääväiset, teille on tämän autuuden sana lähetetty. ²⁷Sillä Jerusalemin asuvaset ja heidän ylimmäisensä, ettei he tätä tunteneet, ovat he myös prophetain äänet, joita kunakin sabbatina luetaan, tuomitessansa täyttäneet. ²⁸Ja vaikka ei he yhtään kuoleman syytä löytäneet, anoivat he kuitenkin Pilatukselta, että hän piti tapettaman. ²⁹Ja kuin he kaikki olivat täyttäneet, mitä hänestä kirjoitettu oli, ottivat he hänen puun päältä ja panivat hautaan. ³⁰Mutta Jumala herätti hänen kuolleista. ³¹Ja hän on monta päivää niiltä nähty, jotka hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin olivat menneet ylös, jotka ovat hänen todistajansa kansan edessä. ³²Ja me ilmoitamme myös teille sen lupauksen, joka isille luvattiin, että Jumala on sen meille heidän lapsillensa täyttänyt, herättäin Jesuksen. ³³Niin kuin toisessa psalmisssa kirjoitettu on: sinä olet minun Poikani, tänäpä minä sinun synnytin. ³⁴Mutta siitä, että hän hänen kuolleista herätti, eikä silleen tule turmelukseen, sanoi hän näin: minä tahdon teille antaa ne lujat Davidin armot. ³⁵Sentähden hän myös sanoo toisessa paikassa: et sinä salli sinun Pyhänsä turmelusta näkevän. ³⁶Sillä David, kuin hän ajallansa oli Jumalan tahtoa palvellut, nukkui, ja pantiin isänsä tykö, ja näki turmeluksen. ³⁷Mutta se, jonka Jumala herätti, ei ole nähnyt turmelusta. ³⁸Sentähden olkoon teille tietävä, miehet, rakkaat veljet, että teille tämän kautta ilmoitetaan syntein anteeksi antamus: ³⁹Ja kaikista niistä, joista ette voineet Moseksen lain kautta vanhurskaaksi tulla, tämän kautta jokainen, joka uskoo, tulee vanhurskaaksi. ⁴⁰Katsokaat siis, ettei teidän päällemme se tule, mitä prophetain kautta sanottu on: ⁴¹Katsokaat, te ylönkatsojat, ja ihmetelkäätkä ja hukkukaat; sillä minä teen yhden työn teidän aikananne, sen työn, jota ei teidän pidä uskomana, jos joku sanois teille. ⁴²Kuin Juudalaiset synagogasta läksivät, rukoilivat pakanat, että sabbatin välissä heille niitä sanoja puhuttaisiin. ⁴³Ja kuin synagogan joukko erkani, seurasi monta Juudalaista ja myös monta jumalista uutta Juudalaista Paavalia ja Barnabasta, jotka heille puhuivat, ja heitä neuvoivat Jumalan armossa pysymään. ⁴⁴Mutta sitte lähimmäisenä lepopäivänä kokoontui lähes kaikki kaupunki Jumalan sanaa kuulemaan. ⁴⁵Kuin Juudalaiset näkivät kansan, täytettiin he kateudesta, ja sanoivat vastaan niitä, mitä Paavalilta sanoittiin, sanoen vastaan ja pilkaten. ⁴⁶Niin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkiasti ja sanoivat: teille piti ensin Jumalan sanaa puhuttaman; vaan että te sen hylkäätte ja luette itsenne mahdottomaksi ijankaikkiseen elämään, katso, niinme käännyimme pakanain tykö. ⁴⁷Sillä niin on Herra meitä käsenyt: minä panin sinun pakanain valkeudeksi, ettäs olisit autuus, maan ääriin asti. ⁴⁸Ja kuin pakanat sen kuulivat, iloitsivat he ja kunnioittivat Herran sanaa; ja niin monta uskoi, kuin ijankaikkiseen elämään säädetty oli. ⁴⁹Ja Herran sana leveni kaikkeen siihen maakuntaan. ⁵⁰Mutta Juudalaiset yllyttivät jumalasia ja kunniallisia vaimoja, niin myös kaupungin ylimmäisiä, ja kehoittivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan; ja he

sysäsivät heidät ulos maansa ääristä. ⁵¹Mutta he pudistivat tomun jaloistansa heidän päällensä, ja tulivat Ikonioon. ⁵²Niin opetuslapset täytettiin ilolla ja Pyhällä Hengellä.

14Niin Ikoniossa tapahtui, että he ynnä menivät sisälle Juudalaisten synagogaan, ja niin puhuivat, että suuri joukko Juudalaisia ja Grekiläisiä uskoi. ²Mutta uskomattomat Juudalaiset yllyttivät ja pahoittivat pakanain sielut veljiä vastaan. ³Niin he olivat siellä kauvan aikaa ja puhuivat rohkiasti Herrassa, joka antoi todistuksen armonsa sanoihin, ja antoi merkit ja ihmeet heidän kättensä kautta tapahtua. ⁴Niin sen kaupungin väki erkani: muutamat pitivät Juudalaisten kanssa, ja muutamat apostolien kanssa. ⁵Kuin siis pakanoilta ja Juudalaisilta kapina nousi, ynnä heidän päämiestensä kanssa, pilkkaamaan ja kivittämään heitä, ⁶Ja kuin he sen ymmärsivät, pakenivat he Lykaonian kaupunkiin Lystraan ja Derbeen, ja ympäri sitä lähimaakuntaa, ⁷Ja saarnasivat niissä evankeliumia. ⁸Ja mies Lystrassa, sairas jaloista, istui, rampa hamasta äitinsä kohdusta, joka ei ikänensä ollut käynyt. ⁹Tämä kuuli Paavalin puhuvan; ja kuin hän katsahti hänen päällensä, ja näki hänellä uskon olevan terveeksi tulla, ¹⁰Sanoi hän suurella äänellä: ojenna sinus jalkais päälle. Ja hän karkasi ylös ja kävi. ¹¹Kuin kansa sen näki, mitä Paavali tehnyt oli, korottivat he äänensä Lykaonian kielellä sanoen: jumalat ovat ihmisten hahmolla alas meidän tykömme tulleet. ¹²Ja he kutsuivat Barnabaan Jupiteriksi ja Paavalin Merkuriukseksi; sillä hän oli sanansaattaja. ¹³Ja pappi Jupiterin templissä, joka heidän kaupunkinsa edessä oli, toi härkiä ja seppeleitä oven eteen, ja tahtoi ynnä kaupungin väen kanssa uhrata. ¹⁴Kuin apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäsivät he vaattensa ja karkasivat kansan sekaan, huutain, ¹⁵Ja sanoen: miehet, miksi te tätä teette? Mekin olemme ihmiset, puuttuvaset kuin tekin. Ja me saarnaamme teille evankeliumia, että te näistä turhista kääntyisitte elävän Jumalan tykö, joka teki taivaan, ja maan, ja meren, ja kaikki mitä niissä on, ¹⁶Joka entisillä ajoilla antoi kaikki pakanat vaeltaa omilla teillensä. ¹⁷Vaikka ei hän itsiänsä antanut olla ilman todistusta, tehden hyvää, antain meille taivaasta sateen ja hedelmälliset ajat, täyttäin meidän sydämemme rualla ja ilolla. ¹⁸Ja kuin he näitä sanoivat, saivat he kansan tuskalla hillityksi, ettei he heille uhranneet. ¹⁹Niin sinne myös tuli muutamia Juudalaisia Antiokiasta ja Ikonionista, ja kuin he kansan olivat saattaneet Paavalia kivittämään, riepoittivat he hänen ulos kaupungista, ja luulivat hänen kuolleeksi. ²⁰Mutta kuin opetuslapset hänen ympärillensä seisovat, nousi hän ja meni kaupunkiin, ja vaelsi toisena päivänä Barnabaan kanssa Derbeen. ²¹Ja kuin he olivat saarnanneet siinä kaupungissa evankeliumia ja monta opettaneet, palasivat he Lystraan ja Ikonioon ja Antiokiaan, ²²Vahvistain opetuslasten sieluja, ja neuvoivat heitä uskossa pysymään (sanoen): että meidän pitää monen vaivan kautta Jumalan valtakuntaan tuleman sisälle. ²³Ja kuin he olivat valinneet vanhimmat jokaiselle seura-

kunnalle, ja rukoilleet ja paastonneet, antoivat he heidät Herran haltuun, jonka päälle he uskoivat. ²⁴Ja he vaelsivat lävitse Pisidian ja tulivat Pamphiliaan. ²⁵Ja kuin he olivat saarnanneet sanaa Pergessä, menivät he alas Attaliaan, ²⁶Ja purjehtivat sieltä Antiokiaan, jossa he olivat Jumalan armon haltuun annetut, siihen työhön, jonka he toimittaneet olivat. ²⁷Mutta kuin he sinne tulivat ja seurakunnan kokosivat, ilmoittivat he, kuinka paljon Jumala oli heidän kanssansa tehnyt ja pakanoille uskon oven avannut. ²⁸Ja he viipyivät siellä opetuslasten kanssa hetken aikaa.

15Ja muutamat tulivat alas Juudeasta ja opettivat veljiä: ellei teitä ympärileikata Moseksen tavan jälkeen, niin ette taida autuaaksi tulla. ²Koska siis kapina nousi, ja ei ollut vähin kamppaus Paavalilla ja Barnabaalla heitä vastaan, sääsivät he, että Paavali ja Barnabas ja muutamia muita heistä, piti menemän apostolien ja vanhimpain tykö ylös Jerusalemiin tämän kysymyksen tähden. ³Ja he saatettiin seurakunnalta, ja vaelsivat Phenisian ja Samaritanian lävitse, julistain pakanain kääntymystä, ja saattivat suuren ilon kaikille veljille. ⁴Kuin he tulivat Jerusalemiin, otettiin he vastaan seurakunnalta ja apostoleilta ja vanhimmilta, ja he ilmoittivat, kuinka suuria töitä Jumala heidän kanssansa tehnyt oli. ⁵Niin nousivat muutaman Pharisealaisten lahkokunnassa, jotka uskoneet olivat, sanoen: he pitää ympärileikattaman ja käskettämän Moseksen lakia pitää. ⁶Niin apostolit ja vanhimmat tulivat kokoon, tätä puhetta tutkimaan. ⁷Mutta kuin suuri kamppaus ollut oli, nousi Pietari ja sanoi heille: miehet, rakkaat veljet! te tiedätte, että Jumala kauvan ennen tätä aikaa valitsi meidän seassamme, että pakanat piti minun suuni kautta evankeliumin sanan kuuleman ja uskoman. ⁸Ja Jumala sydänten tutkia todisti heille ja antoi heille Pyhän Hengen niinkuin meillekin, ⁹Ja ei tehnyt yhtään eroitusta meidän ja heidän välillensä, puhdistain uskolla heidän sydämensä. ¹⁰Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa, että te tahdotte opetuslasten kaulaan panna sen ikeen, jota ei meidän isämme emmekä me voineet kantaa? ¹¹Vaan me uskomme Herran Jesuksen Kristuksen armon kautta autuaaksi tulevamme niinkuin hekin. ¹²Ja kaikki joukko vaikenä ja kuulteli Barnabasta ja Paavalia, jotka juttelivat, kuinka suuret merkit ja ihmeet Jumala oli heidän kauttansa pakanoissa tehnyt. ¹³Vaan sitte kuin he vaikenivat, vastasi Jakob ja sanoi: miehet, rakkaat veljet, kuulkaat minua! ¹⁴Simon jutteli, kuinka Jumala ensin on etsinyt omistaaksensa kansaa nimellensä pakanoista. ¹⁵Ja tämän kanssa prophetain sanat pitävät yhtä, niinkuin kirjoitettu on: ¹⁶Senjälkeen tahdon minä palata, ja Davidin kaatuneen majan jälleen rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja sen ojentaa: ¹⁷Että ne, jotka ihmisistä jääneet ovat, pitää Herran perään kysymän, niin myös kaikki pakanat, joissa minun nimeni avuksihuudettu on, sanoo Herra, joka nämät tekee. ¹⁸Jumalalle ovat kaikki hänen työnsä tiettävät maailman alusta. ¹⁹Sentähden minä päätän, ettemme niitä häiritsisi, jotka pakanoista Ju-

malan tykö kääntyvät; ²⁰Vaan kirjoittaisimme heille, että he välttäisivät epäjumalain saastaisuutta, ja salavuoteutta, ja läkähtynyttä ja verta. ²¹Sillä Moseksella on muinaiselta jokaisessa kaupungissa niitä, jotka häntä saarnaavat, koska se joka sabbatina synagogassa luetaan. ²²Silloin kelpasi apostoleille ja vanhimmille, koko seurakunnan kanssa, joukostansa valita miehiä ja lähettää Antiokiaan, Paavalin ja Barnabaan kanssa: nimittäin Juudaan, joka kutsuttiin Barsabas, ja Silaan, ylimmäiset miehet veljesten seassa. ²³Ja kirjoittivat heidän kättensä kautta tällä tavalla: me apostolit ja vanhimmat veljet toivotamme veljille, jotka pakanoista Antiokiassa ja Syriassa ja Kilikiassa ovat, terveyttä! ²⁴Että me olemme kuulleet, kuinka muutamat meiltä lähteneet ovat teitä opillansa eksyttäneet ja teidän sielujanne vaivanneet, sanoen: teidän pitää itsenne antaman ympärileikata ja lain pitämän; joille emme ole käkeneeet. ²⁵Niin kelpasi meille yksimielisesti kokoontuneille valita miehiä ja teidän tyköne lähettää, meidän rakkaan Barnabaan ja Paavalin kanssa, ²⁶Jotka miehet ovat sielunsa meidän Herramme Jesuksen Kristuksen nimen tähden alttiiksi antaneet. ²⁷Niin me olemme lähettäneet Juudaan ja Silaan, jotka myös sen suusanalla teille ilmoittavat. ²⁸Sillä niin kelpasi Pyhälle Hengelle ja meille, ettei yhtään enempää raskautta pidä teidän päällenne pantaman kuin nämät tarpeelliset: ²⁹Että te vältätte epäjumalain uhria, ja verta, ja läkähtynyttä, ja salavuoteutta. Jos te niitä vältätte, niin te teette hyvin. Olkaat hyvästi! ³⁰Kuin he siis olivat lähteneet, tulivat he Antiokiaan, ja kokosivat kansan paljouden, ja antoivat heille kirjan. ³¹Kuin he sen olivat lukeneet, ihastuivat he siitä lohdutuksesta. ³²Mutta Juudas ja Silas, että hekin olivat prophetat, neuvoivat monilla sanoilla veljiä ja vahvistivat heitä. ³³Ja kuin he siellä hetken aikaa viipyivät, lähetettiin he veljiltä jälleen rauhassa apostolien tykö. ³⁴Niin Silaan kelpasi siellä olla. ³⁵Mutta Paavali ja Barnabas viipyivät Antiokiassa opettamassa ja ilmoittamassa Herran sanaa monen muun kanssa. ³⁶Mutta muutamain päivain perästä sanoi Paavali Barnabaalle: palatkaamme taas takaperin veljiä katsomaan kaikkiin kaupunkeihin, joissa me Herran sanaa ilmoittaneet olemme, kuinka he itsensä pitävät. ³⁷Mutta Barnabas neuvoi kansansa ottamaan Johannesta, joka Markukseksi kutsuttiin. ³⁸Mutta Paavali päätti sen kohtuulliseksi, ettei sitä pitänyt kanssa otettaman, joka oli luopunut heistä Pamphiliassa eikä tullut heidän kanssansa työhön. ³⁹Ja he riitelivät niin kovin keskenänsä, että he toinen toisestansa erkanivat. Ja Barnabas otti Markuksen kanssansa ja purjehti Kypriin. ⁴⁰Mutta Paavali valitsi Silaan ja matkusti, Jumalan armon haltuun annettu veljiltä, ⁴¹Ja vaelsi Syrian ja Kilikian kautta, ja vahvasti seurakunnat.

16Niin hän tuli Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli yksi opetuslapsi, Timoteus nimeltä, uskovaisen Juudalaisvaimon poika, mutta isä oli Grekiläinen. ²Sillä oli hyvä todistus veljiltä, jotka Lystrassa ja Ikoniossa olivat. ³Tätä

tahtoi Paavali kanssansa vaeltamaan, otti ja ympärileikkasi hänen Juudalaisten tähden, jotka niissä paikoissa olivat; sillä he tiesivät kaikki, että hänen isänsä oli Grekiläinen. ⁴Mutta kuin he kaupungeita lävitse vaelsivat, antoivat he heille pidettäväksi ne säädyt, jotka asetetut olivat apostoleilta ja vanhimmilta, jotka Jerusalemissa olivat. ⁵Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja heidän lukunsa eneni joka päivä. ⁶Mutta kuin he Phrygian ja Galatian maakunnan lävitse vaelsivat, kiellettiin heitä Pyhältä Hengeltä puhumasta Jumalan sanaa Asiassa. ⁷Kuin he olivat tulleet Mysiaan, kiusasivat he vaelttaa Bitynian lävitse; mutta ei Henki sitä sallinut. ⁸Kuin he siis Mysian ohitse vaeltaneet olivat, menivät he alas Troadiin. ⁹Ja Paavali näki näyn yöllä: yksi Makedonian mies seiso, rukoili häntä ja sanoi: tule Makedoniaan ja auta meitä. ¹⁰Ja kuin hän näyn näki, hankitsimme me kohta Makedoniaan menemään, tietäen täydellisesti Herran meitä kutsuneen heille evankeliumia saarnaamaan. ¹¹Kuin me siis Troadista purjehdimme, niin me juoksimme kohdastansa Samotrakiaan, ja toisena päivänä Neapoliin, ¹²Ja sieltä Philippiin, joka on Makedonian maakunnan pääkaupunki ja vapaa kaupunki; ja siinä kaupungissa me muutamia päiviä oleskelimme. ¹³Ja me menimme lepopäivänä ulos kaupungista, virran tykö, kussa tapa oli rukoilla: jossa me istuimme ja puhutelimme vaimoja, jotka sinne tulleet olivat. ¹⁴Ja vaimo, Lydia nimeltä, purpurain myyjä Tyatiron kaupungista, Jumalaa palvelevainen, kuulteli: jonka sydämen Herra avasi ottamaan vauria niistä, mitä Paavalilta sanottiin. ¹⁵Ja kuin hän ja hänen huoneensa kastettu oli, rukoili hän meitä, sanoen: jos te minun Herralle uskollisena pidätte, niin tulkaat minun huoneeseeni ja olkaat siinä. Ja hän vaati heitä. ¹⁶Ja tapahtui, kuin me rukoukseen menimme, kohtasi meitä piika, jolla noituuden henki oli, joka isännillensä saatti suuren saaliin noitumisellansa. ¹⁷Tämä noudatti alati Paavalia ja meitä, ja huusi, sanoen: nämät miehet ovat korkeimman Jumalan palveliat, jotka meille autuuden tien ilmoittavat. ¹⁸Ja sitä hän teki monta päivää. Mutta Paavali otti sen pahaksi, käänsi itsensä ja sanoi sille hengelle: minä käsken sinun Jesuksen Kristuksen nimeen hänestä mennä ulos; ja hän läksi ulos sillä hetkellä. ¹⁹Mutta kuin hänen isäntänsä sen näkivät, että heidän saaliinsa tuli pois, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja veivät heidät turulle päämiesten tykö, ²⁰Ja veivät heidän esivallan eteen, ja sanoivat: nämät miehet meidän kaupungin häiritsevät, jotka ovat Juudalaiset, ²¹Ja opettavat niitä tapoja, joita ei meidän sovi ottaa vastaan eikä tehdä, sillä me olemme Roomalaiset. ²²Ja kansa nousi ynnä heitä vastaan, ja esivalta antoi heidän vaatteenensa repiä, ja käski heitä piestä. ²³Kuin he olivat heidät juuri pahoin pieksäneet, heittivät he heidät torniin ja käskivät vartian visusti heitä vartioida, ²⁴Joka, kuin hän senkaltaisen käskyn sai, heitti heidät sisimmäiseen torniin ja pani heidät jalkapuuhun. ²⁵Mutta puoliyön aikana oli Paavali ja Silas rukouksissa, ylistäin Jumalaa kiitosvirsilä, ja vangit, jotka siellä olivat, sen myös kuulivat. ²⁶Niin tapahtui

äkisti suuri maan järistys, niin että tornin perustus vapisi; ja kohta kaikki ovet aukenivat, ja jokaisen siteet pääsivät. ²⁷Kuin vartia heräsi ja näki tornin ovet avoinna olevan, veti hän ulos miekkansa ja tahtoi surmata itsensä, ja luuli vangit paenneen pois. ²⁸Niin Paavali huusi suurella äänellä ja sanoi: älä itselles mitään pahaa tee; sillä me olemme kaikki täällä. ²⁹Niin hän anoi kynttilää, meni sisälle ja lankei peljästyksissä Paavalin ja Silaan jalkain juureen, ³⁰Ja toi heidät ulos ja sanoi: herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä autuaaksi tulisin? ³¹Mutta he sanoivat: usko Herran Jesuksen Kristuksen päälle, niin sinä ja sinun huonees autuaaksi tulee. ³²Ja he puhuivat hänelle Herran sanaa ja kaikille, jotka hänen huoneessansa olivat. ³³Ja hän otti heidät sillä hetkellä yöstä tykönsä ja pesi heidän haavansa, ja hän kohta kastettiin ja kaikki hänen perheensä, ³⁴Ja vei heidät kotiansa, ja valmisti heille pöydän, ja iloitsi, että hän koko huoneensa kanssa tuli Jumalan päälle uskovaiseksi. ³⁵Ja kuin päivä tuli, niin esivalta lähetti kylänlapset sanomaan: päästä ne miehet. ³⁶Niin tornin vartia ilmoitti nämät sanat Paavalille, sanoen: esivalta on käskenyt päästää teidät: menkää siis nyt ulos rauhassa. ³⁷Mutta Paavali sanoi heille: he ovat julkisesti tuomitsematta pieksäneet meidät, jotka olemme Roomalaiset, ja heittäneet torniin, ja nyt salaa tahtoisivat sysätä meidät ulos. Ei niin, vaan tulkaan he itse meitä ottamaan täältä ulos. ³⁸Niin kylänlapset ilmoittivat nämät sanat esivallalle jällensä; ja he pelkäsivät, että he heidät Roomalaisiksi kuulivat, ³⁹Ja tulivat ja rukoilivat heitä, ja veivät heidät ulos, ja käskivät heidän mennä pois kaupungista. ⁴⁰Niin he läksivät tornista ja menivät Lydian tykö. Ja kuin he veljet nähneet olivat ja heitä lohduttaneet, vaelsivat he matkaansa.

17 Mutta kuin he Amphipolin ja Apollonian lävitse vaeltaneet olivat, tulivat he Tessalonikaan, jossa Juudalaisten synagoga oli. ²Ja Paavali, tapansa jälkeen, meni sisälle heidän tykönsä ja jutteli heille kolme lepopäivää Raamatuista, ³Selitti ne ja todisti, että Kristuksen tuli kärsiä ja nousta ylös kuolleista, ja että tämä Jesus, josta minä (sanoi hän,) teille ilmoitan, on Kristus. ⁴Ja muutamat suostuivat heihin, antain itsensä Paavalin ja Silaan seuraan, niin myös suuri joukko jumalasia Grekiläisiä ja ei vähä ylimmäisiä vaimoja. ⁵Mutta epäuskoiset Juudalaiset kadehtivat sitä ja saattivat tykönsä muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, ja kokoontuivat yhteen joukkoon, nostivat kapinan kaupungissa ja tunkeutuivat Jasonin huoneeseen, ja etsivät heitä viedäksensä kansan eteen. ⁶Ja ettei he heitä löytäneet, riepoittivat he Jasonin ja muutamia veljiä kaupungin päämiesten eteen ja huusivat: nämät koko maan piirin vietteläät ovat myös täällä, ⁷Jotka Jason otti vastaan; ja nämät kaikki tekevät keisarin käskyä vastaan, sanoen toisen kuninkaan olevan, nimittäin Jesuksen. ⁸Ja he kehoittivat kansan ja kaupungin päämiehet, jotka näitä kuultelivat. ⁹Ja kuin he Jasonilta ja niiltä muilta olivat puhdistuksen ottaneet, päästivät he heidät. ¹⁰Mutta veljet lähettivät

kohta yöllä Paavalin ja Silaan Bereaan. Kuin he sinne tulivat, menivät he Juudalaisten synagogaan. ¹¹Sillä he olivat jalompaa sukua kuin ne, jotka Tessalonikassa olivat, ja ottivat juuri mielellänsä sanan vastaan ja tutkivat joka päivä Raamatuita, jos ne niin olisivat. ¹²Niin monta heistä uskoivat, niin myös kunniallisista Grekiläisvaimoista ja miehistä ei harvat. ¹³Kuin Juudalaiset Tessalonikassa ymmärsivät, että Jumalan sana oli myös Bereassa Paavalilta ilmoitettu, tulivat he sinnekin ja kehoittivat kansan. ¹⁴Mutta veljet lähettivät kohta Paavalin ulos menemään hamaan mereen asti; vaan Silas ja Timoteus jäivät sinne. ¹⁵Ja ne, jotka Paavalia saattivat, johdattivat hänen hamaan Ateniin. Ja kuin he saivat käskyn Silaan ja Timoteuksen tykö, että he rientäisivät hänen tykönsä, läksivät he matkaan. ¹⁶Ja kuin Paavali odotti heitä Atenissa, syttyi hänen henkensä, että hän näki kaupungin aivan epäjumaliseksi. ¹⁷Niin hän puheli Juudalaisten ja muiden jumalisten kanssa synagogassa, niin myös turulla joka päivä niiden kanssa, jotka tulivat hänen tykönsä. ¹⁸Ja muutamat Epikurilaiset ja Stoolalaiset philosophit riitelivät hänen kanssansa, ja muutamat sanoivat: mitä tämä lipilaari tahtoo sanoa? Mutta muut sanoivat: hän näkyy tahtovan outoja jumalia ilmoittaa: että hän saarnasi heille evankeliumia Jesuksesta ja ylösnousemisen kuolleista. ¹⁹Ja he ottivat hänen ja veivät oikeuden paikkaan ja sanoivat: emmekö me mahda tietää, mikä uusi opetus tämä on, josta sinä puhut? ²⁰Sillä sinä tuotat jotakin outoa meidän korvillemme. Sentähden tahdomme me tietää, mitä ne ovat. ²¹(Mutta kaikki Atenalaiset ja muukalaiset vieraat ei olleet mihinkään muuhun soveliaat kuin jotakin uutta sanomaan ja kuultelemaan.) ²²Niin Paavali seisoi keskellä oikeuspaikkaa, ja sanoi: Atenan miehet! minä näen teidät kaikissa kappaleissa epäjumaliksi; ²³Sillä minä kävelin tässä ympäri ja katselin teidän jumalanpalvelustanne, ja löysin alttarin, jossa oli kirjoitettu: tuntemattomalle Jumalalle. Jota te siis tietämättä palvelette, sen minä teille ilmoitan. ²⁴Jumala, joka maailman teki ja kaikki mitä siinä on, joka on taivaan ja maan Herra, ei hän asu käsillä rakennetuissa templeissä, ²⁵Eikä häntä ihmisten käsillä palvella, niinkuin hän jotakin tarvitsis; sillä hän itse antaa jokaiselle elämän ja hengen sekä kaikki. ²⁶Ja hän on tehnyt kaiken ihmisten sukukunnan yhdestä verestä kaiken maan piirin päälle asumaan, ja määräsi aivotut ajat ja heidän asumisensa rajat: ²⁷Että heidän piti Jumalaa etsimän, jos he hänen taitaisivat tuta ja löytää; vaikka ei hän tosin ole kaukana yhdestäkään meistä. ²⁸Sillä hänessä me elämme, ja liikumme, ja olemme: niinkuin muutamat teidän runosepistänne sanoneet ovat: sillä me olemme myös hänen sukunsa. ²⁹Koska me siis Jumalan sukua olemme, niin ei meidän pidä luuleman, että Jumala on kullan eli hopian eli kiven kaltaisen kuvan kaltainen, joka ihmisen taidon ja ajatuksen jälkeen on kaivettu. ³⁰Nämät eksytyksen ajat on tosin Jumala sallinut, ja ilmoittaa nyt kaikille ihmisille joka paikassa, että he parannuksen tekisivät. ³¹Sillä hän on päivän säätänyt, jona hän on maan piirin tuomitseva van-

hurskaudessa, sen miehen kautta, jonka hän on säätänyt, ja jokaiselle ilmoittaa uskon, siinä että hän hänen kuolleista herätti. ³²Kuin he kuulivat kuolleiden ylösnousemisen, niin muutamat nauroivat sitä, vaan toiset sanoivat: me tahdomme sinua siitä vielä kuunnella. ³³Ja niin Paavali läksi heidän keskeltänsä. ³⁴Ja muutamat miehet riippuivat hänessä ja uskoivat: joidenka seassa myös Dionysius oli, yksi raadista, ja vaimo, nimeltä Damaris, ja muita heidän kansansa.

18Senjälkeen läksi Paavali Atenasta ja tuli Korintoon, ²Ja löysi siellä Juudalaisen, Akvila nimeltä, Pontosta sukusin, joka äsken Italiasta tullut oli, ja Priskillan hänen emäntänsä, (että Klaudius oli käskenyt kaikki Juudalaiset Roomista mennä pois,) joiden tykö hän meni. ³Ja että hän oli yhdessä ammatissa, viipyi hän heidän tykönsä, ja teki työtä; sillä heidän ammattinsa oli telttoja tehdä. ⁴Mutta hän opetti synagogassa joka lepopäivä ja sai uskomaan sekä Juudalaisia että Grekiläisiä. ⁵Mutta kuin Silas ja Timoteus Makedoniasta tulivat, oli Paavali hengeltä vaadittu, ja todisti Juudalaisille, että Jesus on Kristus. ⁶Kuin he puhuivat vastaan ja pilkkasivat, pudisti hän vaattensa ja sanoi heille: teidän verenne olkoon teidän pääenne päälle: tästedes minä menen viatoinna pakanain tykö. ⁷Ja hän siirsi itsensä sieltä ja meni yhden huoneesen, jonka nimi oli Justus: se oli Jumalaa palvelevainen, jonka huone oli läsnä synagogaa. ⁸Mutta Krispus, synagogan ylimmäinen, usko Herran päälle kaiken huoneensa kanssa. Ja monta Korintolaisista, jotka kuulivat, uskoivat ja kastettiin. ⁹Mutta Herra sanoi yöllä Paavalille näyn kautta: älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene; ¹⁰Sillä minä olen sinun kanssas, eikä yhdenkään pidä karkaaman sinun päälles vahingoittamaan sinua; sillä minulla on paljo kansaa tässä kaupungissa. ¹¹Niin hän istui siellä ajastajan ja kuusi kuukautta, ja opetti heille Jumalan sanaa. ¹²Mutta kuin Gallio oli maanvanhin Akajassa, karkasivat Juudalaiset yksimielisesti Paavalin päälle ja veivät hänen tuomioistuimen eteen, ¹³Sanoen: tämä neuvoo kansaa palvelemaan Jumalaa vastoin lakia. ¹⁴Kuin Paavali rupesi suutansa avaamaan, sanoi Gallio Juudalaisille: jos olis jotakin vääryyttä eli jotakin hirmuista työtä tehty, oi Juudalaiset, niin olis kohtuullinen, että minä teitä kuulisin; ¹⁵Mutta jos kysymys on opista ja sanoista ja teidän laistanne, niin katsokaat itse: en minä tahdo niiden tuomari olla. ¹⁶Ja ajoi pois heidät tuomioistuimen edestä. ¹⁷Niin kaikki Grekiläiset ottivat kiinni Sosteneen, synagogan päämiehen, ja pieksivät hänen tuomio-istuimen edessä; ja ei Gallio niitä mitään totellut. ¹⁸Mutta Paavali oli vielä siellä pitkän ajan, ja jätti veljet hyvästi, ja purjehti Syriaan, ja hänen kanssansa Priskilla ja Akvila, ja hän ajeli päänsä Kenkreissä; sillä hänellä oli lupaus. ¹⁹Ja tuli Ephesoon ja jätti ne sinne; mutta itse hän meni synagogaan ja puhui Juudalaisten kanssa. ²⁰Ja he rukoilivat häntä, että hän enemmän aikaa viipyis heidän tykönsä; vaan ei hän tahtonut; ²¹Mutta jätti heidät hyvästi, sanoen: minun

tulee kaiketi mennä Jerusalemiin tälle juhlalle, joka nyt lähestyy. Mutta sitte minä palajan, jos Jumala suo, teidän tyköne. Ja niin hän läksi matkaan Ephesosta, ²²Ja tuli Kesareaan, meni ylös ja tervehti seurakuntaa, ja meni alas Antioikiaan, ²³Ja vietti siellä hetken aikaa, ja meni sitten matkaansa, ja vaelsi järjestänsä Galatian ja Phrygian maakunnan lävitse, vahvistain kaikkia opetuslapsia. ²⁴Niin tuli Ephesoon Juudalainen, Apollos nimeltä, Aleksandriasta sukuisin, puhelias mies ja taitava Raamatuissa. ²⁵Tämä oli opetettu Herran tielle ja oli palava hengessä, puhui ja opetti visusti Herrasta, ja tiesi ainoasti Johanneksen kasteen. ²⁶Tämä rupesi rohkiasti synagogassa opettamaan. Kuin Akvila ja Priskilla hänen kuulivat, ottivat he hänen tykönsä ja selittivät tarkemmasti hänelle Jumalan tien. ²⁷Mutta kuin hän tahtoi mennä Akajaan, kirjoittivat veljet ja neuvoivat opetuslapsia häntä korjaamaan. Ja kuin hän sinne tuli, autti hän paljon niitä, jotka uskoivat armon kautta. ²⁸Sillä hän voitti miehuullisesti Juudalaiset ja osoitti julkisesti Raamatuista, että Jesus on Kristus.

19Niin tapahtui, kuin Apollos oli Korintossa, että Paavali matkusti lävitse ylimaakuntain, ja tuli Ephesoon, ja löysi muutamia opetuslapsia, ²Ja sanoi heille: oletteko te saaneet Pyhän Hengen, sittenkuin te uskoitte? He sanoivat hänelle: emme ensinkään ole kuulleet, josko Pyhää Henkeä lieneekään. ³Ja hän sanoi heille: milläs te olette kastetut? He sanoivat: Johanneksen kasteella. ⁴Niin sanoi Paavali: Johannes tosin kasti parannuksen kasteella, sanoen kansalle, että heidän piti uskomman sen päälle, joka hänen jälkeensä tuleva oli, se on, Kristuksen Jesuksen päälle. ⁵Niin ne, jotka sen kuulivat, kastettiin Herran Jesuksen nimeen. ⁶Ja kuin Paavali pani kätensä heidän päällensä, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat. ⁷Ja kaikki ne miehet olivat lähes kaksitoistakymmentä. ⁸Niin hän meni synagogaan ja saarnasi rohkiasti kolme kuukautta, opetti ja neuvoi heitä Jumalan valtakunnasta. ⁹Mutta kuin muutamat heistä paatuivat ja ei uskoneet, vaan panettelivat Herran tietä yhteiselle kansalle, meni hän pois heidän tykönsä, ja erotti opetuslapset, ja puhui joka päivä yhden miehen koulussa, joka kutsuttiin Tyrannus. ¹⁰Ja sitä tehtiin kaksi ajastaikaa, niin että kaikki ne, jota Asiassa asuivat, saivat kuulla Herran Jesuksen sanan, sekä Juudalaiset että Grekiläiset. ¹¹Ja Jumala teki Paavalin kätten kautta ei vähiä voimallisia töitä, ¹²Niin että hikiliinat ja esiliinat hänen iholtansa sairasten päälle tuotiin, ja taudit luopuivat heistä, ja pahat henget heistä läksivät ulos. ¹³Niin muutamat Juudalaiset, jotka olivat lumoojat, vaelsivat ympäri, ja kiusasivat mainita Herran Jesuksen nimeä niiden päälle, joilla pahat henget olivat, ja sanoivat: me vannotamme teitä Jesuksen puolesta, jota Paavali saarnaa. ¹⁴Ja muutamat niiden seassa, jotka tätä tekivät, olivat Skevan, Juudalaisten ylimmäisen papin, seitsemän poikaa. ¹⁵Mutta paha henki vastasi ja sanoi: Jesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta mitkä te olette?

¹⁶Ja ihminen, jossa paha henki oli, karkasi heidän päällensä, ja voitti heidät ja paiskasi heidät allensa, niin, että he alasti ja haavoitettuna pääsivät siitä huoneesta ulos pakenemaan. ¹⁷Ja tämä tuli tietäväksi sekä kaikille Juudalaisille että Grekiläisille, jotka Ephesossa asuivat, ja pelko tuli kaikkein päälle ja Herran Jesuksen nimi suuresti ylistettiin. ¹⁸Ja tuli myös monta niistä, jotka uskoivat, tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa. ¹⁹Ja monta niistä, jotka hempeitä juonia harjoitelleet olivat, toivat kirjat ja polttivat kaikkein nähden. Ja kuin niiden hinnat laskettu oli, niin löydettiin viisikymmentä tuhatta hopiapenninkiä. ²⁰Niin voimallisesti kasvoi Herran sana ja vahvistui. ²¹Kuin nämät toimitetut olivat, aikoi Paavali hengessä Makedonian ja Akajan lävitse vaeltaa Jerusalemiin, sanoen: sittekuin minä siellä ollut olen, täytyy minun myös Roomiin mennä. ²²Niin hän lähetti Makedoniaan kaksi niistä, jotka häntä palvelivat, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta itse hän jäi hetkeksi aikaa Asiaan. ²³Mutta sillä ajalla nousi ei vähin kapina siitä tiestä. ²⁴Sillä hopiaseppä, Demetrius nimeltä, teki hopiaisia Diana-templiä, josta niille, jotka sitä ammattia pitivät, oli ei vähin voitto. ²⁵Ne hän kutsui kokoon, ja jotka senkaltaista työtä tekivät, ja sanoi: miehet, te tiedätte, että meillä on tästä työstä jalo voitto, ²⁶Ja te näette ja kuulette, ettei ainoasti Ephesossa, mutta lähes kaikessa Asiassa on tämä Paavali uskottanut ja kääntänyt pois paljon kansaa, sanoen, ettei ne ole jumalat, joita ihmisten käsillä tehdään, ²⁷Niin ei ainoasti vaara ole, että tämä meidän elatuksemme häpiään joutuisi, vaan myös että suuren naisjumalan Dianan tepliä ei minäkään pidettäisi ja hänen korkia kunniansa hukkuisi, jota koko Asia ja kaikki maailma palvelee. ²⁸Mutta kuin he nämät kuulivat, tulivat he täyteen vihaa ja huusivat, sanoen: suuri on Ephesiläisten Diana! ²⁹Ja kaikki kaupunki tuli meteliä täyteen, ja he karkasivat yksimielisesti katselupaikkaan, ja ottivat kiinni Gajuksen ja Aristarkuksen, jotka olivat Makedoniasta Paavalin matkakumppanit. ³⁰Mutta kuin Paavali tahtoi kansan sekaan mennä, niin ei opetuslapset häntä laskeneet. ³¹Ja muutamat päämiehet Asiasta, jotka hänen ystävänsä olivat, lähettivät hänen tykönsä ja rukoilivat, ettei hänen pitänyt katselupaikkaan itsiänsä antaman. ³²Ja muutamat muuta huusivat, niin että joukko oli peräti sekaseuraisin, ja enin osa ei tietänyt, minkätähden he olivat tulleet kokoon. ³³Niin väkijoukosta vedettiin edes Aleksanteri, jonka Juudalaiset eteen syöksivät. Ja Aleksanteri viittasi kädellensä, ja tahtoi edestänsä vastata kansan edessä. ³⁴Kuin he siis ymmärsivät, että hän Juudalainen oli, huusivat he kaikki yhteen suuhun, lähes kaksi hetkeä, ja sanoivat: suuri on Ephesiläisten Diana! ³⁵Mutta kuin kansleri oli hillinnyt kansan, sanoi hän: Epheson miehet! kuka on se ihminen, joka ei tiedä, että Epheson kaupunki palvelee suurta Dianaa ja taivaista pudonnutta kuvaa? ³⁶Koska ei siis taideta sanoa sitä vastaan, niin asettakaat teitänne ja älkää mitään tyhmiä tehkö. ³⁷Sillä te olette nämät miehet vetäneet edes, jotka ei ole kirkon varkaita eikä teidän jumalanne

pilkkajia. ³⁸Jos siis Demetriuksella ja niillä, jotka hänen kanssansa työkkumppanit ovat, on jonkun kanssa asiaa, niin pidetään laki ja oikeus; ovat myös maanvanhimmat: kantakaan toinen toisensa päälle. ³⁹Mutta jos teillä on riita muista asioista, niin ratkaistakoon asia laillisessa kokouksessa. ⁴⁰Sillä vaara on, että me nuhteesen tulemme tämänpäiväisen kapinan tähden, koska ei yhtään syytä ole, josta me taitaisimme tämän metelin tähden tilin tehdä. ⁴¹Ja kuin hän nämät sanonut oli, laski hän kansan menemään.

20Sittekuin kapina lakkasi, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä ja tervehti heitä, ja läksi matkaansa Makedoniaan. ²Ja kuin hän ne maakunnat vaelsi, ja oli heitä monilla sanoilla neuvonut, tuli hän Grekan maalle, ³Ja viipyi siellä kolme kuukautta, ja että Juudalaiset väijyivät häntä, kuin hänen piti Syriaan menemään, aikoi hän palata Makedonian kautta. ⁴Mutta Sopater Bereasta seurasi häntä Asiaan asti, ja Tessalonikasta Aristarkus ja Sekundus, ja Gajus Derbestä, ja Timoteus; mutta Asiasta Tykikus ja Trophimus. ⁵Nämät läksivät edellä ja odottivat meitä Troadassa. ⁶Mutta me purjehdimme jälkeen pääsiäisen Philipistä ja tulimme heidän tykönsä Troadaan viitenä päivänä, ja viivymme siellä seitsemän päivää. ⁷Mutta ensimmäisenä viikonpäivänä, kuin opetuslapset kokoontuivat leipää taittamaan, saarnasi heille Paavali, ja aikoen toisena päivänä matkustaa, pitensi saarnan puoli-yöhön asti. ⁸Ja monta kynttilää oli sytytetty salissa, jossa me olimme koossa. ⁹Niin nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui akkunalla, ja raukesi syvään uneen, ja Paavalin kauvan puhuesssa, tuli hän unelta voitetuksi ja putosi alas kolmannesta ullakosta, ja otettiin kuolleena ylös. ¹⁰Niin Paavali astui alas, ja laski itsensä hänen päällensä, ja otti syliinsä, ja sanoi: älkäätkä kapinoitko; sillä hänen sielunsa on vielä hänessä. ¹¹Niin hän nousi, ja taitti leipää, ja söi, ja puheili kauvan heidän kanssansa, päivän koittamaan asti, niin hän läksi matkaansa. ¹²Niin he toivat nuorukaisen elävän ja tulivat siitä lohdutetuksi. ¹³Mutta me astuimme edellä haahteen ja purjehdimme Assoon, aikoen siellä ottaa Paavalin sisälle; sillä hän oli niin käskenyt, ja tahtoi itse maata myöten mennä. ¹⁴Kuin hän Assossa meidän kanssamme yhteen tuli, otimme me hänen sisälle ja tulimme Mityleneen. ¹⁵Sieltä me purjehdimme ja tulimme toisena päivänä Kion kohdalle. Ja taas päivää jälkeen tulimme me Samoon, ja viivymme Trogylliassa. Ja päivää jälkeen tulimme me Miletoon. ¹⁶Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Epheson ohitse, ettei hän Asiassa aikaa kuluttaisi; sillä hän kiiruhti, jos hänelle olis mahdollinen ollut, helluntaiksi Jerusalemiin. ¹⁷Mutta hän lähetti Miletosta sanan Ephesoon ja kutsutti seurakunnan vanhimmat. ¹⁸Kuin he tulivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, kuinka minä olen ollut kaiken ajan teidän tykönnä ensimmäisestä päivästä, jona minä Asiaan tulin, ¹⁹Palvellen Herraa kaikella sydämen nöyryydellä, ja monilla kyneleillä, ja kiusauksilla, jotka minulle Juudalaisten väijymisistä tapahtuivat: ²⁰Etten

minä ole mitään tarpeellista teiltä salannut, jota en minä ole teille ilmoittanut, ja olen teille opettanut julkisesti ja huone huoneelta, ²¹Todistain sekä Juudalaisille että Grekiläisille sitä kääntymystä, joka Jumalan tykö on, ja sitä uskoa, joka meidän Herran Jesuksen Kristuksen päälle on. ²²Ja nyt katso, minä sidottuna hengessä matkustan Jerusalemiin, enkä tiedä, mitä minulle siellä tapahtuman pitää: ²³Vaan että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa tunnustaa ja sanoo siteet ja murheet minun edessäni olevan. ²⁴Mutta en minä siitä lukua pidä, enkä tottele paljon hengestäni: että minä juoksuni päättäisin ilolla ja sen viran, jonka minä olen Herralta Jesukselta saanut, todistaakseni evankeliumia Jumalan armosta. ²⁵Ja nyt katso, minä tiedän, ettette silleen saa nähdä minun kasvojani, kaikki te, joiden kautta minä olen vaeltanut ja Jumalan valtakuntaa saarnannut. ²⁶Sentähden minä todistan teille tänäpäivänä, että minä olen viatoin kaikkein verestä. ²⁷Sillä en minä ole estänyt itsiäni ilmoittamasta teille kaikkea Jumalan neuvoo. ²⁸Niin ottakaat siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät piispoiksi pannut, kaitsemaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellänsä ansainnut on. ²⁹Sillä minä tiedän minun lähtemiseni jälkeen tulevan teidän sekaanne hirmuiset sudet, jotka ei laumaa säästä. ³⁰Ja itse teistänne nousevat miehet, jotka vääräyttä puhuvat, vetääksensä pois opetuslapsia peräänsä. ³¹Sentähden valvokaat, muistain etten minä kolmena ajastaikana ole lakannut yöllä ja päivällä teitä kyneleillä neuvomasta itsekutakin. ³²Ja nyt, rakkaat veljet, minä annan teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyin seassa. ³³En minä ole yhdenkään hopiaa eikä kultaa eikä vaatteita pyytännyt. ³⁴Vaan te itse tiedätte, että nämät kädet ovat minua tarpeissani ja niitä, jotka minun kanssani olivat, palvelleet. ³⁵Kaikki olen minä teille osoittanut, että niin pitää työtä tehtämän: heikkoja korjattaman ja muistettaman Herran Jesuksen sanoja, jotka hän sanoi: autuaampi on antaa kuin ottaa. ³⁶Ja kuin hän nämät sanonut oli, lankesi hän polvillensa ja rukoili kaikkein heidän kanssansa. ³⁷Ja suuri itku tuli heille kaikille ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suuta antoivat hänen, ³⁸Murehtien suuresti sen sanan tähden, jonka hän oli sanonut, ettei heidän pitänyt enempi hänen kasvojansa näkemän. Ja he saattivat häntä haahteen.

21Kuin siis tapahtui, että me laskimme ulos ja heistämme, menimme me kohdastansa Koon saareen, ja toisena päivänä Rodoon, ja sieltä Pataraan. ²Ja kuin me sieltä haahden löysimme, joka Phenikiaan hankitsi, siihen me astuimme, ja läksimme matkaan. ³Ja kuin Kypros rupesi näkymään ja me sen vasemmalle puolelle jättäneet olimme, purjehdimme me Syriaan ja tulimme Tyroon; sillä siellä piti se haaksi tyhjennettämän. ⁴Ja kuin me löysimme opetuslapsia, niin me olimme siellä seitsemän päivää. Ja ne sanoivat Paavalille hengen kautta, ettei hänen pitänyt Je-

rusalemiin menemän.⁵ Ja tapahtui, kuin me ne päivät olimme viettäneet, niin me läksimme matkaan, ja he saattivat kaikki meitä vaimoin ja lasten kanssa ulos kaupungista, ja me lankesimme rannassa polvillemme ja rukoilimme.⁶ Ja sittekuin me toinen toistamme tervehdimme, niin me astuimme haahteen; vaan he palasivat kotiansa.⁷ Mutta me päätimme meidän purjehdusretkemme, tulimme Tyrosta Ptolemaidaan, tervehdimme veljiä ja olimme päivän heidän tykönänsä.⁸ Toisena päivänä läksimme me matkaan, jotka Paavalin kanssa olimme, ja tulimme Kesareaan, ja menimme Philippus evankelistan huoneeseen, (joka oli yksi niistä seitsemästä,) ja jäimme hänen tykönsä.⁹ Ja hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, jotka ennustivat.¹⁰ Ja että me olimme siellä monta päivää, tuli alas Juudeasta profeta, Agabus nimeltä.¹¹ Kuin hän tuli meidän tykömme, otti hän Paavalin vyön, sitoi jalkansa ja kätensä, ja sanoi: näin sanoo Pyhä Henki: sen miehen, jonka tämä vyö on, pitää Juudalaiset niin Jerusalemissa sitoman ja antaman ylön pakanain käsiin.¹² Mutta kuin me sen kuulimme, rukoilimme sekä me että muut, jotka siinä olivat, ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän.¹³ Niin Paavali vastasi: mitä te teette, että te itkette ja raskautatte minun sydäntäni? Sillä minä olen valmis, en ainoasti sidottaa, mutta myös kuolemaan Jerusalemissa, Herran Jesuksen nimen tähden.¹⁴ Ja ettei hän antanut itsiänsä puhuttaa ylitse, niin me siihen tyydyimme, sanoen: tapahtukoon Herran tahto!¹⁵ Ja niiden päivain jälkeen tulimme me valmiiksi ja menimme ylös Jerusalemiin.¹⁶ Ja tulivat muutamat opetuslapset Kesareasta meidän kanssamme ja toivat vanhan opetuslapsen Kypristä, nimeltä Mnason, joka meitä piti huoneesensa ottaman.¹⁷ Vaan kuin me tulimme Jerusalemiin, niin veljet mielellänsä meidät ottivat vastaan.¹⁸ Toisena päivänä meni Paavali meidän kanssamme Jakobin tykö, ja kaikki vanhimmat olivat läsnä.¹⁹ Kuin hän heitä oli tervehtinyt, jutтели hän järjestänsä, mitä Jumala oli hänen virkansa kutta pakanain seassa tehnyt.²⁰ Mutta kuin he nämät kuulivat, kunnioittivat he Herraa ja sanoivat hänelle: sinä näet, rakas veli, kuinka monta tuhatta Juudalaista ovat uskoneet, ja ne kaikki lain puolesta kiivaat ovat.²¹ Mutta he ovat sinusta kuulleet, että sinä opetat luopumista Moseksesta kaikille Juudalaisille, jotka pakanain seassa asuvat, sanoen ettei heidän pidä ympärileikkaaman lapsiansa eikä säätyin jälkeen vaeltaman.²² Mikä siis on? Kaiketi pitää kansan tuleman kokoon; sillä heidän pitää saaman tietää sinun tulleeksi.²³ Niin tee siis se, mitä me sinulle sanomme. Meillä on tässä neljä miestä, joilla on lupaus päällänsä.²⁴ Ota ne tykös, ja puhdisti itses heidän kanssansa, ja kuluta jotakin heidän tähtensä, että he ajelisivat päänsä, ja siitä he kaikki ymmärtäisivät, ettei se mitään ole, mitä he sinusta kuulleet ovat, mutta että sinäkin vaellat, niinkuin sinä olisit lain pitävä.²⁵ Mutta niistä, jotka uskoivat pakanoista, olemme me kirjoittaneet ja päättäneet, ettei heidän tarvitse näistä mitään pitää, vaan että he niitä välttäisivät, jotka epäjumalille ovat uhratut, ja verta, läikähtynyttä ja

salavuoteutta.²⁶ Silloin Paavali otti ne miehet tykönsä ja puhdisti itsensä toisena päivänä heidän kanssansa, ja meni templiin, ja ilmoitti, että puhdistuksen päivät olivat täyteen, siihenasti kuin jokaisen edestä heidän seassansa uhri oli uhrattu.²⁷ Mutta kuin jo lähes seitsemän päivää kuluu oli, näkivät hänen Juudalaiset, jotka Asiasta olivat, templissä ja kehoittivat kaiken kansan, paiskasivat kätensä hänen päällensä,²⁸ Huutain: Israelin miehet, auttakaat! Tämä on se mies, joka kaikkia kaikissa paikoissa opettaa vastoin tätä kansaa ja lakia ja tätä siaa. Ja vieläkin hän on vinyt Grekiläisiäkin templiin, ja riivasi tämän pyhän sian.²⁹ (Sillä he olivat ennen nähneet Trophimon Ephesosta hänen kanssansa kaupungissa, ja he luulivat, että Paavali oli hänen templiin vinyt.)³⁰ Niin koko kaupunki nosti metelin, ja väki juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni ja riepoittivat hänen ulos templistä, ja kohta ovet suljettiin.³¹ Ja kuin he tahtoivat hänen tappaa, niin ylimäinen sotajoukon päämies sai sanan, että koko Jerusalem oli kehoitettu.³² Se otti kohta sotaväkeä ja sadanpäämiehiä, ja tuli juosten heidän tykönsä. Mutta kuin he näkivät sodanpäämiehen ja sotaväen, lakkasivat he Paavalia hosumasta.³³ Kuin päämies lähestyi, otti hän hänen kiinni ja käski sitoa kaksilla kahleilla, ja kysyi, kuka hän oli, eli mitä hän oli tehnyt?³⁴ Mutta kansasta huusi yksi sitä, toinen tätä. Koska ei hän oikein taitanut ymmärtää huminan tähden, käski hän hänen vietää leiriin.³⁵ Ja kuin hän astumien eteen tuli, kannettiin hän sotamiehiltä kansan väkivallan tähden;³⁶ Sillä paljo kansaa noudatti häntä, huutain: ota pois häntä!³⁷ Ja kuin Paavali oli leiriin tulemallansa, sanoi hän sodanpäämiehelle: onko minulla lupa sinulle jotakin sanoa? Hän sanoi: taidatkos Grekan kielen?³⁸ Etkös sinä siis ole Egyptin mies, joka ennen näitä päiviä kapinan nostit ja veit korpeen neljätuhatta murhamiestä?³⁹ Niin Paavali sanoi: minä olen Juudalainen Tarsin, kuuluisan kaupungin asuvainen Kilikiasta. Minä rukoilen sinua, salli minun puhua kansalle.⁴⁰ Ja kuin hän salli, niin Paavali seisoivatuttavilla ja viittasi kädellensä kansalle. Kuin suuri vaikeneminen tuli, puhutteli hän heitä Hebrean kielellä ja sanoi:

22 Miehet, rakkat veljet ja isät! kuulkaat minun edesvastaustani, jonka minä teille sanon.² (Kuin he kuulivat hänen Hebrean kielellä heille puhuvan, vaikenivat he enemmän. Ja hän sanoi:)³ Minä olen Juudalainen, Tarsossa Kilikiassa syntynyt ja tässä kaupungissa kasvatettu Gamalielin jalkain juuressa, opetettu visusti vanhimpain laissa, ja olin Jumalan puolesta kiivas, niinkuin tekin kaikki olette tänäpäinä,⁴ Ja olen tätä tietä vainonnut kuolemaan asti, sitoin ja antain ylön vankiuteen sekä miehiä että vaimoja,⁵ Niinkuin myös ylimmäinen pappi ja koko vanhimpain joukko minun todistajani ovat, joilta minä otin lähetyksirjat veljein tykö, ja vaelsin Damaskuun, että minä ne, jotka siellä olivat, olisin sidottuna tuonut Jerusalemiin rangaista.⁶ Niin tapahtui minun matkassa ollessani ja lähestyissäni Damaskua puolipäivän aikaan, että suuri kirkkaus va-

lasi äkisti taivaasta minua ympäri. ⁷Ja minä lankesin maahan ja kuulin äänen minulle sanovan: Saul, Saul, miksis minua vainoot? ⁸Niin minä vastasin: kuka sinä olet, Herra? Hän sanoi minulle: minä olen Jesus Natsaretista, jota sinä vainoot. ⁹Mutta ne, jotka minun kanssani olivat, näkivät kyllä kirkkauden ja peljästyivät, vaan ei he hänen ääntänsä kuulleet, joka minua puhutteli. ¹⁰Niin minä sanoin: Herra, mitä minun pitää tekemän? Mutta Herra sanoi minulle: nouse ja mene Damaskuun, ja siellä sinulle sanotaan kaikki, mitä sinun on säättö tehtäkses. ¹¹Ja koska en minä nähnyt sen valkeuden kirkkauden tähden, talutettiin minä käsistä niiltä, jotka minun kanssani olivat, ja tulin Damaskuun. ¹²Ja siellä oli jumalinen mies lain jälkeen, Ananias niemeltä; hänellä oli hyvä todistus kaikilta Juudalaisilta, jotka siellä asuivat. ¹³Hän tuli minun tyköni, seiso ja sanoi minulle: rakas veljeni Saul, saa sinun näkös jälleen. Ja minä katsoin sillä hetkellä hänen päällensä. ¹⁴Niin hän sanoi: meidän isämme Jumala on sinun valmistanut, että sinun pitää tunteman hänen tahtonsa, ja näkemän vanhurskaan, ja kuuleman ääntä hänen suustansa. ¹⁵Sillä sinun pitää oleman hänen todistajansa kaikkein ihmisten edessä niistä, joita sinä nähnyt ja kuullut olet. ¹⁶Ja mitäs nyt viivyttelet? Nouse ja anna sinus kastettaa ja pestä pois sinun syntis, ja huuda avuksi Herran nimeä. ¹⁷Niin tapahtui, kuin minä Jerusalemiin palasin ja rukoilin templissä, että minä tulin horrokseen, ¹⁸Ja näin hänen minulle sanovan: riennä ja lähde kiiruusti Jerusalemista; sillä ei he ota vastaan sinun todistustas minusta. ¹⁹Ja minä sanoin: Herra, itse he tietävät, että minä panin torniin ja pieksin jokaisessa synagogassa niitä, jotka sinun päälles uskoivat. ²⁰Ja kuin Stephanin sinun palvelias veri vuodatettiin, olin minä myös siinä läsnä, ja mielistyin hänen kuolemaansa, ja vartioitsin niiden vaatteita, jotka hänen tappoivat. ²¹Ja hän sanoi minulle: mene, sillä minä lähetän sinun kauvas pakana in tykö. ²²Ja he kuulivat häntä tähän sanaan asti, niin he korottivat äänensä ja sanoivat: ota pois senkaltainen ihminen maan päältä; sillä ei hänen ole luvalinen elää. ²³Ja kuin he niin huusivat, heittelivät vaatteitansa ja paiskasiivat tomua tuuleen, ²⁴Antoi sodanpäämies hänen viedä leiriin, ja käske piestä ja tutkittaa, että hän olis saanut tietää, minkätähden hänen päällensä niin huudettiin. ²⁵Kuin hän häntä nuorilla sitoi, sanoi Paavali sadanpäämiehelle, joka läsnä seiso: onkos teidän kohtuullinen Roomalaista hosua ilman tuomitsematta? ²⁶Kuin sadanpäämies sen kuuli, meni hän sodanpäämiehen tykö, ilmoitti hänelle ja sanoi: mitäs tahdot tehdä? sillä tämä mies on Roomalainen. ²⁷Niin sodanpäämies meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: sanos minulle, oletko sinä Roomalainen? Hän sanoi: olen niinkin. ²⁸Ja sodanpäämies vastasi: minä olen suurella rahalla tämän kaupungin oikeuden voittanut. Mutta Paavali sanoi: minä olen myös syntynyt (Roomalainen.) ²⁹Ja he läksivät kohta hänen tykönsä tutkimasta. Ja sodanpäämies rupesi pelkäämään, sittekuin hän sai tietää, hänen Roomalaisen olevan, että hän hänen sitonut oli. ³⁰Mutta toisena päivänä

tahtoi hän visummasti tietää, minkätähden hänen päällensä Juudalaisilta kannettiin, ja päästi hänen siteistä, ja käski ylimmäiset papit ja kaiken heidän raatinsa tulla kokoon, ja antoi Paavalin tulla heidän eteensä.

23 Niin Paavali katsahti raadin päälle ja sanoi: miehet, rakkaat veljet! minä olen kaikella hyvällä tunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti. ²Niin ylimmäinen pappi Ananias käski niitä, jotka läsnä seisoivat, lyödä häntä vasten suuta. ³Paavali sanoi hänelle: lyököön sinua Jumala, sinä valkeaksi tehty seinä! istutko sinä ja tuomitset minua lain jälkeen, ja käsket minua lyödä vastoin lakia? ⁴Mutta ne, jotka läsnä seisoivat, sanoivat: kiroiletko sinä ylimmäistä Jumalan pappia? ⁵Paavali sanoi: en minä tietänyt, rakkaat veljet, häntä ylimmäiseksi papiksi; sillä kirjoitettu on: sinun kansas ylimmäistä ei sinun pidä kiroileman. ⁶Kuin Paavali tiesi, että heitä oli yksi osa Saddukealaisia ja toinen osa Pharisealaisia, huusi hän raadin edessä: miehet, rakkaat veljet! minä olen Pharisealainen ja Pharisealaisen poika. Minun päälleni kannetaan toivon ja kuolleiden ylösnousemisen tähden. ⁷Ja kuin hän sen sanonut oli, tuli riita Pharisealaisten ja Saddukealaisten välille, ja joukko erkani. ⁸Sillä Saddukealaiset sanovat: ettei kuolleiden ylösnousemista, eikä enkeleitä, eikä henkeä ole; mutta Pharisealaiset tunnustavat molemmat olevan. ⁹Niin tuli suuri huuto, ja kirjanoppineet Pharisealaisten lahkosta nousivat, kilvoittelivat ja sanoivat: emme mitään pahaa löydä tässä mieheissä: jos henki taikka enkeli on hänelle puhunut, niin emme mahda Jumalaa vastaan sotia. ¹⁰Ja että suuri kapina nousi, pelkäsi sodanpäämies, ettei he Paavalia rikki repäisisi, ja käski sotaväen mennä alas, ja temmata pois häntä heidän seastansa, ja leiriin viedä. ¹¹Mutta yöllä sen jälkeen seiso Herra hänen tykönsä ja sanoi: ole vahvassa turvassa, Paavali! sillä niinkuin sinä olet minusta Jerusalemissa todistanut, niin sinun pitää Roomissakin todistaman. ¹²Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat muutamat Juudalaisista ja sadattelivat itsiänsä, sanoen, ettei heidän pitänyt ennen syömän eikä juoman, kuin he Paavalin olisivat tappaneet. ¹³Ja niitä oli enempi kuin neljäkymmentä miestä, jotka tämän valan tehneet olivat. ¹⁴Ne menivät ylimmäisten pappein ja vanhimpain tykö, ja sanoivat: me olemme sadatuk-silla meitämme kironneet, ei ennen einettä maistavamme kuin me Paavalin tapamme. ¹⁵Nyt siis ilmoittakaat sodanpäämiehelle ja raadille, että hän huomenna tois hänen teidän eteenne, niinkuin te tahtoisitte jotakin todempaa häneltä tiedustaa; mutta ennenkuin hän lähestyy, olemme me valmiit häntä tappamaan. ¹⁶Kuin Paavalin sisaren poika heidän väijymisensä kuuli, meni hän leiriin ja ilmoitti nämät Paavalille. ¹⁷Niin Paavali kutsui yhden sadanpäämiehistä tykönsä ja sanoi: vie tämä nuorukainen sodanpäämiehen tykö; sillä hänellä on jotakin hänelle sanomista. ¹⁸Niin hän otti sen ja saatti hänen sodanpäämiehen tykö, ja sanoi: sidottu Paavali kutsui minun tykönsä ja rukoili minua tätä nuorukaista sinun tykö saattaa, jolla on sinulle jotakin

sanomista. ¹⁹Niin sodanpäämies rupesi hänen käteensä, ja vei hänen erinänsä, ja kyseli häneltä: mitä se on, mitä sinulla on minulle ilmoittamista? ²⁰Niin hän sanoi: Juudalaiset ovat päättäneet sinua rukoilla, että huomenna tuottaisit Paavalin raadin eteen, niinkuin he jotakin todempaa häneltä kuuntelisivat. ²¹Mutta älä heitä tottele; sillä enempi kuin neljäkymmentä miestä väijyy häntä, jotka ovat heittänsä sadattaneet, ei ennen syövänsä eikä juovansa, kuin he hänen tappaisivat: ja he ovat nyt valmiit odottamassa sinun lupaamistas. ²²Niin sodanpäämies laski nuorukaisen matkaansa ja haasti häntä kellenkään sanomasta, että hän nämät hänelle ilmoittanut oli. ²³Ja hän kutsui tykönä kaksi sadanpäämiestä ja sanoi: valmistakaat kaksisataa sotamiestä menemään Kesareaan, ja seitsemänkymmentä ratsasmiestä, ja kaksisataa keihäsmiestä kolmannella hetkellä yöstä. ²⁴Ja valmistakaat muutamia juhtia, että he Paavalin niiden päälle istuttavat ja vievät terveenä maanvanhimman Feliksen tykö. ²⁵Ja kirjoitti kirjan tällä tavalla: ²⁶Klaudius Lysias sille jalolle maanvanhimmalle Felikselle terveyttä! ²⁷Tämän miehen olivat Juudalaiset ottaneet kiinni ja tahtoivat hänen tappa. Niin tulin minä parhaalansa sotaväellä sekaan ja tempasin hänen pois, että minä ymmärsin hänen Roomalaisen olevan. ²⁸Ja kuin minä pyysin syytä tietää, mistä he häntä nuhtelivat, niin minä vein hänen heidän raatinsa eteen, ²⁹Ja löysin kannettavan hänen päällensä heidän lakinsa kysymyksistä. Ja ei kuitenkaan heillä ollut yhtään kuoleman eli sidetten syytä. ³⁰Ja kuin minulle siitä väijymisestä ilmoitettiin, jota Juudalaiset hänelle valmistivat, lähetin minä kohta hänen sinun tykö, ja sanoin hänen päällekantajillensa: mitä teillä on häntä vastaan, niin sanokaat maanvanhimman edessä. Ole hyvästi! ³¹Ja sotamiehet ottivat Paavalin, niinkuin heille käsketty oli, ja veivät hänen yöllä Antipatrideen. ³²Ja toisena päivän antoivat he ratsasmiesten häntä seurata ja palasivat leiriin. ³³Kuin he tulivat Kesareaan ja antoivat kirjan maanvanhimmalle, niin he asettivat myös Paavalin hänen eteensä. ³⁴Kuin maanvanhin oli kirjan lukenut ja kysynyt, kusta maakunnasta hänen piti oleman; ja että hän ymmärsi hänen Kilikiasta olevan, ³⁵Minä tahdon sinua kuulla, sanoi hän, kuin myös sinun päällekantajas tulevat edes. Ja käski kätkeä hänen Herodeksen raatihuoneeseen.

24Viiden päivän perästä meni Ananias, ylimmäinen pappi, vanhimpain ja selväkielisen Tertulluksen kanssa maanvanhimman tykö Paavalia vastaan. ²Ja kuin hän oli eteen kutsuttu, rupesi Tertullus kantamaan, sanoen: ³Me elämme hyvässä rauhassa sinun kauttas, ja ne asiat, jotka tässä kansassa oikein ja hyvin tehnyt ovat sinun toimellas, voimallinen Feliks, me aina ja joka paikassa hyväksi otamme kaikella kiitoksella. ⁴Vaan etten minä sinua kauvan viivytäisi, rukoilen minä sinua, että pikimiltäs meitä kuulisit, sinun vakuutes tähden. ⁵Sillä me olemme löytäneet tämän miehen vahingolliseksi, joka nostaa kapinan kaikille Juudalaisille ympäri koko maanpiirin, ja on Natsarealaisten

eriseurain päämies. ⁶Hän on kiusannut templiäkin riivata; jonka tähden me otimme hänen kiinni ja tahdoimme tuomita hänen meidän lakimme jälkeen. ⁷Mutta sodanpäämies Lysias tuli suurella väellä siihen sekaan ja päästi hänen meidän käsistämme, ⁸Ja käski hänen päällekantajansa tulla sinun tykö; josta sinä taidat itse tutkien ymmärtää kaikista niistä, joita me hänen päällensä kannamme. ⁹Ja Juudalaiset tähän myös mielistyivät, sanoen niin olevan. ¹⁰Niin Paavali vastasi, kuin maanvanhin häntä viittasi puhumaan: että minä tiedän sinun monta ajastaikaa olleen tämän kansan tuomarina, tahdon minä pelkäämättä edestäni vastata. ¹¹Sillä sinä taidat ymmärtää, ettei enempi ole kuin kaksitoistakymmentä päivää, sittekuin minä menin ylös Jerusalemiin rukoilemaan. ¹²Ja ei he ole minua templissäkään löytäneet kamppailemasta yhdenkään kanssa, ei kapinaa nostamasta kansan seassa, ei synagogissa, eikä kaupungissa. ¹³Ei he myös taida niitä vahvistaa, mitä he nyt minun päälleni kantavat. ¹⁴Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä tämän tien kautta, jonka he eriseuraksi kutsuvat, niin palvelen minun isäni Jumalaa, että minä uskon kaikki, mitkä laissa ja prophetaissa kirjoitetut ovat, ¹⁵Ja pidän sen toivon Jumalan puoleen, jota hekin itse odottavat, että kuolleiden ylösnousemus pitää oleman, sekä vanhurskusten että väärin. ¹⁶Ja sentähden minä harjoitan itsiäni aina pitämään pahentamattoman omantunnon Jumalan ja ihmisten edessä. ¹⁷Mutta kuin minä monen ajastajan perästä tulin almua ja uhria kansalleni tekemään: ¹⁸Joissa muutamat Juudalaiset Asiasta löysivät minun puhdistettuna templissä, ilman yhtäkään kapinaa ja meteliä, ¹⁹Joidenka tulis sinun tykönsä läsnä olla ja kantaa, jos heillä jotakin on minua vastaan. ²⁰Eli sanokaan nämät itse, jos he jotakin vääryyttä ovat minussa löytäneet, koska minä seisoin raadin edessä. ²¹Mutta tämän yhden sanan tähden, jonka minä heidän seassansa seisoin, kuolleiden ylösnousemisesta, huusin, minä teiltä tänäpäpä tuomitaan. ²²Kuin Feliks tämän kuuli, viivytti hän heitä; sillä hän tiesi hyvin tämän tien menon, ja sanoi: kuin Lysias sodanpäämies alas tulee, niin minä tahdon tutkia teidän asianne. ²³Ja käski sadanpäämiehen kätkeä Paavalin, ja antoi hänen saada levon, ja ettei yhtäkään hänen omistansa kiellettäisi häntä palvelemasta taikka käymästä hänen tykönsä. ²⁴Mutta muutamain päivain perästä tuli Feliks emäntänsä Drusillan kanssa, joka Juudalainen oli, ja kutsutti Paavalin eteensä, ja kuulteli häntä uskosta Kristuksen päälle. ²⁵Mutta kuin hän puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä ja tulevaisesta tuomiosta, peljästy Feliks, ja vastasi: mene tällä haavalla matkaas; vaan kuin minä saan tilan, niin minä sinun tyköni kutsutan. ²⁶Toivoi myös Paavalilta hänellensä rahaa annettavan, että hän olis hänen päästänyt, jonka tähden hän myös usein hänen tykönsä kutsutti ja puheli hänen kanssansa. ²⁷Kuin kaksi ajastaikaa kulunut oli, tuli Porkius Festus Feliksen siaan. Mutta Feliks tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa ja jätti Paavalin sidottuna.

25Kuin siis Festus oli tullut maakuntaan, meni hän Kesareasta kolmannen päivän perästä ylös Jerusalemiin. ²Niin ylimmäinen pappi ja ylimmäiset Juudalaisista tulivat hänen eteensä Paavalia vastaan, ja rukoilivat häntä, ³Ja pyysivät häneltä suosiota häntä kohtaan, että hän kutsuttais hänen Jerusalemiin, ja väijyivät häntä tappaaksensa tiellä. ⁴Niin Festus vastasi, että Paavali piti hyvin kätkehtämän Kesareassa, ja että hän tahtoi itse pian sinne vaeltaa. ⁵Jotka siis teidän seassanne, sanoi hän, voimalliset ovat, ne tulkaan alas meidän kanssamme, ja jos jotakin vääryyttä on tässä miehessä, niin kantakaan he hänen päälensä. ⁶Kuin hän siis oli heidän tykönänsä viipynyt enempi kuin kymmenen päivää, läksi hän alas Kesareaan. Ja toisena päivänä istui hän tuomioistuimelle ja käski Paavalin tuoda edes. ⁷Kuin hän oli tullut edes, seisovivat ne Juudalaiset ympärillä, jotka olivat Jerusalemissa tulleet alas, ja toivat edes monta ja suurta vikaa Paavalia vastaan, joita ei he voineet vahvistaa; ⁸Sillä hän vastasi edestänsä: en minä ole mitään rikkonut Juudalaisten lakia, en templiä, enkä keisaria vastaan. ⁹Niin Festus tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa, vastasi Paavalia ja sanoi: tahdotkos mennä ylös Jerusalemiin ja siellä näistä oikeudella seisoa minun edessäni? ¹⁰Mutta Paavali sanoi: minä seison keisarin oikeudessa, ja siinä tulee minua tuomita: en minä ole Juudalaisille mitään vääryyttä tehnyt, kuin sinä itsekin paremmin tiedät. ¹¹Sillä jos minä olen jonkun vahingoittanut, eli minun henkeni rikkonut, niin en minä tahdo välttää kuolemaa: jos ei taas mitään niistä ole, mitä he minun päälleni kantavat, niin ei yksikään taida minua antaa heidän käsiinsä: minä turvaan keisariin. ¹²Silloin Festus puhutteli raatia ja vastasi: keisariin sinä turvasit, keisarin tykö pitää myös sinun menemän. ¹³Mutta kuin muutamat päivät olivat kuluneet, tuli kuningas Agrippa ja Bernise alas Kesareaan Festusta tervehtimään. ¹⁴Ja kuin he siellä monta päivää viipyivät, jutteli Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi: yksi mies on jäänyt Felikseltä sidottuna, ¹⁵Josta, kuin minä Jerusalemissa olin, ylimmäiset papit ja Juudalaisten vanhimmat tulivat ja ilmoittivat minulle, pyytäin tuomiota hänen ylitsensä. ¹⁶Joille minä vastasin: ei se ole Roomalaisten tapa, että joku ihminen ennen annetaan surmata, kuin se, jonka päälle kannetaan, saa päällekkantajat rinnallensa ja saa tilan edestänsä vastata kanteesta. ¹⁷Sentähden kuin he tänne kokoon tulivat, istuin minä kohta toisena päivänä viivyttelemättä tuomio-istuimelle, ja käskin miehen tuoda edes. ¹⁸Kuin päällekkantajat tulivat, niin ei he yhtään syytä tuoneet edes niistä, mitä minä luulin. ¹⁹Mutta heillä oli muutamia kysymyksiä häntä vastaan heidän taikauksistansa ja yhdestä kuolleesta Jeesuksesta, jonka Paavali todisti elävän. ²⁰Vaan että minä siitä kysymyksestä epäilin, kysyin minä, josko hän olis tahtonut mennä Jerusalemiin ja siellä näistä tuomittaa. ²¹Mutta koska Paavali lykkäsi asiansa keisarin tutkimisen alle, annoin minä hänen kätkehtää, siihen asti kuin minä hänen keisarin tykö lähettäisin. ²²Niin Agrippa sanoi Festukselle: minäkin kuulisin mielelläni sitä miestä.

Hän sanoi: huomenna saat sinä häntä kuulla. ²³Ja toisena päivänä tuli Agrippa ja Bernise suurella koreudella, ja menivät raastupaan, päämiesten ja kaupungin ylimmäisten kanssa, ja Paavali tuotiin edes Festuksen käskyn jälkeen. ²⁴Ja Festus sanoi: kuningas Agrippa ja kaikki miehet, jotka tässä meidän kanssamme olette, te näette sen, josta kaikki Juudalaisten joukko on minua rukoillut Jerusalemissa ja myös täällä, huutain, ettei hänen pitäisi enempi elämän. ²⁵Mutta kuin minä ymmärsin, ettei hän ollut mitään kuoleman ansiota tehnyt, ja että hän myös itse turvasi keisariin, niin minä aioin hänen sinne lähettää. ²⁶Josta ei minulla ole mitään vahvaa herralle kirjoittaa: sentähden tuotin minä hänen teidän eteenne, ja enimmäten sinun etees, kuningas Agrippa, että kuin hänen asiansa visummasti tutkittaisiin, minulla olis jotakin kirjoittamista; ²⁷Sillä se on minun nähdäkseni toimetoin, että hän sidottuna lähetetään, ja ei hänen syytänsä ilmoiteta.

26Niin Agrippa sanoi Paavalille: sinun on lupa puhua edestäs. Silloin Paavali ojensi kätensä ja vastasi edestänsä: ²Minä pidän itseni onnellisena, rakas kuningas Agrippa, että minä tänäpäpäni saan sinun edessäs vastata kaikista niistä, mitä minun päälleni Juudalaisilta kannetaan, ³Liiatenkin että sinä tiedät kaikki tavat ja Juudalaisten kysymykset: sentähden rukoilen minä sinua, että kärsivällisesti minua kuulisit. ⁴Kaikki tosin Juudalaiset tietävät minun elämäni hamasta nuoruudesta, kuin se alusta on ollut minun kansani seassa Jerusalemissa: ⁵Jotka minun ennen ovat tunteneet, (jos he tahtoisivat todistaa,) että minä meidän jumalanpalveluksen kaikkein ahkerimman eriseurran jälkeen olin Pharisealainen. ⁶Ja minä seison nyt tässä oikeuden edessä toivon tähden sen lupauksen päälle, joka Jumalalta on meidän isillemme tapahtunut: ⁷Johonka meidän kaksitoistakymmentä sukukuntaa toivovat tulevansa, palvelen Jumalaa yötä ja päivää. Tämän toivon tähden kannetaan Juudalaisilta minun päälleni, rakas kuningas Agrippa. ⁸Miksi se luotaan mahdottomaksi uskoa teidän tykönänne, että Jumala kuolleet herättää? ⁹Minä tosin luulin itselläni, että minun piti paljo vastahakoisuutta tekemän Jeesuksen Natsarealaisen nimeä vastaan, ¹⁰Niinkuin minä myös tein Jerusalemissa, ja salpasin monta pyhää vankihuoneisiin, kuin minä ylimmäisiltä papeilta olin saanut vallan; ja kuin he tapettiin, mielistyin minä heidän tuomioonsa, ¹¹Ja rankaisin heitä usein jokaisessa synagogassa, ja vaadin heitä pilkkaamaan, ja olin heitä vastaan ylönpalttisesti vimmattu, ja vainosin heitä hamaan ulkokaupunkiin. ¹²Jonka tähden minä myös matkustin Damaskuun ylimmäisten pappein voimalla ja käskyllä. ¹³Puolipäivän aikaan, rakas kuningas, näin minä tiellä yhden kirkkauden taivaasta, kirkkaamman kuin auringon paisteen, joka valkeus ympäri valaisi minun ja ne, jotka minun kanssani vaelsivat. ¹⁴Kuin me siis kaikki maahan lankesimme, kuulin minä äänen puhuvan minulleni ja sanovan Hebrean kielellä: Saul, Saul, miksis minua vainoot? työläs on sinun

tutkainta vastaan potkia. ¹⁵Niin minä sanoin: Herra, kukas olet? Hän sanoi: minä olen Jesus, jota sinä vainoot. ¹⁶Mutta nouse ylös ja seiso jaloillas: sillä sitä varten minä sinulle ilmestyin, että minä asetan sinun palveliaksi ja niiden todistajaksi, joita sinä näit, niin myös niiden, joita minä vielä sinulle ilmoittava olen. ¹⁷Ja tahdon sinun päästää tästä kansasta ja pakanoista, joiden tykö minä nyt sinun lähetän, ¹⁸Heidän silmiänsä avaamaan ja heitä pimeydestä valkeuteen kääntämään, että he eriaisivät saatanan vallasta Jumalan tykö, saamaan syntein anteeksiantamista ja perimistä ynnä niiden kanssa, jotka pyhitetään uskon kautta minun päälleni. ¹⁹Niin siis, rakas kuningas Agrippa! en minä ollut taivaalliselle näylle kovakorvainen, ²⁰Vaan ilmoitin ensin niille, jotka Damaskussa ja Jerusalemissa ovat ja kaikessa Juudan maakunnassa, ja myös pakanoille, että he parannuksen tekisivät, ja kääntyisivät Jumalan puoleen, ja tekisivät parannuksen kelpollisia töitä. ²¹Tämän tähden ovat Juudalaiset minun templissä ottaneet kiinni ja tahtoivat minun surmata. ²²Mutta Jumalan avun olen minä saanut ja seisonut tähän päivään asti, todistaen sekä pienille että suurille, enkä mitään mutua sanoen kuin mitä prophetat ja Moses ovat sanoneet tulevaksi: ²³Että Kristuksen piti kärsimän ja oleman ensimmäisen kuolleiden ylösnousemisesta julistamassa valkeutta tälle kansalle ja pakanoille. ²⁴Kuin hän näin edestänsä vastasi, sanoi Festus suurella äänellä: Paavali, sinä hulluttelet, suuri oppi hulluttaa sinua. ²⁵Niin hän sanoi: en minä hulluttele, voimallinen Festus, vaan totuuden ja toimen sanoja puhun. ²⁶Sillä kyllä kuningas nämät tietää, jonka tykönä minä myös rohkiasti puhun, ja en minä luule näistä mitään olevan häneltä salatun: sillä ei tämä ole loukkaassa tapahtunut. ²⁷Uskotkos, kuningas Agrippa, prophetat? minä tiedän, että uskot. ²⁸Niin Agrippa sanoi Paavalille: ei paljo puutu, ettes minua saa kristityksi. ²⁹Paavali sanoi: minä toivoisin Jumalalta, joko siitä puuttuis vähä eli paljo, että et ainoasti sinä, mutta myös kaikki, jotka minua tänäpäpä kuulevat, tulisivat senkaltaiseksi kuin minäkin olen, paitisi näitä siteitä. ³⁰Ja kuin hän nämät sanonut oli, nousi kuningas ylös, ja maanvanhin, ja Bernise, ja jotka heidän kanssansa istuneet olivat. ³¹Ja kuin he menivät pois, puhuivat he keskenänsä, sanoen: eipä tämä mies ole mitään tehnyt, mikä kuoleman eli siteet ansainnut on. ³²Mutta Agrippa sanoi Festukselle: kyllä tämä mies olis taidettu päästää, ellei hän olisi keisariin turvannut.

27 Mutta sittenkuin päätetty oli, että meidän piti Italiaan purjehtiman, antoivat he Paavalin muiden vankien kanssa yhden sadanpäämiehen haltuun, joka kutsuttiin Julius, keisarin sotajoukosta. ²Kuin me siis astuimme Adramytin haahteen, ja meidän piti purjehtiman Asian ohitse, laskimme me ulos maalta. Ja meidän kanssamme oli Aristarkus, Makedonian mies, Tessalonikasta. ³Ja me tulimme toisena päivänä Sidoniin. Ja Julius meni hyvästi Paavalin kanssa, ja salli hänen mennä ystäväinsä tykö ja heiltä

holhottaa. ⁴Ja kuin me sieltä laskimme ulos, niin me purjehdimme Kyprin ohitse, että vastatuulet olivat. ⁵Ja kuin me olimme purjehtineet yli meren, joka Kilikian ja Pampilian kohdalla on, ja tulimme Myraan, joka on Lykiasa, ⁶Niin löysi sadanpäämies siellä yhden Aleksandrialaisen haahden, joka Italiaan purjehti, ja pani meidät siihen. ⁷Kuin me monta päivää hitaasti purjehdimme ja tuskalla Knidon saavutimme, ettemme päässeet tuulelta, niin me purjehdimme Kretan alle, Salmoneen päin. ⁸Ja kuin me tuskin sen ohitse pääsimme, niin me tulimme yhteen paikkaan, joka Kauniiksi satamaksi kutsutaan, jota läsnä oli Lasean kaupunki. ⁹Koska paljo aikaa oli kulunut, ja purjehdus oli vaarallinen, ja paaston aika oli jo kulunut, neuvoi Paavali heitä, ¹⁰Sanoen: armaat miehet! minä näen, että purjehdus tulee vaaralliseksi ja vahingolliseksi, ei ainoastaan kalulle ja haahdelle, mutta myös meidän hengellemme. ¹¹Mutta sadanpäämies uskoi enemmän haahdenhaltiaa ja peränpitäjää kuin Paavalin sanoja. ¹²Ja kuin ei satama ollut sovelias yli talvea olla, niin he enimmittin mielistyivät siihen neuvon, että sieltä piti laskettaman pois, jos he jollakin muotoa olisivat voineet tulla Phoinikaan talvea pitämään, joka on Kretan satama, eteläläntä ja luodepohjaa päin. ¹³Mutta kuin etelätuuli rupesi puhaltamaan, luulivat he aikomisensa käyvän edes, läksivät matkaan ja purjehtivat Kretan ohitse lähempänä maata. ¹⁴Mutta ei kauvan aikaa jälkeen löi sen päälle ankara puuskatuuli, joka itäpohjaksi kutsutaan. ¹⁵Ja kuin haaksi tuli sen valtaan eikä voinut tuulta vastaan seisoa, laskimme me sen tuulen haltuun kulkemaan. ¹⁶Ja kuin me tulimme yhden vähän saaren alle, joka kutsutaan Klauda, saimme me tuskalla venheesen ruveta, ¹⁷Jonka me otimme avuksemme ja sidoimme haahteen, peljäten, ettei sen pitänyt kariin sattuman; ja he laskivat alas purheen ja antoivat kulkea. ¹⁸Mutta koska suuri ilma kävi päälle, heittivät he toisena päivänä kalun ulos. ¹⁹Ja kolmantena päivänä heitimme me omilla käsillämme ulos haahden kaluja. ²⁰Mutta kuin emme monena päivänä aurinkoa emmekä tähtiä nähneet, eikä vähin ilma meidän päällemme käynyt, niin meidän elämämme toivo oli jo kaikki pois. ²¹Ja koska me kauvan aikaa olimme syömättä, silloin seisoi Paavali heidän keskellensä ja sanoi: miehet, teidän olis tullut minua kuulla ja ei Kretasta laskea ulos, että me olisimme välttäneet tainkaltaisen tuskan ja vahingon. ²²Ja nytkin minä neuvon teitä, olkaat hyvässä uskalluksesta, ei teistä yksikään huku, vaan ainoastaan haaksi. ²³Sillä minun tyköni seiso tänä yönä Jumalan enkeli, jonka oma minä olen, jota minä myös palvelen, ²⁴Ja sanoi: älä pelkää, Paavali, sinä pitää keisarin eteen asetettaman, ja katso, Jumala on sinulle lahjoittanut ne kaikki, jotka sinun kanssas purjehtivat. ²⁵Sentähden miehet, olkaat hyvässä uskalluksessa! Sillä minä uskon Jumalan päälle, että se niin tapahtuu, kuin minulle sanottu on. ²⁶Mutta yhteen luotoon pitää meidän kulkeman. ²⁷Kuin neljästoistakymmenes yö joutui, ja me ajeltiin Adrian merellä, äkkäsivät haaksimiehet puoliyön

aikaan jonkun maan heitä lähestyvän,²⁸ Ja heittivät ulos luotirihman ja löysivät kaksikymmentä kyynärää syväksi; kuin he tulivat vähää edemmä, heittivät he taas ulos luotirihman ja löysivät viisitoistakymmentä kyynärää.²⁹ Niin he pelkäsivät joutuvansa johonkuhun kariin, ja heittivät ulos neljä ankkuria perältä haahda, ja toivoivat päivän koittavan.³⁰ Mutta kuin haaksimiehet pysyivät haahdesta pae- ta, ja lykkäsivät venheen mereen, sanoen että he tahtoivat ankkuria viedä ulos haahden keulasta,³¹ Niin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotamiehille: ellei nämät haahdessa pysy, ette suinkaan henkeänne pelasta.³² Niin sotamiehet hakkasivat poikki venheen pestin, ja antoivat sen pudota.³³ Ja kuin päivä rupesi valkenemaan, neuvoi Paavali kaikkia heitä ruokaa ottamaan, sanoen: tänäpä on neljästoistakymmenes päivä, kuin te odottaneet olette, ja syömättä olleet, ja ette mitään ole tyköne ottaneet:³⁴ Sentähden neuvon minä teitä ruokaa ottamaan, joka on teille terveydeksi; sillä ei yhdenkään teidän päästänne ole hiuskarva putoava.³⁵ Ja kuin hän sen oli sanonut, otti hän leivän, ja kiitti Jumalaa kaikkein nähden, mursi, ja rupesi syömään.³⁶ Ja kuin he kaikki itsensä vahvistivat, rupesivat he myös syömään.³⁷ Mutta meitä oli haahdessa kaikki yhteen kaksisataa ja kuusikahdeksattakymmentä henkeä.³⁸ Ja kuin he olivat ravitut, kevensivät he haahden ja heittivät jyvät mereen.³⁹ Mutta kuin päivä tuli, niin ei he tunteneet maata, mutta havaitsivat lahden, jossa ranta oli, jonka päälle he mielivät antaa haahden ajaa, jos he olisivat taitaneet.⁴⁰ Ja kuin he ankkurit olivat ottaneet ylös, läksivät he mereen ja päästivät perälautain siteet, ja asettivat purjeen tuuleen, ja antoivat juosta rantaa kohden.⁴¹ Vaan kuin me tulimme yhden niemen tykö, loukkaantui haaksi, ja sen keula tarttui kiinni ja jäi seisomaan, mutta kastari tuli valallensa aaltoin väestä.⁴² Mutta sotamiesten neuvo oli vankeja tappaa, ettei joku uiden olisi karannut pois.⁴³ Mutta sadanpäämies tahtoi Paavalia vapahtaa, ja esti heidät siitä neuvosta, ja käski niitä, jotka uida taisivat, että he ensin itsensä antaisivat ulos ja maalle pääsisivät.⁴⁴ Mutta muita lautain päällä, muutamia taas haahden kappaleilla (kulkea). Ja niin tapahtui, että jokainen tuli hengissä maalle.

28 Ja kuin he terveinä päässeet olivat, tunsivat he, että se luoto Meliteksi kutsutaan.² Mutta se kansa osoitti meille ei vähintä rakkauden halua; sillä he tekivät meille valkian, ja kaikki ottivat vastaan meidät, sen sateen ja vilun tähden, joka meidän päällemme tuli.³ Mutta kuin Paavali kokosi kasan risuja ja pani valkialle, tuli yksi kärke palavuudesta ja karkasi hänen käteensä.⁴ Kuin kansa näki kärkeen riipuvan hänen kädessään, sanoivat he keskenänsä: kaiketi tämä ihminen on miehentappaja, jota ei koston jumalatar saali elää, vaikka hän on meren hädästä päässyt.⁵ Mutta hän pudisti kärkeen tuleen eikä mitään kipua tuntenut.⁶ Mutta he odottivat hänen ajettuvan eli kohta maahan lankeevan ja kuolevan; vaan kuin he kauvan sitä odottivat ja näkivät, ettei hänelle mitään vahinkoa tapahtunut, sai-

vat he toisen mielen ja sanoivat hänen jumalaksi.⁷ Mutta vähän matkan takana siitä olivat sen luodon päämiehellä, jonka nimi oli Publius, maakartanot, joka meitä otti vastaan ja piti meidän kunniallisesti vierainansa kolme päivää.⁸ Niin tapahtui, että Publiuksen isä sairasti vilutautia ja vatsankipua, jonka tykö Paavali meni, rukoili ja pani kätensä hänen päällensä, ja paransi hänen.⁹ Kuin siis se oli tehty, tulivat myös muut sairast siinä luodosta, ja parannettiin,¹⁰ Jotka myös meille tekivät paljon kunniaa, ja kuin me sieltä purjehdimme, panivat he meidän myötämme, mitä me tarvitsimme.¹¹ Mutta kolmen kuukauden perästä purjehdimme me sieltä Aleksandrian haahdessa, joka sen luodon tykönä oli talvea pitänyt, jolla oli lipun merkki kaksoinen.¹² Ja kuin me tulimme Syrakusaan, olimme me siellä kolme päivää.¹³ Ja kuin me sieltä ympäri purjehdimme ja tulimme Regioon, ja päivää jälkeen puhalsi lounatuuli, niin että me toisena päivänä tulimme Puteoliin.¹⁴ Kuin me sieltä löysimme veljet, niin meitä rukoiltiin olemaan heidän tykönsä seitsemän päivää; ja niin me tulimme Roomiin.¹⁵ Ja kuin siellä veljet kuulivat meistä, tulivat he meitä vastaan hamaan Appiforuun ja Tretaberniin. Kuin Paavali heidät näki, kiitti hän Jumalaa ja sai uskalluksen.¹⁶ Mutta kuin me Roomiin tulimme, antoi sadanpäämies vangit sodanpäämiehen haltuun. Mutta Paavali sallittiin olevan itsellensä yhden sotamiehen kanssa, joka hänestä otti vaarin.¹⁷ Niin tapahtui kolmen päivän jälkeen, että Paavali kutsui kokoon ylimmäiset Juudalaisista. Ja kuin he tulivat kokoon, sanoi hän heille: miehet, veljet, vaikka en minä ole mitään tehnyt kansaa eli isäin säätyjä vastaan, kuitenkin olen minä sidottuna annettu Jerusalemissa Roomalaisten käsiin,¹⁸ Jotka, koska he olivat minun tutkineet, tahtoivat minua päästää, ettei yhtään hengen rikosta minussa ole.¹⁹ Mutta koska Juudalaiset sitä vastaan sanoivat, täytyi minun turvata keisariin, ei niin, että minulla olis jotakin kantamista minun kansani päälle.²⁰ Tämän syyn tähden olen minä kutsunut teitä, että minä saisin teitä nähdä ja puhutella; sillä minä olen Israelin toivon tähden tällä kahleella sidottu.²¹ Niin he sanoivat hänelle: emme ole kirjaa saaneet sinusta Juudeasta, ei myös yksikään veljistä ole sieltä tullut ja meille ilmoittanut, eikä jotakuta pahuutta sinusta puhunut.²² Mutta me tahdomme sinulta kuulla, mitä sinun mielessäs on; sillä tästä seurasta on meille tiettävä, että sitä vastaan joka paikassa sanotaan.²³ Ja kuin he olivat hänelle päivän määränneet, niin tuli monta hänen tykönsä majaan, joille hän selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, ja opetti heille Jesuksesta, Moseksen laista ja prophetaista huomenesta ehtoosen asti.²⁴ Ja muutamat uskoivat ne, mitkä sanottiin, mutta muutamat ei uskoneetkaan.²⁵ Mutta kuin he tulivat riitaisiksi keskenänsä, menivät he matkaansa, että Paavali oli yhden sanan sanonut: Pyhä Henki on oikein meidän isillemme Jesaias prophetan kautta puhunut,²⁶ Sanoen: mene tämän kansan tykö ja sano: korvillanne pitää teidän kuuleman ja ei ymmärtämän, ja silmillänne pitää teidän näkemän ja ei tunteman;²⁷ Sillä

tämän kansan sydän on kovettunut, ja he kuulevat raskaasti korvillansa, ja panevat silmänsä umpeen, ettei he joskus silmillänsä näkisi, eikä korvillansa kuulisi, ei myös ymmärtäisi sydämellänsä, eikä kääntäisi heitänsä, että minä heitä parantaisin. ²⁸Niin olkoon se teille tiettävä, että tämä Jumalan autuus on lähetetty pakanoille, ja he myös sen kuulevat. ²⁹Ja kuin hän näitä puhunut oli, läksivät Juudalaiset pois ja riitelivät paljo keskenänsä. ³⁰Mutta Paavali oli täyttä kaksi ajastaikaa omassa palkkahuoneessansa ja otti kaikki vastaan, jotka hänen tykönsä tulivat, ³¹Ja saarnasi Jumalan valtakunnasta, ja opetti Herrasta Jesuksesta Kristuksesta kaikella uskalluksella, ja ei häntä yksikään kieltänyt.

Room.

1Paavali, Jesuksen Kristuksen palvelia, kutsuttu apostoli, eroitettu Jumalan evankeliumiin, ²(Jonka hän on ennen prophetainsa kautta pyhissä Raamatuissa luvannut,) ³Hänen Pojassansa, (joka on Davidin siemenestä lihan puolesta syntynyt, ⁴Ja on väkevästi ilmoitettu Jumalan Pojaksi pyhityksen hengen jälkeen, että hän on noussut ylös kuoleista,) se on, Jesuksesta Kristuksesta meidän Herrastamme, ⁵Jonka kautta me olemme armon ja apostolin viran saaneet, uskon kuuliaisuudeksi, kaikkein pakanain seassa, hänen nimensä päälle, ⁶Joista tekin olette Jesuksen Kristuksen kutsutut: ⁷Kaikille, jotka Roomissa ovat, Jumalan rakkaille ja kutsutuille pyhille: armo olkoon teidän kansanne, ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! ⁸Ensin kiitän minä Jumalaani, Jesuksen Kristuksen kautta, teidän kaikkein tähtenne, että teidän uskoanne kaikessa maailmassa mainitaan. ⁹Sillä Jumala on minun todistajani, jota minä hengessäni hänen Poikansa evankeliumissa palvelen, että minä lakkaamatta teitä muistan, ¹⁰Rukoillen aina minun rukouksissani, että minä saisin jollakin tavalla vihdoin joskus, jos Jumala tahtoo, onnellisen tien tulla teidän tyköne. ¹¹Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, että minä jotain hengellistä lahjaa teille jakaisin, että te vahvistetuksi tulisitte, ¹²Se on, että minä saisin ynnä teidän kansanne lohdutuksen, uskon kautta, joka meillä keskenämme on, sekä teidän että minun. ¹³Mutta en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, että minä olen usein aikonut tulla teidän tyköne, (ja olen tähän asti estetty) että minä teidänkin seassanne jonkun hedelmän saisin, niinkuin muidenkin pakanain seassa. ¹⁴Minä olen velkapää Grekiläisille ja muukalaisille, viisaille ja tyhmille. ¹⁵Sentähden niin paljo kuin minussa on, olen minä teillekin, jotka Roomissa olette, valmis evankeliumia saarnaamaan. ¹⁶Sillä en minä häpee Kristuksen evankeliumia; sillä se on Jumalan voima itsekullekin uskavaiselle autuudeksi. Ensin Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle. ¹⁷Sillä siinä se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilmoitetaan uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: vanhurskaan pitää elämän uskosta. ¹⁸Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaiken ihmisten jumalattomuuden ja vääryyden tähden, jotka totuuden vääryydessä pitävät. ¹⁹Sentähden se, mikä taidetaan Jumalasta tuta, on heille tiettävä; sillä Jumala ilmoitti sen heille. ²⁰Sillä hänen näky-

mättömät menonsa, nimittäin, ijankaikkinen voimansa ja jumaluutensa nähdään hamasta maailman luomisesta, jotka ymmärretään niistä, jotka tehdyt ovat: ettei he taitaisi itseänsä syyttömiksi sanoa. ²¹Että he tunsivat Jumalan, ja ei ylistäneet häntä niinkuin Jumalaa eikä kiittäneet, vaan vilpistelivät omissa ajatuksissansa, ja heidän järjetöin sydämensä on pimennyt. ²²Kuin he itsensä viisaiksi luulivat, niin he ovat tyhmiksi tulleet, ²³Ja ovat katoomattoman Jumalan kunnian muuttaneet katoovaisen ihmisen ja lintuin ja neljäjalkaisten ja matelevaisten kuvan muotoiseksi. ²⁴Sentähden on myös Jumala heidät laskenut sydämensä himoihin, saastauteen, häpäisemään keskenänsä omaa ruumistansa, ²⁵Jotka Jumalan totuuden ovat valheeksi muuttaneet ja ovat kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luontokappaletta kuin Luojaa, joka on siunattu ijankaikkisesti, amen! ²⁶Sentähden on Jumala heidät antanut ylönsä häpiälisiin himoihin, että myös heidän vaimonsa ovat muuttaneet luonnollisen tavan luontoa vastaan, ²⁷Niin myös miehet ovat antaneet ylönsä vaimon luonnollisen pitämisen, toinen toisensa puoleen himoissansa palaneet, miehet miesten kanssa riettauden tehneet ja saaneet, niinkuin pitikin, eksymisensä palkan itsessänsä. ²⁸Ja niinkuin ei he tahtoneet Jumalaa tuta, niin Jumala laski heidät häijyyden mieleen tekemään niitä, mitä ei sovi tehdä, ²⁹Täynnänsä kaikkea vääryyttä, salavuoteutta, koiruutta, ahneutta, pahuutta: täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahan suomuutta: ³⁰Korvankuiskutteliat, panetteliat, Jumalaa vihaajat, häpäisiät, ylpiät öykkärit, pahain neuvoin pesät, vanhemmillensa tottelemattomat, ³¹Tomppelit, liiton rikkojat, haluttomat, sovittamattomat, armottomat. ³²Jotka Jumalan oikeuden tietävät, (että ne, jotka näitä tekevät, ovat kuoleman ansainneet) ei ainoastaan niitä tee, mutta myös suosuvat niihin, jotka niitä tekevät.

2Sentähden, oi ihminen, et sinä taida itsiäs syyttömäksi tehdä, vaikka kuka sinä olet, joka tuomitset; sillä jossa sinä toista tuomitset, siinä sinä itses tuomitset, että sinä teet, joita sinä tuomitset. ²Mutta me tiedämme, että Jumalan tuomio on oikia niiden ylitse, jotka senkaltaisia tekevät. ³Eli luuletkos, ihminen, sinä joka niitä tuomitset, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse myös niitä teet, että sinä välität Jumalan tuomion? ⁴Eli katsotkos ylönsä hänen hyvytensä, kärsiväisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkauden, et-

tet tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?⁵ Mutta kovuutes ja katumattoman sydämes jälkeen kar-
tutat sinä vihan itselles vihan päivänä, kuin Jumalan oi-
kia tuomio ilmaantuu,⁶ Joka antaa itsekullekin hänen töit-
tensä jälkeen,⁷ Niille, jotka pyytävät ylistystä, kunniaa ja
katoomatointa menoa kärsiväisyydellä hyvissä töissä, ijan-
kaikkisen elämän;⁸ Mutta niille, jotka riitaiset ovat, eikä
kuule totuutta, vaan kuulevat vääryyttä, on tuleva närkäs-
tys ja viha.⁹ Murhe ja vaiva kunkin ihmisen sielun päälle,
joka pahaa tekee, ensisti Juudalaisen, niin myös Grekiläi-
sen;¹⁰ Mutta ylistys, kunnia ja rauha jokaiselle, joka hyvää
tekee, ensisti Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.¹¹ Sillä
ei Jumala katso ihmisen muodon jälkeen.¹² Kaikki, jotka
ilman lakia ovat syntiä tehneet, niiden pitää myös ilman
lakia hukkuman, ja kaikki, jotka laissa ovat syntiä teh-
neet, ne pitää lain kautta tuomittaman.¹³ Sillä ei ne ole
Jumalan edessä vanhurskaat, jotka lain kuulevat; mutta
ne, jotka lain töillensä täyttävät, ne pitää vanhurskaaksi
tuleman.¹⁴ Sillä koska pakanat, joilla ei lakia ole, tekevät
luonnostansa sitä, mitä laki anoo, niin he, vaikka ei heil-
lä lakia ole, ovat itsellensä laki,¹⁵ Että he osoittavat lain
työn olevan kirjoitetun sydämiinsä, ja niin heidän omatun-
tonsa ynnä todistaa, ja heidän ajatuksensa keskenänsä itse
päällensä kantavat eli myös heitänensä syyttömäksi tekevät,¹⁶
Sinä päivänä, jona Jumala ihmisten salaisuudet on tuo-
mitseva, minun evankeliumini perästä Jesuksen Kristuksen
kautta.¹⁷ Katso, sinä kutsutaan Juudalaiseksi, ja sinä luo-
tat lakiin ja kerskaat Jumalasta,¹⁸ Ja tiedät hänen tahton-
sa, ja että sinä olet laista neuvottu, niin sinä koettelet ne
parhaat,¹⁹ Ja huulet itses sokiajin johdattajaksi ja niiden
valkeudeksi, jotka pimeydessä ovat,²⁰ Ja tyhmäin kuritta-
jaksi, ja lasten opettajaksi, ja sinullas olevan tunnon ja
totuuden muodon laissa.²¹ Sinä joka siis opetat toista ja
et itsiäs opeta; joka saarnaat: ei pidä varastaman, ja sinä
itse varastat;²² Joka sanot: ei pidä huorin tehtämän, ja si-
nä itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, ja raatelet
sitä Jumalalta, mikä hänelle tulee;²³ Joka kerskaat laista
ja häpäiset Jumalaa lain ylitsekäymisellä?²⁴ Sillä teidän
tähtenne tulee Jumalan nimi pilkatuksi pakanain seassa,
niinkuin kirjoitettu on.²⁵ Sillä ympärileikkaus kelpaa, jos
sinä lain pidät; mutta jos sinä olet lain rikkoja, niin sinun
ympärileikkaukses on esinahaksi tullut.²⁶ Jos siis esinahka
lain oikeuden pitää, eikö hänen esinahkansa pidä luetta-
man hänelle ympärileikkaukseksi?²⁷ Ja se joka luonnostan-
sa esinahka on ja täyttää lain, pitää sinun tuomitseman, jo-
ka puustavin ja ympärileikkauksen lain käyt ylitse?²⁸ Sillä
ei se ole Juudalainen, joka ulkonaisesti (Juudalainen) on:
ei myös se ole ympärileikkaus, mikä ulkonaisessa lihassa
tapahtuu;²⁹ Mutta se on Juudalainen, joka sisällisesti sa-
lattu on, ja sydämen ympärileikkaus on ympärileikkaus,
joka hengessä tapahtuu, ei puustavissa; jonka ylistys ei
ole ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3 Mitäs siis Juudalainen on parempi? Eli mitä ympä-

reileikkaus auttaa?² Tosin sangen paljo. Sillä ensin on se,
että heille on uskottu, mitä Jumala puhunut on.³ Mutta
ettei muutamat niitä uskoneet, mikä siitä on? Pitäiskö hei-
dän epäuskonsa Jumalan uskon turhaksi tekemän?⁴ Pois
se! vaan paremmin, olkoon Jumala totinen, vaan jokainen
ihminen valehtelia, niinkuin kirjoitettu on: että olisit oi-
kia sanoissas ja voittaisit, kuin sinä tuomitaan.⁵ Jos siis
meidän vääryytemme Jumalan oikeutta ylistää, mitäs me
sanomme? Onko Jumala väärä, että hän siitä vihastuu?
(minä puhun ihmisten tavalla.)⁶ Pois se! kuinka Jumala
sitte taitais maailmaa tuomita?⁷ Sillä jos Jumalan totuus
minun valheeni kautta kunniallisemmaksi tulis, hänen ylis-
tykseksensä, minkätähden pitäis vielä sitte minä niinkuin
syntinen tuomittaman?⁸ Ja ei, (niinkuin meitä pilkataan
ja niinkuin muutamat puhuvat meidän sanovan,) että mei-
dän pitäis tekemän pahaa, että siitä hyvää tulis? Joiden ka-
dotus on oikia.⁹ Mitäs siis? Olemmeko me paremmat kuin
he? Emme ensinkään; sillä me olemme ennen osoittaneet,
että sekä Juudalaiset ja Grekiläiset ovat kaikki synnin ala-
la,¹⁰ Niinkuin kirjoitettu on: ei ole kenkään vanhurskas, ei
yksikään;¹¹ Ei ole yhtäkään ymmärtäväistä, ei ole ketään,
joka etsii Jumalaa.¹² Kaikki ovat poikenneet pois ja ynnä
kelvottomaksi tulleet: ei ole yhtään, joka hyvää tekee, ei yh-
täkään.¹³ Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellensä he
pettävät, kyykäärmeen myrky on heidän huultensa alla,
¹⁴ Joiden suu on täynnänsä kirousta ja haikeutta.¹⁵ Heidän
jalkansa ovat nopiat verta vuodattamaan.¹⁶ Heidän teis-
sänsä on sula tuska ja sydämen kipu.¹⁷ Ja ei he rauhan
tietä tunteneet.¹⁸ Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä
edessä.¹⁹ Mutta sen me tiedämme, että kaikki, mitä laki
sanoo, sen hän sanoo niille, jotka lain alla ovat: että jo-
kainen suu pitää tukittaman ja kaiken maailman pitää Ju-
malan edessä vikapää oleman,²⁰ Sentähden ettei yksikään
liha taida lain töiden kautta hänen edessänsä vanhurskau-
tetuksi tulla; sillä lain kautta synnin tunto tulee.²¹ Mutta
nyt on se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilman
lakia julistettu, lain ja prophetain kautta todistettu;²² Se
Jumalan vanhurskaus, (sanon minä), joka tulee Jesuksen
Kristuksen uskon kautta, kaikkein tykö ja kaikkein päälle,
jotka uskovat: sillä ei ole yhtään eroitusta.²³ Sillä kaikki
ovat he syntiä tehneet ja ei heillä ole mitään kerskattavaa
Jumalan edessä.²⁴ He tulevat ilman ansiotansa vanhurs-
kaaksi, hänen armostansa, sen lunastuksen kautta, joka
on Jesuksessa Kristuksessa,²⁵ Jonka Jumala on armonis-
tuimeksi asettanut, uskon kautta hänen veressänsä, osoit-
taaksensa sitä vanhurskautta, joka hänen edessänsä kel-
paa, edelläkäyväisten syntein anteeksi antamisen kautta,
²⁶ Joita Jumala kärsinyt on, osoittaaksensa vanhurskaut-
tansa tällä ajalla: että hän itse vanhurskas olis ja sen van-
hurskaaksi tekis, joka Jesuksen uskosta on.²⁷ Kussa siis
on kerskaus? Se on suljettu ulos. Minkä lain kautta? Töi-
denkö lain kautta? Ei, vaan uskon lain kautta.²⁸ Niin me
siis sen siksi pidämme, että ihminen tulee vanhurskaaksi
uskon kautta, ilman lain töitä.²⁹ Eli onko Jumala ainoas-

taan Juudalaisten Jumala? eikö hän ole myös pakanain Jumala? Tosin pakanainkin Jumala, ³⁰Että yksi on Jumala, joka ympärileikkauksen tekee vanhurskaaksi uskosta, ja esinahan uskon kautta. ³¹Teemmekö me lain tyhjäksi uskon kautta? Pois se; vaan me vahvistamme lain.

⁴Mitäs me siis sanomme meidän isämme Abrahamin lihan puolesta löytäneen? ²Sillä jos Abraham on töiden kautta vanhurskaaksi tullut, niin hänellä on kerskaamista, vaan ei Jumalan edessä. ³Mutta mitä Raamattu sano: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi. ⁴Mutta sille, joka työtä tekee, ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta. ⁵Mutta joka ei työtä tee, vaan usko sen päälle, joka jumalattoman vanhurskaaksi tekee, hänen uskonsa luetaan hänelle vanhurskaudeksi. ⁶Niinkuin myös David sanoo: autuus on sen ihmisen, jolle Jumala vanhurskauden lukee ilman töitä: ⁷Autuaat ovat ne, joidenka vääryydet ovat anteeksi annetut, ja joidenka synnit peitettyt ovat. ⁸Autuas on se mies, jolle Jumala ei syntiä lue. ⁹Lieneekö siis tämä autuus ainoastaan ympärileikkaukselle tullut, elikkä myös esinahalle? Niinpä me sanomme: Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi. ¹⁰Kuinkas se hänelle luettiin: koska hän oli ympärileikkauksessa, eli esinahassa? Ei ympärileikkauksessa, vaan esinahassa, ¹¹Ja hän sai ympärileikkauksen merkin vahvistukseksi, että hän oli uskon kautta vanhurskaaksi tehty, joka hänellä esinahassa oli, että hänen piti oleman kaikkein uskovaisten isä esinahassa, että se niillekin vanhurskaudeksi luettaisiin, ¹²Ja hän tuli myös ympärileikkauksen isäksi, ei ainoasti niiden, jotka ympärileikatuista syntyneet ovat, mutta myös niiden, jotka sen uskon jälkiä vaeltavat, joka meidän isän Abrahamin esinahassa oli. ¹³Sillä se lupaus, että hänen piti maailman perilliseksi tuleman, ei ole Abrahamille eikä hänen siemenellensä lain kautta tapahtunut, vaan uskon vanhurskauden kautta. ¹⁴Sillä jos ne, jotka laista ovat, ovat perilliset, niin usko on turha ja lupaus on hukkaan tullut. ¹⁵Sillä laki kehoittaa vihan; sillä kussa ei lakia ole, ei siellä ole myös ylitsekäymistä. ¹⁶Sentähden tulee se uskosta, että sen pitää armosta oleman: että se lupaus pitää vahva oleman kaikelle siemenelle, ei sille ainoastaan, joka lain alla on, mutta myös sille, joka Abrahamin uskosta on, joka on meidän kaikkein isämme, ¹⁷(Niinkuin kirjoitettu on: minä asetin sinun monen pakanan isäksi) Jumalan edessä, jonka hän uskonut on, joka kuolleet eläväksi tekee ja kutsuu ne, jotka ei ole, niinkuin ne olisivat. ¹⁸Ja hän uskoo sen toivon, jossa ei toivoa ollut, että hänen piti oleman monen pakanan isän, sen jälkeen kuin hänelle sanottu oli: niin pitää sinun siemenes oleman. ¹⁹Ja ei hän tullut heikoksi uskossa eikä katsonut kuollutta ruumistansa, ehkä hän jo lähes sadan ajastajan vanha oli, eikä Saaran kuollutta kohtua. ²⁰Mutta ei hän epäillyt ensinkään Jumalan lupauksesta epäuskolla, vaan oli vahva uskossa ja antoi Jumalalle kunnian, ²¹Ja oli täydellisesti vahva siitä, että mitä Jumala lupaa, sen hän myös voi tehdä. ²²Sentähden se on myös hänelle vanhurs-

kaudeksi luettu. ²³Niin ei se ole ainoastaan hänen tähtensä kirjoitettu, että se hänelle luettu oli, ²⁴Vaan myös meidän tähtemme, joille se myös pitää luettaman, kuin me sen päälle uskomme, joka meidän Herran Jesuksen kuolleista herätti, ²⁵Joka meidän synteimme tähden on annettu ulos, ja meidän vanhurskauttamisemme tähden herätetty ylös.

⁵Että me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, ²Jonka kautta myös meillä oli tykökäymys uskossa tähän armoon, jossa me seisomme ja kerskaamme Jumalan kunnian toivosta. ³Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös vaivoissa; sillä me tiedämme, että vaiva saattaa kärsivällisyyden, ⁴Mutta kärsivällisyys koettelemuksen, koettelemus toivon. ⁵Mutta toivo ei anna häpiään tulla, että Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka meille annettu on. ⁶Sillä Kristus, kuin me vielä heikot olimme, on ajallansa jumalattomain edestä kuollut. ⁷Tuskalla nyt joku kuolis vanhurskaan edestä, ehkä hyvän edestä mitämaks joku tohtis kuolla. ⁸Mutta Jumala ylistää rakkauttansa meidän kohtaamme, että kuin me vielä syntiset olimme, on Kristus meidän edestämme kuollut. ⁹Niin me siis paljoa enemmän varjellaan hänen kauttansa vihan edestä, että me nyt hänen verensä kautta vanhurskaiksi tulleet olemme. ¹⁰Sillä jos me Jumalan kanssa olimme sovitetut hänen Poikansa kuoleman kautta, kuin me vielä hänen vihollisensa olimme, paljoa enemmän me autuaiksi tulemme hänen elämänsä kautta, että me sovitetut olemme. ¹¹Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös Jumalasta, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovinnon saaneet. ¹²Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta on synti maailmaan tullut ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä tehneet. ¹³Sillä lakiin asti oli synti maailmassa; mutta kussa ei lakia ole, ei siellä syntiä lueta. ¹⁴Vaan kuolema vallitsi Adamista Mosekseen asti niitakin, jotka ei syntiä tehneet olleet senkaltaisella ylitsekäymisellä kuin Adam, joka on sen esikuva, joka jälkeen tuleva oli. ¹⁵Mutta ei niin lahjan kanssa ole kuin synnin; sillä jos monta ovat sen yhden synnin tähden kuolleet, niin on paljoa enemmän Jumalan armo ja lahja sen yhden ihmisen Jesuksen Kristuksen armossa monen päälle runsaasti tullut. ¹⁶Ja ei niinkuin (se tuli) yhden kautta, joka syntiä teki, niin myös lahja; sillä tuomio on tosin yhdestä kadotukseen, mutta lahja monesta synnistä vanhurskauteen. ¹⁷Sillä jos kuolema on yhden synnin tähden vallinnut sen yhden kautta, paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan yltäkylläisyyden, pitää vallitsemassa elämässä yhden Jesuksen Kristuksen kautta. ¹⁸Niinkuin siis yhden synnin kautta on kadotus tullut kaikkein ihmisten päälle, niin on myös yhden vanhurskauden kautta elämän vanhurskaus tullut kaikkein ihmisten päälle. ¹⁹Sillä niinkuin yhden ihmisen kuulemattomuuden tähden mon-

ta ovat syntisiksi tulleet, niin myös monta tulevat yhden kuuliaisuuden tähden vanhurskaiksi. ²⁰Mutta laki on myös tähän tullut, että synti suuremmaksi tuttaisiin; mutta kussa synti on suureksi tuttu, siinä on armo ylönplattiseksi tuttu: ²¹Että niinkuin synti on vallinnut kuolemaan, niin myös armo on vallitseva vanhurskauden kautta ijankaikkiseen elämään, Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta.

6Mitäs siis meidän pitää sanoman? Pitääkö meidän vielä synnissä oleman, että armo suuremmaksi tulis? ²Pois se! Me, jotka synnille kuolleet olemme, kuinkas meidän vielä pitäis siinä elämän? ³Ettekö te tiedä, että me kaikki, jotka olemme Jesuksessa Kristuksessa kastetut, me olemme hänen kuolemaansa kastetut? ⁴Niin me olemme siis hänen kanssansa haudatut kasteen kautta kuolemaan: että niinkuin Kristus on kuolleista Isän kunnian kautta herätetty, niin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. ⁵Sillä jos me ynnä hänen kanssansa olemme istutetut yhdenkaltaiseen kuolemaan, niin me myös tulemme yhdenkaltaiseksi ylönousemisessa, ⁶Tietäen sen, että meidän vanha ihmisen on ristiinnaulittu hänen kanssansa, että synnin ruumis pitää turmeltaman, ettemme tästedes syntiä palvelisi. ⁷Sillä se, joka kuollut on, hän on synnistä vanhurskaaksi tehty. ⁸Mutta jos me olemme Kristuksen kanssa kuolleet, niin me uskomme, että me saamme myös elää hänen kanssansa, ⁹Ja tiedämme, ettei Kristus, joka kuolleista herätetty on, silleen kuole, eikä kuolema saa tästedes hänen päällensä valtaa. ¹⁰Sillä sen, kuin hän kuollut on, sen hän synnille kuoli yhden kerran; vaan sen, kuin hän elää, sen hän elää Jumalalle. ¹¹Niin myös te siksi teitänne pitäkää, että te olette kuolleet synnille, mutta elätte Jumalalle, Jesuksen Kristuksen meidän Herran kautta. ¹²Niin älkää salliko synnin vallita kuolevaisessa ruumiissanne, niin että te häntä kuulisitte hänen himoissansa. ¹³Ja älkää antako teidän jäseniänne vääryyden sota-aseiksi synnille, mutta antakaat teitänne Jumalalle, niinkuin kuolleista eläviksi tulleet, ja teidän jäsenenne Jumalalle vanhurskauden sota-aseiksi. ¹⁴Sillä ei synnin pidä teitä vallitseman, ettette ole lain, vaan armon alla. ¹⁵Kuinkas siis? Pitääkö meidän syntiä tekemän, ettemme lain alla ole, vaan armon? Pois se! ¹⁶Ettekö te tiedä, että jolle te annatte itsenne palvelioiksi kuolemaan, sen palveliat te olette, jolle te kuuliaiset olette, taikka synnille kuolemaksi eli kuuliaisuudelle vanhurskaudeksi? ¹⁷Mutta Jumalan olkoon kiitos, että olitte synnin palveliat, mutta nyt te olette sydämestänne kuuliaiset sen opin esikuvalle, johonka te annetut olette. ¹⁸Ja että te olette vapahdetut synnistä, niin te olette vanhurskauden palvelioiksi tulleet. ¹⁹Minä puhun ihmisten tavalla, teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, niin antakaat nyt jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen. ²⁰Sillä koska te olitte synnin palveliat, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta. ²¹Mitä hedelmää

siis teidän silloin niistä oli, joita te nyt häpeätte? Sillä niiden loppu on kuolema. ²²Muttei että te nyt olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelioiksi tulleet, niin teillä on teidän hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä. ²³Sillä kuolema on synnin palkka, mutta ijankaikkinen elämä on Jumalan lahja Jesuksessa Kristuksessa meidän Herrassamme.

7Ettekö te tiedä, rakkaat veljet, (sillä minä puhun lain taitaville) että laki vallitsee ihmistä niinkauvan kuin hän elää? ²Sillä vaimo, joka miehen hallussa on, niinkauvan kuin mies elää, on häneen lailla sidottu, mutta jos mies kuolee, niin hän on miehen laista vapaa. ³Sentähden jos hän toisen miehen kanssa on miehensä eläissä, niin hän huoraksi kutsutaan; mutta jos mies kuolee, niin hän on laista vapaa, ettei hän huoraksi tule, jos hän toisen miehen kanssa on. ⁴Niin olette te myös, minun veljeni, laille kuolettut Kristuksen ruumiin kautta, että teidän pitää toisen kanssa oleman, joka on noussut kuolleista, että me Jumalalle hedelmän kantaisimme. ⁵Sillä kuin me lihassa olimme, niin ne syntein himot, jotka lain kautta olivat meidän jäsenissämme, vaikuttivat kuolemalle hedelmää saattamaan. ⁶Mutta nyt me olemme laista vapahdetut ja hänelle kuolleet, jossa me pidettiin kiinni: että me palvelisimme hengen uudistuksessa ja ei puustavin vanhuudessa. ⁷Mitäs me siis sanomme? Onko laki synti? Pois se! Mutta en minä muutoin syntiä olisi tuntenut, ellei lain kautta; sillä en minä olisi himoistakaan mitään tiennyt, ellei laki olisi sanonut: ei sinun pidä himoitseman. ⁸Mutta synti otti tilan käskystä ja kehoitti minussa kaikkinaisen himon; sillä ilman lakia oli synti kuollut. ⁹Mutta minä elin muinen ilman lakia. Kuin siis käsky tuli, niin synti taas virkosi, ¹⁰Ja minä kuolin: ja niin löydettiin, että käsky, joka minulle oli elämäksi, tuli minulle kuolemaksi. ¹¹Sillä synti, joka otti tilan käskystä, petti minun ja tappoi sen kautta. ¹²Laki on kuitenkin itsensä pyhä ja käsky on myös pyhä, oikia ja hyvä. ¹³Onko siis se, mikä hyvä on, minulle kuolemaksi tullut? Pois se! Mutta että synti synniksi nähtäisiin, on hän minulle hyvän kautta kuoleman saattanut, että synti ylitse määrän synniksi tulis, käskyn kautta. ¹⁴Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen: vaan minä olen lihallinen, synnin alle myyty. ¹⁵Sillä en minä tiedä, mitä minä teen, etten minä tee sitä, mitä minä tahdon, vaan sitä, mitä minä vihaan, teen minä. ¹⁶Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin minä suostun lakiin, että se on hyvä. ¹⁷Niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu. ¹⁸Sillä minä tiedän, ettei minussa (se on: minun lihassani) mitään hyvää asu. Sillä tahto minulla on, vaan täyttää hyvää, en minä sitä löydä. ¹⁹Sillä hyvää, jota minä tahdon, en minä tee, vaan pahaa, jota en minä tahdo, teen minä. ²⁰Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu. ²¹Niin minä löydän itsensäni lain, joka tahtoo hyvää tehdä, että minussa pahuus riippuu kiinni. ²²Sillä minulla on halu Jumalan lakiin, si-

sällisen ihmisen puolesta; ²³Mutta minä näen toisen lain minun jäsenissäni, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja ottaa minun vangiksi synnin laissa, joka minun jäsenissäni on. ²⁴Minä viheliäinen ihminen: kuka päästää minun tästä kuoleman ruumiista? ²⁵Minä kiitän Jumalaa Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Niin minä itse palvelen nyt mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

8Niin ei ole nyt yhtään kadotusta niissä, jotka Jesuksessa Kristuksessa ovat, ja ei vaella lihan, vaan hengen jälkeen. ²Sillä hengen laki, joka eläväksi tekee Kristuksessa Jesuksessa, on minun synnin ja kuoleman laista vapahtanut. ³Sillä se, mikä laille oli mahdollin, että hän lihan kautta oli heikoksi tullut, sen Jumala teki, ja lähetti Poikansa syntisen lihan hahmossa ja tuomitsi synnin lihassa, synnin kautta: ⁴Että lain vanhurskaus täytetyksi tulis meissä, jotka emme lihan jälkeen vaella, vaan hengen jälkeen. ⁵Sillä ne, jotka lihan jälkeen ovat, ajattelevat niitä, mitkä lihan ovat; mutta ne, jotka hengen jälkeen ovat, ajattelevat hengellisiä. ⁶Sillä lihan halu on kuolema, ja hengen halu on elämä ja rauha. ⁷Että lihan halu on viha Jumalaa vastaan, ettei se ole Jumalan laille kuuliainen, sillä ei se voikaan. ⁸Mutta jotka lihassa ovat, ei ne taida olla Jumalalle otolliset. ⁹Mutta ette ole lihassa, vaan hengessä, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä; mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei se ole hänen omansa. ¹⁰Jos siis Kristus teissä on, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden. ¹¹Jos nyt sen Henki, joka Jesuksen kuolleista herätti, asuu teissä, niin myös se, joka Kristuksen kuolleista herätti, on teidän kuolevaiset ruumiinne eläväksi tekevä, sen teissä asuvaisen hengen kautta. ¹²Niin emme nyt ole, rakkaat veljet, velkapäät lihalle, lihan jälkeen elämään. ¹³Sillä jos te lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuoleman; mutta jos te lihan työt hengen kautta kuuletatte, niin te saatte elää. ¹⁴Sillä kaikki, jotka Jumalan Hengeltä vaikutetaan, ne ovat Jumalan lapset. ¹⁵Sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän vielä pitäis pelkäämän, mutta te olette saaneet valittuun lasten hengen, jossa me huudamme: Abba, rakas Isä. ¹⁶Se Henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset. ¹⁷Jos me olemme lapset, niin me olemme myös perilliset, nimittäin Jumalan perilliset ja Kristuksen kansaperilliset: jos me muutoin ynnä kärsimme, että me ynnä hänen kanssansa kunniaan tulimme. ¹⁸Sillä siksi minä sen pidän, ettei tämän nykyisen ajan vaivat ole sen kunnian vertaa, joka meille ilmoitetaan. ¹⁹Sillä ikävä luontokappaleen ikävöitsemys odottaa Jumalan lasten ilmoitusta, ²⁰Että luontokappale on turmeluksen alle annettu, ei mielellänsä, vaan sentähden, joka ne alle antanut on, ²¹Toivossa, että myös itse luontokappale pitää turmeluksen orjuudesta vapaaksi tuleman, Jumalan lasten kunnian vapauteen. ²²Sillä me tiedämme, että jokainen luontokappale huokaa ja ahdistetaan aina tähän asti

meidän kanssamme. ²³Mutta ei ainoastaan ne, vaan myös itse me, joilla hengen uutiset ovat, huokaamme itsellämme, odottain sitä lapseksi ottamista, meidän ruumiimme lunastusta. ²⁴Sillä me olemme toivossa vapahdetut. Mutta jos toivo näkyy, niin ei se ole toivo; sillä kuinka joku taitaa toivoa jota hän näkee? ²⁵Mutta jos me sitä toivomme, jota emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydessä. ²⁶Mutta niin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme; sillä emmepä me tiedä mitään rukoilla niinkuin tulis, vaan Henki rukoilee meidän edestämme sanomattomilla huokauksilla. ²⁷Mutta joka sydämet tutkii, hän tietää, mitä Hengen mielessä on; sillä hän rukoilee pyhain edestä Jumalan tahdon jälkeen. ²⁸Mutta me tiedämme niille, jotka Jumalaa rakastavat, kaikki kappaleet ynnä parhaaksi kääntyvän, niille, jotka aivoituksen jälkeen kutsutut ovat. ²⁹Sillä jotka hän on katsonut edes, ne hän on Poikansa kuvan kaltaiseksi säätännyt, että hän olis esikoinen monen veljen keskellä. ³⁰Mutta jotka hän on säätännyt, ne hän on myös kutsunut, ja jotka hän kutsunut on, ne hän on myös vanhurskaiksi tehnyt, ja jotka hän vanhurskaiksi teki, ne hän on myös kunniallisiksi tehnyt. ³¹Mitäs me siis näihin sanomme? Jos Jumala on meidän edestämme, kuka voi meitä vastaan olla? ³²Joka ei omaakaan Poikaansa armahtanut, vaan antoi hänen kaikkein meidän edestämme, eikös hän myös lahjoita meille kaikkia hänen kanssansa? ³³Kuka tahtoo Jumalan valittuun päälle kantaa? Jumala on, joka tekee vanhurskaaksi. ³⁴Kuka on, joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut. Ja, hän on myös herätetty ylös, on myös Jumalan oikialla kädellä, joka myös rukoilee meidän edestämme. ³⁵Kuka pitää meitä Kristuksen rakkaudesta eroittaman? vaivako, eli ahdistus, eli vaino, eli nälkä, eli alastomuus, eli hätä, eli miekka? ³⁶Niinkuin kirjoitettu on: sinun tähtes me kuoletetaan yli päivää: me pidetään niinkuin teurastettavat lampaat. ³⁷Mutta niissä kaikissa me voitamme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut. ³⁸Sillä minä olen vahva siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eikä enkelit, eikä esivallat, eikä väkevyydet, eikä nykyiset, eikä tulevaiset, ³⁹Eikä korkeus, eikä syvyys, eli joku muu luontokappale taida meitä Jumalan rakkaudesta eroittaa, joka on Jesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

9Minä sanon totuuden Kristuksessa ja en valehtele, (niinkuin minun omatuntoni minun kanssani Pyhässä Hengessä todistaa,) ²Että minulla on suuri murhe ja alinomainen kipu sydämessäni. ³Minä olen pyytännyt kirottuna olla Kristukselta minun veljieni tähden, jotka lihan puolesta minun lankoni ovat, ⁴Jotka ovat Israelilaiset, joiden on lasten oikeus ja kunnia, ja liitot ja laki, ja jumalanpalvelus ja lupaukset, ⁵Joiden myös isät ovat, joista Kristus lihan puolesta syntynyt on, joka on Jumala ylitse kaikkein ylistetty ijankaikkisesti, amen! ⁶Mutta ei niin, että Jumalan sana on hukunut; sillä ei ne ole kaikki Israelilaiset, jotka Israelista ovat. ⁷Ei myös ne ole kaikki lapset, jotka Abrahamin siemen ovat; vaan Isakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman.

⁸Se on: ei ne ole Jumalan lapset, jotka lihan puolesta lapset ovat; mutta ne, jotka lupauksen lapset ovat, ne siemeneksi luetaan. ⁹Sillä tämä on lupauksen sana: tällä ajalla minä tulen ja Saaralla pitää poika oleman. ¹⁰Mutta ei se ainoastaan, mutta myös Rebekka siitti yhdestä Isaakista meidän isästämme. ¹¹Sillä ennen kuin lapset syntyivätkään ja kuin ei he vielä hyvää eikä pahaa tehneet olleet, että Jumalan aivoitus pitäis valitsemisen jälkeen seisovainen oleman, ei töiden tähden, vaan kutsujan armosta, ¹²Sanottiin hänelle: suuremman pitää vähempää palveleman. ¹³Niinkuin kirjoitettu on: Jakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin. ¹⁴Mitäs me siis sanomme? Onko Jumalan tykönä vääryyttä? Pois se! ¹⁵Sillä hän sanoo Mosekselle: jota minä armahdan, sitä minä tahdon armahtaa, ja tahdon olla laupias, jolle minä laupias olen. ¹⁶Niin ei se nyt ole sen, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan sen, joka armahtaa, nimittäin Jumalan. ¹⁷Sillä Raamattu sanoo Pharaolle: juuri sentähden olen minä sinun herättänyt, osoittaakseni minun voimani sinussa, että minun nimeni kaikessa maassa julistettaisiin. ¹⁸Niin hän siis armahtaa, ketä hän tahtoo, ja paaduttaa, kenenkä hän tahtoo. ¹⁹Niin sinä sanot minulle: mitä hän siis nuhtelee? sillä kuka taitaa hänen tahtoansa vastaan olla? ²⁰Ja tosin, oi ihminen, kuka sinä olet, joka Jumalaa vastaan riitelet? Sanooko työ tekiällensä: miksis minut tainkaltaiseksi tehnyt olet? ²¹Eli eikö savenväljällä ole saven päälle valtaa, yhdestä kappaleesta tehdä yhtä astiaa kunnialliseksi ja toista huonoksi? ²²Sentähden, jos Jumala tahtoo vihansa osoittaa ja voimansa ilmoittaa, on hän suurella kärsivällisyydellä kärsinyt vihansa astioita, jotka ovat kadotukseen valmistetut. ²³Ja että hän tietäväksi tekis kunniansa rikkauden laupiutensa astioille, jotka hän kunniaan on valmistanut, ²⁴Jotka hän myös kutsunut on, nimittäin meitä, ei ainoasti Juudalaisista, vaan myös pakanoista, ²⁵Niinkuin hän myös Hosean kautta sanoo: minä tahdon kutsua sen minun kansakseni, joka ei ollut minun kansani, ja minun rakkaakseni, joka ei minun rakkaani ollut. ²⁶Ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: ette ole minun kansani, siellä pitää heitä elävän Jumalan lapsiksi kutsuttaman. ²⁷Mutta Jesaias huutaa Israelin edestä: jos Israelin lasten luku olisi niinkuin santa meressä, niin kuitenkin tähteet autuaaksi tulevat. ²⁸Sillä kuluttamus ja lyhentämys pitää tapahtuman vanhurskaudeksi, että Herra tekee hävityksen maan päällä, ²⁹Ja niinkuin Jesaias ennen sanoi: ellei Herra Zebaot olisi meille sementä jättänyt, niin me olisimme olleet kuin Sodoma ja senkaltaiset kuin Gomorra. ³⁰Mitäs me siis sanomme? (Me sanomme:) pakanat, jotka ei ole vanhurskautta etsineet, ovat saaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka uskosta on: ³¹Mutta Israel, joka vanhurskauden lakia on etsinyt, ei ole vanhurskauden lakia saanut. ³²Minkätähden? Ettei he sitä uskosta, mutta niinkuin lain töistä etsivät. Sillä he ovat loukanneet itsensä loukkauskiveen. ³³Niinkuin kirjoitettu on: katso, minä panen Zioniin loukkauskiven ja pahenuksen kallion, ja

jokainen, joka hänen päällensä uskoo, ei pidä häpiään tuleman.

10Veljet, minun sydämeni halu ja rukous on Jumalan tykö Israelin edestä, että he autuaaksi tulisivat. ²Sillä minä annan heille todistuksen, että heillä on kiivaus Jumalan puoleen, mutta ei taidon jälkeen. ³Sillä ei he ymmärrä Jumalan vanhurskautta, vaan pyytävät omaa vanhurskauttansa vahvistaa, eikä ole Jumalan vanhurskaudelle kuuliaiset: ⁴Sillä Kristus on lain loppu, jokaiselle uskovaiselle vanhurskaudeksi. ⁵Sillä Moses kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka laista on, että kuka ihminen ne tekee, hänen pitää niissä elämän. ⁶Mutta se vanhurskaus, joka uskota on, sanoo näin: älä sano sydämessä: kuka tahtoo astua ylös taivaasen? se on Kristusta tänne tuoda alas. ⁷Eli kuka tahtoo astua alas syvyyteen: se on: Kristusta kuolleista jälleen tuoda? ⁸Vaan mitä hän sanoo? Se sana on juuri sinun tykönäs, nimittäin sinun suussas ja sydämässä. Tämä on se sana uskosta, jota me saarnaamme. ⁹Sillä, jos sinä suulas tunnustat Herran Jesuksen ja uskot sydämässä, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä tulet autuaaksi; ¹⁰Sillä sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme, ja suun tunnustuksella me autuaaksi tulemme. ¹¹Sillä Raamattu sanoo: jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä häpiään tuleman. ¹²Ei ole yhtään eroitusta Juudalaisen ja Grekiläisen välillä; sillä yksi on kaikkein Herra, rikas kaikkein kohtaan, jotka häntä rukoilevat. ¹³Sillä jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, tulee autuaaksi. ¹⁴Mutta kuinka he sitä avuksensa huutavat, jonka päälle ei he uskoneet? Ja kuinka he sen uskovat, josta ei he ole kuulleet? Mutta kuinka he kuulevat ilman saarnaajaa? ¹⁵Ja kuinka he saarnaavat, ellei heitä lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: oi kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka rauhaa julistavat, niiden jotka hyvää julistavat. ¹⁶Mutta ei he ole kaikki evankeliumille kuuliaiset; sillä Jesaias sanoo: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme? ¹⁷Niin tulee siis usko kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta. ¹⁸Mutta minä sanon: eikö he sitä ole kuulleet? Heidän äänensä tosin on lähtenyt kaikkeen maailmaan ja heidän sanansa maailman ääriin. ¹⁹Vaan minä sanon: eikös Israel tietänyt? Ensimmäinen Moses sanoo: minä tahdon teitä yllyttää kateuteen sen kansan kautta, joka ei minun kansani ole, ja tyhmän kansan kautta tahdon minä teitä härsytellä. ²⁰Mutta Jesaias on rohkia ja sanoo: minä olen niiltä löydetty, jotka ei minua etsineet, ja olen niille ilmaantunut, jotka ei minua kysyneet. ²¹Mutta Israelille hän sanoo: koko päivän olen minä käteni ojentanut tottelemattomalle ja vastahakoiselle kansalle.

11Niin minä siis sanon: onkos Jumala kansansa hyljännyt? Pois se! sillä minä olen myös Israelilainen, Abrahamin siemenestä, Benjaminin suvusta. ²Ei Jumala ole kansaansa hyljännyt, jonka hän ennen on tuntenut. Ettekö te tiedä, mitä Raamattu Eliaasta sanoo? kuinka hän rukoilee Ju-

malaa Israelia vastaan, sanoen: ³Herra, he ovat tappaneet sinun prophetas ja sinun alttaris kukistaneet, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minunkin henkeäni. ⁴Mutta mitä Jumalan vastaus sanoo hänelle? Minä olen itselleni jättänyt seitsemäntuhatta miestä, jotka ei ole Baalille polviansa taivuttaneet. ⁵Niin ovat jääneet tälläkin ajalla armon valitsemisen jälkeen. ⁶Mutta jos se armosta on, niin ei se ole enään töistä, sillä ei armo muutoin armo olisikaan. Mutta jos se on töistä, niin ei se silleen armo ole; muutoin ei työ enään ole työ. ⁷Kuinkas siis? Jota Israel etsii, sitä ei hän ole saanut; mutta valitut sen ovat saaneet ja ne muut ovat paatuneet, ⁸(Niinkuin kirjoitettu on: Jumala on antanut heille uppiskaisen hengen, silmät, ettei he näkisi, ja korvat, ettei he kuulisi) tähän päivään asti. ⁹Ja David sanoo: heidän pöytänsä tulokoon heille paulaksi, ja satimeksi, ja pahennukseksi, ja kostoksi. ¹⁰Heidän silmänsä soetkoon, ettei he näkisi, ja taita aina heidän selkänsä! ¹¹Niin minä siis sanon: ovatko he sentähden itsensä loukanneet, että heidän piti lankeeman? Pois se! vaan heidän lankeemisestansa tapahtui pakanoille autuus, että hän sais heitä kiivaaksi heidän tähtensä. ¹²Mutta jos heidän lankeemisensa on maailman rikkaus ja heidän vähennöksensä on pakanain rikkaus; kuinka paljoa enemmän heidän täydellisyytensä? ¹³Sillä teille pakanoille minä puhun: että minä pakanain apostoli olen, ylistän minä minun virkaani. ¹⁴Jos minä taitaisin jollakin tavalla niitä, jotka minun lihani ovat, kiivaaksi saada ja muutamakin heistä autuaaksi saattaa. ¹⁵Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailman sovinto, mitäs heidän korjaamisensa muuta on kuin elämä kuolleista? ¹⁶Sillä jos alku on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat. ¹⁷Mutta jos muutamit oksista ovat murtuneet, ja sinä, joka metsä-öljypuu olit, olet niihin istutettu, ja olet öljypuun juuresta ja lihavuudesta osalliseksi tullut, ¹⁸Niin älä ylpeile oksia vastaan; mutta jos sinä heitä vastaan ylpeilet, niin tiedä, ettet sinä juurta kannaa, vaan juuri kantaa sinua. ¹⁹Niin sanot; oksat ovat murtuneet, että minun piti siihen jälleen istutettaman. ²⁰Oikein: he ovat murtuneet epäuskonsa tähden, mutta sinä pysyt uskon kautta: älä ole röyhkeä, vaan pelkää. ²¹Sillä jos ei Jumala luonnollisia oksia armahtanut, katso, ei hän sinuakaan armahda. ²²Sentähden katso tässä Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: ankaruutta niissä, jotka lankesivat, mutta hyvyttä itse sinussas, jos sinä ainoastaan hyvydessä pysyt; muutoin sinäkin leikataan pois. ²³Ja ne jälleen istutetaan, ellei he epäuskossansa pysy; sillä Jumala on voimallinen heitä jälleen istuttamaan. ²⁴Sillä jos sinä olet luonnollisesta metsä-öljypuusta karsittu, ja olet vastoin luontoa hyvään öljypuuhun istutettu, kuinka paljon enemmän ne, jotka luonnolliset ovat, omaan öljypuuhunsa istutetaan? ²⁵Sillä en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, tätä salaisuutta, (ettette itsellänne ylpeilisi.) että paatumus on puolittain Israelille tullut, siihenasti kuin pakanain täydellisyys tulis. ²⁶Ja niin kaikki Israel pitää autuaaksi tuleman, niinkuin kirjoitettu on: se tulee

Zionista, joka päästää ja jumalattoman menon Jakobista kääntää pois. ²⁷Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, kuin minä otan pois heidän syntinsä. ²⁸Evankeliumin puolesta tosin ovat he viholliset teidän tähtenne; mutta valitsemisen puolesta rakastetaan heitä isäin tähden. ²⁹Sillä ei Jumala lahjojansa ja kutsumistansa kadu. ³⁰Sillä niinkuin ette tekään muinen Jumalan päälle uskoneet, mutta olette nyt laupiuden heidän epäuskonsa kautta saaneet; ³¹Niin ei he ole myös nyt uskoneet sitä laupiutta, joka teille on tapahtunut, että heillekin laupius tapahtuis. ³²Sillä Jumala on kaikki epäuskon alle sulkenut, että hän kaikkia armahtais. ³³Oi sitä Jumalan rikkauden, ja viisauden, ja tunnon syvyyttä! kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä! ³⁴Sillä kuka on Herran mielen tietänyt? Eli kuka on hänen neuvonantajansa ollut? ³⁵Eli kuka on hänelle jotakin ennen antanut, jota hänelle pitäisi jälleen maksettaman. ³⁶Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja hänessä ovat kaikki: hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesti, amen!

12Niin neuvon minä teitä, rakkaat veljet, Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, että te antaisitte teidän ruumiinne eläväksi, pyhäksi ja Jumalalle otolliseksi uhriksi, joka on teidän toimellinen jumalanpalveluksenne. ²Ja älkää sovitako teitä tämän maailman muodon jälkeen, vaan muuttakaat teitä teidän mielenne uudistuksen kautta, että te koettelisitte, mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto olis. ³Sillä minä sanon siitä armosta, joka minulle annettu on, jokaiselle, joka teidän seassanne on, ettei yksikään itsestensä enempää pitäisi kuin hänen tulee pitää; vaan pitäkään kohtuullisesti itsestensä sen jälkeen kuin Jumala on kullekin uskon mitan jakanut. ⁴Sillä niinkuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta ei kaikilla jäsenillä ole yhtäläinen työ, ⁵Niin mekin olemme monta yksi ruumis Kristuksessa, mutta keskenämme olemme me toinen toisemme jäsenet. ⁶Ja meillä ovat moninaiset lahjat siitä armosta, kuin meille annettu on. Jos jollakin on prophetia, niin olkoon uskon kanssa yhteinen. ⁷Jos jollakin on joku virka, niin pitäkään virastansa vaarin. Jos joku opettaa, niin ottakaan opetuksestansa vaarin. ⁸Jos joku neuvoo, niin pitäkään neuvostansa vaarin. Jos joku antaa, niin antakaan yksinkertaisuudessa. Jos joku hallitsee, niin pitäkään siitä murheen. Jos joku armahtaa, niin tehkään sen ilolla, ⁹Olkoon rakkaus vilpitöin. Vihatkaat pahaa ja riippukaat kiinni hyvässä. ¹⁰Veljellinen rakkaus olkoon sydämellinen teidän keskenänne. Ennättäkään toinen toisensa kunniaa tekemässä. ¹¹Älkää olko hitaat töissänne. Olkaat palavat hengessä. Palvelkaat Herraa. ¹²Olkaat toivosia iloiset, kärsivälliset murheessa. Olkaat alati rukouksissa. ¹³Jakakaat omanne pyhäin tarpeeksi. Ottakaat mielellänne huoneesen. ¹⁴Siunatkaat vainollisianne: siunatkaat ja älkää sadatelko. ¹⁵Iloitkaat iloisten kanssa, ja itkeäkää itkeväisten kanssa. ¹⁶Olkaat keskenänne yksimieliset. Älkää itsestänne paljon pitäkö, vaan pitäkää teitä nöräin

kaltaisena. Älkää itšiänne ylen viisaina pitäkö. ¹⁷Älkää kellenkään pahaa pahalla kostako. Ahkeroitkaat sitä, mikä kunniallinen on kaikkein ihmisten edessä. ¹⁸Jos mahdollinen on, niin paljo kuin teissä on, niin pitäkää rauha kaikkein ihmisten kanssa. ¹⁹Älkää itse kostako, minun rakkaani, vaan antakaat (Jumalan) vihan siaa saada. Sillä kirjoitettu on: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra. ²⁰Sentähden, jos vihollises isoo, niin syötä häntä, ja jos hän janoo, niin juota häntä; sillä koskas tämän teet, niin sinä tuliset hiilet hänen päänsä päälle kokoot. ²¹Älä anna sinuas voitettaa pahalta, vaan voita sinä paha hyvällä.

13Jokainen olkoon esivallalle, jolla valta on, alamainen; sillä ei esivalta ole muutoin kuin Jumalalta: ne vallat, jotka ovat, Jumalalta ne säädetyt ovat. ²Sentähden jokainen, joka itsensä esivaltaa vastaan asettaa, se on Jumalan säätyä vastaan; mutta ne, jotka vastaan ovat, saavat tuomion päällensä. ³Sillä ne, jotka vallan päällä ovat, ei ole hyvin-tekiöille, vaan pahoille pelvoksi. Ellet tahdo esivaltaa peljätä, niin tee hyvää, ja sinä saat häneltä kiitoksen. ⁴Sillä hän on Jumalan palvelia sinun hyväkses. Vaan jos sinä pahaa teet, niin pelkää; sillä ei hän miekkaa hukkaan kannaa; sillä hän on Jumalan palvelia ja kostaja sille rangaistukseksi, joka pahaa tekee. ⁵Sentähden tulee alamainen olla, ei ainoastaan vihan tähden, vaan myös omantunnon tähden. ⁶Sillä sentähden te myös veron maksatte; sillä he ovat Jumalan palveliat, joiden senkaltaisista tulee lukua pitää. ⁷Niin antakaat siis kaikille, mitä te velvolliset olette: sille vero, jolle vero tulee; sille tulli, jolle tulli tulee; sille pelko, jolle pelko tulee; sille kunnia, jolle kunnia tulee. ⁸Älkää kellenkään velvolliset olko, vaan ainoastaan että te toinen toistanne rakastatte; sillä joka toista rakastaa, se on täyttänyt lain. ⁹Sillä se: ei sinun pidä huorin tekemän; ei sinun pidä tappaman; ei sinun pidä varastaman; ei sinun pidä väärää todistusta sanoman; ei sinun pidä himoitseman, ja mitä muuta käskyä on, se tähän sanaan suljetaan: sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itsiäs. ¹⁰Ei rakkaus tee lähimmäiselle mitään pahaa; sentähden on rakkaus lain täyttämys. ¹¹Ja että me sen tiedämme, nimittäin ajan, että nyt on aika unesta nousta; sillä meidän autuutemme on nyt lähempänä kuin silloin, kuin me uskoimme. ¹²Yö on kulunut ja päivä on tullut; sentähden hyljätäkäämme pimeyden työt ja puukeamme meitämme valkeuden sota-aseilla. ¹³Vaeltakaamme soveliaasti, niinkuin päivällä: ei ylönsyömisessä, eikä juopumisessa, ei kammioissa, eikä haureudessa, ei riidassa ja kateudessa, ¹⁴Vaan pukekaat päällemme Herra Jesus Kristus ja älkää holhoko ruumistannan haureuteen.

14Heikkouskoista korjatkaat, ei kamppausten riidoissa. ²Yksi kyllä uskoo saavansa kaikkinaista syödä, vaan heikko syö kaalia. ³Joka syö, älkään sitä katsoko ylön, joka ei syö; ja se, joka ei syö, älkään tuomitko sitä, joka syö;

sillä Jumala on hänen ottanut vastaan. ⁴Kuka sinä olet, joka toisen palveliaa tuomitse? Omalle isännällensä hän seisoo eli lankee. Mutta hän taidetaan ojentaa ylös; sillä Jumala on voimallinen häntä ojentamaan. ⁵Yksi erottaa yhden päivän toisesta, toinen pitää kaikki päivät yhtäläisenä: jokainen olkoon vahva mielessänsä. ⁶Joka päivää tottelee, sen hän Herralle tekee; ja joka ei päivää tottele, se myös sen Herralle tekee. Joka syö, hän syö Herralle; sillä hän kiittää Jumalaa: ja joka ei syö, se ei syö Herralle, ja kiittää Jumalaa. ⁷Sillä ei yksikään meistä itsellensä elä, eikä yksikään itsellensä kuole. ⁸Sillä jos me elämme niin me Herralle elämme; jos me kuolemme, niin me Herralle kuolemme. Sentähden joko me elämme tai kuolemme, niin me Herran omat olemme. ⁹Sillä sentähden on myös Kristus kuollut ja noussut ylös ja jälleen eläväksi tullut, että hän olis kuolleiden ja elävien Herra. ¹⁰Mutta miksi sinä veljes tuomitset? Eli miksi sinä veljes katsot ylön? sillä me asetetaan kaikki Kristuksen tuomio-istuimen eteen. ¹¹Sillä kirjoitettu on: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minua pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet pitää Jumalaa tunnustaman. ¹²Sentähden jokaisen meistä pitää edestänsä Jumalalle luvun tekemän. ¹³Älkäämme siis tätedes toinen toistamme tuomitko, vaan tuomitkaat paremmin niin, ettei yksikään veljensä eteen pane loukkausta eli pahennusta. ¹⁴Minä tiedän ja olen vahva Herrassa Jeesuksessa, ettei mitään itsestänsä yhteistä ole, vaan joka jotakin yhteiseksi luulee, hänelle se on yhteinen. ¹⁵Mutta jos sinun veljes sinun ruastas surulliseksi tulee, niin et sinä enään vaella rakkaudessa. Älä sitä ruallas kadota, jonka tähden Kristus on kuollut. ¹⁶Sentähden sovittakaat niin, ettei teidän hyvyttänne laitettaisi. ¹⁷Sillä ei Jumalan valtakunta ole ruoka ja juoma, mutta vanhurskaus, ja rauha, ja ilo Pyhässä Hengessä. ¹⁸Sillä joka niissä Kristusta palvelee, hän on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen. ¹⁹Sentähden noudattakaamme niitä, mitkä rauhaan sopivat, ja sitä, mikä keskenämme parannukseksi tulee. ²⁰Älä ruan tähden Jumalan työtä turmele. Kaikki tosin ovat puhtaat; vaan sille ihmiselle on se paha, joka syö omantuntonsa pahennuksen kanssa. ²¹Se on hyvä, ettet lihaa söisi etkä viinaa joisi eli jotakin, josta veljes loukkaantuu, taikka pahenee, elikkä heikoksi tulee. ²²Jos sinulla on usko, niin pidä se itsessäs Jumalan edessä. Autuas on, joka ei tee itsellensä omaatuntoa niissä, mitkä hän koettelee. ²³Mutta joka siitä epäilee ja kuitenkin syö, se on kadotettu; sillä ei hän syönyt uskossa, mutta kaikki, mikä ei uskosta ole, se on synti.

15Mutta meidän, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata. ²Niin jokainen meistä kelvatkoon lähimmäisellensä siinä, mikä hyvä on, parannukseksi. ³Sillä ei Kristuskaan itsellensä kelvannut, vaan niinkuin kirjoitettu on: heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesivat minun päälleni. ⁴Sillä mitä ennen kirjoitettu on, se on meille opiksi kirjoitettu, että

meillä kärsivällisyyden ja Raamattuun lohdutuksen kautta toivo olis. ⁵Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala antakoon teille, että te keskenänne yksimieliset olisitte Jesuksen Kristuksen perään: ⁶Että te yksimielisesti yhdestä suusta kiittäisitte Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää. ⁷Sentähden korjatkaat toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on meitä Jumalan kunniaksi korjannut. ⁸Mutta minä sanon: Jesus Kristus on ollut ympärileikkauksen palvelia Jumalan totuuden tähden, vahvistamaan sitä lupasta, joka isille tapahtunut oli. ⁹Mutta että pakanat laupiuden edestä Jumalaa kiittäisivät, niinkuin kirjoitettu on: sentähden kiitän minä sinua pakanain seassa ja veisaan sinun nimelles. ¹⁰Ja taas hän sanoo: iloitkaat pakanat hänen kansansa kanssa! ¹¹Ja taas: kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja kaikki kansa ylistäkään häntä! ¹²Ja taas sanoo Jesaias: sen pitää oleman Jessen juuren, joka on nouseva pakanoita hallitsemaan, jonka päälle pakanat toivoman pitää. ¹³Mutta toivon Jumala täyttäköön teitä kaikella riemulla ja rauhalla uskossa, että teillä Pyhän Hengen voiman kautta yltäkülläinen toivo olis. ¹⁴Mutta minä tiedän hyvästi, rakkaat veljeni, teistä, että te olette hyvyttä täynnä, kaikella tuntemisella täytetyt, että te voitte toinen toistanne neuvoa. ¹⁵Minä olen kuitenkin puolittain rohkiaisti teidän tyköne, rakkaat veljet, kirjoittanut, niinkuin muistuttain teille sen armon puolesta, joka minulle Jumalalta on annettu. ¹⁶Että minun pitää oleman pakanain seassa Jesuksen Kristuksen palvelian, Jumalan evankeliumia uhraamassa, että pakanatkin olisivat Jumalalle otollinen uhri, Pyhän Hengen kautta pyhitetty. ¹⁷Sentähden minulla on se, josta minä Jesuksessa Kristuksessa kerskaan, niissä mitkä Jumalan ovat. ¹⁸Sillä en minä rohkene mitään puhua niistä, mitä ei Kristus minun kauttani vaikuttanut pakanain kuuliaisuudeksi, sanalla ja työllä, ¹⁹Merkkien ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen väellä; niin että minä hamasta Jerusalemissa ja niissä ympäri Illyrikoon asti olen kaikki Kristuksen evankeliumilla täyttänyt. ²⁰Ja minä olen ollut ahkera evankeliumia saarnaamaan, joissa Kristuksen nimi ei mainittu ollut, etten minä muukalaisen perustuksen päälle rakentaisi; ²¹Vaan niinkuin kirjoitettu on: joille ei ensinkään hänestä julistettu ollut, niiden pitää sen näkemän, ja jotka ei kuulleet ole, niiden pitää ymmärtämän. ²²Sentähden myös minä olen usein estetty teidän tyköne tulemasta. ²³Mutta nyt, ettei minulla ole näissä maakunnissa enempi siaa ja minä olen jo monta vuotta halainnut teidän tyköne tulla, ²⁴Sentähden kuin minä Hispaniaan vaellan, niin minä tulen teidän tyköne; sillä minä toivon, että kuin minä sen kautta matkustan, niin minä saan teidät nähdä, ja niin teiltä sinne saatettaiisiin; kuitenkin, että minä ennen saisin kerran minuni teistä ilahuttaa. ²⁵Mutta nyt minä vaellan Jerusalemiin pyhille palvelusta tekemään; ²⁶Sillä ne Makedoniasta ja Akajasta ovat mielellänsä Jerusalemin köyhiä pyhiä varten yhteisen avun koonneet. ²⁷He ovat sen mielellänsä tehneet, niinkuin he siihen heille velkapäätkin ovat; sillä jos pakanat

ovat heidän hengellisestä tavarastansa osallisiksi tulleet, niin on kohtuullinen, että he myös heitä ruumiillisella tavarallansa palvelevat. ²⁸Kuin minä siis sen asian päättänyt olen ja heille tämän hedelmän lukinnut, tahdon minä teidän kauttannen Hispaniaan palata. ²⁹Mutta minä tiedän, kuin minä teidän tyköne tulen, että minä tulen Kristuksen evankeliumin täydellisellä siunauksella. ³⁰Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, että te minun kanssani kilvoittelisitte rukouksissa minun edestäni Jumalan tykö: ³¹Että minä Juudeassa epäuskoisista pelastettaiisiin, ja että minun palvelukseni Jerusalemissa olis pyhille otollinen; ³²Että minä ilolla teidän tyköne tulisin Jumalan tahdon kautta, ja minuani ynnä teidän kanssanne virvoittaisin. ³³Mutta rauhan Jumala olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.

16Minä annan teidän haltuunne Pheben, meidän sisaremme, joka on Kenkrean seurakunnan palveluspiika: ²Että te häntä ottaisitte vastaan Herrassa, niinkuin pyhään sopii. Ja olkaat hänelle kaikissa asioissa avulliset, joissa hän teitä tarvitsee; sillä hän on monelle avullinen ollut ja itse minulle. ³Tervehtikää Priskillaa ja Akvilaa, minun auttajiani Kristuksessa Jesuksessa, ⁴(Jotka ovat kaulansa minun henkeni tähden alttiiksi antaneet: joita en minä ainoasti kiitä, vaan kaikki pakanainkin seurakunnat.) ⁵Niin myös sitä seurakuntaa, joka heidän huoneessansa on. Tervehtikää Epenetusta, minun rakkaintani, joka on Akajasta uutinen Kristuksessa. ⁶Tervehtikää Mariaa, joka paljon vaivaa meistä näki. ⁷Tervehtikää Andronikusta ja Juniaa, minun lankojani ja kanssavankejani, jotka ovat kuuluisat apostolien seassa, jotka myös olivat ennen minua Kristuksessa. ⁸Tervehtikää Ampliaa, minun rakastani Herrassa. ⁹Tervehtikää Urbanusta, meidän auttajaamme Kristuksessa, ja Stakya, minun rakastani. ¹⁰Tervehtikää Apellesta, joka on koeteltu Kristuksessa. Tervehtikää Aristobulin perhettä. ¹¹Tervehtikää Herodionia, minun lankoani. Tervehtikää Narkissuksen perhettä, jotka ovat Herrassa. ¹²Tervehtikää Tryphenaa ja Tryphosaa, jotka työtä tekevät Herrassa. Tervehtikää Persistä, minun rakastani, joka paljon työtä tehnyt on Herrassa. ¹³Tervehtikää Rufusta, valittua Herrassa, ja hänen ja minun äitiäni. ¹⁴Tervehtikää Asynkritusta ja Phlegonia, Hermasta, Patrobasta, Hermestä ja veljiä, jotka heidän kanssansa ovat. ¹⁵Tervehtikää Philologusta ja Juliaa, Nereusta, ja hänen sisartansa, ja Olympaa, ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssansa. ¹⁶Tervehtikää teitä keskenänne pyhällä suunantamisella. Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä. ¹⁷Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te kavahtaisitte eripuraisuuden ja pahennuksen matkaan saattajia sitä oppia vastaan, jonka te oppineet olette: ja välttäkää niitä. ¹⁸Sillä ei senkaltaiset Herraa Jesusta Kristusta palvele, vaan omaa vatsaansa ja viettelevät makeilla puheillansa ja liehakoitsemisellansa yksinkertaisten sydämet. ¹⁹Sillä tei-

dän kuuliaisuutenne on kaikille julistettu, jonka tähden minä iloitsen teidän ylitsenne. Mutta minä tahdon, että teidän pitää hyvässä viisaat oleman ja pahuudessa yksinkertaiset. ²⁰Mutta rauhan Jumala on tallaaava saatanan pian teidän jalkainne alle. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Amen. ²¹Teitä tervehtivät Timoteus, minun auttajani, ja Lukius, ja Jason ja Sosipater, minun lankoni. ²²Minä Tertius, joka tämän lähetyskirjan kirjoitin, tervehdin teitä Herrassa. ²³Teitä tervehtii Gajus, minun ja kaiken seurakunnan holhoja. Teitä tervehtii Erastus, kaupungin rahanhaltia, ja Kvartus veli. ²⁴Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen. ²⁵Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jesuksen Kristuksen saarnan jälkeen, sen salaisuuden ilmestyksen jälkeen, joka ijäisiin aikoihin on salattu ollut, ²⁶Mutta nyt ilmoitettu ja tietäväksi tehty prophetain Raamattuun kautta, ijankaikkisen Jumalan käskyn jälkeen, uskon kuuliaisuudeksi kaikkein pakanain seassa: ²⁷Jumalalle, joka yksinänsä viisas on, olkoon kunnia Jesuksen Kristuksen kautta ijankaikkisesti! Amen!

1. Kor.

1Paavali, kutsuttu Jesuksen Kristuksen apostoliksi Jumalan tahdon kautta, ja Sostenes veli, **2**Sille Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, pyhitetyille Kristuksessa Jesuksessa, kutsutuille pyhille ynnä kaikkein niiden kanssa, jotka meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeä avuksensa huutavat, jokaisessa heidän ja meidän siassamme. **3**Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta. **4**Minä kiitän Jumalaa aina teidän tähtenne, sen Jumalan armon edestä, joka teille Jesuksessa Kristuksessa annettu on: **5**Että te olette kaikissa rikkaaksi tehdyt hänessä, kaikessa opissa ja kaikessa tuntemisessa. **6**Sillä todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu, **7**Niin ettei teiltä jossakussa lahjassa mitään puutu, jotka odotatte meidän Herran Jesuksen Kristuksen ilmoitusta, **8**Joka myös teitä loppuun asti vahvistaa, että te olisitte nuhteettomat meidän Herran Jesuksen Kristuksen päivänä. **9**Sillä Jumala on uskollinen, jonka kautta te kutsutut olette hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme yhteyteen. **10**Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimen kautta, että te kaikki yhdenkaltaisen puheen pitäisitte, ja ettei teidän seassanne eriseuroja olisi, vaan olkaat sovitetut yhdessä mielessä ja yhdessä neuvossa. **11**Sillä minun korvilleni on tullut teistä, rakkaat veljet, Kloen perheen kautta, että riidat ovat teillä keskenämme. **12**Niin minä sanon sitä, että kukin teistä sanoo: minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä Kephaan, minä Kristuksen. **13**Lieneekö Kristus jaettu, vai onko Paavali teidän edestänne ristiinnaulittu? eli oletteko te Paavalin nimeen kastetut? **14**Minä kiitän Jumalaa, etten minä ole yhtään teistä kastanut, vaan Krispuksen ja Gajuksen: **15**Ettei kenkään saa sanoa, että minä minun nimeeni ketään kastin. **16**Minä kastin myös Stephanan perheen; sitte en minä tiedä, jos minä jonkun muun kastanut olen. **17**Sillä ei Kristus minua lähettänyt kastamaan, vaan evankeliumia saarnaamaan, ei sanan viisaudella, ettei Kristuksen risti turhaan menisi. **18**Sillä se puhe rististä on niille hulluus, jotka kadotetaan; mutta meille, jotka autuaaksi tulemme, on se Jumalan voima. **19**Sillä kirjoitettu on: minä kadotan viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä hylkään. **20**Kussas on viisas? kussas on kirjanoppintu? kussas tämän maailman tutkia on? Eikö Jumala ole tämän maailman viisautta hulluu-

deksi tehnyt? **21**Sillä että Jumalan viisaudessa ei maailma tuntenut Jumalaa viisauden kautta, niin kelpasi Jumalalle tyhmän saarnan kautta niitä vapahtaa, jotka sen uskovat, **22**Sentähden että Juudalaiset merkkiä anovat ja Grekiläiset viisautta etsivät; **23**Mutta me saarnaamme ristiinnaulitun Kristuksen Juudalaisille pahennukseksi ja Grekiläisille hulluudeksi. **24**Mutta kutsutuille sekä Juudalaisille että Grekiläisille saarnaamme me Kristuksen Jumalan voimaksi ja Jumalan viisaudeksi. **25**Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset. **26**Te näette, rakkaat veljet, teidän kutsumiseen, ettei monta lihallista viisasta, ei monta voimallista, ei myös monta suuresta suvusta, **27**Vaan ne, jotka maailman edessä hullut ovat, on Jumala valinnut, että hän viisaat häpiään saattais; ja ne, jotka heikot ovat maailman edessä, on Jumala valinnut, että hän väkevät häpiään saattais; **28**Ja ne alimmaisesta suvusta ja ylönkatsotut maailmassa on Jumala valinnut, ja ne, jotka ei mitään ole, että hän ne, jotka jotakin ovat, turhaksi tekis; **29**Ettei hänen edessänsä yksikään liha kerskaisi. **30**Mutta te olette hänestä Kristuksessa Jesuksessa, joka meille on Jumalalta tehty viisaudeksi, ja vanhurskaudeksi, ja pyhitykseksi ja lunastukseksi: **31**Että niinkuin kirjoitettu on: joka itsiänsä kerskaa, hän kerskatkaan itsiänsä Herrassa.

2Ja, rakkaat veljet, kuin minä teidän tyköne tulin, en minä tullut korkeilla sanoilla enkä syvällä viisaudella ilmoittamaan teille Jumalan todistusta. **2**Sillä en minä itsiäni pitänyt teidän seassanne mitäkään tietämäni, vaan ainoasti Jesuksen Kristuksen ja sen ristiinnaulitun. **3**Ja minä olin teidän kanssanne heikkoudessa, ja pelvossa, ja suuresa vapistuksessa. **4**Ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kaunistetuissa sanoissa ihmisten viisauden jälkeen, mutta hengen ja voiman osoituksessa, **5**Ettei teidän uskonne olisi ihmisten viisaudessa, vaan Jumalan voimassa. **6**Mutta me puhumme siitä viisaudesta, joka on täydellisten tykönä, ei tämän maailman viisaudesta, eikä tämän maailman päämiesten, jotka hukkuvat. **7**Vaan me puhumme siitä salatusta Jumalan viisaudesta, jonka Jumala on ennen maailman alkua säätänyt meidän kunniaksemme, **8**Jota ei yksikään tämän maailman päämiehistä tuntenut; sillä jos he olisivat tunteneet, niin ei he olisi kunnian Herraa ristiinnaulinneet. **9**Vaan niinkuin kirjoitettu on: joita ei silmä

ole nähnyt, eikä korva ole kuullut, ja ei ihmisen sydämeen ole astunut, joita Jumala on niille valmistanut, jotka häntä rakastavat.¹⁰ Mutta meille on Jumala sen ilmoittanut Henkensä kautta; sillä Henki kaikki tutkistelee, Jumalan syvyydetkin.¹¹ Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, vaan ihmisen henki, joka hänessä on? Niin myös ei yksikään tiedä, mitä Jumalassa on, vaan Jumalan Henki.¹² Mutta emme ole saaneet tämän maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka Jumalasta on, että me tietäisimme, mitä meille Jumalalta annettu on,¹³ Jota me myös puhumme, ei niillä sanoilla, joita inhimillinen viisaus opettaa, vaan niillä, joita Pyhä Henki opettaa, ja me tuomitsemme hengelliset asiat hengellisesti.¹⁴ Mutta ei luonnollinen ihminen ymmärrä niitä, mitkä Jumalan Hengen ovat; sillä ne ovat hänelle hulluus, ja ei taida käsittää, sillä ne hengellisesti tuomitaan.¹⁵ Mutta hengellinen tuomitsee tosin kaikkia, vaan ei hän keltäkään tuomitse.¹⁶ Sillä kuka on tietänyt Herran mielen, joka tahtoo hänelle neuvoo antaa? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

3Ja, rakkaat veljet! en minä taitanut teille puhua niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin lapsille Kristuksessa.² Rieskaa minä olen teille juoda antanut, ja en ruokaa; sillä ette sitä vielä voineet, ja ette vielä nytkään voi.³ Sillä te olette vielä lihalliset, sillä niinkauvan kuin teidän seassanne kateus ja riita ja eripuraisuus on, ettekö te ole lihalliset ja vaella ihmisten tavan jälkeen?⁴ Sillä koska joku sanoo: minä olen Paavalin, ja toinen: minä Apollon: ettekö te siis ole lihalliset?⁵ Mitäs Paavali on ja mikä Apollo muuta kuin palveliat, joiden kautta te olette uskoneet, ja niinkuin Jumala kullekin antanut on?⁶ Minä olen istuttanut, Apollo on kastanut mutta Jumala on kasvun antanut.⁷ Niin ei se mitään ole, joka istuttaa, eikä se, joka kastaa, vaan Jumala, joka kasvun on antaa.⁸ Mutta se, joka istuttaa, ja se, joka kastaa, ovat yhtä: kumpikin saa palkkansa työnsä jälkeen.⁹ Sillä me olemme Jumalan apulaiset: te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus.¹⁰ Sen Jumalan armon jälkeen, joka minulle annettu on, olen minä perustuksen laskenut, niinkuin taitava rakentaja, vaan toinen sen päälle rakentaa; mutta katsokaan jokainen, kuinka hänen päälle rakentaa.¹¹ Sillä muuta perustusta, ei taida yksikään panna, vaan sen, joka pantu on, joka on Jesus Kristus.¹² Jos nyt joku rakentaa tämän perustuksen päälle kultaa, hopiaa, kalliita kiviä, puuta, heiniä, olkia:¹³ Jokainen teko tulee julkiseksi; sillä se päivä sen on selittävä, joka tulesa ilmaantuu: ja minkäkaltainen kunkin teko on, sen tuli koettelee.¹⁴ Jos jonkun teko pysyy, jonka hän sen päälle rakentanut on, niin hän saa palkan:¹⁵ Jos jonkun teko palaa, niin hän saa vahingon; mutta hän tulee itse autuaaksi, kuitenkin niinkuin tulen kautta.¹⁶ Ettekö te tiedä teitänne Jumalan templiksi, ja että Jumalan Henki asuu teissä?¹⁷ Jos joku Jumalan templin turmelee, sen Jumala turmelee; sillä Jumalan templi on pyhä, niinkuin tekin olette.¹⁸ Älkään kenkään itseänsä pettäkö: jos joku teistä luulee

itsensä viisaaksi tässä maailmassa, se tulkoon tyhmäksi, että hän viisaaksi tulis.¹⁹ Sillä tämän maailman viisaus on hulluus Jumalan tykönä. Sillä kirjoitettu on: hän käsittää taitavat heidän kavaluudessansa,²⁰ Ja taas: Herra tietää viisasten ajatukset, että ne turhat ovat.²¹ Sentähden älkään yksikään ihmisistä kerskatko; sillä kaikki ovat teidän omanne:²² Joko se olis Paavali eli Apollo, eli Kephas, taikka maailma, eli elämä, eli kuolema, taikka nykyiset eli tulevaiset: kaikki ovat teidän,²³ Mutta te olette Kristuksen, vaan Kristus on Jumalan.

4Jokainen pitäköön meitä Kristuksen palvelioina ja Jumalan salaisuutten huoneenhaltioina.² Mutta ainoastaan se huoneenhaltia in seassa etsitään, että joku uskolliseksi löydettäisiin.³ Mutta vähän minä sitä tottelen, että minä teiltä tuomitaan eli inhimilliseltä päivältä: ja en minä itsekkään tuomitse minuani;⁴ Sillä en minä tiedä mitään kanssani; mutta en minä sentähden vanhurskautettu ole, vaan Herra on se, joka minun tuomitsee.⁵ Sentähden älkää tuomitko ennen aikaa, siihenasti kuin Herra tulee, joka nekin valkeuteen saattaa, mitkä pimeydessä peitetyt ovat, ja ilmoittaa sydänten aivoitukset: ja silloin kukin saa kunnian Jumalalta.⁶ Mutta näitä, rakkaat veljet, olen minä minustani ja Apollosta ulostoimittanut teidän tähtenne, että te meistä oppisitte, ettei kenkään enempää itsestensä ajattelisi kuin kirjoitettu on, ettei yksikään teistä toistansa vastaan pidä jonkun tähden itsiänsä paisuttaman.⁷ Sillä kuka sinun eroittaa? Taikka mitä sinulla on, jota et sinä ole saanut? Jos siitä siis saanut olet, mitäs kerskaat niinkuin et sinä saanut olisi?⁸ Jo te olette ravitut, jo te olette rikastuneet, ilman meitä te vallitsette: ja oi jospa te tosin vallitsisitte, että mekin teidän kanssanne vallitsisimme!⁹ Sillä minä luulen, että Jumala on meitä apostoleita viimeisiksi asettanut, niinkuin surmattaviksi; sillä me olemme maailmalle, ja enkeleille, ja ihmisille ihmeeksi tulleet.¹⁰ Me olemme tomppelit Kristuksen tähden, mutta te toimelliset Kristuksessa: me heikot, mutta te väkevät: te kunnialliset, mutta me katsotut ylös.¹¹ Hamaan tähän hetkeen asti kärsimme me nälkää ja janoa, ja olemme alasti, ja meitä lyödään korvalle ja ei meillä ole vahvaa asuinsiaa:¹² Ja me näemme vaivaa, työtä tehden omilla käsillämmme. Kuin meitä soimataan, niin me hyvästi lausumme: kuin meitä vainotaan, niin me kärsimme.¹³ Kuin meitä pilkataan, niin me rukoilemme: me olemme tulleet niinkuin maailman tunkioksi ja kaikkein saastaisuudeksi tähän päivään asti.¹⁴ En minä näitä kirjoita häväistäkseni teitä, vaan minä neuvon teitä niinkuin rakkaita lapsiani.¹⁵ Sillä ehkä teillä olis kymmentuhatta opettajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä olen teitä Kristuksessa Jesuksessa siittänyt evankeliumin kautta.¹⁶ Sentähden neuvon minä teitä, olkaat minun tavoittajani.¹⁷ Sentähden lähetin minä teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa, jonka pitää muistuttaman teille minun tieni, jotka ovat Kristuksessa,

niinkuin minä joka paikassa kaikissa seurakunnissa opetan.¹⁸ Mutta muutamat ovat teistä paisuneet, niinkuin en minä teidän tyköne tuleva oliskaan.¹⁹ Mutta ennen paljoa aikaa tulen minä teidän tyköne, jos Herra tahtoo, ja tahdon tietää, ei paisuneitten sanojen, vaan voimaa.²⁰ Sillä Jumalan valtakunta ei ole puheessa, vaan voimassa.²¹ Kumman te tahdotte: että minä tulen vitsalla teidän tyköne, taikka rakkaudella ja hengen siveydellä?

5 Täydellisesti kuuluu teidän seassanne huoruus, ja senkaltainen huoruus, josta ei pakanatkaan sanoa tiedä, niin että joku isänsä emäntää pitää.² Ja te olette paisuneet, ja miksi ette enemmän murehtineet, että se, joka senkaltaisen työn tehnyt on, teidän seastanne otettaisiin pois.³ Mutta minä tosin, joka niinkuin ruumiin puolesta poissa ollen, kuitenkin hengessä tykönä ollen, olen jo niinkuin tykönä oleva sen tuominnut, että hän, joka sen niin tehnyt on,⁴ Meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen, teidän koontulemisessanne, ynnä minun henkeni kanssa, meidän Herran Jesuksen Kristuksen voimalla,⁵ Annetaan saatanan haltuun lihan kadotukseksi, että henki autuaaksi tulis Herran Jesuksen päivänä.⁶ Ei ole teidän kerskauksenne hyvä: ettekö te tiedä, että vähä hapatus kaiken taikinan hapattaa?⁷ Sentähden peratkaat se vanha taikina, että te olisitte uusi taikina, niinkuin te happamattomat olette; sillä meidän pääsiäislampaamme on meidän edestämme uhrattu, joka on Kristus.⁸ Sentähden pitäkäämme juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa, eikä pahuuden ja vääryyden hapatuksessa, vaan vakuuden ja totuuden happamattomassa taikinassa.⁹ Minä olen teille lähetykskirjassa kirjoittanut, ettei teidän pitäisi sekaantuman huorintekiäin kanssa.¹⁰ Ja ei kaiketi tämän maailman huorintekiäin kanssa, eli ahneitten, eli raateliain, eli epäjumalain palveliain; sillä niin tulis teidän maailmasta paeta pois.¹¹ Mutta nyt minä olen kirjoittanut, ettei teidän pidä heihin sekaantuman, jos joku, joka veljeksi kutsutaan, olis huorintekiä, taikka ahne, eli epäjumalain palvelia, taikka pilkkaaja, eli juomari, taikka raatelia; älkäätkä sekaantuman kanssa syökö;¹² Sillä mitä minun tulee tuomita niitä, jotka ulkona ovat? Ettekö te niitä tuomitse, jotka sisällä ovat?¹³ Mutta Jumala ne tuomitsee, jotka ulkona ovat. Ajakaat itsekin paha pois tyköänne.

6 Miksi joku teistä, jolla on toisen kanssa jotakin asiaa, rohkenee riidellä vääräin ja ei pyhään edestä?² Ettekö te tiedä, että pyhät pitää maailmaa tuomitseman? Ja jos maailma pitää teidän kauttanne tuomitseman, ettekö siis te kelpaa pienempiä asioita tuomitsemaan?³ Ettekö te tiedä, että meidän pitää enkeleitäkin tuomitseman? kuinka siis ei ajallisia asioita?⁴ Kuin siis teillä on jotakuta asiaa ajallisesta hyvyydestä, niin te otatte ne, jotka seurakunnassa ovat katsotut ylön, ja asetatte tuomariksi.⁵ Teille minä sanon näitä häpiäksi: eikö niin yhtään viisasta ole teidän seassanne, joka taitais tuomita veljiensä välillä?⁶ Vaan veli riitelee veljiensä kanssa, ja sittenkin uskottoman edessä.⁷ Niin on

siis kaiketi vika teidän seassanne, että te toinen toisenne kanssa käytte oikeuden eteen. Miksi ette paremmin vääryyttä kärsi? miksi ette ennen suo teitä vahingoittaa?⁸ Vaan te itse vääryyden ja vahingon teette, ja semminkin teidän veljillenne.⁹ Ettekö te tiedä, ettei vääriä pidä Jumalan valtakuntaa perimän? Älkäätkä eksykö; ei huorintekiäin, eikä epäjumalten palveliain, eikä salavuoteisten, eikä pehmiäin, eikä miesten kanssa makaajain,¹⁰ Eikä varasten, eikä ahnetten, eikä juomariain, eikä pilkkaajain eikä raateliain pidä Jumalan valtakuntaa perimän.¹¹ Ja senkaltaiset te muutamat olitte; mutta te olette pestyt, te olette pyhityt, te olette vanhurskaaksi tulleet Herran Jesuksen nimen kautta ja meidän Jumalamme hengen kautta.¹² Kaikissa on minulla valta, vaan ei kaikki ole hyväksi: kaikissa on minulla valta, mutta en minä kenenkään alamainen ole.¹³ Ruoka on vatsalle säättö ja vatsa ruualle; mutta Jumala on tämän ja sen hukuttava. Ei ruumis ole säättö huoruuteen, vaan Herralle, ja Herra ruumiille.¹⁴ Mutta Jumala on Herran herättänyt, niin hän on myös meitäkin voimallansa herättävä.¹⁵ Ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäsenet? Pitäiskö siis minun Kristuksen jäsenet ottaman ja porton jäseniksi tekemän? Pois se!¹⁶ Taikka ettekö te tiedä, että se, joka porttoon ryhtyy, hän on yksi ruumis sen kanssa? Sillä he tulevat, sanoo hän, kaksi yhdeksi lihaksi.¹⁷ Mutta joka Herraan ryhtyy, se on yksi henki hänen kanssansa.¹⁸ Välttäkäätkä huoruutta. Kaikki synnit, joita ihminen tekee, ovat ulkona ruumiista; vaan joka huorin tekee, tekee syntiä omassa ruumiissansa.¹⁹ Vai ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen templi, joka teissä on, jonka te Jumalalta saitte, ja ettepä te ole teidän omanne?²⁰ Sillä te olette kalliisti ostetut; kunnioittakaat siis Jumalaa teidän ruumiissanne ja teidän hengessänne, jotka Jumalan ovat.

7 Mutta niistä, joita te minulle kirjoititte, hyvä on miehelle, ettei hän vaimoon ryhdy.² Mutta huoruuden tähden pitäköön kukin oman vaimonsa, ja jokainen pitäköön oman miehensä.³ Mies antakoon vaimolle velvollisen mielisuosion, niin myös vaimo miehelle.⁴ Ei ole vaimolla valtaa omalle ruumiillensa, vaan miehellä: ei myös miehellä ole valtaa ruumiillensa, vaan vaimolla.⁵ Älkäätkä toinen toistanne vältkö, jollei se ole molempain suosiosta hetkeksi, että teillä jouto olis paastota ja rukoilla: ja tulkaat jälleen yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän himonne hillimättömyyden puolesta.⁶ Mutta sen sanon minä teille suomisen ja ei käskyn jälkeen.⁷ Sillä minä tahtoisin, että kaikki ihmiset niin olisivat kuin minäkin olen; mutta jokaisella on oma lahja Jumalalta, yhdellä niin ja toisella näin.⁸ Vaan minä sanon naimattomille ja leskille: se on heille hyvä, jos he ovat niinkuin minäkin.⁹ Vaan ellei he voi itsiänsä pidättää, niin naimaan; sillä parempi on naida kuin palaa.¹⁰ Mutta naineelle käsken, en minä, vaan Herra, ettei vaimon pidä miehensä eriyttävän.¹¹ Mutta jos hän eriyttää, niin olkoon naimatta taikka sopikaan miehensä kanssa, ja älköön mies

hyljätkö vaimoansa. ¹²Vaan muille sanon minä ja ei Herra: jos jollakin veljellä on uskotoin vaimo, ja se mielistyy hänen kanssansa asumaan, älköön sitä itsestensä eroittako. ¹³Ja jos jollakin vaimolla on uskotoin mies, ja hän tahtoo sen kanssa asua, älköön häntä itsestensä eroittako. ¹⁴Sillä uskotoin mies on vaimonsa kautta pyhitetty, ja uskotoin vaimo on pyhitetty miehensä kautta: Muutoin olisivat teidän lapsenne saastaiset, vaan nyt ne ovat pyhitetyt. ¹⁵Mutta jos uskotoin itsensä eroittaa, niin olkoot eroitetut. Eipä veli taikka sisar ole sidottu orjuuteen senmuotoisissa menoissa; mutta rauhassa on Jumala meitä kutsunut. ¹⁶Sillä kuinka tiedät, vaimo, jos sinä miehes taidat autuaaksi saattaa? Eli sinä mies, kuinka tiedät, jos sinä taidat vaimos autuaaksi saattaa? ¹⁷Kuitenkin niinkuin Jumala kullekin on jakanut: jokainen niin vaeltakaan, kuin Herra on hänen kutsunut: ja niin minäkin kaikissa seurakunnissa säädän. ¹⁸Jos joku ympärileikattu on kutsuttu, älkään se esinahkaa pyytäkö: jos joku on esinahasta kutsuttu, älkään se antako itsiänsä ympärileikata. ¹⁹Ympärileikkaus ei ole mitään, eikä esinahka mitään ole, vaan Jumalan käskyin pitämys. ²⁰Jokainen pysyköön siinä kutsumisessa, johonka hän kutsuttu on. ²¹Jos sinä olet orjaksi kutsuttu, älä sitä murehdi: kuitenkin jos sinä taidat vapaaksi tulla, miin nautitse sitä paremmin. ²²Sillä joka orjaksi on Herrassa kutsuttu, se on Herran vapaa: niin myös joka vapaaksi on kutsuttu, hän on Kristuksen orja. ²³Te olette kalliisti ostetut! älkää ihmisten orjat olko! ²⁴Itsekukin, rakkaat veljet, jossa hän kutsuttu on, olkaan siinä Jumalan tykönä. ²⁵Mutta neitseistä ei ole minulla Herran käskyä; kuitenkin sanon minä minun neuvoni niinkuin laupiuden saanut Herralta uskollisena ollakseni. ²⁶Minä luulen siis sen hyväksi, nykyisen tuskan tähden, että ihmisen on niin hyvä olla. ²⁷Jos sinä olet vaimoon sidottu, älä pyydä eroa; jos sinä olet vaimotoin, niin älä pyydä vaimoa. ²⁸Mutta jos sinä myös olet nainut, et sinä syntiä tehnyt, ja jos neitsy huoli, ei hänkään syntiä tehnyt. Kuitenkin senkaltaiset saavat vaivan ruumiisensa. Mutta minä säästäisin mielelläni teitä. ²⁹Mutta sen minä sanon, rakkaat veljet, aika on lyhetty. Mitä enempi? Joilla vaimot ovat, olkaan niinkuin ei heillä olisikaan, ³⁰Ja jotka itkevät, niinkuin ei he itkisikään: ja jotka iloitsevat, niinkuin ei iloitsisikaan: ja jotka ostavat, niinkuin ei nautitsisikaan; ³¹Ja jotka tätä maailmaa viljelevät, ettei he sitä väärin käyttäisi; sillä tämän maailman meno on menevä. ³²Mutta minä tahtoisin, että te ilman murhetta olisitte: naimatoin tottelee niitä, jotka Herran ovat, kuinka hänen pitää Herralle kelpaaman. ³³Mutta joka nai, hän suree maailmallisista, kuinka hän emännällensä kelpais. ³⁴Nämät ovat eroitetut, vaimo ja neitsy, joka ei naitu ole, se murehtii niitä, jotka Herran ovat, että hän pyhä olis sekä ruumiilla että hengellä; mutta se, joka naitu on, murehtii maailmallisista, kuinka hänen pitää miehensä kelpaaman. ³⁵Mutta senkaltaista sanon minä teidän tarpeeksenne: ei, että minä paulan teidän päällemme heittäisin, vaan että te soveliaasti ja hyvin Herrassa riippuisitte,

ilman eroittamatta. ³⁶Mutta jos joku luulee, ettei se sovi hänen neitseellensä, sittekuin hän jo naitavissa on, eikä saa toisin olla, niin tehkään, mitä hän tahtoo, ei hän syntiä tee; sallikaan hänen huolla. ³⁷Mutta joka seisoo vahvana sydämessänsä ja ei ole vaadittu, vaan hänellä on oma ehtonsa ja päättää sen sydämessänsä, että hän tahtoo neitseensä pitää, se tekee hyvin. ³⁸Sentähden joka naittaa, se tekee hyvin; mutta joka ei naita, hän tekee paremmin. ³⁹Vaimo on sidottu lakiin, niinkauvan kuin hänen miehensä elää; vaan kuin hänen miehensä kuollut on, niin hän on vapaa toiselle huolemaan, kelle hän tahtoo; ainoasti että se Herrassa taapahtuu. ⁴⁰Vaan hän on autuaampi, minun luullakseni, jos hän sillänsä pysyy; sillä minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8Epäjumalain uhreista me tiedämme, että kaikilla meillä on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa. ²Mutta jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä mitään tiedä, kuin hänen tulis tietää. ³Mutta jos joku Jumalaa rakastaa, se on tuttu häneltä. ⁴Niin me nyt tiedämme siitä ruasta, joka epäjumalille uhrataan, ettei yhtään epäjumalaa maailmassa olekaan, ja ettei yhtään muuta Jumalaa ole kuin yksi; ⁵Ja vaikka muutamat ovat, jotka jumaliksi kutsutaan, olkoon se taivaassa eli maan päällä, (niinkuin monta jumalaa ja monta herraa on:) ⁶Niin on kuitenkin meillä yksi Jumala, Isä, josta kaikki ovat, ja me hänessä, ja yksi Herra Jesus Kristus, jonka kautta kaikki ovat, ja me hänen kauttansa. ⁷Mutta ei jokaisella ole tietoa; sillä muutamat tekevät itsellensä omantunnon epäjumalista ja syövät niinkuin epäjumalille uhrattua, ja että heidän omantuntonsa on heikko, niin se saastutetaan. ⁸Mutta ei ruoka meitä saata otolliseksi Jumalan edessä; jos me syömme, emme siitä rikkaammaksi tule; ellemme taas syö, emme pä me sentähden köyhemmäksi tule. ⁹Vaan katsokaat, ettei tämä teidän vapautenne tulisi heikoille pahennukseksi; ¹⁰Sillä jos joku näkee sinun, jolla tieto on, atrioitsevan epäjumalain huoneissa, eikö siitä omatunto, joka heikko on, ylytetä epäjumalain uhria syömään? ¹¹Ja niin sinun tietos kautta sinun veljes hukkaantuu, joka heikko on, jonka tähden Kristus on kuollut. ¹²Mutta kuin te niin syntiä teette veljiänne vastaan ja särjette heidän heikon omantuntonsa, niin te Kristusta vastaan syntiä teette. ¹³Sentähden jos ruoka minun veljeni pahentais, niin en minä ikänäni söisi lihaa, etten minä veljeäni pahentaisi.

9Enkö minä ole apostoli? Enkö minä vapaa ole? Enkö minä meidän Herraa Jesusta Kristusta nähnyt? Ettekö te ole minun työni Herrassa? ²Ellen minä ole muille apostoli, niin minä tosin teille olen; sillä te olette minun apostolivirkani sinetti Herrassa. ³Niille, jotka minulta kysyvät, on tämä minun edesvastaukseni: ⁴Eikö meillä ole valta syödä ja juoda? ⁵Eikö meillä ole valta sisarta vaimona kanssamme ympäri viedä, niinkuin muillakin apostoleilla, ja Herran veljillä, ja Kephaalla? ⁶Eli minullako yksin ja Barnabaal-

la ei ole valtaa olla työtä tekemättä? ⁷Kuka sotii koskaan omalla kulutuksellansa? Kuka istuttaa viinatarhan ja ei syö sen hedelmästä? Eli kuka karjaa kaitsee ja ei syö karjan rieskasta? ⁸Puhunenko minä näitä ihmisten tavalla? Eikö myös laki sitä sano? ⁹Sillä Moseksen laissa on kirjoitettu: Ei sinun pidä sitoman kiinni riihä tappavan härjän suuta. Sureneeko Jumala härkiä? ¹⁰Taikka, eikö hän sitä kaiketi meidän tähtemme sano? sillä meidän tähtemme on se kirjoitettu: että se joka kyntää, hänen pitää toivossa kyntämän, ja joka riihä tappaa, hänen pitää toivossa riihä tappaman, että hän toivostansa osalliseksi tulis. ¹¹Jos me olemme teille hengellisiä kylväneet; paljoko se on, jos me teidän ruumiillisianne niitämme? ¹²Jos muut ovat tässä vallassa osalliset teidän tykönänne, miksi emme siis paljoa enemmän? mutta emmepä me ole sitä valtaa pitäneet, vaan me kärsimme kaikkinaisia, ettemme Kristuksen evankeliumille mitään estettä tekisi. ¹³Ettekö te tiedä, että ne, jotka uhraavat, ne syövät uhrista, ja ne, jotka alttaria valmistavat, ne alttarista osalliseksi tulevat? ¹⁴Niin on myös Herra säätänyt, että ne, jotka evankeliumia ilmoittavat, pitää evankeliumista elatuksensa saaman. ¹⁵Mutta en minä ole kuitenkaan mitään näistä tehnyt. Vaan en minä sentähden sitä kirjoita, että niin pitäis minun kanssani tapahtuman. Parempi olis minun kuolla kuin että joku minun kerskaamiseni tyhjäksi tekis. ¹⁶Mutta että minä evankeliumia saarnaan, niin ei minun tarvitse siitä öykätä; sillä minun tulee se tehdä. Voi minua, ellen minä evankeliumia ilmoita! ¹⁷Sillä jos minä sen mielelläni teen, niin minulla on palkka; mutta jos minä ylönmielin sen teen, niin on se virka kuitenkin minulle uskottu. ¹⁸Mitäs siis minun palkkani on? että minä Kristuksen evankeliumia saarnaan, ja teen sen ilman vapauttani evankeliumissa. ¹⁹Sillä ehkä minä olen vapaa jokaisesta, niin minä olen kuitenkin minuni tehnyt jokaisen palveliaksi, että minä sitä usiammat voitaisin. ²⁰Ja olen Juudalaisille tehty niinkuin Juudalainen, että minä Juudalaiset voitaisin; niille jotka lain alla ovat, niinkuin lain alainen, että minä ne, jotka lain alla ovat, voitaisin; ²¹Niille jotka ilman lakia ovat, niinkuin minä ilman lakia olisin, (vaikka en minä ilman lakia Jumalan edessä ole, vaan olen Kristuksen laissa,) että minä ne, jotka ilman lakia ovat, voitaisin; ²²Heikoille olen minä tehty niinkuin heikko, että minä heikot voitaisin. Minä olen kaikille tehty kaikiksi, että minä kaiketi muutamat autuaaksi saattaisin. ²³Mutta sen minä teen evankeliumin tähden, että minä siitä osalliseksi tulisin. ²⁴Ettekö te tiedä, että ne, jotka kiistassa juoksevat, kaikki tosin he juoksevat, vaan yksi palkan ennättää? Juoskaat siis niin, että te käsittäisitte. ²⁵Mutta jokainen joka kilvoittelee, kaikista hän itsensä pitää pois. Ne tosin sitä varten, että he katoovaisen kruunun saisivat; mutta me katoomattoman. ²⁶Mutta en minä niin juokse kuin tietämättömän puoleen, ja minä kilvoittelen, ei niinkuin tuulta pieksäin. ²⁷Vaan minä kuritan ruumistani ja painan sitä alas, etten minä, joka muille saarnaan, itse hyljättäväksi tulisi.

10Mutta en minä tahdo sitä teiltä, rakkaat veljet, salata, että meidän isämme ovat kaikki pilven alla olleet ja kaikki meren lävitse vaeltaneet, ²Ja kaikki Mosekseen kastetut pilvessä ja meressä. ³Ja ovat kaikki yhtäläistä hengellistä ruokaa syöneet, ⁴Ja kaikki yhtäläistä hengellistä juomaa juoneet; sillä he joivat siitä hengellisestä kalliosista, joka heitä seurasi; mutta se kallio oli Kristus. ⁵Mutta ei heistä monta olleet Jumalalle otolliset; sillä he maahan lyötiin korvessa. ⁶Mutta nämä olivat meille esikuvaksi, ettemme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat. ⁷Älkäätsiis olko epäjumalain palveliat, niinkuin muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: kansa istui syömään ja juomaan, ja nousi mässäämään. ⁸Älkäämme huorin tehkö, niinkuin muutamat heistä itsensä huoruudella saastuttivat ja lankeivat yhtenä päivänä kolmekolmattakymmentä tuhatta. ⁹Älkäämme Kristusta kiusatko, niinkuin myös muutamat heistä kiusasivat ja surmattiin kärmeiltä. ¹⁰Älkäätsiis napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja hukattiin kadottajalta. ¹¹Mutta kaikki nämä tulivat heidän kohtaansa esikuvaksi; vaan se on kirjoitettu meille karttamiseksi, joidenka päälle maailman loput tulleet ovat. ¹²Sentähden joka luulee seisovansa, katsokaan, ettei hän lankee. ¹³Eipä yksikään kiusaus ole teitä käsittänyt, vaan inhimillinen; mutta Jumala on uskollinen, joka ei salli teitä kiusattaa ylitse teidän voimanne; vaan hän tekee myös kiusauksesta lopun, että te sen voisitte kärsiä. ¹⁴Sentähden, minun rakkaani, paetkaat epäjumalain palvelusta! ¹⁵Minä puhun niinkuin toimellisille: tuomitkaat te, mitä minä sanon. ¹⁶Se siunattu kalkki, jota me siunaamme, eikö se ole Kristuksen veren osallisuus? Se leipä, jonka me murramme, eikö se ole Kristuksen ruumiin osallisuus? ¹⁷Sillä se on yksi leipä, niin mekin monta olemme yksi ruumis; sillä me kaikki yhdestä leivästä olemme osalliset. ¹⁸Katsokaat Israelia lihan jälkeen: eikö ne, jotka uhria syövät, ole alttarista osalliset? ¹⁹Mitäs siis minä sanon, että epäjumalat jotakin ovat, eli jos epäjumalain uhri jotakin on? ²⁰Mutta sen minä sanon: mitä pakanat uhraavat, sen he perkeleille uhraavat ja ei Jumalalle. En minä tahdo, että teidän pitää oleman perkeleistä osalliset. ²¹Ette taida Herran kalkkia juoda ja perkeleiden kalkkia. Ette taida osalliset olla Herran pöydästä ja perkeleiden pöydästä. ²²Eli tahdommeko me Herraa härsytellä? Olemmeko me häntä väkevämmät? ²³Kaikki tosin ovat minulle luvalliset, vaan ei kaikki ole tarpeelliset. Kaikki ovat minulle luvalliset, mutta ei kaikki tapahdu parannukseksi. ²⁴Älkään kenkään omaa parastansa katsoko, vaan toisen. ²⁵Kaikkea, mitä teurashuoneessa myydään, syökää ja älkäätsiis omantunnon tähden kyselkö. ²⁶Sillä maa on Herran, ja kaikki mitä siinä on. ²⁷Mutta kuin joku uskomatoin teitä vieraaksi kutsuu ja te mennä tahdotte, niin syökäätkä kaikkiä, mitä teidän eteenne tuodaan ja älkäätsiis omantunnon tähden kyselkö. ²⁸Mutta jos joku silloin teille sanois: tämä on epäjumalain uhri, niin älkäätsiis syökö, hänen tähtensä, joka sen ilmoitti, ja omantunnon tähden. Sillä maa on Herran ja kaikki mitä siinä on. ²⁹Mutta minä sanon omas-

tatunnosta: ei sinun, vaan toisen; sillä minkätähden minun vapauteni tuomitaan toisen omaltatunnolta? ³⁰Sillä koska minä sen kiitoksella nautitsen, miksis minua pilkataan sen edestä, josta minä kiitän? ³¹Jos te nyt syötte eli juotte, eli mitä te teette, niin tehkäätkä kaikki Jumalan kunniaksi. ³²Olkaat ilman pahennusta sekä Juudalaisille että Grekiläisille ja Jumalan seurakunnalle, ³³Niinkuin minä kaikissa kaikille kelpaan ja en etsi omaa parastani, vaan monen, että he autuaaksi tulisivat.

11Olkaat minun seuraajani, niinkuin minäkin Kristuksen. ²Mutta minä kiitän teitä, rakkaat veljeni, että te minua kaikissa muistatte, ja että te pidätte ne säädyt, jotka minä teille annoin. ³Mutta minä tahdon, että teidän pitää tietämän, että Kristus on jokaisen miehen pää; mutta mies on vaimon pää, ja Jumala on Kristuksen pää. ⁴Jokainen mies, joka rukoilee eli propheteeraa, ja pitää jotakin päänsä päällä, se häpäisee päänsä. ⁵Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee eli propheteeraa peittämättömällä päällä, se häpäisee päänsä; sillä se on niinkuin se ajeltu olis. ⁶Sillä ellei vaimo anna itsiänsä peittää, niin kerittäkään myös hänen hiuksensa; vaan että se on ruma, että vaimon pitäis keritty eli ajeltu oleman, niin peittäkään päänsä. ⁷Mutta ei miehen pidä päätänsä peittämän, sillä hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia. ⁸Sillä ei mies ole vaimosta, mutta vaimo on miehestä. ⁹Ja ei mies ole luotu vaimon tähden, mutta vaimo on luotu miehen tähden. ¹⁰Sentähden pitää vaimon pitämän voiman päänsä päällä enkelitien tähden; ¹¹Muutoin ei ole mies paitsi vaimoa, eikä vaimo paitsi miestä, Herrassa, ¹²Sillä niinkuin vaimo on miehestä, niin on myös mies vaimon kautta; mutta kaikki Jumalasta. ¹³Tuomitkaat itse keskenänne: onko se kaunis, että vaimo avopäin Jumalaa rukoilee? ¹⁴Eikö luontokin sitä teille opeta, että se on miehelle häpiäksi, jos hänellä on pitkät hiukset? ¹⁵Mutta vaimolle on se kunniaksi, että hänellä on pitkät hiukset; sillä hiukset ovat hänelle peitteeksi annetut. ¹⁶Mutta jos joku näkyy riitainen olevan, ei meillä eikä Jumalan seurakunnilla se tapa ole. ¹⁷Mutta kuin minä tätä teille ilmoitan, en minä teitä kiitä, ettette kokoon tule parannukseksi, vaan pahennukseksi. ¹⁸Sillä ensin, kuin te seurakuntaan tulette, niin minä kuulen eripuraisuudet olevan seassanne; jonka minä myös puolittain uskon. ¹⁹Sillä teidän seassanne pitää myös eriseuraturat oleman, että ne, jotka koetellut ovat, teidän seassanne ilmoitettaisiin. ²⁰Kuin te siis kokoon tulette yhteen, ei se ole Herran ehtoollista pitää. ²¹Sillä jokainen ennättää syödä oman ehtoollisensa, yksi isoo, toinen juovuksissa on. ²²Vai eikö teillä huoneita ole, joissa te syödä ja juoda saatte? Taikka katsotteko te ylönsä Jumalan seurakunnan ja häpäisette ne, joilla ei mitään ole? Mitä minun pitää teille sanoman? Pitääkö minun teitä kiittämän? Tässä en minä kiitä. ²³Sillä minä olen sen Herralta saanut, jonka minä myös teille annoin. Sillä Herra Jesus, sinä yönä, jona hän petettiin, otti leivän, ²⁴Ja kiitti, mursi ja sanoi: ottakaat, syökäätkä! tämä on

minun ruumiini, joka teidän edestänne murretaan: se tehkäätkä minun muistokseni; ²⁵Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen ja sanoi: tämä kalkki on se Uusi Testamentti minun veressäni; se tehkäätkä, niin usein kuin te juotte, minun muistokseni. ²⁶Sillä niin usein kuin te syötte tästä leivästä ja juotte tästä kalkista, pitää teidän Herran kuoleman julistaman, siihenasti kuin hän tulee. ²⁷Sentähden joka kelvottomasti syö tästä leivästä ja juo Herran kalkista, se on vikapää Herran ruumiiseen ja vereen. ²⁸Mutta koetelkaan ihminen itsiänsä, ja niin syökään tästä leivästä ja juokaan tästä kalkista. ²⁹Sillä joka syö taikka juo kelvottomasti, hän syö ja juo tuomion itsellensä, ettei hän Herran ruumista eroita. ³⁰Sentähden on myös monta heikkoa ja sairasta teidän seassanne, ja moni makaa. ³¹Sillä jos me itsemme tuomitsisimme, niin emme ensinkään tuomittaisi. ³²Vaan kuin me tuomitaan, niin me Herralta kuritetaan, ettemme maailman kanssa kadotettaisi. ³³Sentähden, rakkaat veljeni! kuin te kokoon tulette syömään, niin odottakaat toinen toistanne. ³⁴Mutta jos joku isoo, hän syököön kotonansa, ettette kokoon tulisi kadotukseksi. Ne muut minä tultuani tahdon toimittaa.

12Mutta hengellisistä lahjoista, rakkaat veljet, en minä tahdo teiltä salata. ²Te tiedätte, että te olette pakanat olleet ja käyneet mykkäin epäjumalain tykö, niinkuin te viedyt olitte. ³Sentähden teen minä teille tiettäväksi, ettei yksikään, joka Jumalan Hengen kautta puhuu, Jesusta ki-roile: ja ei yksikään taida Jesusta kutsua Herraksi, vaan Pyhän Hengen kautta. ⁴Lahjat ovat moninaiset, mutta yksi on Henki; ⁵Ja virat ovat moninaiset, mutta yksi on Herra. ⁶Ja voimat ovat moninaiset, mutta yksi on Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa. ⁷Mutta jokaiselle annetaan Hengen ilmoitus hyödytykseksi. ⁸Sillä yhdelle annetaan Hengen kautta puhua viisaudesta, toiselle puhua tiedosta, sen yhden Hengen kautta: ⁹Mutta toiselle usko siitä yhdestä Hengestä: toiselle lahjat terveeksi tehdä siinä yhdessä Hengessä: ¹⁰Toiselle voimallisia töitä tehdä, toiselle ennustus, toiselle henget eroittaa, toiselle moninaiset kielet, toiselle moninaisten kielten selitys. ¹¹Mutta nämät kaikki se yksi Henki vaikuttaa, jakaen kullekin omansa niinkuin hän tahtoo. ¹²Sillä niinkuin ruumis on yksi, ja hänellä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, ehkä heitä on usia, ovat kuitenkin yksi ruumis; niin on myös Kristus. ¹³Sillä me olemme myös yhdessä Hengessä kaikki yhdeksi ruumiiksi kastetut, sekä Juudalaiset että Grekiläiset, sekä orjat että vapaat, ja kaikki me olemme yhteen Henkeen juotetut. ¹⁴Sillä ei ruumis ole yksi jäsen, vaan usia. ¹⁵Jos jalka sanois: en minä ole käsi, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ole ruumiista? ¹⁶Ja jos korva sanois: en minä ole silmä, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ruumiista ole? ¹⁷Jos koko ruumis silmänä olis, kussas siis kuulo? Jos se kaikki kuulona, kussas siis haisto? ¹⁸Mutta nyt on Jumala pannut jäsenet erinänsä itsekunkin ruumiissa niinkuin hän on tahtonut. ¹⁹Vai jos kaikki olisi-

vat yksi jäsen, kussa sitte ruumis olis? ²⁰Mutta nyt on monta jäsentä, vaan yksi ruumis. ²¹Mutta ei silmä taida kädelle sanoa: en minä sinua tarvitse, eli taas pää jaloille: en minä teitä tarvitse. ²²Vaan paljoa enemmän ne ruumiin jäsenet, jotka heikommaksi näkyvät, ovat tarpeelliset. ²³Ja jotka me luulemme häpiällisemmäksi ruumiissa, niiden päälle me enimmän kunnian panemme; ja jotka häijymmäksi näkyvät, niillä on enin kaunistusta: ²⁴Sillä jotka meissä kauniit ovat, ei ne mitään tarvitse; mutta Jumala on ruumiin kokoon liittänyt ja sille puuttuvaiselle enemmän kunnian antanut, ²⁵Ettei eripuraisuutta ruumiissa olisi; vaan kaikki jäsenet pitää toinen toisestansa surun pitämän. ²⁶Ja jos yksi jäsen kärsii jotakin, niin kaikki muut jäsenet kanssa kärsivät, ja jos yksi jäsen kunniasa pidetään, niin kaikki jäsenet myös riemuitsevat. ²⁷Mutta te olette Kristuksen ruumis ja jäsenet, jokainen osansa jälkeen. ²⁸Ja Jumala on pannut seurakuntaan ensin apostolit, sitte prophetat, sen jälkeen opettajat, sitte voimalliset työt, jälleen parantamisen lahjat, avut, hallitukset, moninaiset kielet. ²⁹Ovatko kaikki apostolit? Ovatko kaikki prophetat? Ovatko kaikki opettajat? Onko kaikilla voimalliset työt? ³⁰Onko kaikilla parantamisen lahjat? Puhuvatko kaikki moninaisilla kielillä? Taitavatko kaikki selittää? ³¹Mutta noudattakaat te paraita lahjoja. Ja vielä minä teille korkiamman tien osoitan.

13 Jos minä ihmisten ja enkelein kielillä puhuisin, ja ei minulla olisi rakkautta, niin minä olisin kuin helisevä vaski tai kilisevä kulkuinen. ²Ja jos minä propheteerata taitaisin, ja kaikki salaisuudet tietäisin ja kaiken tiedon, ja minulla olisi kaikki usko, niin että minä vuoret siirtäisin, ja ei olisi minulla rakkautta, niin en minä mitään olisi. ³Ja jos minä kaiken tavarani kuluttaisin köyhäin ravinnoksi, ja jos minä antaisin ruumiini poltettaa, ja ei olisi minulla rakkautta, niin ei se olisi minulle mitään hyödyllinen. ⁴Rakkaus on kärsivällinen ja laupias. Ei rakkaus kadehdi, ei rakkaus ole tyly, ei hän paisu: ⁵Ei hän käytä itsiänsä sopimattomasti, ei omaansa etsi, ei hän vihaan syty, ei hän pahaa ajattele, ⁶Ei hän vääryydestä iloitse, mutta hän iloitsee totuudesta: ⁷Kaikki hän peittää, kaikki hän uskoo, kaikki hän toivoo, kaikki hän kärsii. ⁸Ei rakkaus koskaan väsy; vaikka prophetiat lakkaavat, ja kielet vaikenavat, ja tieto katoa. ⁹Sillä me ymmärrämme puolittain, ja propheteeraamme puolittain. ¹⁰Mutta kuin täydellinen tulee, sitte vajaa lakkaa. ¹¹Kuin minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja ajattelin kuin lapsi; mutta sitte kuin minä mieheksi tulin, niin minä hylkäsin lapselliset. ¹²Sillä nyt me näemme niinkuin peilistä tapauksessa, mutta silloin kasvoista kasvoihin: nyt minä tunnen puolittain, vaan silloin minä tunnen niinkuin minä tuttu olen. ¹³Mutta nyt pysyvät usko, toivo, rakkaus, nämät kolme; vaan rakkaus on suurin niistä.

14 Noudattakaat rakkautta, olkaat ahkerat hengellisten

lahjain perään; mutta enemmän propheteeraamaan. ²Sillä joka kielillä puhuu, ei hän ihmisille puhu, vaan Jumalalle; sillä ei kenkään kuule, vaan hän puhuu salaisuudet hengessä. ³Mutta joka propheteeraa, se puhuu ihmisille parannukseksi ja neuvoksi ja lohdutukseksi. ⁴Joka kielillä puhuu, hän parantaa itsensä; mutta joka propheteeraa, hän seurakunnan parantaa. ⁵Mutta minä tahtoisin, että te kaikki kielillä puhuisitte, mutta paljoa enemmän, että te propheteeraisitte; sillä se, joka propheteeraa, on suurempi kuin se, joka kielillä puhuu, paitsi sitä jos hän sen selittää, että seurakunta sais siitä parannuksen. ⁶Vaan nyt, rakkaat veljeni! jos minä tulen teidän tyköne kielillä puhuen, mitä minä olisin teille hyödyllinen, ellen minä puhuisi teille eli ilmoituksen kautta, eli tiedon kautta, eli prophetian kautta, taikka opin kautta? ⁷Kuitenkin ne hengettömät, jotka äänen antavat, joko se on huilu eli kantele, koska ei ne ana eri ääntä itsestensä, kuinka se tiedetään, mitä huilulla eli mitä kanteleella soitettu on? ⁸Ja jos vaskitorvi antaa ymmärtämättömän äänen itsestensä, kuka tietää sotaan hankita? ⁹Niin myös te, jos te kielillä puhutte ja ette puhu selkiästi; kuinka se ymmärretään, mitä puhuttu on? Sillä te puhutte tuuleen. ¹⁰Moninaiset tosin ovat äänet maailmassa, ja ei yhtään niistä ole äänetöntä; ¹¹Sentähden, ellen minä tiedä äänen tointa, niin minä olen puhujalle outo, ja se, joka puhuu, on myös minulle outo. ¹²Niin tekin, koska te ahkerasti hengellisiä lahjoja etsitte, niin ahkeroitkaat seurakunnan parannukseksi, että teillä kyllä olisi. ¹³Sentähden, joka kielillä puhuu, se rukoilkaan, että hän sen taitais myös selittää. ¹⁴Sillä jos minä kielillä rukoilen, niin minun henkeni rukoilee, mutta minun mieleni on hedelmätöin. ¹⁵Kuinkas se siis on? Minä rukoilen hengessä, ja rukoilen myös mielessäni: minä veisaan hengessä, ja veisaan myös mielessäni. ¹⁶Mutta koska sinä hengessä siunaat, kuinkas se, joka oppimattoman siassa on, pitää sinun kiitoksees amen sanoman? sillä ei hän ymmärrä, mitäs sanot. ¹⁷Sinä tosin hyvästi kiität, vaan ei se toinen siitä parane. ¹⁸Minä kiitän minun Jumalaani, että minä taidan usiamalla kielellä puhua kuin te kaikki. ¹⁹Mutta seurakunnassa tahdon minä paremmin viisi sanaa puhua minun mielestäni, muita neuvoakseni, ennen kuin kymmentuhatta sanaa kielillä. ²⁰Rakkaat veljet, älkäätkä olko lapset taidossa; vaan olkaat lapset pahuudessa, mutta olkaat taidossa täydelliset. ²¹Laissa on kirjoitettu: minä tahdon puhua tälle kansalle toisilla kielillä ja toisilla huulilla, ja ei he sittekään minua kuule, sanoo Herra. ²²Niin siis kielet ovat merkiksi, ei niille, jotka uskovat, vaan niille, jotka ei usko; mutta ei prophetiat ole uskottomain, vaan uskovaisten tähden. ²³Sentähden jos koko seurakunta yhteen paikkaan kokoontuis ja kaikki puhuisivat kielillä ja sinne tulisivat oppimattomat taikka uskottomat; eikö he teitä mielipuoleksi sanoisi? ²⁴Mutta jos te kaikki propheteeraisitte, ja sinne tulis joku uskomatoin taikka oppimatoin, ja hän nuhdeltaisiin kaikilta ja tuomittaisiin kaikilta, ²⁵Ja niin hänen sydämensä salaudet julki tulisivat, ja hän lankeais kasvoil-

lensa ja rukoilis Jumalaa, tunnustain että Jumala olis toisesta teissä. ²⁶Kuinkas se on, rakkaat veljet? Koska te kokoon tulette, niin kullakin teistä on psalmi, hänellä on opetus, hänellä on kieli, hänellä on ilmoitus, hänellä on selitys: ne tapahtukoon kaikki parannukseksi. ²⁷Jos joku kielillä puhuu, se puhukaan itse toisena, taikka ensinnäkin itse kolmantena, ja vuorottain, ja yksi sen selittääkään. ²⁸Ellei hän selittäjä ole, niin olkaan seurakunnassa ääneti ja puhukaan itsellensä ja Jumalalle. ²⁹Mutta prophetat puhukaan itse toisena, eli itse kolmantena, ja ne muut tuomitkaan. ³⁰Ja jos jollekulle tykönä istuvalle ilmoitus tapahtuu, niin olkaan ensimmäinen ääneti. ³¹Sillä kyllä te kaikki propheteerata taidatte, yksi toisenne perään, että kaikki oppisivat ja tulisivat neuvotuksi. ³²Ja prophetain henget ovat prophetaille alamaiset. ³³Sillä ei Jumala ole sekaseuraisuuden, vaan rauhan Jumala, niinkuin kaikissa pyhain seurakunnissa. ³⁴Teidän vaimonne pitää seurakunnissa ääneti oleman; sillä ei heille ole sallittu puhua, vaan että he ovat alamaiset, niinkuin myös laki sanoo. ³⁵Mutta jos he jotain oppia tahtovat, niin kysykööt miehiltänsä kotona; sillä häijyisti se vaimoille sopii, että he seurakunnassa puhuvat. ³⁶Eli onko Jumalan sana teistä tullut? Taikka onko se ainoasti teidän tykönne tullut? ³⁷Jos joku luulee itsensä prophetaksi, eli hengelliseksi, se tutkikaan, mitä minä teille kirjoitan, että ne ovat Herran käskyt. ³⁸Mutta jos joku on tietämätöin, se olkoon tietämätöin. ³⁹Sentähden rakkaat veljet, ahkeroitkaat propheteerata ja älkäätkielillä puhumasta. ⁴⁰Kaikki tapahtukoon soveliaasti ja säädyllisesti.

15 Mutta minä teen teille tietäväksi, rakkaat veljet, sen evankeliumin, jonka minä teille ilmoitin, jonka te myös saaneet olette, jossa te myös seisotte, ²Jonka kautta te myös autuaaksi tulette, jos te sen pidätte, minkä minä teille olen ilmoittanut, ellette hukkaan ole uskoneet. ³Sillä minä olen sen ensin teille antanut, jonka minä myös saanut olen, että Kristus on kuollut meidän synteimme tähden, Raamattuun jälkeen, ⁴Ja että hän oli haudattu ja nousi ylös kolmantena päivänä Raamattuun jälkeen, ⁵Ja että hän nähtiin Kephaalta ja sitte kahdeltatoistakymmeneltä. ⁶Senjälkeen hän nähtiin usiammalta kuin viideltäsadalta veljeltä yhdellä haavalla, joista monta vielä elävät, mutta muutammat ovat nukkuneet. ⁷Sitälähin nähtiin hän Jakobilta ja sen jälkeen kaikilta apostoleilta. ⁸Vaan kaikkein viimein on hän myös minulta nähty, niinkuin keskensyntyneeltä. ⁹Sillä minä olen kaikkein huonoin apostolitten seassa enkä ole kelvollinen apostoliksi kutsuttaa, että minä olen Jumalan seurakuntaa vainonnut. ¹⁰Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä minä olen, ja hänen armonsa minun kohtaan ei ole tyhjä ollut, vaan minä olen enemmän työtä tehnyt kuin muut kaikki; mutta en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka minussa on. ¹¹Olisin siis minä eli he, näin me saarnaamme ja näin te olette myös uskoneet. ¹²Mutta jos Kristus saarnataan kuolleista nousseksi ylös;

miksi siis teidän seassanne muutamat sanovat, ettei kuolleitten ylösnousemista ole? ¹³Mutta ellei kuolleitten ylösnousemus ole, niin ei Kristuskaan noussut ylös. ¹⁴Mutta jollei Kristus noussut ylös, niin on meidän saarnamme turha ja teidän uskonne on myös turha, ¹⁵Ja me löydetään Jumalan vääriksi todistajiksi, että me Jumalaa vastaan todistaneet olemme, että hän on herättänyt ylös Kristuksen, jota ei hän ole herättänyt ylös, ellei kuolleet nouse ylös. ¹⁶Sillä jollei kuolleet nouse ylös, eipä Kristuskaan noussut ole. ¹⁷Mutta ellei Kristus ole noussut ylös, niin on teidän uskonne turha, ja te olette vielä teidän synneissänne, ¹⁸Niin ovat myös ne, jotka Kristuksessa nukkuneet ovat, kadotetut. ¹⁹Jos meillä ainoastaan tässä elämässä on toivo Kristuksen päälle, niin me olemme viheliäisemmät kaikkia muita ihmisiä. ²⁰Mutta nyt on Kristus kuolleista noussut ylös ja on tullut uutiseksi nukkuneiden seassa. ²¹Sillä että ihmisen kautta kuolema on, niin on myös ihmisen kautta kuolleitten ylösnousemus. ²²Sillä niinkuin kaikki Adamissa kuolevat, niin he myös kaikki pitää Kristuksessa eläväksi tehtämän, ²³Mutta kukin järjestyksensä: uutinen Kristus, sitte ne, jotka Kristuksen omat ovat, hänen tulemissansa. ²⁴Sitte on loppu, koska hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, ja panee pois kaiken herrauden ja kaiken vallan ja voiman. ²⁵Sillä hänen tulee hallita, siihenasti kuin hän kaikki vihollisensa panee hänen jalkainsa alle. ²⁶Viimeinen vihollinen, joka pannaan pois, on kuolema. ²⁷Sillä hän on kaikki hänen jalkainsa alle heittänyt. Mutta koska hän sanoo, että kaikki hänen allensa heitettyt ovat, niin on julki, että se on eroitettu, joka hänelle kaikki heitti alle. ²⁸Kuin nyt kaikki hänen allensa heitettyksi tulevat, silloin myös itse Poika hänen allensa heitetään, joka kaikki hänen allensa heitti, että Jumala kaikki kaikessa olis. ²⁹Mitä ne muutoin tekevät, jotka itsensä kastaavat kuolleitten päälle, jollei kuolleet nouse ylös? Miksi he siis antavat kuolleitten päälle itseänsä kastaa? ³⁰Miksi myös me joka aika vaarassa olemme? ³¹Minä kuolen joka päivä meidän kerskaamisen puolesta, joka minulla on Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme. ³²Jos minä olen ihmisten tavalla Ephesossa petoin kanssa sotinut, mitä se minua auttaa, ellei kuolleet nouse ylös? Syökäämme ja juokaamme; sillä huomenna me kuolemme. ³³Älkäätkä antako pettää teitä: pahat jaaritukset turmelevat hyvät tavat. ³⁴Herätkäätkä ylös hurskaasti ja älkäätkä syntiä tehkö; sillä ei muutamat Jumalasta mitään tiedä. Häpiäksi minä näitä teille sanon. ³⁵Vaan joku taitais sanoa: kuinkas kuolleet nousevat? ja minkäkaltaisilla ruumiilla he tulevat? ³⁶Sinä tomppele! Se, minkä sinä kylvät, ei tule eläväksi, ellei hän (ensin) kuole. ³⁷Ja jonka sinä kylvät, ei se ole se ruumis, joka tuleva on, vaan paljas jyvä, nimittäin nisun jyvä eli joku muu. ³⁸Mutta Jumala antaa hänelle ruumiin niinkuin hän tahtoi, ja kullekin siemenelle oman ruumiinsa. ³⁹Ei kaikki liha ole yhtäläinen liha; vaan toinen on ihmisten liha, toinen on karjan liha, toinen on kalain, toinen on lintuin; ⁴⁰Ja ovat taivaalliset ruumiit ja maalliset ruumiit; mutta toi-

nen kirkkaus on taivaallisilla ja toinen maallisilla. ⁴¹Toinen kirkkaus on auringolla ja toinen kirkkaus kuulla, ja toinen kirkkaus tähdillä; sillä yksi tähti voittaa toisen kirkkaudessa. ⁴²Niin myös kuolleitten ylösnousemus: se kylvetään turmeluksessa ja nousee ylös turmelematoin, ⁴³Se kylvetään huonona ja nousee ylös kunniaassa, se kylvetään heikkouudessa ja nousee ylös väkevyydessä, ⁴⁴Se kylvetään luonnollinen ruumis ja nousee hengellinen ruumis. Meillä on luonnollinen ruumis, on myös hengellinen ruumis. ⁴⁵Niinkuin myös kirjoitettu on: ensimmäinen ihminen Adam on tehty eläväksi sieluksi, ja viimeinen Adam eläväksi tekeväiseksi hengeksi. ⁴⁶Mutta hengellinen ei ole ensimmäinen, vaan luonnollinen, senjälkeen hengellinen. ⁴⁷Ensimmäinen ihminen on maasta ja maallinen, toinen ihminen on itse Herra taivaasta. ⁴⁸Minkäkaltainen maallinen on, senkaltaiset ovat myös maalliset, ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaiset ovat myös taivaalliset. ⁴⁹Ja niinkuin me olemme kantaneet maallisen kuvaa, niin pitää myös meidän kantaman taivaallisen kuvaa. ⁵⁰Mutta minä sanon, rakkaat veljet, ei liha ja veri taida Jumalan valtakuntaa periä, ja ei turmeltu pidä turmelematointa perimän. ⁵¹Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme tosin kaikki nuku, vaan kaikki me muutetaan, ⁵²Ajan rahdussa, silmänräpäyksessä, viimeisellä basunalla; sillä basuna soi, ja kuolleet pitää turmelematoinna nouseman ylös ja me tulemme muutetuksi. ⁵³Sillä tämä katoova pitää pukeman päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden. ⁵⁴Mutta koska katoova pukee päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden, silloin täytetään se sana, joka kirjoitettu on: kuolema on nielty voitossa. ⁵⁵Kuolema, kussa on sinun otas? Helvetti, kussa on sinun voitoss? ⁵⁶Mutta kuoleman ota on synty ja synnin voima on laki. ⁵⁷Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka meille voiton antanut on meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta! ⁵⁸Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkaat vahvat, järkähtymättä ja aina yltäkyläiset Herran töissä, tietäen, ettei teidän työnnä ole turha Herrassa.

16Mutta avun hakemisessa pyhiä varten, niinkuin minä Galatin seurakunnille säätänyt olen, niin te myös tehkäät. ²Ensimmäisenä sabbattina ottakaan jokainen teistä tykönsä jotakin ja kootkaan varansa jälkeen, ettei äsken silloin, kuin minä tulen, niitä hakemaan ruveta. ³Mutta kuin minä tullut olen, jotka te kirjoilla valitsette, ne minä tahdon lähettää viemään teidän lahjojanne Jerusalemiin. ⁴Jos taas niin on sovelias, että minä itse sinne vaellan, niin he saavat minun kanssani vaeltaa. ⁵Mutta minä tahdon teidän tykönnä tulla, kuin minä Makedonian kautta vaellan. (Sillä minun pitää Makedonian lävitse vaeltaman.) ⁶Mutta teidän tykönnä minä mitämaks viivyn eli myös talvea pidän, että te minua saattaisitte, kuhunka minä matkustan. ⁷Sillä en minä nyt mennessäni tahdo teitä nähdä; sillä minä toivon saavani jonkun ajan viipyä teidän tykönnä, jos Herra sallii. ⁸Mutta minä tahdon Ephesossa viipyä helluntaihin

asti; ⁹Sillä minulle on suuri ja väkevä ovi avattu, ja on monta vastaanseisoojaa. ¹⁰Mutta jos Timoteus tulee, niin katso-kaat, että hän pelkäämättä olis teidän tykönnä; sillä hän tekee myös Herran työtä niinkuin minäkin. ¹¹Älkään häntä kenkään katsoko ylönn, mutta saattakaat häntä rauhassa minun tykönnä tulemaan; sillä minä odotan häntä veljien kanssa. ¹²Mutta veljestä Apollosta tietäkää, että minä olen häntä paljon neuvonut veljien kanssa teidän tykönnä tulemaan, mutta ei hän nyt tahtonut tulla; kuitenkin on hän tuleva, kuin hänellä sovelias aika on. ¹³Valvokaat, pysykää uskossa, olkaat urhoolliset, olkaat vahvat! ¹⁴Kaikki teidän menonne tapahtukoon rakkaudessa. ¹⁵Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet: te tunnette Stephanaan perheen, että he ovat alkeet Akajassa ja ovat ruvenneet pyhiä palvelemaan: ¹⁶Että te myös olisitte senkaltaisille alamaiset ja jokaiselle apulaiselle ja auttajalle. ¹⁷Mutta minä iloitsen Stephanaan, Fortunatuksen ja Akaikuksen tulemisesta; sillä he ovat teidän puuttumiseen täyttäneet. ¹⁸Sillä he virvoittivat minun henkeni ja teidän; sentähden tunte-kaat senkaltaiset. ¹⁹Teitä tervehtivät Asian seurakunnat. Teitä tervehtivät suuresti Akvila ja Priskilla Herrassa, ja seurakunta, joka heidän huoneessansa on. ²⁰Teitä tervehtivät kaikki veljet. Tervehtikää toinen toistanne pyhällä suunantamisella. ²¹Minä Paavali tervehdin teitä omalla kädelläni. ²²Joka ei Herraa Jesusta Kristusta rakasta, se olkoon anatema maranata. ²³Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! ²⁴Minun rakkauteni olkoon kaikkein teidän kanssanne Kristuksessa Jesuksessa! Amen!

2. Kor.

1Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja Timoteus veli, Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, ja kaikille pyhille, jotka koko Akajassa ovat: **2**Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3**Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, laupiuden Isä, ja kaiken lohdutuksen Jumala! **4**Joka meitä lohduttaa kaikessa meidän vaivassamme, että me taitaisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa vaivassa ovat, sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä lohduttaa. **5**Sillä niinkuin Kristuksen kärsimys on paljo tullut meidän päällemme, niin myös meille tulee paljo lohdutusta Kristuksen kautta. **6**Mutta jos meitä vaivataan, niin se tapahtuu teille lohdutukseksi ja autuudeksi, joka vaikuttaa niiden vaivain kärsivällisyydessä, joita myös me kärsimme, eli jos meitä lohdutetaan, niin se tulee teille lohdutukseksi ja autuudeksi; ja meidän toivomme on vahva teistä: **7**Että me tiedämme, että niinkuin te olette kärsimisessä osalliset, niin te myös tulette lohdutuksesta osalliseksi. **8**Sillä emme tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, meidän vaivaamme, joka meille Asiassa tapahtui: että me olimme sangen suuresti rasitetut ylitse meidän voimamme, niin että me jo meidän hengestämme epäilimme. **9**Mutta me itsellämme juuri niin päätimme, että meidän piti kuoleman, ettei meidän pitäisi itse päällemme uskaltaman, vaan Jumalan päälle, joka kuolleetkin herättää, **10**Joka meitä niin suuresta kuolemasta päästi ja päästää; ja me turvaamme hänen päällensä, että hän tästedeskin meitä päästää, **11**Ynnä myös teidän rukoustenne avulla meidän edestämme, että meidän tähtemme, siitä lahjasta, joka meille annettu on, pitäis monelta ihmiseltä kiitos tehtämän. **12**Sillä se on meidän kerskauksemme, nimittäin meidän omantuntonne todistus, että me yksinkertaisuudessa ja Jumalan vakuudessa, ei lihallsessa viisauudessa, vaan Jumalan armossa olemme maailmassa vaeltaneet, mutta enimmästi teidän tykönänne. **13**Sillä emmepä me muuta teille kirjoita, vaan sitä, mitä te luette eli myös tiedätte; mutta minä toivon, että te myös loppuun asti tiedätte. **14**Niinkuin te puolittain meidät tietäneet olette, että me olemme teidän kerskaamisenne, niinkuin tekin meidän kerskauksemme Herran Jesuksen päivänä olette. **15**Ja senkaltaisella uskalluksella tahdoin minä ennen tulla teidän tykönne, että te toisen kerran olisitte saaneet minulta

jonkun hyvän työn, **16**Ja minä olisin vaeltanut teidän kauttanne Makedoniaan, ja Makedoniasta teidän tykönne takaperin tullut, ja niin teiltä Juudeaan johdatetuksi. **17**Koska minä tätä ajattelin, liehenkö minä sen tehnyt hempeydestä? Eli ovatko minun aivoitukseni, joita minä aivon, lihallsiset? että minun tykönäni olis niin, niin, ja ei, ei. **18**Mutta Jumala on vakaa, ettei meidän puheemme ole teille niin ja ei ollut. **19**Sillä Jumalan Poika, Jesus Kristus, joka teidän seassanne meiltä saarnattu on, nimittäin minulta ja Silvanukselta ja Timoteukselta, ei ollut niin ja ei, vaan oli hänessä niin. **20**Sillä kaikki Jumalan lupaukset ovat niin hänessä ja ovat amen hänessä, Jumalan kunniaksi meidän kauttamme. **21**Mutta Jumala on se, joka meitä teidän kansanne Kristuksessa vahvistaa, ja on meitä voidellut, **22**Joka myös on meitä lukinnut, ja antoi Hengen pantiksi meidän sydämiimme. **23**Mutta minä ruokoilen Jumalaa todistajaksi sieluni päälle, että minä olen säästänyt teitä, etten minä vielä ole Korintoon tullut. **24**Ei niin, että me hallitsisimme teidän uskoanne, vaan me olemme auttajat teidän iloonne, sillä te seisotte uskossa.

2Mutta sitä minä olen itselläni aikonut, etten minä taas murheella teidän tykönne tulisi. **2**Sillä jos minä teidät murheeseen saatan, kukas minua ilahuttaa, vaan se, joka minulta on murheelliseksi tehty? **3**Ja sen minä olen teille kirjoittanut, etten minä tultuani saisi niistä murhetta, joista minun tulis ilo saada; sillä minulla on senkaltainen uskallus kaikkein teidän tykönne, että minun iloni kaikkein teidän ilonne on. **4**Sillä minä kirjoitin teille suuressa vaivassa ja sydämen kivussa, monilla kyyneleillä, ei, että teidän pitäis murehtiman, vaan että te ymmärtäisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teidän kohtaanne. **5**Jos joku on murheen matkaan saattanut, ei hän ole minua murheelliseksi saattanut, vaan puolittain, etten minä teitä kaikkia rasittaisi. **6**Mutta kyllä siinä on, että se monelta niin rangaistu on: **7**Että te tästedes sitä enemmän häntä armahtaisitte ja lohduttaisitte, ettei hän uppoaisi ylöpalttisessa murheessa. **8**Sentähden neuvon minä teitä, että te hänen kohtaansa rakkautta osoittaisitte; **9**Sillä sentähden minä myös olen kirjoittanut, koetellakseni teitä, jos te olette kaikkiin kuuliaisat, **10**Mutta joille te jotain anteeksi annatte, sen minä myös anteeksi annan; sillä jolle minä jotain anteeksi annoin, sen minä anteeksi annoin teidän tähtenne

Kristuksen puolesta, ettemme saatanalta voitetuksi tulisi; ¹¹Sillä eipä meiltä ole salattu, mitä hänen mielessänsä on. ¹²Mutta kuin minä tulin Troadaan Kristuksen evankeliumia saarnaamaan, ja minulle avattiin ovi Herrassa, niin ei minulla ollut yhtään lepoa hengessäni, etten minä Titusta minun veljeäni löytänyt. ¹³Mutta kuin minä olin heidän hyvästi jättänyt, menin minä sieltä Makedoniaan. ¹⁴Mutta kiitetty olkoon Jumala, joka aina antaa meille voiton Kristuksessa, ja julistaa joka paikassa hänen tuntemisensa haju meidän kauttamme! ¹⁵Sillä me olemme Jumalalle yksi hyvä haju Kristuksessa, sekä niiden seassa, jotka autuaaksi tulevat, että myös niiden seassa, jotka hukkuvat; ¹⁶Näille tosin surman haju kuolemaksi, mutta toisille elämän haju elämäksi: ja kuka on nyt tähän kelpollinen? ¹⁷Sillä emmepä me ole senkaltaiset kuin muutamat, jotka Jumalan sanaa myskentelevät; vaan vakuudesta ja niinkuin Jumalasta me puhumme Jumalan kasvoin edessä, Kristuksessa.

3Rupeemmeko me siis itsiämme taas kehumään? eli tarvitsemmeko me, niinkuin muutamat, kiitoskirjaa teidän tykönnö, eli kiitoskirjaa teiltä? ²Te olette meidän kirjamme, meidän sydämiimme kirjoitetut, joka kaikilta ihmisiltä tunnetaan ja luetaan. ³Ja te olette ilmoitetut, että te Kristuksen lähetyskirja olette, meidän palveluksemme kautta valmistettu, ei pläkillä kirjoitettu, vaan elävän Jumalan hengellä, ei kivisiin tauluihin, vaan lihallisiin sydämen tauluihin. ⁴Mutta senkaltainen uskallus on meillä Kristuksen kautta Jumalan puoleen. ⁵Ei niin, että me olemme itse meistä soveliaat jotakin ajattelemaan, niinkuin itse meistä, vaan jos me olemme johonkuhun soveliaat, niin on se Jumalalta, ⁶Joka meitä soveliaiksi tehnyt on Uuden Testamentin virkaa pitämään, ei puustavin, vaan Hengen; sillä puustavi kuolettaa, vaan Henki tekee eläväksi. ⁷Mutta jos sillä viralla, joka puustavin kautta kuolettaa ja kiviin kuvattu oli, oli senkaltainen kirkkaus, niin ettei Israelin lapset taitaneet katsoa Moseksen kasvoihin, hänen kasvoinsa kirkkauden tähden, joka kuitenkin kato: ⁸Miksi ei siis paljoa enemmän sillä viralla, joka hengen antaa, pitäisi kirkkaus olemalla? ⁹Sillä, jos viralla, joka kadotuksesta saarnaa, kirkkaus oli, paljoa enemmän sillä viralla, joka vanhurskaudesta saarnaa, on ylönvaltainen kirkkaus; ¹⁰Sillä se toinen, joka kirkastettu oli, ei ole ensinkään kirkkaudeksi luettava, sen ylönvaltaisen kirkkauden suhteen. ¹¹Sillä jos sillä oli kirkkaus, joka kato, paljoa enemmän on sillä kirkkaus, joka pysyy. ¹²Että meillä siis senkaltaisen toivo on, niin me puhumme rohkiasti, ¹³Ja emme tee niinkuin Moses, joka kasvoillensa peitteen pani, ettei Israelin lapset taitaneet sen loppua katsoa, joka kato. ¹⁴Vaan heidän taitonsa olivat paatuneet. Sillä tähän päivään asti, kuin vanhaa Testamenttia luetaan, pysyy se peite ottamatta pois, joka Kristuksessa lakkaa. ¹⁵Mutta tähän päivään asti, kuin Mosesta luetaan, riippuu se peite heidän sydämensä edessä. ¹⁶Mutta kuin he palajavat Herran puoleen, niin peite otetaan pois. ¹⁷Sillä Herra on Henki; mutta kus-

sa Herran Henki on, siinä on vapaus. ¹⁸Mutta me kaikki avoimilla kasvoilla Herran kirkkautta katselemme, niinkuin peilissä, ja me muutetaan siihen kuvaan kirkkaudesta niinkuin kirkkauteen niinkuin Herran Hengestä.

4Sentähden, että meillä senkaltainen virka on, sen jälkeen kuin armo meidän kohtaamme tapahtunut on, niin emme suutu, ²Vaan vältämme salaiset häpiät ja emme vaela kavaluudella, emmekä petoksella Jumalan sanaa turmelle, vaan me ilmoitamme totuuden ja meitämme julkisesti kaikkein ihmisten omaatuntoa kohtaan Jumalan edessä osoitamme. ³Jos nyt meidän evankeliumimme on peitetty, niin se on niille peitetty, jotka kadotetaan, ⁴Joissa tämän maailman jumala on uskottomain taidot soaissut, ettei evenkeliumin paiste heille pitäisi Kristuksen kirkkaudesta valistaman, joka on Jumalan kuva. ⁵Sillä emme itse meistä saarnaa, vaan Kristuksesta Jesuksesta, että hän on Herra; mutta me olemme teidän palvelianne Jesuksen tähden. ⁶Että Jumala, joka käski valkeuden pimeydestä paistaa, se paisti tunnon valkeuden meidän sydämissämme Jumalan kirkkaudesta Jesuksen Kristuksen kasvoissa. ⁷Mutta meillä on tämä tavara savisissa astioissa, että se ylönvaltainen voima pitää olemalla Jumalalta ja ei meistä. ⁸Meillä on joka paikassa ahdistus, mutta emme sitä sure: meillä on pakko, mutta emme epäile. ⁹Me kärsimme vainoa, mutta ei meitä anneta ylön; me painetaan alas, mutta emme huku. ¹⁰Me viemme ympäri aina Herran Jesuksen kuoleman meidän ruumiissamme, että Herran Jesuksen elämäkin meidän ruumiissamme ilmoitettaisiin. ¹¹Sillä me, jotka elämme, annetaan ylön aina kuolemaan Jesuksen tähden, että Jesuksen elämäkin meidän kuolevaisessa lihassamme ilmoitettaisiin. ¹²Sentähden on kuolema meissä voimallinen, mutta teissä elämä. ¹³Mutta että meillä on yksi uskon henki, niinkuin kirjoitettu on: minä uskoin, sentähden minä puhuin; niin me myös uskomme, ja sentähden me myös puhumme, ¹⁴Ja tiedämme sen, että joka Herran Jesuksen herätti, hän meidätkin Jesuksen kautta herättää ja asettaa meitä teidän kanssanne. ¹⁵Sillä kaikki teidän tähtenne tapahtuu, että se ylönvaltainen armo monen kiitoksen kautta runsaasti Jumalan ylistykseksi tulisi. ¹⁶Sentähden emme väsy; sillä vaikka meidän ulkonainen ihminen turmellaan, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistetaan; ¹⁷Sillä meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, saattaa meille ijankaikkisen ja määrättömän kunnian: ¹⁸Jotka emme näkyväisiä katso, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajalliset, mutta näkymättömät ijankaikkiset.

5Sillä me tiedämme, että jos tämän majan meidän maallinen huone puretaan, meillä olevan rakennuksen Jumalalta, huoneen, ei käsillä tehdyn, joka on ijankaikkinen tai vaissa; ²Jota me myös huokaamme, ikävöiden, että me meidän majallamme, joka taivaasta on, puetetuksi tulisimme, ³Jos me muutoin puettuna, ja ei alasti löydettäi-

siin. ⁴Sillä me, jotka tässä majassa olemme, huokaamme, että me rasitetut olemme, jossa emme tahdo riisuttuna, vaan puetettuna olla, että se kuolevainen elämältä nieltäisiin. ⁵Mutta joka meitä siihen valmistaa, se on Jumala, joka myös Hengen on meille pantiksi antanut. ⁶Niin me olemme sentähden aina hyvässä turvassa ja tiedämme, että niinkauvan kuin me ruumiissa asumme, niin me olemme kaukana Herrasta. ⁷(Sillä me vaellamme uskossa ja emme katsomisessa.) ⁸Mutta meillä on turva, ja paljo halaamme enemmän olla kaukana pois ruumiista ja mennä asumaan Herran tykö. ⁹Sentähden, joko me kotona olemme eli ulkona vaellamme, niin me ahkeroitsemme siitä, että me hänelle kelpaisimme. ¹⁰Sillä meidän kaikkein pitää ilmestymän Kristuksen tuomio-istuimen eteen, että jokainen sais sen jälkeen mitä hän ruumiissansa tehnyt on, olkoon se hyvä eli paha. ¹¹Että me siis tiedämme, että Herraa pitää peljättämän, niin me neuvomme ihmisiä, mutta Jumalalle olemme me julkiset: kuitenkin minä toivon, että me olemme myös julki teidänkin omassatunnossanne. ¹²Emme taas kerskaa itsiämme teidän edessänne; vaan me annamme teille tilan kerskataksenne meistä, että teilläkin olis kerskaamista niitä vastaan, jotka itsiänsä kasvoin jälkeen kerskaavat ja ei sydämen jälkeen. ¹³Sillä jos me tyhmistyneet olemme, niin me sen Jumalalle olemme, eli jos me taidossa olemme, niin me teille taidossa olemme. ¹⁴Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, ¹⁵Että me sen niin pidämme, että jos yksi on kuollut kaikkein edestä, niin he kaikki ovat kuolleet, ja hän on sentähden kaikkein edestä kuollut, että ne, jotka elävät, ei nyt enään eläisi itsellensä, vaan hänelle, joka heidän edestänsä kuollut ja noussut on ylös. ¹⁶Sentähden emme tästedes lihan puolesta ketään tunne. Ja jos me olemme Kristuksen lihan puolesta tunteneet, niin emme kuitenkaan silleen tunne. ¹⁷Sentähden jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luontokappale; sillä vanhat ovat kadonneet, katso, kaikki ovat uudeksi tulleet. ¹⁸Mutta ne kaikki ovat Jumalasta, joka meitä on itse kanssansa sovittanut Jesuksen Kristuksen kautta, ja antoi meille viran sovinnosta saarnata. ¹⁹Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kanssansa, ja ei lukenut heille heidän syntiänsä, ja on meissä sovintosaaunan säätänyt. ²⁰Niin olemme me Kristuksen puolesta käskyläiset; sillä Jumala neuvoo meidän kauttamme. Niin me rukoilemme siis Kristuksen puolesta, että te Jumalan kanssa sovitte. ²¹Sillä hän on sen, joka ei mitään synnistä tietänyt, meidän edestämme synniksi tehnyt, että me hänessä tulisimme siksi vanhurskaudeksi, joka Jumalan edessä kelpaa.

6 Mutta me niinkuin apulaiset neuvomme teitä, ettette Jumalan armoa hukkaan ottaisi. ²Sillä hän sanoo: minä olen otollisella ajalla sinua kuollut ja olen sinua autuuden päivänä auttanut. Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on autuuden päivä. ³Älkäämme kellenkään josakussa pahennusta antako, ettei meidän virkaamme laitettaisi; ⁴Vaan osoittakaamme meitämme kaikissa asiois-

sa niinkuin Jumalan palveliat: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, suruissa, ⁵Haavoissa, vankiuksissa, kapinoissa, töissä, valvomisissa, paastoissa, ⁶Puhtaassa elämissä, taidossa, pitkämielisyydessä, suloisuudessa, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa. ⁷Totuuden sanassa, Jumalan väessä vanhurskauden sota-aseiden kautta oikealla ja vasemmalla puolella, ⁸Kunnian kautta ja pilkan, panetuksen ja kiitoksen kautta, niinkuin vietteliät ja kuitenkin vakaat, ⁹Niinkuin tuntemattomat ja kuitenkin tutut, niinkuin kuolevaiset ja katso, me elämme, niinkuin rangaistut ja ei kuitenkaan tapetut, ¹⁰Niinkuin murheelliset ja kuitenkin aina iloiset, niinkuin köyhät, mutta kuitenkin monta rikkaaksi tekeväiset, niinkuin ne, joilla ei mitään ole ja joiden kuitenkin kaikki omat ovat. ¹¹Te Korintilaiset! meidän suomme on hänensä avannut teidän kohtaanne, meidän sydämemme on levinyt. ¹²Ette ole ahtaalla meissä; mutta itse teissä te ahtaalla olette. ¹³Minä sanon niinkuin lapsilleni, että te myös minua vastaan teitänne niin asettaisitte, ja levittäkää teitänne. ¹⁴Älkää vetäkö ijestä epäuskoisten kanssa; sillä mitä oikeuden on vääryyden kanssa tekemistä? eli mitä osallisuutta on valkeudella pimeyden kanssa? ¹⁵Ja mikä sovinto on Kristuksella belialin kanssa? taikka mikä osa on uskovaisella uskottoman kanssa? ¹⁶Eli kuinka Jumalan templi sopii epäjumalain kanssa? Sillä te olette elävän Jumalan templi, niinkuin Jumala sanoo: minä tahdon heissä asua ja heissä vaeltaa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani. ¹⁷Sentähden paetkaat heidän seastansa ja eroittakaat teitänne, sanoo Herra: ja älkää saastaiseen ruvetko, ja niin minä korjaan teitä, ¹⁸Ja olen teidän Isänne, ja teidän pitää oleman minun poikani ja tyttäreni, sanoo kaikkivaltias Herra.

7 Että meillä nyt senkaltaiset lupaukset ovat, minun rakkaani, puhdistakaamme siis itsemme kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta, täyttäin pyhyyttä Jumalan pelvossa. ²Ottakaat meitä vastaan: emme kellenkään vääryyttä tehneet, emme ketään turmelleet, emme keneltäkään mitään vaatineet. ³Senkaltaista en sano minä teille kadotukseksi; sillä minä olen ennen sanonut, että te olette meidän sydämässämme ynnä kuolla ja ynnä elää. ⁴Minä puhun teille suurella rohkeudella, minä kerskaan paljon teistä, minä olen lohdutuksella täytetty, minä olen ylönpalttisessa ilossa kaikessa meidän vaivassamme. ⁵Sillä kuin me Makedoniaan tulimme, ei meidän lihallamme ollut yhtään lepoa, vaan kaikissa paikoissa olimme me vaivatut, ulkona sota, sisällä pelko. ⁶Mutta Jumala, joka nöyriä lohduttaa, hän lohdutti meitä Tituksen tulemisella, ⁷Vaan ei ainoastaan hänen tulemisellansa, mutta myös sillä lohdutuksella, jonka hän teiltä saanut oli, ja ilmoitti meille teidän halunne, teidän itkunne ja teidän kiivautenne minusta, niin että minä vielä enemmän ihastuin. ⁸Sillä jos minä lähetyskirjallani saatinkin teitä murheeseen, enpä minä sitä kadu, ehkä minä olisin katunut; sillä minä näen sen lähetyskirjan tei-

tä hetken aikaa murheessa pitäneen. ⁹Nyt minä iloitsen, en siitä, että te murheissa olitte, vaan että te olitte murheissa parannukseksi; sillä te olitte murheelliset Jumalan mielen jälkeen, ettei teillä meistä missään vahinkoa olisi. ¹⁰Sillä se murhe, joka Jumalan mielen jälkeen tapahtuu, saattaa katumisen autuudeksi, jota ei yksikään kadu; mutta maailman murhe saattaa kuoleman. ¹¹Sillä katso, että te olitte Jumalan mielen jälkeen murheelliset, kuinka suuren ahkeruuden se on teissä vaikuttanut! Ja tosin edesvas-
tauksen, närkästyksen, pelvon, ikävöitsemisen, kiivauden ja koston. Te olette kaikissa teitänne puhtaiksi osoittaneet tässä asiassa. ¹²Sentähden vaikka minä teille kirjoitin, niin ei se ole kuitenkaan sen tähden tapahtunut, joka rikkonut oli, eikä sen tähden, jolle vääryys tehtiin, mutta sentähden, että teidän ahkeruutenne meidän kohtaamme Jumalan edessä julkiseksi tulisi. ¹³Sentähden me olemme saaneet lohdutuksen, että tekin olette lohdutetut. Mutta vielä enemmän iloitsimme me Tituksen ilosta; sillä hänen henkensä oli teiltä kaikilta virvoitettu. ¹⁴Ja mitä minä hänen edessään teistä kerskannut olen, en minä sitä häpee; vaan niinkuin kaikki ovat todet, mitkä minä teille puhunut olen, niin on myös meidän kerskauksemme Tituksen edessä todeksi tullut. ¹⁵Ja hänellä on sangen suuri sydä-
mellinen halu teidän puoleenne, kuin hän kaikkein teidän kuuliaisuutenne muistaa, kuinka te pelvolla ja vavistuk-
sella häntä otitte vastaan. ¹⁶Minä siis iloitsen, että minä kaikissa asioissa teihin taidan luottaa.

8 Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, Jumalan armon, joka Makedonian seurakuntiin annettu on; ²Sillä heidän ilonsa oli ylönpalttinen, kuin heitä monen vai-
van kautta koeteltiin, ja vaikka he sangen köyhät olivat, ovat he kuitenkin runsaasti kaikessa yksinkertaisuudessa antaneet. ³Sillä he olivat kaikesta voimastansa (sen minä todistan) ja ylitsekin voimansa hyväntahtoiset, ⁴Ja meitä suurella ahkeruudella rukoilivat, että me ottaisimme vastaan sen hyvän työn ja sen palveluksen osallisuuden, joka pyhään varaksi koottu oli. ⁵Ja ei niinkuin me toivoimme, vaan he antoivat itsensä ensisti Herralle ja (sitte) meille Jumalan tahdon kautta. ⁶Että meidän pitäis Titusta neu-
voman, että, niinkuin hän oli ennen ruvennut, hänen pitäis senkaltaisen hyvän työn niin teidän seassanne päät-
tämän; ⁷Mutta niinkuin te olette kaikissa rikkaat, uskossa ja sanassa, ja taidossa ja kaikkinaisessa ahkeruudessa, ja teidän rakkaudessaanne meidän kohtaamme, (niin sovit-
takaat siis), että te myös tässä armossa rikkaat olisitte. ⁸Enpä minä vaatimisesta sitä sano, vaan muiden ahkeruu-
desta koettelen minä myös teidän rakkautesanne vakuutta. ⁹Sillä te tiedätte meidän Herran Jesuksen Kristuksen ar-
mon, että hän rikkaana ollessansa tuli kuitenkin teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyytensä kautta rik-
kaaksi tulisitte. ¹⁰Minun neuvoni minä tästä annan; sillä se on teille hyödyllinen, että te olette ennen ruvenneet ei
ainoasti sitä tekemään, vaan jo menneenä vuonna tahdoit-

te sitä. ¹¹Täyttäkääät siis nyt se työ, jonka te rupesitte, että niinkuin tahto valmis oli, te myös sen voimanne peräs-
tä täyttäisitte. ¹²Sillä jos joku edellä mielellinen on, niin hän on otollinen varansa jälkeen, ja ei sen jälkeen, joka ei hänellä ole. ¹³Ei niin luullen, että muilla pitää oleman huo-
jennus ja teillä ahdistus, vaan että se tasan olisi, niin palvelkaan teidän rikkautenne heidän köyhyyttensä tällä ajalla, ¹⁴Että myös heidän rikkautensa teidän puuttumista-
anne palvelis, että tasan tapahtuis, ¹⁵Niinkuin kirjoitettu on: joka paljon kokosi, ei hänellä ollut liiaksi, ja joka vähän kokosi, ei häneltä mitään puuttunut. ¹⁶Mutta Jumalan ol-
koon kiitos, joka senkaltaisen ahkeruuden antoi Tituksen sydämeen teidän tähtenne! ¹⁷Sillä hän otti sen neuvon hy-
väksi, ja tosin oli sitä ahkerampi, että hän läksi mielellän-
sä teidän tyköne. ¹⁸Mutta me olemme hänen kanssansa lähettäneet veljen, jota evankeliumissa kiitetään kaikissa seurakunnissa. ¹⁹(Mutta ei se ainoasti, vaan hän on myös sää-
tö seurakunnilta meidän matkakumppaniksemme tämän armon kanssa, joka meidän kauttamme Herran kun-
niaksi toimitetaan, ja teidän hyvän tahtonne koettelemi-
seksi.) ²⁰Karttain sitä, ettei kenkään meitä panettelisi sen-
kaltaisen rikkaan avun puolesta, joka meidän kauttamme toimitetaan. ²¹Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä kunnial-
linen on, ei ainoasti Herran edessä, vaan myös ihmisten edessä. ²²Ja me olemme heidän kanssansa lähettäneet mei-
dän veljemme, jonka me monessa olemme usiasti koetelleet, että hän ahkera on, ja vielä nyt paljoa ahkerampi, suurel-
la uskalluksella, joka on teidän tyköne, ²³Sekä Tituksen puolesta, joka minun kumppanini on ja apulaiseni teidän seassanne, että myös meidän veljeimme tähden, jotka ovat seurakuntain apostolit, Kristuksen kunnia. ²⁴Osoittakaat
siis teidän rakkautesanne merkki ja meidän kerskaamisemme teistänne niitä kohtaan, julkisesti seurakunnankin edessä.

9 Sillä siitä avusta, joka pyhille annetaan, ei tarvitse mi-
nun teille kirjoittaa. ²Sillä minä tiedän teidän hyvä tah-
tonne, jota minä teidän tähtenne kehu Makedonialaisille, että Akaja on ollut jo ajastajan valmis ja että te olette monta siihen kiivaudellanne kehoittaneet. ³Kuitenkin mi-
nä olen tämän veljen sentähden lähettänyt, ettei meidän kerskaamisemme teistä tässä asiassa tyhjäksi tulisi, että (niinkuin minä sanoin) te valmiit olisitte, ⁴Ettemme, jos Makedonialaiset minun kanssani tulevat, ja ei löydä teitä valmiina, me silloin (en minä sano: te) senkaltaisesta kers-
kauksesta häpiään tulisi. ⁵Sentähden näin minä tarpeelli-
seksi veljiä neuvoa, että he ensin menevät teidän tyköne ja edellä valmistavat teidän ennen luvatus hyvän lahjanne, että se valmis olisi, niinkuin hyvä teko ja ei niinkuin vaati-
mus. ⁶Mutta sen minä sanon: joka tiiviisti kylvää, sen pi-
tää myös tiiviisti niittämän, joka siunauksessa kylvää, sen pitää myös siunauksessa niittämän, ⁷Kukin sydämensä eh-
don jälkeen, ei ylönmielin eli vaatein; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. ⁸Mutta Jumala on väkevä niin sovitta-
maan, että kaikkinaisen armo teidän seassanne ylönpaltti-

seksi tulis, että teillä kaikissa aina yltäkylä olis, ja olisitte rikkaat kaikkiin hyviin töihin; ⁹(Niinkuin kirjoitettu on: hän on hajottanut ja antanut köyhille: hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti. ¹⁰Mutta joka siemenen kylvälle antaa, hän teillekin antaa leivän syödäkseen, ja lisää teidän siemenenne, ja kasvattaa teidän vanhurskautenne hedelmän.) ¹¹Että te kaikissa rikkaaksi tulisitte, kaikella yksinkertaisuudella, joka meidän kauttamme Jumalalle kiitoksen vaikuttaa. ¹²Sillä tämän viran palvelus ei ainoastaan täytä sitä, mikä pyhiltä puuttuu, vaan on siihen yltäkyläinen, että moni kiittää Jumalaa, ¹³(Tämän palveluksen koettelemuksen kautta ylistäin Jumalaa teidän nöyrän tunnustuksenne tähden Kristuksen evankeliumissa, ja myös teidän yksinkertaisen tasajaon tähden, heidän ja kaikkein kohtaan.) ¹⁴Ja heidän rukouksissansa teidän edestänne, jotka teitä ikävöivät, sen yön palttisen Jumalan armon tähden, joka teissä on. ¹⁵Mutta kiitos olkoon Jumalan hänen sanomattoman lahjansa edestä!

10 Mutta minä Paavali neuvon teitä Kristuksen siveyden ja vakuuden tähden, minä, joka teidän tykönänne ollessani keho olen, vaan poissa ollessani olen rohkea teitä vastaan. ²Mutta minä rukoilen teitä, ettei minua vaaditaisi rohkiaksi tykönä ollessani, niinkuin minulla luullaan rohkeus muutamia vastaan olevan, jotka meidän luulevat lihan jälkeen vaeltavan. ³Sillä ehkä me lihassa vaellamme, emmepä me sentähden lihan jälkeen sodi. ⁴Sillä meidän sota-aseemme ei ole lihalliset, vaan väkevät Jumalan edessä kukistamaan varjeluksia. ⁵Ja me maahan lyömme aivoitukset ja kaiken korkeuden, joka hänensä korottaa Jumalan tuntemista vastaan, ja vangiksi otamme kaiken ajatuksen Kristuksen kuuliaisuuden alle, ⁶Ja olemme valmiit kostamaan kaikkea kovakorvaisuutta, kuin teidän kuuliaisuutenne täytetään. ⁷Katsotteko te niiden jälkeen, mitkä silmäin edessä ovat? Jos joku uskaltaa sen päälle, että hän on Kristuksen oma, se ajatelkaan itsellensä, että niinkuin hän on Kristuksen oma, niin olemme mekin Kristuksen omat. ⁸Sillä jos minä vielä enemmän kerskaisin meidän vallasitamme, jonka Herra meille antanut on teidän parannukseksenne, ja ei kadotukseksenne, enpä minä häpeäisi, ⁹Etten minä näkyisi teitä lähetykskirjoilla peljättäväni. ¹⁰Sillä lähetykskirjat (sanovat he) ovat raskaat ja väkevät, mutta ruumiillinen läsnäolemus on heikko ja puhe on yön katsottu. ¹¹Senkaltainen ajatelkaan, että niinkuin me olemme lähetysvirkain kautta sanoissa poissa-ollessamme, niin me myös olemme itse työllä läsnä-ollessamme. ¹²Sillä emmepä me rohkene meitä lukea eli verrata niihin, jotka itsiänsä ylistävät; mutta että he itse heillänsä heittänsä mittaavat ja pitävät ainoastaan itse heistänsä, niin ei he mitään ymmärrä. ¹³Mutta emme meitä kerskaa ylitse määrän, vaan ainoastaan kohtuullisen määrätyn mitan jälkeen, jonka Jumala meille mitannut on, joka myös teihinkin ulottuu. ¹⁴Sillä emmepä me itsiämme leviämmältä anna ulos kuin sopii, niinkuin emme olisikaan teihin ulottuneet; sillä me

olemme jo hamaan teidän tykönne Kristuksen evankeliumilla tulleet. ¹⁵Ja emme kerskaa meitä ylitse määrän vieraisissa töissä; vaan me toivomme, kuin teidän uskonne kasvaa teissä, että mekin meidän määrämme jälkeen tahdomme levitä yltäkyläisesti, ¹⁶Evankeliumia saarnaamaan niille, jotka tuolla puolen teitä asuvat: emmekä meitä kerskaa niistä, jotka vieraan mitan jälkeen valmistetut ovat. ¹⁷Mutta joka kerskaa, se kerskatkaan Herrassa; ¹⁸Sillä joka itsiänsä kiittää, ei se ole koeteltu, vaan se, jota Herra kiittää.

11 Oi jospa te vähänkin minun tyhmyyttäni kärsisitte! Ja tosin te minua kärsitte. ²Sillä minä kiivaan teitä Jumalan kiivaudella. Sillä minä olen teitä kihlannut yhdelle miehelle, että minä puhtaan neitseen Kristukselle tuotaisin. ³Mutta minä pelkään, että niinkuin kärke vietteli Evan kavaluudellansa, niin myös teidän taitonme turmeliaan siitä yksinkertaisuudesta, joka on Kristuksessa. ⁴Sillä jos se, joka teidän tykönne tulee, toisesta Jesuksesta teille saarnaa, josta emme saarnanneet, taikka jos te toisen hengen saatte, jota ette ole saaneet, eli toisen evankeliumin, jota ette ole ottaneet vastaan, niin te sen oikein kärsitte. ⁵Sillä minä arvaan, etten minä ole ollut halvempi niitä kaikkein korkeimpia apostoleita. ⁶Ja ehkä minä olen puheessa yksinkertainen, niin en minä ole tiedossa yksinkertainen; kuitenkin olemme me kyllä kaikille teille tiedtävät. ⁷Eli olenko minä syntiä tehnyt, että minä olen itseni alentanut, että te ylennettäisiin, että minä olen teille Jumalan evankeliumia ilman palkkaa ilmoittanut? ⁸Ja olen muu seurakunnat ryöstänyt, ja heiltä palkan ottanut, jolla minä teitä palvelin? Ja kuin minä olin teidän tykönänne ja minulta jotakin puuttui, enpä minä ketään rasittanut. ⁹Sillä mitä minulta puuttui, sen veljet täyttivät, jotka Makedoniasta tulivat. Ja niin minä pidin itseni kaikissa, etten minä kenenkään kuormana ollut, ja tahdon vieläkin minuni niin pitää. ¹⁰Niin totta kuin Kristuksen totuus minussa on, niin ei tämä kerskaus pidä minulta Akajan maakunnissa otettaman pois. ¹¹Minkätähden? Senkötähden, etten minä teitä rakasta? Sen Jumala tietää. ¹²Mutta mitä minä teen, sen minä tahdon tehdä, että minä heiltä tilan ottaisın pois, jotka etsivät tilaa kerskata, että he ovat niin kuin me. ¹³Sillä senkaltaiset väärät apostolit ja petolliset työntekijät teeskelevät itsensä Kristuksen apostoleiksi. ¹⁴Ei myös ihmekään ole; sillä itse saatana muuttaa itsensä valkeuden enkeliksi. ¹⁵Ei siis se ole suuri, jos myös hänen palveliansa itsensä asettelevat niinkuin he olisivat vanhurskauden saarnaajat, joiden loppu pitää oleman heidän töittensä perään. ¹⁶Taas sanon minä, ettei yhdenkään pidä minua tyhmäksi luuleman; vaan ellei niin ole, niin ottakaat minua vastaan niinkuin tyhmääkin, että minä myös vähä kerskaisin. ¹⁷Sitä mitä minä nyt puhun, en minä puhu niinkuin Herrassa, vaan niinkuin tyhmyydessä, että me nyt kerskaamaan ruvenneet olemme. ¹⁸Koska moni kerskaa lihan jälkeen, niin minäkin tahdon kerskata. ¹⁹Sillä te kärsitte

mielellänne tyhmiä, että te viisaat olette. ²⁰Te kärsitte, jos joku teitä orjuuteen vaatii, jos joku teitä syö, jos joku teitä jotakin ottaa, jos joku itsensä korottaa, jos joku teitä lyö kasvoille. ²¹Sen minä sanon häväistyksen tähden, niin kuin me heikot olisimme: mihinkä joku uskaltaa, (minä puhun tyhmyydessä,) siihen minäkin uskallan. ²²He ovat Hebrealaiset, minä myös. He ovat Israelilaiset, minä myös. He ovat Abrahamin siemen, minä myös. ²³He ovat Kristuksen palvelijat, (minä puhun tyhmästi,) paljota enemmän minä olen. Minä olen enemmän työtä tehnyt. Minä olen enemmän haavoja kärsinyt. Minä olen useammin vankina ollut. Usein olen kuoleman hädässä ollut. ²⁴Juudalaisilta olen minä viidesti neljäkymmentä haavaa saanut, yhtä vaila. ²⁵Kolmasti olen vitsoilla piesty. Olin kerran kivitetty. Kolmasti olen minä tullut haaksirikkoon. Yön ja päivän olin minä meren syvyydessä. ²⁶Minä olen usein vaeltanut, minä olen ollut veden hädässä, ryövärien keskellä, hädässä Juudalaisten keskellä, hädässä pakanain keskellä, hädässä kaupungeissa, hädässä korvessa, hädässä merellä, hädässä viekasten veljien seassa, ²⁷Työssä ja tuskassa, paljossa valvomisessa, nälässä ja janossa, paljossa paastossa, vilussa ja alastomuudessa, ²⁸Ilman niitä mitkä muutoin tapahtuvat, nimittäin, että minua joka päivä vaivataan ja pidän surun kaikista seurakunnista. ²⁹Kuka on heikko, ja en minä myös heikoksi tule? Kuka pahoitetaan, ja en minä pala? ³⁰Että minun pitää nyt kerskaaman, niin minä kerskaan heikkoudestani. ³¹Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka olkoon ylistetty ijankaikkisesti! tietää, etten minä valehtele. ³²Damaskussa Aretaan kuninkaan maanvanhin vartioitsi Damaskun kaupunkia ja tahtoi minun ottaa kiinni. ³³Ja minä laskettiin maahan muurin akkunasta korissa, ja pääsin niin hänen käsistänsä.

12Ei minun ole hyvää kerskaamisestani; tulen kuitenkin näkyihin ja Herran ilmoituksiin. ²Minä tunnen ihmisen Kristuksessa ennen neljätoistakymmentä ajastaikaa, (oliko hän ruumiissa, en minä tiedä, eli oliko hän ulkona ruumiista, en minä sitäkään tiedä; Jumala sen tietää:) se temmattiin ylös hamaan kolmanteen taivaaseen. ³Ja minä tunnen sen ihmisen, (jos hän ruumiissa taikka ulkona ruumiista oli, en minä tiedä; Jumala sen tietää:) ⁴Hän temmattiin ylös paradisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ei yhdenkään ihmisen sovi puhua. ⁵Siitä minä kerskaan; mutta en minä itsestäni kerskaa, vaan minun heikkoudestani. ⁶Sillä jos minä tahtoisin kerskata, niin en minä tekisi tyhmästi; sillä minä tahdon totuuden sanoa. Mutta kuitenkin minä itseni siinä pidätän, ettei joku minua korkiammaksi lukisi, kuin hän minun näkee eli minusta kuulee. ⁷Ja ettei ilmoitusten ylönpalttisuus minua ylen paljon korottaisi, on pistin annettu minun lihaani, nimittäin saatanan enkeli, rusikoitsemaan minua, etten minä itsiäni ylen paljon korottaisi. ⁸Sentähden olen minä kolmasti Herraa rukoillut, että hän läksis minusta. ⁹Ja hän sanoi minulle: tyydy minun armoon; sillä minun voimani on heikoissa väkevä.

Sentähden minä mielelläni kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima minussa asuis. ¹⁰Sentähden iloitsen minä heikkoudessa, ylönkatseissa, hädissä, vainoissa ja ahdistuksissa Kristuksen tähden; sillä koska minä heikko olen, niin minä väkeväkin olen. ¹¹Minä olen tällä kerskaamisella tyhmäksi tullut; te olette minua siihen vaatineet. Sillä minua piti teiltä kiitettämän, etten minä ensinkään vähempi ole kuin korkeimmatkaan apostolit, ehken minä mitään ole. ¹²Niin ovat tosin apostolin merkit teidän seassanne tapahtuneet kaikella kärsivällisyydellä, merkeillä, ihmeillä ja voimallisilla töillä. ¹³Mitäs te muita seurakuntia huonommat olette, paitsi sitä, etten minä itse teidän kuormananne ollut? Antakaat minulle se väeryys anteeksi. ¹⁴Katso, minä olen valmis kolmannen kerran teidän tyköne tulemaan, ja en tahdo ensinkään teitä rasittaa; sillä enpä minä etsi teidän omaanne, vaan teitä; sillä ei lasten pidä tavaraa kokooman vanhempainsa varaksi, vaan vanhemmat lapsillensa. ¹⁵Mutta mielelläni minä tahdon kuluttaa ja itseni annettaa ulos teidän sieluinne edestä, vaikka te vähän minua rakastatte, joka kuitenkin sangen paljon teitä rakastan. ¹⁶Mutta olkoon sillänsä, etten minä ole teitä raskauttanut; mutta että minä olin kavala, niin minä olen teidät petoksella saavuttanut. ¹⁷Olenko minä keltään mitään vaatinut niiden tähden, jotka minä teille lähettänyt olen? ¹⁸Minä olen Titusta neuvonut, ja lähetin hänen kanssansa yhden veljen: onkos Titus jotakin teiltä vaatinut? Emmekö me ole yhdessä hengessä vaeltaneet? Emmekö me ole yksiä jälkiä myöten käyneet? ¹⁹Luuletteko taas, että me vastaamme edestämme teidän edessä? Me puhumme Kristuksessa, Jumalan edessä; mutta kaikki nämät, rakkaat veljet, teidän parannukseksenne; ²⁰Sillä minä pelkään, etten minä tultuani teitä löydä senkaltaisena kuin minä tahdon, ja te myös löydätte minun, ei niinkuin te tahtoisitte: ettei siellä riidat, kateudet, vihat, torat, panetukset, parjaukset, paisumiset ja kapinat olisi: ²¹Ettei taas minun palattuaani minun Jumalani teidän tyköanne minua nöyryyttäisi ja minun pitäis monen tähden murehtiman, jotka ennen rikkoneet ovat ja ei ole itsiänsä parantaneet siitä saastaisuudesta ja huoruudesta ja haureudesta, jota he tehneet ovat.

13Nyt minä kolmannen kerran tulen teidän tyköne. Niin pitää kahden eli kolmen suun kautta kaikkinaiset asiat kiinnitettämän. ²Minä olen ennenkin sen teille sanonut ja vieläkin edellä sanon, niinkuin toisella kerralla läsnäollessani, ja kirjoitan nyt poissa-ollessani niille, jotka ennen syntiä tehneet olivat, ja muille kaikille, että jos minä sinne tulen, niin en minä säästä, ³Että te kerran saatte tietää, kuka minussa puhuu, nimittäin Kristus, joka ei suinkaan ole heikko teidän kohtaanne, vaan hän on väkevä teissä. ⁴Ja ehkä hän oli ristiinnaulittu heikkoudessa, niin hän kuitenkin elää Jumalan voimassa; sillä myös me olemme heikot hänessä, mutta meidän pitää elämän hänen kansansa Jumalan voimassa teidän tyköanne. ⁵Koetelkaat

teitänne, jos te olette uskossa, kokekaat teitänne: eli ettekö te itsiänne tunne, että Jesus Kristus on teissä? ellei niin ole, että te kelvottomat olette. ⁶Mutta minä toivon, että te tunnette, ettemme kelvottomat ole. ⁷Ja minä rukoulen Jumalaa, ettette mitään pahaa tekisi, ei että me kelvolliseksi näkyisimme, vaan että te hyvää tekisitte ja me olisimme niinkuin kelvottomat. ⁸Sillä emme mitään voi totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta. ⁹Mutta me iloitsimme, kuin me heikot olemme ja te voimalliset olette, jota me myös toivotamme, nimittäin teidän täydellisyyttä. ¹⁰Sentähden minä myös poissa-ollessani näitä kirjoitan, ettei minun pitäisi läsnä-ollessani kova oleman, sen voiman jälkeen, jonka Herra antoi minulle rakennukseksi ja ei kukistukseksi. ¹¹Viimein, rakkaat veljet, iloitkaat, olkaat täydelliset, lohduttakaat teitänne, olkaat yksimieliset, olkaat rauhalliset, niin rakkauden ja rauhan Jumala on teidän kanssanne. ¹²Tervehtikää teitänne keskenänne pyhällä suunantamisella. ¹³Kaikki pyhät teitä tervehtivät. ¹⁴Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne! Amen.

Gal.

1Paavali, apostoli, (ei ihmisiltä eikä ihmisten kautta, vaan Jesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka hänen kuolleista herättänyt on,) ²Ja kaikki veljet, jotka minun kanssani ovat, Galatian seurakunnille: ³Armo olkoon teille ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Herralta Jesukselta Kristukselta! ⁴Joka itsensä meidän synteimme edestä antanut on, että hän meitä vapahtais tästä nykyisestä pahasta maailmasta, Jumalan ja meidän Isämme tahdon jälkeen, ⁵Jolle olkoon kiitos ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! ⁶Minä ihmettelen, että te niin pian annatte teitä kääntää pois siitä, joka teitä Kristuksen armoon kutsunut on, toiseen evankeliumiin, ⁷Joka ei muuta ole, vaan että muutamat eksyttävät teitä ja tahtovat Kristuksen evankeliumia toisin kääntää. ⁸Mutta ehkä me taikka joku enkeli taivaasta saarnais teille toisin evankeliumia, kuin me olemme teille saarnanneet, se olkoon kirottu! ⁹Niinkuin me ennen sanoimme, niin minä vielä sanon: jos joku teille toisin saarnaa evankeliumia, kuin te ottaneet olette, olkoon kirottu! ¹⁰Saarnaanko minä nyt ihmisten eli Jumalan mielen jälkeen? eli pyydäkö minä ihmiselle kelvata? Sillä jos minä tähän asti olisin tahtonut ihmisille kelvata, niin en minä olisi Kristuksen palvelia. ¹¹Mutta minä teen teille tietäväksi, rakkaat veljet, ettei se evankeliumi, joka minulta saarnattu on, ole ihmisen jälkeen. ¹²Sillä en minä ole sitä ihmiseltä saanut enkä oppinut, vaan Jesuksen Kristuksen ilmoituksesta. ¹³Sillä te olette kuulleet minun muinaisen olentoni Juudalaisten tavoissa, kuinka ylönpalttisesti minä Jumalan seurakuntaa vainosin ja hävitin sitä, ¹⁴Ja menestyin Juudalaisten menoissa, ylitse monen minun vertaiseni minun suvussani, ja olin ylen kiivas isäin säätyin tähden. ¹⁵Mutta koska Jumala tahtoi, joka minun oli eroittanut äitini kohdusta, ja armonsa kautta kutsui, ¹⁶Että hän Poikansa minun kauttani ilmoittais, ja minä julistaisin hänen evankeliumin kautta pakanain seassa, niin en minä ensinkään lihan ja veren kautta tutkinut, ¹⁷En myös Jerusalemiin niiden tykö palannut, jotka ennen minua apostolit olivat; vaan menin pois Arabiaan ja palasin jälleensä Damaskuun. ¹⁸Sitte kolmen vuoden perästä tulin minä Jerusalemiin Pietaria oppimaan ja olin hänen kanssansa viisitoistakymmentä päivää. ¹⁹Mutta en minä muita apostoleita yhtään nähnyt paitsi Jakobia, Herran veljeä. ²⁰Mutta sen, mitä minä teille kirjoitan, katso, Jumala tietää, etten minä

valehtele. ²¹Sitte tulin minä Syrian ja Kilikian maakuntiin. ²²Ja minä olin tuntematon kasvoista niille Juudean seurakunnille, jotka olivat Kristuksessa. ²³Mutta he olivat ainoastaan kuulleet, että se, joka meitä muinen vainosi, hän saarnaa nyt uskoa, jota hän muinen hävitti, ²⁴Ja kiittivät minun tähteni Jumalaa.

2Sitte neljätoistakymmenen vuoden perästä menin minä taas Barnabaan kanssa ylös Jerusalemiin ja otin Tituksen kanssani, ²Ja minä menin ylös ilmoituksen jälkeen ja asetin heidän eteensä sen evankeliumin, jota minä pakanain seassa julistan: mutta erinomaisesti niiden eteen, jotka jonakin pidetään, etten minä hukkaan juoksisi elikkä olisi jo juossut. ³Mutta ei Titustakaan, joka minun kanssani oli, vaadittu itsiänsä ympärileikkauttamaan, vaikka hän Grekiläinen oli. ⁴Sillä kuin muutamit väärät veljet tunkeutuivat sisälle, ja jo olivat tulleet sisälle koettelemaan meidän vapauttamme, joka meillä Kristuksessa Jesuksessa on, että he meitä orjuuteen vaatisivat; ⁵Emmepä me tosin niille hetkeksikään myöntyneet kuuliaisuuteen, että evankeliumin totuus teidän tykönänne pysyväinen olis. ⁶Mutta niihin, jotka jonakin pidetään, minkäkaltaiset he muinen olivat, ei minun mitään tule: ei Jumala katso ihmisen muotoa; sillä ne, jotka jonakin pidetään, ei minulle mitään opettaneet. ⁷Vaan sitä vastaan, kuin he näkivät, että minulle evankeliumi esinahan puoleen uskottu oli, niinkuin Pietarille ympärileikkauksen puoleen; ⁸(Sillä joka Pietarin kanssa oli voimallinen apostolin virassa ympärileikkauksen seassa, se on minunkin kanssani pakanain seassa voimallinen ollut,) ⁹Ja kuin he tunsivat sen armon, joka minulle annettu oli, niin Jakob ja Kephass ja Johannes, jotka patsaina pidettiin, antoivat minulle ja Barnabaalle kättä ja sopivat niin meidän kanssamme, että meidän pakanain seassa ja heidän ympärileikkauksen seassa saarnaaman piti, ¹⁰Ainoastaan että meidän piti vaivaisia muistaman, jota minä myös olen ahkeroinut tehdä. ¹¹Mutta kuin Pietari Antiokiaan tuli, niin minä olin julkisesti häntä vastaan, että kanne oli tullut hänen päällensä. ¹²Sillä ennenkuin joku Jakobin tyköä tuli, söi hän pakanain kanssa; vaan kuin ne tulivat, vältti hän, ja erotti itsensä heistä, peljäten niitä, jotka ympärileikkauksesta olivat, ¹³Ja muutkin Juudalaiset viekastelivat hänen kanssansa, niin että Barnabaskin vietettiin heidän ulkokullaisuudellansa. ¹⁴Mutta kuin minä

sen näin, ettei he oikein vaeltaneet evankeliumin totuuden jälkeen, sanoin minä Pietarille julkisesti kaikkein kuullen: jos sinä, joka Juudalainen olet, pakanain tavalla elät ja et Juudalaisten, miksis vaadit pakanoita Juudalaisten tavalla elämään? ¹⁵Me jotka olemme Juudalaiset luonnon puolesta ja emme syntiset pakanoista: ¹⁶Että me tiedämme, ettei ihminen lain töiden kautta vanhurskaaksi tule, vaan uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle: niin me myös olemme uskoneet Jesuksen Kristuksen päälle, että me vanhurskaaksi tulemme uskon kautta Kristuksen päälle, ja emme lain töiden kautta, sentähden ettei yksikään liha tule lain töiden kautta vanhurskaaksi. ¹⁷Mutta jos me, koska me tahdomme Kristuksen kautta vanhurskaaksi tulla, löydetään myös itse syntiseksi, onko siis Kristus synnin palvelia? Pois se! ¹⁸Sillä jos minä sitä taas rakennan, jota minä särkenyt olen, niin minä teen itseni ylitsekäyväksi. ¹⁹Mutta minä olen lain kautta laista kuollut pois, että minä Jumalassa eläisin. ²⁰Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Mutta minä elän, en silleen minä, vaan Kristus elää minussa; sillä jota minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, joka on minua rakastanut ja antoi itsensä minun edestäni. ²¹En minä hylkää Jumalan armoa; sillä jos vanhurskaus tulee laista, niin on Kristus hukkaan kuollut.

3Te hullut Galatalaiset! kuka teidät on vimmannut totuutta uskomasta? joiden silmään eteen Jesus Kristus kirjoitettu oli, teidän seassanne ristiinnaulittu. ²Sen tahdon minä ainoastaan teiltä tietää: oletteko te Hengen saaneet lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta? ³Oletteko te niin tomppelit? Hengessä te olette alkanee, tahdotteko te nyt lihassa lopettaa? ⁴Oletteko te niin paljon hukkaan kärsineet? Jos se muutoin hukassa on. ⁵Joka siis teille hengen antaa ja tekee voimalliset työt teidän seassanne, tekeekö hän sen lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta? ⁶Niinkuin Abraham oli Jumalan uskonut, ja se on luettu hänelle vanhurskaudeksi, ⁷Niin te myös jo tiedätte, että jotka uskossa ovat, ne ovat Abrahamin lapset. ⁸Mutta Raamattu oli sitä jo ennen katsonut, että Jumala pakanatkin uskon kautta vanhurskaaksi tekee; sentähden hän edellä ilmoitti Abrahamille: sinussa (sanoo hän) kaikki pakanat pitää siunatut oleman. ⁹Niin tulevat kaikki ne, jotka uskosta ovat, siunatuksi uskovaisen Abrahamin kanssa. ¹⁰Sillä niin monta, jotka lain töissä riippuvat, ovat kirouksen alla; sillä kirjoitettu on: kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikissa mitä lakiraamatussa kirjoitettu on, että hän niitä tekis. ¹¹Mutta ettei kenkään vanhurskaaksi tule Jumalan edessä lain kautta, se on tietävä; sillä vanhurskaan pitää elämän uskosta. ¹²Mutta laki ei ole uskosta, vaan ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä. ¹³Mutta Kristus on meitä lunastanut lain kirouksesta, koska hän tuli kiroukseksi meidän edestämme; sillä kirjoitettu on: kirottu on jokainen, joka puussa riippuu, ¹⁴Että Abrahamin siunaus pitäis pakanain ylitse Jesuksessa Kristuksessa tuleman, ja me niin saisimme uskon kautta sen luvatus Hen-

gen. ¹⁵Rakkaat veljet! minä puhun ihmisten tavalla. Ei yksikään riko ihmisen testamenttia, koska se vahvistettu on, eikä siihen mitään lisää. ¹⁶Lupaukset ovat tosin Abrahamille ja hänen siemenellensä annetut; ei hän sano: ja siemenille, niinkuin monesta, vaan niinkuin yhdestä: ja sinun siemenessäs, joka on Kristus. ¹⁷Mutta sen minä sanon: testamenttia, joka Jumalalta on vahvistettu Kristuksen päälle, ei rikota, ettei lupaus turhaan raukeaisi lain kautta, joka sitte neljänsadan ja kolmenkymmenen vuoden perästä annettu oli. ¹⁸Sillä jos perintö on laista, niin ei se silleen ole lupauksesta; mutta Jumala on sen Abrahamille lupauksen kautta lahjoittanut. ¹⁹Mihinkä siis laki? Hän on tullut ylitsekäymisten tähden, siihenasti kuin siemen oli tuleva, jolle lupaus tapahtunut oli, ja on enkeleiltä asetettu välimiehen käden kautta. ²⁰Mutta välimies ei ole yhden, vaan Jumala on yksi. ²¹Onko siis laki Jumalan lupauksia vastaan? Pois se! Sillä jos laki olis annettu eläväksi tekemään, niin tosin vanhurskaus tulis laista. ²²Mutta Raamattu on kaikki sulkenut synnin alle, että lupaus annettaisiin uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle uskovaisille. ²³Mutta ennenkuin usko tuli, olimme me lain alla kätkeytyt ja siihen uskoon suljetut, joka piti ilmoitettaman. ²⁴Niin on laki ollut meidän opettajamme Kristuksen tykö, että me uskon kautta vanhurskaaksi tulisimme. ²⁵Mutta sitte kuin usko tuli, niin emme enempi ole sen opettajan alla. ²⁶Sillä te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle. ²⁷Sillä niin monta kuin te Kristukseen kastetut olette, niin te olette Kristuksen päälenne pukeneet. ²⁸Ei ole tässä Juudalainen eli Grekiläinen, ei orja eli vapaa, ei mies eli vaimo; sillä te olette kaikki yksi Kristuksessa Jesuksessa. ²⁹Mutta jos te olette Kristuksen, niin te olette myös Abrahamin siemen ja lupauksen jälkeen perilliset.

4Mutta minä sanon: niin kauvan kuin perillinen on lapsi, ei ole hänen ja palvelian välillä eroitusta, vaikka hän on kaiken tavarain herra; ²Vaan hän on esimiesten ja haltiain hallussa, isältä määrättyyn aikaan asti. ³Niin myös me, kuin me olimme lapset, niin me olimme vaaditut orjuuteen ulkonaisten säätyin alle. ⁴Mutta koska aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, syntyneen vaimosta, lain alaiseksi tehdyn, ⁵Että hän ne, jotka lain alaiset olivat, lunastais, että me hänen lapsiksensa luettaisiin. ⁶Mutta että te olette lapset, lähetti Jumala Poikansa Hengen teidän sydämiinne, joka huutaa: Abba, rakas Isä! ⁷Niin ei silleen ole orja, vaan poika; mutta jos poika, niin myös Jumalan perillinen Kristuksen kautta. ⁸Mutta sillä ajalla, koska ette Jumalaa tunteneet, palvelitte te niitä, jotka ei luonnostansa jumalat olleetkaan. ⁹Mutta nyt, sittekuin te Jumalan tunnette ja tosin enemmän Jumalalta tutut olette, kuinka te siis käännytte jälleen heikkoihin ja köyhiin säätyihin, joita te vasta-uudesta palvelle tahdotte? ¹⁰Te otatte vaarin päivistä, ja kuukausista, ja ajoista, ja vuosista. ¹¹Minä pelkään teidän tähtenne, etten minä turhaan olisi teidän tähtenne työtä tehnyt. ¹²Olkaat niinkuin minä olen, että minäkin

olen niinkuin te. Rakkaat veljet! minä rukoilen teitä: ette ole mitään minua vastaan tehneet; ¹³Mutta te tiedätte, että minä olen lihan heikkoudessa teille ensisti evankeliumia saarnannut, ¹⁴Ja minun kiusaustani, jota minä lihan puolesta kärsin, ette ole katsoneet ylön ettekä hyljänneet, vaan korjasitte minun niinkuin Jumalan enkelin, niinkuin Kristuksen Jesuksen. ¹⁵Kuinka autuaat te silloin olitte! Minä olen teidän todistajanne, että jos se olis mahdollinen ollut, niin te olisitte teidän silmänne kaivaneet ulos ja minulle antaneet. ¹⁶Olenko minä siis nyt teidän vihollisestenne tullut, että minä teille totuuden sanon? ¹⁷Ei he teitä oikein kiivaudesta rakasta, vaan he tahtovat teitä minusta pois kääntää, että te heitä kiivaudessa rakastaisitte. ¹⁸Kyllä kiivaten rakastaa hyvä on, aina hyvyydessä, ja ei ainoastaan silloin, kuin minä teidän tykönänne olen. ¹⁹Minun rakkaat lapseni, jotka minun täytyy vasta-uudesta kivulla synnyttää, siihenasti kuin Kristus teissä jonkun muodon sais! ²⁰Mutta minä soisin olevani teidän tykönänne, että minä taitaisin äänenikin muuttaa; enpä minä tiedä, mitä minä tästedes teen teidän kanssanne. ²¹Sanokaat minulle te, jotka lain alla olla tahdotte: ettekö te lakia kuule? ²²Sillä kirjoitettu on: Abrahamilla oli kaksi poikaa, yksi palkkavaimosta ja yksi vapaasta. ²³Mutta joka palkkavaimosta oli, se oli lihan jälkeen syntynyt, ja joka vapaasta oli, se oli lupauksen kautta. ²⁴Nämät jotakin merkitsevät; sillä nämät ovat ne kaksi Testamenttia: yksi Sinain vuoresta, joka orjuuteen synnyttää, joka on Agar. ²⁵Sillä Agar on Sinain vuori Arabiassa ja ulottuu hamaan Jerusalemiin, joka nyt on, ja on lastensa kanssa orjana. ²⁶Mutta se Jerusalem, joka ylhäältä on, on vapaa, joka on kaikkein meidän äitimme. ²⁷Sillä kirjoitettu on: iloitse, sinä hedelmätöin, joka et synnytä, pakahda ja huuda sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on. ²⁸Mutta me, rakkaat veljet, olemme niinkuin Isaakikin, lupauksen lapset. ²⁹Mutta niinkuin se silloin, joka lihan jälkeen syntynyt oli, vainosi sitä, joka hengen jälkeen syntynyt oli, niin se nytkin tapahtuu. ³⁰Mutta mitä Raamattu sanoo? aja palkkavaimo poikinensa ulos; sillä ei palkkavaimon pojan pidä perimän vapaan pojan kanssa. ³¹Niin me siis olemme, rakkaat veljet, emme palkkavaimon poikia, vaan vapaan.

5 Niin pysykäätkäät siis siinä vapaudessa, jolla Kristus meitä vapahtanut on, ja älkäätkä taas teitänsä sekoittako orjuuden ikeeseen. ²Katso, minä Paavali sanon teille: jos te annatte ympärileikata teitänsä, niin ei ole Kristus teille hyödyllinen. ³Mutta minä taas todistan, että jokainen ihminen, joka ympärileikataan, se on kaikkea lakia velkapää pitämään. ⁴Te olette Kristuksen kadottaneet, jotka lain töillä tahdotte vanhurskaiksi tulla, ja olette armosta luopuneet. ⁵Mutta me odotamme hengessä uskon kautta vanhurskauden toivoa. ⁶Sillä ei Kristuksessa Jesuksessa ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan usko, joka rakkauden kautta työtä tekee. ⁷Te juoksisitte hyvin; kukas teidät esti totuutta uskomasta? ⁸Ei senkaltainen yllytys ole hänestä, joka teitä

kutsuu. ⁹Vähä hapatus kaikentaikin hapattaa. ¹⁰Minä turvaan teihin Herrassa, ettette toista mieltä ottaisi; mutta joka teitä eksyttää, hänen pitää tuomionsa kantaman, olkaankuka hän olis. ¹¹Mutta jos minä vielä, rakkaat veljet, ympärileikkausta saarnaan, minkätähden minä siis vainoa kärsin? Ja niin olis ristin pahennus hävinnyt. ¹²Oi jospa ne eroitettaisiin, jotka teitä houkuttelevat! ¹³Sillä te, rakkaat veljet, olette vapautteen kutsutut; ainoastaan karttakaat, ettette salli vapauden lihalle tilaa antaa, vaan palvelkaat rakkaudessa toinen toistanne. ¹⁴Sillä kaikki laki yhdessä sanassa täytetään, nimittäin: rakasta lähimmäistäs niinkuin itsiäs. ¹⁵Mutta jos te toinen toistanne purette ja syötte, niin katsokaat, ettette toinen toiseltanne syödyksi tulle. ¹⁶Mutta minä sanon: vaeltakaat Hengessä, niin ette lihan himoa täytä; ¹⁷Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan: nämät ovat vastaan toinen toistansa, niin ettette tee, mitä te tahdotte. ¹⁸Mutta jos te Hengeltä hallitaan, niin ette ole lain alla. ¹⁹Mutta lihan työt ovat julkitset, kuin on huoruus, salavuoteus, saastaisuus, haureus, ²⁰Epäjumalain palvelus, noituus, vaino, riita, kateus, viha, torat, eripuraisuus, eriseura, ²¹Pahansuomuus, murha, juopumus, ylönsyömyys ja muut senkaltaiset, joista minä teille edellä sanon, niinkuin minä ennenkin sanonut olen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ei pidä Jumalan valtakuntaa perimän. ²²Mutta Hengen hedelmä on: rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävyys, hyvyys, usko, hiljaisuus, puhtaus. ²³Senkaltaisia vastaan ei ole laki. ²⁴Mutta jotka Kristuksen omat ovat, ne ovat ristiinnaulinneet lihansa, himoin ja haluin kanssa. ²⁵Jos me Hengessä elämme, niin vaeltakaamme myös Hengessä. ²⁶Älkäämme turhaa kunniaa pyytäkö, vihoittain ja kadehtien toinen toistamme.

6 Rakkaat veljet! jos ihminen osaa johonkuhun vikaan tulla, niin te, jotka hengelliset olette, ojentakaat senkaltaista siveyden hengessä: ja katso itsiäs, ettes sinä myös kiusattaisi. ²Kantakaat toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkäätkä. ³Sillä jos joku luulee itsensä jotakin olevan, joka ei kuitenkaan mitään ole, hän vieteelele itsensä. ⁴Mutta koetelkaan kukin oman tekonsa, ja sitte hän taitaa ainoasti itsestensä kerskata, ja ei yhdessäkään muussa; ⁵Sillä kukin pitää oman kuormansa kantaman. ⁶Joka sanalla neuvotaan, se jakakaan kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo. ⁷Älkäätkä eksykö; ei Jumala anna itsiänsä pilkata: sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää. ⁸Joka lihassansa kylvää, se lihastansa turmeluksen niittää; mutta joka hengessä kylvää, se hengestä ijankaikkisen elämän niittää. ⁹Ja koska me hyvää teemme, niin älkäämme suuttuko; sillä aikansa mekin saamme niittää ilman lakkaamatta. ¹⁰Koska siis meillä aika on, niin tehkäämme jokaiselle hyvää, mutta enimmiten niille, jotka meidän kanssaveljemme uskossa ovat. ¹¹Katsokaat, kuinka suuren lähetykskirjan minä olen teille omalla kädelläni kirjoittanut! ¹²Jotka tahtovat myös näön jälkeen lihassa kelvata, ne teitä ympärileikkaukseen vaativat, ainoastaan

ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi. ¹³Sillä ei nekään, jotka ympärileikataan, lakia pidä; vaan he tahtovat teidät ympärileikata, että he teidän lihastanne kerskata saisivat. ¹⁴Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin, vaan ainoastansa meidän Herran Jesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma minulle ristiinnaulittu on ja minä maailmalle. ¹⁵Sillä Kristuksessa Jesuksessa ei ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan uusi luontokappale. ¹⁶Ja niin monta, jotka tämän ojennusnuoran jälkeen vaeltavat, heidän päällensä olkoon rauha ja laupius, ja Jumalan Israelin päällä! ¹⁷Älköön yksikään tästälähin minua silleen vaivatko; sillä minä kannan minun ruumiisani meidän Herran Jesuksen Kristuksen arvet. ¹⁸Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, rakkaat veljet, amen!

Ef.

¹Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, pyhille, jotka Ephesossa asuvat ja Kristuksen Jesuksen päälle uskovat: ²Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! ³Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä on siunannut kaikinlaisella hengellisellä siunauksella taivaallisissa Kristuksen kautta. ⁴Niinkuin hän meitä on sen kautta valinnut, ennenkuin maailman perustus laskettu oli, että me olisimme pyhät ja laittamattomat rakkaudessa hänen edessään, ⁵Ja on säättänyt meitä korjattaa lapsuksensa, Jesuksen Kristuksen kautta, hyvän tahtonsa jälkeen, ⁶Kunniallisen armonsa kiitokseksi, jonka kautta hän on meitä otolliseksi tehnyt siinä rakkaassa, ⁷Jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi-antamus, hänen armonsa rikkauden jälkeen, ⁸Jonka hän meille runsaasti kaikinlaisen viisauden ja taidon kautta antanut on, ⁹Ja on meille tahtonsa salaisuuden hyvästä suomastansa tietäväksi tehnyt, ja sen hänen kauttansa tuottanut edes, ¹⁰Kuin aika täytetty oli, että hän kaikki kappaleet päältä-iskein Kristuksessa yhdistäis, sekä ne, jotka taivaassa, että myös ne, jotka maan päällä ovat, ¹¹Hänessä, jonka kautta me myös perillisiksi tulleet olemme, jo ennen hänen aivoituksensa jälkeen säädetyt, joka kaikki kappaleet oman tahtonsa neuvon jälkeen vaikuttaa. ¹²Että me olisimme hänen kunniansa kiitokseksi, me jotka ennen Kristuksen päälle toivoimme, ¹³Jonka kautta te myös totuuden sanan kuulleet olette, nimittäin evankeliumin teidän autuudestanne: jonka kautta te myös, sittekuin te uskoitte, kiinnitetyt olette lupauksen Pyhällä Hengellä, ¹⁴Joka meidän perintömme pantti on meidän lunastukseemme, että me hänen omiansa olisimme, hänen kunniansa kiitokseksi. ¹⁵Sentähden minäkin, sittekuin minä kuulin siitä uskosta, joka teillä Herran Jesuksen päälle on, ja teidän rakkaudestanne kaikkein pyhain tykö, ¹⁶En lakkaa kiittämästä Jumalaa teidän edestänne, ajatellen aina teitä minun rukouksissani: ¹⁷Että meidän Herran Jesuksen Kristuksen Jumala, kunnian Isä, antais teille viisauden ja ilmoituksen hengen hänen tuntemiseensa, ¹⁸Ja valaisis teidän ymmärryksenne silmät, että te tietäisitte, minkä hänen kutsumisensa toivo on ja mikä hänen kunniansa perimisen rikkaus on hänen pyhissäänsä, ¹⁹Ja kuinka suuri hänen voimansa meidän kohtaamme on,

jotka hänen väkevän voimansa vaikuttamisen jälkeen uskomme, ²⁰Jonka hän Kristuksessa vaikutti, kuin hän hänen kuolleista herätti ja pani istumaan oikialle kädellensä taivaassa, ²¹Kaikien hallituksen ja vallan ja väkevyyden ja herrauden päälle, ja kaiken sen päälle, joka nimittää taidetaan ei ainoastaan tässä maailmassa, mutta myös tulevaisessa, ²²Ja on kaikki pannut hänen jalkainsa alle, ja on myös hänen pannut pääksi kaikkein päälle seurakunnalle, ²³Joka on hänen ruumiinsa, sen täyttämys, joka kaikki kaikissa täyttää.

²Ja myös (herätti) teidät, kuin te kuolleet olitte ylitsekäymisten ja syntein tähden, ²Joissa te muinen vaelsitte, tämän maailman juoksun jälkeen ja sen pääruhtinaan, jolla tuulessa valta on, nimittäin sen hengen jälkeen, joka nyt epäuskoisissa lapsissa vaikuttaa, ³Joiden seassa me myös kaikki muinen meidän lihamme himoissa vaelsimme ja teimme lihan ja toimen tahdon jälkeen, ja me olimme luonnostamme vihan lapset niinkuin muutkin. ⁴Mutta Jumala, joka rikas on laupiudesta, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut, ⁵Ja kuin me vielä synnissä kuolleet olimme, on hän meitä Kristuksen kanssa eläväksi tehnyt; (sillä armosta olette te autuaiksi tulleet:) ⁶Ja on meidät ynnä hänen kanssansa herättänyt, ja istuttanut taivaallisiin menoihin Kristuksessa Jesuksessa, ⁷Että hän tulevaisilla ajoilla ylönpalttisen armonsa rikkauden hyvydestänsä meidän kohtaamme Kristuksessa Jesuksessa osoittais. ⁸Sillä armosta te olette autuaiksi tulleet, uskon kautta, ja ette itse teissä: Jumalan lahja se on: ⁹Ei töistä, ettei yksikään kerskasi. ¹⁰Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jesuksessa hyviin töihin, joihin Jumala meidät on jo ennen vaeltamaan valmistanut. ¹¹Sentähden muistakaat, että te olitte muinen pakanat lihan jälkeen, ja niiltä kutsuttiin esinahaksi, jotka lihan jälkeen ympärileikkaukseksi kutsuttiin, joka käsillä tehdään, ¹²Että te siihen aikaan ilman Kristusta olitte muikalaiset Israelin kyläkunnasta, ja vieraat lupauksen Testamentista, ja ei teillä toivoakaan ollut, ja olitte maailmassa ilman Jumalaa; ¹³Mutta nyt te Kristuksessa Jesuksessa olette. Jotka muinen taampana olitte, nyt te Kristuksen veren kautta olette lähes päässeet; ¹⁴Sillä hän on meidän rauhamme, joka molemmista on yhden tehnyt ja vaihe-aidan särkenyt, ¹⁵Että hän lihansa kautta vihan otti pois, nimittäin

lain, joka käskyihin päätetty oli; että hän kahdesta yhden uuden ihmisen lois itsessään, ja tekis rauhan, ¹⁶Ja että hän ne molemmat Jumalan kanssa yhdessä ruumiissa ristin kautta sovittais, ja on vihan itse kauttansa kuolettanut, ¹⁷Ja on tullut evankeliumin kautta rauhaa ilmoittamaan teille, jotka taampana olitte, ja niille, jotka läsnä olivat. ¹⁸Sillä hänen kauttansa me molemmin yhdessä hengessä saamme Isää lähestyä. ¹⁹Niin ettepä te silleen ole vieraat ja muukalaiset, vaan pyhain kylänmiehet ja Jumalan perhe, ²⁰Apostolein ja prophetain perustuksen päälle rakennetut, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, ²¹Jonka päälle kaikki rakennus toinen toiseensa liitetään ja kasvaa pyhäksi templiksi Herrassa, ²²Jonka päälle te myös rakennetaan Jumalalle asuinsiaksi Hengessä.

³Sentähden minä Paavali, Jesuksen Kristuksen vanki, teidän pakanain tähden; ²Jos te muutoin kuulleet olette Jumalan armon huoneenhallituksesta, joka minulle teidän puoleenne annettu on, ³Että minulle on tämä salaus ilmoituksen kautta tiettäväksi tehty, niinkuin minä jo ennen lyhykäisesti kirjoitin, ⁴Josta te lukein taidatte minun ymmärrykseni Kristuksen salaisuudessa tuta, ⁵Joka ei ole ensisiin aikoihin niin ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, kuin se nyt hänen pyhille apostoleillensa ja prophetaillensa Hengen kautta ilmoitettu on: ⁶Nimittäin, että pakanat pitää kanssaperilliset ja yksi ruumis oleman ja osalliset hänen lupauksestansa Kristuksessa, evankeliumin kautta, ⁷Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan armon lahjan kautta, joka hänen voimansa vaikutuksesta minulle annettu on. ⁸Minulle, joka kaikkein vähin pyhain seassa olen, on tämä armo annettu, että minä pakanain seassa tutkimattoman Kristuksen rikkauden julistaisin, ⁹Ja jokaiselle valkeuteen saattaisin, mikä osallisuus siinä salaisuudessa on, joka ijankaikkisesti on salattu ollut Jumalassa, joka kaikki Jesuksen Kristuksen kautta luonut on: ¹⁰Että nyt haltioille ja esivalloille taivaallisissa Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta tiettäväksi tulis, ¹¹Sen ijankaikkisen aivoituksen jälkeen, jonka hän Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme osoittanut on, ¹²Jonka kautta meillä on uskallus ja tykökäymys kaikella rohkeudella, uskon kautta hänen päällensä. ¹³Sentähden minä rukoilen, ettette minun vaivaini tähden väsyisi, joita minä teidän edestänne kärsin, joka teidän kunnianne on. ¹⁴Sentähden kumarran minä polveni meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isän puoleen, ¹⁵Joka kaikkein oikia Isä on, jotka taivaissa ja maassa lapsiksi kutsutaan, ¹⁶Että hän antais teille voimaa kunniansa rikkauden jälkeen, että te hänen Henkensä kautta väkeväksi tulisitte sisällisessä ihmisessä; ¹⁷Ja että Kristus asuis uskon kautta teidän sydämissänne; ¹⁸Että te olisitte rakkauden kautta juurtuneet ja perustetut; että te selkiästi käsittäisitte kaikkein pyhain kanssa, mikä leveys ja pituus, ja syvyys ja korkeus olis, ¹⁹Ja Kristuksen rakkauden tuntisitte, joka kaiken tuntemisen ylitse käy; että te olisitte kaikella Jumalan täydellisyydellä täytetyt. ²⁰Mutta hänel-

le, joka kaikki ylönpalttisesti voi tehdä, kaiken senkin ylitse, kuin me rukoilemme taikka ymmärrämme, sen voiman jälkeen, joka meissä vaikuttaa, ²¹Hänelle olkoon kunnia seurakunnassa, joka on Kristuksessa Jesuksessa, kaikkiin aikoihin ijankaikkisesta niin ijankaikkiseen, amen!

⁴Niin minä vangittu Herrassa neuvon teitä, että te siinä kutsumisessa, johon te kutsutut olette, niin vaeltaisitte kuin sopii, ²Kaikella nöyryydellä, siveydellä ja pitkämielisyydellä, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa. ³Ahkeroitkaat myös pitämään hengen yhteyttä rauhan siiteen kautta: ⁴Yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin tekin olette teidän kutsumisessanne yhdenkaltaiseen toivoon kutsutut, ⁵Yksi Herra, yksi usko, yksi kaste, ⁶Yksi Jumala ja kaikkein Isä, joka kaikkein päällä on, ja kaikkein kautta, ja teissä kaikissa. ⁷Mutta jokaiselle meille on armo annettu Kristuksen lahjan mitan jälkeen. ⁸Sentähden hän sanoo: hän on astunut ylös korkeuteen, ja on vankiuden vangiksi vienyttä, ja ihmisille lahjoja antanut. ⁹Mutta se, että hän astui ylös, ei ole mikään muu kuin että hän ennen tänne astui alas, alimmaisiin maan paikkoihin. ¹⁰Joka on astunut alas, hän on se, joka kaikkein taivasten päälle astui ylös, että hän kaikki täyttäisi, ¹¹Ja hän on pannut muutamia apostoleiksi, muutamia prophetaiksi, muutamia evankelistaiksi, muutamia paimeniksi ja opettajiksi. ¹²Pyhain täydellisyyteen, palveluksen työhön ja Kristuksen ruumiin rakennukseen, ¹³Siihenasti kuin me kaikki tulemme uskon ja Jumalan Pojan tuntemisen yhteydessä täydeksi mieheksi, Kristuksen täydellisen varren mitan jälkeen: ¹⁴Ettemme silleen lapset olisi, jotka horjuisimme ja kaikkinaisilta opetuksen tuulilta vieteltäisiin, ihmisten koiruuden ja kavaluuden kautta, jolla he meitä käyvät ympäri, saadaksensa pettää; ¹⁵Mutta olkaamme toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme kaikissa, hänessä, joka pää on, Kristus, ¹⁶Josta koko ruumis on koottu ja yhteen liitetty, kaiken yhdistyksen kautta, joka siihen lisääntyy, sen vaikutuksen ja määrän jälkeen, joka kullakin jäsenellä on, siitä kasvaa ruumis omaksi rakennukseksensa rakkaudessa. ¹⁷Niin minä nyt sanon ja todistan Herrassa, ettette silleen vaella niinkuin muut pakanat vaeltavat mielensä tyhmyydessä, ¹⁸Joiden ymmärrys pimitetty on ja ovat vieraantuneet siitä elämästä, joka Jumalasta on, tyhmyyden kautta, joka heissä on, ja heidän sydämensä kovuuden kautta, ¹⁹Jotka, sitten kuin he olivat paatuneet, antoivat ylönsä haureuteen ja tekivät kaikkinaista saastaisuutta ylönpalttisessa himossa. ²⁰Mutta ette niin Kristusta ole oppineet. ²¹Jos te muutoin hänestä kuulleet olette ja hänessä opetetut olette, niinkuin totuus Jesuksessa on, ²²Niin pankaat pois vanha ihminen, jonka kanssa te ennen vaelsitte, joka himoin kautta ek-syksissä itsensä turmelee; ²³Mutta uudistakaat teitäne teidän mielenne hengessä, ²⁴Ja puukeaat päällenne uusi ihminen, joka Jumalan jälkeen luotu on, totisessa vahurskaudessa ja pyhyydessä. ²⁵Sentähden pankaat pois valhe, ja puhukaan jokainen lähimmäisensä kanssa totuutta; sillä

me olemme jäsenet keskenämme. ²⁶Vihastukaat ja älkääät syntiä tehkö, älkääät antako auringon laskea ylitse teidän vihanne, ²⁷Älkääät antako laittajalle siaan. ²⁸Joka varastanut on, älkään silleen varastako, vaan paremmin tehkään työtä ja toimittakaan käsillensä jotakin hyvää, että hänellä olisi tarvitsevalle jakamista. ²⁹Älköön yksikään rietas puhe teidän suustanne lähtekö, vaan mitä sovelias on parannuksen tarpeeksi, että se kelvollinen kuulla olisi. ³⁰Ja älkääät Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saattako, jossa te lunastuksen päivään asti kiinnitetty olette. ³¹Kaikki haikeus, ja närkästys, ja viha, ja huuto, ja sadatus olkoon kaukana teistä kaiken pahuuden kanssa. ³²Mutta olkaat keskenänne ystävälliset ja laupiaat, ja anteeksi antakaat toinen toisellenne niinkuin Jumala teillekin Kristuksen kautta anteeksi antanut on.

5Niin olkaat siis Jumalan seuraajat, niinkuin rakkaat lapset, ²Ja vaeltakaat rakkaudessa, niinkuin myös Kristus meitä rakasti ja antoi itsensä ulos meidän edestämme lahjaksi, uhriksi ja Jumalalle makiaksi hajuksi. ³Mutta huoruutta ja kaikkea riettautta eli ahneutta älkääät antako teidän seassanne mainitakaan, niinkuin pyhään sopii, ⁴Ja häpiällisiä sanoja ja hulluja puheita eli jaarituksia, jotka ei mihinkään kelpaa, vaan paremmin kiitossanoja. ⁵Sillä se te tietäkää, ettei yksikään huorintekijä, taikka saastainen, eli ahne, joka epäjumalan palvelia on, ole Kristuksen ja Jumalan valtakunnan perillinen. ⁶Älkääät antako yhdenkään pettää teitänne turhilla puheilla; sillä sentähden Jumalan viha epäuskoisten päälle tulee. ⁷Älkääät sentähden olko heidän osaveljensä. ⁸Sillä muinen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaat niinkuin valkeuden lapset; ⁹(Sillä Hengen hedelmä on kaikessa hyvydessä ja vanhurskaudessa ja totuudessa,) ¹⁰Ja koetelkaat, mikä Herralle otollinen on. ¹¹Älkääät olko osalliset pimeyden hedelmätömissä töissä, vaan paremmin nuhdelkaat. ¹²Sillä mitä salaa heilta tapahtuu, se on häpiä sanoakin; ¹³Mutta kaikki ne ilmi tulevat, kuin he valkeudelta rangaistaan; sillä kaikki, mikä ilmi tulee, se on valkeus. ¹⁴Sentähden hän sanoo: heräjä sinä, joka makaat, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee. ¹⁵Niin katsokaat, että te visusti vaellatte, ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat. ¹⁶Ja hankitkaat teitänne ajallansa; sillä aika on paha. ¹⁷Älkääät sentähden olko taitamattomat, vaan ymmärtäväiset, mikä Herran tahto on. ¹⁸Ja älkääät juopuko viinasta, josta paha meno tulee, vaan olkaat täytetyt (Pyhällä) Hengellä. ¹⁹Ja puhukaat keskenänne psalmeilla, ja kiitosvirsillä, ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja soittain Herralle teidän sydämessänne, ²⁰Kiittäin aina Jumalaa ja Isää, jokaisen edestä, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen. ²¹Ja olkaat toinen toisellenne alamaiset Jumalan pelvossa. ²²Vaimot olkaat omille miehellenne alamaiset niinkuin Herralle. ²³Sillä mies on vaimon pää, niinkuin Kristus on seurakunnan pää, ja hän on ruumiin vapahtaja. ²⁴Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamainen, niin myös vaimot pitää mie-

hillensä kaikissa alamaiset oleman. ²⁵Miehet, rakastakaat teidän vaimojanne, niinkuin myös Kristus seurakuntaa rakasti ja antoi ulos itsensä hänen edestänsä, ²⁶Että hän sen pyhittäis, ja on sen jo puhdistanut veden pesossa sanan kautta: ²⁷Että hän saattais itsellensä kunniallisen seurakunnan, jolla ei saastaisuutta eikä ryppyä ole eli jotakuta muuta senkaltaista, vaan että hän pyhä ja laittamaton olisi. ²⁸Miehet pitää vaimojansa rakastaman niinkuin omia ruumiitansa; joka vaimoansa rakastaa, se rakastaa itsiänsä. ²⁹Sillä ei yksikään ole omaa lihaansa koskaan vihannut, vaan elättää ja holhoo sitä, niinkuin myös Herra seurakuntaa. ³⁰Sillä me olemme hänen ruumiinsa jäsenet, hänen lihastansa ja luistansa. ³¹Sentähden pitää ihmisen antaman ylönsä isänsä ja äitinsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. ³²Tämä salaisuus on suuri; mutta minä puhun Kristuksesta ja seurakunnasta. ³³Kuitenkin rakastakaan myös kukin teistä vaimoansa niinkuin itsiänsä; mutta peljätköön vaimo miestänsä.

6Lapset, olkaat kuuliaiset teidän vanhemmillenne Herrassa; sillä se on oikein. ²Kunnioita isää ja äitiäs, (joka on ensimmäinen käsky, jolla lupaus on,) ³Että menestyisit ja kauvan eläisit maan päällä. ⁴Ja te isät, älkääät yllyttäkö lapsianne vihaan, vaan kasvattakaat heitä kurituksessa ja Herran nuhteessa. ⁵Palveliat, olkaat kuuliaiset teidän ruumiillisille isännillenne, pelvolla ja vapistuksella, teidän sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle, ⁶Ei silmäin edessä palvelen, niinkuin ihmisten mieltä noutain, vaan niinkuin Kristuksen palveliat, tehden sydäimestä, mitä Jumala tahtoo. ⁷Hyvällä mielellä palvelen Herraa, ja ei ihmisiä. ⁸Tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän on jälleen Herralta saapa, olkoon orja eli vapaa. ⁹Ja te isännät, tehkääät myös niin heitä kohtaan, ja pankaat pois uhkaukset, tietäen, että teidän Herranne on myös taivaissa, jonka edessä ei ole ihmisen muodon katsomusta. ¹⁰Viimein, rakkaat veljeni, olkaat väkevät Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa. ¹¹Pukekaat päällemme kaikki Jumalan sota-aseet, että te perkeleen kavalia päällekkarkkaamisia voisitte seisoa vastaan. ¹²Sillä ei meillä ole sota verta ja lihaa vastaan, vaan päaruhtinaita ja valtoja vastaan, maailman herroja vastaan, jotka tämän maailman pimeydessä vallitsevat, pahoja henkiä vastaan taivaan alla. ¹³Sentähden ottakaat kaikki Jumalan sota-aseet, että te voisitte pahana päivänä seisoa vastaan ja kaikissa asioissa pysyväiset olisitte. ¹⁴Niin seisokaat vyötetyt kupeista totuudella, ja vanhurskauden rintaraudalla puetetut, ¹⁵Ja jalat valmiiksi kengitettyt, saarnaamaan rauhan evankeliumia. ¹⁶Mutta kaikissa ottakaat uskon kilpi, jolla te voitte sammuttaa kaikki ruman tuliset nuolet. ¹⁷Ja ottakaat päähänne autuuden rautalakki, ja hengen miekka, joka on Jumalan sana, ¹⁸Ja rukoilkaat joka aika kaikella rukoilemisella ja anomisella hengessä, ja siinä valvokaat kaikella ahkeruudella ja rukouksella kaikkein pyhään tähden, ¹⁹Ja minunkin tähteni, että minulle puhetta annettaisiin avoimella suulla

rohkiasti puhuakseni, ja niin tiettäväksi tekisin evankeliumin salaisuuden. ²⁰Jonka käskyläinen minä näissä kahleissa olen, että minä niissä rohkiasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee. ²¹Mutta että te myös tietäisitte minun tilani ja mitä minä teen, kaiken sen on Tykikus, minun rakas veljeni ja uskollinen palvelia Herrassa, teille tiettäväksi tekevä, ²²Jonka minä teidän tykönnne lähetin sen syyn tähden, että te saisitte tietää meidän tilamme ja hän teidän sydämenne lohduttais. ²³Rauha olkoon veljille, ja rakkaus uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta! ²⁴Armo olkoon kaikkein kanssa, jotka meidän Herraa Jesusta Kristusta lakkaamatta rakastavat, amen!

Fil.

1Paavali ja Timoteus, Jesuksen Kristuksen palveliat, kaikille pyhille Kristuksessa Jesuksessa, jotka Philipissä ovat, ynnä piispoille ja palvelioille: **2**Armo olkoon ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3**Minä kiitän minun Jumalaani, niin usein kuin teitä muistan, **4**(Aina kaikissa minun rukouksissani teidän edestänne, ja rukoilen ilolla,) **5**Että te olette evankeliumista osalliseksi tulleet, ensimmäisestä päivästä niin tähän asti, **6**Sen totisesti tietäen, että se, joka teissä on hyvän työn alkanut, on sen Jesuksen Kristuksen päivään asti päättävä: **7**Niinkuin minulle on myös kohtuullinen teistä kaikista niin ajatella, sentähden, että minä teidät sydämessäni pidän, sekä minun kahleissani, että evankeliumin edesvastauksessa ja vahvistuksessa, te kaikki, jotka minun kanssani armosta osalliset olette. **8**Sillä Jumala on minun todistajani, että minä sydämen pohjasta kaikkia teitä Jesuksessa Kristuksessa halajan, **9**Ja sitä rukoilen, että teidän rakkauteenne enemmän ja enemmän yltäkylläiseksi tulis kaikkinaisessa tuntemisessa ja ymmärryksessä, **10**Että te koettelisitte, mikä paras olis, ja olisitte vilpittömät, ei kellenkään pahenukseksi Kristuksen päivään asti, **11**Täytetyt vanhurskaiden hedelmillä, jotka Jesuksen Kristuksen kautta teissä tapahtuvat, Jumalan kiitokseksi ja kunniaksi. **12**Mutta minä tahdon, että te, rakkaat veljet, tietäisitte, että ne, mitkä minulle tapahtuneet ovat, ovat enemmän evankeliumin menestykseksi tulleet, **13**Niin että minun siteeni ovat ilmi tulleet Kristuksessa koko raastuvassa ja myös kaikille muille. **14**Ja että monta veljeä Herrassa, minun siteistäni vahvistetut, ovat paljoo rohkiammaksi tulleet pelkäämättä sanaa puhumaan. **15**Muutammat tosin saarnaavat Kristusta kateudesta ja riidasta, mutta muutammat hyvästä tahdosta. **16**Ne ilmoittavat Kristusta eripuraisuudesta, ei puhtaalla sydämellä, vaan luulevat niin lisäävänsä minun siteihini murhetta. **17**Mutta nämät rakkaudesta; sillä he tietävät minun olevan pantuna evankeliumin edesvastaamiseksi. **18**Mitäs siis? Että Kristus kuitenkin ilmoitetaan, ehkä kuinka se tapahtuu, joko se olis muodoksi, eli totuudella; niin minä siitä iloitsen ja vielä tahdon iloita. **19**Sillä minä tiedän sen minulleni joutuvan autuudeksi teidän rukouksenne ja Jesuksen Kristuksen hengen avun kautta. **20**Niinkuin minä ikävöiden odotan ja toivon, etten minä missään häpiään tule, vaan että Kristus nyt, niinkuin ainakin, kaikel-

la vapaudella minun ruumiissani ylistetään, joko elämän eli kuoleman kautta; **21**Sillä Kristus on minulle elämä, ja kuolema on minulle voitto. **22**Mutta jos lihassa elää, se on minulle tarpeellinen, ja mitä minä valitsen, en minä tiedä. **23**Sillä molemmilta minä ahdistetaan: minä halajan täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa; sillä se paljoo parempi olis. **24**Mutta paljoo tarpeellisempi on lihassa olla teidän tähdenne. **25**Ja minä tiedän totisesti, että minun pitää oleman ja teidän kaikkein kansanne pysymän, teidän menestyksenne ja uskonne iloksi, **26**Että teidän kerskaamisenne olis yltäkylläinen Kristuksessa Jesuksessa minusta, minun läsnäolemiseni kautta taas teidän tykönänne. **27**Ainoastaan käyttäkää itseenne niinkuin Kristuksen evankeliumille sovelias on, että jos minä tulen ja näen teidät eli poissa ollessani saan kuulla teistä, että te olette yhdessä hengessä ja yhdessä sielussa meidän kanssamme evankeliumin uskossa kilvoitelleet. **28**Ja älkää antako missään peljättää teitäne vastaanaseisojilta, joka tosin heille kadotuksen merkki on, mutta teille autuudeksi, ja se on Jumalalta. **29**Sillä teille on lahjaksi annettu Kristuksen puolesta, ei ainoasti että te hänen päällensä usotte, mutta myös kärsitte hänen tähdensä, **30**Ja pysytte siinä kilvoituksessa, jonka te minussa näitte ja nyt minusta kuulette.

2Jos siis joku neuvo on teidän tykönänne Kristuksessa, jos joku rakkauden lohdutus, jos joku hengen osallisuus, jos joku sydämellinen rakkaus ja laupius, **2**Niin täyttäkää minun iloni, että teillä olis yksi mieli, yhtäläinen rakkaus, ja te olisitte yksimieliset ja yhtäpitäväiset. **3**Älkää tehkö mitään riidan eli turhan kunnian kautta, vaan nöyryydessä pitäin toinen toisensa parempana kuin itsensä. **4**Ja älkään jokainen omaa parastansa katsoko, vaan myös toisen parasta. **5**Kullakin olkoon se ajatus, joka Kristuksella Jesuksella oli, **6**Joka, vaikka hän oli Jumalan muodossa, ei lukenut saaliiksi Jumalan kaltainen olla, **7**Vaan alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä ja tuli muiden ihmisten vertaiseksi, **8**Ja löydettiin menoissa niinkuin ihminen, nöyryytti itsensä ja oli kuolemaan saakka kuuliainen, ja ristin kuolemaan asti. **9**Sentähden on Jumala hänen myös korottanut ja antanut hänelle nimen, joka kaikkia nimiä suurin on: **10**Että Jesuksen nimeen pitää kaikki polvet heitäänsä kumartaman, jotka taivaassa ja maan päällä ja maan alla ovat, **11**Ja kaikki kielet pitää tunnustaman, että Jesus Kris-

tus on Herra, Isän Jumalan kunniaksi. ¹²Sentähden, minun rakkaani, niinkuin te aina olette kuuliaiset olleet, (ei ainoastansa minun läsnäollessani, mutta nyt paljoa enemmän minun poissa-ollessani), laittakaat pelvolla ja vapistuksella, että te autuaaksi tulisitte. ¹³Sillä Jumala vaikuttaa teissä sekä tahdon että toimituksen, hyvän suosionsa jälkeen. ¹⁴Tehkäätkä kaikki napisematta ja kamppailematta. ¹⁵Että te olisitte laittamattomat ja yksivakaiset, nuhteettomat Jumalan lapset pahanilkisen ja nurjan sukukunnan keskelä, joiden seassa te paistakaat niinkuin kynttilät maailmassa, ¹⁶Että te elämän sanassa pysytte, minulle Kristuksen päivänä kerskaamiseksi, etten minä hukkaan juossut olisi eli turhaan työtä tehnyt. ¹⁷Ja jos minä uhrattaisiin teidän uhrin ja uskon palveluksenne tähden, niin minä iloitsen ja riemuitsen kaikkein teidän kanssanne. ¹⁸Sentähden tekin minun kanssani iloitkaat ja riemuitkaat. ¹⁹Mutta minä toivon Herrassa Jesuksessa, että minä pian Timoteuksen teidän tykönnä lähettän, että minäkin ihastuisin, kuin minä tietää saan, kuinka teidän tilanne on. ²⁰Sillä ei minulla ole ketään, jolla yksi mieli minun kanssani on ja joka niin visusti murheen teistä pitää. ²¹Sillä he etsivät kaikki omaansa ja ei niitä mitkä Jesuksen Kristuksen ovat. ²²Mutta te tiedätte hänen koettelemuksensa; sillä niinkuin lapsi isänsä kanssa on, niin on hän minun kanssani evankeliumissa palvellut. ²³Tämän siis minä toivon lähettäväni, kuin minä olen asiani toimittanut. ²⁴Mutta minä uskallan Herran päälle, että minä itsekin olen pian tuleva. ²⁵Vaan minä olen nähnyt tarpeelliseksi teidän tykönnä lähettää veljeä Epaphroditusta, joka minun virkaveljeni ja sotakumppanini ja teidän myös apostolinne on, joka minua myös tarpeessani autti; ²⁶Sillä hän ikävöitsi kaikkia teitä, ja oli kovin suruissansa, että te hänen sairaaksi kuulleet olitte. ²⁷Ja tosin hän oli jo kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti hänen päällensä, ja ei ainoastaan hänen, vaan myös minun päälleni, etten minä murhetta murheen päälle olisi saanut. ²⁸Sentähden olen minä hänen sitä pikemmin lähettänyt, että te taas hänen saisitte nähdä ja iloitsisitte, ja minulla myös vähempi murhetta olisi. ²⁹Niin ottakaat häntä Herrassa vastaan kaikella ilolla ja pitäkäätkä senkaltaiset kunniasa; ³⁰Sillä Kristuksen työn tähden oli hän niin kuolemaa lähestynyt, ettei hän hengestänsä totellut, että hän olisi minua teidän puolestanne palvellut.

3 Vielä, minun veljeni, iloitkaat Herrassa. Että minä teille yhdellä tavalla kirjoitan, en minä siitä suutu; sillä se tekee teidän vahvemmaksi. ²Kavahtakaat teitä koirilta, kavahtakaat teitä pahoilta työmiehiltä, kavahtakaat poisleikkaamisesta. ³Sillä me olemme se ympärileikkaus, jotka Jumalaa hengessä palvelemme ja kerskaamme meitämme Kristuksessa Jesuksessa, ja emme turvaa lihaan, ⁴Ehkä minulla on, johon minä lihassakin turvaan. Jos joku näkyy lihaan uskaltavan, minä paljoa enemmän. ⁵Joka kahdeksantena päivänä ympärileikattu olen, Israelin kansasta, Benjaminin suvusta, Hebrealainen Hebrealaisista, lain jälkeen

Pharisealainen, ⁶Kiivaudesta seurakunnan vainooja, vanhurskaudessa, joka laista tulee, laittamaton. ⁷Mutta ne, mitkä minulla olivat voittona, olen minä Kristuksen tähden vahingoksi lukenut; ⁸Sillä minä luen kaikki vahingoksi sen ylönpalttisen Kristuksen Jesuksen, minun Herrani tuntemisen suhteen, jonka tähden minä olen kaikki vahingoksi lukenut, ja ne raiskana pidän, että minä Kristuksen voittaisin, ⁹Ja hänessä löydettäisiin, ettei minun vanhurskauteni laista olisi, vaan joka tulee uskosta Kristuksen päälle, niimitään se vanhurskaus, joka Jumalalta uskolle omistetaan, ¹⁰Häntä tutakseni, ja hänen ylösnousemisensa voimaa ja kärsimisensä osallisuutta, koska minä tulen hänen kuolemansa kaltaiseksi; ¹¹Jolla muodolla minä kuolleitten ylösnousemisessa tuleva olen. ¹²Ei niin, että minä sen jo käsittänyt olen, eli jo täydellinen olen; mutta minä ahkeroin suuresti, että minä sen myös käsittäisin, niinkuin minäkin Jesuksessa Kristuksessa käsitetty olen. ¹³Minun veljeni! enpä minä pidä itseni sitä käsittäneen; ¹⁴Mutta yksi on se minä unohdan ne, mitkä takaperin ovat, ja kokotan niiden perään, jotka edessä ovat, ja samoan eteenpannun määrän jälkeen, sen kalliin tavaran jälkeen, joka Jumalan kutsumisen kautta ylhäältä Kristuksessa Jesuksessa ilmoitetaan. ¹⁵Niin monta siis, jotka meistä täydellistä on, ajatelkaamme niin, ja jos te toisin ajattelette, niin Jumala on sen teille ilmoittava. ¹⁶Kuitenkin että me yhden mitan jälkeen siinä vaellamme, johon me joutuneet olemme, ja että me yksimieliset olisimme. ¹⁷Seuratkaat, rakkaat veljet, minua ja katsokaat niitä, jotka niin vaeltavat, kuin me teille esikuva olemme. ¹⁸Sillä monta vaeltavat, joista minä jo usein olen teille sanonut, ja nytkin itkien sanon: he ovat Kristuksen ristin viholliset, ¹⁹Joidenka loppu on kadotus, ja heidän vatsansa on heidän jumalansa ja heidän kunniansa joutuu heille häpiäksi, jotka maallisia rakastavat. ²⁰Mutta meidän menomme on taivaissa, josta me myös lunastajaa Herraa Jesusta Kristusta odotamme, ²¹Joka meidän heikon ruumiimme kirkastaa, että se hänen kirkkaan ruumiinsa kaltainen olisi, sillä voimalla, jolla hän myös voi kaikki itsellensä alamaiseksi tehdä.

4 Sentähden minun rakkaat ja ihanat veljeni, minun iloni ja minun kruununi, seisokaat niin Herrassa, minun rakkaani. ²Euodiaa minä neuvon ja Syntykeä minä neuvon, että he Herrassa yksimieliset olisivat. ³Ja minä rukoilen sinua, minun uskollinen kumppanini, ole niille avullinen, jotka minun kanssani evankeliumissa kilvoittelleet ovat, ynnä Klementin ja muiden minun auttajaini kanssa, joiden nimet elämän kirjassa ovat. ⁴Iloitkaat aina Herrassa, ja taas minä sanon: iloitkaat. ⁵Olkoon teidän siveytenne kaikille ihmisille tiettävä: Herra on läsnä. ⁶Älkäätkä mistään murehtiko, vaan olkoon teidän anomuksenne kaikissa asioissa Jumalalle tiettävä, kaikella rukouksella ja pyytämällä kiitoksen kanssa. ⁷Ja Jumalan rauha, joka ylitse kaiken ymmärryksen käy, varjelkoon teidän sydämenne ja teidän taitonne Kristuksessa Jesuksessa. ⁸Vielä, rakkaat veljet, mikä tosi,

mikä kunniallinen, mikä oikein, mikä puhdas, mikä otollinen on, mikä hyvin kuuluu, jos joku hyvä tapa ja jos joku kiitos on, ajatelkaat niitä. ⁹Mitä te myös opitte, ja saitte, ja kuulitte, ja nähneet olette minussa, se tehkäät, niin rauhan Jumala on teidän kanssanne. ¹⁰Mutta minä olen suuresti iloinen Herrassa, että te olette taas virvonneet minusta murhetta pitämään, ehkä te sen tehneetkin olette, vaan ei teillä ollut tilaa. ¹¹Enpä minä sitä sentähden sano, että minulta jotakin puuttuu; sillä minä olen oppinut, joissa minä olen, niihin tyytymään. ¹²Minä taidan nöyrä olla ja taidan myös korkia olla, minä olen aina ja kaikissa harjoitettu, taidan ravittu olla ja isota, hyötyä ja köyhtyä. ¹³Minä voin kaikki sen kautta, joka minun väkeväksi tekee, Kristuksen. ¹⁴Kuitenkin te teitte hyvin, että te minun murheeni päällemme otitte. ¹⁵Mutta te Philippiäiset tiedätte, ettei ensin evankeliumin alusta, kuin minä Makedoniasta läksin, yksikään seurakunta minulle mitään ollut jakanut antamisessa ja ottamisessa, vaan ainoastaan te; ¹⁶Sillä kuin myös minä Tessalonikassa olin, lähetitte te kerran ja kaksi minun tarpeeni. ¹⁷Ei niin, että minä lahjoja pyydän, vaan ahkeroin sen, että teidän luvussanne ylitsevuotava hedelmä olis. ¹⁸Sillä minulla on kaikki ja yltäkylä, minä olen täytetty, sitte kuin minä Epaphroditukselta sain sen, mikä teiltä lähetetty oli, makian hajun, otollisen ja Jumalalle kelvollisen uhrin. ¹⁹Mutta minun Jumalani on teille antava, rikkaudestansa kaikki teidän tarpeenne, kunnia, Jesuksen Kristuksen kautta. ²⁰Mutta Jumalalle ja meidän Isällemme olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! ²¹Tervehtikäätkäät jokaista pyhää Kristuksessa Jesuksessa. Teitä tervehtivät ne veljet, jotka minun kanssani ovat. ²²Teitä tervehtivät kaikki pyhät, erinomattain ne, jotka keisarin huoneesta ovat. ²³Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

Kol.

¹Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja veli Timoteus, ²Niille, jotka ovat Kolossissa, pyhille ja uskollisille veljille Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! ³Me kiitämme Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää, ja rukoilemme aina teidän edestänne, ⁴Sittekuin me kuulumme teidän uskonne Kristuksessa Jesuksessa ja teidän rakkautenne kaikkia pyhiä kohtaan, ⁵Sen toivon tähden, joka teille taivaissa tallelle pantu on, josta te ennen sen totisen evankeliumin saarnan kautta kuulleet olette, ⁶Joka teidän tykönne tullut on, niinkuin myös kaikkeen maailmaan, ja hedelmän kantaa, niinkuin teissäkin hamasta siitä päivästä, jona te sen kuulleet olette ja Jumalan armon totuudessa tunsitte; ⁷Niinkuin te myös meidän rakkaalta kansa palvelialtamme Epaphraalta opitte, joka teidän edestänne Kristuksen uskollinen palvelia on, ⁸Joka myös on meille ilmoittanut teidän rakkautenne hengessä. ⁹Sentähden myös me siitä päivästä, jona me sen kuulumme, emme lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että te hänen tahtonsa tuntemisella täytettäisiin kaikkinaisessa hengellisessä viisaudessa ja toimessa, ¹⁰Että te soveliaasti vaeltaisitte, kelvaten kaikissa Herralle, ja hedelmän tekisitte kaikissa hyvissä töissä ja kasvaisitte Jumalan tuntemisessa, ¹¹Ja vahvistetuksi tulisitte kaikella voimalla, hänen kunniansa väkevyyden jälkeen, kaikkeen kärsivällisyyteen ja pitkämielisyyteen ilon kanssa. ¹²Ja kiittäkää Isää, joka meitä soveliaaksi tehnyt on pyhain perimisen osallisuuteen valkeudessa, ¹³Joka meitä pimeyden vallasta pelasti ja on meidät siirtänyt rakkaan Poikansa valtakuntaan, ¹⁴Jonka kautta meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi antamus, ¹⁵Joka näkymättömän Jumalan kuva on, esikoinen ennen kaikkia luontokappaleita. ¹⁶Sillä hänen kauttansa ovat kaikki luodut, jotka taivaassa ja maan päällä ovat, näkyväiset ja näkymättömät, thronit ja herraudet, vallat ja hallitukset: ne ovat kaikki hänen kauttansa ja häneen luodut. ¹⁷Ja hän on ennen kaikkia ja kaikki ovat hänessä. ¹⁸Ja hän on ruumiin, nimittäin seurakunnan pää, joka on alku ja esikoinen kuolleista, että hän kaikkein ylitse kävis; ¹⁹Sillä niin kelpasi Isälle, että hänessä kokonainen täydellisyys asuis, ²⁰Ja kaikki olisivat hänen kauttansa hänen itse kanssansa sovitettut, sekä ne jotka maassa että ne jotka

taivaissa ovat; sillä hän teki verensä kautta ristin päällä rauhan, itse kauttansa. ²¹Ja te olitte muinen oudot ja viholliset ymmärryksen puolesta, pahoissa töissä; mutta nyt hän on teidät sovittanut, ²²Lihansa ruumiissa kuoleman kautta, että hän teidät saattais pyhäksi, laittamattomaksi ja nuhteettomaksi kasvoinsa edessä. ²³Jos te muutoin uskossa pysytte perustettuna ja vahvana ja horjumattomana evakeliumin toivosta, jonka te kuulitte, joka on saarnattu kaikkein luontokappalten edessä, jotka taivaan alla ovat; jonka palveliaksi minä Paavali tullut olen, ²⁴Joka nyt minun vaivoistani iloitsen, jotka minä kärsin teidän edestänne, ja täytän Kristuksen kärsimiset minun lihassani hänen ruumiinsa edestä, joka on seurakunta, ²⁵Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan toimituksen jälkeen, joka minulle teidän kohtaanne annettu on, täyttämään Jumalan sanaa; ²⁶Sitä salaisuutta, joka ijankaikkisesta ja sukukunnista on salattu ollut, mutta nyt hänen pyhillensä ilmoitettu, ²⁷Joille Jumala tahtoi sen julistaa, mikä tämän salaisuuden kunniallinen rikkaus pakanain seassa on, joka on Kristus teissä, kunnian toivo, ²⁸Jonka me ilmoitamme, ja kaikkia ihmisiä neuvomme, ja kaikkia ihmisiä kaikkinaisessa viisaudessa opetamme, että me jokaisen ihmisen Kristuksessa Jesuksessa täydelliseksi saattaisimme: ²⁹Jota minä myös ahkeroin ja hänen vaikutuksensa jälkeen kilvoittelen, joka minussa väkevästi vaikuttaa.

²Sillä minä soisin teidän tietävän, kuinka suuri kilvoitus minulla on teistä ja niistä, jotka Laodikeassa ovat, ja kaikista niistä, jotka ei minun kasvojani lihassa nähneet: ²Että heidän sydämensä saivat lohdutuksen ja liitetyksi tulisivat rakkaudessa kaikkeen rakkauteen, täydellisessä ymmärryksessä Jumalan ja Isän ja Kristuksen salaisuuden tuntemiseen, ³Jossa kaikki viisauden ja taidon tavarat kätkeyt ovat. ⁴Mutta sen minä sanon, ettei joku teitä viettele kavalalla puheella. ⁵Sillä vaikka en minä lihassa läsnä ole, niin minä kuitenkin hengessä teidän tykönänne olen, iloitsen ja näen teidän toimellisuutenne ja teidän vahvan uskonne Kristuksen päälle. ⁶Niinkuin te nyt Herran Jesuksen Kristuksen olette ottaneet vastaan, niin vaeltakaat hänessä, ⁷Ja olkaat hänessä juuritettut ja rakennettut ja uskossa vahvistetut, niinkuin te oppineet olette, ja olkaat siinä runsaasti kiitolliset. ⁸Katsokaat, ettei joku teitä viettele filosofian ja turhain jaaritusten kautta, ihmisten opin

ja maailmallisten säätyin jälkeen, ja ei Kristuksen jälkeen.⁹Sillä hänessä asuu koko jumaluuden täydellisyys ruumiillisesti,¹⁰Ja te olette hänessä täydelliset, joka kaiken herauden ja esivallan pää on,¹¹Jonka kautta te myös ympärileikatut olette sillä ympärileikkauksella, joka käsittä tapahtuu, syntisen ruumiin pois panemisen kautta, lihassa, Kristuksen ympärileikkauksella,¹²Ynnä hänen kanssansa kasteen kautta haudatut, jossa te myös hänen kanssansa olette nousseet ylös uskon kautta, jonka Jumala vaikuttaa, joka hänen kuolleista herättänyt on,¹³Ja on teidät hänen kanssansa eläväksi tehnyt, kuin te synnissä kuolleet olitte, ja teidän lihanne esinahassa, ja on meille kaikki synnit anteeksi antanut.¹⁴Ja on pyyhkinyt pois sen käsikirjoituksen, joka säätyin kautta meitä vastaan oli ja oli meille vastahakoinen: sen hän otti pois ja nautitsi ristiin,¹⁵Ja on ryöstänyt vallitukset ja väkevyydet, ja toi heidät näkyviin, ja sai heistä voittokunnian itse kauttansa.¹⁶Älkään siis kenkään teitä tuomitko ruasta eli juomasta, taikka määräytyistä pyhäpäivistä, ei uudesta kuusta, eikä sabbateista,¹⁷Jotka ovat tulevaisten varjo, mutta itse ruumis on Kristuksessa.¹⁸Älkää antako kenenkään voittoa teidän kilvoituksenne palkkaa, joka tahtoo teitä nöyryyteen ja enkelien palvelukseen, vaeltain niissä, joita ei hän nähnyt ole, ja on tyhmästi lihallisessa mielessänsä paisunut,¹⁹Ja ei riipu kiinni Päässä, josta koko ruumis jäsenistä ja raviosta saa väkevyyden ja kokoon liitetty on, ja niin siinä lisäämisessä kasvaa, jonka Jumala antaa.²⁰Jos te siis olette Kristuksen kanssa maailman säädyistä kuolleet, miksi te teitänne annatte säädyillä solmita, niinkuin te maailmassa eläisitte? ²¹Älä siihen rupee, (sanovat ne,) älä maista, älä pitele,²²Jotka kaikki kulumisessa hukkuvat, ja ihmisten käskyt ja opit ovat,²³Joilla kyllä viisauden muoto on itsevalituspalveluksessa ja nöyryydessä, ja siinä, ettei he ruumistansa armahda eikä tee lihalle kunniaa hänen tarpeissansa.

3Jos te siis Kristuksen kanssa olette nousseet ylös, niin etsikää niitä, jotka ylhäällä ovat, kussa Kristus istuu Jumalan oikialla kädellä.²Pyrkikää niiden perään, jotka ylhäällä ovat, ja ei niiden, jotka maan päällä ovat.³Sillä te olette kuolleet ja teidän elämäne on kätkeyty Kristuksen kanssa Jumalassa.⁴Kuin Kristus, meidän elämämme, ilmoitetuksi tulee, silloin tekin hänen kanssansa kunniaassa ilmoitetaan.⁵Niin kuolettakaat sentähden teidän jäsenenne, jotka maan päällä ovat, huoruus, saastaisuus, häpiällinen himo, rietas halaus ja ahneus, joka on epäjumalan palvelus,⁶Joidenka tähden Jumalan viha epäuskoisten lasten päälle tulee;⁷Joissa tekin muinen vaelsitte, kuin te niissä elitte.⁸Mutta nyt pankaat myös te pois nämät kaikki, viha, närkästys, pahuus, pilkka, ilkiät sanat, teidän suustanne.⁹Älkää valehdelko keskenänne, ja riisukaat pois teistänne vanha ihminen tekoinensa,¹⁰Ja pukekaat päällemme uusi, joka hänen tuntemiseensa uudistetaan, hänen kuvansa jälkeen, joka sen luonut on.¹¹Kussa ei ole Grekiläinen ja Juudalainen, ympärileikkaus ja esinahka, Barbarus ja Skyta,

orja ja vapaa, vaan kaikki ja kaikissa Kristus.¹²Niin pukekaat siis teitänne niinkuin Jumalan valitut, pyhät ja rakkaat, sydämellisellä laupiudella, ystävyydellä, nöyryydellä, hiljaisuudella ja pitkämielisyydellä,¹³Ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaat toinen toisellenne, jos jollakin on kannetta toista vastaan; niinkuin myös Kristus teille on anteeksi antanut, niin myös tekin tehkää.¹⁴Mutta ylitse näiden kaikkein pukekaat päällemme rakkaus, joka on täydellisyyden side.¹⁵Ja Jumalan rauha hallitkoon teidän sydämässänne, johonka te myös kutsutut olette yhteen ruumiiseen, ja olkaat kiitolliset.¹⁶Asukaan Jumalan sana runsaasti teissä, kaikella viisaudella. Opettakaat ja neuvokaat teitänne keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten armon kautta Herralle teidän sydämässänne.¹⁷Ja kaikki, mitä te teette puheella eli työllä, niin tehkää kaikki Herran Jesuksen nimeen, ja kiitäkää Jumalaa ja Isää hänen kauttansa.¹⁸Vaimot, olkaat teidän miehellenne alamaiset Herrassa, niinkuin kohtuullinen on.¹⁹Miehet, rakastakaat vaimojanne, ja älkää olko tylyt heitä vastaan.²⁰Lapset, olkaat kuuliaiset vanhemmillemme kaikissa; sillä se on Herralle hyvin otollinen.²¹Isät, älkää kehoittako teidän lapsianne vihaan, ettei he araksi tulisi.²²Palveliat, olkaat kuuliaiset kaikissa teidän ruumiillisille isännillemme, ei silmäin edessä palvelen, niinkuin ne, jotka ihmisten mieltä noutavat, vaan sydämen yksinkertaisuudessa ja Jumalan pelvossa,²³Ja kaikki, mitä te teette, se tehkää sydämestänne, niinkuin Herralle ja ei ihmisille,²⁴Ja tietäkää, että te saatte Herralta perimisen palkan; sillä te palvelette Herraa Kristusta.²⁵Mutta joka väärin tekee, sen pitää saaman sen jälkeen kuin hän väärin tehnyt on, ja ei pidä muotoa katsottaman.

4Isännät, se mikä oikeus ja kohtuus on, osoittakaat palvelioille, tietäen, että teilläkin on Herra taivaissa.²Olkaat alinomaisesti rukouksissa, valvoin niissä kiitoksen kanssa,³Rukoillen ynnä meidänkin edestämme, että Jumala meillemme sanansa oven avais, Kristuksen salaisuutta puhumaan, jonka tähden minä myös sidottu olen:⁴Että minä sen julistaisin, niinkuin minun puhua tulee.⁵Vaeltakaat viisaasti niiden kanssa, jotka ulkona ovat, ja ottakaat ajasta vauri.⁶Teidän puheenne olkoon aina otollinen ja suolalla sekoitettu, että te tietäisitte, kuinka teidän pitää jokaista vastaaman.⁷Kaikista minun menoistani pitää Tykikuksen, rakkaan veljen ja uskollisen palvelian ja kanssapalvelian Herrassa, teille tiettäväksi tekemän,⁸Jonka minä sitä varten lähetin teidän tyköne, että minä saisin tietää teidän tilanne, ja että hän teidän sydämenne lohduttais,⁹Ynnä Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen kanssa, joka yksi teistä on: kuinka kaikki täällä ovat, he teillä tiettäväksi tekevät.¹⁰Aristarkus, minun kanssavankini, tervehtii teitä, ja Markus, Barnabaan nepas, josta te käskyt saaneet olette: jos hän tulee teidän tyköne, niin ottakaat häntä vastaan,¹¹Ja Jesus, joka Justukseksi kutsutaan, jotka ympärileikkauksesta ovat: nämät ainoat ovat minun aut-

tajani Jumalan valtakuntaan, jotka minulle lohdutukseksi olleet ovat. ¹²Teitä tervehtii Epaphras, joka on teistä Kristuksen palvelia, ja rukoilee ahkerasti teidän edestänne, että te täydelliset olisitte, kaikella Jumalan tahdolla täytetyt. ¹³Sillä minä todistan hänestä, että hän suuren kiivauden teistä pitää ja niistä, jotka Laodikeassa ja Hierapolissa ovat. ¹⁴Teitä tervehtii Luukas lääkäri, se rakas, ja Demas. ¹⁵Tervehtikäätkin veljiä, jotka ovat Laodikeassa, ja Nymphaa, ja sitä seurakuntaa, joka hänen huoneessansa on. ¹⁶Ja kuin tämä lähetyskirja on teidän edessänne luettu, niin laittakaat, että se Laodikeankin seurakunnassa luettaisiin, ja että tekin sen lukisitte, joka Laodikeasta kirjoitettu on, ¹⁷Ja sanokaat Arkippukselle: pidä virastas vaaria, jonka Herrassa saanut olet, ettäs sen toimittaisit. ¹⁸Tervehdys minun, Paavalin, kädelläni. Muistakaat minun siteitäni. Armo olkoon teidän kanssanne! Amen.

1. Tess.

1Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle, Isässä Jumalassa ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **2**Me kiitämme aina Jumalaa kaikkein teidän edestänne ja muistamme meidän rukouksissamme teitä, **3**Ja lakkaamatta muistamme teidän tekojanne uskossa, ja teidän töitänne rakkaudessa, ja teidän kärsivällisyyttänne toivossa, joka on meidän Herramme Jesuksen Kristuksen päälle Jumalan ja meidän Isämme edessä. **4**Sillä, rakkaat veljet, Jumalalta rakastetut, me tiedämme, kuinka te valitut olette, **5**Että meidän evankeliumi on teidän tykönänne ollut, ei ainoastansa puheessa, vaan myös voimassa ja Pyhässä Hengessä, ja vahvassa tiedossa; niinkuin te tiedätte, minkäkaltaiset me teidän tykönänne teidän tähtenne olimme. **6**Ja te olette meitä ja Herra seuraamaan ruvenneet ja olette sanan monessa vaivassa, ilolla Pyhässä Hengessä, ottaneet vastaan, **7**Niin että te olette tulleet esikuvaksi kaikille uskovaisille Makedoniassa ja Akajassa. **8**Sillä teistä on Herran sana kajahtanut, ei ainoastaan Makedoniassa ja Akajassa, mutta myös joka paikassa on teidän uskonne Jumalan tykö kuulunut, niin ettei meidän tarvitse mitään puhua. **9**Sillä he itse ilmoittavat meistä, minkäkaltainen tulemus meillä on ollut teidän tykönne, ja kuinka te Jumalan tykö epäjumalista käännetyt olette, elävää ja totista Jumalaa palvelemaan, **10**Ja hänen Poikaansa taivaista odottamaan, jonka hän on kuolleista herättänyt, Jesuksen, joka meitä tulevaisesta vihasta vapahtaa.

2Sillä te tiedätte, rakkaat veljet, meidän tulemismme teidän tykönne, ettei se ole turha ollut; **2**Vaan niinkuin me ennen kärsineet ja häväistyt olimme Philipissä, niinkuin te tiedätte, kuitenkin olimme me rohkiat meidän Jumalassamme, puhumaan teille Jumalan evankeliumia suuressa kilvoittelimisessa. **3**Sillä ei meidän neuvomme ollut eksytyksessä, eikä saastaisuudessa, ei myös petoksessa; **4**Vaan niinkuin me Jumalalta koetellut olemme, ja meille on evankeliumi uskottu, niin me myös puhumme; ei niin että me tahtoisimme ihmisille kelvata, vaan Jumalalle, joka meidän sydämemme koettelee. **5**Sillä emmepä me koskaan vaeltaneet liukkailla sanoilla, niinkuin te tiedätte, emmekä ahneuden tilalla; Jumala on todistaja. **6**Emme myös ole ihmi-

siltä kunniaa pyytäneet, ei teiltä eikä muilta, vaikka me olimme taitaneet teitä rasittaa, niinkuin Kristuksen apostolit; **7**Mutta me olimme hienot teidän keskellänne: niinkuin imettäjät lapsiansa holhoo, **8**Niin oli myös meidän sydämemme halu teihin, jakamaan teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, mutta myös meidän henkeämme; sillä te olette meille rakkaiksi tulleet. **9**Sillä te muistatte, rakkaat veljet, meidän työmme ja vaivamme; sillä yöllä ja päivällä me työtä teimme, ettemme ketään teistä rasittaisi, ja saarnasimme Jumalan evankeliumia teidän edessänne. **10**Siihen te olette todistajat ja Jumala, kuinka pyhästi, hurskaasti ja nuhteettomasti me olimme teidän tykönänne, jotka uskotte. **11**Niinkuin te tiedätte, kuinka me jokaista teitä niinkuin isä lapsiansa olemme neuvoneet ja lohduttaneet, **12**Ja todistaneet, että te otollisesti Jumalan edessä vaeltaisitte, joka teitä valtakuntaansa ja kunniaansa kutsunut on. **13**Sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa, että kuin te saitte sen sanan Jumalasta, jonka te meiltä kuulitte, niin te sen otitte vastaan, ei niinkuin ihmisen sanan, vaan (niinkuin se totisesti on) kuin Jumalan sanan, joka myös teissä uskovaisissa vaikuttaa. **14**Sillä te olette tulleet, rakkaat veljet, Jumalan seurakuntain, jotka ovat Juudeassa, tavoittajaksi, Kristuksessa Jesuksessa, että te olette myös niitä kärsineet teidän omilta langoiltanne, niinkuin hekin Juudalaisilta, **15**Jotka myös tappoivat Herran Jesuksen ja omat prophetansa, ja ovat meitä vainonneet, ja ei he Jumalalle kelpaa, ja ovat kaikille ihmisille vastahakoiset; **16**Jotka meidän kieltävät pakanoille puhumasta, että he autuaiksi tulisivat, että he aina syntinsä täyttäisivät; sillä viha on jo peräti heidän päällensä tullut. **17**Mutta me, rakkaat veljet, sitte kuin me hetkeksi olemme teiltä otetut pois, näkyvistä, ei sydämeistä, niin me olemme sitä enemmän suurella halulla pyytäneet teidän kasvojanne nähdä. **18**Sentähden tahdoimme me tulla teidän tykönne, (minä Paavali,) kerran ja kaksi, mutta saatana esti meitä. **19**Sillä mikä on meidän toivomme taikka ilomme, eli meidän kerskauksemme kruunu? Ettekö myös te meidän Herran Jesuksen Kristuksen edessä hänen tulemisessansa? **20**Sillä te olette meidän kunniamme ja ilomme.

3Sentähden emme saaneet sitä enempi viivyttää, vaan olemme mielistyneet jäämään Atenaan yksinensä, **2**Ja lähetimme Timoteuksen, meidän veljemme, Jumalan palvelian

ja meidän apulaisemme Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan ja lohduttamaan teitä teidän uskossanne: ³Ettei kenkään näissä vaivoissa murehtisi; sillä te tiedätte, että me olemme sitä varten pannut. ⁴Ja tosin, kuin me olimme teidän tykönänne, niin me sen teille edellä sanoimme, että meidän piti vaivaa kärsimän, niinkuin te tapahtuneenkin tiedätte. ⁵Sentähden myös minä en taitanut enään malttaa itsiäni, mutta lähetin tietämään teidän uskoanne, ettei kiusaaja olisi teitä kiusannut, ja niin meidän työmmme turhaksi tullut. ⁶Mutta nyt, kuin Timoteus tuli teiltä meidän tykömme ja ilmoitti meille teidän uskonne ja rakkautenne, että te aina meitä hyvässä muistossa pidätte ja halajatte meitä nähdä, niinkuin mekin teitä, ⁷Niin me saimme teistä, rakkaat veljet, lohdutuksen kaikessa meidän vaivassamme ja tuskassamme, teidän uskonne tähden; ⁸Sillä nyt me elämme, jos te Herrassa pysytte. ⁹Minkä kiitoksen siis me taidamme Jumalalle antaa teidän tähtenne, kaikesta tästä ilosta, jolla me iloitsemme teistä meidän Jumalamme edessä? ¹⁰Yötä ja päivää rukoillen ahkerasti, että me teidän kasvonne näkisimme ja täyttäisimme, mitä teidän uskotanne puuttuu. ¹¹Mutta itse Jumala ja meidän Isämme, ja meidän Herra Jesus Kristus saattakoon meidän tiemme teidän tyköne. ¹²Mutta Herra lisätköön teitä ja antakoon rakkauden yltäkyläisen olla teidän seassanne ja jokaista kohtaan, niinkuin mekin teille olemme: ¹³Että hän teidän laittamattomat sydämenne vahvistais pyhyydessä, Jumalan ja meidän Isämme edessä meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisessa, kaikkein hänen pyhäinsä kanssa.

⁴Vielä siis, rakkaat veljet, rukoilemme me teitä ja neuvomme Herrassa Jesuksessa, niinkuin te meiltä saaneet olette, kuinka teidän vaeltaman ja Jumalalle kelpaaman pitää, että te täydellisemmäksi tulisitte. ²Sillä te tiedätte ne käskyt, jotka me Herran Jesuksen kautta teille annoimme. ³Sillä se on Jumalan tahto, teidän pyhyyttenne, että te huoruutta vältätte, ⁴Että jokainen tietäis pitää astiansa pyhyydessä ja kunniaassa, ⁵Ei himoin halauksissa niinkuin pakanat, jotka ei Jumalasta mitään tiedä, ⁶Ja ettei yksikään sortaisi eikä pettäisi veljeänsä jossakussa asiassa; sillä Herra on kaikkein näiden kostaja, kuin me myös teille ennen sanoneet ja todistaneet olemme. ⁷Sillä ei Jumala ole meitä kutsunut saastaisuuteen, vaan pyhyyteen. ⁸Joka siis nämät katsoo ylöns, ei hän katso ylöns ihmistä, vaan Jumalan, joka myös Pyhän Henkensä meihin antanut on. ⁹Mutta veljellisestä rakkaudesta ei minun tarvitse teille kirjoittaa; sillä te olette itse Jumalalta opetellut rakastamaan toinen toistanne, ¹⁰Ja sen te myös kaikille veljille teette, jotka koko Makedoniassa ovat; mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet, että te vielä täydellisemmäksi tulisitte, ¹¹Ja pyytäkää olla levolliset ja ottakaat vaari omista askareistanne, tehden työtä käsillänne, niinkuin me käskeneet olemme, ¹²Että te itsenne kunniallisesti ulkonaisten kohtaan käyttäisitte, ettette mitään tarvitsisi. ¹³Mutta emme myös tahdo teiltä salata, rakkaat veljet, niistä, jotka

nukkuneet ovat, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole: ¹⁴Sillä jos me uskomme, että Jesus on kuollut ja noussut ylös, niin on Jumala myös ne, jotka nukkuneet ovat, Jesuksen kautta tuova edes hänen kanssansa. ¹⁵Sillä sen me sanomme teille Herran puolesta: että me, jotka elämme ja jälkeen jäämme Herran tulemiseen, emme suinkaan ennätä niitä, jotka nukkuneet ovat. ¹⁶Sillä itse Herra astuu alas taivaasta, suurella huudolla, ja ylimmäisen enkelin äänellä ja Jumalan basunalla, ja kuolleet Kristuksessa ensin nousevat ylös. ¹⁷Sitte me, jotka elämme ja jälkeen jäämme, temmataa ynnä heidän kanssansa pilviin, Herraa vastaan tuulihin, ja niin me aina Herran kanssa olemme. ¹⁸Lohduttakaat siis teitänne keskenänne näillä sanoilla.

⁵Mutta ajoista ja hetkistä, rakkaat veljet, ei teille tarvitse kirjoittaa; ²Sillä te itse visusti tiedätte, että Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä. ³Sillä kuin he sanovat: nyt on rauha ja ei mitään hätää, silloin kadotus lankee äkisti heidän päällensä, niinkuin raskaan vaimon kipu, ja ei he suinkaan saa paeta. ⁴Mutta te, rakkaat veljet, ettepä te ole pimeydessä, ettei se päivä teitä käsittäisi niinkuin varas. ⁵Te olette kaikki valkeuden lapset ja päivän lapset: emme ole yön emmekä pimeyden. ⁶Niin älkäämme siis maatko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit. ⁷Sillä jotka makaavat, ne yöllä makaavat, ja ne, jotka juopuvat, ne yöllä juovuksissa ovat. ⁸Mutta me, jotka päivän lapset olemme, olkaamme raittiit, puettut uskon ja rakkauden rintaraudalla ja autuuden toivon rautalakilla. ⁹Sillä ei Jumala ole meitä pannut vihaan, vaan autuutta omistamaan, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, ¹⁰Joka meidän edestämme kuollut on: että jos me valvomme eli makaamme, me ynnä hänen kanssaan eläisimme. ¹¹Sentähden neuvokaat teitänne keskenänne ja rakentakaat toinen toistanne, niinkuin te myös teette. ¹²Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, että te ne tuntisitte, jotka teidän seassanne työtä tekevät, ja teidän esimiehenne ovat Herrassa, ja teitä neuvovat. ¹³Pitäkää heitä sitä rakkaampana heidän tekonsa tähden. Olkaat rauhalliset keskenänne. ¹⁴Mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet: neuvokaat tavattomia, lohduttakaat heikkomielisiä, holhokaat heikkoja, olkaat kärsiväiset jokaisen kanssa, ¹⁵Katsokaat, ettei joku pahaa pahalla kosta, vaan noudattakaat hyvää, sekä keskenänne, että jokaista kohtaan. ¹⁶Olkaat aina iloiset. ¹⁷Rukoilkaat lakkaamatta. ¹⁸Kiittäkää kaikkein edestä; sillä se on Jumalan tahto teistä Kristuksessa Jesuksessa. ¹⁹Älkää henkeä sammuttako. ²⁰Älkää prophetiaa katsoko ylöns. ²¹Koetelkaat kaikki, ja pitäkää se mikä hyvä on. ²²Välttäkää kaikkea, mikä pahaksi näkyy. ²³Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teitä kokonansa, että koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisessa nuhteetoinna pidettäisiin. ²⁴Hän on uskollinen, joka teitä kutsunut on ja sen myös täyttää. ²⁵Rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme.

²⁶Tervehtikäätkä kaikkiä veljiä pyhällä suunannolla. ²⁷Minä vannotan teitä Herran kautta, että te tämän lähetykskirjan kaikkein pyhään veljein edessä lukea annatte. ²⁸Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne, amen!

2. Tess.

1Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa: **2**Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3**Meidän pitää aina teidän edestänne, rakkaat veljet, Jumalaa kiittämän, niinkuin kohtuullinen on: sillä teidän uskonne kasvaa jalosti ja kaikkein teidän rakkautesenne lisääntyy jokaista kohtaan, **4**Niin että me teistä Jumalan seurakunnissa kerskaamme, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikessa teidän vainossanne ja vaivassanne, jota te kärsitte: **5**Jotka osoittavat, että Jumala on oikein tuomitseva, ja te Jumalan valtakuntaan soveliaaksi tulette, jonka tähden te myös kärsitte, **6**Että se on oikein Jumalan edessä niitä taas vaivata, jotka teitä vaivaavat; **7**Mutta teille, jotka vaivataan, antaa levon meidän kanssamme, kuin Herra Jesus taivaasta ilmaantuu, voimansa enkelien kanssa. **8**Ja tulen leimauksella, joka niille kostaa, jotka ei Jumalaa tunteneet, ja niille, jotka ei meidän Herran Jesuksen Kristuksen evankeliumia tottele, **9**Jotka vaivaa kärsimän pitää, ijankaikkisen kadotuksen, Herran kasvoista ja hänen kunniansa väkevyydestä: **10**Kuin hän tuleva on, kirkastettaa pyhänsä kanssa, ja ihmeelliseksi tulemaan kaikkein uskovaisten kanssa; sillä meidän todistuksemme teidän tykönne siitä päivästä olette te uskoneet. **11**Ja sentähden me myös aina rukoilemme teidän edestänne, että meidän Jumalamme teitä otolliseksi tekis siihen kutsumiseen, ja täyttäis kaiken hyvyuden suosion ja uskon vaikutuksen, voimassa: **12**Että meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimi teissä ylistettäisiin, ja te taas hänessä, meidän Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen armon kautta.

2Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisen ja meidän kokoon-tumistemme kautta hänen tykönsä, **2**Ettette aivan nopiasti teitänne salli teidän mielestänne kääntää pois eli peljätetään, ei hengen, eikä puheen, eikä kirjan kautta, niin kuin se meiltä lähetetty olis, niinkuin Kristuksen päivä jo käsissä olis. **3**Älkäät antako kenenkään teitänne vietellä millään tavalla; sillä ei hän ennen tule kuin luopumus tapahtuu ja synnin ihminen ilmoitetaan, kadotuksen lapsi, **4**Joka on vastaanseisoja, ja korottaa itsensä kaikkein päälle, mikä jumalaksi taikka jumalanpalveluksi kutsutaan, niin että hän istuttaa itsensä Jumalan templiin niinkuin Jumala,

ja tekee itsensä jumalaksi. **5**Ettekö te muista, että minä teidän tykönänne ollessani näitä jo teille sanoin? **6**Ja mikä nyt estää, te tiedätte, että hän pitää ajallansa ilmoitettaman. **7**Sillä hän nyt pahuutta vaikuttaa salaisesti, ainostaan että se, mikä nyt estää, tulee pois. **8**Ja silloin se pahanilkinen ilmoitetaan, jonka Herra suunsa hengellä tappaa, ja tekee hänen kanssansa lopun, tulemisensa ilmoituksen kautta, **9**Jonka tulemus saatanan vaikutuksen jälkeen tapahtuu, kaikella voimalla ja merkeillä ja petollisilla ihmeillä, **10**Ja kaikella vääryyden petoksella niiden seassa, jotka kadotukseen tulevat, ettei he rakkautta totuuden puoleen ottaneet, autuaaksi tullaksensa. **11**Sentähden on Jumala heille lähettävä väkevän eksytyksen, niin että he valheen uskovat: **12**Että ne kaikki tuomittaisiin, jotka ei totuutta uskoneet, vaan vääryyteen suostuvat. **13**Mutta meidän pitää aina teidän edestänne Jumalaa kiittämän, rakkaat veljet Herrassa, että Jumala on teidät alusta autuuteen valinnut, Hengen pyhityksen kautta ja totuuden uskossa, **14**Johonka hän teitä meidän evankeliumin kautta kutsunut on, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kunnian omaisuuteen. **15**Niin olkaat siis, rakkaat veljet, pysyväiset ja pitäkää ne säädetyt, jotka te oppineet olette, olkoon se meidän saarnastamme taikka kirjastamme. **16**Mutta itse meidän Herra Jesus Kristus, ja Jumala ja meidän Isämme, joka meitä rakasti ja antoi meille ijankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon armon kautta, **17**Lohduttakoon teidän sydämenne, ja teitä kaikkinaisessa opissa ja hyvässä työssä vahvistakoon!

3Vielä, rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme, että Herran sana menestyis ja niin kunnioitettaisiin kuin teidänkin tykönänne, **2**Ja että me häijyistä ja pahoista ihmisistä pelastettaisiin; sillä ei usko ole joka miehen. **3**Mutta Herra on uskollinen, joka teitä vahvistaa ja pahasta varjeelee. **4**Mutta me toivomme Herrassa teistä, että te teette ja tekeväiset olette, mitä me teille olemme käskeneet. **5**Mutta Herra ojentakoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen! **6**Mutta me käskemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen, että te teitänne eroittaisitte jokaisesta veljestä, joka häijyisti itsensä käyttää ja ei sen säädyn jälkeen, jonka hän meiltä saanut on. **7**Sillä te itse tiedätte, kuinka teidän meitä seuraaman pitää: emmepä me ole tavattomasti teidän

seassanne olleet. ⁸Emme myös ole leipää keltään ilman ot-taneet, vaan työllä ja hiellä: yöllä ja päivällä olemme me työtä tehneet, ettemme kellenkään teidän seassanne kuor-maksi olisi. ⁹Ei, ettei meillä se valta olisi, vaan että me it-semme opiksi teille antaisimme, seurataksenne meitä. ¹⁰Ja kuin me teidän tykönänne olimme, niin me senkaltaisia teille käskimme, että jos ei joku tahdo työtä tehdä, niin ei hänen syömänkään pidä. ¹¹Sillä me kuulemme, että muu-tamat teidän seassanne tavattomasti vaeltavat, ja ei tee työtä, vaan joutilaina ovat. ¹²Mutta senkaltaisia me käs-kemme ja neuvomme meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, että he hiljaisuudessa työtä tekisivät ja omaa lei-päänsä söisivät. ¹³Mutta te, rakkaat veljet, älkääät väsykö hyvää tekemästä. ¹⁴Ellei siis joku tottele meidän sanaam-me lähetyskirjan kautta, niin merkitkääät se ja älkääät kans-sakäymistä pitäkö hänen kanssansa, että hän häpeäis, ¹⁵Ja älkääät häntä pitäkö niinkuin vihollisena, vaan neuvokaat niinkuin veljeä. ¹⁶Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan aina kaikella tavalla! Herra olkoon teidän kanssan-ne! ¹⁷Tervehdys minun Paavalin kädelläni, joka on merk-ki kaikissa lähetyskirjoissa: näin minä kirjoitan. ¹⁸Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

1. Tim.

1Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan meidän Lunastajamme asetuksen jälkeen, ja Herran Jesuksen Kristuksen, joka meidän toivomme on, ²Timoteukselle, minun vakaalle pojalleni uskossa, armo, laupius ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja meidän Herralta Jesukselta Kristukselta! ³Niinkuin minä Makedoniaan lähteissäni käskin sinun olla Ephesossa, niin neuvo muutamia, ettei he toisin opettaisi, ⁴Eikä juttuja tottelisi ja polvilukuja, joilla ei loppua ole, jotka enemmän tutkimiset matkaan saattavat kuin parannuksen Jumalan tykö, joka on uskossa. ⁵Mutta käskyn päätös on rakkaus puhtaasta sydäimestä, ja hyvästä omastatunnosta, ja vilpittömästä uskosta. ⁶Joista muutamat ovat hairahtuneet ja ovat turhiin jaarituksiin kääntyneet, ⁷Ja tahtovat lainopettajat olla, ja ei ymmärrä, mitä he puhuvat eli päättävät. ⁸Mutta me tiedämme lain hyväksi, jos se oikein käytetään, ⁹Tietäen sen, ettei vanhurskaalle ole laki pantu, vaan väärille ja tottelemattomille, jumalattomille ja syntisille, pakanallisille ja kelvottomille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, miehentappajille, ¹⁰Huorintekiöille, miesten kanssa makaajille, ihmisten varkaille, valehtelijoille, valapattoisille, ja mitä muuta senkaltaista sitä terveellistä oppia on: ¹¹Autuaan Jumalan kunniallisen evankeliumin jälkeen, joka minulle uskottu on. ¹²Ja minä kiitän meidän Herraamme Kristusta Jesusta, joka minun voimalliseksi tehnyt on, ja luki minun uskolliseksi, asetai tähän virkaan, ¹³Joka ennen pilkkaaaja ja vainooja ja häpäisiä olin, mutta minulle on laupius tapahtunut; sillä minä tein sitä tietämättä epäuskossa. ¹⁴Mutta meidän Herramme armo oli sitä runsaampi, uskon ja rakkauden kanssa, joka Kristuksessa Jesuksessa on. ¹⁵Se on totinen sana ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan, että Kristus Jesus on tullut maailmaan syntisiä vapahtamaan, joista minä suurin olen: ¹⁶Mutta sentähden om minulle laupius tapahtunut, että Jesus Kristus minussa ensin osoittais kaiken pitkämielisyyden niille esikuvaksi jotka hänen päällensä pitää uskoman ijankaikkiseen elämään. ¹⁷Mutta Jumalalle, ijankaikkiselle kuninkaalle, kuolemattomalle ja näkymättömälle, ja ainoalle viisaalle olkoon kunnia ja ylistys ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! ¹⁸Tämän käskyn minä annan sinulle, minun poikani Timoteus, entisten enustusten jälkeen sinusta, että niissä sotisit niinkuin jalo sotamies, ¹⁹Ja pitäisit uskon ja hyvän omantunnon, jonka

muutamat ovat hyljänneet ja ovat uskon puolesta haaksirikkoon tulleet, ²⁰Joista on Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen saatanan haltuun antanut, että he tulisivat kuritetuksi enempi pilkkaamasta.

2Niin minä siis neuvon, että ennen kaikkia pidettäisiin rukoukset, anomiset, toivotukset ja kiitokset kaikkein ihmisten edestä: ²Kuningasten ja kaiken esivallan edestä, että me rauhassa ja levossa eläisimme, kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa; ³Sillä se on hyvä ja otollinen Jumalan meidän Vapahtajamme edessä, ⁴Joka tahtoo kaikkia ihmisiä autuaaksi, ja että he totuuden tuntoon tulisivat. ⁵Sillä yksi on Jumala, ja yksi välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jesus, ⁶Joka itsensä kaikkein edestä lunastuksen hinnaksi on antanut, että senkaltaista piti ajallansa saarnattaman: ⁷Johonka minä myös olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu (minä sanon toden Kristuksessa ja en valehtele,) pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa. ⁸Niin minä tahdon siis, että miehet rukoilisivat joka paikassa ja nostaisivat ylös pyhät kädet, ilman vihaa ja epäilystä, ⁹Niin myös että vaimot kohtuullisissa vaatteissa olisivat ja kaunistaisivat itsensä hävyllä ja kainoudella, ei kahara-hiuksilla, eli kullalla, eli päärlyillä, eli kalliilla vaatteilla, ¹⁰Vaan niinkuin niille vaimoilta sopii, jotka jumalisuuden hyvän töiden kautta osoittavat. ¹¹Oppikaan vaimo hiljaisuudessa, kaikella nöyryydellä. ¹²Mutta en minä salli vaimon opettaa enkä miestensä vallita, vaan että hän on hiljaisuudessa. ¹³Sillä Adam on ensin luotu ja sitte Eva. ¹⁴Ja ei Adam petetty; mutta vaimo petettiin ja saatti ylitsekäymisen. ¹⁵Mutta kuitenkin hän lasten synnyttämisen kautta autuaaksi tulee, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhydessä siveyden kanssa.

3Se on totinen sana: jos joku piispan virkaa pyytää, hän hyvää työtä halajaa. ²Niin pitää siis piispan oleman nuhteettoman, yhden emännän miehen, valppaan, raittiin, siviän, vierasten holhojan, opettavaisen. ³Ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän, vaan armeliaan, ei riitaisen eikä ahneen, ⁴Joka oman huoneensa hyvin hallitse, jolla kuuliaisat lapset ovat, kaikella kunniallisuudella: ⁵(Mutta jos joku ei taida omaa huonettansa hallita, kuinkas hän Jumalan seurakunnan taitaa hallita?) ⁶Ei äsken kristityn, ettei hän paisuneena laittajan tuomioon lankeai-

si. ⁷Mutta hänellä pitää myös hyvä todistus oleman niiltä, jotka ulkona ovat, ettei hän laittajan pilkkaan ja paulaan lankeaisi. ⁸Niin pitää myös seurakunnan palveliat toimelliset oleman, ei kaksikieliset, ei juomarit, ei häpiällisen voiton pyytäjät, ⁹Jotka uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa pitävät, ¹⁰Jotka pitää ensin koeteltaman, ja palvelkaan sitte kuin he nuhteettomiksi löydetään. ¹¹Heidän emäntänsä pitää myös siviät oleman, ei laittajat, vaan raittiit, kaikissa uskolliset. ¹²Seurakunnan palveliat olkoon yhden emännän miehet, jotka lapsensa ja oman huoneensa hyvin hallitsevat. ¹³Sillä jotka hyvin palvelevat, he hyvän menestyksen ansaitsevat ja suuren vapauden uskossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. ¹⁴Näitä minä kirjoitan sinulle, ja toivon pian tulevani sinun tykö; ¹⁵Mutta jos minä viivyn, ettäs tietäisit kuinka sinun pitää Jumalan huoneessa vaeltaman, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden patsas ja perustus. ¹⁶Ja se on julkisesti suuri jumalisuuden salaisuus, että Jumala on ilmoitettu lihassa, vanhurskautettu hengessä, nähty enkeleiltä, saarnattu pakanoille, uskottu maailmassa ja otettu ylös kunniaan.

⁴Mutta Henki sanoo selkiästi, että viimeisillä ajoilla muutamat luopuvat uskosta ja ottavat vaarin viettelevistä hengistä ja perkeleiden opetuksista, ²Niiden kautta, jotka ulkokullaisuudessa valheenpuhujat ovat, joiden omatunto on poltinraudalla merkitty, ³Ja kieltävät naimasta ja ottamasta ruokaa, jonka Jumala loi uskollisille kiitoksella nautittavaksi ja niille, jotka totuuden ymmärtäneet ovat. ⁴Sillä kaikki, mitä Jumala luonut on, on hyvää, ja ei ole mitään hyljättävää, kuin se kiitoksella nautitaan. ⁵Sillä se Jumalan sanalla ja rukouksella pyhitetään. ⁶Kuin nyt senkaltaista veljille opetat, niin sinä Jesuksen Kristuksen uskollinen palvelia olet, uskon sanoissa, hyvässä opissa kasvatettu, jotka sinä seurannut olet. ⁷Mutta vältä kelvottomia ämmän juttuja, ja harjoita sinuas jumalisuuteen. ⁸Sillä ruumiillinen harjoitus vähän kelpaa; mutta jumalisuus on tarpeellinen kaikissa asioissa, jolla on sekä nykyisen että tulevaisen elämän lupaus. ⁹Tämä on totinen sana, ja kaikei mahdollinen ottaa vastaan; ¹⁰Sillä sitä vasten me työtäkin teemme ja meitä pilkataan, että me elävän Jumalan päälle toivoneet olemme, joka kaikkein ihmisten vapahtaja on, erinomattain uskovaisten. ¹¹Näitä sinä neuvo ja opeta. ¹²Älköön kenkään sinun nuoruuttas katsoko ylön, vaan ole sinä uskovaisille esikuva sanassa, kanssakäymisessä, rakkaudessa, hengessä, uskossa, puhtaudessa. ¹³Ota lukemisesta, neuvosta ja opista vaari, siihenasti kuin minä tulen. ¹⁴Älä unohda sitä lahjaa, joka sinulle prophetian kautta annettu on, vanhimpain kätten päällepanemisessa. ¹⁵Ota näistä vaari, pysy näissä, että sinun menestykses kaikille julistetuksi tulis. ¹⁶Ota itsestäs vaari ja opista, pysy alati näissä; sillä jos sinä sen teet, niin sinä itses autuaaksi saatat ja ne, jotka sinua kuulevat.

⁵Älä vanhaa kovin nuhtele, vaan neuvo häntä niinkuin

isää, nuoria niinkuin veljiä, ²Vanhoja vaimoja niinkuin äitejä, nuoria niinkuin sisaria, kaikella puhtaudella. ³Kunnioita niitä leskiä, jotka oikiat lesket ovat. ⁴Mutta jos jollakulla leskellä lapsia on eli lasten lapsia, ne oppikaan ensin oman huoneensa jumalisesti hallitsemaan ja vanhempainsa hyvän työn maksamaan; sillä se on hyvin tehty ja Jumalalle otollinen. ⁵Ja se on oikia leski, joka yksinänsä on ja asettaa toivonsa Jumalan päälle, pysyin aina rukouksissa ja avuksihuutamisessa yötä ja päivää; ⁶Mutta joka hekumassa elää, se on elävältä kuollut. ⁷Senkaltaisia neuvo, että he nuhteettomat olisivat. ⁸Mutta jos ei joku omistansa, liatenkin perheestänsä, murhetta pidä, se on uskon kieltänyt ja on pakanaa pahempi. ⁹Älä salli nuorempaa leskeä otettaa kuin kuudenkymmenen ajastaikaista, joka yhden miehen emäntä on ollut, ¹⁰Ja jolla on hyvistä töistä todistus, jos hän lapsia kasvattanut on, jos hän vierasten hoolooja ollut on, jos hän pyhain jalkoja pessyt on, jos hän murheellisia auttanut on, jos hän on kaikessa hyvässä työssä ahkera ollut. ¹¹Mutta nuoret lesket hylkää; sillä koska he suuttuvat Kristukseen, niin he tahtovat huolla, ¹²Joilla on heidän tuomionsa, että he sen ensimmäisen uskon rikoneet ovat. ¹³Niin myös joutilaina ollessansa oppivat he huoneita ympärinsä juoksentelemaan; vaan ei he ainoastaan ole joutilaat, mutta myös kielevät, hempeät ja puhuvat luvattomia. ¹⁴Sentähden minä tahdon, että nuoret lesket huolisivat, lapsia kasvattaisivat, huoneen hallituksesta vaaria pitäisivät, eikä antaisi tilaa vastaanseisojille pahoin puhua. ¹⁵Sillä muutamat ovat jo saatanan jälkeen palanneet. ¹⁶Jos nyt jollakin uskollisella miehellä eli vaimolla leskiä on, se heitä holhokoon ja älkään seurakuntaa rasittako, että oikeille leskille täytyis. ¹⁷Vanhimmat, jotka hyvin hallitsevat, pitää kaksinkertaisessa kunniaassa pidettämän, erinomattain ne, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät. ¹⁸Sillä Raamattu sanoo: ei sinun pidä riittä tappavan härjän suuta sitoman kiinni, ja työmies on palkkansa ansainnut. ¹⁹Älä salli vanhinta vastaan yhtään kannetta, vaan kahden eli kolmen todistuksen kautta. ²⁰Nuhtele niitä, jotka syntii tekevät, kaikkein kuullen, että muutkin pelkäisivät. ²¹Minä rukoilen Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen ja valittuin enkelien edessä, ettäs nämät pidät ilman valitsemista, ja älä mitään tee toisen puolta pitäin. ²²Älä pikaisesti jonkun päälle käsiäs pane, ja älä ole muiden synneistä osallinen: pidä itses puhtaana. ²³Älä silleen vettä juo, vaan nautitse jotakin viinaa sydämes tähden ja ettäs myös usein sairastat. ²⁴Muutamain ihmisten synnit ovat kyllä julkiset, että ne ennen tuomita taidetaan; mutta muutamain äsken jälistä julkiseksi tulevat. ²⁵Niin myös muutamat hyvät työt ovat jo ennen julkiset, ja ne mitkä muutoin tapahtuvat, ei taideta salattaa.

⁶Palveliat, jotka ikeen alla ovat, pitää isäntänsä kaikesa kunniaassa pitämän, ettei Jumalan nimi ja oppi pilkautuksi tulis. ²Mutta joilla uskolliset isännät ovat, niin älköön niitä katsoko ylön, että he veljekset ovat; vaan ol-

koon sitä kuuliaisemmat, että he uskolliset ovat ja rakkaat, jotka hyvästä työstä osalliset ovat. Näitä opeta ja neuvo. ³Jos joku toisin opettaa, ja ei pysy meidän Herran Jesuksen Kristuksen terveellisissä sanoissa ja siinä opissa, joka jumalaisuudesta on, ⁴Hän on paisunut ja ei taida mitään, vaan on sairas kysymyksissä ja sanain kilvoituksissa, joista kateus, riita, häväistys ja pahat luulot tulevat, ⁵Häijyt kamppaukset niiden ihmisten seassa, jotka mielessänsä riivatut ovat, ja joilta totuus otettu pois on, jotka jumalisuuden voitoksi luulevat. Eroita sinus senkaltaisista. ⁶Mutta se on suuri voitto, olla jumalinen ja tyytyä onneensa. ⁷Sillä emmepä me ole mitään maailmaan tuoneet, on siis tietävä, ettemme myös mitään täältä taida viedä ulos. ⁸Mutta koska meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin. ⁹Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeevat kiusaukseen ja paulaan ja moniin tyhmiin ja vahingollisiin himoihin, jotka ihmiset vahinkoon ja kadotukseen upottavat. ¹⁰Sillä ahneus on kaiken pahuuden juuri, jota muutamit ovat himoinneet, ja ovat uskosta eksyneet ja itsellensä paljon murhetta saattaneet. ¹¹Mutta sinä, Jumalan ihminen, karta niitä ja noudata vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä ja hiljaisuutta. ¹²Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, käsitä ijankaikkinen elämä, johonka sinä kutsuttu olet, ja olet tunnustanut hyvän tunnustuksen monen todistajan edessä. ¹³Minä käsken sinua Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Jesuksen Kristuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen alla hyvän todistuksen tunnusti, ¹⁴Että käskyn saastatoimna ja nuhteetoinna pidät, hamaan meidän Herran Jesuksen Kristuksen ilmoitukseen asti, ¹⁵Jonka meille aikansa osoittaa se autuas ja ainoa valtias, kuningasten Kuningas ja kaikkein herrain Herra, ¹⁶Jolla ainoalla on kuolemattomuus, joka asuu kirkkaudessa, johon ei yksikään tulla taida, jota ei yksikään ihminen nähnyt ole eikä taida nähdä: jolle olkoon kunnia ja ijankaikkinen voima, amen! ¹⁷Käske niitä, jotka rikkaat tässä maailmassa ovat, ettei he ylpeilisi eikä panisi toivoansa katoovaisen rikkauden, vaan elävän Jumalan päälle, joka meille antaa nautitaksemme runsaasti kaikkinaista: ¹⁸Että he tekisivät hyvää ja hyvissä töissä rikastuisivat, antaisivat hyvällä mielellä, olisivat avulliset, ¹⁹Ja tallelle panisivat itsellensä hyvän perustuksen edespäin, käsittääkseen ijankaikkista elämää. ²⁰Oi Timoteus! kätke se, mikä sinulle uskottu on, ja vältä turhia ja kelvottomia juttuja ja niitä riitoja, jotka väärin kerskatusta taidosta tulevat, ²¹Josta muutamit paljon pitävät, ja uskosta eksyneet ovat. Armo olkoon sinun kanssas, amen!

2. Tim.

1Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta elämän lupauksen jälkeen, joka on Kristuksessa Jesuksessa: **2**Minun rakkaalle pojalleni Timoteukselle armo, laupius ja rauha Isältä Jumalalta ja Jesukselta Kristukselta meidän Herraltamme! **3**Minä kiitän Jumalaa, jota minä hamasta minun esivanhemmistani palvelen puhtaalla omalattunnolla, että minä lakkaamatta sinua yöllä ja päivällä minun rukouksissani muistan, **4**Ja haluan sinua nähdä, koska minä sinun kynelees muistan, että minä ilolla täytettäisiin, **5**Kuin minun mieleeni tulee se vilpitön usko, joka sinussa on, joka ennen sinun isossa äidissä Loidassa myös asui ja sinun äidissä Eunikassa ja, kuin minä totisesti tiedän, sinussakin. **6**Jonka tähden minä sinua neuvon, että herätät sen Jumalan lahjan, joka sinussa on, minun kätteni päällepanemisen kautta; **7**Sillä ei Jumala ole meille antanut pelvon henkeä, vaan väkevyyden, rakkauden ja raittiuden. **8**Sentähden älä häpeä meidän Herran Jesuksen Kristuksen todistusta eikä minua, joka hänen vankinsa olen; vaan ole osallinen evankeliumin vaivassa, Jumalan voiman jälkeen, **9**Joka meitä on autuaaksi tehnyt ja pyhällä kutsumisella kutsunut, ei meidän töidemme perästä, vaan aivoituksensa ja armonsa jälkeen, joka meille Kristuksessa Jesuksessa ennen ijankaikkisia aikoja annettu on, **10**Mutta nyt meidän Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta julistettu, joka kuoleman otti pois ja elämän ja kuolematomuuden toi evankeliumin kautta valkeuteen, **11**Johonka minä olen pantu saarnaajaksi ja apostoliksi ja pakanain opettajaksi. **12**Jonka tähden minä myös näitä kärsin, ja en kuitenkaan häpee; sillä minä tiedän, kenen päälle minä uskon, ja olen luja, että hän voi minulle kätkeä minun uskotun kaluni siihen päivään asti. **13**Pysy siis niiden terveellisten sanain muodossa, jotka sinä minulta kuullut olet, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. **14**Tämä hyvä uskottu kalu kätke Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu. **15**Sinä tiedät sen, että kaikki, jotka Asiassa ovat, luopuivat minusta, joista on Phygellus ja Hermogenes. **16**Herra antakoon laupiutensa Onesiphorin perheelle, joka minun usein virvoittanut on ja ei minun kahleitani hävennyt, **17**Vaan etsi minua visusti Roomissa ollessansa, ja löysi minun. **18**Herra antakoon hänen löytää laupiuden sinä päivänä Herran tykönä! Ja kuinka monessa asiassa hän minulle Ephesossa oli avullinen, sinä parhain tiedät.

2Vahvista siis sinus, minun poikani, sen armon kautta, joka Jesuksessa Kristuksessa on. **2**Ja mitä sinä olet minulta monen todistajan kautta kuullut, niin käske uskollisille ihmisille, jotka myös muita olisivat soveliaat opettamaan. **3**Kärsi vaivaa niinkuin luja Jesuksen Kristuksen sotamies. **4**Ei yksikään sotamies sekoita itsiänsä elatuksen menoihin, sille kelvataksensa, joka hänen sotaan ottanut on. **5**Ja jos joku kilvoittelee, niin ei hän kruunata, ellei hän toimellisesti kilvoittele. **6**Peltomiehen, joka pellon rakentaa, pitää ensin hedelmästä nautitseman. **7**Ymmärrä, mitä minä sanon: Herra antakoon sinulle ymmärryksen kaikissa; **8**Muista Jesuksen Kristuksen päälle, joka kuolleista nousut on: Davidin siemenestä minun evankeliumini jälkeen, **9**Jossa minä vaivaa kärsin kahleisiin asti niinkuin pahantekijä; vaan ei Jumalan sana ole sidottu. **10**Sentähden minä kärsin kaikki valittuin tähden, että hekin saisivat Jesuksessa Kristuksessa autuuden, ijankaikkisen kunnian kanssa. **11**Se on totinen sana: jos me ynnä olemme kuolleet, niin me myös ynnä elämme; **12**Jos me kärsimme, niin me myös ynnä hallitsemme; jos me hänen kiellämme, niin hän meidätkin kieltää; **13**Ellemme usko, niin hän pysyy kuitenkin uskollisena, joka ei itsiänsä kieltää taida. **14**Näitä neuvo ja todista Herran edessä, ettei he sanoista riitelisi, joka ei mihinkään kelpaa, vaan ainoastaan luovuttamaan niitä jotka kuulevat. **15**Pyydä itses Jumalalle osoittaa toimelliseksi ja laittamattomaksi työntekijäksi, joka oikein totuuden sanan jakaa. **16**Mutta siivottomat ja kelvottomat sanat hylkää, jotka paljon jumalatointa menoa saattavat. **17**Ja heidän puheensa syö ympäriltänsä niinkuin ruumiin mato; joista on Hymeneus ja Philetus, **18**Jotka totuudesta ovat erehtyneet, sanoen ylösnousemisen jo tapahtuneen, ja ovat muutamat uskosta kääntäneet. **19**Mutta Jumalan vahva perustus kuitenkin pysyy, joka tällä kiinnitetty on: Herra tuntee omansa: ja lakatkaan jokainen vääryydestä, joka Kristuksen nimeä mainitsee. **20**Mutta suuressa huoneessa ei ole ainoastaan kultaiset ja hopiaisat astiat, vaan myös puiset ja saviset, ja muutamat tosin kunniaksi, mutta muutamat häpiäksi. **21**Jos joku itsensä senkaltaisista ihmisistä puhdistaa, se tulee kunniaan pyhitetyksi astiaksi, perheenisännälle tarpeelliseksi ja kaikkiin hyviin töihin valmistetuksi. **22**Nuoruuden himot vältä; mutta noudata vanhurskautta, uskoa, rakkautta ja rauhaa kaikkein niiden kanssa, jotka

puhtaasta sydäimestä Herraa rukoilevat. ²³Hullut ja turhat kysymykset hylkää, tietäen, että ne ainoastaan riidat synnyttävät. ²⁴Mutta ei Herran palvelian tule riitaisen olla, vaan siviän jokaista kohtaan, opettavaisen, pahoja kärsiväisen. ²⁵Hiljaisuudessa nuhtelevaisen vastahakoisia; jos Jumala heille joskus antais parannuksen totuutta ymmärtämään, ²⁶Ja he jälleen katuisivat ja perkeleen paulasta pääsisivät, jolta he hänen tahtonsa jälkeen vangitut ovat.

3Mutta sen sinun pitää tietämän, että viimeisinä päivinä vaaralliset ajat lähenevät; ²Sillä ne ihmiset, jotka itsiänsä rakastavat, ahneet, kerskaajat, ylpiät, pilkkaajat, vanhemmillensa tottelemattomat, kiittämättömät, jumalattomat, ³Haluttomat, sopimattomat, laittajat, irtaalliset, kiukkuiset, kateet, ⁴Pettäjät, tuimat, paisuneet, jotka enemmän hekumaa kuin Jumalaa rakastavat, ⁵Joilla on jumalinen meno olevinansa, mutta sen voiman he kieltävät pois. Karta siis senkaltaisia. ⁶Sillä ne ovat niitä, jotka huoneesta huoneeseen juoksevat ja vaimoväen vangiksi vievät, jotka synneillä rasitetut ovat ja moninaisten himoin kanssa käyvät, ⁷Aina oppivaiset, ja ei koskaan totuuden tuntuun tulevaiset. ⁸Mutta niinkuin Jannes ja Jambres olivat Mosesista vastaan, niin nämätkin ovat totuutta vastaan: ne ovat ihmiset taidosta turmellut ja kelvottomat uskoon. ⁹Mutta ei heidän pidä silleen menestymän; sillä heidän hulluutensa pitää kaikille julki tuleman, niinkuin niidenkin oli. ¹⁰Mutta sinä olet seurannut minun opetustani, säätyäni, aivoitustani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni, ¹¹Vainoomisiani, vaivojani, jotka minulle Antiokiassa, Ikoniossa ja Lystrassa tapahtuivat, jotka vainoomiset minä kärsin, ja kaikista on minun Herra päästänyt. ¹²Mutta myös kaikkein, jotka jumalisesti Jesuksessa Kristuksessa elää tahtovat, pitää vainoa kärsimän. ¹³Mutta pahoille ja petollisille ihmisille on tapahtuva jota edemmä sitä pahemmin, sekä vietteliöille että vietellyille. ¹⁴Mutta pysy niissä, joita sinä oppinut olet ja sinulle uskottu on, tietäen keneltäs oppinut olet, ¹⁵Ja ettäs jo lapsuudesta olet Pyhän Raamatun taitanut, joka sinun taitaa autuuteen neuvoa, sen uskon kautta, joka on Kristuksessa Jesuksessa. ¹⁶Sillä kaikkalainen kirjoitus on Jumalalta annettu, ja tarpeellinen opiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kuritukseksi, joka on vanhurskaudessa: ¹⁷Että Jumalan ihminen täydellinen olis, ja kaikkiin hyviin töihin sovelias.

4Niin minä siis todistan Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen edessä, joka on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita, hänen ilmestyksensä ja valtakunnassansa: ²Saarnaa sanaa, pidä päälle sekä hyvällä että sopimattomalla ajalla, rankaise, nuhtele, neuvo kaikella siveydellä ja opetuksella; ³Sillä aika tulee, jona ei he voi terveellistä oppia kärsiä, vaan omaan himoinsa jälkeen kokoovat itsellensä opettajat, että heidän korvansa syyhyvät, ⁴Ja kääntävät korvansa pois totuudesta, ja turhiin juttuihin poikkeavat. ⁵Mutta valvo sinä kaikissa, kärsi ja kestä vaivoissa, tee

evankeliumin saarnaajan työ ja toimita virkas täydellisesti. ⁶Sillä minä jo uhrataan ja minun pääsemiseni aika lähestyy. ⁷Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon pitänyt. ⁸Tästedes on minulle tallelle pantu vanhurskauden kruunu, jonka Herra, vanhurskas tuomari, sinä päivänä minulle antaa, mutta ei ainoastansa minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestystensä rakastavat. ⁹Ahkeroitse, ettäs pian minun tyköni tulet; ¹⁰Sillä Demas antoi minun ylönsä ja halasi tätä maailmaa ja meni Tessalonikaan, Kreskens Galatiaan, Titus Dalmatiaan. ¹¹Ainoastaan Luukas on minun kanssani. Ota Markus tykönsä ja tuo häntä kanssas; sillä hän on sangen tarpeellinen minulle palvelukseen. ¹²Tykikuksen minä lähetin Ephesoon. ¹³Se hame, jonka minä Troadassa Karpuksen tykö jätin, tuo tullessas ja kirjat, mutta liiatenkin pärmäkirjat. ¹⁴Aleksander vaskiseppä on minulle paljon pahaa tehnyt: Herra maksakoon hänelle hänen työnsä jälkeen! ¹⁵Jota sinä kavahda; sillä hän on kovin meidän saarnojamme vastaan ollut. ¹⁶Minun ensimmäisessä edesvastauksessani ei yksikään minun kanssani ollut, vaan kaikki antoivat ylönsä minun; (älköön se heille olko soimattu!) ¹⁷Mutta Herra oli minun puolellani ja vahvisti minun, että saarna minun kauttani piti vahvistettaman, ja kaikki pakanat piti sen kuuleman; ja minä pelastettiin jalopeuran suusta. ¹⁸Ja Herra pelastaa minun kaikesta pahasta teosta, ja auttaa taivaalliseen valtakuntaansa, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! ¹⁹Tervehdi Priskaa ja Akvilaa ja Onesiphorin perhettä. ²⁰Erastus jäi Korintiin, mutta Trophimon minä jätin Miletoon sairastamaan. ²¹Ahkeroitse ennen talvea tulla. Sinua tervehtii Eubulus, ja Pudens, ja Linus, ja Klaudia, ja kaikki veljet. ²²Herra Jesus Kristus olkoon sinun henkes kanssa! Armo olkoon teidän kanssanne, amen!

Tit.

1Paavali, Jumalan palvelia ja Jesuksen Kristuksen apostoli, Jumalan valittu uskon jälkeen ja totuuden tunnon, joka jumalisuuden jälkeen on, **2**Ijankaikkisen elämän toivoon, jonka Jumala, joka ei valehdella taida, ennen ijankaikkisia aikoja luvannut on, **3**Mutta ajallansa sanansa ilmoitti saarnan kautta, joka minulle uskottu on, Jumalan meidän Vapahtajamme käskyn jälkeen, **4**Titukselle, toimelliselle pojalleni, meidän molempain uskomme jälkeen: armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme, Herralta Jesukselta Kristukselta! **5**Sentähden minä sinun Kretaan jätin, että sinun pitää toimittaman, mitä vielä puuttuu, ja pappeja kuhunkin kaupunkiin asettamaan, niinkuin minä sinulle käskenynt olen: **6**Jos joku nuhteetoin ja yhden emännän mies on, jolla uskolliset lapset ovat, ei juomariksi eli kankeiksi soimatut. **7**Sillä piispan tulee nuhteettoman olla, niinkuin Jumalan huoneen haltian, ei röyhkiän, ei tylyn, ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän, **8**Mutta vierasten holhojan, hyväntahtoisen, siivollisen, hurskaan, pyhän ja puhtaan, **9**Ja kiinnipitävän puhtaasta ja opettavaisesta sanasta, että hän olis väkevä terveellisen opin kautta neuvomaan ja vastaanseisojia voitamaan. **10**Sillä monta on tottelematointa, turhan puhujaa ja mielen kääntäjää, enimmästi ne, jotka ympärileikkauksesta ovat, **11**Joidenka suu pitää tukittaman, jotka koko huoneet kääntävät pois ja häpiällisen voiton tähden kelvottomia opettavat. **12**Yksi heistä sanoi, heidän oma prophetansa: Kretalaiset ovat aina valehtelijat, pahat pedot ja laiskat vatsat. **13**Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä kovin, että he uskossa terveet olisivat, **14**Eikä Juudalaisten turhia juttuja ja ihmisten käskyjä tottelisi, jotka itsensä totuudesta kääntävät pois. **15**Kaikki ovat puhtaille puhtaat, mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään puhtas ole, vaan sekä heidän mielensä että omatuntonsa on saastainen. **16**He sanovat tuntevansa Jumalan, mutta töilänsä he sen kieltävät, ja ovat kauhiat ja kovakorvaiset ja kaikkiin hyviin töihin kelvottomat.

2Mutta puhu sinä niitä, mitkä ovat terveelliseen oppiin soveliaat: **2**Että vanhat olisivat raittiit, kunnialliset, siivolliset, lujat uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä; **3**Vanhat vaimot myös käyttäisivät itsensä niin kuin pyhään sopii, ei panettelijat, eikä juomarit, mutta hyvin

opettavaiset: **4**Että nuoret vaimot heiltä hyviä tapoja oppisivat, miehiänsä rakastaisivat, lapsensa rakkaina pitäisivät, **5**Olisivat siviät, puhtaat, kotonansa pysyväiset, hyvät, miehille alamaiset, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi. **6**Neuvo myös nuoria miehiä siviästi olemaan. **7**Aseta itses kaikissa hyvän töiden esikuvaksi, vilpittömällä opetuksella ja kunniallisuudella, **8**Terveellisellä ja nuhteettomalla sanalla, että se, joka itsensä vastaan panee, häpeäis eikä mitään löytäisi meistä pahoin puhuaksensa. **9**Neuvo palvelioita isännillensä alamaiset olemaan, ja kaikissa kelvolliseksi, ei vastaan sanojat, **10**Ei pettäväiset, vaan kaiken hyvän uskollisuuden näyttäväiset, että he Jumalan meidän Vapahtajamme opin kaikissa kaunistavat. **11**Sillä Jumalan armo, kaikille ihmisille terveellinen, on ilmestynyt. **12**Joka meidät opettaa kaiken jumalattoman menon hylkäämään ja maailmalliset himot, ja tässä maailmassa siviästi ja hurskaasti ja jumalisesti elämään, **13**Ja odottamaan autuaallista toivoa, ja suuren Jumalan ja meidän Lunastajamme Jesuksen Kristuksen ilmestystä, **14**Joka itsensä antoi meidän edestämme, että hän meitä kaikesta vääryydestä lunastais ja itsellensä erinomaiseksi kansaksi puhdistais, ahkeraksi hyviin töihin. **15**Näitä sinä puhu ja neuvo, ja kaikella todella nuhtele: ei myös kenenkään pidä sinun katsoman ylö.

3Neuvo heitä, että he päämiehille ja esivallalle kuuliaiset olisivat, että he kaikkiin hyviin töihin valmiit olisivat: **2**Ettei he ketään pilkkaisi, eikä riitaiset olisi, vaan sopivaiset, osoittain kaikille ihmisille siveyttä. **3**Sillä me olimme myös muinen taitamattomat, kovakorvaiset, eksyväiset, palvelen himoja ja moninaisia hekumia, ja vaelsimme pahuudessa ja kateudessa, vainoten ja vihaten toinen toistamme. **4**Mutta sittekuin Jumalan meidän Vapahtajamme hyvyys ja rakkaus ihmisille ilmestyi, **5**Ei vanhurskauden töiden kautta, joita me tehneet olemme, vaan laupiutensa kautta hän meidät autuaaksi teki, uuden syntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta, **6**Jonka hän meidän päällemme, Jesuksen Kristuksen meidän Vapahtajamme kautta, runsaasti vuodattanut on: **7**Että me hänen armonsa kautta vanhurskaiksi tulisimme ja ijankaikkisen elämän perillisiksi toivon jälkeen. **8**Tämä on totinen sana ja näitä minä tahdon sinun vahvasti opettaman, että ne, jotka Jumalan päälle uskoneet ovat, ahkeroisivat hyvisä töissä muiden edellä käydä: nämät ovat ihmisille hyvät

ja tarpeelliset. ⁹Mutta hulluja tutkimisia, polvilukuja, riitoja ja kilvoituksia laista välttä; sillä ne ovat turhat ja kelvottomat. ¹⁰Eriseuraista ihmistä pakene, kun häntä kerta taikka kahdesti neuvottu on, ¹¹Tietäen, että senkaltainen on käännetty pois ja syntiä tekee, niinkuin se, joka itsensä tuominnut on. ¹²Kuin minä Artemaan eli Tykikuksen sinun tykös lähetän, niin riennä sinä minun tyköni Nikopoliin; sillä minä olen aikonut siellä talvea pitää. ¹³Lähetä Zenas, lainoppinut, ja Apollo visusti matkaan, ettei heiltä mitään puuttuisi. ¹⁴Mutta anna myös niidenkin, jotka meidän ovat, oppia hyvissä töissä muiden edellä käymään, kussa niin tarvitaan, ettei hekään hedelmättömät olisi. ¹⁵Sinua tervehtivät kaikki, jotka minun kanssani ovat. Tervehdi niitä, jotka meitä uskossa rakastavat. Armo olkoon teidän kaikkein kanssamme, amen!

Filem.

¹Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki, ja veli Timoteus, rakkaalle Philemonille, ja meidän apulaisellemme, ²Ja rakkaalle Appialle ja Arkippukselle, meidän kanssapalveliallemme, ja seurakunnalle, joka sinun huoneessas on: ³Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! ⁴Minä kiitän minun Jumalaani ja muistan aina sinua minun rukouksissani, ⁵Että minä kuulen siitä rakkaudesta ja uskosta, joka sinulla Herran Jesuksen päälle on ja kaikkein pyhään tykö: ⁶Että sinun uskos, joka meille yhteinen on, tulis sinussa kaiken hyvyyden tuntemisen kautta voimalliseksi, joka teillä Kristuksessa Jesuksessa on. ⁷Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rakkaudestas, että pyhään sydämet sinun kauttas, rakas veljeni, virvoitetut ovat. ⁸Sentähden vaikka minulla on suuri uskallus Kristuksessa käskeä sinua, mitä sinun tehdä tulee, ⁹Niin minä kuitenkin tahdon rakkauden puolesta ennen rukoilla, minä, joka tainkaltainen olen, nimittäin vanha Paavali, mutta nyt myös Jesuksen Kristuksen vanki. ¹⁰Niin minä siis neuvon sinua, minun poikani Onesimuksen puolesta, jonka minä siteissäni siitin, ¹¹Joka sinulle muinen kelvotoin oli, mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpeellinen, jonka minä nyt olen lähettänyt jälleen. ¹²Mutta ota häntä vastaan; sillä hän on minun oma sydämeni. ¹³Minä tahdoin häntä pitää minun tykönäni, että hän minua sinun puolestas evankeliumin siteissä palvelis. ¹⁴Mutta en minä tahtonut mitään ilman sinun suosiotas tehdä, ettei sinun hyvyytes pitänyt oleman niinkuin vaadittu, vaan vapaamielinen. ¹⁵Sillä sentähden hän hetkeksi sinulta läksi, ettäs hänen ijäksi saisit jällensä, ¹⁶Ei nyt silleen niinkuin palvelian, vaan enemmän palvelian ja niinkuin rakkaan veljen, erinomattain minulle, mutta kuinka paljoa enemmän sinulle, sekä lihan kautta että Herrassa. ¹⁷Jos sinä siis minun kumppaninas pidät, niin ota häntä vastaan niinkuin minuakin. ¹⁸Mutta jos hän jotakin sinua vahingoittanut on eli on sinulle velkaa, niin sano minun syykseni. ¹⁹Minä Paavali olen tämän omalla kädelläni kirjoittanut ja tahdon sen sinulle maksaa, etten minä sinulle sanoisi, ettäs myös sinun itses minulle velkapää olet. ²⁰Armas veljeni! suo minun ihastua sinusta Herrassa, virvoita minun sydämeni Herrassa. ²¹Minä kirjoitin sinulle luottain sinun kuuliaisuutes, tietäen sinun enemmän tekevän kuin minä sanonkaan. ²²Valmista myös minulle majaa; sillä minä toivon, että mi-

nä teidän rukoustenne kautta teille lahjoitetaan. ²³Sinua tervehtivät Epaphras, (minun kanssavankini Kristuksessa Jesuksessa,) ²⁴Markus, Aristarkus, Demas, Luukas, minun apulaiseni. ²⁵Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, amen!

Hepr.

1Jumala puhui muinen usein ja monella muotoa isille prophetain kautta; näinä viimeisinä päivinä on hän meille puhunut Poikansa kautta, ²Jonka on hän kaikkein perilliseksi pannut, ja on myös hänen kauttansa maailman tehnyt; ³Joka, että hän on hänen kunniansa kirkkaus ja hänen oleuksensa juurikuva, ja kantaa kaikki voimansa sanalla, ja on itse kauttansa meidän synteimme puhdistuksen tehnyt, ja istunut majesteetin oikialla puolella korkeuksissa: ⁴On tullut niin paljoa paremmaksi enkeleitä, että hän ylimmäisemmän nimen on heidän suhteensa perinyt. ⁵Sillä kenelle hän on koskaan enkeleistä sanonut: sinä olet minun Poikani, tänäpäni minä sinun synnytin! ja taas: minä olen hänen Isänsä ja hän on minun Poikani! ⁶Ja taas: koska hän tuo esikoisen maailmaan, sanoo hän: häntä pitää kaikki Jumalan enkelit kumartaen rukoileman? ⁷Mutta enkeleistä hän sanoo: hän tekee enkelinsä hengeksi ja palveliansa tulenleimaukseksi. ⁸Mutta Pojalle: Jumala! sinun istuimes pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen: sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka. ⁹Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit vääryyttä, sentähden on sinun, oi Jumala, sinun Jumalas voidellut ilo-öljyllä enempi kuin sinun osaveljes. ¹⁰Ja: sinä Herra olet alusta maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas: ¹¹Ne katoovat, mutta sinä pysyt; ja he kaikki vanhenevat niinkuin vaate. ¹²Ja niinkuin puvun sinä heitä muuttelet, ja he muuttuvat: mutta sinä kohdallasi pysyt ja ei sinun ajastaikas puutu. ¹³Mutta kelle enkeleistä on hän koskaan sanonut: istu minun oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi? ¹⁴Eikö he kaikki ole palvelevaiset henget, palvelukseen lähetetyt niille, jotka autuuden perimän pitää?

2Sentähden pitää meidän sitä visummin niistä vaarin ottaman, joita me kuulleet olemme, ettemme joskus pahenisi. ²Sillä jos se sana oli vahva, joka enkelitten kautta puhuttiin, ja kaikki ylitsekäymys ja tottelemattomuus on jo ansaitun palkkansa saanut: ³Kuinkas me välttäisimme, jos me senkaltaisen autuuden katsomme ylön? joka sitte, kuin se ensin Herralta saarnattu oli, meissä vahvistetuksi tuli niiden kautta, jotka sen kuulleet olivat. ⁴Ja Jumala on siihen todistuksensa antanut sekä ihmeillä että tunnustahdilla, niin myös moninlaisilla voimallisilla töillä ja Pyhän Hengen jakamisilla tahtonsa jälkeen. ⁵Sillä ei hän ole en-

kelitten alle antanut tulevaista maailmaa, josta me puhumme. ⁶Mutta yksi sen todistaa toisessa paikassa ja sanoo: mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, eli ihmisen poika, että häntä etsiskelet? ⁷Sinä olet hänen vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alentanut: sinä olet hänen kunnialla ja ylistyksellä kaunistanut, ja asettanut kättes töiden päälle. ⁸Kaikki olet sinä heittänyt hänen jalkainsa alle. Sillä siinä, että hän kaikki on hänen allensa heittänyt, ei hän mitään jättänyt, jota ei hän ole hänen allensa heittänyt; mutta nyt emme vielä näe kaikkia hänen allensa heitetyksi. ⁹Vaan Jesuksen, joka vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alennettu oli, näemme me kuoleman kärsimisen kautta kaunistetuksi kunnialla ja ylistyksellä, että hänen piti Jumalan armosta kaikkein edestä kuolemaa maistaman. ¹⁰Sillä se sopi hänen, jonka tähden kaikki ovat ja jonka kautta kaikki ovat, joka paljon lapsia kunniaan saattaa, että hän heidän autuutensa Pääruchtinaan kärsimisen kautta täydelliseksi tekis. ¹¹Sillä ne kaikki yhdestä ovat, sekä se, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, jonka tähden ei hän myös häpee heitä veljiksensä kutsua, ¹²Sanoen: minä julistan sinun nimes minun veljilleni ja keskellä seurakuntaa sinua veisulla ylistän; ¹³Ja taas: minä turvaan häneen; ja taas: katso, minä ja ne lapset, jotka Jumala minulle antanut on, ¹⁴Että siis lapsilla on liha ja veri, niin on hän myös niistä osalliseksi tullut, että hän olis kuoleman kautta hukuttanut sen, jolla kuoleman valta oli, se on: perkeleen, ¹⁵Ja päästänyt ne, jotka kuoleman pelvosta piti kaiken ikänsä orjana oleman. ¹⁶Sillä ei tosin hän koskaan enkeleitä päällensä ota, vaan Abrahamin siemenen hän päällensä ottaa, ¹⁷Josta hänen kaiketi piti veljiensä kaltainen oleman, että hän armollinen ja uskollinen ylimmäinen Pappi Jumalan edessä olis, sovittamaan kansan syntejä. ¹⁸Sillä siitä, että hän kärsinyt on ja on kiusattu, taitaa hän myös niitä auttaa, jotka kiusataan.

3Sentähden pyhät veljet, jotka taivallisessa kutsumisessa osalliset olette! ottakaat vaari siitä apostolista ja ylimmäisestä Papista, jonka me tunnustamme, Kristuksesta Jesuksesta, ²Joka on uskollinen sille, joka hänen tehnyt oli, niinkuin Moseskin koko hänen huoneeseensa. ³Mutta tämä on sitä suuremman kunnian ansainnut kuin Moses, että sillä suurempi kunnia huoneesta olis, joka sen rakensi, kuin itse huoneella. ⁴Sillä jokainen huone on joltakin rakennet-

tu; mutta joka kaikki rakensi, se on Jumala. ⁵Ja Moses tosin oli uskollinen kaikessa hänen huoneessansa, niinkuin palvelia, niiden todistukseksi, joita sitte sanottaman piti; ⁶Mutta Kristus niinkuin Poika ylitse huoneensa, jonka huone me olemme, jos me muutoin uskalluksen ja toivon kerskaamisen loppuun asti vahvana pidämme. ⁷Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä, ⁸Niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui kiusauksen päivänä korvessa, ⁹Kussa teidän isänne minua kiusasivat: he koettelivat minua, ja näkivät minun työni neljäkymmentä ajastaikaa. ¹⁰Sentähden minä närkästyin tämän sukukunnan päälle ja sanoin: aina he eksyvät sydämellensä, mutta ei he tunteeet minun teitäni, ¹¹Niin että minä vannoin minun vihasani: ei heidän pidä minun lepoon tuleman. ¹²Katsokaat, rakkaat veljet, ettei teissä joskus olisi kelläkään paha, uskotoin sydän, joka elävästä Jumalasta luopuis, ¹³Vaan neuvokaat teitäänne keskenänne joka päivä, niinkauvan kuin tänäpäpä sanotaan, ettei joku teistä synnin petoksen kautta paatuisi. ¹⁴Sillä me olemme Kristuksesta osallisiksi tulleet, jos me muutoin aljetun uskon loppuun asti vahvana pidämme, ¹⁵Kuin sanotaan: tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä; niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui. ¹⁶Sillä koska muutamat sen kuulivat, niin he vihoittivat hänen, vaan ei kaikki, jotka Egyptistä Moseksen kautta läksivät ulos. ¹⁷Mutta keille hän neljäkymmentä ajastaikaa vihainen oli? eikö niille, jotka syntiä tekivät, joiden ruumiit korvessa hukkuivat? ¹⁸Mutta keille hän vannoi, ettei heidän pitänyt hänen lepoonsa tuleman? eikö uskomattomille? ¹⁹Ja me näemme, ettei he voineet epäuskon tähden sinne tulla.

⁴Niin peljätkäämme siis, ettemme joskus hänen lepoonsa tulemisen lupausta hylkäisi, ja ettei kenkään meistä takaperin jäisi; ²Sillä se on meille ilmoitettu niinkuin heillekin; mutta ei heitä sanan kuulo mitään auttanut, koska ei he niitä uskoneet, jotka sen kuulivat. ³Sillä me, jotka uskoimme, tulemme lepoon, niinkuin hän sanoi: niinkuin minä vannoin minun vihassani: ei heidän pidä minun lepoon tuleman; ja tosin, koska työt maailman alusta täytetyt olivat. ⁴Sillä hän sanoi yhdessä paikassa seitsemännestä päivästä näin: ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista töistensä; ⁵Ja taas tässä: ei heidän pidä minun lepoon tuleman. ⁶Että siis se vielä edespäin on, että muutamain pitää siihen tuleman, ja ne, joille se ensin ilmoitettu oli, ei ole siihen tulleet epäuskon tähden, ⁷Määrää hän taas yhden päivän, niin pitkän ajan perästä, ja Davidin kautta sanoo: tänäpäpä, (niinkuin sanottu on) tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä, niin älkää paaduttako teidän sydämiänne. ⁸Sillä jos Josua olis heidät lepoon saattanut, niin ei hän olisi toisesta päivästä puhunut. ⁹Sentähden on Jumalan kansalle yksi lepo vielä tarjona. ¹⁰Sillä joka hänen lepoonsa jo tullut on, se lepää töistensä, niinkuin Jumalakin lepää töistensä. ¹¹Niin ahkeroitkaamme siis sii-

hen lepoon tulla, ettei joku samaan epäuskon esikuvaan lankeaisi. ¹²Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen, ja terävämpi kuin joku kaksiteräinen miekka, ja tunkee lävitse, siihenasti kuin se sielun ja hengen eroittaa, ja jäsenet ja ytimet, ja on ajatusten ja sydämen aivoitusten tuomari, ¹³Ja ei ole yhtään luontokappaletta hänen edesssä näkymättä, mutta kaikki ovat paljaat ja julki hänen silmänsä edessä, josta me puhumme. ¹⁴Että siis meillä suuri ylimmäinen Pappi on, Jesus Jumalan Poika. joka taivaisiin mennyt on, niin pysykäämme siinä tunnustuksessa; ¹⁵Sillä ei meillä ole se ylimmäinen pappi, joka ei taida meidän heikkouttamme armahtaa, vaan se, joka kaikissa kiusattu on, niin kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä. ¹⁶Sentähden käykäämme edes uskalluksella armoistuimen tykö, että me laupiuden saisimme ja löytäisimme silloin armon, kuin me apua tarvitsemme.

⁵Sillä jokainen ylimmäinen pappi, otettu ihmisistä, pannaan ihmisten edestä niissä asioissa, jotka Jumalalle tulevat, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntein edestä, ²Joka niitä armahtaisi, jotka taitamattomat ja eksyväiset ovat, että hän itsekin heikkoudella ympärikäärity on, ³Ja tämän tähden tulee hänen niinkuin kansan edestä, niin itsensäkin edestä uhrata syntein edestä. ⁴Ja ei yksikään omista itsellensä sitä kunniaa, vaan se, joka Jumalalta kutsutaan, niinkuin myös Aaron. ⁵Niin myös Kristus ei ole itsiänsä kunnioittanut, että hän ylimmäiseksi Papiksi oli tuleva, mutta se, joka hänelle sanoi: sinä olet minun Poikani, tänäpäpä minä sinun synnytin. ⁶Niinkuin hän sanoo toisessa paikassa: sinä olet Pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen. ⁷Joka lihansa päivinä on uhrannut rukoukset ja nöyrät anomiset, väkevällä huudolla ja kyyneleillä sen tykö, joka hänen voi kuolemasta pelastaa, ja on myös kuulu, että hän Jumalaa kunnioitti. ⁸Ja vaikka hän (Jumalan) Poika oli, on hän kuitenkin niistä, joita hän kärsi, kuuliaisuuden oppinut. ⁹Ja kuin hän täydelliseksi tuli, on hän kaikille niille, jotka hänelle kuuliaisat ovat, syy ijankaikkiseen autuuteen, ¹⁰Ja on Jumalalta ylimmäiseksi Papiksi nimitetty, Melkisedekin säädyn jälkeen, ¹¹Josta meillä on paljo sanomista, ja se on työläs selittää; sillä te olette kovakorvaisiksi tulleet. ¹²Sillä te, joiden piti alkaa opettajat oleman, tarvitsette taas, että me teille ensimmäiset puustavit Jumalan sanan opista opettaisimme, ja olette tulleet niiksi, jotka tarvitsevat rieskaa ja ei vahvaa ruokaa. ¹³Sillä jolle vielä rieskaa pitää annettaman, se on harjoittamaton vanhurskauden sanaan; (sillä hän on lapsi;) ¹⁴Mutta täydellisten sopii vahva ruoka, joilla ovat tottumisen kautta harjoitetut mielet hyvää ja pahaa eroittamaan.

⁶Sentähden antakaamme Kristuksen opin alun sillän-sä olla, ja ruvetkaamme niihin, jotka täydellisyyteen saatavat: ei vasta-uudesta perustusta laskein parannukseen kuolevaisista töistä ja uskoon Jumalan päälle, ²Kasteen oppiin, kätten päällepanemiseen, kuolleitten ylösnousemi-

seen ja ijankaikkiseen tuomioon. ³Ja sen me tahdomme tehdä, jos Jumala muutoin sallii. ⁴Sillä se on mahdotoin, että ne, jotka kerran valaistus ovat, ja sitä taivaallista lahjaa maistaneet, ja ovat Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet, ⁵Ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa, ja tulevaisen maailman voimaa, ⁶Jos he lankeevat pois, että he vastaudesta parannukseen uudistettaisiin, jotka toistamiseen itsellensä Jumalan Pojan ristiinnaulitsevat ja pilkkana pitävät. ⁷Sillä maa, joka sateen sisällensä särpää, joka usein sen päälle tulee, ja kasvaa tarpeellisia ruohoja niille, jotka sitä viljelevät, se saa siunauksen Jumalalta. ⁸Mutta joka orjantappuroita ja ohdakkeita kasvaa, se on kelvotoin ja lähin kirousta, jonka loppu on, että se poltetaan. ⁹Mutta me toivomme teiltä rakkahimmat, parempaa ja sitä, mikä autuuteen sopii, ehkä me näin puhumme. ¹⁰Sillä ei Jumala ole väärä, että hän unohtais teidän tekonne ja työenne rakkaudessa, jonka te hänen nimellensä osoititte, koska te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette. ¹¹Mutta me halajamme, että jokainen teistä sen ahkeruuden osoittais, pitäin toivon vahvuuden hamaan loppuun asti, ¹²Ettette hitaiksi tulisi, vaan olisitte niiden seuraajat, jotka uskon ja pitkämielisyyden kautta luvatus perimisen saavat. ¹³Sillä Jumala, joka Abrahamille lupauksen antoi, koska ei hän taitanut yhdenkään suuremman kautta vannoa, niin hän vannoi itse kauttansa, ¹⁴Sanoen: totisesti tahdon minä siunaten siunata sinua ja enentäen enentää sinua. ¹⁵Ja että hän kärsivällisesti odotti, niin hän sai lupauksen. ¹⁶Sillä ihmiset tosin vannovat sen kautta, joka suurempi on kuin he, ja se on kaiken heidän riitansa loppu, jos se valalla vahvistetaan. ¹⁷Jossa Jumala tahtoi lupauksen perillisille neuvonsa vahvuuden yltäkylläisesti osoittaa, vannoi hän valan: ¹⁸Että me kahden liikkumattoman kappaleen kautta, joissa mahdotoin on Jumalan valehdella, juuri vahvan uskalluksen pitäisimme, me jotka siihen turvaamme, että me taritun toivon saisimme, ¹⁹Jonka me pidämme vahvana ja lujana meidän sielumme ankkurina, joka ulottuu sisälle hamaan niihinkin asti, jotka esiripun sisälmäisellä puolella ovat, ²⁰Johonka edelläjuoksia on meidän edellämme mennyt sisälle, Jesus, Melkisedekin säädyn jälkeen, ylimmäiseksi Papiksi tehty ijankaikkisesti.

7Sillä tämä Melkisedek oli Salemin kuningas, kaikkein korkeimman Jumalan pappi, joka Abrahamia vastaan meni, kuin hän palasi kuningasten taposta, ja siunasi häntä, ²Jolle myös Abraham jakoi kymmenykset kaikista. Ensin hän tulkitaan vanhurskauden kuninkaaksi, vaan sen jälkeen Salemin kuninkaaksi, se on: rauhan kuningas, ³Ilman isää, ilman äitiä, ilman sukua, ja ei hänellä ole päivän alkua eikä elämän loppua; mutta hän on Jumalan Poikaan verrattu ja pysyy pappina ijankaikkisesti. ⁴Mutta katso-kaat, kuinka suuri tämä on, jolle Abraham patriarkka saaliista kymmenykset antoi. ⁵Ja ne, jotka Levin pojista papin viran ottavat, niin heillä on käsky kymmenyksiä kansalta ottaa lain jälkeen, se on: heidän veljiltänsä, vaikka ne

Abrahamin kupeista tulleet ovat. ⁶Mutta se, jonka sukua ei heidän seassansa lueta, otti Abrahamilta kymmenykset ja siunasi häntä, jolla lupaukset olivat. ⁷Mutta ei yksikään sitä kiellä, että vähempi siunataan siltä, joka enempi on. ⁸Ja tässä tosin kuolevaiset ihmiset kymmenyksiä ottavat; mutta siellä hän todistaa hänen elävän. ⁹Ja (että minun niin sanoman pitää,) Levin, joka tottui kymmenyksiä ottamaan, täytyi myös Abrahamissa kymmenyksiä antaa; ¹⁰Sillä hän oli vielä isänsä kupeissa, kuin Melkisedek häntä vastaan meni. ¹¹Sentähden, jos täydellisyys on Levin pappeuden kautta tapahtunut; (sillä sen alla on kansa lain saanut,) mitä sitte oli tarvetta sanoa, että toinen pappi oli Melkisedekin säädyn jälkeen tuleva, ja ei Aaronin säädyn jälkeen? ¹²Sillä kussa pappeus muutetaan, siinä pitää myös laki muutettaman. ¹³Sillä se, josta näitä sanotaan, on toisesta suvusta, josta ei yksikään alttaria palvelut. ¹⁴Sillä se on julkinen, että meidän Herramme on Juudan sukukunnasta tullut, jolle sukukunnalle ei Moses ole mitään pappeudesta puhunut; ¹⁵Ja se on vielä selkeämpi, jos Melkisedekin säädyn jälkeen toinen pappi tulee ylös, ¹⁶Joka ei lihallisen käskyn lain jälkeen tehty ole, vaan loppumattoman elämän voiman jälkeen. ¹⁷Sillä näin hän todistaa: sinä olet pappi ijankaikkisesti Melkisedekin säädyn jälkeen. ¹⁸Sillä ensimmäinen laki lakkaa, sen heikkouden ja kelvottomuuden tähden; ¹⁹Sillä ei se laki taitanut täydelliseksi tehdä, vaan se oli sisällejohdatus parempaan toivoon, jonka kautta me Jumalaa lähenemme, ²⁰(Ja niin paljoa enempi, ettei ilman valaa; ²¹Sillä ne olivat tosin ilman valaa papiksi tulleet, mutta tämä valalla, hänen kauttansa, joka hänelle sanoi: Herra on vannonut ja ei sitä kadu: sinä olet pappi Melkisedekin säädyn jälkeen ijankaikkisesti,) ²²Ja näin paljoa paremman Testamentin toimittajaksi on Jesus tullut. ²³Ja niitä tosin monta papiksi tuli, ettei kuolema sallinut heidän pysyä; ²⁴Mutta tällä, että hän pysyy ijankaikkisesti, on katoomatoin pappeus, ²⁵Josta hän myös taitaa ne ijankaikkisesti autuaiksi tehdä, jotka hänen kauttansa Jumalan tykö tulevat, ja elää aina ja rukoilee alati heidän edestänsä. ²⁶Sillä senkaltainen ylimmäinen Pappi meille sopii, pyhä, viatoin, saastatoin, syntisistä eroitettu ja korkeammaksi taivaita tullut, ²⁷Jolla ei olisi joka päivä tarve, niinkuin muut ylimmäiset papit, ensin omain synteinsä edestä uhraamaan, sitte kansan syntein edestä; sillä sen hän on jo silloin tehnyt, kuin hän itsensä uhrasi. ²⁸Sillä laki asettaa ihmiset ylimmäiseksi papiksi, joilla heikkous on; mutta valan sana, joka lain jälkeen sanottiin, asettaa Pojan ijankaikkisesti täydelliseksi.

8Mutta tämä on pääkappale niistä, joita me puhumme: meillä on senkaltainen ylimmäinen Pappi, joka istuu oikialla kädellä majesteetin istumella taivaissa, ²Ja on pyhäin lahjain palvelia, ja sen totisen majan, jonka Jumala asetti ja ei ihminen. ³Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja: sentähden tarvitaan, että täläkin olis jotakin uhraamista. ⁴Sillä jos hän nyt maan pääl-

lä olis, niin ei hän olisi pappi; sillä papit ovat, jotka lain jälkeen lahjoja uhraavat,⁵ jotka palvelevat taivaallisten esikuvaa ja varjoa, niinkuin jumalallinen vastaus Mosekselle sanoi, kuin hänen piti majan päättämän: katso, sanoo hän, että kaikki teet sen kuvan jälkeen, mikä sinulle vuorella osoitettu on.⁶ Mutta nyt on hän paremman viran saanut, niinkuin hän paremman Testamentinkin välimies on, joka parempain lupausten päällä seisoo.⁷ Sillä jos entinen olis puuttumaton ollut, niin ei toiselle olisi sias tehty;⁸ Sillä hän nuhtelee heitä ja sanoo: katso, päivät tulevat, sanoo Herra, että minä Israelin huoneelle ja Juudan huoneelle tahdon Uuden Testamentin päättää,⁹ En sen Testamentin jälkeen, jonka minä heidän isillensä sinä päivänä annoin, kuin minä heidän käteensä rupesin, heitä Egyptin maalta johdattaakseni; sillä ei he pysyneet minun Testamentissani, niin en minäkään ole heistä lukua pitänyt, sanoo Herra.¹⁰ Sillä tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon säätää Israelin huoneelle, niiden päivän jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun lakini heidän mieleensä, ja tahdon ne kirjoittaa heidän sydämiinsä, ja tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani.¹¹ Ja ei yhdenkään pidä lähimmäistänsä opettaman eikä veljeensä, ja sanoman: tunne Herra! sillä kaikki pitää minun tunteman, hamasta pienestä heidän seassansa niin suurimpaan asti.¹² Sillä minä tulen lepytetyksi heidän väärydestänsä ja heidän synneistänsä, ja heidän vääryyttänsä en minä tahdo enempi muistaa.¹³ Siinä kuin hän sanoo: uusi, vanhensi hän entisen; sillä joka vanha ja ijällinen on, se on läsnä loppuansa.

9 Niin oli tosin entiselläkin majalla jumalanpalveluksen oikeus ja ulkonainen pyhyys.² Sillä ensimmäinen maja oli rakennettu, jossa olivat kynttiläjalka, ja pöytä, ja katselmusleivät, joka pyhäksi kutsuttiin.³ Mutta toisen esiripun takana oli se maja, joka kaikkein pyhimmäksi kutsuttiin,⁴ jossa oli kultainen pyhän savun astia ja Testamentin arki kaikkialta kullalla silattu, siinä myös oli kultainen astia, jossa oli manna, ja kukoistavainen Aaronin sauva ja Testamentin taulut.⁵ Mutta sen päällä olivat kunnian Kerubimit, jotka armo-istuimen varjosivat; joista ei nyt ole erinomattain sanomista.⁶ Mutta kuin ne näin asetetut olivat, menivät papit aina siihen ensimmäiseen majaan ja toimittivat jumalanpalveluksen;⁷ Vaan toiseen meni ainoasti ylimmäinen pappi kerran vuodessa yksinänsä, ei ilman verta, jonka hän uhrasi omaansa ja kansan rikosten edestä:⁸ Jolla Pyhä Henki ilmoitti, ettei pyhityksen tietä niinkauvan julistettu, kuin se entinen maja seisoo,⁹ Joka sillä ajalla oli esikuva, jossa lahjat ja uhrut uhrattiin, jotka ei voineet omantunnon perään täydelliseksi tehdä sitä, joka jumalanpalvelusta teki.¹⁰ Ainoastaan ruilla ja juomilla, ja moninaisilla pesemisillä ja lihan säädyissä, jotka ojennuksen aikaan asti olivat päälle pannut.¹¹ Mutta Kristus on tullut tulevaisten tavarain ylimmäiseksi Papiksi, suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei käsillä tehty

ole, se on: joka ei näin ole rakennettu;¹² Eikä kauristen taikka vasikkain veren kautta, vaan hän on kerran oman verensä kautta mennyt pyhään, ja ijankaikkisen lunastuksen löytänyt.¹³ Sillä jos härkään ja kauristen veri, ja hehkaisen tuhka, priiskotettu saastaisten päälle, pyhittää lihalliseen puhtauteen,¹⁴ Kuinka paljoa enemmän Kristuksen veri, joka itsensä ilman kaiketa viata iankaikkisen hengen kautta Jumalalle uhrannut on, on puhdistava omantuntomme kuolevaisista töistä, elävää Jumalaa palvelemaan?¹⁵ Ja sentähden on hän myös Uuden Testamentin välimies, että ne, jotka kutsutut ovat, sen luvatus iankaikkisen perimisen saisivat, että hänen kuolemansa siinä välillä kävi niiden ylitsekäymisten lunastukseksi, jotka entisen Testamentin alla olivat.¹⁶ Sillä kussa Testamentti on, siinä pitää myös hänen kuolemansa oleman, joka Testamentin teki.¹⁷ Sillä kuolemalla testamentti vahvistetaan, joka ei ole niin kauan vahva, kuin se elää, joka sen teki.¹⁸ Sentähden ei se entinenkään ilman verta sääty.¹⁹ Sillä kuin Moses oli puhunut kaikelle kansalle jokaisen käskyn lain jälkeen, otti hän vasikkain ja kauristen verta veden kanssa, ja purpuravilloja, ja isoppia, ja priiskotti sekä Raamatun että kaiken kansan,²⁰ Sanoen: tämä on sen Testamentin veri, jonka Jumala teille käsenyt on.²¹ Ja majan ja kaikki jumalanpalveluksen astiat priiskotti hän myös verellä.²² Ja lähes kaikki verellä lain jälkeen puhdistetaan, ja paitsi veren vuodatusta ei yhtään anteeksiantamusta tapahdu.²³ Niin siis tarvitaan, että taivaallisten kuvat senkaltaisilla puhdistetaan; mutta itse taivaalliset pitää paremmilla uhreilla puhdistettaman kuin ne olivat.²⁴ Sillä ei Kristus mennyt käsillä tehtyyn pyhään, joka totisen kuva on, vaan hän meni itse taivaaseen, että hän nyt Jumalan kasvoin edessä meidän tähtemme ilmestyis;²⁵ Ei, että hänen pitää useimmin itsensä uhraaman, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi meni muukalaisella verellä pyhään:²⁶ (Muutoin olis hänen useammin tullut jo maailman alusta kärsiä,) mutta nyt kerran maailman lopulla on hän oman uhrinsa kautta ilmestynyt synnin poispanemiseksi.²⁷ Ja niinkuin kaikkein ihmisten pitää kerran kuoleman, mutta senjälkeen tuomio,²⁸ Niin on myös Kristus kerran uhrattu monen syntejä ottamaan pois; mutta toisella haavalla on hän ilman syntiä ilmestyvä niille, jotka häntä odottavat autuudeksi.

10 Sillä lailla on tulevaisten tavarain varjo, ei itse hyvyyden olento; niillä uhreilla, joita he joka vuosi alinomaa uhraavat, ei se ikänä taida niitä täydelliseksi tehdä, jotka uhraavat.² Muutoin olis uhraamasta lakattu, jos ei niillä, jotka uhrasivat, synneistä silleen omaatuntoa olisi, koska he kerran puhdistetut ovat.³ Vaan sillä tapahtuu joka vuosi synnin muistuttamus.⁴ Sillä mahdotoin on härkään ja kauristen veren kautta syntejä ottaa pois.⁵ Sentähden, kuin hän maailmaan tuli, sanoi hän: uhria ja lahjaa et sinä tahtonut, mutta ruumiin olet sinä minulle valmistanut;⁶ Polttouhrit ja syntiuhrit ei ole sinun mieleises.⁷ Silloin minä sanoin: katso, minä tulen, (Raamatussa on minusta

kirjoitettu,) että minun pitää tekemän sinun tahtos, Jumala. ⁸Niinkuin hän ennen sanoi: uhria ja lahjaa, ja polttouhria ja syntiuhria et sinä tahtonut, ei myös ne sinulle kelvanneet, (jotka lain jälkeen uhrataan.) ⁹Silloin hän sanoi: katso, minä tulen tekemään, Jumala, sinun tahtos. Hän ottaa pois entisen, että hän toisen asettais. ¹⁰Jonka tahdon kautta me kerran pyhitetyt olemme, Jesuksen Kristuksen ruumiin uhraamisella. ¹¹Ja jokainen pappi on siihen pantu, että hänen joka päivä jumalanpalvelusta tekemän pitää ja usein yhtäläistä uhria uhraaman, jotka ei koskaan voi syntejä ottaa pois. ¹²Mutta kuin tämä oli yhden ijankaikkisesti kelpaavan uhrin syntein edestä uhrannut, istuu hän nyt Jumalan oikialla kädellä, ¹³Ja odottaa, että hänen vihollisensa pannaan hänen jalkainsa astinlaudaksi. ¹⁴Sillä yhdellä uhrilla on hän ijankaikkisesti täydelliseksi tehnyt ne, jotka pyhitetään. ¹⁵Mutta sen todistaa myös meille itse Pyhä Henki, sillä että hän ennen sanoi: ¹⁶Tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon heille tehdä niiden päivän jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun lakini heidän sydämiinsä, ja heidän mieliinsä minä ne kirjoitan, ¹⁷Ja heidän syntejensä ja vääryyttensä en minä enempi tahdo muistaa. ¹⁸Mutta kussa näiden anteeksiantamus on, siinä ei silleen uhria syntein edestä ole. ¹⁹Että siis meillä, rakkaat veljet, on vapaus mennä pyhään, Jesuksen veren kautta. ²⁰Jonka hän meille on valmistanut uudeksi ja eläväksi tieksi, esiripun kautta, se on: hänen lihansa kautta, ²¹Ja meillä on yksi suuri Pappi, Jumalan huoneen haltia; ²²Niin käykäämme hänen tykönsä totisella sydämellä, täydellä uskolla, priiskotetut meidän sydämissämme, (ja päästetyt) pahasta omastatunnosta, ²³Ja pestyt ruumiin puolesta puhtaalla vedellä, ja pitäkäämme horjumaton toivon tunnustus: (sillä se on uskollinen, joka ne lupasi), ²⁴Ja ottakaamme vaari toinen toisestamme, että me ahkeroitsemme rakkaudesta ja hyvistä töistä, ²⁵Ei antain ylöns yhteistä seurakuntaa, niinkuin muutamain tapaa on, vaan neuvokaat teitä keskenänne, ja sitä enemmän kuin te näette sen päivän lähestyvän. ²⁶Sillä jos me ehdollamme sitte syntiä teemme, kuin me olemme totuuden tuntoon tulleet, niin ei meillä ole enään yhtään uhria syntein edestä, ²⁷Vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka vastahakoiset syövä on. ²⁸Jos joku Moseksen lain rikkoo, hänen pitää ilman armoa kuoleman kahden taikka kolmen todistajan kautta. ²⁹Kuinka paljoa enemmän rangaistuksen te luulette sen ansainneen, joka Jumalan Pojan jaloilla tallaa ja Testamentin veren saastuttaa, jonka kautta hän pyhitetty on, ja armon Henkeä pilkkaa? ³⁰Sillä me tunnemme hänen, joka sanoi: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra; ja taas: Herra on kansansa tuomitseva. ³¹Hirmuinen on langeta elävän Jumalan käsiin. ³²Muistakaa siis entisiä päiviä, joina te valistetut olitte ja kärsitte monen vaivan kilvoituksen: ³³Puolittain silloin, kuin te sekä pilkkain että tuskain kautta kaikille ihmeeksi olitte: puolittain, kuin te niiden kanssa osalliset olitte, joille myös niin kävi. ³⁴Sillä te olette myös niistä vai-

voista, jotka minun siteistäni tapahtuivat, osalliset olleet, ja teidän hyvyttenne raatelemisen olette te ilolla kärsineet, tietäen, että teillä on parempi ja pysyväisempi tavara taivaassa. ³⁵Älkää siis heittäkö pois teidän uskallustanne, jolla suuri palkan makso on. ³⁶Sillä kärsivällisyys on teille tarpeellinen, tehdäkseen Jumalan tahtoa, että te lupauksen saisitte. ³⁷Sillä vähän hetken perästä tulee se, joka tuleva on, ja ei viivyttele. ³⁸Mutta vanhurskas elää uskosta: ja joka välttää, siihen ei minun sieluni mielisty. ³⁹Mutta emme ole ne, jotka meitämme kadotukseen vältämme, vaan jotka uskomme sielun tallella pitämiseen.

11 Mutta usko on vahva uskallus niihin, joita toivotaan, ja ei näkymättömistä epäile. ²Sen kautta ovat vanhat todistuksen saaneet. ³Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on Jumalan sanalla valmistettu, ja että kaikki, mitä me näemme, ne ovat tyhjästä tehdyt. ⁴Uskon kautta Abel uhrasi Jumalalle suuremman uhrin kuin Kain, jonka kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kuin Jumala hänen lahjoistansa todisti; ja sen kautta hän vielä puhuu, vaikka hän kuollut on. ⁵Uskon kautta Enok otettiin pois, ettei hän kuolemaa nähnyt, ja ei ole löydetty, että Jumala hänen otti pois; sillä ennenkuin hän otettiin pois, oli hänellä todistus, että hän kelpasi Jumalalle. ⁶Sillä ilman uskoa on mahdotoin kelvata (Jumalalle); sillä joka Jumalan tykö tulla tahtoo, sen pitää uskoman, että hän on, ja on niille kostaja, jotka häntä etsivät. ⁷Uskon kautta sai Noa Jumalan käskyn niistä, jotka ei vielä näkyneet, pelkäsi ja valmisti arkin huoneensa autuudeksi; jonka kautta hän maailman tuomitsi, ja tuli sen vanhurskauden perilliseksi, joka uskon kautta tulee. ⁸Uskon kautta tuli Abraham kuuliaseksi, kuin hän kutsuttiin menemään siihen maahan, jonka hän oli perivä, ja hän meni eikä tietänyt kuhunka hän tuleva oli. ⁹Uskon kautta oli hän muukalainen luvatussa maassa, niinkuin vieraalla maalla, ja asui majoissa Isaakin ja Jakobin kanssa, jotka olivat sen lupauksen kansaperilliset. ¹⁰Sillä hän oli odottanut sitä kaupunkia, jolla perustus oli, jonka rakentaja ja luoja on Jumala. ¹¹Uskon kautta myös Saara sai voiman siittäöksensä, ja synnytti jälkeen ikänsä ajan; sillä hän piti sen uskollisena, joka sen hänelle luvannut oli. ¹²Sentähden myös yhdestä, joka niin jo kuollut oli, syntyi monta, niinkuin tähtiä on taivaassa ja niinkuin santaa meren rannassa, joka epäluukuinen on. ¹³Nämät kaikki ovat uskossa kuolleet ja ei ole niistä lupauksista saaneet, vaan ainoastansa taampaa nähneet ja kuitenkin niihin turvanneet ja hyvin tyytyivät ja tunnustivat, että he vieraat ja muukalaiset maan päällä olivat. ¹⁴Sillä ne, jotka näitä sanovat, he osoittavat, että he isänmaata etsivät. ¹⁵Ja jos he sitte muistaneet olisivat, kusta he lähteneet olivat, olis heillä kyllä aikaa palata ollut. ¹⁶Mutta he pyytävät parempaa, se on: taivaallista. Sentähden ei Jumala häpee kutsuttua heidän Jumalaksensa; sillä hän valmisti heille kaupungin. ¹⁷Uskon kautta uhrasi Abraham Isaakin, kuin hän kiusattiin, ja uhrasi ainokaisensa, kuin hän jo oli

lupaukset saanut, ¹⁸Josta sanottu oli: Isaakissa kutsutaan sinulle siemen, ¹⁹Ja ajatteli, että Jumala voi kuolleistakin herättää; josta hän myös hänen niinkuin yhdessä esikuvassa jälleen sai. ²⁰Uskon kautta siunasi Isaak tulevaisista asioista Jakobia ja Esauta. ²¹Uskon kautta siunasi Jakob kuollessansa molemmat Josephin pojat, rukoili ja nojasi sauvansa pään päälle. ²²Uskon kautta puhui Joseph kuollessansa Israelin lasten lähtemisestä ja antoi käskyn luitansa. ²³Uskon kautta Moses, kuin hän syntynyt oli, sallittiin kolme kuukautta vanhemmiltaan, että he näkivät, kuinka kaunis poikainen hän oli, ja ei peljänneet kuninkaan haastoa. ²⁴Uskon kautta Moses, kuin hän jo suureksi tuli, kielsi kutsuttua itsensä Pharaon tyttären pojaksi, ²⁵Ja valitsi paljoa paremmaksi kärsiä vaivaa Jumalan joukon kanssa, kuin ajallista tarvetta synnissä nautita, ²⁶Ja luki suuremmaksi rikkaudeksi Kristuksen pilkan, kuin Egyptin tavarat; sillä hän katsoi palkan maksoa. ²⁷Uskon kautta jätti hän Egyptin ja ei peljännyt kuninkaan hirmuisuutta; sillä hän riippui hänessä, jota ei hän nähnyt, niinkuin hän jo olis hänen nähnyt. ²⁸Uskon kautta piti hän pääsiäistä ja veren vuodatusta, ettei se, joka esikoiset tappoi, olisi ruvennut heihin. ²⁹Uskon kautta kävivät ne Punaisen meren lävitse niinkuin kuivaa maata myöten, jota myös Egyptiläiset koettelivat ja upposivat. ³⁰Uskon kautta Jerikon muurit lankesivat, kuin niitä seitsemän päivää käytiin ympäri. ³¹Uskon kautta ei portto Rahab hukunut uskomattomain kanssa, koska vakoojat rauhallisesti huoneeseensa korjasi. ³²Ja mitä minun pitää enempi sanoman? Sillä aika tulis minulle lyhyeksi, jos minun pitäis luetteleman Gideonista, ja Barakista, ja Simsonista, ja Jephtasta, ja Davidista, ja Samuelista, ja prophetaista, ³³Jotka uskon kautta ovat valtakunnat voittaneet, tehneet vanhurskautta, saaneet lupaukset, tukkineet jalopeurain suut, ³⁴Sammuttaneet tulen voiman, välttäneet miekan terän, ovat väkeväksi heikkoudesta tulleet ovat voimalliseksi sodassa tulleet, muukalaisten sotajoukot maahan lyöneet. ³⁵Vaimot ovat kuollessa ylösnousemisesta jälleen saaneet; mutta muut ovat rikki revityt, ja ei pelastusta ottaneet vastaan, että heidän paremman ylösnousemisen saaman piti. ³⁶Muutamat taas ovat pilkkoja ja haavoja kärsineet, ja vielä sittekin kahleet ja vankiuden, ³⁷Ovat kivitetyt, rikki hakatut, lävitse pistetyt, miekalla surmatut, vaeltaneet ympäri lammasten ja vuorten nahoissa, ovat olleet köyhät, ahdistetut, vaivatut. ³⁸(Joille maailma oli mahdotoin), ovat korvessa eksyneet ja vuorilla, ja mäen rotkoissa ja maan kuopissa. ³⁹Ja kaikki nämät ovat uskon kautta todistuksen saaneet, eikä saaneet sitä lupausta: ⁴⁰Että Jumala on jotakin paremmin meille edeskatsonut, ettei he ilman meitä täydelliseksi tulleet olisi.

12Sentähden myös me, että meillä on näin suuri todistusten joukko meidän ympärillämme, niin pankaaamme pois kaikki kuorma ja synty, joka aina meihin tarttuu ja hitaaksi tekee, ja juoskaamme kärsivällisyyden kautta siinä

kilvoituksessa, joka meidän eteemme pantu on, ²Ja katsokaamme uskon alkajan ja päättäjän Jesuksen päälle, joka, vaikka hän olis kyllä taitanut iloita, kärsi ristiä, ei totellut pilkkaa, ja nyt istuu oikiällä kädellä Jumalan istuimella. ³Niin muistakaat häntä, joka senkaltaisen vastahakoisuuden on syntisiltä itse vastaan kärsinyt, ettette väsy teidän mielessänne ja lakkaa. ⁴Sillä ette ole vielä hamaan vereen asti kilvoitellen syntiä vastaan olleet, ⁵Ja te olette jo unohtaneet sen manauksen, joka teille niin. kuin lapsille puhuu: minun poikani, älä katso ylön Herran kuritusta, ja älä näänny, koskas häneltä rangaistaan, ⁶Sillä jota Herra rakastaa, sitä hän myös rankaisee; mutta jokaista poikaa hän pieksää, jonka hän korjaa. ⁷Jos te kurituksen kärsitte, niin Jumala taritsee itsensä teille niinkuin lapsilensa; sillä kuka on se poika, jota ei isä kurita? ⁸Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osalliset olleet, niin te olette äpärät ja ette lapset. ⁹Ja kuin meillä ovat lihalliset isät olleet kurittajana, niin me olemme niitä kavahtaneet: eikö meidän siis paljoa enemmän pidä hengelliselle Isälle alamaiset oleman, että me eläisimme? ¹⁰Sillä ne tosin ovat meitä kurittaneet harvoina päivinä luulonsa jälkeen; mutta tämä meidän tarpeeksemme, että me hänen pyhyytensä saisimme. ¹¹Mutta koska kaikkalainen rangaistus käsissä on, niin ei se näy meille iloksi, vaan murheeksi; mutta sitte antaa hän rauhallisen vanhurskauden hedelmän niille, jotka siinä harjoitetut ovat. ¹²Sentähden ojentakaat vaipuneet kätenne ja väsyneet polvenne, ¹³Ja astukaat vilpittömät askeleet jaloillanne, ettei joku kompastuisi niinkuin ontuva, vaan paljoa enemmän terveeksi tulis. ¹⁴Noudattakaat rauhaa kaikkein kanssa ja pyhyytää, paitsi jota ei yksikään saa Herraa nähdä, ¹⁵Ja ottakaat vaari, ettei joku Jumalan armosta tulisi pois, ettei joskus kasvaisi joku karvas juuri jotakuta vastahakoisuutta tekemään ja monta sen kautta tulisi saastutetuksi; ¹⁶Ettei joku olisi huorintekijä eli jumalatoim niinkuin Esau, joka yhden atrian tähden myi pois esikoisuutensa oikeuden. ¹⁷Sillä te tiedätte, että kuin hän sitte tahtoi periä siunausta, tuli hän hyljättyksi; sillä ei hän löytänyt yhtään parannuksen sias, vaikka hän sitä kyyneleillä etsi. ¹⁸Sillä ette ole käyneet sen vuoren tykö, johon ei ruveta saa, ja joka tulesta paloi, ette myös käyneet siihen synkeyteen ja pimeyteen, ja sen hirmuisen ilman tykö, ¹⁹Sen basunan kajauksen ja sanain äänen tykö, josta ne, jotka sen kuulivat, rukoilivat, ettei se sana pitänyt heille sanottaman. ²⁰Sillä ei he voineet kärsiä niitä, mitkä siinä sanottiin, ja jos joku peto siihen vuoreen sattui, niin se piti kivitettämän eli nuolella ammuttaman lävitse. ²¹Niin hirmuinen sen näky oli, että Moseskin sanoi: minä olen hämmästyksissä ja vapisen. ²²Vaan te olette käyneet Zionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin, ja monen tuhannen enkelitten joukon tykö, ²³Yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö ja täydellisten vanhurskusten henkein tykö, ²⁴Ja uuden Testamentin välimiehen

Jesuksen tykö, ja priiskotusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin (veri). ²⁵Katsokaat, ettette häntä kiellä pois, joka puhuu; sillä jos ei ne paeta saaneet, jotka kielsivät sen, joka maan päällä käskyn antoi, paljoa vähemmin me, jos me sitä pyydämme karttaa, joka taivaasta puhuu, ²⁶Jonka ääni silloin maata järjesti; mutta nyt hän lupaa ja sanoo: vielä minä nytkin kerran tahdon järjestää, en ainoastansa maata, mutta myös taivasta. ²⁷Mutta kuin hän sanoo: vielä kerran, tahtoo hän osoittaa, että järiseväiset pitää muutettaman niinkuin ne, jotka rakennetut ovat, että järisevät pysyisivät. ²⁸Sentähden saamme me sen valtakunnan, joka ei järjestä taida, meillä on armo, jonka kautta me Jumalaa palvelemme, hänen mielsensä nouteeksi, siveydellä ja pelvolla ²⁹Sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

13 Pysykää vahvana veljellisessä rakkaudessa. ²Huoneesen ottamista älkää unohtako; sillä sen kautta ovat muutamat tietämättä enkeleitäkin huoneeseensa ottaneet. ³Muistakaat sidotuita, niin kuin te heidän kanssansa sidotut olisitte, ja niitä, jotka murhetta kärsivät, niinkuin te itse vielä lihassa olisitte. ⁴Aviokäsky pitää kunniallisesti kaikkein seassa pidettämän ja aviovuode saastatoinna; mutta huorintekiät ja salavuoteiset Jumala tuomitsee. ⁵Teidän menonne olkoon ilman ahneutta, ja tyytyvät niihin, mitkä teillä on; sillä hän on sanonut: en suinkaan minä sinua anna ylön, enkä ikänä sinua hylkää; ⁶Niin että me hyvässä turvassa sanomme: Herra on minun auttajani, enkä minä pelkää, mitä ihminen minulle tekis. ⁷Muistakaat teidän opettajianne, jotka teille Jumalan sanaa puhuneet ovat, joiden uskoa te seurattaat, ja ottakaat vaari, millainen loppu heidän menollansa oli. ⁸Jesus Kristus sama eilen ja tänäpäpä ja myös ijankaikkisesti. ⁹Älkää antako vietellä teitä moninaisilla ja muukalaisilla opetuksilla; sillä se on hyvä, että sydän vahvistuu armolla ja ei rualla, joista ei ne mitään hyötyneet, jotka niissä vaelsivat. ¹⁰Meillä on alttari, Josta ei ole niiden lupa syödä, jotka majassa palvelevat. ¹¹Sillä joiden eläinten veren ylimmäinen pappi vie pyhään syntein edestä, niiden ruumis ulkona leiristä poltetaan. ¹²Sentähden myös Jesus, että hän oli pyhittävä kansan omalla verellensä, on ulkona portista kärsinyt. ¹³Niin menkäämme siis hänen tykönsä ulos leiristä, kantain hänen pilkkaansa. ¹⁴Sillä ei meillä tässä ole pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme. ¹⁵Niin uhratkaamme siis aina Jumalalle kiitosuhri hänen kauttansa, se on: niiden huulten hedelmät, jotka hänen nimensä tunnustavat. ¹⁶Mutta älkää hyvin tekemistä ja jakamista unohtako; sillä senkaltaiset uhrin kelpaavat Jumalalle. ¹⁷Olkaat teidän opettajillenne kuuliaisat ja seurattaat heitä; sillä he valvovat teidän sieluanne niinkuin ne, jotka luvun niistä tekemän pitää; että he sen ilolla tekisivät ja ei huokauksella; sillä ei se ole teille hyödyllinen. ¹⁸Rukoilkaat meidän edestämme; sillä se on meidän uskalluksemme, että meillä on hyvä omatunto, ja että me ahkeroitsemme pitää hyvää menoa kaikkein seassa.

¹⁹Mutta päälliseksi minä neuvon teidän näitä tekemään, että minä sitä pikemmin teidän tyköne tulisin. ²⁰Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista jälleen tuottanut suuren lammaspaimenen, ijankaikkisen Testamentin veren kautta, meidän Herran Jesuksen, ²¹Saattakoon teidät kaikessa hyvässä työssä toimellisiksi, tekemään hänen tahtoansa jaa tehkөөn teissä, mitä hänen edessänsä otollinen on, Jesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! ²²Minä neuvon teitä, rakkaat veljet: ottakaat tämä neuvon sana hyväksi; sillä minä olen lyhykäisesti teille kirjoittanut. ²³Tietäkää, että meidän veljemme Timoteus on päässyt, jonka kanssa, jos hän pian tulee, minä tahdon teitä nähdä. ²⁴Tervehtikää kaikkia teidän opettajianne ja kaikkia pyhiä. Teitä tervehtivät veljet Italiasta. ²⁵Armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

Jaak.

1Jakob, Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen palvelia, kahdelletoistakymmenelle sukukunnalle, jotka hajalla ovat, toivottaa terveyttä! ²Minun rakkaat veljeni, pitäkäätkä se sulana riemuna, kuin te moninaisiin kiusauksiin lankeatte, ³Tietäen, että teidän koettelemus vaikuttaa kärsivällisyyden. ⁴Mutta olkoon kärsivällisyydellä täydellinen työ, että te täydelliset ja kokonaiset olisitte ja ei missään puuttuvalisitte. ⁵Mutta jos joltain teistä viisautta puuttuis, hän anokaan sitä Jumalalta, joka hänelle antaa yksinkertaisesti, ja ei soimaa, ja se hänelle annetaan. ⁶Mutta anokaan uskossa epäilemättä; sillä joka epäilee, se on meren aallon kaltainen, joka tuulelta ajetaan ja liikutetaan, ⁷Älkään se ihminen luulko jotakin Herralta saavansa. ⁸Epäileväinen mies horjuu kaikissa teissänsä. ⁹Mutta veli, joka nöyrä on, kehukaan korotuksestansa; ¹⁰Ja taas, joka rikas on, (se kehukaan) alentamisestansa; sillä niinkuin ruohon kukoistus pitää hänen katooman pois. ¹¹Sillä aurinko nousi helteen kanssa ja kuivasi ruohon, ja sen kukkanen varisi, ja hänen kauneutensa katosi; niin myös rikkaan pitää teissänsä lakastuman. ¹²Autuas on se mies, joka kiusauksen kärsii; sillä koska hän koeteltu on, niin hänen pitää elämän kruunun saaman, jonka Herra niille luvannut on, jotka häntä rakastavat. ¹³Älkään kenkään sanoko, kuin häntä kiusataan, että hän Jumalalta kiusataan; sillä ei Jumala ole kiusaaja pahuuteen, ja ei hän ketään kiusaa, ¹⁴Vaan jokainen kiusataan, kuin hän omalta himoltansa vietellään ja houkutellaan. ¹⁵Sitte kuin himo on siittänyt, niin hän synnyttää synnin; mutta kuin synti täytetty on, niin se synnyttää kuoleman. ¹⁶Älkäätkä eksykö, minun rakkaat veljeni! ¹⁷Kaikkalainen hyvä anto ja kaikkalainen täydellinen lahja tulee ylhäältä valkeuden Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta eikä valkeuden ja pimeyden vaihetusta. ¹⁸Hän on meidät synnyttänyt tahtonsa jälkeen totuuden sanalla, että me uutiset hänen luontokappaleistansa olisimme. ¹⁹Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkoon jokainen ihminen nopia kuulemaan, (mutta) hidas puhumaan, ja hidas vihaan; ²⁰Sillä miehen viha ei tee Jumalan edessä sitä, mikä oikein on. ²¹Sentähden pankaat pois kaikkalainen saastaisuus ja kaikkalainen pahuus, ja ottakaat sana siveydellä vastaan, joka teissä istutettu on ja voi teidän sielunne autuaaksi saattaa. ²²Mutta olkaat myös sanantekiät ja ei ainoastaan kuuliat, pettäin teitä. ²³Sillä jos joku

on sanan kuulia ja ei tekiä, hän on sen miehen kaltainen, joka ruumiillisen kasvonsa peilissä kurkistelee, ²⁴Ja sittekuin hän itsensä kurkistellut on, niin hän menee pois ja unohtaa kohta, millinen hän oli. ²⁵Mutta joka katsoo vapauden täydelliseen lakiin ja pysyy, ja ei ole unohtava kuulia, vaan tekiä, se tulee hänen teossansa autuaaksi. ²⁶Mutta jos joku teistä näkyy jumalinen olevan, ja ei suista kieltänsä, vaan viettelee sydämensä, sen jumalanpalvelus on turha. ²⁷Se on Isälle ja Jumalalle puhdas ja saastatoin jumalanpalvelus: oppia orpoja ja leskiä heidän murheessansa, ja itsensä saatatoinna maailmassa pitää.

2Rakkaat veljeni, älkäätkä muodonkatsomisessa pitäkö uskoa kunnian Herran Jesuksen Kristuksen päälle. ²Sillä jos teidän seurakuntaanne tulis joku mies, kantain kultasormusta, ja kiiltävällä vaatteella puettettu; ja tulis myös köyhä ryysyllä, ³Ja te katsoisitte sitä, joka kiiltävissä vaatteissa on, ja sanoisitte hänelle: istu tässä hyvästi; ja sille köyhälle sanoisitte: seiso sinä siellä, taikka istu tässä minun jaloissani: ⁴Niin ette sitä oikein ajattele, vaan te tulette tuomariksi ja teette pahan eroituksen. ⁵Kuulkaat, rakkaat veljeni: eikö Jumala ole tämän maailman köyhiä valinnut, jotka uskossa rikkaat ja valtakunnan perilliset ovat, jonka hän lupasi niille, jotka häntä rakastavat? ⁶Mutta te olette häväisseet köyhän. Eikö rikkaat ole väkivaltaiset teitä polkemaan ja vetämään teitä oikeuden eteen? ⁷Eikö he pilkkaa sitä hyvää nimeä, josta te nimitetyt olette? ⁸Jos te kuninkaallisen lain, Raamatun jälkeen, täytätte: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itsiäsi, niin te hyvin teette. ⁹Mutta jos te ihmisten muotoa katsotte, niin te syntiä teette ja rangaistetaan lailta, niinkuin sen rikkojat. ¹⁰Sillä jos joku koko lain pitää, ja rikkoo yhdessä, hän on vikapää kaikissa. ¹¹Sillä se, joka sanoi: ei sinun pidä huorin tekemän, hän on myös sanonut: ei sinun pidä tappaman. Jos et sinä huorin tee, mutta tapat, niin sinä olet lainrikkokajaksi tullut. ¹²Näin te puhukaat ja näin te tehkäätkä, niinkuin ne, jotka vapauden lain kautta pitää tuomittaman. ¹³Sillä armotoin tuomio pitää hänen päällensä tuleman, joka ei laupiutta tehnyt; ja laupius kehuu tuomiota vastaan. ¹⁴Mitä se auttaa, rakkaat veljeni, jos joku sanoo hänellensä uskon olevan, ja ei hänellä kuitenkaan ole töitä? Taitaako usko hänen autuaaksi saattaa? ¹⁵Mutta jos veli taikka sisar alasti olis ja puuttuis jokapäiväistä ravintoa, ¹⁶Jos joku teistä

heille sanois: menkää rauhassa, lämmittäkää ja ravitkaat teitä; ja ette kuitenkaan anna heille mitään ruumiin tarvetta: mitä se heitä auttais? ¹⁷Näin myös usko, jos ei hänellä töitä ole, on kuollut itsessään. ¹⁸Mutta sanokaan joku: sinulla on usko, ja minulla on työt: osoita minulle sinun uskos sinun töillä, niin minäkin tahdon minun uskoni osoittaa minun töilläni. ¹⁹Sinä uskot, että yksi Jumala on, sen sinä oikein teet; perkeleet myös sen uskovat ja vapisevat. ²⁰Mutta tahdotkos tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman töitä kuollut on? ²¹Eikö Abraham, meidän isämme, töiden kautta vanhurskautetuksi osoitettu, kuin hän poikansa Isaakin alttarille uhrasi? ²²Näetkös, että usko on myös vaikuttanut hänen töissään, ja että usko on töissä täydelliseksi tullut? ²³Ja se Raamattu on täytetty, joka sanoo: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja hän kutsuttiin Jumalan ystäväksi. ²⁴Niin te siis näette, että ihminen töistä vanhurskautetuksi osoitetaan ja ei ainoastansa uskosta. ²⁵Niin myös portto Rahab, eikö hän töiden kautta vanhurskautetuksi nähty, koska hän korjasi ne vakoojat ja toista tietä heidät päästi ulos? ²⁶Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko on ilman töitä kuollut.

3 Älkää, rakkaat veljeni, jokainen pyytäkö opettajana olla, tietäen, että me sitä suuremman tuomion saamme. ²Sillä moninaisissa me kukin puutemme. Mutta joka ei puheessa lankee, se on täydellinen mies, joka voi myös koko ruumiinsa suistaa. ³Katso, me panemme hevosten suuhun suitset, että he meitä kuulisivat, ja heidän koko ruumiinsa me käännämme ympäri. ⁴Katso, laivat myös, ehkä kuinka suuret he ovat ja jaloilta tuulilta ajetaan, kuitenkin he käännetään ympäri vähällä perälaudalla, kuhunka se tahtoo, joka sitä hallitsee. ⁵Niin myös kieli on piskuinen jäsen, ja kuitenkin suuria asioita toimittaa. Katso, vähä tuli, kuinka suuren metsän se sytyttää, ⁶Ja kieli on myös tuli, maailma vääryyttä täynnänsä; niin on myös kieli meidän jäsentemme seassa, joka koko ruumiin saastuttaa, ja sytyttää kaiken meidän menomme, koska se helvetistä syttyy. ⁷Sillä kaikki luonto, sekä petoin että lintuin ja kärmetten ja merellisten, tehdään lakiaksi, ja on lakiaksi tehty inhimilliseltä luonnolta. ⁸Mutta kieltä ei taida yksikään ihminen asettaa, sitä levotointa pahuutta, kuolettavaista myrkyä täynnänsä. ⁹Sen kautta me kiitämme Jumalaa ja Isää, ja sen kautta me myös kiroilemme ihmisiä, jotka Jumalan kuvan jälkeen luodut ovat. ¹⁰Yhdestä suusta kiitos ja kirous käy ulos. Ei se niin, rakkaat veljeni, oleman pidä. ¹¹Kuohuuko joku lähde yhdestä huovosta makiaa ja karvasta vettä? ¹²Taitaako, rakkaat veljeni, fikunapuu kantaa öljyä, taikka viinapuu fikunia? Niin ei taida myös yksikään lähde suolaista ja makiaa vettä vuotaa. ¹³Kuka viisas ja taitava on teidän seassanne, se osoittakaan hyvällä menollansa työnsä viisauden siveydessä. ¹⁴Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riita sydämässänne, niin älkää kerskatko ja älkää valehdelko totuutta vastaan; ¹⁵Sillä ei se ole

viisaus, joka ylhäältä tullut on, vaan maallinen, inhimillinen ja perkeleellinen. ¹⁶Sillä kussa kiivaus ja riita on, siellä on myös sekaseuraisuus ja kaikki paha meno. ¹⁷Mutta se viisaus, joka ylhäältä on, se on ensisti tosin puhdas, sitte rauhallinen, siviä, uskova, täynnä laupiutta ja hyviä hedelmiä, eriseuratoim ja ulkokullatoin. ¹⁸Mutta vanhurskauden hedelmä rauhassa kylvetään niille, jotka rauhan pitävät.

4 Kusta sodat ja tappelukset tulevat teidän seassanne? Eikö siitä, (nimitäin) teidän himoistanne, jotka teidän jäsenissänsä sotivat? ²Te himoitsette, ja ette saa sillä mitään. Te kadehditte ja kiivaatte, ja ette sillä voita mitään. Te soditte ja tappelette, ja ei teillä mitään ole, ettette mitään anokaan. ³Te anotte, ja ette saa, että te kelvottomasti anotte, että te teidän himoissanne sen kuluttaisitte. ⁴Te huorintekiät ja huorat! ettekö te tiedä, että maailman ystävyys on viha Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo maailman ystävä olla, hän tulee Jumalan vihemieheksi. ⁵Eli luuletteko, että Raamattu sanoo turhaan: henki, joka meissä asuu, himoitsee kateutta vastaan? ⁶Ja antaa runsaasti armon; sentähden hän sanoo: Jumala seisoo ylpeitä vastaan, mutta nöyrille antaa hän armon. ⁷Niin olkaat siis Jumalalle alaimaiset, mutta vastaan seisokaat perkelettä, niin hän teistä pakenee. ⁸Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaat kätenne, te syntiset, ja peratkaa teidän sydämenne, te kaksimieliset. ⁹Olkaat surulliset, murehtikaat ja itkekää. Teidän naurunne kääntyköön itkukuksi ja ilonne murheeksi. ¹⁰Nöyryyttäkää teidän Jumalan kasvoin edessä, niin hän teitä ylentää. ¹¹Älkää toinen toistanne panetelko, rakkaat veljet: joka veljeänsä panettelee ja veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain. Mutta jos sinä tuomitset lain, niin et sinä ole lain tekiä vaan tuomari. ¹²Yksi on lain antaja, joka voi vapahtaa ja kadottaa. Kuka sinä olet, joka toista tuomitset? ¹³Nyt hyvin, te jotka sanotte: menkäämme tänäpäpä taikka huomenna siihen eli siihen kaupunkiin, ja viettäkäämme siinä yksi vuosi, ja tehkäämme kauppaa ja voittakaamme, ¹⁴Jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu. Sillä mikä on teidän elämäne? Se on löyhkä, joka vähäksi (hetkeksi) näkyy, mutta sitte katoo. ¹⁵Mutta teidän pitää sanoman: jos Herä tahtoo, ja me elämme, niin me tätä taikka sitä tahdomme tehdä. ¹⁶Mutta nyt te kerskaatte teidän ylpeydessänne. Kaikki senkaltainen kerskaus on paha. ¹⁷Sillä joka taitaa hyvää tehdä, ja ei tee, niin se on hänelle synniksi.

5 Nyt hyvin, te rikkaat! itkekää ja ulvokaat teidän viheliäisyyttänne, joka teidän päällenne tuleva on. ²Teidän rikkautenne ovat mädänneet, teidän vaatteenne ovat koidellut. ³Teidän kultanne ja hopianne ovat ruostuneet, ja niiden ruoste pitää oleman teille todistukseksi, ja pitää syömän teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette rikkauten koonneet teillenne viimeisinä päivinä. ⁴Katso, työmiesten palkka, jotka teidän maakuntainne elon niittäneet ovat, joka petoksella teiltä pidetty on, huutaa, ja elonleikkaa-

jain parut ja huudot ovat tulleet Herran Zebaotin korville: ⁵Te olette herkuissa eläneet maan päällä, ja olette teidän hekumanne pitäneet, ja teidän sydämenne syötelleet niin kuin teuraspäivänä. ⁶Te olette tuominneet, te olette tapaneet vanhurskaan, joka ei ole teitä vastaan ollut. ⁷Niin olkaat siis kärsivälliset, rakkaat veljet, Herran tulemiseen asti. Katso, peltomies odottaa kallista maan hedelmää, ja on kärsivällinen siihenasti kuin hän saa varhaisen ja hiljaisen sateen. ⁸Niin olkaat te myös kärsivälliset ja vahvistakaat sydämenne; sillä Herran tulemus lähestyy. ⁹Älkää huoatko, rakkaat veljet, toinen toistanne vastaan, ettette kadotetuksi tulisi. Katso, tuomari seisoo oven edessä. ¹⁰Ottakaat, rakkaat veljeni, vaivan ja kärsivällisyyden esikuva niistä prophetaista, jotka Herran nimeen puhuneet ovat. ¹¹Katso, me sanomme ne autuaiksi, jotka kärsineet ovat. Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet ja Herran lopun te nähneet olette; sillä Herra on sangen laupias ja armollinen. ¹²Ennen kaikkia, rakkaat veljeni, älkää vannoko, ei taivaan kautta eikä maan, ei myös yhtään muuta valaa; mutta olkoon teidän puheenne niin kuin niin on, ja se olkoon ei kuin ei on, ettette ulkokullaisuuteen lankeaisi. ¹³Jos joku kärsii vaivaa teidän seassanne, se rukoilkaan, jos joku on hyvällä mielellä, se veisatkaan virsiä. ¹⁴Jos joku sairastaa teidän seassanne, hän kutsukaan tykönsä seurakunnan papit, ja ne rukoilkaan hänen edestänsä, voidellen häntä öljyllä Herran nimeen. ¹⁵Ja uskon rukous parantaa sairaan, ja Herra ojentaa hänen, ja jos hän on syntiä tehnyt, niin ne hänelle anteeksi annetaan. ¹⁶Tunnustakaat toinen toisellenne teidän rikoksenne ja rukoilkaat toinen toisenne edestä, että te terveeksi tulisitte. Vanhurskaan rukous voi paljo, koska se totinen on. ¹⁷Elias oli ihminen, niissä haaluissa vikapää kuin mekin ja hän rukoili rukouksella, ettei pitänyt sataman, ja ei satanutkaan maan päällä kolmena vuotena ja kuutena kuukautena, ¹⁸Ja hän taas rukoili, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä. ¹⁹Rakkaat veljeni, jos joku teistä eksyis totuudesta ja joku palauttais hänen, ²⁰Se tietäkään, että joka syntisen palauttaa tiensä erehdyksestä, se vapahtaa sielun kuolemasta ja peittää syntein paljouden.

1. Piet.

1Pietari, Jesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, hajalla asuvaisille Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Asiassa ja Bityniassa, ²Isän Jumalan aivoituksen jälkeen Hengen pyhittämisen kautta, kuuliaisuuteen ja Jesuksen Kristuksen veren priiskottamiseen: armo ja rauha lisääntyköön teille! ³Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä suuresta laupiudestansa on synnyttänyt jälleen elävään toivoon, Jesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta kuolleista, ⁴Katoomattomaan ja saastuttamattomaan ja turmelemattomaan perintöön, joka taivaassa tähdelle pantu on teitä varten, ⁵Jotka Jumalan väellä uskon kautta autuuteen kätetään, joka sitä varten valmistettu on, että se viimeisellä ajalla ilmi tulis. ⁶Jossa te saatte iloita, te, joita nyt vähän aikaa, (jos tarvitaan,) moninaisilla kiusauksilla vaivataan: ⁷Että teidän uskonne koettelemus paljoa kalliimmaksi löydettäisiin kuin katoova kulta, joka tulessa koetellaan, kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi, koska Jesus Kristus ilmaantuu, ⁸Jota te rakastatte, vaikka ette häntä näe, jonka päälle te myös uskotte, ehkette nyt häntä näe, niin te kuitenkin saatte iloita sanomattomalla ja kunniallisella ilolla, ⁹Ja käsitätte teidän uskonne lopun, sieluin autuuden, ¹⁰Jota autuutta prophetat ovat etsineet ja tutkineet, jotka teille tulevaista armoa ennustaneet ovat; ¹¹Ja ovat tutkineet, millä taikka minkäkaltaisella ajalla Kristuksen Henki, joka heissä oli, ilmoitti, joka oli jo ennen todistanut niistä vaivoista, jotka Kristuksessa ovat, ja siitä kunniaista, joka niiden jälkeen tapahtuva oli: ¹²Joille se ilmoitettu oli, sillä ei he itseänsä sen kautta palvelleet, vaan meitä, jotka nyt teille niiden kautta julistetut ovat, jotka teille evankeliumia saarnanneet ovat Pyhän Hengen kautta, taivaasta lähetetyn, jota enkelit nähdä himoitsevat. ¹³Sentähden vyöttäkääät mielenne kupeet, olkaa raittiit, pankaat täydellinen toivonne siihen armoon, joka teille Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta taritaan, ¹⁴Niinkuin kuuliaiset lapset, ei asettaen teitänne niinkuin ennen, kuin te teidän tyhmyydessänne himoissa elitte, ¹⁵Vaan sen jälkeen, joka teitä kutsunut on, ja on pyhä, olkaat te myös pyhät kaikissa teidän menoissanne. ¹⁶Sillä kirjoitettu on: teidän pitää pyhät oleman, sillä minä olen pyhä. ¹⁷Ja jos te rukoitte sitä Isää, joka tuomitsee kunkin töidensä jälkeen ilman ihmisten muodon katsomista, niin katsokaat, että te teidän

viipymisenne ajan pelvossa vaeltaisitte, ¹⁸Tietäen, ettette ole katoovaisella hopialla eli kullalla lunastetut teidän turhasta menostanne, jonka te isäin säädystä saitte, ¹⁹Vaan kalliilla Kristuksen verellä, niinkuin viattoman ja puhtaan Karitsan; ²⁰Joka tosin jo ennen oli aivottu kuin maailman perustus pantu oli, mutta ilmoitettu viimeisinä aikoina teidän tähtenne, ²¹Jotka hänen kauttansa uskotte Jumalan päälle, joka hänen kuolleista herätti ja hänelle kunnian antoi, että teillä olis usko ja toivo Jumalan päälle. ²²Ja tehkääät puhtaaksi teidän sielunne totuuden kuuliaisuudessa, Hengen kautta, veljelliseen rakkauteen, joka vilpitöin olis, ja olkaat keskenänne palavaisessa rakkaudessa puhtaasta sydäimestä, ²³Niinkuin ne, jotka jälleen syntyneet ovat, ei katoovaisesta, vaan katoomattomasta siemenestä, elävästä Jumalan sanasta, joka ijankaikkisesti pysyy. ²⁴Sillä kaikki liha on niinkuin ruoho ja kaikki ihmisen kunnia niinkuin ruohon kukkanen. Ruoho on kuivunut, ja sen kukkanen lakastunut; ²⁵Mutta Herran sana pysyy ijankaikkisesti, ja se on se sana, joka teidän seassanne saarnattu on.

2Niin pankaat pois nyt kaikki pahuus ja kaikki petos, ja ulkokullaisuus ja kateus, ja kaikki panetus, ²Ja halaitkaat sitä terveellistä sanan rieskaa, niinkuin äsken-syntyneet lapsukaiset, että te sen kautta kasvaisitte. ³Jos te muutoin maistaneet olette, että Herra on suloinen, ⁴Jonka tykö te myös tulleet olette niinkuin elävän kiven tykö, joka kyllä ihmisiltä hyljätty on, mutta Jumalalta valittu, kallis. ⁵Ja myös te, niinkuin elävät kivet, rakentakaat teitänne hengelliseksi huoneeksi ja pyhäksi pappeudeksi uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jumalalle Jesuksen Kristuksen kautta otolliset ovat. ⁶Sentähden on myös Raamatussa: katso, minä panen Zioniin valitun kalliin kulmakiven: joka uskoo hänen päällensä, ei hän suinkaan tule häpiään. ⁷Teille siis, jotka nyt uskotte, on hän kallis; mutta uskottomille on se kivi, jonka rakentajat hyljänneet ovat, kulmaviksi tullut, ja loukkauksiveksi, ja pahenuksen kallioksi, ⁸Nimittäin niille, jotka itsensä sanaan loukkaavat, ja ei sitä usko, johonka he myös asetetut olivat. ⁹Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen pappeus, pyhä kansa, omaisuuden kansa, ilmoittamaan sen voimaa, joka teitä pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa kutsunut on, ¹⁰Jotka ette muinen kansa olleet, mutta nyt olette Jumalan kansa: jotka ette muinen armossa olleet, mutta nyt te armossa olet-

te. ¹¹Rakkaat veljet! minä neuvon teitä, niinkuin outoja ja muukalaisia: välttäkää lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan, ¹²Ja pitäkää hyvä meno pakanain seassa, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahointekijöitä, näkisivät teidän hyvistä töistänne ja kiittäisivät Jumalaa etsikon päivänä. ¹³Sentähden olkaat alamaiset kaikelle inhimilliselle säädylle Herran tähden, olisko se kuninkaalle, niinkuin ylimmäiselle, ¹⁴Taikka päämiehille, niinkuin niille, jotka häneltä lähetetyt ovat pahointekiöille rangaistukseksi ja hurskaille kiitokseksi. ¹⁵Sillä se on Jumalan tahto, että te hyvällä työllä tukitsette hulluin ja tyhmäin ihmisten suun, ¹⁶Niinkuin vapaat, ja ei niin, että se vapaus olis niinkuin pahuuden peite, vaan niinkuin Jumalan palveliat. ¹⁷Olkaat kunnialliset jokaista kohtaan, rakastakaat veljiä, peljätkää Jumalaa, kunnioittakaat kuningasta. ¹⁸Te palveliat! olkaat alamaiset kaikella pelvolla teidän isännillenne, ei ainoastaan hyvälle ja siveille, vaan myös tuimille. ¹⁹Sillä se on armo, jos joku omantuntonsa tähden Jumalan tykö vaivaa kärsii, ja syyttömästi kärsii. ²⁰Sillä mikä kiitos se on, jos te pahain tekoinne tähden piestään, ja te kärsitte? Mutta kuin te hyvin teette ja kuitenkin vaivataan, ja te sen kärsitte, niin se on armo Jumalan edessä. ²¹Sillä sitä varten olette te kutsutut, että Kristus myös kärsi meidän edestämme ja jätti meille esikuvan, että teidän pitää hänen askeleitansa noudattaman, ²²Joka ei yhtään syntiä tehnyt eikä yhtään petosta ole hänen suustansa löydetty, ²³Joka ei kironnut, kuin häntä kirottiin, ei uhannut, kuin hän kärsi; mutta antoi hänelle koston, joka oikein tuomitsee; ²⁴Joka meidän syntimme itse uhrasi omassa ruumiissansa puun päällä, että me synneistä pois kuolleet eläisimme vanhurskaudelle; jonka haavain kautta te olette terveiksi tulleet. ²⁵Sillä te olitte niinkuin eksyväiset lampaat, vaan nyt te olette palanneet teidän sieluinne paimenen ja piispan tykö.

3Niin olkaan vaimot myös miehillensä alamaiset, että nekin, jotka ei sanaa usko, vaimoin tavoista ilman sanaa voitetuksi tulisivat, ²Kuin he teidän puhtaan menonne näkevät pelvossa. ³Joidenka kaunistus ei pidä oleman ulkonaisissa hiusten palmikoissa ja kullan ympäri-ripustamisessa eli vaatteen puvussa, ⁴Vaan salainen ihminen ilman vikaa sydämessä, lakiolla ja hiljaisella hengellä, se on kallis Jumalan edessä. ⁵Sillä näin ovat pyhätkin vaimot muinen itsensä kaunistaneet, jotka toivonsa panivat Jumalan päälle ja olivat miehillensä alamaiset, ⁶Niinkuin Sara oli Abrahamille kuuliainen ja kutsui hänen herraksi, jonka tyttäreiksi te tulleet olette, jos te hyvin teette ja pelkäämättä olette. ⁷Te, miehet, myös asukaat heidän kanssansa taidolla ja antakaat vaimolliselle niinkuin heikommalle astialle hänen kunniansa, niinkuin myös elämän armon kanssaperillisille, ettei teidän rukouksenne estetyksi tulisi. ⁸Mutta viimein olkaat kaikki yksimieliset, ynnä kärsiväiset, pitäin veljellistä rakkautta keskenänne, laupiaat, ystävälliset, ⁹Ei kostain pahaa pahalla, eikä kirouksella kirousta, vaan paremmin

siunatkaat, tietäen, että te olette kutsutut siunausta perimään. ¹⁰Sillä joka elää tahtoo ja hyviä päiviä nähdä, hän hillitkään kielensä pahuudesta ja huulensa vilppiä puhumasta, ¹¹Hän välttäkään pahaa ja tehkään hyvää, etsikään rauhaa ja noudattamaan sitä. ¹²Sillä Herran silmät ovat vanhurskasten päälle ja hänen korvansa heidän rukouksisiansa; mutta Herran kasvot ovat pahointekiöitä vastaan. ¹³Ja kuka on, joka taitaa teitä vahingoittaa, jos te hyvää pyydätte? ¹⁴Ja jos te vielä oikeudenkin tähden kärsitte, niin te kuitenkin autuaat olette; mutta älkää peljätkö heidän vaatimistansa, alkää myös heitä hämmästykö. ¹⁵Mutta pyhittäkää Herra Jumala teidän sydämissänne. Olkaat myös aina valmiit vastaamaan jokaista, joka teidän toivonne perustusta tutkistelee, joka teissä on, hiljaisuudella ja pelvolla, ¹⁶Ja pitäkää hyvä omatunto, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahantekiöitä, häpeäisivät, että he ovat häväisseet teidän hyvän menonne Kristuksessa. ¹⁷Sillä se on parempi, jos Jumalan tahto niin on, että te hyvän työn tähden kärsitte kuin pahan. ¹⁸Sillä Kristus myös kerran kärsi meidän synteimme tähden, hurskas väärin edestä, että hän meitä Jumalalle uhrais: lihan kautta tosin kuoletettu, mutta Hengen kautta eläväksi tehty, ¹⁹Jossa hän myös meni pois ja saarnasi hengille vankeudessa, ²⁰Jotka ei muinen uskoneet, kuin Jumala kerran Noan aikana odotti ja kärsiväinen oli, kuin arkki valmistettiin, jossa harvat (se on: kahdeksan sielua) veden kautta päästetyksi tulivat. ²¹Se nyt meitäkin kasteessa autuaaksi tekee, joka sitä aavisti (ei että lihan saastaisuudet pannaan pois, vaan että se on hyvän omantunnon liitto Jumalan tykönä) Jesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta, ²²Joka on Jumalan oikialle kädelle, taivaasen mennyt, ja hänelle ovat enkelit ja vallat ja voimat alamaiset.

4Että siis Kristus lihassa meidän edestämme on kärsinyt, niin te myös varustakaat teitänne sillä mielellä; sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä, ²Ettei hän enään sitä aikaa, jonka hän lihassa edespäin on, ihmisten himon jälkeen, vaan Jumalan tahdon jälkeen eläisi. ³Sillä kyllä siinä on, että me edesmenneen ajan elämästä kulutimme pakanain mielen jälkeen, vaeltaissamme irstaudessa, himoissa, juopumisessa, ylönsuomisessa, ylönjuomisessa ja hirmuisissa epäjumalan palveluksissa. ⁴He oudoksuvat, ettette heidän kanssansa juokse samaan säädöttömän hekuman menoon, ja pilkkaavat. ⁵Niiden pitää luvun tekemän hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. ⁶Sillä sitä varten evankeliumi kuolleillekin saarnattu on, että he kyllä tuomittaisiin ihmisten jälkeen lihassa, mutta Jumalan jälkeen eläisivät hengessä. ⁷Mutta nyt kaikkein loppu lähestyy. Niin olkaat siis raittiit ja valppaat rukoilemaan. ⁸Mutta ennen kaikkia pitäkää keskenänne palava rakkaus; sillä rakkaus peittää paljon rikoksia. ⁹Olkaat vierasten holhoojat keskenänne napisematta, ¹⁰Ja palvelkaat toinen toistanne, jokainen sillä lahjalla, minkä hän saanut on, niinkuin hyvät Jumalan moninaisen armon huoneen-

haltiat. ¹¹Jos joku puhuu, hän puhukaan niinkuin Jumalan sanoja: jos jollakin on joku virka, hän tehkään niinkuin siitä voimasta, jonka Jumala antaa, että Jumala kaikissa Jesuksen Kristuksen kautta kunnioitettaisiin, jolla on kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! ¹²Minun rakkaani! älkää oudoksuko sitä hellettä, joka teille tapahtuu, että teitä koetellaan, niinkuin teille jotakin outoa tapahtuis; ¹³Vaan iloitkaat, että te Kristuksen kanssa kärsitte, että tekin ajallansa hänen kunniansa ilmestyksessä iloitsisitte ja riemuitsisitte. ¹⁴Autuaat olette te, jos teitä Kristuksen nimen tähden pilkataan; sillä se Henki, joka on kunnian ja Jumalan Henki, lepää teidän päällänne: heiltä hän pilkataan, vaan teiltä hän kunnioitetaan. ¹⁵Älkään yksikään teistä kärsikö niinkuin murhaaja eli varas, taikka pahantekijä, eli niinkuin se, joka toisen virkaan rupee; ¹⁶Mutta jos hän kärsii niinkuin kristitty, älköön hävetkö, vaan kiittäkään Jumalaa sen osan tähden. ¹⁷Sillä aika on, että tuomion pitää Jumalan huoneesta alkaman. Mutta jos se ensin meistä alkaa, minkäs lopun ne saavat, jotka ei Jumalan evankeliumia usko? ¹⁸Ja jos hurskas tuskalla vapaaksi tulee, kussa sitte jumalatoim ja syntinen näkyy? ¹⁹Sentähden ne, jotka Jumalan tahdon jälkeen kärsivät, antakaan sielunsa niinkuin uskolliselle Luojaalle hyvissä töissä.

rakkauden suun-annolla. Rauha olkoon teille kaikille, jotka Kristuksessa Jesuksessa olette, amen!

5 Vanhoja pappeja teidän seassanne minä neuvon, joka myös pappi olen ja Kristuksen kärsimisten tunnustaja ja osallinen siitä kunniaista, joka ilmestyvä on: ²Kaitkaat Kristuksen laumaa, joka teidän hallussanne on, ja pitäkäätkä siitä vaari, ei vaaditut, vaan hyvällä mielellä, ei turhan voiton tähden, vaan hyvästä tahdosta, ³Ei myös niinkuin herrat kansansa päälle, vaan olkaat laumalle esikuvaksi. ⁴Niin te, ylimmäisen Paimenen ilmestyessä, katoomattoman kunnian kruunun saatte. ⁵Niin myös te nuoret, olkaat vanhoille alamaiset ja olkaat kaikki toinen toisellenne alamaiset, ja pitäkäätkä teitä kiintiästi nöyryyteen; sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon. ⁶Nöyryyttäkäätkä siis teitä Jumalan väkevän käden alle, että hän teitä ajallansa korottais. ⁷Kaikki teidän murheenne pankaat hänen päällensä; sillä hän pitää murheen teistä. ⁸Olkaat raittiit, valvokaat; sillä teidän vihollisenne perkele käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, ja etsii, kenen hän nielis. ⁹Sitä te seisokaat vastaan, vahvat uskossa, tietäen, että ne vaivat tapahtuvat teidän veljillennekin maailmassa. ¹⁰Mutta Jumala, jolta kaikki armo tulee, joka meitä on kutsunut ijankaikkiseen kunniaansa Kristuksessa Jesuksessa, teitä, jotka vähän aikaa kärsitte, valmistaa, vahvistaa, tukee, perustaa, ¹¹Sille olkoon kunnia ja väkkyys ijankaikkisesta ijankaikkiseen! amen. ¹²Silvanuksen, teidän uskollisen veljenne kanssa (niinkuin minä luulen) olen minä teidän tykönne harvoilla sanoilla kirjoittanut, neuvoen ja tunnustain, että tämä on se oikia Jumalan armo, jossa te olette. ¹³Teitä tervehtivät valitut Babyloniassa ja minun poikani Markus. ¹⁴Tervehtikäätkä toinen toistanne

2. Piet.

1 Simon Pietari, Jesuksen Kristuksen palvelia ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet meidän kanssamme yhdenkaltaisen kalliin uskon vanhurskaudessa, jonka meidän Jumalamme ja Vapahtajamme Jesus Kristus antaa: **2** Armo ja rauha lisääntyköön teille, Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta! **3** Että hänen jumalallinen voimansa meille kaikkinaiset (jotka elämään ja jumaliseen menoon sopivat) on lahjoittanut hänen tuntemisensa kautta, joka meitä kunniaan ja avuun kutsunut on, **4** Joidenka kautta meille ne suurimmat ja kalliit lupaukset lahjoitetut ovat, että te niiden kautta Jumalan luonnosta osalliseksi tulisitte, jos te katoovaisen maailman himon vältätte. **5** Niin ahkeroitkaat kaikella vireydellä teidän uskonne avua osoittamaan, ja avussa tointa, **6** Ja toimessa kohtuullisuutta, ja kohtuullisuudessa kärsivällisyyttä, ja kärsivällisyydessä jumalisuutta, **7** Ja jumalisuudessa veljelistä rakkautta, ja veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta. **8** Sillä koska nämät täydellisesti teissä ovat, niin ei he teitä salli löydetä joutilaina eli hedelmättöminä meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisessa. **9** Mutta jolla ei näitä ole, hän on sokia, ja ei näe mitään kaukaa, ja on unohtanut itsensä olleen puhdistetun entisistä synneistensä. **10** Sentähden, rakkaat veljet, ahkeroitkaat paremmin sitä, että te teidän kutsumisenne ja valitsemisenne vahvistaisitte; sillä jos te sen teette, niin ette suinkaan koskaan kompastu. **11** Sillä teidän sallitaan alttiisti käydä sisälle meidän Herran ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen ijankaikkiseen valtakuntaan. **12** Sentähden en minä tahdo unohtaa teille aina näistä muistuttaa, vaikka te tiedätte ja vahvistetut olette tässä nykyisessä totuudessa. **13** Sillä minä arvaan sen kohtuulliseksi, niinkauvan kuin minä tässä majassa olen, herättää teitä ja muistuttaa teille; **14** Sillä minä tiedän, että minun pitää pian tämän minun majani paneman pois, niinkuin meidän Herra Jesus Kristus minulle ilmoitti. **15** Mutta minä tahdon myös aina ahkeroida, että te nämät minun lähtemiseni jälkeen muistossa pidätte. **16** Sillä emmepä me ole kavaloita juttuja noudatelleet, teille tiettäväksi tehdessämme meidän Herran Jesuksen Kristuksen voimaa ja tulemista; vaan me olemme itse nähneet hänen suuren kunniansa, **17** Kuin hän Isältä Jumalalta sai kunnian ja ylistyksen, äänen kautta, joka hänelle näin siltä suurelta kunnialta tapahtui: tämä on minun rakas Poika-

ni, johon minä mielistyin. **18** Ja tämän äänen me kuulimme tulevan taivaasta, kuin me pyhällä vuorella hänen kanssansa olimme. **19** Ja meillä on vahva prophetallinen sana, ja te teette hyvin, että te siitä vaarin otatte niinkuin kynttilästä, joka pimeässä valistaa, niinkauvan kuin päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämissänne. **20** Ja se tulee teidän ensin tietää, ettei yksikään prophetia Raamatussa tapahdu omasta selityksestä. **21** Sillä ei yksikään prophetia ole vielä ihmisen tahdosta tuotu edes; vaan pyhät Jumalan ihmiset ovat puhuneet, vaikutetut Pyhästä Hengeltä.

2 Niin oli myös vääriä prophetaita kansan seassa, niinkuin teidänkin sekaanne vääriä opettajia tulee, jotka vahingolliset eriseururatsat tuovat ja kieltävät sen Herran, joka heidät ostanut on, saattain itsellensä nopian kadotuksen, **2** Ja moni noudattaa heidän kadotustansa, joiden kautta totuuden tie pilkataan. **3** Ja ahneudesta ajatelluilla sanoilla pitää heidän teitä kauppaaman, joiden tuomio ei silleen kauvan viivy, eikä heidän kadotuksensa makaa. **4** Sillä jos ei Jumala armahtanut niitä enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan on pimeyden kahleilla helvettiin syössyt, ja antoi ylös heidät tuomioon kätkeä, **5** Ja ei ole armahtanut entistä maailmaa, vaan vapahti Noan vanhurskauden saarnaajan itse kahdeksantena, ja toi vedenpaisumisen jumalattomien maailman päälle; **6** Ja on ne kaupungit Sodomian ja Gomorran tuhaksi tehnyt, kukistanut ja kadottanut, ja teki ne jumalattomille peljästykseksi, jotka sitte tulevat olivat; **7** Ja on pelastanut hurskaan Lotin, joka riettaisilta ihmisiltä heidän haureutensa menolla vaivattiin; **8** (Sillä hän oli hurskas ja asui heidän seassansa, ja kuitenkin senkaltaista piti näkemän ja kuuleman, he vaivasivat sitä hurskasta sielua joka päivä väärillä töillensä); **9** Niin Herra tietää jumaliset kiusauksista pelastaa, mutta väärät kätkeä tuomiopäivään asti vaivattaa. **10** Mutta enimmästi ne, jotka lihan jälkeen saastaisessa himossa vaeltavat ja herrauden katsovat ylös, rohkiat, itsestensä paljon pitäväiset, jotka ei pelkää valtojakaan pilkata. **11** Vaikka ne enkelit, jotka väessä ja voimassa suuremmat ovat, ei kärsi heitä vastaan Herran tykönä pilkallista tuomiota, **12** Kuitenkin he niinkuin järjettömät luontokappaleet, jotka luonnostansa kiiniotetaan ja teurastetaan tehdyt ovat, pilkkaavat niitä, joita ei he ymmärrä, ja hukkuvat turmeluksessansa, **13** Ja saavat vääryyden palkan, pitäin sen hekumana, että he ajallisis-

sa herkuissa elävät, he ovat ilkeydet ja pilkat, kerskaavat heidän petoksistansa, nautiten herkkuja teidän kanssanne. ¹⁴Heillä on silmät huoruutta täynnä ja ei taida synnistä lakata, he houkuttelevat tykönsä horjuvat sielut, he ovat sydämensä ahneudessa harjaantuneet, kirottu kansa: ¹⁵Jotka antoivat ylön oikian tien ja eksyivät, he noudattavat Balaamin, Bosorin pojan, tietä, joka vääryyden palkkaa rakasti. ¹⁶Mutta hän rangaistiin vääryydestänsä; mykkä työjuhta puhui ihmisen äänellä, ja esti prophetan hulluuden. ¹⁷Ne ovat vedettömät lähteet ja pilvet, jotka tuulispäältä ympäri ajetaan, joille on kätkeyty synkiä pimeys ijankaikkisesta. ¹⁸Sillä he puhuvat röyhkeitä sanoja, jotka turhat ovat, ja yllyttävät tavattomuuden kautta lihallisiin himoihin niitä, jotka tosin ovat niitä välttäneet, kuin eksyksissä vaeltavat, ¹⁹Ja lupaavat heille vapauden, vaikka he itse turmeluksen palveliat ovat; sillä jolta joku voitetaan, sen palvelia hän myös on. ²⁰Ja sittenkuin he ovat paenneet maailman saastaisuudesta Herran ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen tuntemiseen, niin he kuitenkin heitäsä niihin käärivät, ja voitetaan, ja on heille viimeinen pahemmaksi tullut kuin ensimmäinen. ²¹Sillä se olisi heille parempi ollut, ettei he vanhurskauden tietä tunteneetkaan olisi, kuin että he tunsivat sen ja poikkesivat pois pyhästä käskystä, joka heille annettu oli. ²²Niille on tapahtunut se totinen sananlasku: koira syö oksennuksensa, ja pesty sika rypee rapakossa jälleen.

3Tämän nyt toisen lähetyskirjan minä teille, minun rakkaani, kirjoitan, jolla minä herätän ja neuvon teidän vakaa-ta mieltänne, ²Että te muistaisitte ne sanat, jotka ennen pyhiltä prophetailta sanotut ovat, ja myös meidän käskymme, jotka olemme Herran ja Vapahtajan apostolit. ³Ja tietäkää se ensin, että viimeisinä päivinä tulevat pilkkaajat, jotka oman himonsa jälkeen vaeltavat, ⁴Ja sanovat: kussa on lupaus hänen tulemisestansa? Sillä siitä päivästä, kuin isät ovat nukkuneet, pysyvät kaikki niinkuin ne luonnon alusta olleet ovat. ⁵Mutta tietäen ei he tahdo tietää, että taivaat muinen olivat, ja maa vedestä, joka vedessä Jumalan sanan kautta seisoo. ⁶Kuitenkin siihen aikaan se maailma niiden kautta vedenpaisumisella hukkui. ⁷Niin myös ne taivaat ja maa, jotka nyt ovat, hänen sanansa kautta säästetään tulen varaksi tuomiopäivään asti, jona jumalattomat ihmiset kadotetaan. ⁸Mutta tätä yhtä ei pidä teiltä salattaman, minun rakkaani: yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhannen ajastaikaa, ja tuhannen ajastaikaa niinkuin yksi päivä. ⁹Ei Herra viivytä lupaustansa, (niinkuin muutamat sen viipyvän luulevat,) vaan hän on meidän kanssamme kärsiväinen, ja ei tahdo, että jonkun pitäis hukkuman, vaan että jokainen itsensä parannukseen kääntäis. ¹⁰Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä, ja silloin taivaat suurella pauhinalla menevät pois, mutta elementit pitää palavuudesta sulaman, ja maa, ja rakennukset, jotka hänessä ovat, pitää palaman ylös. ¹¹Että kaikki nämät pitää katooman, minkäkaltaiset tulee teidän

siltoin olla pyhissä menoissa ja jumalaisuudessa: ¹²Niin että te odotatte ja ikävöitsette Jumalan päivän tulemista, jona taivaat tulesta raukevat ja elementit palavuudesta sulavat? ¹³Mutta me odotamme uusia taivaita ja uutta maata hänen lupauksensa jälkeen, joissa vanhurskaus asuu. ¹⁴Sentähden, minun rakkaani, että te näitä odotatte, niin ahkeroitkaat, että te hänen edessänsä puhtaksi ja nuhteettomiksi rauhassa löydettäisiin; ¹⁵Ja lukekaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen pitkämielisyyttä teidän autuudeksenne, niinkuin myös meidän rakas veljemme Paavali siitä viisaudesta, joka hänelle annettu on, teille on kirjoittanut, ¹⁶Joka myös jokaisessa kirjassansa näistä puhuu, joissa muutamat ovat työläästä ymmärtää, jotka taitamattomat ja huikentelevaiset turmelevat, niinkuin muutkin Raamatut, omaksi kadotukseksensa. ¹⁷Nyt että te, minun rakkaani, sen jo ennen tiedätte, niin karttakaat, ettette vietettäisi jumalattomain eksytyksellä ynnä heidän kanssansa, ja lankeaisi pois omasta vahvuudestanne, ¹⁸Vaan kasvakaat meidän Herramme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen armonsa ja tuntemisessa: jolle olkoon kunnia sekä nyt että ijankaikkiseen aikaan, amen!

1. Joh.

1Joka alusta oli, jonka me kuulumme, jonka me silmillämme näimme, jota me katselleet olemme, ja meidän kätemme pidelleet ovat elämän sanasta, **2**(Ja elämä on ilmestynyt, ja me olemme nähneet, ja todistamme ja ilmoitamme teille sen elämän, joka ijankaikkinen on, joka oli Isän tykönä, ja on meille ilmestynyt.) **3**Mitä me nähneet ja kuulleet olemme, sen me teille ilmoitamme, että teilläkin meidän kanssamme osallisuus olis ja meidän osallisuutemme on Isän ja hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen kanssa. **4**Ja näitä me teille kirjoitamme, että teidän ilonne täydellinen olis. **5**Ja tämä on se ilmoitus, jonka me häneltä kuulleet olemme, ja teille ilmoitamme, että Jumala on valkeus, ja ei hänessä ole yhtään pimeyttä. **6**Jos me sanomme, että meillä on osallisuus hänen kanssansa, ja vaellamme pimeydessä, niin me valetelemme ja emme tee totuutta. **7**Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hänkin valkeudessa on, niin meillä on osallisuus keskenämme, ja Jesuksen Kristuksen, hänen Poikansa veri puhdistaa meitä kaikesta synnistä. **8**Jos me sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me petämme itsemme, ja ei ole totuus meissä. **9**Jos me tunnustamme meidän syntimme, niin hän on uskollinen ja hurskas, joka meille synnit anteeksi antaa ja puhdistaa meitä kaikesta vääryydestä, **10**Jos me sanomme: emmepä me syntiä tehneet ole, niin me teemme hänet valehteliaksi ja ei hänen sanansa ole meissä.

2Minun lapsukaiseni! näitä minä teille kirjoitan, ettette syntiä tekisi. Ja jos joku syntiä tekee, niin meillä on edesvastaja Isän tykönä, Jesus Kristus, joka vanhurskas on, **2**Ja hän on sovinto meidän synteimme edestä, ei ainostaan meidän, vaan myös kaiken maailman edestä. **3**Ja siitä me ymmärrämme, että me hänen tunnumme, jos me hänen käskynsä pidämme. **4**Joka sanoo: minä tunnen hänen, ja ei pidä hänen käskyjensä, hän on valehtelia, ja ei hänessä ole totuus. **5**Mutta joka hänen sanansa pitää, totisesti on Jumalan rakkaus hänessä täydellinen. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme. **6**Joka sanoo itsensä hänessä pysyvän, hänen pitää niin vaeltaman kuin hänkin vaelsi. **7**Rakkaat veljet, en minä uutta käskyä teille kirjoita, vaan vanhan käskyn, joka teillä alusta oli. Vanha käsky on se sana, jonka te alusta kuulitte. **8**Minä kirjoitan teille taas uuden käskyn, se mikä hänessä totinen on, ja teissä

myös; sillä pimeys on mennyt pois ja totinen valkeus nyt paistaa. **9**Joka sanoo valkeudessa olevansa ja vihaa veljeänsä, hän on vielä pimeydessä. **10**Joka veljeänsä rakastaa, se pysyy valkeudessa ja ei hänessä ole pahennusta. **11**Mutta joka veljeänsä vihaa, hän on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä tiedä, kuhunka hän menee; sillä pimeydet ovat hänen silmänsä soaisseet. **12**Rakkaat poikaseni, minä kirjoitan teille, että teille synnit anteeksi annetaan hänen nimensä tähden. **13**Minä kirjoitan teille, isät; sillä te tunsitte hänen, joka alusta on. Minä kirjoitan teille nuorukaiset, sillä te voititte pahan. Minä kirjoitan teille, lapsukaiseni; sillä te tunsitte Isän. **14**Minä kirjoitin teille, isät; sillä te tunsitte sen, joka alusta on. Minä kirjoitin teille, nuorukaiset; sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette pahan voittaneet. **15**Älkää maailmaa rakastako eli mitään mitä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, ei hänessä ole Isän rakkaus. **16**Sillä kaikki, mitä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän koreus, ei se ole Isästä, vaan se on maailmasta. **17**Ja maailma katoa ja hänen himonsa; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy ijankaikkisesti. **18**Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika, ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin nyt myös monta antikristusta rupee olemaan; sillä me tunnumme, että viimeinen aika on. **19**He ovat meistä lähteneet, mutta ei he olleet meistä; sillä jos he meistä olleet olisivat, niin he tosin olisivat meidän kanssamme pysyneet: mutta että ne julki tulisivat, ettei he kaikki ole meistä. **20**Ja teillä on voide häneltä, joka pyhä on, ja te tiedätte kaikki. **21**En minä teille kirjoittanut niinkuin totuuden tietämättömille, vaan niinkuin sen tietäville, ja ettei yksikään valhe ole totuudesta. **22**Kuka on valehtelia, vaan se joka kieltää Jesuksen olevan Kristuksen? Se on antikristus, joka kieltää Isän ja Pojan. **23**Jokainen joka kieltää Pojan, ei hänellä Isääkään ole. **24**Mitä te siis alusta kuulitte, se teissä pysykään: jos se teissä pysyy, minkä te alusta kuulitte, niin te myös Pojassa ja Isässä pysytte. **25**Ja tämä on se lupaus, jonka hän meille luvannut on, sen ijankaikkisen elämän. **26**Nämät minä teille niistä kirjoitin, jotka teitä viettelevät. **27**Ja se voide, jonka te häneltä saaneet olette, pysyy teissä, ja ette tarvitse, että joku teitä opettaa; vaan niinkuin se voide teitä kaikista opettaa, niin on se tosi ja ei valhe, ja niinkuin se teitä opetti, niin myös te hänessä pysykää, **28**Ja nyt, lapsukaiseni, pysykää hänessä: että kuin

hän ilmestyy, meillä olis turva, ettemme hänen edessänsä häpiään tulisi hänen tulemisessansa. ²⁹Jos te tiedätte, että hän vanhurskas on, niin tietäkäätkä myös, että jokainen, joka vanhurskautta tekee, se on syntynyt hänestä.

3Katsokaat, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille osoittanut, että me Jumalan lapsiksi nimitetään. Sentähden ei maailma teitä tunne; sillä ei hän häntäkään tunne. ²Minun rakkaani! nyt me olemme Jumalan lapset, ja ei ole se vielä ilmestynyt, miksi me tulemme; mutta me tiedämme, kuin se ilmestyy, niin me hänen kaltaisiksensa tulemme; sillä me saamme hänen nähdä niinkuin hän on. ³Ja jokainen, jolla tämä toivo on hänen tykönsä, puhdistaa itsensä, niinkuin hänkin puhdas on. ⁴Jokainen, joka syntiä tekee, se myös tekee vääryyttä, ja synty on vääryys. ⁵Ja te tiedätte hänen ilmestyneen, että hän meidän syntimme ottais pois; ja ei hänessä ole syntiä. ⁶Jokainen, joka hänessä pysyy, ei hän syntiä tee; mutta jokainen, joka syntiä tekee, ei se ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut. ⁷Lapsukaiset, älkäätkä antako kenenkään teitänne vietellä. Joka vanhurskautta tekee, se on vanhurskas, niinkuin hänkin vanhurskas on. ⁸Joka syntiä tekee, hän on perkeleestä; sillä perkele tekee syntiä alusta. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän perkeleen työt särkis. ⁹Jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei se syntiä tee; sillä hänen siemenensä pysyy hänessä, ja ei hän taida syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt. ¹⁰Siitä ilmaantuvat Jumalan lapset ja perkeleen lapset. Jokainen, joka ei tee vanhurskautta, ei se ole Jumalasta, ja joka ei rakasta veljeänsä. ¹¹Sillä tämä on ilmoitus, jonka te alusta kuulitte, että me toinen toistamme rakastaisimme. ¹²Ei niinkuin Kain, joka pahasta oli, ja tappoi veljensä; ja minkätähden hän tappoi hänen? Sillä hänen työnsä olivat pahat, ja hänen veljensä vanhurskaat. ¹³Älkäätkä ihmetelkö, minun veljeni, jos teitä maailma vihaa. ¹⁴Me tiedämme, että me olemme kuolemasta elämään siirretyt, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei veljeänsä rakasta, se pysyy kuolemassa. ¹⁵Jokainen, joka veljeänsä vihaa, hän on murhaaja; ja te tiedätte, ettei yhdessäkään murhaajassa ole ijankaikkinen elämä pysyvä. ¹⁶Siitä me tunsimme rakkauden, että hän on henkensä meidän edestämme pannut; niin pitää meidän veljeimme edestä henkemme panevan. ¹⁷Mutta jos jollakin olis tämän maailman hyvyttä, ja näkis veljensä tarvitseman, ja sulkee sydämensä häneltä, kuinkas Jumalan rakkaus pysyy hänessä? ¹⁸Lapsukaiseni, älkäämme rakastako sanalla eli kielellä, vaan työllä ja totuudella. ¹⁹Siitä me tiedämme, että me totuudesta olemme ja taidamme hänen edessänsä meidän sydämemme hillitä, ²⁰Että jos meidän sydämemme tuomitsee meitä, niin on Jumala suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki. ²¹Te rakkahimmat! jos ei meidän sydämemme tuomitse meitä, niin meillä on turva Jumalaan. ²²Ja mitä me anomme, niin me saamme häneltä, että me hänen käskynsä pidämme ja teemme, mitä hänelle kelpaa. ²³Ja tämä on hänen käskynsä, että me hänen Poikansa Jesuksen Kris-

tuksen nimen päälle uskoisimme, ja rakastaisimme toinen toistamme, niinkuin hän käskyn meille antoi. ²⁴Ja joka hänen käskynsä pitää, se pysyy hänessä ja hän siinä, ja siitä me tiedämme, että hän meissä pysyy, siitä Hengestä, jonka hän meille antoi.

4Te rakkaimmat! älkäätkä jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaat henget, josko he Jumalasta ovat; sillä monta väärää prophetaa ovat tulleet maailmaan. ²Sillä te tuntekaat Jumalan Henki, että jokainen henki, joka tunnustaa Jesuksen Kristuksen lihaan tulleen, se on Jumalasta, ³Ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jesusta Kristusta lihaan tullee, ei se ole Jumalasta: ja se on antikristuksen henki, josta te kuulitte, että hän on tuleva, ja on jo parhaallansa maailmassa. ⁴Lapsukaiseni, te olette Jumalasta ja olette heidät voittaneet; sillä se, joka teissä on, hän on suurempi kuin se, joka maailmassa on. ⁵He ovat maailmasta, sentähden he puhuvat maailmasta ja maailma kuulee heitä. ⁶Me olemme Jumalasta: ja joka Jumalan tuntee, hän kuulee meitä; joka ei Jumalasta ole, ei hän kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen. ⁷Te rakkahimmat, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta: ja jokainen, joka rakastaa, se on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan. ⁸Joka ei rakastaa, ei hän tunne Jumalaa; sillä Jumala on rakkaus. ⁹Sen kautta ilmestyi Jumalan rakkaus meidän kohtamme, että Jumala lähetti ainoan Poikansa maailmaan, että me hänen kauttansa eläisimme. ¹⁰Siinä on rakkaus, ei että me rakastimme Jumalaa, vaan että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa sovinnoksi meidän synteimme edestä. ¹¹Te rakkahimmat, jos Jumala meitä niin rakasti, niin meidän pitää myös toinen toistamme rakastaman. ¹²Ei ole yksikään Jumalaa koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on täydellinen meissä. ¹³Siitä me tunnemme, että me pysymme hänessä ja hän meissä, ja että hän antoi meille Hengestänsä. ¹⁴Ja me näimme ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi. ¹⁵Jokainen, joka tunnustaa Jesuksen Jumalan Pojaksi, hänessä pysyy Jumala ja hän Jumalassa. ¹⁶Ja me tunsimme ja uskoimme sen rakkauden, jolla Jumala meitä rakastaa. Jumala on rakkaus, ja joka rakkaudessa pysyy, hän pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. ¹⁷Siinä täytetään rakkaus meissä, että meillä olis turva tuomiopäivänä; sillä niinkuin hän on, niin olemme me myös tässä maailmassa. ¹⁸Ei pelko ole rakkaudessa, vaan täydellinen rakkaus ajaa pois pelvon, sillä pelvolla on vaiva; mutta joka pelkää, ei hän ole täydellinen rakkaudessa. ¹⁹Me rakastamme häntä; sillä hän rakasti meitä ensin. ²⁰Jos joku sanoo: minä rakastan Jumalaa, ja vihaa veljeänsä, se on valehtelia; sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän näkee, kuinka hän taitaa Jumalaa rakastaa, jota ei hän näe? ²¹Ja tämä käsky on meillä häneltä: joka Jumalaa rakastaa, hänen pitää myös veljeänsä rakastaman.

⁵Jokainen, joka uskoo, että Jesus on Kristus, hän on Jumalasta syntynyt, ja jokainen, joka rakastaa sitä, joka synnytti, hän rakastaa myös sitä, joka hänestä syntynyt on. ²Siitä me tunnemme, että me rakastamme Jumalan lapsia, koska me Jumalaa rakastamme ja hänen käskynsä pidämme. ³Sillä tämä on rakkaus Jumalan tykö, että me hänen käskynsä pidämme, ja hänen käskynsä ei ole raskaat. ⁴Sillä kaikki, mitä Jumalasta syntynyt on, se voittaa maailman, ja meidän uskomme on se voitto, joka maailman voitti. ⁵Kuka siis on, joka voittaa maailman, mutta se joka uskoo, että Jesus on Jumalan Poika? ⁶Tämä on se, joka vedellä ja verellä tulee, Jesus Kristus, ei ainoastansa vedellä, vaan vedellä ja verellä. Ja Henki todistaa, että Henki on totuus. ⁷Sillä kolme ovat, jotka todistavat taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi ovat: ⁸Ja kolme ovat, jotka todistavat maan päällä: Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme yhdessä ovat. ⁹Jos me ihmisten todistuksen otamme, niin on Jumalan todistus suurempi; sillä tämä on Jumalan todistus, jonka hän Pojastansa todisti. ¹⁰Joka uskoo Jumalan Pojan päälle, hänellä on todistus itsessään: joka ei usko Jumalaa, hän tekee hänen valehteliaksi; sillä ei hän uskonut sitä todistusta, jonka Jumala on Pojastansa todistanut. ¹¹Ja tämä on se todistus, että Jumala on meille ijankaikkisen elämän antanut, ja se elämä on hänen Pojassansa. ¹²Jolla Jumalan Poika on, hänellä on elämä; jolla ei Jumalan Poika ole, ei hänellä ole elämää. ¹³Näitä minä teille kirjoitin, jotka Jumalan Pojan nimen päälle uskotte: että te tietäisitte teillänne ijankaikkisen elämän olevan, ja että te uskoisitte Jumalan Pojan nimen päälle. ¹⁴Ja tämä on se turva, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa jälkeen, niin hän meitä kuulee. ¹⁵Ja jos me tiedämme, että hän meitä kuulee, mitä ikänä me anomme, niin me tiedämme, että meillä ovat ne anomiset, joita me häneltä anoimme. ¹⁶Jos joku näkee veljensä tekevän jonkun synnin, ei kuolemaan, hän rukoilkaan, niin hän on antava niille elämän, jotka syntiä tekevät, ei kuolemaan. Jos synti on kuolemaan: senkaltaisista en minä sano, että joku rukoilis. ¹⁷Kaikki vääryys on synti; on myös muutama synti ei kuolemaan. ¹⁸Me tiedämme, että jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei hän syntiä tee; vaan joka Jumalasta syntynyt on, se varjelee itsensä, ja paha ei rupee häneen. ¹⁹Me tiedämme, että me olemme Jumalasta ja koko maailma on pahuudessa. ²⁰Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika tuli ja on meille mielen antanut, että me sen totisen tunnemme, ja olemme siinä totisessa, hänen Pojassansa Jesuksessa Kristuksessa: Tämä on totinen Jumala ja ijankaikkinen elämä. ²¹Lapsukaiset, kavahtakaat epäjumalia, amen!

2. Joh.

¹Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsillensa, joita minä totuudessa rakastan, ja en ainoastaan minä, mutta myös kaikki, jotka totuuden tunteneet ovat, ²Sen totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on meidän kanssamme oleva iankaikkisesti: ³Armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, totuudessa ja rakkaudessa olkoon teidän kanssanne! ⁴Minä olen suuresti ihastunut, että minä löysin sinun lapsistas niitä, jotka totuudessa vaeltavat, niinkuin me käskyn Isältä saaneet olemme. ⁵Ja nyt rukoilen minä sinua, rouva, en, että minä uutta käskyä sinulle kirjoittaisin, vaan sen mikä meillä alusta oli, että me toinamme rakastaisimme. ⁶Ja tämä on rakkaus, että me hänen käskynsä jälkeen vaellamme. Tämä on käsky, jonka te alusta kuulitte, että te siinä vaeltaisitte. ⁷Sillä monta vietteliää on maailmaan tullut, jotka ei tunnusta Jesusta Kristusta, että hän on lihaan tullut. Tämä on vietteliä ja antikristus. ⁸Katsokaat visusti teitä, ettemme kadottaisi, mitä me työtä tehneet olemme, vaan että me täyden palkan saisimme. ⁹Jokainen, joka harhaelee ja ei pysy Kristuksen opissa, ei hänellä ole Jumalaa: joka pysyy Kristuksen opissa, hänellä on sekä Isä että Poika. ¹⁰Jos joku tulee teidän tykönnne ja ei tuo tätä opetusta kanssansa, niin älkää häntä huoneeseen ottako, älkää myös häntä tervehtikö. ¹¹Sillä joka häntä tervehtii, hän on osallinen hänen pahoista töistensä. ¹²Minulla olis paljon teille kirjoittamista, mutta en minä tahtonut paperilla ja läkillä; vaan minä toivon tulevani teidän tykönnne, ja tahdon läsnä ollessani teidän kanssanne puhua, että meidän ilomme täydellinen olis. ¹³Sinua tervehtivät sinun valitun sisares lapset, amen!

3. Joh.

¹Vanhin rakkaalle Gajukselle, jota minä totuudessa rakastan. ²Minun rakkaani! ylitse kaikkein minä toivotan, että menestyisit ja terveenä olisit, niinkuin sinun sielus menestyy. ³Sillä minä ihastuin suuresti, kuin veljet tulivat ja todistivat sinun totuudestas, niinkuin sinä totuudessa vaellat. ⁴Ei minulla ole suurempaa iloa kuin se, että minä kuulen lapseni totuudessa vaeltavan. ⁵Minun rakkaani! sinä teet uskollisesti, mitäs veljille ja vieraille teet, ⁶Jotka myös sinun rakkaudestas seurakunnan edessä todistaneet ovat. Ja sinä teet hyvin, että heidät kauniisti lähettänyt olet, Jumalan edessä. ⁷Sillä hänen nimensä tähden he ovat lähteneet, ja ei ole pakanoilta mitään ottaneet. ⁸Niin meidän pitää senkaltaisia korjaaman, että me totuuden apulaiset olisimme. ⁹Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrefhes, joka heidän seassansa tahtoo jalo olla, ei ota meitä vastaan. ¹⁰Sentähden, jos minä tulen, niin minä tahdon ilmoittaa hänen työnsä, joita hän tekee, joka pullikoitsee meitä vastaan pahoilla sanoilla, ja ei niihinkään pysäänny, ja ei hän itse veljiä korjaa, estää myös muita, jotka niitä korjata tahtovat, ja ajaa heitä pois seurakunnasta. ¹¹Minun rakkaani, älä seuraa pahaa, vaan hyvää: joka hyvin tekee, se on Jumalasta; mutta joka pahoin tekee, ei se ole nähnyt Jumalaa. ¹²Demetriuksella on jokaiselta todistus, ja itse totuudesta. Ja me myös todistamme, ja te tiedätte, että meidän todistuksemme on tosi. ¹³Minulla olis paljo sinun tykösi kirjoittamista, vaan en minä tahtonut läkillä ja kynällä kirjoittaa. ¹⁴Mutta minä toivon sinun pian näkeväni, ja läsnä ollessani me saamme toinen toistamme puhutella. Rauha olkoon sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdi ystäviä, kutakin nimeltänsä.

Juud.

1Juudas, Jesuksen Kristuksen palvelia, mutta Jakobin velli, niille kutsutuille, jotka Isässä Jumalassa pyhitetyt ovat ja Jesuksessa Kristuksessa vapahdetut: **2**Laupius ja rauha ja rakkaus lisääntyköön teille! **3**Te rakkaat! että minulla oli suuri ahkeruus teille yhteisestä autuudesta kirjoittaa, pidin minä sen tarpeellisena teitä kirjoituksella neuvoa, että te uskon puolesta kilvoittelisitte, joka kerta pyhille annettu on. **4**Sillä muutamat ihmiset ovat luikahtaneet sisälle, jo muinen kirjoitetut tähän tuomioon, jumalattomat, jotka meidän Jumalan armon vetävät haureuteen ja kieltävät Jumalan, joka ainoa hallitsia on, ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen. **5**Mutta minä tahdon teille muistuttaa, että te sen kerran tietäisitte, että koska Herra kansansa Egyptistä terveenä pelastanut oli, hukkasi hän sitte ne, jotka ei uskoneet. **6**Ja ne enkelit, jotka ei alkuansa pitäneet, vaan antoivat ylön kotonsa, on hän kätkenyt pimeyteen ijankaikkisilla kahleilla suuren päivän tuomioon, **7**Niinkuin Sodoma ja Gomorra ja ne lähikaupungit, jotka sillä muotoa kuin hekin huorin tehneet olivat ja muukalaisen lihan jälkeen menneet, ovat pannut muille opiksi, ijankaikkisen tulen vaivaa kärsimään. **8**Niin ovat myös nämät unenäkiät, jotka lihan saastuttavat, hallitukset katsovat ylön ja majesteetteja pilkkaavat. **9**Mutta Mikael, ylimmäinen enkeli, kuin hän perkeleen kanssa riiteli ja kamppaili Moseksen ruumiista, ei rojhennut sanoa sen pilkan tuomiota, vaan sanoi: Herra sinua rangaiskoon! **10**Mutta nämät pilkkaavat niitä, joista ei he mitään tiedä; vaan mitä he luonnon kautta tietävät niinkuin muut järjettömät eläimet, niissä he turmeltuvat. **11**Voi heitä! sillä he käyvät Kainin tiellä ja lankeevat Balaamin eksytykseen palkan tähden, ja hukkuvat Koren kapinassa. **12**Nämät ovat häpiäpilkut vieraana ollessansa teidän rakkaus-aterioissanne, jotka ravitsevat itsiänsä pelkäämättä: he ovat vedettömät pilvet, jotka tuulelta ajetaan ympäri, paljaat, hedelmättömät puut, kahdesti kuolleet, juurinensa reväistyt ylös; **13**Meren julmat aallot, jotka oman häpiänsä vaahuttavat; eksyväiset tähdet, joille pimeyden kauheus on ijankaikkisesti tähdelle pantu. **14**Niin on myös Enok, seitsemäs Adamista, senkaltaisista ennustanut ja sanonut: katso, Herra tulee monen tuhannen pyhäinsä kanssa, **15**Tekemään kaikkein tuomiota, ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia heidän seassansa, kaikkein heidän jumalattomain töittänsä tähden, joilla he

pahaa tehneet ovat, ja kaikkea sitä kovaa, jota ne jumalattomat syntiset häntä vastaan puhuneet ovat. **16**Nämät ovat napisiat ja valittajat, oma in himoinsa jälkeen vaeltavaiset, ja heidän suunsa puhuu röyhkeitä sanoja ja he ihmettelivät ihmisiä hyödytyksen tähden. **17**Mutta te, rakkaat veljet, muistakaat niitä sanoja, joita ennen meidän Herran Jesuksen Kristuksen apostoleilta sanottiin: **18**Että viimeisellä ajalla tulevat pilkkaajat, jotka jumalattomissa himoisansa vaeltavat. **19**Nämät ovat ne, jotka eriseuraturtevat, lihalliset, joilla ei henkeä ole. **20**Mutta te, minun rakkaani! rakentakaat itsiänne teidän kaikkein pyhimmän uskonne päälle, Pyhän Hengen kautta, ja rukoilkaat, pitäin teitä keskenänne Jumalan rakkaudessa, **21**Ja odottakaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen laupiutta ijankaikkiseen elämään. **22**Ja pitäkää se eroitus, että te muutamia armahtaisitte, **23**Mutta muutamia pelvolla autuaaksi tekisitte, ja temmatkaat heitä ulos tulesta, ja vihatkaat sitä lihalla saastutettua hametta. **24**Mutta hänelle, joka teidät voi viasta varjella ja asettaa nuhteetoinna kunniansa kasvoin eteen, riemulla, **25**Ainoalle viisaalle Jumalalle, meidän Vapahtajallemme, olkoon kunnia, ja majesteetti, ja valta, ja voima, nyt ja kaikessa ijankaikkisuudessa, amen!

Ilm.

1Jesuksen Kristuksen Ilmestys, jonka Jumala hänelle antoi, ilmoittaa palvelioillensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää, ja on tiettäväksi tehnyt ja lähettänyt enkelinsä kautta palveliallensa Johannekselle. **2**Joka todisti Jumalan sanaa, ja sen todistuksen Jesuksesta Kristuksesta, ja mitä hän nähnyt oli. **3**Autuas on se, joka lukee, ja ne, jotka kuulevat prophetian sanat ja pitävät ne, mitkä siinä kirjoitetut ovat; sillä aika on läsnä. **4**Johannes seitsemälle Asian seurakunnalle: armo olkoon teille ja rauha siltä, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, ja seitsemältä hengeltä, jotka hänen istuimensa edessä ovat, **5**Ja Jesukselta Kristukselta, joka se uskollinen todistaja on, ja esikoinen kuolleista, ja maan kuningasten Päämies: joka meitä rakasti ja on meitä verellensä meidän synneistämme pessyt, **6**Ja teki meidät kuninkaiksi ja papeiksi Jumalan ja Isänsä edessä: hänelle olkoon kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! **7**Katso, hän tulee pilvien kanssa, ja jokaisen silmää pitää hänen näkemän ja ne, jotka häntä pistäneet ovat ja kaikki maan sukukunnat pitää parkuman. Niin, amen! **8**Minä olen A ja O, alku ja loppu, sanoo Herra, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, kaikkivaltias. **9**Minä Johannes, teidän veljenne ja osallinen vaivassa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä, Jesuksessa Kristuksessa, olin luodossa, joka kutsutaan Patmos, Jumalan sanan ja Jesuksen Kristuksen todistuksen tähden. **10**Minä olin hengessä yhtenä sunnuntaina ja kuulin minun jäljessäni suuren äänen, niinkuin basunan, **11**Sanovan: minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen. Mitäs näet, kirjoita kirjaan ja lähetä Asian seurakunnille, jotka Ephesossa ovat, ja Smyrnassa, ja Pergamossa, ja Tyatirassa, ja Sardissa, ja Philadelphiassa, ja Laodikeassa. **12**Ja minä käännyin sitä ääntä katsomaan, joka minun kanssani puhui, ja minun kääntyessäni näin minä seitsemän kultaista kynttiläjalkaa, **13**Ja kultaisten kynttiläjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, vaate-tetun pitkällä hameella ja vyötetyn rinnoilta kultaisella vyöllä. **14**Mutta hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkiat niinkuin valkia villa ja niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki, **15**Ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset, niinkuin pätsissä palavaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin paljon veden kuohina. **16**Ja seitsemän tähteä oli hänen oikiassa kädesssä, ja hänen suustansa kävi ulos kaksiteräinen terävä miekka, ja hänen kasvonsa, niinkuin

aurinko paistaa voimassansa. **17**Ja kuin minä hänen näin, lankesin minä hänen jalkainsa eteen niinkuin kuollut, ja hän pani oikian kätensä minun päälleni ja sanoi minulle: älä pelkää, minä olen ensimmäinen ja viimeinen, **18**Ja elävä, ja olin kuollut, ja katso, minä olen elävä ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! Ja minulla on helvetin ja kuoleman avaimet. **19**Kirjoita, mitäs nähnyt olet, mitä nyt on, ja mitä tästälähin tapahtuva on; **20**Se salaisuus niistä seitsemästä tähdestä, jotka sinä minun oikiassa kädessäni nähnyt olet, ja seitsemän kultaista kynttiläjalkaa. Ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit: ja ne seitsemän kynttiläjalkaa, jotka sinä nähnyt olet, ovat seitsemän seurakuntaa.

2Kirjoita Epheson seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, joka seitsemän tähteä pitää oikiassa kädesssä, joka käy seitsemän kultaisen kynttiläjalan keskellä: **2**Minä tiedän sinun työs ja tekos ja sinun kärsivällisyytes, ettet sinä voi kärsiä pahoja: sinä olet niitä jo kiusannut, jotka itsensä apostoleiksi sanovat ja ei ole, ja löysit heidät valehtelioiksi. **3**Ja sinä kannoit ja kärsit, ja minun nimeni tähden sinä työtä teit ja et väsynyt. **4**Mutta minulla on sinua vastaan, että sinä sinun ensimmäisen rakkautes annoit ylön. **5**Muista siis, kusta lankesit pois, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä töitä; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian ja syökseen kynttiläjalkas pois sialtansa, ellet sinä tee parannusta. **6**Mutta se sinulla on, että vihaat Nikolailaisten töitä, joita minäkin vihaan. **7**Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, annan minä elämän puusta syödä, joka keskellä Jumalan paradisia on. **8**Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka oli kuollut ja elää: **9**Minä tiedän sinun tekos ja vaivas ja köyhyytes, (mutta sinä olet rikas,) ja niiden pilkan, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat ja ei olekaan, vaan ovat saatanan joukko. **10**Älä sinä ensinkään pelkää, mitä sinun kärsimän pitää. Katso, perkele on muutamia teistä heittävä vankiuteen, kiusattaa; ja teillä pitää oleman vaiva kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan. **11**Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo: Joka voittaa, ei se toiselta kuolemalta vahingoiteta. **12**Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se, jolla on kaksiteräinen terävä miekka: **13**Minä tiedän si-

nun tekos, ja kussas asut, kussa saatanan istuin on: ja sinä pidät minun nimeni ja et kieltänyt minun uskoani niinkään päivinä, joina Antipas, minun uskollinen todistajani, teidän tykönänne tapettu on, kussa saatana asuu. ¹⁴Mutta minulla on vähä sinua vastaan: että sinulla siellä on niitä, jotka Balaamin oppia pitävät, joka opetti Balakin antamaan pahennusta Israelin lasten edessä, epäjumalten uhria syödä ja salavuoteudessa maata. ¹⁵Niin myös sinulla on niitä, jotka Nikolailaisten oppia pitävät, jota minä vihaan. ¹⁶Tee parannus; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian, ja tappelen heidän kanssansa minun suuni miekalla. ¹⁷Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo: sen, joka voittaa, annan minä syödä siitä salatusta mannasta, ja tahdon hänelle hyvän todistuksen antaa, ja sillä todistuksella uuden kirjoitetun nimen, jota ei yksikään tiedä, vaan se, joka sen saa. ¹⁸Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Jumalan Poika, jonka silmät ovat niinkuin tulen liekki ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset: ¹⁹Minä tiedän sinun tekos ja rakkautes, ja palvelukses ja uskos, ja sinun kärsivällisyytes ja sinun tekos, ja ne viimeiset usiammat kuin ensimmäiset. ²⁰Vaan minulla on vähä sinua vastaan, että sallit sen vaimon Jesabelin, joka itsensä prophetaksi sanoo, opettavan ja minun palvelioitani viettelevän, salavuoteudessa makaavan ja epäjumalan uhria syövän. ²¹Ja minä annoin hänelle ajan parannusta tehdä salavuoteudestansa, mutta ei hän tehnytään. ²²Katso, minä panen hänen vuoteesen ja ne, jotka hänen kanssansa huorin tekevät, suureen vaivaan, ellei he tee parannusta töistänsä. ²³Ja hänen lapsensa minä tapan kuoleamalla. Ja jokaisen seurakunnan pitää tietämän, että minä olen se, joka munaskuut ja sydämet tutkin, ja annan kullekin teistä teidän työnne jälkeen. ²⁴Mutta teille minä sanon ja muille, jotka Tyatirassa olette, joilla ei tämä oppi ole ja jotka ei saatanan syvyyttä tunteneet, niinkuin he sanovat: en minä laske teidän päällenne muuta kuormaa; ²⁵Kuitenkin se, mikä teillä on, pitääkää siihenasti kuin minä tulen, ²⁶Ja joka voittaa ja minun tekoni hamaan loppuun asti pitää, sille minä annan voiman pakanain ylitse, ²⁷Ja hänen pitää heitä rautaisella vitsalla hallitseman ja niinkuin savenvälajan astioita heitä särkemän, niinkuin minäkin Isältäni sain; ²⁸Ja annan hänelle kointähden. ²⁹Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.

3Ja kirjoita Sardin seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, jolla ne seitsemän Jumalan henkeä ja ne seitsemän tähteä ovat: minä tiedän sinun tekos; sillä sinulla on nimi etkäs elät, ja olet kuollut. ²Ole valpas ja vahvista niitä muita, jotka kuolemallansa ovat; sillä en minä löytänyt sinun tekos täydellisiksi Jumalan edessä. ³Niin ajattele siis, kuinka sinä saanut ja kuollut olet, ja pidä se, ja tee parannus. Ellet sinä siis valvo, niin minä tulen sinun päälles niinkuin varas, ja et sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päälles tulen. ⁴Sinulla on myös muutamat nimet Sardissa, jotka ei ole vaatteitansa saastuttaneet: niiden pitää minun kanssa-

ni valkeissa vaatteissa vaeltaman; sillä he ovat mahdolliset. ⁵Joka voittaa, se pitää valkeilla vaatteilla puettettaman, ja en minä pyyhi hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä tahdon tunnustaa hänen nimensä minun Isäni edessä ja hänen enkeleinsä edessä. ⁶Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. ⁷Ja Philadelphian seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se Pyhä, se totinen, jolla on Davidin avain, joka avaa ja ei yksikään sulje, joka sulkee ja ei yksikään avaa; ⁸Minä tiedän sinun tekos: katso, minä annoin sinun etees aukian oven, ja ei yksikään voi sitä sulkea; sillä sinulla on vähä voimaa, ja pidät minun sanani, etkä minun nimeäni kieltänyt. ⁹Katso, minä annan sinulle saatanan joukosta ne, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat, ja ei olekaan, vaan he valehtelevat. Katso, minä tahdon vaatia heitä siihen, että heidän pitää tuleman ja kumartaman sinun jalkais edessä, ja heidän pitää tietämän, että minä sinua rakastin. ¹⁰Ettäs pidit minun kärsivällisyyteni sanat, niin minä tahdon sinun varjella kiusauksen hetkestä, joka koko maan piirin päälle tuleva on, niitä kiusaamaan, jotka maan päällä asuvat. ¹¹Katso, minä tulen pian: pidä mitä sinulla on, ettei kenkään sinun kruunuas ottaisi. ¹²Joka voittaa, hänen minä teen patsaaksi minun Jumalani templissä, ja ei hänen pidä silleen sieltä lähtemän ulos, ja tahdon kirjoittaa hänen päällensä minun Jumalani nimen ja minun kaupunkini, uuden Jerusalemin nimen, joka taivaasta minun Jumalaltani tuli alas, ja minun uuden nimeni. ¹³Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. ¹⁴Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Amen, uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luontokappalten alku: ¹⁵Minä tiedän sinun tekos, ettet sinä kylmä etkä palava ole: oi jospa kylmä taikka palava olisit! ¹⁶Sentähden että pensii olet, ja et kylmä etkä palava, rupean minä sinua minun suustani oksentamaan ulos. ¹⁷Ettäs sanot: minä olen rikas, minä olen rikastunut ja en minä mitään tarvitse; ja et tiedä, että viheliäinen ja raadollinen olet, köyhä, sokia ja alastoin. ¹⁸Minä neuvon sinua minulta ostamaan kultaa tulella selitettyä, että rikastuisit, ja valkiat vaatteet, joillas sinus pukisit, ettei sinun alastomuutes häpy näkyisi, ja voitele silmäsi silmäin voiteella, että näkisit. ¹⁹Joita minä rakastan, niitä minä myös nuhtelen ja kuritan; niin ole siis ahkera ja tee parannus. ²⁰Katso, minä seison ovesa ja kolkutan: jos joku minun ääneni kuulee ja avaa oven, sen tykö minä tahdon mennä sisälle, ja pitää ehtoollista hänen kanssansa ja hän minun kanssani. ²¹Joka voittaa, sen minä annan istua minun kanssani minun istuimellani, niinkuin minäkin voitin ja olen minun isäni kanssa hänen istuimellansa istunut. ²²Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.

4Sitte näin minä, ja katso, ovi avattiin taivaassa, ja ensimmäinen ääni, jonka minä kuulin niinkuin basunan puhuvan minun kanssani, sanoen: astu tänne ylös, ja minä osoitan sinulle, mitä tästälähin tapahtuva on. ²Ja kohta minä olin

hengessä, ja katso, istuin oli pantu taivaasen, ja istuimella oli (yksi) istuva. ³Ja se, joka istui, oli näkyänsä kiven jaspiksen ja sardin kaltainen, ja taivaan kaari istuimen ympäri näkyänsä smaragdin kaltainen. ⁴Ja sen istuimen ympärillä oli neljäkolmattakymmentä istuinta, ja niillä istuimilla näin minä neljäkolmattakymmentä vanhinta istuvan, valkeilla vaatteilla puetettuna, ja heidän päässänsä olivat kultaiset kruunut. ⁵Ja istuimesta kävivät ulos leimaukset ja pitkäiset ja äänet, ja seitsemän tulista lamppua paloi istuimen edessä, jotka seitsemän Jumalan henkeä ovat. ⁶Ja istuimen edessä oli niinkuin lasinen meri, kristallin muotoinen, ja keskellä istuinta ja ympäri istuinta neljä eläintä, edestä ja takaa silmiä täynnänsä. ⁷Ja ensimmäinen eläin oli jalopeuran muotoinen, ja toinen eläin vasikan muotoinen, ja kolmannella eläimellä olivat niinkuin ihmisen kasvot, ja neljäs eläin lentäväisen kotkan muotoinen. ⁸Ja niillä neljällä eläimellä oli kullakin kuusi siipeä ympärillä, ja he olivat sisältä silmiä täynnänsä; ja ei heillä ollut lepoa päivällä eikä yöllä, ja sanoivat: pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala kaikkivaltias, joka oli, ja joka on, ja joka tuleva on. ⁹Ja kuin ne eläimet antoivat kiitoksen ja kunnian ja siunauksen sille, joka istuimella istui, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ¹⁰Niin ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat istuimella istuvaisen eteen, ja kumartaen rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja heittivät kruununsa istuimen eteen ja sanoivat: ¹¹Herra! sinä olet mahdollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman; sillä sinä olet kaikki luonut, ja sinun tahdostas he ovat, ja luodut ovat.

⁵Ja minä näin istuimella istuvaisen oikiassa kädessä kirjan, sisältä ja ulkoa kirjoitetun, seitsemällä sinetillä luki-tun. ²Ja minä näin väkevän enkelin suurella äänellä saarnaavan: kuka on mahdollinen tätä kirjaa avaamaan ja hänen sinettiänsä päästämään? ³Ja ei yksikään voinut, ei taivaassa, eikä maassa, eikä maan alla, kirjaa avata, eikä siihen katsoa. ⁴Ja minä itkin kovin, ettei yksikään löydetty mahdolliseksi kirjaa avaamaan eikä sitä näkemään. ⁵Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: älä itke! katso, Jalopeura voitti, joka on Juudan sukukunnasta, Davidin juuri, avaamaan sitä kirjaa ja päästämään sen seitsemää sinettiä. ⁶Ja minä näin, ja katso, keskellä istuinta, ja neljän eläimen ja vanhimpien keskellä seisoi Karitsa, niinkuin tapettu, jolla oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat seitsemän Jumalan henkeä kaikelle maalle lähetetyt: ⁷Ja se tuli ja otti kirjan istuimella istuvaisen oikiasta kädestä. ⁸Ja kuin hän kirjan ottanut oli, lankesivat ne neljä eläintä ja neljäkolmattakymmentä vanhinta Karitsan eteen, ja jokaisella oli kantele ja kultaiset maljat suitsutusta täynnä, jotka ovat pyhain rukoukset, ⁹Ja veisasivat uutta virttä, sanoen: sinä olet mahdollinen kirjaa ottamaan ja sen sineteitä avaamaan; sillä sinä olet tapettu ja verellä meitä Jumalalle lunastit kaikkinaisista sukukunnista, ja kielistä, ja kansoista ja pakanoista, ¹⁰Ja olet meidät tehnyt mei-

dän Jumalallemme kuninkaiksi ja papeiksi, ja me saamme vallita maan päällä. ¹¹Ja minä näin ja kuulin monen enkelin äänen istuimen ja eläinten ja vanhimpien ympärillä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja tuhannen kertaa tuhatta, ¹²Ja sanoivat suurella äänellä: Karitsa, joka tapettu on, on mahdollinen ottamaan voiman, ja rikkauden, ja viisauden, ja kunnian, ja kiitoksen, ja siunauksen. ¹³Ja kaikki luontokappaleet, jotka taivaassa ovat, ja maan päällä, ja maan alla, ja meressä, ja kaikki, jotka niissä ovat, kuulin minä sille sanovan, joka istuimella istui, ja Karitsalle: siunaus ja kunnia, ja ylistys ja voima, ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ¹⁴Ja ne neljä eläintä sanoivat: amen! Ja ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat maahan, kumarsivat ja rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

⁶Ja minä näin, kuin Karitsa ensimmäisen sinetin avasi, ja minä kuulin yhden neljästä eläimestä sanovan, niinkuin pitkäisen jylinän: tule ja katso! ²Ja minä näin, ja katso, valkia orhi; ja se, joka sen päällä istui, piti joutsea, ja hänelle annettiin kruunu, ja hän läksi voittamaan ja saamaan voittoa. ³Ja kuin hän toisen sinetin avasi, kuulin minä toisen eläimen sanovan: tule ja katso! ⁴Ja ruskia orhi meni ulos; ja sille, joka sen päällä istui, annettiin rauha maasta ottaa pois, että heidän piti keskenänsä toinen toisensa tappaman; ja hänelle oli suuri miekka annettu. ⁵Ja kuin hän kolmannen sinetin avasi, kuulin minä kolmannen eläimen sanovan: tule ja katso! Ja minä näin, ja katso, musta orhi; ja sillä, joka sen päällä istui, oli vaaka kädessä. ⁶Ja minä kuulin äänen neljän eläimen keskeltä sanovan: mitta nisuja yhteen penninkiin ja kolme mittaa ohria yhteen penninkiin, ja älä viinaa eikä öljyä vahingoita. ⁷Ja kuin hän avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen eläimen äänen sanovan: tule ja katso! ⁸Ja minä näin, ja katso, hiirenkarvainen orhi, ja joka sen päällä istui, sen nimi oli kuolema; ja helvetti noudatti häntä. Ja hänelle annettiin voima tappaa neljättä osaa maan päältä miekalla ja nälällä, ja surmalla ja pedoilla maan päällä. ⁹Ja kuin hän viidennen sinetin avasi, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka Jumalan sanan tähden tapetut olivat ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli. ¹⁰Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: sinä pyhä ja totinen Herra! kuinka kauvan et sinä tuomitse ja meidän vertamme kosta niille, jotka maan päällä asuvat? ¹¹Ja kullekin heistä annettiin valkia vaate ja sanottiin heille, että heidän piti vielä vähän aikaa lepäämän, siihenasti kuin heidän kanssapalveliainsa ja veljeisensä luku täytetyksi tulis, jotka piti tapettaman niinkuin hekin. ¹²Ja minä näin, kuin hän kuudennen sinetin avasi, katso, niin tapahtui suuri maanjäristys, ja aurinko tuli mustaksi niinkuin karvasäkki ja kuu tuli kokonansa niinkuin veri, ¹³Ja tähdet putosivat taivaasta maan päälle, niinkuin fikunapuu fikunansa varistaa, kuin hän suurelta tuulelta häälytetään. ¹⁴Ja taivas pakeni niinkuin kämärtynyt kirja, ja kaikki vuoret ja luodot siirrettiin sioistansa. ¹⁵Ja kuninkaat maan päällä,

ja ylimäiset, ja rikkaat, ja päämiehet, ja väkevät, ja kaikki orjat, ja kaikki vapaat kätkevät itsensä luoliin ja vuorten rotkoihin, ¹⁶Ja sanoivat vuorille ja kukkuloille: langetkaat meidän päallemme ja peittäkää meitä sen kasvoin edestä, joka istuimella istuu, ja Karitsan vihasta. ¹⁷Sillä se suuri hänen vihansa päivä on tullut, ja kuka voi pysyä?

7Ja sitte näin minä neljä enkeliä seisovan neljän maan kulman päällä, ja neljää maan tuulta pitävän, ettei tuuli oisi puhaltanut maan päälle, eikä meren päälle, eikä yhdenkään puun päälle. ²Ja minä näin toisen enkelin aurinon koitosta tulevan ylös jolla oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joiden maata ja merta oli annettu vahingoittaa. ³Ja sanoi: älkää maata eikä merta eikä puita vahingoittako sihenasti kuin me merkitsemme meidän Jumalamme palveliat heidän otsissansa. ⁴Ja minä kuulin, että merkittyn luku oli sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, jotka kaikkein Israelin lasten sukukunnista merkityt olivat: ⁵Juudan sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt Rubenin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt, Gadin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt: ⁶Asserin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Naphtalin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Manassen sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, ⁷Simeonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Levin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Isaskarin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, ⁸Zebulonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Josephin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Benjaminin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt. ⁹Sen jälkeen näin minä, ja katso, suuri joukko, jota ei yksikään lukea taitanut, kaikista pakanoista, ja sukukunnista, ja kansoista ja kielistä, seisovan istuimen edessä ja Karitsan edessä, valkeilla vaatteilla puetetut, ja palmut heidän käsissensä. ¹⁰Ja he huusivat suurella äänellä, sanoen: autuus olkoon meidän Jumalallemme, joka istuimella istuu, ja Karitsalle! ¹¹Ja kaikki enkelit seisovivat ympäri istuinta, ja vanhimpia, ja neljää eläintä, ja lankeivat kasvoilensa istuimen eteen, kumarsivat ja rukoilivat Jumalaa, ¹²Sanoen: amen! Siunaus, ja ylistys, ja viisaus, ja kiitos, ja kunnia, ja voima, ja väkevyys olkoon meidän Jumalallemme ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Amen! ¹³Ja yksi vanhimmista vastasi ja sanoi minulle: kutka nämät valkeilla vaatteilla puetetut ovat, ja kusta he tulleet ovat? ¹⁴Ja minä sanoin hänelle: herra, sinäpä sen tiedät. Ja hän sanoi minulle: nämät ovat ne, jotka suuresta vaivasta tulivat, ja he ovat vaatteensa pesseet ja ovat vaatteensa Karitsan veressä valaisseet. ¹⁵Sentähden ovat he Jumalan istuimen edessä ja palvelevat häntä päivällä ja yöllä hänen templissensä. Ja se, joka istuimella istuu, asuu heidän päällensä. ¹⁶Ei heidän pidä enään isooman, eikä enään janooman, eikä aurinko lankee heidän päällensä, ei myös yk-

sikään palavuus. ¹⁷Sillä Karitsa, joka istuimen keskellä on, kaitsee heitä ja johdattaa heitä elävän vesilähdetten tykö, ja Jumala on kuivaava kaikki kyöneleet heidän silmistänsä.

8Ja kuin hän seitsemännen sinetin avasi, oltiin ääneti taivaassa lähes puoli hetkeä. ²Ja minä näin seitsemän enkeliä Jumalan edessä seisovan, joille seitsemän basunaa annettiin. ³Ja toinen enkeli tuli ja seisoi alttarin edessä, ja hänellä oli kultainen pyhän savun astia, jolle paljo suitutusta annettiin, kaikkein pyhain rukouksiin, kultaiselle alttarille antaaksensa, joka on istuimen edessä. ⁴Ja suitsutuksen savu pyhain rukouksista nousi enkelin kädestä Jumalan eteen. ⁵Ja enkeli otti pyhän savun astian, ja täytti sen alttarin tuesta, ja heitti maan päälle, ja niin tapahtuivat äänet ja pitkäisen jylinät ja leimaukset ja maanjäristykset. ⁶Ja ne seitsemän enkeliä seitsemällä basunalla hankitsivat basunilla soittamaan. ⁷Ja ensimmäinen enkeli soitti basunalla, ja tuli rakeita ja tulta verellä sekoitettuja, jotka maan päälle heitettiin; ja kolmas osa puista paloi ja kaikki viheriäinen ruoho paloi. ⁸Ja toinen enkeli soitti basunalla, ja mereen heitettiin niinkuin suuri vuori tulella palava: ja kolmas osa merestä tuli vereksi, ⁹Ja kolmas osa elävistä luontokappaleista meressä kuoli ja kolmas osa haaksista hukkuu. ¹⁰Ja kolmas enkeli soitti basunalla, ja suuri tähti lankesi taivaasta, palava niinkuin tulisoitto, ja lankesi kolmannen osan virtain ja vesilähdetten päälle. ¹¹Ja tähti kutsutaan koiruohoksi: ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja monta ihmistä kuoli vetten tähden, että ne haikiaksi tehdyt olivat. ¹²Ja neljäs enkeli soitti basunalla, ja kolmas osa auringosta lyötiin, ja kolmas osa kuusta, ja kolmas osa tähdistä, niin että kolmas osa heistä pimeni, ja ei kolmas osa päivästä valaissut, eikä yöstä. ¹³Ja minä näin ja kuulin enkelin keskelle taivasta lentävän ja suurella äänellä sanovan: voi, voi, voi, asuvaisia maan päällä, muiden kolmen enkelin basunan äänistä, jotka vielä basunilla soittaman pitää!

9Ja viides enkeli soitti basunalla, ja minä näin tähden taivaasta maan päälle putoovan, ja hänelle annettiin syvyyden kaivon avain. ²Ja hän avasi syvyyden kaivon, ja kaivon savu kävi ylös niinkuin suuren pätsin savu, ja aurinko ja ilma pimisi kaivon savusta. ³Ja savusta läksivät metsäsirkat maan päälle, ja heille annettiin voima, niinkuin skorpionilla on voima maan päällä. ⁴Ja heille sanottiin, ettei heidän pitänyt vahingoittaman maan ruohoa eikä mitään viheriäistä, ei myös yhtään puuta, vaan ainoastaan ihmisiä, joiden otsissa ei Jumalan sinetti ole. ⁵Ja se annettiin heille, ettei heidän pitänyt heitä tappaman, vaan viisi kuukautta vaivaaman, ja heidän vaivaamisensa oli niinkuin skorpionin vaivaaminen, kuin hän on ihmistä pistänyt. ⁶Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, ja ei löydä häntä, ja pyytää kuolla, vaan kuolema pakenee heitä. ⁷Ja metsäsirkat ovat orhitten kaltaiset, jotka sotaan valmistetut ovat, ja heidän päässensä niinkuin kruunut, kullan muo-

toiset, ja heidän kasvonsa niinhimisten kasvot. ⁸Ja heillä olivat hiukset, ja heidän hampaansa olivat niinkuin jalopeuran. ⁹Ja heillä oli pantsari niinkuin rautapantsarit; ja heidän siipiensä havina niinkuin ratasten kituma, kussa monta hevosta sotaan juoksee. ¹⁰Ja heillä oli pyrstöt niinkuin skorpionilla, ja heidän pyrstöissäänsä olivat neulaiset, ja heidän voimansa oli ihmisiä viisi kuukautta vahingoittaa. ¹¹Ja heidän kuninkaansa on syvyyden enkeli, jonka nimi Hebrean kielellä on Abaddon, ja Grekan kielellä on hänen nimensä Apollyon. ¹²Yksi voi on mennyt edes, katso, vielä kaksi voita sen jälkeen tulevat. ¹³Ja kuudes enkeli soitti basunalla, ja minä kuulin äänen neljästä kultaisen alttarin sarvesta, joka Jumalan edessä on, ¹⁴Sanovan sille kuudennelle enkelille, jolla basuna oli: päästä ne neljä enkeliä, jotka suuressa Euphratin virrassa sidottuna ovat. ¹⁵Ja ne neljä enkeliä päästettiin, jotka olivat valmiit hetkeksi, ja päiväksi, ja kuukaudeksi ja vuodeksi, tappamaan kolmatta osaa ihmisistä. ¹⁶Ja ratsasmiesten sotajoukon luku oli kaksin kerroin kymmentuhatta kertaa kymmentuhatta, ja minä kuulin heidän lukunsa. ¹⁷Ja niin minä näin ne orhiit näyssä, ja niillä, jotka heidän päällänsä istuivat, olivat tuliset ja keltaiset ja tulikiviset pantsarit, ja orhitten päät olivat niinkuin jalopeurain päät, ja heidän suustansa kävi ulos tuli, ja savu, ja tulikivi. ¹⁸Näillä kolmella vitsauksella tapettiin kolmas osa ihmisistä, tulella, savulla ja tulikivellä, jotka kävivät ulos heidän suustansa. ¹⁹Sillä heidän voimansa oli heidän suussansa ja heidän pyrstöissäänsä, ja heidän pyrstönsä olivat kärmetten muotoiset, heillä olivat päät ja niillä he vahingoitsivat. ²⁰Ja muut ihmiset, jotka ei näillä vitsauksilla ole tapetut, ei heidän kättensä töistä parannusta tehneet: ettei he olisi perkeleitä kumartaneet ja kultaisia, ja hopiaisia, ja vaskisia, ja kivisiä ja puisia epäjumalia, jotka ei nähdä taida, eikä kuulla, ei myös käydä. ²¹Ja ei tehneet parannusta murhistansa, eikä velhoudestansa, eikä huoruudestansa, ei myös varkaudestansa.

10Ja minä näin toisen väkevän enkelin tulevan alas taivaasta, joka pilvellä puetettu oli, ja taivaan kaari hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulen patsaat. ²Ja hänen kädessäänsä oli avoin kirja, ja hän pani oikian jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle. ³Ja huusi suurella äänellä, niinkuin jalopeura kiljuu. Ja koska hän huusi, puhuivat ne seitsemän pitkäistä äänensä. ⁴Ja kuin ne seitsemän pitkäistä olivat äänensä puhuneet, tahdoin minä sen kirjoittaa. Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan minulle: lukitse se, mitä ne seitsemän pitkäistä puhuivat, ja älä niitä kirjoita. ⁵Ja enkelin, jonka minä meren päällä ja maan päällä näin seisovan, nosti kätensä taivaasen päin, ⁶Ja vanhoi sen kautta, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, joka taivaan luonut oli ja ne, mitkä siinä on, ja maan ja ne, mitkä siinä on, ja meren ja ne, mitkä siinä on, ettei silleen aikaa enempi oleman pidä: ⁷Vaan seitsemännen enkelin äänen päivinä, kuin hän rupee basunalla soittamaan,

niin pitää Jumalan salaisuus täytettämän, niinkuin hän on palvelioillensa prophetaille ilmoittanut. ⁸Ja ääni, jonka minä kuulin taivaasta, puhui taas minun kanssani ja sanoi: mene ja ota avoin kirja enkelin kädestä, joka meren ja maan päällä seisoo. ⁹Ja minä menin enkelin tykö ja sanoin: anna kirja minulle. Ja hän sanoi minulle: ota ja syö se! ja se on karvasteleva sinun vatsassas, vaan sinun suussas pitää sen oleman makian niinkuin hunaja. ¹⁰Ja minä otin kirjan enkelin kädestä ja söin sen, ja se oli makia minun suussani niinkuin hunaja. Ja kuin minä sen syönyt olin, karvasteli se minun vatsassani. ¹¹Ja hän sanoi minulle: taas tule sinun propheteerata kansoille, ja pakanoille, ja kielille, ja monelle kuninkaalle.

11Ja minulle annettiin ruoko niinkuin sauva, ja enkeli seisoi ja sanoi: nouse ja mittaa Jumalan templi ja alttari, ja ne, jotka siinä rukoilevat. ²Mutta syökse sisälmäinen kuori ulos templistä, ja älä sitä mittaa; sillä se on pakanoille annettu, ja he tallaavat pyhää kaupunkia kaksivii-dettäkymmentä kuukautta. ³Ja minä annan kahdelle minun todistajalleni, ja heidän pitää tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää propheteeraaman, säkeissä puetettuna. ⁴Nämät ovat kaksi öljyjuuta ja kaksi kynttiläjalkaa, jotka maan Jumalan edessä seisovat. ⁵Ja jos joku heitä tahtoo vahingoittaa, niin tuli käy ulos heidän suustansa, ja syö heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, niin se tapetaan. ⁶Näillä on valta taivasta sulkea, ettei niinä päivinä, joina he propheteeraavat, sataman pidä; ja heillä on valta vesiä vereksi muuttaa, ja löydä maata kaikkinaisella vitsauksella, niin usein kuin he tahtovat. ⁷Ja koska he todistuksensa lopettaneet ovat, niin peto, joka astui ylös syvyydestä, on heidän kanssansa sotiva, ja heitä voitava ja tappava heidät. ⁸Ja heidän ruumiinsa pitää makaavan sen suuren kaupungin kaduilla, joka hengellisesti kutsutaan Sodoma ja Egypti, kussa myös meidän Herramme ristiinnaulittu on. ⁹Ja muutamat sukukunnista, ja kansoista, ja kielistä, ja pakanoista pitää näkemän heidän ruumiinsa kolme päivää ja puolen, ja ei he salli heidän ruumiitansa haudattaa. ¹⁰Ja jotka maan päällä asuvat, ne iloitsevat heistä, ja riemuitsevat, ja lahjoja keskenänsä lähettelevät, sillä nämät kaksi prophetaa ahdistelivat niitä, jotka maan päällä asuivat. ¹¹Ja kolmen päivän perästä ja puolen meni Jumalalta elämän henki heihin: ja he seisoiivat jaloillansa, ja suuri pelko tuli niiden päälle, jotka heidät näkivät. ¹²Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: astukaat tänne. Ja he astuivat taivaasen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät. ¹³Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupungista lankesi maahan. Ja siinä maanjäristyksessä tapettiin seitsemäntuhannen ihmisten nimi, ja ne muut hämmästyivät ja antoivat kunnian taivaan Jumalalle. ¹⁴Toinen voi on mennyt edes, ja katso, kolmas voi pian tulee. ¹⁵Ja seitsemäs enkeli soitti basunalla, ja suuret äänet kuuluivat taivaassa, sanoen: maailman valtakunnat ovat meidän Herrallem-

me ja hänen Kristuksellensa tulleet, ja hän on hallitseva ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ¹⁶Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta, jotka Jumalan edessä istuimillansa istuvat, lankesivat kasvoillensa ja kumarsivat Jumalaa, ¹⁷Sanoen: me kiitämme sinua Herra, kaikkivaltias Jumala, joka olet, ja olit, ja tuleva olet: että sinä olet saanut sinun suuren voimas, ja hallinnut; ¹⁸Ja pakanat ovat vihastuneet, ja sinun vihas on tullut, ja kuolleitten aika heitä tuomittaa, ja sinun palveliais prophetain palkka maksettaa, ja pyhain, ja niiden, jotka sinun nimeäs pelkäävät, pienten ja suurten, ja kadottaa niitä, jotka maan turmelleet ovat. ¹⁹Ja Jumalan templi aukeni taivaassa, ja hänen testamenttinsa arkki nähtiin hänen templissänsä; ja tapahtuivat leimaukset, ja äänet ja pitkäiset, ja maanjäristykset, ja suuret rakeet.

12Ja suuri ihme ilmestyi taivaassa: vaimo oli puetettu auringolla, ja kuu hänen jalkainsa alla, ja hänen päässänsä kruunu kahdestatoistakymmenestä tähdestä. ²Ja hän oli raskas, ja huusi synnyttäissänsä, ja hänellä oli suuri vaiva synnyttää. ³Ja toinen ihme näkyi taivaassa, katso: suuri ruskia lohikärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen päissänsä seitsemän kruunua. ⁴Ja hänen pyrstönsä veti kolmannen osan taivaan tähdistä, ja heitti ne maan päälle. Ja lohikärme seiso i vaimon edessä, joka oli synnyttämällänsä, että kuin hän olis synnyttänyt, se olisi syönyt hänen lapsensa. ⁵Ja hän synnytti poikalapsen, joka oli kaikki pakanat hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hänen poikansa temmattiin Jumalan tykö ja hänen istuimensa tykö. ⁶Ja vaimo pakeni korpeen, kussa hänelle oli sia Jumalalta valmistettu, siinä ruokittaa tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää. ⁷Ja (suuri) sota tapahtui taivaassa: Mikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikärmeen kanssa, ja lohikärme soti ja hänen enkelinsä. ⁸Ja ei he voittaneet, eikä heidän siaansa enää löydetty taivaassa. ⁹Ja suuri lohikärme, vanha mato, joka perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan, heitettiin ulos, joka koko maan piirin viettelee, hän heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä myös hänen kanssansa heitettiin sinne. ¹⁰Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: nyt on autuus, ja voima, ja valtakunta, ja väki meidän Jumalamme, ja valta hänen Kristuksensa: että meidän veljimme päälle kantaja on heitetty ulos, joka heidän päällensä yötä ja päivää Jumalan edessä kantoi. ¹¹Ja he ovat hänen voittaneet Karitsan veren kautta, ja heidän todistuksensa sanan kautta; ja ei he henkeänsä kuolemaan asti rakastaneet. ¹²Sentähden te, taivaat, iloitkaat, ja jotka niissä asutte. Voi maan ja meren asuvia! sillä perkele astuu alas teidän tyköne, pitäin suurta vihaa, tietäen itsellensä vähän aikaa olevan. ¹³Ja kuin lohikärme näki itsensä maahan heitetyksi, vainosi hän vaimoa, joka pojan synnytti. ¹⁴Ja vaimolle annettiin kaksi suuren kotkan siipeä, että hän olis korpeen siaansa lentänyt, kussa hän elätetään ajan, ja kaksi aikaa, ja puolen aikaa, kärmeen kasvoin edestä. ¹⁵Ja kärme puuskasi vaimon jälkeen suustansa vettä niinkuin kosken, upottaaksen-

sa häntä. ¹⁶Mutta maa autti vaimoa, ja maa avasi suunsa, ja särpi veden, jonka lohikärme suustansa puuskannut oli. ¹⁷Ja lohikärme vihastui vaimon päälle, ja meni sotimaan muiden kanssa hänen siemenestänsä, jotka Jumalan käskyt kätkevät ja Jesuksen Kristuksen todistuksen pitävät.

13Ja minä seiso i meren sannalla. Ja minä näin pedon merestä astuvan ylös, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen sarvissansa kymmenen kruunua, ja hänen päissänsä pilkan nimi. ²Ja peto, jonka minä näin, oli pardin muotoinen, ja hänen jalkansa olivat niinkuin karhun käpälät, ja hänen suunsa oli niinkuin jalopeurain suu; ja lohikärme antoi sille voimansa, ja istuimensa, ja suuren vallan. ³Ja minä näin yhden hänen päistänsä niinkuin se olis kuoliaaksi haavoitettu ollut, ja hänen kuolemahavansa parani, ja koko maan piiri ihmetteli sitä petoa, ⁴Ja kumarsivat lohikärmettä, joka pedolle voiman antoi. Ja he kumarsivat petoa ja sanoivat: kuka on tämän pedon kaltainen? kuka voi sotia häntä vastaan? ⁵Ja hänelle annettiin suu puhua suuria asioita ja pilkkoja, ja hänelle annettiin valta pitää sotaa kaksiviidettä kuukautta. ⁶Ja hän avasi suunsa pilkkoja puhumaan Jumalaa vastaan, pilkkaamaan hänen nimeänsä, ja hänen majaansa, ja niitä, jotka taivaassa asuvat. ⁷Ja hänen sallittiin sotia pyhain kanssa ja voittaa heitä. Ja hänelle annettiin valta kaikkein sukukuntain päälle, ja kansain, ja kielten, ja pakanain. ⁸Ja kaikki, jotka maassa asuvat, kumarsivat häntä, joiden nimet ei ole kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa, joka maailman alusta tapettu on. ⁹Jos jollakin korva on, se kuulkaan. ¹⁰Joka vankiuteen vie, se vankiuteen menee, joka miekalla tappaa, se miekalla tapetaan. Tässä on pyhain kärsivällisyys ja usko. ¹¹Ja minä näin toisen pedon maasta astuvan ylös, ja hänellä oli kaksi sarvea niinkuin lampaalla, ja hän puhui niinkuin lohikärme. ¹²Ja se tekee kaiken entisen pedon voiman, sen nähden, ja saattaa maan ja sen asuva i set ensimmäistä petoa kumartamaan, jonka kuolemahaava parantunut oli. ¹³Ja tekee suuria ihmeitä, niin että hän saattaa tulenkin putoomaan taivaasta alas maan päälle, ihmisten edestä; ¹⁴Ja viettelee maan asuvia niillä ihmeillä, joita hänen oli annettu pedon edessä tehdä, sanoen maan asuville, että he tekisivät pedon kuvan, jolla miekan haava on, ja joka virkosi. ¹⁵Ja sallittiin hänelle antaa hengen pedon kuvalle, että pedon kuva myös puhuis, ja tekis, että jokainen, joka ei pedon kuvaa kumarra, pitää tapettaman. ¹⁶Ja se saattaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja palveliat, ottamaan merkin oikiaan käteensä taikka otssiinsa; ¹⁷Ja ettei kenkään taitanut ostaa eikä myydä, jolla ei se merkki ollut, taikka pedon nimi, eli hänen nimensä luku. ¹⁸Tässä on viisaus. Jolla on ymmärrys, laskekaan pedon luvun; sillä se on ihmisen luku, ja hänen lukunsa on kuusisataa kuusikymmentä ja kuusi.

14Ja minä näin, ja katso, Karitsa seiso i Zionin vuorella, ja hänen kanssansa sata ja neljäviidettäkymmentä

tuhatta, joilla oli hänen Isänsä nimi kirjoitettu heidän otsissansa. ²Ja minä kuulin äänen taivaasta niinkuin paljon veden äänen, ja niinkuin suuren pitkäisen äänen. Ja se ääni, jonka minä kuulin, oli niinkuin kanteleen soittajain, jotka kanteleitansa soittavat, ³Ja veisasivat niinkuin uutta virttä istuimen edessä, ja neljän eläimen edessä, ja vanhinten. Ja ei yksikään taitanut sitä virttä oppia, paitsi niitä sataa ja neljääviidettäkymmentä tuhatta, jotka maasta ostetut ovat. ⁴Nämät ovat ne, jotka ei vaimoin kanssa ole saastutetut; sillä he ovat neitseet: nämät ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, kuhunka hän menee. Nämät ovat ihmisistä ostetut Jumalalle ja Karitsalle uutiseksi, ⁵Joiden suussa ei ole petosta löydetty; sillä he ovat ilman saastaisuutta Jumalan istuimen edessä. ⁶Ja minä näin toisen enkelin lentävän taivaan keskitse, jolla ijankaikkinen evankeliumi oli, jota hänen pitää niille ilmoittaman, jotka maan päällä asuvat, ja kaikille pakanoilta ja sukukunnille, ja kielille ja kansoille; ⁷Joka sanoi suurella äänellä: peljätäkää Jumalaa, ja antakaat hänelle kunnia; sillä hänen tuomionsa hetki on tullut: ja kumartakaat ja rukoilkaat sitä, joka taivaan ja maan ja meret ja vesilähteet teki. ⁸Ja toinen enkeli seurasi, sanoen: lankesi, lankesi Babylon, suuri kaupunki; sillä hän oli huoruutensa vihan (a) viinalla kaikki pakanat juottanut. ⁹Ja kolmas enkeli seurasi niitä, sanoen suurella äänellä: jos joku petoa ja hänen kuvaansa kumartaa, ja ottaa sen merkin otsaansa taikka käteensä, ¹⁰Sen pitää myös Jumalan vihan viinaa juoman, selkiää viinaa, joka hänen vihansa maljaan kaadettu on; ja häntä pitää tulella ja tulikivellä pyhään enkeleitten edessä ja Karitsan edessä vaivattaman. ¹¹Ja heidän vaivansa savu astuu ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja ei heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, jotka petoa ja hänen kuvaansa kumartavat, ja jos joku on hänen nimensä merkin ottanut. ¹²Tässä on pyhään kärsivällisyys. Tässä ne ovat, jotka Jumalan käskyt ja Jesuksen uskon pitävät. ¹³Ja minä kuulin äänen taivaasta minulle sanovan: kirjoita: autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästälähin. Jaa, Henki sanoo: heidän pitää lepäämän töistänsä; sillä heidän tekonsa noudattavat heitä. ¹⁴Ja minä näin, ja katso, valkia pilvi, ja pilven päällä istui Ihmisen Pojan muotoinen, jonka päässä oli kultainen kruunu ja terävä sirppi hänen kädessänsä. ¹⁵Ja toinen enkeli läksi templistä, huutaen suurella äänellä pilven päällä istuvaiselle: sivalla sirpilläs ja leikkaa; sillä sinulle tuli hetki leikatakses, ja elo on maan päällä kuivaksi tullut. ¹⁶Ja se, joka pilven päällä istui, sivalsi sirpillänsä maan päältä, ja maa tuli leikatuksi. ¹⁷Ja toinen enkeli läksi templistä, joka taivaassa on, jolla myös terävä sirppi oli. ¹⁸Ja toinen enkeli läksi alttarista, jolla oli valta tulen päälle, ja huusi suurella äänellä sille, jolla terävä sirppi oli, ja sanoi: sivalla terävällä sirpilläs, ja leikkaa ne viina-oksen versot maan päältä; sillä hänen viinamarjansa ovat kypsyneet. ¹⁹Ja enkeli sivalsi terävällä sirpillänsä maan päällä, ja niitti maan viinamäen, ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurna. ²⁰Ja kuurna sotkuttiin ulkona kaupungista, ja veri kuurnasta kuohui

ulos hamaan orhitten suitsiin asti, tuhannen ja kuusisataa vakomittaa.

15Ja minä näin toisen merkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla seitsemän viimeistä vitsausta oli; sillä niissä on Jumalan viha täytetty. ²Ja minä näin niinkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja ne, jotka pedosta voiton saaneet olivat ja hänen kuvastansa ja hänen merkistänsä ja hänen nimensä luvusta, seisovan lasisen meren päällä, ja heillä oli Jumalan kanteleet, ³Ja he veisasivat Moseksen, Jumalan palvelian virttä, sanoen: suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekos, Herra Jumala kaikkivaltias! oikiat ja totiset ovat sinun ties, sinä pyhään Kuningas! ⁴Kuka ei pelkää sinua, Herra, ja sinun nimeäs ylistä? Sillä sinä yksinä pyhä olet; sillä kaikki pakanat tulevat, ja sinun kasvois edessä kumartavat ja rukoilevat: että sinun tuomios julistetut ovat. ⁵Sitte näin minä, ja katso, todistuksen majan templi avattiin taivaassa. ⁶Ja templistä läksivät seitsemän enkeliä, joilla seitsemän vitsausta oli, puetetut puhtailla ja kirkkailla liinavaatteilla, ja vyötetyt rinnoilta kultaisilla vöillä. ⁷Ja yksi neljästä eläimestä antoi seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnänsä Jumalan vihaa, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ⁸Ja templi täytettiin savulla Jumalan kunniaasta ja hänen voimastansa, ja ei yksikään voinut templiin mennä sisälle, siihenasti kuin seitsemän enkelin seitsemän vitsausta täytetyiksi tulivat.

16Ja minä kuulin suuren äänen templistä sanovan seitsemälle enkelille: menkää ja vuodattakaat Jumalan vihan maljat maan päälle! ²Ja ensimmäinen meni ja vuodatti maljansa maan päälle: ja tuli paha ja häijy haava ihmisten päälle, joilla pedon merkki oli, ja niiden päälle, jotka sen kuvaa kumarsivat. ³Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli niinkuin kuolleen veri, ja kaikki eläväiset sielut kuolivat meressä. ⁴Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa virttoihin ja vesilähteisiin: ja se tuli vereksi. ⁵Ja minä kuulin vetten enkelin sanovan: Herra, sinä olet vanhurskas, joka olet, ja joka oli, ja pyhä, että nämät tuomitsit; ⁶Sillä he ovat pyhään ja prophetain veren vuodattaneet, ja sinä annoit heille verta juoda; sillä he ovat sen ansainneet. ⁷Ja minä kuulin toisen (enkelin) alttarilta sanovan: jaa, Herra kaikkivaltias Jumala, sinun tuomios ovat totiset ja oikiat. ⁸Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon: ja sille annettiin ihmisiä vaivata helteellä tulen kautta. ⁹Ja ihmiset tulivat palavaksi suuresta helteestä, ja pilkkasivat Jumalan nimeä, jolla niiden vitsausten päälle valta oli, ja ei tehneet parannusta antaaksensa hänelle kunniaa. ¹⁰Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon istuimelle; ja hänen valtakuntansa tuli pimiäksi, ja he pureskelivat kielensä rikki kivuillansa, ¹¹Ja pilkkasivat taivaan Jumalaa kipuinsa ja haavainsa tähden, ja ei tehneet parannusta töistänsä. ¹²Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suuren virran Euphratin päälle: ja sen vesi kuivui, että tie olis valmistettu itäisille kuninkail-

le. ¹³Ja minä näin lohikärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän prophetan suusta lähtevän kolme rietasta henkeä, sammakkoin muotoista; ¹⁴Sillä he ovat perkeleiden henget, jotka ihmeitä tekevät ja menevät maan ja koko maanpiirin kuningasten tykö, kokoomaan heitä sotaan suurena kaikkivaltiaan Jumalan päivänä. ¹⁵Katso, minä tulen niinkuin varas: autuas on se, joka valvoo ja kätkee vaatteensa, ettei hän alasti kävisi, ettei hänen häpiäänsä nähtäisi. ¹⁶Ja hän on koonnut heitä siihen siaan, jota kutsutaan Hebreaksi Armageddon. ¹⁷Ja seitsemäs enkeli vuodattaa maljansa ilmaan: ja taivaan templistä läksi suuri ääni, istuimelta, joka sanoi: se on tapahtunut. ¹⁸Ja äänet tulivat ja pitkäiset ja leimaukset, ja suuri maanjäristys tapahtui, jonka kaltaista ei ole ollut sitte kuin ihmiset tulivat maan päälle, senkaltainen suuri maanjäristys. ¹⁹Ja se suuri kaupunki tuli kolmeksi osaksi, ja pakanain kaupungit lankesivat; ja se suuri Babylon muistettiin Jumalan edessä, että hän antaisi hänelle juoma-astian hirmuisen vihansa viinasta; ²⁰Ja kaikki luodot pakenivat, ja ei vuoria löydetty; ²¹Ja suuri rae niinkuin leiviskän paino lankesi alas taivaasta ihmisten päälle. Ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa rakeen vitsauksen tähden, sillä sen vitsaus oli sängen suuri.

17Ja tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla seitsemän maljaa oli, ja puhui minun kanssani ja sanoi minulle: tule, minä osoitan sinulle sen suuren porton tuomion, joka paljoin vetten päällä istuu, ²Jonka kanssa maan kuninkaat huorin tehneet ovat, ja ne, jotka maan päällä asuvat, ovat hänen huoruutensa viinasta juopuneet. ³Ja hän vei minun hengessä korpeen. Ja minä näin vaimon istuvan verenkarkaisen pedon päällä, täynnänsä pilkkanimiä, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. ⁴Ja vaimo oli vaateitettu purpuralla ja verenkarkaisella, ja oli kullalla kullattu, ja kalliilla kivillä ja päärlyillä, ja piti kädessänsä kultaisen maljan, täynnä kauhistuksia ja hänen huoruutensa riettautta. ⁵Ja hänen otsassansa oli nimi kirjoitettu: salaus: suuri Babylon, huoruuden ja maan kauhistuksen äiti. ⁶Ja minä näin vaimon juopuneena pyhään ja Jesuksen todistajain verestä; ja minä ihmettelin suuresti, kuin minä sen näin. ⁷Ja enkeli sanoi minulle, miksis ihmettelet? Minä sanon sinulle vaimon salaisuuden ja pedon salaisuuden, joka häntä kantaa, ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. ⁸Peto, jonkas näit, on ollut ja ei ole, ja se on syvyydestä tuleva ylös ja on kadotukseen menevä: ja ne, jotka maan päällä asuvat, (joidenka nimet ei ole elämän kirjassa maailman alusta kirjoitetut,) ihmettelevät, kuin he näkevät pedon, joka oli ja ei ole, vaikka hän kuitenkin on. ⁹Ja tässä on mieli, jolla viisaus on. Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joidenka päällä vaimo istuu. ¹⁰Ja ovat seitsemän kuningasta: viisi ovat langenneet, ja yksi on, ja toinen ei ole vielä tullut, ja kuin hän tulee, niin hänen pitää vähän aikaa pysymän. ¹¹Ja peto, joka oli ja ei ole, on itse kahdeksas, ja on niistä seitsemästä, ja menee kadotukseen. ¹²Ja ne kymmenen sarvea, jotkas näit, ovat kymmenen

kuningasta, jotka ei vielä valtakuntaa saaneet ole, mutta niinkuin kuninkaat saavat voiman yhdeksi hetkeksi pedon kanssa. ¹³Näillä on yksi neuvo, ja he antavat pedolle voimansa ja valtansa. ¹⁴Nämät sotivat Karitsan kanssa, ja Karitsa on heidät voittava; sillä hän on herrain' Herra, ja kuningasten Kuningas: ja ne, jotka hänen kanssansa ovat, kutsutut ja valitut ja uskolliset. ¹⁵Ja hän sanoi minulle: vedet, jotkas näit, kussa portto istuu, ovat kansat ja joukot, ja pakanat ja kielet. ¹⁶Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä pedossa näit, ne pitää porttoa vihaamaan, ja pitää hänen hävittämän ja alastomaksi tekevän, ja heidän pitää syömän hänen lihansa, ja sen tulella polttavat. ¹⁷Sillä Jumala on antanut heidän sydämeensä, että he hänen suosionsa jälkeen tekevät, ja että he sen yhdestä tahdosta tekevät, ja antavat valtakuntansa pedolle, siihenasti kuin Jumalan sanat täytetyksi tulevat. ¹⁸Ja vaimo, jonka sinä näit, on suuri kaupunki, jolla on valta maan kuningasten ylitse.

18Ja sitte näin minä toisen enkelin tulevan alas taivaasta, jolla oli suuri voima: ja maa valistui hänen kirkkaudestansa. ²Ja hän huusi väkevästi suurella äänellä ja sanoi: lankesi, lankesi suuri Babylon, ja on tullut perkeleitten asumasiaksi, ja kaikkein rietasten henkein kätköksi, ja kaikkein rietasten ja vihattavain lintuin kätköksi. ³Sillä hänen huoruutensa vihan viinasta ovat kaikki pakanat juoneet, ja maan kuninkaat hänen kanssansa huorin tehneet, ja kauppamiehet maan päällä ovat rikastuneet hänen herkuinsa voimasta. ⁴Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: te. minun kansani, lähtekää ulos hänestä, ettette hänen synneistänsä osallisiksi tulisi, ettette myös jotaakin hänen vitsauksistansa saisi. ⁵Sillä hänen syntinsä ovat ulottuneet hamaan taivaaseen asti, ja Jumala muisti hänen vääryytensä. ⁶Maksakaat hänelle niinkuin hänkin maksoi teille, ja kertokaat hänelle kaksinkertaisesti hänen töittensä jälkeen; sillä juoma-astialla, josta hän teille pani sisäälle, niin pankaat hänelle kaksinkertaisesti. ⁷Niin paljo kuin hän itsiänsä kunnioitti ja koreili, niin antakaat hänelle niin paljon vaivaa ja itkua; sillä hän sanoo sydämässään: minä istun ja olen kuningatar ja en leski, ja ei minun pidä itkua näkemän. ⁸Sentähden pitää hänen vitsauksensa yhtenä päivänä tuleman: kuolema ja itku ja nälkä, ja hän pitää tulella poltettaman; sillä Herra Jumala on väkevä, joka hänen tuomitsee. ⁹Ja häntä pitää itkettämän, ja maan kuninkaat parkuvat häntä, jotka hänen kanssansa huorin tekivät ja hekumassa elivät, kuin he hänen palonsa savun näkevät. ¹⁰Ja pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia Babylonia, väkevää kaupunkia! sillä yhdellä hetkellä tuli sinun tuomios. ¹¹Ja kauppamiehet maan päällä itkevät ja murehtivat häntä, ettei kenkään enempi heidän kalujansa osta: ¹²Kultaja hopiakaluja, ja kalliita kiviä ja päärlyjä, ja kalliita liinavaatteita, ja purpuraa ja silkkiä, ja tulipunaista, ja kaikkinaisia kalliita puita, ja kaikkinaisia astioita elephantin luista, ja kaikkinaisia astioita kalleimmista puista, ja vas-

kesta, ja raudasta, ja marmorista, ¹³Ja kanelia ja hyvähajuisia, ja voidetta, ja pyhää savua, ja viinaa, ja öljyä, ja sämpylä, ja nisuja, ja karjaa, lampaita ja hevosia, rattaita, ja orjia ja ihmisten sieluja. ¹⁴Ja hedelmät, joita sinun sielus himoitsee, ovat sinulta paenneet pois, ja kaikki, jotka lihavat ja kauniit olivat, ne ovat sinusta oljenneet pois, ja ei sinun pidä niitä enää löytämän. ¹⁵Näiden kaluin kaupamiehet, jotka hänestä rikastuneet ovat, pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden, itkemän ja murehtiman. ¹⁶Ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia! joka puetettu oli kalliilla liinalla ja purpuralla, ja tulipunaisella, ja kullalla yltäkullattu, ja kalliilla kivillä, ja päärlyillä; yhdellä hetkellä ovat senkaltaiset rikkaudet hävitetyt. ¹⁷Ja kaikki haahdenhaltiat, ja kaikki haaksiväki, jotka laivoissa asuvat, ja merimiehet, ja jotka merellä vaeltavat, seisovat taampana, ¹⁸Ja huusivat, kuin he savun hänen palostansa näkivät, ja sanoivat: kuka on tämän suuren kaupungin verta? ¹⁹Ja he heittivät multaa päittänsä päälle, huusivat, itkivät ja murehtivat, sanoen: voi, voi suurta kaupunkia! jossa kaikki rikastuneet ovat, joilla laivat meressä olivat, hänen kalliista kaluistansa; yhdellä hetkellä on hän hävitetty. ²⁰Ihastu, taivas, hänestä, ja te pyhät apostolit ja prophetat! sillä Jumala tuomitsee teidän tuomionne hänen päällensä. ²¹Ja yksi väkevä enkeli nosti ison kiven, niinkuin myllynkiven, ja heitti sen mereen ja sanoi: näin äkisti pitää suuri kaupunki Babylon heitettämän pois, ja ei häntä pidä enempi löydetämän. ²²Ja kanteleiden soittajain ja laulajain, ja huiluin ja basunan soittajain ääni ei pidä enempi sinusta kuuluman, ja ei yhtäkään virkamiestä yhdestäkään virasta pidä enempi sinussa löydetämän, ja myllyn ääni ei pidä enempi sinussa kuuluman; ²³Ja kynttilän valkeus ei pidä sinussa enää valistaman, ja yljän ja morsiamen ääni ei pidä enää sinussa kuuluman; sillä sinun kaupamiehet olivat maan päämiehet, ja sinun noitumises kautta ovat kaikki pakanat eksyneet. ²⁴Ja hänessä on prophetain ja pyhain veri löydetty, ja kaikkein niiden, jotka maan päällä tapetut ovat.

19Ja sitte kuulin minä suuren äänen, niinkuin paljolta kansalta taivaassa, sanovan: halleluja! autuus ja ylistys, kunnia ja voima olkoon Herralle meidän Jumalalle! ²Sillä hänen tuomionsa ovat totiset ja vanhurskaat: että hän on suuren porton tuominnut, joka huoruudellansa maan turmeli, ja on palveliainsa veren sen kädestä kostanut. ³Ja taas he sanoivat: halleluja! Ja sen savu käy ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ⁴Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta ja neljä eläintä maahan lankesivat ja rukoilivat Jumalaa, istuimella istuvaista, ja sanoivat: amen! halleluja! ⁵Ja ääni kuului istuimelta, sanoen: kiittäkää meidän Jumalaamme kaikki hänen palveliansa ja jotka häntä pelkääte, sekä pienet että suuret. ⁶Ja minä kuulin niinkuin paljon kansan äänen, ja niinkuin suuren veden äänen, ja niinkuin suurten pitkäisten äänen, jotka sanoivat: halleluja! sillä Herra kaikkivaltias Jumala on valtakunnan omistanut. ⁷Iloitkaamme

ja riemuitkaamme, ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja sen emäntä valmisti itsensä. ⁸Ja hänen annettiin pukea itsensä puhtaalla ja kiiltävällä kalliilla liinalla, joka kallis liina on pyhain vanhurskaus. ⁹Ja hän sanoi minulle: kirjoita: autuaat ovat ne, jotka ovat Karitsan häihin ehtoolliselle kutsutut. Ja hän sanoi minulle: nämät Jumalan sanat ovat totiset. ¹⁰Ja minä lankesin hänen jalkainsa eteen häntä rukoilemaan. Mutta hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljeis kanssapalvelia ja niiden, joilla Jesuksen todistus on: kumarra ja rukoile Jumalaa, sillä Jesuksen todistus on prophetain henki. ¹¹Ja minä näin taivaan avatuksi, ja katso, valkia orhi, ja se, joka sen päällä istui, kutsuttiin uskolliseksi ja totiseksi, ja vanhurskaudella hän tuomitsee ja sotii. ¹²Ja hänen silmänsä ovat niinkuin tulen liekki, ja hänen päässänsä on monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettu nimi, jota ei kenkään tietänyt, vaan hän itse. ¹³Ja hän oli vaatetettu vereen kastetulla vaatteella. Ja sen nimi kutsutaan Jumalan sanaksi. ¹⁴Ja sotajoukko, joka taivaassa on, seurasi häntä valkeilla hevosilla, vaatetetut valkiilla puhtaalla kalliilla liinalla. ¹⁵Ja hänen suustansa kävi ulos terävä miekka, jolla hänen pitää pakanoita lyömän, joita hän on hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hän on sotkuva kaikkivaltiaan Jumalan närkästyksen ja vihan viinakuurnan. ¹⁶Ja hänellä on vaatteessansa ja reidessänsä nimi kirjoitettu: kuningasten Kuningas ja herrain Herra. ¹⁷Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, joka huusi suurella äänellä ja sanoi kaikille linnuille, jotka taivaan alla lentävät: tulkaat ja kokoontukaat suuren Jumalan ehtoolliselle. ¹⁸Syömään kuningasten lihaa ja päämiesten lihaa, ja väkeväin lihaa, ja orhitten lihaa, ja niillä ajavaisten, ja kaikkein vapaitten ja orjain, sekä pienten että suurten. ¹⁹Ja minä näin pedon, ja maan kuninkaat, ja heidän sotaväkensä koottuna sotimaan sen kanssa, joka oriin päällä istui, ja myös hänen sotaväkensä kanssa. ²⁰Ja peto otettiin kiinni, ja hänen kanssansa väärä propheta, joka ihmeitä hänen edessänsä teki, joilla hän niitä vietti, jotka pedon merkin ottivat, ja jotka hänen kuvaansa kumarsivat: nämä kaksi ovat elävältä tuliseen järveen heitetyt, joka tulikivestä paloi. ²¹Ja muut tapettiin miekalla, joka sen suusta kävi ulos, joka oriin päällä istui; ja kaikki linnut ravittiin heidän lihastansa.

20Ja minä näin enkelin astuvan alas taivaasta, jolla oli syvyyden avain ja suuri kahle hänen kädessänsä. ²Ja hän otti lohikärmeen kiinni, vanhan madon, joka on perkele ja saatana, ja satoi hänen tuhanneksi vuodeksi, ³Ja heitti hänen syvyyteen, ja sulki hänen, ja lukitsi päältä, ettei hänen enempi pitäisi pakanoita viettelemän, siihenasti kuin tuhannen vuotta kuluu; ja sitte pitää hän vähäksi hetkeksi päästettämän. ⁴Ja minä näin istuimet, ja he istuivat niiden päällä, ja heille annettiin tuomio; ja niiden sielut, jotka Jesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden mestatut olivat, ja jotka ei petoa kumartaneet eikä

hänen kuvaansa, ja ei ottaneet hänen merkkiänsä etsiinsä taikka käsiinsä; ja he elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta. ⁵Mutta ne muut ei kuolleista virvonneet siihenasti kuin tuhannen ajastaikaa kului. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. ⁶Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemisessa: niiden ylitse ei ole toisella kuolemalla yhtään valtaa, vaan he tulevat Jumalan ja Kristuksen papeiksi, ja hallitsevat hänen kanssansa tuhannen vuotta. ⁷Ja kuin tuhannen vuotta kuluneet ovat, niin saatana päästetään vankiudestansa. ⁸Ja hän menee ulos pakanoita viettelemään, jotka neljällä maankulmalla ovat, Gog ja Magog, että hän heitä sotaan kokoais, joidenka luku on niinkuin meren santa. ⁹Ja he astuivat maan avaruuden päälle, ja piirittivät pyhään leirin ja rakkaan kaupungin. Ja tuli lankesi Jumalalta taivaasta ja söi heidät. ¹⁰Ja perkele, joka heitä vietteli, heitettiin tuliseen ja tulikiviseen järveen, jossa sekä peto että väärä propheta oli; ja ne pitää vaivattaman päivää ja yötä ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ¹¹Ja minä näin suuren valkian istuimen ja senpäällä istuvan, jonka kasvoin edestä maa ja taivas pakeni; ja ei heille löydetty siaa. ¹²Ja minä näin kuolleet, sekä pienet että suuret, seisovan Jumalan kasvoin edessä, ja kirjat avattiin, ja toinen kirja avattiin, joka on elämän, ja kuolleet tuomittiin niistä, mitkä kirjoissa kirjoitetut olivat, töittensä jälkeen. ¹³Ja meri antoi ne kuolleet, jotka hänessä olivat, ja kuolema ja helveti antoi ne kuolleet, jotka heissä olivat: ja ne tuomittiin jokainen töittensä jälkeen. ¹⁴Ja kuolema ja helveti heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema. ¹⁵Ja joka ei löydetty elämän kirjassa kirjoitetuksi, se heitettiin tuliseen järveen.

21Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa katosi, ja ei meri silleen ole. ²Ja minä Johannes näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, astuvan alas taivaasta, Jumalalta valmistetun, niinkuin morsiamen kaunistetun hänen miehellensä. ³Ja kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: katso Jumalan maa ja ihmisten seassa, ja hän on asuva heidän kanssansa, ja he tulevat hänen kansaksensa, ja itse Jumala on oleva heidän kanssansa ja heidän Jumalansa. ⁴Ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, ja ei kuolemaa pidä silleen oleman, eikä itkua, eikä parkua, eikä kipua pidä silleen oleman; sillä ne entiset poismenivät. ⁵Ja se, joka istuimella istui, sanoi: katso, minä uudistan kaikki. Ja sanoi minulle: kirjoita! sillä nämä sanat ovat totiset ja vahvat. ⁶Ja hän sanoi minulle: Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoovalle elämän veden lähteestä lahjaksi. ⁷Joka voittaa, sen pitää kaikki nämät perimän, ja minä olen hänen Jumalansa, ja hänen pitää oleman minun poikani. ⁸Mutta pelkureille ja uskottomille, ja hirmuisille, ja murhaajille, ja salavuoteisille, ja velhoille, ja epäjumalisille, ja kaikille valehtelioille pitää osa oleman siinä järvessä, joka tulesta ja tulikivestä palaa, joka on toinen kuolema. ⁹Ja minun tyköni tuli yksi seitsemästä en-

kelistä, joilla oli seitsemän maljaa täynnä seitsentä viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani, sanoen: tule, minä osoitan sinulle morsiamen, Karitsan emännän. ¹⁰Ja hän vei minun hengessä suurelle ja korkialle vuorelle, ja osoitti minulle suuren kaupungin, pyhän Jerusalemin, astuvan alas taivaasta Jumalalta, ¹¹Jolla oli Jumalan kirkkaus; ja sen valkeus oli kaikkein kalleimman kiven muotoinen, niinkuin kirkas jaspis. ¹²Ja hänellä oli suuri ja korkia muuri, jolla oli kaksitoistakymmentä porttia, ja porteissa kaksitoistakymmentä enkeliä, ja nimet kirjoitetut, jotka ovat kahdentoistakymmenen Israelin lasten sukukuntain nimet: ¹³Idässä kolme porttia, pohjoisessa kolme porttia, etelässä kolme porttia, lännessä kolme porttia. ¹⁴Ja sen kaupungin muurilla oli kaksitoistakymmentä perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoistakymmenen apostolin nimet. ¹⁵Ja sillä, joka minun kanssani puhui, oli kultainen ruoko, kaupunkia mitataksensa ja hänen porttejansa ja muuriansa. ¹⁶Ja kaupunki on pantu nelikulmaiseksi, ja hänen pituutensa on niin suuri kuin hänen leveytensä. Ja hän mittasi kaupungin ruovolla kaksitoistakymmentä tuhatta vakomittaa; ja hänen pituutensa ja leveytensä ja korkeutensa ovat yhtäläiset. ¹⁷Ja mittasi hänen muurinsa, sata ja neljäviidettä-kymmentä kyynärää ihmisen mitan jälkeen, joka enkelillä oli. ¹⁸Ja muurin rakennus oli jaspiksesta, ja itse kaupunki puhtaasta kullasta, puhtaan lasin kaltainen. ¹⁹Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaikkinaisilla kalliilla kivillä kaunistetut: ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen saphiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdi, ²⁰Viides sardoniks, kuudes sardius, seitsemäs krysoliti, kahdeksas berilli, yhdeksäs topasis, kymmenes krysopراسي, yksitoistakymmenes hyakinti, kaksitoistakymmenes ametysti. ²¹Ja ne kaksitoistakymmentä porttia olivat kaksitoistakymmentä päärlyä, ja kukin portti oli yhdestä päärlystä; ja kaupungin kadut olivat puhdas kulta, niinkuin lävitse paistavainen lasi. ²²Ja en minä hänessä templiä nähnyt; sillä Herra kaikkivaltias Jumala on hänen templinsä, ja Karitsa. ²³Ja ei se kaupunki tarvitse aurinkoa eikä kuuta hänessä valistamaan; sillä Jumalan kirkkaus valistaa hänessä, ja hänen valkeutensa on Karitsa. ²⁴Ja pakanat, jotka autuaaksi tulevat, pitää hänen valkeudessaansa vaeltaman, ja maan kuninkaat tuovat kunniansa ja ylistyksensä siihen. ²⁵Ja ei sen portteja suljeta päivillä; sillä ei siellä yötä pidä oleman. ²⁶Ja pakanain ylistys ja kunnia tuodaan siihen. ²⁷Ja ei pidä häneen mitään saastuttavaa tuleman sisälle, taikka sitä, mikä kaunistuksen eli valheen saattaa; vaan ne, jotka Karitsan elämän kirjassa kirjoitetut ovat.

22Ja hän osoitti minulle puhtaan elämän veden virran, selkiän niinkuin kristallin, vuotavan Jumalan ja Karitsan istuimesta. ²Keskellä hänen katuansa ja molemmilla puolilla virtaa seisoi elämän puu, joka kantoi kaksitoistakymmeniset hedelmät, ja antoi hedelmänsä kunakin kuukautena, ja puun lehdet pakanain terveydeksi. ³Ja ei kirousta pidä silleen ensinkään oleman; vaan Jumalan ja Karitsan istuin

pitää hänessä oleman, ja hänen palveliansa pitää häntä palveleman, ⁴Ja näkemän hänen kasvonsa, ja hänen nimensä pitää heidän otsissansa oleman. ⁵Ja yötä ei pidä siellä oleman, eikä he tarvitse kynttilää taikka auringon valkeutta; sillä Herra Jumala valaisee heitä: ja heidän pitää hallitseman ijankaikkisesta ijankaikkiseen. ⁶Ja hän sanoi minulle: nämät sanat ovat vahvat ja totiset, ja Herra, pyhain prophetain Jumala, on enkelinsä lähettänyt osoittamaan palveliollensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää. ⁷Katso, minä tulen nopiasti. Autuas on se, joka kätkee tämän kirjan prophetian sanat. ⁸Ja minä Johannes olen se, joka näitä näin ja kuulin. Ja kuin minä näitä kuulin ja näin, lankesin minä maahan rukoilemaan enkelin jalkain eteen, joka minulle näitä osoitti. ⁹Ja hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; sillä minä olen sinun kanssapalvelias, ja sinun veljeis prophetain ja niiden, jotka tämän kirjan sanat kätkevät: kumarra ja rukoile Jumalaa. ¹⁰Ja hän sanoi minulle: älä tämän kirjan prophetian sanoja lukitse; sillä aika on läsnä. ¹¹Joka paha on, se olkoon vielä paha, ja joka saastainen on, se tulkoon vielä saastaiseksi; mutta joka vanhurskas on, se tulkoon vielä hurskaaksi, ja joka pyhä on, se tulkoon vielä pyhäksi. ¹²Ja katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antamaan kullekin niinkuin hänen työnsä on. ¹³Minä olen A ja O, alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen. ¹⁴Autuaat ovat ne, jotka hänen käskynsä pitävät, että heidän voimansa elämän puussa olis ja he porteista kaupunkiin sisälle menisivät. ¹⁵Mutta ulkona ovat koirat ja velhot, ja huorintekiät ja murhaajat, ja epäjumalan palveliat, ja kaikki ne, jotka valhetta rakastavat ja tekevät. ¹⁶Minä Jesus lähetin minun enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Davidin juuri ja suku, se kirkas kointahti. ¹⁷Ja henki ja morsian sanovat: tule. Ja joka kuulee, se sanokaan: tule. Joka janoo, se tulkaan, ja joka tahtoo, se ottakaan elämän vettä lahjaksi. ¹⁸Mutta minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan prophetian sanoja kuuleva on: jos joku lisää näihin, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat. ¹⁹Ja jos joku tämän kirjan prophetian sanoista ottaa pois, niin Jumala ottaa pois hänen osansa elämän kirjasta, ja pyhästä kaupungista, ja niistä, mitkä tässä kirjassa kirjoitetut ovat. ²⁰Se, joka näitä todistaa, sanoo: jaa, minä tulen pian: amen! Niin tule, Herra Jesus! ²¹Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne. Amen!